LEXICON

VETERIS TESTAMENTI.

NOVUS THESAURUS

PHILOLOGICO-CRITICUS:

SIVE,

LEXICON

IN LXX.

ET RELIQUOS INTERPRETES GRÆCOS,

AC

SCRIPTORES APOCRYPHOS

VETERIS TESTAMENTI.

POST BIELIUM, ET ALIOS VIROS DOCTOS

CONGESSIT ET EDIDIT

JOH. FRIED. SCHLEUSNER,

PHILOSOPHIÆ ET THEOLOGIÆ DOCTOR, HUJUSQUE PROF. P. O. ÆDI ARCIS PRÆPOSITUS,

SEMINARII ECCLES. REGII VITEB. DIRECTOR.

EDITIO ALTERA, RECENSITA ET LOCUPLETATA.

VOLUMEN SECUNDUM.

GLASGUÆ:

CURAVERUNT ET EXCUDERUNT ANDREAS ET JOANNES M. DUNCAN,

ACADEMIÆ TYPOGRAPHI:

IMPENSIS RICARDI PRIESTLEY, LONDINI.

1822.

LEXICON GRÆCUM

VETERIS TESTAMENTI.

a ΖΑ'ΚΧΗ vel ΖΑ'ΚΧΟΝ, *Zacchon.* Est גִּנְזַךְ, *gazophylacium*, transpositis literis Hebraici nominis. 1 Par. XXVIII. 11. τῶν ζακχῶν αὐτοῦ. Compl. habet ἀποθηκῶν.

ΖΑ'Ω, *vivo*, it. *in vita servo.* אֲנָשִׁים plur. *homines.* 1 Sam. V. 12. οἱ ζῶντες. — *הָיָה, *sum.* Cohel. VII. 14. Legerunt חָיָה seu חָיָה per Cheth loco He. Theod. et b LXX Ps. CXVIII. 149. 156. Vide Hex. Significat ibi *reviviscere facere, vivificare.* 2 Reg. IV. 7. ubi pro תְּחִיִי legerunt תְּחִיוּ. Vulgat. *vivite.* Levit. XIII. 15. sec. Schol. ed. Rom. τὴν σάρκα ζῶσαν, quod est alius interpretis pro τὸν χρῶτα ὑγιῆ. — חָזָה, *video, aspicio.* Job. VIII. 17. ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται. Vulg. *commorabitur.* Respexerunt forc tasse notionem verbi חָזָה nobis ignotam (Arab. حذي notat *sedit ex adverso*), vel חָזָה permutarunt cum חָיָה, *vivere* (aut חָוָה si olim vere exstitit duplex radix, חָוָה sc. et חָיָה.), legentes יִחְיֶה. Utrumque non incommode. Certe facilis est permutatio vocum יֶחֱזֶה et יִחְיֶה ex antiqua scriptura. — חַי, *vivens, vivus.* Gen. I. 20. 24. XXVI. 19. φρέαρ ὕδατος ζῶντος, fon- d tem aquæ vivæ, h. e. *fontanæ.* Vide et Lev. XIV. 5. Num. XIX. 17. Zach. XIV. 8. Conf. et Joh. IV. 11. Psalm. LVII. 9. ubi in textu Symmachi loco ζῶντα reponendum esse ζῶντας tota contexta oratio clarissime docet. Reperitur quoque lectio ζῶντας in cod. Regio et apud Theodoretum. Ps. CXLIV. 17. πᾶν ζῶν, omne vivens, et alibi e sæpius. — *חַי, in plur. חַיַּיָּא, Chald. Dan. II. 30. IV. 14. 31. VI. 20. 26. — חָיָה. Genes. XIX. 19. τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου. Compl. τοῦ ζῆσαι, ubi Schol. ζωῶσαι. Ps. CXL. 2. κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν καὶ ζήσαι αὐτὸν, dominus custodiat illum, et *in vita servet.* Vide et Ps. CXVIII. 17. 25. 37. 40. Ps. CXVIII. 50. ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με, quia oracu- f lum tuum *vivificat* me. Vide et v. 153. et conf. Joh. VI. 51. Act. VII. 38. Hebr. IV. 12. X. 20. 2 Reg. IV. 7. ζήσεσθε. Legerunt תְּחִיוּ. Vulg. *vivite.* Ps. CXVIII. 116. ubi pro ζῆσόν με Grabius auctoritate Hebræi et Latini textus excudi fecit ζήσομαι. Favent etiam huic lectioni Syr. Arab. Æthiop. Eadem corrupta lectio irrepsit quoque in cod. Alex. v. 72. et 144. ubi alia exemplaria recte habent ζήσο-

a μαι. — *חֲיָה Chald. idem. Dan. II. 4. V. 10. VI. 6. 21. — חַיִּים plur. *vita*. Gen. XXVII. 46. Lev. XVIII. 18. Ps. LXVIII. 33. — נִצָּב Niph. a יָצַב, *constituor*. Ps. XXXVIII. 8. ματαιότης πᾶς ὁ ἄνθρωπος ζῶν. Scil. נִצָּב proprie *is* dicitur, *qui erectus* seu *firmiter stat*, deinde autem *homo felix et in florentissimo rerum statu collocatus*, i. q. etiam LXX b voce ζῶν h. l. exprimere voluerunt. Cf. Intt. ad Petron. Satyr. c. 44. p. 277. ed. Burm. ac Eurip. Danaës fragm. 1. Sap. IV. 16. ζῶντας, *diu viventes*, πολυετεῖς. Sirac. XVII. 26. ubi repetitio vocis ζώντων vitiosa est. Sirac. XXV. 10. ζῶν καὶ βλέπων, *tam diu vivens, ut videat*. Ib. XLIV. 13. τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζῇ εἰς γενεάς, memoria ejus semper *florebit*. c Judith. II. 12. ὅτι ζῶν ἐγὼ — λελάληκα καὶ ποιήσω αὐτά, *per vitam meam* — quæ dixi præstabo. Eodem modo ib. XI. 7. ζῇ βασιλεὺς est formula adjurantis, respondens Hebr. חַי Ezech. XX. 3. 2 Macc. III. 31. σοὶ κεχάρισται τὸ ζῆν ὁ κύριος, tibi donavit *vitam* Dominus. Hic infinitivus ponitur pro nomine. Ita etiam 2 Macc. III. 31. VII. 22. et d in N. T. Phil. I. 21. Hebr. II. 15. et apud Æschylum Prometh. Vinct. p. 46. τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος; Conf. et infra in v. χαίρω. Tob. V. 25. ζῆν est *vitam quovis modo sustentare* ac opponitur *opulentiæ* et *divitiis*.

ΖΗ͂Ν ΠΟΙΕ'Ω, *vivere facio*, *vivifico*. חִיָּה Pih. Deut. XXXII. 39.

ΜΑΚΡΟ'Ν ΧΡΟ'ΝΟΝ ΖΑ'Ω, *longum tempus vivo*. הֶאֱרִיךְ יָמִים, e *prolongo dies*. Prov. XXVIII. 16.

ΠΟΛΥ'Ν ΧΡΟ'ΝΟΝ ΖΑ'Ω, *multum temporis vivo*. הִרְבָּה יָמִים, *multiplico dies*. Prov. IX. 11.

ΖΕ'Α et ΖΕΙ'Α, vel potius Ζειά, *zea*, vel *spelta*, *genus frumenti simile farri*. כֻּסֶּמֶת, idem. Aqu. Theod. LXX Ies. XXVIII. 25. Aqu. Symm. Ezech. IV. 9. Aqu. Exod. IX. 32. ubi vid. Montf. Hieronymus ad locum Ezech. l.: f *Aquilæ autem prima editio et Symmachus* ζέας s. ζείας *interpretati sunt, quas nos vel far vel gentili Italiæ Pannoniæque sermone spicam speltamque dicimus*. Lexicon vetus: *Far*, ζειά, σῖτος, ὄλυρα. Hesychius: ζειά, οἱ μὲν σίτου εἶδος, οἱ δὲ τὰς ὀλύρας. Apud eundem post Ζητρὸν ζεία exponitur κριθὴ ἢ σίτου γένος. Sic etiam Suidas: ζειά, εἶδος κριθῆς. Lexic. g Cyrilli MS. Brem. ζεῖαι, κριθαί. Sed ab hordeo ζειὰν differre patet ex Homeri loco Odyss. IV. v. 604. ubi Telemachus, Menelai fortunas et agrum laudans, memorat, quod in illo præter alia sint πυροί τε, ζειαί τε, ἰδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν. Vide et Pollucem Lib. I. sect. 183. Vitringam ad Ies. l. c. Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 98. et notata infra s. h v. Ὀλύρα.

ΖΕ'ΜΑ vel potius ΖΕ'ΜΜΑ. Vox ipsa Hebr. זִמָּה, *scelus*, *facinus*. Symm. Lev. XVIII. 17. sec. cod. Basil. seu potius Theodot. sec. Coislin. coll. Ezech. XVI. 27. Inc., sine dubio Theod., Jud. XX. 6. ubi vid. Scharfenbergius ac Bonfrerius. Inc. Levit. XX. 14. LXX Ezech. XXIV. 13. Confer Drusium in i Fragm. p. 230. 603. et 621. Græcis ζέμα esset *fervor*. *Dioscoridi* ζέμα est *decoctum*, ex ζέω, *ferveo*. An et hic potest exponi *fervidum factum, audax, calidum?*

ΖΕΣΤΟ'Σ (a ζέω), *fervidus*, *fervens*, *coctus*. מֻרְבֶּכֶת, *bullatum*, *frixum*. Aqu. Lev. VI. 21. VII. 2. ζεστή.

ΖΕΥΓΙ'ΖΩ, *jugo*. צֻמַּד Pyh. *co-* k *pulor*. Aqu. Theod. Num. XXV. 3. ἐζευγίσθη. 1 Macc. I. 15. ἐζευγίσθησαν sec. cod. Alex. ubi alii ἐζεύχθησαν.

ΖΕΥΓΝΥΜΙ, vel ΖΕΥΓΝΥ'Ω, *jungo*, *copulo*. אָסַר, *ligo*. Genes. XLVI. 30. ζεύξας δὲ τὰ ἅρματα αὐ-

a τοῦ (subaudiendum videtur ἵππους), *jungens* autem equos curribus suis. Vide et Exod. XIV. 6. 1 Sam. VI. 7. ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, *jungite* vaccas currui. Ibid. v. 10. 1 Reg. XVIII. 44. Confer Judith. XV. 14. et Ælian. V. H. Lib. II. c. 20. 27. — צָמַד Pyh. *copulor.* 2 Sam. XX. 8. μάχαιραν ἐζευγμένην, gladium *alligatum.* Vulg. *depen-*b *dentem,* sensu eodem. 1 Macc. I. 17. ἐζευχθησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, coll. 2 Cor. VI. 14.

ΖΕΥ͂ΓΟΣ, *jugum,* item: *par.* עֵרֶךְ, *dispositio.* Aqu. Symmach. Theod. et LXX Jud. XVII. 10. ζεῦγος ἱματίων, h. e. vestitum *duplicem,* ut etiam verba Hebraica reddenda sunt: nam עָרַךְ notat *unum alteri aptare.* Alii habent στολήν. c Similia collegit D'Orvill. ad Charit. p. 649. et Valcken. ad Phœn. p. 116. — צֶמֶד, *copulatio, copulatum,* item: *par.* Jud. XIX. 3. 10. ζεῦγος ὑποζυγίων. 2 Sam. XVI. 1. 1 Reg. XIX. 21. τὸ ζεῦγος τῶν βοῶν, jugum boum. Confer Job. I. 3. XLII. 12. Ies. V. 10. et conf. Luc. XIV. 19. 2 Reg. V. 17. ubi loco ζεῦγος sine dubio reponendum est ζεύγους, ut in vers. Inc. recte scribitur. d Vulg. *onus duorum burdonum.* — שְׁתַּיִם dual. fœm. *duæ.* Lev. V. 11. ζεῦγος τρυγόνων, *par* turturum. Alciphr. I. 27. Hesych. ζεῦγος, πᾶν τὸ ἐζευγμένον, καὶ ὄχημα, καὶ ἐπὶ τριῶν καὶ τεσσάρων ἵπασσον.

ΖΕΥ͂Σ, genit. διὸς, *Jupiter, Jovis.* 2 Macc. VI. 2.

ΖΕ΄Ω, *ferveo.* אֲבַעְבֻּעוֹת plur. *bullæ, pustulæ.* Inc. Exod. IX. 9. e φλυκτίδες ζέουσαι, vesicæ *ferventes,* aut potius *fervere facientes.* Vide Eurip. Cycl. 391. Sed ibi potius Hebr. פֹּרֵחַ respondet. Vide infra s. v. φλυκτίς. Vide et Job. XXXII. 19. ubi tamen pro ζέων Bielio legendum videtur νέων. Nam hac voce LXX reddidisse ei videntur Hebr. חֲדָשִׁים. Cod. Alex. habet γέμων. Ego vero LXX hanc vocem de suo addidisse puto, ut sensum f magis perspicuum redderent. Quidquid sumatur, tamen hoc certum est, pro ζέων reponendum esse ζέοντος, ut ad γλεύκους referatur, nam ἀσκὸς non commode ζέων dici potest.

ΖΗ΄ΛΟΣ, *zelus, fervor, affectus vehementior.* *מִקְנֶה, *acquisitio, pecus.* Symm. sec. Coisl. Gen. XXXI. 18. ac si legisset מִקְנֵא a קָנָא, coll. Job. XXXVI. 33. Sed ex g hoc ipso loco satis probari potest, etiam in hac voce, ut alias sæpe, א cum ה permutari. Bielius in Thesauro suo ζῆλος h. l. perperam retulit ad אַף, ut jam Doederleinius in Bibl. Theol. P. II. p. 341. recte observavit. — קִנְאָה. Num. XXV. 11. Deut. XXIX. 20. Job. V. 2. 1 Macc. II. 58. ζῆλος νόμου, *ardens studium* legis observandæ ac tuen- h dæ, coll. v. 54. Sap. V. 18. ubi pro ζῆλον ex Vulgato reponendum ζῆλος.

ΜΕΣΤΟ'Σ ΖΗ'ΛΟΥ, *plenus zelo.* קִנְאָה, *zelus.* Prov. VI. 34. μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς, plenus enim zelo animus mariti. Ita μεστοὺς φθόνου, plenos invidia, dixit Apostolus Rom. I. 29.

ΖΗΛΟΤΥΠΙ'Α, *zelotypia, ægritudo ex eo, quod alter quoque eo potiatur, quod ipse cupias aut habeas,* i speciatim *invidentia, qua quis rivalem in amore mulieris pati non potest.* קִנְאָה, idem. Num. V. 15. 18. 25. 29. Suidas et Gloss. Cod. Bibl. Coislin. p. 471. Ζηλοτυπία, ζῆλος ἐξ ὑπονοίας κατὰ τῆς οἰκείας γυναικὸς εἰς ἕτερον ἀσελγῆ ὑπόνοια. Lexic. Cyrilli MS. Barocc. et Phav. ζηλοτυπία, ἡ τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τῆς οἰκείας γυναικὸς εἰς ἕτερον ἀσελγῆς ὑπόνοια. Sed tam hic ἀσελγὴς quam illic ἀσελγῆ corruptum, et pro illo Bielio reponendum videtur ἀσελγείας. Sic enim Lex. Cyrilli MS. Brem. ζηλοτυπίαι,

a αἱ τοῦ ἀνδρὸς (lege τῶν ἀνδρῶν) κατὰ τὰς οἰκίας γυναῖκας εἰς ἕτερον ἀσελγεῖς ὑπόνοιαι. Vide quoque meum Libellum Anim. ad Photii Lexicon. s. h. v.

ΖΗΛΟΤΥΠΟΥΜΕ'ΝΗ, *quæ zelotypiam patitur, quæ maritum zelotypum habet.* קִנְאָה, *zelus, zelotypia.* Inc. Num. V. 29. Non male per seriem orationis.

b ΖΗΛΟ'Ω, *æmulor, insector, zelo prosequor, imitor, invideo.* אָשַׁר Pih. *incedo.* Prov. IV. 14. μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων, ubi ζηλοῦν *sequi* notat, ac metaphorice de *imitatione* accipiendum est. Confer s. בָּחַר. — בָּחַר, *eligo.* Prov. III. 31. μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Vide supra s. אָשַׁר. — *קָבַץ, *colligo, congrego.* 2 Reg. X. 18. sec. cod.
c Alex. ubi tamen pro ἐζήλωσεν, quod Grabius velut mendosum in marginem posuit, reponendum videtur ἐξήλισεν, ab ἐξαλίζειν, *evocare populum in concionem,* quod vide supra. — קָנָא Pih. Genes. XXX. 1. ad quem locum Hesych. ἐζήλωσεν, ἐφθόνησεν. XXXVII. 10. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, *invidebant* illi fratres ejus. Confer Sir. IX. 14. et
d Act. VII. 9. Num. XI. 29. μὴ ζηλοῖς σύ μοι; num *zelo ardes* pro me? Vide et Num. XXV. 13. 1 Reg. XIX. 10. 14. Sic et 1 Macc. II. 26. ἐζήλωσε τῷ νόμῳ, *zelo ardebat pro lege.* Conf. et v. 27. 50. 58. Psalm. XXXVI. 1. μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, neque *imitare* illos, qui faciunt iniquitatem: ubi ζηλοῦν est quasi *contendere velle,* et *non verbis*
e *sed rebus certare cum aliquo:* — ne certes, ut illos æques. Hesych. ζήλου, μιμοῦ, μεταδίωκε. Vide et Prov. XXIII. 17. XXIV. 1. 19. Psalm. LXXII. 3. ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, *zelo exarsi* propter iniquos. Ezech. XXXIX. 25. ζηλώσω τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, *zelo ardebo* pro nomine meo sancto. Vide et Joël. II. 18. ad quem locum pertinet glossa Zonaræ Lex. c. 620. ἐζήλωσεν, ἐπεθύμησεν. Zach. I. 14. VIII. 2. — f
קַנּוֹא, *zelotes.* Jos. XXIV. 19. — קִנְאָה, *zelus.* 2 Reg. X. 16. Adde Inc. Prov. XXVII. 4. ubi tamen ζῆλος non pertinet ad קִנְאָה, sed ad כַּעַס ib. v. 3. in fine. Sunt enim hæc verba inepto loco posita. — *קָנָה, *acquiro.* Ies. XI. 11. Legerunt לְקַנּוֹא, quasi esset a קָנָא, non vero a קָנָה. Eadem observatio va- g
let quoque h. l. de versione Symmachi, ubi vide Montfauconus. Sap. I. 12. μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς, nolite *insectari,* seu: *cupide accersere* vobis mortem errore vitæ: ubi cum ἐπισπάομαι permutatur. Sir. IX. 1. μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, ubi ζηλοῦσθαι notat *zelotypum esse, male de conjuge suspicari.* Sir. LI. 24. ἐζήλωσα τὸ ἀγαθὸν, *in-* h
sectatus sum bonum. Conf. 1 Cor. XII. 31. XIV. 1. et Lex. N. T. s. h. v. Hesych. ζηλοῖ, φθονεῖ, ἐρίζει, μισεῖ, μιμεῖται. Id. ζήλου, μιμοῦ.

ΖΗ'ΛΩΣΙΣ, *zelotypia, æmulatio, indignatio.* קִנְאָה, idem. Num. V. 14. ubi de *suspicione mariti* dicitur. Symm. Psalm. CXIX. 139. ubi *studium vindicandi honorem* notat. Sap. I. 10. οὖς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάν- i
τα: ubi ζηλώσεως positum est pro ζηλωτοῦ, vel μεστοῦ ζηλώσεως s. ζήλου, coll. Prov. VI. 34. Ita Syrus. Alii ad Deum referentes vertunt: auris cupidissima sciendi et cognoscendi omnia.

ΖΗΛΩΤΗ'Σ, *zelotes, zelotypus, accensus zelo, fervidus sectator, studiosus, imitator.* קַנָּא. Exod. XX. 5. XXXIV. 14. Deut. IV. 24. V. 9. k
In omnibus his locis ζηλωτὴς de Deo æmulo ac vindice peccatorum dicitur. — קַנּוֹא. Nah. I. 2. 2 Macc. IV. 2. ζηλωτὴν τῶν νόμων, *fervidum legum sectatorem.* Sic et Act. XXI. 20. et Tit. II. 14.

ΖΗΛΩΤΟ'Σ, *zelosus, fervidus,* it.

a *qui beatus prædicandus est* aut *prædicatur.* פֹּרָת part. fœm. *fructifera.* Gen. XLIX. 22. ζηλωτὸς υἱός μου, quæ verba Bielius transtulit: *beatus prædicandus filius meus.* Hesych. ζηλωτὸς, μακαριστός. Lex. Cyrilli MS. Brem. ζηλωτὸς, μακαριστὸς, ἐπαινετικῶς. In Lex. MS. Bibl. Coislin. p. 471. eadem habentur, nisi quod pro ἐπαινετικῶς legatur ἐπαινετός. (Vid. *b* Curas meas Novissimas in Photii Lexicon p. 34.) Ita et apud Lucianum in Somn. p. 7. ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις, beatum vero etiam patrem efficies. Vide et p. 8. Sic et verbum ζηλοῦν aliquando notat: *beatum prædicare.* Hesych. ζηλῶ, μακαρίζω. Σοφοκλῆς Φιλοκτήτῃ ἐν Τροίᾳ. Vide et Sophocl. Ajacem v. 554. ubi Schol. ζηλοῦν, μακαρίζειν, *c* et confer Spanhemii Obss. in Callimach. pag. 150. Sed quanquam hæc omnia nullo modo in dubium vocari possunt, verum tamen vidisse mihi videtur Doederleinius, qui in Bibl. Theol. T. II. pag. 341. recte observavit, פֹּרָת ab LXX Intt. expressum esse per ηὐξημένος, et verba ζηλωτός μου apud eosdem pertinere ad עֲלֵי־עָיִן, *super fontem,* *d* quod pronuntiaverint: עָלֵי עַיִן ab עַיִן, *invidere.* Potest etiam ζηλωτὸς h. l. reddi: *desiderabilis, amabilis,* at עַיִן *oculus* legatur. Certe Vulgat. habet: *decorus aspectu.* Nam quod Grotius suspicatur, LXX עֶלְיוֹן legisse, insipidum est. — קַנָּא. Exod. XXXIV. 14. ζηλωτὸν ὄνομα αὐτοῦ, *majestas ejus est non communicabilis,* seu: *quoad majestatem socium ferre* *e* *non potest.*

ZHMI'A, *privatio, damnum, detrimentum, mulcta, pœna,* it. *tributum.* עֹנֶשׁ, *mulcta.* 2 Reg. XXIII. 33. ἔδωκε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα, terram *mulctavit* centum talentis. — *עֲנָשׁ, *mulcto.* Esdr. VII. 25. εἰς ζημίαν τοῦ βίου, morte *animadvertatur* in eum. — תֹּךְ, *dolus, fraus.* Symm. Ps. LIV. 12. 3 Esdr. VIII. 27. ἀργυρικὴ ζημία, *mulcta* pecunia- *f* ria. 2 Macc. IV. 48. τὴν ἄδικον ζημίαν ὑπέσχον, injustam *pœnam* dederunt.

ZHMI'AN TI'Ω, *mulctam pendo, pœnam solvo, luo.* נֶעֱנַשׁ Niph. *mulctor.* Prov. XXVII. 12. ζημίαν τίσουσι, *pœnam luent.* Hom. Batrachom. 97. ποινὴν σὺ τίσεις. Hesych. τίσουσιν, τιμωρήσονται. Conf. 2 Thess. I. 9.

ZHMIO'Ω, *mulcto, punio.* עָנַשׁ, *g* idem. Exod. XXI. 22. Deut. XXII. 19. Prov. XVII. 27. — נָשָׂא עֹנֶשׁ, *porto mulctam.* Prov. XIX. 19. κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται, vir malignus multa *detrimenta* patietur. Conf. Phil. III. 8.

*ZHMI'ΩMA, *damnum, mulcta.* פְּלִילִי pr. *judex.* Exod. XXI. 22. ζημιώματος sec. cod. 136. Holm. h. e. mulcta a judicibus imposita. *h* Sine dubio e glossemate. Vide supra s. v. ἀξίωμα.

ZHTE'Ω, *quæro, inquiro, enixe peto, studeo, insidias struo.* אָהַב, *amo,* h. l. *studeo.* Mich. III. 2. — בָּעָה, *quæro, peto.* Ies. XXI. 12. — עֲבָה Chald. idem. Dan. II. 13. 18. οἰκτιρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ Θεοῦ, misericordiam *enixe petebant* a Deo. Vide et Dan. VII. 16. — בַּקָּרָה, *i* *inquisitio.* Ezech. XXXIV. 12. — בִּקֵּשׁ Pih. *quæro.* Exod. II. 15. ἐζήτει ἀνελεῖν Μωϋσῆν, *studebat* occidere Mosen, coll. IV. 24. Vide et 1 Sam. XIX. 2. 19. 2 Sam. XX. 19. et confer Lex. N. T. s. h. v. Exod. IV. 19. τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές τὴν ψυχήν, mortui enim sunt omnes, qui vitæ tuæ *insidias struebant.* Vide et 1 Sam. XXIV. 10. XXV. 29. 2 Sam. IV. 8. XVI. 11. et conf. Lex. N. T. s. h. v. Esdr. VIII. 23. ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ

a ἡμῶν περὶ τούτου, hoc a Deo nostro *petebamus*. Vide et Nehem. II. 4. Neh. II. 10. ἥκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, venit homo, qui bonum *peteret* pro filiis Israël. Conf. 1 Macc. XIV. 4. Adde Prov. XIV. 6. ubi ζητήσεις transtulerunt, quia imperandi modo pronuntiabant. Cohel. III. 6. ubi ζητῆσαι, quia τῷ ἀπολέσαι opponitur, per *revocare*, b *restituere* vertendum esse videtur. Vulg. *instaurat*. Confer supra s. v. ἐπιζητέω. Adde Dan. I. 20. sec. Chis. — בַּקָּשָׁה, *petitio*. Esdr. VII. 5. — דָּרַשׁ. Levit. X. 16. Deut. XXII. 2. 1 Sam. XXVIII. 7. et alibi sæpius. Jer. XXIX. 7. ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, *quærite* pacem terræ. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXXI. 13. ἐζήτησεν ἔριον καὶ λίνον, c *quæsivit* lanam et linum, h. e. *diligenter occupata fuit* circa lanam et linum. — חִלָּה Pih. *precor*. 2 Par. XXXIII. 12. — חָפַר, *perscrutor*. Job. XXXIX. 29. — מָצָא, *invenio*. Gen. XIX. 11. ζητοῦντες τὴν θύραν. Recte quoad sensum. — עֲלֵי, *apud, juxta*. Job. VI. 5. τὰ σῖτα ζητῶν. Bene quoad sensum. — *עָצַב, *dolore, afficio*, h. l. ex Arab. عَصَدَ, d *insidior*, ut Knappius et alii ad Ps. l. l. docuerunt. Theod. (sec. Heracleotam in Corderii Catena PP. GG. in Psalmos T. II. p. 84.) Ps. LV. 6. ἐζήτησαν τουτέστι παρετήρουν τοὺς λόγους μου. Symm. ἐφρόντιζον. LXX ἐβδελύσσοντο. — *פָּחַד, *timeo*. Jer. XXXVI. 24. ubi nullus dubito, quin pro ἐζήτησαν scribendum sit ἐξέστησαν, ut ibi Inc. Int. habet, e nisi quis ζητεῖν in notione *orandi* ac *supplicandi* sumere, ac θεὸν supplere malit. — צְבָא Chald. Dan. VII. 19. ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, *inquirebam* diligenter de bestia quarta. — שָׁאַל. Ps. XXXIX. 10. ἐζήτησας sec. cod. Alex. Scripserat interpres ἐξήτησας. Duo hæc sæpe inter se permutari docet Wesseling. in Diod. Sic. in Add. et Emend. ad p. 322. 10. et f Gronov. ad Arrian. Exp. Alex. p. 22. Ies. LXV. 1. — שִׁחֵר Pih. *mane quæro*. Prov. I. 28. VIII. 17. Symm. Job. VII. 21. — נִפְקַד, *desideror*. Symm. 1 Sam. XX. 18. Sir. XXI. 17. στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, *quærunt audire* sapientem, aut *consulitur* sapiens in conventibus publicis. 4 Macc. I. 12. ζητούμενον, *quæstio*. g

ΖΗ'ΤΗΜΑ ΤΙ'ΘΗΜΙ, *quæstionem pono*. נִדְרַשׁ Niph. *exquiror*. Ezech. XXXVI. 37.

*ΖΗ'ΤΗΣΙΣ, *investigatio, quæstio, controversia*. Sirac. XX. 31. sec. Compl. ἐν ζητήσει κυρίου, *ita ut a Deo te regi patiaris*.

ΖΙΒΥ'ΝΗ, *lancea, jaculum totum e ferro*. Dicitur etiam σίβυνος et σιβύνης. Propria significatio sec. Marti- h nium in Lex. Phil. est *venabulum figendis apris*, et origo vocis secundum eundem σῦς, *sus, porcus*. חֲנִית, *hasta*. Ies. II. 4. Inc. Mich. IV. 3. et LXX sec. Justinum Martyr. in Dial. e Tryph. Jud. pag. 203. et Codd. Alex. et Barber. Vide Opuscula Critica p. 432. — כִּידוֹן, *genus hastæ, lancea*. Jer. VI. 23. Vide et Judith. I. 15. Hesychius: ζιβύνη, i ὁλοσίδηρον ἀκόντιον, ἢ λόγχη, ἢ σπάθη, ἢ μάχαιρα. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 46.

ΖΙΟΥ῀. Ipsa vox Hebr. זִו, *mensem secundum Hebræorum* denotans. Al. 1 Reg. VI. 1.

*ΖΟΓΟ'ΡΑ. Ipsa vox Hebr. צְעוּרֶיהָ, *parvuli ejus*. Jer. XLVIII. 4. εἰς Ζογόρα. Legerunt צֹעֲרָה, *versus Zooram*, coll. Ies. XV. 5.

ΖΟ'ΦΟΣ, *caligo, tenebræ*. אֹפֶל, idem. Symm. Psalm. X. 2. ὡς ἐν ζόφῳ. Hesych. ζόφος, σκότος, ἀχλὺς, ὁμίχλη, δυσθυμία, δυσμή.

ΖΥΓΑΙ', *paria*. חֲלִפוֹת, *mutationes*. Syrus (sec. Schol. ed. Rom. et Hexapla Origeniana) Gen. XLV. 22. Sermo ibi est de vestibus.

ΖΥΓΙΑ, *staterae*. מֹאזְנַיִם, *bilanx*. Aqu. Symm. Prov. XI. 11. et Aqu. Prov. XVI. 11.

*ΖΥΓΙΟΝ, i. q. ζυγός. מֹאזְנַיִם, *bilanx*. Lev. XIX. 36. ζύγια sec. al.

*ΖΥΓΟ'Ν, plur. inprimis *trutina*. מֹאזְנַיִם, *bilanx*. Lev. XIX. 36. ζυγὰ δίκαια, *staterae* justae.

ΖΥΓΟ'Σ, *jugum*, it. *statera*. מֹאזְנַיִם *bilanx*. Hos. XII. 7. ζυγὸς ἀδικίας, *statera* injusta: et alibi aliquoties. Adde Aqu. Job. XXXI. 6. Aqu. Theod. Ezech. V. 1. — מֹאזְנַיָּא, Chald. idem. Dan. V. 29. — מוֹט, *temo, vectis, jugum*. Ez. XXXIV. 27. — מַטֶּה, *baculus*. Ies. XIV. 5. Nonnulli putant, eos legisse מוֹט vel מוֹטָה. Sed baculus aeque ac ζυγὸς metaphorice de *duro imperio* usurpantur in SS. — מְשׂוּרָה, *mensura*. Levit. XIX. 35. Conjecturae huic satis bonae nihil opis ferunt reliquae linguae Orientis. — *נְחֹשֶׁת, *aes, compes*. Symm. Thren. III. 7. ζυγὸς τοῦ τραχήλου. Libere transtulit. Confer ad h. l. Montf. — סֵבֶל, *onus*. Ies. X. 27. Vide s. v. מַטֶּה. — עֲבוֹת, *contortus funis, catena*. Job. XXXIX. 10. Ps. II. 3. ad quem locum Suidas e Theodoreto: καὶ ζυγὸν τὴν τοῦ νόμου βαρύτητα φησὶν ὁ Δαβίδ. — עוֹל. Genes. XXVII. 40. 1 Sam. VI. 7. 2 Par. X. 4. et alibi saepius. — *עַל, *super*. Dan. VIII. 25. Legerunt עוֹל vel עֹל. — *עַל, *supra*. Symm. et Versio Quinta Hos. VII. 16. Prior pro לֹא עַל habet εἰς τὸ μὴ ἔχειν ζυγόν, posterioris vero auctor: ἵνα διάγωσιν ἄνευ ζυγοῦ. Uterque vero legit עֹל, ac ζυγὸν metaphorice de *legibus* accepit. — *עָלָה, *ascendo*. Thren. I. 14. ubi Incertus sec. Theodoretum et Cod. Norimb. liberius vertens pro עָלוּ, *ascenderunt*, sc. *super collum meum*, habet ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν αὐτοῦ, ut adeo multis legisse videretur הֶעֱלָה עֹלוֹ. — קָנֶה, *calamus*. Ies. XLVI. 6. Vox Hebraica notat quoque *stateras*, unde utrinque bilances pendent. — שֵׁבֶט, *virga*. Ies. XIV. 5. 29. Vide supra s. v. מַטֶּה. — שׁוֹט, *flagellum*. 2 Par. X. 11. et 14. Ita Bielius ex Trommio, sed male: nam l. l. ζυγὸς respondet Hebr. עוֹל. — שְׁכֶם, *humerus*. Soph. III. 10. ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. In formula Hebr. *humero uno Deum colere* metaphora ducta est a bajulatoribus, qui simul humeros eidem supponunt oneri ferendo. Sensu itaque minime differt versio Graeca a textu Hebraico. Sir. XXI. 27. λόγοι φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται, prudentes, quae dicunt, *statera* (sc. *rationis*) ponderant, antequam ea proferant. Ib. LI. 26. de sapientiae praeceptis: τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν. Conf. cap. VI. 24. 25. et Matth. XI. 29. De *transtro* seu *sede remigiorum* legitur 3 Macc. IV. 9. Cf. Stephani Thes. s. h. v.

"ΕΤΕΡΟΣ ΖΥΓΟ'Σ, *alterum jugum*. כִּלְאַיִם, dual. *duae diversae species, heterogenea*. Lev. XIX. 19.

'ΙΜΑ'Σ ΖΥΓΟΥ', *lorum jugi*. עֲבוֹת, sing. *funis implexus et contortus*. Ies. V. 18.

*ΖΥΓΟ'ΣΤΑΘΜΟΣ, *jugi statera*, h. e. *aequalis jugi*, puta *aequilibris, statera*, quae in aequilibrio consistat, nec in alteram partem pendula devergat aut inclinet. Vox haec a Bielio omissa, et, quanquam quoque apud Plutarchum Vol. IX. p. 668. lin. 4. Reisk. occurrit, tamen omnibus Lexicographis ignota, legitur in Complut. Sir. XXVIII. 25. ubi reliqui libri ζυγὸν καὶ σταθμὸν habent. Non tamen ideo statui debet,

a illam lectionem ex hac ortam esse. Nam verbum ζυγοσταθμέω quoque reperitur apud Schol. ad Lycophr. Alex. v. 275. Similiter adducuntur ζυγοστάσιον a Sturzio de Dialecto Maced. pag. 75. ac ζυγοστάθμησις a Spitznero de Versu Gr. Heroico p. 392. s. v. ζυγοστροφεῖν ac ζυγοστασία ab eodem ib. p. 349.

ΖΥΓΟ'Ω, *jugo, copulo, conjungo.* b Hinc ἐζυγωμένος, *conjunctus.* עָבִים, plur. *trabes.* Ezech. XLI. 26. πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐζυγωμένα, latera domus *conjuncta,* sc. *trabibus.*

ΖΥ'ΘΟΣ, *zythus, potus ex frugibus confectus, Ægypto vino carenti usitatus,* notus ex Diodoro Sic. Lib. I. c. 20. 34. Herodoto II. c. 77. Conf. Prolegom. ad H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) Tom. I. Vol. 2. fol. c CCXVIII. שֶׂכֶר, *merces.* Ies. XIX. 10. πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθήσονται, omnes qui zythum parant tristitia afficientur. Legerunt hic vocem Hebraicam ea ratione punctatam, qua significat *potum inebriantem, siceram,* nempe שֵׁכָר. Vide Hodium de Text. Bibl. Origg. pag. 119. Hieronymus ad h. l. *Notandum, quod pro lacunis LXX ζύθον* d *transtulerunt, quod genus est potionis ex frugibus et aqua confectum, et vulgo in Dalmatiæ Pannoniæque provinciis gentili barbaroque sermone appellatur* Sabaium. *Hoc maxime utuntur Ægyptii, ut non puras aquas bibentibus tribuant, sed turbidas et commixtarum fæcium similes.* Hesych. et Suidas: ζῦθος, οἶνος ἀπὸ κριθῆς πινόμενος. Dicitur alias βροῦ- e τος, βρῦτος, βρούττιον, βρυττὸν, πῖνος, δέρχομα. Vide Hesychium in v. βροῦτος, Athenæum Lib. IV. p. 152. et Lib. X. p. 447. ac Eustathium ad Il. Λ', p. 819. Plura vero de zytho collegerunt Meibomius de Cerevisia Vett. c. 4. in Gronovii Thes. Antiqu. Græcc. T. IX.

ΖΥ'ΜΗ, *fermentum.* חָמֵץ, verbale, *fermentatum.* Ex. XII. 15. XIII. 3 (ubi pro ζύμη cod. 134. f Holm. ζυμωτὸν habet) XXXIV. 25. Deut. XVI. 3. — שְׂאֹר, *fermentum.* Ex. XII. 19. XIII. 7. Levit. II. 12. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 1299.

ΖΥΜΙ'ΤΗΣ, *fermentatus.* חָמֵץ, idem. Lev. VII. 3. Lex. Cyrilli MS. Brem. ζυμίτης, ἄρτος οὕτω καλούμενος. Hippocrit. de Vict. Rat. Lib. II. pag. 356. 4. Xenoph. Expedit. Cyri VII. 3. 10.

ΖΥΜΟ'ΟΜΑΙ, *fermentor.* חָמֵץ, g verbum. Exod. XII. 34. 39. ἐζυμώθη. Phavorin. ἐζυμώθη, ἐφυράθη, ἐνεμίχθη. Hos. VII. 4. — חָמֵץ, *verbale.* Lev. VI. 17. XXIII. 17.

ΖΥΜΩΤΟ'Σ, *fermentatus.* חָמֵץ. Exod. XIII. 7. Lev. II. 11. — מַחְמֶצֶת. Ex. XII. 19. 20.

ΖΩΓΡΑΦΕ'Ω, *ad vivum depingo, delineo.* חָקָה, *exprimo.* Ez. XXIII. 14. — חָקַק, idem. Ies. XLIX. 16. Vide et 2 Macc. II. 30.

ΖΩΓΡΑΦΙ'Α, *delineatio, pictura.* h אֵטוּן, *funis, filum.* Theod. Prov. VII. 16. διαγεγραμμέναι ζωγραφίαν Αἰγύπτου. Cur ita transtulerit, me ignorare fateor. Sir. XXXVIII. 32.

ΖΩΓΡΕΙ'Α et ΖΩΓΡΙ'Α, *ipse actus capiendi vivum, vivi captura, cum quis vivus capitur.* שָׂרִיד, *superstes.* Num. XXI. 35. ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρίαν, ita ut nullum ab illo relinquerent vivum. Deut. II. 34. οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν, non reliquimus vivum. 2 Maccab. XII. 35. i λαβεῖν ζωγρίαν, capere vivum. Hoc mendose positum existimat Budæus pro ζωγρίᾳ. Hesychius tamen et Phavorinus ζωγρίαν exponunt etiam ζῶντα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ζωγρίαν, τὴν λῆψιν καὶ αἰχμαλωσίαν τῶν ζώντων.

ΖΩΓΡΕ'Ω, *vivum capio, in vita servo.* חָיָה : הֶחֱיָה, Pih. et Hiph. *vivifico.* Num. XXXI. 15. ἱνατί ἐζω-

γρήσατε πᾶν θῆλυ; quare in *vita* servastis omnes fœminas? Vide et ibid. v. 18. Deut. XX. 16. Jos. II. 13. VI. 25. IX. 20. 2 Sam. VIII. 2. ac confer, quæ ex Josepho notat Ottius Spicil. ex eod. ad N. T. p. 144. Hesych. ζωγρήσονται, ζωογονήσονται. Gloss. in Octat. ζωγρήσασθαι, ζῶντα συλλαβέσθαι. — שְׁבָה חַי, *captivo vivum.* 2 Par. XXV. 12. δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν, decem mille *vivos capiebant.* Hesych. ζωγρεῖ, ζῶντας λαμβάνει. Idem: ζωγρεῖται, ζῶν πιάζεται, λαμβάνεται. Ita etiam apud Homerum et Polybium verbum legitur. Vide Suiceri Thes. Eccl. T. I. p. 1301. ac Lex. N. T. s. h. v.

ΖΩΗ', *vita, sustentatio vitæ, et omnia quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria.* *גוֹיִם, *gentes.* Ez. XXXI. 17. Legerunt חַיִּם. — הוֹד, *decus.* Prov. V. 9. Non secuti sunt variam lectionem, sed sensum liberius expresserunt, quem ipsis שְׁנוֹתֶיךָ in membro parallelo h. l. postulare videbatur. הוֹד etiam *omne* generatim notat, *quod est in suo genere præstans.* Quid autem est præstantius vita? — הַוָּה, *substantia.* Prov. X. 3. ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει, ubi vel legerunt חַיַּת seu הוֹן cum Syro et Chaldæo, vel ζωὴ ipsis notat *victum*, ut c. XXVII. 27. in quem sensum הַוָּה explicandum putat Simonis in Lex. Hebr. s. h. v. — *הַיּוֹם, *hodie.* Aqu. Theod. Prov. XXII. 19. Legerunt חַיִּים. — *חַוָּה. Nomen proprium, *Heva*, a rad. חָיָה, vel inusitato חָוָה *vixit.* Genes. III. 20. ubi LXX bene ζωὴ, quod est nomen muliebre apud Græcos, ut recte observavit ad h. l. Grotius. Fortasse tamen ζωὴ h. l. est adjectivum a ζωὸς, *vivens, vivus.* Vid. Bibl. Græc. Francof. in Notis ad h. l. it. Homer. Iliad. Β', 699. et alibi. — חָיָה, *vivo.* Ez. XXXVII. 5. φέρω ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς. Incert. 1 Sam. I. 26. חֵי נַפְשְׁךָ, *vivit anima tua,* νὴ τὴν ψυχὴν τῆς ζωῆς σου. Scripsisse videtur νὴ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου. Fortasse tamen duæ versiones h. l. coaluerunt, ac scribendum aut νὴ τὴν ψυχήν σου, aut νὴ τὴν ζωήν σου. Ez. XVI. 6. Legerunt חַיֵּי. — חָיֹה, infin. *vivendo.* 2 Reg. VIII. 10. 14. Ezech. III. 21. ζωῇ ζήσεται, omnino vivet, vel felix erit. Ibid. XVIII. 9. 13. et alibi. — חַיָּה, *vita,* it. *animal.* Job. XXXIII. 22. Ps. CXLII. 3. Ezech. I. 20. 21. Adde Theod. Job. XXXIII. 28. ubi ζωὴ *vita* pro *vivente* dicitur. Vulgat. *sed vivens lucem videret.* — חַיִּים, plur. quandoque est plur. ex חַי, *viventes.* Gen. II. 7. 9. III. 14. 17. 22. 24. et alibi sæpissime. Ps. XXXV. 10. πηγὴ ζωῆς, *fons vitæ.* Vide et Prov. XIII. 15. XIV. 29. XVI. 22. Prov. XIII. 12. δένδρον ζωῆς, *arbor vitæ.* Prov. XVI. 15. ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως: ubi partim loco ζωῆς legendum est ζωὴ, partim verba transposita ita constituenda sunt: ἐν φωτὶ υἱοῦ βασιλέως ζωὴ, ut habet Inc. Int. Ies. LIII. 8. ubi pro חַיִּים legisse videntur חַיָּיו, ἡ ζωὴ αὐτοῦ. — חַיִּין, Chald. plur. idem. Job. XXIV. 22. Dan. VII. 12. — חָכְמָה, *sapientia.* Proverb. XVIII. 4. πηγὴ ζωῆς, *fons perennis et inexhaustæ venæ.* Vide Lexic. N. T. s. h. v. Legerunt חַיִּים, aut ita ex aliis SS. locis transtulerunt, v. c. Prov. X. 12. — חֶלֶד, *tempus.* Job. XI. 17. Hebr. חֶלֶד in l. Arab. de *flore ætatis* dicitur. — כֶּלַח, *senium.* Symm. Job. XXX. 2. πᾶν τὸ πρὸς ζωήν. Legit sine dubio כָּלָה. Ad Symmachi hanc versionem pertinent sine dubio verba: *in eis peribat omnis vita,* quæ in editione Latina Hieronymi cum asterisco ponuntur. Sed ad-

a mittit hic locus adhuc aliam explicationem, qua admissa nulla varietate lectionis opus erit. Sc. verba Hebraica vertenda erunt: non pergunt seu perveniunt ad ætatem senilem, quæ sistitur h. l. tanquam meta, quam quilibet naturæ convenienter vivens attingere possit. Jam ea, quæ sunt necessaria ad hanc metam assequendam, recte a b Symmacho dici poterant τὸ πρὸς ζωήν. Ex aliorum sententia Symmachus legit כָּל חַי, seu כָּל־חַיָּה. Conf. Syrum. — לֶחֶם, *panis, cibus*. Prov. XXVII. 27. et XXIII. 3. In utroque loco ζωή ipsis *omnia* significat, *quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria*. — מִחְיָה, *sustentatio vitæ*. Genes. XLV. 5. Jud. XVII. 10. — נוּד, infin. a נוּד, *vagari*. Ps. LV. 8. ubi pro נִדִי legerunt per Resch נֵרִי, *lucernam*, quo nomine figurate *vitam* intellexerunt, *quæ lucernæ instar est*, quemadmodum nos quoque in vita communi loqui solemus, v. c. in formula loquendi admodum nota: das Lebenslicht ausblasen, *to extinguish the light of life*. Sirac. IV. 1. τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, h. e. d per hypallagen: ne defraudes *victu* pauperem. Ζωή enim h. l. notat *ea, quæ sunt ad vitam sustentandam et conservandam necessaria*. Vulgatus ibi non male *eleemosynam* posuit. Ibid. XXII. 12. τοῦ γὰρ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωή. Intellege ex præcedentibus *deploranda est*, aut: *morte pejor ac deterior est ejus vita*. Prius tamen præferendum videtur. Ibid. e v. 13. πᾶσαι ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ, omnes dies vitæ ejus, supple: lugendi sunt, seu omnis vita ejus est lamentabilis. Sirac. XVII. 11. νόμον ζωῆς, leges *saluberrimas*. Sir. XXV. 2. ubi ζωή mihi esse videtur i. q. *existentia*. Ibid. XXIX. 28. ἀρχὴ ζωῆς ἀνθρώπου, inter *ea, quæ sunt ad vitam humanam sustentandam necessaria*, primum locum obtinent, coll. ib. XXXIX. 31. ubi eadem res sic f exprimitur: ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου. Sap. I. 12. *felicitas*. 2 Macc. VII. 14. ἀνάστασις εἰς ζωήν, resurrectio ad *felicitatem æternam*, coll. Matth. VII. 14. et XIX. 16. et 17. Hesych. ζωή, ἡ πρὸς τὸ ζῆν χορηγία, ἢ χρόνος τοῦ εἶναι.

ΖΩΗ'Ν ΔΙ'ΔΩΜΙ, *vitam do*. הַחֲיָה, Hiph. *vivifico*. Ies. LVII. 15.

ΖΩΗ'Ν ΕΙ"ΔΩ, *vitam video, vivo*. g חָיָה, *vivo*. Ies. XXVI. 14. οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, mortui autem vitam non videant, vel non vivant, seu: in vitam redeant.

ΚΑΡΠΟ'Σ ΖΩΗ"Σ, *fructus vitæ*. חֶסֶד, *benignitas*. Hos. X. 12. Non legerunt לִפְרִי חַיִּים, sed sensum expresserunt: nam in textu Hebr. legitur: metite quoad pietatem, h. e. messis vestra e fructibus pietatis h constet.

'ΥΠΟ'ΣΤΑΣΙΣ ΖΩΗ"Σ, *sustentatio vitæ*, seu *id, quod vitam sustentat*. מִחְיָה, *victus*. Jud. VI. 4. Hieron. *ad vitam pertinens*.

ΖΩΜΟ'Σ, *jusculum, jus, liquor eorum, quæ cocta sunt, adjectis condimentis*, (Secundum Etym. M. et Phavor. κυρίως τὸ ἐπὶ κρέασι τῶν ζώων ἄρτυμα.) it. *buccella*. מָרָק, *jus*. i Jud. VI. 19. 20. Ies. LXV. 4. — מֶרְקָחָה, *conditura*. Ezech. XXIV. 10. — *פָּרָק, *frustum, pars separata*, a פָּרַק, *rumpo, frango*. Ies. LXV. 4. ubi Massorethæ legi volunt מְרַק, *jusculum*. Ita quoque Vulgat. et Targum.

ΖΩ'ΝΗ, *zona, cingulum*, spec. *militare*, it. *arma, armatura, apparatus armorum*. אַבְנֵט, *baltheus*. Exod. k XXVIII. 4. XXXIX. 29. Levit. XVI. 4. — אֲזֵנִים, plur. *arma*. Deut. XXIII. 13. πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, paxillus erit tibi in *armis* tuis, sive in *bellico apparatu* tuo. Sic Homerum, cum Il. Β',

(478.) Agamemnonem Marti ἴκελον (similem) τὴν ζώνην fuisse dicit, τὴν ὅπλων τὴν σκευὴν, *armorum apparatum*, intellexisse, sunt qui putant. Vide Pausaniam Lib. IX. cap. 17. pag. 743. et confer infra in v. ζωννύω, et Fulleri Misc. Lib. VI. cap. 5. pag. 704. cujus emendationem, qua Deut. l. c. pro ἐπὶ τῆς ζώνης σου reponit ἐπὶ τῇ ζώνῃ σου, *supra* vel *præter arma tua*, nulla requirit necessitas. Cæterum Deut. l. l. nonnulli statuunt LXX legisse אֵזוֹר, *cingulum*. — אֵזוֹר. 2 Reg. I. 8. Ies. V. 27. Job. XII. 18. — חֲגֹר. 1 Sam. XVIII. 4. — חֲגֹרָה. 1 Reg. II. 5. 2 Reg. III. 21. Ies. III. 23. — מֵזַח, *cingulum*. Ps. CVIII. 18. — קֶסֶת, *atramentarium*. Ezech. IX. 2. 3. 11. ubi ζώνη peram notat. Cf. Suiceri Thes. T. I. pag. 1306. 1 Macc. X. 89. XI. 58. occurrunt zonæ aureæ, quæ fuerunt ditiorum et muneris loco mittebantur. Confer Spanhem. ad Callim. Apoll. v. 32.

ΖΩΝΝΥ'Ω, *cingo, accingo, armo*. אָזַר, idem. Job. XXXVIII. 3. XL. 2. — אֵזוֹר, *cingulum*. Ies. XI. 5. — אָסַר, *ligo*. Neh. IV. 18. — הִלְבִּישׁ, *vestio*. 1 Sam. XVII. 38. ἔζωσε τὸν Δαβὶδ θώρακα, cingebat vel armabat Davidem thorace. Sic et Scholiastes Minor ad Homer. Il. Λ', v. 15. ζώννυσθαι interpretatur καθοπλίζεσθαι, *armari*. Unde et Hesychius: ζώννυσθαι, καθοπλίζεσθαι. Et Pausanias Lib. IX. c. 17. τὸ δὲ ἐνδῦναι τὰ ὅπλα ἐκάλουν ἄρα οἱ παλαιοὶ ζώσασθαι. Conf. Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. cap. 3. §. 370. p. 396. et Lexic. N. T. s. h. v. — הֵשִׂים, Hiph. a שׂוּם, *pono*. 1 Reg. XXI. 27. ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. Adde Levit. VIII. 8. sec. Ald. — חָבַשׁ, *ligo*. Ez. XVI. 10. — חָגַר, *accingo*. Ex. XXIX. 8. Lev. VIII. 7. 8. 13. 1 Sam. XXV. 13. ζώσασθε ἕκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, accingamini singuli gladio suo. Ibid. ἐζώσατο τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, accingebatur gladio suo. 2 Reg. IV. 28. ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, accinge lumbos tuos. Adde Inc. Ps. XLIV. 4. — חֲגֹר, *cingulum*. 2 Sam. XX. 8. — נָדַד, *vagor*. 2 Sam. XXIII. 6. ὥσπερ ἄκανθα ἐζωσμένη πάντες οὗτοι. Nihil prorsus commune habet ζώννυσθαι cum נָדַד, *vagari*. Conjicio legendum esse ἐξῃμμένη, coll. Ies. XXXIII. 12. Adde 1 Macc. VI. 37. — Vide quoque infra s. v. σχοινίον.

ΖΩΟΓΟΝΕ'Ω, *vivifico, in vita conservo*. הֶחֱיָה ; חִיָּה, Pih. et Hiph. Exod. I. 17. ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα, *in vita conservabant* masculos. Ibid. v. 18. et 22. Jud. VIII. 19. εἰ ἐζωογονήσατε αὐτοὺς, si *in vita* illos *servastis*. 1 Reg. XX. 31. εἴπως ζωογονήσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν, si forte *in vita servet* animas nostras. Vide et 2 Reg. VII. 4. et confer Luc. XVII. 33. Act. VII. 19. et Fesselii Advers. Sacra Lib. V. cap. 5. p. 438. 1 Sam. II. 6. κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, dominus occidit et *vivificat*. — חָיֶה, verbale fœm. *vivida*. Theodot. Ex. I. 19. ζωογονοῦσιν: ubi ζωογονεῖν videtur hanc rariorem habere significationem, ut sit *artis obstetricandi habere scientiam* aut *peritum esse*. Vulg. *ipsæ enim obstetricandi habent scientiam*. Simili ratione יִלֵּד, *parere*, in Pih. notat *partum adjuvare*, ut e Lexicis notum est. Conf. infra s. v. μαῖα.

ΖΩΟΓΟ'ΝΟΣ, *vivipara*. חַוָּה, nomen proprium, *Heva*, a rad. חָיָה vel חָוָה, *vixit*. Symm. Gen. III. 20.

ΖΩ͂ΟΝ, *animal*. *חוֹתָם, *sigillum*. Job. XXXVIII. 14. ἦ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν, ἔπλασας ζῶον. Legerunt חויתה vel חותו vel חותה, unde hic elicitur sensus: *num lutum vivum fecisti?* — חַיָּה, *vivens*. Gen. I. 21. Ps. LXVII. 11. CIII. 27. et

a alibi sæpius. — חָיָה, Pih. *vivifico.* Inc. et LXX Hab. III. 1. ἐν μέσῳ δύο ζώων, in medio duorum animalium, respicientes fortasse ad animalia, quæ Dan. VII. 4. 5. Assyriorum et Persarum regnum innuunt. Gloss. MS. in Proph. δύο ζώων, θανάτου καὶ θνητῆς ζωῆς. Et Gloss. MS. in Cant. Script. δύο ζώων, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, ἢ τῶν Ἑβραίων b καὶ τῶν ἐθνῶν, ἢ τῆς ἐνταῦθα ζωῆς καὶ τῆς μελλούσης. Ita Bielius. Sed alii illud δύο ζώων maluerunt potius ad שָׁנִים referre, quam ad חַיֵּיהוּ, et quia hoc admodum inepte dictum est: *in medio duorum animalium cognosceris,* pro ζώων legere ζωῶν, quod non male respondeat Hebr. שָׁנִים, inprimis si שְׁנָתַיִם legatur. Alias statuendum esset, eos שְׁנַיִם חַיִּים, c *duarum vitarum,* legisse (aut שְׁנַיִם simpliciter, et explicationis gratia, ut, quænam illa duo essent, intellegeretur, addiderunt *animalium*), ut γνωσθήσῃ e sequentibus invectum sit. Cæterum ζώων accentu in penultima acuto a recto ζῶον, animal, legerunt antiquiores Græci ac omnes Latini codd. et auctores, v. c. Tertullianus, Hieronymus, Augusd tinus. Sed Eusebius Lib. VI. Demonstr. Evang. c. 15. ac Theophylactus in Comment. ad h. l. legendum putarunt ζωῶν circumflexa ultima syllaba: *in medio duarum vitarum,* eosque secutus est Theodoretus et Hesychius. Confer Bocharti Hieroz. Tom. I. pag. 288. ed. rec. Nonnullis quoque ζῶον *castra, acies* esse videtur ad imitationem Hebr. e חַיָּה, 2 Sam. XXIII. 11. 13. ubi Hieron. *castra,* LXX τάγμα habent. — זִין, *fera.* Symm. Ps. XLIX. 12. ζῶα ἐρημίας, animalia deserti. Conf. Fulleri Miscell. SS. Lib. VI. c. 6. p. 710.

ΖΩΟΠΟΙΕ'Ω, *vivifico.* הֶחֱיָה : חִיָּה, Pih. et Hiph. 2 Reg. V. 7. Nehem. IX. 6. Cohel. VII. 13. Al. 2 Reg. VIII. 1. 5. Theod. Job. XXXVI. 6. ubi ζωοποιεῖν sensu judiciali acf cipiendum est, ut sit: *tueri justam causam, defendere.* — *קוּם, *resurgo.* Theod. Ies. XXVI. 14. οὐ μὴ ζωοποιήσουσι, ubi ζωοποιεῖν vel notat *in vitam revocare,* vel *in vita conservare.* Sermo ibi est de medicis. Fortasse tamen ibi legendum est ζωοποιηθήσονται. LXX ibi habent ἀναστήσουσι.

ΖΩΟΠΟΙ'ΗΣΙΣ, *vivificatio.* מִחְיָה, g *conservatio in vita.* Esdr. IX. 8. 9. Ita Bielius. Sed, ut recte monuit Bretschneiderus, ζωοποίησις ibi potius est *vitæ conservatio et sustentatio,* quæ non solum in eo cernebatur, quod rex iis victum suppeditaret, sed quod etiam eos interfici non juberet.

*ΖΩΟ'Σ, ἡ, ὀν, *vivus, vivens.* Vide supra s. v. ζωὴ ad חַיָּה a me notata. h

ΖΩΟ'Ω, *vivifico, in vita conservo,* it. *servo, tueor.* חִיָּה, idem. Psalm. LXXIX. 19. LXXXIV. 6. Aqu. Genes. XII. 12. ζωώσουσι. Inc. (non Symmachus, ut Grotius voluit, sed potius Aquila) Genes. XIX. 19. τοῦ ζωῶσαι, *ut mihi parcendum censueris.* Inc. Levit. XI. 45. ζωόντων, *viventium.* Aqu. Theodot. Psalm. XL. 3. Conf. Fesselii Adv. Sacr. i Lib. V. cap. 5. pag. 439.

ΖΩΠΥΡΕ'Ω, *ignem sopitum suscito, refocillo, reficio, ad vitam revoco.* הֶחֱיָה, Hiph. 2 Reg. VIII. 1. ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν, cujus filium *resuscitaverat.* Vide et v. 5. Hesych. ζωπυρεῖ, ἀναζῇν (Sic enim bene Suicerus Thes. T. I. p. 265. ex Suida legit pro ἀναζεῖ) ποιεῖ. Photius Lex. idem habet, modo quod addat: ἢ k ἐκκαίει.

*ΖΩ'ΠΥΡΟΝ, *suscitabulum ignis.* 4 Macc. VIII. 12. ubi legitur ζώπυρα πυρὸς, ut βουκόλια βοῶν dixit Interpres Joël. I. 18. et ποδάνιπτρα ποδῶν legitur in Schol. ad Eurip. Phœn. v. 383. Photius Lex. ζώπυρα,

a φυσητῆρες, ὅθεν οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ φυσῶσιν.

ΖΩ'ΣΙΣ, *ipsa cingendi actio, cinctura.* חֲגוֹר, *cingulum.* Ies. XXII. 12. — גָּד, *turma.* Aqu. Genes. XXX. 11. Vide Montfauconii Lex. Hebr. s. v. גָּד. Apud Aquilam ζῶσις *milites accinctos* notat, abstracto posito pro concreto.

ΖΩΤΙΚΟ'Σ, *vitalis, vivificus.* Sap. e XV. 11. ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν.

*ΖΩΩΝΗ'. זֹעֵם, *indignans.* Hebræus Psalm. VII. 12. Legendum Ζωώμ. Est enim ipsa vox Hebraica Græcis literis expressa.

*ΖΩ'ΩΣΙΣ, *vivificatio animantium, animatio, vitæ conservatio, salus.* מִחְיָה. Aqu. Gen. XLV. 5.

H

*Ἢ, *quam,* in comparatione. *אִם. b Job. IV. 12. Legerunt אוֹ. — *לֹא, *non.* Ies. X. 15. Legerunt אוֹ. — מ præfixum. Psalm. CXVII. 9. Ies. VII. 15. ubi illud ἢ prorsus delendum esse videtur. Omittitur interdum ante ἢ comparativus μᾶλλον aut similis, e. c. Sirac. XLI. 12. αὐτὸ (sc. fama bona) γάρ διαμένει, ἢ μεγάλοι θησαυροί. Conf. Munthe Obss. in N. T. e Diodoro Siculo ad c Matth. XVIII. 9.

*ἩΓΟΥΝ, *sive, videlicet.* שָׁאוֹן, *tumultus.* Symm. Ps. LXXIII. 23. Immo vero ibi ἦχον seu potius ἤχου scribendum est, quod Ps. LXIV. 18. reperitur in LXX et Aquila pro eodem Hebraico.

Ἢ ΜΗ'Ν, *attamen, certe, profecto, revera, sane.* אַךְ. Job. XIII. 15. ἢ μὴν λαλήσω, *tamen* loquar. — אִם d לֹא, *si non.* Job. II. 5. ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει, *certe* in faciem tibi maledicet. Al. 1 Reg. XX. 23. — כִּי. Genes. XXII. 17. ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, *certe* benedicens benedicam tibi. Gen. XLII. 16. ἢ μὴν κατάσκοποί ἐστε, *profecto* exploratores estis. Iisdem particulis in jurandi formulis utuntur Xenophon, Herodotus, alii. Vide auctores citatos Wolfio ad Ebr. VI. 14. pag. 667. et Lex. N. T. s. h. v. Hesych. ἢ μὴν, ἀλλ' ὅμως, ὄντως, δή. f

*ἩΠΕΡ, *quam.* 2 Macc. XIV. 42.

*Ἢ ΠΩ'Σ. אִם־אַיִן. Inc. 2 Sam. XVII. 6.

*Ἢ ΤΟΙ, *sive.* Sap. XI. 18.

ἩΓΕΜΟΝΙ'Α, *imperium, principatus.* אַלּוּף, *dux.* Gen. XXXVI. 30. — דֶּגֶל, *vexillum.* Num. I. 52. Al. Num. II. 17. De sensu metaphorico vocis *vexillum* in SS. vide g Glassii Philol. S. p. 984. ed. Dathii. — מֶמְשֶׁלֶת, *dominium.* Symm. Gen. I. 16. — פֶּחָה, *præfectus, princeps.* Al. Neh. V. 14. ἄρτον τῆς ἡγεμονίας. Adde Sirac. VII. 4. et X. 1.

ἩΓΕΜΟΝΙ'ΔΗΣ, *princeps, dux, rector.* 2 Macc. XIII. 24. ἕως τῶν Γεῤῥηνῶν ἡγεμονίδην.

ἩΓΕΜΟΝΙΚΟ'Σ, *principalis.* נָדִיב, *ingenuus, spontaneus.* Ps. L. 13. h πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με, spiritu principali confirma me. Vulg. *spiritus principalis.* Sic τὸ ἡγεμονικὸν de *animo ratione prædito,* qui ἡγεμόνος ritu aberrantem deducit in viam rectam, legitur apud Marc. Antonin. ad Se Ipsum Lib. II. §. 2. et *principale* apud Senecam Lib. I. de Ira cap. 3. Adde Ciceronem de Natur. Deor. II. 11. scribentem:

Principatum autem id dico, quod Græci ἡγεμονικὸν vocant, quo nihil in quoque genere nec potest nec debet esse præstantius. Apud Hesychium ἡγεμονικὸν, sc. πνεῦμα vel μέρος τῆς ψυχῆς, exponitur ὁ νοῦς. Sic etiam Suidas: Ἡγεμονικὸν, ὁ νοῦς, ἢ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς, ἐν ᾧ αἱ φαντασίαι καὶ αἱ ὁρμαὶ γίνονται, καὶ ὅθεν ὁ λόγος ἀποπέμπεται, ὅπερ εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ. Philo de Eo, Quis Rerum Divin. Hæres. p. 332. ψυχὴ διχῶς λέγεται, ἥ τε ὅλη καὶ τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ κυρίως εἰπεῖν ψυχὴ ψυχῆς ἐστί, καθάπερ ὀφθαλμὸς ὅ τε κύκλος σύμπας, καὶ τὸ κυριώτατον μέρος, ᾧ βλέπομεν. — נְגִידִים, plur. *antecessorum* s. *principum*, sc. *verba*. Symmach. Theod. Prov. VIII. 6. ἡγεμονικὰ, scil. ῥήματα, verba *imperatori* s. *duci convenientia*.

ἩΓΕΜΩ'Ν, *dux, princeps*. אַלּוּף, *dux*. Gen. XXXVI. 15. 16. Exod. XV. 15. 1 Par. I. 51. Ps. LIV. 14. Aqu. Prov. II. 17. — *נָדִיב, *magnificus, princeps*. Symm. Cant. VII. 1. — *נְדִיבָה, *ingenuitas, spiritus generosus, et inde profecta auctoritas*. Symm. Ies. XXXII. 8. — נָשִׂיא, *princeps, dignitate super alios eminens*. 1 Reg. VIII. 1. ἡγεμόνας πατριῶν. — פֶּחָה, *præfectus, princeps*. Jer. LI. 23. — רַב, *magnus*. Jer. XXXIX. 13. οἱ ἡγεμόνες τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. — רִגְמָה, *caterva, agmen, cœtus*. Ps. LXVII. 30. Deduxisse nonnullis videntur ab אַרְגָּמָן, *purpura*, unde רִגְמָתָם reddunt: *purpurati eorum*. Alii vero putant, eos רֶגֶם accepisse in notione *lapidis*. *Lapis* autem, monente Lud. de Dieu ad h. l., tribuitur *personæ, quæ aliorum fulcrum et firmamentum est*, v. c. Gen. XLIX. 24. unde et Christus in N. T. dicitur *lapis angularis*. — שַׂר, *princeps*. Jer. XXXVIII. 17. XXXIX. 3. XL. 7. 13. — בָּרִי, *cursor*. Al. 2 Reg. XI. 20. ubi per apocopen dictum putarunt pro בָּרִים, a sing. כַּר, *aries*, metaphorice *dux*, coll. Ies. XIV. 9. Zach. X. 3. aut a כָּרַם, unde Arab. كريم, *nobilis*. Hesych. ἡγεμὼν, ἄρχων, ὁδηγός.

ἩΓΕ'ΟΜΑΙ, *præcedo, duco, princeps sum, reputo, existimo*. *בָּחַר, *eligo*. Inc. 1 Sam. VIII. 18. ἡγήσασθε: ubi ἡγεῖσθαι significare videtur *ducem* aut *regem aliquem sibi eligere*. Succurrit tamen hic conjectura minime improbabilis. Quid si legeretur ᾐτήσασθε aut ᾐτήσατε? ut adeo interpres sensum loci, ipsa historia satis confirmatum, magis secutus fuerit, quam verbi propriam significationem. Confirmat me in hac opinione Vulgatus, qui habet: *petiistis*. Cæterum errat vehementer Montf., quando in nota subjecta monet, nec ἐξελέξασθε, nec ἡγήσασθε reperiri in textu Hebraico. — *בְּרוֹשׁ, *abies*. Ps. CIII. 17. ἡγεῖται. Legerunt sine dubio בְּרֹאשָׁם, *in capite eorum*, loco בְּרוֹשִׁים, et *caput* judicarunt metaphorice hic, ut alibi interdum, poni pro *duce*. — הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *projicio*. Job. XXX. 19. ἥγησαι δέ με ἴσα πηλῷ. Sensu eodem: nam *lutum* ejici ac projici solet. — הָלַךְ, *eo*, et seq. לְפָנֵי, *præcedo*. Exod. XIII. 21. ὁ δὲ Θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, Deus autem *præibat* illis. — הָפַךְ, *muto*. Job. XLI. 20. ἥγηται πετροβόλον μὲν χόρτον. Recte. Nam *vertitur mihi in aliquid* h. l. notat: *habeo pro aliquo*. חָשַׁב, *cogito*. Job. XIII. 24. XIX. 11. ἡγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρὸν, me pro inimico *habebat*. Vide et Job. XXXIII. 10. et conf. 2 Thess. III. 15. Job. XLI. 19. ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα, pro ὥσπερ ἄχυρα: nam

a ferrum quidem pro stramine habet. — מִמְשָׁלָה, *dominium*. Symmach. Gen. I. 16. εἰς τὸ ἡγεῖσθαι, *ad imperandum*. — נוּעַ, *moveor*. Theodot. Jud. IX. 11. ἡγεῖσθαι. Bene quoad sensum. Nam נוּעַ h. l. notat *promoveri, regnum in se capessere*. — נָזִיר, *separatus*. Genes. XLIX. 26. Vox Hebr. significat quoque *eximium, excellentem, optimatem*, coll. b Deut. XXXIII. 16. — נִחַם, Niph. *pœnitet*. Job. XLII. 6. ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδὸν, ubi an aliter legerint, me ignorare fateor: nam etiam alibi in hoc libro magna in vertendo libertate usi sunt. — נָשָׂא, Pih. *attollo*. Esth. V. 11. πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας, principem et *ducem esse* in regno. — עָלָה, *ascendo*. Inc. Jud. I. 2. ἡγήσεται, c *ducet*. Ita Bielius Montfauconium secutus. Sed ibi ἡγεῖσθαι non simpliciter Hebr. עָלָה respondet, sed ita, ut ad יַעֲלֶה e v. 1. mente certe et cogitatione suppleatur בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֵם, *in principio ad pugnandum*. — רֹאשׁ, *caput, princeps*. Deut. I. 15. κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν, constitui illos *duces* vestros. — שַׂר, *princeps, dux*. Esdr. V. 11. d Præterea legitur Prov. V. 19. ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σου. Michaëlis in Bibl. Orient. et Exeget. Vol. XII. pag. 151. opinatus, ἡγείσθω σου respondere Hebr. יְדַדֶךָ, probare ex h. l. conatus est, ad illustrandum nempe Ps. XLII. 5., non ignotam fuisse LXX notionem *ducendi*, quam דדה in l. Talmud. et Rabbin. habet. Sed pertinent potius hæc verba ad e יְרַוֻּךָ, ita ut duæ versiones coaluerint. Vide Opuscula Critica ad h. l. Sap. VII. 13. ὅτι αὐτῶν ἡγεῖται (lege ἡγεῖτο) σοφία, quoniam *quasi dux deduxit* me ad illa bona sapientia. Gloss. MS. in Sap. Sal. ἡγεῖτο, ἦρχεν, ὡδήγει. 2 Macc. I. 18. δέον ἡγησάμεθα, opus esse *putavimus*. Vide et 2 Macc. IX. 28. Hesych. ἡγοῦμαι, ἡγεμονεύω, νομίζω, ὑπολαμβάνω, λογίζομαι, προηγέομαι. Vide f quoque supra s. ἄξιος.

ἩΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *ducens, dux, princeps, dominator, præfectus*. אֲדוֹנִים, plur. ex אָדוֹן, *dominus*. 2 Par. XVIII. 16. — אַדְרְגָּזְרַיָּא, Chald. plur. *judices, senatores*. Dan. III. 2. et 3. — אֱוִיל, *stultus*. Jer. IV. 22. Acceperunt in notione vocis Arabicæ: nam اوال notat *primum, principem*, ال pro اول, g *rexit, administravit*, unde اوان, *optimates, principes*. Ergo אֱוִילִים, *primi* s. *primores* vel *primates populi mei*. Confer 2 Reg. XXIV. 15. — אֵילִים, plur. ex אֵל, *fortes*. Ezech. XVII. 13. — אַלּוּף, *ductor*. Mich. VII. 5. Symm. Prov. II. 17. — אֲנָשִׁים, plur. *viri*, speciatim *illustres, in dignitate constituti*. 2 Sam. II. 5. Vide quoque var. lect. Jud. IX. 51. — בַּעַל, *domi-* h *nus*. Jud. IX. 51. — עַל־כִּסֵּא, *super thronum*. 1 Reg. IX. 5. — מְחֹקֵק, part. Pih. *decernens, legislator*. Genes. XLIX. 10. — מֶלֶךְ, *rex*. Ezech. XLIII. 7. 9. — מֹשֵׁל, part. *dominans*. 2 Par. VII. 18. IX. 26. Prov. XXIX. 27. — נָגִיד, *antecessor*. 1 Sam. XXV. 30. 2 Sam. V. 2. VI. 21. VII. 8. et alibi sæpius. — נָדִיב. Theodot. Prov. i XVII. 7. Symm. et Quinta Cant. VI. 11. — נָשִׂיא. Jos. XIII. 21. 2 Paral. V. 1. Ezech. XLIV. 3. XLV. 7. — *נָשֵׁי, *uxores*. Mich. II. 9. ἡγούμενοι. Ita et Arabs. Nescio, an vocem a נָשָׁה, *exegit*,

a v. c. *debitum, tributum*, derivaverit, an vero cum נְשִׂיאִי permutaverit. —*סָרְכִין, *præsides*. Dan. VI. 2. sec. cod. Chis. — עַם, *populus*. Esth. I. 16. Putavit interpres, עַמִּים ita vertendum esse, quia præcesserat הַשָּׂרִים, aut respexerit notionem vocis Hebr. nobis ignotam. — פֶּחָה, *dux, princeps*. Jer. LI. 28. Ezech. XXIII. 6. Adde Aqu. b Symm. Theod. Agg. I. 1. — לִפְנֵי, *in facie, coram*. Exod. XXIII. 23. 27. ἡγούμενόν σου, vos *præcedentem*. — קָצִין, *gubernator*. Jud. XI. 6. 11. Adde τοὺς λοιποὺς Mich. III. 1. ubi Vulg. *duces*. — רֹאשׁ, *caput*. Deut. I. 13. V. 23. 1 Sam. XV. 17. et alibi sæpius. — *רַב, *princeps*. Dan. II. 48. sec. Chis. — שָׂדֶה, *ager*. Ezech. XX. 46. Vi- c dentur legisse שָׂרָה. — שַׂר, *princeps*. 1 Sam. XXII. 2. 2 Sam. III. 38. IV. 2. et alibi sæpius. — *שִׁלְטוֹן, Chald. *præfectus*. Dan. III. 3. sec. cod. Chis. Sir. X. 24. ἡγούμενος, *primogenitus*, qui ex lege Mosaica erat quasi caput, princeps ac rector reliquorum. Sic Syrus. Sir. XXXII. 1. ἡγούμενόν σε κατέστησαν, si *moderatorem convivii* te con- d stituerunt. Conf. Drusium ad h. l. et auctores laudatos Wolfio ad Joh. II. 8. p. 805.

ʼΗΓΟΥΜΕ΄ΝΗ, *principissa, domina*. בַּעֲלָה, *domina*. Nahum. III. 4. ἡγουμένη φαρμάκων, *domina veneficiorum*, h. e. *veneficiis s. maleficiis usa*. — גְּבִירָה, *augusta*. 1 Reg. XV. 13.

ʼΗΓΗΜΑ, *consilium, voluntas*. e רִקְמָה, *acu pictum, variegatio*. Ez. XVII. 3. Scilicet quia רִקְמָה significat proprie *purpuram*, purpura autem est vestis principum et regum, hoc sensu hic acceperunt רִקְמָה pro *principatu*. Suidas: ἥγημα, βουλὴ, γνώμη, παρὰ τῷ προφήτῃ εἴρηται.

ʼΗΓΗΣΙΣ, *principatus*. *סוֹפֵר, *scriba*. Jud. V. 14. sec. cod. Alex. ἡγήσεως. Grabius ibi reposuit f διηγήσεως, qua tamen emendatione mihi non opus esse videtur, nam etiam סוֹפֵר in notione *præfecti* accipi potest. Confer 2 Reg. XXV. 19. et 2 Par. XXVI. 11. Adde 1 Macc. IX. 31.

ʼΗΓΗΤΕ΄ΟΝ, *existimandum, putandum*. Prov. XXVI. 23. ubi nihil pro eo est in textu Hebraico.

*ʼΗΓΙΑΣΜΕ΄ΝΩΣ, *sancte*. קֹדֶשׁ, *sanctum*. Incert. Ps. CXXXIII. 2. g Chrysostomus ad h. l. ἕτερος ἁγίως, ἄλλος ἡγιασμένως.

ʼΗΔΕ΄ΩΣ, *suaviter, libenter*. עָרְבָה, præt. Kal fœm. *suave est*. Prov. III. 24. 2 Macc. II. 28. ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν, *libenter*, h. e. *patienter* molestiam sustinebimus. Vide et 2 Macc. VI. 30. XI. 26. et conf. Marc. VI. 20. ac Ælian. V. H. Lib. VIII. c. 12. ubi legi- h tur: ἡδέως ἤκουε αὐτοῦ.

ʼΗΔΕ΄ΩΣ ʼΑΠΤΟΜΑΙ, *suaviter tango*. נָעֵם, *jucundum est*. Prov. IX. 17. ἄρτων κρυφίων ἡδέως ἅψασθε. Conf. Ep. Jerem. v. 26. et Æliani V. H. Lib. III. c. 20.

ʼΗΔΕ΄ΩΣ ΓΙ΄ΝΟΜΑΙ, *suaviter fio*. טוֹב לֵב, *bonum est cor*. Esther. I. 10. ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς, cum rex *esset vino exhilaratus*. Tob. VII. i 11. φάγε καὶ πίε καὶ ἡδέως γίνου. Ib. v. 12.

*ʼΗΔΗ, *jam*. כְּבָר, idem. Cohel. I. 10. —*עַתָּה, *nunc*. Gen. XLIII. 10. Exod. VI. 1. Num. XI. 23. Tob. III. 6. ἀνάγκη ἤδη, i. q. τὸ νῦν, *afflictio præsens*. Adde Sap. XVIII. 9. 23. et XIX. 16.

*ʼΗΔΗ ΚΑΙ΄, *adeoque*. 3 Macc. VI. 24. De formula ἤδη δὲ καὶ, *quin immo etiam*, vide quæ pluribus

disputavit Raphelius in Annotatt. e Polybio ad Matth. III. 10.

ἭΔΙΟΝ, compar. *suavius.* Sir. XXII. 10. ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, *dulcius, jucundius,* seu potius *mitius* plora super mortuum, s. *levius defleas.*

*ἭΔΙΣΤΟΣ, *jucundissimus, dulcissimus.* Psalm. CXL. 6. כִּי נָעֵמוּ, *quoniam jucunda fuerunt.* Symm. ἡδίστας.

ἭΔΟΜΑΙ, *lætor, delector, suavitate et jucunditate afficior.* Sap. VI. 21. Sir. XXXVII. 4.

ἩΔΟΝΗ΄, *voluptas.* טַעַם, *gustus.* Num. XI. 8. ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ, ὡσεὶ γεῦμα κ. τ. λ., *sapore suavi* (hanc enim notionem habet h. l. ἡδονή) similis erat pani oleato. De *voluptate venerea* legitur Sap. VII. 2. ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς (ἐν) ὕπνῳ. De *sapore suavi* autem Sap. XVI. 20. ubi de Manna sermo est, quæ dicitur πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύειν, h. e. suavior omni *dulcedine,* ut Syrus recte expressit. Hesychius: ἡδέως, εὐθύμως, γλυκέως.

ΜΕΘ' ἩΔΟΝΗ͂Σ, *cum voluptate.* חָרֵב, *siccus.* Prov. XVII. 1. κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ. Jaegerus ad h. l. existimat interpretis animo oculisve obversatum esse עֲרֵבָה, *dulcis.* Sed possis etiam suspicari, חֲרֵבָה Græce plane non extare, μεθ' ἡδονῆς autem et ἐν εἰρήνῃ, utrumque e duplici versione, pertinere ad שַׁלְוָה־בָהּ, *tranquillitas in ea.*

ἩΔΥ΄ΝΩ, *suave reddo, condio, lætifico.* נָאוָה, *conveniens est.* Ps. CXLVI. 1. ἡδυνθείη ἡ αἴνεσις, *decent hymni.* Hesych. ἡδυνθείη, γλυκανθείη. — נָעֵם, *jucundum est.* Ps. CXL. 8. ὅτι ἡδύνθησαν, sc. τὰ ῥήματα. Cant. VII. 6. τί ὡραιώθης καὶ τί ἡδύνθης. — עָרַב, *gratus, suavis sum, placeo, oblecto.* Ps. CIII. 35. ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου, *placeat* ei meus sermo. Prov. XIII. 20. ἡδύνουσι ψυχήν, *delectant.* Jer. VI. 20. Hos. IX. 4. — עֲרָבָה, *locus campestris.* Job. XXIV. 5. ἡδύνθη αὐτῶν ἄρτος εἰς νεωτέρους. Legerunt עָרֵב, ab عرب, *dulcescere.* Vide infra s. v. ἡδύς. Sirac. XL. 23. αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσι μέλη.

*ἩΔΥΠΑ΄ΘΕΙΑ, *voluptas, libido.* 4 Macc. II. 2. Zonaras Lex. col. 976. ἡδυπάθεια, φιληδονία, τρυφή. Idem: ἡδυπαθής, φιλήδονος. Idem quoque habet Photius in Lex. c. 51. qui præterea addit πάθει χαίρων.

ἩΔΥ΄Σ, *suavis.* הֶאָח, *euge,* particula lætantis. Ies. XLIV. 16. ἡδύ μοι. — *יָשַׁר, *rectus sum.* Symm. 1 Sam. XVIII. 20. ἡδὺ ἐγένετο. Fuit cum conjicerem, loco ἡδὺ ponendum esse εὐθὺ, ductus maxime versione LXX Intt., qui habent ηὐθύνθη. Sed jam re melius cogitata video, hanc conjecturam minus esse necessariam, ac Symmachum vocis Hebr. sensum h. l. recte expressisse. Vulg. *placuit.* Simili modo et nos dicere solemus: es ist mir recht, *that is right,* ubi dicere volumus: *non displicet mihi.* — נָעִים, *amœnus.* Symm. Ps. CXXXIV. 3. — עָרֵב, *gratus, suavis sum, placeo, oblecto.* Prov. XX. 20. Cant. II. 14. ἡ φωνή σου ἡδεῖα.—*עֲרָבָה, *locus campestris.* Symm. Job. XXIV. 5. (ubi sensus est: *solitudo ipsis pro liberis alimenta præbet*) ἡδύς. Legit עָרֵב, ab عرب, *dulcescere.* — *רַב, *multus.* Esth. I. 7. οἶνος πολὺς καὶ ἡδύς. Ex mea enim sententia duæ hic versiones coaluerunt, ac posterioris auctor רַב in ea notione accepit, ut sit *præcipuum.* Vide Vulg. ad h. l.

a Fortasse tamen post רַב in textu ipso excidit וְעֵנָב, aut καὶ ἡδὺς est merum additamentum interpretis.

ἩΔΥ͂Σ ΓΙ΄ΝΟΜΑΙ, *suavis sum vel fio.* יָשַׁר, *rectus sum.* Symmach. 1 Sam. XVIII. 20. Vide supra s. v. ἡδύς. — עָרֵב. Jer. XXXI. 26. Vide quoque supra s. v. ἀνάλγητος, et infra s. v. ὀσμή.

ἭΔΥΣΜΑ, *dulcedo, condimentum,* b etiam *unguentum, cui ad fragrantiam aromata commixta sunt,* item: *suaveolens aroma, a quo unguenta fragrantiam habent.* בֶּשֶׂם : בֹּשֶׂם. Ex. XXX. 23. λάβε ἡδύσματα, sume *suaveolentia aromata:* ubi Aquila ἀρώματα habet. 1 Reg. X. 2. 10. 25. 2 Par. IX. 24. Ezech. XXVII. 22. Adde Incert. Cant. VIII. 14. — *מַטְעַמִּים, *cupediæ, pulpamenta.* c Aquil. et Symm. Prov. XXIII. 6. Nam loco vulgati ἐδεσμάτων αὐτοῦ rescribendum puto ἡδυσμάτων, h. e. *escas suaves et bene conditas,* quia hæc lectio partim textui Hebraico, partim ipsius Aquilæ vertendi rationi convenientior videtur. LXX βρωμάτων. Cæterum ad h. l. sine dubio respexit Suidas glossa: ἡδύσματα, βρώματα. — רֹקֵחַ, *unguen-* d *tarius.* Cohel. X. 1. ἐλαίου ἡδύσματος. Fortasse autem ibi ἡδύσματος de suo addiderunt, ut utraque vox Hebr. שֶׁמֶן respondeat. Vide supra s. v. εὐώδης. Suidas: ἡδύσματα, βρώματα, ἡ εὐοσμίας. Hes. ἀρτύματα. Cæterum vide de hac voce Barkeri Ep. Crit. ad Boissonad. adjunctam Arcadio de Accentibus p. 251. seq.

ἩΔΥΣΜΟ΄Σ, idem. סַם, in plur. e סַמִּים, *aromata.* Ex. XXX. 34.

ἩΔΥ΄ΦΩΝΟΣ, *suavem vocem habens, suaviloquus, dulcisonus.* יְפֵה קוֹל, *pulcher voce.* Ezech. XXXIII. 32. Vide Pollucis Onom. Lib. II. sect. III. Phavorinum s. v. μελίγηρυς, et Athen. Lib. IX. p. 392. F. Hinc ἡδυφωνία, *vocis jucunditas,* apud Alciphr. III. 12.

ἩΔΩ΄, vel, ut alii, ἩΔΩ΄, pro Hebr. אוֹרוֹ, *lumen ejus.* Theod. et f LXX Job. XXXVI. 30. ἐκτείνει ἐπ' αὐτὴν ἡδώ. De quo loco Bielius ita judicat: Hic procul dubio LXX pro אוֹרוֹ legerunt אֵידוֹ (quæ fuit jam Drusii conjectura), et nescientes, quid vox significaret, ἀνερμήνευτον eam retinuerunt, et ἡδῶ pronuntiarunt. Alii ibi pro ἡδῶ habent τόξον. Symmachus: φῶς. Inde apud Hesychium: ἡδῶ, Ἶρις, ἤγουν τόξον. g Conf. L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. 3. In Cod. Syr. Hex. Mediol. teste Middeldorpfio in Curis Hex. in Jobum p. 94. servatur verbum ἡδῶ, ܐܝܕܘ, adjecta in margine interpretatione ܩܫܬܐ, *arcus.* Liceat mihi his etiam meam qualemcunque addere conjecturam. Quid si loco ἡδῶ apud utrumque legeretur ἠχῶ, quod in universum *sonum,* h h. l. autem *tonitru* notat, quod ob sonitum repercussum, quem fulgur inprimis per montes edit, bene ἠχὼ dici potest. In textu Hebr. legitur אוֹר, quod de *fulmine* haud pauci Intt. explicarunt. Vulg. *fulgurare lumine suo desuper.* Confer ibid. v. 30.

*ἩΘΑ΄Μ. Psalm. LXXIII. 15. ποταμοὺς ἠθάμ. In textu Hebr. legi- i tur: נַהֲרוֹת אֵיתָן, *fluvii perennes,* ab Arab. وتن, *perennis fuit.* Verbi hujus ignorantia nomen proprium finxerunt s. intactum plane reliquerunt, quod transferendum erat.

*ἩΘΟΛΟΓΕ΄Ω, *exprimo alicujus mores oratione.* 4 Maccab. XV. 4. ἠθολογήσαιμι, h. e. *exprimam ac depingam.* Conf. Ernesti Lex. Rhet. Gr. pag. 153. Zonaras Lex. c. 980. et Photius: ἠθολόγος, θεατριστής.

Conf. quoque Intt. ad Hesychium s. h. v.

ἮΘΟΣ, *mos, mores, consuetudo*, etiam id *quod alicui proprium est et maxime familiare, id quod aliquem semper comitari solet.* Sirac. XX. 26. ubi ἀτιμία dicitur esse ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς, h. e. mendacem *semper comitari solere*, seu, uti Syrus expressit: ܥܡܗ, quod etiam docet alterum membrum: καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελεχῶς. Admodum enim late patet vox ἦθος apud Græcos, quæ non solum, monente Quinctiliano Lib. VI. (2. 8. seq.), omnes mentis habitus continet, et uno verbo Latine dici non potest, sed etiam teste Suida interdum τὸν τόπον notat, ἐν ᾧ ἀναστρέφονται; v. c. apud Herodotum.

ἭΚΩ, *venio.* אָתָה, idem. Job. XVI. 22. Ps. LXVII. 34. Mich. IV. 8. — *בּוֹ, *in eum.* Symm. Ies. LIX. 19. Legit וּבָא. — בּוֹא. Gen. VI. 13. Exod. III. 9. Deut. XXXII. 17. E postremo loco Gloss. MS. in Cant. Script. ἥκασιν, ἤλθοσαν. 1 Par. XIV. 14. ἥξεις, *occurres*, seu *offendes.* Hab. III. 3. ἀπὸ θαιμὰν ἥξει, a meridie *veniet.* Gloss. MS. in Cant. Script. ἥξει, ἐλεύσεται. Lege ἐλεύσεται. — *בָּרָא, *creo.* Ies. IV. 5. Legerunt בָּא. — חוּל, *maneo.* Jer. XXIII. 19. XXX. 19. — חָרַף, *hyemo.* Ies. XVIII. 6. πάντα τὰ θηρία ἐπ' αὐτὴν ἥξει, omnia animalia ad eam venient, sc. hyemandi causa. — יָלַךְ, *eo.* Jer. XXXVI. 14. — יָצָא, *exeo.* Dan. XI. 44. — נָהַר, *confluo.* Ies. II. 2. Jer. XXXI. 12. — *נָחַת, *descendo*, etiam *intro.* Theodot. Prov. XVII. 10. ubi ἥκειν εἴς τινα metaphorice est *movere, commovere animum alicujus*, ac respondet vernaculo, eindringen, *to penetrate.* Vulgatus: *plus proficit.* — *נָסַק, *apprehendo.* Symm. Mich. VI. 14. — *סְבָאִים, *Sabæi.* Ezech. XXIII. 24. ἥκοντας. Sed vox hæc, quam Montfauconus male retulit ad Hebr. סְבָאִים, referenda potius est ad antecedens מוּבָאִים, *adducti.* Vide ad h. l. Semleri Ep. Crit. p. 41. — עָבַר, *transeo.* Ies. VIII. 21. — עָלָה, *ascendo.* 1 Sam. XXIX. 9. — עָמַד, *consisto.* Ies. LXI. 5. Non male quoad sensum. — קוּם, *surgo.* Genes. XLI. 30. — *שׁוֹב שׁוּב, *revertendo revertor.* Genes. XVIII. 10. ubi ἥκειν *redire* notat. — שָׁרַת, Pih. *ministro.* Ies. LX. 7. ἥξουσίν σοι, ubi σοι est dativus commodi, ut adeo bene sensum expresserint, qui nullus alius est, quam: *inservient tuis commodis.* Præterea legitur Jerem. XLVIII. 7. ubi verba ἥξουσί σοι θλίβοντες in MS. Ies. reperiri tradit Montfauconus, simul tamen addit, se, quo pertineant, assequi non posse. Sed pertinent hæc verba ad Hebr. בְּאוֹצְרוֹתַיִךְ, *in thesauris tuis*, quod interpres in duas voces dispertiens legit: בָּאוּ צָרוֹתַיִךְ. Inde venit: ἥξουσί σοι θλίψεις, ut legitur apud Theodoretum, ubi pro θλίψεις alii posuerunt θλίβοντες. Sirac. XXVII. 28. πόθεν ἥκει αὐτῷ, unde sibi *ingruant*, scil. mala. Susann. 52. νῦν ἥκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου, nunc *patefiunt* peccata tua.

ἭΚΩ ΜΕΤΑ ΘΥΜΟΥ, *cum furore venio*, aut *irruo.* נָסַס, *vexillum erigo.* Ies. LIX. 19. Imago desumta est a militibus, qui vexillo erecto irruunt ac impetum faciunt. Vide supra s. v. ἐπάγω, qua voce Symm. h. l. usus est.

ἬΛΕΚΤΡΟΝ, *electrum, succinum, lapis crystallinus, metallum ex auro et argento conflatum.* חַשְׁמַל, *pruna summe ignita.* Ez. I. 5. 27. VIII. 2. Hesych. ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον.

a Suidas: ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον μεμιγμένον ὑέλῳ καὶ λιθίῳ, οἵας ἐστὶ κατασκευῆς ἡ τῆς ἁγίας Σοφίας τράπεζα. Salmasius tam apud Hesychium, quam apud Suidam pro ἀλλότυπον legendum suspicatur ὑαλότυπον, cui tamen merito non subscribendum censet Küsterus not. ad Suidam, quod omnes Lexicographi veteres tam editi quam inediti vocem ἀλλό-b τυπον agnoscant. Plura de electro vide apud Bochartum Hieroz. P. II. c. 16. p. 871. seq.

'ΗΛΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *soli exponor*. 2 Sam. XXI. 14. τὰ ὀστᾶ τῶν ἡλιασθέντων, ossa *soli expositorum*. In textu Hebr. nihil pro his verbis legitur.

'ΗΛΙΚΙ'Α, *ætas*. גֵּהָה, *medicina*, it. *frons, facies*. Symm. Prov. XVII. 24. ἀγαθύνει ἡλικίαν. Vulg. *ætatem c floridam facit*. Libere nec male transtulit. Idem voluerunt LXX, qui habent: εὐεκτεῖν ποιεῖ, *bene habere facit*. — קוֹמָה, *altitudo*. Ez. XIII. 18. ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, super omne caput cujuscunque *ætatis*. Hebræus Int. ibid. ἐπάνω κεφαλῆς ἑκάστης ἡλικίας. Symm. Cant. VII. 7. Confer Lex. N. T. s. h. v. — קֵן, *nidus*. Job. XXIX. 18. ἡ ἡλικία μου d γηράσει κ. τ. λ. h. e. *non curis anxiis, morbis, aut calamitatum multitudine, sed ætate, aut annorum decursu ad senium perducar*. Ubi bene sensum expresserunt, nec adeo de varietate lectionis cogitandum erit. 2 Macc. IV. 40. προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν. 4 Macc. VIII. 1. ubi ἡλικία, ut apud nos Jugend, eos notat, *qui sunt in juvenili ætate constituti*.

e *'ΗΛΙΚΙΩ'ΤΗΣ, *par ætate, æqualis*. 4 Macc. XI. 14. τῇ δὲ διανοίᾳ ἡλικιώτης, animo *plane æqualis*. Pollux Onom. IX. 18. ἡλικιώτην τῶν οἰκητόρων πόλιν, urbem habitatoribus coætaneam. Suidas: ἡλικιώτης, τῆς αὐτῆς μετεσχηκὼς ἡλικίας. λέγεται δὲ καὶ θηλυκὸν διὰ τοῦ ι.

'ΗΛΙΟΣ, *sol*. אוֹר, *lux*, speciatim *sol*, qui et Græcis, maxime in N. T. libris, τὸ φῶς dicitur. Job. XXXI. f 26. — חַמָּה. Cant. VI. 9. Ies. XXIV. 23. XXX. 26. — חֶרֶס et חַרְסָה cum ה paragogico, *sol* ab ardore. Jud. XIV. 18. Job. IX. 7. Adde Symm. Ies. XIX. 18. Confer Repertorium Eichhorn. Literat. Bibl. et Or. Tom. XIII. p. 7. — *מָאוֹר, *luminare*. Ps. LXXIV. 16. Sed ibi ἥλιος non tam Hebr. מָאוֹר respondet, quam voci שֶׁמֶשׁ. Locum g enim hic habuit permutatio verborum, et pro ἥλιον καὶ σελήνην reponendum est σελήνην καὶ ἥλιον, ut quoque recte legitur in Ed. Quinta. — שָׁמַיִם, dual. *cœlum*. Cohel. II. 3. III. 1. In utroque loco ex sententia virorum doctorum, nominatim Cappelli, loco שָׁמַיִם legerunt שֶׁמֶשׁ. Sed sine dubio ὑπὸ τὸν ἥλιον reddiderunt, quia illa phrasis תַּחַת h הַשֶּׁמֶשׁ frequentissime adhibetur in hoc libro, illa autem altera rarius, et ad sensum perinde est, sive dicas sub cœlo, sive sub sole. — שֶׁמֶשׁ, *sol*. Gen. XV. 12. 17. XIX. 23. XXVIII. 11. Ps. LXXXIII. 12. ubi Vulg. int. habet *misericordia*. Decanus Paulinus putat, in Græco pro ἥλιος scriptum esse ἔλεος. Sap. V. 6. ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας, καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν, ubi ἥλιος me- i taphorice est *cognitio vera et saluberrima*. Hesych. ἥλιος, ὁ θεὸς, καὶ τὸ ἄστρον, καὶ ἡ αὐγὴ, καὶ τόπος, ἐξ οὗ καὶ ὁ ἥλιος ἀνατέλλει. Vide supra s. v. ἀνατολὴ et δυσμῶν.

*ΦΩ͂Σ ΤΟ' ΛΑΜΠΡΟ'Ν ΤΟΥ͂ 'ΗΛΙ'ΟΥ. Pro שֶׁמֶשׁ, *sol*, legitur apud Inc. Hab. III. 11.

'ΗΛΙ'ΟΥ ΠΟ'ΛΙΣ, et 'Ηλιούπολις, *Heliopolis, urbs solis*. *אָוֶן, *iniquitas*. Ez. XXX. 17. Legerunt אוֹן. — אוֹן, *On, Heliopolis*, urbs Ægypti

in honorem solis condita. Gen. XLI. 45. — בֵּית שֶׁמֶשׁ, *domus solis*. Jer. XLIII. 13.

ἯΛΟΣ, *clavus*. *כַּפּוֹת, *cochlearia*. Aqu. Theod. Jer. LII. 18. Sed videtur ibi τοὺς ἥλους potius referendum ad מְזַמְּרוֹת — מְזַמְּרוֹת plur. fœm. *falces putatoriæ*. 1 Reg. VII. 50. 2 Reg. XII. 13. Num legerunt מַסְמְרִים et מַסְמְרִים — מַסְמְרוֹת? plur. masc. 1 Par. XXII. 3. Ies. XLI. 7. מַסְמְרוֹת et מַשְׂמְרוֹת (שׂ pro ס), plur. fœm. 2 Par. III. 9. Coh. XII. 11. Desvoeux in Comment. ad Cohel. l. l. p. 212. loco ἧλοι reponere mavult εἶλσοι, quod non solum *cavernas, speluncas* secundum Polluc. V. 2. sed etiam *vites* notat. Vide Athen. Deipn. I. p. 31. ed. Casaub. — מַקֶּבֶת, *malleus*. Jer. X. 4. — שׁוֹטֵט, *flagellum*, et sec. *Masium id, quo fodicamus pulsamusque aliquem, ut ad cursum incitemus*. Jos. XXIII. 13. εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν, in clavos in calcibus vestris. Hesychius: ἥλους, λόγχας, καρφία, κέντρα.

ἩΛΟ'Ω, *clavo figo*. סָמַר, *horreo*. Aqu. Ps. CXVIII. 119. ἡλώθη, *clavis quasi confixa est*. Ita reddiderunt ex usu vocis Hebr. in lingua Arab. et Chaldaica (Arab. سمر, *clavis compegit, confixit*, unde مسمار, *clavus*. Chald. סמר, *clavis firmavit*.), ac de *timore* et *horrore* explicarunt.

ἩΜΕ'ΡΑ, *dies, tempus, dies judicii*, vel *ipsum judicium*. אֵיד, *pernicies*. Jerem. XLVIII. 16. ubi non איד permutarunt cum עֵת, bono scilicet decepti, ut Tychsenius judicavit, sed ἡμέρα est *dies exilii ac pœnæ*, ut quoque in libris N. T. quandoque usurpatur. — *אָשָׁם, *delictum*. 2 Par. XXIV. 18. ubi pro ἡμέρᾳ in Vat. sine dubio reponendum ἁμαρτίᾳ. — בֹּקֶר, *mane*. 1 Sam. XIV. 36. Esth. II. 14. אוֹר הַבֹּקֶר, *lux matutina*. Mich. II. 1. — *חֹם, *calor, æstus*. Ies. XVIII. 4. Legerunt יוֹם cum Syro, aut ἡμέραν ita intellexerunt, ut sit ὁ καύσων τῆς ἡμέρας, coll. Matth. XX. 12. — *יָד, *manus*. 1 Sam. XXI. 13. ubi verba ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ apud LXX (quæ nondum adfuerunt tempore versionis Latinæ) sunt alius interpretis, qui pro בְּיָדָם, *in manibus eorum*, sine dubio legit בְּיוֹם. — יוֹם, in plur. יָמִים. Gen. I. 5. IV. 3. ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, sc. τινὰς, fiebat post dies aliquos, s. post *tempus* aliquod. Sic passim ἡμέραι *tempus* apud LXX denotant, et apud Evangelistas. Confer Lex. N. T. s. h. v. Gen. XXXIX. 10. ἡμέρας, pro ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, *de die in diem*, h. e. *in dies, cotidie*. Vide et Esth. III. 7. et conf. 2 Petr. II. 8. Jud. XVII. 10. ubi pro εἰς ἡμέραν in Cod. Rom., quod notat *in dies singulos*, necessario reponendum est εἰς ἡμέρας, h. e. *in annos singulos* s. *annuatim*. Apud Hebræos enim *dies* plurali numero pro *anno* ponitur. Vide Drusii Anim. L. c. 1. 1 Sam. I. 3. ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, *de diebus in dies*, h. e. *omnibus diebus statutis*. Vide et v. 25. et 2 Sam. II. 17. 2 Sam. XX. 4. τρεῖς ἡμέρας, pro μετὰ τρεῖς ἡμέρας, *in diem tertium*. Conf. Marc. VIII. 31. ubi μετὰ additur, et μετὰ τρεῖς ἡμέρας significat *die tertio*. Job. I. 4. καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ubi Schol. ed. Rom. ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν, *suo* quilibet, i. e. *natalitio die*. Job. III. 1. κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, sc. γενέθλιον, exsecrabatur *diem suum natalem*. Conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 34. Hesych. ἡμέρα, γενέθλια. Psalm. XII. 2. ἡμέρας καὶ νυκτὸς, pro δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς, *die et nocte*. Confer

a Schoettgenii notas ad L. Bos Ellips. Gr. p. 304. Ps. XLIII. 10. 17. ὅλην τὴν ἡμέραν, pro καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, *per totum diem*. Ps. CIX. 4. ad quem locum Suidas: ἡμέρα δυνάμεως, ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ παρουσία κ. τ. λ. Ps. CXXXVI. 9. τὴν ἡμέραν (pro κατὰ τὴν ἡμέραν) Ἰερουσαλὴμ, *die judicii* Jerusalem. Vide et Ez. XXI. 25. et Aqu. Job. XVIII. 20. Jer. XVII. b 16. ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα, diem hominis, h. e. *judicium hominis*, non expetivi. Similiter ἡμέρα κυρίου *judicium divinum* passim in SS. significat. Vide Amos V. 8. Joël. II. 11. 2 Petr. III. 10. 12. Eandem notionem habet vox *diei* apud Latinos. Sic *diem dicere* apud Plautum Captiv. III. 1. 34. et Ciceronem ad Quint. Fratrem c Ep. I. 2. significat *citare aliquem, ut coram judice se sistat*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Hisce locis a Bielio jam laudatis liceat quoque nonnulla alia addere. 1 Sam. XXII. 13. (coll. 1 Reg. VIII. 24.) ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, sc. διδάσκει, *ut hic dies clare docet*, vernaculum: wie es heute am Tage ist, *as this day clearly shows*. Eodem modo explicanda d quoque est formula, qua Aquila h. l. usus est: κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, *ut hæc dies probat*, aut: *usque ad hodiernum diem*. Clarius Symm. ὥσπερ ἐστὶ σήμερον. Job. XXX. 1. inter duas voces μέρει et ὧν Grabius recte tertiam ἡμερῶν inseruit, ut לְיָמִים exprimeretur. Facile autem excidere potuit ἡμερῶν ob vocabulorum μέρει et ὧν similitudinem. e Psalm. LV. 2. apud Aquilam post ἡμέρας supplendum est ἢ ἄν. Psalm. LXXVII. 17. ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, h. e. non *diei*, ut Latinus interpres obscurius reddidit, sed ex Græca loquendi consuetudine *per diem*, seu: *interdiu*. Psalm. LXXXIX. 10. ubi verba sunt ita distinguenda: Ἐμελέτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη, *meditari soleo, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni*. Nominativus hic absolute ponitur, ut Psalm. CII. 14. Job. XXVIII. 5. et 7. 2 Sam. XXXII. 31. Psalm. CXXXVIII. 15. ἡμέρας, *per multos dies*, ut accepit Chrysostomus ac Theodoritus. Thren. II. 22. ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς κ. τ. λ. Videtur legendum ἡμέρᾳ, vel ὡς ἡμέρα. Apud Aqu. Gen. I. 5. pro ἡμέρα, ut in ed. Montf. legitur, reponendum ἡμέραν, ut partim e seq. νύκτα, partim e vers. Symm. ac Theod. intellegitur. — *יְמִימָה, nomen proprium, *Jemimah*. Job. XLII. 14. Vulg. *diem*. Derivarunt a יוֹם, *dies*. — *יָרֵךְ, *femur*. Jerem. XXXI. 19. Pro עַל יָרֵךְ videntur legisse עַל יוֹם, aut potius legendum est ἐπὶ μηροῦ. — *לִי, *mihi*. Deut. XXXII. 35. ἐν ἡμέρᾳ. Legerunt לְיוֹם. — *לַיְלָה, *nox*. Jud. VI. 25. sec. cod. Oxon. Acceperunt ἡμέραν sensu latissimo, ut de *tempore* in universum dicatur. — מַיִם dual. *aqua*. Psalm. LXXII. 10. Legerunt hic pro וּמֵי, *et aquæ*, יְמֵי, *dies*. Idem valet de Inc. Thren. V. 4. — עֶרֶב, *vesper*. Cohel. XI. 6. — עֵת, *tempus*. Jos. VI. 26. Jud. III. 29. 1 Reg. VIII. 65. — עַתָּה, *nunc*. Exod. IX. 19. — *רוּחַ, *spiritus*. 1 Sam. I. 15. γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγώ εἰμι sec. Vat. Alex. ac Philon. de Temulentia p. 361. Paris. In Ald. Compl. legitur ἐν σκληρᾷ ἡμέρᾳ, quod meram interpretationem mihi continere videtur. Levi mutatione legendum arbitror σκληρὰ ἡμέρᾳ, h. e. *mulier sum admodum infelix*. Infelix enim apud Hebræos קְשֵׁה יוֹם dicitur, v. c. Job. XXX. 25. Propterea autem non יוֹם loco רוּחַ legisse LXX censendi sunt, sed libere tantum pro more suo sensum expres-

serunt. Qui enim est *durus die*, est quoque *durus spiritu*, qui miseria premitur, ejus animus etiam duro affectu premitur, s. mœret. Vulg. *mulier infelix nimis ego sum.* Judith. V. 9. ἡμέρας πολλὰς, *per multos annos*, coll. ib. v. 20. et 30. 1 Macc. III. 49. ἡμέραι, *dies Nasiræatus*, ubi conferendus est Syrus. Sir. XVIII. 27. ἡμέραι ἁμαρτιῶν sunt dies, quibus est occasio, licentia et subinde quasi necessitas peccandi. 1 Macc. I. 30. μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, *post biennium integrum.* Syrus: *post duos annos.* Nam ἡμέρα, ut Hebr. יוֹם, vocabulis annorum ita additur, ut *plenos* et *perfectos annos* significet, περιπλομένους ἐνιαυτοὺς, ut Homerus (Il. Ψ', 833.) loquitur. Confer Genes. XLI. 1. et Drusii Anim. Sacr. Lib. I. c. 1. Interdum omittitur ἡμέρα, v. c. 3 Esdr. VIII. 61. δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι (sc. ἡμέρᾳ) τοῦ πρώτου μηνὸς, coll. Esdr. VIII. 31. 2 Macc. II. 16. ἡμέραι, *dies festi.* Conf. Vorstium de Hebr. N. T. p. 106. Sir. XVII. 2. ἡμέραι ἀριθμοῦ, *dies numeri*, h. e. *numerati*, adjecta *brevitatis* notione, *qui facile numerari possunt.* Vide quoque s. v. μήν.

* ἝΩΣ ἩΜΕ΄ΡΑΣ. בְּמוֹ, *sicut.* Psalm. LX. 7. Libere verterunt.

ἩΜΕ΄ΡΑ ἈΓΑΘΗ΄, *dies bona.* שִׂמְחָה, *gaudium, lætitia.* Esth. IX. 19.

ΚΑΘ' ἩΜΕ΄ΡΑΝ, sc. ἑκάστην, *quotidie.* תָּמִיד, *jugis.* Num. IV. 16.

ἩΜΕ΄ΡΑΝ ΚΑΘ' ἩΜΕ΄ΡΑΝ, *quotidie.* יוֹם בְּיוֹם, *die in die*, h. e. *per singulos dies.* 2 Par. XXX. 21. — יוֹם יוֹם, *die die*, h. e. *cotidie.* Ps. LXVII. 21. Conf. 2 Cor. IV. 16.

ΚΑΘ' ἙΚΑ΄ΣΤΗΝ ἩΜΕ΄ΡΑΝ, *quotidie.* אִישׁ יוֹמוֹ, *quilibet die suo.* Job. I. 4. — יוֹם וָיוֹם, *die et die*, h. e. *per singulos dies.* Esth. III. 4. Quod hic est καθ' ἑκάστην ἡμέραν, 2 Cor. IV. 16. juxta Hebræorum loquendi rationem est ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. Conf. Vorstii Philol. S. P. I. c. 12. p. 306. seq. — כְּיוֹם בְּיוֹם, *secundum diem in die*, h. e. *sicut consueverat per singulos dies.* 1 Sam. XVIII. 10. — תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם, *heri et nudius tertius.* Exod. V. 8.

ὩΣ Ἡ ἩΜΕ΄ΡΑ ΑΥ̓΄ΤΗ, *cum illa ipsa dies*, sc. *esset, illa ipsa die.* הַיּוֹם, *illa die.* Job. II. 1.

ΚΑΙΡΟ`Σ ΤΗ͂Σ ἩΜΕ΄ΡΑΣ, *tempus diei.* עֶצֶם הַיּוֹם, *ipsemet dies.* Gen. XVII. 23. 26.

ἩΜΕ΄ΡΑ ΜΕΓΑ΄ΛΗ, *dies magnus*, h. e. *festus, maxime celebris et insignis.* קְרֹא מִקְרָא, *convocare convocationem.* Ies. I. 14. coll. Joh. VII. 37. Vulg. *festivitates.*

ΤΟ` ΤΗ͂Σ ἩΜΕ΄ΡΑΣ, sc. μέρος. דְּבַר יוֹם, *res diei.* Dan. I. 5. διέταξεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἡμέρας (sc. μέρος) καθ' ἡμέραν, ordinabat illis *portionem diurnam* quotidie.

ἘΠΙ` ΠΑ΄ΝΤΩΝ ἩΜΕΡΩ͂Ν, *in omnes dies.* עַד אֲבַדּוֹן, *ad perditionem usque.* Job. XXXI. 12. Significatio mutuata ab Arabibus, qui *æternitatem* usitatissime per ابد, aut pluraliter ابدون exprimunt.

ΠΡΟ` ἩΜΕΡΩ͂Ν, *ante dies.* מֵאֶתְמוֹל, *ab heri*, h. e. *jam ante.* Ies. XXX. 33.

ΣΚΛΗΡΑ` ἩΜΕ΄ΡΑ, *dura dies.* קְשַׁת רוּחַ, *dura animo.* 1 Sam. I. 15. Vide s. ἡμέρα. — Vide porro alibi Ἑπτὰ et Συλλογή.

ἩΜΕ΄ΡΕΥΣΙΣ, *dies.* Vox perrara, quæ pro יוֹמָם legitur apud Aqu. Symm. et in Edit. Quinta et Sexta Psalm. I. 2. [Num unus ex interpretibus scripsit ἡμερεύσει καὶ νυκτερεύσει? Vide Symm. Psalm. XC. 1. Mirum sane est, h. l. ἡμέρευσιν pro

a ἡμέραν legi. Pro certo tamen affirmare nolim. K.]

*ΗΜΕΡΟ´ΔΕΚΤΟΝ. יָמִים, *diebus*. Levit. XXV. 29. sec. Oxon. ἡμερόδεκτον ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς: ubi in Claudii Sarravii MS. rectius fortasse legitur ἡμερόλεγδον. Fortasse scribendum ἡμερόλεκτον ab ἡμερολεκτέω, *cotidie numero, dies supputo*.

*ΗΜΕΡΟ´ΛΕΓΔΟΝ, adv. *singu-* b *los dies numerando*. יָמִים, *diebus*. Levit. XXV. 29. sec. cod. Sarrav. [In Oxon. Coisl. et Lips. vitiose ἡμερόδεκτον legitur. Vocabulum ἡμερόλεγδον ex alius interpretis fragmento in versionem Alex. demigrasse videtur. K.] Reperitur præterea apud Æschyl. Pers. v. 63. et Lucian. Lexiph. p. 528. A. Photius Lex. ἡμερόλεγδον, τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέ- c ραν ἐξαριθμεῖν, ubi vid. meas Anim. c. 11.

ΗΜΕΡΟΣ, *mansuetus*, it. *sativus*. 2 Macc. XII. 30. ἥμερον ἀπάντησιν ἐποιοῦντο. V. s. ἀπάντησις. 4 Macc. II. 14. τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων φυτὰ, *sativas* hostium arbores.

'ΗΜΕΡΟΥ˜ΜΑΙ, *mansuefio*, et metaphorice de *flamma* sive *incendio* dicitur, quod a violentia remit- d tit, jamque lentius grassatur. Sap. XVI. 18. ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦται φλόξ. Vulg. *mansuetabatur*, h. e. *mitescebat, mitigabatur*.

'ΗΜΙ´ΕΦΘΟΣ, *semicoctus, semielixus*. מִכְמָר, *rete*. Ies. LI. 20. ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, beta *semicocta*. Habuerunt sine dubio pro participio verbi כָּמַר, *æstuavit*, ut מִכְמָר sit *calefactus*, s. *adustus*.

e 'ΗΜΙ´ΘΝΗΤΟΣ, *semimortuus*. Sap. XVIII. 18. Alias legitur ἡμιθνής, v. c. apud Alciphr. III. 7.

'ΗΜΙ´ΚΟΡΟΣ, *semicorus, dimidium cori, quod facit quindecim modios*. לֶתֶךְ, nomen mensuræ, vulgo *semicorus*. Al. Hos. III. 2. ἡμικόρῳ.

*'ΗΜΙ´ΝΑ, *hemina, dimidium sextarii*, alio nomine dicta *cotyla*, teste themeo Lib. XI. c. 57. הִין, *Hin*, *vasis genus, mensuram liquidorum* f *constituens*. Syrus Ez. XLV. 24. ubi vid. Montfauconus.

'ΗΜΙ´ΟΝΟΣ, ὁ καὶ ἡ, *mulus, mula*, q. d. *semiasinus*. אָתוֹן, *asina*. Gen. XII. 16. XLV. 23. Sed in utroque loco ὄνους legendum censet Bochartus Hier. T. I. p. 224. — עֶבֶד, *servus*. 1 Sam. XXII. 9. Sed quænam similitudo servi cum mulo? Nec est in lingua Hebr. vocabulum, quod per similitudinem literarum huic errori aut permutationi g ansam dare potuerit. Mihi sic videtur. In recenti memoria erat LXX Intt., supra cap. XXI. v. 7. Dœgum vocatum fuisse אַבִּיר הָרֹעִים, h. e. ἄρχοντα τῶν νομέων, ut a Symmacho vocatur, nec eos fugiebat, mulis reges Orientis maxime usos fuisse. Omnis itaque contradictionis tollendæ causa servorum loco vel ex ingenio et conjectura, vel ex traditione aliqua tunc satis h nota mulos h. l. posuerunt. — פֶּרֶד masc. *mulus*. Inc. et LXX 2 Sam. XIII. 29. XVIII. 9. Esdr. II. 66. et alibi aliquoties. — פִּרְדָּה fœm. *mula*. 1 Reg. I. 33. 38. 44. Inc. Ez. XXVII. 14.

'ΗΜΙ´ΣΕΥΜΑ, *dimidium, media pars*. מֶחֱצָה, *dimidium, dimidia pars*. Num. XXXI. 36. 43. — מַחֲצִית, idem. Num. XXXI. 42.

'ΗΜΙΣΕΥ´Ω, *dimidio, dimidium* i *habeo, divido in duas partes æquales*, it. *divido in partes plures, divisum colloco*. חָצָה, idem. Aquila Gen. XXXIII. 1. ἡμίσευσεν, *distributos collocavit*. Aqu. Job. XLI. 24. LXX Ps. LIV. 27. οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν, non ad mediam suam pervenient ætatem. — חָצַץ, *divido, partior*. Aqu. Theod. Job. XXI. 21. Aqu. Symm. Psalm. LIV. 24.

*'ΗΜΙΣΟΥΣΕ´ΩΣΙΣ. Loco ἡμισου-

a σίυσιν in LXX 1 Par. IV. 37. legendum est ἥμισυ σίυσιν ex opinione Cappelli in Critica S. Lib. IV. c. 5. §. 37. pag. 615. ita ut LXX loco בַּחֲצַר סוּסִים legerint בַּחֲצִי סוּסִים: nam חֲצִי significat *dimidium*. Sed Scharfenberg. in Anim. ad h. l. placet emendatio Grabii, qui pro ἡμισυσεωσίμ, quod in cod. Alex. legitur, edidit ἥμισυ Σωσίμ, b quia admodum credibile est, permutationem literarum Ε et Σ locum dedisse depravatis lectionibus ed. Rom. et Ald. ἡμισουσισωσὶν, et Cod. Cantabr. ἡμισυσίσσωσαν.

*ΗΜΙΣΥΣ, *dimidius*. *דְּמִי, *medium, meridies*, a דָּמָה, *in æquales partes dividere*. Inc. Ies. XXXVIII. 10. ἐν ἡμίσυ. Vulg. *in dimidio*. — חֲצִי, *dimidium, dimidia pars*. Exod. c XXIV. 6. τὸ ἥμισυ (sc. μέρος) τοῦ αἵματος, *dimidium* sanguinis. Jos. IV. 12. οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ, dimidia tribus Manasse. Jos. XII. 2. ubi καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γαλαὰδ videtur regi a verbo, quod paulo remotius antecessit, κατεκληρονόμησαν. Zach. XIV. 2. et alibi sæpius. — מַחֲצִית, idem. Ex. XXX. 13. 15. 23. Lev. VI. 20. et alibi. — חֲצִי et מַחֲצִית junctim. d 1 Par. VI. 61. — פְּלַג Chald. *particula*. Dan. VII. 25. Præterea legitur Zach. XIV. 4. ubi τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ante πρὸς ἀνατολὰς superfluum ac desumtum est e sequentibus.

ἩΝΙ´Α, *frænum* et *habena*, ac metonymice: *eques*, aut: *equus, qui fræno regitur*. פֶּלֶךְ, *tæda*. Nahum. II. 3. Legerunt פִּרְדָּה, *mula*, coll. 1 Reg. I. 33. — עֲלִיצוּת, *exsultatio*. e Al. Hab. III. 13. ἡνίας. Doederleinius in Bibl. Theol. T. II. p. 342. existimat, ἡνίας esse lectionem vitiosam, ortam fortasse ex χλαίνας. Vide χαλινός. 1 Macc. VI. 28. τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνιῶν, *illos, qui equitibus præfecti erant*.

ἩΝΙ´ΚΑ, *quando, cum*. יוֹם, *dies*. 2 Reg. IV. 18. — כְּ præfixum. Gen. XXVII. 34. — *כַּאֲשֶׁר. Inc. Jud. XVI. 22. Theodot. Jerem. f XXXIX. 1. — *כִּי. Exod. XIII. 5. — עֵקֶב, *propterea, quod*. Deut. VII. 12. — בְּעֵת, *in tempore*. Genes. XXXI. 10. XXXVIII. 27. — לְעֵת, *ad tempus*. Gen. XXIV. 11. — מֵעֵת, *a tempore*. Ies. XLVIII. 16. — לְפִי, *ad os, prout*. Num. IX. 17.

ἩΝΙ´ΚΑ ΔΕΙ͂ ΕἸ´ΠΕΙ͂Ν, *quando oportet dicere*. עֵת, *tempestive loquor*. Ies. L. 4.

*ἩΝΙ´ΚΑ ἘΑ´Ν. כַּאֲשֶׁר. Gen. g XXVII. 40.

ἩΝΙ´ΟΧΟΣ, *auriga, moderator currum et equorum*. רַכָּב. 1 Reg. XXII. 34. 2 Par. XVIII. 33.

῏ΗΝΥΣΤΡΟΝ, *ventriculus ac ima ventriculi pars*. פֶּרֶשׁ, *stercus, fimus, qui in ventriculo animalis continetur*. Mal. II. 3. ubi est *ventriculus fimo plenus*. Vide supra ῎Ενυστρον. — קֵבָה, h *ventriculus, stomachus*. Deut. XVIII. 3. Hesych. ἤνυστρον, ἡ πρώτη κοιλία τῶν μηρυκαζομένων ζώων, οἱ δὲ ὑπογάστριον ἡδυσμένον, οἱ δὲ τὸ κόλον. Idem: τὸ ἤνυστρον, μέρος τῆς κοιλίας τῶν μηρυκωμένων. Suidas: τὸ μετὰ τὴν κοιλίαν ἔντερον τὸ τῶν βρωμάτων δοχεῖον. Lexicon Cyrilli MS. Brem. ῎Ηνυστρον, τὸ παχύτερον μέρος τῆς κοιλίας τοῦ βοός. ῎Ηνυστρον rectius dici quam ἔνυστρον, i docet Phrynichus p. 62. Conf. Fischeri Proll. V. de Variis V. T. Locis p. 33. seq.

῟ΗΠΑΡ, *hepar, jecur*. חָזֶה, *pectus*. Lev. VII. 20. — כָּבֵד, *jecur* sic dictum a gravitate. Exod. XXIX. 13. Levit. III. 4. Prov. VII. 23. ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἧπαρ, tanquam cervus sagitta ictus in *jecore*: Confer ad h. l. Alberti Peric. Crit. p. 6. ῟Ηπαρ, jecur, sedes amoris ac libidinum: Anacr. Od. III. fin. Theocr. Idyll. XI. 16. Horat.

Lib. I. Ep. 18. v. 72. Al. Ezech. XXI. 21. ἤπατι σκοπήσασθαι.—*כָּבוֹד, *honor*. Gen. XLIX. 6. ἥπατά μου. Pro כְּבֹדִי, *gloria mea*, legerunt uno punctulo diverso כְּבֵדִי, *jecur meum*. — כְּבִיר, *pulvinar*. 1 Sam. XIX. 13. 16. Hic quoque haud dubie legerunt כָּבֵד. Secutus eos etiam est Josephus A. J. VI. 11. 4. Conf. Bocharti Hieroz. T. I. p. 708. ed. Rosenm. et I. D. Michaëlis Bibl. Or. T. VII. pag. 193. seq. Fortasse autem vox ἧπαρ est ipsa vox Hebr. כְּבִיר Græcis literis, sed vitiose, expressa.

'ΗΠΑΤΟΣΚΟΠΕ'ΟΜΑΙ, *jecur inspicio*. רָאָה בַּכָּבֵד, *respicio in jecore*. Ez. XXI. 21. ἡπατοσκοπήσασθαι sec. Rom. ubi alii ἥπατι σκοπήσασθαι habent. Cf. Perizonium ad Ælian. V. H. Lib. II. c. 31.

*'ΗΠΙΟ'ΤΗΣ, *lenitas*, *humanitas*. Additam. Esther. XIII. 2. ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ διεξάγων, mitius et summa cum *lenitate* eos gubernans. Vulgatus: *sed clementia et lenitate gubernare subjectos*. Hesychius: ἠπιότητι, πραότητι.

*'ΗΡΑΚΛΕ'ΗΣ, contr. 'ΕΡΑΚΛΗ͂Σ, *Hercules*, in lingua Phœnicia אור־כול, i. e. *illustrator omnium*, *celeber*. 2 Macc. IV. 19. et 20. εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν.

'ΗΡΕΜΑ'ΖΩΝ, partic. *quiescens*, vel *mærens*. מְשׁוֹמֵם part. Pih. a שָׁמֵם, *stupens*. Esdr. IX. 3. 4. — מַשְׁמִים part. Hiph. Aquila sec. edit. secundam Ezech. III. 15. Vox שָׁמֵם metaphorice etiam *obmutescere* notat, v. c. Job. XVI. 7. Ezech. III. 16.

'ΗΡΕΜΑΙ͂Α, *quieta*, seu: *incantationes*, *quæ quiete peraguntur*. לְהָטִים, *præstigiæ*. Aqu. Exod. VII. 11. 22. ἐν ἠρεμαίοις αὐτῶν; *incantationibus* suis, τὰ ἠρεμαῖα dictis, quod submissa voce fierent. Deduxisse videtur ex אַט, quod *levem strepitum euntis* aut *loquentis* notat. Vide Drusium in Fragm. p. 136.

'ΗΡΕΜΕ'Ω, *quiesco*. דָּמַם, *sileo* Symm. Ps. XXXIV. 16. — שָׁכַן, *habito*. Symm. Ps. XXXVI. 28. ἠρεμήσεις, et Job. XXXIX. 28. ἠρεμεῖν. Theod. Job. XXXVIII. 19. ἠρεμεῖ. Adde Jer. XLVI. 26. ubi Theod. sec. Theodoret. ac cod. Norimb. habet ἠρεμήσει, ubi nunc legitur κατασκηνώσει. Uterque etiam, ut hoc obiter meneam, ibidem pro καθὼς ἔμπροσθεν habet κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν. — שָׁלָה, *tranquillus sum*. Al. Ps. CXXI. 6. ἠρεμήσουσι. — שָׁקַט, *quietus*, *tranquillus sum*. Symm. Ps. LXXXII. 2. ἠρεμήσεις. Hesych. ἠρεμεῖ, ἡσυχάζει.

'ΗΡΕΜΙ'Α, *quies*, *tranquillitas*. בֹּטֵחַ, *confidens*. Symm. Jud. XVIII. 7. ἐν ἠρεμίᾳ. Sed fortasse hæc verba potius ad antecedens שֹׁקֵט referenda sunt, quam ad בֹּטֵחַ. — דְּמָמָה, *silentium*, *lenis auræ sibilus*. Symm. Job. IV. 16. ἠρεμίας φωνῆς ἤκουον, ubi vox ἠρεμίας in ἠρεμαίας mihi mutanda esse videtur, aut ἠρεμίας est genitivus ab adjectivo ἠρέμιος, quo fortasse ditari ex h. l. possent Lexica Græca. Si, quod Bielius in Thesauro suo præoptasse videtur, ἠρεμίας est genitivus a substantivo ἠρεμία, ante φωνῆς inserendum erit καὶ, accommodate ad textum Hebr. ubi וְקוֹל legitur. Sed hoc a vertendi ratione, quam secutus est Symmach. mihi alienum esse videtur.—שַׁלְוָה, *tranquillitas*. Symmach. Ps. XXIX. 7. ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου, uti hanc versionem quoque profert Origenes T. II. Opp. p. 641. ed. Paris. Unde simul apparet, errare Drusium et Hodium p. 289., qui pro ἐν ἠρεμίᾳ legendum censuerunt ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου, *in solitudine mea*, contra Codd. et PP. GG. auctoritatem et ipsum textum Hebraicum. Confer quoque L. Bos. Prolegg. ad LXX Intt. c. 3. ad Psalm. CXXI. 6.

*ΗΡΕΜΙ'ΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ. הִשְׁקִיט Hiph. *quiescere facio*. Symm. Job. XXXIV. 29. Vulg. *ipso concedente pacem*. Videtur autem hæc formula h. l. sensu judiciali accipienda esse, ut sit *absolvere aliquem*, i. q. nos den Proceß gegen jemand niederschlagen, *to requit a person*. Vide ad h. l. Intt.

*ΗΡΩΣ, *heros*. Hinc 'Ηρώων πόλις, *heroum urbs*. Gen. XLVI. 29. 30. ubi nihil pro illa est in textu Hebraico. Ejusdem urbis meminerunt Josephus, Ptolemæus, Strabo, Plinius, ex quibus colligit Bonfrerius Not. ad Eusebii Onom. v. 'Ηρώων pag. 77., eam sitam fuisse in ipso primo aditu Ægypti.

'ΗΣΣΩΝ. Vide v. ἥττων.

'ΗΣΤΙΝΟΣΟΥ͂Ν, *qualiscunque*. Vox composita ex ἧστινος genit. ab ἥτις, et οὖν. 2 Macc. V. 10. Subintelligitur ποιότητος, *qualitatis*, vel μορφῆς, *formæ*, vel simile quid.

'ΗΣΥΧΑ'ΖΩ et 'ΗΣΥΧΑ'Ω, *quiesco, taceo, acquiesco, desino, cesso, quiete et pace fruor*. דּוֹם, *sileo*. Symm. Psalm. XXXVI. 7. ἡσύχαζε, et Ps. IV. 5. ἡσυχάσατε. — *דָּמָה, *sileo*. Inc. Thren. III. 49. καὶ οὐχ ἡσυχάσει sec. cod. Norimb. Vide Eichhorn. Repertor. Bibl. et Orient. Literat. T. VI. p. 203. — דּוּמָם, *silens*. Thren. III. 26. — *דֳּמִי, *silentium*. Symm. Ies. LXII. 6. אַל־דֳּמִי לָכֶם, *ne silentium vobis*, sc. *sit*, μὴ ἡσυχάσατε. Idem ib. v. 7. — הֶחֱרִישׁ Hiph. *taceo*. Nehem. V. 8. ἡσύχασαν, *tacuerunt*. Conf. Luc. XIV. 4. et Lex. N. T. s. h. v. Adde Symmachum Jud. XVI. 2. — הִשְׁקִיעַ Hiph. *submergo*. Ez. XXXII. 14. Habet vox Hebr. in hac orationis serie notionem *tranquillandi*. — זָחַל, *vereor*. Job. XXXII. 6. Tacere est haud raro effectus verecundiæ. — חָדַל, *cesso*. Job. XIV. 6. — הֶחֱשָׁה : חָשָׁה Kal et Hiph. *sileo*. Jud. XVIII. 9. Symm. et LXX Ps. XXVII. 1. — יָשַׁב, *sedeo, maneo*. Exod. XXIV. 14. — מִשְׁתֶּה, *potus, convivium*. Prov. XV. 16. ἡσυχάζουσι διαπαντὸς, metu solutam vitam agent tranquillo animo. Miror, Jaegerum (ægre sc. ferentem, quod in hac versione tropici nominis מִשְׁתֶּה nulla sit ratio habita,) in notis ad h. l. suspicari, interpretem scripsisse ἑστιάσουσι διαπαντὸς, *perpetuo agitabunt convivia*, cum aperte sensum hic expresserint. Nam tempus convivii est tempus quietis, et imago vitæ ab omnibus curis liberæ. — *עָצֵל, *piger* s. potius *otiosus sum*. Jud. XVIII. 9. — רָבַץ, *cubo*. Gen. IV. 7. Job. XI. 19. — שַׁאֲנַן Pih. Prov. I. 33. — שָׁבַת. Job. XXXII. 1. ἡσύχασαν ἀντειπεῖν 'Ιὼβ, *desierunt* contradicere Jobo.—שָׁכַן, *habito*. Job. XXXVII. 8. Prov. VII. 11. — שָׁלֵיו, *pacifica*. Al. Jerem. XLIX. 31. — שָׁקַט : הִשְׁקִיט Kal et Hiph. Jud. III. 11. ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα, *quiete* s. *pace fruebatur* terra annos quadraginta. Vide et Jud. V. 31. VIII. 27. XVIII. 7. ἡσυχάζοντα ἐν ἐλπίδι. LXX sec. Hex. habent ἡσυχάζουσα, quod mutandum est in ἡσυχάζοντα, ut ad præcedens λαὸν referatur. Admodum inepte enim dicitur κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα. Ruth. III. 18. Theod. Job. XXXVII. 17. — שָׁתַק, *taceo*. Ps. CVI. 30. Prov. XXVI. 20. Præterea legitur Jud. III. 10. ubi vox ἡσύχασεν, quæ in Cod. Alex. post Συρίας legitur, e sequenti commate irrepsit. 1 Macc. XIV. 4. non vexari et perturbari bello. Addit. Esth. XII. 1. *morari* s. *diversari*.

'ΗΣΥΧΑ'ΖΟΥΣΑ ΟΙ'ΚΩ͂, *quieta habito*. יָשַׁב, *habito*. 2 Reg. IV. 13.

'ΗΣΥΧΗ͂, *quiete*. בַּלָּאט, *clam*. Inc. Jud. IV. 21. ubi Latino *molli*

a pede et nostro leise, softly, respondet, ita ut non expergisceretur. — לָאט, *leniter*. Ies. VIII. 6. Sirac. XXI. 22.

ἩΣΥΧΙ', *idem*. לָאט, *leniter*. Ies. VIII. 6. ex varia interpretatione.

ἩΣΥΧΙ'Α, *quies*. אִישׁוֹן, *nigredo*. Prov. VII. 9. ἡσυχία νυκτερινὴ, *nox concubia*. Videtur interpres vocem Hebr. duxisse a יָשֵׁן, *dormire, quiescere*. — שַׁלְוָה fœmin. ex שָׁלֵו, *quieta*. 1 Par. IV. 40. — שֶׁקֶט. 1 Par. XXII. 9. Addit. Esth. XIV. 6. ἡσυχία opponitur τῇ ὑπαρξίᾳ, adeoque in eo est, cum quis secum ut privatus vivit, nec in publicum prodire solet.

ἩΣΥΧΙ'ΑΝ ἌΓΩ, *quietem ago*. הֶחֱרִישׁ Hiph. Prov. XI. 12. ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει, vir autem prudens *tacet*. Eadem phrasi utitur Ælianus V. H. XII. 64. Alias ἡσυχίαν ἄγειν Græcis est *tranquille vivere*. Vide Lexic. N. T. s. h. v.

ἩΣΥΧΙ'ΑΝ ἜΧΩ, *quietem habeo*. תָּמַם, *perficior*. Jos. V. 8. ἡσυχίαν εἶχον, *in castris substiterunt*. Confer 2 Macc. XIV. 4. Cæterum ἡσυχίαν ἄγειν et ἡσυχίαν ἔχειν a librariis sæpe confundi notavit Wesselingius ad Herodot. VII. 11. et Diodor. Sic. XV. 91.

ἩΣΥΧΙ'ΑΝ ΠΑΡΕ'ΧΟΜΑΙ, *silentium injungo*. הִשְׁקִיט Hiph. *quiescere facio*. Job. XXXIV. 29. ἡσυχίαν παρέξεται, *silentium* injunget. Confer Act. XXII. 2. ubi παρέσχον ἡσυχίαν est: præstiterunt *silentium*. Vide quoque supra s. v. ἠρεμία.

ἩΣΥ'ΧΙΟΣ, *quietus*. נְכֵה רוּחַ, *percussus spiritu*, s. *animo afflictus*. Ies. LXVI. 2.

ἩΣΥΧΟ'ΟΜΑΙ, *quiesco*. הָסָה Piel, *sileo*. Amos IV. 10. הַס, *sile*, per apocopen pro הַסֵּה, ἡσυχώθητι.

ἭΣΥΧΟΣ, *quietus*. Sap. XVIII. 14. Sir. XXV. 22.

ἭΤΤΑ, *clades*. חֲלוּשָׁה, *debilitas*. Samarit. Ex. XXXII. 18. Cf. Ælian. V. H. II. 25. Phav. ἥττα, ἡ τροπὴ, ἡ νίκη, ἡ ἥττησις.

ἩΤΤΑ'Ω, *imminuo, vinco, supero*. *בָּגַד, *prævaricor*. Ies. XXXIII. 1. οὕτως ἡττηθήσονται. Libere verterunt. —דָּקַר, *transfigo*. Ies. XIII. 15. — הִכְנִיעַ Hiph. *prosterno*. Symmach. Ps. LXXX. 15. ἥττησα. — *הֶלְאָה pro הֶלְאָה, *fessum facio, defatigo*. Syrus Jerem. XII. 5. ἡττήθης. Qui in cursu fatigatur, is inferior discedit. — הִרְשִׁיעַ Hiph. *condemno*. Ies. LIV. 17. πάντας αὐτοὺς ἡττήσεις, omnes illos *vinces*. Ita Polybius Exc. Leg. 104. extr. p. 1296. ἡττησαν τοὺς ἀντιλέγοντας, vicerunt contradicentes. Vide Lex. N. T. s. h. v. — חָתַת, *frangor*. Οἱ Γ et LXX Ies. VIII. 9. XX. 5. XXX. 31. XXXI. 4. 9. Jerem. XLVIII. 1. Symmach. Hab. II. 17. Symmach. Theodot. Ies. XXXI. 4. — *מַבָּט, pro מַבָּט, *respectus*. Ies. XX. 5. מַבָּטָם, *exspectatio eorum*, ἡττηθέντες, h. e. *spe sua frustrati*. מַבָּט est h. l. *spes, fiducia*, a נָבַט, *respicere aliquem auxilii implorandi causa*. Hinc vox hæc h. l. a Theodotione redditur ἐλπίς. — מָסַס, *liquefio*. Ies. XIX. 1. καρδία αὐτῶν ἡττηθήσεται ἐν αὐτοῖς, *summo timore sunt perculsi*. — *נִכְלָם, *erubescens*. Inc. 2 Sam. XIX. 3. ubi ἡττημένος est merum additamentum otiosum, quod tamen expressit Vulgatus vertens: *populus versus* (sc. *in fugam*. Num *victus*?) *et fugiens de prælio*. Fortasse ἡττημένος sequenti voci ἠτιμωμένος male lectæ ortum suum debet. Præterea legitur quoque Dan. VI. 5. sec. cod. Chis. ἵνα ἡττήσωσι τὸν Δανιὴλ ἐναντίον τοῦ βασιλέως, ubi ἡττᾷν est *detrahere, deminuere*, ac nihil ei in textu Chald.

respondet. 1 Macc. X. 24. ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, *victus* a Judaeis. Sic Aelianus V. H. IV. 8. ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν προσοίκων βαρβάρων. Suidas: ἡττηθεὶς ἀπῆλθεν, ἀντὶ τοῦ ἥττω ἔχων καὶ νικηθεὶς ἀπῆλθεν.

ἩΤΤΗΜΑ, *diminutio, clades.* מַס, *liquefactio.* Ies. XXXI. 8. οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα. Doederleinius Bibl. Theol. T. II. p. 342. mavult reddere *tenuitas, numerus exiguus,* coll. Rom. XI. 12.

ἩΤΤΩΝ et ἩΣΣΩΝ, compar. a μικρὸς, *minor.* אֲרַע Chald. *infra.* Dan. II. 39. βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου. — דַּל, *tenuis.* Job. XX. 10. — מְעַטֵּיר part. Hiph. *coronans.* Ies. XXIII. 8. Forte legerunt מְמָעִיט, aut secundum Doederleinium in Bibl. Theol. T. II. p. 342. הִמְעִט — יָרָה, unde orta sit duplex versio: μὴ ἥσσων ἐστὶ ἢ οὐκ ἰσχύει. Praeterea legitur Job. V. 4. ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, *ad portas inferiorum,* ubi nihil est in textu Hebraico, et pro ἡσσόνων fortasse legendum cum Lemnisco ἡσσώντων. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἡσσόνων, ἐλαχιστοτέρων. Hesych. ἡσσόνων, ἐλαττόνων. Vide et 2 Macc. IV. 40. Sap. XVII. 13. ἥττων ἐστὶ ἡ προσδοκία, h. e. *nulla est spes.*

ἨΧΕ'Ω, *sono, resono, strepitum edo, tinnio.* בָּקַע, *scindo, findo,* h. l. *resono, perstrepo.* Al. 1 Reg. I. 40. ἤχησεν. Vulg. *insonuit.* Conf. Opuscula Critica pag. 141. — *הֵימִם, Hiph. ab הוּם, *strepitum facio.* 1 Reg. I. 45. sec. Compl. — הָמָה, *tumultuor.* 1 Reg. I. 41. Ies. XVI. 11. LI. 15. Jerem. V. 22. Symm. Ps. XLV. 3. — חָזָק, *validus.* Ex. XIX. 16. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα. — חֲצֹצְרָה, *tuba.* Hos. V. 8. ἠχήσατε. Legerunt חצרו — נֵהוֹם Niph. ab הוּם, *perstrepo.* Ruth. I. 19. ἤχησε. Vulg. *velox apud cunctos percrebuit fama.* 1 Sam. IV. 5. 1 Reg. I. 45. — צָלַל, *tinnio.* 1 Sam. III. 11. 2 Reg. XXI. 12. ἠχήσει τὰ ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ, *tinnient ambae aures ejus.* Vide et Jer. XIX. 3. — *רָעַם in Hiph. *tonuit, intonuit.* Symm. Psalm. XCVII. 7. Idem Ps. XCV. 11. ubi tamen pro ἤχησεν apud Symmachum ac Theodotionem reponendum videtur ἠχῆσαι, ut in Catena PP. GG. T. II. p. 958. et 966. reperitur. — שָׁאָה, *tumultuor.* Ies. XVII. 14. — שִׂיחַ, *frutex.* Job. XXX. 4. οἱ περικλῶντες ἅλιμα ἐπὶ ἠχοῦντι. Bielio LXX cogitasse videntur de verbo שָׁאָה, ut post ἠχοῦντι subaudiendum sit αἰγιαλῷ, hoc sensu: *confringentes halima in resonanti litore.* Chrysostomus ἠχοῦντα interpretatur φάραγγας καὶ πετρώδη, quia εὔηχοι οἱ τοιοῦτοι τόποι. Hebr. autem שִׂיחַ est inter alia φθόγγος, *sermo, sonus.* Mihi videntur esse *sylvae, in quibus est magna resonantia.* Confer supra s. v. εὔηχος. — שַׁאֲנָן, *iteratio multa.* Symmach. Ps. LXVII. 18. ἠχούντων. Videtur vel de verbo שָׁאָה cogitasse, vel legisse שָׁאֲנָן. Hesych. Ἠχεῖ, φωνεῖ, ψοφεῖ. Idem: Ἤχησεν, ἐψόφησεν.

*ἨΧΕ'Ω ΛΙΜΩΔΕΣ, *sono famelicum.* נָהַק, *clamo, rudo, rugio.* Symmach. Job. XXX. 7. Vocem Hebraicam plerique recentiorum interpretum de *clamoribus libidinosis* intellegunt, *quibus alteri alteros acclamarint.*

ἮΧΟΣ, *sonus, sonitus.* אֹחִים plur. *animalia terribilia.* Ies. XIII. 21. ἦχοι. Ita quoque Theodotion. Videntur Grotio veram vocis notionem ignorantes sonum vocis Hebraicae Graecis literis exprimere voluisse ac scripsisse ἠχίμ. Sed Arab. وحي est *susurrus,* et Hebraicum

אָח ah, eheu notat. — *הֶמָּה, *ab illis*. Psalm. IX. 7. Derivarunt ab הָמָה, *strepuit, tumultuatus est*, et legerunt בְּהֶמָּה vertentes: μετ' ἤχου, h. e. vel: *cum gravi sonitu*, vel: *ut sonus evanescere solet*. Aliis legisse videntur עִם הֶמְיָה, quod notat *sonitum, fremitum, strepitum*. — הָמוֹן. 1 Sam. XIV. 19. Psalm. XLI. 5. ἤχου ἑορτάζοντος, pro quo in codice quodam lectum fuisse videtur; ἦχος ἑορταζόντων. Nam ex isto Psalmi loco procul dubio ita Lex. Cyrilli MS. Brem. ἦχος ἑορταζόντων, εὐχαριστία πανηγυριζόντων. Inc. 2 Sam. XVIII. 29. et 1 Reg. XX. 13. — *זַן, *species*. Dan. III. 7. καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν sec. Chis. Bene quoad sensum. Ibid. v. 10. — צְלָצַל, *umbra*. Symm. Ies. XVIII. 1. Vulg. *cymbalo*. Uterque legit צֶלְצֶל, *cymbalum*, a صلصل, *strepitum edidit*. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1365. —*קַו. Symm. Psalm. XIX. 5. ex Arab. قوى, *clamare, exclamare*. — קוֹל, *vox*. Symm. Job. XXXIX. 24. et Psalm. XVII. 14. — שָׁאוֹן, *strepitus*. Psalm. LXIV. 7. et Ies. XVII. 12. sec. Compl. — תֵּקַע, *clangor*. Symm. et LXX Ps. CL. 3. — תֹּקֵעַ part. *plaudens*. Prov. XI. 15. ἦχον ἀσφαλείας. Legerunt תְּקוֹעַ, et ἦχος h. l. sine dubio *sonum* notat, *qui ex complosione manuum in fide jubendo oritur*. Sap. XVII. 4. ubi *sonitum, strepitum* notat. Hesych. ἦχος, φωνή, κτύπος, ἐκφώνησις. Sap. XVII. 19. de *cantu avium*. Sap. XIX. 17. μένοντα ἤχῳ, ubi ἦχος notare videtur *modum*, Gesangsweise, Tonweise, *the key in music*.

*῏ΗΧΟΣ ̓ΑΝΕ΄ΜΩΝ, *sonus seu sonitus ventorum*. קוֹל, *vox*. Inc. Ex. IX. 22. ubi ἀνέμων interpretationis causa de suo addidit.

ΠΛΗ͂ΘΟΣ Η῍ΧΟΥΣ, *copia soni*. הָמוֹן. Jer. LI. 16. — זֹרְמוּ עָבוֹת, *exundant nubes*. Psalm. LXXVI. 16. Fortasse tamen non ἤχους verterunt, sed πάχους, quomodo solent עָב sæpius transferre.

̓ΗΧΩ΄, *echo, sonus repercussus*. הָמוֹן, *strepitus*. Al. 1 Reg. XVIII. 4. τοῦ ἠχοῦς, ubi legendum erit ἤχου. — חִזָּיוֹן, *visio*. Job. IV. 13. ubi pro ἠχῷ νυκτερινῇ sine dubio reponendum erit: ἤχῳ νυκτερινῷ. Nam sonitus, qui noctis tempore auditur, est species visionum nocturnarum. Sap. XVII. 19. ἡ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος ὀρέων ἠχώ, repercussus ex cavitate montium sonus. Hesychius: ̓Ηχὼ ἐνθάδε. ἠχὼ (ita enim hæc distinguenda videntur Bielio pro ̓Ηχὼ ἐνθάδε ἠχώ. Nam verba ̓Ηχὼ ἐνθάδε videntur Græci cujusdam auctoris esse, e quibus ἠχὼ hic exponitur.), μακρὰ φωνὴ ἀνακλωμένη, ἀπὸ στερρῶν καὶ ἀντιτύπων ἐπὶ τὸν προϊέμενον πάλιν ἐπανιοῦσα.

Θ

ΘΑΑΛΑ΄. Ipsa vox Hebr. תְּעָלָה, *fossa, aquæ ductus*. Al. 1 Reg. XVIII. 32. 35. 38. ubi vulgo, sed vitiose, θάλασσαν legimus; Græcos autem non ita scripsisse, sed potius θάλααν, suspicatur Relandus Palæst. Lib. I. c. 38. pag. 239. Ego

vero eos potius θααλὰν scripsisse arbitror, vel θααλὰ, ut habet Compl. ac postulat ipsa vox Hebraica.

ΘΑΑΣΟΥ'Ρ. Ipsa vox Hebraica תְּאַשּׁוּר, *cedrus*. Al. Ies. XLI. 19.

ΘΑΙΜΑ'Ν. Ipsa vox Hebraica תֵּימָן, *regio ad austrum sita*. Abd. v. 9. Hab. III. 3. Eusebius Onom. v. Θαιμὰν καὶ πᾶς δὲ ὁ πρὸς νότον τόπος οὕτω καλεῖται, καὶ γὰρ ἑρμηνεύεται ὁ θαιμὰν νότος. Sic et Gloss. MS. in Proph. Θαιμὰν, νότος. At Lex. MS. in Bibl. Coislin. pag. 472. Θαιμὰν exponit ἀνατολήν. Alias scribitur θημὰν et θεμᾶν. Lexic. MS. Cyrilli Brem. θεμὰν, νότος. Gloss. MS. in Cant. Script. ἀπὸ θεμᾶν, ἀπὸ μεσημβρίας. Hesych. θεμὰν, ἄνεμος νότος, ἢ ἀνατολή. Zonaras Lex. c. 1022. θαιμὰν, ἡ ἀνατολή. τινὲς δὲ τὸ νότιον μέρος φασί: ubi vid. Tittmannus.

ΘΑ'ΛΑΜΟΣ, *thalamus, intimus domicilii recessus, cubiculum*. יָד, *manus*. Aqu. 1 Reg. XIV. 27. ubi Montfauconus in nota subjecta monet, non ita facile esse divinare, quid Aquila h. l. legerit. Mihi vero ita de hoc loco videtur: vel respexit Aquila notionem vocis יָד nobis ignotam, et adhuc e linguis orientalibus eruendam, quod mihi ideo probabile est, quia Symmachus quoque transtulit εἰς τὸν τόπον, ὅπου οἱ παρατρέχοντες, vel loco θάλαμον reponendum est πάλαμον s. παλάμην. Cæterum יָד de *loco* ac *spatio* quandoque dici satis notum est. — *הַלִּשְׁכָה, *cubiculum*. Symm. Ezech. XL. 45. ad quem locum vide H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. Vol. II. p. 219. 3 Macc. I. 18. κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις, virgines *thalamis* inclusæ. Sic Græcis passim *conclave, quo mulieres, præsertim virgines, degere solebant*, θάλαμος vocatur. Vide quæ ex Homero, Theocrito, Phocylide observat Feithius Antiqu. Homer. Lib. III. c. 11. pag. 265. seq. Sic legitur etiam apud Herodotum Lib. I. cap. 12. (ubi ἀνδρεῶσι, *virorum conclavibus*, opponitur) et Ælianum V. H. XIII. 1. Confer et Suidam v. ἐπιξίσαι. Inde apud Hesychium θάλαμος exponitur μυχὸς, *intimus domicilii recessus*. Callim. Hymn. in Delum v. 297. thalamos virginum ἤθεα κουράων appellat. Nempe moris erat tam apud Judæos, quam apud Græcos, ut virgines interioribus domus penetralibus continerentur. Vide de Judæis Philonem in Flacc. p. 671. et de Græcis Huetium Demonstr. Evang. Prop. IX. pag. 763. seq. ac Suicerum Thes. T. II. p. 50. Huc etiam respicit Eurip. Phœn. v. 1630. ubi Creon Antigonen virginem ita alloquitur: κόμιζε σαυτὴν, Ἀντιγόνη, δόμων ἔσω, καὶ παρθενεύου.

ΘΑ'ΛΑΣΣΑ, *mare*, it. *occasus, occidens*, it. *meridies*. *אִיִּים, *insulæ*. Dan. XI. 18. sec. cod. Chis. Videtur interpres legisse לַיָּם. — יָד, *manus*. 1 Reg. X. 29. Videntur legisse יָם. — יָם, *mare*. Gen. I. 10. τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας, congregationes aquarum vocavit maria. Genes. XIII. 14. πρὸς βοῤῥᾶν καὶ λίβα, καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν, ad boream et austrum, et orientem et *occidentem*. Jos. XV. 12. τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, fines ejus ab *occasu*. Ps. LXXI. 8. ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, ab *oriente* ad *occidentem*. Jos. XV. 5. ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ, *mare salsum*, h. e. *lacus* Asphaltites. Sic alias non solum Hebræos, sed Græcos etiam, Latinos imo et Belgas lacus *marium* nomine appellasse, ostendit Relandus Palæst. Lib. I. c. 38. ubi et vicissim *mare* Græcis λίμνην, *lacum*, dici observat. Locis Virorum doctorum in eam rem adductis addi potest ille Hom. Il. Ω', v. 79. ubi de Thetide: ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη. Confer et Aristoph. Av. v. 1339. Suidam v. λίμνη et Heinsium

a Aristarch. Sacr. pag. 168. 2 Reg. XXIV. 33. θάλασσαν τὴν χαλκῆν, *mare æneum*. Gloss. MS. in Lib. 3 Reg. Θάλασσα χαλκῆ, ὁ νιπτὴρ, εἰς ὃν ἔπλυνον (lege ἔπλυνον) τὰς χεῖρας οἱ ἱερεῖς εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερόν. Eadem fere habentur in Glossis a Fabricio Bibl. Gr. Lib. V. c. 40. editis pag. 68. Joël. II. 20. εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, ad mare anterius, h. e. ori- b entale. Cf. v. πρῶτος. — יַמָּא Chald. Dan. VII. 2. — יָמִין, *dextera*, sc. *plaga, meridies*. Ps. LXXXVIII. 12. τὸν βοῤῥᾶν καὶ τὴν θάλασσαν σὺ ἔκτισας, boream et *meridiem* tu creasti: ubi per mare intellegendum est *mare rubrum*, quod ad meridiem terræ Judææ situm erat. Confer Glassii Philol. Sacr. pag. 1373. ed. Dath. — מַיִם dual. *aqua*. Psalm. c LXVIII. 3. Ezech. XXVI. 12. — מָכוֹן, *basis*. Jer. LII. 20. ubi non legerunt תַּחַת הַיָּם sed sensum magis quam verba spectarunt. Conf. Buxtorfii Anticrit. p. 936. seq. — *תְּהוֹם, *abyssus*. Symm. Jon. II. 6. Sed judice Fischero Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 33. θάλασσα aut ad vocabulum מַיִם pertinet, aut rejici debet ad adjectivum ἐρυ- d θρὰ, ita ut, inducto nomine Symm., utrumque, et θάλασσα et ἐρυθρὰ, vindicetur Aquilæ, qui nomen סוּף acceperit, ut Jonathan, de mari rubro. Cui quidem conjecturæ accedit non parum ponderis eo, quod idem Aquila Deut. I. 1. illud ipsum vocabulum Hebr. transtulit cum Onkeloso eodem modo. — תְּעָלָה, *aquæ ductus*. 1 Reg. XVIII. e 32. 35. 38. Vide supra s. v. θααλά. Confer quoque Tittmanni notas ad Zonaræ Lex. coll. 1020. s. v. θάκος. — תַּרְשִׁישׁ, *Tarsis, Tartessus*. Ies. II. 16. Al. Ies. XXIII. 10. Confer Fulleri Miscell. Sacr. Lib. II. c. 10. p. 232. cui Græci תַּרְשִׁישׁ θάλασσαν interpretantes nominis Græci origi-nem quasi digito demonstrare videntur. Nam Græcis primum usitatam fuisse opinatur θάρασσαν, quod f in Iambis Parmenonis cujusdam Byzantii apud Athenæum Deipnos. Lib. III. legi observat. Vide quoque Agellium Comment. in Psalm. (XLVII. 7.) p. 260. C. ubi θαλάσσης mendo scriptorum ex θαρσεῖς factum esse suspicatur. Sed uterque fallitur. תַּרְשִׁישׁ interdum *mare* notat, ita dictum ex sententia Segaarii ad Dan. X. 5. a mutua fluctuum colli- g sione. Cæterum etiam Dan. X. 5. in cod. Chis. θάλασσα pro eadem voce Hebr. legitur. Vide quoque s. v. ἀφίσις.

*ΘΑ'ΛΑΣΣΑ 'ΕΤΑ'ΚΗ. הֲמָסִים, *liquefactiones*. Symm. Ies. LXIV. 2. Legit, quasi duæ distinctæ voces essent: הָמַס יָם, *tabuit* seu *liquefactum est mare*.

ΘΑΛΑ'ΣΣΙΟΣ, *marinus*. 1 Macc. h IV. 23. πορφύραν θαλασσίαν, purpuram marinam. Vide ad h. l. notas I. D. Michaëlis.

ΘΑΛΛΟ'Σ, *ramus*, et speciatim *ramus olivæ*. עָלֶה, *folium*. Inc. Gen. VIII. 11. Symm. Proverb. XI. 28. Vide et 2 Macc. XIV. 4. Hesych. θαλλὸς, κλάδος ἐλαίας, ἄνθος, γέννημα, καὶ πᾶν τὸ θάλλον, κυρίως δὲ κλάδος ἐλαίας ἢ φοίνικος βλάστημα. De *ramis olivæ* vox etiam legitur apud Aris- i tophanem Eccles. v. 738. Ælian. V. H. VI. 1. et Polyænum I. 21. 1. Vide Perizonium ad Ælian. l. c. et conf. Phavorin. v. θαλλός.

ΘΑ'ΛΛΩ, *vireo, germino, cresco, niteo*. נָאָה, *vireo*. Job. VIII. 11. Bielius Trommii auctoritatem secutus, nec inspecto codice Hebraico, perperam hic posuit: גָּלָה, *retego me*. — הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio*. Prov. XV. 14. πρόσωπον θάλλει, facies *nitet*. Vide Jacobs ad Anthol. T. XI. p. 131. Θάλλειν de *hominibus* quoque dici docet locus Philonis de Exsecrat. pag. 933. E.

ἀνέξιφ θάλλωσις. Sic *viridis* quoque sumitur, ut docuit Burmannus ad Valer. Flacc. I. 77. — כָּבָה, *exstinguor*. Prov. XXVI. 20. ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ: ubi interpreti plane contrarium ejus, quod Salomo dixit, placuit, quod utrum a lectionis differentia, an mutandi aliqua libidine ejus acciderit, non constituit Jaegerus ad h. l. Eodem tropo Homer. Iliad. Χ, 212. φλὸξ ἱμαράνθη habet. — פָּרַח, *germino*. Genes. XL. 10. Sir. XIII. 31. ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς προσώπου θάλλον, index hilaris et tranquilli animi est ipsa *vultus hilaritas*. Ita ed. Compl. Quod autem in plurimis codd. loco θάλλον legitur ibi ἱλαρὸν, e glossemate ortum videtur.

ΘΑΛΠΙΩ'Θ. Est ipsa vox Hebraica תַּלְפִּיּוֹת plur. *armaria*, quam Aquila ἐπάλξεις, *propugnacula*, interpretatur Cant. IV. 4. Symmach. autem ὕψη. Unde Hesychius: Θαλπιώθ (Sic enim legendum pro Θαλπιὼ vel Θαλπίω, ut Phavorinus scripsit), ἐπάλξεις.

ΘΑ'ΛΠΩ, *foveo, incubo, calefacio*. זוּר, *comprimo*. Aqu. ac Theodot. Ies. LIX. 5. הַזּוּרָה, *compressum*, seu: *si comprimatur*, θαλφθὲν. Num fortasse legit הַזּוּדָה, a זוּד aut נָזַד, *coquere?* Sed *manu comprimere* est etiam *aliquid manu fovere*. Vulgatus: *et quod confotum est*. — חָמַם Pih. *calefacio*. Job. XXXIX. 14. ἐπὶ χοῦν θάλψει, sc. τὰ ᾠὰ αὐτῆς. — סָכַן, *prosum, adjuvo*. 1 Reg. I. 2. et 4. ubi θάλπειν sensu venereo de *concubitu* accipiendum erit, et incertus interpres σύγκοιτος habet. Vulgatus: *et dormiebat cum rege*. Hebr. סֹכֶנֶת h. l. *concubinam* notat, a سكن, *familiaris fuit*. Alii conferunt سخن, *caluit, incaluit*. — רָבַץ, *cubo, incubo*. Deut. XXII. 6. ἡ μήτηρ θάλπῃ ἐπὶ τῶν νοσσῶν, mater *incubet* pullis.

ΘΑΜΒΕΥΤΑΙ', *obstupescentes*. פּוֹחֲזִים, *leves*, aut potius *tumentes*. Aqu. Soph. III. 4. ubi videndus Montfauconus. Vide infra s. v. θαμβεύω.

ΘΑΜΒΕΥ'Ω, *obstupesco*. פָּחַז, *tumeo, tanquam fluvius, qui alveo non continetur*, it. *superbio, falso glorior*. Aqu. Gen. XLIX. 4. ἐθάμβευσας ὡς ὕδωρ, obstupuisti ut aquam, h. e. hydrophobia seu *rabie canina* correptus es s. delirasti, ira efferatus fuisti. Pro ἐθάμβευσας Junius mavult ἐθάμβησας, coll. Jud. IX. 4. Confer Drusium in Fragm. p. 123. Vide infra s. v. θαμβέω.

ΘΑΜΒΕ'Ω, *obstupefacio*, et *obstupefio, expavesco*. נִבְעַת : בָּעַת Pih. et Niph. 2 Sam. XXII. 5. Dan. VIII. 17. Aqu. 1 Sam. XVI. 14. — חָפַז, *accelero cum tremore*. 2 Reg. VII. 15. Aqu. 1 Sam. XXIII. 26. et Ps. CXV. 11. ἐν τῷ θαμβεῖσθαι. — פָּחַד, *paveo*. Theod. Ps. LII. 6. ἐθαμβήθησαν. — פּוֹחֲזִים plur. *leves*. Jud. IX. 4. Aut vere legerunt פֹּחֲדִים (unde פַּחַד, θάμβος, *terror*), *terrore perculsi*, aut, quod magis placet, verbo פָּחַז *levem esse*, tribuerunt notionem *obstupescendi*, ut Aqu. Gen. XLIX. 4. et Sophon. III. 4. Confer Doederleinii Bibl. Theol. P. II. p. 43. ac vide supra s. v. δειλὸς et θαμβευταί. — רָגַז, *contremisco*. 1 Sam. XIV. 15. — תָּמַהּ, *admiror*. Aqu. Ps. XLVII. 5. ἐθάμβησαν. Hesych. ἐθάμβησεν, ἐθαυμάσθη, ἐξεπλάγη. Symm. Job. XXVI. 11. θαμβοῦνται. Sap. XVII. 3. θαμβούμενοι δεινῶς, *graviter perculsi*. Gloss. MS. in Sap. θαμβούμενος, ἐκπληττόμενος.

ΘΑ'ΜΒΗΣΙΣ, *obstupefactio, stupor, pavor*. חִפָּזוֹן, *accelero cum tre-*

more. Aqu. Ps. XXX. 29. ubi pro בְּחָפְזִי habet ἐν θαμβήσει μου. — חִפָּזוֹן. Aqu. Deut. XVI. 3.

ΘΑ'ΜΒΟΣ, idem. אָיֹם, *terribilis.* Cant. VI. 3. 9. — חִפָּזוֹן. Aqu. Ex. XII. 11. ἐν θάμβῳ. — חַתְחַתִּים plur. *contritiones.* Cohel. XII. 5. — פַּחַד. Cant. III. 8. — פַּחַת, *fovea.* LXX et οἱ λοιποὶ Thren. III. 46. Legerunt פַּחַד. — פַּלָּצוּת, *tremor.* Ezech. VII. 18. — תַּרְדֵּמָה, *sopor.* 1 Sam. XXVI. 12. θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ, *stupor Domini,* h. e. *sopor Domini,* ut Vulgatus vertit, i. e. *somnus gravis et altus.* Hesych. Θάμβος, θαῦμα, ἔκπληξις.

ΘΑΜΜΟΥ'Ζ, *Thammuz.* Est ipsum Hebr. תַּמּוּז, nomen *idoli ethnici.* Ezech. VIII. 14. ubi Theodor. ὁ Θαμμοὺζ, ὁ Ἄδωνίς ἐστι κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνήν. Vide Deylingii Diss. de Fletu super Thammuz. §. 10. in Ej. Obss. Sacris ac Seldenum de Diis Syris pag. 331. seq. et Additam. Beyeri pag. 312. seq.

ΘΑΝΑΤΗΦΟ'ΡΟΣ, *mortiferus.* לָמוּת, *ad moriendum.* Num. XVIII. 22. — מֵלִיץ, *irrisor,* it. *interpres.* Job. XXXIII. 23. ἐὰν ὦσι χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι. Num permutarunt לוץ cum לעץ? Sed Arab. كوص in II. etiam *comedendi* notionem habet. Adde 4 Maccab. VIII. 17.

ΘΑ'ΝΑΤΟΣ, *mors, pestis.* *בָּמוֹת, *excelsa.* 2 Sam. I. 25. sec. Coislin. εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης. Videtur hic interpres legisse לָמוּת, *ad moriendum.* Cæterum h. l. duæ versiones coaluisse videntur: nam in aliis codd. legitur ἐπὶ τὰ ὕψη. — גַּלְמוּד, *desolatus.* Job. XV. 34. μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος. Respexerunt fortasse notionem *secandi,* et *resecandi,* quam Hebr. גָּלַם habet, aut legerunt צַלְמָוֶת, quod probabilius videtur. Vogelius conjicit, eos מָוֶת legisse. — דָּבָר, *verbum.* Ies. IX. 8. Arab. دبر est *mors.* Fortasse quoque legerunt דֶּבֶר. — *דַּבֵּר, *loqui.* Theod. Jerem. IX. 21. Legit דֶּבֶר, *pestis.* Cæterum vide ad h. l. Montfauconum. — דֶּבֶר, *pestis.* Exod. V. 3. IX. 3. 16. Levit. XXVI. 25. et alibi sæpius. Aqu. Theod. Jerem. XXXVIII. 2. Conf. Apoc. VI. 8. et Fulleri Miscell. Sacr. Lib. I. c. 7. p. 59. — הָמֵת infin. Hiph. a מוּת, *faciendo mori.* Jud. XV. 13. 1 Reg. III. 26. 27. Jerem. XXXVIII. 15. — חַיִּים plur. *vita.* 1 Sam. I. 11. ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. Sensu eodem. Nam in textu Hebr. legitur: *quam diu vivet.* — יָמִית 3 pers. fut. Hiph. a מוּת, *mori faciet.* Job. IX. 23. — *לָמוֹ, *ei.* Ies. LIII. 8. εἰς θάνατον. Pro לָמוֹ adjectione unius literæ legerunt לָמוּת aut לָמָוֶת, addito ת in fine. — *מִבֵּית, *de domo.* Habac. III. 13. θάνατον. Legerunt מָוֶת aut potius per metathesin literarum בְּמָוֶת. — מַהֲלֻמוֹת, plur. *contusiones.* Prov. XVIII. 6. Ita Bielius. Sed ibi voci Hebraicæ potius respondet Græca τὸ θρασὺ θάνατον. De qua versione ita judicat Jaegerus: θάνατον quidem facile cuivis occurrat provenisse ex ultimis literis למות, sed θρασὺ ex reliquis לָמָה vix assequor divinando. Θρασὺς cap. IX. 13. exprimit הֹמִיָּה part. fœm. Kal ab הָמָה, *strepera.* Forte igitur in una litera vitium contraxerat liber interpretis, forte etiam ipse, quæ ejus interdum liberalitas est, ad hominis, de quo

agitur h. l., naturam æque opportune θρασοὶ addidit ac cap. XVII. 27. σκληρὸν, atque cum eandem pronuntiandi rationem teneret, quam secutus est Michaëlis, לָמָּה לָמוּת interrogandi particulam, quod recte potuit, contulit ad rei confirmationem, quo vere contulit c. XXII. 27. לָמָּה יִקַּח, λήψονται. — מוּת et מוֹת infin. Kal, mori, moriendo. Jon. IV. 10. σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου, valde tristis sum ego usque ad mortem. Confer Matth. XXVI. 38. Gen. II. 17. III. 4. et alibi sæpius. — מָוֶת, et constr. מוֹת, in plur. מוֹתִים. Exod. X. 17. Deut. XXI. 22. XXII. 26. et alibi sæpius. Adde Prov. V. 5. μετὰ θανάτου, ubi Schol. ed. Rom. recte: μετ᾽ ἰδύνης. — מָוְתָה cum ה paragogico. Ps. CXV. 5. — מְמוֹתִים plur. mortes. Ezech. XXVIII. 8. — מֵת, mortuus. Num. VI. 9. XII. 12. — קֶבֶר, sepulcrum. Job. III. 22. 23. — שְׁאוֹל, infernus. 2 Sam. XXII. 6. — שַׁחַת, corruptio. Job. XVII. 14. XXXIII. 18. 22. 24. 30. — תְּמוֹתֵת 3 pers. fut. Pih. a מוּת, occidet, morti dabit. Ps. XXXIII. 21. Legerunt תְּמוּתַת in regimine ab absoluto תְּמוּתָה, et ita quoque Chaldæus. — *תְּרוּמָה, elevatio, oblatio. Theod. 2 Sam. I. 21. ubi Montf. existimat eum vocem תרומות legisse in duas separatam, sc. הָרֵי מָוֶת, ὄρη θανάτου, montes mortis. Sed ex mea sententia ὄρη h. l. respondet Hebraico שָׂדֶה, quod etiam alibi sic vertitur, ac pro תְּרוּמָה legit תְּמוּתָה. Cæterum verba hæc, ὄρη θανάτου, non sunt Theodotionis, sed assumentum ex alio interprete. Præterea legitur Prov. XXIV. 10. ubi nihil pro ea reperitur in textu Hebr. ac θάνατος venit a male repetitis literis ultimis vocis præcedentis מְזִמּוֹת. Sap. XVIII. 16. πάντα ἐπλήρωσε θανάτου, omnia replevit cadaveribus. Arabs: mortuis, ubi θάνατος est i. q. θανατωθέντες. Conf. supra s. v. βίος. Hesych. Θάνατος, ὁ, ὅτι θεὸς καὶ ὃ πάσχομεν, τέλος ὂν τοῦδε τοῦ βίου, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ ὁ σωματοειδὴς θεός. καὶ ἡ δυσωδία.

*ΑΓΡΟΙ' ΘΑΝΑ'ΤΟΥ, agri mortis. שְׁדֵמוֹת, arva. Theod. Ies. XVI. 8. Legit שְׂדֵי מָוֶת.

ΘΑ'ΝΑΤΟΝ ΒΑ'ΛΛΩ, mortem immitto. מָחַץ, percutio, vulnero. Hab. III. 12. ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον. Bahrdtius in Appar. Crit. ad h. l. suspicatur, eos vel שִׁלַּחְתָּ vel simile quid legisse. Sed مخص etiam jactandi, huc illuc movendi vim habet.

ΘΑ'ΝΑΤΩ ἜΝΟΧΟΣ ΕἸΜΙ, mortis reus sum. מוֹת מוּת, moriendo morior. Gen. XXVI. 11.

ΘΑ'ΝΑΤΟΣ ΝΟΣΕΡΟ'Σ, mors morbosa, h. e. acerba. חֶרֶב, gladius. Jerem. XIV. 15. ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, ubi non aliter legerunt, sed desumta sunt hæc verba e cap. XVI. 3. — מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים, mortes ægritudinum, h. e. mors ægerrima, acerbissima. Jerem. XVI. 3. ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται.

*ΘΑΝΑ'ΤΩ ΠΕΡΙΠΙΠΤΩ. Dan. II. 9. sec. Chis. θανάτῳ περιπεσεῖσθε: ubi nihil legitur in textu Hebr.

*ΘΑΝΑ'ΤΩ ΣΚΕΠΟΜΕ'ΝΗ, morte tecta. צַלְמָוֶת. Symm. Job. X. 21.

ΣΚΙΑ' ΘΑΝΑ'ΤΟΥ, umbra mortis, h. e. umbra densissima, seu densissimæ tenebræ, quales in statu mortis concipiuntur. מְצוּלָה, profundum. Ps. LXXXVII. 6. ubi non aliter legerunt, sed paulo liberius transtulerunt. — צַלְמָוֶת, tenebræ mortis,

a h. e. *densissimæ*. Job. III. 5. XII. 22. XXIV. 17. et alibi. Adde Aqu. Ps. XLIII. 21. ubi loco σκιὰν θανάτου reponere mallem σκιᾷ θανάτου. Suidas: σκιὰ θανάτου, οἱ πρὸς θάνατον ἄγοντες κίνδυνοι.

ΘΑΝΑΤΟ'Ω, *occido*. *בַּדֶּבֶר, *in peste*. Exod. IX. 15. θανατώσω σε, ubi aut omissa sunt verba ἐν λοιμῷ, ut LXX θανατώσω σε de suo addi-
b derint, aut sensum liberius expresserunt. Vocem θάνατος sæpe de *peste* adhiberi, constat ex iis, quæ sunt supra ad h. v. prolata. — *הֶמִית, *fremitus*, ab הָמָה. Aqu. Prov. XIX. 18. Deduxit a מוּת, *mori*. — *הִכָּה, Hiph. a נָכָה, *occido*. 1 Sam. XX. 32. — *הָרַג, *interficio*. 1 Sam. XXII. 21. 1 Reg. IX. 16. 2 Paral. XXIII. 17. et
c alibi. — *חִלֵּל, Pih. a חוּל, *dolere facio*. Job. XXVI. 13. — מוּת: מוֹתֵת: הֵמִית: הוּמַת, Kal, Pih. Hiph. et Hoph. Genes. XXXVIII. 10. Exod. XIV. 11. XXI. 17. sec. cod. Alex. et alibi sæpius. Symm. Job. XXXVI. 14. — מָוֶת, *mors*. Cohel. X. 1. μυῖαι θανατοῦσαι. (Mirum est, si θανατοῦσαι scripserunt LXX pro σαποῦσαι, sunt verba Ca-
d sauboni in Casaubonianis p. 82.) Gloss. MS. in Eccles. μυῖαι θανατοῦσαι, μυῖαι νεκροῦσαι. — *הִצְמִית: צָמַת, Kal et Hiph. *exscindo*. 2 Sam. XXII. 41. Thren. III. 52. — *צִפְעוֹנִי, *basiliscus*. Jer. VIII. 17. ὄφεις θανατοῦντας. — *שָׂרָף, *ignitus*, it. *prester*. Num. XXI. 16. θανατοῦντας, habitu igneo vel venenato necantes. Conf. Bocharti Hieroz.
e P. II. Lib. III. c. 13. — *תְּמוּתָה, *occisio*. Ps. LXXVIII. 12. CI. 21. τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. Suspicor, hic duas versiones coaluisse, alteram, τοὺς υἱοὺς τοῦ θανάτου, alteram vero, τοὺς τεθανατωμένους. 1 Macc. I. 60. θανατοῦν notat *mortem decernere et dictare*. Vulgatus legit: κατὰ τὸ σύγκριμα θανάτουν αὐτόν.

*ΘΑΝΑ'ΤΩΣΙΣ, *mortis illatio, occisio*. *הָמִית, infin. Hiph. 2 Sam. f
XXI. 4. ἀνὴρ θανατώσεως sec. Ald. Est i. q. ἀνὴρ θανάτου, aut υἱὸς θανάτου. 2 Sam. XII. 5. — מָוֶת. 1 Sam. XXVI. 16. υἱοὶ θανατώσεως, *mortis rei, digni, qui interficiantur*, pro quo in Compl. ac Symmacho υἱοὶ θανάτου legitur. Vide Glassii Philol. S. p. 97. ed. Dathii et Leusden. de Dialectis N. T. p. 103.

ΘΑΝΝΕΙ'Μ. Ipsa vox Hebraica g
תַּנִּים plur. ex sing. תַּנִּין, *dracones*. Theod. Ies. XLIII. 20.

ΘΑ'ΠΤΩ, *sepelio*. חָנַט, *balsamo, condio*. Gen. L. 26. Bonis odoribus condiebatur mortuus apud Orientales ante sepulturam. — קָבַר, *sepelio, humo*. Genes. XXIII. 4. XLIX. 31. ἐκεῖ ἔθαψαν λείαν. "Εθαψαν Grabius recte mutavit in ἔθαψα, accommodate ad textum Hebr. h
ubi קָבַרְתִּי legitur. Scilicet e præcedentibus verbis, et quia unum idemque vocabulum ἔθαψαν bis hoc in versu præcessit, scribas illud reposuisse recte colligi potest. Num. XI. 34. Jer. XXII. 19. ταφὴν (pro κατὰ ταφὴν) ὅπου ταφήσεται, sepultura asini sepelietur. Vide et Gen. XV. 15. et quæ ad h. l. notata sunt in v. τρέπω. Tob. II. 9. θάψας, *postquam sepulturæ munus obiissem*. i
Tob. IV. 3. et VI. 15. θάπτειν non tam nude *sepelire* quam *honeste sepelire* notat, coll. Ib. XIV. 12. ubi pro eo legitur θάπτειν καλῶς et ἐνδόξως.

*ΘΑΡ'Ρ'ΑΛΕ'ΟΣ, *fidens, animosus*. 4 Macc. XIII. 13.

*ΘΑΡ'Ρ'ΑΛΕ'ΩΣ et ΘΑΡΣΑΛΕ'ΩΣ (nam utrumque scribitur), *confidenter, audacter, summa cum virtute*. 3 Macc. I. 5. βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξὶ θαῤῥαλέως, ut sibi, liberis et uxoribus suis opi-

a tularentur *fortiter pugnando*. Ibid. v. 23. θαῤῥαλέως τελευτᾷν. Hesych. θαῤῥαλέως, εὐθαρσῶς, ἀνδρείως. Idem fere tradit quoque Suidas (ac Zonaras Lexic. col. 1025.), qui s. v. θαῤῥαλέον recte observat, differre θρασὺς a θαῤῥαλέος hoc modo, ut illud malo sensu, hoc autem bono dicatur, i. q. etiam exempla laudata satis demonstrant. Substant. θαῤb ῥαλεότης legitur apud Schol. Æschyl. Pers. v. 326.

*ΘΑΡΡΕ'Ω et ΘΑΡΣΕ'Ω, *confido, bono sum animo, audeo*. אַל יָרֵא, *non timeo*. Gen. XXXV. 17. θάρσει, *confide, bono esto animo*. Ex. XIV. 13. XX. 20. 1 Reg. XVII. 13. et alibi sæpius. — בָּטַח. Prov. XXXI. 11. θαῤῥεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία του ἀνδρὸς αὐτῆς, *confidit* illi cor mariti c ejus. — חָזַק, *roboror*. Symmach. 1 Sam. XXX. 6. ἐθάρσησε. In textu Hebr. legitur: *roboravit se in Jova, Deo suo*, h. e. *confisus est Jovæ*. — *מְגִנָּיו, *scutorum ejus*. Inc. Job. XV. 36. θαῤῥῶν. Legit Hebraicum *scuta ejus* s. *scutum ejus*. Scutum autem apud Hebræos omne dicitur, in quo quis spem suam atque fiduciam ponit. Sirac. XIX. 9. θάρσει, d *non est quod metuas*, s. *securus esto*.

ΘΑΡΡΟΥ'ΣΑ ΛΕ'ΓΩ, *libere loquor*. אָמַר אֲמָרִים, *dico verba*. Prov. I. 21.

ΘΑΡΣΕΙ'Σ, et ΘΑΡΣΕΙ'Σ, *Tharsis*, nomen lapidis pretiosi, et urbis Iberiæ, quæ olim *Tartessus* dicebatur. תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus*. Ezech. I. 16. ὡς ὅρασις θαρσεῖς, vel, ut Al., θαρσεῖς, tanquam species Tharsis, h. e. chrysolithi. Vide Braunium de e Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 17. Jon. I. 3. πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσεῖς, navis *Tartessum* vadens. Al. Ies. II. 16. Ezech. XXXVIII. 13. Cf. Bootium Anim. Sacr. Lib. IV. c. 4. et Oldermanni Diss. de Ophir et Tharsis Helmst. 1714. 4. Vide quoque Segaar Anim. ad Danielem p. 60. seq.

ΘΑΡΣΙ'Σ, *Tharsis*, aliud urbis nomen. חַרְסִית, *solaris*, a חֶרֶס, f *sol*. Jer. XIX. 2. Legisse videntur תַּרְסִית. — *בּוּץ, *byssus*. Ezech. XXVII. 16. ubi secundum Cappellum in Not. Crit. verterunt ἐκ θαρσίς, quasi legissent מִתַּרְשִׁישׁ. Sed hoc nemini facile persuadebit. Legerunt potius מֵאוּפָז, coll. Jer. X. 9.

ΘΑ'ΡΣΟΣ, *fiducia, animi robur, potentia*. אֹמֶץ, *robur*. Job. XVII. g 9. καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος, purus autem manibus recipiat fiduciam. Conf. Act. XXVIII. 15. — רֶכֶב, *currus*. 2 Par. XVI. 8. ubi רֶכֶב significat *currus bellicos, in quibus* Æthiopes et Libyes *spem suam ac fiduciam ponebant*. De *audacia* legitur 1 Maccab. IV. 35. Hesych. θάρσος, ἀνδρεία, δυναστεία. Lexic. Cyrilli MS. Brem. θάρσος, h τολμηρία, ἀφοβία. Lexic. Cyrilli MS. Bar. θάρσος, τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς, θράσος δὲ τοὐναντίον. Philosopho θάρσος est μετὰ φαντασίας ἡ ἐλπὶς τῶν σωτηρίων ὡς ἐγγὺς ὄντων, τῶν δὲ φοβερῶν ἢ μὴ ὄντων, ἢ πόῤῥω ὄντων. Auctor Brev. Schol. in Homer. Il. Ε', v. 2. θάρσος interpretatur ψυχῆς ἀνδρείαν καὶ πεποίθησιν, addens: τὸ μένος ἐστὶ τοῦ σώματος, τὸ δὲ θάρσος τῆς ψυχῆς. i

ΘΑ'ΡΣΟΣ ΠΕΡΙΤΙ'ΘΗΜΙ, *robur circumpono*. אָמַץ, Pih. *roboro*. Job. IV. 4.

ΘΑΡΣΥ'ΝΩ, *fiduciam addo*. לִבֵּב, Pih. *cor traho ad me*. Symm. et Ed. Quinta Cant. IV. 9.

*ΘΑΡΣΥ'ΝΟΜΑΙ, *audax sum*. חָזַק, *roboro, conforto*. Ex. VII. 13. sec. cod. 71. Holm. ἐθαρσύνθη.

*ΘΑ'ΣΣΟΝ s. ΘΑ'ΤΤΟΝ, *celerius*, Attice pro τάχιον. 2 Macc. IV. 21.

a 31. XIV. 11. Phrynich. p. 26. Ἕλληνες τὸ τάχιον, θᾶττον δὲ Ἀττικοί. Hesych. θᾶττον, εὐθὺς, τάχιον, ταχίως.

ΘΑΥ͂. Ipsa vox Hebr. תָּא, *thalamum, excubitorium* significans. Ezech. XL. 13. Al. Ez. XL. 11. Alias passim θεὶ scribitur. Vide infra in hac voce.

ΘΑΥ͂, Hebr. תָּו, extremam Al- *b* phabeti Hebræorum literam denotans. Aqu. Theod. Ezech. IX. 4. ubi videndus Montfauconius.

ΘΑΥ͂ΜΑ, *admiratio, stupor, res miranda, prodigium.* מַרְאֶה, *apparitio.* Inc. Exod. III. 3. Incertus hic interpres est Aquila aut Symmachus e conjectura Montfauconi. Sed ut ab Aquilæ ingenio prorsus aliena est hæc versio, ita merum *c* glossema continere mihi videtur. Symmachus voce θεωρία usus fuisset. Si conjecturæ locus esset, pro θαῦμα reponendum judicarem θέαμα, quod Symmacho h. l. tribuitur in Cod. Mosqu. — שַׂעַר, *horror.* Job. XVIII. 21. Hesychius: θαῦμα, ἔκπληξις, ξένισμα.

ΘΑΥ͂ΜΑ ἜΧΕΙ, *admiratio, stupor tenet.* שָׁמֵם, *obstupesco.* Job. *d* XVII. 8.

ΘΑΥ͂ΜΑ ἜΧΩ, *admirationem habeo, obstupesco.* שָׁמֵם, *obstupesco.* Al. et LXX sec. Complut. Job. XVII. 8.

ΘΑΥΜΑ΄ΖΩ, *admiror, stupeo, respicio, suspicio, veneror.* אֶשְׁתּוֹמַם, Ithpah. a Chald. שְׁמַם. Dan. IV. 16. sec. Chis. — הָדַר, *honoro.* Lev. XIX. 15. οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον *e* δυνάστου, neque respicias seu *colas* (Eurip. Hippol. v. 106.) personam potentis. — הוּטַל, Hoph. a טוּל, *dejicior, prosternor, deturbor.* Job. XLI. 1. οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας. Vocem הוּטַל metaphorice de *stupore* acceperunt, *quo quis quasi dejicitur ac perturbatus est.* Ceterum מָל cum אֶל, ut particula, construxerunt, ut locus ad verbum ita sonaret: an etiam narratio de eo *f* ferri potest, quod deinde expositum: an ad sermonem non obstupuisti. — הִזָּה, Hiph. a נָזָה, *aspergo.* Ies. LII. 15. οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ. Legerunt, ut recte judicat Durell. et Lowth., יֶחֱזוּ, *videbunt,* a חָזָה, cui voci sæpe emphatice conjungitur notio admirationis, v. c. Ps. XL. 7. Possit tamen etiam ex usu Arabico deri- *g* vari, nam نزو est *exultavit præ gaudio* ac *hilaritate.* Nec admodum repugnarem, si quis eos vocem יִשְׁעוּ in mente habuisse existimaret. Θαυμάζειν quandoque etiam notat *obstupere cum invidia ad alicujus felicitatem,* notante Casaubono ad Theophr. Char. p. 153. — הִשְׁגִּיחַ, Hiph. a שָׁגַח, *prospicio.* Ies. XIV. 16. θαυμάσονται ἐπὶ σοι. — הִשְׁתָּעָה, *h* Hithp. a שָׁעָה, *stupeo.* Ies. XLI. 23. — הִתְיַמֵּר, Hithp. a יָמַר vel אָמַר, *effero me.* Ies. LXI. 6. ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε, super divitiis eorum mirabimini. Significat ibi θαυμάζεσθαι *superbire, efferre se.* Conf. Sirac. XI. 20. Sap. VIII. 12. ac Schultensii Opera Min. p. 286. — מַשּׂא, *acceptio.* 2 Par. XIX. 7. θαυμάσαι πρόσωπον, *respicere per- i sonam.* — מָשַׁל, *dominor.* Ies. LII. 5. Acceperunt מָשַׁל æque ac θαυμάζειν in ea notione, ut sit *insolenter se gerere, inique agere.* Confer supra s. v. הִתְיַמֵּר. — נִחַם, Pih. *consolor.* Job. XLII. 11. ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν, ubi θαυμάζειν videtur esse *moveri aliqua re.* — *נִפְלָא, *mirabilis sum.* Aqu. Prov. XXX. 18. ἐθαυμαστώθησαν, *sunt* mihi *admodum difficilia intellectu.* LXX ἀδύνα-

τά μοι πάντα. Confer infra s. v. ὑπερείδεσθαι. — נָשָׂא, assumo. Gen. XIX. 21. ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον, personam tuam respexi, h. e. tui rationem habebo. Eadem formula legitur quoque Deut. X. 17. Job. XIII. 10. XXII. 8. Prov. XVIII. 5. Ies. IX. 15. et conf. Lex. N. T. s. h. v. 2 Reg. V. 1. ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ, vir magnus coram domino suo, et cujus personam suspiciebant, h. e. *maxime spectabilis*. Conf. Ies. III. 2. — שָׁמֵם, *desolo*, it. *obstupesco*. Lev. XXVI. 32. Job. XXI. 5. Dan. VIII. 27. Adde Theodot. Ez. III. 15. — תְּוַהּ, Chald. *trepido, obstupesco*. Dan. III. 25. — תָּמַהּ. Ps. XLVII. 5. Cohel. V. 7. Jerem. IV. 9. Sirac. VII. 30. τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε, sacerdotes ejus *venerare, cole ac suspice*. Syrus: *honora*. Vulg. *sanctifica*, h. e. *tanquam sanctos revereré*. Sic θαυμάζειν *suspicere, venerari* notat apud Xiphilinum p. 116.

ΘΑΥΜΑ'ΖΩ ΘΑΥΜΑ'ΣΙΑ, *miror mirabilia*. הִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ, Hithp. et Kal junctim, *miror miror*. Hab. I. 5.

ΘΑΥΜΑ'ΖΩ ΠΡΟ'ΣΩΠΟΝ, *personam respicio*. כִּנָּה, Pih. *cognomino*. Job. XXXII. 22. Verba Hebr. *ab homine non cognominabo me* habent hunc sensum: *non addicam me ita favori et benevolentiæ alicujus, ut dici possim partium ejus*. Aliis כִּנָּה significat h. l. *assentari, rem vel personam alio quam suo proprio solitoque nomine notare*. Cf. Schnurreri Diss. Philol. p. 270. seq. — *נִכֵּר, Pih. Job. XXXIV. 19. Æthiop. נכר in Conj. II. *mirari* notat.

ΘΑΥΜΑ'ΣΙΟΣ, *mirabilis*. Sed passim occurrit θαυμάσια seu τὰ θαυμάσια, *mirabilia*. *אוֹת, *signum, miraculum*. Num. XIV. 11. sec. cod. Alex. — הַפְלֵא. infin. Hiph. *mire ago*. Joël. II. 26. ubi pro εἰς θαυμάσια Arabs fortasse rectius habet τὰ θαυμάσια, ut LXX loco לְהַפְלִיא legerint הַפְלֵא. Adde Theod. Ies. XXVIII. 29. — *אַנְשֵׁי מוֹפֵת, *viri prodigii*. Zach. III. 8. ubi θαυμάσιοι (si lectio sana est, nec forte reponendum θαυμασίων) sunt *portendentes*, aut *portentorum spectatores*. LXX habent τερατοσκόπους. — מוֹרָא, *terror*. Deut. XXXIV. 12. καὶ τὰ θαυμάσια (sc. ἔργα) τὰ μεγάλα, valde mirabilia opera. — נִפְלָאִים part. Niph. plur. masc. Ps. CXXXVIII. 13. θαυμάσια τὰ ἔργα σου, mirabilia opera tua. Conf. Sirac. XLIII. 30. XLVIII. 15. Ex quibus locis patet, quod, cum alias θαυμάσια simpliciter positum reperiamus, ἔργα subintellegere debeamus. — נִפְלָאוֹת part. Niph. plur. fœm. Jos. III. 5. Jud. VI. 13. Ps. CV. 22. ad quem locum Suidas: Θαυμάσια ἐν γῇ χάμ. θαυμάσια ἐπὶ θεοῦ, τὰ ἐπ' εὐεργεσίαις τινῶν γινόμενα (Ps. CXLIV. 5. 6.) κ. τ. λ. Adde Aquil. Job. IX. 10. — דִּבְרֵי נִפְלְאוֹת, *verba mirabilium*, vel *res mirabiles*. Ps. CXLIV. 5. — פֶּלֶא. Ps. LXXVI. 11. LXXVII. 15. LXXXVII. 11. — *תְּמָהּ, Hab. I. 5. θαυμάσατε θαυμάσια: ubi θαυμάσια est glossema e margine in textum infultum. Nam Paulus Act. XIII. 41. hunc locum laudans habet tantum θαυμάσατε.

*ΘΑΥΜΑΣΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *maxime mirus*. 4 Macc. VII. 13.

ΘΑΥΜΑΣΜΟ'Σ, *admiratio*. 2 Macc. VII. 18. 4 Macc. VI. 13.

ΘΑΥΜΑΣΤΟ'Σ, *admirabilis, mirabilis*. אַדִּיר, *magnificus*. Ps. VIII. 1. XCII. 6. Theod. Ps. LXXV. 5. et XV. 3. θαυμαστοί μοι, ubi loco אַדִּירֵי, *inclyti*, perperam legit אַדִּירֵי. — *בּוּז, *contemno*. Prov. VI. 30. οὐ θαυμαστόν. Sententiam mitigandi

a causa ita verterunt. Ita quoque Syrus, Chald. et Arabs. — הִדַּדֶּה, Hithp. a דָּדָה, *leniter incedo.* Ps. XLI. 4. ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς. Scripserunt sine dubio ἐν τόπῳ θαυμαστῷ aut ἐν σκηνῇ θαυμαστῇ, ac fortasse duæ versiones h. l. coaluerunt. Cæterum loco בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם legerunt fortasse בְּסֹךְ אַדֶּרֶת, ut jam conjecit Cappellus in Critica S. p. 218. b aut potius, quod magis textui accedit, אַדִּרִים, *magnifici.* — מְהוּמָה, *divexatio.* Amos III. 9. ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς. Pro מְהוּמֹת, *contritiones,* nonnullis legisse videntur תְּמָהוֹנִים, *res stupendæ,* a תָּמַה. Drusio ad h. l. מְהוּמֹת, metathesi literarum est תְּמוּהֹת, h. e. θαυμαστά. Sed neutra conjectura facilitate sua se commendat. Arab. عيم est c *commovere, perturbare,* etiam *attonitum reddere.* — מַפְלִא, part. Hiph. Jud. XIII. 19. — נֶאֱמָן, part. Niph. *fidus.* Deut. XXVIII. 59. πληγὰς θαυμαστὰς, miras plagas. — נוֹרָא, part. Niph a יָרֵא, *terribilis.* Exod. XV. 11. XXXIV. 10. Deuter. XXVIII. 58. et alibi. — נִפְלָא, part. Niph. Job. XLII. 3. Psalm. XCVII. 1. Dan. VIII. 24. — נְשׂוּא d פָנִים, *elatus facie, spectabilis.* Ies. III. 2. ubi loco θαυμαστὸν σύμβουλον reponendum est θαυμαστὸν, σύμβουλον. Fortasse tamen post θαυμαστὸν excidit vox προσώπῳ, coll. Prov. XVIII. 5. et Deut. X. 17. Certe hæc conjectura magis placet, quam anonymi cujusdam, qui in Symbol. Literar. T. II. pag. 174. θαυμάζοντα πρόσωπον scribere maluit. Vulgatus: e *honorabilem vultu.* Id. valet de loco Ies. IX. 6. — פֶּלֶא. Ps. CXVIII. 128. Aqu. Theod. Ies. IX. 6. (ubi interpungendum est: θαυμαστὸς (pro θαυμαστῶς) συμβουλεύων, ἰσχυρὸς δυνάστης.) Ib. XXV. 1. — פִּלְאִי, *mirabile.* Jud. XIII. 18. Sir. XXII. 28. οὐδὲ θαυμαστὸς πλούσιος νοῦν οὐκ ἔχων, nec *venerabilis* dives, si est sana ratione destitutus: ubi τῷ καταφρονεῖσθαι opponitur. 3 Esdr. IV. 29. f τοῦ θαυμαστοῦ τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως. Sic θαυμάζειν pro *colere, venerari, suspicere* occurrit Sirac. VII. 28. coll. v. 31. ubi cum δοξάζειν permutatur, et apud Isocratem ad Demonicum pag. 49.

ΘΑΥΜΑΣΤΟ'Ω, *mirabilia facio.* אַדִּיר, *magnificus.* Ps. XV. 2. ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. Legerunt וַיַּאְדִּיר יְהוָה, seu potius g וַיַּאְדִּיר. Inepte. — הִפְלָה, Hiph. *separo.* Psalm. IV. 4. ἐθαυμάστωσε κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ, *mirabilem* vel *spectabilem fecit* Dominus sanctum suum. Ita quoque Incertus apud Chrysostomum in Catena PP. GG. T. I. p. 70. Legerunt הִפְלִא, ut quoque habent codd. nonnulli. Phavor. ἐθαυμάστωσε, περίβλεπτον καὶ θαυμαστὸν ἐποίησε διὰ τῆς νίκης. — h הִפְלִיא : נִפְלָא, Hiph. et Niph. 2 Sam. I. 26. 2 Par. XXVI. 16. Psalm. XVI. 8. Adde Aqu. ac Theodot. Levit. XXVII. 2. Aqu. Ies. XXVIII. 29. In loco 2 Sam. I. 26. legitur ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν, h. e. amor tuus mihi *suavior fuit* amore fœminarum. פְּלִיאָה, fœm. ex פִּלְאִי, *mirifica.* Psalm. CXXXVIII. 5. — i הִתְפַּלֵּא, Hithp. Aqu. Theod. Job. X. 16. ἐθαυμάστωσας. Reperitur quoque Sirac. XLIII. 8. sec. ed. Compl. ubi tamen reponendum videtur θαυμαστῶς ἐν κ. τ. λ., ut ed. Rom. exhibet.

ΘΑΥΜΑΣΤΩ͂Σ, *mirabiliter, admirabiliter, mire.* אַדִּיר, *magnificus.* Ps. LXXV. 4. — נוֹרָאוֹת, part. Niph. fœm. plur. a יָרֵא, *terribilia.*

Ps. XLIV. 6. — *נִפְלָאוֹת, *mirabilia*. Dan. VIII. 24. sec. Chis. — *פֶּלֶא, *admirabilis*. Theod. Ies. IX. 6. Ita vertit, quia פֶּלֶא cum sequente voce conjunxit. — *פְּלָאִים. LXX sec. Theodoretum et Cod. Norimb. Thren. I. 9. θαυμαστῶς, quæ vox fortasse Symmacho vindicanda erit. Sirac. XLIII. 9.

ΘΕ'Α, *spectaculum, aspectus, facies*. מְאִירוֹת, part. plur. fœm. Hiphil a אוֹר, *incendentes*. Ies. XXVII. 11. ἀπὸ θέας, *a spectaculo*. Forte legerunt מַרְאוֹת, *a videndo*. Confer Ælian. V. H. XIII. 46. — שְׂכִיָּה, *effigies, pictura*. Ies. II. 16. ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους, super omnem *aspectum* pulchritudinis navium. Lex. Cyrilli MS. Brem. θέαν, ὄψιν, θεωρίαν.

ΘΕ'ΑΜΑ, *spectaculum*. מַרְאֶה, *visio, intuitus, aspectus*. Symm. Ex. III. 3. sec. Coisl. Vide supra s. v. θαῦμα.

ΘΕΑ'ΟΜΑΙ, *specto, viso*. רָאָה, *idem*. 2 Par. XXII. 6. κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωράμ, descendit, ut *viseret* Joramum. Conf. Rom. XV. 24. 2 Macc. II. 4. et III. 36. ἅπερ ἦν ὑπ' ὄψιν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου θεοῦ, quæ oculis viderat opera maximi Dei. Tob. XIII. 6. θεᾶσθαι notat *cum admiratione adspicere et contemplari*.

ΘΕΑΤΗ'Σ, *divinus, hariolus*. יִדְּעֹנִי, idem. Theodot. Deut. XVIII. 11. Scharfenbergius in Anim. ad h. l. p. 132. mavult legere θελητής, ac referre ad אוֹב. Vide infra s. v. θελητής.

ΘΕΕ'. Ipsa vox Hebr. תָּא, *thalamum, excubitorium* significans. 1 Reg. XIV. 29. Ezech. XL. 7. 11. 21. ubi Schol. ed. Rom. τὰ ὑπέρθυρα καὶ ὑποχωρήσεις αὐτῆς. Occurrit etiam pro חָצֵר, *atrium*. Ez. XL. 15. Lex. Cyrilli MS. Brem. τοῦ θεὶ, τῆς παστάδος. Plura de hac voce vide apud Drusium in Fragm. p. 657.

ΘΕΕΙ'Μ. Hebr. plur. תָּאִים ex תָּא. Ezech. XL. 17.

ΘΕΕΒΟΥΛΑΘΩ'Θ. Est ipsa vox Hebr. תַּחְבֻּלוֹתָו, *consilia sua*. Al. Job. XXXVII. 12. Confer Drusium et Montfauconum ad h. l.

ΘΕΗΛΑ'Θ. Vox corrupta ex θεὶ et αἰλὰμ, quod in quibusdam libris est Ez. XL. 7. Conf. v. 17. et Drusii notas in Fragm. p. 657.

*ΘΕΙ'ΑΣΟΣ. Vide infra s. v. θίασος.

ΘΕΙ͂ΟΝ, *sulphur*. גָּפְרִית, idem. Gen. XIX. 24. Deut. XXIX. 23. Psalm. X. 7. et alibi sæpius. Adde Theodot. Job. XVIII. 16.

ΘΕΙ͂ΟΣ, *divinus*. אֵל, *Deus*. Job. XXXIII. 4. — אֱלוֹהַּ, *Deus*. Job. XXVII. 3. — אֱלֹהִים, *Deus*. Ex. XXXI. 3. XXXV. 29. Prov. II. 17. διαθήκην θείαν. Sap. III. 9. ubi loco θείοις, quod Alex. exhibet, sine dubio legendum est ὁσίοις.

*ΘΕΙ͂ΟΣ, ου, ὁ, *patris* vel *matris frater, avunculus, patruus*, דּוֹד, idem. Levit. XX. 20. μετὰ γυναικὸς θείου αὐτοῦ sec. cod. Oxon. ubi alii libri habent μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ. Et paulo post ibidem pro τῆς συγγενείας αὐτοῦ idem Codex Oxon. τοῦ θείου αὐτοῦ habet.

ΘΕΙΟ'ΤΗΣ, *divinitas*. Sap. XVIII. 9. τὸν τῆς θειότητος νόμον.

ΘΕ'Λ 'ΑΒΙ'Β. Sunt ipsæ voces Hebraicæ תֵּל אָבִיב, *tumulum aristarum* significantes, quibus *regio in Mesopotamia prope Euphratem ob fertilitatem insignis* significatur. Aqu. Symm. Theod. Ezech. III. 15.

ΘΕ'ΛΓΟΜΑΙ, *delinior, demulceor, decipior*. Θέλγω, *mentem et sensum aufero, decipio, in fraudem conjicio*. *פָּתָה, idem. Theod. sec. cod. 108. Holm. Deut. XI. 16. Aqu. sec. cod. 130. Holm. Ex. XXII. 16. θέλξῃ.

a — פְּתָן, *simplex, fatuus*. Aqu. Job. V. 2. θελγόμενοι, h. e. eum, qui facile decipitur, s. allicitur, scil. rebus externis, sensibus addictum. Hes. θελγόμενον, ἀπατώμενον. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ἡδυνομένων τοῖς ᾄσμασι. Aqu. Jos. VII. 11. θελγομένη. — פֶּתִי, *simplex*. Aqu. Prov. I. 14. פֶּתִי est *stultus* h. l., ut *stultas aves* dicunt Latini, quæ facile decipi possunt ac dam- b num pati. Apud Homerum Il. Μ', v. 255. θέλγε in scholiis minoribus explicatur ἠπάτα, ἔβλαπτε. Lexicon Cyrilli MS. Brem. θέλγει, δι' ἡδονῆς ἀπατᾷ. Confer Eustathium ad Il. Μ', p. 862. et Il. Φ', p. 1324.

ΘΕ'ΛΗΜΑ, *voluntas, delectatio, desiderium*, etiam metonymice *objectum voluntatis*. חָפֵץ verbum, *volo*. Jer. IX. 23. — חָפֵץ verbale, *volens*. c Ps. CX. 2. — חֵפֶץ, *voluntas, desiderium*. 2 Sam. XXIII. 5. 2 Par. IX. 12. ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ τὰ θελήματα, ἃ ᾔτησεν, donavit reginæ *omnia, quæ sibi expetebat:* quæ alias dicuntur τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας. Vide in v. Αἴτημα. Ps. I. 2. ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, in lege Domini *delectatio* ejus. Vide et Ies. LXII. 4. Aqu. Symm. Ps. XV. 2. — מִצְבֵי, d infin. Chald. a צְבָא. Dan. IV. 32. κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖ. — עֲלִילָה, *actio*. Ps. CII. 7. ἐγνώρισε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ: ubi τὰ θελήματα sunt i. q. alibi τὰ ἐπιτηδεύματα, quasi *ex industria et consilio facta*. — רָצוֹן. Esth. I. 8. Psalm. XXIX. 5. 8. XXXIX. 11. et alibi. — שִׁיר, *canticum*. Ps. XXVII. 10. e ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι. Secundum Cappellum in Crit. S. p. 288. loco מִשִּׁירִי legerunt מִלִּבִּי, quod nimis figura et sono differt. Semlerus in Ep. ad Griesbachium p. 14. conjicit legendum μελῳδήματος loco θελήματος. Mihi autem videntur liberius transtulisse, ut ἐκ θελήματός μου sit: *ex voto meo*. — תַּרְמִית, *dolus*. Jerem. XXIII. 26. τὰ θελήματα τῆς καρδίας αὐτῶν. Non f improbabile quidem est statuere, eos legisse תַּדְמִית per Daleth, nam דָּמָה est *cogitare, animo concipere*. Potest tamen quoque θέλημα malo sensu sumi, ut significet *consilia prava*, et tunc omnia optime invicem cohærent. Sic in deteriorem partem accipitur θέλημα Sir. VIII. 19. ubi κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ notat *secundum temeritatem et cupiditatem* g *suam*, estque i. q. ἀφροσύνη in seq. — שְׁרִירוּת, *speculatio*. Jer. XXIII. 17.

ΘΕ'ΛΗΣΙΣ, *idem*. אֲרֶשֶׁת, *pronuntiatum*. Ps. XX. 3. Sed אֲרֶשֶׁת rectius ibi vertitur *petitum, expetitum*, a rad. ورش, *concupivit, avidus fuit*. — חָפוֹץ, infin. *volendo*. Ez. XVIII. 23. θελήσει θελήσω. — *נִיר, h *lucerna*. 1 Reg. XI. 36. secundum alios, monente Montf. in Hexaplis. Si lectio hæc sana est, nec ex θέως ortum suum traxit, fortasse per *oblectationem, oblectamentum* rectius reddatur. Nam lumine homines delectari solent. Cæterum confer ad h. l. Intt. — *צְבִי, *decor*. Dan. XI. 45. sec. cod. Chis. Sc. θέλησις h. l. per metonymiam est objectum *vo-* i *luntatis* ac *delectationis*. Vide supra s. v. θέλημα et ἐπιθύμημα. — רָצוֹן. 2 Par. XV. 15. Prov. VIII. 35. ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ κυρίου: ubi θέλησις metonymice notat *res gratas et jucundas, quæ hominibus sunt maxime optabiles*. Sic רָצוֹן, cui respondet, sumitur Ps. CXLV. 9.

ΘΕΛΗΤΗ'Σ, *volens, voluntarius, studiosus, ventriloquus*. אוֹב, *necromantes*. 2 Reg. XXI. 1. 6. ἐποίησε θελητὴν, faciebat *ventriloquum*. Theod.

Deuter. XVIII. 11. Deduxerunt אוֹב ab אָבָה, *voluit* (tanquam sit אֹבָה ac θελητὴς s. *voluntarius* dicitur *magus*, quia pro arbitrio et voluntate sua hariolari et divinare creditur. Pro θελητὴν, quod exhibet 2 Reg. XXI. 6. Ald. et Alex., Vossius in Vindiciis pro LXX Intt. p. 51. reponere mavult θελκτὴν, præeunte Lexico MS. sub Cyrilli nomine, quod Origenis esse putat, in quo manifeste legitur θελκτήν. Loco θελητὴν editio Romana habet τέμενη, Complutensis autem et Theodoretus legunt ἐγγαστριμύθους. Aliam conjecturam protulit Sam. Petitus Var. Lectt. Lib. I. c. 13. p. 182. qui τελεστὴν emendandum esse judicat, nixus auctoritate Suidæ, qui τελεσφόρον, τέλειον μάντιν, ἐγγαστρίμυθον interpretatus est. Cæterum de his et aliis similibus nominibus consulendus est Wierus de Præstigiis Dæmonum Lib. II. cap. 1. — אֹבוֹת, plur. *pythones*. 2 Reg. XXIII. 24. θελητὰς, ubi al. ἐγγαστριμύθους. Inde in Gloss. in Lib. IV. Reg. τοὺς θελητὰς, τοὺς ἐγγαστριμύθους. Inc. Lev. XIX. 31. XX. 27. Aqu. Levit. XX. 6. et 1 Sam. XXVIII. 9. θεληταί. Conf. de hac voce Spencerum de Legib. Hebr. Ritual. Lib. II. cap. 21. p. 421. ubi, examinatis Sam. Petiti, Is. Vossii, Steph. le Moyne et Schindleri de illa sententiis, eandem non vocibus Atticis, sed Alexandrinis, aut potius Ægyptiacis annumerari debere putat, quod θελητὴ Kirchero teste Onomast. Copt. pag. 114. lingua Ægyptiaca *præstigiatorem magum* notet. Apud Hesychium θελητὴς exponitur προαιρετικὸς, pro quo Steph. le Moyne ad Var. Sacr. p. 996. et Vossius de Translatt. p. 61. reponendum putant θελκτὴς, προαιρετικὸς, *incantator, augur*. Sed θελητὰς νόμου habemus 1 Macc. IV. 42. et per illos ibi intelleguntur, qui προαιρέσει quadam, h. e. voluntate et studio, legem Domini observant. Bene ergo apud Hesych. θελητὴς exponi potest προαιρετικὸς, *qui voluntario egit*. Ut taceam, quod eodem modo legatur in Lex. Cyrilli MS. Brem.

ΘΕΛΗΤΟ'Σ, *placitus, cupitus*. חֵפֶץ, *desiderium*. 1 Sam. XV. 22. εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ, si placent Domino. Mich. VII. 18. sec. Complut. Mal. III. 12. γῆ θελητὴ, terra, *quam vehementer amat, cupit et desiderat* Deus.

ΘΕ'ΛΩ et 'ΕΘΕ'ΛΩ, *volo, desidero, expeto, acquiesco, delector*. אָבָה, idem. Genes. XXIV. 8. Deut. I. 26. et alibi sæpius. — אִוָּה, Pih. *expeto*. Job. XXIII. 13. — אָמַר, *dico*. Exod. II. 14. ubi אָמַר in notione *cogitandi* accepisse videntur. Vulg. *tu vis*. Inc. 2 Sam. XXI. 4. θέλετε. Vulg. *vultis*. Scil. אָמַר h. l. significat *voluntatem suam verbis declarare et significare*. In Complut. quoque ibi vox θέλετε reperitur. — בּוֹא, *venio*. 2 Par. VII. 11. Formula Hebr. *venire in cor* de *consiliis* et *decretis* haud raro adhibetur, ut satis notum est. — בִּקֵּשׁ, Pih. *quæso, postulo*. 1 Par. XXI. 3. — דִּמָּה, Pih. *cogito*. Jud. XX. 5. — הֶאֱמִין, Hiph. *fido*. Inc. Jud. XI. 20. οὐκ ἠθέλησεν, nolebat. Sc. effectum posuit pro causa. Quia enim ipsis non fidebat, sed mala quævis ab ipsis metuebat, ideo transitum denegavit. — חָפֵץ, verbum. Deut. XXI. 14. 1 Sam. XVIII. 22. θέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, rex te *delectatur*. Vide et 2 Sam. XV. 26. 1 Reg. X. 8. 2 Par. IX. 8. Ps. XVII. 22. ῥύσεταί με, ὅτι ἠθέλησέ με, liberabit me, quia me *delectatur*. Vide et Psalm. XXI. 8. et confer Matth. XXVII. 43. Ps. XL. 12. ὅτι τεθέληκάς με, quod me *delecteris*. Psalm. XXXIII. 12. τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, quis est homo, qui *expetit* vitam. Ps. LXVII. 34. τὰ ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, gentes, quæ bella *desiderant*. Eodem sensu verbum legitur Matth. XII. 38. Marc.

X. 35. et apud profanos auctores. Vide Lex. N. T. s. h. v. Hos. VI. 6. ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὁλοκαυτώματα, magis *delector* misericordia, quam victima, et scientia Dei, quam holocausto. Hic θέλω pro μᾶλλον θέλω ponitur, quemadmodum 1 Cor. XIV. 19. Confer L. Bos. Proleg. in LXX Intt. cap. 3. et Ellips. Græc. pag. 374. Ps. XXXVI. 24. καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. Vide infra s. v. σφόδρα. — חָפֵץ, verbale. 1 Par. XXVIII. 9. ψυχῇ θελούσῃ, *lubentis*. Psalm. XXXIX. 20. οἱ θέλοντές μοι κακὰ, *qui male mihi cupiunt*. Mal. III. 1. ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε, angelus fœderis, quem *desideratis*. — חֵפֶץ, *voluntas*. 1 Reg. X. 13. — טוֹב בְּעֵינֵי, *bonum in oculis*. Esther. III. 11. — יָלַךְ, *eo*. Exod. II. 7. θέλεις (pro εἰ θέλεις. Confer Schoettgen. ad L. Bos. Ellips. pag. 366. seq.), καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν, si vis, vocabo tibi nutricem. — יִסַּד, Pih. *firmiter constituo*. Esth. I. 8. — *נֶפֶשׁ, *desiderium animi*. Symm. Prov. XIII. 4. οὐ θέλει: ubi θέλειν notat *serio velle, ita ut etiam studeas consequi optata*. Male Jaegerus ad h. l. statuit, LXX Intt. post רָאִין mente repetiisse מִתְאַוָּה. — נָצַר, *servo, custodio*. Symmach. Prov. XXIII. 26. θελησάτωσαν; ubi aperte expressit lectionem textualem תִּרְצֶנָה, a רָצָה. — *רָאָה, *video*. Dan. I. 19. sec. cod. Chis. καθὼς ἐὰν θέλῃς, pro כַּאֲשֶׁר תִּרְאֶה, *prouti videbitur tibi*. Non male quoad sensum. — רָצָה, *acquiesco*. 1 Paral. XXVIII. 4. Adde Inc. Ps. XXXIX. 14. et XLVIII. 14. Præterea legitur Ies. IX. 5. ubi quid sibi voluerint LXX suo καὶ θελήσουσιν, pro quo nihil legitur in textu Hebr., me ignorare fateor. Tob. XIII. 8. θέλειν τινὰ est *iterum alicui favere ac bene velle*.

ΜΗ' ΘΕ'ΛΩ, *nolo*. חָדַל, *desisto*. Deut. XXIII. 23. — מֵאֵן, Pih. *renuo*. Exod. X. 4. Ies. I. 20. — מָאֵן, verbale, *renuens*. Jerem. XXXVIII. 21.

ΟΥ' ΘΕ'ΛΩ, ΟΥ'Κ 'ΕΘΕ'ΛΩ, *nolo*. מֵאֵן, Pih. Genes. XXXVII. 34. XXXIX. 8. Num. XX. 21. et alibi sæpius. — מָאַס, *respuo*. Ies. V. 24. οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον κυρίου, *respuebant* enim legem Domini.

ΘΕ'ΜΑ, *positio, quod ponitur, depositum, thesaurus, theca, capsula, qua aliquid reconditur*; it. *ordo, quo aliquid ponitur, ferculum*. אַרְגָּז, *capsula*. 1 Sam. VI. 8. θήσετε ἐν θέματι Βερσεχθὰν, reponetis in *capsula* Bersechthan, ubi, ut quilibet videt, duæ versiones coaluerunt. Idem valet de versione Incerti, qui ibi habet: καὶ θήσετε αὐτὰ ἐν θέματι Βαεργάζ. In utraque versione autem videtur relictum esse Hebr. אַרְגָּז, quod non intellegebant, quippe in loco hoc solo occurrens. Sed aliquis in margine interpretationis causa addidit ἐν θέματι. — מַעֲרֶכֶת, *ordo*. Lev. XXIV. 6. ἐπιθήσετε αὐτοὺς (κατὰ) δύο θέματα, ἓξ ἄρτους (κατὰ) τὸ ἓν θέμα, apponetis illos, scil. panes, duobus ordinibus, sex panes uno *ordine*. Ib. v. 7. ἐπὶ τὸ ἓν θέμα. — תְּשׂוּמָה, *positio*. Inc. Lev. VI. 2. Tob. IV. 11. θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ, *thesaurum* enim bonum recondis tibi. Θέμα etiam *pecuniam apud trapezitas depositam* notat. Vide Salmas. de Fœnore Trapez. pag. 563. Vide Lex. N. T. s. v. θεμέλιος. Sirac. XXX. 17. θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ, *fercula* ciborum apposita in sepulcro.

ΘΕΜΕ'ΛΙΟΣ et ΘΕΜΕ'ΛΙΟΝ, *fundamentum*. אֲבָנִים, *lapides*. Symm. Ies. XIV. 19. θεμέλια, fundamenta, sc. lapidea. — אַרְמוֹן,

palatium. Ies. XXV. 2. ubi θεμέλιον notat *ædificium bene fundatum ac magnifice exstructum.* Jer. VI. 5. Hos. VIII. 14. Amos I. 4. 7. 10. 14. II. 2. 5. — אֻשִּׁיָּה, Chald. plur. Esdr. IV. 12. V. 16. — *בָּצְרָה, nomen proprium, *Bozrah.* Amos I. 12. θεμέλια αὐτῆς. Legerunt בְּצָרָה. — יָסַד, *fundo.* Ies. LIV. 11. 1 Reg. V. 17. — יְסוֹד. Job. XXII. 16. Psalm. CXXXVI. 10. Thren. IV. 11. et alibi. Adde Aqu. Symmach. Theod. Prov. X. 25. — יְסוּדָה. Ps. LXXXVI. 1. — יַרְכָה, *latus.* Ies. XIV. 15. — מוּסָד, part. Hoph. *fundatum.* Ies. XXVIII. 16. — מוֹסָדִים, plur. masc. Deut. XXXII. 22. Ps. XVII. 9. LXXXI. 15. et alibi. — מוֹסָדוֹת, plural. fœm. 2 Sam. XXII. 8. 16. Ps. XVII. 17. Ies. XL. 21. — *מוּסָךְ, *tegmen.* 2 Reg. XVI. 18. Legerunt מוּסָד. — מַסַּד. 1 Reg. VII. 9. — מָקוֹם, *locus.* Job. XVIII. 4. Ies. XIII. 13. — *סִיר, *spina.* Nahum. I. 10. Pro סִירִים legerunt סוֹדָם, acceperuntque illud pro יְסוֹדָם nam יְסוֹד est *fundamentum* — קַרְקַע, *solum, fundum.* Inc. Amos IX. 3. — שָׁתוֹת, proprie *fundamenta,* tropice *leges et jura.* Aqu. Ps. X. 3. ὅτι οἱ θεμέλιοι κάθαιρεθήσονται, *leges* eversæ jacent. Ita hæc verba explicavit Fischerus in Clavi Verss. GG. V. T. pag. 57. seq. — תַּחְתִּים, plur. ex תַּחְתִּי, *inferiores.* Ies. XLIV. 23. Sirac. I. 12. μετ' ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσεν, h. e. inter homines fundavit ab antiquissimis temporibus *habitaculum* suum. Secundum Storrium Opusc. T. III. p. 339. θεμ. α., quod idem valet ac θ. αἰώνιον per appositionem, adjectivi instar habentem, jungitur omisso accusativo νοσσιὰν, qui conjugatus est verbi ἐνόσσευσε, hoc sensu: nidum perpetuo fundatum (s. semper stabile domicilium collocavit apud homines. Sirac. III. 8. κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια, ubi θεμέλια *domos bene fundatus* notat. Opponitur ibi στηρίζει οἴκους τέκνων. (Sic יְסוּדָה usurpatur Psalm. XXXVII. 1. Confer quoque Lex. N. T. s. h. v.) Ibid. X. 17. et XVI. 20. occurrunt τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

ΕΙ'Σ ΤΟ' ΘΕΜΕ'ΛΙΟΝ 'ΕΜΒΑ'ΛΛΩ, *in fundamentum immitto.* יִסַּד, Pih. Ies. XXVIII. 16.

'ΕΩΣ ΘΕΜΕΛΙ'ΟΥ, *ad fundamentum usque, funditus.* עַד־סִירִים, *usque ad spinas.* Num. I. 10. Vide supra s. v. θεμέλιος.

ΘΕΜΕΛΙΟ'Ω, *fundo, fundamentum jacio.* בְּרִיחַ, *vectis.* Prov. XVIII. 19. ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασίλειον. Tropum tropo substituerunt, salva tamen munitionis ac firmitatis notione. Schol. ed. Rom. habet μεμοχλευμένον. — יָסַד, *fundo.* Jos. VI. 26. 1 Reg. VI. 36. Esdr. III. 10. ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον, fundamentum jaciebant ad ædificandam domum. Cant. V. 16. Zach. VIII. 9. Adde Aqu. et Symm. Ies. XXVIII. 16. Exod. IX. 18. Symm. Ps. XXIII. 2. — יְסוּד, *fundamentum.* Esdr. VII. 7. — כּוֹנֵן, Pih. a כּוּן, *firmo.* Ps. VIII. 4. XLVII. 8. LXXXVI. 5. — נָסַךְ, *inungo.* Prov. VIII. 23. ubi pro נְסַכְתִּי legisse videntur נוֹסַדְתִּי.

ΘΕΜΕΛΙ'ΩΣΙΣ, *fundatio, fundamentum.* הוּסַד, infin. Hoph. Esdr. III. 11. — יְסֹד, infin. Kal. Esdr. III. 12. — יְסוֹד, *fundamentum.* 2 Paral. XXIV. 27. Aquil. Psalm. LXXXVI. 2.

ΘΕ'ΜΙΣ, *jus, fas.* 2 Macc. VI. 20. ὧν οὐ θέμις γεύσασθαι. Ib. XII. 14. λαλοῦντες ἃ μὴ θέμις. In utroque loco

a θέμις pro θεμιτὸς ponitur. Hesych. θέμις, δίκαιον, ἄξιον, πρέπον, καὶ δίκη, ἢ προσήκει, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ ἁρμόζον ἢ θέμις ἐστὶ καὶ νόμος.

ΘΕΜΙΤΟ'Σ, *justus, licitus, legibus permissus.* Tob. II. 13. οὐ γὰρ θεμιτὸν ἐστι φαγεῖν; non enim *licitum* est vesci. Lex. MS. Cyrilli Brem. θεμιτὸν, δίκαιον, ὅσιον.

ΘΕ'ΝΑΡ, *vola, s. cavitas manus* b et *pedis.* חָפְנַיִם, dual. *pugni.* Aqu. Prov. XXX. 4. ἐν θενάροις, *volis manuum.* Hesych. θέναρ, τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ποδός: ubi Schrevelius in Notis citat Aristotel. Hist. Anim. I. c. 131. 133. Pind. Schol. 256.

ΘΕΟ'ΚΤΙΣΤΟΣ, *a Deo creatus, divinitus traditus, conditus aut institutus.* 2 Macc. VI. 23. τῆς ἁγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας. Pindar. Pyth. c Od. Δ', 365. Eustath. in Odyss. Α', p. 8. 31.

ΘΕΟΜΑΧΕ'Ω, *Deo repugno, Deum oppugno.* 2 Macc. VII. 19. θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΘΕΟΜΑ'ΧΟΣ, *cum Deo pugnans, Dei oppugnator.* רְפָאִים, plur. *gigantes.* Symmach. Prov. IX. 18. et XXI. 16. ubi loco παρὰ θεομάχου d reponendum est θεομάχων, ut jam monuit Montfauconus. Idem Job. XXVI. 5. Hanc versionem Symmachi eo melius intelleget, qui meminerit, quæ de gigantibus, adversus deos bella gerentibus, in fabulis memorantur.

ΘΕΟ'Σ, *Deus.* אָבִיר, *fortis.* Epitheton Dei. Psalm. CXXXI. 2. 5. Ies. LX. 16. — אֲדֹנִים, plur. ex e אָדוֹן, *domini.* Nehem. X. 29. — אֲדֹנָי. Nehem. IV. 14. Ps. LXXVI. 2. Ies. III. 16. Hab. III. 18. — *אַל, *non, nihilum.* Symmach. Job. XXIV. 25. Legit אֵל, *Deus,* cum Vulgato Interprete. — אֵל, sing. *fortis, Deus fortis.* Symm. Psalm. LXXXI. 2. ὁ θεὸς καθίστη ἐν συνόδῳ θεοῦ, ubi θεὸς ultimo loco positum pluraliter *Deos* notat. LXX Num. XVI. 22. θεὲ, θεὸ τῶν πατέρων καὶ f πάσης σαρκὸς, O Deus Deus patrum et omnis carnis. Psalm. XVI. 7. ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου, ὁ θεὸς, clamavi, quia exaudivisti me, Deus. Psalm. XXI. 1. ὁ θεὸς, ὁ θεός μου, πρόσχες μοι, Deus, Deus mi, attende mihi. Conf. Job. XX. 28. et alia loca, quibus pariter nominativus pro vocativo ponitur, ex sacris et profanis scriptoribus observata Glas- g sio in Philol. S. p. 70. ed. Dathii. Adde locum Aristoph. Concion. v. 128. ὁ περιστίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν, ubi Bisetus: Τοῦτο δὲ 'Αττικῶς, ἀντὶ τοῦ, ὦ περιστιάρχη, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς 'Εκκλησ. ὁ παῖς ἀντὶ τοῦ, ὦ παῖ. Conf. et Posselium Syntax. Græc. pag. 7. et 73. et auctores citatos Lampio in Ps. XLV. p. 224. Ps. XXXV. 5. δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη θεοῦ, h justitia tua tanquam montes Dei, h. e. montes *magni* s. *altissimi et firmissimi.* Nomen Dei enim aliis substantivis in SS. jungitur ad summam præstantiam rei, de qua sermo est, indicandam. Ps. LXXIX. 11. τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ, cedros Dei, h. e. cedros *proceras* sive *altissimas.* — אֵלִים, plur. *fortes.* Ps. XXVIII. 1. LXXXVIII. 7.— אֱלָהּ et אֱלָהָא i cum א emphat. Chald. Esdr. IV. 24. V. 1. VI. 3. et alibi passim. — אֱלוֹהַּ, sing. Deut. XXXII. 15. 17. 2 Par. XXXII. 15. et alibi sæpius. — אֱלֹהִים, plur. Gen. XXXV. 5. φόβος θεοῦ, terror Dei, h. e. *maximus.* Similiter apud Pindarum Nem. Od. IX. v. 64. ἐν δαιμονίοισι φόβοις, *terroribus divinis,* Schol. interpretatur ἐν φόβοις μεγίστοις. Cf. Histor. Crit. k Reip. Literar. T. XI. p. 238. seq. 2 Sam. IX. 3. ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ, faciam cum eo misericordiam Dei, h. e. *maximam.* Ps. LXIV. 10. ὁ ποταμὸς θεοῦ, fluvius Dei, h. e. *maximus.* Intellegitur nempe Jordanes, quem etiam Strabo Lib.

a XVI. p. 1095. et Philostorgius in fragmento apud Joh. Antiocherum recitato apud Salmasium in Exerc. Plin. c. 35. p. 407. μεγίστον, et Josephus A. J. Lib. V. c. 1. τὸν ποταμὸν fluvium κατ' ἐξοχὴν appellat. Conf. Hist. Crit. Reip. Lit. T. XI. p. 244. seq. Jon. III. 3. Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ Θεῷ, Ninive erat urbs magna Deo, h. e. *valde magna* b *s. amplissima.* Conf. Vorstii Philol. S. P. L. c. 16. p. 388. seq. Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 6. p. 47. et Wollii Diss. de Usu et Abusu Αὐξήσεως Nominum Divinorum, Comment. de Parenthesi Sacra subjunctam, p. 153. seq. Exod. VII. 1. ἰδοὺ δέδωκά σε (εἰς) Θεὸν Φαραώ, ego dedi te in Deum Pharaoni, h. e. constitui te, ut tanquam Deus per c Aaronem, prophetam tuum, Pharaoni voluntatem divinam de dimittendo populo patefacias. Aqu. Ps. XLIV. 8. ὁ θρόνος σου, Θεὲ, εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι, thronus tuus, O Deus, in sæculum et ultra. Vide et Aqu. Ps. L. 3. Idem Ps. XLIV. 8. ἤλειψέ σε, ὁ Θεὸς, Θεός σου, unxit te, O Deus, Deus tuus. Drusius in Fragm. p. 928. ad h. l. ita: *Legerim* Θεὲ, ὁ Θεός d σου. *Sic apud Hieronymum ausim reponere: Dee, Deus meus, pro eo quod in editis vulgo, Deus, Deus meus. Rei firmandæ sunt verba illa: Unde et Aquila Elohim verbum Hebraicum non nominativo casu, sed vocativo interpretatur dicens,* Θεὲ, *et nos propter intellegendum* Dee *possimus, quod Latina lingua non recipit. Hæc Hieron. in Epist.* 104. e *ad Principiam.* Hactenus Drusius. Ad quem ita Fabricius in nota MS. *Fallitur Drusius. Nam verbis, quæ ex Hieronymo adducit, respicitur ad v. 7. ubi legitur* Θεέ. *In versu autem hoc octavo Aquila non* Θεὲ, *sed* Θεὸς *scripserat, ut idem Hieronymus testatur ibidem. Verba ejus sunt:* "Quod sequitur, *unxit te, Deus, Deus tuus,* primum nomen Dei vocativo casu intellegendum est, sequens nominativo. Satis miror, cur Aquila non, ut cœperat in primo ver- f siculo, vocativo casu interpretatus sit, sed nominativo, bis nominans Deum, qui supra dictum unxerit Deum." Adde Aqu. sec. cod. Mosqu. Genes. VI. 2. Θεῶν. Psalm. CIX. 1. ad quem locum Suidas: Θεοὶ, οἱ κατ' εἰκόνα Θείαν γεγενημένοι, καὶ ἀκήρατον τὴν εἰκόνα φυλάξαντες. Ps. LXXXI. 1. Suidas: Θεοὺς, τοὺς τῶν Ἰουδαίων ἄρχοντας.— אֱלֹהִים אֵל. Genes. XXXIII. 20. XLVI. 3. — גּוֹי, *gens, populus.* Jos. X. 13. ubi g tamen pro Θεὸς Grabius in Prolegg. T. I. cap. 3. §. 7. legendum censet ἔθνος, quoniam *populus* legitur in Itala versione apud Tertullianum de Jejun. c. 10. Bielius mavult leviori mutatione legi λαὸς, quemadmodum Al. 2 Par. XXX. 27. pro Θεὸν habet λαόν. Mihi autem nullo modo de varietate lectionis h. l. cogitandum videtur. Nam quod Israëlitæ auxilio Dei adjuti fecerant, hoc non male ipsi Deo a LXX Intt. h. l. tribuitur. — *דֶּרֶךְ, *via.* h Amos VIII. 14. ὁ Θεός σου. Non legerunt אֱלֹהֶיךָ, ut plerisque placuit, sed דֶּרֶךְ h. l. *religionem, cultum divinum* notat, quod de objecto cultus divini per metonymiam acceperunt, quemadmodum eadem vox haud raro *locum* notat, *quo via euntem ducit,* v. c. Ezech. XXI. 25. et Prov. XX. 24. — *וְלֹא, *et non.* Prov. XXX. 3. Legerunt literis transpositis וְאֵל. Vogelio vero non ob varietatem lectionis ita vertisse i videntur, sed ideo, quod non intellexerint, in posteriori membro ex priori supplendum esse לֹא. — *הוּא, *ille,* et, ut αὐτὸς, nomen Jehovæ. Inc. Prov. XXII. 9. — *הוּא, *ipse.* Symm. Job. XXXII. 8. Legit יְהוָה, aut, quod magis placet, הוּא, quomodo Deus sæpius appellatur in SS. — *הֲלֹא, *nonne? anne?* Ps. LXXXV. 7. ὁ

a θεός. Transpositis literis legerunt הָאֵל. — יָהּ יָהּ. Ies. XXXVIII. 11. — יְהֹוָה, *Jehova.* Genes. IV. 4. Exod. IV. 2. et alibi sæpissime. — יָהּ יְהֹוָה, *Jah Jehovah.* Ies. XXVI. 4. — יִשְׂרָאֵל, *Israël.* Deut. XXXII. 8. κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ: quæ versio non tam arguit variam lectionem, quam potius respicere videtur antiquissimam Judæorum b traditionem, Deum in divisione populorum singulis populis et regionibus singulos angelos attribuisse, qui illorum curam gererent, præter populum Israëliticum, cujus Deus ipse immediate curam in se susceperit. Vide ad h. l. Dathii Diss. in Ej. Opusc. — *לֹא, *non.* 1 Sam. II. 3. Legerunt וְאֵל. Vide quoque supra s. v. וְלֹא. — *לָהֶם c 1 Sam. III. 13. Legerunt אֱלֹהִים. — מַלְאָךְ, *angelus.* Cohel. V. 5. Sermo ibi est de *sacerdote*, qui *legatus Dei* vocatur Mal. II. 7. et cujus erat nomine divino de quæstionibus super votis respondere, Lev. XXVII. 2. seq. Non male itaque LXX h. l. πρὸ προσώπου θεοῦ posuerunt. — *עָלָיו, *super eum.* Deut. XXXIII. 12. Legisse videntur d עֶלְיוֹן, quæ est lectio admodum probabilis. — עַם, *populus.* 2 Paral. XXX. 27. ubi tamen Al. pro θεὸν rectius λαόν. — צְבִי, *decus.* Jerem. III. 19. κληρονομίαν θεοῦ, hæreditatem *præstantissimam*, s. terram *desiderabilem.* Sic bene convenit cum Hebraico. — *צַוָּאר, *collum.* Ps. LXXIV. 6. Legerunt צוּר, quod sæpe pro *Deo* usurpatur, vel צַוָּאר, e cum epenthesi τοῦ א, idem quod צוּר esse putarunt. — צוּר, *rupes.* Deut. XXXII. 4. 15. 18. 30. 31. et alibi sæpius. — צִי, *navis.* Ies. XXXIII. 21. ὁ γὰρ θεός μου μέγας ἐστί. Admodum inepte. — קֹדֶשׁ, *sanctitas.* Amos II. 7. — שַׁדַּי, *omnipotens.* Num. XXIV. 4. 16. Ies. XIII. 6. — *שָׁמַיִם, *cæli.* Inc. Job. I. 16. ubi verba παρὰ τοῦ θεοῦ respondent aperte Hebr. מִן הַשָּׁמַיִם, f non autem τῷ אֱלֹהִים, ut vel ex præpositione παρὰ apparere arbitror. Vocem אֱלֹהִים in versione sua prorsus omisit. Vide infra s. v. οὐρανός. Præterea legitur 2 Sam. XXIII. 4. ἐν θεῷ φωτὶ sec. cod. Alex. (ubi nihil respondet in textu Hebr. et loco θεῷ reponendum est τῷ.) ac 1 Par. XXVI. 28. ubi θεοῦ ante Σαμουὴλ irrepsit per librarium g sciolum, qui non commode dici posse putabat ἅγια Σαμουήλ. In Cod. Alex. τοῦ θεοῦ recte omittitur. 3 Esdr. VIII. 26. κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ, secundum *summam* sapientiam tuam *tibi à Deo concessam.*

ΘΕΟ'Σ ΑΥ'ΤΩ~Ν, *Deus eorum.* אֵל שַׁדַּי, *Deus omnipotens vel sufficiens.* Exod. VI. 3.

ΘΕΟ'Σ 'ΕΜΟ'Σ, *Deus meus.* שַׁדַּי. h Gen. XLIX. 25.

ΘΕΟ'Σ ΜΟΥ, idem. אֵל שַׁדַּי. Genes. XXVIII. 3. XLIII. 14. XLVIII. 3.

ΘΕΟ'Σ ΣΟΥ, *Deus tuus.* אֵל שַׁדַּי. Gen. XVII. 1. XXXV. 11.

ΘΕΟ'Σ ΤΟΥ~ ΟΥ'ΡΑΝΟΥ~, *Deus cæli.* שַׁדַּי. Ps. XC. 1.

ΤΑ` ΠΡΟ'Σ ΤΟ'Ν ΘΕΟ'Ν, elliptice pro: κατὰ τὰ πράγματα τὰ πρὸς τὸν i θεὸν ἀνήκοντα, *in rebus, quæ ad Deum pertinent.* לֵאלֹהִים, *in Deum.* Ex. IV. 26. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν, tu eris illi sc. præsto in rebus, quæ ad Deum pertinent, h. e. quemadmodum Aaron erit propheta tuus, per quem ad populum loqueris, ita tu ipsi tanquam Deus futurus es, a quo verba tanquam a me ipso revelata accipiet. — מוּל הָאֱלֹהִים, e

regione vel a latere Dei, vel: prope Deum. Exod. XVIII. 19. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεὸν, esto tu populo (præsto) in rebus, quæ ad Deum pertinent, h. e. tu loco Dei voluntatem ejus populo patefacies. Conf. Intt. ad Hebr. V. 1.

ΘΕΟΙ', in plur. Dii, it. idola. אֵל sing. Ps. LXXXI. 1. Ies. XLIV. 15. Malach. II. 11. — אֵלִים plur. Exod. XV. 10. Dan. XI. 36. — אֱלֹהִים. Gen. III. 5. XXXI. 30. 32. XXXV. 2. 4. — אֱלָהָא cum א emph. Chald. Jer. X. 10. — אֱלָהִין Chald. Dan. II. 11. III. 12. 14. 18. — אֱלִילִים plur. idola. Ies. XIX. 3. — זֶבַח, sacrificium. Ez. XX. 28. ubi loco τοῖς θεοῖς αὐτῶν Cappello in Notis Critt. ad h. l. p. 550. reponendum videtur τὰς θυσίας αὐτῶν. Non autem vidit, eos libere transtulisse, et, quia sacrificii notio in præcedente voce זֶבַח jam latet, τοῖς θεοῖς αὐτῶν sensus causa substituisse. — עֲצַבִּים plur. simulacra. 2 Sam. V. 21. — צוּר, rupes. Deut. XXXII. 31.

ΘΕΟΣΕ'ΒΕΙΑ, Dei cultus, pietas. יִרְאַת אֲדֹנָי, timor Domini. Job. XXVIII. 28. — יִרְאַת אֱלֹהִים, timor Dei. Gen. XX. 11. — *יִרְאַת יְהוָה, timor Jovæ. Inc. Prov. I. 29. 4 Macc. VII. 6. θεοσέβεια sacratos Deo cibos notat.

ΘΕΟΣΕΒΗ'Σ, Deum colens, pius. יְרֵא אֱלֹהִים. Exod. XVIII. 21. Job. I. 1. 8. II. 3. Adde Judith. XI. 16.

ΘΕΟΦΙΛΗ'Σ, Deo carus et gratus. Prol. Sir. θεοφιλεῖς ἱστορίας, h. e. historias sacras (in literis sacris obvias) de hominibus piis et probis. Nam ita ipse auctor in sequentibus explicat verbis: περὶ ἀνδρῶν εὐαρεστησάντων τῷ θεῷ. Substantivum θεοφιλία reperitur apud Schol. Soph. Œd. Tyr. v. 40. et adverbium θεοφιλῶς apud Isocratem Paneg. p. 65. 40.

ΘΕΡΑ'ΠΑΙΝΑ, ancilla, famula. אָמָה, idem. Exod. XXI. 26. 27. Job. XIX. 15. XXXI. 13. — מְתֵי אֹהֶל, homines tentorii. Job. XXXI. 31. — נַעֲרָה, puella, serva. Prov. XXXI. 15. — שִׁפְחָה. Exod. XI. 5. Ies. XXIV. 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. θεράπαινα, δούλη.

*ΘΕΡΑΠΑΙΝΙ'Σ, ancilla, famula. אָמָה, idem. Exod. XXI. 27. τῆς θεραπαινίδος sec. cod. 53. Holmes. Conf. quoque Suidam s. v. θεράπαινα. Hesych. θεραπαινίς, δούλη.

ΘΕΡΑΠΕΙ'Α, sanatio, unctio, famulitium, cultus, etiam conventus sacer. מְרוּקִים plur. mundationes. Esth. II. 12. ἡμέραι τῆς θεραπείας, dies unctionis. — עֶבֶד, servus. Gen. XLV. 16. θεραπεία αὐτοῦ, famulitium ejus. Hunc vocis θεραπεία usum illustravit Perizon. ad Æl. V. H. II. 2. Confer Lex. N. T. s. h. v. — עֲצָרָה, feria. Joël. I. 14. ubi θεραπεία conventum sacrum significat. Juxta antiquam Latinam translationem: prædicate curationem. Quod Hieronymus intellegit de emendatione, peccatorum suorum pœnitentia, in quo Theodoretus ipsi adstipulatur. Bielius ad h. l. in Thesauro suo ita: Vox Hebræa עֲצָרָה non minus videtur curationis notionem admittere, quam radix עָצַר significationem claudendi et constringendi. Vulnera enim constrictione curantur, atque ita ad vulnerum animæ curationem applicari posse haud absonum videtur. Hac significatione eam reddunt per δίαιτα LXX Jerem. XXXIII. 1. At alias præterea habet vox Græca θεραπεία significationes, quas alii hic ante-

a ferunt, tanquam huic loco magis convenientes, ut sunt, *cultus divinus, famulatus, ministerium*, qua notione juxta Arabicam Versionem verba sonant *proclamate ministerium*, h. e. admonete eos, ut simul accedant ad serviendum Deo. Vide Ed. Pocockium ad h. l. pag. 62. seq. — *חֲרָפִים. Aqu. 1 Sam. XV. 23. Est ipsa vox Hebraica Græce scrip- b ta, quæ tamen suspecta visa est Montfauconio ad h. l. Præterea legitur Esth. XV. 4. s. V. 1. *ἐξεδύσατο ἱμάτια τῆς θεραπείας*, deposuit vestimenta oratus s. orationis, h. e. vestimenta lugubria, qualia orantem ac supplicem decent. Confer Frassen. Disquisitiones Bibl. pag. 358. 2 Reg. X. 20. *ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βαὰλ καὶ θεραπείαν*, sanctificate sa- c cerdotium Baali et cultum, ubi nihil his verbis in textu Hebr. respondet. Phavorinus: *θεραπεία, ἡ ἴασις, ἀπὸ τοῦ θεραπεύω, καὶ θεραπευτὴς παραγόμενον. θεραπεία καὶ ἡ διακονία, ἀφ' οὗ λέγεται καὶ θεράπων, καὶ θεραπεία ἡ ὑπουργία καὶ ὑπηρεσία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν θεραπόντων.*

*ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ'Σ, *minister*. Addit. Esther. XI. 3. *θεραπευτὴς ὢν ἐν τῇ* d *αὐλῇ τοῦ βασιλέως, ministrabat regi in aula*, seu: *munere aulico fungebatur*.

ΘΕΡΑΠΕΥ'Ω, *ministro, servio, colo, sano*, it. *lavo*. בִּקֵּשׁ Pih. *quæro*. Prov. XXIX. 27. *πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα ἡγουμένων*, multi *colunt* personas principum. — חִלָּה Pih. *deprecor*. Prov. XIX. 6. *πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα βασιλέως*, multi *colunt* e personam regis. Ita Philostratus de Vit. Apoll. Tyan. Lib. VII. c. 31. p. 311. *θεραπεύοντα τὸν βασιλέα* vocat. Imperatori submisso cultu addictum, ut vertit Olearius. — יָשַׁב, *sedeo*. Esth. II. 19. *ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευσεν ἐν αὐλῇ*, Mardochæus autem *ministrabat* in aula. Vide et Esth. VI. 10. — עָבַד, *servus*. Ies. LIV. 17. *ἔστι κληρονομία τοῖς θεραπεύουσι κύριον*, est hæreditas illis, f qui *colunt* Dominum, h. e. *sacerdotibus*.—עָשָׂה, *facio*. 2 Sam. XIX. 24. *οὐκ ἐθεραπεύσατο τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ὠνυχίσατο*, neque pedes suos sibi *laverat*, neque ungues sibi præciderat. Sc. *θεραπεύειν* notat in universum *curam gerere* apud GG., v. c. Xenoph. Cyrop. V. 1. 13.—*שָׁחָה, *me inclino, incurvo*. Prov. XIV. 19. Vox Hebr. de iis dicitur, qui acci- g dunt ad alicujus pedes, honoris habendi captandæque benevolentiæ causa. Tob. XII. 2. *τὴν γυναῖκά μου ἐθεράπευσε*, ut uxorem haberem, *mihi præsto fuit*. 3 Esdr. I. 3. *θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, curam agite* gentis ipsius Israël. Ibid. II. 18. *τὰ τείχη θεραπεύουσι*, mœnia *reficiunt* seu *restituunt*. Vulgatus: *statuunt muros*. Respondet Chald. שַׁכְלֵל, Esdr. IV. h 12. Josephus A. J. XI. c. 2. p. 549. ed. Hav. *ἐπισκευάζουσι τὰ τείχη*. Polyb. IV. 70. 2. *θεραπεύειν τὴν δύναμιν, supplere* exercitum. Ibid. X. 20. 2. *θεραπεύειν τὰς πανοπλίας*. Maxime autem huc pertinet locus Diodori Siculi (Lib. IV. c. 41.) a Stephano T. III. Thesauri L. Gr. pag. 1541. excitatus: *ἕνεκα τοῦ θεραπεύειν ἀεὶ τὰ πονοῦντα μέρη τῆς νηὸς*, ut, si quæ na- i vis partes laborarent, eas ipse *reficeret*. Adde Diod. Sic. XII. 32. רָפָא, quod in l. Arab. et Æthiop. omnino notat *resarcire, restituere*, etiam Hebræis ita usurpatur, v. c. 1 Reg. XVIII. 30. et Psalm. LX. 4. Sap. XVI. 12. *οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτοὺς*, neque malagma *sanavit* illos. Sir. XVIII. 19. *πρὸ ἀῤῥωστίας θεραπεύου*, ante morbum *me-* k *dicina utere*. Ibid. XXXV. 16. *θεραπεύων, verus Dei cultor*. Phavorinus: *θεραπεύω, τὸ δουλεύω. οἷον οὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην θεραπεύειν. καὶ θεραπεύω, τὸ τιμῶ. ἀγαθὸν θεραπεύεις σοφιστὴν, καὶ θεραπεύω τοὺς θεούς. καὶ θεραπεύω, τὸ ἰῶμαι. ὡς τὸ, σώματος μὲν ἀῤῥωστίαν θεραπεύει τέχνη.*

ΘΕΡΑ'ΠΩΝ, *minister, servus.* *בַּיִת, *domus,* it. *familia, famulitium.* Prov. XXVII. 27. sec. Hex. Vide tamen ad h. l. Jaegerum, qui statuit, לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ a LXX Intt. plane prætermissum et θεραπόντων potius ad נַעֲרוֹת referendum esse. — בֶּן אָדוֹן, *filius Domini.* Gen. XXIV. 44. — *מַחֲלָה, *infirmitas.* Prov. XVIII. 14. θεράπων φρόνιμος, h. e. θεραπεύων φρονίμως, qui alium obsequiis et officiis colit, apparendoque demereri studet. Legerunt מְחַלְּהוּ a חָלָה, quod ibid. cap. XIX. 6. per θεραπεύειν reddiderunt. Vide ad h. l. Jaegerum. — מְשָׁרֵת. Exod. XXXIII. 11. — נַעֲרָה, *puella.* Prov. XXVII. 27. — עֶבֶד. Genes. L. 17. Exod. IV. 10. V. 21. et alibi. — *תָּמִיד, *jugiter.* 2 Reg. XXV. 30. sec. cod. Alex. θεράποντος. Lege διαπαντός. Hesych. θεράποντες, οἱ ἐν δευτέρᾳ τάξει φίλοι, ἀπὸ τοῦ θεραπεύειν, δοῦλοί τε καὶ ὑπηρέται.

ΘΕΡΑ'ΠΩΝ ΦΡΟ'ΝΙΜΟΣ, *minister prudens.* מַחֲלָה, *infirmitas.* Prov. XVIII. 14. Vide supra s. v. θεράπων.

ΘΕΡΑΦΕΙ'Ν, et ΕΙ'Ν, item θεραφίν. Ipsa vox Hebraica תְּרָפִים plur. *idola, dii penates.* Jud. XVII. 5. XVIII. 14. 17. 20. 1 Sam. XV. 23. Symm. Theod. Gen. XXXI. 19. Aqu. Ezech. XXI. 21. Lex. Cyrilli MS. Brem. Θεραφιν, μορφώματα.

ΘΕ'ΡΕΙΟΣ, *æstivus,* i. q. θερινός. קַיִץ, *æstas.* Aqu. Psalm. XXXI. 4. ἐρημώσει θερείᾳ.

ΘΕΡΙ'ΖΩ, *meto,* item *abscindo.* (Anacr. Od. XII. 5. Soph. Ajac. 238.). חָרַשׁ, *aro.* 1 Sam. VIII. 12. θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ. Additum hoc est ex aliis locis, v. c. Lev. XXIII. 22. Fischerus in Proluss. de Vitiis Lexicorum N. T. p. 179. monuit, coaluisse h. l. duas versiones, ac verba θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ pariter ac τρυγᾷν τρυγητὸν αὐτοῦ pertinere ad formulam לִקְצֹר קְצִירוֹ, ut adeo verba καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ ex alia versione in marginem LXX viralis translata, inde in ipsum verborum contextum ita migrarint, ut loco suo moverint verba τῶν ό: καὶ ἀροτριᾷν ἀροτρίασιν αὐτοῦ, quæ servavit Complutense exemplum. — מַחֲרֵשָׁה, *rutrum.* 1 Sam. XIII. 21. Vide infra s. θεριστήριον. — *מָלֵא, *impleo.* Gen. IX. 1. sec. Coislin. in margine θερίσατε. Vide ad h. l. Montf. Tom. I. p. 660. Continent verba θερίσατε τὴν γῆν meram glossam librarii, cui formulam Hebr. *implere terram,* de *numerosa prole* explicandam, ad *messem* referre placuit, tautologiæ fortasse evitandæ causa. — קָטַף, *decerpo,* vel *manu,* vel *falce,* inde *vindemio.* Arab. قطف. Job. VIII. 12. — קָצִיר, *messis.* Inc. et LXX Job. V. 5. — קָצַר, *meto.* Levit. XXIII. 10. 22. Ruth. II. 3. et alibi sæpius. Adde Incert. Hos. X. 12. — Vide alibi Σῖτος.

ΘΕΡΙΝΟ'Σ, *æstivus.* מְקֵרָה, *refrigeratio.* Jud. III. 20. ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ. Non male. Οἱ ἄλλοι ibid. v. 24. — קַיִט Chald. *æstas.* Dan. II. 35. — קַיִץ, idem. Symm. et LXX Amos III. 15. Symm. Ps. XXXI. 4.

ΘΕΡΙΣΜΟ'Σ, *messis,* it. *fruges ad metendum maturæ.* חָרִישׁ, *aratio.* 1 Sam. VIII. 12. Vide supra s. v. θερίζω. — פֵּאָה, *angulus.* Levit. XIX. 9. XXIII. 22. In utroque loco θερισμὸς aut *agrum* notat, *qui demetitur,* aut *fruges.* Prior interpretatio magis convenit voci Hebr., quæ *partem, portionem* ac omnino *omne* notat, *quod est abscissum et ab-*

a ruptum. — קַיִץ, *æstas.* Ies. XVI. 9. — קָצִיר, *messis.* Genes. VIII. 22. Jerem. V. 17. κατέδονται τὸν θερισμὸν ὑμῶν, devorabunt *maturas fruges* vestras. Vide et Levit. XXIII. 10. 22. 1 Sam. VI. 13. et conf. Matth. IX. 37. et Apoc. XIV. 15. Sic ἀμητὸς tam *messem* quam *fruges maturas* significat. Vide supra in h. v. Job. XIV. 9. Vulg. et faciet *comam.* b Vide Barth. ad Nemes. Eclog. IV. 23. Adde Aqu. Ps. LXXIX. 12. — קְצֹר infin. Lev. XIX. 9.

ΘΕΡΙΣΤΗ´ΡΙΟΝ, *falx messoria.* מַחֲרֶשֶׁת, *vomer.* 1 Sam. XIII. 20. ubi per θεριστήριον non *falcem messoriam,* sed *vomerem* LXX significare voluisse docent sequentia, ubi commemorant τὸ δρέπανον, *falcem.* Vide ad h. l. Scharfenbergium, ac supra c s. v. θερίζω.

ΘΕΡΙΣΤΗ`Σ, *messor.* Drac. v. 40.

ΘΕ´ΡΙΣΤΡΟΝ, *vestis æstiva, messoris vestimentum, vestis tenuis,* a θέρος vel θερίζω. מַחֲרֶשֶׁת, *vomer.* 1 Sam. XIII. 20. sec. Vat. Sed lectio θέριστρον est ibi aperte vitiosa, ac e compendio scribendi orta. Reponendum est θεριστήριον. — צָעִיף, *peplum.* Gen. XXIV. 65. (ubi vid. d Drusius.) XXXVIII. 14. (ubi Schol. σκαβαρίσκον.) 19. ubi vid. Montf. — רְדִיד, *peplum, palliolum.* Cant. V. 8. Ies. III. 22. Hesych. θέριστρον, λεπτὸν ὕφασμα, θερινὸν ἱμάτιον. Gloss. in Octat. τὸ θέριστρον, τὸ πολύτιμον ἱμάτιον. Lexic. Cyrilli MS. Brem. θέριστρον, ὠμοφόριον. Hieron. Comment. in Ies. *Θέριστρα nos possumus appellare palliola, quibus obvoluta* e *erat Rebecca, ut hodie quoque Arabiæ et Mesopotamiæ operiuntur fœminæ, ab eo, quod ἐν θέρει, h. e. æstate et caumate, corpora protegant fœminarum.* Conf. Drusium in Fragm. p. 51. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 172. seq.

ΘΕΡΜΑΙ´ΝΩ, *calefacio,* et θερμαίνομαι, *incalesco.* *הָמָה, *tumultuor.* LXX sec. Theodor. יֶהֱמוּ, ἐθερμάνθη, f pro eo quod reliqui libri habent, ἐθροήθη: ubi nec lectio Græca sollicitanda, nec ad varietatem lectionis confugiendum est, ut legerint per Cheth יֶחֱמוּ, ut nonnulli voluerunt. Potius libere transtulisse censendi sunt. Nam utrumque de commotione animi dicitur, speciatim de misericordia. — חֹם, *calor.* Hagg. I. 6. οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς. — חָמַם, *incalesco.* Psalm. XXXVIII. g 4. ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ, *calet* cor meum in me, et in meditatione mea *exardet* ignis. Verba hæc de *magno dolore et tristitia* intellegenda sunt, ut patet e sequentibus. Conf. quæ ad h. l. illustrandum ex Aristophane et Plauto observat Elsnerus ad Luc. XXIV. 31. pag. 286. Hos. VII. 7. θερμαίνεσθαι, *incalescere,* est h *ardere libidine malefaciendi,* quemadmodum apud Æschylum (Sept. c. Theb. v. 605.) ναῦται θερμοί, *nautæ calidi,* sunt θερμοὶ πρὸς τὴν κακίαν, *fervidi ad malitiam,* seu *æstuantes libidine malefaciendi,* ut Scholiastes exponit. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. c. 22. p. 160. Sirac. XXXVIII. 18. θερμαίνειν dicitur *is,* i *qui magno studio et ardore aliquid facit,* ac θέρμανον κοπετὸν est *valde lacrymare ac plange.* Lacrymæ enim sunt calidæ.

ΘΕΡΜΑΣΙ´Α, *calor.* חֹם, idem. Jerem. LI. 39. Adde Dan. III. 46. sec. cod. Chis. κατὰ τὴν θερμασίαν αὐτοῦ.

ΘΕΡΜΑΣΤΡΕΥ`Σ, *caldarium.* יָעִים plur. *palæ, scopæ.* 1 Reg. VII. 40. k juxta ed. Rom. ἐποίησε χιρὰμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς, fecit Chiram lebetes et *caldaria.* Vide et v. 45. In ed. Francof. utrobique male legitur θέρμας τρεῖς. Theodoretus ad h. l. T. I. p. 472. θερμαστρεῖς δὲ κέκληκε τοὺς θερμαντῆρας, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ θερμαίνειν εἰώθαμεν. יָעָה in lingua Æthiopica *urere, comburere* notat.

ΘΕΡΜΗ, *calor*. חַם praet. Kal a חָמַם. Cohel. IV. 11. — חֵמָה. Ps. XVIII. 7. Vide et Sir. XXXVIII. 34.

ΘΕΡΜΗ ΓΙΝΕΤΑΙ, *calor fit*. חָמַם, *calefio*. Job. VI. 17.

ΘΕΡΜΑΙ, plur. *thermae, balnea*. יָעִים plur. *palae, scopae*. 1 Reg. VII. 39. 40. ubi tamen pro θέρμας τρεῖς reponendum est θερμαστρεῖς, quod vide supra. Versio adjuncta Polyglott. Anglic. reddit: *calfactoria*. Theodoretus ad h. l.: *Appellavit autem* τὰς θέρμας τρεῖς *ipsos* θερμαντῆρας, *in quibus aquam solemus calefacere*. Vid. Flam. Nobil. ad h. l.

ΘΕΡΜΟΣ, *calidus, ardens*. חַכְלִילִי, *rubicundus*. Inc. Genes. XLIX. 12. Bene: nam, quod rubet, *ardere* videtur. — חַם. Jos. IX. 12. Aqu. Symm. et LXX Job. XXXVII. 17. ἡ στολὴ θερμὴ, vestes *incalescentes*. — חֹם, *calor*. 1 Sam. XXI. 6. — חֵן, *gratia*. Jerem. XXXI. 2. εὗρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ. Hieronymus in Comment. ad h. l. θερμὸν mire interpretatus est de Apostolis calidis ac viventibus, et sociis eorum in deserto gentium, etc. simulque notat, Latinos codices suo tempore ridicule pro *calido lupinos* habere, permutatis invicem θερμὸς, *calidus*, et θέρμος, *lupinus*. Idem in Comment. ad Ies. LXV. pag. 245. exhibet lectionem εὗρον ὡς θερμὸν, quae Sixt. Amamam in Antibarb. Bibl. Lib. IV. p. 731. in eam induxit opinionem, LXX Intt. scripsisse εὗρον οἰκτιρμὸν, *invenerunt misericordiam*, ut εὗρον non sit h. l. prima singularis, sed tertia pluralis. Tuetur tamen lectionem θερμὸν omnium codd. vers. Arab. Cod. Syr. Hexapl. et Theodoreti auctoritas, ut adeo verosimilius sit, eos loco חֵן legisse חֹם. Victor apud Ghislerium in Catena p. 664. testatur, alios pro θερμὸν ibi legere θερισμὸν, *messem*. Inde forte enata glossa apud Hesychium: Θερμὸν, τὸ θέρος. Tob. II. 9. ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν (sc. ἀφόδευμα vel simile quid) εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, passerculi calidum stercus excernebant in oculos. Sir. XXIII. 20. ψυχὴ θερμὴ, *anima calida*, h. e. homo *iracundus*, ut e serie orationis luculenter apparet. Θερμὸς Graecis omnino dicitur, *cujus animus affectibus pravis exaestuat*. Bielio ψυχὴ θερμὴ est *is, qui turpi libidine totus flagrat*. Vide Fesselii Adv. Sacr. Lib. II. c. 22. p. 160.

ΘΕΡΜΟΤΗΣ, *caliditas, calor*. Sap. II. 4. ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.

ΘΕΡΟΣ, *aestas*. קַיִץ, *aestas*, item *messis*. Genes. VIII. 23. Prov. VI. 8. XXX. 25. ἑτοιμάζεται θέρους (pro διὰ θέρους), parat aestate victum. — קָצִיר, *messis*. Prov. XXVI. 1. Sir. L. 9. ἐν ἡμέραις θέρους. Vide Jacobs. Anim. ad Anthol. T. VIII. pag. 357.

ΘΕΣΒΙΤΗΣ, *Thesbites*, cognomen prophetae Eliae. נָבִיא, *propheta*. Mal. IV. 5. ubi pro τὸν θεσβίτην alii habent προφήτην, quod est vel alius interpretis, vel emendatio ad textum. — תִּשְׁבִּי. *Thesbites*. 1 Reg. XXI. 17. 2 Reg. I. 3. 8. IX. 36.

ΘΕΣΙΣ, *positio, situs*, it. *habitus, amictus*. *נַחַת, *descensus*. Ἄλλοι Job. XXXVI. 16. Acceperunt vocem Hebr. in ea significatione, qua *requiem* notat, ut quoque interpretatus est Vulgatus. — נִיר, *lucerna*. 1 Reg. XI. 36. ὅπως ᾖ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυίδ. Quomodo haec versio excusanda aut defendenda sit, vix apparet. Conjicio, eos legisse נִיר a נָגַר, *commorari in aliquo loco*, ut θέσις sit *fixa ac perpetua sedes*, aut *regia sedes*, si nempe vox haec cum Hierosolyma in sequentibus conjungatur. Vide supra s. v. θέλησις. — *שִׁית, *positio*, it. *ornatus, forma externa*. Aqu.

a Prov. VII. 10. θέσιν πόρνης, *habitum meretricis*: ubi Symm. τάξιν, LXX εἶδος habent. Drusius in Fragm. p. 1110. ad h. l.: Hic sumi videtur pro habitu aut vestis genere, quæ et σύνθεσις. Qua voce Latini quoque autores utuntur. Suetonius Nerone (cap. 51.): *Ac plerumque synthesin indutus*, etc. Martialis (Lib. XIV. 1.): *Synthesibus dum b gaudet eques dominusque senatus.* 3 Esdr. I. 2. ἐν τῇ θέσει, *eo quod collocarent.* In textu Hebr. 2 Chron. XXXV. 3. est תְּנוּ, *collocate.* Sap. VII. 19. ἀστέρων θέσεις, siderum *situs*, aut *dispositiones*, coll. v. 29.

ΘΕΣΜΟ'Σ, *lex, statutum.* שָׁתוֹת, *fundamenta*, a שׁוּת, *ponere.* Symm. Ps. X. 3. ὅτι οἱ θεσμοὶ κατελύθησαν, *leges* perfractæ jacent, s. nihil va- c lent. Vox Hebr. metaphorice *leges* notat, quia sunt quasi fundamenta, quibus superstructa nititur omnis humana societas, ut iis convulsis evertantur ipsæ civitates. — תּוֹרָה, *lex.* Prov. I. 8. Sap. XIV. 23. Gloss. MS. in Sap. Sal. θεσμῶν, νόμων. 4 Macc. VIII. 6. Hesych. θεσμοῖς, νόμοις.

ΘΕΧΕΓ'Μ. Est ipsa vox He- d braica תוּכִּיִּים plur. *pavones* vel *psittaci*, sec. alios *simiæ* (Conf. Jac. Hasaei Pec. Diss. in Bibl. Brem. Cl. II. p. 468. seq.). 2 Par. XI. 21.

ΘΕΩΡΕ'Ω, *contemplor, specto, considero, sentio, percipio*, etiam *cum voluptate* vel *admiratione video et adspicio aliquid.* זָמַם, *cogito.* Prov rb. XXXI. 16. — חָזָה. Psalm. XXVI. 8. τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνό- e τητα κυρίου, ut *percipiam* delectationem domini. — חֲזָה Chald. Dan. II. 31. 34. III. 28. Dan. VII. 11. ἐθεώρουν τὴν φωνὴν sec. Chis. coll. Apoc. I. 12. ubi legitur: βλέπειν τὴν φωνήν. — מָאוֹר, *lumen.* Prov. XVI. 2. θεωρῶν. Forte legerunt מַרְאֶה, *videre faciens.* — רָאָה. Jos. VIII. 20. Jud. XIII. 19. 20. Job. XIII. 1. ἰδοὺ ταῦτα τεθεώρηκέ μου ὁ ὀφθαλμὸς, ecce hæc vidit ocu- f lus meus. Psalm. LXVII. 26. ad quem locum pertinet glossa Zonaræ Lex. c. 623. ἐθεωρήθησαν, ἐφάνησαν. Al. Jud. XVI. 27. θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψὼν, *spectantes*, quomodo fidibus caneret Samson. Sir. XXVI. 32. γυνὴ μεγαλόφωνος καὶ γλωσσώδης εἰς πολεμίων τροπὴν θεωρηθήσεται, mulier clamosa et loquax ad hostes fugandos *exquiretur.* Ibid. XLII. g 30. ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητὰ, καὶ ἕως σπινθῆρος ἐστὶ θεωρῆσαι, ubi θεωρεῖν notat *cum voluptate et admiratione videre.* Conf. Glassii Philol. S. p. 215. ed. Dathii.

ΘΕΩΡΗΤΟ'Σ, *conspicuus, spectabilis.* חָזוּת, *visio.* Dan. VIII. 5. κέρας θεωρητὸν, h. e. sec. Theodor. ἐπίσημον καὶ περίβλεπτον. Diod. Sic. p. 429. 14. h

ΘΕΩΡΙ'Α, *contemplatio, spectaculum.* מַרְאֶה. Ezech. X. 10. sec. Compl. Symmach. Ies. LIII. 2. — רְאוּת, *aspectus.* Symm. Cohel. V. 10. Legitur præterea Dan. V. 7. sec. cod. Chis. εἰσεπορεύετο ἐπὶ θεωρίαν ἰδεῖν τὴν γραφὴν, ubi nihil respondet in textu ac sine dubio duæ versiones coaluerunt. 2 Maccab. V. 26. τοὺς ἐξελθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν i ἐξεκέντησε, h. e. omnes Judæos, qui ad *celebrationem sabbati* venerant, interemit, coll. v. 25. Vulg. male *spectaculum* transtulit. Latius enim patet hæc vox apud Græcos, quibus θεωρία in universum *omnia* notat, *quæ ad cultum Dei externum spectant*, unde mox de *ludis sacris gentilium*, mox de *sacris* generatim adhibetur. Conf. Casauboni Com- k ment. in Theophr. Char. statim ab initio. Sic θεωρικὸν ἀργύριον est interprete Hesychio τὸ εἰς θεῶν τιμὴν καὶ ἑορτὴν διδόμενον, et eodem teste: θεωρικοὺς ἐκάλουν τοὺς τοῖς θεοῖς τὰς ἀπαρχὰς ἀπάγοντας. 3 Macc. V. 24. πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, ad funes-

a tissimum *spectaculum* internecionis, sc. Judæorum.

ΘΕΩΡΊΖΩ, *aspicio, conspicio, specto.* Judith. X. 11. οὐκέτι ἐθεώρισαν αὐτήν.

ΘΕΩΡΌΣ, *contemplator, spectator,* speciatim *sacer legatus, qui ad sacra deorum externorum mittebatur.* 2 Macc. IV. 19. θεωροὺς, *sacrorum procuratores.* Suidas: Θεωροί, οἱ b εἰς θυσίας πεμπόμενοι καὶ τὰς ἑορτὰς, ἢ ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας, καὶ ἄλλας πανηγύρεις, καὶ εἰς χρηστήρια. Græci etiam illos, qui primitias Diis afferebant, θεωροὺς vocabant. Hesych. in Θεωρικός: Θεωροὺς (sic enim legendum censet Stephanus pro θεωρικοὺς, et recte, judice Bielio,) δὲ ἐκάλουν τοὺς τοῖς θεοῖς τὰς ἀπαρχὰς ἀπάγοντας. Conf. Spanhemii Obss. c in Callimach. p. 487. et 515. seq.

ΘΉΚΗ, *theca, loculus.* בַּיִת, *domus.* Exod. XXV. 27. XXXVI. 32. XXXVII. 14. — מַצֶּבֶת, *statumen, statio, stirps.* Ies. VI. 13. ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς. Acceperunt vocem Hebr. in ea notione, quam habet מַצָּב, ut notet *omnem locum, ubi aliquid constituitur* vel *consistit,* ut adeo θήκη sit h. l. *capsula glan*-d *dis,* aut potius sec. Grotium *velamentum, quod teneris maxime arboribus circumponi solet, ut eas a pecudum morsu defendat.* Secundum Michaëlis Supplem. p. 2328. legerunt מִצְּבָתָם, *tanquam ex testudine sua,* a צָב, Num. VII. 3., vel מִצְּבָתָם, a צֶבֶת, *fasciculus,* Ruth. II. 16. Kraegelio legisse videntur מִצְנֶצֶת, quæ vox *omne vas* notat, e *in quo aliquid reconditur et asservatur,* coll. Ex. XVI. 33. — *פֶּתַח, *janua.* Ies. III. 26. ubi פְּתָחֶיהָ LXX transtulerunt: αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν, ac illud κόσμου ὑμῶν est merum additamentum, et θῆκαι positum est pro θύραι. Vulgatus: *lugebunt portæ ejus.* — *תֵּיבָה, *arca.* Ex. II. 3. 5. etc. sec. Compl. et Inc. apud Montfauconum. Fortasse legendum est θήβη. Vide f infra s. v. θίβη.

ΘΗΛΆΖΩ, *lacto,* et *lacteo, sugo.* טִפֻּחִים plur. *educationes,* q. d. *palmationes, parvuli, qui palmis gestantur et educantur.* Thren. II. 20. νήπια θηλάζοντα μαστοὺς, infantes *sugentes* ubera. — יָנַק : הֵינִיק Kal et Hiph. Job. III. 12. ἱνατί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα; cur vero *lactatus sum* uberibus? Vide et Cant. VIII. 1. g et Joël. II. 16. Genes. XXI. 7. ὅτι θηλάζει παιδίον Σάῤῥα, quod *lactet* infantem Sara. Vide et Exod. II. 9. 1 Sam. I. 23. Thren. IV. 3. Ps. VIII. 3. ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, ex ore infantium et lactentium. Vide et Jerem. XLIV. 7. Thomas Magist. et Moschopulus: θηλάζει τὸ θῆλυ μεταβατικῶς ἃ ἔτεκε, καὶ θηλάζουσι τὰ τεχθέντα ἀμεταβάτως. h Confer, quæ ex Æliano, Philostrato et Lysia notat Grævius ad Luciani Solœcist. p. 734. Deut. XXXII. 13. ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, *suxerunt* mel ex petra. Deut. XXXIII. 19. πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, divitiæ maris *lactabunt* vel *satiabunt* s. *recreabunt* te. Adde Theod. Ies. LIII. 2. et 2 Macc. VII. 22. 27.

ΘΉΛΕΙΑ, *fœmina.* אֻרְוָה, *stabulum.* 2 Par. IX. 25. θήλειαι ἵπποι. i Ita absurde redditur a LXX Intt. judice Bocharto Hieroz. T. I. p. 115. ed. rec. Sine dubio de *equaria* s. πωλείῳ cogitarunt, ad quam opinionem ipsos movisse videtur vox אֻרְוָה. — בָּקָר, *bos.* Amos VI. 12. Legerunt fortasse בִּנְקֵבִים, a נְקֵבָה, *fœmina,* pro quo tamen secundum leges grammatices בנקבות scribendum fuisset. — נְקֵבָה, *fœmina.* Levit. IV. 28. XV. 32. XXVII. 4. 6. 7. Aqu. Symm. Jer. XXXI. 22. Vide quoque Prov. XXX. 31. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur.

a ΘΗ῀ΛΥ, *fœmina*, sc. *γένος*, *sexus fœmineus*, *fœmina*. אִשָּׁה. Genes. VII. 2. — בַּת, *filia*. Exod. I. 16. 22. — נְקֵבָה, *fœmina*. Gen. I. 27. VI. 19. VII. 3. 9. et alibi aliquoties.

ΘΗΛΥΚΌΣ, *fœmininus*, *fœminei sexus proprius*. נְקֵבָה, *fœmina*. Num. V. 3. Deut. IV. 16.

ΘΗΛΥΜΑΝΗ'Σ, *fervidus amator* b *sexus fœminei*, q. d. *insaniens amore mulierum*. מְיֻזָּנִים, plur. *bene pasti*. Jer. V. 8. ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, equi præ venere insanientes (s. *emissarii*, ut Vulgatus transtulit, h. e. admissarii) facti sunt. Ad Hebr. מְיֻזָּנִים θηλυμανεῖς præter Bielium Kircherus quoque ac Trommius retulerunt, ut a זָנָה derivasse videantur, sed Hieronymus ad seq. vo- c cem מַשְׁכִּים, ut cum Simone (Lex. Hebr.) deducatur a שָׁכָה, *vagari*, ita ut סוּסִים מַשְׁכִּים sint *equi indomiti*, *œstro venereo perciti*. Vide Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 813. Cæterum confer ad h. l. Drusium Proverb. Cl. II. Lib. IV. n. 37. et Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. c. 26. p. 171. Apud Hesychium θηλυμανεῖς sunt πόρνοι. Adde d Schol. Aristoph. Nub. v. 1018.

ΘΗ῀ΛΥΣ, *fœmineus*, *muliebris*. 2 Macc. VII. 21. τὸν θῆλυν λογισμὸν ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα, *fœmineam* cogitationem masculo animo excitans.

ΘΗΜΩΝΙ'Α et ΘΗΜΩΝΙΑ', *acervus*, *cumulus*. גָּדִישׁ, *meta frumenti*. Aqu. Theod. Job. XXI. 32. — חֹמֶר *coacervatio*, *acervus*. Exod. VIII. 14. συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημω- e νίας, (ubi alii libri θυμωνίας, alii θειμωνίας æque perperam habent) collegerunt eas *acervos acervos*, h. e. *acervatim*, aut *per acervos*. Ita Marc. VI. 39. συμπόσια συμπόσια, *per convivia*, et v. 40. πρασιαὶ πρασιαὶ, *per areolas*. Confer auctores laudatos a Wolfio ad Marci l. c. p. 468. Vulg. *in immensos aggeres*. עֲרֵמָה, *acervus*. Cant. VII. 2. κοιλία σου θημωνία ἅλωνος, venter tuus *acervus* f areæ, ubi θημωνία speciatim *acervum tritici a palea sua separati* notat, qui partim ob rotunditatem et tumorem, partim ob candorem et nitorem (Plin. H. N. XVIII. 7.) commode cum ventre puellæ comparari potest. Sir. XX. 28. XXXIX. 22: 1 Macc. XI. 4. Hesych. Θεμωνιαὶ (male ita scribitur pro θημωνιαὶ), οἱ σωροὶ τῶν δραγμάτων. Apud eundem g Θειμωνιαὶ (hoc ex mendoso procul dubio codice arreptum videtur Bielio, in quo pro Θιμωνιαὶ scriptum fuit. Conf. Exod. VIII. 14. ibique varietatem lectionis.) iisdem verbis exponuntur.

ΘΗΜΩΝΙ'Α 'ΑΛΩΝΟΣ, *acervus areæ*. גָּדִישׁ, *meta frumenti*. Job. V. 26. — מִכְרֵה מֶלַח, *fodina salis*. Soph. II. 9. ubi pro ἅλωνος sine h dubio reponendum est ἁλὸς, quam lectionem vere habet ed. Complut. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. p. 222. ed. Rosenm.

ΘΗ'Ν. Vide Θὶν infra.

ΘΗ'Ρ, *fera*. חַיָּה, *animal*, *bestia animata*. Job. V. 23. Vide et Sap. XI. 19. 2 Macc. IV. 25. XI. 9.

ΘΗ'ΡΑ, *venatio*, *captura*, *fera*, *præda*, *tendicula*. טֶרֶף, *præda*. Aqu. Theod. Job. IV. 11. Symm. Theod. i Job. XXXVIII. 39. Aqu. Theodor. Symm. Psalm. CX. 4. Confer 1 Macc. III. 4. — טְרֵפָה, *discerptum*. Exod. XXII. 13. ubi vulgarem lectionem ἐπὶ τὴν θύραν Grabius Proleg. in LXX Intt. T. I. c. 4. sec. 3. tuetur contra Flaminium Nobilium, qui ἐπὶ τὴν θύραν legendum ibi suspicatur, et Waltonum, qui in Bibliis Polyglottis voci θήραν signum mendæ præfixit. In Concordantiis Trommii θήρα ibidem male Hebr. עֵד, *testis*, respondere dicitur, et LXX pro illo צַיִד legisse conjicitur.

Legerunt potius LXX pro עַד cum tzere עַד cum patach, quod significat *ad*. Cæterum Steuchus putat forte legendum: ἄξει πρὸς αὐτὸν τὴν θήραν, *afferet ei prædam*, quæ lectio quoque commodior visa est Cartwrighto in Electis Thargumico-Rabbinicis pag. 281. — צַיִד, *venatio*. Gen. XXV. 28. XXVII. 4. θήρευσόν μοι θήραν, venare mihi *feram*. Vide et v. 5. 7. Prov. XII. 28. — צֵידָה, *victus, alimentum, cibaria*. Ps. CXXXI. 16. τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, ubi θήρα est *annona*, ut non *frumenta* modo, verum etiam *omne genus obsonii et avium et ferarum et piscium* intellegatur. Sic Catena Gr. Euseb. et Chrysost. θήραν λέγει τῶν ὠνίων τὴν ἀφθονίαν, τὴν εὐετηρίαν. Hieronymus Quæst. in Genes. XLV. 21. verba Ps. l. c. adducens, ad illa inter alia ita notat: Θήραν *venationem magis potest sonare, quam fruges, tametsi moris sit Ægyptiorum* θήραν *etiam* far *vocare, quod nunc corrupte* atheram *nominant*. De hac Dioscorides Lib. II. c. 114. Ἀθήρα δὲ ἐκ τῆς ἀληλεσμένης ζειᾶς λεπτὸν σκευάζεται· ἔστι δὲ ῥόφημα ὥσπερ πολτάριον ὑγρὸν, παιδίοις ἁρμόδιον. Et Hesychius: Ἀθηρὰ (sic enim legitur pro Ἀθήρα), βρῶμα διὰ πυρῶν καὶ γάλακτος ἡψημένον παρ' Αἰγυπτίοις. Conf. et quæ ex Plinii Hist. Nat. Lib. XXII. c. 25. de medicina ex frugibus decocta, et Ægyptiis *athara* vel, ut alii legunt, *athera* dicta affert Hodius de Text. Bibl. Orig. p. 120. Cæterum pro θήραν Vulg. habet *viduam*, quasi sit χήραν. Sed error etiam in Latino nasci potuit, dum aliquis, inconsulta Hebr. veritate nec inspecto cod. Græco, quod statim sequeretur *pauperes*, putavit *victum* esse mendum, ideoque nihil hæsitans *viduam* reposuit. Ita judicavit Sim. de Muis. — *צוּר, *petra*. Inc. 1 Sam. XXIV. 3. Legit צַיִד vel צִיד, ut Montfauconus ad h. l. recte monuit, aut pro θήρας debet esse πέτρας. — צֹר, *rupes*, it. *Tyrus*. Hos. IX. 15. Forte legerunt צַיִד, aut potius לְצַיִד. Vide ad h. l. Montf. — צָרָה, *angustia*. Prov. XI. 8. δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει. Quanquam non improbabile est, eos צָרָה pro צֵידָה, *viaticum*, legisse, tamen, si vel recepta lectio servatur, sensus parum mutatur. Qui enim captus est, is est ad angustias redactus. — רֶשֶׁת, *rete*. Ps. XXXIV. 9. ἡ θήρα, ἣν ἔκρυψε, συλλαβέτω αὐτὸν, *tendicula*, quam abscondidit, capiat illum. Confer Rom. II. 9. — *שֵׂטִים plur. *declinantes*. Hos. V. 2. ubi pro שֵׂטִים olim lectum fuit צָדִים, in quo verbo LXX ם cum ה permutarunt, et י transposuerunt, aut potius transpositum in suo codice repererunt. Vide ad h. l. Bahrdtium in Apparatu Critico p. 30.

ΘΗ'ΡΑΜΑ, *captura, tendicula*. מָצוֹד, *rete*. Coh. VII. 27. — *צַיִד, *venatio*. Lev. XVII. 13. sec. codd. Holm.

ΘΗΡΑ'ΤΗΣ, *venator*. כֶּלֶב, *canis*. Aqu. Symm. Ps. XXI, 17. θηράται. Legerunt כַּלָּב (Arab. كلابي), *venator*, ut Hieronymus quoque transtulit. Confer Æliani V. H. XIV. 46.

ΘΗΡΑ'Ω, *venor*. צָדָה, idem. Symm. 1 Sam. XXIV. 12. ubi tamen sensu metaphorico *insidiari* notat.

ΘΗ'ΡΕΥΜΑ, *captura, tendicula*. צַיִד, *venatio*, et *fera venando capta*. Lev. XVII. 13. Al. Cohel. VII. 27. — *צִיּוֹן, *Sion*. Jerem. XXX. 17. Legerunt צֵידָם, aut צֵידְכֶם (secundum Michaëlis ad h. l. צִידוֹן.), a צוּד *venari*, et צַיִד est θήρευμα s. θήρα.

a ΘΗΡΕΥΤΗ'Σ, *venator, captator.* *יָקוּשׁ, *auceps.* Ps. XC. 3. — *צַיִד, *venator.* Jer. XVI. 15. Sirac. XI. 31. πέρδιξ θηρευτὴς, *perdix venator.* Est perdix cicur, qui feros perdices sua voce in caveam aut laqueos allicit. Plinius *aucupis indicem* vocari ait. Vide Bocharti Hieroz. P. I. p. 17. et P. II. p. 89. et Drusium ad Sir. l. c.

b ΘΗΡΕΥ'Ω, *venor, feras capio,* metaphorice: *comparo, concilio mihi aliquid.* אָחַז, *capio.* Cohel. IX. 12. — אָרַב, *insidior.* Ps. LVIII. 3. — גָּדַד, *turmatim convenio.* Psalm. XCIII. 21. θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου. Non legerunt יָגוּדוּ, sed צוּדוּ. Sed גָּדַד quoque de *venatoribus turmatim convenientibus* commode dici potest. — הֵבִיא, *venire* c *facio,* Hiph. a בּוֹא. Inc. Gen. XXVII. 7. θήρευσον, h. e. venare et affer mihi. Idem quoque legitur in Complut. Vide tamen ad h. l. Scharfenbergium, qui observavit, θήρευσον e v. 3. huc translatum esse. — טָרַף, *discerpo.* Jerem. V. 6. Symm. Ps. XXI. 14. — יָצַר, *angor.* Job. XVIII. 7. Legerunt loco Resch Daleth a verbo צָדָה. Vide supra s. d v. θήρα. — יָקַשׁ, *laqueum tendo.* Ps. CXXIII. 6. — צוּד, *venor.* Genes. XXVII. 4. 5. Levit. XVII. 13. Thren. III. 51. IV. 18. ubi non legerunt צָדוּ, sed pro ἐθηρεύσαμεν in cod. Norimb. rectius legitur ἐθήρευσαν. — תָּפַשׂ, *prehendo.* Jer. LI. 41. Sir. XXVII. 19. ἀφῆκας τὸν πλησίον καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτὸν, amisisti amicum, quem non facile tibi iterum e *recuperabis.*

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΣΙΣ, *captura ferarum.* טֶרֶף, *animal laniatum* vel *laniandum, præda.* Symm. Gen. XLIX. 9.

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΤΟΣ, *a feris captus.* חַיָּה, *bestia.* Lev. V. 2. Existimavit, post חַיָּה supplendum esse טְרֵפָה, ut θηριάλωτος h. l. sit *bestia a feris lacerata.* — טְרֵפָה, *discerptum.* Gen. XXXI. 38. Exod. XXII. 31. Lev. f VII. 14. et alibi.

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *a feris captus sum.* טָרֹף נִטְרַף, *lacerando laceror.* Exod. XXII. 13.

ΘΗΡΙΟ'ΒΡΩΤΟΣ, *a feris comestus.* טְרֵפָה, *discerptum.* Inc. Genes. XXXI. 38. Confer Strabon. Geogr. Lib. V. p. 1235. D.

ΘΗΡΙΟ'ΒΡΩΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *a feris comestus sum.* טָרֹף טֹרַף, *discerpendo discerpor.* Gen. XLIV. 28. g

ΘΗΡΙ'ΟΝ, *fera, bestia.* בְּהֵמָה, idem. Deut. XXVIII. 26. XXXII. 24. 1 Sam. XVII. 44. Job. XL. 10. ubi θηρίον *elephantem* notat. — חַיָּה. Gen. I. 24. II. 19. et alibi passim. 2 Sam. XXIII. 11. συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς θηρία, ubi Complut. habet εἰς σιαγόνα ex Josepho A. J. VII. 12. 4. qui legisse videtur לְחָיָה, *ad* h *Lechi,* quod est nomen proprium loci, cujus mentio fit Jud. XV. 14. XVII. 19. Al. 2 Sam. XXIII. 13. τὰ θηρία τῶν ἀλλοφύλων παρενέβαλεν ἐν τῇ κοιλάδι Ῥαφαεὶν, animalia alienigenarum castra metabantur in valle Raphain. Sic enim pro τάγμα vel, ut al., τάγματα τῶν ἀλλοφύλων in codice quodam ibi lectum fuisse colligit Bielius e Glossis MS. in Lib. 3 i Reg. ubi inde procul dubio ita: τὰ θηρία τῶν ἀλλοφύλων, τουτέστι τὰ τάγματα. Licet enim hæc glossis in Lib. 3 Reg. inserta sint, tamen et aliæ voces ibi exponuntur, quæ aliunde insertæ sunt. Ordines autem militum ibi חַיּוֹת, θηρία, dici videntur ab animalibus in vexillis ipsorum repræsentatis. Sic et apud alias gentes signa militaria animalium effigies exhibuisse auctores testantur.

Ut enim taceam, quæ Judæorum magistri de animalibus in vexillis exercitus populi Israëlitici, ex Ægypto in terram Canaan tendentis, pictis referunt, (Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 5. p. 772. et Glassii Philol. S. Lib. V. Tr. I. c. 8. p. 1604.) de Persis refert Xenophon Lib. II. Cyropæd. I. 1., quod aquilam auream in hasta longa conspicuam milites illorum habuerint et secuti sint. Et in vexillis Scythicis dracones comparuisse docet Suidas in *σημεῖα Σκυθικά*. Confer et quæ de Indis memorat idem v. *Ἰνδοὶ* et *Χιλιοστὺς*, ac Lipsium de Milit. Rom. Lib. IV. Dial. V. pag. 171. In Romanis vero legionibus inter signa militaria aquilas, lupos, minotauros, equos, apros locum obtinuisse, tradit Plinius Lib. X. c. 4. — חֵיוְתָא : חֵיוָה : חֵיוָא Chald. Dan. II. 38. IV. 9. V. 23. et alibi. — חַיְתוֹ ex חַיָּה, cum ה paragogico. Psalm. XLIX. 11. Ies. LVI. 9. — טָרוֹף infin. *rapiendo*. Genes. XXXVII. 32. — טֶרֶף, *rapina*. Ies. V. 30. — צִיִּים plur. *fera animalia*. Ies. XIII. 21. — קוֹל, *vox*. Soph. II. 14. ubi קוֹל accepisse videntur de animalibus sonum seu vocem lugubrem edentibus. Sap. XVI. 5. *θηρία*, *serpentes*. 1 Macc. VI. 35. ubi de *elephantibus* adhibetur, quorum aspectus ita omnes horrore olim replebat, ut vel bestiarum nomine noti essent. Confer quoque 1 Macc. XI. 56. Eodem modo apud Polybium quoque et alios scriptores Græcos *τὰ θηρία*, et in Terentio *belluæ* usurpantur, ut multis exemplis docuit Bochartus Hieroz. T. I. pag. 258. Adde 2 Macc. XV. 20. 21. 3 Macc. V. 23. 29. 45. VI. 16. 21.

ΘΗΡΊΑ ΤΕΤΡΆΠΟΔΑ, *bestiæ quadrupedes*. אֵילִים plur. ex אֵל, *fortes*. Job. XLI. 17. Ita nempe vocem Hebraicam ex conjectura non inepta transtulerunt.

ΘΗΡΙΟΌΜΑΙ, *efferor*. 2 Macc. V. 11. *τεθηριωμένος τῇ ψυχῇ*, *efferatus animo*.

*ΘΗΡΙΩΔΈΣΤΑΤΟΣ, *immanissimus*. 4 Macc. XII. 14.

ΘΗΡΙΏΔΗΣ, *ferus*, *ferinus*. 2 Macc. X. 35. *θηριώδει θυμῷ*.

ΘΗΡΙΩΔΩ͂Σ, *ferociter*, *ferino more*. 2 Macc. XII. 15. *ἐνέσεισαν θηριωδῶς τῷ τείχει*.

ΘΗΡΌΒΡΩΤΟΣ, *a fera devoratus*. טְרֵפָה, *discerptum*. Inc. et LXX sec. edit. Compl. Gen. XXXI. 39. Ibid. XLIV. 28. Adde Lycophr. Alex. v. 472. ubi vid. Schol. et Strabon. Geogr. VI. p. 403. C.

ΘΗΣΑΥΡΊΖΩ, *congero*, *in thesaurum recondo*, *thesaurum facio*. אָצַר, *recondo*, *repono*. 2 Reg. XX. 17. *ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες*, quæcunque *congesserunt* patres. Amos III. 10. *οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν*, qui thesauros *congerunt* vi ac injuria partos. — *מָצָא, *invenio*, *consequor*. Inc. Prov. XXI. 21. ubi *θησαυρίζειν* notat *consequi*, et quidem in bonam partem. — צָבַר, *congero*. Ps. XXXVIII. 10. *θησαυρίζει καὶ οὐ γινώσκει, τίνι συνάξει αὐτά*, thesauros *congeret*, et ignorat, cui *congeret* illos. Zach. IX. 3. *ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν*, *congessit* argentum tanquam pulverem. Conf. Bar. III. 10. Hesych. *θησαυρίσασαν*, *συνάξασαν*. — צָפַן, *recondo*. Prov. I. 18. *θησαυρίζουσι ἑαυτοῖς κακά*, tanquam in thesauro recondunt sibi mala. Sic Eurip. Ion. v. 913. *μέγαν θησαυρὸν κακῶν*, magnum thesaurum malorum, et Plautus Mercat. Act. I. Sc. 2. v. 51. et Act. III. Sc. 4. v. 56. *thesaurum mali* dixit. Confer Lex. N. T. s. h. v. Prov. II. 7. *θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν*, rectius tanquam in thesauro recondet salutem. Prov. XIII. 23. *θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν*, justis autem tanquam in thesauro recon-

duntur divitiæ impiorum. — צָרֶבֶת, *adurens*. Prov. XVI. 27. Non permutarunt צָרַב et צָבַר, sed Arab. صرب *colligere* notat. Tob. IV. 11. *θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίσεις σεαυτῷ εἰς ἡμέρας ἀνάγκης*, thesaurum enim bonum *recondis* tibimetipsi in dies necessitatis.

ΘΗΣΑΥ΄ΡΙΣΜΑ, *thesaurus*, sive *quod in thesauro repositum est, repositorium, asservatio.* אוֹצָר, idem. Prov. XXI. 6. Vox hæc, quam Stephanus in Thes. conjecit, sed sine scriptoris auctoritate, reperitur etiam in Sophocl. Philoct. 37. et Eurip. Electra v. 497.

ΘΗΣΑΥΡΟ΄Σ, *thesaurus, receptaculum, theca* aut *cella*, *qua opes vel res pretiosæ reconduntur, et ipsæ divitiæ ac res pretiosæ, quæ illis reconduntur*, it. *locus absconditus*. אוֹצָר, idem. Deut. XXVIII. 12. *ἀνοῖξαι σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν*, aperiat tibi Dominus thesaurum suum bonum. Conf. Jer. L. 25. Sir. XLIII. 16. Sic et apud Plutarchum Solon. p. 93. *τοὺς θησαυροὺς ἀνοῖξαι τῶν χρημάτων* est *thesauros aperire pecuniæ*. Cf. Elsnerum ad Matth. XIII. 51. p. 71. et L. Bos ad Matth. II. 11. p. 3. Deut. XXXII. 34. *ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου*, obsignatum est in *thesauris* meis. Jos. VI. 19. *πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον — εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται*, omne argentum vel aurum in *fiscum* Jovæ referendum est. 1 Reg. VII. 51. *τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου*, vasa dedit in *thesauros* domus Domini. 2 Reg. XXIV. 13. *ἐξήνεγκεν πάντας τοὺς θησαυροὺς ἐκεῖθεν τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου βασιλέως*, abstulit omnes thesauros inde, qui in domo Domini, et thesauros domus regis. Nehem. XIII. 12. *ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς*, intulerunt decimam tritici et vini et olei in *thesauros*, h. e. in *horrea et cellas vinarias*. Job. XXXVIII. 22. *ἦλθες καὶ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἑώρακας*; num etiam venisti ad *loca, quibus* nix *reconditur*, vel etiam *loca, quibus* grando *asservatur*, vidisti? Ps. XXXII. 7. *τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους*, ponens in *locis absconditis* abyssos. Ps. CXXXIV. 8. *ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ*, educens ventos e *locis suis reconditis*. Ita et Jer. X. 13. Suidas: *θησαυροὶ ἀνέμων, οὐχ ἀποθῆκαι τινὲς, ἀλλ' ἡ ῥαδία κίνησις, ἀπηνέμου τοῦ ἀέρος ὄντος*. Ez. XXVIII. 4. *ἐποίησας χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου*, collegisti aurum et argentum in thesauris tuis. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — אָסָם, *horreum*. Symm. Prov. III. 10. *θησαυροὶ*, *receptacula frugum*, ubi Aquila *αἱ ἀποθῆκαι*, LXX *τὰ ταμιεῖα* habent. — בֵּית אוֹצָר, *domus thesauri*. Mal. III. 10. *εἰσενέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυροὺς*, inferte omnes proventus in *horrea*. — בַּר, *frumentum*. Amos VIII. 5. ubi post *θησαυρὸν* omissum est *σίτου*. Sic cum בַּר convenit. Ita quoque Syrus et Chald. non male. Contentum positum est pro continente. Vide v. 6. Itala: *horreum*. — גֶּנֶז, *thesaurus*, a גָּנַז, *collegit, recondidit*. Ezech. XXVII. 24. — חֹסֶן, *robur*, etiam *possessio, opes, quæ recondi solent*. Ies. XXXIII. 6. — לִשְׁכָּה, *cubiculum*. Neh. X. 39. *εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσοίσουσιν τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου*, in thesauros inferent primitias tritici. — *מָגֵן, *clypeus*. 2 Paral. XII. 9. *ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς χρυσίους* sec. cod. Cant. ubi *θησαυροὺς* pro *θυρεοὺς* ex antecedentibus irrepsit. — מַטְמוֹן, *thesaurus reconditus*, spec. *cellæ subterraneæ*. Genes. XLIII. 23. Ies. XLV. 3. Jerem. XLI. 8. et alibi. — עֶצֶר, *imperium*. Jud. XVIII. 7. Legerunt אֹצָר, vel putarunt, עֶצֶר

a idem esse quod אֹצָר, quia literæ ejusdem organi sæpius miscentur. — תְּבוּאָה, *proventus*. Prov. III. 14. — תֹּף, *tympanum*. Ez. XXVIII. 13. ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου. Versionis hujus nullam aliam rationem reddere valeo, quam quod gazophylacia fortasse olim formam tympanorum habuerint, quemadmodum quoque arcæ, quibus indebatur pe- b cunia, in atrio mulierum positæ, שׁוֹפְרוֹת dicebantur. Vide Lex. N. T. s. γαζοφυλάκιον. Baruch. III. 9. coll. Sap. VII. 15. Sir. I. 22.

ΘΗΣΑΥΡΟΦΥ'ΛΑΞ, *thesauri custos*. פֶּחָה, *præfectus*. Esdr. V. 14. Vide Phavorinum s. v. ταμίας, et Diod. Sic. p. 658. 25.

ΘΙ'ΑΣΟΣ, proprie: *turba* seu *caterva mulierum Bacchicos agitans* c *choros, cœtus et multitudo tripudiantium ac convivantium*, deinde *clamor, qualis est bacchantium, convivium* speciatim, *quod in exsequiis mortuorum haberi solebat*. בֵּית מַרְזֵחַ, *domus convivii*, scil. *funebris*. Jerem. XVI. 5. μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον (ed. Francof. perperam habet θύασον) αὐτῶν, ne ingrediaris in domum convivii, seu *ad clamorem lugubrem il-* d *lorum*. Conf. Cappelli Crit. S. Tom. III. pag. 194. Hesychius: θίασον, εὐωχία (malim εὐωχίαν) καὶ πλῆθος οὐ μόνον τὸ βακχικὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐργατικόν. Idem: θίασος, χοροῦ σύστασις ἢ σύλλογος, καὶ τὸ ψιλὸν πλῆθος, ἴσθ' ὅτι δὲ καὶ τὸ βακχικὸν ἢ ἐσμὸς τῶν γυναικῶν. Schol. ad Demosthenem in Orat. contra Æschinem Vol. II. p. 65. Reisk. θίασος ἐστι τὸ ἀθροιζόμενον e πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ θεῶν. Vid. Harpocration in θίασος, ubi etiam mox hæc addit: Ἴων δὲ ἐν Ὀμφάλῃ κοινῶς ἐπὶ παντὸς ἀθροίσματος ἔταξε τοὔνομα. Plura de hac voce vide apud Fesselium in Advers. Sacr. Lib. I. c. 12. §. 3.

ΘΙ'ΒΗ, *arca, fiscella e vimine plexa*. Videtur esse vox ex Hebræo תֵּיבָה, *theba*, aut (ut illi videntur legisse) *thiba*, conficta. Græca au- f tem scholia testantur, alios libros habere θῆβην. תֵּבָה, *navigium, arca*. Exod. II. 3. 5. ubi Schol. Θίβη, κιβωτὸς παπύρου, ἢ ὑδρία, ἢ πλατυσμὸς, ἣν τινες καλοῦσι σπίτην. Gloss. in Octat. θίβη, πλέγμα βίβλινον (scribe βύβλινον) ἐμφερὲς κοιτίδι τὸ μέγεθος. Lex. Cyrilli MS. θίβη, κιβώτιον ἐκ φυλλῶν πεπλεγμένον ὡς κοφινῶδες. Hesych. θίβη, πλεκτόν τι κιβωτοειδὲς, ὡς γλωσ- g σοκομεῖον. Apud Suidam θίβης vocatur, et exponitur κιβώτιον ἐκ βύβλου πλεκτὸν ὡς κοφινῶδες. Forsterus in libro de Bysso Antiquorum p. 113. e lingua coptica explicat, ut sit vox ex duabus composita, *navis rami* s. *folii palmæ*. Conf. Bartholinum de Puerper. Vet. pag. 85. ac H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. Vol. II. p. 351. h

*ΘΙ'ΒΙΣ. תֵּבָה, *navigium, arca*. Exod. II. 3. sec. Hexapla. Fortasse scribendum est θίβης. Forsterus l. l. legendum putat θῆβιν. Schol. ad h. l. θίβη, κιβωτὸς παπύρου.

ΘΙΓΓΩ, *tango*. נָגַע, idem. Exod. XII. 22. sec. ed. Compl. ubi reliqui καθίξετε habent. Ibid. XIX. 2. Hes. θίγειν, ψαῦσαι, ἅψασθαι, ἅπτεσθαι.

ΘΙ'Ν vel ΘΙ'Σ, *acervus, cumulus*, i *agger, locus excelsus, collis, littus*. גִּבְעָה, *collis*. Gen. XLIX. 26. ἐπ' εὐλογίας θινῶν (in Francof. edit. male legitur θηνῶν) αἰωνίων, super benedictiones *collium* perennium. Conf. Baruch. V. 6. Deut. XII. 2. ἐπὶ τῶν θινῶν, in *collibus*. Al. Job. XV. 7. Lexic. Cyrilli MS. Brem. θινῶν, βουνῶν. — גָּלִיל, *in rotundum flexum et convolutum, orbis*. Aqu. Ies. IX. 12. k θινός. — גְּלִילָה. Aqu. Ez. XLVII. 8. θῖνας. Sic enim pro Θηνὰς vel θῆνας legendum putat Drusius in Fragm. p. 681. Ita et Joël. III. 4. — גַּל, *acervus, cumulus*. Aqu. Hos. XII. 11. Θῖνες. — צוּר, *rupes*. Inc.

a et LXX Job. XXVIII. 10. θῖνας δὲ ποταμῶν διέῤῥηξε, *littora* autem fluviorum disrupit. — *תֵּל, *agger, tumulus*. Jos. XI. 13. sec. cod. Oxon. Hesych. θιναί, (legendum videtur θῖνες) ψάμμοι, ὑψηλοὶ τόποι, καὶ αἱ τῶν καρπῶν συγκομιδαί. Idem: Θινῶν, αἰγιαλῶν, ἢ σωρῶν πυρῶν. Rursus idem: Θίς, ὄχθος, βουνὸς ἀμμώδης, αἰγιαλὸς, θάλασσα, σωρὸς κυμάτων. τὸ κάτω βάb θος τῆς θαλάσσης, ἢ ὀστέων σωρός.

ΘΛΑΔΙ'ΑΣ, vel Θλασίας, *eunuchus, non quilibet, sed qui per* θλάσιν seu *testiculorum compressionem* s. *contusionem factus est*, quem evirationis modum describit Paulus Ægineta Lib. VI. מָעוּךְ, part. Pah. *compressus*. Levit. XXII. 24. Inde Gloss. in Octat. θλαδίαν, τεθλασμένον. — פְּצוּעַ דַּכָּא, *vulneratus contusione*.
c Deut. XXIII. 1. οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας οὐδὲ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, non ingredietur contusus testiculis, vel exsectus in ecclesiam Domini. In Lex. Cyrilli MS. Brem. θλαδίας exponitur εὐνοῦχος. Clemens Alex. pag. 15. θλαδίας ὁ τῆς θείας καὶ γονίμου δυνάμεως ἐστερημένος.

ΘΛΑ'ΣΜΑ, *contusio, confractio*. רְסִיסִים, plur. *fragmenta*. Amos d VI. 11. πατάξει θλάσμασι.

ΘΛΑ'Ω, *contundo, frango*. דַּךְ, *attritus*. Symm. Psalm. IX. 9. τῷ τεθλασμένῳ: ubi tamen hæc versio, quæ ex uno codice Regio profertur, videtur mera explicatio versionis Aquilæ τῷ ἐπιτρίπτῳ esse, et e loco Chrysostomi, male etiam a Corderio (T. I. Catenæ pag. 203.) intellecto, ortum suum traxisse. — מָחַץ, *perc cutio*, et *percutiendo frango*. 2 Sam. XXII. 39. — רָצַץ, *contundo, contero*. Jud. X. 8. ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, *tributis oppresserunt* filios Israël. 1 Sam. XII. 4. οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς, non *oppressisti* nos. 2 Reg. XVIII. 21. τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην, baculum arundineum *quassatum*. Job. XX. 19. πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴκους ἔθλασεν, multorum enim potentium domos *op-f pressit*. Ezech. XXIX. 7. ἐθλάσθης, *fractus* es. Job. XX. 10. sec. cod. Alex. θλάσιαν. Lege θλάσειαν. Sir. XXX. 12. θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ (scil. τέκνου), ὡς ἔστι νήπιος, ubi θλᾶν *percutere, ferire* notat. Vulg. *tunde latera ejus, dum infans est*.

ΘΛΙ'ΒΩ, *premo*, speciatim *obsidione* (v. c. Eurip. Hel. 1176.), *affligo, vexo, molestiis afficio*. *אוֹיֵב, g *hostis*. Jud. VIII. 34. θλιβόντων sec. Vat. — הוֹנָה, Hiph. a יָנָה, *opprimo vi vel fraude*. Levit. XIX. 33. XXV. 14. Deut. XXIII. 16. — הֵצִיק, Hiph. a צוּק, *arcto, premo, urgeo*. Deut. XXVIII. 53. 55. Ies. XXIX. 7. LI. 13. — *חָלַץ, *libero*. Job. XXXVI. 15. Pro חלץ legerunt per metathesin literarum לָחַץ. — יֵצֶר, *angor*. Jud. X. 9. 1 Sam. h XXX. 6. 2 Sam. XIII. 2. ubi de eo, *qui amat ac amore perturbatur*, dicitur. — לָחַץ, *opprimo*. Ex. XXII. 21. Jud. IV. 3. VI. 9. Ps. CV. 42. Symm. Exod. III. 10. et Ps. XLI. 10. et alibi sæpius. — לָצוֹן, *derisio*. Ies. XXVIII. 14. אַנְשֵׁי לָצוֹן, *viri irrisionis*, τεθλιμμένοι, *tribulati*. Videntur legisse לחץ loco לָצוֹן. — מֵצַר, *angustia*. Thren. I. 4. — i מָשַׁךְ, *traho*. Ies. XVIII. 7. ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου: ex interpretatione admodum inepta. — *עָלַל, *vindemio*. Syrus bis Thren. I. 22. Sensum expressit: nam vindemia est symbolum iræ ac pœnæ divinæ. Conf. Lexic. N. T. s. v. τρυγάω. — עָרִיץ, *tyrannus*. Inc. Ies. XXIX. 5. θλιψάντων. — עָשַׁק, *opprimo*. Ez. XVIII. 18. — הֵצִיר: צוּר, Kal et Hiph. Deut. XXVIII. 52. 2 Par. XXVIII. 22. XXXIII. 12. — צַר, *adversarius*. Esdr. IV. 1. Nehem. IV. 11.

IX. 27. et alibi saepius. Adde Symmach. Ies. LIX. 19. — צַר, *angustia.* 1 Sam. XXVIII. 15. Psalm. XXX. 11. Inc. Jud. XI. 7. — צָרַר, *arcto, premo, ango.* Psalm. XXII. 6. LXVIII. 24. CXLII. 14. Symm. Ps. VI. 6. LV. 3. Aqu. Ps. VII. 5. — צָרָתָה, *maxima angustia,* ex duplicatione terminationis fœmininæ vocis צָרָה. Ps. CXIX. 1. — *קוּץ, *abominor.* Syrus et Hebr. Exod. I. 12. ubi partim pro ἐθλίβοντο necessario legendum est ἔθλιβον, partim צוק et קוץ invicem permutasse censendi sunt. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — רָצַץ, *confringo.* Inc. Jud. X. 8. — שָׁבַר, *frango.* Levit. XXVI. 16. — *שׁוּף, *contero.* Symm. Genes. III. 15. θλίψει sec. cod. Mosqu. in Repert. Bibl. et Or. Liter. T. IV. pag. 260. Sed sine dubio loco θλίψει reponendum est τρίψει, quod verbum jam in margine cod. Coisl. notatum fuit, eraso tamen Interpretis nomine. Confer Hexapla Origen. ed. Montf. T. I. p. 659. Sap. V. 1. XV. 1. κεραμεὺς ἁπαλὴν γῆν Θλίβων, figulus *subigens* mollem massam argillaceam. Sirac. XVI. 29. tantus est corporum cœlestium ordo, ut unum non premat, arctet vel impediat aliud. Ibid. XXXI. 37. Θλίβειν est *ad bibendum cogere.* Vide ad h. l. Drusium. Hesych. Θλίβει, ὠθεῖ, πιέζει. Idem: Θλίβεται, πατεῖται. τοῦτο δὲ ἐπὶ σταφυλῆς. λέγεται γὰρ καὶ ὅτι τις ὀλιγωρεῖ, πιέζεται. Lexic. Cyrilli MS. Brem. Θλίβεται, ἐκπατεῖται, ἐκπιέζεται ὡς σταφυλή. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἀθυμοῦντος.

ΘΛΙΒΩΔΗΣ, *angustum, ærumnosum.* יֵצֶר, *angor.* Inc. Gen. XXXII. 7. Θλιβῶδες αὐτῷ.

ΘΛΙΜΜΟΣ, *afflictio.* לַחַץ, *oppressio.* Theod. et LXX Exod. III. 10. ἑώρακα τὸν Θλιμμὸν, vidi afflictionem. Lex. Cyrilli MS. Brem. θλιμμὸν, Θλίψιν.

ΘΛΙΨΙΣ, *compressio, afflictio, vexatio, anxietas.* אֵיד, *calamitas.* 2 Sam. XXII. 19. — *בָּצְרָה, nomen proprium, *Bosra.* Mich. II. 12. Pronuntiarunt igitur בְּצָרָה. — דְּאָגָה, *anxietas.* Ezech. XII. 18. — *דּוֹת, *menstruum.* Symm. Lev. XII. 2. ubi θλίψις *morbum* significat. — כָּאַס, Pihel. *irrito.* 1 Sam. I. 6. Ita Bielius Trommium secutus, sed male. Nam verba versionis LXX Intt. cum textu Hebr. conciliari nullo modo possunt. — לַחַץ, *oppressio.* 1 Reg. XXII. 27. 2 Reg. XIII. 4. Psalm. XLIII. 26. Adde Symm. Exod. III. 10. — מְגוּרָה, *formido.* Inc. Ps. XXXIII. 4. ubi vox Hebr. objectum *formidinis* notat, unde etiam Symmachus voce περίστασις usus est. — מוּעָקָה, *pressura.* Psalm. LXV. 10. — מְעוּף, *obtenebratio.* Ies. VIII. 22. ubi mihi non videntur מָצוֹק legisse, ut nonnullis placuit, sed sensum expressisse, nam tenebræ sunt symbolum calamitatis. — מָצוֹק, *angustia.* Deut. XXVIII. 53. 55. 57. — מְצוּקָה, idem. Job. XV. 24. — *מְצוּרָה, *munitio.* Nahum. II. 1. ἐκ θλίψεως, ubi haud dubie legerunt מִצָּרָה, *ex angustia.* — מֵצַר, *pressio, arctatio, angustia.* Ps. CXVII. 5. — עֵדָה, *cœtus.* Hos. VII. 12. τῆς θλίψεως αὐτῶν, ubi loco עֲדָתָם legerunt צָרָתָם, aut potius רָעָתָם. Contraria mutatio occurrit Obadi. v. 13. ubi בְּרָעָתוֹ vertunt συναγωγὴν αὐτῶν, h. e. בְּעֲדָתוֹ. Secundum Tychsenium Tentam. p. 90. legerunt לחצתם. — עֳנִי, *afflictio.* Ex. IV. 31. — עֹצֶר, *coarctatio.* Psalm.

a CVI. 39. — עָקָה, *pressura.* Psalm. LIV. 2. — *עוֹרֵב, *Oreb,* nomen proprium montis. Ies. X. 26. ubi vel sensum expresserunt, vel deduxerunt ab עָרַב, *obscuratus, obtenebratus est,* ut עוֹרֵב *noctem, caliginem* significet, quæ est symbolum *miseriæ* et *calamitatis.* — עוֹשֶׁק, *oppressio.* Ezech. XVIII. 18. — צַו, *præceptum.* Ies. XXVIII. 10. 13.
b Hic non legerunt צַר, ut Cappellus voluit, sed צַו cum interpretibus quibusdam explicarunt de *mandatis* et *edictis pœnarum a Deo inferendarum.* — *צָקוּן, *effuderunt.* Est 3. pers. plur. præt. Kal a יָצַק, *effundo.* Ies. XXVI. 16. Forte legerunt צוּקָה, *angustia.* — צַר, *adversarius.* Zach. VIII. 10. — צַר, *angustia.* Deut. IV. 29. 2 Paral. XV. 4. Ps.
c IV. 1. et alibi. Symm. 1 Sam. II. 32. — צָרָה, idem. Genes. XXXV. 3. XLII. 21. Deut. XXXI. 17. et alibi sæpius. — אֶרֶץ צָרָה, *terra afflictionis,* h. e. *valde afflicta.* Ies. XXX. 6. — קִבּוּצִים, plur. *caterva.* Ies. LVII. 13. ἐν τῇ θλίψει σου. Vocem Hebraicam acceperunt metaphorice de copia et quasi colluvie malorum. E conjectura Michaëlis
d in Supplem. pag. 2161. legerunt, aut literis expallidis conjecerunt במצוקך. — רָעָה, fœm. *malum.* Ps. XXXIII. 19. — שׁוֹאָה, *vastatio.* Ies. X. 3.

ΤΟ'ΠΟΣ ΘΛΙ'ΨΕΩΣ, *locus afflictionis.* Vide supra s. v. עָרַב.

ΘΝΗΣΙΜΑΙ῀ΟΣ, *mortuus* et θνησιμαῖον, scil. σῶμα, *morticinum, cadaver.* מוֹת, infin. a מוּת, *mori.*
e Levit. XI. 31. ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, qui tangit *cadavera* eorum. Alii ibi τεθνηκότων habent. — נְבֵלָה, *cadaver.* Lev. V. 2. τῶν θνησιμαίων κτηνῶν, jumentorum *mortuorum.* Deut. XIV. 21. πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε, omne *morticinum* non comedite. 2 Reg. IX. 37. ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία, erit *cadaver* Jesabel tamquam stercus. Vide et Ies. V. 25. Quemadmo-
f dum in his locis σῶμα subaudiendum, ita in νεκρὸν apud Homerum et Æschylum illud aliquando subintelligitur. Plene autem νεκρὰ σώματα dixit Philo de Legat. ad Caium p. 782. Vide L. Bos Ellips. Gr. pag. 187. Suidas; θνησιμαῖον, τὸ νενεκρωμένον.

ΘΝΗ'ΣΚΩ, *morior.* *בָּמוֹת, *excelsa.* Aqu. 2 Sam. I. 19. Legit עַל מֵתֶיךָ
g loco עַל בָּמוֹתֶיךָ, omisso Beth. — הָרוּג, part. Pah. *occisus.* Ies. XIV. 19. — חָלָל, *confossus.* Job. XXXIX. 30. — מוּת, ubi sæpius מֵת, *mortuus.* Genes. L. 15. Exod. IV. 19. XII. 30. et alibi sæpius. Adde Inc. 2 Sam. XIII. 32. et 39. ubi æque ac הֵמִית de *morte violenta* adhibetur. — מָוֶת, *mors.* Prov. XIII. 15.
h θανεῖται. Legerunt יָמוּת. — מְתִים, plur. *homines.* Aqu. Psalm. XVI. 15. Id. Ies. XLI. 14. Deduxit a מוּת, *mori.* Baruch. III. 4. ubi τεθνηκότες vel sunt *miseri, in captivitatem abducti,* vel *scelesti, peccatores,* i. q. ἁμαρτάνοντες in seq. Vide Lexic. N. T. s. v. νεκρός. Bretschneiderus in Spicil. s. h. v. τεθνηκότες interpretatus est de iis, *qui sunt cædi destinati.*
i

ΘΝΗΤΟ'Σ, *mortalis.* אָדָם, *homo.* Prov. XX. 24. θνητός, sc. ἄνθρωπος. — חַי, *vivens.* Job. XXX. 23. οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ (scil. ἀνθρώπῳ) γῆ, domus enim omni homini mortali est terra. — יָמוּת, 3 perf. fut. Kal a מוּת, *morietur.* Ies. LI. 12. ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ. — *מוֹת מוּת, *moriendo morior.* Aqu. Symm. Gen. II. 17. sec. cod. Coislin.

a ΘΟΙΝΗ, *epulum*, *convivium*, a θεὸς et οἶνος, quod in festis Deorum largius vinum bibere solerent, sec. Athenæum Lib. II. cap. 11. seq. Sap. XII. 6. ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοίνην, carnium humanarum *epulum*. 3 Macc. V. 51. Gloss. MS. in Sap. Θοιάν (l. Θοίνην), βρῶσιν, τροφὴν, ἀνάλωμα. Hesych. θοίνη, εὐωχία, τροφὴ καὶ τρυφὴ, ἡ τράπεζα. Confer Ælian. b V. H. XII. 51.

ΘΟΛΕΡΟ'Σ, *turbidus*, *impurus*, *cœnosus*. חֵמֶת, *uter*, *lagena*. Hab. II. 15. juxta ed. Rom. ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ, qui potat amicum suum subversione *turbida*, h. e. fæce turbida. Alii libri habent ἀνατροπὴν θολεράν. Non videt Schultensius in Anim. ad h. l., quid LXX viderint transferentes ἀ. θ. c Hinc nonnulli judicarunt, fortasse restituendum esse χολερὰν pro θολερὰν, quod non male conveniret Hebraico. Vulg. *mittens fel suum*. Sed mihi non sollicitanda videtur lectio recepta. Ἀνατροπὴ θολερὰ est *subversio talis*, *qua fæces excitantur* (nam θολὸς est pr. *turbo cœno fæculento excitato*), et הֵמָה est *perturbatio*, et cum de rebus fluidis usurpatur, d quibus fæces sunt, *excitatio*. Vide quoque supra s. v. ἀνατροπή. Lex. Cyrilli MS. Brem. θολερὰν, ταραχώδη. Hesych. θολερὸν, ταραχῶδες, ἀκάθαρτον, βορβορῶδες, τεταραγμένον.

ΘΟΛΟ'Ω, *turbo*. חָמַר, *turbidus sum*. Symm. Psalm. XLV. 3. θολουμένων. — עָשַׁשׁ, *contabesco*. Symm. Psalm. XXX. 11. ἐθολώθη. Θολοῦσθαι de oculis usurpatum *caligare* notat. e Unde Hesych. θολῶσαι, πληρῶσαι, στεγάσαι, ταράξαι, σκοτίσαι.

ΘΟΡΥΒΕ'Ω, *turbo*, *perturbo*, *tumultuor*. בָּהַל : נִבְהַל, Kal, Niph. Symmach. Job. IV. 5. XXI. 6. et XXIII. 16. Incert. Exod. XV. 15. Symmach. 2 Sam. IV. 1. — הָלַל, Pih. *insanum reddo*. Symm. Cohel. VII. 8. θορυβήσει: ubi θορυβεῖν notat *conturbare mentem alicujus*, *insanire* s. *errare facere*. Aqu. πλανήσει. f LXX περιφέρει. Vulg. *conturbat* sapientem. Vide infra s. v. θόρυβος. — הָרְעַל, Hoph. a רָעַל, *trepido*, *horrore perculsus et exagitatus sum*. Nah. II. 3. οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται. — הָמָה, *strepo*, *fremo*. Symm. Psalm. XLII. 5. θορυβεῖς. Idem Ps. LVIII. 7. 16. θορυβείτωσαν. — הִתְמַהְמֵהַּ, Hithp. *cunctor*. Jud. III. 26. ἕως ἐθορυβοῦντο, *dum tumultuabantur* s. g *animo perturbato erant*, nempe ob repentinam mortem Eglonis, Moabitarum regis, quæ etiam causa cunctationis erat. — חָפַז, *festino*, *præcipitanter et festinanter trepido*. Symm. 2 Sam. IV. 4. θορυβεῖσθαι pro ἐν τῷ θορυβεῖσθαι, cum turbaretur s. in communi perturbatione. Hinc non male respondet Hebr. בְּחָפְזָהּ, *cum turbaret* s. *perturbata festinaret*. h — רָגַשׁ, *tumultuor*, *cum strepitu concurro*. Aqu. Psalm. II. 1. ubi vide Montf. Legitur præterea Psalm. LVII. 8. apud Symmachum, ubi voci huic nihil respondet in textu Hebraico.

ΘΟ'ΡΥΒΟΣ, *turba*, *tumultus*, et speciatim *turba lamentantium*, etiam *perturbatio mentis*, *insania*. אֲבוֹי, *eheu*, vox lamentantis. Prov. XXIII. i 29. τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; cui væ? cui *turba lamentantium*? Eodem sensu Marc. V. 38. θεωρεῖ θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ, videbat *turbam lamentantium*, qui flebant et ejulabant multum. Matth. IX. 23. dicitur ὄχλος θορυβούμενος, per quem Bartholinus de Tibiis Vett. p. 274. seq. et Joh. Nicolai de Luctu Græc. cap. IX. §. 4. p. 114. bene *præficas* intellegunt, de quibus vide Jerem. IX. 17. Act. IX. 39. Geier. de Luctu Ebr. cap. V. §. 16. et 19. et Spencer. de Leg. Hebr. Rit. Lib. IV. c. 9. sect. I. p. 1136. seq. Sic

a et θορυβεῖσθαι *lamentari* notat Marc. V. 39. — *הוללות, *insania*. Symm. Cohel. II. 12. X. 13. ubi θόρυβος *perturbationem mentis, insaniam* notat, ac LXX περιφέρειαν habent. Confer supra s. v. θορυβέω. — הָמוֹן. Ezech. VII. 11. Dan. X. 6. sec. Chis. — מְהוּמָה. Ezech. VII. 7. οὐ μετὰ θορύβου, ubi מ prius habuerunt pro præpositione. — מְהוֹלָל, part. Pyh. b *insanus*. Symm. Cohel. II. 2. — מַרְעִיד, part. Hiph. *tremens*. Esdr. X. 9. — שָׁאוֹן. Aqu. Ps. LXIV. 8. — תְּרוּעָה, *clangor*. Jer. XLIX. 2. Sap. XIV. 25. θόρυβος ἀγαθῶν, h. e. vel bonarum rerum perturbatio et confusio, vel bonorum hominum vexatio.

*ΑΦΝΩ ΘΟ'ΡΥΒΟΣ, *subitaneus tumultus*. פַּחַד כְּשׁאָה, *pavor, sic-* c *ut vastatio tumultuosa*. Prov. I. 27.

ΘΟΡΥΒΩ'ΔΗΣ, *turbulentus, tumultuosus*. הוֹלֵלָה, *insania*. Symm. Cohel. VII. 26. θορυβώδη.

ΘΡΑΕ'Λ vel ΘΡΑΗ'Λ, pro וְרָאִיתִי *et vidi*. Ex. XLI. 8. Illud θραὴλ vel θραήλ LXX Intt. (quod etiam agnoscit Codex Syr. Hexapl.) ut omnino spurium rejicit Hieronymus, ait- d que, cæteros interpretes vertisse: *et vide*. Semlero in Ep. ad Griesbachium videtur remansisse hic Hebr. רָאִיתִי, sed misere corruptum in θραὴλ pro καὶ ῥαιθὶ, quod parum probabile est.

ΘΡΑΝΟ'Σ, *splendidus*. Sap. VII. 22. πνεῦμα θρανόν. Vide infra s. v. τρανός.

ΘΡΑ'ΣΟΣ, *audacia, temeritas, con-* e *fidentia temeraria*. אַלְמָנָה, *vidua*. Ezech. XIX. 7. Videntur deduxisse ab אָלַם, quod Chald. est *fortis, robustus fuit*. Cappello in Notis Critt. ad h. l. videntur derivasse ab אֵלִים, quod *fortes* significat. Sap. XII. 17. *audacem temeritatem*. 1 Macc. IV. 32. VI. 45. 2 Macc. V. 18.

ΘΡΑΣΥΚΑ'ΡΔΙΟΣ, *audax corde, impavidi pectoris homo, magnanimus*. f חִזְקֵי לֵב, *durus corde*. Theod. Ezech. II. 4. θρασυκάρδιοι: ubi alii libri habent στερεοκάρδιοι. Vide ad h. l. Montfauconium. — סוּג לֵב, *aversus corde*. Prov. XIV. 14. — רְחַב לֵב, *latus corde*. Prov. XXI. 4. Hesych. θρασυκάρδιος, εὔτολμος, θρασύς, τολμηρός. Legitur præterea apud Hesiod. Scut. v. 448. et Homer. Il. K', 41. ubi Schol. εὔτολμος. g

ΘΡΑΣΥ'ΝΩ, *audacem reddo*. חָזַק, *obfirmo, roboro*. Symm. Exod. IV. 21. θρασυνῶ, ubi in textu Hebr. additur אֶת־לֵב. 1 Sam. XXIII. 16. apud eundem legitur pro חִזֵּק יָד, *confortare manum*, ubi bono sensu adhibetur, ut additum בֵּאלֹהִים in textu Hebr. satis docet.

ΘΡΑΣΥ'ΝΟΜΑΙ, *audax sum* seu *fio, ferocio*. לִבֵּב, *animosum reddo*. h Symm. Job. XI. 12. Vulgat. *in superbiam erigitur*. — עָזַז, *roboro*. Al. Ps. IX. 20. θρασυνέσθω.

ΘΡΑΣΥ'Σ, *audax*. הֹמִיָּה, part. fœm. Kal ab הָמָה, *strepera*. Prov. IX. 13. — זֵד, *superbus*. Prov. XXI. 24. — עַז, *robustus*. Num. XIII. 29. — עֶצֶב, *dolor*. Symm. Prov. XV. 1. λόγος θρασύς, ubi Aquila σκληρός, LXX λυπηρός. — רָשָׁע, *im-* i *probus*. Prov. XIII. 18. ubi θρασὺς *impium, scelestum, quidlibet audentem contra alios reges* notat. Sap. XI. 18. θρασεῖς λέοντας, audaces h. e. *feroces* leones. Sirac. XXII. 5. θυγάτηρ ἡ θρασεῖα, filia *impudica*, i. q. v. 4. καταισχύνουσα, coll. Prov. XII. 4. Syrus: ܡܣܟܠܐ, quod et *stultum* et *impium* notat, teste Cas-

tello in Lex. Heptagl. T. II. fol. 2524.

*ΤΟ' ΘΡΑΣΥ' ΘΑ'ΝΑΤΟΝ. Verba hæc apud LXX Prov. XVIII. 6. obvia respondent Hebr. לְמַהֲלֻמוֹת, *ad percussiones*. Jaegerus ad h. l. θάνατον provenisse quidem statuit ex ultimis literis לָמוּת, sed θρασὺ ex reliquis לְמה vix divinando se assequi posse fatetur. Addit tamen: θρασὺς Prov. IX. 13. exprimit הֹמִיָּה, qui idem cap. XX. 1. ὑβριστικὸς appellatur. Forte igitur in una litera vitium contraxerat liber interpretis, forte etiam ipse, quæ ejus interdum liberalitas est, (vid. c. I. 3.) ad hominis, de quo agitur h. l., naturam æque opportune θρασὺ addidit, ac supra cap. XVII. 27. σκληρὸν, atque cum eandem pronuntiandi rationem teneret, quam secutus est I. D. Michaëlis, לָמָּה לָמוּת, interrogandi particulam, quod recte potuit, contulit ad rei confirmationem, quo vere contulit c. XXII. 27. לָמָּה יִקַּח, λήψονται. Mihi videtur τὸ θρασὺ θανάτου legendum esse, ut τὸ θρασὺ sit epitheton mortis, ac in suo codice invenerint מַהֲל מָוֶת, *venenum mortis*. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 893. Potest tamen eadem lectione servata θρασὺ referri ad στόμα.

*ΘΡΑΥ'ΜΑ, *fragmentum*, *fractio ipsa*, it. *cædes*, *clades*. Legitur Judith. XIII. 5. et est i. q. θραῦσμα, ut habet cod. Alex., cujus lectionem Bielius secutus est. Vide infra s. v. θραῦσμα.

ΘΡΑΥ'ΣΙΣ, *fractio*, *confractio*, *plaga*, *vulnus*, *clades*. מַגֵּפָה, *plaga*. Num. XVI. 48. 50. 2 Sam. XVII. 9. sec. Vat. ubi alii πτῶσις habent, coll. Ibid. XXIV. 21. 25. Ps. CV. 30. ἐκόπασεν ἡ θραῦσις, cessabat *plaga*. Suidas: θραῦσις, φθορὰ, ἧττα ἐν πολέμῳ, θάνατος, ἀῤῥωστία, συντριβὴ, πληγή. Idem verba Ps. l. c. subjungit. Adde Aqu. Exod. IX. 14. — נֶגֶף, idem. Num. XVI. 47. — פֶּרֶץ, *ruptura*. Ps. CV. 23. — *רֹעָה, *confringendo*. Theod. Ies. XXIV. 19. Vide supra s. θραύω. Judith. VII. 7. Sap. XVIII. 20. θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγίνετο πλήθους, *clades* in deserto fiebat multitudinis. Hesych. θραῦσις, ὀργὴ, πληγὴ, σφῦρα ἡ τοὺς βώλους θραύουσα. Vide supra e Gloss. in Octat. notata in v. ἐνάρχομαι.

ΘΡΑΥ'ΣΜΑ, *fragmentum*, *frustum*, item *plaga*, *clades*. נֶגֶף, *plaga*. Aqu. Exod. XII. 13. — נֶתֶק, *porrigo*, q. d. *avulsio capillorum*. Lev. XIII. 30. 31. seq. XIV. 54. Judith. XIII. 7. εἰς θραῦσμα ἐχθρῶν, in *cladem* inimicorum. Hesych. θραῦσμα, λύπη, πληγὴ, καταστρωμα γῆς, καταστολὴ, παῦσμα, παῦσις.

ΘΡΑΥΣΜΟ'Σ, *confractio*, *vulneratio*. נָמֵס, Niph. a מָסַס, *liquefio*. Nah. II. 10. καρδίας θραυσμὸς, cordis *confractio*. Gloss. MS. in proph. θραυσμὸς, καταστολὴ, κατάπαυσις.

ΘΡΑΥ'Ω, *frango*, *confringo*, *discrucio*, *percutio*, *irritum facio*. *הִתְפָּצֵץ, Hithp. *frango cum divulsione partium*, *diffringo*. Incert. Hab. III. 6. — *הִתְרוֹעֵעַ, *me ipsum diffringo*. Theod. Ies. XXIV. 19. — חָפַז, *trepido*. Deut. XX. 3. μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ θραύεσθε, ne timeatis, neque *metu frangamini*. — מוּג, *liquefio*. Ezech. XXI. 15. ὅπως μὴ θραυσθῇ ἡ καρδία. Sensu plane contrario. Loco לְמוּג legerunt לֹא מוּג. — מָחַץ, *percutio*. Num. XXIV. 17. Θραύειν de tempore omnia confringente ac destruente legitur apud Pindar. Olymp. στ', 164. θραύσοι χρόνος ὄλβον ἐφέρπων. — נָגַף, *percutio*. 2 Sam. XII. 15. 2 Paral. VI. 24. Inc. 1 Sam. III. 3. Aquila 1 Sam. XXVI. 10. ubi *necare* notat. Οἱ λοιποὶ sec. Procop. in Cat. Nic.

Deut. XXVIII. 25. — נֶגֶף, *plaga*. Num. XVI. 46. — נָמֵס, Niph. a מָסַס, *liquefio*. Ezech. XXI. 7. Adde 2 Sam. XVII. 10. — נָשַׁת, *deficio*. Jer. LI. 30. — עָצַב, *doleo*. 1 Sam. XX. 33. Habet hic θραύεσθαι metaphorice sumtum notionem vel *doloris*, vel *indignationis*. Verba sunt: ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαβὶδ, *discruciabatur animo* propter Davidem. Theodotion: ἐλυπήθη. Unde apud Hesychium: θραῦσμα, λύπη. Vide Croii Obss. in N. T. p. 277. — עָרַץ, *terreo*. Ies. II. 19. 21. — פָּרַץ, *rumpo*. 2 Paral. XX. 38. ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, *irritum fecit* Dominus opus tuum. רָעַץ, ut Arab. رعص, *concutio, quasso*. Exod. XV. 6. ἔθραυσεν ἐχθροὺς, *percussit* inimicos. Conf. 2 Macc. XV. 16. Gloss. MS. in Cant. Script. ἔθραυσεν, συνέτριψεν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ἔθραυσεν, κατέβαλεν, ἄλεσεν. Hesych. ἔθραυσεν, ἔπαυσεν. — רָצַץ, *quasso*. Deut. XXVIII. 33. ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος, injuriis et *plagis afficieris*. Hesych. τεθραυσμένος, πεπληγμένος. Ies. XLII. 4. LVIII. 6. ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, dimitte *percussos* in libertatem, ubi τεθραυσμένους est alius interpretis, et pertinet ad לְשְׁבוּאִים Ies. LXI. 1. pro quo legit לִשְׁבוּרִים. Conf. Luc. IV. 18. Lexic. Cyrilli MS. Brem. τεθραυσμένους, πεπληγμένους. Legitur præterea Ies. II. 10. ubi verba ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν translata sunt e v. 19. et 20. ubi ista bis habentur.

ΘΡΕΠΤΟ'Σ, *nutritus*, a τρέφω, *nutrio*. Hinc παῖς θρεπτὴ, *puella nutrita*. אֹמֵן, partic. *nutriens, nutritius*. Esther. II. 7. — *מַרְבֵּק, *saginatus*. Symm. 1 Sam. XXVIII. 24. πεφιλοτροφημένη, θρεπτὴ, quorum hoc ab alio interprete, illud a Symmacho profectum putat Kreyssigius Symb. ad Bielii Thes. P. I. p. 20. Mihi autem θρεπτὴ mera interpretatio vocis antecedentis paulo rarioris esse videtur. Fortasse etiam ex duabus editionibus versionis Symmachi duplex hæc versio ortum traxit.

ΘΡΗΝΕ'Ω, *plango, lugeo, defleo, lamentor, lessum facio, næniam cano*, h. e. *carmine aut oratione lugubri obitum alicujus celebro*. אָבַל, *lugeo*. Ezech. VII. 12. — אָלָה, *ejulo*. Joël. I. 8. Eandem notionem habet Syr. ܐܠܐ. — בָּכָה, Pih. *defleo*. Ezech. VIII. 14. — הֵילִיל, Hiph. a יָלַל, *ejulo*. Jer. LI. 8. Joël. I. 5. 11. 13. Soph. I. 12. — יְלָלָה, *ejulatus*. Zachar. XI. 3. — נָהָה, *lamentor*. Ezech. XXXII. 18. Mich. II. 4. — נוּד, *condoleo*. Jer. XXII. 10. — סָפַד, *plango*. Jer. XVI. 5. οὐ θρηνηθήσονται καὶ μὴ κόψονται αὐτοὺς, non deflebuntur, et non plangent illos. Vide et Jer. XXV. 33. — קוֹנֵן, Pih. a קוּן, *lamentor, deploro*. 2 Sam. I. 17. (ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον, *composuit hanc næniam*. Sic Arab. قين. Vide Golii Lexic. Arab. p. 1991.) III. 33. Jer. IX. 16. Ez. XXXII. 16. — תָּנָה, Pih. *confabulor*. Jud. XI. 40. ubi secundum nonnullos לְתַנּוֹת derivarunt a תָּנַן, unde תַּנִּין, *draco*, θρηνητικὸν ζῶον, sive תָּנַן a תַּנִּין hanc notionem acceperit, sive hoc ab illo. Sed תָּנָה, ut Arab. ثنى, notat *laude vel carminibus celebravit*. Sermo autem h. l. est de *carmine lugubri*, quod simul *carmen laudatorium* esse solet. Hesych. θρηνεῖ, πενθεῖ, ὀλολύζει, ὀδύρεται.

ΘΡΗΝΕ'Ω ΘΡΗ'ΝΗΜΑ, *lamen-*

a *tor lamentum.* קוֹנֵן, Pih. a קִין. Ezech. XXVII. 32. ubi pro θρήνημα σὸς legendum θρήνημά σου.

ΘΡΗ͂ΝΟΣ, *planctus, lamentatio.* מָשָׁל, *parabola, carmen lugubre in ludibrium alicujus compositum.* Ies. XIV. 4. — נְהִי, *lamentum.* Jerem. IX. 17. XXXI. 15. Amos V. 16. Mich. II. 4. — קִינָה, *lamentatio, lamentum.* 2 Sam. I. 17. 2 Paral. b XXXV. 25. Amos V. 1. ubi loco θρῆνον fortasse reponendum est θρηνῶν. — קִינִים, plur. *lamenta.* Aqu. Symm. Theod. et LXX Ezech. II. 10. Hesych. θρῆνος, γόος.

ΘΡΗΣΚΕΙ'Α, *cultus religiosus.* Sap. XIV. 18. 27. τῶν εἰδώλων θρησκεία, coll. Coloss. II. 18. Hesych. θρησκεία, σέβασμα. Glossar. MS. τῆς Παναρέτου: Θρησκείαν, θεοσέβειαν. Cæ- c terum reperitur quoque hæc vox in Cod. Syr. Hexapl. Mediol. Jer. III. 19. ubi formula Hebr. נַחֲלַת צְבִי, *hæreditas elegantiæ aut concupiscibilis,* respondere videtur.

ΘΡΗΣΚΕΥ'Ω, *religiose colo.* Sap. XI. 16. ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ, *religiose colebant* reptilia rationis expertia. Hesych. ἐθρήσκευον, ἑτοίμως ἐσέβοντο. Legendum: ἐτίμων, ἐσέ- d βοντο. Vide et Sap. XIV. 16. Hes. θρησκεῦσαι, σέβεσθαι, θεραπεῦσαι, προσεδρεῦσαι, ὑπηρετεῖν, τῷ θεῷ λατρεῦσαι.

*ΘΡΙΓΚΟ'Σ, *pinna,* s. *corona murorum, septum, vallum, maceria.* Scribitur etiam male θριγγὸς et θριγχός. גְּדֵרָה, *maceria, septum, murus.* LXX sec. cod. Norimb. Jer. XLIX. 3. διὰ τῶν θριγκῶν, ubi unus codex apud Theodoretum τριγχῶν habet. e Hesych. τριγκῶσαι ἢ τριγγῶσαι, φράξαι. — τριγχὸς, περίφραγμα, στεφάνη, τεῖχιον (lege τειχίον). Idem: θριγγὸς, ἡ στεφάνη τοῦ τείχους, περίφραγμα, — περιχαράκωμα καὶ τριγχός.

ΘΡΙ'Ξ, in genit. τριχὸς, *pilus, capillus.* *עֵז, *capra.* Aqu. 1 Sam. XIX. 14. עִזִּים τριχῶν transtulit secundum Hexapla, ubi post τριχῶν supplendum est αἰγείων. Confer supra s. v. αἴγειαι τρίχες. Nec impe- f trare a me possum, ut credam, verba καὶ στρογγύλωμα τριχῶν esse Aquilæ, quæ mihi potius assumentum ex alio interprete continere videntur. — פָּתִיל, *filum.* Exod. XXXIX. 3. — *שָׁעַר, *æstimo.* Prov. XXIII. 7. Legerunt שֵׂעָר. — שֵׂעָר, *capillus, pilus.* Lev. XIII. 3. 4. 9. Num. VI. 5. 18. et alibi. — *שְׂעַר, *crinis.* Ies. VII. 20. — g *שְׂעַר, Chald. idem. Dan. III. 28. IV. 30. VII. 9. — שַׂעֲרָה, idem. Jud. XX. 16. πρὸς τὴν τρίχα, *accuratissime,* i. q. nos: auf ein Haar, *to a Hair.* 1 Sam. XIV. 46. et alibi sæpius.

ΘΡΟΕ'Ω, *turbo, tumultuor:* θροέομαι, *turbor.* הָמָה, idem. Cant. V. 4. ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτὸν, venter meus *turbatus est* propter illum. h — *חָפַז, *festino, trepido.* Deut. XX. 3. sec. ed. Compl. θροεῖσθε, quæ lectio mihi merum interpretamentum vocis θραύεσθε continere videtur. — הִשְׁלִים, Hiph. *perficio.* Al. Job. XXIII. 14. ἐθροήθην, *perturbatus sum.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΘΡΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *in solio sedeo.* Vide ἐνθρονίζομαι.

ΘΡΟ'ΝΟΣ, *thronus, solium.* הֵיכָל, i *palatium.* Dan. IV. 1. — חוּג, *circulus.* Prov. VIII. 27. Vide ad h. l. Jaegerum. — כִּסֵּא. Exod. XI. 5. XII. 29. et alibi passim. 1 Reg. II. 12. θρόνος. φησὶν ἡ γραφή· κεκάθικεν ἐπὶ θρόνου Δαβὶδ τὸ σπέρμα Ἰεχονίου. θρόνον δηλονότι τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα λέγων. Prov. XI. 16. θρόνος ἀτιμίας mulier dicitur scelesta. Ies. XXII. 23. ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, sedebit in throno gloriæ domus patris sui. Jer. XIV. 21. μὴ

a ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου. Vide et Jerem. XVII. 12. et conf. Sirac. XLVII. 12. — בָּמָה. 1 Reg. X. 19. Job. XXVI. 9. — *כֹּסֶה, part. occultans. Prov. XII. 24. Legerunt כִּסֵּה, coll. XI. 16. — כָּרְסֵא, Chald. Dan. V. 22. VII. 9. — מָקוֹם, locus. 1 Reg. X. 19. — *עֲלוּמִים, adolescentia. Inc. et LXX sec. ed. Rom. Psalm. LXXXVIII. 46. τοῦ θρόνου b αὐτοῦ, ubi e mente Semleri θρόνου falso descriptum est pro χρόνου. Mihi vero non sollicitanda videtur lectio recepta: nam Inc. Int. ratione habita eorum, quæ v. 45. leguntur, per יְמֵי עֲלוּמָיו intellexit tempus imperii ejus. — *פִּתַּח, Pih. aperio. Job XII. 18. Forte legerunt פֶּתַח, janua. — *תַּחַת, loco. 2 Reg. XIV. c 16. Libere transtulit. Sirac. X. 13. ubi θρόνοι sunt vel throni vel solia s. sedes, ut Vulgatus transtulit. Θρόνος juxta Athenæum Lib. V. p. 192. est καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ.

ΘΡΟ'ΟΣ, et contracte θροῦς, tumultuantium clamor, tumultus, fremitus, turba, loquela obscura, rumor, fama, sonus. Sap. I. 10. θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται, murmurationum susurd ratio non in obscuro manet. Confer quæ ad h. l. notavit I. M. Faber super Libro Sapientiæ P. II. S. I. p. 7. seq. Ælian. V. H. II. 13. 1 Macc. IX. 39. θροῦς καὶ ἀποσκευὴ πολλὴ, turba et apparatus multus. Hesych. θροῦς, θόρυβος φθόγγος, ψόφος, ἡ τεθραυσμένη φωνή. Idem paulo post: θροῦς, ὁ διὰ στόματος ἦχος, λαλιά, ψιθυρισμός. Lexic. Cyrilli MS. Brem. θροῦς, ἄσηe μος λαλιά, θόρυβος.

*ΘΡΥΛΕ'Ω. Vox hæc omissa a Bielio legitur apud Aquilam et Symmachum, qui Prov. II. 15. pro נְלוֹזִים, perversi, habet θρυλοῦσιν, ubi loco θρυλοῦσιν fortasse reponendum est θρυλλοῦσιν, ut legerint נִלוֹצִים a לוּץ. Sed fortasse illud θρυλλοῦσιν potius ad יִלְּעַג v. 14. referendum est. Θρυλῶ, θρυλίζω habet Etymol. M. c. 456. 39. et 44. Vid. f Tzschuck. ad Strabon. T. V. pag. 410. 591. Sic θρυλιγμὸς legitur apud Dionys. Hal. de Compositione Verborum XI. 7. ubi vid. Schæfer. p. 122. Θρυλεῖν reperitur quoque apud Josephum A. J. XVIII. 6. 10. ubi tamen Cod. Gall. θρυλλεῖν habet.

ΘΡΥΛΛΕ'Ω, turbo, divulgo, jacto. נָלוֹז, part. Niph. a לוּז, perversus. Symmach. Prov. II. 15. θρυλλοῦσιν. g Confer supra s. θρυλέω. 3 Macc. III. 6. ἡ ἐν πᾶσι θρυλλουμένη εὐπραξία, ubique celebrata probitas Judæorum. Ibid. v. 7. Polyb. VI. 4. 6. λόγος τεθρύλληται πολὺς ὑπὲρ τούτου. Hesych. θρυλλεῖ, ταράσσει, ὀχλεῖ.

ΘΡΥ'ΛΛΗΜΑ, fabula, rumor, quod vulgi rumoribus jactatur. מִלָּה, dictio, sermo. Job. XXX. 9. ἐμὲ (εἰς) θρύλλημα ἔχουσιν, me pro fabula hah bent. — מָשַׁל, infin. parabola uti. Job. XVII. 6. ἔθου δέ με (εἰς) θρύλλημα ἐν ἔθνεσι, posuisti me gentibus in fabulam. Conf. Olearii Nott. in Philostrat. ex Bocharto p. 953.

ΘΡΥ'ΠΤΟΜΑΙ, comminuor. הִתְמַלֵּל, Hithp. a מָלַל, in spicas abeo, irritum fio, concidor, incisionem patior. (Cf. Schultensii Origg. Hebr. Lib. I. c. 3.) Symm. Psalm. i LVII. 8. θρυπτόμενα.

ΘΥΑΙ', plural. sacrifici, haruspices, qui ex victimis dissectis divinant, quos Græci solent ἡπατοσκόπους appellare. Sed θύαι potius sunt arbores odoratæ ac sine dubio legendum θύτας, mactatores. Vide in v. θύτης.

ΘΥ'ΑΣΟΣ, vel potius θίασος, cœtus conviviantium, collecta multitudo. בֵּית מַרְזֵחַ, domus curatoris funebris. k Jer. XVI. 4. Vide θίασος.

ΘΥΓΑ'ΤΗΡ, filia. בֵּן, filius. Gen. XLVI. 7. Ezech. XVI. 27. Sc. בֵּן per synecdochen notat liberos in genere, sive filii sint, sive filiæ. —

בַּת, in plur. בָּנוֹת. Ies. XXXVII. 22. θυγάτηρ Σιὼν, filia Sion, et θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ, filia Hierosolymæ, h. e. *incolæ montis Sion et Hierosolymæ*. Jer. L. 39. θυγατέρες Σειρήνων filiæ Sirenum, h. e. *progenies* Sirenum. Jud. I. 27. 28. et alibi θυγατέρες sunt *oppida minora et pagi*. Sic et θυγάτηρ τῆς μητροπόλεως in Ancyrana Inscriptione occurrit apud Montf. in Palæogr. Græc. p. 160. Cf. Elsner. Obs. ad Gal. IV. 26. p. 193. Zach. II. 12. θυγάτηρ Βαβυλῶνος, *regio* s. *territorium* Babylonis, cui urbs Babel tanquam mater dominatur. Thren. II. 18. θυγάτηρ ὀφθαλμῶν σου, *pupilla* oculorum tuorum. Sic κόρη Græcis alias et *filiam* et *pupillam* denotat. Ezech. XVI. 44. ubi pro καθὼς ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρός σου, legendum est: καθὼς ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ, θυγάτηρ τῆς μητρός σου. Sic enim habet textus Hebraicus. — *לִבָּה. Ez. XVI. 29. τί διαθῶ τὰς θυγατέρας σου. Pro לִבָּתֵךְ, *cor tuum*, legerunt בִּתֵּךְ, omisso ל. Vide ad h. l. Montfauconum. Semlerus conjicit, legendum esse καρδίας. — נָשִׁים, plur. *fœminæ*. 2 Paral. XXI. 17. Sir. XXII. 3. θυγάτηρ, *filia*, scil. *indisciplinata et fatua*. Sap. IX. 7. θυγατέρες θεοῦ, *Israëliticæ uxores*. Interdum omittitur, v. c. Tob. III. 17. ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ, sc. θυγάτηρ. Sir. XXVI. 25. θυγάτηρ i. q. γυνὴ esse videtur. Vide quoque s. v. ἀδελφός.

*ΘΥΓΑ'ΤΗΡ ΤΡΥΦΩ͂Ν, *filia deliciarum*. בְּתַעֲנוּגִים, *in deliciis*. Aqu. Cant. VII. 6. Legit divisim בַּת עֲנוּגִים. Vide supra s. v. ἀγαπητός.

ΘΥΕΙ'Α, sive ΘΥΙ'Α, *mortarium*. מְדוֹכָה, idem. Num. XI. 8. ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ.

ΘΥ'ΕΛΛΑ, *procella*. עֲרָפֶל, *caligo*. Deut. IV. 11. V. 22. Hesychius: θύελλα, ἀνέμου συστροφὴ καὶ ὁρμὴ ἢ καταιγίς.

ΘΥ'Ι΄ΝΑ, sc. ξύλα, *ligna thyina*, quæ Grotius et Salmasius de *lignis citreis* exposuerunt. Conf. Bielii Exercit. de Lignis ex Libano ad Templum Ædificandum Petit. §. 33. אַלְמֻגִּים, *pinus*. Symmachus 1 Reg. X. 11. Vulg. *thyina*.

ΘΥΙ'ΣΚΗ, *thuribulum, mortariolum, acerra*. *יָעִים, *scopæ*. Inc. Jer. LII. 18. ubi vid. Montfauc. — כַּף, *acerra*. Exod. XXV. 29. XXXVII. 16. Num. VII. 14. et alibi sæpius. — מַחְתָּה, *thuribulum*. 1 Reg. VII. 50. 1 Maccab. I. 23. ubi θυΐσκην de instrumentis sacrificiorum et oblationum interpretatus est Syrus, ut sit a θύω, *sacrifico*. Josephus A. J. XII. 5. 4. habet θυσιαστήρια, h. e. *sacraria*. Vid. Michaëlis ad Macc. l. l. 3 Esdr. II. 13. ubi respondet Esdr. I. 9. Hebr. מַחֲלָפִים, *vasa libatoria minora*. Gloss. Brem. θυΐσκην, θυμιάματος σκεῦος.

ΘΥΛΑ'ΚΙΟΝ, *loculus, sacculus, folliculus*. חָרִט, *loculus*. 2 Reg. V. 23. Vide et Tob. IX. 3.

ΘΥ'ΛΑΚΟΣ, *saccus fere scorteus, in quo conditur farina*, vel *panis*, vel *omnino annona*. Vide Hemsterhusium ad Aristoph. Plut. 763. *אַמְתַּחַת, *saccus*. Aqu. Genes. XLII. 27. — חָרִט, *loculus*. Al. 2 Reg. V. 23. — שַׂק, *saccus*. Aqu. Gen. XLII. 27.

*ΘΥ'ΛΑΞ, i. q. θύλακος. חֹמֶר, *chomer, mensuræ magnæ species*, it. *coacervatio, acervus*. Symm. Hos. III. 2. θύλακος κριθῶν καὶ ἀσκοῦ οἴνου. In reliquis Symmachi ib. est θύλακος κριθῶν, ut e cod. Barber. edidit Montfauc. post Waltonum. Hieronymus tamen ait, Symmach. vertisse κόρου. Alterum videtur sumtum e priore versione Symmachi: e posteriore alterum.

a ΘΥ͂ΜΑ, *sacrificium, victima.* זָבַח, *offero, sacrifico.* 2 Sam. VI. 13. ubi loco וַיִּזְבַּח legisse mihi videntur וּזֶבַח, quod a voce וַיְהִי initio commatis pendere putarunt, ac recte, ut opinor. Davidem enim in ipsa processione bovem saginatum immolasse non vero simile est, immo boves saginati pompam solemnem sequebantur, cujus rei exemplum b in Actis habemus. — זֶבַח, *sacrificium.* Ex. XXXIV. 25. 2 Par. VII. 4. Prov. XVII. 1. — טֶבַח, *mactatio.* Gen. XLIII. 16. Θύματα non tantum esse *victimas*, sed omnino *pecudes, quæ mactantur*, cum glossa Hesychii docet, qui habet: *θύματα, σφάγια*, tum usus verbi θύειν, quod et in N. T. (v. c. Matth. XXII. 4.) *mactare* notat. Prov. IX. 2. — c טִבְחָה, *mactatio, victima.* 1 Sam. XXV. 11. Hesychius: θῦμα, ἱερεῖον, σφάγιον, ὁλοκαύτημα. Idem: θύματα, σφάγια, ἀπαρχαί, ἱερεῖα, ὄργια.

*ΘΥΜΕ'ΟΜΑΙ, *irascor.* חָרָה, idem. Exod. XXXII. 11. θυμῇ sec. Compl. ubi reliqui libri θυμοῖ habent.

ΘΥΜΗΔΗ'Σ, *animo gratus, optatus*, in compar. θυμηδέστερος, *animo* d *delectabilior*, a θυμὸν ἥδω, *animum oblecto.* Sap. III. 14. κλῆρος θυμηδέστερος. Suidas: θυμηδέστερον, ἡδύτερον. Vox θυμηδέω legitur apud Heliodor. Æthiop. Lib. X. p. 458. 2. et θυμηδία, *hilaritas*, apud Alciphr. I. 12. et alibi.

ΘΥ'ΜΗΜΑ, *cogitatio.* יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת, *figmentum cogitationum.* 1 Par. XXVIII. 9.

ΘΥΜΗ'ΡΗΣ, *animo conveniens,* e *gratus, jucundus*, in compar. θυμηρέστερος, *animo placentior.* Al. Sap. III. 14. θυμηρέστερος. Ita quoque Clemens Alex. Strom. Lib. VI. pag. 797. Sed Grabius contra auctoritatem cod. Alex. excudi jussit θυμηδέστερος. Gloss. MS. in Sap. θυμηρέστερον, ἡδύτερον, εὐγνωστότατον. Vide quoque Küsterum ad Suidam s. h. v.

f ΘΥΜΙ'ΑΜΑ, *suffitus, odoramentum.* *אֲהָלוֹת, *aloë.* Symm. Cant. IV. 14. — בֶּשֶׂם, *aroma.* Ex. XXV. 6. XXXV. 8. Ies. XXXIX. 2. — בֶּתֶר, *sectio.* Theod. Cant. II. 17. Num legit בֶּשֶׂם, coll. IV. 14. ? quod tamen paulo longius recedit a recepta lectione. — זֶבַח, *victima.* 1 Sam. II. 31. III. 14. 2 Reg. X. 26. Theodot. Jerem. XXXIII. 18. g — מֻקְטָר, part. Hoph. Mal. I. 11. Non legerunt מֻקְטָר, *suffumigatum*, aut *adolendo consumtum*, sed מִקְטָר, quod melius esse videtur. — נְכֹאת, plur. *aromata.* Gen. XXXVII. 24. XLIII. 11. ubi pro θυμίαμά τε reponendum est θυμιάματα, quoniam et vox Hebr. est numeri pluralis, et aliæ omnes versiones in plur. habent *aromata.* — סַמִּים, plur. h idem. Ex. XXV. 6. XXXV. 16. 26. et alibi aliquoties. — קִטֵּר, nomen. Jer. XLIV. 21. — קְטוֹרָה. Deut. XXXIII. 10. — קְטֹרֶת. Exod. XXX. 1. 7. 8. Lev. IV. 7. et alibi sæpius. — מִקְטַר קְטֹרֶת. Ex. XXX. 1.

*ΘΥΜΙ'ΑΣΜΑ, i. q. θυμίαμα, *suffitus, suffimentum ex aromatibus, incensum thus.* זֶבַח, *victima.* Exod. i XXIII. 18. θυμιάσματος sec. cod. Alex. et Inc. apud Montf. ubi reliqui libri θυμιάματος habent.

ΘΥΜΙΑΤΗ'ΡΙΟΝ, *suffimentum*, it. *thuribulum, altare incensi.* מִזְבֵּחַ, *altare.* Inc. Exod. XL. 5. Aqu. Theod. Jerem. LII. 17. — מַחְתָּה, *thuribulum.* Incert. Lev. X. 1. — מִקְטֶרֶת, *suffimentum.* 2 Par. XXVI. 19. Ezech. VIII. 11.

ΘΥΜΙΑ'Ω, et θυμιάζω, *adoleo, suf-*

a *fitum facio.* הִפִּיחַ, Hiph. a פּוּחַ *efflo.* Symm. Prov. XXIX. 8. ἐθυμίασαν. Mihi admodum suspecta est hæc lectio, quanquam ab *inflandi* ac *sufflandi* notione, quam habent נָפַח ac פּוּחַ, excusationem habet. Conjicio legendum esse ἐθύμωσαν, *ad iram concitarunt*, quod seriei orationis est convenientius. LXX voce ἐκκαίειν usi sunt. — זָבַח, *sacrifico.* 1 Reg. b III. 2. — מְקֻטֶּרֶת, *suffita.* Cant. III. 6. τεθυμιαμένη. Legerunt מְקֻטֶּרֶת, part. Hoph. a קָטַר — קָטַר : הִקְטִיר, Pih. et Hiph. Exod. XXX. 7. 1 Sam. II. 17. 2 Par. XXVI. 16. et alibi sæpius. Adde Aqu. et Symm. 1 Reg. XI. 8. — קָטַר et עָבַד junctim, *adoleo atque servio.* Jer. XLIV. 3. 1 Maccab. IV. 50. ubi Syrus aut tribuit voci θυμιᾷν c notionem *sacrificandi*, aut pro ἐθυμίασαν legit ἐθυσίασαν, coll. II. 23.

ΘΥΜΟ'Σ, *animus, spiritus*, it. *excandescentia, furor*, it. *venenum, virus.* אַף, *ira.* Genes. XXVII. 44. ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργήν, usquedum avertat *excandescentiam* et iram. Gen. XLIX. 6. ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, in *excandescentia* sua occiderunt hod mines. Exod. XXXII. 11. παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, compesce iram *excandescentiæ* tuæ. Num. XXII. 12. ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς, admodum irascebatur Deus. Vide et Num. XXV. 3. XXXII. 10. 13. Deut. VI. 15. VII. 4. Deut. XXIX. 23: ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ αὐτοῦ, in excandescentia et ira sua. Vide et v. 28. Jer. XXXVI. 7. μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ e ὀργὴ κυρίου, magna est excandescentia et ira Domini. Vide et Ezech. V. 13. Dan. IX. 16. Sic et Græci profani θυμὸν et ὀργὴν solent conjungere. Vid. Elsner. ad Rom. II. 8. p. 14. et Auctt. citt. Wolfio ad eundem locum p. 40. 1 Sam. XX. 33. ἐν ὀργῇ θυμοῦ, ira excandescentiæ, ira vehementi. Vide et 2 Paral. XXV. 10. XXVIII. 11. XXIX. 10. Esdr. X. 14. Ies. XXX. 27. καιόμενος θυμὸς, excandescentia ardens. f Conf. Ies. LXV. 10. — Vox θυμοῦ, quæ Prov. XXX. 33. Aquilæ in Hexaplis ad אַף tribuitur, ibique admodum inepte posita exstat, rectius refertur ad sequens אַפַּיִם. Potest tamen ibi voci θυμὸς notio *impetus ac vehementiæ* subjici. Certe Vulgatus habet: *qui vehementer emungit.* Job. XXXVI. 13. θυμὸν g τάσσειν non significat *irasci*, sed *provocare iram*, ut Vulgatus recte transtulit. — גְּעָרָה, *increpatio.* Ies. LI. 20. — זַעַף, *indignatio.* Ies. XXX. 30. — *חֵמָא, Hebr. Dan. XI. 44. Legerunt חֵמָה, aut voci Hebr. notionem Chald. subjecerunt. — חֲמָא, Chald. Dan. III. 19. ἐπλήσθη θυμοῦ. Conf. Luc. IV. 28. — חֵמָה *excandescentia et virus.* Deut. h XXXII. 24. μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς, cum *veneno* (serpentum) repentium in terra. Ibid. v. 33. θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, *virus* draconum vinum eorum. Vide et Psalm. LVII. 4. ac conf. Sap. XVI. 5. et notata infra in h. v. post Hebr. רֹאשׁ. 2 Reg. XXII. 17. ἐκκαυθήσεται ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, exardescet excandescentia mea in i hunc locum. Vide et 2 Paral. XXXIV. 21. 25. Jerem. IV. 4. Prov. XVI. 15. θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου, excandescentia regis nuncius mortis. Similiter Homerus: θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. Ies. LI. 17. τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, poculum excandescentiæ ipsius. Vide et v. 22. Jer. VII. 19. ὀργὴ καὶ θυμὸς, ira et excandescentia. — k חֲרִי, *æstus.* Deut. XXIX. 24. ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς. — חֲרִי אַף, *æstus iræ.* Exod. XI. 8. — חָרוֹן, *æstus.* Num. XXXII. 14. ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου. Vide et Deut. XIII. 17. Jos. VII. 26. 1 Sam. XXVIII. 18.

a 2 Par. XXX. 8. et conf. Apoc. XVI. 19. Suidas: θυμὸς ὀργῆς. ὁ μὲν γὰρ θυμός ἐξὺς καὶ ὀλιγοχρόνιος· ἡ δὲ ὀργὴ βραδυτέρα μὲν, μονιμωτέρα δέ. Θυμὸν τοίνυν ὀργῆς τὴν ἐπίμονον ἐκάλεσε τιμωρίαν. — חֲרוֹן אַף, *æstus iræ.* Ies. XIII. 13. — כֹּחַ, *vis, robur.* Job. XXIV. 22. Sermo ibi est de ira Dei efficacissima. — כַּעַס, *indignatio.* Ps. VI. 7. ubi θυμὸς non est *fu-*
b *ror Dei*, sed *ægritudo animi, mœror*, qui animi affectus affinis est iræ. Ps. IX. 37. Aqu. et LXX Cohel II. 23. ubi θυμὸς est *ærumna.* Vulgat. *in ærumnis.* Ibid. V. 16. VII. 4. 10. — *מִלְחָמָה, *bellum.* Zachar. X. 4. Legisse videntur מֵחֵמָה, h. e. *ab ira et furore*, abjecto Lamed. — מַטֶּה, *virga.* Ies. X. 26. ubi θυμὸς effectum iræ, h. e. pœnam per me-
c tonymiam notat. — נַהַם, *rugitus.* Prov. XX. 2. Scil. rugitus leonis est index furoris ac iræ. Schol. ibi habet βρυγμοῦ. — נַחַת, *descensus.* Ies. XXX. 30. Non male quoad sensum. — נְּסַס, Chald. *ira*, vel potius verbum Chald. בְּנַס, *irascor.* Dan. II. 12. — נְשָׁמָה, *halitus, flatus, ventus.* Ies. XXX. 33. Halitus si Deo in SS. tribuitur, haud raro
d divinam *iram* et *vindictam* notat, v. c. Job. IV. 9. Psalm. XVIII. 16. — עֶבְרָה, *excandescentia.* Ps. LXXVII. 54. θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν. Conf. Rom. II. 8. 9. Ies. IX. 19. διὰ θυμὸν ὀργῆς κυρίου. Vide et Ies. XIII. 13. — פֶּה, *os.* 2 Reg. XXIV. 3. Significat ibi פֶּה, *decretum, quod Deus iratus protulit.* — *פַּחַת, *fovea.* Thren. III. 47. ubi pro θυμὸς sine
e dubio reponendum est βόθυνος. — קוֹל, *vox.* Job. XXXVII. 2. Vide supra s. v. פֶּה. — קִנְאָה, *zelus.* Ez. XXXVI. 5. — קָצַף, *effervesco.* Lev. X. 6. — קֶצֶף, *fervor.* Num. XVIII. 5. 2 Paral. XXIX. 8. Ies. LIV. 8. ἐν θυμῷ μικρῷ. Vulgat. *in momento indignationis.* Scil. ex præcedenti versu id repetiisse videntur. — רֹאשׁ, *venenum.* Deut. XXXII. 33. θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος, *venenum* aspidum in-
f sanabile. Job. XX. 16. Amos VI. 12. — רָגַז, *contremisco.* Ies. XXVIII. 21. — רֹגֶז, *commotio.* Ies. XIV. 3. — *רְגַז, Chald. idem. Dan. III. 13. — רוּחַ, *spiritus.* Job. XV. 13. Prov. XVIII. 14. ubi רוּחַ de *iræ impetu* interpretati sunt inepte, quanquam negari nequit, רוּחַ interdum *iræ* notionem habere. Zach. VI. 8. — תַּרְעֵלָה, *horror.* Ies. LI.
g 17. 2 Macc. VII. 2. ἄρσενι θυμῷ, masculo *animo.* Sirac. XXVI. 35. θυμὸς, *tristitia, ægritudo animi*, coll. XXX. 25. ubi cum λύπη v. 24. permutatur. Sap. VII. 20. θυμοὶ θηρίων, *naturalis indoles* animalium eorumque *virtutes.* Theognid. v. 367. ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου. Sir. X. 18. ὀργὴ θυμοῦ. 2 Macc.
h XIII. 4. ἐξήγειρε τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου, quod 3 Esdr. II. 8. ita dicitur: ἔγειρε τὸ πνεῦμα. Hesych. θυμὸς, ψυχὴ, ἡ προαίρεσις, ὀξύτης, πνεῦμα, ἐπιθυμία, ὀργὴ, λογισμός.

ΜΕΤΑ' ΘΥΜΟΥ͂ ἭΚΩ, *cum furore venio.* נָסַס, *vexillum erigo.* Ies. LIX. 19. Libere verterunt. Sermo enim ibi est de hoste irruente, adversus quem Jova vexillum erecturus sit.
i

ΘΥΜΟ'Σ ὈΡΓΗ͂Σ et ὈΡΓΗ͂Σ ΘΥΜΟ'Σ, *furor s. excandescentia iræ.* רֹגֶז, *commotio.* Theod. et LXX Job. III. 17. — תְּנוּאָה, *ruptura.* Num. XIV. 34. Vulgat. *ultionem.* Forte ex conjectura, sed contra linguarum usum. Confer Apoc. XVI. 19.

ὈΡΓΗ' ΤΟΥ͂ ΘΥΜΟΥ͂, *ira excandescentiæ.* לָשׁוֹן, *lingua.* Ies.

a XXX. 27. Vide supra s. פֶּה. לָשׁוֹן h. l. *minas* notat.

ΠΛΗ'ΘΟΣ ΤΟΥ' ΘΥΜΟΥ', *magnitudo furoris.* הָמוֹן, *multitudo,* it. *fremitus.* Ies. XXXI. 4.

ΠΝΕΥ'ΜΑ ΘΥΜΟΥ', *spiritus furoris.* יוֹם קָדִים, *dies Euri.* Ies. XXVII. 8. Eurus de omni re perniciosa, qualis Eurus s. ventus b orientalis est, adhibetur. Confer Glassii Phil. S. pag. 1066. seq. — מִלְחָמָה, *bellum.* Zach. X. 4. Vide supra s. v. θυμός.

ΘΥΜΟ'Σ 'ΟΡΓΗ͂Σ 'ΑΚΑΤΑ'ΣΧΕΤΟΣ, *furor iræ, qui coërceri nequit.* זִמָּה, *scelerata cogitatio.* Job. XXXI. 11.

ΘΥΜΟ'Ω, *ad iram concito,* et in pass. θυμόομαι, *excandesco, ira exarc deo, indignor, furo,* et metaph. *valde commoveor.* אָנַף, *irascor.* Aqu. Ps. LIX. 1. — *בַּיָּם, *in mari.* Jerem. XLIX. 23. ἐθυμώθησαν. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. pag. 586. videntur בָּם legisse. Ex mea sententia בַּיָּם prorsus non expresserunt, et ἐθυμώθησαν ad דְאָגָה referendum est. — דְּאָגָה, *anxietas.* Jer. XLIX. 22. — הִתְאַנַּף, Hithp. d Deut. I. 37. ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος, ira exarsit in me Dominus. Vide et Deut. IV. 21. IX. 8. 20. 2 Reg. XVII. 18. — *הִתְמַרְמַר, Chald. quod Theodot. ἐξαγριοῦσθαι vertit, Dan. VIII. 7. sec. cod. Chis. — זָעַם, *indignor.* Dan. XI. 30. — זָעַף, idem. 2 Par. XXVI. 19. — חֵמָה, *excandescentia.* Hos. VII. 5. θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, *furere* ex vino. e Legerunt aliis vocalibus subjectis חֵמַת, aut חָמַת a יָחַם, *irasci.* Theodot. 2 Sam. XXIV. 1. — חָרָה, *exardeo.* Ex. IV. 14. θυμωθεὶς ὀργῇ, ira exardens. Vide et Ex. XXXII. 9. Num. XI. 1. Jos VII. 1. et alibi sæpius. Adde Theod. Job. XLII. 7. ex quo loco apparet, θυμοῦσθαι vocabulis iram s. indignationem significantibus additum per *excandescere* aut *effervescere* vertendum esse. f — חָרָה אַף, *exardeo ira.* Genes. XLIV. 18. μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ne ira exardeas in servum tuum. Num. XI. 33. κύριος ἐθυμώθη σφόδρα ἐπὶ τὸν λαὸν, dominus ira exardebat valde in populum. Vide et Num. XXIV. 10. — *יַחַד, *simul.* Hos. XI. 7. Legerunt יִחַר pro יָחַד, a rad. חָרָה, *excandescere.* — כָּעַס, *indignor.* Hos. XII. 14. ἐθύμωσεν g Ἐφραὶμ, *ad indignationem excitabat* Ephraim, ubi θυμοῦν est i. q. παροργίζειν, quod statim sequitur. — מָאַס, *sperno.* 2 Reg. XVII. 20. Sensum expresserunt. Nam repudiatio erat effectus iræ divinæ. — מָרַט, *expolio.* Ez. XXI. 9. ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι. Pro θυμώθητι Cappellus in Notis Critt. ad h. l. conjicit legendum esse ἑτοιμώθητι, h *sis paratus.* Etenim mox v. seq. מֹרָטָה reddunt iidem ἑτοίμη, ut et v. 11., et quidem bis, ἔδωκε αὐτὴν ἑτοίμην. Sed Bielius monuit, Græcum non esse ἑτοιμοῦσθαι, unde fieri deberet ἑτοιμώθητι, sed ἑτοιμάζεσθαι dicere Græcos, a quo themate fieret ἑτοιμάσθητι. Et v. 28. ib. in cod. Alex. legitur: ῥομφαία, ῥομφαία, ἑτοιμάζου ἐσπασμένη. Vid. L. Bos. Prol. in LXX i Intt. c. 3. Mihi θυμοῦσθαι vernaculo wüthen, *to be revenged for an injury received,* respondere videtur, quod etiam de gladio quandoque adhibetur. — *נִחַם, in Niph. *pœnitet me.* Genes. VI. 7. sec. cod. Alex. et Coton. ἐθυμώθην, quæ vox in Hexapl. Incerto tribuitur, ac ex ἐνεθυμήθην orta esse videtur. — קָצַף, *effervesco.* Lev. X. 16. 2 Reg. V. 11. Theodot. 1 Sam. XXIX. 4. — קָצַר רוּחַ, *angustatur spiritus.* Job. XXI. 4. θυ-

a μωθήσομαι. Bene quoad sensum. — רָגַן, *contremisco*. Ies. XIII. 13. ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, (In Cod. Biörnstähl. legitur σαλευθήσεται, quod merum glossema esse videtur.) cœlum enim commovebitur, metaphora desumta ab homine ira valde perturbato. Theodot. habet: οὐρανὸν θυμώσω, cœlum ad iram concitabo, h. e. *commovebo, turbabo*. Adde b Ies. XXXVII. 29. Sir. XX. 1. ubi θυμοῦσθαι est *irasci occulte*, aut *alere indignationem*.

ΘΥΜΟ'ΟΜΑΙ ΣΦΟ'ΔΡΑ, *valde excandesco*. נִמְלָא חֵמָה, *impleor excandescentia*. Esther. III. 5. V. 9. Conf. Matth. II. 16.

ΘΥΜΩ'ΔΗΣ, *iracundus, furiosus*. *אַל, *non*. Prov. XXXI. 4. θυμώδεις εἰσί. Sc. pro אַל priori legerunt אַף c *impetus et vis est in regibus*. Vide ad h. l. Jaegerum. — אַף, *ira*. Prov. XXII. 14. XXIX. 22. — הִרְגִּיעַ, Hiph. *momentum transigo*. Inc. Prov. XII. 20. θυμώδης. Legit מַרְגִּיעַ, et respexit notionem *commovendi*, de qua videndus Simonis Lex. Hebr. p. 1493. — חֵמָה, *excandescentia*. Prov. XV. 19. — מַרְוֶה, part. Hiph. a רָוָה, *irrigans*. d Prov. XI. 25. ubi θυμώδης originem referre videtur ad מֹרוּחַ, aut potius מַר רוּחַ. Semlerus mavult legere μάθυσος, quod apud Symmachum reperitur. Adde Sirac. VIII. 20. XXVIII. 8.

ΘΥ'ΡΑ, *janua, ostium, porta*. דַּל, per apocopen ex דֶּלֶת. Ps. CXL. 3. Vide tamen Michaëlis Suppl. p. 443. — דֶּלֶת. Ps. LXXVII. 27. e θύρας οὐρανοῦ ἀνέῳξε, januas cœli aperuit. Suidas ex Theodoreto ad h. l. θύραι οὐρανοῦ, ἡ ἄνωθεν χορηγία, μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ταμιείων. Zach. XI. 1. διάνοιξον, ὁ Λίβανος, τὰς θύρας σου, aperi, O Libane, *ostia* tua. Al. 1 Sam. XXI. 13. ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πύλης, ad *valvas* portæ. — חַלּוֹן, *fenestra*. Incert. Genes. VIII. 6. τὴν θύραν. Scharfenbergio ad h. l. f hæc versio, si sana est lectio, tribuenda videtur Theodotioni, qui VI. 16. צֹהַר, cui h. l. respondet חַלּוֹן, vertit θύραν. Idem tamen in seq. e Cat. Niceph. et Hieron. Quæst. ad h. l. docere conatus est, hanc versionem potius vitiosam lectionem Codd. quorundam Vers. Alex. esse. Θυρίον de *fenestra* legitur apud Alciphr. I. 23. III. 30. — *כַּף, *manubrium*. Inc. Cant. V. g 5. ubi non χεῖρας reponendum est pro θύρας, ut nonnulli (v. c. Semlerus) voluerunt, sed כַּף præter notionem *manus* habet etiam hanc, ut *omne quod incurvatum est* significet, speciatim *manubrium, quo januæ aperiuntur*. Vulgat. *pessulum ostii mei*. — *מָבוֹא, *introitus*, h. l. *locus introitus, janua, porta*. Syrus Jer. XXXVIII. 14. — מֶחֱזָה, *fenestra*. h 1 Reg. VII. 5. — *מִכְסֶה, *operimentum*. LXX sec. cod. Coton. Gen. VIII. 13. ubi alii libri habent στέγην. — סַף, *pelvis*, it. *limen*. Exod. XII. 22. 2 Reg. XII. 13. ubi Grotio loco θύραι legendum videtur θυαί, h. e. *thuribula*. — פִּתּוּחַ, *sculptura*. Ps. LXXIII. 7. Legerunt פְּתָחֶיהָ, a פֶּתַח. — פֶּתַח. Gen. VI. 16. XVIII. 1. 2. 10. Prov. V. 8. μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις οἴκων αὐτῆς: quæ verba mihi ita restituenda esse videntur: μὴ ἐ. προθύροις ὁ. α. quam lectionem, sed vitiose scriptam προθύραις, in margine notavit Breitingerus. Symm. Hos. II. 17. εἰς θύραν ἐλπίδος, *causam* salutis, coll. Act. XIV. 27. — *צֹהַר. Theod. Gen. VI. 16. — שַׁעַר, *porta*. Ex. XXXV. 17. XL. 30. Job. V. 4. et alibi. — תְּרַע, Chald. Dan. III. 27. Sirac.

XXI. 23. ἀπὸ θύρας, *per rimas ostii aut fenestræ*, h. e. rustice et curiose prospiciet in domum. Vulg. *fenestram* habet. 2 Macc. I. 16.

ΘΥΡΕΟ'Σ, *scutum*. כִּידוֹן, *lancea*. Symmach. Job. XLI. 21. θυρεοῦ. — מָגֵן. 2 Sam. I. 21. 2 Reg. XIX. 32. Cant. IV. 4. — עֲגָלָה, *plaustrum*. Psalm. XLV. 9. θυρεούς, sensu eodem. Præterea עָגַל *omne* notat, *quod est in rotundum convolutum et inflexum*, ut adeo fortasse inde voci עֲגָלָה *scuti* notionem subjecerint. — *צִנּוֹת, *spinæ, hami*, a צֵן. Aqu. Amos IV. 2. Deduxit a צִנָּה, quod *omne* notat, *quod corpus protegit*, speciatim *clypeum* et *hastam*. — צִנָּה. 1 Sam. XVII. 42. 1 Par. XII. 8. 34. 2 Paral. IX. 15. et alibi. — צִנָּה וּמָגֵן, junctim. Ez. XXIII. 24. — שְׁלָטִים, plur. 2 Paral. XXIII. 9.

ΘΥΡΕΟΦΟ'ΡΟΣ, *scutifer, scutatus*. צִנָּה, נֹשֵׂא, *ferens scutum*. 1 Par. XII. 24.

*ΘΥΡΕΟ'Ω, *scuto protego*, i. q. ὑπερμάχομαι καθάπερ ὅπλον. גָּנוֹן, *protegendo*. Aqu. Ies. XXXI. 5. θυρεῶν. Sic quoque apud auct. Vers. Venetæ Prov. IV. 9. pro θυρεώσει σοι, quod Hebr. תְּמַגְּנֶךָּ respondet, θυρεώσει σοι reponendum est.

ΘΥΡΙ'Σ, *fenestra*, q. d. *ostiolum*. אֲרֻבָּה, *cataracta, columbarium*, uti vulgo vertunt, vel potius *foramen, fenestra*. Ies. XXIV. 18. Symm. Theod. Ies. LX. 8. Aqu. Symm. Genes. VII. 11. — חַלּוֹן, *magna parietis apertura, fenestra*. Gen. VIII. 6. ubi tamen pro θυρίδα, quod habent nostra exempla emendatiora, Hieron. Quæst. ad h. l. θύραν, *januam*, legisse videtur. Ibid. XXVI. 8. διὰ τῆς θυρίδος, per *fenestram*. Vide et Jer. XXXII. 14. Joël. II. 9. et conf. Act. XX. 9. Ezech. XL. 17. θυρίδες κρυπταί, *fenestræ occultæ*. Conf. κρυπτός. — כַּו, Chald. *foramen in pariete, fenestra*. Dan. VI. 10. — צֹהַר, *tectum*. Theod. Gen. VI. 16. Deduxit a צָהַר, *splenduit*. — שֶׁלַח, *missile*. Al. Joël. II. 8. διὰ τῶν θυρίδων, teste L. Bosio. Sed verba hæc e commate sequente huc migrarunt, ac pertinent ad בְּעַד הַחַלּוֹנִים, *per fenestras*. Adde Tob. III. 12. ubi θυρὶς est *fenestra in superiore parte domus* (coll. v. 25.), quæ templum versus spectabat. Cf. Dan. VI. 11.

ΘΥ'ΡΣΟΣ, *thyrsus, ramus frondosus, hastula frondibus vestita in honorem Bacchi quondam gestata*, ac in universum: *quicquid sic in altum assurgit, ut aliquo modo acuminetur*. Judith. XV. 15. ubi vid. Grotius. 2 Macc. X. 7. Gloss. MS. in Sap. Sal. θύρσων, λαμπάδων. Hesych. θύρσοι, κλάδοι, λαμπάδες, λύχνοι. Heinsius in Arist. Sacr. p. 14. et Grotius ad Judith. l. c. vocem ab Hebr. תִּרְזָה, *pinus*, derivant.

ΘΥ'ΡΩΜΑ, *janua, ostium*. דֶּלֶת, idem. 1 Par. XXII. 3. 2 Par. III. 7. et alibi. — מֶחֱזָה, *fenestra*. 1 Reg. VII. 5. — פּוֹת, *cardo januæ*. 1 Reg. VII. 50. — פֶּתַח, *janua*. 1 Reg. VI. 30. VII. 5. et alibi. — שַׁעַר, *porta*. Ez. XL. 50. Sir. XIV. 24. 2 Macc. XIV. 43.

ΘΥΡΩΡΟ'Σ, *janitor, ostiarius*. בּוֹא עַד תּוֹךְ, *venio in medium*. 2 Sam. IV. 6. N. L. — פְּקֻדָּה, *præfectura*. Ezech. XLIV. 11. Sed ibi θυρωροὶ respondet potius formulæ מִשְׁ שֹׁעֵר — יָתִים פְּקֻדּוֹת. 2 Reg. VII. 11. Esdr. X. 24.

ΘΥΣΙ'Α, *hostia, sacrificium*, etiam *epulum ac profana manducatio*. אִשֶּׁה, *ignitum, igne absumendum*. Levit. I.

a 9. II. 2. 3. XXI. 6. 21. — זִבְחוֹת, infin. Lev. IX. 4. Mal. I. 8.—*זֹבֵחַ, partic. Ps. L. 23. Legerunt זֶבַח.— זֶבַח. Gen. XXXI. 54. XLVI. 1. et alibi passim. Exod. XXIV. 5. *θυσίαι σωτηρίου*, victimæ, quibus gratiæ Deo ob salutem ab eo acceptam agebantur. — זְבָחִים. Hos. IV. 20. חֵלֶב, *adeps.* 1 Reg. VIII. 65. — מְנוּחָה, *quies.* 2 Sam. XIV. 17.

b Zach. IX. 1. In utroque loco legerunt מִנְחָה. — מִנְחָה, *oblatio, munus.* Gen. IV. 3. 5. Exod. XXIX. 41. Lev. II. 1. ubi loco *δῶρον θυσίαν*, quod fere omnes libri habent, e Cod. Oxon. reponendum est *δῶρον θυσίας*. Idem valet de v. 4. Jud. VI. 18. de *epulo* ac *profana manducatione* adhibetur, ubi vid. Bonfrerius. Dan. II. 45. sec. cod. Chis. — נִיחוֹחַ,

c *quies, suavitas,* it. *sacrificium.* Levit. XXVI. 31. — עֹלָה, *holocaustum.* Exod. X. 25. Job. I. 5. Ez. XLIV. 11. — רֹאשׁ, *caput.* Job. XX. 6. Hic de conciliatione utriusque vocis ne cogitari quidem poterit: potius auctor hujus versionis ineptum interpretem egit, et quia in antecedentibus donorum mentionem fecerat, ubi de sublimitate sermo erat,

d sibi ipsi male constans *capiti* substituit *sacrificium.* — תָּמִיד, *juge*, sc. *sacrificium.* Dan. VIII. 11. 12. 13. 3 Esdr. I. 12. in Hebr. קֳדָשִׁים, *sancta.* 2 Par. XXXV. 13.

ΘΥΣΙΑ'ΖΩ, *sacrifico.* אִשֶּׁה, *ignitum, igne absumendum sacrificium.* Levit. XXIV. 9. — דְּבַח, Chald. Esdr. VI. 3. — זָבַח. Ex. XXII. 20. 2 Sam. XV. 12. et alibi sæpius.

e Aqu. Symm. 1 Reg. XI. 8. — זֶבַח, *sacrificium.* Lev. VII. 6. Sirac. XXXI. 7. *θυσιάζουσιν αὐτῷ* sec. Compl. qui aurum tanquam idolum numenve suum colunt. Sir. XXXV. 1. *θυσιάζων σωτηρίου*, sc. *θυσίαν*, immolans hostiam pro salute, coll. Ex. XXXII. 6. Sirac. XXXV. 2. *θυσιάζων αἰνέσεως*, sc. *θυσίαν*, offerens sacrificium laudis.

ΘΥΣΙ'ΑΣΜΑ, *sacrificium.* אִשֶּׁה,

f *ignitum.* Inc. ac LXX Exod. XXIX. 18. — דִּבְחִין, plur. Chald. Esdr. VI. 3. — זֶבַח. Ex. XXIII. 18. XXXIV. 25. et alibi. Soph. III. 10. sec. Compl. — מִנְחָה. Lev. II. 13. Num. XVIII. 9.

ΘΥΣΙΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *altare, in quo sacrificatur.* בָּמָה, *excelsum.* 2 Par. XIV. 5. — דַּשֵּׁן, infin. *decinerare.* Ex. XXVII. 3.—כַּפֹּרֶת, *propitiato-*

g *rium.* Levit. XVI. 14. — *כַּפְתּוֹר, *sphærula.* Amos IX. 1. sec. libros nonnullos *θυσιαστήριον*, quam lectionem Arabs quoque expressit: Legerunt כַּפֹּרֶת. Vide infra s. v. *ἱλαστήριον.* — מִזְבֵּחַ, *altare.* Genes. VIII. 20. XII. 7. 8. et alibi sæpissime. — *מַצֵּבָה, *statua, monumentum erectum.* Hos. III. 4. ubi non legerunt מִזְבֵּחַ, sed *altare* מַצֵּבָה ab *erigendo*

h dictum opinati sunt. V. Spencer. de Legibus Hebr. Ritual. III. 3. p. 336. Legitur præterea Joël. I. 9. apud LXX, ubi *θυσιαστηρίῳ* ante *κυρίου* sensus causa de suo addiderunt.

ΘΥ'ΤΗΣ, *augur, haruspex, extispex, qui ex victimis dissectis divinat.* גָּזְרִיא, Chald. *divinus.* Dan. IV. 4. *θύτας.* — גָּזְרִין, plur. Chald. *divini.*

k Symm. Dan. II. 27. *θύτας.* Hesych. *θύτης, μάντις, ἱεροσκόπος.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *θύτης, ἱερεύς.* Glossæ: *θύτης, immolator, popa.* Conf. Hieron. ad Dan. II. 27. et Drusium in Fragm. p. 1215.

ΘΥ'Ω, *macto, sacrifico, victimam offero.* *הֵנִיחַ, *pono.* Jud. VI. 18. ubi vel sensum expresserunt (nam sermo ibi est de sacrificio, ac *ponere sacrificium* est *offerre*), vel, quod magis vero accedere videtur, pro *θύσω* legendum est *θήσω*, quod reli-

qui libri habent. Vide ad h. l. Bosfrerium. — זָבַח, *macto, sacrifico.* Gen. XXXI. 54. ἔθυσεν θυσίαν, *victimam offerebat.* 1 Sam. XXVIII. 24. ἔθυσεν αὐτὴν, *mactabat* illam. 1 Reg. I. 25. ἔθυσεν μόσχους, *immolabat* vitulos. — *זֶבַח, *victima.* Hos. XIII. 2. ubi loco זֹבְחֵי perperam legerunt זִבְחוּ. — טָבַח, *macto.* 1 Sam. XXV. 11. Jerem. XI. 19. — עָבַד, *servio,* quod etiam de *cultu religioso* adhibetur. Ex. X. 7. ubi alii pro θύσωσι habent λατρεύσωσι. — *עָשָׂה, *facio,* etiam *sacrifico.* 2 Sam. XII. 4. ubi nonnulli libri habent θῦσαι καὶ ποιῆσαι, et actio necessario antecedens sensus caussa additur. — קָטַר: הִקְטִיר, Pih. et Hiph. *adoleo.* 2 Par. XXV. 14. XXVIII. 3. Jer. I. 16. — שָׁחַט, *macto.* Ex. XII. 21. θύσατε τὸ πάσχα, *mactate* agnum paschalem. Vide et 2 Par. XXX. 15. XXXV. 6. 11. et conf. 1 Cor. V. 7. — שְׁחִיטָה, *mactatio.* 2 Par. XXX. 17.

ΘΩΡΑΚΙ'ΖΟΜΑΙ, *thorace* seu *lorica munior, armor,* unde partic. τεθωρακισμένος, *loricatus.* 1 Macc. IV. 7. παρεμβολὴν τεθωρακισμένην, *castra cincta,* seu: *bene munita.* Conf. Syrum, et cap. VI. 43. Vide quoque ad h. l. I. D. Michaëlis. 1 Macc. VI. 35.

ΘΩΡΑΚΙΣΜΟ'Σ, *loricatio.* 2 Macc. V. 3.

ΘΩ'ΡΑΞ, *thorax, lorica.* מַד, *mensura,* it. *vestimentum.* Inc. et LXX sec. ed. Compl. 1 Sam. XVII. 39. coll. v. 38. — מִכְלוֹל, *perfectio.* Ez. XXXVIII. 4. Vox Hebr. *omne armorum genus* h. l. significat ut Kimchius interpretatur. Præterea per θώρακα intellegitur lorica cataphractorum, quæ a collo ad genua usque demittitur, atque ita οὐ τὰ στέρνα μόνον, ἀλλὰ καὶ σῶμα τὸ ἄλλο ἅπαν τεθωράκισται. — סִרְיוֹן, *lorica.* Jerem. XLVI. 4. — רֶסֶן, *frænum.* Job. XLI. 5. Legerunt שִׁרְיֹנָךְ. Hæc enim vox ita ab illis verti solet. — שִׁרְיָה. Job. XLI. 18. — שִׁרְיָן. 1 Reg. XXII. 34. Ies. LIX. 17. — שִׁרְיוֹן. 1 Sam. XVII. 5. 38. 2 Par. XXVI. 14. Neh. IV. 16. Sap. V. 19. ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, induet tanquam thoracem justitiam. Conf. Eph. VI. 14. Gloss. MS. in Sap. θώρακα, πολεμικὸν ἔνδυμα, ἁλυσιδωτόν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. Θώραξ, ὅπλον, στήθους σκεπαστήριον, λωρίκιον. Confer Homer. Il. Γ, v. 332. et Feithii Antiqu. Homer. Lib. IV. c. 8. pag. 337.

I

ἸΑ'. Vox ipsa Hebr. יָהּ, *Dominus.* Ps. LXVII. 4. διὰ τοῦ Ἰὰ, et ἐν τῷ Ἰά. Inde apud Hesychium: Ἰά, δασυνόμενον τὸ ἄλφα, καὶ ὀξυνόμενον (Sic enim bene legit et distinguit Fullerus Miscell. Sacr. Lib. IV. c. 14. p. 506. pro Ἴα, δασυνόμενον, τὸ ἄλφα. καὶ ὀξυνόμενον) τὸν Θεὸν σημαίνει καθ' Ἑβραίους. Vide Potterum ad Clement. Alex. Strom. p. 666.

ἽΑ. Ita Syrus reddit הֵידָד הֵידָד, quæ est jubilationis vox calcantium uvas in torculari. Jer. XLVIII. 33. Sine dubio scribendum est ἰὰ, *vox, clamor.*

*ΙΑΒΕ'. יְהוָה. *Samar.* Ex. VI. 2. Vide ad h. l. Theodoretum ac supra s. ἀϊά.

ἼΑΜΑ, *sanatio, remedium.* אֲרֻכָה,

a medela. Ies. LVIII. 8. ubi neglegentes librarii pro ἰάματα scripserunt ἱμάτια, quam corruptam scripturam, jam ab Hieronymo notatam, secuti sunt Tertullianus, Cyprianus, Ambrosius, Augustinus. Jer. XXX. 14. — טַל, ros. Ies. XXVI. 19. Ita Bielius. Sed referre mallem ad אוֹרָה, malva, quæ erat herba medica primaria. Confer Celsii Hierobot. b T. I. p. 460. seq. Cocceius in Lex. Hebr. conjicit, eos אָסוּת legendum putasse. Vide Michaëlis Syntagma Commentatt. P. II. p. 163. seq. — מִלָּה, sermo. Job. XXIII. 5. ubi loco ἰάματα sine dubio scripserunt ῥήματα. — מַרְפֵּא. 2 Par. XXXVI. 16. Cohel. X. 4. ubi etiam Aqu. et Theod. ἴαμα habent, quod h. l. c sensu metaphorico accipiendum erit, ut sit mansuetudo. Certe Symm. habet σωφροσύνην. Jer. XXXIII. 6. — רְפָאָה. Jer. XLVI. 11. Sap. XI. 4. ἴαμα δίψης, remedium sitis, h. e. aqua. Ibid. XVI. 9. οὐχ εὑρέθη ἴαμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν. Hesychius: ἴαμα, θεραπεία.

ἸΑΜΕΙ'Μ, et ἸΑΜΕΙ'Ν. Ipsa vox Hebr. הַיֵּמִם, ut videtur, quæ mulos, d sec. alios thermas notat. (Cf. Scacchi Sacr. Elæochrism. Lib. III. c. 27.) Gen. XXXVI. 24. ubi LXX et Theod. τὸν ἰαμείν, et Aqu. τοὺς ἰαμεὶμ. Diodorus: ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος τὸν ἰαμεὶν ὕδωρ βούλονται λέγειν, αὐτὶ τοῦ, εὗρε πηγὴν ἐν ἐρήμῳ· οἱ δὲ ἑρμηνεύσαντες αὐτὴν πως τὴν λέξιν Ἑβραϊκὴν τεθείκασι. Fortasse tamen conferri possunt Græca ἰαμεναὶ aut εἰαμεναὶ, aut ἰαμνοὶ, quæ e loca humecta et irrigua notant. Plura de hac voce vide apud Drusium in Fragm. p. 227. Bochartum Hieroz. P. I. L. II. Pfeiferum Dub. Vexat. p. 192. seq. et Massonum Hist. Crit. Reip. Lit. T. III. p. 198. seq.

ἸΑΜΙ'Ν. Hebr. יָעִים, scopæ, palæ. 2 Reg. XXIV. 34. In Gloss. MSS. Barocc. in L. 4 Reg. corrupte scribitur Ἰαμὴν, in Cod. autem Fabricii Ἰαμεὶν, exponitur autem utrobique per ἀγκιστρα, κρεάγρας. f

ἸΑ'ΝΘΙΝΟΣ, janthinus, violaceus, purpureo colori similis. Non est inter janthinum colorem et hyacinthinum discriminis quidquam, vel, si sit, usque adeo id exiguum est, ut nihili censendum sit. תַּחַשׁ, phoca, taxus, etiam coloris genus secundum Bochartum et Bynæum. Aqu. Symm. Theodot. et LXX sec. Oxon. g et Ald. Ex. XXV. 5. δέρματα ἰάνθινα, pelles janthinæ. Aqu. Symm. Ez. XVI. 10. ὑπέδυσά σε ἰάνθινα, sc. ὑποδήματα, calceavi te calceamentis janthinis. Hieronymus ad h. l.: Calceavi te hyacintho vel, ut alii, janthino: cum loti fuerint pedes et omni sorde purgati, calceantur hyacinthinis vel, ut alii, janthinis, quod utrumque aërei et κυανέου coloris est, ut rapiantur in occursum Domini in aërem, et ad cœlestia regna festinent. h Hesych. Ἴανθον, ἄνθος, καὶ χρώματι πορφυροειδές. Ubi Salmasius: Unde janthinæ vestes Latinis. Mentio harum vestium fit apud Plinium H. N. L. XXI. c. 6.

ἸΑ'ΟΜΑΙ, sano, medeor, juvo, malo libero, item metaphorice peccata remitto. *הִתְלַהְלֵהַּ, ludo, colludo, jocor. Prov. XXVI. 18. Vulgo οἱ ἰώμενοι, h. e. ægroti, a medico curandi, insani, furiosi, ut ab Int. Arab. explicatur. Arab. وله, i mente correptus fuit, unde واله, insanus. Grabius (quem etiam Henslerus secutus est) supposuit οἱ πειρώμενοι, acceptum a Symmacho. Jaegerus ad ductum Schultensii ac recentissimorum Intt. conjicit εἰρωνευόμενοι, ironiam intellegens insidiosam callide illudentium. Vide Theoph. Char. 1. Mihi οἱ ἰώμενοι metaphorice esse videtur, qui emendatione egent, h. e. malis moribus imbuti, κακοηθιζόμενοι, ut Aquila interpretatus est. Vide quoque Mi-

chaëlis Suppl. p. 1412. — חָבַשׁ, *obligo.* Ies. XXX. 26. LXI. 1. — חִיָּה, Pih. *vivifico.* Neh. IV. 2. — מַרְפֵּא, *sanatio.* Prov. XII. 19. — סָלַח, *condono.* 2 Par. VI. 30. — רָפָא. Genes. XX. 17. Exod. XV. 26. 2 Par. VII. 14. ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν, propitius ero peccatis illorum, et *malis liberabo* terram illorum. 2 Par. XXX. 20. κύριος ἰάσατο τὸν λαὸν, Dominus sanabat populum, h. e. *peccata remittebat* populo. Vide et Ies. VI. 10. LVII. 18. 19. Jerem. XVII. 14. Hos. VII. 1. et confer Lex. N. T. s. h. v. Hos. XI. 4. οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι ἰάσομαι αὐτοὺς, non agnoscebant, quod *juvarem* illos. — רָפָה, *remitto.* Job. XII. 21. Permutarunt invicem רָפָה et רָפָא. Idem valet de versione Inc. Psalm. XLV. 11. qui, ἰάθητε vertens, הַרְפּוּ, (h. e. *cessate,* sc. a bello inferendo Israëlitis) derivavit sine dubio a רָפָא, *mederi.* — שׁוּב, *redire facio.* Deut. XXX. 3. ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου. Scil. captivitas erat pœna peccatorum, adeoque reductio e captivitate bene remissio peccatorum dici poterat. — *שָׁמַר. Inc. Prov. XIV. 3. Usus fortasse est voce ἰᾶσθαι, quia in antecedentibus sermo erat de baculo vulnera infligente, quæ sanari dicit a sapientibus. 4 Macc. III. 10. ἰάσασθαι τὴν δίψαν, sitim *sedare.*

ΜΗ' 'ΙΑ'ΟΜΑΙ, *non sano.* הִתְרַפָּה Hithp. *remisse me gero.* Proverb. XVIII. 9. μὴ ἰώμενος. Vulgo statuunt, eos deduxisse a רָפָא, inserto μὴ, sententia ita postulante. Certe ita judicat Vogelius ad h. l. Sed mihi lectio ipsa est admodum suspecta. Absonum enim est dicere *non se sanare in operibus suis.* Suspicor itaque, omisso αὐτὸν, aut supplendo ἑαυτὸν (cum Alex. Ald. et Compl.), reponendum esse μὴ ἑμένος ab ἵημι, quod est i. q. ἀνιμένος, qua voce Theodotion h. l. usus est.

*'ΙΑΡΕΙ'Μ. Est ipsa vox Hebr. יָרֵב. Hos. V. 13. X. 16. Metuo, ne μ sit scriptum pro β.

"ΙΑΣΙΣ, *sanatio, sanitas,* ac metaphorice *remissio peccatorum,* et *emendatio animi,* etiam *remedium.* אֲרֻכָה, *prolongatio vitæ, sanatio.* Jerem. VIII. 22. — כֵּהָה, *hebetatio.* Nah. III. 19. οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ αὐτῶν. Bene quoad sensum et ob contextam orationem. כֵּהָה h. l. est metaph. *mitigatio.* — מִבְטָח, *fiducia,* etiam *id, in quo confiditur,* per quod LXX Job. XVIII. 15. *sanitatem,* vel *spem vitæ longæ* intellexerunt. — מַרְפֵּא. Prov. IV. 22. XV. 4. XVI. 24. XXIX. 1. In posteriori loco ἴασις est *emendatio animi.* — מְתֹם, *perfectio.* Ps. XXXVII. 3. 7. — רֹעֶה, part. *pastor.* Zach. X. 2. Legerunt רֹפֵא, aut רֹפֶה pro רֹפֵא. — רִפְאוּת. Prov. III. 8. — רְפוּאָה, *medicamentum.* Ezech. XXX. 21. Præterea legitur Ies. XIX. 22. ubi tamen vox ἰάσει mihi e versione Symmachi irrepsisse videtur, nihil enim ei respondet in textu Hebr. Apud Symmachum Job. XXXIV. 16. verba εἰς ἴασιν, quæ quoque in textu Hebr. non reperiuntur, addita esse videntur omnis ambiguitatis tollendæ causa, quia ἐνιδέω alio quoque sensu usurpatur. Sir. III. 27. οὐκ ἔστιν ἴασις, non est *remedium* (conf. XXI. 4. et Sap. II. 1.), h. e. *non averti ac removeri potest.* Ibid. XXVIII. 2. homo homini non condonat, καὶ παρὰ κυρίου ζητεῖ ἴασιν, et tamen vult a Deo *remissionem peccatorum* impetrare. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sap. II. 1. οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου, nullum est mortis *remedium.* Vulgat. mire: *refrigerium.* Fingere posset hic quis-

a piam vocem ἴασις ab ἰαίνομαι, refrigeror, lætitia perfundor.

*ΊΑΣΙΣ ΚΡΊΣΕΩΝ ΣΚΗΝΑΊ, medicina judicii tabernacula. רַעְמְסֵס סֻכֹּתָה, Rahmeses in Succoth. Inc. Exod. XII. 37. ubi vid. Montf.

ἸΑΣΜΌΣ, cantus calcantium in torculari. Formata est vox ab ἰά, ἰά, quæ secundum Syrum vox erat jubilationis calcantium in torculari. b הֵידָד, idem. Aqu. Jer. XXV. 30. ubi vid. Montf. L. Bos. pro ἰασμὸς legendum censet αἰασμὸς, quod lamentationem et lugubrem cantum significat, ἀπὸ τοῦ αἰάζειν, lamentari, quod est ab αἴ, heu. Grabius legendum conjicit οἰασμός.

* ἸΑΣΌΔ. אָצַל, Asal. Zach. XIV. 5. Mansit vox Hebr. Græce in LXX Ἀσὴλ, atque sic Itala (usc que ad Asel), Λ et Δ confusis. In Eusebii Demonstr. Evang. Lib. VI. recte legitur Ἀσαὴλ, ut et in excusis antiquioribus LXX Intt. Narrat Hieronymus, etiam Aquilam habere Ἀσὶλ.

ἼΑΣΠΙΣ, jaspis. Gemmæ genus, cujus etsi multæ recenseantur species, in eo tamen conveniunt Plinius XXVII. 9. Isidorus XVI. 7. d Franc. Rueus L. II. c. 1., primariam ejus speciem, quæ grammatias vel polygrammos appellatur, e virentibus gemmis esse, affinemque smaragdo, cui Plinius transversam lineam albam adscribit. יָהֲלֹם, adamas. Exod. XXVIII. 19. XXXIX. 9. — כַּדְכֹּד, pyropus. Ies. LIV. 12. ubi Symmach. χαρχηδόνιοι. Conf. Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. e Lib. II. c. 19.

* ἸΑΤΉΣ, medicus, sanans, ac metaph. qui opem fert, seu adjuvat. רֹפֵא, sanans. Job. XIII. 4. ἰαταὶ κακῶν πάντες. Ἰαταὶ κακῶν Montfauconio sunt curatores malorum, mihi vero: qui mendacia adjuvant omni modo, concinnandis nempe mendaciis. Vulgatus, si vere secutus est LXX, nec Symmachi versionem, transtulit: cultores perverso-f rum dogmatum. Fortasse tamen loco κακῶν reponendum est κακοὶ, ac statuendum, omissa esse in LXX verba טֹפְלֵי שֶׁקֶר, ac coaluisse duas versiones ad רֹפְאֵי אֱלִל pertinentes. Nec admodum repugnarem, si quis statueret, in LXX transpositas esse sententias, hoc modo in ordinem redigendas: ὑμεῖς δέ ἐστε ἰαταὶ κακῶν καὶ ἰατροὶ ἄδικοι πάντες, ut ἰαταὶ κακῶν ad טֹפְלֵי שֶׁקֶר referendum g sit. (Cæterum ἰατὴς ab ἰάομαι, ut ὀρατὴς ab ὁράομαι, descendit, atque ἰατροὶ, quod Ald. offert, ex Symmachi reliquiis in versionem Alex. migravit. K.)

ἸΑΤΡΕΊΑ, medicatio, curatio. מַרְפֵּא, idem. 2 Par. XXI. 18. — תְּהִלָּה, laus. Jerem. XLVIII. 2. ubi fortasse loco תְּהִלַּת legerunt תְּעָלָה (Jerem. XXX. 13. XLVI. h 11. Alex. ὠφέλεια), quod ab הוֹעִיל derivarunt, aut vocem Hebr. per metonymiam de objecto laudis intellexerunt.

ἸΑΤΡΕΙ͂Α, scil. δῶρα vel μισθώματα, præmia, quæ medico dantur. רַפֵּא יְרַפֵּא, curando curo. Exod. XXI. 19. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἰατρεῖα (Sic enim legendum videtur pro Ἰατρία), ὁ μισθὸς τῆς θεραπείας. Ἰάτρεια (Sic enim et hic reponendum videtur pro Ἰατρία) δὲ ἡ γυνὴ, ἡ ἔχουσα τὴν ἐπιστήμην. Conf. i Pollucem L. IV. segm. 177. et L. VI. segm. 186.

ἸΑΤΡΕΎΩ, medeor, curo, sano. הִתְחַבֵּא, Hithp. latito. 2 Par. XXII. 9. ἰατρευόμενον. Ita, sine dubio decepti v. 6. aut ex mera conjectura transtulerunt. — רָפָא 2 Reg. VIII. 29. IX. 15. 2 Paral. XXII. 6. et alibi. — רְפָאוֹת, curatio. Jer. XXX. 11.

ἸΑΤΡΌΣ, medicus. חֹבֵשׁ, part.

obligans. Aqu. Ies. III. 5. ἰατρός. — מְטַפֵּל, part. *concinnator*. Job. XIII. 4. Vide s. v. ἰατής. — מַרְפֵּא, *sanatio*. Proverb. XIV. 32. ἰατρὸς καρδίας, ubi pro מַרְפֵּא לֵב legerunt מְרַפֵּא לֵב. — רֹפֵא, partic. 2 Par. XVI. 12. Job. XIII. 4. Jer. VIII. 22. — רְפָאִים, plur. *mortui*. Ps. LXXXVII. 11. Ies. XXVI. 14. In utroque loco mire legerunt רֹפְאִים. Vide ad posteriorem locum Montfauconium. Sir. X. 10. μακρὸν ἀῤῥώστημα σκώπτει ἰατρός. Si lectio sana est, nec loco σκώπτει reponendum κόπτει, loco ἰατρὸς scribendum erit ἰατρὸν, hoc sensu: gravis et inveteratus morbus medici est ludibrium, vel: medici artem plane eludit, aut: non est in morbo facilis medicina vetusto.

*ΙΒΙΣ, *ibis*, avis Ægyptiaca Judæis prohibita, auctor clysteris, serpentibus infesta, eaque in duplici genere nigra et candida. Vid. Plinius VIII. 27. ac Prolegomena ad H. Stephani Thes. L. Gr. (Ed. Lond.) Tom. I. Vol. 2. fol. CCXXI. seq. יַנְשׁוּף, *noctua, avis quæ noctu vagatur ac volat*, a נֶשֶׁף, *crepusculum*. Levit. XI. 17. ubi vid. Rosenmüllerus. — תִּנְשֶׁמֶת, *monedula*. Deut. XIV. 16. nisi forte, errore librariorum, verba Græca illic transponenda sint, cum in hoc etiam loco יַנְשׁוּף commemoretur. Lex. Cyrilli MS. Brem. *Ἶβιν, ὄρνεον ἰσωφάγον.

ἸΓΝΥΆ, seu ἰγνύη, *poples, posterior genus pars*, a γόνυ, quod ibi sit ἴα γόνατος, *vis genu*. סְעִיף, *cogitatio*. 1 Reg. XVIII. 21. ubi LXX mera conjectura ducti, ac veram vocis Hebr. notionem ignorantes, reddiderunt ταῖς ἰγνύαις. Vulgat. *in duas partes*, respiciens Arab. شعب, *divisit*. LXX fortasse rationem habuerunt eorum, quæ ibidem v. 26. leguntur. Hesych. ἰγνύα, ψυχὴ, ἢ τοῦ γόνατος ὄπισθεν μέρος, ubi vide Intt. Confer quoque Tittmann. ad Zonar. col. 1084.

ἸΔΈΑ, *forma, species, similitudo, vultus*. דְּמוּת, *similitudo*. Gen. V. 3. κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, juxta *similitudinem* vel *imaginem* suam. — מַרְאֶה, *visus, vultus*. Dan. I. 13. αἱ ἰδέαι ἡμῶν, *vultus* nostri. Vide et v. 15. Symm. Job. XL. 27. Inc. Lev. XIV. 37. et conf. 2 Macc. III. 16. Sic et de *facie* et *forma hominis* vocem apud optimos scriptores Græcos occurrere, contra Thomam Magistrum ostendit Alberti ad Matth. XXVIII. 3. p. 163. et 305. Hesych. ἰδέα, ἡ ὁμοιότης, μορφὴ, εἶδος, καὶ τὸ ἐλάχιστον σῶμα, θεωρία. 4 Macc. I. 14. πόσαι αἱ τῶν παθῶν ἰδέαι. Ibid. v. 18. σοφίας ἰδέαι, sapientiæ *partes*.

*ἸΔΙΘΟΥ̓Ν. Ipsa vox Hebr. יְדוּתוּן. Aqu. Symm. et LXX Ps. LXI. 1. Reponendum autem est Ἰδιθοὺμ, ut legitur apud Eusebium in Comm. ad h. l., Theodoretum et in Cod. Vat. ab Adlero collato. Conf. Opuscula Critica p. 218.

*ἸΔΙΌΓΡΑΦΟΣ, *manu propria exaratus*. Psalm. CLI. inscr. ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυίδ.

ἸΔΙΟΠΟΙΈΟΜΑΙ, *proprium mihi facio, vindico, mihi concilio*. גָּנַב, *furor*. 2 Sam. XV. 6. ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλὼμ τὰς καρδίας υἱῶν Ἰσραὴλ, *sibi conciliabat* Absalom animos filiorum Israël. Schol. Soph. Electr. 687. et Aristoph. Equit. v. 1053.

ἼΔΙΟΣ, *proprius, suus, privatus*. בָּרוּךְ, part. Pah. *benedictus*. Prov. V. 18. ἰδία. Legerunt לְבַדְּךָ. Ita quoque Arabs. Jaegerus conjicit legendum ἡδεῖα, quæ ingeniosa conjectura Methodii auctoritate comprobatur. — *דַּד, *mamma*. Prov. V. 19. ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σου. Scribendum sine dubio φιλία, ut legerint דּוֹד, coll. VII. 18. Certe Schol. ed. Rom. φιλία habet. — ו suffix. *suus*,

a *ejus*. Job. II. 11. Prov. XXVII. 8. —חֲנִיכִים, plur. *initiati*. Gen. XIV. 14. ἴδιοι, *vernæ, ab ipso Abrahamo educati*. Deduxerunt a חָנַךְ, *aluit, educavit*, ut sit i. q. *alumni*. Vide Schultensium ad Proverb. p. 273. seq. ac Michaëlis Suppl. p. 844. Tychsenius in Tentam. p. 82. non dubitat, quin אנוכי cogitaverint. — ךָ, *tuus*. Prov. VI. 2. — מְלוּרָה,
b *nativitas*. Ezech. XXI. 30. Legitur præterea Prov. XI. 24. ubi sine dubio bis יֵשׁ legerunt, et altera vice in notione *facultatum, rei familiaris, opum*, quam etiam Arab. وشى habet, accepisse videntur. Sirac. XI. 35. ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου, abalienabit te a *propriis* tuis. Vide et 2 Macc. XII. 22. 2 Macc. IV. 5. κατ' ἰδίαν, sc. χώραν, *in loco privato,*
c *privatim*. Vide et 2 Maccab. XIV. 21. et Conf. Luc. IX. 10. ac Lamb. Bos. Ellips. Gr. p. 241. 2 Macc. IV. 34. ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ (scil. χώρᾳ vel μερίδι) τὸν Ἀνδρόνικον, Menelaus *privatim* recipiens Andronicum. Conf. 1 Cor. XII. 11. Ælian. V. H. II. 32.

ΤΑ' ἼΔΙΑ, sc. οἰκήματα vel δώματα, *domus sua, ædes suæ*. בֵּיתוֹ.
d Esth. V. 10. εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ingrediens *domum* suam. Vide Lex. N. T. s. h. v. Herodotus Lib. I. c. 109. dixit εἰς τὰ οἰκεῖα. 1 Esdr. V. 47. ἐν τοῖς ἰδίοις, in *sedibus* suis. Vulg. *in rebus suis*. Conf. Munckerum ad Antonin. Lib. Metam. c. 6.

ΤΙ' ΤΩ͂Ν ἸΔΙ͂ΩΝ, sc. χρημάτων, *aliquid propriorum*, h. e. *aliqua portio ex propriis bonis*. יָלַע, fut. ex
e הָלִיעַ, a לוּעַ, *deglutiet*. Prov. XX. 25. Sed ibi LXX τὶ τῶν ἰδίων de suo addiderunt sensus causa, et voci יָלַע potius ibi respondet ταχύ. Vide alibi Δεσπότης, Οἶκος et Χρέος.

ἸΔΙΟ'ΤΗΣ, *proprietas, singularis rei natura et ratio*. Sap. II. 23. 3 Macc. VII. 17. Ptolemaida τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα ῥοδοφόρον, quæ ob loci *naturam* cognominabatur *rosifera*. Sic Polyb. V.
f 68. 11. αἱ τῶν τόπων ἰδιότητες.

ἸΔΙ'ΩΣ, *proprie*. Sap. XVII. 10. Vulgatus non male omisit. Fortasse legendum ἰδίῳ μάρτυρι, *proprio teste condemnata*, i. q. τῇ συνειδήσει in sequentibus, ut quoque habet ed. Compl. Cyrillus Lex. MS. ἰδίως, πρός σε εἰρημένον.

*ἸΔΙΩΤΙΚΟ'Σ, *privatus*. 4 Macc. IV. 3. τὰ ἰδιωτικὰ χρήματα, pecuniæ
g privatæ. Ib. v. 6.

ἸΔΟΥ', *ecce*. הָא. Ezech. XVI. 42. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tango*. Ezech. VII. 12. ἰδοὺ ἡ ἡμέρα. Bene quoad sensum. — *הָרָה, *conceptus est*. Job. III. 2. Non arbitror, eos הִנֵּה legisse, vel, ut aliis placuit, הֲרֵי, *ecce*, sed sensum liberius nec male expresserunt. — חֲזֵה, imper.
h *aspice*. Ies. XXXIII. 20. — עַתָּה, *nunc*. 1 Reg. XVII. 23. — רְאֵה, imper. *vide*. Gen. XXVII. 27. XLI. 41. et alibi sæpius. Legitur præterea sec. cod. Alex. et Ald. Ex. XXXIV. 29. ante αἱ πλάκες, ubi de suo addidisse videntur. Sed fortasse ibi lectio est vitiosa, et pro ἰδοὺ αἱ reponendum est αἱ δύο, ut vitium ortum sit e continua scribendi
i ratione. Dan. X. 8. sec. Chis. ubi ἰδοὺ ante πνεῦμα a nonnullis ad הודך refertur, ut הִנֵּה legerint. Vide ad h. l. Segaar. Præterea legitur quoque Genes. XXVII. 36. ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο, ubi τὸ ἰδοὺ in textu Hebr. non diserte expressum legitur. Philo Lib. III. Allegor. p. 96. Cod. Alex. et Compl. ἤδη legunt, sensu fere eodem manente. Conf. Luc. XIII. 16. ubi manifeste ἰδοὺ synonymum τοῦ ἤδη occurrit. Cæterum conf. Hornemanni Spec. I. Exercitatt. Critt. in LXX p. 83. seq.

ΝΑΙ` ἸΔΟΥ', *Næ ecce*. אֲבָל, *immo*. Gen. XVII. 19.

'ΙΔΟΥ' ΔΕ', *ecce utique*. הֵן. Aqu. Job. XIII. 15.

'ΙΔΟΥ' ΕἸ'ΜΙ', *ecce sum*, vel *adsum*. הִנֵּנִי, *ecce me*. Ies. LXV. 1. ἰδοὺ εἰμὶ τῷ ἔθνει, *ecce adsum genti*.

*ΟΥ'Κ 'ΙΔΟΥ'. הֲלוֹא, *nonne*. 2 Reg. XV. 6. sec. Complut.

*ΊΔΡΟ'Ω, *sudo*. 4 Maccab. III. 7. ubi pro ἱδρῶν in ed. Breit. male legitur ὑδρῶν.

'ΙΔΡΥΜΑΙ, *firmor, fundor*, unde partic. ἱδρυμένος, *firmatus, fundatus*. מְגֻדָּל, part. Pyh. *educatus*. Psalm. CXLIII. 13. ὡς νεόφυτα ἱδρυμένα, tanquam novæ plantæ *firmatæ*, scil. manu, ut fieri solet ab agrum colentibus. Augustinus: *constabilitæ*. In aliis codd. legitur ἡδρυμένα, quæ est vera lectio judice L. Bosio. Vide supra s. v. ἁδρύνομαι. Hesych. ἱδρυμένα, ἀνατεθέντα, ἢ ἠσφαλισμένα, τεθεμελιωμένα, κατεσκευασμένα. — *עָמַד. Symmach. Jos. XI. 13. — *שָׁכַן, *habito*. Symm. Ps. LXXVII. 60. Compositam esse existimavit hanc vocem ex שֶׁ pro אֲשֶׁר, et כּוּן.

'ΙΔΡΩ'Σ, *sudor*. זֵעָה, idem. Gen. III. 19. ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, *in sudore vultus tui*, h. e. *in multo labore*, comedes panem tuum. Conf. 2 Macc. II. 27. Sic et Hesiodus Ἔργ. v. 287. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν, ante honorem vero sudorem, h. e. *laborem*, Dii posuerunt. Hesych. οὐ σὺν ἱδρῶτι, οὐ σὺν καμάτῳ. — יֶזַע, *sudor*. Symm. Ezech. XLIV. 18. ἐν ἱδρῶτι.

*ΙΕΒΑ'Λ. Est ipsa vox Hebr. יְחַבֵּל, *parturiet*, Græcis literis expressa, apud Hebr. Ps. VII. 15.

'ΙΕΔΙΔΙ'Α. Ipsa vox Hebr. יְדִידְיָה. Aqu. Theod. 2 Sam. XII. 25.

*ΙΕΞΟΣ. רָאָה, vulgo *cornix*, a visus acumine. Deut. XIV. 13. sec. Oxon. Vulgatus *ixion* habet, unde luculenter apparet, Ἴξος aut Ἴξιος reponendum esse.

'ΙΕ'ΡΑΞ, *accipiter*. נֵץ, *nisus*, *accipitris species*. Lev. XI. 16. Deut. XIV. 15. Job. XXXIX. 26. — תִּנְשֶׁמֶת, *noctua*, a שָׁמַם, *obstupuit*, quod ejus forma insolita reliquæ aviculæ obstupescant. Deut. XIV. 15.

'ΙΕΡΑΤΕΙ'Α, *sacerdotium*. אֵפֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale*. Hos. III. 4. Scilicet Ephod erat insigne sacerdotis. — כַּהֵן, infin. Pih. Ex. XXXV. 18. XXXIX. 43. — כְּהֻנָּה. Ex. XXIX. 9. XL. 13. Num. III. 10. et alibi sæpius.

'ΙΕΡΑ'ΤΕΥΜΑ, idem. כֹּהֲנִים, plur. *sacerdotes*. Exod. XIX. 6. Vide supra s. v. βασίλειος, ac Sturz. de Dial. Maced. p. 53.

'ΙΕΡΑΤΕΥ'Ω, *sacerdotio fungor, sacerdotem constituo*, etiam *vestitu sacerdotali orno ac amicio*. כִּהֵן, Pih. Exod. XXVIII. 1. 3. 4. XXIX. 1. et alibi sæpius. Aqu. Ies. LXI. 10. ἱερατευμένον στεφάνῳ, *sacerdotii coronam portantem*. Ita interpretatur Hieronymus. Vulgat. *coronatum corona*. Symmachus habet κεκοσμημένος. כֹּהֵן, *sacerdos*. 1 Sam. II. 30. 2 Par. XXXI. 19. — כְּהֻנָּה, *sacerdotium*. Num. XVI. 10. 3 Esdr. VIII. 48. Hebr. מְשָׁרֵת Esdr. VIII. 17. 1 Macc. VII. 5. βουλόμενος ἱερατεύειν, *appetebat dignitatem summi sacerdotis*.

'ΙΕΡΑΤΙΚΟ'Σ, *sacerdotalis*. *אֵפוֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale*. Symm. Jud. XVII. 5. ἔνδυμα ἱερατικόν. Incertus interpres ibi simpliciter ἔνδυμα habet, ubi necessario ἱερατικὸν addendum est. 3 Esdr. IV. 54. ἱερατικὴν στολὴν, coll. V. 70.

'ΙΕΡΕΙ'Α, *sacrificium*. עֲצָרָה, *feria*. 2 Reg. X. 20. ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βαὰλ, sanctificate *sacrificium* Baali. Hesych. ἱερείαν, θυσίαν, θῦμα.

'ΙΕΡΕΥ'Σ, *sacerdos, sacrificus*.

a *אֱלֹהִים, *Deus.* Incert. Psalm. CXXXVII. 1. ἔναντι ἱερέων, coram sacerdotibus. Ergo in templo et conventibus sacris. Non male quoad sensum, et convenienter seriei orationis. Nonnulli Intt. ibi per אֱלֹהִים *reges* intellegunt, sed videtur mihi LXX Intt. versio h. l. præstantior esse. — *בַּעַל *dominus.* Aqu. et Symm. sec. Procopium.
b 2 Sam. VI. 2. ἀπὸ τῶν ἱερέων, sec. Montfauc. autem ἀπὸ τῶν ἁγίων. Mira videtur utraque versio Montfauconio, qui ejus causam se ignorare fatetur. Sed בַּעַל, ut Gr. κύριος, in universum *viros in suo genere insignes, principes* significat. Vulg. *de viris.* LXX ἀπὸ τῶν ἀρχόντων. Jam hanc notionem intt. laudati per ἁγίους exprimere voluerunt, quibus
c alius certam speciem τῶν ἁγίων, nempe τοὺς ἱερεῖς, substituit. Sunt autem, ut hoc obiter addam, בַּעֲלֵי יְהוּדָה h. l. *incolæ Judææ, qui Judæam possidebant.* — *גּוֹרָל, *sors.* Jos. XXI. 20. τῶν ἱερέων αὐτῶν sec. Montf. Sed reponendum est ὁρίων, ut recte scribitur in reliquis libris et Cat. Niceph. Cæterum legerunt גְבוּלָם. Vide ad h. l. Scharfenber-
d gium. — כֹּהֵן. Gen. XIV. 18. XLI. 45. et alibi sæpissime. Hos. IV. 4. ubi tamen pro ἱερεὺς necessario reponendum est ἱερεῦσι. — כְּמָרִים, plur. *sacrificuli.* Soph. I. 4. — *עֶרֶשׂ, *stratum, grabbatum.* Amos III. 12. ἱερεῖς. LXX scilicet, cum non assecuti essent h. l. sensum verbi Hebr., scripserunt literis Græcis ἱερὸς s. γερὸς, quod deinde
e librarii mutarunt in ἱερεῖς, (quam lectionem quoque Arabs secutus est) quia in sequentibus *altarium* mentio fit. Certe ita judicat Scharfenbergius ad Cappelli Crit. S. pag. 689. Alii legere malunt ἀρεῖς. Vide Buxtorfii Anticrit. pag. 618. Conf. quoque ad h. l. Drusium, qui ad Hieronymum provocat, et Dahlium pag. 114. Præterea legitur Amos
f I. 15. ἱερεῖς, ubi nihil in textu Hebr. respondet, ac כְּמָרִין excidisse e textu Hebr. videtur. 3 Esdr. VIII. 8. Esdras κατ' ἐξοχὴν appellatur ἱερεὺς, ubi in Hebr. est הַסֹּפֵר Esdr. VII. 11.

ἹΕΡΟΔΟΥΛΟΣ, *sacris inserviens, sacrorum administer, ædituus.* 3 Esdr. VIII. 22. 51. V. 53. 58. respondet Hebr. et Chald. נְתִינִים Esdr.
g VII. 24. VIII. 20. II. 58. et 3 Esdr. I. 3. respondet Hebraico מְבוּנִים, vel juxta Keri מְבִינִים, *intellegentes, legis periti.* 2 Chron. XXXV. 3. ubi LXX δυνατοὶ verterunt.

*ἹΕΡΟΠΡΕΠΗ͂Σ, *sanctimoniam præ se ferens, sanctus.* 4 Macc. IX. 25. ὁ ἱεροπρεπὴς νεανίας. Ibid. XI. 20.

ἹΕΡΟ'Σ, *sacer.* יוֹבֵל, *aries.* Jos.
h VI. 8. ubi tubæ arietinæ, quia iis sacerdotes clangebant ante arcam fœderis, ἱεραὶ vocantur. Sed nunc legi suadeo κέρατα. 2 Macc. V. 16. τὰ ἱερὰ σκεύη. VIII. 23. τὴν ἱερὰν βίβλον. Ibid. IX. 16.

ΤΟ' ἹΕΡΟ'Ν, sc. οἴκημα, *sacrarium, ædes sacra, templum.* בַּיִת, *domus.* 1 Paral. XXIX. 4. ubi sermo est de templo. — *כָּנָף, *ala.* Dan. IX. 27. sec. Chis. כָּנָף h. l. *locum*
i *sacrum* seu *templum* notat. Conf. ad h. l. Dathium. — מִקְדָּשׁ, *sanctuarium.* Ez. XXVIII. 18. — עֲזָרָה, *atrium.* Ezech. XLV. 19. τοῦ ἱεροῦ. Semlero reponendum videtur ἱλαστηρίου, coll. c. XLIII. 14. et 17. — קֶרֶשׁ, *asser, tabulatum.* Ez. XXVII. 6. τὰ ἱερά σου. Legerunt cum Daleth קֹדֶשׁ. Fortasse tamen pro ἱερὰ reponendum ζυγὰ, h. e. *transtra tua fecerunt ex ebore.* 3 Esdr. VIII. 91. Hebr. בֵּית אֱלֹהִים Esdr. X. 1. Confer quoque 3 Esdr. IX. 1. 6. et Esdr. X. 6. 9.

ΙΕΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ, *sacrorum antistes, templi curator.* 3 Esdr. VII. 2. τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἱεροστάταις.

*ΙΕΡΟΣΥ'ΛΗΜΑ, *sacrilegium, et scelus atrox quodcunque.* 2 Macc. IV. 39. γεγενημένων δὲ πολλῶν ἱεροσυλημάτων. Hesych. ἱεροσυλημάτων, τῶν κλοπῶν τοῦ ἱεροῦ.

ΙΕΡΟΣΥΛΙ'Α, *sacrilegium, peculatus.* 2 Macc. XIII. 6.

ΙΕΡΟ'ΣΥΛΟΣ, *sacrilegus.* 2 Macc. IV. 42. Hesych. ἱερόσυλος, τὰ ἱερὰ κλέπτων.

*ΙΕΡΟΥΡΓΙ'Α, *rei divinæ peractio, sacrificium.* 4 Macc. III. 30. εἰς τὴν ἱερουργίαν, *ad sacrificiorum usum.* Pollux Onom. I. 29.

*ΙΕΡΟΥΣΑΛΗ'Μ. Ies. LXVI. 23. ubi verba ἐν Ἱερουσαλὴμ a textu Hebr. prorsus absunt, licet in Græcis libris ubique appareant, et inde ad Latinam antiquam et Arabicam versionem transierint. Conf. Starck. Carmina Davidis p. 130. Baruch. IV. 8. Hierosolyma pro ecclesia Judaica ponitur, quæ l. l. cum matre comparatur, in cujus sinu et gremio alebantur ac fovebantur Judæi.

ΙΕΡΟΨΑ'ΛΤΗΣ, *sacrorum cantor, musicæ sacræ præfectus.* 3 Esdr. I. 15. V. 46. In utroque loco respondet Hebr. מְשֹׁרֵר, quod est in textu Hebr. 2 Par. XXXV. 15. et Esdr. II. 70. Adde Joseph. A. J. XII. 3. 3. et Schmidt. de Sacerdot. et Sacrif. Ægypt. p. 169. seq.

*ΙΕΡΟ'ΨΥΧΟΣ, *divinum animum habens.* 4 Macc. XVII. 4.

ΙΕ'ΡΩΜΑ, *sacrificium, res sacrata.* 2 Macc. XII. 40. Hesych. ἱερώματα, θυσίαι θεῖαι, θαυμασταί.

ΙΕΡΩΣΥ'ΝΗ, *sacerdotium.* כֹּהֵן, *sacerdos.* 1 Par. XXIX. 22. Vide et 3 Esdr. V. 60. 1 Macc. II. 54. III. 50. VII. 9.

ΙΕΣΣΑΙ'ΜΟΥ et ΙΕΣΣΕΜΟΥ'Ν, vel juxta al. ἰεσσιμοῦν. Ipsa vox Hebr. יְשִׁימוֹן, *solitudo, desertum.* 1 Sam. XXIII. 19. XXVI. 1. Unde Glossæ veteres: *Isimim, desertus.*

*ΙΗΣΟΥ'Σ. יֵשַׁע, *salus.* Vers. Sexta Hab. III. 13. ubi legendum est διὰ Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ σου loco διὰ Ἰησοῦν τὸν Χριστόν σου, ut Montfauconius recte jam monuit. Sunt autem hæc verba a manu Christiana. Sirac. XLIII. 25. Vide ad h. l. Joh. Henr. a Seelen Diss. Philol. de Jesu in Jesu Siracide frustra Quæsito ad Eccles. XLIII. 25. (Lubec. 1724. 4.), ubi docuit, loco Ἰησοῦς reponendum esse νῆσους, ut habent Compl. Basil. et aliæ.

ΙΚΑΝΟ'ΟΜΑΙ, οὔμαι, *sufficio, sufficiens sum.* דָּבַב, *repo, irrepo.* Cant. VII. 9. Non autem legerunt רַב (aut רוֹבֵב, quæ fuit sententia Cappelli Crit. S. pag. 518.), *multum,* et: *id quod satis est,* ut plerique existimarunt, sed ἱκανούμενον dicitur h. l. vinum, quod sufficiens judicatum et quasi exploratum est, per labia ac dentes leniter repens. Solent enim potatores sorbillare vinum ad idolem ejus ad virtutem explorandam. Michaëlis in Supplem. p. 386. legere mavult κινούμενος. Grotio דּוֹבֵר legisse videntur. — דִּבֵּר, Pih. *loquor.* 1 Reg. XX. 11. ἱκανούσθω νῦν, *satis nunc est verbum.* Ita interpretati sunt דַּבְּרוּ, quod h. l. notat *dicite,* scil. Domino vestro. — רַב, *multum.* Num. XVI. 7. ἱκανούσθω ὑμῖν, *satis vobis sit, s. sufficiat vobis.* Schol. ἀρκείτω. Vide et Deut. I. 6. II. 3. III. 26. 1 Par. XXI. 15. et confer 2 Cor. III. 6. — קָטֹנְתִּי, *parvus sum.* Al. Gen. XXXII. 10. ἱκανοῦταί μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, h. e. *indignus sum omnibus his beneficiis.* LXX ἱκανούσθω μοι. Addit. Esth. c. IV. οὐχ ἱκανώθησαν, *non contenti fuerunt,* sc. inimici.

ΙΚΑΝΟ'Σ, *sufficiens, idoneus, dignus, multus, omnipotens.* אִישׁ דְּבָרִים, *vir verborum,* i. e. *eloquens, facundus.*

a Ex. IV. 10. Sensum expresserunt. — בַּדָּיו, plur. constr. ex בַּד, *vectis*. Jer. XLVIII. 30. Hic legerunt procul dubio בַּדָּיו, aut, ut aliis placet, בְּדָיו, nam דַּי est ἱκανόν. — דַּי : דַּי. Lev. V. 7. XII. 8. Prov. XXV. 16. Ies. XL. 16. Ad hanc vocem pertinet quoque ἱκανὸν Deut. I. 1. quod in Cod. Paul. Lips. Aqu. tribuitur. — בְּדֵי. Nah. II. 12. Hab. II. 13.—חֹק, b *statutum*. Symm. Prov. XXX. 8. διάταξόν μοι δίαιταν ἱκανὴν, ordina mihi victum *sufficientem*. — בְּדֵי. Levit. XXV. 26. — מִדֵּי. Exod. XXXVI. 6. 1 Sam. XVIII. 30. — לְמַדַּי. 2 Paral. XXX. 3. οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοὶ, non *satis* se purgaverant. — חוֹן, *sufficientia*. Prov. XXX. 15. — מְעַט, *parum*. Genes. XXX. 15. Ezech. XXXIV. 18. — c נָקֵל, part. Niph. a קָלַל, *levis*. 1 Reg. XVI. 31. — רַב, *multus*. 2 Sam. XXIV. 16. sec. Complut. Ezech. I. 24. ὡς φωνὴν ὕδατος ἱκανοῦ, tanquam vocem aquæ multæ. Cf. 1 Macc. XIII. 49. XV. 26. 32. et Luc. VIII. 27. Hesych. ἱκανὴν, ἀρκοῦσαν, πολλήν. — שַׁדַּי, *omnipotens*, ac si esset a דַּי. Ruth. I. 20. ὁ ἱκανὸς, scil. Θεὸς, Deus sufficiens vel d potens, omnipotens. Hinc apud veteres auctores ecclesiasticos (v. c. Euseb. Demonstr. Evang. p. 240.) Deus sæpe ἱκανὸς vocatur. Adde Job. XXXI. 2. XXXIX. 32. Ez. I. 24. Al. Job. VI. 4. Aqu. Ex. VI. 3. ἐν τῷ Θεῷ ἱκανῷ. Symmach. Joël. I. 13. Aqu. Symm. Ezech. I. 24. ὡς φωνὴν Θεοῦ ἱκανοῦ. Hieronymus ad h. l.: *Saddai Aqu.* e *Symm. et Theodotio* ἱκανὸν *transtulerunt, quod fortem potentemque significat*. Apud Hesychium exponitur δύναμις, ἰσχύς. Conf. Drusium in Fragm. pag. 184. Job. XXI. 15. τί ἱκανὸς; Hesychius, qui habet τί ἱκανὸν, τί ὄφελος, Heinsio h. l. τί ἱκανὸν legisse videtur, quia sequitur τίς ὠφέλεια. Sed obstat textus Hebraicus. 1 Macc. II. 33. ἕως τοῦ νῦν ἱκανὸν, *sufficit* huc usque. Conf. f Luc. XXII. 38. et Heinsium ad h. l.

ἹΚΑΝΟ'Σ ΕἸΜΙ', *sufficiens sum, par sum*. הֵכִיל, Hiph. a כּוּל, *sustineo*. Joël. II. 11. — קָטֹן, *parvus sum*. Inc. et LXX Gen. XXXII. 10.

ἹΚΑΝΩ͂Σ, *sufficienter*. *אָז, *tunc*. Job. IX. 31. ubi tamen mihi videntur hoc adverbium de suo addidisse. — שַׁדַּי. Job. XXI. 15. sec. g Ald. sed ibi ἱκανὸς reponendum est. 3 Macc. I. 5. ἱκανῶς ἐπιστρευσαμένη, *multum* discursitans. Confer Luc. VII. 11. 12. Hesych. ἱκανῶς, δυνατῶς, ἀρκετῶς.

*ἹΚΕΣΙ'Α, *supplicatio, preces supplices*. תְּחִנָּה, *deprecatio*. Symm. Psalm. CXVIII. 170. teste Origene Tom. II. Opp. ed. Paris. p. 817. h 2 Macc. XII. 42. sec. cod. Alex. ubi alii libri ἱκετεία habent. Phrynich. ἱκεσία, καὶ τοῦτο ἀδόκιμον· ἱκετεία δέ. Legitur vero sæpius apud Lucianum v. c. de Dea Syra Tom. III. p. 469. ed. Reitz. et Tom. II. p. 179. Hesych. ἱκεσίας, πρεσβείας, ἱκετηρίας, παρακλήσεις, δεήσεις.

ἹΚΕ'ΣΙΟΣ, *supplicatorius*. Vide in v. ἑκούσιος.

i ἹΚΕΤΕΙ'Α et ἹΚΕΤΙ'Α, *supplicatio*. Sirac. XXXV. 14. LI. 13. 2 Macc. III. 18. VIII. 29.

ἹΚΕΤΕΥ'Ω, *supplico, supplex oro*. הִתְחוֹלֵל, Hithp. a חוּל, *exspecto*. Symm. et LXX Ps. XXXVI. 7. Sensum secuti sunt. Qui exspectat auxilium divinum, is quoque Deum precibus adit, eique supplicat, ac supplicantis desiderium intensum esse solet. Starckio in Carmin. Dav. p. 114. cum Syro derivasse videntur a חָלָה, *oravit*. — הִתְחַנֵּן, Hithp. Symm. Psalm. XXIX. 8.

ἱκετεύω. — *עֲתָרַי, *Hatharai*. Nomen proprium. Symm. Soph. III. 10. ἱκετεύοντά μοι. עָתָר est *supplex, suppliciter orans*. — רוּחַ זָרָה, *spiritus* vel *halitus alienus*. Job. XIX. 17. Ita putarunt רוּחַ h. l. explicandum esse ob sequentia. Vide ad h. l. Dathium.

ἹΚΕΤΗΡΙ´Α, *supplicatio*. דִּבֵּר, Pih. *loquor*. Al. Job. XL. 22. Cf. 2 Maccab. IX. 18. et Hebr. V. 7. Hesych. ἱκετηρία, παράκλησις. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἱκετηρία, παράκλησις, ἱκεσία.

ἹΚΕΤΗΡΙ´Σ, *supplex*. דִּבֵּר, Pih. *loquor*. Job. XL. 22. Orph. Hymn. in Apoll. v. 27. ἱκετηρίδι φωνῇ.

ἹΚΕ´ΤΗΣ, idem. *צֹרֵר, *hostis*. Ps. LXXIII. 23. ubi loco ἱκετῶν legendum videtur ἐχθρῶν. Vulgat. *inimicorum tuorum*. Fortasse tamen ibi ita ex aliis locis transtulerunt nec textum Hebr. accurate inspexerunt. Conf. Sir. XXXI. 16. — קְדֹרַנִּית, *atrate*. Malach. III. 14. *Mœsti* et lugentes atrati incedere solebant, ergo etiam supplicantes. Sir. IV. 4. ἱκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, afflictum *supplicem* ne respuas. Hesych. ἱκέτην, πρόσφυγον, ἀξιοῦντα, δεόμενον. Lexicon Cyrilli MS. Brem. ἱκέται, πρόσφυγοι. Idem: ἱκετῶν, δεομένων. Suidas: ἱκέτης, ὁ δουλοπρεπῶς παρακαλῶν, καὶ δεόμενος παρά τινος ὁτιοῦν.

ἹΚΕΤΙΚΟ´Σ, *supplicatorius*. נַעְתָּרוֹת part. *deprecanda, precibus avertenda*. Aqu. Prov. XXVII. 6. ἱκετικά.

ἹΚΜΑ´Σ, *humor, gutta, stilla parva*. יוּבַל, *fluvius*. Jer. XVII. 8. ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ τὰς ῥίζας αὐτοῦ, ad *humorem* diffundit radices suas. Confer Luc. VIII. 6. et ad h. l. Ottii Spicil. ad N. T. e Josepho p. 149. — שֶׁמֶץ, *particula*. Job. XXVI. 14. ἐπὶ ἰκμάδα λόγου, ad *guttam* (h. e. *exiguam particulam*) sermonis. Potest tamen שֶׁמֶץ h. l. in ea notione accipi, ut sit *susurrus, sonus tenuis, qualis de longinquo non auditur*, ψιθυρισμός, ut Symmachus bene transtulit, cum quo stilla parva, quæ etiam de longinquo non auditur, bene comparari poterat. Vide quoque Schultensii Opera Minora pag. 12. Hesych. ἰκμάδα, σταγόνα, ὑγρασίαν. Idem: ἰκμάς, νοτίς, ὑγρασία, ὑγρότης, ὑγρὰ σταγών.

ἼΚΤΕΡΟΣ, *icteritia, ardor, morbus regius, aurigo*, Germ. die gelbe Sucht, *the jaundice*. יֵרָקוֹן, *rubigo*. 2 Par. VI. 28. Jer. XXX. 6. ἐστράφησαν πρόσωπα εἰς ἴκτερον, conversæ sunt facies in *auriginem*. LXX et οἱ λοιποί Amos IV. 9. 1 Reg. VIII. 37. sec. cod. Alex. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 748. — קַדַּחַת, *febris ardens*, aut *tabifica, quæ consumit ossa, ardor osseus*. Levit. XXVI. 16. ubi *icterum* ab igneo colore, quem imitatur, dictum putasse videntur. Hesych. ἴκτερος, πόνος ὠχροειδὴς ἀπὸ θυμοῦ ἐπεγειρόμενος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἰκτεριᾷ καὶ ἴκτερος. γίνεται δὲ ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, ἢ πλεονάσασα καὶ πυρωθεῖσαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐξωθεῖται καὶ ἀναχέεται. κἀντεῦθεν τῷ ἰκτεριῶντι ἡ ὤχρίασις. Idem: ἴκτερος, λέγουσιν εἶναι πόνον ὠχροειδῆ ἀπὸ θυμοῦ ἐγειρόμενον, ὥστε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν κεκρατημένων ὠχροὺς καὶ μέλανας ποιεῖν, ὡς καὶ τῶν ἰκτίνων, ἀφ' οὗ καὶ καλεῖται. Lex. Cyrilli MS. Barocc. ἴκτερος, νόσημα ὠχροποιόν. Conf. quoque Suidam in h. v.

*ἹΚΤΗ´Ρ, i. q. ἴκτερος. קַדַּחַת, *febris ardens* et *tabifica*. Levit. XXVI. 16. sec. Vat.

*ἹΚΤΙ´Ν, *milvus* s. *milvius*. אַיָּה, *pica*. Lev. XI. 14. ἰκτῖνα sec. codd. Holm.

ἽΚΤΙΝΟΣ, *milvus*. אַיָּה, *pica*. Levit. XI. 14. Sed videntur ibi voces inversæ esse, ut ad דַּיָּה potius pertineat. Deut. XIV. 13. sec.

a Vat. — חֲסִידָה, *ciconia.* Symm. Ps. CIII. 17. Jer. VIII. 7.

ἹΛΑ'ΖΩ, *expio, placo.* חִטֵּא, Pih. idem. Inc. Lev. VI. 26. ἱλάζων sec. codd. Lips. et Coisl. Adde ex iisdem codd. Inc. Lev. IX. 15.

ἹΛΑΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *exulto.* הִגִּיל, Hiph. a גִּיל, idem. Symm. Cant. I. 4. ἱλαρευσόμεθα. — פָּצַח, *persono,* quod et de vocibus lætis pariter ac b querulis adhibetur. Ies. XLIX. 13. ἱλαρευέσθωσαν.

ἹΛΑΡΟ'Σ, *hilaris.* ΤΟ' ἹΛΑΡΟ'Ν, *hilaritas, vultus hilaris.* רָצוֹן, *benevolentia, quæ se vultu hilari exserit.* Prov. XIX. 12. τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ, scil. προσώπου. Vulg. *hilaritas.* Legitur præterea Job. XXXIII. 26. ἐν προσώπῳ ἱλαρῷ, facie hilari, scil. quia votorum suorum compotes jam se c factos esse credebant: ubi ἱλαρῷ est merum additamentum ob antecedentia necessarium. Sir. XXVI. 4. πρόσωπον ἱλαρόν. Hesych. ἱλαρὸς, περιχαρὴς τῇ ὄψει.

ἈΝΗ'Ρ ἹΛΑΡΟ'Σ ΚΑΙ' ΔΟ'ΤΗΣ, *vir hilaris et dator.* טוֹב עַיִן, *bonus oculo.* Prov. XXII. 9. ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην, h. e. *qui hilari vultu et bono animo dat.* Huc respicit procul d dubio Paulus 2 Cor. IX. 7. Conf. et Sir. XXXV. 8. 9. et Rom. XII. 8.

ἹΛΑΡΟ'ΤΗΣ, *hilaritas,* etiam per metonymiam *illud ipsum, quod hilarem reddit.* רָצוֹן, *beneplacitum,* h. l. *benevolentiæ ac favoris signum.* Prov. XVIII. 22. ubi ἱλαρότης notat *id quod lætitia et gaudio liquido perfundit.* Vide s. v. εὐδοκία et θέλησις.

e ἹΛΑΡΟ'Ω, *exhilaro, hilarem reddo.* Sirac. VII. 25. XXXV. 8. XLIII. 27.

ἹΛΑΡΥ'ΝΩ, idem. הִצְהִיל, Hiph. *hinnire facio.* Ps. CIII. 17. *Hinnitus* in equo hilaritatis judicium est. Eodem modo vultus lætitiam proclamat, oleo vel unguentis delibutus. — עָלַז, *exulto.* Symm. Ps. XXVII. 10. ἱλαρύνθη. — פָּצַח, *rumpo vocem, erumpo in jubila.* Symm. Ies. LII. 9. ἱλαρύνθητε. Causa ponitur pro effectu. Ibid. LIV. 1. Vide et Sir. XXXVI. 22.

ἹΛΑΡΩ'Σ, *hilariter.* פָּנִים, *facies.* Job. XXII. 26. ἀναβλέψεις εἰς τὸν οὐρανὸν ἱλαρῶς. Sed ibi ἱλαρῶς potius de suo addidisse videntur, ut הִשָּׂא פָּנִים per ἀναβλέπειν expresserint.

ἹΛΑ'ΣΚΟΜΑΙ, *propitior, propitius reddor* et *sum, condono, placor.* f *חִטֵּא, *expio, placo.* Theod. Lev. VI. 26. ἱλασκόμενος, expians peccata, sc. oblatis sacrificiis. Habere חִטֵּא hanc significationem satis notum est. LXX ὁ ἀναφέρων. Vulg. *qui offert.* — כִּפֶּר, Pih. Ps. LXXVII. 42. ἱλάσκετο ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, *propitius reddebatur* peccatis eorum, vel: *condonabat* peccata illorum. Vide et Ps. LXIV. 3. LXXVIII. h 9. — נִחַם, Niph. *pœnitet.* Exod. XXXII. 13. ἱλάσθη κύριος περὶ τῆς κακίας, vel, ut al., ἐπὶ τῇ κακίᾳ, *placabatur Dominus, ne faceret malum.* — סָלַח, *condono.* 2 Reg. V. 18. ἱλάσεται ὁ κύριος τῷ δούλῳ σου, *propitius sit* Dominus servo tuo. Psalm. XXIV. 12. ἱλάσθητι τῇ ἁμαρτίᾳ μου, *condona* peccatum meum. Dan. IX. 19. κύριε, εἰσάκουσον, κύριε, ἱλάσθητι, i Domine, exaudi, Domine, *propitius sis.* Zonaras Lex. col. 1105. ἱλάσθητι, ἵλεώς μοι γίνου. Confer Luc. XVIII. 13. et ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 728. Sic etiam consueta erat Gentilium, seu Orphicis seu Homericis vel Homeridarum hymnis, precandi formula, ἵληθι, κλῦθι, ἔρχου ἵλαος, ac prout apud Latonam in iisdem Orphicis conjunctim dicitur: Κλῦθι, θεὰ δέσποινα, καὶ ἵλαον ἦτορ ἔχουσα. Ac ita circa finem Ἀδωνιαζουσῶν apud Theocrit. Idyll. XV. ver. 143. ἵλαθι νῦν, φίλ' Ἄδων: ubi grammatici: ἵλαθι ἀντὶ

τοῦ ἱλάσθητι, κατὰ ἀποκοπὴν Δωρικῶς. Eadem formula usi etiam passim Romani in supplicationibus et sacrificiis, ut: *precor te, Jupiter, uti mihi volens propitius sies.* Vide Ez. Spanhemii Obss. ad Callim. H. in Cerer. v. 139. — *נָשָׂא. Symm. Ies. I. 14. — *רָפָה, *remitto, cesso, desisto.* Inc. Ps. XLV. 11. ἱλάσθητι pro הַרְפּוּ, h. e. cessate, desistite, sc. a bello inferendo Israëlitis. Deduxit a רָפָא, *mederi,* quod haud raro de *remissione peccatorum* adhibetur. Semlero ἱλάσθητι ex ἰάσθητι, quod habet h. l. alius interpres, ortum esse videtur. — *רָצָה, *gratum, acceptum habeo.* Samar. Lev. XXVI. 43. Vulg. *rogabunt.* — *שׁוּב, *redire facio.* Deut. XXX. 3. Scil. captivitas erat pœna, adeoque reductio e captivitate remissio peccatorum recte dici poterat.

ἹΛΑΣΜΟ'Σ, *propitiatio, expiatio,* it. *condonatio,* ac *sacrificium, quo peccatum expiatur.* אַשְׁמַת, *delictum.* Amos VIII. 14. οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἱλασμοῦ Σαμαρείας, jurantes per *expiationem* Samariæ. Legerunt בְּאָשָׁם (coll. Ies. LIII. 10. Lev. V. 15.), aut voci אַשְׁמַת hujus notionem subjecerunt. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἱλασμοῦ, διαλλαγῆς ἢ εὐμενείας, pro quo Gloss. MS. in Proph. vitiose habet: ἱλασμὸς, διαλλαγῆς εὐμενία. — חַטָּאת, *sacrificium pro peccato.* Ezech. XLIV. 27. προσοίσουσιν ἱλασμὸν, offerent *sacrificium pro peccato.* Inc. Lev. IV. 8. Conf. 1 Joh. II. 2. — כִּפֻּרִים, plur. *expiationes.* Num. V. 8. πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται, præter arietem *expiationis,* per quem expiabitur. — סְלִיחָה, *condonatio.* Ps. CXXIX. 4. παρά σοι ἱλασμός ἐστιν, apud te *condonatio* est. Vide et Dan. IX. 9. 2 Macc. III. 33. ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἱλασμὸν, cum autem faceret summus sacerdos *expiationem.* Hesych. ἱλασμὸς, εὐμένεια, συγχώρησις, διαλλαγὴ, καταλλαγὴ, πραότης.

ἹΛΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, scil. ἐπίθεμα, (quod additur Exod. XXV. 17. et XXXVII. 6. ubi tamen forte duplex interpretatio, ut alibi interdum, in unam conflata est.) *operculum propitiatorium.* *כָּפַר, *bitumina.* Symm. Gen. VI. 14. ἱλαστηρίῳ. In mente habuit vocem כַּפֹּרֶת, si lectio sana est. Cod. Mosqu. habet ibi ἱλαστήριον, quod rectius videtur. — כַּפֹּרֶת, *operculum propitiatorium.* Ex. XXV. 17. 18. 19. 20. ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, *operculum propitiatorium* superimpones arcæ. Vide et Exod. XXX. 6. XXXI. 7. et alibi sæpius. Adde Philonem Lib. III. de Vit. Mosis p. 668. ubi pariter ἐπίθεμα ἱλαστήριον. — כַּפְתֹּר, *globus.* Amos IX. 1. Haud dubie hic legerunt literis transpositis כַּפֹּרֶת, aut in imperitia ita legendum putarunt. Ita quoque Itala. In aliis libris legitur θυσιαστήριον. — עֲזָרָה, *atrium, crepido altaris,* sive: *spatium, in quo sacerdotes circa altare obambulare poterant.* Ez. XLIII. 15. 17. 20. Hesych. ἱλαστήριον, καθάρσιον, θυσιαστήριον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἱλαστήριον, θυσιαστήριον, ἐν ᾧ προσφέρει (forte προσφέρεται legendum) περὶ ἁμαρτιῶν. Hoc sensu LXX vocem accepisse videntur Ezechielis locis citatis.

ἹΛΑΣΤΗ'Σ, *propitiator, reconciliator:* סַלָּח, *condonator.* Aquila Theod. Ps. LXXXV. 4.

ἹΛΑΤΕΥ'Ω, *expio.* חִטֵּא, Pih. idem. Samar. Lev. VIII. 15. ἱλάτευσεν, ut reponendum est pro ἵλασεν (quod sine nomine Int. e Cod. Coisl. protulit Montfauc.), ut patet e Scholio allato ad c. VIII. 15. — *סָלַח, *propitius sum, condono, remitto.* Dan. IX. 18. sec. cod. Chis. σὺ ἱλάτευσον. Cæterum hæc vox est

a ex rarissimis. Compositum εὐϊλατεύω vide supra.

ἹΛΕΩΣ, adjectivum Atticum pro ἵλαος, *propitius, facilis, clemens*, it. in formulis deprecandi, idem quod *absit*. חָלִילָה seq. לְ, *absit*. 1 Sam. XIV. 46. ἵλεως, ζῇ κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς θρὶξ ἐπὶ τὴν γῆν, *absit*, per vitam Domini, ut cadat a capite ejus capillus in terram. 2 Sam. XX. b 20. ἵλεώς μοι, ἵλεώς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ διαφθερῶ, *absit, absit*, ut pessundem et destruam. Ibid. XXIII. 17. ἵλεώς μοι, κύριε, τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, absit, Domine, ut hoc faciam. Conf. 1 Macc. II. 21. et Matth. XVI. 22. LXX alias pro eo habent μὴ γένοιτο. Vide supra in μὴ γένοιτο s. v. γίνομαι. 1 Par. XI. 19. ἵλεώς μοι ὁ θεὸς (sc. εἴη) τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, *propic pitius mihi sit Deus*, h. e. *avertat Deus*, vel *absit*, ut hoc faciam. Patet ex h. l., quod in reliquis ἵλεώς σοι vel ἵλεως ὑμῖν positum sit ἐλλειπτικῶς pro ἵλεώς σοι vel ὑμῖν εἴη ὁ θεός. Sic quoque Aristænetus Lib. II. Ep. 13. οὕτως ἵλεώς μοι εἴη Ἀφροδίτη. Confer Maii Obss. SS. Lib. III. pag. 61. Fischerum de Verss. Gr. V. T. p. 114. ac Lex. N. T. s. h. v. d — מְרַחֵם, part. Pih. *miserens*. Οἱ Γ et LXX Ies. LIV. 10. εἶπε γὰρ ἵλεώς σοι κύριος, scil. ὢν, dixit enim, qui *propitius* tibi est, Dominus. — שָׁלוֹם, *pax*. Gen. XLIII. 23. ἵλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε, *propitius* vobis sit Deus, ne timeatis.

ἹΛΕΩΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *propitius fio* vel *sum*. כִּפֵּר Pih. Deut. XXI. 8. ἵλεως γινοῦ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, *propie tius* sis populo tuo Israël. — נִחַם Niph. *pœnitet*. Exod. XXXII. 11. — נָשָׂא, *condono*. Num. XIV. 19. — סָלַח, idem. Amos VII. 2. — נֶעְתַּר Niph. *exoratus sum*. Al. 2 Sam. XXIV. 25. ἵλεως ἐγένετο. Vide et 2 Macc. II. 23. VII. 37. Eadem phrasis alias etiam apud scriptores Græcos occurrit. Vide Maii Obss. Sacr. Lib. III. p. 60. seq. f

ἹΛΕΩΣ ΕΙ'ΜΙ', *propitius sum*. סָלַח, *condono*. Num. XIV. 20. 1 Reg. VIII. 34. 50. et alibi sæpius.

ἼΛΗ, pro εἴλη, *agmen, turma sexaginta equitum*. 2 Macc. V. 3. ἴλας ἵππων διατεταγμένων, *turmas* equitum ordinatorum. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἴλη, ἡ στρατιωτικὴ τάξις. Suidas: ἴλας, ἀγέλας ἢ τάξεις. καὶ ἰλάρχας, ταξιάρχας. ἴλη γὰρ ἡ συστροφὴ g καὶ τάξις ὄχλου ἱππικοῦ.

ἸΛΥ'Σ, *limus, cænum, lutum*. יָוֵן, idem. Ps. XXXIX. 2. ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος, ex luto fæcis, h. e. profundissimo et paludoso: ubi vitiose in Cod. Alex. ὕλεως legitur. Psalm. LXVIII. 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἰλὺς, πηλὸς βορβορώδης. Hesych. ἰλύος, ὑλώδους, ὑποστάθμης. Idem: ἰλὺς, πηλὸς, ὑποστάθμη. h

ἹΜΑ'ΝΤΩΣΙΣ, *coagmentatio*, q. d. *corrigiarum constrictio, colligatio, conjunctio, compages, loramentum*, ab ἱμὰς, quod est *lorum* vel *corrigia, qua res colligantur*, it. *ferramentum rotæ*, etiam sec. Suidam ac Hieronymum *lignum, quod ad continendos parietes in medio structuræ ponitur*. Sir. XXII. 17. ἱμάντωσις ξυλίνη ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ i οὐ διαλυθήσεται. Latinus vertit: *loramentum ligneum colligatum in fundamento ædificii non dissolvetur*. Est hic ἱμάντωσις *apta lignorum inter se connexio et contignatio, quæ fit per clavos ligneos*. Syrus legit ἱματισμός. Suidas: ἱμάντωσις, δέσις ξύλων ἐμβαλλομένων ἐν τοῖς οἰκοδομήμασι. et in Gloss. Brem. σύνδεσμος ξύλων ἐμβαλλομένων i. e. o. Lex. Vet. Lora- k mentum, ἱμάντωσις οἰκοδομῆς. Sic enim bene Bochartus Hieroz. P. II. L. IV. c. 26. p. 612. pro ἱμάντωσις οἰκοδομήν. Hesych. ἱμάντωσις, σύνδεσμος τῶν κοῤῥιγίων τοῦ ὑποδήματος. Vide ad h. l. Ernesti notas ad Suidæ et Phav. Gloss. Sacr. p. 63.

ἹΜΑ'Σ, *corrigia, lorum.* שְׂרוֹךְ, idem. Ies. V. 27. — תֶּלֶם, *porca.* Job. XXXIX. 10. δήσεις δὲ ἐν ἱμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ. Lege δήσεις δὲ αὐτὸν ἐν ἱμᾶσι ζυγοῦ σου, ligabis autem eum loris jugi tui. Cæterum videntur hic duæ versiones coaluisse, ut vox תֶּלֶם prorsus omissa sit ab interpretibus, aut admodum libere hic transtulerunt. Hesych. ἱμᾶσι, λώροις. Conf. Sir. XXXIII. 31. et supra s. v. ζυγός.

ἹΜΑ'ΤΙΟΝ, *vestis, vestimentum exterius, pallium.* בֶּגֶד, idem. Gen. XXXVII. 28. διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, dirumpebat vestimenta sua. Vide et Lev. XXI. 10. Jud. XI. 35. 2 Reg. V. 8. Aqu. Symmach. Job. XXXVII. 17. ἱμάτια, ubi LXX στολή. — *בָּגַד, *prævaricor.* Ies. XXXIII. 1. ubi loco בֹּגֵד legerunt בֶּגֶד, quod quoque *tegumentum, vestem* notat. — יְרִיעָה, *aulæum.* Jer. XLIX. 28. — לְבוּשׁ, *vestimentum.* Job. XXIV. 7. Ps. CIII. 7. — מַד, *mensura*, it. *vestis.* 1 Sam. IV. 12. Ps. CVIII. 18. — מְעִיל, *pallium.* Job. I. 20. διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, disrumpebat *pallium* suum. Conf. Matth. XXVI. 65. Theod. 1 Sam. XV. 27. ἱματίου. Sic et alias Græcis *ἱμάτιον vestimentum exterius*, quale *pallium* est, notare, quemadmodum *χιτὼν vestimentum interius*, viri docti observant. Vide Lex. N. T. s. h. v. — עֲבוֹט, *pignus.* Inc. Deut. XXIV. 13. Causa hujus interpretationis latet in v. 13. Confer infra s. v. χειροδοσία. — פֶּגֶר, *cadaver.* Ies. XIV. 19. Legerunt Daleth pro Resch, nempe בֶּגֶד. — צֶמֶר, *lana.* Hos. II. 5. 9. Scil. putarunt, צֶמֶר h. l. *vestimenta ex lana confecta* significare. — שַׂלְמָה, *vestis.* Exod. XXII. 9. 26. Deut. XXIV. 13. et alibi. — שִׂמְלָה, idem. Gen. IX. 23. XXXVII. 33. XLIV. 13. et alibi sæpius. — שֶׁמֶן, *oleum.* Cant. IV. 10. Legerunt שִׂמְלֹתַיִךְ ex sententia Cappelli. Buxtorfius in Anticrit. p. 623. autem conjicit, eos neglecta litera שׁ legisse מָנַיִךְ, (מָנִין enim apud Chaldæos significat quoque *vestimentum*) vel etiam eos legisse שמליך, Nun pro Lamed accipiendo, quæ elementa in quibusdam MSS. affinia. Cæterum per ἱμάτια sunt h. l. *vestes* intellegendæ *odoratis unguentis perfusæ.* Sir. XI. 4. ubi ἱμάτια κατ' ἐξοχὴν *vestimenta splendida* notant.

ἹΜΑΤΙΟΦΥ'ΛΑΞ, *vestium custos.* שֹׁמֵר בְּגָדִים, idem. 2 Reg. XXII. 14. 2 Par. XXXIV. 22. Ἱματιοφυλακέω legitur apud Lucian. Hipp. p. 849. A.

ἹΜΑΤΙΣΜΟ'Σ, i. q. ἱμάτιον. בֶּגֶד, idem. Gen. XXIV. 53. 1 Sam. XXVII. 9. et alibi sæpius. — כְּסוּת, *tegumentum.* Exod. XXI. 10. — לְבוּשׁ, idem. Ps. XXI. 19. Prov. XXVII. 26. — מַלְבּוּשׁ. 1 Reg. X. 5. 2 Par. IX. 4. — עֶכֶס, *compes, periscelis*, species ornatus muliebris. Ies. III. 17. — שַׂלְמָה. Jos. XXII. 8. 1 Reg. X. 25. 2 Par. IX. 24. — שִׂמְלָה. Exod. III. 22. XII. 35. Aqu. Deut. XXII. 2.

ἹΜΑΤΙΣΜΟ'Σ ΔΙΑ'ΧΡΥΣΟΣ, *vestitus deauratus.* כֶּתֶם, *aurum, et omne quod est ex auro factum et elaboratum.* Ps. XLIV. 10. Significat ἱματισμὸς h. l. non tam *vestem*, quam *cultum aureum, qui supra vestes ponitur, ornamenta aurea.* Theodot. διάδημα χρυσοῦν habet.

ἹΜΕΙ'ΡΟΜΑΙ, *desidero, cupio.* חִכָּה Pih. *exspecto.* Job. III. 21. ἱμείρονται τοῦ θανάτου, *desiderant* mor-

a tem, *cupiunt* mori. — כָּמַהּ, *desiderio teneor*. Symm. Ps. LXII. 2. ἱμείρεται. — *עָרַג, *circumspicio et desiderio feror*. Symm. Ps. LI. 2. sec. Eusebium in Commentario ad h. l. Hesych. ἱμείρει, ἐπιθυμεῖ, θέλει. Idem: ἱμείρεται, ἐρᾷ, ἐπιθυμεῖ, ποθεῖ.

*ἽΝ. Ipsa vox Hebr. הִין, *mensura liquidorum*. Alias εἶν et ὖν scribitur. Lev. XXIII. 13. Num. XV. b 4. et alibi sæpius. Conf. Montfauc. ad Ezech. XLV. 24.

*ἽΝΑ, *ut, ita ut, inde*. אוּלַי, *forte*. Exod. XXXII. 30. ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν, ut expiem peccata vestra. — *אוֹ־מָה, *aut quid?* Symm. Job. XVI. 3. — *דִּי, Chald. *quod*. Dan. III. 10. 11. sec. Chis. ubi cum indicativo construitur, de qua constructione vide notata c a Segaario ad h. l. p. 17. et 91. — אֲשֶׁר, *qui*. Gen. XXII. 14. ἵνα εἴπωσι σήμερον, ut dicant inde hodie. — ו præfix. Exod. VIII. 1. Ad idem præfixum ἵνα quoque referendum est apud Symmachum Psalm. LIV. 12. — לְמַעַן, *ad*. Jerem. VII. 18. libarunt libamina Diis alienis, ἵνα παροργίσωσί με, *ita ut inde* ad iram me provocaverint. Sic ἵνα passim in d N. T. non αἰτιολογικῶς, sed ἐκβατικῶς, sive eo sensu, quo *eventum* notat, adhibetur. Vide Lex. N. T. s. h. v. — שֶׁ præfixum. Cohel. III. 14. Sap. XIII. 9. ubi ἵνα pro ὅτι ponitur. Confer Vorstium de Hebr. N. T. p. 287. seq. et Lex. N. T. s. h. v.

*ἽΝΑ ΜΗ'. לָמָּה. Dan. I. 19. sec. Chis. 2 Sam. II. 22. Sc. Hebr. interrogatione utuntur in negatione. e Lud. de Dieu Crit. S. p. 260. confugit ad Arab. لما, *quando*. — אִם. 1 Sam. XXIV. 22. ὄμοσόν μοι — ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσῃς, ubi ἵνα est i. q. ὅτι, quod alii libri exhibent. Sic *ut* pro *quod*. Vide Drakenborch. ad Liv. Lib. V. p. 247. Vide quoque Abreschii Diluc. Thuc. pag. 772. Judith. VII. 28. ubi pro ἵνα μὴ ποιήσῃ Houbigantius recte legit: εἰ μὴ ποιῆτε. Ita Syrus. f

ἹΝΑΤΙ', *quare, cur, quorsum*. לָמָּה, *quare*. Ps. II. 1. ἱνατί ἐφρύαξαν τὰ ἔθνη; *quare* fremuerunt gentes? 1 Macc. II. 7. ἱνατί τοῦτο ἐγεννήθην; *cur* ad hoc natus sum? Vide et v. 13. Hesych. ἱνατί, διατί, ἐς τί.

*ἽΝΑ ΤΙ' ΔΕ', *ut quid autem*, h. e. *quare* s. *cur autem?* מַדּוּעַ. Inc. Job. XVIII. 3.

ἸΝΔΑΛΜΑ, *simulacrum, species*, g *phantasma, imago*. צִיִּים, plur. ex צִי, *fera animalia*. Jerem. L. 39. κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νήσοις, habitabunt *phantasmata* in insulis. Videntur mihi צִירִים legisse. Sap. XVII. 3. ἰνδάλμασιν ἐκταρασσόμενοι, *phantasmatibus* perturbati. Lucian. Somn. pag. 708. A. Gloss. MS. in Sap. ἰνδάλμασι, φαντάσμασι. Hesych. ἰνδάλματα, φαντάσματα, ἀφομοιώματα, h εἰκόνες. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἴνδαλμα, φάντασμα, ὄναρ, εἴδωλον. Est ab ἰνδάλλομαι, *assimilor, appareo*. Hesych. ἰνδάλλεται, ὁμοιοῦται, φαίνεται, δοκεῖ, στοχάζεται, ἰσοῦται, σοφίζεται. Zonaras Lexic. col. 1110. ἴνδαλμα, φαντασία, ὄναρ, ὁμοίωμα. παρὰ τὸ εἴδω, τὸ ὁμοιῶ, εἰδάλλω, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ε καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν ἴνδαλμα.

*ἸΝΔΙΚΗ', sc. χώρα. Alex. Dan. i III. 1. ἀπὸ Ἰνδικῆς κ. τ. λ. Addit. Esther. XIII. 1. K.

*ἸΝΔΟ'Σ, proprie *omnis, qui est natu et origine Indus*, sed deinde κατ' ἐξοχὴν *rector et magister elephanti*, quia fere ex Indis eligebatur, ob præcipuam eorum scientiam tractandi ac regendi illas belluas. 1 Macc. VI. 37. ἐφ' ἑκάστου (sc. θηρίου, elephanti) ἀνδρὰ δυνάμεως. Vulg. Indus (Curt. VIII. 14.) *magister bestiæ*. Ita quoque Syrus. Phavo-

rinus: Ἰνδὸς, ὁ τὸν ἐλέφαντα ἄγων ἀπὸ Αἰθιοπίας.

ἸΞΕΥΤΗ'Σ, *auceps*. *יָקוּשׁ, *laqueus*. Aqu. Symmachus Jer. V. 26. Legerunt יָקוּשׁ. Vide ad h. l. Montfauconium. — יָקֹשׁ, *laqueum tendo*. Symmachus Prov. VI. 4. — מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Amos III. 5. Legerunt וְיוֹקֵשׁ, aut מוֹקֵשׁ acceperunt pro participio Hiphil. Ita quoque Syrus. — קַיִץ, *æstas*. Amos VIII. 1. 2. Videntur in utroque loco legisse קֵנֶץ, ab Arab. قنص, *venando cepit*, unde קֶנֶץ, *laqueus*. Job. XVIII. 2. Certe hæc utrumque textum conciliandi ratio longe præferenda mihi videtur opinioni eorum, qui eos קיץ a יָקַץ, aut נָקַץ, *evigilavit*, deduxisse statuunt, quia aucupes primo mane surgere solent. Cæterum ἄγγος ἰξευτοῦ utrum *vas in quod captas colligit*, an *quo capit aves* significet, incertum est. Prius præferendum videtur. Bauerus statuit, eos יָקוּשׁ legisse. Hesych. ἰξευτής, στρουθοπιαστής.

*ἸΞΙ'ΩΝ. רָאָה. Lev. XI. 14. Deut. XIV. 13. Quod avis genus sit, non facile quis dixerit. Vel *vulturem* vel *aquilæ speciem* esse, indicant aliæ species animalium, quæ antecedunt et consequuntur. רָאָה dicitur, *quod visus sit perspicacissimi*. Vide quoque infra s. v. ἴξις.

ἸΞΟ'Σ, *avis genus*. רָאָה, species accipitris. Aqu. Deut. XIV. 13. Vulgat. etiam ibi habet *ixon*, cujus nominis nullam avem se reperire nec in Græcis nec in Romanis scriptoribus scribit Bochartus Hier. P. II. Lib. VI. c. 3. et proinde legendum putat *oxyn*, ostendens præterea, quod Hebr. רָאָה aptissime nomine illo potuerit efferri. Vide ἰξύντηρος.

ἸΟΒΟ'ΛΟΣ, *venenum ejaculans*, *venenatus*. Sap. XVI. 10. ἰοβόλων δρακόντων. Ἰοβολίῃ legitur apud Apollon. Rhod. Argon. IV. 1440. Suidas: ἰοβόλος, ὁ ὄφις, h. e. epithetum serpentum.

ἸΟ'ΟΜΑΙ, *rubigine obducor*, *ærugino*. Sir. XII. 11. ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ, sicut enim æs *æruginat*, sic nequitia illius; h. e. inimicus licet videatur reconciliatus et amicitiam simulet, tamen malum suum animum prodit. Ibid. XXIX. 13. μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον, noli permittere, ut sub saxo *rubigine obducatur*. Compl. μὴ κατάκρυβε ὑπὸ κ. τ. λ.

ἸΟ'Σ, *missile*, *sagitta*, it. *venenum*, *ærugo*. בֵּן, *filius*. Thren. III. 13. sed loco ἰοὺς, *sagittas*, reponendum est υἱοὺς, ut υ ob antecedens μου omissum sit. Ita quoque Arabs. — הֶלְאָה Hiph. *fatigo*. Ezech. XXIV. 12. Hic legerunt חֶלְאָה, *ærugo*. — *חֶלְאָה, *ærugo*. Ezech. XXIV. 6. 11. 12. — חֵמָה, *æstus iræ*, it. *venenum*. Ps. CXXXIX. 3. ἰὸς ἀσπίδων, *virus* aspidum. Confer quæ ex Josepho notat Ottius Spicil. ex eodem ad N. T. p. 354. et Pollucem Lib. VI. segm. 125. ubi ἰοῦ γέμων est *veneni* plenus. — *מְרוֹרָה, *fel*. Hebr. sec. Schol. ed. Rom. Job. XX. 14. Confer Hesychium in ἰὸν, ubi duæ glossæ confusæ.

*ἸΟΥ'ΔΑ. יִשְׂרָאֵל, *Israël*. 2 Sam. I. 18. sec. ed. Rom. Vide Schulze Diss. Qua Mutationes in Textu Cod. Alex. a Grabio ex Conjectura Factæ ad Examen Revocantur pag. 21. seq. — *יְהוּדָה. 2 Sam. I. 11. Ἰούδα. Hanc vocem tanquam mendosam sollicitat Fullerus Misc. Lib. IV. cap. 13. legendum existimans, deleta una tantum litera δ, Ἰουὰ, ut scil. Græcum Hebræo respondeat.

a Colomesius contra in Obss. SS. pap. 76. יְהוּדָה pro יְהוּדָה legendum censet. Mihi libere vertisse videntur.

'ΙΟΥΔΑΪ'ΖΩ, *judaizo, Judæus fio.* הִתְיַהֵד, Hithp. Esth. VIII. 17. 'Ιουδάϊζον, *nomina et jura gentis Judææ obtinuerunt.*

'ΙΟΥΔΑΙ̃ΟΣ, *Judæus.* יְהוּדִי, in plur. יְהוּדִים. 2 Reg. XVI. 6. b XXIV. 45. et alibi sæpius. — יְהוּדָיֵא, Chald. plur. Esdr. IV. 12. VI. 7. 8. 14.

'ΙΟΥΔΑΙ'Α, fœm. *Judæa.* יְהֻדִיָּה. 1 Par. IV. 18.

*'ΙΟΥΔΑΪΣΜΟ'Σ, *respublica Judæorum, leges, instituta* ac *religio Judæorum.* 2 Maccab. II. 21. τοῖς ὑπὲρ τοῦ 'Ιουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν. Ib. c. XIV. 38. 4 Macc. IV. c 26. ἐξόμνυσθαι τὸν 'Ιουδαϊσμόν.

'ΙΟΥΔΑΪΣΤΙ', *Judaice,* i. e. *lingua Judaica.* יְהוּדִית, idem. 2 Reg. XVIII. 26. 28. 2 Par. XXXII. 18. et alibi.

'ΙΠΠΑ'ΖΟΜΑΙ, *equito.* רָכַב, idem. Jer. L. 42. Ezech. XXIII. 6. 12.

'ΙΠΠΑ'ΡΧΗΣ, *magister equitum.* בַּעַל פָּרָשִׁים, *dominus equitum.* 2 Sam. I. 6. ubi Cod. Alex. ἵππαρχοι d habet.

*'ΙΠΠΑΡΧΟΣ, i. q. antecedens ἱππάρχης, quod vide. Photius Lex. c. 85. s. ἵππαρχος· λέγεται δὲ ἵππαρχος παρ' 'Αθηναίοις καὶ ὁ τῶν ἱππέων ἄρχων.

'ΙΠΠΑΣΙ'Α, *equitatus.* מֶרְכָּבָה, *currus.* Hab. III. 7. Vide infra s. v. χρεμετισμός.

'ΙΠΠΕΥ'Σ, *eques.* *בְּרוֹשׁ, *abies.* Nah. II. 3. Ex sententia plerorumque pro בְּרוֹשִׁים legerunt פָּרָשִׁים. Hieron. *agitatores.* Sed longe verosimilius est statuere, eos accepisse per metonymiam adjuncti, rem scil. adjunctam pro personis, quibus adjuncta erat, adeoque *lanceas abietinas* pro *gerentibus lanceas,* h. e. *equitibus,* quemadmodum *arma* pro *viris armatis.* — *כַּשְׂדִּים, *Chaldæi.* Job. I. 17. Inversis et mutatis literis legerunt פָּרָשִׁים. — f סוּס, *equus,* et, ut Græc. ἵππος, etiam *equitatus.* 2 Sam. XV. 1. 1 Reg. X. 28. 2 Paral. I. 16. Syrus Jer. XII. 5. — פָּרָשׁ, *eques.* Genes. L. 9. Exod. XIV. 9. 1 Sam. VIII. 11. et alibi sæpius. — רֹכֵב, partic. *equitans.* Gen. XLIX. 17. Amos II. 15.—רֹכֵב סוּס, *equitans equum.* Amos II. 15. — רָץ רֹכֵב, *cursor equitans.* Esther. VIII. 14.

g 'ΙΠΠΕΥ'Ω, *equito.* רָכַב, idem. Ezech. XXIII. 23. — רֶכֶשׁ, *equus celer.* Mich. I. 13.

'ΙΠΠΙΚΟ'Σ, *equestris.* 1 Macc. XV. 38.

'ΙΠΠΟ'ΔΡΟΜΟΣ, *hippodromus, spatium decursionis equestris.* אֶפְרָת, *Ephrat,* pristinum nomen Bethlehemi a fœcunditate. Gen. XLVIII. 7. κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου, defodiebam illam in via hip- h podromi. 'Οδὸς τοῦ ἱπποδρόμου tantum erat distantiæ, quam longus erat hippodromus s. quanta via decurrenda erat in hippodromo a meta ad metam. Cæterum in mente habuerunt formulam præcedentem כִּבְרַת אֶרֶץ. — דֶּרֶךְ, *via.* Genes. XXXV. 19. juxta lectionem Eusebii Dem. Ev. Lib. VII. p. 215. ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ 'Εφραθὰ, i sepeliebant illam in hippodromo Ephratha. Alii: ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου 'Εφραθᾶ: ubi τοῦ ἱπποδρόμου pro glossemate habetur in not. ad ed. Francof. Et certe in Cod. Alex. simpliciter legitur ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ 'Εφραθᾶ. Genes. XLVIII. 7. ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον χαβραθᾶ, τῆς γῆς τοῦ ἐλθεῖν 'Εφραθᾷ, *cum appropinquarem ad hippodromum chabratha terræ, ut venirem Ephratha:* Græci autem procul

dubio vocem דֶּרֶךְ, quæ generaliter viam denotat, specialius ἱππόδρομον reddunt, quod in textu ipso de כברת exponatur. כברת autem s. χαβραθὰ esse spatium terræ s. mensuram longitudinis æqualem milliari Judæorum et itineri sabbathino, atque adeo pedum 3000, cubitorum 2000, passuum minorum 1000, majorum 500, stadiorum 5, ex compluribus Rabbinis probat Johannes Despieresius de LXX Intt. Disp. 3. Dub. 5. et τὸν ἱππόδρομον mensuram longitudinis illi æqualem esse docet. Vide Hodium de Text. Bibl. Orig. p. 114. ubi etiam pag. 115. docet, quod *Hippodromus* Alexandriæ fuerit, a Ptolemæo Lagi exstructus, atque adeo Græcus interpres Alexandriæ vivens ad illum respexerit. Conf. et Bonfrerium ad Genes. l. c. p. 274. ac Fulleri Misc. Sacr. Lib. II. c. 15. p. 271. seq. Cæterum Siculis ἱππόδρομον *campum* dictum esse docet Hesychius in v. κάμπος. Confer Suiceri Thes. Eccl. Tom. II. pag. 31. 3 *Maccab.* IV. 11. V. 46. et Sturz. de Dial. Maced. p. 74.

ἽΠΠΟΣ, *eques, equitatus.* אַבִּיר, *fortis.* Jerem. VIII. 16. אַבִּיר est epitheton equorum ferocium et animosorum, v. c. Jud. V. 22. Jer. XLVII. 3. — אֶדְרָע, Chald. *brachium.* Esdr. IV. 23. Libere verterunt. — סוּס, *equus.* Gen. XLVII. 17. XLIX. 17. Exod. IX. 3. et alibi sæpius. Ies. LXVI. 20. μεθ' ἵππων. Ad h. l. respiciens Hesychius: μεθ' ἵππων, ἐφ' ἵππων. Adde Hab. III. 7. e quo loco Gloss. MS. in Cant. Script. ἵππους, ἐνταῦθα τοὺς ἀποστόλους λέγει. — סוּסָה, *equitium.* Cant. I. 8. — *סְרוּחִים, *longe extensi* seu *exporrecti.* Amos VI. 7. Videntur legisse סוּסִים, ablata litera Resch, quæ versio h. l. non male quadrat. Nam ἵππος in universum *hominem lascivientem* notat. — פָּרָשׁ, *eques.* Exod. XIV. 17. 18. Jos. XXIV. 6. Dan. XI. 40. sec. Chis. — רֶכֶב, *currus.* Exod. XIV. 7. πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, omnem *equitatum* Ægyptiorum. Jos. XVII. 16. 18. ἵππος ἐπίλεκτος, *equitatus* eximius. Vide et 2 Par. XXI. 9. et conf. 1 Macc. IV. 1. VI. 35. XIII. 22. Ἵπποι pro *curribus* leguntur apud Callim. Hymn. in Cerer. v. 87. — רְכוּשׁ, *substantia.* Genes. XIV. 11. 16. 21. Fortasse legerunt רֶכֶב aut potius רֶכֶשׁ, quod in genere *pecus* vel *jumentum* significat, specialiter quoque et κατ' ἐξοχὴν *equum* notat.

ἹΠΠΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ, *equitatus,* vel *stabulum* aut *statio equorum.* אַפֶּדֶן, *palatium.* Symm. Dan. XI. 45. τὰς σκηνὰς τοῦ ἱπποστασίου αὐτοῦ, tentoria *equilis* sui, seu *stabuli equorum* suorum. Conf. Fulleri Miscell. SS. Lib. V. c. 18. p. 675. seq. Voce etiam usus est Lysias Orat. de Achillis Cæde, teste Polluce Onom. Lib. IX. cap. 6. segm. 50. unde etiam Euripidem in Hippolyto Occultato ἵππων στάσιν eodem sensu dicere discimus.

ἽΠΤΗΜΙ et ἽΠΤΑΜΑΙ, *volo, volito, avolo.* טוּשׂ, *volo.* Symm. Job. IX. 26. ἱπτάμενος. — נָדַד, *vagor.* Job. XX. 8. ἵπτη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινὸν, *avolavit* autem tanquam spectrum nocturnum. Ita Bion Smyrnæus Idyll. Α', 58. πόθος δέ μοι ὡς ὄναρ ἵπτη. — עָפַף, *volo.* Aqu. Gen. I. 20. ἱπτάμενον. Vide quoque infra in ἵστημι post הֶאֱבִיר.

ἾΡΙΣ, vel potius ἼΡΙΣ, *herba aromatica ac flos.* קִדָּה, *casia.* Ex. XXX. 24. ἴρεως πεντακοσίους σίκλους, iris quingentos siclos. Apud Hesychium ἶρις inter alia exponitur ἀρωματική τις πόα, ubi in Notis Sopingius: Cum significat aromati-

a cam herbam, ὀξύνεται ἶρις, alias βαρυτονεῖται ἶρις. Eustath. Il. Γ', (p. 296.) μυρεψικόν τι εἶδος, quod Rhetores dicunt ἴριον μύρον. Ibid. ξίρις, φυτὸν ἀρωματικόν. Dioscoridi dicitur ἶρις, et in genit. ἴριδος, et a cœlestis arcus similitudine nomen accepisse videtur. Vide Lib. I. c. 1. ubi etiam pluribus describitur. Plinius Lib. XXI. cap. 7. irin nobilissimi odoris

b esse pronunciat, et de eadem addit: Iris radice tantum commendatur, unguentis et medicinæ nascens.

ἾΡΙΣ, *iris, arcus cælestis.* חַשְׁמַל, *pruna, flamma crepitans.* Hebr. Int. Ezech. I. 4. Ex conjectura ita transtulit.

*ἸΣΑ΄ΚΙΟΣ. 4 Macc. VII. 14. ἰσακίῳ λογισμῷ. Sensu in hac orationis serie nullo. Meo periculo

c scribe Ἰσαακείῳ, h. e. *quali insignis fuit Isaacus.* Photius Lex. col. 87. ἰσακίῳ, ἀνδρείῳ, ubi Cod. B. ἰσακείῳ habet. Eandem glossam ad h. l. sine dubio pertinentem habent quoque Suidas, Hesychius, Phavorinus et Zonaras, ubi vid. Tittmannus. Auctor hujus glossæ in mente habuit אַיִשׁ, quod *robur* ac *fortitudinem* notat.

d *ἸΣΑ΄ΣΤΕΡΟΣ, *stellis similis.* 4 Macc. XVII. 5.

ἸΣΗΓΟΡΕ΄ΟΜΑΙ, *tanquam cum pari loquor, familiariter colloquor.* Sir. XIII. 11. μὴ ἐπεχε ἰσηγορεῖσθαι μετ᾽ αὐτοῦ, ne advertas animum *ad loquendum cum eo tanquam cum pari.* Sic enim e Vat. et Basil. pro εἰσηγορεῖσθαι bene legendum censet et interpretatur Kuhnius Quæst. Phi-

e lol. Pent. V. pag. 11. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἰσηγορεῖ; ἰσολογεῖ. Hesych. ἰσηγορεῖ, ἐπ᾽ ἴσης λέγει, ὁμοτίμως ἰσολογεῖ. Ἰσηγορία (Chrysost. Homil. IV.) ἰσολογία.

ἸΣΟΔΥΝΑΜΕ΄Ω, *æque valeo, æque potens sum, æquipolleo.* Prol. Sirac. οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Ἑβραϊστί. [Occurrit etiam Ies. XXIII. 11. in scholio Origenis, cujus sensum Montf. non perspexisse videtur. K.]

*ἸΣΟΔΥ΄ΝΑΜΟΣ, *æque potens,* f *par.* 4 Macc. III. 15. *parem.* Ib. V. 20. ἰσοδύναμόν ἐστι, *par,* h. e. *æque pœna dignum est.*

ἸΣΟ΄ΘΕΟΣ, *æqualis Deo.* 2 Macc. IX. 12. ἰσόθεα φρονεῖν, *paria Deo sentire, sibi arrogare, quæ sunt Dei.* Dionys. Hal. Ant. Rom. Tom. I. p. 111. τιμῶν ἰσοθέων, h. e. ἴσων ταῖς τῶν θεῶν τιμαῖς.

ἸΣΟ΄ΜΟΙΡΟΣ, *æqualem partem* g *habens.* 2 Maccab. VIII. 30.

*ἸΣΟΝΟΜΙ΄Α, *æquabilitas legum et juris.* 4 Macc. V. 24. τῶν ἠθῶν ἰσονομίαν, ut mores ad legum præcepta conformemus. Sed lectio ipsa mihi est suspecta.

*ἸΣΟΠΑΛΙ΄Σ. Epitheton *fornacis.* 4 Macc. XIII. 9. ἰσοπαλίδος καμίνου. Int. Lat. *parem tormentis istis fornacem.* Sed lectio ipsa mihi ad- h modum suspecta est.

ἸΣΟ΄ΠΕΔΟΣ, *solo æquatus.* 2 Macc. VIII. 3. IX. 14. Alciphr. III. 13. πάντα ἰσόπεδα, *una planities.* Hesych. ἰσόπεδον, ἴσον τῇ γῇ, ὁμαλὸν ἔδαφος, ἰσόχωρον.

ἸΣΟΠΟΛΙ΄ΤΗΣ, *pari civitatis jure utens.* 3 Macc. II. 30. Confer quæ ex Josepho ad h. l. notat Grotius.

ἼΣΟΣ, *æqualis.* אֶחָד, unus. Ex. i XL. 5. 6. 7. 9. — בַּד, *solus.* Exod. XXX. 34. ἴσον ἴσῳ ἔσται, *singula æquali pondere.* — כְּ præfixum, *tanquam.* Job. V. 14. τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσουσιν ἴσα νυκτί, in meridie palpabunt *tanquam* in nocte. Job. X. 10. ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῷ, coagulasti autem me *tanquam* caseum. Vide et Job. XIII. 28. XV. 16. k XXIX. 14. et conf. Phil. II. 6. Adde Job. XI. 12. XIII. 12. XXVIII. 2. ubi κατὰ τὸ ῥητὸν nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Conf. et quæ ex Deut. XIII. 6. notata sunt in v. ἰσόψυχος. — *לֹא תָשׁוּב, *non revertatur.* Prov. XXV. 10. ἀλλ᾽ ἔσται σοὶ ἴση θανάτῳ, ad mortem usque te insectabitur. Vide ad h. l. Jaegerum. — מִלֵּין

(pro מְלֹא), *plenitudo*. Ezech. XLI. 8. — מָשָׁל, *similitudo*. Job. XIII. 12. — מַתְכֹּנֶת, *dispositio*. Ezech. XLV. 11. — עֵרֶךְ, *dispositio*. Job. XLI. 4. Ita quoque Theodot. Radix עָרַךְ etiam *æquiparare, comparare* notat. — תֹּאֲמִים pro תָּמִים, particip. plur. *gemellíparæ*. Exod. XXXVI. 25. — Ἴσα adverbialiter, *æqualiter, perinde ac*. Sap. VII. 4. Ἴσα. Reponendum e Compl. ἦκα. Vulgat. *emisi*. Sap. XVII. 3. Pro ἴσα cap. XIV. 9. ἐν ἴσῳ dicitur. Sap. VII. 1. Ἴσος dicitur, *qui plane eadem est natura ac alius*.

ἘΞ ἼΣΟΥ, scil. μέρους, *ex æquali parte, ex æquo*. תֹּאֲמִים, part. plur. *gemellíparæ*. Exod. XXVI. 24. XXXVI. 25.

ἙΚΑ´ΣΤΩ ΤΟ` ἼΣΟΝ, *cuilibet æquale*. אִישׁ כְּאָחִיו, *vir uti frater ejus*. Lev. VI. 40. Bene quoad sensum.

ἸΣΟ´ΤΗΣ, *æqualitas*. תְּשֻׁאוֹת, plural. *fragores*. Job. XXXVI. 29. ἰσότητα σκηνῆς. Ita quoque Theod. ubi ante ἰσότητα supplenda est præpositio κατά. Vulgatus: *quasi tentorium suum*, quod bene de nube dici potest. Cæterum legerunt תְּשֻׁוֹת, a שָׁוָה, quod est *æquare, æqualem esse*. Alii reddunt: æquationes tentorii ejus, nempe cœli, h. e. quomodo Deus tentorium æqualiter cohærentibus sibi partibus expandat. Idem valet de loco Zach. IV. 7. ubi Aquila quoque ἐξίσωσις habet.

ἸΣΟ´ΨΥΧΟΣ, *æqualis animæ, pari animo præditus, æquanimis*, vel *alter idem*. עֵרֶךְ, *æstimatio, comparatio, similitudo*. Ps. LIV. 14. σὺ δὲ, ἄνθρωπε ἰσόψυχε, tu vero, O homo, *qui alter idem eras*, i. q. Deut. XIII. 6. φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ μου. Gloss. Ἰσόψυχος, *unanimus*. Confer Heinsii Exerc. Sacr. ad Phil. III. 20. p. 452. Adde Æschyl. Agam. v. 1479. ubi vid. Schol. Adverbium ἰσοψύχως legitur apud Eustath. Il. Λ´, p. 764. 39.

ἸΣΟ´Ω, *æquo, adæquo, æquiparo*. דָּמָה, idem. Symm. Ies. XL. 25. ἰσωθήσομαι, *æquabor, adæquabor*. — *עָרַךְ, *æquiparo, comparo*. Theodot. Job. XXVIII. 17. 19. οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῷ. Ps. LXXXVIII. 7.

*ἸΣΡΑΗ`Λ, *Israël*. אֵל, *Dominus Deus*. Amos V. 6. Legerunt יִשְׂרָאֵל. Vide ad h. l. Dathium.

ἽΣΤΗΜΙ, *statuo, stare facio, erigo, valere facio, constituo, confirmo, sto, persisto, desino, impleo, perficio, pondero, appendo*: et ἵσταμαι, *sto, valeo*. *אָבַר, *volo*. Job. XXXIX. 26. ἑστηκὼς, quod Grabius mutavit in ἐκτείνας. Sed primitiva notio verbi אָבַר, ut ex derivatis videmus, non alia fuit, quam *firmavit sese*. *Stare* autem, cum de ave sermo sit, in oppositione ad *volatum* nihil aliud est, quam *volandi finem facere et vires colligere*. — *אָמַר, *dico, loquor*. Job. XXXVII. 20. ubi pro אִם אָמַר אִישׁ, *si dixit quispiam*, LXX habent: ἵνα ἄνθρωπον ἑστηκὼς κατασιωπήσω. Videntur sensum expressisse: simulac locutus fuerit, h. e. *statim, illico*, stans quasi pede in uno. — בָּנָה, *ædifico*. Job. XX. 19. ubi ἵστημι positum est pro ἀνίστημι, ac notat *restituere, reædificare*. Vulg. *non ædificavit*. Symm. voce ἀνοικοδομέω usus est. — בָּקַשׁ, *quæro*. Theodot. 2 Sam. XXI. 2. ubi ἵστημι est, ut Lat. *statuere, velle, in consiliis habere*. — גָּבַל, *termino, terminos constituo*. Deut. XIX. 14. ὅρια, ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου. — *דָּוִיד, nomen propr. *David*. Amos VI. 5. כְּדָוִיד, *sicut David*, ὡς ἑστηκότα. N. L. Anonymus in Repertorio Eichhorniano T. VI. p. 247. existimat, eos in mente habuisse vocem דּוּר, *habitavit, dura-*

a sit. Vide quoque ad h. l. Hieronymum.—דָּמַם quiesco. Jos. X. 12 13. In priori loco legitur στήτω. Vulgat. ne movearis. — הֶאֱבִיר, Hiph. volo. Job. XXXIX. 26. ubi tamen Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. c. 2. pro ἕστηκεν legendum censet ἔστηκεν, illudque, licet minus sit usitatum, a flexione tamen grammatica non aberrare docet. Conf. Ps. LIV. 6. ubi paronymum אֵבֶר redditur πτέρυξ. Forte tamen אָבַר ex notione obfirmandi, quam habet, ita explicare voluerunt.—הִבְדִּיל, Hiph. separo. 1 Par. XXV. 1. Sc. seligebantur, ut constituerentur ad ministerium sacrum. — *הִגִּישׁ, seq. ל, Hiph. a נָגַשׁ, admoveo, affero, sisto. Aqu. Symm. 1 Sam. XXX. 7. στῆσον πρός με. Vulg. applica ad me, ubi ἵστημι πρός τινα notat applicare s. admovere alicui aliquid. Cæterum de tribus hujus vocis versionibus, quæ in Hexaplis Aquilæ tribuuntur, vide ad h. l. Montf. — הֵכִין, Hiph. a כּוּן. Ies. XL. 20. — הִפְרִיחַ, Hiph. floreo. Prov. XIV. 11. στήσονται, firmæ et stabiles erunt, quod de florenti rerum statu h. l. explicandum est. — הִצִּיג, Hiph. a יָצַג, pono, colloco, sisto. Gen. XLIII. 9. Jud. VII. 5. VIII. 27. — הִצִּיק, Hiph. a יָצַק, pono, colloco. 2 Sam. XV. 24. ἔστησαν τὴν κιβωτὸν, ubi male nonnulli statuunt LXX legisse יצגו a נָצַג. — הֵרִים, Hiph. a רוּם, exalto. Gen. XXXI. 45. ἔστησεν αὐτὸν (sc. λίθον) στήλην. — *הִתְיַצֵּב. Exod. XIV. 13. στῆτε, fortes, animosi estote. 2 Sam. XXI. 5. ubi voci ἱστάναι notionem remanendi ac residuum esse tribuit Vulgatus, qui habet: ut ne unus quidem residuus sit. Non male quoad sensum. — חָפֵץ, desidero. Job. XL. 12. ἔστησεν οὐρὰν ὡς κυπάρισσον, erigit caudam, ut cupressum. Significat h. l. חָפֵץ flectere, velociter movere, ut adeo convenienter seriei orationis transtulerint. — *חָתָן, sponsus. Exod. IV. 25. et 26. ἔστη τὸ αἷμα, stetit sanguis. Sic Plinius VIII. Ep. 1. 3. Legerunt חָתַם, ut quoque legit Hebræus Int. qui pro eadem voce usus est verbo σφραγίζειν. Secundum Tychsenium in Tentamine p. 85. cogitarunt חסן, firmiter stetit, aut cognatæ pronuntiationis radicem. Alii ἔστη mendosum censent et reponere malunt ἔστω, sit. — יָסַד, fundo. 1 Par. IX. 23. Vox Hebr. h. l. constituere notat. — *יָעֵף, defessus sum, defatigor. Aqu. Jerem. LI. 64. ἱστάθησαν, steterunt. Sc. perperam יָעֵפוּ cum sequentibus conjunxit. — יָצָא, exeo. Zachar. II. 3. εἱστήκει, scil. ad metiendum Hierosolymam. Ita e conjectura h. l. vertendum putarunt. — יָצַר, formo. Ies. XLIV. 12. — ירה, jacio. LXX et Inc. Gen. XXXI. 51. — יָשַׁב, habito. Ies. XLIV. 13. στῆσαι αὐτὸ ἐν οἰκίσκῳ. — *כְּפִי, secundum os (quod est i. q. כ simpliciter Job. XVIII. 13. et XXX. 8.) Job. XXXIII. 3. στῆθι κατ' ἐμὲ καὶ ἐγὼ κατὰ σὲ (pro Hebraicis: ecce ego secundum os tuum, h. e. ego tibi æqualis sum, nostrum: wir können uns gegen einander stellen, we are upon an equal footing. — כָּרַת, scindo, ac, si de fœdere sermo est, pango. Deut. XXIX. 1. οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωϋσῇ στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, hæc sunt verba fœderis, quæ præcepit Dominus Mosi, ut confirmaret filiis Israël. — *לָעַג, subsanno. Symm. Job. XXI. 3. στήσετε: ubi Schol. ed. Rom. στήσετε, τουτέστιν ἐπὶ τῆς προτέρας με καταστήσετε καταχλεύεως. γράφεται καὶ στήσεσθε, τουτέστι, παυθήσεσθε. Cæterum verba Symmachi: καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε Montf.

male, certe obscure reddidit: *et post meos sermones sistetis*, melius: *ponderate* meos sermones, postquam locutus fuero, an bene aut male locutus fuerim; tunc demum ferte judicium de me. Non male. Nam תָּלִיעוּ non est *subsannate* aut *deridete me*, sed deridere me potestis, si vultis. Vulgat. *et post mea, si videbitur, verba ridete.* — מִדָּה, *mensura.* Jos. III. 4. — *מְלֹא קוֹמָתוֹ, *plenitudo staturæ ejus.* 1 Sam. XXVIII. 20. ἑστηκὼς, *prouti stabat*, h. e. *porrectus*, ut recte transtulit Vulgatus. Est vernaculum: so lang als er war, *his full height.* Compl. habet: ἀπὸ στάσεως αὐτοῦ, quod eundem sensum fundit. — מַעֲמָד, *statio.* 1 Par. XXIII. 28. — *מֻצָּב, *sita.* Symm. Jud. IX. 10. — נָטָה, *extendo.* Gen. XII. 8. ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, *erigebat* ibi tentorium suum. Vide et Gen. XXXIII. 19. Ies. XL. 22. — נָטַע, *planto.* Ies. LI. 16. ἔστησα τὸν οὐρανὸν καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, *stabilivi* cœlum, et fundavi terram. Dan. XI. 45. sec. cod. Chis. — נִצַּב : הִצִּיב : הִתְיַצֵּב, Niph. Hiph. et Hithp. a יָצַב. Genes. XVIII. 2. XXXIII. 20. XXXV. 14. et alibi sæpius. — *נָתַן, *do.* Ex. XL. 17. Gen. XXX. 41. Ies. XLI. 19. Inc. Levit. XVII. 10. στήσω τὴν ψυχήν μου, iram meam *convertam.* Inc. Jer. XXXV. 5. Bene: nam נָתַן est h. l. *ponere*, ut Vulgatus recte expressit.—עֶבֶד, *servus.* 2 Reg. XXIV. 28. ὁ ἑστὼς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, *stans coram rege*, h. e. *minister regis.* — *עָבַר, *transeo.* Jos. III. 17. 1 Reg. XXII. 36. 2 Sam. XIX. 39. ubi lectio εἱστήκει, quam sola Compl. exhibet, ortum suum fortasse debet librario, qui hanc versionem ob seq. necessariam putabat. Fortasse tamen auctor hujus versionis legit עָמַד. — *עַל. Jud. XVI. 27. Sensum expresserunt. — עָלָה, *ascendo.* Ex. XIII. 5. Legerunt עָמַד, *stetit*, cum Chaldæo. — עָמַד : הֶעֱמִיד, Kal et Hiph. Gen. XXIX. 34. ἔστη τοῦ τίκτειν, *desinebat* parere. Vide et Gen. XXX. 8. Genes. XLI. 46. ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ, cum *staret coram Pharaone*, h. e. cum *minister Pharaonis esset.* Vide et Dan. I. 4. 5. et infra s. v. παρίστημι. Num. XXVII. 21. ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, coram Eleasare sacerdote stabit. Jos. III. 14. στήσεται. Vulg. bene: *in una mole consistent.* 2 Reg. XIII. 18. ἔστη, *desinebat.* 2 Paral. XXX. 5. ἔστησαν λόγον, *constituebant.* Job. XXX. 28. ubi pro ἔστησαν sine dubio reponendum ἔστησα. Ps. CVI. 25. ἔστη πνεῦμα καταιγίδος, *excitabatur* ventus procellæ. Hesych. ἔστη, ἠγέρθη. Cohel. II. 9. σοφία μου ἐστάθη μοι, sapientia mea *stabilita* mihi *fuit.* Coh. VIII. 3. μὴ στῇς ἐν λόγῳ πονηρῷ, ne *persistas* in re vel negotio malo. Adde Symm. Ps. XXIX. 8. Inc. Hab. III. 11. — צוּק, *arcte cohæreo.* Job. XLI. 16. Legerunt יָצַב, aptissime in hac orationis serie. — קוּם : הֵקִים, Kal et Hiph. *surgo, surgere facio, confirmo, stabilio.* Gen. VI. 18. στήσω τὴν διαθήκην σου πρός σε, *stabiliam* fœdus meum tecum. Vide et Genes. IX. 11. XVII. 7. 9. 21: Genes. XXIII. 17. ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρὼν τῷ Ἀβραὰμ, *cessit* fundus Ephronis Abrahamo *in possessionem.* Gen. XXVI. 3. στήσω τὸν ὅρκον μου, *firmabo* vel *servabo, implebo* juramentum meum, quod juravi Abrahamo. Vide et Jer. XI. 5. Ex. XL. 2. στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, *eriges* tabernaculum testimonii. Vide et v. 16. 17. 30. Num. IX. 15. τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνὴ, die quo *erigebatur* tabernaculum. Num. XXX. 5. 12. στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτοῦ, *rata erunt* omnia vota ejus, coll. v.

15. 1 Sam. XV. 13. ἔστησα πάντα, ὅσα ἐλάλησε ὁ κύριος, *implevi* omnia, quæcunque locutus est Dominus. Vide et Psalm. CXVIII. 105. Jer. XXIII. 20. XXVIII. 6. Dan. IX. 12. Confer Baruch. II. 1. 24. Al. 1 Sam. XV. 13. ἔστησε, ubi LXX ἐπήγειρε. Symmach. Theod. et LXX sec. Hex. 1 Reg. XV. 4. ubi στῆσαι est i. q. ἀναστῆσαι apud Aquilam, ac *suscitare prolem* notat. Inc. Psalm. XLIII. 27. στῆθι ἀντιλαβόμενος ἡμῶν, ubi fortasse scribendum est ἀνάστηθι κ. ἡ. Symm. Psalm. LXXVII. 5. Conjectura Drusii, e qua loco καὶ ἔστησε reponendum est καὶ ἀνέστησε, egregie confirmatur Catena PP. GG. Tom. II. p. 608. Jer. XLIV. 29. ἵσταμαι a Vulgato recte per *compleri* translatum est. Ps. CXVIII. 106. ubi Origenes τὸ στῆσαι per βεβαίως ὁρίσαι interpretatus est. — *הֵקִים : קָאֵם : קוּם, Chald. Dan. II. 31. III. 1. 2. 3. VI. 7. 8. — קוּם et עָמַד. Job. XXIX. 8. — *קָמָה, *seges*. Theod. Jud. XV. 5. ἕως ἑστῶτος, usque ad *stantes*, h. e. *spicas stantes adhuc in stipula*, quas LXX ὀρθὰς dixerunt. — קָרַב, *appropinquo*. Jos. XVII. 4. — *רָצוֹן, *beneplacitum*. Inc. Prov. XV. 8. רְצוֹנוֹ, στήσονται. Sermo est ibi de *precibus*, quæ *stare coram Deo* h. l. dicuntur, quatenus *Deo placent, et ab eo exaudiuntur*. Semlerus legere mavult εὐαρεστήσονται. — *שׁוּב : הֵשִׁיב. Symm. 2 Sam. VIII. 2. ubi *constituere* notat. — שׂוּם : הֵשִׂים, Kal et Hiph. Gen. XXVIII. 22. Num. XXI. 9. ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου, *erexit* illum in signum. Vide 1 Sam. VII. 12. Ies. XLI. 19. — שָׁכַן, *habito*. Num. IX. 17. X. 12. — שָׁקַל, *pondero*. 2 Sam. XIV. 26. ἵστησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους, pro πρὸς διακοσίους σίκλους, *ponderabat* capillum capitis sui ad ducentos siclos. Similiter Herodotus Lib. II. c. 65. ἱστᾶσι σταθμῷ πρὸς ἀργύριον τὰς τρίχας, *appendunt* libra ad argentum capillos. Eodem autem sensu verbum etiam occurrit apud LXX Esdr. VIII. 25. 26. Job. VI. 2. XXVIII. 15. XXXI. 6. (ubi pro ἱσταμαι sec. Vatic. legere mallem ἵσταμαι, quod Hebr. magis convenit. Sed potest quoque recepta lectio locum habere: *steti in statera justa*, hoc sensu: ponderatus in statera justa probatus repertus sum, ut metaphora desumta sit a statera, quæ stat æqualibus bilancibus. Conf. Parallelismum sententiarum.) Ies. XL. 12. Zachar. XI. 12. Conf. 3 Esdr. VIII. 64. et Lexic. N. T. s. h. v. Vide quoque διίστημι et παρίστημι. — תָּאַר, *delineo*. Ies. XLIV. 13. ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέτρῳ. — תָּלָה, *suspendo*. 2 Sam. XXI. 12. ἔστησαν: non male. — תְּקַל, Chald. *pondero*. Dan. V. 29. ἐστάθη ἐν ζυγῷ. — תָּקַע, *figo*. Genes. XXXI. 25. Ies. XXII. 23. στήσω αὐτὸν (εἰς) ἄρχοντα, *constituam* illum principem. Præterea legitur Ps. XX. 12. διελογίσαντο βουλὰς, ἃς οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι, excogitarunt consilia, quæ non poterunt *perficere*. Hic κατὰ τὸ ῥητὸν nihil pro στῆσαι legitur in textu Hebr. Vulg. *quæ non potuerunt stabilire*. 3 Esdr. VIII. 64. σταθὲν τὸ ἀργύριον, *appensum* argentum, Hebr. נִשְׁקַל, Esdr. VIII. 33. Confer Lexic. N. T. s. h. v. et Demosth. pag. 1200. 1. ed. Reisk. Baruch. II. 1. ἔστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, *ratas fecit* Deus minas suas. Sirac. VI. 34. ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι, ubi ἵστημι notat *sæpe et diu in aliquo loco versari*. Sirac. XXVII. 27. ὁ ἱστῶν παγίδα. Vulgat. *qui laqueum aliis ponit*. Syrus: *qui tendit laqueos*. Sir. XLIV. 21. ἔστησε διαθήκην, *firmabat* fœdus. Ibid. v. 22. ἐν ὅρκῳ ἔστησεν αὐτῷ, juramento *confirmabat* illi. 1 Macc. XIII. 38. ubi pro ἐστήκαμεν Syrus (qui habet [illegible]) legisse videtur ἀπεστάλκαμεν, *misimus*, sed ἵνα ἐστήκαμεν ver-

tandum potius est, quam confirmavimus seu promisimus vobis. Confer Tob. VII. 12. 1 Macc. II. 27. ἱστῶν διαθήκην, estruens fœdus. Ibid. X. 54. στήσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν, constituamus inter nos amicitiam. Ibid. XV. 5. ἵστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα, confirmo tibi omnes oblationes. 2 Macc. VII. 38. ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου στῆσαι τὴν τοῦ παντοκράτορος ὀργὴν, ut in me et fratribus meis desinat omnipotentis ira. Phavorinus: στῆσαι, τοῦ παῦσαι τῆς ὁρμῆς.

*ΙΣΤΑΜΑΙ ΜΟ'ΝΟΣ. מַצֶּבֶת, statio. Symmach. Ies. VI. 13. ἵσταται μόνη, stat solitaria, h. e. sterilis, omnibus foliis nudata. — Vide alibi ἔρημος τόπος et ψευδής.

'ΙΣΤΙ'ΟΝ, velum navis, textum, velum. מִזְרָחָה, orientem versus. Ex. XXVII. 13. Ita Bielius. Sed voci ἱστία nihil ibi respondet in textu Hebr. — נֵס, vexillum. Ies. XXXIII. 23. ubi נֵס velum notat, ut jam Chaldæus interpretatus est. Symm. Ies. XXX. 17. — קֶלַע, tapes ocellatus. Exod. XXVII. 9. et XXXV. 12. Symm. Num. IV. 27. Arab. قلع, velum.

'ΙΣΤΟΡΕ'Ω, narro. 3 Esdr. I. 32. 33. Hebr. כָּתַב. 2 Paral. XXXV. 27. 3 Esdr. I. 42. ἱστορηθέντα, Hebr. דְּבָרִים, 2 Par. XXXVI. 8.

'ΙΣΤΟΡΙ'Α, historia, narratio. 2 Macc. II. 25. 31. 33. Hesych. ἱστορία, μαρτυρία, καὶ τὰ ὅμοια. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ἱστορία, τῶν παλαιῶν πραγμάτων μνήμη. Idem: ἱστορίας, διηγήσεως, συγγραφῆς.

'ΙΣΤΟ'Σ, malus, arbor, navis, item instrumentum textorium, e quo stamina discuntur, propter similitudinem mali nautici, it. ipsa tela, παρὰ τὸ στῆσαι, ab erigendo. *מָנוֹר, liciatorium, ut Vulgat. transtulit. Symm. 1 Sam. XVII. 7. — קוּרִים, plur. telæ. Ies. LIX. 5. 6. — תֹּרֶן, malus. Symmach. et LXX Ies. XXX. 17. XXXIII. 23. ubi vid. Montfauc. Ezech. XXVII. 5. Hesych. ἱστὸν, τὸ ὀρθὸν ξύλον τῆς νηὸς, καὶ τὸ ὑφαντικὸν ἀπὸ τοῦ ἱστάναι, καὶ νῆσος. Cf. Schol. in Hom. Il. Α', v. 433.

*'ΙΣΤΟ`Σ 'ΑΡΑ'ΧΝΗΣ, tela araneæ. שְׁבָבִים, contritiones, fragmenta. Inc. Hos. VIII. 6. παραπλήσιος τῷ τῆς ἀράχνης ἱστῷ. Vulg. in aranearum telas erit vitulus Samariæ. Auctor hujus versionis legit כְּשְׁבָבִים, quod pr. subtilitates notat, a شبّ, subtilis, tenuis fuit. Cæterum vide ad h. l. Semleri Epist. Crit. p. 45. qui hæc verba pro mero scholio habet.

'ΙΣΧΙ'ΟΝ, nates. שֵׁת, idem. 2 Sam. X. 4.

'ΙΣΧΝΟ'ΦΩΝΟΣ, gracilem, tenuem, vel suppressam vocem habens, qui impedite ac difficulter verba sua profert. Confer Aristotel. in Problem. Sect. X. Quæst. 33. et XI. Quæst. 30. et 35. כְּבַד פֶּה, gravis ore. Exod. IV. 10. ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι, tenuem ego vocem habeo, aut: gracili ego voce et tardiloquus sum. — עֲרַל שְׂפָתַיִם, præputiatus labiis. Exod. VI. 30. Hesych. ἰσχνόφωνος, λεπτόφωνος, ἀπεχόμενος τὴν φωνήν. In Schol. ad Exod. VI. 30. ἰσχνόφωνος exponitur οὐ καθαρὸς φθέγματι. Est ab ἰσχνὸς, quod apud Hesychium exponitur: λεπτὸς, δυσθεώρητος.

'ΙΣΧΥΡΟ'Σ, fortis, robustus, pinguis, vehemens, magnus, gravis, potens, munitus. אַבִּיר, potens, robustus, fortis. Jud. V. 22. Thren. I. 16. — אַדִּיר, valde amplus, magnus, magnificus. Al. Jud. V. 13. ἰσχυροῖς. Adde Jer. XXX. 21. ἰσχυρότεροι, ubi fortasse legerunt אַבִּירָיו. — *אוּל, terebinthus. Symm. Ies. LXI. 3. ἰσχυροί. Vulgat. fortes. Deduxerunt ab אוּל, crassus, validus, fortis fuit.

a — *אִישׁ חַיִל, *vir roboris*. Symm. 1 Sam. XXXI. 12. Bielius Montfauconium perperam secutus ἰσχυροὶ ad חַיִל tantum retulit. Eadem observatio valet quoque de versione Symmachi Ps. LXXV. 5. — אֵיתָן, *perennis, firmus*. Num. XXIV. 21. ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, *bene munitum* domicilium tuum. — אֵל, *fortis*, κατ᾽ ἐξοχὴν *Deus fortis*. 2 Sam. XXII. b 32. 33. XXIII. 5. 2 Reg. XXIV. 15. Neh. I. 5. et alibi. Adde Aqu. Ies. IX. 6. Theod. Job. XXXIII. 29. Aqu. Psalm. LXXX. 10. ἰσχυρὸς ἀλλότριος. Aqu. Mich. II. 1. לְאֵל, *in forti*, aut *contra* s. *ad Deum*, ἰσχυρὸν transtulit. Puto, scribendum esse πρὸς ἰσχυρὸν, quemadmodum et in antecedentibus exciderunt voces ἐστὶν ἰσχυρός. Sed video, hæc jam c occupata esse a Semlero. Fortasse huc etiam referendus est locus 2 Sam. XXII. 48. ubi ἰσχυρὸς, ante κύριος, vel de suo addiderunt, vel hac voce אֵל exprimere voluerunt. — אַמִּיץ, *valde firmus et robustus, prævalidus*. 2 Sam. XV. 12. σύστρεμμα ἰσχυρόν. — בָּצוּר, *munitus*. Jer. XXXIII. 3. Al. Jos. XIV. 12. πόλεις ἰσχυραὶ, ubi LXX ὀχυραὶ, *mu-* d *nitæ*. — בָּרִיא, *pinguis*. Theod. Dan. I. 15. ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν, h. e. ut Joseph. A. J. X. 10. 1. interpretatus est, εὐτραφέστεροι τὰ σώματα καὶ μείζονες ἐγίνοντο. — בְּרִיָּה, idem. Ezech. XXXIV. 20. προβάτου ἰσχυροῦ, ovis *pinguis*. — גִּבּוֹר, *validus*. Deut. X. 17. Jos. X. 2. 1 Reg. XI. 28. ἰσχυρὸς δυνάμει, *validus* potentia. Vide et 1 Par. VII. 2. 7. 40. Prov. XXI. e 22. πόλεις ἰσχυρὰς, urbes *munitas*. Vide et Ezech. XXVI. 17. et conf. Apoc. XVIII. 10. ac notata in hac voce post מִבְצָר. — *גְּבַר, Chald. Dan. III. 20. — חָזָק, *validus, robustus*. Jos. IV. 24. ἡ δύναμις κυρίου ἰσχυρά ἐστι, potentia Dei *magna* est. Job. XXXVII. 18. ἰσχυραὶ ὡς ὅρασις ἐπιχύσεως. Vulg. *qui solidissimi sunt tanquam æris fusi*. Cæterum Grabius h. l. pro ἰσχυραὶ juxta Hebr. f ἰσχυρὰ posuit, ita ut ad παλαιώματα referatur, non ad στερεώσεις, quam vocem futuri temporis pro nomine substantivo perperam habentes librarii ἰσχυραὶ scripserunt. Præterea pro eodem ἰσχυρὸς sensu malo adhibetur apud Aqu. Ez. III. 7. de *impudente* et *pervicaci*, ubi Symmach. ἀναιδεῖς habet. — חָזְקָה, *vehementia*. Ez. XXXIV. 4. — חָזְקָה, *robur*. g Ies. VIII. 11. — חָסֹן, *robur*. Amos II. 9. — חִסְנָא, Chald. *robur*. Dan. II. 37. — כָּבֵד, *gravis*. Gen. XLI. 31. ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα, *magna* enim erit, sc. fames. Cf. Luc. XV. 14. et quæ ad h. l. ex Herodoto notat Raphelius p. 261. — כֹּחַ, *vis*. Dan. X. 8. ubi pro ἰσχυρὸς alii rectius ἰσχύος habent. — מִבְצָר, *munitio*. Aquila (vel potius h Symmachus, nam h. l. quoque nomina horum interpretum permutata esse arbitror) 1 Sam. VI. 18. ἐκ πόλεως ἰσχυρᾶς. Symm. τετειχισμένος. LXX ἐστερεωμένος. Dan. XI. 24. sec. cod. Chis. — *מָעוֹן. Symm. Jud. VI. 26. ἰσχυροῦ, quod sine dubio a Montfauconio effictum est ex interpretatione Procopii Latina. — מִצְעִירָה, fœm. *perparva*. Dan. i VIII. 9. Michaëlis in Supplem. p. 2124. existimat, Theodotionem ex antiphrasi ita transtulisse. Bahrdtius in Notis ad Hexapla opinatur, eos צְעִירָה legisse, quia צָעִיר de pastore ac rege adhibeatur, ac provocat ad Hammondum ad Matth. II. 6. coll. Zachar. XIII. 7. Bertholdtus ad h. l. conjicit, Theodotionem אַדִּירָה legisse. Sed recte monuit Ernesti in Bibl. Theol. Noviss. T. I. p. 199. videri ἰσχυρὸν potius ad sequens וַתִּגְדַּל־יֶתֶר perti-

a nere, quod transtulerint: ἐγένετο ἰσχυρόν. — *נֶאֱמָן, *fidelis*. Aqu. Theod. sec. cod. 108. Holm. Deut. VII. 9. — עַז. Jud. XIV. 14. ubi nonnulli Græci pro ἰσχυροῦ legi voluerunt πικροῦ, ut nempe melius staret antithesis. Conf. Ambros. Lib. de Elia cap. 11. Prov. XXI. 14. θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρὸν, iram excitat *vehementem*. Ies. XLIII. 16. ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ, b in aqua *magna*. — עֹז, *robur*. Jud. IX. 51. πύργος ἰσχυρὸς, turris *bene munita*, i. q. ὀχυρὸς, cum quo h. l. permutatur in codd. Ies. XXVI. 1. πόλις ἰσχυρὰ, urbs *munita*. Sic quoque 1 Macc. I. 33. ἰσχυρὸς et ὀχυρὸς confunduntur in codd. — *עֵז, *capra*. Prov. XXVII. 27. Legerunt עַזִּים, ut cap. XXI. 14. — עִזּוּז, *valde robustus, fortissimus*. Ies. c XLIII. 17. Conf. Genes. XIV. 5. ubi pro זוּזִים legentes עִזּוּזִים, judice Is. Vossio de LXX Intt. pag. 38., vocem illam vertunt ἔθνη ἰσχυρά. — עָצוּם, *robustus*, item: *numerosus*. Deut. IX. 14. Joël. II. 2. 5. Amos V. 12. ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν, *multa* et *gravia* peccata vestra. Symm. Gen. XVIII. 18. Aqu. Ps. X. 10. — *עֲצוּמָה, *ar*-d *gumentum firmum, quo assertioni robur additur*, quam significationem quoque habet τὸ ἰσχυρὸν apud Symm. Ies. XLI. 21. — עֲצִיב, Chald. *tristis*. Dan. VI. 20. φωνῇ ἰσχυρᾷ, *magna voce*. — עָרִיץ, *prævalidus*. Symm. Theod. Job. XV. 20. — צוּר, *rupes*. Symm. Hab. I. 12. — *קַנָּא, *zelotes*. Deut. VI. 15. sec. cod. 108. Holm. οἱ ὁ ἰσχυρός. Lege οἱ λ, h. e. λοιποὶ, e ἰσχυρός. — רָם, *altus, procerus*. Deut. II. 10. — שַׁדַּי, *omnipotens*. Al. Theod. Ezech. I. 24. — תַּקִּיף, Chald. *potens*. Esdr. IV. 20. Dan. II. 40. et alibi sæpius. Sirac. III. 22. ἰσχυρότερά σου, *graviora, difficilia intellectu, captum exsuperantia*. Ibid. VI. 21. de lapide, *grandis* et *ponderosus*. Sir. XVI. 5. ἰσχυρότερα τούτων, *majora* et *graviora* ejusdem rei exempla. f

'ΙΣΧΥΡΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *fortifico, fortem facio*. אָמֵץ, Pih. *roboro*. Prov. VIII. 28. — חָקַק, *exsculpo, detineo*. Prov. VIII. 29. ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει, ubi pro בחוקו non legerunt בְּחָזְקוֹ, sed Arab. حق notat *roborare, confirmare*.

*'ΙΣΧΥΡΟ'ΤΑΤΟΣ, superlativus, *fortissimus, potentissimus*. מָעֻזִּים, *fortitudines*. Dan. XI. 38. θεὸν ἰσχυρότατον. Ita enim hic transtulerunt g LXX, teste Hieronymo, sed aufugit ἰσχυρότατον e librarii manu. Vide Editt. Rom. Cod. Chis. Dan. p. 70. seq.

'ΙΣΧΥΡΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *fortior*. גִּבּוֹר. Jud. V. 13. Prov. XXX. 30. — חָזָק. Num. XIII. 32. Jud. XVIII. 26. — חָזֵק. Exod. XIX. 19. — עַז. Jud. XIV. 18. — עָצוּם. Num. XXII. h 6. Deut. IV. 38. — תַּקִּיף. Cohel. VI. 10. Sir. VIII. 15. ἰσχυροτέρῳ σου, *potentiore te*. Ibid. XVI. 6.

'ΙΣΧΥΡΟ'Ω, *firmo, roboro*. חִזֵּק Pih. Ies. XLI. 7. ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις.

'ΙΣΧΥΡΩ͂Σ, *fortiter, vehementer*. בְּעֹז, *cum robore*. Prov. XXXI. 17. — בְּחָזְקָה, *in robore*. Al. Jud. VIII. 1. — *בַּכֹּחַ, *in fortitudine*. Aqu. Ies. XL. 9. ὕψωσον ἰσχυρῶς τὴν φωνήν. i — Vide quoque s. ἄφρων et προσέχω.

'ΙΣΧΥ'Σ, *fortitudo, robur, facultates*. אָבִיר, *fortis*. Ies. XLIX. 26. — אַדִּיר, idem. Jud. V. 13. ubi pro ἡ ἰσχὺς reponendum videtur τοῖς ἰσχυροῖς, quod alii habent. — *אוֹן, *fortitudo, robur virile*. Symm. sec. cod. X. Holm. Deut. XXI. 17. — אַיֶּלֶת, *cerva*. Cant. II. 7. III. 5. Deduxerunt ab אֱיָל, *robur, fortitu*-

a do. — *אָיִן, non. Theod. Prov. XIV. 4. Videtur mihi legisse אָוֶן, aut אֵיל. — בָּמָה, excelsum. Deut. XXXII. 13. Per ἰσχὺν τῆς γῆς significatur terra frugibus ferendis apta ac ferax, i. q. e sequentibus apparet. Ita quoque Chaldæus. Cæterum libere verterunt, nam per בָּמָה, terra montana, intellegitur Palæstina, fertilitate sua insignis. b — גָּאוֹן, excellentia. Ies. II. 10. 19. — גְּבוּרָה. Exod. XXXII. 17. κατ' ἰσχύν. Deut. III. 24. Prov. VIII. 13. et alibi sæpius. — גְּבֶרֶת, hera. Ies. XLVII. 5. Legerunt גְּבוּרָה, robur, aut potius abstractum positum est h. l. pro concreto, ἰσχὺς pro ἰσχυρά. — גָּרוֹן, guttur. Ies. LVIII. 1. ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, q. d. pleno gutture. — דָּבָא, sermo, it. robur. Deut. c XXXIII. 25. — הוֹן, facultates. Ezech. XXVII. 12. ubi ἰσχὺς opes, divitias denotat. — הָמוֹן, turba. Ez. XXXII. 12. 16. 18. etc. ubi ἰσχύς, ut vernaculum Macht, force, copias militares, exercitum denotat. — הִתְגַּבֵּר Hithp. Ies. XLII. 13. — חָזָק, fortis. Ies. XL. 10. — חָזַק. Ps. XVII. 1. — חֹזֶק. Amos VI. 13. — חַיִל. Num. XXIV. 18. Deut. d XXXIII. 11. Jos. VI. 2. et alibi sæpius. Joël. II. 22. συκῆ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ficus et vitis dederunt robur suum, h. e. fructus uberrimos ac præstantissimos. Job. V. 5. ἰσχύς, divitiæ, æque ac δύναμις, quod vide supra. Apud Theodot. Prov. XII. 4. ἰσχὺς accipiendum est de virtutibus, quibus aliquis instructus esse debet. Vide e ibi Intt. 2 Sam. XXIV. 2. ἄρχων τῆς ἰσχύος. Vulg. princeps exercitus. In hac notione legitur quoque apud Æschyl. Pers. v. 12. ubi Schol. δύναμις. — חִכָּה Pih. præstolor. Hos. VI. 9. Legerunt וְכֹחֲכִי, aut potius כֹּחֲךָ, robur tuum. — חָסֹן, robustus. Ies. I. 31. — חֹסֶן. Prov. XV. 7. οἴκοις δικαίων ἰσχὺς πολλή, in domibus justorum facultates multæ. Vide et Jerem. XX. 5. et confer Sirac. f XXVIII. 1. XXXI. 35. XL. 28. XLIV. 7. — חִסְנָא Chald. Dan. IV. 27. — יְבוּל, proventus. Ezech. XXXIV. 27. — כֹּחַ. Gen. IV. 11. XXXI. 6. Exod. IX. 17. Jud. XVI. 9. ubi ἰσχύς, ut כֹּחַ, sedem s. caussam roboris notat, coll. v. 10. Job. III. 17. ἰσχύς, fortiter facta s. effectus potentiæ ac fortitudinis denotat. Job. XXXIX. 21. ubi illud ἐν ἰσχύϊ alieno g loco positum est, ac debet reponi post γαυριᾷ. — כֶּסֶל, fiducia. Job. XXXI. 24. εἰ ἔταξα χρυσίον ἰσχύν μου, num in auro spem meam posui, ubi l. id notat, in quo aliquis spem suam ponit: conf. infra s. מִבְטָח. — מְאֹד, valde, item: vires. 2 Reg. XXIII. 25. — *מִבְטָח. Inc. Job. XXXI. 24. Vide quæ ad h. l. minus probabiliter disputavit Semlerus, qui in h Ep. Crit. p. 56. ad Hebr. כֶּסֶל retulit. Cæterum confer supra ad כֹּחַ notata. — מַחֲזִיק part. Hiph. Dan. XI. 1. εἰς ἰσχύν. — מָעוֹז. Neh. VIII. 12. Ies. XXIII. 4. et alibi. Dan. XI. 7. sec. Chis. Aqu. Jud. VI. 26. ἰσχύος, de qua versione idem valet, quod de Symmacho supra ad ἰσχυρὸς observatum est. — מָעֻזִּים plur. munitiones. Ies. XXIII. 11. — i מַעֲרָצָה, violentia. Ies. X. 33. μετὰ ἰσχύος. — מַשְׁעֵן, scipio. Ies. III. 1. ubi ἰσχὺς notat id quo vita hominis reficitur ac sustentatur. Vide infra s. ἰσχύων. מָתְנַיִם, dual. lumbi. Ies. XLV. 1. Deut. XXXIII. 11. Lumbi apud Hebr. de robore (cujus nempe sedes sunt) ac potentia adhibentur. Conf. Glassii Philol. S. p. 1157. — עַז, fortis. Prov. XXX. 25. Ez. VII.

a 24. Amos V. 9. ubi non aliter legerunt, sed concretum posuerunt pro abstracto. — עֹז, *robur*. Ex. XV. 13. 1 Sam. II. 10. ubi ἰσχύς est *imperium*. Hieron. *dabit imperium regi suo*. 2 Par. XXX. 21. Ps. LX. 3. πύργος ἰσχύος, turris *munita*. — עָצְמָה. Ies. XLVII. 9. Nah. III. 9. — עָצַר, *cohibeo*. Job. IV. 2. Videntur hic nonnullis per metathesin literarum b pro עָצַר legisse עָרַץ, quod notat *violentia uti, violenter agere;* qua tamen conjectura non opus est. Vertentes enim liberius ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει; *vim autem verborum tuorum quis tolerabit?* sensum secuti sunt. — עֲתִדוֹת plur. *thesauri parati*. Ies. X. 13. ubi ἰσχὺς *facultates* notat. — צֶמַח, *germen*. Hos. VIII. 7. In gerc mine est vis segetis. — *צֹר, nomen proprium, *Tyrus*. Theodot. Amos III. 11. Legit צוּר. — תַּאֲנִיָּה, *mœstitia*. Ies. XXIX. 2. Sine dubio in mente habuerunt vocem אֳנִיָּה, *navis mercatoria*, quæ est fons divitiarum. — תִּגְרָה, *conflictus*. Ps. XXXVIII. 14. Libere verterunt, sensu tamen non mutato. — תּוּשִׁיָּה, *essentia*. Job. d XII. 17. Scil. habet vox Hebr. notionem *soliditatis* in linguis orientalibus. Vide Simonis Lexicon Hebr. p. 755. Adde Theod. Ies. XXVIII. 29. — תֹּם, *perfectio*. Job. XXI. 23. — תֹּקֶף, *robur, potentia*. Esth. X. 2. Dan. XI. 17. — שׂוּר, *principem me gero*. Symm. Genes. XXXII. 28. ἦρξω ἰσχύϊ. — שָׂרִיד, *residuus*. Inc. Jud. V. 13. e Loco Daleth legerunt Resch. 3 Esdr. VIII. 52. ubi in Hebr. Esdr. VIII. 22. est יַד. Sap. XII. 16. δεσπόζων ἰσχύος, dominator *potentissimus*, aut *potentiam*. Sir. III. 13. *vigor ætatis*. Sir. V. 2. ubi ἰσχὺς id notat, *quod per opes effici potest*, aut secundum alios *auctoritatem et potestatem, quæ ex opulentia ad hominem redundat*. Sir. IX. 2. ubi *l.* est *arx* (quam Itali quoque f vocant *la fortezza*); *arx animæ tuæ aut voluntatis*, unde in quibusdam libris pro ἰσχύς legitur ψυχή. Sir. IX. 14. κατὰ τὴν ἰσχύν σου, *quantum potes et vales*. Sir. XVI. 8. Vulg. *confidentes suæ virtuti*, h. e. numero ac potentiæ. Complut. ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς ἀφροσύνης, h. e. pro *summa* eorum vitiositate ac impietate. Ibid. XVII. 3. ἰσχύς, *fortitudo et robur* g *tum corporis tum animi*. Sir. XXVI. 23. ubi Grotius *l.* de *semine virili* explicavit, quo sensu etiam כֹּחַ Gen. XLIX. 3. occurrere existimat. Sed mihi in utroque loco כֹּחַ et ἰσχὺς in universum *vigorem ætatis* s. *vires corporis ad procreandam sobolem* significare videtur, ut sit i. q. in priori membro ἀκμὴ ἡλικίας. Sir. XXXIX. 28. ἰσχὺν ἐκχέουσι, *pœ-* h *nas divinas abunde infligent*. 1 Macc. I. 61. ἰσχύς, *severitas, crudelitas, violentia*, ubi vid. Syrus. 1 Macc. II. 46. ἐν ἰσχύϊ, *violenter*, coll. Josepho A. J. XII. 6. 2. Sir. XLV. 10. σκεύεσιν ἰσχύος, vestimentis *opulentis*, et v. 15. ἔργον ἰσχύος, opus *opulentum*. — Vide alibi κράτος.

ἸΣΧΥ͂Ν ΑἸΤΟΥ͂ΜΑΙ, *robur peto*. הוֹכֵחַ הוֹכֵחַ Hiph. a יָכַח, *repre-* i *hendo reprehendendo*. Job. VI. 26. Quid sibi hic voluerint LXX Intt., ignoro quidem, hoc tamen video, eos per ἰσχὺν intellexisse *sermones, qui vim habent ad redarguendum alios*. Confer seq. Fortasse loco αἰτοῦμαι reponendum erit αἰδοῦμαι, *timeo*, aut αἰτῶμαι sensu passivo, ut ἰσχὺν, omisso κατὰ, adverbialiter h. l. accipiatur. Confer quoque supra s. v. ἰσχυρὸς ad עֲצוּמָה.

ἸΣΧΥ͂Ν ΔΙ͂ΔΩΜΙ, *robur do*. חָזַק, *roboror*. Ezech. XXX. 21. — *חִיל.

Inc. Hab. III. 19. ἔδωκέ μοι ἰσχύν. Recte. Nam חַיִל h. l. Deus dicitur, quatenus robur dat et concedit.

ἸΣΧΥ῀Σ ΚΑΙ῀ ΔΥ΄ΝΑΜΙΣ, *robur et potentia.* גֹּדֶל, *magnitudo.* Deut. III. 24. Cant. VIII. 4. ubi vid. Schol.

ἸΣΧΥ῀Σ ἘΣΤΙ΄, *robur est.* אִמֵּץ Pih. *roboro.* Job. XVI. 5. εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, ubi in Hebr. est *roborarem vos ore meo,* ac ἰσχὺς *vim consolandi ac erigendi animum* notat, στόμα autem *orationem, sermonem* significat.

ἸΣΧΥ῀Ν ἜΧΩ, *robur habeo.* עָצַר כֹּחַ, *obtineo robur.* Al. 2 Par. XIII. 20. ἔσχεν ἰσχύν.

ἸΣΧΥ῀Σ ΜΕΓΑ΄ΛΗ, *robur magnum.* גֹּדֶל, *magnitudo.* Deut. IX. 26.

ΤΑΡΑ΄ΣΣΕΤΑΙ Ἡ ἸΣΧΥ῀Σ. רָגַן, *commoveo me, commotus sum.* Hab. III. 16. ubi pro ἐταράχθη ἡ ἕξις μου in aliis libris teste Hieronymo reperitur ἐ. ἡ ἰσχύς μου, cujus loco Grevius in notis ad h. l. legendum esse conjicit ἴχνος μου.

ἸΣΧΥ΄Ω, *possum, valeo, validus, robustus sum, prævaleo, roboro.* אֵל, *potestas.* Deut. XXVIII. 32. — אָמֵץ, *robustus sum.* Deut. XXXI. 6. 7. 23. Jos. X. 25. 1 Par. XXII. 10. In omnibus his locis ἰσχύειν cum ἀνδρίζεσθαι conjungitur, et ad animum transfertur. — גִּבּוֹר, *fortis.* Joël. III. 10. ὅτι ἰσχύω ἐγώ, ubi fortasse legendum: ὅτι ἰσχὺς ἐγώ. — הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *tango.* Lev. V. 7. ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, si non *valeat* satis manus ejus ad ovem, h. e. si ovem dare non possit. Vulg. *sin autem non potuerit offerre pecus.* Vox Hebr. h. l. per *suppetere* ab Intt. recte redditur. — הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *consequor.* Lev. XXVII. 8. — הִתְאַזֵּר Hithp. *accingo me.* Ies. VIII. 9. — *הִתְגַּבֵּר Hithp. *invalesco.* Job. XXXVI. 9. — חָזַק. Jos. I. 6. Jud. VII. 11. 1 Reg. II. 2. et alibi sæpius. — יָכֹל. Ps. XII. 4. ἴσχυσα πρὸς αὐτόν, *prævalui* illi. Conf. Dan. VII. 21. — *יֵשׁ לְאֵל *est in forti.* Symm. Mich. II. 1. — כֹּחַ כֹּחַ, *robur robur.* Jos. XIV. 11. — מֵזַח, *zona,* it. *robur.* Ies. XXIII. 11. ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θάλασσαν, manus autem tua non amplius *prævalet* in mari. — מִסַּת נְדָבָה, *tributum voluntariæ oblationis.* Deut. XVI. 10. καθὼς ἰσχύει. Bene quoad sensum. — נֵצַח, *victoria,* it. *robur.* Ies. XXV. 8. κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, devoravit mors *prævalens.* Glossæ: Ἴσχυσα, *prævalui.* Ἰσχύω, *prævaleo.* Confer Apoc. XII. 8. et ad h. l. Alberti Peric. Crit. p. 41. — *נִתְעַב, *abominabilis sum.* Inc. 1 Par. XXI. 6. ubi ἰσχύειν ἐπί τινος est *vim inferre,* aut *molestum esse alicui.* Vulg. *eo quod Joab invitus exsequeretur regis imperium.* — עֹז, *robur.* 1 Paral. XVI. 11. — עָזַר, *juvo.* 2 Paral. XXV. 8. — עָצַם. Exod. I. 9. 20. Jer. V. 6. Dan. VIII. 8. — *עָצוּם, *robustus.* Inc. Num. XXII. 6. — עָצַר כֹּחַ, *obtineo robur.* 1 Paral. XXIX. 14. 2 Par. II. 6. XIII. 20. — עָרַץ, *fortem me præbeo.* Ies. XLVII. 12. — תְּקֵף Chald. Dan. IV. 8. 18. 19. — שׂוּר, *principem me gero.* Al. Hos. XII. 4. ἴσχυσε. Sap. XIX. 20. πῦρ ἴσχυσεν ἐν ὕδατι, ignis *vim suam exercuit* in aqua. Ib. XVI. 20. Manna πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύων, quemcunque dulcedinis sensum *excitans.* Sir. XXX. 13. ὑγιὴς καὶ ἰσχύων τῇ ἕξει, sanus et *validus* corpore. Conf. Marc. II. 17. Sir. XLIII. 17. ἰσχυσεν νεφέλας, *robora-*

a vit nubes. Sir. L. 31. πρὸς πάντα ἰσχύει, ad omnia valet. 1 Macc. X. 49. ἴσχυσεν ἐπ' αὐτοὺς, prævaluit illis.

ἸΣΧΥ'ΩΝ, part. potens, valens, fortis. אָבִיר. Ies. I. 24. — *בְּעָצֶם, in fortitudine. Οἱ λοιποὶ Job. XXI. 23. — גִּבּוֹר. Ies. V. 22. Inc. Ies. III. 2. — גִּבּוֹר חַיִל, potens robore. Jos. I. 14. — גְּבוּרָה, robur. Ies. b III. 24. — חָזָק. Jos. XIV. 11. — חַיִל, robur. 2 Par. XVII. 13. Jer. XLVIII. 14. — מַכְבִּיר part. Hiph. multiplicans. Job. XXXVI. 31. Hebr. כָּבַר in universum notat magnum esse, etiam robore et viribus. — *בְּמְצָא, inventus. Ies. XXII. 3. ἰσχύοντες ἐν σοί. Ex sententia Schultensii in Opp. Min. p. 267. forte huc facit, quod Arab. c وجد i. q. מצא, de divitiis et opulentia usurpetur. Boysenius confert Arab. מָצֵי, audacem esse. — עָרִיץ, tyrannus. Ies. XLIX. 25. Jer. XX. 11. Sap. XI. 21. τὸ μεγάλως ἰσχύειν, summa potentia.

ἸΣΧΥ'ΩΝ ΚΑΙ' ἸΣΧΥ'ΟΥΣΑ, validus et valida. מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה, scipio et bacillus. Ies. III. 1. Vulg. validum ac fortem. Sensum expresd serunt, coll. v. 2. Vide quoque supra s. v. ἰσχύς.

ΟΥ'Κ ἸΣΧΥ'Ω, non possum, impotens sum. אֵין כֹּחַ, non robur. Ies. L. 2. — כָּרַע, incurvo me. Ies. XLVI. 2. — לֹא קָצַר, non decurtor. Ies. LIX. 1. μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ κυρίου τοῦ σῶσαι. Sensum expresserunt. — קָצוֹר קָצַר, decurtando decurtor. Ies. L. 2.

e ἸΣΧΥ'Ω ΣΦΟ'ΔΡΑ ΣΦΟ'ΔΡΑ, invalesco valde valde. פָּרַץ, erumpo in multitudinem. Exod. I. 12.

ἼΣΩΣ, certe, utique. אַךְ, utique, profecto. 1 Sam. XXV. 21. ἴσως εἰς ἄδικον πεφύλαχα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, certe frustra custodivi omnes facultates ejus in deserto, ubi ἴσως ironice sumitur, nam Davides se servasse pecora minime dubitabat. Sed ἴσως quoque de re f certa adhibetur. Vide Schæfer. ad Longi Pastoral. p. 357. et Boissonad. ad Philostrati Heroica p. 463. Vide quoque Symm. Ps. LXXII. 13. Jon. II. 5. et conf. Ælian. V. H. XI. 8. ibique Gronovium p. 693. ac Elsnerum ad Luc. XX. 13. p. 269. — *הֵן, ecce. Alex. Dan. IV. 24. Vide Scharfenb. Anim. ad Dan. p. 79. seq. g

*ἼΣΩΣ ΓΑ'Ρ. אוּלַי. Gen. XXXII. 20.

ἸΤΑΜΙ'Α, temeritas, impudentia. זָדוֹן, superbia. Jer. XLIX. 15. — שׁוֹבָב, aversus. Jer. XLIX. 4. ubi voci ἰταμία (pro qua apud Theodoretum errore librarii, ut opinor, ἀτιμία legitur) nec temeritatis notionem cum Michaële nec impudentiæ significatum cum Cappello h in Nott. Critt. ad h. l. subjicio, sed eam de contumacia ac pervicacia explico cum auctore Vers. Syr. Hexapl. coll. vers. Syr. Marc. III. 5. et X. 5. Vide infra s. v ἰταμός.

ἸΤΑΜΟ'Σ, temerarius, audax, impudens, crudelis. אַכְזָרִי, sævus. Jer. VI. 23. ἰταμός ἐστι, καὶ οὐκ ἐλεήσει, crudelis est et non miserebitur. i Vide et Jer. L. 42. Alciphr. III. 40. 48. Suidas: ἰταμὸς, ἀναιδὴς, σκληρὸς, ὠμὸς, παρὰ τὸ ἴεσθαι, ὅ ἐστιν ὁρμᾷν.

ἸΤΕ'Α, salix. עֲרָבִים plur. salices. Levit. XXIII. 40. Psalm. CXXXVI. 2. Ies. XLIV. 4. Aqu. Job. XL. 17.

ἸΧΘΥΕΡΟ'Σ, piscarius, aptus ad pisces. דָּג, piscis. Neh. III. 3.

a ἸΧΘΥΙΚΟΣ, *piscatorius.* דָּג, *piscis.* 2 Par. XXXIII. 14. ubi in Compl. vitiose legitur ἰχθυϊκῶν.

ἸΧΘΥΟΦΟΡΟΣ, *pisces ferens.* דָּג, *piscis.* Symm. Job. XL. 26. ἰχθυοφόροις, sc. πλοίοις, *navibus piscatoriis.* LXX πλοῖα ἁλιέων. Vulgat. *gurgustium piscium.* Nonnulli intellegunt *retia, quæ captos pisces ferunt,* aut *receptacula quædam, quibus captos*

b *pisces includunt piscatores.*

ἸΧΘΥΡΟΣ, *piscarius, aptus ad pisces.* דָּג, *piscis.* Neh. XII. 38.

ἸΧΘΥΣ, *piscis.* דָּאג cum epenth. τοῦ א. Neh. XIII. 16. — דָּג. Gen. IX. 2. Job. XII. 8. Psalm. VIII. 8. et alibi aliquoties. — דָּגָה. Gen. I. 26. 28. Exod. VII. 18. 21. et alibi.

ἸΧΝΕΥΤΗΣ, *indagator, investi-*

c *gator, premens vestigia alicujus.* Sir. XIV. 23. ἔξελθε ὀπίσω αὐτοῦ ὡς ἰχνευτής. Vide ad h. l. Baduellum.

ἸΧΝΕΥΩ, *indago, investigo, sector.* חָקַר, idem. Prov. XXIII. 30. ubi tamen potius formulæ בָּא לַחְקוֹר, *venire ad investigandum,* respondet. Vide et Sir. LI. 21. Hesych. ἰχνεύει, ἐρευνᾷ, ζητεῖ.

ἼΧΝΟΣ, *vestigium, planta, pes.*

d דֶּרֶךְ, *via.* Prov. XXX. 19. ἴχνη αὐτοῦ πετομένου. — חֵקֶר, *pervestigatio.* Job. XI. 7. XXXVIII. 16. ἐν ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας, ubi ἴχνη notat *ima, imos maris recessus.* Vulg. *in novissimis abyssi.* Vide supra s. v. ἐξιχνιασμός. — כַּף, *vola, planta.* Deut. XI. 4. 24. τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν. Deut. XI. 24. XXVIII. 35. Adde Dan. X. 10. sec. Chis. Symm.

e Theod. Ies. I. 6. Inc. 2 Reg. IV. 34. ubi pro *pede ipso* ponitur, quam notionem quoque habet Hebr. כַּף. Symm. Ies. XXXVII. 25. ubi ἴχνος *plantam pedis* notat, *qua vestigium imprimitur.* — עָקֵב, *calcaneus.* Ps. LXXVI. 19. Symm. Ps. XLVIII. 5. τῶν ἰχνῶν. Idem Cant. I. 7. κατὰ τὰ ἴχνη. Symm. Ps. LXXXVIII. 55. ad quem locum Suidas: ἴχνη, τοὺς κατὰ σάρκα προγόνους τοῦ κυρίου

f ἀντάλλαγμα καὶ ἴχνη ἐκάλεσαν οἱ ά ἑρμηνευταί: ubi vide Ernesti. — עֶרְוָה, *nuditas,* h. l. *loca nuda præsidiis.* Gen. XLII. 9. 12. ubi τὰ ἴχνη τῆς χώρας s. τῆς γῆς sunt *loca minus munita ac firma, per quæ hostes impetum facere solent:* nam ἴχνη sunt *aditus.* Ea autem parte, quæ nuda præsidio est, aditus patet in aliquam regionem. — פְּעָמִים plur. *incessus.*

g Jud. V. 28. ἴχνη ἁρμάτων. — פַּרְסָה, *ungula.* Ezech. XXXII. 13. — צַעַד, *gressus.* Prov. V. 6. — קַרְסֹל, *talus.* Ps. XVII. 40. — שֹׁרֶשׁ, *radix.* Hebræus Int. sec. Schol. ed. Rom. Job. XIII. 27. τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν, pro שָׁרְשֵׁי רַגְלָי. Bene. *Radices pedum* sunt tali, s. illa pars pedum, ubi desinunt. Eandem significationem

h habet quoque ἴχνος, quod non tam *vestigium,* quam *pedem* s. *imam partem pedis* notat. Sir. XIII. 30. ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς (h. e. καρδίας ἀγαθῆς) πρόσωπον ἱλαρόν, animi hilaria et tranquilli *index* est ipsa vultus hilaritas. Sir. XXI. 7. ἐν ἴχνει ἁμαρτωλοῦ, inhæret *viis et vestigiis* peccatoris. Alii: id ipsum vestigium seu certum indicium aut signum

i peccatoris est. Hesych. ἴχνος, σημεῖον, ποδὸς τύπος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἴχνος, ὁδὸς, πορεία.

ἼΧΝΟΣ ὉΔΟΥ, *vestigium viæ.* אֵבֶה, *desiderium.* Job. IX. 26. ἐστὶ ναυσὶν ἴχνος ὁδοῦ. Sensum expresserunt.

ἸΧΩΡ, *sanies, ulcus putridum, etiam humor serosus* vel *cruor,* proprie Deorum sec. *Homerum.* *דָּם, *sanguis.* Hebr. Int. Ezech. XXXII.

k 6. Vulg. *fœtore sanguinis tui.* — נֵצֶר, *surculus.* Aqu. Ies. XIV. 19. Num legit נֶגַע, *percussio, plaga?* 4 Macc. IX. 20. τοῖς τῶν ἰχώρων στα-

a λαγμαί. Hesych. ἰχώρ, αἷμα μεταβεβληκὸς, ἱμάτιον, σηπεδών. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἰχὼρ, τὸ ἕλκος. Lex. Cyrilli MS. Barocc. ἰχὼρ, σπειγὸς καὶ ἀσηπτὸς αἷμα, καὶ μεταβληθέν. Pluribus describitur Galeno T. V. p. 469. seq. Cornel. Celso de Re Medica Lib. V. c. 26. p. 492. Schrevelius etiam in notis ad Hesychium de hac voce allegat Hofmann. b Varr. Lectt. Lib. VI. c. 13. Mercurial. Varr. Lectt. c. 12. pag. 87. Clem. Alex. p. 17.

ἸΧῶΡΑ ΞΥ'Ω, saniem rado. הִתְגָּרֵד Hithp. scabo me. Job. II, 8. Vide et Job. VII. 5. ubi aliter in textu Hebr.

ἸΩΒΗ'Λ, Jobel. Est ipsa vox Hebraea יוֹבֵל, aries. Jos. VI, 4. 5. 6. Inc. Lev. XXV. 10. et passim c alibi.

*ἸΩΣΕΔΕ'Κ. Hebr. צִדְקֵנוּ. Jer. XXIII, 6. pro quo ex sententia Scharfenbergii ad Cappelli Crit. S. p. 813. seq. legerunt יְהוֹצָדָק. Verba Graeca ita sonant: καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὃ καλέσει αὐτὸν κύριος, Ἰωσεδὲκ ἐν τοῖς προφήταις, quae verba ex sententia Huetii Demonstr. Evang. p. 559. non uno vitio laborant. Videntur primum LXX Hebraicam vocem Graecis literis pro more suo exprimere voluisse, adeoque scripsisse Ἰαὼ σιδεκιοῦ pro יְהוָה צִדְקֵנוּ. Dictio vero κύριος, quae f proxime praecedit, adventitia est, cum יהוה jam in voce Ἰωσεδὲκ lateat. Additamentum ἐν τοῖς προφήταις, quod sequitur, ad comma nonum pertinet. Septimum enim et octavum comma a LXX Intt. penitus fuisse praetermissum notat Hieronymus, unde etiam in vulgatis editionibus ad calcem capitis rejecta sunt. Fortasse etiam vocula ἐν g v. 6. detorta est ex νῦν, et ad dictionem Ἰωσεδὲκ pertinebat.

K

KA'ΒΟΣ, cabus, frumenti mensura. קַב idem. 2 Reg. VI, 25. Hesych. κάβος, μέτρον σιτικὸν, καὶ κάδος, οἰωνὸν (sic enim bene legendum putat Bochartus Hieroz. P. II. pag. 43. pro καὶ οἰνικὸν), οἱ δὲ σπυρίδα.

*ΚΑΓΚΑ'ΖΩ, Vide s. v. καγχάζω.

i ΚΑΓΧΑ'ΖΩ, hilaris sum, hilarem me gero, cachinnor, convicior. כִּרְכֵּר Pih. a כָּרַר, subsilio, salto. Symm. 2 Sam. VI. 16. καγχάζων. Ita Bielius. Sed Montfauconius in Hexaplis e cod. Reg. et Coisl. 2. edi jussit καγκάζων. Caeterum Symmach. ex conjectura ita transtulisse videtur, aut, quia in sequentibus legebat, Michalem Davidem ob hoc inhoneste factum despexisse in corde suo, nec ignorabat, saltationes religiosas in usu fuisse apud veteres, maluit aliam inhonestam actionem substituere. Phavorinus: καγχάζων, ἀσέμνως γελῶν.

ΚΑΓΧΛΑ'ΖΩ, effuse rideo, effuse h eructo. הִרְתִּיחַ a רָתַח, ferveo, ebullio. Aqu. Job. XLI. 23. καγχλάζει. Hesych. καγχλάζει, ἀθρόως γελᾷ. Confer Miscell. Obss. Vol. II. T. I. pag. 437. Zonaras Lex. col. 1176. καχλάζει, ἀντὶ τοῦ βράζει, ubi vid. Tittmannus.

ΚΑ'ΔΗΣ. Ipsa vox Hebr. קֹדֶשׁ, sanctitas. Deut. XXXIII. 2. (Le-

gerunt קָדֵשׁ). Unde apud Hesych. *κάδης, ἁγιασμός*.

ΚΑΔΗΣΙ'Μ. Ipsa vox Hebraica קְדֵשִׁים, *sacra impura*. 2 Reg. XXIII. 7. ubi vide notas L. Bosii. Gloss. in Lib. 4 Reg. *τῶν καδισίμ* (Cod. MS. Barocc. corrupte *τὸν καθέσιμον*) *τῶν τελετῶν*.

ΚΑ'ΔΙΟΝ, *parvus cadus, pera*. כְּלִי, *vas, instrumentum*. 1 Sam. XVII. 40. *ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ ποιμενικῷ*, ponebat illos (sc. lapides) in *peram* pastoralem. Vide et v. 49. ac reliquos interpretes.

ΚΑ'ΔΟΣ, *cadus, amphora, dolium vinarium*, ab Hebr. כַּד, *cadus*. דְּלִי, *situla*. Ies. XL. 15. — סִיר, *olla*. Syrus Ps. LIX. 8. Hesych. *κάδος, κεράμιον*: ubi Schrevelius in notis citat Athenæum p. 472. 473. Conf. v. *κάβος*.

ΚΑΘΑ' (pro *καθ' ἃ*) 'ΑΝ, *sicut, quomodo*. *כַּאֲשֶׁר. Inc. Gen. XXVI. 40. — לְכֹל אֲשֶׁר, *in omni quod*. 1 Sam. VIII. 7. *ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καθὰ ἂν λαλῶσι πρός σε*, obtempera voci populi, *quemadmodum* loquantur tibi. Confer Matth. XXVII. 10. Baruch. I. 6. *καθὰ, prout*. Sap. III. 10. *καθὰ ἐλογίσαντο*, h. e. *præter opinionem* ex sententia Bretschneideri.

ΚΑΘΑΓΙΑ'ΖΩ, *sanctifico, consecro*. הִקְדִּישׁ Hiph. idem. Levit. XXVII. 26. — נֵזֶר, *corona*. Levit. VIII. 9. Scil. vox Hebr. quoque *nasiræatum* notat. — קֹדֶשׁ, *sanctitas*. 1 Par. XXVI. 20. — נָתַן קֹדֶשׁ, *do sanctum*. Inc. Lev. XXVII. 33. *καθαγιάσει*. 2 Macc. I. 26. II. 8. XV. 18.

ΚΑΘΑΙ'ΡΕΣΙΣ, *destructio, eversio*. Esther. III. 8. in Usserii ed. vet. alt. *πρὸς καθαίρεσιν τῆς δόξης σου*. 1 Macc. III. 44. *ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν*, erigamus *destructionem* (potius *ruinas*: restauremus ruinas, coll. v. 45.) populi nostri, h. e. populum nostrum destructum. Metaphora desumta a destructo ædificio, quod rursus erigitur. Confer 2 Cor. X. 8. Hesych. *καθαίρεσις, κατάλυσις, καταστροφή*.

ΚΑΘΑΙΡΕ'Ω, *everto, destruo, diruo, deturbo, dejicio, depono, demitto, demolior*. Speciatim dicitur *de locis altis, arte et natura firmis, quorum munimenta dejiciuntur et evertuntur*. דּוּשׁ, *trituro*. Ies. XXVIII. 27. *καθαιρεῖται*. Sed rectius ibi in Vat. legitur *καθαίρεται, purgatur*. — דִּכָּא Pih. *attero*. Job. XIX. 2. *καθαιρεῖτε με λόγοις*, verbis me *deturbatis*. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *aufero*. 2 Par. XXX. 14. *καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια, destruendo removerunt altaria*. — הָרַס, *destruo, everto*. 2 Reg. III. 25. *τὰς πόλεις καθεῖλον*, urbes *everterunt*. Vide et Ies. XIV. 17. Ps. XXVII. 7. *καθελεῖς αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς, destrues* illos et non ædificabis illos: ubi tamen fortasse in tertia persona reponendum est *καθελεῖ* et *οἰκοδομήσει*, ut legitur in vers. Arab. Phav. *καθελεῖς, κατενέγκεις*. Vide et Ies. XLIX. 17. Jer. XXIV. 6. XLII. 10. Thren. II. 2. *καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ τὰ ὀχυρώματα, destruxit* in excandescentia sua arces. Adde Symm. et Theod. Prov. XI. 11. — חֲרֶשֶׁת, *Hareset*, nomen urbis. 2 Reg. III. 25. Legerunt הָרֶסֶת, certe derivarunt ab הָרַס. — יָרַד : הוֹרִיד Kal et Hiph. *descendo, descendere facio*. Gen. XXIV. 18. et 46. *καθεῖλε τὴν ὑδρίαν, demittebat* hydriam. Ib. XLIV. 11. *καθεῖλον ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, demittebant* singuli saccum suum. Num. IV. 5. *καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα, demittent* vel *deponent* velum. Deut. XXVIII. 52. *ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τείχη σου*, usque dum *diruantur* mœnia tua. Eadem phrasi utuntur Græci profani. Vide Elsnerum ad 2 Cor. X. 5. p. 152. Jos. VIII. 29.

a καθεῖλον τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, *deposuerunt* cadaver ejus de ligno. Vide et Jos. X. 27. et conf. Marc. XV. 46. ac ad h. l. Elsnerum pag. 167. Prov. XXI. 22. καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα, *destruxit* arcem. Confer 1 Macc. V. 65. VIII. 10. et 2 Cor. X. 4. Jer. XIII. 18. καθῃρέθη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος, *detracta est* a capite vestro corona. Jerem. b XLIX. 15. ὅτι ὕψωσας, vel, ut al., ἐὰν ὑψώσῃς, ὥσπερ ἀετὸς, νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν καθελῶ σε, si etiam, ut aquila, exaltes nidum tuum, tamen inde *dejiciam* te. Confer Luc. I. 52. ibique Intt. — כָּרַת, *exscindo*. Zach. IX. 6. καθελῶ ὕβριν ἀλλοφύλων, *dejiciam* fastum alienigenarum. — נְסַח Chald. *evello*. Esdr. VI. 11. — נָצָה Jerem. IV. 7. Arab. نضى, c *exuere, deterere, delere*. Æthiop. נצו est *efficere, ut aliquid evanescat*. — נָתַץ, *frango, diruo, destruo*, ut Arab. نقض. Lev. XIV. 45. Jud. II. 2. sec. Vat. IX. 45. Ezech. XVI. 38. Symm. Psalm. LI. 5. — נָתַשׁ, *exstirpo*. Ps. IX. 6. Symm. Jerem. XVIII. 7. — *סָפַר, *numero*. Ies. XXII. 10. Num respexerunt notionem *radendi*, quam habet d سفر? aut sensum expresserunt? nam, ut e sequentibus apparet, sermo est de electione certi ædificiorum numeri ad destructionem. — פָּרַץ, *disrumpo*. 2 Reg. XIV. 13. sec. Vat. Nehem. I. 3. II. 13. Inc. 2 Par. XXVI. 6. — רָדַד, *dominor*. Gen. XXVII. 40. Loco תָּרִיד, *dominaberis*, legerunt תוֹרִד ab הוֹרִיד. Judith. XIII. 6. καθεῖλε τὸν ἀκινάκην e αὐτοῦ, *detraxit* gladium ejus in columella suspensum. Sir. XXXI. 23. εἷς οἰκοδομῶν, καὶ εἷς καθαιρῶν.

ΚΑΘΑΙ'ΡΩ, *mundo, purgo*. *הֵגָה, *removeo*. Arab. وجي Conj. IV. *semovit*. Symm. Prov. XXV. 4. — הִטַּהֵר Hithp. *mundo me, corpus meum abluo*. Jer. XIII. 27. — לָקַח, *accipio*. 2 Sam. IV. 6. Num loco לָקַח legerunt נָקָה, quod *mundare, purgare* notat? — *נִקָּיוֹן, *innocen- f tia, mundities*. Symm. Hos. VIII. 5. καθαρθῆναι.

*ΚΑΘΑ'ΠΑΝ, adv. *omnino, prorsus, in universum*, pro καθ' ἅπαν. 2 Macc. IV. 16. καθάπαν ἤθελον ἐξομοιοῦσθαι. Vulgatus: *per omnia his consimiles esse cupiebant*. In cod. Alex. vitiose καθὸ ἅπαν legitur. Suidas T. II. pag. 219. sub καθάπαξ· παντελῶς, συλλήβδην. λέγεται καὶ g καθάπαν. Καθάπαν γε μὴν αὐτοὺς ἐκπολεμεῖν οὐκ ἔδοξεν.

ΚΑΘΑ'ΠΕΡ, *sicut*. כְּ. Symm. Theod. Ex. V. 7. Symm. Job. VII. 9. — *כַּאֲשֶׁר. Lev. XXIV. 23. — עַל־פִּי, *secundum os*. Lev. XXVII. 8. 3 Esdr. VIII. 11. Chald. כָּל קֳבֵל דִּי, Esdr. VII. 13. Præterea legitur Dan. II. 8. sec. cod. Chis. ubi nihil est in textu. h

*ΚΑΘΑ'ΠΤΟΜΑΙ, *attingo, tango, lædo, noceo*. שָׁזַף, *radio*. Symm. Cant. I. 6. ubi de sole adurente et decolorante adhibetur.

ΚΑΘΑΡΙ'ΖΩ, *purgo, purifico*, item: *mundum judico*. — *אֲמֻלָה part. Pyh. ab אָמַל, *languidus, infirmatus*. Tetrapla Ez. XVI. 30. τίνι καθαριῶ. Vulg. *in quo mundabo*. *Cor infirmum* est *quod non facile* i *emendari ac a vitiositate purgari potest*. Cæterum vide ad h. l. Montfauc. — אָסַף, *congrego*. Num. XII. 15. אָסַף h. l. *recipere* notat. Purgationem a lepra sequebatur receptio in societatem civilem et cœtum sacrum. — בִּעֵר Pih. *removeo*.

Deut. XIX. 13. — דָּכָא Pih. *contero.* Ies. LIII. 10. καθαρίσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς (al. ἀπὸ τ. πληγῆς), *purgare* illum plaga. Permutarunt h. l. דָּכָא cum זָכָה. — *זָכַךְ, *purus sum.* Thren. IV. 7. — זָקַק, *defæco.* Psalm. XI. 7. — חִטֵּא Pih. *expio.* Exod. XXIX. 36. Levit. IX. 16. ubi καθαρίζειν est *expiare, propitium reddere,* i. q. ἱλασκέσθαι. Ibid. VIII. 15. — טָהֵר; טִהֵר Kal et Pih. Lev. XIII. 6. καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, *mundum judicabit* illum sacerdos. Vide et v. 23. 28. 34. et alibi sæpius. — טָהוֹר, *purus.* Lev. XIV. 57. 1 Sam. XX. 25. — טָהֳרָה, *purgatio.* Lev. XIII. 7. XIV. 2. 23. et alibi. — *יָצָא, *exeo.* Prov. XXV. 4. καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν: ubi Jaegerus legere mavult καταστάθήσεται. — כִּפֵּר, Pih. *expio.* Exod. XXIX. 37. XXX. 10. — מוּל, *circumcido.* Symm. Jer. IV. 4. καθαρίσθητι. Bene et eleganter. Nam *circumcidere* h. l. metaphorice de *emendatione animi* explicandum est. — נָקָה Niph. et Pih. Exod. XX. 7. XXXIV. 7. Num. XIV. 18. et alibi. Adde Symm. Job. XII. 14. ubi notat *purum ac innocentem declarare.* Conf. supra s. v. ἀθῳόω. — נִקָּיוֹן, *purgatio.* Hos. VIII. 5. καθαρισθῆναι, uti transtulerunt ob antecedens לֹא יוּכְלוּ, consentientibus reliquis Intt. GG. — סָלַח, *condono.* Num. XXX. 6. 9. 13. κύριος καθαριεῖ αὐτὴν, dominus *condonabit* illi. — סֹלּוּ סֹלּוּ, *aggero aggero.* Ies. LVII. 14. ubi סָלַל notat *exaggeravit viam, complanavit et munivit aggere,* ut adeo LXX vertentes καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοὺς sensum non male expresserint: nam καθαρίζειν est h. l. *purgare viam removendo omnia impedimenta itineris.* Num fortasse ibi καθαρίζειν sensu morali accepe-runt? — צָדַק, *justificor,* h. l. *expior.* Dan. VIII. 14. — קִדֵּשׁ Pih. *sanctifico.* Job. I. 5. ubi etiam *expiandi* notio locum habet. Adde Dan. XI. 35. sec. cod. Chis.

ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ, *puritas.* בֹּר, idem. 2 Sam. XXII. 21. 25. Psalm. XVII. 23. 27. — טֹהַר, *puritas.* Exod. XXIV. 10. — תְּבוּנָה, *intellegentia.* Symm. Ps. LXXVII. 72. κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν. Putavit Symmachus, manibus *puritatem* magis convenire quam *intellegentiam,* inprimis ob alia SS. loca, ubi *manus puræ* sensu morali occurrunt. Sap. VII. 24. ubi καθαριότης est i. q. philosophi dicunt *natura simplex, inconcreta, incorporea,* ac διὰ τὴν καθαριότητα est i. q. διὰ τὴν φύσιν αὐτῆς πνευματικήν. Sirac. XLIII. 1.

ΚΑΘΑΡΙΣΙΣ, *purificatio, purgatio.* טֹהַר, *puritas.* Inc. et LXX sec. Compl. Lev. XII. 4. καθαρίσεως, ubi reliqui libri καθάρσεως habent.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ, *purgatio, expiatio.* אָשָׁם, *reatus,* it. *oblatio pro reatu.* Prov. XIV. 9. ubi καθαρισμὸς sensu forensi accipiendum mihi videtur, ut sit *pœna,* qua improborum domus inquinata peccatorum protervia mox damnanda sit, ut piaculum ex ea veluti detergatur. Ita Jaegerus ad h. l. — הִנָּקֵה infin. Niph. Al. Jerem. XXV. 29. — טֹהַר, *puritas.* Lev. XIV. 32. Ps. LXXXVIII. 43. — *טָהֳרָה, idem. Lev. XV. 13. 1 Par. XXIII. 28. Nehem. XII. 44. Adde Aqu. Symm. Theod. ac LXX sec. Oxon. et Compl. Lev. XII. 4. — כִּפֻּרִים plur. *expiationes.* Exod. XXIX. 36. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ, die *expiationis.* Conf. Ex. XXX. 10. Sic et alias Græcis καθαρμοὶ *lustrationes* seu *expiationes* inferunt. Vide Wolfium ad Hebr. X. 2. et auctores ibi

citatos. — נִקָּיוֹן, *munditias, innocentia.* Aqu. Symm. Theod. Amos IV. 6. 2 Macc. II. 16. καθαρισμὸς *festum expiationis* notat, ut antecedens ἄγειν clare docet. Ib. X. 5. 4 Macc. VII. 5. καθαρισμὸς νόμιμος, *cibi puri, nec lege Mosaica interdicti.*

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *purgationem facio, expio.* הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio,* nempe *peccatum,* h. e. *condono.* Job. VII. 20. διατί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην, καὶ καθαρισμὸν τῆς ἁμαρτίας μου; quare non fecisti oblivionem iniquitatis meæ, et *expiationem* peccati mei? Ita Hebr. I. 3. Christus dicitur δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑ'ΘΑΡΜΑ, *purgamentum, piamentum.* Legitur pro Hebr. גִלּוּלִים plur., *dii stercorei,* apud Aquilam. Deut. XXIX. 17. Dicuntur καθάρματα, quasi *sordes, quæ purgando auferendæ sunt.* Quid Græcis alias fuerint καθάρματα, vide apud Schol. Aristoph. in Plut. v. 454. et Acharn. v. 44. ac Hesychium v. κάθαρμα.

ΚΑΘΑΡΟ'Σ, *purus, innocens.* בַּר, *purus.* Ps. XXIII. 4. ἀθῷος χερσί, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, innocens manibus et purus corde. Confer Matth. V. 8. et ad h. l. Schotti Adagialia N. T. p. 4. Phavorinus: Καθαρὸς τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ὁ μὴ λαμβανόμενος ἑαυτοῦ ἐπὶ ἐντολῆς θεοῦ ἀθετήσει ἢ ἐλλείψει. Prov. XIV. 4. φάτναι καθαραί, horrea *vacua.* — בֹּר, *puritas.* Job. IX. 30. XXII. 30. Ies. I. 25. — בָּרוּר, part. Pah. *purus.* Job. XXXIII. 3. — זַךְ, idem. Job. XXXIII. 9. καθαρὸς εἰμί, οὐχ ἁμαρτὼν, purus sum, non peccans. Conf. Job. VIII. 6. Horatio talis dicitur *integer vitæ scelerisque purus.* Job. XI. 4. καθαρὸς τοῖς ἔργοις. — זָכַךְ, *purus sum.* Job. XV. 15. XXV. 5. — זְרוֹת, infin. Kal, *ventilare.* Jer. IV. 11. ubi morali sensu hanc vocem acceperunt. — חַכְלִילוּת, *rubedo.* Aquil. Prov. XXIII. 29. καθαροί. Vide sequentem vocem. — חַכְלִילִי, *rubicundus.* Inc. Genes. XLIX. 12. Melius fortasse legatur κατάχοροι, *vividi,* ut alter Codex habet. Vide in Appendice Hexaplorum Montfauconium, ubi hæc interpretatio Aquilæ tribuitur, cui quoque reddenda est hæc vox Prov. XXIII. 29. — חָרוּץ, *sedulus.* Prov. XII. 28. ἀνὴρ καθαρός. חָרוּץ in Proverbiorum libris quandoque est i. q. טוֹב. — טָב, Chald. *bonus.* Dan. II. 32. — טוֹב, Hebr. idem. 2 Par. III. 5. 8. — טָהוֹר. Psalm. L. 11. καρδίαν καθαρὰν, *cor purum.* Hab. I. 13. καθαρὸς ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ ὁρᾷν πονηρά. Mal. I. 11. θυσία καθαρά. Aqu. et Theodot. Prov. XXII. 11. καθαρὰς καρδίας. Symm, ἁγνὰς, LXX ὁσίας καρδίας. — טָהֳרָה, *purgatio.* Levit. XII. 4. 5. ubi sec. MS. Sar. et Ald. *fluxus sanguinis, quo mulier post partum laborat,* αἷμα καθαρὸν vocatur, quatenus est purgatio naturalis, ut καθαρὸν positum sit pro καθαῖρον aut καθαρίζον, h. e. habeat notionem transitivam. Vide supra s. v. ἀκάθαρτος. — יֹשֶׁר, *rectitudo.* Job. XXXIII. 3. — מִכְלוֹת, plur. *perfectiones.* 2 Par. IV. 21. — מָרוּק, part. Pah. *expolitus.* 2 Par. IV. 16. χαλκοῦ καθαροῦ. — נְקֵא, Chald. Dan. VII. 9. — נָקִי, *purus, innocens.* Genes. XLIV. 10. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί, vos autem eritis *innocentes,* aut potius: *pro innocentibus declarati.* Vide et Job. IV. 7. Symm. 2 Sam. III. 28. — *נָקוּם, 1 pers. pl. fut. Kal a קוּם, *surgemus.* Neh. II. 20. Legerunt נְקִים. — סָגוּר, part. Pah. *inclusus.* 2 Par IV. 20. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1093. ubi docuit, סָגוּר de *auro* usurpatum

a *rubrum* seu *rutilum* significare. — *צָרוּף, *conflatus.* Prov. XXV. 4. ubi vid. Jaegerus. — קָדוֹשׁ, *sanctus.* Num. V. 17. Arab. قدّس quoque de *munditie lotionibus et lustrationibus parata* dicitur. — שָׁחוּט, *ductum, ductile, tractum.* 2 Par. IX. 15. — תֹּם, *integritas.* Gen. XX. 5. 6. — *תָּמִים. Inc. Ps. XVIII. 8. Judith. X. 5. ubi pro καθαρῶν b Houbigantius reponere mavult καὶ τυρῶν, ut quoque habet Vulg.: sed panes mundi sunt h. l. *azymi*, q. d. puri a fermento. Susann. 45. καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης, *innocens* ego hujus sanguinis. Sap. XIV. 24. οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαροὺς φυλάσσουσιν, cædes et adulteria committunt. Vide Tit. I. 15. Præterea legitur apud Inc. Job. XXXIII. 26. c ἐν προσώπῳ καθαρῷ, h. e. ἱλαρῷ: ubi καθαρῷ est merum additamentum, quod ideo necessarium erat, quia antecedens רָאָה de templum adeuntibus et sacrificia offerentibus explicaverat. Καθαρὸς ibi respondet Latino *serenus*, q. d. *purus ab omni tristitia ac metu.*

ΚΑΘΑΡῸΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *purus fio.* הִזַּכָּה, Hithp. a זָכָה. Ies. I. 16. — d כִּפֵּר, Pih. *expio.* Ies. XLVII. 11.

ΚΑΘΑΡῸΣ ΕἸΜΊ, *purus sum.* טָהֵר, Kal. Lev. XIII. 6. XIV. 8. et 10. ubi καθαρὸν εἶναι notat *purum declarari.* Num. XIX. 12. Prov. XX. 9. — טִהֵר, Pih. *purum declaro.* Lev. XIV. 7. — הִטַּהֵר, Hithp. *purifico me.* Num. VIII. 8. — יָחַד, *unio me.* Ies. XIV. 20. οὐκ ἔσται καθαρὸν, οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρός. e Fortasse legerunt cum He et Resch לֹא תִּהַר, a נָהַר, quod in l. Syr. et Chald. *splendere* notat. Verba sequentia, οὕτως οὔτε σὺ ἔσῃ καθαρὸς, nihil habent in textu Hebr. cui respondeant. — נִקָּה, Niph. Gen. XXIV. 8. καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου τούτου, *non eris obligatus per jusjurandum, quod a te exigo.* — צָדַק, *justus sum.* Job. IV. 17. — קָדַשׁ, *sanctus sum.* Ies. LXV. 5. f

ΟΥ̓ ΚΑΘΑΡῸΣ ΤΩ̃Ι ΦΘΕΓΜΑΤΙ, *impurus eloquio.* עֲרַל שְׂפָתַיִם, *præputiatus labiis*, h. e. *facultate dicendi carens.* Symm. Exod. VI. 12.

*ΟΥ̓ ΚΑΘΑΡῸΣ ΧΕΙ'ΛΕΣΙΝ, *impurus labiis.* עֲרַל שְׂפָתַיִם, *præputiatus labiis.* Inc. Ex. VI. 12. et 30.

ΚΑΘΑΡΟ'ΤΗΣ, *puritas.* טֹהַר, idem. Symmach. Ps. LXXXVIII. 43. — בֹּר. Exod. XXIV. 10. sec. g Alex. Symm. Job. XXII. 13.

*ΚΑΘΑ'ΡΣΙΟΝ, sc. ἱερεῖον, *expiatio, lustratio, piaculum.* 4 Macc. VI. 29.

ΚΑ'ΘΑΡΣΙΣ, *purgatio.* הִנָּקֵה, infin. Niph. Jer. XXV: 29. — טֹהַר. Lev. XII. 4. 6. — קָצֶה, *finis, extremitas.* Ezech. XV. 4. ubi κάθαρσις est *id, quod de vite quotannis putatur, ac igni tradi solet.* Fortasse h etiam respexerunt notionem *abradendi* et *abscindendi*, quam habet Hebr. קָצָה, cui adjuncta est notio *purgationis.* Vide Lex. N. T. s. v. καθαίρω.

ΚΑΘΑΡΩ͂Σ, *pure, innocenter.* בַּר. Symm. Ps. II. 12. 2 Macc. VII. 40. καθαρῶς, h. e. ita, ut idololatria non pollueretur.

ΚΑΘΈΔΡΑ, *cathedra, sedes.* i מוֹשָׁב, *consessus.* 1 Sam. XX. 17. 24. 1 Reg. X. 5. Aqu. Symm. Vta et VIta Editio Ps. I. 1. — שֶׁבֶת. 1 Reg. VIII. 13. X. 19. 2 Reg. XVII. 25. et alibi. Inc. Exod. XV. 17. Aqu. Ps. XXXII. 14. — שַׁבָּת, *sabbathum.* 2 Sam. XVI. 18. Hic legerunt שֶׁבֶת. Cæterum hæc vox, quæ omnino *locum, ubi aliquis est et versatur*, notat, dicitur etiam eleganter de *omni conditione hominis*,

v. c. *auctoritate* et *dignitate*. Sir. XII. 15. μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου λαβεῖν, ne fortasse moliatur te *florenti tuo statu ac dignitate privare*. Conf. Matth. XXIII. 1. Lexic. N. T. s. h. v. et Suiceri Thes. Eccles. T. II. pag. 9. Sir. VII. 4. μηδὲ (ζήτει) παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης. Confer 1 Sam. XX. 24.

ΚΑΘΕΖΟΜΑΙ, *sedeo*. יָשַׁב, idem. Lev. XII. 5. καθεσθήσεται, *sedebit*. Ezech. XXVI. 16. ἐπὶ τὴν γῆν καθεδοῦνται, in terra *sedebunt*. Aqu. Ps. IX. 8. CXXXIX. 14. καθεδεῖται. Hesych. καθεδοῦνται καθεσθήσονται. Idem: Καθεδοῦμαι, καθεσθήσομαι. Ita in Epistola Epicuri ad Pythoclem apud Laërtium et Hesychium in Vita Epicuri: Καθεδοῦμαι προσδεχῶν τὴν ἰμερτὴν καὶ ἰσόθεόν σου ὕσοδον. Conf. Phrynichum in v. καθέδη, ibique notas Hoeschelii p. 115. — שָׁכַן, *habito*. Job. XXXIX. 28. καθεσθεὶς, *sedens*.

*ΚΑΘΕΖΩ, *sedere facio*, *colloco*. הִגִּיעַ, *pertingere facio*. Exod. XII. 22. sec. Ald. καθέζετε, ubi tamen fortasse legendum est καθίζετε, aut καὶ θίξετε, ut in Compl. legitur.

ΚΑΘΕΜΑ, *demissum*, *torques*, *monile*, seu *collare ex variis gemmis in ipsum pectus mulierum a collo demissum* aut *descendens*. נְטִפוֹת, plur. *inaures*, scil. *ex margaritis*. Theod. Ies. III. 19. καθέματα. — רָבִיד, *torques*, *collare*. Ez. XVI. 11. περιέθηκα καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου, circumposui etiam *monile* circa collum tuum. Ita quoque Theodotio. Hieronymus: *Puto autem κάθεμα ab eis dictum ex variis gemmis in pectus mulierum monile descendens, qui et ipse ornatus pulcherrimus mulierum est*. — רְעָלוֹת, plur. *bracteolæ*. Ies. III. 18. Hesych. κάθεμα, ὁ κατὰ στῆθος ὅρμος. Lex. Cyrilli MS. Brem. κάθεμα, κόσμος τις ἐπικαταβαίνων. Lex. Origen. p. 219. ed. Mart. κάθεμα, χαλαστὰ ἢ περιδέραια. Gloss. Vett. Eleutherium, κάθεμα, περιδέραιον. Cf. Casaubonum in Athen. pag. 845. Drusium ad Ies. l. c. et Alberti not. in Gloss. Gr. in N. F. p. 73.

*ΚΑΘΕΚΟΥΣΙΟΣ, *spontaneus*, *voluntarius*. Vide Καθ' ἑκούσιον in ἑκούσιος.

ΚΑΘΕΥΔΩ, *dormio*. יָשַׁב, *sedeo*. 1 Reg. XIX. 9. Jerem. XXX. 15. ubi tamen pro καθευδεῖται alii libri habent καθιδεῖται. — יָשֵׁן, verbale, *dormiens*. 1 Sam. XVIII. 27. Cant. V. 3. Dan. XII. 2. — שָׁכַב, *cubo*. Genes. XXVIII. 13. XXXIX. 10. sec. cod. Oxon. ubi καθεύδειν μετά τινος, quod Vet. Lat. per *stuprum* reddidit, *coire*, *concumbere* notat. Vide Intt. ad Petronii Satyr. pag. 673. ed. Burm. ac Gataker. Diss. de Instrument. Nov. Stylo cap. 11. pag. 77. Deut. XI. 19. καθεύδειν simpliciter notat *in lecto jacere*, nam partim τῷ καθεύδοντι tribuitur h. l. λαλεῖν, partim in codd. permutatur cum κοιτάζεσθαι. 1 Sam. III. 2. et alibi sæpius. Incert. 2 Sam. XIII. 8. ubi notat *in lectum se conferre*, *decumbere*. — שָׁכַב יָשֵׁן, *cubo dormiens*. 1 Sam. XXVI. 7.

ΚΑΘΕΥΡΕΜΑ, vel καθεύρημα, *inventum*, *lucrum*, *omne quod partum est et acquisitum labore*, *opes*, *possessio*. Sir. XXXV. 9. 12. δὸς — ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθεύρεμα χειρός, h. e. bono animo offer Deo id, quod partum est labore tuo. Sic εὕρεμα pro *re acquisita*. Ibid. XX. 8. XXIX. 4. 7. Sed vide, annon fortasse legendum sit duabus dictionibus: καθ' εὕρεμα, *pro facultatibus tuis*, quod antecedens κατὰ τὴν δόσιν postulare videtur. Tigurina: *quod ad manus est*.

ΚΑΘΗΓΕΜΩΝ, *dux*. 2 Macc. X. 28. καθηγεμόνα τῶν ἀγώνων, ducem certaminum: ubi καθηγεμὼν sensu metaphorico, ut Lat. *dux*, *suasorem*, *auctorem*, *monitorem*, *impulsorem* notat.

a *ΚΑΘΗΓΗΤΗ'Σ, *dux viæ, præceptor.* קְהָתִי, *Cekathi*, nomen proprium. 1 Par. IX. 32. sec. Oxon. Est ipsa vox Hebr. Græcis literis, sed vitiose, expressa. Legendum κααθίτης.

ΚΑΘΗ'ΚΩ, *convenio, congruo, pertineo, sufficio.* אֹכֶל, *cibus.* Ex. XVI. 16. 18. εἰς τοὺς καθήκοντας (subintellegendum videtur ἄρτους) b παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν, singuli ad victum sibi congruentem vel sufficientem collegerunt: conf. v. 21. ubi τὸ καθῆκον dicitur, quod antea εἰς τοὺς καθήκοντας, ac Scholion καθῆκον interpretatur per τὸ ἀρκοῦν. In omnibus his locis autem legitur לְפִי אָכְלוֹ, *ad os edere sui*, h. e. *quantum sibi sufficiebat ad edendum.* Fortasse tamen οἱ καθήκοντες sunt h. c l. *qui ad familiam alicujus pertinent*, οἰκεῖοι, aut LXX in duobus prioribus locis scripserunt εἰς τὸ καθῆκον. Cf. quoque ad h. l. Symmachum. — דָּבָר, *verbum.* Exod. V. 13. ἔργα τὰ καθήκοντα, opera *injuncta.* Vide et v. 19. — מִשְׁפָּט, *jus.* Deut. XXI. 17. τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια, ad hunc *pertinent* jura primogenituræ. Ezech. XXI. 26. ἕως οὗ ἔλθῃ, d ᾧ καθήκει, donec veniat, cui *convenit*, sc. corona. Vide Is. Vossium de LXX Intt. pag. 21. — שִׁקּוּי, *potus.* Hos. II. 5. πάντα, ὅσα μοι καθήκει, omnia, quæ mihi conveniunt, h. e. *necessaria sunt.* Libere transtulerunt. Sir. X. 26. οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλὸν, non *convenit* honorare virum peccatorem. 1 Macc. XII. 11. ἐν ταῖς λοιπαῖς καθ- e ηκούσαις ἡμέραις, in reliquis diebus *convenientibus.* Phav. καθηκούσαις, πρεπούσαις. 2 Macc. VI. 4. τὰ μὴ καθήκοντα, ea quæ non *licebat.* 2 Macc. XIV. 31. τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόντων, cum sacerdotes *solita* sacrificia offerrent. Hesych. καθήκοντα, προσήκοντα, ἀκόλουθα, ἁρμόζοντα.

'ΩΣ ΚΑΘΗ'ΚΕΙ, *sicut convenit, ut decet.* כַּדֶּרֶךְ, *secundum viam*, h. f e. *pro more.* Genes. XIX. 31. — כַּיּוֹם, *uti hodie.* 1 Sam. II. 18. — כַּמִּשְׁפָּט, *secundum jus.* Lev. V. 10. IX. 16. Vide et 1 Macc. X. 36.

ΚΑΘΗΛΟ'Ω, *clavis configo*, i. q. simplex ἡλόω. סָמַר, *horreo.* Theod. et LXX Ps. CXVIII. 119. καθήλωσον. Enuntiarunt סָמַר. Arabic. سمر in Conj. II. est *clavis compegit et confixit.* — קָבַע, *configo*, g sec. alios *defraudo.* Aquil. Prov. XXII. 23. καθηλώσει. Hesychius: καθήλωσε, τοῖς ἥλοις ἔσφιγξε.

*ΚΑΘΗ'ΛΩΜΑ, *clavus.* רַתּוּקָה, *catena, qua firmiter vincitur.* 1 Reg. VI. 21. sec. cod. Alex. ac Inc. παρήγαγεν ἐν καθηλώμασιν χρυσίοις, ubi *catenarum aurearum* loco, quarum usum non intellexit, melius *clavos* h *aureos* posuit, e quibus velum, quod adytum a sancto separabat, suspendebatur.

ΚΑΘΗ'ΛΩΣΙΣ, *fixio per clavos, confixio.* רַתּוֹק, *catena.* Symmach. Theod. Ezech. VII. 23. καθήλωσιν, i. e. *confixionem* juxta Hieronymum.

ΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *sedeo, habito.* *הֵסִיךְ: Hiph. a סָכַךְ, *tego.* Jud. III. 24. μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται. In textu Hebr. legitur formula *tegere* i *pedes*, quæ de eo usurpatur, *qui ventris onus deponit.* — יָשַׁב. Ex. XI. 5. ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, qui *sedet* in throno. Esdr. IX. 3. ἐκαθήμην ἠρεμάζων, *sedebam* quiescens, vel mœrens. Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. c. 2. p. 309. Neh. XI. 6. οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλὴμ, *habitantes* Hierosolymis. Vide et v. 25. Jerem. XXV. 29. 30. Hos. k III. 4. Al. 2 Sam. XV. 8. ἐκαθήμην, ubi LXX ἐν τῷ οἴκῳ μου, et Jud. V. 17. ἐκάθησεν, ubi LXX παρῴκησεν. Vide et Sir. L. 28. Eodem sensu verbum passim apud Græcos profanos occurrit. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — יְתִב, *sedeo.* Chald. Dan.

a VII. 9. — *מָלַךְ, regno. 2 Reg. XIV. 6. ubi notat regem sedere, coll. XV. 5. — נָתַץ, destruo. Jer. XXXIII. 4. ubi tamen καθημένων est lectio vitiosa, e compendio scribendi orta, pro καθῃρημένων, quod alii habent. — רָכַב, equito. Ies. XIX. 1. κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης. — — שָׁבַת, quiesco. Inc. Deut. VI. 5. Aquil. Symm. Theod. Deut. b XI. 19. — *שׁוּב, revertor. Zach. IX. 12. Hic legerunt יָשַׁב. — *שׂוּב, incanesco. 1 Sam. XII. 2. Legerunt וְיָשַׁבְתִּי, a יָשַׁב, hoc sensu: tempus est, ut domi sedeam, et in posterum quiescam. Καθῆσθαι pro desidem, otiosum esse, Pindar. Olymp. A. v. 131. Herodot. III. 134. Vide Lennep. ad Phalar. p. 253. — שׂוּם, pono. Mich. I. 6. c καθήσομαι Σαμαρείαν. Lege καὶ θήσομαι Σ. — *תְּנוּמוֹת, dormitationes. Prov. VI. 10. κάθησαι. Si lectio vera, καθῆσθαι desidem, otiosum esse notat. Sed Codex Björnstähl. habet ibi καθεύδῃς. Judith. VIII. 21. capta urbe καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, tota Judæa se subjiciet, q. d. quieta sedebit. Sed loco καθήσεται rectius ibi fortasse legitur καυθήσεται. Vide d quoque ib. XVI. 5. Baruch. III. 3. σὺ καθήμενος (sic) τὸν αἰῶνα, tu in æternum manes s. rex sedes. Sir. IX. 10. μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου, ne familiaritatem contrahas cum muliere viro subacta.

ΠΡΟ'Σ ΔΙ'ΦΡΟΥΣ ΚΑ'ΘΗΜΑΙ, ad sellas sedeo. Vide in ἀποκτείνω τοὺς παῖδας.

ΚΑΘΗΜΕ'ΡΑΝ pro καθ' ἡμέραν e ἑκάστην, quotidie. בְּיוֹמוֹ, in die suo. Dan. I. 5. Vide et Sir. XLV. 17.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ'Σ, quotidianus. *תָּמִיד, juge. Num. IV. 16. sec. cod. Oxon. In reliquis libris legitur ἡ καθ' ἡμέραν. Judith. XII. 14. εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν.

*ΚΑ'ΘΗΣΙΣ, sedes. שֶׁבֶת, idem. Jer. XLIX. 30. sec. Alex. ubi alii κάθισιν habent. Potest quoque scribi κάθισιν.

ΚΑΘΗΣΥΧΑ'ΖΩ, quiesco. שָׁקַט, f idem. Aqu. Psalm. LXXXII. 2. καθησυχάσῃς.

*ΚΑΘΙΓΓΩ, tango, attingo, הִגִּיעַ, pertingere facio. Exod. XII. 22. καθίξετε τῆς φλιᾶς. L. Bos. in Proleg. ad h. l. legendum existimat καθίξεσθε ἀπὸ τοῦ καθικέσθαι vel καθικνεῖσθαι, attingere, qui etiam statuit, corruptam esse hanc vocem apud Hesychium, qui καθίζεσθε, καθάψασθε habet, ubi pariter pro καθίζεσθε legendum καθίξεσθε. Sed mihi g potius reponendum videtur καὶ θίξετε. Cæterum confer Alberti ad Hesych. l. c. Vide quoque Tittmannum ad Zonaræ Lex. col. 1166.

ΚΑ'ΘΙΔΡΟΣ, proprie desudans, perfusus sudore, deinde defatigatus, fessus, quasi ad sudorem usque. שׁוֹטֵף, part. exundans, irruens, im- h petu vadens. Jer. VIII. 6. ἵππος κάθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ, equus defatigatus hinnitu suo. Effectum posuerunt pro causa efficiente. Hesychius et Suidas: κάθιδρος, κεκμηκώς.

ΚΑΘΙΔΡΥ'Ω, ædifico, colloco, fundo, erigo. Ep. Jer. v. 14. καθιδρυμένοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, collocati in ædibus ipsorum. 2 Macc. IV. 12. i γυμνάσιον καθίδρυσε, gymnasium extruebat. 3 Macc. VII. 30. ubi Bretschneiderus καθιδρύσαντες reddere mavult considentes: sed hoc esset καθιδρυσάμενοι, coll. Dionys. Hal. Lib. I. 11. p. 31. seq. ed. Reisk. Lex. Cyrilli MS. Brem. καθίδρυσε, ἔστησεν, ἐστήριξεν. Zonaras Lex. col. 1164. καθίδρυσε, ἐστήριξε. et ibid. c. 1166. καθίδρυσαν, ἀσφαλῶς κατῴκισαν.

ΚΑΘΙΖΑ'ΝΩ, constituo, colloco. מוֹסֵר, vinculum. Job. XII. 18. καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνων, collocans

a *ΚΑΘΗΓΗΤΗ'Σ, *dux viæ, præceptor.* קְהָתִי, *Cehathi*, nomen proprium. 1 Par. IX. 32. sec. Oxon. Est ipsa vox Hebr. Græcis literis, sed vitiose, expressa. Legendum *καaθίτης*.

ΚΑΘΗ'ΚΩ, *convenio, congruo, pertineo, sufficio.* אֹכֶל, *cibus.* Ex. XVI. 16. 18. εἰς τοὺς καθήκοντας (subintellegendum videtur ἄρτους) b παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν, singuli ad victum sibi congruentem vel sufficientem collegerunt: conf. v. 21. ubi τὸ καθῆκον dicitur, quod antea εἰς τοὺς καθήκοντας, ac Scholion καθῆκον interpretatur per τὸ ἀρκοῦν. In omnibus his locis autem legitur לְפִי אָכְלוֹ, *ad os edere sui*, h. e. *quantum sibi sufficiebat ad edendum.* Fortasse tamen οἱ καθήκοντες sunt h. c l. *qui ad familiam alicujus pertinent*, οἰκεῖοι, aut LXX in duobus prioribus locis scripserunt εἰς τὸ καθῆκον. Cf. quoque ad h. l. Symmachum. — דָּבָר, *verbum.* Exod. V. 13. ἔργα τὰ καθήκοντα, opera *injuncta.* Vide et v. 19. — מִשְׁפָּט, *jus.* Deut. XXI. 17. τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια, ad hunc *pertinent* jura primogenituræ. Ezech. XXI. 26. ἕως οὗ ἔλθῃ, d ᾧ καθήκει, donec veniat, cui *convenit*, sc. corona. Vide Is. Vossium de LXX Intt. pag. 21. — שִׁקּוּי, *potus.* Hos. II. 5. πάντα, ὅσα μοι καθήκει, omnia, quæ mihi conveniunt, h. e. *necessaria sunt.* Libere transtulerunt. Sir. X. 26. οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλὸν, non *convenit* honorare virum peccatorem. 1 Macc. XII. 11. ἐν ταῖς λοιπαῖς καθe ηκούσαις ἡμέραις, in reliquis diebus *convenientibus.* Phav. καθηκούσαις, πρεπούσαις. 2 Macc. VI. 4. τὰ μὴ καθήκοντα, ea quæ non *licebat.* 2 Macc. XIV. 31. τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόντων, cum sacerdotes *solita* sacrificia offerrent. Hesych. καθήκοντα, προσήκοντα, ἀκόλουθα, ἁρμόζοντα.

'ΩΣ ΚΑΘΗ'ΚΕΙ, *sicut convenit, ut decet.* כַּדֶּרֶךְ, *secundum viam*, h. f e. *pro more.* Genes. XIX. 31. — כַּיּוֹם, *uti hodie.* 1 Sam. II. 18. — כַּמִּשְׁפָּט, *secundum jus.* Lev. V. 10. IX. 16. Vide et 1 Macc. X. 36.

ΚΑΘΗΛΟ'Ω, *clavis configo*, i. q. simplex ἡλόω. סָמַר, *horreo.* Theod. et LXX Ps. CXVIII. 119. καθήλωσον. Enuntiarunt סָמַר. Arabic. سمر in Conj. II. est *clavis compegit et confixit.* — קָבַע, *configo*, g sec. alios *defraudo.* Aquil. Prov. XXII. 23. καθηλώσει. Hesychius: καθήλωσε, τοῖς ἥλοις ἔσφιγξε.

*ΚΑΘΗ'ΛΩΜΑ, *clavus.* רַתּוּקָה, *catena, qua firmiter vincitur.* 1 Reg. VI. 21. sec. cod. Alex. ac Inc. παρήγαγεν ἐν καθηλώμασιν χρυσίοις, ubi *catenarum aurearum* loco, quarum usum non intellexit, melius *clavos aureos* posuit, e quibus velum, h quod adytum a sancto separabat, suspendebatur.

ΚΑΘΗ'ΛΩΣΙΣ, *fixio per clavos, confixio.* רַתּוֹק, *catena.* Symmach. Theod. Ezech. VII. 23. καθήλωσιν, i. e. *confixionem* juxta Hieronymum.

ΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *sedeo, habito.* *חֵסִיךְ: Hiph. a סָכַךְ, *tego.* Jud. III. 24. μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται. In textu Hebr. legitur formula *tegere* i *pedes*, quæ de eo usurpatur, *qui ventris onus deponit.* — יָשַׁב. Ex. XI. 5. ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, qui *sedet* in throno. Esdr. IX. 3. ἐκαθήμην ἠρεμάζων, *sedebam* quiescens, vel mœrens. Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. c. 2. p. 309. Neh. XI. 6. οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλὴμ, *habitantes* Hierosolymis. Vide et v. 25. Jerem. XXV. 29. 30. Hos. k III. 4. Al. 2 Sam. XV. 8. ἐκαθήμην, ubi LXX ἐν τῷ οἴκῳ με, et Jud. V. 17. ἐκάθησεν, ubi LXX παρῴκησεν. Vide et Sir. L. 28. Eodem sensu verbum passim apud Græcos profanos occurrit. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — יְתַב, *sedeo.* Chald. Dan.

VII. 9. — *מָלַךְ, *regno.* 2 Reg. XIV. 6. ubi notat *regem sedere,* coll. XV. 5. — נָתַץ, *destruo.* Jer. XXXIII. 4. ubi tamen καθημένων est lectio vitiosa, e compendio scribendi orta, pro καθῃρημένων, quod alii habent. — רָכַב, *equito.* Ies. XIX. 1. κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης. — — שָׁבַת, *quiesco.* Inc. Deut. VI. 5. Aquil. Symm. Theod. Deut. XI. 19. — *שׁוּב, *revertor.* Zach. IX. 12. Hic legerunt יָשַׁב. — *שׂוּב, *incanesco.* 1 Sam. XII. 2. Legerunt וְיָשַׁבְתִּי, a יָשַׁב, hoc sensu: *tempus est, ut domi sedeam, et in posterum quiescam.* Καθῆσθαι pro *desidem, otiosum esse,* Pindar. Olymp. A. v. 131. Herodot. III. 134. Vide Lennep. ad Phalar. p. 253. — שׂוּם, *pono.* Mich. I. 6. καθήσομαι Σαμαρείαν. Lege καὶ θήσομαι Σ. — *תְּנוּמוֹת, *dormitationes.* Prov. VI. 10. κάθησαι. Si lectio vera, καθῆσθαι *desidem, otiosum esse* notat. Sed Codex Björnstähl. habet ibi καθεύδῃς. Judith. VIII. 21. capta urbe καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, tota Judæa *se subjiciet,* q. d. *quieta sedebit.* Sed loco καθήσεται rectius ibi fortasse legitur καυθήσεται. Vide quoque ib. XVI. 5. Baruch. III. 3. σὺ καθήμενος (εἰς) τὸν αἰῶνα, tu in æternum *manes* s. *rex sedes.* Sir. IX. 10. μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου, ne *familiaritatem contrahas* cum muliere viro subacta.

ΠΡΟ'Σ ΔΙ'ΦΡΟΥΣ ΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *ad sellas sedeo.* Vide in ἀνανεύω τοὺς πόδας.

ΚΑΘΗΜΕ'ΡΑΝ pro καθ' ἡμέραν ἑκάστην, *quotidie.* בְּיוֹמוֹ, *in die suo.* Dan. I. 5. Vide et Sir. XLV. 17.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ'Σ, *quotidianus.* *תָּמִיד, *juge.* Num. IV. 16. sec. cod. Oxon. In reliquis libris legitur ἡ καθ' ἡμέραν. Judith. XII. 14. εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν.

*ΚΑ'ΘΗΣΙΣ, *sedes.* שֶׁבֶת, idem. Jer. XLIX. 30. sec. Alex. ubi alii κάθισιν habent. Potest quoque scribi κάθισιν.

ΚΑΘΗΣΥΧΑ'ΖΩ, *quiesco.* שָׁקַט, idem. Aqu. Psalm. LXXXII. 2. καθησυχάσῃς.

*ΚΑΘΙΓΓΩ, *tango, attingo,* הִגִּיעַ, *pertingere facio.* Exod. XII. 22. καθίξετε τῆς φλιᾶς. L. Bos. in Proleg. ad h. l. legendum existimat καθίξεσθε ἀπὸ τοῦ καθικέσθαι vel καθικνεῖσθαι, *attingere,* qui etiam statuit, corruptam esse hanc vocem apud Hesychium, qui καθίζεσθε, καθάψεσθε habet, ubi pariter pro καθίζεσθε legendum καθίξεσθε. Sed mihi potius reponendum videtur καὶ θίξετε. Cæterum confer Alberti ad Hesych. l. c. Vide quoque Tittmannum ad Zonaræ Lex. col. 1166.

ΚΑ'ΘΙΔΡΟΣ, proprie *desudans, perfusus sudore,* deinde *defatigatus, fessus,* quasi *ad sudorem usque.* שׁוֹטֵף, part. *exundans, irruens, impetu vadens.* Jer. VIII. 6. ἵππος κάθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ, equus defatigatus hinnitu suo. Effectum posuerunt pro causa efficiente. Hesychius et Suidas: κάθιδρος, κεκμηκώς.

ΚΑΘΙΔΡΥ'Ω, *ædifico, colloco, fundo, erigo.* Ep. Jer. v. 14. καθιδρυμένοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, *collocati* in sedibus ipsorum. 2 Macc. IV. 12. γυμνάσιον καθίδρυσε, gymnasium *exstruebat.* 3 Macc. VII. 30. ubi Bretschneiderus καθιδρύσαντες reddere mavult *considentes:* sed hoc esset καθιδρυσάμενοι, coll. Dionys. Hal. Lib. I. 11. p. 31. seq. ed. Reisk. Lex. Cyrilli MS. Brem. καθίδρυσε, ἵστησιν, ἐστήριξεν. Zonaras Lex. col. 1164. καθίδρυσε, ἐστήριξε. et ibid. c. 1166. καθίδρυσαν, ἀσφαλῶς κατῴκισαν.

ΚΑΘΙΖΑ'ΝΩ, *constituo, colloco.* מוּסָר, *vinculum.* Job. XII. 18. καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνον, *collocans*

a reges in thronis. Loco Resch legisse videntur Daleth, sed sensu textui Hebr. prorsus contrario. — נָחָה, *deduco.* Prov. XVIII. 16. παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτὸν, juxta potentes collocat illum. Phavorin. καθιζάνει, ἐγκάθηται. Deut. XXIII. 13. sec. cod. Oxon.

ΚΑΘΙ'ΖΩ, *colloco, constituo, sedere vel habitare facio,* et per ellipsin b vocis ἑαυτὸν, *sedeo, consideo, sedem habeo, habito, maneo.* בּוֹא, *venio.* Ies. XXX. 8. καθίσας, scil. ἑαυτὸν, *considens.* Conf. Alberti ad Hebr. I. 3. pag. 417. et paulo post notata ex 1 Sam. XX. 24. — גּוּר, *peregrinor.* Jer. XLIX. 32. οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ, non *habitet ibi.* Al. ibi habent κατοικήσει. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tango.* Exod. XII. 22. καθίζετε, pro c quo tamen legendum καθίξεσθε. Vide καθικνέομαι et καθίγω. — הִפִּיל, Hiph. a נָפַל, *prosterno.* Deut. XXV. 2. καθιεῖς (Attice pro καθίσεις) αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν, *sedere facies* illum coram judicibus. Sed videtur hæc vox potius a καθίημι derivanda, ut vertatur *prosternes eum.* Eædem voces permutatæ quoque sunt Lev. XII. 4. Vide s. v. καθίημι — יָשַׁב: d הוֹשִׁיב, Kal et Hiph. Gen. XXII. 5. καθίσατε αὐτοῦ, *sedete ibi.* Conf. Matth. XXVI. 36. Exod. XVI. 29. καθίσεσθε ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ εἰς τοὺς οἴκους, *manete* singuli apud se ipsum in domibus. Vide et Num. XXXII. 6. Jud. XIX. 4. 6. XX. 12. 2 Sam. X. 5. XI. 12. et conf. Luc. XXIV. 49. 1 Sam. II. 8. τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, ut *collocet* illum e inter potentes populi. Vide et Ps. CXII. 7. Job. XXXVI. 7. et conf. Sir. X. 15. XI. 1. XII. 15. 1 Sam. XX. 24. ἐκάθισεν, sc. ἑαυτὸν, ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ, collocabat se rex in sellam suam. 1 Reg. I. 46. ἐκάθισε Σολομὼν ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας, *consedit* Salomo in throno regni sui. Vide et 2 Reg. XIII. 13. Ps. IX. 4. et conf. Marc. XVI. 19. 2 Sam. VII. 1. ὅτι ἐκάθισεν ὁ f βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, cum *commoraretur* rex in palatio suo. 1 Reg. I. 13. 17. καθιεῖται, Attice pro καθίσεται, *sedebit.* Sic et Hos. IV. 8. καθιοῦνται pro καθίσονται. Esdr. X. 2. ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας, *duximus* uxores peregrinas. Vide et v. 10. 14. 17. 18. Neh. XIII. 23. 27. Ps. CXXI. 5. ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, ibi sedem habent vel g *collocati sunt* throni ad judicium. Ies. XLVII. 8. οὐ καθίσω (al. καθιῶ) χήρα, non sedebo ut vidua. Adde Aqu. Ps. LXVII. 7. Idem Prov. XX. 8. ubi καθίζειν seq. ἀπὸ est *procul remotum manere ab aliquo.* Cf. reliquos Intt. et Ps. I. 2. Jud. V. 16. ubi pro ἐκάθισαν melius legeretur ἐκάθισας juxta textum Hebr. — יְתִב, Chald. *sedeo.* Dan. VII. 10. h κριτήριον ἐκάθισε, judicium sedit. Ib. v. 26. τὸ κριτήριον καθίσει, ubi ed. Francof. male καθήσει. — מְנַצֵּחַ, part. Pih. *victor,* it. *præcentor.* Al. Hab. III. 18. καθίσας. Ita Bielius. Sed v. 19. in Hex. legitur potius ταχίσας. — נוּחַ, *quiesco.* Gen. VIII. 4. — פִּגֵּר, Pih. *lassus sum.* 1 Sam. XXX. 10. Sensum expresserunt. Viribus exhausti ac præ lassitudine i iter continuare non valentes sedebant s. subsistebant ad torrentem. Aliis quoque in locis καθίζειν *otiosum sedere* notat. — *צוּר, *obsideo.* 2 Sam. XI. 1. sec. Alex. ἐκάθισαν ἐπὶ, ubi καθίζειν est i. q. περικαθίζειν. — קָרָא, *clamo.* Neh. VI. 7. Constituere regem ac proclamare regem unum idemque est. — *רָכַב, *equito.* Levit. XV. 9. sec. Alex. καθίσῃ ἐπ' k (quod videtur esse alius interpretis), sensu minime diverso. Sic et vernaculum sitzen, *to sit,* usurpatur. Vide quoque infra s. v. κάθισμα. — שָׁבַת, *quiesco.* Prov. XXII. 10. — שׁוּב, *redeo.* Num. XI. 4. Deut. I. 45. Jos. V. 2. In omnibus his

locis loco שׁוּב legerunt יָשַׁב. — שָׁכַב, *accumbo*. Inc. 2 Sam. XIII. 31. — Καθίζειν τινὰ ἐκ δεξιῶν, *aliquem proximum sibi facere auctoritate et potentia, ad summos honores provehere*. Sirac. XII. 12. coll. 1 Sam. XX. 25. et 1 Maccab. X, 63. Ps. CX. 1. — 1 Macc. II. 7. *otiose versari*, coll. Prov. XXII. 10.

*ΚΑΘΙ'ΖΩ 'ΕΠΙ' ΤΟ' ΤΕΚΕΙ͂Ν, *sedere facio ad pariendum*. הִשְׁבִּיר. Symm. Ies. LXVI. 9. Vox Hebr. notat *frangere facere os matricis s. partus initium facere*.

ΚΑΘΙΉΜΙ, *demitto*. הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio*. Exod. XVII. 11. ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, cum autem *demitteret* manus. Gloss. in Octat. καθῆκεν, ἀφῆκεν, κατήγαγεν. — הִכָּה, Hiph. a נָכָה, *percutio*. 1 Sam. II. 16. Vulgat. *et mittebat*. Bene quoad sensum. — הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. 1 Par. XXI. 27. — הִשְׁלִיךְ, Hiph. *abjicio*. Zach. XI. 13. — *יָשַׁב. Aqu. Symm. Theod. Lev. XII. 4. ubi tamen pro καθιεῖσα Montf. legendum conjicit καθίσασα. — *יְתִב, Chald. Dan. VII. 26. ubi itidem voces καθίημι et κάθημαι permutatæ reperiuntur.

ΚΑΘΙΚΝΕ'ΟΜΑΙ, *tango, attingo*. הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע. Exod. XII. 11. καθίξεσθε (Sic enim legit L. Bos. in Proleg. ad LXX Intt. c. 3. pro καθίζετε vel, ut alii, καθίξετε,) τῆς φλιᾶς, *attingite* limen. Gloss. in Octat. Καθίζεσθαι, καθάψασθαι, ἢ κρατήσασθαι. Corrupte pro καθίξεσθε, καθάψασθε ἢ κρατήσατε. Hesych. Καθίζεσθε (pariter corrupte pro καθίξεσθε), καθάψασθε, κρατήσατε.

ΚΑΘΙ'ΚΟΜΑΙ, *attingo*. נִחַת, Niph. a נָחַת vel חָתַת, *infigo*. Symm. Psalm. XXXVII. 2. καθίκεταί μου, *pervenit usque ad me*.

ΚΑΘΙΠΤΑΜΑΙ, *devolo*. Sir. XLIII. 21. πετεινὰ καθιπτάμενα. Hesych. Καθίπταται, ἐπάνω πίπτει.

ΚΑ'ΘΙΣΙΣ, *sedes*. שֶׁבֶת, infin. a יָשַׁב, idem. Jerem. XLIX. 7. 29. βαθύνατε εἰς κάθισιν. Grotius interpretatur *profunda quærite*. Est nimirum ibi *depressio, habitatio in locis depressis*, a καθίζω, *sedere facio*.

ΚΑ'ΘΙΣΜΑ, *sessio, pausa*. Est alia interpretatio τοῦ סֶלָה, notæ musicæ apud Hebræos. Ps. XXIII. 10. XLV. 11. Cf. ad h. v. Steph. le Moyne ad Var. Sacr. p. 978. — *מֶרְכָּב, *equitatura*. Inc. Lev. XV. 9. sec. Coisl. et Lips.

ΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *constituo, stabilio, consisto, sto*, it. *restituo, reduco, acquiro, emo*. אָסַף, *congrego*. 2 Par. XXIX. 4. — בּוֹא : הֵבִיא, Kal et Hiph. 2 Paral. XXVIII. 15. Jer. XLIV. 28. — הִמְשִׁיל, Hiph. *dominari facio*. Ps. VIII. 6. — הֵנִיחַ, Hiph. a יָנַח, *loco, pono*. Jos. VI. 23. — הֶעְדָּה, Chald. Aph. ab עֲדָה, *transire facio*. Dan. II. 21. καθιστᾷ βασιλεῖς. Ita Bielius. Sed καθιστᾷ ibi potius pertinet ad מְהָקֵים: nam in Græcis est trajectio verborum alibi quoque obvia. — הִצִּיג, Hiph. a יָצַג, *statuo, colloco*. 1 Sam. V. 2. — הַשְׁלֵט, Chald. Aph. *dominari facio, dominum constituo*. Dan. II. 48. κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης Βαβυλῶνος, *præfecit* illum universæ Babylonis provinciæ. Conf. 1 Macc. VI. 14. et Matth. XXIV. 45. — חָזַק, *confirmor*. 2 Par. XXV. 3. ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, cum *confirmaretur* regnum in manu ipsius. — מִנָּה, Pih. *præficio, præstituo*. 1 Paral. IX. 29. Dan. I. 11. — מַנִּי, Chald. Pah. idem. Dan. III. 12. οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, quos *præfecisti* rebus provinciæ Babylonis. Vide

a et Dan. II. 49. et III. 12. Adde Dan. II. 24. sec. cod. Chis. — מָשׁוּחַ, part. Pah. *unctus*. 2 Sam. III. 39. καθεσταμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως, *constitutus* a rege, ubi καθίστημι notat *constituo aliquem regem*. Zonaras Lex. col. 1165. καθεσταμένος, ἀντὶ τοῦ ἐπιτεταγμένος: ubi vid. Tittmannus. — מִשְׁקָע, *sedimentum*. Ezech. XXXIV. 18. τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπί-
b νετε, aquam *stantem* bibistis. — נָכוֹן, Niph. a כּוּן, *stabilior*. Prov. XXIX. 14. ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται, thronus ejus in testimonium *stabilietur*. — נָסַךְ, *inungo*. Psalm. II. 6. Vide s. v. מָשׁוּחַ. Reges apud Orientales unctos esse satis constat. — נִצַּב : הִתְיַצֵּב, Niph. et Hithp. a יָצַב. 1 Sam. I. 26. X. 19. 1 Reg. IV. 5. Ies. III.
c 12. καταστήσεται εἰς κρίσιν κύριος, *stabit* ad judicium Dominus. Jer. XLVI. 4. et alibi sæpius. Adde Symm. Ps. LXXXI. 8. — נָתַן, *do*. Genes. XLI. 41. Deut. I. 15. 1 Par. XII. 18. et alibi. Adde Symm. Exod. VII. 1. — עָמַד : הֶעֱמִיד, Kal et Hiph. Jos. XX. 9. 1 Par. VI. 31. 2 Par. XIX. 5. — צִוָּה, Pih. *præcipio*. 2 Sam. VI. 21. — צָלַל, *ob-*
d *umbror*. Neh. XIII. 19. ubi pro κατέστησαν legere mallem κατεσκιάζοντο. — פָּקַד : הִפְקִיד, Kal et Hiph. Gen. XXXIX. 4. XLI. 34. 2 Reg. XXII. 5. et alibi sæpius. — פָּקוּד : מֻפְקָד, part. Kal et Hoph. Num. XXXI. 48. 2 Par. XXXIV. 10. — *פְּקֻדָּה, *præfectura*. Num. III. 32. — פָּקִיד, *præfectus*. 2 Par. XXXI. 13. Jer. XX. 1. — קוּם :
e הֵקִים, Kal et Hiph. Deut. XIX. 16. ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, si autem testis iniquus *insurgat* contra hominem. Deut. XXV. 6. παιδίον, ὃ ἐὰν τεχθῇ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, infans, qui natus fuerit, *constituetur* ex nomine mortui, sc. hæres. Job. XVI. 13. κατέστησέ με ὥσπερ σκοπὸν, *statuit* me tanquam metam. Jer. XXX. 20. ἕως καταστήσῃ
f ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ, donec *conficiat* inceptum cordis sui. Dan. II. 20. sec. cod. Chis. — הָקִים, Chald. Aph. Dan. V. 12. VI. 1. — קָנָה, *acquiro, emo*. Jer. XXXII. 25. κατάστησον σεαυτὸν (lege σεαυτῷ) ἀγρὸν ἀργυρίου (pro ἀντὶ ἀργυρίου. Vide L. Bos. Ellips. Gr. pag. 295.), *acquire* tibi agrum pro auro. — שׁוּב :
g הֵשִׁיב, Kal et Hiph. 1 Sam. V. 3. et 11. κατέστησαν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, *restituerunt* illum in locum suum. 1 Sam. XXX. 12. κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, *redibat* spiritus ejus ad illum. Vide et Jer. XXIII. 3. — שׂוּם : הֵשִׂים, Kal et Hiph. Gen. XLVII. 6. Exod. II. 14. V. 14. Num. IV. 20. et alibi sæpius. Adde Symm. Cant. I. 6. κατεστάθην.
h — *שָׁם, *ibi*. Aqu. 1 Sam. III. 3. οὗ κατέστη, ubi *consistebat* arca. Non sensum expressit, sed sine dubio cum Sin legit.—שׁוּת : הֵשִׁית, Kal et Hiph. Gen. XLI. 33. Aqu. Theod. et LXX Psalm. IX. 21. et XLIV. 18. Legitur præterea Dan. XIII. 16. sec. Chis. ubi est *declarare*, i. q. συνίστημι, coll. Hist. Sus. v. 61. Dan. XIV. 13. coll. Hist. Bel. v.
i 14. Sap. X. 7. καθίστηκε, *permansit*. Vulgat. *constat*. 1 Macc. VII. 20. κατέστησεν, *tradidit*, *commisit*, i. q. ἀφῆκε. Syrus: ܐܫܠܡ, *tradidit*. Vulgat. *commisit*. 3 Macc. III. 5. ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν, omnibus hominibus probati *reddebantur*. Soph. Antig. 1174. τῶν καθεστώτων. Schol. συμβαινόντων, γινομένων. 4 Macc. V. 25. καθεστάναι τὸν νόμον, *constituere* legem. Vide alibi Βασιλεὺς et Πρεσβύτερος.

ΚΑΘΟΔΗΓΕ΄Ω, *in via* seu *viam*

duco, reduco, deduco. הוֹלִיךְ, Hiph. a יָלַךְ, ire facio. Jer. II. 6.—הִנְחָה, Hiph. Job. XII. 23. καθοδηγῶν. Ita quoque Theod. Vulg. *in integrum restituit*. Aqu. Job. XXXVIII. 32. Ps. LX. 4. LXXVII. 53. — שִׁשָּׁה, Pih. q. d. *sexto* i. e. *sextuplici unco extraho*. Ez. XXXIX. 2. Vide ad h. l. Ludov. de Dieu in Critica S. (qui vocem Hebr. illustrat e lingua Æthiopica, in qua שׁשׁו est *ambulare, obire*, et in Conjugatione transitiva *quaquaversum ducere et seducere*. Hinc Vulgatus: *seducam te*.) et Cappellum in Notis Criticis.

*ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΙΣ, *viæ deductio*, i. q. καθοδηγία. אֶדַּדֶּה, *vagabor*, seu: *lente incedam*. Theodot. Ies. XXXVIII. 15. ἐποίησε καθοδήγησιν: ubi אֶדַּדֶּה nomen esse putavit, pendens illud ab antecedente עָשָׂה.

ΚΑ'ΘΟΔΟΣ, *reditus*, et in plur. κάθοδοι, *vices*. פְּעָמִים et פַּעֲמַיִם, dual. et plur. a פַּעַם, *vices, vicibus*. Neh. VI. 4. τέσσαρσι καθόδοις, quatuor *vicibus*. Cohel. VI. 6. εἰ ἔζησεν (κατὰ) χιλίων ἐτῶν καθόδους, si viveret per mille annorum *conversiones*: ubi κάθοδοι notat *iterato cursu redeuntes annos*. Cohel. VII. 23. καθόδους (pro κατὰ καθόδους) πολλὰς κακώσει καρδίαν σου, multis *vicibus* vexabit cor tuum. Vide ad h. l. Montf. Aqu. Exod. XXXIV. 24. Id. 1 Sam. III. 10. κάθοδον ἐν καθόδῳ. Id. 1 Sam. XXII. 6. 3 Esdr. II. 24. κάθοδος οὐκ ἔτι σοι ἔσται εἰς κοίλην Συρίαν, *reditus* tibi non amplius erit in Cœlesyriam. Joseph. A. J. XI. 2. p. 550. Hav. ἀποκλείεταί σοι ἡ ὁδός. Apud Polyb. IV. 52. 8. dicitur de *reditu ab exilio*. Hesych. Καθόδοις, ἀγωγαῖς, κύκλοις. Pro κύκλοις Suidas περιόδοις habet. Thom. Mag. Κάθοδος, Ἀττικὸν ἐπάνοδος δὲ Ἑλληνικόν. Idem verba subjungit ex Synesii Epistola, qua κάθοδος pro *reditu* usurpatur.

*ΚΑΘΟ'ΛΟΝ. מְלֹא, *plenitudo*. Symm. 1 Sam. XXVIII. 20. καθόλον τὸ μῆκος αὐτοῦ. Kreyssigio καθ' ὅλον τ. μ. α. legendum videtur.

ΚΑΘΟ'ΛΟΥ, *omnino, plane, prorsus*, q. d. *per totum*. Cant. Tr. Puer. v. 24. οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, ignis plane illos non tetigit. Gloss. MS. in Cantica Scr. Καθόλου, τὸ συνόλον. Conf. Act. IV. 18. Vide alibi s. αὐτός.

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΕ'Ω, *confiteor, paciscor, despondeo, spondeo*. יָעַד, *desponso*. Omnes Interpretes Exod. XXI. 8. 9. καθωμολογήσατο et καθομολογήσεται.

ΚΑΘΟΠΛΙ'ΖΩ, *armo, armis induo*. חֲמֻשִׁים, plural. *quintati*. Symm. etiam (sec. cod. Vat. et Basil.) Aqu. Ex. XIII. 18. habet καθωπλισμένοι, *armati*. 2 Macc. IV. 40. XV. 11. 4 Macc. VII. 11. θυμιατηρίῳ καθωπλισμένος, thuribulo *instructus*. Vide sequentem articulum.

ΚΑΘΟΠΛΙ'ΖΟΜΑΙ 'ΟΠΛΟΙΣ, *armis instructus sum*. תָּפַשׂ מָגֵן, *tracto clypeum*. Jer. XLVI. 9.

ΚΑΘΟΡΑ'Ω, *perspicio*. רָאָה, *video*. Num. XXIV. 2. Adde Job. X. 4. ubi nihil extat in textu Hebr. Sirac. XXIII. 29. 3 Maccab. III. 11.

ΚΑΘΟ'ΡΜΙΟΝ, *monile*. חֶלְיָה, *ornatus*. Hos. II. 13. περιετίθετο τὰ ἐνώτια καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, circumponebat sibi inaures et *monilia* sua. Hesych. καθόρμια, τὰ ἴνορμα περιθέματα ἀῤῥαβωνιακὰ, ἢ κόσμια περιτραχήλια. Lex. Cyrilli MS. Brem. καθόρμια, περιτραχήλια, περιθέματα. Gloss. MS. in Proph. καθόρμια, περιθέματα.

*ΚΑΘΟ'ΣΟΝ, sive καθ' ὅσον, *quatenus, quantum*. Sir. XLIII. 30.

ΚΑΘΟ'ΤΙ, *secundum quod, prout*. כַּאֲשֶׁר. Inc. Jos. XI. 9. LXX Ex. I. 12. καθότι — τοσούτῳ πλείους. — לְפִי, *secundum os*. Lev. XXV. 16.

a — *מַדּוּעַ, *quare*. Jud. IX. 28. sec. eod. Alex. ubi tamen sine dubio legendum est *καὶ τί ὅτι, et quare*, quod reliqui libri habent.

ΚΑΘΥΒΡΙ'ΖΩ, *injuria afficio, contumelia afficio*. הֵלִיץ, Hiph. a לִיץ, *illudo*. Prov. XIX. 28. — זָרָה, *ventilo*. Jerem. LI. 2. ubi sine dubio legerunt חָדוּהַ, per Daleth, non per Resch, a rad. זוּד, *superbire*, b *insolescere*, ὑβρίζειν.

ΚΑ'ΘΥΓΡΟΣ, *humidus*. בִּצָּה, *cœnum*. Reliqui Job. XL. 16. κάθυγρον.

ΚΑΘΥΜΝΕ'Ω, *cano*. הִלֵּל, Pih. *laudo*. 2 Paral. XXX. 21. καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, *canentes* Domino, h. e. in laudem Domini quotidie. Alias verbum Græcis cum casu quarto construitur, et significat *celebrare*. Sic c Alciphron Lib. II. Ep. 2. pag. 220. καθυμνεῖν τὰς ὑπηνέμους αὐτοῦ δόξας, *celebrare* ventosas ejus sententias. Vide quoque quæ ex Plutarcho in Colot. p. 117. ad illum notat Berglerus.

*ΚΑΘΥ'ΠΕΡΘΕ, *desuper*. 3 Macc. IV. 8. Suidas; καθύπερθεν, ὑπεράνωθεν.

ΚΑΘΥΠΝΟ'Ω, *obdormio*. תְּנוּמָה, d *dormitatio*. Prov. XXIV. 33. Inc. ibid. καθυπνοῖς, ubi aut duæ versiones coaluerunt, nam eidem etiam tribuitur νυστάζεις, aut alterutra referenda est ad antecedens שֵׁנוֹת.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΕ'Ω, *tardo, moror, destituor*. אֵחַר, Pih. *differo*. Exod. XXII. 29. Sir. XVI. 15. ubi καθυστερεῖν notat *frustrare, irritum reddere*, ut quoque interpretatus est e Syrus. Verba sunt: οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς, quæ Bielius perperam reddidit: *neutiquam retardabit patientiam pii*. Sirac. XXXVII. 23. πάσης τροφῆς καθυστερήσει, omni victu *destituetur*.

ΜΗ' ΚΑΘΥΣΤΕΡΕ'Ω ΟΙ'ΚΟΔΟΜΗ'Ν, *non tardo ædificationem*. חִזֵּק, Pih. *fortifico*. 1 Par. XXVI. 27.

ΚΑΘΥΦΑΙ'ΝΩ, *contexo, intexo*. מִלֵּא, Pih. *impleo*. Ex. XXVIII. 17. Judith. X. 21. λίθων πολυτελῶν καθυ- f φασμένων. Hesych. καθυφαίνει, ἐνδοῦναι, ὑποχωρεῖν, καθυποβάλλειν.

ΚΑΘΩ'Σ, *sicut*. *בַּאֲשֶׁר, *in quo*. Cohel. VIII. 4. ubi καθὼς ponitur pro καθότι, hoc sensu: *si quidem rex summa pollet potestate faciendi, quicquid ei libuerit*. — כֵּן, *sic*, it. *recte*. Exod. X. 29. sec. ed. Ald. In ed. Compl. legitur οὕτως. — לְעֻמַּת, *juxta, e regione*. 1 Par. XXIV. 31. XXVI. 12. — לְפִי, *secundum os*. g Num. XXVI. 54. 2 Macc. I. 21. καθὼς, de tempore usurpatum, *quum, postquam* notat. Vide Act. VII. 17. 1 Cor. V. 7.

*ΚΑΘΩ'Σ 'ΕΑ'Ν, *quando, si simpliciter*. Sirac. XIV. 11. τέκνον, καθὼς ἐὰν ἔχῃς, εὐποίει σεαυτόν. Vulgatus: *fili, si habes, benefac tecum*. Syrus ܐܢ, quod in N. T. τῷ εἰ respondet, v. c. Matth. IV. 3. 6. 9. Vide alibi ἀεὶ et ἅπαξ. h

ΚΑΙ', *et, ut, etiam, et inprimis, cum, quia, nam, si, vel, sed, et tamen, igitur, et nunc, tunc, id est, quod*. *אֵם, *mater*. Gen. XXXV. 14. Legerunt גַּם. — אַף, *etiam*. Job. XXXVI. 33. Confer Joh. XV. 20. et quæ ex profanis notat Elsnerus ad Luc. I. 64. p. 179. — גַּם. Exod. XII. 31. καὶ ὑμεῖς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ, et vos et filii Israël. Ps. XCIV. 10. Al. Gen. L. 9. — ו præfixum. Gen. XXXV. i 12. σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην, tibi erit, id est: semini tuo post te dabo hanc terram. Confer Glassii Philolog. Sacr. p. 604. Exod. VII. 9. καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν, *tunc* dices Aaroni. Vide et Genes. XVIII. 10. et conf. Marc. IV. 37. et ad h. l. Elsnerum p. 141. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v.

a Lev. XVI. 2. καὶ οὐκ ἀποθανῆται, ut non moriatur, vel ne moriatur. Vide et Jud. XIV. 15. 2 Par. XXIX. 10. Neh. XIII. 6. 9. 2 Reg. XIV. 10. Lev. XXVI. 43. καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ὑπ' αὐτῶν, quia terra relinquetur ab illis. Psalm. LIX. 12. et CVII. 13. καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου, nam vana est salus hominum. Symm. priori loco ματαία γάρ. Cf. b Genes. XXX. 27. ubi LXX præfixum ו per γὰρ pariter interpretantur. Exod. XII. 13. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, si videro sanguinem. Deut. XVII. 9. καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τὸν κριτὴν, et ibis ad sacerdotes, vel ad judicem. Confer v. 12. ubi pro καὶ est ἢ, et Marc. IV. 27. ibique Elsnerum pag. 139. nec non Olearium ad Philostrat. p. 122. a. c not. 4. Jud. II. 21. καὶ ἀφῆκε κ. τ. λ. cum moreretur. Ita Luc. XXIII. 44. καὶ σκότος ἐγένετο, cum tenebræ fierent. Sic etiam Luc. IX. 28. Vide Elsnerum ad h. l. p. 218. Ruth. I. 1. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν γῇ, fiebat, cum judices judicarent, ut fames existeret in terra. Hic prius καὶ absque vi copulandi ponitur, ut alias sæpius d in initiis librorum et capitum. Sic etiam apud Ælianum V. H. II. 1. et 31. et alibi occurrere, in indice observarunt Intt. Ps. II. 10. καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, nunc igitur reges intellegite. Vide et Amos V. 27. et confer Marc. X. 26. et h. l. Wolfium p. 498. ac Act. X. 5. et ad h. l. Elsnerum p. 407. et Fesselii Adv. Sacr. Lib. X. c. 1. p. 458. Psalm. e XVII. 1. ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ, e manu omnium inimicorum, et inprimis manu Saulis. Ita Judith. IV. 11. ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, in omni Judæa, et inprimis Hierosolyma. Conf. Marc. I. 5. III. 8. et Wolfium ad Marc. XVI. 5. p. 539. Ies. V. 4. τί ποιήσω ἔτι ἀμπελῶνι, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ, quid faciam amplius vineæ, quod non feci illi. Vide et Ps. CXVIII. 27. Sic et alias καὶ sæpius pro ὃς usurpatur. Vide Elsnerum ad Luc. XV. 15. p. f 248. Zach. VIII. 19. καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε, sed veritatem et pacem diligatis. Vide et Gen. XXI. 7. Sic etiam in N. T. Vide Elsnerum ad Joh. VI. 70. p. 318. Mal. I. 2. nonne frater erat Esavus Jacobi? dicit Dominus, καὶ ἠγάπησα τὸν Ἰακὼβ, et tamen amavi Jacobum. Vide et Ps. XLIV. 18. et Elsnerum ad Joh. I. 10. p. 293. — *ה. Mal. II. 17. ubi καὶ pro ἢ positum est. — g עתה, nunc. 2 Reg. XIX. 25. ἀρχῆθεν ἔπλασα αὐτὴν, καὶ ἤγαγον αὐτὴν, ab initio feci illam, et nunc adduxi illam. Vide et 2 Par. XXX. 8. Es. XXVI. 18. Tob. IV. 7. ubi καὶ ante τοῖς ποιοῦσι sicut notat. Sirac. X. 24. ubi καὶ ante οὐκ ἔστιν per at seu sed reddendum est, hoc sensu: at non sunt majores præstantiores magisque honore digni, quam timentes h Deum. Sap. III. 1. καὶ, ideo. Sirac. XXII. 13. ubi καὶ ante ἀσεβοῦς vertendum est per id est. Sir. VII. 15. καὶ ante γεωργίαν notat speciatim, inprimis. 2 Macc. XIV. 38. καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ παραβεβλημένος, qui et corpus et animam pro Judaismo exposuerat. Conf. Tit. I. 15. 1 Thess. V. 23. Ita Demosthenes in Neær. p. 875. εἰς ὃ καὶ τὴν ξένην καὶ τὴν δούλην ἐλθεῖν ἐξουσίαν ἔδωκαν i οἱ νόμοι; et p. 891. cum decreverunt καὶ τόν πατέρα καὶ ἐμὲ δημότας αὐτῶν εἶναι. Conf. Heisen. in Epist. Jacobi Diss. XXV. p. 784. Sir. XVIII. 14. inprimis. Ib. XL. 30. sed. Ib. XII. 1. ut. Sir. XXV. 13. modo. Sap. II. 15. καὶ βλεπόμενος, vel adspectu, aut adspectu adeo. Judith. XIV. 2. attamen ante οὐ καταβήσεσθε. Judith. XV. 3. etiam, quoque. Sap. XI. 17. καὶ κτίσασα κόσμον, quæ mundum quo- k que paravit. Sir. X. 31. καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς, pro οὗτος ἐν π. π. Haud raro pleonastice ponitur, v. c. 3 Esdr. VI. 22. ubi regis epistola incipit per καὶ, et Sir. XL. 3. ubi καὶ ἕως pro ἕως simpliciter. Sir. I. 28. ubi καὶ ante ἐν τοῖς χείλεσι est immo s. sed, ut c. XL. 30. Sir. I. 30. καὶ

a ante ἀποκαλύψει est *nam*, coll. ib. II. 17. Judic. VI. 14. et 1 Cor. XIV. 32. Sirac. XXI. 2. καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεήθητι, *sed et* de pristinis deprecare. Conf. Joh. VI. 10. VII. 4. et Gatakerum ad Ant. II. 5. 7. Judith. IV. 13. καὶ Ἱερουσαλὴμ, et *maxime* Hierosolymæ, coll. Rom. XVI. 2. 1 Macc. VII. 1. ἔτους ἑνὸς καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, anno quinquab gesimo primo *supra* centesimum. Confer Viger. de Idiotismis L. Gr. p. 70. seq. ed. Herm. 1 Macc. VII. 23. καὶ (pro ἐπειδὴ) εἶδεν, *postquam* cognovit. 1 Macc. VIII. 13. καὶ βασιλεύειν, *ut* regnarent. Tob. III. 15. καὶ μὴ ἀκοῦσαι, *ut* non audiam.

*ΚΑΙ' ΓΑ'Ρ, *etenim*. גַּם. Psalm. CXXXVIII. 10. ubi pro καί γε, *etiam*, positum est.

c ΚΑΙ' ΓΕ, *et*, *etiam*, *et præterea*. אַף. Inc. Psalm. XLIII. 10. Aqu. 2 Sam. XVI. 11. καί γε ὅτι pro וְאַף כִּי. — גַּם. Cohel. VII. 23. Aqu. Prov. XXV. 1. LXX Job. XV. 10. καί γε πρεσβύτης, καί γε παλαιὸς, *et* senex, *et* ætate jam gravis. Aqu. Prov. XXV. 35. καί γε αὗται παραβολαὶ, *etiam* hæ sunt parabolæ. Aqu. Ies. VII. 13. — וְגַם. Aqu. Exod. III. 9. καί d γε ἑώρακα νῦν τὸν ἀποθλιμμὸν, *et præterea* vidi oppressionem. Conf. Act. II. 18. Lex. Cyrilli MS. Brem. καί γε, προσέτι δέ. Conf. et Luc. XIX. 42.

*ΚΑΙ' ΕΙ', *etiamsi*. כִּי. Symm. Ps. XL. 5.

*ΚΑΙ' ΠΡΟΣΕ'ΤΙ. וְאַף כִּי. 2 Sam. XVI. 11.

ΚΑΙΝΙ'ΖΩ, *innovo*, *renovo*. חִדֵּשׁ e Pih. Ies. LXI. 4. — *חָרַשׁ, *taceo*. Soph. III. 18. Legerunt cum Daleth יְחַדֵּשׁ. Sir. XXXVIII. 35. ubi tamen κναίει pro καινιεῖ legendum esse statuit Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. cap. 4. §. 6. Sap. VII. 27. ἡ σοφία καινίζει τὰ πάντα, sapientia omnia *novis formis induit*, s. *in novas formas redigit*. 1 Macc. X. 10. καινίζειν τὴν πόλιν, *reficere* ac *reparare* civitatem. 2 Macc. IV. 11. ubi καινίζειν *novas res moliri* s. *instituere* f notat.

ΚΑΙΝΟ'Σ, *novus*, *alius*, *inusitatus*. אַחֵר, *alius*. Ies. LXV. 15. τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα καινὸν, illis autem, qui serviunt mihi, imponetur nomen *aliud*. Conf. quæ ex Exod. I. 8. notata sunt supra in v. ἕτερος, et Marc. XVI. 17. coll. II. 4. Drusium in Fragm. ad Exod. I. 8. p. 126. et Fesselium Advers. Sacr. Lib. VII. p. 191. — חָדָשׁ. Psalm. g XXXII. 3. ᾄσατε αὐτῷ ᾆσμα καινὸν, canite illi canticum novum. Vide et Ps. XXXIX. 4. XLV. 1. CXLIX. 1. Ies. XLII. 9. 10. *Novum canticum* (quod de *cantico præstantissimo* mihi explicandum videtur. Confer Lex. N. T. s. h. v.) ex Bielii sententia ibi dicitur, quod ob novum beneficium Dei compositum, et antea non decantatum est. Quo sensu et Philo de Vit. Mos. Lib. I. p. 642. h Israëlitas ob fontem quendam copiosum inventum et aquam ejus dulcissimam ᾆσμα καινὸν in honorem Dei cecinisse memorat. Confer et Apoc. V. 9. Apud Lucianum Tim. p. 144. Gnathonides καινὸν ᾆσμα τῶν νεοδιδάκτων διθυράμβων appellat. Jer. XXXI. 22. ἔκτισεν κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, creavit Deus salutem plantatione *inusitata et præter naturam rei*. Ita Ælianus V. H. i II. c. 14. de Xerxe: ἑαυτῷ δὲ εἰργάζετο καινὰς ὁδοὺς, καὶ πλοῦν ἀήθη, sibi autem *inusitatas* vias, et *insolitam* navigationem præter naturam rei paravit. Thren. III. 23. ubi duæ versiones coaluerunt. Vide ad h. l. Cappellum in Notis Critt. p. 541. Adde Aqu. 2 Sam. XXI. 16. — חֹרֶשׁ, *sylva*. 1 Sam. XXIII. 15. 16. 18. 19. Hic legerunt חָדָשׁ, admodum inepte, ut nihil ineptius dici

a possit. Fortasse tamen de sensu magis quam verbis pro more suo solliciti loco τῇ καινῇ scripserunt τῷ κινῷ, ac τὸ κινὸν eo sensu usurparunt, ut *locum desertum*, ἔρημον, significet. Sylvæ enim pro locis desertis haud raro ponuntur (Cf. LXX ib. v. 19.), voces autem κινὸς et καινὸς in Codd. Verss. GG. V. T. haud raro permutatas esse exempla s. v. κινὸς prolata b satis docent. Præterea legitur Ies. VIII. 1. λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου, ubi cum nihil sit in textu Hebr. quod voci καινοῦ respondeat, loco καινοῦ reponere mallem χάρτου (quod additur in cod. Alex.), sume tibi volumen libri magnum. Nam גִּלָּיוֹן est τόμος χάρτου.

ΚΑΙΝΟ'ΤΗΣ, *novitas, novatio.* חֹדֶשׁ, *mensis.* Ezech. XLVII. 13. c Hic legerunt vocem ea ratione punctatam, qua *novum* denotat, nempe חָדָשׁ.

*ΚΑΙΝΟΥΡΓΟ'Σ, *innovator, nova moliens s. operans.* 4 Maccab. XI. 23. καινουργὲ τῶν βασάνων, O tormentorum *artifex.*

ΚΑΙ'ΠΕΡ, et ΚΑΙ'ΠΕΡ ΤΟΙ, *et quidem.* אֵפוֹא, *nunc.* Aquila Ies. XXII. 1. Idem 2 Reg. X. 10. eand dem particulam per καίπερ reddidit. — *אַף. Inc. Ps. XLIII. 10.

*ΚΑΙ'ΡΙΜΟΣ. עֵת, *tempus.* Inc. Lev. XVI. 21. καιρίμου sec. Coisl. et Lips. Vide, ne librarius, cujus oculis ἑτοίμου in Vers. Alex. obversaretur, καιρίμου pro καιρίου scripserit. K.

ΚΑΙ'ΡΙΟΣ, *tempestivus, opportunus.* בְּעִתּוֹ, *in tempore suo.* Prov. XV. 24. οὐδὲ μὴν εἴπῃ καίριόν τι καὶ e καλὸν, neque dicat *opportunum* quid et pulcrum. Reperitur præterea hæc vox Psalm. LXV. 15. ubi in Hexaplis a Montfauconio editis ita legitur: אֵילִים. Οἱ λοιποὶ τράγων καιρίων (melius κερίνων). Ο. χιμάρων. Varia ad h. l. protulit Montfauconus, quæ repetere nolo. Locus Ps. XLIX. 9. ab ipso Montfaucono laudatus mihi satis docere videtur, notam hanc hexaplarem minime ad f אֵילִים pertinere, sed ad עַתּוּדִים in fine commatis, cum quo multum affinitatis habet. Nam עֵת est *tempus.* עִתִּי, *in tempore præsens, tempestivus.* עַתַּת, *tempestive loqui.* Cf. quoque quæ de v. עַתּוּד scripsit Simonis p. 1265. Salva itaque est lectio καιρίων, nec opus est, ut in κερίνων mutetur. Immo in loco Ps. XLIX. 9. apud Aquil. Symm. et g Vtam pro κερίνους (quod nimis vagum est) reponendum videtur καιρίους, ita ut τράγους omissum sit.

ΚΑΙΡΙ'ΩΣ, *tempestive.* עֲתִדֹת, *futura.* Aqu. Deut. XXXII. 35.

ΚΑΙΡΟ'Σ, *tempus, tempus statutum, hora, opportunitas, occasio, finis.* *אוֹפָן, *rota.* Symm. Prov. XXV. 11. pro Hebr. *verbum ductum super rotis suis,* h. e. *convenienter et suo tempore dictum,* habet: λόγον ἐν καιρῷ αὐτοῦ. Vulgat. *in tempore suo.* Arab. اوان, *tempus opportunum.* Aqu. et Theod. ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ. — אַחֲרוֹן, *posterior.* Ies. XXX. 8. εἰς ἡμέρας καιρῶν, *sequentium temporum.* — *דָּבָר, *verbum.* Ezech. XII. 23. ὁ καιρὸς πάσης ὁράσεως sec. Complut. Ita transtulit Incertus interpres, quia ἡμέραι præcesserat. — זְמַן : זִמְנָא, Chald. Esdr. V. 3. Dan. IV. 33. VI. 10. — חָלָק, *lævis.* Prov. V. 3. πρὸς καιρόν: ubi vel legerunt הֵלֶךְ, vel, quod probabilius est, לְעֵת. Lectio χάριν, quam pro καιρὸν Grabius in textum recepit, videtur originem suam debere male intellecto loco Clementis Alex. Pæd. III. cap. 11. p. 250. qui posuit ἡ πρὸς χάριν λαλοῦσα, ut interpretaretur formulam λιπαίνει τὸν φάρυγγα. — יָמִים, plur. a יוֹם, *dies.*

Ies. XXXVIII. 1. — מוֹעֵד, *statutum tempus*. Gen. I. 14. εἰς καιροὺς, in *statuta tempora*. Num. IX. 13. κατὰ τὸν καιρὸν, *statuto tempore*. Ps. LXXIV. 2. ὅταν λάβω καιρὸν, cum *tempus opportunum* nactus fuero. Jer. VIII. 7. ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς, novit *tempus*, sc. *adventus sui ac discessus*. Dan. XI. 27. πέρας εἰς καιρὸν, *finis tempori statuto*, sc. *reservatus*. Conf. v. 35. et XII. 7. Adde Theod. 1 Sam. XIII. 8. Symm. Ps. XXXIII. 7. καιρὸν εὑρὼν, tempus *opportunum* nactus. Theod. Psalm. LXXIII. 8. ubi καιροὶ sunt *dies festi*. Aqu. Symm. et Syr. Jer. XLVI. 17. Aqu. Hos. IX. 5. *solemnitas*. — עַד, *sæculum*. Ies. LXIV. 9. — עִדָּנָא : עִדָּן, Chald. Dan. II. 8. οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε: ubi Schol. τουτέστιν ὑπέρθεσιν θηρᾶσθε, διασκεδάσαι τῇ ἀναβολῇ τοῦ καιροῦ σκοποῦντες τὸ παρ' ὑμῶν ζητούμενον. Ib. VII. 12. μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως χρόνου καὶ καιροῦ, longitudo vitæ data fuit illis usque ad tempus et *horam*. Conf. Act. I. 7. et quæ ad h. l. ex Polybio notat Raphelius p. 297. — *עֶצֶם, *os, corpus*. Gen. XVII. 23. 26. ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας. Non legerunt בְּעֵת, quæ fuit Wepleri sententia, sed quoad sensum recte transtulerunt. Nam formula Hebr. reddenda est quoad sensum: *eo ipso die* s. *uno eodemque die*, ac עֶצֶם sumitur pro pronomine *ipsemet, ipse*, uti Arabes quoque ذات يوم *substantiam diei* dixerunt. — עֵת. Jud. XIII. 23. καὶ καθὼς ὁ καιρὸς, οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα, et hoc *tempore* non sane audire nos fecisset hæc. Jud. XXI. 22. ὅτι ὡς ὁ καιρὸς (Sic enim pro ὅτι οὐκ vel ὡς κλῆρος, ut al., legendum) ἐπλημμελήσατε, quia hoc tempore rei estis. 1 Sam. IX. 16. ὡς ὁ καιρὸς οὗτος, αὔριον ἀποστελῶ πρός σε ἄνδρα, cras *hoc eodem tempore* mittam ad te virum.

Ies. LX. 22. κατὰ καιρὸν συνάξω αὐτοὺς, *suo*, vel: *opportuno tempore* congregabo illos. Job. XXXIX. 18. κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει. Vulgatus: *cum tempus fuerit, in altum alas erigit*. Conf. Joh. V. 4. et Rom. V. 6. ubi vid. Wolfius p. 83. Phav. κατὰ καιρὸν, κατὰ τὸν εὔκαιρον καὶ προσήκοντα καιρὸν καὶ χρόνον. Ps. I. 3. τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ, fructum suum dabit *tempore suo*. Confer Matth. XXI. 34. et ad h. l. Alberti p. 171. Ps. XXXVI. 20. ἐν καιρῷ πονηρῷ, in tempore malo, h. e. calamitatis. Confer Sir. LI. 16. Psalm. LXXX. 13. ubi Schol. καιρὸν τὰς συμφορὰς καλεῖ. οὕτω γὰρ καὶ Σύροι καὶ Ἑβραῖοι ταύτας εἰώθασιν ὀνομάζειν. Neque vero Latini aliter utuntur vocabulis *dies* et *tempus*, et hoc in utroque numero. V. Cic. p. Manil. 1. Offic. III. 24. 5. Plura hanc in rem dabit Gronov. Obss. I. 2. Adde Aqu. Theod. Job. XXIV. 1. — פַּעַם, *vice*. Ex. VIII. 32. XXIII. 17. 2 Par. VIII. 13. τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ pro κατὰ τ. κ. τ. ἐ., tribus anni vicibus: et alibi. — *פְּרִי, *fructus*. LXX sec. Hex. Cant. VIII. 10. ubi pro καιρῷ non est legendum καρπῷ, ut nonnulli voluerunt, sed καιρὸς h. l. notat *tempus colligendis fructibus opportunum*. Vide Lex. N. T. s. h. v. Libere igitur verterunt, et lectio καρπῷ merum glossema esse videtur. — צֵל, *umbra*. Num. XIV. 9. ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν: ubi καιρὸς *tempus dominii ac potentiæ*, et צֵל *præsidium* notat, ut adeo non male ita transtulerint. — קֵץ, *finis*. Gen. VI. 13. καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου, *finis* omnis carnis venit coram me: ubi καιρὸς *tempus mortis* ac *interitus* notat. Eodem modo de *fine vitæ* aut *tempore moriendi* legitur Thren. IV. 18. ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστι ὁ καιρὸς ἡμῶν, appropinquavit *finis* noster, completi sunt dies nostri, adest *finis* noster.

a Ita Luc. XXI. 8. ὁ καιρὸς ἤγγικε, finis appropinquavit. Confer v. 9. et 1 Petri IV. 7. ubi τέλος dicitur. Vide et 2 Par. XXI. 19. Unde quoque apparet, male nonnullos statuere, LXX Jer. L. 26. pro מִקֵּץ legisse עִתָּם. Sed in omnibus his locis Michaëlis in Supplem. p. 2178. καιρὸν de tempore maturitatis interpretari maluit, ut v. c. Gen. VI. b 13. de maturitate hominum ad pœnam explicandum sit. Sensu parum mutato. Sic עֲוֹן קֵץ Ez. XXI. 30. 34. XXXV. 5. maturum ad pœnam peccatum esse potest. — רְגָלִים, plur. vices. Exod. XXIII. 14. — *רַחַם, misericordia. Inc. et LXX Hab. III. 2. sec. Montf. Sed verba ἐν τῷ παρεῖναι καιρὸν ἀναδειχθήσῃ a Montfauconio inepto loco sunt posita, ac pertinent potius ad antecec dentia: בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ, in interiori annorum notum facies. — *שֶׁמֶן, oleum. Prov. V. 3. Vide ad h. l. Jaegerum. Fortasse, omissa voce מִשֶּׁמֶן, verba πρὸς καιρὸν pro more suo de suo addiderunt. Vide tamen supra s. v. חֵלֶק. — שָׁנָה, annus. Jud. X. 8. ubi ipsa series orationis docet שָׁנָה tempus in unid versum significare. Vide quoque supra s. v. רַחַם. — שְׁטַר חַד, Chald. dominatus unus. Dan. VII. 5. At alii hic legunt per Sin שְׂטַר חַד, latus unum. — תּוֹר, ordo. Esth. II. 12. οὗτος γὰρ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν. — תּוּשִׁיָּה, substantia. Prov. XVIII. 1. ἐν παντὶ τῷ καιρῷ. Secundum Cappellum ita transtulerunt, quasi esset a יָשִׁישׁ, senex, e quod ipsi reddiderunt πολὺν χρόνον. Job. XII. 12. — תְּקוּפָה, revolutio. 1 Sam. I. 20. Bar. I. 14. ἡμέραι καιροῦ, dies stati ac solemnes, Hebr. מוֹעֲדִים. Sir. X. 4. ἐν καιρῷ, h. e. opportune. Ita Syrus. Alii reddunt interdum. Sir. IV. 23. occasio et opportunitas temporis. Ibid. XX. 6. καιρὸν εἰδὼς, quia peritus seu gnarus est temporis loquendi et tacendi. Sic f quoque v. 7. donec opportunum fuerit loqui. Sir. XX. 6. ἐν καιρῷ σοφίας, quando nempe instruendi et docendi sunt sapientiam — aut: opportuna sunt sapientiæ, aut sapientiam parit. Fortasse οὐκ in antecedentibus delendum est. — Haud raro καιρὸς, ut Lat. tempus, (Cic. ad Div. VI. 6. Conf. Ernesti Clav. Cic. s. h. v.) de statu s. conditione, quam certo g tempore obtinemus, de ipsa fortuna, qua fruimur, et quidem in utramque partem dicitur, v. c. Sirac. XVIII. 27. coll. v. 26. Hinc bene præcipit ad Psalm. XXX. 6. Theodoretus (T. I. p. 706. ed. Hal.). καιροὺς γὰρ ἡ κλήρους καλεῖ τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολὰς, πλοῦτον καὶ πενίαν, δεσποτείαν καὶ δουλείαν, εἰρήνην καὶ πόλεμον. Consentit Thomas Mag. p. h 489. ed. Bern. s. v. καιρὸς inter alia habens: ἄλλως τε ὁ μὲν καιρὸς δηλοῖ ποιότητα χρόνου, εἰ πόλεμος ἦν καὶ εἰρήνη. Sir. I. 29. et 30. ἕως καιροῦ, ad breve tempus. Judith. XII. 6. καιρὸς, occasio, opportunitas, coll. Sir. XIX. 28. Sap. IV. 4. πρὸς καιρὸν, aliquamdiu, ad tempus.

ΚΑΙΡΟΙ´ 'ΩΡΩ͂Ν, tempora statuta. מוֹעֵד. Exod. XIII. 10. κατὰ καιροὺς ὡρῶν, temporibus statutis.

i *ΚΑΙΡΟ`Σ ΘΛΙ´ΨΕΩΣ, tempus miseriæ et calamitatis. יוֹם. Symmach. Ezech. XXII. 4. Bene quoad sensum. Nam יוֹם per synecdochen diem fatalem et calamitosum notat, quemadmodum Arabibus يوم est dies malus.

'Ο ΝΥ͂Ν ΚΑΙΡΟ`Σ, tempus quod nunc est, præsens tempus. הַפַּעַם, hac vice, nunc. Gen. XXX. 20. ἐν τῷ νῦν καιρῷ, nunc, hoc tempore. — בַּפַּעַם הַזֹּאת. Exod. IX. 15. — עַתָּה הַפַּעַם. Gen. XXIX. 33.

*ΠΡΟ' ΚΑΙΡΟΥ', *ante tempus.* לֹא עֵת, *non tempus.* Symm. Job. XXII. 16.

*ΚΑΙΡΟ'Σ ΧΡΕΙ'ΑΣ, *tempus necessitatis.* עֵת, *tempus opportunum.* Cohel. VIII. 16. — Vide quoque s. ἡμέρα, σῖτος et συντέλεια.

ΚΑΙ'Ω, ΚΑΙ'ΟΜΑΙ, *uro, ardeo, calefacio.* אָכַל, *edo, consumo.* Job. XV. 34. XXXI. 12. Ies. XXXIII. 14. — בָּעַר : בִּעֵר, Kal et Pih. Ex. III. 2. Ies. IX. 18. Hos. VII. 4. — דָּלַק, *ardeo.* Ps. VII. 14. τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις (subaudiendum videtur ἄνθραξι. Conf. Ies. XLIV. 12.) ἐξειργάσατο, sagittas suas in prunis ardentibus elaboravit. Symm. ibid. τὰ βέλη αὐτοῦ εἰς τὸ καίειν, sagittas suas ad *ardendum* paravit. Hic respici ad tela veterum ignita existimat Elsnerus ad Eph. VI. 16. p. 232. de quibus vide notata in v. πυρόβολον. Aqu. Ps. X. 2. — הֶעֱלָה Hiph. *accendo.* Exod. XXVII. 20. Levit. XXIV. 2. — הִשִּׂיק Hiph. a נָשַׂק, idem. Ies. XLIV. 15. — יָצַת : הִצִּית Kal et Hiph. Ies. IX. 18. Jerem. XXXII. 29. XLIII. 12. — יָקַד, *ardeo, exardeo.* Deut. XXXII. 22. Levit. VI. 9. 12. — יָקִידְתָּא, Chald. fœm. cum א emph. *ardens.* Dan. III. 6. 17. 20. 21. — *יָשַׁב, *sedeo.* Ies. XLVII. 14. sec. Ald. Non male quoad sensum, nam καθῖσθαι est h. l. *calefieri.* — לֶהָבָה, *flamma.* Ies. IV. 5. — נִכְוָה Niph. *aduror.* Aqu. Ies. XLIII. 12. — נָפַח, *spiro.* Job. XLI. 12. — עָרַךְ, *dispono.* Exod. XXVII. 21. Levit. XXIV. 3. 4. Non male quoad sensum. — *צָרַב, *uro, aduro, incendo.* Hebr. Int. Ez. XX. 47. Theod. Proverb. XVI. 27. Arab. صرب, *percussit.* — קָדַח, *accendo.* Ies. L. 11. — קִטֵּר, *adoleo.* Inc. 1 Sam. II. 15. πρὶν καῆναι. — שָׂרַף, *uro, comburo.* Levit. IV. 12. 2 Sam. XXIII. 7. Al. 2 Paral. XVI. 15. ἔκαυσαν. Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. VIII. 3.? — שְׂרָפִים, *genus angelorum, Seraphim.* Inc. Num. XVI. 39. καυθέντες. Sir. XLVIII. 1. ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο, verbum ejus ut lampas ardebat. Conf. Joh. V. 35. Cant. Tr. Puer. v. 17. καίοντες τὸν κάμινον νάφθῃ.

ΚΑΚΙ'Α, *malitia,* item *afflictio, calamitas, adeoque malum tam turpe quam triste.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XIII. 17. XIV. 18. XXVI. 11. In omnibus his locis respexerunt usum loquendi SS. imprimis Salomonaeum, ex quo *stultitia* de *impietate* adhibetur. — אָוֶן, *iniquitas.* Ies. XXIX. 20. — *דַּעַת, *scientia.* Dan. XII. 4. sec. Chis. Legerunt Resch loco Daleth. — דֶּרֶךְ, *via.* Jerem. XV. 7. διὰ τὰς κακίας αὐτῶν, quasi dicat, *quia a viis suis pravis non conversi sunt.* Nam דֶּרֶךְ in hac orationis serie est i. q. דֶּרֶךְ רָעָה, *perversitas.* — דֶּרֶךְ רָעָה, *via mala, prava agendi ratio.* 1 Reg. XIII. 33. — *הִיא, *ipsa.* 1 Sam. XX. 33. ubi non aliter legerunt, sed respexerunt v. 7. et 9. — הָרַע infin. Hiph. a רוּעַ. 1 Sam. XII. 25. — כָּזָב, *mendacium.* Prov. XIX. 9. *Mendacium* saepe de *impietate* adhibetur in SS. — *לֵב, *cor.* Jud. XVI. 18. sec. cod. Alex. κακίαν, ubi sine dubio καρδίαν reponendum erit. — מְשֻׁבָה, *aversio,* sc. *a Deo.* Jer. II. 19. — עָוֹן, *iniquitas.* 1 Paral. XXI. 8. Jerem. XVI. 17. Amos III. 2. — עַנֵּה inf. Pih. *affligendo.* Ex. XXII. 23. — *עֳנִי. Inc. Psalm. XLIII. 25. ubi κακία non est *malitia,* sed *afflictio.* — עֶרְוָה,

a nuditas. Ezech. XVI. 36. Nuditas omne notat, *quod pudore afficere debet*, adeoque etiam κακίαν. — רַע: רַע, *malum*. 1 Sam. XXIX. 7. Ps. XXXV. 4. LI. 3. Inc. Prov. VIII. 13. — *רֹעַ. 1 Sam. XVII. 28. Coh. VII. 4. Hos. IX. 18. — *רֵעַ, *amicus*. Job. XVII. 5. ubi רֵעִים pretulerunt רָעִים, *mala*. Ez. XXII. 12. Symm. Theod. Job. XVII. 5. b ubi v. Montf. — רָעָה fœm. *mala*. Gen. VI. 5. ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι, τῶν ἀνθρώπων, crescebant *peccata* hominum. 1 Sam. VI. 9. πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην, fecit nobis hoc magnum *malum*. Vide et 2 Sam. XXIV. 16. 1 Reg. IX. 9. 2 Reg. VI. 33. Ez. VII. 5. Symm. Job. XLII. 12. Theod. Ezech. VII. 5. Οἱ λοιποὶ 1 Sam. XXIV. 12. Joël. c II. 13. κακίαι sunt *pœnæ peccatorum*. Arabs post κακίαις legisse videtur ἁμαρτιῶν, aut sensus causa addidit. — רָעַת רָעָה. Hos. X. 16. — תֹּם, *integritas*. Job. IV. 6. ubi tamen pro κακία sine dubio reponendum *est* ἀκακία, ubi Nobilio teste legitur in uno codice. Sic quoque legit Augustinus, qui habet *simplicitas vitæ tuæ*. Vulg. *perfectio viarum tu*d*arum*. Conf. Eckermanni Obss. ad h. l. p. 28. Sir. XIV. 6. κακία est *avaritia*, quando aliquis ἑαυτῷ πονηρὸς ἐστί, coll. v. 3. Eodem sensu ibid. v. 7. Syrus per hendiadyn *retributionem malam*. 3 Esdr. II. 29. ubi in textu Chald. Esdr. IV. 22. legitur חֲבָלָא, *corruptio*.

*ΤΗ'Ν ΚΑΚΙ'ΑΝ ΑΥ'ΞΑ'ΝΩ. Inc. Job. III. 12. pro Hebr. וּמַה שָּׁדַיִם כִּי e אִינָק (*cur ubera, quod sugerem?* h. e. *quare autem ubera suxi?* Vulgat. *cur lactatus uberibus?*) posuit τὴν κακίαν ηὔξησα, quæ verba Montfauconio (qui perperam transtulit: *malitiam auxi*) merum scholion esse videntur. Sed ante τὴν κακίαν partim ex LXX Intt. ἱνατί repetendum, partim præpositio εἰς supplenda erit. Κακία h. l. non *malitiam*, sed *malum*, f *infortunium* notat, et αὐξάνω h. l. intransitive sumtum est, ut notet *adolescere, ad adultam pervenire ætatem*, hoc sensu: *cur ego ad infortunium et miseriam natus sum ac adolevi?* Quod si sumitur, apparet, Interpretem hunc liberius quidem, sed non male quoad sensum transtulisse. Conf. præterea Olympiod. in Catena Græca Junii pag. 126.

g ΚΑΚΙ'ΖΟΜΑΙ, *malus sum*. רָעָה. Aqu. Exod. XXI. 8. ἐὰν κακισθῇ, si mala sit, h. e. *displiceat*.

ΚΑΚΟΒΟΥΛΙ'Α, *pravum consilium*. מְזִמָּה, *scelus*. Ed. Quint. Ps. CXXXVIII. 20.

ΚΑΚΟΓΝΩ'ΜΩΝ, *malignus*. רַע מַעֲלָלִים, *pravus actionibus*. Symm. 1 Sam. XXV. 3. Vulg. *pessimus et malitiosus*. Dio Cass. pag. 1296. 32. Reim.

h ΚΑΚΟΞΙ'Α, *malus corporis habitus*, etiam *prava vivendi consuetudo, perversus animi habitus*, s. *improbitas, vitiositas*, i. q. κακοήθεια. Sir. XIX. 5. ὁ εὐφραινόμενος κακοξίᾳ καταγνωσθήσεται. Vulgatus: *qui gaudet iniquitate, denotabitur*. Syrus: ܒܝܫܘܬܐ. Non itaque opus est, ut cum nonnullis Intt. legatur κακοπραξίᾳ, aut recipiantur lectiones κα- i κίᾳ et πονηρίᾳ, quæ sunt h. l. in nonnullis Codd. e Glossemate. Grotius κακοξίαν Ionice idem esse ait, quod vulgo καχεξίᾳ, quam Celsus II. 1. et III. 22. dicat *malum corporis habitum*, et interpretatur verba Sirac. ita: *is, qui delectatur scortis, condemnabitur a Deo ad malum corporis habitum*.

k *ΚΑΚΟΗ'ΘΕΙΑ, *malignitas, ingenii morumque pravitas*. Legitur in Additam. Esth. VIII. 16. 3 Macc. III. 22. et VII. 3. 4 Maccab. I. 4. Polyb. V. 50. 5. Plutarch. de Discrim. Amici et Adul. p. 314. Hes. κακοηθείας, κακοτροπίας. Vide quoque

a Lexic. N. T. s. h. v. Adverb. κακοήθως reperitur apud Josephus A. J. IV. 2. pag. 196. ed. Hav.

*ΚΑΚΟΗ'ΘΗΣ, *pravus, improbus.* 4 Maccab. I. 25. κακοήθης διάθεσις, prava et improba affectio. Ibid. II. 16. Photius Lexic. c. 95. κακοήθης, κακότροπος. Adde Pollucis Onom. IV. 37. V. 119.

ΚΑΚΟΗΘΙ'ΖΟΜΑΙ, *malis moribus s. male moratus sum,* הִתְלַהְלֵהַּ, Hithp. a לָהָה, *insanio.* Aqu. Prov. XXVI. 18. κακοηθιζόμενοι, *malis moribus imbuti.* Scil. impietas insania vocatur in SS.

ΚΑΚΟΛΟΓΕ'Ω, *maledico.* קָלַל: הֵקַל, Pih. et Hiph. Ex. XXII. 28. 1 Sam. III. 13. Proverb. XX. 10. 2 Macc. IV. 1. ubi *obtrectari, criminari, insimulare* notat.

c ΚΑΚΟ'ΜΟΧΘΟΣ, *male vel in vanum laborans.* Sap. XV. 8. *pessime locans operam,* scil. in fabricandis idolis.

ΚΑΚΟΠΑ'ΘΕΙΑ, *afflictio, molestia.* *עַצָּבָה, idem. Inc. Ps. XV. 4. — עִצָּבוֹן, *dolor.* Symm. Gen. III. 17. e conjectura Montfauc. quam confirmat cod. 127. Holm. — שֹׁד, *vastatio.* Symm. Psalm. XI. 5. — d תְּלָאָה, *defatigatio.* Mal. I. 13. ἐκ κακοπαθείας. Legerunt מִתְּלָאָה. Vide et 2 Macc. II. 27. 28. et conf. Jac. V. 10. Suidas: κακοπάθεια, ἡ ταλαιπωρία.

ΚΑΚΟΠΑΘΕ'Ω, *mala patior, molestiam tolero.* עָמַל, *laboro.* Jon. IV. 11. ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακοπάθησας, propter quem *molestiam* vel *laborem* non *tolerasti.* Conf. Wolfium ad e 2 Tim. II. 3. p. 507. — עֶצֶב, *molestia.* Symm. Ps. CXXVI. 2. ubi ἄρτος κακοπαθούμενος non est *panis male affectus,* ut transtulit Montf., sed *qui editur a male affecto,* μετὰ κακοπαθείας, *cum dolore* et *anxiis curis,* qui a LXX ἄρτος ὀδύνης dicitur.

*ΚΑΚΟ'ΠΑΘΟΣ, *ærumnosus, afflictus, malis molestiis pressus,* i. q. κακοπαθής. בְּעִצָּבוֹן, *in labore.* Sym- f machus. Gen. III. 17. sec. cod. Coisl.

*ΚΑΚΟΠΙΣΤΙ'Α, *perfidia.* Esth. VIII. 13. sec. vet. alt. τῷ τῆς κακοπιστίας ψεύδει. Conf. Suiceri Thes. s. h. v.

ΚΑΚΟΠΟΙΕ'Ω, *male facio, damnum affero, noceo, lædo.* הַנְזִק, Chald. Aph. a נְזַק, *noceo.* Esdr. IV. 13. τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, hoc *dam-* g *num affert* regibus. Vulgat. *usque ad reges hæc noxa perveniet.* Vide et v. 15. — הֶעֱוָה, Hiph. *impie ago.* 2 Sam. XXIV. 17. — הֵרַע, Hiph. a רוּעַ. Genes. XXXI. 7. οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαί με, non concessit illi Deus, ut *damnum* mihi *afferret.* Gen. XLIII. 7. τί ἐκακοποιήσατέ με; cur ita in me *peccastis?* 1 Sam. XXV. 34. ἀπεκώλυσέ με σήμερον h τοῦ κακοποιῆσαί σε, prohibuit me hodie, ut *nocerem* tibi. 1 Sam. XXVI. 21. οὐ κακοποιήσω σε ἔτι, non amplius te *lædam.* Vide et 2 Sam. XX. 6. Construitur quoque cum dativo, v. c. Prov. IV. 16. — עָשָׂה רַע, *facio malum.* Gen. XXXI. 29. — רָעָה fœm. Num. XXXV. 23. — רוּץ לָרָעָה, *curro ad malum.* Prov. VI. 18. — *רְעַע, Chald. i *frango.* Prov. XI. 15. κακοποιεῖ. Legerunt sine dubio יָרוּעַ ab הֵרַע, pronuntiatione faciliore ac magis obvia. Conf. ad h. l. Jaegerum. 3 Esdr. VI. 23. κωλῦσαι καὶ κακοποιῆσαι (*destruere, demoliri*) τὸν οἶκον κυρίου: ubi in textu Chald. Esdr. VI. 12. est חַבָּל, *perdere.*

ΚΑΚΟΠΟΙ'ΗΣΙΣ, *maleficentia, damnum, interitus.* הַנְזָקַת, Chald. infin. Aph. a נְזַק, *nocere, lædere.* Esdr. IV. 22. εἰς κακοποίησιν βασιλεῦ-

a σι, in damnum regum. 3 Macc. III. 2. ubi esse videtur *interitus*.

*ΚΑΚΟΠΟΙΙ'Α, *maleficentia*. Apud Inc. Prov. XXII. 16. κακοποιίας tantum ad לְעָשִׁיר, *diviti*, referri potest, pro quo fortasse legit לְהַעֲשִׁיר עָשִׁיר est *improbus, scelestus*, Ies. LIII. 8. ut docuit e l. Arab. Simonis Lex. Hebr. p. 1261. nam qui divitiis inhiant, haud raro b male agunt.

ΚΑΚΟΠΟΙΟ'Σ, *maleficus*. מֵבִישׁ, part. Hiph. a בּוֹשׁ, *pudefaciens*. Prov. XII. 4. γυνὴ κακοποιὸς, mulier *scelesta*. — מֵרַע, verbale. Proverb. XXIV. 18.

ΚΑΚΟΠΡΑΓΙ'Α, *maleficentia*. Sap. V. 24. Vide quoque Thomam Mag. s. v. διασώζομαι.

ΚΑΚΟ'Σ, *malus*. אִוֶּלֶת, *stultitia*. c Prov. XIV. 26. et XVI. 22. In utroque loco usui loquendi convenienter transtulerunt. — אָוֶן, *iniquitas*. Prov. X. 30. XXII. 8. — *אֹזֶן, *auris*. Job. IV. 12. ubi tamen aut אָוֶן legerunt, aut loco κακῶν reponendum est ἀκοῇ. — אָץ לְהַעֲשִׁיר, *festinans ad ditescendum*. Proverb. XXVIII. 20. Videntur nonnullis legisse אָץ לְהַרְשִׁיעַ, *qui festinat ad* d *male agendum*. Sed respexerunt potius notionem vocis עָשִׁיר, de qua expositum est a me supra s. v. κακοποιία. — *דַעַת, *scientia*. Prov. XIX. 27. Legerunt בְּאִמְרֵי רָעָה *in rerum malarum meditatione et exercitatione defigetur*. — לֵץ, *derisor*. Prov. IX. 7. 8. XIV. 6. In posteriore loco, ubi παρὰ κακοῖς reperitur, legerunt לְלֵץ, ut mox לְנָבוֹן, παρὰ e φρονίμοις. — מֵרַע, *maleficus*. Prov. XVII. 4. — *צַן, *spina*. Job. V. 5. ubi pro Hebr. *et de spinis capiet eam* legitur: αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται. Ambiguitate quadam hic locus laborat, quia τῶν κακῶν eodem jure ab οἱ κακοὶ, ac ab τὰ κακὰ deduci potest. Prius suadet vox ἄνοπλοι apud Aquilam ac Symmachum. Sed posterior quoque sententia habet, quo se defendat. *Spinæ* f enim in V. T. metaphorice dicuntur non solum *mala, quæ alicui molestiam creant*, sed etiam *illi ipsi, qui alicui adversantur et noxam ac detrimentum afferunt*. — צָרָה, *angustia*. Prov. XXV. 19. — רַע : רֹעַ. Prov. II. 12. 14. IV. 27. Amos VI. 3. — עָשָׂה רַע, *facio malum*. Prov. II. 14. — *רֹעַ, *contritio*. Proverb. XI. 15. κακός. Legerunt רַע, pronuntiatione g faciliore ac magis obvia. Vide s. v. κακοποιέω. — *רֵעַ, *amicus*. Proverb. XIX. 6. Legerunt רָע. — רָעָה, fœm. Ps. LXX. 22. Prov. XVI. 5. Cohel. IX. 12. — *רֹעָה, fœm. ex רוֹעַ, *fracta*. Prov. XXV. 19. Sermo ibi est de *dente fracto et exeso*. Non opus igitur est statuere, eos רָעָה legisse, sed potius loco κακοῦ reponendum est κακὸς, h. e. *morbi-* h *dus*. Vide infra s. v. ὀδός. — *רַק, *tantum*. Prov. XIII. 10. Legerunt רַע. — *שְׁרִרוּת, *obstinatio*. Jer. XI. 14. κακῆς. — *תּוּגָה, *tristitia*. Inc. Prov. XIV. 13. ubi χαρὰ κακὴ est *lætitia, quæ in fine multum acerbitatis admixtum habet*. Præterea legitur Cohel. IX. 2. ubi κακῷ addiderunt, et suppleverunt non male ad illustriorem reddendam sententiam, i quia in cæteris oppositionem expressam, hic vero desiderari videbant post לַטּוֹב. Susann. 52. πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, *inveterate dierum malorum*, h. e. *qui omne vitæ tuæ tempus in peccatis ac maleficiis consumsisti*.

ΚΑΚΟ'Σ ἈΠΟΒΑΙ'ΝΩ, *malus evado*. לוּץ, *derideo, illudo*. Prov. IX.

a 12. ubi Symmach. formulâ λιμὸς γίνομαι usus est.

ΚΑΚΟ'Ν, ΤΟ' ΚΑΚΟ'Ν, et in plur. ΚΑΚΑ', ΤΑ' ΚΑΚΑ', *malum, mala tam turpia, quam tristia.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XV. 2. 15. XVII. 12. — אָוֶן, *iniquitas.* Prov. X. 30. XXII. 8. — *דַּעַת, *scientia.* Ies. XXVIII. 9. κακά. Legerunt רָעָה. — *הֶחֱרִים, *devoveo, anathematizo,* b Hiph. a חָרַם. Theod. Jerem. L. 21. κακὰ, ubi vel legit substantivum חֵרֶם, *anathema,* vel post κακὰ, excidit verbum, v. c. ποίησον, aut simile quid. — הָרֵעַ, infin. Hiph. a רוּעַ. Jer. XIII. 23. — זִמָּה, *scelus.* Prov. X. 24. — מָדוֹן, *contentio.* Prov. XVI. 28. ubi κακὰ sunt *lites, rixæ,* ex usu loquendi LXX Intt. apud quos κακὰ etiam τῷ מַצָּה et c רִיב respondent. Non opus itaque est refingere μάχας. Semlerus legit κρίμα. Cur enim, addit, tam notum verbum sic obscurent? coll. VI. 19. — מַעֲשֶׂה, *opus.* Ies. LVII. 12. Vox Hebr. in utramque partem dicitur: h. l. eam in malam interpretati sunt LXX. — מַצָּה, *jurgium.* Prov. XIII. 10. ubi κακὰ sunt *actiones injuriosæ, violentia.* Vide supra s. v. d מָדוֹן. — מְרֹרוֹת, plur. *amaritudines,* metaph. *mala, calamitates.* Job. XIII. 26. — *הָיָה נִבְהַל, *territus sum.* Symm. Psalm. XXIX. 9. ἐν τοῖς κακοῖς γενόμενος. Bene quoad sensum. Territus fui, scil. pœnis, malis et calamitatibus mihi a te immissis. — עָמָל, *molestia.* Job. XVI. 2. παρακλήτορες κακῶν pro κακοὶ, *mali conso-* e *latores vos omnes,* aut *consolatione vestra mihi molestiam creatis.* Nam τὰ κακὰ apud Græcos haud raro *molestiam* notant. — *פַּחַד, *formido,* etiam *id, quod formidinem injicit.* Symm. Thren. III. 46. — צִנִּים, plur. *spinæ.* Job. V. 5. Vide supra s. v. κακός. — צָרָה, *angustia.* Ies. XLVI. 7. Jer. XIV. 8. ἐν καιρῷ κακῶν, tempore *afflictionum.* Ib. XVI. 18. ἐν ἡμέραις κακῶν. Conf. Sirac. XI. 25. et Act. IX. 13. — רִיב, *lis.* f Prov. XVIII. 6. — רַע: רָע, neutrum. Gen. XLIV. 34. XLVIII. 16. 1 Reg. XXII. 8. — *רֵעַ, *vociferatio.* Mich. IV. 9. νῦν ἱνατί ἔγνως κακά; qui factum est, ut tanta te oppresserit calamitas? Legerunt רַע. — רָעָה, fœm. Genes. XIX. 19. L. 15. Jud. II. 15. et alibi sæpissime. — רֶשַׁע, *improbitas.* Proverb. XVI. 13. — שֹׁד, *vastatio.* Job. V. g 21. — *תַּהְפֻּכוֹת, *perversitates.* Inc. Prov. XVI. 30. Præterea legitur Job. XIII. 4. ubi incertum æque est, an κακῶν ad שֶׁקֶר, *mendacium,* aut אֱלִיל, *nihili,* referendum sit, ac num loco κακῶν reponendum sit κακοί. E lectione recepta ἰατροὶ κακῶν essent, qui mendacia adjuvant omni modo, concinnandis sc. mendaciis. Conf. supra ἰατρός. Dan. h XIII. 10. sec. cod. Chis. τὸ κακὸν, *prava concupiscentia, libido venerea.* Sir. VII. 1. est lusus in verbis, etenim τὰ κακὰ *peccata,* τὸ κακὸν *pœnam peccati* significat, quemadmodum ib. v. 2. τὸ ἄδικον et *injuste factum,* et *pœnam injustitiæ* notat. Sir. XX. 8. ἔστιν εὐοδία ἐν κακοῖς ἀνδρί. Scribendum sine dubio est: ἔστιν εὐοδία εἰς κακὸν ἀνδρὶ, h. e. *prosperantur prove-* i *hunturque nonnulli, at in malum* (h. e. *perniciem*) *suum,* quæ lectio melius quadrabit sequentibus: ἔστιν εὕρημα εἰς ἐλάττωσιν. — Vide alibi ἐννοέω.

ΚΑ'ΚΙΣΤΟΣ, superlativus, *pessimus.* שֹׁעַר, *horridus.* Aqu. Jerem. XXIX. 17.

*ΚΑΚΟΤΕΧΝΕ'Ω, *malis artibus utor, machinor contra aliquem mala,*

a *fraudulenter et maligne aliquem tracto.* 3 Macc. VII. 9. ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρόν. Cf. Stephani Thes. L. Gr. Tom. III. p. 1433. et Abresch. ad Cattier. Gazophyl. p. 16. Κακοτέχνως, *malitiose, malis cum artibus,* legitur apud Athanasium T. I. Opp. p. 871. a. Ed. Paris.

ΚΑΚΟ΄ΤΕΧΝΟΣ, *malis artibus* b *deditus, qui mala molitur,* aut *sedulus in malo efficiendo, malignus, perversus.* Sap. I. 4. κακότεχνος ψυχὴ, *animus mala indole præditus,* aut *mala machinans, dolos et fraudes versans.* Ibid. XV. 4. κακότεχνος ἐπίνοια tribuitur *male sedulis in idolis excogitandis et formandis.* Vulg. *hominum malæ artis excogitatio.* Coll. 4 Macc. VI. 23. διὰ κακοτέχνων c ἐργάνων καταφλέγοντες αὐτόν.

ΚΑΚΟΥΡΓΕ΄Ω, *damno afficio, injuriam facio.* נִבְאַשׁ Niph. *fœtidus factus sum.* Symm. 2 Sam. X. 6. ἐκακούργησαν πρὸς Δαυίδ. Vulg. *injuriam fecissent Davidi,* cujus scil. personam legati repræsentabant. Legit itaque יַבְאִישׁ, et τῷ Kal notionem Hiphilicam subjecit. — רוּעַ, *malus sum,* aut רָעַע, *frango.* d Symm. Prov. XIII. 20. κακουργηθήσεται, h. e. vel *damno afficietur,* vel *maleficorum similis erit.* — עֹשֶׂה רָע, *facio malum.* Symm. Cohel. VIII. 11.

ΚΑΚΟΥΡΓΙ΄Α, (legitur et κακουργία) *maleficentia, maleficium.* שׁוֹאִים, plur. *vastationes.* Psalm. XXXIV. 20. ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν. Recte: nam *vastationes* aut e *desolationes* sunt h. l. *mala, quæ contra alios moliuntur.* 2 Macc. III. 32. XIV. 22. et Ælian. V. H. Lib. I. c. 34.

ΚΑΚΟΥ΄ΡΓΟΣ, *maleficus, qui studio et ex malitia satagit nocere, malitiosus,* seu *pestifer,* ut Vulgat. Sir. XI. 33. transtulit. פֹּעַל אָוֶן *operans iniquitatem.* Prov. XXI. 15. — מֵרַע. Symmach. Job. VIII. 20. Ps. XXXVI. 1. XCIII. 16. — רַע. f Symm. Cohel. VIII. 11. Vide et Sir. XXXIII. 31. Hesych. κακοῦργος, δόλιος, κακὰ ἐργαζόμενος.

ΚΑΚΟΥΧΕ΄Ω, *male tracto, affligo, vexo.* עָנָה: הִתְעַנָּה, Pih. et Hithp. 1 Reg. II. 26. ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν, οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου, *quod omnium afflictionum, quas pater expertus esset, particeps fuisses.* Conf. Hebr. XI. 37. 1 Reg. XI. g 39. κακουχήσω τὸ σπέρμα Δαβὶδ διὰ ταῦτα, *affligam* semen Davidis propter hæc. Aqu. sec. cod. Mosqu. Genes. XVI. 6. Exod. XXII. 21. (ubi pro κακουχήσεται reponendum est κακουχήσετε. Vide ad h. l. Scharfenbergium p. 67.) Idem 2 Sam. VII. 10. et Job. XXXVII. 23.

ΚΑΚΟΥΧΙ΄Α, *afflictio, omnis generis incommoda et mala, quibus quis* h *premitur.* עֳנִי. Aqu. Ps. IX. 14. et Deut. XVI. 3. Symm. Ps. XLIII. 25. ubi alii habent κακώσεως.

ΚΑΚΟΦΡΟΝΕ΄Ω, *male sentio,* et transitive: *malam mentem do, insipientem reddo.* סָכַל. Aquil. sec. Coisl. II. 2 Sam. XV. 31. κακοφρόνησον, ubi fortasse legendum est κακοφρόνισον, perversa consilia suppedita s. suggere. Legitur præterea i apud Æschyl. Agam. v. 1183.

*ΚΑΚΟΦΡΟΝΙ΄ΖΩ, *perversa consilia suppedito.* Vide s. v. κακοφρονέω.

ΚΑΚΟΦΡΟΣΥ΄ΝΗ, *mens s. cogitatio mala, mens malevola, malignitas.* גְּבַהּ רוּחַ, *elatio spiritus, fastus animi.* Prov. XVI. 19. κακοφροσύνη. Quidni ὑψηλοφροσύνη? aut μεγαλοφροσύνη? Sed præcesserat ὕβρις, ad k quam vocem vide a me notata.

ΚΑΚΟ΄ΦΡΩΝ, *malignus, mala mente præditus.* גְּדָל־חֵמָה, *magnus excandescentia.* Prov. XIX. 19. Habere videtur h. l. κακόφρων hanc significationem, ut *iracundum* s. *eum* notet, *qui facile sentit injuriam*

sibi ab aliis illatam, τὸν φρονοῦντα τὰ κακὰ, quam notionem quoque habet μεγαλόθυμος ibid. apud Theodotionem. Sic et nos vocem *host*, *a passionate man*, de *irato* adhibere solemus. Doctissimo Mahnio in libro Berichtigungen zu den Vorhandenen Hebräischen Wörterbüchern (Gotting. p. 1817. 8.) p. 39. LXX lectionem alteram גָּרַל expressisse videntur ex usu l. Arab., in qua جرل *scrupulosus, lapidosus fuit* notat. — סָרַת מַעַם, *discedens a ratione*. Symm. Theod. et LXX Prov. XI. 22.

ΚΑΚΟ'Ω, *malis afficio, affligo, vexo, plaga afficio*. דָּחַק, *premo*. Jud. II. 18. — דָּכָא, Pih. *contero*. Job. XXII. 9. — הוֹנָה, Hiph. a יָנָה, *opprimo*. Exod. XXII. 21. Inc. Levit. XIX. 33. — הֵרַע, Hiph. a רוּעַ. Genes. XIX. 9. Exod. V. 22. 23. et alibi sæpius. Adde Aqu. Theod. Ps. XV. 4. — הִרְשִׁיעַ, Hiph. *condemno*, et ex adjuncto *punio*. Ies. L. 9. — יָגַע, Pih. *molestia afficio*. Al. Cohel. X. 15. Confer quæ ex Herodoto notat Raphelius ad Matth. VI. 34. p. 145. — יָדַע, *scio*. Coh. VII. 23. Legerunt per Resch יָרַע. Ita quoque Aquila. Hos. IX. 7. Legerunt יָרֵעוּ vel יָרֹעוּ, a rad. יָרַע. — יָרַע, *malum est*. Job. XX. 26. Ps. CV. 32. ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτοὺς, *indignabatur* Moses propter illos. Sic et activum κακοῦν. Act. XIV. 2. significat *ad indignationem concitare* vel *exacerbare, male affectum reddere*. Confer Wolfium ad h. l. p. 1206. — כָּשַׁל, *impingo*. Ezech. XXXIII. 12. *Impingere* in hac orationis serie *nocere* notat. — לָחַץ, *opprimo*. Inc. et LXX Ex. XXIII. 9. — *מַעֲנוֹת, *sulci*. Symm. Ps. CXXVIII. 3. κακοῦντες. Deduxit ab עָנָה, *affligere, opprimere*, et legit מְעַנִּים. — מֵרַע, *maleficus*. Ps. XXVI. 3. — עָנָה : עִנָּה, Kal et Pih. Gen. XV. 13. XVI. 6. Num. XXIX. 7. XXX. 14. In his duobus locis κακοῦν ψυχὰς notat *jejunare*, i. q. ταπεινοῦν et ἀσθενεῖν. Ad posteriorem locum Procopius τὸ κακῶσαι ψυχὴν τὸ νηστεῦσαι, ἢ ἄλλως ἀσκῆσαι: et Theodoretus ad Levit. XVI. 31. κάκωσιν δὲ τὴν νηστείαν ὠνόμασεν. Ies. LIII. 7. Dan. X. 12. Zach. X. 2. ἐκακώθησαν, ubi עָנְנוּ legerunt. — *עָצַב, *dolore afficio*. Symm. Cohel. X. 9. κακωθήσεται, malo afficietur seu *affligetur*, ut Vulgatus transtulit. — פּוּג, *deliquium patior*. Ps. XXXVII. 8. ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, vexatus et humiliatus sum quam maxime. — רַע, neutrum, *malum*. Coh. VIII. 9. — רָעָה, fœm. *mala*. Jer. XLIV. 27. — שָׁחַח, *deprimor*. Ps. CVI. 39. ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης, vexati erant afflictione malorum et dolore. Sir. II. 24. τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι ἐν ζωῇ; quid posthac mali patiar in vita? Sir. VII. 21. μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, μηδὲ μίσθιον διδόντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ubi κακοῦν in universum notat *injuria aliquem afficere, officia debita alteri non præstare*, ac speciatim de eo dicitur, *qui mercenarium privat mercede, aut eam decurtat* et *solutionem tardat*, quod per ἀποστερεῖν exprimitur a Jacobo V. 4. Alii vertunt: *noli male et injuste tractare verbis aut verberibus*, uti legitur Sir. XXXIII. 37. Phav. ἐκάκωσας, ἠρήμωσας.

ΚΑΚΩΝΥΜΙ'Α, *infamia*. שִׁמְצָה, *infamia*. Symm. Exod. XXXII. 25. Suidas: δυσώνυμος, κακώνυμος. Eustath. Il. Ζ, p. 499. 41.

ΚΑΚΩ'Σ, *male*. Sap. XIV. 3. κακῶς φρονῶ περὶ θεοῦ, ubi ad intel-

lectum refertur. 1 Macc. VII. 42. κακῶς ἐλάλησαν ἐπὶ τὰ ἅγιά σου.

ΚΑΚΩ͂Σ ΕἸΠΩ, *maledico.* קָלַל, Pih. idem. Levit. XX. 9. κακῶς εἴπη. Schol. καταράσεται.

ΚΑΚΩ͂Σ ἘΡΕ͂Ω, *maledico.* אָרַר, idem. Exod. XXII. 28. — קָלַל, Pih. Lev. XIX. 14. Ies. VIII. 21.

ΚΑΚΩ͂Σ ἜΧΩ, *male habeo.* חָלָה, *ægroto.* Ezech. XXXIV. 4. Vulg. *quod ægrotum.* Theod. τὸ ἄῤῥωστον.

*ΚΑΚΩ͂Σ ὈΜΝΎΩ, *perjuro.* Sap. XIV. 29. i. q. v. 30. ἀδίκως ὀμνύω.

ΚΆΚΩΣΙΣ, *afflictio, vexatio.* אֵיד, *calamitas.* Ps. XVII. 21. Adde Symm. Prov. XXVII. 10. — מְעֻנֶּה, part. Pyh. *afflictus.* Ies. LIII. 4. — סִבְלָה, *onus.* Inc. Exod. VI. 6. — עָוֹן. Symmach. Theodot. 1 Sam. XXVIII. 10. ubi עָוֹן non est *perversitas,* sed *damnum ex aliqua re emergens, detrimentum, noxa.* Symm. Ps. XXX. 11. ubi vox Hebr. *afflictiones notat, quatenus sunt pœnæ peccatorum.* Id. Ps. XLIII. 25. Incert. 1 Sam. I. 11. — רַע, neutr. *malum.* Symmach. et LXX Job. XXXI. 29. Symm. Ps. VII. 10. et CVI. 5. — רָעָה, fœm. *mala.* Num. XI. 15. Esth. VIII. 6. Jer. II. 28. XI. 12. 14. LI. 2. Symm. Ezech. VII. 5. Hieronymus: *Pro afflictione, quam juxta Symmachum, qui interpretatus est κάκωσιν, perspicuitatis causa posuimus, et in Hebr.* רעה *et in Græco κακία vel πονηρία scribitur.* — תַּנִּין, *draco.* Psalm. XLIII. 21. ἐν τόπῳ κακώσεως. Sensum expresserunt. Nam locus sterilis et incultus, ubi dracones habitant, est symbolum *infelicitatis,* quemadmodum *dracones* dicuntur *hostes crudeles* Ies. XXX. 6. Ps. LXXIV. 13. Fortasse tamen conferendum est Arab. نَزَف Conj. IV. *suppressit, debilitavit.*

ΚΑΛΑΒΩ΄ΤΗΣ, *stellio.* לְטָאָה, *lacertæ species.* Lev. XI. 30. sec. Ald. ubi alii ἀσκαλαβώτης. — שְׂמָמִית, *araneus.* Prov. XXX. 28. ubi alii καλαμώτης. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. IV. c. 7. p. 1085. Gataker. Advers. Misc. Posthum. c. 8. p. 481. ac Miscell. Obss. Amstel. Vol. II. Tom. I. p. 131.

ΚΑ΄ΛΑΘΟΣ, *calathus, canistrum.* דּוּד, *corbis, calathus.* Jer. XXIV. 1. 2. ubi Symm. κοφίνους. — כְּלוּב, *sporta reticularis, fiscina* seu *corbis pomorum.* Symm. Amos VIII. 1.

ΚΑΛΑΜΑ΄ΟΜΑΙ, *stipulas lego, spicilegium facio, racemorum reliquias vel oleas relictas colligo,* it. metaph. *omnibus bonis exuo.* מְעוֹלֵל, *puerulus.* Ies. III. 11. πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται (in Compl. legitur καταμῶνται) ὑμᾶς, exactores vestri ita vos bonis exuunt, ut nihil vobis maneat residui, ad instar racemantium, qui in messe nihil solent relinquere. Vox Hebr. עָלַל etiam *racemare, vindemiare* notat. Zonaras Lex. col. 1171. καλαμῶνται, πλεονεκτοῦσι καὶ καλαμᾶται, ἐπανατρυγᾷ, ἢ τὰ ἀποθερίσματα συλλέγει. ubi sine dubio Ies. l. l. rationem habuit. — נֹקֶף, *excussio ramorum.* Ies. XXIV. 13. ἐάν τις καλαμήσηται ἐλαίαν, si quis oleas relictas colligat. Hesych. καλαμᾶται, τρυγᾷ τὰ ἀνώτερα μέρη τῶν ἐλαιῶν. — עוֹלֵל, Pih. *racemo.* Jud. XX. 45. ἐκαλαμήσαντο ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, *quasi falce metentes interfecerunt* in viis quinque millia virorum. Vide ad h. l. Bonfrerium Hesych. ἐκαλαμήσαντο, ἀπεθέρισαν ἐκ τῆς τοῦ σπόρου καλάμης. Jerem. VI. 9. καλαμᾶσθε, ὡς ἄμπελον, τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραὴλ, *colligite, tanquam in vinea relictos racemos,* reliquias Israël. Ubi Incertus: καλαμᾶσθαι, τὸ ὀπίσω τῶν θεριζόντων συλλέγειν τοὺς

a ἐκλείποντας στάχυας, ὡς μηδὲν ὑπολείπεσθαι. Vide Caten. Ghisler. p. 566. — עוֹלֵלוֹת, *racemi*. Ies. XXIV. 13. — פֵּאֵר, Pih. *ramos scrutor*. Deut. XXIV. 20. — קֹשֵׁשׁ, *scrutor, conquiro*. Symmach. Theod. Exod. V. 7. καλαμᾶσθωσαν. Sir. XXXIII. 20. ὡς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν, tanquam qui spicas colligit post messores. Sed per catachresin καλαμώμενος sumitur pro *racematore, qui post vindemiam colligit paucas uvas reliquas*. Suidas: καλαμώμενος, σταχυολογῶν· καλάμη γὰρ ὁ στάχυς τοῦ σίτου. Hesych. in καλαμώμενον· Καλαμᾶσθαι λέγουσιν, ὅταν ἐκ τῶν τετρυγημένων ἀπολείμματά τινα συνάγουσιν, ἢ στάχυας. Vide quoque Intt. ad eundem s. v. καλαμᾶται.

b

ΚΑΛΑ'ΜΗ, *stipula, culmus*. עוֹלֵלוֹת c plur. *racemi, racematio*. Ies. XVII. 6. — עָמִיר, *manipulus*. Amos II. 13. Zach. XII. 6.—קַשׁ, *stipula*, proprie, *quæ undique colligitur*. Ex. XV. 7. Aqu. Theod. et LXX Job. XLI. 21. Ps. LXXXII. 12. et alibi aliquoties. —רֹאשׁ, *caput, summitas*. Job. XXIV. 24. Libere verterunt. — שַׁיִת, *vepres*. Ies. XXVII. 4. Ita Bielius. Sed ex mea sententia vox καλάμη d potius referenda est ad שָׁמִיר, pro qua עָמִיר legerint, quam vocem etiam alibi sic vertere solent. Sap. III. 7. Hesych. in v. καλάμη· ἔστι γὰρ καλάμη κυρίως τὸ ξυλῶδες τῶν σταχύων, ἢ τὰ ἐξ ἀλοητῶν λείψανα, ἐξ ὧν περισσευμάτων ἔστι γνῶναι, πόσος ἦν ὁ καρπός. Vide quoque infra s. v. στυππεῖον.

ΚΑΛΑ'ΜΙΝΟΣ, *arundineus, ex stipula factus*. קָנֶה, *arundo*. 2 Reg. e XVIII. 21. Ies. XXXVI. 6. Ezech. XXIX. 6.

ΚΑΛΑΜΙ'ΣΚΟΣ, *parva arundo, parvus calamus*. קָנֶה, *arundo*. Ex. XXV. 31. 32. 33. et alibi aliquoties.

ΚΑ'ΛΑΜΟΣ, *calamus, arundo*. הַגִּנָּה, verbale fœm. *recta*. Ezech. XLII. 12. Fortasse ita conjectura ducti ac veram vocis inusitatæ notionem ignorantes transtulerunt. Nam maceriæ sunt vulgo e calamis contextæ. — עֵט, *stylus*, sc. *arundineus*. Ps. XLIV. 2. κάλαμος γραμματέως, calamus scribæ. Conf. 3 Joh. v. 13. et Lampium ad Ps. loc. cit. p. 86. — קָנֶה. Ex. XXX. 23. καλάμου εὐώδους, ubi κάλαμος nonnullis videtur esse cinnamomi virgultum, sed potius est species cannæ, et calamus ille odoratus, quem describit Theophrast. Hist. Plant. IX. c. 7. Plin. H. N. XII. 22. Isidorus Lib. XVII. c. 8. Dioscorides Lib. I. cap. 17. — Job. XL. 16. Ps. LXVII. 33. et alibi sæpius. Aqu. et Symm. sec. cod. Mosq. Gen. XLI. 5. Vide quoque Origen. T. II. p. 45. ed. Paris. — קָנֶה טוֹב, *calamus odoratus bonus*. Aqu. Symm. Jer. VI. 20. κάλαμον. — קֶסֶת. Hebr. Int. Ez. IX. 2. Vox Hebr. h. l. *omnem supellectilem scribæ* notat. Conf. Simonis Lexic. Hebr. p. 1466.

*ΚΑΛΑΜΩ'ΤΗΣ, *stellio*. שְׂמָמִית, *araneus*. Prov. XXX. 28. sec. Compl. Melius autem legitur καλαβώτης aut ἀσκαλαβώτης, nam Hesychio καλαμῶται εἶδος ἰσχάρας, genus craticulæ, et Stephano septum ex calamis contextum.

ΚΑΛΕ'Ω, *voco, accerso*, et peculiariter: *voco ad convivium*, it. *publice proclamo*, et καλέομαι, *vocor, accenseor*, item *sum*. *אָמַן, unde נֶאֱמָן, *verus, fidelis, fidus repertus*. Hos. XII. 1. Legerunt נֶאֱמַר. — אָמַר, *dico*. Ies. IV. 3. ἅγιοι κληθήσονται, sancti *erunt*. Hos. I. 10. κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος, *erunt* et illi filii Dei viventis, coll. Matth. V. 9. Vide et Ies. XIX. 18. LXI. 6. LXII. 4. Vide quoque Wolfium ad Libanium Epist. p. 70. Alberti Pericul. Crit. p. 34. et Lex. N. T. s. h. v.

— בּוֹא: הֵבִיא, Kal et Hiph. venio, venire facio. Esth. V. 12. οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ' ἢ ἐμὲ, non vocavit, h. e. invitari jussit, regina ad convivium cum rege aliquem præter me. Esth. VI. 5. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — דִּבֶּר, Pih. dico, loquor. 2 Reg. I. 9. — הָיָה, sum. Ies. XLIX. 6. μέγα σοί ἐστι, τοῦ κληθῆναί σε παῖδά μου, magnum tibi est te esse servum meum. — הִזְכִּיר, Hiph. commemoro. Ies. XLIX. 1. — הִזְעִיק, Hiph. convoco. Jud. IV. 13. — הֵרִים, Hiph. a רוּם, extollo, seq. קוֹל, elevo vocem. Job. XXXVIII. 34. — לָקַח, accipio. Num. XXIII. 11. Jer. XXXVII. 16. XXXVIII. 14. — מִקְרָא, convocatio. Ex. XII. 16. — קָרָא. Gen. XVI. 11. καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ, vocabis nomen ejus Ismaël. Vide et Gen. XVII. 19. et conf. Matth. I. 19. ac ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 20. Deut. XX. 16. ubi καλεῖν notat: ad deditionem impellere, hortari. 2 Sam. XII. 28. κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτὴν, vocetur nomen meum super illam, h. e. urbs mea dicatur, vel: urbs, quam Joab expugnavit. Ies. IV. 1. τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, nomen tuum nominetur supra nos, h. e. appellemur abs te, vel: uxores tuæ dicamur. Sic Jer. XXV. 29. ἐν πόλει, ἐν ᾗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτὴν, in urbe, supra quam nominatur nomen meum, h. e. quæ dicitur mea urbs. Sic etiam Ælianus V. H. VIII. 5. ἀφ' ὧν (sc. βαρβάρων) αἱ δώδεκα πόλεις ἐκλήθησαν, a quibus, sc. barbaris, duodecim Ioniæ civitates appellatæ sunt, h. e. ita cognominatæ, ut hæc diceretur esse Carum, ista Mygdonum, illa Lelegum, alia aliorum urbs. Vide ad h. l. Perizonium. Ies. LXIII. 19. οὐδὲ ἐκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς, neque vocatum est nomen tuum super nos, h. e. neque populus tuus, populus Dei dicti sumus. Confer Sirac. XXXVI. 11. 2 Sam. XIII. 23. ἐκάλεσεν (scil. εἰς δοχήν. Vide Esth. V. 12. supra.) πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, vocabat, seu invitabat ad convivium omnes filios regis. Vide et 1 Reg. I. 9. 10. 19. Sic Aquila 1 Sam. IX. 13. οἱ κεκλημένοι, vocati s. invitati: ubi Schol. ξένους τοὺς κεκλημένους Ἀκύλας ἡρμήνευσε. 1 Reg. XXI. 12. ἐκάλεσαν νηστείαν, publice proclamarunt jejunium. Vide et 2 Par. XX. 3. Esdr. VIII. 21. Sic et Jer. XXXIV. 8. 15. καλέσαι ἄφεσιν, publice proclamare remissionem, et Ies. LXI. 2. καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν, ad proclamandum annum gratum Jehovæ. 1 Paral. XXIII. 14. υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευί, filii ejus accensebantur tribui Levi. Ps. CXLVI. 4. πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν, omnibus illis nomina imponens. Ies. LXV. 15. τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα καινὸν, servis autem meis imponetur nomen aliud. Ies. XLIII. 1. ἐκάλεσά σε (κατὰ) τὸ ὄνομά σου, vocavi te nomine tuo. Ies. XLVIII. 1. οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ, qui vocamini nomine Israël. Ies. LVI. 7. οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, domus precum erit omnibus gentibus. Vide et Ies. LVIII. 12. LX. 14. 18. LXI. 3. 6. LXV. 1. οἳ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα, qui non invocarunt nomen meum. Sic Ælianus V. H. XII. c. 1. θεοὺς πάντας ἐκάλει Ἑλληνίους καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτοὺς, καὶ τὸ τοῦ πατρὸς ὄνομα ἐβόα. — Ex. XXXIV. 6. καλεῖν invocare s. preces facere notat. Aqu. Theodot. Prov. XII. 23. ubi Vulgatus per provocare transtulit. Prov. XXVII. 16. Legerunt יִקְרָא. — *קְרָא, Chald. Esdr. IV. 18. Dan. V. 13. — שָׁלַח וְהֵבִיא, mitto et facio venire. Esth. V. 10. ἐκάλεσε τοὺς φίλους, accersebat amicos. — שֵׁם, nomen ejus. Prov. XXI. 24. Sap. XI. 26. καλεῖν Deus dicitur id, quod vult, ac cum θέλειν permutatur. Eodem modo קָרָא usurpatur Ies. XXII. 12. XLI. 4. et XLVIII. 13. Sed potest

a quoque ibi per *creare* reddi. 1 Macc. II. 3. Σίμων ὁ καλούμενος (h. e. *cognominatus*, i. q. ἐπικαλούμενος) Θασσί. Cf. Luc. VIII. 2. 3 Esdr. IV. 36. καλεῖν ambiguitate laborat: nam est aut i. q. ζητεῖν, quæ est notio adjuncta, aut *venerari*, quæ est notio cum altera *invocandi* conjuncta, aut denique *in ore ferre, celebrare*. Conf. Lexic. N. T. s. h. v. n. 10.

b ΚΑΛΕ'ΟΜΑΙ ΟΥ'ΑΙ', *vocor væ*. נִצַּת, Niph. a יָצַת, *exuror, flagro*. Jer. XLVI. 19. Hic forte respexerunt נִצָּה, Niph. a נָצָה, *rixor, vastor*.

ΚΑΛΙΑ', *nidus, habitaculum parvum*. קִנִּים, plur. *nidi*, h. e. *mansiones, habitacula*. Symm. Gen. VI. 4. καλιὰς ποιήσεις, *mansiunculas* facies. Hesych. καλιαί, νοσσιαὶ ἐκ ξύλων. c Idem in καλιός· οἱ μικροὶ οἶκοι καλιαὶ καὶ καλίδια. Idem: καλιαί, τὰ εὐτελῆ οἰκήματα (Vide Grævii Lectt. Hesiod. XI. pag. 57.). Rursus idem: καλιήν, τὸν οἶκον. κυρίως δὲ τὸν ἀπὸ ξύλων οἶκον. κάλα γὰρ τὰ ξύλα. Conf. Schol. Apollon. Argon. Lib. I. v. 170.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕ'Ω, *pulchre operor*. פָּלַח, *disseco*. Quint. Ed. Ps. CXL. d 7. καλλιεργῶν, ubi καλλιεργεῖν notat *terram diligenter et accurate colere, quod qui facit, lapides et alia inutilia ejicere ac removere solet*. Sic καλλίβωλος apud Eurip. Orest. v. 1382. Kreyssigius in Symbolis P. I. pag. 13. pro καλλιεργῶν, quod Hebr. minime convenit, inserta litera σ, quæ ob præcedens ὡς a librario facile poterat omitti, reponendum ju- e dicat ὡς σκαλλιεργῶν vel σκαλιεργῶν, i. q. σκάλλων, h. e. *sarculo terram findens*. Legitur præterea Sirac. XVIII. 28. sec. ed. Compl.

ΚΑΛΛΙ'ΚΑΡΠΟΣ, *pulchrum* seu *bonum fructum ferens, fructuosus*. שֹׂרֵק, *pulchra palmes*. Al. Ies. V. 2. καλλίκαρπον. Vide ad h. l. Montf. et infra s. v. Σωρήκ. Legitur quoque hæc vox apud Strabon. XVI. p. 1095. A. et Æschyl. Prom. v. f 369.

ΚΑΛΛΙΟ'ΟΜΑΙ, *pulcher sum*, a καλλιόω, *pulchrum facio, venustum reddo*. טוֹב, *bonus sum*. Cant. IV. 10. — יָפָה, *pulcher sum*. Cant. VI. 10. Vide sub καλλωπίζομαι.

*ΚΑΛΛΙ'ΠΑΙΣ, *cui pulchri et bene nati sunt liberi*. 4 Macc. XVI. 10. Similis huic est vox καλλιπάρηος, *pulchras genas habens*, quam vide apud Suidam.

ΚΑΛΛΙ'ΩΝ, ΚΑ'ΛΛΙΣΤΟΣ. Vide g postea in καλός.

ΚΑΛΛΟΝΗ', *pulchritudo, species, præstantia*. גָּאוֹן, *excellentia*. Psalm. XLVI. 4. — נָוֶה, *habitaculum*. Symm. Psalm. LXXVIII. 7. καλλονήν. Scilicet נָוָה alternat quandoque cum נָאָה, ejusque significationem mutuatur, adeoque notat: *pulcher, decorus fuit*. — שֶׁפֶר, *pulchritudo*. Aqu. Gen. XLIX. 21. — h תִּפְאֶרֶת, *gloria*. Ps. LXXVII. 67. Sirac. IV. 28. εἰς καλλονήν, *ad ornatum* vel *pulchritudinem*, h. e. *cum pulcrum* vel *decorum est eam promere*, scil. cum postulat aliorum salus. Vide antecedentia. Sirac. VI. 16. τῆς καλλονῆς αὐτοῦ, *præstantiæ* ejus. Sap. XIII. 3. 5. καλλονὴ κτισμάτων, *perfectio* atque *decus* rerum creatarum. Sirac. XXXI. 27. qui laute dat epula, celebratur, καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή, et *munificentiæ* ejus semper recorda- i buntur homines.

ΚΑ'ΛΛΟΣ, *pulchritudo, præstantia*. *אֶחָד, *unus*. Mal. II. 15. καὶ οὐ κάλλος ἐποίησε, sec. Alex. et B. Lectio aperte vitiosa: male nempe divulserunt Kappa ab οὐκ librarii, et conjunxerunt cum ἄλλος. Legendum potius cum versione Arab. καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησε, ita ut loco אֶחָד legerint אַחֵר. Sic quoque legerunt ib. paulo post. — הָדָר, *decor*. Deut. XXXIII. 17. Psalm.

a XLIV. 5. — הָדָר, *mons.* Psalm. XXIX. 8. τῷ κάλλει μου. Legerunt fortasse לְהַדְרִי. Potuerunt tamen etiam LXX non tam verbum quam sensum reddere, et pro *monte decorem regium ac majestatem* accipere, quemadmodum quoque nonnulli ex Hebræis accipiunt. Vide sequentia. — חָמַד, *desidero.* Ies. LIII. 2. — חֶמְדָּה, *desiderium.* Ies. II. b 16. — יָפֶה : יָפָה, masc. et fœm. *pulcher, pulchra.* 1 Sam. XVI. 12. XVII. 42. Prov. XI. 22. — יֳפִי, *pulchritudo.* Ezech. XXVIII. 7. — יְפִי, idem. Ps. XLIV. 13. Proverb. VI. 25. XXXI. 30. et alibi sæpius. — יִפְעָה, *splendor.* Ez. XXVIII. 7. 17. — מִבְחָר, *delectus.* Ies. XXXVII. 24. — נֹעַם, *amœnitas, jucunditas.* Zachar. XI. 7. Adde c Symm. Psalm. XXVI. 4. — צַמָּה, *coma, peplum.* Ed. Quinta Cant. IV. 1. Auctor hujus versionis videtur legisse לְחֶמְדֵּךְ. — שֶׁפֶר, *elegantia.* Genes. XLIX. 21. — תִּפְאֶרֶת, *gloria.* Ies. LXII. 3. Sap. V. 17. τὸ διάδημα τοῦ κάλλους. Ib. VIII. 2. *præstantiæ* ejus. Sir. XLIII. 11. κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρων.

ΚΑ'ΛΛΟΣ ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *pulchritudo* d *fit.* יָפָה, *pulcher sum.* Ez. XXXI. 7. — Vide alibi καλλωπίζομαι, καλός, ὡραιόομαι et ὡραῖος.

ΚΑ'ΛΛΥΝΤΡΟΝ, *spatula, ramus palmarum.* כַּף, *curvitas.* Levit. XXIII. 40. ubi inter frondes, quibus Judæi tabernacula sua munierunt, recensentur κάλλυντρα, et Schol. ea interpretatur βαΐα. In plerisque libris legitur κάλλυνθρα, e sed scriptura κάλλυντρα unice vera videtur Fischero de Vitiis Lex. N. T. p. 20. Clem. Alex. Pæd. I. 5. p. 85. B. κλάδοι φοινίκων. Lex. Cyrilli MS. Brem. κάλλυντρα, κοσμητήρια, οἱ κλάδοι τῶν φοινίκων. Dicuntur etiam κάλλυντρα, quæ apud Hesychium post vocem Καλύριον exponuntur σπάθαι φοινίκων, σκόλοπες, χάρακες, σταυροί.

*ΚΑΛΛΩ'ΠΗΣΙΣ. יָפָה, *pulcher f sum.* Pro ἐκαλλιώθης apud Aquilam Psalm. XLIV. 3. legitur in Catena Corderii καλλωπήσεως, quod fortasse mutandum est in καλλωπίσεως.

ΚΑΛΛΩΠΙ'ΖΩ, *orno, pulchrum reddo.* Καλλωπίζομαι, *pulchram faciem habeo, venuste me compono.* הִתְעַלֵּף, Hithp. *obtego me.* Genes. XXXVIII. 14. ἐκαλλωπίσατο, ornabat se, nempe *ungendo* ac *splendidis* g *vestimentis.* Arab. غلف, *inunctus est*, in Conj. II. *illevit.* Vulg. et Chald. *mutato habitu.* — זָוִיּוֹת, plur. *antarii lapides.* Ps. CXLIII. 14. κεκαλλωπισμέναι. Lat. *compositæ.* Chaldæus: זְוִתָנִין, i. e. *splendidæ.* Significationem vocis Hebr. desumserunt ex זִין, quod est *splendor, fulgor* in l. Chald. Arab. زوي *ornavit:* unde زي, *habitus, for-* h *ma.* Sed, ut ingenue fatear, potest κεκαλλωπισμέναι eodem jure quoque ad מְחֻטָּבוֹת, *incisi*, referri ex usu loquendi reliquarum linguarum orientalium, de quo videndus est Sim. Lex. Hebr. p. 543. — יִפָּה, Pih. *pulchrum reddo.* Jer. X. 4. ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμέναι, auro et argento *ornatæ.* Aqu. Cant. IV. 10. — יְפֵה־פִיָּה, *pulcherrimus.* Jer. XLVI. i 20. δάμαλις κεκαλλωπισμένη, vitula *adornata.* — *נוּף, *spargo, perfundo, aspergo.* Theod. Prov. VII. 17. Vocem Hebr. נַפְתִּי deduxisse videtur a יָפָה, cui καλλωπίζειν sæpe respondet. Judith. X. 4. ἐκαλλωπίσατο σφόδρα, valde *se adornabat.* Hesych. καλλωπίζεσθαι, κοσμεῖσθαι.

ΚΑ'ΛΛΕΙ ΚΑΛΛΩΠΙ'ΖΟΜΑΙ,

pulchritudine pulcher sum, seu *ornor*. יְפֵיפָה, Pyh. per geminatam literam a יָפָה, *longe pulchrior vel pulcherrimus sum*. Aqu. Ps. XLIV. 3. κάλλει ἐκαλλωπίσθης. Ita Bielius. Sed in Hexaplis legitur: κάλλει ἐκαλλιώθης. Legit divisim יְפִי יָפִיתָ.

ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟ'Σ, *ornatus pulcher*. עֲדִי, idem. Hebr. Int. Ez. XVI. 7.

*ΚΑΛΟΚΑ'ΓΑΘΙ'Α, *probitas, integritas et honestas*. 4 Macc. I. 10.

ΚΑΛΟΠΟΙΕ'Ω, *benefacio*. הֵטִיב, Hiph. a יָטַב, idem. Lev. V. 4. καλοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι.

ΚΑΛΟ'Σ, *bonus, pulcher*. אֶחָד, *unus*. Mal. II. 15. οὐ καλὸν ἐποίησε sec. Vatic. Reponendum οὐκ ἄλλον ἐποίησε, ut וְלֹא אַחֵר legerint. Vide supra s. κάλλος et Cappelli Crit. S. p. 755. — גֶּרֶם, *os, ossis*. Genes. XLIX. 14. τὸ καλὸν ἐπεθύμησε. Sed καλὸν non pertinet ad גֶּרֶם, ut vulgo opinati sunt, sed ad חֲמֹר, pro quo legerunt חָמוּד, *desiderabile*, coll. Genes. XXVII. 15. Michaëlis Supplem. pag. 358. confert Arab. كرم, *nobilis fuit*, et Syr. ܓܡܪ, *perfectus, consummatus fuit*. — הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, *benefacio*. Prov. XV. 2. Jerem. II. 33. Mich. II. 7. — חָמוּד, *desiderabile*. Gen. XXVII. 15. — *חֶמֶר, *merum, vinum rubens*. Ies. XXVII. 2. Forte legerunt חָמֶד. — טוֹב, *bonus*. Gen. I. 4. 10. 12. 18. et alibi sæpius. Psalm. XXXIV. 12. ubi τὰ καλὰ *beneficia* notat. Malach. II. 17. πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν (ubi subintellegendum esset ποιεῖ) ἐνώπιον κυρίου. Sed lege καλὸς, nam ita Vulg. Syr. et adeo Arabs legerunt. Theodot. Job. XXXIV. 3. ὅ, τι καλὸν, pro χεῖρον. Vulgat. bene: *quid sit melius*. — טוֹב מַרְאֶה, *bonus aspectu*. Esth. I. 11. ὅτι καλὴ ἦν, quoniam *pulcra* erat. — טוּב, verbum, *bonus sum*. Num. XXIV. 5. — יָפֶה : יָפָה, masc. et fœm. Genes. XII. 14. XXVI. 19. Deut. XXI. 11. et alibi sæpius. Adde Inc. 1 Reg. I. 4. καλὴ τῷ εἴδει. Aqu. Psalm. XLVII. 3. — יְפִי, *pulchritudo*. Zachar. IX. 17. — יָשָׁר, *rectus*. Deut. XII. 28. — כָּבוֹד, *gloria*. Ies. XXII. 18. — נָאוָה, partic. fœm. a נָאָה. Cant. I. 4. Symm. Cant. IV. 3. καλὸς, *amœnus, gratus, placens*. — *נָוֶה, *habitaculum*. Symm. Ies. XXVII. 10. καλή. Legit נָאוָה, part. fœm. a נָאָה, sed admodum inepte. — נָעִים, *amœnus*. Psalm. CXXXIV. 3. Prov. XXII. 18. XXIII. 8. — נֹעַם, *amœnitas*. Proverb. III. 17. XVI. 24. Zachar. XI. 10. — רַע, *malus*. Cohel. IV. 17. ubi tamen pro καλὸν Al. rectius κακόν. Sir. XX. 10. ὡς καλὸν, *quanto melius*. Sir. XXIV. 18. ubi ἀγάπησις καλὴ est ἀ. τοῦ καλοῦ, *dilectio omnis, quod pulcrum, rectum et honestum est*. Sirac. XLI. 3. ὦ θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα, ubi καλὸν opponitur τῷ πικρῷ, adeoque *gratum, desideratum, optatum* notat. Sirac. XIV. 3. οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, non *utiles* sunt divitiæ, coll. v. 5. et Matth. XVIII. 8. 2 Maccab. XV. 12. καλὸς (*honestus*) καὶ ἀγαθός. Sap. X. 8. τὰ καλὰ, *bona vera*. Vide etiam Tob. V. 13. VII. 17. 1 Macc. IV. 24. ubi pro καλὸν reponendum est καλός. Vulg. *quoniam bonus est*.

*ΚΑΛΗ' ΚΕΚΑΛΛΩΠΙΣΜΕ'ΝΗ, *pulchra ornata*. יְפֵה־פִיָּה, *formosa*. Inc. sec. Theodor. Jer. XLVI. 20. Legit fortasse יְפִי יָפִיָה.

ΚΑΛΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *pulcher fio* vel *sum*. יָפָה, verbum. Ez. XVI. 13.

a ΚΑΛΟ'Σ ΕΙ'ΝΑΙ ΔΟΚΕ'Ω, *pulcher esse videor.* נָעַם, *amœnus sum.* Prov. II. 10.

ΚΑ'ΛΛΕΙ ΚΑΛΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *pulchritudine pulcher sum,* h. e. *valde pulcher sum.* יְפִיפָה, Pyh. a יָפָה, *longe pulchrior,* vel *pulcherrimus sum redditus.* Symmach. Psalm. XLIV. 3.

ΚΑΛΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *pulchrum fa-*b *cio, bene ago.* הֵיטִיב, Hiph. Ies. I. 17. μάθετε καλὸν ποιεῖν, discite *bene* seu *recte agere.*

ΚΑΛΛΙ'ΩΝ et neutrum ΚΑ'ΛΛΙΟΝ, comparativus, *pulchrior, us, melior, us.* Sap. XIV. 19. Sirac. XXXVI. 18.

ΚΑΛΛΙ'ΟΝ ΠΟΙΕ'Ω, *melius facio.* הֵטִיב, Hiph. Jer. XVIII. 11.

ΚΑ'ΛΛΙΣΤΟΣ, superlat. *pulcherri-*c *mus, optimus.* טוּב, *bonitas.* Hos. X. 11. — טוֹב, *bonum.* Symm. Ps. CXXXII. 3. μύρον κάλλιστον. — יֳפִי, *pulchritudo.* Ies. III. 24. — נָעִים, *amœnus, jucundus.* Symm. Ps. XV. 6. ἐν τοῖς καλλίστοις. — *צְבִי. Hebr. sec. Schol. ed. Rom. Ezech. XX. 6. — *רָצוֹן, *beneplacitum,* et per metonymiam *id, quod placet.* Symm. Ps. V. 13. 4 Macc. V. 7. *optimum* d *saporem habens.*

ΚΑ'ΛΟΣ (aliter κάλως), *nervus, funis.* מֵיתָרִים, plur. *funes.* Num. III. 37. IV. 33. Aqu. Psalm. XX. 13. κάλως. Hanc significationem comprobat Arabismus, ubi وتر est *arcum tendere,* et وتر *nervus.* Hieronymus ibi per errorem *in bonis tuis,* quasi esset: ἐν τοῖς καλοῖς σου. Hesych. κάλοι, τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀνα-e σπᾶται καὶ κατάγεται τὸ κέρας καὶ τὸ ἄρμενον. Gloss. in Octat. κάλοι, σχοινία.

*ΚΑ'ΛΠΗ, *situla, urna, urceus.* 4 Macc. III. 12. Photius Lex. cap. 97. κάλπη, ὑδρία. Confer quoque quos laudat Tittmannus ad Zonaræ Lex. col. 1156.

ΚΑΛΥ'ΚΩΣΙΣ, *calycosis, calycula,* tanquam a καλυκόω, etsi nunquam id legamus. חֲבַצֶּלֶת, *rosa.* Aqu. f Cant. II. 1. et Ies. XXXV. 1. ubi videndus Montfauconius. Confer quoque s. v. κάλυξ. Καλυκὸν Hesychius exponit *parvam rosam,* apud quem etiam est καλυκίζειν, ἀνθεῖν, unde analogice esset καλύκωσις.

ΚΑ'ΛΥΜΜΑ, *operimentum, tegumentum, tegmen, velamen, velum.* כְּסוּי. Num. IV. 14. — מִכְסֶה. Num. IV. 8. 10. 11. 12. 25. Οἱ λοι-g ποὶ sec. cod. Paul. Lips. Exod. XXXV. 11. Aqu. Gen. VIII. 13. — מַסְוֶה. Exod. XXXIV. 33. 34. 35. Arab. نوي *abdere, celare, tegere* notat. — מָסָךְ. Ex. XXVII. 16. XXXV. 10. ubi Schol. κάλυμμα interpretatur σκέπην. Ibid. XL. 6. Num. III. 25. — *מִשְׁכָּן, *habitaculum.* LXX sec. cod. Vat. et reliqui Intt. 1 Par. XVII. 5. ἐν καλύμματι. h Scribendum fortasse καταλύματι, ut habet alius Incertus interpres in Hexaplis. Lectio vitiosa e compendio scribendi orta esse videtur, nisi fortasse respexerint ad vela, quibus instructum fuit tabernaculum fœderis. — *סֹךְ, *latibulum.* Jer. XXV. 38. sec. cod. Alex. κάλυμα. Lege κάλυμμα. Alii codd. κατάλυμα. Utraque vox recta est, et exprimit i Hebr. סֹךְ, a סָכַךְ, *tegere, operire,* quia feræ hominesque specubus pariter teguntur. Hinc ita Solinus cap. 44.: Troglodytæ *specus excavant,* illis *reguntur.* Κατάλυμα vero notat *locum quemvis commorandi,* qui æque *feris ac hominibus tribui potest.* Vide Scheffer. de Re Vehic. Lib. I. cap. 12. — פָּרֹכֶת *velum.* Ex. XL. 19. — צַמָּה, *coma, crines.* Al. Ies. XLVII. 2. κάλυμμα teste

a Hieronymo, unde apparet, vitiosam esse hodiernam lectionem, quæ habet *κατάλειμμα*. Per *κάλυμμα* autem, ut recte notavit Cappellus in Nott. Critt. p. 516., h. l. non quodlibet *integumentum* intellegendum, sed *velum illud*, seu *mitra, qua mulieres caput ornabant, et crines tegebant suos*. Adde Symmach. Cant. IV. 3. VI. 6. — רְדִיד, *peplum*. Al. Cant.
b V. 8. 1 Macc. IV. 6. *κάλυμματα arma* dicuntur, *quibus corpus tegitur, ut scutum et galea:* conjunguntur enim *καλύμματα καὶ μάχαιρα*. Eodem modo quoque reperitur ib. VI. 2. Ad utrumque locum vide notas Michaëlis ac Syrum.

ΚΑ'ΛΥΞ, *calyx, flos rosæ nondum apertus*, vel *qui se aperit*. חֲבַצֶּלֶת, *rosa*. Aqu. Ies. XXXV. 1. *ὡς κάλυξ*
c (ubi alii *καλύκωσις* habent teste Montf. ad h. l. quem vide), *quam nos*, ait Hieronymus, *tumentem rosam et necdum foliis dilatatis possumus dicere*. Hesych. *κάλυξ, τὸ ἄνθος τοῦ ῥόδου, τὸ μὴ ἐκπεταςθὲν ἄνθος*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *Κάλυξ, ἄνθος ῥόδου μήπω ἀνοιχθέν*. Sap. II. 8. *στεψώμεθα ῥόδων κάλυξι, πρὶν ἢ μαρανθῆναι*, coronemus nos rosarum sese aperien-
d tium floribus, antequam marcescant. Inde Gloss. MSS. *τῆς Παναρέτου· Κάλυξι, φύλλοις* (MS. vitiose *φύλοις*) *ῥόδων διανοιχθέντων*.

ΚΑΛΥΠΤΗ'Ρ, *operimentum, tegmen*, speciatim *instrumentum, quo cineres ab altari removebantur et tegebantur*. יָעִים, plur. *palæ*. Ex. XXVII. 3. *ποιήσεις στεφάνην, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ*. Ita Bielius. Sed
e ibi potius Hebr. לְדַשְּׁנוֹ respondet. Vulg. *ad suscipiendos cineres*. Exod. XXXVIII. 3. — יְרִיעָה, *aulæum*. Aqu. Symm. Exod. XXVI. 7. — מִזְרָק, *crater*. Num. IV. 14.

ΚΑΛΥΠΤΗ'ΡΑ 'ΕΠΙΤΙ'ΘΗΜΙ, *operimentum impono*. דִּשֵּׁן, Pih. *cinerem removeo*. Num. IV. 13.

ΚΑΛΥ'ΠΤΩ, *operio, tego, occulto*. *אֲשֻׁרִים, nomen propr. *Assurim*. Aqu. Ezech. XXVII. 6. *σανίσι κεκαλυμμένας*, tabulis *contectas*. Ita Mont-
f fauconius in Hexaplis. Sed pertinent potius hæc verba ad antecedentia קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ, *asserem tuum fecerunt*. Satis autem constat, עָשָׂה *tegendi* notionem in linguis orientalibus habere.—*גָּלָה, *revelo*. Symm. Ies. XLVII. 2. *καλύψαι*. Suspicor, eum scripsisse *ἀνακαλύψαι*, aut potius *ἀποκαλύψαι*. — *הֵצִיף, Hiph.
g a צוּף, *emergere*, aut secundum alios *inundare facio*. Inc. Int. Deut. XI. 4. — חָפָה, *operio*. Jer. XIV. 4. — כָּסָה, *tego*. Exod. XV. 5. *πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς*: ubi conjicere licet ipsos legisse תְּהֹמוֹת יְכַסְּמוֹ. Neh. IV. 5. *μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν αὐτῶν*, ne tegas peccatum illorum. Psalm. XXXI. 5. *τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα*, peccatum meum non operio, vel *celo*. Psalm. LIV. 5.
h *σκότος ἐκάλυψέ με*. Hom. Il. Φ, 181. Psalm. LXXXIV. 2. *ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν*, h. e. *condonasti* omnia peccata eorum. Cohel. VI. 4. *ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται*, tenebris nomen ejus operietur. Hos. II. 9. *τοῦ μὴ καλύπτειν*. Legerunt מְכַסּוֹת. Mal. II. 16. Symm. Prov. XXVI. 26. *καλύπτων*, ubi
i LXX *κρύπτων*. Theod. Prov. XII. 16. ubi *καλύπτειν* in notione *dissimulandi* venit. — כָּסַם, *tondeo*. Ezech. XLIV. 20. Videntur legisse כָּסָה. — *סָתַם, *obstruo, obsigno*. Dan. XII. 4. sec. cod. Chis. *κάλυψον τὰ προστάγματα*. — סָתַר, *abscondo me*. Inc. Jer. XVI. 16. — צִפָּה Pih. *obduco*. Ex. XXVII. 2. XXXVIII. 2.—*צָפְנַת, *Saphnath*, nom. propr. Ægypt. Inc. Gen. XLI. 45. *ἐκάλυψεν*. Sine dubio ibi legendum *ἀπεκάλυψεν* seu *ἀνεκάλυψεν*. Cf. ibi reli-

a quos interpretes. — שׂוּף, occulto. Al. Ps. CXXXVIII. 10.

ἍΜΑ ΚΕΚΑΛΥΜΜΕ'ΝΟΙ, simul operti. הֲשׂוּפַי שֵׁת, denudati natibus. Ies. XX. 4. Lege: ἀνακεκαλυμμένους.

ΚΑΛΩ'ΔΙΟΝ (deminut. a κάλος seu κάλως), funiculus. עֲבוֹת sing. funis. Jud. XV. 14. τὰ καλώδια τὰ ἐν ταῖς βραχίοσιν αὐτοῦ, funiculi, qui in b brachiis ejus. Vide et Jud. XVI. 12. Hesych. καλώδια, σχοινία. Suid. καλώδιον, σχοινίον.

ΚΑΛΩ͂Σ, pulchre, bene. הֵטִיב Hiph. a טוֹב, quod sæpe cum aliis verbis constructum adverbiascit. 1 Reg. VIII. 18. καλῶς ἐποίησας, bene fecisti. 2 Par. VI. 9. Ies. XXIII. 16. Conf. Philipp. IV. 14. et ad h. l. Elsnerum p. 252. Adde: c Oi λοιποὶ Jon. IV. 4. 9. ubi καλῶς est jure meritoque, i. q. δικαίως, qua voce Symmachus usus est. — טוֹב, bonus. Gen. XXVI. 29. Jud. IX. 16. 2 Sam. III. 13. et alibi. — הוֹטִיב : יָטַב, Kal et Hiph. 2 Reg. XXIV. 44. καλῶς ἔσται ὑμῖν, bene erit vobis. Jer. I. 12. καλῶς ἑώρακας, recte vidisti. Ibid. IV. 22. καλῶς ποιῆσαι, recte facere. Zach. VIII. 15. d τοῦ καλῶς ποιῆσαι Ἱερουσαλὴμ, ut benefaciam Hierosolymæ. — *מֵיטִיב part. ab הֵיטִיב. Symm. 1 Sam. XVI. 17. — שָׁפִיר, Saphir, nomen loci, proprie pulcher s. elegans locus. Mich. I. 11.

ΚΑΛΩ͂Σ ΠΟΙΕ'Ω, bene facio. הֵבִיא Hiph. a בוֹא, adduco. Zeph. III. 21. ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, quando bene vobis faciam. Sermo ibi e est de reductione e captivitate, in qua summum erat beneficium divinum. — Vide alibi διαβαίνω et ἐκτρέφω.

ΚΑ'ΜΑΞ, palus, vitis pedamentum, pertica, lignum hastæ, hasta, spiculum. 2 Macc. V. 3. χαμάκων πλῆθη. Hes. κάμακας, κοντάρια ὀρθὰ, ἢ καλάμους ὀξεῖς. Idem: κάμακες, δοράτια λεπτὰ, καὶ ὀρθὰ ξύλα ὑπὸ ταῖς ἀναδενδράσι. Suidas: κάμαξ, χάραξ, ὀρθὸν f ξύλον.

ΚΑΜΑ'ΡΑ, camera, fornix. דֹּק, aulæum. Ies. XL. 22. ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν, sistens, ut fornicem, cœlum. Bene quoad sensum. Sic Ennius apud Ciceronem Lib. III. de Oratore c. 64. dixit cœli ingentes fornices. Vide Colomesii Obs. SS. p. 664. De voce καμάρα autem conf. Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 389. g Καμάραι sunt quoque capsa curruum s. tecta arcuata. Vide Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 1015. p. 368. seq. ed. rec.

*ΚΑΜΗΛΟΠΑ'ΡΔΑΛΙΣ, camelopardalis, fera aspectu magis, quam feritate conspicua, ita dicta, quod camelum et pardalim aliquo modo referat, camelum capite et oblongo aliquantum collo, pardalim seu panh theram macularum toto corpore varietate. Plin. H. N. VIII. 18. Oppianus Lib. III. de Venat. et Heliodorus Lib. X. Hist. Æthiop. describunt cruribus et pedibus anterioribus multo altioribus, quam posteriora sint crura et pedes, duobus in capite corniculis, ut adeo sit i. q. nos Giraffe, camelopard, vocare solemus. Vox hæc in Bielio omissa rei peritur apud LXX Deut. XIV. 5. ita tamen, ut, an aut cuinam voci Hebr. respondeat, nemo facile dixerit.

ΚΑ'ΜΗΛΟΣ, camelus. בִּכְרָה, dromas. Ies. LX. 6. — גָּמָל, camelus. Gen. XII. 16. XXIV. 10. Ex. IX. 3. Job. 1. 3. coll. Aristot. Hist. An. IX. 50. Præterea sæpissime reperitur apud LXX. — *כָּרִים, agni. Ez. XXVII. 21. Legerunt k aliis vocalibus בְּכָרִים. — *עֲיָרִים, pulli. Ies. XXX. 6. sec. Hexapla, sed perperam: nam καμήλων ibi potius pertinet ad גְּמַלִּים.

a ΚΑΜΙΝΑΙ῀ΟΣ et ΚΑΜΙΝΙΑΙ῀ΟΣ, q. d. *caminarius, ad caminum* seu *fornacem pertinens*. כִּבְשָׁן, *caminus*. Ex. IX. 8. 10. ubi cod. Alex. et alii Holmesiani καμιναῖος habent.

ΚΑ´ΜΙΝΟΣ, *caminus, fornax*, speciatim *in quo metalla liquefiunt et purgantur*. אַתּוּן : אַתּוּנָא, Chald. *fornax*. Dan. III. 6. 11. 15. et sæpius in hoc capite. — דּוּד, *ahenum*.
b Job. XLI. 12. Libere transtulerunt. — כִּבְשָׁן, *fornax*. Gen. XIX. 28. Exod. XIX. 18. — כּוּר, idem. Deut. IV. 20. Prov. XVII. 3. Jer. XI. 3. et alibi. — קֻבָּה, *lupanar*. Num. XXV. 8. ubi κάμινος quoque *lupanar* notare videtur, quia ibi igne libidinis æstuant homines. Vide infra s. v. πυρίνιον. Posset quoque aliquis conjicere καμάραι, قبّة,
c *fornix, concameratum opus*. Legitur præterea apud LXX Prov. XVI. 30. ubi nihil respondere videtur in textu Hebr. Pertinet autem sine dubio ad כָּלָה, pro quo כּוּר legerunt, sicut pro רָעָה viderunt הָרָעָה. Vide ad h. l. Jaegeram. Sir. II. 5. ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως, pro ἐν ταπεινώσει, ὡς ἐν καμίνῳ. Conf. Glassii Phil. S. p. 1065. et 1098. ed. Dathii.

d ΚΑΜΜΥ´Ω, (per syncopen poëticam pro καταμύω) *claudo*, speciatim *oculos, oculis nicto, conniveo*, i. q. μυωπάζω, s. μύω τὰς ὦπας. Unde Suidas: μυωπάζω γὰρ τὸ καμμύω. הָשַׁע Hiph. a שָׁעַע, *oblino*. Ies. VI. 10. τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, oculos suos *clauserunt*, sensu eodem. Vide Cappelli Crit. S. T. III. p. 212. ed. rec. — סְחִי, *abrasio*. Thren.
e III. 44. καμμῦσαί μοι, ad *claudendum* mihi oculos. Legerunt sine dubio מְחִי, a טוּחַ, quod de *oculis illitis* usurpatur. Ies. XLIV. 18. Vide Cappelli Crit. S. p. 688. Fortasse tamen pro καμμῦσαι reponendum est λημῆσαι. — עָצַם Pih. *obstipo*. Ies. XXIX. 10. καμμύσει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, *claudet* oculos ipsorum. Vide et Ies. XXXIII. 15. et confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. I. c. 4. f pag. 32. et Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑ´ΜΝΩ, *laboro, fatisco, defatigor, morior, ægroto*. נָקוֹט Niph. a קוּט, *fastidio*. Job. X. 1. κάμνων τῇ ψυχῇ μου, *fractus animo meo*, aut: *ægrotans animo* (Haud raro enim Græci κάμνειν ad *morbos* transtulerunt. Vide Ælian. V. H. IV. 15. Lucian. Toxar. Opp. T. II. p. 565. Æschin. Socrat. Dial. II. §. 4.). g Hebr. XII. 3. ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι, ne *defatigati frangamini* animis vestris. Sap. XV. 9. ἔστιν αὐτῷ φροντίς, οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, οὐδ' ὅτι βραχυτελῆ βίον ἔχει, non cogitat, quod *moriendum* ipsi sit, et quod vitam brevem habeat. Al. Sap. IV. 16. κατακρινεῖ δίκαιος καμὼν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, condemnat autem justus *mortuus* viventes im- h pios. In ed. Francof. pro καμὼν hic legitur θανὼν, sed hoc glossema videtur, primo in margine positum, et postea ab indocto librario pro vera lectione textui insertum. Hesych. καμεῖν, κοπιάσαι, ἢ ὀκνῆσαι, νοσῆσαι, ἀποθανεῖν, ἐπιμελῶς κατασκευάσαι. Idem: κάμνει, νοσεῖ, ἐργάζεται, κοπιᾷ, ὀργίζεται, ἀποθνήσκει. Lex. Cyrilli MS. Brem. καμόντας, ἀποθανόν- i τας. Confer Seldenum de Synedr. Hebr. Lib. II. c. 7. p. 364. et Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑ´ΜΠΗ, *eruca, bruchus*. גָּזָם, *locustæ species*. Joël. I. 4. ubi vide Scholion. Ibid. II. 25. Amos IV. 9. Columella Lib. XI. c. 3. *Animalia, quæ a nobis* (Latinis) *appellantur* erucæ, *Græce autem* κάμπαι *nominantur, vel manu colligi debent*, k etc. Conf. Hasæi Diss. de Terræ Depopulat. in Bibl. Brem. Class. VII. p. 777. seq.

ΚΑΜΠΗ´, *flexura*, it. *rota, semita*. פִּנָּה, *angulus*. Nehem. III. 24. 31. — מַעְגָּל, *orbita, locus, in quo*

a *plaustri rotæ volvuntur*, vel *via, in qua vehitur*. Aqu. sec. Coisl. 1 Sam. XXVI. 5. *in mediis castris*. Confer seq. Cæterum ibi καμπῇ legendum est, nam pendet ab ἐν. Aqu. Prov. II. 18. IV. 11. et 26. V. 6.

ΚΑΜΠΤΟ'Σ, *flexilis, flexibilis*. מַעְגָּל, *orbita*. Aqu. Prov. II. 9. καμπτούς. Sed Aqu. mihi καμπὰς aut potius καμπὴν scripsisse videtur, ut sem- *b* per hanc vocem interpretari solet.

ΚΑ'ΜΠΤΩ, *flecto*. בְּרַךְ Chald. *genua flecto*. Dan. VI. 10. ἦν κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, flectebat se in genua sua. — הוֹרִיד Hiph. *descendere facio*. Symm. et Inc. Gen. XXVII. 40. καμφθῇς. — כָּפַף, *incurvo*. Ies. LVIII. 5. οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, neque *flectas* tanquam annulum collum tuum. *c* — כָּרַע, *incurvo me*. Aquila Gen. XLIX. 9. κάμψας, sc. γόνατα s. σκέλη. 2 Sam. XXII. 40. κάμψεις τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμὲ, flectes vel *subiges* illos, qui resistunt mihi. Sic et Aqu. Ps. XVII. 40. 1 Reg. XIX. 18. πάντα γόνατα, ἃ οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ, omnes, qui non flexerunt genua sua coram Baal. 2 Par. XXIX. 29. ἔκαμψεν (sc. γόνατα. Vide *d* supra in γόνυ κάμπτω.) ὁ βασιλεὺς, flectebat genua rex. Ies. XLV. 23. ἐμοὶ κάμψει (sc. ἑαυτὸ) πᾶν γόνυ, coram me se flectat omne genu. Aqu. Jud. XI. 35. 1 Sam. IV. 19. Ps. XVI. 3. et XXI. 32. κάμψουσιν, sc. ἑαυτούς. — סָגַד, *procumbo*. Ies. XLIV. 15. 17. — שָׁחַח, *incurvo me*. Job. IX. 13. ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανὸν, sub illo in- *e* curvant se ceti, qui sub cœlo. Aqu. Ps. X. 10. Sir. XXXVIII. 20. κάμψει. Vulg. *cooperuit*. Legit καλύψει, ut Coteler. ad Chrysost. in Daniel. p. 215. ἀπεκάλυψε pro ἀπέκαμψε scribit, itemque M. Meibom. ad Fragm. Pythag. p. 752 in Add. ἐπικαλύπτειν pro ἐπικάμπτειν. Nam λυ et μ parum differunt in MSS.

ΚΑΜΠΥ'ΛΟΣ, *inflexus, curvus*. נָלוֹז part. Niph. a לוּז, *perversus*. *f* Prov. II. 15. καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν, *perversæ* semitæ illorum. Lex. Cyrilli MS. Brem. καμπύλαι, στρεβλαὶ, ἐπικαμπεῖς.

ΚΑΜΨΑ'ΚΗΣ vel ΚΑΨΑ'ΚΗΣ (a κάμψα vel κάψα, *capsa, theca*), *vas. continens aquam vel oleum*. Hieronymus reddit *lecythus*. צַפַּחַת, *ampulla*. 1 Reg. XVII. 12. 14. 16. et XIX. 6. Vide et Judith. X. 5. Conf. Spanhemium in Callimachum *g* p. 541. et Salmasium ad H. A. p. 544. T. II.

ΚΑ'ΜΨΙΣ, *curvatio, flexio*. עֵקֶד, *ligatio*. Aqu. 2 Reg. X. 12. οἶκῳ κάμψεως, *domo incurvationis*. Hieron. *domus curvantium*. Videtur legisse עָקֵל, ab עָקַל, *intortus, tortuosus fuit*. Vide Bonfrerii Notas ad Eusebii Onom. v. Βαιθακάθ.

ΚΑ'ΝΘΑΡΟΣ, *cantharus, poculum*, *h* it. *nodus* sive *locus durior in ligno*. כָּפִיס, *vermis, qui trabes et ligna rodit*. Hab. II. 11. κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτὰ, *nodus* ex ligno loquetur illa. Dicitur autem locus durior in ligno κάνθαρος, eodem nomine, quo poculum, quod forma rotunda huic similis sit. Quemadmodum inde etiam procul dubio navigii quædam species et annuli *i* nomen κάνθαρος accepit. Sic enim Hesychius: Κάνθαρος, ποτηρίου εἶδος ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος, καὶ ποιὸς ἰχθὺς, καὶ πλοίου εἶδος, καὶ ὁ δακτύλιος τῶν ἱερέων. Steph. le Moyne conjecturam, parum tamen probabilem, qua LXX Hab. l. c. כָּפִיס non κάνθαρον, sed κανθὴν reddidisse putat, vide in Obss. ejus ad Varia Sacra p. 841. His a Bielio jam observatis *k* addo nunc hæcce. Arabs usus verbo وتل, *palus* et *clavus ligneus*, σκόλοψ legisse videtur, quod ortum fortasse est e voce σκώληξ, quæ in Ed. VIta legitur. Nonnullis LXX legisse videntur κάναβος, quod oc- currit apud Pollucem VII. 164. X.

89. ac Hesychium. Ex sententia denique Cappelli in Notis Critt. p. 109. LXX reddiderunt καιθήριον. Cantherii Vitruvio in architectura sunt *trabes crassæ, quæ utrique ædificii muro transversim imponuntur ad vinciendos et connectendos inter se parietes, quibus deinde tigna imponuntur.* Interpres Lat. LXX in opere Regio habet *scarabæus de ligno:* ita κάνθαρος pro *verme* sumetur. Igitur, ut observat Schindlerus, acceperunt pro Arab. חֲנָפוּס ex Hebr. חִפּוּשׁוֹת, quod est *scarabæus.* Rabbini Arabicum scribunt כנפוס. Est autem Nun epentheticum.

*ΚΑΝΟ'Ν, *canistrum.* סַל. Exod. XXIX. 3. ἐπὶ τῷ κανῷ. Drusius ibi conjicit, hinc forte apud Hesychium legi: κανὸν, κανοῦν.

ΚΑΝΟΥ˜Ν, contracte ex κάνεον, *canistrum.* סַל, idem. Gen. XL. 16. 17. 18. Ex. XXIX. 3. Lev. VIII. 2. Genes. XL. 17. leguntur verba Græca hæc: ᾤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, putabam tria canistra panum ex chondro coctorum portare super caput meum. Sic Homerus Odyss. Ε', v. 147. σῖτον δὲ δμῶες παρενήνεον ἐν κανέοισι, et Theocritus Parv. Herc. v. 135. ἐν κανέῳ μέγας ἄρτος δωρικός. Sic et Virgilius Æn. I. 701. *Cereremque canistris expediunt.* Ubi Donatus: Mos enim fertur apud veteres fuisse, ut panis non argenteis vasculis inferretur, sed canistris, h. e. specubus factis ex vimine. Vide Feithium Ant. Homer. Lib. III. c. 1. p. 200. Male autem ille Homerum canistra appellasse κανέους dicit. Nam κανέοισι Hom. l. c. est Ionice pro κανέοις, et hoc a κάνεον, contr. κανοῦν. Hesych. κανοῦν, κανίσκιον, δισκάριον. Ita etiam in Gloss. Octat. exponitur, ubi tamen pro δισκάριον vitiose legitur δισκάριν.

ΚΑΝΩ'Ν, *canon, regula,* item *columna.* מְסוּכָה (ס pro שׂ), *sepimentum.* Mich. VII. 4. Chald. סכון, *columna.* Aliis legisse videntur מְמְשׂוּרָה, nam מְשׂוּרָה est *mensura,* i. q. κανών. — קַו, *linea, regula.* Aqu. Psalm. XVIII. 4. κανών. Id. Job. XXXVIII. 5. κανόνα. Lexic. Vet. κανὼν, *regula, norma.* Judith. XIII. 8. προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης, accedens ad *columnam* lecti. Sed fortasse ibi loco κανόνι reponendum est κίονι, quod *columnam* notat. Ita jam judicavit Baduellus in Commentario ad h. l. Houbigantio κανὼν videtur fuisse transversa virga, ex qua pendebat acinaces, et quæ continebat duas lecti columnas, ex quibus pendebat conopeum.

ΚΑ'ΠΗΛΟΣ, *negotiator, cocio, propola,* item *caupo.* Reperitur hæc vox apud LXX Ies. I. 22. οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι, caupones tui miscent vinum aqua. Ex sententia Bielii verbis οἱ κάπηλοί σου nihil respondet in textu Hebr. ut adeo LXX ea de suo sensus causa addidisse videantur. Arbitror tamen, verba hæc pertinere ad סָבְאֵךְ, *potus tuus,* pro quo סָפְחֵךְ legerint, à סָפַח, *fundere, affundere, adjungere, admiscere,* quod facere solent caupones, qui miscent vinum aqua. Lucianus Hermot. p. 548. ὅτι οἱ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κερασάμενοί γε οἱ πολλοὶ καὶ δολώσαντες καὶ κακομετροῦντες. Apud Lysiam quoque in Orat. contra Æschinem et apud Athenæum καπήλους esse *caupones* s. *œnopolas,* docet Salmasius de Usur. p. 349. Sir. XXVI. 24. οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας, non liber erit *negotiator* a peccato, scil. *fraudis.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. κάπηλος, πραγματευτής, μεταπράτης. Suidas: κάπηλος, μεταβολεύς, πραγματευτής. Sic et Etymologus Græcos καθόλου τοὺς πωλοῦντας καπήλους dixisse docet. Inde σιτοκάπηλοι et πυροκάπηλοι Polluci, *qui frumentum et triticum vendebant.* Hinc et *mangones* ἀνδραποδοκάπηλοι Græcis appellati. Vide Salmasium Lib. cit. pag. 334. et Spanhemium ad Julian. pag. 141.

seq. Sic et Hesychius: κάπηλος, μεταπράτης, ὁ τὰ πρὸς τὴν κάπην πιπράσκων, κάπη δὲ ἡ τροφή: et καπηλεύει, quod inde derivatur, idem interpretatur: μεταπωλεῖ, οἰνοπωλεῖ, καὶ τὰ πρὸς τὰς τροφὰς καὶ πόσεις. Aliam autem etymologiam vocis κάπηλος tradunt Schol. Aristoph. in Plutum v. 435. et Suidas, παρὰ τὸ καχύνειν τὸν πηλὸν, *ab adulterando vinum*, illam derivantes. Πηλὸς enim proprie *lutum*, et Ionice quoque *vinum*, sicut חֹמֶר *lutum* et חֶמֶר *vinum* apud Hebræos.

ΚΑΠΝΙ'ΖΩ, *fumo, infumo, denigro, fumum excito, ignem accendo.* כָּהָה, *debile*, et de ellychnio: *debiliter* et *remisse ardens.* Ies. XLII. 3. λίνον καπνιζόμενον, ubi alii τυφόμενον. — עָשָׁן, *fumus.* Genes. XV. 17. — עָשַׁן. Ex. XIX. 18. Psalm. CIII. 33. et CXLIII. 6. — עָשֵׁן, verbale, *fumans.* Exod. XX. 18. Ies. VII. 4. Tob. VI. 7. 17. VIII. 2. ἐκάπνισεν, odore eorum, quæ carbonibus erant imposita, Saram perfudit. Adde Sap. X. 7.

ΚΑΠΝΟΔΟ'ΧΗ, *fumarium.* אֲרֻבָּה, *fumarium*, ita dictum ab אָרַב, *insidior, quia insidias quasi struit fumo, ut eum capiat.* Theod. Hos. XIII. 3. Vocabulo hoc eleganti Eupolis quoque usus est auctore Polluce Onom. VII. 123.

ΚΑΠΝΟ'Σ, *fumus.* עָשָׁן, idem. Exod. XIX. 18. Jos. VIII. 20. 21. Jud. XX. 38. 40. et alibi sæpius. — *עָשָׁן, idem. Exod. XIX. 18. — *קִיטוֹר, *fumarium.* Incert. Psalm. CXVIII. 83.

ΚΑΠΝΩ'ΔΗΣ, *fumosus, fumidus.* Vide s. v. ἀτμίς.

ΚΑ'ΠΠΑΡΥ, vel ΚΑ'ΠΠΑΡΙΣ, *capparis, frutex spinosus*, cujus fructus idem nomen habet, plenius descriptus a Dioscoride Lib. II. cap. 204. אֲבִיּוֹנָה, *appetitus.* Coh. XII. 5. διασκεδασθῇ ἡ κάππαρις, dissipetur *capparis.* Legerunt אֶבְיוֹנָה seu אֶבְיוֹנָה, ut Schindlerus in Lexic. monuit (Conf. Ol. Celsii Hierobot. T. I. pag. 211. seq.), aut, quia de amygdalo antecessit, visum fuit eis vertere capparim. Verweyo ad Hesychium s. v. κάπουπλος κάππαρις videtur *gulam* significare, cujus desiderium edendo et bibendo expletur.

*ΚΑ'ΠΤΩ, *edo, comedo.* אָכַל, id. Dan. I. 12. sec. Chis. ὥστε κάπτειν καὶ ὑδροποτεῖν. Anaxilas poëta apud Athenæum p. 548. C. πυροὺς κάπτων. Hesych. κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες, ubi vide quos laudavit Alberti, et Valcken. ad Herodot. Lib. II. c. 93.

ΚΑ'ΠΥΡΟΣ, *adustus, torridus, aridus.* נִקֻּדִים plur. *punctati*, secundum alios *mucidi*, quasi *mucore maculosi* (est enim mucidus panis multis coloribus tanquam punctis varius). Symm. Jos. IX. 5. quasi legisset נִקְדִים partic. conj. Niph. a יָקַד, *adurere*, a qua voce quoque derivavit R. Salomon. Aquila habet ἐψαθυρωμένος, quod vide infra. Hesych. κάπυρος, καπύσσων, ἐκπνέων.

ΚΑΡΑΔΟΚΕ'Ω, *erecto quasi s. exserto collo et capite exspecto.* יִחֵל Pih. *exspecto.* Aqu. Ps. CXXIX. 5. ἐκαραδόκησα. — *כִּתֵּר, *corono.* Aqu. Psalm. CXLI. 8. ex usu l. Chald. e quo etiam LXX h. l. per ὑπομένω reddiderunt. Philo de Vit. Josephi p. 358. ἐλπίζειν et καραδοκεῖν conjungit. Phavorinus: ἐκαραδόκει, προσεδόκα, ἐκαρτέρει, ἀπεσκόπει, ἀπέβλεψεν. Hesych.[1] καραδοκεῖ, προσδοκᾷ, ἐκδέχεται, ἢ ἐπιτηρεῖ τὸ κεφάλαιον τοῦ πράγματος. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΡΑΔΟΚΙ'Α, *exspectatio, quasi erecto seu exserto collo et capite.* תּוֹחֶלֶת, *spes, exspectatio.* Aqu. Prov. X. 28. ubi in Symmachi Reliquiis ὑπομονὴ legitur. Idem Ps. XXXVIII. 7.

a ΚΑΡΔΙ'Α, *cor, animus, mens, anima, voluntas, conscientia, stomachus, pars interior, profunditas.* אֶרֶץ, *terra.* 2 Sam. XIV. 20. τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου sec. Ald. Est hæc versio alius interpretis, qui libere vertit, ita tamen, ut loco σου reponendum sit μου. — *בַּיִת, *domus.* Proverb. XXI. 12. καρδίας, ubi loco לְבַיִת, *ad domum*, sine dubio b legerunt לִבּוֹת. Boysenius in Symb. ad Systema Philol. Hebr. T. I. p. 53. voci בַּיִת, a בּוּת (conf. Golium p. 354.) derivatæ, notionem *consiliorum* tribuit. —*בּוּר, *declaro.* Coh. IX. 1. καρδία μου. Legerunt לִבִּי, et explicationis causa addiderunt οἶδε. — בֶּטֶן, *venter.* Prov. XXII. 18. Hab. III. 15. — דֶּרֶךְ, *via.* Ps. XXXVI. 15. τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. c In SS. utrumque dicitur, *recti via* et *recti corde*, ac sensu eodem. — חַטָּאת, *peccatum.* Ps. XXXI. 6. τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. Omnes fere interpretes recentiores, præeunte Buxtorfio in Anticritica pag. 622., in eo consentiunt, loco καρδίας LXX fortasse scripsisse ἁμαρτίας, et provocant ad Vulgatum, qui habet: *impietatem peccati mei.* Ita quoque d edi jussit Grabius. Sed lectionem καρδίας expresserunt quoque Arabs atque Æthiops, ideoque mallem statuere, καρδίας superlativi exprimendi causa ab ipsis positum esse, ut sit *summa impietas*, quam interpretationem quoque verba Hebr. admittunt, aut eos respexisse alia SS. loca, ubi idem legitur. — כִּסְלָה, *stultitia.* Ps. LXXXIV. 9. ἐπὶ τοὺς e ἐπιστρέφοντας καρδίας ἐπ' αὐτόν. Scilicet pro Hebr. וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה, *et non convertentur ad stultitiam*, divisa ultima voce, mutato porro כ in ב, et omisso ס, legerunt לֵב לָה. — לֵב et לֵבָב. Genes. XX. 5. 6. ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, puro s. sincero *animo.* Confer 1 Petr. I. 22. Gen. L. 21. ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν, *loquebatur ad cor illorum*, h. e. *consolabatur illos*, s. *animos illorum timore liberabat.* Vide et 2 Paral. XXXII. 6. Deut. VI. 5. ἀγαπήσεις ἐξ ὅλης f τῆς καρδίας σου, amabis ex toto corde tuo. Sic et apud Theocrit. Idyll. XXIX. v. 4. οὐχ ὅλας φιλέειν μ' ἐθέλησθ' ἀπὸ καρδίας. Deut. IX. 4. μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ne *dicas in corde* tuo, h. e. ne *cogites.* Vide et Deut. VIII. 17. 1 Sam. XXVII. 1. et conf. Matth. XXIV. 48. Jud. XVI. 26. ὅτι ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, *cum essent hilares.* Vide et Ruth. g III. 7. et 2 Sam. XIII. 28. Jud. XIX. 5. στήριξον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, suffulci *stomachum* tuum frusto panis, h. e. comede frustum panis. Vulg. *gusta prius pusillum panis, et conforta stomachum.* Vide et v. 8. et conf. Gen. XVIII. 5. ubi סְעַד לֵב per φάγεσθαι interpretantur. Adde Psalm. CIII. 17. Veteres autem καρδίαν *stomachum* h dixisse ex Trilleri animadversionibus apud Wolfium ad Act. XIV. 17. p. 1211. manifestum est. Unde et Suidas: οἱ παλαιοὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν. Ruth. II. 13. ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, *locutus es ad cor* ancillæ tuæ, h. e. *alloquio tuo animum* ancillæ tuæ *ægritudine levasti*, vel: *solatio erexisti.* Confer Drusium Obss. Lib. VIII. c. 1. et Fesselium Advers. Sacr. Lib. I. cap. 8. p. 49. 2 Sam. VII. i 21. κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας, juxta *voluntatem* tuam fecisti. 2 Sam. VII. 27. εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν αὐτοῦ, invenit servus tuus cor suum, h. e. *voluntatem* suam *propensam.* 2 Sam. XIII. 20. μὴ θῇς εἰς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, ne ponas in cor tuum, h. e. *ne ita animo tuo afficiaris*, ut hoc loquaris. Vide et v. 33. et XIX. 19. 2 Sam. XIX. 7. λάλησον εἰς τὰς καρδίας τῶν δούλων σου, loquere ad corda servorum tuorum, h. e.

oratione blanda animos illorum tibi concilia. 2 Par. XXX. 22. *ἐλάλησεν ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευϊτῶν*, loquebatur ad omne cor Levitarum, h. e. *ita ut animum illorum valde moveret.* 2 Sam. XXIV. 10. *ἐπάταξε καρδία Δαβὶδ αὐτὸν*, percutiebat cor Davidis illum, h. e. *conscientia* Davidis illum perturbabat. Vide et 1 Sam. XXIV. 6. 1 Par. XXVIII. 2. *ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν, mihi in mentem venit.* Vide et 2 Par. XXIV. 4. XXX. 12. *δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν*, ad dandum illis cor unum, h. e. *unam mentem, animorum consensum, concordiam.* Confer Act. IV. 32. Psalm. XI. 2. *ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακὰ, corde et corde* loquitur mala, h. e. *mente et animo duplici*, dum amicum animum verbis præ se ferunt, infensum vero in pectore fovent, seu alia ore promunt, alia corde premunt. Confer Sir. I. 25. ubi hoc est *ἐν καρδίᾳ δισσῇ*, et Sir. II. 13. ubi *καρδίαι δειλαὶ* eodem sensu dicuntur. Vide Drusii Adag. Cl. I. Lib. IV. n. 38. et Cl. II. Lib. III. n. 7. Ies. VI. 10. *ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου*, stupidus factus est *intellectus* populi hujus. Hoc sensu *καρδία* et profanis venit. Vide Wolfium ad Matth. XIII. 15. p. 227. Ezech. XXVII. 4. *ἐν καρδίᾳ θαλάσσης*, in corde, h. e. in *medio maris.* Vide et ver. 25. 26. 27. XXVIII. 2. Ion. II. 4. *ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης*, projecisti me in profunditates cordis maris, h. e. *in imas profunditates maris.* Vide et Psalm. XLV. 2. Hesych. *καρδίας θαλάσσης, βυθοῦ.* Ita et in Gloss. MSS. in Proph. Hagg. II. 19. *θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν*, ponite in cordibus vestris, h. e. juxta phrasim poëtæ: *habete alta mente repostum.* Sic et Luc. XXI. 14. *θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν.* — His locis a Bielio jam adductis addenda sunt hæc: 2 Sam. XVIII. 3. *οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν.* Formula hæc æque ac *ἵστημι ἐν τῇ καρδίᾳ* ibidem apud Incertum de iis dicitur, *qui alios non magnopere curant, quibus aliorum salus non curæ cordique est*, et respondet vernaculo: einem nicht zu Herzen gehen, *not to care about.* Bene Vulgatus: *non magnopere ad eos de nobis pertinebit.* Hos. IV. 11. *μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ μου*, ubi pro *καρδία* reponendum videtur *καρδίαν.* Incert. Jud. XVI. 17. *πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας*, quod est vernaculum: alles vom Herzen weg, *the whole heart.* Vulg. *veritatem rei.* Confer eundem ver. 18. ubi eadem leguntur, et Vulgatus habet: *omnem animum suum.* Aqu. Symm. et Vta Edit. Psalm. LXXXIX. 12. ubi loco *ἐν τῇ καρδίᾳ* reponendum est *εἰς τὴν καρδίαν.* — לְבַב Chald. Dan. II. 30. IV. 13. V. 22. et alibi. — לְבָה. Ps. VII. 10. CXXIV. 4. Prov. XV. 12. et alibi. — *מוּסָר, *eruditio, disciplina.* Theod. Jer. XIX. 8. ubi vel libere transtulit, vel legit מוֹסֵד. Doederlein. conjicit, loco *καρδίαι* legendum esse *παιδίαι.* — מֵעַיִם, *dual. viscera.* Thren. II. 11. ubi *ἡ καρδία μου* ex Itala et Arabica mutandum videtur nonnullis in *ἡ κοιλία μου*, ut I. 20. Eædem voces permutantur in Rom. et Ald. Job. XXX. 27. ac Ps. XL. 9. ad quem locum, vide notata a Starckio in Carminibus David. p. 117. seq. — נֶפֶשׁ, *anima.* Thren. III. 21. — עַיִן, *oculus.* Ies. LXV. 16. *οὐκ ἀναβήσονται ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, non amplius eorum recordabuntur.* Non male quoad sensum. Facilis enim est oblivio eorum, quæ e conspectu auferuntur. — *עֵצָה, *consilium.* Incert. Job. XXXVIII. 2. ubi *καρδία cogitationes, consilia* notat. — *עָרֵל, *denudare præputia.* LXX sec. Vat. Hab. II. 16. Vox *καρδία* (quæ, si sana esset, in *καρδίᾳ* mutari deberet) h. l. sine dubio in mendo cubat, orta e

compendio scribendi. Arabs habet *contorquere*, ut adeo legisse videatur καρδιώθητι, quod notat *sentire dolorem stomachi*, aut secundum Bahrdtium κράθητι, a κεράννυμι, *misceo, contraho*, quod mihi minus probabile est. — *עֹרֶף, *cervix*. 2 Paral. XXX. 8. Permutarunt nempe hîc duas loquendi formulas in SS. sæpius obvias, ac sensu minime diversas, nempe *obdurare cor*, et *obdurare cervicem*. — פֶּה, *os, oris*. Prov. XVIII. 4. ubi interpres in *orationis* locum *cogitationem* substituit e cap. XX. 5. Adde Num. XXII. 38. sec. Alex. εἰς τὴν καρδίαν sensu eodem. — *פָּנִים, *facies*. Hebr. Int. Job. XV. 27. Permutavit h. l. metaphoras idem valentes: nam *cor pingue* et *facies pinguedine quasi obducta* eundem sensum habent. — *צַמֶּרֶת, *cacumen*. Symm. sec. Hexapla Ez. XXXI. 14. Sed vereor, ne inepto loco positum sit h. l. καρδία, et ad aliam vocem, v. c. בְּתוֹךְ pertineat, aut ipsa lectio sit vitiosa. Posterius visum est Semlero, qui conjicit legendum τὰς ἄκρας, aut τὸ ἄκρον. — קֶרֶב, *intimum*. Ps. V. 10. LXI. 4. XCIII. 19. et alibi. — *רֹב, *multitudo*. Prov. XV. 22. ἐν καρδίαις. Loco בְּרֹב, *in multitudine*, legit בְּלֵב. Idem valet de loco Prov. XXIV. 6. — רוּחַ, *spiritus*. Ezech. XIII. 3. — רֹחַב, *latitudo*. 1 Reg. IV. 29. Ita Bielius Trommium secutus. Sed καρδία ibi τῷ לֵב respondet, et ad רֹחַב pertinet χύμα. — רַךְ, *tener*. Ezech. XVII. 22. Nam fortasse *ramos tenellos* per καρδίαν intellexerunt? — רָעָה fœm. *malitia*. Thren. I. 23. Sic quoque Bielius. Sed καρδία est tantum ed. Ald. vitiosa lectio, quæ e sequentibus huc venisse videtur. Reliqui libri omnes cum vers. Arab. recte κακία habent. Præterea legitur Prov. XVII. 10. ubi LXX καρδίαν de suo addiderunt. Cæterum συντρίβειν τὴν καρδίαν metaphorice notat *dolore ac tristitia et quidem salutari afficere*. Mal. I. 2. ubi verba θέσθε ἐπὶ καρδίας sumta sunt ex Hagg. II. 16. (18.) Vide Fischeri Proluss. de Verss. Græc. V. T. p. 183. Sir. XVII. 6. καρδία διανοεῖσθαι, *intellectus et ingenium excogitandi omnes artes et disciplinas*. Ibid. XXI. 26. ἐν καρδίᾳ σοφῶν τὸ στόμα αὐτῶν, os sapientium æque ac cor eorum occlusum est. Ibid. XIX. 5. ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται. Loco καρδίᾳ legendum κακίᾳ. Codex Ariæ Montani habet ἐπὶ κακοεξίᾳ. Consentit Syrus Int. Sir. III. 26. καρδία σκληρὰ, *homo audax*, i. q. ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον. Sir. II. 12. καρδίαι δειλαὶ, *homines nullius fiduciæ*, coll. v. 13. 14. Baruch. II. 31. ubi καρδία est i. q. σύνεσις, *intellegentia*, coll. Matth. XIII. 15. Ep. Jer. 19. interiores simulacrorum partes καρδία dicuntur. 1 Macc. VIII. 25. καρδίᾳ πλήρει, *corde pleno*, h. e. interprete Baduello, *summo studio ac toto animo*:

*ΤΑ' 'ΑΠΟ' ΤΗ͂Σ ΚΑΡΔΙ'ΑΣ. לֵב, *cor*. Jud. XVI. 17. 18. πάντα τὰ ἀπὸ τῆς καρδίας, *omnem rem, uti vere erat*. — Vide quoque supra s. v. ἀκροβυστία.

ΚΑΡΔΙΟ'Ω, *cor moveo, cor dolore afficio*. לִבֵּב Pih. *cor traho ad me*, q. d. *incordio*. Cant. IV. 9. ἐκαρδίωσάς με ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου, *cor meum movisti* uno oculorum tuorum. Καρδιόω et καρδιώττω proprie de *stomacho* dicitur, cum os ventriculi pungitur ac mordetur humore famem excitante. Hinc Cant. IV. 9. eleganter transfertur ad cor, cum amore, desiderio et affectu vehementi titillatur atque perstringitur.

ΚΑ'ΡΜΗΛΟΣ, *Carmelus*, nomen montis. It. *locus arboribus consitus*,

a *frugibus aut gramine fertilis.* כַּרְמֶל, *arvum.* Ies. XXXII. 16. δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει, justitia in *arvo frugifero* habitabit. Vide et Jer. L. 19. Mich. VII. 14. Nah. I. 4. et conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 48. p. 532. seq. Vide et Wichmannshausen Strict. Philol. de Galilæa §. 15. ubi inter alia ita: Κάρμηλος Hebr. dicitur כַּרְמֶל, quod b *locum fœcundiorem* significat, sive eum a כַּר et מָלֵא, quasi *pascuosum*, sive a כֶּרֶם et מָלֵא, quasi *vinarium*, sive ab Æthiopico vocabulo *Karm*, *spica* vel *racemo*, quasi *spicarium* aut *racemosum*, nuncupari putes.

ΚΑ'ΡΟΣ, *sopor profundus et cum gravedine, veterni species.* תַּרְדֵּמָה, idem. Symm. Gen. II. 21. κάρον, h. c e. Hieronymo interprete, *gravem et profundum soporem.* Id. Gen. XV. 12. et 1 Sam. XXVI. 12. Sic apud Plutarchum in Antonio de Cleopatra p. 949. καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον εὑρίσκει τὸ δῆγμα τῆς ἀσπίδος, ἄνευ σπασμοῦ καὶ στεναγμοῦ κάρον ὑπνώδη καὶ καταφορὰν ἐφελκόμενον, ἱδρῶτι μαλακῷ τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθητηρίων ἀμαυρώσει παραλυομένων ῥᾳδίως, καὶ δυσχεραινόντων d πρὸς τὰς ἐξεγέρσεις καὶ ἀνακλήσεις, ὥσπερ οἱ βαθέως καθεύδοντες.

ΚΑΡΟ'ΟΜΑΙ, *capite gravor, vertigine laboro, sopore obruor.* נִרְדַּם Niph. *somno obruor.* Symm. Psalm. LXXV. 17. καρώθητι. Id. Jud. IV. 21. κεκαρωμένος. Lex. Cyrilli MS. Brem. καρωθείς, σκοτοδινήσας (MS. vitiose σκοτοδεινήσας), τὴν κεφαλὴν σεισθείς, τὴν κεφαλὴν βαρηθείς. Hesych. e καρωθείς, τὴν κεφαλὴν σεισθείς (legendum e Gloss. Brem. σεισθείς), μεθυσθείς, ἢ βιασθείς. Legendum forte βαρηθείς e Gloss. Brem. quemadmodum et apud Suidam exponitur: βαρυνθείς τῇ κεφαλῇ. — עָלַן, *exulto.* Jer. LI. 39. μεθύσω αὐτούς, ἵνα καρωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσι ὕπνον αἰώνιον, inebriabo illos, ut capite graventur, et dormiant somnum æternum. Loco f עָלַן legerunt עָלַף, quomodo et Chaldæus expressit. — *הֵעָרֵל imper. Niph. *præputiatus habetor* vel *agnoscitor.* Hab. II. 16. Aquila hic legit הֵרָעֵל, nam תַּרְעֵלָה est *sopor.* Vulg. *et consopire.*

ΚΑΡΟΥ'ΧΑ, *carruca, currus, vecturæ genus.* פֶּרֶד, *mulus.* Symm. Ies. LXVI. 20.

ΚΑΡΠΑ'ΣΙΝΟΣ, *carbasinus, ex carbaso factus, cæruleus.* כַּרְפַּס g וּתְכֵלֶת, *carpasi et hyacinthi.* Esth. I. 6. ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις, sc. καταπετάσμασι, in atrio domus regis ornato aulæis byssinis et carbasinis. Suidas: καρπάσινοι, κορτῖναι. Ratio autem, cur Græci interpretes duas voces כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת, *carbasum* et *hyacinthum* significantes, una καρπασίνοις reddiderint, procul dubio h hæc est, quod linum carbasinum hyacinthini sive cœrulei coloris (nam veteres per hyacinthum lapidem cœruleum intellexisse, docet Braunius de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 14. §. 153.) fuerit. Inde enim Virgilius Lib. VIII. Æneid. v. 34. de Tyberino, qui cœruleo vestitu olim pingebatur, scribit, quod carbasus tenuis eum glauco i amictu velaverit. Conf. Adr. Turnebi Advers. Lib. XXIV. c. 40. p. 832.

*ΚΑΡΠΕ'ΟΜΑΙ, *percipio fructum, colligo, fruor.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo de proventu.* Jos. V. 12. ἐκαρπήσαντο, secundum libros nonnullos, teste L. Bosio.

ΚΑΡΠΙ'ΖΟΜΑΙ, *percipio fructum, reditus accipio.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo* k *de proventu* (Theod. φαγεῖν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων). Al. Jos. V. 12. ἐκαρπίσαντο. — פְּרִי, *fructus.* Prov. VIII. 19. βελτίον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον, reditus mei *præstantiores sunt* auro. Hesych. καρπίζεσθαι, προσοδεύ-

a σεσθαι. Lege: προσδοκᾶσθαι. Lex. Cyrilli MS. Brem. καρπίζεσθαι, καρποῦσθαι.

ΚΑ'ΡΠΙΜΟΣ, *fructiferus.* *טֶרֶף, *præda.* Theod. Psalm. LXXV. 5. Scilicet טֶרֶף etiam *escam, cibum* in universum notat, ut multis docuit Simonis Lexic. Hebr. p. 658. Ex Rosenmülleri sententia טֶרֶף *folium* h. l. significat, ut Ezech. XVII. 9.
b — פְּרִי, *fructus.* Gen. I. 11. ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν. Eadem verba leguntur quoque ibid. v. 12. ubi nihil est in textu Hebr.

ΚΑΡΠΟ'ΒΡΩΤΟΣ, proprie: *fructum exesum habens,* deinde: *fructum esculentum ferens,* seu: *qui fructus ad edendum aptos profert.* מַאֲכָל, *cibus.* Deut. XX. 20.

*ΚΑΡΠΟ'ΟΜΑΙ, *fructum percipio,*
c *colligo, fruor.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo de proventu.* Jos. V. 12. ἐκαρπώσαντο sec. Oxon. et Ald.

ΚΑΡΠΟ'Σ, *fructus,* it. *junctura manus,* et *manus.* אֵב, *fructus recens.* Al. Cant. VI. 10. — אִנְבָּא, Chald. Dan. IV. 9. 18. 11. — בִּכּוּרִים, plur. *primitiæ.* Nah. III. 12. ubi καρποὶ *fructum ficus* notat. — זִמְרָה, *cantus,* it. *res decantata, laudatissi-*
d *ma,* h. l. *optimæ fruges.* Genes. XLIII. 11. — יְבוּל, *proventus.* Deut. XI. 17. Psalm. LXVI. 5. LXXVII. 51. Adde Jud. VI. 4. sec. Vat. — יָד, *manus.* Prov. XXXI. 20. καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ, *manum* autem extendit pauperi. De hac potestate vocis καρπὸς vide Pearsoni Præf. Parænet. Advers. Alex. Gataker. Cinn. I. 6. extr. Confer
e quoque s. כַּף. — יִצְהָר, *oleum.* Jer. XXXI. 12. ubi καρπὸς *fructum oleæ* notat, sicut Nahum. III. 12. *fructum ficus,* aut genus pro specie posuerunt, quod tamen minus probabile est. — כַּף, *manus.* Psalm. CXXVII. 2. τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου. Vulgat. *manuum tuarum.* Didymus: καρποὺς φησὶ νῦν ὡς ἀπὸ μέρους τὰς χεῖρας. Theodoretus ad 1 Sam. V. 4. Οἱ δ' καρπὸν οὐ τὴν ἐπικαρπίαν
f ἐκάλεσαν, ἀλλὰ τὸ μόριον τῶν χειρῶν. Quo sensu etiam, ut ibid. observatur, occurrit 1 Sam. V. 4. Sic etiam Aristoteles Part. I. de Part. Anim. τὸν καρπὸν ἄρθρον εἶναι τῆς χειρὸς καὶ βραχίονος docet. Confer Drusium Miscell. Cent. I. cap. 26. et supra s. יָד. — *עֹלָה, *iniquitas.* Inc. Hos. X. 13. Ita vertit metaphoræ continuandæ causa, nam עֹלָה notat h.
g l. *pœnas iniquitatis,* quæ sæpe καρποὶ τῆς ἁμαρτίας dicuntur in SS. Vide Lex. N. T. s. h. v. — *עֵת, *tempus.* Ps. IV. 8. ubi loco καρποῦ Grabius substituit καιροῦ, quam lectionem Hebræo conformem et Origenis auctoritate confirmatam Augustinus quoque et Cassiodorus produnt. Sed primo nullius antiqui codicis
h auctoritate munitur hæc ad textum Hebraicum emendata lectio; deinde, teste Scholio in Vat., non modo LXX, sed etiam tres reliqui Intt. GG. habent τοῦ καρποῦ; denique hæc ipsa interpretatio non aliena est ab ingenio LXX Intt., qui in explicandis locis difficilioribus haud raro suum interposuerunt judicium, ita ut non semper Hebr. veritati inhærerent, ut h. l. quoque ab illis factum
i videtur. Cæterum καιροῦ pro καρποῦ legendum esse etiam post Drusium (Lib. III. Quæst. Ebr. Quæst. 21.) Montfauconius conjecit, qui ad auctoritatem Vulg. et Arab. provocat. — *פֶּה, *os.* Hos. X. 12. Legerunt לִפְרִי חַיִּים — פְּרִי, *fructus.* Ps. CXXXI. 11. ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου, ex fructu ventris tui, h. e. unum ex te natum. Vide Rosenmüllerum ad Psalm. CXXVIII. 2. Vide et Gen. XXX. 2. Thren. II. 20. Mich. VI. 7. et conf. Luc. I. 42. ac auctores Wolfio ad h. l. p. 565. allega-

a tos. Prov. XII. 15. ἀπὸ καρπῶν στόματος, de fructibus oris, h. e. de sermonibus. Vide et Prov. XVIII. 20. et XXXI. 31. ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς, et alibi sæpius. — פֹּרִיָּה, part. fœm. Kal a פָּרָה, fructifera. Ezech. XIX. 10. — פָּרִים, plur. ex פַּר, juvenci. Jerem. L. 27. Derivarunt a פְּרִי. Idem valet fortasse de loco Hos. XIV. 3. coll. Ebr. b XIII. 15. ubi tamen verosimilius est eos sensum expressisse. Pocockius in Not. Miscell. c. 4. p. 70. conjicit, LXX vertisse καρπὸν, h. e. κάρπωμα, holocaustum, quia hoc plerumque fieri solebat e juvencis. Confer quoque Bocharti Hieroz. T. I. p. 449. ed. rec. — *קָצִיר, messis. Hebr. Int. Job. XIV. 9. ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει καρπὸν, fructus ac- c tionum suarum reportabit ac percipiet. Bene quoad sensum. — *רִי, irrigatio, s. copiosa pluvia, qua Deus h. l. dicitur onerare nubes, a רָוָה, rigare. Symm. Job. XXXVII. 11. ubi pro בְרִי legit פְּרִי. Vulg. frumentum desiderat nubes. — תַּאֲוָה, desiderium. Prov. XIX. 22. καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη. Vulgo statuunt, eos תְבוּאַת legisse, aut ab אָבָה de- d duxisse. Sed תַּאֲוָה h. l. notat potius rem, quæ desideratur, aut quod cupimus et desideramus in homine, adeoque bene per καρπὸς, fructus desiderabilis s. præmia exoptata, explicari poterat. — תְּבוּאָה, proventus. Levit. XXV. 3. Prov. III. 9. ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης, primitias totius tui proventus ei offer. Prov. XVIII. 20. ἀπὸ δὲ e καρπῶν χειλέων ἐμπλησθήσεται, fructibus labiorum suorum satiabitur. Ibid. X. 17. καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτίαι, fructus impiorum peccata, h. e. injustus proventu suo peccat. — *תְּבוֹאַת, fut. fœm. Kal a בּוֹא, veniet. Job. XXII. 21. Hic legerunt תְּבוּאָה — תְּנוּבָה, proventus. Ies. XXVII. 6. Sap. III. 13. ubi καρπὸς de liberis dicitur, coll. v. 15. Sirac. XI. 5. mel dicitur apium f καρπός. Hesych. καρπὸς, τὸ ἄρθρον τῆς χειρὸς καὶ σῖτος καὶ τέκνα καὶ τὰ ἱερά. — Vide alibi ζωή.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΕ'Ω, fructum fero. נוּב, abunde profero. Symmach. et Theod. Psalm. XCI. 14. καρποφορήσουσι. Symmach. Psalm. LXI. 11. πλοῦτος, ἐὰν καρποφορῇ, divitiæ, si augeantur. Significat h. l. καρποφορεῖν augeri, crescere, ac eandem notio- g nem metaphoricam habet quoque נוּב, quod pr. provenire, progerminare significat.—פָּרַח, floreo. Hab. III. 16. Vide et Sap. X. 7. καρποφοροῦντα φυτά.

ΚΑΡΠΟΦΟ'ΡΟΣ, fructiferus. זֶרַע, semen. Jerem. II. 21. — פְּרִי, fructus. Psalm. CVI. 34. CXLVIII. 9.

ΚΑΡΠΟ'Ω, fructum decerpo, it. sacrificium offero. אָכַל, edo, vasto. h Job. V. 12. ἐκαρπώσαντο δὲ τὴν χώραν, ubi alii ἐκαρπίσαντο habent. — בָּעַר, Pih. aufero. Deut. XXVI. 14. οὐκ ἐκάρπωσα (sc. τί) ἀπ' αὐτῶν, non decerpsi aliquid ab illis. Cant. Tr. Puer. v. 11. οὔτε τόπος καρπῶσαι ἐναντίον σου, neque locus sacrificium offerendi coram te. Sic quoque legitur 3 Esdr. IV. 52. ubi ὁλοκαυτώματα dicuntur καρποῦσθαι. Hesych. καρπω- i θέντα, τὰ ἐπὶ βωμοῦ καθαγισθέντα. Vide editt. Rom. Cod. Chis. Danielis p. 518. Basilii M. Homil. p. 518. et Front. Ducæus ad h. l. Clemens Alex. Pædag. Lib. I. 5. p. 91. ed. Colon. Gloss. MS. in Cant. Script. καρπῶσαι, θυσιάσαι. — Vide alibi δῶρον.

ΚΑ'ΡΠΩΜΑ, lucrum, oblatio, sacrificium, victima. אֵשׁ, ignis, etiam sacrificium igne absumendum, holocaustum, i. q. אִשֶּׁה. Num. XVIII. 9. — אִשֶּׁה, sacrificium igne absu-

a *mendum*. Exod. XXIX. 25. 41. Ib. XXX. 20. sec. Oxon. ubi reliqui ὁλοκαύτωμα habent. Lev. I. 17. sec. Compl. Lev. II. 9. 10. et alibi sæpius. Adde Symm. sec. cod. Paul. Lips. Lev. II. 3. ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. — לֶחֶם אִשֶּׁה, *cibus ignili sacrificii*. Lev. III. 16. — עוֹלָה, *holocaustum*. Ex. XXX. 9. XL. 6. 9. 26. et alibi. — תְּבוּאָה, *proventus*.
b Theod. Jos. V. 12. Suidas: κάρπωμα, θυσία, προσφορά. Hesych. κάρπωμα, κέρδος, γένος, σπέρμα, προσφορά, δῶρα, θυσία.

ΚΑ'ΡΠΩΣΙΣ, *perceptio fructus, etiam oblatio fructuum, holocaustum, sacrificium*. אִשֶּׁה, *sacrificium igne absumendum*. Lev. XXII. 22. — עוֹלָה, *holocaustum*. Lev. IV. 10. 19.
c Job. XLII. 8. ποιήσει κάρπωσιν ὑπὲρ ὑμῶν, offeret sacrificium pro vobis. Sir. XXX. 18. τί συμφέρει κάρπωσις εἰδώλῳ; quid prodest *sacrificium* idolo? Ibid. XLV. 21. Hes. κάρπωσις, θυσία Ἀφροδίτης ἐν Ἀμαθοῦντι.

ΚΑΡΠΩΤΟ'Σ, *talaris*, etiam *manuleatus*, nam, ut notum est, καρπὸς pro *manu* usurpatur. Hinc

ΚΑΡΠΩΤΟ'Σ ΧΙΤΩ'Ν, *tunica manuleata, talaris, manicas usque ad carpum habens*, (Conf. le Moyne ad Var. Sacr. Vol. II. p. 593. Intt. ad Gellii Noct. Att. VII. 12. Salm. in Tertull. de Pallio p. 44.) aut, ut alii explicant, *tunica fructuum variorum figuras habens intextas*. פַּסִּים, plur. *frusta*. 2 Sam. XIII. 18. 19. Vocem Hebraicam de *tunica variegata* explicarunt optimi recentiores
d
e intt. Alii ibidem habent ἀστραγαλωτὸς, *talaris*, Symm. χειριδωτὸς, *manicata*, Aquila autem pariter καρπωτός. Sic enim Theodoretus Quæst. ad Libr. Reg. et ex eodem Procopius Gazæus: Ἀκύλας καρπωτὸς, ἀντὶ τοὺς καρποὺς ἐνυφασμένους ἔχων· οἱ νῦν δὲ αὐτὸν καλοῦσι πλουμαρικόν. Sed καρπωτὸν dici a LXX et Aquila non propter intextos fructus, sed quod talaris fuerit et manicata usque ad carpum, ex Posidonio Stoico apud Athenæum Lib. XII. ostendit Braunius
f de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 17. §. 279. p. 313. qui hic conferri meretur. De eadem Lex. Cyrilli MS. Brem. καρπωτὸς, χιτὼν ἀπὸ τραχήλου ἕως τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν φθάνων, καὶ τὰς χειρίδας ἐν ταῖς βραχίοσι κατεσφιγμένος. οὕτως καὶ ὑποδύτης χιτὼν, ἤγουν ἐπενδύτης χειριδωτὸς ἕως τῶν σφυρῶν ἀστραγαλωτός.

ΚΑ'ΡΡΟΝ, *currus, rheda*. 3 Esdr. V. 55. 78. Sed vide infra s. v. χάῤῥα notata. (Nescio, an pro κάῤῥα legendum sit κέρμα vel μύρα. K.)
g

ΚΑ'ΡΤΑΛΛΟΣ, *canistrum, cophinus, corbis vimineus in angustum desinens, cavea viminea*. Puto dici, quod ex καρτοῖς, h. e. *tonsis lignis*, fieret. Arabes quoque usurpant. דּוּד, *corbis*, seu *calathus*. 2 Reg. X. 7. — טֶנֶא, *corbis*, quo primitias frugum sacerdotes offerebant. Deut. XXVI. 2. 4. λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον, accipiet sacerdos *cophinum*. — סַלְסִלּוֹת, plur. *quali, corbes vindemiatorii*. Jer. VI. 9. ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ. Suidas: κάρταλλος, κόφινος ὀξὺς τὰ κάτω. Apud Hesych. κάρταλον dicitur τὸ πλεκτὸν ἀγγεῖον ἐν τοῖς ὀψαρτυτικοῖς, κλοβὸς, ubi pro κάρταλον Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 55. p. 662. et P. II. Lib. XIII. p. 19. legendum censet κάρταλλον, et pro πλεκτὸν ex Aristotele πηκτὸν, et κλουβὸς vel κλωβὸς pro κλοβός. Sed apud Aristotelem potius pro πηκτὸν reponendum πλεκτὸν puto. Quod autem apud Hesychium pro κλοβὸς legendum sit κλωβὸς, firmat Lexic. Cyrilli MS. Brem. ubi ita: καρτάλῳ, κλωβῷ ξυλίνῳ. Legendum et hic videtur καρτάλλῳ ex Sir. XI. 31. πέρδιξ θηρευτὴς ἐν καρτάλλῳ, perdix venator in cavea, ubi nonnullis ἀντὶ δικτύου videtur. Conf. Drusium ad h. l.
h
i

ΚΑΡΤΕΡΕ'Ω, *forti animo sum, duro, perduro, tolero, patienter fero.*

a אָמַץ, Pih. *roboro*. Ies. XLIV. 14. Aqu. Zach. XII. 7. — אֻמְצָה, *robur*. Aqu. Zach. XII. 5. καρτέρησον. — הֶחֱזִיק, Hiph. *firmiter retineo*. Job. II. 9. μέχρι τίνος καρτερήσεις; quousque *perdurabis?* — פָּעָה, *exclamo*. Ies. XLII. 14. ὡς ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα, tanquam parturiens perduravi. Aut sensum expresserunt, aut ita interpretati sunt, quia b הִתְאַפַּק, quod eam habet significationem, antecedebat. Vide Schultensii Opera Minora p. 281. Vide et Sir. II. 2. XII. 19. οὐ μὴ καρτερήσῃ, *recedet a te, te derelinquet*. 2 Macc. VII. 17. Glossæ Vett. *durat*, καρτερεῖ, μακροθυμεῖ, ὑπομένει. Confer Ramiresium de Prado Pentec. cap. IX. p. 53.

*ΚΑΡΤΕΡΙ'Α, *tolerantia, patien*c *tia*. 4 Macc. VI. 13. Hesych. καρτερία, ὑπομονή. Vide quoque Suidam s. h. v.

ΚΑΡΤΕΡΟ'Σ, *fortis, validus, vehemens*. 2 Macc. X. 29. καρτερᾶς μάχης γενομένης. Ibid. XII. 35. ἀνὴρ καρτερός.

*ΚΑΡΤΕΡΟΨΥΧΙ'Α, *animi fortitudo*. 4 Macc. IX. 26. Vide quoque Suiceri Thes. s. h. v.

d ΚΑΡΤΕΡΟ'Ω, *corroboro*. אָמֵץ, idem. Aqu. Theodot. Prov. XXXI. 17. Ies. XLIV. 14. ἐκαρτέρωσε.

ΚΑΡΥ'Α, *nux*. אֱגוֹז, idem. Cant. VI. 10. εἰς κῆπον καρύας κατέβην, in hortum nucum descendi.

ΚΑΡΥ'Ι'ΝΟΣ, *nuceus*. לוּז, *corylus*. Genes. XXX. 37. καρυΐνην, ubi Schol. cod. Vat. ἀμυγδαλίνην explicat. — שָׁקֵד, *amygdala*. Jer. I. 11. Amyge dalus sub generali voce *nucis* continetur. Heraclius Ephesius: κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας καὶ καστάνους.

ΚΑΡΥΙ'ΣΚΟΣ, *nucula, nux, amygdala*. Hinc ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκοις, *exsculpti in modum nucum* vel *amygdalarum*. מְשֻׁקָּדִים, part. plur. Pyh. *amygdalati*, i. e. *amygdalæ speciem referentes*. Exod. XXV. 33. (ubi vid. Drusius) 34. XXXVII. 20. f 21.

ΚΑ'ΡΥΟΝ, *nux juglans*, et speciatim *amygdala*. שָׁקֵד, *amygdala*. Conf. Ol. Celsii Hierobot. T. I. p. 28. seq. et 253. Gen. XLIII. 11. Num. XVII. 8. Utrobique alii ἀμύγδαλα habent. Suidas: Καρύα, τὸ δένδρον. κάρυα δὲ ὁ καρπός. Heraclius Ephesius: Κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλους καὶ τὰ νῦν καστάνια. Vide Drusium in Fragm. p. 496. Hesychius: καρύαι (Phav. interserit g λέγουσι) τὰς ἀμυγδάλους καὶ καστάνους. Vide Intt. ad Hesych. s. v. καρύαι.

ΚΑ'ΡΦΟΣ, *festuca*, it. *aridum*, a κάρφω, *arefacio*. טָרָף, *decerptum*. Gen. VIII. 11. Κάρφος quoque *surculum* notat. Vide Michaëlis Suppl. p. 1035.

ΚΑΡΧΑΡΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *saltans*. מְכַרְכֵּר, *in morem capræ saltans*. Aqu. 2 Sam. VI. 16. ubi ex Hebraica vocem Græcam fecisse vide- h tur.

ΚΑΡΧΗΔΟ'ΝΙΟΣ, *Carthaginensis*, item *gemmæ nomen, chalcedon, carbunculus*. כַּדְכֹּד, *crystallus*. Symm. Ies. LIV. 12. καρχηδόνιον. Conf. Vitringam ad h. l. p. 695. b. et Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. cap. 11. §. 108. ubi καρχηδόνιον significare *carbunculum* pluribus ostendit. — תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus*. Ez. XXVII. 12. 25. XXXVIII. 13. i

ΚΑΡΧΗΔΩ'Ν, *Carthago*. תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus*. Ies. XXIII. 1. 10 Zonaras Lex. col. 1158. Καρχηδὼν, ἐπὶ τῆς Λιβύης. Cæterum LXX urbem Africæ non longe distantem pro urbe Hispaniæ posuerunt.

ΚΑ'ΡΩΣΙΣ, *sopor, veternus, somnolentia*. תַּרְעֵלָה, *horror*. Aqu. Ps. LIX. 3. καρώσεως. Adde Athenæum Lib. XV. p. 675. A.

a ΚΑΣΙ'Α, ΚΑΣΣΙ'Α, *casia, cassia, cortex odoratus arboris in Arabia et Ægypto nascentis,* quam describunt Isidorus Lib. XVII. c. 8. Theophr. IX. 5. Dioscor. I. 12. Hieronymus Ep. ad Principiam censet, casiam in Scripturis nominatam esse illam, quæ σύριγξ, h. e. fistula casia, nominatur, eo quod fistularum vel cannarum speciem referat, quæ b haud dubie est nostra *canella.* פַּנַּג, *Phœnicia,* it. *balsamum.* Ez. XXVII. 17. — קְצִיעוֹת, plur. Ps. XLIV. 10. Conf. Lampium Exerc. in Psalm. XLIV. p. 307. sq.

ΚΑΣΣΙ'ΤΕΡΟΣ, *stannum, plumbum album.* בְּדִיל, idem. Num. XXXI. 22. Ez. XXII. 18. 20. XXVII. 12. Aqu. Symm. Theod. Ies. I. 25. Sir. XLVII. 19. συνήγαγες ὡς κασσίτερον c τὸ χρυσίον.

*ΚΑ'ΣΤΡΟΝ, vox Latina, *castrum.* Vox hæc a Bielio prorsus neglecta reperitur in vers. Symmachi sec. Cod. Coisl. 2 Sam. VIII. 14. pro Hebr. נְצִבִים, *præsides,* ἔταξεν φρουρὰν ἢ κάστρα, ubi vel ex addito ἢ luculenter apparet, κάστρα meram interpretationem vocis antecedentis continere, et h. l. *præsidium* s. *mili-* d *tes præsidiarios* significare. Suidas: κάστρον, κατὰ Ῥωμαίους, παρεμβολὴ ἀσφαλής.

ΚΑ'ΣΤΥ. Ipsa vox Hebr. קֶסֶת, *cistula, atramentarium,* vel *theca calamorum.* Aqu. Theod. Ezech. IX. 2. Hieronymus: "Quodque Aquilæ prima editio et Theodotio dixerant κάστυ, pro quo in Hebræo legitur קסת, cum ab Ebræo quære- e rem, quid significaret, respondit mihi, Græco sermone appellari καλαμάριον ab eo, quod illo calami recondantur. Nos *atramentarium* ab eo, quod atramentum habeat, dicimus. Multi significantius *thecas* vocant ab eo, quod thecæ sint scribentium calamorum." Vide quoque ad h. l. Montf. et Drusium in Fragm. p. 585.

*ΚΑ'ΣΩΑ. Est ipsa vox Hebræa f קָצִיר, *castrum.* 2 Sam. XXI. 11. ubi tamen sine dubio reponendum est κασὼρ, ut legerint קָצוֹר.

ΚΑΤΑ', *secundum, juxta, versus, ad, sicut, ante, coram, per, contra, de, post, super.* *אַחַר, *post.* Symm. Coh. VII. 15. — *אַחֲרֵי, *post.* 2 Par. I. 12. ubi κατὰ est i. q. μετά. — *אִישׁ רִיב, *vir litis.* Job. XXXI. 36. κατὰ τινός. — בְּ præfixum. Num. g XII. 1. et XXI. 5. κατὰ Μωϋσῆ, *contra* Mosen. Job. IV. 18. κατὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησε, h. e. *in* angelis suis observat aut reperit pravum quid. Κατὰ h. l. ponitur pro ἐν. Amos IV. 2. κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, *per* sanctos suos. Sic κατὰ apud Demosthenem de Coron. T. II. pag. 1268. l. 24. ed. Reisk. — בְּעַד, *post.* Jud. III. 22. ἀπέκλεισε h τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογὸς, occludebat pinguedo foramen *post* aciem. Jud. III. 23. ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου κατ' αὐτοῦ, claudebat valvas cœnaculi *post* eum. — דָּבָר, *verbum.* 1 Reg. XX. 25. 2 Par. IX. 24. κατ' ἐνιαυτὸν εἰς ἐνιαυτὸν, singulis annis. — כְּדֵי, *secundum sufficientiam,* h. e. *quantum sufficit.* Deut. XXV. 3. κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, *juxta* impie- i tatem ipsius. Exod. XXXVI. 5. In l. Æthiop. דִּי *pertinere* notat, coll. Ps. XLVIII. 12. — מִדֵּי i. q. מִן, *a, de.* 1 Sam. VII. 16. κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτοῦ, singulis annis. Zach. XIV. 16. κατ' ἐνιαυτὸν, sc. ἕκαστον, singulis annis. — דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XL. 6. 33. εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ' ἀνατολὰς, in portam, quæ *spectabat* ad orientem. Vide et Ez. k XLIII. 1. 4. et conf. Act. XXVII. 12. — *חָפוּי, *tectus.* Esth. VI. 12. ubi חֲפוּי רֹאשׁ LXX reddiderunt κατὰ κεφαλῆς: quæ verba, si integra sunt, non possunt aliter explicari

a quam sic, ut plena oratio dicatur debere esse: *καὶ ἔχων κατὰ κεφαλῆς.* Certe in Exemplo Hexaplari Arundel., quod Usserius edidit, legitur *καὶ κατακεκαλυμμένος τὴν κεφαλὴν*, h. e. et operto capite. — יָרַד, *descendo.* Thren. III. 47. *ἀφέσεις ὑδάτων κατ' ὀφθαλμούς μου*, aquarum rivi manant *ex* oculis meis. — *כַּאֲשֶׁר, *quemadmodum.* Inc. Amos II. 13. ubi *κατὰ* b notat *sicut*, nisi fortasse legendum *καθώς*. — *לְ præfix. Ex. XXXIV. 18. ubi cum *εἰς* in codd. permutatur. — אֶל מוּל, *e regione.* Exod. XXVI. 9. Lev. VIII. 9. Num. VIII. 3. 4. — מִמּוּל, idem. Exod. XXVIII. 27. XXXIX. 19. — כְּמוֹ, *sicut.* Job. I. 8. *οὐκ ἔστι* (scilicet *ἄνθρωπος*) *κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς*, non est aliquis *similis* ei in terra. Vide c et Job. IX. 32. XII. 3. XXXVI. 22. — כְּ, *sicut.* Job. XLII. 15. *οὐχ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελτίους αὐτῶν*, non inveniebantur, quæ pulchritudine *similes* essent filiabus Jobi. Thren. I. 12. *ἴδετε, εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου*, videte, num sit dolor *similis* meo. Vide et Ps. LXXXV. 7. et conf. Sir. VI. 24. et ad h. l. Fulleri Miscell. Sacr. d Lib. I. c. 5. pag. 40. Similiter *κατὰ* usurpatur Herodoto Lib. I. cap. 121. ubi Astyages ad Cyrum: *ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις, οὐ κατὰ Μιτραδάτην τε τὸν βουκόλον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*, eo autem perveniens et patrem et matrem invenies, Mitradati bubulco et uxori ejus minime similem. — נֶגֶד, *coram.* Gen. II. 18. *ποιήσομεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐ-* e *τὸν*, faciamus illi adjutorem *similem* ipsi, ubi in textu Hebr. כְּנֶגֶד legitur. Conf. v. 20. ubi *βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ* explicatur. Sic et Sir. XVII. 3. *καθ' αὐτοὺς* (juxta Rom. legitur *ἑαυτοὺς*, sed reponendum videtur *αὐτὸν* vel *ἑαυτὸν*) *ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχὺν, καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς*, ad similitudinem suam induit illos robore, et ad imaginem suam fecit illos. Hesychius: *κατ' αὐτὸν, ὅμοιον* f *αὐτῷ.* Conf. etiam Gal. IV. 28. et ad h. l. Wolfium p. 765. Quod ad locum Genes. laud. attinet, Tob. VIII. 6. legitur *ὅμοιον αὐτῷ*, quam veram lectionem esse existimat Ilgenius in Præf. p. 260. Sed *κατὰ* potius h. l. notat *secundum, sicut.* Hebr. כְּנֶגְדּוֹ notat *secundum cognationem ejus*, quia נֶגֶד in l. Æthiop. *cognationem, stirpem* significat. Vide Luc. II. 36. Act. V. 9. et XXVI. g 7. — *עָב, *densus.* Ezech. XLI. 26. *κατὰ τὰ ξύλα* sec. Compl. Lege: *παχῆ τὰ ξύλα.* — אֶל עֵבֶר, *e regione.* Ez. I. 12. — לְעֻמַּת, idem. Exod. XXVIII. 27. XXXIX. 19. Ezech. XL. 19. — *עַל, *super.* Symm. Cant. II. 8. ubi etiam *κατὰ* *super* notat. Job. XII. 14. *ἐὰν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπου*, si claudat *post* hominem. — *עָר, *inimicus, æmulus.* Aqu. Theod. 1 Sam. XXVIII. 15. h *κατά σου.* Vide supra s. v. אִישׁ רִיב. — פֵּאָה, *latus.* Exod. XXVII. 12. Levit. XIII. 41. — כְּפִי, *secundum os*, h. e. *contra* seu *juxta.* Lev. XXV. 52. Num. VII. 5. 2 Par. XXXI. 2. Job. XXXIII. 6. *στῆθι κατ' ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ σὲ*, sta *adversus* me, et ego *adversus* te. — לְפִי, *ad os.* Gen. XLVII. 12. *κατὰ σώματα, pro numero* capitum. Lev. XXVII. 16. *κατὰ τὸν σπόρον, pro ratione* sementis. — i עַל־פִּי, idem. Deut. XVII. 10. 11. — אֶת פְּנֵי, *ad faciem.* Lev. IV. 6. — לִפְנֵי, idem. Ex. XXX. 6. *κατὰ πρόσωπον ἱλαστηρίου, ad* faciem propitiatorii. Esth. II. 11. *κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ante* aulam mulierum. Job. XXXIII. 25. *στῆθι κατ' ἐμὲ*, sta *contra* me. — עַל פְּנֵי, idem. Gen. I. 20. *κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, versus* firmamentum cœli. 1 Paral. V. 10. *κατὰ ἀνατολὰς, versus* orientem.

a — *כִּפְרִי, *secundum fructum.* Aqu. Theod. Jerem. XXI. 14. — בְּצַלְעִי, *in claudicatione.* Ps. XXXIV. 18. κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν, super me, h. e. *de infortunio meo,* quam notionem metaphoricam h. l. vox *claudicatio* habet, ut vel ex antecedentibus apparet. Fortasse etiam respexerunt notionem *lateris,* quam vox Hebr. habet. Semlerus perperam conjicit b legendum καὶ σκάζοντές μου. — מִקֵּץ, *a fine.* Jerem. XIII. 6. καθ' ἡμέρας πολλὰς, *post* dies multos. — *קֶרֶב, *medium.* Aqu. Genes. XVIII. 12. בְּקִרְבָּהּ, κατ' αὐτῆς, *apud se* seu *secum,* ubi tamen Codex Mosquensis habet ἐγκάτῳ αὐτῆς, quod rectius videtur. — תּוּשִׁיָּה, *essentia.* Job. XI. 6. διπλοῦς ἔσται τῶν κατά σε, sc. ὄντων, duplex portio erit tui *similium* c (potius: *eorum, quæ tu habes,* h. e. *sapientiæ, qua tu es præditus*). Hesych. κατά σε, ὅμοιός σοι. Vulgo hæc verba cum antecedenti glossa male conjunguntur hoc modo: Κατὰ σαυτὸν, ἐπί σου, κατά σε, ὅμοιός σοι. Similiter Callimachus κατ' ἐμὲ usurpat Epigr. I. v. 4. ubi ita: νύμφη καὶ πλούτῳ καὶ γενῇ κατ' ἐμὲ, h. e. virgo et genere et divitiis mihi si-d milis est. — * תַּחַת, *subter.* Inc. Hab. III. 16. תַּחְתַּי, *subter me,* κατ' ἐμαυτόν. Interdum inservit periphrasi substantivi, v. c. in Ed. Quinta Ps. VIII. 5. τί ὁ κατ' ἄνδρα; *quid est homo?* Hebr. מָה אֱנוֹשׁ. LXX ἄνθρωπος. Sir. X. 2. κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν, quae lis judex populi, tales et ministri ejus, et qualis ille, qui præest civitati, tales omnes, qui incolunt illam. Vide et Sir. XVI. 12. Sir. XXXVI. 23. non est maritus ejus καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων, h. e. *comparandus* filiis hominum. De præpositione κατὰ comparandi virtute quandoque prædita confer Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 952. p. 330. ed. rec. 2 Macc. II. 13. ἐν ταῖς ἀναγραf φαῖς καὶ ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ Νεεμίαν in scriptis et commentariis Nehemiæ. Ita et τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον dicitur Evangelium, quod Matthæum auctorem habet. Conf. auctores laudatos Wolfio in Cur. p. 3. 2 Macc. XII. 15. κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους, h. e. Josuæ *temporibus,* ut Vulgatus recte transtulit. Sirac. XXIX. 12. κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ (sc. g πένητος) μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενὸν, *in* paupertate ejus ne eum dimittas vacuum, vel cum Vulgato: *propter inopiam ejus ne dimittas eum vacuum.* Utriusque rationis exempla collegit Vigerus de Præcip. Gr. L. Idiotismis p. 613. Judith. I. 12. in formula jurandi, ubi *per* notat, ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου, coll. Ps. CI. 9. et Amos IV. 2. Sap. IV. 16. κατὰ τῶν γονέων, h *adversus* parentes, coll. 3 Macc. II. 27. III. 12. Lucian. T. I. p. 255. ed. Reitz. Polyb. IX. 3. 10. Sap. XII. 12. quis te in jus vocabit κατὰ ἐθνῶν ἀπολωλότων, *propter* Canaanitas a te interitui devotos, coll. Rom. IX. 13. 2 Maccab. III. 17. τὸ κατὰ καρδίας ἐνεστὸς ἄλγος, *dolor cordis.* 2 Macc. VI. 10. κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν, *de* muro præcipitarunt. i Dio Cass. Fragm. p. 15. ed. Reim. κατὰ τῆς πέτρας αὐτῆς, ἀφ' ἧς τοὺς Γαλάτας ἀπεώσατο, ἐῤῥίφη. 3 Esdr. I. 4. *secundum,* Hebr. לְ 2 Chron. XXXV. 4. et 3 Esdr. V. 60. κατὰ Δαυὶδ, coll. Esdr. III. 10. 2 Macc. VI. 11. Judæi nolebant pugnare κατὰ *(propter)* τὴν δόξαν τῆς σεμνοτάτης ἡμέρας. Cf. Diod. Sic. p. 23. ed. Rhod. ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀλήk θειαν τῶν ἱστοριῶν. 3 Macc. II. 19. κατὰ τὰς τελετὰς μεμυημένοι, *mysteriis sacris initiati.* 2 Macc. XV. 8. ἔχειν κατὰ νοῦν, *in* mente habere. 2 Macc. III. 16. vultu prodit τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν, anxietatem animi, coll. 2 Tim. IV. 1. 3 Macc. II. 19. *in,* ubi de tempore sermo est. 2 Macc. I. 1. 10. *in,* ubi de loco sermo est,

coll. 3 Macc. I. 17. III. 8. Prolog. Sir. τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἠκολουθηκότων, illorum, qui *post* prophetas scripserunt. 2 Macc. XV. 37. τῶν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτω, *rebus Nicanoris ita cedentibus.* Interdum κατὰ omittitur, v. c. 3 Macc. VI. 9. ante τὸ τάχος, et Sap. III. 5. ante ὀλίγα et μεγάλα, coll. 2 Tim. III. 8.

ΚΑΤΑ' ΤΗ'Ν ΨΥΧΗ'Ν ΑΥ'ΤΟΥ', *tanquam animam suam, tanquam se ipsum.* נַפְשׁוֹ, *animam suam.* Aqu. 1 Sam. XX. 17. τὸ κατ' ἐμὲ, *meum.*

ΚΑΤΑ' ΚΑΙ' ΚΑΤΑ', *eodem modo ac.* כְּ. כְּ. Deut. I. 17. κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, *parvum eodem modo ac magnum judicabis.*

*ΚΑΤΑ' ΠΑ'ΝΤΑ, *quovis modo, quovis respectu,* h. e. *valde, eximie.* Sap. XIX. 22. κατὰ πάντα ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου. Hesych. κατὰ πάντα, ὑπὲρ πάντα. Demosthen. 26. 3. ed. Reisk.

*ΤΟ' ΚΑΤ' 'ΕΜΕ', *latrina,* ex Græcismo, quo utebantur honestatis in loquendo studiosi, i. q. ἀφεδρών. נְוָלִי, *stercus, latrina.* Dan. II. 5. sec. Chis. οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ συντεθήσεται, quod nonnulli male transtulerunt: *Domus ejus mea fiet,* ut legisse videantur אֵלַי. — Vide quoque sub ἄπαν, ἀρχὰς, αὐτὸς, ἑαυτοῦ, ἔθω, ἐκαύσιος, ἡμέρα, κεφαλὴ, καταμόνας et μικρός.

ΚΑΤΑΒΑΙ'ΝΩ, *descendo.* בּוֹא, *venio.* Cant. V. 1. — *בָּלָה, *veterasco.* Aqu. Genes. XVIII. 12. ubi in Cod. Mosqu. καταβῆναι legitur pro κατατριβῆναι. Quæ lectio si sana est, nec ortum suum debet compendio scribendi, notandus erit hic usus vocis καταβαίνειν pro *consenescere* minime inelegans. — דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XLVII. 16. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tangere facio.* Ies. XXV. 12. — הֵידָד, *celeusma.* Jer. LI. 14. καταβαίνοντες. Legerunt הוֹרִד, a rad. יָרַד, *descendere.* — הִצִּיעַ, Hiph. a יָצַע, *stratum pono.* Ps. CXXXVIII. 7. ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην. Sensu eodem. Præterea Arab. وضع est *humilis et depressus fuit,* ac transitive *humiliavit, demisit se.* Syrus: ܐܬܡܟܟ, *descendero.* Ita quoque Arabs et Vulgata. Vide quoque Diss. sub Schultensio et Schroedero Def. T. II. p. 1098. — הֵרַד, Hiph. a רָדַד, *expando.* 1 Reg. VI. 31. Hic legerunt יָרַד. — הִתְחַבֵּא, Hithp. *abscondo me.* Job. XXXVIII. 30. ἢ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ῥέον, ubi post καταβαίνει supplendum est εἰς τὴν γῆν. Sensum expresserunt. — חָרַץ, *moveo me.* 2 Sam. V. 24. Significat ibi καταβαίνειν *descendere ad prœlium,* seu *inire prœlium,* ut Vulgatus vertit, qua voce quam bene LXX h. l. usi fuerint, apparet ex iis, quæ Simonis in Lex. Hebr. s. h. v. disputavit. — יָלַךְ, *eo.* Exod. XIX. 10. 1 Sam. XXIV. 8. — יָרַד, *descendo.* Gen. XI. 5. κατέβη ὁ θεὸς, descendebat Dominus. Vide et Gen. XVIII. 21. et conf. Elsner. ad Act. XIV. 11. p. 421. Exod. XIX. 18. τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ' αὐτὸ τὸν θεὸν ἐν πυρὶ, mons Sina fumabat totus, quod descenderat super illum Deus in igne. Conf. Ps. XVII. 11. CXLIII. 6. Sic et gentilibus Jupiter καταιβάτης dicebatur, quod fulminibus et tonitrubus descendere videbatur. Conf. Burmanni Diss. quam inscripsit: Ζεὺς καταιβάτης, et Küsteri notas ad Suidam v. καταβάτης. Ies. LV. 10. ὥσπερ γὰρ ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ χιὼν ἐξ οὐρανοῦ, quemadmodum enim descendit, h. e. *decidit* pluvia vel nix de cœlo. Conf. Matth. VII. 25. Ies. LXIII. 14. κατέβη πνεῦμα παρὰ κυρίου, descendebat spiritus de cœlo. Psalm. CXVIII. 136. κατέβη-

σαν est præstantissima lectio, quam et Ambrosius secutus est. Vide infra s. v. *καταβιβάζω*. Huc etiam referendus est locus 2 Reg. IX. 31. ubi verbis *τίς εἶ σύ; κατάβηθι πρὸς μὲ* (ut legendum ex Complut. pro *μετ' ἐμοῦ*, quod habent libri reliqui, ortum e scriptura vulgata Cod. Hebr. אִתִּי) respondent Hebr. מִי אִתִּי, quasi in textu legerint מִי אִתִּי רְדִי אֵלַי, quam lectionem quoque secutus est Josephus A. J. IX. 6. 4. — יֵשׁ, *sum*. Gen. XLIV. 26. *καταβαίνει μεθ' ἡμῶν*. Bene quoad sensum. Nam *esse cum aliquo* h. l. notat *simul iter facere*, seu *socium viæ esse*. — *לוּעַ, *absorbeo*. Abd. v. 16. sec. Rom. *καταβήσονται*, quod quanquam expressum quoque legitur in vers. Arab., tamen, est mendum pro *καταποθήσονται*, *absorbebuntur*, vel *absorbebunt*: nam Hieronymus ita vertit vocem, qua LXX usi fuerant, unde apparet, eum aliter legisse, ac est in ed. Rom. Ed. Complut. habet etiam *καταποθήσονται*, Aldina autem *καταπίονται*. Bretschneidero LXX hoc verbum ad *ᾅδην* retulisse videntur, ita ut hoc substantivum sit subaudiendum. — מָסַס, *liquefio*. Jos. V. 1. *κατέβησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν*, ut nonnulli libri habent teste Bosio. Sed sine dubio ibi legendum est *κατετάκησαν*. — נָדַד, *profugio*. Nahum. III. 7. *καταβήσεται ἀπό σου*: ubi plerique quidem statuunt eos loco יִדּוֹד, *fugiet*, *aufugiet*, a נָדַד, legisse יֵרֵד, a יָרַד, *descendere*. Equidem voci *καταβαίνειν* notionem *proficiscendi* tribuere mallem. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — נָזַל, *fluo*. Deut. XXXII. 2. — נַחַת, *descensus*, a נָחַת. Job. XVII. 16. — *נַחַת, *depositum*, *ferculum*, a נוּחַ. Job. XXXVI. 16. Permutarunt ibi cum נָחַת, *descendit*. — נְחַת, Chald. Dan. IV. 10. 20. — נִרְאָה, Niph. *appareo*. Deut. XXXI. 15. *κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης*, descendebat (h. e. *apparebat*) Dominus in columna ignis. — פָּנָה, *aspicio*. Jos. XV. 7. ubi de *via* adhibetur. — רָדַף, *prosequor*. Jud. III. 28. — שׁוּב, *revertor*. Gen. XLIII. 18. — שָׁכַן, *habito*. Exod. XXIV. 16. Ita ex aliis locis transtulerunt, v. c. Deut. XXXI. 15. — שָׁקַע, *submergor*. Amos IX. 5. *καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου*, *defluet* (ut aquæ post exundationem subsidentes) tanquam fluvius Ægypti. Videntur legisse וְנִשְׁקְעָה, *in profundum descendet*, *submergetur*, a rad. שָׁקַע, *mergere in profundum*. Conf. cap. IX. 5. Sir. XXXV. 15. *οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει*; nonne lacrymæ viduæ super maxillam *defluunt*? 3 Esdr. I. 29. ubi positum est pro Hebr. יָרְדוּ 2 Chron. XXXV. 23. et pro יֹּרוּ legisse videtur יֵרְדוּ, quæ lectio commoda neque improbanda videtur.

ΚΑΤΑΒΑ'ΛΛΩ, *dejicio*, *diruo*, *destruo*, *cædo*, *occido*, *prosterno*, it. *fundo*, *construo*. דִּמְעָה, *lacryma*. Ies. XVI. 9. *τὰ δένδρα σου κατέβαλεν*. Sensu prorsus nullo. Si conjecturæ hic locus esset, reponere mallem *τὰ δάκρυά μου* (דִּמְעָתִי) *κατέβαινεν* seu *κατέβαινον*, ut *καταβαίνειν* h. l. ad Hebr. רָוָה, *inebriare*, quod de flumine lacrymarum explicandum est, sit referendum. — הֵטִיל, Hiph. a טוּל, *ejicio*, *projicio*. Job. XL. 27. Symm. Job. XLI. 1. *καταβαλεῖ*, ac si esset יָטִיל vel יָטֵל. — *הֵמִית, Hiph. a מוּת, *occido*. Inc. Proverb. XXI. 25. ubi metaphorice notat *miserum reddere*. — הִפִּיל, Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. 2 Reg. III. 19. *πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε*, omnes

arbores bonas caedetis. Vide et v. 25. 2 Reg. VI. 5. XIX. 7. καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ, occidam illum gladio. Vide et 2 Par. XXXII. 21. Jerem. XIX. 7. Ez. XXXII. 12. Ps. XXXVI. 15. Ezech. XXX. 22. καταβαλῶ τὴν μάχαιράν σου, dejiciam gladium ejus. Dan. XI. 12. καταβαλεῖ μυριάδας, prosternet myriades. Hesych. καταβαλεῖ, ἀποκτενεῖ, καταλύσει, πλήξει, ῥίψει. Confer Sir. VIII. 21. 2 Macc. VIII. 18. et Apoc. XII. 10. ac ad h. l. Alberti pag. 489. et Spanhemium ad Julian. p. 262. Adde Symm. Ps. LXXII. 18. et Hexapla Psalm. CXXXIX. 11. — הָרַס, diruo, destruo. Job. XII. 14. ἐὰν καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει; si destruit, quis aedificabit? Ezech. XXVI. 4. 12. — הִשְׁפִּיל, Hiph. deprimo. Ies. XXVI. 5. πόλεις ὀχυρὰς καταβαλεῖς, urbes munitas diruet. Phavorinus: καταβάλλω, ἐρείπω, αἴρω. — נָטַשׁ, desero. Ez. XXIX. 5. XXXI. 12. — נָתַץ, frango, diruo, destruo. Ez. XXVI. 9. — פָּרַץ, rumpo. Job. XVI. 14. Prov. XXV. 29. πόλις τὰ (pro κατὰ τὰ) τείχη καταβεβλημένη, urbs muris diruta. — שִׁחֵת, Pih. Ez. XXVI. 4. — שָׂטַם, odio prosequor. Job. XVI. 9. Baruch. II. 14. καταβάλλομεν τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ τὸ πρόσωπόν σου, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, h. e. in terram prostrati effundimus preces nostras coram te, Deus omnipotens. Scil. καταβάλλειν, ubi de precibus sermo est, per fundere, effundere vertendum est, sed ita, ut semper adjunctam notionem teneamus, et cogitemus, in terram prostratum preces facere ex more orientalium. Sic quoque הִפִּיל sumitur Dan. IX. 8. ubi est i. q. שָׁפַךְ, 1 Sam. I. 15. Vide quoque supra s. v. ἔλεος. Sirac. I. 37. καταβάλλειν τινὰ dicitur Deus, cum alicujus vitia nudat, et personam detrahit, aut aliquem contemtui ac ludibrio aliorum exponit, ubi videndus est parallelismus sententiarum. Verba enim sunt haec: ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου πάντα, καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε. Apte ad h. l. Stephanus in Thes. T. I. p. 687. notavit locum Plutarchi: καταβάλλων ἑαυτὸν ὡς τινὰ τῶν παρημελημένων, se ita contemtum reddebat, ut unum ex maxime contemtis hominibus. Eodem modo abjicere se et prosternere usurpatur a Cicer. Parad. I. Sirac. VII. 8. καταβάλλειν ἑαυτὸν ἐν ὄχλῳ, sese abjicere ad plebem, aut sese abjecte vulgo permittere. Sirac. VIII. 16. ubi καταβάλλειν est occidere. Confer ibi Syrum. Sirac. XIV. 16. (18.) καταβάλλει passive dejiciuntur. 2 Maccab. II. 13. καταβαλλόμενος βιβλιοθήκην fundans vel construens bibliothecam.

ΚΑΤΑΒΑΡΥ'ΝΩ, degravo, it. molestia afficio. כָּבֵד, vir. Joel. II. 8. καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν, graviti armis suis. Legerunt כָּבֵד. — כָּבֵד, gravis sum. 2 Sam. XIII. 25. οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ, ne molesti tibi simus. Adde Theod. Ies. XXIV. 20. — כָּבֵד, gravis. 2 Sam. XIV. 26. κατεβάρυνεν ἐπ' αὐτόν, gravabat illum. Sir. VIII. 18. ἵνα μὴ καταβαρύνηται κατά σου, ne molestum se tibi praebeat.

ΚΑΤΑΒΑ'ΣΙΟΣ, descendens, q. d. descensivus. Sap. X. 6. καταβάσιον πῦρ πενταπόλεως, caelitus descendentem ignem in Pentapolin. Καταβάσιον, descensus, legitur apud Suidam T. III. p. 155. ed. Küsteri.

ΚΑΤΑ'ΒΑΣΙΣ, descensus, etiam locus, ad quem descenditur. *בָּשָׁן Basan, nomen proprium. Jos. XII. 5. sec. Oxon. πάσης τῆς καταβάσεως. Aliquando mihi videbatur haec versio e literis Hebraicis Graece scriptis orta fuisse, sed nunc sententia mutata statuere mallem, esse hanc lectionem versionem alius interpretis etymologiam vocis Hebr. prementis:

Nam *Batanæa* dicta est a *solo plano et feraci* بثنة. Cæterum *κατάβασις* h. l. notat *locum, ad quem descenditur.* — דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XLVIII. 1. — יוֹרֵד, part. *descendens.* 2 Reg. XII. 20. — מוֹרָד, *descensus.* Jos. X. 11. ἐπὶ τῆς καταβάσεως Βηθωρῶν, in *descensu* Bethoron. Cf. 1 Maccab. III. 24. et Luc. XIX. 37. 1 Reg. VII. 28. Mich. I. 4. — רֶדֶת, infin. a יָרַד, *descendendo.* 1 Sam. XXIII. 20. Adde Herodot. II. pag. 135. 28.

ὌΡΟΣ ΚΑΤΑΒΑ'ΣΕΩΣ, *mons descensus.* מִדְבָּר, *desertum.* Jos. VIII. 24.

ΚΑΤΑΒΔΕΛΥ'ΣΣΟΜΑΙ, *abominor.* עָבַד, *servio.* Ez. XXXIV. 27. ἐκ χειρὸς τῶν καταβδελυσσομένων αὐτοὺς, e manu eorum, quibus illi abominationi sunt, seu *quos abominabili servituti subjiciunt.* Doederleinius in Bibl. Theol. P. II. pag. 341. legere mavult καταδουλωσαμένων.

ΚΑΤΑΒΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *cogo, adigo, vi compello.* הֶחֱזִיק, Hiph. *confirmo.* Exod. XII. 33. κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν, Ægyptii *adigebant* s. *urgebant* populum. — פָּצַר, *insisto.* Gen. XIX. 3. κατεβιάζετο αὐτοὺς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτὸν, cum *precibus instaret*, diverterunt ad illum. — פָּרַץ, idem. 2 Sam. XIII. 25. κατεβιάσατο αὐτὸν, *insistebat precibus*, coll. v. 27. Vide quoque supra s. v. βιάζω.

ΚΑΤΑΒΙΒΑ'ΖΩ, *demitto, descendere facio, dejicio, deturbo.* הוֹרִיד, Hiph. a יָרַד, idem. Deut. XXI. 4. Jos. II. 18. δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς, per quam nos *dimisisti.* Jud. VII. 5. Jerem. LI. 40. Ezech. XXXI. 16. κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου, *deturbabat* illum in infernum. Ita Matth. XI. 23. ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ, usque in infernum *deturbaberis*, ubi videndus Wolfius p. 203. Vide et Ezech. XXXI. 18. et Baruch. III. 18. Thren. I. 10. κατεβίβασεν ὑπέρογκα, h. e. vel, *dejecit vehementer*, h. e. *insigniter eversa fuit*, vel, præeunte Arabe, *dejecit eum arrogantia.* Sed pro hoc in Theodoreto legitur πέπτωκε θαυμαστῶς, et Codex Norimb. utramque versionem conjunxit. Psalm. CXVIII. 136. ubi pro κατέβησαν in aliquot codd. teste L. Bos. legitur κατεβίβασαν. Scil. cum κατέβησαν, quæ est præstantissima lectio, duriuscule dici videretur, mutatum est in κατεβίβασαν eodem sensu, sed usitatiore sermone. Inc. Gen. XXVII. 40. Aqu. Ps. LV. 8.

ΚΑΤΑΒΙΟ'ΟΜΑΙ, *vitam transigo, vita defungor.* אָכַל לֶחֶם, *edo cibum.* Amos VII. 12. ἐκεῖ καταβίου.

*ΚΑΤΑΒΛΑ'ΠΤΩ, *noceo, lædo, detrimento afficio.* 3 Maccab. VII. 8. μηθενὸς αὐτοὺς καταβλάπτοντος. Dionys. Hal. pag. 524. ed. Reisk. καταβλάπτειν τὴν γῆν, agrum *populare.*

ΚΑΤΑΒΛΕ'ΠΩ, *despicio, deorsum specto, aspicio, respicio.* הִבִּיט Hiph. a נָבַט. Exod. III. 6. ηὐλαβεῖτο γὰρ καταβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, verebatur enim Deum *intueri.* — הִשְׁקִיף, Hiph. *prospecto.* Genes. XVIII. 16. κατέβλεψαν, *convertunt* se.

ΚΑΤΑΒΟΑ'Ω, *exclamo, vociferor.* יָרַד, *descendo.* Ex. XI. 8. καταβοήσονται sec. Ald. ubi tamen ex reliquis libris reponendum est καταβήσονται. — צָעַק, *clamo.* Exod. V. 15. XXII. 23. 27. Adde Symm. 1 Sam. XXVI. 14. ubi καταβοᾶν τινὸς est nostrum einen anschreyen, *to annoy with clamour*, h. e. *clamore aliquem inquietare.* Vulg. bene: *clamas et inquietas regem.* — קָרָא, *voco.* Deut. XXIV. 15. Vide et 2 Macc. VIII. 3.

ΚΑΤΑΒΟ'ΗΣΙΣ, *clamor, vociferatio.* Sirac. XXXV. 15. ubi per *querelas* aut *invocationem opis* reddere mallem.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ', *jactus fundamenti,*

a structura. 2 Macc. II. 30. τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, novæ domus architectus universæ structuræ curam habere debet. Sic et καταβάλλεσθαι 2 Macc. II. 13. construere significat. Vide in καταβάλλω.

ΚΑΤΑΒΟΣΚΕ'Ω, depasco. בָּעַר: הִבְעִיר, consumo, absumo. Ex. XXII. 5. Vide s. v. καταβόσκησις. — רָעָה, b pasco, etiam depasco. Symmach. et Inc. Psalm. LXXIX. 14. κατεβοσκήσατο.

ΚΑΤΑΒΟ'ΣΚΗΣΙΣ, depastio, devastatio. בָּעַר. Symm. Ies. VI. 13. Vox Hebr. etiam depascere, absumere notat, v. c. Ies. III. 14. Καταβόσκεσθαι in notione interimendi ac perdendi legitur apud Callim. H. in Dian. v. 125.

c ΚΑΤΑΒΡΑΧΥ', pro κατὰ βραχὺ μέρος καιροῦ, paulatim, brevi temporis spatio interjecto. Sap. XII. 8. Heliodor. II. p. 69. Commel. Sed Coray p. 59. dedit κατὰ βραχύ. Phav. κατὰ βραχὺ, κατ' ὀλίγον.

ΚΑΤΑΒΡΟΧΗ', irrigatio, madefactio. שִׁקּוּי, idem. Theod. Prov. III. 8.

ΚΑΤΑ'ΒΡΩΜΑ, cibus, esca. אֱכֹל, d infin. Deut. XXXI. 17. — אָכְלָה, cibus. Ezech. XXI. 32. XXXIII. 27. XXXIX. 4. — לֶחֶם. Num. XIV. 9. — מַאֲכָל. Deut. XXVIII. 26. — *שָׁלָל, spolium, direptio. Incert. Ies. X. 2. Libere vertit. Judith. X. 13. μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα, Judæi vobis prædæ erunt. Eodem modo ib. VI. 3. κατάβρωσις legitur.

e ΚΑΤΑ'ΒΡΩΣΙΣ, depastio, devoratio. אָכַל, comedo, consumo. Genes. XXXI. 15. Vide et Judith. VI. 3. et supra s. v. κατάβρωμα.

ΚΑΤΑΒΡΩ'ΣΚΩ, depasco, devoro. אָכַל, edo. Neh. II. 3. 13. — אָכְלָה, cibus. Ezech. XXXIX. 4. Vide et Sirac. XXXVI. 8. Drac. v. 49.

ΚΑΤΑΒΥΘΙ'ΖΩ, demergo, hinc καταβυθίζω εἰς βυθὸν, demergo in profundum. הִתְחַמֵּק, Hithp. subduco f me. Symm. Jerem. XXXI. 22. καταβυθίση εἰς βυθόν. Legit הִתְעַמֵּקִין, a rad. עָמַק, profundum esse.

ΚΑΤΑ'ΓΑΙΟΣ, inferior, quasi versus terram. תַּחְתִּים, plur. ex תַּחְתִּי, inferiora. Genes. VI. 16. κατάγαια, sc. μέρη, ubi alii legunt κατώγαια, alii κατώγεια. Hippocr. Epist. ad Damaget. p. 1284. 25.

*ΚΑΤΑΓΓΕ'ΛΛΩ, annuncio, indi- g co, defero, accuso. דִּבֵּר. Symm. Psalm. XXXIX. 6. καταγγέλλω. Sic certe edidit e duobus codd. Montf. דִּבֵּר h. l. prædicandi notionem habet. Cod. Vat. 754. habet: ἐὰν ἀπαγγείλω καὶ ἀ·λέγω, quæ lectio mihi impressæ præferenda videtur. Ex καὶ ἀ λέγω facile ortum est καταγγέλλω. Hesych. καταγγέλλεται, κηρύσσεται. h

ΚΑΤΑΓΕ'ΛΑΣΤΟΣ, ridiculus. Sap. XVII. 8. καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν, ridiculo timore languebant.

ΚΑΤΑΓΕΛΑ'Ω, derideo. הָיָה לָבוּז, sum contemptui. Gen. XXXVIII. 23. — חָפֵר, erubesco. Mich. III. 7. — לָעַג, subsanno. Job. IX. 23. XXI. 3. Prov. XVII. 5. XXX. 17. — עָלַץ, exsulto. Ps. XXIV. 2. μηδὲ καταγελασάτωσάν με οἱ ἐχθροί μου, ne- i que derideant me inimici mei. Plerique statuunt, eos legisse יִלְעֲגוּ, sed illustranda potius est hæc versio e l. Arabica, in qua علس Conj. IV. notat clanculum risit, latenter risit, subrisit. Cæterum hic construitur καταγελάω cum casu quarto, quemadmodum et Sirac. VII. 12. Alias et plurimum cum casu secundo. — שָׂחַק, rideo. 2 Par. XXX. 10. Job. V. 22. Prov. XXIX. 9. ad

a quem locum Jaegerus: E ^[illegible] sentiri passivum καταγιλᾶται potest, si nominis ratio habeatur. Symmach. Psalm. XXXVI. 13. Adde Judith. XII. 11. Sirac. VII. 12.

ΚΑΤΑΓΕ΄ΛΩΣ, *derisio, ludibrium.* קֶלֶס, *derisio.* VIta et VIIma ed. Ps. XLIII. 14. Sed potest quoque ibi ad לָעַג referri. — *עַפְרָה, *pulvis.* Mich. I. 10. Legit לְפַעֲרָה, a פָּעַר, b *hiscere, dehiscere,* quod de oris hiatu, qui in cachinno conspicuus est, accipi potest. Fortasse autem loco καταγέλωτα, quod exhibet ibi Complut., reponendum est κατὰ γέλωτα, ut habet Vatic. 1 Macc. X. 70. ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα, ego vero factus sum in ludibrium. Phavorin. καταγέλως, διασυρμὸς, ἐξουθένωσις. Idem: καταγέλως, ὁ πολὺς κατά τινος c γέλως.

ΚΑΤΑΓΗΡΑ΄ΣΚΩ, *senesco.* שֵׂיבָה, *canities.* Ies. XLVI. 4. ἕως ἂν καταγηράσητε, i. q. initio commatis ἕως γήρως.

ΚΑΤΑΓΙ΄ΝΟΜΑΙ, *versor, habito, commoror, conversor.* יָשַׁב, *sedeo, habito.* Deut. IX. 9. κατεγινόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας, *commorabar* in monte quadraginta dies. — d מוֹשָׁב, *habitatio.* Exod. X. 23. πᾶσιν (sc. τόποις), οἷς κατεγίνοντο, in omnibus locis, quibus *habitabant.* — — שָׁכַן, *habito.* Num. V. 3. ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς, in quibus ego *habito* inter illos.

ΚΑΤΑΓΙΝΩ΄ΣΚΩ, *cognosco, intellego, percipio, condemno.* הִרְשִׁיעַ, Hiph. *condemno.* Deut. XXV. 1. ubi τῷ δικαιοῦν opponitur. — חָקַר, e *investigo.* Prov. XXVIII. 11. πᾶς δὲ πένης νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ, omnis vero prudens *penitus cognitum habebit* illum; ubi Aqu. et Theod. voce ἐξιχνιάζειν usi sunt. Fortasse tamen Arabicam significationem verbo חָקַר h. l. subjecerunt, quia eam contextui convenientiorem putarunt. Nam حقر est *vilipendit, contempsit.* — *מָעַל, *prævaricor, culpam contraho.* Symm. Jos. VII. 1. f Masius in Comment. ad h. l. p. 119.: Verbum מָעַל reddit h. l. Symmachus καταγινώσκειν, h. e. *contemtim negligere atque rejicere,* quomodo etiam usurpabitur cap. XXII. et aliis sacræ paginæ locis. Hac lectione e Syriaco efficta, ut bene monuit ad h. l. Scharfenbergius, sincerior est illa, quam Montf. et Griesbachius e cod. Basil. et Coisl. g I. protulerunt, κατεφρόνησαν. Sed nec κατεφρόνησαν commode hic locum habere posse mihi videtur, sed reponendum esse κατεφρονήθησαν. — מָאַס, *reprobo.* Symm. Job. XLII. 6. ubi *reprehendere* notat. Vulgat. bene: *idcirco ipse me reprehendo.* Sir. XIV. 2. μακάριος, οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, beatus, quem non condemnat anima, nec de graviore aliquo de- h licto contristat, remordet, angit et affligit. Hoc quoque voluit Vulgatus: *qui non habuit animi sui tristitiam.* Ib. XIX. 5. καταγνωσθήσεται, *vituperabitur,* s. *meretur reprehensionem.*

ΚΑ΄ΤΑΓΜΑ, *fractura.* עַצֶּבֶת, *dolor.* Incert. Psalm. CXLVI. 3.

ΚΑΤΑ΄ΓΝΥΜΙ. Vide κατάγω.

ΚΑΤΑ΄ΓΝΩΣΙΣ, *condemnatio.* Sir. V. 17. i

ΚΑΤΑΓΟΓΓΥ΄ΖΩ, *obmurmuro, adversus aliquem murmuro.* 1 Macc. XI. 39.

ΚΑΤΑΓΡΑ΄ΦΩ, *scribo, perscribo, conscribo.* הֹעֲלָה, Hoph. *jubeor, ut ascendere faciam,* sc. *referendo in scriptum, scribendo.* 2 Par. XX. 35. Vulg. *quæ digessit.* — כָּתַב, *scribo.* Ex. XVII. 14. XXXII. 14. Num. XI. 26. Job. XIII. 26. κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακὰ, conscripsisti tanquam milites (Ar. كتب, *congregavit*

a *disposuitque equites in turmas*), h. e. *decrevisti* contra me mala. Hos. VIII. 12. ubi pro καταγράψω Arabs legisse videtur καταράξω, *concutiam*. Vertit enim انزع. Exod. XXXII. 15. καταγράφων est i. q. ἐγγράφων, cum quo et commutatur in codd. 1 Macc. IX. 22. οὐ κατεγράφη, *non sunt literis mandata*: ubi καταγράφειν non tam *conscribere* notat, quam b *scribere* simpliciter, *consignare literis*. Κατὰ in compositione saepe redundat. Vide infra s. v. καταχράομαι. De loco Esther. II. 22. sec. Complut. vide s. v. καταχωρίζω. 1 Macc. XIV. 26. κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλκαῖς. Respexit huc glossa Hesychii: κατέγραψαν, κατέξυσαν.

ΚΑΤΑ'ΓΧΩ, *strangulo*. הִכְרִיעַ, Hiph. *deprimo*. Theod. Jud. XI. c 35. κατάγχουσα κατῆγξάς με, strangulans strangulasti me, h. e. in extremas me angustias conjecisti. Sed vid. etiam Phavorinus in καταγότος.

ΚΑΤΑ'ΓΩ, ΚΑΤΑΓΝΥ'Ω, ΚΑΤΑ'ΓΝΥΜΙ, *confringo*. גָּדַע, *abscindo*. Jerem. XLVIII. 25. κατεάχθη κέρας Μωάβ, *confractum est* cornu Moab. Hesych. κατεάχθη (sic enim legendum ex Jerem. l. c. pro κατεάθη), d κατεθλάσθη, κατεβάλλετο, ἐτίθετο. — דּוּשׁ, *trituro*. Hab. III. 11. ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη, in ira *confringes* gentes. Male ibi κατάξεις a Montfauconio vertitur per *detrahes*, et a Trommio in Concord. relatum est ad κατάγω, *deduco*. Reddendum est potius *confringes*. LXX fortasse legerunt תָּרֹץ a רָצַץ, *frangere*, quanquam etiam impressae lectioni quoad sensum non male convenit. e Nonnulli credunt, LXX transtulisse κατήσεις, coll. Ies. XXV. 10. — חָתַת, *frango, contundo, contero*. 2 Sam. XXII. 35. κατάξας τόξον, confringens arcum. — מָחַץ, *frango*. Al. Deut. XXXIII. 11. κάταξον ὀσφῦν, frange lumbos, sec. Vat. Sed pro κάταξον fortasse legendum ibi πάταξον, quod reliqui libri habent. Symmach. Ps. LXVII. 24. κατάξῃ. f Sic Coislianus unus pro impresso συγκατιάξῃ. — עַצֶּבֶת, *dolor*. Al. Ps. CXLVI. 3. κατεαγμένα, *fracta*. — שָׁבַר, *frango*. Symm. Ps. L. 18. κατεαγυῖα. Sed verba κατεαγυῖα γέγονεν ἡ καρδία μου sunt e loco Eusebii (Comment. p. 212.) male intellecto huc translata, ubi e collatione textus Eusebiani quisque videre potest. Symm. Ps. LXVIII. g 21. κατέαξε, et Ps. XLVII. 8. κατεάξεις. Confer Matth. XII. 20. Suidas: κατεάγη καὶ κατεαγότα, κεκλασμένα. Phavor. κατεαγώς, κατεαθλάσας. Idem: καταγότος ἔχει θέμα ἄγω, τὸ κλῶ, παρακείμενος ἦχα, ὁ μέσος ἦγα, καὶ ἐν διαλύσει ἔαγα, ὅθεν μετοχὴ ὁ ἐαγώς, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατεαγώς. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑ'ΓΩ, *deduco, dejicio, deturbo, facio descendere*. דָּמַם, *sileo*. h Ps. XXX. 22. καταχθείησαν εἰς ᾅδου, *deturbentur in infernum*. Fortasse legerunt: יִרְמוּ, *projiciantur*, ut etiam Chaldaeus legit, a רָמָה, *projicere*. Alii vertere malunt: cum dolore ac moerore in inferno sileant. Mihi autem LXX καταχθείησαν de suo addidisse videntur ob vocem sequentem, ut versio vocis יִדְּמוּ prorsus exciderit; exscindantur, et in sepulcrum detrudan- i tur. — הֵבִיא, Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. Gen. XXXVII. 27. ubi in codd. cum ἄγειν permutatur, unde luculenter apparet, κατάγειν esse *ducere* simpliciter. — הִגְדִּיל, Hiph. *magnum facio*. Ies. IX. 3. κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ. Legerunt הִרְגִּיל. לוֹ הִרְגַּלְתָּ est *deducere infantem, et assuefacere eum ambulando*, aut *pedetentim deducere*. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tangere facio*. Ies. XXVI. 5. κατάξεις ἕως ἐδάφους.—

a יָרַד, sed potissimum in Hiphil, הוֹרִיד, *descendo, descendere facio.* Gen. XXXIX. 1. οἵ κατήγαγον ἐκεῖ, qui illum eo *deducebant.* Genes. XLII. 38. κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου, *descendere facietis* me senem cum dolore in sepulcrum. Vide et 1 Sam. II. 5. 1 Reg. II. 6. κατάγει, *permittit, ut deducatur,* aut *descendat.* Ps. LV. 7. ἐν ὀργῇ λαοὺς b κατάξεις: ubi κατάξεις non est *confringes,* ut Hieronymus in Epist. ad Suniam interpretatus est, potius: *deorsum ages,* ut sit futurum a κατάγω, non vero a καταγνύω. Vide et Ps. LIV. 26. Amos IX. 2. Abd. v. 3. et confer L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. 3. Prov. V. 5. κατάγουσι, ubi non legerunt יוֹרְדוֹת, sed מֹרִידוֹת. Jer. IX. 17. καταγαγέτωc σαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, *deducant* oculi vestri lacrymas. Vide et Jer. XIII. 17. Thren. I. 17. — יָשַׁר, *rectus sum.* 1 Reg. VI. 34. χρυσίῳ καταγομένῳ, auro *diducto.* — נָזָה, *adspergo.* Ies. LXIII. 3. κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς τὴν γῆν. Confuderunt hunc versum cum v. sexto hujus capitis. — *נָתַן. Ez. XLIV. 14. ubi Semlerus non male conjicit d pro κατάξουσι reponendum esse καὶ τάξουσι. Certe Itala quoque habet *ponent.* — רָדָה, *dominor.* Thren. I. 14. Derivarunt יְרָדֶנָּה, *dominatus est ei,* a יָרַד, *descendere.* Idem valet de versione Theodot. Ps. XLIX. 15. qui pro יִרְדּוּ, *dominabuntur,* legit יֵרְדוּ a יָרַד. — *שׂוּם, *pono.* Jer. XIX. 8. κατάξω. Sed melior est lectio codd., quos Nobilius dicit habere καὶ τάξω, quæ quoque reperitur in Vers. Arab. et Cod. Syr. e Hexaplari. Vide quoque supra s. v. נָתַן. — שָׁפַת, *dispono.* Ps. XXI. 6. — שִׁשָּׁה, Pih. q. d. *sexto,* h. e. *sextuplici unco extraho,* aut *sextam partem relinquo.* Al. sec. ed. Compl. Ezech. XXXIX. 2. κατάξω. Lud. de Dieu in Critica Sacra ad h. l. vocem Hebr. illustrat e lingua Æthiopica, in qua שׁשׁו est *ambulare, obire,* et in Conjugatione transitiva *quaquaversum ducere et seduf cere.* Hinc Vulgatus: *seducam te.* Sirac. XXII. 20. ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, ubi κατάγειν est *elicere,* quasi *deducere,* coll. XXXVIII. 16. ubi κατάγειν δάκρυα est *effundere lacrymas.*

ΚΑΤΑΔΑΜΑ'ΖΩ, *domo, perdomo,* etiam sensu venereo *subigo.* חָרַשׁ, *aro.* Jud. XIV. 18. εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν, nisi domuissetis g meam vitulam. Vide Intt. ad h. l.

*ΚΑΤΑΔΑΠΑΝΑ'Ω, *consumo, impendo, sumtus facio.* Drac. v. 21. κατεδαπάνουν τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης sec. Complut. Reliqui libri habent ἐδαπάνων.

ΚΑΤΑΔΑΠΑΝΑ'ΟΜΑΙ, *consumor.* Sap. V. 14. ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν, in malitia nostra *consumti sumus,* h. e. *pereundum nobis* h *fuit.*

ΚΑΤΑΔΕΕ'ΣΤΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *inferior sum.* נָפַל, *cado.* Symm. Job. XIII. 2. nunc inferior sum vestri, nempe sapientia ac prudentia: unde LXX non male transtulerunt ἀσυνετώτερος. Theoph. Char. Procem. 3. Æschin. c. Ctesiph. p. 434. T. II.

ΚΑΤΑΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *ostendo, de*i *monstro, doceo, creo, auctor sum, invenio.* אָב, *pater,* it. *auctor.* Genes. IV. 20. οὗτος ἦν ὁ καταδείξας (ubi non legerunt בָּרָא, ut nonnulli judicarunt) ψαλτήριον καὶ κιθάραν, hic *invenit* psalterium et citharam. Eodem sensu verbum apud alios scriptores occurrit. Herodotus Lib. I. c. 171. καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι, Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες, *etenim galeas cristis alligare Cares invenerunt,* et Lib. I. c. 163. οἱ δὲ Φωκαιέες οὗτοι ναυτιλίῃσι μακρῇσι

a πρῶτοι Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, καὶ τόν τε Ἀδρίαν καὶ τὴν Τυῤῥηνίην οὗτοί εἰσι οἱ καταδέξαντες. Diodor. Sic. Lib. I. p. 18. de Iside et Mercurio: τούτους δὲ καὶ τελετὰς καταδεῖξαι, καὶ πολλὰ μυστικῶς εἰσηγήσασθαι. — בָּרָא, *creo*. Ies. XL. 25. τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα; quis *creavit* (*primus monstravit, invenit*) hæc omnia? Secundum Michaëlis in B. O. T. IX. b p. 173. legerunt בָּרָא per Daleth, Arab. بدا, *incipere excogitare*. Vide supra s. v. δείκνυμι. Ibid. XLI. 20. XLIII. 15. ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βασιλέα ὑμῶν (lege αὐτῶν), qui *constitui* Israëli regem. In hac enim notione putarunt vocem בָּרָא h. l. accipiendam esse, ita ut conjungeretur cum sequentibus. — יָצַר, *formo*. Ies. XLV. 18. Θεὸς, ὁ καταc δείξας τὴν γῆν, Deus, qui terram *creavit*.

ΚΑΤΑΔΕΌΜΑΙ, *deprecor, rogo, precor*. הִתְחַנֵּן Hithp. *gratiam peto*. Gen. XLII. 21. ὅτι κατεδέετο ἡμῶν, cum nos *precaretur*. — חָלָה, *ægroto*. Ies. LVII. 10. οὐ κατεδεήθης μου, non me *precatus es*. Legerunt חָלִית in Pihel, ubi notat *enixe rogare ac deprecari*. Conf. Simonis d p. 556. Aquila quoque h. l. voce λιτανεύειν usus est.

ΚΑΤΑΔΕΡΜΗ, *cutis, pellis capitis*. 2 Macc. VII. 7. τὸ τῆς καταδέρμης: ubi alii habent κεφαλῆς δέρμα.

ΚΑΤΑΔΕΣΜΕΥΏ, *ligo, alligo, obligo, adstringo*. Sir. VII. 9. μὴ καταδεσμεύσῃς δὶς ἁμαρτίαν, *ne alliges bis peccatum*, h. e. *iteres peccatum*. Nam καταδεσμεύειν ἁμαρτίαν notat e simpliciter *peccare, peccata committere*, quia metaphorice *allegari ea* dicuntur, *quibus studemus et operam damus*. Exempla habet Glassius Philol. S. p. 1191. seq. ed. Dathii. Lindius ad h. l. animadvertit, καταδεσμεύειν esse *obligare*, quod sæpius dicitur de vulneribus, *obligare peccata* vero esse *indulgere peccatis, malum animum demulcere*, quod de- f inde, quod ad sensum attinet, est *sæpius peccare*. Sed hæc interpretatio mihi nimis contorta esse videtur. Cæterum pro καταδεσμεύσῃς alii libri ibi habent: δεσμεύσῃς. Vide supra s. v. δεσμεύω. Sir. XXX. 7. καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ, *obligabit* vulnera ejus.

ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ, *ligamen, ligamentum*. חָבַשׁ, Pih. *ligor*. Ies. I. 6. g καταδέσμους.

ΚΑΤΑΔΕΧΟΜΑΙ, *capio, suscipio, recipio, admitto*. הֵבִין, Hiph. a בּוּן, *intellego*. Deut. XXXII. 29. ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον, hæc *capiant* in tempus futurum. — נָדִיב, *voluntarius*. Exod. XXXV. 5. ὁ καταδεχόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ, *suscipiens in corde*, h. e., ut bene transtulit Vulgatus, *voluntarius et prono* h *animo*.

ΚΑΤΑΔΕΏ, *ligo, obligo, alligo*. הִתְחַפֵּשׂ, Hithp. *dissimulo me*. 1 Reg. XX. 38. κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ: ubi vel ad sensum respexerunt, ut et Chald. Paraphr., qui habet וְכָרִיךְ, *et involvit, obvolvit*, vel acceperunt pro יִתְחַבֵּשׁ, sive decepti similitudine affinium literarum, sive quod existimarint, idem i cum eo esse per transmutationem literarum homogenearum. — חָבַשׁ, *ligo*. Ezech. XXX. 21. ἰδοὺ οὐ κατεδέήθη τοῦ δοθῆναι ἴασιν. Sed mendum ibi est ac legendum κατεδέθη, ut plerique codd. habent. Ib. XXXIV. 4. 16. — עָמַס, *onero*. Ies. XLVI. 1. Sermo ibi est de jumentis, quibus onera portanda alligantur. — צָמִיד, *copulatus*. Num. XIX. 15. k πᾶν σκεῦος, ὅσα οὐχὶ δεσμῷ καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, omnia vasa, quæcunque vinculo in se non *colligata sunt*. — *שָׁמַם. Job. XVI. 7. ubi tamen verba Symmachi, κατέδησάς με ἀδιαλείπτως ἐν ζυγῷ, minime cum Mont-

fanconio ad finem v. 7., sed cum Drusio ad commatis octavi initium referenda sunt, ubi legitur וַתְּקַמְּטֵנִי לְעֵד הָיָה, ita ut pro לְעֵד Symmachus legerit לְעַד. Sirac. XXVII. 21. τραῦμα καταδῆσαι, obligare vulnus. Confer Luc. X. 34. Sir. XXVIII. 27. τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον σου κατάδησον, argentum et aurum tuum alliga. Conf. δεσμὸς et ἔνδεσμος.

ΚΑΤΑΔΙΑΙΡΕ'Ω, divido. חִלֵּק, Pih. Joël. III. 2. τὴν γῆν μου κατεδιείλαντο, terram meam inter se dividebant. Hesych. κατεδιείλοντο, κατεμερίσαντο. Ita et in Gloss. MSS. in Prophetas, nisi quod ibi vitiose legatur κατεδιήλαντο. — חָצַב, cædo, incido, v. c. arbores, ligna, lapides. Symm. Ps. XXVIII. 7. καταδιαιροῦντος. Sermo ibi est de Deo, qui nubes cædendo ejicit vel suscitat fulgura. — פַּלַּג, Pih. divido. Psalm. LIV. 9. καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν, divide linguas eorum, h. e. scinde eorum consilia, s. discordes eos redde. — פִּסֵּג, Pih. extollo. Ps. XLVII. 12. καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς, dividite, h. e. numerate turres ejus. Symmachus ibi habet: διαμετρήσατε. Suidas: καταδιέλεσθε, μερίσατε. Habet vox Hebr. hanc significationem in l. Chald., unde et h. l. פַּסְּגוּ haud pauci intt. vertunt divisim considerate. Vulg. distribuite domos. Hieron. separate palatia ejus. Syrus transtulit eradicate, h. e. periculum facile, an evertere possitis palatia. פְּסַג in l. Syr. et Chald. פסק destruere, perdere notant.

ΚΑΤΑΔΙΚΑ'ΖΩ, condemno, reum facio. הִרְשִׁיעַ, Hiph. a רָשַׁע, idem. Job. XXXIV. 29. Psalm. XCIII. 21. Symm. Job. IX. 29. — חִיֵּב, Pih. reum facio. Theod. Dan. I. 10. καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ, reum faciatis caput meum regi, h. e. me in vitæ periculum injiceretis apud regem. Inc. seu Scholion ibi habet καταδικασθήσεται ποιῆ. Eleganter LXX κινδυνεύσω τῷ ἰδίῳ τραχήλῳ. — עִוֵּת, Pih. perverto. Thren. III. 36. Causam aliorum pervertere est condemnare insontem. — רָשָׁע, improbus, item reus. Psalm. CVIII. 6. Vulg. condemnatus. Sic רָשָׁע quoque Num. XXXV. 31. et in lingua Æthiopica adhibetur, observante Lud. de Dieu ad h. l. Adde Sap. II. 20. XI. 11. et XII. 15.

ΚΑΤΑΔΙ'ΚΗ, res judicata, condemnatio, mulcta. Sap. XII. 27. τὸ τέρμα τῆς καταδίκης. Hesychius: καταδίκη, κατάκρισις.

ΚΑΤΑΔΙΩ'ΚΩ, persequor, sequor, insequor, omni studio sector. הִבְהִיל, Hiph. perturbo, festinare facio. 2 Par. XXVI. 20. — הָלַךְ, eo. 1 Sam. XXX. 22. οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, non secuti sunt (sc. Davidem) nobiscum. Hic καταδιώκειν idem est quod πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, sequi Davidem. Confer Marc. I. 36. ubi κατεδίωξαν eodem sensu legitur. — דָּבַק, adhæreo. 1 Par. X. 2. κατεδίωξαν οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαοὺλ, persequebantur alienigenæ Saulum. — דָּלַק, fervide insector. Gen. XXXI. 36. κατεδίωξας ὀπίσω μου, fervide me insectatus es. — דָּפַק, pulso. Gen. XXXIII. 13. ubi καταδιώκειν nimium agere notat, i. q. nos übertreiben, to overdo, or exceed. Eandem notionem habet quoque hic vox Hebraica. — *דֶּרֶךְ, via. Thren. III. 11. κατεδίωξεν, ubi pro דְּרָכַי, vias meas, legerunt רֹדְפִי, ex sententia scil. Cappelli. Sed mihi potius דָּרַךְ legisse videntur, nam أدرك est persequi usitate. — *הִשִּׂיג, Hiph. a נָשַׂג, apprehendo. 1 Paral. XXI. 12. sec. ed. Complut. — יָצָא, exeo. Jos. VIII. 17. 1 Sam. XXIV. 15.

sec. ed. Complut. — נִבְהַן Niph. *vehemens sum.* Mich. II. 11. *κατεδιώχθητε, οὐδενὸς διώκοντος, fugistis,* nemine vos persequente. Ita reddiderunt, quæ vox Hebr. *vim, vehementiam* ac *violentiam* notat, quasi sensus esset: *vis facta est vobis.* — סֹרֵר, Pih. a סוּר, *averto.* Thren. III. 11. Ita Bielius Trommium temere secutus. Nam τῷ סֹרֵר respondent ibi *ἀφεστηκότα.* Vide supra s. v. דָּרַךְ — רָדַף, *persequor.* Ps. XXII. 8. *κράτιστον καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με,* optimum et misericordia tua *subsequentur* me. Ps. XXXVII. 2. *κατεδίωκον δικαιοσύνην, studiose sectabar* bonum. Eodem sensu verbum simplex *διώκω* passim legitur. Vide supra in h. v. — רוּץ, *curro.* Joël. II. 4. — שָׁפַט, *judico.* Ps. CVIII. 30. Sumitur h. l. *καταδιώκειν* sensu forensi. Confer Lex. N. T. s. v. *διώκω.* Præterea legitur Jud. VIII. 16. sec. ed. Compl. *κατεδίωξεν αὐτοὺς ἐν ἀκάνθαις,* ubi nihil pro eo in textu Hebr. reperitur. Si lectio *κατεδίωξεν* sana est, vox hæc in universum notabit: *omni studio aliquid facere,* ut sensus sit: *studiose s. acriter eos flagellavit spinis.* Suspicor tamen, legendum esse *κατηλόησε,* a *καταλοάω,* quæ vox apud Athen. Deipn. Lib. XII. p. 451. 1. Lucian. Icarom. pag. 782. D. et Demosthenem occurrit. Sir. XXVII. 17. *οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ, non assequeris eum, s. fugiet te, quare frustra eum persequeris.*

ΚΑΤΑΔΟΛΕΣΧΕ΄Ω, *meditor.* שָׂחַח, *incurvo me.* Thren. III. 20. *καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου, meditabitur* intra me anima mea. Scilicet cum Chaldæo expresserunt lectionem textualem תָּשׂוּחַ, *commentatur, s. orat,* coll. Genes. XXIV. 63. ubi שׂוּחַ vertunt *ἀδολεσχῆσαι.* Sed Masorethæ in margine monent, legendum esse תָּשׁוֹחַ, quod deducendum est a verbo שָׁחַח, aut שָׁחַח, *incurvari, deprimi.* Alias *καταδολεσχέω* notat: *nugari, deblaterare adversus aliquem.*

*ΚΑΤΑΔΟΥΛΕΥ΄Ω, *in servitutem redigo, subjugo.* רָדָה, *dominor.* Symm. Levit. XXVI. 17. *καταδουλεύσονται ὑμᾶς.* Ita certe Montfauconius edi jussit, Græce exprimens Latina verba Isychii. *ὁ.* *in servitutem redigent vos.* — עָבַד, *servio.* Inc. Jerem. XXV. 14. Symm. Jerem. XXVII. 7. ubi pro *καταδουλεύσονται αὐτὸν, subjicient eum servituti,* sine dubio reponendum est: *καταδουλεύσονται αὐτῷ,* ut cum textu Hebr. conveniat.

ΚΑΤΑΔΟΥΛΟ΄Ω, *in servitutem adigo, servire facio.* עָבַד: הֶעֱבִיד, Kal et Hiph. *servio, servire facio.* Exod. I. 14. *κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς,* omnibus operibus, quibus *servire illos sibi faciebant.* Vide et Exod. VI. 5. Levit. XXV. 46. ubi עָבַד notat *tanquam servis uti.* Ezech. XXIX. 18. *κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτοῦ δουλείαν* (pro *κατὰ δουλείαν*) *μεγάλην,* servire sibi fecit exercitum suum servitute magna. Conf. 1 Maccab. VIII. 18. Al. Lev. XXV. 46. *αὐτοὺς καταδουλώσεσθε, illos servire vobis facietis.* Jerem. XVII. 4. *καταδουλώσω σε τοῖς ἐχθροῖς σου,* servire te faciam servis tuis. Vide et Jer. XV. 14. et conf. 2 Cor. XI. 20. Symm. Theod. Ies. XLIII. 23. — *הֶעֱבִיר, Hiph. *transire facio.* Gen. XLVII. 21. et Jer. XV. 14. In utroque loco legerunt per Daleth הֶעֱבִיד. Adde 1 Macc. VIII. 10. 18.

ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ΄, *incursio,* speciatim *hostilis incursio.* 2 Macc. V. 3. Hesych. *καταδρομή, ἁρπαγή.*

ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΙ΄Α, *violenta oppressio.* סִבְלָה, *onus.* Exod. VI. 7. — עָשׁוּק, part. Pah. *oppressus.*

a Amos III. 9. — עֹשֶׁק, *oppressio.* Jer. VI. 6. Ez. XXII. 12.

ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΥΩ, *vi opprimo, sub potestatem redigo, ad servitutem cogo, in servitutem redigo.* בָּקַע, *perrumpo, irrumpo.* 2 Par. XXI. 17. — גָּבַר, *validus sum.* Symm. Ps. LXIV. 4. κατεδυνάστευσάν μου, *tyrannide* me *oppresserunt.* Sic Jac. II. 6. οἱ πλούσιοι b καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, divites *per potentiam et tyrannidem opprimunt* vos. — הִכְתִּיר Hiph. *cingo.* Al. Hab. I. 4. καταδυναστεύει. Legit מַכְבִּיר, nam כַּבִּיר est *validus, fortis, potens, multus.* — הֶעֱבִיד, Hiph. *servire facio.* Exod. I. 13. κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ, *Ægyptii vi cogebant* filios Israël *ad serviendum.* — הִשְׁבִּית, Hiph. *cessare* c *facio.* Amos VIII. 4. καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. Bene quoad sensum. Nonnulli arbitrantur, eos וְכִבְשִׁים legisse, parum probabiliter. Arabs vertit: *vim infertis.* — הִתְגַּבֵּר, Hithp. *invalesco.* Symm. et LXX Job. XXXVI. 9. — הִתְעַמֵּר, Hithp. *pro servo usus sum, dominum me facio.* Deut. XXIV. 7. — *זָר, *alienus,* d *hostis.* Symm. Theod. et LXX Ies. XXIX. 5. καταδυναστεύων. — *יָכֹל, *possum, valeo.* 1 Sam. XVII. 9. sec. ed. Compl. — הוֹנָה : יָנָה, Kal et Hiph. Ezech. XVIII. 12. πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε, pauperem et egenum oppressit. Vide et Ezech. XXII. 7. 29. et conf. Sap. II. 10. Ezech. XLVI. 19. τοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτοὺς ἐκ τῆς κατασχέσεως, e ut *vi* possessione illos *ejiciat.* — כָּבַשׁ, *subigo.* 2 Sam. VIII. 12. Nehem. V. 5. καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν (sc. τινὲς) καταδυναστευόμεναι, filios nostros *in servitutem tradimus,* et quædam filiarum nostrarum sunt *in servitutem redactæ.* — נָשָׂא, *tollo.* Mich. II. 2. οἴκους κατεδυνάστευον. Legerunt וְנָשְׂאוּ, ut καταδυναστεύειν h. l. sit *absoluto jure dominii sibi aliquid* f *vindicare.* — עָרִיץ, *tyrannus.* Ies. XXIX. 5. — עָרַץ. Symm. Job. XIII. 25. καταδυναστεύεις, *potentiam* tuam *exseris.* Vulgat. *ostendis potentiam tuam.* Conf. Simonis Lex. Hebr. pag. 1252. — עָשַׁק, *violentus, injurius sum, violenter ago.* 1 Sam. XII. 3. Jer. VII. 5. Ezech. XXII. 29. Amos IV. 1. — רָצַץ, *confringo.* 1 Sam. XII. 4. Symm. g Jud. X. 8. κατεδυνάστευσαν. Sed ex sententia Scharfenbergii ad h. l. hæc interpretatio Symmachi forte revocanda est ad verbum antecedens וַיִּרְעֲצוּ, *et vi oppresserunt,* coll. Job. XIII. 25.

ΚΑΤΑΔΥΝΩ, et ΚΑΤΑΔΥΩ, *penitus subeo, descendo, abscondo, supprimo, demergo.* הִשְׁבִּית, Hiph. *cessare facio.* Ez. XXVI. 13. κα- h ταδύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, sc. ὀργάνων, *supprimet* multitudinem instrumentorum tuorum musicorum. — טָבַע, *immergor.* Jerem. XXXVIII. 22. Vide quæ ad h. l. notata sunt s. v. καταλύω. — יָרַד, *descendo.* Exod. XV. 5. κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος, *descenderunt* in profundum, tanquam lapis. Ps. CXVIII. 135. sec. Ald. et Compl. i διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ductus aquarum *subierunt* oculi mei, h. e., ut apud Suidam v. διεξόδους verba exponuntur: κρουνηδὸν ἐφέροντο τὰ δάκρυα, *ubertim fusæ sunt lacrymæ.* Sed magna ibi est lectionis diversitas: nam pro κατέδυσαν alii libri habent κατέβησαν, alii κατεβίβασαν. Vide ad h. l. L. Bosium. Symmachus ibi sec. Origenem T. k II. p. 813. ed. Paris. διαιρέσεις ὑδάτων κατέδυναν οἱ ὀφθαλμοί μου, quæ verba omissa sunt in Hexaplis Montfauconii. — כָּבַשׁ, *subigo.* Mich. VII.

19. καταδύσει τὰς ἀνομίας ἡμῶν, *abscondet* peccata nostra. — נִסְתַּר, Niph. *abscondor*. Amos IX. 3. ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη, si *descendant* ex oculis meis in profundum, ut scil. ibi lateant. — שָׁקַע, *submergor*. Jerem. LI. 64. juxta ed. Rom. οὕτω καταδύσεται Βαβυλὼν, ita *submergetur* Babylon.

ΚΑΤΑ'ΔΥΣΙΣ, *descensus, demersio*, it. *spelunca, latibulum*. חֶלֶד, *orbis*. Aqu. Ps. XVI. 4. Scilicet חלד notat pr. *perfodere, transfodere*, etiam *abscondere*. Syr. ܚܠܕ, *subiit terram*. Conf. Michaëlis Supplem. p. 762. et Simonis Lexic. Hebr. pag. 554. seq. Hieronymus: *in profundo*. Aqu. Ps. XXXVIII. 6. ubi *vesperam* s. *occidentem* notat. Bene vitæ nostræ pars postrema non dies integer, sed diei pars extrema et obscurior existimanda est. Aqu. Symm. Ps. XLVIII. 1. ubi sec. Agellium κατάδυσις non *occidentem* notat, ut Hieronymus interpretatus est, sed *cavernam, latebram*: nam חֹלֶד *mustelam* notat, *quæ bellua in cavernis habitat*, quasi terra, quam incolimus, caverna quædam sit et belluarum latibulum. Flamin. Nobilius per κ. intellegit *civitates et pagos et domos, in quas καταδύνουσι*, i. e. *subeunt et se tegunt ii, qui in ipsis habitant*. Symmach. Psalm. LXVIII. 3. καταδύσεις. Confer Fulleri Misc. Sacr. Lib. III. c. 14. — מִפְלֶצֶת, *horrendum idolum*. 1 Reg. XV. 13. Legerunt fortasse מְצָלוֹת, *loca profunda*, aut intellexerunt *loca, ubi ad idola colenda conveniebant*, quæ καταδύσεις vocarunt, *quod eo descenderent, tanquam in lustra*. Fortasse καταδύσεις h. l. sunt *olentes fornices*, ut dicuntur Horatio Serm. I. 2. 30. — מצולות, *loca profunda et abscondita*. Symm. Ps. LXVIII. 3. ubi καταδύσεις *voragines* notat. Hesych. καταδύσεις, οἱ λάθριοι τόποι καὶ βαθεῖς. Suidas: καταδύσεις, φωλεοὺς, ὑπονόμους σπήλαια. Adde Athen. XI. pag. 477. D. ubi *speluncam* notat. Lucian. Ver. Hist. Lib. I. p. 387. A. τῆς ἐς τὸ κῦτος καταδύσεως.

ΚΑΤΑ'ΔΥΤΟΝ, *occasus, ubi sol occidit*. חֶלֶד, *ævum, orbis*. Al. Ps. XLVIII. 1. Vide supra s. v. κατάδυσις. — מְצֻלוֹת, *loca profunda*. Quint. Ed. Ps. LXXVII. 7. ἐν καταδύτοις. Vide s. v. κατάδυσις.

ΚΑΤΑΘΑΡΣΕ'Ω, *confido*. נִסְמַךְ, Niph. *innitor*. 2 Par. XXXII. 8. κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις, *confidebat* populus verbis. Eandem significationem habet quoque, ut Lat. *inniti*, vox Hebraica.

*ΚΑΤΑΘΙ'ΓΩ, et contr. Καθίγω, *attingo*. Vide supra s. v. καθίγω.

ΚΑΤΑΘΛΑ'Ω, *confringo*. רָמַס, *conculco*. Ies. LXIII. 3. — רֶצַח, *occisio*. Psalm. XLI. 14. ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου, ubi aut libere verterunt, aut significationem petierunt ex Arab. رضح, *confregit, comminuit*.

*ΚΑΤΑΘΛΙ'ΒΩ, *comprimo, opprimo*. Sirac. XIII. 4. καταθλίψει σε sec. Compl. ubi tamen rectius legi videtur καταλείψει σε, quod alii libri habent.

ΚΑΤΑΘΥ'ΜΙΟΣ, *animo gratus, placens*. ΚΑΤΑΘΥ'ΜΙΟΝ, *quod est secundum animum, desiderium animi*. הַוָּה, *ærumna*. Mich. VII. 3. καταθύμιον τῆς ψυχῆς: ubi non pro הַוַּת legerunt אַוַּת, a rad. אָוָה, *desiderare*, ut nonnulli opinati sunt, sed respexerunt ad Arabismum, ubi هوى, est *animi desiderium* tam bonum quam malum, ut multis docuit Schultensius Op. Min. p. 213. seq. Suidas: καταθύμιον, κατὰ ψυχὴν, εὐάρεστον. — חָמוּד, *desiderabile*. Ies. XLIV. 9. ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτοῦ, facientes ea, *quæ animo suo grata sunt*. — נְדָבָה, fœm. *spontanea*,

h. e. *anima*. Symm. Job. XXX. 15. τὰ καταθύμιά μου, quæ verba Montf. perperam retulit ad יְשֻׁעָתִי. — *עַל־לֵב, *super cor*. Symmach. sec. cod. Mosqu. Gen. XXXIV. 3. καταθύμια. Conf. Eichhornii Repertorium Bibl. et Or. Literat. Vol. IV. p. 270. LXX κατὰ τὴν διάνοιαν. Aqu. ἐπὶ καρδίαν. עַל־לֵב de eo dicitur, *quod gratum est alteri et placet*, v. c. Ies. XL. 2. Symmach. καταθύμιον. Vide Spanhem. ad Callim. Pallad. 33.

ΚΑΤΑΙΓΊΖΟΜΑΙ, *tumultuor, impetuosus sum*. Dicitur de vento aut procella ingruente, aut cum impetu delabente. נִשְׂעַר Niph. (שׂ pro ס), idem. Theod. et VIIma Ps. XLIX. 4.

*ΚΑΤΑΙΓΊΖΩ, *cum impetu irruo, ingruo*, de vento. סֹעֲרָה part. fœm. Symm. Ezech. I. 4. πνεῦμα καταιγίζον.

ΚΑΤΑΙΓΊΣ, *procella, tempestas, aquarum fluctuatio*. הֶבֶל, *vanitas*. Ies. LVII. 3. Respexerunt fortasse notionem *properandi*, quam habet הבל in l. Arabica, unde הֶבֶל *halitum, vaporem* notat. — זַלְעָפָה. Inc. et LXX Psalm. X. 7. Thren. V. 10. — מִשְׁבָּר, *fluctus*. Symm. Psalm. XLI. 10. καταιγίδες, et Psalm. LXXXVII. 7. καταιγίσι. — נִשְׂעַר Niph. (שׂ pro ס), *procellosus sum*. Ps. XLIX. 4. ubi tamen pro καταιγὶς fortasse legendum est καταιγίσθη. — סוּפָה, *turbo*. Prov. I. 27. XVII. 13. Jer. IV. 13. Adde Theod. Job. XXXVII. 9. — סַעַר. Psalm. LIV. 8. LXXXII. 14. — סְעָרָה, *procella, turbo*. Psalm. CVI. 25. 29. Ies. XL. 24. XLI. 16. Symm. Psalm. CVI. 29. — רַעַם, *tonitru*. Ps. LXXX. 6. — שִׁבֹּלֶת, *fluxus*. Psalm. LXVIII. 3. 19. — *שׁוֹאָה, *tempestas*. Ibid. Ezech. XXXVIII. 9. — *שׁוֹט, *flagellum*. Ies. XXVIII. 15. Derivarunt a שׁוּט, *effuso impetu decurrere*, etiam *fundere*, in l. Æthiopica. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 600. — שְׂעָרָה, *turbo*. Symm. Job. IX. 17. Sirac. XVI. 22. καταιγὶς est *vehementior venti impetus in mari potius quam in terra*, coll. XXXIII. 2. Vulg. *procella*, quod eandem vim habet, ita dicta ab eo, quod omnia procellat, i. e. moveat et concutiat. Bene h. l. cum ea comparatur ira et vindicta divina, quam in impios detonat ac fulminat. Hesych. καταιγίς, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ, καὶ ἡ τῶν ὑδάτων ζάλη. Idem. ἐπαιγίζοντα, σφοδρότερον πνέοντα ἄνεμον, καταιγίδες γὰρ αἱ τῶν ἀνέμων ἐπιβολαί.

ΚΑΤΑΙΓΊΣ ΦΕΡΟΜΈΝΗ, *procella valde agitata*. סוּפָה וּסְעָרָה, junctim. Ies. XXIX. 6. — שׁוֹט שֹׁטֵף, *flagellum exundans*. Ies. XXVIII. 15. 18.

*ΚΑΤΑΙΔΈΩ, *pudore perfundo*. 4 Macc. III. 12. καταιδεσθέντες τὴν ἐπιθυμίαν, regis cupiditate *moti*. Zonaras Lexic. col. 1175. καταιδέσῃ, ἀξίους αἰδοῦς παρασκευάσῃ, ubi vide Tittmannus. Photius Lex. col. 102. καταιδεῖ, καταισχύνει.

*ΚΑΤΑΙΚΊΖΩ, i. q. αἰκίζω, *supplicio afficio, crucio*. 4 Macc. I. 11. καταικισαμένων, carnificibus. Sed alii libri habent ibi αἰκισαμένων. Ib. VI. 3. VII. 2.

ΚΑΤΑΙΣΧΥΜΜΟ'Σ, *pudor*. בֹּשֶׁת, idem. Symm. Ps. XLIII. 16. — כְּלִמּוּת, *ignominia*. Symm. Mich. II. 6.

ΚΑΤΑΙΣΧΎΝΩ, *pudore afficio, tanquam pudendum rejicio, dedecoro*. *אֵשׁ, *ignis*. Ezech. XXIII. 13. ubi בָּאֵשׁ, *in igne*, acceperunt, ac si esset בָּאַשׁ, a rad. בּוֹשׁ, *pudore suffundi*. — בּוֹשׁ et in Hiph. הֵבִישׁ

vel הוֹבִישׁ. 2 Sam. XIX. 5. 2 Reg. XIX. 26. Psalm. XIII. 7. Postremo loco ita: βουλὴν πτωχοῦ κατῃσχύνατε, consilium pauperum *tanquam pudendum rejecistis*. Vulg. *confudistis*. Symmach. Theodot. Prov. XVII. 2. υἱοῦ καταισχύνοντος, filii *pudendi*. Ita Sirac. XXII. 4. θυγάτηρ καταισχύνουσα filia *pudenda* dicitur. Symmach. Psalm. LII. 7. καταισχυνθήσῃ, *pudore afficieris*, ubi הֵבִישׁ intransitive accepit. — בֹּשֶׁת, *pudor*. Jer. XVII. 18. — הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino*. Ies. XXVIII. 16. οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Non legerunt יָבִישׁ, sed Arab. خاش notat *erubuit*. Conf. Pocock. Notas Miscell. p. 11. ed. Oxon. Wolfium ad Rom. IX. 33. p. 204. et Breitingerum Proleg. in LXX Intt. T. II. cap. 1. Prop. 7. §. 27. — נִכְלַם : הִכְלִים Hiph. et Niph. Ruth. II. 15. συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν, *colligat, neque a vobis contumeliose prohibeatur*. Jud. XVIII. 7. ubi duæ versiones coaluerunt, nisi quis verba ἢ καταισχύνων pro mero glossemate habere velit. Sensus est: nemo eis *adversabatur*, seu: *eos perturbabat*, aut, ut Vulgatus transtulit: *nullo ei penitus resistente*. Psalm. XLIII. 11. et alibi. Theodot. 1 Sam. XXV. 7. Symm. Theodot. Job. XIX. 3. — *הִכְנִיעַ Hiph. *abjectum reddo, humilio*. Symm. 2 Sam. VIII. 1. Scil. pudet fere homines miseræ ac abjectæ sortis, ad quam sua culpa detrusi sunt. Ergo καταισχύνειν, seu *efficere, ut aliquis pudore suffundatur*, est quoque *miserum reddere, deprimere*. Theod. Ies. XXV. 5. — חָפֵר, *erubesco*. Psalm. XXXIII. 5. XXXIV. 5. — טָחַן, *molo*. Ies. III. 14. *Faciem pauperis commolere* tropice pro *exsugere* aut *miseram reddere plebem* notat. Confer s. v. הִכְנִיעַ. — יָבֵשׁ, *exareo*. Jerem. L. 38. καταισχυνθήσονται. Pro יָבֵשׁ, *exarescent*, legerunt יֵבֹשׁוּ, *pudefient*. — נִבְאַשׁ Niph. *fœtidus factus sum*. 2 Sam. X. 6. κατῃσχύνθησαν (Compl. ᾐσχύνθησαν) ὁ λαὸς Δαυίδ. Montf. male transtulit: ignominia affecti erant populus David. Per λαὸν, si lectio sana est, gens Ammonitica intellegenda erit, quæ ignominia affecerat legatos Davidis. Ante Δαυὶδ est supplendum ἐν, quæ præpositio diserte additur in Cod. Alex. Καταισχύνεσθαι autem, ut Hebr. נִבְאַשׁ ac Lat. *fœtere*, est *male audire, in malo apud alios rumore esse, abominabilem, odiosum factum esse*. Fortasse tamen quoque LXX loco κατῃσχύνθησαν scripserant κατῄσχυναν, hoc sensu: cogitabant, se turpiter egisse in Davidem, eumque admodum offendisse et ad iram provocasse. Ibid. XVI. 21. — *נִתְעַב, *abominabilis habitus seu visus sum*. 1 Par. XXI. 6. sec. Compl. Tob. X. 2. μήποτε κατῄσχυνται, h. e. interprete Bretschneidero, *num fortasse spe, consilio exciderunt?* sc. nanciscendæ pecuniæ, quam exigere volebant. Itala Vet. *numquid detentus est?* Legit κατέσχηται, quæ vera lectio est, nisi respexerit auctor Hebr. בּוֹשׁ, quod Jud. VIII. 12. est i. q. בָּשַׁשׁ. Sir. XXII. 4. ἡ καταισχύνουσα, *quæ dedecus et probrum affert sua levitate, dissolutione et stultitia*. Ita 1 Cor. XI. 4. καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, *dedecorat caput suum*. Bretschneiderus καταισχύνουσα reddere mavult *stuprata*, ut αἰσχύνη. Judith. IX. 2. et καταισχύνειν apud Demosthen. p. 1125. 12. ed. Reisk. adhibetur. Sed tunc scribendum fuisset καταισχυνθεῖσα. Sir. II. 10. quis fidem unquam habuit Deo, καὶ κατῃσχύνθη; et *spe sua excidit?*

ΚΑΤΑΚΑΙ'Ω, *comburo*. אָכַל, *edo, consumo*. Exod. III. 2. ubi de igne sermo est. — בָּעָה, *bullas excito*. Ies. LXIV. 2. Vox Hebr. usurpa-

tur de *igne aquam ebullire faciente.* Fortasse tamen legerunt בָּעַר. — בָּעַר, *ardeo, exardeo.* Exod. III. 3. Ies. I. 31. XLIII. 2. — הִשְׁבִּית Hiph. a שָׁבַת, *cessare facio.* 2 Reg. XXIII. 5. 11. Utrobique pro *κατέκαυσε* reponendum videtur *κατέπαυσε, cessare fecit,* quam conjecturam tamen jam occupavit Bochartus Hieroz. T. I. p. 142. ed. Rosenm. Eodem modo Judith. VI. loco *κατακαύσωμεν,* quod Vat. exhibet, reliqui libri rectius habent *καταπατήσωμεν,* nam per equitatum fortem *calcatur* exercitus, non *comburitur.* — יָצַת, in Hiph. *incendo, accendo.* Ies. XXVII. 5. Jerem. XLIX. 2. — יָצַת בָּאֵשׁ, *incendor igne.* Ies. XXXIII. 12. — לִהֵט Pih. *inflammo.* Ps. LXXXII. 13. — מַאֲכֹלֶת, *esca.* Ies. IX. 19. Conf. supra s. v. אָכַל. — מִשְׂרָפָה, *combustio.* Ies. XXXIII. 12. — נִכְוָה Niph. Prov. VI. 28. Theod. et LXX Ies. XLIII. 2. Utrobique *κατακαίειν adurere* notat, ut legitur apud Hippocratem de Morb. Mulier. Lib. I. sect. 5. p. 187. l. 33. ed. Foesii. Vide quoque s. *κατάκαυμα.* — נִצְרַב Niph. *aduror.* Ezech. XX. 47. — *נָתַץ, *frango, diruo, destruo.* Jud. II. 2. sec. cod. Alex. *κατακαύσατε,* ubi pro תִּתֹּצוּן, *diruetis,* sine dubio literis transpositis legerunt תִּצְּתוּן, a יָצַת. Cæterum altaribus ligneis quoque uti solebant, quæ comburi poterant. Confer Jerem. XLIX. 2. — שָׂרַף, *uro, comburo.* Gen. XXXVIII. 24. Exod. XII. 10. Lev. IV. 12. et alibi passim. Ed. Vta et VIta Ps. LXXIII. 8. Adde quoque Jerem. XXXVI. 25. ubi pro *πρὸς τὸ κατακαῦσαι* reponendum est *πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι.* — שָׂרַף בָּאֵשׁ, *comburo igne.* Jer. XXXVI. 32. XXXVIII. 23. — שְׂרֵפָה, *combustio.* Num. XVI. 37. XIX. 17. Deut. XXIX. 23. Adde 1 Macc. IV. 38. V. 68.

ΚΑΤΑΚΑ'ΛΥΜΜΑ, *operimentum, tegumentum.* מְכַסֶּה, idem. Exod. XXVI. 14. Num. IV. 26. ubi Schol. *ἐπίσπαστρον.* — מָסָךְ, idem. Num. III. 31. IV. 26. Exod. XXVI. 37. sec. cod. Oxon. ubi reliqui libri *καταπέτασμα* habent. — צַמָּה, *coma, crines.* Al. Ies. XLVII. 2. ubi pro *κατακάλυμμα,* prout hodie legitur, tempore Hieronymi simpliciter lectum fuit *κάλυμμα.* Utrumque autem h. l. intellegendum est de velo, quo mulieres verecundæ caput tegebant, quod recte vidit Arabs.

*ΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΗ'Ρ, i. q. *καλυπτὴρ, operimentum.* Ex. XXVII. 3. sec. cod. 71. Holm. Vide supra s. v. *καλυπτήρ.*

ΚΑΤΑΚΑΛΥ'ΠΤΩ, *operio, obtego, obvelo.* הִתְחַפֵּשׂ Hithp. *dissimulo me.* 2 Par. XVIII. 29. *κατακάλυψόν με καὶ εἰσελεύσομαι,* sec. cod. Vat. Sed vitiose ibi legitur *κατακάλυψόν με* pro *κατακαλύψομαι,* ut habet ed. Compl. — כִּסָּה : כָּסָה Kal et Pih. *tego, obtego.* Gen. XXXVIII. 15. *κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς,* obvelabat enim faciem suam. Ita 1 Cor. XI. 7. *κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, obvelare* caput suum. Num. IV. 5. *κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν, operient* illo arcam. — נָתַן, *do.* Exod. XXVI. 34. *κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτόν.* Bene quoad sensum. — *סָתַם, *occludo, obstruo, abscondo.* Dan. XII. 9. sec. cod. Chis.

ΚΑΤΑΚΑ'ΜΠΤΩ, *incurvo.* כָּפַף transitive, *incurvo.* (coll. Ies. LVIII. 5. Ps. CXLV. 14.) Ps. LVI. 8. — שָׁחַח, *incurvo.* Ps. XXXVII. 6. Symm. Ps. XLI. 6. ubi *κατακάμπτεσθαι* sensu metaphorico notat: *deprimi, mœrore affici, tristem esse.* Vide

infra s. v. κατακόπτω. Symm. Ps. XLIII. 26. 4 Macc. XI. 10.

*ΚΑΤΑ'ΚΑΡΟΣ. חַכְלִילִי, *rubicundus*. Inc. Gen. XLIX. 12. Sed reponendum ibi est χαλαροί, ut recte observavit ad h. l. Montfauconius. Holmesius ad h. l. hæcce habet: κατάκαρος potest referri ad κάρος, *stupor*, (qua tamen voce utitur Symm., non Aquila, Gen. XI. 11.) et κατάκορος ad κόρος, *satietas*, eadem analogiæ lege, qua κατάκοπος ad κόπος. Suidas: κατακόρου, ἀπλήστου. Conf. Polyb. XXXII. 12. 10.

ΚΑΤΑ'ΚΑΡΠΟΣ, *frugifer, opulentus*. הוֹד, *gloria, decus*. Hos. XIV. 7. ἐλαία κατάκαρπος, olea *frugifera*. — פְּרָזוֹת plur. *pagi*, quod Chaldæi *vicatim* transferunt. Zach. II. 4. κατάκαρπος κατοικήσεται Ἱερουσαλήμ, sec. Ald. C. et Cyrill. Sed sine dubio ibi reponendum est κατακάρπως, *frugifere* habitabitur Hierosolyma. Hesych. κατάκαρπος, πλούσιος. Cæterum sine dubio LXX legerunt פרוית. — רַעֲנָן, *viridis*. Ps. LI. 8.

*ΚΑΤΑΚΑ'ΡΠΩΣ, *frugifere, opulenter*. פְּרָזוֹת, *pagi*. Zach. II. 4. sec. cod. Vat. ubi sermo est de *copia ac multitudine civium et pecorum*. Inde in Gloss. MSS. in Proph. κατακάρπως, πλουσίως, σὺν εὐμενίᾳ (lege εὐμηνίᾳ seu potius εὐθηνίᾳ) πολλῇ.

ΚΑΤΑΚΑ'ΡΠΩΣΙΣ, *cinis ex consumto holocausto in altari remanens*, s. *consumtæ reliquiæ*. דֶּשֶׁן, *cinis*. Lev. VI. 10. 11. Gloss. in Octateuch. κατακαρπώσεις, ὁλοκαρπώσεις.

ΚΑΤΑ'ΚΑΥΜΑ, *adustio, exustio, quod adustum* vel *combustum est*. כְּוִיָּה, *adustio, combustio*. Ex. XXI. 25. — מִכְוָה, *locus*, vel *pars corporis adusta*. Lev. XIII. 24. 25. 28. — מְשַׁמָּה, *desolatio*. Jer. XLVIII. 34. ὡς κατάκαυμα ἔσται, h. e. *æstu solis exsiccabuntur*. — שָׁבַת, *cesso* Hos. VII. 4. ὡς κλίβανος κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογὸς, ubi tamen pro κατακαύματος legendum videtur κατακαῦσαι, vel potius κατακαύματος Vide Breitingeri Proleg. in LXX Intt. Tom. III. plag. f. p. 2. Sed Arabs quoque ineptam lectionem κατακαύματος expressit. — שְׂרֵפָה, *ustio, combustio*. Num. XIX. 6.

*ΚΑΤΑ'ΚΑΥΣΙΣ, *ambustio, exustio, combustio*, מוֹקְדָה, *focus, locus, ubi ardet ignis*, metonymice: *materia in foco ardens*. Lev. VI. 9. sec. Oxon. κατακαύσεως, ubi reliqui libri καύσεως habent.

ΚΑΤΑΚΑΥΧΑ'ΟΜΑΙ, *glorior*. הִתְהַלֵּךְ Hithp. *ambulo*. Zach. X. 12. Forte legerunt הִתְהַלֵּל. — הִתְהֹלֵל Hithp. *jacto me*. Jer. L. 38. — עָלַז, *exulto*. Jer. L. 10.

ΚΑΤΑ'ΚΕΙΜΑΙ, *decumbo, jaceo*. שָׁכַב, idem. Prov. VI. 9. Al. 1 Reg. I. 2. κατακείσεται. Prov. l. c. κατακεῖσθαι notat *in lecto jacere dormiendi causa*, et reliqui Intt. habent κοιμᾶσθαι. Vide et Judith. XIII. 17. Sap. XVII. 7. κατέκειντο, h. e. *infirmæ et invalidæ erant*, sc. *ad avertendas tenebras*.

ΚΑΤΑΚΕΝΟ'Ω, *evacuo, effundo*. הֵרִיק Hiph. a רִיק, idem. Gen. XLII. 35. — יָצַק, *effundo*. 2 Sam. XIII. 9.

ΚΑΤΑΚΕΝΤΕ'Ω, *pungo*, it. *transfodio, confodio*, speciatim *telis* s. *jaculis*, ut sit i. q. κατατοξεύω. Vide Palæph. I. 7. Zosim. IV. 49. 3. בָּרָא Pih. *exscindo*. Ez. XXIII. 47. — דָּקַר, *transfigo*. Jer. LI. 4. Vide et Judith. XVI. 10.

ΚΑΤΑΚΛΑ'Ω, *confringo*. הִדְכָּא pro הִתְדַּכָּא Hithp. Theod. Job. V. 4. κατεκλάσθησαν. — נָתַשׁ, *exstirpo*. Ez. XIX. 12.

ΚΑΤΑ'ΚΛΕΙΣΤΟΣ, *inclusus*. Ies. III, 21. κατάκλειστα, sec. Ald. Compl. et M. ubi in textu Hebr. nihil pro illa voce occurrit. Vide infra s. v. κατάκλιτα, quæ vera lectio est. Sap. XVIII. 4. οἱ κατακλείστους φυλάσσουσι τοὺς υἱούς σου, *inclusos* custodientes liberos tuos. 2 Macc. III. 19. αἱ κατάκλειστοι τῶν παρθένων, inclusæ virgines. Hesiod. Ἔργ. II. v. 238. Jos. de Macc. §. 18. 3 Macc. I. 18. αἱ κατάκλειστοι παρθένοι, inclusæ virgines. Sic Callimacho Dactylicis ἁ παῖς ἁ κατάκλειστος est *puella inclusa*. Vide Fragm. Callim. p. 238. Conf. et Suic. Thes. Eccl. s. h. v. Barlæi not. ad Lucian. T. I. p. 85. Grotium ad 3 Macc. I. c. Fesselii Adv. Sacr. Lib. II. c. 17. p. 132. et quæ notata sunt supra in v. θάλαμος. Strabo XIII. p. 906. D.

ΚΑΤΑΚΛΕΙ'Ω, *includo*. כָּלָא, *claudo, concludo, contineo, cohibeo*. Jer. XXXII. 3. — כָּרַע, *incurvo me*. Jud. V. 27. καθὼς κατεκλείσθη. Legendum κατεκλίθη, ut habet Vat. Coislin. et Cat. Nic. — רָבַץ, *cubo*. Aqu. Symm. Ies. XI. 7. κατακλεισθήσονται. Sed ibi quoque legendum videtur κατακλιθήσονται, seu κατακλισθήσονται, *reclinabuntur*. Conf. Gen. XLIX. 9.

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΔΟΤΕ'Ω, *sorte distribuo, in hæreditatem do*. נָחַל: הִנְחִיל Niph. et Hiph. *possidere facio*. Deut. XXI. 16. Jos. XIX. 51. In utroque loco cum κατακληρονομεῖν permutatur in codd. Vide et 1 Macc. III. 36. et conf. Act. XIII. 19.

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΝΟΜΕ'Ω, *hæreditatem adeo, possideo, occupo*, it. *possidendum trado, sorte distribuo*, it. *sortior, consequor, adipiscor*. הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio*. 2 Sam. VII. 1. κατεκληρονόμησεν αὐτὸν, quæ versio cum textu Hebr. hoc modo conciliari potest, si κατεκληρονόμησεν αὐτὸν vertatur: *confirmavit eum in possessione*, quod efficiebatur, dum ei daret requiem ab omnibus inimicis ejus. — חָלַק, *distribuo*. Jos. XVIII. 2. οἱ κατεκληρονόμησαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, qui non *occupaverant* hæreditatem suam. — יָרַשׁ: הוֹרִישׁ, Kal et Hiph. Deut. I. 8. εἰσελθόντες κατακληρονομήσατε τὴν γῆν, ingredientes *occupate* terram. Vide et Deut. III. 20. X. 11. Jos. XII. 1. Jud. XI. 24. πάντα (sc. τὰ ἔθνη), ὅσα κατεκληρονόμησεν ἡμῖν ὁ Θεὸς, omnes gentes s. gentium terras, quas *nostræ potestati subjecit* Deus. — מוֹרָשׁ, *possessio*. Abd. v. 17. — נָחַל: נִחַל: הִתְנַחֵל: הִנְחִיל, Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Num. XXXIV. 18. κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν, ut *sorte distribuat* vobis terram. Vide et Deut. III. 28. XXXI. 7. Deut. XIX. 14. κληρονομία σου, ἣν κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ, hæreditas tua, quam *sorte accepisti* in terra. Conf. Sir. XXIV. 9. 1 Sam. II. 8. θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς, thronum gloriæ illis *occupandum tradens*. Jer. III. 18. γῆν, ἣν κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας αὐτῶν, terram, quam *possidendam tradidi* majoribus vestris. Zach. II. 12. κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν, Dominus Judam *tanquam hæreditatem possidebit*. — נִחַל Niph. a חָלַל, *profanor*. Ezech. XXII. 16. Hic legerunt נחל a נָחַל — נַחֲלָה, *possessio*. Jos. XXI. 3. — נָתַן, *do*. Ez. XLV. 8. — שָׁכַן, *habito*. Symm. Proverb. II. 21. κατακληρονομήσουσι. Formula κατακληρονομεῖσθαι ἔν τινι notat *habitare in aliquo loco*, i. q. κατασκηνοῦν, cum quo verbo permutatur Sir. XXIV. 9. ἐν Ἰακὼβ κατασκήνωσον, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατακληρονομήθητι. Sir. XV. 6. ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει, nomen æternum sortietur. Eodem sensu verbum simplex κληρονομεῖν usurpatur Hebr.

a IV. 1. κεκληρονόμηκεν ὄνομα, nomen *sortitur* vel *adeptus est.* Conf. ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 607. et Marc. X. 17. — Sir. XV. 6. κατακεκληρονομεῖν est *efficere, ut aliquid alicui obtingat.* Sic etiam accipienda est versio Vulgati: *hæreditabit illum.* Sir. XXXVI. 13. ubi pro lectione vitiosa κατεκληρονόμησα reponendum est καταχληρονομήσεις vel b κατακληρονόμησον.

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΥ'ΜΑΙ, *sortito capio.* לָכַד, *sorte capio.* 1 Sam. X. 20. 21. XIV. 42. 43. ubi vid. L. Bos. Verba κατακληροῦται ἔργῳ in LXX 1 Sam. XIV. 47. ex alio interprete huc irrepserunt, adeoque expungenda sunt. Vide ad h. l. Hexapla Montfauconii.

ΚΑΤΑΚΛΙ'ΝΟΜΑΙ, *recubo, discumbo.* c כָּרַע, *incurvo me.* Num. XXIV. 9. — נָפַל, *cado.* Exod. XXI. 18. — סָבַב, *circumeo.* 1 Sam. XVI. 11. οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν, non antea *discumbemus,* quam ille veniat. — רָבַע, *cubo.* Aqu. Genes. XLIX. 9. κατεκλίθης. Vide et Judith. XII. 14.

ΚΑΤΑ'ΚΛΙΣΙΣ, *reclinatio, locus ad cibum capiendum, lectus.* Alciphr. d I. 39. מִשְׁכָּב, *cubile.* Symm. Hos. VII. 14.

ΚΑΤΑ'ΚΛΙΤΑ. Juxta Basilium. Ies. III. 21. (ubi juxta ed. Rom. hæc vox legitur, in textu autem Hebr. nihil pro illa occurrit. Ald. Compl. et M. habent κατάκλειστα.) sunt τὰ ἐν τῷ κατακλίνεσθαι δι' ὑπερβολὴν τρυφῆς ταῖς κλίναις ἐπιβαλλόμενα. Suidas autem κατάκλιτα interpretae tur κλίνας, θρόνους εἰς ἀνάκλισιν ἐπιτηδείους. Conf. Schroederum de Vestitu Mulier. Hebr. p. 367. seq.

ΚΑΤΑΚΛΥ'ΖΩ, *inundo, submergo, obruo.* שָׁטַף, idem. Job. XIV. 19. Ps. LXXVII. 23. Dan. XI. 10. 22. 26. et alibi sæpius. — שֶׁטֶף, *inundatio.* Dan. XI. 22. Adde Sap. X. 4. 19.

*ΚΑΤΑ'ΚΛΥΣΙΣ, *inundatio.* שָׁטַף, *inundo.* Inc. Dan. XI. 40. ἐν ταῖς f κατακλύσεσι: ubi loco וְשָׁטַף legit בְּשֶׁטֶף. Vide Segaarii Anim. ad h. l. Adde Hippocr. de Humor. pag. 47. 18.

ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟ'Σ, *inundatio, diluvium.* מַבּוּל, idem. Gen. VI. 17. VII. 6. 7. Aqu. Symmach. Psalm. XXVIII. 9. — שָׁטַף, *inundo.* Theod. Dan. XI. 40. Legit שֶׁטֶף. — שֶׁטֶף, *inundatio.* Ps. XXXI. 8. Dan. IX. g 26. Nahum. I. 8. Theodoretus: κατακλυσμὸν γὰρ καὶ συντέλειαν πανωλεθρίαν ἐκάλεσεν. — שׁוֹט, *flagellum,* item *torrens* sive a *currendo* sive a *fundendo.* Theod. Ies. XXVIII. 15. Æque ac LXX (qui καταιγὶς habent) derivavit a שׁוּט, *effuso impetu decurrere,* et in l. Æthiop. *fundere.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1600.

ΚΑΤΑΚΝΙ'ΖΩ, *vellico, pungo.* h אַכְזְרִיּוּת, *crudelitas.* Symm. Prov. XXVII. 4. κατακνίζων. Valde suspecta mihi est hæc lectio. Quid si legeretur κατακλύζων, ut ad sequens שֶׁטֶף referatur?

ΚΑΤΑΚΟΛΟΥΘΕ'Ω, *subsequor, obedio.* *הָלַךְ seq. בְּ, *obedio.* Dan. IX. 10. sec. Chis. κατακολουθῆσαι τῷ νόμῳ σου. — רֹעֶה, *pastor.* Jer. XVII. 16. κατακολουθῶν ὀπίσω σου, *subsequens te.* Pastor gregem sei qui solet. 1 Macc. VI. 23. κατακολουθεῖν τοῖς προστάγμασι, *obedire* ordinationibus. 3 Esdr. VII. 1. κατακολουθοῦντες. Respondet Chaldæo לְקֳבֵל, *secundum, ratione,* Esdr. VI. 13.

ΚΑΤΑΚΟΛΟΥ'Ω, *amputo, mutilo.* הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Al. Jerem. XX. 4. κατακολούσουσι.

ΚΑΤΑΚΟΝΔΥΛΙ'ΖΩ, *digitis in*

a condylos contractis verbero, pugnis cædo. נָקַשׁ, violenter ago, diripio. Inc. et LXX Amos V. 11.

ΚΑΤΑΚΟΝΤΙ'ΖΩ, *jaculis perfodio et configo.* Judith. I. 15. κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις.

ΚΑΤΑ'ΚΟΠΟΣ, *defessus, labore confectus, fatigatus.* יָגִיעַ, idem. Job. III. 17. — עָמֵל, *laboriosus.* Jud. V. 26. ubi in ed. Compl. fortasse b rectius pro κατακόπτων legitur κατακοπτόντων. Vide et 2 Macc. XII. 36.

ΚΑΤΑ'ΚΟΠΟΝ ΠΟΙΕ'Ω, *defessum facio.* הֶלְאָה Hiph. *fatigo.* Job. XVI. 7. Vulg. *oppressit me.*

ΚΑΤΑΚΟ'ΠΤΩ, *concido, decido, percutio, trucido, contundo, comminuo, confringo, exscindo.* הַדֵּק Chald. Aph. a דְּקַק, *comminuo.* Dan. VII. c 23. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Genes. XIV. 5. 7. Jos. X. 10. Ib. XI. 8. ubi *profligare* notat. Jer. XX. 4. κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν μαχαίραις, *trucidabunt* illos gladiis. Vide et Jerem. XXI. 7. Sic Ælianus V. H. c. VII. p. 19. πολλοὺς τῶν Μεγαρέων κατέκοψεν ἀνόπλους, multos Megarensium inermes *trucidavit.* Conf. et Arrianum de Exped. Alex. d Lib. IV. p. 303. — הַמַּחֲרֶבֶת part. Hiph. *exsiccans.* Al. Ies. LI. 10. κατακόψασα. Radix חָרַב etiam *cædere, occidere* notat. — חָצַב, *exscindo.* Al. Ies. LI. 10. κατακόψουσα, *exscindens.* — כָּרַת וְדָקַק, *exscindo et comminuo.* 2 Par. XV. 16. — כָּתַר Pih. *cingo.* Jud. XX. 43. Forte legerunt כָּתַת, aut literis transpositis כָּרַת. Michaëlis Suppl. e p. 1384. putat, eos בתרין legisse, aut legendum suspicatos esse. — כִּתַּת Pih. *contero.* 2 Par. XXXIV. 7. ἄλση καὶ εἴδωλα κατέκοψε, lucos et idola *succidit.* Mich. I. 7. πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσιν, omnia sculptilia ejus *concident.* Mich. IV. 3. κατακόψουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, *contundent* gladios suos in vomeres. Mich. I. 7. Legerunt יַכְּתוּ. — *מַכְתֵּשׁ, nomen propr. f Soph. I. 11. κατακεκομμένην. Legerunt מֻכְתָּשׁ, ut sit partic. Hoph. a כָּתַשׁ, κατακόπτειν, *contundendo comminuere.* — הִכָּה וְהִכֵּת Hiph. Utrumque *percutio et trucido.* Num. X. 45. — נָפַץ, *dispergor.* Ies. XXVII. 9. τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους, ὡς κονίαν λεπτὴν, lapides altarium *comminutos,* tanquam pulverem tenuem. — *עָמֵל, *laboro.* g Jud. V. 26. sec. ed. Compl. ubi κατακόπτοντες sunt *fabri, qui malleum tractant.* Vulg. *fabrorum.* — קָצַץ, *abscindo, concido, præcido.* 2 Par. XXVIII. 24. κατέκοψεν αὐτὰ, *confringebat* illa. Al. 2 Reg. XVIII. 16. κατέκοψεν τὰς θύρας, *confringebat* ostia. — *תּוּר, *exploro circumeundo et perlustrando.* Inc. Jud. I. 23. ubi κατέκοψαν mutandum est in κατεσκοπήσαντο, ut jam recte monuit h Doederleinius Repert. Bibl. et Cr. Liter. T. I. p. 221. Vide quoque ad h. l. Scharfenbergium. — תָּמַךְ, *sustento.* Amos I. 5. Videntur legisse וְדוֹמֶה, *et exscindens,* aut וְדָמִיתִי, *et exscindam,* ut Hos. IV. 5. legitur. Alii contra statuunt, eos in suo codice legisse תָּמַךְ a מָכַךְ. 1 Macc. I. 13. κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, *occisi sunt* in templo Nanææ. i Hesych. κατεκόπησαν, ἐφονεύθησαν. Vide et 2 Macc. X. 30.

ΚΑΤΑ'ΚΟΡΟΙ, *vividi (oculi).* חַכְלִילִי, *rubicundus.* Aqu. Genes. XLIX. 12. Alibi legitur κατάχαροι, sed hæ voces suspectæ videntur Montfauconio ad h. l. et in Append. Vide supra s. v. κατάχαροι.

ΚΑΤΑΚΟΣΜΕ'Ω, *exorno.* חָשַׁק, Pih. *cingo.* Exod. XXXVIII. 29. Bene. — עָדָה, *orno.* Ies. LXI. 10.

ΚΑΤΑΚΡΑΤΕ'Ω, *prævaleo, firmiter teneo, premo, expugno, capio, occupo, firmo, munio, domo, subjugo.* אָנוּשׁ, *mortiferus.* Mich. I. 9. κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτοῦ, *prævalebat* plaga ejus. Aut derivarunt ab אֱנוֹשׁ, *vir*, ut אָנַשׁ notet *fortem* et *quasi virum se præstare, invalescere*, aut, quod mallem, sensum expresserunt. — גָּבַר, *valeo, invaleo, prævaleo.* Al. 2 Sam. XI. 25. κατεκράτουν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες, *prævaluerunt* nobis viri. — הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingere seu pertingere facio, admoveo.* Symm. 2 Sam. V. 8. κατακρατήσῃ, *penetraverit* sc. usque ad canales. — הָרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango.* Jer. L. 15. κατακρατήσατε αὐτῆς, *expugnate* illam. Hesych. κατακρατήσατε, νικήσατε. Cappellus pro κατακρατήσατε Jer. l. c. legere vult κατακραυγήσατε αὐτῆς. Sed mihi præferenda videtur lectio κατακροτήσατε, quæ in aliis libris reperitur. — הֶחֱזִיק : חָזַק : חִזֵּק, Kal, Pih. et Hiph. Jer. VIII. 5. κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν, *obfirmati* sunt in electione sua. Mich. IV. 9. κατεκράτησάν σου ὠδῖνες ὡς τικτούσης, dolores *tenuerunt te*, tanquam parturientem. חֶזְקָה, *robur.* 2 Par. XII. 1. ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία 'Ροβοὰμ καὶ κατεκρατήθη, cum stabilitum esset regnum Roboami, et *confirmatum.* — לָכַד, *capio.* 2 Par. XII. 4. κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν, *vi capiebant* urbes munitas. Confer 1 Macc. VIII. 4. XI. 49. 56. XV. 28. — תָּפַשׂ, *prehendo.* Jer. XL. 10. ἐν ταῖς πόλεσιν, αἷς κατεκρατήσατε, in urbibus, quas *cepistis.* Phavor. κατακρατήσατε, νικήσατε. — Sir. XXI. 12. Κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ, h. e. *dominatur* s. *imperat* cogitationibus suis. Scilicet per asperum legendum est αὑτοῦ. Nam ad legem referri commode nequit. 1 Macc. VI. 54. κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμὸς, *premebat* illos fames. 1 Macc. VII. 22. κατεκράτησαν γῆν 'Ιούδα, *subjugabant* Judæam. 1 Macc. VIII. 10. κατεκράτησαν τῆς γῆς αὐτῶν, *occupabant* terram illorum. 1 Macc. XI. 1. κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας, *occupare* regnum. Vide et 1 Macc. XV. 3. 3 Macc. I. 7. κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς, *compos* autem propositi sui *factus.*

*ΚΑΤΑΚΡΑΤΙ'ΖΟΜΑΙ. הִתְחַזֵּק, *confortatus sum.* Jud. XX. 22. sec. Oxon. κατεκρατίσθη. Sed legendum ibi potius est κατεκρατήθη.

ΚΑΤΑΚΡΑ'ΤΟΣ pro ΚΑΤΑ' ΚΡΑ'ΤΟΣ, *fortiter, vehementer.* בְּחָזְקָה, *cum vehementia*, i. e. *vehementer.* Jud. IV. 3. ἔθλιψε τὸν 'Ισραὴλ κατακράτος, affligebat Israël *vehementer.* Hesychius: κατακράτος, ἰσχυρῶς, τελείως, ἀντιστάντως.

ΚΑΤΑΚΡΗΜΝΙ'ΖΩ, *præcipito, dejicio.* הִשְׁלִיךְ, Hiph. *dejicio.* 2 Par. XXV. 12. κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, *dejiciebant* illos a summo præcipitio. Conf. Ælian. Lib. XI. c. 5. Luc. IV. 29. et auctores a Wolfio Cur. p. 143. laudatos. 2 Macc. XII. 15. κατακρημνίσαντα τὴν 'Ιεριχὼ, illum, qui *præcipitaverat* Jericho. 2 Macc. XIV. 43. κατεκρήμνισεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ὄχλον, *præcipitem se dedit* in multitudinem. 4 Macc. IV. 25.

ΚΑΤΑ'ΚΡΙΜΑ, *condemnatio.* Sir. XLIII. 12. ἐν λόγοις ἁγίου στήσονται κατάκριμα, in sermonibus sancti sistent *condemnationem.*

ΚΑΤΑΚΡΙ'ΝΩ, *condemno*, etiam, quod condemnationem antecedit, *sceleris convinco, criminis accuso.* גָּזַר, *decerno.* Esth. II. 1. — הִרְשִׁיעַ, Hiph. Symm. Job. XXXIV. 29. κατακρινεῖ. Vide et Sap. IV. 16. κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμὼν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, *sceleris* s. *pravitatis convincit* probus præmatura morte abreptus improbos longævos, h. e. *pœna dig-*

a nos illos declarat, non verbaliter, sed realiter per vitæ comparationem et exemplum. Vide Hebr. XI, 7. Matth. XII. 41. Joseph. A. J. III. c. 15. p. 190. ed. Hav. ψευδολογίαν κατακρίνειν τοῦ Θεοῦ, Deum mendacii accusare. Sus. v. 40. 41. 48. 52.

ΚΑΤΑ'ΚΡΙΣΙΣ, *condemnatio.* דִּבָּה, *fama mala.* Inc. Num. XIII. 33.

b ΚΑΤΑΚΡΟΤΕ'Ω, *applaudo.* הֵרִיעַ, Hiph. a רוּעַ, *clango.* Al. et LXX sec. Compl. Jer. L. 15. κατακροτήσατε. Vide supra s. v. κατακρατέω. Photius Lex. col. 103. κατακροτεῖ, ἄγαν ἐπαινεῖ.

*ΚΑΤΑΚΡΟΥ'Ω, *deorsum pello, adigo.* תָּקַע, *infigo.* Jud. IV. 21. sec. Oxon. κατέκρουσε. Inc. Jud. XVI. 14.

c ΚΑΤΑΚΡΥ'ΠΤΩ, *abscondo, occulto.* חָלַף, *transeo.* Ies. II. 18. חָלַף h. l. *auferre* notat. — חָתַר, *fodio, perfodio.* Al. Amos IX. 2. ἐὰν κατακρυβῶσιν. Vulgatus bene: *si putaverint abscondi.* Alii libri ibi magis ad textum Hebr. habent κατορυγῶσι. — טָמַן : הִטְמִין Kal et Hiph. *abscondo.* Gen. XXXV. 4. Jer. XIII. 4. 2 Reg. VII. 8. —

d נֶחְבָּא : הֶחְבִּיא : הִתְחַבֵּא, Niph. Hiph. et Hithp. idem. Jos. X. 16. 1 Reg. XVIII. 4. 2 Par. XVIII. 24. XXII. 12. — נִסְתַּר : הִסְתִּיר, Niph. et Hiph. Ps. XXX. 26. Prov. XXVII. 12. Jer. XXXVI. 19. — *עָלָה, *ascendo.* Amos IX. 2. sec. Ald. et Compl. Sensum expressenunt. — צָפַן, *abscondo.* Psalm. LV. 6. Theod. Job. XXI. 19. Adde

e 2 Macc. I. 9.

ΚΑΤΑΚΤΑ'ΟΜΑΙ, *acquiro, possideo.* כָּבַשׁ, *subigo.* 2 Par. XXVIII. 10. κατακτᾶσθαι h. l. respondet Latino *habere pro* ac *uti* notat. Adde 2 Macc. VI. 25.

*ΚΑΤΑΚΤΕΙ'ΝΩ, *interficio, occido.* 4 Macc. XI. 3.

ΚΑΤΑΚΥΚΛΟ'Ω, *circumcludo.* סָבַב, idem. Jud. XVI. 2.

f ΚΑΤΑΚΥΛΙ'Ω, *devolvo.* גִּלְגֵּל, Pih. a גָּלַל, idem. Jer. LI. 25. — גָּלָה, *revelo.* 1 Sam. XIV. 9. Hic legerunt גָּלַל. — *כָּרַע, *incurvo.* Jud. V. 27. κατεκυλίσθη sec. ed. Rom. et Cat. Niceph. mendose ex sententia Scharfenbergii ad h. l. pro κατεκλίθη, coll. Num. XXIV. 9. — *שָׁטַף, *inundo.* Dan. XI. 22. sec. Compl. κατακυλισθήσονται, ubi reponendum est κατακλυσθήσονται,

g quod reliqui libri habent.

ΚΑΤΑΚΥ'ΠΤΩ, *inclino, inclinato capite aspicio.* הִשְׁקִיף, Hiph. *prospecto.* 2 Reg. IX. 32. — הִשְׁתּוֹחֵחַ Hithp. a שָׁחַח, *dejicio me.* Aqu. Ps. XLI. 6. τί κατακύπτεις; cur *procumbis?* vel: cur *consternaris, tanquam stare non possis?* Κατακύπτειν, sc. ἑαυτὸν, est *deprimi, mœrore ac tristitia affici.* Vide supra s. v. κα-

h ταχάμπτω. Aqu. Ps. XLIII. 26. Esth. XV. 10. κατέκυψεν ἐπὶ κεφαλὴν τῆς ἅβρας, ad cuput ancillæ *inclinavit.*

ΚΑΤΑΚΥΡΙΕΥ'Ω, *dominor, occupo, subjugo.* בָּעַל, *dominus sum, dominor.* Jer. III. 14. — הֵפִיחַ Hiph. a פּוּחַ, *afflo.* Ps. IX. 27. κατακυριεύσει. Varie de hac versione judicarunt viri docti. Secundum

i nonnullos deduxerunt יָפִיחַ a פֶּחָה, quod *principem* notat, aut legerunt יְפַחֵה. Starcke in Carm. Dav. p. 234. conjicit, eos ab *efflato animo* ad *superbiæ* et *dominationis* notionem transiisse. Mihi autem sensum expressisse videntur. יָפִיחַ est h. l. *difflat, flatu prosternit,* in quo est notio *imperii* ac *dominationis.* Plautus Mil. Glor. I. 1. 17. *cujus tu legiones difflavisti spiritu quasi ventus*

a folia. — הִשְׁלִיט Hiph. dominari sino. Ps. CXVIII. 132. — יָרַשׁ, possideo tanquam hæres. Numer. XXI. 24. κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ, occupabant terram ejus. Nempe hæres et dominus idem erat, itaque dominari ac hæreditare idem illis est. — כָּבַשׁ, subigo. Gen. I. 28. Num. XXXII. 22. 29. — לָכַד, capio. Jos. XV. 16. — *מוֹרָא, ti- b mor. Gen. IX. 8. κατακυριευσάτω αὐτῶν. Ac si nomen מוֹרָא commune quid haberet cum Syr. ܡܪܐ, dominus. — מָשַׁל, dominor. Ps. XVIII. 14. ἐὰν μή μου κατακυριεύσωσι, si non dominentur mihi. Conf. Matth. XX. 25. coll. Luc. XXII. 25. — עָצוּם, robustus. Ps. IX. 33. (seu X. 10.) ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων, cum subjugat pauperes. c Legerunt בְּעָצְמוֹ, ut sit infin. Kal ab עָצַם, fortem et robustum esse, prævalere. Hesych. κατακυριεῦσαι, κατακρατῆσαι. — *רָבָה, augeor, cresco. Gen. IX. 7. κατακυριεύσατε; ubi vel loco וּרְבוּ legerunt וּרְדוּ, vel punctarunt וּרֹבוּ a רָבַב, coll. Arab. رَبَّ, quod dominari notat. — רָדָה, dominor. Ps. XLVIII. 15. LXXI. 8. Ed. Vta et VIta Psalm. d CIX. 3.

*ΚΑΤΑΛΑΛΑ'ΖΩ, jubilo, cantum jubilationis edo. עָנָה, canto alternis. Aqu. Ps. CXLVI. 7. καταλαλάξατε, pro quo scribendum esse καταλέξαντες conjicit Bielius. Conf. v. καταλέγω. Idem statuit Semlerus. Sed mihi lectio recepta minime sollicitanda videtur. Hesychio καταλαλάζειν est κατεύχεσθαι, vel πολιτικῶς e (fortasse πολεμικῶς) βοᾷν.

ΚΑΤΑΛΑΖΟΝΕΥ'ΟΜΑΙ, arroganter et insolenter ago, insulto. הוֹלְלִים, exaltantes. Inc. Psalm. CXXXVI. 3. οἱ καταλαζονευόμενοι ἡμῶν, qui insolenter insultant nobis. Versio hæc bene conciliari potest cum significatione exaltandi, quam hoc verbum in l. Chald. habet, si sumamus, hanc primariam notionem translatam esse in l. Hebr. ad f fastum et elationem animi, ut גָּבַהּ. Phavor. καταλαζονεύεται, καταυχᾶται, καυχᾶται.

ΚΑΤΑΛΑΛΕ'Ω, obloquor, contra loquor, obtrecto, detraho. גִּדֵּף, Pih. blasphemo. Ps. XLIII. 18. ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ καταλαλοῦντος, a voce conviciis lacerantis et obtrectantis. Sic enim legendum e Cod. Alex. pro παραλαλοῦντος et παραλα- g λοῦντος, ut in aliis scriptum est. — דִּבֶּר ; דִּבֵּר, Pih. et Niph. loquor, obloquor. Num. XXI. 5. κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ κατὰ Μωϋσῆν, loquebatur populus adversus Deum et Mosen. Vide et Ps. CXVIII. 23. Hos. VII. 13. Mal. III. 13. Ps. XLIX. 21. κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, contra fratrem tuum locutus es. Ps. LXXVII. 22. κατελάλη- h σαν τοῦ Θεοῦ, contra Deum loquebantur. Mal. III. 16. ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, hæc contra loquebantur timentes Deum. Adde Symm. Ps. LXXII. 8. — הִכְלִים, Hiph. pudefacio. Job. XIX. 3. καταλαλεῖτέ μου, obloquendo pudefacere me conamini. — הִלְשִׁין, Hiph. lingua offendo, calumnior. Theod. Prov. XXX. 11. καταλαλήσῃς. — i לוֹשֵׁן, Pih. lingua ledo, detraho. Ps. C. 6. τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τῶν πλησίον αὐτοῦ, obtrectantem clanculum proximos suos. Conf. 1 Petr. II. 12. III. 16. Jac. IV. 11. — עָמַד שָׂפָם, obvelo mystacem. Mich. III. 7. καταλαλήσουσιν κατ' αὐτῶν. Legerunt עַל בִּטְעוּ נַפְשָׁם. — *רִיעַ ; הֵרִיעַ, jubilo, triumpho. Symm. Ps.

a XL. 12. Qui jubilat et triumphat de alicujus infortunio, is καταλαλεῖ. Hieron. *insultare*. Semlerus legit καταλαλάσω. Non male. — שֵׁנָה, *somnus*. Prov. XX. 16. μὴ ἀγάπα καταλαλιὰν. Fluxit hæc versio a verbo שָׁנָה, quod c. XVII. 9. adhibetur de clandestinis rumigerulis, qui sermones hominum in circulis aucupati foras enuntiant. Legitur b præterea 1 Sam. II. 23. sec. Compl. ubi καταλαλούμενα καθ' ὑμῶν sunt alius interpretis, ac pertinent ad דִּבְרֵי רָעִים.

ΚΑΤΑΛΑΛΙΑ', *oblocutio, obtrectatio*. Sap. I. 11. Conf. 2 Cor. XII. 20. Unde Suidas: καταλαλιά, ἡ εἴς τινας ὑπό τινων βλασφημία παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ.

ΚΑΤΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *deprehendo*, c *comprehendo, capio, percipio, assequor, accido, obvenio, aufero*. בּוֹא, *venio*. Prov. XI. 27. בּוֹא h. l. *evenire* notat. — בָּעָה, *quæro*. Abd. v. 6. — הִדְבִּיק : דָּבַק, Kal et Hiph. *adhæreo*, it. *assequor*. Gen. XIX. 19. μὴ καταλάβῃ με τὰ κακὰ, ne mala mihi *accidant*. Gen. XXXI. 23. κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαὰδ, *assequebatur* illum in monte Gilead. d Jud. XVIII. 22. κατέλαβον τοὺς υἱοὺς Δὰν, *insequebantur* filios Dan. Vide et Jer. XLII. 16. Symm. (etiam Aqu. sec. Coislin.) 2 Sam. I. 6. κατέλαβεν, *in eo erant, ut eum assequerentur*. — הִסִּיג Hiph. a נָסַג, *amoveo*. Mich. VI. 14. Aqu. Mich. II. 6. Putarunt, הִסִּיג esse idem quod הִשִּׂיג, in qua opinione h. l. etiam alii interpretes fuerunt. — e *הִצִּיג Hiph. a נָצַג, *pono, colloco, sisto*. Jerem. LI. 34. κατέλαβε. Legerunt יַשִּׂיגֵנִי pro יַצִּיגֵנִי. — הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *apprehendo*. Gen. XXXI. 24. Exod. XV. 9. εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλήψομαι, dixit inimicus, persequens *comprehendam*.

Vide et Deut. XXVIII. 45. Jos. II. 5. 1 Sam. XXX. 8. Ps. VII. 5. XVII. 41. Sic et apud profanos scriptores διώκειν et καταλαβεῖν conf junguntur. Herodot. V. c. 198. κατὰ πόδας εἰληλύθεσαν Περσέων ἵπποι πολλὴ, διώκουσαι τοὺς Παίονας· ὡς δὲ οὐ κατέλαβεν, ἐπηγγέλλοντο εἰς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅπως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν. Vide quoque L. Bos ad Rom. IX. 30. p. 114. et Wolfium ad eundem locum p. 208. Psalm. XXXIX. 16. κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, *comprehenderunt* me peccata mea. Psalm. g LXVIII. 29. ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτοὺς, excandescentia iræ tuæ *comprehendat* illos. Prov. II. 19. οὐδὲ μὴ καταλάβωσι τρίβους εὐθείας, neque *assequantur* semitas rectas. Ies. XXXV. 10. εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτοὺς, *perfundentur lætitia*. Zach. I. 6. τοῖς προφήταις, οἳ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν, *prophetis, qui majorum vestrorum tempore vixe*h *runt*. Hos. X. 9. οὐ μὴν καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος, non *assequatur* illos in colle bellum. Adde Symm. Job. XLI. 17. — כָּסָה, *obtego*. Jer. LI. 42. — לָכַד, *capio*. Jos. VI. 20. κατελάβοντο τὴν πόλιν, *capiebant* urbem. (Palæph. VIII. 4.) Vide et Jos. XI. 10. XIX. 47. 2 Sam. XII. 26. 29. 2 Reg. XVIII. 9. Aqu. sec. cod. 108. Holm. i Deut. II. 34. κατελαβόμεθα. — לָקַח, idem. Ezech. XXXIII. 4. ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, superveniat gladius, et *feriat* illum. — מָצָא, *invenio*. Exod. XXII. 4. ἐὰν δὲ καταληφθῇ, si autem *deprehendatur*. Conf. Joh. VIII. 4. Num. XXXII. 23. ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακὰ, si mala *obveniant* vobis. Vide et Job. k XXXI. 29. et conf. Sirac. VII. 1. Prov. I. 13. τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα, opes ejus pretiosas *auferamus*. Ies. X. 14. τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι τῇ χειρὶ, ὡς νοσσιὰν, universum mundum *manu auferam*, tanquam nidum. Ies.

XXXVII. 8. *κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολιορκοῦντα Λοβνὰν, deprehendebat* regem Assyriorum obsidentem Lobnam. Adde Dan. I. 20. sec. cod. Chis. Symm. Job. XXXI. 29. et Psalm. XX. 9. — נָגַשׁ, *appropinquo.* Amos IX. 13. — נָשָׂא, *fero.* Jerem. X. 18. — סָגוּר, *inclusum.* 2 Par. IX. 20. *τὰ σκεύη χρυσίῳ κατειλημμένα,* vasa auro comprehensa vel inclusa, circumducta. Mallem tamen *κατειλημένα* legere a *κατειλέω, implico, involvo,* ut legitur in Cod. Alex., aut *κατειλιγμένα* a *κατειλίσσω, obvolvo.* — עָצַר, *detineo.* 1 Reg. XVIII. 44. *μὴ καταλάβῃ σε ὑετὸς,* ne pluvia te *deprehendat.* Sic Herodotus Lib. IV. c. 8. *καταλαβεῖν γάρ αὐτὸν χειμῶνά τε καὶ κρυμὸν, deprehendisse* enim eum vehementem pluviam et gelu. — קָדַם, Pih. *obvenio.* Mich. VI. 6. *ἐν τίνι καταλάβω τὸν κύριον;* quo *obveniam* Domino? Ibid. *εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώμασι;* num *obveniam* illi holocaustis? — קָרָה, *evenio.* Num. XI. 23. *καταλήψεταί σε ὁ λόγος μου.* Temere reprehendit hic Eugubinus LXX, quod ita verterint. Sed bene conveniunt verbis Hebr., si ita vertantur: jam cognosces, quando vel si occupaverit seu apprehenderit te verbum meum, h. e. si tibi evenerit, quod promisi. Perinde autem est, sive legamus *ἐπεὶ καταλήψεται,* sive *εἰ ἐπικαταλήψεται.* — *שְׁכַח, Chald. *invenio.* Dan. VI. 11. sec. cod. Chis. *κατέλαβοσαν αὐτὸν εὐχόμενον.* — שִׁלֵּם, Pih. *rependo.* Prov. XIII. 22. *τοὺς δὲ δικαίους καταλήψεται ἀγαθὰ,* justos autem bona comprehendent. Non possum a me impetrare, ut credam, eos יְשִׂיגֵם legisse. — תָּפַשׂ, *prehendo, comprehendo.* 2 Par. XXV. 23. Ps. LXX. 12. Sir. XV. 1. *ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήψεται αὐτὸν,* vel, ut rectius juxta ed. Rom. legitur, *αὐτὴν,* studiosus legis *assequetur* vel *percipiet* illam, sc. sapientiam. Vide v. 7. Hesych. *καταλαβέσθαι, κατανοήσασθαι, φθάσασθαι, ἀφελέσθαι.* Sir. XXIII. 5. ubi *καταλαμβάνειν occupare et dominari* notat. Ib. v. 8. *καταλειφθήσεται, capietur.* In seq. explicatur per *impinget, offendet, in periculum incurret.* 1 Macc. V. 27. *καταλαβέσθαι, subvertere.* Ita Syrus. — Vide infra *Οὐραγία.*

ΚΑΤΑΛΑ'ΜΠΟΜΑΙ, *illuminor, illustror.* Sap. XVII. 20. *κόσμος λαμπρῷ κατελάμπετο φωτί.*

*ΚΑΤΑΛΕΑΙ'ΝΩ, *comminuo, frango, infringo, perdo.* דְּקַק, Chald. idem. Dan. VII. 23. sec. cod. Chis. *ἀναστατώσει αὐτὴν, καὶ καταλεανεῖ αὐτήν.* Theodot. habet *κατακόψει.* Hesych. *καταλεάναντες, κατατρίψαντες.* Confer quoque Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 11.

ΚΑΤΑ'ΛΕΓΜΑ, *planctus mortuorum, carmen lugubre,* a *καταλέγεσθαι,* quod apud Hesychium exponitur *ὀδύρεσθαι τὸν τεθνεῶτα.* הֶגֶה, *gemitus.* Symm. Ezech. II. 10. ad quem locum Montf. fassus est, quod magnopere miror, se hujus vocis interpretationem non satis assequi. Jer. XXV. 30. idem habet *κατάληγμα,* sed exprimit ibi vocem Hebr. הֵידָד· — הֵידָד· Symm. Jer. XXV. 30. *κατάλεγμα.* Sic enim legendum censet L. Bos. Proleg. ad LXX Intt. cap. 3. ductus auctoritate Origenis ad Ez. II. 10. Vide infra s. v. *κατάληγμα.*

ΚΑΤΑΛΕ'ΓΩ, *recenseo, enarro, contestor, loquor, dico, carmine recenseo, celebro.* עָנָה, *contestor, canto.* Deut. XIX. 16. *καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, contestans* ejus impietatem. Inc. Exod. XV. 21. ubi *καταλέγειν* notat *respondere cantando,* aut simpliciter: *carmine celebrare.* Aquila Symm. sec. cod. Paul. Lips. *καταλέξατε.* Symm. 1 Sam. XXI. 11. — *סִפֵּר, *narro, recenseo.* Symm. Ps. CXLIV. 6. *καταλέξω αὐτὴν, recense-*

a bo ipsam. — שָׁאַב, haurio. Aqu. Jud. V. 11. מְשַׁאֲבִים, loca, ubi hauritur aqua, καταλεγόντων. Ita Montfauconius. Sed Scharfenbergius ad h. l. recte monuit, pertinere potius hanc vocem ad præcedens מְחַצְצִים, ut adeo Aquila eos secutus sit, qui חָצַץ h. l. interpretantur: recensere, enumerare, sc. pecus, greges. 2 Macc. VII. 30. ἔτι δὲ ταύ-b της καταλεγούσης, cum autem ea adhuc loqueretur.

ΚΑΤΑ'ΛΕΙΜΜΑ, reliquum, reliquiæ. יֶתֶר, idem. Job. XXII. 20. — נִיר, lucerna. 1 Reg. XV. 4. ubi κατάλειμμα posteros notat ac prolem, quo sensu etiam נִיר h. l. accipiendum. Conf. Simonis Onomast. V. T. p. 231. — עוֹלֵלוֹת plur. racematio. Jerem. XLIX. 8. — צַמָּה, coma, c crines. Ies. XLVII. 2. ubi pro κατάλειμμα reponendum est κάλυμμα, quod libri nonnulli habent, aut κατακάλυμμα. — שְׁאָר, reliquiæ. Ies. X. 22. — שְׁאֵרִית, idem. Genes. XLV. 7. 2 Sam. XIV. 7. Ies. XIV. 22. 30. — שָׁחִיס, sponte natum et crescens. Ies. XXXVII. 30. Non male quoad sensum, quasi quæ de granis ac seminibus in terra reliqua d manserunt. — שָׂרִיד. Jud. V. 13. 2 Reg. X. 11. Adde Sir. XLIV. 17. 1 Macc. III. 35. Hesych. κατάλειμμα, ὑστέρημα, μέρος.

ΚΑΤΑΛΕΙ'ΠΩ, relinquo, et καταλείπομαι, supersum, residuus sum. אַחֲרֵי, post. Prov. XX. 7. — אֱנוֹשׁ, homo. Ies. XIII. 12. ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἔντιμοι μᾶλλον. Sunt hi καταλελειμμένοι homines miseri et igno-e biles, quam significationem quoque habet אֱנוֹשׁ, ab אָנַשׁ, debilis fuit. — הִזְנִיחַ Hiph. a זָנַח, rejicio. 1 Par. XXVIII. 9. — הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, dimitto. Num. XXXII. 15. Ies. LXV. 15. Jerem. XLIII. 6. et alibi. — הִצִּיג Hiph. a יָצַג, statuo. Gen. XXXIII. 15. Sermo ibi est de parte copiarum, quas Esavus apud Jacobum relinquere volebat. — *חָדַל, cesso. Aquil. sec. ed. se-f cundam Ezech. III. 28. coll. Arab. خذل, desertus fuit. — יֶתֶר, reliquum. Levit. XIV. 17. Deuter. XXVIII. 54. Al. Hab. II. 8. οἱ καταλελειμμένοι λαοῦ pro ἀπὸ λαοῦ, qui reliqui fuerint de populo. — מְדֻשָׁה, trituratio. Ies. XXI. 10. Trituratio metaph. de judiciis et pœnis divinis adhibetur. — מָצָא, invenio. 2 Sam. XVII. 12. ἕως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ g μηδὲ λίθος, usque dum ne vel lapis ibi relinquatur. Sensu eodem. — הוֹתִיר : נוֹתַר, Niph. et Hiph. Ex. X. 15. XII. 10. XXIX. 34. Jer. XLIV. 7. et alibi sæpius. — נִלְפַּת. Niph. averto me. Job. VI. 18. — *נִבְעָ, pateo, manifestus sum. Abd. v. 5. Bene quoad sensum. — נִקָּה, Niph. expurgatus sum. Ies. III. 25. Vocem Hebr. de excidio et eversione h explicandam esse docuit Schultensius in Opp. Min. p. 253. — נִשְׁאָה, Niph. vastor. Ies. VI. 11. Fortasse hic legerunt נִשְׁאַר. — נִשְׁאַר : הִשְׁאִיר, Niph. Hiph. Gen. VII. 23. Exod. X. 5. Deut. II. 34. et alibi sæpius. — עָבַר, transeo. Ez. XXXIX. 14. — עָזַב. Gen. II. 24. Deut. XIV. 27. 2 Par. X. 8. et alibi sæpissime. Aqu. Ps. X. 14. ἐπί σε i καταλείπει, tradit se tibi, seu tutelæ tuæ. Ita quoque עָזַב seq. עַל. Vide quoque ibi Theodot. ac supra s. v. ἐγκαταλείπω. — פְּלֵיטָה, evasio, it. residuum. Exod. X. 5. 1 Par. IV. 43. Ies. IV. 2. — פֻּקַּד Pyh. privor. Ies. XXXVIII. 10. Ita Bielius. Sed καταλείψω est ibi i. q. παραθήσομαι, deponam s. commendabo. Eusebius

a explicat ἀπέγνων καὶ ἀπήλειψα τὴν ἐν ἀδίκοις ζωήν. — פֹּרִיָּה part. fœm. a פָּרָה, fructifera. Ies. XVII. 6. Libere verterunt. — *שָׁאָה, desolor. Ies. VI. 11. Legerunt תִּשָּׁאֵר, sensu utrobique bono. — שְׁאָר, reliquum. Ies. VII. 3. Vide ad h. l. Cappellum in Nott. Critt. p. 497. Ies. X. 19. 20. 21. τὸ καταλειφθὲν τοῦ (pro ἀπὸ τοῦ) Ἰακὼβ, quod residuum est a Jacobo. Conf. v. 19. ubi ἀπὸ additur. — שְׁאֵרִית, idem. Ies. XXXVII. 4. Jerem. XLIV. 7. — שׂוּם, pono. Ies. LXVI. 19. sensu eodem. — שָׁכַח, obliviscor. Ies. XVII. 10. XXIII. 15. Formulæ oblivisci Dei et relinquere Deum sensu non differunt. — שָׁמַט, intermitto. Jerem. XVII. 4. καταλειφθήσῃ ἀπὸ τῆς κληρονομίας σου, dimitteris ab c illa possessione tua. — שָׂרִיד, residuus. Thren. II. 22. ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος, qui in vita servaretur et superstes esset. Conf. Hebr. IV. 1. et ad h. l. Wolfium p. 639. seq. Aqu. Theod. et Vta Abd. v. 18. Legitur præterea apud Inc. Exod. XII. 46. ubi καταλείψει e v. 10. desumtum videtur. Baruch. IV. 1. καταλείποντες τὴν σοφίαν s. τὸν νόμον, d neglegentes s. rejicientes sapientiam etc. Opponuntur οἱ κρατοῦντες. Sir. XXIII. 22. mulier καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα, h. e. adultera, fidem marito datam fallens. Sir. XXIX. 17. καταλείψει αὐτὸν, eum sibi suæque necessitati derelinquit, i. q. nos im Stiche lassen, to leave in the lurch.

ΚΑΤΑ'ΛΕΙΨΙΣ, reliquiæ, i. q. κατάλειμμα. פְּלֵיטָה, residuum. Genes. e XLV. 7. Sir. XXIII. 26. ubi tamen pro κατάλειψις sec. Alex. rectius καταλείψει legitur.

ΚΑΤΑΛΕ'Ω, commolo, contero. טָחַן, molo. Ex. XXXII. 19. Deut. IX. 21.

*ΚΑΤΑ'ΛΗΓΜΑ. הֵידָד, genus cantationis calcantium. Symm. Jer. XXV. 30. Semlerus conjicit legendum καταλαλαγμός. Sed rectius scribitur κατάλεγμα, quod vide su- f pra. Fortasse quoque non ad λήγω, finio, sed ad λήκω, resono, referendum est.

ΚΑΤΑΛΗ'ΓΩ, finio, termino. 2 Macc. IX. 5. αὐτοῦ καταλήξαντος τὸν λόγον, cum ille finiisset sermonem. Ib. VII. 30. sec. cod. Alex. 2 Macc. VI. 32. Hesych. καταλήγει, παύεται. Καταλήξομεν, καταπαύσομεν.

ΚΑΤΑ'ΛΗΨΙΣ, apprehensio, com- g prehensio, expugnatio. תָּפְשׂ, infin. capere. Deut. XX. 19. εἰς κατάληψιν αὐτῆς, ad expugnationem ejus. Sic et verbum καταλαμβάνεσθαι de expugnatione urbium usurpatur. Vide supra s. h. v.

ΚΑΤΑΛΙΘΟΒΟΛΕ'Ω, lapido, lapidibus obruo. סָקַל, idem. Exod. XVII. 4. — רָגַם, jacio lapidibus, h lapido. Num. XIV. 10. Levit. XXIV. 23. sec. Oxon. et Compl.

ΚΑΤΑ'ΛΙΘΟΣ, gemmis obsitus. אֶבֶן, lapis. Al. Exod. XXVIII. 17. ὕφασμα κατάλιθον, textura gemmis obsita. Vulg. ponesque in ea quatuor ordines lapidum. אֶבֶן synecdochice quoque gemmam significare, notum est. i

ΚΑΤΑΛΙΜΠΑ'ΝΩ, relinquo. הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, idem. Gen. XXXIX. 16. — *נוּחַ, quiesco, requiesco. Symm. Cohel. XI. 16. ubi καταλιμπάνων est desistere ab opere, cessare, otiari. — עָזַב, relinquo. 2 Sam. V. 21. 1 Reg. XVIII. 18. Aqu. Ies. XVII. 4.

ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ', permutatio, it. reconciliatio. מְגוֹלָלָה, part. fœm. Pyh. k volutata. Ies. IX. 5. ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουσιν, vestimentum cum permutatione compensabunt. Ita Bielius. Sed τῷ מְגוֹלָלָה, respondet ibi apud LXX ἀποτίσουσι, et verbis μετὰ καταλλαγῆς expres-

serunt Hebraicum בְּדָמִים, *in sanguinibus:* cujus versionis Cappellus hanc rationem reddit, quia דָּמִים Rabbinis notat *pretium* a Græco τιμή. Sed potius in mente habuisse videntur notionem *similitudinis,* quam habet דָּם a rad. דָּמָה. 2 Macc. V. 20. ἐν τῇ τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ, in magni Domini *reconciliatione.* Hesych. καταλλαγὴ, εἰρήνη, φιλία. Idem: Καταλλαγὴν, δοῤῥὸς ἀνάπαυλαν (legendum forte: δῶρον, ἀνάπαυλαν), μεταλλαγὴν, κατάλλαγμα.

ΚΑΤΑΛΛΑ'ΤΤΩ, *permuto,* it. *reconcilio.* חָתַת et הֵילִיל, junctim, *frango* et *ejulo.* Jerem. XLVIII. 39. πῶς κατήλλαξε sc. ἑαυτόν; *quomodo commutavit se?* Sed ibi potius legendum videtur κατέαξε, *confregit.* 2 Macc. I. 5. καταλλαγείη ὑμῖν, *reconcilietur* vobis. Vide et 2 Macc. VII. 33. VIII. 29. Et conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΛΟΓΙ'Α, *enumeratio, recensio.* הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo,* et tanquam nomen, *generis recensio, genealogia.* 2 Par. XXXI. 18. ἐν καταλογίαις, ubi cod. Alex. habet καταλοχίαις. Verbum καταλογέω reperitur apud Herodot. I. p. 34. 31. Josephum A. J. XII. p. 603.

ΚΑΤΑΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *annumeror, adscribor.* נִמְשַׁל Niph. *similis fio.* Ies. XIV. 10. ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης, nobis autem *annumeratus es.* Sap. V. 5. κατελογίσθη ἐν υἱοῖς Θεοῦ, *annumeratus est* filiis Dei.

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ'Σ, *enumeratio, recensio.* הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo,* et tanquam nomen, *generis recensio, genealogia.* 1 Par. IV. 33. V. 7. 17. Vide et 3 Esdr. V. 61.

ΚΑΤΑ'ΛΟΓΟΣ, *catalogus.* *לְפִי, *ad os.* Aquil. (vel potius Symm.) Gen. XLVII. 12. τροφὴν κατάλογον τοῦ ὄχλου, ubi Montf. reponendum judicat κατάλληλον: qua tamen tam longe repetita emendatione non opus videtur Scharfenbergio, si modo, quæ culpa librarii coaluerunt, ita disjungas: κατὰ λόγον ὄχλου, *pro portione s. pro ratione populi.* Λόγος enim haud raro est i. q. ἀναλογία, *proportio.*

*ΓΙ'ΝΟΜΑΙ 'ΕΝ ΚΑΤΑΛΟ'ΓΩ, *referor in catalogum, recenseor.* דָּרַשׁ, *quæro, requiro.* Inc. Job. III. 4. אַל יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַ מִמַּעַל, *ne requirat illam Deus desuper,* μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν, ne sit in catalogo noctium: ubi, si vere sunt hæc verba alius interpretis, sensum loci liberius expressit, et fortasse, quæ in fine v. 6. leguntur, ob oculos habuit. Sed, ut Kreyssigius me monuit, verba hæc Chrysostomi esse ex Cat. Nicet. p. 119. intelligitur.

ΚΑΤΑ'ΛΟΙΠΟΣ, *reliquus.* אַחֲרִית, *posterius.* Ezech. XXIII. 25. Amos IX. 1. — דַּלָּה, *tenuitas,* h. e. *homines tenues.* Jerem. LII. 13. ubi οἱ κατάλοιποι sunt i. q. καταλελειμμένοι. Conf. supra s. καταλείπω. — *טַף, *parvulus.* Jerem. XLI. 16. sec. Compl. τὰ λοιπὰ, h. e. reliqui, scil. ad familiam pertinentes. Non male quoad sensum. — יֶתֶר. Deut. III. 13. Jud. VII. 6. 1 Sam. XIII. 2. et alibi sæpius. Inc. 2 Sam. XXI. 2. — מֵיתָרִים, plur. *funes.* Num. III. 26. Rationem habuerunt rad. יָתַר. — נָוֶה, in plur. constr. נְאוֹת, *habitaculum.* Jerem. XXV. 37. ubi tamen pro κατάλοιπα, quod h. l. est admodum ineptum, non legerim τὰ καλύβια (h. e. *tuguria,* unde καλοίβια primo factum sit, quod tandem degeneraverit in κατάλοιπα), quæ fuit conjectura L. Bos. in Prolegom. in LXX Intt. c. 3., sed reponendum esse judico aut τὰ καλὰ (h. e. *pulcra,* τὰ ὡραῖα, εὐπρεπῆ, ut נְאוֹת alibi a LXX redditur), ut legitur in ed. Complut. Theodoreto et Cod. Syr.

Hexapl., aut τὰ καταλύματα (quomodo alibi hæc vox ab iis vertitur, v. c. infra c. XXXIII. 12. et Exod. XV. 13.), quæ fuit jam Cappelli in Nott. Critt. ad h. l. p. 528. et Bielii ingeniosa conjectura. — נוֹתָר part. Niph. a יָתַר. 1 Reg. XX. 30. 1 Par. VI. 77. XXIV. 20. — נִשְׁאָר part. Niph. Lev. V. 9. Ezech. XVII. 21. Zach. XI. 9. — קָצִין, *dux, princeps*. Mich. III. 1. 9. Videntur aut legisse קָצִין, a קָצַץ, *abscidit, separavit* (Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1446.), aut derivasse a קָצָה, quod idem notat. — *שְׁאָר. 2 Par. IX. 29. XXIV. 14. Esdr. III. 8. et alibi sæpissime. — שְׁאֵרִית. 1 Par. IV. 43. Ies. XLVI. 3. et alibi sæpius. Symm. Theod. Jerem. XLVII. 4. — *שְׁאֵרִית. Hagg. I. 12. κατάλοιποι, ubi Arabs legisse videtur κατάλειμμα, quod etiam ad literam textus Hebr. magis accedit. — שָׂרִיד. Jerem. XLVII. 4. שֵׁרִית contr. pro שְׁאֵרִית. 1 Par. XII. 38. — *שָׁם, *ibi*. Jerem. XLVII. 7. Videntur legisse שְׁאָר יְעִירָה.

ΚΑΤΑΛΟΧΙ'Α, *distributio in cohortes, in classes*. Vide καταλογία, et supra ἐγκαταλοχίζω.

*ΚΑΤΑΛΟΧΙΣΜΟ'Σ, proprie *insidiarum collocatio*, a καταλοχίζειν, *in insidiis collocare*, deinde *distributio in certas classes, in cohortes, decurias, decuriatio*, a καταλοχίζομαι, quod teste Suida et Phavor. est εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ. הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo*, et tanquam nomen, *generis recensio, genealogia*. 1 Par. IV. 33. sec. Vat. Ib. V. 7. 17. 2 Par. XXXI. 18. sec. Compl. 3 Esdr. V. 39. ubi καταλοχισμὸς notare videtur *catalogum sacerdotum*, et ipsa eorum stemmata, in quibus singulæ sacerdotum familiæ in certas classes distributæ erant. Adde Joseph. A. J. XI. c. 3. p. 554. Haverc. Hesych. καταλοχισμῷ, περὶ τῆς γεννήσεως. Vide Salmasii Exerc. Plin. p. 504.

ΚΑΤΑ'ΛΥΜΑ, *diversorium, domicilium, hospitium*. *אֹהֶל, *tentorium*. Aqu. Symm. 2 Sam. VII. 6. — דַּד, *mamma*. Ezech. XXIII. 21. ἐν τῷ καταλύματί σου. Permutasse hanc vocem videntur cum דּוֹר, *habitatio, tentorium*. — לוּן, *pernocto*. Jerem. XIV. 9. — לִשְׁכָּה, *cubiculum*. 1 Sam. IX. 22. — מָלוֹן, *hospitium, diversorium*. Exod. IV. 24. Theod. Ies. X. 29. Aqu. Jerem. IX. 1. — מִשְׁכָּן, *habitaculum, tabernaculum*. Incert. 1 Par. XVII. 5. — נָוֶה, *habitaculum*. Exod. XV. 13. εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου. Inde Gloss. MSS. in Cant. Script. εἰς κατάλυμα, ἀναπαυτήριον. Confer supra ad Jerem. XXV. 37. in v. κατάλοιπος. Adde Jerem. XXXIII. 12. — סֹךְ, *tugurium*. Jerem. XXV. 38. Vide supra s. v. κάλυμμα. Hesych. κατάλυμα, οἴκημα, καταγώγιον.

ΚΑΤΑ'ΛΥΣΙΣ, *dissolutio*, it. *deversorium*. נָוֶה, *habitaculum*. Jerem. XLIX. 19. — *שְׁרֵא Chald. *maneo*. Dan. II. 22. sec. Chis. παρ' αὐτῷ κατάλυσις, ubi vid. Scharfenbergius. Cæterum Kreyssigius suspicatur, Dan. l. l. legendum esse καὶ τῷ φωτὶ παρ' αὐτῷ κατάλυσις, ita ut verba τὰ ἐν ex præcedentibus male sint repetita, et καὶ postea insertum sit. 2 Macc. VIII. 17. τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν, avitæ reipublicæ formæ *dissolutionem*, vel *abrogationem*. 4 Macc. XI. 25.

ΚΑΤΑΛΥ'ΤΗΣ, *hospes, devertens aliquo*. Sap. V. 15. ὡς μνεία καταλύτου μονοημέρου, tanquam recordatio *hospitis* unius diei. Hesych. καταλύτου, ξένου, παρόδου, καθαιρέτου, ubi vide Intt.

ΚΑΤΑΛΥ'Ω, *dissolvo, deversor, maneo, commoror, habito, devertere*

facio, dimitto, cesso, cessare facio, destruo, aboleo, abrogo. דּוֹדִים plur. amores, a דּוֹד. Ezech. XVI. 8. καιρὸς καταλυόντων. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 548. legisse videntur דּוֹרִים, a דּוּר quod est habitare, καταλύειν. Sed mihi καταλύειν potius h. l. respondere videtur Latino: zonam solvere, ut sit rem habere, vitiare, stuprare, devirginare, quo sensu pro רָבַץ legitur Soph. II. 7. Certe alii libri habent h. l. ἀγάπης. Symm. διαπαρθενευθῆναι. Aqu. et Theod. συναλλαγῆς. Idem valet quoque de altero loco Jer. XXIII. 17. — *הָרַס, destruo. Symm. Ps. X. 3. ubi καταλύειν, quia sermo est de legibus ac præceptis, notat violare, non observare. Vide Alciphr. I. 32. — הִתְגּוֹדֵד Hithp. turmatim convenio. Jerem. V. 7. ἐν οἴκοις πορνῶν κατέλυον, in sedibus meretricum diversabantur. — חָנָה, castrametor. Gen. XXVI. 17. κατέλυσεν ἐν φάραγγι, commorabatur in valle. — טָבַע, immergor. Jer. XXXVIII. 22. καταλύσουσι ἐν ὀλισθήμασι πόδας σου, divertere facient in ruinis pedem tuum. L. Bos Proleg. in LXX Intt. c. 3. pro καταλύσουσιν scribi oportere putat καταδύσουσιν, demergent, observans, quod similiter in versu Callimachi, quem citet Diogen. Laërtius Lib. IX. (cap. 17. ubi vid. Meibomius), Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν, quidam codd. perperam habeant κατελύσαμεν. Confer et quæ in h. v. post Hebr. שָׁקַע notata sunt ex Jerem. LI. 59. — יָשַׁב : נוֹשַׁב, Kal et Niph. sedeo, habito. Num. XXV. 1. κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττείμ, commorabatur Israël in Sattim. Ezech. XXVI. 17. πῶς ἀπώλου καὶ κατελύθης ἐκ θαλάσσης; quomodo periisti et habitata es ex mari? Ita quoque Theodot. Sed uterque mihi non derivasse videtur a יָשַׁב, sed a שָׁבַת, hoc sensu: expulsa es e mari

— לִין : הֵלִין, Kal et Hiph. pernocto. Gen. XIX. 2. ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν, in platea manebimus. Vide et Jud. XIX. 26. Gen. XXIV. 23. εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι; num locus est nobis apud patrem tuum devertendi? Vide et Jos. III. 1. Jud. XIX. 15. XX. 4. Zach. V. 4. et conf. Luc. XIX. 7. et ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 732. 2 Sam. XVII. 8. οὐ μὴ καταλύσῃ (al. habent καταπαύσει) τὸν λαὸν, neutiquam devertere vel cessare faciet populum. Cæterum pro τὸν λαὸν sine dubio ibi reponendum erit σὺν τῷ λαῷ sec. textum Hebr. — מָלוֹן, deversorium. Gen. XLII. 27. XLIII. 21. — נָתַץ, diruo. Aqu. 2 Reg. XXIII. 7. — סְתַר Chald. destruo. Esdr. V. 12. τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, domum hancce destruxit. Hesych. καταλῦσαι, ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, καταμεῖναι, καταβαλεῖν. Sic enim verba καταμεῖναι, καταβαλεῖν, quæ in Vulgatis, tanquam nova glossa, seorsim a καταλῦσαι posita sunt, bene cum καταλῦσαι conjungit Küsterus Diatr. Anti-Gronov. pag. 36. Ejusque sententia firmari potest e Lex. Cyr. MS. Brem., in quo καταλύσας exponitur καταμείνας, καταβαλών. Sic enim legendum procul dubio pro καταμείνων, καταλαβών, quod est in MS. Cum autem idem Küsterus verba ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, τὸ καταλαῦσαι potius exponere, et Hesychium propterea mirum hic κυκεῶνα lectori propinare statuit, in eo ipsi non audet assentiri Bielius. Nam apud Suidam etiam καταλύσας redditur καταστρέψας, ἀφανίσας, ἢ εὐωχηθείς. Et κατάλυμα, ut κατάλυσιν, esse deversorium, vel mansionem, in qua quis requiescendo et resolvendo se ex itineris labore, aut cibum capit, aut somnum viator, aut utrumque, atque inde καταλῦσαι apud Hesychium esse τὸ ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, docet Salmasius de Usur. p. 353. — עָבַר, transeo. Jer. LI.

a 48. *Terra, quo nemo iter facit,* (quam significationem habet h. l. עָבַר) non differt a *terra, quae a nemine habitatur.* — פָּטַר, *dimitto.* 2 Par. XXIII. 8. οὐ κατέλυσεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας, non *dimittebat* Joda sacerdos classes sacerdotum. — פְּקֻדַּת, *praefectura.* Jer. XXXVII. 12. Legerunt sine dubio קָפַדַת, literis transpositis, coll. Ies. XXXVIII. b 12. — קָפַד Pih. *praescindo.* Ies. XXXVIII. 12. ὁ καταλύων σκηνήν. — רָבַץ, *cubo.* Soph. II. 7. — שָׁבַת: הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. *cesso, cessare facio.* Ruth. IV. 14. ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον ἀγχιστέα, qui non *permisit, ut* tibi redemtor *deesset.* Ps. VIII. 3. τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν, ut *perdas* inimicum et vindicem. Ita Philostrato Vit. Apoll. c Tyan. Lib. V. c. 35. p. 219. ἐνθυμούμενος καταλῦσαι τύραννον est *ille, qui tyranni perniciem meditatur,* ut bene vertit Olearius. Ps. LXXXVIII. 43. κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτοῦ, cessasti a mundatione ejus. Symm. ibi habet ἀπέπαυσας. Thren. V. 15. κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, *cessavit* gaudium cordis nostri. Jer. XVI. 8. καταλύσω ἐκ τοῦ τόπου τούτου φωνὴν d χαρᾶς, *cessare faciam* aut *removebo* ex hoc loco vocem gaudii. Vide et Jerem. III. 32. Adde Amos VIII. 4. sec. Compl. ubi B. in margine ©. λύοντες. Inc. et LXX Ezech. XXVI. 13. — *שָׁטַף, *obruo, inundo.* Theod. Ies. XXVIII. 17. καταλύσαι: ubi Montfauc. conjicit legendum esse κατακλύσει, *inundabit.* Sed hac emendatione non opus est, modo e καταλύσει legatur, ac statuatur, eum, ut alias, sensum h. l. expressisse. Sermo enim ibi est de *latibulo,* et effectus τοῦ κατακλυσμοῦ est κατάλυσις. Posset quoque legi καταδύσει. — *שָׁכַב, *decumbo, recumbo.* Jos. II. 1. — שָׁכַן, *habito.* Jerem. XXV. 24. XLIX. 15. 30. — שָׁקַע, *submergor.* Jer. LI. 59. καταλύσεται Βαβυλών. Sed rectius juxta Rom. edit. legitur καταδύσεται. — *תַּעַר, f *vagina.* Jer. XXI. 30. μὴ καταλύσῃς: ubi pro אַל תַּעֲדֶה legerunt אַל תָּגֻרָה, a rad. גּוּר vel גָּרָה, unde גֵּרוּת, *deversorium, hospitium.* 2 Macc. II. 23. τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθῶσαι, leges, quae *abolendae* erant, restituere. 2 Macc. IV. 11. τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν, legitimam reip. formam *abrogans,* g novos mores illegitimos introduxit. Similiter Polybius pag. 185. cujus verba adducta sunt infra s. v. πολιτεία. Matth. V. 17. καταλῦσαι νόμον, *abrogare* legem. Vide Lex. N. T. s. h. v. Pariter παραλῦσαί τι τῶν ἐξ ἀρχῆς νενομισμένων apud Philon. de Leg. Caii p. 726. est aliquid eorum, quae ab initio legibus sancita sunt, *abrogare.* Idem simplex λύειν de h *abrogatione* legis adhibet eod. lib. p. 693. ubi de Caio: νόμον γὰρ ἡγούμενος ἑαυτὸν, τοὺς τῶν ἑκασταχοῦ νομοθετῶν ὡς κενὰς ῥήσεις ἔλυεν. Idem de Vit. Mosis Lib. II. p. 447. de νομίμοις legibus Mosis scripsit: ὃ δὲ μήτε λιμὸς, ἢ λοιμὸς, ἢ πόλεμος, ἢ βασιλεὺς κ. τ. λ. ἔλυσε. 4 Macc. I. 6. ubi καταλύειν, h. e. *penitus tollere,* τὰ πάθη legitur. Ibid. IV. 16. καταλύσας τὸν Ὀνίαν τῆς ἀρχιερωσύνης, qui Oniam summo pontificatu *exuit.* Ibid. v. 24. minas i et poenas καταλυομένας, h. e. *vanas* et *irritas.*

ΚΑΤΑΜΑΝΘΑ΄ΝΩ, *contemplor, diligenter* vel *cum attentione considero.* הִשְׁתָּאֵה Hithp. a שָׁאָה, *obstupesco, admiror.* Gen. XXIV. 21. ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτὴν, homo autem *diligenter contemplabatur illam.* Diligens haec contemplatio erat cum admiratione conjuncta. — *יָבַב Pih. *vociferor.* Jud. V. 28. sec. Compl. κατεμάνθανε, *scire voluit.* Vulg. *ululavit.* Chald. *speculabatur.*

a Arab. وب est i. q. ان, inter cujus significationes et hæc enarratur, *adplicuit se ad rem corpore vel animo*, in Conj. V. *admiratus est*. — רָאָה, *video, contemplor*. Genes. XXXIV. 1. καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων, ut *contemplaretur* filias incolarum. Levit. XIV. 37. καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν, ut *contempletur* domum. Symm. Cohel. IV. 7. κατέ-

b μαθεν, et Cant. VI. 10. καταμαθεῖν. — שׁוּר, *contemplor*. Job. XXXV. 5. κατάμαθε δὲ νέφη, *contemplare* autem nubes. Cf. Matth. VI. 28. 3 Esdr. VIII. 46. ubi καταμανθάνειν est *lustrare, recensere*, i. q. apud nos: **die Musterung passiren lassen**, *to review*. Vulg. *recognovi eos*. In textu Hebr. Esdr. VIII. 15. legitur הֵבִין, quod est interdum *recensere, lustra-*

c *re*. Sir. IX. 5. παρθένον μὴ καταμάνθανε, virginem ne *diligenter considères*. (Voce καταμανθάνειν h. l. teste Isidoro Pelusiota III. Ep. 66. indicatur ἡ ἐκ μελέτης κατανόησις, ἡ περίεργος ὄψις, ἡ μετ᾽ ἐπιθυμίας θεωρία.) Vide et v. 8. Sirac. XXXVIII. 33. χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος, καὶ καταμανθάνων ἀργῷ σιδήρῳ (lege ἔργον σιδήρου ex Cod. Alex.), faber ferra-

d rius sedens juxta incudem, et *considerans* opus ferri. Glossæ: καταμανθάνω, *considero*. Et Gloss. Lat. Gr. *considerat*, κατανοεῖ, καταμανθάνει. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΜΑΡΤΥΡΕ'Ω, *testor adversus aliquem*. *אֲכַל קַרְצִין Chald. *edo frusta*, h. e. *calumnior*. Dan. VI. 25. sec. cod. Chis. οἱ καταμαρτυρήσαντες τῷ Δανιήλ. — הֵעִיד Hiph.

e ab עוּד, *testor, contestor*. 1 Reg. XXI. 10. 13. — עָנָה. Job. XV. 6. Prov. XXV. 18. עָנָה seq. ב notat *dicere testimonium*. Susann. v. 42. ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΜΕΓΑΛΥ'ΝΟΜΑΙ, *extollo me contra*. הִגְדִּיל Hiph. a גָּדַל, *magnum facio, extollo*. Symm. Ps. XXXVII. 17. κατεμεγαλύνοντό μου. Aqu. Theod. Ps. XL. 10. levavit

f contra me plantam.

ΚΑΤΑΜΕ'ΜΦΟΜΑΙ, *increpo, reprehendo*. הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *assequor*. Gen. XLIV. 4. ubi tamen pro καταμέμψῃ (quod in ed. Ald. tantum legitur, et interpretatio verborum sequentium esse videtur) Al. rectius καταλήψῃ habet.

ΚΑΤΑΜΕ'ΝΩ, *permaneo, commoror*. דִּין, *discepto, judico*. Gen. VI.

g 3. οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις. Weplero et aliis LXX cum Vulgato (*non permanebit*) legisse videntur יָדוּם, coll. Arab. دام, *perseveravit, quievit*. Posset quoque conjici, eos respexisse ad דְּנָא, quod in l. Syr. *habitare* notat, aut ad דּוּר, idem, aut legisse יָלִין, coll. Jud. XIX. 9. ubi לִין per μένειν reddunt. Buxtor-

h fius in Anticrit. p. 639. statuit, eos non aliter legisse, sed hanc suam expositionem ex Hebræorum schola didicisse ac petiisse, qui voci דִּין notionem *permanendi* tribuerunt, ut multis docetur l. c. Ilgenius in Comment. de Filio Dei existimat, eos legisse דּוּר, دار, *durare, in loco certo ac fixo manere*. — הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *acquiesco*. Jos. VII. 7. — יָשַׁב, *sedeo, maneo*. Num. XXII.

i 9. κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰβ παρὰ Βαλαάμ, *permanebant* principes Moab apud Balaamum. Jos. II. 22. Judith. XVI. 8. et 19.

ΚΑΤΑΜΕΡΙ'ΖΩ, *divido, distribuo*. הִתְנַחֵל : הִנְחִיל, Hiph. et Hithp. *possidere facio, possessorem me constituo*. Lev. XXV. 46. καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις αὐτῶν, *dividetis* illos liberis vestris. Vide et Deut. XIX. 3. Num. XXXII. 18. ἕως ἂν

a καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, donec Israëlitæ ad suas possessiones pervenerint. — נָחַל Pih. possessionem distribuo. Al. Num. XXXIV. 29. καταμερίσαι, ubi in ed. Ald. perperam legitur καταμερῆσαι. — פָּרַשׁ, separo, etiam diffundo, dispergo. Symm. Ps. LXVII. 15. ubi καταμερίζειν est dissipare. LXX habent b διαστέλλειν.

*ΚΑΤΑΜΕΣΤΟΌΟΜΑΙ, repleor, impleor. 3 Macc. V. 46. τῆς πόλεως ἤδη πλῆθεαν καταμεμεστωμένης. Deest hoc quoque verbum in Thesauro Stephani.

*ΚΑΤΑΜΕΤΑΒΑΙ'ΝΩ, transeo, migro, digredior. Sap. XIX. 19. sec. Ald. καταμετέβαινεν, ubi tamen κατα ex antecedenti ηκτὰ irrepsisse c videtur: nam reliqui libri habent μετέβαινεν.

ΚΑΤΑΜΕΤΡΕ'Ω, dimetior, divido. הֵמִיר Hiph. a מוּר, commuto. Ez. XLVIII. 14. Mich. II. 4. In utroque loco legerunt per Daleth יָמוֹד, Niph. a מָדַד, aut יָמִיד, quod Mich. l. l. de Rossi in duobus codd. reperit. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, cadere facio. Ezech. XLV. 1. Vox Hebr. d quoque habet h. l. notionem dispertiendi. — הִתְאַוָּה Hiph. ex תָּאָה et תָּוָה, designo, describo. Num. XXXIV. 10. — חָלַק. Amos VII. 17. — מָדַד, metior. Incert. Num. XXXV. 5. Aqu. Ps. LIX. 8. — *מָשַׁח, ungo. Symmach. Ezech. XXVIII. 14. καταμεμετρημένος. Scil. מָשַׁח habet quoque notionem mensurandi, ut docuit Simonis Lexic. e Hebr. p. 949. seq. Vide quoque ad h. l. Montfauconium. — נָחַל Pih. possessionem distribuo. Num. XXXIV. 29. — תָּאָה, designo. Num. XXXIV. 7. 8.

ΚΑΤΑΜΕ'ΤΡΗΣΙΣ, demensio. מִדָּה, idem. Aqu. Job. XXVIII. 25.

ΚΑΤΑΜΗ'ΝΙΟΣ, menstruata. Esth. XIV. 16. ὡς ῥάκος καταμηνίων, tanquam pannus menstruatarum. f Lex. Cyrilli MS. Brem. ὡς ῥάκκος (l. ῥάκος) καταμηνίων, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης. Conf. Ies. LXIV. 6.

*ΚΑΤΑΜΗΝΥ'Ω, indico, defero, prodo. 4 Macc. IV. 4.

ΚΑΤΑΜΙ'ΓΝΥΜΙ, commisceo, permisceo. מְגֻבָּלוֹת, plur. terminales, æquabiles. Exod. XXVIII. 14. καταμεμιγμένα. Vulgatus: sibi invicem cohærentes. Chald. גְּבַל, mis- g cuit.

ΚΑΤΑΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ, reminiscor. Esd. Esdr. 32. καταμνήσθητι τὴν εὐχὴν, ἣν ηὔξω.

*ΚΑΤΑΜΝΑ'ΟΜΑΙ, recordor. 4 Macc. XIII. 12. καταμνησθεὶς, vetera memoria repetendo.

ΚΑΤΑΜΟ'ΝΑΣ et ΚΑΤΑ' ΜΟ'ΝΑΣ, sc. χώρας, solitarie, seorsim, separatim. בָּדָד, adverbialiter: se- h orsim, solitarie. Jer. XV. 17. καταμόνας ἐκαθήμην, solitarius sedebam. Thren. III. 28. καθήσεται καταμόνας καὶ σιωπήσεται, sedebit solitarius et tacebit. Lex. Cyrilli MS. Brem. καταμόνας, ἡσύχως. — לְבָדָד. Mich. VII. 14. κατασκηνοῦντα καταμόνας. Phav. καταμόνας, κεχωρισμένως. Ps. IV. 10. Vulg. singulariter, h. e. separatim. — *בַּעֲלִיַּת, in cœnaculo. Symm. Jud. III. 20. — i לְבַד. Jud. VII. 5. — לְבַדּוֹ. Gen. XXXII. 16. dabat servis suis gregem κατὰ μόνας, seorsim. — *לִבְנִי, filio meo. Jud. XVII. 3. Forsan hic legerunt לְבַדִּי. — יַחַד, una, simul. Ps. XXXII. 15. ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν. Vulg. sigillatim. Eusebius: ἀφωρισμένως καὶ κεχωρισμένως παρὰ τὰ λοιπὰ ζῶα. Isidorus Pelus. οὐ δεηθεὶς ἑτέρου βοηθοῦντος. Confer quoque Zonaræ Lex. col. 1180. Ps. CXL. 11. κα-

ταμόνας εἰμὶ ἐγὼ, *solus ego sum*, coll. Marc. IV. 10. Luc. IX. 18. 2 Macc. XV. 39. οἶνον καταμόνας πίνειν, vinum *solum* bibere. 1 Macc. XII. 36.

ΚΑΤΑΜΩΚΑ'ΟΜΑΙ, *derideo, ludibrio habeo, subsanno, illudo, deludo*, a μῶκος, *sanna*, de qua voce vide Salmas. ad Scriptt. Hist. Aug. p. 283. הֵלְעִיג Hiph. a לָעַג. 2 Par. XXX. 10. ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι, tanquam irridentes illos, et *subsannantes*. Sic Heliodorus Lib. VII. p. 350. ἐγγελῶν καὶ τοῦ Θεαγένους καταμωκώμενος. Suidas: καταμωκώμενος, χλευαζόμενος. — הֵמִיק Hiph. a מוּק, *derideo, subsanno*. Symm. Ps. LXXII. 7. — הִתְעַלֵּל Hithp. *ludifico*. Jerem. XXXVIII. 19. — הִתְעַתֵּעַ a תָּעָה, *seduco*. Aquil. Gen. XXVII. 12. Vox Hebr. quoque h. l. *illudere* notat. Sir. XIII. 9. Hesych. καταμωκᾷ, καταγελᾷ.

* ΚΑΤΑΜΩΚΑ'Ω, idem. הֵתֵל Pih. *fallo, decipio*. Jud. XVI. 13. sec. cod. Oxon. ἕως πότε καταμωκήσῃ με, aut potius μου, coll. Achill. Tatio Lib. II. c. 20. fin.

ΚΑΤΑΝΑΓΚΑ'ΖΩ, *cogo, adigo*. 1 Macc. II. 15. οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν, ἵνα θυσιάσωσιν, *urgentes* apostasiam ad immolandum.

ΚΑΤΑΝΑΛΕΙ'ΧΩ, *circumlingo, lambendo consumo*. Sap. XVI. 16. πυρὶ καταναλειχόμενοι, *igne circumusti*, per metaphoram, ex qua igni haud raro *lingua* tribuitur.

ΚΑΤΑΝΑΛΙ'ΣΚΩ, *consumo*. אָכַל, *edo, consumo*. Lev. VI. 10. Deut. IV. 24. IX. 3. et alibi aliquoties. Adde Dan. XI. 26. sec. cod. Chis. et Symm. Psalm. LXVIII. 10. — כָּשַׁל, *impingo*. Ies. LIX. 15. κατηναλώθη, periit. Non male quoad sensum. — נָשַׁל, *ejicio*. Deut. VII. 22. Sir. XXVII. 29. ὀδύνη καταναλώσει αὐτούς. Similiter Dan. XI. 26. sec. Chis. καταναλώσουσι αὐτὸν μέριμναι αὐτοῦ. Vide Heinsii Advers. Lib. IV. c. 1. p. 560. Hesychius: καταναλίσκων, ἐσθίων, δαπανῶν.

ΚΑΤΑΝΕ'ΜΟΜΑΙ, *depascor, devoro, consumo*. *כִּרְסֵם, radix quadrilittera, *comedo, arrodo*. Symm. Ps. LXXIX. 24. Arab. كرسم, *toto ore valide momordit*. — רָעָה, *pasco, depasco*. Ps. LXXIX. 14. μόνιος ἄγριος κατενεμήσατο αὐτὴν, porcus ferus *depavit* illam. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κατενεμήσατο, κατεβοσκήθη. Sic etiam verbum κατενεμήσατο Apollinaris in paraphrasi exponit. En verba: καί μιν ἀτιμαγέλης κατεβόσκετο λυσσαλέος ὗς, et eam a grege abhorrens depastus est rabiosus sus. Hesychius: κατενεμήσατο, κατέφαγεν, ἀνήλωσεν. Sirac. XXVII. 30.

ΚΑΤΑΝΙ'ΣΤΗΜΙ, *insurgo contra aliquem*. הִתְנַשֵּׂא Hithp. *effero me*. Num. XVI. 3. Tribuerunt voci κατανίσταμαι notionem *se efferendi supra aliquem*, quæ cum notione recepta *insurrectionis* arctissime est conjuncta.

ΚΑΤΑΝΟΕ'Ω, *animadverto, considero, video, observo, cognosco, respicio, lustro, contemplor*. הֵבִין: הִתְבּוֹנֵן, Hiph. et Hithp. a בִּין. 1 Reg. III. 21. κατενόησα αὐτὸν πρωῒ, *contemplabar* illum mane. Job. XXX. 20. ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με, stabant autem et *contemplabantur* me. Sed lege mea fide: ἔστησα καὶ κατενόησάς με. Ies. LVII. 1. ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ, viri justi tolluntur, et nemo *animadvertit*. Aquila, Theodot. Job. XXIII. 15. Aquila, Job. XXXVII. 14. et XXXVIII. 18. Aqu. Theod. et Vta ed. Ps. CXVIII. 100. ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων κατανοήσω, h. e. non, ut Montf. male transtulit: *a senioribus intellegam*, sed: *præ senibus* s. *senioribus prudens ero*. — הִבִּיט Hiph. a נָבַט, *intueor*. Ex. XXXIII.

8. κατενόουν ἀπιόντος Μωϋσῆ, *respiciebant* Mosen abeuntem. Ps. XXI. 19. αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με, illi autem *respiciunt* et intuentur me. Ps. CXLI. 5. κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ, καὶ ἐπέβλεπον, *respiciebam* ad dexteras, et intuebar. Hes. κατανοοῦντι, καταβλέποντι. Ps. XC. 8. τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις, oculis tuis *videbis*. Ps. XCIII. 9. ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, οὐχὶ κατανοεῖ; formans oculum, nonne *videt*? Ps. CXVIII. 18. κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου, *cognoscam* mirabilia ex lege tua. — הִשְׂכִּיל Hiph. *intellegere facio*. Gen. III. 6. ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι, quod gratum oculis ad videndum, et pulchrum esset ad *contemplandum*. — הִשְׁתּוֹמֵם Hithp. a שָׁמֵם, *obstupesco*. Ies. LIX. 16. ubi κατανοεῖν notat *cum stupore aliquid intellegere*. — צָפָה, *speculor*. Ps. XXXVI. 34. κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, *insidiose observat* (seu *insidias struit*) impius justum. Incertus ibi habet: περισκοπεῖ. — רָאָה, *video*. Genes. XLII. 9. κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε, ad *exploranda* loca terræ minus munita venistis. Hic quoque κατανοεῖν *insidiose observare* notat, unde pro κατανοῆσαι in cod. Oxon. κατασκοπῆσαι legitur. Vide et Num. XXXII. 8. 9. Ies. V. 12. τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσι, opera manuum ipsius non *considerant*. Inc. Hab. III. 6. et 7. — *שְׂבַר Chald. *considero*. Neh. II. 13. et 15. sec. Compl. — שָׁמַע, *audio*, it. *intellego*. Inc. Hab. III. 2. Judith. VIII. 13. πῶς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμοὶ αὐτοῦ κατανοήσετε; quomodo mentem ejus perspicietis, et cogitationem ejus *cognoscetis*? Judith. X. 15. κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, *contemplabantur* vel *considerabant* faciem ejus. Conf. Jac. I. 23. Sir. XXIII. 26. κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη, *videntes* in abscunditas partes. 2 Maccab. IX. 25. κατανοῶν τοὺς παρακειμένους δυνάστας, καὶ γειτνιῶντας τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας, *animadvertens* potentes proxime habitantes, et vicinos regno, temporibus attendere. Confer Luc. XX. 23.

ΚΑΤΑΝΟΉΣΙΣ, *consideratio, contemplatio, diligens et attenta consideratio*. Sir. XLI. 27. ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου, ob *contemplationem* (sc. *lascivam*) mulieris maritatæ.

ΚΑΤΑΝΤΆΩ, *occurro, incido, venio, pervenio*. בּוֹא, *venio*. Symm. Job. XXIX. 13. κατήντα. — הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingere* s. *pertingere facio, admoveo, pervenio*. Aqu. Ps. LXXXVII. 4. κατήντησεν. — הָלַךְ seq. אֶל. Symm. Cohel. I. 6. καταντᾷ. — חוּל, *permaneo*. 2 Sam. III. 29. καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωὰβ, *irruant*, sc. pœnæ, in caput Joabi. Hesych. καταντησάτωσαν, φθασάτωσαν. Ita enim legendum est loco φθονησάτωσαν. 2 Macc. IV. 24. εἰς ἑαυτὸν κατήντησε τὴν ἀρχιερωσύνην. Vulgatus bene: *in semet ipsum retorsit* summum sacerdotium. Habet enim h. l. καταντᾷν notionem Hiph., ut sit i. q. καταντᾷν ποιεῖν. 2 Macc. IV. 44. καταντήσαντος τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, cum autem rex Tyrum *perveniret*. Vide et v. 21. et confer Act. XXI. 17. XXVII. 12. 2 Macc. VI. 14. μέχρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν κολάσαι, usque dum illos, ad plenitudinem peccatorum *pervenientes*, puniat. Sic Ephes. IV. 13. μέχρις οὗ καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς ἄνδρα τέλειον, usque dum *perveniamus* omnes ad virum perfectum s. virilem ætatem.

*ΚΑΤΑΝΤΑ͂Ν ΠΟΙΈΩ, *occurrere facio*. הִפְגִּיעַ Hiph. idem. Symm. Ies. LIII. 6. κύριος δὲ καταντῆσαι ἐποίησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀνομίαν πάντων ἡμῶν, Deus autem *conjecit* in eum pœnas peccatorum omnium nostrum. 2 Macc. IV. 21. 24. 44.

ΚΑΤΑ'ΝΤΗΜΑ, *occursus*. תְּקוּפָה *circumactio, revolutio*. Ps. XVIII. 7. Καταντᾷν *revolvi* notat apud Polybium XIV. 1. 9. Adde Schol. Aristoph. Ran. v. 1026. et Eustath. Odyss. Α', p. 10. 45.

*ΚΑΤΑΝΤΛΕ'Ω, *hausta aqua perfundo*, et proprie quidem *magna cum abundantia*. 4 Macc. VII. 2. Suidas: Καταντλοῦμαι τοῖσδε. καταντλῶ σου δὲ τάδε. Adde Polluc. Onom. IV. 180.

ΚΑΤΑ'ΝΥΞΙΣ, *animi compunctio, stupor, quando homo omni sensu privatur, somno profundo sopitus*. תַּרְדֵּמָה, *sopor, somnus profundus*. Ies. XXIX. 10. πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως, potavit vos Dominus spiritu *soporis*. — תַּרְעֵלָה, *horror*. Psalm. LIX. 3. ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως, potasti nos vino *stuporis*, h. e. *altum somnum inducente*, non: *vino compunctionis*, ut Vulgatus transtulit. Hieronymus: *potasti nos vino consopiente*. Apud Hesychium κατάνυξις exponitur ἡσυχία ἢ λύπη, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. σιωπὴ, μεταμέλεια. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΝΥ'ΣΣΟΜΑΙ, *compungor, doleo, mœrore afficior*, vel: *præ mœrore, metu, animi anxietate et admiratione ad silentium redigor, stupeo, obmutesco, consopior, animo abjicior, de statu mentis dejicior*. דּוּמָם, verbale, *silens*. Ies. XLVII. 5. κάθισον κατανενυγμένη, sede præ dolore stupens, aut ita dolore compuncta, ut præ dolore ne loqui quidem possis. — דָּמַם, *sileo*. Lev. X. 3. κατενύχθη Ἀαρὼν, *vehementi dolore obmutescebat* Aaron. Nempe juxta Philonem de eo, Quis Rerum Div. Hæres, p. 327. ἐπιστομίζουσι ὡς αἱ σφοδραὶ λῦπαι καὶ ὑπερβάλλουσαι χαραί. Montfauconius ad h. l. de *pœnitentia* intellexisse videtur, contra quem copiose disputavit Scharfenbergius. Alii confugerunt ad Arab. نَدِمَ, *pœnituit eum, doluit*. Psalm. IV. 5. ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε, in cubilibus vestris *silete*. Aquila ibi habet: ἡσυχάσατε. Inde apud Hesychium: κατανύγητε, ἡσυχάσατε, λυπήθητε. Nonnulli Intt. tribuerunt h. l. voci Gr. et Hebr. notionem *pœnitentiæ* ex usu l. Arab. دَمَّ *conviciis proscidit*, et in Conjug. Vta *pudore ductus fuit, pœnituit aliquem alicujus rei*. Confer quoque Cappelli Nott. Critt. p. 469. Sopingio ad Hesychium s. v. κατανύγητε LXX legisse videntur תָּנוּמוּ, quasi esset a νυστάζω. Psalm. XXIX. 15. κατανύσσεσθαι notat *pœnitentia coactum intermittere præconia*. Verba sunt: ὅπως ἂν ψάλη σοι, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ. Suidas: κατανυγῶ ἀντὶ τοῦ σιωπῶ. Vide in v. κατάνυξις. Idem κατανυγῶ Chrysostomum μεταβληθῶ, μεταστραθῶ, et Isidorum (Lib. IV. Ep. 101. observante Küstero ad Suidam) καταπλαγῶ, μεταστῶ, interpretari observat. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κατανυγῶ, σιωπήσω, μεταγνῶ, μεταμεληθῶ. Ps. XXXIV. 19. διεσχίσθησαν, καὶ οὐ κατενύγησαν, lacerarunt vestes suas, sed non *dolore affecti*, seu: *vera pœnitentia ducti*. Hesychius: κατενύγησαν, ἐλυπήθησαν. — הָלַם, *contundo*, nempe *pectus, quod est signum doloris*. Theod. Ies. XXVIII. 1. — הִתְעַצֵּב Hithp. *doleo*. Genes. XXXIV. 7. ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, cum autem audirent, summo dolore sunt affecti. — נֶאֱלַם Niph. *obmutesco*. Dan. X. 15. κατενύγην, *stupidus timore obmutescebam*. — נִדְמָה Niph. *exscindor*. Ies. VI. 5. ὦ τάλας ἐγὼ, ὅτι κατανένυγμαι, O me miserum, quia *obmutesco*. Symmachus ibi ἐσιώπησα. Inde ergo apud Hesychium: κατανένυγμαι, ἡσύχασα, λελύπημαι. — נִכְאָה Niph. *conteror*. Ps. CVIII. 15. ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχὸν καὶ κατανενυγμένον τῇ καρ-

ὀῥῶ, virum egenum et pauperem, et *compunctum corde*, h. e. *animo valde abjectum*. Theod. Prov. XVII. 22. κατανενυγμένον, ubi LXX λυπηρὸς habent, et Vulg. *spiritus tristis*. Lex. Cyrilli MS. Brem. κατανενυγμένον, ἀσθενῆ, ἄνανδρον, ἄπρακτον. Cæterum satis notum est, *contritionem cordis* de *dolore animi* ac *tristitia* in SS. adhiberi. — נִכְנַע Niph. *humilio me*. 1 Reg. XXI. 28. ἑώρακας, ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου μου; nonne vidisti, quantam *animi humiliationem* Achab *præ se ferat* coram me? — נִרְדָּם Niph. *sopore obruor*. Dan. X. 9. ἐν τῷ ἀκοῦσαί με αὐτοῦ ἤμην κατανενυγμένος, cum audirem illum, *stupidus timore obmutescebam*. Sir. XII. 15. ubi κατανύττεσθαι est *cruciari mœrore et sera pœnitentia*. Sirac. XIV. 1. οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας, non *compunctus est* dolore peccati. Conf. Act. II. 37. Sir. XX. 21. ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγήσεται, in requie sua non *compungetur*, h. e. de hac mala voluntate peccandi *non dolet*. Vulgat. *stimulabitur*. Ibid. XLVII. 21. κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου, *obstupui* stultitia tua. Susann. v. 11. ἦσαν ἀμφότεροι κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, ambo erant *de statu mentis dejecti*, h. e. *furore amatorio correpti*, propter illam. Vulgatus per *amore vulneratum esse* transtulit. Schol. ad h. l. ed. Rom. κεκεντημένοι τῇ ἐπιθυμίᾳ σφοδρῶς.

ΚΑΤΑΝΥ΄Ω, *conficio, perficio, expedio, perago*. 2 Macc. IX. 4. κατανύσαι τὴν πορείαν, *conficere iter*. Hes. κατανύσαι, συντελέσαι.

*ΚΑΤΑΝΩΤΙ΄ΖΟΜΑΙ, *dorso fero, sublatum bajulo*, (Lucian. Lexiphan. T. II. pag. 328. ed. Reitz. ἀλλήλους κατανωτισάμενοι.) it. ut simplex νωτίζω (Eurip. Andr. 1138.), *tergum verto*, et inde vel *fugio*, vel metaphorice *recuso, negligo*. Judith. V. 4. διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μου, quare tandem *recusarunt* Judæi mihi obviam venire, sc. ad subjiciendum sese meæ potestati. Vulgatus: *contemserunt*. Syrus: *noluerunt, recusarunt*. In Ald. et Compl. minus recte ibi legitur κατεγνώσαντο. Apud Dicæarch. Huds. p. 15. παντὸς δικαίου κατανωτιστὴς dicitur ille, qui omne justum *contemnit et spernit*. Photius Lex. col. 104. κατανωτίσασθαι, ἀντὶ τοῦ κατὰ νώτου φέρειν. Idem tradit Suidas.

ΚΑΤΑΞΑΙ΄ΝΩ, *contero, lacero*. דּוּשׁ, *trituro*. Jud. VIII. 7. καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις, spinis *lacerabo* carnes vestras. Libere quidem, sed sensu eodem verterunt. — הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *scire facio*, etiam *punio*. Jud. VIII. 16. κατέξανεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας Σοκχώθ, *lacerabat* illis (sc. spinis) viros Succoth. Ad h. l. illustrandum faciunt, quæ de Crœso legimus apud Hesychium ac Plutarchum. Sic enim Hesychius a Berglero (in Act. Erudit. 1716. p. 423.) emendatus: Ἐπὶ κνάφου ἕλκων διέφθειρε. τὸ γὰρ πρότερον οἱ γναφεῖς ἀκανθῶν σωρὸν συνστρέψαντες τὰ ἱμάτια ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἔκναπτον. ὁ δὲ σωρὸς ἐλέγετο γνάφος. ὁ οὖν Κροῖσος τὸν ἐχθρὸν περιέξαινε ταῖς ἀκάνθαις καὶ οὕτως ἔφθειρε. Et Plutarchus Lib. de Malign. Herod. pag. 858. Τὸν οὖν Κροῖσον, ὡς εἰς τὴν βασιλείαν κατέστη, τῶν ἑταίρων καὶ φίλων τῶν Παντολέοντος ἕνα τῶν γνωρίμων ἐπὶ γνάφου διαφθεῖραι καταξαινόμενον. Ad eandem pœnam, qua aliquos carduis, tanquam fullones vestes, carminabant, alludit Aristophanes in Acharn. v. 319. in phrasi καταξαίνειν ἄνδρα εἰς φοινικίδα. Conf. Schol. ad h. l. et Suidam in καταξαίνειν. Et Plato Lib. Ult. de Rep., ubi de infernalibus ministris Aridæum, antiquum illum Platonis tyrannum, super tribulis lacerantibus scribit: εἷλκον — ἐπ᾽ ἀσπαλάθων κνάμπτοντες. Nam ἀσπάλαθοι sunt *frutices spinosi*: vide supra s. h. v.: et κνάμπτοντες iidem, qui καταξαίνοντες. Hesych. κνάμπτει, καταξαίνει.

*ΚΑΤΑΞΗΡΑΙ΄ΝΩ, *exsicco*. הוֹבִישׁ Hiph. a יָבֵשׁ, idem. Jos. II. 10.

a sec. Vat. κατεξήραν, ubi reliqui libri simplex ἐξήρανε habent. — שָׁסָה, diripio, deprædor. Hos. XIII. 15. sec. Vat. καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σκεύη ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ. Bahrdtius ad h. l. suspicatur, legendum esse καταξανεῖ. Mendum proclive erat ob præcedens ἀναξηρανεῖ, et καταξαίνω, contero, excorio, perdo, respondet omnino τῷ שָׁסָה.

b Judith. V. 13. κατεξήρανεν ὁ Θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν.

ΚΑΤΑ'ΞΗΡΟΣ, aridus. יָבֵשׁ, verbale. Num. XI. 6. νῦν δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος, nunc vero anima nostra deficit, h. e. jam vero contabescimus. Apud Alciphr. I. 22. τὸ κατάξηρον τ. ἐπιθυμίας est flagrans, ardens cupiditas.

*ΚΑΤΑ'ΞΙΟΣ, dignus, meritus.

c Addit. Esther. XVI. 12. τὴν καταξίαν Θεοῦ ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν, Deo reddente ei, quod meruit, ut h. l. Vulgatus interpretatus est. Sic apud Polybium Lib. I. c. 88. καταξίως, pro merito, sc. delicti. Idem adverbium legitur quoque apud Sophocl. Œd. Colon. v. 965.

ΚΑΤΑΞΙΟ'Ω, dignum judico, it. oro. נָטַשׁ, permitto. Genes. XXXI.

d 28. οὐ κατηξιώθην sec. Compl. Est alius interpretis, qui libere vertit. 2 Macc. XIII. 12. καταξιωσάντων τὸν ἐλεήμονα κύριον, cum rogarent misericordem Dominum. 3 Maccab. III. 21. πολιτείας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων καταξιῶσαι. Confer 2 Thess. I. 5. et Demosth. pag. 1383. 11. ed. Reisk.

ΚΑΤΑΞΥ'Ω, derado, abrado, it. polio. Ep. Jer. v. 6. γλῶσσα κατεξυσ-

e μένη ὑπὸ τέκτονος, lingua polita a fabro.

ΚΑΤΑΠΑΙΔΕΥ'Ω, erudio. הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, deduco. Symm. Thren. I. 13. κατεπαίδευσε. Deduxit fortasse a רָדָה, dominatus est. Num fortasse legendum est κατεπύρωσέ με? Doederleinius (in Repert. Bibl. et Or. Literat. T. VI. p. 196.) legere mavult κατεπάλαισε.

ΚΑΤΑΠΑΙ'ΖΩ, illudo. הֵתֵל Pih.

f idem. Jerem. IX. 5. — קִלֵּס Pih. idem. 2 Reg. II. 23. — קָדְקֹד, vertex. Jer. II. 16. κατέπαιζον: cujus versionis hanc rationem reddit Cappellus in Nott. Critt. p. 520. quod, qui aliquem deridet, capitis verticem solet agitare. Sed rectius Spohnius ad h. l. conjicit, eos legisse קרפף, ab Arab. قذف, conviciatus est. — תָּעָה, seduco. Symm.

g Gen. XXVII. 12. מְתַעְתֵּעַ (part. Pih. gem. litera, seductor), καταπαίζων.

*ΚΑΤΑΠΑΛΑΙ'Ω, lucta vinco, vinco. 4 Maccab. III. 18. ἀλγηδόνας καταπαλαῖσαι. Suidas: καταπαλαίω σε, καὶ καταπανουργεύω, αἰτιατικῇ.

ΚΑΤΑΠΑΝΟΥΡΓΕΥ'Ω, malitiose decerno. הֶעֱרִים Hiph. callide ago.

h Ps. LXXXII. 3. ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην, contra populum tuum malam decreverunt sententiam.

ΚΑΤΑΠΑ'ΣΣΩ, vel ἄττω, conspergo. *הִתְחַפֵּשׂ, muto me. Symm. 1 Reg. XX. 38. καταπασάμενος σποδῷ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, conspergens se in cinere super oculos suos. Non male quoad sensum. — הִתְפַּלֵּשׁ

i Hithp. voluto me. Jer. VI. 26. Al. Mich. I. 10. καταπάσασθε. — זָרַק, spargo, adspergo, conspergo. Job. II. 12. καταπασάμενοι γῆν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς, conspergentes terra s. pulvere capita sua. Confer 2 Macc. XIV. 15. Præterea legitur Job. I. 20. κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Hesych. et Phav. κατεπάσατο, κατεκτίσατο. Vox κατεκτίσατο corrupta videtur Bielio, et fortasse reponendum κατεπλήσατο, replebat. Conf. Suidam in v. καταπάσω et κατάπαστος. 2 Macc. X. 26.

a γῇ τὰς κεφαλὰς καταπάσαντες, terra vel pulvere capita *conspergentes*.

ΚΑΤΑΠΑΤΕ'Ω, *conculco, opprimo, supprimo, deripio, valde contemno, nihili æstimo.* בּוּס, idem. Ies. LXIII. 6. κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν ὀργῇ μου, *conculcavi* eos in ira mea. Vide et v. 18. — *בָּרַךְ, *devolvo.* Jud. V. 21. sec. cod. Oxon. καταπατῆσαι. Videtur hæc vox e fine b commatis huc irrepsisse. — דּוּשׁ, *trituro.* Job. XXXIX. 15. θηρία ἀγροῦ καταπατήσει, feræ agrestes conculcabunt. Sic et verbum de *suibus* usurpat Herodotus Lib. II. p. 106. ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τοῖσι ὑσὶ τὸ σπέρμα. Vide Raphelii Annotatt. ex eod. ad Matth. VII. 6. p. 145. Ies. XXV. 10. καταπατήσεται ἡ Μωαβῖτις, ὃν τρόπον πατοῦσιν ἅλωνα ἐν ἁμάc ξαις, *conculcabitur* Moabitis, quemadmodum conculcant aream plaustris. — דָּלַח, *conturbo.* Ez. XXXII. 13.—דָּקַק, *comminuo.* Ies. XXVIII. 8. — דָּרַךְ, *pedibus calco, conculco.* Jud. V. 21. XX. 43. Ies. LXIII. 3. — הֵידָד, *celeusma, vox ovantium continuo ingeminata,* speciatim *calcantium uvas in torculari.* Ies. XVI. 9. — הָלַם, *contundo.* Ies. XVI. d 8.—*הָמַם, *contero.* Ies. XXVIII. 28. — לוּעַ, *deglutior.* LXX sec. Compl. et Aqu. (?) Job. VI. 3. τὰ ῥήματά μου κατεπατήθησαν, verba mea *conculcantur,* h. e. *nihili et tanquam temere effutita æstimantur.* LXX habent τὰ ῥήματά μου ἐστὶ φαῦλα, eodem sensu. Sic et Eustathius ad verba Homeri Il. Δ', (v. 157.) κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν notat: πολλὴν e δηλοῖ καταφρόνησιν τὸ πατῆσαι. Et Suidas: πατήσας, καταφρονήσας. Idem verba Arriani subjungit, in quibus ὅρκους πατήσας est, *qui juramenta contemnit et violat.* Drusius Jobi l. c. pro κατεπατήθησαν conjicit legendum κατεπόθησαν. Vide ad h. l. A. Schultensii Anim. pag. 13. Montfaucon. ad Hex. in Lex. Hebr. s. h. v. nec non Lex. N. T. s. h. v. — מְבוּסָה, *conculcatio.* Ies. XVIII. 2. 7. — f מַעֲמָסָה, *onus.* Zach. XII. 3. λίθον καταπατούμενον, ubi non מרמסה legerunt, quod nonnullis placuit, sed sensum non male expresserunt. Lapis enim, qui calcatur, recte Hebr. *lapis oneris,* h. e. *oneratus,* dici poterat. Vide infra s. v. עָמַס. — מִרְמָס, *conculcatio.* Ies. X. 6. — עָמַס, *onero.* Zach. XII. 3. — עָסַס, *premo,* hinc *calco, conculco.* Mal. g IV. 3. — פָּגַע, *occurro.* Ruth. II. 22. οὐ καταπατήσονταί σε ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. Ita Ald. sed mendose. In reliquis libris legitur ἀπαντήσονται. Quid si scriberetur καταπαντήσονται? — צָרַר, *hostiliter ago.* Amos V. 12. καταπατοῦντες δίκαιον, *opprimentes* justum. — רָמַס, *calco, conculco.* 2 Paral. XXV. 18. Ps. VII. 5. Ies. XLI. 25. κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλόν, figulus calcans lutum: et alibi ali- h quoties. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXVIII. 3. καταπατηθήσονται. — רָפַס, *conculco.* Ezech. XXXII. 2. — רָצַץ, *contero.* Hos. V. 11. κατεπάτησε τὸ κρίμα, *violavit* enim præcepta divina. Amos IV. 1. καταπατοῦσαι πένητας, *conculcantes,* h. e. *opprimentes,* egenos. — שָׁאַף, *absorbeo, anhelo.* Ps. LV. 1. κατεπάτησέ με ἄνθρωπος, *oppressit* me homo. Sc. שָׁאַף interdum est i. q. שׁוּף, i *proterere, conculcare* (Conf. Amos II. 7.). Symmachus h. l. per ἐπιτρίβειν expressit. Vide ad h. l. Rosenmüll. Ibid. v. 2. et Psalm. LVI. 4. ubi plerique statuunt eos שָׁפִי legisse cum Vulg. Arab. et Chald. — שׁוּף, *contero,* it. *occulto.* Psalm. CXXXVIII. 10. ἄρα σκότος καταπατήσει με. L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. 3. et Cappellus in Crit. S. p. 751. Græcos fortasse hic pro

a καταπατήσαι scripsisse putant καταπετάσαι, *velabunt*, et sic etiam versionem Arab. et alium interpretem Græcum καλύψαι habere notant. Sed cum verbum καταπατήσαι magis cum Hebr. conveniat quam καταπετάσαι, et illud omnes præterea codices habeant, potius statuere mallem, LXX Intt. significationem verbi Hebr. ab h. l. alienam expressisse. Habet præterea καταπατεῖν
b adjunctam notionem *occultandi*. — שָׁסָה, *diripio*. 1 Sam. XIV. 49. ubi καταπατεῖν *opprimere* notat. — שָׁסַס, idem. 1 Sam. XVII. 53. κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν. Posuerunt actionem cum direptione ac deprædatione conjunctam, aut potius effectum ejus. Legitur præterea apud Inc. et LXX 1 Sam. XXIII. 1. ubi duæ versiones coa-
c luerunt. 1 Macc. III. 52. τὰ ἅγιά σου καταπεπάτηται καὶ βεβήλωται, sancta tua *conculcata*, h. e. *profanata et contaminata sunt.* Vide et v. 46. et 1 Macc. IV. 60.

ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΜΑ, *conculcatio, conculcamentum*, etiam *id, quod conculcatur*. בָּלַע Pih. *absorbeo*. Thren. II. 8. Si conjecturæ locus esset, mallem καταποτήματος aut καταπον-
d τισμοῦ legere. Sed *absorbere muros* nihil aliud significare potest, quam *destruere muros*, et *pedibus eos conculcandos tradere*. Confer quæ supra notata sunt in v. καταπατέω post Hebr. לוּץ. — לַעַג, *subsannatio*. Ezech. XXXVI. 4. εἰς καταπάτημα, in *contemptum*. Quæ enim pedibus calcantur, ea fere vilipenduntur. — מְבוּסָה. Ies. XXII. 5.
e — מִרְמָס, et מִרְמַס. Ies. V. 5. VII. 25. XXVIII. 18. Mich. VII. 10. — רֶפֶשׂ, *cœnum, quod pedibus calcari solet*. Aqu. Symm. ac Theod. Ies. LVII. 20.

ΕΙ'Σ ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΜΑ ΕΙ'ΜΙ', *in conculcationem sum*. בּוּס, *conculco*. Ies. XIV. 25.

ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΣΙΣ, *ipsa conculcandi actio, conculcatio*. דִּישׁ, *trituro*.
f 2 Reg. XIII. 17. vox Hebr. quoque in genere, ut Arab. دياس et Syr. ܕܫ, *conculcare notat*. — רַחַץ, *lotio*. Inc. Ps. LIX. 10. Scilicet רָחַץ, præter *lavare*, in l. Arab. etiam *contundere, conculcare* notat. Vide Verschuir. Diss. Exeg. p. 19.

ΚΑΤΑ'ΠΑΥΜΑ, *requies*, it. *sedes perpetua et præ ceteris amœna*. Sir. XXXVI. 12. Ἱερουσαλὴμ, πόλιν καταπαύματός μου. Vide s. v. κατάπαυ-
g σις.

ΚΑΤΑ'ΠΑΥΣΙΣ, idem. *אֲחֻזָּה, *possessio*. Lev. XXV. 28. εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ sec. Alex., ubi reliqui κατάσχεσιν habent. — מָנוֹחַ, *locus quieti, ubi quiescitur, quies*. 1 Par. VI. 31. — מְנוּחָה, idem. Deut. XII. 9. Jud. XX. 43. 1 Reg. VIII. 57. Ps. XCIV. 12. ad quem locum Suidas
h ex Theodoreto: κατάπαυσις, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. — *מִנְחָה, *oblatio*. Inc. Lev. XIV. 10. Legit מְנוּחָה. — נוֹחַ, nomen. 2 Par. VI. 41. — נוּחַ, verbum, *quiesco*. Num. X. 36. — *שָׁבַת, *cesso*. Exod. XXXIV. 21. κατάπαυσις sec. Vat. Sed lectio est vitiosa. Reponendum est καταπαύσεις, ut habet Alex. ac verba antecedentia postulant. Confer quoque
i ibid. cap. XXXV. 2. — תְּשֻׁאוֹת, *acclamationes, strepitus*. Theodot. Zach. IV. 7. Sed mihi ibi vox κατάπαυσις potius ad seq. vocem חֵן referenda esse videtur, cujus effectus est κατάπαυσις. 2 Macc. XV. 1. τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ, die *sabbati*. Suidas: κατάπαυσις, ἡ τοῦ σαββάτου ἡμέρα, ἐν ᾗ ὁ Θεὸς κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ καθ' ἣν Ἰουδαῖοι εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν ἐπαγγελίας· καὶ ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία.

ΚΑΤΑΠΑΥ'Ω, *requiesco, desino, cesso, consideo*, it. *quiescere facio*,

cessare facio, finem facio, sedo, inhibeo, aufero, compesco. — אָסַף, *recipio, retraho.* Psalm. LXXXIV. 3. κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργήν, *sedasti* omnem iram tuam. — *בָּעַת, *terreo.* 1 Par. XXI. 30. sec. Cod. Cant. et al. Sed loco κατέπαυσεν sine dubio ibi legendum est κατέσπευσεν, quod vide infra. — *הִדְרִיךְ Hiph. a דָּרַךְ, *calcare facio.* Jud. XX. 43. sec. Alex. ubi tamen Grabius substituit vocem καταπατέω. — הֵלִין Hiph. a לוּן, *pernocto.* Jud. XVIII. 2. κατέπαυσαν ἐκεῖ, *pernoctarunt* ibi. Adde 2 Sam. XVII. 8. sec. Alex. οὐ καταπαύσει τὸν λαόν, *non permittet, ut populus se quieti det, s. non dormitare sinet.* Reliqui libri habent ibi καταλύσει. — הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, *omitto.* Inc. et LXX sec. Compl. 2 Sam. VII. 1. Cohel. X. 4. καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας, *inhibebit* peccata multa. In utroque loco a נוּחַ deduxisse videntur. — חָיָה, *vivo.* Deut. V. 33. ὅπως καταπαύσῃ σε, ut te *quiescere faciat.* *Vivere* h. l. de *felicitate* accipiendum est, de qua etiam καταπαύειν et κατάπαυσις in N. T. libris adhibetur. Vide Lex. N. T. s. h. v. — יָשַׁב, *sedeo, maneo.* Ruth. II. 7. — כִּלָּה Pih. *perficio.* Gen. XLIX. 32. κατέπαυσεν Ἰακὼβ ἐντέλλων τοῖς υἱοῖς, *desinebat* Jacobus præcipere filiis. Ex. XXXI. 17. ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ, cum *desiisset* loqui cum illo. Vide et Exod. XXXIV. 33. Jos. X. 20. — *נְגִינוֹת, *modulationes.* Inc. Hab. III. 19. κατεπαύσατο. N. L. Fortasse ibi τῷ מְנַצֵּחַ respondet, ut legerit מְנוּחַ aut הֵנִיחַ. — נִהַל Pih. *deduco.* 2 Par. XXXII. 22. נִהַל h. l. *arcere* notat, et καταπαύειν est *impedire, quo minus aliquis ab altero turbetur,* aut *compescere.* — נוּחַ : הֵנִיחַ, Kal et Hiph. Exod. X. 14. κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα, *considebat* in omnibus finibus Ægypti magna multitudine. Vide et 2 Sam. XXI. 10. Exod. XXXIII. 14. καταπαύσω σε, te *in quietem ducam.* Vide et Jos. I. 13. 15. et conf. Hebr. IV. 8. et ad h. l. auctores Wolfio p. 644. laudatos. Deut. XII. 10. καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν, *quietem dabit* vobis ab omnibus inimicis. Vide et Deut. XXV. 19. Jos. III. 13. ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, cum *steterint* pedes sacerdotum in aqua Jordanis. 2 Par. XIV. 6. κατέπαυσε χεῖρας αὐτῷ, *quietem* illi *dedit* Dominus. Vide et 2 Par. XV. 15. XX. 31. — נָפַשׁ Niph. *recreo me,* Exod. XXXI. 16. — פִּשַּׁח Pih. *discerpo.* Thren. III. 11. κατέπαυσέ με, ubi Cod. Norimb. habet διεσπάραξε. Theodoret. διεσπάραξε. Doederlein. in Eichhorn. Repert. Bibl. et Orient. Literat. T. VI. p. 200. conjicit legendum κατέσπασε, a κατασπάω, ut jam ante eum judicavit Cappell. in Nott. Critt. p. 540. Fortasse respexerunt ad Arab. فسح, *spatium, otium fecit.* — רָגַע *disrumpo.* Job. XXVI. 12. ἰσχύϊ κατέπαυσε τὴν θάλασσαν, robore *sedat* mare. Libere verterunt. — רִפָּה Pih. *remitto.* Ezech. I. 24. κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν, quiescebant alæ eorum. Alæ quiescunt, quando demittuntur. — שָׁבַת : הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. Gen. II. 2. κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, *quiescebat* die septima. Gen. VIII. 22. θέρος καὶ ἔαρ ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσιν, æstus et ver die et nocte non *cessabunt.* Vide et Nehem. VI. 3. Deut. XXXII. 26. καταπαύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν, *delebo* autem ex hominibus memoriam illorum. Conf. Sir. X. 18. 2 Par. XVI. 5. κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ, *cessabat* ab opere suo. Neh. IV. 11. καταπαύσω-

μεν τὸ ἔργον, *inhibeamus* opus. Thren. V. 14. πρεσβύται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν, seniores in porta *sedere desierunt*. Ezech. XXX. 13. καταπαύσω μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως, *auferam* magnates Memphi. Dan. XI. 18. καταπαύσει ἄρχοντας (ἀπὸ) ὀνειδισμοῦ αὐτῶν, *cessare faciet* principes ab opprobrio suo. Hos. I. 4. καταπαύσω βασιλείαν, *finem faciam* regni. Vide et Hos. VII. 4. et quæ ad h. l. notavi in κατάπαυμα. — הֵשִׁיב ; שׁוּב, Kal et Hiph. *revertor, reverti facio*. Num. XXV. 11. 1 Reg. XII. 34. Job. XXI. 34. Aqu. Ez. VII. 24. — שָׁכַב, *cubo*. Jos. II. 1. κατέπαυσαν ἐκεῖ, *quiescebant* ibi. — שְׁכָבָה, *cubatio*. Exod. XVI. 13. καταπαυομένης τῆς δρόσου. Vulg. *ros jacuit*. — שָׁקַט, *quiesco*. Jos. XI. 23. ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη, terra *quiescebat* a bellis. — שָׂרַף, *comburo*. Ps. LXXIII. 9. καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορτὰς τοῦ Θεοῦ. Legendum esse κατακαύσωμεν, jam conjecit Hieronymus in Ep. ad Sunniam et Fretel. p. 38. T. IV. Opp. ed. Froben. cujus auctoritatem secuti quoque sunt Grabius, Cappellus in Crit. S. p. 754. Semlerus et alii. Sed mihi non sollicitanda videtur lectio recepta. שָׂרַף enim non solum *comburere*, sed etiam *finem imponere, cessare facere* notat. Si enim aliquid comburitur, tunc finem habet, et prorsus cessat. Vulg. *quiescere faciamus*. Ita quoque Syrus. Conf. supra s. v. ἑορτή. Præterea legitur Job. XXI. 34. ubi verbis Hebr. וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל, *et responsionibus vestris remansit prævaricatio*, respondent Græca: τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ᾽ ὑμῶν οὐδέν ἐστι, quod ego a vobis *ad silentium redigar*, nihil est, h. e. nullo modo a vobis ad silentium redigar. Sensum expresserunt. Qui enim vana et falsa regerit, is non expectare potest, ut adversarium suum compescat. Sirac. V. 7. ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ, ubi καταπαύειν *incumbere, morari*, et quidem sensu malo notat, ita ut de eo dicatur, quod magnam vim exserit, aut valde efficax est in aliquid. Sir. XXIV. 8. κατέπαυσε τὴν σκηνήν μου, *certum ac perpetuum domicilium mihi assignavit*. Conf. v. 9. Sir. XXXVIII. 25. ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, *cum quiescente defuncto depone memoriam ejus*.

*ΚΑΤΑΠΕΙ´ΘΩ, *persuadeo, adduco, induco*. בָּלַע, *deglutio*. 2 Sam. XVII. 16. sec. Vat. μήποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα, ubi sine dubio ex Alex. legendum καταπίῃ. Complut. habet καταποθῇ. Vide infra s. καταπίνω.

ΚΑΤΑΠΕΙΡΑ´ΖΩ, *tento, exploro, periclitor*. 2 Macc. XIII. 18. κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους, *tentabat* per compendia loca, aut: artibus loca attentavit, vel: pertentavit.

ΚΑΤΑΠΕΙ´ΡΟΜΑΙ, *transfigor, defigor, compungor*. נִפְעַם Niph. *contritus, consternatus sum*. Inc. Gen. XLI. 8. κατεπάρη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, *compungebatur* s. *percellebatur* animus ejus. Drusius pro κατεπάρη legendum censet κατηπόρει, a quo tamen non immerito dissentit L. Bos Prolegg. in LXX Intt. c. 3. qui et illum notat, quod κατεπάρη a καταπαίρομαι, *efferor*, derivaverit. Recte autem judice eodem mens dicitur καταπείρεσθαι, quando ἐξίσταται et ταράττεται, quod alias etiam κατανύσσεσθαι dicitur, v. c. Gen. XXVII. 38. et alibi. Hæcce Bielius. Fortasse legendum est κατεπτύρη, quod Aquilæ tribuitur in cod. Mosquensi et Vetus Latinus expressisse videtur verbis: *pavore perterritus*. Vide infra s. v. καταπτύρομαι. Simplex πτύρομαι, *consternari*, reperitur quoque apud Æschin. Socrat. III. 16.

a ΚΑΤΑΠΕΛΜΑΤΟ'Ω, *novis soleis resarcio, pyctaciis consuo. Pyctacium* s. *pittacium* est *frustum panni*, etiam *corii*. Hinc:

ΚΑΤΑΠΕΛΜΑΤΟ'ΟΜΑΙ, *pittaciis consuor*, sive *variis soleis* aut *corii frustis suppactus reddor*. מְטֻלָּא part. Pyh. a טָלָא, *resartus, interpolatus*. Jos. IX. 5. σανδάλια παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα, sandalia antiqua et diversis solearum s. corii frustis suppacta. Est a κατὰ, quod in compositione aliquando *plenitudinem* et *multitudinem* innuit, et πέλμα, quod *plantam pedis* notat, atque pro *solea, qua plantarum calces infimæ teguntur*, sæpe sumitur. Sed quia soleæ ex corio fieri sæculis omnibus consuevere, ideo et pro *corio densato* Græci πέλμα usurpant. Etymol. M. πέλμα παρὰ τὸ πεπιλῆσθαι πλέον τοῦ ἄλλου δέρματος, ἢ παρὰ τὸ πέλας ἀεὶ καθιστάναι τῶν πέδων. Vide Bynæum de Calc. Hebr. p. 32. seq. Conf. et Perizon. ad Ælian. V. H. Lib. IX. c. 14. qui σανδάλια καταπετ. interpretatur *sandalia undique reparata*, addens: *dum sæpius attrita acceperunt identidem alia atque alia πέλματα*. In Cod. Oxon. Jos. l. c. legitur per syncopen καταπεπιλτωμένα. Inde apud Hesychium: καταπεπελτωμένα, καταπεπιναρωμένα. Sic enim e Lex. Cyrilli MS. Brem. legendum pro καταπεπολτωμένα, καταπεπαχωμένα. Suidas habet πεπιλτωμένα, πεπιναρωμένα, pariter respiciens ad Jos. l. c. ubi conjiciente L. Bos. Anim. ad Auctt. Græcc. p. 177. divisim legit κατὰ πεπιλτωμένα. Cæterum copiose de h. v. disputavit Fischerus Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 122. seq. qui multa argumenta congessit, ut ostenderet, reponi debere καταπεπολτωμένα a πόλτος, quo *pulticula* proprie significatur. In MS. Aug. in Catena in Octateuchum a Theodokio edita legitur καταπεπαλτωμένα. Conf. Ernesti Bibl. Theol. Noviss. P. III. p. 292. et Acta Erudit. a. 1772. p. 544. Vide quoque Bonfrerium ad Jos. l. c.

*ΚΑΤΑΠΕ'ΛΤΗΣ, *catapulta*. Nonnunquam sumitur pro *machina bellica ad jaciendas sagittas fabricata*, sicuti *balistæ ad jaciendos lapides*, sed 4 Macc. VIII. 12. et IX. 26. pro *instrumento torquendi* et *genere supplicii*. Suidas: καταπέλτης, εἶδος κολαστηρίου, adducto in fine articuli loco ex Martyrio S. Thyrsi, ubi legitur: καταπέλταις ποδῶν. Zonaras Lex. c. 1144. καταπέλτης, τιμωρητικὸν ὄργανον, ἐν ᾧ προσδεσμούμενός τις οὕτως κολάζεται. Adde Schol. Acharn. v. 159. Hesych. καταπέλτης, εἶδος βασανιστηρίου, ὡς ὅπλον χαλκοῦν, ἐν ᾧ ἐξαρθροῦσι τὰ μέλη οἱ δήμιοι, ubi vide Intt.

*ΚΑΤΑΠΕΛΑΤΟ'Ω. Jos. IX. 5. sec. cod. Oxon. Vide καταπελματόομαι.

ΚΑΤΑΠΕΝΘΕ'Ω, *lugeo*. הִתְאַבֵּל Hithp. idem. Exod. XXXIII. 4. κατεπένθησαν ἐν πενθικοῖς.

ΚΑΤΑΠΕΤΑ'ΟΜΑΙ, *devolo, volando descendo, pervolo*. נָדַד, *vagor*. Prov. XXVII. 8. Bene. Nam in illo loco de *avibus* sermo est.

ΚΑΤΑΠΕ'ΤΑΣΜΑ, *velum, aulæum, quo quid obtegitur, operimentum*. כַּפֹּרֶת, *propitiatorium*. Ex. XXVI. 34. XXX. 6. — מָסָךְ, *tegumentum, velum*. Ex. XXVI. 37. XXXVIII. 18. et alibi. — פָּרֹכֶת, *velum*. Ex. XXVI. 31. Levit. IV. 6. 17. — פָּרֹכֶת מָסָךְ, *velum aulæi*. Exod. XXXV. 11. — *שְׂרֵפָה, *combustio*, s. potius *rogus*. Num. XIX. 6. ubi pro καταπετάσματος, quod habet ed. Compl., sine dubio legendum est κατακαύματος. Sir. L. 5. 1 Macc. IV. 51. τὰ καταπετάσματα. Ibid. I. 22. ubi in singulari de *velo sancti sanctorum* adhibetur. Vide Joseph. de B. J. V. 5. 4. Gloss. in Octat.

a καταπέτασμα, καταπάλυμμα. Lexic. Cyrilli MS. Brem. καταπέτασμα, βῆλον, h. e. *velum*. Plura de hac voce vide apud Joh. Nicolai in not. ad Sigon. de Rep. Hebr. p. 124.

ΚΑΤΑΠΗΓΝΥΜΙ, *configo, defigo, suspendo*. הֶעֱמִיק, Hiph. *profundum facio*. Hos. V. 2. ὃ (δίκτυον) οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν, cujus vallos *terræ defixerunt* venantes b feras. Dathio ad h. l. κατέπηξαν Hebr. שָׁחַט, *mactavit*, respondere videtur, pro quo legerint שָׁטַח, *expandit*. Drusius conjecit legendum ἀπέπνευσαν. Bahrdtio ad h. l. Arabs legisse videtur κατέπυξαν εἰς θήραν. Al. Hos. IX. 10. — תָּקַע, *figo, defigo*. 1 Sam. XXXI. 10. τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει, corpus ejus *suspendebant* in muro.

c ΚΑΤΑΠΗΞ, *palus in terra defixus*, etiam *palus aquæ infixus*. אֶדֶן, *basis*. Symm. Job. XXXVIII. 6. καταπῆγες. Suidas: καταπῆγας, τὰ πηγνύμενα ξύλα ἐν τοῖς ὕδασι.

ΚΑΤΑΠΗΔΑΩ, *desilio*. יָרַד, *descendo*. 1 Sam. XXV. 23. — נָפַל, *cado*. Gen. XXIV. 64. Al. 2 Reg. V. 21.

ΚΑΤΑΠΙΚΡΟΣ, *peramarus, amad rulentus*. לוּעַ, *deglutior*. Symm. Job. VI. 3. κατάπικροι λόγοι, h. e. *oratio, qua quis graviter conqueritur de infortunio suo*, aut *in nimias ac immodestas querelas erumpit*. לָעָה, ut Arab. لغى, notat *temere effutiit dicta vana et enormia*. Vide A. Schultens. Op. Min. p. 497. seq. — מַר, *amarus*. 2 Sam. XVII. 8. κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν, *quorum* e *animi facile irritari possunt*, seu: *feroces*. Vide infra. s. v. πικρός.

ΚΑΤΑΠΙΝΩ, *absorbeo, deglutio, devoro, demergo*. *אָכַל, h. l. *consumo, perdo*. Num. XXI. 28. sec. Vat. — *בַּעֲלֵי, *domini*. Num. XXI. 28. κατέπιε. Legerunt בִּלַּע. — בָּלַע, *deglutio*. Prov. I. 12. καταπίωμεν δὲ αὐτὸν, ὥσπερ ᾅδης, ζῶντα, *deglutiamus* illum, tanquam infernus, viventem. Conf. Num. XVI. 32. Vide et Num. f XXI. 20. Ies. IX. 16. XLIX. 19. Thren. II. 16. Jer. LI. 34. κατέπιέ με, ὡς δράκων, *devoravit* me, tanquam draco. Vide et Jon. II. 1. et conf. Bergleri not. ad Alciphr. p. 86. ac Lex. N. T. s. h. v. Ies. XXVIII. 7. κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, *absorpti* sunt per vinum. Hos. VIII. 8. κατεπόθη Ἰσραὴλ, *absorptus* est Israël. Inc. Job. XXXVII. 20. ἐὰν εἴπῃ, ἀνὴρ g καταποθήσεται. Sic edi jussit Montfauconius cum hac interpretatione Latina: *si dixerit, vir absorbebitur*, sed male. Interpungendum est: ἐὰν εἴπῃ ἀνὴρ (sc. τί), καταποθήσεται, unde sensus oritur textui Hebr. conveniens: *num dici potest aliquid, quod ad eum perferatur*, seu: si dixerit quispiam aliquid, *profecto deglutiretur*. Vulgatus: *etiamsi lo*h *cutus fuerit homo, devorabitur*. Significat autem h. l. καταπίνειν *efficere, ut aliquid ad aliquem non perveniat*. Symm. Ps. LI. 6. ubi καταπόσις notat *perniciem, interitum, detrimentum afferre, perdere*. Conf. Jacobs Anim. in Athen. p. 315. Symm. Ies. XXV. 7. et 8. — בֶּלַע, *absorptio*. Jer. LI. 44. — *בַּעַל, *dominus*. Num. XXI. 28. Legerunt בִּלְּעוּ. i Idem valet de loco Ies. XVI. 8. ubi pro בַּעֲלֵי transpositis literis legerunt בִּלְּעֵי, a בָּלַע, *deglutio*. — גָּמָא Pih. *absorbeo*. Symm. Job. XXXIX. 24. Vulg. *sorbet*, sc. terram. *Sorbere* seu *absorbere terram* de celerrimo equi cursu h. l. dicitur, unde equus velox Arabibus dicitur *equus haustor*. — טָבַע, *immersus, submersus sum*. Al. Exod. XV. 4. κατεπόθησαν, ubi al. κατεποντίσθησαν. Ex

h. l. sumta est glossa Hesychii: κατεπόθησαν, κατεποντίσθησαν, ita ut glossema e LXX Intt. effictum videatur. — לוּעַ, *deglutio, absorbeo.* Abd. v. 16. πίονται καὶ καταπίονται. Adde Aqu. Prov. XX. 25. ubi pro καταπίεται ἡγιασμένος legere mallem καταπίνεσθαι ἡγιασμένους. Certe Vulg. habet: *devorare sanctos,* h. e. *vota præcipitare.* — נִגַּר Niph. *defluo.* Thren. III. 48. ὁ ὀφθαλμός μου κατεπόθη, oculus meus *demersus est,* sc. *lacrymis.* Fortasse legerunt נִגְרַע, a جرع גָּרַע, *bibere, exsugere.* — בְּנֶפֶשׁ, *in anima.* Prov. XXIII. 7. εἴ τις καταπίοι τρίχα, tanquam pilus in faucibus hæreat: ubi נֶפֶשׁ de *animæ spiramentis* ceperunt.—*פָּצָה, *aperio, patefacio.* Symm. Thren. III. 46. ὅλῳ τῷ στόματι κατέπιον ἡμᾶς, ubi libere transtulit. — שָׁמַט, *dimitto.* Ps. CXL. 7. κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας, *submersi sunt* (i. q. κατεποντίσθησαν. Vide ad h. l. Chrysostomum.) prope petram. Interpretatio desumta esse videtur a notione *in luto* s. *cœno hærendi,* quam tribuerunt Intt. huic voci 2 Sam. VI. 6. et 1 Par. XIII. 9. ab Arab. شَمَطَ, *cœnum tenue.* Hesych. κατεπόθησαν, κατεποντίσθησαν, κατέπιον. Confer Hebr. XI. 29. — *שָׂעַר (שׂ pro ס), *procellis agitor.* Psalm. LVII. 9. Ita quoque h. l. Theod. Sir. XXIII. 20. ἕως ἂν καταποθῇ, usque dum *demergatur.* Hesych. καταποθῇ, καταναλωθῇ.

ΚΑΤΑΠΙ'ΠΤΩ, *concido, corruo, decido, cado,* item metaph. *animum abjicio.* הֲרִיסוּת, *destructio.* Ies. XLIX. 19. τὰ καταπεπτωκότα. — נֶעֱצַב Niph. *dolore afficior.* Nehem. VIII. 13. μὴ καταπίπτετε, ne *animum abjiciatis.* — נָפַל, *cado.* Ps. CXLIV. 15. Sap. VII. 3. ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, in terram iisdem malis obnoxiam *cecidi.* Cf. ad h. l. Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 10. p. 59.

ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥ'Ω, *concredo, confido.* הֶאֱמִין Hiph. idem. Mich. VII. 5. καταπιστεύετε ἐν φίλοις, *creditis* amicis.

ΚΑΤΑΠΛΑ'ΣΣΩ, Α'ΤΤΩ, *conformo,* it. *cataplasma facio,* s. *emplastrum impono.* יָצַר, *formo.* Jerem. I. 5. πρὸ τοῦ με καταπλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, antequam te *formavi* in utero. — מָרַח, *contundo.* Ies. XXXVIII. 21. λάβε παλάθην σύκων, καὶ τρῖψον καὶ κατάπλασαι, sume massam de ficubus, et tere (contunde, comminue), et *fac cataplasma.* Ita reddit Vitringa Comm. ad h. l. p. 342. b. Habet h. l. מָרַח notionem prægnantem, *contritum imponere.* —*טָרַח, *dejicio, prosterno.* Job. XXXVII. 11. ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη, frumentum *format* nubes, aut sec. text. Hebr. demittit se nubes ad irrigationem frumenti: ubi καταπλάσσειν notat *formare,* ac de plantis *crescere facere, incrementum dare.* Vide infra s. v. καταπλήσσω.

ΚΑΤΑΠΛΗΓΜΟ'Σ, *objurgatio, insultatio.* Sir. XXI. 5. καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσι πλοῦτον, *insultatio* et injuria desolabunt divitias. Est ibi καταπληγμὸς *objurgatio superba, severa et acris, quæ animos subditorum percellit et stupefacit. Tigurina* habet *concertatio.* Hesychio καταπλήσσει est κατεξανιστᾷ. Vide mox in καταπλήσσω.

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΟ'Σ, *terrorem afferens.* אֵימָה, *terror.* Quint. Edit. Cant. VI. 9. καταπληκτική.

ΚΑΤΑ'ΠΛΗΞΙΣ, *terror.* אֵימָה, idem. Aqu. Symm. Ex. XXIII. 27. Etymol. Inedit. et Phavor. κατάπληξις ἐστὶ φόβος ἐκ μεγάλης φαντασίας.

ΚΑΤΑΠΛΗ'ΣΣΩ, *percello, obstupefacio, terrefacio, perturbo.* בָּעַת

a Pih. *terreo.* Job. VII. 14. ἐν ὁράμασί με καταπλήσσεις, visionibus me *terrefacis.* Vide et Job. XIII. 21. — הִמְרִיחַ Hiph. *fatigo.* Job. XXXVII. 11. ἐκλεκτὸν καταπλήσσει νεφέλη, electum s. frumentum *obstupefacit* nubes. Est hæc sine dubio versio alius interpretis, qui notionem vocis מָרַח respexit, qua notat *dejicere, prosternere* in l. Arab. Sc. pluvia b larga ac copiosa, quæ decidit in frumenta aut herbas, eas ad tempus dejicit atque prosternit, adeoque quasi perturbat. Alii libri sec. Olympiodorum habent καταπλάσσει. Grabius edendum curavit καταπλήσσει, contra quem disputavit Schwarzius in Diss. Laud. p. 49., qui lectionem καταπλήσσει τοῖς Ο' tribuit, et Hebr. מָרַח hanc significationem c admittere affirmat, quod in l. Arab. *longe removere* designat. — חָפַן, *festino, trepide aufugio.* Symm. Job. XL. 18. καταπλαγήσεται. Sensum expresserunt, causam ponentes pro effectu. Præterea legitur Jos. V. 2. ubi verba καὶ κατεπλάγησαν aliena puto, profecta fortassis a Symmacho. 2 Macc. III. 24. καταπλαγέντες τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, *obstupefacti* potentia Dei. 2 Macc. XV. 24. καταd πλαγεῖσαν, *percellantur.* Hesych. καταπλήσσει, καταταράσσει, φοβερίζει, κατεξανιστᾷ. Idem: καταπλαγέντα, θαυμάσαντα. Idem: καταπλήττεται, φοβεῖται, δέδιε.

ΚΑΤΑ'ΠΛΟΥΣ, *cataplus, classis mercatorum,* etiam *navigatio ipsa.* 3 Macc. IV. 10. ἵνα ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλῳ λαμβάνωσι, h. e. e ut clam *per omne navigationis tempus* viverent. Apud Lucianum κατάπλους inscribitur Dialogus, in quo umbræ navigantes ad inferos sistuntur. Vide Grotium ad Macc. l. c.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΕ'Ω, *oppugno, depello, vinco.* נִלְחַם Hiph. Jos. X. Conf. Ælian. V. H. Lib. IV. c. ...sych. καταπολεμῶ, νικῶ.

ΚΑΤΑΠΟΝΕ'Ω, *laboro, defatigor.* f הִקְשִׁיחַ, Hiph. *duriter tracto.* Inc. Job. XXXIX. 16. καταπονήσει τῇ νεοττοτροφίᾳ, *defatigabitur* pullorum educatione. Secundum textum Hebraicum *durus est in pullos suos,* quod eodem redit.

ΚΑΤΑΠΟΝΕ'ΟΜΑΙ, *fatigor, injuriam patior, affligor, divexor.* *נִגְּרָה, Vulg. *afflictus est.* Codex Norimb. s. potius Inc. Int. Thren. g III. 49. ὁ ὀφθαλμός μου κατεπονήθη, oculus meus *afflictus* s. *fatigatus* est, scil. lacrymis. Doederleinius conjicit, legendum esse κατεποντίσθη. 2 Macc. VIII. 2. τὸν ὑπὸ πάντων καταπονούμενον λαὸν, populum ab omnibus *divexatum.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. 3 Macc. II. 2. 13. Hesych. καταπονουμένοις, πειραζομένοις.

*ΚΑΤΑΠΟ'ΝΗΣΙΣ, *fatigatio, lassitudo.* h מַכְאוֹב, *dolor.* Inc. Exod. III. 7. ubi *divexationem* notat.

*ΚΑΤΑ'ΠΟΝΟΣ, *molestus, laboriosus, ignominiosus.* 3 Macc. IV. 14. τῶν ἔργων κατάπονος λατρεία, munerum *molestorum* servitus. Plutarch. Timol. 36.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΙ'ΖΩ, *demergo, submergo.* אָרַב, *insidior.* Al. Hos. VII. 6. καταποντίζεσθαι. Vide infra s. v. i καταράσσειν. — בָּלַע, *absorbeo.* 2 Sam. XX. 19. Ps. LIV. 9. Cohel. X. 12. Thren. II. 2. 5. Adde Aqu. Job. II. 3. ubi, ut Lat. *immergere,* de *calamitatibus* adhibetur, ac est i. q. καταπίνειν, adeoque propriam notionem verbi בָּלַע bene exprimit. Vide ad h. l. Montf. Aqu. Theod. Job. X. 8. Vulg. *præcipitas me.* Symm. Ies. XXV. 7. καταποντισεῖ. k Secundum alios καταπίεται. Aqu. Symm. ib. v. 8. Inc. Prov. XXI. 20. — טָבַע, *immersus, submersus sum.* Exod. XV. 4. κατεπόντισεν sec. Ald. Compl. et Alex. quæ est vera lectio ob seriem orationis. Alii habent κατεπόθησαν. — *כָּסָה, *lego.*

a Inc. Ps. CV. 11. Sermo ibi est de aquis. — שָׁטַף, *inundo.* Ps. LXVIII. 3. 19. CXXIII. 3. Legitur præterea Thren. III. 51. apud Symmachum: *κατεποντισάν με δάκρυα*, ubi nihil est in textu Hebr. Vide ad h. l. Montfauconium.

*ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΘΗ͂ΝΑΙ ΠΟΙΈΩ, *immergo, demergo, submergo.* בָּלַע, b *absorbeo.* Symm. Ps. LIV. 10.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΜΌΣ, *demersio, submersio.* בֶּלַע, *absorptio.* Ps. LI. 4. *ῥήματα καταποντισμοῦ, verba, quæ interitum minantur.* Vide quoque supra s. v. *καταπίνω.*

ΚΑΤΑΠΟΡΕΎΟΜΑΙ, *proficiscor deorsum, descendo.* 2 Macc. XI. 30. 3 Macc. IV. 11. ubi simpliciter *iter facere* notat. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 174.

c ΚΑΤΆΠΟΣΙΣ, *guttur, gula,* proprie *absorptio, deglutitio.* לֹעַ, *gula, fauces.* Inc. Aqu. Prov. XXIII. 2. *θήσεις μάχαιραν ἐν καταπόσει σου,* pones gladium ad *gulam* tuam. Lex. Vet. *κατάποσις, vorago.*

ΚΑΤΑΠΡΑΫ́ΝΩ, *mitigo, lenio, compesco.* שָׁבַח : הִשְׁבִּיחַ, Pih. et Hiph. *compesco.* Ps. LXXXVIII. 10. *τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ* d *καταπραΰνεις,* agitationem autem fluctuum ejus *sedas.* Theod. et Vta Ed. Ps. LXIV. 7. *καταπραΰνων.* Vide ad h. l. Semleri Ep. ad Griesbach. p. 17. Symm. Prov. XXIX. 11. — שָׁקַט : הִשְׁקִיט, Kal et Hiph. *quiesco, quiescere facio.* Ps. LXXXII. 1. *μὴ σιγήσῃς, μηδὲ καταπραΰνῃς ὁ Θεός,* ne taceas, neque *quiescas,* O Deus. Nonnulli legendum h. l. suspicati e sunt *καταβραδύνῃς.* (Conf. Syllogen Diss. Schultens. et Schroederi p. 867.) Sed lectio recepta bene se habet, modo ad eam suppleatur *ἑαυτὸν,* adeoque vox *καταπραΰνῃς* (præeunte Vulg., qui habet *compescaris,* Arab. et Æthiop.) passivo sensu accipiatur. Suid. *μὴ καταπραΰνῃς, μὴ μακροθυμήσῃς, μὴ ἠρεμήσῃς.* L. Bos etiam Prol. in LXX Intt. c. 3. Hesychium huc spectare putat, quando ita habet: f *καταπραΰνεις, ἠρεμοποιήσεις, σιωπήσεις,* et proinde etiam hic legendum censet: *Καταπραΰνῃς, ἠρεμοποιήσῃς, σιωπήσῃς.* Sed cum explicatio *ἠρεμοποιήσῃς, sedatum facias,* verbo *καταπραΰνῃς* Ps. l. c. minime conveniat, fortasse aliquis diceret, quod librarii incuria vel imperitia ex duabus glossis apud Hesychium una facta sit, et tam ex Ps. l. c. quam ex Ps. LXXXVIII. g 10. ita potius apud illum legendum sit: *Καταπραΰνεις, ἠρεμοποιεῖς. Καταπραΰνῃς, σιωπήσῃς.* Prov. XV. 19. 2 Macc. XIII. 26. *συνέπεισε, κατεπράϋνεν, εὐμενεῖς ἐποίησεν.*

*ΚΑΤΑΠΡΊΩ, *serra deseco, discindo, disseco.* Dan. XI. 59. sec. Chis. *ἵνα καταπρίσῃ σε*: coll. Hist. Sus. v. 59. ubi simplex *πρίσῃ* legitur. h

*ΚΑΤΑΠΡΟΔΙΔΩΜΙ, *prodo.* 4 Macc. II. 19. *μὴ καταπροδιδοὺς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτοὺς,* ut propter eos non virtutis *præcepta violentur.*

ΚΑΤΑΠΡΟΝΟΜΕΎΩ, *captivo, deprædor, in prædam abduco.* שָׁבָה, *captivo.* Num. XXI. 1. — שָׁסַס, *diripio, deprædor.* Jud. II. 14.

ΚΑΤΑΠΤΉΣΣΩ, *expavesco.* הֶעְמִיק Hiph. *profundum facio.* Hos. IX. 10. *κατέπτηξαν,* pro quo i tamen alii rectius *κατέπηξαν.* Etiam in Latino Hieronymi *confixerunt* reponendum est pro *confinxerunt.* Vide supra in *καταπήγνυμι.* —* חוּת vel חָתַת, *invado ex insidiis, immineo,* metaphorice: *consternor, terreor.* Aqu. Hab. II. 17. Vulg. *deterrebit.* — נַחַת, *quies.* Prov. XXIX. 9. *οὐ καταπτήσσει.* Versio hæc provenit ex נִחַת part. Niph. verbi k חָתַת. — פָּחַד, *paveo.* Proverb. XXVIII. 14. *καταπτήσσει πάντα, timet omnia.* Hesych. *καταπτήσσει, δειλιᾷ, φοβεῖται.* Nonnulli legere malunt *καταπλήσσει.* Sed vide infra s. v. *πτήσσω.* — נָמוֹג, Niph a מוּג, *liquesco.* Theod.

et LXX sec. Compl. Jos. II. 9. *κατέπτησσον*, *perterrefiebant*. Al. Jos. II. 24. *κατέπτηχε*, et multi codd. Holm. *κατέπτηξεν*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *κατέπτηχεν*, *πεφόβηται*. Idem: *κατεπτηχὼς*, *τῷ φόβῳ συσταλεὶς*, *ἢ τεταπεινωμένος*. Hesych. *κατεπτηχότα*, *καταπτήσσοντα*. Ita enim legendum est. Idem: *κατεπτηχέναι*, *φοβηθῆναι*. Sir. XXXII. 19. *οὐ καταπτήξει φόβον*, non *pertimescet timorem*, h. l. *nihil plane pertimescet*.

*ΚΑΤΑΠΤΥ'ΡΟΜΑΙ, *consternor*, *perterrefio*. נִפְעַם, *plenus sum*. Aqu. sec. cod. Mosq. Gen. XLI. 8. *κατεπτύρη*. Vulg. *pavore perterritus*: ubi Montf. *κατεπάρη* habet ac Drusius *κατηπόρει* restituendum opinatus est. Sed *κατεπτύρη* præferendum est. Vox Hebr. quoque h. l. de vehementi animi commotione explicanda est. Simplex *πτύρεσθαι*, occurrit apud Æschin. Socr. III. 16. et Philipp. I. 21.

ΚΑΤΑ'ΠΤΩΜΑ, *lapsus*, *ruina*. *Κατάπτωμα φραγμοῦ*, *ruina maceriæ*. פֶּרֶץ, *ruptura*, *irruptio*. Ps. CXLIII. 17.

*ΚΑΤΑ'ΠΤΩΣΙΣ, *lapsus*, *casus*, *ruina*, metaph. *infortunium*, *deterior conditio*. 3 Macc. II. 14. *ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ καταπτώσει*, in nostra præsenti *calamitate*. Sic *πτῶσις* Luc. II. 34.

ΚΑΤΑ'ΡΑ, *maledictio*, *execratio*, *imprecatio*. אָלָה. Job. XXXI. 30. Dan. IX. 11. — בֶּהָלָה, *terror*, *festinatio*. Ies. LXV. 23. *εἰς κατάραν*, pro לְבֶהָלָה, *in festinationem*, h. e. *ita ut mox moriendum sit*, ubi non legerunt לִקְלָלָה, ut nonnullis visum est, aut לְאָלָה, sed libere verterunt: nam præmatura mors pro effectu maledictionis habebatur. Fortasse etiam בָּרַל a notione *percutiendi* dictum fuit pro *diris percussit*, *maledixit*, *exsecratus est*, ut quoque statuit Michaëlis Suppl. s. h. v. — מְאֵרָה, *maledictio*. Prov. III. 33. Mal. II. 2. ubi B. in marg. *σπάνιν* seriei orationis convenienter habet. — קֹב infin. a קָבַב vel נָקַב, *maledicendo*. Num. XXIII. 25. — קְלָלָה, *exsecratio*, *maledictio*. Gen. XXVII. 12. 13. Deut. XI. 26. et alibi sæpius. — אָלָה et קְלָלָה junctim. Jer. XLIV. 12. — שְׁמָמָה, *desolatio*. Ies. LXIV. 10.

*ΕΙ'Σ ΚΑΤΑ'ΡΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ. נָאַר, *detestatus*, *exsecratus sum*. Symm. Ps. LXXXVIII. 40.

ΚΑΤΑΡΑ'ΟΜΑΙ, *maledico*, *exsecror*. אָרַר idem. Gen. V. 29. XII. 3. 2 Reg. IX. 34. et alibi. — בָּעַת Pih. *perturbo*. Job. III. 5. *καταραθείη ἡ ἡμέρα ἐκείνη*. Videntur mihi liberius vertisse: nam dies maledicta est *infausta*, *infelix* ex usu loquendi Hebr. et talis quoque dici potest *dies*, *quam expavere faciunt amaritudines*, aut: *quæ terribilis fit* s. *facta est amaritudinibus*, cum satis constet, *amarum* apud Hebr. *infortunium* et *calamitatem* notare. Semlerus conjicit, legendum esse: *καὶ ταραχθείη*. Quidni *καταταραχθείη*? quæ ipsa vox h. l. apud Inc. Int. legitur. — בָּרַךְ, *benedico*, it. *maledico*. Al. Job. II. 9. *κατάρασον*. — הֵצִיק Hiph. a צוּק, *ango*, *premo*. Inc. Jud. XVI. 15. *κατηράσατο*. Sed ibi potius respondet integræ formulæ הֵצִיק בִּדְבָרִים. *Coarctare* aut potius *molestare* (LXX *ἐξέθλιψεν*) *aliquem verbis* est *conviciis aliquem proscindere*, *maledicere*, et æque late patet vox *καταρᾶσθαι*. Quod si sumitur, tunc non opus erit conjectura Scharfenbergii *κατειργάσατο* reponentis, hoc sensu: *confecit* seu *enecavit eum rogitando*, *fatigavit eum precibus*. — זָעַם, *indignor*. Num. XXIII. 8. ubi זָעַם notat *indignationem verbis signifi-*

a care. — נִשְׁבַּע Niph. *juro, adjuro.* Inc. Jos. VI. 20. κατηράσατο. Scil. adjurationes fere conjunctæ erant cum maledictionibus. — קָבַב vel נָקַב, *maledico, exsecror.* Numer. XXIV. 10. Aqu. et LXX Job. III. 8. — קִלֵּל Pih. idem. Ps. CVIII. 27. καταράσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλογήσεις, maledicent illi, et tu benedices. Conf. Matth. V. 44. 2 Sam. XVI. b 5. et 10. ubi est i. q. κακολογεῖν, *conviciis proscindere.* — קְלָלָה, *maledictio.* Deut. XXIV. 23. Prov. XXVII. 14. Sap. XII. 11. σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένοι ἀπ' ἀρχῆς, illa enim gens *interitui devota* s. *destinata erat* ab initio. Sir. XXVIII. 14. καταρᾶσθαι, sc. δεῖ.

ΚΑΤΑ'ΡΑΣΙΣ, i. q. κατάρα. אָרוֹר, *maledicendo.* Jud. V. 23. — קֹב in- c fin. a קָבַב vel נָקַב idem. Num. XXIII. 11. — קְלָלָה, *maledictio.* Jer. XLIX. 12.

ΚΑΤΑ'ΡΑΤΟΣ, *maledictus, execratus.* 2 Macc. XII. 35. 4 Macc. IV. 5. Suid. κατάρατος, κατάρας ἄξιος.

*ΚΑΤΑΡΑ'ΚΤΗ i. q. καταράκτης. אֲרֻבָּה, proprie *cancelli, opus cancellatum, foramen, fenestra.* Aqu. Hos. XIII. 3. ἀπὸ τῆς καταράκτης.

d ΚΑΤΑΡΑ'ΚΤΗΣ vel ΚΑΤΑΡ'ΡΑ'ΚΤΗΣ, *cataracta, catarracta, locus præceps, unde aqua cum impetu deorsum ruit, canalis, emissarium, per quod aqua decurrit,* it. *carcer, cippus,* et *mergulus maritimus, aquilæ species.* אֲרֻבָּה. Vide s. v. καταράκτη. Gen. VII. 11. VIII. 2. ubi *cataractæ cœli* sunt *nubes densæ et copiosæ, e quibus aqua in terram de- e labitur.* 2 Reg. VII. 19. Mal. III. 10. Aqu. Ies. LX. 8. ubi *columbarium* notat. Idem Hos. XIII. 3. ἀπὸ καταῤῥάκτου: ubi Hieronymus vocem interpretatur *foramen in pariete fabricatum, per quod fumus egreditur,* καπνοδόχη, ut in Theod. legitur. Sc. quemadmodum καταράκτης quoque adhibetur de molibus illis fluminum, per quas ars et manus ruere aquas cogunt, ita quo- f que de *fumario* usurpari potest. — מַהְפֶּכֶת, *cippus, carcer.* Jerem. XX. 2. 3. ubi καταράκτης est *locus subterraneus, quo pro carcere utebantur.* Hieronymus: *Pro nervo, quem nos diximus, LXX et Theodotio verlunt cataractem, Symmachus βασανιστήριον, sive στρεβλωτήριον, quod utrumque tormenta significat. Nos autem nervum diximus more vulgari,* g *quod tormenti genus etiam in Actibus Apostolorum legimus, quando Apostoli Paulus et Silas in custodiam dati sunt.* Confer infra s. v. ξύλον. — צִינֹק, *vinculum,* it. *carcer.* Catarrhactæ usurpabantur pro carceribus in Oriente. Jer. XXIX. 21. Michaëlis in Supplem. p. 2112. suspicatur, sive LXX צִנּוֹר legisse, ut sint *cloacæ subterraneæ,* pessi- h mum carceris genus, sive scripsisse κατείρκτην, ab εἵργω, *coërceo, concludo,* eoque nomine, lexicis Græcis ignoto, *angustum carcerem* intellexisse. — צִנּוֹר, *canalis.* Ps. XLI. 9. — קָאָה, *platea.* Deut. XIV. 17. — שָׁלָךְ, *mergus,* a שָׁלַךְ, *projicere se, injicere.* Lev. XI. 17. καταῤῥάκτης. Ita dicitur h. l. *avis mergulus* (a *mergendo,* quod se in aquas ad pis- i ciculos capiendos immergat), quia se impetu dejicit ad pisces capiendos, a καταῤῥάσσειν, *cum impetu se dejicere.* Vox Latina *catarrhacta* legitur apud Plinium X. 44. ubi catarrhactas *Diomedeas aves* esse censet. Hesychius: Καταῤῥάκτης, ὀχετὸς, ῥύαξ καὶ ὁ ἀετὸς, Σοφοκλῆς Λαοκόοντι, καὶ τὰς ἁρπυίας ἐν Φινεῖ. Suidas: Καταῤῥάκτης, εἶδος ὀρνέου θαλασσίου. Conf. Bocharti Hier. P. I. p. 65. et P. II. p. 278.

ΚΑΤΑΡΑ'ΣΣΩ et ΚΑΤΑΡ'ΡΑ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *impetuose deturbo, præcipito, dejicio, delabor.* Dicitur spe-

ciatim de *aquis, quæ ex locis altioribus profluunt, et quasi se dejiciunt.* אָרַב, *insidior.* Hos. VII. 6. ἐν τῷ καταῤῥάσσειν αὐτούς. Latinus interpretatur: *cum præcipitarentur.* Sed verbum est activum, et significat potius: *cum præcipitarent illi.* Et licet hoc non proprie reddat verbum Hebr., tamen exprimit rem, de qua sermo, a fine et effectu. Nam eum in finem insidiabantur, ut alios everterent et deturbarent. Vide Pocockii Comm. in Hos. p. 340. b. Bahrdtio ad h. l. Arabs legisse videtur καταρᾶσθαι, quam genuinam lectionem LXX statuit, ut legerint בארום loco בארבם. Sed vox لعن, qua Arabs utitur, notat non solum *maledicere,* sed etiam *abigere, deturbare loco.* Ex mea sententia consequens pro antecedente posuerunt, seu id quod facere solent, qui aliis insidias struunt. Nam καταῤῥάσσειν quoque *dejicere* et *prosternere* notat. Cæterum ex illo Prophetæ loco sunt corrigendæ Glossæ MSS. in Proph. ubi ita: καταραίσειν, καταρίπτειν, καταρύπνυσθαι. Lege: Καταράσσειν, καταρίπτειν, καταρήγνυσθαι. Conf. verba Theodoreti paulo post adducta. Apud Hesychium καταῤῥάσσειν exponitur κατακλάνεσθαι, pro quo Palmerius legendum censet κατακλᾷν. Sed fortasse pariter καταρήγνυσθαι reponendum aut κατακλείεσθαι, *includi, contineri,* more insidiarum, quæ fuit Ernesti ad h. l. conjectura. Apud eundem Hesychium post vocem κατάῤῥαξασθαι legitur etiam: καταῤῥάσσειν, καταρίπτειν. — *בָּעַת, *terreo,* it. *conturbo, perturbo.* Inc. Job. III. 5. καταραχθείη. — הָלַם, *contundo.* Ps. LXXIII. 7. ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν, securi et lapide acutissimo dejecerunt illam. — הִשְׁלִיךְ Hiph. *dejicio.* Ps. CI. 10. Inde apud Suidam: κατέῤῥαξας, κάτω τοῦ ἐδάφους ἔβαλες, μεταφορικῶς ὁ λόγος. Δαβίδ· ἐπάρας κατέῤῥαξας αὐτούς. Ad quem locum Theodoreti verba in not. ad Suidam adducit Küsterus. Ὑψηλὸν γάρ με δείξας καὶ περίβλεπτον (sic enim legendum pro περίβληπτον) ἀποφήνας, ἐξαίφνης ἀπέῤῥιψας. τὸ γὰρ κατέῤῥαξας ἐκ μεταφορᾶς τέθεικε ἐπαιρόντων εἰς ὕψος τι, καὶ κατὰ τοῦ ἐδάφους καταῤῥηγνύντων. Theod. Job. XVIII. 7. καταῤῥάξει, *cum impetu deturbabit,* h. e. *miserum reddet, præcipitabit in perniciem.* — כָּפַף, *incurvo.* Inc. et LXX Psalm. CXLIV. 15. ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατεῤῥαγμένους, erigit omnes *dejectos.* Vide et Ps. CXLVII. 7. — מִגֵּר, Pih. *dejicio.* Psalm. LXXXVIII. 43. θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέῤῥαξας, thronum ejus in terram dejecisti. — נָפַל, *cado.* Psalm. XXXVI. 25. ὅταν πέσῃ, οὐ καταραχθήσεται, si ceciderit, non *perturbabitur.* Sap. XVII. 4. ἦχοι δὲ καταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν, sonitus autem *descendentes* circumstrepebant illos. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. καταράσσοντες, περικτυποῦντες. In Gloss. MSS. in Sap. Sal. legitur καταράσσοντας, περικτυποῦντας. Sirac. XLVI. 8. κατέῤῥαξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον (lege: πολέμιον ex Vulgato, qui *gentem hostilem* interpretatur), *dejecit* in gentem hostilem, sc. λίθους χαλάζης, lapides grandinis. Inde apud Hes. κατέῤῥαξε, κατέβαλε.

ΚΑΤΑΡΓΕ'Ω, *aboleo, cessare facio, inhibeo, impedio.* בַּטֵּל Chald. Pah. *impedio.* Esdr. IV. 21. καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας, ut *inhibeant* viros. Ib. v. 23. κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει, *inhibebant* illos equitatu et robore. Vide et Esdr. V. 5. Esdr. VI. 8. ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν, τοῦ μὴ καταργηθῆναι, studiose sumtus dentur illis viris, ne *impediantur.*

ΚΑΤΑΡΓΥΡΟ'Ω, *deargento, argento obduco.* חִשֵּׁק Pih. *cingo.* Ex. XXVII. 17. κατηργυρωμένοι ἀργύρῳ. Vulg. *vestitæ argenteis laminis.*

*ΚΑΤΑΡΕΜΒΕΥ'Ω, *circumago, vagari facio.* הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ,

a *exagito.* Num. XXXII. 13. sec. Alex. Ald. et Compl. Vide s. *καταῤῥεμβεύω.*

ΚΑΤΑΡΙΘΜΕ'Ω, *annumero, enumero.* הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseor.* 2 Paral. XXXI. 19. — מָלֵא, *compleor.* Genes. L. 3. — מִסְפָּר, *numerus.* Num. XIV. 29. — פֵּרֵד Pih. *separo.* Theod. Hos. IV. 14. *κατηριθμήθησαν,* ubi vox b Græca h. l. *conjunctionis* et *conversationis* notionem adjunctam habet. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Vox Hebr. notat h. l. *separare se,* s. *secedere scortationis causa,* unde LXX h. l. voce *συμφύρεσθαι* usi sunt. Subst. *καταρίθμησις* legitur apud Joseph. c. Apion. Lib. I. §. 21. 8. p. 452.

*ΚΑΤΑΡΟΜΒΕΥ'Ω, *volvo et circumago in modum rhombi, vagari fa-* c *cio.* הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *exagito.* Num. XXXII. 13. *κατερόμβευσεν* sec. Vat.

ΚΑΤΑῬῬΑ'ΚΤΗΣ. Vide *καταῤῥάκτης.*

ΚΑΤΑῬῬΕΜΒΕΥ'Ω, *circumago, vagari facio.* הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *exagito.* Num. XXXII. 13. ubi alii *κατερόμβευσεν,* alii *κατεῤῥέμβευσεν* habent.

d ΚΑΤΑῬῬΕ'Ω, *defluo.* הַאֲדִיב Hiph. *crucio.* 1 Sam. II. 35. Commutatis nempe, ut putatur, literis Daleth et Resch ex דָּאַב efficitur הֵאֲדִיב. Fortasse quoque legerunt לַאֲדוֹב. Tychsenio Tentam. p. 107. notionem זוּב, *profluere,* cogitasse videntur. Ex hoc loco sumta videtur glossa Hesychii: *καταῤῥεῖν, ἀναλίσκεσθαι.* — הִשְׁתַּחֵחַ Hithp. a e שָׁחַח, *dejicio me, deprimor.* Symm. Psalm. XLII. 5. ubi *καταῤῥεῖν* de animo adhibitum notat *mœrore affici, tristem reddi.* — נָזַל, *diffluo.* Symm. Ies. LXIV. 1. Adde 4 Macc. VI. 6.

ΚΑΤΑῬῬΗ'ΓΝΥΜΙ, *confringo, disrumpo, lacero.* *מְטֻלָּאוֹת, *maculosa s. resarcita.* Jos. IX. 5. *κατεῤῥωγότας* sec. Ald. *calceamenta lacerata.* Pertinet huc, quod in Gloss. f in Octat. legitur: *κατεῤῥυγότας, διαῤῥερυγμένους.* Hesych. habet: *κατεῤῥηγότας* (lege *κατεῤῥωγότας*), *διεῤῥηγμένους.* — מֶתֶק, *dulcedo.* Proverb. XXVII. 9. *καταῤῥήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχὴ, frangitur* autem *casibus* anima. Recte ad h. l. Jægerus monuit, e loco cap. XXIII. 21. (ubi קְרָעִים, *scissuræ,* redditur *διεῤῥηγμένα*) satis apparere, LXX vo- g cibus מֶתֶק רֵעֵהוּ, *dulcedo amici sui,* in unam conflatis legisse מִתְקָרְעָה.

ΚΑΤΑῬῬΙ'ΠΤΩ, *dejicio, præcipito.* אֻמְלַל נָבֵל junctim, *languesco, flaccesco.* Symmach. Theod. Ies. XXIV. 4. *κατεῤῥίφη.* — *הָלַם, *contundo, conquasso.* Symmach. Psalm. LXXIV. 6. Vide sub *καταῤῥάσσω* ad eandem vocem. Consequens posue- h runt pro antecedente: *conquassando dejecerunt.* — הִשְׁלִיךְ Hiph. Thren. II. 1. Sap. XVII. 19. *κτύπος ἀπηνὴς καταῤῥιπτομένων πετρῶν,* sonus horribilis *decidentium petrarum.* Gloss. MS. in Sap. *καταῤῥιπτομένων, καταπιπτόντων.*

ΚΑΤΑ'ῬῬΟΙΑ, *defluxus.* אֲפִיקִים, *torrentes, alvei aquæ.* Aqu. Psalm. CXXV. 4. — נֹזְלִים plur. *fluentes, fluenta.* Aqu. Ps. LXXVII. 44. i

ΚΑΤΑῬῬΟΦΑ'Ω, *absorbeo.* עָלַע, Arab. ولغ, *inserta lingua in aquam, eaque motitata, sorbeo.* Aqu. Job. XXXIX. 33. *καταῤῥοφῶσιν.* Vulgat. *lambent.* Καταῤῥοφέω legitur apud Hipp. de Locis in Hom. p. 416. 6. Athen. Deipn. p. 563. D.

ΚΑΤΑῬῬΥΕ'Ω, *defluo.* נָבֵל, *cado.* Jer. VIII. 13. *τὰ φύλλα κατεῤῥύηκεν,*

folia *deciderunt*. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Suidas: κατεῤῥύηκεν, ἐσάπη (ita quoque Hesychius), ἠφανίσθη.

ΚΑΤΑ'ῬῬΥΤΟΣ, *perfusus, irrigatus*. 2 Macc. XII. 16. λίμνην καταῤῥυτον αἵματι, stagnum *fluens* sanguine.

ΚΑΤΑΡΤΙ'ΖΩ, *coapto, perficio, paro, dispono, exstruo, fabrico, firmo, fundo*. חוֹלֵל Pih. a חוּל, *parere facio*. Psalm. XXVIII. 8. φωνὴ κυρίου καταρτιζομένη ἐλάφους, *vox Domini perficiens cervos:* ubi καταρτίζεσθαι notat: *ad plenum et perfectum partum perducere*, quemadmodum et vox Hebraica notat *partum adjuvare*. In Ed. Quinta legitur μαιοῦσθαι. Potest tamen etiam verti: *Vox Domini confirmat cervos*, h. e. pedibus velocitatem et firmitatem tribuit. — יָסַד, *fundo*. Psalm. VIII. 3. ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, ex ore infantum et lactantium *parasti* laudem. — כּוּן: הֵכִין. Psalm. LXVII. 10. ἠσθένησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν, infirma erat, tu autem *firmasti* illam. Cf. 1 Petr. V. 10. 2 Cor. XIII. 11. Eodem sensu quoque καταρτύσαι occurrit. Hesych. καταρτύσαι, κατασκευάσαι, τελειῶσαι, στερεῶσαι. Suicerus Thes. T. II. p. 61. et Ed. Bernardus not. ad Hesychium scribendum censent καταρτίσαι, sed cum Suidæ etiam καταρτύσων ex Sophocle exponatur παρασκευάσων, et Hesychio κατηρτυκὼς reddatur τελειώσας, aliquid hic mutandum non videtur. Ps. LXXIII. 17. σὺ κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον, tu *perfecisti* lucem et solem. Hesych. κατηρτίσω, ἐποίησας, ἐτελείωσας. Psalm. LXXXVIII. 36. ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, tanquam luna *firmata* in sæculum. — כַּנָּה, *surculus*. Psalm. LXXIX. 16. כַּנָּה h. l. LXX Interpretibus verbum visum est, cui eandem cum כּוּן dederunt notionem, aut legerunt וְהָכֵן, quod in aliis quoque locis ita vertunt. Fischero ad Stockii Lex. Hebr. p. 535. legisse videntur כּוֹנְנָה. Vide ad h. l. Rosenmüllerum. — כָּרָה, *perfodio*. Psalm. XXXIX. 9. σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, corpus autem *parasti* vel *disposuisti* mihi, sc. ad serviendum. LXX igitur generalius exposuerunt, quod specialius in textu Hebr. ob oculos ponitur. Cappellus in Crit. S. p. 759. conjicit legendum κατηρτήσω, h. e. *alligasti, devinxisti*, a καταρτάω, *suspendo, alligo*, addens: mancipia enim sunt hero suo devincta, et quasi alligata, atque ab ejus nutu pendentia et quasi suspensa. Sed hæc conjectura mihi nimis audax videtur. Cf. quoque Schotani Diatr. de Auctoritate LXX Intt. p. 37.—פָּעַל, *operor*. Al. Exod. XV. 17. κατοικητήριον, ὃ κατηρτίσω, domicilium, quod *exstruxisti*. Psalm. LXVII. 31. δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατηρτίσω ἐν ἡμῖν, robora Deus hoc, quod *exstruxisti* inter nos. Al. ibi habent: ἐτέκτηνας, *fabricasti*. — שִׁוָּה Pih. *dispono*. Psalm. XVII. 36. καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου, ὡσεὶ ἐλάφου, *disponens* pedes meos, tanquam cervorum. Vide supra s. v. חוֹלֵל. — שַׁכְלֵל: אִשְׁתַּכְלַל Chald. Pah. et Ithp. *absolvo, or*. Esdr. IV. 12. τὰ τείχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσὶ, muri ejus *reconcinnati* sunt. Vide et v. 13. 16. et conf. Neh. IV. 7. ubi murorum, qui ibi κατηρτισμένα dicuntur, αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, *rupturæ obstipari*, dicuntur, et Neh. VI. 1. ubi de iisdem refertur: καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή, *et non relinquebatur in illis ruptura:* ut adeo τὰ τείχη κατηρτισμένα Esdr. l. c. sint *muri, qui ita reconcinnati atque obstipati sunt, ut nulla in iis ruptura relicta sit*. Ab ejusmodi muris metaphoram desumsisse videtur Apostolus 1 Cor. X. 10. ubi ita: καὶ μὴ ᾖ ἐν ἡμῖν σχίσματα, ἦτε δὴ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Conf. ad h. l. L. Bos. p. 122. Esdr. V. 11. βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας

ᾠκοδόμησεν αὐτὸν (sc. οἶκον) καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς, rex Israëlis magnus ædificavit illam (sc. domum), et *exstruxit* eam illis. Vide et Esdr. V. 3. 9. 11. VI. 14. — שָׁתוֹת plur. *fundamenta*. Psalm. X. 3. ἃ σὺ κατηρτίσω, αὐτοὶ καθεῖλον, quæ tu *exstruxisti*, illi destruxerunt. Legerunt הַשָּׁתוֹת aut הֲשַׁתָּ, *quæ posuisti*, a שׁוּת, *ponere, ordinare, disponere*, aut הֲשַׁתֹּתָ a שָׁתַת, et ה pro אֲשֶׁר positum esse crediderunt. — תָּמַךְ, *sustento*. Psalm. XVI. 6. καταρτίσαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, *firma* gressus meos in semitis tuis. Conf. Gal. VI. 1. ubi Theodoretus καταρτίζετε inter alia bene exponit στηρίζετε, ne sc. amplius προληφθῇ ἔν τινι παραπτώματι. Conf. Hebr. XII. 13.

ΚΑΤΑ'ΡΧΩ, *impero, dominor, male dominor*, et κατάρχομαι, *primus facio, incipio, præcino*. הִשְׂתָּרֵר Hithp. *imperium mihi sumo*. Num. XVI. 13. — מָשַׁל. Joël. II. 17. Zachar. VI. 13. IX. 10. — *עָצַר, *cohibeo, dominor*. 1 Sam. IX. 17. Complut. κατάρξεται. Al. κατάρξει. Vox κατάρχομαι recte h. l. additam habet notionem *duri imperii*. — רָדָה. Nehem. IX. 28. κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς, *dominabantur* illis. — שָׁלֵם, *incolumis*. Nahum. I. 12. κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, *imperans* aquis multis. Trommio judice, quem Bielius quoque secutus est, hic ex אִם שְׁלֵמִים, abjecto א, fabricarunt מֹשֵׁל מַיִם. Arabs interpretatus est, ac si divisim legeretur κατ' ἀρχῶν κ. τ. λ. *de principiis* seu fontibus (ita quoque Syrus sine dubio ex correctione Jacobi Edesseni.) multarum aquarum. 2 Macc. I. 23. καταρχομένου Ἰωνάθου, sc. ᾠδῆς vel ᾠδήν, *præcinente* Jonathane. Sic quoque Euripid. Hecub. 684. Androm. 1199. Vide et 2 Macc. XII. 37. et confer supra s. v. ἄρχω et ἐξάρχω. 2 Macc. IV. 40. κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων. Latinus vertit: *iniquis manibus uti cœpit*.

ΚΑΤΑΣΒΕΝΝΥ'Ω, ΝΥΜΙ, *extinguo, compesco, sedo*. הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo*. Prov. XXVIII. 2. κατασβέσει αὐτάς. Sc. אָרַךְ notat etiam *sanavit*, et adhibetur de vulneribus, quæ obducuntur s. coalescunt. Vide ad h. l. Schultensium. Non male itaque sensum h. l. expressisse videntur. — כָּבָה, *exstinguor*. Al. et LXX sec. Compl. 1 Sam. III. 3. κατασβεσθῆναι.

ΚΑΤΑΣΕΙ'Ω, *commoveo*. 1 Macc. VI. 38. δύο μέρη τῆς παρεμβολῆς κατασείοντες. Vulgat. *tubis exercitum commovere*. Drac. v. 14. ubi notat *cribrare, cribrando spargere*, ut etiam Vulg. et Syrus expresserunt. Non tamen repugnarem, si quis pro κατέσεισαν, quod habet Vat., κατέστρωσαν reponere mallet.

ΚΑΤΑΣΙΓΑ'Ω, *conticescere facio*, in passivo *conticesco*. דֻּמָה verbale fœm. *excisa*. Theod. et LXX Ez. XXVII. 32. τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα; quis est, qui tanquam Tyrus *obmutuit*? Plato Phæd. I. 107. A.

ΚΑΤΑΣΙΩΠΑ'Ω, *sileo*, it. *silere facio*. בָּלַע, *absorbeo*. Job. XXXVII. 20. Non aliter legerunt, sed sensum expresserunt. — הֶהֱסָה Hiph. *tacere facio*. Num. XIII. 31. Vulg. *compescens murmur*. — הֶחֱשָׁה Hiph. idem. Nehem. VIII. 13. — הִשָּׁה Hiph. a נָשָׁה, *oblivisci facio*. Job. XXXIX. 17. ubi κατασιωπᾷν ex adjuncto *auferre, privare* notat, nisi quis statuere malit, eos accepisse, ac si esset הִסָּה ab הָסָה, quod *silentium imponere* notat. Num. XIII. 31. — צָמַת Pih. *exscindo*. Symm. Ps. LXXXVII. 16. κατε-

ασιώπησαι. Vide supra s. v. ἄφωνον ποιῶ.

ΚΑΤΑΣΚΑ'ΠΤΩ, *effodio, defodio, suffodio, everto, diruo, devasto.* *אָבַד, *perdo.* 2 Reg. XXI. 3. — גָּדַע, *abscindo.* Amos III. 14. κατασκαφήσονται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, *destruentur* cornua altaris. — הָרַס, *destruo.* Inc. et libri nonnulli 2 Sam. XI. 25. 1 Reg. XIX. 10. τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, altaria tua *destruxerunt.* Jer. L. 15. κατεσκάφη τὸ τεῖχος, *dirutus est murus.* Vide et Ezech. XIII. 14. — הֲרִיסוּת, *destructio.* Amos IX. 11. τὰ κατεσκαμμένα (sc. μέρη) αὐτῆς ἀναστήσω, partes ejus *dirutas* rursus erigam. Conf. Act. XV. 16. — נִצַּת Niph. a יָצַת, *comburor.* Jer. II. 15. Non legerunt נִתְּצָה vel נִתְּצוּ, quod Michaëli visum est, sed derivarunt a נְצָה Chald. *vastare.* Ita et Symm. in Hex. Syriacis. — נָתַץ, *frango, diruo, destruo.* Jud. VI. 28. Inc. Jud. II. 2. 2 Par. XXXIV. 4. Jud. VIII. 17. τὸν πύργον κατέσκαψε. Hesych. κατέσκαψεν, κατώρυξεν. Jer. I. 10. ἐκριζοῦν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ ἀπολλύειν. — עַרְעֵר : הִתְעַרְעֵר, Pih. et Hithp. geminatis literis ab עָרָה, *nudo, nudor.* Jer. LI. 13. κατασκαπτόμενον κατασκαφήσεται. Lat. *suffossione suffodietur.* Confer Funck. Symb. p. 14. — עָרַף, *decollo.* Hos. X. 2. Etiam vox Hebr. hic metaph. *destruere* notat. — שִׁחֵת Pih. *perdo.* Jer. V. 10. Arab. سحت, *eradicavit, exstirpavit.* Confer Gen. XLIX. 6.

ΚΑΤΑΣΚΕΔΑ'ΖΩ, *dispergo,* etiam *conspergo.* זָרַק. Exod. XXIV. 8. κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ, *conspergebat* populum. Ante τοῦ λαοῦ supplendum est ἐπί.

ΚΑΤΑΣΚΕΠΑΣΤΟ'Σ, *coopertus.* צָב, *operimentum.* Aqu. sec. Hexapla, LXX sec. Oxon. et Lips. Num. VII. 3.

ΚΑΤΑΣΚΕ'ΠΤΟΜΑΙ, *speculor, dispicio, diligenter considero, lustro, exploro.* *הָפַךְ, *everto, subverto.* 2 Sam. X. 3. לְהָפְכָה, *ad evertendam eam,* κατασκέψασθαι sec. Vat. et Compl. Conjicio, κατασκάψασθαι legendum esse, eo sensu, quo hæc vox apud LXX legitur Jer. I. 10. Edit. Ald. habet καταστρέψαι, quæ mihi versio alius interpretis esse videtur. Vulgat. *ut everteret.* — *יְתוּר, *exploratio.* Job. XXXIX. 8. κατασκέψεται. Legerunt יָתוּר a rad. תוּר, *explorare,* quod rectius videtur. — *עָלָה, *arcendo.* Inc. Jud. I. 22. κατεσκέψαντο. Sed male ad hanc vocem Hebr. relatum est in Hexaplis: pertinet potius ad יָתִירוּ ver. 23. ut jam observavit Doederleinius Repertor. Eichhorn. P. I. p. 221. — רִגֵּל Pih. *exploro.* Jos. VII. 2. κατασκέψασθαι τὴν γῆν, ut *explorarent* terram. Vide et Jud. XVIII. 2. 14. 17. et alibi. — תּוּר, idem. Num. X. 33. XIII. 3. Coh. I. 13. τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων, ut dispicerem in sapientia de omnibus.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑ'ΖΩ, *apparo, fabrico, creo, facio, exstruo.* *בָּקַשׁ, *quæro.* Symm. Coh. XII. 10. κατεσκεύασε, ubi vel κατασκευάζειν est *operam dare,* vel statuendum est, eum simul sequens לִמְצֹא exprimere voluisse. — בָּרָא, *creo.* Ies. XL. 28. θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, Deus, qui *creavit* extrema terræ. Ibid. XLIII. 7. Conf. Sap. IX. 2. XI. 25. XIII. 4. et Hebr. III. 4. — הִתְכּוֹנֵן Hithp. a כּוּן. Num. XXI. 27. ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις, ut ædificetur et *exstruatur* urbs. — יָצַר, *formo.* Ies.

a XLV. 7. ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ego, qui *creavi* lucem, et feci tenebras. Ibid. v. 9. — בָּרָה. Symm. Ps. XXXIX. 9. — עָשָׂה, *facio.* 2 Par. XXXII. 5. κατεσκεύασεν ὅπλα πολλὰ, *fabricabat* arma multa. Conf. Ep. Jer. v. 39. 1 Maccab. X. 6. 21. XV. 7. Prov. XXIII. 5. κατεσκεύασται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες, ubi sine dubio legendum b est αὐτῷ πτέρυγας, *pennas sibi addidit* s. *aptavit*, ut κατεσκεύασται positum sit vi activa vel potius media. Si enim passive accipiendum esset, scribere debuisset κατεσκευασμέναι εἰσὶν, ut recte observavit ad h. l. Jaegerus. — צָרַף, *conflo.* Ies. XL. 19. — שָׁכַן, *habito.* 1 Reg. VI. 13. κατασκευάσω. Ita Bielius Trommium secutus. Sed in omnibus c libris ibi legitur κατασκηνώσω. Legitur præterea apud Symmachum Job. XIII. 4. ubi verbis κατασκευάζοντες ἄλογα nihil respondet in textu Hebr. Sunt autem hæc verba ex mea sententia alius interpretis, ac pertinent ad טֹפְלֵי שֶׁקֶר, *concinnatores mendacii*, initio commatis. Vide supra s. v. ἄλογος. Ep. Jer. v. 7. κατασκευάζουσι στεφάνους, d *parant* coronas. Sap. VII. 27. φίλους Θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει, *facit* amicos Dei et prophetas. 1 Macc. III. 29. χάριν τῆς πληγῆς, ἧς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ, propter plagam, quam *fecit* in terra. 1 Macc. XV. 4. κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικὰ, *fabricavi* naves bellicas. Conf. Hebr. XI. 7. 1 Petr. III. 20. ubi de arca Noachi verbum adhibetur.

e ΚΑΤΑΣΚΕΥ'ΑΣΜΑ, *præparatio, structura, id quod structum vel paratum est, opus, apparatus.* חֵשֶׁב, *artificium.* Inc. Exod. XXVIII. 27. Judith. XV. 11. sec. Alex. Sirac. XXXII. 7. ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ, in *opere* ex auro *constructo.* 2 Macc. XII. 43. ποιησάμενος κατ' ἀνδρολογίαν κατασκευάσματα εἰς ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας, conficiens collectione viritim facta paratæ pecuniæ ad argenti drachmas bis mille. f

*ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟ'Σ, *præparatus, fabricatus.* Schol. Num. VII. 3. κατασκευαστὰς, nisi legi velimus κατασκεπαστάς. Certe Aquila habet σκεπαστάς. Vide λαμπηνικός.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ', *structura, fabricatio, adornatio, apparatus, suppellex, vasa.* בָּנָה, *ædifico.* 1 Paral. g XXIX. 19. — *טַף, *parvuli, pubes.* Num. XXXII. 16. sec. Alex. κατασκευαῖς, ubi κατασκευὴ *apparatum, supellectilem* notat. — כְּלִי, *vas.* Exod. XXVII. 19. — מְלָאכָה, *opus.* Ex. XXXVI. 6. — מַעֲשֶׂה, idem. Num. VIII. 5. — שֵׁם, *nomen, fama.* 2 Paral. XXVI. 15. ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ, *fama hujus adornationis.* — עֲבֹדָה, *opus.* Al. Exod. h XXXV. 24. κατασκευῆς. Ita quoque LXX sec. cod. Alex. — תִּכְלָה, *consummatio.* Symm. Ps. CXVIII. 96. — *תְּכֵלֶת, *hyacinthus.* Symm. Ezech. XXIII. 6. Significat ibi κατασκευὴ *vestem variam, pulcram, pretiosam* ac *varie intertextam*, quæ alias πολύμιτος et ποικιλτικὴ dicitur. Theodot. παντοῖα. 2 Macc. IV. 20. εἰς τὰς τῶν τριήρων κατασκευὰς, ad triremium *fabricas.* 2 Macc. XV. i 40. τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει, *adornata* historiæ varietas delectat.

ΚΑΤΑ'ΣΚΕΥΑ ΕΙ'ΛΗ'ΜΑΤΑ, *composita involucra.* גְּלוֹמִים, *involucra.* Aqu. Ez. XXVII. 24. ἐν κατασκεύοις εἰλήμασιν. Sic enim legendum loco ἐγκατασκεύοις εἰλήμμασιν. Vide Drusium in Fragm. Vett. Intt. G. pag. 631.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΟ'Ω, *habito, commoror, habitare facio.* הַטְלֵל Chald. Aph. *umbram facio* s. *præbeo.* Dan. IV. 9. ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία. Sensu eodem. — הִרְבִּיעַ

Hiph. *cubare facio.* Ps. XXII. 1. — יָשַׁב : יֹשֵׁב, Kal et Pih. *sedeo, sedere facio.* Gen. XXVI. 17. 2 Paral. VI. 2. Ez. XXV. 4. — סָכַךְ, *tego, obtego.* Ps. V. 13. Theod. Ezech. XXVIII. 14. — שָׁכַן : הִשְׁכִּין, Kal et Hiph. Num. XIV. 30. Jos. XXII. 19. Ps. CIII. 13. ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει, super illis *commorabuntur* volucres cœli. Prov. I. 33. ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, qui autem me audit, secure *vivet.* Conf. Ps. XV. 9. et Act. II. 26. Prov. II. 22. εὐθεῖς κατασκηνώσουσι γῆν, recti *habitabunt* in terra, s. integri in terra superstites erunt. Ibid. VIII. 12. ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλὴν, *in promtu mihi est* calliditas. — שְׁכַן : שְׁכֵן Chald. Kal et Pah. Esdr. VI. 12. οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, qui ibi *habitat* s. *colitur.* Dan. IV. 18. ἐν τοῖς κλάδεσι αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα, cujus in ramis volucres *degebant.* — שָׁכֵן, verbale, *habitans.* Deut. XXXIII. 12. Jud. V. 17.

ΚΑΤΑΣΚΗ'ΝΩΣΙΣ, *habitatio, habitaculum.* בְּנוֹת infin. *ædificare.* 1 Par. XXVIII. 2. ubi pro κατασκήνωσιν alii οἰκοδομὴν habent.— מִשְׁכָּן, *habitatio.* Ez. XXXVII. 27. Inc. Ps. XLVIII. 12. — שֶׁבֶת, *sedes.* 2 Par. VI. 21. Vide et Sap. IX. 8. 2 Macc. XIV. 35. Adde Schol. Eurip. Hecub. v. 1015.

ΚΑΤΑΣ'ΚΙΟΣ, *umbrosus, opacus.* מְצוּלָה, *profundum, abyssus.* Zach. I. 8. Legerunt מְצִלָּה, a צָלַל, *umbrosum esse.* — עֲבוֹת sing. *densus.* Ezech. XX. 28. — *פָּארָן, *Paran,* nomen proprium. Hab. III. 3. κατασκίου δασέος. Nonnulli legere malunt κατασκιδάσεως. פּוּר enim frequenter vertunt διασκεδάζειν, v. c. Ps. XXXIII. 10. et alibi. Cappello in Critica S. p. 757. κατασκίου glossema esse videtur in margine positum ad interpretationem vocis δασέος (mons enim densus est κατάσκιος), quod deinde migraverit in textum. Mihi vero h. l. duæ versiones coaluisse videntur. Nam פֹּארָה ex Syrismo pro פֹּארַת est *ramus,* pr. *frondosus.* Eandem quoque significationem habet פֹּארָה. Ergo פָּארָן est *ramosus* s. *opacus.* — רַעֲנָן, *virens, viridis.* Jerem. II. 20. Hesych. κατάσκιος, πάντοθεν σκιὰν ἔχων.

ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΥ'Ω, *exploro, speculor.* הִתְיַצֵּב Hithp. *sisto me.* Ex. II. 4. Nempe substitit e longinquo speculandi causa. — חָפַר, *perscrutor.* Jos. II. 2. 3. — מַלְאָךְ, *nuncius,* h. l. *explorator.* Jos. VI. 25. — רִגֵּל Pih. Gen. XLII. 30. Deut. I. 24. Jos. II. 1. et alibi.

ΚΑΤΑΣΚΟΠΕ'Ω, idem. עָלָה, *ascendo.* Inc. Jud. I. 22. κατεσκόπησαν. Sed, ut recte monuit Doederleinius (Repert. I. 221.), pertinet potius hæc vox ad וַיָּתִירוּ v. 23. Vide quoque ad h. l. Scharfenbergium. — *רָאָה. Genes. XLII. 9. sec. Oxon. — רָאָה בַכָּבֵד, *inspicio hepar.* Ezech. XXI. 21. ubi pro κατασκοπήσασθαι alii habent ἧπατι σκοπήσασθαι. — רִגֵּל Pih. 2 Sam. X. 3. ὅπως ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν, ut perscrutentur urbem et *explorent* illam. Vide et 1 Par. XIX. 3. et conf. Gal. II. 4. 1 Macc. V. 38. κατασκοπέω et κατασκοπεύω confunduntur in codd.

ΚΑΤΑ'ΣΚΟΠΟΣ, *explorator.* אֲתָרִים plur. *exploratores.* Aqu. Symm. Num. XXI. 1. — מַלְאָךְ. Inc. Jos. VI. 17. — מְרַגֵּל part. Pih. Gen. XLII. 9. Gloss. in Octat. κατάσκοποι, οἱ ἐπιδόλως κατασκοπεύοντες. Vide et 1 Sam. XXVI. 4. 2 Sam. XV. 10. Hesych. κατάσκοποι, κατοπ-

τεθοντες, ἐπίβουλοι, ἢ δόλον ἐξηχημένοι, δολεροί, δόλιοι. Conf. Barthii Advers. pag. 1122. — תּוּר, *exploro*. Aqu. Symm. Num. XIV. 6. Adde Sirac. XI. 31. 1 Macc. XII. 26.

ΚΑΤΑΣΜΙΚΡΥ'ΝΩ, *diminuo*. קָטֹן, *parvus sum*. 2 Sam. VII. 19. κατεσμικρύνθη μικρόν. Inc. ibid. κατεσμίκρυνται τὰ μικρὰ ταῦτα, quod Vulgatus optime ita reddidit: *Sed et hoc parum tibi visum est*, h. e. *non sufficiebant tibi beneficia hactenus in me collata*. Adde Athen. VIII. p. 359. A. Demetr. Phal. de Elocut. §. 44.

ΚΑΤΑΣΟΦΙ'ΖΟΜΑΙ, *dolose circumvenio, astute decipio, callide alii impono*. הִתְחַכֵּם Hithp. *sapienter me gero*. Exod. I. 10. δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς, agite igitur *circumveniamus* illos. Suidas: κατασοφισώμεθα, αἰτιατικῇ, τεχνασώμεθα, μηχανῇ τινι κακώσομεν. Conf. Judith. V. 11. et Wolfium ad Act. VII. 19. p. 1108. Alciphron. Lib. III. Ep. 4. Judith. X. 21. οἱ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν, qui dimissi *dolosis machinationibus* omnem terram *infestare* poterunt. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κατασοφίσασθαι, ἀπατῆσαι, καταπεχνάσασθαι. Confer Spicilegium P. I. p. 66.

ΚΑΤΑΣΠΑΤΑΛΑ'Ω, *delicior, in luxu vivo*. סָרַח, *luxurio*. Amos VI. 4. κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρώμναις αὐτῶν, *luxuriose agentes* in stragulis ipsorum. Vulgat. *lascivientes*. Vide Syllogen Diss. Schultenss. et Schroederi pag. 700. — פִּנֵּק Pih. *delicate educo*. Prov. XXIX. 21. ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς, οἰκέτης ἔσται, qui *vivit in luxu* a puero, servus evadet. Hesychius: κατασπαταλᾷ, τρυφᾷ. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΣΠΑ'Ω, *detraho, dejicio, destruo, exscindo, diruo*. *אָבַד, *perdo*. 2 Reg. XXI. 3. ubi cum κατασκάπτω in codd. permutatur. — בָּהַל Pih. *conturbo, terrorem injicio*. 2 Par. XXXII. 18. κατασπάσαι αὐτοὺς, scil. de muris, in quibus collocati erant milites. Effectum posuerunt pro causa efficiente. Potest quoque κατασπᾶν metaphorice sumi, ut sit: *terrore incusso aliquem alienare et allicere*. — הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *diffluere facio*. Mich. I. 6. κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, *dejiciam* in hiatum lapides ejus. Hesych. κατασπᾶν, χαλᾶν. — הִכְרִית Hiph. *exscindo*. Soph. III. 7. κατέσπασα τοὺς ὑπερηφάνους. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *removeo*. 2 Par. XXX. 14. — הָרַס. 2 Sam. XI. 24. sec. Vatic. 2 Par. XI. 27. Aqu. Theod. Jerem. I. 10. — הִתְפַּלֵּשׁ Hithp. *voluto me*. Mich. I. 10. ubi loco κατασπάσασθε sine dubio legendum erit καταπάσασθε, quod alii libri habent. — יָרַד, *descendo*, h. e. *succisus sum*. Zach. XI. 2. κατεσπάσθη. Arbores succisæ detrahuntur. — נָסַח, *exstirpo*. Prov. XV. 26. — נָתַץ, *diruo*. 2 Reg. X. 28. XI. 19. Οἱ ἄλλοι Jer. XXXI. 28. — פָּרַץ, *rumpo*. 2 Par. XXIV. 7. XXV. 23. XXVI. 6. (ubi Vulg. *destruxit*) XXXII. 5. — רָצַץ, *confringo*. 2 Reg. XXIII. 12. — שָׁמַט, *deturbo, dejicio, præcipito*. Al. 2 Reg. IX. 33. Adde Bel et Drac. 28. ubi κατασπάω et καταστρέφω in codd. confunduntur.

ΚΑΤΑΣΠΕΙ'ΡΩ, *spargo, dispergo*. זָרָה, idem. Job. XVIII. 16. — זָרַע, *semino*. Lev. XIX. 19. Deut. XXII. 9. οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον. Hæc ἐλλειπτικῶς posita videntur pro οὐ κατασπερεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον σπέρμα, *non seminabis in vinea tua semen diversi generis*. Conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 308.

ΚΑΤΑΣΠΕΥ'ΔΩ, *festino*, it. *festinare facio, urgeo*. Nam verba neutra multa ponuntur, ut activa, quorum magnam copiam congessit

Abreschius Dilucidd. Thucydd. p. 88. s. et ad Thom. Mag. pag. 298. איץ. Exod. V. 13. οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτοὺς, operarum præfecti autem *urgebant* illos. — בִּהֵל Pih. *terreo*. 2 Par. XXXV. 21. ὁ Θεὸς εἶπε, τοῦ κατασπεῦσαί με, Deus me *festinare jussit*. Bene. Eandem enim notionem habet h. l. vox Hebraica. — בְּהַל Chald. Pah. Dan. IV. 16. τὸ ἐνύπνιον μὴ κατασπευσάτω σε, insomnium ne *terreat* vel *conturbet* te. Ibid. sec. Chis. ὑπόνοια κατέσπευδεν αὐτόν. Cf. et ibid. V. 6. — *בֶּהָלָה, *terror, festinatio*. Aqu. Ps. LXXVII. 33. בַּבֶּהָלָה, *in festinatione*, κατέσπευσεν, ubi aut legit יְבַהֵל, aut ita vertit ob antecedens συνετέλεσεν. — הִבְהִיל Hiph. *perturbo*. Al. 2 Par. XXVI. 20. κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, *festinare fecerunt* illum inde. Vulg. *festinato expulerunt*. — הוֹפִיעַ Hiph. a יָפַע, *splendeo*. Deut. XXXIII. 2. ἐπέφανεν καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν, h. e. *subito* s. *inopinato apparuit* ex monte Pharan. Pro lectione κατέσπευσεν Theodoretus habet κατέκαυσεν, *illuxit*, quam lectionem genuinam plerique putarunt. Nam καίειν etsi plerumque notat *ardere*, nonnumquam tamen apud LXX notat *lucem spargere*. Corruptio autem facile oriri potuit ex similitudine literarum Κ et Π, quas sæpius permutatas esse Critici subinde annotarunt, v. c. Wolfius ad Libanii Soph. Ep. 1514. p. 689. Vide quoque sub κατάγω. Scharfenbergius ad h. l. unius literulæ permutatione legendum conjicit κατέφαυσεν. Mihi autem sensum expressisse videntur. Nam *apparere* et *subito venire* s. *prodire* minime differunt. — טֹרֵד partic. *continuans*. Symm. Prov. XIX. 13. κατασπεύδουσαι. Confer Fulleri Miscell. Sacr. III. 9. — יָצָא, *exeo*. Exod. V. 10. κατέσπευδον. Hic non legerunt וַיָּאצוּ, aut וַיָּאִיצוּ, aut וַיְאִיצוּם, quæ fuit nonnullorum sententia, sed יָצָא haud raro *celeritatis* notionem adjunctam habet, v. c. Mal. III. 20. Jerem. XXIII. 19. Conf. Schroederi Obss. pag. 161. seq. — מִהֵר Pih. *festino*. Exod. X. 16. Esth. V. 5. — *נָחַץ, *urgeo, insisto*. 1 Sam. XXI. 8. sec. Vatic. ubi נָחוּץ est *festinationem imperans*. — נִבְעַת Niph. *perturbor*. 1 Par. XXI. 29. κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας, *perturbatus* erat a facie gladii. Eodem sensu σπεύδω aliquando legitur. Vide s. l. Conf. et κατασπουδάζω. — שָׁלַח, *mitto*. Exod. IX. 20. Sir. XVIII. 14. κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, *studiose consectantes* leges divinas. Sir. XXVIII. 12. ἔρις κατασπευδομένη, contentio et rixa *præcipitanter* ab iracundis *concitata*. Ib. μάχη κατασπεύδουσα, pugna *festinata*. Sirac. XXXII. 11. πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή, ubi in altero membro est προελεύσεται. 1 Macc. XIII. 21. κατασπεύδοντες αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν, *ad celeritatem cohortantes* seu *urgentes* illum.

ΚΑΤΑ΄ΣΠΕΥΣΙΣ, *festinatio, acceleratio*, it. *perturbatio*. צוּקָה, *angustia*. Theod. Prov. I. 27. Prorsus non videns, quomodo vox Græca cum Hebr. conciliari possit, statuere mallem, illam inepto loco hic positam et referendam potius esse ad סוּפָה, *turbinem, qui festinare facit*.

ΚΑΤΑΣΠΟΥΔΑ΄ΖΩ, *sollicitum reddo, conturbo*. נִבְהַל : בִּהֵל, Pih. et Hiph. *conturbor*. Aqu. 2 Sam. IV. 1. Aqu. Job. XXIII. 15. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, a facie ejus *turbabor*. Sic interpretatur Augustinus κατασπουδασθῶ, et Scholiastes ἀμηχανῶ, *hæreo*. Vide Drusium ad h. l. Aqu. Ps. VI. 10. κατασπουδασθείησαν. Id. Ps. II. 5.

*ΚΑΤΑΣΠΟΥΔΑΣΜΟ΄Σ, *festinatio, perturbatio*. נִבְהָלָה, *festinata*.

a Aqu. Sophon. I. 18. Cum reliquis Intt. בְּהָלָה legisse videtur.

ΚΑΤΑΣΤΑ'ΖΩ, *destillo.* דָּלַף, idem. Ps. CXVIII. 28.

*ΚΑΤΑΣΤΑΣΙ'Α, *constitutio, ordinatio,* i. q. κατάστασις. Tob. IV. 13. ubi pro οὐ καταστασία, quod legitur in Compl., reliqui libri habent ἀκαταστασία, quod eodem redit.

b ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΑ'ΖΩ, *seditionem excito.* מְהוֹלֵל part. *insaniens.* Inc. Ps. CI. 9. καταστασιάζοντες. Sensum expressit. Nam vox Hebr. notat h. l. *insolenter se gerentem,* ut vel parallelismus sententiarum docet.

ΚΑΤΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *statio contra* vel *ante aliquem, constitutio, conspectus.* Sap. XII. 12. τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος κατὰ ἀδίκων; quis in c *conspectum* tibi veniet vindex propter injustos? Ita vertitur in Lex. Pasoris, vel, ut alius vir doctus: *Quis exercebit vindictam adversus te?*

ΚΑΤΑΣΤΕ'ΛΛΩ, *compono, compesco, sedo.* מַשְׁבִּיחַ part. Hiph. *compescens.* Aqu. Psalm. LXIV. 8. καταστέλλων, *comprimens, sedans.* 2 Macc. IV. 31. ἧκε καταστεῖλαι τὰ d πράγματα, venit, ut res *componeret* s. *sedaret.* Confer Act. XIX. 35. et ad h. l. Wolfium p. 1299. 3 Macc. VI. 1. τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους, senioribus, qui apud illum erant, *silentium imperans.* Phavor. καταστείλας, ἀντὶ τοῦ καταστύσας.

ΚΑΤΑΣΤΕΝΑ'ΖΩ, *ingemisco.* נֶאֱנַח Niph. idem. Exod. II. 24. Thren. e I. 12. — נֵחַן Niph. a חָנַן, *gratiosus sum.* Jerem. XXII. 23. Derivarunt ab אָנַח, *gemere,* quasi legissent אֲנָחֹת.

*ΚΑΤΑΣΤΕ'ΦΩ, *corono, corona cingo.* 3 Macc. VII. 16. εὐωδεστάτοις ἄνθεσι κατεστεμμένοι, dulce fragrantibus floribus *coronati.*

*ΚΑΤΑ'ΣΤΗΜΑ, *habitus, status, conditio.* 3 Macc. V. 45. ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν εἰπεῖν εἰς κατά- f στημα μανιῶδες ἀγηοχώς, elephantorum autem præpositus cum feras quasi, ut ita dicam, ad insanam *habitudinem* seu *rabiem* adduxisset. Hesychius et ex eo Phavorin. κατάστημα, τόλμημα, στάσις, ὁρμή. Confer Steph. Thes. L. Gr. T. I. p. 1773.

ΚΑΤΑΣΤΗΡΙ'ΖΩ, *firmo, confirmo.* גָּלָל, *stercus.* Job. XX. 7. ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι. Legerunt g בְּגִלְלוֹ, collato Arab. جلل, *splendor, honor.*

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ', *amictus.* מַעֲטֶה, idem. Ies. LXI. 3. sec. Compl. καταστολὴν δόξης, *amictum gloriæ.* Inde apud Hesychium: καταστολὴν (Sic enim bene legunt Salmasius, Not. ad Hes. et Suicerus Thes. T. II. p. 65.), περιβολήν. Suidæ καταστολὴ est ἡ στολή, et Cyrillo in Lex. h MS. στολισμὸς ἱματίων, pro quo legendum videtur: στολισμός, ἱμάτιον. Sic Gloss. Græc. in N. T. καταστολῇ, στολισμῷ, ἱματίῳ. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑΣΤΡΑΓΓΙ'ΖΩ, *guttatim exprimo, facio destillare, aspergo.* מָצָה, *exprimo.* Lev. V. 9.

ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΟΠΕΔΕΥ'Ω, *castrametor, castra moveo adversus ali-* i *quem, hostili exercitu invado.* חָנָה, idem. Jos. IV. 19. Judith. III. 11. κατεστρατοπέδευσεν ἀνὰ μέσον Γαιβά, *castra metabatur* inter Gæbam. 2 Macc. IV. 22. εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσε, in Phœnicem *expeditionem suscepit.* Suidas: κατεστρατοπέδευσε, κατέδραμε πολεμικῶς. Hesych. κατεστρατοπέδευσε, κατεπολέμησεν.

ΚΑΤΑΣΤΡΕ'ΦΩ, *everto, subverto,* k *prosterno, perdo, finio.* בְּלָא Chald. Pah. *detero.* Dan. VII. 25. καταστρέψει. Semlerus ibi reponere mavult κατατρίψει. Itala *conteret,* et sic solet Aquila transferre Hebr. בָּלָה. Vide ad h. l. Scharfenber-

a gium. — הָפַךְ, *verto*, item: *subverto*, *everto*. Gen. XIX. 25. κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας, *subvertebat* has urbes. Vide et Deut. XXIX. 23. Jerem. XX. 16. Jon. III. 4. Job. XXVIII. 9. κατέστρεψε δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη, *subvertit* montes radicitus. Hagg. II. 23. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — הָרַס, *diruo, destruo, demolior*. Mal. I. 4. — חָלַף, *transeo*, item: *ex-* b *scindo*. Job. XI. 10. — *חָקַר, *investigo*. 2 Sam. X. 3. Ald. τοῦ καταστρέψαι. Ita reddiderunt sensus causa, et ob antecedens κατασκοπῆσαι. — מַגֵּר Chald. Pah. *dissipo*. Esdr. VI. 12. καταστρέψαι πάντα βασιλέα, *perdat* omnem regem. — מַהְפֵּכָה, *subversio*. Deut. XXIX. 23. Ies. I. 7. XIII. 19. et alibi. — מְסִבִּים plur. *circuitus*, seu: *cir-* c *cumdantes*. Aqu. Psalm. CXXXIX. 10. καταστρεφόντων, qui perniciem s. interitum meum moliuntur.—מָשַׁךְ, *traho*. Job. XXIV. 22. θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους, ira autem potentes *prostravit*. — נֵאֵר Pih. *detestor*. Ps. LXXXVIII. 38. (40.) κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου. Sensum expresserunt. Καταστρέφειν τὴν διαθήκην est *non amplius* d *curare pactum*, s. *ejus immemorem esse*. — נָתַץ, *destruo*. 2 Paral. XXXVI. 19. — סִלֵּף Pih. *subverto*. Job. XII. 19. δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψε, potentes autem terræ *prostravit*. — עָתַק, *transferor*. Job. XVIII. 4. ἢ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων. — רֻשַּׁשׁ Pyh. a רוּשׁ, *depauperor*. Mal. I. 4. Ἰδουμαία κατέστραπται, Idumæa *eversa* est. Vide- e tur legendum κατέστραμμαι, atque sic distinguendum esse: διότι ἐρεῖ ἡ Ἰδουμαία, κατέστραμμαι κ. τ. λ. Certe post κατέστραπται supplendum erit: *terra mea*. — *שׁוּב, *revertor*. Mich. I. 7. κατέστρεψεν sec. Compl. Reponendum ibi est ἀνέστρεψεν, et pro ἐκ scribendum ἕως. Sic verbum verbo respondebunt Græca Hebraicis. — שִׁחֵת Pih. *perdo*. Genes. XIII. 10. — *תַּהְפֻּכוֹת, *perversitates*. Inc. f Proverb. X. 32. Habet vox Heb. utramque significationem. 2 Macc. IX. 28. οἰκτίστῳ μόρῳ κατέστρεψε τὸν βίον, miserabili morte *finivit* vitam. Sic Ælianus V. H. V. 1. ὑπὸ δυστηρίας τὸν βίον κατέστρεψε. Vide et Lib. III. c. 4. et 18. Suidas: καταστρέψαντες (sc. τὸν βίον. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 29.), τελευτήσαντες.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ', *subversio*, *ever-* g *sio*, *desolatio*, *interitus*, *finis*. אֵיד, *exitium*. Job. XXI. 17. — הֲפֵכָה, *subversio*. Gen. XIX. 29. ἐξαπέστειλε τὸν Λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, emisit Lotum e medio *subversionis*. Conf. 2 Petr. II. 6. — *מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ, *gaudium viæ*. Job. VIII. 19. ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη. Sensum bene expresserunt. Nam quæ ibi leguntur in textu Hebr., sunt ironice intellegenda. Arab. مسس h notat *delevit*. — *סוֹפָא, *finis*. Dan. VII. 27. sec. Chis. ἕως καταστροφῆς τοῦ λόγου, usque ad *finem* s. *tempus eventus* hujus vaticinii. — סוּפָתָה (geminato signo fœm.) pro סוּפָה, *turbo*. Hos. VIII. 7. Καταστροφὴ est h. l. *turbo*, ac αὐτῶν post hanc vocem delendum est. — שֹׁדֵד part. *vastator*. Job. XV. 21. ἥξει αὐτοῦ καταστροφή, veniet ejus *interitus*. — i תְּבוּסָה, *conculcatio*. 2 Par. XXII. 7. παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ἡ καταστροφὴ τῷ Ὀχοζίᾳ, a Deo autem erat *interitus* Ochoziæ. Legitur præterea Prov. I. 18. ubi verba, ἡ δὲ καταστροφὴ ἀνδρῶν παρανόμων κακή, continent scholion e v. 28. expressum. Sir. IX. 14. οὐ γὰρ οἶδας, τί ἔσται ἡ καταστροφὴ αὐτῶν, non enim nosti, quis futurus sit *finis* illorum. Significat ibi καταστροφὴ *lugubrem finem*

a vitæ, quasi tragœdiæ, ut etiam legitur ibid. XVIII. 11. Suidas: καταστροφὴ, τέλος. Sic etiam καταστροφὴ τοῦ βίου est *finis vitæ* apud Ælian. V. H. I. 14. VI. 4. et Diodor. Sic. Lib. I. p. 53. 1 Macc. II. 49. καιρὸς καταστροφῆς, tempus *desolationis*. Hesych. καταστροφῆς, ἐρημώσεως.

ΚΑΤΑ'ΣΤΡΩΜΑ, *tabulatum*. יָצִיעַ, *stratum*. Symm. 1 Reg. VI. 5. 10. b Vulg. *tabulata*. Aqu. στρῶμα.

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΝΥ'Ω, υμι, *prosterno*, *sterno*, sive *paro*. הוֹלֵל Pih. a חָלַל, *confodio*. Al. Ies. LI. 9. καταστρώσασα, ubi καταστρώσασα legendum videtur. Confer Pierson. Verisim. p. 145. — סָלַל, *aggero*. Symm. Ps. LXVII. 4. καταστρώσατε ὁδὸν, *sternite* viam. — שָׁחַט, *macto*. Num. XIV. 16. κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ c ἐρήμῳ, *prostravit* illos in deserto. Conf. 2 Macc. V. 26. XI. 11. XII. 28. XV. 27. et 1 Cor. X. 5. — שָׁטַח, *expando*. Job. XII. 23. καταστρωννύων ἔθνη, *prosternens* gentes. Ita quoque Theod. Vulg. *subvertens*. Non legerunt literis transpositis שָׁחַט, sed שָׁטַח, *expandere, distendere*, est h. l. *dissipare*. Judith. XII. 1. συνέταξε καταστρωθῆναι αὐτῇ ἀπὸ d τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ, jussit, ut *mensa* illi *sterneretur* vel *pararetur* ab opsoniis ipsius, ubi καταστρωννύειν non solum *sternere mensam*, sed etiam ex adjuncto *cibos apponere* notat.

*ΚΑΤΑΣΥΡΙ'ΖΩ, *sibilum edo*, *sibilo*. שָׁטַף, *inundo*. Dan. XI. 26. καταστρεῖ, *buccina canet*, ut transtulerunt editt. Rom. Sed vide ad e κατασύρω a me notata.

ΚΑΤΑΣΥ'ΡΩ, *detraho*, *deorsum traho*, item: *depopulor*, *vasto*, quo sensu sæpe apud Polybium occurrit. Cf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. — חָשַׂף, *denudo*. Jer. XLIX. 9. κατέσυρα τὸν Ἡσαῦ, *detraham* Esavitis, sc. vestimenta. — נִגַּר Niph. *effundor*, *defluo*. Symm. 2 Sam. XIV. 14. κατασυρόμενον ὕδωρ, aqua deorsum tracta, h. e. *demissa* super terram, seu *effusa* in terram. — f *שָׁטַף, *inundo*. Dan. XI. 10. 26. sec. Chis. Quod ad priorem locum attinet, persuasissimum mihi est, loco κατὰ Σύρων legendum esse κατασύρων (nam simplici voce σύρειν jam LXX utuntur Jes. XXVIII. 2.), et in posteriori loco pro καὶ κατασυρεῖ reponendum est κατασυρεῖ. Plura vide in Segaarii Anim. ad h. l.

ΚΑΤΑΣΦΑ'ΖΩ et ΚΑΤΑΣΦΑ'ΤΤΩ, g *macto*, *occido*. בִּתֵּק Pih. *transfigo*. Ez. XVI. 39. — הָרַג, *occido*. Zach. XI. 5. Vide et Drac. v. 34. 2 Macc. V. 12. VIII. 24. X. 17. et conf. Luc. XIX. 27. et Æliani V. H. Lib. XIII. c. 2.

ΚΑΤΑΣΦΑΛΙ'ΖΩ, *in tuto colloco*, *securum reddo*, *munio*, *demissum munio*. 2 Macc. I. 19. ἐν κοιλώματι φρέατος, ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο, in concavitate putei, in quo *tutati sunt*. h 3 Macc. IV. 8. οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀῤῥήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις, alii *constricti* pedes indissolubilibus vinculis. Sic simplex ἀσφαλίζεσθαι Act. XVI. 24.

ΚΑΤΑΣΦΡΑΓΙ'ΖΩ, *obsigno*. חָתַם, idem. Job. IX. 7. Theod. et LXX Job. XXXVII. 7. Sap. II. 5. κατεσφραγίσθη, *obsignatum* seu *occlusum est infernum*, s. *ex inferno reditus non datur*. Hesych. κατεσφραγίσθη, i ἀπεκλείσθη, ἐσφραγίσθη.

ΚΑΤΑ'ΣΧΕΣΙΣ, *possessio*, *habitatio*, *occupatio*, *firma retentio*. *אַחֲוָה, *fraternitas*. Zach. XI. 14. Legerunt הָאֲחֻזָּה. Sed Ald. Alex. Barber. recentius habent διαθήκην. — אֲחֻזָּה, *possessio*. Gen. XLVII. 11. ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτου, dabat illis *possessionem* in terra Ægypti. Vide et Gen. XLVIII. 4. Lev. XXV. 24.

Deut. XXXII. 51. et alibi. Inc. Lev. XIV. 34. — מִגְרָשׁ, *suburbium.* 1 Par. XIII. 2. Videntur non male legisse מוֹרָשׁ. — מוֹרָשָׁה, *hæreditas.* Ezech. XXXIII. 24. XXXVI. 2. 3. 5. — מוֹשָׁב, *habitatio.* 1 Par. IV. 33. — נַחֲלָה, *hæreditas.* Num. XXXIII. 54. XXXVI. 3. Sir. IV. 17. εἶναι ἐν κατασχέσει, sc. τῆς γῆς, possidere terram, h. e. *felicem esse,* i. q. κληρονομεῖν τὴν γῆν.

ΚΑΤΑΣΧΙ'ΖΩ, *discindo, diffindo.* 1 Macc. I. 59.

*ΚΑΤΑΤΑΠΕΙΝΟ'Ω, *admodum humilio ac deprimo.* מָרַר, *amarifico.* Exod. I. 14. κατεταπείνουν sec. cod. 59. Holm. Videtur esse alius interpretis, ac legendum κατεταπείνουν. Versu 12. de eadem re vox simplex ἐταπείνουν legitur.

ΚΑΤΑΤΑ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *constituo, ordino, in ordinem redigo.* נָדַד, *vagor.* Job. XV. 23. κατατέτακται εἰς σῖτα γυψίν, *destinatus est* in cibum vulturibus. Fortasse נָדַד permutarunt cum נָדָה, *separavit.* — נָתַן, *do.* Job. XXXV. 10. — שׂוּם, *pono.* Job. VII. 12.

ΚΑΤΑΤΕΙ'ΝΩ, *distendo,* it. *premo, conficio, frango.* רָדָה, *dominor.* Lev. XXV. 43. οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, non *conficies* illum labore. Vide et v. 46. 53. Phavor. οὐ καταθενεῖς (ita male legitur pro κατατενεῖς), οὐ καταβιάσῃ, οὐ καταβαρήσει. Lex. Cyrilli MS. Brem. οὐ κατατενεῖς, οὐ βιάσῃ. Phavor. κατατείνει, ἤτοι κατεργάζεται, καὶ πιέζει καὶ κατατρίβει. De tortoribus alias verbum hoc usurpari docet Bochartus Hier. P. I. Lib. II. c. 56. p. 694. seq. Huc pertinet locus 4 Macc. XI. 18.

ΚΑΤΑΤΕΛΕ'Ω, *perficio, ad finem perduco.* סָפָה, *consumo.* Al. Ies. VII. 20. κατατελέσει.

ΚΑΤΑΤΕ'ΜΝΩ, *concido, incido.* גָּרַע, *diminuo.* Ies. XV. 2. πάντες βραχίονες κατατετμημένοι, omnia brachia *incisa.* Legerunt sine dubio Daleth loco Resch. — הִתְגֹּדֵד Hithp. *incido me.* 1 Reg. XVIII. 28. κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μαχαίραις, *incidebant se* pro more cultris. Sic etiam Nonnus Synag. Histor. de Rhea: ταύτῃ οὖν τὰς τελετὰς ποιοῦντες οἱ Φρύγες, κατέτεμνον ἑαυτοὺς μαχαίραις, οὐκ ἀποκτεῖναι ἐθέλοντες, ἀλλὰ μόνον αἱμάξαι. Produxit hunc locum Alex. Morus not. ad N. T. p. 172. ed. Fabricii. Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XIV. 1. κατατεμεῖσθε. — הִתְגּוֹרֵר Hithp. *congrego me.* Hos. VII. 14. ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο, propter frumentum et vinum *incisiones cuti faciebant,* sicut sacerdotes Baalis. Deduxerunt a גָּרַר, quod in l. Arab. جر notat *dissecuit, concidit.* — שָׂרַט, *incido, lacero.* Lev. XXI. 5. ἐπὶ σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας, in carnibus suis non *incident* incisiones. Inde κατατομή, incisio. Vide Harpocrat. et Suid. in κατατομή, et Lex. N. T. s. h. v.

*ΚΑΤΑΤΕΝΙ'ΖΩ. רָדָה, *dominor.* Lev. XXV. 53. κατατενίσῃς sec. cod. Alex. Sed reponendum ibi est κατατενεῖς.

ΚΑΤΑΤΕ'ΡΠΟΜΑΙ, *delector, oblector.* עָלַז, *exulto.* Soph. III. 15.

ΚΑΤΑΤΗ'ΚΩ, *attenuo, consumo,* et κατατήκομαι, *contabesco.* *מָסַס, *liquefio.* Jos. V. 1. sec. Alex. Ald. Compl. — הִשְׁתַּחֵחַ Hithp. a שָׁחַח, *incurvo me.* Symm. Ps. XLI. 7. κατατήκεται, *contabescit,* h. e. *tristitia afficitur.* Præterea legitur Mich. IV. 13. κατατήξει, ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. reperitur. Conf. quoque Ælian. V. H. III. 18.

ΚΑΤΑΤΙ'ΘΗΜΙ, *depono, compono, constituo.* צָדַק, *arcte cohæreo.* Ps. XL. 9. λόγον παράνομον κατέθεντο κατ'

ἐμοῦ, rem iniquam *constituerunt* adversus me: Ita Bielius. Sed καταπίθεσθαι λόγον ibi simpliciter notat *loqui, proferre verba*. Vulg. *verbum constituerunt*, quasi יַצִּיגוּ, a יָצַג *constituit*. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Al. 1 Par. XXI. 27. κατέθηκε. 1 Macc. X. 23. φιλίαν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις, gratiam *inire* apud Judæos. Eodem sensu χάριτας et χάριν καταθέσθαι Ἰουδαίοις legitur Act. XXIV. 27. Confer quæ ad h. l. ex Herodoto notavit Raphelius p. 392. 2 Macc. IV. 19. εἰς ἑτέραν καταθέσθαι δαπάνην, in alios sumtus *conferre*.

ΚΑΤΑΤΙΓΛΛΩ, *evello, depilo*. נָתַק, *vello, avello, evello*. Inc. et LXX sec. Compl. Ez. XXIII. 34. καταπιλεῖς, *evelles*. Alius Incertus interpres habet ibi καταπίλλεις. 3 Esdr. VIII. 73. κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, *evellebam* pilos capitis et barbæ. Respondet Hebr. מָרַט, *evulsit*. Esdr. IX. 3.

*ΚΑΤΑΤΙΤΡΩΣΚΩ, *saucio, vulnero*. 4 Macc. VI. 6.

ΚΑΤΑΤΟΛΜΑΩ, *audeo adversus aliquem*. 2 Macc. III. 24. τοὺς κατατολμήσαντας συνελθεῖν, illos, qui *ausi fuerant* convenire. Adde 2 Macc. V. 15.

ΚΑΤΑΤΟΞΕΥΩ, *sagitta configo, telis conficio*. יָרָה, *jaculor*. Exod. XIX. 13. Psalm. X. 2. LXIII. 4. Theod. Psalm. LXIII. 7. — מָחַץ, *percutio*, it. *intingo*. Num. XXIV. 8. Inc. Hab. III. 13. Adde Apollod. II. 3. 2.

ΚΑΤΑΤΡΕΧΩ, *decurro, persequor*. *הִדְרִיךְ Hiph. a דָּרַךְ, *conculcare facio*, h. l. *acriter persequor*. Jud. XX. 43. sec. Oxon. הִתְמַלֵּא Hithp. *impleo me*. Job. XVI. 10. ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμέ, conjunctim autem *decurrebant* ad me. Arab. ملا, in Conjug. VIta تمالا, seq. على, notat: *unanimi consensu conspirare in aliquem*, unde ملا, *conventus*. Conf. Act. XXI. 32. — רָדַף, *persequor*. Lev. XXVI. 37. μηδενὸς κατατρέχοντος, nemine *persequente*. Jud. I. 6. κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, *persequebantur* illum.—*רוּץ, *curro*. 1 Reg. XIX. 20. κατέδραμεν ὀπίσω sec. Vat. 2 Macc. VIII. 26. οἱ κατατρέχοντες αὐτοὺς, *persequentes* illos. Præterea legitur Dan. IV. 21. sec. cod. Chis. ubi cuinam voci Chaldaicæ respondeat, non certo apparet.

ΚΑΤΑΤΡΙΒΩ, *contero, consumo*. *בְּלָא Chald. *attritus sum*. Dan. VII. 25. sec. cod. Chis. יְבַלֵּא, *atteret*, κατατρίψει. — בָּלָה, *veterasco*, et ex adjuncto *atteror, consumor*. Deut. VIII. 4. τὰ ἱμάτιά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ, vestimenta tua non *detrita sunt* a tinea. Deut. XXIX. 5. ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη, calcei vestri non *attriti sunt*. Aqu. Gen. XVIII. 12. μετὰ τὸ κατατριβῆναί με, postquam *consenui*. Idem Ps. XXXI. 3. κατετρίβη τὰ ὀστᾶ μου, *consumta sunt* ossa mea. Id. Ps. XLVIII. 15. ubi pro κατατρίψαι scribere mallem κατατρίψεται (Hieron. *et figura eorum non conteretur*), aut κατατρίψει ᾅδης. — בָּלָה, *deficio*. Prov. V. 11. ἡνίκα ἂν κατατριβῶσι σάρκες σώματός σου, quando *consumantur* carnes corporis tui. — *שָׂרַג in Hithp. *implicor*. Symm. Thren. I. 14. κατετρίβην, *contritus sum*. Sir. XXVI. 23. ἀτιμίαν κατατρίψει, ignominiam s. dedecus *spernit*, s. *nihili facit*. Nam quæ pedibus terimus, ea spernere solemus.

ΚΑΤΑΤΡΥΦΑΩ, *delicior, luxurio, oblecto me*. הִתְעַנֵּג Hithp. *oblecto me*. Ps. XXXVI. 4. κατατρύφησον τοῦ κυρίου, *oblecta* te Domino. Vide et ibid. v. 11.

a ΚΑΤΑΤΡΩ´ΓΩ, *devoro.* גָּרַם, *comminuo, contero.* Inc. et LXX sec. Compl. Ezech. XXIII. 34. κατατρώξεις, *devorabis.* Vox Hebr. proprie *conterere dentibus,* et ex adjuncto *devorare* notat. Conf. s. καταφάγω.

ΚΑΤΑΤΥΓΧΑ´ΝΩ, *assequor, nanciscor.* מָצָא, *invenio,* it. *consequor.* Job. III. 22.

b *ΚΑΤΑΤΥΛΟ´Ω, *callosum reddo, callum obduco.* בָּצֵק, *tumeo.* Deut. VIII. 4. οὐ κατετυλώθησαν sec. nonnullos codd. Holmes. Augenda sunt hac voce Lexica Græca.

ΚΑΤΑΤΥΡΑΝΝΕ´Ω, *tyrannidem exerceo.* *הִתְנַבֵּל, *dejicio me.* Symm. sec. Schol. in ora Cod. Coisl. Gen. XLIII. 17. *Se dejicere in aliquem* h. l. notat: *irruere in aliquem, per* c *calumniam accusare.* Conf. Fischeri Proluss. de Vitiis Lex. N. T. p. 472. seq. et Trendelenburg. Chrestomath. Hexapl. p. 54. — הִשְׂתָּרֵר Hithp. *me principem facio.* Inc. (Symm. sec. cod. Paul. Lips.) Num. XVI. 13. κατατυραννῇς βιαίως. Strabo XIV. p. 972. A.

ΚΑΤΑΥΓΑ´ΖΩ, *lucesco, splendesco.* Sap. XVII. 5. 1 Macc. VI. 39.

d ΚΑΤΑΦΑ´ΓΩ, *comedo, devoro, consumo, comburo.* אָכַל, *edo.* 1 Reg. XIV. 11. ubi pro καταφάγεται reponendum est καταφάγονται, ut partim ex antecedentibus apparet, partim legitur in cod. Vat. 1 Reg. XVIII. 38. πῦρ κατέφαγε τὸ ὁλοκαύτωμα, ignis *consumsit* holocaustum. Vide et 2 Par. VII. 1. Thren. IV. 11. Job. XXII. 20. τὸ κατάλειμμα e αὐτῶν καταφάγεται πῦρ, reliquias ejus *consumet* ignis. Vide et Ps. XX. 10. Ps. LXVIII. 12. ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, zelus domus tuæ *consumsit* me. Conf. Joh. II. 17. et Wolfium ad h. l. p. 867. Ies. XXXI. 8. μάχαιρα ἀνθρώπου καταφάγεται αὐτὸν, gladius hominis *devorabit* eum.

Vide et Jerem. II. 30. XII. 12. XLVI. 10. 14. et conf. quæ de ore gladii notata sunt in v. στόμα. — f בָּלַע, *deglutio.* Hos. VIII. 7. — *בַּעַל, *dominus.* Num. XXI. 28. sec. ed. Ald. Legerunt בָּלְעָה, seu בָּלְעָה scil. לֶהָבָה. Reliqui libri habent κατέπιε sensu eodem. — בָּעַר Pih. *comburo.* Job. I. 16. κατέφαγε, ubi alii κατέκαυσε. — *גָּרַם, *contero, comminuo.* Incert. Ezech. XXIII. 34. Vox Hebr. notat *conterere dentibus,* et ex adjuncto *devo-* g *rare.* Vulgat. *devorabis.* — נָשָׂא, *fero.* Ezech. XXXVI. 8. τὸν καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαός μου. Bene quoad sensum. Sir. XLIII. 26. καταφάγεται ὄρη, *exurit* montes, i. q. v. 4. ἐκκαίων ὄρη.

ΚΑΤΑΦΑΙ´ΝΟΜΑΙ, *appareo, videor.* Vide Βαρὺ καταφαίνεται.

ΚΑΤΑΦΑΝΗ´Σ, *conspicuus, illustris.* מֹרֶה, *Moreh,* nomen proprium. h Οἱ λοιποὶ Deut. XI. 30. — מֹרִיָּה, *Morijah,* nomen proprium. Aqu. Gen. XXII. 2. In utroque loco voces ex רָאָה derivatas putarunt, mutato א in ו.

ΚΑΤΑΦΕΡΗ´Σ, *declivis, deorsum tendens.* מוֹרָד, *descensus.* Jos. VII. 5. συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς, sc. χωρίου, cædebant illos e loco declivi. Similiter Xenophon τὸ i πρανὲς, elliptice pro τὸ πρανὲς χωρίον, *locum declivem* appellat. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 242. ac Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v.

ΚΑΤΑΦΕ´ΡΩ, *defero, deturbo, dejicio, deduco.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Aqu. sec. unum cod. LXX, Syr. et Hebr. Gen. XXXVII. 1. κατήνεγκαν δὲ κατὰ Ἰωσὴφ ψόγον πονηρὸν, *deferebant* autem Josephum criminis pessimi. Diodorus: ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος ἀντὶ κατήνεγκαν κατήνεγκε ἔχουσι. τουτέστι, ὁ Ἰωσὴφ διέ-

a βάλλε τοὺς ἀδελφοὺς τῷ πατρὶ, ὡς οὐκ εὐτάκτους ὄντας. Conf. Drusium in Fragm. p. 48. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio*. Deut. XXII. 14. κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν (pro ὡς πονηρὸν), *deferat* nomen ejus tanquam malum, h. e. *diffamet illam*. Quod hic est καταφέρειν ὄνομα πονηρὸν, Luc. VI. 22. est ἐκβάλλειν τὸ ὄνομα ὡς πονηρὸν, atque adeo verba: ὅταν ἐκβάλωσι b τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, reddenda sunt: *quando deferant nomen vestrum tanquam malum*, h. e. *diffament vos*. Qui locus, uti lucem accipit ex Deut. l. c., ita vicissim illi affundit, ostendens, quod ὡς ibi subaudiendum sit. Confer quoque notata supra in ἐκφέρω et κατέπω. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Gen. XXXIX. 1. Ἰωσὴφ δὲ κατηνέχθη c εἰς Αἴγυπτον, Josephus autem *ducebatur* in Ægyptum. Vide et Deut. I. 25. 1 Reg. I. 53. — *הִקְרִיב, *offero*. Jud. III. 17. sec. Oxon. — *יָרַד, *descendo*. Symm. Ps. XXIX. 9. Aqu. Symm. Prov. XXX. 4. ubi aut pro יָרַד legerunt הוֹרִיד, aut τῷ יָרַד tribuerunt notionem Hiphilicam, nec male, quoad sensum. — נִגַּר ; הֻגַּר, Niph. et Hoph. *defluo*. d 2 Reg. XIV. 14. ὥσπερ τὸ ὕδωρ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, quemadmodum aqua *defluit* in terram. Vide et Mich. I. 4. — נְחַת Chald. *descendo*. Dan. V. 22. κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, *dejiciebatur* de throno regni. — *נָפַל, *cado*. Inc. Job. I. 16. ubi de fulgure cœlitus *delapso* sermo est. — נִרְדַּם Niph. *somno obruor*. Aqu. Ps. LXXV. 7. κατεφέρο- e ντο, *dejiciebatur*, sc. in somnum. Cf. Act. XX. 9. ubi καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ est *somno profundo obrutus*. Vide Lex. N. T. s. h. v. et notata in καταφορά. — פִּכָּה, *mano, diffluo, effluo*. Ez. XLVII. 2. τὸ ὕδωρ κατεφέρετο. — *רָדָה, *dominor*. Theodot. Psalm. XLVIII. 15. καταχθήσονται. Legit וַיֵּרְדוּ, a יָרַד, *descendere*. — *רוּד, *ultro citroque vagor*. Symm. Ps. LIV. 3. ubi καταφέρεσθαι notat f *demisso esse animo, contristari*. De voce Hebr. vide Schroederi Obss. ad Origg. Hebr. c. I. p. 13.

ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΩ et ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΟΜΑΙ, *confugio, perfugio, curro*. כִּסָּה Pih. *occulto*. Ps. CXLII. 11. πρός σε κατέφυγον. Ita quoque Vulg. Non legerunt חָסִיתִי, sed sensum expresserunt. *Ad te confugi latitandi causa*, seu: *ut bene laterem*. — נֶאֱסַף Niph. g *congregor*. Lev. XXVI. 25. καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν, *recipietis* vos in urbes vestras. — נוּס, *fugio*. Gen. XIX. 20. Num. XXXV. 25. Deut. IV. 42. et alibi. — נֶחְבָּא Niph. *abscondo me*. Jos. X. 27. — נִלְוָה Niph. *adjungo me*. Jerem. L. 5. Zach. II. 11. In utroque loco bene quoad sensum. — נָפַל, *cado*. Ies. LIV. 15. ἐπὶ σὲ καταφεύξονται. h Videntur hæc verba desumta esse ex LV. 5. — רוּץ, *curro*. Ies. LV. 5. ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ad te *current*. Inde verba Hebr. VI. 18. οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος Bielio judice commode verti possunt: *qui currimus, ut spei propositæ* (h. e. vitæ æternæ, quæ tanquam βραβεῖον cursus bene absoluti in spem nostram proposita est. Cf. 1 Cor. IX. 24.) *compotes fiamus*. i

ΟΥ'ΚΕ'ΤΙ ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΩ, *non amplius confugio*. נִשְׁבַּת Niph. *cesso*. Ies. XVII. 3.

ΚΑΤΑΦΘΑ'ΝΩ, *pervenio, assequor, prævenio*. הִדְבִּיק Hiph. *adhærere facio*. Jud. XX. 42. ὁ πόλεμος κατέφθασεν ἐπ' αὐτοὺς, bellum *perveniebat* ad illos, h. e. *et ibi ab hostibus sunt excepti*.

ΚΑΤΑΦΘΕΙ'ΡΩ, *corrumpo, perdo*,

a evasto, occido, trucido. בָּקַק, evacuo. Ies. XXIV. 1. κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην ὅλην, Dominus perdit universum orbem. Evacuare est h. l. exhaurire et depopulari. Vide s. λυμαίνω. — חִבֵּל Pih. corrumpo, perdo. Ies. XIII. 5. καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Vide et Ies. XXXII. 7. Alius (sine dubio Aquila. Conf. Cant. VIII. 5.) Prov. XIII. b 13. — נָבַל, cado. Exod. XVIII. 18. φθορᾷ καταφθαρήσῃ, interitu interibis. Confer 2 Petr. II. 12. — נָמַק Niph. a מָקַק, contabesco. Lev. XXVI. 39. καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, interibunt propter peccata sua. — *קָצַץ, abscindo, amputo, trunco. Dan. IV. 11. sec. cod. Chis. — שִׁחֵת: הִשְׁחִית Pih. et Hiph. Gen. VI. 12. videbat Deus c terram, καὶ ἦν κατεφθαρμένη, et erat corrupta. Ibid. κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, corruperat omnis caro viam suam, h. e. omnes flagitiosissime vivebant. Ibid. v. 17. adducam diluvium καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ut perdam omnes homines. 2 Paral. XXVII. 2. ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο, populus amplius corruptus erat. — שָׁחַח, deprimor. Symm. Ps. CVI. d 39. ὠλιγώθησαν καὶ κατεφθάρησαν ἀπὸ συνοχῆς κακῆς καὶ ταλαιπωρίας, imminuebantur et peribant anxietate et miseria. — שָׁמֵם, desolatus. Ies. XLIX. 19. ἔρημά σου καὶ κατεφθαρμένα, sc. χωρία, loca tua deserta et devastata. Confer 1 Macc. XV. 4. 2 Macc. VIII. 3. 2 Macc. V. 14. ὀκτὼ δὲ μυριάδες κατεφθάρησαν, octo autem myriades trucidatæ erant. e Eodem sensu simplex φθείρομαι usurpatur. Vide infra s. φθείρω.

*ΚΑΤΑΦΘΟΝΕ'Ω. Hist. Bel et Drac. v. 13. sec. cod. Alex. κατεφθόνουν. Sed scribendum ibi est κατεφρόνουν, h. e. non magnopere curabant, sc. periculum ex denunciatione Danielis.

ΚΑΤΑΦΘΟΡΑ', corruptio, perditio. הַשְׁחִית infin. Hiph. 2 Paral. XII. 12. — *מַדְחֵפָה, impulsio. Ps. f CXXXIX. 11. sec. Vat. Bene quoad sensum. — שַׁחַת, corruptio, putredo. Psalm. XLVIII. 9. ζήσεται εἰς τέλος, οὐκ ὄψεται καταφθοράν, vivet in æternum, non videbit corruptionem, h. e. non putredini obnoxius erit. Similiter ἰδεῖν διαφθοράν Psalm. XV. 10. et Act. XIII. 35. Psalm. XLVIII. 9. ad quem locum pertinere videtur glossa Suidæ: καταφθορά, ὁ αἰώνιος g θάνατος. Sir. XXVIII. 6. καταφθορὰν καὶ θάνατον. 1 Maccab. XV. 31. ἀντὶ τῆς καταφθορᾶς, ἧς κατεφθάρκατε, pro vastatione, quam effecistis. Vide καταφθείρω.

ΚΑΤΑΦΙΛΕ'Ω, osculor, deosculor, exosculor, etiam homagium præsto. הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחָה, procumbo. 1 Reg. II. 19. ubi pro καταφιλῆσαι alii προσεκύνησεν habent. — נָשַׁק, h osculor. Gen. XXXI. 28. 55. Exod. IV. 27. Ruth. I. 9. Conf. Raphelii Annotatt. ex Xenoph. ad Marc. XIV. 45. ubi καταφιλεῖν plus esse, quam simplex φιλεῖν, ostendit ex Critobuli verbis, qui ita ad Socrat. Memor. Lib. II. c. 6. §. 33. ὡς τοὺς μὲν καλοὺς φιλήσαντός μου, τοὺς δ' ἀγαθοὺς καταφιλήσαντος, θαῤῥῶν δίδασκε τῶν φίλων τὰ θηρατικά. Theod. Prov. i XXIV. 26. χείλεσιν καταφιληθήσεται ἀποκρινόμενος ὀρθὰ ῥήματα, labiis dabit (accipiet) oscula, qui recta verba respondet. Est enim καταφιληθήσεται verbum reciprocum, quod tam activæ quam passivæ significationis vim habet. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. III. c. 7. pag. 269. Aqu. Hos. XIII. 2. ubi καταφ. est homagium præstare, adorare, colere, ve- k nerari. Symm. προσκυνεῖν. Ad h. l. Hieronymus: Pro eo, quod juxta Symmachum et Theodot. vertimus adorantes, Aquila interpretatus est καταφιλοῦντες, i. e. deosculantes. Qui enim adorant, solent deosculari manum suam, quod Job fecisse se negat dicens: si osculatus sum manum

3

meam apponens ori. Confer infra in v. προσκυνέω, et Fesselii Advers. Sacr. Lib. III. c. 6. pag. 271. Aqu. Psalm. II. 12. 3 Esdr. IV. 47. ubi simpliciter *amplecti, osculari* notat. Sir. XXIX. 5. Polyb. XV. 1. 7.

ΚΑΤΑΦΛΕ'ΓΩ, *comburo, exuro.* אָכַל, *edo, consumo.* Psalm. XVII. 10. — לֶהָבָה, *flamma.* Psalm. CIV. 31. — לָהַט Pih. *incendo.* Ps. CV. 19. Vide et Sap. XVI. 18. 2 Macc. XII. 6. 4 Macc. III. 11.

*ΚΑΤΑΦΛΟΓΙ'ΖΩ, *inflammo, incendo.* אָכַל, *edo, consumo.* Psalm. XVII. 8. πῦρ κατεφλόγισεν, sec. Vat. et Alex.

ΚΑΤΑ'ΦΟΒΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *meticulosus fio.* רָאָה, *video.* Proverb. XXIX. 16. Hic legisse videntur יָרֵא, *metuo.* Vide ad h. l. Jaegerum.

ΚΑΤΑΦΟΡΑ', *sopor, somnus altus, somnus gravis.* תַּרְדֵּמָה, idem. Aqu. Gen. II. 21. καταφορὰν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, Deus jussit membra Adami sopore devinciri. Ibid. XV. 12. Prov. XIX. 15. 1 Sam. XXVI. 12. Ies. XXIX. 10. Confer Plutarchi loca adducta in v. κάρος, et in v. μανδραγόρας, et quæ notata sunt in καταφέρω. Apud Hesychium etiam pro καταφορεῖν, ὑπνοῦν, Heinsius Exerc. Sacr. p. 313. reposuit καταφορὰν, ὕπνον. Sed præter necessitatem. Vide s. v. καταφορέω. Conf. quoque Fischeri Clavem p. 60.

ΚΑΤΑΦΟΡΕ'Ω, *torpeo, somno profundo obrutus sum.* קָפָא, *concresco.* Soph. I. 12. ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καταφοροῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν, super viros *somno profundo obrutos* ad custodias suas. Sic enim legendum censet Bielius cum Schwarzio in Diss. de Stilo LXX Intt. apud Olearium de Stilo N. T. pag. 310. pro καταφρονοῦντας. In eo tamen ab illo dissentit, cum verba ita interpretatur: *eos, qui semper insequantur fæces suas.* Nam alias verbum καταφορεῖν eo sensu non legitur, et per φυλάγματα LXX *fæces* intellexisse non est credibile. Certe illa explicatione paulo longius repetita non opus est. Quod enim καταφοροῦντας per *somno profundo obrutos* exponi possit, discimus ex Hesychio, apud quem καταφορεῖν est ὑπνοῦν. Sic etiam apud Phavorinum. Et καταφορὰ est *somnus altus, profundus.* Et Hebr. קָפָא, quod proprie *concrescere* notat, et de aquis congelantibus usurpatur Ex. XV. 8., metaphorice de illis accipi potuit, qui somno obruti sunt. Hi enim, ut aquæ gelu concretæ, nihil moventur. Sic etiam Latinis *torpere* tam de aquis, quæ congelarunt, quam de illis, qui somno profundo obruti sunt, usurpatur. Doederleinius in Bibl. Theol. T. II. p. 345. contra defendit lectionem receptam καταφρονοῦντας, quam vocem Græci etiam de *subdolis* et *mala machinantibus* usurpare solent, ac bene convenit קָפָא, τυροῦν, quod proprie de *coagulatione lactis* adhibetur, deinde autem ad *machinationes* transfertur, ut vel ex voce τυρεύω apparet.

ΚΑΤΑ'ΦΡΑΚΤΟΣ, *cataphractus, loricatus, armis circumquaque munitus et quasi circumseptus.* נֶשֶׁק, *armatura,* πανοπλία. Symmach. Job. XXXIX. 21. καταφράκτων. Sensum expressit. Voce etiam utitur Josephus de Bell. Jud. V. 9. p. 345.

ΚΑΤΑΦΡΑ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *circumsepio, contego, munio, circumquaque munio.* 1 Macc. VI. 38. καταφρασσόμενοι ἐν ταῖς φάραγξι, ubi καταφράσσειν notat *latus tegere,* i. q. nos die Flanken decken, *to cover the flanks.*

ΚΑΤΑΦΡΟΝΕ'Ω, *contemno, despicio, subdole ago, insidior.* אָזַל, *proficiscor.* Jer. II. 36. Hic legerunt זוּל, *vilipendo.* — בָּגַד, *perfide ago.* Prov. XIII. 16. Hos. VI. 7. Hab.

a I. 13. — בּוּז, verbum. Prov. XIII. 13. — בּוּז, nomen, *contemtus*. Prov. XVIII. 3. καταφρονεῖ. Vulgatus: *contemnit*. Nihilominus tamen legere mallem καταφρονεῖται ob sequentia. Hesychius tamen ad h. l. καταφρονεῖ, ὑπερηφανεῖ. — *גָּלָה, *revelo*. Prov. XXV. 9. ubi pro תְּגַל, *reveles*, legisse videntur תָּזֹל. — חָבַל, *corrumpo*. Prov. XIII. 13. b καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ, ubi Schol. ed. Rom. habet καταφθαρήσεται. Καταφρονηθήσεται h. l. vertendum est *pro stulto habebitur ac talis contemnetur*, nam חָבַל, in l. Arab. خبل, notat *dementem s. mente captum esse*. — מָעַל, *prævaricor*. Symm. Jos. VII. 1. κατεφρόνησαν. Scilicet vocem חֵרֶם accepit in ea notione, ut sit *mandatum* Josuæ *de anathemate*. c Sed suspicor, Symmachum scripsisse παρεφρόνησαν, quod vide infra. — מְתַעְתֵּעַ part. Pih. geminatis literis, a תָּעָה, *impostor*. Genes. XXVII. 12. ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, ero coram illo tanquam *insidiator, deceptor*. In Vers. Lat. Rom. male redditur: *quasi spernens*. Καταφρονεῖν h. l. notat: *adversus aliquem consilium capere, insi*d*dias struere, dolose affectare*. Hes. καταφρονέων, καταβουλευόμενος. Est itaque καταφρονῶν i. q. ἐπίβουλος, *insidiator, deceptor, impostor, prævaricator*. Recte etiam Pearsonus in Præf. Parænet. in LXX Intt. confert locum Herodoti Lib. I. c. 59. de Pisistrato: καταφρονήσας τὴν τυραννίδα ἤγειρε τρίτην στάσιν, *dolose affectans* tyrannidem, tertiam seditionem exe citavit. — קָפָא, *concresco*. Soph. I. 12. τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν. Sed vide supra s. v. καταφορέω. Tob. IV. 18. καταφρονεῖν notat *fraudulenter, perfide agere*. Vide ad h. l. Ilgenium.

ΚΑΤΑΦΡΌΝΗΣΙΣ, *contemtus, despectus*. בּוּז. Symm. Prov. XII. 8. Vide et 2 Macc. III. 18. Interdum καταφρόνησις *illud ipsum* notat, *quod alicui contemtum affert*, inprimis f *stultitiam* et *scelestam vitam*, v. c. Sirac. XXII. 6. τέκνα ἐν καταφρονήσει καὶ ἀπαιδευσίᾳ γεγαυριωμένα, filii, qui in turpi honorem quærunt suum, et de insipientia s. impietate sua gloriantur, generis sui nobilitatem dehonestant. Schol. Thucyd. I. c. 122. καταφρόνησιν γὰρ τὴν ὑπερφρόνησιν λέγει, ἤγουν τὴν ἀφροσύνην.

ΚΑΤΑΦΡΟΝΗΤΗ'Σ, *contemptor*, g etiam *subdolus, impostor, callide et perfide agens*. בֹּגֵד part. *perfide agens*. Hab. II. 5. — בֹּגְדוֹת plur. *perfidiæ*. Soph. III. 5. ἄνδρες καταφρονηταί, *subdoli perfide agentes*. Vid. s. v. καταφρονέω. — גּוֹי, *gens*. Hab. I. 5. ἴδετε καταφρονηταί, ubi pro בַגּוֹיִם, *in gentes*, procul dubio legerunt בֹּגְדִים, aut בּוֹזִים. Conf. Lud. de Dieu ad Act. XIII. 41. h

ΚΑΤΑΦΡΥ'ΣΣΩ, *frigo, torreo*. חָרָה, *ardeo, exardeo*. Incert. Job. XXX. 30. κατεφρύγη. Vulg. *aruerunt*.

ΚΑΤΑΦΥΓΗ', *confugium, refugium*. *חָזָה, *visio*, quod h. l. de *induciis* et *pace* usurpatur, ita ut Latine per *pactum* reddi possit, a חָזָה, *secare*. Symm. Ies. XXVIII. 15. Legit מַחֲסֶה, non tam formæ, quam soni literarum similitudine i deceptus. — מַחְסֶה et מַחֲסֶה, *refugium*. Ps. XLV. 1. CIII. 19. — מָנוֹס, *perfugium*. Ps. LVIII. 19. — *מָנוֹס, idem, 2 Sam. XXII. 3. Jer. XVI. 18. — מָעוֹז, *robur, arx*. Dan. XI. 39. — מָעוֹן, *habitaculum*. Ps. LXXXIX. 1. XC. 9. — מְצוּדָה, *munitio, munimentum*. Ps. XVII. 1. XXX. 3. et alibi. Theod. 1 Sam.
2

a XXII. 4. Ad loca bene munita refugere solemus. Symm. 1 Sam. XXIII. 4. et Psalm. LXX. 4. — מִקְלָט, *asylum*. Num. XXXV. 27. 28. ubi notat illa ipsa loca, ad quæ aliquis confugere solet, ut sit salvus et incolumis. — מִשְׂגָּב, *locus editus*. Ps. IX. 9. XCIII. 22. Ies. XXV. 12. — נוּס, *fugio*. Deut. XIX. 3. — נֵס, *vexillum*. Exod.
b XVII. 15. Ex nonnullorum sententia derivarunt a נוּס. Sed tunc scribendum esset מְנוּסִי. *Vexillum* pro *asylo* quandoque ponitur. Cf. Glassii Philol. Sacr. pag. 984. — סֵתֶר, *absconsio*. Ps. XXXI. 9. De *spe ac fiducia in Deo posita* legitur quoque 2 Macc. X. 28. Vide ibi Symmachum.

*ΚΑΤΑΦΥ'ΤΕΥΜΑ. Vide s. v.
c καταφύτευσις.

*ΚΑΤΑΦΥ'ΤΕΥΣΙΣ, *plantatio*. Jer. XXXVIII. (XXXI.) 22. ὅτι ἔκτισε κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, ubi nihil respondet in textu Hebr. et Athanasius in Serm. de Fide T. II. Collect. Nov. PP. GG. ed. Montf. p. 11. καταφύτευμα habet.

ΚΑΤΑΦΥΤΕΥ'Ω, *planto*. הִשְׁרִישׁ
d Hiph. *radicare facio*. Ps. LXXIX. 10. — *נָטַע, *planto*. Amos IX. 14. sec. cod. Alex. καταφυτεύσουσιν, ubi reliqui libri habent simplex φυτεύσουσι. Exod. XV. 17. Levit. XIX. 23. et alibi sæpius. — נֶטַע, *planta*. Ies. XVII. 11. — שׁוּחַ, *inclinor, deprimor*. Aqu. Mich. VI. 14. καταφυτεύσω, quasi ex שָׁתַל — .יְשַׁחֵךְ, *planto*. Ezech. XVII. 22. et 23.
e In libris apocryphis καταφυτεύειν τινὰ notat *facere, ut aliquis semper et quidem secure ac feliciter in aliquo loco vivere et habitare possit*. 2 Macc. I. 29. καταφύτευσον (Vulg. *constitue*) τὸν λαόν σου ἐπὶ τὸν τόπον ἅγιόν σου, *fac, ut Israëlitæ semper in possessione templi maneant*. Cf. Glass. Philol. S. p. 1106. Sirac. XLIX. 8. οἰκοδομεῖν et καταφυτεύειν opponitur τῷ κακοῦν et ἀπολλύειν, unde apparet, καταφυτεύειν metaphorice esse *felicem reddere*, ut
f Arab. عرش sumitur in Sentent. Arab. a Schultensio editis p. 278. ubi legitur: *Quidquid plantaveris in horto, utilitatem tibi afferet, at hominem si plantaveris, eradicabit te.*

ΚΑΤΑΧΑΙ'ΡΟΜΑΙ, *lætor*, et quidem in malam partem, *de alicujus infortunio*. לָעַג, *subsanno*. Prov.
g I. 26. juxta ed. Rom. καταχαροῦμαι δὲ, ἡνίκα ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος, *lætabor* autem, quando exitium vestrum veniat.

ΚΑΤΑΧΑΛΑ'Ω, *demitto*. הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Jos. II. 15.

ΚΑΤΑΧΑΛΚΟ'Ω, *obæro, ære obduco ac munio*. צִפָּה Pih. *obtego*. 2 Par. IV. 9.
h

ΚΑΤΑΧΕ'Ω, *effundo, perfundo*. הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Gen. XXXIX. 21. κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος, *effudit* misericordiam suam: ubi καταχέειν *largiri, tribuere, exhibere* notat, adjuncta notione *copiæ* et *multitudinis*. Adde Hom. Od. Z', 235. — הֶעֱטָה Hiph. *operio*. Ps. LXXXVIII. 44. κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην, effudisti ejus ignominiam, h. e. *operuisti* eum ignominia. —
i יָצוּק, *fusum*, it. *firmum*. Job. XLI. 15. καταχέει ἐπ' αὐτὸν, ubi Symm. περικεχυμέναι habet. — *יָצַק, *effundo*. 1 Sam. X. 1. sec. ed. Compl.

ΚΑΤΑΧΡΑ'ΟΜΑΙ, *abutor*, etiam *ita utor aliqua re, ut illa plane pereat*, nec non *utor* simpliciter, etiam *occido, interficio*. Vid. D'Orville ad Chariton. Aphrod. p. 559. Ep. Jer. 25. αὐτῶν καταχρῶνται. Hes. καταχρᾶται, κακῶς χρᾶται. 3 Macc. V. 22. οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτὸς, neque tamen i-

a somno *insumserunt* tempus nocturnum. Confer Lex. N. T. s. h. v. Dionys. Hal. V. 15. et Ælian. V. H. III. 14. 3 Maccab. IV. 5., ubi *καταχρᾶσθαι* ex sententia Bretschneideri est i. q. *φονεύω*. Thom. Mag. Ἡρόδοτος καὶ καταχρῶμαι ἀντὶ τοῦ φονεύω λέγει. Dio Cass. p. 239. ed. Reim. *ἑαυτοὺς καταχρησάμενοι*, ipsi sibi manum inferentes. Vide quoque Polyb. I. 85. 1. et eodem modo *διαχρᾶσθαι* legitur apud Herodot. I. 23. et Xenoph. Mem. IV. 2. 17.

ΚΑΤΑ'ΧΡΕΟΣ s. ΚΑΤΑ'ΧΡΕΩΣ, *ære alieno pressus* seu *oppressus*, *obæratus*, it. *obnoxius*. Sap. I. 4. *ἐν σώματι κατάχρεῳ ἁμαρτίας*, in corpore *obnoxio* s. *obærato* peccato, aut ære peccati obstricto atque implicato. Confer Rom. VII. 14.

ΚΑΤΑΧΡΙ'Ω, *inungo, oblino.* חָמַר, *bitumino.* Exod. II. 3. Vide et Sap. XIII. 14.

*ΚΑΤΑΧΡΥ'ΣΕΟΣ, *auro inductus, inauratus.* דִּיזָהָב, *Disahab*, nomen propr. Deut. I. 1. sec. Vat. ubi in Ald. perperam legitur *κατὰ τὰ χρύσεα*. Acceperunt vocem Hebraicam, quasi reddenda esset *cui aurum*: nam זָהָב *aurum* notat, et דִּי est articulus relativus, *qui, quæ, quod.*

ΚΑΤΑΧΡΥΣΟ'Ω, *deauro, auro obduco.* חִפָּה Pih. *obduco.* 2 Par. III. 5. 8. — צִפָּה Pih. *obduco.* Ex. XXV. 11. XXVI. 29. XXXVIII. 29. ad quem locum Bonfrerius monuit, pro *κατεχρύσωσε* reponendum esse *κατηργύρωσε*, *deargentavit.*

ΚΑΤΑ'ΧΥΣΙΣ, *effusio, diffusio.* אֲשֵׁדוֹת, *loca declivia, decursus.* Aquil. Deut. III. 17. qui אֲשֵׁדֹת legit. *Κατάχυσις* autem ad imitationem vocis Hebr. de *radicibus montium* explicandum est. Vulg. *radices.* — מוּצָק verbale a צוּק, *angustum.* Theod. et LXX Job. XXXVI. 16. Respexerunt notionem *effundendi*, quam צוּק æque ac יָצַק habet. Hesychius: *κατάχυσις, ἀήρ.*

*ΚΑΤΑΧΩΝΕΥ'Ω, *conflo.* טָמַן, *abscondo.* Symm. Job. XL. 12. ubi tamen *καταχώνευσον* est mendum, et ejus loco reponendum est *κατάχωσον.*

ΚΑΤΑΧΩΝΝΥ'Ω et ΚΑΤΑΧΩ'Ω, *aggesta terra tego, obruo.* טָמַן, *abscondo.* Symm. Job. XL. 12. *κατάχωσον.* — כָּבַשׁ, *subigo.* Zach. IX. 15. *καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης*, *obruent* illos lapidibus fundæ.

ΚΑΤΑΧΩΡΙ'ΖΩ, *colloco in loco aliquo.* *כָּתַב, *scribo.* Esth. II. 22. *ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον*, jussit rex, ut in annalibus *literis consignaretur*: ubi alii *καταγράψαι* habent. — *עָלָה, *ascendo.* 1 Par. XXVII. 24. *οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων.* Adde 3 Macc. II. 29. ubi Grotius observavit *καταχωρίζεσθαι* significare *in album proprium referri, transcribi.* Vid. Sturz. de Dial. Maced. pag. 174.

ΚΑΤΑΨΕΥ'ΔΟΜΑΙ, *mentior contra aliquem, calumnior, mendaciter effingo* seu *traduco.* כָּחַשׁ. Symm. Job. XVI. 8. *καταψευδόμενος, calumnians.* Vulg. *falsiloquus.* Sap. I. 11. *στόμα καταψευδόμενον*, *os mendaciter traducens*, quod mentitur contra Deum et alios murmurando, detrahendo, maledicendo. Ita Philostrat. Vit. Apoll. Tyan. Lib. IV. c. 26. p. 166. *σοφίαν δὲ αὐτοῦ κατεψεύδετο.*

ΚΑΤΑΨΕΥΣΜΟ'Σ, *accusatio falsa.* Sir. XXVI. 6. *καταψευσμὸς ὑπὲρ θάνατον*, calumnia, qua quis falso accusatur, agiturque reus mortis. Potest autem ibi *ὑπὲρ θάνατον* cum sequentibus jungi cum Vulgato: *super mortem omnia gravia.*

ΚΑΤΑ'ΨΥΞΙΣ, *refrigerium.* רֶוַח,

a *ventus.* Theod. Genes. III. 8. πρὸς κατάψυξιν (in Hexaplis Montf. vitiose legitur καθάψυξιν.) ἡμέρας, *ad refrigerationem diei.* Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 398. verba hæc videntur esse glossema ex alia lectione, nempe לְרֶוַח. Fulleri de h. l. conjecturam vide in Ej. Misc. Sacr. Lib. III. c. 5. p. 301. Mihi autem, quia præcedit ἐν τῷ πνεύματι, b verba hæc tantum ad הַיּוֹם referenda esse videntur.

ΚΑΤΑΨΥ'ΧΩ, *refrigero.* כָּסָה Pih. *tego, operio.* Ezech. XXVI. 19. καταψύξει σε ὕδωρ πολὺ, *refrigerabit* te aqua multa. Libere verterunt. Alii tamen libri habent κατακαλύψει. — נִשְׁעַן Niph. *innitor.* Gen. XVIII. 4. καταψύξατε (scil. ἑαυτοὺς) ὑπὸ τὸ δένδρον, *refrigerate* vos c sub arbore.

*ΚΑΤΕ'ΑΓΜΑ, i. q. κάταγμα, *fractum.* שֶׁבֶר, *fractura.* Inc. Lev. XXIV. 20. sec. Coisl. et Lips. Vid. Ps. CXLVI. 3. ubi in interpretis incerti versione κατάγματα legitur.

ΚΑΤΕΓΧΕΙΡΕ'Ω, *suscipio, conor.* 3 Macc. I. 21. τοῖς ἀνοσίως ὑπ' ἐκείνου κατεγχειρουμένοις, quæ injuste ab illo d *intendebantur.*

ΚΑΤΕ'ΔΟΜΑΙ, *comedo, consumo.* אָכַל. Exod. X. 5. Lev. XXVI. 38. Job. XVIII. 14. et alibi. — חָסַל, *consumo, absumo.* Deut. XXVIII. 38. Sermo ibi est de *locustis.* — שִׁכֵּל, Pih. *orbo.* Lev. XXVI. 22.

ΚΑΤΕΙ'ΔΩ, *conspicio, prospicio, respicio.* *הִבִּיט Hiph. a נָבַט, idem. Theod. Ies. LXIII. 15. — הִשְׁקִיף e Hiph. idem. Deut. XXVI. 15. κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, *respice* ex domo tua sancta. Conf. Baruch. II. 12. Judith. VI. 20. Zonaras Lex. col. 1172. κάτιδε, θεώρησον. — רָאָה, *video.* Exod. X. 5.

*ΚΑΤΕΙΛΕ'Ω, *implico, involvo.* סָגוּר, *inclusum.* 2 Par. IX. 20. sec. Cod. Alex. κατειλημένα χρυσίῳ. Vera hæc lectio mihi videtur. Cf. supra s. v. καταλαμβάνω ad eandem vocem f Hebr. a me notata.

ΚΑΤΕΛΑΥ'ΝΩ, *pello, propello, agito,* item metaphorice: *corripio.* הָלַם, *tundo, contundo.* Inc. Psalm. CXL. 5. κατελασάτω, *corripiat.* Aqu. Ies. XXVIII. 1. κατελασμένοι οἴνῳ, *agitati vino.* Offendit hæc versio Clericum, qui in Comment. ad h. l. legendum esse conjicit κατειληλαμένοι, aut κατηλαμένοι Attico more, a g κατελαύνομαι, nisi quis malit κεκλασμένοι, *fracti,* nam הָלַם est *malleo tundere* aut *frangere.*

ΚΑΤΕΛΕΕ'Ω, *commiseror.* הָלַם, *contundo.* Inc. sec. Chrysostomum Ps. CXL. 6. κατελεησάτω με δίκαιος ἐλέους. Sed perperam ibi a Montf. ac Bosio pro κατελασάτω prolatum est κατελεησάτω. Adde 4 Macc. VIII. 9. h

ΚΑΤΕΜΒΛΕ'ΠΩ, *deorsum inspicio.* הִבִּיט Hiph. a נָבַט. Al. Exod. III. 6. κατεμβλέψαι.

*ΚΑΤΕ'ΜΠΡΟΣΘΕΝ, i. q. ἔμπροσθεν. לִפְנֵי, *coram.* 2 Par. III. 15. sec. Compl.

ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ, *ex adverso, e regione, coram.* בְּאֶרֶץ, *in terra.* 2 Par. VI. 28. — דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XL. 11. XLII. 1. — *כָּל־קֳבֵל דִּי Chald. i Inc. Dan. IV. 15. — מוּל. 2 Par. IV. 10. Mich. II. 8. — מִזְרָח, *oriens.* 2 Par. V. 11. — נֶגֶד, *coram.* Exod. XIX. 2. Num. XXV. 4. 1 Reg. XXI. 13. et alibi sæpius. — *בְּנֶגֶד. Aqu. Gen. II. 18. — לְנֶגֶד. 2 Reg. I. 13. Ps. V. 5. — נֹכַח, *coram.* Ez. XLVII. 21. — אֶל עֵבֶר, *ad transitum.* Ezech. I. 9. — לְעֻמַּת. 1 Par. XXVI. 16. Ez. III. 8. — בִּפְאַת,

in angulo. Amos III. 12. Num legerunt לִקְרַאת? — אֶל פְּנֵי, *ad faciem.* Ezech. XLIV. 4. — אֶת פְּנֵי. Exod. XXXII. 10. — לִפְנֵי. Exod. XXXII. 5. Num. XVII. 4. 1 Par. XIX. 7. et alibi. — עַל פְּנֵי. Gen. L. 13. Zach. XIV. 4. — לָקֳבֵל Chald. *coram.* Dan. V. 1. — לְקָדִים, *versus orientem.* Ezech. XLI. 14. — קָדִימָה, idem. Ez. XI. 1. — קִדְמַת constr. ex קִדְמָה, *ad orientem.* Genes. II. 14. IV. 15. Sirac. XXII. 18. *κατέναντι ἀνέμου, contra ventum.*

*ἈΠΟ' ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ. מִנֶּגֶד Aqu. Cant. VI. 4.

*ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ ΤΟΥ'ΤΟΥ, *propterea.* כָּל קֳבֵל דְּנָה Chald. *omni respectu hoc.* Dan. III. 7. sec. Chis. coll. II. 23., ubi vertitur *πρὸς ταῦτα,* et Rom. IV. 17.

ΚΑΤΕΝΑΝΤΙ'ΟΝ, idem quod *κατέναντι.* נֶגֶד. Psalm. XLIII. 17. — לְנֶגֶד. 2 Sam. XXII. 23. Neh. XII. 24. Inc. Gen. XXIV. 12. — לְנֹכַח, *ad rectum.* Aqu. Theod. Prov. IV. 25. — *מִמּוּל. LXX sec. cod. Coisl. 2 Sam. V. 23. — לִפְנֵי. 2 Par. XXXIV. 27.

ΚΑΤΕΝΤΕΥΚΤΗ'Σ, secundum Stephanum: *qui aliquem compellans accusat, vel alium, vel illum ipsum, quem compellat, oblocutor, accusator.* מִפְגָּע, *scopus.* Job. VII. 19. *διὰ τί ἔθου με κατεντευκτήν σου;* quare fecisti me *accusatorem* tuum? quasi legerint מַפְגִּיעַ aut מִפְגַּע: ubi Schol. ed. Rom. per *ἐναντιοῦσθαι* interpretatur. Hesych. *Κατεντευκτὴν, κατεντυγχάνοντα.* Suidas: *Κατεντευκτὴν, κατεντυγχάνοντα* (ita enim legendum est loco *κατεντυγχάνουσαν*), *καὶ κατεντευκτὴς, κατήγορος. Ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰὼβ, ἵνατί με ἔθου κατεντευκτήν σου; οὐκ αὐτὸς κατὰ θεοῦ ἐνέτυχεν· μὴ γένοιτο, τίνι γὰρ εἶχεν ἐντυγχάνειν; ἀλλὰ λέγει ἵνατί δι' ἐμὲ τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται; ἰδιάζει γὰρ τὴν παρὰ θεοῦ ἐγκατάλειψιν.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *κατεντευκτὴς, κατεντυγχάνων, κατήγορος.*

ΚΑΤΕΝΩ'ΠΙΟΝ, *coram.* אֶת פְּנֵי. Lev. IV. 17. — בִּפְנֵי. Jos. XXI. 46. XXIII. 9. — לִפְנֵי. Jos. I. 5.

ΚΑΤΕΠΑΙ'ΡΟΜΑΙ, *insurgo, extollor, me effero contra aliquem.* רוּם, *altus, excelsus sum vel fio.* Symm. Psalm. LX. 4. *κατεπαίρεται.*

ΚΑΤΕΠΕΙ'ΓΩ, *impello, urgeo, festino, accelero.* נָשָׁה, *exigo creditum, fœnero.* Ex. XXII. 25. Hesych. *κατεπείγει, κατασπεύδει.*

ΚΑΤΕΠΙ'ΘΕΣΙΣ, *impostura.* רְמִיָּה, *dolus.* Inc. Psalm. CXIX. 2. *γλῶσσα κατεπιθέσεως,* lingua *imposturam faciens.* Vide Drusium in Fragm. p. 38.

ΚΑΤΕΠΙ'ΘΥΜΟΣ, *valde cupidus, concupiscens.* Judith. XII. 15.

*ΚΑΤΕΠΙΚΥ'ΠΤΩ, i. q. simplex *ἐπικύπτω.* Esth. V. 1. lin. 24. Breit. s. XV. 7. *κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλήν.* Augenda sunt hac voce Lexica. Fieri tamen potuit, ut *κατ* ex antecedente *καὶ* ortum suum traxerit.

ΚΑΤΕΠΙΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *comprehendo, apprehendo, amplector.* הֶחֱזִיק Hiph. 2 Sam. XV. 5.

ΚΑΤΕ'ΠΩ, *loquor contra aliquem, traduco, obtrecto, calumnior, invisum reddo.* הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Num. XIV. 37. *οἱ ἄνθρωποι οἱ κατειπόντες πονηρὰ* (sc. *ῥήματα*) *κατὰ τῆς γῆς, homines male loquentes de terra.* Latinus vertit: *detrahentes terræ, quod esset mala.* Similiter Matth. V. 11. *εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν,* omne malum de vobis loquantur. Confer supra in v. *καταφέρω.* Hesych. *κατειπών, διαβάλλων.*

ΚΑΤΕΡΓΑ'ΖΟΜΑΙ, *conficio, elaboro, operor, fabrico, exstruo, defatigo, subjicio.* הֵצִיק Hiph. a צוּק, *ango.* Jud. XVI. 17. *ὅτι κατειργάσατο αὐτὸν ἐν λόγοις αὐτῆς,* cum *defatigaret*

(aut *impugnaret*. Alii codd. habent ἐξέθλιψεν.) illum verbis suis. Suidas: κατειργάσατο, κατηγωνίσατο. — חֲרֹשֶׁת, *fabrefactura*. Exod. XXXV. 30. κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, *fabricare* ligna. — כְּרֻתוֹת plur. *trabes*. 1 Reg. VI. 35. στίχους κατειργασμένους κέδρου (pro ἐκ κέδρου) κυκλόθεν, ordines circumcirca cedro *fabricatos*. — מִשְׁרָה, *dissolutum*. Num. VI. 3. ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς, quæcunque *exprimuntur* uva. Vulg. *quidquid ex uva exprimitur*. — נִכְבַּשׁ Niph. a כָּבַשׁ, *subjicior*. Inc. Jos. XVIII. 1. ἡ γῆ κατειργάσθη ὑπ' αὐτῶν, terra *subjugata est* ab illis. Ita Herodotus Lib. I. c. 201. ὡς δὲ τῷ Κύρῳ τοῦτο τὸ ἔθνος κατέργαστο, cum autem Cyro hæc gens *subacta esset*. — עָבַד, *servio*, it. *operor*. Deut. XXVIII. 39. ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, vineam plantabis et *operaberis in illa*. Ezech. XXXVI. 9. κατεργασθήσεσθε. Latinus vertit *arabimini*. Conf. 3 Esdr. IV. 4. et notata in v. ἐργάζομαι. — עָשָׂה, *facio*. Exod. XXXVIII. 24. πᾶν τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα, omne aurum, quod *fabrefactum est* ad opera. — פָּעַל, *operor*. Exod. XV. 17. εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω, in stabile domicilium tuum, quod *exstruxisti*. Ps. LXVII. 31. δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατειργάσω ἐν ἡμῖν, corrobora Deus hoc, quod *operatus es* in nobis. Inc. Job. XI. 8. τίς κατεργάσῃ; Montf. *quis perficiet?* obscure pariter ac incommode. Vel legendum erit τί κατεργάσῃ; *quid efficere poteris?* vel, quia præcedit μετεωρότερος οὐρανοῦ, vox κατεργάζεσθαι h. l. in ea significatione accipienda est, ut sit *subigere*, adeoque similitudo desumta sit a gigantibus cœlipetis. Vide ad h. l. Montfauconium. Aqu. Psalm. X. 3. ubi κατεργάζεσθαι *contra efficere* notat, τί κατειργάσατο, *frustra renitente pio*. — רָדָה, *dominor*. Ezech. XXXIV. 4. τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ, robustam, sc. ovem, lassitudine *confecistis*. Suidas: κατεργάσασθαι, ἀντὶ τοῦ καταπονῆσαι. 3 Esdr. IV. 4. κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τείχη, ubi Vulgatus recte per *demoliri* transtulit. Suidas: κατεργάζεται, ἀναιρεῖ, φονεύει. ὁ δὲ, τῇ αἰχμῇ διαπείρων, τὸ μετάφρενον κατεργάζεται.

ΚΑΤΕΡΓΑΣΙ'Α, *confectio, opificium, opus*. מְלָאכָה, idem. 1 Par. XXVIII. 19.

ΚΑΤΕ'ΡΓΑΣΜΑ, *opus*. מִפְעָלִים plur. *opera*. Aqu. Prov. VIII. 22. —* שַׁמּוֹת, *quæ stuporem et admirationem excitant*. Aqu. Ps. XLV. 8. sec. Cat. PP. GG. κατεργάσματα. Symm. ἃ διεπράξατο.

ΚΑ'ΤΕΡΓΟΝ, *opus*. עֲבֹדָה Exod. XXX. 16. XXXV. 20. — פֹּעַל. Aqu. Job. XXIV. 5. ἐν κατέργῳ, pro εἰς κάτεργον. Adjectivum κάτεργος notat *laborando excultum*.

ΚΑΤΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *devenio, descendo*. Sap. XI. 23. Tob. II. 2. In utroque loco *descendere* notat. 2 Macc. XI. 29. κατελθόντας ὑμᾶς, *redeuntes* in patriam. Demosth. p. 636. 24. Vide quoque Polyb. IV. 17. 10. et 18. 2. ubi quoque de *reditu in patriam* sermo est.

ΚΑΤΕΣΘΙ'Ω, *comedo, consumo, devoro*. אָכַל, idem. Gen. XL. 17. Num. XIII. 33. Prov. XXX. 14. et alibi sæpius. — מַאֲכֶלֶת, *culter*. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXX. 14. κατεσθίουσαι. Habuerunt pro participio verbi אָכַל, et κατεσθίειν ibi notat *consumere alicujus bona*. 2 Cor. XI. 20. coll. Matth. XXIII. 14.

ΚΑΤΕΥΘΙΚΤΕ'Ω, *recta scopum tango, recto ictu tango*, aut: *certo ictu plagam vel vulnus infero*. 2 Macc. XIV. 43. τῇ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας, cum ictum non *recte direxisset*, seu: cum plaga ita aberrasset, ut vulnus

a non esse lethale. Latinus vertit: *cum non certo ictu plagam dedisset.* Apud Hesychium κατευθικτήσας est ἀψάμενος, et apud Suidam ἐπιτυχών. In Cod. Alex. Macc. l. l. perperam legitur κατευτυκτήσας.

ΚΑΤΕΥΘΥ'ΝΩ, *dirigo, rectifico, recte ago, recta eo, prospere, feliciter ago, prosperum facio, stabilio, venio, transeo.* אָשַׁר: אִשֵּׁר, Kal et *b* Pih. *incedo, incedere facio.* Aqu. Symm. Prov. IX. 6. κατευθύνθητε ἐν ὁδῷ συνέσεως, *dirigamini* seu *dirigite vos* in via intellegentiæ. LXX Prov. XXIII. 19. κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας, *dirige* cogitationes cordis tui, ubi tamen non tam voci אַשֵּׁר quam formulæ אַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ respondere videtur. — *בּוֹא, *venio.* 2 Reg. IV. 27. sec. Compl. κατεύ-*c* θυνε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, *direxit* cursum suum. Sponte enim apparet, post κατεύθυνε omissum esse δρόμον. — יָשָׁר, *rectus.* Prov. XV. 9. εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ' αὐτῷ, preces autem *recte agentium* gratæ sunt ipsi. Prov. XXIX. 28. κατευθύνουσα ὁδὸς, via *recta.* — יָשַׁר: הַיְשִׁיר, Pihel et Hiphil a יָשַׁר. 1 Sam. VI. 12. κατεύθυναν αἱ βόες ἐν *d* τῇ ὁδῷ, via *recta* ibant boves. Vide et Prov. IX. 15. Aqu. et LXX Ps. V. 9. κατεύθυνον ἐνώπιον σου τὴν ὁδόν σου, *dirige* coram te viam tuam. Prov. XV. 22. ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται, vir autem prudens *recte* ambulat. — כּוּן passim in Niph. Pih. Pyh. et Hiph. Jud. XII. 6. οὐ κατεύθυναν τοῦ λαλῆσαι οὕτως, non *recte* poterant ita loqui. 1 Par. *e* XXIX. 18. κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρός σε, *dirige* corda illorum ad te. Confer quæ in h. v. post Hebr. תָּכַן notata sunt ex Prov. XXI. 2. et 2 Thess. III. 5. 2 Par. XII. 14. οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι Κύριον, non *dirigebat* cor suum ad quærendum Dominum, h. e. non constans erat in cultu religioso Jovæ præstando. Vide et 2 Par. XIX. 3. XX. 34. *f* Ps. LXXVII. 11. 2 Par. XVII. 5. κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν, *stabiliebat* Dominus regnum. 2 Par. XXX. 19. ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης, pro omni corde *recto.* Ps. XXXIX. 3. κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου, *dirige* gressus meos. Vide et Ps. CXVIII. 132. Ps. C. 9. οὐ κατεύθυνεν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου, non *gaudet felici successu* coram oculis meis. Huc *g* respiciens Suidas κατεύθυνεν interpretatur ἐπέτυχε. Ps. CXXXIX. 12. ἀνὴρ γλωσσώδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς, vir loquax non *prospere aget* in terra. Ps. CXL. 2. κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα, *recta ascendant* ad te preces meæ, tanquam suffitus. Ps. LVIII. 4. κατεύθυνα, ubi legerunt אָכוֹן a Niph. נָכוֹן, vel scribendum est ex Grabii *h* emendatione κατεύθυναν (יָכוֹנוּ), *direxerunt,* vel: *aciem vel animum obfirmarunt,* h. e. *decreverunt me occidere.* Grabii conjecturam non modo sensus requirit, sed Symmachus quoque et Syrus adjuvant. Symm. et Theod. Ps. VII. 10. — כִּלְכֵּל Pih. a כּוּל, *sustento.* Zach. XI. 16. — מִישׁוֹר, *rectitudo.* Mal. II. 6. — מֵישָׁרִים plur. idem. Prov. *i* I. 3. Libere verterunt. — נְכֹחָה *rectum.* Al. 2 Sam. XV. 3. κατευθύνοντες. Sermo ibi est de consiliis. Quod recta scopum ferit, id non difficile est effectu. Vide supra s. v. εὔκολος. — פָּרַץ, *erumpo.* Hos. IV. 10. ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ κατευθυνθῶσι, scortati sunt, et non *prospere agant.* Phavor. κατευθυνθείησαν, εὐοδωθείησαν. Hæc Bielius. Vox Hebr. usurpatur *k* quoque de *exclusione sobolis,* v. c. Gen. XXVIII. 14. et sic h. l., ut verba Græca vertantur: *scortantes prolem non accipient.* Bahrdtius vult eos legisse יַצְלִחוּ, a צָלַח, *prospero successu utor.* Sed non opus

est. Græci eadem volunt, quæ Hebraice dicuntur, modo rem modestius exprimunt. Cappello in Crit. S. p. 623. legisse videntur יִתְרַצּוּ (nam תְּרַץ est εὐθύνειν, κατευθύνειν), aut ex ejus sententia legendum est κατευθήνωσι, vel potius κατευθηνῶσι. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Sed nescio, an idonea auctoritate muniri possit verbum κατευθηνῶ, in versione Alex. certe non obvium. — צָלַח : הִצְלִיחַ, Kal et Hiph. Jud. XIV. 6. 19. κατεύθυνεν (Cod. Alex. κατηύθυνεν) ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, *veniebat* super illum spiritus Domini. 2 Sam. XIX. 17. κατηύθυναν τὸν Ἰορδάνην, *prospere trajecerunt* Jordanem, aut, ex Arab. صلح, *commode præpararunt Jordanem*, sc. ponte. Sic Syrus et Josephus. Ezech. XVII. 9. 10. 15. de vite: εἰ κατευθυνεῖ; num *prosperabitur*? Dan. XI. 36. κατευθυνεῖ, *res prospere aget*. Vide et Dan. VIII. 24. 25. XI. 27. et conf. Sirac. XXIX. 20. Adde Dan. VI. 28. ubi vide Scharfenbergium. Aquila Genes. XXXIX. 2. ἀνὴρ ἦν κατευθυνόμενος, vir erat *prospere agens*. Inc. 2 Par. XXVI. 5. Theod. Jerem. XXXII. 5. οὓς οὐ μὴ κατευθύνητε, quæ verba Montf. bene reddidit: quos non *superabitis*. Nam κατευθύνειν, quod in universum notat *prosperum successum habere*, h. l. cum accusativo personæ constructum notat *feliciter aliquem superare*. — הַצְלַח, Chald. Aph. Esdr. VI. 14. οἰκοδόμουν καὶ κατεύθυνον, *cum successu* ædificabant. Ita quoque Inc. Dan. III. 31. ὁ βασιλεὺς κατηύθυνε τὸν Σιδράχ, rex Sidrachum *ad summam dignitatem evexit*. Dan. VI. 28. Δανιὴλ κατηύθυνε ἐν τῇ βασιλείᾳ, Daniel *floruit* sub regno Darii. — *שְׁרִית לְטוֹב, *residuum in bonum*, aut ex aliorum interpretatione: *dimisero te in bonum*. Jer. XV. 11. κατευθυνόντων αὐτῶν, ubi fortasse ex sententia Cappelli in Nott. Critt. ad h. l. p. 525. legendum erit κατευθηνούντων, h. e. *affluentibus bonis*, seu *prospere agentibus*. שָׁרָה Syris et Chaldæis est *habitare*. Verti itaque potest: *si non te fecero habitare in bono*. Vide quoque ad h. l. Dathium. — תָּכַן, *perpendo*. Prov. XXI. 2. κατευθύνει δὲ καρδίας κύριος. Imago desumta est h. l. ab iis, qui aliquid ad libellam librant. Zieglerus conferre mavult Arab. ثقن, *correxit, firmavit*. Sir. XXXIX. 9. αὐτὸς κατευθυνεῖ βουλὴν αὐτοῦ, ipse *facit, ut* consilium ejus *prospere cedat*. Ib. v. 24. ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσε κατευθύνοντας, multi *divites* spondentes pro aliis *ad paupertatem redacti sunt*. Sic יָשַׁר sumitur Prov. XXVII. 26. quem locum ita verterem: impium est insontes mulctare propter divitias.

ΚΑΤΕΥΛΟΓΕ'Ω, *benedico, prædico, extollo*. Tob. X. 12. et XI. 12.

ΚΑΤΕΥΟΔΟ'Ω, μαι, *prosperum iter præbeo, prosperum reddo, prosperor*. *הִטָּה, *declinare facio*, a נָטָה. Prov. XVII. 23. οὐ κατευοδοῦνται. Bene quoad sensum, nec opus est, ut cum Jaegero reponatur κατευθύνονται. — עָמַס, *onero*. Psalm. LXVII. 21. Vocem Hebr. in sensu metaphorico de *copia beneficiorum* acceperunt. Alii statuere malunt, eos legisse יַצְלִיחַ לָנוּ. Koehlerus loco κατευοδώσει reponendum judicat καταδήσει. — צָלַח : הִצְלִיחַ, Kal et Hiph. Jud. XVIII. 5. Ps. I. 3. XXXVI. 7. XLIV. 5. Adde Syrum Int. Gen. XXXIX. 2. Vide quoque 1 Macc. II. 47.

*ΚΑΤΕΥΦΗΜΕ'Ω, *bene alicui precor, laudo aliquem et celebro*. 3 Macc. VII. 13. τότε κατευφημήσαντες αὐτὸν, ὡς πρέπον ἦν, tunc bene ei precabantur, uti par erat.

ΚΑΤΕΥ'ΧΟΜΑΙ, proprie *mala alicui imprecor*, i. q. καταράομαι, ut Suidas interpretatus est, interdum vero, ut nostrum anwünschen, *ti*

a *wish well*, in bonam quoque partem adhibetur, pro *bene precari*. 2 Macc. XV. 12. κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰουδαίων συστήματι, *bene precari* omni Judæorum cœtui. 4 Macc. XII. 20.

ΚΑΤΕ΄ΧΩ, *retineo, teneo, prehendo, contineo, obtineo, detineo, cohibeo, prohibeo, occupo, possideo, habito.* אָחַז, *prehendo, capio.* Gen. XXII. b 13. κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ, aries aliquis *detentus* vel *hærens* in planta Sabek. 2 Sam. I. 9. κατέσχε με σκότος δεινὸν, *prehenderunt* me tenebræ graves. 2 Reg. IV. 10. κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν, *prehendebam* illum, et occidebam illum. 2 Sam. XX. 9. κατέσχεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωὰβ τοῦ πώγωνος, *prehendebat* manus dextera Joabi barbam. c Psalm. CXXXVIII. 9. καθέξει με ἡ δεξιά σου, *tenebit* me dextera tua. Cant. III. 8. πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν, omnes *tenentes* gladium. Jerem. XIII. 21. ὠδῖνες καθέξουσί σε, καθὼς γυναῖκα τίκτουσαν, dolores *apprehendent* te, tanquam mulierem parturientem. Vide et Jerem. XLIX. 24. Aqu. Gen. XLVII. 27. κατεσχέθησαν, *detenti fuerunt*. Ita d minus recte interpretatus est Bielius, Drusium et Montfauconium secutus. Potius: *agros* seu *fundos emerunt*, ut adeo κατέχεσθαι h. l. sit *prædia emere, fundos possidere*, unde κατάσχεσις *possessionem* notat. Theod. Job. XXIII. 9. Aqu. Ps. LXXVI. 4. κατέσχες φυλακὰς τῶν ὀφθαλμῶν μου, *cohibuisti* palpebras oculorum meorum. — אֲחַסֵן Chald. e Aph. *possideo*. Dan. VII. 22. βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι, regnum *occuparunt* sancti. Ib. v. 18. — אָחַר Pih. *tardo*. Genes. XXIV. 56. μὴ κατέχετέ με, ne *detineatis* me. Vide et loca infra ex Jud. XIII. 15. 16. adducta, et confer Luc. IV. 42. — *אֵלֶּה, *isti*. 2 Reg. III. 10. κατεχομένους sec. cod. Alex. Sed sine dubio ibi legendum κατεχομένους. Certe in Vat. exstat συνηγ- f μένους. — אָסַף, *congrego*. Job. XXXIV. 14. τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, spiritum apud se *detinere*. — אָסַר, *vincio*. Gen. XXXIX. 20. ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται, in quo captivi regis *vincti tenentur*. Vide et Gen. XLII. 19. — תָּקַף et בְּעַת junctim, *prætereo, prævaleo*. Job. XV. 24. — הִתְהוֹלֵל Hithp. *attollo me*. Symm. Ex. IX. g 17. κατέχεις. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. Prov. XIX. 15. δειλία κατέχει ἀνδρόγυνον. Sed suspicor, ibi καταβάλλει potius scribendum esse, aut κατέχει vertendum est *vinctum tenet*. — הִשְׂגִּיא Hiph. *augeo*. Psalm. LXXII. 12. κατέσχον πλοῦτον. Pro הִשְׂגּוּ, *multiplicant*, fortasse legerunt הִשִּׂיגוּ, *assecuti sunt*, aut sensum expresserunt: *obtinuerunt* h divitias. — חָזָה, *video*. Job. XXIII. 9. ubi libere quidem, sed non male ac seriei orationis convenienter, suum οὐ κατέσχον posuerunt. — הֶחֱזִיק : חִזֵּק, Pih. et Hiph. *firmo, restauro*. 2 Reg. XII. 12. Neh. III. 4. 5. Jer. VI. 24. — חָלַק, *partior*. Job. XXVII. 17. καθέξουσι, *obtinebunt*. Conf. 2 Cor. VI. 10. — יָרַשׁ, *possideo*. Jos. I. 11. κατασχεῖν τὴν γῆν, i ut terram *occupetis*. Hesych. κατασχεῖν, κατακρατεῖν, κατοικεῖν. Ezech. XXXIII. 24. — יָשַׁב, *sedeo*. Ies. XL. 22. ὁ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς, *tenens* ambitum terræ. — לָכַד, *capio*. 2 Par. XV. 8. — נָחַל, *possideo*. Exod. XXXII. 12. καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα, *possidebunt* illam in æternum. Vide et Ps. LXVIII. 42. — נֶעְגַן Niph. *moror*. Ruth. I. 13. αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; illis *detinebimini*, vel *remorari vos patiemini*, nubere viro? Vide Bonfrerium ad h. l. cui κατέχεσθαί

a τιν h. l. est *obligari alicui.* — עָצַר, *detineo.* Al. Jud. XIII. 15. *κατάσχωμεν δή σε,* quæso *te detineri patiaris* a nobis. Ibid. v. 16. *ἐὰν κατάσχῃς με,* si me *detineas.* — תָּמַךְ, *sustento, fulcio.* Symm. Prov. IV. 4. *κατεχέτω λόγους μου ἡ καρδία σου, retineat* sermones meos cor tuum. Sensum secutus est. Confer Luc. VIII. 15. 1 Cor. XV. 2. — תָּפַשׂ, b *prehendo.* Jer. L. 16. 1 Macc. VI. 27. *οὐ δυνήσῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν,* non poteris *prævalere* illis. 2 Macc. I. 31. *τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ ἐκέλευσε λίθους μείζονας κατασχεῖν.* Sed mallem ibi legere *καταχεῖν.* Nam quod Bielius *κατασχεῖν* per *profundi* reddidit, usu loquendi minime probari potest. Hesychius: *κατέχειν, κρατεῖν, κωλύειν, συνέχειν.*

c ΚΑΤΗΓΟΡΕ΄Ω, *accuso.* נָחַם, *consolor.* Symm. Job. VII. 13. *κατηγορήσει.* Sc. quem pœnitet, is se ipsum accusare debet. Fortasse autem Symmachus scripsit: *παρηγορήσει.* — רָגַל Pih. *obtrector.* Inc. 2 Sam. XIX. 27. *κατηγόρησε τοῦ δούλου σου, accusavit* servum tuum. 1 Macc. VII. 6. *κατηγόρησαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, accusabant* populum apud d regem. Cf. Joh. V. 45. 1 Macc. VII. 25. *κατηγόρησεν αὐτῶν πονηρά,* sc. *πράγματα,* accusabat illos de criminibus. Conf. Marc. XV. 3.

*ΚΑΤΗΓΟ΄ΡΗΜΑ, *accusatio,* etiam *id, de quo quis accusatur, crimen.* 2 Macc. IV. 47. *Μενέλαον ἀπέλυσε κατηγορημάτων,* Menelaum *criminibus* absolvit. Demosth. p. 369. 9. ed. Reisk.

e *ΚΑΤΗΓΟΡΙ΄Α, *accusatio.* Genes. XLIII. 17. ubi pro לְהִתְגּוֹלֵל עָלֵינוּ, *ad volvendum se super nos,* Symmachus posuit: *κατηγορίαν ψευδῆ συστήσασθαι καθ᾽ ἡμῶν.* Formula Hebr. quoque notat *per calumniam accusare aliquem,* quo sensu in lingua vernacula quoque etwas auf einen wälzen, *to throw the blame of something upon a person,* adhibere solemus. f

ΚΑΤΗ΄ΓΟΡΟΣ, *accusator.* 2 Macc. IV. 5.

ΚΑΤΗ΄ΓΟΡΟΣ ᾿ΕΝ ΠΡΩΤΟΛΟΓΙ΄Α, *accusator in primo sermone* seu *in prima actione.* רִאשׁוֹן בְּרִיב, *prior in lite,* h. e. *primus accusator.* Prov. XVIII. 17. *δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ,* justus sui ipsius accusator est in prima actione, vel: justus primus et præcipuus sui ac- g cusator est. Suidas v. *πρωτολογία* ex auctore incerto: *πάσης κατηγορίας αὐτοῦ ἀποφαίνει πρωτολογίαν,* quæ verba in Ed. Küsteri ita translata leguntur: *in tota illius accusatione primas dicendi partes tenet.*

ΚΑΤΗΦΗ`Σ, *qui vultu est demisso, sive ex pudore, sive ex mœrore, pudibundus, subtristis,* etiam: *tetricus.* Sap. XVII. 4. *φάσματα ἀμειδήτοις* h *κατηφῆ* (ita rectius juxta ed. Rom. pro *ἀμειδῆ τοῖς κατηφέσι,* ut legitur in Francof.) *προσώποις,* spectra *tetricis* horribilia vultibus. Hesych. *κατηφία, κατηφῆ, στυγνά.* Suidas: *κατηφής, σκυθρωπός.*

ΚΑΤΙΟ΄ΟΜΑΙ, *maculor, contaminor.* Proprie notat *ærugine, rubigine obducor,* et eleganter ad eum transfertur, *qui simulat,* et *callide* i *animum suum tegit.* Sirac. XII. 11. (13.) sec. Alex. *γνώσῃ, ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωται,* cognosces, quod non omnem *deposuit æruginem,* sc. speculum. Specula olim fiebant ex ære, et proinde æruginem contrahebant. Conf. Exod. XXXVIII. 8. Sermo ibi est de cautionibus in consuetudine familiari cum inimicis adhibenda, ut adeo horum verborum k sensus sit: tandem vero cognosces, eum non omnem deposuisse inimicitiam, nec semper amicum et benevolum erga te animum simulaturum esse. In antecedentibus enim legitur: *ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ.* In reliquis libris legitur *κατίωσε,* h. e. *deposuit ærugi-*

a nem s. *malevolentiam.* Hesych. *κατίσται, ἐῤῥύτωνται.*

ΚΑΤΙΣΧΕ'Ω i. q. *κατέχω, detineo.* הִשְׁחָה Hiph. *incurvo.* Theodot. Prov. XII. 26. *κατισχεῖ αὐτόν*: ubi tamen legere mallem *κατισχύει αὐτὸν*, quæ lectio voci Hebraicæ magis convenire videtur. *Κατισχύειν* quandoque *deprimere* denotat.

ΚΑΤΙΣΧΥΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *prævaleo.* b עָרִיצִים plur. *prævalidi.* Aqu. Ps. LXXXV. 14. *κατισχυρευομένων*. Legitur quoque pro נַעֲרָץ, *formidandus*, apud Aqu. Ps. LXXXVIII. 8.

ΚΑΤΙΣΧΥ'Ω, *fortifico, firmo, roboro, firmiter teneo, graviter premo, opprimo, munio, invalesco, contendo, prævaleo.* אָזַר Pih. *accingo me.* Ies. L. 11. *κατισχύετε φλόγα, invalescere c facitis* flammam. Ex Cappelli sententia, cui accedere non possum, legerunt ע loco א, מְעַזְּרֵי, h. e. *qui corroboratis.* Nam אָזַר quoque *roboris* et *firmitatis* notionem habet, ut docuit Schultensius in Opp. Min. pag. 105. Arab. أزر est: *robustus, firmus fuit.* אָמֵץ : אָמֵץ, Kal et Pih. Deut. II. 30. *κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, roborabat cor ipsius,* d h. e. *obfirmavit* mentem animumque suum. Vide et 2 Par. XXXVI. 13. Ps. LXXXVIII. 21. *ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτὸν,* brachium meum *roborabit* illum. — אָנָה Pyh. *occasio datur, obvenio, occurro.* Symm. Ps. XC. 10. *οὐ κατισχύσει σε κακὸν,* non *prævalebit* tibi malum. Sensum secutus est. — בָּקַע, *findo.* Ies. LXIII. 12. *κατίσχυσεν ὕδωρ.* Nos e simili ratione dicimus des Wassers Herr werden, aut: sich bemächtigen, *to master or overcome water,* pro *naturalem ejus fluxum impedire.* — גָּבַר : גָּבַר, Kal et Pih. Exod. XVII. 11. *κατίσχυεν Ἰσραὴλ, prævalebat* Israël. Zach. X. 6. *κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, firmabo* domum Juda. Vide et v. 12. Zach. VIII. 14. *κατισχύσω αὐτοὺς,* h. e. *ποιήσω κατισχύειν.* Legitur quoque pro הִתְגַּבֵּר apud f Theodotionem. Job. XV. 25. ubi *κατισχύεσθαι* est i. q. *κατισχύειν ἑαυτὸν, corroborare se,* h. e. *obniti alicui.* LXX voce *τραχηλιάζειν* usi sunt. Confer quoque parallelismum sententiarum in textu Hebr. — הֶאֱבִיד Hiph. *perdo.* 2 Reg. XXIV. 2. *τοῦ κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου*: ubi loco Daleth legisse videntur Resch. Vide infra s. v. רָעָה אֶבֶן — הֵאִיץ g Hiph. ab אוּץ, *urgeo.* Ies. XXII. 4. *μὴ κατισχύσητε παρακαλεῖν με, ne contendatis consolari me,* h. e. *sinite me dolori meo indulgere.* — *הִצְדִּיק Hiph. a צָדַק, *justifico.* Dan. XII. 3. sec. cod. Chis. *οἱ κατισχύοντες τοὺς λόγους μου.* Videtur scribendum esse *κατισχοῦντες*, aut *κατισχύειν* est h. l. *firmiter tenere, diligenter observare.* — חָזָק, *validus.* Ezech. III. 8. *τὸ* h *νῖκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νίκους αὐτῶν,* victoriam tuam *prævalere faciam* victoriæ illorum. — חָזַק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Ex. VII. 13. *κατίσχυσεν* (sc. *ἑαυτὴν*) *ἡ καρδία Φαραὼ, obfirmabat se* cor Pharaonis. Deut. III. 28. ubi *κατίσχυσεν* adverbialiter accipiendum est pro *instanter, enixe.* Jos. XI. 20. *διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν,* i per Dominum fiebat, ut *obfirmaret se* cor illorum. Jos. XVII. 13. *ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,* cum *invalescerent* filii Israël. Vide et 2 Reg. XIV. 5. Jud. VII. 8. ubi pro *κατίσχυσε* legendum forte *κατέσχε*, quod verbum ita legitur Luc. IV. 42. 1 Par. XI. 10. *οἱ κατισχύοντες μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, firmiter adhærentes* illi in regno ipsius. 2 Paral.

VIII. 3. venit Salomo Bæsobam, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτήν, et *prævalebat* illi, vel *expugnabat* illam. 2 Paral. XVII. 1. κατίσχυσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, *prævalebat* Josaphat Israëli. Vide et 2 Paral. XXVII. 5. 2 Paral. XI. 16. κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα, *firmabant* regnum Judæ. 2 Paral. XIII. 21. κατίσχυεν Ἀβιὰ, *invalescebat* Abia. Vide et 2 Paral. XV. 8. XXV. 11. XXVI. 8. 2 Par. XXVI. 9. κατίσχυσεν αὐτὰς, *muniebat* illas. Vide et 2 Par. XXXII. 5. Jerem. VIII. 21. κατίσχυσάν με ὠδῖνες, *firmiter me tenuerunt* dolores, quasi parturientis. Dan. XI. 21. κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθήμασι, *obtinebit* regnum in ruinis. Hag. 2. 5. κατίσχυε (sc. ἑαυτὸν) Ζοροβάβελ, *robora te,* Sorobabel, h. e. *bono sis animo:* ubi κατισχύειν necessario sensu reciproco accipiendum est. Vide et Zach. VIII. 13. Adde Job. XVIII. 9. sec. Hex. 2 Par. XXXII. 5. ubi κατισχύειν est Lat. *munire.* Vulg. *instauravit.* — חֶזְקָה, *robur.* 2 Par. XXVI. 16. — יָצָא, *exeo.* 1 Sam. XIX. 8. יָצָא h. l. notat *expeditionem facere,* et κατισχύειν, scil. ἑαυτὸν, ut vernaculum: sich verstärken, *to collect reinforcements,* est *colligere milites.* — כָּבֵד, *gravis sum.* Ies. XXIV. 20. κατίσχυσε γὰρ ἐπ' αὐτῆς (sc. γῆς) ἡ ἀνομία, *invaluit* enim in illa (sc. terra) iniquitas. — נֵצַח, *æternitas, perpetuus.* Jer. XV. 18. ἱνατί οἱ (ita juxta Rom. ed.: in Francof. vitiose οὐ) λυποῦντές με κατισχύουσί μου; quare illi, qui contristant me, mihi *prævalent?* Ita Sap. VII. 30. σοφίας δὲ οὐ κατισχύει κακία, sapientiæ autem non *prævalet* malitia. Matth. XVI. 18. πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, portæ inferni non *prævalebunt* illi. Cf. et quæ supra in h. v. post Hebr. אָנָה notata sunt ex Ps. XC. 10.— *נִתְעַב, *abominabilis sum.* 1 Par. XXI. 6. ubi κατισχύειν τινὰ (sec. ed. Rom.) notat *vim inferre alicui,* aut *molestum esse.* Inc. habet προσοχθίζειν. Vide supra s. v. ἰσχύω. Fortasse autem pro κατίσχυσε ex ed. Compl. κατήσχυνεν legendum est, aut κατίσχυσε ortum est e v. 4. — עִזּוּז, *robur.* Ies. XLII. 25. κατίσχυσεν αὐτοὺς πόλεμος, bellum *graviter* eos *pressit.* Libere verterunt. — עָזַז, *roboror.* Jud. VI. 2. κατίσχυσε χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ, manus Midian *prævalebat* Israëli. Dan. XI. 12. καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὐ κατισχύσει, prosternet myriades, sed non prævalebit, vel *superior evadet.* — עָזַר, *juvo.* 1 Par. V. 19. κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν, *prævalebant* illis: ubi nonnulli volunt eos legisse וַיָּעֹזּוּ, a rad. עָזַז, sed contrarium docent loca sequentia: 1 Par. XV. 26. ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν Θεὸν τοὺς Λευΐτας, cum Deus *roboraret* Levitas. Vide et 2 Par. XIV. 11. XXVIII. 23. 2 Par. XXVI. 7. κατίσχυσεν αὐτὸν ὁ κύριος, Deus faciebat, ut *prævaleret.* — עָצַם, *potens fio.* Exod. I. 7.— עָצַר, *detineo, coërceo.* 2 Par. XIV. 11. μὴ κατισχυσάτω πρός σε ἄνθρωπος, ne *prævaleat* adversus te homo. Dan. X. 8. sec. cod. Chis. — צִוָּה Pih. *jubeo.* Exod. XVIII. 23. 1 Par. XXII. 13. — רֹעֶה אֶבֶן, *pastor, lapis.* Gen. XLIX. 25. ὁ κατισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ Θεοῦ. Κατισχύσας hic toto cœlo differt al Hebr. unde facile conjici potest, eos loco אֶבֶן legisse אַבִּיר, vocem autem רֹעֶה ab eorum codice abfuisse. Sed רֹעֶה, ut ποιμὴν apud Homerum, etiam *regem,* adeoque *potentem* notat. — שׁוּר, *contemplor.* Hos. XIV. 9. Deduxerunt a שָׂרָה. Sap. X. 11. ἐν πλεονεξίᾳ κατισχυόντων αὐτὸν παρέστη, in fraude *opprimentium* illum affuit illi. Sic etiam Diodorus Sic. Lib. I. p. 81. τοῦ πλεῖστον δυναμένου τὸν ἀσθενέστερον κατισ-

a χύοντος, et Lib. V. p. 337. Jovem Saturno in regno successisse memorat οὐ βίᾳ κατισχύσαντα τὸν πατέρα. Sap. XVII. 5. κατισχύειν est valere simpliciter, i. q. ἰσχύειν. Sæpe enim præpositio κατὰ in compositis abundat. Vide κατάξιος, et καταχράομαι.

*ΚΑΤΙ'ΣΧΩ, *coërceo, contineo, sisto*. Tob. X. 2. κατίσχονται, *detinentur*, ex emendatione Drusii.

b *ΚΑΤΟΔΥΝΑ'Ω, *dolore conficio*. אָנַק, *suspiro ex angustia*. Aqu. Theod. Ez. IX. 4. τῶν κατοδυνωμένων, secundum Origenem T. III. p. 424. ed. Paris.

ΚΑΤΟ'ΔΥΝΟΣ, *tristis, mœstus*. מַר, *amarus*. Theod. Jud. XII. 25. κατόδυνοι. Ita Bielius. Sed potius scribendum fuisset מַר נֶפֶשׁ, *amarus animo*, h. e. *tristis*. Theodot. Jud.
c XVIII. 25. κατόδυνοι, ubi alii κατώδυνοι habent. — תַּאֲנִיָּה, *planctus*. Symm. Ies. XXIX. 2. Scribitur alias κατώδυνος, quod vide infra.

ΚΑΤΟΙΚΕΣΙ'Α, *habitatio*. מוֹשָׁב, *locus sessionis vel habitationis*. Ps. CVI. 36. — *מִשְׁבָּת, *sabbathum*. Thren. I. 7. sec. Vat. κατοικεσία αὐτῆς. Legerunt מִשְׁבַּתֶּיהָ a יָשַׁב, *sedeo, habito*, aut שִׁבְתָּהּ. Nonnulli
d hic ex aliis libris substituere maluerunt μετοικεσία. Conf. Pareau ad h. l.

ΚΑΤΟΙΚΕ'Ω, *habito, commoror, sedeo*. אָב, *pater*. Jos. XXIV. 33. N. L. — אֲנָשִׁים plur. *homines*. Jos. VIII. 20. X. 6. Jer. XI. 23. — אָשִׁישׁ, *fundamentum*. Jes. XVI. 7. ubi pro לַאֲשִׁישֵׁי nonnullis legisse videntur לְיוֹשְׁבֵי. Sed quia hæ voces
e et sono et figura nimis differunt, statuere mallem, eos לְאִישֵׁי aut לְאַנְשֵׁי ex Jer. XLVIII. 31. cum Arabe legisse. — בָּעַל, *dominor*. 1 Par. IV. 22. Ies. LXII. 5. — בַּעַל, *dominus*. Jos. XXIV. 11. — גּוּר: הִתְגּוֹרֵר, Kal et Hithp. *peregrinor*. 1 Reg. XVII. 20. Jer. XLII. 15. XLIX. 17. Al. Jer. XLIX. 32. In omnibus his locis κατοικεῖν idem esse videtur, quod παροικεῖν. Confer
f Gen. XLVII. 2. — דּוּר Chald. flexione Dan. IV. 9. 18. 32. II. 38. III. 32. — *הוֹשִׁיב, *sedere facio*. 1 Sam. XII. 8. sec. Alex. κατῴκησεν. Vide s. v. הִשְׁכִּיב* — הִשְׁכִּיב. Symm. Hos. II. 20. ubi tamen pro κατοικήσω legendum videtur κατοικίσω, nisi voci κατοικεῖν h. l. notionem hiphilicam tribuere malimus. Sic quoque Coloss. I. 19. suspicor κατ-
g οικῆσαι factum esse ex κατοικίσαι (ut sexcenties accidit in aliis libris Græcis), quod εὐδόκησε, intellecto Θεὸς, desiderat infinitivum activum, qualis mox est καὶ ἀποκαταλλάξαι. — חוֹף, *portus*. Ez. XXV. 16. Videntur LXX hic τοὺς κατοικοῦντας sensus causa de suo addidisse, ut τὴν παραλίαν ad חוֹף הַיָּם pertineat. —
h טָמוּן, *absconditum*. Deut. XXXIII. 19. Num שֹׁכְנֵי legerunt? aut רק טָמַן notionem *habitandi, versandi* tribuerunt? — *יָרַשׁ, *hæredito*. Ies. XXXIV. 11. — יָשַׁב, *sedeo, maneo*. Gen. XI. 2. 31. XIII. 6. 7. et alibi sæpissime. Adde Theodot. Psalm. CXXXIX. 14. et Incert. Jerem. XXXVIII. 2. — *לְשָׁכֹת, *cubicula*. Ez. XLV. 5. ubi Cappello in Crit.
i S. p. 644. לָשֶׁבֶת legisse videntur. — מְלֹא, *plenitudo*. Amos VI. 8. τοῖς κατοικοῦσιν. *Plenitudo urbis* ex usu loquendi Hebr. sunt *incolæ, cives*. — נָפַל, *cado*. Gen. XXV. 18. Vox Hebraica h. l. de eo dicitur, quod alicui per sortem obtingit. Non procul a fratribus suis sortem obtinuit, h. e. habitavit, Ismaël scilicet, coll. Ps. LXXVIII. 51. —

a פָּרְזוֹן, *pagus, paganus*. Inc. et LXX Jud. V. 7. *οἱ κατοικοῦντες*. Suspecta est hæc lectio Doederleinio, qui (Repertor. I. 224.) reponere mavult *ἀτείχιστοι*, coll. v. 12. Idem tamen alio tempore in Bibl. Theol. P. II. p. 32. monuit, ortam fortasse esse hanc lectionem ex *χωρατοῦντες*, quod apud Theodoret. Quæst. 12. legitur. Vide quoque ad h. l. Scharb fenbergium. — שֶׁבֶת infin. *habitare*. Inc. Gen. XIII. 6.—*שׁוּב, *revertor*. 2 Par. XIX. 8. Hos. IX. 3. XI. 6. In omnibus his locis יָשַׁב legisse videntur. — שָׁכַן, *habito*. Gen. IX. 27. Job. IV. 19. Ies. XXXIII. 5. et alibi. — שָׁכֵן verbale, *habitans*. Hos. X. 5. *παροικήσουσι οἱ κατοικοῦντες Σαμάρειαν*, accolent, qui Samariam incolunt. Sic *κατοικεῖν* pro *inhabitare* c legitur quoque 1 Sam. XXVII. 8. 1 Macc. III. 36. *κατοικεῖν* Bretschneidero ex Hebraismo hiphilice dici videtur pro *habitare facere, sedes assignare, collocare*, unde explicandum putat locum Ephes. III. 16.

ΚΑΤΟΙ´ΚΗΣΙΣ, *habitatio*. אֲחֻזָּה, *possessio*. Inc. Gen. XXXVI. 43. *κατασχέσεως*. Eadem lectio reperitur quoque in cod. Oxon. ubi reliqui d libri *κτήσεως* habent. — *זְבֻל, *habitaculum*. Symm. Ps. XLIX. 15. — מָעוֹן, *habitatio*. Jer. LI. 37. Symm. 1 Sam. II. 32. Inc. Zach. II. 13. — מוֹשָׁב, *habitatio*. Genes. X. 30. XXVII. 39. Num. XV. 2. — שֶׁבֶת, *sessio*. 1 Reg. VIII. 30. Inc. 2 Par. VI. 12. Symm. Ps. XXII. 6.

ΚΑΤΟΙΚΗΤΗ´ΡΙΟΝ, *habitaculum*. *הֲדָרָה, *decor*. 1 Par. XVI. 29. e sec. Compl. Recte quoad sensum. In reliquis libris legitur *αὐλαῖς*. — זְבֻל, *habitaculum*. Aqu. Ps. XLVIII. 15. — *מְדוֹר Chald. *habitaculum*. Dan. II. 11. sec. Chis. — מָעוֹן, *habitaculum*. 2 Par. XXX. 27. Jer. IX. 11. Nah. II. 11. Aqu. 1 Sam. II. 32. — מְעוֹנָה, *habitatio*. Psalm. LXXV. 2. Jerem. XXI. 13. Aqu. Cant. IV. 8. — מוֹשָׁב, *habitaculum*. Exod. XII. 20. Psalm. CVI. 4. — f שֶׁבֶת, *sessio*. Exod. XV. 17. Psalm. XXXII. 14.

ΚΑΤΟΙΚΙ´Α, *habitatio, habitaculum, domus*. בַּיִת, *domus*. Ps. CIII. 19. — יוֹשֵׁב part. *habitans*. Soph. II. 5.—*יוֹשֶׁבֶת, *habitatrix*. Symm. Mich. I. 12. et 15. — מְדָר Chald. *habitatio*. Dan. II. 11. — מְדוֹר Chald. idem. Dan. IV. 22. 32. V. 23. — *מָעִין, *fons*. Ps. LXXXVI. g 8. Hic legerunt מָעוֹן. — מוֹשָׁב, *habitaculum*. Exod. XXXV. 3. Lev. III. 17. VII. 16. et alibi. — מְשֻׁבָה : מְשׁוּבָה verbale fœm. a שׁוּב, *aversa, aversio*. Hos. XI. 7. Legerunt מְשִׁבְתוֹ a יָשַׁב. Eodem modo etiam Hos. XIV. 5. (ubi מוֹשְׁבֹתָם legerunt), et Jer. III. 6. 8. 12. deduxerunt a יָשַׁב — נוּחַ. Aqu. Symm. Hos. IX. 13. — שֶׁבֶת. Num. XXI. 15. Abd. h v. 3. 3 Esdr. IX. 12. 37. Hebr. עָרִים Esdr. X. 14. Neh. VII. 73.

ΚΑΤΟΙΚΙ´ΖΩ, Ι´ΖΟΜΑΙ, *habitare facio, habitaculum assigno* (Sophocl. Antigon. v. 1033.), it. *habito*. הוֹתֵב Chald. Aph. a יְתַב. Esdr. IV. 10. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio*. Jer. XII. 15. Ez. XXIX. 14. In utroque loco legerunt הוֹשִׁיב. i — הִשְׁכִּיב Hiph. *cubare facio*. Theod. LXX Hos. II. 18. ubi non necesse est suspicari cum Drusio eos pro הִשְׁכַּבְתִּים legisse הִשְׁכַּנְתִּים. — הוֹשִׁיב : נוֹשָׁב : יָשַׁב, Kal, Niph. et Hiph. Gen. XLVII. 6.

Deut. II. 12. Jos. VI. 25. et alibi. — הוֹאִיל לָשֶׁבֶת, *acquiesco habitare.* Exod. II. 21. ubi pro eo, quod dicendum erat, *consensit habitare,* dixerunt *habitavit.* Cæterum pro κατῴκισθη Vulgatus legit κατωρκίσθη, vertit enim *juravit.* Vide infra s. ὁρκίζω. — *שֶׁבֶת. Num. XXI. 15. ubi lectio κατοικίσαι est fortasse vitiosa, et reponendum κατοικῆσαι, quod h. l. pro substantivo κατοικία positum est. — שָׁכַן : הִשְׁכִּין, Pih. et Hiph. Gen. III. 24. Jer. VII. 3. 6.

ΚΑΤΟΙΚΟΔΟΜΕ'Ω, *ædifico.* מוֹשָׁב *habitatio.* Gen. XXXVI. 43. ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις.

ΚΑ'ΤΟΙΚΟΣ, *habitator, incola.* יוֹשֵׁב part. Gen. L. 11. Vide et 1 Macc. I. 40.

*ΚΑΤΟΙΚΤΕΙΡΕ'Ω, *misereor.* 4 Macc. VIII. 19. κατοικτειρήσωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας, misereamur matris senectutem. Ib. XII. 2.

ΚΑΤΟΙ'ΟΜΑΙ, *arrogans sum, arroganter de me sentio,* ab οἴομαι, *existimo, opinor, puto,* unde κατοιόμενος *homo arrogans* (ita Hieronymus), *qui de se magnifice sentit.* יַיִן, *vinum.* Hab. II. 5. ὁ δὲ κατοιόμενος καὶ καταφρονητὴς ἀνὴρ ἀλαζὼν, arrogans autem et contemptor, vir superbus. Inde Gloss. MS. in Proph. κατοιόμενος (MS. vitiose κατοιώμενος), ὑπερόζων, ἀπατῶν, ὑπερηφανευόμενος. Hesych. κατοιόμενος, ὁ μετὰ πληροφορίας πιστεύων, ἢ ὁ ἐν ὑπολήψει φερόμενος, καὶ ὁ ὑπερηφανευόμενος. Apud eundem vox exponitur ὑπεροπῶν. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Suidas: κατοιόμενος, ὁ νομίζων (Suidas ὀνομάζων habet, sed præferendum videtur ὁ νομίζων) ἑαυτὸν μέγαν καὶ φυσῶν ὑπερηφάνως. Theodor. ad h. l. ὁ οἰήσει χρώμενος. Cæterum Trommius in Concord. ad hanc vocem notat, quod in ed. Basil. (quæ studio Nicolai Brylingeri 1550. prodiit, vitiosissima in reliquis) pro κατοιόμενος (lectione satis antiqua, quam Arabs et Hieronymus expresserunt) legatur κατοινώμενος et κατοινούμενος, *vino obrutus, ebrius* et hoc cum Hebr. magis conveniret, si nempe statuamus, LXX ad vocem הַיַּיִן supplevisse אִישׁ, vel ex sequentibus גֶּבֶר, *vinolentus.* Inde ergo firmatur conjectura L. Bos, qui in Proleg. in LXX Intt. c. 3. putat, quod Græci primo verterint κατοινούμενος, *qui vino obruitur, quem vinum errare facit, qui ex vino protervus est.* Ita et jam ante illum suspicatus est Heinsius in Exerc. Sacr. in N. T. pag. 554. et Drusius Quæst. Ebr. Lib. II. qu. 19. Vulg. habet: *sicut virum potantem decipit.* Vide quoque L. Cappelli Nott. Critt. in V. T. pag. 108. et Ej. Critic. Sacr. pag. 750. ed. Hal. nec non Intt. ad Hesych. s. v. κατοιόμενος.

ΚΑΤΟ'ΠΙΝ, *retro.* אֶל אַחֲרֵי. Symmach. Jos. X. 19. 2 Sam. V. 23.

ΚΑΤΟ'ΠΙΣΘΕ, ὄπισθεν, *pone, post, a tergo.* אַחַר. Gen. XXXVII. 16. Ruth. II. 2. Prov. XXIV. 27. — אַחֲרֵי. Jud. XVIII. 12. XIX. 3. Ruth. II. 3. 9. et alibi.—אֶל אַחֲרֵי. Zach. VI. 6. — מֵאַחֲרֵי. 2 Sam. II. 27. Neh. IV. 13. — עַל אַחֲרֵי. Ez. XLI. 15. — *תַּחַת. Dan. VIII. 8. sec. Chis.

*ΚΑΤΟΠΙ'ΖΩ, idem. Inc. Jud. XVIII. 22. pro Hebr. יַדְבִּיקוּ, *insecuti sunt.* Vulg. *conclamantes sequuti sunt.*

*ΚΑΤΟΠΤΕΥ'Ω, *speculor, inquiro, investigo.* Legitur in fragm. Esther. VIII. 13. τὰ πάντα κατοπτεύων ἀεὶ θεός. Alibi (v. c. 2 Macc. XV. 21.) dicitur κατόπτης, ἐπόπτης. Κατοπτευτήριος τόπος reperitur apud Schol. ad Eurip. Phœn. v. 240.

ΚΑΤΟ'ΠΤΗΣ, *speculator, spectator.* 2 Maccab. XV. 21. κύριον τὸν κατόπτην. Suidas: κατόπτης.

a ἐσοπτρίς. Hesych. κατόπτρω, κατοπτίσκιον.

ΚΑΤΟΠΤΡΟΝ, *speculum*. מַרְאָה, *visio*. Ex. XXXVIII. 8.

ΚΑΤΟΡΘΟΩ, *erigo, dirigo, rectum facio, rectus sum, instauro, stabilio*, et κατορθόομαι, οῦμαι, *recte me gero, restituo*. אָשַׁר, *incedo*. Prov. IX. 6. κατορθώσατε σύνεσιν ἐν γνώσει, *dirigite* prudentiam in scientia. —
b זָכָה Pih. *purifico*. Ps. CXVIII. 9. ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, quo bene *diriget* juvenis viam suam. Bene sensum expresserunt, nam זָכָה h. l. metaphorice notat *corrigere, emendare*. Agellius ad h. l. suspicatur, LXX primum vertisse καθαριώσει, ex quo postea factum κατορθώσει. Hanc lectionem habuisse quoque videtur Didymus, a
c quo sua sumsit Eusebius.—*הֶצִיב, *statuo*. 1 Sam. XIII. 21. sec. Compl., *rectum* s. *planum facere*. — יָשָׁר, *rectus*. Prov. XIV. 11. σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται, tabernacula autem *recte agentium* stabunt. Vide et Prov. II. 7. Mich. VII. 2. — יִשֵּׁר Pih. *rectifico*. Psalm. CXVIII. 127. πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην, ad omnia mandata tua
d *recte me gerebam*. — כּוּן : נָכוֹן : הֵכִין. Kal, Niph. et Hiph. 1 Par. XVI. 30. κατορθωθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευθήτω, *fundetur* terra, et non moveatur. Vide et Psalm. XCV. 10. 1 Par. XXVIII. 7. κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, *stabiliam* regnum ejus. Vide et Ies. IX. 7. 2 Par. XXIX. 35. κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου, *instauratum erat* opus in
e domo Domini. Vide et 2 Par. XXXV. 10. 2 Par. XXXIII. 16. κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, *instaurabat* altare Domini. Confer 3 Esdr. V. 74. Prov. IV. 18. ἕως ἂν κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα, usque dum dies *recta* s. *plena sit*. Sermo ibi est de meridie, et κατορθοῦν h. l. non *actionis*, sed *conditionis* verbum est, *firmum, stabilem esse*, ut c. XXV. 5. — מִישׁוֹר, *rectitudo*. Zach. IV.
f 7. τοῦ κατορθῶσαι, לְמִישׁוֹר, *in planum* s. *planitiem*, quasi esset infinitivus Syriace formatus a יָשַׁר. Syri enim literam מ et ל solent infinitivo præfigere, v. c. לְמֵימַר, *dicere*, ab אָמַר. — מֵישָׁרִים plur. *idem*. Prov. II. 9. — נִתְכַּן Niph. *rectus sum*. Inc. et LXX Ezech. XVIII. 25. μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ, nonne via mea *recta est*. Vide et v. 29.
g — עָלַץ, *exsulto*. Prov. XI. 10. ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωσε (subaudiendum videtur ἑαυτὴν) πόλις, in prosperitate justorum *erigit se* urbs. 2 Macc. VIII. 36. φόρον κατορθώσασθαι, tributum *restituere*.

*ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ, vulgo: *res feliciter* et *præclare* potissimum *bello gesta*. Vide Lex. N. T. s. h. v. Sed proprie notat *id quod erectum* et *sta-*
h *bilitum est, firmum*, et deinde quoque *statutum* s. *præceptum, ordinem*. 3 Macc. III. 23. καταστρέψαι τὰ κατορθώματα, immutare, *quæ hactenus constituta* s. *mandata erant*. Cod. Alex. perperam habet πράγματα. Conf. Cic. de Offic. I. 3. et de Fin. III. 7.

ΚΑΤΟΡΘΩΣΙΣ, *stabilimentum, correctio, restitutio*. מָכוֹן, *basis, sta-*
i *bilimentum*. Psalm. XCVI. 2. δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου, justitia et judicium *stabilimentum* throni. Legitur præterea apud Inc. Psalm. CXVIII. 126. ubi pro עֵת לַעֲשׂוֹת, *tempus est, ut facias*, sensum tantum secutus habet: καιρὸς κατορθώσεως, *tempus correctionis*. Nam post לַעֲשׂוֹת supplendum est מִשְׁפָּט. Judith. XI. 7. qui misit te εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ad

a correctionem omnis animæ. Ad quem locum Baduellus: κατόρθωσις idem quod κατάστασις, constitutio earum rerum, quæ sunt dissolutæ et confusæ, atque in meliorem statum restitutio, quæ vulgo *reformatio* appellatur.

*ΚΑΤΟΡΚΙ'ΖΩ, *adjuro, sacramento adigo.* הוֹאִיל לָשֶׁבֶת, *acquiesco habitare.* Exod. II. 21. b κατωρκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ. Ita quoque legit Vulgatus, vertens *juravit.* הוֹאִיל ortum putarunt cum Symm., qui ὁρκίζειν habet, a verbo אָלָה. Reliqui libri habent κατῳκίσθη.

ΚΑΤΟΡΥ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *defodio, obruo, sepelio.* *חָפַר, *fodio, effodio.* Inc. sec. Theodoretum et Cod. Norimb. Jerem. L. 12. κατωρύγη. — c חָתַר, *fodio, perfodio.* Amos IX. 2. κατορυγῶσιν εἰς ᾅδου, *sepeliantur* in infernum. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. κατωρυγῶσιν (ita vitiose scribitur pro κατορυγῶσιν), ταφῶσιν. — טָמַן, *abscondo.* Jerem. XIII. 7. — נֵפֶל, *abortivum.* Symmachus Job. III. 16. κατορυγέν. — קָבַר, *sepelio.* Gen. XLVIII. 7. κατώρυξα αὐτὴν, *sepelivi* illam. Jerem. XXV. d 33. οὐ μὴ κατορυγῶσιν, neutiquam *sepeliantur.*

*ΚΑΤΟΡΧΕ'ΟΜΑΙ, *insulto, illudo.* דָּקַר, *confodio.* Zach. XII. 10. ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο, ubi non tam literis transpositis רָקְדוּ (*subsilierunt* vel *insultarunt*) legerunt cum cod. Kennicott. 355. quam sensum expresserunt: nam דָּקַר est h. l. *probris lacessere,* ut נָקַב, quod proprie e est *perforare,* dicitur pro βλασφημεῖν Lev. XXIV. 11. Vide quæ coll. Joh. XIX. 37. fusius de h. l. disputavit de Rossi in Varr. Lectt. V. T. Vol. III. p. 217. seq. Phavorinus: κατορχούμενος, καταπαίζων, et: κατωρχήσαντο, ἐνέπαιξαν, κατεχάρησαν. Confer quoque Cappelli Crit. S. P. III. p. 87. seq. ed. rec. Opuscula Critica p. 447. Starck. in Carm. Dav. P. I. p. 134. Schotanum de f LXX Intt. pag. 162. ac Colomesii Obss. SS. p. 18. seq. Hesych. κατωρχήσαντο, κατεχάρησαν. Suidas: κατωρχήσαντο, κατεχάρησαν, ἔπαιξαν. Vide quoque Fischerum de Vitiis Lex. N. T. p. 540. seq.

ΚΑΤΟΧΕΥ'Σ, *repagulum.* יָדוֹת plur. Symm. Ex. XXVI. 17. κατοχεῖς. Vox Hebr. notat h. l. *manus arte factas,* vel: *ea quæ manuum* g *formas quodammodo referunt,* v. c. cardines, axes, etc. Callim. Hymn. in Apoll. v. 6. αὐτοὶ νῦν κατοχῆες ἀνακλίνεσθε πυλάων, ubi vid. Spanhem. p. 51.

ΚΑΤΟΧΕΥ'Ω, *pecora admitto, admissarium admitto, coire sino.* הִרְבִּיעַ Hiph. *coire facio.* Lev. XIX. 19. τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις (in Compl. errato typographi, ut vide- h tur, legitur οὐκ ἀποχεύσεις) ἑτέρῳ ζυγῷ, jumenta tua non *admittes* alieno jugo. Gloss. in Octat. οὐ κατοχεύσεις, τὸ μὴ μιγῆναι ἵππον θηλυκόν. Plenius Lex. Cyrilli MS. Brem. οὐ κατοχεύσεις (MS. vitiose κατωχεύσῃ) τὰ κτήνη ἑτεροζυγῷ, τοῦτ' ἔστιν οὐ δώσεις ἵππον θήλειαν ὄνῳ τοῦ μιγῆναι αὐτὴν καὶ ἀνάπαλιν. Hesych. κατοχεύει, πηδᾷ, ἐπιχάθηται.

ΚΑΤΟΧΗ', *detentio.* בַּעַל. Symm. Cant. VIII. 11. ubi nomen pro- i prium appellative accepit. Eodem quoque modo ibi Inc. Interpres.

ΚΑΤΟ'ΧΙΜΟΣ, *numine afflatus* s. *fanaticus.* Hinc

ΚΑΤΟ'ΧΙΜΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *possessus* s. *obsessus sum.* Sic pro עָבַר לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה, *servio ad obtinendam hæreditariam possessionem,* legitur Levit. XXV. 46. Gloss. in Octat. κατόχιμοι, κατεχόμενοι ὑπὸ πνευμάτων. Plenius apud Hesychium, qui post πνευμάτων addit ἀκαθάρτων.

ΚΑ'ΤΟΧΟΣ, *qui tenet aliquid, te-*

a naciter adhærens, it. lapis sepulchralis. בְּעַד, circa. Jon. II. 7. ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι, cujus repagula tanquam lapides sepulchrales æterni. Hes. κάτοχοι, λίθοι οἱ ἐπὶ μνήμασι τιθέμενοι. Gloss. MSS. in Cant. Script. κάτοχοι, κατέχοντες. — בְּעָלִים, domini. Al. Genes. XLIX. 23. κάτοχοι μερίδων, qui tenent partes.

b ΚΑ'ΤΩ, infra. לְמַטָּה, subtus. Cohel. III. 21. Ies. XXXVII. 31. et alibi. — תַּחְתִּי, inferior. Jos. XV. 19. Ezech. XXXI. 16. — תַּחְתּוֹן. idem. Jos. XVI. 3. — תַּחַת, sub. Aqu. Theod. Deut. IV. 19. Interdum etiam de tempore usurpatur, v. c. in Prolog. Sirac. ubi οἱ χρόνοι κάτω sunt tempora recentiora, quemadmodum ἄνωθεν antiquitus, c olim notat, v. c. apud Justin. M. Dial. c. Tryph. Jud. §. 24. p. 123. et ib. p. 160. et 210.

ΚΑ'ΤΩ ΚΑ'ΤΩ, infra infra, h. e. perquam infime. מַטָּה מַטָּה, inferne inferne. Deut. XXVIII. 43.

ΚΑ'ΤΩΘΕΝ, inferne, ab imo. מִלְמַטָּה. Ex. XXVI. 24. XXVII. 5. et alibi. — תַּחְתּוֹן. Ezech. XLI. 7. — Vide quoque s. v. ἄβυσσος.

d ΚΑΤΩ'ΤΕΡΟΣ compar. inferior. תַּחְתּוֹן. 1 Reg. IX. 17. — תַּחְתִּים. Symm. 2 Sam. XXIV. 6. Vide Bonfrer. ad Eusebii Onom. s. v. ἀμασθά.

ΚΑΤΩ'ΤΑΤΟΣ superl. infimus. מֶחְקָרִים plur. scrutationes. Symm. Ps. XCIV. 4. κατώτατα. — תַּחְתִּי. Deut. XXXII. 22. Ps. LXXXV. 12. LXXXVII. 6. et alibi. — e *תַּחְתִּין. Inc. Ezech. XXXI. 16.

*ΚΑΤΩΤΑ'ΤΩ, infra, in infimis. בְּתַחְבּוּלֹתָו, in consiliis ejus, in gubernatione ejus. Job. XXXVII. 12. ubi secundum Hex. ἕτερα ἀντίγραφα habent ἐν τοῖς κατωτάτω, ac τὰ κατωτάτω terram notant. Num legerunt תַּחְתִּיּוֹת?

ΚΑΤΩ'ΓΑΙΟΣ et ΚΑΤΩ'ΓΙΟΣ, inferior, qui versus terram. Vide supra καταγαιος.

f ΚΑΤΩΔΥΝΑ'Ω, dolore afficio, affligo. מָרַר Pih. amarum reddo. Ex. I. 14. ubi vox Hebr. vitam acerbam reddere notat. — נֶאֱנַק Niph. exclamo, suspiro. Ezech. IX. 4.

ΚΑΤΩ'ΔΥΝΟΣ, dolore affectus, tristis. מַר, amarus, metaph. tristis. Theodot. et LXX sec. cod. Basil. Jud. XVIII. 25. κατώδυνοι ψυχὴν, tristes animo. 1 Sam. I. 10. αὐτὴ g κατώδυνος τῇ ψυχῇ, illa tristis animo. Hesych. κατώδυνος, λυπηρά. Vide et 1 Sam. XXX. 6. 2 Reg. IV. 27. Scribitur etiam κατόδυνος. Vide supra et L. Bos. ac Montf. ad Judic. l. c.

*ΚΑΥ'ΚΩΣΙΣ pro καλύκωσις. Cod. Sangerm. Ies. XXXV. 1. habet pro חֲבַצֶּלֶת, rosa, ubi videndus Montfauconius ac supra s. καλύκωσις.

ΚΑΥΛΟ'Σ, caulis, scapus plantæ, h hastile, stipes. יָרֵךְ, latus. Exod. XXV. 31. XXXVII. 18. Gloss. in Octat. καυλὸς, ἐν ᾧ ὁ λύχνος ἐμβάλλεται. — צַמֶּרֶת, cacumen. Theod. Ezech. XXXI. 14. Sermo ibi est de cacuminibus arborum. Hesych. καυλὸς, τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ ἀπεξυσμένον, εἰς ὃ ἐμβιβάζεται τὸ κοῖλον τοῦ δόρατος, τὸ σύνηθες ἐπὶ τῶν φυτῶν.

ΚΑΥ˜ΜΑ, æstus. חֹם, æstus. Gen. i VIII. 22. Ies. XVIII. 4. Jerem. XVII. 8. — חֹרֶב, siccitas. Inc. et LXX Job. XXX. 30., ubi καῦμα est ardor internus e morbo. Vulg. præ caumate. Confer Foesii Œconom. Hippocr. p. 326. Ies. IV. 6. Jerem. XXXVI. 30. — *יוֹם, dies. Prov. XXV. 13. Legerunt חוֹם, non male. Sed et formula Hebr. dies messis æstus notionem involvit. Cf. infra s. v. קַיִץ. — יְלֵל, ejulatus.

a Deut. XXXII. 10. ἐν δίψει καύματος. Libere verterunt. — מִמְשָׁק, *locus derelictus*. Soph. II. 9. Ita Bielius Trommium secutus, qui unde sua hauserit, ignoro. Nam in textu Gr. legitur ἀλμακίς, quod ex mala lectione vocis מִמְשָׁק natum est, ubi legerunt לְמֶשֶׁק — קַיִץ, *æstas*. Prov. X. 6. ἀπὸ καύματος. Καῦμα est h. l. *æstus*, *qualis æstatis tempore* b *esse solet*. Habere קַיִץ eandem notionem, docuit Simonis Lex. Hebr. p. 1421. Vide quoque ad h. l. Jaegerum. —*קֶרַח, *glacies*, vel potius *grando*. Symm. Ps. CXLVII. 17. Derivavit sine dubio a יָקַר, *arsit*, *exarsit*, aut legit per Daleth a קָדַח, *accendit*. Fieri tamen potuit, ut קֶרַח quoque hanc significationem habuerit, quia frigoris et c æstus sunt similes effectus. Sir. XIV. 27. σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, sapientiæ cultor ab ipsa defenditur contra atrocem quamcunque calamitatem. Eandem notionem metaphoricam tribuit quoque Bretschneiderus Hebr. קַיִץ Prov. X. 6. et voci καῦμα apud LXX Deut. XXXII. 10. ubi Hebr. יְלֵל respondet.

d ΚΑΥ͂ΣΙΣ, *ustio*, *combustio*. בָּעֵר infin. Pih. *ardere*. Ies. XL. 16. XLIV. 15. εἰς καῦσιν, ad *combustionem*. Conf. Hebr. VI. 18. — יְקֵדָה Chald. *combustio*. Dan. VII. 11. — מוֹקְדָה, *ustio*. Lev. VI. 9. — מוֹקֵד, *focus*. Aqu. Ps. CI. 4. — מַעֲרָכָה, *ordinatio*. Exod. XXXIX. 37. Libere verterunt. Vide supra s. καίω, qua voce ter עָרַךְ ab ipsis exponie tur. — שָׂרוֹף infin. 2 Sam. XXVII. 7. — שְׂרֵפָה, *ustio*, *combustio*. Al. 2 Par. XVI. 15. XXI. 19. καῦσιν, et Amos IV. 11. ἀπὸ καύσεως. Sirac. XVIII. 16. καῦσις esse videtur ipsa *terra ardore solis exusta*.

ΚΑΥ͂ΣΟΣ, *æstus*, *ardor*. חֲרָבוֹנִים plur. *siccitates*. Symm. Ps. XXXI. 4. ὡς καῦσος.

*ΚΑΥΣΤΗΡΟ'Σ, *ardens*, *fervens*. בֹּעֵר, *succensus*. Hos. VII. 4. sec. f Compl. quæ lectio versionem alius interpretis exhibet.

*ΚΑΥΣΤΙΚΟ'Σ, *urendi vim habens*. 4 Macc. VI. 27. βασάνοις καυστικαῖς, tormentis *flagrantibus*.

*ΚΑΥΣΤΙΚΩ'ΤΕΡΟΣ, *magis urendi vim habens*. 4 Macc. X. 14.

ΚΑΥΣΤΟ'Σ, *combustus*. מַרְחֶשֶׁת, *ahenum*, *cacabus*. Inc. Lev. VII. 9. καυστή, *combusta hostia*. g

ΚΑΥ'ΣΩΝ, *urens ventus*, *Eurus*, *ventus ab oriente spirans*. *חֹרֶב, *æstus*. Theod. Ies. XXV. 5. Gen. XXXI. 40. sec. Alex. et Oxon. ubi καύσων *æstum solis* notat. — *קְדוּמִים nomen propr. *Chedummim*. Aqu. Jud. V. 21. Deduxit a קָדִים. Exoritur tamen suspicio, annon καυσώνων in καύσων mutatum, potius ad sequens קִישׁוֹן referendum sit, et sit ipsa vox Hebraica h Græcis literis expressa. — קָדִים, *oriens*, *Eurus*, qui ventus etiam a Chaldæis קדום vocatur. Jerem. XVIII. 17. ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτούς, tanquam ventum urentem dispergam illos. Vide et Ezech. XVII. 10. XIX. 12. Hos. XII. 1. Jon. IV. 8. Adde Inc. Genes. XLI. 6. et Psalm. LXXVII. 26. Theod. Job. XXVII. 21. Aqu. Psalm. XLVII. 8. — שָׁרָב, *ex-* i *siccatio*, *æstus*, *sitis*. Ies. XLIX. 10. Conf. Sir. XVIII. 16. XLIII. 27. Ventum urentem esse orientalem, ex itinerariorum commentariis discimus. Appellatur apud Orientales *Samiel* ex *Sam*, vocabulo Arabico, quod significat *venenum*, et *Iel*, quod in lingua Turcica *ventum* notat. De isto Hieronymus ad Ez.

XXVII.: *Austro flante, qui significantius* קָדִים, *Græce καύσων interpretatur, quem nos in ventum arentem transferre possumus.* Vide Humphr. Hodium de Bibl. Text. Orig. pag. 215. et Zornium Hist. Fisc. Jud. pag. 14. seq. Fischerus in Clavi pag. 61. καύσων reddere mavult *Eurus* quam cum Montfauconio *æstus*, nisi addas *æstus, qui est tum, quum Eurus,* ventus in Ægypto calidus, *flat.*

ΚΑΥΣΩΝΟΣ ΞΗΡΟΤΗΣ, *æstus, siccitas.* צְחִיחָה, *siccum.* Symm. Ps. LXVII. 7.

ΚΑΥΧΑΟΜΑΙ, *glorior, jacto.* אָמַר, *dico.* Prov. XX. 9. τίς καυχήσεται ἁγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν. Bene quoad sensum. — הִרְבָּה Hiph. *multiplico.* 1 Sam. II. 3. ubi legerant תִּרְהֲבוּ, nam Ps. LXXXIX. 11. רָהַב reddiderunt ὑπερήφανον. — הִרְנִין Hiph. *lætus canto.* Ps. XXXI. 14. ubi καυχᾶσθαι sensu bono adhibetur. — הִשְׁתַּבֵּחַ Hithp. a שָׁבַח, *laudatione commendo me.* 1 Par. XVI. 35. — הִתְהַלֵּל Hithp. 1 Reg. XX. 11. Ps. XLVIII. 6. ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν μὴ καυχώμενοι, in multitudine divitiarum suarum non *gloriantes.* Vide et Prov. XXV. 14. XXVII. 1. Jer. IX. 22. Adde Aqu. Ps. XXX. 3. sec. Catenam PP. GG. T. I. pag. 592. Aqu. Ps. LXII. 12. — הִתְפָּאֵר Hithp. Jud. VII. 2. — עָלַז, *exulto.* Ps. XCIII. 3. CXLIX. 5. — עָלַץ, idem. Ps V. 14. Præterea legitur 1 Sam. II. 10. ubi verba μὴ καυχάσθω φρόνιμος usque ad ἐν μέσῳ τῆς γῆς, quæ in Compl. non leguntur, nec ab interprete Latino vetere reddita sunt, in reliquos libros temeritate librariorum venerunt ex Jerem. IX. 22. seu a Grammaticis adscripta sunt.

ΚΑΥΧΗΜΑ, *gloriatio, jactatio.* גַּאֲוָה, *elatio.* Deut. XXXIII. 29. — גָּאוֹן. Quint. Ed. Ps. XLVI. 5. — חֶדְוָה, *elatio.* 1 Par. XVI. 27. — פְּאֵר. Symm. Ies. LV. 5. — שֵׁם, *nomen.* Deut. XXVI. 19. ubi καύχημα cum ὀνομαστὸς conjungitur, adeoque *eum* notat, *de quo alii gloriantur.* — תְּהִלָּה, *laus.* Deut. X. 21. ubi *objectum laudis* notat. Conf. Jer. XIII. 11. XVII. 14. Soph. III. 20. 21. — תּוֹחֶלֶת, *spes.* Prov. XI. 7. ubi καύχημα notat *id, de quo gloriamur.* Bene. Nam spes certa et constans potest esse in caussa, ut aliquis se jactet et glorietur. Alias dicendum esset, LXX legisse תְּהִלָּה facili literarum permutatione. — תִּפְאֶרֶת, *ornatus, decor.* 1 Par. XXIX. 11. σοί, κύριε, ἡ μεγαλωσύνη— καὶ τὸ καύχημα, et *laus.* Prov. XVII. 6. καύχημα τέκνων πατέρες αὐτῶν, ubi καύχημα iterum notat *id, de quo aliquis gloriatur,* aut *gloriari potest.* Symm. δόξα. Vide et Zach. XII. 7. Aquila Jud. IV. 9. Inc. et LXX Prov. XIX. 11. Sirac. X. 25. *objectum gloriationis* s. *gloria.*

*ΚΑΥΧΗΜΑ ΠΟΙΕΩ. פֵּאֵר, *decoro.* Symm. Ies. LV. 3.

ΚΑΥΧΗΣΙΣ, idem. תְּבוּאָה, *proventus.* Jer. XII. 13. ubi καύχησις *objectum gloriationis* notat. — תִּפְאֶרֶת. 1 Par. XXIX. 13. Prov. XVI. 31. Aqu. Prov. XIX. 11. Oἱ λοιποὶ Ezech. XVI. 12. Interdum καύχησις est *causa lætitiæ, gaudendi materia, felicitas, prosper rerum successus.* Sir. I. 23. πλατέων δὲ καύχησις τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, summa autem est et latissime patens verorum Dei cultorum *felicitas.* Confer 2 Cor. I. 12.

ΚΑΥΩΝ, in plur. καυῶνες. Est ipsa vox Hebraica כַּוָּנִים plur. *liba, placentæ effigiatæ.* Jer. VII. 17. sec. Vat. ubi Olympiod. male legit χαμῶνας. Vide infra χαυῶνες.

ΚΑΦΦΩ'. Hebr. כַּפּוֹת, *spathæ.* Inc. Lev. XXIII. 40.

ΚΑΨΑ'ΚΗΣ. Vide supra *καμψάκης.*

ΚΕ'ΓΧΡΟΣ, *semen panico simile, milium.* דֹּחַן, *panicum,* secundum alios: *milium.* Ezech. IV. 9. — מֵעוֹת, *viscera.* Aqu. Symm. Theod. Ies. XLVIII. 19. *αἱ κέγχροι, lapilli milii similitudine,* nisi legendum *κάχλοι,* i. e. *κάχληκες, lapilli s. calculi, qui in aqua marisve litore reperiuntur.* Notabis autem, in Procopio legi *αἱ.* Nam potius dicendum *οἱ κέγχροι* cum articulo masculino. Hieron. *ut lapilli ejus.* Ita Drusius in Fragm. p. 463. — נִסְמָן part. Niph. *signatum.* Ies. XXVIII. 25. Ita quoque Aqu. et Theod. Forte legerunt נִסְמָר, quod apud Armenos *Samar milium* est, teste Castello. — נְקֻדָּה, *punctum.* Al. Cant. I. 10. *ἐν κέγχροις.* Hesych. *κέγχρος, εἶδος βοτάνης, καὶ σπερμάτιον μηλίνῃ ἐμφερές.*

ΚΕ'ΔΡΙΝΟΣ, *cedrinus.* אֶרֶז, *cedrus.* Lev. XIV. 4. 6. 2 Sam. V. 11. et alibi. — בְּרוֹשׁ, *abies.* 2 Par. III. 5. — גֹּפֶר, *cupressus.* Incert. Gen. VI. 14. Sed verba *ἢ κεδρίνων* glossema ibi sapiunt, adeoque delenda sunt.

ΚΕ'ΔΡΟΣ, *cedrus.* אֶרֶז, idem. Num. XXIV. 6. Jud. IX. 15. et alibi. — בְּרוֹשׁ, *cupressus.* Ezech. XXVII. 5. 2 Par. III. 5. Ita transtulerunt, quod Syri, abiete carentes, naves longas ex cedri ligno fabricarent. Confer Theophr. Hist. Plant. V. 8. — קִדְרוֹן, *vallis,* Josepho Lib. II. de Bello Jud. c. 12. et 16. et Eusebio Onom. *κεδρὼν,* et quidem a cedris dicta. Cf. Bielii Exercitat. de Lignis Libani p. 51. seq. 2 Sam. XV. 23. *διέβη τὸν χείμαῤῥον κέδρων,* transibat torrentem cedrorum. Vide et 1 Reg. II. 38. 2 Reg. XXIII. 6. 12. 2 Par. XV. 16. XXIX. 16. 1 Reg. XV. 13. *ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν κέδρων,* in torrente cedrorum. Confer Joh. XVIII. 1. et ad h. l. auctores Wolfio p. 960. laudatos. Ita Bielius. Sed in omnibus his locis loco *κέδρων* reponendum est *κεδρὼν,* ut sit ipsum Hebr. קִדְרוֹן, a קָדַר, *nigrescere.* Nomen enim hic torrens prope Hierosolymam e monte defluens, et inter duos montes delabens in mare mortuum, habebat a colore nigro. Vide Lex. N. T. s. h. v. — תְּאַשּׁוּר, *buxus.* Ies. LX. 13. Hesych. *κέδρος, ῥάβδος, κιβωτὸς, λάρναξ, ἢ δένδρον ἄκαρπον.* Suidas: *κέδροι, δένδρα ὑψίκομα καὶ ἄκαρπα, αἷς ἀπεικάζει Δαβὶδ τὴν εἰδωλολατρείαν.* Innuitur Ps. XXVIII. 5. ubi vid. Theodor.

ΚΕ'ΔΡΟΣ ΤΟΥ͂ ΛΙΒΑ'ΝΟΥ, *cedrus Libani.* אֶזְרָח רַעֲנָן, *indigena viridis,* sc. *arbor.* Ps. XXXVI. 37. Dubium est, an vere legerint כְּאַרְזֵה, ab אֶרֶז, *cedrus,* aut potius ita verterint, quod vocem Hebr. non intellegerent. Diversimode etiam explicatur Hebr. אֶזְרָח, quod alii *laurum,* alii *cedrum* interpretantur, et in universum est *quævis arbor indigena, et eo in loco orta, ubi crescit.*

*ΚΕΔΡΩ'Ν, ΩΝΟΣ. Ipsa vox Hebr. קִדְרוֹן. Vide supra ad *κέδρος* s. h. v. Hebr.

ΚΕΙ͂ΜΑΙ, *jaceo, positus sum, constitutus sum, datus sum.* הוּעַד Hoph. a יָעַד, *constituor.* Jer. XXIV. 1. — הַנְחַת Chald. Aph. a נְחַת, *repono.* Esdr. VI. 1. — *הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם. Inc. 2 Reg. VIII. 11. ubi mihi non aliam lectionem secutus esse, sed sensum recte expressisse videtur. Symmach. Job. XXXIV. 23. *οὐ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπῳ κεῖται ἔτι.* Vulgatus Symmachum secutus: *neque enim ultra in hominis potestate est.* — *יָשַׁב, *sedeo.* Syrus

Jerem. XXI. 13. — סָבַל, onus. Ies. IX. 4. ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτὸν κείμενος, jugum, quod illis *incumbit*. — שׂוּם, *pono*. 2 Sam. XIII. 32., ubi pro κείμενος scribo κείμενον, *erat positum*, h. e. *propositum*. Al. Jos. IV. 6. οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον (lege κείμενοι), hi lapides sc. sunt in signum *positi*, vel potius *erecti* s. *stantes* (Vide Eurip. Hecub. v. 16. et Markland. ad Suppl. v. 665. p. 163.): ubi nihil est in textu Hebr. pro hoc verbo. Conf. Luc. II. 34. 2 Macc. III. 11. ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου, viri in eminentia s. dignitate *constituti*. Vide et 2 Macc. IV. 31. 34. 2 Macc. IV. 11. τὰ κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ, scil. διατάγματα, edicta, quæ humaniter Judæis a regibus *data* erant. 3 Macc. V. 26. κεῖσθαι ἐν ἑτοίμῳ, *paratum præsto esse*, coll. 1 Joh. V. 19. κεῖσθαι ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ, in *extremo vitæ discrimine versari*. 2 Macc. III. 31. Confer Lex. N. T. s. h. v. Vide infra s. v. ξύλον.

ΚΕΙΡΑ'ΔΕΣ, *tonsi, qui tonsos habent capillos*, quasi κουρίας. קִיר חֶרֶשׂ propr. *murus testæ*, h. e. *muros testaceos habens:* sed revera est h. l. nomen urbis Moabitarum *Kir-heres*, alias *Kir-hareseth*. Jerem. XLVIII. 31. βοήσατε ἐπ' ἄνδρας κειράδας αὐχμοῦ, clamate super viros tonsos squaloris. Ubi Theodoretus: ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀντίγραφα κειράδας αὐχμοῦ ἔχει, ὁ Σύρος οὕτως ἡρμήνευσε· κεφαλαὶ αὐτῶν κεκαρμέναι καὶ οἱ πώγωνες αὐτῶν ἐξυρημένοι. αἰχμαλώτων δὲ τοῦτο σχῆμα. κελεύει τοίνυν ὀλολύζειν ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάλαι μὲν τείχεσι κεχρημένους, νῦν δὲ ἀποκειραμένους τὴν προτέραν εὐημερίαν, καὶ αὐχμὸν περικειμένους. Ad eundem locum Incertus: ἀντὶ δὲ ἐπ' ἄνδρας κειράδας αὐχμοῦ Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος· ἐπ' ἄνδρας τοίχου ὀστρακίνου. Οἱ δὲ ό κειράδα (Apud Ghislerium Cat. in Jerem. p. 846. vitiose legitur σκιράδα) τὸν τοῖχον ἴσως ἔφασαν, ἀπὸ γύψου πεπλασμένον. Trommius in Concord. notat, censeri κειράδες apud LXX mendose scriptum pro χειράδες. Cæterum קִיר־חֶרֶשׂ etiam κειράδας interpretantur Jer. XLVIII. 36. ubi quoque conferendus codex Syr. Hex. Mediol. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. p. 38. monet scribendum κειράδας, ut legerint Daleth pro Resch. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 534. reponendum videtur κειράρας, ut sit ipsa vox Hebr. Græcis literis expressa. Sed mihi nomen proprium in appellativum pro more suo mutasse videntur LXX. Certe Arab. قور notionem *secandi* habet.

ΚΕΙΡ'ΙΑ, *fascia, lorum, funiculus*, quasi κηρεία. מַרְבַדִּים plur. *tapetes lecti, lectisternia*. Prov. VII. 16. κειρίαις τέταχα τὴν κλίνην μου, *fasciis extendi lectum meum;* ad quem locum Jaegerus: Non igitur de veste stragula explicuit Int., qua insternitur, sed de funibus et fasciis, quibus subtenditur lectus, quod approbavit Simonis in Lex. ad v. Eas *institas lectorum* appellari docent interpretes Petronii cap. 97. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κειρίαις, φασκίαις. Idem: κειρία, τῆς κλίνης ὁ τόνος. Schol. Aristoph. in Av. ver. 817. inter alia ita: ἡ δὲ κειρία, εἶδος ζώνης ἐκ σχοινίων παρεοικὸς ἱμάντι, ᾗ δεσμοῦσι τὰς κλίνας, unde sua hausit Suidas s. h. v. Sic et Homerus Odyss. Ψ', v. 190. seq. Ulyssem lectum ex olea a se fabricatum, et terebro terebratum, loro bubulo sive funiculis e loro bubulo factis extendentem ob oculos ponit. Et eundem poëtam λέχεα τρητὰ, *lectos perforatos*, subinde (v. c. Od. Α', 440.) appellare ob foramina in spondis facta, per quæ τόνοι trajecti sint, qui sustinerent ipsum lectisternium, observat Feithius Antiq. Hom. Lib. II. c. 8. p. 246. Inde et apud Hesychium: τρητοῖς ἐν λεχέεσσι, τοῖς κατὰ τὰς ἁρμογὰς τετρημένοις ἢ ἱμάντα. τοῖς ἱμᾶσι γὰρ ἐνετείνοντο αἱ κλίναι, ὡς καὶ τὰ βάθρα. Conf. et

a Lud. Carrio Emend. Lib. II. cap. 13. p. 165.

ΚΕΙ'ΡΩ, *tondeo, meto.* גָּזַז, idem. Gen. XXXI. 19. 1 Sam. XXV. 7. 2 Sam. XIII. 23. 24. Job. I. 20. ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, *tondendam curabat* sibi comam capitis sui. Jer. VII. 28. Comam resecare signum tristitiæ erat. Vide Curtium X. 14. Lucian. de Sacrif. b T. I. p. 538. Herodot. I. 82. Adde quoque Heraldi Advers. Lib. I. p. 54. seq. — גִּלַּח Pih. *abrado.* 2 Sam. XIV. 26. ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, cum *tondendum* ille sibi *curaret* caput suum. Ibid. κειράμενος αὐτὴν, ἔστησε τὴν τρίχα, cum *tondendam sibi curasset* illud, ponderabat capillum. Confer Act. XVIII. 18. et ad h. l. Wolfium p. c 1278. et Feithii Antiquit. Homer. Lib. I. cap. 13. p. 81. — *עָשָׂה, *facio.* Symm. 2 Sam. XIX. 24. οὐκ ἐκείρατο. Vulg. *intonsa barba.* Scil. עָשָׂה est etiam *concinnare, adornare* lavando, præcidendo, etc. Sic Lat. *facere barbam* est *radere barbam* apud Lampridium in Heliogab. c. 31. ubi vid. Salmasius. Conf. Gatakeri *cinnus* Lib. II. cap. 13. — d קָצַב, *præcido.* Cant. IV. 2. — קָצַץ, *amputo.* Jerem. XLIX. 31. Adde Aqu. Jerem. XXV. 23. — רָאָה, *video.* Prov. XXVII. 25. κεῖρε χλόαν, *metes* gramen. Hesych. κεῖρε, θέριζε. Ita quoque *tondere* pro *metere.* Vide Drakenborch. ad Sil. Ital. X. 147. et Burmann. ad Valer. Flacc. III. 670. Cæterum verum vidit Jaegerus ad Prov. l. l., reddi- e disse LXX, tanquam legerunt verba transposita, adeoque κεῖρε non tam רָאָה respondere, sed גָּלָה, pro quo fortasse legerint גִּלַּח. — רָחֵל, *ovis.* Cant. VI. 5. κεκαρμέναι, *tonsæ* sc. oves. Legitur præterea Jer. LII. 31. ubi LXX de suo addunt καὶ ἔκειρεν αὐτόν. Sc. captivi in carcere comam alebant, et cum inde exibant, tonderi solebant, et vestes mutabant, uti liquet ex his- f toria Josephi.

ΚΕΚΡΑ'ΓΩ, *clamo.* הִתְרֹעַע: הֵרִיעַ Hiph. et Hithp. a רִיעַ, *clango.* Ios. VI. 16. Psalm. LXIV. 14. — זָעַק, *clamo.* Job. XXXV. 9. κεκράξονται, *clamabunt.* Vide et Jer. XI. 11. 12. XLVII. 2. Ezech. XXVII. 30. et conf. Luc. XIX. 40. — צָעַק, idem. Jud. IV. 3. ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, clamabant filii g Israël ad Dominum. Vide et Ps. XXXIII. 17. CVI. 6. 28. — קָרָא, Ps. XXVII. 1. et XXIX. 10. πρὸς σε, κύριε, κεκράξομαι, ad te, Domine, clamabo. Ad quæ verba oculum intendens Suidas: κεκράξομαι, οὐκ ἐπὶ φωνῆς, ἀλλ' ἐπὶ προθυμίας, καὶ συντόνου καὶ σπουδαίας εὐχῆς. — שִׁוַּע Pih. a שׁוּעַ. Job. XIX. 7. Psalm. XVII. 7. 45. Hab. I. 2. Phavor. h κεκράγω, ἀπὸ τοῦ μέσου παρακειμένου κέκραγα γίνεται, οὗ ὁ πρῶτος ἀόριστος ἐκέκραξα.

ΔΙΑΚΕΝΗ'Σ ΚΕΚΡΑ'ΓΩ, *inaniter clamo.* נָהַק, *rudo.* Job. VI. 5.

ΜΕ'ΓΑ ΚΕΚΡΑ'ΓΩ, *magna voce clamo.* קָרָא מָלֵא, *clamo, impleo,* h. e. *plena voce clamo.* Jerem. IV. 5. κεκράξατε μέγα, magna voce clamate. Sic apud Hesychium: μέγα ἴαχον, μεγάλῃ φωνῇ ἀνέκραγον.

ΚΕΛΑΔΕ'Ω, *modulor, sonum edo,* i *clamo.* פָּצַח, *frango, rumpo,* etiam *sonum edo, persono.* Aquila Ies. XLIX. 13. et LIV. 1. κελαδήσατε. Hesych. κελαδεῖ, βοᾷ. Idem: κέλαδος, ἦχος μουσικὸς, κραυγὴ, βοὴ, θόρυβος. Idem: κελαδῶν, ἠχῶν, μέλπων. Rursus idem: κελάδησαν, ἤχησαν. Confer locum incerti notatum infra in v. λαός.

ΚΕ'ΛΕΥΣΜΑ, *jussum, mandatum, edictum, classicum signum exercitui datum.* חֹצֵץ part. *excidens.* Prov. XXX. 27. de locusta: ἐκστρατεύει

ἀφ' ἑνὸς κελεύσματος ἐξελεύσεται, in aciem egreditur ad unum edictum bono ordine. Ita et profani. Dionys. Hal. Lib. II. p. 88. ἀφ' ἑνὸς δὲ κελεύσματος. Diod. Sic. Lib. III. p. 153. καθάπερ ἀφ' ἑνὸς κελεύσματος. Vide et quæ ex Sophrone apud Athenæum p. 87. et Thucydide Lib. II. observat Berglerus ad Alciphr. Ep. p. 89. et confer Lex. N. T. s. h. v. Cæterum Prov. l. l. LXX legisse videntur חָצַר, unde participium in Pih. et Hiph. alias de *illis, qui tuba clangunt,* occurrit. Vide 2 Paral. V. 13. XXIX. 28. ubi LXX per σαλπίζειν illud interpretantur.

ΚΕΛΕΥ'Ω, *jubeo, mando,* etiam *celeusma cano.* הֵידָד, *celeusma.* Syrus Jer. XLVIII. 33. κελεύουσι, *celeusma canunt.* Confer Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Tob. VIII. 14. 3 Esdr. IX. 54. 2 Macc. II. 4.

ΚΕΝΕΩ'Ν, *locus circa ilia, vacua pars ossium, venter,* it. *area vacua.* 2 Macc. XIV. 44. τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων, γενομένου διαστήματος, ἦλθε κατὰ μέσον κενεῶνα, cum autem illi celeriter retrocederent, facto spatio, venit in vacuam turbæ aream. Eodem modo et apud Nonnum vocem sumi, Grotius ad h. l. notat. 4 Macc. VI. 8. Hesych. κενεών, ὁ περὶ τὰς λαγόνας τόπος, τὸ διάκενον μέρος (bene ita Salmasius pro νέρος legit.) τῶν ὀστῶν, ἀρσενικῶς.

*ΚΕΝΟΔΟΞΕ'Ω, *vanæ gloriæ cupidus sum.* 4 Macc. V. 9. κενοδοξῶν περὶ τὴν ἀλήθειαν, *inanem de veritate opinionem alens.* Carent hac voce Lexica vulgaria.

ΚΕΝΟΔΟΞΙ'Α, *vanæ gloriæ cupiditas.* Sap. XIV. 14. Suidas: κενοδοξία, ματαία τις περὶ ἑαυτοῦ οἴησις. Ita Bielius. Sed in l. l., ubi sermo est de idolorum cultu, qui originem suam debet pravæ ac perversæ hominum de Deo cogitandi ac sentiendi rationi, κενοδοξία in universum *errorem, vanam opinionem* notat, et est i. q. XIII. 1. ἀγνωσίαν Θεοῦ appellat. Sic δόξα est *opinio,* ὑπόληψις, ut explicatur ab Eustathio ad Il. Κ', 325. Adde 4 Macc. II. 15.

ΚΕΝΟΛΟΓΕ'Ω, *inaniter* seu *vana loquor, garrio.* צִפְצֵף Pih. *pipio.* Ies. VIII. 19.

ΚΕΝΟ'Σ, *inanis, vacuus, vanus, falsus, mendax.* אָוֶן, *vanitas.* Job. XV. 35. ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά, ubi κενὸν est i. q. שֶׁקֶר Ps. VII. 15. Confer supra s. v. ἀνωφελής. — אַכְזָב, *mendacium.* Mich. I. 14. — אֶפֶס, *nihil, nullus.* Job. VII. 6. — הֶבֶל, *vanitas.* Job. XXXI. 34. παρακαλεῖτέ με κενά, consolamini me *frustra.* — חָדָשׁ, *novus.* Jud. V. 8. θεοὺς κενοὺς sec. Ald. et Compl. ubi tamen alii rectius καινοὺς habent. Job. XXIX. 20. ubi pro κενὴ ex Complut. reponendum est καινή. Idem valet quoque de versione Theodot. ibid. Ob soni similitudinem sæpissime permiscentur ΑΙ et Ε. Hinc apud Josephum c. Apion. Lib. I. c. 24. pro κενολογεῖν lege καινολογεῖν. — חַלָּמוּת, *vitelli.* Job. VI. 6. Legerunt sine dubio חֲלֹמוֹת, *somnia,* nam quid vanius et futilius insomniis? Eckerman. putat, eos הֹלְמוֹת, *vacillantes,* legisse. — חֹרֶב, *solitudo, vastitas.* Alius Ez. XXIX. 10. Κενὸς ibi notat *desertus, non habitatus ab hominibus.* Vide ad h. l. Montf. — כָּזָב, *mendacium.* Hos. XII. 1. — *כָּזַב, *mentior.* Hab. II. 3. — *עָפָר, *pulvis.* Symm. Job. XL. 8. εἰς κενόν. Legendum εἰς κόνιν. — *עֲרִירִי, *orbus, sterilis.* Symm. Jerem. XXII. 30. Ergo κενὸς h. l. est is, *qui prole caret.* Κενὸς de *orbo* legitur apud Bion. Idyll. I. 59. — לֹא רָאָה Pyh. *non videor.* Job. XXXIII. 21. — רֵק, *vacuus, vanus.* Deut. XXXII. 49. οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, non ver-

a bum *inane* vobis hoc. Chrysost. ad Ephes. V. 6. κενοί εἰσιν οὗτοι λόγοι, οἱ πρὸς καιρὸν χάριν ἔχοντες, καὶ οὐδαμῶς ἐπὶ τῶν ἔργων δεικνύμενοι. Conf. Wolfium ad h. l. p. 124. et quæ mox notata sunt ex Exod. V. 9. Jud. IX. 4. ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενούς, conduxit sibi Abimelech homines quosdam *leves:* ubi alii habent λαιμούς, *famelicos*, aut po- b tius λοιμούς. Al. Jud. XI. 3. Aqu. 2 Sam. VI. 20. ubi κενὸς habet notionem singularem ac rariorem, quam Vulgatus interpres vocabulo *scurræ* exprimere voluit. — רִיק, *vanum*. Job. XXXIX. 16. εἰς κενὸν ἐκοπίασεν, *incassum* vel *frustra* laboravit. Vide et Ies. LXV. 23. Jer. LI. 53. et conf. 1 Thes. III. 5. et ad h. l. L. Bos. p. 212. Ps. II. 1. c λαοὶ ἐμελέτησαν κενά, populi meditati sunt *inania*. — רֵיקָם, *vane*. Gen. XXXI. 42. νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας, tu quidem me *vacuum* dimisisses. Exod. XXIII. 15. κενὸς is dicitur, *qui sine muneribus et oblationibus coram Deo apparet*. Deut. XV. 13. οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν, non *inanem* seu *vacuum* illum dimittes. Vide et 1 Sam. VI. 3. Job. XXII. d 9. et conf. Marc. XII. 3. et Luc. I. 53. Theod. et LXX Psalm. VII. 4. ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός. Mallem legere κενῶς. Ἀποπίπτειν videtur respondere Latino *se subducere alicui*, et ex adjuncto *hostiliter aliquem tractare*. Vulg. *decidam merito ab inimicis meis inanis*. — שָׁוְא, *vanitas*. Ies. LIX. 4. πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις, καὶ λαλοῦσι κενά, e confidunt *idolis*, et loquuntur impie. Job. VII. 3. XV. 31. Ies. LIX. 4. et alibi. — שֹׁקֵקָה verbale fœm. *appetens*. Ps. CVI. 9. ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν καὶ ψυχὴν πεινῶσαν, saturavit animam *vacuam* s. *famelicam*. — שֶׁקֶר, *falsitas*. Ex. V. 9. μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς, ne meditentur verba inania s. *falsa*. — תֹּהוּ, *inane*. Ies. XLV. 18. Aqu. 1 Sam. XII. 21. Theod. Ies. XLI. 29. — f תֹּהוּ וָבֹהוּ, *inane* et *vacuum*. Aqu. Jerem. IV. 23. κενή. Sap. I. 11. κενὸν οὐ πορεύσεται, non redibit *vacuus*, sed plenus et onustus pœna. Arabs: *non justificabitur*. Judith. I. 11. κενούς, *re plane infecta*. Sir. XXXV. 4. μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ κυρίου κενός, ne compareas coram Deo *vacuis manibus*, h. e. *sine muneribus et oblationibus*. Conf. etiam Dionys. Hal. VII. g c. 6. T. III. p. 1325. ed. Reisk. ἢ ἐπὶ τὰ οἰκεῖα οὐ σὺν κεναῖς χερσὶν ἀφίξεις. Sap. I. 11. φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύσεται, pro quibus postea dicit ἀναιρεῖ τὴν ψυχήν, ubi κενὸς est *vacuus a pœna, immunis*. Sir. XXII. 14. διὰ κενῆς, *temere, inaniter, leviter*, ubi nulla vel est necessitas, vel justa utilitas.

ΚΕΝῸΣ ἈΠΟΣΤΡΈΦΩ, *vacuus* h *revertor*. נָשׂוֹג אָחוֹר, (שׂ pro ס) Niph. *avertor retrorsum*. 2 Sam. I. 22. τόξον οὐκ ἀπεστράφη κενόν, ubi κενὸν de suo sensus causa addidisse videtur, ut sit *frustra* seu *sine effectu*.

ΕἸΣ ΚΕΝῸΝ ἘΛΠΊΖΩ, *in vanum spero*. — שֹׁקֵקָה verbale fœm. *appetens*. Ies. XXIX. 8. Vox Hebr. habet h. l. hanc adjunctam notionem, ut sit: *frustra appetere, non* i *consequi optata*.

ΚΕΝᾺ ἘΠΙΒΆΛΛΩ, *vano injicio*. הָבַל, *vanus fio*. Job. XXVII. 12.

ΕἸΣ ΚΕΝᾺ ΚΑῚ ΜΆΤΑΙΑ, *in vana et inania*. הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Job. XX. 18. Qui restituere cogitur divitias et opes, is εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασε πλοῦτον. k

ΚΕΝῸΝ ΠΟΙΈΩ, *vacuum facio*. הֶחְסִיר Hiph. *deficere facio, destituo*. Ies. XXXII. 6.

ῬΉΜΑΤΑ ΚΕΝᾺ, *verba vana*. רִיר חַלָּמוּת, *albumen vitelli*. Job. VI. 6. Vide supra s. κενός.

a *ΚΕΝΟ'Ν "ΕΡΓΟΝ, *opus vanum.* Verba hæc Inc. Int. Jerem. X. 3. in Hexaplis Montf. quidem refe-runtur ad מַעֲשֵׂה יְדֵי, *opus manuum,* sed mihi referenda potius videntur ad antecedens הֶבֶל, nisi statuere malimus, eum κενὸν sensus causa de suo addidisse. Vide supra s. κενὸς ἀποστρέφω.

ΚΕΝΟΤΑ'ΦΙΟΝ, *sepulchrum va-* b *cuum, tumulus inanis* seu *honorarius,* item *simulacrum vanum.* תְּרָפִים plur. *idola.* 1 Sam. XIX. 13. 16. ἔλαβε τὰ κενοτάφια, ubi Clericus credit, Judæos Græce loquentes vocasse statuas Deorum ethnicorum κενοτάφια, eo quod crederent, eos Deos homines fuisse, eosque fato functos, quamobrem statuas eorum quasi inania eorum sepulcra habuerint, quia etiam cenotaphiis statuæ c imponi solebant eorum, quibus erant consecrata. Certe fatetur, se nullam aliam tam miræ translationis rationem comminisci posse. Jam ante eum Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 51. p. 623. docuit, imagines hic intelligi, quales cenotaphiis olim imponi solerent, quæque absentem aliquo modo referrent. In Lex. Cyrilli MS. Brem. d κενοτάφια exponuntur: τὰ ἰνδάλματα τοῦ νεκροῦ. Apud Suidam post κανὸς vero ita: κενοτάφια τινὰ ἦσαν ἐλισσόμενα ὡς τύπος νεκροῦ. ἤτοι τὰ μὴ ἔχοντα ἔνδοθι νεκρόν. Bochartus l. c. et cum illo Küsterus ad Suidam pro ἐλισσόμενα reponendum censet πλασσόμενα, et alius quidam vir doctus pro τύπος mavult τόπος aut τάφος. Sed ἐλισσόμενα et τύπος agnoscunt etiam e Cyrilli, Photii aliorumque Lexica. Hinc merito nihil mutandum putat Alberti not. ad Gloss. Græc. in N. T. p. 161.

ΚΕΝΟ'Ω, *evacuo, exinanio.* אֻמְלַל Pih. *langueo.* Jerem. XIV. 2. αἱ πύλαι αὐτοῦ ἐκενώθησαν, portæ ejus *vacuæ factæ sunt.* Ibid. XV. 9. ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἑπτὰ, *vacua facta est,* quæ peperit septem, h. e. *orbata liberis.* — *הֵסֵךְ רַגְלָיִם, *tegere pedes.* f Aqu. sec. Procopium et Cod. Reg. 1 Sam. XXIV. 4. κενῶσαι. Vide supra s. ἀποκενόω. — *נָצַל, *spolio.* Syrus Exod. III. 22. κενώσατε sec. Procopium in Cat. Niceph. p. 590.

ΚΕΝΤΕ'Ω, *stimulo,* בּוֹא, *venio.* Aqu. Symm. Ezech. XXI. 19. κεντοῦσα. Ita Bielius. Sed in Hex. Montf. refertur ad seq. בָּרֵא, *elige.* g Videtur בָּרֵא olim hanc significationem habuisse, certe in V. T., v. c. Jos. XVII. 15. 18. et Ezech. XXIII. 47. ut Arab. برى *secare, cædere* notat. Semlero in Ep. Crit. ad h. l. p. 40. videtur κτίζουσα aut ejus generis aliquid adfuisse. Confer quoque notas L. Bos. ad h. l. — עָרַךְ, *ordino.* Job. VI. 4. κεντοῦσί με. Non male quoad sensum. Nam in textu h Hebr. legitur *instruunt,* sc. *aciem.* Vulg. *militant contra me.*

ΚΕ'ΝΤΗΜΑ, *stimulus.* מַדְקֵרָה, *transfossio, confossio.* Symm. Prov. XII. 19. Theod. habet κέντημα μαχαίρας. Vulg. mire de *gladio conscientiæ* interpretatus est.

ΚΕ'ΝΤΡΟΝ, *stimulus, flagellum.* מֶתֶג, *frænum.* Prov. XXVI. 3. Κέντρον pro *fræno* posuisse videntur LXX, quod jumento tardiusculo i maxime conveniat, quamvis non addicente vocabulo Hebr. Verba Græca sunt: ὥσπερ μάστιξ ἵππῳ καὶ κέντρον ὄνῳ, quemadmodum scutica equo et flagellum s. stimulus asino. — קֶטֶב, *exitium.* Hos. XIII. 14. Respexerunt propriam notionem hujus nominis ducti a verbo Chald. מְקַטֵּב, *cædere,* et originem vocabuli κέντρον, a κεντεῖν, *cædere, pungere:* nisi forte secuti sunt aliam lectionem, v. c. עֲקָצְךָ, nam

a ܡܥܩܐ est *stimulus*. Aliter rem expedit Bois. p. 445. T. I. — רָקָב, *putredo*, seu, ut aliis videtur, *tereda*. Hos. V. 12. ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα, tanquam *stimulus* domui Juda. Hic nonnullis קֹטֶב legisse videntur. Sir. XXXVIII. 27. καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου. Hesych. κέντρον, δόρυ, μάστιξ, καὶ τὸ ἐν σιδήρῳ ἀδαμάντινον. Conf. de h. v. Schefferum de Re b Vehic. Lib. I. c. 14. p. 187. Schoettgenii Schediasma de Stimulo Boum, Francof. ad Viadr. 1717. et Lex. N. T. s. h. v.

ΚΕ'ΝΩΜΑ, *inanitas, evacuatio, exinanitio*. תֹּהוּ, *inane*. Aqu. Gen. I. 2. et Job. XXVI. 7. תֹּהוּ וָבֹהוּ, *inane et vacuum*. Aqu. Jer. IV. 23.

ΚΕΝΩ͂Σ, *inaniter, incassum, frusc tra*. לְרִיק, *in vanum*. Ies. XLIX. 4. κενῶς ἐκοπίασα, *frustra* laboravi. Confer Jac. IV. 5. — רִיק. Aqu. Ps. II. 1. — *תֹּהוּ. Ἄλλ. Ies. XLV. 19. Adverbium hoc neglectum est in H. Stephani aliisque Lex. Utitur Jacob. IV. 5. et Arrian. in Epictet. II. 17. p. 204.

ΚΕΠΦΟ'ΟΜΑΙ, *leviter volito in modum cepphi, avis marinæ levissime d volitantis*, et sec. Polychronium in Catena Græc. *spuma victitantis, et ad libidinem admodum propensæ, et quæ est εὐαπάτητος, ac facile capitur:* metaph. *velociter eo, efferor, leviter circumagor*. פִּתְאֹם, *subito*. Prov. VII. 22. ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθείς, ille autem sequitur illam cepphi ad instar levissime volitans, h. e. velociter. Ita Bielius. Sed e Jaegerus ad h. l. rectius statuit, LXX servasse *pelliciendi decipiendique* notionem verbi פָּתָה, unde illud derivatur. Κέπφος enim, *lacus s. fulica*, imaginem hominis stulti et cupiditatis improbitate fascinati habet. Confer Schol. ad Aristoph. Plut. v. 913. ubi vid. Hemsterhusius. Proverbium a κέπφῳ in hominem turpiter deceptum jactari solitum attigit etiam Erasmus Chil. II. f 2. 33. Suidas: κεπφωθείς, ἐπαρθείς, ὀξέως ἐλαυνόμενος. Hesychius: κεπφωθείς, ἐπαρθείς, ἀπατηθείς. Bochartus Hieroz. P. II. Lib. II. c. 18. pag. 265. tam apud Suidam, quam apud Hesychium legendum censet ἐπαχθείς, propterea quod apud Hesychium post v. κεφάλαιον vox κεπφωθείς (quæ ibi καταγελασθείς exponitur) dici asseritur ἐπὶ τῶν ἀλόγως g δίκην ἀνοήτως συνεπαγομένων. Sed cum in Lex. Cyrilli MS. Brem. etiam κεπφωθείς exponatur ἐπαρθείς κέπφου δίκην, ἐκ τῆς κουφότητος τοῦ νοῦ, Bielius corrigere illud non audet, præsertim cum ἐπαρθείς cum κεπφωθείς bene satis conciliari possit. De ave autem, unde verbum nomen habet, ita Hesychius: Κέπφος, εἶδος ὀρνέου κουφοτάτου περὶ τὴν θάλασσαν διατρίβοντος, ὃ εὐχερῶς ὑπὸ ἀνέμου μετάγεται. h ἔνθεν λέγεται ὀξὺς καὶ κοῦφος ἄνθρωπος κέπφος: ubi videndi sunt Intt. Conf. quoque Martinium in Lex. Philol. in Cepphus.

ΚΕΡΑΜΕΙ͂ΟΝ, *figulina officina*, vel *vas figulinum*. פֹּארָה, *ramus*. Aqu. Ies. X. 33. Sine dubio legit פָּרוּר, *olla*, a פּוּר vel פָּרַר. Vulg. *lagunculam*.

ΚΕΡΑΜΕΥ'Σ, *figulus*. יוֹצֵר, *for- i mator*. 1 Par. IV. 23. Ps. II, 9. Thren. IV. 2. et alibi. Theod. Ies. LIV. 17.

*ΚΕΡΑΜΙΚΟ'Σ, *fictilis, figulinus*. פֶּחָר, *figulus*. Alex. Dan. II. 41. ὀστράκου κεραμικοῦ. Cf. Zonaræ Lex. col. 1185. qui et κεραμικῆς scribi observat.

ΚΕΡΑ'ΜΙΟΝ, *vas fictile*. בַּת, *bathus*. Ies. V. 10. — גָּבִיעַ, *scyphus*. Jerem. XXXV. 5. κεράμιον οἴνου, *vas vini*. Ita Marc. XIV. 13. κεράμιον ὕδατος, *vas aquæ*. Vide Lex. N. T. s. h. v. — נֵבֶל, *lagena*. Jerem.

a XLVIII. 12. Inc. 2 Sam. XVI. 1. Hesych. κεράμιον, τὸ τοῦ οἴνου ἢ ὕδατος σταμνίον.

ΚΕ'ΡΑΜΟΣ, *figularis terra, ex qua fictilia fiunt.* יוֹצֵר, *formator.* 2 Sam. XVII. 28. σκεύη κεράμου, *vasa testacea,* sensu eodem. Hesychius: κέραμος, πίθος, καὶ πᾶν ὄστρακον.

ΚΕΡΑΝΝΥ'Ω, ΥΜΙ, *misceo.* מָסַךְ, b idem. Prov. IX. 2. 5. Ies. V. 22. XIX. 14. Hesych. κεραννύντος, κιρνῶντος. Sunt qui verbum hoc a κέρας, *cornu,* derivant. Sed male. Vide mox notata in v. κέρας.

ΚΕ'ΡΑΣ, *cornu, ansula prominens, cornuum formam habens, pars extrema phalangis,* it. metaph. *robur, potentia.* מִקְצֹעַ, *angulus.* Ez. XLI. 22. — נֶבֶל, *uter,* etiam *ur*c *ceus, lagena.* Aqu. Jerem. XLVIII. 12. ubi alii κεράσματα habent. Nonnulli existimant, loco κέρατα forte reponendum esse κεράμια, ut legisse videtur Hieronymus, qui reddit *lagunculas,* nimirum *testaceas.* Sed mihi potius κέρας h. l. significare videtur *lagenam* a. *poculum,* quia lagenæ olim etiam cornuum formam habebant. Vide ad h. l. Montfauc. d Origenes ad h. l. apud Ghislerium in Catena p. 838. τὰ κεράσματα, ὡς ἐπ' οἴνου ῥηθέντα, Ἀκύλας ἐξέδωκε κέρατα, ὅπερ ἀρχαῖον ποτηρίου ἐτύγχανεν εἶδος. κέρασι γὰρ ἔπινον, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι παρώνυμον. Sic et Etymologicum M. κεράσαι δέ ἐστι τὸ ἐπιχεῖν οἶνον, ἀπὸ παλαιοῦ ἔθους· πάλαι γὰρ ἐχρῶντο κέρατι ἀντὶ ποτηρίου. οὕτω Πείσανδρος καὶ Ὅμηρος Ἰλιάδος Θ' (v. 189.) οἶνόν τ' e ἐγκεράσασα πιεῖν — ἀντὶ τοῦ ἐγχέασα εἰς κέρας. πρὸ γὰρ τοῦ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον. Et sane cornua olim poculorum loco fuisse eruditis sane probatum est. Vide Stuckium Antiqu. Conviv. Lib. III. p. 349. Coel. Rhodigin. Antiqu. Lectt. XXX. 1. Dempsterum ad Rosini Ant. Rom. pag. 840. seq. et Spanhemium de Usu et Præst. Numism. Diss. V. f pag. 358. Sed an κεράσαι, *miscere,* propterea inde nomen acceperit, ut præter Origenem, Etymol. M. et alios Athenæus etiam Lib. II. c. 7. docuit, non immerito dubitat Anonymus in Hist. Crit. Reip. Literar. T. II. p. 276. et ostendit, quod verbum κεράω potius sit ab Hebr. גָּרָה, *misceo, immisceo,* et κέρας a קֶרֶן, *cornu.* Cæterum de g vasis vinariis vocem κέρατα etiam h. l. accepit Theodoretus, et Auctor Vers. Syr. Hexapl. — *נֵזֶר, *corona, diadema.* Inc. Psalm. CXXXI. 18. teste anonymo in Catena PP. GG. in Psalm. T. III. p. 616. Causa hujus versionis videtur in eo esse, quia τὰ κέρατα secundum Gloss. MSS. in Proph. τὰ ἄκρα, τὰς ἐξοχὰς significat. — קֶרֶן, *cornu,* 1 Sam. II. h 1. ὑψώθη κέρας ἐν Θεῷ μου, exaltatum est cornu in Deo meo, h. e. *vires* meæ a Deo auctæ sunt. 1 Sam. II. 12. ὑψώσει κέρας τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, exaltabit cornu, h. e. augebit *robur atque potentiam* uncti sui. Suidas ad h. l. κέρας σημαίνει καὶ τὴν δόξαν. 1 Sam. XVI. 1. πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου, imple cornu tuum oleo. Vide et v. 13. ac 1 Reg. I. 39. 2 Sam. i XXII. 3. κέρας σωτηρίας μου, cornu salutis meæ. Vide et Psalm. XVII. 3. et conf. Luc. I. 69. et ad h. l. Wolfium p. 569. seq. 1 Reg. I. 50. ἐπελάβετο τῶν κεράτων θυσιαστηρίου, apprehendebat cornua, h. e. *ansulas prominentes,* altaris. Vide et 1 Reg. II. 28. Ps. CXVII. 26. Amos III. 14. E postremo loco Gloss. MSS. in Proph. τὰ κέρατα, τὰ ἄκρα, αἱ k ἐξοχαί. Josephus de Bell. Jud. Lib. VI. c. 5. de ara κέρατα ejusmodi habente: ὁ βωμὸς τετράγωνος ἵδρυτο, κερατοειδεῖς προανέχων γωνίας. Conf. Spencerum de Leg. Hebr. Rit. Lib. III. c. 4. sect. I. p. 676. Psalm. LXXXVIII. 17. ὑψωθήσεται τὸ κέρας ὑμῶν, exaltabitur cornu vestrum. Quæ verba respiciens Suidas: Κέ-

ρας, ἡ ἰσχὺς παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ζώων τῶν καθωπλισμένων τοῖς κέρασι, καὶ τούτοις ἀμυνομένων. Suidam hic Theodoreti interpretationem ad Ps. l. c. secutum esse observat Küsterus. Vide et Psalm. LXXIV. 4. 5. 10. XCI. 10. CXI. 9. CXLVIII. 13. et conf. Job. XVI. 15. ubi קֶרֶן reddiderunt σθένος. Ps. CXXXI. 18. ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ, ibi exoriri faciam cornu Davidi. Theodoretus ad h. l. et ex illo, notante Küstero, Suidas κέρας interpretatur ἰσχυρόν τι καὶ μόνιμον. Potest etiam ibi specialius exponi de *gloria* et *potentia regia*. Lex. Cyrilli MS. Brem. κέρας ἡ δόξα ἐστὶν καὶ ἡ δύναμις πολλάκις. Idem: κέρας πανταχῇ τὰ βασιλέων λέγεται. Conf. Suiceri Thes. T. II. p. 90. Ies. V. 1. ἀμπελὼν ἐγένετο ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι, vineam habebat in *loco sublimi* et pingui. Jerem. XLVIII. 25. κατεάχθη κέρας Μωάβ, fracta est *potentia* Moabi. Vide et Thren. II. 3. Dan. VII. 8. — *קֶרֶשׁ, *asser, tabula*. Οἱ λοιποὶ Ez. XXVII. 6. Aliquando putavi, fortasse legendum esse κεραία σου, *antenna tua*. Sed nunc mihi probabilius est, eos in mente habuisse ea, quæ v. 15. leguntur, ubi vide Var. Lect. ed. Bos. Hoc saltem certum est, eos legisse קֶרֶן. 1 Macc. II. 48. οὐκ ἔδωκαν κέρας τῷ ἁμαρτωλῷ, h. e. peccatorem *dominari* vel *potentem esse* non sinebant. 2 Macc. XV. 20. τῆς ἵππου κατὰ κέρας τεταγμένης, equitatu ad *extremum* phalangis ordinato. Ita Philostratus de Vit. Apoll. Tyan. Lib. II. c. 18. p. 69. κέρατα τῆς γῆς appellat *extrema terræ*. Hesych. κέρατα, τῆς φάλαγγος τὰ ἄκρα, καὶ μετώπου μέρος. Suidas: κέρας, τὸ μέρος τῆς φάλαγγος ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ τοῦ τόξου.

*ΚΕ'ΡΑΤΑ 'ΕΚΦΕ'ΡΩ, *cornua produco*. הִקְרִין Hiph. idem. Ps. LXVIII. 36.

ΚΕ'ΡΑΣΜΑ, *mixtio, mixtura, mixta potio*. מִמְסָךְ, *potius mixtus* aut *aromaticus*. Aqu. Symm. Theod. LXX Ies. LXV. 10. Theod. Prov. XXIII. 30. κεράσματα. — מֶסֶךְ, idem. Ps. LXXIV. 7. Sed legendum ibi videtur: οἴνου ἀκράτου πλήρης κεκερασμένου, coll. Apoc. XIV. 10. — נֶבֶל, *lagena*. Al. Jer. XLVIII. 12. ubi vid. Montf. ac notata supra s. v. κέρας. Confer quoque Cod. Syr. Hex. Mediol.

ΚΕΡΑ'ΣΤΗΣ, *cerastes, serpentis species cornuti*. מַקְרִין part. Hiph. *cornua producens*. Symm. Psalm. LXVIII. 32. — צִפְעוֹנִי, *basiliscus*. Prov. XXIII. 32. Vide Bochartum P. II. Lib. III. c. 12.

ΚΕΡΑΤΙ'ΖΩ, *cornu peto* vel *ferio, arieto, confligo, debello, vinco*. גִּיחַ, *prodeo*. Ez. XXXII. 2. ἐκεράτιζες ἐν τοῖς ποταμοῖς σου, *cornu petebas* in fluminibus tuis. Secutus est eos Hieronymus: *ventilabas cornu*. Permutasse videntur גוח cum נָגַח. — נָגַח, *cornu ferio*. Ex. XXI. 28. Deut. XXXIII. 17. Inc. et LXX 1 Reg. XXII. 11. Ps. XLIII. 7. ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν, inimicos nostros *debellabimus*. Phavorin. κερατιοῦμεν, καταγωνισόμεθα, ἀπὸ μεταφορᾶς ζώων, ἃ τοῖς κέρασι καταπαλαίουσι τὸν ἀντίπαλον. Adde Dan. VIII. 4. sec. Chis. — נְגַח, *percutio*. Exod. XXI. 35. — צָהַל, *hinnio*. Jerem. L. 11. Metaphora h. l. desumta est a tauris lascivientibus, qui huc et illuc discurrentes cornua jactant.

ΚΕΡΑΤΙ'ΝΗ, sc. σάλπιγξ, *buccina*, a κεράτινος, *corneus, ex cornu factus*. יוֹבֵל, *aries*, et h. l. *arietinus*. Symm. Jos. VI. 4. σάλπιγγας κερατίας. Hæret quidem in hac versione Scharfenbergius ad h. l., sed sine idonea causa, ut videtur. Cf. seq. — שׁוֹפָר, *buccina cornu curvo, eoque fere arietino*. Jos. VI. 4. 2 Sam. XV. 10. 2 Par. XV. 14. et alibi. Symm. Ps. CL. 3.

a Aqu. Symm. Hos. V. 8. — תְּרוּעָה, *clangor*. Inc. Lev. XXV. 9. Quod autem in his aliisque locis vox *σάλπιγξ* in *κερατίνη* subaudienda sit, patet ex Jos. VI. 13. *οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις σάλπιγξι*, sacerdotes canebant tubis s. buccinis arietinis.

ΚΕΡΑΤΙΣΤΗ'Σ, *cornupeta, qui cornu ferit*. נַגָּח, *cornupeta*. Exod. b XXI. 29. 36.

ΚΕΡΑΥ'ΝΙΟΣ, sc. λίθος, *ceraunius lapis*. בָּרֶקֶת, *smaragdus*. Symm. Exod. XXVIII. 17. Lat. *ceraunia gemma*, de qua videndi Plinius XXXVII. c. 9. Drusius in Fragm. p. 163. ac Ed. Bernard. ad Joseph. A. J. p. 181.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Σ, *fulmen*. בָּרָק, idem. Job. XXXVIII. 35. Sap. XIX. 13. c 1 Macc. X. 30.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Ω ΒΙΑΙ'ΩΣ, *fulmino vehementer*. נֶפֶץ, *dispersio*. Ies. XXX. 30. ubi sermo est de dissipatione, seu jactu fulminum.

ΚΕΡΔΑΙ'ΝΩ, *lucror*. בֶּצַע, *lucrum*. Symm. Job. XXII. 3. *κερδανεῖ*.

ΚΕ'ΡΔΟΣ, *lucrum*. בֶּצַע, idem. Symm. Mich. IV. 13. Aqu. Genes. d XXXVII. 25. In loco Michæ *κέρδος* significat *lucrum turpe cum injuria acquisitum*. Vulg. *rapina*. — שָׂכָר, *merces*. Symm. Cohel. IV. 9. Mich. IV. 13.

*ΕΙ'ΜΙ' ΕΙ'Σ ΚΕ'ΡΔΟΣ. בָּזַז, *diripio*. Inc. Ies. X. 2. Libere vertit.

ΚΕΡΕΙ˜ΝΟ'Σ, *corneus, hircus*. עַתּוּד, *hircus*. Aqu. Symm. Quint. e Ed. Psalm. XLIX. 9. Aqu. Deut. XXXII. 14. Adde Psalm. LXV. 15. ubi *κερείνων*, quod *οἱ λοιποὶ* habent, a Montfauconio quidem ad אֵילִים refertur, sed vere pertinet ad עַתּוּדִים in fine commatis. Vide supra notata ad *καιρός*.

ΚΕ'ΡΚΙΟΝ, *cauda*. אַלְיָה, idem. Symm. Theod. Lev. VII. 3. VIII. 25.

ΚΕ'ΡΚΟΣ, *cauda animalis*. אָזְנַיִם f dual. *aures*. Prov. XXVI. 17. *ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνὸς*, ubi זָנָב in libro Int. extitisse videbatur Montfauconio Prælim. ad Hexapla. Sed potius, libertate sua usi, caudam pro auribus posuerunt, sensu proverbii non mutato. Nam qui canem prætereuntem prehendit auribus aut cauda, ipse sibi detrimentum infert. Confer quoque Bocharti Hieroz. T. g I. pag. 792. ed. Rosenm. — אַלְיָה, *cauda*. Exod. XXIX. 22. — זָנָב, idem. Exod. IV. 4. Jud. XV. 4. Lex. Cyrilli MS. Brem. *κέρκος, οὐρὰ, τέλος*. Gloss. in Octat. *κέρκος, οὐρά*.

ΚΕ'ΡΚΩΨ, pr. *caudatus, magnam caudam habens*, metaph. *astutus, versutus, veterator*, singulatim *adulator*, a *κέρκος* et *ὤψ*, quasi *qui caudam habet in facie*, aut *caudatus*. נִרְגָּן part. Niph. h *murmurans*. Prov. XXVI. 22. *λόγοι κερκώπων* (ita juxta ed. Francof. In Rom. rectius legitur *κερκώπων*.) *μαλακοί*, verba *versutorum* blanda. Hes. *κερκώπων, δολίων, πονηρῶν, καταφερόντων* (G. *κατασκόπων*), *κακούργων, τεττίγων*. Idem: *κέρκωπες, ποικίλοι, πονηροί, πανοῦργοι*, ubi vide Intt. Suidas: *κέρκωπες, πανοῦργοι, δόλιοι, ἀπατεῶνες, κόλακες, οἵ, καθάπερ ἡ ἀλώπηξ τοὺς θηρατικοὺς κύνας ἀπατᾷ, τοὺς ἀπλουστέρους i φενακίζουσι τῷ κέρκῳ τῶν λόγων*. Lexic. Cyrilli MS. Brem. *κερκώπων, δολίων, ἀπατεώνων, κολάκων*. Idem: *κέρκωψ, πανουργώδης*. Cercopes circa Lydiam admodum fraudulenti fuerunt. Cf. Martinii Lexic. Philol. s. h. v.

*ΚΕΦΑ'Ζ. פָּז, *aurum optimum*. Cant. V. 10. *χρυσίον κεφάζ*. Retinuerunt vocem Hebr., sed corruptam. Forte legerunt וּפָז, et reddiderunt *καὶ φάζ*, quod postea mutatum fuit in *κεφάζ*.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *caput, principium*,

a *summma.* רֹאשׁ, *caput.* Levit. VI. 4. ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, restituet ipsam *summam.* Vide et Num. V. 7. ac conf. Wolfium ad Act. XXII. 28. p. 1329. Num. IV. 2. λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ, accipe *summam* filiorum Kaath. Vid. et Num. XXXI. 42. Num. XXXI. 26. λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, accipe b *summam* spoliorum captivitatis, ab homine usque ad pecus. Conf. Ex. XXX. 12. ubi רֹאשׁ, quod ibi κεφάλαιον reddunt, συλλογισμὸν interpretantur. — רֵאשִׁית, *initium.* Aqu. Gen. I. 1. XLIX. 3. 1 Sam. XV. 21. Aqu. Symm. Theod. Job. XL. 14. Conf. Franc. Ducæum ad Gen. l. c. et Drusium in Fragm. p. 69.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ'Ω, *summatim colligo,* c *summatim refero, in summam redigo.* Sirac. XXXII. 9. κεφαλαίωσον λόγον, *summatim refer* sermonem. Addit ἐν ὀλίγοις πολλά. Hesych. κεφαλαίωσον, συντόμως συνάγαγε. Suidas: κεφαλαίωσον, συντόμησον, συνάγαγε. Ita et Lexic. Cyrilli MS. Brem. nisi quod pro συντόμησον habeat συντόμισον.

ΚΕΦΑΛΗ', *caput, fastigium, princeps, cohors.* *בָּשָׂר, *caro.* Hebræus d Job. IV. 15. ἔφριξαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου. Usus est formula magis recepta ea, quæ in textu Hebr. legitur: *inhorruerunt pili carnis meæ.* Nam *caro* s. *corpus* h. l. ponitur pro *capite,* totum pro parte. — *גֻּלּוֹת, *orbes.* 2 Par. IV. 12. sec. cod. Vat. Intelleguntur h. l. cavitates rotundæ coronamentorum columnarum æneարum, quæ, quia complectebane tur *summitatem* columnarum, recte κεφαλαὶ dici poterant. — גֻּלְגֹּלֶת, *calvaria.* Ex. XVI. 16. XXXVIII. 25. Num. I. 3. et alibi. — *כַּף, *vola.* Jud. VIII. 15. sec. Oxon. ubi κεφαλὴ *arcem s. locum admo um munitum* significare videtur.—מַרְאֲשׁוֹת plur. *principatus.* Jerem. XIII. 18. Legerunt מְרָאשֹׁותֵיכֶם. Hieron. *a capite vestro.* — מְרַאֲשׁוֹת plur. *cervicalia.* Gen. XXVIII. 11. 18. f 1 Sam. XIX. 13. 1 Reg. XIX. 6. — *מִשְׁמֶרֶת, *custodia.* 2 Reg. XI. 6. sec. Compl. ubi κεφαλὴν vitiose pro φυλακὴν legi videtur. — נֵזֶר, *coma.* Num. VI. 19. Jer. VII. 28. Inc. Num. VI. 19. — נֶפֶשׁ, *anima.* Ies. XLIII. 4. Apud Latinos quoque *caput* pro *vita* haud raro ponitur, et ita h. l. κεφαλὴ sumendum est. — פָּז, *aurum solidum.* Cant. V. g 12. Sc. κεφαλὴ *omne* notat, *quod est in suo genere præstans et eximium.* — *פְּרָעוֹת, *ultiones.* Jud. V. 2. apud Symmachum. Vocem Hebr. nonnulli h. l. interpretantur per *principes, duces.* Vide Simonis Lex. s. h. v. — קָדְקֹד, *vertex.* Job. II. 7. — רֹאשׁ. Gen. VIII. 5. ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων, conspiciebantur *fastigia* montium. Vide et Jud. IX. h 25. Unde Gloss. in Octat. κεφαλὰς ὀρέων, τὰς κορυφάς. Gen. XI. 4. πύργον, οὗ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, turrim, cujus *fastigium* pertingat usque ad cœlum. Vide et Gen. XXVIII. 12. Jud. V. 30. εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς, *unicuique viro.* Jud. IX. 25. Jud. XI. 11. κατέστησεν αὐτὸν ὁ λαὸς εἰς κεφαλὴν, h. e. εἰς ἀρχηγὸν, ut in seq. explicatur. Thren. I. 6. ἐγένοντο i εἰς κεφαλὴν, h. e., ut Symm. interpretatur, ἄρχοντας, *principes.* Vide et Jud. X. 18. XI. 8. et conf. Eph. I. 22. Col. II. 10. 2 Sam. I. 16. τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, *tibi ipse mortem arcessivisti.* Vide et 1 Reg. II. 33. 34. 38. Ezech. XXXII. 4. et confer notata in αἷμα et ἔνοχος. 1 Reg. II. 45. ἀνταπέδωκε Κύριος τὴν κακίαν σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, retri- k buit Dominus malitiam tuam *in caput tuum,* h. e. *in te ipsum.* Confer Esth. IX. 25. ubi עַל רֹאשׁוֹ, LXX reddunt ἐπ' αὐτόν. 2 Paral. VI. 23. Neh. IV. 4. Ps. VII. 17. LXV. 10. Prov. X. 7. Hab. III. 12. Psalm. CXVII. 21. οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν

a γωνίας, hic factus est in *caput anguli*, s. *lapis angularis*. Ies. IX. 14. ἀφελεῖ Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, auferet Dominus ab Israële *caput et caudam*, h. e. *penitus exstirpabit*. Al. Job. I. 17. οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς, equites fecerunt contra nos tres *cohortes*. Olympiodorus: τὸ δὲ κεφαλὰς τρεῖς ἀντὶ τοῦ διέταξαν ἑαυτοὺς οἱ πολέμιοι εἰς ἀρχὰς b καὶ τάγματα τρία. οὕτω γὰρ Ἀκύλας ἐκδέδωκεν οἱ Χαλδαῖοι ἔθηκαν καθ' ἡμῶν τρεῖς ἀρχάς. Confer notata supra in v. ἀρχή post Hebr. רֹאשׁ ex Jud. VII. 16. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κεφαλὰς τρεῖς, τριχῇ διαιρεθέντας. — רֵאשׁ Chald. Dan. II. 28. 32. III. 28. et alibi. Legitur præterea Prov. X. 22. ubi verba ἐπὶ κεφαλῆς δικαίου, quibus nihil respondet in textu c Hebr., e v. 6. repetita putat Jaegerus ad h. l., qui omnino videndus est. Num. I. 44. sec. cod. Oxon. ubi κεφαλή est *auctor, pater tribus*, ac ponitur pro φυλή, quod reliqui libri habent. Inc. Amos V. 11. ubi κεφαλὰς de suo addidit. Sus. v. 54. ἐψεύσω εἰς τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, mentitus es in proprium tuum caput, h. e. adversus *temet ipsum*. Sir. XI. 1. d κεφαλὴν ἀνυψοῦν, *ad honorem et dignitatem evehere*. Conf. Gen. XL. 13. Sir. XX. 11. κεφαλὴν αἴρειν, *levare caput*, pro *exaltari, ad divitias et honores pervenire*. Judith. VIII. 13. ubi κεφαλή etiam de *mortuis* usurpatur, coll. 1 Reg. XVII. 54. et 2 Reg. IV. 18. Vide Trilleri nott. ad Thom. Mag. p. 527. seq. Sirac. XII. 17. κινεῖν τὴν κεφαλὴν, *irridere* e *aliquem*, coll. XIII. 9. et Psalm. XXII. 8. Job. XVI. 4. Sir. XXV. 15. οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄφεως, ubi Int. Hebr. רֹאשׁ, quod h. l. *venenum* notat, male per κεφαλὴν reddidisse videtur. Potest tamen quoque reddi: *nullum est caput capite serpentis nocentius*. Hesych. κεφαλή, τὸ σύνηθες, καὶ ὄνομα, σῶμα, ψυχή, ὕψος.

ΚΕΦΑΛΗ͂Σ ΔΕ͂ΡΜΑ, *capitis pellis*. Al. 2 Macc. VII. 7. f

ΚΟ΄ΜΗ ΤΗ͂Σ ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, *coma capitis*. רֹאשׁ, *caput*. Job. I. 20. — פְּאַת רֹאשׁ, *angulus capitis*. Lev. XIX. 27. Vide et Drac. v. 43.

ΚΑΤΑ` ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, sc. ἔχων κάλυμμα, *in capite operimentum habens*. חָפוּי, *opertus*. Esth. VI. 12. λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς, lugens *in capite operimentum* s. *vestimentum* g *habens*. Conf. quæ dicta sunt s. v. ἐπικαλύπτω.

ΚΟ΄ΣΜΟΣ ΤΗ͂Σ ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, *ornatus capitis*. מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה, *opus pexum*. Ies. III. 23.

ΚΕΦΑΛΙ΄Σ, *capitulum, capitellum*, it. synecdochice: *volumen*. אֶדֶן, *basis*. Exod. XXXVIII. 27. 28. — גִּלָּיוֹן, *volumen magnum*. Aqu. Ies. VIII. 1. — וָו, *uncinus*. Exod. h XXVI. 32. 37. XXVII. 17. — כֹּתֶרֶת, *coronamentum*. 1 Reg. VII. 19. 30. Symm. Jer. LII. 22. Aqu. 1 Reg. VII. 16. 2 Reg. XXIII. 17. Vulg. *capitellum*. — מְגִלָּה, *volumen*. Esdr. VI. 12. κεφαλὶς μία, *volumen* aliquod. Psalm. XXXIX. 11. ἐν κεφαλῇ βιβλίου, in *volumine* libri. Inde apud Suidam: κεφαλὶς βιβλίου, ὅπερ τινὲς εἴλημά φασιν. Al. Ps. l. c. i habent ἐν εἰλητῷ, al. ἐν τόμῳ. Euthymius ad eundem locum κεφαλίδα interpretatur εἰλητάριον, a quo non abeunt cæteri antiqui Patres, qui uno consensu pro *volumine* vocabulum hoc acceperunt. Vide Vossium de LXX Intt. p. 67. Ezech. III. 1. κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, comede hoc *volumen*. Vide et v. 2. LXX autem *volumen* voce κεφαλὶς, k quæ alias ipsis *capitulum* vel *capitellum* est, appellarunt a capitellis, quæ columnæ s. cylindri, quibus membranæ librorum circumvolutæ erant, in summitate sua habebant, ad modum verarum columnarum,

quæ sua gerebant רָאשֵׁיהֶם, κεφαλίδας, Exod. XXXVI. 36. Vide quoque Schol. ed. Rom. ad Ezech. II. 9. Aqu. Jer. XXXVI. 2. et Symm. Zach. V. 1. Confer Fulleri Misc. Sacr. Lib. II. c. 10. p. 235. et Lex. N. T. s. h. v. — צֶפֶת, *ornamentum, coronamentum, capitellum.* 2 Par. III. 14. — קֶרֶשׁ, *asser.* Exod. XL. 16. Num. III. 36. — רֹאשׁ. Exod. XXVI. 24. (sec. Cat. Nic. et Theod. ubi κεφαλίδες sunt *capitula*, ut architecti loquuntur, *columnarum.*) 2 Par. III. 15. IV. 12.

ΚΕΦΟΥΡΈ. Ipsa vox Hebr. כְּפוֹרֵי in statu constr. plur. *crateres.* 1 Paral. XXVIII. 17. ubi vide Schol. ed. Rom. Confer v. χεφουρέ.

ΚΗΔΕΙ´Α, *funeratio, sepultura.* 2 Macc. IV. 49. τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν, quæ ad *sepulturam* illorum pertinebant, magnifice suppeditabant. Hesych. κηδείαι, ταφήν. Lex. Cyrilli MS. Brem. κηδείαν, ταφὴν, ἐκφοράν. Vide et 2 Maccab. V. 10. et Apollon. Argon. Lib. II. v. 838.

*ΚΗΔΕΜΟΝΙ´Α, *curatio, cura alicujus rei.* 4 Macc. IV. 4. et 20. Photius Lex. c. 119. κηδεμονία, πρόνοια, καὶ κηδεμὼν, φροντιστὴς, προνοητής. Zonaras Lex. col. 1204. κηδεμονία — φροντίς.

ΚΗΔΕΜΩ`Ν, *curator, procurator, benefactor.* 2 Maccab. IV. 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. κηδεμὼν, εὐεργέτης, φροντιστής. Hesych. κηδεμόνες, φροντισταὶ, εὐεργέται, καὶ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν οἰκεῖοι.

*ΚΗΔΙΑ´Ω, *curo, curam gero.* Sir. XXII. 13. sec. Ald. καὶ μὴ κηδιάσῃς ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ, ubi reliqui libri ἀκηδιάσῃς habent.

ΚΗΔΙ´ΑΣΙΣ, *cediasis.* מִכְסֶה, *tegumentum.* Theod. Ies. XXVIII. 20. N. L.

ΚΗΛΙΔΟ´ΩΜΑΙ, *maculor.* נִכְתַּם Niph. *insigni auro obducor,* it. *maculosus sum,* unde כְּתָם Chald. et apud Rabbinos *maculam* significat. Al. Jerem. II. 22. κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου, *maculata es* in iniquitatibus tuis. Hesych. κεκηλίδωσαι, μεμίανσαι. In Francof. ed. Jer. l. c. male legitur κεκυλίδωσαι. Præterea quoque reperitur Dan. XI. 33. sec. Chis. καὶ ἐν προνομῇ ἡμερῶν κηλιδωθήσονται, quibus verbis nihil respondet in textu Hebraico. Verbum hoc rarius, et nulla a Stephano auctoritate munitum, reperitur quoque apud Philonem de Vita Mosis pag. 694. B. μιάσματος, ὃ πᾶσαν τὴν στρατιὰν ἐκηλίδου, et apud Stobæum p. 333. 26. τοὺς ἐπιφανεστάτους τόπους ἐκηλίδωσαν.

ΚΗΛΙ´Σ, *macula.* Sap. XIII. 14. πᾶσαν κηλῖδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας, omnem in illo *maculam* obliniens. 2 Macc. VI. 25. μύσος καὶ κηλῖδα τοῦ γήρως κατασκήσομαι, abominatio et *opprobrium* senectutis fiam. De *facinore* hæc vox legitur apud Onosandr. Strat. c. 4. Hesych. κηλὶς, ἕλκος, οὐλὴ, ὄνειδος, ῥύπος, καὶ εἶδος αἰσχρὸν ἐν ἱματίῳ.

ΚΗΜΟ`Σ, *camus, fræni vel vinculi genus, capistrum.* Est ab Arabico كمم, *capistrare.* חָח, *hamus, uncus.* Ez. XIX. 4. ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου, ducebant illum in *cucuma* in terram Ægyptiam. Hesych. ἐν κημῷ, ἐν κουρκούμῳ, ubi Sopingius: *Forte legendum* ἐν κουκκούμῳ, *intellegit cucumam, quam Petronius Arbiter* (pag. 832. ed. Burm.) *vocat,* ἰπνολέβης, *vas oblongum et angustum ad formam cucumeris.* Arrianus Lib. III. p. 311. δεῖ αὐτὸν κουκκούμιον ἔχειν, ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει τῷ παιδίῳ, ἵν' αὐτὸ λούσῃ εἰς σκάφην. Confer et Meurs. Gloss. pag. 279. et Martin. Lex. p. 542. — מֶתֶג, *frænum.* Ps. XXXI. 12. ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαις, *camo* et *fræno* maxillas eorum *constringas.* In nonnullis exemplaribus κημῷ legitur loco posteriore, tanquam pro

a Hebr. רֶסֶן. Aqu. Theod. Prov. XXVI. 3. Apud Hesychium κημὸς inter alia exponitur εἶδος χαλινοῦ, et apud Suidam, ac in Lex. Cyrilli MS. Brem. εἶδος χαλινοῦ ἢ φιμός. Cf. Schefferum de Re Vehic. Lib. I. c. 13. p. 165. 166. et 181. — סוּגַר, *claustrum.* Ezech. XIX. 9. ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ, ἐν γαλεάγρᾳ, locabant illum in cucuma, in cavea ferrea.
b Adde Polluc. I. 148.

ΚΗ͂ΠΟΣ, *hortus.* *גַּל, *fluctus, scatebra, ex qua aquæ fluctus emergunt.* Cant. IV. 12. Legerunt גַּן. Sic quoque Vulgatus. — גַּן, *hortus.* Deuteron. XI. 10. 1 Reg. XXI. 2. Cant. IV. 12. et alibi sæpius. — גִּנָּה et גַּנָּה. Esth. VII. 7. 8. Coheh II. 5. Cant. VI. 10. et alibi. — נֶגֶד, *e regione.* Neh. III. 16. 26. Forte c hic legerunt גַּן vel גִּנָּה. Præterea legitur apud Inc. 2 Reg. V. 17. qui κήπους inseruit ante καὶ ἐλαιῶν, sine dubio ex aliis locis similibus. Vulg. *tu emas oliveta.*

ΚΗΡΙ'ΟΝ, *favus.* יַעְרָה, *sylva,* et *mel sylvestre.* 1 Sam. XIV. 27. εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, in favum mellis. Theocrito (Idyll. XX. 27.) uno verbo dicitur μελικήρω. — נֹפֶת, *destil-*
d *latio.* Prov. XXIV. 13. XXVII. 7. Cant. IV. 11. — צְבִי, *ornamentum.* Ezech. XX. 6. s. 15. Legerunt צוּף ex affinitate soni literarum ב et פ, quæ sunt ejusdem organi. Vide ad h. l. Montf. — צוּף, *favus melle fluens,* vel: *ipsum mel.* Prov. XVI. 24. κηρία μέλιτος λόγοι καλοί, tanquam favi mellis verba bona. — נֹפֶת צוּפִים, *destillatio favorum.*
e Psalm. XVIII. 11. γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον, dulcior melle et favo. Similiter Sir. XXIV. 22. juxta cod. Alex. κληρονομία μου (sc. γλυκεῖα) ὑπὲρ μέλιτος καὶ κηρίου, hæreditas mea dulcior melle et favo. Fallitur ergo Bochartus (Hier. P. II. Lib. IV. c. 12. p. 524.) conficiens, quod auctor ibi uno verbo scripserit μελικήρου.

*ΚΗΡΟΓΟΝΙ'Α, *ceræ generatio* f *s. confectio.* 4 Macc. XIV. 19.

ΚΗΡΟ'Σ, *cera.* דּוֹנַג, idem. Psalm. XXI. 15. ἐγενήθη ἡ καρδία μου, ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος, factum est cor meum, tanquam cera liquefacta. Similiter Pindarus apud Athenæum Lib. XIII. p. 601. ὡς κηρὸς δαχθεὶς (sic enim legit Sopingius not. ad Hes. v. δδάξει) μελικηρῶν μελισσᾶν τήκομαι, sicut cera apum mellificarum com- g punctus liquesco. — קָרַח, *conflagro.* Ies. LXIV. 1. Vocem Hebr. pro substantivo habuerunt, eique tribuerunt notionem nobis ignotam. Bochartus (cui assentitur Vitringa C. in Ies. l. l.) Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 12. pag. 531. suspicatur, eos pro מַיִם legisse מוּם, qua notione Persæ *ceram* et Arabes *propolin,* ceræ stabilimentum, appellent: pariter pro בִּקְדֹחַ eos legisse בְּקָדָם, h *ut coram.* — שַׁבְלוּל, *limax, cera,* a שָׁבַל, *fluo.* Theod. et LXX Psalm. LVII. 8. Fortasse h. l. posuerunt id, quod notius futurum erat, et eandem vim habebat: tabescit enim a calore cera et consumitur. Judith. XVI. 13. Sir. XXIV. 22. ὑπὲρ μέλιτος κηροῦ. Fortasse legendum est κηρίου, quod alii libri habent.

ΚΗ'ΡΥΓΜΑ, *prædicatio, præco-* i *nium.* מָרוֹם, *excelsum.* Prov. IX. 3. μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος, *cum clamore in loco alto.* Valde tamen dubito, an κήρυγμα h. l. ad מָרוֹם referendum sit, nec potius ad קֶרֶת, quod a קָרָא derivaverint. — קוֹל, *vox.* 2 Paral. XXX. 5. — קְרִיאָה, *prædicatio.* Jon. III. 2.

ΚΗ'ΡΥΞ, *præco.* אַבְרֵךְ, infin. Hiph. *genua flectenda esse.* Genes.

a XLI. 43. Fortasse mera conjectura ducti ita interpretati sunt. — כָּרוֹזָא. Chald. *præco.* Dan. III. 4. Vide et Sir. XX. 14.

ΚΗΡΥ'ΣΣΩ, ΥΤΤΩ, *præconium exerceo, præconis instar clamo, valde exclamo.* הִזְעִיק Hiph. *convoco.* Jon. III. 7. — הַכְרִין Chald. Aph. Dan. V. 31. — הֵרִיעַ Hiph. a רוע, *clango.* Hos. V. 8. Joël. II. 1. Soph. b III. 15. — הֶעֱבִיר קוֹל, *transire facio vocem.* Exod. XXXVI. 5. — נָתַן קוֹל, *do vocem.* 2 Paral. XXIV. 9. — קָרָא, *clamo.* Exod. XXXII. 5. 2 Reg. X. 20. Mich. III. 5. Proverb. VIII. 1. ubi κηρύσσειν notat *magno clamore vocare.* Κηρύσσομαι pro κηρύσσω legitur apud Aquil. Symm. Theod. Prov. I. 21. — Jon. III. 5. ἐκήρυξαν νηστείαν, *proclamac runt* s. *per publicum mandatum jusserunt* jejunium. Lex. Cyrilli MS. Brem. κηρύσσειν, βοᾷν, συγκαλεῖν.

ΠΑΡΑΓΓΕ'ΛΛΩ ΚΗΡΥ'ΞΑΙ, *præcipio prædicare.* הֶעֱבִיר קוֹל, *transire facio vocem.* 2 Paral. XXXVI. 22.

ΚΗ͂ΤΟΣ, *cetus, balæna.* דָּג, *piscis.* Jon. II. 1. 2. 11. — רַהַב, *superbia.* Job. XXVI. 12. ἐπιστήμῃ δὲ d ἔστρωσε τὸ κῆτος. Videntur mihi LXX, quia h. l. de mari sermo est, in opinione (confirmata illa v. 13.) fuisse, per רַהַב intellegendam esse *bestiam marinam, eamque insignis magnitudinis,* ob quam illi metaph. *superbia* tribui possit. Potest tamen quoque hæc versio illustrari ex Job. IX. 13. e quo apparet, LXX κήτη metaphorice appellasse e *omnes, qui potentia sua ac robore freti ferociunt, ac insolentèr se gerunt.* — שָׁאוֹן, *strepitus.* Ps. LXIV. 7. ubi tamen pro τὸ κῆτος in aliis libris rectius legitur κύτος, de quarum vocum permutatione bene egit Trillerus Obss. Critt. p. 215. — תַּנִּין, *draco, serpens magnus, crocodilus,* ac omnino *omne monstrum marinum.* Genes. I. 21. Symm. Ps. LXXIII. 14. Aqu. Ies. XXVII. 1. Ex. VII. f 9. Hebræus sec. Schol. Ez. XXIX. 3. Sir. XLIII. 30. Hesych. κῆτος, θαλάσσιος ἰχθὺς παμμεγέθης· δηλοῖ δὲ καὶ ἀπορίαν. Conf. Allatium ad Eustathii Hexæm. p. 98.

ΜΕ'ΓΑ ΚΗ͂ΤΟΣ, *magna balæna.* לִוְיָתָן, *Leviathan.* Job. III. 8.

ΚΗ'ΤΗ ΤΑ` 'ΥΠ' ΟΥ'ΡΑΝΟ'Ν, *balænæ, quæ sub cœlo.* עֹזְרֵי רַהַב, *adjutores superbiæ,* s. *freti superbia.* g Job. IX. 13. Vide supra s. v. κῆτος post רַהַב. Vulg. *qui portant orbem,* sensu eodem.

ΚΙ'ΒΔΗΛΟΣ, *cui scoria admixta est,* it. *fucatus, adulterinus, non sincerus.* שַׁעַטְנֵז, *vestimentum varie commixtum.* Deut. XXII. 11. οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλα (Clemens Alex. pag. 395. habet ἀμπεχόνην), ἔρια καὶ λινοῦν, non indues vestimenta ex lana et h lino *commixta.* Vide et Lev. XIX. 19. Sap. II. 16. εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ, pro *adulterino* reputati sumus illi. Sap. XV. 9. κίβδηλα πλάσσει, *adulterina* format, h. e. idola, quæ propterea ita dicuntur, quod vim divinam mentiantur. Nam opponitur illis ὁ ἀληθινὸς θεός. Lex. Cyrilli MS. Brem. κίβδηλον, ἀδόκιμον, νόθον, ἀκάθαρτον. Hesych. κιβδηλιῶντας, i ὠχρούς, ὑπὸ τῆς κιβδήλεως ἐνοχλουμένους. ἔστι δὲ κίβδηλις ἐν τοῖς μετάλλοις σκωρία, ἀφ' ἧς Παμφύλιον κίβδηλον, μοχθηρὸν, φαῦλον, ψεῦσμα, νόθον, ἀδόκιμον. Atticis etiam κεκιβδηλευμένοι et κίβδηλοι dicti *nummi adulterini,* quibus vilius metallum erat admixtum. Vide Spanhemium ad Aristoph. Ran. p. 308.

ΚΙΒΩΤΟ'Σ, *arca, cista,* item *na-* k *vis, navigium.* Sumitur de *arca Noë,* et de *arca fœderis,* itemque de *cista in templo* tempore regis Joasi et summi pontificis Joiadæ. אָרוֹן, idem. Exod. XXV. 10. 2 Reg. XII. 9. 10. et alibi sæpius. — תֵּבָה,

a *navis.* Gen. VI. 14. 15. VII. 1. et alibi aliquoties. Adde Aqu. Symm. Exod. II. 3. 2 Macc. II. 4. 5.

ΚΙΓΚΛΙΔΩΤΟ'Σ, *cancellatus.* שְׂבָכָה, *reticulum, cancelli, opus plexum.* Aquila 2 Reg. I. 2. ubi Scholion in Cod. Reg. ἔστι δὲ οἶκος ὥρᾳ θέρους ἐπιτήδειος, quod mihi potius ad ὑπερῷον pertinere videtur.

ΚΙΓΚΛΙ'Σ, *cancelli.* אוּלָם, *ves-* *b* *tibulum.* Syrus Ezech. VIII. 16. Nam bene ibi pro κυκλίδα legendum suspicatur κιγκλίδα L. Bos Proleg. in LXX Intt. cap. 3. ac Montf. Syrus ib. XL. 7.

ΚΙ'ΔΑΡΙΣ, *cidaris, tiara, pileus regius.* מִגְבָּעוֹת, pluralis, *tiaræ, quibus capita operiuntur.* Exod. XXVIII. 36. XXIX. 9. Lev. VIII. 13. — מִצְנֶפֶת, *tiara, cidaris, fas-* *c* *cia, qua caput obvolvebatur et circumligabatur.* Exod. XXVIII. 4. 35. Lev. XVI. 4. ubi schol. ἐν δὲ τῷ λά ἀριθμῷ λοιπὰς λέγει τὰς κιδάρεις, ad quod videndus est Scharfenbergius. Ezech. XXI. 25. Adde Samar. Levit. VIII. 9. ubi tamen verba ἐπὶ τῆς κιδάρεως (quorum loco legendum est ἀντὶ τ. κ.) prorsus expungenda sunt, translata nempe huc e nota *d* duorum codd. Reg. male intellecta. Vide ad h. l. Montf. — פְּאֵר, *ornatus.* Ezech. XLIV. 18. — צָנִיף, *tiara, cidaris.* Zach. III. 5. — צְפִירָה, *corona, diadema, cidaris.* Symm. Ies. XXVIII. 5. Vide et Judith. IV. 12. Sirac. XLV. 14. Hesych. κίδαρις, πῖλος βασιλικὸς, ὃν καὶ τιάραν, ἔνιοι δὲ κίταριν διὰ τοῦ τ. ἢ στρόφιον, ὃ οἱ ἱερεῖς φοροῦσιν. Lex. Cy- *e* rilli MS. Baroc. et Phavor. κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, δι' οὗ οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν ἐκοσμοῦντο. Gloss. in Octat. apud Fabricium Bibl. Gr. Vol. X. p. 64. κίδαρις, εἶδος καμελαυχίου (leg. καμελαυκίου ex Etymol. inedito Bibl. Ultraject.), τιάρας. Verba, quæ præcedunt: κορυβάντιον, περίθεμα κεφαλῆς, pariter ad vocem κίδαρις pertinere, eamque exponere videntur. Nam κορυβάντιον nuspiam *f* apud LXX occurrit. Et in Etymologico Gudiano κίδαρις similiter exponitur περίθεμα (in Etym. Bibl. Ultraj. male scribitur περίθεμα) κεφαλῆς εὔκοσμον, καλὸν, καλαμαύκιον (l. καμελαύκιον). Et quamvis in Lex. Cyrilli MS. Brem. κορυβάντιον etiam seorsim exponatur περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον (MS. vitiose: εὐκόσμου), tamen hæc forte ex ejusmodi glossa- *g* rio inserta sunt, in quo posteriores vocis κίδαρις explicationes, ut in cod. Fabriciano, supra priores fuerunt scriptæ. Plura de hac voce vide apud Grotium ad Judith. l. c. et Relandum Diss. Miscell. P. II. p. 160. seq.

ΚΙΘΑ'ΡΑ, *cithara, instrumentum musicum.* כִּנּוֹר, *cithara.* Gen. XXXI. 27. 2 Par. IX. 11. Job. XXI. 12. *h* et alibi sæpius. Adde Symmach. Theodot. 1 Sam. XVI. 16. Aqu. 1 Par. XXV. 3. — נֶבֶל, *nablium.* Ps. LXXX. 2. — נְגִינָה, *pulsatio fidium.* Job. XXX. 9. — עֻגָב, *organum.* Gen. IV. 10. Al. Ps. CL. 4. Symmach. Job. XXI. 12. — קִיתָרוֹס, Chald. Dan. III. 5. 7. 10. 15. 1 Macc. IV. 54. ad quem locum vid. Michaëlis. Vide quoque *i* infra s. v. κινύρα.

ΚΙΘΑΡΙ'ΖΩ, *cithara cano, citharam pulso.* נִגֵּן, Pih. *pulso.* Ies. XXIII. 16.

ΚΙΝΑ'ΜΩΜΟΝ. Vide Κιννάμωμον.

ΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω, *periclitor.* חָשַׁב, *cogito.* Jon. I. 4. τὸ πλοῖον ἐκινδύνευσε συντριβῆναι, periculum erat, ne navis confringeretur. Bene quoad sensum. Confer Act. XIX. 27. — נוֹקַשׁ Niph. a יָקַשׁ, *irretior.* Ies. *k* XXVIII. 13. *Rete* de damno et exitio in S. S. adhiberi satis notum est. — נִסְכַּן Niph. *periclitor.* Cohel. X. 9. — סָכַן, *proficio, utilitatem*

a *percipio*. Theod. Job. XXXIV. 9. ubi verba: οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν μετὰ Θεοῦ, exhibent sensum contrarium ei, quem postulat textus Hebr. ubi legitur: *nullam ex religione sua erga Deum homo utilitatem percipit*. Fortasse itaque scribendum erit: οὐκ ἀκινδυνεύσει ἀνὴρ, *non ab omni periculo ac malo liber erit homo*, aut illud οὐ b ante κινδυνεύσει prorsus tollendum est sensu eodem. Adferunt quidam Chald. סכן, *periclitari*, sed sine exemplo probante. Sir. XXXIV. 12. πλεονάκις ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα, saepius usque ad mortem *in periculo fui*.

*ΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω Τῼ͂ ἸΑΓῼ͂ ΤΡΑΧΗ'ΛΩ, h. e. *in vitae periculum venio*. חִיֵּב אֶת רֹאשׁ, *condemnare caput*. c Dan. I. 10. sec. Chis. ubi bene sensum expresserunt.

ΚΙ'ΝΔΥΝΟΣ, *periculum*. אָסוֹן, *periculum*. Symm. Gen. XLII. 4. — *זְעָקָה, *clamor*. Theod. Jerem. XLVIII. 3. Scil. periculi effectus est clamor. Non possum itaque iis assentiri, qui vocem κίνδυνος apud Theodot. potius ad צָרֵי v. 5. referendam esse existimant. Vide ad d h. l. Montfauc. — מֵצַר, *angustia*. Ps. CXIV. 3. Tob. IV. 4. *dolores, mala*.

ΚΙΝΕ'Ω, *moveo*. נִגְעַשׁ, *commoveor*. Aqu. Ps. XVII. 8. ἐκινήθη. — הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino*. Al. Jud. XX. 37. ἐκινήθη. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito*. Symm. Exod. XX. 25. Ies. XIII. 2. — הִרְגִּין Hiph. a רָגַן, *commoveor*. Aqu. Ies. V. 25. ἐκινήθη. e — *כִּבֵּד, *honoro*. Dan. XI. 38. sec. Chis. ubi tamen pro κινήσει legendum τιμήσει. — מוֹט, *moveo*. Ies. XLI. 7. — מוּשׁ, in Hiph. *recedere facio, removeo, amoveo*. Prov. XVII. 13. οὐ κινηθήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, non *movebuntur*, vel *recedent* mala ex domo ejus. Vide et Num. XIV. 44. Ies. XXII. 25. XLVI. 7. — נָדַף, *impello*. Job. XIII. 25. ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου. Vulg. f bene: *sicut folium, quod vento rapitur*. Nam κινεῖσθαι est h. l. *de loco suo moveri, rapi*. — נָדַד, *vagor, erro*. 1 Reg. XIV. 15. Jer. XVIII. 16. XLVIII. 17. κινήσατε αὐτῷ pro κινήσατε κεφαλὴν ἐπ᾽ αὐτῷ, movete super illum caput, h. e. *irridete, illudite*. — נוּס, *fugio*. Cant. II. 17. IV. 6. κινηθῶσιν αἱ σκιαί. Num fortasse legendum est κλιθῶσιν? aut verten- g dum: *de loco suo moveantur*, h. e. *fugiant?* Symm. habet κλιθῶσι. — נוּעַ: הֵנִיעַ, Kal et Hiph. LXX sec. Hex. Jud. IX. 11. 2 Sam. XV. 20. κινήσω σε, movebo te. 2 Reg. XIX. 21. ἐπί σοι κεφαλὴν ἐκίνησε θυγάτηρ Ἰερουσαλὴμ, post te caput *motitabit* Hierosolyma. Vide et Symmach. ac LXX Job. XVI. 4. ubi cum κατὰ et ἐπὶ construitur. Ps. h XXI. 7. Thren. II. 15. et confer Matth. XXVII. 39. Jer. XIV. 10. ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, *lubenter divaguntur*. Adde Theodot. Ies. XXIX. 9. ubi κινεῖσθαι est *ebriorum more titubare*. — נָסַע, *proficiscor*. Gen. XI. 2. ἐν τῷ κινῆσαι (sc. πόδας. Confer notata in αἴρω et ἐξαίρω.) αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, cum moverent pedes, h. e. *proficiscerentur* ab ori- i ente. Vide et ibid. XX. 1. Ies. XXXIII. 20. — *נִפְעַם, *terrore afficior*. Dan. II. 3. sec. Chis. ἐκινήθη μου τὸ πνεῦμα, *terrore affectus sum*. Substantivum κίνημα quoque de *omni gravi animi commotione* dicitur teste Hesychio: κίνημα, κίνησις, ταραχὴ, ὁρμὴ, χόλος, κότος, ἡ ὀργή. — *נָשָׂא. Symm. Nahum. I. 5. Vox k Hebr. habet quoque notionem *auferendi* in l. Chald. quam Symmach. sine dubio h. l. exprimere voluit. — סוּר, *recedo*. 2 Par. XXXV. 15. οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας, non licitum illis erat *movere*

a se vel recedere a ministerio. — דָּחַק, vacillo. Jer. X. 4. — רָחַשׁ, bullio, ebullio. Symm. Ps. XLIV. 2. ex usu l. Arab. nam حش, est commoveri, æstuare. — רָמַשׂ, repo, me moveo. Gen. VII. 14. ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, reptile, quod se movet in terra. Vide et v. 21. Gen. VIII. 17. 19. IX. 2. Adde Aqu. Gen. I. 28. et Symm. ibid. v. 30. b — שָׁרַץ, idem. Genes. VII. 21. Baruch. II. 26. ubi κινεῖν ἀπὸ τῆς γῆς est e terra ejicere, in exilium mittere, expellere. 1 Macc. X. 74. ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ, h. e. interprete Syro: iratus et commotus est animo. De animi commotione legitur quoque Esther. III. 7. 4 Maccab. I. 33. κινούμενοι, coacti, impulsi.

ΚΙ'ΝΗΜΑ, motus, tumultus. זְוָעָה, c commotio. Theod. Ies. XXVIII. 19. 1 Macc. XIII. 44. ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. 4 Macc. I. 35. Hes. κίνημα, κίνησις, ταραχὴ, ὁρμή.

ΚΙ'ΝΗΣΙΣ, motio, commotio. זְוָעָה, commotio. Jer. XXIX. 18. — מָנוֹד, agitatio. Symm. et LXX Psalm. XLIII. 16. — נִיד, motus, commotio. Job. XVI. 5. — שְׂאֵת, excellentia, celsitudo, majestas. Symmach. Job. d XIII. 11. Supple post שְׂאֵת vocem פָּנִים. Qui elevat caput suum, is commovet se. Legi quoque posset δίνησις. Certe apud LXX reperitur ἡ δῖνα. Sed obstat huic conjecturæ auctoritas Vulgati, qui habet: statim, ut se commoverit, turbabit vos. Vide supra s. κινέω post נָשָׂא. — שְׂאֵת, idem. Symm. Job. XLI. 16. ὑπὸ τῆς κινήσεως αὐτοῦ, e eo se efferente aut movente. Sensum expressit. — תַּרְעֵלָה, horror. Theod. Ies. LI. 22. Vide et Sap. VII. 24. 2 Macc. V. 3.

ΚΙΝΗΤΙΚΟ'Σ, cui movendi se facultas inest, mobilis, celer. Sap. VII. 24. πάσης κινήσεως κινητικώτερον σοφία, omni motu mobilior sapientia.

ΚΙ'ΝΝΑΜΟΝ, cinnamomum. קָנֶה טוֹב, calamus odoratus bonus, h. e. optimus. Al. Jerem. VI. 20. Conf. f Bocharti Chanaan Lib. II. c. 3. p. 792.

ΚΙΝΝΑ'ΜΩΜΟΝ et ΚΙΝΑ'ΜΩΜΟΝ, cinnamomum. Non est illa, ut vulgus putat, quæ passim canella dicitur, qua longe pretiosius est et rarius, et olim, ut Galenus Lib. I. Antidotorum probavit, in Imperatorum duntaxat adytis reperiri potuit, sed est fruticis cortex, qui non g parvam affinitatem habet cum canella. Vide Dioscor. Lib. I. c. 13. Theophr. Lib. IX. Hist. Plant. c. 5. Isidor. Lib. XVII. Origg. c. 8. et Plinium H. N. XII. 19. קָנֶה טוֹב, calamus odoratus bonus, h. e. optimus. Jerem. VI. 20. — קִנָּמוֹן. Exod. XXX. 23. Prov. VII. 17. Cant. IV. 14. Vide et Sir. XXIV. 17. Hesych. κινάμωμον, ἐν τῶν λιβανωτῶν ἢ τῶν ἀρωματικῶν, λιβάνου, καὶ ἶρις, καὶ πόα εὐωδεστάτη. h Plura de cinnamomo vide apud Hillerum Hierophyt. P. I. c. 52. p. 440. seq. ac Ed. Bernard. Not. ad Joseph. Lib. III. c. 8. p. 160.

ΚΙΝΥ'ΡΑ vel ΚΙΝΝΥ'ΡΑ, instrumentum musicum. Est ipsa, ut videtur, vox Hebr. כִּנּוֹר, cithara, cui respondet 1 Sam. X. 5. XVI. 16. 23. 2 Sam. VI. 5. Vide et i 1 Macc. III. 46. IV. 54. (κιθάραις, κινύραις. Nescio tamen, an non κιθάραις glossema sit ad explicandam vocem minus notam κινύραις, aut statuendum sit, alteram alterius speciem esse. V. Reland. Dissert. V. de Num. Samar. pag. 211.) 1 Macc. XIII. 51. Joseph. A. J. VII. 12. 13. Hesych. κινύρα, ὄργανον μουσικὸν, κιθάρα οἰκτρά. Cf. Bocharti Chanaan Lib. II. c. 7. p. 808. Spanhem. in Callim. pag. 60. ac Hoeschel. et Drus. ad Sir. XXXIX.

a 27. ubi et de ν simplici an gemino utrum scribendum sit, disputat.

ΚΙΡΝΑ'Ω, *misceo*, i. q. κιράω et κιράννυμι. מָסַךְ, idem. Ps. CI. 10. πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων, potum meum cum lacrymis *miscebam*. Hesych. κιρνᾷ, οἰνοχοεῖ.

ΚΙΡ'Ρ'Ο'Σ, *fulvus*, *flavus*. פַּז. Aqu. Prov. VIII. 19. et Ies. XIII. 12. sec. Hieronymum. Aquila sine b dubio transtulit πυῤῥόν. Vide ad h. l. Montfauc. Hesych. κιῤῥόν, πῦρ ἐρυθρὸν (fortasse legendum πυῤῥόν, ἐρυθρόν,) ξανθόν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κιῤῥόν, πυῤῥόν.

ΚΙΣΣΑ'Ω, proprie: *laboro tali ciborum fastidio, quali prægnantes laborare solent*, quod vocatur κίσσα, aut κίττα (Confer Foesii Œcon. Hippocr. p. 339.), vel *pica*, deinde c *concipio*. יָחַם, *incalesco, coëo*. Ps. L. 6. ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου, in peccatis *concepit* me mater mea. Suidas: κισσῶ, τὸ μεθ' ἡδονῆς συλλαμβάνω. Apud Hesychium ἐκίσσησεν exponitur ἐγέννησεν, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. συνέλαβεν. Est a κίσσα, quod apud Hesychium inter alia est ἐπιθυμία.

ΚΙΣΣΟ'Σ, *hedera*. קִיקָיוֹן, *ricinus*. d Aquila et οἱ λοιποί, speciatim Symmachus. Jon. IV. 7. 2 Macc. VI. 7. κισσοὺς ἔχοντες, *hedera coronati*. Vide ad h. l. Dilherrum Disput. Acad. pag. 177. seq. et Hillerum Hierophyt. Lib. I. cap. 57. p. 460. Hesychius: κισσός, εἶδος φυτοῦ, ἢ βλάστημα ἑλισσόμενον.

ΚΙΣΣΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *folium hederæ*. 3 Macc. II. 29.

e ΚΙΧΡΑ'Ω, *commodo, mutuo do*, i. q. χράω. הִלְוָה Hiph. Ps. CXI. 5. — הִשְׁאִיל Hiph. 1 Sam. I. 28. Præterea legitur Prov. XIII. 11. ubi verba οἰκτείρει καὶ κιχρᾷ, ab h. l. prorsus aliena, pertinent ad sententiam post v. 9. insertam. Vide ad h. l. Jaegerum.

ΚΙ'ΩΝ, *columna*. עַמּוּד, idem. Jud. XVI. 25. et 27. — קֹדֶשׁ, *res sancta*. 1 Reg. XV. 15. Fortasse f קֶרֶשׁ legerunt.

ΚΛΑΓΓΗ', *clangor, sonus buccinæ*. רַעְמָה, *tonitru*. Symm. Job. XXXIX. 19. ubi Drusius κραυγὴν substituit, sed minus recte. Hesych. κλαγγή, φωνή, ἠχή, βοή. Conf. Hom. Il. Γ', v. 2.

ΚΛΑ'ΔΕΥΣΙΣ, *putatio ramorum*. זָמִיר, *cantus avium varie incisus*. Aqu. et Symm. Cant. II. 12. τῆς κλαδεύσεως. Favet hæc versio in- g terpretationi illorum Intt., qui h. l. זָמִיר, de *tempore amputandarum vitium* intellegunt, a זָמַר, *putavit, amputavit, præcidit*. LXX quoque h. l. τομὴν habent.

ΚΛΑ'ΔΟΣ, *ramus*. דָּלִיּוֹת plur. *palmites*. Jerem. XI. 16. Ezech. XXXI. 7. 9. 12. — יוֹנֶקֶת, *ramus tener*. Hos. XIV. 7. Symm. Job. VIII. 16. — כַּף, *vola manus*. Ies. h LV. 12. πάντα ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις. Vocem Hebr. quoque de *ramis incurvis* adhiberi docuit Simonis Lex. Hebr. p. 821. — סָעִיף, *ramus*. Ies. XVII. 6. — סַרְעַפָּה, idem. Ezech. XXXI. 5. — עָנָף, *ramus*. Levit. XXIII. 40. — *עֲנַף, idem. Dan. IV. 9. 11. 18. — פֹּארָה, *ramus*. Ez. XXXI. 6. 8. — שִׁבֳּלִים plur. baccæ, aut i potius *rami*. Zachar. IV. 12. — *שׂוֹכַת, *ramus*. Jud. IX. 48. — שֹׁרֶשׁ, *radix*. Symm. Ies. LIII. 2. Vox Hebr. quandoque etiam id notat, *quod ex radice provenire solet*. Sir. I. 17. οἱ κλάδοι σοφίας μακροημέρευσις, perpetuam et perennem largitur vera sapientia hominibus felicitatem, coll. v. 12. δώσει μακροημέρευσιν. Κλάδοι, ut καρποί, h. l. metaphorice *effectus alicujus rei* dicuntur. Sap. IV. 4. Sir. XIV. 26. ubi κλάδοι est i. q. σκέπη, et *protectionem* ac *tutelam* notat. Sir. XIII. 25.

a κλάδοι sunt i. q. τέκνα. Vide quoque supra s. ἅγιος.

ΚΛΑΙ'Ω, *fleo, ploro, plango.* בָּכָה, idem. Gen. XXI. 16. XLV. 14. 15. Jud. XI. 37. et alibi sæpius. Psalm. LXXVII. 70. αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυθήσονται. Vulg. *plorabantur.* Hieron. *fletæ sunt.* In textu Hebr. legitur *fleverunt.* Non aliter legerunt, sed ita interpretati sunt. Conf. v. 63. *b* Agellius activa significatione accipiendum putat, præeunte Apollinario Psalter. Rom. *plorabunt.* Active quoque sumitur Ezech. XXIV. 16. — בֶּכֶה, *fletus.* Esdr. X. 1. ὕψωσε κλαίων. Fortasse κλαυθμόν. Certe alii habent κλαυθμῷ μεγάλῳ. — בְּכִי, idem. Ies. XV. 2. 5. XXII. 4. Jer. XLVIII. 5. — בָּרַךְ, *genua flecto.* Psalm. XCIV. 6. κλαύσωμεν. Legen- *c* dum ἐκλάσωμεν, h. e. *genua curvemus,* nisi demta litera legerunt נִבְכֶּה. Vide quoque infra post כָּרַע. Aut fortasse in Latinum cod. indeque in Græcum irrepsit *ploremus* pro *oremus,* quod non omnino esset alienum a significatione verbi Hebr. V. L. Bos. Prolegg. in LXX Intt. c. 3. — הִטִּיף Hiph. a נָטַף, *stillo.* Mich. II. 6. μὴ κλαίετε δάκρυσι. Ita *d* putarunt reddendam esse vocem Hebr., quæ pr. *stillare* notat, ac commode quoque de *lacrymis* seu *stillicidio oculorum* dici potest, quamquam hanc notionem ab h. l. alienam esse judicarunt plerique Intt. Vide supra s. v. δακρύω. — הֵילִיל Hiph. a יָלַל, *ejulo.* Al. Ies. LII. 5. — זָעֵף, *indignabundus.* Al. 1 Reg. XX. 43. κλαίων. — יָלַךְ, *eo.* Inc. *e* 2 Sam. XVIII. 33. ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν. Aut liberius vertit, aut loco בְּלֶכְתּוֹ legit בִּבְכֹתוֹ, a בָּכָה, *flere.* — כָּרַע, *incurvo me.* 1 Sam. IV. 20. καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν. Cappellus ibi pro ἔκλαυσε legendum putat ἔκυψε, sed L. Bos Prolegg l. c. τοὺς ό scripsisse existimat ὤκλασε, quod etiam Grabius in contextum recepit. Vide supra s. בָּרַךְ. Quid si statueremus, κλαίειν h. l. in univer- *f* sum notare *dolores partus sentire?* Tunc non male conveniret voci Hebr. eodem modo explicandæ, ut nempe sit *se incurvare præ dolore.* Vide infra s. v. στενόω. Semlerus in Apparatu ad V. T. p. 298. legendum jûdicat ἔκαμψε, quod reperitur apud Aquilam. Secundum Tychsenium legerunt תקרא. — מִשְׂרָפָה. *combustio.* Jerem. XXXIV. 5. Ser- *g* mo ibi est de concrematione aromatum, quibus solemni ritu lugebant Orientales reges suos. Ed. Compl. habet ἔκαυσαν et καύσονται, quæ lectio est sine dubio emendatio ad textum Hebraicum. — נָבוֹךְ Niph. a בּוּךְ, *perplexus sum.* Joël. I. 18. Legerunt נִבְכּוּ a בָּכָה. — סָפַד, *plango.* Jerem. XVI. 6. sec. Hexapla, et XXII. 18. οὐδὲ μὴ κλαύσονται *h* αὐτὸν, neque *plangent* eum. Confer Apoc. XVIII. 1. — *קָרָא, *clamo, voco.* Judic. XV. 18. ubi, observante Scharfenbergio, loco ἔκλαυσε reponendum est ἐκάλεσε, ut Inc. habet, quæ observatio ei quoque valere videtur de loco Jud. XVI. 28. Eodem quoque modo Jud. IX. 7. pro ἔκλαυσε sec. Vat. et Ald. legendum est e Complut. ἐκάλεσε, nam nulla *i* fletus occasio erat. — *רָכַב, *equito.* 1 Reg. XVIII. 45. sec. cod. Vat. ἔκλαε: quod quid sibi velit, non video. Legendum fortasse ἔκλινε, sc. ἑαυτὸν, *celeriter fuga se proripuit.* — שָׂרַף, *comburo.* Jerem. XXXIV. 5. Vide supra s. מִשְׂרָפָה. Adde Inc. Ies. LII. 5. Judith. XVI. 17. κλαύσονται. Vulg. *ut urantur.* Legit καύσονται, non male per seriem orationis. Sirac. XXII. 9. 10. κλαίειν ἐπὶ νεκρῷ. 1 Macc. IX. 20. ἔκλαυσαν αὐτὸν, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν. — Vide quoque supra s. δάκρυον.

a ΚΛΑ'ΝΙΟΝ, *armillæ genus*. אֶצְעָדָה *armilla*. Aqu. sec. Coislin. 2 Sam. I. 10. Hesych. κλάνιά, ψίλλια βραχιόνων. Suidas: Κλάρια (lege κλάνια), ψίλλια.

ΚΛΑ'ΣΜΑ, *fragmentum, segmentum, frustum*. פֶּלַח, idem. Jud. IX. 53. 2 Sam. XI. 21. κλάσμα μύλου, *fragmen molæ*. 1 Sam. XXX. 12. κλάσμα παλάθης, *segmentum ficus*.
b — פַּת, *frustum*. Lev. II. 6. διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα (pro εἰς κλάσματα), conteres illa in *frusta*. Jud. XIX. 5. στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, suffulci stomachum tuum *frusto* panis. — פְּתוֹתִים plur. *frusta*. Ezech. XIII. 19. ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτου, propter *frusta* panis. Confer Matth. XIV. 10. Joh. VI. 12. Hesychius: κλάσματα, συντρίμα-
c τα (Schrevelius legit: συνθρύμματα, quidni συντρίμματα?), θρέμματα (lege θρύμματα). Quod autem pro θρέμματα ibi θρύμματα legendum sit, patet ex alia Grammatici glossa: θρύμματα, κλάσματα ἄρτου.

*ΚΛΑΣΜΟ'Σ, idem. קְצָפָה, *decorticatio*. Joël. I. 7. sec. Compl. ex Arabismo, in quo قصف *frangere, in partes comminuere* notat. Alii ha-
d bent ibi συγκλασμόν. Confer Schultensii Opera Minora p. 332.

ΚΛΑΥΘΜΟ'Σ, *fletus*. *אֵבֶל, *luctus*. Deut. XXXIV. 8. αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ, ubi Vulg. *lugentium* habet, et Syrus *funerum*. — בָּכָא, *Bacha*, nomen proprium loci. Aqu. Psalm. LXXXIII. 7. — *בָּכָה, *fleo*. Οἱ λοιποὶ Mich. I. 10. pro תִּבְכּוּ, *fleveritis*. Vide ad h. l.
e Montf. — בָּכוֹ, *flendo*, infin. Ies. XXX. 19. Jerem. XXII. 10. — בְּכִי. Gen. XLV. 2. Deut. XXXIV. 8. Jud. XXI. 2. et alibi sæpius. Jer. XXXI. 9. ubi de *fletu nimii gaudii indice* (qui Claudiano de Bell. Getico 407. *lacrymosa gaudia* et Xenoph. Hist. Gr. VII. 2. 9. Homer. Il. VI. 484. κλαυσίγελως dicitur) sermo est. Aqu. Ies. XV. 3. Symm. Ies. XXX. 19. — *טְחוֹן, infin. *molere*. Thren. V. 13. ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, ubi Doederleinius conjicit legendum κλαθμὸν a κλάω. — *מְבוּכָה, *perplexitas*. Mich. VII. 4. Legerunt מִבְכוֹתָם, aut certe derivarunt a rad. בָּכָה. — *צַוָּאר, *collum*. Gen. XLVI. 30. ἔκλαυσε κλαυθμῷ πλείονι. Ita exposuerunt non male formulam Hebr. *flevit in collo ejus*. Sirac. XXXVIII. 18. πικρανον κλαυθμόν.
f

ΚΛΑΥΘΜΩ'Ν, *locus flentium, fletus, planctus*. *בָּכָא, *morus*. 2 Sam. V. 23. 24. Psalm. LXXXIII. 6. In omnibus his locis legisse videntur בָּכָא. Suidas ad Ps. l. l. ex Theodoreto: κοιλάδα κλαυθμῶνος τὸν τόπον λέγει, ἐν ᾧ φανεὶς ἄγγελος τὴν τοῦ Θεοῦ ἤλεγξε παρανομίαν, καὶ εἰς κλαυθμὸν τὸ πλῆθος ἐκίνησε. κυρίως δὲ καὶ ἀληθῶς ὁ
h παρὼν βίος. — בְּכִי. Jud. II. 1. ubi videndus Bonfrerius. Ib. v. 5. Vulg. *locus flentium* s. *lacrymarum*. —*בְּכִי, *flendo*. Aqu. Symm. Mich. I. 10. ἐν κλαυθμῷ sec. Eusebii Onom. s. v. Ἐναχείμ, ubi vid. Bonfrerius.

ΚΛΑ'Ω, *frango*. גָּדַע, *exscindo*. Al. Jerem. L. 21. ἐκλάσθη. — שָׁבַר, *frango*. Symmachus Ps. CXLVI. 3. κεκλασμένους. Adde 1 Reg. VIII.
i 54. sec. Vat. — Vide quoque supra s. ἄρτος.

ΚΛΕΙ'ΘΡΟΝ, *claustrum, retinaculum, repagulum, sera, vectis januæ*. בְּרִיחַ, *vectis*. Job. XXXVIII. 10. — מַנְעוּל, *pessulus*. Nehem. III. 3. θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς, portas ejus et *repagula* ejus. Vide et Neh. VI. 13. 14. Cant. V. 6. — רוּחַ, *spiritus*. Job. XXVI. 13. κλεῖθρα οὐρανοῦ, *repagula cœli*: ubi pro ברוחו legerunt בְּרִיחֵי. Hesych. κλεῖθρα,

a μοχλοὶ ἀσφαλείας, πύλαι. Ep. Jerem. v. 15. κλείθροις καὶ μοχλοῖς, seris et repagulis. Suidas: κλείθροις, κλειδώμασι.

ΚΛΕΙ'Σ, clavis, item clavicula in corpore. מַפְתֵּחַ, clavis, qua aperitur. Jud. III. 25. 1 Par. IX. 27. Ies. XXII. 22. δώσω αὐτῷ κλεῖδα οἴκου Δαβὶδ, dabo illi clavem domus Davidis, h. e. ei curam et administrationem regni Davidici committam. b Conf. Apoc. III. 7. et ad h. l. Wollii not. ad Blackwalli Crit. S. p. 167. — שִׁכְמָה, humerus. Job. XXXI. 22. ἀποσταίη ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδὸς, humerus meus recedat a clavicula. Vulg. a junctura humeri. Conf. Hippocrat. de Oss. Nat. T. I. Opp. p. 296. (ed. L. B. 1665. 8.) et de Locis in Hom. p. 368. κλεῖδες c ἄρθρα ἔχουσι· τὰ μὲν ἐν μέσῳ τοῦ στέρνου κατὰ τὸν βρόγχον κατὰ ταῦτα ἤρθρωνται· τὰ δὲ πρὸς τοὺς ὤμους κεκλιμένα, πρὸς τὰς πλάτας, ἃ ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀεὶ πεφύκασι. Confer s. v. ἀκρώμιον, et Spanhemium Obss. in Callim. p. 183.

ΚΛΕΙ'Ω, claudo. הֵנִיף Hiph. a נוּף, claudo, concludo. Nehem. VII. 3. — מוֹט, nutatio, vacillatio. Symm. Ps. LIV. 23. Num loco κλεισθῆναι d ibi fortasse legendum est κλιθῆναι? Certe ita conjecit Semlerus, coll. LXX Ps. XLV. 7. — נָעַל, obsero. Jud. III. 24. Cant. IV. 11. 12. — סָגַר, claudo, occludo, includo. Job. XII. 15. Ies. XXIV. 10. — הִסְגִּיר Hiph. Al. 1 Sam. XXIII. 20. κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως, tradiderunt illum in manus regis. — סִבֵּר Pih. claudo. Symm. e Gen. VIII. 2. Vide et Sir. XXX. 17. ubi στόμα κεκλεισμένον tribuitur ægroto, qui ob ægritudinem et nauseam stomachi escis non frui potest.

ΚΛΕ'ΜΜΑ, furtum. גְּנֵבָה, idem. Exod. XXII. 3. 4. — גְּנֻבְתִי part. Pah. fœm. cum י paragog. a גָּנַב, furto ablatum. Gen. XXXI. 39. Conf. Apoc. IX. 21.

ΚΛΕ'ΟΣ, gloria, it. fama, rumor. f שֵׁמַע, auditus. Job. XXVIII. 22. ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος, audivimus autem ejus bonam famam. Legitur præterea Job. XXX. 8. ubi κλέος est interpretatio marginalis vocis ὄνομα. Hesych. κλέος, δόξα, τιμὴ, φήμη ἀγαθή.

ΚΛΕ'ΠΤΗΣ, fur. גַּנָּב. Job. XXIV. 14. Joël. II. 9. Abd. v. 5. et alibi sæpius. — *גֹּנֵב part. Zach. V. 3. Sirac. V. 17. XX. 25. g

ΚΛΕ'ΠΤΩ, furor, furtum facio, גָּנַב, idem. Gen. XXX. 33. XXXI. 19. XL. 15, et alibi sæpius. — גַּנָּב, fur. Exod. XXII. 7. 8. Prov. VI. 30. — *לָקַח, capio, etiam abripio. Jos. VII. 11. sec. Hexapla. Dan. XIII. 12. sec. Chis. ἐρχόμενοι κλέπτοντες, clam venerunt. Tob. I. 21. ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων, clanculum sepeliebam. Sic quoque גָּנַב adverbialiter h usurpatur Job. IV. 12. et κλέπτειν clam s. furtim aliquid facere notat apud Ælian. V. H. III. 47. Pindar. Pyth. Δ. 4. 7. et Xenoph. Anab. IV. 6. 11. Hist. Sus. cod. Chis. 12. ἔκλεπτον ἀλλήλους, fallebant se invicem.

ΚΛΕΨΙΜΑΙ'ΟΣ, furtivus, furto ablatus. Tob. II. 13. μὴ κλεψιμαῖόν ἐστι. i

ΚΛΗΔΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, ominor, omina capio, auguror, divinor, vaticinor. נִחֵשׁ Pih. auguror. Inc. Levit. XIX. 26. κληδονισθήσεσθε. — עוֹנֵן, Pih. præstigior. Deut. XVIII. 10. et 2 Par. XXXIII. 6. κληδονιζόμενος. Gloss. in Octat. κλυδωνιζώμενος, (lege κληδονιζόμενος) στοχαζόμενος τὸ ἀποβησόμενον. In iisdem: Κληδονιζόμενος (sic enim pariter legendum pro κλυδωνιζόμενος) exponitur: σημειοσκοπούμενος, ἢ ἐπερωτῶν μάγον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κληδονιζόμενος, ἐκ τῶν λαλουμένων στοχαζόμενος. 2 Reg. XXI.

a 6. καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο, et ex *auditu*, et ex avibus *vaticinia dabat*. Hesych. ἐκλυδωνίζετο (lege ἐκληδονίζετο), ἐμαντεύετο, ὁ ἀπὸ ἀκοῆς μαντείας δεχόμενος. Suidas: ἐκληδονίζετο, ἐμαντεύετο. Aqu. Mich. V. 12. κληδονιζόμενοι. Lex. Cyrilli MS. Brem. κληδονίζεται, ἀπὸ ἀκοῆς τὰς μαντείας δέχεται. Lex. Cyrilli MS. Baroc. κληδονίζεται, τὸ μαντεύεται, ἢ καὶ μικρόν. Κλυδωνίζεται δὲ ἀντὶ τοῦ ταραχίζεται, ψιλὸν καὶ μέγα. Hesych. κληδονίσαι, ἀκοῦσαι φήμην τινὰ, μαντεύσασθαι. Sic enim legendum et distinguendum videtur pro κληδωνῆσαι, ἀκονῆσαι, φήμην τινὰ μαντεύσασθαι.

ΚΛΗΔΟΝΙΣΜΟ'Σ, *ominatio, divinatio*. מְעוֹנֵן part. Pih. *præstigiator*. Deut. XVIII. 14. — עֹנְנִים plur. *præstigiatores*. Ies. II. 6.

c ΚΛΗΔΩ'Ν, *omen*, it. *gloria, fama*. אֶצְעָדָה, *armilla*. 2 Sam. I. 10. ubi tamen alii pro κληδόνα rectius habent χλιδῶνα. Vide infra in χλιδών. — חֲלוֹם, *somnium*. Aqu. Theod. Jerem. XXVII. 9. — מְעוֹנֵן part. Pih. *præstigiator*. Al. Deut. XVIII. 14. κληδόνων. Vide quoque Schol. ad 2 Reg. XXI. 6. — *עֹנְנִים, *augures*. Aqu. Theod. Jer. XXVII. d 9. Suidas: κληδὼν, φήμη, μαντεία. καὶ κληδονισμοὶ, αἱ διὰ τῶν λόγων παρατηρήσεις.

ΚΛΗ͂ΜΑ, *palmes*. דָּלִיּוֹת, *rami*. Ezech. XVII. 6. 7. 23. XIX. 11. — זְמֹרָה, *ramus*. Num. XIII. 24. Ezech. VIII. 17. XV. 2. Nah. II. 2.— *יְתָרִים, *vimina, funes, restes*. Jud. XVI. 7. sec. Oxon. et ib. v. 8. ubi alii νευρὰς s. νευρίας habent. Mire e hic consentit cod. Oxon. cum Josepho A. J. V. 8. 11. Haud dubie erunt, qui utrumque שָׂרִיגִים, *palmites*, legisse dicant, præsertim si ignorent, antiquos vitibus ad vincula usos esse, unde Florus III. 20. 4. *vitiginea vincula* commemorat.

— נְטִישׁוֹת, plur. *propagines*. Al. Jerem. XLVIII. 32. κλήματά σου διῆλθε θάλασσαν, palmites tui transierunt mare. In ed. Francof. legitur vitiose κλίματα. Inde glossa f enata videtur apud Hesychium: κλίματα, ὑποδήματα. Apud eundem κλήματα eodem modo redditur. — עָנָף, *ramus, palmes*. Mal. IV. 1. Theod. Ps. LXXIX. 12. — *פֵּאָה, *angulus*. Aqu. Levit. XIX. 27. ubi fortasse loco κλῆμα legendum est κλίμα. Vide ad h. l. Montfauc. — פְּרִי, *fructus*. Ezech. XIX. 12. — g קָצִיר, *ramus*. Theod. et LXX Ps. LXXIX. 12. — שְׁדֵמָה, *ager*. Symm. Ies. XVI. 8. κλήματα, quod tamen mendosum videtur pro κλίματα. — שָׂרִיגִים plur. Joël. I. 7.

ΚΛΗΜΑΤΙ'Σ, *malleolus, sarmentum*. זָמִיר, *propago*. Theod. Ies. XXV. 5. — נְטִישׁוֹת plur. *propagines*. Ies. XVIII. 5. — שְׁדֵמָה, h *ager, arvum*. Deut. XXXII. 32. Vide supra s. κλῆμα. — שָׂרִיגִים, *palmites*. Aqu. Symm. Gen. XL. 10. κληματίδες. Cant. Trium Puer. v. 17. ministri regis tres juvenes in caminum ignis injicientes, præter naphtham, picem et stupam κληματίδι (in Francof. ed. vitiose legitur κλιματίδι), *sarmento*, illum calefecisse memorantur. Idem quoque legitur i Dan. III. 46. sec. Chis. Sic et chorus apud Aristoph. in Thesm. Mnesilocho, qui infantem mulieri rapuerat, flammam minitans, inter alia Maniam ancillam ita alloquebatur v. 735. ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας, ὦ Μανία: et paulo post v. 746. mulier, infantis mater, ad eandem Maniam: παράβαλλε πολλὰς κληματίδας, ὦ Μανία. Schol. ad v. 735. κληματίδας exponit τοὺς ἐκ τῶν ἀμπέλων φακέλλους. Et Hesychio κληματίδες sunt αἱ ἐκ τῶν κλημάτων δέσ-

a μαι. Adde Dioscoridem Lib. IV. c. 7. et 8.

ΚΛΗΡΟΔΟΣΙ'Α, *distributio per sortem, hæreditas, portio.* *חֲלַקְלַקּוֹת, *blanditiæ.* Dan. XI. 21. et 34. sec. Chis. Sc. חָלַק habet quoque notionem *dividendi, distribuendi,* ut multis docuit Simonis p. 567. — נַחֲלָה, *hæreditas.* Ps. LXXVII. 60. Cohel. VII. 12. Aqu. Psalm. LXVII. 10. b Deut. IV. 20. Symm. Ies. XLIX. 8. Vide et 1 Macc. X. 89. Hesych. κληροδοσία, κλῆρος, μερίς.

ΚΛΗΡΟΔΟΤΕ'Ω, *sorte distribuo.* הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, idem. Esth. IX. 12. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio,* nempe per *sortem.* Ps. LXXVII. 60. ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας, *hæreditate donavit* illos funiculo distributionis. — c הִנְחִיל : נָחַל, Kal et Hiph. *possideo, possidere facio.* Deut. I. 38. Jos. XIX. 49. ad quem locum vide Scharfenbergium. Aqu. Symm. Theod. Prov. VIII. 21. τοῦ κληροδοτῆσαι. Inc. Prov. XIII. 22. ubi κληροδοτεῖν, ut κληρονομεῖν apud LXX, notat *hæredes habere.* Vulg. *hæredes relinquit.* Sirac. XVII. 8. νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς, legem vitæ *in* d *hæreditatem* seu *perpetuum usum* aut *ad promovendam ipsorum felicitatem donavit illis.* Inde in Gloss. MSS. ἐκληροδότησε, κληροδοσίαν ἐχαρίσατο.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΕ'Ω, *sorte tribuo, hæreditatem adeo, hæreditatis* vel *alio jure possideo, sortior, occupo, consequor, obtineo, particeps fio,* it. *in hæreditatem do, assigno.* אָחַן, e *capio.* Gen. XLVII. 27. ἐκληρονομήθησαν ἐπ' αὐτῆς, *possidebant* illam. — בָּזַז, *diripio.* Ies. XVII. 14. ubi κληρονομεῖν malam in partem adhibetur, atque idem est ac προνομεύειν, cum quo h. l. permutatur. — חָלַק Pih. *partior.* Ies. LIII. 12. — יָרַשׁ : הוֹרִישׁ, Kal et Hiph. Gen. XV. 3. κληρονομήσει μι, *hæres* meus *erit.* Vide et v. 4. Lev. XX. 24. ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, vos tan- g quam propriam hæreditatem *possidebitis* terram illorum. Vide et Ps. XXXVI. 9. 11. 23. 31. et conf. Matth. V. 5. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Polybio p. 38. seq. Jud. I. 19. ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, *occupabat* montem. Vide et v. 20. 27. Deut. II. 31. III. 12. Jud. III. 13. XI. 22. Ita et 1 Macc. II. 10. ποῖον ἔθνος οὐκ ἐκληρονόμησε βασιλείαν f αὐτῆς, qualis gens non *occupavit* regnum ejus? 1 Macc. II. 57. coll. Matth. XXV. 34. — יְרֻשָּׁה, *hæreditas.* Deut. II. 9. — לָכַד, *capio.* Jud. I. 18. ἐκληρονόμησεν Ἰούδας Γάζαν, *occupabat* Judas Gazam. — נְחִילוֹת plur. *nechiloth, instrumenta musica cavata, quæ inflantur,* v. c. tibia. Aqu. Symm. Theod. LXX Psalm. V. 1. ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, *pro ea,* h *quæ hæreditatem consequitur,* ut Vulgatus, sed sine sensu, explicat. Legerunt עַל הַנְּחִילוֹת et deduxerunt a נחל vel נַחֲלָה. Vide Fischeri Clav. p. 61. — הִנְחִיל : נָחַל. Prov. III. 35. δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσι, gloriam sapientes *consequentur.* Prov. XIII. 23. ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν, *hæredes habebit nepotes,* h. e. *fortunas suas perpetua succes-* i *sione in filios eorumque posteros transmittet.* De verbis neutris active significantibus egit Abresch. ad Thom. Mag. p. 298. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIV. 18. — נַחֲלָה, *hæreditas.* Num. XXVI. 53. Jos. XIV. 2. — נָתַן נַחֲלָה, *do hæreditatem.* Jos. XVII. 14. διότι ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα; cur unam *hæreditatis sortem* nobis assignasti? Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sir. IV. 14. κληρονομήσει δόξαν, *consequetur* gloriam. Sir. VI. 2. ὄνομα πονηρὸν καὶ

a αἰσχύνην καὶ ὄνειδος κληρονομήσει, h. e. *consequetur*. Sir. XX. 25. ἀπώλειαν κληρονομήσουσι. Sir. XIX. 3. σῆτες καὶ σκώληκες κληρονομήσουσι αὐτὸν, *occupabunt* eum. Tob. III. 25. κληρονομεῖν est i. q. ἀγχιστεύειν, *virginem* ἐπίκληρον *ducere jure proximitatis*, ut recte monuit Grotius ad h. l. Tob. IV. 13. κληρονομήσει pro ἐκληρονόμησε, ut jam Fagius vi-b dit.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙ'Α, *hæreditas, portio, possessio*. אֲחֻזָּה, *possessio*. 2 Par. XXXI. 1. — גְּבוּל, *terminus*. 1 Par. XXI. 12. — גּוֹרָל, *sors*. Ps. XV. 5. Ies. XVII. 14. — חֵלֶק, *portio*. Ps. XV. 5. ubi κληρονομία *sortem* s. *sortis distributionem* notat. — יְרֻשָּׁה. Num. XXIV. 18. — *יְרֻשָּׁה. Deut. II. 12. III. 20. Jos. I. 15. et c alibi. — מוֹרָשָׁה. Deut. XXXIII. 4. Ezech. XI. 15. XXV. 4. 10. — מוֹרֶשֶׁת, nomen loci. Mich. I. 14. Pro nomine, non proprio urbis, sed appellativo acceperunt, quasi esset מוֹרָשָׁה a יָרַשׁ. — נַחֲלָה. Gen. XXXI. 14. Exod. XV. 17. et alibi sæpius. — *נַחֲלַת (ת pro ה). Ps. XV. 6. — *רֹאשָׁה, *caput, capitalis*. Zach. IV. 7. Hic legerunt יְרֻשָּׁה d pro הָרֹאשָׁה. — רֶשֶׁת infin. a יָרַשׁ. Jos. XIII. 1. XXIV. 4. Sir. IX. 6. κληρονομία notat *bona, quæ aliquis habet, possessionem, facultates*. De *omni prospero ac felici rerum statu* legitur Sirac. XXII. 26. tempore infortunii amicum deserere noli, ἵνα τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ συγκληρονομήσῃς, *ut etiam aliquando feliciori ejus statu frui possis*, coll. v. 27. ubi le-e gitur: ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ εὐφρανθῇς. De *omni loco, ubi aliquis est et habitat*, usurpatur Sir. XXIV. 11. Suidas: κληρονομῆσαι τὸν οὐρανὸν ἀντὶ τοῦ εὑρεῖν καὶ οἰκῆσαι — κλῆρος, τόπος. — Notat quoque *legem Mosaicam*, quatenus proprie pertinebat ad Judæos, Sirac. XXIV. 28. et 33. Abstracto posito pro concreto *liberos, posteritatem* denotat. Sirac. XXIII. 32. ubi mulier παριστῶσα κληρονομίαν f ἐξ ἄλλου est i. q. v. 33. ἡ ἐξ ἄλλου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν. Quod ibi cod. Vat. habet κληρονόμον, est merum glossema. Conf. Syr. et Arab. ac XXIII. 15. ubi κληρονομία Ἰακώβ sunt *posteri* Jacobi. Confer Act. VI. 5. Sir. XXIV. 20. ubi fortasse bona, quæ tribuit sapientia cultoribus suis, κληρονομία αὐτῆς dicuntur, nisi ob v. 23. de *lege*, quam Moses g Judæis tulit hæreditariam, explicare malis. Judith. XII. 5. Israëlitæ, populus Dei quasi περιούσιος, κληρονομία τοῦ Θεοῦ dicuntur, quemadmodum etiam *terra Cananæa*, quam Deus Israëlitis tribuerat, 2 Macc. II. 4. coll. v. 17. ἡ τοῦ Θεοῦ κληρονομία dicitur.

ΚΛΗΡΟΝΟ'ΜΟΣ, *hæres*. יוֹרֵשׁ part. Jud. XVIII. 7. 2 Sam. XIV. h 7. Jer. VIII. 10. — יָרַשׁ, *hæres sum* vel *fio*. Symm. Jer. XLIX. 1. Adde Sirac. XXIII. 29.

ΚΛΗ͂ΡΟΣ, *sors, possessio, hæreditas, portio, quæ sorte obtigit*. *אֲחֻזָּה, *possessio*. Inc. Levit. XIV. 34. ἐν κλήρῳ. Sic quoque LXX sec. Compl. ubi reliqui libri ἐν κτήσει habent, unde luculenter apparet, κλῆρον *possessionem* denotare. — i *בַּיִת, *domus*. Inc. Num. XXXIV. 14. — גּוֹרָל. Levit. XVI. 8. 9. Ps. XXI. 19. ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον, super veste mea jecerunt *sortem*. Vide et Joël. III. 3. Abd. v. 11. Nah. III. 10. et conf. Joh. XIX. 24. Ezech. XXIV. 6. ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος, cecidit super illam sors. Jon. I. 7. ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν, cecidit sors super Jonam. Conf. Act. I. 26. — חֶבֶל, *funiculus*. Jos. XIX. 9. חֶבֶל h. l. notat *terram funiculo dimensam*. Κλῆρος quandoque *fundum, agrum* significare, docet Grævius ad Hesiod. Ἔργ. v. 341.

a Schol. Nicandr. ad Alexiph. v. 232. κλήρους χωρία, κήπους exponit. — חֵלֶק, pars, portio. Hos. V. 7. — יְרֻשָּׁה, hæredito. Deut. III. 18. V. 31. XII. 1. — יְרֻשָּׁה. Deut. II. 5. 9. 19. — מַחֲלֹקֶת, partitio. Jos. XII. 8. — מוֹרָשָׁה. Exod. VI. 8. — *מִשְׁפָּחָה, familia. Jos. XIX. 8. sec. cod. Alex. κλήρους, ubi fortasse reponendum est δήμους. Vide ad h. b l. Scharfenbergium. — מִשְׁפְּתַיִם dual. duæ sarcinæ. Gen. XLIX. 14. ubi κλῆροι sunt agri determinati vel limites agrorum. Aqu. Jud. V. 16. Ex conjectura Koehleri et Matth. Hilleri ad Ἐπινίκιον Deboræ reponendum est κληδῶν. Κλῆδος sepimentum notat, a κλῄζω, occludo. Hesych. κλῆδοι, φρύγανα. In Etym. M. et in Montf. Bibl. Coislin. p. c 493. (ubi legitur: χλῆδος, ὁ τῶν ἀποκαθαρμάτων κλῆρος, ὁ ἔχων ἰλὺν τινα καὶ βοτανώδη καὶ φρυγανώδη, ἢ σωρὸς λίθων) non est cum Abreschio Obs. Misc. Nov. T. I. p. 76. τὸ κλῆρος τὸ ἔχον reponendum, sed ὁ χλῆδος legendum. Ceterum Jud. l. l. κλῆροι sunt agri portiones. V. seq. et Ps. LXVIII. 14. — נַחֲלָה. Numer. XXXII. 19. ἀπέχομεν τοὺς κλήρους d ἡμῶν, accepimus sortem nostram. Vide et Num. XXXIV. 14. 15. Deut. IV. 20. et conf. Elsnerum ad Act. I. 25. p. 360. Deut. X. 9. οὐκ ἔστιν τοῖς Λευίταις μερὶς, οὐδὲ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, non erit Levitis portio neque sors inter fratres illorum. Deut. XII. 12. οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν, non est illi portio neque sors inter vos. e Vide et Deut. XIV. 27. 29. et conf. Act. VIII. 21. Deut. XV. 4. ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, in terra, quam Dominus Deus tuus tibi dat in possessionem. Vide et Deut. XIX. 10. XXI. 23. XXIV. 4. XXIX. 8. — *נֶחֱלָה Niph. a חָלָה, ægritudine afficior. Jerem. XII. 13. Legerunt נַחֲלוֹן a נַחֲלָה, et κλῆροι notat hæreditatem, quæ sorte obvenit. — עֵת, tempus. f Psalm. XXX. 18. ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆροί μου, in manibus tuis sors mea. Ad quem locum Theodoretus, et ex eo Suidas: Κλήρους δὲ ὁ Δαβὶδ τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολὰς καλεῖ, πλοῦτον καὶ πενίαν, δουλείαν καὶ δεσποτείαν, εἰρήνην καὶ πόλεμον. Rectius tamen Psalm. l. c. alii pro οἱ κλῆροί μου habent οἱ καιροί μου, ex sententia sc. Bielii. Similiter Jud. XXI. 22. pro g ὡς κλῆρος L. Bos. Præf. in LXX Intt. (quem secutus quoque est Semlerus) legendum præcipit ὡς καιρὸς, observans, quod affinia sint ΚΑΙΡΟΣ et ΚΛΗΡΟΣ. Vide ad h. l. quoque Scharfenbergium et ad Ps. l. l. Cappellum Crit. S. Lib. IV. c. 18. §. 1. p. 747. Mihi vero non vitiata videtur versio Alex. quoad vocem κλῆροι, quippe quæ confirmatur auctoritate omnium Codd. et Psal- h ter. Arab. Æthiop. ac Apollinarii, ac plerorumque PP. GG. Sunt enim κλῆροι h. l. statuta a Deo cuique vivendi spatia, aut secundum Theodoritum vicissitudines et commutationes rerum per vitæ spatium, ut adeo ex utraque explicatione bene τῷ עֵת respondeat. Vide quoque Schwarzii Diss. de Mutatt. etc. p. 34. — פּוּר, vox Persica, sors. Esth. i IX. 26. — פּוּר הוּא גּוֹרָל. Pur id est sors. Esth. III. 7. — קָרְבָּן, oblatio. Neh. X. 34. — רֶשֶׁת infini. a יָרַשׁ. Num. XXXIII. 53. — שְׁפַתַּיִם dual. lapides focarii. Symm. et LXX Psalm. LXVIII. 14. ἐὰν κοιμηθῆτε ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων. Pro κλήρων alii conjecerunt κλιτῶν, aut χειλῶν, aut κλισιῶν. Sed vetat locus Gen. XLIX. 14. Κλῆρος h. l. est agri portio. 3 Esdr. IV. 56. κλῆροι sunt aut domicilia, aut honorarium, salarium. Sap. II. 9. ubi, ut Lat. sors, est i. q. fatum vel secundum vel adversum,

a aut res ipsa, quæ fato contingit. Sir. XXV. 21. κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐμπέσοι αὐτῷ, fata s. pœnæ peccatoris eum corripiant. De loco et conditione legitur Sap. III. 14. et V. 5. Suidas: κλῆρος, τόπος, κτῆμα.

ἘΝ ΚΛΗ'ΡΩ ΝΟΜΕ'Ω, in possessione accipio. יָרַשׁ, idem. Deut. XIX. 14.

ΚΛΗΡΟΥΧΙ'Α, i. q. ΚΛΗΡΟΝΟ-
b ΜΙ'Α, hæreditas, sorte assignata possessio. *בְּאֻלָּה, redemtio. Symm. sec. marg. cod. 108. Holm. Ruth. IV. 7. Sermo ibi est de redemtione fundorum jure cognationis. — נַחֲלָה. Symm. Ps. LXXIII. 3. Hesych. κληρουχία, διακοσία.

*ΚΛΗΡΟ'Ω, sorte lego, κληρόομαι, sortior, sortes duco. נִלְכַּד Niph. a לָכַד, deprehendor, capior, h. l. sorte
c designor s. indicor. 1 Sam. XIV. 41. sec. Vat. κληροῦται. — נַחֲלָה, hæreditas. Ies. XVII. 11. sec. Vat. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ.

ΚΛΗΡΩΤΙ' et ΚΛΗΡΩΤΕΙ', sortito, ex sorte. בְּגוֹרָל, in sorte, h. e. per sortem. Num. XXXIII. 54. ubi alii ἐν κλήρῳ habent. Jos. XXI. 4. 6. 8. Ex scriptura κληρωτὶ Jos. XXI. 5. lectio vitiosa κληρωταί, quam ha-
d bent Oxon. et Ald., orta mihi esse videtur.

ΚΛΗ͂ΣΙΣ, vocatio, invitatio. קָרָא, voco. Jer. XXXI. 6. ἡμέρα κλήσεως, dies vocationis. Judith. XII. 9. οὐκ ἐκάλεσε εἰς τὴν κλῆσιν οὐδένα κ. τ. λ., ubi κλῆσις ad imitationem Arab. ولاعه notat cœnam s. convivium, ad quod quis invitatur, quemadmodum Rom. XI. 29. κλῆσις θεοῦ vo-
e cantur χαρίσματα, quæ Deus hominibus per religionem Christianam offert. De invitatione ad cœnam adhibetur 3 Macc. V. 14. ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσι τεταγμένος, i. e. cujus officium erat convivas invitare, deinde eosdem, ubi adventassent, excipere, qui una voce κλήτωρ dicitur. Vide ad h. l. Grotium.

ΚΛΗΤΕ'ΟΣ, vocandus. Ep. Jerem. v. 35. et 53.

ΚΛΗΤΟ'Σ, vocatus, invitatus. מִקְרָא, convocatio. Ex. XII. 16. ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, dies septima vocata sancta erit, h. e. κατ' ἐξοχὴν, per eminentiam, singulari modo et celebritate quadam sancta erit vobis. Lex. Cyrilli MS. et Phavor. κλητὴ, ἡ καλλίστη καὶ ἡ ἐξοχωτάτη, ὡς τὸ, αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα. Vide et Lev. XXIII. 2. 4.
g 21. 24. 27. 37. et Aqu. Ies. I. 13. et quæ Drusius ad h. l. in Fragm. p. 378. ex Procopio notat, ac conf. v. ἐπίκλητος supra, et Exod. XII. 16. ac Rom. I. 7. 1 Cor. I. 2. — קְרֻאִים plur. socii, sodales. Al. Jud. XIV. 11. ἔλαβον τριάκοντα κλητοὺς, sumebant triginta vocatos, vel invitatos, scil. ad nuptias. Vulg. sodales.
h Sic κλητὸς apud Æschinem et παράκλησις apud Athen. Lib. V. et vocatus apud Martialem pro invitato usurpatur. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. c. 3. pag. 324. — קָרוּא part. Pah. 2 Sam. XV. 11. 1 Reg. I. 41. 49. οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, vocati ab Adonia, sc. ad convivium. Aqu. Symm. Theod. Ies. I. 13. — קָרָא, voco. Symm. Theod. Prov. IX. 18.

i *ΚΛΗ͂ΤΟΣ. עָם, populus. Aqu. 1 Sam. XIV. 38. εἰς τὰς γωνίας τὸ κλῆτος, h. e. interprete Montfauconio in angulos multitudo, qui in nota subjecta addit: κλῆτος multitudinem (ratus nempe, κλῆτος a καλεῖν deducendum esse) interdum, itemque gloriam s. decus significat. Symm. τοὺς μεγάλους, sc. λαοῦ. Sed versio Aquilæ mihi admodum suspecta est, nec, quo fundamento nitatur observatio Montfauconii, equidem video. Vide ad h. l. Scharfenbergium et Montf. Lex. Hex. s. v. κλῆμα. Suspicor equidem, τὸ πλῆθος reponendum esse.

ΚΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *clibanus, furnus minor, fornax*, i. q. κρίβανος. תַּנּוּר, idem. Genes. XV. 17. Levit. II. 4. XXVI. 26. et alibi. Pertinet huc etiam locus Ex. VIII. 3. ubi LXX verborum ordinem perverterunt. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXXI. 9. Suidas: κλίβανος, ἡ κάμινος, ἰσνία. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 176.

ΚΛΙ'ΜΑ, *regio, tractus, plaga, latus, angulus*. *נוֹף, *eminentia, gibbus*. Ps. XLVII. 2. Sed quia נוֹף nunquam de Geographorum *climate* ponitur, videtur reponendum esse κλῆμα, *sarmentum, palmes, ramus*. — נְטִישׁוֹת plur. *propagines*. Jerem. XLVIII. 32. Hic quoque reponendum videtur κλήματα. — פֵּאָה, *angulus, latus*. Aqu. Lev. XIX. 27. κλίμα τῆς κεφαλῆς. Hic quoque in Cod. Basil. κλῆμα legitur, quod Montf. tueri conatur, mire hæc explicans: *non circumpones capiti tuo palmites* s. *coronam palmitum*. Symm. Num. XXIV. 17. — פִּנָּה, *angulus*. Jud. XX. 2. Suidas: κλίμα, τόπος. Vide quoque ex Ies. XVI. 8. notata supra s. v. κλῆμα.

ΚΛΙΜΑΚΤΗ'Ρ, *gradus scalæ*. מַעֲלָה, *ascensus, gradus*. Ez. XL. 23. XLIII. 17. Hesych. κλιμακτῆρες, οἱ τῆς κλίμακος βαθμοί.

ΚΛΙ'ΜΑΞ, *scala, gradus*. מַעֲלָה, *ascensus, gradus*. Nehem. III. 15. XII. 36. — סֻלָּם, *scala*. Genes. XXVIII. 12. — De *scala, quæ est urbium expugnandarum instrumentum*, s. *machina bellica* (*Sturmleiter, a storming ladder*,) legitur 1 Macc. V. 30. αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὀχύρωμα. 1 Macc. XI. 59. ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. Codex Alex. habet κλίματος pariter ac Syrus vertens *a finibus terræ*, quæ lectio emendatio librarii ex ignorantia esse videtur. Κλίμαξ Τύρου vel, ut a Josepho (B. J. II. 10. p. 169. Hav.) vocatur, Τυρίων est mons prope maris Mediterranei oram medius inter urbes Ptolemaidem et Tyrum situs, altus et præruptus. Vid. ad h. l. Michaëlis.

ΚΛΙ'ΝΗ, *lectus*. מִטָּה, idem. 2 Reg. XI. 2. ἐν τῷ ταμιείῳ τῶν κλινῶν, *in conclavi lectorum*, h. e. *in cubiculo*. Vide et 2 Par. XXII. 11. Gen. XLVIII. 2. XLIX. 32. — מִשְׁכָּב, *lectus, cubile*. Ex. XXI. 18. 2 Sam. IV. 11. 2 Par. XVI. 15. — עֶרֶשׂ, *sponda, lectus tecto instructus*. Deut. III. 11. Job. VII. 13. Cant. I. 15. In posteriore loco in cod. Vat. perperam legitur πρὸς κλίνη, pro quo Complut. πρὸς κλίνην habet. Sine dubio scribendum est προσκλινὴ, quasi dicat *acclinatio nostra*, quomodo reddidit Ambrosius. Sir. XXIII. 23. ubi de *lecto conjugali* dicitur. Judith. VIII. 3. ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, *in morbum incidit*. Vide Lex. N. T. s. v. κλίνη.

ΚΛΙΝΤΗ'Ρ, *sella ad reclinandum, lectica, lectus*. צָב. Symm. Ies. LXVI. 20. κλιντῆρσι. Recte. Nam צַבִּים sunt *currus tecti*, aut *sellæ tecto obductæ, hominibus deportandis aptæ*, a ضبّ, *obduxit, texit, clausit*. Hesych. κλιντὴρ, δίφρος ἀνάκλιτος. Idem: κλιντῆρες, δίφροι, κλίναι.

ΚΛΙ'ΝΩ, *inclino, reclino*. אַט, *lente*. 1 Reg. XXI. 27. ἐπορεύθη κεκλιμένος. Ita quoque Inc. Vulg. *et ambulavit demisso capite*. Sensum expressisse videntur. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 100. Fieri tamen quoque potuit, ut in suo codice legerint נָטוּי, coll. Ps. LXII. 4. et CII. 12. Ed. Compl. habet κεκυφώς. — הֵנִיר Hiph. a נָגַר, *fundo*. Ps. LXXIV. 8. ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο, ubi pro εἰς τοῦτο legendum videtur

εἰς τούτους. Calix si inclinatur, tunc effunditur vinum, *inclinare poculum* autem est h. l. *propinare.* — הִשְׁכִּיב Hiph. a שָׁכַב, *cubare facio.* Job. XXXVIII. 37. οὐρανὸν εἰς γῆν ἔκλινε. Κλίνειν εἰς γῆν, si de nubibus, ut h. l., sermo est, notat *efficere, ut pluviam demittant*, et שָׁכַב in l. Arab. (سكب) habet notionem rariorem, ut sit *effundere.* Vide Exod. XVI. 13. ubi de *effusione roris* dicitur. Alii vertere malunt: *cœlum circa terram quis in orbem curvavit, ut ei quasi incumbere videatur?* — *חָמַק, *per circuitum vel ambitum diverto.* Aqu. Cant. V. 6. ἔκλινεν, *subduxit se.* — יָרַד, *descendo.* Jud. XIX. 11. ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα, sc. εἰς ἑσπέραν, dies *valde inclinata* in vesperam. Ita quoque Inc. — *כֵּן, *recte.* Ies. XXXIII. 23. ἔκλινεν. Legerunt לֹא כֵן, *non firme stat.* — כָּרַע, *incurvo me.* Esdr. IX. 5. κλίνω (sc. ἐμαυτὸν) ἐπὶ τὰ γόνατά μου, *inclino me*, h. e. *procumbo* in genua mea. Al. 1 Reg. VIII. 55. — מוֹט, *moveor.* Ps. XLV. 6. ἔκλιναν βασιλεῖαι, *inclinarunt* regna, sc. *ad interitum.* Non opus est statuere, eos loco מָטוּ legisse נָטוּ. Confer quoque Ps. CIII. 6. — מוּשׁ, *recedo.* Zach. XIV. 4.—*נוּס, *fugio.* Symm. Cant. II. 17. κλιθῶσιν αἱ σκιαί. Aqu. ib. V. 6. Num fortasse נָטוּ legerunt a נָטָה? Sed κλίνεσθαι quoque *in fugam verti* notat ad imitationem Hebr. הִטָּה. — נוּעַ, *moveor.* Ies. XXIV. 20. ἔκλινεν, sc. ἑαυτὸν, *inclinabat se, nutabat.* — נָטָה : הִטָּה, Kal et Hiph. Jud. IX. 3. ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, *inclinabat cor illorum post Abimelechum*, h. e. *efficiebat, ut Abimelecho faveret* s. *a partibus ejus staret.* Vid. et 1 Reg. II. 28. Jud. XVI. 30. sec. Alex. Ald. Compl. 2 Reg. XIX. 16. κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου, *inclina*, Domine, aurem tuam. Vide et Ps. XVI. 7. XXX. 2 Ps. CI. 12. αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιὰ ἐκλίθησαν, dies mei, tanquam umbræ inclinati sunt, h. e. vita mea similis est umbræ inclinatæ, seu: mox finem habebit. Jerem. VI. 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα, sc. εἰς ἑσπέραν, h. e. *vesperascit.* Ps. XX. 12. κλίνειν εἰς τινα κακὰ est *consilia impia capere contra aliquem.* Metaphora desumta est a venatoribus, qui plagas et retia tendant feris. Nam נָטָה est quoque *tendere.* —נִטַּשׁ, *extendo me.* 1 Sam. IV. 2. — *עָטָה. Vide infra s. v. עָשָׂה. — עֶרֶשׂ, *lectus.* Amos III. 12. ubi tamen Drusius Miscell. Cent. I. c. 42. non præter rationem suspicatur, quod pro ἐν Δαμάσκῳ κλινεῖ ἱερεῖς LXX primum scripserint ἐν Δαμάσκου ἄρες vel ἱερεῖς, in alia vero editione pro hoc lectum sit ἐν Δαμάσκου κλίνῃ, h. e. *in Damasci grabbato* juxta Hieronymum, atque inde κλινεῖ corrupte τοῖς ... insertum sit pro κλίνῃ. — עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. XIV. 32. ubi ἐκλίθη an cum Bielio ad lectionem textualem וַיַּעַשׂ, aut cum reliquis Intt. ad marginalem וַיַּעַט (ab עָטָה, quod præter alia notat *cum impetu ferri, invehi, involare*) referendum sit, vix definiri poterit. Nam, ut Schultensius ad Prov. XXXI. 30. docuit, עָטָה proprie est *incumbere*, et in l. Arab. غشى *deflectere*, etiam *irruere* notat. Confer quoque Fischeri Prol. de Vers. GG. V. T. p. 160. — *פּוּר: הִתְפֹּרֵר. Theod. Ies. XXIV. 19 κλινομένη κλιθήσεται ἡ γῆ, sec. Montf. *in fugam acta fugiet terra.* Sed possunt hæc verba eodem jure quoque ad sequentia מוֹט הִתְמוֹטְטָה aut ad נוֹעַ תָּנוּעַ v. 20. referri, in quo posteriori loco etiam LXX voce κλίνειν usi sunt. — פָּנָה, *respicio.*

Jud. XX. 42. ἔκλιναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ, *terga dederunt Israëlitis.* Recte, hunc enim sensum habet h. l. פָּנָה. Jer. VI. 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Inc. 1 Sam. X. 9. — עָצָה : עָצָה, Kal et Pih. *perago, peregre ago.* Jer. XLVIII. 12. Respexerunt notionem *inclinandi,* quam habet vox Hebr. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1378. Doederleinius in notis ad Grotium : צָעָה est *inclinare vas, in latus vertere, sternere.* Hinc κλίνοντες sunt *stratores* (ut Vulg. transtulit), *qui vasa sternunt, ut effundant.* Arabs loco κλίνοντας et κλινοῦσι legit κρίνοντας et κρινοῦσι. — רָפָה, *deficio.* Inc. et LXX Jud. XIX. 9. κέκλικεν ἡμέρα εἰς ἑσπέραν, dies inclinavit in vesperam. Ex hoc loco patet, quod in verbis paulo ante ex Jud. XIX. 11. IX. 8. Jer. VI. 4. adductis, ut et Luc. IX. 12. XXIV. 29., εἰς ἑσπέραν subaudiendum sit. Confer et Raphelii not. Polyb. p. 201. — שָׁחַח, *incurvo me.* Aqu. Cohel. IV. 12. κλιθήσονται. Sir. IV. 8. et VI. 35. κλίνειν τὸ οὖς, *benevolas praebere aures.* Sir. XV. 4. LI. 22. ubi κλίνειν τὸ οὖς *attentum esse* notat.

*ΚΛΙΣΙ'Α, proprie *accubitus,* deinde *locus, ubi accumbitur, sella, tentorium.* 3 Macc. VI. 31. τόπον κλισίας κατεμέρισαν, locum tabernaculorum divisere, h. e. tentoria, tabernacula ibi fixerunt. Hesych. κλισία, κλίνη, σκηνή. Plutarch. de Discrim. Am. et Ad. c. 22. Joseph. A. J. XII. 2. p. 594. Haverc. κλισίαν ποιεῖν de *struenda mensa,* vel potius de *pulvinaribus mensae apponendis.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΛΙ'ΣΙΣ, *inclinatio.* יַרְכָה, *latus.* Ps. CXXVII. 3. ἐν ταῖς κλίσεσι τῆς οἰκίας, in *lateribus* domus.

. ΚΛΙ'ΤΟΣ, *latus, plaga, angulus, extremitas.* *יָד, *manus,* etiam *latus.* 2 Sam. XVIII. 4. sec. Compl. ubi κλίτος aut est glossema, aut alius interpretis. — יָרֵךְ, *femur,* etiam *latus, terminus, angulus.* Exod. XL. 20. 22. — כָּתֵף : כָּתֵף, *latus.* Ex. XXVII. 14. 15. Ezech. XLVII. 1. 2. — מִקְצוֹעַ, *angulus.* Ez. XLVI. 22. κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς, ad latera atrii. Gloss. MS. in Ezech. τὰ κλίτη, τὰ πλευρά. — פֵּאָה, idem. Ex. XXVI. 18. XXVII. 9. 11. et alibi saepius. — פְּעָמוֹת plur. *anguli.* Ex. XXV. 12. ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς, ad quatuor angulos ejus. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλίτη, κλίματα, γωνίαι. Exod. XXXVII. 3. — צַד. Ps. XC. 7. πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιὰς, cadent ex *latere* tuo mille. Apud Suidam ex h. l. κλίτος exponitur μέρος πλάγιον. Ex. XXV. 32. XXXVII. 19. — צֵלָע, *latus.* Exod. XXV. 12. 14. XXVI. 20. 27. et alibi. Adde Inc. et LXX sec. Compl. 2 Sam. XVI. 13. ubi reliqui habent πλευρά. — קָצֶה masc. *finis.* Exod. XXVI. 28. et XXXVI. 30. — קָצָה foem. idem. Ex. XXV. 18. 19. 20. et alibi. — רְחוֹב, *platea,* h. l. *area.* 2 Par. XXIX. 4.

ἈΠΟ' ΤΟΥ˜ ΚΛΙ'ΤΟΥΣ, *a latere.* מִמּוּל, *e regione.* 1 Reg. VII. 39.

ΚΛΟΙΟ'Σ, *vinculum, quod collo circumdatur, jugum, collare, torques, catena.* מוֹטָה, *jugum.* Jer. XXVII. 1. XXVIII. 10. 12. 14. Theod. Ies. LVIII. 16. — עֲבוֹת, *funes.* Theod. et Vta Ed. Ps. CXXVIII. 4. κλοιούς. — עַבְטִיט, *densum lutum.* Hab. II. 6. Ita Bielius Trommium secutus, sed loco ipso non inspecto. Nam τῷ עַבְטִיט respondet ibi στιβαρῶς et τὸν κλοιὸν αὐτοῦ pertinet ad עֻלּוֹ. Male itaque nonnulli statuunt, LXX עַבְטִיט derivasse ab עֲבוֹט, *pignus,* aut ab עֲבוֹת, *funis.* — עֹל, *jugum.* Deut. XXVIII. 48.

a ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, imponat jugum ferreum cervici tuæ. Similiter Plutarchus in Fabio: ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τράχηλόν σου. Conf. Sir. VI. 26. Schol. Cerdæ in Psalter. Salom. apud Fabricium in Cod. Pseudepigr. V. T. pag. 980. Salmasium de Mod. Usur. p. 814. et Fullerum Miscell. Sacr. Lib. V. c. 2. 1 Reg. XII. 4. 9. 10. 14. —

b *עָל, *super*. Hab. II. 6. τὸν κλοιὸν αὐτοῦ, ubi pro עָלָיו legerunt עֹלוֹ, vel עלו, seu עליו. — עֲנָק, *torques*. Jud. VIII. 26. Prov. I. 9. In utroque loco κλοιὸς non est, ut vulgo sumitur, *vinculum, quod ad constringendum et coërcendum injicitur*, sed *torques ad ornandi pulchritudinem et dignitatem*, de qua significatione nihil commemoravit H. Stephanus

c et Spanhemius in Confirm. Annot. ad Juliani Cæs. p. 38. Pro *torque* tamen extat Genes. XLI. 42. unde est ἐγκλοιοῦσθαι, quod vide supra. — רְבִיד, idem. Gen. XLI. 42. περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, circumposuit *torquem* auream circa collum ejus. Aqu. Symm. Ezech. XVI. 11. Confer Sirac. VI. 31. — שֵׂכֶל, *intellegentia*. Dan. VIII. 25.

d Vide infra ad Sir. VI. 25. a me notata. — שְׁלָטִים plur. *scuta*. Al. 1 Par. XVIII. 7. et Aqu. 2 Sam. VIII. 7. κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς, ubi vide Hex. — Sir. VI. 25. ubi κλοιὸς metaphorice notat *leges* et *præcepta sapientiæ et religionis*. Verba sunt: εἰσενέγκαι εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς (sc. σοφίας) τὸν τράχηλόν σου, et ibid. v. 30. οἱ κλοιοὶ αὐτῆς ἔσονταί σοι εἰς στολὴν

e δόξης. Nihil autem usitatius est Græcis et orientalibus scriptoribus comparatione legum ac præceptorum Dei vel cum vinculis, vel cum jugo et onere, ut nempe partim earum vis obstringens indicetur, partim molestia innuatur conjuncta illa cum primis veræ sapientiæ acquirendæ conatibus. Confer s. ζυγὸς et σίδηρ. Hesych. κλοιός, μέρος τι τῆς νεώς, ἢ περιτραχήλιος δεσμός, κολλάριον, ἤτοι μανιάκης. Gloss. Brem. κλοιόν, περιδέρον (lege περιδέραιον) περὶ τὸν τράχηλον. Confer Schol. Aristoph. in Vesp. v. 900. Fullerum Miscell. Sacr. Lib. V. c. 8. ac Schlefferum de Antiqu. Torqu. §. 2. pag. 9. Lucian. Reviviscc. c. 12. pag. 581. ἱερὸν περιδέραια χρυσᾶ, τῶν κλοιῶν σαχύτερα.

ΚΛΟΝΕ'Ω, *commoveo, agito, turbo, perturbo*. Κλονοῦμαι, *irascor, indignor, moveor*, etiam *rixor, contendo*. נוּעַ. Symm. Jud. IX. 13. κλονεῖσθαι. — רָגַן, *commoveor*. Aqu. (sec. Procop. Cat. Nic. T. II. p. 146.) Ex. XV. 14. ἐκλονήθησαν, ubi Schol. ἐταράχθησαν, quæ vox in Hex. Incerto tribuitur. Aqu. 1 Sam. XXVIII. 15. ubi Vulgat. *inquietare*. Aqu. 2 Sam. VII. 10. Vulgat. *turbabitur*, h. e. *deturbabitur de sedibus suis*: ubi vide Hexapla. Aqu. 2 Sam. XVIII. 30. Idem Ies. XIII. 13. Genes. XLV. 24. κλονεῖσθαι, *rixari*. Aqu. Job. III. 26. ubi notat *exagitare alios*. Idem Psalm. IV. 5. κλονεῖσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, *per me moveamini*, sed videte, ne sic Deum offendatis. Hesych. κλονεῖ, ταράσσει, φθείρει, φοβεῖ. Idem κλονέονται, ταράττονται. Idem κλονέοντο, ἐθορυβοῦντο, ἐταράσσοντο, καὶ τὰ ὅμοια. Id. ἐκλονεῖτο, ἐταράσσετο, κλόνος γὰρ ἡ ταραχή. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλονουμένου, ταρασσομένου, σαλευομένου.

ΚΛΟ'ΝΗΣΙΣ, *commotio, perturbatio*. רֹגֶז, *commotio, tremor*. Aqu. sec. Hex. Job. III. 26. κλονήσεως, cujus loco apud L. Bos. post Drusium κλονῆσαι perperam exhibetur. Id. Job. XIV. 1. κλονήσεως. Vulgat. *repletur multis miseriis*.

ΚΛΟ'ΝΟΣ, *motus, turba, perturbatio*. רֹגֶז, *commotio, tremor*. Al. Job. III. 26. κλόνος. Vocem hanc Drusius tanquam scholion attulit. V. κλόνησις. Suidas: κλόνος, θόρυβος, τάραχος.

ΚΛΟΠΗ', *furtum.* גְּנֵב, *fur.* Jer. XLVIII. 27. ἐν κλοπαῖς σου εὑρέθη. Legerunt בִּגְנֻבֶיךָ. — גָּנֹב infin. Hos. IV. 2. — גָּנוּב part. Pah. Proverb. IX. 17. — גֻּנַּב Pyh. Job. IV. 12. πρὸς ἐμὲ δὲ ἐκλαλήθη λαθραίως ἐν κλοπῇ. Ita quoque Symm. Duæ hic versiones coaluerunt, quarum altera fortasse desumta est ex altera Symm. editione. Vide Tob. IV. 12. Sap. XIV. 25. Sir. XLI. 23. et confer Matth. XV. 19. Marc. VII. 22.

ΚΛΟΠΟΦΟΡΕ'Ω, *furtim aufero, diripio.* גָּנַב, *furor,* et גָּנַב לֵבָב, *furor cor.* (utrumque enim h. l. in textu Hebr. extat.) Genes. XXXI. 26.

ΚΛΥ'ΔΩΝ, *fluctus, procella, tempestas.* סַעַר, *procella.* Jon. I. 4. 12. Confer Lex. N. T. s. h. v. — סֹעֵר part. *procellis agitatus.* Jon. I. 11. Sap. XIV. 5. XIX. 7. 1 Macc. VI. 11. ubi κλύδων metaph. de *magna et vehementi calamitate* adhibetur, et cum θλίψις permutatur. Verba sunt: εἰς τίνος θλίψεως ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου. Vulgatus: *in quantam tribulationem deveni, et in quos fluctus tristitiæ, in qua nunc sum.* Conf. Glassii Philol. S. pag. 1075. Hesych. κλύδων, χώρα, καὶ ἡ τοῦ ὕδατος φορὰ, ἢ κυμάτων σφοδρότης. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλύδων, λαῖλαψ, καταιγίς, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ.

ΠΟΛΥ'Σ ΚΛΥ'ΔΩΝ, *multi fluctus, magna tempestas.* רֹאשׁ חִבֵּל, *summitas mali nautici.* Prov. XXIII. 34. Legerunt בְּרַעַשׁ חֶבֶל vel בְּשַׂעַר, quæ est ipsa legendi pronuntiandique ratio, quam Michaëlis vulgatæ præferendam judicavit.

ΚΛΥΔΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *fluctuum ad instar agitor, fluctibus agitor, fluctuo.* נִגְרַשׁ כַּיָּם Niph. *propellor sicut mare.* Ies. LVII. 20. οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, injusti autem tanquam fluctus agitabuntur. Conf. Ephes. V. 14. et Lex. N. T. s. h. v. Hesych. κλυδωνίζεται, ταράττεται, σπαραχρούεται.

ΚΛΥ'ΖΩ, *abluo, lavo.* שָׁטַף, *immergo.* Lev. VI. 28. ubi pro κλύσει alii habent ἐκκλύσει. Symmach. Ies. XXVIII. 15.

ΚΛΩ'ΘΩ, *neo, glomero.* Hinc part. præt. pass. κεκλωσμένος, *netus, tortus, glomeratus.* מָשְׁזָר, *contortum, duplicatum.* Exod. XXVI. 1. 36. XXVII. 9. et alibi sæpius.—פְּתִיל, *filum, funiculus.* Ex. XXVIII. 33. —שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum,* etiam *duplicatum.* Ex. XXVI. 1. XXVIII. 33. ἐκ κοκκίνου κεκλωσμένου, sc. σπαρτίου, ex filo coccineo *retorto.* Præterea legitur quoque apud LXX Exod. XXV. 4. ubi κεκλωσμένην post βύσσον huc ex cap. XXVI. 1. irrepsisse videtur. Nihil enim ei respondet in textu Hebraico. Hesych. κεκλωσμένου, διανενησμένου. Vide et Sir. XLV. 12.

ΚΛΩ'Ν, *ramulus, surculus.* Sap. IV. 5. περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι, resecabuntur *ramuli* imperfecti. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλῶνες, κλάδοι. Vide quoque supra s. v. ἄγνος.

ΚΛΩ'ΝΕΣ ΠΟΔΩ'Ν, *extremitates s. plantæ pedum.* בַּדֵּי עוֹר, *vectes cutis.* Job. XVIII. 13. Κλῶνες in universum τὰ ἄκρα significare videtur.

ΚΛΩ'ΣΜΑ, *filum* vel *funiculus contortus,* ἀπὸ τοῦ κλώθειν, a *convolvendo* vel *contorquendo* sic dictus. פְּתִיל, idem. Num. XV. 36. κλῶσμα ὑακίνθινον, *filum* hyacinthinum. Theod. et LXX Jud. XVI. 9. Inc. Exod. XXVIII. 18. Confer Sirac. VI. 32. κλῶσμα ὑακίνθινον, ubi Aldus excudit κλᾶσμα, i. e. *fragmen,* sive: *frustum.* Sed judice Drusio κλῶσμα est rectum, et sine dubio respexit auctor libri ad locum Num. XV. 36.

ΚΛΩΣΤΟ'Σ, *netus, tortus.* שָׁנִי, *duplicatum.* Levit. XIV. 4. τὸ κλωστὸν κόκκινον, scil. σπαρτίον, filum tortum coccineum.

ΚΝΑΙ'Ω. Vide in κναίζω.

ΚΝΑΦΕΥ'Σ, *fullo.* כּוֹבֵס, idem. Aqu. Symm. Theod. Ies. VII. 3. Vide supra γναφεύς.

ΚΝΑ'Ω, *scalpo.* הִתְגָּרֵר Hithp. a גָּרַר. Hebr. Int. Job. II. 8.

ΚΝΗ'ΜΗ, *tibia, crus.* שׁוֹק, idem. Deut. XXVIII. 35. Cant. V. 16. Ies. XLVII. 2. Psalm. CXLVI. 11, ubi Chrysostomus intellexit περικνημίδας, *ocreas*: non omnino male. Pro *tibiis* ed. Rom. et Gallic. Hilar. et Augustin. habent *tabernacula*, etiam Arnobius. Hi igitur Latini Intt. legerunt σκηναῖς, quæ varietas ex Hebræo nata est, quod alii legerunt שׁוֹקֵי, *tibias*, alii סֻכּוֹת, *tabernacula*. Add. οἱ λοιποὶ Ex. XXIX. 22. Vide quoque Montf. ad 1 Sam. IX. 24. ubi Aquila et reliqui hac voce usi sunt. — שָׁק Chald. Dan. II. 33. Confer de hac voce, quæ ex Photii Epistola notat Hoeschelius ad Phrynichum v. κωλύφιον p. 27.

ΚΝΗΜΙ'Σ, *tibiale, ocrea.* מִצְחָה, vulgo *frontale*, etiam idem cum Arab. transposito خمصة, *ocrea, tibiale*, a splendore. 1 Sam. XVII. 6. κνημῖδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, ocreæ ferreæ in cruribus ejus. Fuit militare calceamentum, quod Græcos etiam gestasse patet ex Homeri et Hesiodi locis observatis Feithio Antiqu. Homer. Lib. IV. c. 8. p. 341. Unde etiam Achivi Homero Il. H', v. 41. vocantur χαλκοκνημῖδες, h. e. juxta Hesychium: οἷς σιδηραῖ ἦσαν ἢ χαλκαῖ αἱ κνῆμαι. — שׁוֹק, *tibia, crus.* Rel. Levit. VIII. 25. Suidas: κνημὶς, τὸ περιτιθέμενον τοῖς ποσὶν ὑπὸ τῇ κνήμῃ ὑπόδημα.

ΚΝΗ'ΦΗ, *prurigo, pruritus, scabies.* חֶרֶס, *scabies.* Deut. XXVIII. 27. Gloss. in Octat. κνήφη, τῇ ἐλεφαντιάσει. Vide supra s. ἐλεφαντίασις.

ΚΝΙ'ΖΩ, *vello, pungo, pruritum excito, seco, rado, abscindo.* בָּלַס, *perquiro, colligo.* Amos VII. 14. αἰπόλος ἤμην κνίζων συκάμινα, caprarius eram *secans* sycamina. Liberius transtulerunt, aut secuti sunt notionem verbi בָּלַס nobis ignotam. Pertinet huc Glossa Hesychii: κνίζων, τουτέστι κνῶν, ὥστε γενέσθαι πέπειρα. Inde etiam in Gloss. MSS. in Proph. κνίζων συκάμινα, συλλέγων, ἐσθίων. Lex. Cyrilli MS. Brem. κνίζων, ἀποτέμνων. Hesych. Κνίζων, ἢ κνιζείων, λυπῶν, ἢ συκάμινα τέμνων. Suidas: Κνίζων, αἰτιατικῇ, λυπῶν ἢ τέμνων. Conf. Dahlium ad Amos l. l. et Bocharti Hieroz. P. I. Lib. 2. c. 39. p. 384. — קָבַץ, *vellico.* Aqu. Theod. Prov. VI. 30. Aqu. Symm. Theod. Prov. XVI. 30.

ΚΝΙ'Σ, Ι'ΔΟΣ, *urtica.* סִרְפַּד, idem. Symm. Ies. LV. 13.

ΚΝΙ'Ψ (vel σκνίψ: utroque modo enim scribitur, uti et Latini codd. modo *sciniphes*, modo *ciniphes*, utrumque recte, exhibent), quid proprie sit, non ita liquidum. Aristoteles Hist. Anim. Lib. VIII. c. 3. σκνιπῶν meminit, et σκνιποφάγων, ubi Latinus interpres *culices* et *culicibus vescentes* vertit. Theophrastus Lib. II. Hist. Plant. cap. ult. et Lib. IV. ad *genus vermiculorum* refert, *qui lignum vorant et arrodunt*, atque ait, eos arboribus, maxime quercubus et ficui, nocere, e quo sua hausit Plinius Lib. XVII. c. 24. Vide Bonfrerii Comment. ad Pentat. p. 378. כִּנִּים plur. *culices.* Ps. CIV. 30. Vide s. σκνίψ.

ΚΝΩ'ΔΑΛΟΝ, *bestia, fera*, animalia omnis generis tam terrestria quam aquatica et aërea, speciatim *venenata* ac *noxia*. Conf. Nicand. in Ther. v. 98. 759. Sap. XI. 16. ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ καὶ κνώδαλα εὐτελῆ, colebant reptilia ratione carentia et animalia (*insecta*, Vulg. *bes-*

a τιν) parva. Lex. Cyrilli MS. Brem. κνώδαλα, θηρία κυρίως μὲν θαλάσσια, ποτὲ δὲ καὶ χερσαῖα. Hesych. κνώδαλα, κυρίως τὰ θαλάττια θηρία. κνώδαλα γάρ ἐστιν τὰ ἐν τῇ ἁλὶ κινούμενα. Ὅμηρος δὲ ἐπὶ χερσαίου φησὶν κνώδαλον θηρίον, ἢ ζῶον μικρόν. Sap. XVI. 1. διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν, multitudine animalium parvorum cruciabantur. Vide et Sap. XVII. 9. b Unde in Gloss. MSS. τῆς Παντερέτου· Κνωδάλων, θηρίων λεπτῶν. Vide quoque quos laudat Fischerus Ind. Æschin. s. h. v.

*ΚΟ'ΘΩΝΟΣ. Est ipsa vox Hebr. כְּתֹנֶת, *tunicæ*, cui Esdr. II. 69. in ed. Rom. respondet, terminatione Græca addita, quod alibi etiam factum esse constat. Conf. Nehem. VII. 70. 72.

c ΚΟΙΛΑ'Σ, *vallis, convallis.* *בֶּטֶן, *uterus, venter.* Hos. XII. 3. sec. Compl. ubi loco κοιλάδι necessario reponendum est κοιλίᾳ, ut alii rectius habent. — גַּיְ, *vallis.* Jos. VIII. 11. — גַּי, idem. Zach. XIV. 5. ubi pro κοιλὰς alii φάραγξ habent. — גֵּיא, idem. 1 Paral. XVIII. 12. 2 Par. XXV. 11. — זְאֵב, *Zeeb*, nomen proprium. Theod. Jud. VII. d 25. ubi Scharfenbergius non Theodotionem, quia forte pro זְאֵב legerit עֵמֶק, scripsisse credit ἐν Ἰακὶβ τῇ κοιλάδι, sed librarios, ut supra VI. 26., nomini proprio loci vocabulum κοιλάδι tanquam glossema addidisse. Sed huic conjecturæ ideo accedere non possum, quia Symmachus habet: ἐν τῇ κοιλάδι Ζὴβ, teste Hieronymo, cujus verba hæc e sunt: *In Aczeb, pro quo Symmachus transtulit in valle Zeb.* Suspicor igitur, in vers. Theod. h. l. duas versiones coaluisse, et in Hexaplis reponendum esse: Σ. ἐν τῇ κοιλάδι Ζήβ. Θ. ἐν Ἰακὶβ — Ἄλλος ἐν τῇ κοιλάδι — ut adeo κοιλὰς in utraque versione respondeat Hebr. יֶקֶב, quod omnem locum depressum et humilem notat, ab Arab. وقب, *depressus et humilis fuit.* — *יֶקֶב. Vide proxime f antecedentia post זְאֵב. — *מַעֲרָכוֹת, *ordines, acies, castra.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Sam. XXIII. 3. Fortasse auctor hujus versionis respexit lectionem מַעֲרוֹת, h. e. *loca plana, planities*, nisi statuere malimus, κοιλάδα explicandum esse de *valle, in qua castra posita*, aut *acies instructa erat.* — *עֲמָלֵק, *Amalec*, nomen proprium. Jud. V. 15. sec. cod. Alex. g ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου. Legerunt בְּעֵמֶק אָחִיךָ, quæ lectio etiam sententiæ melius convenire videtur. — עֵמֶק, *profunditas, vallis.* Gen. XIV. 8. 10. Psalm. LIX. 6. τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω, vallem tentoriorum dimetiar. Ad quem locum Theodoretus et ex illo Suidas: κοιλάδα σκηνῶν, τὴν τῶν Ἰσμαηλιτῶν χώραν, ὡς ἔρημον γεγενημένην, καὶ ποιμενι- h κὰς τηνικαῦτα σκηνὰς δεξαμένην. Vide et Ps. CVII. 7. Ps. LXIV. 14. αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον, valles abundabunt frumento. Inde forsitan apud Hesychium: κοιλάδες, πεδία, λιβάδες. Inc. Jos. VII. 24. κοιλάδα Ἀχὼρ, quæ verba sec. Cod. Coislin. Append. T. I. p. 708. et Procopium in Cat. Niceph. pag. 47. Symm. ac Theod. vindicanda sunt. Ibid. v. i 26. Aqu. Symm. Theod. Gen. XIV. 3. et 1 Reg. XX. 28. Symm. Job. XXXIX. 10. ubi κοιλάδες sunt *glebæ vallium, sulci.* Vulgat. *aut confringet glebas vallium post te.* Pro נֵית־עֵמֶק quoque usus est hac voce Symmachus Jos. XIX. 27. secundum Eusebium in Onom. s. v. Βηθεμὲκ, ubi tamen ex Hieronymo, qui k *locum vallis* habet, τόπον κοιλάδος reponendum erit. — שְׁפֵלָה, *planities, locus humilis.* Symm. Ies. XXXII. 19. Idem Abd. 19. — *שָׁרוֹן, nomen proprium. Cant. II. 1. κρίνον

a τῶν κοιλάδων. Vulg. *lilium convallium.* Sc. vox Hebr. notat quoque *omnem regionem fertilem et amœnam ac pascuis abundantem.*

ΚΟΙΛΑ'ΔΕΣ, *concavitates in pariete.* שְׁקַעֲרוּרוֹת plur. *fossulæ fœdæ.* Levit. XIV. 37. ubi vide Interpretes.

*ΚΟΙ'ΛΑΣΜΑ. מוֹקֵשׁ, *laqueus, rete.* Ies. VIII. 14. ἐν κοιλάσματι sec. b Vat. et Hexapla: ubi reliqui libri κοιλώματι habent. Κοίλασμα videtur h. l. esse *tendicula,* seu: *rete super foveam expansum.* Conf. Mathem. Vett. p. 37.

ΚΟΙΛΙ'Α, *cavum, cavitas, venter, uterus, viscera.* בֶּטֶן, idem. Ezech. III. 2. ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης, *venter* tuus implebitur hoc libro. Jon. II. 3. ἐκ κοιλίας c ᾅδου, ex *medio* inferni. Conf. Sirac. LI. 7. Olympiodorus Caten. in Job. XV. 35. p. 298. κοιλίαν δὲ ὅλον τὸ ἐντὸς χωρίον φησί. 2 Par. XXI. 15. et 19. κοιλία *intestina* notat. Compl. ibi habet τὰ ἔντερα. — בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* 1 Par. XVII. 11. Legerunt מִבִּטְנְךָ, a בֶּטֶן, κοιλία. — גָּחוֹן, *pars inferior corporis reptilium, qua tangunt terram.* Gen. III. d 14. Lev. XI. 42. — כָּרֵשׂ, *ingluvies.* Jer. LI. 34. — מֵעַיִם dual. *viscera.* Genes. XXV. 23. ἐκ τῆς κοιλίας σου, ex *utero* tuo. Vide et Ruth. I. 11. 2 Sam. XVI. 11. ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου, filius *ex me* natus. Vide et 2 Sam. VII. 12. et confer Gen. XV. 4. ubi מִמֵּעֶיךָ redditur ἐκ σοῦ. Confer et Joh. VII. 38. ac Theodot. Hasæi Diss. de Levia- e than Jobi pag. 249. 2 Sam. XX. 10. ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, effundebantur *viscera* ejus in terram. Vide et 2 Paral. XXI. 15. 19. Jon. II. 2. ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, ex *stomacho* ceti. Adde Psalm. XL. 9. ubi κοιλίας est sine dubio vera lectio, ut multis docuit Starcke in Carm. Dav. p. 117. Symm. Ies. XVI. 11. — מְעִין plur. Chald. *intestina, venter.* Dan. II. 32. f —*מַעֲרָכוֹת, *ordines, acies, castra.* Inc. 1 Sam. XXIII. 3. Nisi lectio κοιλίας ortum suum debet voci κοιλάδας (quæ fuit Semleri sententia), κοιλία de *medio exercitus aut castrorum* explicandum erit. Fortasse tamen auctor hujus versionis legit מְעָרוֹת, quæ vox quoque *loca profunda, speluncas* notat, quæ metaphorice κοιλίαι dici possunt. — g *נֶפֶשׁ, *anima.* Inc. Prov. XIII. 25. accommodate seriei orationis. —*עֵמֶק, *vallis.* Symm. Jos. XIX. 27. εἰς τὴν κοιλάδα sec. Eusebium in Onom. s. v. βηθεμὲκ ac Hieron. — קֶרֶב, *intestinum, medium.* Gen. XLI. 20. Exod. XXIX. 13. Inc. Levit. I. 9. ubi αἱ κοιλίαι est i. q. ἐγκοίλια, *intestina.* Inc. Lev. IV. 8. ubi κοιλία i. q. ἐντόσθια. — רֶחֶם, *uterus.* Job. h III. 11. XXXI. 15. XXXVIII. 8. Sir. XIX. 11. κοιλία *pectus* notat. Vulg. *in corde.* 2 Macc. X. 4. orarunt Deum πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, *prostrati, supplices.* Alibi πεσόντες ἐπὶ τὸ πρόσωπον. — Vide alibi s. φωνέω, et χορτασία.

ΚΟΙ͂ΛΟΣ, *cavus, concavus.* נְבוּב part. Niph. a בּוּב, *vacuus.* Exod. XXVII. 8. XXXVIII. 7. — עָמֹק, *profundus.* Lev. XIII. 3. 4. 20. 25. ubi Latino *depressus* respondet, et i nostro eingefallen, *sunk,* ac de lepra sermo est, unde etiam in codd. cum ταπεινὸς permutatur. Conf. Foesii Œcon. Hippocr. p. 343. Ibid. v. 32. 34. Aqu. Symm. Lev. XIII. 3. κοίλη βαρυτέρα.

ΚΟΙ͂ΛΟΣ ΤΌΠΟΣ, *cavus locus.* מַטָּרָה, *custodia,* it. *scopus.* Al. 1 Sam. XX. 20. κοῖλον τόπον, sec. Schol. ed. Rom. Τινὲς illi, quicunque tandem fuerint, intellexerunt hic *speluncam,* (quæ recte מַטָּרָה,

a custodia, dici potest) seu: τὸν τόπον, οὗ κρυβῇ, (coll. v. 19.) *haud procul a scopo remotam, in qua Davides se abdere debebat,* suadente ita Jonathane.—*עֵמֶק, *vallis.* Syrus Jerem. XXI. 13. Sed potest eodem jure ad sequens מִישֹׁר, *planities,* referri.

ΚΟΙ'ΛΗ, sc. μερὶς, *cava pars,* sc. navis. יַרְכָה, *latus.* Jon. I. 5. κατέβη εἰς τὴν κοίλην (scil. μερίδα) τοῦ πλοίου, b descendebat in *cavam partem navis,* h. e. *in inferiores partes navis.*

ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, *Cœle Syria.* Vid. Κοιλοσυρία.

ΚΟΙΛΟ'ΤΕΡΟΣ, comparativus, *magis cavus.* עָמֹק, *profundus,* et seq. מִן, *profundior.* Levit. XIII. 30. ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, invenerit superficiem ejus reliqua cute *depressiorem.* Vide s. κοῖλος. c — שָׁפָל, *humilis,* ac seq. מִן, *humilior.* Inc. Lev. XIV. 37. Sermo hic est de lepra ædificiorum. — תַּחְתִּית, *pars inferior.* Symm. Jud. I. 15. κοιλοτέρας, sec. cod. Basil. et Coislin. Sed secundum Procopium Cat. Niceph. p. 123. scripsit ταπεινοτέρας.

ΚΟΙΛΟΣΤΑΘΜΕ'Ω, *fornico, tego tabulis excavatis, concamero, laquear* d *facio.* סָפַן, *tego.* 1 Reg. VI. 9. ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον φατνώμασι, *texit* domum laquearibus. Inde in Gloss. MSS. in Lib. 3 Reg. ἐκοιλοστάθμησεν, ἐσανίδωσεν κεκοιλωμέναις ὑπὸ τῶν τεχνητῶν σανίσιν. In Cod. Fabriciano, in quo eadem habentur, pro τεχνητῶν rectius legitur τεχνιτῶν, sed male cum hac glossa conjunguntur verba, unde nova glossa incipit. Confer e notata infra v. κρυπτός. In Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκοιλοστάθμησεν simpliciter exponitur ἐσανίδωσεν. — צָפָה Pih. idem. 1 Reg. VI. 15.

ΚΟΙΛΟ'ΣΤΑΘΜΟΣ, *laqueatus, concameratus, tabulis excavatis tectus, cava pegmata habens.* סָפוּן part. Pah. *tectus.* Agg. I. 4. ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις, in domibus vestris laqueatis. Inde in Gloss. MSS. in f Proph. κοιλοστάθμοις (MS. κυλοστάθμοις), ὑψηλοῖς καὶ μεγάλοις. Aliter Cyrillus Alex. in hunc Prophetam p. 630. ita exponit: κοιλοστάθμους φησὶν, ὧν ἂν αἱ φλιαὶ, ἤτοι τῶν θυρῶν οἱ σταθμοὶ σιδήρῳ διακοιλαίνοιντο, περιορυττόντων οἶμαί που τεκτόνων αὐτοὺς, καὶ ἀπό γε τῆς σφῶν εὐτεχνίας ἐγχαραττόντων δαιδάλματα. Vide Suiceri Thes. Eccles. s. h. v. Intt. ad Hesych. s. v. g κοῖλος et κυκλοστάθμοις, ac Ernestii Gloss. SS. e Suida et Phavor. s. v. κυκλοστάθμοις.

ΚΟΙΛΟΣΥΡΙ'Α et ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, *Cœlosyria* et *Cœlesyria,* Asiæ regio, quæ juxta Strabonem supra Seleucidem est, et in Ægyptum ac Arabiam usque recedit; proprie vero, quæ Libano et Anti-Libano definitur, i. e. ager Damascenus, a cavi- h tate, quam Græci κοιλότητα appellant, nomen habens. 3 Esdr. II. 17. 24. 27. IV. 48. 1 Macc. X. 69. 2 Macc. III. 5. IV. 4.

ΚΟΙΛΟ'ΤΗΣ, *cavitas, concavitas.* Sap. XVII. 19.

ΚΟΙ'ΛΩΜΑ, *cavum, cavitas.* בֶּתֶר, *sectio.* Al. Cant. II. 7. κοιλωμάτων: de qua versione Cappellus Crit. S. p. 569. ita judicat: בָּתַר est *dividere, partiri,* et quasi κοιλαίνειν. Quod i mihi admodum coactum esse videtur. Alii statuunt, reponendum esse κυκλωμάτων, ita ut legerint כֶּתֶר, *corona,* quæ est κυκλοειδής. Proposuit hanc conjecturam Bochartus Hieroz. Lib. III. c. 17. p. 894. Versio Lat. habet *civitatum,* pro quo fortasse *cavitatum* reponendum erit. — חֵיק, *sinus.* Ezech. XLIII. 15. — מוֹקֵשׁ, *laqueus,* h. l. k *fovea, in qua feræ capiuntur.* Ies. VIII. 14. Vide et 2 Macc. I. 19. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. κοιλώμασι, ταπεινώμασι.

ΚΟΙΜΑ'Ω, *cubare* vel *dormire facio,* et κοιμάομαι, *cubo, decumbo,*

a aut res ipsa, quae fato contingit. Sir. XXV. 21. κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐμπέση αὐτῇ, fata s. poenae peccatoris eum corripiant. De loco et conditione legitur Sap. III. 14. et V. 5. Suidas: κλῆρος, τόπος, κτῆμα.

'ΕΝ ΚΛΗ'ΡΩ ΝΟΜΕ'Ω, in possessione accipio. יָרַשׁ, idem. Deut. XIX. 14.

ΚΛΗΡΟΥΧΙ'Α, i. q. ΚΛΗΡΟΝΟ-b ΜΙ'Α, haereditas, sorte assignata possessio. *גְּאֻלָּה, redemtio. Symm. sec. marg. cod. 108. Holm. Ruth. IV. 7. Sermo ibi est de redemtione fundorum jure cognationis. — נַחֲלָה Symm. Ps. LXXIII. 3. Hesych. κληρουχία, διανομή.

*ΚΛΗΡΟ'Ω, sorte lego, κληρόομαι, sortior, sortes duco. נִלְכַּד Niph. a לָכַד, deprehendor, capior, h. l. sorte c designor s. indicor. 1 Sam. XIV. 41. sec. Vat. κληροῦται. — נַחֲלָה, haereditas. Ies. XVII. 11. sec. Vat. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ.

ΚΛΗΡΩΤΙ' et ΚΛΗΡΩΤΕΙ', sortito, ex sorte. בְּגוֹרָל, in sorte, h. e. per sortem. Num. XXXIII. 54. ubi alii ἐν κλήρῳ habent. Jos. XXI. 4. 6. 8. Ex scriptura κληρωτεὶ Jos. XXI. 5. lectio vitiosa κληρωταί, quam had bent Oxon. et Ald., orta mihi esse videtur.

ΚΛΗ῀ΣΙΣ, vocatio, invitatio. קָרָא, voco. Jer. XXXI. 6. ἡμέρα κλήσεως, dies vocationis. Judith. XII. 9. οὐκ ἐκάλεσε εἰς τὴν κλῆσιν οὐδένα κ. τ. λ., ubi κλῆσις ad imitationem Arab. مأدبة notat coenum s. convivium, ad quod quis invitatur, quemadmodum Rom. XI. 29. κλῆσις Θεοῦ voe cantur χαρίσματα, quae Deus hominibus per religionem Christianam offert. De invitatione ad coenam adhibetur 3 Macc. V. 14. ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσι τεταγμένος, i. e. cujus officium erat convivas invitare, deinde eosdem, ubi adventassent, excipere, qui una voce κλήτωρ dicitur. Vide ad h. l. Grotium.

ΚΛΗΤΕ'ΟΣ, vocandus. Ep. Jerem. v. 35. et 53. f

ΚΛΗΤΟ'Σ, vocatus, invitatus. מִקְרָא, convocatio. Ex. XII. 16. ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, dies septima vocata sancta erit, h. e. κατ' ἐξοχὴν, per eminentiam, singulari modo et celebritate quadam sancta erit vobis. Lex. Cyrilli MS. et Phavor. κλητή, ἡ καλλίστη καὶ ἡ ἐξοχωτάτη, ὡς τὸ, αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα. Vide et Lev. XXIII. 2. 4. g 21. 24. 27. 37. et Aqu. Ies. I. 13. et quae Drusius ad h. l. in Fragm. p. 378. ex Procopio notat, ac conf. v. ἐπίκλητος supra, et Exod. XII. 16. ac Rom. I. 7. 1 Cor. I. 2. — קְרֻאִים plur. socii, sodales. Al. Jud. XIV. 11. ἔλαβον τριάκοντα κλητοὺς, sumebant triginta vocatos, vel invitatos, scil. ad nuptias. Vulg. sodales. Sic κλητὸς apud Aeschinem et παρακλη-h θεὶς apud Athen. Lib. V. et vocatus apud Martialem pro invitato usurpatur. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. c. 3. pag. 324. — קָרוּא part. Pah. 2 Sam. XV. 11. 1 Reg. I. 41. 49. οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, vocati ab Adonia, sc. ad convivium. Aqu. Symm. Theod. Ies. I. 13. — קָרָא, voco. Symm. Theod. Prov. IX. 18.

*ΚΛΗ῀ΤΟΣ. עַם, populus. Aqu. i 1 Sam. XIV. 38. εἰς τὰς γωνίας τὸ κλῆτος, h. e. interprete Montfauconio in angulos multitudo, qui in nota subjecta addit: κλῆτος multitudinem (ratus nempe, κλῆτος a καλεῖν deducendum esse) interdum, itemque gloriam s. decus significat. Symm. τοὺς μεγάλους, sc. λαοῦ. Sed versio Aquilae mihi admodum suspecta est, nec, quo fundamento nitatur observatio Montfauconii, equidem video. Vide ad h. l. Scharfenbergium et Montf. Lex. Hex. s. v. κλῖμα. Suspicor equidem, τὸ πλῆθος reponendum esse.

ΚΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *clibanus, furnus minor, fornax*, i. q. κρίβανος. תַּנּוּר, idem. Genes. XV. 17. Levit. II. 4. XXVI. 26. et alibi. Pertinet huc etiam locus Ex. VIII. 3. ubi LXX verborum ordinem perverterunt. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXXI. 9. Suidas: κλίβανος, ἡ κάμινος, ἑστία. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 176.

ΚΛΙ'ΜΑ, *regio, tractus, plaga, latus, angulus.* *נוֹף, *eminentia, gibbus.* Ps. XLVII. 2. Sed quia נוֹף nunquam de Geographorum *climate* ponitur, videtur reponendum esse κλῆμα, *sarmentum, palmes, ramus.* — נְטִישׁוֹת plur. *propagines.* Jerem. XLVIII. 32. Hic quoque reponendum videtur κλήματα. — פֵּאָה, *angulus, latus.* Aqu. Lev. XIX. 27. κλίμα τῆς κεφαλῆς. Hic quoque in Cod. Basil. κλῆμα legitur, quod Montf. tueri conatur, mire hæc explicans: *non circumpones capiti tuo palmites* s. *coronam palmitum.* Symm. Num. XXIV. 17. — פִּנָּה, *angulus.* Jud. XX. 2. Suidas: κλίμα, μέρος. Vide quoque ex Ies. XVI. 8. notata supra s. v. κλῆμα.

ΚΛΙΜΑΚΤΗ'Ρ, *gradus scalæ.* מַעֲלָה, *ascensus, gradus.* Ez. XL. 23. XLIII. 17. Hesych. κλιμακτῆρες, οἱ τῆς κλίμακος βαθμοί.

ΚΛΙ'ΜΑΞ, *scala, gradus.* מַעֲלָה, *ascensus, gradus.* Nehem. III. 15. XII. 36. — סֻלָּם, *scala.* Genes. XXVIII. 12. — De *scala, quæ est urbium expugnandarum instrumentum,* s. *machina bellica* (Sturmleiter, *a storming ladder,*) legitur 1 Macc. V. 30. αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὀχύρωμα. 1 Macc. XI. 59. ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. Codex Alex. habet κλίματος pariter ac Syrus vertens *a finibus terræ,* quæ lectio emendatio librarii ex ignorantia esse videtur. Κλίμαξ Τύρου vel, ut a Josepho (B. J. II. 10. p. 169. Hav.) vocatur, Τυρίων est mons prope maris Mediterranei oram medius inter urbes Ptolemaidem et Tyrum situs, altus et præruptus. Vid. ad h. l. Michaëlis.

ΚΛΙ'ΝΗ, *lectus.* מִטָּה, idem. 2 Reg. XI. 2. ἐν τῷ ταμιείῳ τῶν κλινῶν, *in conclavi lectorum*, h. e. *in cubiculo.* Vide et 2 Par. XXII. 11. Gen. XLVIII. 2. XLIX. 32. — מִשְׁכָּב, *lectus, cubile.* Ex. XXI. 18. 2 Sam. IV. 11. 2 Par. XVI. 15. — עֶרֶשׂ, *sponda, lectus tecto instructus.* Deut. III. 11. Job. VII. 13. Cant. I. 15. In posteriore loco in cod. Vat. perperam legitur πρὸς κλίνη, pro quo Complut. πρὸς κλίνην habet. Sine dubio scribendum est προσκλινή, quasi dicat *acclinatio nostra,* quomodo reddidit Ambrosius. Sir. XXIII. 23. ubi de *lecto conjugali* dicitur. Judith. VIII. 3. ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, *in morbum incidit.* Vide Lex. N. T. s. v. κλίνη.

ΚΛΙΝΤΗ'Ρ, *sella ad reclinandum, lectica, lectus.* צָב. Symm. Ies. LXVI. 20. κλιντῆρσι. Recte. Nam צַבִּים sunt *currus tecti,* aut *sellæ tecto obductæ, hominibus deportandis aptæ,* a ضبّ, *obduxit, texit, clausit.* Hesych. κλιντήρ, δίφρος ἀνάκλιτος. Idem: κλιντῆρες, δίφροι, κλίναι.

ΚΛΙ'ΝΩ, *inclino, reclino.* אַט, *lente.* 1 Reg. XXI. 27. ἐπορεύθη κεκλιμένος. Ita quoque Inc. Vulg. *et ambulavit demisso capite.* Sensum expressisse videntur. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 100. Fieri tamen quoque potuit, ut in suo codice legerint נָטוּי, coll. Ps. LXII. 4. et CII. 12. Ed. Compl. habet κεκυφώς. — הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *fundo.* Ps. LXXIV. 8. ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο, ubi pro εἰς τοῦτο legendum videtur

a εἰς τούτους. Calix si inclinatur, tunc effunditur vinum, *inclinare poculum* autem est h. l. *propinare.* — הִשְׁכִּיב Hiph. a שָׁכַב, *cubare facio.* Job. XXXVIII. 37. οὐρανὸν εἰς γῆν ἔκλινε. Κλίνειν εἰς γῆν, si de nubibus, ut h. l., sermo est, notat *efficere, ut pluviam demittant,* et שָׁכַב in l. Arab. (سكب) habet notionem rariorem, ut sit *effundere.* Vide Exod. b XVI. 13. ubi de *effusione roris* dicitur. Alii vertere malunt: *cælum circa terram quis in orbem curvavit, ut ei quasi incumbere videatur?* — *חָמַק, *per circuitum vel ambitum diverto.* Aqu. Cant. V. 6. ἔκλινεν, *subduxit se.* — יָרַד, *descendo.* Jud. XIX. 11. ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα, sc. εἰς ἑσπέραν, dies *valde inclinata* in vesperam. Ita quoque Inc. — *כֵּן c *recte.* Ies. XXXIII. 23. ἔκλινεν. Legerunt לֹא כֵן, *non firme stat.* — כָּרַע, *incurvo me.* Esdr. IX. 5. κλίνω (sc. ἐμαυτὸν) ἐπὶ τὰ γόνατά μου, *inclino me,* h. e. *procumbo* in genua mea. Al. 1 Reg. VIII. 55. — מוֹט, *moveor.* Ps. XLV. 6. ἔκλιναν βασιλεῖαι, *inclinarunt* regna, sc. *ad interitum.* Non opus est statuere, eos loco מָטוּ legisse נָטוּ. Confer quoque d Ps. CIII. 6. — מוּשׁ, *recedo.* Zach. XIV. 4.—*נוּס, *fugio.* Symm. Cant. II. 17. κλιθῶσιν αἱ σκιαί. Aqu. ib. V. 6. Num fortasse נָטוּ legerunt a נָטָה? Sed κλίνεσθαι quoque *in fugam verti* notat ad imitationem Hebr. הִטָּה. — נוּעַ, *moveor.* Ies. XXIV. 20. ἔκλινεν, sc. ἑαυτὸν, *inclinabat se, nutabat.* — נָטָה: הִטָּה, Kal et Hiph. Jud. IX. 3. ἔκλινεν ἡ καρδία e αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, *inclinabat cor illorum post Abimelechum,* h. e. *efficiebat, ut Abimelecho faveret* s. *a partibus ejus staret.* Vid. et 1 Reg. II. 28. Jud. XVI. 30. sec. Alex. Ald. Compl. 2 Reg. XIX. 16. κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου, *inclina, Domine,* aurem tuam. Vide et Ps. XVI. 7. XXX. 2. Ps. CI. 12. αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιαὶ ἐκλίθησαν, dies mei, tanquam umbræ, inclinati sunt, h. e. vita mea similis est umbræ inclinatæ, seu: mox finem habebit. Jerem. VI. 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα, sc. εἰς ἑσπέραν, h. e. *vesperascit.* Ps. XX. 12. κλίνειν εἴς τινα κακὰ est *consilia impia capere contra aliquem.* Metaphora desumta est a venatoribus, qui plagas et retia tendunt feris. Nam נָטָה est quoque *tendere.* — נִטַּשׁ, *extendo me.* 1 Sam. IV. 2. — *עָטָה. Vide infra s. v. עָשָׂה. — עֶרֶשׂ, *lectus.* Amos III. 12. ubi tamen Drusius Miscell. Cent. I. c. 42. non præter rationem suspicatur, quod pro ἐν Δαμάσκῳ κλινεῖ ἱερεῖς LXX primum scripserint ἐν Δαμάσκου ἄρεις vel ἱρεῖς, in alia vero editione pro hoc lectum sit ἐν Δαμάσκου κλίνῃ, h. e. *in Damasci grabbato* juxta Hieronymum, atque inde κλινεῖ corrupte τοῖς ἱ' insertum sit pro κλίνῃ. — עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. XIV. 32. ubi ἐκλίθη an cum Bielio ad lectionem textualem וַיַּעַשׂ, aut cum reliquis Intt. ad marginalem וַיַּעַט (ab עָטָה, quod præter alia notat *cum impetu ferri, invehi, involare*) referendum sit, vix definiri poterit. Nam, ut Schultensius ad Prov. XXXI. 30. docuit, עָשָׂה proprie est *incumbere,* et in l. Arab. غشى *deflectere,* etiam *irruere* notat. Confer quoque Fischeri Prol. de Vers. GG. V. T. p. 160. — *פּוּר: הִתְפּוֹרֵר. Theod. Ies. XXIV. 19. κλινομένη κλιθήσεται ἡ γῆ, sec. Montf. *in fugam acta fugiet terra.* Sed possunt hæc verba eodem jure quoque ad sequentia מוֹט הִתְמוֹטְטָה aut ad נוֹעַ תָּנוּעַ v. 20. referri, in quo posteriori loco etiam LXX voce κλίνειν usi sunt. — פָּנָה, *respicio.*

a Jud. XX. 42. ἐπέβλεψαν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ, terga dederunt Israëlitæ. Recte, hunc enim sensum habet h. l. פָּנָה. Jer. VI. 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Inc. 1 Sam. X. 9. — צָעָה : צָעָה, Kal et Pih. perago, peregre ago. Jer. XLVIII. 12. Respexerunt notionem inclinandi, quam habet vox Hebr. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1378. Doederleinius in notis ad Grotium :
b צָעָה est inclinare vas, in latus vertere, sternere. Hinc κλινοντες sunt stratores (ut Vulg. transtulit), qui vasa sternunt, ut effundant. Arabs loco κλίνοντας et κλινοῦσι legit χέοντας et χεινοῦσι. — רָפָה, deficio. Inc. et LXX Jud. XIX. 9. κέκλικεν ἡμέρα εἰς ἑσπέραν, dies inclinavit in vesperam. Ex hoc loco patet, quod in verbis paulo ante ex Jud. XIX. 11. IX. 8.
c Jer. VI. 4. adductis, ut et Luc. IX. 12. XXIV. 29., εἰς ἑσπέραν subaudiendum sit. Confer et Raphelii not. Polyb. p. 201. — שָׁחָה, incurvo me. Aqu. Cohel. IV. 12. κλιθήσονται. Sir. IV. 8. et VI. 35. κλίνειν τὸ οὖς, benevolas præbere aures. Sir. XV. 4. LI. 22. ubi κλίνειν τὸ οὖς attentum esse notat.

*ΚΛΙΣΙ'Α, proprie accubitus, de-
d inde locus, ubi accumbitur, sella, tentorium. 3 Macc. VI. 31. τόπον κλισίας κατεμέρισαν, locum tabernaculorum divisere, h. e. tentoria, tabernacula ibi fixerunt. Hesych. κλισία, κλίνη, σκηνή. Plutarch. de Discrim. Am. et Ad. c. 22. Joseph. A. J. XII. 2. p. 594. Haverc. κλισίαν ποιεῖν de struenda mensa, vel potius de pulvinaribus mensæ apponendis. Conf. Lex. N.
e T. s. h. v.

ΚΛΙ'ΣΙΣ, inclinatio. יַרְכָה, latus. Ps. CXXVII. 3. ἐν ταῖς κλίσεσι τῆς οἰκίας, in lateribus domus.

. ΚΛΙ'ΤΟΣ, latus, plaga, angulus, extremitas. *יָד, manus, etiam latus. 2 Sam. XVIII. 4. sec. Compl. ubi κλίτος aut est glossema, aut alius interpretis. — יָרֵךְ, femur, etiam latus, terminus, angulus. Exod. XL. 20. 22. — כָּתֵף : כָּתֵף, latus. Ex.
f XXVII. 14. 15. Ezech. XLVII. 1. 2. — מִקְצוֹעַ, angulus. Ez. XLVI. 22. κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς, ad latera atrii. Gloss. MS. in Ezech. τὰ κλίτη, τὰ πλευρά. — פֵּאָה, idem. Ex. XXVI. 18. XXVII. 9. 11. et alibi sæpius. — פְּעָמוֹת plur. anguli. Ex. XXV. 12. ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς, ad quatuor angulos ejus. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλίτη, κλί-
g ματα, γωνίαι. Exod. XXXVII. 3. — צַד. Ps. XC. 7. πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιὰς, cadent ex latere tuo mille. Apud Suidam ex h. l. κλίτος exponitur μέρος πλάγιον. Ex. XXV. 32. XXXVII. 19. — צֵלָע, latus. Exod. XXV. 12. 14. XXVI. 20. 27. et alibi. Adde Inc. et LXX sec. Compl. 2 Sam. XVI. 13. ubi reliqui habent πλευρά. — קָצֶה masc.
h finis. Exod. XXVI. 28. et XXXVI. 30. — קָצָה fœm. idem. Ex. XXV. 18. 19. 20. et alibi. — רְחוֹב, platea, h. l. area. 2 Par. XXIX. 4.

'ΑΠΟ' ΤΟΥ͂ ΚΛΙ'ΤΟΥΣ, a latere. מִמּוּל, e regione. 1 Reg. VII. 39.

ΚΛΟΙΟ'Σ, vinculum, quod collo circumdatur, jugum, collare, torques, catena. מוֹטָה, jugum. Jer. XXVII.
i 1. XXVIII. 10. 12. 14. Theod. Ies. LVIII. 16. — עֲבוֹת, funes. Theod. et Vta Ed. Ps. CXXVIII. 4. κλοιούς. — עַבְטִיט, densum lutum. Hab. II. 6. Ita Bielius Trommium secutus, sed loco ipso non inspecto. Nam τῷ עַבְטִיט respondet ibi στιβαρῶς, et τὸν κλοιὸν αὐτοῦ pertinet ad עָלָיו. Male itaque nonnulli statuunt, LXX עַבְטִיט derivasse ab עֲבוֹט, pignus, aut ab עֲבוֹת, funis. — עֹל, jugum. Deut. XXVIII. 48.

ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, imponat jugum ferreum cervici tuæ. Similiter Plutarchus in Fabio: ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τράχηλόν σου. Conf. Sir. VI. 26. Schol. Cerdæ in Psalter. Salom. apud Fabricium in Cod. Pseudepigr. V. T. pag. 980. Salmasium de Mod. Usur. p. 814. et Fullerum Miscell. Sacr. Lib. V. c. 2. 1 Reg. XII. 4. 9. 10. 14. — *עַל, *super*. Hab. II. 6. τὸν κλοιὸν αὐτοῦ, ubi pro עֻלּוֹן legerunt עֹלּוֹ, vel עֻלּוֹ, seu עֻלּוֹן. — עֲנָק, *torques*. Jud. VIII. 26. Prov. I. 9. In utroque loco κλοιὸς non est, ut vulgo sumitur, *vinculum, quod ad constringendum et coërcendum injicitur*, sed *torques ad ornandi pulchritudinem et dignitatem*, de qua significatione nihil commemoravit H. Stephanus et Spanhemius in Confirm. Annot. ad Juliani Cæs. p. 38. Pro *torque* tamen extat Genes. XLI. 42. unde est ἐγκλοιοῦσθαι, quod vide supra. — רָבִיד, idem. Gen. XLI. 42. περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, circumposuit *torquem* auream circa collum ejus. Aqu. Symm. Ezech. XVI. 11. Confer Sirac. VI. 31. — שֵׂכֶל, *intellegentia*. Dan. VIII. 25. Vide infra ad Sir. VI. 25. a me notata. — שְׁלָטִים plur. *scuta*. Al. 1 Par. XVIII. 7. et Aqu. 2 Sam. VIII. 7. κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς, ubi vide Hex. — Sir. VI. 25. ubi κλοιὸς metaphorice notat *leges* et *præcepta sapientiæ et religionis*. Verba sunt: εἰσένεγκαι εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς (sc. σοφίας) τὸν τράχηλόν σου, et ibid. v. 30. οἱ κλοιοὶ αὐτῆς ἔσονταί σοι εἰς στολὴν δόξης. Nihil autem usitatius est Græcis et orientalibus scriptoribus comparatione legum ac præceptorum Dei vel cum vinculis, vel cum jugo et onere, ut nempe partim earum vis obstringens indicetur, partim molestia innuatur conjuncta illa cum primis veræ sapientiæ acquirendæ conatibus. Confer s. ζυγὸς et σίδηρ. Hesych. κλοιὸς, μέρος τι τῆς νεώς, ἢ σιδηροτραχήλιος δεσμὸς, κολλάριον, ἤτοι μανιάκης. Gloss. Brem. κλοιὸν, περιδέρον (lege περιδέραιον) περὶ τὸν τράχηλον. Confer Schol. Aristoph. in Vesp. v. 900. Fullerum Miscell. Sacr. Lib. V. c. 8. ac Schefferum de Antiqu. Torqu. §. 2. pag. 9. Lucian. Reviviscc. c. 12. pag. 581. κόραν περιδέραια χρυσᾶ, τῶν κλοιῶν παχύτερα.

ΚΛΟΝΕ'Ω, *commoveo, agito, turbo, perturbo*. Κλονοῦμαι, *irascor, indignor, moveor*, etiam *rixor, contendo*. נוּעַ. Symm. Jud. IX. 13. κλονεῖσθαι. — רָגַן, *commoveor*. Aqu. (sec. Procop. Cat. Nic. T. II. p. 146.) Ex. XV. 14. ἐκλονήθησαν, ubi Schol. ἐταράχθησαν, quæ vox in Hex. Incerto tribuitur. Aqu. 1 Sam. XXVIII. 15. ubi Vulgat. *inquietare*. Aqu. 2 Sam. VII. 10. Vulgat. *turbabitur*, h. e. *deturbabitur de sedibus suis*: ubi vide Hexapla. Aqu. 2 Sam. XVIII. 30. Idem Ies. XIII. 13. Genes. XLV. 24. κλονεῖσθαι, *rixari*. Aqu. Job. III. 26. ubi notat *exagitare alios*. Idem Psalm. IV. 5. κλονεῖσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, *per me moveamini*, sed videte, ne sic Deum offendatis. Hesych. κλονεῖ, ταράσσει, φθείρει, φοβεῖ. Idem κλονέονται, ταράττονται. Idem κλονέοντο, ἐθορυβοῦντο, ἐταράσσοντο, καὶ τὰ ὅμοια. Id. ἐκλονεῖτο, ἐταράσσετο, κλόνος γὰρ ἡ ταραχή. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλονουμένου, ταρασσομένου, σαλευομένου.

ΚΛΟ'ΝΗΣΙΣ, *commotio, perturbatio*. רֹגֶז, *commotio, tremor*. Aqu. sec. Hex. Job. III. 26. κλονήσεως, cujus loco apud L. Bos. post Drusium κλονῆσαι perperam exhibetur. Id. Job. XIV. 1. κλονήσεως. Vulgat. *repletur multis miseriis*.

ΚΛΟ'ΝΟΣ, *motus, turba, perturbatio*. רֹגֶז, *commotio, tremor*. Al. Job. III. 26. κλόνος. Vocem hanc Drusius tanquam scholion attulit. V. κλόνησις. Suidas: κλόνος, θόρυβος, τάραχος.

a ΚΛΟΠΗ', *furtum.* גָּנָב, *fur.* Jer. XLVIII. 27. ἐν κλοπαῖς σου εὑρέθη. Legerunt בְּגְנוּבֶיךָ. — גָּנֹב infin. Hos. IV. 2. — גָּנוּב part. Pah. Proverb. IX. 17. — גֻּנַּב Pyh. Job. IV. 12. πρὸς ἐμὲ δὲ ἐλαλήθη λαθραίως ἐν κλοπῇ. Ita quoque Symm. Duæ hic versiones coaluerunt, quarum altera fortasse desumta est ex altera Symm. editione. Vide Tob. b IV. 12. Sap. XIV. 25. Sir. XLI. 23. et confer Matth. XV. 19. Marc. VII. 22.

ΚΛΟΠΟΦΟΡΕ'Ω, *furtim aufero, diripio.* גָּנַב, *furor,* et גָּנַב לֵבָב, *furor cor.* (utrumque enim h. l. in textu Hebr. extat.) Genes. XXXI. 26.

ΚΛΥ'ΔΩΝ, *fluctus, procella, tempestas.* סַעַר, *procella.* Jon. I. 4. 12. c Confer Lex. N. T. s. h. v. — סֹעֵר part. *procellis agitatus.* Jon. I. 11. Sap. XIV. 5. XIX. 7. 1 Macc. VI. 11. ubi κλύδων metaph. de *magna et vehementi calamitate* adhibetur, et cum θλίψις permutatur. Verba sunt: ἕως τίνος θλίψεως ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου. Vulgatus: *in quantam tribulationem deveni, et in quos fluctus tristitiæ, in qua nunc sum.* d Conf. Glassii Philol. S. pag. 1075. Hesych. κλύδων, χώρα, καὶ ἡ τοῦ ὕδατος φορὰ, ἢ κυμάτων σφοδρότης. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλύδων, λαῖλαψ, καταιγὶς, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ.

ΠΟΛΥ'Σ ΚΛΥ'ΔΩΝ, *multi fluctus, magna tempestas.* רֹאשׁ חִבֵּל, *summitas mali nautici.* Prov. XXIII. 34. Legerunt בְּרַעַשׁ חֹבֵל vel בְּשַׂעַר, quæ est ipsa legendi pro- e nuntiandique ratio, quam Michaëlis vulgatæ præferendam judicavit.

ΚΛΥΔΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *fluctuum ad instar agitor, fluctibus agitor, fluctuo.* נִגְרַשׁ כַּיָּם Niph. *propellor sicut mare.* Ies. LVII. 20. οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, injusti autem tanquam fluctus agitabuntur. Conf. Ephes. V. 14. et Lex. N. T. s. h. v. Hesych. κλυδωνίζεται, ταράττεται, ἀπαρακρούεται. f

ΚΛΥ'ΖΩ, *abluo, lavo.* שָׁטַף, *immergo.* Lev. VI. 28. ubi pro κλύσει alii habent ἐκκλύσει. Symmach. Ies. XXVIII. 15.

ΚΛΩ'ΘΩ, *neo, glomero.* Hinc part. præt. pass. κεκλωσμένος, *netus, tortus, glomeratus.* מָשְׁזָר, *contortum, duplicatum.* Exod. XXVI. 1. 36. XXVII. 9. et alibi sæpius. — פָּתִיל, *filum, funiculus.* Ex. XXVIII. 33. g — שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum,* etiam *duplicatum.* Ex. XXVI. 1. XXVIII. 33. ἐκ κοκκίνου κεκλωσμένου, sc. σπαρτίου, ex filo coccineo *retorto.* Præterea legitur quoque apud LXX Exod. XXV. 4. ubi κεκλωσμένην post βύσσον huc ex cap. XXVI. 1. irrepsisse videtur. Nihil enim ei respondet in textu Hebraico. Hesych. κεκλωσμένου, διανενησμένου. Vide et Sir. h XLV. 12.

ΚΛΩ'Ν, *ramulus, surculus.* Sap. IV. 5. περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι, resecabuntur *ramuli* imperfecti. Lex. Cyrilli MS. Brem. κλῶνες, κλάδοι. Vide quoque supra s. v. ἄγνος.

ΚΛΩ'ΝΕΣ ΠΟΔΩ'Ν, *extremitates s. plantæ pedum.* בַּדֵּי עוֹר, *vectes cutis.* Job. XVIII. 13. Κλῶνες in universum τὰ ἄκρα significare vi- i detur.

ΚΛΩ'ΣΜΑ, *filum* vel *funiculus contortus,* ἀπὸ τοῦ κλώθειν, a *convolvendo* vel *contorquendo* sic dictus. פָּתִיל, idem. Num. XV. 36. κλῶσμα ὑακίνθινον, *filum* hyacinthinum. Theod. et LXX Jud. XVI. 9. Inc. Exod. XXVIII. 18. Confer Sirac. VI. 32. κλῶσμα ὑακίνθινον, ubi Aldus excudit κλᾶσμα, i. e. *fragmen,* sive: *frustum.* Sed judice Drusio κλῶσμα est rectum, et sine dubio respexit auctor libri ad locum Num. XV. 36.

ΚΛΩΣΤΟ'Σ, *netus, tortus.* שָׁזוּר, *duplicatum.* Levit. XIV. 4. τὸ κλωστὸν κόκκινον, scil. σπαρτίον, filum tortum coccineum.

ΚΝΑΙ'Ω. Vide in κνίζω.

ΚΝΑΦΕΥ'Σ, *fullo.* כּוֹבֵס, idem. Aqu. Symm. Theod. Ies. VII. 3. Vide supra γναφεύς.

ΚΝΑ'Ω, *scalpo.* הִתְגָּרֵר Hithp. a גָּרַר. Hebr. Int. Job. II. 8.

ΚΝΗ'ΜΗ, *tibia, crus.* שׁוֹק, idem. Deut. XXVIII. 35. Cant. V. 16. Ies. XLVII. 2. Psalm. CXLVI. 11, ubi Chrysostomus intellexit περικνημίδας, *ocreas;* non omnino male. Pro *tibiis* ed. Rom. et Gallic. Hilar. et Augustin. habent *tabernacula,* etiam Arnobius. Hi igitur Latini Intt. legerunt σκηναῖς, quæ varietas ex Hebræo nata est, quod alii legerunt שׁוֹקֵי, *tibias,* alii סֻכּוֹ, *tabernacula.* Add. αἱ λοιποί Ex. XXIX. 22. Vide quoque Montf. ad 1 Sam. IX. 24. ubi Aquila et reliqui hac voce usi sunt. — שָׁק Chald. Dan. II. 33. Confer de hac voce, quæ ex Photii Epistola notat Hoeschelius ad Phrynichum v. καλόφιον p. 27.

ΚΝΗΜΙ'Σ, *tibiale, ocrea.* מִצְחָה, vulgo *frontale,* etiam idem cum Arab. transposito [Arabic], *ocrea, tibiale,* a splendore. 1 Sam. XVII. 6. κνημῖδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, ocreæ ferreæ in cruribus ejus. Fuit militare calceamentum, quod Græcos etiam gestasse patet ex Homeri et Hesiodi locis observatis Feithio Antiqu. Homer. Lib. IV. c. 8. p. 341. Unde etiam Achivi Homero Il. Η', v. 41. vocantur χαλκοκνημῖδες, h. e. juxta Hesychium: οἷς σιδηραῖ ἦσαν ἢ χαλκαῖ αἱ κνῆμαι. — שׁוֹק, *tibia, crus.* Rel. Levit. VIII. 25. Suidas: κνημίς, τὸ περιτιθέμενον τοῖς ποσὶν ὑπὸ τῇ κνήμῃ ὑπόδημα.

ΚΝΗ'ΦΗ, *prurigo, pruritus, scabies.* חֶרֶס, *scabies.* Deut. XXVIII. 27. Gloss. in Octat. κνήφῃ, τῇ ἐλεφαντιάσει. Vide supra s. ἐλεφαντίασις.

ΚΝΙ'ΖΩ, *vello, pungo, pruritum excito, seco, rado, abscindo.* בָּלַס, *perquiro, colligo.* Amos VII. 14. αἰπόλος ἤμην κνίζων συκάμινα, caprarius eram *secans* sycamina. Liberius transtulerunt, aut secuti sunt notionem verbi בָּלַס nobis ignotam. Pertinet huc Glossa Hesychii: κνίζων, τουτέστι κνῶν, ὅπερ γενέσθαι πέπειρα. Inde etiam in Gloss. MSS. in Proph. κνίζων συκάμινα, συλλέγων, ἐσθίων. Lex. Cyrilli MS. Brem. κνίζων, ἀποτέμνων. Hesych. Κνίζειν, ἢ κνιζεῖον, λυπῶν, ἢ συκάμινα τέμνων. Suidas: Κνίζων, αἰτιατικῇ, λυπῶν ἢ τέμνων. Conf. Dahlium ad Amos I. l. et Bocharti Hieroz. P. I. Lib. 2. c. 39. p. 384. — קָרַץ, *vellico.* Aqu. Theod. Prov. VI. 30. Aqu. Symm. Theod. Prov. XVI. 30.

ΚΝΙ'Σ, Ι'ΔΟΣ, *urtica.* סִרְפַּד, idem. Symm. Ies. LV. 13.

ΚΝΙ'Ψ (vel σκνίψ: utroque modo enim scribitur, uti et Latini codd. modo *sciniphes,* modo *ciniphes,* utrumque recte, exhibent), quid proprie sit, non ita liquidum. Aristoteles Hist. Anim. Lib. VIII. c. 3. σκνιπῶν meminit, et σκνιποφάγων, ubi Latinus interpres *culices* et *culicibus vescentes* vertit. Theophrastus Lib. II. Hist. Plant. cap. ult. et Lib. IV. ad *genus vermiculorum* refert, *qui lignum vorant et arrodunt,* atque ait, eos arboribus, maxime quercubus et ficui, nocere, e quo sua hausit Plinius Lib. XVII. c. 24. Vide Bonfrerii Comment. ad Pentat. p. 378. כִּנִּים plur. *culices.* Ps. CIV. 30. Vide s. σκνίψ.

ΚΝΩ'ΔΑΛΟΝ, *bestia, fera,* animalia omnis generis tam terrestria quam aquatica et aërea, speciatim *venenata* ac *noxia.* Conf. Nicand. in Ther. v. 98. 759. Sap. XI. 16. ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ καὶ κνώδαλα εὐτελῆ, colebant reptilia ratione carentia et animalia (*insecta,* Vulg. *bes-*

a tis) parva. Lex. Cyrilli MS. Brem. κνώδαλα, θηρία κυρίως μὲν θαλάσσια, ποτὲ δὲ καὶ χερσαῖα. Hesych. κνώδαλα, κυρίως τὰ θαλάττια θηρία. κνώδαλα γάρ ἐστι τὰ ἐν τῇ ἁλὶ κινούμενα. Ὅμηρος δὲ ἐπὶ χερσαίου φησὶ κνώδαλον θηρίου, ἢ ζῶον μικρόν. Sap. XVI. 1. διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν, multitudine *animalium parvorum* cruciabantur. Vide et Sap. XVII. 9. b Unde in Gloss. MSS. τῆς Πανταφέτου· Κνωδάλων, θηρίων λεπτῶν. Vide quoque quos laudat Fischerus Ind. Æschin. s. h. v.

*ΚΌΘΩΝΟΣ. Est ipsa vox Hebr. כְּתֹנֹת, *tunicæ*, cui Esdr. II. 69. in ed. Rom. respondet, terminatione Græca addita, quod alibi etiam factum esse constat. Conf. Nehem. VII. 70. 72.

c ΚΟΙΛΑ'Σ, *vallis, convallis.* *בֶּטֶן, *uterus, venter.* Hos. XII. 3. sec. Compl. ubi loco κοιλάδι necessario reponendum est κοιλίᾳ, ut alii rectius habent. — גֵּי, *vallis.* Jos. VIII. 11. — גַּי, idem. Zach. XIV. 5. ubi pro κοιλὰς alii φάραγξ habent. — גַּיְא, idem. 1 Paral. XVIII. 12. 2 Par. XXV. 11. — זְאֵב, *Zeeb*, nomen proprium. Theod. Jud. VII. d 25. ubi Scharfenbergius non Theodotionem, quia forte pro זְאֵב legerit עֵמֶק, scripsisse credit ἐν Ἰακὶβ τῇ κοιλάδι, sed librarios, ut supra VI. 26., nomini proprio loci vocabulum κοιλάδι tanquam glossema addidisse. Sed huic conjecturæ ideo accedere non possum, quia Symmachus habet: ἐν τῇ κοιλάδι Ζὴβ, teste Hieronymo, cujus verba hæc e sunt: *In Aczeb, pro quo Symmachus transtulit in valle Zeb.* Suspicor igitur, in vers. Theod. h. l. duas versiones coaluisse, et in Hexaplis reponendum esse: Σ. ἐν τῇ κοιλάδι Ζήβ. Θ. ἐν Ἰακὴβ — Ἄλλος ἐν τῇ κοιλάδι — ut adeo κοιλὰς in utraque versione respondeat Hebr. יֶקֶב, quod omnem locum depressum et humilem notat, ab Arab. وقب, *depressus et humilis fuit.* — *יֶקֶב. Vide proxime f antecedentia post זְאֵב. — *מַעַרְכוֹת, *ordines, acies, castra.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Sam. XXIII. 3. Fortasse auctor hujus versionis respexit lectionem מַעֲרוֹת, h. e. *loca plana, planities*, nisi statuere malimus, κοιλάδα explicandum esse de *valle, in qua castra posita*, aut *acies instructa erat.* — *עֲמָלֵק, *Amalec*, nomen proprium. Jud. V. 15. sec. cod. Alex. g ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου. Legerunt בְּעֵמֶק אָחִיךָ, quæ lectio etiam sententiæ melius convenire videtur. — עֵמֶק, *profunditas, vallis.* Gen. XIV. 8. 10. Psalm. LIX. 6. τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω, vallem tentoriorum dimetiar. Ad quem locum Theodoretus et ex illo Suidas: κοιλάδα σκηνῶν, τὴν τῶν Ἰσμαηλιτῶν χώραν, ὡς ἔρημον γεγενημένην, καὶ ποιμενικὰς h τηνικαῦτα σκηνὰς δεξαμένην. Vide et Ps. CVII. 7. Ps. LXIV. 14. αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον, valles abundabunt frumento. Inde forsitan apud Hesychium: κοιλάδες, πεδία, λιβάδες. Inc. Jos. VII. 24. κοιλάδα Ἀχώρ, quæ verba sec. Cod. Coislin. Append. T. I. p. 708. et Procopium in Cat. Niceph. pag. 47. Symm. ac Theod. vindicanda sunt. Ibid. v. i 26. Aqu. Symm. Theod. Gen. XIV. 3. et 1 Reg. XX. 28. Symm. Job. XXXIX. 10. ubi κοιλάδες sunt *glebæ vallium, sulci.* Vulgat. *aut confringet glebas vallium post te.* Pro גֵּית־עֵמֶק quoque usus est hac voce Symmachus Jos. XIX. 27. secundum Eusebium in Onom. s. v. βηθεμὲκ, ubi tamen ex Hieronymo, qui k *locum vallis* habet, τόπον κοιλάδος reponendum erit. — שְׁפֵלָה, *planities, locus humilis.* Symm. Ies. XXXII. 19. Idem Abd. 19. — *שָׁרוֹן, nomen proprium. Cant. II. 1. κρίνον

a τῶν κοιλάδων. Vulg. *lilium convallium.* Sc. vox Hebr. notat quoque *omnem regionem fertilem et amœnam ac pascuis abundantem.*

ΚΟΙΛΑ'ΔΕΣ, *concavitates in pariete.* שְׁקַעֲרוּרֹת plur. *fossulæ fœdæ.* Levit. XIV. 37. ubi vide Interpretes.

*ΚΟΙ'ΛΑΣΜΑ. מוֹקֵשׁ, *laqueus, rete.* Ies. VIII. 14. ἐν κοιλάσματι sec. b Vat. et Hexapla: ubi reliqui libri κοιλώματι habent. Κοίλασμα videtur h. l. esse *tendicula,* seu: *rete super foveam expansum.* Conf. Mathem. Vett. p. 37.

ΚΟΙΛΙ'Α, *cavum, cavitas, venter, uterus, viscera.* בֶּטֶן, idem. Ezech. III. 2. ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης, *venter* tuus implebitur hoc libro. Jon. II. 3. ἐκ κοιλίας c ᾅδου, ex *medio* inferni. Conf. Sirac. LI. 7. Olympiodorus Caten. in Job. XV. 35. p. 298. κοιλίαν δὲ ὅλον τὸ ἐντὸς χωρίον φησί. 2 Par. XXI. 15. et 19. κοιλία *intestina* notat. Compl. ibi habet τὰ ἔντερα. — בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* 1 Par. XVII. 11. Legerunt מִבִּטְנְךָ, a בֶּטֶן, κοιλία. — גָּחוֹן, *pars inferior corporis reptilium, qua tangunt terram.* Gen. III. d 14. Lev. XI. 42. — כְּרֵשׂ, *ingluvies.* Jer. LI. 34. — מֵעַיִם dual. *viscera.* Genes. XXV. 23. ἐκ τῆς κοιλίας σου, ex *utero* tuo. Vide et Ruth. I. 11. 2 Sam. XVI. 11. ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου, filius *ex me* natus. Vide et 2 Sam. VII. 12. et confer Gen. XV. 4. ubi מִמֵּעֶיךָ redditur ἐκ σοῦ. Confer et Joh. VII. 38. ac Theodot. Hasæi Diss. de Levia- e than Jobi pag. 249. 2 Sam. XX. 10. ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, effundebantur *viscera* ejus in terram. Vide et 2 Paral. XXI. 15. 19. Jon. II. 2. ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, ex *stomacho* ceti. Adde Psalm. XL. 9. ubi κοιλίας est sine dubio vera lectio, ut multis docuit Starcke in Carm. Dav. p. 117. Symm. Ies. XVI. 11. — מְעִין plur. Chald. *intestina, venter.* Dan. II. 32. f —*מַעֲרָכוֹת, *ordines, acies, castra.* Inc. 1 Sam. XXIII. 3. Nisi lectio κοιλίας ortum suum debet voci κοιλάδας (quæ fuit Semleri sententia), κοιλία de *medio exercitus aut castrorum* explicandum erit. Fortasse tamen auctor hujus versionis legit מְעָרוֹת, quæ vox quoque *loca profunda, speluncas* notat, quæ metaphorice κοιλίαι dici possunt. — g *נֶפֶשׁ, *anima.* Inc. Prov. XIII. 25. accommodate seriei orationis. — *עֵמֶק, *vallis.* Symm. Jos. XIX. 27. εἰς τὴν κοιλάδα sec. Eusebium in Onom. s. v. Βηθεμὲκ ac Hieron. — קֶרֶב *intestinum, medium.* Gen. XLI. 20. Exod. XXIX. 13. Inc. Levit. I. 9. ubi αἱ κοιλίαι est i. q. ἐγκοίλια, *intestina.* Inc. Lev. IV. 8. ubi κοιλία i. q. ἐντόσθια. — רֶחֶם, *uterus.* Job. h III. 11. XXXI. 15. XXXVIII. 8. Sir. XIX. 11. κοιλία *pectus* notat. Vulg. *in corde.* 2 Macc. X. 4. orarunt Deum πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, *prostrati, supplices.* Alibi πεσόντες ἐπὶ τὸ πρόσωπον. — Vide alibi s. φωνέω, et χειραγωγία.

ΚΟΙ˜ΛΟΣ, *cavus, concavus.* נְבוּב part. Niph. a בּוּב, *vacuus.* Exod. XXVII. 8. XXXVIII. 7. — עָמֹק, *profundus.* Lev. XIII. 3. 4. 20. 25. ubi Latino *depressus* respondet, et i nostro eingefallen, *sunk,* ac de lepra sermo est, unde etiam in codd. cum ταπεινὸς permutatur. Conf. Foesii Œcon. Hippocr. p. 343. Ibid. v. 32. 34. Aqu. Symm. Lev. XIII. 3. κοιλη βαρυτέρα.

ΚΟΙ˜ΛΟΣ ΤΟ'ΠΟΣ, *cavus locus.* מַטָּרָה, *custodia,* it. *scopus.* Al. 1 Sam. XX. 20. κοῖλον τόπον, sec. Schol. ed. Rom. Tνὲς illi, quicunque tandem fuerint, intellexerunt hic *speluncam,* (quæ recte מַטָּרָה,

a *custodia*, dici potest) seu: τὸν τόπον, οὗ κρυβῇ, (coll. v. 19.) *haud procul a scopo remotam, in qua Davides se abdere debebat,* suadente ita Jonathane.—*עֵמֶק, *vallis.* Syrus Jerem. XXI. 13. Sed potest eodem jure ad sequens מִישׁוֹר, *planities,* referri.

ΚΟΙ'ΛΗ, sc. μερὶς, *cava pars,* sc. navis. יַרְכָה, *latus.* Jon. I. 5. κατέβη εἰς τὴν κοίλην (scil. μερίδα) τοῦ πλοίου, b descendebat in *cavam partem navis,* h. e. *in inferiores partes navis.*

ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, *Cœle Syria.* Vid. Κοιλοσυρία.

ΚΟΙΛΟ'ΤΕΡΟΣ, comparativus, *magis cavus.* עָמֹק, *profundus,* et seq. מִן, *profundior.* Levit. XIII. 30. ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, invenerit superficiem ejus reliqua cute *depressiorem.* Vide s. κοῖλος. c — שָׁפָל, *humilis,* ac seq. מִן, *humilior.* Inc. Lev. XIV. 37. Sermo hic est de lepra ædificiorum. — תַּחְתִּית, *pars inferior.* Symm. Jud. I. 15. κοιλοτέρους, sec. cod. Basil. et Coislin. Sed secundum Procopium Cat. Niceph. p. 123. scripsit ταπεινοτέρους.

ΚΟΙΛΟΣΤΑΘΜΕ'Ω, *fornico, tego tabulis excavatis, concamero, laquear* d *facio.* סָפַן, *tego.* 1 Reg. VI. 9. ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον φατνώμασι, *texit* domum laquearibus. Inde in Gloss. MSS. in Lib. 3 Reg. ἐκοιλοστάθμησεν, ἐσανίδωσεν κεκοιλωμέναις ὑπὸ τῶν τεχνητῶν σανίσιν. In Cod. Fabriciano, in quo eadem habentur, pro τεχνητῶν rectius legitur τεχνιτῶν, sed male cum hac glossa conjunguntur verba, unde nova glossa incipit. Confer e notata infra v. κρυπτός. In Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκοιλοστάθμησεν simpliciter exponitur ἐσανίδωσεν. — צִפָּה Pih. idem. 1 Reg. VI. 15.

ΚΟΙΛΟ'ΣΤΑΘΜΟΣ, *laqueatus, concameratus, tabulis excavatis tectus, cava pegmata habens.* סְפוּן part. Pah. *tectus.* Agg. I. 4. ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις, in domibus vestris laqueatis. Inde in Gloss. MSS. in f Proph. κοιλοστάθμοις (MS. κυλοστάθμοις), ὑψηλοῖς καὶ μεγάλοις. Aliter Cyrillus Alex. in hunc Prophetam p. 630. ita exponit: κοιλοστάθμους φησὶν, ὧν ἂν αἱ φλιαὶ, ἤτοι τῶν θυρῶν οἱ σταθμοὶ σιδήρῳ διεκοιλαίνοντο, περιορυττόντων οἶμαί που τεκτόνων αὐτοὺς, καὶ ἀπό γε τῆς σφῶν εὐτεχνίας ἐγχαραττόντων δαιδάλματα. Vide Suiceri Thes. Eccles. s. h. v. Intt. ad Hesych. s. v. g κοῖλος et κυκλοστάθμοις, ac Ernestii Gloss. SS. e Suida et Phavor. s. v. κυκλοστάθμοις.

ΚΟΙΛΟΣΥΡΙ'Α et ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, *Cœlosyria* et *Cœlesyria,* Asiæ regio, quæ juxta Strabonem supra Seleucidem est, et in Ægyptum ac Arabiam usque recedit; proprie vero, quæ Libano et Anti-Libano definitur, i. e. ager Damascenus, a cavi- h tate, quam Græci κοιλότητα appellant, nomen habens. 3 Esdr. II. 17. 24. 27. IV. 48. 1 Macc. X. 69. 2 Macc. III. 5. IV. 4.

ΚΟΙΛΟ'ΤΗΣ, *cavitas, concavitas.* Sap. XVII. 19.

ΚΟΙ'ΛΩΜΑ, *cavum, cavitas.* בֶּתֶר, *sectio.* Al. Cant. II. 7. κοιλωμάτων: de qua versione Cappellus Crit. S. p. 569. ita judicat: בָּתַר est *dividere, partiri,* et quasi κοιλαίνειν. Quod i mihi admodum coactum esse videtur. Alii statuunt, reponendum esse κυκλωμάτων, ita ut legerint כֶּתֶר, *corona,* quæ est κυκλοειδής. Proposuit hanc conjecturam Bochartus Hieroz. Lib. III. c. 17. p. 894. Versio Lat. habet *civitatum,* pro quo fortasse *cavitatum* reponendum erit. — חֵיק, *sinus.* Ezech. XLIII. 15. — מוֹקֵשׁ, *laqueus,* h. l. k *fovea, in qua feræ capiuntur.* Ies. VIII. 14. Vide et 2 Macc. I. 19. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. κοιλώμασι, ταπεινώμασι.

ΚΟΙΜΑ'Ω, *cubare* vel *dormire facio,* et κοιμάομαι, *cubo, decumbo,*

a concumbo, dormio, obdormio, quiesco, pernocto, maneo, it. occumbo, mortuus sum. בִּית Chald. pernocto. Dan. VI. 18. ἐκοιμήθη ἄδειπνος. — הִכְשִׁיל Hiph. impingere facio. Prov. IV. 16. καὶ οὐ κοιμῶνται. Ex mea sententia non legerunt וְלֹא יִשְׁנוּ, aut שָׁכְבוּ, sed, ut sæpe alias, ita hic quoque lacuna exstat, ac verba οὐ κοιμῶνται aut sunt alius Int. versio ad נִגְזְלָה b שְׁנָתָם pertinens, aut meram continent glossam marginalem. — הֹלִיךְ Pih. ire facio. Job. XXIV. 10. Libere verterunt. — הִשְׁכִּים Hiph. matutino. 1 Sam. IX. 26. καὶ ἐκοιμήθη. Legerunt וַיִּשְׁכַּב. — יָגַע fatigor. Jerem. XLV. 3. ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς. Videntur legisse יְצֻעָתִי, nam יָצוּעַ est lectus, stratum, in quo c quis dormit. — יָלַךְ, eo. 1 Par. XVII. 11. κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, mortuus fueris cum patribus tuis. Ire pro mori sæpe adhibetur in SS. Conf. infra post שָׁכַב, et Wolfium ad Joh. XI. 11. p. 916. — *יָשַׁב, sedeo. 2 Reg. IV. 20. Sermo ibi est de puero ægroto in gremio matris non tam sedente quam cubante. — יָשַׁן, dormio. Ies. V. 27. — יָשֵׁן d verbale, dormiens. 1 Reg. III. 20. — לִין : הֵלִין Kal et Hiph. pernocto. Gen. XXVIII. 11. ἐκοιμήθη ἐκεῖ, pernoctabat ibi. Exod. XXXIV. 25. οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωῒ θῦμα ἑορτῆς, non manebit ad mane sacrificium festi. Vide et Exod. XXIII. 18. Lev. XIX. 13. et Deut. XVI. 4. ac conf. quæ ex Augustino affert Drusius Misc. Cent. II. c. 55. e Deut. XXI. 23. sec. Vatic. Jos. VI. 11. de area fœderis: ἐκοιμήθη ἐκεῖ. Vulg. bene: mansit ibi. Ies. I. 21. Job. XXIV. 7. γυμνοὺς δὲ πολλοὺς ἐκοίμησαν ἄνευ ἱματίων, nudos autem multos habitare fecerunt sine vestimentis. — מִשְׁכָּב, cubile. Ies. LVII. 8. τοὺς κοιμωμένους μετά σου. Legerunt שֹׁכְבֵךְ. — נִהְיָה Niph. conficior, q. d. sidere cogor morbo. Dan. VIII. 27. — נָחַת, descendo. f Job. XXI. 13. ubi יֵחַתּוּ deduxerunt, non a נָחַת, sed a נוּחַ, requiescere. Cæterum in orco dormire, et ad orcum descendere non differunt. — סָבַךְ, implexus sum. Job. VIII. 17. Vide in fine hujus articuli. — רָבַץ, cubo. Genes. XLIX. 9. — שָׁכַב : הִשְׁכִּיב, Kal et Hiph. Gen. XIX. 32. κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, concumbamus cum illo. Vide et Gen. XXVI. g 10. XXXV. 22. XXXIX. 7. Exod. XXII. 16. 19. 1 Reg. II. 10. ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, obdormiebat, vel mortuus est cum patribus suis. Vide et Deut. XXXI. 16. 1 Reg. XI. 21. 43. XIV. 20. 32. 1 Reg. XVII. 19. ἐκοίμησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, cubare faciebat illum in lecto suo. 2 Reg. IV. 32. κεκοιμημένον, dormientis instar jacentem. h Cohel. II. 23. ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ, nocte non quiescit cor ipsius. Ies. XLIII. 17. ἐκοιμήθησαν, καὶ οὐκ ἀναστήσονται, mortui sunt, et non resurgent. Ezech. XXXI. 18. ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ, in medio incircumcisorum cubabis. Vide et Ezech. XXXII. 19. 21. 26. 31. His locis a Bielio laudatis adde: 2 Sam. XIII. 8. ubi κοιμᾶσθαι est in lectum se conferre, decumbere, quam i significationem quoque ibi habet καθεύδειν apud Inc. Aqu. Job. XI. 18. Symm. Job. XXXVIII. 37. Vulg. dormire faciet. Aqu. Hos. II. 20. κοιμήσω αὐτοὺς εἰς πεποίθησιν, faciam, ut dormiant secure, h. e. ut otia secura agant, seu: præstabo eis securitatem. — שָׁכַן, habito. Nah. III. 18. βασιλεὺς ἐκοίμησε τοὺς δυνάστας: ubi alii habent ἐκοίμισε. Ex Cappelli sententia legerunt יִשְׁכְּבוּ: sed,

ut recte monuit Buxtorfius Anticrit. p. 578., dicendum potius fuisset יָשְׁבִיב. Potius sensum, quem illi sibi finxerunt, reddiderunt non ad literam. Quidam Intt. vocem Hebr. de somno mortis explicarunt: habitabunt, sc. in pulvere, coll. Ps. VII. 6. et XCIV. 17. — שִׁפְעָה, affluentia, inundatio. Job. XXII. 11. κοιμηθέντα. Num legerunt שְׁכָבְךָ a שָׁכַב, aut שְׁבָבֶת? Praeterea reperitur apud Inc. Jud. XVI. 14. (indormitabat eum, sc. concubitu), ubi nihil in textu Hebr. legitur. Quod autem attinet ad locum Job. VIII. 17. supra ad סָבַךְ allatum, mihi videtur transpositio sententiarum statuenda esse in LXX Intt. ut verba ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται pertineant ad ea, quæ in fine hujus commatis leguntur: בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה. Κοιμᾶσθαι autem, quod omnino manere, commorari in aliquo loco notat, non male refertur ad יֶחֱזֶה, quod LXX per ζήσεται, Vulgatus per commorabitur interpretati sunt. Sed ut ingenue fatear, statui quoque potest, κοιμᾶσθαι h. l. non tam τῷ יְסֻבָּכוּ, quam formulæ שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ respondere, ut τῷ κοιμᾶσθαι notio firmitatis, fundamenti bene positi sit subjecta. Vide quoque infra s. v. λίθος. Sap. XVII. 14. 1 Macc. XI. 6. ἐκοιμήθησαν, pernoctarunt, coll. ib. XVI. 4. 2 Macc. XII. 45. Ep. Jerem. 43. αἱ vero quædam mulier seorsim ducta a quodam prætereuntium κοιμηθῇ, h. e. stupretur. Cod. Alex. addit male μετ' αὐτοῦ. Vide Gataker. Diss. de Novi Instrum. Stilo cap. XI. pag. 77.

ΚΟΙ'ΜΗΣΙΣ, dormitio, mors. Sir. XVIII. 10. sec. libros nonnullos, ubi mortem notat, quæ ibid. XLVI. 22. κοίμησις αἰῶνος dicitur. Ibid. XLVIII. 14.

ΚΟΙ'ΜΗΤΡΟΝ, lectus, stratum. שְׂמִיכָה, pulvinar. Symm. Jud. IV. 18. Scharfenbergio ad h. l. suspectum est vocabulum κοίμητρον omnibus Lexicographis ignotum, et suspicatur, fortasse legendum esse ἐν κοιμητηρίῳ.

ΚΟΙΜΙ'ΖΩ, cubare vel dormire facio. הִבְרִיךְ, Hiph. genua flectere facio. Gen. XXIV. 11. Recte sensum expresserunt. Sermo enim ibi est de camelis. Schol. seu potius Aquila: ἐγονάτιζε. — הִשְׁכִּיב Hiph. 2 Sam. VIII. 2. 1 Reg. III. 20. 2 Reg. IV. 21. 32. — יִשֵּׁן Pih. dormire facio. Jud. XVI. 20. — *שָׁכַב. 2 Reg. IV. 32. sec. Vat. κεκοιμισμένον, dormientis instar jacentem. — שָׁכֵן, habito. Al. Nah. III. 18. ἐκοίμισε. Legit יַשְׁכִּיב, nam κοιμίζειν est h. l. sopire, somnum inducere, et שָׁכַב cubare et dormire notat.

ΚΟΙΝΗ͂, communiter, una, publice. Sir. XVIII. 1. ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῇ, creavit omnia communiter, h. e. pariter, nulla re excepta. Vulgatus vertit simul, et Augustinus Lib. IV. de Genes. ad Liter. c. 33. inde colligit, omnia simul eodemque tempore esse condita, quæ sex diebus facta commemorantur. Sed rectius et magis ad literam redditur communiter, et nihil aliud procul dubio Siracides voce illa innuere voluit, quam quod Deus omnia hujus universi opera sine exceptione creaverit, ut adeo vox hæc ad πάντα referatur, coll. Ps. XLVIII. 3. et 11. Sirac. L. 20. τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσαν, tum omnis populus una festinabat. Susann. v. 14. κοινῇ (sc. βουλῇ) συνετάξαντο καιρὸν, communi consilio seu: unanimi consensu constituebant tempus. Conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 31. 2 Macc. IX. 26. κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν, publice et privatim. Vide et 2 Macc. IV. 5. Similiter Ælian. V. H. XIV.

a 22. μήτε κοινῇ μήτε ἰδίᾳ. Confer et Lib. X. c. 20.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΕΌΜΑΙ, *confero sermones, colloquor, communico cum aliquo.* Symm. Ps. LIV. 15. ἐκοινολογούμεθα γλυκείας ὁμιλίας, dulcibus colloquiis *mutuo confabulabamur*, ubi in textu Hebr. legitur: נַמְתִּיק סוֹד. 1 Macc. XIV. 9. πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοινολογοῦντο, omnes de bonis *inter* b *se conferebant.* Hesych. κοινολογεῖται, κοινῇ διαλέγεται.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΙ'Α, *communicatio sermonis, collocutio.* 2 Macc. XIV. 22. τὴν ἁρμόζουσαν ἐποιήσαντο κοινολογίαν, congruum inter se instituerunt *colloquium.* Secundum Baduellum: *colloquium, de quo inter ipsos convenerat,* ut ἁρμόζουσα positum sit pro ἡρμοσμένη, *constitutum, pactum, con-* c *dictum.* Hippocr. Prænot. pag. 27. 35.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, i. q. κοινολογέομαι, *confero sermonem, colloquor cum aliquo.* 1 Macc. XV. 28. ubi etiam in codd. cum κοινολογέομαι permutatur.

*ΚΟΙΝΟΜΥΙ'Α, *cœnomyia.* עָרֹב, *mixtura insectorum.* Inc. Ex. VIII. 15. Respexit etymologiam vocis: d nam עָרַב est *miscere.* Κοινομυῖαν habet etiam Hieronymus Ep. 135. ad Suniam et Fretelam. LXX autem habent h. l. κυνομυίαν, Aqu. παμμυίαν, quæ vide suo loco.

ΚΟΙΝΟ'Σ, *communis, publicus, profanus, impurus.* חֶבֶר, *societas.* Prov. XXI. 9. XXV. 25. — חֹל, *profanus.* Al. Ezech. XLII. 20. τοῦ διαστέλλειν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ κοινοῦ, ut e discrimen faciat inter *sanctum* et *profanum.* Vide quoque v. 65. et conf. Act. II. 8. Marc. VII. 2. et ad h. l. Wolfium pag. 470. ac Lex. N. T. s. h. v. Sap. VII. 3. κοινὸς ἀὴρ, aër *omnibus communis.* 2 Macc. XII. 4. κατὰ κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα, ex *publico* urbis edicto. Polyb. XXV. 8. 4. κοινὸν δόγμα, *publicum* decretum. Job. XXII. 16. 11. Demosth. 15. 21. ed. Reisk. 3 Macc. f VII. 17. κοινὴ (*consentiens, unanimis*) αὐτῶν βουλή. Hesych. κοινόν, βδελυκτὸν, ἀκάθαρτον.

ΚΟΙΝΩΝΕ'Ω, *communico, participo.* אָרַב, *insidior.* Prov. I. 11. κοινώνησον αἵματος, *particeps* fias sanguinis, h. e. cædis. Non aliter legerunt, sed pro more suo sensum expresserunt. Accedit, quod in l. Arab. ارب *nectere, connectere,* et g deinde *participem fieri* notat. Conf. Simonis Lex. p. 77. et infra s. v. μετέχω. — בָּחַר, *eligo.* Cohel. IX. 4. κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας, *communis est* omnibus viventibus. Legerunt יְחֻבַּר, *sociabitur,* ut Masorethæ observant alios codd. legere. Sensus autem est: quis est, qui socius sit omnium viventium? h. e. quis semper in hac vita perseveret, h aut semper vivat? Ita quoque Symm. Hieron. Syrus et Chaldæus. — חִבֵּר Pih. *consocio.* 2 Par. XX. 36. ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ πρὸς Ὀχοζίαν, *inter* Josaphatum et Ochosiam *conveniebat.* — חָבֵר, *socius.* Theodot. et LXX Ies. XLIV. 11. πάντες οἱ κοινωνοῦντες αὐτοῦ, omnes *socii* ejus. Confer Sir. XIII. 1. 2. — חֶבְרָה, *sodalitium.* Job. XXXIV. 8. κοινω- i νήσας μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, *in societatem veniens* cum illis, qui inique agunt. — *יָשַׁב, *sedeo.* Symm. Psalm. I. 1. Bene quoad sensum. Sap. VI. 25. οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ, non *particeps fiet* sapientiæ. Cf. 1 Tim. V. 22. Sir. XIII. 3. τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς λέβητα; quænam *communio* inter ollam et lebetem? Similiter 2 Cor. VI. 14. τίς δὲ κοινωνία φωτὶ k πρὸς σκότος; quænam autem *communio* inter lucem et tenebras? Sir. XIII. 19. τί κοινωνήσει λύκος ἀμνῷ; quænam *communio* inter lupum et agnum? 2 Macc. V. 20. εὐεργετημάτων ὑπὸ τοῦ κυρίου ἐκοινώνησε, beneficiorum divinorum *particeps factus est.*

a 2 Maccab. XIV. 25. ἐκοινώνησε βίου, opum *particeps factus est.*

KOINΩNI'A, *communio, societas.* תְּשׂוּמֶת יָד, *positio manus*, h. e. interprete Bielio: *societatis et amicitiæ fœdus data dextera initum*, sec. Trommium: *mutuum commercium data manu initum*, ex mea autem sententia: *pecunia apud aliquem deposita negotiationis aut securitatis* b *causa.* Levit. VI. 2. περὶ κοινωνίας: ubi Schol. ed. Rom. ἐν πιστώσει χειρός. Præterea legitur in Ed. Quint. Hos. VII. 4. τοῦ φυράματος κοινωνίας. Vulg. *a commixtione fermenti*, ut adeo legerit τῆς κοινωνίας τοῦ φυράματος, aut τῆς τοῦ φ. κ. ubi κοινωνία est *commixtio, subactio*, i. q. φύρασις apud LXX, ac respondet τῷ לוּשׁ. Sap. VIII. 18. ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς, in c *communione* verborum ejus. Confer Lex. N. T. s. h. v.

KOINΩNO'Σ, *particeps, socius.* *דְּבָרִים, *verba, facta.* 2 Reg. XVII. 11. ἐποίησαν κοινωνούς. Non arbitror, eos חֲבֵרִים legisse, sed potius statuo, eos hac versione sua exponere voluisse, in quonam fuerint male facta, quorum Israëlitæ h. l. incusantur, nempe in eo, quod d se participes reddiderint idololatriæ Gentilium, et fabricaverint s. sculpserint simulacra idolorum. Plenius scribi debuisset καὶ ἐποίησαν ἑαυτοὺς κοινωνοὺς (sc. τῶν ἐθνῶν, h. e. gentium, quas transtulerat Deus a faciebus eorum, ut in antecedentibus legitur) καὶ ἐχάραξαν. — חָבֵר, masc. Prov. XXVIII. 24. Ies. I. 23. — חֲבֶרֶת, fœm. Mal. II. 14. Vide et Sir. e VI. 11. XLI. 23. XLII. 5.

KOINΩ~Σ, *communiter.* Tob. V. 15. ubi de *conjuncto religionis studio, summoque consensu* usurpatur. Ib. IX. 4.

KOITA'ZΩ, A'ZOMAI, *cubare facio, cubo, jacio, accumbo, dormio.* הֵלִין Hiph. a לוּן, *pernocto.* Soph. II. 14. — רָבַץ : הִרְבִּיץ, Kal et Hiph. Psalm. CIII. 23. Cant. I. 6. Jerem. XXXIII. 12. Symm. Ies. f XXVII. 10. κοιτασθήσεται, *accumbet.* — צָבַע, *tingo, intingo.* Al. Dan. IV. 12. κοιτασθήσεται. Extat hic in Conj. Ithp. אֶצְטַבַּע. Num in codice suo legit יִתְרַבַּע? Minime, sed aut libere verterunt, aut legendum est βαπτισθήσεται. — שָׁכַב. Levit. XV. 20. Deut. VI. 7. XI. 19.

KOITAΣI'A, *cubatio, concubitus.* שְׁכֹבֶת, *concubitus.* Lev. XX. 15. g

KOI'TH, *cubile, lectus, concubitus*, ac in universum *quodvis latibulum et habitaculum.* דֹּבֶר, *caula, ovile.* Mich. II. 12. — יָצוּעַ, *stratum.* 1 Par. V. 1. — מְאוּרָה, *caverna.* Ies. XI. 8. Conf. Bocharti Hieroz. P. III. p. 189. ed. Rosenm. — מָעוֹן, *habitaculum.* Jer. X. 21. — מְעוֹנָה, idem. Job. XXXVII. 8. XXXVIII. 40. — מִשְׁכָּב. Num. XXXI. 17. ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος, quæ cognovit *con-* h *cubitum* viri. Vide et v. 18. 35. Jud. XI. 11. 12. et conf. Sap. III. 13. 16. Glossæ: κοίτη, *concubitus.* 2 Sam. XI. 2. ἀνέστη Δαβὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ, surgebat David a *lecto* suo. — *מֶשֶׁךְ תֻּבַל, *Mesech Tubal.* Symm. Theod. (teste Hieronymo) Ezech. XXXII. 26. *cubile eorum.* Legerunt מִשְׁכְּבֹתָם, s. potius מִשְׁכָּבָם. Vide tamen Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 840. de i h. l. bene disputantem. — *סֻכָּה, *umbraculum*, etiam *latibulum, lustrum.* Inc. Job. XXXVIII. 40. ubi *quodvis latibulum*, speciatim *antrum* notat, ut Vulg. transtulit. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1108. ac Munck. ad Antonin. Liber. Metam. c. 8. — רֵבֶץ, *accubitus.* Jer. L. 6. — שְׁכַב infin. Lev. XV. 23. — שֹׁכֵב part. Ies. LVI. 10. ἐνυπνια-

a ζ͂ομένοι κοίτῃ, somniantes in cubili. Vitringa Comm. l. l. putat, forte deesse vocem ἀγωνιῶντες, ut scripserint ἐνυπνιαζόμενοι, ἀγωνιῶντες κοίτην. Sed rectius judicat. I. G. Michaëlis Diss. de Cane Symbolo Prophetæ p. 23., per ellipsin omissam esse particulam ἐπί, quartum casum regentem, ut Lev. XV. 4. et 23. — שְׁכָבָה, cubatio. Lev. XV. 16. ἄνθρωπος, ᾧ ἂν b ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ex quo egreditur *concubitus seminis* h. e. *semen concubitus*, per hypallagen. Vide et v. 17. 31. Lev. XXII. 4. Lev. XV. 18. ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ᾽ αὐτῆς κοίτην (pro κατὰ κοίτην) σπέρματος, si concumbat vir cum illa *concubitu* seminis, h. e. *ita, ut semen genitale effluxerit.* — שִׁכְבַת, idem. Levit. XVIII. 20. 23. Num. V. c 20. In utroque loco κοίτη σπέρματος *semen concubitus* notat. 1 Macc. VII. 13. πίπτειν ἐπὶ τὴν κοίτην *in morbum gravem incidere* s. *corripi morbo* notat, coll. 1 Macc. I. 6. Eodem modo sumitur נָפַל Jud. VII. 12. coll. Exod. XXI. 18. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΚΟΙ'ΤΗ ΚΑΙ' 'ΑΝΑ'ΠΑΥΣΙΣ, *cubile et requies.* רֵבֶץ, *cubatio.* Ies. XVII. 2.

d ΚΟΙΤΩ'Ν, *cubiculum.* חֶדֶר, *cubiculum, conclave, penetrale.* Jud. XV. 1. (ubi est *cubiculum conjugale.*) 2 Sam. XIII. 10. Ezech. VIII. 12. Adde 1 Reg. I. 15. ubi pro εἰς τὸ ταμιεῖον, quod in exemplis reliquis legitur, in Compl. habentur verba: εἰς τὸν κοιτῶνα, quæ quin ex alia versione desumta sint, quis dubitet? Hinc orta videtur glossa Hesychii: ταμιεῖον, κοιτῶνα, coll. Genes. XLIII. e 30. et Jud. XV. 1. — מְקֵרָה, *refrigeratio.* Jud. III. 24. ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος. Menti ipsius obversabatur fortasse locus 2 Sam. IV. 7.—מִשְׁכָּב, *cubile.* Exod. VIII. 3. 2 Sam. VI. 12. Cohel. X. 20. — חֲדַר מִשְׁכָּב, *conclave cubilis.* 2 Sam. IV. 7.

ΚΟ'ΚΚΙΝΟΣ, *coccineus, cocco tinctus.* כַּרְמִיל, *coccinum, coccineum.* 2 Par. II. 7. 14. III. 13. — שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum.* Genes. f XXXVIII. 28. ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, sc. σπαρτίον, alligavit manui ejus filum coccineum. Vide et v. 30. et conf. Jos. II. 18. Cant. IV. 3. VI. 6. ubi σπαρτίον additur. 2 Sam. I. 24. κλαύσατε τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα (sc. ἱμάτια), plangite illum, qui vos induit vestimenta coccinea. Vide et Jer. IV. 30. — תּוֹלָע, *vermis,* etiam: *coccineus color.* Ies. I. 18. — תּוֹלַעַת שָׁנִי et שְׁנִי g תּוֹלַעַת. Exod. XXV. 4. XXVI. 1. XXXVI. 7. Lev. XIV. 4. 6. κόκκινον, sc. ἔριον, lana coccinea. Confer Ebr. IX. 19. ubi ἐρίου κοκκίνου fit mentio. Num. IV. 8. ἱμάτιον κόκκινον, vestimentum coccineum.

ΚΟ'ΚΚΟΣ, *coccus, coccinum.* Κόκκος et πορφύρα distinguitur. V. Brodæi Miscell. Lib. I. c. 8. nam purpura est ex ostreorum genere, e quo pretiosus ille liquor, vena industrie pertusa, colligebatur, qui et *purpura* dictus est. *Coccus* vero, ut vox ipsa Græca sonat, *granum* est fruticis cujusdam (vel potius ilicis : Plin. IX. 41. XVI. 8. Dioscorid. IV. 43. Theophrasti Hist. Plant. III. 8.) surculosi, cui grana seu lentes adjacent, quæ colorem eum affundunt, quem nos *scarlatinum* vel *oranhesinum* vocamus. שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum.* Aqu. Cant. IV. 3. — תּוֹלָע, *vermis,* etiam : *coccineus color.* Thren. IV. 5. Hesych. κόκκος, ἐξ οὗ τὸ φοινικοῦν βάπτεται, καὶ αὐτὸ τὸ χρῶμα, καὶ τὸ γυναικεῖον μορίον, καὶ ὁ τοῦ σίτου κόκκος: Conf. Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 15. §. 200. et Bochartum Hier. P. II. Lib. IV. c. 27. p. 624. seq.

ΚΟΛΑΒΡΙ'ΖΩ, *contero, disrumpo, despicio, vilipendo.* הַדְּכָּא pro הִתְדַּכָּא Hithp. Job. V. 4. κολαβρισθείησαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, *vilipen-*

a duntur autem ad portas inferiorum: ubi nonnulli reponendum judicant κολαφισθείησαν. Vox Hebr., quæ proprie *conteri* notat, h. l. notionem *opprimendi* habet. Cæterum contrita vilipenduntur. Olympiodorus ad h. l.: κολαβρισθείησαν, τουτέστιν ἐκτριβείησαν, ἐξευτελισθείησαν, κολαβρὸς γὰρ ὁ μικρὸς χοῖρος. Lex. Cyrilli MS. Brem. κολαβρισθείησαν, περιῤῥαγείησαν, *b* χλευασθείησαν, κολακοσπησθείησαν (lege ποδοκοπησθείησαν). Phavor. κολαβρισθείησαν, περιῤῥαγείησαν, ἐκτιναχθείησαν, εὐτελεῖς νομισθείησαν. Apud Hesychium legitur: καλαβρισθείησαν, χλευασθείησαν. Idem: κωλαβρισθείησαν, κοπησθείησαν, ποδοκοπησθείησαν. Sed vox κωλαβρισθείησαν verbis accensenda est, quæ vitiose Lexico Hesychiano inserta sunt. Κόλαβρος enim, et κό-*c*λαβρος, unde est καλαβρίζειν et κολαβρίζειν, in usu sunt, non item κώλαβρος. Suidas: κολαβρισθείη, χλευασθείη, ἐκτιναχθείη, ἀτιμασθείη. κόλαβρος γὰρ καὶ κάλαβρος, ὁ μικρὸς χοῖρος. ἀντὶ τοῦ οὐδενὸς λόγου ἄξιος νομισθείη. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 57. p. 707.

ΚΟΛΑ΄ΖΩ, *punio, castigo*. הִכְנִיעַ Hiph. *deprimo*. Aqu. 2 Sam. VIII. *d* 1. ἐκόλασεν. Mihi admodum suspecta est hæc nota hexaplaris, quæ nimis recedit a propria verbi Hebr. notione, quam ut Aquilæ tribui possit. Igitur aut ἐταπείνωσε reponendum erit, aut, quia hoc quoque nimis recedit ab impressa lectione, statuendum erit, A. h. l. ἄλλον significare, qui sensum expresserit; hoc sensu: puniit eos (ob crebras irruptiones, *e* quas in terram Judaicam fecerant), sc. deprimendo et infringendo eorum potestatem. — קָבַע, *rapio*. Symm. Prov. XXII. 23. κολάσεται. Sap. XI. 17. δι' ὧν τις ἁμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται, per quod quis peccat, per hoc punitur et idem. Vide et Sap. XVI. 9. 1 Macc. VII. 7. 2 Macc. VI. 14.

ΚΟΛΑΚΕΥ΄Ω, *adulor, assentor*. 3 Esdr. IV. 31. Sap. XIV. 17. *divino cultu prosequi*. Vulg. *colere*. *f* Esth. I. 12. κολακεῦσαι τὸ πρόσωπον ὑπὲρ κ. τ. λ. sec. Vet. Arund. i. q. ἀξιῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ κ. τ. λ.

ΠΡΟΣΚΑΛΕ΄ΟΜΑΙ ΚΟΛΑΚΕΥ΄ΩΝ, *adulans advoco*. חָנַן, *supplico*. Symm. et LXX Job. XIX. 17.

ΚΟΛΑΠΤΑΙ΄, plur. *sculpti calyces florum nondum apertorum*. Kircherus transfert *cucurbitas*. פְּקָעִים plur. *cucurbitæ*. 1 Reg. VI. 18. et 29. In utroque loco Compl. habet ἐν *g* κολαπτοῖς.

*ΚΟΛΑΠΤΟ΄Σ, *sculptus, incisus*. Vide supra s. v. κολαπταί.

ΚΟΛΑ΄ΠΤΩ, *sculpo, incido*. גָּזִית, *cæsura*. 1 Reg. VII. 9. κεκολαμμένα, *cælata*. Ita Bielius. Sed rectius referendum videtur ad מְגֹרָרוֹת, præeunte Montfauconio. *Serrata* et *incisa* minime differunt. Cohæret præterea κεκολαμμένα cum verbis ἐκ διαστήματος, *ex intervallo*, quæ *h* Hebr. בַּמְּגֵרָה, *in serra*, respondent. — חָרַת, *incido, insculpo*. Exod. XXXII. 11. 15. γραφὴ Θεοῦ ἐστι κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξί, scriptura Dei *est sculpta* in tabulis. Hesych. κεκολαμμένη, γεγλυμμένη. — כְּרֻתוֹת plur. *trabes excisæ*. 1 Reg. VII. 11. — פָּתַח, *aperio*, h. l. *cælatura scalpo*. Ex. XXXIX. 5. Lex. Cyrilli MS. Brem. κολάπτει, γλύφει. Sirac. XLV. 13. 3 Macc. II. 27. sec. Ald. *i* et Compl. ἐκόλαψε γραφὴν, ubi alii libri ἐξεκόλαψε habent.

ΚΟ΄ΛΑΣΙΣ, *pœna, cruciatus, supplicium*. מִכְשׁוֹל, *offendiculum*. Ez. XIV. 3. 4. 7. XVIII. 30. XLIV. 12. Omne, quod causa est *infortunii* aut *pœnæ*, in SS. *offendiculum* dicitur. Sap. XI. 14. διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων. Lat. reddit: *per sua tormenta*. Vide et Sap. XVI. 2. 24. XIX. 4. et conf. Matth. XXV. 46. et Ælian. V. H. XIII. 2. 2 Macc. IV. 38. τοῦ

a κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος, Domino dignam illi retribuente *pœnam.*

ΚΟ'ΛΑΣΙΝ ΛΑΜΒΑ'ΝΟΜΑΙ, *castigationem accipio.* נִכְלַם Niph. *erubesco.* Ez. XLIII. 11. Vox Hebr. notat quoque *pœna ignominiosa affici.*

*ΚΟΛΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *instrumentum aptum ad pœnas inferendas.* 4 Macc. b X. 4.

ΚΟΛΕΟ'Σ, *vagina.* נָדָן, idem. 1 Par. XXI. 27. ubi alii κουλεὸν habent. — תַּעַר, *novacula,* item *vagina.* 2 Sam. XX. 8. Ez. XXX. 3. Inc. et LXX ib. v. 30. Hesych. κολεός, ἡ θήκη τοῦ ξίφους.

ΚΟΛΛΑ'Ω, pr. *agglutino,* metaph. *adhærere* vel *cohærere facio,* et κολλάομαι, *conglutinor, adhæreo, cohæ-* c *reo,* metaph. *firmiter adhæreo.* דָּבַק, idem. (ܕܒܩܐ est *arbor, ex qua viscus nascitur,* unde et *viscus,* Græce ἡ κόλλα, ipse ܕܒܩܐ dicitur. Similiter Arabibus دبق tum *plantam,* tum *gluten ipsum* significat.) Deut. X. 20. πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, illi *adhærebis.* Jerem. XIII. 11. καθάπερ κολλᾶται τὸ περίζωμα περὶ τὴν ὀσφὺν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς d ἐμαυτὸν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, quemadmodum cingulum *adhæret* lumbo hominis, ita ego mihi *adhærere feci,* s. *arctissime mecum conjunxi* domum Israëlis. Thren. IV. 4. ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα, *adhæret* lingua infantis sugentis faucibus. Deut. XXVIII. 60. κολληθήσονται ἐν σοὶ, firmiter tibi adhærebunt. Vide et 2 Reg. III. 3. V. e 27. Ruth. II. 8. κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου, *adhære* s. *adjunge te* ancillis meis. 2 Sam. XX. 2. ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν, *manserunt* apud regem suum. 2 Reg. XVIII. 6. ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, Jovæ *adhæsit.* Conf. 1 Cor. VI. 17. Job. XXIX. 10. γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη, lingua illorum faucibus illorum *adhæret.* Vide et Psalm. CXXXVI. 7. Psalm. CXVIII. 25. f ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχή μου, *adhæret solo anima mea,* h. e. *valde humiliatus sum.* Job. XXXVIII. 38. κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον, *cohærere* autem illum feci, tanquam tesseram cum lapide. Job. XLI. 15. σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται, carnes autem corporis ejus *inter se cohærent.* Psalm. XLIII. 27. ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου, anima mea tibi *adhæret.* Ps. XLIII. g 27. ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστὴρ ὑμῶν, *adhæret terræ* venter vester, h. e. *humi jacet* corpus vestrum. Psalm. CXVIII. 31. ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου, *adhæreo* testimoniis tuis. Adde: Aqu. 1 Sam. XXXI. 2. ἐκολλήθησαν, *a tergo* illum *persecuti sunt.* Idem ac Incert. 2 Sam. I. 6. Aqu. Job. XIX. 20. — הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, h *tangere facio.* Thren. II. 2. ἐκολλήθην (vel, ut alii rectius, ἐκόλλησεν) εἰς τὴν γῆν. Adde Zach. IV. 5. sec. cod. Barb. — נָגַשׁ, *appropinquo.* Job. XLI. 8. εἷς τοῦ ἑνὸς κολλῶνται, unus alteri adhæret. — נָצַר, *custodio.* Ps. XXIV. 22. Tribuerunt voci Hebr. eam notionem, quam habet Lat. *observare.* Secundum Cappellum in Crit. S. p. 522. legerunt יְצָרוּנִי, a צָרַר, *arctare, pre-* i *mere,* vel צָרַר, *ligare, colligare.* — רָבַץ, *cubo.* Deut. XXIX. 20. κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ, *incumbent* ei omnes imprecationes. Baruch. I. 14. ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακὰ, coll. Dan. IX. 11. Vide et III. 2. 3 Esdr. IV. 20. πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, uxori suæ *adhæret.* Sir. XIX. 2. ὁ κολλώμενος πόρναις, coll. 1 Cor. VI. 16.

ΚΟ'ΛΛΗ, i. q. κόλλα, *gluten.* *דֶּבֶק, *junctura.* Aqu. Theod. Ies. XLI. 7. τῇ κόλλῃ ἀγαθόν ἐστιν. Vulg. *glutino bonum est:* melius: ad con-

glutinationem bonum est. Vox Hebr. habet duas notiones, *juncturæ, commissuræ*, et *glutinis, ferruminis*. — מְחוּגָה, *circinus*. Ies. XLIV. 13. ἐν κόλλῃ ἐῤῥύθμισεν αὐτό. Suspecta mihi est h. l. vox κόλλῃ. Scribere debuissent ἐν γύρῳ. Num fortasse legendum est κύκλῳ? Sed destituitur hæc conjectura usu loquendi. Adde Herodot. II. p. 119. 24.

ΚΟ'ΛΛΗΣΙΣ, *conglutinatio*. דֶּבֶק, *junctura*. Symm. Ies. XLI. 7. Sir. XXV. 14. sec. Compl. πίστις ἀρχὴ κολλήσεως, fides est initium *constantissimæ pietatis*.

ΚΟΛΛΥ'ΡΑ, *collyra, panis parvus, panis subcinericeus, placenta*. חַלַּת לֶחֶם, *placenta panis*. Al. Lev. VIII. 25. ἔλαβε κολλύραν ἄζυμον μίαν, καὶ κολλύραν ἄρτου ἐξ ἐλαίου μίαν, sumebat collyram azymam unam, et collyram panis ex oleo unam. Inc. Lev. VII. 12. ubi vid. Montf. Symm. 1 Sam. II. 36. X. 4. — *בִּכְרוֹת, *tortæ*. Symmach. 1 Sam. X. 3. — צְלִיל, *strepitus, torta*. Symm. Jud. VII. 13. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — רָקִיק, *lagana*. Aquila Exod. XXIX. 2. Suidas: κολλύρα, εἶδος ἄρτου, ἢ ὁ μικρὸς ἄρτος, ὃν τοῖς παιδίοις διδόασιν. (Eadem leguntur apud Schol. Aristoph. Pac. v. 123.) ἢ εἶδος πλακοῦντος. Augustino de Gen. ad Literam Lib. VIII. c. 5. est *panis subcinericeus*. Conf. Drusium in Fragm. p. 164. et Ramiresium de Prado Pentec. c. 48.

ΚΟΛΛΥΡΙ'ΖΩ, *tortas panis facio*. לִבֵּב Pih. *placentas paro*. 2 Sam. XIII. 6. 8. Vulg. *ut faciat sorbitiunculas*.

ΚΟΛΛΥ'ΡΙΟΝ, i. q. κολλύρα. נִקֻּדִים plur. *buccellata, punctulis respersa*. 1 Reg. XIV. 3.

ΚΟΛΛΥΡΙ'Σ, idem. בִּרְיָה, *cibus*. 2 Sam. XIII. 5. — חַלָּה, *placenta*. 2 Sam. VI. 19. — לְבִבוֹת plur. *placentæ, quæ animum reficiunt*, et *sunt quasi cordialia*. 2 Sam. XIII. 6. 8. 10. Inc. Lev. VII. 12.

ΚΟΛΛΥΡΙ'ΤΗΣ, idem. אֲשִׁישָׁה, *lagena*. Al. 1 Par. XVI. 3. κολλυρίτην. Sed pertinet potius hæc vox ibi ad כִּכָּר in anteced. Vide supra s. v. κολλύρα. Lexic. Cyrilli MS. Brem. κολλυρίτης, ἄρτος ἄζυμος.

ΚΟΛΟΒΟ'ΚΕΡΚΟΣ, *cauda mutilatus*. קָלוּט, *contractum, decurtatum*. Lev. XXII. 23.

ΚΟΛΟΒΟ'ῬῬΙΝ, aut secundum alios κολοβόριν, *cui curtus est nasus* vel *diminutus*, vel *naso mutilatus*. חָרוּם, *curtus membris*. Lev. XXI. 17. Vulg. *naso parvo*, sc. qui est. Suidas: κολοβόῤῥιν, ὁ μικρόῤῥιν. Conf. Fulleri Miscell. S. Lib. VI. c. 20. p. 762. seq. Est a κολοβὸς, *parvus* vel *mutilus*, et ῥὶν, *nasus*.

ΚΟΛΟΒΟ'ΤΗΣ, *decurtatio, desectio*. קֹצֶר, idem. Aqu. Exod. VI. 9. ἀπὸ κολοβότητος πνεύματος, præ *defectione* spiritus. (LXX ὀλιγοψυχία.) Verbum de verbo: *decurtatione spiritus*. Fit autem illa, quando deficiente spiritu syllabæ curtæ et aliqua ex parte truncatæ proferuntur. Vide Drusium in Fragm. p. 134. Plutarch. in Vita Demosthenis cap. 6. T. IV. p. 701. Reisk. γλώττης ἀσάφεια καὶ πνεύματος κολοβότης.

ΚΟΛΟΒΟ'ΧΕΙΡ, *mutilus manu*. חָרוּם, *curtus membris*. Al. et LXX sec. Compl. Lev. XXI. 17. Apud Holmesium vitiose χολοβόχειρ legitur.

ΚΟΛΟΒΟ'Ω, *mutilo, decurto*. קָצַב, *præscindo, abscindo*. Symm. Theod. Ies. XXVIII. 20. — קָצַץ, *abbrevio, decurto*. 2 Sam. IV. 12. Inc. Jud. XVI. 16. ἐκολοβώθη (scil. ἡ ψυχὴ αὐτοῦ), quod ex Aquilæ versione re-

a petendum est,) *decurtata est anima ejus.* Mira ac inusitata loquendi ratio, cujus sensus tantum e serie orationis ac reliquis versa. erui potest: e quibus apparet, subesse ei notionem *tædii, impatientiæ cum indignatione conjunctæ ac desperationis.* Symm. Theod. Ies. XXVIII. 20. Aqu. Zach. XI. 8. Lex. Cyrilli MS. Brem. κολοβοῖ, ἐπικόπτει, ἀκρωb τηριάζει.

ΚΟΛΟΚΥ'ΝΘΗ, *cucurbita.* קִיקָיוֹן, *ricinus.* Jon. IV. 7. 8. 10. 11. Ita vocem Hebr. præter Syrum Abenesra quoque interpretatus est. Vide Is. Vossii Resp. ad Christ. Schotanum p. 425. seq.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΙ'Σ, *colocynthis.* פַּקֻּעוֹת, idem, plur. Inc. 2 Reg. IV. 39. Conf. Ol. Celsii Hierobot. c T. I. p. 402.

ΚΟ'ΛΠΟΣ, *sinus, gremium, laxa curvitas,* seu *curvitas in veste, qua aliquid excipere possumus.* חֵיק, idem. Gen. XVI. 5. δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου, dedi ancillam meam in *sinum* tuum, h. e. in *amplexum* tuum. Deut. XIII. 6. ἡ γυνή σου, ἡ ἐν τῷ κόλπῳ σου, uxor tua, quæ in *sinu* tuo est, h. e. in *am*d *plexu* tuo, vel: *tibi charissima.* Vide et Deut. XXVIII. 54. 56. 2 Sam. XII. 8. et conf. Sir. IX. 1. ac Fesselii Advers. SS. Lib. IV. cap. 9. p. 383. Num. XI. 12. λάβε αὐτοὺς εἰς τὸν κόλπον σου, accipe illos in sinum tuum. Conf. ad h. l. quæ de parentibus, liberos in sinu gestare solitis, ex Longo, Virgilio et Horatio observat Elsnerus ad Joh. I. e 18. p. 299. Ps. LXXIII. 12. ἱνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου; cur avertis manum tuam, et dexteram tuam a medio sinus tui? ad quem locum Suidas ex Theodoreto, ut notat Küsterus, ita: κόλπος ἐπὶ θεοῦ, ὁ τῶν ἀγαθῶν θησαυρός. χεὶρ δὲ, ἡ ἐνέργεια. Ies. LXV. 6. ἀνταποδώσω εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας, retribuam in *sinum eorum* s. *ipsis* peccata. Vide et Jer. XXXII. 18. Theod. Job. f XIX. 27. — *חֵךְ, *palatum.* Hos. VIII. 1. εἰς κόλπον αὐτῶν. Legerunt בְּחֵיקָם a חֵיק vel חֵק, quod hanc significationem habet, quæ tamen ab h. l. prorsus est aliena. — חֹפֶן, *pugnus.* Prov. XXX. 4. τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ. In locum pugni liberiore interpretatione facile succedere potuit *sinus,* et quidem salvo sensu, quem textus pos- g tulat. — חֹצֶן, *lacertus.* Incert. et LXX Psalm. CXXVIII. 6. Ies. XLIX. 22. Vox Hebr. in l. Æthiop. *sinum, gremium* notat, a חָצַן, *nutrivit, educavit.* — *חֹק, *portio.* Job. XXIII. 12. Hic quoque legerunt חֵיק vel חֵק. — צַלַּחַת, *lebes.* Prov. XIX. 24. Jaegero judice legerunt צְלָעוֹת. Sed fortassè ita verterunt, veram significationem verbi Hebr. ignorantes. Idem valet de altero loco ib. XXVI. 15. Confer quoque notata supra ad חֹפֶן. Sir. IX. 1. γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, *mulierem, quæ tecum est arctissime conjuncta:* coll. Deut. XIII. 6. et Mich. VII. 5.

ΚΟ'ΛΠΩΜΑ, idem. חֵיק, idem. Aqu. et LXX Ezech. XLIII. 13. et 15.

ΚΟΛΥΜΒΑ'Ω, *nato.* שָׂחָה, idem. Symm. Ies. XXV. 11. κολυμβῆσαι.

ΚΟΛΥΜΒΗ'ΘΡΑ, *piscina.* בְּרֵכָה, idem. 2 Reg. XVIII. 17. Neh. II. 14. Nahum. II. 8. Aqu. Theod. 2 Sam. II. 13. Symm. Ies. XXII. 11. Cant. II. 5. Suidas: κολυμβήθρα, ὁ κόλυμβος. ὁ κόλυμβος δὲ, ὁ τοῦ λουτροῦ. Confer quæ ad h. l. ex Salmasio notat Küsterus, et Lex. N. T. s. h. v.

ΚΟΛΩ'ΝΑΙ, *tumuli, acervi.* Bochartus Hier. P. I. Lib. IV. c. 8. p. 1091. pro χελῶναι, quod Hos. XII. 12. apud LXX respondet Hebr. גַּלִּים (*acervi*), legendum censet κολῶναι, cum similis locutionis non

a detur exemplum, et vox Hebræa alibi Græcis Intt. sit βωμὸς, tumulus, χῶμα, agger, σωρὸς, acervus, συναγωγὴ λίθων, collectio lapidum. Idem vocem κολῶναι pro tumulis usurpari Homero (v. c. Il. II. 811. XI. 710.), Apollonio aliisque observat. Sic etiam Hesychius: κολώνη, τόπος ὑψηλὸς, καὶ ἐπανάστημα γῆς βουνοειδές.

b *ΚΟΛΩΝΟ'Σ, idem quod κολώνη, locus altus, collis etc. Restituenda est hæc vox Symmacho, qui, teste Hieronymo, Jerem. XLIX. 3. pro בַּגְּדֵרוֹת, in maceriis, posuit in coloniis, vitiose pro ἐν κολωνοῖς. Κολωνωδὴς legitur apud Schol. ad Apollon. Rhod. Argon. II. v. 651. Zonaras Lex. col. 1230. κολωνὸς, τόπος ὑψηλός. Vide quoque Suidam.

ΚΟ'ΜΗ, coma. עֹרֶף, cervix. Job.
c XVI. 12. λαβών με τῆς κόμης, ubi æquipollentes formulas metaphoricas, prehendere cervicem alicujus, ac tenere aliquem coma, pro more suo, de sensu tantum solliciti, permutarunt. — *בֵּן, filius. Job. XXXVIII. 32. ἕσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ, Hebr. עַל בָּנֶיהָ, super filiis suis. Mutat Breitingerus κόμης, sed quia Itala v. habet super ædificationem, Greve
d ad h. l. p. 7: legere mavult δομῆς, quod etiam Hebr. melius consentit, si legatur בְּנִיָּה, ut deducatur a בָּנָה. Neque tamen lectio κόμης prorsus rejectanea est, si quidem per filios Arcturi stellas ei subjectas (Comam Berenices Græcia appellavit) intellexisse potuerunt. Scholiastes, notante Nobilio ad h. l., in ed. Sixt. observat, comam ap-
e pellari hic præstantiam fulgoris, sed hoc frigidum ac dilutum judicat Cappellus, qui conjicit legendum vel γωνῆς vel οἰκοδομῆς. Sed si quid mutandum, legere mallem κέρας αὐτοῦ vel κόρας. Suidas: Κόμη. ἐν Ἰὼβ ὁ κύριος. καὶ ἕσπερον τὸν ἀστέρα ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτόν. κόμην τὴν ὑπερβολὴν τῆς λάμψεως λέγει, καὶ τὴν εὐπρέπειαν.

— פְּאַת, angulus. Levit. XIX. 27.
f Sed ibi potius ad רֹאשׁ pertinere mihi videtur. Nam רֹאשׁ per metonymiam capillos capitis significare potest. — פְּאֵר, tiara. Ez. XXIV. 23. — פֶּרַע. Num. VI. 5. Ezech. XLIV. 20. — Vide alibi s. κεφαλή.

*ΚΟΜΙΔΗ', perquam, nimis, oppido. 4 Macc. III. 1. Zonaras Lex. col. 1248. κομιδῆ, ἀντὶ τοῦ λίαν ἢ παντελῶς. Vide quoque Suidam s. h. v.

g ΚΟΜΙ'ΖΩ, fero, porto, accipio, affero. הֵיבֵל, Chald. Aphel. a יְבַל, deporto. Esdr. VI. 5. — הִצִּיל Hiph. a נָצַל, eripio. Inc. 1 Sam. XXX. 18. ἐκομίσατο, ubi recuperare notat. — נָשָׂא, fero, porto. Ezech. XVI. 51. κόμισαι βάσανον, porta cruciatum, seu: lues pœnam. Vide et v. 53. 57. Præterea legitur 1 Sam. II. 22. sec.
h cod. Alex. ubi tamen lectio ἐκόμιζον falsa est, ac reponendum ἐκοίμιζον, h. e. ad concubitum illicitum incitarunt ac compulerunt. Vide ibi varr. lect. Tob. IX. 1. κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον, accipias pro me argentum. 3 Esdr. IV. 6. τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα, regi omnia afferunt. 3 Esdr. IX. 39. κομίσαι τὸν νόμον Μωυσῆ, ut afferret legem Mosis. Vide et v. 40. ubi Hebr. הֵבִיא Nehem. VIII. 1.
i 2. respondet. Sap. XVIII. 21. θυμιάματος ἐξιλασμὸν κομίσας, suffitus propitiationem afferens. Hesych. κομίζων, βαστάζων, ἐπιφέρων.

ΚΟΜΙ'ΖΟΜΑΙ, fero, reporto, recipio, accipio. לָקַח, accipio. Genes. XXXVIII. 20. κομίσασθαι παρὰ τῆς γυναικὸς τὸν ἀῤῥαβῶνα, ut reciperet pignus a muliere. Hos. II. 9. κομιοῦμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ, recipiam frumentum meum tempore suo. Theod. Job. XXVII. 13. κομίσονται. — נָשָׂא. Al. Lev. XX. 17. ἁμαρτίαν κομιοῦνται, peccatum ferent, h. e. peccati pœnam sustinebunt. — עָבַד, servio, colo. Inc. Jos. XXIII.

7. καὶ οὐ μὴ κομιεῖσθε sec. cod. Basil. Verba hæc partim obscura sunt, partim Hebr. nullo modo conciliari possunt. Recte itaque Scharfenbergius ad h. l. legendum existimat: καὶ οὐκ ὀμεῖσθε sive καὶ μὴ ὀμῆσθε, nolite jurare sc. per deastros gentium finitimarum, ut referantur hæc verba ad antecedentia וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ, quæ conjectura est admodum probabilis. Nam juramentum est pars cultus divini. — שָׁמֵם, *desolo.* Ps. XXXIX. 21. (XL. 16.) κομισάσθωσαν. Legerunt יִשְׂאוּ, aut secundum alios יָשׁוּבוּ, ut in loco parallelo legitur. Tob. VII. 14. κόμιζου αὐτὴν, *accipe* illam. Vide et v. 15. 1 Macc. XIII. 37. τὸν στέφανον τὸν χρυσοῦν κεκομίσμεθα, coronam auream *accepimus*. Conf. 2 Petr. V. 4. 2 Macc. VII. 11. παρ' αὐτοῦ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι, ab illo hæc rursus spero me *accepturum* esse. 2 Macc. VII. 29. ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαί σε, ut in illa miseratione cum fratribus tuis te *recipiam*. Conf. Hebr. XI. 19. et ad h. l. Raphelii Annot. Polyb. p. 679. 2 Macc. VIII. 33. τὸν ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσατο μισθὸν, dignam impietate *reportavit* mercedem. Confer 2 Petr. II. 13. et Alberti ad 1 Petr. I. 9. p. 454. seq. 2 Maccab. X. 1. τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, templum quidem *receperunt* et urbem.

ΚΟ'ΜΜΑ, *segmen, incisum,* item *signum nummo percusso impressum, moneta.* 1 Macc. XV. 6. ἐπέτρεψά σου ποιῆσαι κόμμα ἴδιον, νόμισμα τῇ χώρᾳ σου, permisi tibi facere *monetam* propriam, numisma regioni tuæ.

ΚΟ'ΜΠΟΣ, *fastus, superbia.* Esth. XVI. 4. τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, eorum quasi, qui nullum beneficium acceperunt, multo *fastu* elati. Hesych. κόμποις, ὑπερηφανίαις. Sic enim legendum videtur pro ὑπερηφάνοις. 3 Macc. VI. 5. de Sennacheribo: βαρέα λαλοῦντα κόμπῳ καὶ θράσει, dura loquentem *superbia* et audacia. Suidas: κόμπος, ἀλαζονεία, ἔπαρσις.

ΚΟ'ΝΔΥ, *poculum, calix, scyphus.* גָּבִיעַ, *scyphus, crater.* Gen. XLIV. 2. (ubi vid. Montf.) 12. 16. 17. — כּוֹס, *calix.* Ies. LI. 17. (ubi duæ versiones coaluerunt) et 22. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. Κόνδυ, ποτήριον. Gloss. in Octateuch. Κόνδυ, ποτήριον βασιλικόν. Hesychius: Κόνδυ, ποτήριον βαρβαρικὸν, (ex Polluce Persicum, et ex Athenæo Asiaticum, quod cotylas decem ceperit.) κυμβίον. Ad quem locum Ed. Bernardus nota MSta: *q. cavum, collum, vel a cœlatura, qu.* γλύμμα. *Nam Arab.* كندن *utrumque significat, vel fas fodere, excavare et cælare.* Κοίλωμα *Pollux. Vel denique a forma rotunda, nam est* كنده *Persis idem, quod Græce Latineque* σκύφος, *a* σκύπω, i. e. σκάπω, σκάπτω. *Vid.* 478. *Athenæus, ubi constat forma sua orbiculari.* Vide et Relandi Diss. Miscell. P. I. p. 218. seq. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 91.

ΚΟΝΔΥΛΙ'ΖΩ, *pugnis cædo, nodos digitorum infringo.* Amos II. 7. ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, nodos digitorum infringebant in capita pauperum, s. pugno percutiebant capita pauperum. In textu Hebr. nihil pro hoc verbo legitur. Videtur tamen olim in textu fuisse וַיַּכּוּ, omissum ob similitudinem h. vocis cum sequenti יַטּוּ. Nam Syrus quoque expressit. Drusio καὶ ἐκονδύλιζον merum scholion esse videtur. Gloss. MS. in Proph. et Hesychius: ἐκονδύλιζον, ἔτυπτον τοῖς κονδύλοις, τουτέστιν τοῖς δακτύλοις. Ita et Gloss. MS. in Proph., nisi quod vitiose ibi legatur ἐκονδήλιζον, et κονδήλοις. Suidas etiam ἐκονδύλιζον interpretatur τοῖς δακτύλοις ἔκοπτον. Hesychius alias κονδυλίζει exponit κολαφίζει. Conf. Thom. Mag. v. κονδυλίζω, et Pollucem Lib. VIII. c. 7. segm. 76. Præterea legitur Mal. III. 5. ubi hoc vocabulum de

a suo addidit Alexandrinus. Vide Bahrdtii Comment. ad h. l. et Fischeri Proluss. de Verss. GG. p. 189.

ΚΟΝΔΥΛΙΣΜΟ'Σ, *ictus pugno incussus*, it. metaphorice *contumelia*. גִּדּוּפִים plur. *convicia*. Soph. II. 8.

ΚΟΝΙ'Α, *pulvis, cinis*, it. *calx*. גָּר part. *habitans, accola*. Job. XXVIII. 4. Legerunt גִּיר. —*מוּצָק, *solidum*, b *firmum*. Job. XXXVIII. 38. κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία, ubi tamen pro κονία legendum est χωνία ex sententia Grabii Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 2. quæ tamen mihi in hoc veterum consensu non fit probabilis. Vulgatus habet: *quando fundebatur pulvis in terra*. Cæterum מוּצָק h. l. rectius, et ad scriptoris sacri finem aptius de *loco angusto* explicatur, c ita ut ad rad. צוּק potius, quam ad יָצַק referri debeat. — שִׂיד, *calx*. Deut. XXVII. 2. Amos II. 1. Lex. Cyrilli MS. κονία, ἡ λευκασία.

ΚΟΝΙ'Α ΛΕΠΤΗ', *pulvis tenuis*. אַבְנֵי גִר, *lapides calcis*. Ies. XXVII. 9.

ΚΟΝΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *pulvere conspergor*. אֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ, *terra super caput ejus*. Symmach. 2 Sam. I. 2. d κεκονιασμένος. — אֵשֶׁת מִדְוָנִים, *mulier contentionum* s. *rixosa*. Prov. XXI. 9. κεκονιασμένος μετὰ ἀδικίας, injustitia tanquam pulvere conspersus. Ita Bielius. Sed legitur ibi: ἐν κεκονιασμένοις (sc. οἰκήμασι) μετὰ ἀδικίας, in conclavi calce obducto habitare abundantem injuste partis: ubi itaque μετ' ἀδικίας respondet Hebr. מִדְיָנִים, et pro אֵשֶׁת intere pretem oportet habuisse nomen derivatum, vel participium a verbo שׂוּר, *calce dealbare*.

ΚΟΝΙ'ΑΜΑ, *opus albarium* s. *id quod calce dealbatum est*. גִּירָא Chald. *calx*. Dan. V. 5.

ΚΟΝΙΑ'Ω, *dealbo*. שׂוּר, idem. Deut. XXVII. 2. 4. κονιάσεις κονίᾳ. Vulg. *calce levigabis*.

ΚΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *in pulvere volvor*, it. *luctor*. Solent enim ii, qui luc- f tantur, in pulvere volutari. אֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ, *terra super caput ejus*. Symm. 2 Sam. I. 2. κεκονισμένος, ubi vero vera lectio κεκονιασμένος esse videtur. — נֶאֱבַק Niph. *luctor*. Inc. (Aqu. sec. cod. Mosqu.) Genes. XXXII. 24. ἐκονίζετο. Ibid. v. 29. ἐκονίετο.

ΚΟΝΙΟΡΤΟ'Σ, *pulvis*. אָבָק, idem. Exod. IX. 9. Deut. XXVIII. 24. g Ies. V. 24. et alibi. — אֲבָקָה, idem. Cant. III. 6. — חֹמֶר, *lutum*. Ies. X. 6. — מוֹץ, *gluma*. Job. XXI. 18. — מַק, *tabes*. Ies. III. 23. Nonnullis videntur legisse דַק seu מוֹץ. Michaëlis Bibl. Or. XIV. 109. confert Arab. موق, *pulvis*, et puncta subjicit מַק, coll. V. 24. — עוּר Chald. *gluma*. Dan. II. 35. Vide Schultensii Opera Minora p. 321. h — עָפָר, *pulvis*. Deut. IX. 21. Thren. III. 29. ubi quoque Inc. κονιορτὸς habet. — *קָדִים, *Eurus*. Inc. Job. XXVII. 21. ὡς κονιορτός. Ita in Hexaplis. Sed hæc verba non pertinent ad קָדִים, continent potius scholion ex aliis locis a librario post sequens וְיֵלַךְ, *et abreptus est*, additum, cui nihil in textu Hebr. respondet.—שִׁפְעָה, *agmen*. 2 Reg. i IX. 17. εἶδε τὸν κονιορτὸν ἰηοῦ κ. τ. λ. In Compl. rectius fortasse ὄχλον legitur. Sed recepta lectio quoque defendi potest, si κονιορτὸς de *pulvere ab agmine excitato* explicetur.

ΚΟΝΙΟΡΤΟ'Σ 'ΑΠΟ' ΤΡΟΧΟΥ͂, *pulvis de rota*. אָבָק דַק, *pulvis tenuis*. Ies. XXIX. 5.

ΚΟ'ΝΙΣ, idem. עָפָר, idem.

a Symmach. Psalm. XXI. 32. Idem Job. XL. 8. Hesych. κόνις, τέφρα, σποδός.

ΚΟ'ΝΤΟΣ, *contus, hasta*. חֵץ, *sagitta*. 1 Sam. XVII. 7. — צִנָּה *clypeus*. Ez. XXXIX. 9. — רֹמַח, *lancea, hasta*. Aqu. Num. XXV. 7. κόντον. Hesych. Κόντος, δόρυ.

ΚΟ'ΝΥΖΑ, *conyza, herba quædam, urtica*. סִרְפַּד, *paliurus*. Ies. LV. b 13. — נַעֲצוּץ, *vepretum*. Aquila Theod. Ies. LV. 13. κονύζης, ubi vide Montf. Hieronymus: *Est autem κόνυζα herba vilissima et amara, odorisque pessimi*. Hesych. κόνυζα, βοτάνη ἄφυλλος. τινὲς δὲ φυτόν τι εὔφυλλον ἱκανῶς, διὸ καὶ στιβάδας ἐξ αὐτοῦ ἐποίουν. ἔστι δὲ ὅτε ἐν ταῖς στέγαις ἐπέβαλον ἐξ αὐτῆς ἀντὶ αὐλῶν. (Salmasius Exerc. Plin. p. 1275. legit σωλήνων. c Sopingius autem, et quidem rectius, legendum censet καλάμων.) καὶ ἐπὶ τὰ ξαρώματα (Salmasius iterum corrigit, et interserit quædam hoc modo: ἐχρῶντο δὲ καὶ ἐπὶ τὰ σαρώματα.). Plura de illa vide apud Dioscoridem Lib. III. c. 36.

ΚΟΠΑ'ΖΩ, *cesso, quiesco, desino, sedo*. הֵחֵל Hiph. a חָלַל, *incipio*. Hos. VIII. 10. κοπάσουσι μικρὸν τοῦ d χρίειν βασιλέα, *cessabunt* paululum ungere regem. Legerunt יָחֵלּוּ, a יָחַל. Inde in Gloss. MS. in Proph. κοπάσουσιν, παύσονται. — חָדַל, *cesso*. Jud. XX. 28. ubi est *desistere, desinere prælium committere*. Ruth. I. 18. Amos VII. 5. Theod. Job. III. 17. Οἱ λοιποὶ Ezech. II. 7. ubi Vulg. *quiescant*. — *חוּל, *doleo*. Hos. VIII. 10. Sc. חוּל, Arab. خول, e notat, quoque *manere, morari* in l. Arab. Vide Schultensium ad Prov. XXVII. 7. Hinc huic voci apud Symm. l. c. μένειν, et apud Theod. διαλείπειν respondet. — *חָרֵב, *exarcsco, aresco*. LXX sec. cod. Coton. Gen. VIII. 13. κεκόπακεν, quod est sine dubio alius Interpretis. In ed. Rom. legitur ἐξέλιπεν. — יָעֵף, *fatigor*. 1 Sam. XIV. 31. ἐκόπασεν ὁ λαὸς σφόδρα. Sed ἐκόπασεν ibi est lectio f vitiosa, ac reponendum ἐκοπίασε. — כָּלָה Pih. *desino*. 2 Sam. XIII. 39. ἐκόπασε τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως ἐξελθεῖν, *desinebat* spiritus regis egredi. Ita Bielius; sed male, si quid video. כָּלָה ibi *sollicite expetere, desiderio teneri* notat, ut adeo hic quoque loco ἐκόπασε reponendum sit ἐκοπίασε. — אַל נָאַץ, *non sperno*. Jer. XIV. 21. κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου, g *cessa* propter nomen tuum. Post κόπασον sine dubio h. l. subintellegendum est τὴν ὀργήν σου. Confer Amos VII. 5. et Sir. XLVIII. 10. Hesych. κόπασον, ἡσύχασον. — *נָגַע, *tango*. 2 Sam. XXIII. 7. ubi pro κοπάσει, quod habet cod. Alex., necessario reponendum est κοπιάσει. Idem valet ib. de v. 10. — נִכְלַם, Niph. *erubesco*. Ezech. XLIII. 10. h κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, *cessabunt* a peccatis suis. Posuerunt consequens pro antecedente. — נֶעְצַר Niph. *cohibeor*. Num. XVI. 48. 50. Psalm. CV. 30. ἐκόπασεν ἡ θραῦσις, *cessabat* plaga. — פּוּחַ: הֵפִיחַ, Kal et Hiph. *afflo*. Aqu. Cant. II. 17. IV. 6. κοπάσῃ, *cesset, remittat*. Sermo ibi est de *die se inclinante ac vesperascente*. — קָלַל, *levor*. Gen. VIII. 8. κεκόπακε τὸ ὕδωρ i ἀπὸ τῆς γῆς, *cessavit* aqua a terra. Hesych. κεκόπακεν, ἐπαύσατο. — שָׁכַךְ, *desideo, sedor*. Genes. VIII. 1. ἐκόπασε τὸ ὕδωρ, *cessabat* aqua. Hesych. ἐκόπασεν, ἐπαύσατο. Esth. II. 1. ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, *cessabat rex ab ira*, s. *ira regis sedabatur*. Subintellegendum est ἀπὸ, quod additur Esth. VII. 10. Poterant etiam dicere: ἐκόπασεν ὁ θυμός. Dicitur κοπάζειν maxime de *vento*, *cum molli-*

a *tur*, ut apud Herodot. VII. 19. ubi vide Wesseling. et Valcken. — שָׁקַט, *quiesco*. Jos. XIV. 15. ἡ γῆ ἐκόπασεν ἀπὸ πολέμου, terra a bello *quievit*. — שָׁקַע, *submergor*. Num. XI. 2. ἐκόπασε τὸ πῦρ, ignis *consedit*. Num legerunt תִשְׁקֹט? — שָׁתַק, *taceo*. Jon. I. 11. 12. κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ἡμῶν, mare *placabitur* a nobis. Sir. XXIII. 22. οὐ μὴ κοπάσῃ, i. q. v. 16.
b οὐ μὴ παύσηται. Vulg. *non fatigabitur transgrediens*, h. e. *fornicando*. Sir. XXXIX. 35. 37. τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν, iram creatoris sui *cessabunt*. Confer Sir. XLVIII. 10. Sir. XLIII. 28. ἐν λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, verbo suo *sedabat* abyssum.

ΚΟΠΑΝΙ'ΖΩ, *pistillo tundo*. Hinc part. præt. pass. κεκοπανισμένος, *tusus*.
c כָּתִית, verbale, *tusus, tusum*. 1 Reg. V. 11. ἐλαίου κεκοπανισμένου, olei *contusi*. Vide et 1 Sam. IV. 22. juxta ed. Rom. ubi ἀλεύρου κεκοπανισμένου fit mentio. Legitur præterea pro Chald. דְּקַק, *comminuo*. Dan. VII. 7. sec. cod. Chis. ἐσθίον καὶ κοπανίζον.

ΚΟΠΕΤΟ'Σ, *planctus, quo pectus manu tunditur*, a κόπτω. בְּכִי וְנֶהִי,
d *fletus et lamentum*. Jer. IX. 10. — מִסְפֵּד, *planctus*. Genes. L. 10. ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν, plangebant illum *planctu* magno. Vide et Zach. XII. 10. et confer 1 Macc. II. 70. IV. 39. IX. 20. Mich. I. 8. ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων, edet *planctum* tanquam draconum. — בְּכִי וּמִסְפֵּד, *fletus et planctus*. Esth. IV. 3. — *פֶּגֶר, *cadaver*. Amos
e VIII. 3. sec. Complut. Est versio alius interpretis, qui sensum secutus est. — קִינָה, *lamentum*. Theod. Ezech. XXVII. 32. Hesych. κοπετός, κομμός, θρῆνος μετὰ ψόφου χειρῶν. Confer ad h. l. Ovidii Metam. II. 584. et IX. 686. ac Gejerum de Luctu Hebr. c. 14. §. 4.

*ΛΑΜΒΑ'ΝΩ 'ΕΠ' 'ΕΜΕ' ΚΟΠΕΤΟ'Ν, *plango*. מִסְפֵּד, *planctus*. Theodot. Ezech. XXVII. 31. ubi
f verba λήψονται ἐπὶ σὲ de suo addidit.

ΚΟΠΗ', *cædes, strages*. הַכּוֹת Hiph. a נָכָה, *percutiendo*. Genes. XIV. 17. Confer Judith. XV. 7. et Hebr. VII. 1. ac Lex. N. T. s. h. v. — מַכָּה, *plaga*. Jos. X. 20. κόψαντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα. — — נִגָּף part. Niph. *cæsus*. Deut. XXVIII. 25. Legerunt נֶגֶף. —
g כְּרִיתוּת, *repudium*. Aqu. Deut. XXIV. 1. Respexit etymologiam vocis a כָּרַת, *cædo*, et κοπὴν eodem sensu accepit, quo apud Symmach. διακοπὴ legitur, nempe de *rescisione conjugii* s. *divortio*.

ΚΟΠΙΑ'Ω, *laboro, fatigor*. אוּץ, *urgeo, insto*. Jer. XVII. 16. οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὀπίσω σου, non *defatigatus sum* te sequi. אוּץ seq. מִן
h *retro festinare, recedere, recusare, se subtrahere* notat. Cæterum confer infra s. v. הוֹאִיל et נָלָה. — גָּעָה, *mugio*. 1 Sam. VI. 12. ἐκοπίων. Videntur derivasse a יָגַע, quod hanc notionem habet. — הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *volo*. 1 Sam. XVII. 39. ἐκοπίασε. Sine dubio expresserunt lectionem וַיִּלֶא, ab לָאָה. Fortasse
i etiam magis seriei orationis rationem habuerunt, quam significationis verbi: nam ἐκοπίασε περιπατῶν est: *difficulter incedebat*. Vulg. *cœpit tentare, si armatus posset incedere*. — חָדַל, *desino*. Psalm. XLVIII. 8. ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ubi tamen substituit ἐκόπασεν (ut Theodotion eandem vocem Job. III. 17. reddidit) Grabius Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 1. et jam ante eum Lucas Brugensis, contra quos disputavit Dathius in Notis ad Vers.

a Gloss. MSS. in Cant. Script: ἀπὸ κοπρίας, ἀπὸ σπιρασμοῦ. Thren. IV. 5. — דֹּמֶן, *fimus.* 2 Reg. IX. 37. Jerem. XXV. 33. — הַשְׁפֹּת, contracte pro הָאַשְׁפֹּת, *sterquilinium.* Nehem. III. 13. — כְּסוּחָה, *succisum.* Ies. V. 25. ὡς κοπρία, ubi videntur τὸ כ pro servili litera, non radicali, habuisse. סוּחַ *sordes, stercus, excrementum* notat. כָּסַח quo-b que in l. Arab. *domum verrere, expurgare,* et nomen inde deductum *purgamentum* notat, *quod verrendo ejicitur.* — *סָחוֹב, *trahendo.* Inc. Jerem. XXII. 13. ὡς κόπρια. Videtur legisse כְּסְחִי, *sicut purgamentum,* a סָחָה, *everrere.* Certe putavit, hic supplendam esse hanc vocem, quæ etiam facile intercidere potuit. Vide quoque infra s. κόπριον.
c Vide et Sir. XXII. 2. XXVII. 4.

ΚΟ'ΠΡΙΟΝ, idem. דֹּמֶן, idem. Al. Jerem. XXV. 33. Aqu. Psalm. LXXXII. 11. — *סָחוֹב, *trahendo.* Symm. Jerem. XXII. 13. ὡς κόπριον. Vide supra s. κοπρία. 1 Maccab. II. 62.

ΚΟ'ΠΡΟΣ, idem. גָּלָל, idem. 1 Reg. XIV. 10. — דֹּמֶן, idem. Ps. LXXXII. 9. — חֲרִים plur. *excre-d menta,* et in margine צֹאָה, *quod exit,* tanquam honestius. Ies. XXXVI. 12. — פֶּרֶשׁ, *fimus ventriculi.* Exod. XXIX. 14. Lev. IV. 11. Num. XIX. 5. et alibi. Aquila bis Mal. II. 3. — צֵא, *excrementum,* vel est imper. *apage.* Ies. XXX. 22. — צֵאָה, idem. Ezech. IV. 12.

ΚΟ'ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩ͂Ν, *stercus columbarum.* חֲרִייוֹנִים, plur. at
e in margine extat דִּבְיוֹנִים, tanquam magis honestum, quod vertitur: *stercus columbinum.* 2 Reg. VI. 25. Conf. Bochartum Hieroz. P. II. Lib. I. c. 7.

ΚΟΠΡΩ͂Ν, Ω͂ΝΟΣ, *stercorarium.* מַחֲרָאוֹת, *latrinæ.* Inc. 2 Reg. X. 27.

ΚΟ'ΠΤΩ, *cædo, incido, scindo, excido, percutio, tundo, abscindo, occido, macto, cadere facio, præcido,*
f et med. κόπτομαι, *me percutio,* vel *pectus meum percutio, plango.* אָסַף, *congrego.* Jerem. VIII. 2. οὐ κοπήσονται καὶ οὐ ταφήσονται, non *plangentur* neque sepelientur. Cappellus et L. Bos. in Prolegg. in LXX Intt. c. 3. autumant, LXX, omisso א et inserto Daleth, legisse לֹא יִסָּפְדוּ. Sed mihi secus videtur. Respexerunt notionem verbi אָסַף in l.
g Arab., ubi أسف in Conj. I. et V. notat: *mœruit, indoluit, ingemuit, ejulavit.* — גְּדֻרוֹת plur. *incisiones.* Jerem. XLVIII. 37. πᾶσαι χεῖρες κόψονται; omnes manus *plangent.* Scilicet incisione cutis luctum significabant Orientales, ad quem ritum h. l. respicitur. — גָּדַע, *succido, excido.* 2 Par. XXXIV. 7. πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς
h γῆς, omnia excelsa *excidit* ex omni terra Israël. Ies. IX. 10. — *הֵבִיא Hiph. a בּוֹא. LXX Hagg. I. 8. sec. cod. Barber. κόψατε ξύλα καὶ οἴσατε: ubi duæ actiones, quæ se invicem excipere solent, conjunguntur. Vide s. ξυλοφόρος. — הִכָּה Hiph. a נָכָה. 2 Sam. V. 20. ἔκοψε τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ, *percussit* (h. e.
i *vicit, profligavit*) alienigenas ibi. Vide et Jos. X. 20. XI. 8. Jerem. XLVI. 13. et infra κόπτω τὸν Οὐρανίαν. — הִתְגֹּדֵד Hithp. *incido me.* Jer. XLI. 5. XLVII. 5. ἕως τίνος κόψει; quousque *planget?* Hesych. κόπτει, πενθεῖ. — הִתְפַּלֵּשׁ, *voluto me,* sc. *in cinere.* Jerem. XXV. 34. — הִתְשׁוֹטֵט Hithp. a שׁוּט, *cursito.*

a Jer. XLIX. 3. κόψασθε ἐπὶ Μελχὼμ quasi in textu Hebr. legeretur *ejulantes oberratę*. — חָטַב, *cædo, excido*. Jerem. XLVI. 22. Ez. XXXIX. 10. — חָצַב, idem. Ies. X. 15. — כָּרַת, *seco, cædo, abscindo*. Num. XIII. 24. ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν σταφυλῆς, *abscindebant* ibi palmitem cum uva vitis. 1 Reg. V. 6. κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου, b *cædant* mihi ligna ex Libano. Symm. 1 Sam. XXX. 9. Al. Jer. XXXIV. 18. ἔκοψαν, *mactarunt*. — כָּתַשׁ, *contundo*. Aqu. Theod. Prov. XXVII. 22. κόπτης. — כָּתוּת, *tusum*. Exod. XXIX. 40. ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ, oleo *tuso*. Vide et Lev. XXIV. 2. ac 1 Reg. V. 11. — כָּתַת, *tundo*. Jerem. XLVI. 5. οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν κοπήσονται, fortes eorum *occidentur*. Hesych. c κοπήσονται, φονευθήσονται. Confer 2 Maccab. V. 12. X. 35. — מִסְפֵּד, *planctus*. Mich. I. 11. ubi pro κόψασθαι Hieronymus (qui habet *plangite*) legit κόψασθε. — נָגַף, *cædo, ferio, percutio*, item: *impingo*. Zach. XIV. 12. ἡ πτῶσις, ἣν κόψει κύριος πάντας τοὺς λαοὺς, casus, quo *cadere faciet* Deus omnes populos. — נָקֹם, Niph. a קוּט, *fastidio sum*. d Ezech. VI. 9. κόψονται πρόσωπα αὐτῶν περὶ τῶν κακιῶν, ὧν ἐποίησαν, *percutient* facies suas (sc. in signum summi mœroris) propter mala, quæ fecerunt. Ezech. XX. 43. κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν, *percutietis* facies vestras. Sic Græci in signum acerbissimi doloris caput percutere solebant. Homer. Il. X', v. 34. ᾤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερe σίν. Vide et, quæ ex Plutarcho, Herodoto ac Cicerone affert Feithius Antiqu. Homer. Lib. III. c. 15. p. 287. et 290. Apud Hesychium ex posteriori Ezech. loco κόψεσθε male exponitur προσοχθιεῖτε, *aversabimini* vel *abominationi vobis erunt*. Quod vero hic ad Ezech. l. c. respiciatur, patet e Gloss. MSS. in Ezech. in quibus ita: κόψασθαι, προσοχθήσηται. Corrupte nimirum pro f κόψεσθε, προσοχθιεῖτε. — נָתוּק part. *avulsus, evulsus*, i. e. *cui testiculi evulsi sunt*. Aqu. Lev. XXII. 25. κεκομμένον, h. e. *excisum, exsectum, cui contriti aut exsecti sunt testiculi*. — סָפַד, *plango*. Gen. XXIII. 2. ἦλθε δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάῤῥαν, pro ἐπὶ Σάῤῥαν, veniebat autem Abrahamus, ut *plangeret* super Saram. Vide et Gen. L. 10. 1 Sam. XXV. g 1. 1 Reg. XIII. 30. Additur ἐπὶ 2 Sam. XI. 28. ἐκόψατο ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, *plangebat* super maritum suum. Conf. et Apoc. I. 7. Ies. XXXII. 12. ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, in pectoribus *plangite*. Cohel. XII. 5. ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι, circumeunt in platea *plangentes*. Conf. Matth. XI. 16. 17. Zach. XII. 10. κόψονται ἐπ' αὐτῷ κοπετὸν, ὡς ἐπ' h ἀγαπητῷ, plangent super illo planctum, tanquam super dilecto. — עָשָׂה, *facio*. Esth. V. 14. עֲשׂוּ, quia h. l. de *ligno* s. *cruce* adhibetur, per *aptare* reddendum est. — פִּצֵּץ Pih. a פּוּץ, *dispergere facio*, item: *frango*, ita ut dissiliat. Jer. XXIII. 29. — קָבַר, *sepelio*. 1 Reg. XIII. 31. — קָלִי, *polenta*. Aqu. 2 Sam. XXV. 18. φρυκτῶν κεκομμένης κριθῆς. Esse hanc versionem ab ingenio Aquilæ alienam, jam subodoratus i est Montfauconus, qui in nota subjecta addit: Non sine quadam suspicione hanc Aquilæ interpretationem admittimus. Scripsit Aquila tantum φρυκτῶν, *frixorum, tostorum*, respiciens propriam notionem verbi קָלָה, Arab. قلي, *frixit, torrere fecit*. Jam cum videret aliquis, hanc versionem nimis vagam esse, addidit majoris perspicuitatis causa κεκομμένης κριθῆς, *contusi hordei*, quanquam eodem jure addere po-

a tuisset κεκομμένου σίτου. — קָצַץ, abscindo, concido. Aqu. 2 Sam. IV. 11. κόπτουσι. — *רָחַק, removeo. Symm. Cohel. XII. 6. πρινὴ κοπῆναι ἀπὸ σχοινίου, ubi legit רָתַק, ut jam observavit Dathius ad h. l., ac κοπῆναι ex sententia Desvoeux ad h. l. notat *putrefieri, corrumpi*, in qua significatione usus est hac voce Theophr. Hist. Plant. Lib. VIII. c.
b 10. 11. et alibi. Doct. Pfannkuche in Exercitatt. in Eccles. XI. 7.— XII. 7. p. 43. apud Symmachum rescribendum putat: πρὶν ἢ ἀποκοπῆναι σχοινίον. Sap. XVIII. 23. ἔκοψε τὴν ὀργὴν, *præcidebat* iram. Sir. X. 10. μακρὸν ἀῤῥώστημα κόπτει ἰατρὸς, diuturnum morbum *præcidit* medicus. Quomodo Kuhnius hæc verba exponat, vide in Quæst. ejus Philol.
c Pentad. I. p. 11. Significat quoque κόπτειν quandoque *vexare, molestia afficere*, v. c. 1 Macc. XII. 44. ἱνατί ἔκοψας πάντα τὸν λαὸν τοῦτον; Vulgatus: *ut quid vexasti universum populum* (nempe labore et molestia expeditionis susceptæ), ut adeo non opus sit cum Trendelenburgio statuere, Vulgatum legisse ἐκόπωσας, *defatigasti*.

d ΚΟΠΩ΄ΔΗΣ, *laboriosus*. יָגֵעַ, idem. Symm. Cohel. I. 8.

ΚΟ΄ΠΩΣΙΣ, *fatigatio, labor, molestia*. יְגִיעָה, idem. Cohel. XII. 12. μελέτη πολλὴ κόπωσις σαρκὸς, nimia meditatio corpus *fatigat*.

ΚΟ΄ΡΑΞ, *corvus*. *חֹרֶב, *vastitas, æstus*. Soph. II. 14. Legerunt עֹרֵב cum Vulgato, per commutationem literarum gutturalium ח et
e ע. Causa, cur ita voluerint intellegere, est, quia aliarum inauspicatarum avium mentio præcessit. Hieronymi ad h. l. hallucinationem notavit Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 121. Aliter de h. l. statuit I. E. Faber in Diss. de Animalibus, Quorum Fit Mentio Zeph. II. 14. (Goett. 1769. 4.) p. 10. cui ordo verborum apud LXX perturbatus
f esse videtur, ita ut loco χαμαιλέοντες reponendum sit κόρακες, et loco κόρακες χαμαιλέοντες.—עֹרֵב, *corvus*. Gen. VIII. 7. Lev. XI. 15. Deut. XIV. 14. et alibi. Adde quoque Samar. Exod. VIII. 21. sec. Schol. ed. Rom. ubi in textu Hebr. legitur עָרֹב, *mixtio*, et auctor hujus versionis legit עֹרֵב cum Cholem.

ΚΟΡΑ΄ΣΙΟΝ, *puella*. *בַּיִת, *domus, familia*. Symm. Prov. XXVII. 27.
g Sc. ad familiam etiam κοράσια et θεράποντες (qua voce LXX h. l. usi sunt) pertinent. — יַלְדָּה. Joël. III. 3. Zach. VIII. 5. — נַעֲוַת part. Niph. fœm. constr. *perversa*. Theod. LXX 1 Sam. XX. 30. υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων, fili ancillarum fugitivarum. Legerunt בְּעֲרֹת מֹרְדוֹת quam lectionem quoque secutus est Josephus A. J. VI. 11. 9. — נַעַר, *puer*. Ruth. II. 21. Non le-
h gerunt הַנְּעָרוֹת, sed ita tanquam per correctionem reddiderunt, quod decentius et honestius esse existimarent, ut illa cum puellis potius, quam cum pueris jungeretur. — נַעֲרָה, *puella*. Ruth. II. 8. 22. 23. Esth. II. 3. et alibi aliquoties. Præterea legitur 1 Sam. XX. 30. ubi κορασίων de suo addiderunt. Vide supra s. v. αὐτομολέω. Judith. XVI.
i 4. υἱοὶ κορασίων, *homines imbelles ac delicati*.

ΚΟΡΕ΄ΝΝΥΜΙ vel ΚΟΡΕΝΝΥ΄Ω, *satio, saturo*. דָּשֵׁן, *saginor*. Deut. XXXI. 20. — שָׂבַע Kal et Hiph. Symm. Psalm. XXI. 26. κορεσθήσονται. Inc. Psalm. CII. 5. κορεννύντα. Hesych. κορέσαι, διεργάσασθαι, πληρῶσαι, χορτάσαι.

ΚΟ΄ΡΗ, *pupilla*. אִישׁוֹן, *nigredo*, speciatim in oculis. Deut. XXXII. 10. διεφύλαξεν αὐτὸν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, custodivit illum, tanquam pupillam oculi. Vide et Prov. VII.

a 3. — בָּבָה, *pupilla*. Zach. II. 8. — בַּת contr. pro בָּבַת, quod est constr. ex בָּבָה. Aqu. Symm. et LXX Psalm. XVI. 9. Thren. II. 18. Reperitur præterea Prov. XX. 10. ubi nihil est in textu Hebraico. Sir. XVII. 16. ὡς κόρην, *ea cura et sollicitudine, qua homo conservat pupillam oculi*. 3 Macc. V. 47. Sir. III. 25. sec. Compl. κόρας μὴ ἔχων b ἀπορήσεις φωτὸς, ubi κόραι sunt i. q. ὀφθαλμοί. Inde glossa Hesychii: κόρας, ὀφθαλμούς.

ΚΟ'ΡΙΟΝ, (alias κορίανον et κορίαννον) *coriandrum*, ita ex nonnullorum opinione dictum, *quod hebetet oculorum pupillas*. גַּד, *coriandrum*. Ex. XVI. 31. Num. XI. 7. Posteriori loco Schol. κορίου interpretatur βδελλίου. Confer Josephi A. J. Lib. III. c c. 1. §. 3. p. 120. — מְחֻסְפָּס, *rotundum*. Exod. XVI. 14. ex mera conjectura, quod alibi coriandro manna comparari meminerant, ut putat Michaëlis Suppl. P. III. p. 869. — *שִׁלְיָה, *secundina*. Deuter. XXVIII. 57. ubi potius χόριον legendum est.

ΚΟΡΜΟ'Σ, *truncus*. גֶּזַע, *truncus succisus*. Aqu. Symm. Theod. Ies. d XI. 1. κορμοῦ. — יוֹנֶקֶת, *tener ramus*. Aqu. Theod. Job. XIV. 7.

ΚΟ'ΡΟΣ, *corus, mensura aridorum*. חֹמֶר, *Chomer*, mensuræ magnæ species, quæ alias כֹּר. Levit. XXVII. 16. Num. XI. 32. Aqu. Symm. Exod. VIII. 14. Ez. XLV. 13. Aqu. Hos. III. 2. — כֹּר, *Corus*, mensuræ magnæ species. 1 Reg. IV. 22. V. 11. 2 Par. II. 10. et e alibi. Apud Hesychium κόρος inter alia exponitur μέτρον τι σιτικόν. Conf. Martinii Lex. p. 515. et Montf. ad 1 Reg. V. 11.

ΚΟ'ΡΟΣ, *satietas, abundantia*, etiam *fastus* et *superbia, quæ ex abundantia facile oriri solet*. Esth. XVI. 3. τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, *satietatem s. abundantiam* non valentes ferre. Hesych. κόρος, πλησμονή, χορτασία, τρυφή. 3 Maccab. V. f 47. ubi pro κόραις ὀφθαλμῶν reponendum necessario est κόροις ὀφθαλμῶν, *superbis* s. *impiis oculis*, ob antecedens ἀτρώτῳ καρδίᾳ. Syrus habet *oculis malis* s. *impiis*.

ΚΟΡΥ'ΝΗ, *clava, ensis, gladius*. חֲדָשָׁה (subintell. חֶרֶב), *novus gladius*. 2 Sam. XXI. 16. περιεζωσμένος κορύνην, accinctus gladio: ubi nonnulli statuunt κορύνην mendose positum esse pro ζώνην. Suidas: g κορύνη, ῥόπαλον, οἱ δὲ ξίφος, οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές. Nonnulli pro κορύνην 2 Sam. l. c. habent παραζώνην, *balteum*, quæ est versio Theodotionis sec. Hexapla. Unde in Gloss. MSS. Lex. Cyrilli Bodlei. additis: κορύνην (MS. vitiose Σορύμην), παραζώνην. Et sic etiam legendum pro κορύμην, περιζώνην, quod in Cod. Fabric. habetur.

ΚΟ'ΡΥΣ, *galea*. Sap. V. 19. περι- h θήσεται (ὡς) κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον, circumponet tanquam galeam judicium a personarum respectu alienum. Hesych. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. κόρυθα, περικεφαλαίαν. Hom. Il. N', 188.

ΚΟΡΥΦΑΙ˜ΟΣ, *coryphæus, supremus, præcipuus*. קוֹץ nomen propr. Aqu. Ezech. XXIII. 23. Pro hac versione afferri possit Arab. تقوع Conj. V. *conscendit arborem*. Sed i Vulgat. habet *principes* et vocem Hebr. Raschi *dominatorem*, Kimchi autem שר גדול exposuit. Confer Suiceri Thes. Eccl. T. II. pag. 708.

ΚΟΡΥΦΗ',* *caput, vertex, cacumen, summum ac præstantissimum in quavis re*. מֶגֶד, *pretiosum*. Deut. XXXIII. 15. — מְצוּדָה, *propugnaculum*. Theod. 1 Sam. XXIV. 18. Non aliter legit, sed quia cacumina v. c. montium sunt *loca tutiora* (qua formula Vulg. h. l. usus

est), sensum liberius expressit. Symmachus voce *ὀχύρωμα* usus est. Fortasse tamen reponi posset *καταφυγήν*. — קָדְקֹד, *vertex*. Deut. XXVIII. 35. ἀπὸ ἴχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου, a planta pedum tuorum usque ad *verticem*. Vide et 2 Sam. XIV. 25. et Symm. Ps. LXVII. 23. — רֹאשׁ, *caput*. Exod. XIX. 20. ubi ed. Compl. habet *κεφαλήν*, quod est alius Interpretis. Num. XX. 28. ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, in *cacumine* montis. Vide et Num. XXIII. 9. Deut. XXXIII. 15. XXXIV. 1. Prov. I. 9. στέφανον χαρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ, coronam gratissimam accipies *capiti* tuo. Aqu. Theod. et LXX Ezech. VIII. 3. ἀνέλαβέ με τοῦ κρασπέδου τῆς κορυφῆς μου, apprehendit me in cincinno *capitis* mei. — *רוּם Chald. *altitudo*. Dan. IV. 8. sec. cod. Chis. Hesych. κορυφή, κεφαλή, λόφος, ἀκρωτήριον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κορυφή, κεφαλή, ἄκρον τοῦ ὄρους.

ΚΟΡΩ'ΝΗ, *cornix*. עֲרָבִי, *Arabs*. Jer. III. 2. ubi legerunt עֹרֵב, *corvus*. Vide et Ep. Jerem. v. 45.

*ΚΟΣΚΗ'ΝΩΜΑ. Sic legitur in Hexaplis sec. cod. Basil. Exod. XXXV. 12. ubi nihil in textu Hebr. reperitur, ac videndus Montf. Sine dubio legendum *κοσκίνωμα*.

ΚΟΣΚΙΝΙ'ΖΩ, *cribro*. הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *moveo*. Aqu. Symm. Amos IX. 9. κοσκινιῶ. Subst. *κοσκίνισις* laudat Schæfer. ad Gregor. Cor. pag. 769.

ΚΟ'ΣΚΙΝΟΝ, *cribrum*. כְּבָרָה, idem. Aqu. Symm. Amos IX. 9. Sir. XXVII. 4.

ΚΟΣΚΙ'ΝΩΜΑ, *craticula*. מִכְבָּר, idem. Reliqui Exod. XXVII. 4. κοσκίνωμα δικτυωτόν, *craticula in modum retis*. Vide s. v. *κοσκήνωμα*.

ΚΟΣΜΕ'Ω, *orno*, *instruo*, *ordino*. הֵטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio*. 2 Reg. IX. 30. ἐκόσμησε τὴν κεφαλήν. Eandem notionem habet quoque vox Hebr. — *הִשְׁכִּיב Hiph. a שָׁכַב, *cubare facio*. Symm. Job. XXXVIII. 37. κοσμήσει. Sed legendum *κοιμήσει*. Hieronymus e Symmacho: *quis dormire faciat?* — חוּר, *albus*. Esth. I. 6. κεκοσμημένῃ. Vox Hebr. h. l. notat *genus lini candidi*, quam notionem fortasse ignorantes paulo liberius interpretati sunt. — *חָטַב, *incido*. Symm. Ps. CXLIII. 12. κεκοσμημένα: qui ita transtulit ex usu linguarum orientalium. Certe Arab. خطب notat *variis coloribus præditus fuit*, et Chald. חָטַב est *figuris exornavit*, unde חֲטֻבוֹת Prov. VII. 16. sunt *tapetes*. Confer quoque sub *καλλωπίζομαι* et *στοιχοσμέω*. — יָעַד, *constituo*. Mich. VI. 10. τίς κοσμήσει πόλιν; h. e. quis *in ordinem rediget* urbem? Tunc non opus erit statuere, eos legisse עֶדְיָה ab עָדָה, quod interdum *ornare* significat. — *כָּהַן. Symm. Ies. LXI. 10. Scil. vox Hebr. non solum *sacerdotem constituere* notat, sed etiam *vestitu sacerdotali amicire ac ornare*. Conf. supra s. v. *ἱερατεύω*. — עָדָה, *orno*. Jer. IV. 30. Ezech. XVI. 11. 13. XXIII. 40. Adde Aqu. Ies. LXI. 10. — עָרָה, *denudo*. Theodot. Hab. III. 13. Legit per Daleth עֶדְיַת. — עָרַךְ, *ordino*. Ezech. XXIII. 41. τράπεζα κεκοσμημένη, mensa *bene instructa*. Confer Sir. XXIX. 29. — — *צִפָּה Pih. *obtego*. 2 Par. III. 6. ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις. — תִּקֵּן Pih. *ordino*. Cohel. VII. 14. Sir. XVI. 28. ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ, *ornavit* vel *ordinavit* in æternum opera sua. Nam utrumque locum habere potest, quia ἔργα h. l. *corpora cœlestia* notat. Vide et Sir. XLII. 28. XLVII. 11. Sir. L. 16. κοσμῆσαι προσφορὰν ὑψίστου, ut

a *sisteret* oblationem altissimi. Hes. κοσμῆσαι, διατάξαι, στῆσαι, στεῖλαι.

ΚΟ'ΣΜΙΟΝ, *ornatus*. שַׂהֲרֹנִים, *lunulæ*. Symm. Jud. VIII. 26. κόσμιον. In marg. cod. 108. Holm. κόσμον legitur. Genus posuerunt pro specie, quæ ipsis fortasse ignota fuit. — תִּקֵּן Pih. *ordino*. Coh. XII. 9. κόσμιον παραβολῶν, h. e. *ornatus* et *elegantes* parabolas. Legisse videntur לָקַח loco תִּקֵּן.

b *ΚΟΣΜΟΠΛΗΘΗ'Σ. 4 Maccab. XV. 31. ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ, in diluvio *totum mundum obruente*.

*ΚΟΣΜΟΠΟΙΙ'Α, *mundi fabricatio* s. *creatio*. 4 Macc. XIV. 7.

ΚΟ'ΣΜΟΣ, *ornatus*, *ornamentum*, *mundus*, *supellex*. כְּלִי, *vas*, *instrumentum*, etiam *vestis*. Ies. LXI. 10. c ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ, tanquam sponsam me *ornatu*, h. e. *pulcherrime*, *exornavit*. — מַעֲדַנִּים plur. *deliciæ*. Prov. XXIX. 17. ubi κόσμον metaphorice de *decore* accipiendum erit. Sermo enim est de animo. — עֲדִי, *ornatus*. Exod. XXXIII. 5. Ies. XLIX. 18. Jer. IV. 30. Ezech. VII. 20. — עֵדֶן, *voluptas*. 2 Sam. I. 24. Mihi ad-
d modum probabile est, LXX h. l. עִם עֲדִיכֶם legisse. — צָבָא, *exercitus*. Genes. II. 1. Deut. IV. 19. XVII. 3. Ies. XXIV. 21. XL. 26. Fullerus Miscell. SS. Lib. I. c. 7. p. 58. verosimile esse putat, quod LXX Hebr. צָבָא per κόσμον reddentes illud ab Hebr. צָבָה deduxerint, unde et צְבִי, *decus*, originem habeat. Weplerus in Fragm. Critt.
e P. IV. p. 43. adeo existimat, eos vere legisse צְבִי loco צָבָא. Sed in omnibus his locis sermo est de κόσμῳ τοῦ οὐρανοῦ, per quem stellæ sunt intellegendæ, quibus κόσμος, *ornatus*, recte tribui potest, et quæ ad modum ordinatissimi exercitus (cum quo in SS. haud raro comparantur) procedunt. Unde simul apparet, errare Eugubinum, qui Deuter. XVII. 3., ubi legitur: ἢ παντὶ τῶν f ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ante τοῦ οὐρανοῦ inserendam putat particulam καὶ, ac perinde esse, sive τῶν, sive τῷ legatur. Conf. Sir. XLIII. 11. et Wolfium ad Jac. III. 6. pag. 48. — תְּכוּנָה, *apparatus*. Nah. II. 9. οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς, non erat finis *supellectilis* ejus. Legerunt ex nonnullorum sententia תְּכוּנָה pro תְּכוּנָתָה, quæ vox *dis-*
g *positionem* proprie notat. Κόσμος autem, *mundus* s. *ornatus*, totus est in apta partium inter se dispositione atque harmonia. — תִּפְאֶרֶת, *ornatus*, *ornamentum*. Prov. XX. 29. Ies. III. 18. Sap. VI. 26. πλῆθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου, multitudo autem sapientum salus mundi. Sir. XXII. 18. κόσμος ψαμμωτὸς, *ornatus arenosus*, h. e. *cæmentum*, *calx mix-*
h *tus arena*, *tectorium arenatum*. Sic et nos de muris ædificiorum voce Putz, *personal ornament*, uti solemus. 1 Macc. I. 23. ubi κόσμον de *imaginibus* et *figuris* interpretatus est Syrus. Sir. XXXII. 6. σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, sigillum carbunculi in *ornamento* aureo. Sir. L. 21. κόσμος de *cultu Dei externo per ritus* dicitur, et est i. q. λειτουρ-
i γία, cum quo vocabulo et ibi permutatur. Vulg. ibi habet *honor Dei*. Sc. κόσμος de *omnibus* dicitur, *quæ bono ordine habentur, et κατὰ τάξιν fiunt*. Sap. XVI. 17. κόσμος *omnia* notat, *quæ in rerum natura sunt*, speciatim *elementa mundi*: ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος δικαίων, *omnia elementa* pugnant pro salute piorum, s. *omnia, quæ sunt in rerum natura*, inserviunt felicitati verorum Dei cultorum. Confer etiam Sap. VII. 17. De *hominibus* s. *genere humano* legitur Sap. XIV. 6. et X. 1. ubi Adam appellatur πατὴρ τοῦ κόσμου. Etym. M. κόσμος σημαίνει τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ

γῆς καὶ τῶν ἐν μέσῳ σύστημα καὶ σύγκριμα. Vide quoque Aristotelem de Mundo statim ab initio. Hesych. κόσμος, καλλωπισμὸς, κατασκευὴ, τάξις, κατάστασις, στρατηγὸς κεκοσμημένος, κάλλος, Suidas: σημαίνει δὲ ὁ κόσμος τέσσαρα, εὐπρέπειαν, τόδε πᾶν, τὴν τάξιν, τὸ πλῆθος παρὰ τῇ γραφῇ. — Vide quoque supra s. v. κεφαλή.

*ΚΟΣΜΟΦΟΡΕ'Ω, *mundum porto s. gesto*. 4 Macc. XV. 31. ubi arca Noachi κοσμοφοροῦσα dicitur, h. e. *mundum vectans*.

ΚΟ'ΣΥΜΒΟΣ vel ΚΟ'ΣΣΥΜΒΟΣ, *nodus crinium, capitis redimiculum, fibula, vestis fimbriata*. שָׁבֵץ Pih. *ocellatum opus facio*. Ex. XXVIII. 35. οἱ κόσυμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου, *vincula* (aut potius *fimbriæ*) tunicarum é bysso. — שְׁבִיסִים, *reticula*. Ies. III. 18. ἀφελεῖ κύριος τὰ ἐμπλόκια καὶ τοὺς κοσύμβους, auferet Dominus torques et fibulas. Trommius hanc vocem h. l. retulit ad שַׂהֲרֹנִים (שׁ pro ס) plur. *lunulæ, monilia pretiosa*, quod rectius videtur. Lexic. Cyrilli MS. Brem. Κόσυμβος, ἀνάδεσμος. Lex. Cyrilli MS. Barocc. κόσυμβος, κροσσὸς, ἢ ὁ ἀνάδεσμος. Dicitur alias ἐγκόμβωμα, quod vide supra. Gloss. in Octateuch. apud Fabric. Bibl. Gr. Lib. V. c. 40. p. 64. κοσύμβους, κροσσωτὰ ἱμάτια. Suidas: κόσυμβος, καὶ κοσύμβη, ἀνάδεσμος, ἢ χιτὼν κροσσωτός. Confer Braunius de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 17. §. 251. seq. ac Ribera de Vest. Sacerd. Lib. III. c. 7.

ΚΟΣΥΜΒΩΤΟ'Σ et ΚΟΣΣΥΜΒΩΤΟ'Σ, *nodatus s. nodis adstrictus, fibulis adstrictus* vel *ornatus*, vel, ut alii volunt, *fimbriis ornatus*. שָׁבֵץ Pih. *ocellatum opus facio*. Al. Exod. XXVIII. 35. κοσυμβωτοί. Legerunt מִשְׁבְּצוֹת. — תַּשְׁבֵּץ, *ocellatio*. Exod. XXVIII. 4. χιτῶνα κοσυμβωτὸν, tunicam fimbriis ornatam. Lex. Cyrilli MS. Brem. Κοσυμβωτοὺς χιτῶνας, κροσσωτούς.

ΚΟΤΥ'ΛΗ, *cotyla, cavitas, cavum, sextarius, mensura liquidorum*, item: *acetabula* (Plin. XXVIII. 11.), h. e. *cavitates illæ, quibus coxendices infiguntur, et in quibus eædem vertuntur*, quæ Hippocrates κοτυληδόνας vocavit. — בַּת, *bathus*. Ez. XLV. 14. — לֹג, nomen mensuræ liquidorum. Lev. XIV. 10. 12. 15. 21. 24. Gloss. Brem. κοτύλη, κράσεως μέτρον. Suidas: κοτύλη, ὃ νῦν καλοῦσι ἡμίξεστον, παρὰ τὸ ἐκεῖ κεῖσθαι τὴν ὕλην. Conf. Athenæum Lib. XI. p. 478. seq. et Martinii Lexic. p. 520.

ΚΟΥΛΕΟ'Σ, i. q. κολεός, *vagina*. תַּעַר, idem. 1 Sam. XVII. 51. Jer. XLVII. 6. Hesych. κουλεὸς, ξιφοθήκη.

ΚΟΥΡΑ', *tonsura*. גֵּז, *vellus*. Deut. XVIII. 4. Job. XXXI. 20.

*ΥΦΟΣ ΚΟΥΡΑ~Σ. אַרְגָּז, *capsa*. Aqu. 1 Sam. VI. 8. בָּאַרְגָּז, ἐν ὕφει κουρᾶς. Scil. legit divisim בְּאֶרֶג גֵּז (nam אֶרֶג est ὕφειν, *texere*, et גָּזַז est κουρεῖν, *tondere*), et ita transtulit, sed nullo sensu. Minime ergo vox κουρᾶς in mendo cubat, ut a Drusio in Fragm. Vett. Intt. Græc. pag. 235. creditum. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 36. p. 368.

ΚΟΥΡΕΥ'Σ, *tonsor*. אִישׁ, *vir*. Inc. et LXX Jud. XVI. 20. τὸν κουρέα convenienter seriei orationis, ubi lectio ἄνδρα, quam solus codex Vat. exhibet, mihi mera emendatio ad textum Hebr. esse videtur. Vide ad h. l. Holmesius. — גַּלָּב, *tonsor*, a rad. Arab. جلب, *traxit, tractim rasit*. Ezech. V. 1.

ΚΟΥΦΙ'ΖΩ, *levo, allevo, tollo, attollo*. הֵקַל. Hiph. a קָלַל. Exod. XVIII. 22. κουφιοῦσιν (scil. τί) ἀπὸ σοῦ, *levabunt te onere*, quasi pro הָקֵל, *leva te onere*, legerint הֵקַלּוּ, sensu sat commodo. 1 Sam. VI. 5. ὅπως κουφίσητε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ut *attollatis* manum ejus a vobis, h. e. ut *remittat* ira ejus a vobis. 1 Reg.

a XII. 4. κούφισον (sc. τί) ἀπὸ τῆς δουλείας, *remitte* aliquid ab illa servitute. Vide et v. 9. 10. Jon. I. 5. τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν, ut *allevarentur* ab illis. Conf. Act. XXVII. 38. et ad h. l. Alberti pag. 281.— חָשַׂךְ, *cohibeo*. Esdr. IX. 13. ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, *sustulisti* peccata nostra, ubi in textu legitur חָשַׂךְ לְמַטָּה, *prohibeo deorsum*, coll. b 3 Esdr. VIII. 88. Job. XXI. 30. εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρός, in diem interitus *erigitur* impius. Hesych. κουφίζει, μετεωρίζεται. Addit. Esth. XV. 4. κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτοῦ. Vulg. bene: *defluentia in humum vestimenta sustentans*.

ΚΟΥ͂ΦΟΣ, *levis, celer, velox*, it. *facilis, impedimento carens*. קַל, idem. 2 Sam. II. 18. Cohel. IX. 11. Ies. c XVIII. 2. et alibi. — קָלַל : נָקַל, Kal et Niph. 2 Sam. I. 23. 2 Reg. III. 18. — *קְלֹקֵל, *levissimus*. Οἱ λοιποὶ Num. XXI. 5. Vulg. *levissimo*. In Cod. Paul. Lips. in margine explicationis causa additur: ματαίῳ, ξηρῷ. — נָקַל part. Niph. 1 Sam. XVIII. 23. 2 Reg. XX. 10. Theod. Prov. XIV. 6. ubi Vulg. recte per *facilis* reddidit. LXX εὐχερής. — d רֵיקָם, *vacue*. Inc. Ex. XXIII. 15. κοῦφος, *levis*, sc. *manibus*, ita ut nihil aut parum muneris loco Deo offeras. V. supra s. κενός. Sap. V. 12. *levis pondere*. Sirac. XI. 21. κοῦφον (*facile*) ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου — πλουτίσαι πένητα, coll. v. 26. Sir. XIX. 4. κοῦφος καρδίᾳ, *levis corde*, h. e. *parvi judicii et cerebri*. Hesych. κοῦφος, ἐλαφρὸς, ταχὺς, γοργὸς, εὔκαιρος. e Idem: κοῦφον, κένον (lege ἄκοπον), μετέωρον.

ΚΟΥ͂ΦΟΣ ΕἸΜΙ', *levis sum, velox sum*. נָקַל Niph. a קָלַל. Ies. XXX. 16.

ΚΟΥΦΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *levior*. קָלַל seq. מִן, *levis sum præ*, Kal. Jer. IV. 13.

ΚΟΥ'ΦΩΣ, *leviter*. קַל, *levis*. Ies. V. 26.

ΚΟΥ'ΦΩΣ ΠΟΙΕ'Ω, *leviter facio*. f קָלַל, *vilesco*. Symm. Job. XXXIX. 34. κούφως ἐποίησα, leviter, h. e. *inconsiderate egi*. Arbitror autem, Symmachum potius scripsisse κούφως ἐλάλησα, quia Vulgatus Symm. secutus habet: *leviter locutus sum*. Postulat etiam hanc lectionem series orationis in textu Hebraico.

ΚΟ'ΦΙΝΟΣ, *cophinus, corbis*. דּוּד, *ahenum, olla*, it. *sporta*. Symm. et g LXX Ps. LXXX. 5. Symm. Jer. XXIV. 1. — סַל, *corbis, canistrum*. Aqu. Gen. XL. 16. κοφίνους. Drusius legerat κόφινοι, sed accusativum κοφίνους postulat series orationis. Suidas: κόφινος, ἀγγεῖον πλεκτόν.

*ΚΟ'ΨΟΣ. Est vox nihili, quæ Tob. XIV. 10. in Alex. et Ald. pro σκότος legitur.

ΚΟ'ΧΛΑΞ, *silex, saxum*. צֶמֶד, h *jugum*, it. *jugerum*. 1 Sam. XIV. 14. N. L. Vide et 1 Macc. X. 73.

*ΚΡΑ'ΒΑΤΟΣ vel ΚΡΑ'ΒΒΑΤΟΣ, *grabatus, lectus, in quo sedetur*. Voce hac a Bielio neglecta usus est, teste Hieronymo, Aquila Amos III. 12. pro Hebr. עֶרֶשׂ, *stratum*. Vulg. *grabato*. Vide ad h. l. Montfauconium.

ΚΡΑΔΑΙ'ΝΩ, *vibro, commoveo, concutio, quatio*. 2 Maccab. XI. 8. 3 Maccab. II. 22. Hesych. κραδαίει i (lege: κραδαίνει), σείει, τινάσσει. Lex. Cyrilli MS. Brem. κραδαίνει, σείει. Phavor. κραδάνων (forte legendum κραδαίνων) καὶ κραδάων, κινῶν, σείων, δονῶν, σαλεύων.

ΚΡΑ'ΖΩ, *clamo, vociferor*. *הֵרִיעַ: הִתְרֹעַע, Hiph. et Hithp. a רוּעַ, *clango*. Jos. VI. 16. Ps. LXIV. 14. — זָעַק, *clamo*. 2 Sam. XIII. 19. XIX. 4. Job. XXXV. 9. et alibi sæpius. 2 Sam. XIX. 28. loco καὶ τοῦ κεκραγέναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα reponere mallem: καὶ τὸ κεκραγέναι

a μη ἔτι ἢ πρὸς τ. β. — צָנַח, desilio. Al. Jud. I. 14. ἔκραζεν. Auctor hujus versionis legit תִּצְוַח, a צָוַח, quod in l. Arab. Chald. et Æthiop. clamare notat. Vide Ies. XLII. 11. — צָעַק. Gen. XLI. 56. Ex. V. 8. Num. XI. 2. et alibi. — צְעָקָה, clamor. Jerem. XLVIII. 3. — קָרָא. Jud. XVIII. 23. Ies. XXXI. 4. et alibi sæpius. — רֵעַ, vociferatio. Ex.

b XXXII. 16. — שְׁאָגָה, rugitus. Ps. XXXI. 3. — שִׁוֵּעַ Pih. a שׁוּעַ. Job. XIX. 7. XXX. 20. 28. et alibi. Suidas: κεκράξομαι, οὐκ ἐπὶ φωνῆς, ἀλλ' ἐπὶ προθυμίας, καὶ συντόνου καὶ σπουδαίας εὐχῆς. Δαβὶδ· (Ps. XXVII. 1.) πρὸς σὲ, κύριε, κεκράξομαι. Tob. II. 21. ubi κράζειν de hirco usurpatum per mutire reddendum est. Vulgatus: balare. Cod. Alex. ibi

c κραυάζειν habet, pro quo judice L. Bos κραυγάζειν reponendum erit.

*ΔΙΑΚΕΝΗ͂Σ ΚΡΑ'ΖΩ, inaniter clamo. נָהַק, rudo. Job. VI. 5.

*ΜΕ'ΓΑ ΚΡΑ'ΖΩ, magnopere clamo. קִרְאוּ מַלְאוּ, clamo impleo, h. e. plena voce clamo. Jerem. IV. 5.

ΚΡΑΙΠΑΛΑ'Ω, crapulam sentio, dolore capitis laboro ex nimio potu, crapulor, inebrior. הִתְרוֹנֵן Hithp. canto. Aqu. LXX Ps. LXXVII. 71.

d κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου, inebriatus vino. Non aliter legerunt, sed libere verterunt, nam inebriati fere cantare solent, unde jure dubitari potest, an recte hæc versio Aquilæ tribuatur in Hexaplis. Cæterum pertinet huc glossa Hesychii: κεκραιπαληκὼς, εὐφρανόμενος, ἢ εὐφραμμένος. — *נוּעַ, titubo, ut ebrii facere solent. Ies. XXIX. 9. Hic quoque causam po-

e suerunt pro effectu. — שָׁכַר, largo potu me repleo, inebrior. Ies. XXIX. 9. κραιπαλήσατε, οὐκ ἀπὸ σίκερα, οὐδὲ ἀπὸ οἴνου, inebriamini non (magis quam) a sicera neque a vino. — *שִׁכּוֹר, ebrius. Ies. XXIV. 20. κραιπαλῶν, ubi duæ versiones coaluerunt. Suidas: κραιπάλη, ὁ ἐκ πολλῆς οἰνώσεως παλμός. καὶ κραιπαλῶντα ἀντὶ τοῦ ἐκ μέθης ἀτακτοῦντα καὶ μεθύοντα. ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν τοὺς μεθύοντας,

f ἢ ἀπὸ τοῦ σφάλλεσθαι τῶν καιρίων. Etymol. M. κραιπάλη, ὃ σημαίνει τὴν μέθην. Conf. locum Clementis Alex. notatum infra in voce μέθη.

ΚΡΑ͂ΜΑ, mixtio, id ipsum, quod mixtum est, mixtura. מֶזֶג, mixtura, temperamentum. Cant. VII. 2. Hes. κρᾶμα, κέρασμα καὶ εὔκρατον. Lex. Cyrilli MS. Brem. Κρᾶμα, κέρασμα, μίγμα.

ΚΡΑ'ΝΙΟΝ, cranium, calvaria.

g גֻּלְגֹּלֶת, idem. Jud. IX. 53. 2 Reg. IX. 35. Confer Luc. XXIII. 33. Suidas: κρανίον, ἡ κεφαλή.

ΚΡΑ'ΣΠΕΔΟΝ, fimbria. כָּנָף, ala. Deut. XXII. 12. Zach. VIII. 23. Symm. 1 Sam. XV. 27. τοῦ ἄκρου τοῦ κρασπέδου, ubi tamen mihi certissimum est τοῦ κρασπέδου esse aut glossema, aut alius interpretis versionem Symmacho assutam. Confer

h tamen ib. XXIV. 27. — מְעִיל, pallium. Symm. 1 Sam. XV. 27. — צִיצִת, cincinnus. Num. XV. 36. Aqu. Theod. et LXX Ez. VIII. 3. Sc. צִיצִת metaph. quoque notat fimbriam comatam, s. comæ quodammodo similem. Hesych. κράσπεδα, τὰ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου κεκλωσμένα ῥάμματα, καὶ τὸ ἄκρον αὐτοῦ. Lex. Cyrilli MS. Brem. κράσπεδον, τὸ τοῦ ἱματίου ἄκρον, ἔνιοι δὲ τὸ θυσανωτὸν τοῦ χιτῶνος. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 156. et Lex. N. T. s. h. v.

ΚΡΑΤΑΙΟ'Σ, fortis, robustus, magnus. אַדִּיר, magnificus. Ps. CXXXV. 18. Num legerunt אַבִּירִים? Symm. Ies. XXXIII. 21. — אַמִּיץ, valde firmus et robustus. Job. IX. 4.

a — גִּבּוֹר, *fortis, validus*. Nehem. IX. 32. — גְּלָל, *devolutio*. Esdr. VI. 3. Lapides, qui devolvendi sunt, sunt lapides magni. — חָזָק. Ex. III. 19. VI. 1. XIII. 9. et alibi sæpius. — חֹזֶק, *robur*. Ex. XIII. 3. 14. 16. — *כֵּס יָהּ, *thronus Jehovæ*. Exod. XVII. 16. sec. codd. Holmes. — מָגֵן, *clypeus*. Ps. XLVI. 8. ubi מָגֵן metaph. de iis acceperunt, qui b alios tuentur ac defendunt.—*מָעוֹז. Symm. sec. Procop. Cat. Niceph. p. 166. Jud. VI. 26. κραταιοῦ. — נוֹרָא part. Niph. a יָרֵא, *terribilis*. Deut. VII. 21. — עַז. Ps. LVIII. 3. Cant. VIII. 6. — עֹז, *robur*. Job. XXVI. 2. Ps. LXX. 8. — עִזּוּז. Ps. XXIII. 8. — עָצוּם. Ps. CXXXIV. 10. — עָצַם, *robustus sum*. Dan. VIII. 24. — עֹצֶם, *robur*. Job. XXX. c 21. — עָרִיץ, *tyrannus*. Ps. LIII. 3. LXXXV. 13. — *צֹר, *Tyrus*. Symm. Ps. XLIV. 13. Deduxit a צוּר, *rupes, petra*. Vide infra s. v. κράτιστος. — *שֹׁפְטִים, *judex*. Psalm. CXL. 6. οἱ κραταιοὶ αὐτῶν. Legendum κριταὶ, *judices*, ut habet Vulg. Aldin. et Compl. — תָּקְפָּא Chald. *robur*. Dan. II. 37. Sir. XII. 6. ἡμέρα ἐκδικήσεως κραταιά, h. e. tem- d pus pœnæ *terribile et valde grave*, coll. Prov. XXIV. 5. Nam κραταιὸν notat *omne, quod summum est in suo genere*, tam bono quam malo sensu. Sap. VI. 8. κραταιοὶ, *principes*, qui v. 9. τύραννοι, et v. 1. βασιλεῖς appellantur. 3 Esdr. VIII. 47. κραταιὰ χεὶρ respondet Hebr. טוֹב. Esdr. VIII. 18. Sir. XLVI. 7. Hesych. κραταιᾶς, ἰσχυρᾶς.

*ΚΡΑΤΑΙΑ' 'ΙΣΧΥ'ΟΣ. עֹז, *robur*. e Habac. III. 4. κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ, Hebr. עֻזֹּה. Coaluerunt hic duæ versiones, et pro κραταιὰν alius legit καρδίαν.

ΚΡΑΤΑΙΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *fortis sum*. אַמִּיץ, *robustus*. Symm. Job. IX. 19. κραταιὸς ἐστί.

ΚΡΑΤΑΙΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *fortis fio*. חָזָק, *fortis*. Ez. III. 14.

ΚΡΑΤΑΙΟ'ΤΕΡΟΣ. Compar. *for-* f *tior*. חָזָק seq. מִ, *fortis præ*. Ezech. III. 14.

ΚΡΑΤΑΙΟ'ΤΗΣ, *fortitudo, robur*. גַּאֲוָה, *elatio*. Ps. XLV. 3.

ΚΡΑΤΑΙΟ'Ω, *fortifico, roboro, firmo, confirmo*, item: *invalesco, prævaleo, firmiter propono, instauro*. *אָחַז, *apprehendo, teneo*. Incet. 2 Sam. VI. 6. ἐκραταίωσεν, firmavit, sc. in curru, nempe apprehendendo g ac tenendo arcam fœderis. Non opus itaque est, ut ἐκράτησεν legatur. — אָמֵץ, *firmus, robustus, fortis sum*. Ruth. I. 18. ἰδοῦσα δὲ, ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, videns autem, quod *firmiter in sententia perstaret* proficisci secum. 2 Sam. XXII. 18. ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμὲ, robore me *superabant*. Vide et Ps. CXLI. 9. Ps. XXX. 32. ἀνδρίζεσθε h καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν, animo forti et *constanti* estote. Ps. LXXXIX. 16. 18. ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ, quam tibi *roborasti*. — גָּבַר, *valeo, invaleo, prævaleo*. 1 Sam. I. 23. ὑπὲρ λεόντων ἐκραταιώθησαν, leonibus *robustiores* (Vulgatus rectius *fortiores*) *facti sunt*. 2 Sam. XI. 25. ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες, *prævalebant* nobis viri. Ps. CII. 11. ἐκραταίωσε κύριος τὸ i ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν, *magnam fecit* Dominus misericordiam suam super illos, qui timent ipsum. Vide et Ps. CXVI. 2. Adde Ed. Quint. Psalm. LXIV. 4. — *הֶעֱרִיץ Hiph. *reformido, metuo, timeo*. Symm. Ies. XXIX. 23. ubi κραταιοῦν notat *laudibus celebrare*. Vulg.

a prædicabunt. Vide Lex. N. T. s. v. κράτος. Vox Hebr. h. l. revereri notat, quod fere eodem redit. — הִתְחַפֵּשׂ Hithp. dissimulo me. 2 Par. XXXV. 22. πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, cupidus erat cum illo dimicandi. Non male quoad sensum. — חָזַק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. 1 Sam. IV. 9. κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας, fortes estote, et viros vos præ-
b state. 2 Sam. X. 11. ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν, virum te præsta et fortes simus pro populo nostro. Conf. 1 Cor. XVI. 13. 1 Sam. XVII. 50. ἐκραταίωσε Δαβὶδ ἐπὶ τὸν ἀλλόφυλον, prævalebat David alienigenæ. 1 Sam. XXIII. 16. ἐκραταίωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ, eum cohortatus est ad fiduciam in Deo ponendam. Vide et Neh.
c VI. 9. 2 Sam. X. 11. ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμὲ, si prævaleat mihi Syria. 1 Reg. XX. 23. ἐκραταίωσαν ὑπὲρ ἡμᾶς, prævaluerunt nobis. Vide et v. 25. 2 Reg. III. 26. 2 Sam. XI. 27. κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατάσπασον αὐτὴν καὶ κραταίωσον, sc. ἑαυτὸν, fortiter continua bellum adversus urbem, et destrue illam, et fortis esto. 2 Reg. XII. 14.
d ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου, instaurabant illo domum Domini. Vide et 2 Par. XXXIV. 8. 2 Reg. XV. 19. τοῦ κραταιῶσαι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ut firmaret regnum ejus. Ps. LXIII. 5. ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν, firmiter sibi proposuerunt rem malam. Adde Inc. 1 Reg. II. 2. Symm. 2 Sam. III. 6. ubi κραταιοῦσθαι est primas tenere partes,
e præfectum esse, regere. LXX κρατῶ. Vulg. regebat. Conf. supra s. ἐνισχύω. — חָזֵק, verbale, invalescens. 2 Sam. III. 1. — חֶזְקָה, robur. Al. 2 Par. XII. 1. ἐκραταιώθη. — *כָּבַשׁ, subigo, potestati subjicio. Jos. XVIII. 1. ἐκραταιώθη sec. cod. Alex. quæ lectio minime sollicitanda ac in ἐκρατήθη mutanda mihi videtur.—מָעוֹן, robur. 2 Sam. XXII. 33. — מָשַׁל, dominor. 2 Sam. XXIII. 8. — נָכוֹן
f Niph. a כּוּן. Al. 1 Reg. III. 1. — עֹז, robur. Ps. CIV. 4. κραταιωθήτε. Legerunt יָעֹז, ut sit Imp. Kal. — *עַז, fortis. Aqu. Ies. XIX. 4. κεκραταιωμένος. — עָזַז. Jud. III. 10. Ps. IX. 20. LXXXVIII. 14. Aqu. Ps. LI. 9. — *עֲזָאזֵל, caper emissarius. Aqu. Levit. XVI. 8. εἰς κεκραταιωμένον sec. cod. Basil. Coisl. et Lips. Paul. Sc. loco עֵז, hircus, legit עֹז.
g Vide ad h. l. Scharfenbergium. — עָצַם : הֶעֱצִים, Kal et Hiph. Psalm. XXXVII. 20. LXVIII. 6. CIV. 23. Aqu. Theod. Ps. CXXXVIII. 16. — פֹּרֵר Pih. disrumpo, a פּוּר. Ps. LXXIII. 14. ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν. Rosenmüllerus ad h. l. eos legisse putat צָרַרְתָּ. Mihi vero potius libere transtulisse videntur, recte nempe videntes, alludi h. l. ad historiam transitus Is-
h raëlitarum per mare rubrum. Ex. XIV. 22. — שָׂגַב in Niph. et Hiph. Job. XXXVI. 22. ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ, robustus prævalebit in robore suo. Ps. CXXXVIII. 5. ἐκραταιώθη, prævalet. — תְּקַן Chald. dirigor. Dan. IV. 33. — תְּקֵף Chald. Dan. V. 22.

ΚΡΑΤΑΙΩΜΑ, firmamentum, robur. מָעוֹן, fortitudo, robur. Psalm.
i XLII. 2. Aqu. Jud. VI. 26. sec. Procopium Cat. Niceph. p. 166. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Symm. Theod. Prov. X. 29. — *מִשְׂגָּב nomen proprium. Aqu. Symm. Jer. XLVIII. 1. — סוֹד, arcanum. Ps. XXIV. 15. sec. ed. Vtam et LXX. Legerunt סָעַד, a סָעַד, firmare, fulcire, aut deduxerunt a יָסַד, fundare, sustentare.

Vulg. *firmamentum.* — סֶלַע, *rupes.* Ps. XXX. 4. — עֹז. Ps. XXVII. 11. — עֲצֻמוֹת plur. *fortia.* Theod. Ies. XLI. 21. κραταιώματα. — צַר, *angustia.* 1 Sam. II. 34. sec. LXX et Theod. τὸ κραταίωμα νῶν aut μαών. Ex sententia Scharfenbergii ad h. l. uterque, omissa voce צַר, pro מָעוֹן, *habitatio*, legit מָעוֹז, *robur*, ut jam ante eum statuit Fischerus de Vers. GG. V. T. p. 154. Sed, ut recte observavit Doederleinius in Bibl. Theol. P. II. p. 36., צר aliis punctis subjectis legerunt צֹר s. צוּר.

ΚΡΑΤΑΙΩ͂Σ, *fortiter, potenter, valide, vehementer.* בְחָזְקָה, *in robore.* Jud. VIII. 1. 1 Sam. II. 18. — Vide quoque infra s. παιδεύομαι.

ΚΡΑΤΑΊΩΣΙΣ, *virtus, firmitas, robur.* מָעוֹז, idem. Ps. LIX. 7. — עֱזוּז, *fortitudo.* Aqu. Ies. XLII. 25. — עֹצֶם, *robur.* Symm. Ps. CXXXVIII. 15. ubi κραταίωσις est corroboratio illius materiæ mollis et infirmæ in corpore humano, quæ tum fit, cum ossiculis sustineri et erigi incipit embryo. — תַּעֲצֻמוֹת plur. *vires.* Psalm. LXVII. 38. Judith. VII. 20. *vigor animi et corporis.*

ΚΡΑΤΕΡΟ͂Σ, i. q. κραταιός, *robustus, vehemens.* אַמִּיץ, idem. Aqu. Amos II. 16. κρατερὸς τὴν καρδίαν. Idem Zach. VI. 3. — צִיר, *figura, species.* Symm. Ps. XLVIII. 15. κρατερόν. Non legit צוּר, *rupes*, sed sensum expressit. Vide et 2 Macc. XII. 11. γινομένης δὲ κρατερᾶς μάχης.

ΚΡΑΤΕ͂Ω, *firmiter, fortiter teneo, retineo, obtineo, potior, firmiter adhæreo, maneo, tango, prehendo, capio, apprehendo, sustineo, prævaleo, validus sum, invalesco, conforto, dominor, impero, instauro, possideo,* et κρατέομαι, *abscondor.* אָחַב, amo. Prov. XVIII. 21. οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς, sc. γλώσσης, qui *compescunt* eam, scil. linguam, seu *imperantes* linguæ. Legerunt sine dubio אֹחֲזֶיהָ, quæ lectio, ut recte judicat Jaegerus, non premitur saltem intellegendi difficultate, quæ vulgatam impedit. — אֲחִידָן Chald. plur. *ænigmata.* Dan. V. 13. ὁ ἀναγγέλλων κρατούμενα, annuncians *abscondita.* Scharfenbergius ad h. l. statuit, mutato ו in ד pro more hanc versionem ortam esse. Fortasse autem κρατούμενα ortum est ex κρυπτόμενα, quod Compl. habet. — אָחַז, *capio, apprehendo.* 2 Sam. VI. 6. ἐκράτησεν αὐτὴν, *tenuit* eam, sc. *apprehendendo,* coll. Jud. XVI. 21. ubi etiam est *tenere apprehendendo, ut captivum abducas.* Ps. LXXII. 23. ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, *tenuisti* manum dexteram meam. Cant. III. 4. ἐκράτησα αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀφῆκα αὐτὸν, *firmiter tenui* illum, et non dimisi illum. Cohel. II. 3. τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνην, ut *obtinerem* lætitiam, vel, ut alii vertere malunt, ut *regerem imperio ac dominarer* in exultantem lætitiam. Nonnulli legere malunt ἀφροσύνην. Sed lætitia effusa in voluptates carnales est *stultitia.* Cant. VII. 8. κρατήσω τῶν ὑψέων αὐτοῦ, *prehendam* summitates ejus. Theod. Psalm. LXXVI. 5. — אַמִּיץ, *robustus.* Job. IX. 19. ἰσχύϊ κρατεῖ, *robore valet.* — אָמֵץ Pih. *roboro.* Amos II. 14. ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, robustus non *valebit robore suo.* — בּוֹא, *venio.* Prov. XXVIII. 22. κρατήσει αὐτοῦ, scil. πλούτου, quod ex antecedentibus supplendum est. Libere verterunt. In textu Hebr. legitur *veniet ei*, h. e. *contingent*, sensu eodem. — הִכְתִּיר Hiph. *cingo.* Prov. XIV. 18. κρα-

τήσουσιν αἰσθήσεως. Non sine emphasi hoc dictum est: tanquam coronam regiam tenebunt, s. tanquam signum imperii ac summum ornamentum. — הֵקִים Hiph. a קוּם, *constituo*. Prov. XXX. 4. τίς ἐκράτησε πάντων τῶν ἄκρων τῆς γῆς; quis *dominatur* omnibus extremitatibus terræ? Secundum textum Hebr. *quis statuit terræ terminos suos?* sensu non admodum diverso. — חָזַק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Gen. XIX. 16. Ies. XLI. 13. Jud. VII. 8. τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν trecentorum autem virorum *dux erat*. Jud. XVI. 27. κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, qui *tenebat* manum ipsius. 2 Sam. III. 6. Ἀβεννὴρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαοὺλ, Abner *firmiter adhærebat* domui Saulis. 2 Sam. XIII. 14. ἐκράτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ, *prævalebat* illi. Vide et 1 Par. XIX. 12. Al. 2 Sam. X. 11. 2 Sam. XVI. 21. ubi κρατεῖν sec. Compl. est i. q. κραταιοῦσθαι. Neh. III. 6. τὴν πύλην ἐκράτησαν, portam *instaurabant*. Vide et v. seq. ubi eodem sensu verbum occurrit. 2 Reg. XII. 5. ubi κρατεῖν *fortificare, bene ac firmiter restaurare ac reparare* notat. Vide supra s. v. ἐνισχύω. Jer. XX. 7. ἐκράτησας, *prævaluisti*. Ezech. XXII. 14. εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου; num manus tuæ *sustinebunt?* Mich. VII. 18. οὐκ ἐκράτησεν ὀργὴν αὐτοῦ; non *retinuit* iram suam? Nah. II. 1. κράτησον ὀσφύος, *conforta* lumbum. In Glossar. in Proph. exponitur ἡδονῆς ἐγκρατεύου, voluptate te contineas. — חֶזְקָה, *robur*. Dan. XI. 2. — כָּבַשׁ, *subigo, potestati subjicio*. Jos. XVIII. 1. ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ᾽ αὐτῶν, terra illis *subjecta fuit*. Confer Act. II. 24. — לָכַד, *capio*. Deut. II. 34. III. 4. ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ, *cepimus* omnes urbes ejus. Vide et Jud. VIII. 12. et conf. 1 Macc. I. 2. Sic et Ælianus V. H. VII. 19. δύο τῶν Μεγαρέων κρατήσας. Hab. I. 10. — מַאֲמַצִּים plur. *robora*. Job. XXXVI. 19. πάντας τοὺς κρατοῦντας ἰσχὺν, omnes robore *valentes*. Sic quoque Theod. Habuerunt pro participio Hiphil. — מָלַךְ, *regno*. Esth. I. 1. χωρῶν ἐκράτησε, provinciis *imperabat*. Sic Ælian. V. H. III. 18. παμπόλλων ἐθνῶν μία πόλις κρατεῖ, in plurimas gentes una urbs *imperium tenet*. — מָשַׁל, *dominor*. Prov. XVI. 32. ὁ κρατῶν ὀργῆς, qui *imperat* iræ. Vide et Prov. XII. 25. XVII. 2. — נֶאֱחַז Niph. *detentus*. Symm. Gen. XXII. 13. κρατούμενος, *detentus*. — עֲבֹדָה, *opus*. Ies. XXXII. 17. κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, *obtinebit* justitia requiem. — עָנַק, *torque cingo*. Ps. LXXII. 6. ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία αὐτῶν. Sensum expresserunt. Κρατεῖν est h. l. *occupare, in potestatem suam redigere*, etiam *vinctum tenere*, ut Lat. *tenere*. — עָצַר, *detineo*. Dan. X. 8. οὐκ ἐκράτησα ἰσχυρὸς, non *mansi* validus. Sed fortasse ibi loco ἰσχυρὸς reponendum est ἰσχύος. Dan. XI. 6. οὐ κρατήσει ἰσχύος βραχίονος, non *retinebit* robur brachii. — פְּרָזוֹן, *pagus, paganus*. Al. Jud. V. 7. Sic quoque cod. Oxon. et Theodoretus Quæst. 12. pag. 330. Permiscuerunt verba פָּרַז, *separare*, et פָּרַץ, *invalescere, potentia* s. *opibus augeri*. Vide Doederlein. Bibl. Theol. T. II. p. 32. — רָדָה, *dominor*. Aqu. Psalm. XLVIII. 15. κρατήσουσι. — רֹדֵם part. cum affixo pronom. *dominans illis*. Aqu. Ps. LXVII. 29. κρατῶν αὐτῶν. — שָׁפַט, *judico*. Prov. VIII. 16. τύραννοι δι᾽ ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς, principes per me terræ *imperant*. Conf. Sap. III. 8. X. 2. — תָּמַךְ, *sustento*. Al. Prov. XXXI. 19. ubi LXX ἐρείδει. —

תָּפַשׂ, *teneo, capio.* Ezech. XXI. 11. Sap. XIV. 19. τῷ κρατοῦντι, vel *principi*, qui idolum formandum dedit, vel *domino*, qui pretio ad imaginem conficiendam conduxit eum. Sirac. X. 13. ὁ κρατῶν αὐτῆς, *qui se ab ea agi ac regi siverit:* ubi κρατεῖν τινὸς est *alicui rei adhærere, addictum, studiosum esse.* (Sic quoque Sir. I. 16. IV. 14. XXV. 14. et conf. Hebr. IV. 14.) Sir. XXIII. 6. κρατήσεις, *retineas in officio.* Sap. XIV. 16. κρατηθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος, *invalescens* impia consuetudo. Sirac. XXI. 15. πᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσει, omnem scientiam non *retinebit.* 1 Macc. I. 2. οὐκ ἐκράτησε τῶν σκύλων αὐτῆς, non *obtinuit* spolia ejus. 1 Macc. X. 52. ἐκράτησα τῆς ἀρχῆς, regno *potitus sum.* 2 Macc. IV. 10. τῆς ἀρχῆς κρατήσας, *obtinens* principatum. Vide et v. 27. et 2 Macc. V. 7. Confer Raphel. Annotat. Herod. ad Ebr. VI. 18. p. 610. 2 Maccab. IV. 50. κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων, *possessa* ab Ebræis civitate. Hesychius: κρατεῖ, μένει, κρίνει, κυριεύει, δυνάμει ἄρχει.

ΚΡΑΤΗ'Ρ, *crater, calix, scyphus, vas, in quo vinum miscetur.* אַגָּן, *crater, pelvis.* Exod. XXIV. 6. Cant. VII. 2. — גָּבִיעַ, *scyphus, crater operculo tectus.* Exod. XXV. 31. 33. 34. XXXVII. 18. 20. 23. — *נֵבֶל, *uter, lagena.* Symm. Jer. XIII. 12. — קֻבַּעַת, *fæx, fæculentum.* Symm. Ies. LI. 17. Inc. Ex. XXXVII. 17. Gloss. in Octat. κρατῆρες, ὅπλα, ἢ σκύφοι. Schultensius in Comment. ad Prov. XXII. 33. קֻבַּעַת per *poculum redimitum,* h. e. *coronatum vino,* explicavit, unde etiam apud LXX per ποτήριον ibidem redditur. — קֶרֶת, *civitas.* Prov. IX. 3. συγκαλοῦσα ἐπὶ κρατῆρα, convocans ad *convivium.* Semlerus in Ep. Critic. p. 24. suspicatur, κρατῆρα ex Hebr. קֶרֶת Græce scriptum ortum esse, et primitus hic fuisse κάρτα, unde fecerint κρατῆρα. Mihi autem, omissa voce קֶרֶת, ἐπὶ κρατῆρα de suo addidisse videntur. Confer ad h. l. Jaegerum.

ΚΡΑ'ΤΗΣΙΣ, *potentia, dominatio, imperium.* Sap. VI. 3.

ΚΡΑ'ΤΙΣΤΟΣ, superlat. a κράτος, *fortissimus, robustissimus, præstantissimus, optimus.* טוֹב, *bonus.* Ed. Vta et LXX Ps. XXII. 7. Amos VI. 2. — מֵיטָב, *bonum, optimum.* 1 Sam. XV. 15. — נָעִים, *amœnus.* Ps. XV. 6. ἐν τοῖς κρατίστοις, sc. χωρίοις, in locis *optimis.* Symm. καλλίστοις. — צֹר, *Tyrus.* Symm. Psalm. XLIV. 14. θυγάτηρ κρατίστη, filia *præstantissima.* Hieronymus: *filia fortis,* h. e. *bene munita.* Deduxerunt a צוּר, *rupes, petra.* Vide supra s. v. κραταιὸς, et Drusium in Fragm. Vett. Int. GG. p. 929. 2 Maccab. III. 2. ἐπιστολαῖς ταῖς κρατίσταις, muneribus *præstantissimis.* 2 Maccab. IV. 12. τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων, *robustissimos* epheborum. Hesych. κράτιστος, ἰσχυρότατος, δυνατώτατος.

*ΚΡΑ'ΤΙΣΤΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *optimus sum.* שָׁפַר, *pulcher sum.* Ps. XV. 6.

ΚΡΑ'ΤΟΣ, *robur, vis, potentia, fortitudo.* אֵיתָן, *perennitas, constantia.* Gen. XLIX. 24. συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν. Habere אֵיתָן quoque notionem *firmitatis, roboris* ac *fortitudinis,* docuit Simonis p. 763. seq. — *אָמֵץ, *roboro.* Symmachus (si modo ejus est, accedit enim propius ad Hebraismum) Proverb. XXIV. 5. ὥσπερ κράτος ἰσχύος, *sicut maxima vis.* Legit enim כְּאָמֶץ־כֹּחַ pro particip. מְאַמֶּץ־כֹּחַ. Cæterum ex h. l. simul apparet, κράτος, cum per Hebraismum jungitur cum alio substantivo ejusdem

a significationis, notare vim et potentiam magnam, quod facit ad illustrationem Eph. I. 19. κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, h. e. per vim maximæ ejus potentiæ. — אַמִּיץ, robustus. Ies. XL. 26. ἐν κράτει ἰσχύος οὐδέν σε ἔλαθε, pro potenti robore nihil te latet. Confer mox notata ex Job. XXI. 23. et Dan. IV. 26. — גֵּאוּת, elatio. Ps. LXXXVIII. 10.

b σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, tu imperas vehementiæ maris. — גְּבוּרָה, fortitudo. Symmach. Prov. VIII. 14. — *תְּזְקָה, fortitudo. Symm. Ies. VIII. 11. — מָעוֹן. Dan. XI. 1. εἰς ἰσχὺν καὶ κράτος. — עֹז. Job. XII. 17. κράτος καὶ ἰσχύς. Ps. LXXXIX. 13. τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου; quis novit potentiam iræ tuæ? Theod. Prov. X.

c 16. πόλις κράτους, urbs munita. Aqu. Ps. XXVIII. 2. δόξαν καὶ κράτος. LXX ibi habent τιμήν. Cf. 1 Tim. VI. 16. — *עֱזוּז, fortitudo. Ies. XLII. 25. — עֶצֶם. Theod. et LXX Job. XXI. 23. οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἰσχύος αὐτοῦ. — *עֹצֶם. Deut. VIII. 17. — רֶשֶׁף, scintilla. Ps. LXXV. 3. συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τόξων. Vulg. potentias arcuum. Sed

d alii codd. ibi habent τὰ κέρατα τ. τ. — תְּקֹף, Chald. robur. Dan. IV. 27. ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου. Hesych. κράτος, βασιλεία, ἰσχύς, δύναμις, δόξα, ἐξουσία.

ΚΡΑ'ΤΟΣ ΚΑΙ` 'ΙΣΧΥ'Σ, junctim, potentia et robur. חֹסֶן, robur, it. thesaurus. Prov. XXVII. 24.

*ΚΡΑΤΥ'ΝΩ, validum ac firmum reddo, confirmo, robore. עָלַץ. Ed. Vta

e Ps. XXVII. 7. ubi κραΐνεσθαι iterum gaudere, hilaritatem recipere notat. — חָזַק. Symm. Ps. LXIII. 6. ubi metaph. omni studio aliquid facere notat. — כָּבַשׁ, subigo. Jos. XVIII. 1. ἡ γῆ ἐκρατύνθη ὑπ' αὐτῶν sec. Compl. ubi fortasse legendum est ἐκρατήθη. Sed κρατύνειν etiam imperare notat, quemadmodum כָּבַשׁ h. l. est potestati subjicere. Sap. XIV. 16. κρατυνθὲν, invalescens.

f ΚΡΑΥΓΑ'ΖΩ, clamo, vociferor. הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, clango. Esdr. III. 13. — שִׁוַּע Pih. Symm. Job. XIX. 7. Hesych. κραυγάζει, βοᾷ, καλεῖ.

ΚΡΑΥΓΗ', clamor, vociferatio, fremitus. הֶגֶה, meditatio. Ps. V. 1. Suidas ad h. l. κραυγή, ἐπὶ τῶν εὐχομένων, ἡ μετὰ προθυμίας καὶ σπουδαίας διανοίας ἱκετεία. — זָעַק infin. clamare.

g Ies. XXX. 19. — זְעָקָה. Genes. XVIII. 20. ubi vide Schol. Nehem. V. 6. IX. 9. et alibi sæpius. — מָרוֹם, altum. Ies. LVIII. 4. In mente habuerunt loca, ubi רוּם, ut Lat. altus et exaltare, de voce adhibetur. — צְוָחָה. Psalm. CXLIII. 17. Jerem. XIV. 2. XLVI. 12. — צוֹם, jejunium. Esth. IV. 3. ubi κραυγή vel vocem querulam vel preces

h cum jejunio conjunctas notat. — צְעָקָה. Gen. XVIII. 21. Jerem. XLIX. 20. Soph. I. 11. — רָגַע, disrumpo. Jerem. XXXI. 37. κραυγὴν ἐν θαλάσσῃ, fremitum in mari. Legerunt רוֹגֵן · רָגַן enim est fremere, tumultuari. — רִנָּה, cantio. Al. 1 Reg. VIII. 28. — רַעְמָה, tonitru, Symm. Job. XXXIX. 19.

i — שָׁאוֹן, tumultus. Ies. LXVI. 6. — שִׁוַּע Pih. vociferor. Jon. II. 3. — שַׁוְעָה. 1 Sam. V. 12. 2 Sam. XXII. 7. Ps. XVII. 8. — *תְּרוּעָה, clangor. 1 Sam. IV. 6. 2 Sam. VI. 15. ubi κραυγή clamorem lætum, jubilationem, ovationem notat, ac Inc. Int. ἀλαλαγμὸς habet. Jer. IV. 19. et alibi aliquoties. Adde 1 Macc. V. 31.

ΚΡΕΑ'ΓΡΑ, *instrumentum, quo carnes ex aheno tolluntur, fuscina, fuscinula.* יָעִים plur. *palæ.* 2 Reg. XXV. 14. sec. Compl. 2 Par. IV. 16. Inc. ac LXX Jerem. LII. 18. — מִזְלֵג, *fuscina, qua caro ex aheno extrahitur, seu uncinus.* Ex. XXVII. 3. XXXVIII. 3. 1 Sam. II. 15. et alibi. — סִיר, *olla.* 2 Par. IV. 11. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Gloss. in Octat. *κρεάγρας* interpretantur *σουβλία.* Sed aliter alii. Hesych. *κρεάγρα, ἐν ᾗ αἴρεται τὰ κρέα.* Schol. Aristoph. in Equit. v. 769. *κρεάγρα, εἶδος ἐργαλείου μαγειρικοῦ χειρὶ παρεοικὸς, μόνον ἐγκεκαμμένον τοὺς δακτύλους, ἀντιμῶσα τὰ ζεστὰ διὰ τὸ τὰς χεῖρας μὴ καίεσθαι. κρεάγρα δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ τὰ κρέα ἐπὶ τοῖς λέβησιν ἀγρεύειν καὶ ἀνασπᾷν.* In Epigrammate apud Suidam *κρεάγρα σιδηροδάκτυλος* dicitur *fuscina ferreos digitos habens.*

ΚΡΕΑΝΟΜΕ'Ω, *carnem divido* seu *distribuo.* נִתַּח Pih. *divido.* Lev. VIII. 19. s. 20. Vide Suiceri Lex. s. h. v.

ΚΡΕ'ΑΣ, *caro.* בָּשָׂר, idem. Gen. IX. 4. Exod. XII. 8. 46. et alibi sæpissime. Aqu. Job. XII. 10. XIX. 20. — שְׁאֵר. Aqu. Symm. Psalm. LXXVII. 20. — *שְׁבִי, *captivitas.* Jer. XXX. 16. Legerunt כָּל בְּשָׂרָם יֹאכֵלוּ.

ΚΡΕΙ'ΣΣΩΝ, ΚΡΕΙ'ΤΤΩΝ, Comp. ab *ἀγαθὸς*, i. q. *βελτίων, præstantior, melior.* גֶּבֶר, *vir.* Prov. XXIV. 5. Sed ibi non tam *τῷ* גֶּבֶר (quod prorsus omisisse videntur LXX) respondet, quam *τῷ* מ in voce מֵאַמֵּץ, ubi prius מ visum ipsis est signum comparativi. Sic quoque Prov. XIII. 12. *κρείσσων* pertinet ad prius מ in voce מְמַשְׁכָה, et XXIX. 1. *κρείσσων* ex eodem fonte affluxit. — טוֹב, *bonus.* Exod. XIV. 12. Jud. VIII. 2. XV. 2. et alibi sæpius. — טוֹב טוֹב, *bonus bonus.* Jud. XI. 25. — *מ. Vide supra s. v. גֶּבֶר. — עֹזֵר part. *auxilians.* Ez. XXXII. 21. Hesych. *κρεῖσσον, κρεῖττον, βέλτιον, κάλλιον.* Conf. Suiceri Thes. T. I. p. 157.

***ΚΡΕΙ'ΤΤΩΝ Ε'ΙΜΙ'.** נָעֵם, *jucundus sum.* Ezech. XXXII. 19.

ΚΡΕΜΑ'ΖΩ, *suspendo.* *נִתַּן Pih. *datus sum.* 2 Sam. XVIII. 9. Vide s. *ἐγκρεμάω.* — תָּלָה, *suspendo.* Theod. et LXX Job. XXVI. 7. Præterea legitur hæc vox apud Hebr. Int. Ezech. XIII. 18. ubi nihil in textu Hebr. ei respondet. Adde Judith. XVI. 7. 11.

ΚΡΕΜΑΣΤΟ'Σ, *pensilis.* מְצָדָה, *munimentum.* Al. Jud. VI. 2. *τὰ σπήλαια καὶ τὰ κρεμαστὰ*, sc. *ὀχυρώματα*, speluncas et propugnacula *pensilia*, h. e. *pendula* montium cacumina, (quasi avium nidi pensiles.) quæ etiam est significatio Arabici محارة, a محار, *fecit, ut propenderet.* Bielio videntur pensilia illa propugnacula talia fuisse, quæ in rupibus prominentibus sita fuerunt. Semlerus autem in Appar. ad V. T. p. 301. opinatur, *κρεμαστὰ* esse ipsum Hebr. הַמְּצָרוֹת male scriptum, in quo neminem facile secum consentientem habebit.

ΚΡΕΜΑ'Ω et **ΚΡΕΜΑΝΝΥ'Ω**, vel **ΚΡΕΜΑ'ΝΝΥΜΙ**, *suspendo.* הוֹקִיעַ Hiph. a יָקַע, *strangulo, suspendo.* Symm. 2 Sam. XXI. 6. Vulg. *crucifigamus eos Domino.* Crucifixio est etiam suspensionis species. Symm. Num. XXV. 4. — נֶאֱחַז Niph. *detentus.* Syr. et Hebr. Int. Gen. XXII. 13. *κρεμάμενος.* — *נָתַן, do. 2 Sam. XVIII. 9. Hebr. יִתֵּן h. l. quoad sensum reddendum est *suspensus tenebatur.* — תָּלָה. Gen. XL. 22. ubi post *ἐκρέμασεν* in Ald.

additur ἐπὶ ξύλου e v. 19. XLI. 13. Deut. XXI. 22. 23. et alibi sæpius. — *תָּלַל, aggero. Ez. XVII. 22. ubi תָּלָה legerunt. Κρεμᾶσθαι pro pendere reperitur 1 Macc. I. 61. et pro suspendere 3 Esdr. VI. 32. ubi in textu Chaldæo Esdr. VI. 11. legitur זְקִיף יִתְמְחֵא, suspensus deleatur. Denique ita dicitur, ut Latinorum pendere respondeat, in formula: pendet animus. Judith. VIII. 24. ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, a nobis ac nostro animo illorum pendet animus. Vide Matth. XXII. 40. Philo T. II. p. 420. ed. Mang. ὧν αἱ τοῦ ἔθνους ἐλπίδες ἐκρέμαντο, coll. Ies. XXII. 24.

ΚΡΕΟΤΟΜΕ'Ω, carnem disseco. נִתַּח לְנְתַח Pih. divido seu trunco in frusta. Al. Lev. VIII. 19. ἐκρεοτόμησε: ubi pro ἐκρεοτόμησε legere mallem ἐκρεατόμησε, aut ἐκρεωτόμησε analogiæ l. Gr. convenientius.

ΚΡΗΜΝΙ'ΖΩ, præcipito. 2 Macc. VI. 10. κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν, de muro præcipitarunt. Hesych. ἐκρήμνισαν, ἐκρέμασαν, κατεστόρεσαν.

ΚΡΗΜΝΟ'Σ, præcipitium, locus præruptus. סֶלַע, petra. 2 Paral. XXV. 12. Hesych. κρημνός, ὄχθος, ἐξοχὴ πέτρας, καὶ ὄρους βάθος, χάος.

ΚΡΗΜΝΟ'ΤΗΣ, munitio, firmitas. 2 Macc. X. 34. ἐν τῇ κρημνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες.

ΚΡΗ'ΝΗ, fons. בְּרֵכָה, piscina. 2 Sam. II. 13. IV. 12. 1 Reg. XXII. 38. 2 Reg. XX. 20. Vide et Sirac. XLVIII. 12. Hesych. κρήνη, πηγή, ὕδωρ ἀγώγιμον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κρήνη, πηγή, ἐκροὴ ὕδατος.

ΚΡΗΠΙ'ΔΩΜΑ, fundamentum, basis. עֲזָרָה, quod vulgo atrium auxilii redditur, est autem crepido, qua altera ab inferiore parte cingebatur et includebatur. Aqu. Ezech. XLIII. 15. ubi in Hex. typographorum errore bis κρηπιδήματος scribitur. Descendit enim a κρηπιδόω.

ΚΡΗΠΙ'Σ, idem, it. crepido, et ora vel ripa aquæ. אוּלָם, porticus. Joël. II. 17. ἀνὰ μέσον τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται, in medio crepidinis altaris plorabunt. Confer 2 Macc. X. 26. — גְּדוֹת plur. ripæ. Jos. III. 15. ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπῖδα αὐτοῦ, Jordanes autem implebatur per totam ripam suam. Vide et Jos. IV. 18. 1 Par. XII. 15. et confer 1 Macc. IX. 45. ubi verba ἕως τῶν κρηπίδων τοῦ Ἰορδάνου Latinus vertit: usque ad oram Jordanis. Gloss. Octateuch. κρηπῖδα, βαθμίδα, ἢ βάσιν, ἢ ὄχθη. Lege: ὄχθην. Apud Nonnum legitur ἁλικρηπίς de ora vel littore maris.

ΚΡΗ͂ΤΕΣ, plur. Cretenses, gens Palæstinæ, Philistæi. כְּרֵתִים. Ez. XXV. 16. Soph. II. 5. Confer Bocharti Chan. Lib. I. cap. 15. pag. 457. et Bibl. Brem. Cl. II. pag. 1018.

ΚΡΗ'ΤΗ, Creta. Palæstinæ regio orientalis. כְּרוֹת plur. fossuræ. Soph. II. 6. Confer Bochart. l. cit. p. 458.

ΚΡΙΘΗ', hordeum. שְׂעֹרָה in plur. שְׂעֹרִים. Exod. IX. 32. Lev. XXVII. 16. Deut. VIII. 8. et alibi sæpius. — *שְׁעָרִים plur. ex שַׁעַר, mensuræ. Gen. XXVI. 12. ubi pro שְׁעָרִים, mensuræ, legerunt שְׂעֹרִים cum Syro, Symm. Theod. et Vulg. Legitur præterea apud Aquilam 1 Sam. XXV. 18. φρυκτῶν κεκομμένης κριθῆς, ubi confer supra notata ad κόπτω. Vide quoque Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 239.

ΚΡΙ'ΘΙΝΟΣ, hordeaceus. שְׂעֹרִים plur. Num. V. 15. 2 Reg. IV. 42. Ezech. IV. 12. Adde Inc. Jud. VII. 13. Præterea legitur Jud. V. 8. ubi verba ὡς ἄρτον κρίθινον LXX de suo addidisse nonnullis videntur ad vilitatem idolorum indicandam. Panes enim hordeacei sunt viles. Sed pertinent potius hæc verba ad sequen-

a tia אַן לָחֶם שְׁעָרִים, *tunc bellum portis*, quæ aliis punctis additis legi possunt לְחֶם שְׁעָרִים. Vide ad h. l. Serarium ac Bonfrerium.

ΚΡΙ'ΚΟΣ, (alias *κίρκος*) *circulus, annulus*, s. *fibula*, vel *uncinus recurvus et hamatus*. Hes. *uncum quemlibet et harpagona* interpretatur, et in summa, *quidquid aduncum est*. *אַגְמוֹן, *juncus*. Job. XL. 21. Ies. b LVIII. 5. In priore loco אַגְמוֹן *funem junceum* notat, ubi tamen alii *uncum* interpretatur. — *אֶדֶן, *basis*. Job. XXXVIII. 6. ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι; Respexerunt fortasse notionem *inclinandi*, quam habet radix דָּנַן in l. Arab. et Æthiop. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 36. seq. Non tamen repugnarem, si quis οἶκοι hic reponere mallet. c — בָּתִּים, plur. *vectes*. Aqu. Exod. XXX. 14. κρίκοι. Scharfenbergius vult, εἰς κρίκους vitiose scriptum esse pro εἰς οἴκους, ut sint *receptacula vectium*. — חוֹחַ. Symmach. Ies. XXXVII. 29. — קְרָסִים plur. *ansulæ*. Aqu. Exod. XXXVI. 11.

ΚΡΙ'ΜΑ, *judicium*, it. *statutum, jus, quod legibus consentaneum, quod fas est, rectum, justitia*, it. *lis*, it. d *interpretatio*. *אִין. Theod. Dan. IX. 26. Legit דִּין. — דָּבָר, *verbum*. Exod. XVIII. 22. Inc. et LXX sec. Compl. Exod. XXIII. 7. ubi דָּבָר est *sententia judicis*. — דִּין, Job. XXXVI. 17. Inc. Ies. X. 2. τὸ δίκαιον κρίμα, ubi δίκαιον de suo addidit sensus causa, et κρίμα est *causa*, et quidem *justa*. — דִּינָא. Chald. Dan. VII. 22. — חֻקָּה, *statutum*. e Ez. XXXVII. 24. τὰ κρίματά μου φυλάξονται, *statuta* mea custodient. — *חֶרֶב, *gladius*. Job. XIX. 29. sec. Alex. ἀπὸ κρίματος. Κρίμα h. l. *pœnam* notat, et *gladius* Deo tributus itidem *iræ et vindictæ index* et *symbolum* est. Vide Glassii Philol. S. p. 978. — מִשְׁפָּט. Lev. XVIII. 4. τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματα, *statuta* mea facietis et præcepta. Vide et Lev. XX. 22. f Deut. IV. 1. XXVI. 16. 17. 2 Par. XXX. 16. ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, stabant in statione sua, *prouti fas illis erat*, h. e. *munere suo fungebantur ex lege præscripta*. Vide et 2 Par. IV. 7. 20. 2 Par. XXIV. 24. μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρίματα, de Joaso *pœnas* sumserunt. Job. XXXI. 13. εἰ δὲ καὶ ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου; num g denegavi *jus* servo meo? Confer 1 Cor. VI. 7. Psalm. IX. 17. ad quem locum respiciens Suidas ita: κρίματα, αἱ οἰκονομίαι. Δαβίδ· γινώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν, τουτέστι δικαίως οἰκονομῶν. Psalm. XXXV. 6. τὰ κρίματά σου ἄβυσσος πολλή, h. e. tua *consilia* sunt impervestigabilia. Confer Rom. XI. 33. Prov. XXI. 15. εὐφροσύνη δικαίων ποιεῖν κρίμα, lætitia justorum, facere *quod rectum* h *est*. Vide et Prov. XXVIII. 5. Jer. V. 1. Mich. III. 9. VI. 8. Lex. Cyrilli MS. Brem. κρίμα, δικαίωμα, ἢ ἀκρίβασμα. Ezech. V. 8. ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρίματα, exercebo in medio tui *judicia*. Ibid. v. 10. et v. 15. Suidas in v. δικαιώματα ex Theodoreto ad Psalm. CXVIII. 5. p. 879. κρίματα δὲ, ὡς τὰς θείας ψήφους i ὑποδεικνύντα, καὶ τὰς ἀξίας ἀντιδόσεις τῶν τε ἐννόμως καὶ παρανόμως βιούντων. Hesych. κρίματα, ψῆφοι, δίκαι. Idem: κρίμα, ἀνταπόδοσις Θεοῦ. Ez. XXXIV. 16. βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος, pascam illos, *prout rectum est*. Mich. VII. 9. ποιήσει τὸ κρίμα μου, exercebit *jus* meum. Confer Ies. X. 2. Adde Aquilam 1 Reg. XVIII. 28. ubi κρίμα ad imitationem Hebr. k מִשְׁפָּט *ritum, consuetudinem* notat. Vulg. *juxta ritum suum*. Symmach. ἔθος, LXX ἐθισμός. Hos. VI. 5. ubi legerunt מִשְׁפָּטִי כְּאוֹר יֵצֵא cum Syro et Chaldæo, quæ est vera lec-

a tio. — *מְשַׁפֵּט, part. Pih. *judicans, judex.* Job. IX. 15. Hic legerunt מִשְׁפָּט. — עֵדוּת, *testimonium, lex, præceptum.* 2 Par. XXXIV. 31. — פְּשַׁר, Chald. *interpretatio.* Dan. V. 17. κρίματα συγκρῖναι, *interpretationes dare.* Vide infra s. σύγκριμα. — צְדָקָה, *justitia.* Jerem. LI. 10. ἐξήνεγκε κύριος τὸ κρίμα αὐτοῦ. Lege ἡμῶν hoc sensu: probavit Jova, b justam esse nostram causam. — *שְׁפָטִים plur. Ezech. XI. 9. Legitur præterea 1 Sam. II. 10. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Ex quo loco in Gloss. MSS. in Cant. Script. κρίμα exponitur δικαίωμα. Confer Jer. IX. 24. Sirac. III. 1. et 3. ubi κρίμα est *sententia, præceptum, præscriptum,* et cum κρίσις permutatur in codd. In-c terdum κρίμα notat *sortem,* seu *id quod alicui destinatum est, et evitari non potest.* Sic de *necessitate moriendi* legitur Sirac. XXXVIII. 21. coll. XLI. 5. ubi plene dicitur κρίμα θανάτου. Ita quoque מִשְׁפָּט legitur Ies. XL. 27. Nonnunquam κρίμα in libris apocryphis V. T. ei tribuitur, *qui causam alicujus agit, qui aliquem defendit et tuetur.* Sir. d XXI. 6. τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται, quam celerrime pauperis *causam agit* Deus. Sic שָׁפַט Ps. XLIII. 1. 3 Esdr. IX. 4. κρίμα, *sententia lata,* respondet Hebr. עֵצָה Esdr. X. 8. 1 Maccab. II. 24. κατὰ τὸ κρίμα. Sed vera ibi lectio est cod. Alex. κατὰ τὴν ῥῖνα, quam non intellectam editores in margi-e nem rejecerunt. Conf. Valckenær. ad Theocrit. Idyll. I. 17. p. 18. ac Michaëlis ad Macc. l. c.

ΚΡΙ'ΝΟΝ, *lilium.* חֲבַצֶּלֶת, aliis *lilium,* aliis *narcissus,* aliis *rosa.* Ies. XXXV. 1. — פֶּרַח, *flos.* Exod. XXV. 31. 33. 34. XXXVII. 18. Numer. VIII. 5. Gloss. in Octat. κρίνα; ἄνθη σταλάζοντα, κρίνεις ὅμοια. — שׁוֹשַׁן. 1 Reg. VII. 21. 25. Cant. II. 16. IV. 5. V. 14. χείλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη. Conferenti locum IV. 11., ubi legitur κηρίον ἀποστάζουσι τὰ χείλη σου, videri posset, legendum esse κηρία pro κρίνα, quia labia pulcra, quæ rosea esse debent, nemo facile cum candidis liliis comparaverit. Sed sunt et rubra lilia s. purpurea, quæ teste Dioscoride Lib. III. cap. 99. in Syria sunt laudatissima. — שׁוּשַׁן. 1 Reg. VII. 18. — שׁוֹשַׁנָּה. 2 Par. IV. 5. Cant. II. 1. 2. Hos. XIV. 6.

ΚΡΙ'ΝΩ, proprie *cerno, secerno* (Hom. Il. Ε', v. 501.), deinde metaph. *secerno bona a malis, vera a falsis,* hinc: *judico, causam ago, probo, exploro, jus dico, contendo, litigo, ordino, condemno, punio.* בָּחַן, *exploro.* Job. VII. 18. εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς, in requie illum *exploras,* s. *probas.* Phav. κρίνειν, τὸ ἐξετάζειν καὶ h δοκιμάζειν, καὶ βασανίζειν, καὶ ἀνακρίνειν, Ἀττικῶς. Cf. quæ ex Basilii Homil. in Ps. VII. affert Drusius Miscell. Cent. I. c. 59. — גָּרָה, Pih. *misceo,* sc. *litem.* Prov. XXVIII. 25. ἄπληστος ἀνὴρ κρινεῖ εἰκῇ, vir insatiabilis temere *litigabit.* — דִּין: הֵדִין, Kal et Hiph. Gen. XXX. 6. ἔκρινέ με ὁ θεὸς, *causam* meam *egit* Deus. Cohel. VI. 10. οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροτέρου, non poterit *litigare* cum i potentiore. Conf. 1 Cor. VI. 6. 2 Sam. XIX. 9. sec. Vat. ubi κρίνεσθαι notat *murmurare, indignationem suam verbis declarare,* (quod fere facere solent litigantes et disceptantes,) et Inc. γογγύζειν habet. Confer supra s. διακρίνομαι. — דִּין, *judicium.* Job. XXXV. 14. κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, *litiga,* seu *judicio contende* autem coram illo. Prov. XXIX. 7. ἐπίσταται κύριος κρίνειν πενιχροῖς, novit Dominus *causam agere* pauperum, ubi דִּין ipsis videbatur infinitivus, ex-

a clusa ה litera. Prov. XXXI. 5. — דָּרַשׁ, *quaero*. 2 Par. XXIV. 22. ubi דָּרַשׁ *punire, vindictam sumere* notat, ut alias saepe. — הֶאְשִׁים, Hiph. *reum declaro*. Ps. V. 11. κρῖνον αὐτοὺς ὁ Θεὸς, *condemna* illos, O Deus. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — הֵכִין Hiph. a כּוּן, *paro*. Ez. VII. 14. κρίνατε τὰ σύμπαντα, *ordinate* omnia. Apud Hesych. κρῖναι inter alia exponitur b τάξαι, *ordinare*. — *חַוֵּה, *indico, explico*. Dan. II. 7. sec. Chis. coll. v. 4. ubi idem verbum per φράζειν reddunt. Hesych. κρίνειν per συγκρίνειν inter alia explicat. Ib. v. 6. — יִסּוֹר, *eruditio*. Job. XXXIX. 32. s. XL. 2. Ita Bielius ac Trommius. Male. Nam τῷ יִסּוֹר respondet ibi ἐκκλίνει (pro quo יָסוּר legerunt), et κρίνει pertinet ad הָרִב, pro quo c הָרָב legerunt, — כְּנֵמָא, Chald. *hujusmodi, hunc in modum*. Esdr. IV. 8. τὰ δὲ ἔκρινε. Sed ex his verbis a Bielio adductis voci כְּנֵמָא tantum τὰ δὲ respondet, ac ἔκρινε referendum est ad אֱדַיִן, *tunc*, quod a דּוּן, *judicare*, derivarunt. — מַשְׂאֵה, *onus*. 2 Par. XXIV. 6. τὸ κεκριμένον, *donum legibus constitutum*. — מִשְׁפָּט, *judicium*. Jud. IV. 5. Job. VIII. 3. d — בַּעַל מִשְׁפָּט, *dominus judicii*. Ies. L. 8. ὁ κρινόμενός μοι, qui *jus* *mihi dicit*. — הֵסִיר מִשְׁפָּט, *aufero jus*. Job. XXVII. 2. Ζῇ ὁ Θεὸς, ὃς οὕτω μοι κέκρικε, vivit Deus, qui ita me *punivit*. Conf. Act. VII. 7. — *נָסַךְ vel potius סָכַךְ, *tego, obtego, obduco*. Symm. Ies. XXV. 7. ἡ κεκριμένη. Sc. velamen impositum nationibus, quod commemoratur in e textu Hebr., de poenis divinis intellexisse videtur, quae sunt decretae. — *נֶחְתַּךְ pr. *desectum*, deinde *definitum*. Dan. IX. 24. sec. Colslin. ἐκρίθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου. — בְּעֵינֵי, *in oculis alicujus*. Prov. XXX. 12. δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει. — *עָנָה, *respondeo*. 1 Sam. XX. 10. ubi tamen loco μὴ ἐκρίθη, quod habet cod. Alex., ἀπεκρίθη reponendum erit. — *רַב, *magister*. Ies. XIX. 20. Hic f legerunt רִיב — *רֹב, *multitudo*. Job. XXXVII. 23. Hic quoque legerunt רִיב. Vide quoque supra s. v. יִסּוֹר — רִיב : הֵרִיב, Kal et Hiph. *litigo*. Gen. XXVI. 21. ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου, *litigabant* vero etiam de illo. Jud. VIII. 1. ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς, *litigabant* cum illo vehementer. Jud. XXI. 22. κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, ut *judicio conten-* g *dant* nobiscum. Vide et Job. XXXI. 13. Jerem. II. 9. Hos. II. 2. Mich. VI. 1. et conf. Sir. XLII. 10. Hesych. κρίνειν, ἀριθμεῖν, χωρίζειν, ἀνακρίνειν, συγκρίνειν. Ἔνιοι κρινώμεθα, ἀντὶ τοῦ μαχώμεθα ἢ διαλεγώμεθα. Job. X. 2. διὰ τί με οὕτως ἔκρινας; quare me ita *damnasti*? Job. XIII. 19. τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι; quis enim est, *qui velit judicio mecum* h *contendere*? Vide et Ies. L. 8. et conf. Matth. V. 30. — רִיב, *lis*. Job. IX. 3. ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ, si enim velit *litigare* cum illo. Thren. III. 35. ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν, cum *judicatur* ille, cum *quaestio de illo instituitur*. Cf. L. Bos ad Rom. III. 4. p. 102. — שָׁמַע, *audio*. Deut. I. 17. κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς. Audire tenuem i aeque ac potentem est officium boni judicis. — שָׁפַט. Jud. XVI. 5. κρίναι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, sit Deus *judex* inter me ac te. Psalm. L. 6. νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε, vinceas, dum judicaris. Ps. LVIII. 12. Legerunt שֹׁפְטִים cum Vulg. et Syro. Ps. LXXXI. 3. κρίνατε ὀρφανῷ καὶ πτωχῷ, *jus dicite* orphano et pauperi. Vide et Ies. I. 17. 23. et conf. Sir. VIII. 17. Ies. LXVI. 16.

a ἐν γὰρ τῷ πυρὶ κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα ἡ σὰρξ, igne enim *punietur* omnis terra, et gladio ejus omnis caro. Conf. 1 Cor. XI. 31. 32. Sic et κρίσις pro *punitione* legitur. Phavorinus: κρίσις καὶ ἡ κόλασις. ὡς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, τουτέστιν, οὐ κολάζεται. Respicit Joh. V. 24. Vide quoque notata infra ex Incerto b ad Jerem. X. 24. in v. κρίσις. Ezech. XXXVIII. 22. κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ καὶ αἵματι, *puniam* vel *e medio tollam* illum peste et bello. Hesych. κρινομένους, ἀναιρουμένους, ἀποθνήσκοντας. Conf. 1 Petr. IV. 6. Jer. II. 36. κρίνομαι πρός σε, *judicio contendam* tecum. Adde Ps. IX. 20. κριθήτωσαν. Arabs: *confundantur*, nempe in judicio, ubi κρίνεσθαι est i. q. κατακρίνεσθαι. Vide ad h. l. Cappellum c in Nott. Critt. 3 Esdr. VI. 21. εἰ κρίνεται, *si tibi ita videtur*, aut *placet*. 3 Esdr. VIII. 11. φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας, humaniter ego judicans. Sap. VI. 4. οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς, non juste *præfuistis imperio*. Sic pro *gubernare* et *regnare* legitur Sap. XII. 18. unde κρίνοντες τὴν γῆν Sap. I. 1. sunt *reges* atque *principes*, i. q. βασιλεῖς cap. VI. 1. Artemidor. II. 12. d p. 56. Ald. κρίνειν γὰρ τὸ ἄρχειν ἔλεγον οἱ παλαιοί. Conf. Fischeri Proll. de Vitiis Lex. N. T. p. 481. Sap. VIII. 9. ἔκρινα, *decrevi*, coll. Judith. XI. 13. Sir. IV. 9. κρίνειν, *judicis partes agere*. Sir. IV. 16. κρίνειν τὰ ἔθνη vel est metaph. *felicitate summa frui* (coll. Matth. XIX. 28.), vel hac formula alluditur ad spem Ju- e dæorum de accipiendo a Messia imperio in Gentiles. Vide Sap. III. 8. et ibid. V. 1—16. 2 Macc. XIII. 15. νεανίσκων ἀρίστων κεκριμένων, juvenibus fortissimis *electis*, ut bene vertit Vulgatus. Hesych. κρίνειν, χωρίζειν, et: κρίνοντες, διαχωρίζοντες. Thom. Mag. κρίνω, καὶ τὸ δικάζω, καὶ τὸ χωρίζω. Polyb. VI. 27. 1. Sap. II. 22. κρίνειν γέρας ψυχῶν ἀμώμων, *putare, innocentes præmiis affectum iri*. Sap. XI. 9. ἐν ὀργῇ κρινόμενοι, severe *puniti*. 3 Esdr. VI. 22. ἐὰν κρίνηται τῷ κυρίῳ, f si ita *placet* Domino. In textu Chald. Esdr. V. 17. est רְעוּת, *voluntas*, et ibid. IX. 94. ὡς ἐκρίθη σοι, *ut tu vis*, coll. Esdr. X. 3. Adde 2 Macc. XV. 21. 2 Macc. XV. 17. κρίνειν τὰ πράγματα de re (*prælio*) *decernere*. Vide ibid. XIII. 13. Polyb. III. 70. 1. Joseph. A. J. VII. 5. p. 375. ed. Haverc. 3 Macc. I. 7. ἔκρινε, *decrevit, concilium cepit*, ubi g vid. Syrus. Sic Josephus A. J. I. 2. 2. Polyb. IV. 66.

*ΚΡΙ΄ΝΩ ΕΊΚΗ˜. גָּרָה מָדוֹן, *excito* seu *misceo litem*. Prov. XXVIII. 25. ubi Montf. male transtulit *judicat temere*, potius: *litigat temere*. — Vide quoque supra s. ἄδικοι et δίκαιοι.

ΚΡΙΟ'Σ, *aries*, it. *clypeus*, et *machina bellica, qua muri quatiuntur*. אַדִּיר h *magnificus*. Jerem. XXV. 34. 35. 36. Vox Hebr. *ducem* quoque denotat. Duces gregis sunt arietes. — אַיִל, in plur. אֵילִים. Gen. XV. 9. XXXI. 38. Exod. XXV. 5. et alibi passim. — אַיָּל, *cervus*. Thren. I. 7. Legerunt כְּאֵילִים. Nam eadem vox diversis punctis affecta diversa significat. — *אֵלִים. Ps. XXVIII. 1. ἐνέγκατε κυρίῳ υἱοὺς κριῶν, i afferte Domino filios arietum. Legerunt אֵילִים. Præcedunt, et, ut videtur, ex alio interprete, verba ἐνέγκατε κυρίῳ υἱοὶ θεοῦ. Conf. Drusii Misc. Cent. I. 54. — דְּכַר Chald. Esdr. VI. 9. 17. VII. 16. — כְּלִי, v s. Jerem. XXV. 32. Legerunt כְּאֵילֵי, *ut arietes*, non male. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 527. legisse videntur כְּבָרִים, aut כְּבָרֵי. k — כַּר, *pascuum*, it. *aries*. Psalm. LXIV. 14. — עַתּוּדִים plur. *hirci*. Ezech. XXVII. 21. — פַּר, *juvencus*. Ies. XXXIV. 7. — צִנָּה, *clypeus, scutum*. Inc. Ezech. XXVI. 8. —

a שֶׂה, *pecus*. Ezech. XXXIV. 22. — שְׁלָטִים plur. *scuta*. 1 Par. XVIII. 7. sec. Ald. ubi pro κριοὺς alii libri habent κλοιούς. 2 Macc. XII. 15. ἄτερ κριῶν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατακρημνίσαντα τὴν Ἰεριχὼ, sine arietibus et machinis præcipitantem Jericho. Sic et apud Diod. Sic. Lib. II. p. 113. κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν μεμηχανημένοι. Hesych. κριὸς, ῥόπαλον πολιορκητικὸν, καὶ ὁ τῶν προβάτων ἄρσην, ὄργανον, b ἀστής. De machina bellica vide et Suidam v. κριὸς, et plura de hac machina bellica, Romanis etiam *aries* dicta, apud Lipsium Poliorcet. et in Schol. Cerdæ in Psalter. Salom. p. 979. ed. Fabric. in Cod. Pseudepigr. V. T.

ΚΡΙ´ΣΙΣ, *judicium*, *sententia*, *quam aliquis profert*, it. *quod legibus consentaneum*, *quod fas est*, *rectum*, *sta-* c *tutum*, *justitia*, *lis*, *causa*, *consuetudo*, *mos*, *interpretatio*, *explicatio*. אָוֶן, *iniquitas*. Prov. XIX. 28. ubi aut legerunt aut legendum existimarunt דִּין. — *גְּזֵרָא Chald. *decretum*. Dan. II. 20. ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἥξει ἐπί σε, hæc tibi accident ex *decreto* divino. — דָּבָר, *verbum*. Exod. XXII. 9. ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοd τέρων, coram Deo veniet *causa* amborum. Vide et Exod. XXIV. 14. —*דִּבְרֵי רָע, *verba mali*. Jer. V. 28. — דִּין. Al. Job. XIX. 29. — דִּין. Ps. CXXXIX. 13. ποιήσει κύριος τὴν κρίσιν τῶν πτωχῶν, Dominus *in judicio de causa cognoscet* pauperum. Jerem. V. 28. οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ, non judicarunt *causam* orphani. Vide et Jerem. XXII. 16. — e *חָרוּץ, *concisio*. Theod. Joël. III. 14. (al. 20.) Scil. חָרַץ ut Lat. *decidere*, notat quoque *sententiam* et *peremtorium judicium pronuntiare*, (vid. Simonis p. 617.) unde a LXX quoque h. l. per δίκη redditur. — *יְהוֹשָׁפָט, nomen proprium. Symm. Joël. III. (2.) 7. κρίσεως. Nisi post κρίσεως omissum est substantivum θεοῦ vel κυρίου, legisse censendus est מִשְׁפָּט. — יָרִיב, *litigator*. Ies. f XLIX. 25. τὴν κρίσιν σου κρινῶ, *causam tuam agam*. — מָדוֹן, *contentio*. Prov. XXIII. 29. τίνι κρίσεις; cui *lites*? Symm. Prov. XXVIII. 25. ubi Aquila ἀντιδικίαν habet. Sermo autem est in utroque loco de *litibus temerariis*. — מְדָנִים plur. Prov. VI. 19. — *מַסֵּכָה, *velamen*. Symm. Ies. XXV. 7. Vide supra s. κρίνω ad נָסַךְ notata. — מִצְוָה, *præcep-* g *tum*. Deut. XI. 1. τὰς κρίσεις αὐτοῦ, *statuta* ejus. Eandem significationem sæpius quoque habet κρίμα. — מִשְׁפָּט. Exod. XV. 25. ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, dedit illi præcepta et *statuta*. Vide et Deut. IV. 5. 14. Exod. XXVIII. 15. λόγιον τῶν κρίσεων, oraculum judiciorum, quod ibidem v. 26. τὸ λόγιον τῆς κρίh σεως vocatur. In Lex. Cyrilli MS. Brem. λόγιον κρίσεων exponitur λόγος ἀκριβής. Sic et Gloss. in Octat. λόγοι (lege λόγιον) κρίσεως, λόγον ἀκριβῆ. Deut. X. 18. ὁ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ, *in judicio de* proselyti et orphani *causa cognoscens*. Similiter Xenoph. Hist. Gr. Lib. V. 2. 25. Ἰσμηνίᾳ κρίσιν ποιῆσαι. Conf. Raphelii Not. ex eod. ad Joh. V. 27. p. 129. Deut. XVI. 18. κρινοῦσι τὸν λαὸν i (κατὰ) κρίσιν δικαίαν, juste judicabunt populum. Deut. XIX. 6. κρίσις θανάτου, judicium mortis. Vide et Jer. XXVI. 11. Ælian. V. H. XIII. 38. κρίσιν θανατικὴν dixit. 2 Reg. I. 7. τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρός; *unde* vir ille *dignosci potest*? vel quinam *habitus* illius viri? 2 Reg. XXIV. 26. ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν, *sententiam* de illo ferebat. 2 Par. XXXV. 13. assabant pascha igne κατὰ τὴν κρίσιν, prout *fas* erat. Esdr. III. 4. faciebant holocaustum cotidie, ὡς ἡ κρίσις, *pro more et consuetudine*, aut: *prout fas erat*. Poëtæ dicerent, ὡς θέμις

אִתּוֹ. Ps. XXXVI. 32. lingua ejus λαλήσει κρίσιν, loquetur *rectum*. Vide et Ies. V. 7. Ies. XLI. 1. τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν, tunc *rectum* annunscient, vel: *quod legibus consentaneum est*. Conf. Matth. XII. 18. Jerem. I. 16. λαλήσω πρὸς αὐτοὺς μετὰ κρίσεως, *sententiam* de illis feram. Vide et Jerem. XXXIX. 5. LII. 7. Jer. X. 23. castiga nos, Domine, πλὴν ἐν κρίσει, καὶ μὴ ἐν θυμῷ, h. e. *ita ut lenius agas*, nec iræ vehementia perdas. Ad h. l. Incertus in Catena Ghislerii p. 935. κρίσιν δὲ (καλεῖ) παρατεταμένην τινὰ βάσανον, ἐξ ἧς ἐπίγνωσις τοῖς παιδευομένοις ἐγγίνεται. ἔθος γὰρ κρίνεσθαι λέγειν τὸν μακρὰ βασανιζόμενον. Jer. XVII. 11. ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, opes suas non *justo modo* acquirens. Al. Jud. XVIII. 7. ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, juxta tranquillos Sidoniorum *mores*. Vide et Jud. XIII. 13. ac conf. 2 Macc. XIV. 38. His adde: Cohel. VIII. 5. καιρὸν κρίσεως, ubi legerunt quidem copulam Vau, sed acceperunt per figuram illam, quam grammatici Hendiadyn vocant. *Tempus et judicium* est *tempus judicii*. Symm. et LXX Cohel. VIII. 6. ubi καιρὸν κρίσεως Vulgatus reddidit per *opportunitatem*. Ies. XXXII. 1. μετὰ κρίσεως ἄρχειν, *juste* imperare. Confer ibi parallelismum sententiarum. — נָקָם, *ultio*. Prov. VI. 34. Ies. XXXIV. 8. XXXV. 4. — *נִשְׁפָּט part. Niph. Ies. LIX. 4. Legerunt hic fortasse מִשְׁפָּט. — פְּלִילִיָּה, *judicium*. Symmach. Ies. XXVIII. 7. — *פִּשְׁרָא, *interpretatio*. Dan. II. 36. et 45. sec. Chis. ubi κρίσις est i. q. alias σύγκρισις, *explicatio, interpretatio*. — צֶדֶק, *justitia*. Ies. XI. 4. — *רַב, *magnus*. Ies. LXIII. 1. Legerunt hic רִיב. Idem valet de loco Prov. XXVIII. 2. ubi pro רַבִּים legerunt רִיב ם. Nisi fortasse ibi per κρίσεις *judices*, *principes* intellegere malis. Vide supra s. v. ἐγείρομαι. — רִיב infin. a רִיב, *litigare*. Job. XXXIX. 32. — רִיב, *lis*. 2 Sam. XV. 2. Prov. XV. 19. XXX. 33. Symm. Prov. XIX. 17. — שָׁפוֹט infin. *judicare*. Gen. XIX. 9. — שְׁפָטִים plur. Exod. VI. 6. Sap. XVII. 1. κρίσεις θεοῦ, *ratio, qua Deus in regenda ac gubernanda hac rerum universitate utitur*, i. q. v. 2. ἡ πρόνοια θεοῦ, coll. Psalm. LXXII. 1. et Rom. XI. 33. Sirac. III. 1. et 3. *præceptum, præscriptum*. Sir. XVI. 26. ubi κρίσις est *sapientia, prudentia, quæ cernitur in discretione, modo et ordine*. Cæterum pertinet illud ἐν κρίσει ad τὰ ἔργα, coll. Sap. XI. 26. Sirac. XVIII. 20. ubi incertum est, an κρίσις sit *judicium* aut *pœna*. Posterius suadent sequentia. Sir. XXV. 6. ὡς ὡραῖον πολιαῖς κρίσις, senes nihil magis decet *prudentia, sapientia, et recte judicandi facultate*. Sirac. XXXIII. 15. κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, h. e. κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ut legitur in antecedentibus, coll. Tob. VII. 12. Sirac. XXXIII. 34. ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδὲν, sine *justitia* vel *æquitate* nihil plane facias. Sir. XXXVIII. 17. κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περίστειλον τὸ σῶμα αὐτοῦ, post *mortem* ejus *legitimo et recepto more* eum huma. Vide supra s. v. κρίμα. Alii, omisso αὐτοῦ, κρίσιν per *consuetudinem* explicant, de qua notione vide Grotium ad Joh. XI. 44. et XX. 6. 7. Bretschneiderus vertere mavult *secundum voluntatem* s. *beneplacitum* defuncti. Sirac. XLIII. 27. ubi κρίσις est *varietas*, i. q. ποικιλία, et lectio κτίσις nullo modo locum habere potest. 2 Macc. XV. 20. τὴν κρίσιν, *exitum* pugnæ s. *decretorium prœlium*. Conf. Dionys. Hal. IX. 35. p. 1838. ed. Reisk. ταλαντευομένη τῇδε καὶ τῇδε ἡ κρίσις τοῦ πολέμου. Vide supra s. v. κρίνω. 2 Maccab. XIV. 18. τὴν κρίσιν ποιεῖν δι' αἱμάτων, sanguine profuso s. prœlio rem *decernere*. Adde Dan.

XIII. 6. sec. Chis. — Vide alibi s. *αἷμα.*

ΚΡΙ'ΣΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *judicium facio, ultionem sumo.* נִקַּם Niph. Ies. I. 24.

*ΚΡΙ'ΣΙΝ 'ΕΚΚΛΙ'ΝΩ, *opprimo aliquem neque ei jus reddo.* נָטָה, *inclino, declino, deflecto.* Mal. III. 5. ubi post מַטֵּי omissum est מִשְׁפָּט, quod in aliis locis additur.

ΚΡΙΤΗ'ΡΙΟΝ, *tribunal, judicium,* etiam per metonym. *judex.* דִּינָא Chald. *judicium.* Dan. VII. 10. κριτήριον ἐκάθισε, judicium sedebat. Vide et v. 26. et conf. Elsnerum ad 1 Cor. VI. 4. p. 93. — מִדִּין, nomen proprium, *Middin.* Jud. V. 10. καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, sedentes in *tribunali.* Ita quoque Inc. Int. sec. ed. Rom. Deduxerunt a דִּין, et legerunt מָדוֹן. — מִשְׁפָּט. 1 Reg. VII. 7. Vide et Susann. v. 49. Hesych. κριτήριον, δοκιμαστήριον, δικαστήριον.

*ΚΡΙΤΗ'ΡΙΟΝ ΤΟΥ~ ΘΕΟΥ~, *tribunal s. judicium Dei,* h. e. *a Deo institutum.* אֱלֹהִים. Exod. XXI. 6. ubi omnes Intt. consentiunt, *judices* esse intellegendos, qui sæpe hoc nomine insigniuntur, ac ita appellantur, quia judicia apud Judæos nomine divino habebantur.

ΚΡΙΤΗ'Σ, *judex.* דַּיָּן, idem. 1 Sam. XXIV. 16. Esdr. VII. 24. Psalm. LXVII. 5. — מָדוֹן, *contentio.* Hab. I. 3. Legerunt מְדִין. — רַב, *magnus, magister.* Ies. LXIII. 7. κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ 'Ισραὴλ, judex bonus domui Israël. Confer Act. XXIV. 10. — שֵׁבֶט, *tribus.* Deut. I. 15. Permutarunt invicem שֵׁבֶט, *tribus,* quod in textu Hebr. legitur, et שֹׁפֵט, *judex.* Eodem modo et 1 Chron. XXVIII. 1. loco שְׁבָטִים, *tribus,* legerunt שֹׁפְטִים. — שֹׁפֵט. Deut. I. 16. XVI. 18. et alibi sæpissime. Symmach. 1 Par. XXVI. 29. De *arbitro* legitur Sap. XV. 7. de *principe, præfecto, rege* Sir. X. 1. 2. 24. 3 Esdr. II. 17. Ep. Jerem. v. 14. idolum manu tenet sceptrum ὡς ἄνθρωπος κριτὴς χώρας, quasi *princeps* regionis.

ΚΡΙΤΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *judex fio.* הָרִיב Hiph. a רִיב, *litigo.* Job. XIII. 8.

*ΚΡΙΤΑΙ', *judices.* Inscriptio secundi prophetarum priorum libri, quasi Βιβλίον κριτῶν, non κριμάτων, ut appellare maluit Philo Jud. Lib. de Confusione Linguar. p. 338., qui continet historiam eorum, quorum opera Deus gubernabat Israëliticum populum post Mosen et Josuam, qui Hebr. שֹׁפְטִים dicebantur et lingua Punica *Suffetes,* quod teste Livio XXX. 7. consulare imperium erat apud Carthaginienses. — Præterea legitur quoque Ezech. XXV. 16. sec. cod. Alex. pro כְּרֵתִים, *Cherethæi,* ubi tamen κριτὰς, quod etiam Arabs habet, facili lapsu librarii ex Κρῆτας ortum est.

*ΚΡΙΤΟ'Σ, propr. *judicio selectus,* deinde *egregius, nobilis, præstans.* Ab hac certe voce, neque a κριτὴς mavult Bretschneiderus derivare κριτοῦ, quod Sir. VIII. 14. reperitur, ubi legitur: μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, noli litigare cum *nobili,* nam secundum auctoritatem ejus in civitate judicabunt judices. Hesychius: κριτὸς, ἄριστος, ἐπιλελεγμένος, ἐπίλεκτος.

ΚΡΙ'ΩΜΑ, *ornamentum in capitulis columnarum,* a κριὸς, *aries.* אֵילִים plur. *postes, limina.* Aqu. Ezech. XL. 15. Pro more suo etymologiam servavit, nam κριὸς in Verss. Vett. τῷ אַיִל respondet. Non opus itaque mihi esse videtur conjectura Semleri, qui, κρίωμα pro voce nihili habens, στήριγμα reponere mavult, coll. XL. 9. et XLI. 3. ubi hæc vox

a pro eodem Hebr. reperitur. Hieronymus *frontes* interpretatur.

ΚΡΟ'ΚΗ, *subtemen.* נִבְחַת, *recalvatio.* Lev. XIII. 55. — חוּט, *filum, quo consuitur*, Arab. خيط. Symm. Jud. XVI. 12. — עֵרֶב, *trama, subtemen, quod stamini ex adverso immiscetur et intertexitur.* Lev. XIII. 48. 49. Hesych. κρόκη, στήμματος εἶδος, ἢ ῥοδάνη.

b ΚΡΟ'ΚΙΝΟΝ, sc. *μύρον, unguentum ex croco.* מֹר, *myrrha.* Al. Prov. VII. 17. διέῤῥαγκα τὴν κοίτην μου κροκίνῳ, aspersi cubile meum *unguento crocino.* Ita cod. Vat. Sed Ald. Compl. et Alex. κρόκῳ habent. De eodem unguento Propertius Lib. III. El. 10. v. 22. *Et crocino nares myrrheus ungat onyx.* Confer Spanhemii Obss. in Callim. p. 70.

c et 98. seq.

ΚΡΟΚΟ'ΔΕΙΛΟΣ ΧΕΡΣΑΙ˜ΟΣ, *crocodilus terrestris, Scincus lacerta.* צָב, *testudo.* Lev. XI. 29. Reprehendit hanc versionem apud LXX Eugubinus eo, quod unum duntaxat sit genus crocodilorum, idemque amphibium. Sed præter Eustathium, qui *crocodili terrestris* meminit, etiam reperitur apud Dioscor.

d II. 59. σκίγκος δὲ ἐστὶ κροκόδειλος χερσαῖος. Adde Plin. H. N. XXVIII. 8. Dicitur crocodilus ille alias κίκιρος. Hesych. κίκιρος, ὁ χερσαῖος κροκόδειλος. Immo etiam δενδρίτης dictus est. Conf. notata ad Hesych. in h. v. ubi habet: Κροκόδειλος, καὶ τὸ ἐν τῷ Νείλῳ, καὶ τὸ χερσαῖον, ac Bochartum Hieroz. P. I. Lib. III. cap. 1.

e ΚΡΟ'ΚΟΣ, *crocus.* כַּרְכֹּם, idem. Cant. IV. 14. — מֹר, *myrrha.* Prov. VII. 17. Conf. Spanhem. Obss. in Callim. H. in Apoll. 99. seq.

ΚΡΟΚΥ'ΦΑΝΤΟΣ, *reticulum capitis, quo comam mulieres constringebant.* נְטִפוֹת plur. *myrothecia.* Aqu. Ies. III. 19. κροκυφάντους. Etym. M. et Phavor. κροκύφαντος, ὅτι διὰ κρόκης ὑφαίνεται. οἱ δὲ Ἀττικοὶ κεκρύφαλον αὐτὸ

f καλοῦσιν, ὅτι κρύπτει τὸν φαλὸν, ὅ ἐστι ἐξοχὴ τῆς κεφαλῆς. Confer Pollucem Onom. Lib. X. segm. 192. Sarravium Epist. p. 85. seq. et Perizonium nott. ad Ælian. V. H. VII. 9.

*ΚΡΟΚΥΦΑ'ΝΤΩΤΟΝ. גָּבִיב, *concavus.* Inc., sine dubio Aquila, Jer. LII. 21. sec. cod. Syr. Hex. Mediol. ubi Latine a Norbergio *corona* redditur. Sine dubio scribendum κροκυφάντῳ s. κροκύφαντα, quo Ies. III.

g 19. Hebr. נְטִפוֹת expressit. Sed quid hoc sibi hic velit, me ignorare fateor.

ΚΡΟ'ΜΜΥΟΝ, *cepa.* בָּצָל, idem. Num. XI. 5. κρόμμυα, Alex. κρόμυα.

ΚΡΟΣΣΟ'Σ, ΚΡΟΣΣΩΤΟ'Ν. Vide Κρωσσὸς, Κρωσσωτόν.

ΚΡΟ'ΤΑΦΟΣ, *tempus, pars capitis tenuior.* רַקָּה, q. d. *tenuis, tempus,*

h pars capitis a tenuitate ossium ita dicta. Jud. IV. 22. (sec. Ed. Rom. Cat. Nic. et cod. Oxon. etiam Aqu. sec. Coislin.) V. 26. — עַפְעַפַּיִם dual. *palpebræ.* Theodot. Psalm. CXXXI. 4. Confer Schol. ed. Rom. ad h. l. ubi de somno sermo est. Suidas: κρόταφος, τὸ μέρος τοῦ σώματος. Lex. Cyrill. MS. Brem. κροτάφοις, τοῖς ἐπάνωθεν τῶν ὀφρύων τόποις.

i ΚΡΟΤΕ'Ω, *pulso, plaudo.* הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* 2 Reg. XI. 13. ἐκρότησαν χειρὶ, *plaudebant* manu. Vide et Ezech. VI. 11. Ezech. XXI. 14. κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, *pulsa manum ad manum.* — *הֵרִיעַ, *vociferor, jubilo.* Inc. Ps. LXV. 2. — הִשְׂפִּיק Hiph. *applaudo.* Symmach. Ies. II. 6. — מְחָא, *tergo,* item: *complodo*, q. d. *tergo manum manu.*

k Ps. XCVII. 9. Ezech. XXV. 6. — סָפַק et שָׂפַק, *plaudo, complodo manus.* Job. XXVII. 23. Thren. II. 15. Ez. XXI. 12. — תָּקַע, *clango.* Psalm. XLVI. 1. κροτήσατε χεῖρας, *plaudite* manibus. Hesych. et Lex.

a Cyrilli MS. Brem. κροτήσατε χεῖρας, ἐπαινέσατε ταῖς χερσίν. Ita etiam Suidas κροτήσατε interpretatur, qui addit præterea: νενικηκότων γὰρ ὁ κρότος. Nahum. III. 19. κροτήσουσι χεῖρας ἐπί σε, complodent manus propter te. Gloss. MSS. in Proph. κροτήσουσιν, ἐπιπλαγήσονται. Hesychius: κροτήσουσιν, ἐπαινέσουσιν.

ΚΡΟΥΝΗΔΟ'Ν, *instar scatebræ* s. b *fontis salientis*. 2 Macc. XIV. 45. In Lex. Cyrilli MS. Brem. κρουνηδὸν (MS. vitiose κρουνδὸν) exponitur κατὰ κεφαλῆς.

ΚΡΟΥΝΙΣΜΟ'Σ, *scatebra, scaturigo*. צִנּוֹר, *canalis*, speciatim *canalis major*, quam תְּעָלָה, cujus radix est נָצַר, *abunde rigavit pluvia*. Aquil. 2 Sam. V. 8. ubi vide Schol. ed. Rom.

c ΚΡΟΥΝΟ'Σ, *scatebra saliens*, auctore Eustathio ita dicta, quod ex montibus μετὰ κρούσεως, *cum strepitu*, defluat. צִנּוֹר, *canalis*. Aqu. 2 Sam. V. 8. Symm. Psalm. XLI. 9. κρουνῶν. Hesych. κρουνῶν, ῥευμάτων. Idem: κρουνοί, ῥεῖθρα, ὀχετοί, ὑδάτων ἐκβολαί.

ΚΡΟΥ͂ΣΜΑ, *percussio*. טְרִיָּה, *recens*, h. l. *vulnus recens*. Symmach. Ies. I. 6. Procopius legit τραύματος.

d ΚΡΟΥ'Ω, *pulso*. דָּפַק, *pulso, trudo*. Jud. XIX. 22. ἔκρουσαν ἐπὶ τὴν θύραν, *pulsabant* fores. Vide et Cant. V. 3. Judith. XIV. 14. ἔκρουσαν τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς, *pulsabant* ad aulam tabernaculi. Sic et alias κρούειν θύραν Atticos dicere viri docti contra Phrynichum docuerunt. Vide Lex. N. T. s. h. v. — *נָדַח, *impello*. Deut. XIX. 5. sec. Oxon.

e ΚΡΥ'ΒΔΗΝ, *occulte, clam*. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. 2 Sam. XII. 12. sec. cod. Alex.

ΚΡΥΒΗ͂ (alias κρυφῇ), *occulte, clam*. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. 2 Sam. XII. 12. Theodot. ἐν κρυπτῷ. — *בַּלָּט, *in silentio*. Ruth. III. 7. sec. Alex. Reliqui habent ἐν κρυφῇ. — חֶרֶשׁ, *silentio*. Inc. Jos. II. 1.

ΚΡΥ'ΟΣ, *algor, frigus, gelu, glacies*. חֲנָמַל, *grando major*. Aqu. f Ps. LXXVII. 52. (47.) κρύει. Lex. Cyrilli MS. Brem. Κρύος, ψύχος, παγετὸς, ῥῖγος (MS. ῥῆγος).

ΚΡΥΠΤΟ'Σ, *occultus, absconditus*. אֲטוּמִם part. Pah. *clausus*. Theod. et LXX 1 Reg. VI. 4. θυρίδας διαπαρακυπτομένας κρυπτὰς, fenestras, per quas aliquis inclinans se prospicere poterat, *occultas*. Inde Gloss. MSS. in Lib. 3 Reg. κρυπτὰς θυρίδας (MS. κρυπταὶ θυρίδες), καὶ τοὺς g σταθμοὺς τῶν εἰσόδων, εἶτουν τὰς παραστάδας, τουτέστιν τοξικάς. In Cod. Fabric. male hæc conjunguntur cum ἐνειλεστάθμησεν, et præterea corrupte ita leguntur: κρυπταῖς θυρίδας καὶ τοὺς σταθμοὺς τῶν εἰσόδων, ἢ τούτων παραστάτας, τουτέστιν τοξίς. Cf. Τοξικαί. Ez. XL. 17. θυρίδες κρυπταί. Inde Gloss. MSS. in Ezech. κρυπταί, τοξικαί. Et Lex. Cyrilli MSS. Brem. θυρίδες κρυπταί, αἱ τοξικαί. h Hieronymus ad Ezech. l. c.: Τοξικὰς θυρίδας *Symmachus vocat, quas LXX Intt. absconditas, alii obliquas. Τοξικὰς autem, quod instar sagittarum angustum in ædes lumen immittant, et intrinsecus dilatentur.* — בְּקִיעִים plur. *rupturæ*. Ies. XXII. 9. τὰ κρυπτὰ, *scissuræ, rupturæ, quæ* sc. *hucusque latuerant*. — כָּסָה Pih. *tego*. Ies. XXIX. 10. — מִסְתָּר, i *absconsio*. Jerem. XLIX. 9. — מַשְׂכִּית, *effigies*. Ezech. VIII. 12. Tribuerunt voci Hebr. notionem *obscuritatis*, quam habet Arabica شكّة. — נִסְתָּר part. Niph. Deut. XXIX. 29. — סָתַר. Theod. 2 Sam. XII. 12. — *עֳפָלִים, *tumores ani*, s. *marisci hæmorrhoidales*. Symm. 1 Sam. V. 6. τὰ κρυπτὰ, h. e. *secretior pars natium*, ut Vulgatus ibi bene transtulit, qui ib. v. 10.

a eam vocat *prominentes extales*. Vide ad h. l. Montfauc. Adde Symm. Deut. XXVIII. 27. — עֶרְוַת, *nuditas*, h. l. *occulta et debilia terræ loca, quæ exploratores observare solent, ut ad suos referant*, aut *loca nuda præsidiis*. Aqu. Symm. Gen. XLII. 9. τὰ κρυπτά. Vide ad h. l. Rosenmülleri Scholia. — *פֶּסֶל, *sculptile*. 2 Reg. XXI. 7. sec. Cod. b Alex. ubi tamen κρυπτὸν in γλυπτὸν mutandum est. — *פַּעְנֵחַ, *Pahaneach*, vox Ægyptiaca. Syrus Int. Genes. XLI. 45. Schol. ed. Rom. ὁ Σύρος ἔχει, ὁ εἰδὼς τὰ κρυπτά. Philo: κρυπτῶν εὑρετὴς ἢ ὀνειροκρίτης. Sir. I. 28. ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου, revelabit Deus occulta tua, h. e. *veram animi sententiam*, nempe καρδίαν δισσὴν v. 26. Vide et Sir. IV. c 21. Susann. 42. et conf. Rom. II. 16. Sir. III. 21. ubi τὰ κρυπτὰ sunt quæ nos latere debent, quia *ad nos non pertinent*. Sir. VIII. 23. ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτὸν, *rei celandæ* s. *silentio tegendæ* ne alienos (h. e. eos, quorum animi indolem non satis cognitam habeas) testes facias. Vulg. per *consilium* transtulit, coll. Jud. III. 19. Sap. VII. d 21. τὰ κρυπτὰ, *invisibilia*, quibus opponuntur τὰ ἐμφανῆ, *visibilia*.

ΚΡΥ'ΠΤΩ, *occulto, abscondo, celo, tego, obvolvo*. אֲחִידָן Chald. plur. *ænigmata*. Dan. V. 12. sec. Compl. κρυπτόμενα, ubi alii κρατούμενα habent, quod vide supra. Lectio κρυπτόμενα (*quæ latent, obscura, difficilia intellectu*) est alius Int. versio. — גָּנַב אֶת לֵב, *furor cor vel a* e *corde*. Gen. XXXI. 20. ἔκρυψε Λαβὰν, *inscio* Labane. — *דָּבָר, *verbum*. Prov. XVII. 9. בְּדָבָר, *in verbo*, κρύπτειν, ubi ante בְּדָבָר ex antecedentibus repetierunt כָּסָה, et post κρύπτειν omissum est λόγον. — *הָגָה, *removeo*. Prov. XXV. 4. sec. edit. Compl. Ex sententia Michaëlis in Supplem. pag. 1594. (הגו) retulerunt ad נָגַה, *occultus fuit*. — הֶחְבִּיא Hiph. it. in Niph. et Hithp. Genes. III. 8. ἐκρύβησαν, *abscondebant se*. f Vide et Jos. II. 16. Jud. IX. 5. 1 Sam. XIV. 22. οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει, qui *abdiderunt se* in monte. 1 Reg. XVIII. 11. ἔκρυψα αὐτοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις, *occultavi* eos in speluncis. Jerem. XLIX. 9. κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται, *occultari* non possint. Conf. 1 Tim. V. 25. et ad h. l. L. Bos. Exerc. Philol. pag. 222. ubi Apostolorum phrasin, qua ibi utitur, ex verbis Jerem. l. c. desumsisse putat. — הֶחְשִׁיךְ Hiph. *obtene-* g *bro*. Job. XXXVIII. 2. ὁ κρύπτων με βουλὴν, *celans* me consilium. Ibidem quoque occurrunt verba: ἐμὲ δὲ οἴεται κρύπτειν, quibus nihil respondet in textu Hebr. et meram interpretationem verborum ὁ κρύπτων με βουλὴν continere mihi videntur. — הִסְתִּיר Hiph. it. in Niph. et Hithp. Gen. IV. 13. Deut. VII. 20. οἱ κεκρυμμένοι ἀπό σου, *occultantes* h *se* a te. Vide et Job. XIII. 24. Psalm. LIV. 13. et conf. Joh. XII. 36. 1 Sam. XXIII. 19. κέκρυπται παρ' ἡμῖν, *absconditus est* apud nos. Adde 1 Sam. XXVI. 1. sec. Compl. Symm. Ps. LIV. 12. κρύβωμαι αὐτὸν, *absconderem* me ab eo, ubi vox Hebr. cum מ construitur.—הֶעְלִים Hiph. Job. XLII. 3. ὁ κρύπτων σε βουλὴν, qui *celat* te consilium. Thren. III. 55. Adde Inc. Levit. i XX. 4. — *הִתְמַהְמֵהַּ Hithp. a מָהַהּ, *cunctor*. Symm. 2 Sam. XV. 28. κρυβήσομαι, *clam manebo*. Potest vox Hebr. quoque verti: *securitatis causa morabor*. — חֶבְיוֹן, *absconsio*. Symm. Hab. III. 3. κεκρυμμένην. — חֶבֶר, *societas, sodalitium, cœtus*. Hos. VI. 9. ἔκρυψαν. Legerunt חִבּוּ vel חָבְאוּ, *occultarunt*, a חָבָא, *latuit, latitavit*. — טָמַן. Exod. II. 12.

a Jos. II. 6. VII. 22. Job. XL. 8. et alibi sæpius. — כָּחַד Pih. it. in Hiph. et Hithp. Jos. VII. 19. 1 Sam. III. 17. Ps. LXXVII. 4. CXXXVIII. 14. et alibi. — כָּסָה Pih. *tego*. Gen. XVIII. 17. Prov. XI. 13. XII. 17. ubi κρύπτειν in notione *dissimulandi* accipiendum esse videtur. — לָאַט, *obvolvo*. 2 Sam. XIX. 4. ἔκρυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, *ob-* b *volvebat faciem suam*. — מַחֲבָא, *absconsio, latibulum*. Ies. XXXII. 2. κρύπτων. Sic quoque Aqûilas. Habuerunt pro participio verbi חָבָא. — מָנַע, *cohibeo*. Jer. XLII. 4. οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν ῥῆμα.—מַצְפּוּנִים plur. *abscondita*. Abd. v. 6.—*נֶחְפָּז, *festinus, trepidans*. Theod. 1 Sam. XXIII. 26. κρυπτόμενος. Bene: qui enim timet, hic se abscondere solet. c — נְחִיתִים plur. *demissi*. 2 Reg. VI. 9. ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. Bene. Sermo enim est de insidiis, quas Syri struxerant. — נִפְלָא, Niph. *admirabilis sum*. Jerem. XXXII. 27. μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεταί τι; Non male quoad sensum: nam verba Hebr. reddenda sunt: *num mihi potest esse aliquid arduum?* — *נִצְפַּן, *abscondor*. Symm. Theod. Job. XV. d 20. κεκρυμμένος. Vulg. *incertus*. — *נָשָׂא פָּנִים. Symmachus (e conjectura nempe Montf.) Job. XIII. 8. ἆρα δύνασθε κρύψαι αὐτόν; num potestis eum *latere?* Si lectio sana est, נָשָׂא h. l. acceperunt in notione *tollendi, auferendi. Auferre* seu *abstrahere a se faciem Dei* est *Deum latere, subducere se ejus oculis*. Sed verba illa Symmachi sunt scholion e Olympiodori in Catena Junii p. 262.—סֵתֶר, *absconsio*. Ies. XXXII. 2. — עֲלָטָה, *caligo*. Ez. XII. 6. 7. 12. — *צַלְמֻנָּע, *Salmunah*, nomen propr. Jud. VIII. 10. κεκρυμμένοι.

Deduxit hic ignotus interpres a צָלַם, quod in l. Arab. et Æthiop. notat *obscurus, tenebrosus fuit*. — *פַּעְנֵחַ, nomen Ægyptiacum. Inc. Genes. XLI. 45. Confer supra s. v. κρυπτός. — צָפַן. Exod. II. 3. Jos. II. 4. Job. XVII. 4. et alibi. Adde f Ps. XVI. 15. τῶν κεκρυμμένων σου. Ita quoque Aquila. Si redditur *abscondita*, intelleguntur bona, quæ Deus abscondit, h. e. reposuit, ac servavit illis. Si vertitur *absconditi*, sunt sancti intellegendi ἅγιοι, ut vocantur Ps. LXXXII. 3. Aqu. Ps. XXX. 20. ubi vid. Montf. Aqu. Symm. Prov. XXVII. 16. κεκρυμμένος. Legerunt צָפוּן. — *קִטְרִין, *nodi, difficilia intellectu*, Chald. Dan. V. 12. sec. g Compl. — שָׁאַל, *peto, rogo*. Al. 2 Reg. VI. 6. κεκρυμμένον, ubi veram lectionem reliqui libri habent, nempe κεχρημένον. Conf. Hexapla. Vulgatus: *mutuo acceperam*. Tob. I. 19. Ἔθαπτον καὶ ἐκρύβην, h. e. per Hendiadyn Ἔθαπτον κρύβδην, coll. v. 18., clam et occulte sepeliebam. Ibid. XII. 7. est *tacere, non efferre ad alios, atque evulgare*. Sir. XX. 30. et XLI. 17. σοφία κεκρυμμένη, sapien- h tia *abscondita*.

*ΚΡΥ'ΠΤΩ 'ΩΣ 'ΕΝ ΣΦΡΑΓΙ'ΔΙ, *abscondo quasi in sigillo*. חָתַם, *obsigno*. Symm. Job. XXIV. 24. ὡς ἐν σφραγῖδι κρύψουσιν ἑαυτούς, quasi in sigillo abscondent se ipsos חָתַם, *signare*, pro *abscondere*, quia, quæ condimus, fere sigillo impresso claudimus. Hinc *scrinium signatum* apud Valer. Max. V. 6. idem est ac *clausum*.

ΚΕΚΡΥΜΜΕ'ΝΩΣ, *occulte, clan-* i *culum*. בְּמִסְתָּרִים, *in occultis locis*. Jerem. XIII. 17.

ΚΡΥΠΤΩ͂Σ, idem. Tob. XII. 4. 1 Macc. X. 79. *abditos in insidiis*. Joseph. A. J. XIX. p. 922. 10.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΕΙΔΗ'Σ, *crystallo similis, crystalli speciem referens*. Sap. XIX. 20.

ΚΡΥ'ΣΤΑΛΛΟΣ, *crystallus*, it. *glacies*. אֶקְדָּח, *carbunculus*. Ies. LIV. 12. λίθους κρυστάλλου, lapides crystalli. Confer notata in v. ὕαλος. — בְּדֹלַח, *bdellium*, nomen ligni vel arboris. Num. XI. 7. ubi κρύσταλλος *glaciem* notat, cui, in minora grana contusæ, simile manna. Vide H. Relandi D. de Situ Paradisi Terrestris § 12. p. 27. seq. — בָּרָד, *grando*. Symm. Job. XXXVIII. 22. — זְכוּכִית, *crystallus*. Symm. Job. XXVIII. 17. — קִיטוֹר, *exhalatio*. Ps. CXLVIII. 8. Legerunt כְּפוֹר, *pruina*. — קֶרַח, *glacies*. Job. VI. 16. κρύσταλλος πεπηγὼς, glacies condensata. Vide et Job. XXXVIII. 29. Ez. I. 22. Hesych. κρύσταλλος, τὸ πεπηγὸς ὕδωρ ὑπὸ κρύους. Adde Sap. XVI. 22. Sirac. XLIII. 24.

ΚΡΥΦΑ', alias κρύφα, i. q. κρυφῇ, *occulte, clam*. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. Symm. Job. XIII. 10.

ΚΡΥΦΑΙ'ΟΣ, *occultus*. *חָפְשִׁית, *libera*. Οἱ λοιποὶ 2 Reg. XV. 5. Theodoretus: κρυφαῖος οἱ λοιποὶ ἐκδεδώκασι, τοῦτ' ἔστιν ἔνδον ἐν θαλάμῳ ὑπὸ μηδενὸς ὁρώμενος. Videtur vox Hebr. olim hanc significationem habuisse. Confer tamen notata infra s. κρυφαίως. — כֵּס יָהּ, *thronus Jovæ*. Ex. XVII. 16. Hic forte legerunt כָּסוּי, *tectus*, aut potius כְּסוּיָה, aut כִּי עַל יַד כְּסִיָּה. Sed duo codd. Holm. habent ibi κραταιᾷ. — מִסְתָּר, *locus abditus*. Jer. XXIII. 24. ἐν κρυφαίοις, sc. τόποις. Vide et Thren. III. 10. — סֵתֶר. Symm. Psalm. LXXX. 8. — הִסְתַּתֵּר Hithp. a סָתַר, *abdo me, latito*. Symm. Theod. Ies. XLV. 5. — מֶלֶט et מַלְבֵּן junctim, *argilla, fornax lateraria*. Al. Jerem. XLIII. 9. ἐν κρυφαίῳ, ubi vid. Montf. Sc. ἐν κρυφαίῳ pertinet tantum ad בַּמֶּלֶט, quod deduxerunt a מָלַט, *effugit, evasit*. Vocem מַלְבֵּן autem prorsus omiserunt in versione sua. Adde Sap. XVII. 3.

ΚΡΥΦΑΙ'ΩΣ, *occulte*. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. Jer. XXXVII. 16. XL. 15. — חָפְשִׁית, *libertas*. Inc. 2 Reg. XV. 5. et 2 Par. XXVI. 21. Sed in utroque loco respondet formulæ בֵּית חָפְשִׁית, adeoque κρυφαίως quoad sensum vertendum est: *ita ut lateret in domo separata*. Vide ad h. l. Montfaucon. ac Michaëlis Supplem. p. 885. Suidas: κρυφαίως, κρύφα.

ΚΡΥΦΗ', idem. בְּמִסְתָּרִים, *in absconditis*. Symm. Ps. LXIII. 5. — בַּסֵּתֶר, idem. Deut. XXVIII. 57. 1 Sam. XIX. 12. Job. XIII. 10. — חֶרֶשׁ pro בַּחֶרֶשׁ, *silentio*. Theod. Jos. II. 1. — *נָא, *quæso*. Exod. XI. 2. Sed ibi κρυφῇ non exponit τὸ נָא, quod prorsus neglexerunt, sed id quod sequitur, εἰς τὰ ὦτα. Nempe Hebraismum clariori vocabulo explicarunt. — נֶחְבָּא Niph. *abscondo me, latito*. Gen. XXXI. 26. Vide et Sap. XVIII. 9. et conf. Eph. V. 12. Hesych. κρυφῇ, λάθρα, ἀδήλως, κρυπτῶς.

'ΕΝ ΚΡΥΦΗ', idem. בַּלָּאט, *in silentio*. Jud. IV. 21. sec. Vat. ubi ἐν κρυφῇ est i. q. Latini dicunt *molli seu suspenso pede*, ita ut non expergisceretur. Reliqui libri ibi habent: ἡσυχῇ. —*בַּלָּט, idem. Ruth. III. 7. Vide ad בַּלָּאט notata. — בַּסֵּתֶר. Ps. CXXXVIII. 14. Ies. XLV. 19. XLVIII. 16. — לְסֵתֶר contracte ex לְהַסְתִּיר, *ad occultandum*. Ies. XXIX. 15. — תַּרְמָה, *dolus*. Al. Jud. IX. 31. sec. ed. Rom. et Cat. Niceph. Ita quoque Vulg. *clam*. Scharfenbergius ad h. l. judicat,

a hanc lectionem Hebraeo vix conciliari posse, nisi ad variam lectionem (forte בְּסֵתֶר) confugeris. Sed nimium hae voces tam sono quam forma differunt. Semlerus Appar. ad V. T. p. 300. ἐν κρυφῇ mutandum censet in ἐν κορυφῇ, quasi auctor hujus interpretationis legerit בְּרָמָה, *in excelso*, coll. Ezech. XVII. 22. Nec hoc satis probabile videtur. *b* Potius videndum est, annon fortasse בְּחָרְמָה legerit. Nam et חַרְטֻמִּים κρυφιασταὶ vocantur, et חרם apud Arabes *clandestina loca, adyta*, etc. denotat.

ΚΡΥΦΙΑΣΤΗ'Σ, *occultorum cognitor, interpres et patrator, magus.* חָכָם, *sapiens.* Aqu. Ex. VII. 11. κρυφιαστάς. — חַרְטֹם, *magus.* Aqu. Genes. XLI. 8. Lex. Cyrilli MS. *c* Brem. κρυφιαστὰς, μάγους, ἐπαοιδούς. Inde praesidium accipit sententia Fulleri, qui in Miscell. Sacr. Lib. V. c. 11. p. 647. κρυφιαστὴν nihil aliud significare putat, quam *magum*, q. d. *rerum absconditarum et abditarum professorem.* Sic et Drusio in Fragm. p. 136. κρυφιασταὶ sunt *magi ab occultando ita dicti, vel quod artem occultam profiteantur, d vel quod res occultas efficiant, vel denique, quod scientiam suam occultent, quo in majore admiratione sint apud homines.*

ΚΡΥ'ΦΙΟΣ, *occultus, latens, clandestinus*, i. q. κρυφαῖος. אַף־הוּא. Inc. 2 Reg. II. 14. ubi vid. Montfauconius. אַף proprie *inclusionem* s. *inclusum quid* significat, et huc fortasse respexerunt Incert. Intt. *e* Post κρύφιος autem fortasse omissum est θεὸς, quod ad הוּא referendum esset. — *כֵּס יָהּ, *thronus Jovae.* Exod. XVII. 16. sec. Cat. Nic. et codd. Holm. Vide supra s. κρυφαῖος. — *מַלְטֵ, *fornax lateraria.* Οἱ λοιποὶ Jer. XLIII. 9. Non aliter legerunt, sed tribuerunt voci Hebr. hanc notionem, quia מָלַט *eripere, liberare* notat. Drusius legit ἐν κρυφαίῳ, quod vide supra. — נִסְתָּר *f* part. Niph. Ps. XVIII. 13. ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με, ab *occultis* meis purga me. Suidas: κρύφιοι, οἱ πονηροὶ λογισμοί. Idem verba Ps. l. c. statim subjungit. — סָתוּם part. Pah. *occlusus.* Ps. L. 7. — סֵתֶר, *absconsio.* Jud. III. 19. — עַל־מוּת, *super mortem.* Ps. IX. 1. Hic legisse videntur unam vocem ab עָלַם deductam, עַל־עֲלָמוֹת. — *g* עֲלָמוֹת, *alamoth.* Vox ad musicam vel cantum Hebraeorum spectans. Ps. XLV. 1. ὑπὲρ τῶν κρυφίων. Forte est plur. ex עַלְמָה. Adde 1 Par. XV. 20. sec. Complut. — פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי, *innominatus aliquis, cujus nomen reticetur*, ὁ δεῖνα. Ruth. IV. 1. κρύφιε, *tu, cujus nomen occultum mihi est.* — תַּעֲלוּמָה, *absconsio.* Ps. XLIII. 23. Sap. XIV. 23. κρύφια *h* μυστήρια. Sirac. XLII. 1. λόγοι κρύφιοι. 1 Macc. I. 53. sec. cod. Alex. ἐν κρυφίοις, ubi alii libri ἐν κρύφοις habent.

*ΚΡΥΦΙ'ΩΣ, *occulte, clam,* i. q. κρυφαίως. Adverbium hoc neglectum a Bielio legitur apud Incert. 2 Paral. XXVI. 21. pro בֵּית הַחָפְשׁוּת, *domo libera,* h. e. *separata.* Auctor hujus versionis sine dubio lectionem marginalem secu- *i* tus est, quae חָפְשִׁית exhibet, cui respondet κρυφίως ἐγκεκλεισμένος. Vide supra s. κρυφαίως. Legitur praeterea apud Symm. Hab. III. 14. pro בְּמִסְתָּר. Occurrit etiam hoc adverbium apud Eurip. Hecub. v. 993. et Lucian. Philopatr. p. 1121. A.

ΚΡΥ'ΦΟΣ, *occultus locus, latebra.* 1 Macc. I. 56. ἐν κρύφοις. Ib. II. 31. 36. 41.

ΚΡΥ'ΨΙΣ, *absconsio, occultatio.*

חֶבְיוֹן, idem. Aqu. Theod. Hab. III. 3. *κρύψιν.* — הַעְלִים Hiph. *occultando.* Al. Lev. XX. 4. *κρύψει.*

ΚΡΩΣΣΟ'Σ, rectius alias *κροσσὸς* (vide Schol. Theocrit. Idem. XIII. 46.), *fimbria, limbus.* עֲבֹת sing. *contortum.* Exod. XXVIII. 24. 25. — שַׁרְשְׁרוֹת plur. *catenæ.* Exod. XXXIX. 13. — שַׁרְשׁוֹת contractum ex priori. Exod. XXVIII. 22. Hesych. *κρωσσοὺς, τὰ κατὰ τῶν ἱματίων, τὰ ῥαμματώδη.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. *Κροσσοὺς, ἀλύσεις, χαλάσματα.* Respicere videtur ad Exod. l. c. ubi Cod. Alex. pro *κρωσσοὺς* habet *κροσσούς.* *Κροσσοὶ* alias *θύσανοι* et *κόσυμβοι* dicebantur. Hesych. *θύσανοι, κροσσοὶ, κόσυμβοι.* Sic enim bene Salmasius pro *κόρυμβοι.* Vide notata supra in *κόσυμβος.*

ΚΡΩΣΣΩΤΟ'Ν (potius *Κροσσωτὸν*), sc. *πλέγμα, textura catenæ instar facta.* מִשְׁבְּצָה, *ocellatio.* Theod. et LXX Ps. XLIV. 15. *ἐν κρωσσωτοῖς χρυσοῖς,* h. e. aut *fibulis* et *laqueolis* seu *catenulis aureis, quibus vestis adstringebatur,* aut *colligationibus illis auri, quibus gemma inclusa est.* שַׁרְשְׁרוֹת plur. *catenæ.* Exod. XXVIII. 14.

ΚΤΑ'ΟΜΑΙ, *acquiro, emo, possideo,* et ex adjuncto, *dominor, principatum habeo.* בָּעַל, *dominor.* Ies. XXVI. 13. — בַּעַל, *dominus.* Prov. XVI. 22. — *גָּאַל. Aqu. Psalm. LXXIII. 2. ubi tamen pro *ἐκτήσω* reponendum est *ἐλυτρώσω,* ita ut h. l. in fragmentis Aquilæ transpositio verborum locum habuerit. Vide ad h. l. Montfauc. — יָלַד, *gigno.* Prov. XVII. 22. *Κεκτημένος* potest h. l. eodem modo *patrem,* aut *parentes* significare, quo קָנָה Genes. IV. 1. *parere* notat. — יְרֻשָּׁה, *hæreditas.* Jer. XXXII. 8. — לָקַח, *capio.* Ezech. V. 1. — מָכַר, *vendo.* Ezech. VII. 13. — מִקְנָה, *acquisitio.* Levit. XXVII. 22. — נָחַל. Ies. LVII. 13. Jer. XVI. 18. — עָשָׂה, *facio,* it. *acquiro.* Gen. XII. 5. — קִנֵּא Pih. *invideo.* Prov. III. 31. Legerunt תִּקְנֶה· — קִנְאָה מִקְנֶה. Ezech. VIII. 3. *κτωμένου.* Legerunt קָנֶה, sed sine omni sensu. — קָנָה. Hebr. Syr. et LXX Genes. IV. 1. ubi in Hex. Montf. vitiose legitur *ἐκθησάμην* pro *ἐκτησάμην.* Genes. XXXIII. 19. *ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ — ἑκατὸν ἀμνῶν,* pro *ἀντὶ ἑ. ἀ., emebat* partem agri centum agnis. Conf. Gen. XLVII. 19. ubi *ἀντὶ* additur. Vide et Genes. XXXIX. 1. XLIX. 30. Josh. XXIV. 33. et conf. Sir. LI. 33. Act. XXII. 28. — קִנְיָן, *possessio.* Gen. XXXVI. 6. — רָכַשׁ, *acquiro, comparo.* Genes. XII. 5. XLVI. 6. — *שָׁאַל, *peto, rogo.* 1 Reg. III. 10. ubi tamen pro *ἐκτήσατο,* quod exhibet Ald., reponendum est *ᾐτήσατο.* Præterea legitur 2 Reg. V. 17. ubi verba *ἵνα κτήσῃ* ante *ἐλαιῶνας,* quibus nihil in textu Hebr. respondet, inserta sunt vel potius repetita ex antecedentibus, ubi in textu Hebr. לָקַחַת legitur. Sir. VI. 8. *εἰ κτᾶσαι φίλον, si possidere paras* amicum: ubi *κτᾶσαι* notat actum inchoatum, sed non perfectum. Sequitur *κτῆσαι αὐτὸν ἐν πειρασμῷ, para* et *compara eum per tentationem,* h. e. *tenta et proba ejus fidem et dexteritatem in rebus adversis.* Sir. XXII. 25. *κτῆσαι πίστιν,* h. e. *præbe te* fidum amico pauperi. *Κτᾶσθαι ἐν τινὶ τόπῳ* est *esse in aliquo loco, versari, habitare alicubi.* Sirac. XXIV. 6. ubi *ἐκτησάμην* est i. q. v. 7. *κατεσκήνωσα,* et v. 8. *περιεπάτησα.* Vulg. tamen transtulit: *primatum habui,* ac Syrus: *dominata sum.* 2 Macc. VII. 11. ubi, qui ad mortis supplicium rapitur innocens, dicit: *ἐξ οὐρανοῦ*

ταῦτα κέκτημαι, cœlitus mihi *injuncta hæc experior*. Hesych. κτησάμενος, λαβὼν, ἔχων.

ΚΤΕΙ'ΝΩ, *occido, interficio*. הָגָה, *removeo*. Prov. XXV. 5. ubi Jaegerus pro κτεῖνε scribendum existimat ἔκτεινε, *remove, extrahe* a conspectu regis. Michaëlis in Supplem. confert Arabicum نجا in Conjug. I. et IV. *amputare, resecare*. — הֶרֶג, *occisio*. Prov. XXIV. 11. — קָטַל, *occido*. Aqu. Symm. Psalm. CXXXVIII. 19. — חֲרָבוֹת plur. *gladii*. Al. Ies. XXI. 14. κτεινομένων. Hesych. κτείνει, φονεύει, ἀναιρεῖ.

ΚΤΕΝΙΣΤΟ'Σ, *pectinatus*. שְׂרִיקוֹת plur. *serica præstantissima*. Symm. Ies. XIX. 9. λίνον τὸ κτενιστὸν, lina *bene pexa*, ex significatione Chald. et Syr. שְׂרַק, *pexuit*. Conf. Braunium de Vestitu Sacerdot. Hebr. Lib. I. c. 8. §. 119. 120.

ΚΤΗ͂ΜΑ, *possessio, res possessa, bonum, facultates, ager*. הוֹן, *substantia*. Prov. XII. 28. κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρὸς, res autem pretiosa vir probus. Conf. Sap. VIII. 5. Sirac. LI. 29. — כֶּרֶם, *vinea*. Prov. XXXI. 16. Hos. II. 15. In utroque loco vocabulum generis pro vocabulo speciei posuerunt. Gloss. κτῆμα, *prædium, fundus, possessio*. κτηματοφύλαξ, *saltuarius*. Cf. Dion. Petavii Not. ad Julianum p. 97. Drusius ad Hos. l. l. et Mercerus ad Joël. I. 5. pro κτήματα legendum censent κλήματα. Facilis sane neque dura emendatio, sed ea tamen, qua voci κλῆμα tribuitur vis insolens et nova. Tuetur præterea receptam lectionem versio Arabica ac Hieronymus. LXX vocabulis generum uti solent pro vocabulis formarum et contra, quod quidem facere hic eo magis poterant, quia vineæ etiam ficeta, agros complectuntur. Cod. B. in margine κτήτορες habet. — כֹּרֵם, *vinitor*. Joël. I. 11. ubi in margine cod. B. pro κτήματα legitur κτήτορες. Post κτήματα videtur omissum aut supplendum esse ἔχοντες. — נַחֲלָה, *hæreditas*. Job. XX. 29. et XXVII. 13. — שָׂדֶה, *ager*. Prov. XXIII. 10. ubi κτῆμα *fundum* notat, coll. Act. V. 1. ubi mox χωρίον. Sic Latini quoque *possessiones* singulatim de *prædiis* dicunt. Adde Sir. XXVIII. 27. (ubi tamen pro τὸ κτῆμα reponere mallem τὰ ὠτία, *sepi aures tuas spinis*, h. e. *cave, ne audias*.) XXXVI. 25. Hesych. κτήματα, πάντα τὰ ὑπάρχοντα.

ΚΤΗ͂ΝΟΣ, *jumentum, pecus, bestia, armentum, grex*. אֹהֶל, *tentorium*. Inc. et LXX Gen. XIII. 5. ubi loco κτήνη sine dubio legendum est σκηναί. Similis permutatio reperitur 1 Reg. XVIII. 5. ubi ed. Rom. habet σκηνῶν pro κτηνῶν. Est vero hæc vitiosa lectio κτήνη satis antiqua, nam Chrysostomus Cat. Niceph. p. 190. eam diserte exprimit. — בֶּגֶד, *vestimentum*. Ezech. XXVII. 20. μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν. Putarunt ita reddendum esse, quia sequitur εἰς ἅρματα. — בְּהֵמָה, *bestia*. Gen. I. 25. 26. II. 20. III. 14. et alibi sæpissime. Adde Ps. VIII. 7. et Prov. XXX. 30. ubi κτήνη *feras* notat. — בְּעִיר, *brutum, pecus*. Ex. XXII. 5. Num. XX. 8. Aqu. Symm. Genes. XLV. 17. — בָּקָר, *bos*. Jerem. XXXI. 12. — גִּבְעָה, *collis*. Job. XV. 7. ubi tamen pro κτηνῶν nonnullis legendum videtur βουνῶν. Sed nec spernenda est plane lectio θινῶν, quam L. Bos in textum recepit. Certe quamnam harum lectionum expresserit Vulgatus, qui habet: *et ante colles formatus*, definiri vix poterit. Conf. Prov. VIII. 25. — חַיָּה, *animal*. Lev. XI. 2. — מִקְנֶה, *possessio*, it. *pecus*. Gen.

a XXVI. 14. κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν, greges ovium et armenta boum. Vide et Deuteron. III. 19. Jos. I. 14. Jud. VI. 5. τὰ κτήνη sec. Alex. et Ald. Hesych. κτήνη, βοσκήματα. — צֹאן, grex, oves. Gen. XXX. 44. XXXI. 43. — קִנְיָן, possessio. Jos. XIV. 4. — רְכוּשׁ, substantia. Num. XVI. 32. Videntur legisse una literula minus רֶכֶשׁ, b pecus, vel jumentum, ut jam observavit Bochartus Hieroz. T. I. pag. 225. ed. Rosenmülleri. — *רֶמֶשׂ, reptile. Gen. VIII. 19. ubi quoque רֶכֶשׁ legerunt, non autem בְּהֵמָה, ut Weplerus conjecit. — שָׁב part. a שׁוּב, revertens. Ezech. XXXV. 7. Ita verterunt pro arbitrio, quia ἀνθρώπους praecesserat. — *שֶׁרֶץ, reptile. Levit. V. 2. sec. Montfauc. c Sed vide ad h. l. Scharfenbergium.

ΚΤΗΝΟΤΡΟ'ΦΟΣ, *jumenti pastor*, it. *pecori alendo aptus*. מִקְנֶה, *pecus*. Gen. IV. 19. Vulg. *pastorum*. Utrique visum est ante מִקְנֶה supplendum רֹעֵה. Num. XXXII. 4. ubi *terra pecoris* est *terra pecori alendo apta*, quod LXX per γῆ κτηνοτρόφος bene expresserunt. — אַנְשֵׁי מִקְנֶה, *viri pecudum*, i. e. *pecuarii*. Genes. d XLVI. 33. 35. Adjective legitur apud Diod. Sic. p. 47. 25.

ΚΤΗΝΩ'ΔΗΣ, *jumento similis, brutus*. בְּהֵמוֹת plur. *jumenta, bestia magna*. Psalm. LXXII. 22. κτηνώδης γὰρ ἐγενήθην παρά σοι, *brutus enim eram apud te*. Lex. Cyrilli MS. Brem. κτηνώδης, ἀλογώτερος· κτήνη γὰρ λέγονται τετράποδα.

ΚΤΗΝΩΔΩ͂Σ, *jumenti more*. e בְּהֵמוֹת, *jumenta*. Symm. Psalm. LXXII. 23. κτηνωδῶς. Bene: nam ante בְּהֵמוֹת omissum est כ similitudinis.

ΚΤΗ͂ΣΙΣ, *possessio, opes, divitiae*. אֲחֻזָּה, *possessio*. Gen. XXIII. 4. 9 20. et alibi. Gen. XXXVI. 43. lectio κτήσεως, quam plerique libri habent, aut ex compendio scribendi male intellecto, aut ex emendatione ad textum Hebr. orta esse videtur. Vera lectio est κατοικήσεως, quae in cod. Oxon. reperitur. — גֻּלָּה, *scaturigo*. Symmach. (sec. Procopium Cat. Nic. p. 123.) Jud. I. 15. Quomodo hic vocabulum κτῆσις Hebr. גֻּלֹּת conciliari possit, equidem non video. Vide ad h. l. Holmesium. Fortasse post κτῆσιν excidit ὑδάτων.— הוֹן, *substantia*. Proverb. I. 13. τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα, *opes* ejus pretiosas auferamus. Vide et Proverb. VIII. 18. et conf. Bar. III. 10. Hesych. κτῆσις, πλοῦτος. — מִמְכָּר, *venditio*, ac per metonymiam *venditum*. Symmach. Deut. XVIII. 8. Sermo autem ibi est de venditis bonis paternis. — מִקְנָה, *acquisitio*. Gen. XXIII. 18. Jerem. XXXII. 11. 12. 14. 16. — מִקְנֶה, idem.' Genes. XLIX. 31. 1 Paral. XXVIII. 1. Cohel. II. 7. et alibi. Adde Jud. VI. 5. ubi Scharfenbergio pro αἱ κτήσεις in ed. Ald. et Compl. rectius τὰ κτήνη legi videtur. Sed erravit. Κτῆσις apud LXX *greges pecorum, pecus* notat, quia veterum divitiae maxime pecude constabant. Vid. Simonis s. v. מִקְנֶה p. 1438. Hinc etiam cum κτήνη permutatur 2 Paral. XIV. 15. sec. Hex. σκηνὰς κτήσεων. Vulgat. *caulas ovium*. Job. XXXVI. 32. ubi verba κυρίου κτῆσιν, quae ἄλλοις tribuuntur, sunt e Catena desumta. — *קִינִים, *lamentationes*. Aqu. Ezech. II. 10. Deduxit a קָנָה. Vide ad h. l. Montfauconium. — קִנְיָן. Psalm. CIV. 20. Prov. IV. 7. Aqu. Symm. Theod. Psalm. CIII. 24. ubi κτῆσις Θεοῦ sunt *creaturae*, quae vocantur h. l. quasi opes et divitiae Dei. Conf. Psalm. CV. 21.

a — רְכוּשׁ, *substantia*. Gen. XLVI. 6. — רֶשֶׁת infin. a יָרַשׁ. Levit. XX. 24. Adde Baruch. III. 10. 15.

ΕΙ'Σ ΚΤΗ͂ΣΙΝ ΠΑΡΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *in possessionem accipio.* קָנָה, *emo, acquiro.* Jer. XXXII. 7.

ΚΤΙ'ΖΩ, *creo, condo, exstruo, paro, instituo, ordino.* בָּרָא, *creo.* Deut. IV. 32. Psalm. L. 11. Ies. XLV. b 7. et alibi. — יָסַד, *fundo.* Ex. IX. 19. Sensum secuti sunt. — יָצַר, *formo.* Ies. XXII. 11. XLVI. 11. — עָמַד, *sto.* Psalm. XXXII. 9. Agellio ad h. l. LXX loco ἐκτίσθησαν vertisse ἔστησαν perperam videntur, cum potius sensum sat bene expresserint. — עָשָׂה, *facio.* Ies. XLIV. 2. — קָנָה, *possideo.* Gen. XIV. 19. 22. Prov. VIII. 22. κύριος ἔκτισέ με c ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, Dominus *paravit* me initio viarum suarum. Ita quoque Athenag. Legat. p. 287. Theodoretus et Origenes. Sed alii legere malunt ἐκτήσατο, ut Aquila habet, ignorantes, *possidere* pro *creare* ac *producere* quandoque usurpari, v. c. Psalm. CXXXIX. 13. et Deut. XXXII. 6. Hieronymus quoque ad h. l. monuit, errorem esse in d LXX, et pro ἔκτισε scribendum esse ἔκτησε. Sed tunc potius ἐκτήσατο scribendum fuisset. Confer præterea Sir. I. 4. 8. et XXIV. 10. — שָׁכַן, *habito.* Levit. XVI. 16. τῇ σκηνῇ τῇ ἐκτισμένῃ αὐτοῖς, tabernaculo illis *exstructo:* sensu eodem. 3 Esdr. IV. 53. *κτίσαι τὴν πόλιν, exstruere* urbem. Conf. Elsnerum ad Hebr. IX. 11. p. 361. Sir. VII. 16. γεωρe γίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην, agriculturam a Deo *institutam* et *ordinatam.* Sir. XXXVIII. 1. 12. καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν ὁ Κύριος, nam et illum (sc. medicum) Deus *instituit, ordinavit.* De *creatione* proprie sic dicta legitur Sap. X. 1. coll. I. 14. et XI. 18. Κτίζομαι, ut sit i. q. γίνομαι s. εἰμί, legitur Sir. XLIX. 16. coll. Eph. III. 9. Sir. X. 19. οὐκ ἔκτισται, *non decet, non convenit naturæ hu-* f *manæ.* Syrus: *non est divisa*, h. e. ut portio assignata. Sir. XXIII. 27. πρὶν ἢ κτισθῆναι, antequam ea *faceret* homo. Syrus: *antequam fiat quidquam.* Opponitur enim ibi *actionibus perfectis.* Sir. XXXIX. 30. ἔκτισται, *destinata sunt.*

ΚΤΙ'ΣΙΣ, *creatio, creatura, structura.* מִקְנֶה, *possessio, pecus.* 2 Par. XIV. 15. ubi tamen al. rectius pro g κτίσεων habent κτήσεων. — קִנְיָן, *possessio.* Al. Psalm. CIII. 25. Pro κτίσεως plerisque scribendum esse videtur κτήσεως. Certe Latina Vetus habet: *possessione tua,* et lubricus sane est lapsus de κτήσεως in κτίσεως. Nihilo minus tamen non sollicitanda est lectio recepta ob locum Prov. VIII. 22. ubi κτίζειν Hebr. קָנָה respondet, et lectio ἔκτισεν ab ipso h Johanne Apoc. III. 14. confirmatur. Vide supra s. v. κτῆσις. Adde Aqu. Ez. II. 10. ubi scribendum κτῆσις. Vide ad h. l. Montfauc. — רְכוּשׁ, *substantia.* Esdr. VIII. 21. Hic quoque pro κτίσει legendum videtur κτήσει. Judith. XVI. 11. Sir. XVI. 11. ubi κτίσις est *rerum universitas,* coll. Sap. V. 18. XVI. 24. i

ΚΤΙ'ΣΜΑ, *creatura.* Sap. IX. 2. XIII. 5. Sirac. XXXVIII. 45. Hesych. κτίσμα, ποίημα, οἰκοδόμημα.

ΚΤΙ'ΣΤΗΣ, *creator.* בּוֹרֵא, idem. Symmach. Ies. XLIII. 15. — צוּר, *rupes.* 2 Sam. XXII. 32. Hic fortasse legerunt יֹצֵר, *formator.* Vide et Judith. IX. 13. 2 Macc. I. 24. Hesych. κτίστης, ποιητής, πλάστης.

ΚΤΥ'ΠΟΣ, *sonus, qui pulsu cietur* k *(a κτυπέω, pulsu sonitum cieo, qualis est tympani), fragor, sonitus, strepitus.* חָזִיז, *coruscatio.* Aquila Job. XXXVIII. 25. κτύπον φωνῶν, *fragorem* tonitruum. Symmach. Job.

a XXVIII. 26. εἰς κτύπον. Sap. XVII. 19. κτύπος ἀπηνὴς καταῤῥιπτομένων πετρῶν, *sonitus* horrendus lapidum dejectorum. Hesych. κτύπος, ψόφος, βροντή.

ΚΥ'ΑΘΟΣ, *cyathus*, *scyphus*. מְנַקִּיּוֹת plur. *cyathi*. Exod. XXV. 29. τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς. Vide et Exod. XXXVII. 16. Num. IV. 7. Jerem. LII. 16. Gloss. in *b* Octat. κυάθους, ἀντλητήρια, σκυφάκια. Legendum videtur σκαφίδια vel σκαφιώλια. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυάθους, ἀντλητήρια. Idem: κυάθους, σκαφίδια. Hesych. κυάθους, σκαφιώλια, ὠάρια σιδηρᾶ, ὠὰ κύαθος· δέχεται δὲ ὑγροῦ τινὸς οὐγγίας δύο. Chrysostomus in Catena Ghisler. in Jer. p. 929. τοὺς κυάθους, τὰ μικρὰ ξέστια λέγει, ἐν οἷς ἐλάμβανον τῶν μεγάλων ἀγ- *c* γείων τὸν οἶνον.

ΚΥ'ΑΜΟΣ, *faba*. Ita vocatur *planta*, et *fructus in siliquis contentus*. פּוֹל, idem. 2 Sam. XVII. 28. Ezech. IV. 9.

ΚΥΒΕΡΝΑ'Ω, *guberno*. תַּחְבֻּלוֹת, *consilia prudentia*. Proverb. XII. 5. κυβερνῶσι. Sap. X. 4. ubi sapientia dicitur δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα, h. e. per levem navem *d* insontem *servasse* Noachum, et κυβερνᾷν (quod de *gubernatione divina* in utramque partem dicitur) est i. q. σώζειν in antecedentibus, *facere, ut aliquis salvus et incolumis evadat*, ac causa posita est pro effectu. Ibid. XIV. 6. Susann. v. 6.

ΚΥΒΕ'ΡΝΗΣΙΣ, *gubernatio*, proprie navis, *intellegentia*, *consilium*. תַּחְבֻּלוֹת plur. *consilia prudentia*. *e* Prov. I. 5. ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται, prudens autem *intellegentiam* acquiret. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυβέρνησιν, φρόνησιν. Glossæ ineditæ in Prov. Salom. κυβέρνησιν, ἐπιστήμην τῶν πραττομένων. Prov. XX. 21. κυβερνήσεσι δὲ γίνεται πόλεμος, *consiliis* autem *prudentibus* geritur bellum. Vide et Proverb. XI. 14. XXIV. 6. Symm. Job. XXXVII. 12. Hesych. κυβερνήσεις, προνοητικαὶ ἐπιστῆμαι (Sic! enim legendum pro ἐπιστολαί. Vide Alberti not. ad Gloss. Gr. N. T. p. 132.) καὶ φρονήσεις. Confer 1 Cor. XII. 28.

ΚΥΒΕΡΝΗ'ΤΗΣ, *gubernator*, proprie *navis rector*. חֹבֵל, *nauclerus*. Ezech. XXVII. 8. 27. 28. — שֹׁכֵב part. *cubans*. Prov. XXIII. 34. ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι. Admodum libere, de sensu tantum solliciti, h. l. transtulerunt, ut non opus videatur varietatem lectionis expiscari velle, quod scil. ii fecerunt, qui κυβερνήτης h. l. ad חִבֵּל, *redentis* s. *mali navis*, retulerunt, ut חֹבֵל legerint.

ΚΥΒΕΡΝΙΣΜΟ'Σ, *gubernatio*. פֶּרֶק, *dilaceratio*. Aqu. Nah. III. 1. ubi videtur significare *injustam dominationem*. Vox Hebr. enim de *quavis* *f* *injustitia* adhibetur.

ΚΥ'ΒΟΣ, *cubus*, *tessera*. גָּלִיל, *orbis*, *angulus*. Esth. I. 6. ἐπὶ κύβοις. Videtur omnino legendum ἐπὶ κύκλοις, ut respondeat voci Hebr. — רֶגֶב, *gleba*. Job. XXXVIII. 38. κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον. Grevio ad h. l. scribendum videtur λιθόκυβον vel λιθοκύβοις. Scil. רְגָבִים Job. XXI. 33. a LXX redditur χάλικες: ita hic non nimium diversa significatione λιθόκυβοι. Constitut. Apost. Lib. VII. c. 25. οἶδεν οὐρανὸς τὸν ἐπὶ μηδενὸς αὐτὸν καμαρώσαντα, ὡς λιθόκυβον. Hesych. κύβος, πᾶν τετράγωνον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κύβος, πᾶς τετράγωνος ψῆφος.

*ΚΥΔΙ'ΩΝ, *gloriosior*. Tob. I. 2. sec. Alex. Vide s. v. κυδίως.

*ΚΥΔΙ'ΩΣ, *honorifice*. Tob. I. 2. sec. Vat. ubi alii libri κυδίων et κυρίως habent. Ilgenio in notis ad h. l. vera lectio esse videtur Κύδιος a Κύδις, ut Τράλλιος, Σάρδιος, a Τράλλις, Σάρδις.

ΚΥΔΟΙΜΟ'Σ, *tumultus*, *turba*, it. *tonitru*. חֲזִיז קֹלוֹת, *fulgetrum toni-*

a truum. Job. XXXVIII. 25. ὁδὸν κυδοιμῶν, viam tonitruum. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυδίμων (lege κυδοιμῶν), βροντῶν. Idem: κυδοιμὸς, θόρυβος, τάραχος. Hesychius: κυδοίμων (scribe κυδοιμῶν), θορύβων, ταραχῶν, ubi vid. Intt.

ΚΥ͂ΔΟΣ, *gloria*. סֵבֶל, *onus*. Ies. XIV. 25. Loco κῦδος reponendum mihi videtur κύδος, quod *ignominiam,* b *qua alter afficitur,* significat, ut cum antecedente ζυγὸς per Hendiadyn jungatur: *jugum ignominiosum,* nisi cum Schneidero statuere malimus, κῦδος quoque in malam partem adhiberi. Hesych. Κύδος (scribe κῦδος), δόξα, ἀρετὴ, νίκη, τιμὴ, ἀριστεία. Suidas: κῦδος, γαῦρος, δύναμις, δόξα, φήμη.

ΚΥΕ΄Ω, *gravida, prægnans sum,* c *concipio,* etiam *pario*. עִדִּים, *centones,* etiam *remotiones, menstrua.* Symm. Ies. LXIV. 6. κυουσῶν, *parientium,* nempe *profluvium lochiorum* intellegens. Vox Hebr. notat *sordes, et omne quod ab oculis removendum est. Vestis parturientium* est *sanguine inquinata, adeoque impura.* Potest tamen h. l. quoque intellegi *cruentatum linteum, virginitatis* apud d Judæos *signum.* Confer infra s. v. μαρτυρία. Tychsenius Tentam. pag. 128. κυουσῶν *osculantium* vertit, ut חָדָה, *lætatus est,* in mente habuisse videantur. — הָרָה, *concipio.* Al. Psalm. VII. 15. κυήσας. Hebr. et Symm. Job. III. 3. ubi tamen *parturire* significare videtur. Quomodo enim ante *partum* dicere aliquis potest, *conceptum esse virum?* Hes. e κυέω, ἐγκυμονῶ, ἐν γαστρὶ ἔχει.

ΚΥ΄ΗΣΙΣ, *conceptus, prægnatio.* הֵרָיוֹן, *conceptus.* Ruth. IV. 13. ubi cod. Alex. κοίησις habet e vitio scribendi. — הֵרֹן, idem. Symm. Theod. Gen. III. 16. κυήσεις sec. cod. Coislin.

ΚΥΘΡΟ΄ΓΑΥΛΟΣ, *labrum rotundum.* כִּיּוֹרוֹת plur. *conchæ.* 1 Reg. VII. 38. juxta cod. Alex. ἐποίησε δέκα κυθρογαύλους. Κυθρόγαυλους etiam f scribit Josephus A. J. Lib. VIII. c. 3. pag. 425. Ita etiam Theodoretus in 3 Reg. observante Hudsono not. in Joseph. Alii autem χυτρογαύλους pronuntiant. Vide infra in χυτρόγαυλος. Vox autem originem procul dubio ducit a כִּיּוֹרוֹת et גָּלַל, *in orbem volvere.* Unde etiam גֻּל Zach. IV. 2. est *vas concavum* et *rotundum.* Et γαῦλος, *gaulus,* juxta g Festum *genus navigii pæne rotundum.* Conf. Bocharti Chan. Lib. II. cap. 11. p. 819.

ΚΥΚΑ΄Ω, *tumultuor, res misceo, turbo.* רָגַשׁ, *turbas concieo, concurro et strepitum facio.* Symm. Ps. II. 1. εἰς τί κυκᾷ ἔθνη; quid barbari tumultuantur? Schol. ed. Rom. ὑπερηφανεύσαντο. Hesych. κυκᾷ, ταράσσει. Idem tradit Suidas. h

*ΚΥΚΕΩ΄Ν. קִיקָיוֹן, *Aricinus.* Aqu. Theodot. sec. cod. Barber. Jon. IV. 6. Uterque vocem Hebr. Græcis literis expressit.

ΚΥ΄ΚΗΣΙΣ, *tumultus, perturbatio.* רִגְשָׁה, *turba cum strepitu concurrens.* Symm. Psalm. LXIII. 3.

ΚΥΚΛΕΥ΄Ω, *converto, gyro.* הֵסֵב Hiph. a סָבַב, idem. Symm. 2 Sam. V. 23. κύκλευσον. Vulg. *gyra.* i

ΚΥΚΛΗΔΟ΄Ν, *in circuitu, circumcirca.* מְסִבּוֹת, *circuitibus.* Symm. Job. XXXVII. 12. Vulg. *per circuitum.*

ΚΥΚΛΙ΄Σ. Vide Κιγκλίς.

ΚΥΚΛΟ΄ΘΕΝ, *in circuitu, circumcirca.* מִסָּבִיב, *a circum,* i. e. *circumquaque.* Jud. VIII. 34. 1 Sam. XII. 11. 2 Sam. VII. 1. et alibi sæpius. Aqu. Symm. Theod. Jer. k XX. 3. Vulgat. *undique.* — מַעֲבָר, *transitus.* Ies. XXX. 32. — סָבִיב et in plur. סְבִיבוֹת, *circuitus, circum.* Jud. II. 14. 1 Reg. XVIII. 32. 2 Paral. IV. 2. et alibi. Aqu.

a Exod. VII. 24. — סָבִיב סָבִיב. Ez. XL. 17. 26. XLI. 11. 12. 19. — סָבִיב סָבִיב סָבִיב. Ez. XLI. 5.

ΚΥΚΛΟΣ, *circulus, orbis.* *מָצוֹר, *munitio.* Aqu. Hab. II. 1. Wahlio ad h. l. versio hæc Aquilæ traditione Rabbinica niti videtur. Arab. صار pro صبر est *incurvare, varia ratione convertere,* unde مصبر, *incurvatio.* Vide s. γῦρος. — סֹבֵב b Pih. *circumeo, circumdo.* Jerem. LII. 18. — סָבִיב et plur. סְבִיבוֹת. Deut. XIII. 7. 1 Par. XI. 8. Coh. I. 6. κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται: ubi prima et secunda vox male videntur scribi ac fortasse reponendum est: κύκλῳ κυκλοῦν πορεύεται. Sed LXX sæpe verba appendunt nobis, sententiam non multum curantes. Adde Syrum et τοὺς λοιπούς. Jerem. c XLVI. 14. τὰ κύκλῳ σου. Vulg. *quæ per circuitum tuum sunt.* 3 Esdr. II. 8. ubi pro οἱ περὶ κύκλῳ reponendum est una voce περικύκλῳ (3 Esdr. I. 50. nam in textu Hebr. Esdr. I. 6. legitur סְבִיבוֹתֵיהֶם), *circuitus eorum,* et περὶ, quanquam *circum* notat, fere accusativum regit. — *שְׁאָר Chald. *residuum.* Dan. VII. 7. 12. sec. cod. Chis. ubi non aliter d legerunt, sed sensum libere expresserunt. Latet enim in verbis textus Chald. notio *universalitatis.* Confer Ps. XXVII. 6. Significat quoque κύκλος *decursum per orbem,* v. c. Sap. VII. 19. ἐνιαυτῶν κύκλοι, et cap. XIII. 2. κύκλος ἀστέρων.

ΚΥΚΛΩ, pro ἐν κύκλῳ, *in circuitu, circum.* V. L. Bos Ellips. Gr. p. 318. אֹרַח, *via.* Job. XIX. 8. κύκλῳ e περιῳκοδόμημαι, *circumseptus sum.* In textu Hebr. legitur: *semitam meam sepsit* seu *circumsepsit;* sensu eodem. — הַקֵּף infin. Hiph. a יָקַף, *circumdando.* Jos. VI. 3. et 11. περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τὴν πόλιν κύκλῳ, circumiens arca urbem *in circuitu* — חֵיק, *sinus.* Ezech. XLIII. 17. Recte. — מִמַּעַל, *superne.* Ies. VI. 2. מִמַּעַל h. l. *juxta* notat. — מֵסַב, *circuitus.* 1 Reg. VI. 28. — מִסָּבִיב, *a circum.* Num. XVI. 24. Job. I. 10. Ez. XVI. 56. — *נָבוּב part. Niph. a בּוּב, *vacuus, cavus.* Jerem. LII. 18. ubi vel legerunt סָבִיב vel scribendum est κοῖλον pro κύκλῳ. — נָסַב Niph. a סָבַב. Jerem. XXXI. 39. — סָבִיב et in plur. סְבִיבִים masc. et סְבִיבוֹת *fœmininum.* Gen. XXXV. 5. ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, pro ἐν κύκλῳ αὐτῶν οὔσας vel κειμένας, super civitates in circuitu illorum jacentes. Similiter Luc. IX. 12. εἰς τὰς κύκλῳ κώμας. Vide et Marc. VI. 36. et ad h. l. Wolfium p. 464. Exod. VII. 24. XVI. 13. et alibi sæpius. Adde Dan. VII. 7. sec. Chis. — סָבִיב סָבִיב. Ezech. VIII. 10. 17. XL. 5. — *סֹחֶרֶת, *lapis mercatorum, s. hyacinthus lapis.* Esther. I. 6. ῥόδα κύκλῳ πεπασμένα. סָחַר est *circuire,* unde putarunt, סֹחֶרֶת esse ἐν κύκλῳ. Vide quoque s. v. κυκλόω.

ΚΥΚΛΟΩ, *circumdo, circumeo, cingo, oberro, oberrare facio.* הִקִּיף Hiph. a יָקַף, *circumdo.* 2 Reg. XI. 8. 2 Par. XXIII. 7. Thren. III. 5. Symm. Ps. XVI. 9. sec. Catenam in Psalmos T. I. pag. 289. Theod. Lev. XIX. 27. ad quem locum vide Scharfenberg. — *חַדְרֵי, *penetralia.* Hebr. Job. IX. 9. καὶ πάντα τὰ ἄστρα τὰ κυκλοῦντα νότον, quæ verba tantum ad חַדְרֵי תֵימָן, *penetralia austri,* non autem ad כִּימָה pertinent. — חָנָה, *castrametor.* Ies. XXIX. 3. — חָנָה סָבִיב, *castrametor circuitu.* Job. XIX. 12. — סָבַב:

הֵסֵב : סָבַב : נָסַב, Kal, Niph. Pih. et Hiph. Gen. II. 13. κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας, *circumiens* omnem terram Æthiopiæ. Exod. XIII. 18. ἐκύκλωσεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν, pro καθ' ὁδὸν, *oberrare faciebat* Deus populum in via, aut *circumduxit* Deus populum per desertum. Deut. XXXII. 10. ἐκύκλωσεν αὐτόν. Hieron. *circumduxit eum.* Alii vertere malunt: *adfuit ei undequaque,* ut κυκλοῦν h. l. sit *aliquem ab omnibus partibus tutum præstare.* Jos. VI. 3. κυκλώσατε τὴν πόλιν, *circumite urbem.* Vid. et v. 4. 15. Jud. XI. 18. 2 Sam. XIV. 19. sec. ed. Compl. 2 Sam. XXII. 6. ὠδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, vincula mortis *circumdederunt me.* 2 Reg. III. 9. ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἑπτὰ ἡμερῶν, *oberrabant* in via septem dierum, h. e. septem dierum iter confecerant. Vide et Zach. XIV. 10. et conf. 1 Macc. XIII. 20. Ps. XXV. 6. κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, ubi κυκλοῦν *circumsaltare* notare videtur. Certe in *saltandi* notione κυκλοῦν legitur apud Callim. H. in Cerer. 170. et 267. His adde 1 Macc. II. 45. ubi κυκλοῦν *obire* seu *circuire* notat, ut Vulgatus transtulit. Ps. CXVII. 10. πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, omnes gentes cinxerunt me. Vide et v. 11. 12. Cant. III. 2. κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, *circumibo* in civitate. Vide et v. 3. Adde Inc. 2 Sam. XIV. 20. ubi κυκλοῦν commodum sensum fundit, dummodo in eadem significatione metaphorica accipiatur, quam περιέρχεσθαι apud LXX h. l. habet, ut sit *circumvenire, callide decipere,* metaphora desumta a militibus aut venatoribus. Aqu. sec. cod. Mosqu. Genes. XXXVII. 7. Aqu. Theod. 1 Sam. XXII. 18. — סָבִיב et plur. סְבִיבוֹת. 2 Sam. XXIV. 7. Psalm. XXVI. 11. et XXVII. 6. ubi legerunt סְבַבְתִּי — סוּר, *revertor.* 1 Reg. XXII. 32. Fortasse hic legerunt סָבַב. — *צוּר, *coarcto.* Ies. XXIX. 3. sec. ed. Compl. — סֹחֵרָה, *parma, clypeus,* quia ambit et cingit hominem. Ps. XC. 4. κυκλώσει σε. Pro verbo habentes legerunt סְחָרְךָ a סָחַר, *circuire,* etiam non incommodo sensu. Dathio in Notis ad Psalter. Syr. p. 210. cum Syro legisse videntur יְסוֹרְךָ. — קֶטֶב, *excidium.* Inc. Ies. XXVIII. 2. καταιγὶς κυκλοῦσα. Ita in Hexaplis Montfauconii. Sed in ed. Bosiana ad בָּרָד, *grando,* relatum est. Num legit בָּדַד ab Arab. بدّ, *separavit?* — שֶׁטֶף, *irruo.* Job. I. 17. — שָׁפַךְ, *effundo.* Ies. XXXVII. 33. *Effundere aggerem* est *aggere cingere,* κυκλοῦν χάρακα. Legitur præterea Dan. XIII. 37. sec. cod. Chis. Sir. XXIV. 5. et XLV. 11. — Vide quoque infra s. ὅπλον.

ΚΥΚΛΩΜΑ, *circuitus* בֶּתֶר, *sectio.* Cant. II. 17. Videntur legisse כֶּתֶר, a כָּתַר, *cinxit, circumdedit.* — מֵסַב in plur. בִים et בוֹת. Job. XXXVII. 12. Ps. CXXXIX. 10. ad quem locum Editores Londinenses Thes. Stephani T. I. p. 118. n. respexisse putant glossam Suidæ: τὸ κατακύκλωμα, τὸ πέρας καὶ ἀνώτατον τῶν κακῶν, ubi e Theodoreto (qui habet: ἐνταῦθα προλέγει τὰ ἐσόμενα αὐτοῖς κακά) κύκλωμα reponendum censent. — סָבִיב. Ezech. XLVIII. 35. — *סַד, *cippus.* Job. XIII. 27. sec. cod. Alex. *Cippus* eodem jure κύκλωμα dici potest, quo κοίλωμα, quod pro κύκλωμα in reliquis libris legitur. Vide infra s. κύκλωσις. — קַו, *linea, regula.* 2 Par. IV. 2. Ez. XLIII. 17.

ΚΥΚΛΩΣΙΣ, *circuitio, circuitus.* מוּעָקָה, *coarctatio.* Symm. Psalm. LXV. 11.

*ΚΥΚΝΕΙΟΣ, *cygneus, olorinus.* 4 Macc. XV. 21. κύκνειαι φωναί. Suidas: κύκνειον, τὸ τοῦ κύκνου μέλος.

a ΚΥ'ΚΝΟΣ, *cygnus, olor.* חֲסִידָה *ciconia.* Symm. Job. XXXIX. 13. κύκνος. Suspicor, vocem hanc esse corruptam, et pro ὁ κύκνος legendum esse ἰκτῖνος, *milvus,* quomodo alibi (v. c. Ps. CIII. 17. Jerem. VIII. 7.) hanc vocem interpretatus est Symmachus. — יַנְשׁוּף, *noctua.* Deut. XIV. 16. κύκνον. Ita verterunt, nisi ordinem, qui in Hebræo est, b mutaverint. — *קָאַת, *pelicanus.* Theodot. Soph. II. 14. — רָחָם, *merops.* Lev. XI. 18.

*ΚΥΛΙΚΕΙ'ΟΝ, *calicum repositorium, locus, ubi calices seu vasa omnino reponuntur et reconduntur,* ἡ τῶν ποτηρίων σκευοθήκη, ut explicatur ab Athenæo Deipn. XI. c. 2. p. 480. 1 Macc. XV. 32. κυλικεῖον μετὰ χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων, ubi vid. c Michaëlis. Suidas: κυλικεῖον, ἡ θήκη τῶν ποτηρίων. Zonaras Lex. col. 1268. κυλικεῖον, ἡ ποτηριοθήκη, [κυλίκιον δὲ, ι.] ubi vid. Tittmannus.

ΚΥΛΙ'ΚΙΟΝ, *caliculus, parvus calix, minutum poculum.* שִׁדָּה, *cantio.* Aqu. Cohel. II. 8. ubi vid. Montf. Deduxit a שָׁדָה, quod in l. Chald. et Syr. *fundere, effundere* notat. Nam eum de *cantionibus inter pocu-* d *la* cogitasse minus est probabile. Vide quoque Esth. I. 7. ubi pro hac voce nihil extat in textu Hebraico.

ΚΥ'ΛΙΞ, *calix, poculum.* שִׁדָּה, *cantus.* Aqu. Cohel. II. 8. Vide supra s. κυλίκιον. Hesych. κύλιξ, κοτύλη, ποτήριον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κύλιξ, ποτήριον, φιάλη.

*ΚΥ'ΛΙΣΜΑ, *volutabrum.* גַּלְגַּל, *rota.* Symm. sec. MS. Ies. Ezech. e X. 13. Hieron. et Vulg. *volubiles.*

ΚΥΛΙΣΜΟ'Σ, *volutatio.* מַעְגָּל, *orbita.* Theod. Prov. II. 18. κυλισμούς.

ΚΥΛΙ'Ω, *volvo.* גָּלַל, *volvo,* Arab. جال et جلّ, *in orbem ire.* Jos. X. 18. 1 Sam. XIV. 33. Proverb. XXVI. 27. Amos V. 24. κυλισθήσεται. Ita quoque Symmachus. Adde Aquil. Ps. XXXVI. 5. — *הָלִין, *moror, moratus sum.* Symm. Ies. I. 21. ἐκυλίσθη. Scripsit fortasse ηὐλίσθη. — הֵעִיק Hiph. ab עוּק, *premo.* f Amos II. 13. Libere verterunt, aut, ut Vateri verbis utar, κυλίω ex imagine ipsa petitum est, cum interpreti τὸ עוּק non liqueret. — הִתְהַפֵּךְ Hithp. *verto me.* Jud. VII. 13. — הִתְנוֹסֵס Hithp. *tanquam vexillum erigor.* Zach. IX. 16. Hic quoque libere verterunt. — נֶאֱבַק g Niph. *luctor.* Aqu. Symm. Genes. XXXII. 24. ἐκυλίετο. Sine dubio Aquilas scripsit ἐκονίζετο, quod in Cod. Coisl. Incerto tribuitur, cujus vocis explicandæ causa aliquis margini adscripsit ἐκυλίετο, nempe ἐν τῷ κονιορτῷ, seu ἐν τῇ κόνιδι. — שׁוּב, *revertor.* Prov. XXVI. 27. volvens lapidem ἐφ' ἑαυτὸν κυλιεῖται. שָׁמַט, *deturbo, dejicio, præcipito.* 2 Reg. IX. h 33. Sir. XXVII. 28. ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται, qui mala facit, *sibi ipsi injuriam facit;* ubi κυλίεσθαι notionem *gravis ponderis, quo aliquis opprimitur,* adjunctam habet.

ΚΥ͂ΜΑ, *fluctus.* אֲפִיק נְחָלִים, *alveus torrentum.* Job. VI. 15. — גַּל, *fluctus.* Job. XXXVIII. 11. Ies. XLVIII. 18. Jerem. XXXI. 37. Symm. Ps. XLI. 10. — מַיִם i dual. *aqua.* Job. XI. 16. Inc. Jer. XLVI. 8. — תְּהוֹם, *abyssus.* Exod. XV. 8. Hesych. κῦμα, ὕδατος ἐπιδρομὴ βιαία.

ΚΥΜΑΙ'ΝΩ, *fluctuo, æstuo, redundo.* הָמָה, *strepo.* Ies. XVII. 12. et Jerem. VI. 23. θάλασσα κυμαίνουσα, mare fluctuans. Hesych. κυμαίνουσα, ταράσσουσα, οἰδαίνουσα (sic enim bene Salmasius pro εὐδένουσα), ὑπερβλύζουσα. — הִתְגָּעֵשׁ Hithp. *commoveor.* Jerem. XLVI. 7. ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσι ὕδωρ, tanquam fluvii *fluctuant* aquam. Sap. V. 10.

a κυμαινόμενον ὕδωρ, *fluctuans* unda. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυμαίνεται, ταράττεται, χειμάζεται.

ΚΥΜΑ'ΤΙΟΝ, *parvus fluctus*, etiam *ora* vel *coronamentum prominens, ita dictum, quod sinuoso flexu undas fluctuantes referret.* זֵר, *limbus*. Exod. XXV. 11. 24. 25. (ubi vid. Drusius) XXXVII. 2. 11. 12. — *טֶפַח. Ezech. XL. 43. sec. b Compl. ubi in Vat. γεῖσος legitur. Hesych. κυμάτια, τὰ χείλη διὰ τὸ κυμαίνειν, ἢ αἱ ὑπεροχαὶ παρὰ τέκτοσι καὶ λιθοξόοις. *Cymatii* quoque crebram in Vitruvio mentionem esse docet Adr. Turnebus Advers. L. XXVIII. c. 20. qui etiam ex Hesychio in αἰετὸς observat, quod illud aliquando αἰετὸς vocetur. Alias etiam γεῖσος, γεῖσα et γεῖσον dicebatur. Vide supra c in γεῖσος, et infra in voce στεφάνη.

ΚΥΜΒΑΛΙ'ΖΩ, *cymbala pulso*. מְצִלְתַּיִם dual. *tintinnabula*. Neh. XII. 27.

ΚΥ'ΜΒΑΛΟΝ, *cymbalum*. מְנַעַנְעִים plur. *sistra*. 2 Sam. VI. 5. — מְצִלְתַּיִם dual. *tintinnabula*. 1 Par. XIII. 8. XV. 16. 2 Par. V. 11. et alibi. — צֶלְצְלִים plur. *cymbala*. Inc. et LXX Ps. CL. 5. — שָׁלִישׁ, d *pandura, instrumentum musicum trium chordarum*. 1 Sam. XVIII. 6. Hesychius: κύμβαλον, βακύλλιον, βαβούλιον (lege: βακύλιον, βακούλιον), εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. Lex. Cyrilli MS. Brem. κύμβαλον, βακύλιον, βακούλιον. Suidas: Βακύλιον, κύμβαλον. Vide de hoc instrumento musico plura apud Lampium in Pecul. Scripto de Cymbalis Vett. et Comm. e in Ps. XLV. p. 26. ac Ellisii Comm. de Cymbalis, Fortuitis ejus Sacris ἀνωνύμως Roterod. 1727. editis adjectum, nec non Bibl. Brem. Cl. I. p. 67. seq.

ΚΥ'ΜΙΝΟΝ, *cuminum*. כַּמֹּן, idem. Ies. XXVIII. 25. 27. Vide Ol. Celsii Hierobot. T. I. p. 516. seq.

ΚΥΝΗΓΕ'ΤΗΣ, *venator*. כֶּלֶב, *canis*. Theodot. Psalm. XXI. 17. κυνηγέται. Legit כֹּלֵב, *venator*, aut f potius כֹּלְבִים, *venatores*, ut Hieronymus quoque transtulit. Aqu. et Symm. θηραταί.

ΚΥΝΗΓΕ'Ω, *venor*. צַיִד, *venatio*. Gen. XXV. 27. εἰδὼς κυνηγεῖν, artis venandi peritus.

ΚΥΝΗ'ΓΙΟΝ, *venatio*. Sir. XIII. 21. κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ. Sed in illo loco κυνήγιον *ipsam prædam* s. *escam* notat, *quam leo venatur*, ut jam Syrus vidit. Sic et La- g tinis *venatio* ipsa *præda* dicitur. Conf. Burmann. ad Quinct. Declam. XIII. 18. p. 281.

ΚΥΝΗΓΟ'Σ, *venator*. כָּלִבִּי, *Calebita*. 1 Sam. XXV. 3. Derivarunt vocem Hebr. a כֶּלֶב, *canis*. Sed sine dubio ibi legendum κυνικός. — צַיִד, *venatio*. Gen. X. 9.

ΚΥΝΙΚΟ'Σ, *caninus*, ac metaphorice *impudens, maledicus*. כָּלִבִּי, h *Calebita*. 1 Sam. XXV. 3. ubi Nabal dicitur ἄνθρωπος κυνικός, h. e. σκληρὸς καὶ πονηρὸς τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἐκ κυνικῆς ἀσκήσεως πεποιημένος τὸν βίον, ut eum describit Josephus A. J. VI. c. 13. §. 6. Syrus: *rabiosus*, ut canis. Arabs: *cani similis in omnibus actionibus suis*. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυνικός, γλωσσώδης. Conf. i Sylloge Diss. Schultenss. et Schroederi p. 874. seq. et supra s. v. κυνηγός. Adde Bocharti Hieroz. P. I. p. 663. l. 63.

ΚΥΝΟΚΕ'ΦΑΛΟΣ, *cynocephalus, caput canis*. רֹאשׁ כֶּלֶב, idem. Symm. 2 Sam. III. 18.

ΚΥΝΟΜΥΙ'Α, *musca canina*, seu *quæ canes maxime pungit*, aut *quæ impudens est tanquam canis*. Linneo *conopis* nomine dicitur, nobis die Stechfliege, *dog fly*. עָרֹב, *mixtura insectorum*. Ex. VIII. 21. (ubi vid. L. Bos.) 22. 24. Psalm. CIV. 30. Aqu.

a Psalm. LXXVII. 45. ad quem locum Græcus quidam auctor, quem laudat Agellius, *κυνομυῖαν*, inquit, *οἱ Ἑβραῖοι ἑρμηνεύουσι πλῆθος πάμμιγον ἀγρίων καὶ σαρκοφόρων* (lege: *σαρκοβόρων*) *θηρίων. οἱ δὲ Ἕλληνες λέγουσιν τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακτοῦντος μυῖαν*. Scil. scribitur quoque *κοινομυῖα*, ut legendum putat Hieron. ad Ps. CIV. 30. ut omne muscarum genus intellegatur.
b Vide s. *κοινομυῖα*. Hesych. *κυνομυῖα, ἀναιδὴς καὶ ἰταμὴ καὶ θρασεῖα. τοιαῦτα γὰρ τὰ ζῶα ὁ κύων καὶ ἡ κυνομυῖα*, seu potius *καὶ ἡ μυῖα*, ut legendum censent Schrevelius in not. et Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 56. p. 689. et P. II. Lib. IV. c. 15. p. 1552. Vide Hesychium in *κυναμυῖα*. Conf. Philonem de Vit. Mos. T. II. p. 105. (*πόῤῥωθεν μετὰ ῥοίζου καθάπερ*
c *βέλος εἰσακοντίζεται.*) et Bonfrer. ad Exod. l. l. p. 379. nec non Scharfenberg. ad Exod. VIII. 21. ac Michaëlis Supplem. p. 1958. seq.

ΚΥΟΦΟΡΕ´Ω, *fœtum gesto, prægnans sum*, hinc *κυοφοροῦσα* part. fœm. *prægnans, gravida*. מְלֵאָה, fœm. *plena*. Cohel. XI. 5. *ἐν γαστρὶ τῆς κυοφορούσης*, in utero gravidæ. Lex. Cyrilli MS. Brem. *κυοφορούσης, ἐγκυμο-*
d *νούσης*. Substantivum *κυοφορία* legitur apud Clement. Alex. Cohort. ad Gent. p. 9. 1.

*ΚΥΟΦΟΡΙ´Α, *fœtus in utero gestatio, conceptio*. 4 Maccab. XV. 6. XVI. 7.

ΚΥΠΑΡΙ´ΣΣΙΝΟΣ, *cupressinus*. אֲרָזִים plur. *cedrata, cedrinæ capsæ*. Ezech. XXVII. 24. *κυπαρίσσινα ξύλα*, cupressina ligna.—שֶׁמֶן, *pin-*
e *guedo*, item *oleum*. 1 Reg. VI. 22. ubi videndus Dathius. Neh. VIII. 17.

ΚΥΠΑ´ΡΙΣΣΟΣ, *cupressus*. אֹרֶן, *cedrus*. Job. XL. 12. ubi reliqui intt. *ὡς κέδρος* habent, teste Schol. ed. Rom. Ez. XXVII. 5. XXXI. 3. 8. — בְּרוֹשׁ, *abies*. 2 Reg. XIX. 23. Inc. et LXX Ies. XXXVII. 24. XLI. 19. Inc. Psalm. CIII. 17. Inc. sec. cod. X. Levit. XIV. 4. *κυπάρισ-*
f *σον*: ubi Holmesius recte legendum censet *κυπαρίσσινον*. — בְּרוֹת, *bruta, arbor cupresso similis*. Cant. I. 16. Vide et Sirac. XXIV. 14. L. 11.

ΚΥΠΡΙΑ´ΡΧΗΣ, *Cypri præfectus*. 2 Macc. XII. 2.

ΚΥΠΡΙ´ΖΩ, *germino, floreo*, a *Κύπρις, Venus*, per quam omnia germinant, florent et propagantur. Lucret. ad Venerem Lib. I. v. 8.:
g *Tibi suaves Dædala tellus summittit flores*. סְמָדַר, *uva prima*. Al. Cant. II. 13. *αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσαι* (Francofurt. male *κυπρίζουσι*), vites florentes. Hesychius, Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. *κυπρίζουσαι* (Suidas male *κυπριάζουσαι*), *ἀνθοῦσαι*. Vide et v. 15. Deductum verbum hoc, notante Küstero ad Suidam, a nomine *κύπρις*, quod præter alia etiam *florem*
h significat. Eustathius ad Odyss. p. 227. ed. Basil. *ὄμφακες αἱ τὸ ἄνθος ἢ τὴν κύπριν μεταβάλλουσαι*. quem locum observat Sopingius ad Hesychium. A *κυπρίζω* autem descendit *κυπρισμὸς*, quod itidem *florem* notat. Vide eundem Eustathium ad Il. Ρ′, p. 1095. 24.

ΚΥ´ΠΡΙΝΟΣ, *cyprinus*. כֹּפֶר, *cyprus, genus arboris odoratæ*. Al.
i Cant. I. 13.

ΚΥΠΡΙΣΜΟ´Σ, *efflorentia, germinatio, flos*. סְמָדַר, *uva prima*. Cant. VII. 12. ubi tamen *κυπρισμὸς* est potius *nodus, e quo erumpit flos*. Conf. s. v. *κυπρίζω*.

ΚΥ´ΠΡΟΣ, *cyprus, arbor odorata*. כֹּפֶר, idem. Cant. I. 13.

ΚΥ´ΠΤΩ, *inclino me, pronus sum, incurvo me*. גָּהַר, *prosterno me*. 1
k Reg. XVIII. 42. *ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν*, inclinabat se in terram. Vulgat. *pronus in terram*. — הִשְׁפִּיל Hiph. *humilio, deprimo*. Symm. Ies. XXV. 12. *κύψει* — סָגַד, *procumbo*. Ies. XLVI. 6. — קָדַד, *verticem inclino*.

a Gen. XLIII. 28. κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ, *inclinantes se* adorabant illum. Vide et Exod. IV. 31. XII. 27. 1 Sam. XXIV. 9. ἔκυψε Δαβὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, *inclinabat se* David in faciem suam. Vide et 1 Sam. XXVIII. 14. 1 Reg. I. 31. 2 Par. XX. 19.—שַׁח, *humilis*. Job. XXII. 29. — שָׁחָה, *incurvo me*. Ies. LI. 23. Adde Inc. Ps. XXXIV. 14. et b Prov. II. 18. — שָׁחַח, idem. Ps. IX. 33. Ies. II. 9. Al. Ps. XXXIV. 17.—*שָׁטַח, *distendo*. 2 Sam. XVII. 19. ἔκυψε sec. cod. Alex. Lectio hæc est aperte vitiosa, cujus loco an ἔκρυψε aut ἔκοψε, aut aliud quid legendum sit, equidem ignoro. Baruch. II. 18. ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, quod incedit *humiliatum* et c infirmum. Inde apud Hesychium: κύπτον (vulgo male κυπτὸν), ταπεινούμενον. Idem: κύπτει, κάμπτει, ἑαυτὸν κλίνει.

ΚΥΡΕΙ'Α, (per syncopen pro κυριεία) et semel κυρία, *dominatio, dominium, potestas, potentia*. מִמְשָׁל, *dominium*. Dan. XI. 3. κυριεύσει κυρείας πολλῆς (subaudiendum videtur μετὰ), dominabitur cum *potestate* d multa. Ibid. v. 5. κυριεύσει κυρείαν πολλὴν (heic subintellegendum videtur κατὰ), dominabitur *potestate* multa. — מָשֹׁל infinit. Dan. XI. 4. — מֹשְׁלָה part. fœm. Ies. XL. 10. κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ κυρίας, dominus cum robore venit, et brachium cum *potentia*. Fortasse legerunt מִשְׁלָה. Hesychius: κυρίας, τῆς κατὰ φύσιν ὑπαρe χούσης δυνάμεως. Sic et Lex. Cyrilli MS. Brem. et Suidas: κυρία, ἡ κατὰ φύσιν ὑπάρχουσα δύναμις. — שָׁלְטָן Chald. Dan. IV. 19. ἡ κυρεία σου εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, *dominium* tuum in fines terræ. Vide et Dan. VI. 26. Drac. v. 6. ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν, habentem omnis carnis s. in omnia animantia *imperium*. Suidas: κυρεία, ἡ ἐξουσία. 1 Macc. VIII. 24. ubi κυρεία *ditionem* seu *ipsam regio-* f *nem imperio alicujus subjectam* denotat. Verba sunt: ἢ πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρείᾳ αὐτῶν. Vulg. *aut omnibus sociis eorum in omni dominatione eorum*.

ΚΥΡΙ'Α, *domina*. בַּעֲלָה, idem. 1 Reg. XVII. 17. — גְּבֶרֶת, *hera*. Gen. XVI. 4. 8. 9. 2 Reg. V. 3. Ies. XXIV. 2. גְּבִירָה, *augusta, regina*. Symm. Jerem. XIII. 18. g

ΚΥΡΙΕΥ'Ω, *dominor, vim exerceo*. אָדוֹן, *dominus*. Aqu. Jos. III. 11. Inc. Ps. XI. 5. — גְּבִירָה, *augusta, regina*. Aqu. Jerem. XIII. 18. τῇ κυριευούσῃ. — זֶרַע, *semen*. Numer. XXIV. 7. κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν. Videntur mihi זְרוֹעַ legisse: Tychsenio vero וּשְׂרָה בַגּוֹיִם· — יָרַשׁ : הוֹרִישׁ, Kal et Hiph. *possideo, possidendum do*. Exod. XV. 9. Jer. h XXX. 5. — מָשַׁל. Gen. III. 16. Jos. XII. 2. 2 Par. XX. 6. σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν, tu dominaris omnibus regnis. — מִשְׁעֶנֶת, *scipio*. Num. XXI. 18. ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. Scharfenbergius ad h. l. conjicit, eos legisse בְּמָשְׁלָם quia מָשַׁל sæpe reddunt κυριεύειν, nec figura literarum multum abludit. Sed fortasse scipionem de *sceptro* explicantes libere verterunt.—כָּבַשׁ, *exigo*. i Ies. XIV. 2. — לִפְנֵי, *coram facie*. 2 Par. XIV. 7. ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύομεν. Ita Alex. Cant. Ald. et paucis mutatis Compl. Videntur verba hæc esse incerti Int. qui habet ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύσομεν. Cod. Vat. habet: ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν. Accommodate ad textum Hebr. LXX scribere debuissent ἐν ᾧ ἡ γῆ ἐνώπιον ἡμῶν, ut jam recte observavit L. Bos. Cæterum recte horum verborum sensum expressit Vulgatus: *donec a bellis quieta sunt omnia*, h. e. *donec*

omnia erant pacata et tranquilla. — בְּקֶרֶב, *in medio.* Exod. VIII. 22: Libere verterunt. — רָדָה. 1 Reg. IX. 23. κυριεύοντες ἐν τῷ λαῷ, dominantes populo. Ies. XIV. 2. — רֹדֵד. Jer. II. 31. οὐ κυριευθησόμεθα, non *dominium* in nos *patiemur.* — שְׁלֵט Chald. Dan. II. 39. III. 28. οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, nullam in eorum corpora *vim* ignis *habuit.* Dan. VI. 24. ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες, usquedum *vim exercerent* in illos leones. — שַׁלִּיט, *dominator.* Dan. IV. 22. 29. V. 23. Præterea legitur Ies. VII. 18. apud Symm. Theod. et LXX, ubi nihil ei respondet in textu Hebraico, et κυριεύσει explicationis causa additum videtur: nisi fortasse ibi τῷ אֲשֶׁר respondet, pro quo legerint הַשַּׂר, *quæ dominatur.* Vide quoque Jos. XXIV. 33. ubi *tyrannidem exercere* notat, ac huic voci nihil in textu Hebr. respondet. 1 Macc. X. 76. ἐκυρίευσεν Ἰόππης, *potitus est* s. *obtinuit* Joppen. Adde Judith. IX. 13. ubi κυριεύειν etiam *occupare* s. *potiri* notat.

ΚΥΡΙΟΣ, adject. *ratus, sancitus.* 1 Macc. VIII. 30. ὃ ἐὰν προσθῶσιν ἢ ἀφέλωσιν, ἔσται κύρια, quæcunque addiderint vel demserint, rata erunt. Suidas: κύριος, κυρίως ὁ κεκριμένος καὶ βέβαιος.

ΚΥΡΙΟΣ, subst. *dominus, herus,* ac de Deo et hominibus promiscue usurpatur. *אָדָם, *homo.* 1 Sam. XVII. 32. Forte legerunt אָדוֹן. — אָדוֹן et in plur. אֲדֹנִים. Gen. XVIII. 12. ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος, dominus autem meus provectiori ætate. Genes. XIX. 2. ἰδοὺ κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, ecce domini, divertite in domum servi vestri. Genes. XLII. 10. οὐχὶ κύριε, neutiquam domine. Genes. XLII. 33. 1 Sam. XXIV. 9. κύριε βασιλεῦ, domine rex. — אֲדֹנָי, *Adonai.* Sic soli Deo tribuitur. Gen. XVIII. 3. 27. Exod. IV. 10. V. 22. et alibi sæpius. Adde Symm. Ps. XXI. 34. ubi κυρίῳ est *in honorem Dei,* ut sit gloriæ ejus monumentum. — אֲדֹנָי יְהוִה. 1 Reg. II. 26. Ies. XXVIII. 16. LXI. 1. Jerem. II. 22. — אֵל, *Deus fortis.* Num. XXIII. 8. Jos. III. 10. Job. VIII. 3. — אֱלוֹהַּ, sing. *Deus.* Job. III. 4. IV. 9. 17. V. 17. — אֱלֹהִים, plur. idem. Gen. XXI. 2. 6. Exod. III. 4. XIII. 19. et alibi sæpius. — אֶרֶץ, *terra.* Num. XXII. 13. Sensum expresserunt: missi enim erant a rege Moabitarum. — *בְּיָהּ. Ps. LXVIII. 5. Non legerunt יָהּ sine בּ, ut Cappellus in Crit. S. p. 638. conjecit, sed præp. בּ sæpe πλεονάζει, v. c. Prov. IX. 5. Hos. XIII. 9. — בַּעַל et in plur. בְּעָלִים. Gen. XLIX. 23. κύριοι τοξευμάτων, *domini sagittarum,* h. e. *sagittarii.* Exod. XXII. 8. ὁ κύριος τῆς οἰκίας, *dominus domus,* h. e. *pater familias.* Vide et Jud. XIX. 12. 23. et confer Marci XIII. 35. et ad h. l. Wolfium p. 520. Adde Inc. Gen. XXXVIII. 25. ubi vid. Montfauconius. — בַּעַל, *maritus.* Ies. LIV. 5. — *בָּשָׂר, *caro.* Job. XIX. 22. Legerunt מִשַּׁדַּי, *ab omnipotente,* loco מִבְּשָׂרִי, *de carne mea.* — גְּבִיר, *herus.* Gen. XXVII. 29. 37. — הוּא, *ipse.* Deuter. XXXII. 4. — *וֹ affix. *suum.* Proverb. XXIV. 7. פִּיהוּ, *os suum,* στόμα κυρίου. Jaegero hæc verba orta videntur ex פִּיהוּ, veluti scribendi compendio pro פִּי יְהוָה. Mallem ex פִּי הוּא. — *י. Psalm. LXXVIII. 13. κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς. Legendum καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς. Hunc errorem genuit, nisi admodum fallor, mos breviter scribendi κε pro κύριε. Nam ex καὶ factum primum κε, deinde, cum id integre scribere-

tur, κύριε. — *חָמִי, socer. Genes. XXXVIII. 25. sec. Schol. ed. Rom. κύριον. Cujus loco in Cod. 127. Holm. Aquilæ κύριν tribuitur. Holmesio legendum videtur ἑκυρὸν, sc. mariti patrem. Vid. Alberti ad Hesych. s. h. v. — יָהּ, *Jah*, nomen Dei proprium. Ps. LXVII. 4. 20. XCIII. 7. 12. et alibi. — יְהוָה, itidem Dei proprium. Gen. XI. 5. Exod. III. 4. Levit. IX. 4. et alibi sæpissime. Adde Psalm. XXXVI. 22. παρὰ κυρίου. Vulgatus, qui vertit: *apud Dominum*, legisse videtur παρὰ κυρίῳ, non satis apte. Symm. Genes. XXIV. 31. ubi probabiliter legendum est κυρίου, ut observavit Trendelenburgius, nam postremæ syllabæ avulsæ erant in cod. et auctor notæ tamen diversum quid ab Aquila notare volebat. Secundum Scharfenbergium etiam apud Aquilam legendum est κυρίου. — יָהּ et יְהוָה junctim. Ex. XVII. 16. — דְּבַר יְהוָה, *verbum Jehovæ*. 1 Reg. XXII. 6. 2 Par. XVIII. 4. In utroque loco דְּבַר יְהוָה *oraculum divinum*, ac κύριος *Deum oracula edentem* notat. Adde Theod. 2 Sam. XII. 9. ubi formula Hebr. *mandata, præcepta divina* notat, unde apparet, Deum vel κύριον haud raro de religione a Deo Judæis revelata, ac præceptis et mandatis in ea propositis adhiberi. Conf. ib. v. 10. — *יְהוֹשֻׁעַ, *Josua*. Jos. IX. 3. sec. Rom. et marginem cod. Masiani et Coisl. κύριος, h. e. *Deus per Josuam*, coll. v. 9. et 10. et Cat. Niceph. cap. XI. 21. Perperam itaque Semlerus Appar. p. 305. κύριος pro glossemate Christiani cujusdam habuit. — מָרֵא Chald. *dominus*. Dan. II. 47. IV. 17. 21. V. 23. — *עַד לֹא, *adhuc non*. Proverb. VIII. 26. Legerunt forte אֲדֹנָי vel potius אֱלֹהַּ. — עַם, *populus*. Ies. LI. 16. sec. Ald. Sed loco κύριος alii rectius habent λαός. Certe loco κύριος εἶ σύ scribendum fuisset: κύριός σου εἰμί. צוּר, *rupes*. Ies. XVII. 10. Sermo ibi est de Deo, qui *rupes* dicitur ob *potens auxilium, quod præstat*, quam notionem quoque vox κύριος involvit. — רַב, *magnus*: it. *magister*. 2 Par. XV. 5. — שַׁדַּי, *omnipotens, sufficiens*. Job. VI. 4. 14. XIII. 3. XXIV. 1. — שַׁלִּיט, *dominator*. Dan. IV. 14. Sir. III. 7. κύριος, *pater*. Ita Vulgatus. Postulat hanc significationem series orationis. Conf. v. 8. Sir. XV. 9. ὅτι οὐ παρὰ κυρίου ἀπεστάλη αὐτῷ. Vulgo vertunt: quoniam non a *Deo* missa est ad improbum. Sed mallem κυρίου ad σοφίαν referre, ut κύριος σοφίας sit, *qui habet sapientiam* et *ea instructus est*. Sic etiam in seq. ὁ κύριος ante εὐοδώσει, ubi Syrus: *et qui dominatur in illa*. Tob. II. 11. ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις, ubi κύριοι per *emtores* reddi potest. Certe ita קֹנֶה sumitur Prov. XX. 14.

ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΟΣ, *dominus dominus*. אֲדֹנָי יְהוִה. Deut. III. 24. IX. 26. et alibi sæpius. — יְהוִה אֲדֹנָי. Ps. LXVII. 22. CVIII. 20. CXL. 8.

ἈΔΩΝΑΪ́ ΚΥΡΙΟΣ, *Adonai Dominus*. אֲדֹנָי יְהוִה. Ezech. V. 5. VII. 8. 11. et alibi sæpius. — יְהוִה. Ezech. XXV. 17.

ΚΥΡΙΟΣ Ὁ ΘΕΟΣ, *Dominus Deus*. אֲדֹנָי יְהוִה. Ies. XXV. 8. Ezech. IV. 14. XIV. 6. et alibi.

ΚΥΡΙΟΣ ΕἸΜΙ, *dominus sum*. מָשַׁל, *dominor*. Exod. XXI. 8.

ΚΥΡΙΟΝ ΚΑΘΙΣΤΗΜΙ, *dominum constituo*. הַשְׁלֵט Chald. Aph. Dan. II. 38.

*ΚΥΡΙΩΣ, *cum auctoritate et potestate, firmiter, stabiliter*. Tob. I. 2. sec. Compl. Vide supra s. κυ-

a δίως et κυδίων. Suidas: κυρίως, τὸ ἀναγκαίως. καὶ κυρίως καὶ τὸ ἁπλῶς ταὐτὸ σημαίνει. Hesychius: κυρίως, βεβαίως, ἰσχυρῶς, ἀσφαλῶς.

*ΚΥΡΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *maxime præcipuus, principalis, qui primas tenet.* 4 Maccab. I. 19. Suidas s. κυρίως· κυριώτατον, τὸ ἀναγκαιότατον.

ΚΥΡΟ'Ω, *ratum facio, ratum habeo, confirmo.* *אֱסָרָא Chald. *obvinctio.* *b* Dan. VI. 9. sec. cod. Chis. ἐκύρωσε. — קוּם, *surgo, sto.* Gen. XXIII. 20. ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον τῷ Ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν Χὲτ, *addictus est* fundus ille cum spelunca Abrahamo ut sepulcrum ei proprium a Chethitis. Eandem notionem habet quoque h. l. Hebr. קוּם. Vide et Levit. XXV. 30. Aqu. Gen. XXIII. 17. ἐκυρώθη. Cf. *c* Gal. III. 15. — הֵקִים. Aqu. 1 Sam. XV. 13. ἐκύρωσα, *ratum habui.* Alius codex Symm. tribuit. Hesych. κυρῶ, κρατύνω, βεβαιῶ.

ΚΥΡΤΟ'Σ, *curvus, gibbosus, gibbus, convexus.* גִּבֵּן, *gibbosus.* Levit. XXI. 19. — חֹגֵר, part. *accinctus.* 1 Reg. XX. 11. Conf. ad h. l. Lydium de Re Milit. pag. 66. qui docuit, κυρτοὺς h. l. notare indutos gra- *d* viore armatura, qui sub onere quasi incurvabantur.

ΚΥ'ΤΟΣ vel ΚΥ͂ΤΟΣ, *latitudo, cavitas, capacitas, profunditas.* חֲזוֹת Chald. *aspectus.* Theod. Dan. IV. 8. τὸ κύτος αὐτοῦ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, *latitudo* ejus ad fines terræ. (Vide supra s. κῆτος.) Vide et v. 18. Κύτος h. l. significare videtur *altitudinem*, ut jam observavit ad h. *e* l. Scharfenbergius: unde non opus est apud Hieronymum (qui habet: *Quod ait juxta Theodotionem* τὸ κύτος i. e. *altitudo ejus*) pro *altitudo* legere *latitudo*, ut Nobilius conjecit, quanquam hæ voces frequentissime confunduntur. Vide Oudendorp. ad Jul. Cæs. B. C. I. 61. et Drakenborch. ad Sil. Ital. III. 418. Cæterum servit vox Hebr. *magnitudini* describendæ. Sic Dan. VIII. 5. *f* קֶרֶן חָזוּת est i. q. v. 8. קֶרֶן הַגְּדוֹלָה. Vulgat. *cornu insigne.* Josephus: μέγιστον κέρας. Eodem fere modo אִישׁ מַרְאֶה, *vir aspectus*, 2 Sam. XXIII. 21. *procerus* dicitur, coll. 1 Paral. XI. 23. Non opus itaque videtur cum Bertholdto statuere, eum חַדְוָתָה (coll. Levit. IX. 20.) legisse. — שָׁאוֹן, *strepitus.* Al. Ps. LXIV. 7. συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης, turbans *profunditatem* maris. *g* Schol. ad h. l. κῦτος interpretatur κοίλωμα, πλάτος ἢ βάθος. Suidas: κύτος, ὄγκος, χώρημα, βάθος. Patet inde, quod etiam κύτος scribatur, quemadmodum quoque scripsit Hieron. ad Dan. IV. 8. Conf. Drusium in Fragm. pag. 1217. Trilleri Obss. Critt. p. 215. et Segaar. ad Dan. p. 12.

*ΚΥ'ΦΩ i. q. κυφόω. שַׁח, *humilis.* Theod. et LXX Job. XXII. 29. *h* שַׁח עֵינַיִם, *humilis oculis* (h. e. *modestus*, ταπεινόφρων, nam opponitur ibi superbo,) κύφοντα ὀφθαλμοῖς. Sed sine dubio ibi est legendum κυφοῦντα ὀφθαλμοὺς s. ὀφθαλμοῖς.

ΚΥΨΕ'ΛΗ, *alveare apum*, it. *mensura frumentaria.* Kircherus interpretatur *modius.* עֲרֵמָה, *acervus.* Hagg. II. 17. ὅτι ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, cum injeceritis in *vas frumentarium* viginti *i* sata. Gloss. MS. in Proph. κυψέλαιν (lege κυψέλην), κυβέριον, ὃ λέγεται ἐγχωρίως γουβάριον. Pro *vase frumentario* legitur etiam apud Aristoph. Pace v. 629. ubi Schol. de voce κυψέλη· ἔστι δὲ εἶδος ἀγγείου ἢ μέτρου δεκτικὸν πυρῶν ἢ κριθῶν. οὕτως δὲ εἴρηται διὰ τὸ κεκρύφθαι αὐτοῦ τὴν ὕλην. ἔστι γὰρ σκοτεινόν. διαφέρει δὲ πρὸς τὴν κυψελίδα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος. οὐ μόνον δὲ πλεκταὶ ἦσαν αἱ κυψέλαι, ἀλλὰ καὶ κεράμεαι. διὸ λίθῳ φησὶν αὐτὴν κλασθῆναι. Eadem fere inde repetiit Suidas in κυψέλη ἐξμέδιμνος.

Apud Hesychium etiam κυψέλαι inter alia exponuntur τὰ σκεύη ἀγγεῖα. Latine κυψέλη dicitur *cumera*. Vide Schol. Horat. Sermon. I. 1. 53.

ΚΥ'Ω, i. q. κυίω, *concipio, prægnans fio*. הָרָה, *concipio*. Ies. XLIX. 4. κύουσι πόνον, καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν, *concipiunt* laborem, et pariunt iniquitatem. Vide et v. 13. — יָחַם, *incalesco, coëo*. Symm. Ps. L. 6. ἐκύησε. — עָלוֹת plur. *lactentes*. Symm. Gen. XXXIII. 13. κύουσι. Confer Simonis Lexic. Hebr. p. 1162.

ΚΥ'ΩΝ, *canis*. כֶּלֶב, idem. 1 Sam. XVII. 43. ὡσεὶ κύων ἐγώ εἰμι, tanquam canis ego sum, h. e. *contemtissimus*. 1 Sam. XXIV. 15. ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος, post canem mortuum, h. e. *post hominem longe vilissimum et omnibus viribus orbatum*. Vide et 2 Sam. IX. 8. XVI. 9. 2 Reg. VIII. 13. Ps. XXI. 17. ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοὶ, circumdederunt me canes multi, h. e. *homines impudentes* et *caninæ mordaciæ*. — עֶכֶס, *compes*. Prov. VII. 22. ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμοὺς, sicut canis ad vincula ducitur. Hesych. κύων ἐπὶ δεσμὰ, παροιμία ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς κολάσεις ἐπιδιδόντων, λέγεται δὲ καὶ βοῦς ἐπὶ δεσμά. In notis ad h. l. citantur Zenob. p. 10. Diog. p. 220. Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 56. p. 694. putat, Prov. l. c. pro κύων legendum esse κύφων, quæ vox notat *catastæ genus, qua rei vinciebantur*, aut *torquebantur*, item *virum scelestum, malum et perniciosum*. Sed cum omnes codices κύων habeant, eamque lectionem et interpretationem quoque Chaldæus, Syrus et Arabs secuti sint, et proverbium κύων ἐπὶ δεσμὰ alias etiam de illis dicatur, de quibus Prov. l. c. sermo est, immo LXX etiam vel aliter (nempe כֶּלֶב) ibi pro עֶכֶס legere, vel sensum magis quam verba exprimere potuerint, impetrare a se non potuit Bielius, ut in sententiam Bocharti discederet. Idem valet quoque de conjectura Doederleinii, qui lectionem ὥσπερ κύων ortam esse ex lextione ὡς σκιρτῶν, et hanc illius loco reponendam esse arbitratus est. Rosenmüllero in notis ad Bochartum T. I. p. 803. videntur LXX עֶכֶס de *cane catenario* intellexisse, ab alligando eum dictum putantes. Vide quoque, quæ ad h. l. Jaegerus in Obss. disputavit.

ΚΩ'ΔΙΟΝ, per contractionem pro κωΐδιον, *pellis ovis, pellis villosa, stragulum laneum*. שֶׁלַח, *missile*. (Est hic nomen piscinæ Hierosolymis.) Neh. III. 15. εἰς τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων, in murum piscinæ pellium. Sine dubio in opinione versabantur, usos fuisse hac piscina ad lavandas oves ante tonsuram, ut ex addito κουρᾷ luculenter apparet, ut adeo שֶׁלַח de *immissione ovium* explicaverint. Michaëlis in Suppl. p. 2328. vocem Hebr. deducit a سلخ, *excoriare*. Sic foret: Der Gerberteich, *a tan-pit, piscina coriariorum*. Judith. XII. 14. ἔστρωσεν αὐτῇ χαμαὶ κώδια, sternebat illi humi *pelles*. Hesych. κώδιον, σκύλλον, ἢ δέρμα προβάτου χωρὶς σώματος.

ΚΩ'ΔΩΝ, *tintinnabulum, crepitaculum*. פַּעֲמוֹן, idem. Ex. XXVIII. 30. XXXIX. 24. 25. — רִמּוֹן, *malogranatum*. 2 Par. IV. 13. Secundum Kircherum *malogranatum* ita dicitur παρὰ τὸ ἐν τῷ κινεῖν ᾄδειν. Vide et Sirac. XLV. 11. Hesychius: κώδων, σάλπιγξ, ἠχεῖον, κύμβαλον, μήκων (ita legendum pro μύκων), κάλυξ.

ΚΩ'ΘΩΝ, *compotatio, epulatio, ebrietas*. מִשְׁתֶּה, *potio, convivium*. Esth. VIII. 17. κώθων καὶ εὐφροσύνη, *compotatio* et lætitia. Conf. 3 Macc. VI. 31. Hesych. κώθων, ἄτακτος, μέ-

a θυσος, μέσατον ποτήριον, κεράμειον, εἶδος ποτηρίου. Vide paulo post s. v. κωθωνίζομαι.

ΚΩΘΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *compoto, epulor.* Ductum est a nomine κώθων, quod fuit *poculum Laconicum fictile,* altius quam amplius, quod haberet latera non recte surgentia, verum protuberantia. V. Athen. XI. 10. ubi conf. Casaub. p. 541. Etiam Persarum pocula sic appellat Xenoph. *b* Cyr. I. 7. 8. יָשַׁב לִשְׁתּוֹת, *sedeo ad potandum.* Esth. III. 15. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο, rex autem et Aman *epulabantur* s. *inebriabantur.* Josephus: πρὸς εὐωχίαις καὶ πότοις ἦσαν. 3 Esdr. IV. 63. ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρᾶς, *compotabant* cum musicis modulis et gaudio. Hesych. ἐκωθωνίζοντο, εἰς τὰ *c* μεγάλα ἔπινον, ἐμεθύσκοντο, ἐχόρευον. Idem: κωθωνῆσαι (forte legendum κωθωνίσαι ex Suida et Schol. Aristoph. Equit. p. 223. et Pac. p. 467.), μεθύσαι.

ΚΩΚΥΤΟ'Σ, *planctus, lamentum.* צְוָחָה, *clamor.* Symm. Ps. CXLIII. 14. 3 Macc. VI. 32. οἰμωγήν τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι, et luctum omnem et *planctum* deponentes. *d* Confer Euripid. Supplem. v. 721. Hesychius: κωκυτὸς, κοπετὸς, θρῆνος, ὀδυρμός. Vide quoque Suidam in h. v.

ΚΩΛΕΑ', contracte κωλῆ, item κωλέα et κωλαία, *armus, crus, perna.* שׁוֹק, *crus.* 1 Sam. IX. 24. Aquila τὴν κνήμην. Confer, quæ ex Photii Epistol. Hoeschelius notat in Phrynichum v. κωλύφιον p. 27. Hesych. *e* καλέαν, ἰγνύαν, τὴν γαστροκνημίαν, τὴν κνήμην.

ΚΩ'ΛΟΝ, *membrum, os.* מִכְשׁוֹל, *offendiculum.* 2 Par. XXVIII. 23. ubi tamen alii pro κῶλον rectius σκῶλον. — פֶּגֶר, *cadaver.* Levit. XXVI. 30. Num. XIV. 29. Ies. LXVI. 24. Hesych. κῶλα, πόδες, σκέλη, ὀστᾶ, μέλη, κνημίδες.

ΚΩ'ΛΥΜΑ, *impedimentum,* it. *lignum in carcere, quo captivorum pedes constringebantur.* סַד, *cippus.* Job. XIII. 27. Arab. سكل, *obstruxit obice, impedivit.* Cæterum Ernestio in notis ad Gloss. Sacras Hesychii p. 231. κωλύματι ibi corruptum videtur pro κωλώματι. — כִּלְאַיִם, plur. *diversa genera.* Inc. Levit. XIX. 19. Theod. Deut. XXII. 9. Montfauc. Lex. Hebr. ad Hexapla Origenis ad hanc vocem notat: *Videtur Theodotio non nisi ex affinitate vocis Hebr. adductus fuisse, ut verteret* κωλύμα, *nisi hæc vox Græca librarii vitio inducta fuerit. Nam si Theodotio* κελαιμ *reddiderit, hanc vocem facile librarii in* κώλυμα *mutaverint.* Sed obstat huic sententiæ vox εἰργμὸς apud Symm. Theodotio (aut potius Aquila, cui, etymorum quippe scrutatori, hanc versionem tribuere mallem) respexit notionem *impediendi,* quam habet כָּלָא (vide infra s. κωλύω) ac per κώλυμα *omne h* intellexit, *quod fertilitatem terræ impedire potest,* qualia impedimenta sunt semina diversi generis. Meliora ignoro.

*ΚΩΛΥΤΙΚΟ'Σ, *qui prohibet aut vim prohibendi* s. *impediendi habet.* 4 Macc. I. 2. τὰ σωφροσύνης κωλυτικὰ πάθη, *adversantes* temperantiæ perturbationes animi.

ΚΩΛΥ'Ω, *prohibeo.* אָחַז, *capio, captum teneo.* Symm. Ps. LXXVI. 4. ἐκώλυον. — אֹסֶף, *collectio.* Symm. *i* Ies. XXXII. 10. ἐκωλύθη. Habuit pro verbo, eique tribuit notionem *auferendi* et *absumendi,* quam habet: unde etiam a LXX per παύεσθαι h. l. redditur. — הֵמִישׁ Hiph. a מוּשׁ, *amoveo.* Mich. II. 4. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Ies. XXVIII. 6. — כָּלָא, *prohibeo, impedio.* Gen. XXIII. 6. Num. XI. 28.

a Ps. XXXIX. 12. Theod. Quinta et Sexta Ps. CXVIII. 101. — *מ praefixum. Symm. Zach. IX. 8. κωλύων. — כָּבַע, *inhibeo, cohibeo, prohibeo.* 1 Sam. XXV. 26. 2 Sam. XIII. 13. Adde Aqu. Theod. Prov. I. 15. — נִכְנַע Niph. *humilio me.* 1 Reg. XXI. 28. Ita Bielius ex Trommio. Lectionem ἐκωλύθη habet tantum ed. Ald.
b Rectius Compl. κατενύχθη. — *נָסַג, *recedo.* Symm. Mich. II. 6. Legit aut accepit in Conj. Hiph. *recedere facio, h. e. impedio.* Ita quoque LXX, qui per ἀπωθεῖσθαι interpretati sunt. 3 Esdr. VI. 6. Chald. בַּטֵּל Pah. *cessare fecit, impedivit.* Esdr. V. 5. 3 Esdr. VI. 33. Chald. שְׂנָא *odio persequi.* Esdr. VI. 12. Sirac. XVIII. 30. κώλυου, *abstine* seu *coërce.*
c 4 Macc. V. 26. *vetare, interdicere* notat.

ΚΩΜΑ'ΡΧΗΣ, *vici praefectus.* פָּקִיד, *praefectus.* Esth. II. 3. κωμάρχας, ubi in ed. Orig. legitur κωμάρχους. Lex. Cyrilli MS. Brem. κωμάρχαι, οἱ τῶν κώμων ἄρχοντες. Phavorinus: κωμάρχης, ὁ τῶν πόλεων ἄρχων. Adde Schol. Aristoph. in Pac. v. 1142.

ΚΩ'ΜΗ, *vicus, pagus, castellum, oppidum.*
d בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* Job. XXXVIII. 32. Ita Bielius Trommium secutus, sed non inspecto textu Graeco, in quo non κώμης, sed κόμης legitur, quod vide supra. — בָּנוֹת plur. ex בַּת, *filiae.* Scil. in SS. *urbs primaria s. metropolis matris* nomine venit, et reliquae urbes, vici et pagi *filiae* dicuntur. Confer Glassii Philol. S. p. 1022.
e Num. XXI. 2. Jos. XV. 45. 47. XVII. 11. 1 Par. II. 23. et alibi saepius. — חַוּוֹת, plur. *villae.* Jos. XIII. 30. 1 Par. II. 23. — חָצֵר, *atrium,* it. *villa.* Jos. XV. 31. 36. VI. 9. et alibi. — טִירָה, *castellum.* 1 Par. VI. 54. αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν, haec habitacula eorum in *castellis* eorum. Cf. Matth. IX. 35. X. 11. et Luc. V. 17. ubi Vulgat. τὰς κώμας *castella* interpretatur, nec male quidem, ju-
f dice Raphelio in not. Polyb. p. 58. quia sic oppida minuta, sed moenibus cincta, appellantur. Vide quoque Wolfium ad Matth. IX. 35. p. 172. Sic etiam mox videbimus, quod aliquando κώμη apud LXX עִיר et קִרְיָה respondeat. — כָּפָר, *pagus.* 1 Par. XXVII. 25. Cant. VII. 11. — *כְּפִיר, *leo juvenis.* Theod. et LXX Ez. XXXVIII.
g 13. Hic legerunt כֹּפֶר aut כָּפָר. Vide ad h. l. Montfauc. — *כֹּפֶר, *pagus.* Neh. VI. 2. — *כְּפַר, *vicus.* Symm. et LXX 1 Sam. VI. 18. — עִיר, *urbs.* Jos. X. 37. XV. 9. Ies. XLII. 11. — קִרְיָה, *civitas.* Jer. XLIX. 24. κώμην ἠγάπησαν. Lege κώμην, ἣν ἠγάπησαν. 2 Macc. VIII. 1. XIV. 16. Hesych. κῶμαι, ἀγυιαί, ῥῦμαι. Idem: κώμη, ἄμφοδον, χωρίον.
h Glossae: κώμη, *villa, castellum, vicus.* De origine hujus vocis vide Stephan. Byzant. v. κώμη, et quae inde repetiit Relandus Palaest. Lib. III. p. 516.

ΚΩ'ΜΟΣ, *comessatio s. convivium lascivum et immoderatum, in quo joci impudici, cantilenae foedae, et saltationes ab honestate remotae obtinebant.* Sap. XIV. 23. 2 Macc. VI. 4. Gloss. MS. in Sap. Salom. κώ-
i μους, ὀρχισμούς. Hesychius: κῶμοι, ἀσελγῆ ᾄσματα, πορνικὰ συμπόσια, ᾠδαί. Lex. Cyrilli MS. Brem. κώμοις, συμποσίοις, ᾠδαῖς μυθυστικαῖς. Confer praeter Aristaenetum Lib. I. Ep. 27. et Lib. II. Ep. 20. Bourdinum ad Aristoph. Thesmoph. v. 997. et C. G. Schwarzii Pecul. Dissert. de Comessationibus Veterum, Altorf. 1744. 4. nec non Lex. N. T. s. h. v.

ΚΩΝΩΠΕΙ'ΟΝ et ΚΩΝΩ'ΠΙΟΝ, pr. *velum ad arcendos culices vinarios,* a κώνωψ, *culex vinarius,* qui

a alis instructus est, et ex vino acescente non tam nascitur, quam eo alitur, nutritur, et maxime delectatur, teste Plutarcho in libro contra Stoicos (T. X. p. 424. 15. Reisk.) *χαίρουσι (οἱ κώνωπες) λάμπῃ καὶ ὄξει· τὸν δὲ πότιμον καὶ χρηστὸν οἶνον ἀποπινόμενοι φεύγουσι.* Sed quia *κώνωψ* etiam de *omni insectorum genere* dicitur, *quæ hominem infestare eique molestiam* b *creare solent*, *κωνωπεῖον* Judith. X. 23. XIII. 10. 17. et XVI. 17. significare videtur *velum* s. *papilionem illum lineum, qui toro circumdatus ad arcenda insecta et prohibendas alias injurias a dormiente Holoferne erat, et quo delicatiores et molles homines uti solebant.* Translata est hæc vox in Latinam linguam, in qua *conopeum* non solum *ipsum lec*c *tum delicatiorem,* sed etiam *velum ejus expansum* notat, v. c. apud Juvenal. Sat. VI. 80. *ut testudineo tibi, Lentule, conopeo,* ubi Schol. interpretatur *linum tenuissimis maculis variatum, quia Latini conopeum culicare dicunt.* Conf. etiam Horat. Epod. IX. 16. et Bocharti Hieroz. T. II. Lib. IV. c. 17.

ΚΩ΄ΠΗ, *remus.* מְשׁוֹטִים plur. d *remi.* Ezech. XXVII. 6. — שַׁיִט, *remigium.* Aqu. Ies. XXXIII. 21.

ΚΩΠΗΛΑ΄ΤΗΣ, *remex.* מַלָּחִים plur. *nautæ.* Ezech. XXVII. 9. 27. — שָׁט, *remex, remis agens.* Ezech. XXVII. 8. 26. — שַׁיִט, *remigium.* Symm. Ies. XXXIII. 21. — תֹּפֵשׂ מָשׁוֹט, *tractans remum.* Ezech. XXVII. 29. Hesych. *κωπηλάται, οἱ ταῖς κώπαις περιστρέφοντες τὸ πλοῖον.*

ΚΩΦΕΥ΄Ω, *surdus* vel *mutus sum,* it. *sileo.* חָרַשׁ : הֶחֱרִישׁ, Kal et Hiph. Jud. XVI. 2. XVIII. 19. 1 Sam. X. 27. 2 Sam. XIII. 20. Job. XIII. 5. et alibi. Adde Theodot. Job. XXXIII. 31. Aqu. Psalm. XXVII. 1. XXXI. 3. et Ies. XLI. 1. Hesych. *κωφεῦσαι, ἀναισθητῆσαι, ἡσυχάσαι, σιωπῆσαι.* f

ΚΩΦΟ΄Σ, *surdus,* it. *mutus.* אִלֵּם *mutus.* Hab. II. 18. — *חָרָשׁ, *faber.* Ies. XLIV. 11. Legerunt חֵרֵשׁ. — חֵרֵשׁ. Exod. IV. 11. Psalm. XXXVII. 14. Ies. XLIII. 8. Suidas ad Psalm. LVII. 4. ex Theodoreto: *κωφῆς. Δαβίδ· ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς. οὐ τῆς κατὰ φύσιν κωφευούσης, ἀλλὰ βυούσης τὰ ὦτα, καὶ ᾠδουμένης τὴν ἐπαοιδήν.* et alibi. — g *עִוֵּר, *cæcus.* Symm. Ies. XLII. 19. ubi non tam legit חֵרֵשׁ, quam hac sua versione ostendere voluit, prophetam, ut sibi constaret, ita proprie scribere debuisse. Accedit, quod *κωφὸς* latissime patet ac non tantum de intercepto auditu et loquela, sed de omnium animi et corporis facultatum privatione usurpatur. Vide Miscellan. Obss. Amstel. Vol. V. p. 60. seq. Hes. h *κωφὸν, ἀναίσθητον, μωρὸν, τὸν ῥοῖζον μὴ ποιοῦντα.* Idem: *Κωφὸς, οὔτε λαλῶν, οὔτε ἀκούων, ἐνεὸς, ἀσθενής.* Confer Suiceri Thes. Eccles. Tom. II. p. 203.

ΚΩΦΟ΄Ω, *surdum* vel *mutum reddo.* נֶאֱלַם Niph. *obmutesco.* Ps. XXXVIII. 3. 13. *ἐκωφώθην, obmutui.*

Λ

e ΛΑ΄ΒΗ, *damnum,* etiam *metus.* Aqu. Ies. LVII. 11. pro לֹא־תִירָאִי habet *ἄνευ λάβης,* quod Montfauc. reddidit *sine damno,* rectius:

a *sine reverentia.* Sed fortasse ibi una voce legendum erit ἀνυλαβής. Vide ad h. l. Montf. et confer supra ad εὐλάβεια notata.

ΛΑΒΗ', *ansa, manubrium,* generaliter *omne, quo aliquid apprehendimus.* נִצָּב, *capulus.* Jud. III. 22. Hesych. λαβὴ, ἀφορμὴ, ὁρμὴ, καὶ ἡ τοῦ ξίφους λαβή.

ΛΑΒΙ'Σ, idem, it. *forceps, fuscina.* b מַלְקָחַיִם dual. *forceps ex duabus partibus constans.* Exod. XXXVII. 26. Num. IV. 9. Aqu. Symm. Theod. LXX Ies. VI. 6. Λαβίδας cum dixerunt, usum instrumenti simul ac originem ipsius expresserunt vocis. Fit enim ἀπὸ τοῦ לָקַח, quod est λαμβάνειν.

ΛΑ'ΒΡΟΣ, *vorax,* (ex λίαν et βορὸς, *edax*) it. *impetuosus, vehemens,* quasi c λίαν βαρύς. סֹחֵף part. *everrens.* Prov. XXVIII. 3. ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελὴς, pluvia *vehemens* et inutilis. Vide et Job. XXXVIII. 25. ubi nihil est in textu Hebraico. Lex. Cyrilli MS. Brem. λάβρος, λαβρότατος, σφοδρότατος. — לַהַט, *flamma.* Aqu. Psalm. CIII. 5. πῦρ λάβρον, ignem *vehementem.* Potest quoque reddi *valde* d *voracem.* Sic Oppianus Lib. III. καὶ αἰθομένης πυρὶ λάβρῳ. Vide Drusium in Fragm. p. 1002. Aqu. Ps. LVI. 5. λεαινῶν λάβρων. Vide infra s. λαῦρος. Hesych. λάβρον, ἀθρόον, προπετὲς, ταχὺ, μαινόμενον, βορόν. Vide Fischeri Ind. Palæph. s. h. v.

*ΛΑΒΡΟ'ΤΑΤΟΣ, *vehementissimus.* 4 Macc. XVI. 3. λαβροτάτῳ πυρί. Suidas λαβρώτατος, ubi in MS. e Florentino additur σφοδρότατος. Scribendum autem esse λαβρότατος, ex Hesychio apparet, ubi idem legitur.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ, *laganum, placenta.* חַלַּת, *placenta.* Inc. Lev. VIII. 26. — רָקִיק, *placenta tenuis, laganum.* Exod. XXIX. 2. καὶ (λήψῃ) λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, sumas placentas azymas imbutas oleo: ubi Schol. κολλύρας. Vide et Exod. XXIX. 23. Levit. II. 4. VII. 2. Gloss. Bibl. Coisl. p. 473. λάγανα, πλακούντια, ὡς πυρώδη. Hesych. λάγανα, εἶδος πλακουνταρίου, ὡς πυρώδη, f ἀπὸ σεμιδάλεως ἐν ἐλαίῳ τηγανιζόμενον, καὶ ἀρτιβραχεῖ ἐλαίῳ. Confer Athenæum Lib. III. p. 110. Dicuntur alias λάγαρα. Vide Suidam in λάγαρα. Frequens nempe apud Græcos et alias gentes literarum γ et ρ permutatio.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ ΤΗΓΑ'ΝΟΥ, *placenta sartaginis.* אֶשְׁפָּר, *frustum carnis* g *pulcrum.* Al. 1 Par. XVI. 3. sec. Complut. Sed in dubio positum est, an λάγανον τηγάνου potius ad præcedens כִּכַּר לֶחֶם referenda sint, et explicationem præcedentium χίχαρ ἄρτου ex alio interprete desumtam contineant. Aliis ibi voces transpositæ videntur, et λάγανον referendum ad אֲשִׁישָׁה. Vulg. *assatura bubulæ carnis,* ac si esset h vox composita ex פַּר, *bos,* et אֵשׁ.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ 'ΑΠΟ' ΤΗΓΑ'ΝΟΥ, *placenta de sartagine.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* 2 Sam. VI. 19. Sed hic quoque dubium est, num vox λάγανον l. c. ad אֲשִׁישָׁה referenda sit, aut potius ad præcedens אֶשְׁפָּר pertineat, et Hebraico nomini nostro rectius respondeat sequens vox ἐσχαρίτης. In schedulis meis notatam invenio conjecturam viri docti i nescio cujus, qui putat, LXX scripsisse λάχανον ἀπὸ πηγάνου, *caulem de ruta,* quam ad flores et coronamenta pertinere testatur Plinius H. N. XXI. 7.

ΛΑΓΧΑ'ΝΩ, *sortior, sorte accipio, obtineo, consequor.* לָכַד, *accipio.* 1 Sam. XIV. 48. Σαοὺλ ἔλαχε τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραὴλ, Saul *obtinuit* regnum super Israël. Vide et Sap. VIII. 20. ψυχῆς δὲ ἔλαχον ἀγαθῆς. 3 Macc. VI. 1. ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχὼς, senilem ætatem jam *consecutus.* Hesych. λελογχὼς, τυχών.

a ΛΑΓΩ'Ν, *ilia, viscera, lateris cavitas laxior et exossis inter costas et coxendicem.* חֲלָצַיִם, *lumbi.* Ies. XXXII. 11. Symm. Ies. XI. 5. — חֹמֶשׁ, *costa quinta.* Symm. 2 Sam. III. 27. — כֶּסֶל, *regio lumborum* et *ilium.* Aqu. Psalm. XXXVII. 7. λαγόνες. מָתְנַיִם dual. *lumbi.* Symm. Job. XL. 11. ἐν λαγόσιν. Vide et Sir. XLVII. 20. Hesych. λαγὼν, ὁ *b* κενεὼν, τὸ ἰσχίον.

ΛΑΓΩΟ'Σ et ΛΑΓΩ'Σ, *lepus*, it. *animal similitudinem habens muris et ursi.* אַרְנֶבֶת, *lepus.* Aqu. Deut. XIV. 7. — שָׁפָן, *cuniculus.* Psalm. CIII. 19. τοῖς λαγωοῖς; ubi alii χοιρογρυλλίοις habent. Idem quoque locum habet Prov. XXX. 26.

ΛΑ'ΘΡΑ, *latenter, clam.* בַּלָּט, *in occulto.* 1 Sam. XVIII. 22. — *c* בְּמִסְתָּר, idem. Inc. Hab. III. 13. — בַּסֵּתֶר, idem. Deut. XIII. 6. Job. XXXI. 27. Psalm. C. 6. — *צָפַן, *abscondo.* Symm. Psalm. LVI. 7. Recte: nam vox Hebr. h. l. adverbialiter sumitur. 1 Macc. IX. 60. Hesych. λάθρα, κρυφίως, ἠρέμα, ἡσύχως.

ΛΑΘΡΑΙ'ΟΣ, *latens, occultus, clandestinus.* בַּסֵּתֶר, *in occulto.* Al. *d* Prov. XXI. 14.

ΛΑΘΡΑΙ'ΩΣ, i. q. λάθρα, *occulte, latenter.* בַּלָּט, *in secreto, clam.* 1 Sam. XXIV. 5. — *גֶּנֶב, *furor.* Symm. Job. IV. 12. λαθραίως ὡς ἐν κλοπῇ: ubi duæ versiones coaluerunt, quarum altera fortasse desumta est ex altera Symmachi editione. 2 Macc. I. 19.

ΛΑ'ΘΡΙΟΣ, i. q. λαθραῖος. בַּסֵּתֶר *e* *in occulto.* Prov. XXI. 14. δόσις λάθριος, ubi tamen ed. Compl. λαθραῖος habet. Vide et Sap. I. 1. φθέγμα λάθριον.

*ΛΑΘΡΙ'ΩΣ, i. q. λαθραίως, et λάθρα. גֶּנֶב, *furor,* deinde *clam aliquid facio.* Job. IV. 12. sec. Compl

ΛΑΙ'ΚΟ'Σ, *popularis, vulgaris.* חֹל, *profanus.* Aqu. et sec. Coislin. Symm. ac Theod. 1 Sam. XXI. 4. Hos secutus est Vulgatus, qui habet: *laicos panes*, h. e. quos quivis e populo edere potest, panes communes, qui opponuntur *sacris*, h. e. a sacerdotibus eorumque familiis absumendis, ex lege, quæ exstat Lev. XXIV. 9. Adde Symm. Theod. Ez. XLVIII. 15. λαϊκόν. Vide περιτείχισμα.

ΛΑΙ'ΚΟ'Ω, *profano, commune facio.* חָלַל, *profano.* Aqu. Ezech. VII. 21. λαϊκώσουσιν. Reliqui Deut. XX. 6. ἐλαΐκωσεν. Vulg. *nec dum eam fecit esse communem.* Ibid. λαϊκώσει αὐτόν. Aqu. Deut. XXVIII. 30. λαϊκώσεις. Vide quoque infra s. λακκόω.

ΛΑΙΛΑΠΕ'Ω, *procello, procellis agito, per procellam aufero, aufero.* שָׂעַר, *procellis agitor.* Aqu. Psalm. LVII. 9. λαιλαπήσει, ubi Kreyssigio legendum videtur λαιλαπίσει.

ΛΑΙΛΑΠΙ'ΖΩ, idem. נִשְׂעַר Niph. *procellosus sum.* Aqu. Ps. XLIX. 4. ἐλαιλαπίσθη. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1700.

ΛΑΙΛΑΠΩ'ΔΗΣ, *turbine plenus, procellosus.* סֹעָה, *excitatus.* Aqu. Psalm. LIV. 9.

ΛΑΙ'ΛΑΨ, *procella, turbo.* *גֹּרֶן, *area.* Huic voci respondere videtur λαῖλαψ apud Inc. Hos. XIII. 3. quod si sumitur, eum זֶרֶם legisse statuendum erit: sed magis vero simile est, מִגֹּרֶן in ejus versione non expressum esse, et formulam λαίλαπι ἀποφυσᾶσθαι pertinere ad antecedens יְסֹעֵר — זֶרֶם *i* כְּפַלְגֵי מַיִם, *inundatio sicut rivi aquarum.* Symm. Ies. XXXII. 2. — סוּפָה, *turbo.* Job. XXI. 18. — סַעַר, *procella, turbo.* Jerem. XXV. 32. — סְעָרָה, idem. Job. XXXVIII. 1. Aqu. Ezech. I. 4. Sap. V. 15. 23.

a Sir. XLVIII. 9. 12. Hesych. λαίλαψ, καταιγίς, ἀνέμου συστροφὴ μετὰ ὑετοῦ. Suidas: λαίλαψ, ὁ μετὰ ἀνέμων ὄμβρος καὶ σκότος. Lex. Cyrilli MS. Barocc. et Brem. λαίλαψ, σκότος μετὰ συστροφῆς ἀνέμου.

*ΛΑΙ'ΛΑΨ ΑΙ'ΡΕΙ, *turbo tollit.* נִשְׂעַר. Symm. Psalm. LVII. 10. Respexit usum linguæ Arab. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1700.

b *ΛΑΙΜΑΡΓΙ'Α, *voracitas, ingluvies.* 4 Macc. I. 27.

ΛΑΙΜΟ'Σ, *gula, guttur.* Vide in λαιμὸς adjectiv.

*ΛΑΙΟ'ΠΟΥΣ. Inc. Gen. XXX. 75. λαιόποδας, h. e. *sinistripedes*, ut Montf. transtulit, cui tamen hæc vox merito suspecta est. Dubium est, num hæc versio ad נְקֻדּוֹת, aut ad טְלֻאֹת referenda sit. Fortasse c quoque λαιόποδας originem suam debet τῷ λευκόποδας, quod apud Symmachum legitur, aut scribendum est φαιόποδας.

ΛΑ'ΚΚΟΣ, *fossa, fovea,* it. *cisterna, sepulcrum.* בְּאֵר, *puteus.* Num. XX. 17. 2 Sam. XVII. 18. 19. 21. — *בּאר pro בּוֹר, א pro ו. 2 Sam. XXXIII. 15. 16. 20. — בֶּארוֹת, בּארוֹת, duplex plur. ex sing. בּאר d vel בּוֹר. Jer. II. 13. — בּוֹר. Gen. XXXVII. 19. Exod. XXI. 33. Lev. XI. 36. et alibi sæpius. Aqu. 2 Sam. III. 26. — בֵּית בּוֹר, *domus foveæ*, i. e. *carcer*. Exod. XII. 29. — בַּיִר, *puteus*. Jerem. VI. 7. — גּוֹב: גֻּבָּא Chald. Dan. VI. 7. 21. 16. 17. etc. — חָבָר, *perditio*, it. *funis.* Jerem. XXXVIII. 6. — מַכְתֵּשׁ, *cavitas, mortarium, dens molaris.* e Al. Jud. XV. 19. Si verum est, quod monuit Simonis in Lex. Hebr. p. 842. scribens: מַכְתֵּשׁ Jud. XV. 19. est *crater, quem sibi scaturigines excavarunt:* sponte apparet, cur LXX ita transtulerint. Alii intel-legunt *fontem per percussionem excitatum*, ut sit i. q. עַיִן. — *שִׁיחָה, *fovea.* Inc. Ps. LVI. 7. Sap. X. 14. ubi *carcerem* notat, in quem Putiphar Josephum conjecit. 2 Macc. f X. 37. Lex. Vet. λάκκος, *lacuna, lacous, cisterna.* Suidas: λάκκος, ὁ θάνατος· ἐπειδὴ λάκκῳ παραπλησίως ὁ τάφος ὀρύττεται. Δαβὶδ (Ps. XXVII. 1.)· καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσι εἰς λάκκον. καὶ τοὺς μεγάλους κινδύνους οὕτως ἔθος ὀνομάζειν τῇ θείᾳ γραφῇ (Ps. XXXIX. 2.)· καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας.

*ΟΙ'ΚΟΣ ΤΟΥ' ΛΑ'ΚΚΟΥ. בּוֹר, g *cisterna.* Gen. XL. 15. sec. Compl. εἰς τὸν οἶκον τοῦ λάκκου τούτου.

*ΛΑΚΚΟ'Ω. הַלָּיְלָה, *hac nocte.* Inc. Ruth. I. 12. cujus verba καὶ ἐγενόμην λελακκωμένη ἀνδρὶ in ed. Ald. et Cod. Coislin. irrepserunt. Legendum λελαϊκωμένη, q. d. *publicata, profanata*, ex sententia Scharfenbergii, qui eum חֻלָּלָה legisse putat. Hesych. λελακκωμένη (Phavor. h λελακωμένη), βεβοημένη. Sed glossa hæc huc non pertinet, cum recte monitum sit in notis Alberti T. II. p. 446., legendum esse λελακημένη, a λακεῖν, *clamare.*

ΛΑΚΩΝΙΚΟ'Σ, *Laconicus, Laconibus proprius.* Vide supra Διαφανῆ λακωνικά.

ΛΑΛΕ'Ω, *loquor, indico, prædico.* *אָכַל, *edo.* Inc. Deut. IV. 28. λαλήσωσι, qui tamen non אָמַר ex- i pressit, ut Montfauconio videbatur, sed pro lubitu aliam vocem contextæ orationi æque convenientem ac ἰδίαν posuit. — *אֶלְעָלֵה, *Elcale*, nomen urbis. Ies. XVI. 9. ubi ἐλάλησεν ex ἐλεαλὴ ortum esse videtur. — אָמַר, *dico.* Gen. XLII. 22. Ex. XXIII. 13. Num. XVI. 36. et alibi sæpissime. — *בִּעוּתִים, *terrores vehementes.* Job. VI. 4. Deduxerunt ab עָוַת, quod in l. Arab. عوث,

clamare, notat, aut legerunt לְעִתּוֹם a لغي, *loqui.* — דָּבַר et passim in Pih. דִּבֶּר. Exod. IV. 30. ἐλάλησεν αὐτοῖς Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, loquebatur illis Aaron omnia verba, quæ locutus erat Deus ad Mosen. Exod. XXXIV. 34. ubi λαλεῖν est *colloqui*, et cum συλλαλεῖν permutatur in codicibus. 1 Reg. XXII. 13. πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἑνὶ λαλοῦσι καλὰ, omnes prophetæ uno ore *prædicunt* bona. Vide et 2 Par. XVIII. 12. et mox notata ex 1 Reg. XXII. 8. 2 Reg. XXV. 26. ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν, *sententiam de illo ferebat.* 2 Reg. XXV. 48. ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθὰ, benigne cum eo *collocutus* est. Adde Inc. et LXX 2 Sam. XVII. 6. ubi λαλεῖς notat *consilium dare, proferre sententiam.* Vulg. *quod das consilium.* Theodot. Job. XXXIII. 31. κώφευσον, καὶ ἐγώ εἰμι, λαλήσω. Sic interpunctum reperitur in Hexaplis. Mallem legere: *καὶ ἐγώ εἰμι λαλήσων, nam et ego loquar;* et in sequentibus pro λαλήσω vel scribendum est ἀκούσω, quod ob sequens, εἰ μὴ, σὺ ἄκουσόν μου, non improbabile est, vel λάλησον, quam conjecturam confirmat auctoribus Vulgati, qui habet: *et loquere.* — דָּבָר, *verbum.* Ex. XXXII. 27. 1 Sam. XV. 13. 2 Sam. VII. 7. et alibi aliquoties. Adde Symm. Cohel. X. 14. λαλεῖν πολλά. — *דָּבָר, *verbum, consuetudo.* Esth. I. 13. Legerunt דִּבְרָה. — *דְּבֹרָה nomen propr. *Deborah.* Inc. Gen. XXXV. 8. — דָּבָר הָיָה, *verbum fit.* 1 Reg. XVI. 7. XVIII. 31. — *דְּבַשׁ, *mel.* 1 Sam. XIV. 26. λαλῶν. Num legerunt דֹּבֵר? aut pro λαλῶν reponendum est μέλι? Si prius statuitur, λαλῶν per *murmurans* reddi debet. — *דֶּרֶךְ, *via.* Aqu. Symm. Jerem. II. 23. ubi pro דְּרָכַיִךְ legerunt דְּבָרַיִךְ. Vide ad h. l. Montf. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *indico.* Esth. IV. 8. — הִפְטִיר Hiph. *laxo.* Ps. XXI. 7. ἐλάλησαν ἐν χείλεσι. *Laxare labia* et *loqui labiis* sensu non differunt. — הִרְבָּה Hiph. *multiplico.* Job. XL. 22. λαλήσει δέ σοι δεήσει, ubi λαλεῖν *verbosum esse* significare videtur. — הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo.* Jer. II. 29. ubi λαλεῖν πρός τινα *de aliquo conqueri* notat. — הִתְנַבֵּא Hithp. *propheto.* 1 Reg. XXII. 8. οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ, ἀλλὰ κακὰ, non *prædicit* de me bona, sed mala. — *זָעַק, *clamo.* Jud. XVIII. 23. ἐλάλησας secundum libros nonnullos et Cat. Nicephori. Cujus loco Scharfenbergius ἐκάλεσε reponere mavult. Verba καλεῖν et λαλεῖν a librariis permutata esse, docet locus Exod. XIX. 7. ubi ed. Ald. pro ἐκάλεσε habet ἐλάλησε. — חָזָה, *contemplor.* Ies. XXX. 10. μὴ λαλεῖτε ἡμῖν. Bene. Nam חָזָה, *video,* seu *visione edoceor,* est h. l. i. q. נָבָא, et דָּבַר, ut series orationis clare docet. Cæterum post μὴ λαλεῖτε ἡμῖν in LXX aliquid excidisse puto, fortasse ὀρθά. — *חָשַׁב, *cogito.* Inc. Ps. LI. 4. Habet חָשַׁב h. l. notionem *proferendi,* ut adeo non male sensum expresserit. — לָקַח, *accipio.* Num. XVI. 1. Sine dubio legerunt וַיִּקַּח, et deduxerunt a קָחַח, quod in l. Syr. est *murmuravit, rixatus est,* quæ lectio bene hic seriei orationis convenit. Secundum Tychsenium Tentam. p. 86. cogitarunt ויהגה. — מִלָּה, *sermo.* Job. XXIX. 9. 22. XXXII. 14. — מִלֵּל Pih. Job. VIII. 2. Ps. CV. 2. — מַלֵּל Chald. Pah. Dan. VII. 8. 11. 20. 25. — נָשָׂא, *fero.* 2 Reg. IX. 25. נָשָׂא etiam sine addito קוֹל

a *proferre aliquid voce* notare multis exemplis docuit Simonis Lexic. Hebr. p. 1064. seq. — *סָפַר, *narro.* Symm. Ps. LVIII. 13. Bene. — עָבַר, *transeo.* Ps. XVI. 5. Legerunt יְדַבֵּר. — עָנָה, *respondeo.* Job. XIX. 7. — עָשָׂה, *facio.* 2 Sam. XIV. 20. ἐλάλησεν τὸν λόγον τοῦτον, *instruxit me his omnibus, quæ dicerem.* Bene h. l. sed Esth. II. 1. b loco ἐλάλησε sine dubio reponendum est ἐποίησε. — פָּגַע, *intercedo.* Gen. XXIII. 8. λαλήσατε περὶ ἐμοῦ, *intercedite* pro me. — צָוָה Pih. *præcipio.* Num. XV. 34. — צָעַד, *gradior, procedo.* Prov. VII. 8. ubi tamen pro λαλοῦντα Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 3. legendum censet ἀλῶντα (ab inusitato ἀλάω, pro quo plerumque ἀλάομαι legitur), præ-c eunte fere Cotelerio Not. ad Lib. I. Constitut. Apost. c. 7. qui de varia hujus loci lectione conferri potest. Mihi vero LXX h. l. videntur ex ingenio suo interpretati esse, et, ut tautologiam evitarent, quoniam *vagatio* jam verbo παραπορεύεσθαι expressa erat, h. l. aliam vocem substituisse, adeo ut λαλοῦντα sit *vocem emittentem* s. *voce signum dan-d tem, ut mulier ei obviam veniat.* — קָרָא, *voco.* Inc. et LXX Exod. XIX. 7. ubi pro ἐλάλησε alii habent ἐκάλεσε. Exod. XXXIV. 6. ubi λαλεῖν *preces facere* notat. Jud. VII. 3. 1 Sam. III. 4. Sed pro ἐλάλησε, quod ibi ed. Ald. habet, legere mallem ἐκάλεσε, quæ voces sæpe invicem permutantur. — שָׁוַע Pih. a שׁוּעַ, *vociferor.* Ies. LVIII. 9. — e שִׂיחַ, *meditatio,* etiam *eloquium.* Job. IX. 27. Sir. XIII. 9. LI. 33. Hesych. λαλεῖν, λέγειν, βλέπειν, λαμβάνειν. — Vide quoque s. v. εἰρηνικὸς et πολλά.

*ἈΣΕΛΓΩ͂Σ ΛΑΛΕ'Ω. הִילִיל, *ejulo.* Aquila Hos. VII. 14. Deduxit sine dubio, non a יָלַל, sed ab הָלַל, quod *gloriari* notat. Conf. ibi Hexapla.

*ΜΗ' ΛΑΛΕ'Ω. חָרַשׁ, *taceo.* f Hebr. Int. Job. XIII. 19. Vulg. *quare tacens consumor.*

ΛΑ'ΛΗΜΑ, *sermo, loquela,* etiam *dicterium, fabula.* שְׁנִינָה, *dicterium, fabula.* 1 Reg. IX. 7. εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαοὺς, *ludibrio* s. *dicterio* inter omnes gentes. — שֵׁם, *nomen.* Ezech. XXIII. 10. — שָׂפָה, *labium.* Ezech. XXXVI. 3.

ΛΑΛΗΤΟ'Σ, *loquendi facultate* g *præditus.* Job. XXXVIII. 14. λαλητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς, ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Ita Bielius. Sed ex Cappelli sententia respondent hæc verba Hebr. וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ, pro quibus legerunt וַיִּתֵּן צֹוחַ. Sirac. XVIII. 33. λαλητὸς est *loquelæ hominum obnoxius, famosus, incurrens in dicta hominum.*

ΛΑΛΙΑ', *locutio, loquela, sermo,* h *fama, rumor, loquacitas, pruritus male loquendi.* אֹמֶר. Ps. XVIII. 3. — אֶרֶג, *radius textoris.* Job. VII. 6. ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος τῆς λαλιᾶς. Sine dubio ex aliis SS. locis. Semlerus conjicit legendum esse ἐλασίας, de qua voce vid. Hesych. et Pollux. Aliam viam ingressus est Schultensius in Oper. Min. p. 19. qui contulit Arab. i أرج, *sermones spirare,* i. q. فلج, unde וּפִיחַ, κήρυξ, apud Hebræos. — דָּבָר, *verbum.* Job. XXXIII. 1. Dan. X. 6. sec. Chis. — דִּבְרָה, *causa, ratio.* Cohel. III. 18. VII. 15. — *דְבוֹרָה nomen proprium *Deborah.* Inc. Gen. XXXV. 8. — מִדְבָּר, *desertum,* it. *sermo.* Cant. IV. 3. ubi λαλιὰ est *pronuntiatio,*

vocis sonus, **die Aussprache**, *the pronunciation.* — מִלָּה, *verbum, dictio, sermo.* Aqu. Ps. CXXXVIII. 4. — מִשְׁמַע אָזְנַיִם, *auditus aurium.* Ies. XI. 3. Quæ ore proferuntur, ea auribus percipiuntur. — פֶּה, *os*, et metonymice: *quod ore profertur.* Job. XXIX. 23. — רִנָּה, *cantus.* Symm. Psalm. CXLI. 7. 2 Macc. VIII. 7. λαλιὰ τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ διεχεῖτο πανταχοῦ. Vulgatus bene: *et fama virtutis ejus ubique diffundebatur.* Ita quoque Syrus. Sir. XIX. 5. ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ, multa mala devitat, qui aliorum famæ et existimationi non nocet ac detrahit; ubi λαλιὰ est *pruritus male de aliis loquendi et alios calumniandi.* Sirac. XLII. 11. ne filia impudica ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἐχθροῖς, λαλιὰν (h. e. *sermonem vulgi, fabulam*, nostrum **das Stadt-Gespräch**, *the town-talk.*) ἐν πόλει. Polyb. I. 32. 6. ἦν θροῦς καὶ λαλιὰ παρὰ τοῖς πολλοῖς. Sirac. XXXII. 14. ubi ἐκχέειν λαλιὰν est *preces fundere*, et λαλιὰ cum ἱκετεία permutatur. Sir. XX. 4. μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς αὐτοῦ, qui multa *loquacitate* odiosus est.

*ΛΑ'ΛΙΑ. Ies. XXX. 10. exhibent duo Codd. Reg. cujus loco vocem δόλια sub signo isto X ex conjectura substituit Grabius, quomodo חֲלָקוֹת ab ipsis LXX Psalm. XI. 3. 4. versum est. Sed ex hoc non colligi potest, eandem h. l. voci isti competere significationem. Illo enim in loco contextus hanc translationem admittit, sed h. l. Israëlitæ non dolosa, sed jucunda indicia blandosque sermones expetunt. Igitur pro λάλια reponendum videtur λεῖα, ut dedit Symmachus, ac Procopius, consentiente Chaldæo.

ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *prehendo, accipio, capio, nanciscor, occupo, sumo, assumo, aufero, eripio, porto, elevo, sublevo, offero.* אֵזוֹר, *cingulum.* Ies. XI. 5. ἀληθείᾳ εἰλημμένος (κατὰ) τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, veritate cinctus quoad latera sua. Mallem ibi legere εἰλιμένος, ab εἴλω, *arcto, includo.* — אָחַז, *prehendo.* Exod. XV. 14. ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, terrore *correpti sunt.* Vide et Ies. XXXIII. 14. Sic et Luc. VII. 16. ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, omnes timore perculsi sunt. Herodot. Lib. VI. p. 407. Κλεομένεα δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων. Vide Raphelii Annotat. Herod. ad Luc. l. c. p. 244. et Ej. Annot. e Xenoph. ad 1 Cor. X. 13. p. 226. Job. XVI. 12. λαβών με τῆς κόμης, *prehendens* me coma. Ies. XXI. 3. ὠδῖνες ἔλαβόν με, ὡς τὴν τίκτουσαν, dolores *invaserunt* me tanquam parturientem. Vide et Exod. XV. 14. — *אָסַף, *colligo.* 2 Sam. XI. 21. ad Hebr. וַיַּאַסְפָהּ Montf. e cod. Regio notavit versionem Incerti ἔλαβεν αὐτήν. Hic, si recte vidit Montf., non incommoda dici potest hæc versio. Non enim vox אָסַף sola hic spectanda est, sed tota formula אָסַף אֶל בַּיִת, *colligere* seu *introducere in domum suam*, quæ, si de fœmina sermo est, ex more Orientalium ab altera, *uxorem aliquam ducere*, minime differt. Sed fortasse hæc versio potius ad proxime sequentia וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה referenda est. — אֵרַשׂ Pih. *desponso.* Deut. XXVIII. 30. γυναῖκα λήψῃ, *uxorem duces.* Vide et 2 Sam. III. 14. et Inc. sec. cod. Barber. Hos. II. 19. — *דִּבֵּר, *loquor.* Deut. XI. 19. Sed ibi pro λαβεῖν, quod ed. Compl. habet, aperte legendum est λαλεῖν. — הֵא, *ecce.* Gen. XLVII. 23. λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα. Bene quoad sensum. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Ps. LXXVII. 76. — הוֹלִיד Hiph. a יָלַד, *gigno.* 1 Par. II. 18. ἔλαβε τὴν Ἀζουβᾶ γυναῖκα. Ita nempe putarunt verba

a Hebr. reddenda esse, quæ potius vertenda erant ἔλαβε ἐκ τῆς Ἀ. γυναικὸς, h. e. sustulit ex Asuba, uxore sua, hos filios. Vide ad h. l. Dathium. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *aufero*. 2 Par. XVI. 2. Esdr. I. 7. — הֶחֱזִיק Hiph. *firmiter teneo*. Jud. VII. 20. ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν, sinistra manu *tenebantur*. — הִכָּה Hiphil a נָכָה, *percu-* b *tio*. Jos. XV. 16. ὃς ἂν λάβῃ τὴν πόλιν, quicunque *occupaverit* urbem. 1 Reg. XX. 21. ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἅρματα. Ita, et quidem recte ex mea sententia, putavit Interpres reddenda esse hæc verba, quia non commode dici potest: *concidit equitatum et currus*. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *aufero*. Esth. VIII. 2. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, c *cadere facio*. 1 Par. XXIV. 31. XXV. 8. XXVI. 13. — הֵפִיק Hiph. a פּוּק, *profero*. Proverb. XVIII. 22. Vox Hebraica h. l. *impetrare* notat. — הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *eripio*. Al. Ies. II. 9. λήψομαι τὰ ἱμάτιά μου, *auferam* vestimenta mea. — הֵקִים Hiph. a קוּם, *erigo*. Amos II. 11. ἔλαβον εἰς προφήτας. Verba Hebr. reddenda sunt: *excitavi prophetas*. d — הִקְרִיב Hiph. *appropinquare facio*. Num. III. 6.—הִתְהַפֵּךְ Hithp. *mutor*. Job. XXXVIII. 14. Num legerunt הַתְתַתֵּךְ, *an prehendens?* — חָלַק, *partior*. 2 Par. XXVIII. 21. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 568. — יַד מָצְאָה, *manus invenit*, h. e. *occupavi*. Ies. X. 10. — יָרַשׁ, *hæredito*. Jer. XXXII. 23.—*כָּרָה, *fodio*. Deut. II. 6. Sc. כָּרָה in tali e orationis serie *emere, acquirere* notat, coll. Hos. III. 2.—לָכַד, *occupo*. Num. XXXII. 39. 41. 42. Deut. II. 35. Jos. VIII. 21. et alibi. — לָקַח. Genes. III. 6. λαβοῦσα τοῦ (pro ἀπὸ τοῦ) καρποῦ αὐτοῦ τι, *sumebat* de fructu ejus aliquid. Genes. XXVIII. 11. ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, sc. τινὰ, *sumebat* de lapidibus loci illius aliquem. Vide et Gen. III. 22. VI. 21. VIII. 20. Ies. f XXXIX. 7. Genes. IV. 18. ἔλαβεν ἑαυτῷ δύο γυναῖκας, *ducebat* duas uxores, coll. XII. 19. ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, *sumebam* mihi illam in uxorem. Gen. XX. 2. ἔλαβε τὴν Σάῤῥαν, sc. εἰς γυναῖκα. Conf. quæ ex Philostrato notat Schwarzius Comm. Crit. L. Gr. N. T. p. 829. Exod. XVIII. 12. ἔλαβεν Ἰωθὼρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυ- g σίας τῷ θεῷ, *obtulit* Jethro, socer Mosis, holocausta et victimas Deo. 2 Sam. II. 21. λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ, *cape* tibi gravem armaturam ejus. Ita Sap. V. 18. λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, *capiet* zelum suum, tanquam gravem armaturam. Confer quæ ex Aristophan. Av. p. 561. notat L. Bos ad Ephes. VI. 13. p. 192. Ps. XVII. h 19. ἔλαβέ με, *apprehendebat* me. Ps. XXX. 17. τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαντο, *machinantur meum interitum*. Confer Matth. V. 40. XV. 26. Apoc. III. 11. Ps. XLVIII. 16. ὅτι λαμβάνῃ με, cum *recipiet* me. Ps. LXXIV. 2. ὅταν λάβω καιρὸν, quando tempus *nactus fuero*. Jerem. XXIX. 17. λήψονται ἀπ' αὐτῶν κατάραν, *assument* ab illis maledictio- i nem. Symm. Prov. XXIV. 11. σῶσον εἰλημμένους εἰς θάνατον, serva eos, qui *abripiuntur* ad mortem. Adde Theod. Ezech. XVII. 5. ληπτὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ, *captum* ad aquam multam, ubi ληπτὸν in MS. Ies. punctis undique cingitur, tanquam spurium, quod tamen respondet Hebr. קַח. — לָקַח אֶחָז, *capio captivum*. Num. XXXI. 30. 47. — מְכוּרָה, *negotiatio*. Ezech. XXIX. 14. Λαμβάνειν *emere* quoque notat apud

a Theocrit. Idyll. XV. 20. — מָלֵא, *impleo*. 1 Reg. XVIII. 34. — מַלְקוֹחַ, *captura*. Ies. XLIX. 25. λαμβάνων, unde apparet, eos וְלֹקֵחַ legisse. — מִקָּח, *acceptio*. 2 Paral. XIX. 7. — מַשְׂאֵת, *onus*. Soph. III. 19. Legerunt מִי שְׂאֵת. — נָסָה, *tento, conor*. Theod. Job. IV. 2. λη-ψόμεθα. Legerunt הֲנִשָּׂא a נָשָׂא, quod modo *attolli*, modo *capere* no-
b tat. Cæterum λαμβάνειν h. l. est i. q. Lat. *sumere* in formula *hoc mihi sumo*. Vulg. *si cæperimus loqui tibi*. Vide supra s. ἀναλαμβάνω et ἐπαίρω. — נֶפֶשׁ, *anima*. 2 Reg. XII. 4. N. L. — נָשָׂא, *fero*. Lev. V. 17. λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. Vulg. bene: *peccati rea intellexerit iniquitatem suam*. Lev. V. 1. λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, *portabit* peccatum suum, h. e.
c *peccati sui reus erit, et pœnam ejus sustinebit*. Vide et Levit. VII. 8. XVII. 16. XIX. 8. XX. 17. XXIV. 16. Ez. XXIII. 35. 2 Sam. XIV. 14. οὐ λήψεται ὁ θεὸς ψυχὴν, non *auferet* Deus animam. Esdr. I. 4. λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, *sublevabunt* illum homines loci illius argento. Hic λήψονται αὐτὸν idem est, ac si scripsissent
d ἀντιλήψονται αὐτοῦ. Ps. XXIII. 4. ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, *qui non elevat ad vanitatem animam suam*, h. e. *non desiderat, expetit res vanas*. Conf. paulo post notata ex Hos. IV. 8. Ps. LXXXI. 2. πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνετε, personas peccatorum *respicitis*. Vide et Job. XLII. 8. Job. XLI. 16. ἄνεμος λήψεται αὐτοὺς, ventus *auferet* illos.
e Vide et Ezech. XXIX. 19. Hos. V. 14. Jer. IX. 10. ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετὸν, super montes *assumite* vel *dicite* planctum. Vide et v. 17. Ies. XIV. 4. Ezech. IX. 1. XXVI. 17. XXVII. 2. 32. Jer. LII. 25. ἔλαβε τὴν κεφαλὴν, *erigebat* caput. Olympiodorus in Caten. Ghisler. p. 929. ἔλαβε hic positum esse docet ἀντὶ τοῦ, ἀνώρθωσεν, ὕψωσεν, ἄνω βλέπειν παρεσκεύασεν. Confer 2 Reg. XXV.
f 27. ubi pro ἔλαβε legitur ὕψωσε. Ezech. XXXII. 24. ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν, acceperunt cruciatum suum. Ezech. XXXIII. 25. ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λήψεσθε πρὸς εἴδωλα, oculos vestros *levabitis* ad idola. Ez. XXXVI. 7. τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται, ignominiam suam *portabunt*. Vide et Ez. XXXIX. 26. XLIV.
g 13. Hos. IV. 8. ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν (pro εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν) λήψονται ψυχὰς αὐτῶν, ad peccata illorum *animas suas elevabunt*, h. e. ad peccata illorum *animos suos exspectatione vel desiderio erectos tenebunt*, quo scil. sacrificiis pro peccatis vesci possint. Simili notione phrasis αἴρειν τὴν ψυχὴν alias apud LXX occurrit. Vide supra s. αἴρω, et conf.
h Drusii Misc. Cent. I. c. 93. Mich. II. 4. ληφθήσεται ἐφ' ὑμᾶς παραβολὴ, *assumetur* super vos parabola, h. e. *de vobis proverbium erit* s. *usurpabitur*. Vide et Hab. II. 6. Hab. I. 3. ὁ κριτὴς λαμβάνει κρίσιν, judex *accipit* vel *subit* judicium. Zach. VI. 13. λήψεται ἀρετὴν, *induet* gloriam. Adde Dan. XI. 12. sec. Chis. λήψεται τὴν συναγωγήν. Inc. Lev. XX. 17. ἁμαρ-
i τίαν λήψεται, *peccatorum suorum pœnas luet*. Aqu. 1 Sam. XXV. 33. εἴληφα (scil. τὸ πρόσωπόν σου), tui *rationem habui*. Ita quoque ibi Theod. Hos. XIII. 1. ubi λαμβάνειν (quod, ut לָקַח, quandoque etiam *afferre, apportare* notat) δικαιώματα est *ferre leges*. Amos IV. 2. λήψονται. Legerunt cum א paragogico נָשׂוּא. Amos. VI. 10. Legerunt וַיִּנָּשְׂאוּ.
k — נְשָׂא Chald. Esdr. V. 15. — *נָשֹׁה נָשָׁה, *obliviscor obliviscendo*. Jerem. XXIII. 39. Hic legerunt נָשָׂא. — עָדָה, *orno*. Jerem. XXXI. 4. — צוּר, *ligo*. Deut. XIV. 25. 2 Sam. V. 23. — קַבֵּל Chald. Pahel. Dan. II. 6. τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ'

a ἐμοῦ, honorem multum accipietis a me. —*קוּם. Amos II. 11. וָאָקִים, καὶ ἔλαβον. Legisse videntur וָאֶקַּח, aut וָאֶקְחָה, quanquam hoc non necessarium est. — קָרַע, lacero, abscindo, abrumpo, h. l. vi eripio. 1 Reg. XI. 12. — *רָאָה, video, etiam fruor. Cohel. V. 18. ubi λαμβάνειν ex adjuncto frui notat. Symm. habet ἀπολαύειν. — שָׁבָה, captivum duco. b 2 Par. XIV. 15. ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, auferebant oves multas et camelos. Ita etiam Demosth. Olynth. I. p. 19. ταῦτα (sc. χρήματα) δὲ ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. et p. 23. τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Aristoph. Plut. v. 331. Conf. 2 Cor. XI. 20. εἴ τις λαμβάνει, scil. τί, si quis aufert vel c vi eripit aliquid. Adde Colomesii Obss. SS. p. 616. — שׂוּם, pono. Ies. LVII. 11. Jerem. XL. 10. — תָּפַשׂ, prehendo. Ies. XXXVI. 1. Jerem. L. 24. LI. 32. Legitur præterea 2 Reg. V. 17. apud Inc. ubi verbis λήψη ἐν αὐτοῖς ante κήπους nihil respondet in textu Hebr. Inserta potius sunt vel repetita ex antecedentibus, ubi in textu Hebr. d לָקַחְתָּ legitur. Cæterum λαμβάνειν est h. l. acquirere, emere, i. q. κτᾶσθαι. Sir. XIV. 16. λάβε, accipe, sc. tibi, h. e. utere ad jucunde ac commode vivendum. Sir. XX. 17. λαμβάνειν, ut לָקַח, est dare, distribuere. Judith. VIII. 14. λαμβάνειν est mente percipere, intellegere, capere, et cum ἐπιγινώσκειν et κατανοεῖν permue tatur. Conf. D'Orville ad Charit. p. 318. 2 Macc. VIII. 11. λαμβάνειν (ponere) πρὸ ὀφθαλμῶν, considerare, contemplari. Sap. VIII. 18. λάβω αὐτὴν (sc. σοφίαν) εἰς ἐμαυτὸν, h. e. εἰς τὸν οἶκόν μου, uxorem vel sponsam illam ducam, h. e. tropo remoto: arctissime cum illa conjungar, illi totum me dicabo. Vide v. 2. 9. 16. Sensu eligendi legitur Fragm. Esth. IV. σὺ ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων f τῶν ἐθνῶν. 3 Esdr. VI. 20. λαμβάνειν συντέλειαν (i. q. λαμβάνειν τέλος apud Polyb. IV. 52. 10.), ad finem perduci, perfici, Chald. שְׁלִים Esdr. V. 16. — Vide quoque s. γαστὴρ, ἐνέχυρον, κόλασις, μέτρον, μισθὸς, πεῖρα, πρόσωπον.

ΛΑ'ΜΙΑ et ΛΑΜΙ'Α, Lamia, proprie animal marinum grandi rictu, secundum alios: animal, quod fin- g gunt habere faciem muliebrem, sed pedes equinos. לִילִית, quod spectri genus esse veteres summo consensu docuerunt. Symm. Ies. XXXIV. 14. ἐκεῖ ἠρέμησαν λαμία. Scribendum est vel ἠρέμησεν λαμία (quam lectionem tueri videtur Hieronymus), vel ἠρέμησαν λαμίαι, ut jam observavit ad h. l. Montf. Schol. Aristoph. in Vesp. v. 1030. ac Suidas: Λάμια, θηρίον, ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμόν. h Vid. Martinii Lexic. Philol. s. h. v.

ΛΑΜΠΑ'ΔΙΟΝ, parva lampas. גֻּלָּה, lecythus. Zach. IV. 2. 3. Hesych. λαμπάδιον, τὴν λεπτὴν κηρίαν, ἐν ᾗ ἐπιδιδοῦσιν.

ΛΑΜΠΑ'Σ, lampas, fax. לַפִּיד, lampas, fax, tæda. Genes. XV. 17. Ex. XX. 18. Jud. VII. 16. et alibi sæpius. — נֶבְרַשְׁתָּא Chald. emphat. lychnuchus, vel lucerna. Dan. i V. 5. — רֶשֶׁף, scintilla. Al. Cant. VIII. 6. λαμπάδες.

ΛΑΜΠΗ'ΝΗ, lectica, currus regius. Theodoretus Quæst. 60. in 1 Reg. λαμπήνη μὲν ἔστι εἶδος ἁρμαμάξης, ὥσπερ ἂν καὶ ἀπήνη. מַעְגָּל, plaustrorum ambitus. 1 Sam. XXVI. 5. Σαοὺλ ἐκάθευδεν ἐν λαμπήνῃ, Saul dormiebat in curru, seu potius in carragine, h. e. in loco, ubi currus regii erant. Vide et v. 7. Gloss. in Lib. 3 Reg. Ἐν λαμπήνῃ, ἅμαξα καρούχα.

a Lege: Ἐν λαμπήνῃ, ἁμάξῃ, καροῦχῃ. — צָב, cameratus. Ies. LXVI. 20. ἐν λαμπήναις ἡμιόνων, in vehiculis mulorum. Hieronymus vertit *in lecticis*. Hesych. λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης, ἐφ' ἧς ὀχοῦνται. ἔνιοι ἀπήνη ἢ ἅρμα ἁμάξης περιφανοῦς βασιλικῆς, ἢ ῥαβδίον περὶ κεφαλὴν ἐστὶν (Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 19. p. 229. et Suicerus Thes. T. II. p. 211. reponunt ῥαίδιον b περιφανὲς, ὅ ἐστιν) ἅρμα σκεπαστόν. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ ἢ ῥέδιον (Suidas vitiose ἴρδιον) περιφανὲς, ὅ ἐστιν ἅρμα σκεπαστόν. — *צְחֹרוֹת, *candidæ*. Jud. V. 10. λαμπηνῶν sec. cod. Basil. Coisl. et Ald. ubi Scharfenbergius conjecit reponendum esse λαμπρῶν. In cod. Alex. et Oxon. λαμπηνῶν respondet Hebr. מִדִּין, sed quo- c modo hæ voces invicem conciliari possint, equidem non video, ut adeo graviter erraverit Doederleinius Repert. I. 225. qui etiam ad מַדִּין referre maluit. Bonfrerius in Comment. ad h. l. conjecit, antiquitus scriptum fuisse ἐπιλάμπων, h. e. *nitentium*, ut habet Hieronymus.

ΛΑΜΠΗΝΙΚΟ'Σ, *ad lecticam s.* d *currus regios pertinens.* צָב. Num. VII. 3. ἓξ ἁμάξας λαμπηνικὰς, sex currus *ad instar regiorum tectos*, ubi Eusebius Emissenus: ἁμάξας λαμπηνικὰς τὰς διατρόχους λέγει, ἅς τινὲς ζηρώτια καλοῦσι: quibus verbis duplex inhæret mendum. Legendum nempe διτρόχους, et βιρώτια, aut potius βιρότια, *plaustra* vel *vehicula birotia*, quæ duabus nituntur rotis. e Confer Fulleri Miscell. SS. Lib. III. c. 2. Bonfrerium in Comment. ad h. l. p. 757. et Flamin. Nobilium. Bielio quoque verba LXX ἁμάξας λαμπηνικὰς suspecta fuerunt. Conjicit, olim lectum fuisse λαμπήνας, et in margine ad explicationem additum ἁμάξας, quia in Gloss. in Octat. legatur: λαμπήνας, ἅρματα ἢ ἁμάξας, et certe alibi in Octateucho vox λαμπήνας non repe- f riatur.

ΛΑΜΠΡΟ'Σ, *splendidus, candidus*, it. *hilaris*, ac sensu morali, *purus a vitiis et sceleribus*. In posteriore hac notione legitur apud Theod. Proverb. XX. 11. pro Hebr. *זַךְ, *mundus*, nisi fortasse צַח legit. — צַח, *candidus, nitidus*. Symm. Cant. V. 11. Ep. Jerem. v. 51. ἄστρα ὄντα λαμπρὰ, *sidera, quæ sunt lucida*. Sap. g VI. 12. λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία, *præclara* et perennis est sapientia. Sir. XXIX. 25. ἐδέσματα λαμπρὰ, *edulia splendida*. Sirac. XXXI. 27. λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις, *qui laute vivit*, seu *largiter dat epula*, ubi τῷ πονηρῷ opponitur, h. e. *sordide avaro*. Demostheni p. 565. 22. ed. Reisk. λαμπρότης est *liberalitas in muneribus edendis*. Sic quoque h sumitur adv. λαμπρῶς in Gnomic. Poët. Gr. pag. 238. ed. Brunck. et *splendidus* apud Latinos pro *liberali* ponitur. Sir. XXXVI. 10. λαμπρᾷ καρδίᾳ καὶ ἀγαθῇ, *hilari corde* et bono.

*ΛΑΜΠΡΟ'ΤΕΡΟΣ, *splendidior, candidior*. צָחַח, *candidus, nitidus, serenus sum*, seq. מִ. Symm. Thren. IV. 7. i

ΛΑΜΠΡΟ'ΤΗΣ, *splendor, nitor*. הָדָר, *decor*. Psalm. CIX. 4. — זֹהַר, *splendor siderum*. Dan. XII. 3. — נֹגַהּ, *quilibet splendor*. Ies. LX. 3. — יִצְהָר, *oleum*. Theod. Zach. IV. 14. λαμπρότητος. Habet צֹהַר, pro quo alias זֹהַר dicitur, notionem *splendendi*. — נֹעַם, *amœnitas*. Psalm. LXXXIX. 19. Bar. IV. 17. V. 3. Glossæ: λαμπρότης, k *claritas, claritudo, splendor, candor*.

ΛΑΜΠΡΥ'ΝΩ, *splendidum reddo, illustro*. זִכָּה Pih. *purifico*. Symm. Prov. XX. 9. ἐλάμπρυνα τὴν καρδίαν,

a cor meum *purum a vitiis reddidi.* זָכָה, *lucidum reddere* proprie notare, vel e derivato זְכוּכִית, *vitrum, crystallus,* apparet. Symm. Psalm. CXVIII. 9. λαμπρυνεῖ, ubi etiam sensu metaphorico pro *emendare, corrigere* ponitur, ac LXX κατορθοῦν habent.

ΛΑΜΠΤΗ'Ρ, *lumen, lucerna, fax.* נִיר, *novale.* Prov. XXI. 4. Non b legerunt נִר, sed נֵר cum Chirek pro נִיר æque significat *lucernam* ac *novale,* v. c. 2 Par. XXI. 7. — נֵר. Prov. XX. 10. XXIV. 20. Hesych. λαμπτὴρ, φέγγος, φῶς, ἐσχάρα, ἐφ' ἧς ἔκαιον ἐν μέσῳ τῶν οἴκων εἰς τὸ φωτίζειν αὐτοῖς ξηρὰ ξύλα καὶ δᾳδία. Ἀττικοὶ δὲ τοὺς καιομένους λύχνους λέγουσιν. — Vide quoque s. v. δόλος.

ΛΑ'ΜΠΩ, *splendeo.* הֵלֵל Hiph. c ab הָלַל. Inc. Job. XXIX. 3. ἔλαμπον. — נָגַהּ. Ies. IX. 2. — נֹגַהּ, *splendor.* Prov. IV. 18. — צָחַח, *candidus sum.* Thren. IV. 7. — צְחֹרוֹת, *candidæ, albæ.* Inc. Jud. V. 10. λαμπουσῶν. Ita quoque Cat. Nicephori. Vide supra s. v. λαμπήνη.

ΛΑ'ΜΨΙΣ, *splendor.* Baruch. IV. 2.

d ΛΑΝΘΑ'ΝΩ, *lateo.* מָעַל, *prævaricor.* Lev. V. 15. ἢ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, si lateat illum oblivione. Ita Bielius. Sed λανθάνειν h. l., ut sequentia docent, de *peccatis ex ignorantia et præcipitantia ac minime voluntariis* accipiendum videtur. Conf. v. 2. Num respexerunt notionem *tegendi,* quam olim verbum מָעַל habuisse ex substantivo מְעִיל e apparet? Numer. V. 27. Arab. معل quoque *properare* notat, ac *præcipitem esse.* — נִכְחַד Niph. 2 Sam. XVIII. 13. πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, nulla res regem latebit. Compl. κρυβήσεται. Hesych. λήσεσθαι, λαθεῖν. — נֶעְדַּר Niph. *deest.* 2 Sam. XVII. 22. ἕως ἑνὸς οὐκ ἔλαθεν, sc. ἑαυτόν. In textu Hebr. legitur *ne unus quidem defuit,* s. *residuus fuit:* sensu minime di- f verso. Λανθάνειν ἑαυτὸν est *clam se subducere.* Ies. XL. 26. — נֶעְלַם. Lev. IV. 13. λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, res *abscondita sit* ab oculis cœtus. Schol. ibi per παροραθῇ interpretatur. Vide et Num. V. 13. Lev. V. 2. λάθῃ ἀπ' αὐτοῦ, *lateat illum.* Levit. V. 3. ἔλαθεν αὐτὸν, *latet illum.* Vide et Theod. Job. XXVIII. 21. — נִצְפַּן Niph. Job. g XXIV. 1.

*ΛΑ'Ξ, adv. *calce, extremo pede.* 4 Macc. VI. 8. Photius Lex. Λὰξ ἐντείνων, λακτίσματι τύπτων. Λὰξ δὲ ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς ποδὸς ψόφος. Vide ad h. l. meas Curas Novissimas.

ΛΑΞΕΥΤΗ'ΡΙΟΝ, *instrumentum ad incidendum,* et speciatim *quo lapides cæduntur, lapicidarium.* Vulg. *ascia.* Hieron. *dolateria.* כֵּילַפּוֹת h plur. *mallei.* Psalm. LXXIII. 7. ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν. Hesych. λαξευτήριον, λιθοτόμον σιδήριον. Sed et apud eundem Grammaticum λαξευτηρίῳ, ex Psalmi procul dubio loco citato, redditur λίθῳ ὀξυτάτῳ τέμνοντι (ubi tamen legendum λίθον ὀξυτάτως τέμνοντι). Juxta hanc ergo explicationem verba Psalmi ita essent vertenda: *Securi ei lapide acutissimo diruperunt illam.* i Et certe acuti lapides, quibus scindere aliquid et dirumpere potuerunt, olim non ignoti fuerunt. Vide infra Πέτρα ἀκρότομος. Cæterum Suidas λαξευτήριον generalius exponit ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν. Sic et Lex. Cyrilli MS. Brem. λαξευτηρίῳ, ἐργαλίῳ (lege ἐργαλείῳ) οἰκοδομικῷ.

ΛΑΞΕΥΤΟ'Σ, *ex lapide excisus.* *חֲמִשִּׁים, *quintati.* LXX sec. cod.

a Oxon. Theodot. Jud. VII. 11. λαξευτῆς. Legisse videntur חֲרוּשִׁים. — פִּסְגָּה, *collis*. Deut. IV. 49. ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτὴν, sub Asedoth *ex lapide excisa*. Aquila Num. XXI. 20. XXIII. 14. Deut. XXXIV. 1. Jos. XIII. 20. et XII. 3. ubi vid. Scharfenbergius. Unde Hieronymus Onom. Urb. et Locor. Script. in v. Asedoth: *Appellatur* b *autem addito cognomine Pharga, quod in lingua nostra resonat abscissum.* Idem in Fasga: *Est autem et mons contra occidentalem plagam Fasga, pro qua Aquila interpretatur* excisum. *Sed et LXX Intt. Fasga in quodam loco excisum* (Eusebius habet λαξευτοῦ tam h. l. quam in v. φασγὰ, sed reponendum fortasse ex Deut. IV. 49. λα- c ξευτὴν, aut potius λαξευτῆς) *transtulerunt*. Confer quoque Lex. N. T. s. h. v.

ΛΑΞΕΥ'Ω, *lapides incido, in saxo incido, cædo, excido, cæsumque deformo ac polio.* בָּנָה, *ædifico*. Ies. IX. 10. λαξεύσωμεν λίθους, *cædamus* lapides. — פָּסַל, *sculpo*. Exod. XXXIV. 1. 4. Deut. X. 1. Judith. I. 2. λίθοι λελαξευμένοι lapides *incisi* d *ac politi*.

ΛΕΛΑΞΕΥΜΕ'ΝΟΣ, part. præt. pass. *excisus*. גָּזִית, *cæsura*. Ezech. XL. 43. — פִּסְגָּה, *collis*, a פָּסַג, *cædere, secare*. Num. XXI. 20. ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, sc. ὄρους, a vertice excisi montis. Vide et Num. XXIII. 14. Deuter. III. 27. Mons ille *propter vehemens præruptum vocatur excisus*, docente Hie- e ronymo Onomast. Urb. et Locor. SS. v. *Agri specula*, aut etiam *quia in saxa fastigii hujus montis gradus incisi erant*. Confer et Huetii Dem. Evang. Prop. IX. c. 162. p. 1032.

*ΛΑΟΓΡΑΦΙ'Α, *descriptio populi, census*. 3 Maccab. II. 28. ubi vid. Grotius.

ΛΑΟΚΑΤΑ'ΡΑΤΟΣ, *maledictus a populo, populo invisus, execrabilis*. יִקְּבֻהוּ לְאוֹם, *maledicent ei popu-* f *lus*. Symm. Prov. XI. 26. λαοκατάρατος, *de quo male vulgus opinatur et judicat*. Opponitur *ei, quem laudant*, ut differunt ἐπάρατος et ἐπαινετὸς apud Maxim. Tyrium Orat. XVI. pag. 162. ed. Heins. Similis vox est δημοκατάρατος, quæ Proverb. l. l. apud Theodotionem reperitur.

ΛΑΟ'Σ, *populus*. אָדָם, *homo*. 1 Sam. XXIV. 10. ubi λαὸς æque g ac אָדָם contemtim de *hominibus plebeiis* accipiendum esse videtur. — אֹם, *gens, natio*. Psalm. CXVI. 1. — אַרְמוֹן, *palatium*. Jer. XXX. 15. ubi tamen alii pro λαὸς rectius ναὸς habent: nam, quod nonnulli volunt, eos וְעַמּוֹ legisse, minus probabile est. — אֶרֶץ, *terra*. Jer. XV. 7. LII. 13. In utroque loco non עַם legerunt, ut Cappellus voluit. — בֵּן, *filius*. Exod. IV. 23. h *Filius Dei* enim h. l. populus Judaicus dicitur. Adde Exod. IX. 35. — גּוֹי, *gens*. Jos. III. 17. IV. 1. et alibi sæpius. — דָּבָר, *verbum*. Inc. Jos. V. 4. Legit הָעָם, quæ lectio mihi vera esse videtur. Alii malunt loco λαὸς legere λόγος, ut habet Coislin. — דָּמִים plur. ex דָּם, *sanguis*. Ezech. IX. 9. λαῶν πολλῶν (πολλῶν in Hieronymi exem- i plaribus nondum fuit), ubi Origenes ἀντὶ τοῦ λαῶν αἱμάτων οἱ λοιποὶ πεποιήκασι. Plerisque hic legisse videntur עַמִּים. Sed fortasse per λαοὺς *populi exteri* intellegendi sunt, *instructi* sc. *armis lethiferis*, coll. v. 1. — מִשְׁפַּט דָּמִים, *judicium sanguinum*. Ezech. VII. 23. Vide supra s. דָּמִים, et confer Ezech. VII. 25. — הֵיכָל, *templum*. Psalm. XLVII. 8. ubi loco τοῦ λαοῦ σου ex Hieronymo, Ambrosio et Didymo τοῦ ναοῦ

a σου legendum nonnullis videtur. Simile γραφικὸν ἁμάρτημα reperitur apud Sirac. XLIX. 12. ubi etiam pro λαὸν reponendum est ναὸν ob seriem orationis. Fortasse tamen h. l. sensum expresserunt hoc modo: *in medio populi tui in templo congregati.* Adde Jerem. LI. 11. ubi eadem diversitas lectionis in codd. reperitur. Judith. VI. 6. ubi pro b λαὸς reponendum est vel ξίφος, vel λόγχη, ut Syrus habet. — הָמוֹן, Al. 2 Reg. XXIV. 31. Nomen proprium pro appellativo accepit. הָמוֹן autem *multitudinem* notat. — הַר, *mons*. Exod. XIX. 18. (Videntur legisse הָעָם, quod rectius est. Confer XIX. 16. et 1 Sam. XIII. 7.) Hab. III. 9. In hoc quoque loco, ut vulgo statuitur, c permutatæ sunt voces הַר et עָם. Sed fortasse *montibus* putarunt significari *populos*, nec temere. Conf. Glassii Philol. S. p. 1088. — *יוֹנַת, *columba*. Ps. LV. 1. Deduxisse nonnullis videntur a בֵּין, quod συγγένειαν, *cognationem*, interdum significat. — טַף, *parvulus*. Jud. XXI. 10. טַף non semper de *parvulis*, sed quoque de *familia* in universum di- d citur; unde h. l. in codd. cum οἰκία et συγγένεια permutatur. طوف est *in gyrum moveri*, unde طايفة *multitudinem, populum, familiam* notat. — לְאֹם, *natio, populus*, a לָאַם, *conjunctus fuit*. Gen. XXV. 23. Ps. II. 1. VII. 7. et alibi. — *לָמוֹ, *ipsis*. Ps. XXVII. 8. τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ubi vel legerunt לְעַמּוֹ, vel rem magis quam verba spectarunt, et, e ut alias sæpe, perspicuitati studuerunt. — מַחֲנֶה, *exercitus*. Jos. X. 5. Sic λαὸς apud Homerum aliosque centies de *militibus gregariis* dicitur, et *ducibus* opponitur. — *עֶבֶד, *servus*. 1 Reg. VIII. 32. Sermo ibi est de populo Israëlitico. — עָם. 1 Reg. III. 2. ὁ λαὸς ἦσαν θυμιῶντες, populus erat suffitum faciens. Vide et 2 Sam. XIX. 8. et 1 Reg. I. 40. ubi pariter nomini f collectivo singulari λαὸς verbum plurale additur, et conf. Glassii Philol. S. Lib. III. tract. 3. can. 53. ubi similia exempla tam ex sacris quam profanis scriptoribus proferuntur. Sic et Incertus, quem Hecatæum esse arbitratur Faber, apud Dionys. Longinum de Sublim. sect. 23. pag. 75. Αὐτίκα, φησί, λαὸς ἀπείρων θύνων ἐπ' ἠϊόνεσσι διϊστάμενοι κελάδησαν. Conf. et Homerum g Il. Σ, v. 603. 604. Mich. VI. 16. עַמִּי, λαῶν. Non legerunt עַמִּים, sed עַמִּי pluraliter acceperunt, ut hoc factum quoque est in aliis locis, v. c. Ps. CXLIV. 2. 2 Sam. XXII. 44. et Thren. III. 14. Adde Symm. Ps. LVIII. 12. ubi legendum ὁ λαός μου τοῦ νόμου σου, non autem, ut nunc legitur, ὁ λαός σου τοῦ h νόμου μου. — *עִם, *cum*. 1 Paral. XIX. 6. Psalm. LXXXVII. 4. 1 Sam. XIV. 45. ubi, si lectio sana est, pariter ac in prioribus locis legerunt עָם. Sed quia hæc lectio nullum omnino sensum fundit, mallem ex Ald. et Compl. reponere ἔλεος loco ὁ λαός, quod formulæ Hebr. עִם אֱלֹהִים bene respondet, nam qui Dei auxilio adjutus alteri i aliquid præstat, is ei exhibet beneficium divinum. Adde 2 Sam. I. 2. ubi pro מֵעַם legerunt מֵעָם, et Hos. XII. 1. — *עָמָל, *labor*. Jud. X. 16. οὐκ εὐηρέστησεν ἐν τῷ λαῷ sec. cod. Alex. Oxon. et Ald. Verba hæc Scharfenbergio (qui tamen incertus hæret, utrum pro λαῷ, quod mendose scriptum suspicatur, reponendum sit ἄθλῳ, an κακῷ, aliudve simile verbum, quo *miseria, ærumna* significetur) ad h. l. glossema po-

tius redolere videntur, quo quis verba LXX Intt. obscura illustrare conatus est, quam versionem expressam ex alia lectione cod. Hebr. וַתָּקַע נַפְשׁוֹ בָּעָם, *aversatus est populum.* — *עָמִית, *sodalis, socius, proximus.* Symmach. sec. Hieron. Zach. XIII. 7. τοῦ λαοῦ μου. Non opus est, ut statuamus, eum עַמִּי legisse, modo Græca vertantur: *popularis mei.* LXX habent ibi πολίτης, h. e. συμπολίτης. — *עָמְרִי, *Omri*, nomen regis Israëlis. Mich. VI. 16. Legerunt עַמִּי, quod longe melius est. — צֹאן, *grex.* Jer. XXIII. 3. — צֶאֱצָאִים plur. *prognati.* Ies. XXXIV. 1. — קָהָל, *congregatio.* 2 Par. XXX. 24. — *שָׁרוֹן, *Saron*, nomen proprium. Ies. XXXV. 2. ὁ λαός μου. Rationem fortasse habuerunt rad. Arab. ثرا, *multus evasit, numerosum reddidit*, unde *Sara* nomen accepit, aut per metonymiam continens pro re contenta positum esse putarunt, regionem Palæstinæ pro incolis ejus. Legitur præterea 1 Sam. V. 2. ubi verba τὸν λαόν μου, repetita ex loco parallelo 1 Par. XI. 2., delenda sunt. 2 Sam. X. 6. ubi per λαὸν (cui nihil in textu Hebr. respondet,) si lectio sana est, *gens Ammonitica* intellegenda erit, quæ ignominia affecerat legatos Davidis. Sed fortasse loco λαὸς reponendum est πρὸς, ac referendum ad ב ante דָּוִד. Certe Symmach. habet ἐκακούργησαν πρὸς Δαυίδ. Fortasse etiam per τὸν λαὸν τοῦ Δαυὶδ sunt ipsi *legati a Davide ad Ammonitas missi* intellegendi. Certe Compl. habet οἱ δοῦλοι Δαυίδ. Hab. III. 13. ubi λαοῦ σου delendum est. Sir. XLIX. 12. Vide supra s. v. הֵיכָל. 1 Maccab. V. 19. ὁ λαὸς *milites gregarios* notat, coll. v. 18. τὸν δῆμον τῶν στρατιωτῶν, uti a Xenophonte Cyrop. VI. 1. 10. dicuntur. 1 Macc. V. 42. γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, *duces militum minores, qui catalogi militum curam gerebant.* Homer. Il. Α΄, 10. Confer Abresch. Anim. ad Æschyl. p. 197.

ΛΑΠΙΣΤΗ'Σ, *jactator, mendax, nugator.* Sir. XX. 6. ubi Vulgat. *lascivus*, Syrus *vir iniquus*, Versio Tigurina *nugator* habet. Hesych. λαπιστής (sic enim bene Salmas. pro λαπιτὴν), ψεύστης, φλύαρος, τρυφερὸς, μὴ ἔχων φροντίδα, ἐγγὺς τοῦ προπετοῦς. Est a λαπίζω, *insolentius et arrogantius me effero.* Substantivum λάπισμα occurrit apud Ciceronem ad Atticum IX. 15.

ΛΑ'ΠΤΩ, *lambo, lambendo bibo more canum et aliorum animalium.* לָקַק, idem. Jud. VII. 5. 6. 7. Legitur præterea Ps. LXVII. 24. ubi Symmachus λάψη sensus causa de suo addidit. Hesych. λάπτει, ἀναλαμβάνει, πίνει. Idem: λάπτοντες, πίνοντες τῇ γλώσσῃ. πεποίηται δὲ ἀπὸ κυνῶν τῶν τοιούτων (Bochartus Hier. P. I. Lib. II. c. 55. p. 673. legit ἢ τῶν τοιούτων) οὕτω πινόντων μετὰ ψόφου. Vide et, quæ ex Eustathio ad Il. Α΄, notat Kuhnius ad Ælian. V. H. I. 4.

ΛΑΡΝΑ'ΚΙΟΝ, *capsula.* אֲרוֹן, *capsa.* Symm. 1 Sam. VI. 8.

*ΛΑ'ΡΝΑΞ, *capsa, arca, cista, conditorium.* אֲרוֹן, idem. Aqu. sec. marg. cod. 108. Holm. 1 Sam. VI. 8. λάρνακι. Photius Lex. λάρναξ, σορὸς, ἢ κιβωτός. Idem tradit Suidas.

ΛΑ'ΡΟΣ, *larus,* sive *gavia, avis rapax et vorax e milvorum genere, et pisciculis, quos prædatur, victitans.* שַׁחַף, *accipitris species.* Levit. XI. 16. Deut. XIV. 15. Confer Erasmi Adagia s. *Larus inhians* p. 401. ubi de homine rapaci metaphorice adhibetur.

ΛΑ'ΡΥΓΞ, *guttur, faux.* גָּרוֹן. Ps. CXIII. 15. οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, non clamabunt in *gutture* suo. Psalm. V. 11. LXVIII. 4. — חֵךְ, *palatum.* Job. XXXIII. 2. ἐλά-

λήθειν ἡ γλῶσσά μου ἐν τῷ λάρυγγί μου, loquitur lingua mea in *gutture* meo. Job. XXXIV. 3. λάρυγξ γεύεται βρῶσιν, *guttur* gustat cibum. Vide et Job. XII. 11. et Cant. II. 3. Posteriori loco Symm. pro λάρυγγι habet φάρυγγι. Bene ergo Phavorinus: λάρυγξ καὶ φάρυγξ ταυτόν. Aliter autem Etymol. MS. λάρυγξ φάρυγγος διαφέρεται, λάρυγξ μὲν γάρ ἐστι δι' οὗ λαλοῦμεν, φάρυγξ δὲ δι' οὗ ἐσθίομεν, ἐπειδὴ δύο πόροι εἰσὶ τοῦ λαιμοῦ. — מַלְקֹחַ aut potius מַלְקָחַיִם dual. *utraque mandibula*, superior et inferior, qua cibus capitur: vulgo *fauces*. Psalm. XXI. 16. — לֹעַ, *guttur, gula, fauces*. Theod. Prov. XXIII. 2. Sirac. VI. 6. λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ. Vulgatus: *verbum dulce* (h. e. *sermo blandus et humanus*) *multiplicat amicos*: ubi λάρυγξ per metonymiam *ipsa verba, quæ gutture proferuntur, sermones* notat, ad imitationem Hebr. גָּרוֹן Ps. V. 10.

ΛΑΤΟΜΕ'Ω, *lapides cædo et excindo, incido*: metaph. *minor interitum et excidium*. חָצַב, *cædo, excido, incido*. Deut. VI. 11. 1 Par. XXII. 2. Nehem. IX. 25. Aquila Symm. Prov. IX. 1. Theod. Ies. LIX. 1. Aqu. Hos. VI. 5. ἐλατόμησα, *minatus sum interitum*. Conf. Fischeri Clavem p. 64. — יָצַק, *fundo, effundo*. Job. XXVIII. 2. N. L. — כָּרָה, *fodio*. Ex. XXI. 33. — מַחְצֵב, *excisio*. Al. 2 Reg. XII. 12.

ΛΑΤΟΜΗΤΟ'Σ, *incisus in lapides, excisus, excavatus e lapide*. מַחְצֵב *excisio*. 2 Reg. XII. 12. XXII. 6. Strabo Geogr. Lib. XI. p. 765. B.

ΛΑΤΟ'ΜΟΣ, *lapicida*. חֹצֵב. 1 Reg. V. 15. 2 Reg. XII. 12. Esdr. III. 7. — חָרָשׁ, *faber*. Al. 1 Par. XXII. 15. λατόμοι. Hesych. λατόμος, λιθοξόος.

ΛΑΤΡΕΙ'Α, *servitus, cultus religionis*. עֲבֹדָה, idem. Exod. XII. 25. 26. Jos. XXII. 27. Vide et 1 Macc. I. 45. II. 19. 22. Hesych. λατρεία, δουλεία. Plutarchus in Sympos. Tom. X. p. 546. Reisk. servitutem illam Danaidum implendi dolii λατρείαν vocat.

ΛΑΤΡΕΥΤΟ'Σ, *servilis, ministerialis*. Hinc ἔργον λατρευτὸν, *opus servile*. מְלָאכָה. Exod. XII. 16. Num. XXIX. 7. Irrepsit huc λατρευτὸν e v. 1. hujus capitis. — מְלֶאכֶת עֲבֹדָה. Levit. XXIII. 7. 8. Num. XXVIII. 18. Hesych. λατρευτὸν, δουλικόν. Deest in Lexicis.

ΛΑΤΡΕΥ'Ω, *servio, famulor, manibus operor, servile opus perficio, colo religiose*. *דְּחַל Chald. *timeo*. Dan. VI. 27. sec. Chis. Verba *timendi* in SS. ad cultum sacrum transferuntur. — עָבַד. Exod. III. 12. IV. 23. VII. 16. et alibi sæpius. — *עָבַר, *transeo*. Lev. XVIII. 21. ubi עָבַד legerunt. — פְּלַח Chald. Dan. III. 12. 14. VI. 16. — שֵׁרֵת Pih. Num. XVI. 9. Ezech. XX. 32. Sir. IV. 15. ubi λατρεύειν est *obsequium præstare*. Hesych. λατρεύω, σέβω, δουλεύω. Schol. Sophocl. Trachin. v. 40. λατρεύοντα, ὑπηρετοῦντα.

ΛΑ'ΤΡΙΣ, *serva, famula*. Job. II. 9. ubi nihil pro hac voce legitur in textu Hebr. Hesych. λάτρις, μισθουργὸς, λειτουργὸς (ita enim legendum est loco λεπτουργός. Vide L. Bos. Obss. Critt. p. 170.), ἡ μίσθιος ἐργάτης, θεράπαινα, παιδίσκη, ὑπηρετοῦσα, ἡ δούλη. Eustathio λάτρις est ὁ ἐπιμίσθιος, ἀλλ' ὅμως ἐπὶ δούλων τέτακται.

*ΛΑΥ'ΡΟΣ, i. q. λάβρος. לְהָט, *flamma*. Aqu. Psalm. LVI. 5. λεαινῶν λαύρων: ubi λαύρων non est lapsus librarii pro λάβρων, ut Montfauconio videtur, sed ita frequentissime exprimitur β in codd. MSS.

ΛΑΦΥΡΕ'Ω, *spolio*. Judith. XV. 13. ἐλαφύρησεν ὁ λαὸς τὴν παρεμβολήν.

ΛΑ'ΦΥΡΟΝ, *spolium, manubiæ*. שָׁלָל, idem. 1 Par. XXVI. 27. ἐκ τῶν λαφύρων, *ex spoliis*. Aqu. Gen.

a XLIX. 27. Prov. I. 13. — שׁוֹלָל, *spoliatus*. Aqu. Job. XII. 17. Legisse videtur שָׁלָל. Hesych. λάφυρα, τὰ ἐκ τῶν πολεμίων ἔτι ζώντων λαμβανόμενα. τὰ δὲ τεθνεώτων αὐτῶν σκῦλα. Confer ad h. l. infra s. v. σκῦλον. Idem: λαφύρων, αἰχμαλωσιῶν. Lexicon Vetus: Λάφυρα, *exuviæ, spolia, præda*.

ΛΑΧΑΝΕΙΆ, *locus oleribus consi-* b *tus*. יָרָק, *olus*. Deut. XI. 10. κῆπον λαχανείας, hortum oleribus consitum, ubi λαχανεία est *olerum collectio*.

ΛΆΧΑΝΟΝ, *olus*. יָרָק, idem. 1 Reg. XXI. 2. Prov. XV. 18. — יֶרֶק, *viror, herba viridis*. Gen. IX. 3. Psalm. XXXVI. 2. — כַּרְמֶל, *spica virens*. Aqu. Lev. II. 14.

c ΛΈΑΙΝΑ, *leæna*. אַרְיֵה, *leo major*. Dan. VII. 4. — לָבִיא. Aqu. Psalm. LVI. 5. Inc. et LXX Ez. XIX. 2. consentiente Theodoreto. — שַׁחַל, *leo ferox*. Aqu. Symm. Hos. V. 10. Job. IV. 10. Al. Hos. V. 14.

ΛΕΑΙΝΩ, *lævigo, polio, complano*, it. *contero, comminuo*. הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo*. Psalm. XVII. 46. ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτοὺς, tanquam lutum platearum *conteram* illos: ubi d cum λεπτυνῶ permutatur. Hinc Hesych. λεανῶ, λεπτυνῶ. Lex. Cyrilli MS. Brem. λεανῶ, λεπτυνῶ, ἐκτρίψω, ἀπαλείψω. — שָׁחַק, *comminuo*. 2 Sam. XXII. 43. Job. XIV. 19.

ΛΈΒΗΣ, *lebes, olla, pelvis*. דּוּד, *calathus*. 1 Sam. II. 14. 2 Par. XXXV. 13. — כִּיּוֹר, *labrum*. 1 Reg. VII. 39. Aqu. 1 Sam. II. 14. ubi tamen verba εἰς τὸν λέβητα e Scharfenbergio potius ad בַּדּוּד pertinere videntur. — *מִזְרָקוֹת, *crateres*. Aqu. Jerem. LII. 19. — סִיר, *olla*. Aqu. Symm. LXX Ps. LIX. 8. Ps. CVII. 9. Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου, Moab *lebes* spei meæ. Inde apud Hesychium: Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος. ὅλων τῶν ἐθνῶν τὸ σύστημα διὰ τῆς τοῦ Μωὰβ προσηγορίας αἰνίττεται. Θυσία ἀληθινὴ, τῷ πυρὶ τοῦ θείου πνεύματος θερμαινομένη. Vide et Amos IV. 2. Zach. XIV. 20. Adde Inc. Ezech. XI. 11. — סַף, *pelvis*. 2 Sam. XVII. 28. Hesych. λέβης, f χαλκεῖος ποδονιπτὴρ, τρίπους. Suid. λέβης, σκεῦος μαγειρικόν. λέγεται δὲ καὶ κάδος. παρὰ δὲ τῇ θείᾳ γραφῇ ὁ λέβης ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ κεῖται. καὶ Ἰεζεκιὴλ λέβητα ἐκάλεσε τὴν Ἱερουσαλήμ· κρέα δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας· πῦρ δὲ τὴν Βαβυλῶνα· ζωμὸν δὲ τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν οὗ ἐπιλελοιπότος κατεκαίετο τὰ κρέα. 4 Macc. VIII. 12. λέβητες sunt *lebetes ænei, martyrii instrumenta*. Vide Ant. Gal- g lonii Rom. Lib. de SS. Martyr. Cruciatibus p. 313. seq.

*ΛΈΒΗΤΕΣ ὙΠΟΚΑΙΌΜΕΝΟΙ apud LXX Amos IV. 2. mihi pertinere videntur ad סִירוֹת a סִיר, *olla, in qua res coctiles fervefiunt*, Vide tamen infra s. v. ὑποκαίω.

ΛΈΓΩ, *dico, loquor*, it. *præcipio, jubeo, cogito*. *אֹם. Jerem. V. 2. λέγει κύριος. Legerunt אָמַר, cui ad- h diderunt κύριος, nisi quis verba λέγει κύριος præcedenti commati jungere malit, ut est in ed. Rom. et Cod. Syr. Hexapl. — אָמַר. Gen. I. 22. et alibi sæpissime. Ps. IV. 5. ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, quæ *cogitatis* in cordibus vestris. Vide et Zeph. I. 3. III. 1. Abd. v. 3. et conf. Joh. XVIII. 7. ac ad h. l. Alberti p. 494. Semlerus Psalm. l. c. pro ἃ λέγετε legere malebat διαλέγετε. Psalm. XLIV. 2. λέγειν est *carmen dicere, canere*. Aqu. et Symm. ibi habent ἐξαγγέλλειν. In notione *jubendi* legitur pro אָמַר apud Aqu. (sec. cod. Mosqu.) Exod. II. 14. μήτι ἀποκτεῖναί με σὺ λέγεις. Ita et Symm. ac Theodot. ibid. sec. eundem cod. — *אָמוּר, *dicta*. Aqu. et LXX Mich. II. 7. λέγων. Legerunt אָמַר. — בָּטָה (ה pro א), *effutio*. Prov. XII. 19.

ubi λέγειν *inconsiderate loqui* notat. — *בָּטַח, *confido, securus sum*. Ies. XXXVI. 16. μὴ λεγέτω ὑμῖν, ubi ex sententia Cappelli in Crit. Sacra p. 564. pro יַבְטַח, *confidere faciat*, legerunt יַבְטֵא. Sed λεγέτω ibi non respondet soli verbo יַבְטַח, sed his duobus, יַבְטַח לֵאמֹר, *confidere faciat dicendo*, adeoque λέγειν h. l. est emphatice accipiendum. — דָּבַר in Kal et Hiph. *loquor*. Num. XXXII. 31. ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, quæcunque Dominus *præcipit* servis suis. Prov. XXIII. 9. εἰς ὦτα ἀφρόνων μηδὲν λέγε, audiente stulto ne loquare. — דָּבָר, *verbum*. Esth. VIII. 14. σπεύδοντας τὰ ὑπὸ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν, festinantes, ut *mandata* regis exsequerentur. — *הָיָה, *sum*. 1 Par. XVI. 19. ubi λέγομαι cum εἰμὶ et γίνομαι permutatur in Codd. — *מִלְחָמָה, *bellum*. Ez. XIII. 5. οἱ λέγοντες pro בַּמִּלְחָמָה, *in bello*; ubi οἱ λέγοντες esse videntur, qui admonitionibus et comminationibus coërcere debebant populi impudentiam. Certe alia ratione hæc versio excusari nequit. — מִצְוָה, *præceptum*. Esth. III. 3. τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν; quid negligis *mandata* regis? Conf. Lex. N. T. s. h. v. — *מַרְאֶה, *visio, aspectus*. Job. XLI. 1. λεγομένοις. Legisse videntur אֲמָרָיו. — נְאֻם, nomen particip. constr. a נָאַם, *dictum*. Gen. XXII. 16. Num. XIV. 28. et alibi sæpissime. — סִפֵּר Pih. *narro*. Ies. XLIII. 26. Præterea legitur Job. XL. 28. ubi verba ἐπὶ τοῖς λεγομένοις (vertenda; *hac descriptione*) de suo addiderunt. Prov. XXV. 8. ubi pro λέγε Henslerus legere malebat λέγων, ut cum sequentibus jungatur. 3 Esdr. VIII. 22. λέγεται ὑμῖν, *notum sit vobis, scitote*: Chald. לְכֹם מְהוֹדְעִין. Esdr. VII. 24. LXX bene ἐγνώρισται ὑμῖν. Conf. Joseph. A. J. XI. 5. p. 560. Haverc. 1 Macc. V. 10. miserunt literas λέγοντες, *in hanc sententiam scriptas*, seu: *hujus argumenti*.

*ΤΟΛΜΑ'Ω ΛΕ'ΓΕΙΝ, *audeo dicere*. אָמַר. Inc. Job. XXXIV. 31. — Vide quoque s. θαῤῥέω, παραβολή, et ψευδής.

ΛΕΗΛΑΤΕ'Ω, *depopulor, deprædor, vasto, diripio, excursionem facio ad prædam*. 2 Macc. II. 22. ὅλην τὴν χώραν λεηλατεῖν, ut totam regionem *pervaderent ad prædam faciendam*.

ΛΕΘΕ'Κ. Ipsa vox Hebr. לֶתֶךְ, *mensuram* denotans, *quæ capit quinque ephar*. Hos. III. 2. Ibi enim pro νέβελ οἴνου in exemplaribus antiquis lectum esse λεθὲκ κριθῶν suspicatur Drusius Miscell. Cent. I. c. 91. Ejusque conjectura præsidium aliquod accipit ex Epiphanio de Mens. et Pond. p. 177. Λεθὲκ δὲ, ὡς ἐν τῷ Ὠσηὲ τῷ προφήτῃ εἴρηται, ὅτι ἐμισθωσάμην ἐμαυτῷ λεθὲκ κριθῶν, ἐν ἀντιγράφοις δὲ γόμορ κριθῶν, τὸ αὐτὸ εἰσί. Hic ergo tali codice usus videtur, in quo λεθὲκ κριθῶν pro νέβελ οἴνου scriptum, et γόμορ κριθῶν, quod in nostris codd. præcedit, omissum, in margine vero additum fuit. Male autem inde conclusit, quod in aliis exemplaribus γόμορ κριθῶν pro λεθὲκ κριθῶν legatur. Eadem vero, quæ ex Epiphanio adducta sunt, fere leguntur in Etymologico inedito. Vide Act. Erud. Supplem. T. VI. p. 256.

*ΛΕΙ'Α, *præda, corpora capta*. 4 Macc. VIII. 1. ἡ τῶν Ἑβραίων λεία. Confer V. 1. 4. Mallem tamen ibi legere ἡλικία. Zonaras Lexic. col. 1296. λεία, ἡ λαφυραγωγία. Photius Lex. λείας, παῖδας ἀπὸ πολεμίων.

ΛΕΙ͂ΜΜΑ, *residuum, reliquiæ*. יֶתֶר, idem. Jos. XIII. 12. — שְׁאֵרִית. 2 Reg. XIX. 4. — שְׁאֵר, *caro*. Inc. Lev. XVIII. 6. λίμμα vel potius λεῖμμα (conf. XX. 19.). Scharfen-

a bergius ad h. l. hæc verba Aquilæ esse conjecit, qui pro שְׁאֵר, *caro*, h. e. *consanguinei*, legerit שְׁאָר, *reliquiæ*. Sed שְׁאָר proprie *partem reliquam* s. *partem rei* notat, ut Arab. سؤر quæ notio ab h. l. minime est aliena. — שָׂרִיד, *superstes*. Aqu. Deut. II. 34. III. 3. conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΛΕΙΜΩ'Ν, *pratum, solum flores* b *ferens* s. *palustre*. Gloss. MS. in Πανάρετον sive Sap. Salom. λειμὼν, ἀνθηφόρον πεδίον ἢ λιμαῖον. Legendum videtur λιμναῖον. Lex. Cyrilli MS. Brem. λειμὼν, ἀνθηρὸς τόπος, παράδεισος. Hes. λειμὼν, αὐλὼν, θάλασσα, ἢ ἀνθηρὸς τόπος.

ΛΕΙΟ'ΓΛΩΣΣΟΣ, *lævis lingua, blandiloquus*. חֶלְקָה לָשׁוֹן, *blandities linguæ*. Symm. Theod. Prov. VI. 24. λειογλώσσου.

c ΛΕΙ῀ΟΣ, *lævis, planus, glaber*. *דֹּלֵק, *ardens*. Prov. XXVI. 23. ubi pro דֹּלְקִים non legerunt חֲלָקִים, ut nonnullis videri posset, sed *labia ardentia* h. l. sunt: *calidum amoris affectum præ se ferentia*, ut adeo sensum recte expresserint. — חָלָק, *lævis, glaber*. Genes. XXVII. 11. Symm. Jos. XI. 17. Symm. Theod. Prov. V. 3. Aqu. Symm. Theod. d Prov. XXVI. 28. Symm. Ies. XXX. 10. ubi λεῖα sunt *grata et jucunda*. — חֲלָקִים plur. 1 Sam. XVII. 40. λίθους λείους, lapides læves.—*צְחִיחַ, Aqu. Ez. XXIV. 17. Vox Hebraica proprie *nitidum*, adeoque *læve* notat. Præterea legitur Prov. XII. 13. ὁ βλέπων λεῖα: ubi Scholion: ἐπιεικὴς καὶ ἀπερίεργος. Prov. II. 20. τρίβους λείους, semitas *planas*. Ies. XL. 4. e In omnibus his locis nihil pro hac voce est in textu Hebr. Hesych. λείας, ὁμαλὰς, εὐθείας.

ΛΕΙΟ'ΤΕΡΟΣ, *mollior*. חָלַק, seq. מִ, *lenio præ*. Symm. Psalm. LIV. 22.

ΛΕΙΟ'Ω, *emollio, lævigo*. מַחֲלִיק part. Hiph. Aqu. Prov. XXVIII. 23. λειοῦντα.

ΛΕΙΠΟΘΥΜΕ'Ω, *animo linquor*, (Curt. IV. 6. 20.), *animo deficio, animi deliquium patior*, i. q. λειποψυχέω. f יָעֵף, *lassus fio, somno opprimor*. Symm. Jud. IV. 21. ἐλειποθύμησε. — הִתְעַטֵּף רוּחַ Hithp. *obruor spiritu*, s. *involvor spiritu*. Symm. Ps. LXXVI. 3. ἐλειποθύμουν. Vide quoque s. v. λειποψυχέω. Adject. λειποθυμικὸς occurrit apud Hippocrat. de Liquid. Usu p. 425. ult.

*ΛΕΙΠΟΤΑΚΤΕ'Ω, *desero ordinem* s. *stationem*. 4 Macc. IX. 23. Zonaras Lex. c. 1301. Λειποτακτεῖ, g τὴν τάξιν καταλιμπάνει, κυρίως δὲ ἐπὶ στρατιωτῶν φυγοπολέμων. Hesych. λειποτακτήσας, φεύγων ἢ φυγών.

ΛΕΙΠΟΨΥΧΕ'Ω, *exanimor, animi deliquium patior*. פּוּג, seq. לֵב. Symm. Genes. XLV. 26. ἐλειποψύχησε, *pæne exanimatus* seu *deliquium passus est*. Sic Codex Coislinianus. Sed Cod. Mosqu. habet ἐλειποθύμησεν, quam veram lectionem, Symmachi esse statuit Trendelenbur- h gius in nott. ad Chrestomath. Hex. p. 67. Hebr. פּוּג proprie, ut Arab. فوج, *frigere, frigescere* notat, deinde metaphorice *obrigescere, cessare a motu, deficere, remittere*. Adde Pausan. IV. 10. p. 304. V. 10. p. 428.

ΛΕΙ'ΠΩ, *linquo, desum*. ΛΕΙ'ΠΟΜΑΙ, *auxilio deseror*. *יֶתֶר, *reliquum*. Aqu. Exod. X. 5. λεῖπον, *residuum*, LXX περισσόν. Sed vox λεῖπον i respondere ibi quoque potest Hebr. נִשְׁאֶרֶת, *remanens*, ubi LXX καταλειφθὲν habent. — נִשְׁאַר Niph. Symm. Job. XXI. 34. ἐλείφθησαν. — פָּלִיט, *qui evasit, elapsus*. Symm. Jud. XII. 5. λειφθέντες, *relicti, residui*. — פָּרַד, *separo*. Job. IV. 11. Prov.

XIX. 4. λείπεται, *auxilio destituitur*, seu *deseritur*. Sap. XIX. 4. ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασάνοις προσαναπληρώσωσι κόλασιν, ut pœnam, quæ tormentis *deerat*, suppleret. Ita Luc. XVIII. 22. ἔτι ἕν σοι λείπει, adhuc unum tibi *deest*.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕ'Ω, *munere fungor, ministro, servio*. כָּהַן Pih. *sacerdotio fungor*. 1 Par. XI. 13. — עָבַד, *servio*. Num. IV. 25. XXXVIII. 42. 2 Par. XXXV. 3. et alibi. — עֲבֹדָה, *servitus*. 1 Par. XXIII. 28. 32. — צָבָא, verbum, *milito*. Num. VIII. 24. Notat צָבָא inter alia *agminatim prodire*, s. *convenire ad cultum sacrum*. Vide Ex. XXXVIII. 8. — צָבָא, nomen, *militia*. Num. IV. 3. 31. 36. 40. — צָבָא צָבָא, *milito militiam*. Num. IV. 24. — שְׁמַשׁ Chald. Pah. *ministro*. Dan. VII. 10. — שָׁרַת Pih. idem. Exod. XXVIII. 31. 39. XXIX. 30. Deut. X. 8. παρεστάναι ἔναντι κυρίου λειτουργεῖν, stare coram Deo *ad sacram functionem obeundam*. Vide et Deut. XVII. 12. 2 Par. V. 13. coll. Hebr. X. 11. 1 Reg. I. 4. ἐλειτούργει αὐτῷ, *inserviebat* illi, nempe Davidi, ultima ejus uxor Schunamitis. Joël. I. 9. οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ, *ministri* altaris. Vide et v. 13. Joël. II. 17. οἱ λειτουργοῦντες τῷ κυρίῳ, *ministri* Domini. Sir. IV. 15. λειτουργήσουσιν τῷ ἁγίῳ, *eodem cum sacerdotibus templi ac Dei erunt honore* (coll. Ies. LXI. 6.), h. e. *a Deo peculiari et insigni modo amabuntur et beneficiis afficientur*. Sir. VIII. 10. λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν, *servire* proceribus. Vide et Sir. X. 28. Sir. XLV. 20. λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν, ut *ministraret* ipsi æque ac sacrificaret. Hes. λειτουργεῖν, μοχθεῖν, δουλεύειν. Vide plura de h. v. apud Suicerum Thes. Eccl. T. II. p. 219. et Deylingium Obss. SS. P. I. p. 144.

ΛΕΙΤΟΥ'ΡΓΗΜΑ, *ministerium, quod versatur circa cultum Dei, servitus*. עֲבֹדָה, id. Num. IV. 33. VII. 9.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ'Α, et semel λειτουργεία, *muneris functio, ministerium*. מְלָאכָה, *functio*. 1 Par. XXVI. 30. — עֲבֹדָה. Ex. XXXVIII. 21. Num. IV. 25. VII. 5. 7. et alibi. — פְּעֻלָּה, *opus*. Ezech. XXIX. 20. — צָבָא, *militia*, etiam *munus*. Num. VIII. 24. — צָבָא עֲבֹדָה, *munus*, proprie *militia ministerii*. Num. VIII. 25. — תּוֹרָה, *lex*. 2 Par. XXXI. 4. Significat hic תּוֹרָה *id, quod lex ceremonialis vult et postulat*, speciatim *præcepta ad functiones sacerdotales pertinentia*.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ'Σ, *ministerio*, specitiam sacro, *inserviens, ministratorius*. עֲבֹדָה, *ministerium*. Num. IV. 28. τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐτοῦ, vasa ministerio illorum inservientia. Num. VII. 5. — שְׂרָד, idem, secundum alios *textura*. Ex. XXXI. 9. et XXXIX. 1. στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, stolas ministerii Aaronis. Hesych. λειτουργικὰς, ἱερατικάς. — שָׁרֵת, idem. Num. IV. 12. 2 Par. XXIV. 14. Lex. Cyrilli MS. Brem. λειτουργικὴ, κυρίως μὲν ἡ ἱερατικὴ, καταχρηστικῶς δὲ ἡ δουλικὴ καὶ ὑπηρετική.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ'Σ, *minister*. מְשָׁרֵת part. Pih. *ministrans*. Jos. I. 1. 2 Par. IX. 4. Ps. CII. 21. Aqu. Symm. Prov. XXIX. 12. Hesych. λειτουργὸς, ὑπηρέτης. Lex. Cyrilli MS. Brem. λειτουργῶν, διακόνων.

ΛΕΙΧΗ'Ν, *lichen, impetigo, scabies saniosa*. יַלֶּפֶת, idem. Levit. XXI. 20. XXII. 22. Suidas: λειχὴν, λειχῆνος, εἶδος ψώρας. Plura de hac lue vide apud Fullerum Miscell. Sacr. Lib. V. c. 17. p. 673.

ΛΕΙ'ΧΩ, *lingo, lambo*. לָחַךְ, *lingo, lambendo absumo*. Ps. LXXI. 9. Ies. XLIX. 23. — לָקַק, idem. Jud. VII. 5. 1 Reg. XXI. 19.

a ΛΕΙ'ΨΑΝΟΝ, *reliquiæ.* יֶתֶר, idem. Symm. Psalm. XVI. 14. (ubi λείψανα est *hæreditas relicta,* s. in universum *facultates, bona*) et LXXV. 11. — שָׂרִיד. Symm. Jud. V. 13. Suidas: λείψανον, τὸ κατάλειμμα.

ΛΕΚΑ'ΝΗ, *pelvis, catinus, patina.* סֵפֶל, *labrum.* Jud. V. 25. (ubi verba ἐν λεκάνῃ ὑπερεχόντων cum sequentibus προσήνεγκε βούτυρον jungenda b esse videntur.) VI. 38. — סִיר, *lebes.* Al. Psalm. LIX. 8. Conf. Bonfrerium ad Jud. V. 25. p. 270.

ΛΕΚΤΕ'ΟΣ, (a λέγω, *dico*) *dicendus.* Ep. Jerem. 38. πῶς οὖν νομιστέον ἢ λεκτέον. Plato Tim. III. 46. E.

ΛΕΚΤΙ'Σ, *lectica.* צַבִּים, plur. *lecticæ.* Symm. Ies. LXVI. 20. λεκτῖσι.

c ΛΕΛΗΘΟ'ΤΩΣ, *latenter, clam,* a λήθω, *lateo.* 2 Macc. VI. 11. VIII. 1. Lex. Cyrilli MS. Brem. λεληθότως, λανθανόντως, κρυφαίως. Vide Fischeri Ind. Æschin. s. h. v.

ΛΕ'ΞΙΣ, *dictio.* לָשׁוֹן, *lingua.* Esth. VIII. 9. — מִלָּה, *verbum, sermo.* Job. XXXVI. 2. — זִיו Chald. *splendor.* Al. Dan. VII. 28. λέξις. Reponendum ibi est ἕξις, et lectio d λέξις desumta sine dubio est ex Justino M. in Dial. c. Tryph. Jud. p. 128. ubi vitiose ita legitur. Confer Segaar. Anim. ad Dan. p. 43. et 53. Vide et Sirac. XXIII. 13. ac 2 Macc. II. 32.

ΛΕΟΝΤΗΔΟ'Ν, *leonino more, in modum leonum.* 2 Maccab. XI. 11. Lex. Cyrilli MS. Brem. λεοντηδὸν, φοβερῶς, ἰσχυρῶς, κατὰ τὸν λέοντα. Hinc e ex conjectura Alberti corrigendus est Hesychius, ubi vulgo male λεοντίδιον legitur.

*ΛΕΟΠΕΤΡΙ'Α, (apud Hesychium scribitur λεωπετρία) *lævis petra,* s. *petra lævis politurœ.* צְחִיחָה, *loca siticulosa et arida, qualia sunt petræ.* Ezech. XXIV. 7. Sed legere mallem λειοπετρία, ut λειόγλωσσος. Vide ad h. l. Montf. in notis et in Lex. Gr.

*ΛΕΟΠΕΤΡΙ'ΑΝΔΕ. Vox hæc omissa in Thesauro Bielii reperitur in vers. Aquilæ Ps. LXVII. 7. pro צְחִיחָה, ubi Montf. reddit *lævem petram.* Sed sine dubio ibi divisim legendum est λεοπετρίαν δέ. Certe Drusius habet λεοπετρίαν.

ΛΕΠΙ'ΖΩ, *decortico, putamen vel squamam vel pellem detraho, desquamo.* מָלַק, *ungue seco.* Inc. Lev. I. 15. — פִּצֵּל, Pih. *decortico.* Genes. XXX. 37. 39. Tob. III. 17. λεπίσαι τὰ λευκώματα, *desquamare* albugines. Vide et Tob. XI. 8. 1 Macc. I. 23. ἐλέπισε πάντα, *desquamavit* omnia s. *nudavit* omnia *squamis.* Drusius ad h. l. intellegit *squamas auri. Squama auri,* ut *squama æris.* Lex. Vet. λεπὶς χαλκοῦ, *æris squama. Dicitur et lamina.* Idem Lexicon: λεπὶς ἀργύρου, *lamina.* Vulg. habet *comminuit omnia,* ut legisse videatur ἐλέπτυνε.

ΛΕΠΙ'Σ, *squama,* it. *lamina.* פַּח, *laqueus,* item *lamina.* Num. XVI. 38. ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς, fac ex illis laminas ductiles. Vide s. λεπίζω. — קַשְׂקֶשֶׂת, *squama squamæ adhærens.* Levit. XI. 9. 10. Deut. XIV. 9. 10.

ΛΕ'ΠΙΣΜΑ, *quod decorticatum est, aut decorticando aufertur, cortex.* פְּצָלוֹת plur. *cortices.* Gen. XXX. 37.

*ΛΕΠΙΣΤΟ'Σ, *decorticatus.* כַּרְמֶל. Rel. Lev. XXIII. 14. ἁπαλὰ καὶ λεπιστά. Vox Hebr. *grana contusa* notat. Conf. Michaëlis Suppl. p. 1355. seq. K. Num fortasse legendum est λεπτιστά?

ΛΕ'ΠΡΑ, *lepra, scabrities impura.* צָרַעַת. Lev. XIII. 2. 3. Deut. XXIV. 8. et alibi. — מְצֹרָע part.

a Pyh. Al. 2 Reg. XV. 5. Hesych. λέπρα, πάγος τῆς ἐπιφανίας τοῦ σώματος. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΛΕΠΡΑ'Ω, *leprosus sum.* צָרוּעַ, *leprosus.* Lev. XXII. 4.

ΛΕΠΡΑ'ΟΥΣΑ, contr. λεπρῶσα, part. fœm. *leprosa.* מְצֹרַעַת part. Pyh. fœm. Exod. IV. 6. Num. XII. 10.

ΛΕΠΡΟ'ΟΜΑΙ, contr. λεπροῦμαι, b *lepra afficior.* Hinc λελεπρωμένος part. præt. pass. *lepra affectus, leprosus.* מְצוֹרָע part. Pyh. idem. 2 Reg. V. 1. 27. XV. 5.

ΛΕΠΡΟ'Σ, *leprosus.* מְצוֹרָע. Lev. XIV. 2. 2 Sam. III. 29. 2 Reg. VII. 3. 8. et alibi. — צָרוּעַ. Lev. XIII. 44. 45. Num. V. 2.

ΤΟ' ΛΕΠΡΟ'Ν, *leprosum,* h. e. c *lepra.* מְצוֹרָע. 2 Reg. V. 11. *quod leprosum est in corpore.*

ΛΕΠΡΟ'Ω, *leprosus sum.* מְצֹרַעַת part. Pyh. fœm. Aqu. Theod. Ex. IV. 6. λεπρῶσα.

ΛΕΠΤΟΚΟΠΕ'Ω, *in frusta concido.* מְנֻפָּצוֹת part. Pyh. *comminutæ.* Inc. Ies. XXVII. 9. λελεπτοκοπημένους, *in frustula concisos.* — דָּקַק, *comminuo.* Aqu. Symmach. d Theod. Ies. XXVIII. 28. ἄρτος δὲ λεπτοκοπηθήσεται, panis vero comminuetur.

ΛΕΠΤΟ'Σ, *tenuis, minutus, macilentus, invisibilis.* דַּק. Gen. XLI. 4. septem vaccæ fœdæ, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ, et *macilentæ* carnibus. Exod. XVI. 14. 1 Reg. XIX. 12. Aqu. Ies. XL. 15. — דַּק part. Kal ex דָּקַק. Exod. XXXII. 19. — e הֵדַק Hiph. a. דָּקַק. Exod. XXX. 36. 2 Paral. XXXIV. 7. Dan. II. 35. sec. cod. Chis. — מַר, *stilla, gutta.* Aqu. Ies. XL. 15. λεπτόν. Ita Bielius, perperam. Pertinet ibi ad דַּק. Vide ad h. l. Montfaucon. — רִיק, *inanitas.* Jerem. LI. 34. — רַקָּה, fœm. Gen. XLI. 19. 20. 27. Sap. VII. 22. ubi σοφίᾳ inesse dicitur πνεῦμα λεπτὸν, h. e. natura, quæ ob subtilitatem oculis non conspici f potest, *invisibilis* (vel etiam *penetrabilis*), coll. v. 23. ubi illa omnes spiritus intellegentes καθαροὺς καὶ λεπτοτάτους ob hanc ipsam subtilitatem permeare vel penetrare dicitur. Demosthen. pag. 1472. 13. ed. Reisk. λεπτὴν καὶ ἄδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν. Hesych. λεπτὴ, ἀσθενὴς, ἰσχνή. Idem: λεπτὸν, ἀσθενὲς, ἀόρατον, ἀφανῆ. g

ΛΕΠΤΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *tenuis fio.* דָּקַק, idem. Deut. IX. 21.

ΛΕΠΤΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *minutum facio, comminuo.* מַסֵּכָה. *fusile.* Ies. XXX. 22. Sed λεπτὰ ποιήσεις ibi potius τῷ תְּזָרֵם respondere videtur, ut duæ interpretationes coaluerint. — Vide alibi s. κονία et σύνθετον.

ΛΕΠΤΟ'ΤΑΤΟΣ, *tenuissimus.* Sap. VII. 23. ubi novam distinctionem h tentare mallem, sc. hanc: διὰ πάντων χωροῦν, πνευμάτων νοερῶν καθαρῶν λεπτότατον, pro λεπτοτάτων. Vide supra s. v. λεπτός.

ΛΕΠΤΥ'ΝΩ, *extenuo, comminuo, confringo.* דָּקַק: הֵדַק, Kal et Hiph. 2 Sam. XXII. 43. ὡς πηλὸν ἐξ ὁδῶν ἐλέπτυνα αὐτοὺς, tanquam lutum ex viis comminui illos. 2 Reg. XXIII. 6. 15. Ies. XLI. 15. Adde Symm. Theod. Ies. XXVIII. 28. — דְּקַק: i הַדֵּק Chald. Kal et Aphel. Dan. II. 34. VI. 24. VII. 7. 19. — הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Jerem. XLVIII. 12. ubi ex sententia nonnullorum legerunt per Daleth יָדִיקוּ; sed contrarium docent ea, quæ s. v. λεπτὸς a me notata sunt. — הִרְקִיד Hiph. *saltare facio.* Psalm. XXVIII. 6. λεπτυνεῖ αὐτούς: ubi vel legerunt

וַאֲרִיקֵם, ut Ps. XVIII. 43. (aut, quod idem fere est, יְדוּקֵם cum Daleth), vel libere verterunt. — שָׁבַר, *confringo*. 2 Par. XXIII. 17. τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐλέπτυναν, idola eorum confringebant. Vide supra in λεπίζω ex 1 Macc. I. 23.—שָׁחַק, *contundo*. Ps. XVII. 46.

ΛΕ'ΠΥΡΟΝ, *cortex, putamen*. פֶּלַח, *segmentum*. Cant. IV. 3. λέπυρον τῆς ῥόας, putamen mali punici. Lex. Cyrilli MS. Brem. λέπυρον, λέπισμα.

ΛΕ'ΣΧΗ, *confabulatio, sermocinatio*. Vide supra ἀηδία καὶ λέσχη. Hesych. λέσχη, ὁμιλία καὶ ἡ φλυαρία. Idem: λέσχαι, φλυαρίαι, πολλαὶ ὁμιλίαι. Vide Perizon. ad Æl. V. H. II. 34.

ΛΕΥΙ"ΑΘΑ'Ν. Ipsa vox Hebr. לִוְיָתָן, *ingens bellua, cetus dentatus*. Aqu. Symm. Job. III. 8. XL. 20. Suid. λευϊαθὰν, δράκων. Phav. λευϊθὰν ἢ λευϊαθὰν βασιλέα ὑδάτων ἑρμηνεύει. Cf. Theod. Hasæi Disquis. de Leviathan Jobi, Brem. 1723. quæ multis ostendere annititur, omnia, quæ de Leviathane apud Jobum commemorantur, *ceto dentato* apte tribui posse.

*ΛΕΥΙ'ΤΗΣ, *Levita*. לֵוִי. Mal. II. 4. πρὸς τοὺς λευΐτας. Legerem πρὸς τὸν λευΐ. Nam pluralis procul dubio e Symmachi versione originem traxit. Zonaras Lex. c. 1293. λευΐτης, ὁ διάκονος, καὶ ὁ ἀπὸ φυλῆς τοῦ Λευΐ, κ. τ. λ.

*ΛΕΥΙΤΙΚΟ'Ν, sc. βιβλίον, *Leviticus*, tertius Pentateuchi Mosaici liber, qui agit de sacrificiis, sacerdotibus, omninoque eo, quod cultum Leviticum concernit.

ΛΕΥΚΑΙ'ΝΩ, *dealbo*, it. *albesco, albus evado*. הָיָה, *sum, fio*, subintell. לָבָן, *albus*. Ies. I. 18. ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ, si autem sint tanquam coccineum, tanquam lanam dealbabo. — הִלְבִּין, Hiph. Psalm. L. 8. Ies. I 18. Joël. I. 7. ἐλεύκανε τὰ κλήματα αὐτῆς. Simili ratione ἐκλευκαίνειν usurpatur a Theophrasto Lib. V. c. 12. διὰ τὴν ἀτροφίαν ἐκλευκαίνεται καὶ ἀπόλλυται τὰ δένδρα. — לָבָן, *albus*. Lev. XIII. 19. λευκαίνουσα, *albescens*.

ΛΕΥΚΑΝΘΙ'ΖΩ, *candidus sum, splendeo, candidum reddo, dealbo*. לָבָן, *albus*. Levit. XIII. 38. 39. Hesych. λευκανθίζοντα, λάμποντα. — מִדְבָּר, *desertum*. Cant. VIII. 5. λελευκανθισμένη, *dealbata*. Ex sententia Cappelli in Crit. S. p. 680. legerunt מְלֻבֶּנֶת, aut potius מִלְבֶּנֶת. Trommius conjiciebat, LXX Intt. legisse מִתְבָּר (partic. Hithp.), *purificatus*, sed invita serie orationis. Præcedunt enim verba זֹאת עֹלָה, *hæc quæ ascendit*. Schultensius Opp. Min. p. 249. opinatur, LXX in suo codice male lecto vidisse מִן הַמֵּי בָּרָה, *ex aquis pura*, ut לִמֻּד, Jer. II. 24. ἐφ' ὕδατα, לְמֵי. Buxtorfio denique in Anticr. pag. 617. vox λελευκανθισμένη aliunde irrepsisse videtur. Sunt enim exemplaria Græca, in quibus Hebræo conformiter legitur ἀπὸ ἐρήμου. Reperitur præterea vox λευκανθίζω apud Herodot. VIII. c. 27.

ΛΕΥ'ΚΗ, *populus alba*, arboris nomen. לִבְנֶה, idem. Hos. IV. 13. Vide et Ies. XLI. 19. ubi non satis apparet, cui in voci Hebr. textu λεύκη respondeat. Mihi videtur πεύκην scribendum esse, ac deesse vocem κέδρον.

*ΛΕΥΚΙ'ΖΩ, *dealbo, candidum facio*. לָבָן, *albus*. Lev. XIII. 19. sec. tres codd. Holm. Desideratur hæc vox in Lexicis.

ΛΕΥΚΟ'ΠΟΥΣ, *qui est albis pedibus*. טָלוּא, *maculosum*. Symm. Gen. XXX. 35. λευκόποδας.

ΛΕΥΚΟ'Σ, *albus, candidus*. דַּק, *minutus*. Exod. XVI. 14. ubi tamen

pro λευκὸν (quæ vox abest a cod. Oxon.) cum Grabio L. Bos Proleg. in LXX Intt. legendum censet λεπτὸν, ita ut λευκὸν ex v. 31. huc transtulerint. Mihi hæc conjectura probanda videtur. Simili errore apud Hesychium s. v. ἀδινὸν λευκὸν legitur pro λεπτόν. Certe Tarrhæus in Schol. ad Apollon. Rhod. I. v. 1083. ἀδινὰ exponit λεπτά. Λεπτὸς et λευκὸς etiam confusa reperiuntur in Eurip. Med. v. 1185. seq. ubi vid. Porson. et in Apollon. Rhod. Argon. II. 570. — חִוָּר, Chald. Dan. VII. 9. τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιὼν, vestimentum ejus candidum, sicut nix. Conf. Marc. IX. 3. XVI. 5. Matth. XXVIII. 3. Joh. XX. 12. Act. I. 11. ubi pariter λευκὸν non simpliciter *album*, sed *candidum* denotat, quod cum albedine splendorem et fulgorem conjunctum habet. Sic et Lucianus Dial. Diog. et Alex. T. I. Opp. p. 294. et in Navig. T. II. p. 889. ταινίαν λευκὴν appellat, quam Ammianus Marcell. Lib. XII. *fasciolam* vocat *candidam, regiæ majestatis insigne.* — לָבָן. Genes. XLIX. 12. λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ (subintell. μᾶλλον) ἢ γάλα, dentes ejus candidiores lacte. Similiter Ælianus V. H. XII. 1. οἱ ὀδόντες λευκότεροι χιόνος. — *לְבָנָה, *luna.* Aqu. Ies. XXX. 26. λευκῆς. — לַח, *viridis.* Incert. Gen. XXX. 37. Montf. ad h. l. ad vocem טלא spectare putat, sed pertinet potius ad præcedens לְבָנָה. — צַח, *candidus, serenus.* Cant. V. 11. Hesych. λευκὸν, τό τε σύνηθες (*consuetum, album* scil.) καὶ τὸ λαμπρόν.

ΛΕΥΚΟ'ΤΗΣ, *albedo, candor.* Sir. XLIII. 22. κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει.

ΛΕΥ'ΚΩΜΑ, *id ipsum, quod dealbatum est, album ovi,* et *albugo, vitium oculorum.* תְּבַלֻּל, *albugo, macula alba in oculo ipsum excæcans.* Inc. Lev. XXI. 20. Vide et Tob. II. 9. III. 17. VI. 8. XI. 5. 8.

ΛΕΧΩ', proprie: *jacens seu decumbens in lecto,* specialiter: *puerpera, quæ ob partum in lecto decumbit,* a λέχος, *lectus.* Ep. Jer. 26. τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθήμεναι καὶ λεχῶν (Legendum ex ed. Rom. ἀποκαθημένη καὶ λεχὼ) ἅπτονται, sacrificia eorum decumbens et puerpera comedunt. Sic Eurip. Electr. ver. 657. λεχώ μ' ἀπάγγειλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ. Vide et Hippocrat. de Morb. Mulier. Lib. I. c. 88. et quæ inde affert Spanhemius Obss. in Callimachum p. 363. qui proinde fallitur, quum in iisdem Observatt. p. 9. apud Hesychium pro λεχὼ omnino λεχωὶς legi debere arbitratur. Exponitur autem λεχὼ apud Hesych. προσφάτως τετοκυῖα, et apud Suidam ἡ ἀρτιτόκος.

ΛΕ'ΩΝ, *leo, leæna.* אֲרִי, idem. Num. XXIII. 24. XXIV. 9. et alibi sæpius. — אַרְיֵה. Gen. XLIX. 9. Jud. XIV. 8. 9. et alibi. — אַרְיָוָתָא Chald. plur. emphat. Dan. VI. 7. 12. 16. 19. 20. — כְּפִיר, *leo juvenis.* Ps. XXXIV. 20. LVII. 6. et alibi. — לָבִיא, *leo immanis.* Deut. XXXIII. 20. Job. XXXVIII. 39. Ies. V. 29. — לְבִיָּא fœm. *leæna.* Nah. II. 12. Eustathius ad Il. Ρ', 133. et Σ, 318. λέοντα γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν θήλειαν λέγεσθαι φασίν. Vide quoque Aristotelem apud Gellium N. A. XIII. 7. — נִשְׁרִין Chald. plur. a sing. נְשַׁר, *aquilæ.* Dan. IV. 30. ὡς λεόντων. Sed hic est scribarum error, non interpretis, qui sine dubio scripserat ἀετῶν, quod in λεόντων ideo mutarunt scribæ imperiti, quia αἱ τρίχες, i. e. pili, non videbantur aquilis commode tribui posse. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. p. 745. ed. Rosenm. Bertholdto ad h. l. כְּכַפְּרִין legisse videntur. — שַׁחַל, *leo ferox.* Job.

X. 16. XXVIII. 8. Prov. XXVI. 13. — תַּנִּים plur. *dracones*. Theod. Mich. I. 8. λεόντων. Paulus in Diss. ad h. l.: *Λεόντων si genuinum neque in δρακόντων mutandum, quid sibi velit, non video.* Sed etiam in aliis locis *rugitus leonis* de *gemitibus clamoribusque dolentium* adhibetur, v. c. Ps. XXII. 2. XXXVIII. 9. ut adeo nomina animalium pro lubitu permutasse videatur. Legitur præterea Job. VI. 7. ubi verba ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος (quibus nihil respondet in textu Hebr.) aliquis margini adscripserat, qui leoni fœdissimum esse halitum, et inde ἐρίβρομον a poëtis dici legerat. Sirac. IV. 35. λέων est *impetuosus, terribilis*. 3 Esdr. IV. 24. τὸν λέοντα θεωρεῖν, obire loca periculosa, horrida et inculta, ubi sunt latibula leonum et ferarum. Addit. Esth. XIV. 13. λέων est *rex terribilis*.

* ΛΕ'ΩΝ ΘΕΟΥ῀, *leo Dei*. אֲרִיאֵל. Aqu. Symm. Ies. XXIX. 1. ubi nomen proprium appellative transtulerunt.

ΣΚΥ'ΜΝΟΣ ΛΕ'ΟΝΤΟΣ, *catulus leonis*. בֶּן לָבִיא, *filius leonis immanis*. Job. IV. 11. — גּוּר אַרְיֵה, *catulus leonis*. Jerem. LI. 38. — גּוּר אַרְיֵה, idem. Genes. XLIX. 9. Deut. XXXIII. 22. Nah. II. 11. — כְּפִיר, *leo juvenis*. Ies. V. 29. — כְּפִיר אֲרָיוֹת, Jud. XIV. 5. — לַיִשׁ, *leo vetus*. Prov. XXX. 30. Ies. XXX. 6.

ΛΕΩΠΕΤΡΙ'Α (Nonnulli putant scribendum esse λειοπετρία), *lævis petra, saxum planum*. צְחִיחַ סֶלַע *nitor petræ*, i. e. *petra nitida*. Ezech. XXIV. 7. 8. XXVI. 4. (ubi Schol. λεωπετρίαν γῆν ἐκτεταμένην φησὶ καὶ συμπεπιλημένην) et 14. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. λεωπετρία, λεῖος λίθος. Inde et apud Hesych. pro λεωπέτρα Bielio legendum videtur λεωπετρία. Exponitur autem apud illum pariter λίθος λεῖος. Vide s. λεοπετρία.

ΛΗ'ΓΩ, *desino, cesso, quiesco, desinere facio*. 2 Macc. IX. 6. 11. 18. XV. 24.

ΛΗ'ΘΗ, *oblivio*. מַעַל, *prævaricatio*. Lev. V. 15. Videtur hic λήθη significare *peccata occulta*, נִסְתָּרִים Ps. XIX. 13. h. e. peccata oblivioni tradita, memoriæ incognita, aut peccata ignorantiæ. Confer infra Sir. XIV. 4. Num. V. 27. — שְׁכֹחַ infin. *obliviscendo*. Deut. VIII. 19. Sap. XVI. 11. XVII. 3. ubi Petrus Nannius τὸ λήθης accipit ut nomen proprium, significans *Lethen*, fluvium inferni, qui eo descendentibus omnium rerum oblivionem inducere credebatur. Sir. XIV. 7. ἐν λήθῃ, *ignoranter, imprudenter, inscius*, h. e. *invitus, non volens*, i. q. apud nos er vergass sich, *he forgot himself*. Hinc alii legunt ἐν λύπῃ, *tristis et invitus*. Compl. οὐχ ἑκών. Vulg. *ignoranter et non volens*.

ΛΗ'ΘΗΝ ΠΟΙΕ'Ω, *oblivionem facio, obliviscor*. נָשָׂא, *aufero, condono*. Job. VII. 20. διατί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην; quare non oblitus es peccatum meum? h. e. *condonasti?*

ΛΗΚΥΘΟΙ'Α, *lecythia*. צַפַּחַת *lenticula*. Aqu. 1 Reg. XVII. 12.

* ΛΗΚΥ'ΘΙΟΝ, i. q. ληκυθία. צַפַּחַת, *lenticula*. Aquila 1 Reg. XVII. 12. sec. cod. Coisl. 2. Vulg. *in lecytho*. Aristoph. Ran. 1231. Acharn. 589. Schol. Zonaras Lex. col. 1305. ληκύθιον, ἔογλον, ἐλαιοδόχον ἄγγος, ἢ ἄλλο τι.

ΛΗ῀ΜΜΑ, *quod accipitur s. assumitur, acceptum* (ita Lex. Gr. Lat.), *lucrum, quæstus, munus, sermo a Deo acceptus, vaticinium, oraculum, prophetia*, it. *potentia, dignitas*. * אִישָׁה, *virago*. Theod. Gen. II. 23. Tychsenius putat, eum legisse Hebræo-Græce λεσα, quod cum 8. fut. Kal

a נִשָּׂא, *assumet*, quoad sonum congruebat. Hieronymus ad h. l.: *Theodotio aliam etymologiam suspicatus est, dicens: hæc vocabitur* assumtio, *quia a viro sumta est.* Sed vide ad h. l. Drusium. — מַשָּׂא masc. *onus*, deinde *prophetia, prædictio*, a נָשָׂא, quod, ut *ferre* apud Tacitum, sæpius *dicere* notat, et singulatim, quum de judicibus prædicabus, *decernere, sententiam ferre* s. *dicere* in utramque partem. 2 Reg. IX. 25. κύριος ἐλάλησεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο, Dominus locutus est super illum hanc *prophetiam.* Vide et Jer. XXIII. 33. ad quem locum Olympiodorus in Catena Ghislerii p. 583. λῆμμα, ὀργὴ μετὰ ζημιοῦ, ἐκ τοῦ τὸν ἰσχυρότερον λαβόντα τὸν ἀσθενέστερον καταῤῥηγνύναι. καλεῖται δὲ λῆμμα καὶ ὁ χρηματισμὸς, h. e. *oraculum*, non *quæstus*, ut Ghislerius male transtulit. Moschopulus: λήμματα, αἱ προφητεῖαι, ἃς ἔλαβον οἱ προφῆται ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Conf. Drusii Quæst. Ebr. Lib. I. c. 57. Vide et Nah. I. 1. Hab. I. 1. Mal. I. 1. In Gloss. MSS. in Proph. λῆμμα redditur βουλὴ, φρόνημα. — מַשְׂאָה fœm. 2 Par. XXIV. 6. τὸ κεκριμένον λῆμμα ὑπὸ Μωϋσέως, *munus* a Mose constitutum. In Lex. Cyrilli MS. λῆμμα et apud Hesych. λῆμα inter alia explicatur δῶρον. Thren. II. 14. εἴδοσάν σοι λήμματα μάταιά, viderunt aut potius ediderunt tibi *vaticinia* vana. Olympiodorus ad h. l. προφητείας ψευδεῖς. Suidas, Lex. Cyrilli MS. Bar. et Brem. λήμματα, προφητεῖαι. λέγεται δὲ καὶ τὰ ἐξ οἰκείας καρδίας ἀποφθέγματα. — שְׂאֵת, *excellentia.* Job. XXXI. 23. ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω, *potentiam* ejus non tolerabo. Hab. I. 7. ubi Bahrdtio λῆμμα esse videtur i. q. προσωποληψία, מַשָּׂא פָנִים. Confer quoque notata supra s. v. δεινά. In Lex. Cyrilli MS. Brem. λῆμμα inter alia ἀξίωμα, et apud Hesychium λῆμα inter alia exponitur δίκαιος, et ἀξίωμα, et ἀνδρεία. Confer et Suidam v. λῆμα.

ΛΗΝΟΒΑΤΕ'Ω, *calco in torculari.* דָּרַךְ, *calco.* Symm. Jerem. XXV. 30. Syrus Jer. XLVIII. 33. ληνοβατοῦντες.

ΛΗΝΟ'Σ, *torcular, lacus torcularis*, i. q. ὑπολήνιον, it. *aquarium.* גַּת *torcular.* Jud. VI. 11. Ies. LXIII. 2. Thren. I. 16. — גִּתִּית, *Gittith*, *musicum instrumentum* vel *melodia.* Psalm. VIII. 1. Aqu. Symm. LXX Psalm. LXXX. 1. LXXXIII. 1. ὑπὲρ τῶν ληνῶν, *pro torcularibus.* Legerunt הַגִּתּוֹת. Juxta hanc explicationem inscriptio illa in Psalmis citatis indicat, quod tempore, quo post collectas fruges de area et torculari festum tabernaculorum celebraverint Judæi, iidem Psalmi cantari debuerint. Conf. Deut. XVI. 13. — *יֶקֶב, *lacus torcularis.* Num. XVIII. 27. 30. Thren. I. 16. Hos. IX. 2. et alibi. — מַמְּגֻרוֹת plur. *granaria.* Joël. I. 17. Ob verba sequentia suspecta mihi est vox ληνοί, cujus loco tamen aliam substituere non valeo. Bahrdtio in Apparatu Critico ad h. l. p. 128. videtur vox Hebr. etiam habuisse significatum *torcularium*, quem etiam Syrus expressit. — פֻּארָה, *ramus.* Symm. Theod. Ies. X. 33. Legerunt פּוּרָה, *torcular.* Ita quoque Targum. — פּוּרָה. Symmach. Ies. LXIII. 3. — רְהָטִים plur. *canales.* Gen. XXX. 39. 42. ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος; in *alveis* aquariorum. Sic ληνοὺς λειμῶνος, prati *aquaria*, ad quæ nempe Apollinis boves agerentur, dixit Homerus aut quisquis auctor Hymni in Mercurium v. 104. Callimachus H. in Dian. v. 166. ὑποληνίδας ὕδατος vocat, ubi Schol. ὑποληνίδας inter-

a pretatur πύλους, πυλῶνας. Confer Spanhemii Obss. in Callim. p. 246. Hesych. ληνοί, σωροί (Guietus rectius σοροί), πύελοι, καὶ τῶν ἁρμάτων δίφροι αἱ κοιλότητες. Idem: ληνός, ὅπου σταφυλὴ πατεῖται. — Vide quoque supra s. v. ἀπαρχή.

*ΛΗ͂ΞΙΣ, (a λήχω pro λαγχάνω, *sortior, compos sum, potior*, ac bene distinguendum a λῆξις, *finis, cessa-* b *tio*, quod a λήγω, *desino*, descendit) est in universum *adeptio, possessio alicujus rei, sive sorte s. hæreditate nobis contingat.* Sirac. X. 25. sec. Compl. πρὸ λήξεως ἀρχὴ (lege ἀρχῆς) φόβος κυρίου, ante *adeptionem* regni (opponitur ei ἐκβολὴ ἀρχῆς) præcedit timor Dei. Joseph. de B. J. IV. 1. 1. T. II. p. 263. Haverc. τῆς δὲ Ἀγρίππα λήξεως αὕτη ἦν, ad *di-* c *tionem* Agrippæ pertinebat. Hesych. λήξεως, κληρονομίας, τελειώσεως, μερισμοῦ. Idem: λῆξις, τελείωσις, ἀποκλήρωσις, ἢ ἐπὶ μερίδι διακληροῦσθαι. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 233. et Ezech. Spanhem. ad Callimachi H. in Jov. v. 8. pag. 34. Cæterum Sirac. l. c. alii legere malunt προλήψεως, h. e. *amplificationis* regni. Tigurina autem reddidit: d *ne deficiat imperium, obstat religio Domini.* Sed quocunque modo vertas, sensus erit hic: *principes pietate sua et religione obtinent, confirmant et perpetuant imperium.*

*ΛΗΠΤΟ'Σ, *captus*. Vide supra s. λαμβάνω.

*ΛΗ͂ΡΟΣ, *nugæ, ineptiæ*. 4 Macc. V. 11. Zonaras Lex. col. 1302. λῆρος, ἡ φλυαρία. Vide Lex. N. T. e s. h. v.

ΛΗΡΩ'ΔΗΣ, *nugatorius*. 2 Macc. XII. 44.

ΛΗΣΤΕΥ'Ω, *prædor, prædonem ago*. פָּשַׁט, idem. Quint. Ed. Hos. VII. 1. λῃστεύει. Vide et 3 Esdr. IV. 23.

ΛΗΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *prædonum agmen et receptaculum, latrones*. גְּדוּד, *turma*. 2 Par. XXII. 1. Symmach. Hos. VII. 1. Vide et LXX 2 Par. f XXXVI. 5. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Joseph. A. J. XX. 5. ἡ σύμπασα Ἰουδαία λῃστηρίων ἐπλήσθη. Vide s. κριτήριον et πειρατήριον.

ΛΗΣΤΗ'Σ, *latro, prædo, prædator*. גְּדוּד, *turma*. Jer. XVIII. 22. Hos. VII. 1. — פָּרִיץ, *effractor, latro*. Jerem. VII. 10. — *צָבוּעַ, *hyæna*. Inc. Jerem. XII. 9. Bene: nam g *hyæna* est imago hominis *rapacis ac violenti*. Confer ad h. l. Montf. — רָכִיל, *detractor*. Ezech. XXII. 9. — שׁוֹדֵד part. *vastator*. Abd. v. 5. Ep. Jerem. 12. 15. Sirac. XXXVI. 26.

*ΛΗΣΤΡΙΚΟ'Σ, *prædatorius*. גְּדוּדִים. Quint. Ed. Hos. VI. 9. ὡς λοχὸς πολυχειρίας λῃστρικῆς. Vide h infra s. v. πολυχειρία.

ΛΗΣΤΡΙ'Σ, *prædatrix*. שְׁדוּד part. Pah. *vastatus*. Symm. Psalm. CXXXVI. 11. Cum Syro et Thargum. active accepit, quod probat Lud. de Dieu ad h. l.

ΛΗ͂ΨΙΣ, *acceptio*. אִשָּׁה, *virago*. Theod. Gen. II. 23. quasi אִשָּׁה sit a נָשָׂא. Vide supra s. v. λῆμμα. — לֶקַח. Aqu. Proverb. XVI. 23. Symmach. et Theod. ἐπιδοχή. — *מַלְקוֹחַ, *captura, præda*. Symm. i Ies. XLIX. 24. ubi λῆψις notat *id quod captum est, prædam*. LXX τὰ σκῦλα. Sir. XLI. 25. XLII. 9. δόσις καὶ λῆψις. — Vide quoque supra s. δῶρον.

ΛΙ'ΑΝ, *valde*. מְאֹד, idem. Theod. Gen. I. 31. Legitur præterea Ps. CXXXIX. 19. pro τί ἄν, qui tamen error etiam in Vulg. Arab. et Syr. vers., quæ omnes ex Græca hic factæ sunt, est transfusus.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *mons Cananææ*, ubi *thus* nascitur, alias *Antilibanus* dictus, de quo confer Relandus Palæst.

Lib. I. c. 48. לְבָנוֹן. Jos. XI. 17. et alibi passim. Vide et supra s. v. κέδρος τοῦ Λιβάνου. Psalm. XXXVI. 35. ubi pro רַעֲנָן legerunt לְבָנוֹן, aut ita ex aliis locis verterunt, ubi *cedri Libanon* in simili contextu commemorantur.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *saltus Hierosolymis.* לְבָנוֹן. 1 Reg. VII. 2. X. 17. 21. Cant. VII. 4.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *thus, lacryma odorata.* לְבֹנָה, idem. Lev. II. 1. Cant. IV. 14. Jerem. VI. 20. et alibi. Vide et Sirac. XXIV. 18. Solent alias grammatici docere, quod λίβανος *arborem thuriferam*, λιβανωτὸς autem *thus* significet. Hesychius: λίβανος, τὸ δένδρον καὶ τὸ ὄρος. λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, εἶδος θυμιάματος. Phrynichus de Voc. Att. λίβανος λέγεται δένδρον, τὸ δὲ θυμιώμενον λιβανωτός. Gloss. Brem. λίβανος τὸ δένδρον, ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ λιβανωτός. Sed non apud LXX solum, sed etiam apud Aristotelem Meteor. Lib. IV. c. 10. et apud alios auctores λίβανον notare etiam λιβανωτὸν, observant Intt. ad Hesych. s. h. v. Vide Ol. Celsii Hierobot. T. I. p. 231.

*ΛΙΒΑΝΟ'Ω, i. q. λιβανίζω, et λιβανωτίζω, *thure misceo, thure imbuo.* 3 Macc. V. 45. εὐωδέστατα πόματα οἴνου λελιβανωμένου, suavissimus potus vini thure mixti, qui sc. elephantibus porrigebatur ad furorem illorum excitandum.

ΛΙΒΑΝΩΤΟ'Σ, *thus.* לְבֹנָה, idem. 1 Par. IX. 29. Adde Cant. III. 6. et vid. Bod. a Stapel ad Theophr. Hist. Plant. IX. 4.

ΛΙΓΥ'ΡΙΟΝ, Lat. *ligurius*, etiam *lyncurius*, ut vocatur ab Hieronymo in Epist. ad Fabiolam. Est *succinum s. electrum*, quod alni ad Padum exsudant, diciturque *Ligurium*, quod is fluvius e Ligurum finibus oriatur. Plin. H. N. XXVII. 2. Strabo Lib. IV. Contra alii (v. c. Solin. c. 8. Isidorus Lib. XII. Origin. c. 2. et Lib. XVI. c. 8.) statuunt, lyncurium fieri e lyncis urina concreta, quam ipsamet bestia sciens in pretio haberi ac quæri egestam arenis contegit, ibique in gemmam pretiosam glaciari et concrescere. Sed rejicit hanc fabulam Brodæus Miscell. III. c. 10. et Franc. Rueus Lib. II. de Gemmis c. 26. לֶשֶׁם, *hyacinthus, cyanus.* Exod. XXVIII. 19. ubi codd. nonnulli Holm. λιγυρὶς et alii corrupte λιγγυρὶς habent. Vide quoque ibid. XXXIX. 10. Legitur quoque Ez. XXVIII. 13. qui locus deest in Trommii Concord. Græc. Confer Braunium de Vestitu Sacerdot. Hebr. Lib. II. cap. 14. §. 151. seq. et Spanhem. in Callim. pag. 189. Zonaras Lex. col. 1311. λιγύριον, ὄνομα λίθου, ubi vid. Tittmannus.

*ΛΙ'ΓΥΡΙΣ. Vide s. v. λιγύριον.

ΛΙΘΑ'ΖΩ, *lapido, lapidibus obruo.* סָקַל, idem. 2 Sam. XVI. 6. 13.

*ΛΙΘΑΟ'ΡΙΟΝ, *acervus lapidum.* עִי, *acervus, tumulus.* Aqu. Psalm. LXXVIII. 1. Hieron. *in acervos lapidum.* Scribitur ibi etiam λιθόριον.

ΛΙΘΕ'Α. Hac voce Aquila reddidit כֶּתֶם Cant. V. 12. Trommio in Concord. illa exponitur *pretiositas.* Montfauconus autem eandem in casu quarto positam putans, *lapidem* interpretatur. Esset ergo a λιθεὺς, quæ vox apud Græcos alias non occurrit. LXX alias כֶּתֶם etiam per λίθον interpretantur. Vide mox in λίθος. Vox λιθία occurrit apud Strabonem Geogr. IX. p. 668. A. XV. pag. 1045. 5. Confer quoque Salmasii Exerc. Plin. pag. 762. qui Aquil. λιθία seu λιθίαν χρυσίου scripsisse conjicit. Ambrosius transtulit: *petram aurum.*

ΛΙ'ΘΙΝΟΣ, *lapideus, marmoreus.*

a אֶבֶן, *lapis*. Gen. XXXV. 14. Ex. XXIV. 12. et alibi sæpe. — אַבְנָא Chald. Dan. V. 4. 24. — *עֵץ, *lignum*. Deuter. X. 1. sec. cod. Alex. Sed pro λιθίνην reponendum ibi est ξυλίνην, ut e v. 3. luculenter apparet. Vox λιθίνας, quæ paulo ante legitur, sine dubio huic errori ansam dedit. — *שֵׁשׁ, *marmor*. Esth. I. 6. ubi verba καὶ λίθινοι sunt alius b interpretis, et desunt a cod. Arundeliano. Λίθος vero et λίθινος de *marmore* dici, docuit Fischerus de Vers. GG. V. T. p. 86. Sir. XVII. 13. καρδία λιθίνη, metaph. *animus contumax, qui non movetur præceptis divinis, iisque obedientiam denegat*. (Lapidea enim sunt dura et obstinata. Confer Ezech. XXXVI. 26.) Opponitur ei καρδία σαρκίνη. Sic c apud Ennium: *Lapideo* sunt *corde* multei, quos non miseret neminis: ubi vide notas Hieron. Columnæ p. 394. Conf. quoque Broukhusium ad Tibullum I. 1. 78.

ΛΙΘΟΒΟΛΕΏ, *lapides jacio, lapido*. סָקַל. Ex. VIII. 26. XVII. 4. XIX. 13. et alibi. — רָגַם. Levit. XX. 2. 27. Ez. XVI. 39. et alibi.

ΛΙΘΟΒΟΛΊΑ, *lapidatio*. רָגוֹם, d *lapidando*. Inc. Levit. XXIV. 16. Ita quoque LXX sec. cod. Oxon. Reliqui libri habent λίθοις.

ΛΙΘΟ΄ΒΟΛΟΝ, sc. μηχάνημα, *tormentum s. machina jaciendis lapidibus accommodata*: sub quo nomine etiam *catapultæ* intellegi possunt. 1 Macc. VI. 51. Adjectivo λιθόβολος usus est Schol. Ven. ad Hom. Il. III. v. 353. V. Valckenar. ad e Eurip. Phœn. v. 1069.

ΛΙΘΟΛΟΓΕ΄ΟΜΑΙ, *in acervum lapidum redigor*. עִיִּים הָיָה, *acervus lapidum fio*. Aqu. Mich. III. 12. λιθολογηθήσεται.

ΛΙΘΟΛΟΓΙ΄Α, *acervus lapidum*. עִיִּים, idem. Aqu. Ps. LXXVIII. 1. Sermo autem ibi est de *lapidum collectorum congerie ex agris mundatis*, e quibus lapidibus tuguria, unde custodiri poma solent, muri f atque maceriæ exstrui solent, unde LXX l. l. habent ὀπωροφυλάκιον. Cæterum λιθολογία reperitur quoque in Mœride pag. 53. ubi confer Pierson.

*ΛΙΘΟ΄ΡΙΟΝ et ΛΙΘΥ΄ΡΙΟΝ. Vide supra s. λιθάριον.

ΛΙ΄ΘΟΣ, *lapis, lapis pretiosus, gemma*, it. *pondus, ara*, et *marmor*. *אָבֵל, *Abel*. 1 Sam. VI. 18. Plerique statuunt, eos אֶבֶן legisse. Sc. g si superior ductus τοῦ ל aut usu deletur aut non satis distincte pingitur, figura ejus τῷ נ valde venit similis. Sed secundum Buxtorfium in Anticrit. p. 572. אָבֵל sumserunt pro אֶבֶן per commutationem literarum Lamed et Nun, sicut dicitur נִשְׁכָּה et לִשְׁכָּה. — אֶבֶן. Genes. II. 12. XI. 3. Exod. VII. 19. et alibi sæpius. Zach. V. 8. τὸν λίθον τοῦ μολίβδου, *pondus* plumbi. Vulgat. h *massa plumbi*. Theod. Prov. XVII. 8. λίθος, *lapis pretiosus, gemma*. Phavor. λίθος, ἀρσενικῶς τὸ ἁπλῶς· καὶ ἡ λίθος δὲ ἐπὶ τῶν τιμίων καὶ λαξευομένων. Conf. Suidam v. λίθος, et quæ ex Moschopulo affert Drusius in Fragm. p. 1146. Adde Achill. Tat. Lib. II. cap. 11. περίδεραιον λίθων ποικίλων, ubi e sequentibus apparet, λίθους κατ' ἐξοχὴν *lapides pretiosos* dici. — אֶבֶן et אַבְנָא Chald. Dan. i II. 34. 35. 45. VI. 17. — אָבְנַיִם, dual. *sellæ figulorum*. Jer. XVIII. 3. Legerunt הָאֲבָנִים. — בָּמָה, *excelsum*. 2 Reg. XXIII. 15. συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ, confregit aras ejus. Ita Demosthenes Oratione contra Cononem apud Harpocrationem et Suidam v. λίθος: Τῶν τε παρόντων καθ' ἕνα ἡμῶν οὑτωσὶ πρὸς τὸν λίθον ἄγοντες καὶ ἐξορκοῦντες. Hodie apud Demosthenem pro πρὸς τὸν λίθον legitur πρὸς τὸν βωμόν. Sed vocem λίθον ex auctoritate Grammati-

a corum Demostheni restitui debere docuit post Meursium Lect. Att. Lib. I. c. 6. Küsterus ad Suidam. Hesychius: λίθος, βωμός. Accedit, quod alias tam apud Athenienses quam alias gentes ad aram jurare consueverint. Vide Hesychium s. ἀγχιστίνδην, et Wonnæ Diss. de Ara Ignoti Dei (Tom. II. Thes. Dispp.) cap. I. §. 7. Syrus Ezech. XX. 29. b ubi λίθος vel potius λίθοι notat *aram e lapidibus exstructam*, ubi vid. Montf. — *כֹּהֵן, *sacerdos*. Jos. IV. 11. ubi loco הַכֹּהֲנִים legerunt הָאֲבָנִים. Confer Procop. Cat. Niceph. p. 24. ac ad h. l. Scharfenbergium. Vide quoque Tychsen. Tent. p. 92. — כֶּתֶם, *aurum insigne*. Ies. XIII. 12. Adde Symmach. Cant. V. 11. sec. Theodoretum λίθοι c τίμιοι. — *לְבֵנַת, *later*. Ex. XXIV. 10. λίθου sec. codd. Holm. Bene quoad sensum. — נֶגֶב, *auster*. Aqu. Symm. 1 Sam. XX. 41. τὸν λίθον. Vide Eusebium Onom. v. ἐργάβ, ubi vide Bonfrerium. Legerunt רֶגֶב, quod *lapidem* notat. — סָקוֹל infin. *lapidando*. Exod. XIX. 13. XXI. 28. — פְּנִינִים plur. *margaritæ*. Thren. IV. 7. ubi loco ὑπὲρ λίθον, d quod male conjungitur cum sequenti voce σαπφείρου, reponendum videtur Cappello in Nott. Critt. ad h. l. ὑπὲρ λίθους (sc. τιμίους) σάπφειρος τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν. — צְרוֹר, *lapillus*. 2 Sam. XVII. 13. — רָגוֹם infin. *lapidando*. Lev. XXIV. 16. — שֹׁרֶשׁ, *radix*. Job. VIII. 17. Ita Bielius Trommium secutus. Sed sine dubio l. c. transpositio sente- e tiarum facta est, ut συναγωγὴ λίθων ad בֵּית־אֲבָנִים in fine hujus commatis referendum sit. Vide supra s. v. κοιμάομαι. Sir. VI. 21. ubi λίθος δοκιμασίας non est *lapis pretiosus*, ut Syrus vertit; hic enim non abjici solet; sed lapis probationis s. probator, quo probatur et exploratur, quantæ essent vires et robur alicujus. Solebant enim olim certare viribus, quis magis grandem et f ponderosum lapidem (discum) ferre posset. Confer Zach. XII. 3.

*ΛΙ´ΘΟΙ ᾿ΕΚΛΕΚΤΟΙ´, *electi lapides*. נִצְּתָה, nomen proprium. Jerem. XXXI. 39. Num legerunt גְּלָל? Certe hanc vocem Esr. V. 8. ita transtulerunt. — Vide quoque alibi Πάρινος vel Πάριος, πολυτελής, σάπφειρος, σμαραγδίτης, σμυρίτης, τετράποδοι vel τιτράποδοι, τίμιος, et τοg ρευτός.

ΛΙΘΟ´ΣΤΡΩΤΟΝ, subintellegendum videtur ἔδαφος, *pavimentum lapidibus stratum* vel *tessellatum*. רָצוּף part. Pah. *stratus*. Cant. III. 10. — רִצְפָה, *pavimentum stratum*. 2 Paral. VII. 3. Esth. I. 7. Vide Lex. N. T. s. h. v. et Bibl. Angl. T. II. p. 470. seq.

ΛΙΘΟΥΡΓΕ´Ω et ΛΙΘΟΥΡΓΙ´ΖΩ, h *lapides incido*. חֲרֹשֶׁת, *incisio*. Ex. XXXV. 30. λιθουργῆσαι (al. λιθουργίσαι) τὸν λίθον.

ΛΙΘΟΥΡΓΙΚΟ´Σ, *lapides incidens, lapidarius, ad lapidicinam pertinens*. חֲרֹשֶׁת אֶבֶן, *incisio lapidis*. Exod. XXXI. 5. τὰ λιθουργικὰ, *ars incidendorum lapidum*, i. q. λιθουργικὴ τέχνη.

ΛΙΘΟΥΡΓΙΚΗ´ ΤΕ´ΧΝΗ, *ars in-* i *cidendorum lapidum, lapidaria ars*. חָרַשׁ אֶבֶן, *faber lapidis*, i. e. *lapicida*. Exod. XXVIII. 11.

ΛΙΘΟΥΡΓΟ´Σ, *lapicida, lapidum sculptor, lapidarius*. Sir. XLV. 13.

ΛΙΘΥ´ΡΙΟΝ, *acervus lapidum*. עִיִּים, idem. Aqu. Ps. LXXVIII. 1. Hieronymus Epist. ad Suniam: *In Ebræo* לְעִיִּים *scriptum habetur, quod Aquila vertit* λιθύριον, *i. e. acervum et cumulum lapidum, quibus vineæ et agri purgari solent*. Scribitur etiam ibi λιθόριον et λιθαύριον.

ΛΙΘΩ'ΔΗΣ, *lapidosus*. Sir. XXXII. 21.

ΛΙΚΜΑ'Ω, *ventilo, vanno disperso, dissipo*. הַסֵּף Chald. Aph. a סוּף, *consumo*. Dan. II. 44. λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, comminuet et in minutissimas quasi partes redacta dissipabit omnia regna, haud secus ac paleæ a vento dissipari solent. Vide ad h. l. Scharfenbergium et Alberti ad Matth. XXI. 44. p. 124. — *הָרִים, *montes*. Ies. XVII. 13. λικμῶντες: ubi Cappello in Nott. Critt. p. 506. accepisse videntur pro infin. Hiph. verbi רוּם, nam λικμῶντες ventilando elevant in altum paleam et pulverem. — זָרָה. Ruth. III. 2. 1 Reg. XIV. 15. Ies. XXX. 22. et alibi. Theod. Job. XVIII. 16. et Prov. XX. 8. — זֹרֶה בְרַחַת וּבַמִּזְרֶה, *ventilo pala et vanno*. Ies. XXX. 24. ἐν κριθῇ λελικμημένῃ, cum hordeo ventilato. Hesych. λελικμημένη, κοσκινευθεῖσα, πτυασθεῖσα ἐπ' ἀνέμῳ. Idem: λικμῶντες, ἀλοῶντες (lege ἀλοῶντες), ἢ τὰ ἄχυρα ἀπὸ τοῦ σίτου διαχωρίζοντες. — הֵנִיעַ : נוּעַ, Kal et Hiph. *moveo, moveor*. Amos IX. 9. — סָחָה Pih. *expurgo*. Ezech. XXVI. 4. λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, *dissipabo* pulverem ejus ab illa. — שִׂעֵר Pih. (שׂ pro ס). Theodot. LXX Job. XXVII. 21. λικμήσω αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, *dispergam* illum de loco suo. Lex. Cyrilli MS. Brem. λικμῶ, κοσκινεύω, διασκορπίζω. Suidas addit πτυάζω. Sir. V. 11. μὴ λίκμα παντὶ ἀνέμῳ, ne tua ad omnium voluntatem facta et instituta nullo delectu habito accommodes. Conf. Ephes. IV. 14. Λικμᾷν h. l. intransitive ponitur, *se ventilare*, aut *huc et illuc agitari*.

*ΛΙΚΜΗΤΟ'Σ. כְּבָרָה, *cribrum*. Amos IX. 9. sec. Compl. ἐν λικμητῷ. Fortasse scripserunt λικμητηρίῳ (*ventilabro*), ut λικμητῷ ex compendio scribendi ortum sit.

ΛΙΚΜΗ'ΤΩΡ, *ventilator, dissipator*. מְזָרֶה part. Pih. *dissipans*. Prov. XX. 26.

*ΛΙΚΜΙ'ΖΩ, *trituro*. הֵנִיעַ : נוּעַ, Kal et Hiph. *moveo, moveor*. Amos IX. 9. sec. Alex. Forte legendum λικνιῶ.

ΛΙΚΜΟ'Σ, *ventilabrum, vannus*. כְּבָרָה, *cribrum*. Amos IX. 9. ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, quemadmodum ventilatur ventilabro. Hes. λικμῷ, πτύῳ.

*ΛΙ'ΜΑ. יֶתֶר, *residuum, reliquiæ*. 2 Sam. XXI. 2. sec. cod. Alex. ubi reponendum est aut λίμμα aut λεῖμμα.

ΛΙΜΑΓΧΟΝΕ'Ω, *fame ango, vexo et affligo*. הִרְעִיב Hiph. *esurire facio*. Deut. VIII. 3. ἐλιμαγχόνησε, *fame te afflixit*. Symmach. Theod. Prov. X. 3. λιμαγχονήσει. Phavorin. λιμαγχονῶ, πνίγω (ita quoque Suidas), λιμάσσω. Λιμαγχονεῖν in verborum insolentium et ævo recenti suspectorum numero habet Gatakerus de Stylo N. T. c. 6. nec Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 87. antiqui scriptoris auctoritate vindicare potuit.

*ΛΙΜΑΙ'ΝΩ, *fame laboro* et *affligo*. Sirac. XXVIII. 27. ubi tamen pro λιμανεῖται, quod habet Ald. et Basil., in reliquis libris rectius legitur λυμανεῖται.

ΛΙΜΗ'Ν, *portus*. מָחוֹז, idem. Ps. CVI. 30. 3 Esdr. V. 78. 1 Macc. XIV. 5. 2 Macc. XII. 6. 9.

ΛΙ'ΜΜΑ, pro λεῖμμα, *reliquum*. שְׁאֵר, *caro*. Inc. (sine dubio Aquila) Levit. XVIII. 16. Non legit שְׁאֵר, *reliquias*, nam שְׁאָר quoque, ut Arab. سور proprie *partem reliquam* significat. Ibid. v. 17. in Hex. Montf. perperam editum est: זִמָּה הוּא A. μῦσος λῖμμα ἐστί: nam

λίμμα αὐτῆς, quod cum יָמָה nullo modo conciliari potest, pertinet ad præcedens שְׁאֵרִית. Cæterum pro Hebr. יֶתֶר, *residuum*, legitur quoque apud Theodot. Jerem. XXVII. 19.

ΛΙ'ΜΝΗ, *stagnum*, *lacus*. אֲגַם, idem. Psalm. CVI. 35. CXIII. 8. Incert. Exod. VII. 19. — בְּרֵכָה, *piscina*. Cant. VII. 4. Aqu. Cohel. II. 6. 1 Macc. XI. 35. λίμναι ἁλὸς, h. e. foveæ mari proximæ, in quibus parabatur sal vi solis. Vulgat. *areæ salinarum*.

ΛΙΜΟΚΤΟΝΕ'Ω, *fame eneco*. הִרְעִיב Hiph. *esurire facio*. Prov. X. 3. Legitur apud Strabonem XI. p. 787. A. Hippocr. de Rat. Vict. p. 406. 8. Vide quoque Budæum Comm. Gr. L. p. 454. Col.

ΛΙΜΟ'Σ, *fames*. *יוֹם, *dies*. Jer. XVII. 18. sec. cod. Alex. λιμὸν πονηρὰν, quod rejecit Grabius. Sed simili modo Luc. XV. 14. in 4 codd. legitur λιμὸς ἰσχυρὰ, et ibid. IV. 25. ex duobus libris scriptis λιμὸς μεγάλη fuit enotatum. Etym. M. 566. 10. ὁ λιμὸς Ἀττικῶς, ἡ λιμὸς Δωρικῶς. Cæterum verba cod. Alex. merum interpretamentum continere videntur. Nam *dies malus* in genere *quodvis infortunium* apud Hebræos notat. — כָּפָן, *esuries*. Inc. et LXX Job. XXX. 3. — מַדְהֵבָה, vulgo *pensio auri*. Aqu. Ies. XIV. 4. Vulgo statuunt, eum legisse מַרְעֵבָה. Sed longe probabilius est, eum respexisse ad דָּאַב, quasi מַדְהֵבָה idem sit quod מַדְאֵבָה. Nam דָּאַב LXX aliquando reddunt per πεινᾷν, *esurire*, unde מַדְאֵבָה foret *esuries*, *fames*. — נָהַק, *rudo*. Symm. Job. VI. 5. πεινᾷ λιμῷ. Sed vide infra in fine hujus articuli. — צָמָא, *sitis*. Amos VIII. 11. λιμὸν ἄρτου, famem panis. — *רָעָב, *fames*, *cibi penuria*. Aqu. et LXX Gen. XII. 10. XXVI. 1. Exod. XVI. 3. et alibi. — רָעֵב, *famelicus*. Job. XVIII. 11. Ies. VIII. 21. — רַעֲבוֹן. Ps. XXXVI. 20. Præterea legitur apud Symm. Job. VI. 5. ubi λιμῷ (*præ fame*) voci πεινᾷ de suo addidit, nihil enim ei respondet in textu Hebr. Idem valet de verbis ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου apud LXX Job. XXX. 4. quæ sunt sensus causa addita.

*ΛΙΜΩ͂ ΠΙΕ'ΖΟΜΑΙ, *fame premor*. Symm. Thren. V. 6. pro לִשְׂבֹּעַ לָחֶם, *ut saturaremur pane*, sc. tempore famis, λιμῷ πιεζόμενοι προσεδράμομεν. Sensum expressit.

ΛΙΜΩ'ΔΗΣ, *famelicus*. Ἠχέω λιμῶδες, *sono famelicum*. נָהַק, *clamo*, *rudo*, *rugio*. Symm. Job. XXX. 7. Vide sub ἠχέω, et ad h. l. Montfauconium.

ΛΙΜΩ'ΤΤΩ, *fame laboro*, *esurio*. הָמָה, *strepo*, *fremo*. Ps. LVIII. 7. 16. λιμώξουσιν ὡς κύων. Bochartus Hieroz. P. II. Lib. II. c. 55. pag. 665. ibi pro λιμώξουσιν legendum censet μαιμάξουσιν, cum verbum הָמָה, quo hic utitur Psaltes, commune nihil habeat cum iis verbis, quæ *famem* vel *esuriem* significent. Sed in eo fallitur. Nam הָמָה, quod de *quolibet strepitu* dicitur, ad *canum* (famelicorum) *ululatum* h. l. transfertur, et vocem מְהוּמָה Deut. XXVIII. 20. LXX reddiderunt ἐκλιμίαν, Symm. ἀχορτασίαν, Vulgatus *esuriem*. Cum ergo falso plane fundamento nitatur correctio ista, et ipsa procul dubio falsa erit. Vide Grabii Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 7. Fortasse rectius quis conjiceret, LXX οἰμώξουσι, *gement*, scripsisse, sed nec hac conjectura, cui similitudo literarum arridet, opus est. Hesych. λιμώττοντος, πάνυ πεινῶντος.

ΛΙ'ΝΕΟΣ, contr. λινοῦς, *lineus*. בַּד, *linum*. Levit. XVI. 4. χιτῶνα λινοῦν

a — περισκελὲς λινοῦν — ζώνη λινῆ — κίδαριν λινῆν. Vide et v. 23. 32. Hic per linea vestimenta non intellegenda linea stricte accepta, sed ex gossypio vel lana arborum facta, et alias *xylina* et *byssina* appellata. Unde et Chaldæus Hebr. בַּד per בּוּצָא, *byssum*, interpretatur, et LXX alias eandem vocem βύσσινον reddunt. Vide 1 Par. XV. 27. Conf. Apoc. XV. 6. ubi b λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν procul dubio idem est, quod Apoc. XIX. 8. βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν. Sic et Philo Lib. de Somn. pag. 597. vestem, qua summus sacerdos intima sacraria penetravit, vocat ἐσθῆτα λινῆν βύσσου τῆς καθαρωτάτης πεποιημένην. Et alii auctores vestes xylinas lineas appellare, et per *linum* xylinum linum intellegere solent. Sic c Herodotus Lib. II. c. 37. de sacerdotibus Ægyptiorum, quos Plinius Lib. XIX. c. 1. *vestes xylinas amasse* refert, ita: ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱερέες λινέην μούνην. Et poëtis sacerdotes illi passim dicuntur *linigeri*. Vide Demsterum ad Rosini Antiqu. Rom. p. 428. et Spencerum de Legibus Hebr. Rit. Lib. III. c. 5. sect. 2. pag. 837. Confer et Oldermanni d Diss. de Vestibus Byssinis Pont. Max. in Expiat. Festo §. 4. et Schlægeri Comment. de Numo Hadriani Plumbeo p. 147. seq. Neque dubitat Bielius, quin Diodorus Sic. Lib. V. p. 320. de sacerdotibus in Panchaia insula Oceani circa Arabiam memorans, quod στολὰς λινᾶς τῇ λευκότητι καὶ μαλακότητι διαφόρους gestaverint, per illas pariter *xylinas* e s. *byssinas* intellexerit. — פִּשְׁתָּה, *linum*. Levit. XIII. 48. 52. Deut. XXII. 11. Jer. XIII. 1.

ΛΙΝΟΚΑΛΑ'ΜΗ, *stipula lini*, aut: *linum, a quo decussum semen.* פִּשְׁתֵּי עֵץ, *lina ligni*. Jos. II. 6. ἐνέκρυψεν αὐτοὺς ἐν λινοκαλάμῃ, abscondebat illos *inter lini culmos* aut *lini fasciculos*, λίνου ἀγκαλίδας, ut Josephus expressit. Vide ad h. l. Bonfrerium et Dathium. Gloss. in Octat. λινοκαλάμη, ξυλοκαλάμη. Sic etiam Lex. f Cyrilli MS. Brem. nisi quod pro ξυλοκαλάμη vitiose ibi legatur ξυλοκανάβη. In Nothis Dioscoridis λινοκαλαμις Romanis *linum agreste* et Afris ζιραφοῖς dicta perhibetur, pro quo Bochartus Chan. Lib. II. c. 15. p. 834. legendum censet ζηραφοιστὰ, i. e. זֶרַע פִּשְׁתָּה. Braunius autem de Vest. Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 6. g §. 93. mavult ζιραφιστά. Vide quoque Suidam s. v. ἀμοργίς. Schol. Aristoph. ad Lysistr. v. 736. et Eustath. in Dionys. Perieg. v. 525.

ΛΙ'ΝΟΝ, *linum*. פִּשְׁתָּה, idem. Exod. IX. 32. Proverb. XXXI: 13. Aqu. Theod. Ies. XLII. 3. Symm. Ies. XIX. 9.

*ΛΙ'ΝΟΣ ΚΑΛΑ'ΜΗ, *linum stipula*. Jos. II. 4. sec. cod. Oxon. εἰς h τὴν λίνου καλάμην, pro quibus aut λίνου καλάμην, aut λινοκαλάμην reponendum erit. Irrepserunt autem hæc verba huc e v. 6.

ΛΙΠΑΙ'ΝΩ, *pingue facio, ungo.* דִּשֵּׁן Pih. idem. Psalm. XXII. 6. ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου, *unxisti* oleo caput meum. Hesych. ἐλίπανας, ἤλειψας, ἐφαίδρυνας, πλουσίαν i ἐποίησας. Adde Inc. Prov. XV. 30. — הֵנִיא Hiph. a נוּא, *rumpo*. Ps. CXL. 7. Arab. نوى media kesrata significat *pinguem evadere*. Cf. Golium p. 2490. — טָפַשׁ, *pinguis fio vel factus sum*. Aqu. Psalm. CXVIII. 70. ἐλιπάνθη. — שָׁמַן : הִשְׁמִין, Kal et Hiph. Deut. XXXII. 15. ἐλιπάνθη. Inde Gloss. MSS. in Cant. Script. ἐλιπάνθη, ἐπιάνθη, ἐλιπάρασεν. Legendum videtur ἐλιπάρ- k ρωσεν. Nehem. IX. 25. — *שָׁמֵן, *pingue facio*. Symm. Theod. et Aqu. Jer. V. 28. — שָׁמֵן, *pinguis*. Hab. I. 16. — שֶׁמֶן, *pinguedo*. Prov. V. 3. Vide et Sir. XXXV. 5. XXXVIII. 11.

a *ΛΙΠΑΡΙ'Α, *pinguedo*, שֶׁמֶן, *oleum*. Aqu. Ies. XXVIII. 1. שְׁמָנִים, λιπαριῶν. Num fortasse legendum λιπαρῶν?

ΛΙΠΑΡΟ'Σ, *pinguis*, *nitens*, *opimus*. בָּשָׁן, *Basan*, nomen propr. Aqu. (vel potius Theodot. Vide Fischeri Clavem p. 62.) Ps. XXII. 13. Scil. Basanitis regio trans Jordanem perhibetur pascuis lætis abundasse, pecus autem, quod pascuis lætis utitur, fere nitet opimumque est. Unde etiam reliqui Intt. σιτιστὸς et πίων habent. Confer Funckii Symbolas p. 41. — *חֶלְבּוֹן nomen propr. *Chelbon*. Symm. Ez. XXVII. 18. Respexit etymologiam vocis a חָלַב, *pinguis fuit*. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 552. seq. — דָּשֵׁן, *pinguis*. Aqu. Symm. Psalm. XXI. 32. λιπαροί. — מִשְׁמָן, *pinguedo*. Aqu. Ps. LXXVII. 35. ἐν λιπαροῖς. — שָׁמֵן. Nehem. IX. 35. Ies. XXX. 23. Aqu. sec. cod. Barb. Ies. XXVIII. 1. Legitur præterea apud Inc. Ps. CXVII. 27. θύσατε θυσίας λιπαράς, teste Anonymo in Catena PP. GG. in Psalmos T. III. pag. 368. ubi Hebr. עֲבֹתִים, quod Aqu. ἐν πιμελέσι reddidit, respondere videtur. Vide tamen, quæ in contrariam partem disputavit Kreyssigius Symb. P. III. pag. 5. — שָׁמֵן, *crassus*, it. *validus*. Jud. III. 29. ubi *fortem* notat. Vulg. *robustus*.

ΛΙΠΑΡΩ'ΤΕΡΟΣ, *pinguior*. מִשְׁמָן, *pinguedo*. Symm. Ps. LXXVII. 35. τοὺς λιπαρωτέρους.

ΛΙΠΑΡΟ'ΤΗΣ, *pinguedo*. חֵלֶב, *adeps*. Symm. Psalm. LXXII. 2. Sed dubia lectio est in versione Symmachi. Nam si fides habenda est Origeni Opp. T. II. p. 763. ed. Paris., loco λιπαρότητος apud Symm. rescribendum erit λίπους.

ΛΙ'ΠΑΣΜΑ, *pinguedo*. מַשְׁמַנִּים plur. *pinguia*. Neh. VIII. 12. — שֶׁמֶן, *oleum*. Aquila et LXX Ies. XXV. 6. Vide et 3 Esdr. IX. 52. Hippocr. de Aliment. p. 381. 20. Schol. Æschyl. ad Pers. v. 807.

*ΛΙΠΟΘΥΜΕ'Ω, *deficio animo*, i. q. λειποθυμέω. Symm. sec. cod. Mosqu. Genes. XLV. 26. pro תְּחִי רוּחַ, *revixit spiritu*, ἐλιποθύμησεν. Sed ex mea sententia versio hæc potius referenda est ad וַיָּפָג לִבּוֹ, *et debilitatum est cor ejus*, v. 25.

*ΛΙ'ΠΟΣ, *pinguedo*, *adeps*, *sebum*. *דֶּשֶׁן, *pinguedo*. Symm. Jud. IX. 9. — חֵלֶב, *adeps*. Symm. Psalm. LXXII. 7. sec. Origenem T. II. Opp. p. 763. — שֶׁמֶן, *oleum*. Symm. Num. XI. 8. εἰς λίπος, quoad pinguedinem. Scharfenbergius ad h. l. hæc verba ad antecedens לְשַׁד retulisse videtur. Montf. autem ex cod. Coislin. observat, verba εἰς λίπος ἐκ μέλιτος esse tantum glossema Symmachi interpretationi additum.

ΛΙ'Σ, *leo*. Videtur hæc vox e linguis orientalibus, speciatim Hebr. (לַיִשׁ), translata in Græcam. לַיִשׁ, *leo*. Aqu. Job. IV. 11. XLI. 11. — שַׁחַל. Theod. Hos. V. 10. Hesych. λῖς διὰ τοῦ ι, ὁ λέων. Lex. Cyrilli MS. Brem. λῖς, λέων. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 1. pag. 721. et Gudium ad Phædrum p. 218. seq.

ΛΙ'ΣΣΟΜΑΙ, *supplico*, *precor*. הֲתֻלִּים plur. *ludificationes*. Job. XVII. 2. λίσσομαι κάμνων, *supplico defatigatus*. N. L. Lex. Cyrilli MS. Brem. λίσσομαι, παρακαλῶ, ἱκετεύω.

ΛΙΤΑΝΕΙ'Α, *supplicatio*. 2 Macc. III. 20. X. 16. Suidas: λιτανία, παράκλησις.

ΛΙΤΑΝΕΥ'Ω, *supplico*. חִלָּה Pih. quod cum פָּנִים constructum *sup-*

plicare notat. Symm. 1 Sam. XIII. 2. Aqu. Ies. LVII. 10. Aqu. Hos. VIII. 10. λιτανεύσουσιν. 2 Macc. XIV. 15.

ΛΙΤΟ'Σ, *tenuis, vilis.* רֵק, *vanus.* Jud. XI. 3. ἄνδρες λιτοί, homines *viles.* Hesych. λιτοῖς, ψιλοῖς, εὐτελέσι. Idem: λιτὸς, ἁπλοῦς, εὐτελής. Confer quæ ex Epigrammate affert Suidas v. λιτός.

ΛΙΧΑΝΟ'Σ, *index digitus, qui pollicem sequitur.* שֹׁעַל, *pugillus.* Aqu. Ies. XL. 12. λιχανῷ. Hieronymus: « In eo, ubi nos vertimus, quis mensus est pugillo aquas? Aquila transtulit, quis mensus est minimo digito aquas? Hoc enim λιχανὸς (Martianæus legit λιχὰς, quod est mensura interstitii inter pollicem et indicem digitos.) sonat, ut scilicet non tota manu, sed parvo digito, quem vulgus *gustatorem* vocant, omnis aquarum vastitas ponderetur." De quo loco vide Drusii Anim. Lib. II. c. 62. Suidas: λιχανὸς, ὁ μετὰ τὸν ἀντίχειρα δάκτυλος. Hesych. λιχανὸς, ὁ παρὰ (ε. μετὰ) τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρός. Phavorinus: λιχανὸς, ὁ δεύτερος δάκτυλος. Idem dictum illum esse dicit παρὰ τὸ λίαν χαίνειν ἀπὸ τοῦ πρώτου.

*ΛΙΧΝΕΙ'Α, *gulositas, cum quis cupedias tantum appetit:* (nam λιχνεύματα sunt *cupediæ*) interdum etiam *illæ ipsæ cupediæ, quas avide devorare nonnulli cupiunt.* Hesych. λιχνεία, λιμβεία, ἀπληστία. Idem: λίχνος, ὀψοφάγος, λιμβός. Idem tradit Suidas, qui docet, esse vocabulum de parasitis proprium. Occurrit 3 Macc. VI. 33. Judæi decreverant festum celebrare, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ Θεὸν γινομένης αὐτοῖς. Syrus simpliciter per *edere* transtulit, sensu tamen eodem. Hesychius: λιχνεία, λιμβεία, ἀπληστία. Ita enim legendum est loco λιχνία κ. τ. λ.

ΛΙ'Ψ, *Africus, auster, meridies, ventus ab occasu meridionali spirans.* דָּרוֹם, *meridies.* Deut. XXXIII. 23. Symm. sec. Euseb. Onom. s. v. Δαρώμ. Ezech. XX. 46. ubi vid. Bonfrerius. — מַעֲרָב, *occidens.* 2 Par. XXXII. 30. XXXIII. 14. Dan. VIII. 5. — נֶגֶב, *auster, meridies.* Gen. XIII. 14. XX. 1. XXIV. 62. et alibi. — קֶדֶם, *oriens.* Gen. XXVIII. 14. — תֵּימָן, *auster, plaga australis.* Exod. XXXVIII. 9. Num. III. 27. Ezech. XLVII. 20. πρὸς νότον καὶ λίβα. Inde Gloss. MS. in Ezech. πρὸς λίβαν, πρὸς νότον. Lege: πρὸς λίβα, π. ν. Ps. LXXVII. 30. ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ λίβα, adduxit potentia sua Africum. Gloss. MS. in Psalm. λίβα, ἄνεμον τὸν δυτικὸν, ζέφυρον καλούμενον. Sic etiam Gloss. in Act. Apost. κατὰ λίβα, κατὰ ζέφυρον, κατὰ δύσιν. Intellige *occasum meridionalem.* Adde Inc. Hab. III. 3. — נֶגֶב et תֵּימָן junctim. Ezech. XLVIII. 28. Plura de hoc vento vide apud Salmasium Exerc. Plin. p. 879. et alios, quos laudat Alberti Obs. ad Act. XXVII. 12. p. 274.

ΛΟΒΟ'Σ, *ima pars auris,* it. *extremum hepatis.* בָּדָל, *segmentum.* Amos III. 12. λοβὸν ὠτίου.— יוֹתֶרֶת, *maximus loborum hepatis, in quem incidit vesica fellis.* Vide Bocharti Hier. P. I. Lib. II. c. 45. p. 501. Exod. XXIX. 13. Lev. III. 4. VIII. 24. — תְּנוּךְ, *extremum s. infimum auris.* Ex. XXIX. 20. Lev. VIII. 22. 23. Suidas: λοβὸς, τὸ ἄκρον τοῦ ὠτίου καὶ τοῦ ἥπατος.

ΛΟ'ΓΓΗ. Vox ex Hebræo לֹג, *sextarius,* formata. Inc. Lev. XIV. 12.

ΛΟΓΕΙ'ΟΝ, alias λόγιον, *rationale, insigne ornamentum summi pontificis, oraculum, effatum divinum.* חֹשֶׁן, *pectorale* Pontificis, in quo *Urim* et *Thummim.* Ex. XXVIII. 23. 24. 26. etc. XXXIX. 20. coll. Sirac. XLV. 10. ubi ornamentum illud Aaronis appellatur λογεῖον κρίσεως.

a Suidas: λογεῖον, τὸ μαντεῖον, ὅπερ ἐφόρει ὁ ἱερεὺς, ἐν ᾧ ἦσαν ἐγκεκολαμμένοι οἱ δώδεκα λίθοι.

ΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *ratiocinor, existimo, reputo, æstimo, cogito, considero, ineo consilium, imputo, supputo, numero, annumero*, it. *rationem exigo*, it. *adnumeror, adscribor alicujus partibus.* אָמַר, *dico*. Cohel. X. 3. ἃ λογιεῖται, πάντα ἀφροσύνη ἐστὶν, quæ *cogitabit*, b omnia stulta sunt. Lex. Cyrilli MS. Brem. λογιεῖται, διαλογισθήσεται, ἐνθυμηθήσεται. Sc. אָמַר simpliciter etiam sine addito בְּלֵב interdum *cogitare* notat. Eadem observatio valet quoque de voce דָּבַר apud Symm. 2 Sam. XIV. 13. qui protulit hic interpretationem receptæ longe præferendam. Non enim legimus, Davidem consilia sua contra Absolo- c mum palam declarasse. — *גָּדַל Pyh. *magnificor*. Symmach. 1 Sam. XXVI. 24. ubi λογίζεσθαι est *in magno haberi pretio, in numero esse.* — *הִשְׁבִּית Hiph. *quiescere facio*. Psalm. CXVIII. 118. ἐλογισάμην. Ita quoque Symm. et Aqu. ἐλογίσω. Legerunt חָשַׁב· — *הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio*. Ies. XLIV. 19. Hic quoque legerunt חָשַׁב· — זָמַם, d *cogito*. Symm. Gen. XI. 6. λογίσωνται. — חָשַׁב, *cogito, mente agito*. Gen. XV. 6. ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, *imputabatur* illi in justitiam. Gen. XXXI. 15. οὐχ ὡς ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; nonne ut peregrinæ *habitæ sumus* ab illo? Vide et Ps. XLIII. 24. Lev. XXV. 31. πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται, pro agro terræ *reputabuntur*. Lev. e XXVII. 23. λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς, *supputabit* ad illum sacerdos summam pretii. Num. XVIII. 27. λογισθήσονται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν, *imputabuntur* vobis oblationes vestræ. 1 Sam. I. 13. ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλὶ εἰς μεθύουσαν, *reputabat* illam Eli pro ebria.

1 Sam. XVIII. 25. ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν τὸν Δαβὶδ, *cogitabat* Davidem perdere. Vide et Nehem. VI. 2. 6. et f conf. 1 Macc. VI. 19. Rom. X. 2. et ad h. l. L. Bos. p. 162. 2 Sam. XIV. 13. ἱνατί ἐλογίσω τοῦτο ἀπὸ λαοῦ τοῦ Θεοῦ; quare *cogitasti* hoc de populo Dei? 1 Reg. X. 21. οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σολομῶντος, non *æstimabatur* (sc. argentum) in diebus Salomonis. Vide et 2 Par. IX. 20. Ies. XIII. 17. 2 Reg. XII. 15. οὐκ ἐλογίζοντο τοὺς ἄνδρας, οἷς ἐδίδουν τὸ g ἀργύριον, non *rationem exigebant* a viris, quibus dabant argentum. Job. XLI. 24. ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον, abyssum pro ambulacro *habebat*. Ps. XXXIV. 5. οἱ λογιζόμενοί μοι κακὰ, qui mala adversus me *cogitant* vel *moliuntur*. Ps. LI. 2. ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου: ubi Theodoretus: ἐλογίσατο ἀντὶ τοῦ ἐφθέγξατο τέθεικεν. Suidas ad h. l. ex Theodore- h to: ἐλογίσατο, ἐλάλησεν, ἐφθέγξατο. Jerem. XXVI. 3. cessabo a malis, ἃν ἐγὼ λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, quæ ego *molior* facere illis. Nah. I. 9. λογιζόμενος (Sic enim bene legendum putat L. Bos Proleg. in LXX Intt. pro λογισμός.) κατὰ τοῦ κυρίου πονηρὰ, *cogitans* mala adversus Dominum. Vide et Ps. XL. 8. Neh. VI. 2. Hos. VII. 15. et conf. 1 Cor. i XIII. 5. Jerem. XI. 19. ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν, adversus me *inierunt consilium*. Vide et Jer. XVIII. 18. XXIX. 11. Ezech. XXXVIII. 10. Dan. XI. 25. Ies. LIII. 3. ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη, contemtus erat, et non *æstimabatur*. — חֲשַׁב Chald. Dan. IV. 32. — מָנָה, *supputo, numero*. 2 Par. V. 5. οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους, qui non k *numerari* poterunt præ multitudine Theophr. Char. c. 14. λογισάμενος ταῖς ψήφοις καὶ κεφάλαιον ποιήσας, calculis *numerans*, et summam subducens. Schol. Luciani T. I. p. 20. λογίζεσθαι interpretatur ἀριθμεῖν, μετρεῖν. Conf. Alberti ad Hebr. XI. 19. p. 434. Ies. LIII. 12. ἐν τοῖς ἀνόμοις

a ἐλογίσθη, sceleratis annumeratus est. נָטַל, levo, tollo. Ies. XL. 15. — סָפַק, complodo. Job. XXXIV. 37. ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται, iniquitas autem nobis imputabitur. — פְלִילִי, judex. Job. XXXI. 28. τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία (pro ὡς ἀνομία) ἡ μεγίστη λογισθείη, hoc mihi sane tanquam scelus maximum imputetur. Sap. V. 4. τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογισάμεθα b μανίαν, pro εἰς μανίαν, vitam ejus habuimus pro insania. Vide et Sap. XV. 12. 15. Sap. VIII. 18. ταῦτα λογισάμενος ἐν ἐμαυτῷ, hoc apud me ipsum considerans. Sap. XV. 2. non peccabimus εἰδότες, ὅτι σοὶ λελογίσμεθα, memores, nos esse tuos, tuum peculium, populum tibi devotum, i. q. antea dicebatur σοὶ ἐσμέν. Sirac. VII. 16. λογίζεσθαι, se immiscere. Judith. c VIII. 14. ubi λογισμὸς est ratiocinatio, i. q. διαλογισμός. 1 Maccab. III. 53. σὺ οἶδας, ἃ λογίζονται ἐφ' ἡμᾶς, tu nosti, quæ adversus nos cogitant, vel: quæ consilia adversus nos ineunt. Baruch. III. 36. οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτὸν, cum quo alius non est comparandus, seu: cui nullus alius est præferendus, ut πρὸς sit i. q. ὑπέρ. Hesych. λογίζομαι, d ἐνθυμοῦμαι, φημίζω. Lege ψηφίζω.

ΛΟΓΙΟΝ, eloquium, verbum, etiam oraculum, rationale, i. q. λογεῖον. אֹמֶר, dictum. Numer. XXIV. 4. ἀκούων λόγια θεοῦ, audiens eloquia Dei. Psalm. XVIII. 15. τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, verba oris mei. Ps. CVI. 11. — אִמְרָה. Psalm. XI. 7. τὰ λόγια κυρίου λόγια ἁγνὰ, promissa Jovæ promissa pura s. sancta sunt. e Vide et Psalm. XVII. 33. CXVIII. 147. 157. 161. et conf. Rom. III. 2. 1 Petr. IV. 11. — דָּבָר. Psalm. CXVIII. 168. CXLVII. 8. Ies. XXXVIII. 13. — חֵשֶׁב, cingula. Exod. XXIX. 5 — חֹשֶׁן, pectorale. Exod. XXVIII. 15. ποιήσεις λόγιον τῶν κρίσεων, facies pectorale judicii. Confer notata ad κρίσις. Lev. VIII. 8. ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λόγιον τὴν δήλωσιν, imponebat oraculo declarationem, h. e. lapides claros, lucidos. In edit. Rom. et cod. Alex. legitur λογεῖον. Variat enim sæpe scriptura, ut apud Joseph. A. J. Lib. III. c. 7. §. 5. (ubi de voce ἐσσὴν, qua Hebr. חֹשֶׁן eloquitur, ita: σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶτταν λόγιον), ubi vid. not. Bernardi et Relandi p. 150. ed. Hav. Conf. et Sir. XLV. 12. Suidæ locum supra notatum in λογεῖον, ac Spencerum de Leg. Hebr. Ritual. Lib. III. Diss. VII. c. 1. sect. 1. p. 922.—מַשָּׂאָה, onus. Ies. XXX. 27. τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, oraculum labiorum ejus. — קָדוֹשׁ, sanctus. Ies. XXX. 11. ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τοῦ Ἰσραὴλ, auferte a nobis oraculum Israëlis. Bene sensum expresserunt, nam קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, dicitur h. l. Deus, quatenus per prophetas oracula edebat. Conf. v. 12. Admodum igitur a vero aberravit Grabius, qui ἅγιον substituit. Potest etiam λόγιον de ipso oraculo et responso divino explicari. Glossæ: λόγιον, ὁ χρησμὸς, oraculum. Hesych. λόγια, θέσφατα, μαντεύματα, φυτεύματα (lege προφητεύματα cum Palmerio et Suicero Thes. Eccl. T. II. p. 248.), φῆμαι, χρησμοί. Philo de Vit. Mos. Lib. III. p. 455. ἡ μὲν κιβωτὸς ἀγγεῖον τῶν νόμων ἐστὶν, εἰς γὰρ ταύτην κατατίθεται τὰ χρησθέντα λόγια. Sic et passim alii auctores Græci oracula et vaticinia Deorum vocant. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΛΟΓΙΣΜΟ'Σ, ratiocinium, cogitatio, consilium, ars, sermocinatio, verbum. *דָּבָר, verbum. Symm. 2 Sam. XIV. 13. Vide supra s. v. λογίζομαι. — חֹשֵׁב, ratiocinator, artifex. Nah. I. 11. ubi tamen pro λογισμὸς legendum nonnullis videtur λογιζόμενος. Vide in v. λογίζομαι. Non bene dici potest λογισμὸς πονηρά. Vulg. cogitans malitiam. — חֶשְׁבּוֹן,

a cogitatio intenta, inventum multa cogitatione excogitatum. Cohel. IX. 10. οὐκ ἔστι ποίημα, καὶ λογισμὸς, καὶ γνῶσις, non est opus, neque ars, neque scientia. Vide et Cohel. VII. 28. Al. Cohel. VII. 26.—חִשְּׁבֹנוֹת plur. inventum. Cohel. VII. 30. — מַחֲשָׁבָה, cogitatio, item: excogitatum. Prov. VI. 18. καρδία τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς, cor, quod ma-b chinatur consilia prava. Jerem. XI. 19. ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν, adversus me inierunt consilium. Vide et Jerem. XVIII. 11. 18. XXIX. 11. XLIX. 19. Ezech. XXXVIII. 10. Mich. IV. 12. οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν τοῦ κυρίου, non cognoscunt cogitationem Domini. Aqu. Theod. Jer. XXIX. 11. Theod. Prov. XV. 22. ubi λογισμοὶ sunt decreta. — *רוּחַ, c spiritus, animus. Inc. Job. XVII. 1. ubi tamen Semlerus in Ep. Crit. p. 56. statuit λογισμοῖς esse ex Olympiodoro.—*תְבוּאָה, proventus. Inc. Prov. XV. 6. N. L. Sap. I. 3. IX. 14. XI. 16. et conf. Rom. II. 15. Sir. XXVII. 4. discernuntur ἐν λογισμῷ, sana ratione, quæ h. l. cum cribro concutiente comparatur. Sir. XXVII. 4. πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἄνδρα, ante sermocinationem non lau-d des hominem. Sir. XLIII. 28. ἐν λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, voluntate sua efficaci s. imperio sedabat abyssum, coll. v. 6. ἐν λόγοις, et v. 15. ἐν προστάγματι, v. 16. ἐν θελήματι. 4 Macc. I. 1. εὐσεβὴς λογισμὸς, pia cogitandi ratio. Ib. II. 19. λογισμῷ, rationi convenienter.

ΛΟΓΙΣΤΗ'Σ, artifex, pr. ratiocinator, computator, excogitator. חֹשֵׁב e 2 Par. XXVI. 15. ubi versio in Polyglott. Angl. interpretatur excogitans.

ΛΟΓΟΠΟΙΙ'Α, sermocinatio. שִׂיחַ, eloquium. Symm. Psalm. CI. 1. ubi λογοποιΐα preces notat. LXX δέησις habent.

ΛΟ'ΓΟΣ, sermo, verbum, præceptum, mandatum, prophetia, ratio, res, historia, liber, etc. אָלָה, execratio. 2 Par. XXXIV. 24. ubi λόγοι com-f minationes notat. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — *אִלֵּם, mutus. Prov. XXXI. 8. λόγῳ θεοῦ. N. L. Vide tamen ad h. l. Jaegerum. — אָמַר. Genes. IV. 22. Prov. IV. 10. 20. V. 7. et alibi. — אִמְרָה. Jud. V. 29. Ps. CXVIII. 41. Prov. XXX. 5. et alibi. — אַפַּיִם dual. ex אַף, nares. Prov. XXX. 33. Jaegerus ad h. l. λόγους in χόλους mutandum g esse censuit, qua voce Theodotion usus est c. XXVI. 10. Sed mihi hac conjectura non opus esse videtur, dummodo λόγους intellegas de sermonibus iracundis et contumeliosis, ut effectus positus sit pro causa efficiente. — דָּבָר. Exod. XVIII. 19. ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν, deferes eorum res s. causas ad Deum. Vide et Exod. XIX. 8. 2 Sam. III. 13. 2 Sam. XI. 18. ἀπήγ-h γειλε τῷ Δαβὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου, annunciabat Davidi omnes res bello gestas. Vide et v. 19. 2 Sam. XVIII. 13. πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, nulla res latebit regem. Vide et 2 Par. XII. 12. Neh. XIII. 17. Sic et Græci profani λόγον pro re accipere solent. Vide Æschyl. in Pers. v. 313. et ad h. l. Thom. Stanlei. ac Lex. N. T. s. h. v. Exod. XXXIV. 28. τοὺς i δέκα λόγους, decem præcepta. Vide et Deut. X. 4. Jud. XVIII. 7. λόγους οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας, nullum commercium illis erat cum Syria. Jud. XVIII. 28. λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου, rem non habent cum homine. 1 Reg. XIII. 32. ἐν λόγῳ κυρίου, ex mandato divino. Cf. 1 Thess. V. 15. 1 Reg. XVI. 5. ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, in libro historiarum dierum (h. e. in libro annalium) regum Israëlis. Ita et alibi passim. 1 Par. XXIX. 29. οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι — γε-

a γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ, καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν, reliquæ autem *res* — scriptæ sunt in *historiis* Samuelis, et in *historiis* Nathanis prophetæ. Herodot. I. c. 184. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι, et Lib. V. c. 36. ἐν τῷ προτέρῳ τῶν λόγων, libro primo *historiarum*. Vide et 2 Macc. XV. 37. Inde λόγιος juxta Hesychium est ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος. b Suidas: λογοποιὸς, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος. Ἰσοκράτης καὶ Ἡρόδοτος. Vide Lex. N. T. s. h. v. Psalm. XXXII. 6. τῷ λόγῳ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, *voluntate Dei efficacissima* cœli firmati sunt. Ps. CVI. 20. ἀπέστειλε τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ἰάσατο αὐτοὺς, *jubet*, et convalescunt. Neh. V. 8. οὐχ εὗροσαν λόγον, non inveniebant verbum sive *quicquam*, quod c responderent. Adde Symm. Jud. XVIII. 7. ubi verba καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς Montf., nulla seriei orationis ratione habita, transtulit: *et sermo non erat eis*, quasi ἄλογοι fuissent et linguæ usu destituti. Post αὐτοῖς omissa sunt verba μετὰ ἀνθρώπου, h. e. nullum eis erat *commercium* cum aliis populis. Hebr. Int. Job. XIX. 28. ubi λόγος notat *res iniquas, calumnias, criminationes,* d quibus volebant Jobum lacessere. — דָּבַר : דִּבֵּר Kal et Pih. 2 Sam. XX. 18. Neh. VI. 12. Ps. L. 5. — דָּבָר, nomen verbale. Jer. V. 13. Hos. I. 2. — דֶּבֶר, *pestilentia*. Ps. XC. 3. Legerunt מְדַבֵּר. Hab. III. 4. Adde Aqu. et Quint. Edit. Hos. XIII. 14. ubi vid. Montf. ac λόγοι per *comminationes* reddendum est. Alias enim hæc verba nullum e sensum haberent. — דִּבְרָה, *causa, ratio*. Cohel. VIII. 2. — דִּבְרוֹת plur. Deut. XXXIII. 3. — הֲמֻלָּה, *strepitus*. Ezech. I. 24. φωνὴ τοῦ λόγου. Legerunt fortasse הַמִּלָּה. — זִיק, *scintilla*. Prov. XXVI. 18. προβάλλουσι λόγους. Sine dubio legendum est τὰς λόγχας, quemadmo-

5

dum paulo post τῇ λόγχῃ loco τῷ λόγῳ. Vide ad h. l. Jaegerum. — טוֹבָה fœm. ex טוֹב, *bona, bonitas*. f Nehem. VI. 19. Videtur λόγος h. l. notionem *laudis* habere, hoc sensu: *merita ejus apud me prædicabant*.— טַעְמָא Chald. *ratio*, Rechnung, *account, reckoning*. Daniel. VI. 2. τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς λόγον, ut illis *rationem* redderent. Confer Luc. XVI. 2. Matth. XII. 36. Græci alias λόγον διδόναι eodem sensu dicunt. Confer Lex. N. T. s. h. g v. — יָד, *manus*. Prov. I. 24. ἐξέτεινον λόγους. Loco signi rem ipsam fere exhibuerunt, et λόγους maluerunt quam χεῖρας, velut aptius verbis ὑπηκούσατε, προσείχετε. Nam formula Hebr. נָטוֹת יָד sumta est ab actione oratorum, verba facientium in concione, coll. Act. XXVI. 1. Est autem ἐκτείνειν λόγους *prolixas orationes habere, diu tenere oratores*. Vide ad h. l. Jaegerum. et Intt. ad h Thom. Mag. p. 614. — *יִרְאָה, *timor*. Prov. I. 29. τὸν λόγον κυρίου. Ita quoque Cyprianus et Lucifer Calaritanus. Libere verterunt: nam verbum Dei tradit præcepta Deum recte colendi. In Ald. et Compl., etiam in Cod. Veneto est φόβον, quam lectionem expressit Arabs ac confirmat scholion, quod τὴν δὲ εὐσέβειαν habet. Vide infra s. λόγον ἔχω, ac in fine hujus articuli. — i כָּבוֹד, *honor*. Prov. XXV. 28. Ita Bielius. Sed ibi non tam λόγος, quam λόγοι ἔνδοξοι Hebr. כָּבוֹד respondet, quod ob antecedens חֵקֶר ita reddiderunt. Non opus itaque erit statuere, eos loco כְּבוֹדִים legisse דְּבָרִים, aut דִּבְרֵי. — כָּלָה, *consummatio*. Ies. X. 23. Loco כָּלָה legisse videntur מִלָּה, aut sensum secuti sunt. Fortasse quoque non tam λόγος h. l. Hebr. כָּלָה respondet, sed tota formula λόγος συντε-

μημένος. Vide sequentia. — כִּלָּיוֹן, idem. Ies. X. 22. ubi etiam non tam λόγος, sed formula λόγον συντέμνων voci Hebr. respondere videtur. — *כְּלָיוֹת, *renes.* Prov. XXIII. 16. Vide Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Plerique tamen ibi ad כְּלָיוֹת Græcum χείλη referre solent. — *כֻּלָּם, *omnes ipsi.* Mich. I. 2. ubi ex sono permutasse כֻּלָּם cum voce קוֹלִים proclivis esset opinio, cum apud Chaldæos certe plur. קָלִין in usu sit. Sed verius videtur hoc, ut eos Arab. كَلِم, *sermo,* respexisse statuamus. — מַאֲמַר, Esth. IX. 32. λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, *mandato* fecit, ut staret in æternum. — מוֹכִיחַ part. Hiph. a יָכַח, *reprehensor, coarguens.* Prov. XXV. 12. Jaegero ad h. l. scripsisse videtur ψόγος vel ἔλεγχος. Sed plane non video, cur non statuere malimus, λόγον h. l. *vituperii* ac *reprehensionis* notionem adjunctam habere, quam etiam vernaculum Wort, *words,* habere solet. — מַיִם dual. *aqua.* Prov. XVII. 14. ἐξουσίαν δίδωσι λόγοις. Fallor, inquit ad h. l. Jaegerus, an Int. animo obversabatur clepsydra in Græcorum judiciis, et in פֹּטֵר מַיִם ἐφύδωρ ille et apparitor, quo laxante aquam dicendi copia fiebat? an pro מַיִם legebat מִלִּים? Hanc vocem intellegunt in eodem verbo Ps. XXII. 8. Doederleinio ad h. l. legisse videbantur מִלָּה — מֵימַר. 2 Sam. XXIII. 2. Job. XV. 3. XIX. 2. et alibi aliquoties. Adde Ps. CXXXIX. 4. ubi vid. Rosenmüllerus. Symm. Job. XXXII. 11. Theod. Ezech. I. 24. — *מִלְּתָה Chald. Dan. II. 5. sec. Chis. — *מִצְוָה, *præceptum.* Jud. II. 17. τῶν λόγων. Semlerus in App. ad V. T. p. 301. mavult legere ἐντολῶν, nulla prorsus necessitate cogente: nam λόγοι eandem notionem habet, ut omnibus notum est. — נְבוּאָה, *prophetia.* 2 Par. IX. 29. ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου, in *prophetiis* Achiæ Selonitæ. Ita etiam Luc. III. 4. ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου. — סֵפֶר, *liber,* etiam *illud ipsum, quod in libro scriptum est.* Jerem. XXIX. 24. ἀνέγνω Σοφονίας τοὺς λόγους τούτους. legerat Sophonias has *prophetias.* — *עֲבוּר, *propter.* Theod. 2 Sam. XII. 25. ἐν λόγῳ, *secundum mandatum* et *jussum* Dei ei per Nathanem significatum, aut etiam ob *promissionem* divinam. Non opus itaque est statuere cum Cappello, eos בִּדְבַר legisse. — פֶּה, *os,* ac per metonymiam *id, quod ore profertur, sermo.* 1 Sam. XV. 24. 1 Par. XII. 23. Adde Symm. Psalm. XLVIII. 14. — פִּתְגָמָא Chald. emph. *verbum.* Dan. IV. 14. — קוֹל, *vox.* Jerem. XXXVIII. 20. — *רַבִּים *multi.* Dan. XII. 3. sec. cod. Chis. τοὺς λόγους μου: ubi pro הָרַבִּים legerunt דְּבָרַי, quam lectionem probat Michaëlis p. 40. — רוּחַ, *spiritus, halitus,* etiam *sermo.* Ies. XXXII. 2. Symm. Cohel. VII. 10. διὰ λόγων. — שֵׁבֶט, *virga, baculus.* Ies. XI. 4. Recte. Nam *baculus oris* de *acri reprehensione* h. l. metaphorice intellegendus est. Simplicem itaque sensum expresserunt pro metaphorico. — שׁוּחָה, *fovea.* Jerem. XVIII. 22. Sine dubio h. l. λόγον de *sermonibus ac quæstionibus captiosis* intellexerunt. — שְׂחוֹק, *risus.* Thren. III. 14. ubi λόγος, apud pro γέλως habet ed. Ald., Latino *fabula* respondet, ac est alius interpretis. — שִׂיחַ, *querela.* Job. VII. 13. Sc. שִׂיחַ etiam *loqui, ela-*

qui notat. Adde Theod. Amos IV. 13. — שְׂפָתַיִם dual. *labia*, etiam *id, quod labiis vel ore profertur*. Prov. XVI. 21. — תְּבוּנָה, *intellegentia*. Prov. V. 1. ubi λόγοι sunt *præcepta sapientiæ ac prudentiæ*. — תּוֹרָה, *lex*. Prov. IV. 2. VII. 3. Adde Symm. Ps. CXVIII. 55. 3 Esdr. I. 47. λόγοι, *comminationes*, coll. Hebr. IV. 12. Baruch. II. 1. ἔστησε τὸν λόγον αὐτοῦ, ratas fecit *minas*, coll. v. 24. Judith. II. 1. ἐγένετο λόγος, *mentio* facta est. Addit. Esther. X. 5. λόγος, *res vel minima*. Inscriptio libri Tobiæ βίβλος λόγων Τωβίου, ubi λόγοι *res, facta* significat, ut Ilgenius in Præf. ad Vers. Theotiscam Libri Tobiæ p. 41. multis docuit. Tob. V. 20. λόγον ἔχειν, *timere, anxium esse*, coll. VI. 15. et X. 16. Sap. II. 2. ubi pro ὁ λόγος cum Petro Nannio et Budæo in Pandect. legere mallem ὀλίγος. Sap. VII. 16. λόγοι denotant *sapientum s. scite dicta*, ἀποφθέγματα, λόγοι φρονήσεως, ut appellantur in prol. Sirac. sec. ed. Complut. Adde Sir. XVIII. 29. Sap. XVI. 12. ὁ σός, κύριε, λόγος, *tuum mandatum* s. *tua voluntas efficacissima*. Sap. XVIII. 15. λόγος θεοῦ, *angelus* Dei, qui ibi describitur tanquam *angelus perditor* et exsequebatur mandata divina. Confer 1 Par. XXI. 15. 16. et I. M. Faber Sect. I. super Libro Sapientiæ p. 7. seq. Sirac. VII. 35. ubi λόγος i. q. ἔργον. Vulg. *in omnibus operibus tuis*. Ita quoque Syrus. Sirac. XII. 12. τοὺς λόγους μου, *veritatem præceptorum* et *monitorum meorum*. Sirac. XIII. 15. ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, qui *promissiones* non servat, sed fidem datam fallit. Sic legitur ibid. v. 14. Sir. XVII. 5. λόγος, *lingua* s. *facultas loquendi*. Sirac. XVIII. 15. ubi post λόγου nonnulli addunt πονηροῦ, quod etiam Vulgatus habet. Sirac. XVIII. 16. λόγος simpliciter positum notat *sermonem benevolum*, nam opponitur λόγῳ πονηρῷ. Sic quoque v. 17. Simili ratione nostrates quoque voce Wort, *word*, quandoque uti solent. Sirac. XIX. 10. 11. 12. λόγος, *secretum, arcanum*, coll. Prov. XI. 13. ubi etiam דָּבָר cum סוֹד permutatur. Sirac. XXIII. 17. λόγος ἁμαρτίας: ubi λόγος abundat, quemadmodum 2 Macc. III. 6. πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον positum est pro πρὸς τὰς θυσίας. Sic quoque Matth. IV. 32. coll. XIX. 9. et דָּבָר Jer. XXXII. 35. XLIV. 4. Sirac. XXXVII. 20. λόγος, *prudens meditatio, sapiens deliberatio*, i. q. βουλή. Profertur ibi sententia in aureo carmine ita expressa: λόγισαι πρὸ ἔργου. Non tamen repugnarem, si quis ob v. 15. de *precibus* h. l. cogitaret. Tob. XII. 6. τοὺς λόγους θεοῦ, *opera* s. *illustria facta* Dei. 1 Macc. II. 33. κατὰ τὸν λόγον, juxta *mandatum*. Vide et v. 34. 55. Sir. XLIII. 6. 12. 1 Macc. X. 40. οἱ λόγοι τοῦ βασιλέως, h. e. *pecunia, quæ in rationes refertur*. A Syro per *ærarium* s. *gazophylacium regis* redditur. Conf. ibid. 42. 44. 45. Vide ad h. l. Notas I. D. Michaëlis. 2 Macc. I. 14. εἰς φερνῆς λόγον, dotis *nomine*. 2 Macc. II. 31. ποιεῖσθαι λόγον, *narrationem* contexere s. *historica narratione persequi*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. IV. 36. παρὰ λόγον, *injuste*. 3 Macc. III. 14. κατὰ λόγον, *ex animi sententia, ex voto*, h. e. feliciter. Confer Schweighaeuseri Lex. Polyb. pag. 369. 4 Macc. V. 14. λόγον αἰτεῖν, *dicendi facultatem* orare.

*ΛΟΓΟΝ *ΕΙΠΩ, *verbum dico*. דָּבַר דָּבָר, *verbum dictum*. Prov. XXV. 11. εἰπεῖν λόγον. Jaegerus ad h. l. putat, interpretem dedisse εὔλογον, *quod sit rationi consentaneum*, vel λόγον καίριον, cap. XV. 23.

ΠΛΗΘΥ'ΝΩ ΛΟ'ΓΟΥΣ, *multiplico verba*. הִרְבָּה דְבָרִים, idem. Cohel. X. 14. Conf. Sir. XXII. 12.

a ΛΟ'ΓΟΝ "ΕΧΩ, *rationem habeo, pertimesco.* דָּאַג, *sollicitus sum.* Jer. XXXVIII. 19. ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ἰουδαίων, — μὴ δώσιν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, ego *timeo*, ne Judæi — me in manus illorum tradant. Jerem. XLII. 16. ὁ λιμὸς, οὗ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, fames, quam *pertimescitis* a facie ejus. Tob. V. 26. λόγον ἔχειν est *sollicitum* et *anxium* b *esse*, coll. VI. 16.

ΛΟ'ΓΟΝ ΠΟΙΕ'Ω et ΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *rationem habeo*, et ex adjuncto *timeo*. יִרְאָה, *timor*. Job. XXII. 4. λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε. — פָּקַח עֵינַיִם, *aperio oculos*. Job. XIV. 3. οὐχὶ τούτου λόγον ἐποιήσω; nonne hujus *rationem habuisti?* — Vide alibi s. ἀναλέγω, εἰρηνικὸς, νήχομαι, σκοτεινὸς, στροφὴ, συντελέω, et φοβερός.

c ΛΟ'ΓΧΗ, *hasta, lancea*. חֶרֶב, *gladius*. Job. XLI. 18. — לַהֶבֶת חֲנִית, *lamina hastæ*. 1 Sam. XVII. 7. — מְחִי, *ballista, machina bellica*. Ez. XXVI. 9. ubi λόγχας reddiderunt, quod illis ad hostem percutiendum utimur, a מָחָא, *ferire*, ut מְחִי sit formatum a מָחָה, quod est pro מָחָא permutatione literarum אהוי. — פֶּתַח, *janua*. Aqu. Mich. V. 5. ἐν d λόγχαις. In mente habuit פְּתִיחָה, quod in plurali de *gladiis strictis* adhibetur. — פְּתִיחוֹת plur. *strictiones gladii, gladii stricti*. Aquila Psalm. LIV. 22. — רַבִּים plur. *jaculatores* ex רַב. Job. XVI. 13. — רֹמַח, *lancea, hasta*. Nehem. IV. 13. 16. Ezech. XXXIX. 9. Hesych. λόγχη, λῆξις, μερὶς, καὶ ὁ τοῦ δόρατος σίδηρος.

e ΛΟΙΔΟΡΕ'Ω, *convicior, litigo, discepto*. קָלַל Pih. *vilem habeo, exsecror, maledico*. Symm. 1 Sam. XVII. 43. Job. III. 1. ἐλοιδόρει. Idem Cohel. VII. 22. X. 20. λοιδοροῦντος. — רָבַב, *jaculor*. Genes. XLIX. 23. ἐλοιδόρουν, Jaculati sunt, s. jaculis suis impetiverunt, quum sannis et dicteriis eum ad se venientem a longe prospectantes f vocarunt somniatorem, seu magistrum somniorum. Non opus itaque est statuere, eos רִבּוּ derivasse a רִיב, *litigare*, et יְרִיבֻהוּ legisse. — רִיב, *litigo*. Exod. XVII. 2. ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, *disceptabat* populus cum Mose. Vide et Num. XX. 3. Exod. XVII. 2. τί λοιδορεῖσθέ μοι; quid adversus me *litigatis?* Exod. XXI. 18. ἐὰν δὲ λοιδορῶνται g δύο ἄνδρες, si autem inter se *litigent* duo viri. Deut. XXXIII. 8. ἐλοιδόρησαν αὐτὸν, *disceptarunt* cum illo. Conf. Keuchenium in Joh. IX. 28. p. 163. 2 Macc. XII. 14. τοὺς περὶ τὸν Ἰούδαν λοιδοροῦντες, Judam *conviciantes*.

ΛΟΙΔΟ'ΡΗΣΙΣ, *convicium, disceptatio*. מְרִיבָה, *lis*. Exod. XVII. 7. Confer s. v. λοιδορία. h

ΛΟΙΔΟΡΙ'Α, *maledicentia, jurgium*. דִּבָּה, *infamia*. Prov. X. 19. — מְרִיבָה, *lis*. Incert. et LXX sec. Oxon. et multos Holm. Num. XX. 13. coll. v. 24. — רִיב, *litigium*. Exod. XVII. 7. Prov. XX. 3. Scilicet jurgia et litigia fere cum conviciis conjuncta esse solent. Vide et Sir. XXII. 27.

ΛΟΙ'ΔΟΡΟΣ, *maledicus, contentiosus*. מָדוֹן, *contentio*. Prov. XXVI. i 21. ἀνὴρ λοίδορος, vir contentiosus. Vide et Prov. XXV. 25. XXVII. 15. Sir. XXIII. 7.

*ΛΟΙΔΟΡΟ'Ω, i. q. λοιδορέω, *convicior*. רִיב, *litigo*. Num. XX. 3. ἐλοιδοροῦτο sec. Ald. ubi reliqui libri habent ἐλοιδορεῖτο.

ΛΟΙΜΕΥ'ΟΜΑΙ, *corrumpo, noceo*, a λοιμὸς, *pestis*. הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *libero, eripio me, evado*. Prov. XIX.

a 19. ἐὰν δὲ λοιμαίνηται, si autem noceat. Versio hæc Jaegero judice non aliunde fluxit, quam quod literis alio ordine sese consequentibus, ה et ח linearum similitudine confusis, interpres legeret הָלִיץ. Hesych. λοιμαίνηται, φθοροποιῇ. Suidas: λοιμαίνεται, φθοροποιεῖ, βλάπτει.

ΛΟΙΜΟ'Σ, substant. *pestis*. *בָּרָד, *grando*. Symm. Ps. LXXVIII. 84. b Legit ordine literarum immutato לְדָבָר, quam lectionem refert quoque cod. Kennic. 201. — דֶּבֶר, *pestis*. Jer. XXVII. 6. XXVIII. 8. XXXII. 24. Hesych. λοιμὸς, πάθος τι ἀέρῶδες φθοροποιὸν ζώων, ἐκ τῶν τῆς γῆς φασὶν ἀναθυμιάσεων, καὶ τῆς τοῦ ἀέρος ἀταξίας γινόμενον. Idem: λοιμὸς, φθορὰ, νόσος.

ΛΟΙΜΟ'Σ, adject. *pestilens, perniciosus, pestifer, impius, sceleratus, improbus, irrisor*. בְּלִיַּעַל, *belial, nequam*. 1 Sam. I. 16. μὴ δῷς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμὴν, noli me putare pro muliere *pessima*. Vide et 1 Sam. X. 27. XXV. 17. XXX. 22. ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρός. — דֶּבֶר, *pestilentia*. Aqu. Hab. III. 4. — לֵץ, *derisor*. Ps. I. 1. ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν, in sella *scelestorum*. Hes. d λοιμῶν, φθοροποιῶν, ἢ ἁμαρτωλῶν τῶν τοῦ κόσμου ἐμπαίκτων. Suidas: λοιμοὶ, οἱ μὴ μόνον σφᾶς αὐτοὺς λυμαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τῆς λύμης μεταδιδόντες. Vide et Prov. XXII. 10. XXIX. 8. ubi Schol. ἄνομοι. Prov. XXIV. 9. pro λοιμῷ est λοιμὸς legendum, ita ut præcedens ἀνδρὶ sit pro ἀνδράσι positum. Videtur mihi etiam λοιμὸς h. l. substantivum esse e ob parallelismum sententiarum. Adde Symm. Prov. XX. 1. λοιμὸς οἶνος, *pestilens* vinum. — לֵצִן, idem. Hos. VII. 5. — *עָלֵז, *lætus, exultans*. Ies. V. 14. λοιμοί. Legerunt ex nonnullorum sententia לֵצִין, aut לֵצִים, sed mihi potius עָלֵז legisse videntur, quod *injustum* notat. Vitringa conjicit, legendum esse λοιποί. — עָרִיץ, *tyrannus*. Jer. XV. 21. λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν, liberabo te ex manu *perniciosorum*. f Vide et Ezech. XXVIII. 7. XXX. 11. XXXI. 12. — פָּרִיץ, *effractor*. Ezech. XVIII. 10. ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν ἐκχέοντα αἷμα, si generaverit filium *sceleratum* effundentem sanguinem. Aquila ibi habet ἁμαρτωλὸν, Symmachus παραβάτην. Dan. XI. 14. Theod. Ezech. VII. 22. — *פֶּרֶץ, *perruptio, irruptio*. Amos g IV. 2. Legisse videntur פָּרִיץ. — רֵיק, *vanus*. 2 Par. XIII. 7. ἄνδρες λοιμοί, viri *scelesti*. Al. Jud. IX. 4. ubi Doederleinius rescribendum esse censebat λιμοὺς, *famelicos*. (Λιμὸς autem et λοιμὸς sæpe confunduntur, ut Prov. XIX. 25. Thucyd. II. 54. et Eurip. Electr. v. 371.) Immo, si emendatione opus est, h λιτοὺς, *tenues*, h. e. *inopes*. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Confer 1 Macc. X. 61. XV. 3. 21. — רָשָׁע, *improbus*. Ez. VII. 21. Suidas: λοιμοὶ, οἱ μὴ μόνον σφᾶς αὐτοὺς λυμαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τῆς λύμης μεταδιδόντες. Conf. Bibl. Brem. Cl. I. p. 234. seq.

ΛΟΙΜΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *pestilens fio*. לִיץ, *derideo, illudo*. Symm. Prov. IX. 12. λοιμὸς γένῃ.

i *ΛΟΙΜΟ'ΤΗΣ, *pestis, omne quod est perniciosum*. Vox hæc, quæ nec in Bielii nec in Stephani Thesauris reperitur, extat in Additam. Esther. XVI. 5. τῇ τῶν ἀναξίως δυναστευόντων λοιμότητι. Vulgatus: *eorum, qui male dominantur, peste*.

ΛΟΙΠΟ'Σ, *reliquus*. אַחֲרוֹן, *posterior*. Ies. IX. 1. N. L. — חָבֵר, *socius*, h. l. *reliquus*. Dan. VII. 20. — טַף, *parvulus*. Jerem. XLI. 16. Vide supra s. v. κατάλοιπος. — יוֹתֵר. 1 Sam. XV. 15. — יֶתֶר.

a Jos. XIII. 27. 1 Reg. XI. 41. XIV. 30. et alibi sæpius. — מֻנָּח, *derelictum*, i. e. *locus vacuus, area*. Al. Ezech. XLI. 9. λοιπά. — נוֹתָר part. Niph. a יָתַר. Exod. XXVIII. 10. XXIX. 34. Levit. II. 3. — *פֵּאָת, *angulus*. Levit. XXIII. 22. τὸ λοιπόν. Sensum expresserunt. — שְׁאָר. 1 Par. XI. 8. περιεποίησε τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως, sc. μέρος, reliquam b civitatis partem in vita servabat. Vide et Nehem. XI. 20. et confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 110. Al. Ies. XVII. 3. τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων, sc. μέρος. — שְׁאֵרִית. Ies. XLIV. 17. τὸ δὲ λοιπὸν (scil. μέρος) ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυπτὸν, *ex reliqua autem parte* fecit Deum sculptum. 2 Macc. XI. 9. εἰς τὸ λοιπὸν, *in posterum*. Vide quoque alibi ὄχλος et τυραννίς.

c ΛΟΥΤΗ'Ρ, *labrum, pelvis, vas ad lavandum*. יָם, *mare*. 2 Par. IV. 3. Sermo ibi est de lacu fuso in templo Salomoneo, qui genus labri erat, coll. v. 5. — כִּיּוֹר, *labrum rotundum*. Ex. XXX. 18. 28. Lev. VIII. 11. et alibi. Adde Aquil. et LXX sec. Alex. et Compl. 1 Sam. II. 16. ubi Montf. retulit ad דּוּד, quod LXX λέβητα transtulerunt, d sed mihi potius pertinere videtur ad כִּיּוֹר.

ΛΟΥΤΡΟ'Ν, *lavacrum*. רַחְצָה idem. Cant. IV. 2. VI. 5. — רַחַץ *lotio*. Aqu. Ps. LIX. 8. CVII. 9. Conf. Sir. XXXIV. 27. Ephes. V. 26. Tit. III. 5. et Ælian. V. H. XII. c. 1.

ΛΟΥΤΡΩ'Ν, *balneum, locus lavandi*. מַחֲרָאוֹת pro מֻחֹרוֹת, plur. e *latrinæ*. Inc. et LXX 2 Reg. X. 29. Massorethæ in margine ponunt מוֹצָאוֹת, *excrementorum receptacula*. Cappello in Crit. S. p. 628. ed. recent. legisse videntur לְמַרְחֲצוֹת, quia רָחַץ est *lavare*, et מַרְחֵץ *lavacrum, balneum*, vel forte λουτρῶν est *latrina*, indeque orta vox Latina *latrina*. Sed contra monuit ad h. l. Scharfenbergius, veram lectionem esse λυτρῶνας, f ut legitur in Cod. Alex. Suidas: λυτρὼν, ὁ ἀφεδρών. Hesych. λύτρα, καθάρματα. Verum autem vidisse mihi videtur Fischerus in Diss. de Vitiis Lexicor. N. T. p. 699. ubi docuit, dissidere inter se libros veteres in scriptura hujus nominis, sed ita, ut utraque habeat, quo sese tueatur. Locus enim, in quem excrementa alvei egeruntur et con- g fluunt, commode dici potest λουτρὼν a λουτρίῳ, h. e. auctore Hesychio, τῷ ῥυπαρῷ ὕδατι. Gloss. in Lib. 4 Reg. ἐπάταξαν (lege ἔταξαν) αὐτὸν εἰς λούτρωμα (scrib. λουτρῶνα aut λυτρῶνα), εἰς ἀφεδρῶνα.

ΛΟΥ'Ω, *lavo*. הִשְׂחָה Hiph. *natare facio*. Ps. VI. 6. ex usu vocis in'l. Syriaca. Symm. Ies. XXV. 11. — רָחַץ, *lavo*. 2 Sam. XII. 20. h ἐλούσατο, lavabat se. Vide et Exod. II. 5. 2 Sam. XI. 2. Cant. V. 13. περιστεραὶ λελουμέναι ἐν γάλακτι, columbæ lacte lotæ, i. e. candidissimæ. Ezech. XVI. 9. ἔλουσά σε ἐν ὕδατι, lavi te aqua.

ΛΟΦΙ'Α, *cervix, dorsum*, seu: *eminentia dorsi*, it. *summitas, prominentia, sinus*. לָשׁוֹן, *lingua*. Jos. XV. 2. 5. XVIII. 19. Scil. לָשׁוֹן i metaphorice tribuitur *mari*, ad *sinum* ejus denotandum, ad imitationem Arab. لسان, ut Lat. *lingua telluris* dicitur pro *promontorio*, observante Gatakero in Cinno Lib. II. c. 7.

ΛΟ'ΦΟΣ, *tumulus, collis*. תֶּלֶם, *sulcus, porca*. Quint. Ed. Psalm. LXIV. 11. Vide quoque infra s. λόχος.

ΛΟΧΑΓΟ'Σ, *cohortis præfectus, dux*

a *manipuli, manipularius.* שָׂרֵי גְדוּדִים *principes agminum.* Symm. 2 Sam. IV. 2. λοχαγοί. Conf. Spanhem. ad Julian. p. 236. seq.

ΛΟΧΑ'Ω, *insidior, insidias colloco, insidiis peto.* Sap. XIV. 24. λοχῶν ἀναιρεῖ, *insidians* occidit. Lex. Cyrilli MS. Brem. λοχῶντες, ἐνεδρεύοντες, κρυπτόμενοι.

ΛΟΧΕΥ'ΟΜΑΙ, *gravida sum, par-* b *turio.* עָלוֹת plur. *matres in grege lactentes.* Symm. et LXX Psalm. LXXVII. 76. ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτὸν, euntem post lactentes accepit illum. Hesych. λοχευομένων, γεννωμένων, ἢ γεννώντων. Al. Gen. XXXIII. 13. τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται, oves et vaccæ *pariunt.* Suidas: λοχεύονται, γεννῶσι. Hesych. λοχεύει, τίκτει, γεννᾷ. Aqu. c 1 Sam. VI. 7. λοχευομένας, ubi vide reliquos Intt.

ΛΟ'ΧΟΣ, *cohors, agmen, turma. manipulus,* it. *insidiæ.* גְּדוּד, *turma,* Al. Gen. XLIX. 19. λόχος. Symm. 1 Sam. XXX. 8. Apud Eusebium Onom. Urbium voce *Gedud* perperam λόφον legitur. Certe Hieronymus transtulit *latronum cuneum.* Symm. 2 Sam. III. 22. Idem Job. d XIX. 12. — *חָכָה, *expecto.* Ed. Quint. Hos. VI. 9. ὡς λόχος, pro כְּחַכֵּי, *juxta expectare, s. sicut expectant.* Nisi auctor hujus versionis voci Hebr. notionem nobis ignotam tribuit, quam sequens vox חֶבֶר, *societas,* ei postulare videbatur, legit fortasse אַחֲוָה, *fraternitas, consociatio.* Zach. XI. 14. aut eandem lectionem secutus est, quam LXX e (καὶ ἡ ἰσχύς σου) expresserunt, ut כֹּחַ אִישׁ, *vim virorum,* per *turmam* interpretatus sit, aut etiam, quia sequitur πολυχειρία, simplex אִישׁ ita expressit. Fortasse autem omnibus his conjecturis supersedere possumus, si verba ὡς λόχος πολυχειρίας λῃστρικῆς vertantur: *ut insidiæ magnæ latronum catervæ.* Montf. perperam transtulit *cohors.* Hesych. λόχος, ἔνεδρα, στρατηγικὸν τάγμα, τάξις, φάλαγξ, ἀπὸ τοῦ λέχους. Οἱ γὰρ ἐνε- f δρεύοντες κατακλίνουσιν ἑαυτοὺς, ὡς ἐπὶ λέχους. Lexicon vetus: λόχος, παράταξις, *turma.* Conf. Spanhemium ad Julianum p. 236. seq.

ΛΥΓΜΟ'Σ, *singultus, ululatus, lamentatio,* a λύζω, *singultio.* פּוּקָה, *vacillatio,* metonymice: *id quo quis ad vacillandum impellitur, offendiculum.* Aqu. Theod. 1 Sam. XXV. 31. Vulg. *in singultum.* Schol. ibi de hac voce: Ἀκύλας λυγμὸς ἐξέδωκεν, g αἰνίττεται δὲ τὰς τοῦ ἀπειδέτος ἀπίδας: quæ verba desumta sunt ex Theodoreti Quæst. 59. p. 395. qui tamen νυγμὸς habet, pro quo in Cod. Reg. Coislin. et apud Procopium p. 81. ed. Meurs. legitur λυγμὸς, *singultus,* quam significationem vocis פּוּקָה lexica vulgaria ignorant. Suspicari etiam aliquis posset, illud λυγμὸς ortum esse ex βδελυγμὸς, quod LXX h. l. exhibent. Hesych. h λυγμὸς, ὀλολυγμὸς, θρῆνος, ἀνανυγμός. Suidas: λυγμὸς, ὀλολυγμός. Lexicon Cyrilli MS. Brem. λυγμόσαι (legendum videtur λυγμὸς), τὸ ἐπὶ τοῦ θρήνου πάθος.

ΛΥΘΡΩ'ΔΗΣ, *cruentus, pulvere permixtus.* Sap. XI. 7. αἵματι λυθρώδει, sanguine pulvere permixto. Est a λύθρον, quod inter alia apud Hes. exponitur τὸ ἀπὸ φόνου καὶ τὸ ἐξ αἵματος καὶ κόνιος μόλυσμα. Confer Span- i hemium in Callimachum p. 538. Sapientiæ l. l. alii legunt αἵματι λυτρώδει, *sanguine redemtorio,* quam lectionem Clarius explicavit.

ΛΥ'ΚΟΣ, *lupus.* דֹּב, *ursus.* Prov. XXVIII. 15. Fortasse ita transtulerunt, quod ad sententiam nihil interesset, sive ursus s. lupus diceretur. Vide supra s. ἄρκτος. Ex sententia Jaegeri ad h. l. pronuntiabant *Dib,* qui Arab. *lupus* est. — זְאֵב, *lupus.* Gen. XLIX. 27. Ies. XI. 6. Hab. I. 8. Soph. III. 4.

ΛΥΜΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *devasto, perdo, noceo, everto, perverto.* בָּקַק, *evacuo.* Jer. LI. 2. ubi cum בּוֹק idem esse putarunt. Syris ܒܣܩ *putris et fragilis* est. — *הִצִּיל Hiph. a נָצַל *eripio.* Prov. XIX. 19. sec. ed. Compl. ubi reliqui libri λοιμεύηται habent. Vide supra s. v. λοιμεύομαι. — חָבַל, *pignero,* it. *perdo.* Prov. XXVII. 13. τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται, aliena *perdit.* Vide ad h. l. Jaegerum. — חֲבַל Chald. Pahel. Dan. VI. 22. (λέοντες) οὐκ ἐλυμήναντό μοι, leones non *nocuerunt* mihi. — כִּרְסֵם Pih. *suffodio.* Ps. LXXIX. 14. ἐλυμήνατο αὐτὴν ὗς ἐκ δρυμοῦ, *devastavit* illam aper sylvestris. Ita Callim. H. in Dian. v. 156. σύες ἔργα, σύες φυτὰ λυμαίνονται. Vide quoque Alberti Obss. ad Act. VIII. 3. p. 235. et Peric. Crit. p. 3. Hesych. ἐλυμήνατο ὗς ἐκ δρυμοῦ, κατέφαγε χοῖρος ἐξ ὕλης. Apud Suidam ἐλυμήνατο explicatur ἔβλαψεν. — סִלֵּף Pih. *perverto.* Ex. XXIII. 8. λυμαίνεται ῥήματα δίκαια, *pervertunt* causas justas. Prov. XIX. 3. — רִצֵּץ, *conquasso.* 2 Par. XVI. 10. ἐλυμήνατο Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ. Subaudiendum videtur τινάς, *perdebat* vel *opprimebat* Asa aliquos in populo. — שָׁגָה, *erro.* Prov. XX. 1. πᾶς δὲ ὁ λυμαινόμενος sec. Ald. et Compl. *omnis, qui se corrumpi,* h. e. *a recta via abduci patitur.* Vide ad h. l. Jaeger. Eadem vox, quam Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 141. acute distinxit in συμμαινόμενος, in Hexaplis quoque tribuitur Inc. Int. — שָׁחַת : הִשְׁחִית, Pih. et Hiph. Prov. XXIII. 8. XXV. 27. Ies. LXV. 7. 25. et alibi. — תִּעֵב Pih. *abominandum reddo.* Ezech. XVI. 24. Vide et Sir. XXVIII. 26. Hes. λυμαίνεσθαι, καθαίρειν, φθείρειν. Idem: λυμαίνεται, διαφθείρεται. Conf. Lexic. N. T. s. h. v.

ΛΥΜΑΙΝΟ'ΜΕΝΟΣ 'ΕΑΥΤΟ'Ν, *perdens se ipsum.* בַּעַל מַשְׁחִית, *dominus perditionis.* Prov. XVIII. 9. τοῦ λυμαινομένου ἑαυτόν, *ejus, qui vitam suam profundat ac prodigat.* Conf. XI. 7.

*ΛΥΜΕΩ'Ν, *perditor, vastator, violator.* 4 Maccab. XVIII. 8. Schol. Sophocl. Ajac. v. 573. λυμεών, ὁ βλαπτικός. Suidas: λυμεών, ὁ φθορεύς. Adde Diodor. Sic. T. IV. p. 201. ed. Bipont. λυμεὼν καὶ προδότης τῆς Ἑλλάδος.

ΛΥΠΕ'Ω, *dolore afficio, contristo, ad indignationem provoco,* et λυπέομαι, *ad iram provocor, indignor.* אָבֵל חֲפוּי, *lugens et opertus.* Esth. VI. 12. λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς, sc. ἔχων κάλυμμα vel ἱμάτιον, *lugens in capite operimentum ac vestimentum habens.* Confer supra s. v. κατὰ κεφαλῆς, et L. Bos. Ellips. Gr. p. 92. — בְּאֵשׁ Chald. *displicet.* Dan. VI. 14. — דָּוֶה, *languidum.* Thren. I. 23. — הִפִּיחַ Hiph. a נָפַח, *anhelare facio.* Job. XXXI. 39. Libere quidem, nec tamen male quoad sensum transtulerunt. Nam formula Hebr. *animam alicujus efflare facere* metaphorice notat *spe aliquem frustrare.* Frustratio spei autem tristem reddit. — חָרָה, *ira accendor.* Gen. IV. 5. ἐλύπησε τὸν Κάϊν λίαν, *ad* magnam *indignationem commovebat* Cainum. Nehem. V. 6. ἐλυπήθην σφόδρα, valde *indignabar.* Vide et Jon. IV. 5. 10. — יָצַר, *angor.* Aqu. 1 Sam. XXX. 6. ἐλυπήθη. — יָרַע, *malum est, displicet.* Deut. XV. 10. Jon. IV. 1. — כְּאֵב, *dolor.* Jer. XV. 18. οἱ λυποῦντές με, me *dolore afficientes.* — נוּד, *condoleo.* Ies. LI. 19. τίς λυπηθήσεταί σοι; quis *condolebit* tibi? — עָצַב. Gen. XLV. 5. 2 Sam. XIX. 2. Theod. 1 Sam. XX. 35. — קָצַף, *ira efferveo.* 1 Sam. XXIX. 4. 2 Reg. XIII.

a 19. Esth. I. 13. Ies. VIII. 21. — רָגַז, *contremisco*. Ies. XXXII. 11. Ezech. XVI. 42. — רוּד, *plango*. Ps. LIV. 2. Tob. XIII. 18. λυπηθῆναι, *ad seriam pœnitentiam adduci se pati.*

ΛΥ'ΠΗ, *dolor, tristitia*. אוֹן. Aqu. Gen. XLIX. 3. Deut. XXVI. 14. Sc. אוֹן non solum notionem *roboris*, b sed etiam *doloris* et *luctus* habet. — דָּוֶה, *languidum*. Ies. I. 5. — יָגוֹן, *dolor, mœror*. Gen. XLII. 38. Aqu. Theod. Jer. XXXI. 13. Aqu. Gen. XLIV. 31. — הִרְבָּה עָצְמָה, *multiplico robur*. Ies. XL. 29. λύπην. Videntur mihi, omisso הִרְבָּה, loco עָצְמָה legisse מַעֲצֵבָה. — עַצֶּבֶת. Ies. L. 11. — עָמָל, *labor*, it. *molestia*. Inc. Gen. XLI. 51. — עֶצֶב. c Genes. III. 16. Proverb. X. 23. — עִצָּבוֹן. Gen. III. 16. 17. V. 29. — עַצֶּבֶת. Prov. X. 11. XV. 14. — רָעָה fœm. ex רַע, *mala*. Gen. XLIV. 29. Jon. IV. 1. — תּוּגָה. Prov. X. 1. Sir. XIV. 1. λύπη ἁμαρτίας. Si lectio sana est, vertendum *tristitia ob peccatum*, sed præferenda mihi esse videtur lectio πλήθει, quam habet ed. Compl. Hesych. λύπη, πόd νος, ὕβρις, φθορὰ, ἀπώλεια, βλάβη.

ΟἹ 'ΕΝ ΛΥ'ΠΑΙΣ, sc. "ΟΝΤΕΣ, *qui in doloribus sunt*. אֹבְדִים part. plur. *pereuntes*. Prov. XXXI. 6.

ΛΥ'ΠΗ ΠΡΟΣΜΙ'ΓΝΥΤΑΙ, *dolor admiscetur*. כְּאַב לֵב, *dolore afficitur cor*. Prov. XIV. 13. ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίγνυται λύπη, ubi illud οὐ expungendum est, quod nempe ex sententia Jaegeri ad h. l. erat noe vum signum O, nempe LXX.

ΛΥΠΗΡΟ'Σ, *dolorificus, molestus, tristis, amarulentus, acerbus*. מָרָה (pro מֹרָה), *amaritudo*. Prov. XIV. 10. λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ, tristis anima ejus. — נְכֵאָה verbale fœm. *attrita*. Prov. XVII. 23. ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται ὀστᾶ, viri autem tristis exarescunt ossa. Hesych. λυπηρὸς, ἄθυμος. — *נִמְרַץ, *morbidus habitus sum*. Inc. Job. VI. 25. ubi λυπηρὸς f non tam *tristem*, aut *tristem reddentem*, quam *offendentem, ad iram et indignationem provocantem* notat. Sc. مرض est *obtrectavit, dedecoravit*. Vulgatus, *quare detraxistis?* Legit תִּמְרְצוּ. — עֶצֶב, *dolor*. Prov. XV. 1. λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργὰς, *oratio molesta* s. *sermo amarulentus* excitat iras. Aqu. habet σκληρός. — רַע, *malus*. Al. Prov. XXVI. 23. Sap. II. 1. g ὀλίγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν, brevis est et *acerba* vel *molesta* vita nostra. Hesych. λυπηρὰν, λυπρὰν, μοχθηράν. Lex. Cyrilli MS. Brem. λυπρὰν, λυπηρὰν, μοχθηρὰν, πικράν.

ΛΥΠΗΡΟ'Ν 'ΕΣΤΙ', *acerbum est*. חָרָה, *exardeo ira*. Gen. XXXIV. 7. λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, valde illis *acerbum erat*.

ΛΥ'ΡΑ, *lyra*. כִּנּוֹר *cithara*. Symm. h 1 Par. XXV. 3. Psalm. LXXX. 3. CXXXVI. 6. Aqu. Ps. CL. 3. Hes. λύρα, κιθάρα.

ΛΥ'ΣΙΣ, *solutio, interpretatio*. *פְּקַח־קוֹחַ, *apertio carceris*. Symm. Ies. LXI. 1. λύσις, *solutio vinculorum*. — פֵּשֶׁר, *interpretatio*. Cohel. VII. 30. τίς οἶδε λύσιν ῥήματος; quis novit *interpretationem* verbi? h. e. quis hoc interpretari novit? Præterea legitur Prov. I. 3. ubi λύσεις i αἰνιγμάτων in Ald. et Compl. videtur esse glossa alius interpretis ad מְלִיצָה v. 6. pertinens. Sap. VIII. 9. λύσεις αἰνιγμάτων, *solutiones* ænigmatum. Sic et διαλύειν αἰνίγματα pro *solvere ænigmata* occurrit apud Palæphatum cap. VII. Confer et ἐπίλυσις, et ἐπιλύω supra.

ΛΥΣΙΤΕ'ΛΕΙΑ, *utilitas*. 2 Macc.

a II. 28. ubi tamen, quia de convivio sermo est, λυσιτέλεια non tam *utilitatem* quam potius *hilaritatem* significare videtur, ut sit i. q. v. 28. ψυχαγωγία, uti jam Syrus bene explicavit. Lex. Cyrilli MS. Brem. λυσιτέλεια, ὠφέλεια, συμφέρον.

ΛΥΣΙΤΕΛΕ'Ω, *utilis sum, prosum.* Tob. III. 6. λυσιτελεῖ μοι (sc. μᾶλλον) ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, mori mihi magis b *conducit*, quam vivere. Sir. XXIX. 14. λυσιτελήσει σοι μᾶλλον, ἢ τὸ χρυσίον, magis *conducet* tibi, quam aurum. Hesych. λυσιτελεῖ, συμφέρει, ἐπωφελεῖ. Est a λύειν τέλη, *solvere tributum*, hoc enim qui facit, affert utilitatem aliis. Vide Alberti ad Luc. XVII. 2. p. 197.

ΛΥΣΙΤΕΛΗ'Σ, *utilis.* Sirac. XXVIII. 23. Lex. Cyrilli MS. c Brem. λυσιτελὲς, καλὸν, ὠφέλιμον, συμφέρον.

ΛΥ'ΤΡΟΝ, *redemtionis pretium.* גְּאֻלָּה, *redemtio.* Lev. XXV. 24. 51. — *כֶּסֶף. LXX sec. Hexapla Num. III. 51. Sed ibi λύτρον mihi potius referendum videtur ad totam formulam כֶּסֶף הַפְּדֻיִם, *argentum redemtionum.* — כֹּפֶר. Num. XXXV. 31. οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς, non d accipietis *pretium redemtionis* pro anima. Prov. XIII. 8. λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος, pretium redemtionis animæ viri propriæ divitiæ. Aqu. Symm. Theod. ibi habent ἐξίλασμα. Inde procul dubio Lex. Cyrilli MS. Brem. λύτρον, ἐξίλασμα. — מְחִיר, *pretium.* Ies. XLV. 13. — הַפְדֵּה : פְּדֵה, infin. Kal et Hoph. *redimendo.* Lev. XIX. e 20. Num. XVIII. 15. — פְּדוּי part. Pih. *redemptus.* Num. III. 46. 48. 51. — פִּדְיוֹן. Exod. XXI. 30. Gloss. in Octat. λύτρα, τὰ ὑπὲρ αἰχμαλώτων χρήματα. Lex. Cyrilli MS. Brem. λύτρα, δῶρα ἐπ' ἐλευθερίᾳ αἰχμαλώτων γινόμενα, ἤτοι διδόμενα. Hes. λύτρον, τίμημα. Idem: λύτρα, καθάρματα, λυτήρια καὶ πάντα τὰ διδόμενα εἰς ἀνάκλησιν (Martin. l. ἀνάκτησιν) ἀνθρώπων. Eustathius ad Il. Α': ἐπὶ f αἰχμαλώτων ἐξωνήσεως οἰκεῖον τὸ λύεσθαι, ὅθεν καὶ λύτρα τὰ δῶρα λέγονται τὰ εἰς τοῦτο διδόμενα.

ΛΥΤΡΟ'Ω, *redimo, libero.* *בָּצֵק, *intumesco.* Deut. VIII. 4. ἐλυτρώθησαν sec. Ald. Lectio aperte vitiosa, orta fortasse ex ἐτυλώθησαν, quam reliqui libri habent. Fortasse etiam scripserunt ἐλύθησαν, aut, quod adhuc magis placet, ἐλυθρώθησαν. Si- g milem permutationem vide supra s. v. λυθρώδης, ac in hoc articulo s. עָרַף. — גָּאַל. Exod. VI. 6. λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, *liberabo* vos brachio excelso. Ibid. XV. 13. Lev. XXVII. 33. οὐ λυτρωθήσεται, non *redimetur.* Et alibi sæpius. — עָרַף, *cervicem frango.* Exod. XIII. 13. ubi pro λυτρώσῃ Bonfrerius in Comment. ad h. l. legendum esse suspicatur λυθρώσῃ, *cruentabis, san-* h *guinem ejus fundes.* Vulgatus: *interficies.* — פָּדָה. Exod. XIII. 15. Levit. XIX. 20. XXVII. 29. et alibi sæpius. — פִּלֵּט Pih. *evadere facio.* Psalm. XXXI. 9. — פִּנָּה Pih. *amoveo, expello de loco judicii.* Soph. III. 16. Non aliter legerunt LXX, e. g. פָּדָה מִיַּד אֹיְבֵךְ, permutantes invicem פִּנָּה et פָּדָה, ut judicavit Cappellus Crit. S. p. 625., sed sensum sequuti sunt: nam *cujus hostes* i *expelluntur*, is *liberatur ab hostibus.* — פָּצָה, *aperio.* Psalm. CXLIII. 11. — פָּרַק, *rumpo,* it. *eripio,* ex usu verbi in l. Syr. et Chald. frequentius obvio. Psalm. VII. 2. CXXXV. 24. Thren. V. 8. — פְּרַק Chald. Dan. IV. 24. — *קָנָה. Aqu. Psalm. LXXIII. 2. ubi pro ἐλυτρώσω ex mea sententia reponendum erit ἐκτήσω, ut adeo h. l. transpositio vocum locum habuerit. Vide supra s. κτάομαι. Eadem lectionis

diversitas locum quoque habet Ex. XV. 16. ubi lectio ἐλυτρώσω, quæ est cod. Alex., continet meram explicationem vocis ἐκτήσω, quæ h. l. vertenda est per *acquivisti*. Nam liberatione e captivitate Babylonica acquisiverat sibi quasi Deus populum Judaicum. — שָׂגַב Pih. *extollo*. Psalm. LVIII. 1. *Elevare aliquem* h. l. notat *tutum præstare, liberare*. — שׁוּב, *redeo*. Inc. Lev. XXVII. 24. λυτρωθήσεται. Sermo ibi est de agro redeunte ad venditorem. Hesych. λυτρώμενοι, ἐξ αἰχμαλωσίας ἀνθρώπων (Jun. ἀνθρώπου) λυτρούμενοι.

ΛΥΤΡΩ΄Ν, *locus, in quem excrementa alvi egeruntur et confluunt, latrina*. מַחֲרָאוֹת, *latrinæ*. (Arab. مخرآة) 2 Reg. X. 27. sec. Vat. ubi alii libri λουτρῶν habent, quod vide supra. Sic et apud Suidam v. ἀπόπατοι est λυτρῶν, sed v. ἀφ' ἱδρῶν legitur λουτρών. Phavorinus e Suida: λυτρών, ὁ ἀφιδρών. Dictus esse potest a λύμασι, h. e. Suida interprete καθάρμασι, ταῖς τῆς γαστρὸς εἰς ἀφιδρῶνα ἀποκρίσεσι.

ΛΥ΄ΤΡΩΣΙΣ, *redemtio*. אָשָׁם, *reatus, culpa delinquendo contracta*, it., ut Arab. اثام, *mulcta, piaculum*, et *sacrificium pro reatu*. Inc. Lev. V. 18. ubi λύτρωσις est *pœna*, quæ est quasi redemtio a peccato. Vulg. *juxta mensuram æstimationemque peccati*. — גְאֻלָּה. Lev. XXV. 48. — גֻּלָּה, *scaturigo*. Jud. I. 15. Bielius Trommium secutus putat, eos גְמֻלָה legisse, quæ conjectura eo majorem veri speciem habet, quo certius est, omnes hucusque collatos codd. cum Theodoreto, Augustino et Procopio vocem λύτρωσιν tueri. Conf. quoque L. Bos. Proleg. in LXX Intt. Sed nec inepte mihi judicasse videtur Serarius in Comment. ad h. l. p. 24. cui pro λύτρωσιν exigua mutatione legendum videtur λούτρωσιν, *ablutionem, irrigationem*. — כֹּפֶר. Theod. Proverb. VI. 35. — פְּדוּיֵי part. Pah. *redemtus*. Numer. XVIII. 16. — פְּדוּת. Psalm. CX. 8. CXXIX. 7.

ΛΥΤΡΩΤΗ΄Σ, *redemtor*. גֹּאֵל part. Psalm. XVIII. 15. LXXVII. 39. Samar. sec. Schol. ed. Rom. Lev. XXV. 26. — גְאֻלָּה. Lev. XXV. 31. 32.

ΛΥΧΝΙ΄Α, *candelabrum*. מְזַמְּרוֹת plur. *psalteria*. Al. Jer. LII. 15. τὰς λυχνίας. Videtur legisse מְנוֹרוֹת. — מְנוֹרָה. Exod. XXV. 31. 32. XXVI. 35. et alibi sæpius. — *נֵר. Inc. 2 Sam. XXI. 17. Sir. XXVI. 19. 1 Macc. I. 21. λυχνία τοῦ φωτὸς, h. e. τὸν ἀθάνατον παρ' αὐτῆς λεγόμενον λύχνον καὶ καιόμενον ἀδιαλείπτως ἐν τῷ ναῷ, ut verbis utar Diodori Sic. Ecl. I. Lib. XXXIV. T. X. Opp. p. 100. ed. Bipont.

ΛΥ΄ΧΝΟΣ, *lucerna*. נִיר, *lumen*. 2 Reg. VIII. 19. 2 Paral. XXI. 7. Ex Arab. نور, *lumen splendicans*. — נֵר. Exod. XXV. 37. XXX. 8. Lev. XXIV. 2. 4. et alibi sæpius. 2 Sam. XXI. 17. οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ἰσραὴλ, non extinguas lucernam Israëlis. Sic vocatur h. l. Davides. Conf. Glassii Philol. S. p. 1060. Adde Aqu. Symm. Theod. Prov. XXIV. 20. Præterea legitur Prov. XX. 27. ubi verba ὁ λύχνος in Alex. et Compl. sunt Aqu. Symm. ac Theod. pertinentia ad φῶς initio commatis.

ΛΥ΄Ω, *solvo, dissolvo, destruo, libero, remitto, interpretor*. הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio*. Theod. Amos VIII. 4. λύοντες pro καταλύοντες. Vulg. *deficere facitis*. — הִתִּיר Hiph. a נָתַר, *expedio*. Psalm. CIV. 19. CXLV. 6. — יָדַע, *scio*. Job.

a XXXIX. 3. ubi bene quoad sensum interpretati sunt, ac λύειν de *doloribus parturientium* dicitur. — יָעֵף, *lassus, defessus.* Theod. Jud. VIII. 15. sec. cod. Basil. λελυμένοις pro ἐκλελυμένοις, *fessis:* ubi λύεσθαι est i. q. ἐκλύεσθαι, *fessum s. fatigatum esse.* Conf. infra s. שָׁפַךְ. — נָשַׁל, *extraho.* Exod. III. 5. Jos. V. 15. λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν b σου, sensu eodem. — פָּתַח, *aperio.* Gen. XLII. 27. λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, solvens autem unus saccum suum. Job. XXXIX. 5. δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; vincula autem ejus quis solvit? Ps. CI. 21. τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων, ut *liberet* filios occisorum. Jerem. XL. 4. ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπεδῶν, *liberavi* te a compedibus. Confer c Luc. XIII. 16. Act. XXII. 30. Hesych. ἔλυσεν, ἀπελύτρωσεν. — רָצָה, *absolvo.* Ies. XL. 2. λέλυται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, *remissum* est peccatum ejus. Sic λύειν τὴν ἁμαρτίαν, *remittere peccata*, pro נָשָׂא apud LXX Job. XLII. 9. Sirac. XXVIII. 2. αἱ ἁμαρτίαι σου λυθήσονται, peccata tua *remittentur.* Vide et supra s. ἁμαρτία, et Matth. XVIII. 18. coll. d Joh. XX. 23. — שָׁפַךְ Pyh. *effundor.* Symmach. Psalm. LXXII. 2. ἐλύθη. Gressus effusi, h. e. *declinantes*, bene Græce λυθέντες dici possunt. Vide supra s. יָעֵף. — שְׁרָא Chald. Dan. III. 26. Jud. IX. 2. οἱ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα, qui diripuerunt virginibus florem stupro, ubi Grotius reponere mavult μίτραν, *zonam* (*zonam sol-* e *vere*), quod placuit etiam Bielio (Vide s. μίτρα) et Eichhornio in Introduct. in Libr. Apocryph. V. T. p. 325. Hac vero conjectura mihi ob ipsam rei naturam minime opus esse videtur. 3 Esdr. I. 57. ἔλυσαν τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, *destruebant* muros Hierosolymæ: Hebræus נָתַץ 2 Chron. XXXVI. 19. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 3 Esdr. IX. 13. ἕως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν κυρίου ἀφ' ἡμῶν, f usque dum *recedat* ira Dei a nobis. 3 Esdr. IX. 46. ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον, cum *explicaret* s. *interpretaretur* legem. Sic λύειν legitur apud Libanium Ep. XXXIV. p. 19. et *solvere* apud Manil. Astronom. I. 102. Apud Rabbinos התרה, *solutio*, est *explicatio quæstionum et dubiorum.* Vid. Buxtorf. Lex. Talmud. fol. 1410. et Nehem. VIII. 8. Bielius autem, quem Bretschneiderus quo- g que secutus est, λύειν l. l. per *aperire* (legem, h. e. librum, cui lex erat inscripta) reddere mavult ob locum Nehem. VIII. 5. ubi פָּתַח הַסֵּפֶר legitur. Sic et Char. Aphrod. p. 97. ed. Reisk. λύειν τὰ γράμματα, literas solvere, h. e. *evolvere*, dixit. Sir. XXVIII. 2. λυθήσονται, *remittentur, condonabuntur*, i. q. ἀφιέναι in antecedentibus. h

ΛΩ͂ΜΑ, *fimbria, instita, quod imæ vestis oræ attextum vel assutum est, margo.* פָּתִיל, *filum.* Ex. XXXIX. 31.— שׁוּל. Exod. XXVIII. 29. 30. et alibi. Hesych. λῶμα, ῥαφή, χλωσμός, ἢ εἰς τὸ κατώτερον τοῦ ἱματίου λῶμα: ubi vide Intt. Suidas: λῶμα, τὸ κράσπεδον.

ΛΩΠΟΔΥΤΕ'Ω, proprie *vestes surreptas induo* (a λῶπος, *vestis, pallium*, et δύω, *induo*), deinde *veste exspolio, furor.* 3 Esdr. IV. 24. i

ΛΩΠΟΔΥ'ΤΗΣ, *prædo, latro.* גְּדוּד, *turma.* Quint. Ed. Hos. VII. 1. Lex. Cyrilli MS. Brem. λωποδύτης, ἱματίων κλέπτης, ἢ καὶ λῃστής.

ΛΩΦΑ'Ω, *quiesco, interquiesco, respiro, cesso.* שָׁכַךְ, *pono me.* Symm. Gen. VIII. 1. ἐλώφησαν τὰ ὕδατα. Hesych. ἐλώφησεν, ἔληξεν, κυρίως ἐπὶ τῶν λόφων. Idem: λωφῆσαι, ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸ ἄχθος ἀποθέσθαι, παῦσαι, λῆξαι, ἀναπαῦσαι, ἡσυχάσαι. Schol. Apollon. Rhod. Argon. IV. v. 1418.

a λωφήσομεν ἀντὶ τοῦ παύσομεν. κυρίως δὲ λέγεται λωφῆσαι, τὸ βάρος ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἀποβαλέσθαι. λόφος γὰρ ὁ τράχηλος.

M

*Μα', adverbium jurandi, quod negandi vim habet. 4 Macc. V. 29. *μὰ τοὺς ἱεροὺς ὅρκους*. Photius Lex. *μὰ ἀντὶ τοῦ οὐ*. Vide eundem in sequentibus ac Suidam s. h. v.

ΜΑ' ΤΗ'Ν 'ΥΓΕΙ'ΑΝ, *per salutem*. חַי, *vivus*, formula asseverandi vel b jurandi. Inc. Genes. XL. 5. et 2 Sam. XI. 11. Confer Bergleri not. ad Alciphron. p. 242. seq. et infra *νή*.

*ΜΑΒΔΑΡΙ'ΤΙΣ. Jos. V. 6. *ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ μαβδαρίτιδι* sec. Vat. Pro *μαβδαρίτιδι* duarum literarum transpositione legendum *μαδβαρίτιδι*. Est enim ea vox hic deformata ex Hebr. מִדְבָּר, *desertum*.

ΜΑΓΔΩΛΑΟ'Ν. Ipsa vox Hebr. c מִגְדּוֹל, *turris*. Sic autem urbs aliqua notatur. Ezech. XXIX. 10. (ubi vid. Montf.) et XXX. 6. Adde Steph. de Urb. p. 525. A.

ΜΑΓΕΙΡΕΙ'ΟΝ, *coquina, culina*. מְבַשְּׁלוֹת plur. *foci*, quibus ex mente Rabbinorum lebetes et cacabi ad coquendas carnes imponebantur. Ezech. XLVI. 24. ubi Compl. *μαγειρίων* habet. Vide quoque Hexd apla ib. v. 23.

ΜΑΓΕΙΡΕΥ'Ω, *coquo, coquinariam exerceo*. טָבַח, *macto*. Thren. II. 21.

ΜΑΓΕΙ'ΡΙΣΣΑ, *coqua*. טַבָּחָה, idem. 1 Sam. VIII. 13. Conf. T. Hemsterhus. ad Thom. M. p. 144. in Addendis.

ΜΑ'ΓΕΙΡΟΣ, *coquus*. טַבָּח, idem. 1 Sam. IX. 23. 24. — מְבַשֵּׁל part. Pih. *coquens*. Ezech. XLVI. 25. e Præterea legitur Thren. II. 20. *ἐπιφυλλίδα ἐποίησε λάγειρος*. Nullo modo probabilis est conjectura, quam Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. et Doederlein. protulerunt, coaluisse h. l. duplicem versionem verborum עֹלְלֵי טִפֻּחִים, ut עוֹלֵל טַבָּח legerint. Continent potius hæc verba glossam marginalem, eamque mere historicam, qua indicare voluit auctor, referenda f esse hæc verba ad abductionem et vastationem auctore Nabusardan, qui 2 Reg. XXV. 8. et Jer. XXXIX. 9. *ἀρχιμάγειρος* (h. e. vel *ἔφορος τῆς βασιλικῆς τραπέζης*, Phavorino interprete, vel secundum Hieronym. et Augustin. ad Gen. XXXVII. 35. *militum præfectus*) vocatur regis Babyloniæ.

ΜΑΓΙΚΟ'Σ, *magicus, præstigiatog rius*. Hinc *μαγικὴ τέχνη*, *magica ars*, *μαγεία*. Sap. XVII. 7.

ΜΑΓΙ'Σ. Vox admodum ambigua, quæ notat *mensam, lancem macham, massam, frustum, offam*, etiam *panem*. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 105. צְלִיל, *tostum, torta*. Jud. VII. 13. *μαγὶς ἄρτου κριθίνου*, *frustum* s. *offa panis hordeacei*, (aut potius *panis hordeaceus*, ein Laib Brod, *barley bread*. Vulg. *pah nis subcinericius*). Sic legitur apud Dioscoridem Lib. I. c. 128. de Ladano, vertiturque a Plinio Lib. XII. c. 17. *offa*. Schol. in marg. cod. 56. Holm. *μαγὶς τὸ σκουτάριον καὶ ἡ τράπεζα*. Suidas: *μαγὶς ἄρτου, οἷον μέρος ἄρτου, ἢ ψωμὸς, ἢ ἐγκρυφίας*. Hesych. *μαγὶς, παλαθὶς, ἄρτος*. Junius *παλάθη ἄρτου* legendum suspicatur. Josephus panem hunc *μάζαν* appellavit, quod interpres Latinus vertit *mas-*

a *sam; placentam* alii reddere malunt.

ΜΑΓΚΙΠΙ'ΣΣΑΙ, h. e. *pistrices*, interprete Montfauconio. אֹפוֹת, *pistrices*. Inc. 1 Sam. VIII. 13. Sed vox hæc est misere corrupta. Reponendum est μαγπίσσαι, ut compositum sit ex μαγίς, quod vide infra, et πίσσω, *coquo*.

ΜΑ'ΓΟΣ, *magus, sapiens, præsti-* b *giator*. אוֹב. Aqu. Deut. XVIII. 11. ubi vid. Scharfenbergius. Idem 1 Sam. XXXIII. 8. 9. Ies. XXIX. 4. — אַשָּׁף, *incantans, incantator*. Dan. I. 20. II. 2. 27. IV. 4. et alibi. — חַרְטֻמִּים, *magi*. Symm. Genes. XLI. 8. Schol. ad Dan. IV. 7. μάγους interpretatur τοὺς τοῦ πυρὸς μέχρι τοῦ νῦν θεραπευτὰς παρ' αὐτοῖς (Πέρσαις) καὶ τοὺς ἁγνισμοὺς ἐπιτελοῦντας, καὶ c περὶ τὴν τῶν ἄστρων κατασκευὴν, ὡς δοκοῦσιν, ἐπιστημόνως ἔχοντας. Hesych. μάγον, τὸν ἀπατεῶνα, φαρμακευτὴν, τὸν θεοσεβῆ καὶ θεολόγον, καὶ ἱερέα, οἱ Πέρσαι οὕτως λέγουσιν. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*ΜΑ'ΓΩΖΟΝ. בִּגְנְזֵי, *in capsis*. Aqu. Ezech. XXVII. 24. ἐν μαγώζοις. Videtur servasse Hebr. nomen, quod μάγωσι factum est, judice d Semlero. Theodoret. ad h. l. Ἀκύλας ἐν μαγώζοις συγχειμένοις. τὸ δὲ, ἐν μαγώζοις, ἀπὸ τοῦ Ἑβραίου ἐξελλήνιζει, σημαίνει δὲ ἐν ἀποκρύφοις σκεύεσι. οὕτως γὰρ καὶ ὁ Σύρος ἡρμήνευσεν.

ΜΑΔΑΡΟ'Ω, *depilo, pilos evello, glabro*. מָרַט, idem. Nehem. XIII. 25. Deest hæc vox in Lexicis.

ΜΑΔΑ'Ω, *depilis sum, pilis careo*. מְרוּט part. Pah. *politus, expolitus*. e Ezech. XXIX. 18. πᾶς ὦμος μαδῶν, omnis humerus depilatus. Schol. Aristoph. in Plut. v. 266. μαδῶντα interpretatur κόμην μὴ ἔχοντα, φαλακρὸν, καθόλου τρίχας μὴ ἔχοντα, unde sua petiit Phavorinus in v. μαδῶντα, apud quem tamen pro τρίχας vitiose legitur τρίχαν.

ΜΑΔΙ'ΖΩ, *calvus sum*, it. *depilo, glabrum reddo*. מָלַק, *ungue seco*. Inc. Lev. I. 15. μαδίσει. Schol. ed. Rom. f τὸ Σαμαρ. μαδίσει, λεπίσει, quod incerto tribuitur in Hexaplis Origenianis. — נִמְרַט Niph. *deglabror*. Levit. XIII. 40. 41. ubi μαδίζειν *depilem esse, pilis carere* notat. Hesych. μαδίσας, τὰς τρίχας ἀποβαλών.

ΜΑΔΜΑΡΙ'ΤΗΣ vel Μαδβαρίτης vel Μαβδαρίτης. Ipsa vox Hebr. מִדְבָּר, *desertum, solitudo*. Jos. XVIII. 12. ubi videndus Masius. Adde g Jos. V. 6. et ad h. l. Bonfrerium. Vide supra ad μαβδαρίτης.

*ΜΑΔΩ'Ν. Ipsa vox Hebr. מָדוֹן, *extensio*, apud LXX 2 Sam. XXI. 20. sec. Rom. Alex. Compl. et Ald.

ΜΑΕΛΕ'Θ. Ipsa vox Hebr. מָחֲלַת, denotans vel *instrumentum musicum pneumaticum*, vel *initium alicujus carminis*. Psalm. LII. 1. h LXXXVII. 1.

ΜΑ'ΖΑ, vel ΜΑ͂ΖΑ, *massa, libum, farina subacta*. כְּפִים, proprie *incurvatus*, hinc *uncus*, vel adeo *clavus*. Aqu. Hab. II. 11. sine dubio e notione *complicandi* et *contrahendi*, quam vox כָּפַס, in reliquis linguis orientalibus habet, unde reliqui Intt. per ἔνδεσμος et σύνδεσμος interpretati sunt. Fortasse etiam μάζα apud Aquilam est *massa, qua parietes vestiebantur*. Hesych. μάζα, ἡ i μεμαγμένη κόπρος. Doederleinio in Bibl. Theol. T. II. p. 342. Aquila scripsisse videtur: καὶ ἱμὰς ἐκ ξύλου, unde per errorem μάζα ortum sit. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 26. p. 612. Hist. Drac. v. 31. Hesych. μάζα, ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. Suidas μάζαν interpretatur στρυφνὸν ἄρτον, *austerum panem*: nonnulli *nauticum panem* sive *biscoctum* intellegunt. Conf. Brissonium de Regn. Persar. p. 214. et Barlæum ad Lucian. Tim. p. 163.

ΜΑΖΑΛΩ'Θ. Ipsa vox Hebr. מַזָּלוֹת, quæ *planetas* notat. Al.

a 2 Reg. XXIII. 5. Vide mox *μαζουρὼθ*.

*ΜΑΖΟΥ΄Ρ. Aqu. Job. XXXVII. 9. pro Hebraico, מְזָרִים, quod notat *ventos aquilonares dispergentes nubes*, ubi sponte apparet eum vocem Hebr. retinere voluisse, et fortasse scripsisse *μαζουρὶμ*, vel *μαζουρὼθ*.

ΜΑΖΟΥΡΩ΄Θ. Ex ipsis vocibus Hebr. מַזָּלוֹת plur. *planetæ*. 2 Reg. b XXIII. 5. ubi fortasse rectius scribitur *μαζαλὼθ*, quod alii libri habent. — מַזָּרוֹת plur. idem. Job. XXXVIII. 32. Gloss. in Lib. 4 Reg. et Lex. Cyrilli MS. Brem. *μαζουρὼθ, ἀστὴρ οὕτω καλούμενος*. Suidas ex Chrysostomo ad h. l. *μαζουρὼθ τὰ συστήματα τῶν ἀστέρων, ἃ ἐν τῇ συνηθείᾳ ζώδια καλοῦνται. Ἑβραϊστὶ δέ τινες φασὶν λέγεσθαι τὴν* c *λέξιν, σημαίνειν δὲ καὶ τὸν ἀστρῷον κύνα*. Procopius Gazæus in 2 Reg. XXIII. 5. *μαζουρὼθ, ἀστέρος ὄνομα, ὡς εἰκὸς, τοῦ ἑωσφόρου*. Theodoretus: *τὸ Μαζαρὼθ ἀστέρος οἶμαι ὄνομα εἶναι καὶ τοπάζω τὸν ἑωσφόρον οὕτως ὠνομάσθαι*. Horum sententiam secuti Interpretes Coptorum *μαζουρὼθ*, vel, uti corrupte scribunt, ΣΟΥΡΟΤ pariter per *Venerem* explicuerunt. d Confer Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 277. Hottingeri Thes. Philol. pag. 366. et Montfauc. in Notis ad Hexapla.

*ΜΑ΄ΘΑΝΑ. Ipsa vox Hebr. מַתָּנָה, *donum*, Græcis literis expressa. Symmach. Cohel. VII. 8. *ἡ μάθανα, τοῦτ᾽ ἔστι δῶρον*.

*ΜΑ΄ΘΗΜΑ, i. q. *μάθησις*. אַלּוּף, *doctor*. Alex. Jer. XIII. 21. Vid. e Spohn. ad h. l. K. Vide sequens *μάθησις*.

ΜΑ΄ΘΗΣΙΣ, *disciplina, doctrina*. אַלּוּף, *doctor*, it. *dux*. Symm. Prov. II. 17. Accepit de institutione et disciplina juvenili e verbi participio Paul, ex usu l. Syr. et Chald.

ΜΑΙ͂Α, *obstetrix*. *חָיוֹת, *obstetrices*. Symmach. Exod. I. 19. ex usu l. Chald. et Syr. in quibus ܚܝܬܐ *obstetrices* notat, ut recte ad h. l. observavit Dathius. — מְיַלֶּדֶת part. præt. Pih. *parere faciens*. Gen. XXXV. 17. XXXVIII. 28. Exod. I. 15. et alibi. Apud Hesychium *μαῖα* inter alia exponitur *περὶ τὰς τικτούσας ἰατρὸς καὶ ὀμφαλοτόμος*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μαῖα, ἰατρίνη*. Adde Schol. Biseti ad Aristoph. Lysistr. v. 696.

*ΜΑΙΕΥ΄ΟΜΑΙ, *obstetricem ago, sum obstetrix*. יִלֵּד Pih. *in partu adjuvit*. Exod. I. 16. *μαιεύησθε* sec. cod. 128. Holm.

ΜΑΙΜΑ΄ΖΩ seu *μαιμάω*, *æstuo, vehementer cupio, turbor*. גִּיחַ, *prodeo, erumpo*. Job. XXXVIII. 8. *ἐμαίμασεν*. Phavor. *ἐμαίμασε, προεθυμήθη, ἐχλόνητο, ἐταράττετο*.

ΜΑΙΜΑ΄ΣΣΩ, *æstuo, vehementer cupio, turbor*. גִּיחַ, quod pr. *fremere* notat, ac bene de *aquis* dicitur. Job. XXXVIII. 8. de mari: *ὅτε ἐμαίμασσεν*, quando *æstuabat*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἐμαίμασσεν, ἐκυματοῦτο*. Hesych. *ἐμαίμασσεν, προεθυμεῖτο ἢ προεθυμεῖτο* (forte *προεθυμήθη* legendum. Conf. *Μαιμάζω*.) *ἐκυματοῦτο, ἐχλονεῖτο, ἐταράττετο*. — הָמָה, *strepo*. Theod. Jer. IV. 19. *μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, turbatur* anima mea. Chrysostomus apud Ghislerium in Cat. ad h. l. pag. 396. *μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, τουτέστι, θορυβεῖται ἐν ἀγῶνι τυγχάνουσα*. Hesych. *μαιμάσσει, σφίζει*, (lege *σφύζει*) *προθυμεῖται*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μαιμάσσει, τήκει, δαπανᾷ*. Idem: *μαιμάσσει, σφύζει, κυματοῦται, πηδᾷ*. Suidas: *μαιμάσσει* (Sic enim bene legendum putat Küsterus pro *μαμάζει*), *σφύζει, προθυμεῖ, καταδαπανᾶται, καταπαλαίεται, κυματοῦται, πηδᾷ, καχλάζει, χλονεῖται*. Inde *Ζεὺς μαιμάκτης* dictus Athenis, quasi furiosus et turbulentus. Et *Μαιμακτηριὼν* hyemalium mensium primus, quo aër turbari incipit et commoveri. Proinde Jovi *Mæ-*

a macti sacra fiebant Maemacteria dicta, ut pacatior esset hyems. Cf. omnino Bochartum Hier. P. I. Lib. II. c. 55. p. 666.

ΜΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *insanio, demens sum.* שָׁגַע Pyh. *dementor, ad insaniam redigor.* Jerem. XXIX. 26. Vide et Sap. XIV. 28. 4 Maccab. VII. 5. τοὺς μαινομένους κλύδωνας.

ΜΑΙΟ'ΟΜΑΙ, *obstetrico, obstetricem ago,* it. passive, *obstetrici manu* b *juvor, parior, nascor.* גִּיחַ, *prodeo, prorumpo.* Inc. Job. XXXVIII. 8. ὅτε ἐμαιοῦτο, (Ita Chrysostomus et Cod. Syr. Hex.) cum *nasceretur,* seu: *cum embryonum more omni vi anniteretur, ut ex utero quasi emergeret.* Sermo ibi est de aquis marinis. Vide infra s. παλαίω. Hinc emendandus est h. l. Cod. Alex. c qui perperam ἐμεοῦτο pro ἐμαιοῦτο habet. Vide ad h. l. Notas L. Bosii. — חוּל Pyh. a חוּל. Job. XXVI. 5. μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος; num gigantes *nascentur* sub aqua? Μαιωθήσονται est q. d. *obstetricis opera educentur in lucem,* nam חוּל est *dolere ex partu, parturire.* Confer supra s. v. גִּיחַ. Suidas et Hesychius: μαιω- d θήσονται, λοχευθήσονται, γεννηθήσονται, θεραπευθήσονται. Quint. ed. Psalm. XXVIII. 9. μαιουμένου ἐλάφους, *obstetricantis* cervos. Symm. Proverb. VIII. 25. ἐμαιώθην, *generatus sum,* pr. *obstetricem habui.* — יָלַד Pih. *parturire facio.* Exod. I. 16. ὅταν μαιοῦσθε τὰς Ἑβραίας, quando *obstetrici manu juvatis* mulieres Hebræas. Inde procul dubio in Gloss. in Oc- e tateuch. pro νῶσθαι, θεραπεύεσθαι, ut e codice suo edidit Fabricius, legendum μαιοῦσθε, θεραπεύετε.

ΜΑΚΑΡΙ'ΖΩ, *beatum prædico.* אָשַׁר Pih. idem. Gen. XXX. 12. Job. XXIX. 11. Psalm. XL. 2. et alibi. — *אָשׁוּר, *gressus, incessus.* Symm. Psalm. XVII. 11. μακαρίζοντές με παραχρῆμα περιεκύκλωσάν με, vix me felicem et beatum prædicarunt, quum me circumvenire f conantur; ubi pro אַשֻּׁרֵנוּ legit עִשְּׁרֻנִי præt. Pihel. — אַשְׁרֵי, *beatus.* Ps. CXLIII. 18. — שָׁבַח Pih. *laudo.* Symm. Cohel. IV. 2. ἐμακάρισα. — *שׁוּר, *contemplor, intueor.* Num. XXIV. 17. Hic legerunt אָשַׁר. Sirac. XXV. 23. ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, quæ sua modestia et probitate non *beat,* sed sua insolentia et nequitia infelicem red- g dit maritum. Vulgatus, *beatificat.* Compl. παρακαλέσει. Cæterum conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΜΑΚΑ'ΡΙΟΣ, *beatus.* *אָשֵׁר, *qui.* Ies. XXXI. 9. Habuerunt pro אַשְׁרֵי. Vide ad h. l. Montf. — אֹשֶׁר, *beatitudo.* Genes. XXX. 12. — אַשְׁרֵי. Deut. XXXIII. 29. Job. V. 17. Ps. I. 1. et alibi. Hesych. μακάριος, πάντοτε ἐν ἀγαθῷ (Lex. h Cyrilli MS. Brem. ἀγαθοῖς) ὤν, εὐδαίμων. Conf. et Lex. N. T. s. h. v.

ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ'Σ, *qui beatus prædicandus est vel prædicatur.* אִשֵּׁר. Prov. XIV. 21. XVI. 20. XXIX. 18. Vide et 2 Macc. VII. 24.

ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *beatus sum, beatus prædicor.* אָשַׁר Pyh. Symm. Psalm. XL. 3. μακαριστὸς ἔσται, *beatus prædicabitur.*

*ΜΑΚΚΑΒΑΙ͂ΟΣ. Vox Græca i orta ex Hebr. seu Chald. מַקָּבִי, quod proprie *animosum ac fortem ducem belli,* etiam *principem* notat. מַקָּב et Chaldaicum מַקָּבָא significat *malleum.* Cum *malleis* autem *heroas* comparare solebant. Arabicum منكب et منقب *ducem, præfectum* notat, quam notionem quoque habet نقيب, Coran. Sur. V. 13. Isidorus Pelusiota: Μακκαβαῖος ἑρμηνεύεται παρὰ Πέρσαις καίριος. Conf. Ikenii Obs. de Juda Macca-

a bæo in Symbol. Literar. Brem. T. I. p. 170. seq. Hinc Maccabæorum nomen transiit ad familiam Matthathiæ, ob fortitudinem bellicam admodum insignem, quanquam Judas proprie hoc cognomen acceperat. 1 Maccab. II. 4.

ΜΑΚΡΑ'Ν pro εἰς μακρὰν ὥραν, vel κατὰ μακρὰν ὁδὸν vel χώραν, *in longum tempus, longe, procul.* אָרַךְ, b *prolongo.* Al. Cohel. XII. 22. μακρὰν (pro εἰς μακρὰν ὥραν) αἱ ἡμέραι, *procul absunt* dies. — אֲרֻכָּה, *longum, diutinum.* Jerem. XXIX. 28. μακρὰν (pro εἰς μακρὰν ὥραν) ἐστὶν, *longum* est. — מֶרְחָק, *longinquitas.* 2 Sam. XV. 17. ἐν οἴκῳ τῷ μακρὰν, pro κατὰ μακρὰν ὁδὸν ὄντι, in domo, quæ *procul aberat.* Zach. X. 9. οἱ μακρὰν (pro οἱ κατὰ μακρὰν χώραν c ὄντες) μνησθήσονταί μου, qui *procul absunt,* recordabuntur mei. — סוּר, *recedo.* Prov. XIII. 20. μακρὰν ἀπὸ γνώσεως. Legisse mihi videntur סָרָה, *recessio.* — רָחַק : הִרְחִיק, Kal et Hiph. Exod. XXXIII. 7. Deuter. XIV. 24. Jos. III. 16. et alibi aliquoties. Prov. XXII. 15. μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ. Ex sententia Jaegeri emersit hæc versio e neglectu d pronominis נָה in voce יַרְחִיקֶנָּה, cujus si rationem interpres habuisset, dicturus erat μακρυνεῖ αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ. Mihi autem μακρὰν non adverbium, sed adjectivum esse videtur referendum ad vocem ἄνοια, et post αὐτοῦ omissum esse ποιεῖ. Sed possunt verba Græca quoque ita verti: quia non vapulavit ferula, s. quia expers fuit s. est severæ edu-e cationis et castigationis. — רָחוֹק, Num. IX. 10. ἐν ὁδῷ μακρὰν, pro κατὰ μακρὰν χώραν ὄντι, in via, quæ procul abest. Jud. XVIII. 7. μακρὰν (pro κατὰ μακρὰν χώραν) εἰσὶν ἀπὸ Σιδῶνος, procul absunt a Sidone. Vide et Jos. IX. 22. 2 Sam. VII. 19. εἰς μακρὰν, sc. ὥραν, quæ contingent *post longa tempora.* Confer Schoettgen. ad L. Bos. Ellips. Gr. p. 251. seq. Ezech. XVIII. 46. di- f citur εἰς καιροὺς μακροὺς, in *longa* tempora. 1 Reg. VIII. 46. εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγὺς, in terram *longinquam* vel *propinquam.* Vide et 2 Paral. VI. 36. et confer Luc. XV. 13. Esth. IX. 20. Psalm. XXI. 1. μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι, res *procul absunt* a salute mea. — מֵרָחוֹק, *a procul.* Ies. LIX. 14. — לְמֵרָחוֹק, idem. Job. XXXVI. 3. g — רַחִיק Chald. idem. Esdr. VI. 6. — *רִקּוּחַ, *pigmentum, unguentum.* Ies. LVII. 9. οἱ μακρὰν ἀπό σου. Legerunt transpositis literis רְחֹקַיִךְ. Sir. XV. 8. μακράν ἐστιν ὑπερηφανίας, pro ἀπὸ ὑπερ. *procul* est a superbia. Sir. XVI. 23. μακρὰν, h. e. *remotum* est a cogitatione et cognitione hominum, quia homines non cogitant et ponderant pro rei veritate et h gravitate.

ΜΑΚΡΑ'Ν 'ΑΠΕ'ΧΩ, pro κατὰ μακρὰν χώραν ἀπέχω, *longe absum.* רָבָה, *multiplicor.* Deut. XIV. 24. Quia sermo ibi est de via, רָבָה ad *longitudinem* transfertur. — רָחוֹק, *longinquus.* Prov. XV. 32. Ezech. XXII. 5. Joël. III. 8. — רָחַק : הִרְחִיק, Kal et Hiph. Gen. XLIV. 4. Ezech. XI. 15. i

ΜΑΚΡΑ'Ν 'ΑΠΟΤΕΙ'ΝΩ, *longe extendo.* הַרְחֵק הַרְחִיק *longe discedo longe discedendo.* Ex. VIII. 28.

ΜΑΚΡΑ'Ν 'ΑΦΙ'ΣΤΗΜΙ, *longe absisto.* רָחַק, *procul* s. *longe absum.* Jer. II. 5. Symm. Ps. XXI. 2.

ΜΑΚΡΑ'Ν ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *procul sum.* הִרְחִיק. Jos. VIII. 4. — *רָבָה, *multiplicor.* Deut. XIV. 23. sec. cod. Vat. Vide s. μακρὰν ἀπέχω.

ΜΑΚΡΑ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *procul facio.* *הַצִּיל Hiph. a נָצַל, *eruo.* Prov. II. 16. τοῦ μακράν σε ποιῆσαι. Illustranda est hæc versio ex Arabismo, in quo

* ضَلَّ notat *errare*, etiam *aberrare*, *abire*, *abesse*. — הִרְחִיק : רָחַק. Pih. et Hiph. Prov. V. 8. XXX. 8. Ies. XXVI. 15. Symm. Ies. VI. 12.

*ΟΥ' ΜΑΚΡΑ'Ν, *non procul*. בְּאֹהֶל, *in tentorio*. Inc. Job. XVIII. Recte. Quod enim est aut accidit in tentorio aut tabernaculo alicujus, id non procul est ab eo remotum.

ΜΑΚΡΟ'ΒΙΟΣ, *prolongans vitam*, *longævus*. הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongare dies*. Ies. LIII. 10. — הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo*, sc. *dies*. Al. Cohel. VII. 16. Vide et Sap. III. 17.

ΜΑΚΡΟΒΙ'ΩΣΙΣ, *prolongatio vitæ*, *longævitas*. Baruch. III. 8.

ΜΑΚΡΟΗΜΕ'ΡΕΥΣΙΣ, *prolongatio dierum*, *longævitas*. Sirac. I. 10. 17. XXX. 21. Conf. Suiceri Thes. Eccl. Tom. II. p. 293.

ΜΑΚΡΟΗΜΕΡΕΥ'Ω, *prolongo dies*, *longævus sum*. הֶאֱרִיךְ יָמִים. idem. Deut. IV. 40. sec. Oxon. Ib. V. 33. VI. 2. Jud. II. 7. — *רָבָה יָמִים, *multiplicantur dies*. Deut. XI. 21. sec. Vat. Conf. Sir. III. 5.

ΜΑΚΡΟΗ'ΜΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ' vel ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *longævus sum vel fio*. אָרַךְ. Inc. Deut. V. 33. μακροήμεροι ἔσεσθε, longævi eritis. Sed ibi quoque in textu Hebr. יָמִים additum reperitur. — הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. IV. 40.

ΜΑΚΡΟ'ΘΕΝ, *e longinquo*, *eminus*. הַרְחֵק infin. Hiph. Gen. XXI. 16. — מֶרְחָק, *longinquitas*. Prov. XXV. 26. Jer. IV. 16. — מִמֶּרְחָק. Prov. XXXI. 14. Jer. XXXI. 10. Al. Ies. XXX. 27. — רָחוֹק. Deut. XXIX. 22. Jos. IX. 6. — בְּרָחוֹק. Ps. IX. 22. — מֵרָחוֹק. Gen. XXII. 4. XXXVII. 17. et alibi sæpius. — לְמֵרָחוֹק. Neh. XII. 42.

'ΑΠΟ' ΜΑΚΡΟ'ΘΕΝ, idem. מִמֶּרְחָק. Psalm. CXXXVII. 7. — מֵרָחוֹק. 2 Reg. XIX. 25. Psalm. XXXVII. 12. — לְמֵרָחוֹק. Esdr. III. 13.

ΜΑΚΡΟΘΥΜΕ'Ω, *longanimis sum*, *patiens sum*, *patienter fero*, *tardus sum ad vindicandum*, it. *persevero*. הֶאֱרִיךְ אַף, *prorogo iram*. Prov. XIX. 11. ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, misericors vir *longanimis est*. — *הֶאֱרִיךְ נֶפֶשׁ, *prolongo animam*. Aquila Job. VI. 11. Vulg. ut *patienter feram*. — *מָשַׁךְ, *traho*. Neh. IX. 30. sec. Compl. Baruch. IV. 18. μακροθυμήσατε τὴν παρὰ Θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν, *patienter ferte* venientem super vos iram Dei. Sir. II. 4. ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον, in mutationibus humiliationis tuæ *sis patiens*, coll. XVIII. 10. XXIX. 11. ubi μακροθύμησον, quoad sensum, est: *non rigide exige debitum*. Sir. XXXV. 19. ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ, οὐδὲ μὴ μακροθυμήσῃ ἐπ' αὐτοῖς ὁ κραταιὸς, Dominus non faciet moram, nec *tardus erit* erga illos fortis. Conf. Luc. XVIII. 7. et ad h. l. Grotium et Wolfium p. 722. 2 Macc. VIII. 26. οὐκ ἐμακροθύμησαν κατατρέχοντες αὐτούς. Vulg. *non perseverarunt insequentes*. Sed ibi sine dubio legendum est ἐμακροτόνησαν, ut legitur in cod. Alex. et Complut. Vide ad h. l. Bretschneiderum Spicil. p. 169. seq.

ΜΑΚΡΟΘΥΜΙ'Α, *longanimitas*, *patientia*. אֶרֶךְ אַפַּיִם, *prolongatio irarum*. Jer. XV. 15. — אֹרֶךְ אַפַּיִם. Prov. XXV. 15. Symmach. Cohel. VIII. 12. — *אֲרֻכָה, *prolongatio*. Inc. Dan. IV. 24. ubi vid. Scharfenb. p. 78. — הֶאֱרִיךְ אַף, *prorogo iram*. Aqu. Theod. Prov. XIX. 11. Sir. V. 11. ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν, sis *tardus et cautus*, ubi est respondendum. Vide v. 12. et 13.

Significat hic *μακροθυμία cunctationem, tarditatem prudentem et cautam.*

ΜΑΚΡΟΘΥΜΙ'ΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *longanimitatem do.* הַחֲיָה רוּחַ, *vivifico spiritum.* Ies. LVII. 15. Ibi *μακροθυμία* esse videtur *patientia,* quasi *longanimitas in malis perferendis.* Μακροθυμεῖν in universum *patienter ferre* notat. Confer Plutarchum T. VIII. p. 345. ed. Reisk. Posses quoque de *patiente exspectatione* aut *spe læta* explicare. Confer Lexic. N. T. s. *μακροθυμέω.*

ΜΑΚΡΟ'ΘΥΜΟΣ, *longanimis.* אַרְכָא Chald. *prorogatio.* Dan. IV. 24. — אֶרֶךְ אַפַּיִם, *longus irarum.* Exod. XXXIV. 6. Num. XIV. 18. Nehem. IX. 17. et alibi. — אֶרֶךְ רוּחַ, *longus spiritu.* Cohel. VII. 9. — יְקַר רוּחַ, *pretiosus spiritu.* Prov. XVII. 28. Legerunt קַר, omisso Jod. *Frigidus animo est, qui temperat affectum.* Zieglerus contulit Arab. وقر, *tranquillus, mansuetus fuit.* Vide ib. XXIX. 11. Sap. XV. 1. Sir. I. 20. V. 4. ubi Deus *μακρόθυμος* dicitur, quatenus tarditatem supplicii gravitate compensat, non autem quia longanimiter expectat impios ad pœnitentiam, unde Gr. Complut. addunt *οὐ μή σε ἀνῇ, non dimittet te impunitum,* sed eo acrius puniet, quo tardius.

ΜΑΚΡΟ'Σ, *longinquus, longus, diuturnus.* אָרַךְ, *prolongo.* Ezech. XII. 22. — *אֲרֻכָה. Symm. 2 Sam. III. 1. — רָחוֹק. Ezech. XII. 27. — מֵרָחוֹק. Prov. VII. 19. — שָׁוְא, *vanitas.* Ies. V. 18. In mente habuisse videntur שָׂרָה, aut ex Houbigantii conjectura שָׂרוּעַ, coll. Lev. XXI. 18. Ita quoque Syrus. Paulus pronuntiat שׂוֹא, *protensus, longus,* a rad. Arab. שאה, *extendit pannum, longe protendit sollicitudinem.* Sir. X. 10. *μακρὸν ἀῤῥώστημα κόπτει ἰατρός.* Vulgatus, qui *brevem* habet, legisse videtur *μικρόν.* Sed *μακρὸν* est vera lectio: *diuturnus morbus.* Vide s. v. *κόπτω.*

*ΔΙΑ' ΜΑΚΡΟΥ˜. לְמֵרָחוֹק. Symm. Job. XXXVI. 3.

*ΕΙ'Σ ΜΑΚΡΟ'Ν. לָעַד, *in perpetuum.* Theod. Amos I. 11.

'ΕΚ ΜΑΚΡΩ˜Ν, sc. 'ΗΜΕΡΩ˜Ν vel ΧΡΟ'ΝΩΝ, *e longinquo.* לְמֵרָחוֹק. 1 Par. XVII. 17.

ΜΑΚΡΟ'Σ ΤΗ˜Ι 'ΕΚΤΑ'ΣΕΙ, *longinquus extensione.* אֶרֶךְ אֵבֶר, *longus ala,* h. e. *longissimas alas habens.* Ezech. VII. 3. — Vide supra s. *ζάω.*

ΜΑΚΡΟ'ΤΕΡΟΣ, comparat. *longior, longinquior.* אֲרֻכָּה, *longum.* Job. XI. 9. — הַרְחֵק, *elongando.* Gen. XXI. 16. sec. cod. Alex. *μακρότερον.* Sap. XII. 25. *μακρότερον ἐπλάνησαν,* h. e. ipsas erroris vias egressi sunt, longius errarunt, quam videbatur fieri posse, ut homo erraret.

ΜΑΚΡΟ'ΤΕΡΟΝ 'ΑΠΕ'ΧΩ, *longinquius absum.* רָחַק, *procul disto.* Deut. XII. 21.

ΜΑΚΡΟ'ΤΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *longinquior sum.* רָבָה, *multus sum.* Deut. XIX. 6.

ΜΑΚΡΟ'ΤΗΣ, *longinquitas, longitudo.* אֹרֶךְ. Ps. XX. 4. XXII. 9. XC. 16. — אַרְכָה Chald. *prorogatio.* Dan. VII. 12. — הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo.* Cohel. VIII. 12. Legerunt מֵאֹרֶךְ nam אֹרֶךְ est *μακρότης.*

*ΜΑΚΡΟΤΟΝΕ'Ω, *longius protendo, amplius intendo,* deinde *persevero, pergo.* 2 Macc. VIII. 26. *δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐμακροτόνησαν καταστρέχοντες αὐτούς* (sec. cod. Alex. et Compl.), quare non longius protenderunt manus aut perseverarunt in persequendis illis. Vide ad h. l. Bretschneiderum in Spicil. pag. 169.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΕ'Ω, *longævus sum.* יָשִׁישׁ, *decrepitus.* Symmach. Job. XII. 12. μακροχρονήσασι, *longævis.* Ex Kreyssigii conjectura legendum μακροχρονίσασι.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙ'ΖΩ, *longævus sum.* גּוּר, *metuo.* Deut. XXXII. 27. Videntur nonnullis legisse יְאַחֵרוּ ab אָחַר, *retro, post,* nullo aut incommodo sensu. Latinus interpres: *ne longo tempore sint super terram.* Græcus auctor sec. Agellium explicat: ἵνα μὴ ἐπιμένωσι τῇ δυσσεβείᾳ. — הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Deut. V. 16. sec. Oxon. Al. Deut. XVII. 20. μακροχρονίσῃ.

ΜΑΚΡΟΧΡΟ'ΝΙΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, idem. הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Exod. XX. 12. Deut. V. 16. — אֲרֶכֶת יָמִים. Inc. Deut. XXII. 7. Adde Deut. IV. 40.

ΜΑΚΡΟΧΡΟ'ΝΙΟΣ ΕΙ'ΜΙ', idem. הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. XVII. 20.

*ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟ'Ω. הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. XVII. 20. μακροχρονιόσῃ sec. cod. Alex. Sed reponendum ibi est μακροχρόνιος ᾖ ex Oxon. Ald. et Complut.

ΜΑ'ΚΡΥΜΜΑ, *elongatio, piaculum.* תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Esdr. IX. 1. 11. ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν. Hesych. ἐν μακρύμασιν (lege μακρύμμασιν), ἐν ἀποστασίαις.

ΜΑΚΡΥ'ΝΩ, *elongo, prolongo, longe amoveo, procul removeo.* הֶאֱרִיךְ Hiph. Psalm. CXXVIII. 3. Cohel. VIII. 13. Adde Aqu. Cohel. VII. 16. ubi μακρύνειν notat *diu vivere,* omissis vocibus τὸν βίον aut τὰς ἡμέρας. Vulgat. *multo vixit tempore.* — כָּלָא, *cohibeo.* Psalm. XXXIX. 15. μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου, sensu eodem. — מֶשֶׁךְ, *Mesech,* nomen proprium. Ps. CXIX. 5. Nomen proprium loci commutantes in appellativum sensum per ἐμακρύνθη reddiderunt, quasi legissent מָשְׁכָה. — *קָטֹן, *parvus, exiguus sum.* Aqu. Gen. XXXII. 10. ubi pro ἐμακρύνθην (seu potius μεμάκρυμαι, ut habet Procopius Cat. Niceph. pag. 393.) reponendum esse ἐμικρύνθην, aut potius μεμίκρυμαι, omni caret dubio. — רָחַק : הִרְחִיק, Kal et Hiph. Jud. XVIII. 22. Psalm. XXI. 20. LIV. 7. Ies. VI. 12. sec. Vat. Adde Aqu. Theod. Job. XIII. 21. Aqu. Symm. Theod. Prov. IV. 24.

ΜΑΚΡΥΣΜΟ'Σ, *elongatio.* מֶשֶׁךְ. Nomen propr. Aqu. Psalm. CXIX. 5. ubi pro nomine appellativo accepit, et μακρυσμὸς est *terra remota, longe dissita.* Vide supra s. v. μακρύνω. — רְחוֹקִים. Aqu. Ps. LV. 1. μακρυσμῶν, *elongationum.*

ΜΑ'ΛΑ, *valde.* *אֲבָל, *immo, verumtamen.* Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XLII. 21. καὶ μάλα, ἢ ὄντως, ubi duæ versiones ejusdem vocis coaluerunt, nam 2 Sam. XIV. 5. Incertus אֲבָל reddit ὄντως. 2 Macc. X. 8. 32. XII. 18.

ΚΑΙ' ΜΑ'ΛΑ, *et valde.* אֲבָל, *immo, verumtamen.* 2 Sam. XIV. 5. 1 Reg. I. 43. 2 Reg. IV. 14. Dan. X. 21. sec. cod. Chis. Hesych. καὶ μάλα, καὶ λίαν, καὶ πάνυ.

ΜΑ'ΛΑΓΜΑ, *malagma, medicamentum leniens, quod ad emolliendum adhibetur,* seu *fomentum,* a μαλάττω, i. e. *mollio, mitigo, subigo, foveo.* Sap. XVI. 12. Hesych. Gloss. MS. in Prophet. et Lexic. Cyrilli MS. Brem. μάλαγμα, ἴαμα.

ΜΑ'ΛΑΓΜΑ 'ΕΠΙΤΙ'ΘΗΜΙ, *malagma impono.* זוּר וְרֻכְּכָה, *exprimor et mollior.* Ies. I. 6.

ΜΑΛΑΓΜΑΤΙ'ΖΩ, *malagmata appono,* seu *vulnus curo, sano malagmatis, omninoque cataplasmo.* חָבַשׁ, idem. Symm. Hos. VI. 1. μαλαγματίσει sec. cod. Barber. e diversa editione Symmachi.

a ΜΑΛΑΚΙ'Α, *mollities, languor, morbus.* אָסוֹן, *exitium.* Gen. XLII. 4. Vulg. *ne quicquam patiatur mali.* XLIV. 29. — חֳלִי, *morbus.* Deut. VII. 15. XXVIII. 61. 2 Par. XXI. 15. 18. 19. — מַחֲלָה, idem. Exod. XXIII. 25. — מַחֲלֻיִּם, idem. 2 Par. XXIV. 25. — מַכְאוֹב, *dolor.* Job. XXXIII. 19. — תַּחֲלוּאִים plur. 2 Paral. XXI. 19. Hesych.
b *μαλακία, νόσος, βλακία.*

*ΜΑΛΑΚΙ'ΑΝ ΦΕ'ΡΩ. חֳלִי, *morbus.* Ies. LIII. 3. ubi *φέρειν*, quod vero pendet ab *εἰδὼς*, sensus causa de suo addiderunt.

ΜΑΛΑΚΙ'ΖΟΜΑΙ, *langueo, ægroto, morbidus sum.* אָסוֹן, *exitium.* Gen. XLII. 38. — דָּכָא Pyh. *atteror.* Ies. LIII. 5. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. non legisse videntur
c מְדֻכָּא, sed מְדֻוֶּה a rad. דָּוָה, quæ notat *infirmari, languere ex morbo.* — חָלָה, *ægroto.* 2 Sam. XIII. 5. *μαλακίσθητι*, h. e. *finge, te ægrum esse,* seu *languorem simula,* ut Vulgatus bene transtulit. Inc. *προσποιοῦ ἐνοχλεῖσθαι.* Sic quoque legitur apud Alciphr. II. 1. pag. 261. 2 Paral. XVI. 12. Ies. XXXVIII. 1. 9. Adde Theodot. 1 Sam. XXX. 13.
d — חֳלִי, *morbus.* 2 Paral. XVI. 12. Hesych. *μαλακίζεσθαι, ἀσθενῶς διακεῖσθαι, νοσηλεύεσθαι.*

ΜΑΛΑΚΟ'Σ, *mollis, delicatus, blandus.* מִתְלַהֲמִים particip. Hithp. *contusus,* it. *blandiens.* Prov. XXVI. 22. *λόγοι μαλακοί,* sermones *molles et blandi,* ut vinum lene est Græcis *μαλακόν.* Consentit cum buccellis et potionibus melleis avide absorptis,
e de quibus vocem Hebr. exposuit Schultensius ad XVIII. 8. — רַךְ, *tener.* Prov. XXV. 15. *γλῶσσα μαλακή.* — רַכּוֹת plur. fœm. *molles.* Hebr. Int. Job. XL. 22. ubi de *precibus submissis* adhibetur.

*ΜΑΛΑΚΟΨΥΧΕ'Ω, *molli sum animo.* 4 Macc. VI. 17.

ΜΑΛΑΚΥ'ΝΩ, *emollio.* הֵרַךְ Hiph. a רָכַךְ. Job. XXIII. 16.

ΜΑΛΑΚΩ'Σ, *molliter.* רַכּוֹת plur.
f fœm. *mollia.* Job. XL. 22. Vide supra s. v. *μαλακός.*

ΜΑ'ΛΗ, *ala, axilla, læna.* צַלַּחַת, *lebes,* item *sinus.* Aqu. Theod. et Symm. Prov. XXVI. 15. Sed Aqu. ibi potius reddidit *μασχάλῃ*, coll. XIX. 24. Symm. Prov. XIX. 24. *ἐν τῇ μάλῃ.* Elegantius scripsisset *ὑπὸ τῆς μάλης.* Conf. Intt. ad Thom. Mag. h. v. et Pierson. ad Mœrid. p. 261. Hesych.
g *μάλη, χλαῖνα, μασχάλη, μαλάχη.*

ΜΑ'ΛΙΣΤΑ, *maxime.* אֲבָל, *immo, verumtamen.* Aqu. Gen. XLII. 21.

ΜΑ͂ΛΛΟΝ, compar. ex *μάλα, magis, potius.* — Vide alibi *πολὺ μᾶλλον.*

ΜΑΛΛΟ'Σ, *coma demissa.* צִיצִת, *coma.* Symm. Ez. VIII. 3. Potest tamen hæc vox quoque ad רֹאשׁ referri. Hesych. *μαλλὸς, τὸ ἔριον καὶ*
h *ἡ καθειμένη κόμη.*

ΜΑΜΖΗ'Ρ, Hebr. מַמְזֵר. Aqu. Deut. XXIII. 2. Spencerus de Legibus Hebr. Ritual. Lib. I. cap. 6. sect. 3. multis probare annititur, quod vox illa non *spurium,* ut vulgo exponitur, sed *alienigenam, gentilem, extraneum* significet.

*ΜΑ'ΜΜΗ, *avia.* 4 Macc. XVI. 9. Ita quoque legitur in N. T. Confer Lexic. N. T. s. h. v.
i

ΜΑ'Ν. Est ipsa vox Hebr. מָן, qua designatur *cibus Israëlitarum in deserto.* Exod. XVI. 31. 33. 35. Confer Deylingii Obss. SS. P. III. pag. 55. et Harenbergii Otia Gandersheim. p. 17. et infra v. *Μάννα.*

ΜΑΝΑΑ'. Ipsa vox Hebr. מִנְחָה, *oblatio, munus.* 2 Reg. VIII. 9. *ἔλαβε μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,* sumebat *donum* in manum suam. Lex. Cyrilli MS. Brem. *Μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ, δῶρα ἐν τῇ χειρί.* 2 Reg. XVII. 3. 2 Par. 2

a VII. 7. Neh. XIII. 5. Dan. II. 46. Lex. cit. *μαναὰ, θυσία, σπονδή.* Conf. v. *μάνα*, ac vide Hottingeri Thes. Philol. p. 366. et Drusium ad Ez. XLIV. 29.

ΜΑ'ΝΔΡΑ, *septum, quo noctu clauduntur pecora, caula, ovile, fovea, latibulum, spelunca.* גְּדֵרָה, *sepes.* Soph. II. 6. — חוֹחַ, *spina.* 1 Sam. XIII. 6. — *מִכְלָה, *ovile.* Incert. b Hab. III. 17. — מִנְהָרוֹת plur. *foramina, cavernæ.* Theod. et LXX Jud. VI. 2. *ἐποίησαν ἑαυτοῖς μάνδρας ἐν τοῖς ὄρεσι*, faciebant sibi *speluncas* in montibus. — מְעוֹנָה, *habitatio.* Ps. CIII. 23. Cant. IV. 8. ubi *cubile* notat, pariter ac Amos III. 4. — נָוֶה, *caula.* 2 Sam. VII. 8. 1 Par. XVII. 7. Ezech. XXXIV. 14. — סֻבָּךְ, *perplexum vepretum.* Jer. IV. c 7. *ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ*, ascendit leo e *latibulo* suo. — סֹךְ, *tugurium.* Psalm. IX. 31. Hesych. *μάνδραι, ἕρκη, φραγμοὶ, αὐλαὶ, σηκοὶ βοῶν καὶ ἵππων.* Pro *αὐλαὶ* vulgo ibi legitur *ὗλαι*, sed *αὐλαὶ* reposuit L. Bos in Anim. ad Auct. Græc. pag. 131. Plura autem de v. *μάνδρα* vide apud Suicerum Thes. T. II. p. 398. et L. Bos Proleg. in LXX Intt. c. d 3.

ΜΑΝΔΡΑΓΟ'ΡΑΣ, *mandragora, planta, cui vis inest obstupefaciendi sensus et soporandi homines.* דּוּדָאִים plur. Gen. XXX. 14. 15. 16. Cant. VII. 13. Hesych. *μανδραγόρας, ὁ Ζεὺς, καὶ εἶδος βοτάνης οἰνικὸν* (h. e. *vim vinosam habens, qua crapula efficitur*) *καὶ ὑπνωτόν.* Lege *ὑπνωτικὸν*, ut corrigit Hemsterhus. ad Lucian. Tim. e p. 96. Apud Suidam *μανδραγόρας* exponitur *ὑπνωτικὸς καρπὸς, ἢ λήθης ποιητικός.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. *μανδραγόρας, βοτάνη ὑπνωτικὴ, εἶδος ἔχουσα ἀνθρώπου.* Sic etiam apud Phavorinum, nisi quod pro *ἀνθρώπου* legatur *ἀνθρώπων.* Plutarchus de Audiendis poëtis initio: *Ὁ μανδραγόρας ταῖς ἀμπέλοις παραφυόμενος, καὶ διαδιδοὺς τὴν δύναμιν εἰς τὸν οἶνον μαλακωτέραν ποιεῖ τὴν καταφορὰν τοῖς πίνουσι.* f Cf. de hac voce Full. Misc. SS. VI. 6. Allatii Not. ad Hexæmer. p. 56. Gilb. Cognati Not. ad Lucian. Tim. p. 38. alios ad Lucian. T. I. Opp. p. 57. Martinii Lex. Phil. s. h. v. Ernesti in Not. ad Gloss. Sacr. Hesychii p. 195. ac Novam ed. Londinensem Thesauri Stephani L. Gr. T. I. fol. 598. seq. An autem LXX hac voce Hebr. דּוּדָאִים recte reddiderint, g disquirit Drusius ad Gen. l. c.

ΜΗ῀ΛΑ ΜΑΝΔΡΑΓΟ'ΡΟΥ, *poma mandragoræ.* דּוּדָאִים. Gen. XXX. 13.

ΜΑΝΔΥ'ΑΣ (ὁ et ἡ), *vestis militaris, chlamys, paludamentum, thorax.* מַד, *mensura*, it. *vestimentum.* Jud. III. 16. *τὸν μανδύαν* sec. Vat. *τὴν μανδύαν* sec. Complut. 1 Sam. XVII. 38. 39. accingebat Davidem h gladio ipsius supra thoracem ipsius. Gloss. MSS. in Lib. 1 Reg. *μανδύου, θώρακος ἢ περιβολαίου βαρβαρικοῦ.* In Cod. Fabric. male legitur: *Πάνδου μανδύα* (Lege: *Μανδύου*), *θώρακος, ἢ βαρβαρικοῦ περιβολαίου.* Gloss. in Octat. *Καδηδύην* (lege *Μανδύην*), *περιβόλαιον βαρβαρικόν.* Vide et 1 Sam. XVIII. 4. (ubi videndus Scharfenbergius ad 1 Sam. IV. 12.) i 2 Sam. X. 4. XX. 8. 1 Par. XIX. 4. — מְעִיל, *pallium.* Aqu. 1 Sam. XVII. 38. Lexic. MS. *μανδύας, εἶδος ἱματίου, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν πάλλιον.* Vide Bibl. Coislin. p. 601. Hesych. *μανδύας, εἶδος ἱματίου Περσῶν πολεμικὸν, ἢ μαντεία* Suidas: *μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. *μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον.* Eusta- k thius ad Odyss. Τ', p. 680. *μανδύας, Περσικὸν ὄνομα. Ἔοικε δὲ, φησὶ* (scil. *Αἴλιος Διονύσιος*), *φαινόλῃ.* Plura de hac voce vide apud Salmasium ad Trebell. Poll. p. 943. Petavium in Themist. p. 686. Fullerum Miscell. Sacr. VI. 2. Braunium de Vestitu

a Hebr. Sacerd. Lib. I. c. 6. pag. 93. Relandi Diss. Miscell. P. II. p. 192. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 179. seq.

ΜΑΝΘΑ'ΝΩ, *disco, exploro, cognosco.* אָלַף. Prov. XXII. 25. — בָּחַן, *probo.* Job. XXXIV. 36. μάθε Ἰώβ, *explora* Jobum. Ita Xenoph. Lib. II. Rerum Græc. cap. 1. §. 1. ἵνα ἀλλήλους μάθωσι, ὁπόσοι εἴησαν. b Vide Wolfium ad Ephes. IV. 20. p. 106. — הֵבִין Hiph. a בִּין, *intellego.* Ies. XXVIII. 19. — יָגַע, *laboro.* Ies. XLVII. 12. *Laborare* h. l. notat *studiosum esse.* — יָדַע, *scio.* Exod. II. 4. μαθεῖν, τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ, ut *cognosceret,* quid eventurum esset. Esth. IV. 5. — *יָשַׁב, *sedeo.* 1 Sam. I. 9. ἐμάθετο, *docebat,* sec. cod. Alex. ubi Grabius reposuit c ἐκάθητο. Sed defendit hanc lectionem Franc. Lee in Proleg. qui inprimis hoc urget, *sedere* esse proprium docentis positum. Sermo autem ibi est de Eli, summo sacerdote. — לָמַד. Deut. IV. 10. V. 1. XIV. 23. et alibi. — לָמַד: לָמוּד, *edoctus.* Ies. VIII. 16. τοῦ μὴ μαθεῖν. Legerunt מִלְּמוֹד pro בְּלִמֻּדָי. — תַּלְמִיד, *discipulus.* 1 Paral. XXV. d 8.

ΤΑΧΥ' ΜΑΝΘΑ'ΝΩ, *cito disco.* מָהַר Pih. *festino.* Ies. XXXII. 4. ταχὺ μαθήσονται. Recte quoad sensum.

ΜΑΝΙ'Α, *insania.* *זַעַם, *indignatio.* Edit. Quint. Hos. VII. 16. Bene. Ira enim furor brevis est. — מַשְׂטֵמָה, *odium.* Hos. IX. 9. et 10. ubi μανία est *odium* s. *ira ad μανίαν* e seu *excessum mentis usque vehemens.* Nihil autem tam insanum est quam ira. Vide ibi Hexapla. — שָׂטִים part. plur. ben. Kal a שׂוּט, *declinantes.* Psalm. XXXIX. 6. μανίας ψευδεῖς, ubi μανίας *divinationes et prophetias* dixerunt LXX Intt. Vide supra s. v. ἐπιλαμβάνεσθαι. Cæterum pro שָׂטֵי nonnullis legisse videntur שְׁטֵי, quod verterunt *insanias* ex significatione, quam habet f verbum שְׁטָה in l. Chald., ubi notat *stultescere, stulte agere, insanire,* quanquam שָׁטָה per Schin eandem significationem habet, coll. Syr. ܫܛܐ, *stultus fuit, desipuit.* Hesych. μανία, ὀργή, θυμός, χόλος.

ΜΑΝΙΑ'ΚΗΣ, *torques.* הַמְנִיכָא Chald. idem. Dan. V. 7. 16. 31. — נְטִיפוֹת plur. *myrothecidia.* Al. Ies. III. 18. ubi vid. Montf. Hexapla g T. II. pag. 392. — רָבִיד, *torques.* Aqu. Symm. Genes. XLI. 42. — שַׂהֲרֹנִים, *lunulæ, eæque eximiæ.* Symmach. Ies. III. 18. Vide et 3 Esdr. III. 6. Glossæ: *Torques,* στρεπτοί, μανιάκαι. Suidas: μανιάκης, ὁ περιαυχένιος κόσμος. Philo p. 543. ed. Paris. vocat κύκλον περιδέραιον. Cf. Schefferum de Antiqu. Torqu. §. 1. pag. 7. Drusium in Fragm. h Vett. Intt. GG. p. 290. Segaar. ad Dan. p. 26. et Scharfenbergium ad Eundem p. 87. nec non Sturz. de Dial. Maced. p. 180.

*ΜΑΝΙΩ'ΔΗΣ, *furiosus, insanus.* 3 Macc. V. 45. Elephantorum autem præpositus feras quasi, ut ita dicam, εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχὼς, cum ad *insanam* habitudinem adduxisset. Vide Stephani Thes. i L. Gr. T. II. p. 771.

ΜΑ'ΝΝΑ, *manna,* i. q. μὰν, *man,* de quo supra. מָן, idem. Num. XI. 6. 7. Deut. VIII. 3. Ps. LXXVII. 28. Suidas: μάννα, ἡ ἄνωθεν χορηγουμένη τροφὴ, καὶ Δαβὶδ (Ps. LXXVII. 28.) Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος, τουτέστι τί τοῦτο; ὁ καὶ ἄρτος ἀγγέλων λέγεται, ὡς ὑπ' ἀγγέλων χορηγούμενος. παρὰ πολλοῖς δὲ λέγεται τὸ μάννα ἀμβλίσιον. Conf. H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. Vol. II. pag. 234. seq.

a ΜΑ'ΝΝΑ, Hebr. מִנְחָה, *oblatio.* Inc. Levit. VI. 13. Suidas: *μάννα, θυσία, σπονδή.* Al. Jer. XLI. 5. ubi Hieronymus: *Pro sacrificio LXX ipsum verbum Hebr. posuerunt μαναὰ* (ita legendum censet Drusius Miscell. Cent. I. cap. 9. non *minha*), *quod pessima consuetudine, immo scriptorum neglegentia* Manna *in nostris libris scribitur.* Adde Jerem. b XVII. 26. ubi etiam nonnullis legendum visum est *μαναὰ,* quod retinuerint vocem Hebr. quam ipsi legerint מָנְחָה, non, ut hodie, מִנְחָה. Et sic quoque ibidem Grabius e Cod. Vatic. et Alex. in textu posuit. Confer quoque Pearsoni Not. ad Suidam v. *μάννα* ed. Küsteri. Sed contrarium docere videtur locus Baruchi I. 10. ubi sine ulla c lectionis varietate legitur: *καὶ ποιήσατε μάννα.* Vulgatus: *et facite manna.* In versione Theodotionis Dan. II. 46. in Cod. Alex. *μάννα* legitur, ubi etiam habet Chrysostomus, et ibid. cap. III. 1. de Nabuchdonosoro dicitur *ὁ μάννα σπείσας.* Μάννα quoque Hebr. מִנְחָה respondet in Cod. Syr. Hex. Mediol. Jer. XVII. 26.

d ΜΑΝΤΕΙ'Α, *vaticinatio, divinatio.* בַּד. Ies. XVI. 6. *μαντεία σου.* Scil. בַּדִּים est a בָּדָא in ll. Syr. et Arab. obvio, *mendax fuit,* de quo בַּדִּים formatum est pro בַּדְּאִים, *mendaces,* sine dubio h. l. *vates Moabitarum.* Cap. XLIV. 25. junguntur בַּדִּים et קֹסְמִים, *harioli,* ut recte ad h. l. observavit Dathius. — חָזָה, *video.* Ez. XIII. 8. Forte legerunt e חָזוֹת, *visio.* — מִקְסַם, *divinatio.* Ezech. XIII. 7. — קֶסֶם, idem. Num. XXIII. 23. Deut. XVIII. 10. et alibi. — קְסֹם infinit. *divinare.* Mich. III. 6. — *קֹסֵם partic. *divinans.* Deut. XVIII. 14. Ies. XLIV. 25. — שָׁוְא, *vanitas.* Ez. XXI. 23. Sermo ibi est de divinationibus. Adde Sir. XXXIV. 5.

ΜΑΝΤΕΙ'ΟΝ, *vaticinium.* קֶסֶם. Num. XXII. 7. Prov. XVI. 11. f Ezech. XXI. 22.

ΜΑΝΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *vaticinor.* מִקְסַם, *vaticinium.* Ez. XII. 24. — קָסַם. Deut. XVIII. 10. 1 Sam. XXVIII. 8. 2 Reg. XVII. 17. et alibi. Hesych. *μαντευόμενος, χρησμοδοτῶν.* Conf. Grævii Not. ad Luciani Solœc. p. 755.

ΜΑ'ΝΤΙΣ, *vates, hariolus.* בַּדִּים plur. *mendaces.* Jer. L. 36. Vide g supra s. v. *μαντεία.* — קֹסֵם partic. *divinans.* Jos. XIII. 22. 1 Sam. VI. 2. Jer. XXIX. 8.

ΜΑΡΑΙ'ΝΩ, ΟΜΑΙ, *marcidum reddo, marcesco.* הֻמַּךְ Hoph. a מָכַךְ, *attenuor.* Job. XXIV. 24. Vide et Sap. II. 8. XIX. 20.

ΜΑΡΙΜΩ'Θ. Ipsa vox Hebraica מְרִיבוֹת, plur. *contentiones.* Ezech. XLVII. 19. ubi al. juxta Hebr. h rectius *μεριβώθ.* Gloss. MS. in Ez. Μαριώθ, *ἀντιψοχίας.* Rectius Lexic. Cyrilli MS. Brem. Μαριώθ, *ἀντιλογίας,* unde et apud Hesychium hoc reponendum pro Μαριώθ, *ἀντιλογία.* Conf. Eusebii Onom. v. Μαριμώθ.

ΜΑΡΜΑ'ΡΙΝΟΣ, *marmoreus.* שֵׁשׁ contr. pro שַׁיִשׁ, *marmor.* Cant. V. 16.

ΜΑ'ΡΜΑΡΟΣ, *albus, candidus,* i etiam *marmor,* ubi subintellegitur λίθος, a *μαρμαίρω, splendore corusco,* candida enim quæ sunt, splendorem quasi ex se emittunt. Verba *ἐν μαρμάρῳ,* quæ e MS. Ies. protulit Montf. Thren. III. 5. et unde prodeant ignoravit, pertinent ad בְּגְוִית v. 9. Adde Ep. Jerem. v. 61. ubi tamen Grotius *μαργάρου* legere mavult, quod *margaritam* significat. At quid si substituamus *τῆς μαρμαρυγῆς, splendoris?* Suidas: *μαρμαρυ-*

ἡ γῆ, ἀστραψις, λαμπηδών. Hesych. μάρμαρος, λευκὴ λίθος.

ΜΑΡΣΙΠΠΕΙ͂ΟΝ, *marsupium, crumena*. Sir. XVIII. 33. Al. ibi habent ἐν μαρσυπίῳ. Alii μαρσυπίῳ. Vide ad h. l. Drusium, Grotium ac Martinii Lexic. Philol. s. h. v.

ΜΑΡΣΙ΄ΠΠΙΟΝ. Vide μαρσύππιον.

ΜΑ΄ΡΣΙΠΠΟΣ, aut Μάρσιπος, id. אַמְתַּחַת, *saccus*. Gen. XLII. 27. 28. XLIII. 12. — *יָד, *manus*. Gen. XLIII. 21. sec. ed. Complut. ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν. Bene quoad sensum. — כִּיס, *crumena, loculus*. Deut. XXV. 13. Mich. VI. 11. — שַׂק, *saccus*. Genes. XLII. 27. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μάρσιπος (lege μάρσιππος), σάκκος, θυλάκιον. Suidas: μάρσιπος, σάκκος, θυλάκιον, σακέλλιον. Idem verba hæc ex Xenophonte (quæ annotante Küstero Lib. IV. de Exped. Cyri c. 3. §. 8. leguntur) subjungit: εἶδόν τινας ἐν πέτραις μαρσίππους ἱματίων κατατιθεμένους.

ΜΑΡΣΥΠΕΙ͂ΟΝ. Vide Μαρσιππεῖον.

ΜΑΡΣΥ΄ΠΠΙΟΝ, idem. כִּיס, *crumena, loculus*. Prov. I. 14. (ad quem locum confer notata a me in Opusc. Crit. p. 262.) ubi alii pro μαρσύππιον legunt μαρσίππιον. Unde forte apud Hesychium: μαρσίππιον, βαλάντιον, φασκώλιον.

ΜΑΡΤΥΡΕ΄Ω, *testor, testificor*. אַשְׁמָה, *reatus*. 2 Par. XXVIII. 10. ubi tamen pro μαρτυρῆσαι legendum esse videtur ἁμαρτῆσαι. — הֵעִיד Hiph. ab עוּד, *testor*. Gen. XLIII. 3. Thren. II. 13. — עֵד, *testis*. Gen. XXXI. 48. Deut. XXXI. 21. — *עֵדָה, *testimonium*. Inc. Jos. XXIV. 27. ubi in textu Hebr. legitur formula הָיָה לְעֵדָה—*לְעֵד, *in testem*. Symm. Mich. I. 2. μαρτυρῶν. — עָנָה, *respondeo*. Num. XXXV. 30. Aqu. Hos. V. 5. μαρτυρεῖται. Judith. VII. 7. μαρτυρεῖσθαι, *testem adhibere*, i. q. προσκαλεῖσθαι μάρτυρα.

ΒΟΥΝΟ΄Σ ΜΑΡΤΥΡΕΙ͂, *collis testatur*. גִּלְעָד, *Gilead*. Gen. XXXI. 48. Legerunt divisim גַּל עֵד.

ΜΑΡΤΥΡΙ΄Α, *testimonium*. *לָעַד, *in æternitatem*. Prov. XII. 20. Nempe pronuntiabant לְעֵד. Vide ad h. l. Jaegerum. — עֵד, *testis*. Prov. XXV. 18. — עֵדָה, *cœtus*, a יָעַד. Symm. Hos. VII. 12. Deduxit a voce עוּד, unde עֵדָה est *testimonium*. Adde Jer. XXX. 20. ubi pro עֲדָתוֹ, *cœtus ejus*, legerunt, mutatis tantum punctis, עֵדֹתָו, quod est pro עֵדוֹתָיו a singulari עֵדוּת, μαρτύριον. — עֵדוּת. Ps. XVIII. 8. Aqu. 2 Reg. XI. 12. ubi loco τὴν μαρτυρίαν sine dubio reponendum est τὰς μαρτυρίας, i. q. partim textus Hebr. postulat, partim ex eo probari potest, quod μαρτυρία h. l. est *ornamentum, quod est dignitatis signum*, unde singularis, qui certam ornamentorum speciem indicaret, locum habere nullo modo potest. Sirac. XXXI. 27. 28.

ΒΟΥΝΟ΄Σ ΜΑΡΤΥΡΙ΄ΑΣ, *collis testimonii*. יְגַר שָׂהֲדוּתָא Chald. *tumulus testimonii*. Gen. XXXI. 47.

ΜΑΡΤΥ΄ΡΙΟΝ, *testimonium*. בְּרִית, *fœdus*. Deut. IX. 15. αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων. Quanquam in ed. Complut. τῆς διαθήκης legitur loco τῶν μαρτυρίων, ideo tamen hæc lectio minime sollicitanda videtur. In mente enim sine dubio habuit interpres locum Exod. XXXI. 18. ubi duæ tabulæ legum Mosaicarum etiam שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת appellantur, aut alium huic similem. — *יַעַר, *sylva, saltus*. Hos. II. 12. (14.) Legerunt לָעַד. — לָעַד, *in æternum*. Prov. XXIX. 14. Amos I. 11. Ed. Quinta et LXX Mich. VII. 18. Legerunt לָעַד. Vide quo-

a que Hexapla Job. XIX. 24.—מוֹעֵד, *condictus, conventus*. Exod. XXVII. 20. XXVIII. 43. et alibi sæpius. Fortasse putarunt, hanc vocem derivandam esse ab עוּד, *testor*, cum sit a יָעַד, *condico*. — *עַד, *præda*. Soph. III. 9. Hic quoque עֵד legisse, omni prorsus dubio caret. — עֵד masc. *testis*, item *testimonium*.
b Gen. XXXI. 44. Deut. XXXI. 19. 26. et alibi. — עֵדָה fœm. *testimonium*, ab עוּד: item *cœtus*, a יָעַד. Gen. XXI. 30. Deut. IV. 45. VI. 17. 20. Symm. Jerem. VI. 18. — עֵדוּת: עֵדֻת. Exod. XVI. 34. XXV. 16. 21. 22. XXVI. 33. 34. et alibi sæpius. Adde Symm. 2 Reg. XI. 13. ubi τὰ μαρτύρια optime verti potest: *et reliqua insignia re-*
c *gia*, nam μαρτύριον est h. l. *ornamentum, quod est dignitatis signum*. Etiam apud LXX τὰ μαρτύρια loco impressi τὸ μαρτύριον reponendum esse arbitror. Vide supra s. v. μαρτυρία.—עִדִּים plur. *remotiones, menstrua*. Aqu. Ies. LXIV. 6. Significat vox Hebr. *sordes* seu *omne quod ab oculis removetur et removendum est*. Hinc non male Hieronymus
d de cruentato linteo, virginitatis signo, verba Aquilæ explicanda esse judicavit, scribens: Aquila μαρτυρίων, h. e. *testimoniorum*, quando sanguis in primo coitu maritali virginis approbatur. Fortasse autem deduxit hanc vocem ab עוּד ac extulit עֵדִים. — תְּעוּדָה, *testimonium*. Ruth. IV. 7. Sirac. XXXVI. 14. XLV. 22. διδάξαι τὸν Ἰακὼβ τὰ μαρ-
e τύρια: ubi μαρτύρια ad imitationem Hebr. עֵדוֹת *leges, præcepta*, et speciatim *leges Mosaicas* notat, et cum νόμος permutatur. Suidas: μαρτύριον, σκηνή, ὡς ἔχουσα τὰς πλάκας τοῦ νόμου. τὸν γὰρ νόμον ἐντολὰς ἐκάλουν καὶ μαρτύρια καὶ δικαιώματα. Hesych. μαρτυρίησι, ἐντολαῖς. Zonaras ad Canon. I. Concil. Nicæni II. p. 211. μαρτύρια λέγονται αἱ τοῦ κυρίου διαταγαί, αἱ διαμαρτυρούμεναι καὶ παριστῶσαι,
f πῶς δεῖ βιοῦν ἡμᾶς, καὶ οἱ παραβάται τῶν τῷ Θεῷ διατεταγμένων τιμωρηθήσονται.

*ΜΑΡΤΥ'ΡΟΜΑΙ, *testem cito, testem invoco*. Judith. VII. 28. μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, *obtestamur* vobis cœlum et terram. Demosthen. p. 799. 6. ed. Reisk.

ΜΑ'ΡΤΥΣ, *testis*. *הֲגַם, *num etiam*. 1 Reg. XVII. 20. sec. Vat. ὁ μάρτυς
g vitiose. Orta est fortasse hæc lectio ex καὶ γὰρ τῆς. — עַד, *usque*. Num. XXIII. 18. Prov. XII. 20. In utroque loco legerunt עֵד. — עֵד masc. *testis*. Gen. XXXI. 50. Exod. XXIII. 1. Job. XVI. 19. et alibi sæpius.—עֵדָה fœmin. Gen. XXXI. 51. — *עַל, *super*. 1 Reg. XVII. 20. Vide supra s. v. הֲגַם.

ΒΟΥΝΟ'Σ ΜΑ'ΡΤΥΣ, *collis testis*.
h גִּלְעָד, *Gilead*. Gen. XXXI. 47. Legerunt divisim גַּל עֵד, *cumulus testimonii*.

*ΜΑΡΥΚΑ'ΟΜΑΙ, *rumino*. גֵּרָה, idem. Deut. XIV. 8. sec. Cod. Vat. ubi reliqui libri μηρυκᾶται.

ΜΑΣΕ'Χ, (vel, ut alii, μησέκ). Est ipsa vox Hebr. מֶשֶׁק, *discursitatio*. Gen. XV. 2. Græce tanquam nomen proprium hic ponitur *Masech*,
i *Mesec*.

*ΜΑΣΘΟ'Σ, *mamma, mammilla*, i. q. μαστός. דַּדִּים, *ubera*. Aqu. sec. ed. primam Ezech. XVI. 8. Confer Suidam s. h. v.

ΜΑΣΜΑΡΩ'Θ. Ipsa vox Hebr. מְזַמְּרוֹת, *psalteria*. Jer. LII. 18. τὰς μασμαρὼθ: ubi Chrysostomus in Catena Ghisler. p. 929. τοὺς ζαντιστῆρας λέγει τοῦ αἵματος. In cod. quodam Jerem. l. c. scriptum videtur τὰ μασαρὼθ. Inde enim, ni fallor, Gloss. MS. in Jerem. τὰ μασαρὼθ, τὰ ψαλτήρια. Unde corrupte Lex.

a Cyrilli MS. Brem. τὰ μασρὼθ, τὰ ψαλτήρια.

*ΜΑΣΡΕΦΩ'Θ. Ipsa vox Hebr. מִשְׂרְפוֹת, *combustiones*. Symm. Jos. XI. 8.

ΜΑΣΣΑ'ΟΜΑΙ, *mando, manduco*. לֶחֶם, *cibus, panis*. Job. XXX. 5. ῥίζας ξύλων ἐμασσῶντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου, radices lignorum mandebant præ fame magna. Sic Apoc. XVI. b 10. ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. Vide Wolfium ad h. l. p. 568.

*ΜΑ'ΣΣΩ, *subigo, pinso*, item: *premo, exprimo*. הָמָה, *tumultuor, strepo*. Jerem. IV. 19. μὴ μάσσω, unde orta est lectio vulgata μαιμάσσω. Suidas: μάσσει, φυρᾷ, ζυμοῖ. Vide quoque Tittmannum ad Zonaræ Lex. coll. 1337.

c ΜΑΣΤΙΓΟ'Ω, *flagris cædo, plaga afficio*. הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*. Exod. V. 14. 16. Symm. Theod. LXX Deut. XXV. 3. Prov. XVII. 10. μαστιγωθεὶς, ubi pro מֵהַכּוֹת, *præ percutere*, legerunt בְּהַכּוֹת. — בְּאָב, *sicut pater*. Prov. III. 12. Legerunt כָּאֵב, *dolore afficit*, flagris nempe cædendo, a כְּאֵב, *dolor*. — כָּתַשׁ, *contundo*. Prov. XXVII. 22. d נָגַע, *tango, lædo*. Ps. LXXII. 5. 14. — נָגוּעַ part. Pah. *plaga affectus*. Theod. Ies. LIII. 4. μεμαστιγωμένον. Confer Sir. XXX. 13. — שָׂטַם, *odio persequor*. Job. XXX. 21. χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίγωσας. Sc. vox Hebr. notat quoque *odium verbis et factis declarare*.—*תַּנְחוּמוֹת, *consolationes*. Job. XV. 11. ὀλίγα, ὧν ἡμάρτηκας, μεμαστίγωσαι, parum pœ- e *næ dedisti* eorum, quæ peccasti, seu longe clementius, quam peccatis tuis promeruisti, Deus te tractat. Doederleinio legisse videntur חֲבִית מַעֲוֺנוֹת. Mihi autem LXX cum Syro et Arabe non alia lectione usi esse videntur, sed interpretati sunt nomen Hebr. ex illa verbi נָחַם notione, secundum quam notat *injurias ulciscendo animo suo obsequi, et hinc consolationem accipere*, ut Vo- f gelio quoque visum est. Sir. XXX. 14. μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα, de eo, qui *morbo graviore affectus est*, aut *male affecto corpore utitur*, coll. XL. 9. In Libro Tobiæ XI. 17. μαστιγοῦσθαι cæcus dicitur. Luc. VII. 21. 2 Cor. XII. 7. Assemann. Bibl. Orient. T. I. p. 215. plagis ictus ob peccata, h. e. tempore morbi gravis. g

ΜΑΣΤΙ'ΖΩ, idem. הִכָּה Hiph. idem. Num. XXII. 25. Vide et Sap. V. 12. Hesych. μαστίζει, πληγαῖς τύπτει.

ΜΑ'ΣΤΙΞ, *flagellum, flagrum*. אֱיָל, *robur*. Ps. LXXII. 4. Respexerunt fortasse notionem *constringendi, stringendi*, quam habet vox אֱיָל, aut, quod probabilius est, legerunt חֳלָיִים, a חֳלִי, *plaga, morbus*. — h מַכְאוֹב, *dolor*. Ps. XXXI. 13. — מַכֶּה, *plaga*. Jerem. VI. 7. — מַכֶּה part. Hiph. *percutiens*. Ies. L. 6. — נֶגַע, *plaga*. Psalm. XXXVIII. 13. LXXXVIII. 32. XC. 10. — נֵכֶה, *percussus*. Ps. XXXIV. 18. συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες. Quia non commode dici potest, maxime ob sequentia καὶ οὐκ ἔγνων, *congregata sunt super me flagella*, ut Vulgatus i transtulit, μάστιξ per metonymiam h. l. erit *is, qui alium flagellis cædit, percutiens, injuriosus*. Symmachus habet πλῆκται. Fortasse legerunt מַכִּים, *percutientes*, aut נֵכִים sunt *flagellantes, percutientes*. Ex aliorum sententia legerunt נְגָעִים, *immissi a Deo gravissimi corporis dolores ac morbi*. — צֶלַע, *claudicatio*. Psalm. XXXVII. 18. ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἕτοιμος. Secundum Cappellum legerunt

a לָמַע. Sed, uti Buxtorfius in Anticritica p. 622. recte observavit, potius genus pro specie posuerunt, nam claudicatio etiam est plaga, aut potius *claudicatio* est symbolum *miseriæ et calamitatis*, ut Ps. XXXV. 15. Huc accedit, quod Arab. ضلع, *tolerantiam gravium* s. *graves passiones* notat. — שֵׁבֶט, *virga*. Job. XXI. 19. μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου b οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς, flagellum vero a Domino non est super illos. Conf. quæ ex Æschyli Prometh. Vincto notat Schwarzius Comm. Crit. Gr. L. N. F. p. 879. — שׁוֹט, *scutica*. 1 Reg. XII. 11. 14. Job. V. 21. Proverb. XXVI. 3. Adde Aqu. Symm. Ies. XXVIII. 15. et 18. — שְׁפָטִים plur. *judicia*. Prov. XIX. 29. Legerunt fortasse שְׁבָטִים, c permutatis literis ב et פ. Zieglero ad h. l. μάστιγες potius ad מַהֲלֻמוֹת referendum videtur, coll. XVIII. 6. 8. Tob. XIII. 15. Sir. XXII. 6. μάστιγες καὶ παιδεία, *severa disciplina*. Ib. XXIII. 2. μάστιγες, *castigationes*. Sirac. XXVI. 7. μάστιξ γλώσσης. Lingua assidue flagellat querelis, jurgiis, conviciis et maledictis. Hesych. μάστιξ, φραγέλλιον.

d *ΜΑΣΤΙΣΤΗ'Σ, *flagellis cædens*. 4 Macc. IX. 11. Sed ibi pro μαστισταί, quanquam ab h. l. minime alieno, probabilius legitur ὑπασπισταί. De voce ipsa vide Valcken. ad Herodot. VII. 35.

ΜΑΣΤΟ'Σ, *mamma*, *uber*, it. *collis vel pars montis eminens*, *cacumen*. דּוֹד, *dilectus*, it. *amor*. Cant. I. 1. 3. IV. 10. VII. 12. In omnibus e his locis legerunt דַּד. Idem valet de loco Ezech. XVI. 8. ubi Aqu. et Theod. μαστῶν habent. — לְשַׁד, *humor*, *succus*. Aqu. Symm. Num. XI. 8. In versione Symmachi μαστοῦ irrepsit e versione Aquilæ, qui לְשַׁד, quasi ortum sit a שַׁד, *mamma*, et particula ל, indice genitivi, interpretatur τοῦ μαστοῦ. — שַׁד, *mamma*, *uber*. Genes. XLIX. 25. Job. III. 12. Ps. XXI. 9. et f alibi sæpius. — *שֹׁד, idem. Job. XXIV. 9. Ies. LXVI. 11. — שָׂדַי pro שָׂדֶה, *ager*. Jer. XVIII. 14. μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοί, num deficient a petra *partes prominentes*. Hic quoque legerunt שַׁד, aut potius שָׁדַיִם, *ubera*. Suidas: μαστός, ἀκρώρεια, ἐξοχὴ ὄρους. Hesych. Μαστός, ποτήριον ἢ λίθος, καὶ τὰς ὕψος ἀνέχοντας χώρας, καὶ μέρεα μαστούς. Re- g ponendum videtur: μαστὸς, ποτήριον ἧλίκον (h. e. *poculum mammæ simile*), καὶ τὰ εἰς ὕψος ἀνέχοντα χώρας μέρη καλοῦσι μαστούς. Idem: Μαστοί, τὰ ὑψηλὰ τῆς Ἀττικῆς μέρη. Confer Spanhem. ad Callimach. p. 359. et L. Bos Anim. ad Scriptt. Græcos p. 108. — *שֹׁרֶר, *umbilicus*. Ez. XVI. 4. τοὺς μαστούς σου. Quasi שָׁדַיִךְ legissent. Vide ad h. l. h Rosenmülleri Scholia.

ΜΑΣΦΑΑ'. Ipsa vox Hebraica מִסְפַּחַת, *abscessus*, *apostema*. Theodot. Lev. XIII. 6.

ΜΑΣΧΑ'ΛΗ, *axilla*, *ala*, *armus*. צַלַּחַת, *lebes*, it. *sinus*. Aqu. Prov. XIX. 24. μασχάλην.

-ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΕ'Ω, *vane laboro*. הָתַת Pih. *insidior*. Symm. Psalm. LXI. 4. ματαιοπονήσετε, *in vanum la*- i *borabitis*. Ita Bielius. Sed ματαιοπονεῖν non videtur mihi h. l. notare *vane laborare*, ut vulgo vertitur, sed *prava moliri contra aliquem*, *insidiari*, *fraudulenter agere*, nam μάταιον sæpe notat i. q. הַוָּה, *infortunium*, *calamitas*. In textu Hebr. legitur תְּהוֹתְתוּ, ab הוּת, *impetum hostilem facere in aliquem*. Hieron. *insidiamini*, et sic reliqui interpretes. Substantivum ματαιοπονία legi-

tur apud Strabonem XVII. p. 1159. B.

ΜΑ'ΤΑΙΟΣ, *vanus, mendax, falsus.* אָוֶן, *vanitas.* Ies. XXXI. 2. XXXII. 6. Ez. XI. 2. — אַכְזָב, *mendacium.* Mich. I. 14. — אֱלִיל, *res nihili.* Zach. XI. 17. — הֶבֶל, *vanitas.* 1 Reg. XVI. 13. 2 Reg. XVII. 15. Zach. X. 2. — הַוָּה, *ærumna.* Ps. V. 10. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ καρδία αὐτῶν ματαία, quasi הַוּוֹת idem esset, quod אָוֶן. — חַטָּאָה, *peccatum.* 1 Reg. XVI. 2. τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. Significat hic חַטָּאָה *idololatriam,* et τὰ μάταια *ipsa idola.* Adde Incert. 1 Reg. XVI. 26. ubi potest quidem locum habere ἐν τοῖς ματαίοις ad בְּחַטֹּאתָיו relatum, nam idololatria est peccatum gravissimum et idolorum cultu alii ad peccata seducuntur, sed eodem jure quoque referri potest ad בְּהַבְלֵיהֶם in fine commatis. — חִנָּם, *frustra.* Proverb. XXVI. 2. — חֲפַרְפֵּרוֹת plur. *talpæ.* Ies. II. 20. τοῖς ματαίοις. Cur sic reddiderint, causam se non videre fatetur Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. quæ tamen in promptu est, si statuamus, eos Hebr. פֵּרוֹת exprimere voluisse, quod deduxerint a פּוּר in Hiph. *irritum facere.* — כָּזָב, *mendacium.* Ezech. XIII. 6. 7. 8. 9. Amos II. 4. Soph. III. 14. — צַו, *præceptum.* Hos. V. 11. ὀπίσω τῶν ματαίων, post vana *idola.* Nonnulli statuunt, eos legisse שָׁוְא, coll. Ps. LXIII. 10.: mihi autem magis placet צו, *sordes,* ut Vulgatus quoque expressit, aut, ut Hieronymus interpretatus est, *Ægyptiarum sordium simulacra.* Fischero ad Stockii Lex. Hebr. p. 931. LXX e consilio orationis magis quam ad verbum transtulisse videntur. — רַהַב, *robur.* Ies. XXX. 7. ubi loco רַהַב הֵם, *robur eis,* legerunt רֵק בָּכֶם, aut כָּזָב. — רֵק et רִיק, *vacuus.* Prov. XII. 11. Ies. XXIX. 8. — שֹׁד, *vastatio.* Hos. XII. 1. Legerunt יָשָׁן, coll. Job. XV. 31. — שָׁוְא, *vanitas.* Exod. XX. 7. XXIII. 1. Deut. V. 11. et alibi sæpius. Ies. I. 13. ubi μάταιον non cum θυμίαμα conjungendum, sed juxta textum Hebr. ita interpungendum est: ἐὰν φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον, θυμίαμα κ. τ. λ. — שָׂעִיר, *hirsutus, dæmon sylvestris.* Lev. XVII. 7. οὐ θύσουσιν ἔτι θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, non mactabunt amplius victimas suas *dæmoniis.* Vulg. *dæmonibus.* Vide et 2 Par. XI. 14. — תֹּהוּ, *inane.* Ies. XLIV. 9. XLV. 19. XLIX. 4. — תְּשֻׁאוֹת plur. *fragores.* Ies. XXII. 2. Confuderunt duas radices שׁוא et שׁאה. Vide quoque infra s. v. μάτην. — Vide alibi ἀποφθέγματα, κενά, et παράκλησις.

ΜΑΤΑΙΟ'ΤΗΣ, *vanitas, impietas.* הֶבֶל, idem. Psalm. XXX. 7. XXXVIII. 8. Cohel. I. 2. et alibi sæpius. Adde Aqu. et Symmach. Job. VII. 16. Notandus præterea est locus Ps. LXXVIII. 33. ubi admodum erravit Cappellus, qui in Crit. S. pag. 527. et 679. statuit, LXX pro בֶּחָרֶב legisse בַּהֶבֶל, nam in textu vere legitur בַּהֶבֶל. — הַוָּה, *ærumna.* Ps. XXXVII. 13. LI. 7. — *הַכֹּל, *omnia.* Cohel. IX. 2. ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσι. Legerunt הֶבֶל ante vel post הַכֹּל. — רַהַב, *superbia, robur.* Ps. XXXIX. 6. Vide supra s. μάταιος. — רִיק, *inane.* Ps. IV. 3. — *שֵׁבֶט, *virga.* Prov. XXII. 8. ματαιότητα τῶν ἔργων, h. e. μάταια ἔργα, *peccata* ejus.

Legerunt שָׁוְא. — שָׁוְא. Psalm. XXV. 4. CXVIII. 37. CXXXVIII. 20. Adde Symmach. Theod. Job. XXXI. 5. *μετὰ ματαιότητος*. Vulg. *in vanitate:* ubi *ματαιότης* vel *fraudem* et *dolum* notat, vel potius omnino *impietatem*. Conf. oppositionem v. 6. — *תָּהֳלָה, *gloriatio*. Symmach. Job. IV. 18. *ματαιότητα*, quod Vulgatus recte transtulit *pravitatem*. LXX *σκολιόν τι*. Vindicavit hanc notionem voci Hebr. Schultensius in Anim. Philol. ad h. l. Gregorius Nyssenus Homil. in Eccles. T. I. p. 376. *ματαιότης ἐστὶν ἢ ῥῆμα ἀδιανόητον, ἢ πρᾶγμα ἀνόνητον, ἢ βουλὴ ἀνυπόστατος, ἢ σπουδὴ πέρας οὐκ ἔχουσα, ἢ καθόλου τὸ ἐπὶ παντὶ λυσιτελοῦντι ἀνόνητον.* Eadem fere leguntur in Lex. Cyrilli MS. et Phavorino.

*ΜΑΤΑΙΟ'ΦΡΩΝ, *stultus, insipiens, qui vanas res sectatur,* qui alias *κενόφρων* dicitur, unde Schol. Pindari Nem. Od. XI. v. 37. *κενόφρονες αὐχαὶ* explicat per *αἱ ματαιόφρονες καυχήσεις καὶ ἀλαζονίαι*. 3 Macc. VI. 11. *ἵνα μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογήσαιτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἠγαπημένων σου ἀπωλείᾳ*, ne, quando cultores tuos pereuntes videant, laudent sua idola *insani*. *Ματαιόφρονες* h. l. sunt, *qui τὰ μάταια, idola, colunt et venerantur*. Raro in libris Græcis occurrit hoc vocabulum. Unum locum ex Damasceno p. 72. attulit Budæus in Comment. L. Gr. cui adde Clementis Alex. Cohort. p. 18. 10.

ΜΑΤΑΙΟ'Ω, *vanum reddo*. גָּרַס, *frangor*. Aqu. Theod. Ps. LXI. 10. *ματαιοῦσθε*. Ita Bielius, sed falso: nam in textu Hebr. הֶבֶל legitur. — הֶהֱבִיל: הָבַל, Kal et Hiph. 2 Reg. XVII. 15. Jerem. II. 5. XXIII. 16. Aqu. Ps. LXI. 11. — הֶבֶל, *vanitas*. Symm. Ps. LXI. 10. Hieronym. *fraudulenter agunt*. — הִתְחוֹלֵל Hithp. a חוּל, *doloribus me conficio*. Theod. Job. XV. 20. *ματαιοῦται*. Legit מִתְהַלֵּל. — נִבְעַר Niph. *obbrutesco*. Al. Jer. LI. 17. — הִסְכִּיל: נִסְכַּל, Niph. et Hiph. *stulte ago*. 1 Sam. XIII. 13. *μεματαίωταί σοι*. Vulg. *stulte egisti*. Ib. XXVI. 21. 1 Par. XXI. 8. ubi *ματαιοῦσθαι* notat *insipienter* s. *impie agere*. — סָכַל, *stulte ago*. 2 Sam. XXIV. 10. Theod. ac Inc. Int. 2 Sam. XV. 31. Jud. VI. 8. *οὐ ματαιωθήσονται τὰ ῥήματα τῶν λόγων μου* non *irritæ erunt* prædictiones meæ.

ΜΑΤΑΙ'ΩΣ, *vane, frustra*. הֶבֶל, *vanitas*. Job. XXXV. 16. — לְחִי, *maxilla*. Ps. III. 7. Ex sententia Cappelli in Critica S. p. 605. legerunt לְחֵן, atque hoc acceperunt pro חִנָּם, *gratis*. Locus Eusebii apud Montf. Hex. Origen. favet quidem opinioni eorum, qui LXX aliud quid legisse existimant, sed לְחֵן nunquam hoc sensu accipitur, neque a LXX Intt. redditur *ματαίως*, ut jam observavit Buxtorfius in Anticritica. Probabilius statueretur, eos cum Arab. לְחִנָּם legisse. Nonnulli quoque suspicati sunt, in Græco fuisse *μαθυίας* (Hesych. *μαθυῖαι, γνάθοι*.), quod postea fuerit in *ματαίως* corruptum ob affinitatem pronuntiationis, quæ conjectura non displicuit Simon. de Muis, Schindlero aliisque viris doctis. Mihi verisimilius est, eis in mentem venisse Arab. اخني, quod *vanitatis* notionem habet. — רִיק, *vacue, inaniter*. Ps. LXXII. 13. — רֵיקָם. Aqu. Ps. VII. 5. — שָׁוְא, *vanitas*. Ps. LXXXVIII. 46. — תֹּהוּ, *inanitas*. Symm. Ies. XLV. 19.

ΜΑ'ΤΗΝ, idem. הֶבֶל, *vanitas*. Ps. XXXVIII. 15. — *הָיָה. Ies. XXIX. 13. ubi pro ותהי legerunt וְתֹהוּ. — חִנָּם. Ps. XXXIV. 8.

a ubi *μάτην* est i. q. *ματαίως* ad imitationem vocis Hebr. et conferenda sunt Hexapla. Prov. III. 30. Ezech. XIV. 23. Adde Symm. 1 Sam. XIX. 5. — *חִנָּם, *Chanes*, nomen proprium. Ies. XXX. 4. Legerunt חִנָּם — לִרְגָעִים, *ad momenta*, h. e. *singulis momentis*. Ies. XXVII. 3. N. L. — שָׁוְא, *vanitas*. Ps. XL. 6. — לַשָּׁוְא, *in vanum*. Jer. II. 30.
b — תֹּהוּ, *inanitas*. Ies. XLI. 29. *μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς*, ubi tamen pro *μάτην* sine dubio reponendum est *μάταιοι*, aut *ματαιότης*.

ΕΙ'Σ ΜΑ'ΤΗΝ, *in vanum*. *עַד־עֵת, *usque ad tempus*. Dan. XI. 24. sec. Chis. ubi sensum expresserunt. Conjectura enim Segaarii mutantis in *εἰς ὥραν* est minus probabilis. — שָׁוְא. Ps. CXXVI. 1. 2. — לַשָּׁוְא
c Jerem. IV. 30. — שׁוֹאָה, *vastatio*. Ps. LXII. 9. Vulg. *in vanum*. Legerunt quippe לַשָּׁוְא. Confer supra s. v. *μάταιος*. — לַשֶּׁקֶר, *ad falsitatem*. Jer. VIII. 8. — Vide quoque s. *κοπιάω*.

ΜΑΤΙ'ΖΟΜΑΙ, *quæro*. Aqu. Ies. XXXIII. 20. *ματίσθητι*, *quære*, ubi ex Bielii sententia in textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Reperi-
d tur hæc lectio apud Procopium, ubi Curterius male: *ὅρα, ματίσθητι*, quod ipse vertit *vide, quære*. Drusius quoque hanc lectionem sequitur, quæ, si sana est, ad חֲזֵה, initio commatis referenda, et alii interpreti, fortasse Symmacho, vindicanda esset. Sed verum mihi vidisse videtur Montfauconius, qui *ὁραματίσθητι*, vocem Aquilæ propriam, excudi
e jussit. Hesychius: *ματίσαι, ματεῦσαι, ζητῆσαι*. Idem: *ματεῖ, ζητεῖ*.

ΜΑ'ΧΑΙΡΑ, *gladius, ensis, quo pugnatur, culter*. בַּרְזֶל, *ferrum*. Ies. X. 34. — *חֲדָשָׁה, *novum*. Symm. 2 Sam. XXI. 16. Quanquam certum est, post חֲדָשָׁה supplendum esse חֶרֶב (Vulg. *ense novo*), tamen non admodum probabile est, vocem חֲדָשָׁה a Symm. prorsus omissam esse. Ergo in Symm. scribendum erit *καινὴν μάχαιραν*, ut *καινὴν* e versione Aqu. addatur. — חֲנִית, *hasta*. 2 Par. XXIII. 9. Sc. vox Hebr. olim latius patuit, ac *omnis generis arma, omne quod est acutum* significavit: i. q. etiam derivatio a rad. חָנָה docet. Adde Inc. Hab. III. 11. — *חָרַב, *desolo*. Jer. L. 21. ubi חֲרֹב legerunt loco חֲרֹב, *desola*. — חֶרֶב. Genes. XXVII. 40. XXXI. 26. XXXIV. 25. 26. et alibi sæpissime. — *חָרוֹן, *ira*. Jer. XXV. 38. Le-
f gerunt חֶרֶב cum Chaldæo. Fortasse quoque ita verterunt ex aliis locis, ubi formula חֶרֶב הַיּוֹנָה *gladius enervator*, occurrit, v. c. Jer. XLVI. 16. L. 16. et alibi. Vid. Simonis Lexic. Hebr. p. 708. — *חֵרֶם, *sagena, rete*. Inc., fortasse Aquila, Hab. I. 17. Legit חַרְבּוֹ. — לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן, *lamina flammea hastæ et lanceæ*. Job. XXXIX. 23. *μάχαιραν*, nempe *ὀξεῖαν*, coll. Ies. XLIX.
h 2. — מַאֲכֶלֶת, *culter*. Gen. XXII. 6. 10. extendebat Abraham manum suam, *λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ*, ut acciperet cultrum ad mactandum filium suum. Vide et Jud. XIX. 29. Sic alias etiam apud scriptores Græcos *μάχαιραν* frequenter solere *cultrum sacrificalem* indicare ostendunt loca observata Heinsio Aristarch. Sacr. p. 483. seq.
i Feithio Antiqu. Homer. Lib. I. c. 10. p. 60. Et pro *cultro majore* vocem occurrere apud Ælianum V. H. Lib. VIII. c. 3. et Homerum Il. Γ, 271. notat Alberti ad Matth. XXVI. 51. p. 157. seq. Adde Herodot. II. c. 41. ubi de gente Ægyptiorum: *οὐδὲ μαχαίρῃ ἀνδρὸς Ἕλληνος*

χρήσαιτο, οὐδ' ὀβελῷ, οὐδὲ λίθῳ, οὐδὲ ξίφους καθαροῦ βοὸς διατετμημένου 'Ελληνικῇ μαχαίρῃ γεύσεται. — רִיב, *lis.* 2 Sam. XXII. 44. ἐκ μαχαίρας λαῶν. Bene quoad sensum. — שַׂכִּין, *culter.* Aqu. Theod. Prov. XXIII. 2. Cæterum de origine hujus vocis, sive a μάχεσθαι, *pugnare,* quod Vossius præfert, sive ab Hebr. כור vel כָּרָה, *confodere* (unde Gen. XLIX. 5. מְכֵרָה), vid. Vitringa Obss. Sacr. Lib. I. c. 7. p. 79.

ΜΑΧΑΙ'ΡΑ 'ΕΚΔΙΚΕ'Ω, *gladio ulciscor.* חָרַב, *gladio cædo.* Jerem. L. 21.

ΜΑ'ΧΑΙΡΑΝ ΣΠΑ'Ω, *gladium traho.* הָרַג הֶרֶג, *occido occisione.* Ezech. XXVI. 15.

ΜΑΧΕΒΑ'Ρ. Ipsa vox Hebr. מַכְבֵּר, *stragula.* 2 Reg. VIII. 15. ubi al. μαχβὰρ, al. στρῶμα. Inde in Gloss. Brem. pro μάχμὰ, στρῶμα, legendum videtur μαχβὰρ, στρῶμα. In Gloss. in Lib. 4 Reg., quas Fabricius edidit, valde corrupte legitur πυλάθας μακαβὰ, ἢ τὸ χάλκιον στρόμα. Et magis corrupte in Glossis in eund. Lib. Reg. Lex. Cyrilli Barocciano additis: Μακαρίτου, χαλκὰν, τουτέστι τρῶμα. Nullus autem dubitat Bielius, quin hic pariter ad 4 Reg. l. c. respiciatur, et in Gloss. Fabric. pro μακαβὰ reponendum sit μακιβὰρ, et pro στρόμα στρῶμα, quin et in Gloss. Baroccianis pro Μακαρίτου Μακιβὰρ, et pro τρῶμα στρῶμα. Quomodo autem reliqua corrigenda sint, aliis dispiciendum reliquit.

ΜΑ'ΧΗ, *pugna.* *הָרַב, *multiplicare.* Jud. XX. 38. Legerunt חֶרֶב per Cheth. — מָדוֹן, *contentio.* Prov. XV. 19. XVII. 14. XXVI. 20. Symm. Prov. XIX. 13. — *מִדִּין, *mensura.* 2 Sam. XXI. 20. Secuti sunt lectionem marginalem מָדוֹן cum Aqu. ac Incerto. — מַצָּה, *lis, jurgium.* Proverb. XVII. 20. Ies. LVIII. 4. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIII. 10. Vulg. *jurgia.* — מְרִיבָה, *lis.* Gen. XIII. 8. — נָטַשׁ, *omitto, dimitto.* Prov. XVII. 14. στάσις καὶ μάχη, pro הָרִיב נְטוֹשׁ, *lis, dimitte.* Scil. conjunxerunt hæc duo vocabula secundum textum Hebr. separanda, et pro imperandi modo נְטוֹשׁ pronuntiarunt נָטוּשׁ, *litem diffusam et continuam.* — פֶּה, *os.* Prov. XXX. 32. Vocem Hebr. metonymice de *verbis ore prolatis,* et quidem speciatim *litigiosis et rixosis* acceperunt. — צָבָא, *exercitus.* Jos. IV. 13. εἰς μάχην. Pro הַצָּבָא legerunt לַצָּבָא. — רִב infinit. a רוּב, *litigando.* Jud. XI. 25. — רִיב, *lis.* Gen. XIII. 7. Prov. XVII. 1. XXX. 33. Symm. Jud. XII. 2. et Ps. LXXIII. 22. Sir. XXVII. 14. ubi *jurgia rixas* notat, coll. v. 15. et XXVIII. 8. Sir. XXVIII. 10. ubi μάχη *causam rixarum, iram et iracundiam* denotat.

*ΜΑ'ΧΗ ΚΑΙ' 'ΕΧΘΡΑ. דִּבָּה, *infamia, vituperium.* Prov. XXV. 21. Legerunt רִיבָה.

ΜΑΧΗΤΗ'Σ, *pugnator, bellator.* *בַּד, *nugator, divinus mendax.* Jer. L. 36. Arab. بد notat *potentem esse.* Vide Golium p. 232. — גִּבּוֹר, *fortis.* 1 Par. XXVIII. 1. Jer. XX. 11. XLVI. 9. 12. et alibi. Incert. 2 Sam. I. 21. Aqu. Jer. L. 36. — *רִיב. Jud. XII. 2. ἀνὴρ μαχητὴς ἤμην, *bello implicatus fui.* — שָׁמֵן, *pinguis.* Jud. III. 29. τοὺς μαχητάς. Hanc significationem vocis Hebr. omnes fere interpretes ad h. l. agnoscunt. Legitur præterea hæc vox apud LXX Hab. I. 6. sec. cod. Alex. ubi τοὺς μαχητὰς æque ac

a χαλδαίους ad Hebr. כַּשְׂדִּים referendum ac glossema est, quo imperitus interpres etymologiam v. כַּשְׂדִּים, quam confudit cum כַּשָּׁתִים, sagittarios, ex Syriasmo explicare voluit.

ΜΑ'ΧΙΜΟΣ, *pugnax, bellicosus*. אִישׁ מִלְחָמָה, *vir belli, h. e. bellator*. Jos. V. 5. — חָלוּץ, *expeditus*. Jos. VI. 7. 9. 13. — מָדוֹן, *contentio*. b Symm. Prov. XXVII. 15. μαχίμη. — מִדְוָנִים plural. *contentiones*. Symm. Theod. Prov. XXI. 9. γυναικὸς μαχίμης.

ΜΑ'ΧΙΜΟΣ ΚΑΙ' ΓΛΩΣΣΩ'ΔΗΣ, *pugnax et loquax*. מִדְוָנִים plur. ex מָדוֹן, *contentiones*. Prov. XXI. 19. μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους, cum muliere *pugnace et loquace*.

c *ΜΑΧΜΑ'Σ. Est ipsa vox Hebr. מַחְמַד, *desiderabile*. Hos. IX. 6. pro qua מִכְמָשׂ legerunt. Hieronymus Comment. ad h. l. p. 15. T. VI. Opp. ed. Froben. "Quod autem in LXX dicitur: sepeli et eos *Machmas*, in Hebræo non habetur, sed מַחְמַד, quod appellatur desiderabile. Ex quo perspicuum est, falsos eos esse similitudine literarum ז et ד, et pro *Machmad*, quod d omnes desiderabile transtulerunt, putasse *Machmas*, Ægypti civitatem."

ΜΑ'ΧΟΜΑΙ, *pugno, contendo, litigo*. הִשְׂתָּרֵעַ Hithp. *longius me protendo*. Ies. XXVIII. 20. μάχεσθαι. Ex Arabismo, ubi شرع et الشرع est *intendere, dirigere hastas*, uti in bello fieri solet. — חָרָה, *ira exardeo*. Cant. I. 5. ἐμαχέσαντο e ἐν ἐμοί: ubi non legerunt נִלְחֲמוּ, sed rem expresserunt, effectum ponentes pro causa efficiente. Accedit, quod Syriacam ܐܬܚܪܝ irasci notat, et inde *contendere, pugnare*. — נֶחֱרַב Niph. *digladior*. 2 Reg. III. 23. — נִלְחַם Niph. Jud. XI. 25. 2 Par. XXVII. 5. Jerem. XXXIII. 5. — נִצָּה Niph. Exod. XXI. 22. Lev. XXIV. 10. Deut. XXV. 11. — בְּסַאסְאָה, *in mensura*, h. e. f *moderate*. Ies. XXVII. 8. μαχόμενος. Videntur quidem LXX hanc vocem metaphorice accepisse, fortasse tamen μαχόμενος referendum est ad תְּרִיבֶנָּה, quæ vox alias in versione prorsus omissa esset. — רִיב, *litigo*. Gen. XXVI. 20. ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες, litigabant pastores. ' Schol. ἐδικάσαντο. Gen. XXXI. 36. ἐμαχέσατο τῷ Λαβὰν, *litigabat* cum La- g bane. Vide et Nehem. XIII. 11. 17. Jud. XI. 25. μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, num lite contendit cum Israële. Vide et Neh. III. 25. Nehem. V. 7. ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους, litigabam cum honoratioribus. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*. Al. Jos. IX. 18. — רָגַז, *commoveor*. Symmach. Gen. XLV. 26. μάχεσθε, *litigate*.

ΜΑΩΣΕΙ'Μ. Ipsa vox Hebr. h מָעֻזִּים. Dan. XI. 38. ubi Schol. θεὸν μαωζείμ interpretatur τὸν θεὸν τὸν ἰσχυρὸν, *Deum robustum*. Heinsio Exerc. Sacr. p. 121. et Μαζεὺς inde dictus videtur Jupiter, quem Phryges, teste Hesychio, hoc nomine coluerunt.

ΜΑΩ'Ν. Ipsa vox Hebr. מָעוֹן, *habitaculum*. 1 Sam. II. 32. τὸ κραταίωμα Μαών. Fischerus Proluss. de i Verss. GG. V. T. p. 154. monet, scribendum esse κραταίωμα simpliciter, omissa voce Μαών. Se. κραταίωμα arbitratur pertinere ad מָאוֹן, pro quo aut Theodotion aut LXX legerint מָעוֹן cum Sain. Vide quoque supra s. v. ναός.

ΜΕΓΑΛΑΥΧΕ'Ω, *magna jacto*,

a *glorior.* גָּבַהּ *efferro me.* Ezech. XVI. 49. Soph. III. 12. — עָרַץ *violentia utor.* Psalm. IX. 42. Vide et Sir. XLVIII. 21. 2 Macc. XV. 32. et Lex. N. T. s. h. v.

*ΜΕΓΑΛΑΥΧΙ'Α, *jactantia, ostentatio.* 4 Macc. II. 15. Zonaras Lex. col. 1343. μεγαλαυχία, τὸ ἄξιον ἔχειν ἑαυτὸν εἶναι τιμῆς.

ΜΕΓΑΛΕΙ͂ΟΣ, *magnificus.* גְּדוֹלָה b *fœm. magna.* Ps. LXX. 21. ἃ ἐποίησάς μοι μεγαλεῖα. Verte: *quæ fecisti mihi, magnalia sunt.* — גְּדֻלָּה 1 Par. XVII. 19. — גָּדוֹל. Al. 2 Reg. VIII. 4. Vide et Sirac. XVII. 7. 10. 2 Macc. VII. 17. θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, considera magnificum ejus robur. Tob. XI. 15.

ΜΕΓΑΛΕΙΟ'ΤΗΣ, *magnificentia, majestas.* גְּדֻלָּה. Symmach. Psalm. c LXX. 21. et CXXX. 1. μεγαλειότητα. — *מִשְׁחָה *unctio.* Inc. Lev. VII. 35. sec. Coisl. et Lips. Respexerunt fortasse ritum Judæorum, ex quo reges, sacerdotes ac in universum in summa dignitate constituti ungi solebant. — תִּפְאֶרֶת *ornatus.* Jerem. XXXIII. 9. εἰς μεγαλειότητα, in majestatem. Conf. et Act. XIX. 27. et 2 Petr. I. 16. d 3 Esdr. I. 4. κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμῶν, secundum magnificentiam Salomonis.

ΜΕΓΑΛΕΥ'ΩΜΑ, idem. תִּפְאֶרֶת *ornatus.* Al. Jerem. XLVIII. 16.

*ΜΕΓΑΛΟ'ΔΟΞΟΣ, *valde gloriosus, summa dignitate et majestate præditus.* Sic legitur de Deo 3 Macc. VI. 18. Phavorinus: μεγαλόφημον, μεγαλόδοξον, περίφημον, ὀνομαστόν. e Ignorat hoc adjectivum Thesaurus Stephani, quod tamen reperitur apud Plutarchum T. 1. p. 5. 3. Reisk. Pindar. Olym. Od. IX. 24. ac Schol. Aristoph. Thesmoph. v. 322.

*ΜΕΓΑΛΟΔΟ'ΞΩΣ, *insigni et majestatico modo.* Adverbium hoc in Bielii ac Stephani Thesauris omissum sine ulla lectionis varietate reperitur 3 Macc. VI. 39. μεγαλο- f δόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ, *insigni et glorioso modo* benignitatum suam declaravit.

ΜΕΓΑΛΟ'ΘΥΜΟΣ, *magnanimus.* גְּדָל־חֵמָה *magnus excandescentia.* Theod. Prov. XIX. 19. ubi μεγαλόθυμος est *iracundus, admodum iratus.* Schultensius ad h. l. hanc notionem e Chtib גרל exsculpere conatus est, coll. Arab. جَرِلَ, g *lapidosus fuit*, unde גרל חמה *asper ira.*

*ΜΕΓΑΛΟΚΡΑ'ΤΩΡ, *magna*, etiam *summa potestate præditus, omnipotens*, i. q. παντοκράτωρ, cum quo vocabulo permutatur 3 Macc. VI. 12. βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ. Desideratur hoc adjectivum in Stephani ac Bielii Thesauris. Amant autem Græci adjectiva ex μέγας composita, h v. c. μεγαλεπίβολος, *qui magna molitur*, apud Diod. Sic. p. 67. 223. 631. μεγαλόπλουτος, *valde dives*, ibid. p. 159. 488. Vide quoque infra s. μεγαλομερής, et μεγαλοσθενής.

*ΜΕΓΑΛΟΜΕΡΗ'Σ, *insignis, magnificus*, i. q. μεγαλοπρεπής. 3 Macc. V. 4. μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας, per *insigne* auxilium.

*ΜΕΓΑΛΟΜΕΡΩ͂Σ, *insigni modo et ratione.* 3 Macc. VI. 33. Hesych. i μεγαλομερῶς, μεγάλως. Suidas: μεγαλομερῶς — ἀντὶ τοῦ πολυτελῶς. Polyb. XVII. 36. Antonin. Liberal. Metamorph. XVIII. p. 148. 3 Macc. I. 1. pro μεγαλομερῶς in Ald. et Compl. legitur μεγαλοπρεπῶς, quæ adverbia sæpissime permutari invicem solent in libris antiquioribus, v. c. 2 Macc. IV. 22. ubi loco μεγαλοπρεπῶς, quod est in uno cod. Vatic., in cod. Alex. et Compl. legitur μεγαλομερῶς, et ib. v. 49. in cod. Alex. μεγαλομερῶς in reliquis libris μεγαλοπρεπῶς.

ΜΕΓΑ'ΛΩΜΜΑ, *magnificentia.*

a תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. Jer. XLVIII. 17. ubi pro *μεγαλόμματος* alii *μεγαλειώματος*, alii vero *μεγαλώματος* habent.

ΜΕΓΑΛΟΠΟΙΕ'Ω, *magnifico, magna facio*. Sir. L. 24. ubi de Deo adhibetur.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕ'ΠΕΙΑ, *magnificentia, decor eximius, splendor*. גַּאֲוָה, *elatio*. Ps. LXVII. 37. — הָדָר. Ps. XX. 5. XXVIII. 4. CIII. 2. CX. 3. CXLIV. 5. — הוֹד, *gloria*. Ps. b VIII. 2. — תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. Ps. LXX. 9. XCV. 6.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗ'Σ, *magnificus, illustris*. גַּאֲוָה, *elatio*. Deuteron. XXXIII. 26. Vide et 2 Macc. VIII. 15. Hesych. et Lexic. Cyrilli MS. Brem. *μεγαλοπρεπὴς, μεγαλοφανής*.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕ'ΣΤΑΤΟΣ, superlat. *magnificentissimus*. 2 Macc. XV. 13.

c ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΩ'Σ, *magnifice*. 2 Macc. IV. 22. 49. 4 Macc. V. 25. Confer Ælian. V. H. I. 25. Confer quoque supra a me ad vocem *μεγαλομερῶς* notata.

ΜΕΓΑΛΟΠΤΕ'ΡΥΓΟΣ, *magnas alas habens*. גָּדוֹל כְּנָפַיִם, *magnus alis*, h. e. *magnis alis præditus*. Ez. XVII. 3. 7.

ΜΕΓΑΛΟΡ'Ρ'ΗΜΟΝΕ'Ω, *magna* d *loquor, insolenter jacto*. הִגְדִּיל : הִתְגַּדֵּל, Hiph. et Hithp. Psalm. XXXIV. 30. XXXVII. 17. Ezech. XXXV. 13. Abd. v. 12. Ps. LIV. 13. ubi LXX putarunt post הִגְדִּיל supplendum esse פֶּה. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 309. Vulg. *super me magna locutus fuisset*. Vide et Judith. VI. 19. Schol. Aristophan. Thesmoph. 132. Strabon. XIII. p. e 897. A.

ΜΕΓΑΛΟΡ'Ρ'ΗΜΟΣΥ'ΝΗ, *magniloquentia*. עָתָק, *durum, detortum*. 1 Sam. II. 3. Reperitur quoque hæc vox in Pollucis Onomastico II. 128. Suidas: *μεγαλοῤῥημοσύνη, μεγαληγορία*.

ΜΕΓΑΛΟΡ'Ρ'Η'ΜΩΝ, *magniloquus*. מְדַבֵּר גְּדֹלוֹת, *loquens magna*. Ps. XI. 3. Vide et 3 Macc. VI. 4. f Hesych. *μεγαλοῤῥήμων, ὑπερήφανος, μεγάλα λαλῶν*.

ΜΕΓΑΛΟ'ΣΑΡΚΟΣ, *qui magna carne est, magnus carne*, per euphemismum *bene vasatus*. גִּדְלֵי בָשָׂר, idem. Ezech. XVI. 25. *τοὺς μεγαλοσάρκους, bene vasatos*.

*ΜΕΓΑΛΟΣΘΕΝΗ'Σ, *magna potestate præditus, viribus potens*, pro quo magis usitatum est *μεγασθενής*. g 3 Maccab. V. 8. *δεῖξαι τῆς μεγαλοσθενοῦς αὐτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις*, utere summa tua potentia erga ferocientes gentes.

ΜΕΓΑΛΟ'ΦΡΩΝ, *magnanimus, elatus animo*. רוּם עֵינַיִם, *elatio oculorum*. Prov. XXI. 4. 4 Macc. IX. 21. Inde *μεγαλοφρονεῖν, animo elatum esse*. Vide Ælian. V. H. XII. 22. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μεγαλόφρων*, h *μεγαλόψυχος*.

*ΜΕΓΑΛΟ'ΦΩΝΟΣ, *alta voce loquens*, inde *clamosus, rixosus*. Sir. XXVI. 27. sec. Compl. *γυνὴ μεγαλόφωνος καὶ γλωσσώδης*. Lucian. T. I. p. 679. ed. Reitz.

*ΜΕΓΑΛΟΨΥ'ΧΩΣ, *magno et excelso animo*. 3 Macc. VI. 41. *ἔγραψεν τὴν ἐπιστολὴν μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσαν*, scripsit eis epistolam i *magni animi judicem*, cujus epistolæ erat, qui sequitur, tenor. Confer Reisk. Indicem Græc. Demosthen.

ΜΕΓΑΛΥ'ΝΩ, *magnifico, glorifico*, it. *deprædico, laudibus extollo, celebro*. גָּדַל, Kal, Pih. Pyh. Hiph. et Hithpaël. Genes. XII. 2. XIX. 19. 1 Sam. II. 23. et alibi sæpius. — גָּדֵל, verbale, *crescens*. 1 Sam. II. k 28. ubi *μεγαλύνεσθαι adolescere* notat. — גָּדוֹל, *magnus* Psalm. LVI. 13. Thren. II. 13. Ezech. IX. 9. Adde 2 Sam. V. 10. — *דָּגַל, *vexillum erigo*. Psalm. XIX. 5. Legerunt נְגַדֵּל. Boysenius Symb. T. I.

a pag. 109. confert Arab. جحل, quod in Conj. V. notat *superbe se gerere*. Sic quoque Cant. VI. 6. auctor Vtæ et VItæ versionis pro נִדְגָּלוֹת, *vexillatæ*, legit literis transpositis נִגְדָּלוֹת. — הִגְבִּיר Hiph. *corroboro*. Psalm. XI. 4. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *nuncio*. Mich. I. 10. *μεγαλύνεσθε*. Non legerunt תַּגְדִּילוּ, ut nonnulli conjecerunt, sed Arab. b نجد medio Damm. *animosum esse* notat, unde נָגִיד, *dux*. — *הִזְכִּיר. Psalm. XIX. 8. E notione *laudandi* et *prædicandi*, quam habet זָכַר in l. Arab. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 473. — מִגְדּוֹל, *turris*. 2 Sam. XXII. 51. *μεγαλύνων*. Legerunt מַגְדִּיל, part. Hiph. Aqu. Ies. XXX. 25. Legit מְגַדְּלִים, *proceres*, mutatis punctis. Aqu. Theod. c Ies. XXXIII. 18. *τοὺς μεμεγαλυμμένους, qui grandes facti sunt*. Legerunt הַמְגֻדָּלִים, a גִּדֵּל, *educare*. — פִּלֵּא Pih. *mirifice ago*. Numer. XV. 8. *μεγαλῦναι εὐχήν*, ad glorificandum votum. — רָבַב. Ps. CIII. 25. — רָפָה. Gen. XLIII. 34. — רְבָה: רְבִי Chald. Kal et Pah. Dan. II. 48. IV. 8. 18. 19. 30. — רִדָּה Pih. *dominari facio*. Jud. V. d 13. — *רִוָּה, *inebrio*. Jer. XXXI. 13. *μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω*: ad quem locum Michaëlis: Estne alia lectio רִבֵּיתִי וְרִוֵּיתִי? an duplex interpretatio ambigentis inter duas lectiones? — שׂוּר, *principatum gero*. Prov. VIII. 16. Sirac. XLIII. 37. *τίς μεγαλύνει αὐτὸν, καθώς ἐστι*; quis *deprædicat* illum, quemadmodum est? vel: quis pro virtute sua *celebrat* illum? 1 Macc. X. 3. *ὥστε μεγαλῦναι αὐτὸν* pro *καὶ μεγαλύνουσιν* e *αὐτόν*, nempe, ut Grotius recte monuit, literis laudantibus et extollentibus, quibus persuadere volebat Jonathæ, a se ipsum plurimi fieri. Infra v. 24. *λόγοι ὕψους* vocantur. Vide et Sir. XLIX. 13. et conf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΜΕΓΑΛΥ'ΝΩ ΠΤΕΡΝΙΣΜΟ'Ν, *magnifico calcaneum*. הִגְדִּיל Hiph. a גָּדַל. Symmach. Psalm. LIV. 13. f Recte: nam post הִגְדִּיל h. l. supplendum est עָקֵב e Psalm. XL. 10. quem locum Symmachus sine dubio in mente habuit.

ΜΕΓΑ'ΛΩΜΑ, *magnificentia*. תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. Al. Jer. XLVIII. 17. *μεγαλώματος*. Vide sub *μεγάλωμα*.

ΜΕΓΑΛΩ'ΝΥΜΟΣ, *magni nominis, celebris*, ex *μέγας* et *ὄνυμα* Æol. pro g *ὄνομα, nomen*. רַב עֲלִילִיָּה, *multus opere*. Al. in ipso Græco textu Jer. XXXII. 19. Hesych. *μεγαλώνυμος, μεγαλόδοξος*.

ΜΕΓΑ'ΛΩΣ, *magnopere, valde, magnifice*. הִפְלִיא Hiph. *mirifice ago*. Num. VI. 2. — כַּצֵּל, *sicut umbra*. Job. XVII. 7. Libere transtulerunt.—מֵעַל, *superne*. Job. XXX. 30. Nonnullis videtur *με-* h *γάλως* h. l. esse ipsa vox Hebr. sic a LXX detorta ac deformata, ut ab ipsis non raro factum est. Sed מֵעָלַי h. l. aut pleonastice positum est, aut notat *per totam superficiem corporis mei*, seu *per totum corpus meum*, quod LXX per *μεγάλως* exprimere voluerunt. Conf. supra s. v. *βάθος*. — רֹב, *multitudo*. Job. IV. 14. — שִׂמְחָה גְדוֹלָה, *gaudium* i *magnum*. 1 Par. XXIX. 10. Neh. XII. 42. In utroque loco alii magis ad textum Hebr. habent *εὐφροσύνη μεγάλη*. Confer Phil. IV. 10. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Hero-

a doto p. 550. Vide et Tob. IX. 2. (ubi μεγάλως est Lat. diutius s. multum.) XIV. 8. 2 Macc. XV. 17. Praeterea legitur Zach. XI. 2. ubi ex sententia Cappelli in Crit. S. p. 754. legendum μεγάλω, ita ut duae versiones coaluerint. Vide tamen ad h. l. Scharfenbergium.

ΜΕΓΑ'ΛΩΣ ὙΠΕΡΒΑΛΛΟ'ΝΤΩΣ, magnopere excellenter. לָאַט, in- b volvo. Job. XV. 11. Ex Arabismo, ubi notat gravis, vehemens fuit.

ΜΕΓΑΛΩΣΤΙ', i. q. μεγάλως, adjecta particula τι, magnifice, magnopere. 3 Esdr. V. 85. σαλπίζων μεγαλωστὶ, ubi alii habent μεγάλως. Cf. Schaeferi Ind. ad Gregor. Corinth. p. 1004.

ΜΕΓΑΛΩΣΥ'ΝΗ, magnificentia, majestas. אַדֶּרֶת. Zach. XI. 3. — c *גְּבוּרְתָא Chald. Dan. II. 20. sec. cod. Chis. — גָּדַל. Deut. XXXII. 3. Psalm. LXXVIII. 12. CL. 2. — גְּדֻלָּה וּגְדוּלָּה. 2 Sam. VII. 23. 1 Par. XVII. 19. XXIX. 11. Adde Aqu. Theod. Psalm. CXXX. 1. — הַגְדִּיל infin. Hiph. 1 Par. XXII. 5. — מִגְדָּל, turris. Prov. XVIII. 10. ἐκ μεγαλωσύνης. Legerunt מִגֹּדֶל, ex magnificentia, sententia nulla, d certe contorta. Vide infra s. v. μέγεθος. — רְבוּ Chald. per apocopen pro רְבוּת. Dan. IV. 33. — רְבוּת : רְבוּתָא Chald. Dan. IV. 19. Vide et Sap. XVIII. 24. Sir. II. 20. XVIII. 4.

ΜΕ'ΓΑΣ, magnus, grandis, adultus, gravis. אַדִּיר, magnificus. Ies. XXXIII. 21. Adde Inc. Ps. VIII. 2. Symm. Ps. XV. 3. — אַדֶּרֶת, e magnificentia. Ezech. XVII. 8. τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην, ut sit in vineam grandem. — *גְּבוּל, terminus. Jos. XV. 47. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη. Non tam secuti sunt Kri, quod גְּדוֹל habet, quam conferendum est Arab. جبال, crassus magnusque. — גָּדַל, magnus sum. Job. II. 13. — גָּדוֹל. 1 Sam. XIV. 33. κυλίσατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν, advolvite mihi ibi saxum magnum. f 1 Sam. XXV. 36. ῥῆμα ἢ μέγα ἢ μικρὸν, verbum sive magnum sive parvum, h. e. nihil prorsus. 1 Sam. XXX. 2. ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, a parvo usque ad magnum, h. e. ad unum omnes. Vide et 2 Par. XVIII. 30. XXXIV. 30. et confer Apoc. XIII. 16. 2 Par. XV. 14. ἐν φωνῇ μεγάλῃ, alta voce. Vide et 2 Par. XX. 20. Psalm. XLVII. 2. μέγας g κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, magnus dominus et valde laudabilis. Psalm. LXXVI. 13. τίς θεὸς μέγας, ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν; quis Deus magnus, tanquam Deus noster? Confer Elsnerum ad Act. XIX. 27. pag. 460. ubi observat, quod gentium Dii etiam μεγάλοι, magni, dicti sint. Joël. II. 11. μεγάλη ἡ ἡμέρα κυρίου, magna dies Domini, h. e. dies insignis, admodum terribilis. Vide et Soph. I. 15. h Mal. IV. 5. Adde 1 Sam. XXV. 2. ubi μέγας opulentum, divitem notat. 2 Reg. V. 18. ubi μέγας est difficilis. Mal. I. 11. μέγα τὸ ὄνομα, ubi Justinus M. habet τιμᾶται. — גֹּדֶל, magnitudo. Num. XIV. 19. Ies. X. 12. — גְּדֻלָּה. Al. Nehem. XII. 42. εὐφροσύνῃ μεγάλῃ. — הָמוֹן, turba. Ies. V. 14. — *יוֹנָה, depopulator, aut oppressio. Aqu. Symm. Theod. LXX Jerem. XXV. 38. Sensum i quidem expresserunt, incertum tamen manet, utrum hanc vocem a יָנָה, opprimere, an vero a יון deduxerint, quod, ut Arab. يون, notionem aestuationis habet. — כָּבֵד, gravis sum. Genes. XVIII. 20. — כָּבֵד, gravis. Gen. L. 9. 11. Exod. IX. 3. — כֹּחַ, vis, robur. Job. IX.

a 4. Prov. XXIV. 5. — כִּפָּה, *ramus*. Ies. IX. 14. Bene: nam *ramus* opponitur ibi *junco*, ac *magnum*, *principem* metaphorice notat. — מְאֹד, *valde*. Exod. XIX. 16. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα, vox tubæ *valde* s. *graviter* sonabat. Conf. supra μέγα κράζω. Hesych. μέγα, μεγάλως, πολύ. Henricus Stephanus huic voci, eo sensu usurpatæ, locum dat in farb ragine vocabulorum Xenophonti peculiarium, aut cum Herodoto ac Thucydide communium, sed vel mere poëticorum, vel poësi magis quam solutæ orationi usitatorum. Sed Platonem quoque, Demosthenem, Hippocratem μέγα pro *valde* et *graviter* passisse ostendit Schwarzius in Diss. de Stilo LXX apud Olearium de Stilo N. T. p. 318.— c *מִגְדָּל, *turris*. Symm. Ies. XXX. 25. μεγάλους, ubi æque ac Aquilas, qui μεγαλυνομένους habet, mutatis punctis legit: מְגַדְּלִים, *proceres*. — מַרְבָּה, *amplitudo*. Ies. IX. 7. — מְשׂוּרָה וּמִדָּה, *mensura et dimensio*. 1 Paral. XXIII. 29. — נוֹרָא part. Niph. a יָרֵא, *terribilis*. Job. XXXVII. 22. Ies. XVIII. 7. — נָקֵל part. Niph. a קָלַל, *levis*. Ies. d XLIX. 6. ubi sine dubio ante μέγα ἐστι excidit particula negativa οὐ. — נִשְׂגָּב, *exaltatus*, part. Niph. Prov. XVIII. 11. ἡ δὲ δόξα αὐτοῦ μέγα ἐπισκιάζει, gloria autem ejus valde obumbrat. Ubi μέγα est pro μεγάλως, ἄγαν, ut μέγα ὑβρίζεται, et similia plura. — עֲצוּמִים, *potens*. Ies. LX. 22. ἔθνος μέγα. — *עֲצִיב Chald. *flebilis*, *dolens*. Dan. VI. 20. φωνῇ e μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ sec. cod. Chis. Duæ hic versiones coaluerunt. Legerunt עֲצוּמִים. — פָּלָא Pih. *mirifice ago*. Numer. XV. 3. μεγάλην εὐχὴν, ubi lectio μεγάλην e compendio scribendi orta esse videtur. Vera lectio est μεγαλῦναι. — *פִּנָּה, *angulus*. Symm. 1 Sam. XIV. 38. οἱ μεγάλοι, sc. τοῦ λαοῦ, *magnates* populi. Sc. vir quilibet primarius פִּנָּה dicitur, quia est propugnaculo. f Vid. Simonis Lex. Hebr. p. 1303. — צוּר, *rupes*. Ies. XXVI. 4. — צְפִעוֹת plur. *nepotes*. Ies. XXII. 24. ubi ὁ μικρὸς est *minor natu* et μέγας *major natu*. — *קָשֶׁה, *durus*. Inc. Exod. XVIII. 22. — רֹאשׁ, *caput*. 2 Par. XXIV. 11. τοῦ μεγάλου ἱερέως, *principis* seu *summi sacerdotis*. — רַב ; רַבָּה Hebr. Gen. XLV. 28. μέγα μοι ἐστιν (sc. χρῆ- g μα), εἰ ἔτι Ἰωσὴφ ὁ υἱός μου ζῇ, *magnum mihi est*, h. e. *sufficit mihi*, si adhuc Joseph filius meus vivit. Exod. I. 9. Num. XI. 33. et alibi sæpius. — רַב ; רַבָא ; רַבְּתָא Chald. Esdr. IV. 10. 11. V. 8. Dan. II. 10. et alibi. Dan. V. 1. δεῖπνον μέγα, *lautum* convivium. — רֹב, *multitudo*, *amplitudo*. Proverb. XX. 6. μέγα καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεήμων. h Scil. h. l. רַב non de *multitudine*, sed *dignitate* ac *præstantia* intellexerunt. Adde Job. XXVI. 3. — רָם, *elatus*. Deut. XXVII. 14. φωνῇ μεγάλῃ, *alta* voce. Conf. Luc. XVII. 15. — *רַע, *malus*. Prov. XXIX. 6. μεγάλη παγίς. Nec רָם, ut Trommius volebat, nec ex Jaegeri sententia רַב legerunt h. l. LXX, sed רַע in tali orationis serie i *magnitudinis* et *gravitatis* notionem involvit. — שַׂגִּיא Chald. *amplus*. Dan. II. 31. — *שְׂכִירָה, *mercede conducta*. Ies. VII. 20. Sine dubio legerunt Sin loco Schin, et respexerunt notionem vocis Arabicæ سكر *modum excedere*, *aliquid validius totoque nisu premere s. comprimere*. Fortasse tamen paulo li-

a berius verterunt. Vide ad h. l. Montf. — תָּם, *integer*. Job. IX. 22. Tob. IX. 4. καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, si enim *diutius* commoror, pater valde dolebit. Ald. et Compl. exhibent μεγάλως. Sir. XXXIX. 12. τράπεζα μεγάλη, *mensa multis cibis repleta*. 2 Macc. I. 3. καρδίᾳ μεγάλῃ, *omnibus animi viribus*, i. q. alias ὅλῃ τῇ καρδίᾳ. Tob. III. 16. Deus ὁ b μέγας dicitur ad imitationem Hebr. גָּדוֹל. 2 Reg. X. 6. Joh. III. 7. Tob. IV. 12. 13. μέγας, *caput* s. *princeps stirpis*, i. q. הָרֹאשׁ. coll. 2 Par. XXIV. 11. Conf. pec. de v. μέγας Dissert. Gerh. Havercampi Præs. Jac. Gronovio Lugd. Bat. 1694. habitam.

ἈΠΟ` ΜΙΚΡΟΥ͂ ἝΩΣ ΜΕΓΑ´ΛΟΥ, *a parvo ad magnum*. מְקַרְקַר קִר, c *destruens parietem*. Ies. XXII. 5. Confer notata infra s. v. μικρός.

ΜΕ´ΓΑΣ ΓΙ´ΝΟΜΑΙ, *magnus* vel *grandis fio*. גָּבַהּ, *exalto me*. Ez. XXXI. 10. — גָּדַל. Exod. II. 11. μέγας γενόμενος Μωυσῆς, cum *adolevisset* Moses. Vide et Genes. XXXVIII. 11. 14. et confer Hebr. XI. 24. et ad h. l. Wolfium pag. 766. — גָּדוֹל, *magnus*. Exod. XI. d 3.

ΜΕ´ΓΑΣ` ΕἸΜΙ`, *magnus sum*. הִשְׂגִּיא Hiphil *amplifico*. Job. XXXVI. 24.

ΜΕΓΑ´ΛΩ ΧΡΑ´ΟΜΑΙ, *magno utor*. הִרְבָּה Hiph. *augeo*, *multiplico*. Job. X. 17. — Vide alibi αἰνέω, δένδρον, ἐξουσία, ἡμέρα, ἰσχύς, κῆτος, et συντέλεια.

ΜΕ´ΓΕΘΟΣ, *magnitudo*, *altitudo*. e *אַדִּיר, *magnificus*. Aqu. Ps. XV. 3. ubi suspicor Aquilam loco μεγέθεσι scripsisse μεγιστᾶσι, quod voci Hebr. convenientius est. — גֹּדֶל. Ex. XV. 16. μεγέθει βραχίονός σου, magnitudine brachii tui. Gloss. MS. in Cant. Script. μεγέθη, μεγαλοσύνη. Repone: μεγέθει, μεγαλοσύνῃ. — *גָּדַל. Symm. Cohel. II. 9. ubi notandus est error in Hexaplis Montfauconii, qui verba μεγέθει ὑπερέβαλον ad גָּדַלְתִּי retulit. Vide in- f fra s. v. ὑπερβάλλω. — מִגְדָּל, *turris*. Inc. Prov. XVIII. 10. ἐκ μεγέθους. Legit מִגֹּדֶל, sententia nulla, certe contorta. Vide supra s. v. μεγαλωσύνη. — קוֹמָה, *altitudo*. Ezech. XIX. 11. XXXI. 10. Vide et Sap. VI. 7. 2 Maccab. XV. 23. Baruch. II. 18. ἐπὶ τὸ μέγεθος, *admodum*, *maximopere*. Non opus esse mihi g videtur, ut aliquid hic cum Vulgato (qui habet: *super magnitudine mali*) suppleatur.

ΜΕΓΕΘΥ´ΝΩ, *magnifico*. גָּדַל. Aqu. Num. VI. 5.

*ΜΕΓΙΣΤΑ`Ν, *magnas*, *princeps*, ὁ μέγα δυνάμενος, ut Phrynichus p. 84. ed. Pauw. explicat. Rarius hoc substantivum legitur in singulari. Sir. X. 24. μεγιστὰν καὶ κριτὴς h καὶ δυνάστης. et Sirac. IV. 7. sec. libros nonnullos, ubi μεγιστᾶσι, quod Syr. et Arab. tuentur, est e correctione.

ΜΕΓΙΣΤΑ͂ΝΕΣ, *magnates*. אֲבִירִים. Symm. Thren. I. 15. — אַדִּירִים. Jerem. XIV. 3. Nah. II. 5. Zach. XI. 2. — אֱלִילִים, *res nihili*. Ez. XXX. 13. Ita Bielius Trommium secutus, sed male. Nam collatione i textus Hebr. instituta apparet, μεγιστᾶνας potius respondere Hebr. גִּלּוּלִים, *simulacra*, cujus loco גְּדֹלִים legerunt. — גְּדוֹלִים plur. ex גָּדוֹל. Jon. III. 7. Nah. III. 10. — הַדָּבְרַיָּא Chald. plur. *gubernatores*. Dan. III. 25. — *פַּרְתְּמִים, *principes*. Dan. I. 3. ubi vid. Scharfenbergius. — רַבְרְבִין Chald. plur. ex רַב. Dan. IV. 33. V. 1. 2. VI. 17. — שָׂרִים plur. ex שַׂר, *principes*. 2 Par. XXXVI. 18. Prov. VIII. 16. Ies. XXXIV. 12. et alibi.

Adde Theod. Jerem. XXXIX. 3. Sir. IV. 7. μεγιστᾶνες, proceres, optimates, magnates, i. q. μάγνητες. 3 Esdr. VIII. 26. ubi respondet Hebr. גְּבֹרִים, Esdr. VII. 28. 3 Esdr. VII. 28. Hebr. סְגָנִים Esdr. IX. 2. Præterea legitur Dan. I. 3. sec. cod. Chis. ubi nihil ei in textu Hebr. respondet. Vide Scharfenbergium in Dan. pag. 4. Hesych. μεγιστᾶνες, οἱ ἐν ὑπεροχῇ ὄντες. Vide Lex. N. T. s. h. v. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 181. seq.

ΜΕ'ΓΙΣΤΟΣ, superlat. a μέγας, maximus. רֹב, multitudo. Job. XXVI. 3. μεγίστῃ, pro Hebr. לָרֹב, in multitudinem, h. e. multipliciter. Legitur præterea Job. XXXI. 28. ubi nihil est in textu Hebraico.

ΜΕΘΑΡΜΟ'ΖΩ, apte transmuto. Sap. XIX. 17. τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, elementa apte transmutata. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεθαρμόσονται, μεταβληθήσονται.

ΜΕΘΕΡΜΗΝΕΥ'Ω, interpretor. Prolog. Sir. τοῦ μεθερμηνεῦσαι τὴν βίβλον, interpretari librum.

ΜΕ'ΘΗ, ebrietas, it. potus inebrians. עָסִיס, mustum. Joël. I. 5. — רֹאֶה, visio. Theodotion Ies. XXVIII. 7. Hic, notante Montfauconio, Theodotion vel ex רָוָה vocem רֹאֶה derivavit, vel omnino metaphorice interpretatus est. Mihi vero verba ἐν τῇ μέθῃ inepto loco posita, et ad antecedens בַּשֵּׁכָר referenda esse videntur. Conf. supra s. v. ἀσωτεύω. — שָׁכַר, inebrior. Hagg. I. 6. ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, bibistis, et non ad ebrietatem, h. e. ad satietatem, ut sitis inde extincta sit. — שֵׁכָר, potus inebrians. Prov. XX. 1. XXXI. 6. Ies. XXVIII. 7. LVI. 12. — שִׁכָּרוֹן. Ezech. XXIII. 33. XXXIX. 19. πίεσθε αἷμα εἰς μέθην, bibetis sanguinem ad ebrietatem. Vide et Judith. XIII. 17. Hesych. μέθη, κραιπάλη, οἰνώσεως ἴδιον ἢ θυμός. Alii μέθην a κραιπάλῃ distinguunt. Ita Clemens Alex. Pædag. Lib. II. c. 2. μέθη μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἀκράτου χρῆσις σφοδροτέρα· παροινία δὲ, ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἀκοσμία· κραιπάλη δὲ ἡ ἐπὶ τῇ μέθῃ δυσαρέστησις καὶ ἀηδία, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν ὀνομασμένη. Ita etiam apud Phavorinum v. μέθη, nisi quod in posterioribus verbis pro κάρα πάλλειν male legatur κραιπαλᾷν. Tob. IV. 16. μέθη est temulentus, ebrius, et sensus ita constituendus: ne cum temulentis et ebriis consuetudinem et familiaritatem habeas. Vide infra μεθύω μέθη.

ΜΕΘΙΉΜΙ, transmitto, prætermitto. הִגְלָה Hiph. captivum abduco. Inc. Jerem. LII. 13. τὸ περισσὸν τοῦ ὄχλου μεθῆκεν, reliquum populum transmittebat.

ΜΕΘΙ'ΣΤΗΜΙ, transfero, averto, amoveo. *הֶאֱסִיר Hiph. ligare facio. 2 Reg. XXIII. 33. Hic legerunt הֵסִיר. — הָגָה, aufero. 2 Sam. XX. 13. — הִמְסָה Hiph. dissolvo. Arab. مسا notat refractarium esse. Jos. XIV. 8. μεθίστησαν, ad defectionem rebellionemque incitarunt. — הֵסִית Hiph. a סוּת, incito. 1 Reg. XXI. 25. — הֶעְדִּי Chald. Aph. ab עֲדָה. Dan. VII. 12. 26. — הָקִים Chald. Aph. a קוּם, constituo. Dan. II. 21. καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ. Ita legitur in cod. Chis. Sed facta hic est translocatio sententiarum et μεθιστᾷ referendum est ad מְהַעְדֵּה, removens. — מוּשׁ, recedo. Ies. LIV. 10. — הֵסִיר : סוּר, Kal et Hiph. Deut. XVII. 17. ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία, ne avertatur cor ejus. Jud. X. 16. μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, removerunt Deos alienos. Vide et 2 Reg. III. 2. 1 Reg. XV. 13. μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, matrem suam amove-

a bat a principatu. Conf. Luc. XVI. 4. 2 Reg. XVII. 23. μετέστησεν κύριος τὸν Ἰσραὴλ, transferri passus est Deus Israëlem, sc. e terra sibi sacra in Assyriam. Amos V. 23. μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, amove a me sonum odarum tuarum. Adde Theod. Job. XII. 24. et Ies. XVII. 2. — פָּנָה, averto. Deut. XXX. 17. ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, sin autem b animum tuum mutaveris. — רָגַז, commoveor. Symmach. 2 Sam. VII. 10. μετακινηθήσεται, h. e. in aliam terram transferetur, deturbabitur de sedibus ac possessione. Hoc enim est h. l. commoveri. Bene itaque sensum expressit. 2 Macc. XI. 23. τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος, patre nostro ad Deos translato. 3 Macc. II. 34. χειρίστῳ μόρῳ τοῦ ζῆν μεταc στῆσαι, pessimo mortis genere de vita amovere sive tollere.

ΜΕΘΟΔΕΥ'Ω, hominem in via ex insidiis aggredior, insidias struo, subdole vel fraudulenter ago, machinor. Sumitur etiam in bonam partem pro certa via aliquid tracto. רָגַל Pih. obtrector. 2 Sam. XIX. 27. μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου, insidias struxit servo tuo d apud Dominum meum. — צָדָה, venor, insidior. Aqu. Exod. XXI. 13. μεθώδευσε, insidiatus est. Lexic. Vet. μεθοδεύω, convenio. Drusius in Fragm. Vett. Intt. Gr. p. 155. mavult circumvenio, quia μεθοδεία occulta et fraudulenta circumventio, insidiæ. Suidas: μεθοδεύει, τεχνάζεται, μετέρχεται, ἀπατᾷ.

ΜΕ'ΘΟΔΟΣ, callida agendi ratio. e 2 Macc. XIII. 18. κατεπείραζε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους, callidis artibus (secundum Baduellum, viis fallacibus ac fraudulentis.) explorabat loca, i. e. oppida ac præsidia. Vide et Esth. XVI. 13. Suidas: μέθοδος, τέχνη.

ΜΕΘΟ'ΡΙΟΝ, confinium, limites. גְּלִילָה in plur. tractus, limites, in circuitum scilicet circumscripti. Symmach. Ezech. XLVII. 8. Hesych. μεθόριον, τὸ μεταξὺ τῶν ὁρίων. τὸ διαχωρίζον τοὺς δύο τινῶν ὅρους.

ΜΕΘΥ'ΣΚΩ, ΟΜΑΙ, inebrio, inebrior. רָוָה Pih. inebrio, irrigo. Aqu. Prov. V. 19. τιτθοὶ αὐτῆς μεθυσκέτωσαν, mamillæ ejus inebrient, sc. te, h. e. uberrime satient. Ita Sir. I. 14. μεθύσκει αὐτοὺς, satiat illos. Sirac. XXXII. 14. εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν g σου, lauda illum, qui fecit te, et inebriat te, h. e. largiter implet bonis suis. Phavorinus: μεθύσκομαι, πληρoῦμαι. Conf. v. μεθύω. — רְוָיָה, fem. inebrians, exuberans. Ps. XXII. 7. τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον, poculum tuum inebrians. Idem habent reliqui Intt. omnes. In Gloss. Brem. τὸ μεθύσκον ποτήριον mystice exponitur τὸ τοῦ Χριστοῦ αἷμα. — שָׁכַר Pih. inh ebrio. Jerem. LI. 7. Hab. II. 15. In posteriori loco legerunt וּמְשַׁכֵּר loco וְאַף שַׁכֵּר. — שָׁתָה, bibo. Prov. IV. 17.

ΜΕΘΥ'ΣΚΟΜΑΙ ΟΙ'ΝΩ, inebrior vino. רָאָה יַיִן, video vinum. Prov. XXIII. 30. μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ. Versio hæc Jaegero non ex רָאָה, sed ex רָוָה fluxisse videtur. רָאָה h. l. cum voluptate videre notat. Ergo i consequens pro antecedente posuerunt. Fortasse quoque רָאָה in notione fruendi acceperunt.

ΜΕ'ΘΥΣΜΑ, potus inebrians. שֵׁכָר, idem. 1 Sam. I. 15. Mich. II. 11. Adde Aqu. Ies. XXVIII. 7. — שִׁכָּרוֹן. Jer. XIII. 13. — תִּירוֹשׁ, mustum. Hos. IV. 11. Lex. Cyrilli MS. Brem. μέθυσμα, οἶνος, ἢ τὸ σικερόν. Ita et Gloss. MS. in Ezech. k

ΜΕ'ΘΥΣΟΣ, ebrius, ebriosus. מַרְוֶה part. Hiph. a רָוָה, irrigans. Symm. Prov. XI. 25. μέθυσος, pro μεθύσκων, inebrians, seu irrigans, h. e. metaphorice larga manu dans. — סָבָא

a part. *potâtor*. Prov. XXIII. 21. — שִׁכּוֹר. Prov. XXVI. 9. Sir. XXVI. 9. γυνὴ μέθυσος, *mulier ebriosa*. Conf. Schwarzii Comm. Crit. Gr. L. p. 886.

ΜΕΘΥ΄Ω, *ebrius sum, irriguus sum, item ebrium reddo, potu satio, uberrime expleo, irrigo, inundo*. הָלַם, *contundo*. Ies. XXVIII. 1. Sed respondet ibi formulæ הֲלוּמֵי יַיִן, b *obtusi, hebetati, enervati vino*, de qua vid. Simonis Lex. Hebr. pag. 438. — *חִיָּה, *vivifico*. Hos. XIV. 8. μεθυσθήσονται. Videntur loco יְחַיּוּ, *vivificabunt*, legisse יִרְווּ, aut libere verterunt hoc sensu: *vino se recreabunt, ac novas quasi vires sument*, quod ideo præferrem, quia Incertus ibi habet στηριχθήσονται. — רָוָה in Kal, Pih. et Hiph. Ps. XXXV. c 9. μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος οἴκου σου, *uberrime explebuntur* pinguedine domus tuæ. Ies. XXXIV. 7. μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, *irrigabitur* terra sanguine. Jerem. XXXI. 14. μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων, inebriabo animam sacerdotum, h. e. *ubertim* animam illorum *recreabo*. Conf. v. 25. Aqu. Symm. Theod. Prov. VII. 18. μεθυσθῶμεν· τηθῶν, d inebriemur, h. e. *ubertim satiemur* uberibus. Confer μεθύσκω. — רָוֶה, *irriguus*. Ies. LVIII. 11. ἔσται ὡς κῆπος μεθύων, erit tanquam hortus *irriguus*. — *שָׂכִיר, *mercede conductus*. Ies. VII. 20. τῷ μεμεθυσμένῳ. Ita Aquila et LXX sec. cod. Ies. nempe edit. Hexaplarem. Confudit Sin cum Schin. Fortasse tamen orta est hæc lectio, quæ admodum e incommodum sensum fundit, ex μεμισθωμένῳ, quod alii habent. Confer Semleri Ep. Crit. p. 30. et Vitringam ad h. l. — שָׁכַר in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Gen. XLIII. 34. ἐμέθυσθησαν δὲ καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ, *ad satietatem usque* apud eum potarunt. Conf. 1 Macc. XVI. 16. et Joh. II. 10. ac Lexic. N. T. s. h. v. Deut. XXXII. 42. μεθύσω τὰ βέλη μου ἀπὸ αἵματος, inebriabo sagittas meas f sanguine, h. e. *faciam, ut* sagittæ meæ *madeant* s. *circumfluant* sanguine. Similiter Callimachus Hymn. in Delum v. 95. αἵματι λύθρον τόξον ἐμόν. 2 Sam. XI. 13. ἐμέθυσεν αὐτὸν, *inebriabat* illum. Vide et Jerem. XLVIII. 26. LI. 39. Cant. V. 2. μεθύσθητε, ἀδελφοί, *inebriate* vos, fratres. — שִׁכּוֹר, *ebrius*. 1 Sam. I. 13. XXV. 36. Ies. XXIV. 20. ὁ μεθύων g καὶ κραιπαλῶν, ubi duæ versiones coaluerunt, et μεθύων e versione Theodotionis irrepsisse videtur. — שׁוֹקֵק Pih. a שׁוּק, *appeto*. Psalm. LXIV. 9. ἐμέθυσας αὐτὴν, *ubertim irrigasti* illam, sc. terram. Derivarunt a שָׁקָה, *irrigare*. Vide ad h. l. Dathium. Judith. VI. 7. Sirac. XXIV. 32. XXXIX. 27. ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν, tanquam di- h luvium terram *inundavit*. 1 Macc. XVI. 16. ἐμεθύσθη. Syrus: *cum bibissent et exhilarati essent*, h. e. *ad hilaritatem usque*. Confer de hoc verbo Fesselii Advers. Sacr. Lib. III. c. 5.

ΜΕΘΥ΄Ω ΜΕ΄ΘΗ, *inebrio ebrietate*. הִשְׁכִּיר Hiph. *inebriare facio*. Jerem. LI. 52.

ΜΕΙΔΙΑ΄Ω, *subrideo, leniter rideo, lætor, delector*. הִבְלִיג Hiph. *conforto*, h. l. *induco*. Aqu. Amos V. 9. μειδιῶν. Non opus est, ut statuamus, eum הִלְעִיג legisse: nam بلج notat *nitere, fulgere*, et in Conjug. IV. *lætitia perfundere*. Vide ad h. l. Montf. Sirac. XXI. 22. Hesych. μειδιᾷ, γελᾷ.

ΜΕΙ΄ΖΩΝ, compar. ex μέγας, *major*. גְּבִירָה, *augusta*. 1 Reg. XI. 19. — גָּדוֹל, *magnus*. Gen. IV. 13. X. 21. XXIX. 16. et alibi. — גֹּדֶל verbale. 2 Paral. XVII. 12. — רַב

a Hebr. Genes. XXV. 23. Jos. XIX. 9. — *רַב Chald. Dan. VII. 20.

*ΕΠΙ' ΤΟ' ΜΕΙ'ΖΟΝ. גָּדוֹל. Aqu. 2 Sam. V. 10. Sed est hæc versio alius interpretis.

ΜΕΙ'ΖΩΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *major fio.* גָּדַל. Gen. XXXVIII. 11. 14. Ex. II. 11. — גָּדֵל, verbale. Gen. XXVI. 13. — גָּדוֹל, *magnus.* Exod. XI. 3.

ΜΕΙ'ΖΩΝ ΕΙ'ΜΙ', *major sum.* גָּדַל. b Gen. XLVIII. 19. — רָבָה. 1 Sam. XIV. 30.

ΜΕΙΟ'ΟΜΑΙ, ΟΥ~ΜΑΙ, *minuor, minor reddor.* נִמְלַח Niph. *evanesco.* Aqu. Ies. LI. 6. μειωθήσεται. Sirac. XLIII. 8. luna dicitur φωστὴρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας, luminare, quod *minuitur* in consummatione.

ΜΕΙΡΑ'ΚΙΟΝ, *puerulus, adolescentulus.* יֶלֶד. Incertus (ex Prococ pio, vel potius ipse Procopius) 1 Reg. XVII. 20. Adde 2 Macc. VII. 25. 4 Macc. VIII. 13.

*ΜΕΙΡΑΚΙ'ΣΚΟΣ, *adolescentulus.* 4 Macc. VII. 24.

*ΜΕΙ'ΡΑΞ, *juvenis.* 4 Maccab. XIV. 6. ἱεροὶ μείρακες, sancti juvenes. Ibid. v. 8. Conf. Zonaræ Lex. col. 1346.

ΜΕ'ΛΑΘΡΟΝ, *media tecti trabs,* d *domus, cella, ædicula,* ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, notante Schol. Hom. Il. I. 204. יָצִיעַ, *stratum.* 1 Reg. VI. 5. ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα, ponebat supra parietem domus *cellas* in circuitu templi. — שְׁקוּפִים plur. *prospectus.* 1 Reg. VII. 4. Hesych. μέλαθρα, οἰκίαι, ὑπέρθυρα, δοκὸς δὲ καὶ ἡ διάτονος.

e ΜΕΛΑΘΡΟ'ΟΜΑΙ, ΟΥ~ΜΑΙ, *trabibus connector, in cellam disponor.* שֶׁקֶף, *prospectus.* 1 Reg. VII. 5. αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι, loca quadrata *in cellas disposita*: nisi forte ibi legendum μεμηλωθρωμέναι, h. e. βεβαμμέναι. Vide et Scaliger. in Conject. p. 13. Μήλωθρον est *coloramentum, cui pannus immergitur.*

ΜΕΛΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *nigresco, niger reddor.* שְׁחַרְחֹרֶת, verbale fœm. f *subnigra.* Cant. I. 5. μελαινουμένη. Ita Bielius. Sed pertinet hic locus potius ad verbum μελανόομαι, judice Bretschneidero. — שָׁחַר. Reliqui Job. XXX. 30. ἐμελάνθη, *denigrata est.*

ΜΕΛΑ'ΝΘΙΟΝ, *papaver nigrum.* קֶצַח, *nigella.* Aqu. Ies. XXVIII. 25. ubi LXX μικρὸν μελάνθιον habent. Aqu. et LXX ibid. v. 27. Conf. Ol. g Celsii Hierobot. T. II. p. 70. seq. ac Plin. H. N. Lib. XX. 17.

ΜΕΛΑΝΙ'Α, *nigredo, nigror.* Sir. XIX. 22. ἔστι πονηρευόμενος συγκεκυφὼς μελανίᾳ, est impius, qui demisso capite *palliatus* seu *atratus incedit,* h. e. ficte se humiliat et dolorem simulat. Lex. Vet. μελανία, *atritudo, nigrilia.* Vocem Græcam in Latino etiam sermone Plinius usurpat h XXIV. 8. Vide Eustathium ad Il. Α', pag. 87. 26. Lycophr. Alex. v. 767. Strab. XII. pag. 868. ult. et Grotium ad Sir. l. c.

ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙ~ΟΝ, *atramentarium.* קֶסֶת, *cistula, theca.* Aqu. sec. edit. Ezech. IX. 3.

ΜΕΛΑΝΟ'ΟΜΑΙ, *nigresco.* Ep. Jerem. v. 18. Vide quoque supra s. v. μελαίνομαι.

ΜΕ'ΛΑΣ, *niger.* שָׁחוֹר. Levit. i XIII. 37. Cant. I. 4. et alibi aliquoties.

*ΤΟ' ΜΕ'ΛΑΝ, *atramentum.* Tribuitur hæc vox in Hexaplis Montf. Hebræo Interpreti Ezech. IX. 2. pro Hebr. בַּדִּים, sed referenda potius est ad קֶסֶת, *atramentarium,* ut קֶסֶת h. l. *omnem supellectilem scribæ* complectatur (Vid. Simonis Lex. Hebr. p. 1466.): unde apud eundem ibidem quoque additur κάλαμος, quod ad eandem vocem pertinet.

a ΜΕ'ΛΕΙ, *curæ est.* יֶחְפַּץ, *delectatio.* Job. XXII. 2. ubi sensum expresserunt. Tob. X. 3. οὐ μέλει μοι, non *pœnitet* me. Vide ad h. l. Drusium. Sap. XII. 13. 1 Macc. XIV. 43.

*ΜΕ'ΛΕΟΣ, *infortunatus, infelix.* Macc. XVI. 6. Zonaras Lex. col. 1339. μέλεος, ἄθλιος, κ. τ. λ. ubi vid. Tittmannus.

b ΜΕΛΕΤΑ'Ω, *meditor, exerceo me.* הָגָה, idem. Ps. I. 2. ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτὸς, in lege ejus *meditabitur* die et nocte. Vide et Jos. I. 8. Ps. XXXIV. 32. ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου, lingua mea *exercebit se* in justitia tua, per totum diem in laude tua. Ita Bielius. Sed μελετᾷν est h. l. τοῦ μέλους, et *carminis* significationem refert, ut *meditari* apud Virgil. Ecl. I. 2. ubi *meditaris* est *canis.* Conf. Ps. XXXVI. 32. ubi Apollinarius per μέλπειν interpretatus est. Cæterum negari non potest, et profanis μελετᾷν significare *se exercere,* et μελέτην *exercitationem.* Insignis hanc in rem est locus Diodori Siculi Lib. V. p. 298. αἰτίαι δὲ τούτων αἱ συνεχεῖς ἐκ παίδων μελέται, καθ' ἃς ὑπὸ τῶν μητέρων ἀναγκάζονται παῖδες ὄντες συνεχῶς σφενδονᾷν. προκειμένου δὲ σκοποῦ κατά τι ξύλον ἠρτημένου ἄρτου, οὐ πρότερον δίδοται τῷ μελετῶντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχὼν τοῦ ἄρτου συγχωρούμενον λάβῃ παρὰ τῆς μητρὸς καταφαγεῖν τοῦτον. Vide et auctores, quos citat Wolfius ad 1 Tim. IV. 15. p. 466. Unde Hesychius: μελετᾷ, ἀσκεῖ, ἐπιμελεῖται, γυμνάζεται· e μελέτη γὰρ ἄσκησις, καὶ τὸ μελετάζεσθαι, γυμνάζεσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὰ ὅμοια. Lex. Cyrilli MS. Brem. μελετᾷ, ἀσκεῖ, γυμνάζεται. Latinis quoque *meditari* de *exercitatione* usurpatur. Psalm. LXII. 7. ἐμελέτων εἰς σὲ, *meditor* de te. Ies. XXXVIII. 14. ὡς περιστερὰ, οὕτω μελετῶ, h. e. *gemebam,* ut columba. Minus recte Vulgatus: *meditabar, ut columba.* Similis huic locus reperitur apud Symm. ac Theodot. Ies. LIX. 11. ubi μελετᾷν f quoque notat *vocem querulam emittere, gemere.* Conf. infra s. v. μελέτη, et μελετητικός. Vulg. *quasi columbæ meditantes gememus.* — הָגָה, *meditatio.* Psalm. LXXXIX. 10. τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων. Vulg. reddit: *anni nostri sicut aranea meditabuntur.* Legendum fortasse *meditabantur.* L. Bos. in Proleg. in LXX Intt. c. 3. ἐμελέτων ad versum se- g quentem refert, hoc modo: τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη. Ἐμελέτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη. et verba ita vertit: *Anni nostri ad instar araneæ. Meditari soleo, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni.* Sed ex mea sententia loco ἐμελέτων reponendum erit καὶ μελέτη eo sensu, quo Lutherus vocem Hebr. interpreta- h tus est. — *שָׁגָה, *erro.* Prov. XIX. 27. μελετήσει ῥήσεις κακάς. Ex Trommii sententia legerunt שָׁעָה, cujus loco alii הָגָה substituunt. Sed non opus erit ad varietatem lectionis h. l. confugere, quia שָׁגָה ad mentem translatum recte per μελετᾷν reddi potest. Accedit, quod Arab. شغا *implicari, implicitum esse et hærere* notet, et שָׁגָה interdum de *oblecta-* i *tione* in V. T. accipiendum sit, quæ omnia a notione *meditationis* minime sunt aliena. — שׂוֹחֵחַ : הֵשִׂיחַ, Pih. et Hiph. a שִׂיחַ. Psalm. CXVIII. 147. CXLII. 5. — שָׁעָה : שִׁעֲשַׁע, Kal et Pih. Psalm. CXVIII. 16. 47. 70. τὸν νόμον σου ἐμελέτησα, in lege tua *meditatus sum.* Ib. v. 116.

ΜΕΛΕ'ΤΗ, *cura, meditatio.* הָגָה, idem. Job. XXXVII. 2. — *הָגָה, k *gemendo.* Symm. Theod. Ies. LIX. 11. Vide supra s. v. μελετάω. — הָגוּת. Ps. XLVIII. 3. — הָגִיג. Ps. XXXVIII. 4. — הִגָּיוֹן. Psalm. XVIII. 15. Thren. III. 61. — חָזוֹן,

siis. Job. XXXIII. 15. Aut libere verterunt, aut legerunt הֶגְיוֹן. — לַהַג, *lectio*. Cohel. XII. 12. ubi plerique recentiores interpretes לַהַג de *studio intento* ex Arabismo explicant. Arab. لهج est: *avidus, deditus, addictus fuit rei*. — שִׂיחָה. Ps. CXVIII. 97. 99. — שַׁעֲשֻׁעִים plur. *oblectationes*. Psalm. CXVIII. 24. 77. 92. 142. 173. In omnibus his locis sensum expresserunt, nam de rebus, quibus delectamur, sæpius cogitare solemus. Suidas: μελέτη, ἄσκησις, ἐπιμέλεια.

ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΟ'Σ, *meditans*, etiam *gemebundus*. גַּיְא, *vallis*, Theod. Ezech. VII. 16. περιστεραὶ μελετητικαὶ, *columbæ gemebundæ*. Pro הַגַּיְא legit הֹגָה. Conf. Bocharti Hieroz. T. II. p. 540. ed. Rosenmülleri. Vide supra s. v. μελετάω, et μελέτη. Cæterum Ed. l. l. pro μελετητικαὶ cod. Alex. vitiose habet μελητητικαί. Ald. æque vitiose μελλιστικαί, Complutensis autem μελετητή.

*ΜΕΛΕΤΗΤΟ'Σ. Vide s. v. μελετητικός.

ΜΕ'ΛΙ, *mel*. דְּבַשׁ, idem. Deut. XXXII. 13. ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, suxerunt mel ex petra. Conf. ad h. l. Schoettgenium in Hist. Crit. Reip. Literar. T. XIII. p. 136. Jos. V. 6. Jud. XIV. 8. et alibi sæpissime. — לְשַׁד, *humor*. Symm. Num. XI. 8. ἐκ μέλιτος: quæ verba Scharfenbergio videntur esse glossema huc translatum ex Exod. XVI. 31. ubi in Hebr. exstat בִּדְבַשׁ. Confer tamen ad h. l. Rosenmülleri Scholia. — נֹפֶת, *favus*. Prov. V. 3. μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης, mel enim destillat a labris mulieris meretricis. Ita profani *sermonem blandum, suavem mellis* nomine appellare solent. Vide Bochartum Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 12. p. 524. Adde Symm. Cant. IV. 11.

ΜΕΛΙ'ΖΩ, *membratim concido, in partes distribuo*. נִתַּח Pih. *divido*. Levit. I. 6. τὸ ὁλοκαύτωμα μελιοῦσι, holocaustum *membratim concident*. Hesych. μελιοῦσι, κατακόψουσι. Sic enim pro κατακόπτουσι bene legit Suicerus Thes. T. II. p. 332. ejusque emendationem firmat Lex. Cyrilli MS. Brem. in quo pariter legitur κατακόψουσι. Vide et Jud. XIX. 29. 1 Sam. XI. 7. 1 Reg. XVIII. 23.

ΜΕΛΙΚΗ'ΡΙΟΝ, *favus*. דְּבַשׁ, idem. Aqu. Exod. XVI. 31. ἐν ἐλαίῳ μελικηρίου, ubi vid. Montf. Equidem arbitror, Aquilam scripsisse ἐν ἐλαίῳ καὶ μελικηρίῳ, nam recepta lectio locum habere nequit, nisi statuere velimus, ἔλαιον latius patere, ac *omnem succum, omne, quod lente defluit*, significare. Sine dubio autem usus est Aquila codice, in quo שֶׁמֶן voci דְּבַשׁ junctum fuit. Vide supra ad voces ἔλαιον, et ἐγκρίς.

ΜΕ'ΛΙΣΣΑ, *apis*. דְּבֹרָה, idem. Deut. I. 44. Ps. CXVII. 12. Ies. VII. 18. — *דְּבוֹרָה, nomen propr. *Deborah*. Inc. Gen. XXXV. 8.

ΜΕΛΙΣΣΑ'ΡΙΟΝ, *apiarium*. דְּבֹרָה, *apis*. Jud. XIV. 8. — דְּבַשׁ *mel*. 1 Sam. XIV. 25. — יַעַר, *sylva*, it. *favus*. 1 Sam. XIV. 26.

ΜΕΛΛΕ'Ω, *tardo*. הִתְמַהְמַהּ Hithp. idem. Aqu. Gen. XIX. 16. ἐμέλλησαν, et Hab. II. 3. μελλήσῃ. Hesych. μελλήσας, ὑπερθέμενος, βραδύνας. Inde μελλησμὸς, *cunctatio, mora, tarditas*. Vide de hac voce Berglerum Not. ad Alciphr. Ep. p. 88.

ΜΕ'ΛΛΩ, *futurus sum, tardo, cunctor, moror*. *אַחֲרוֹן, *novissimo*. Job. XIX. 25. — *אַחֲרִית, *novissimum*. Symm. Ps. XXXVI. 37. μέλλοντα. — הִתְמַהְמַהּ Hithp. *cunctor*.

Aqu. 2 Sam. XV. 22. μέλλει, moror. Sic Aristoph. Plut. v. 255. ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, neque est morandi tempus. Plura de hac significatione vide apud Ez. Spanhemium ad Aristoph. l. c. et Wolfii Not. ad Liban. Ep. p. 104. — לְפִי, ad os. Jerem. XXIX. 10. Acceperunt sine dubio לְפִי in ea significatione, ut sit post. — *מִשְׁאָר, reliquiæ. Οἱ λοιποὶ sec. Procop. in Cat. Niceph. ad Deut. XXVIII. 5. τὰ μέλλοντα καὶ τὰ ἔσχατα, ubi duæ versiones coaluerunt. — עָתִיד, paratus. Symm. et LXX Job. III. 8. ubi μέλλειν notat paratum, præparatum esse. Vulgat. qui parati sunt. — *פַּעְנֵחַ, vox Ægyptiaca. Inc. Gen. XLI. 45. ubi vid. Hexapla ac Simonis Lex. Hebr. p. 1385. Sap. XIX. 2. τὰ μέλλοντα, futura. Conf. Schwarzium Comment. Crit. Gr. L. p. 888. 2 Macc. II. 16. μέλλοντες ἄγειν τὸν καθαρισμόν. Vulg. acturi purificationem. Vide et 2 Macc. I. 18. III. 18. Interdum μέλλειν indicat voluntatem et consilium, et est velle, in eo esse, ut. Sap. XIV. 1. invocat idolum ὁ μέλλων διοδεύειν κύματα, qui in eo est, ut altum quærat. Sap. XVIII. 14. filios tuos, δι' ὧν ἤμελλε τὸ ἄφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι, per quos decreveras legem saluberrimam hominibus tradere.

*Α ΜΕ'ΛΛΕΙ ΓΙ'ΝΕΣΘΑΙ, quæ futura sunt. נְצֻרוֹת part. Pah. plur. fœm. custodita, h. e. recondita. Ies. XLVIII. 6.

ΜΕ'ΛΛΟΝ Ἔ'ΣΕΣΘΑΙ, quod futurum est. יֵעָשֶׂה, facio. Symm. Cohel. I. 9. — Vide alibi ἐκλύω.

ΜΕΛΟΚΟΠΙ'Α, membrorum concisio. פֶּרֶק, extorsio. Symm. sec. Ed. Secundam Nahum. III. 1. Vox Arab. فرق inter alia quoque lacerans notat. Aquila habet ἀπαυχενισμοῦ.

*ΜΕ'ΛΟΝ. Est ipsa vox Hebr. מָלוֹן, diversorium. 2 Reg. XIX. 23. Vide ad h. l. L. Bos.

ΜΕ'ΛΟΣ, membrum, item: carmen, cantus, cantilena. *אֶבְרָה, ala, penna alæ, imprimis major. Symm. Psalm. LXVII. 14. τὰ μέλη αὐτῆς. Non putem, eum aliter legisse: potius liberius vertit. Intellexit autem per τὰ μέλη singulas partes castrorum. — *גִּזְרָה, excisio. Symm. Thren. IV. 7. Legit גֶּזֶר, segmentum, pars. — הֶגֶה, meditatio, etiam gemitus. Theodot. et LXX Ezech. II. 10. ubi μέλος carmen lugubre notat. — *הִגָּיוֹן, meditatio, item: carmen bene meditatum s. triumphale. Symm. Psalm. IX. 17. Conf. Schultensium ad Proverbia p. 322. — *נְהִי, lamentum, querimonia. Symm. Amos V. 16. Hic quoque μέλος melodiam seu carmen lugubre notat. LXX θρῆνον posuerunt. Vulgatus per plangere transtulit. — נִהְיָה, lamentum. Mich. II. 4. ἐν μέλει. Lat. cum suavitate: ex derivatione τοῦ נִהְיָה ab הָיָה, fuit, ut denotet verum et perfectum. — נֵתַח, frustum. Exod. XXIX. 17. Lev. I. 6. 12. VIII. 19. Adde Jud. XIX. 29. ubi tamen pro μέλη mallem legere μέρη, quemadmodum et in antecedentibus ἐμέρισεν pro ἐμέλισεν. — עַצֶּבֶת, dolor. Job. IX. 28. Respexerunt notionem vocis עצב in l. Arabica, عصب, ubi colligare, constringere notat, etiam formare, ac de corpore humano adhibetur. — קָטֹן, parvus. Symm. 1 Reg. XII. 10. τὸ σμικρότατόν μου μέλος. Sic קָטֹן ut vulgo explicatur, est h. l. membrum parvum, digitus minimus, quem etiam nos in lingua vernacula den klei-

a nem, *the title*, dicere solemus. Fortasse tamen post קָטוֹן ellipsis statuenda est, quam exprimere voluit Symmachus. — *קֵץ, *finis*. Incertus 2 Reg. XIX. 23. ubi autem vel τέλος, vel μέρος legendum erit. Sir. XXXII. 7. μέλος μουσικῶν, *cantus* musicorum. Vide et Sir. XL. 23. XLIV. 6. XLVII. 10. Hesych. μέλος, μέλημα, ἢ μέρος τοῦ σώματος, ἢ ἦχος ἡδὺς, ᾆσμα, ῥυθμὸς, ἀλαλαγμός. Conf. Suiceri Thes. T. II. p. 336.

b *ΜΕ'ΛΟΣ ΕΙ'ΡΩ, *carmen dico.* הָגָה. Symm. sec. cod. Paris. ac Norimb. Jerem. XLVIII. 31. Habere הגה præter *meditandi* etiam *loquendi* notionem, ac de *carmine* adhiberi, satis notum est. — Vide quoque s. v. πενθικός.

ΜΕΛΩΔΕ'Ω, *modulor, concino.*

c זָמַר in Piel, *cano, psallo, modulor.* Aqu. Ps. LXX. 22. μελῳδήσω, *modulabor*. Symm. Ps. LXV. 4. μελῳδοῦντες, *modulantes*. Hesych. μελῳδοῦσι, μετ' ᾠδῆς ὑμνοῦσιν.

ΜΕΛΩ'ΔΗΜΑ, *canticum, carmen.* *הִגָּיוֹן, *meditatio*, item: *carmen bene meditatum* seu *triumphale*. Inc. Ps. IX. 17. — מִזְמוֹר, *psalmus.* Aqu. Ps. IV. 1.

d ΜΕΛΩΔΙ'Α, *modulatio, carmen.* זְמִירָה, *cantio.* Aqu. Ies. XXIV. 16. μελῳδίας. Idem Job. XXXV. 10. 4 Macc. XV. 21.

ΜΕΛΩΔΟ'Σ, *musicus, cantor.* נְגִנִים plur. *modulatores*. Symmach. Ps. LXVII. 26. μελῳδοῖς. Adde 4 Macc. X. 21.

ΜΕ'ΜΦΟΜΑΙ, *accuso, condemno, reprehendo, conqueror*. *נָתַן תִּפְלָה *do insulsum*. Hebræus secundum

e Olympiodorum Job. I. 22. ubi de injustis ac iniquis querelis accipiendum est. Olympiodorus, quem laudat L. Bos: σαφέστερον ὁ Ἑβραῖος, οὐκ ἐμέμψατο, φησί, τῷ Θεῷ. Sir. XI. 7. πρὶν ἐξετάσῃς, μὴ μέμφου, antequam exploraveris, ne *condemnes*. Hesych. μέμφεται, αἰτιᾶται, ἐξουδενοῖ, καταγινώσκει. Sir. XLI. 10. πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα, ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδισθήσονται, de patre impio *conqueruntur* liberi, quod propter illum opprobrio sint. Conf. quæ ex Herodoto notat Raphelius ad Hebr. VIII. 8. p. 625. 2 Macc. II. 7. μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν, *vituperans* illos dicebat. Hebr. l. c. μεμφόμενος αὐτοῖς λέγει, *reprehendens* illos dicit.

ΜΕ'ΜΨΙΣ, *accusatio, reprehensio, querela.* יֹשֶׁר, *rectitudo.* Job.

g XXXIII. 23. ἀναγγεῖλαι ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν. Libere verterunt. Vide ad l. Dathium. — מְאוּמָה, *quidquam*. Symm. Cohel. VII. 1. Suspicari fortasse aliquis posset, eum in suo codice invenisse מוּם, *macula*, aut cum א otioso מאום. Vid. Simonis Lex. Hebr. p. 898. Sed etiam *aliquid* ac *nihil* in SS. interdum notat *id, quod carpi et vituperari vel potest, vel non potest*.

h Vide Lex. N. T. s. τὶς, et οὐδείς. Quicquid sit, μέμψις h. l. notat *objectum et causam reprehensionis*. — תְּנוּאָה, *abruptio.* Job. XXXIII. 10. μέμψιν, *accusationes, reprehensiones*. Chald. et Vulg. *querelas*. Sc., ut bene observavit ad h. l. Dathius, תנואות h. l. notat *prætextus, ob quos quis aut ab altero recedit, aut alterum a se arcet*. Conferri quoque

i posset Arab. نوي, et نا, *certavit cum aliquo, sese opposuit*, sec. Golium p. 2489. et 2476. Seb. Schmidius per תְּנוּאוֹת *peccata levia* intelligit, quæ interpretatio quoque illustrat versionem LXX Interpp. — תְּשֻׁאוֹת plur. *fragores*. Job. XXXIX. 7. Sap. XIII. 6. ἐπὶ τούτοις ἐστὶ μέμψις ὀλίγη, *hi minus reprehendendi* s. *culpabiles sunt*.

*ΜΕ'Ν, particula discretiva, *quidem*. Legitur Sap. XVIII. 1. XIX.

5. — μὲν — δὲ indicant πρόθεσιν et ἀπόθεσιν. Sap. XVIII. 16. 17.

ΜΕ'ΝΤΟΙΓΕ, *certe, profecto.* אַךְ. Ps. XXXVIII. 9. μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος, *profecto* in imagine ambulat homo. Lex. Cyrilli MS. Brem. μέντοι γε, πλήν. Phavorinus: μέντοι γε, πλὴν, διὰ τοῦτο, ἢ ὅμως, ἢ ἕνεκεν τούτου.

ΜΕ'ΝΩ, *maneo, persisto, habito, exspecto,* item: *permaneo in vita, superstes sum, vivo.* הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo,* nempe *dies.* Cohel. VII. 16. ἐστὶν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ, impius est *manens,* h. e. *superstes, vivens,* in malitia sua. Ita transtulit Bielius, qui provocat ad Joh. XXI. 22. 1 Cor. XV. 6. Heb. VII. 24. 1 Joh. II. 17. Sophocl. Trachin. v. 175. (εἴ με χρὴ μένειν, *si me superstitem esse* vel *in vita permanere oportet.* Schol. ibi μένειν ἀντὶ τοῦ ζῆν adhibitum esse docet.), et cui videtur subintellegendum esse ἐν βίῳ. Sed Cohel. l. l. μένειν non tam *vivere* quam *diu vivere, multo vivere tempore* notat, unde alii μακρόβιος exhibent. Certe per *perseverare* reddere nollem. — הוֹחִיל Hiph. a יָחַל, *præstolor.* 2 Sam. XVIII. 14. — הֵלִין Hiph. a לוּן, *pernocto.* Jud. XIX. 9. — חוּל*, *doleo.* Symmach. Hos. VIII. 10. Scilicet חוּל et יָחַל secundum Lexica quoad significationem conveniunt. — חָזַק*, *conforto.* Dan. XI. 6. sec. cod. Chis. μενεῖ εἰς ὥρας. *Confortare aliquem* h. l. notat *a partibus alicujus esse.* Suspicor autem, loco μενεῖ scribendum potius esse μενόντων, quod eundem sensum haberet. — חִכָּה : חָכָה, Kal et Hiph. 2 Reg. VII. 9. μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωΐ, *exspectamus* usque ad lucem mane. Ies. VIII. 17. μενῶ τὸν Θεὸν, *expectabo* Deum. Ib. XXX. 18. — יָצָא, *exeo.* 1 Sam. XX. 11. — יָשַׁב, *sedeo.* Gen. XXIV. 55. Psalm. IX. 7. CI. 13. — כִּתֵּר Pih. *cingo.* Job. XXXVI. 2. Habet vox Hebr. significationem *exspectandi* in l. Syr. et Chald. Vide infra s. v. ὑπομένω. — נָכוֹן Niph. a כּוּן, *firmum est.* Job. XV. 23. — עָמַד, *sto.* Genes. XLV. 9. Exod. IX. 29. Levit. XIII. 5. et alibi. — קִוָּה, *exspecto.* Ies. V. 2. 4. 7. Theod. Mich. V. 7. — קוּם, *sto.* Num. XXX. 5. 10. 13. Job. XV. 29. — קָיָּם : קַיָּמָא Chald. *stabilis.* Dan. IV. 23. VI. 26. — קָרָא, *voco.* Ies. XIV. 20. Sensum expresserunt. — שָׁלַח, *mitto.* Job. XXI. 11. N. L. Dan. XIV. 15. sec. cod. Chis. ubi μένειν notat *salvum, integrum esse.*

ΟΥ' ΜΕ'ΝΩ, *non maneo.* הֵפִיר Hiph. a פָּרַר, *irritum facio.* Num. XXX. 9.

ΜΕΡΙΒΩ'Θ. Vide ΒΑΡΙΜΩ'Θ.

ΜΕΡΙΔΑ'ΡΧΗΣ, *particeps principatus, socius et adjutor imperii.* 1 Macc. X. 65. στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. Hæc Bielius. Sed Grotius ad h. l. observavit, μεριδάρχην esse *mensæ regiæ præpositum,* et *honorem palatinum:* nam μερίδας esse *fercula,* vocem μεριδάρχης autem Josephum quoque alibi usurpasse hoc sensu. Bretschneiderus autem monuit, μεριδάρχης legi bis in Josepho, sc. A. J. XII. c. 5. p. 610. 611. ed. Haverc. (ubi vide notas), ibi vero significare *præfectum regionis.* Vide supra s. ἀποστέλλω. Baduellus vertit: *tribunum militum.*

ΜΕΡΙΔΑΡΧΙ'Α, *partitio principatus, ordinum militarium prætura, præfectura.* 3 Esdr. VIII. 31. κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν, καὶ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων, juxta familias ipsorum, et *partitiones* patrum: ubi in textu Hebr. Esdr. VIII. 1. est הִתְיַחֵשׂ, *recensere,* i. e. *recensio familiæ.* 3 Esdr. I. 11. ubi 2 Paral. XXXV. 12. legitur לְמִפְלַגּוֹת, *divisiones,* h. e. *classes,*

familiæ, et ibid. v. 5. ubi in Hebr. 2 Chron. XXXV. 5. idem legitur. Suidas: μεριδαρχίας, μεριτίας, καταδεκαρχίας. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεριδαρχίας, μερικῆς ἀρχῆς. Joseph. A. J. XV. p. 760. ult.

ΜΕΡΙ'ΖΩ, *divido, distribuo, partior*, et μερίζομαι in med. *diripio*. *גְּבוּל, *terminus*. Jos. XIII. 27. μερεῖ, sec. Alex. et Ald. ubi μερίζειν est i. q. ὁρίζειν, h. e. *terminos ponere ac constituere*. — הָמַם, *quasso*. Jer. LI. 34. κατέφαγέ με, ἐμερίσατό με, consumsit me, *diripuit* me. Sic et Dionys. Halic. Lib. VIII. pag. 1543. ed. Reisk. τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε μερίσασθαι τὰς ὠφελείας, militibus permisit diripere facultates. Conf. Vorstii Philol. S. c. 3. p. 78. seq. — *הִנְחִיל Hiph. a נָחַל, *hæreditare facio*. Prov. VIII. 21. — חָלַק. Exod. XV. 9. Num. XXVI. 53. 1 Sam. XXX. 24. et alibi sæpius. — *חָלָק, *lenis*. Jos. XI. 17. Aquila ἀπὸ ὄρους μεριζομένου. Auctoritate Hieronymi versionem vitiosam Aquilæ ita restitue: ἀπὸ μερίζοντος τοῦ ὄρους, seu ἀπὸ τοῦ ὄρους μερίζοντος, quasi legisset הַחֹלֵק. Vide Wesselingii Probab. p. 125. seq. — חֵלֶק, *pars*. Deut. XVIII. 8. ubi legerunt מְחַלֵּק. Job. XXXI. 2. Ps. XVII. 14. μέρισον αὐτούς. Leg. חַלְּקֵם imp. Pih. — חֶלְקָה, idem Deut. XXXIII. 21. — כָּתַב, *describo, assigno partes*. Jos. XVIII. 6. — מַחֲלֹקֶת, *partitio*. 1 Sam. XXIII. 28. πέτρα μερισθεῖσα. Incommode. Melius Latinus: *petram dividentem*, h. e. ad quam diremti sunt Saul et David. — הִנְחִיל : נָחַל Kal et Hiph. *possideo, possidere facio*. Prov. VIII. 21. XIV. 18. — נַחֲלָה, *possessio*. Prov. XIX. 14. Sir. XLI. 12. εἰς κατάραν μερισθήσεσθε, *miseriæ trademini*, h. e. miserrimi eritis, seu: *miseria erit pars vestra*. Hesych. μερίζειν, διανέμειν μερικῶς.

*ΜΕΡΙΚΟ'Σ, *particularis, specialis, ad partem tantum pertinens aut speciem aliquam*. Prol. Sirac. ed. Compl. μερικὰς ἱστορίας, h. e. historias in libris sacris de certis ac singulis hominibus, v. c. Abrahamo, Mose, etc. obviæ. Sic apud Medicos Græcos μερικὰ φάρμακα medicamenta dicuntur, quæ ad certa morborum genera pertinent.

ΜΕ'ΡΙΜΝΑ, *cura, sollicitudo*. דְּאָגָה, idem. Theod. Prov. XII. 26. — דֹּב, *ursus*. Prov. XVII. 12. Legerunt דָּאַב, *laboravit, sollicitus fuit*. Confer LXX c. XXVIII. 15. — יָגוֹן, *mœror*. Symm. Ps. XII. 2. — יְהָב, *id quod dedit*. Ps. LIV. 25. Michaëlis Supplem. p. 1062.: Unde illud μέριμναν? Ex conjecturane? an ex وجل, *timuit*? an רהבך legentes? Primum mihi verisimilius. — *שִׂיחַ, *meditatio*. Inc. Ps. LIV. 3. Sensum expressit, nam anxiæ curæ sunt cum meditatione arctissime conjunctæ. — *פַּתְבַּג, *cibus expetitus et gratus, cupediæ*. Dan. XI. 26. sec. cod. Chis. Fortasse respexerunt Æthiop. פתו, *desideravit, cupivit*. Addit. Esth. XII. 2. τοὺς λογισμοὺς καὶ μερίμνας, *nefaria consilia anxie suscepta ac agitata*.

ΜΕ'ΡΙΜΝΑ ΚΑΙ' ΦΡΟΝΤΙ'Σ, *cura et sollicitudo*. חָפֵר, *fodio*, it. *pudore suffundor*. Job. XI. 18.

ΜΕΡΙΜΝΑ'Ω, *curo, sollicitus sum*. דָּאַג, idem. Ps. XXXVII. 19. μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου: ubi μεριμνᾷν est *metuere, vereri, ne mali aliquid accidat*. Adde 1 Sam. X. 2. ed. Compl. — כָּעַס, *indignor*. Ezech. XVI. 41. — עֶצֶב, *dolor*. Prov. XIV. 25. — *עָשָׂה, *facio*. Exod. V. 9. Legerunt LXX (quos

a secutus est Onkelosus) וַיִּשְׁעוּ, a שָׁעָה, quod etiam in eodem versu sequitur, quam veram lectionem existimat Fischerus Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 158. seq. — רָגַז, *commoveor*. 2 Sam. VII. 10. οὐ μεριμνήσει, non sollicita erit de impetu hostium, aut, quod eodem redit: *non perturbabitur ab hostibus*. Confer reliquos Intt. 1 Par. XVII. b 9. ubi Complut. ταραχθήσεται. — *שִׂיחַ, *meditor*. Inc. Ps. CXVIII. 27. ubi μεριμνᾷν, *sollicitum esse*, ex adjuncto notat *meditari, diligenter aliquid considerare et cogitare*. — שָׁעָה, *respicio*. Exod. V. 9. Vide et Baruch. III. 11. Sap. XII. 22. μεριμνῶμεν κρίνοντες, ut, cum alios judicamus et castigamus, lenitatis tuæ *memores simus*. Confer quoc que Wolfium ad Matth. VI. 25. p. 139.

ΜΕΡΙ'Σ, *pars, portio*. הִתְמַשֵּׁל Hithp. *similis factus sum*. Job. XXX. 19. ἐν γῇ καὶ σποδῷ μου ἡ μερίς. Non male sensum expresserunt. — חָלַק, *divido*. Thren. IV. 16. μερὶς αὐτῶν. Legerunt חֶלְקָם sensu contrario. — חֲלָק Chald. Dan. IV. 12. 20. — חֵלֶק. Genes. d XXXI. 14. Ps. XLIX. 19. μετὰ μοιχοῦ τὴν μερίδα σου ἐτίθεις, cum adultero *portionem tuam ponis*, h. e. *in societatem criminis venis*, atque adeo eandem cum illo pœnam lues. Confer Matth. XXIV. 51. Psalm. LXXII. 25. ἡ μερίς μου ὁ θεὸς, portio mea, h. e. *summum bonum* meum est Deus. Vide et Num. XVIII. 20. Thren. III. 24. et conf. Elsnee rum ad Luc. X. 42. p. 225. Adde Symm. Theod. Job. XVII. 5. ubi μερὶς de eo dici videtur, *qui a partibus alicujus stat*. — *חֵלֶק, *divisio*, vel: *pars ex divisione*. Incert. Ies. LVII. 6. ἐν ταῖς μερίσι φάραγγος. Ita Curterius e MS. Ies. Sed sine dubio rescribendum ἐν τοῖς μέρεσι κ. τ. λ. Nam et Hebraica verba vertenda sunt: *intra fines, limites*, aut *litora rivorum*, seu *intra rivos*. — f חֶלְקָה. 2 Reg. III. 19. πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις, omnem portionem bonam (agri) lapidibus perdetis. Vide et v. 25. et confer Luc. X. 42. ac ad h. l. Keuchenium et Wolfium p. 655. Jer. XII. 10. Amos IV. 7. — חֶלְקָה, *partitio*. 2 Par. XXXV. 5. — *חֹק. Incert. Gen. XLVII. 22. — מַחֲלֹקֶת, *partitio*. Neh. XI. 36. — מְנָא. Nahum. g III. 8. sec. Vat. μερίδα. Legerunt מָנָא, et illud acceperunt pro מָנָה. — מָנָה. Neh. VIII. 12. ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσι, mittite partes pauperibus. Esth. IX. 22. ἐξαποστέλλοντας μερίδας τοῖς φίλοις, emittentes partes amicis. Vide et v. 19. Sic et Plutarchus in Agesilao (Tom. III. p. 654. Reisk.) διέπεμψε μερίδας τοῖς φίλοις, obserh vante Grotio ad Sirac. XIV. 14. — מַשְׂאֵת, *ferculum*. Genes. XLIII. 34. — נַחֲלָה, *possessio*. Jos. XVIII. 7. XXIV. 33. Prov. XX. 11. Incertus Deut. IX. 26. — נֶתַח, *frustum*. Jud. XVIII. 5. XIX. 29. — קָצֶה, *extremitas*. Jud. VII. 19. coll. v. 17. Ruth. III. 7. — *שֵׁבֶט, *baculus, sceptrum*. Inc. Jer. LI. 19. Bene quoad sensum. Nam שֵׁבֶט i h. l. *virgam metientium* seu *perticam mensoriam*, ac metonymice *portionem ejusmodi pertica demensam* notat. — *שְׁכֶם, *humerus*. Incert. sec. Cat. Niceph. p. 506. Gen. XLVIII. 22. μερίδα πλείονα. Bene: nam interpretatio vocis Hebr., ut sit *pars, portio*, sola h. l. apta est. Sir. XIV. 9. oculus avari οὐ πίμπλαται μερίδος, h. e. *non partem, sed omnia habere cupit, nulla portione satiatur*. Syrus: *exigua ei videtur portio sua*. Sirac.

XVI. 27. μερίδας, h. e. vel *officia demandata*, vel *limites certos* (die Laufbahn). Sermo enim ibi est de corporibus cœlestibus. Confer ibid. v. 26. Ibid. XVII. 13. μερὶς κυρίου Ἰσραὴλ ἐστὶ, *Israël habuit regem ipsum Deum*. Sirac. XXVI. 3. γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθὴ, mulier bona portio bona. et ibidem: ἐν μερίσι φοβουμένων κύριον δοθήσεται, pro *præmio* obtinget Deum reverentibus. Interdum μερὶς *sortem* notat, *fata, quæ homini a Deo injunguntur, id, ad quod nati sumus*. Sic v. c. Sap. II. 9. ubi cum κλῆρος conjungitur. Sap. I. 16. μερίδος εἶναί τινος, *alicujus sequi partes, alicujus societate et consortio uti*. Ibid. II. 24. Dio Cass. XL. pag. 258. ed. Reim. et Lib. XLIV. p. 402. coll. Joh. XIII. 8. Sir. XI. 17. ubi μερὶς, ut Hebr. חֵלֶק (Cohel. II. 21.), est *merces laboris*, aut *fructus inde percipiendus*.

ΜΕΡΙΣΜΟ'Σ, *divisio, partitio*. חֵלֶק Cohel. II. 10. — מַחֲלֹקֶת. Jos. XI. 23. XVIII. 10. Strabo I. p. 115. B.

ΜΕΡΙΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *divido, partior*. חֶצְיָה, *dimidio*. Job. XL. 25. μεριτεύονται αὐτὸν, ubi confer Hexapla.

ΜΕ'ΡΟΣ, i. q. μερὶς, *pars, portio*, it. *latus, finis, extremitas*. אָחוֹר, *retro, posterius*. Prov. XXIX. 11. σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος, sapiens autem recondit *in finem*, aut: *certe ex parte*, quod mihi ob oppositum magis placet. — בֶּתֶר, *sectio, pars dissecta*. Jer. XXXIV. 18. 19. Ita quoque Inc. ibidem. — הֲלָךְ Chald. *vectigal*. Esdr. IV. 20. Forte hic legerunt חֵלֶק. — חֲלָק Chald. Esdr. IV. 16. — חֵלֶק. Job. XXXII. 17. Cohel. V. 18. λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ, ut accipiat *portionem* suam. — יָד, *manus*, it. *latus*. Gen. XLVII. 24. Exod. XXVI. 19. Ezech. XLVIII. 1. — יַרְכָה, *latus*. 2 Reg. XIX. 23. μέρος (pro κατὰ μέρος. Confer Ezech. XLVIII. 1. ubi κατὰ additur.) τοῦ Λιβάνου, ad latus Libani: ubi vide varietatem lectionis. — מִנְהֹן Chald. *ex his, ex istis*. Dan. II. 33. πόδες μέρος (pro κατὰ μέρος) μέν τι σιδηροῦν, καὶ μέρος δέ τι ὀστράκινον, pedes *ex parte* quidem ferrei, *ex parte* autem testacei. Vide et v. 41. et 42. Omnibus his locis fortasse deduxerunt a מָנָה. — מִקְצֹעַ, *angulus*. Ez. XLVI. 22. — מִקְצָת. Nehem. VII. 20. Dan. I. 2. ἀπὸ μέρους. Hic legerunt מִקְצָת pro מִן קְצָת, *ex parte*. — נַחֲלָה, *possessio*. Prov. XVII. 2. — עֵבֶר, *latus*. Ex. XXXII. 14. 1 Reg. IV. 24. Adde 1 Sam. XIV. 39. sec. ed. Compl. ἐν μέρος. — פֵּאָה, *angulus*. Exod. XXV. 26. Jos. XVIII. 14. Ezech. XLVII. 20. 21. — פֶּה, *os*. Zach. XIII. 8. Vox Hebr. h. l. etiam *partem* notat, ut sit i. q. פֵּאָה. — פֶּלֶךְ, *tractus*. Nehem. III. 15. — פַּעֲמוֹת plur. *anguli*. 1 Reg. VII. 29. Adde Aqu. Exod. XXV. 12. et XXXVII. 6. ubi μέρος est i. q. κλίτος. — צַד, *latus*. Jos. III. 16. Inc. et LXX 1 Sam. VI. 8. XXIII. 26. In posteriori loco mendo liberanda est versio Inc. Int. apud quem in Hexaplis hæcce leguntur: τοῦ ὄρους τοῦ ἑτέρου ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους. Scribendum ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τοῦ ἑτέρου seu τοῦ ἑτέρου. Ideo enim maxime prolata est hæc nota Hexaplaris, ut doceretur, pro ἐκ τούτου (quod habent h. l. LXX pro מִזֶּה) *incertum interpretem* posuisse ἐκ τοῦ ἑτέρου, *ex altera parte*, aut τοῦ ἑτέρου. — צֶלַע, idem. Exod. XXVI. 26. 35. XXXVI. 27. — קֵץ, *finis*. Ies. XXXVII. 24. Dan. XI. 45. Adde 2 Reg. XIX. 23. sec. Alex. Ald. et Compl. — קָצֶה, idem. Exod. XVI. 35. (ubi Montf. verba εἰς μέρος Φοινίκης perperam transtulit *in partem Phœni-*

a *ciæ* pro *ad fines Cananææ.*) Jos. XIII. 27. XV. 2. 5. Adde Inc. ac Theod. Jud. VII. 11. et Symm. ac Theodot. Ies. VII. 18. Dan. I. 2. ἔδωκε ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν, *dabat ex parte*, vel: *partem vasorum.* Al. 2 Reg. VII. 5. εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, ad finem castrorum Syriæ. — קְצָת Chald. idem. Dan. II. 42. — רֶבַע. Ezech. I. 8. 17. X. 11. — b רוּחַ, *ventus, plaga mundi.* Jer. LII. 20. Ez. XLII. 20. — תָּוֶךְ, constr. תּוֹךְ, *medium.* Jos. XII. 2. ubi tamen μέρος mutandum videtur in μέσον, quod habet Oxon. 2 Macc. XV. 20. elephantibus collocatis ἐπὶ μέρος εὔκαιρον, *loco* aptissimo. Sirac. XXXVII. 18. ubi μέρος est *res, ratio.* Polyb. I. 20. 8. τοῦτο τὸ μέρος, *hæc res*, et ibid. 10. coll. Act. XIX. c 27. 3 Macc. V. 17. τὸ παρὸν μέρος τῆς συμποσίας. Vide ad h. l. Grotium.

*ΜΕ'ΡΟΣ ΤΗ˜Σ ΠΟ'ΛΕΩΣ. אֶרֶץ. Jos. II. 17. εἰς μέρος τῆς πόλεως, quæ verba nescio an sic intellegenda: *in agrum urbis.* Certe Marc. VIII. 10. τὰ μέρη sunt *fines*, ὅρια, et per אֶרֶץ intellegendus h. l. est ager Hierichuntinus.

*ΤΑ` ΚΑΤΑ` ΜΕ'ΡΟΣ, *singula.* 2 Macc. II. 30. Polyb. I. 4. 3. οἱ d κατὰ μέρος πόλεμοι, *singula* bella. Ib. 6. — Vide alibi Πέμπτος.

ΜΕΣΑ'ΖΩ, *medius sum, in medio sum.* גַּיְא, *vallis.* Aqu. 1 Sam. XVII. 2. μεσάζων, *medians locus.* Ita Bielius. Sed admodum erravit cum Montfauconio, nam, ut recte monuit Fischerus de Verss. GG. V. T. p. 61., ὁ μεσάζων apud Aquilam non pertinet ad הַגַּיְא, a quo sane est e alienissimum (nisi eum Chald. גּוֹא, *medium*, respexisse statuere velimus), sed ad אִישׁ הַבֵּנַיִם v. 4. Μεσάζειν autem est *intercedere, intervenire*, ita ut ὁ μεσάζων sit i. q. μεσίτης seu μέσος δύο μερῶν. Sap. XVIII. 14. νυκτὸς μεσαζούσης, nocte *media.*

Conf. de hac voce Sturz. de Dial. Maced. p. 183.

*ΜΕ'ΣΑΚΛΟΝ. 1 Sam. XVII. 7. sec. cod. Vat. Vide infra μεσάντιον, et μέσαυλον.

f *ΜΕ'ΣΑΚΜΟΝ, i. q. μεσάντιον, quod vide infra. LXX sec. libros nonnullos, teste L. Bos. 1 Sam. XVII. 7.

*ΜΕ'ΣΑΚΝΟΝ. Inc. et LXX sec. libros nonnullos 1 Sam. XVII. 7. Vide s. v. μεσάντιον.

ΜΕΣΑ'ΝΤΙΟΝ, quasi μέσον ἀντίον, *liciatorium, jugum textorium, lignum teres, cui tela circumvolvitur.* מָנוֹר, *liciatorium.* 1 Sam. XVII. 7. ὁ κοντὸς g τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μεσάντιον ὑφαίνοντος, contus hastæ ejus tanquam *jugum textorium.* In quibusdam codd. legitur ibi μέσακνον, quod Bielius depravatum esse auguratur ex μεσάγκωνον, cum per abbreviaturam quandam scriptum sit. Conf. Ἀντίον supra. Inde autem et apud Hesychium corrupte enatum videtur μέσακμον, quod exponitur κανὼν τοῦ ἱστοῦ, *lignum erectum mali navis*, et h additur: οἱ δὲ ἀντίον, οἱ δὲ τὸ μεσάκτων, ubi μέσακλον reponendum censet Bielius, quod in nonnullis codd. 1 Sam. l. c. ita pro μεσάντιον legatur. Unde et Lex. Cyrilli MS. Brem. μέσακλον, ἀντίον ὑφαινόντων.

ΜΕ'ΣΑΥΛΟΝ, *liciatorium.* מָנוֹר, *liciatorium.* Inc. 1 Sam. XVII. 7. Bielio et post eum Semlero videtur corruptum ex μέσακλον, quod in i nonnullis codd. l. c. legitur apud LXX.

ΜΕΣΗΜΒΡΙ'Α, *merides.* אוֹר, *lux, sol.* Ies. XVIII. 4. Sermo ibi est de *sole meridiano.* — חֹם הַיּוֹם, *incalescit dies.* Gen. XVIII. 1. — *נֶגֶב, *meridies.* Symm. Ezech. XX. 47. Vide Eusebii Onom. s. v. ναγέβ. — צָהֳרַיִם. Gen. XLIII. 16. 25. Deut. XXVIII. 29. 2 Sam. IV. 5. Aqu. Ps. XC. 6. Adde Dan. VIII. 4.

a sec. Chis. et alibi sæpius.—*צְהֹרָה, fœm. *alba, nitens.* Jud. V. 10. ubi pro צְחֹרוֹת legerunt צְהֹרוֹת, et acceperunt pro צָהֳרַיִם. Cæterum potest quoque μεσημβρίας h. l. adjective sumi, ut sit i. q. μεσημβρινάς. Quidquid statuatur, vox Græca metaphorice accipienda erit, ut μεσημβρία sit i. q. ἀκμὴ alicujus rei, ut ætatis, gloriæ, formæ, etc. Conf. b Trilleri Obss. Critt. p. 496. — *צֶלְצַח, *Selsach,* nomen proprium. 1 Sam. X. 2. sec. edit. Complut. ubi vel in mente habuit Interpres notionem *ardoris* et *caloris,* quam Schultensius ad Haririum p. 25. voci צָלָה vindicavit, vel cogitavit de notione *secandi, findendi,* quam habet צָלַח, quia meridies diem quasi secat. Etiam vox צֶלַע Ex. XXVI. c 35. *plagam cœli* notat. Sirac. XXXI. 16. μεσημβρία *solem meridianum* s. *æstum meridiei,* vel *ventum meridiei, χαύσωνα, a meridie spirantem,* notat. Hesych. μεσημβρία, τὰ τοῦ νότου μέρη, καὶ τὸ τῆς ἡμέρας μέσον.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟ'Σ, *meridianus.* *נֶגֶב *meridies.* Symm. Ex. XX. 46. — צָהֳרַיִם dual. Job. V. 14. Ies. XVI. 3. Adde 1 Reg. XVIII. 29. sec. d Compl. Ps. XC. 6. δαιμονίου μεσημβρινοῦ. Vetustas tales dæmones meridie infestos esse credidit, ut jam monuit ad h. l. Theodoretus. *Russi* quoque dæmonem meridianum metuunt et colunt. V. Casp. Barthium Anim. ad Statium P. 2. p. 1081.— צֹהַר, *lumen, fenestra.* Aqu. Gen. VI. 16. μεσημβρινόν. Non male quidem quoad usum loquendi (Nam e צֹהַר in l. Arab. ظُهْر notat *lumen summum, quale est solis in medio die*), sed h. l. inepte.

ΜΕΣΘΑ'ΑΛ, corrupte ex Hebr. מֶלְתָּחָה, *vestiarium.* 2 Reg. X. 22. τοῖς ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ, illis, qui *vestiario* præfecti erant. Cod. Alex. τοῖς ἐπὶ τοῦ μεσθάαλ. Gloss. in Lib. 4 Reg. τοῖς ἐν τῷ μεσθάαλ, τῆς ἐπιστολῆς μου, vel juxta Cod. MS. Barocc. τοῖς ἐν τῷ μεσθῷ ἄλτοις ἐπιστολισμοῦ mira corruptione. Repone utro- f bique: Τοῖς ἐν τῷ μεσθαάλ, τοῖς ἐπὶ στολισμοῦ. In Lexic. Cyrilli MS. Brem. pariter μεθαὰλ corrupte legitur pro μεσθαάλ, redditur autem στολισμός.

ΜΕΣΙ'ΤΗΣ, *mediator.* Job. IX. 33. εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν, utinam nobis esset *mediator:* ubi in textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Glossæ: Μεσίτης, *sequester, arbitrator, mediator.* Etymologicum ineditum: μεσί- g της, ὁ μεταξὺ δύο ὤν, καὶ σημαίνει τὸν μεσάζοντα.

ΜΕΣΟ'ΓΕΙΟΣ, *Mediterraneus.* 2 Macc. VIII. 35. διὰ τῆς μεσογείου, sc. θαλάσσης, per Mediterraneum mare. Sic enim ibi legendum pro μεσοδείου. Subst. μεσογειότης legitur apud Strabonem. XIII. p. 933. A.

ΜΕΣΟΝΥ'ΚΤΙΟΝ, *media nox.* חֲצִי לַיְלָה, idem. Jud. XVI. 3. Ruth. III. 8. — חֲצוֹת לַיְלָה, idem. Ps. h CXVIII. 62. — נֶשֶׁף, *crepusculum.* Ies. LIX. 10. μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην, media nocte expergefactus sum. Lucianus plenius dixit: περὶ τὸ μεσονύκτιον. Vide Hoeschelii not. ad Phrynich. p. 16. et Schwarzii Comm. Crit. l. Gr. p. 896.

ΜΕΣΟΠΟΡΕ'Ω, *medius transeo.* Sir. XXXI. 24. ἀνάστα μεσοπορῶν (L. Bos male servavit μεσοπωρῶν), surge *per medium transiens.* Vulg. i *e medio.* Alii legunt μεσοπώρων, *in medio pomorum,* h. e. *in fine mensæ, dum apponuntur poma et bellaria.* Hesych. μεσόπορον (lege μεσοπορῶν), μέσην ὁδεύων. Apud Suidam μεσορῶν, pro quo pariter legendum μεσοπορῶν, eodem modo exponitur. Conf. Drusium ad Sir. l. c. et Alberti Miscell. Crit. in Suidam p. 280. Diod. Sic. XVIII. 34. Appian. Bell. Civ. II. 88.

ΜΕΣΟΠΟΡΦΥΡΟΝ, sc. ἔνδυμα, *vestimentum purpureis clavis intextum, in media parte purpura distinctum.* מַעֲטָפוֹת plur. *amicula.* Ies. III. 20. τὰ περιπόρφυρα καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, sc. ἐνδύματα, *prætextas* et clavatas purpura vestes. Ad quem locum Basilius: τὸν ἐν τῇ ἐσθῆτι κόσμον τῶν καλλωπιζομένων γυναικῶν, ὡς περίεργον, διαβάλλει, πορφύραν ποτὲ μὲν κατὰ τὰ ἄκρα παρυφαινόντων, ποτὲ δὲ κατὰ τὸ μέσον αὐτὴν ἐνιδέντων.

ΧΙΤΩΝ ΜΕΣΟΠΟΡΦΥΡΟΣ, *tunica purpurâ clavatâ.* פְּתִיגִיל, *fascia mulierum pectoralis rotunda.* Ies. III. 23. Hieronymus Lib. II. Comment. in Iesaiam: *Pro fascia pectorali, quam interpretatus est Symmachus, Septuaginta tunicam μεσοπόρφυρον,* h. e. *clavatam purpura, transtulerunt, quod Aquila cingulum exaltationis expressit.* Confer Alb. Ruben. de Re Vest. Lib. I. 2. pag. 13. seq. Apud Dion. Cass. p. 1311. 63. Reim. legitur χλαμὺς μεσοπόρφυρος.

*ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ, *Mesopotamia,* sic dicta, quod sita sit inter duo flumina, *Tigrim* et *Euphratem.* אֲרַם נַהֲרַיִם, *Syria duorum fluminum.* Genes. XXIV. 10. Deuter. XXIII. 4. Jud. III. 8. — פַּדָּן, *Paddan,* nomen urbis vel regionis in Syria. Gen. XXV. 20. XXVIII. 2. 5. 6. 7. et alibi.

ΜΕΣΟΣ, *medius.* *בֵּן, *filius.* Symm. Ies. V. 1. ubi vel accepit defective, sc. scriptum pro בֵּין, ut defective legitur Ies. XLIV. 4. in *Venetis magnis* et Ezech. X. 2., vel sensum expressit. Quid enim est aliud in *colle filio olei* quam in *colle olivis plenissimo, adeoque in medio olivarum.* Alii referunt ad בְּקֶרֶן, ut legerit בְּקֶרֶב. — גֵּו, *tergum.* Ies. LI. 23. τὰ μέσα σου. Ita quoque Theodot. Ex usu l. Syr. et Chald. Vid. Simonis Lex. Hebr. pag. 315. — *חָזוּת, *visio.* Dan. VIII. 5. sec. cod. Vat. Libere nec male quoad sensum. Fortasse tamen legerunt חֲצוֹת. — חֲצוֹת sing. Exod. XI. 4. — יְסוֹד, *fundamentum.* 2 Paral. XXIII. 5.—*קֵץ, *finis.* Inc. 2 Reg. XIX. 23. Fortasse quoque ibi referri potest ad מָלוֹן, *diversorium.* Vide ad h. l. notas L. Bosii. — *תָּוֶךְ. 1 Reg. VIII. 65. et 2 Par. VII. 7. τὸ μέσον τῆς αὐλῆς, sc. μέρος, mediam aulam. Jud. XVI. 30. Jer. XXXIX. 3. — תּוֹךְ constr. Deut. III. 16. — בָּתָוֶךְ. Gen. XV. 10. διεῖλεν αὐτὰ μέσα, divisit illa *per medium.* — בְּתוֹךְ. Exod. XXVIII. 28. Num. XXXV. 5. ἡ πόλις μέσον (pro κατὰ μέσον) τούτου ἔσται ὑμῖν, urbs in medio hujus erit vobis. 1 Reg. III. 20. μέσης τῆς νυκτὸς, media nocte. Ezech. IX. 4. δίελθε μέσην τὴν Ἱερουσαλὴμ, transi per Hierosolymam. — תִּיכוֹן, *medianus.* 2 Reg. XX. 4. ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, in aula media. 3 Esdr. IX. 41. μέσῃ ἡμέρᾳ, מַחֲצִית הַיּוֹם. Nehem. VIII. 3. 2 Macc. X. 30. τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες, Maccabæum *in medio* accipientes.

*ΜΕΣΟΝ ΜΕΡΟΥΣ. בָּצְרָה, *Bosrah,* nomen propr. Inc. sec. Theodoretum Jerem. XLIX. 13. ἐν μέσῳ μέρους αὐτῆς. Respexit Hebr. בָּצַר, *dissecare.* Vide tamen notata a me in Opusc. Crit. p. 390. seq.

ἈΝΑ ΜΕΣΟΝ, *per medium, in medio, inter.* בֵּין, *inter.* Ez. XXII. 26. ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον, inter sanctum et profanum discrimen non faciebant. Vide et Jud. XV. 4. 1 Reg. V. 12. — *בַּיִת, *domus.* Prov. VIII. 2. Ex Syriasmo ܒܝܬ *inter* significat, ut adeo non statuendum sit, eos

a בֵּין legisse. — קְצוֹן, *extremitas*. Ex. XXVI. 10. XXXVI. 14. — שְׁנַיִם dual. *duo*. 1 Reg. V. 12. — *בְּתוֹךְ. Jos. VIII. 22. — בְּתוֹךְ. Exod. XXVI. 28. Num. XXXIII. 8. διέβησαν ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, transibant per mare. Vide et Jos. XVII. 9. Prov. VIII. 20. — תַּחַת, *sub*. Ies. LVII. 5. ἀνὰ μέσον τῶν πετρῶν, inter petras. Confer Matth. XIII. b 25.

'ΑΠΟ' ΜΕ'ΣΟΥ, *a medio*. מִתּוֹךְ, idem. 1 Reg. XIV. 7.

ΔΙΑ' ΜΕ'ΣΟΥ, *per medium, per*. בְּקֶרֶב, *in medio*. Amos V. 17. διελεύσομαι διὰ μέσου σου, transibo *per* te. Conf. Luc. IV. 30. Symmach. Psalm. CXXXVII. 8. διὰ μέσου θλίψεως, *per* afflictionem. — בְּתוֹךְ. Psalm. CXXXV. 14. Jer. XXXVII. c 4. Sic etiam profani loquuntur. Vide Schwarzii Not. ad Olearium de Stilo N. T. p. 81.

ΕἸΣ ΜΕ'ΣΟΝ, ΕἸΣ ΤΟ' ΜΕ'ΣΟΝ, *in medium, in*. אֶל בֵּין. Ex. XXXI. 10. ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, posuisti fastigium tuum in nubibus. Vide et v. 14. — בְּקֶרֶב. Al. Ps. LXXVII. 32. — עַד קָצֶה, *usque ad finem*. 2 Reg. VII. 5. d εἰσῆλθον εἰς μέσον παρεμβολῆς Συρίας, ingrediebantur in media castra Syriæ. — אֶל תּוֹךְ. Exod. XIV. 23. Jos. IV. 5. Nehem. IV. 11. et alibi. — בְּתוֹךְ. Exod. XI. 4. XIV. 16. 1 Sam. IX. 14. — עַל תְּכוּנָה, *ad medium*. 1 Reg. VI. 8. Confer Schwarzii Not. ad Olearium de Stilo N. T. pag. 78. ubi ostendit, quod Græci profani etiam εἰς τὸ e μέσον sæpius eodem modo usurpent.

'ΕΚ ΜΕ'ΣΟΥ seu 'ΕΚ ΤΟΥ͂ ΜΕ'ΣΟΥ, *e medio, e, ex*. מִגָּאוֹן, *ab exaltatione*. Jer. XLIX. 18. Scilicet נָאוֹן non a נָאָה derivarunt, sed a جبا, *confluere*: hinc substantivum significat *locum, in quo aqua confluit*, h. e. *alveum fluminis*, quem per ἐκ μέσου τοῦ 'Ιορδάνου exprimere voluerunt. Vide Fabri notas ad f Harmarum P. II. p. 240. — נִכְחוֹ, *æquitas ejus*, ex נֹכַח. Ies. LVII. 2. Hic legisse videntur vocem aliter punctatam, sc. נֻכְחוֹ, *e regione ejus*, ex נֹכַח. — בְּקֶרֶב. Thren. I. 16. — מִקֶּרֶב. Exod. XXXI. 13. ἐξολοθρευθήσεται ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, exstirpabitur e populo suo. Vide et Levit. XVIII. 29. Mich. V. 10. 13. 14. — בְּתוֹךְ. Gen. XXXV. g 2. — מִתּוֹךְ. Gen. XIX. 29. Exod. VII. 5. XXIV. 16. Ies. LII. 11.

'ΕΝ ΜΕ'ΣΩ, 'ΕΝ ΤΩ͂ ΜΕ'ΣΩ, *in medio, in*. בֵּין, *inter*. Ezech. XIX. 2. — *בַּיִת, *domus*. Job. VIII. 17. ἐν μέσῳ. Vulgo statuunt, eos legisse בֵּין aut בְּתוֹךְ. Sed בַּיִת in l. Syriaca de *media* dicitur. — *בָּמוֹת plur. ex בָּמָה, *excelsa*. Ez. XLIII. 7. Forte hic legerunt בְּתוֹךְ. — *בֵּן, h *filius*. Symm. Ies. V. 1. ac si esset בֵּין, confundens voces sono cognatas. — בְּגֵיא, *in valle*. Ps. XXII. 4. Vulgo statuunt, eos legisse בְּגוֹא quod Chald. *in medio* significat. Alia exempla commutationis י et ו vide apud Montf. Prolegg. ad Hex. Orig. c. 3. Fortasse tamen ad sensum tantum respexerunt. Vulg. *in medio*. — *בְּכֶתֶם, *in auro*. Dan. i X. 5. sec. cod. Chis. Editor Romanus eos בְּתֹכוֹ אוֹר legisse arbitratur. Segaarius mavult מִבְּתְמוֹ פָּז a בָּתַם, *claudere, abscondere, recondere*. — *בְּצוּרָה, *munita*. Ezech. XXI. 20. ἐν μέσῳ αὐτῆς. Mirum, in-

quit Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 552., sic eos recessisse a voce significationis notissimæ. צוּר enim *medium* nullo modo significat. Sed forte legerunt בְּתוֹכָהּ — דְּמוּת, *similitudo*. Ezech. I. 13. Non legerunt בְּתוֹךְ, ut nonnullis visum est, sed derivarunt a דוּם, quod etiam *medium esse* notat, unde דְּמִי, *meridies*. — בְּלֵב, *in corde*. Exod. XV. 8. — נֶגֶד, *e regione*. 1 Par. IX. 38. — בִּקְצֵה constr. *in fine*. Jud. VII. 17. sec. Complut. Ald. codd. Alex. et Oxon. ἐν μέσῳ. Est lectio haud dubie vitiosa. Nam v. 19., qui locus nostro respondet, iidem libri habent ἐν μέρει. Conf. etiam v. 11. ubi Theodotio אֶל־קְצֵה vertit εἰς μέρος.—*בְּעָמָל, *in labore*. Theod. Psalm. LXXII. 5. ἐν μόχθῳ ἀνθρώπων. Cappello in Crit. S. p. 842. legisse videtur בְּעַם לֶאֱנוֹשׁ. Equidem vero malim cum Scharfenbergio sequi Semlerum, qui in Ep. Crit. p. 18. pro ἐν μέσῳ legendum monet ἐν μόχθῳ. — בְּקֶרֶב. Deut. XI. 6. Jos. X. 1. Psalm. XLV. 5. et alibi sæpius. —*בִּקְרָב, *in bello* s. *ad bellum*. 2 Sam. XVII. 11. Legerunt בְּקִרְבָּם. — מִקֶּרֶב. Al. 1 Sam. IV. 3. — עַל רַגְלַיִם, *super pedes*. 1 Paral. XXVIII. 2. — אֶל תּוֹךְ. 1 Reg. VI. 26. Neh. VI. 10. IX. 11. — בְּתוֹךְ. Gen. I. 6. II. 9. III. 3. 8. et alibi sæpius. — מִתּוֹךְ. Ezech. I. 5. XXXII. 21. — תִּכּוֹן, *medianus*. Al. Ezech. XLII. 6.—תּוֹכְהוּ, *medium ejus*. Al. Es. XIII. 14. — תּוֹךְ, *medium*. Symm. Theod. Ies. LXVI. 17.

ΚΑΤΑ' ΜΕ'ΣΟΝ, *secundum* vel *per medium*. בְּקֶרֶב, *in medio*. Jos. I. 11.

ΜΕΣΟ'ΤΗΣ, *medium*, q. d. *medietas*. Sap. VII. 19.

ΜΕΣΟ'Ω, *medius sum*, q. d. *medio*. חֲצִי, *media pars*. Exod. XII. 29. μεσούσης τῆς νυκτὸς, *media nocte*. Ita etiam Ælianus V. H. XIII. 1. p. 847. et μεσούσης ἡμέρας, *ipso meridie*, Lib. XII. cap. 1. p. 718.—מַחֲצִית, idem. Neh. VIII. 5. — תִּיכוֹן, *medianum*. Jud. VII. 19. — תְּקוּפָה, *revolutio*. Exod. XXXIV. 22.

ΜΕΣΣΑ'Β. Est ipsa vox Hebr. מַצָּב, *statio, acies stationaria*. 1 Sam. XIV. 1. 6. 11. 15. Alii ibi habent ὑπόστασις. Inde in Gloss. in Lib. 1 Reg. εἰς μεσὰφ (lege μεσσὰβ), εἰς τὴν ὑπόστασιν. — מַצָּבָה, idem. 1 Sam. XIV. 12.

ΜΕΣΣΑΙ'. Ipsa vox Hebr. מַסַּח, *evulsio, destructio*. 2 Reg. XI. 6. Alias μασσὰχ effertur.

*ΜΕΣΤΟ'ΟΜΑΙ, *impleor, repleor*. 3 Macc. V. 10. πεπληρωμένους τοῦ οἴνου καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους, coll. Act. II. 13. Deinde etiam de *affectibus* dicitur, ut πληρόομαι, et notat *prorsus teneri, abripi*. Sic 3 Macc. V. 1. βαρείᾳ μεμεστωμένος ὀργῇ καὶ χόλῳ. Μεστῶσαι ὀργῆς apud Sophoclem legi testatur Stephanus in Thes. Hesych. μεμεστωμένοι, πεπληρωμένοι.

ΜΕΣΤΟ'Σ, *plenus*. מָלֵא, idem. Es. XXXVII. 1. Nah. I. 10. Vide alibi s. ζῆλος.

ΜΕΤΑ', *cum, post, juxta, apud, pro*. אַחַר. Gen. IX. 27. X. 1. XI. 10. et alibi sæpissime. — *אַחַר אֲשֶׁר. Ezech. XL. 1. — *אַחֲרֵי. Gen. V. 4. 7. IX. 9. XI. 11. et alibi sæpius. Jud. II. 7. μετὰ Ἰησοῦν, *post Josuam*. Ita enim legendum e Theodoreto Quæst. 7. pag. 326. loco impressi μετὰ Ἰησοῦ. — אַחֲרֵי אֲשֶׁר. Deut. XXIV. 4. Jos. IX. 16. XXIII. 1. et alibi. —

a אַחֲרֵי כֵן. 2 Sam. XXIV. 10. — מֵאַחֲרֵי, Deuter. XXIX. 22. — אַחֲרִית, *posteritas*. Amos IV. 2. τοὺς μεθ' ὑμῶν, sc. ὄντας, posteros vestros. Vid. et Amos VIII. 10. — *אִם. Proverb. XX. 11. Sono decepti legerunt עִם. — אֵצֶל, *apud*. Gen. XXXIX. 10. καθεύδειν μετ' αὐτῆς, dormire *apud* illam. Dan. X. 13. αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ b ἄρχοντος, illum reliqui ibi *apud* principem. Conf. Joh. III. 26. — *אֵת. 2 Sam. XIX. 34. et Hos. VII. 5. extendit manum suam μετὰ λοιμῶν, *ad impios*. 2 Reg. IX. 34. κατάβηθι μετ' ἐμοῦ. Legendum πρός με, ut habet Compl. Prior lectio Aquilæ versionem continere videtur. — בַּעַל, *dominus*. Nah. I. 2. Bene quoad sensum. — ב præfixum. c Num. V. 13. sec. Vat. ubi μετ' αὐτῆς vertendum *contra eam*, et alii libri habent κατ' αὐτῆς. Ies. LII. 13. gratis venditi estis, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου, et non *pro* argento. Mich. III. 11. principes ejus μετὰ δώρων ἔκρινον, *pro* muneribus, h. e. muneribus corrupti judicabant, et sacerdotes ejus μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, *pro* mercede respondebant, et prophetæ d ejus μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, *pro* argento vaticinabantur. Sic etiam Marc. X. 30. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα μετὰ διωγμῶν, nisi accipiat centupla *pro* persecutionibus. Cf. Deut. II. 6. Thren. V. 4. ubi præfixum ב, cui μετὰ Mich. l. c. respondet, pariter *pro* significat. Ies. LXVI. 20. μεθ' ἵππων, h. e. ἐφ' ἵππων, interprete Hesychio. — ב præe fixum. Prov. XXIV. 12. retribuit unicuique μετὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, *juxta* opera sua. — בְּיַד, *in manu*. Gen. XLIII. 12. Esth. I. 12. — עַל יַד, *ad manum*. 2 Paral. XVII. 15. 16. 18. XXVI. 13. — עַל יְדֵי, dual. constr. 1 Par. XXV. 3. 6. — יֹרֵד part. *descendens*. Ies. XV. 3. — *לְ præfix. 2 Sam. XIII. 20. Vulgat. *post*. — מ præfix. Hos. VI. 2. — *עַם, *populus*. Ps. XLVI. 8. et f CIX. 4. Utrobique legerunt עִם. — עִם. 1 Sam. II. 28. coll. Luc. II. 52. 1 Par. XVII. 2. Gen. XXI. 23. — לִפְנֵי, *ad faciem*. Deuter. XXXI. 8. — *עַל פְּנֵי, idem. Num. III. 4. — לְקֵץ, *ad finem*. Dan. XI. 6. — מִקֵּץ, *a fine*. Genes. IV. 3. (μεθ' ἡμέρας, sc. τινὰς, post dies aliquot, i. q. δι' ἡμερῶν Marc. II. 1.) VIII. 6. XVI. 3. — מִקְצֵה pro g מִקְצָה. Deuter. XIV. 28. μετὰ τρία ἔτη, *tertio anno*, coll. XXVI. 12. ubi hoc ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ dicitur. Sic etiam Marc. VIII. 31. μετὰ τρεῖς ἡμέρας significat *die tertio* (coll. Act. XXVIII. 17.), et Act. XXIV. 1. μετὰ πέντε ἡμέρας *die quinta*. Vide Bibl. Brem. Cl. I. p. 32. Pariter Josephus A. J. I. c. 22. de Isaaco: ὃν εὐθὺς μετ' ὀγδόην ἡμέραν περιτέμνουσι, quem statim octavo die circumci- h dunt. Confer Wolfium ad Matth. XXVII. 63. p. 417. ac Fischerum de Vers. Gr. p. 98. — בְּרַגְלֵי, *ad pedes*. Deuter. XI. 6. Inc. ac LXX Jud. VIII. 5. — בְּתוֹךְ, *in medio*. Gen. XLII. 5. Jos. XXII. 31. — *תַּחַת, *sub*. Aqu. Theod. Job. IX. 13. Legitur præterea Hos. VI. 1. ubi μετὰ ante σταφίδων expungendum est, quanquam illud legit in suo codice Arabs: non agnoscit i enim textus Hebr. Vox antecedens πέμματα sine dubio hujus additamenti causam dedit. Sirac. I. 10. μετὰ πάσης σαρκὸς, simulque omnibus rebus creatis. 3 Esdr. IV. 48. οἰκοδομεῖν μετ' αὐτοῦ (sc. ξύλου) τὴν πόλιν, ubi μετὰ *materiam, ex qua aliquid fit*, notat. Joseph. A. J. XI. 3. p. 553. ed. Haverc. habet αὐτῷ. Judith. II. 4. Holophernes δεύτερος ὢν μετ' αὐτὸν, proximus ei dignitate et honore. Sir. III. 31. τὰ μετὰ

a ταῦτα, in posterum, olim. 3 Esdr. I. 48. ubi est adversus, et Hebr. עַל respondet 2 Par. XXXVI. 6. Tob. II. 14. ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετά σου, omnia nota sunt per te, h. e. tu ipse te prodis, nempe malis, quæ perpessus es, quæ sc. olim pro pœnis peccatorum habebantur. Grotius: in fortunis tuis. Conf. Act. XIV. 21. 1 Tim. IV. 14. Sir. VIII. b 14. μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, noli ex dolore et indignatione queri de judice, quasi tibi facta sit ab eo injuria: ubi μετὰ est i. q. κατὰ, quod habet Compl.

*ΜΕΤ' ΑΥ'ΤΩ͂Ν. 1 Sam. I. 25. ubi loco אֶת-הַנַּעַר videntur legisse עִמָּהֶם.

ΕἸΜΙ' ΜΕΤΑ', sc. τινός, sum cum aliquo. יָדַע חֲנוֹת, scio castrametari. c Num. X. 31. — נָחָה, deduco. Ies. LVIII. 11.

ΜΕΤ' 'ΕΚΕΙ͂ΝΟ, postea. אַחֲרֵי כֵן. Gen. VI. 4.

ΜΕΤ' 'ΕΚΕΙ͂ΝΑ, idem אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, post verba illa. Jos. XXIV. 29.

ΟἹ ΜΕΤΑ' ΤΙΝΟ'Σ, sc. ὄντες, vel στρατεύσαντες, qui cum aliquo sunt vel militant. אֲגַפִּים plur. agmina. Ez. d XXXVIII. 22. Conf. οἱ περὶ τινά.

ΜΕΤΑ' ΤΟΥ͂ΤΟ, posthac. אַחַר. Gen. X. 18. XVIII. 5. Lev. XIV. 19. — אַחֲרֵי זֹאת. Esdr. IX. 10. — אַחֲרֵי כֵן. Gen. XXV. 26. Jud. XVI. 4. Esdr. III. 5. Job. III. 1.*

ΜΕΤΑ' ΤΑΥ͂ΤΑ, post hæc. *אַחֵר alius. Psalm. XV. 3. ubi legerunt אַחַר. — אַחַר. Genes. XXIV. 55. XXXIII. 7. Exod. V. 1. et alibi sæpius. — אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, e post verba illa. 1 Reg. XVII. 17. Esth. III. 1. — אַחַר זֶה, post hoc. 2 Paral. XXXII. 9. — אַחַר כֵּן. Levit. XIV. 37. Deuter. XXI. 13. — אַחֲרֶיהָ. 2 Paral. XI. 19. — אַחֲרֵיהֶם. Gen. XLVIII. 6. 1 Reg. XX. 15. Psalm. XLVIII. 13. — אַחֲרֵיהֶן. Genes. XLI. 30. — אַחֲרֵי זֹאת. 2 Par. XXI. 18. XXXV. 20. — אַחֲרֵי כֵן. Genes. XV. 14. XXIII. f 19. Exod. III. 20. — מֵאַחֲרֵי כֵן. 2 Sam. III. 28. XV. 1. 2 Paral. XXXII. 24. — מְאַחֲרֵי part. Pih. plur. constr. cunctantes, tardantes. Ps. CXXVI. 3. Legerunt מְאַחֲרֵי. — אַחֲרוֹן, posterior. Ies. XLIV. 6. — לְאַחֲרִיתָהּ, in fine ejus. Jer. V. 31. — יַחַד, una. Job. X. 8. Legerunt אַחַר. Ita et Syrus. — מָחָר, cras. Exod. XIII. 14. — g מִקְצָתָם, in fine eorum, sc. annorum. Dan. I. 5. — Vide alibi s. αὐτὸς, δόλος, ἐλέγχω, ἡδονὴ, κοπάω et παῤῥησία.

ΜΕΤΑΒΑΙ'ΝΩ, transeo. נָשָׂא. Symm. Psalm. XXIII. 7. μετάβατε, transire facite. Sensum expressit, nam in textu Hebr. legitur erigite s. attollite vos, ut sc. introëat. Codex Vatic. 754. Adleri habet ibi μετάρατε, quod rectius videri posset. h 2 Macc. VI. 1. ἀναγκάζειν τοὺς 'Ιουδαίους μεταβαίνειν ἐκ τῶν πατρῴων νόμων, ut cogeret Judæos a patriis legibus recedere. Sap. VII. 27. XIX. 18.

ΜΕΤΑΒΑ'ΛΛΩ, transmuto, permuto, converto. הָפַךְ. Exod. VII. 17. 20. Lev. XIII. 3. Ies. LX. 5. μεταβαλεῖ (sc. ἑαυτὸν) εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης, convertet se ad te multi- i tudo maris. Symm. Ps. LXV. 6. et LXXVII. 44. — חָוַר, albesco. Ies. XXIX. 22. ubi μεταβάλλειν τὸ πρόσωπον est alterare colorem. In textu Hebr. sermo est de facie albescente s. pallescente præ timore. — חָלַף, muto. Hab. I. 11. — סָבִיב, in circuitu. Job. X. 8. μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν (sc. ἑαυτὸν) δεινῶς

a με ἰλέεις, postea convertens te s. revertens (alii reddere malunt quasi mutata mente) me percussisti. LXX סביב de conversione explicarunt. — פָּנִים plur. facies. Ies. XIII. 8. Ita Bielius ex Trommii Concord. Sed ibi potius μεταβαλοῦσι de suo addiderunt. — פָּשָׂה, diffundo me. Levit. XIII. 7. — שׁוּב, revertor. Jos. VIII. 21. μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας, revertentes percutiebant viros. Job. X. 16. Hesych. μεταβαλὼν, μεταβὰς, στραφείς. — שָׁנָה. Symmach. 1 Sam. XXI. 13. μετέβαλεν. Sap. XIX. 18. Sirac. XVIII. 26. ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας μεταβάλλει (sc. ἑαυτὸν), a mane ad vesperam mutat se tempus, s. immutabitur.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ', permutatio, commutatio, mutatio. סֹחֵר, mercator. Ies. XLVII. 15. Significat ibi μεταβολὴ commutationem mercium seu, negotiationem. Cæterum legerunt סָחַר, vel סַחַר, aut ita verterunt, quia יָגַעַת cum sequentibus conjunxerunt. — תַּמְרוּרִים plur. amaritudines, seu: cumuli alti. Symm. Jerem. XXXI. 21. μεταβολαί. Deduxit, si quid video, a מוּר, mutare, commutare, permutare. — *תְּנוּפָה, agitatio. Ies. XXX. 32. πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς, ubi μεταβολὴ est mutatio cita acierum, s. exercitus in quasque se partes cito convertens, ut et Rabbinorum non pauci תְּנוּפָה motum retro citroque, s. etiam ad quatuor cœli plagas interpretati sunt. Vide Suidam s. v. μεταβολή, ac Schweighæuserum in Lexico Polybiano s. h. v. Respexerunt autem notionem agitationis continuæ, quam habet hæc vox, cui adjuncta est notio commutationis. Vide et Sap. VII. 19. Adde Addit. Esth. XV. 1. ubi μεταβολὴ est i. q. μετοικεσία, translatio in terras alienas, abductio in captivitatem.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ' ΔΙΑΨΑ'ΛΜΑΤΟΣ, mutatio modulationis. סֶלָה. Inc. Hab. III. 13.

ΜΕΤΑΒΟΛΙ'Α, idem. Sirac. XXXVII. 12. μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας, cum mercatore de permutatione, ubi μεταβολία est mercatura, negotiatio, quia hæc olim permutatio mercium tantum erat.

ΜΕΤΑ'ΒΟΛΟΣ, negotiator, mercator. כְּנַעֲנִים plur. Symm. Job. XL. 25. μεταβόλων, negotiatorum. Sc. כְּנַעַן per antonomasiam mercatorem notat. — *סָחַר, mercatus. Ies. XXIII. 3. μετάβολοι τῶν ἐθνῶν. Legerunt סֹחֵר. — סֹחֵר. Ies. XXIII. 2. μετάβολοι Φοίνικης, mercatores Phœniciæ. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. μετάβολοι, πραγματευταί, μεταπράται. — רֹכֵל. Neh. XIII. 20. et Inc. Neh. III. 31. 32. — שִׁחוֹר, Sichor, nomen fluvii. Ies. XXIII. 3. Hic forte legerunt סֹחֵר.

ΜΕΤΑΒΟΥ'ΛΕΥΜΑ, consilium mutatum, pœnitentia. תַּנְחוּמוֹת plur. fœm. Symm. Job. XXI. 2. Vulg. agite pœnitentiam, h. e. mutate vestram de me sententiam.

ΜΕΤΑΓΕΝΗ'Σ, post factus vel natus. Inde compar. μεταγενέστερος, natu minor vel posterior. אַחֲרוֹן. Symm. Ps. XLVII. 14. μεταγενέστερα. Hieron. in generatione novissima. Vide et 3 Esdr. VIII. 1.

ΜΕΤΑΓΙ'ΝΟΜΑΙ, transferor, deportor. 2 Macc. II. 1.

*ΜΕΤΑΓΙΝΩ'ΣΚΩ, sententiam muto, resipisco, pœnitet me. דָּמַם, sileo. Inc. Psalm. XXIX. 13. Non aliter legit, v. c. נָחַם, sed sensum expressit. Nam quem aliquid pœnitet, is intermittit actionem aliquam. Fortasse tamen in mente habuit rad. נדם Arab. pœnituit eum. Vide infra s. v. μεταμελέω. Hesych. μετεγνώσθη, μετανοήθη.

ΜΕΤΑ'ΓΩ, traduco, transfero.

a אָנָה Pyh. occasio datur. Aqu. Ps. XC. 10. οὐ μεταχθήσεται πρός σε κακὰ, non transferentur ad te mala. — הֵסִיר Hiph. reverti facio. 2 Par. XXXVI. 3. — נָהַג. Symm. Cohel. II. 3. μετάγειν. — *עָתַק, evello seu transfero me. Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. XII. 8. μετῆγεν, ubi nunc in Hexaplis legitur μετῆρεν. — שָׁבָה, captivum duco. 1 Reg. VIII. 48. — b שְׁבִי, captivitas. 2 Par. VI. 37. 3 Esdr. V. 88. Sirac. X. 8. 2 Macc. I. 33. IV. 10. Prolog. Sir. μετάγειν εἰς ἑτέραν γλῶσσαν, transferre in aliam linguam, i. q. μεθερμηνεύειν.

*ΜΕΤΑΔΙΑΙΤΑ'Ω, vitæ genus commuto. 4 Macc. VIII. 7. μεταδιαιτηθέντες, vitæ genere commutato.

ΜΕΤΑΔΙ'ΔΩΜΙ, impertior, distribuo. אָכַל, edo. Job. XXXI. 17. οὐχὶ c ὀρφανῷ μετέδωκα (sc. τί) ἐξ αὐτοῦ; nonne orphano impertitus sum aliquid ex illo? Bene quoad sensum. Conf. Sap. VII. 14. et Luc. XII. 8. — הִשְׁבִּיר Hiph. vendo. Prov. XI. 26. Acceperunt vocem Hebr. non vendendi notione, sed frangendi ad distribuendum et erogandum, quemadmodum μεταδιδόναι est dare pauperibus. Rom. XII. 8. 2 Macc. I. d 35. πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου, multa dona accipiebat et distribuebat. 2 Maccab. VIII. 13. μεταδόντος τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου, cum significasset, vel communicasset illis, qui cum ipso erant, adventum exercitus.

ΜΕΤΑΔΙΩ'ΚΩ, persequor, insequor, consector, etiam metaph. studeo alicui rei. 2 Macc. II. 32. τὸ δὲ e σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν, brevitati in scribendo studere. Conf. Lex. N. T. s. διώκω. Adjectivum μεταδίωκτος reperitur apud Herodot. III. p. 184. 28.

ΜΕΤΑ'ΘΕΣΙΣ, transpositio, mutatio. 2 Macc. XI. 24. τῇ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ μεταθέσει, in traductione patris ad studia institutaque Græcanica.

ΜΕΤΑΙ'ΡΩ, transfero. הֶגְלָה f Hiph. captivum abduco. 2 Reg. XXIV. 31. Inc. Jer. XXXIX. 9. — הִסִּיג Hiph. a נָסַג, amoveo. Prov. XXII. 28. — הִסִּיעַ Hiph. a נָסַע, proficisci facio. Psalm. LXXIX. 9. — הֶעְתִּיק : עָתַק, Kal et Hiph. evello, transfero vel me vel alios. Aqu. Gen. XII. 8. μετῆρεν, sc. πόδας, transferebat pedes, h. e. discedebat, vel proficiscebatur. Conf. supra g in αἴρω. Id. Ps. VI. 8. μετήρθην, sublatus s. translatus sum. Idem. Prov. XXV. 1.

*ΜΕΤΑΙ'ΤΙΟΣ, causæ culpæve particeps, auctor et causa rei. Esth. VIII. 13. sec. ed. Origen. μεταιτίους αἱμάτων ἀθώων, ubi vetus Arund. simplex αἰτίους habet.

ΜΕΤΑΙ'ΧΜΙΟΝ, medium inter duo. מִשְׁפְּתַיִם, duæ sarcinæ. Symm. h Jud. V. 16. μεταιχμίων, ubi alii μετεχομένων habent, alii μετεχμίων. Sed vera lectio est μεταιχμίων. Montfauconius male reddidit per vicinias. Rectius Suidas: τὸ μεταξὺ τῶν δύο φαλάγγων ἐν πολέμῳ, in qua significatione usus est Eurip. Phœn. 1246. 1285. et 1370. Dionys. Hal. Lib. III. p. 154. ed. Sylb. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεταίχμιον, μέσον. i

ΜΕΤΑΚΑΛΕ'Ω, revoco, accerso. הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, reverti facio. Symm. Job. XXXIII. 29. μετακαλέσαι, ad revocandum. — קָרָא. Hos. XI. 1. ubi pro μετεκαλέσατο cod. Vat. rectius habet μετεκάλεσα. Sic quoque Arabs. Owenus in Tr. de LXX Intt. sect. 9. probare conatus est, LXX pro μετεκάλεσα potius scripsisse ἐκάλεσα, ut hic locus laudatur k a Matth. II. 15. Ib. v. 3. 3 Esdr. I. 52. ubi in textu Hebr. 2 Par. XXXVI. 15. legitur הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ, manicando et mittendo.

ΜΕΤΑΚΙΝΕ'Ω, transmoveo, di-

a moveo, muto. הֵנִיס Hiph. a נוּס, fugere facio. Deut. XXXII. 30. μετακινήσουσι, in fugam vertent. — הִסִּיג Hiph. a נָסַג, amoveo. Deut. XIX. 14. μετακινεῖν ὅρια, transferre terminos. — מוֹט, vacillo. Ies. LIV. 10. — *מָרַד, rebellis sum. Theod. 1 Sam. XX. 30. μετακινουμένων. Fortasse legit מנדות aut מנודות a נָדַד. Non incommode quoque μετακινεῖσθαι *b* de rebellantibus adhibetur, qui facile huc et illuc aut vi aut persuasionibus duci et trahi se patiuntur, et leviores aura sunt. — *נָדַד. Theod. Ies. XXII. 3. μετεκινήθησαν, h. e. aufugerunt, vagati sunt. — נִדָּה, impuritas. Esdr. IX. 11. Deduxerunt a נוּד aut נָדַד. — נוּד, vagor. Ed. Quinta Psalm. X. 1. — עָנָה, humilio, deprimo. Inc. 2 Sam. *c* VII. 10. Hic certam speciem afflictionis pro afflictione in universum posuit seriei orationis admodum convenienter. Herodot. I. p. 19. 14.

*ΜΕΤΑΚΙ'ΝΗΜΑ, dimotio, emotio. מָנוֹד, commotio. Inc. Ps. XLIII. 15. ubi est i. q. κίνησις apud Symm. et LXX. Adde Hippocr. Prædict. p. 102.

d ΜΕΤΑΚΙ'ΝΗΣΙΣ, commotio, commutatio. חַטָּאת, peccatum. Aquila et LXX Zach. XIII. 1. Ubi aut respexerunt propriam notionem vocis חָטָא, aberravit a scopo s. via, aut חַטָּאת de pœna peccatorum acceperunt, qualis erat deportatio in exilium. Vide infra s. v. μετοίκησις. Cæterum pro μετακίνησις apud Aquil. legendum est ἁμαρτία. Illud *e* εἰς μετακίνησιν ex LXX in Aquilam mendose inductum videtur, ut recte jam judicavit Montfauconius. — *מוֹט, vacillatio, nutatio. Inc. Ps. LIV. 23. εἰς μετακίνησιν καὶ ταραχήν. Duas versiones hic coaluisse, quis non videt? Verba εἰς μετακίνησιν pro glossa, non vero interpretatione habet Semlerus. Inc. Ps. LXV. 9. ubi vide Hexapla. — נִדָּה, impuritas. Esdr. IX. 11. Inc. Lev. XV. *f* 19. ubi vel a נוּד aut נָדַד derivarunt, vel sensum expresserunt. Nam vox Hebr. separationem notat, in qua fit μετακίνησις, s. loci aliqua mutatio. Adde Hippocr. de Insomn. p. 379. B.

ΜΕΤΑΚΙΡΝΑ'Ω, permisceo, tempero, transmuto, converto. Sap. XVI. 21. πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκιρνᾶτο, ad quod quisque volebat convertebatur seu transtemperabatur. *g*

ΜΕΤΑΚΛΑ'Ω, contero, confringo. גָּדַע Pih. abscindo. Symm. Psalm. LXXIV. 10. μετακλάσω.

ΜΕΤΑΚΛΙ'ΝΩ, declino. נָטָה, inclino, declino. Symm. 1 Sam. VIII. 3. et Psalm. XLIII. 19. μετεκλίθη, declinata sunt. Eustath. ad Il. Α', p. 77. 47. ubi sensu grammatico adhibetur. *h*

ΜΕΤΑΚΟΜΙ'ΖΩ, transfero, transveho, transporto. Judith. XI. 15.

ΜΕΤΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, capio, percipio, particeps sum, intellego. הִבְרָה Hiph. comedere facio. Symmachus 2 Sam. III. 35. τοῦ μεταλαβεῖν, ubi omissum est τῆς τροφῆς. Sap. XVIII. 9. τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μεταλήψεσθαι τοὺς ἁγίους, ut sancti eorundem similiter et bono- *i* rum et periculorum participes fierent. 2 Maccab. IV. 21. μεταλαβὼν Ἀντίοχος, intellegens Antiochus. Vide et 2 Maccab. XI. 6. XII. 5. XIII. 10. XV. 1. Hesych. μεταλαβεῖν, μεταλαχεῖν, μετασχεῖν.

ΜΕΤΑΛΛΑΓΗ', commutatio. *חַטָּאת, peccatum. LXX sec. ed. Compl. aut potius Inc. Int. Zach. XIII. 1. Vide supra s. μετακίνησις. — תַּמְרוּרִים plur. obelisci, pyramides, cumuli alti. Symm. Jerem. XXXI. 22. Vide supra s. v. μεταβολή.

ΜΕΤΑΛΛΑ΄ΤΤΩ, *transmuto, commuto.* 3 Esdr. I. 29. μετήλλαξεν τὸν βίον ἑαυτοῦ, *commutavit* vitam suam, sc. *cum morte*. In textu Hebr. 2 Paral. XXXV. 24. legitur מוּת. Vide et 2 Maccab. IV. 7. V. 5. VII. 40. 2 Maccab. IV. 37. διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος (sc. τὸν βίον) σωφροσύνην, propter *defuncti* temperantiam. Lex. Cyrilli MS. Brem. μετηλλαχότος, μεταλλάξαντος τὸν βίον. 2 Macc. VI. 31. τοῦτον τὸν τρόπον μετήλλαξεν, hunc in modum *vitam cum morte commutavit*. Vide et 2 Macc. VII. 7. 13. 2 Macc. VII. 14. μεταλλάσσοντας ὑπ᾽ ἀνθρώπων, ab hominibus *occisos*. Vulgatus: *ab hominibus morti datos*. Sed tunc passivum ponendum fuisset. Rectius sine dubio legitur: μεταλλάσσοντα τὰς ἀπ᾽ ἀνθρώπων, sc. ἐλπίδας, *deponentem atque abjicientem spes humanas*.

ΜΕΤΑΛΛΕΥ΄Ω, *metallum eruo et effodio, scrutor curiose*, it. *transfero, transformo*, ut sit i. q. μεταλλάττω. *חָצַב, *excindo*. Deut. VIII. 9. ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκὸν, e montibus ejus *metallum erues*. Hesych. μεταλλεύει, ζητεῖ, ὀρύσσει, ἀνασκάπτει. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μεταλλεύσει (MS. μεταλεύσει), ἐξορύξει, ἀνασκάψει. Sap. IV. 12. ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον, vaga concupiscentia *transmutat* (*in aliam speciem transformat*, ab ἄλλος) mentem a malitia alienam. Vulg. *transvertit*. Suidas: μεταλλεύει, μεταφέρει. Ita et Lex. Cyrilli MS. Brem., nisi quod pro μεταλλεύει male habeat μεταλεύει. Vide et Sap. XVI. 25. μεταλλευομένη, *transformata*. Utrobique Grabio verbum μεταλλοιόω eligendum videbatur præ altero μεταλλεύω, quod in significatione *mutandi* usurpatum haud reperiatur.

ΜΕ΄ΤΑΛΛΟΝ, *metallum, fodinæ, in quibus metalla inveniuntur*. 1 Macc. VIII. 3. κατακρατῆσαι τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου.

ΜΕΤΑΜΑΝΘΑ΄ΝΩ, *pœnitet me, resipisco*. Symm. Job. XXXIX. 35. ubi huic verbo nihil respondet in textu Hebraico.

ΜΕΤΑΜΕ΄ΛΕΙΑ, *pœnitentia, mutatio consilii*. נִחֻמִים plur. Hos. XI. 9. — *נָחָה, *duco*. Prov. XI. 3. ubi pro תַּנְחֵם, *ducet eos*, legerunt תַּנְחוּם, hoc sensu: e vita decedens justus relinquit sui desiderium, hominumque complorationes et consolationes mutuas. Ita Jaegerus ad h. l. — *מָחָה, *deleo*. Theod. Prov. XXXI. 3. ubi pro לַמְחוֹת legerunt נֶחָמוֹת. Vide infra s. v. ὑστεροβουλία. Hesych. μεταμέλειαν, μετάνοιαν.

ΜΕΤΑΜΕΛΕ΄Ω et ΜΕΤΑΜΕΛΕ΄ΟΜΑΙ, *consilium muto, pœnitet me, resipisco*. אָשַׁם, *delinquo*. Zach. XI. 5. Symmach. Hos. XIV. 1. תֶּאְשַׁם, *desolabitur*, μεταμελήσει, *pœnitentiam aget*, quatenus nempe pœnitentiam vulgo agunt homines, quando pœnam peccatorum sentiunt. Sic et nos dicere solemus: es wird dich gereuen, *you will repent it*. Fortasse etiam תֶּאְשַׁם reddendum est: *ream se esse agnoscet*. — *דָּמַם, *sileo*. Inc. Ps. XXIX. 13. Vide supra sub v. μεταγινώσκω, et κατανύσσω. — *נָהַם, *gemo*. Prov. V. 11. Non opus est, ut statuamus, eos נָחַם legisse, nam gemitu interdum significatur pœnitentia. Vide Opucula Crit. pag. 275. — נָחַם. Gen. VI. 7. Ex. XIII. 17. 1 Sam. XV. 35. et alibi sæpius. Al. 1 Sam. XV. 11. μεταμεμέλημαι. Gloss. in Libr. 1 Reg. μεταμμεμέλημαι (lege: μεταμεμέλημαι), ἐδοκίμασα μεταστῆσαι τὸν Σαούλ. — עָשָׂה, *facio*. Proverb. XXV. 8. ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ᾽ ἐσχάτων. Sensum bene expresserunt. Verba enim Hebraica sec. Dathium vertenda sunt: perpende tecum, quid agas. Sir. XXXV. 19. μὴ μεταμελοῦ, *post factum non pœnitebis*, aut: *ne pœniteat te prudenter facti*.

a ΜΕΤΑΜΕ'ΛΟΜΑΙ, idem. נִחַם Niph. 1 Sam. XV. 11. Legitur quoque pro אָשָׁם, Zach. XI. 5. sec. Vat. καὶ οὐ μετεμέλοντο, pro quo libri nonnulli vitiose habent μετεμέλλοντο. Vide supra μεταμελέω.

ΜΕΤΑ'ΜΕΛΟΣ, proprie adjectivum *pœnitens*, sed usurpatur quoque substantive, ut sit: *pœnitentia*, item *exacerbatio*. קֶצֶף, *fervor iræ*.
b 2 Reg. III. 27. ἐγένετο μετάμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ, fiebat magna *exacerbatio* in Israële. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μετάμελος, παροξυσμὸς, ὀργή. 3 Macc. II. 24. οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἦλθεν ἐπιτιμηθεὶς, nequaquam in *pœnitentiam* venit castigatus.

ΜΕΤΑΜΟΡΦΟ'Ω, *transformo, formam muto*. שָׁנָה, *muto*. Symm. Ps. XXXIII. 1. ὅτι μετεμόρφωσε τὸν τρό-
c πον αὐτοῦ, cum *immutasset formam* moris sui.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥ'Ω, *demigro, exulo, secedo, fugio*, it. *emigrare* seu *exulare facio*. מוֹט, *vacillo*. Ps. LXI. 6. — נוּד, *vagor*. Psalm. X. 1. μετανάστευου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον, *fuge* tanquam avicula in montes. Suidas: μετανάστευου, φεῦγε, μετοίκει. Hesych. μετανάστευου, μετέρχου, μετοίκει, καὶ τὰ
d ὅμοια. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μετανάστευου, μετοίκει, μετέρχου, ἀναχώρει. — *נָדַד : הִתְנֹדֵד, Kal, Hithp. Aqu. Ies. XVI. 2. Aqu. Theod. Jerem. XLVIII. 27. — נָסַח, *avello*. Ps. LI. 5. μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου, *exulare faciat* te ex tabernaculo tuo.

ΜΕΤΑΝΑ'ΣΤΗΣ, *profugus, vagus, exul*. נֹדֵד, idem. Aqu. Theod. Jer.
e XLIX. 5. Hesych. μετανάσται, μέτοικοι, φυγάδες.

ΜΕΤΑΝΙ'ΣΤΑΜΑΙ, *secedo, fugio*. נוּעַ, *moveor*. Ps. CVIII. 9.

ΜΕΤΑΝΟΕ'Ω, *sententiam muto, pœnitentiam ago, resipisco, pœnitet me*. הֵשִׁית לֵב, *pono cor*. Proverb. XXIV. 32. ὕστερον ἐγὼ μετενόησα, postremo ego sententiam mutabam. Sic et Polybius pag. 927. Darium pugnare cum Alexandro voluisse testatus, addit: ὕστερον δὲ μετανοῆσαι, f postremo autem *sententiam mutasse*. Vide Lex. N. T. s. h. v. Jaegerus Prov. l. l. legere mavult κατενόησα, quod proprius accedit ad textum Hebr. et seriei orationis convenientius est. — נִחַם Niph. 1 Sam. XV. 29. Jer. IV. 28. XVIII. 8. et alibi sæpius. — הִתְעַצֵּב עַל לֵב Hithp. *doleo in corde*. Aqu. Genes. VI. 6. μετενοήθη. — *נָסַג, *moveo, dimoveo*. g Symm. Prov. XXIII. 10. אַל־תַּסֵּג, *ne moveas*, μὴ μετανοήσῃς, quod mendosum esse videtur pro μετακινήσῃς. — *שׁוּב מֵאָוֶן, *revertor ab impietate*. Symm. Job. XXXVI. 10. μετανοήσωσι. Ponitur etiam pro simplici שׁוּב in Ed. Quinta Hos. VII. 10. Adde Sap. V. 3. Sir. XVII. 18. et XLVIII. 16.

ΜΕΤΑΝΟΕΙ'Ν ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *pœni-* h *tere fit*, i. e. *contingit*. בִּקֵּר Pih. *inquiro*. Prov. XX. 25. μετανοεῖν γίνεται. Recte quoad sensum. Sermo enim est de votis temere conceptis.

ΜΕΤΑ'ΝΟΙΑ, *sententiæ mutatio, pœnitentia, resipiscentia, etiam pietas*. אָשׁוּר, *gressus*. Proverb. XIV. 15. Ita Bielius Trommium secutus. Sed, ut recte monuit ad h. l. Jaegerus, verba ἔρχεται εἰς μετάνοιαν pertinent potius ad יָבִין דַּרְכּוֹ, *perpendit gressus suos*. — שׁוּבָה. Sym- i mach. Ies. XXX. 15. Sap. XII. 10. ἐδίδους τόπον μετανοίας, dedisti locum pœnitentiæ. Conf. Hebr. XII. 17. et quæ ad h. l. ex profanis observant auctores laudati Wolfio p. 788. Sap. XII. 19. Sir. XLIV. 15. ubi Henochus dicitur ὑπόδειγμα μετανοίας (h. e. *pietatis, integritatis vitæ*) ταῖς γενεαῖς. Lex. Cyrilli MS. Brem. μετάνοια, μεταμέλεια. Lexic. Cyrilli MS. Barocc. μετάνοια, γνησία ἀπὸ σφάλματος ἐπὶ τὸ ἐναντίον ἀγαθὸν ἐπιστροφή.

ΜΕΤΑΞΥ', *inter, e medio, in medio*. בֵּין, *inter*. Aqu. Symm. Gen.

a I. 4. Aqu. Gen. XLIX. 10. ἀπὸ μεταξὺ pro מִבֵּין, ubi post ἀπὸ supplendum est τοῦ. — מִתּוֹךְ, e medio. Symm. Ps. LVI. 5. — *עֵמֶק, vallis. Syrus Jerem. XXI. 13. ubi μεταξὺ respondere videtur voci הָעֵמֶק, quatenus *profunditatem* notat, ut בָּעֵמֶק legitur, quod adverbialiter interpretatus est. Sap. IV. 10. ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη, vivens b inter peccatores translatus est. Sap. XVI. 19. μεταξὺ ὕδατος, *in medio aquæ*. Vide et Sap. XVIII. 23. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεταξὺ, ἀνὰ μέσον. Ita et inter alia exponitur apud Hesychium.

*ΜΕΤΑΠΑΙΔΕΥΩ, *aliter erudio, alii me do disciplinæ*. 4 Macc. II. 7. μεταπαιδεύεται.

*ΜΕΤΑΠΕΙΘΩ, *traduco in aliam* c *sententiam, aliud persuadeo*. 4 Macc. XI. 25. μεταπεῖσαι τὸν λογισμὸν, rationem *flectere*. Hesych. μεταπείσασθαι, μεταπεισθῆναι.

ΜΕΤΑΠΕΜΠΟΜΑΙ, *accerso*, q. *mitto post aliquem*. הוֹלִיךְ Hiph. *deduco*. Num. XXIII. 7. — לָקַח, *accipio*. Gen. XXVII. 45. Vide et 2 Macc. XV. 31.

ΜΕΤΑΠΙΠΤΩ, *decido, devolvor,* d *diffundor, dilabor, mutor in pejus vel melius*. פָּשָׂה, *expando me*. Levit. XIII. 5. 6. 7. 8. ubi vide Hexapla. Adde Esth. VII. 1. Levit. XIII. 5. Vulgatus per *crescere* interpretatus est. 3 Macc. III. 10. μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον, h. e. sperabant mutationem in melius. Phavorinus: μεταπεσεῖσθαι, μεταβληθῆναι. Hinc substantivum μετάπτωσις *mutationem* e *in utramque partem* notat. Exempla habet Stephanus in Thes. L. Gr. T. III. pag. 319. et Abreschius in Dilucidatt. Thucyd. p. 484.

ΜΕΤΑΡΣΙΣ, *translatio, commutatio*. עָתִיק, *vetus*. Aqu. Ies. XXIII. 18. ἔσται ἡ ἐμπορία αὐτῆς τοῖς καθημένοις ἔναντι κυρίου φαγεῖν εἰς πλησμονὴν, εἰς ἔνδυσιν μεταρσίοις, erit emporium ejus, ut edant ad satietatem, et *mutatoriis* vestiantur. Scilicet עָתַק habet quoque notionem *trans-* f *ferendi*. Vide Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 418. et supra s. μεταίρω.

ΜΕΤΑΣΚΕΥΑΖΩ, *transmuto*. כְּסִיל *Orion*, nomen stellæ fixæ. Amos V. 8. sec. Compl. μετασκινάζων. Videtur hic incertus interpres legisse וְהִכְשִׁיל, *et ad corruendum impellit*. Aut potius ignorans, quid sit כְּסִיל et כִּימָה, substituit, quod primum, g ad seriem orationis non ineptum, in mentem veniebat, ac sua posuit pro Hebraicis. Drusio in Fragm. Vett. Intt. GG. ad h. l. כְּסִיל a *mutabilitate* appellatam videtur.

ΜΕΤΑΣΤΡΕΦΩ, *converto, commuto*. הָפַךְ, idem. 1 Sam. X. 9. μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ Θεὸς καρδίαν ἄλλην, *convertit* illi Deus cor ejus in aliud. Hos. XI. 9: μετεστράφη ἡ καρδία μου, *commutabatur* cor meum. Soph. III. 10: μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν, h *commutabo* super populos linguam. Adde Symm. Psalm. XXXI. 4. — הֵסֵב : סָבַב, Kal et Hiph. 2 Paral. XXXVI. 4. Jer. VI. 12. XXI. 4. Adde Aqu. Exod. XXVIII. 11. Symm. 1 Sam. XXII. 18. — עִוֵּת Pih. *perverto*. Symm. Job. VIII. 3. μεταστρέψεται. — שׁוֹבֵב Pih. a שׁוּב, *redire facio*. Aqu. Ps. LIX. 1. ubi μεταστρέφειν notat *jubere aliquem se-* i *des suas mutare, migrare, oberrare facere*, et Symm. πειράζειν habet. 3 Esdr. VII. 15. μετέστρεψε τὴν βουλήν. Sir. XI. 32. XXXIX. 28. 1 Macc. IX. 41.

ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ, *conversio, commutatio*. נְסִבָּה, *occasio, causa*, q. d. *conversio rerum*, a סָבַב, *vertere seu convertere se in alteram partem*.

a 2 Par. X. 15. — סָבָּה, idem. 1 Reg. XII. 15. Nonnulli Intt. μεταστροφὴν utrobique *aversionem* vertere malunt.

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙ'ΖΩ, *transformo*. הִתְחַפֵּשׂ Hithp. *muto me*. Symm. 1 Sam. XXVIII. 8. μετεσχημάτισεν ἑαυτόν. Vulg. *mutavit habitum suum*. Cod. Reg. et Coisl. 2. habent μετεσχηματίσατο ἑαυτόν. Lex. Cyrilli MS. b Brem. μετασχηματίσει, μεταλλάξει, μεταμορφώσει. Adde 4 Macc. XI. 22.

ΜΕΤΑΤΙ'ΘΗΜΙ, *transpono, transfero*, et metaphorice, *in aliam sententiam traduco, persuadeo, ut quis alias partes sequatur*. הִגְלָה : גָּלָה, Kal et Hiph. Jerem. LII. 25. 26. 29. Inc. Jerem. XXV. 26. — הֵסִיג Hiph. a נָסַג, *amoveo*. Deut. XXVII. c 17. Hos. V. 10. — הִסִּיעַ Hiph. a נָסַע. Aqu. Coh. X. 9. μετατιθῶν, *transponens*. — הֵסִית Hiph. a סוּת *incito*. 1 Reg. XXI. 25. ubi pro μετέθηκεν alii μετέστησεν habent, h. e. transtulit illum, sc. *a cultu veri Dei ad idololatriam*. — הִפְלִיא Hiph. *mirifice ago*. Ies. XXIX. 14. — הַפְלֵא וָפֶלֶא, *mirifice agendo et mirabile*. Ies. XXIX. 14. — לָקַח, *accipio*. d Gen. V. 24. ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεὸς, *transtulit* illum Deus. Sermo ibi est de *raptu Henochi*, coll. 2 Reg. II. 3. et Hebr. XI. 5. — מוֹט, *dimoveor*. Psalm. XLV. 2. — *נָטָה. Psalm. XLIII. 19. ubi pro μετεκλίθη apud Symmachum unus codex a Montf. inspectus habet μετετέθη, quod mihi alius interpretis esse videtur. — שׁוּב, *revertor*. Ies. XXIX. e 17. Sap. IV. 10. ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη, vivus ex medio scelestorum *inter cœlestes translatus est*, coll. v. 11. ubi de eodem dicitur ἡρπάγη. In eadem significatione legitur quoque Sir. XLIV. 15. ubi μετετέθη vertendum est: *præmature a Deo e vita raptus est*: ubi Vulgatus habet: *translatus est in paradisum*. Sir. VI. 10. ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν, est amicus, qui *con-* f *vertitur* in inimicum. Nam pro ἔχθραν legere mallem ἐχθρόν. 2 Macc. VII. 24. μεταθέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων, *translatum* a patriis legibus. Conf. Gal. I. 6. et ad h. l. Wolfium p. 509. 3 Maccab. I. 34. τὴν ὁρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι, impetum male seu vehementer irruentis *avertere*. Confer ad h. l. Syrum.

*ΜΕΤΑΤΡΕ'ΠΩ, *deflecto, conver-* g *to*. 4 Macc. VI. 5. κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο, de sententia minime *dimovebatur*.

ΜΕΤΑΦΕ'ΡΩ, *transfero, traduco*. סָבַב, *circumdo*. 1 Par. XIII. 3. Vox Hebraica habet h. l. *transferendi* notionem. — הוֹרִיד, *captivum duco*. 1 Reg. VIII. 47. 3 Esdr. II. 10. vasa sacra, quæ Nabuchdonosor μετήνεγκε, *secum abstulit*, (quod factum h erat *translatione* seu *traductione* in terram suam.) ubi Hebr. הוֹצִיא Esdr. I. 7. respondet. 3 Esdr. IV. 48. μεταφέρειν, *transferre, adducere, asportare*, ubi Joseph. A. J. XI. 3. p. 553. usus est verbo κατακομίζειν.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ', *translatio*. — הַבְהָב, *donum*. Theod. Hos. VIII. 13. θυσίας μεταφορῶν, h. e. sacrificia, *quæ ex rapina colligunt*, ut legitur in paraphrasi Jonath. Nonnulli *oblationis* notionem h. l. subjicere ma- i lunt.

ΜΕΤΑ'ΦΡΑΣΙΣ, *translatio, interpretatio*. 2 Macc. II. 32. μετάφρασιν ποιούμενος, *qui translationem dictionis facit*. Baduellus: *qui orationem immutat, atque ex summa copia in compendium contrahit*. Lex. Cyrilli MS. Brem. μετάφρασις, ἑρμηνείας ἀλλαίωσις, τὴν αὐτὴν διάνοιαν φυλάττουσα.

ΜΕΤΑ'ΦΡΕΝΟΝ, *interscapulium, dorsi pars, cui renes adjacent*. אֶבְרָה, *ala, penna*. Psalm. LXVII. 14. XC. 4. Deut. XXXII. 11. Vulg. *poste-*

a riora dorsi ejus. Hieronymus: posteriora ejus. Judice Montfauc. ad Ps. LXVII. 14. legerunt אחרניה. Sed mihi sensum expressisse videntur. — *גֵּו, corpus. Ies. LI. 23. sec. Alex. et M. Sed cod. Vat. habet τὰ μέσα. Vide Hexapla.—עֹרֶף, cervix. Hebr. Int. Gen. XLIX. 8. μετάφρενα. Gloss. MS. in Cant. Script. μεταφρένων, μεταξὺ τῶν δύο b ὤμων. Lex. Cyrilli MS. Brem. μετάφρενον, ὁ μεταξὺ τῶν ὤμων τόπος. Phavorinus: μετάφρενον λέγεται τὸ ἀπ' αὐχένος ἕως ὀσφύος. Idem: μετάφρενον, τὰ νῶτα, ὅτι ἐξόπισθεν τῶν φρενῶν κεῖται.

ΜΕΤΑΦΥΤΕΥ'Ω, transplanto vel plantatum alio transfero. Theophr. Hist. Plant. II. 18. שָׁתַל, planto. Οἱ λοιποὶ Ps. XCI. 13. μεταφυτευθέν- c τες. Aqu. Ps. I. 1. μεταπεφυτευμένον, transplantatum. Suspecta mihi est hæc vox in Aquilæ reliquiis. Scribendum fortasse πεφυτευμένον, aut statuendum, præpositionem μετὰ in hoc composito otiosam esse, ut in vocibus μεταδίδωμι, μετακινέω et aliis.

ΜΕΤΑΧΑΒΙ'Μ. Ipsa vox Hebr. מִתְחַבְּאִים (part. plur. Hithp.), latitantes. Al. 1 Par. XXI. 20. In d nonnullis codd. mendose μεθ' ἀχαβὶν legitur.

ΜΕΤΑΧΡΟ'Ω, cutem muto. הָפַךְ, muto, converto. Symm. Lev. XIII. 18. μετεχρώθη.

ΜΕΤΕ'ΠΕΙΤΑ, postea. Judith. IX. 7. Gloss. Brem. μετέπειτα, μετὰ ταῦτα. Adde Addit. Esth. XIII. 4. εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον, pro quo Xenoph. Cyr. I. 5. 7. dixit εἰς τὸν ἔπειτα e χρόνον.

ΜΕΤΕ'ΡΧΟΜΑΙ, accedo, adeo, insequor. סָבַב, circumeo. 1 Sam. V. 8. μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς, accedat (aut potius: transferatur) arca Dei Israël ad nos. Ib. v. 9. Sap. XIV. 30. ἀμφότερα δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια, juxta ambo, sc. peccata, justæ pœnæ eos assequentur. Sic Ælianus V. H. VI. c. 10. μετῆλθε δὲ ἄρα αὐτὸν ἡ ἐκ τοῦ f νόμου νέμεσις, assecuta vero est ipsum legis istius divina ultio. Confer Phavorinum in μετελεύσομαι. 1 Macc. XV. 4. βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας τὴν χώραν ἡμῶν, ubi μετέρχεσθαι vel est impetum hostilem facere, ut interpretatus est Syrus, vel ulcisci, pœnam sumere ab aliquo. (Vide 4 Macc. X. 21.) Vulg. ut ulciscar g in eos. In priore notione legitur apud Homerum Odyss. VI. 132. βουσὶ μετέρχεται, ἢ ὀΐεσσιν. Ita enim ex auctoritate Codd. in Homero legendum est, non autem ἐπέρχεται ab Ernestio in textum receptum, quod merum glossema sapit. Hesych. μετέρχεται, ἀποδίδωσι. Idem: μετέρχομαι, ἐπεισέρχομαι. Phavorinus: μετέρχομαι, τὸ τιμωροῦμαι — μετέρχε- h ται ἀντὶ τοῦ κολάζει. Ἀφθόνιος· καὶ τὰ μὲν ἁμαρτήματα τῶν παίδων μετέρχονται.

ΜΕΤΕ'ΧΩ, participo, particeps sum. אָרַב, insidior. Prov. I. 18. οἱ φόνου μετέχοντες. Ex Arabismo, ubi ارب nectere; connectere, et deinde participem fieri notat, unde v. 11. per κοινωνία transtulerunt. — *אֵת, cum. Prov. V. 17. μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτω σοι. Vetus Itala: nemo i alienus particeps sit tibi; ubi post σοι omissum videtur αὐτῶν. Cæterum bene sensum expresserunt. — חָבַר Pih. consocio. Aqu. Psalm. XCIII. 20. μεθέξει. — מִשְׁפְּתַיִם, duæ sarcinæ. Symm. Jud. V. 16. μετεχομένων, ubi sine dubio μεταιχμίων legendum est, quod vide supra. Hieronymus transtulit viciniarum. — *שָׁלַח יָד, mitto manum. Inc. Exod. XXII. 11. 3 Esdr. V. 40. ubi de cibis sermo est, et edere notat, ac Hebr. אָכַל respondet Esdr. II. 6.

3 Esdr. VIII. 70. *μετέχων ἀνομίας, socium esse sceleris,* ubi in Hebr. Esdr. IX. 2. legitur יַד הָיְתָה בַּמַּעַל, *manus fuit in prævaricatione.* Sap. XVI. 3. *καὶ ξένης μετάσχωσι γεύσεως,* peregrini cibi *fierent participes.* Sap. XIX. 15. *τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων,* jurium civitatis eorum *participes factos.* 2 Macc. V. 10. *οὔτε πατρῴου τάφου μετέσχε,* neque paterni sepulcri *fiebat particeps.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. *μετέσχεν, ἐκοινώνησεν, μετέλαβεν.*

ΜΕΤΕΩΡΕ'Ω, *sublimem ago, sublevo.* הִסִּיעַ Hiph. a נָסַע. Symm. Cohel. X. 9. *μετεωρῶν.*

ΜΕΤΕΩΡΙ'ΖΩ, *in sublime tollo, exalto.* הִגְבִּיהַּ : גָּבַהּ, Kal et Hiph. Ies. LII. 13. *μετεωρισθήσεται σφόδρα,* h. e. magnam *consequetur gloriam.* Abd. v. 4. *ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς ἀετός.* Adde Aqu. Ies. VII. 11. — נָשָׂא. Mich. IV. 1. *μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν, exaltabitur* super colles. Gloss. MS. in Proph. *μετεωρισθήσονται, ὑψωθήσονται.* Ita etiam apud Hesychium. — רוּם. Ps. CXXX. 1. *οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, neque elati sunt oculi mei, s. non supercilia tollo.* Ezech. X. 16. 17. 19. 2 Macc. V. 17. *ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν, animo se efferebat, mente elatus erat.* Vide et 2 Maccab. VII. 34. 3 Maccab. VI. 5. Sanherib *μετεωρισθεὶς ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν, vano fastu inflatus insurgens* adversus sanctam urbem. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟ'Σ, *elevatio in sublime,* (et pr. de *fluctibus maris intumescentibus* dicitur) metaphorice *elatio animi, superbia.* גָּבְהָּ, idem. Symm. Psalm. X. 4. *κατὰ μετεωρισμὸν θυμοῦ αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκζητήσῃ, habet, quæ ejus elatio animi est, nihil pensi.* Conf. ad h. l. Fischeri Clav. p. 66. Inc. sec. Catenam PP. GG. p. 185. ibi habet: *κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ μετεωρισμοῦ αὐτοῦ,* ubi *μετεωρισμὸς* responderet Hebr. אַף, *ira.* — מִשְׁבָּר, *fluctus.* Psalm. XCII. 6. *θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης,* mirabiles *elevationes* maris: ubi *μετεωρισμοὶ* sunt *fluctus marini,* quia ad cœlum usque elevari videntur, aut navigia extollunt. Adde Jon. II. 4. Psalm. XLI. 10. LXXXVII. 7. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μετεωρισμοί, ἀναβασμοί, ἐμπάρσεις* (lege *ἀναβαθμοί, ἐπάρσεις*), *ῥεμβασμοί.* Sirac. XXIII. 4. *μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῷς μοι, elationem* (Vulgat. vertit *extollentiam*) oculorum ne des mihi. Elatio oculorum est superbia, quæ se prodit per oculos elatos et fastuosos. Vide ad h. l. Syrum. (Bretschneiderus h. l. explicare mavult de *libidinosa oculorum agitatione* propter sequentia, coll. XXVI. 9. Vide quoque Spicil. meum II. p. 127.) Vide et Sir. XXVI. 10. 2 Macc. V. 21. *διὰ τὸν μετεωρισμὸν καρδίας,* propter *elationem* animi. Suidas: *μετεωρισμός, ἡ ὑπερηφανία.* Confer Spanhem. ad Julian p. 229.

ΜΕΤΕ'ΩΡΟΣ, *sublimis, elatus, erectus.* גָּבֹהַּ, idem. Ies. V. 15. *οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι,* oculi *elati.* Inc. Psalm. CXXXVII. 6. Aqu. Symm. Theod. Ies. X. 33.—*מְמֻשָּׁךְ, *tractus.* Ies. XVIII. 2. 7. *ἔθνος μετέωρον.* Legerunt fortasse מֹשֵׁךְ, *dominator, potens,* ab Arab. [illegible], *posse, dominari,* coll. vers. Arab. Prov. XVII. 2. (Ἔθνος *μετέωρον,* gens erecta, consilia moliens, q. d. suspensi animi. Videntur vim vocis Hebr. reddere voluisse, quæ velut distractum tractumque sonat, hujus amplitudinis voce ac qua forte nulla alia existat.) — *מַר, *amarus.* Ez. III. 14. Forte legerunt רָם vel מָרוֹם — מָרוֹם, *altitudo.* Ezech. XVII. 23. *ἐν ὄρει μετεώρῳ,* in monte sublimi. Gloss. MS. in Ezech. *με-*

a τιώρῳ, χειμαστῷ. — נִשָּׂא part. Niph. *elatus.* Ies. II. 13. XXX. 25. LVII. 7. — *רָם. 2 Sam. XXII. 28. ubi μετέωρος de *superbo* dicitur. Confer ibi Hex. — תֵּל אָבִיב, *tumulus aristarum virentium.* Est nomen regionis in Mesopotamia prope Euphratem. Ezech. III. 15. εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος. Deduxerunt a תָּלָה, *suspendere,* aut a b תָּלַל, *exaggeravit, accumulavit,* unde תֵּל, *agger, tumulus.* Sed lectio ipsa mihi adhuc suspecta est, ac post μετέωρος aliquid excidisse videtur, quod τῷ אָבִיב respondeat.

ΜΕΤΕ'ΩΡΟΝ, neutrum, *sublime, summitas.* אָמִיר, *ramus summus.* Ies. XVII. 6. ἐπ' ἄκρου μετεώρου: ubi μετέωρον est *ramus altus et excelsus,* nisi post μετεώρου cum Bielio sup-c plere malis κλάδου. Chald. אמרא, *ora, fimbria.* Arab. أمير, *princeps.* — עִלִּית fœm. *superius.* Jud. I. 15. λύτρωσιν μετεώρων, redemtionem *agrorum sublimium,* ubi Bielius supplere mavult χωρῶν.—רָאמוֹת plur. *gemmæ pretiosæ.* Job. XXVIII. 18. μετέωρα καὶ γάβις οὐ μνησθήσεται, excelsa et eminentia non memorabuntur. Hic legerunt רָמוֹת. Lex. Cy-d rilli MS. Brem. μετέωρα, τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ αἰθέρι, ὡς ἥλιος, οὐρανὸς καὶ αἰθήρ. Sir. XXII. 19. XXXVII. 18. ἐπὶ μετεώρου, in *monte sublimi.* Gloss. MS. in Proph. μετεώρου, ὑψηλοῦ τόπου.

ΕΙ'Σ ΤΟ' ΜΕΤΕ'ΩΡΟΝ, *in sublime.* מִלְמַעְלָה, *superne.* Jerem. XXXI. 35.

ΜΕΤΕΩΡΟ'ΤΑΤΟΣ, superl. *maxi-e me sublimis.* גָּבַהּ, *altitudo.* Al. Job. XI. 8. Ita Bielius. Sed expungendus est hic articulus, ejusque loco substituendum est:

*ΜΕΤΕΩΡΟ'ΤΗΣ, *altitudo, sublimitas.* — גָּבַהּ, *altitudo.* Inc. Job. XI. 8. Ita enim legitur in Hexaplis sine ulla varietate lectionis: Ἄλλος· μετεωρότητας οὐρανοῦ τις κατεργάσῃ. Cæterum legendum videtur: μετεωρότητας (vel μετεωρότητες) οὐρα-f νοῦ, τί κατεργάσῃ;

ΜΕΤΟΙΚΕΣΙ'Α, *transportatio, demigratio, exilium.* גֹּלָה, idem. 2 Reg. XXIV. 16. ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα, ubi vel ante μετοικεσίαν supplendum est cum Bielio εἰς, hoc sensu: ducebat illos rex Babylonis in exilium Babylonem, vel μετοικεσίαν positum est pro μετοίκους. Conf. Lex. N. T. g s. διασπορά. Ezech. XII. 11. ἐν μετοικεσίᾳ καὶ αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, in *exilium* et captivitatem ibunt. Inc. Jer. XXIX. 19. ἀκούσατε τὸν λόγον πᾶσα ἡ μετοικεσία, audite verbum *omnes, qui demigrastis, vel in exilio vivitis.* — גָּלוּת infin. Jud. XVIII. 30. ἕως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικεσίας τῆς γῆς, usque ad diem *demigrationis* terræ. — גָּלוּת. Abd. v. 20. Nah. h III. 10. Aqu. Symm. Theod. Jer. I. 3. — מִשְׁבַּתִּים plur. *cessationes.* Thren. I. 8. ἐγέλασαν ἐπὶ μετοικεσίᾳ αὐτῆς, riserunt super *exilio* ejus. Legerunt מִשְׁבָתָהּ a rad. שָׁבָה.

ΜΕΤΟΙΚΕ'Ω, *transmigrare* s. *demigrare facio.* הִגְלָה Hiph. 1 Par. V. 26. Jer. XX. 4. ubi tamen Casaubonus in Casaubonianis pag. 95. μετοικοῦσι corrupte poni existimat i pro μετοικιοῦσι. — *גָּרַשׁ. LXX sec. Hex. Jud. II. 3. ubi etiam עוֹד, quod ob אוֹתָם facile excidere potuit, legisse videntur. Habent enim προσθήσω μετοικῆσαι.

*ΜΕΤΟΙ'ΚΗΣΙΣ, i. q. μετοικεσία et μετοικία. חַטָּאת, *peccatum* et *pœna peccati.* Zach. XIII. 1. sec. cod. Barber. εἰς τὴν μετοίκησιν. Sc. depor-

tatio in exilium erat pœna peccatorum.

METOIKI'A, *demigratio, exilium.* גַּל, *cumulus.* Jer. IX. 11. εἰς μετοικίαν. Acceperunt vocem גַּלִּים, quasi esset a גָּלָה, *abire in captivitatem,* et legissent גּוֹלִים, *migrantium in captivitatem.* — *גָּלוּת infin. Inc. 1 Par. VI. 15. ubi pro ἐν τῇ μετοικίᾳ legere mallem ἐν τῇ μετοικεσίᾳ, quia alias plane non differret a versione LXX, a qua tamen in nota hexaplari diserte distinguitur. — מָגוֹר, *formido.* Jerem. XX. 4. Legerunt מָגוּר, *commoratio.* — שֹׁבָה, *captivans.* 1 Reg. VIII. 47. ἐν τῇ γῇ μετοικίας αὐτῶν. Legerunt שְׁבִי, *captivitas.* Hesych. μετοικίας, παροικίας, αἰχμαλωσίας.

METOIKI'ZΩ, *demigrare facio.* הִגְלָה : גָּלָה, Kal et Hiph. 2 Sam. XV. 19. 1 Par. V. 6. Thren. I. 4. et alibi. — הֵנֵד Hiph. a נָדַד, *fugo.* Job. XVIII. 19. — שָׁבָה, *captivum duco.* Al. 1 Reg. VIII. 47. μετῳκίσθησαν.

ME'TOIKOΣ, *demigrans, principis jussu in alium locum pœnæ causa migrare coactus, peregrinans, advena, inquilinus.* מָגוֹר, *formido.* Theod. et LXX Jer. XX. 3. Forte legerunt מְגוּר, *commoratio, habitatio.* Glossæ: Μέτοικος, *advena.* Harpocration: μέτοικος μέν ἐστι ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ, καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον, ὡς ξένος ἐπιδημῶν, ἀλλὰ τὴν οἴκησιν αὐτόθι καταστησάμενος. Confer Perizon. ad Ælian. V. H. VI. 1.

*METOYΣI'A, *communio, consortium.* 4 Macc. II. 1. πρὸς τὴν τοῦ κάλλους μετουσίαν. Photius Lex. μετουσία, κοινωνία.

METOXETEY'Ω, *derivo (aquam) per canales.* עָשָׂה מִקְוָה, *facio lacum.* Symm. Ies. XXII. 11. μετοχετεύσαντες. Adde 4 Macc. I. 29. Photius Lex. μετοχετεύειν, μετακομίζειν. Hesychius: μετοχετεύσας, μεταγαγών, ubi vide Intt.

METOXH', *participatio, communio.* חֶבְרָה part. Pyh. fœm. *conjuncta.* Psalm. CXXI. 2. ὡς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό, tanquam civitas, cujus *communio* in eodem loco. Legerunt שֶׁחֶבְרָה a nomine חֶבֶר, *consociatio, participatio.* Apud Suidam ad h. l. ex Theodoreto μετοχὴ exponitur ἡ περίβολος, *ambitus.* In cod. Alex. legitur οἱ μέτοχοι. — חֶבֶר, *societas.* Aqu. Hos. VI. 9. Hesych. μετοχή, κοινωνία, σχέσις.

ME'TOXOΣ, *particeps, socius, consors.* בֹּחֵר part. *eligens.* 1 Sam. XX. 30. Non hic legerunt חָבֵר, ut Bielius ac Trommius statuerunt, sed בָּחַר est h. l. *eligere sibi aliquem socium,* seu: *in societatem recipere,* ut adeo sensum expresserint. — חָבֵר, *socius.* Psalm. XLIV. 9. Aqu. Theod. et LXX Ps. CXVIII. 63. Cohel. IV. 10. Confer Luc. V. 7. — חַבּוּר part. Pah. Hos. IV. 18. Lex. Cyrilli MS. Brem. μέτοχοι, κοινωνοί.

METPE'Ω, *metior.* מָדַד, idem. Exod. XVI. 18. Num. XXXV. 5. Ruth. III. 15. — מְנָה Chald. *numero.* Dan. V. 28. Sap. IV. 8. honor senectutis non ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται, non numero annorum *æstimatur* s. *computatur,* coll. 2 Cor. X. 12. Demosth. p. 314. 24. τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν εὐδαιμονίαν.

METPHTH'Σ, *metreta, mensura liquidorum, amphora Attica,* ἀπὸ τοῦ μετρεῖν. בַּת, *bathus.* 2 Par. IV. 5. Scholiastes Nicandri: ὁ μετρητὴς ἔχει ξέστας ἑβδομήκοντα δύο. Idem asserunt Epiphanius et Galenus de Pond. et Mens. aliique. Et eandem

a mensuram τῷ בַּת, cui μετρητὴς l. c. apud LXX respondet, dat Josephus A. J. VIII. 2. ὁ δὲ βάδος δύναται χωρῆσαι ξέστας ἑβδομήκοντα καὶ δύο. — סְאָה, *seah, satum*. 1 Reg. XVIII. 32. — פּוּרָה, *torcular*. Hagg. II. 17. Vox Hebr. ab Intt. ibi recte per *amphoram* exponitur. Vide et 3 Esdr. VIII. 22. Drac. v. 3. et Lex. N. T. s. h. v.

b **ΜΕΤΡΙΑ'ΖΩ**, *modicus sum, moderatum me gero et præbeo, moderate sentio, ægroto.* חָלָה, *ægroto*. Nehem. II. 2. διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων (Compl. ἀῤῥωστῶν); quare vultus tuus male se habet, et tamen non *es ægrotans*? Sic Menandum verbo hoc ἐπὶ τοῦ ἀσθενῆ, pro *imbecillum esse*, vel, ut etiam reddi potest, *ægrotare*, usum c esse, contra classicorum tamen consuetudinem, docet Phrynichus, qui etiam antiquos ἐπὶ τοῦ τὰ συμβαίνοντα μετρίως φέρειν illud adhibuisse tradit. Eadem inde repetit Phavorinus in v. μετριάζειν. Vide quoque Sturz. de Dial. Maced. p. 183. seq.

ΜΕ'ΤΡΙΟΣ, *mediocris, moderatus, modum non excepens*. Sir. XXXI. 22. ἐν ἐντέρῳ μετρίῳ, in intestino *mo-* d *dice impleto;* nisi legere malis μετρίου, *temperantis*.

ΜΕΤΡΙ'ΩΣ, *mediocriter, parum*. 2 Macc. XV. 39. εὐτελῶς καὶ μετρίως.

ΜΕ'ΤΡΟΝ, *mensura*, speciatim *satum*. אֵיפָה, *epha*. Exod. XVI. 35. τῶν τριῶν μέτρων, h. e. *satorum*. Lev. XIX. 36. Deut. XXV. 14. 15. et alibi. — אַמָּה, *cubitus*. Ezech. XLVII. 3. — בַּת, *bathus*. 2 Par. e II. 10. — מַד. Job. XI. 9. — מִדָּה. Exod. XXVI. 2. 8. XXXVI. 8. 13. Levit. XIX. 35. et alibi sæpissime. Adde Symm. Job. XXVIII. 25. Aqu. Theod. Ezech. XL. 3. — מְמַדִּים plur. Job. XXXVIII. 5. — מַרְאֶה, *aspectus*. Ez. XLII. 11. κατὰ τὰ μέτρα. Non male quoad sensum. — *מִשְׂרָה, *principatus*. Aqu. Ies. IX. 6. Legisse videtur מְשׂוּרָה, *mensura*. Vide ad h. l. Montf. Nonnulli statuunt, Aquilam f h. l. vocis Hebr. sonum expressisse. — מְשׂוּרָה, *mensura*. Ezech. IV. 11. 16. — סְאָה, *seah, satum*. Gen. XVIII. 6. (ubi pro τρία μέτρα Aqu. et Symm. τρία σάτα posuerunt.) 2 Reg. VII. 1. 16. 18. Huc pertinet etiam locus Ies. XXVII. 8. ubi Theodot. Hebr. בְּסַאסְאָה, divisim nempe hanc vocem legens, transtulit: ἐν μέτρῳ μέτρον. Vulg. *in mensura contra mensuram*. — קַו ; קָו, g *amussis*. 2 Reg. XXI. 13. Ies. XLIV. 13. Thren. II. 8. et alibi. Adde Aqu. Theod. Ies. XXVIII. 7. — *שֶׂרֶד, *filum tinctum*, speciatim *filum mensorium, amussis*. Aqu. Ies. XLIV. 13. — שָׁלִישׁ, *triental*. Ps. LXXIX. 6. Præterea legitur apud Inc. Job. XXXVI. 28. ubi μέτρον notat *certum et quasi demensum tempus*, eique nihil respondet in textu Hebr. Sap. XI. 21. πάντα h μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ διέταξας. Sirac. I. 12. ubi vera lectio est ἐν μήτρᾳ, quæ quia absona videbatur, aliquis reposuit ἐν μέτρῳ, *in mensura*, h. e. h. l. *copiose, largiter*.

* **ΜΕ'ΤΡΩΝ ΣΧΗ'ΜΑΤΑ ΚΑΙ' 'ΕΠΙΘΗ'ΜΑΤΑ**, *mensurarum species et appositiones*. Reperiuntur hæc verba tanquam versio Symm. in Hex. Cohel. II. 8. pro Hebr. שִׁדָּה וְשִׁדּוֹב, *captivam et captivas*, i ubi vid. Montf.

ΜΕ'ΤΡΩι ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *mensura accipio*. כָּרָה, *emo*. Deut. II. 6.

ΜΕ'ΤΩΠΟΝ, *frons*. מֵצַח, idem. Exod. XXVIII. 33. 1 Sam. XVII. 49. Ezech. IX. 4. et alibi. Adde Aqu. Symm. Ezech. III. 7. — אֶל־מוּל, *e regione*. Inc. Ex. XXVIII.

a 25. ἐπὶ τὸ μέτωπον. Sed ibi non tam τῷ אֶל־מוּל, quam formulæ אֶל־מוּל פָּנָיו, h. e. *in parte anteriori*, respondet et addita vox ἀαρὼν latet in affixo.

ΜΕ'ΧΡΙ, *usque*. עֲדֵי constr. ex עַד. Job. XXXII. 12. — עַד עֵת, *usque ad tempus*. Psalm. CIV. 18. 2 Macc. XIII. 14. ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου, certare usque ad mortem. b Similiter alii loquuntur. Vide Wolfium ad Hebr. XII. 4. p. 780.

*ΜΕ'ΧΡΙΣ ΟΥ̃. כָּל־עוֹד, *omni tempore*. Symm. Job. XXVII. 3. Vulg. *donec*.

ΜΕ'ΧΡΙ ΤΙΝΟ'Σ, *usque quo*. עַד אָן, *usque quo*. Job. XVIII. 2. — עַד אָנָה, *usque quo*. Job. VIII. 2. — *עוֹדְךָ, *adhuc tu*. Job. II. 9.

ΜΕ'ΧΡΙ ΤΟΥ'ΤΟΥ, *usque huc*. c עַד פֹּה, *huc usque*. Job. XXXVIII. 11.

ΜΕΧΩΝΩ'Θ. Ipsa vox Hebr. מְכוֹנוֹת, *bases*. 1 Reg. VII. 27. et 2 Reg. XVI. 17. Gloss. in Lib. 4 Reg. et Lex. Cyrilli MS. Brem. μεχωνώθ, βάσεις. In cod. Fabric. vitiose legitur βάσις.

ΜΗ', *non, nonne, num*. *אָוֶן, *vanitas*. Hos. XII. 12. Non legerunt אַיִן, d sed אָוֶן quoque *vanitatem* s. *nihil* notat. — *אַחַת, *semel*. Symm. Job. XXXIX. 35. Num fortasse legendum est μίαν loco μή? coll. Ps. XXVI. 7. — אַיִן אֵין. Gen. XX. 7. XXX. 1. 33. Exod. VIII. 21. et alibi sæpius. — *אֵיפֹה, *ubi*. Symm. Job. XXXVIII. 4. — אַל. Exod. XXXIII. 15. — *אֵל, *Deus*. Psalm. VII. 12. Legerunt אַל. Particula μὴ e ibi quoque inserenda est ante ἀπειλούμενος in vers. Aquilæ, et ἐμβριμώμενος apud Inc., teste Chrysostomo in Catena PP. GG. T. I. p. 148. ubi has versiones uberius vindicat. — אִם. Gen. XXI. 23. XXVI. 29. — אֶפֶס. Symm. Prov. XXVI. 20. — בְּאֶפֶס, *in consumtione*. — *הֲ *interrogat*. 2 Sam. XIX. 35. Sed lectio μὴ, quam habent Alex. Ald. et Compl., est sine dubio vitiosa, ac in μὴν mutanda, i. q. series orationis f postulat. — הַאַף, *an etiam*. Gen. XVIII. 23. et Job. XL. 8. — *הִנֵּה. Aqu. 1 Sam. XIX. 24. — *הוֹי, *væ*. Aqu. Ies. XLV. 6. Legendum οὐαί, nisi fortasse in suo codice invenerit הַאַף, *an etiam*. Præterea legitur Job. IX. 17. ubi μὴ ante γνόφῳ de præcedente suppleverunt, quod etiam sat convenienter fieri hic videtur. Prov. V. 16. ubi μὴ ante ὑπερεκχείσθω apud LXX et διασκορπισθήσωσαν apud Aquilam multis g defendit Cappellus Crit. S. p. 660. 741. et 838. contra quem disputavit Buxtorfius Anticrit. p. 600. seq. qui monuit, pleraque exemplaria omittere particulam negativam μὴ, et longe meliorem esse alteram lectionem: *effundantur tibi aquæ ex fonte tuo*, quod cum Hebræo satis conveniat et conciliari possit. — *כִּי. 1 Sam. XIII. 6. μὴ προσάγειν. h Legerunt לֹא, vel certe ita legendum putarunt. Cæterum *non appropinquare s. prodire ad pugnam*, coll. Jud. XX. 23. et 1 Sam. VII. 10., est in hac orationis serie *in fugam verti, retrocedere*.

'ΕΑ'Ν ΜΗ', *si non, nisi*. אִם לִפְנֵי, *si coram*. 2 Sam. III. 35. ὅτι, ἐὰν μὴ δύνῃ ὁ ἥλιος, οὐ μὴ γεύσομαι, nisi sol occidat, vel antequam sol occidat, non comedam. — כִּי אִם לִפְנֵי, *nisi co-* i *ram*. 2 Sam. III. 13.

ΕΙ' ΜΗ', idem. יוֹתֵר, *potius*. Esth. VI. 7. τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι, εἰ μὴ ἐμέ, quem vult rex honorare, *nisi* me. Conf. Marc. II. 7.

ΜΗ' ΔΗ', *ne quæso*. אַל. Ruth. I. 13. μὴ δὴ θυγατέρες μου, *ne quæso filiæ meæ*. Vide et v. 20.

ΜΗ' ΟΥ'ΧΙ'. הֲלוֹא. Symm. Amos IX. 7.

ΜΗ' ΤΙΣ, *ne quis*. אַל אִישׁ, *non vir*. Al. Ex. XVI. 29.

ΜΗ' ΤΙ ΟΥ'ΧΙ'. הֲלוֹא. Aquila Amos IX. 7.

ΜΗ' ''ΕΤΙ ΚΑΙ', *num adhuc etiam*. הֲגַם, *num etiam*. Symm. 1 Sam. X. 11. μὴ ἔτι καὶ Σαοὺλ, num adhuc et Saul. — Vide alibi ἄλλως, ἀνακοιόω, ἀποποιέομαι, ἅπτομαι, ἀρέσκω, βλέπω, βούλομαι, γίνομαι, ἐγγίζω, εἰμὶ, ἐκλύομαι, εὐαριστέω, θέλω, ἰάομαι, καθυστερέω, μόνος, οὐ, οὐχὶ, συμπεριφέρομαι, μήτι, τόπος, φυσάω.

*ΜΗΔΑΜΟ'ΘΕΝ, *nulla ex parte*. Sap. XVII. 6.

ΜΗΔΑΜΩ̃Σ, *nequaquam*. אֲהָהּ, *ahah*. Symm. et LXX Ezech. IV. 14. XX. 49. — אַל. Inc. Jud. XIX. 23. — *אָנָּה, *quæso*. Jon. I. 14. — חָלִילָה, *absit*. Genes. XVIII. 25. 1 Sam. XX. 2. 9. XXII. 15. — פֶּן. Symm. Gen. III. 22.

ΜΗΔΕ', *neque*. *אַל. Hos. IX. 1. Legerunt אֶל. Vide alibi εἰς et εἰσακούω.

ΜΗΔΕΙ'Σ, *nemo, nullus*, ex μηδὲ εἷς. אֵין, *non*. Ex. XXII. 10. Prov. V. 17. — אֵין כֹּל, *non omnis*. Prov. XIII. 7. — אִישׁ אַל : אַל אִישׁ, *non vir*. Exod. XVI. 29. 1 Sam. XXI. 2. — בְּלִי אִישׁ, idem. Zeph. III. 7. — אִישׁ לֹא : לֹא אִישׁ. Ex. XXXIV. 3. Num. XVI. 40. — בְּלִימָה, *nihilum*. Al. Job. XXVI. 7. Sir. X. 6. ubi μηδὲν notat *ultionem*: nam errant, qui dicunt, μὴ μηδὲν esse h. l. *nihil*.

'ΕΝ ΤΩ̃Ι ΜΗΔΕΝΙ', *in nullo*, i. e. *facillime*. כִּמְעַט, *sicut parum, brevi*. Ps. LXXX. 12. Fortasse tamen ἐν τῷ μηδενὶ est i. q. παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρὸν, *exiguo tempore, brevi*, aut potius i. q. ἄν. — Vide alibi πιστός.

ΜΗΘΕΙ'Σ, i. q. μηδεὶς, *nemo, nullus*. Hinc τὰ μηθὲν ὄντα, *ea, quæ nihil sunt*. תֹּהוּ, *inane*. 1 Sam. XII. 21.

'ΥΠΕ'Ρ ΤΟΥ͂ ΜΗΘΕΝΟ'Σ, *pro nihilo*. עַל אָוֶן, *propter iniquitatem*. Psalm. LV. 7. Non legerunt אַיִן. Nam אָוֶן non solum *iniquitatem* notat, sed etiam *vanitatem*, seu *nihil*. Cæterum Suidas ad h. l. ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς, ἀντὶ τοῦ ῥᾳδίως καὶ εὐχερῶς.

ΜΗΚΕ'ΤΙ, *non amplius*. Sir. XXI. 1.

*ΜΗ'ΚΙΣΤΟΣ, *longissimus*. אָרֹךְ, *longus, largus*. Aqu. Ezech. XVII. 3.

ΜΗ͂ΚΟΣ, *longitudo*. אֲרוּכָה, *restauratio*. 2 Par. XXIV. 13. Radix אָרַךְ notat *longus fuit vel factus est*. — אֹרֶךְ, *longitudo*. Gen. VI. 15. XIII. 17. Exod. XXV. 10. 17. et alibi sæpius. Adde Symm. Psalm. XXII. 8. — אֲרֻכָּה. Inc. Jud. III. 16. — *יַרְכָתַי, *latera*. Hebræus sec. Schol. Ezech. XXXII. 23. Confudit hic interpres יֶרֶךְ, *latus*, cum אֹרֶךְ, *longitudo*. — *מְלֹא, *plenitudo*. 1 Sam. XXVIII. 20. καθ' ὅλον. τὸ μῆκος αὐτοῦ, ubi μῆκος est *longitudo staturæ*. Vulg. *porrectus in terram*. — קוֹמָה, *altitudo*. Jerem. LII. 19. — תְּרוּמָה, *oblatio*. Ezech. XLVIII. 21.

ΜΗΚΥ'ΝΩ, *prolongo, in altitudinem crescere facio*. גָּדַל Pih. *magnum facio*. Ies. XLIV. 14. — הֶאֱרִיךְ. Aqu. Ps. CXXVIII. 3. ἐμήκυναν, *prolongaverunt, extenderunt*. — נִמְשַׁךְ Niph. *protrahor*. Ezech. XII. 25. 28. — רִחֵק Pih. *procul amoveo*. Ies.

a VI. 12. ubi Symm. *μακρὰν ποιῆσαι*, alii *μακρυνεῖ*. Hesych. *μήκινον, αὔξανον, μάκρυνον*.

ΜΗΛΕ'Α, *malus*, arbor. תַּפּוּחַ, *malus*, arbor, et *malum*, fructus. Symm. Cant. VIII. 5.

ΜΗ῀ΛΟΝ, *malum, pomum, fructus, quem fert malus*. Dicitur etiam de aliis fructibus. Hinc Hesychius: *μῆλον, πᾶς καρπός*. רַקָּה, *tempus, pars* b *capitis*. Cant. IV. 3. VI. 6. ubi *μῆλον genam* notat, quæ ita dicitur ob similitudinem ejus cum malo. Symmachus habet: *αἱ παρειαί*. — תַּפּוּחַ. Prov. XXV. 11. Cant. II. 3. 5. VII. 8. et alibi. Adde Aqu. Cant. VIII. 5. — Vide alibi *μῆλα Μανδραγόρου*.

ΜΗΛΩΤΗ', sc. *δορὰ, ovina pellis*. אַדֶּרֶת, *toga, paludamentum*. 1 Reg. c XIX. 13. 19. 2 Reg. II. 8. 13. 14. ubi *μηλωτὴ* Eliæ tribuitur, qui propterea, quod pellem hirsutam gestavit, 2 Reg. I. 8. appellatur בַּעַל שֵׂעָר, h. e. *δασὺς, hirsutus*, ut LXX vertunt. Conf. Zach. XIII. 4. ubi de Pseudoprophetis propheta prædicit, quod non amplius induturi sint אַדֶּרֶת שֵׂעָר, *δέῤῥιν τριχίνην*, pellem pilosam, qua nimirum d ad exemplum verorum prophetarum hactenus amicti homines deceperant. Conf. et Matth. VII. 15. ubi eruditi Intt. *ἐνδύματα προβάτων*, quibus pariter Pseudoprophetæ more verorum prophetarum induti memorantur, per *μηλωτὰς*, quales Elias et Elisa gestaverint, exponunt. Hesych. *μηλωτὴ, διφθέρα*. Suidas: *μηλωτὴ, ζώνη ἐκ δέρματος*. e Pollux Lib. X. p. 176. *εἴποις δ' ἂν καὶ μηλωτὴν τὴν τοῦ προβάτου δορὰν, Φιλήμονος εἰπόντος ἐν Εὑρίπῳ· Στρῶμα μηλωτήν τ' ἔχει*. Cæterum *μηλωτὴν* Aristophanem vocare *ἀρνακίδα* notat ad Luciani Timon. p. 68. Barlæus.

ΜΗ'Ν, particula, *tamen, verum, certe*. Vide alibi s. *ἄλλως, ἦμην*, et *οὐ*.

ΜΗ'Ν, nomen, *mensis*. חוֹדֶשׁ, idem. Gen. VII. 11. VIII. 4. 5. et f alibi sæpius. Adde Symm. Jerem. II. 24. ubi Aquila *νεομηνίαν* habet. — *חָרַשׁ, Hiph. הֶחֱרִישׁ. 1 Sam. X. 27. *κατὰ μῆνα*: ubi pro מַחֲרִישׁ, *silens*, legerunt מֵחֹדֶשׁ, *post mensem*. — *יוֹם, *dies*. Inc. Jud. XI. 40. Num loco *μῆνας* fortasse reponendum est *ἡμέρας*? quarum vocum facilis permutatio est in codd. — יָרֵחַ, *luna*. Exod. II. 2. Deuter. g XXI. 13. XXXIII. 14. et alibi. Adde Dan. IV. 26. sec. cod. Chis. Job. XXXIX. 2. ubi *μῆνας αὐτῶν* notat *menses, per quos uterum gerit*, aut *graviditatis*. Vulgatus sensu eodem: *menses conceptus eorum*, sc. *usque ad partum*. — *לַיְלָה, *nox*. Οἱ ἄλλοι Num. IX. 21. secundum nonnulla exemplaria. Sed, ut recte jam monuit Montfauconius, videtur esse h transpositum e v. sequenti, ubi Hebr. legitur אוֹ יָמִים אוֹ חֹדֶשׁ. Confer Deut. XXXIII. 14. sec. Hex. — רֹעֶה, *pastor*. Mich. V. 5. ubi tamen al. pro *μῆνες* rectius *ποιμένες*. Ita Bielius. Sed unde hæc hauserit, me ignorare fateor. — שָׁנָה, *annus*. Ezech. XL. 1. Præterea legitur Jerem. XXXVI. 28. ubi *μηνὸς* expungendum, et legendum est: *ὅτι διὰ τούτου ἀπέστειλε πρὸς* i *ἡμᾶς*. Judith. III. 10. *καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν*. Vulg. *per triginta dies*. Bene: nam *μὴν ἡμερῶν*, mensis dierum, sc. singulorum, est h. l. *integer mensis*, ut 1 Macc. I. 30. *ἔτος ἡμερῶν, integer annus*. Vide s. v. *ἡμέρα*.

*ΜΗ῀ΝΑΣ ΕἸΣ ΤΑ'Σ ΠΡΩΐ'ΑΣ. Thren. III. 23. Verba hæc librariorum incuria loco suo migrarunt, et ad versum sequentem, cujus principio respondent, postliminio redire debent. Verba Hebraica sunt חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים, h. e. *singulis diebus*.

a ΜΗ'Ν ΤΩ'Ν ΝΕ'ΩΝ, *mensis novarum frugum*. Sic primus mensis anni sacri designatur. חֹדֶשׁ אָבִיב, *mensis aristarum virentium*. Exod. XIII. 4. XXIII. 15. XXXIV. 18. Deut. XVI. 1.

*ΜΗ'ΝΗ, *luna*. יָרֵחַ, idem. Symm. Ps. LXXXVIII. 37. ὡς ἡ μήνη. Zonaras Lex. col. 1357. μήνη, ἡ σελήνη. Præterea quoque nugas b grammaticas addit, quas etiam habet Etymolog. M. 583. 19.

ΜΗΝΙΑΙ˜ΟΣ, *menstruus, qui est unius mensis*. בֶּן חֹדֶשׁ, *filius mensis*. Lev. XXVII. 6. Num. III 15. XVIII. 16. XXVI. 62.

*ΜΗΝΙΑΚΟ'Σ. שַׂהֲרוֹן, *lunula*. Inc. Jud. VIII. 21. ubi LXX habent μηνίσκους, quod fortasse rectius est.

c ΜΗΝΙ'ΑΜΑ, *indignatio, ira, iracundia perseverans, simultas*. Sir. XL. 6. μηνίαμα καὶ ἔρις sec. Vat. Cæterum conferendus est ad h. l. Hoeschelius.

ΜΗΝΙΑ'Ω, *irascor, succenseo, indignor*. Sir. X. 6. μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον, ubi non simpliciter *irasci* notat, sed *memorem injuriarum esse, iram servare:* unde apparet, Vulg., d dum vertit: *ne memineris*, non legisse μιμνήσῃς, coll. Levit. XIX. 18. Hesych. μηνιάσας, ὀργισθείς. Lex. Cyrilli MS. Brem. μηνιῶν, χολῶν, ὀργιζόμενος.

*ΜΗ'ΝΙΜΑ, *ira, iracundia*. Deut. XIV. 21. ὅτι μήνιμα (al. μίασμα) ἐστὶ τῷ Θεῷ Ἰακὼβ sec. cod. Basil. ubi μήνιμα, cui nihil respondet in textu Hebr., si lectio sana est, notat *id* e *quod ad iram provocat*, seu *irritamentum*. Sirac. XL. 6. μήνιμα sec. Alex. ubi Vat. μηνίαμα. De ira Deorum inprimis dicitur, v. c. apud Dionys. Hal. Lib. I. c. 16. p. 43. ed. Reisk. Hesych. μήνιμα, μῆνις, ὀργὴ, χολή. Suidas: μήνιμα, ἡ μανία.

ΜΗ˜ΝΙΣ, *ira permanens*. עֶבְרָה, *excandescentia*. Ies. XIII 9. XVI. 6. Symm. Amos I. 11. ubi vide notata infra s. v. μνήμη. Apud f Theodot. Ies. XIII. 9. μῆνις non Hebr. עֶבְרָה respondere mihi videtur, cui potius respondet vox ὀργὴ, sed Hebr. אַכְזָרִי, quam LXX per ἀνίατος transtulerunt, h. e. qui averti non potest. Μῆνις autem *iram permanentem, inexpiabilem* notat. — שְׁאָט, *contemtus*. Inc. Ez. XXV. 15. Tribuit voci Hebr. notionem *iræ* ab h. l. minime alienam. Vide g Hexapla. Sir. XXVII. 31. μῆνις καὶ ὀργή. Ibid. XXVIII. 5. διατηρεῖ μῆνιν. Lex. Cyrilli MS. Brem. μῆνις, οὐχ ἡ τυχοῦσα ὀργὴ, ἀλλ' ἡ ἐπίμονος. Sic et apud Suidam exponitur ὀργὴ ἐπίμονος.

ΜΗΝΙ'ΣΚΟΣ, *torques, lunulæ, monilia a collo pendentia ad formam lunæ crescentis et cornutæ*. נְטִפוֹת plur. *myrothecidia*. Ies. III. 18. ubi h videndus Drusius. — שַׂהֲרוֹנִים plur. *lunulæ*. Jud. VIII. 21. ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις, accipiebat lunulas, quæ in collis. Vide et Ies. III. 18. et Montf. Hex. T. II. p. 392. Gloss. in Octat. μηνίσκους, μανιάκια. Lex. Cyrilli MS. Brem. μηνίσκους, περιδέραια (MS. περιδέρια), μανιάκια, πέταλα. Sic et apud Hesychium μηνίσκοι inter alia expo- i nuntur: πέταλα περιτραχήλια, μανιάκια, περιδέραια. Etymolog. inedit. μηνίσκος, ὁ περιτραχήλιος κόσμος, ἢ μανιάκις (lege μανιάκης), παρὰ τὸ κυκλοειδῆ εἶναι καὶ περιτίθεσθαι· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς μήνης, ἤγουν τῆς σελήνης· κυκλοειδὴς γάρ ἐστι. Conf. Bynæum de Calc. Hebr. Lib. I. c. 9.

ΜΗΝΙ'Ω, i. q. μηνιάω, *irascor, odium vel simultatem exerceo*, a μῆνις, k *ira permanens*. נָטַר, *custodio*, sc. *iram*. Lev. XIX. 18. Psalm. CII. 9. Jerem. III. 12. Conf. quoque Sir. X. 6. XXVIII. 6. sec. Compl. ubi per *minari* aut *moliri* reddendum est. Ibid. v. 7. Orat. Manass. v. 12. Hesych. μηνίσας, ὀργισθείς.

ΜΗΝΥ'Ω, *indico, significo*. *הָגָה,

a *meditor*. Inc. Ps. XLVIII. 4. sec. Chrysostomum μηνύσω, quod falsum esse judicat Semlerus. Mihi potius ad antecedens יְדַבֵּר referendum esse videtur. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo*. Symm. Job. XII. 8. μηνύσει σοι, *indicabit tibi*. — *נִצְמַד Niph. a צָמַד, *copulo me*. Symm. sec. cod. Paul. Lips. Num. XXV. 5. μηνυθέντας, pro Hebr. נִצְמָדִים: sed repone μυηθέντας, quod in Hex. b Aquilæ tribuitur. Confer Holmes. ad h. l.

ΜΗ´ΠΟΤΕ, *ne quando, si quando, si forte, num forte, ne forte*. אוּלַי, *forte*. Gen. XXIV. 5. μήποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ, *si forte* non voluerit mulier ire mecum. Vide et Gen. L. 15. et conf. 2 Tim. II. 25. ac ad h. l. Knatchbullum. — אַךְ, *certe*. Jud. III. 24. c μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται; *num forte* ad sellas sedet? Cf. Luc. III. 15. et ad h. l. Wolfium p. 601. — לָמָּה, *quare*. Scil. Hebræi interrogatione utuntur in negando. Vide supra s. ἵνα μή. Psalm. LXXVIII. 10. Exod. XXXII. 11. μήποτε εἴπωσιν, ne forte dicant. Vide et Esdr. IV. 22. VII. 23. Neh. VI. 3. — פֶּן, *ne*. Gen. III. 3. Aqu. Gen. III. 22. d — שַׁלָּמָה, *ut quid, cur*. Cant. I. 6.

*ΜΗ´ΠΩΣ. פֶּן. Symm. Ies. VI. 10. K. Adde Sir. XXVIII. 26.

ΜΗΡΙ´ΟΝ, *femur*, plur. τὰ μηρία, *ilia*. בְּסָלִים plur. ex כֶּסֶל. Lev. III. 10. sec. Vat. ubi Ald. et Compl. μηρῶν habent. Ibid. 10. 15. Job. XV. 27.

ΜΗΡΟ`Σ, *femur, latus*. בֶּרֶךְ. Gen. L. 23. Ezech. VII. 17. XLVII. 4. e — יָרֵךְ. 2 Sam. XVI. 14. ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου, ad latus altaris. Gen. XXIV. 2. 9. XXXII. 25. et alibi. Aqu. sec. cod. Paul. Lips. Lev. I. 11. ubi pro ἐπίμηρον divisim legendum est ἐπὶ μηρὸν. — יַרְכָה. Jud. XIX. 1. ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, in *lateribus* montis Ephraim. Vide et v. 18. Dan. II. 32. Theod. Ezech. XXXII. 23. Al. 2 Reg. XIX. 23. μηροὺς τοῦ Λιβάνου, *latera* Libani. Al. f Psalm. XLVII. 2. οἱ μηροὶ τοῦ βοῤῥᾶ, latera Boreæ. LXX ibi πλευρὰ, latera. Apud Hesychium μηρὸς inter alia exponitur τόπος ἀμπέλου καὶ ὄρος, *locus vineæ et mons*. Conf. Bocharti Chan. I. 18. p. 481. Rariorem significationem hæc vox habere videtur Exod. XXV. 32. apud Aqu. Symm. Theod. ubi LXX καυλὸς habent. — כְּסָלִים plur. ex כֶּסֶל. Lev. III. 4. רֶגֶל, *pes*. Gen. XLIX. g 10. Deut. XXVIII. 57. Adde Judith. IX. 2. ubi μηρὸς late patet, ac *omnem inferiorem partem corporis*, speciatim *partes pudendas* notare videtur. Adde Sir. XIX. 11.

ΜΗΡΥΚΙΣΜΟ`Σ, *ruminatio*. גֵּרָה, idem. Lev. XI. 3. 4. Deut. XIV. 6. 7.

ΜΗΡΥΚΙΣΜΟ`Ν ΜΗΡΥΚΑ´ΟΜΑΙ, *ruminationem rumino*. גֵּרָה, h *rumino*. Deut. XIV. 8. sec. Compl. et Cat. Nicephori. — הֶעֱלָה גֵרָה, *ascendere facio rumen*. Lev. XI. 26. Hesych. μηρυκᾶσθαι, ἀναπέμπειν τὴν τροφὴν, καὶ πάλιν αὐτὴν ἀναμασᾶσθαι. Confer Allatium ad Eustath. Hex. pag. 97.

ΜΗΡΥ´ΟΜΑΙ, *traho, protraho, neo, glomero*. דָּרַשׁ, *quæro*. Prov. XXXI. 13. μηρυομένη ἔρια καὶ λίνον, *trahens* i vel *nens* lanam et linum. Sc. דָּרַשׁ non solum *quærere*, sed in universum *studiose tractare, exercere aliquid* notat. Vid. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Ergo *tractare lanam* est *ducere fila lanæ*, quod significat τὸ μηρύειν. Non audiendus itaque est Bochartus (Hieroz. P. I. p. 542. ed. Rosenm.), qui Græcos μηρυομένη, h. e. *filum deductum glomerans*, vertentes legisse statuit דרה una litera mi-

a nus, tanquam a יָרַךְ, quod Arabice in Conjug. IV. notat *torquere fusum*. Suidas: μηρυομένη, ἕλκουσα, ἐκτεινομένη, et: μήρυγμα, τὸ ἐκτεινόμενον. Sic quoque Arabs l. l. interpretatur: *extendet manum suam ad lanam et linum*. Sic et apud Hesychium, in Photii Lex. et Cyrilli MS. Brem. μηρυομένη exponitur ἐκτεινομένη. Bene ergo Küsterus Not. b ad Suidam dissentit a Bocharto, qui l. l. Hesychii pro ἐκτεινομένη reponendum putat ἐκπηνιουμένη et ἐκπηνιούμενον. Et certe ἐκτεινομένη ibi locum habere posse patet ex Polluce Lib. VII. segm. 32. ubi ἔριον ἕλκειν, τείνειν, μηρύεσθαι conjungit. Phavorinus in μήρυμα· καὶ μηρύσασθαι ἂν τὸ ὑφάναι καὶ κλῶσαι. Ἡσίοδος (Ἔργ. v. 536.)· Στήμον δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόc κα μηρύσασθαι. Non ergo calculum meretur conjectura Cotelerii, qua in Notis ad Lib. I. Constitut. Apost. cap. 8. pro μηρυομένη Prov. l. c. legendum suspicatur μηνυομένη.

ΜΗ΄ΤΗΡ, *mater*, it. *metropolis*. *אָב, *pater*. Aqu. sec. Cat. Nic. pag. 423. Gen. XXXVII. 2. ubi tamen τὴν μητέρα vitiose pro τὸν πατέρα exstat: nam eum אל־אמר legisse, d mihi non fit verosimile. — אֵם. Gen. II. 24. Jud. V. 7. et alibi sæpius de matre. Jerem. XV. 8. ἐπήγαγον ἐπὶ τὴν μητέρα νεανίσκου ταλαιπωρίαν. Quæ hic μήτηρ dicitur, statim *urbs* vocatur, et intellegitur Hierosolyma, cujus incolas etiam τέκνα, *liberos ejus*, appellat Christus Matth. XXIII. 37. Vide et Ies. L. 1. et Jerem. L. 12. Posteriori loco ad e Babylonios de metropoli ipsorum: ἐνετράπη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς μήτηρ. Conf. 2 Sam. XX. 19. ubi LXX אֵם interpretantur μητρόπολιν. Similiter urbes, in quibus nati erant, *matres* vocabant Græci. Vide Elsnerum ad Gal. IV. 26. Sic et *Roma* Claudiano in Sec. Consul. Stilic. (Lib. III. 175.) audit *Mater Regumque Ducumque*, et Agrippæ proinde, inter eos duces haud infimi, mater f erat. Unde Manilius Lib. I. v. 795. *Et Cato fortunæ victor, matrisque sub armis Miles Agrippa suæ.* Vid. Spanhem. de Usu et Præst. Numism. Dissert. VII. p. 642. seq. — אִשָּׁה, *fœmina*. 2 Reg. XXII. 14. Ies. XLV. 10. — בֶּן אִשָּׁה, *filius fœminæ*. 2 Par. II. 14. ἡ μήτηρ αὐτοῦ: sensu eodem. — רַחֲמִים, *viscera, misericordia*. Amos I. 11. ἐλυμήναντο μηg τέρα ἐπὶ τῆς γῆς. Deduxerunt a רֶחֶם *uterus*, quem per synecdochen de *matre* interpretati sunt. Semlerus contra statuit, LXX non habuisse μητέρα, sed potius μήτραν, ut habet Theod. ac legitur in Alex. Barb. et Compl. — *רֶחֶם, *uterus*. Job. XXXVIII. 8. ubi Greve conjicit legendum ἐκ κοιλίας, μήτρας αὐτῆς, gemina ejusdem vocis Hebr. interpretatione temere in unum conflata. Præterea legitur Psalm. LXXXVI. 5. ubi pro וּלְצִיּוֹן, *et ipsi* h *Sion*, habent μήτηρ Σιών. Legendum esse videtur μήτι. Vulg. *numquid*. Alii libri habent μὴ τῇ κ. τ. λ., *num ipsi Sion dicet?* Confer Starcke Carmina Davidis p. 143. Jer. L. 12. μήτηρ εἰς ἀγαθὰ apud τοὺς πάντας, quibus nihil in textu Hebr. respondet. Continent hæc verba meram interpretationem verborum ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς. Vide ad h. l. Montfauconium.

ΜΗ΄ΤΙ, *numquid*. אַל נָא יִחַר, *ne, quæso accendatur, sc. ira*. Gen. i XVIII. 30. μή τι, h. e. *noli quid severius decernere*. ubi vide Schol. Ib. v. 32.

*ΜΗ΄ΤΙ ΟΥ΄. הֲלֹא. Aqu. Job. VII. 1. Idem Amos IX. 7.

ΜΗ΄ΤΡΑ, *matrix, uterus*. קוּבָּה *venter*, it. *lupanar*. Num. XXV. 8. קֵבָה est *foramen naturæ mulieris, vulva, uterus*, a נָקַב, *perforavit*. Ita quoque interpretatus est Onke-

a locus.—רֶחֶם. 1 Sam. I. 5. κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, sc. μέρη, Dominus occluserat uterum ejus. (Sic τὰ περὶ τὸ ἦτρον est *imus venter, abdomen* apud Platon. Phæd. §. 66.) Vide et v. 6. Ezech. XX. 26. — *רֶחֶם. Gen. XX. 18. Exod. XIII. 2. 12. 15. Num. III. 12. et alibi. — רַחֲמִים plur. ex רַחַם, *miserationes*, it. *viscera*. 1 Reg. III. *b* 26. Inc. Amos I. 11. Vide supra s. v. μήτηρ. Judith. IX. 2. οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα. Grotius emendat ibi μίτραν sec. Syrum, ut λύειν μίτραν sit *zonam virgineam solvere*. Conf. Eichhornii Introd. in Libb. Apocryphos V. T. p. 325. seq. Sed vide notata a me s. v. μίτρα. Sirac. I. 16. σοφία μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη: ubi ἐν μήτρᾳ *c* ad imitationem Hebr. מִבֶּטֶן (Ps. XVII. 10. 11. LVIII. 4.) nihil aliud est, quam *inde a prima ac tenera ætate*.

ΜΗΤΡΟ'ΠΟΛΙΣ, *metropolis, præcipua urbs*, q. d. *mater urbium*. אָב, *pater*. Jos. XXI. 11. N. L. nam אָב h. l. auctorem gentis notat. Num אֵם legerunt? — *אָדָם הַגָּדוֹל, *homo magnus*. Jos. XIV. *d* 15. Forte legerunt אֲדָמָה, ac deinde הִיא pro הוּא. — אֵם, *mater*. 2 Sam. XX. 19. — עִיר מַמְלָכָה, *urbs regni*, i. e. *regia*. Jos. X. 2. — עִיר פְּרָזוֹת, *urbs pagorum*, per hypallagen pro *pagi urbium*. Esth. IX. 19.

*ΜΗΤΡΩ͂ΟΣ, *maternus*. 4 Macc. XIII. 18.

*ΜΗΧΑΝΑ'Ω, Α'ΟΜΑΙ, *machi-* *e nor, molior, excogito, struo*. Legitur in fragm. Esther. VIII. 15. ubi est *mala struere*, et permutatur cum ζητέω κακοποιεῖν. 3 Macc. VI. 24. λάθρα μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα, clam *struentes* noxia. Ibid. V. 22. et 28. Deinde etiam est *arte conficere, artificiose facere*, ac *facere, perficere* simpliciter. 3 Macc. V. 5. τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν, cæterum omnia *studiose fece- f runt et adhibuerunt* ad illos firmiter vinciendos. Lucian. T. III. p. 545. ed. Reitz. βαφὰς μηχανώμενοι, et T. II. Bis Accusat. p. 834. μηχανώμενος εὔνοιαν πολλὴν παρὰ τῶν ἀκουόντων. 3 Macc. VI. 22. ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῷ μεμηχανημένων, flevit propter ea, quæ antea *paraverat* Judæis sæva. Zonaras Lexic. col. 1360. μηχανᾶται, τεχνάζεται, καὶ ἀντὶ τοῦ *g* στρατηγεῖται.

ΜΗΧΑΝΕΥ'Ω, *machinor, excogito*. מַחֲשָׁבָה, *excogitatio*. 2 Paral. XXVI. 15. μηχανὰς μεμηχανευμένας.

ΜΗΧΑΝΗ', *adminiculum, quo quis utitur ad aliquam rem efficiendam, commentum, excogitatum, inventum*. Specialiter significat *machinam bellicam*. חִשְּׁבֹנוֹת plur. *excogitata*. *h* 2 Par. XXVI. 15. ἐποίησεν μηχανάς, faciebat *machinas bellicas*. Confer 1 Macc. V. 30. VI. 20. 31. 37. 51. 52. et Ælian. V. H. III. 16. — עֲלִילוֹת plur. *actiones, molimina*. Symm. Ps. IX. 12. μηχανὰς αὐτοῦ, *machinationes* ejus. Vide Drusium ad h. l. 3 Macc. IV. 19. δεδωροκοπημένοι εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς, donis corrupti ad *inveniendum* s. *excogi- i tandum* Judæis effugium. Polyb. II. 2. 7. πᾶσαν βίαν προσφέροντες καὶ μηχανήν. Hesych. μηχανή, τέχναι, ἐπίνοιαι, βουλεύματα, ἅμαξαι, συμπεράσματα (leg. f. συμπλάσματα) καὶ ὄργανά τινα μηχανικά, ἐν οἷς προσδεσμούμενα τὰ κτήνη ἀλήθουσιν.

ΜΗΧΑ'ΝΗΜΑ, *machinamentum*. *חֵשֶׁב, *artificium*. Exod. XXVIII. 27. sec. cod. 52. Holm. — עֲלִילָה. *k* Inc. Ps. IX. 2. Symm. Ps. LXV. 5. LXXVI. 13. Vide et 1 Macc. XIII. 29. *opera arte elaborata, structura arte facta*. 4 Macc. VII. 4.

ΜΗΧΑ'ΝΩΜΑ, *structura arte*

facta, cingula artificiosa. חֵשֶׁב, *artificium.* Inc. Exod. XXVIII. 22. Symm. Lev. VIII. 7. Hesych. μηχανώματος, διαζώσματος.

ΜΙΑΙ'ΝΩ, *polluo, inquino, stupro.* אָשַׁם, *reus sum.* Jer. L. 7. οὐ μιανοῦμεν αὐτούς. Lege αὑτοὺς, non polluemus nosmet ipsos, h. e. *non crimen committemus.* — גָּאַל, *vindico,* etiam *polluo, contamino.* Thren. IV. 14. — הִגְאִיל Hiphil Al. Ies. LXIII. 3. ἐμίανα. —*הִתְגָּאֵל Hithp. a גָּאַל. Inc. Dan. I. 8. — הֶחֱטִיא Hiph. *peccare facio.* Deut. XXIV. 4. — הִזְנִיחַ Hiph. *abjicio.* 2 Par. XXIX. 19. Non permutarunt h. l. ח cum ה, ut nonnullis videbatur, sed زنخ notat *corruptus fuit, fœtuit,* unde in Hiph. Hebr. foret *corrupit, fœtidum reddidit.* — הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *relinquo.* Cohel. VII. 19. μὴ μιανῇς. Semlerus e Symmacho corrigendum censet μὴ ἀνῇς, quod et Grabius in textum recepit. Itala habet: *ne dimittas.* Consentit Cappellus in Nott. Critt. p. 486. Mendum est librarii ex repetitione inepta vocis præcedentis μὴ, quam Græci enunciare solent μί. — חִלֵּל: נִחַל, Pih. et Niph. Gen. XLIX. 4. Exod. XX. 25. Ezech. VII. 24. et alibi. — הֶחֱנִיף: חָנֵף, Kal et Hiph. Jer. III. 1. 2. — טִהֵר Pih. *purgo.* Ezech. XXIV. 13. Libere verterunt, sensu tamen fere eodem. — טָמֵא verbum in omnibus conjugationibus, excepta Hiphil. Gen. XXXIV. 13. ὅτι ἐμίανον Δίναν, quod *stuprassent* Dinam. Vide et v. 15. et 27. ac confer Job. XXXI. 11. ubi μιᾶναι ἀνδρὸς γυναῖκα (in textu Hebr. aliter) est *stuprare alicujus uxorem.* Ita et apud Hesychium: ἐμίηνεν, ἐκ μίξεως διέφθειρεν. De *pollutione Levitica* usurpatum legitur Levit. V. 3. XI. 23. 43. et alibi. Levit. XIII. 3. et alibi est *immundum* s. *impurum declarare* ad imitationem Hebr. טִמֵּא. Conf. quoque 2 Reg. XXIII. 10. — טָמֵא, nomen, *pollutus.* Num. VI. 12. Hagg. II. 14. ubi duæ versiones coaluerunt, et μεμιασμένος est alius interpretis, fortasse Aquilæ. Adde Aqu. Job. XIV. 4. Idem Hos. IX. 3. — טָמֵא וְאָשֵׁם, *pollutus et reus.* Lev. V. 2. — טֻמְאָה, *immundities.* Num. V. 19. — לִמֵּד Pih. *doceo.* Jer. II. 33. τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς σου. Non male quoad sensum. Vide ad h. l. Dathium. Aliis legisse videntur לְטַמֵּא. — *שֻׁגַּל, *constupratus, prostitutus sum.* Syrus sec. Theodoretum Jer. III. 2. Vide supra s. v. ἐκφύρομαι. — *שְׁמַד, *deleo.* Dan. VII. 26. et XI. 32. sec. cod. Chis. 1 Macc. VII. 34. ἐμίανεν αὐτοὺς, ubi μιαίνειν τινὰ est *conviciis aliquem proscindere.* Syrus ܫܛ, *contemsit.* Josephus habet βλασφημήσας. Tob. III. 9. μεμιαμμένος, *pollutus sepultura cadaveris.* Vulgatus, qui habet *fatigatus,* legisse videtur μεμοχθωμένος.

*ΜΙΑΙΦΟΝΙ'Α, *cædes nefaria et scelerata, contaminatio e cæde.* 4 Macc. IX. 9. Plutarch. Tom. IX. Opp. p. 402. 1. de *homicidio* ac de *cædibus bestiarum* Tom. X. p. 131. 4. Reisk.

ΜΙΑΙΦΟ'ΝΟΣ, *homicida, qui cæde se polluit.* אִישׁ דָּם, *homo sanguinis* s. *cædis.* Symm. Ps. XXV. 9. ἀνδρῶν μιαιφόνων. Symm. Ps. LIV. 23. Vide et 2 Macc. IV. 38. XII. 6. Hes. μιαιφόνος, μεμιασμένος φόνῳ, μαινόμενος (lege μιαινόμενος) τοῖς φόνοις, μεμολυμένος φόνευσις: ubi Junius legit φονευτής. Gronovius rectius φονεύμασι, aut potius, ut equidem mallem, φονεύσει, aut φονεύσεως.

ΜΙ'ΑΝΣΙΣ, *inquinamentum, pollu-*

a tio. טַמֵּא infin. Pih. Levit. XIII. 44.

ΜΙΑΡΟ'Σ, *impurus, scelestus, sceleribus pollutus.* 2 Macc. IV. 19. V. 16. VII. 34. IX. 13. XV. 32. Hesych. μιαρὸς, μεμολυσμένος αἵματος ἀναθάρτου. Lege: αἵματος, ἀκάθαρτος.

*ΜΙΑΡΟΦΑΓΕ'Ω, *cibis vetitis vescor.* 4 Macc. V. 3. et 25.

b *ΜΙΑΡΟΦΑΓΙ'Α, *ciborum vetitorum esus.* 4 Macc. V. 27.

*ΜΙΑΡΩ'ΤΑΤΟΣ, *conscleratissimus.* 4 Macc. IX. 15.

ΜΙ'ΑΣΜΑ, *inquinamentum.* בֶּצַע, *lucrum*, et quidem *turpe.* Ezech. XXXIII. 31. Videtur etiam vox Hebr. olim hanc significationem habuisse, ut ex vocibus בִּיץ et בִּצָּה, *cœnum*, apparet. (— *נִדָּה, *separa-*

c *tio.* Inc. Lev. XVIII. 19. ἐν μιάσματι sec. cod. Coisl. Lips. In Hex. legitur μιάσμασι typographi vitio; nam Montf. vertit *in pollutione.* K.) — פִּגּוּל, *abominatio.* Lev. VII. 8. — שִׁקּוּץ, idem. Jer. XXXII. 34. Adde Deuteron. XIV. 21. sec. cod. Basil. in Hex.

ΜΙΑΣΜΟ'Σ, *pollutio.* טֻמְאָה nomen. Aqu. Deuteron. XXVI. 14.

d Symm. Psalm. CXXXVIII. 19. — *טֻמְאָה. Symm. 2 Sam. XI. 4. ubi de impuritate Levitica, concubitu maxime illicito contracta, dicitur. Sap. XIV. 26. 1 Macc. IV. 43.

ΜΙ'ΓΜΑ, *mixtura.* Sir. XXXVIII. 8.

ΜΙ'ΓΝΥΜΙ, *misceo, conjungo.* הִתְעָרֵב Hithp. *misceo me*, it. *spondeo.* 2 Reg. XVIII. 23. μίχθητε δὴ

e τῷ κυρίῳ μου, *conjungatis*, quæso, vos cum domino meo. Vide et Ies. XXXVI. 8. Ps. CV. 34. ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, *commiscebant* se gentibus. Conf. Graevii not. ad Luciani Solœcist. p. 744. Prov. XX. 22. — שִׁית, *pono.* Genes. XXX. 40. οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λαβὰν, quos non *immiscebat* Labanis ovibus.

f ΜΙ'ΓΝΥΜΑΙ 'ΑΝΟ'ΜΩ, *misceor impio.* הִתְעַבֵּר Hithp. *excandesco.* Prov. XIV. 16. ubi per metathesin literarum (cujus multa exempla collegit Buxtorfius Anticrit. p. 619.) non tam legerunt quam acceperunt pro מִתְעָרֵב, sicut quoque fecit Paraphr. Chald. qui habet מִתְהַלֵּם, *immiscet se.* Conf. v. 10.

*ΜΙΚΡΑ', adverbialiter, *modicum.*

g Ita recte legit Vulgatus Int. Sap. XXV. 18. loco πικρὰ, *modicum* et tacite gemit præ pudore, quod tam malam habeat uxorem.

ΜΙΚΡΟΛΟ'ΓΟΣ, proprie *paucíloquus, parcus verborum*, deinde, *qui rei parvæ rationem habet, parcus, minute quasi rationem subducens, avarus, sordidus.* Sir. XIV. 3. ἀνδρὶ μικρολόγῳ. Vulg. *viro cupido.* Sui-

h das: μικρολόγος, σκνιπὸς, φειδωλός. Ita quoque Lexic. Cyrilli MS. Brem. nisi quod pro σκνιπὸς male in eo legatur σκνιφός. Lex. Vet. μικρολόγος, *sordidus.* Idem: μικρολογία, *parsimonia.* Conf. Theophr. Char. cap. 11. et Casaub. not. ad eundem.

ΜΙΚΡΟ'Σ, *parvus, exiguus, paucus, levis, humilis*, et Μικρὸν, *parvum*, quod tamen sæpe adverbiascit. אַגְמוֹן, *juncus.* Ies. IX. 14.

i ubi μικρὸς *infimæ sortis hominem* notat, quam notionem quoque habet vox Hebr. Confer Glassii Philol. S. p. 1108. ed. Dath. — גֶּבֶא, *fossa.* Ies. XXX. 14. ὕδωρ μικρόν. Bene quoad sensum. — זְעֵיר, *pauxillum.* Job. XXXVI. 2. μεῖνόν με μικρὸν (pro κατὰ μικρὸν χρόνον. Confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 235. seq.) ἔτι, exspecta me adhuc *paululum.* Vide et Ies. XXVIII. 10. 13. et confer quæ ex profanis observat Schwartzius Comm. Crit. L. Gr. N. F. pag. 916. seq. — זְעֵירָה Chald. fœm.

a Dan. VII. 8. — טָמֵא, *impurus*. Jos. XXII. 19. ubi tamen Masius et Grabius pro μικρὰ legendum censent μιαρά, quibus etiam assensum præbuit Scharfenbergius. Ita etiam 4 Macc. IV. 26. μιαρῶν pro μικρῶν legendum. Facile tamen quoque fieri potuit, ut legerint מְעַטָּה. — לַחַשׁ, *mussitatio*. Ies. XXVI. 16. N. L. — מִיכַל, *rivulus*. b 2 Sam. XVII. 20. παρῆλθον μικρὸν ὕδατος, sc. μέρος, transierunt parvam aquæ partem. Sed fortasse μικρὸν non cum ὕδατος conjungendum, sed potius positum est pro κατὰ μικρὸν χρόνον, *intra breve temporis spatium*, ut cum Incerto, qui σπεύδοντες habet, derivaverint a יָכַל cum מ præfixo, *quantum potuerunt*, h. e. *admodum festinanter et celeriter*. Vulgat. c qui utramque versionem præ oculis habuisse videtur, utramque conjunxit hoc modo: *Transierunt festinanter, gustata paululum aqua*, ubi nexus causa inseruit, quæ textus Hebr. ignorat. — מְעַט. Genes. XXIV. 17. πότισόν με μικρὸν ὕδωρ, bibendum mihi da *pauxillum* aquæ. Vide et v. 43. et Jud. IV. 19. Gen. XLIII. 2. πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώd ματα, emite nobis *pauca* edulia. Vide et Genes. XLIV. 25. Genes. XLVII. 9. μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι, pauci et mali fuerunt dies. Exod. XVII. 4. ἔτι μικρὸν (sc. διάστημα χρόνου ἐστὶ) καὶ καταλιθοβολοῦσί με, adhuc *parum abest*, quin lapidibus me obruant. Vide et Jerem. LI. 33. Hos. I. 4. et confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 47. seq. Num. e XVI. 13. μὴ μικρὸν (sc. χρῆμα) τοῦτο; num hoc *res parva* vel *levis* vobis? Vide et v. 9. 2 Sam. XII. 8. Adde Theodot. Proverb. X. 20. μικρόν. — מְעַט מִזְעָר, *parum pauxillum*. Ies. X. 25. XXIX. 17. — מִצְעָר, *pauxillum*. Gen. XIX. 20. Psalm. XLI. 8. Ies. LXIII. 18. — נָקַל part. Niph. a קָלַל, *levis*. Ezech. VIII. 17. μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸ ποιεῖν τὰς ἀνομίας; num *levia* vel *res exif gui momenti* videntur domui Israël, peccata facere? Sic Æliano V. H. II. 27. μικρὰ appellantur *res leves* vel *exigui momenti*. — *עוֹד. Inc. et LXX 2 Sam. VII. 19. ubi tota formula spectanda est. — צֶאֱצָאִים plur. *prognati*. Ies. XXII. 24. ubi μικρὸς *natu minorem* s. *minimum* notat. — צַעַד, *gressus*. Thren. IV. 18. Legerunt צָעִיר aut potius g צְעִירֵנוּ. — צָעִיר. Al. Jud. VI. 15. et Zach. XIII. 7. — *קוּט, *fastidio, fastidio habeo*. Symm. Ezech. XX. 43. μικροὶ φανήσεσθε, *parvuli* videbimini. Aut sensum expressit, aut legit קְטַנְתֶּם. — קָטֹן. Jer. XXXI. 34. πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν, omnes cognoscent me a parvo illorum usque ad magnum illorum, h. e. *ad unum* h *omnes*, sine ullo respectu ætatis et dignitatis. Vide et Jerem. VI. 13. Vide quoque Lex N. T. s. h. v. — *קָטֹן. Genes. XIX. 11. XLII. 32. Deuter. I. 17. et alibi sæpius. — לְמֵרָחוֹק, *ex longinquo*. Job. XXXVI. 3. ubi tamen alii pro μικρὰν rectius habent μακράν. — שָׁפָל, *humilis*. Ezech. XVII. 6. εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει, in vitem i infirmam et *humilem* altitudine. — שֶׁצֶף, *pauculum*. Ies. LIV. 8. Vide ad h. l. Schultensii Opuscula Minora pag. 285. Legitur præterea Dan. XIII. 56. sec. cod. Chis. ubi pro ἡ μικρὰ ἐπιθυμία reponendum necessario est ἡ μιαρὰ ἐπιθυμία. Eadem lectionis diversitas reperitur quoque 4 Maccab. IV. 26. ac alibi passim. Ies. XXX. 14. ubi μικρὸν post ὕδωρ vel additum est sensus magis exornandi causa, vel pro מִגֶּבֶא, *de fovea*, legerunt מְעַט.

a Sed prius suadet auctoritas Vulgati Int.

*ΜΙΚΡΟ'Σ ΚΑΙ' ΜΕ'ΓΑΣ. נוֹעָז, *roboratus*, ab עָזַז, *validus fuit*. Ies. XXXIII. 19. Quomodo μικρὸς cum textu Hebr. conciliari possit, non tam facile erit definire, nec video, quomodo populus simul μικρὸς et μέγας dici possit. Ergo legendum puto μιαρὸς, quod respondet τῷ ἀναι-b δὴς, quo Symmachus usus est, ut adeo sit duplex versio Hebr. נוֹעָז. Michaëlis Suppl. p. 1117. putat eos עַז לֹא עָז legisse.

*ΜΙΚΡΟ'Σ ΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ. קוּט s. קָטַט, *fastidio*. Symm. Ezech. XX. 43. Non permutavit h. l. cum קָטֹן, sed sensum expressit. Nam *displicebitis vobis* et *parvuli vobis videbimini* sensu parum differunt.

c ΜΙΚΡΟΥ῀, pro ὥστε μικροῦ πράγματος δεῖν, *ut a parvo negotio abesset*, *fere* seu *parum abfuit quin*. כִּמְעַט, *sicut parum*. Genes. XXVI. 10. μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου *parum abfuit*, quin aliquis ex genere meo rem haberet cum uxore tua. Ita Xenophon. Cyrop. I. 4. 8. μικροῦ ἐξετραχήλισεν αὐτὸν, *parum abfuit*, quin dejiceret d eum. Conf. L. Bos Ellips. Gr. pag. 262. Suidas: Μικροῦ δεῖν, παραμικρόν. καὶ χωρὶς τοῦ δεῖν. μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος, ἀντὶ τοῦ παρ' ὀλίγον, παραμικρόν. Sunt hæc verba Eunapii, ut discimus ex Suida v. μικροῦ post v. μικρολόγος. Eadem ratione eodemque sensu usurpatur ὀλίγου. Vide Ælianum V. H. IV. 8. ibique Perizon. ac Hesychium e in v. ὀλίγου δεῖν.

ΚΑΤΑ' ΜΙΚΡΟ'Ν, sc. διάστημα, *fere*, *propemodum*. כִּמְעַט. Ezech. XVI. 46. Sirac. XIX. 1. κατὰ μικρόν. Vulg. *paulatim*.

ΚΑΤΑ' ΜΙΚΡΟ'Ν ΜΙΚΡΟ'Ν, *sensim*, *paulatim*. מְעַט מְעַט, *parum parum*. Exod. XXIII. 30. Deuter. VII. 22.

*ΜΕΤΑ' ΜΙΚΡΟ'Ν. עַד, *usque ad*. Ed. Quint. Hos. VII. 4. f

ΜΙΚΡΟ'Ν ῞ΟΣΟΝ ῞ΟΣΟΝ, *parumper*, *perexiguum*, *perpusillum*. כִּמְעַט רֶגַע, *ad parvum momentum*. Ies. XXVI. 20. Confer Hebr. X. 37. et ad h. l. Wolfium pag. 736. Gloss. MS. in Cant. Script. ὅσον ὅσον, ὀλίγον ὀλίγον. Aristoph. Vesp. 213. ὅσον ὅσον. Schol. τὸ ἐλάχιστον.

ΠΑΡΑ' ΜΙΚΡΟ'Ν, *pene*, *propemodum*. כִּמְעַט. Psalm. LXXII. 2. g

*ΠΡΟ' ΜΙΚΡΟΥ῀, sc. χρόνου, *paulo antea*. Sap. XV. 8. coll. c. XIV. 20.

ΜΙΚΡΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *parvum facio*, *minuo*. הִקְטִין Hiph. Amos VIII. 5.

'ΩΣ ΜΙΚΡΟ'Ν, sc. χρόνον vel διάστημα, *ad exiguum tempus vel spatium*. כִּמְעַט, idem. 2 Par. XII. 7. δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, da- h bo illos *ad exiguum tempus* in salutem. Similiter ἐπὶ μικρὸν dixit Plutarchus pro Nobil. pro ἐπὶ μικρὸν χρόνον. Vide Wolfii notas ad eundem pag. 193. in Anecdotis Græcis T. IV. ubi etiam ex Eustathio observat, quod ἐπὶ δηρὸν alias Græcis ἐλλειπτικῶς dicatur pro ἐπὶ πολὺν χρόνον. Confer et Phavorinum in ἐπὶ δηρόν. Cant. III. 4. ὡς μικρὸν, ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν, ad exiguum spa- i tium, quum præterirem ab illis.

ΜΙΚΡΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *minor*. צָעִיר, seq. מִ. Jud. VI. 15. — קָטָן, seq. מִ. 1 Sam. IX. 21. XVII. 14.

ΜΙΚΡΟ'ΤΑΤΟΣ, superlat. *minimus*. *מִצְעָר, *pusillus*, et nomen propr. montis. Symm. Ps. XLI. 8. — צָעִיר, *pusillus*. Symm. Psalm. XLVII. 28. — קָטוֹן. 2 Par. XXI. k 17.

ΜΙΚΡΟ'ΤΗΣ, *parvitas*. קָטוֹן vel potius קֹטֶן, *parvitas*. 1 Reg. XII. 10. ἡ μικρότης μου, h. e. *digitus par-*

a vus meus. Symm. σμικρότατον μέλος. Vide ad h. l. L. Bos.

ΜΙΚΡΟΨΥΧΟΣ, *pusillanimis*. קְצַר רוּחַ, *brevis spiritu*. Inc. Prov. XIV. 31. ubi est i. q. ὀλιγόψυχος apud LXX. Vulg. *impatiens*.

ΜΙΚΡΥΝΩ, *minuo*. קָטֹן, *parvus sum*. Aqu. Genes. XXXII. 10. ἐμικρύνθην, *minor sum*. Sic enim pro ἐμακρύνθην bene legendum censet b Drusius in Fragm. Vett. Intt. GG. pag. 43. Vide quoque ad h. l. Scharfenberg. Adde Sir. XXXV. 7.

ΜΙΚΡΩΣ, *exigue, tenuiter*. 2 Macc. XIV. 8.

*ΜΙΛΑΞ, *taxus, hederæ species*. LXX sec. Cod. Alex. Nah. I. 10. ὡς μίλαξ, ubi alii σμίλαξ habent, quod vide suo loco. Suidas: μίλαξ, c εἶδος βοτάνης, καὶ κλίνεται μίλακος κ. τ. λ.

*ΜΙΛΗΤΟΣ, *Miletus*, urbs ex antiquissimis Ionicarum. צַחַר, *nitidus*. Ezech. XXVII. 18. ἔρια ἐκ Μιλήτου, lanæ ex Mileto. Nempe isthic optima erat lana, unde *Milesia vellera* dicta. Cf. Plin. H. N. VIII. 48. Vide quoque Bocharti Hieroz. T. I. pag. 529. ed. Rosen- d müülleri.

ΜΙΛΤΟΣ, *rubrica, minium*. שָׁשַׁר. Jerem. XXII. 14. Vide et Sap. XIII. 14. Hesych. μίλτος, εἶδος ἐρυθρὸν σινώπιδος. Suidas: μίλτος, χρώματος εἶδος ἐρυθροῦ. Vide et quæ ibi ex Homero, Epigrammate quodam et Aristophane affert.

ΜΙΜΕΟΜΑΙ, *imitor*. Sap. IV. 2. XV. 9.

e ΜΙΜΗΜΑ, *imitatio, imitamentum, imago*. Sap. IX. 8. Sirac. XL. 5. sec. ed. Compl. (ubi tamen fortasse legendum μήνιμα vel μηνίαμα.) Est enim profecto vita tota quasi magnum theatrum mundi. Μιμνήσκομαι. Vide infra s. μνήσκομαι.

*ΜΙΝΑΙΟΙ, Arabiæ populus ad mare rubrum. מְעוּנִים. 1 Par. IV. 41. — עַמּוֹנִים. 2 Par. XX. 1. ubi sine dubio מְעוּנִים legerunt. — נַעֲמָתִי, *Nahamathites*. Job. II. 11. f XI. 1. XX. 1. Confer Michaëlis Suppl. p. 1533. seq.

ΜΙΝΥΡΙΖΩ, *leni ac submissa voce canto, cantillo, suavem vocem edo*. הָגוּת, *meditatio*. Inc. Ps. XLVIII. 5. μινυρίσει, *submurmurabit, exigua voce canet*. Hesych. μινυρίζει, ὀλίγῃ φωνῇ καὶ οἰκτρῷ χρῆται (sic enim haud dubie legendum est pro ὀλίγη φωνή, καὶ οἱ καταχρῆται. Conf. Suidam in v. μινυρίζω.), ἢ εὐφώνως λέγει. g

*ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ, *osor hominum, inhumanus*. 4 Macc. XI. 4.

*ΜΙΣΑΡΕΤΟΣ, *virtutis hostis*. 4 Macc. XI. 4. Addenda est hæc vox Lexicis.

ΜΙΣΓΩ, *misceo*. מָהַל, idem. Ies. I. 22. μίσγουσι. Suidas s. v. καπηλικῶς h. l. respiciens habet δολοῦσι, nisi δολοῦσι legendum. — נָגַע, *tango*. Hos. IV. 2. αἵματα ἐφ' αἵμασιν μίσγουσιν, cædium nullum finem fa- h ciunt.

ΜΙΣΕΩ, *odi, odio habeo, minus amo*. זָעַם, *detestor*. Prov. XXII. 14. — מָאַס, *sperno*. Proverb. XVI. 3. Ies. XXXIII. 15. LIV. 6. — צָרַר *arcto*. Ps. LXXIII. 5. *Arctantes* sunt h. l. *adversarii, hostes*. — קוּם. *surgo*, etiam *insurgo*. Ps. LXXIII. 24. — שָׁאַף, *anhelo, inhio*. Ezech. XXXVI. 3. N. L. — שָׂטַם. Samarit. Gen. XLIX. 23. — שָׂנֵא. i Gen. XXIX. 30. ὅτι ἐμισεῖτο Λεία, quod *minus amaretur* Lea. Vide et v. 32. et conf. v. 30. et Vorstii Philol. S. c. 5. alioseque, quos laudat Wolfius ad Act. XIV. 26. p. 684. 2 Sam. XIII. 15. μέγα τὸ μῖσος, ὃ ἐμίσησεν αὐτήν, magnum odium, quo prosecutus est illum. Job. XXXIV. 16. ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα. Unde venerint hæc verba, disputatur. Dupli-

cem conjecturam mihi hic proferre liceat. Aut bis legerunt illud שָׂנֵא, ita ut alterum ad Deum, alterum ad homines referretur, aut אַף תְּ notionem *iræ, indignationis* tribuerunt; ה autem pro הָא aut הֵן positum esse existimarunt. ה simpliciter positum quandoque *ecce* notare, exemplis docuit Simonis Lex. Hebr. p. 412. Ps. XXXV. 2. τοῦ μισῆσαι. Verte cum Vulgato: *ad odium*, i. e. *odio dignam*. — שְׂנָא Chald. part. Dan. IV. 17. — *שָׁנָה, *duplico, itero*. Prov. XVII. 9. Legerunt שָׂנֵא. Cohel. VIII. 1. Legerunt hic quoque יְשֻׂנֵּא. — שִׂנְאָה, *odium*. Ez. XXXV. 11. — שְׂנִיאָה foem. *exosa*. Deut. XXI. 15. — שֹׂנֵא מִשְׁפָּט. Al. Job. XXXIV. 17. μισοῦντα. — *שֵׁנִית, *secundo*. Mal. II. 13. ἃ ἐμίσουν. Legerunt vel שָׂנִיא, *exosum*, vel certe deduxerunt hanc vocem a שָׂנֵא, *odio habere*, forte שָׂנֵאתִי. Tob. IV. 15. ubi post ὃ μισεῖς omissa esse puto verba ὑφ' ἑτέρου σοι γενέσθαι, quæ diserte adduntur in Constitutt. Apostol. I. c. 1. in Ed. Patr. Apostol. Coteler. T. I. p. 103. Hieronymus: *quod ab alio oderis fieri tibi*. Sirac. VII. 27. μισουμένη. Vulgatus bene: *odibilis*, nempe ob morum improbitatem. Opponitur ibi uxori κατὰ ψυχήν, quæ votis mariti congruat. Sirac. XIX. 8. ἐν καιρῷ μισεῖ σε, data opportunitate *nocebit* tibi, et abutetur tua in loquendo temeritate.

ΜΙΣΗΤΟ'Σ, *odiosus, invisus*. זָעַם, *detestor*. Prov. XXIV. 24. — שְׂנוּאָה part. Pah. Prov. XXX. 23. μισητὴ γυνὴ, mulier *odiosa*. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μισητὴ, στυγηρὰ ἢ ἀκάθαρτος. Hesych. μισητὸς, μίσους ἄξιος, ἄπληστος. Alias Grammatici inter μισητὴν et μισήτην distinguunt. Thomas M. μισητὴ, ἡ μίσους ἄξια γυνὴ, μισήτη δὲ βαρυτόνως, ἡ καταφερής. Vide et Ammonium de Simil. et Differ. Vocab. v. μισητή. Suidas: μισήτην, τὴν καταφερῆ μισήτην λέγουσιν, οὐ παρὰ τὸ μῖσος, ἀλλὰ παρὰ τὸ μίσγεσθαι. Idem loca veterum, quibus vox eo sensu legitur, subjungit. Confer Schol. Aristoph. Av. v. 1619. Unde discimus etiam, quod Aristophani in Pluto. v. 990. μισητία sit πορνεία. — Vide et Sap. XIV. 9. Sir. X. 7.

ΜΙΣΗΤΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *odiosum facio*. עָכַר, *perturbo*. Gen. XXXIV. 29. Arab. عكر, *turbulentus, fæculentus fuit*, quod de *odioso* ac *inviso aliis* bene dici potest.

ΜΙΣΘΑΡΝΕ'Ω, *mercedem capio, mercede operam meam loco*. שָׂכַר, *mercede conduco*. Al. 1 Sam. II. 5. ἐμισθάρνησαν. — הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחָה, *incurvo me*. Symm. 1 Sam. II. 36. ἵνα μισθαρνήσῃ. Hic annotante Montfauconio non verba, sed sensum, prout ipse capiebat, consectatus est. Sed verba hæc potius pertinent ad לַאֲגוֹרַת, quod *mercedis* notionem habet, ut e reliquis linguis Orient. docuit Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Vulg. *ut offerat*. Lex. Cyrilli MS. Brem. μισθαρνῶ, μισθὸν λαμβάνων. Hesych. μισθαρνὴς, ὁ λατρεύων μισθοῦ, ἢ ὁ μισθὸν ἀφαιρῶν καὶ ἀντικαταλλάττων. Idem: μισθαρνία, ἡ ἐπὶ μισθῷ γινομένη ἐργασία.

ΜΙ'ΣΘΙΟΣ, *mercenarius*. שָׂכִיר, idem. Job. VII. 1. Inc. Lev. XXV. 5. Vide quoque Var. Lect. Lev. XIX. 13. Tob. V. 10. Sirac. VII. 21.

ΜΙΣΘΟ'Σ, *merces, præmium*. אֶבֶן, *lapis*. Proverb. XVII. 8. Scil. vox Hebr. notat quoque *pondus*, et *momentum in lance*, unde Symm. στάθμιον. Ea potestate vox intellegi poterat de *eo, quod alicui appenditur et larga mensura attribuitur*, h. e. μισθῷ. Sic Jaegerus ad h. l. cui quoque in mentem venerat ἴσθμιον

(Conf. Hom. Odyss. XVIII. 299. ibique schol.), si אֶבֶן interpres forte intellexisset de *gemma in monili*, ejusque loco posuisset *ipsum monile*. Ex Hensleri sententia λίθος reponendum est, quod librarius sensum loci non percipiens in μισθὸς mutaverit. — אֶשְׁכָּר, *donum*. Ez. XXVII. 15. — אֶתְנַן, *merces meretricia*. Ies. XXIII. 18. Sed μισθὸς ibi potius notat *quæstum et lucrum e mercatura*. Conf. infra s. μίσθωμα. — *יוֹם, *dies*. Inc. Lev. XXV. 50. Sed loco μισθὸς legendum ibi ἡμέρα. Vide ad h. l. Montfauc. — מְחִיר, *pretium*. Mich. III. 11. — מַשְׂכֹּרֶת, *merces*. Genes. XXIX. 15. XXXI. 7. 41. Ruth. II. 12. — עִזְבוֹנִים plur. *nundinæ*. Ezech. XXVII. 27. 33. — פֹּעַל, *operis merces*. Job. VII. 2. Jer XXII. 13. — פְּעֻלָּה, *opus*. Lev. XIX. 13. Bene: nam *opus* h. l. metonymice notat *mercedem debitam propter opus*. — שָׂכִיר, *mercenarius*. Deut. XXIV. 14. — שָׂכָר. Genes. XV. 1. XXX. 18. XXXI. 8. et alibi sæpius. — שֶׁקֶר, *mendacium*. Prov. XI. 18. Legerunt fortasse שֶׂכֶר. Sir. XI. 17. καὶ αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Pro μισθοῦ malim legere μόχθου. 2 Macc. VIII. 33. ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσατο μισθόν. Sic μισθὸς pro *pœna* et *damno* adhibitum reperitur apud Callim. Lavacr. Pall. v. 102. ac *pretium* apud Terent. Andr. III. 5. 4. et Horat. III. Od. XXIV. v. 24.

ΜΙΣΘΟ'Ν ΠΙΣΤΟ'Ν ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *mercedem fidelem* h. e. *certam accipio*. נִמְלָט Niph. *evado*. Prov. XI. 21. Videntur autem hæc verba potius pertinere ad v. 18., ut jam Jaegerus monuit.

ΜΙΣΘΟ'Ν ΣΥΝΑ'ΓΩ, *mercedem colligo*. הִשְׂתַּכֵּר Hithp. a שָׂכַר, *mercedem reporto*. Hagg. I. 6.

ΜΙΣΘΟ'ΟΜΑΙ, *mercede conduco*. כָּרָה, *emo*. Hos. III. 2. Nec sensum expresserunt, nec legerunt אֶשְׂכְּרֶהָ a שָׂכָר, *merces*, sed כָּרָה, كرى et كرا apud Arabes notat *mercede conducere*. Vid. Michaëlis Colleg. Crit. p. 330. seq. — שָׂכַר. Genes. XXX. 16. Deut. XXIII. 4. Jud. IX. 4. et alibi. — שָׂכָר, *merces*. Zach. XI. 12. — שָׂכִיר, *mercede conductus*. Al. Ies. VII. 20. μεμισθωμένῳ. — *תָּנָה, *munera mitto*. Ed. Quint. Hos. VIII. 10. Bene quoad sensum. Vulg. *cum mercede conduxerint nationes*. Adde 1 Macc. V. 39.

ΜΙΣΘΟΦΟΡΙ'Α, *merces*. עֲרֻבָּה, *pignus*. Symm. 1 Sam. XVII. 18. τὴν μισθοφορίαν αὐτῶν λήψῃ. Ita Bielius. Si lectio hæc, quam exhibet Scholiasta Cod. Coislin. Sec., sana est, verba hæc quoad sensum ita reddenda erunt: *quomodo militent ac quales se præstent, videbis et accipies*. Nam μισθοφορία est *actio stipendia merendi*, uno verbo *militia*, quæ alias στρατεία appellatur. Sed quia vox μισθοφορία hoc sensu cum voce Hebr. conciliari nequit, mallem reponere μισθοφορὰν, h. e. *stipendium*, quæ vox legitur apud Thucyd. IV. 24. VIII. 45. 50. Diod. Sic. XVIII. 62. Suidas et ex eo Phavorinus: ἰδίως τὸν μισθὸν τῶν στρατευομένων οἱ παλαιοὶ μισθοφορὰν ἐκάλουν. Vide Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 67. seq.

ΜΙ'ΣΘΩΜΑ, *merces, donum*. אֶתְנָה, *merces meretricia*. Hos. II. 12. — אֶתְנַן, idem. Deut. XXIII. 19. Ezech. XVI. 30. 33. 40. Mich. I. 7. Adde Aqu. Ies. XXIII. 18. ubi μίσθωμα notat *quæstum et lucrum e mercatura*. — מָדוֹן, *contentio*. Prov.

a XIX. 13. Jaegero totus hic locus in desperatis est. Forte legerunt מתני a תָּנָה, *largiter donavit.* — נֵדָה. Inc. et LXX Ezech. XVI. 32. ubi dicitur de *pecunia* s. *mercede, quæ meretricibus dari solet.* (Cf. Casaub. ad Sueton. Calig. c. 40. et ad Athen. XIII. 6. p. 877.) נֵדֶה est *donum,* a נָתַן, *dedit.* — נְדָנִים plur. Ez. XVI. 32. Eodem sensu b vox occurrit in fragmento Æliani adducto a Suida: Μίσθωμα, ὁ μισθὸς ὁ ἑταιρικός. Αἰλιανός· Ἡ δὲ οὐ προσίετο, φάσκουσα εἶναι μίσθωμα, τὸ ἑαυτὴν παραβαλεῖν ἀνδρὶ ἀγνῶτι. Confer Thom. Mag. p. 617.

ΜΙΣΘΩΤΟ'Σ, *mercenarius, mercede conductus.* *אֶתְנָה, *merces meretricia.* Hos. II. 12. sec. ed. Compl. — שָׂכִיר, *mercenarius.* Exod. XII. c 45. XXII. 15. Levit. XIX. 13. et alibi. Aqu. Symmach. Theod. Ies. XVI. 14. — *שִׁכּוֹר, *ebrius, inebriatus.* Ies. XXVIII. 1. 3. Legerunt שְׂכִירֵי, a שָׂכִיר, *mercede conductus, mercenarius.* Judith. VI. 5. μισθωτοὶ sunt, *qui mercede conducti militabant.* Adde 1 Macc. VI. 29.

ΜΙΣΟΞΕΝΙ'Α, *odium peregrinorum* seu *hospitum, inhospitalitas.* Sap. d XIX. 13. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μισοξενίαν, ἀπανθρωπίαν, φειδωλίαν.

ΜΙΣΟΠΟΙΕ'Ω, *hostilia facio.* מְשַׂנֵּא part. *osor.* Aqu. Ps. LXXX. 13. Idem Ps. LXXXII. 3.

ΜΙΣΟΠΟΙΟ'Σ, *hostilia faciens, hostis.* מְשַׂנֵּא. part. *osor.* Symm. Ps. LXXX. 16.

*ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΕΥ'Ω, *odium improbitatis ostendo et declaro.* 2 Macc. e IV. 49. sec. Alex.

ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΕ'Ω, idem. Esther. VII. 5. in ed. Usserii Vet. Alt. p. 185. 2 Macc. IV. 49. Τύριοι μισοπονηρήσαντες, Tyrii *improbitatis odium habentes.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. μισοπονηρήσαντες, μισήσαντες τὰ κακά. Vide et 2 Macc. III. 1. Esth. VII. 1. 2 Macc. VIII. 4. ubi Deo tribuitur, et ex adjuncto *punire* notat. Vulg. *indignaretur.* Josephus A. J. f XIII. 10. p. 661. ed. Haverc. μισοπονηρῶν τοῖς Σαμαρεῦσιν, Samaritanis *valde infensus.*

ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΙ'Α, *odium improbitatis.* 2 Macc. III. 1.

*ΜΙΣΟΠΟ'ΝΗΡΟΣ, *qui improbos vel improbitatem aversatur, vindex improborum et peccatorum.* Addit. Esther. XVI. 3. Θεοῦ τὴν μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην, Dei g improborum vindicis arbitrantur se effugere posse sententiam. Adverb. μισοπονήρως legitur apud Schol. Æschyl. Prometh. v. 231. ubi τῷ φιλανθρώπως opponitur, adeoque *hostili animo erga alios* notat.

ΜΙ'ΣΟΣ, *odium.* *מְשַׂנֵּא part. *osor.* Symm. Ps. LIV. 13. διὰ μίσους μου. — שִׂנְאָה, *odium.* 2 Sam. XIII. 15. Psalm. XXIV. 20. CVIII. 2. 4. et h alibi. — שְׁנִינָה, *dicterium.* Jerem. XXIV. 9. Legerunt לְשִׂנְאָה.

*ΜΙ'ΣΥΒΡΙΣ, *osor contumeliæ,* et ex adjuncto *ultor, vindex contumeliæ et injuriæ illatæ.* Sic Deus vocatur 3 Macc. VI. 7.

ΜΙ'ΤΡΑ, *mitra* (*ornamentum capitis muliebre, ex quo fasciolæ dependebant*), *fascia capitis, diadema, corona, zona, cingulum.* מְעִיל, *pallium.* Ezech. XXVI. 16. — מִצְנֶפֶת, *cidaris.* Exod. XXVIII. 33. Levit. i VIII. 9. — פְּאֵר, *ornamentum.* Ies. LXI. 10. — פַּאֲרֵי מִגְבָּעוֹת, *ornamenta tiararum.* Exod. XXXIX. 27. Vide et Judith. XVI. 6. Baruch. V. 2. Judith. IX. 3. ἔλυσαν μήτραν (Sic enim Grotius ad h. l. Fesselius Advers. SS. Lib. II. c. 24. p. 166. et Dougtæus Analect. Sacr. P. II. Ex. 4. pro μήτραν legendum censent) παρθένου, solverunt zonam virginis. Ita Moschus Idyll. II. circa fin. λῦσε δέ οἱ μίτρην. Vide et Theocrit. Idyll. XXVII. v. 54. et conf.

a Spanhemii Obss. in Callimach. pag. 11. 135. et 140. et Ungeri Anal. de Cingulis p. 240. seq. Hesych. μίτρα, χαλκῆ λεπὶς, διάδημα, ζώνη, θώραξ, ταινία. Gloss. MS. in Proph. μίτρα, τὸ βαρβαρικὸν διάδημα τῆς κεφαλῆς. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μίτρα, ζώνη παρὰ τὸ μέτωπον. Gloss. MS. in Octateuch μίτρα, διάδημα, ἢ ζώνη.

ΜΝΑ῀, contr. ex μνία *Ionice, mi-* b *na, libra,* vel *pondo auri et argenti.* מָנֶה. 1 Reg. X. 17. Esdr. II. 69. Ezech. XLV. 12. Confer et notata supra in vocc. ἀμνὰς et ἀμνός. 3 Esdr. V. 43. respondet Hebr. דַּרְכְּמֹנִין. Esdr. II. 69. *drachmæ.* Hesych. μνᾶ, λίτραι δύο. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐπιφάνιος λίτρας μιᾶς δίμοιρον. Lege ex Epiphanio de Ponderibus et Mens. p. 183. λίτρας μιᾶς καὶ διμοίρου. Confer infra c in v. χρύσεος, Bernardum de Mens. et Pond. p. 181. et alios, quos citat Wolfius ad Luc. XIX. 18. p. 737.

ΜΝΑ'ΟΜΑΙ vel ΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ, *memini, recordor.* *הוֹלִיד Hiph. a יָלַד, *parere facio.* Ies. LXVI. 9. καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου. Si lectio sana est, vocem Hebr. sensu metaphorico acceperunt, hoc sensu: vos non gessistis vos erga me, sicut filios decet, d seu: *mei immemores fuistis.* Sed Justinus M. in Dial. c. Tryph. Jud. p. 183. habet: οὐ γινώσῃ. — הִתְעֹרֵר Hithp. a עוּר, *excito me.* Ies. LXIV. 7. — זָכַר. Genes. VIII. 1. IX. 15. 16. Ies. LXIII. 7. τὸν ἔλεον κυρίου ἐμνήσθην, misericordiæ Domini recordatus sum. — נָשָׂא, *fero,* item *elevo.* Gen. XL. 13. 20. Psalm. L. 4. In omnibus his locis libere ver- e terunt, sensu vero tamen non neglecto. — שָׁמַר, *custodio.* Inc. Deut. V. 12. μνήσθητι. Interpretatio hæc Scharfenbergio ex loco Exod. XX. 8. (ubi in textu legitur זָכוֹר), huic nostro plane simili, tanquam glossema translata esse videtur. — תָּפַשׂ, *prehendo.* Ezech. XXI. 23. Videntur μνᾶσθαι h. l. *puniendi* notione accepisse, quam quoque voci Hebr. subjecerunt. Cæterum μνᾶσ- f θαι interdum *capere* notat, v. c. ap. Homer. Il. XXIV. 613. 3 Esdr. IV. 21. Sirac. XV. 8. ubi notat ex adjuncto *curam habere.* Sir. XVI. 17. τίς μου μνησθήσεται, quis me *curabit* et *observabit.* Sir. XXIII. 18. μνήσθητι πατρὸς καὶ μητρὸς, *curam habe* parentum tuorum, eos *honora et cole.* In notione *curandi* et *paran-* *di* legitur quoque apud Homerum g Il. X. 509. et Odyss. VII. 192. Sirac. VII. 18. μνήσθητι, ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ, *cogita* et *perpende,* pœnam non cessaturam esse. Baruch. IV. 14. ubi μνήσθητε ob antecedens ἐλθέτωσαν per ἀνακολουθίαν positum est pro μνησθήτωσαν. 3 Esdr. III. 20. οὐ μέμνηται, *oblivisci facit, oblivionem inducit.* Ita et ibid. v. 21.

ΟΥ' ΜΗ' ΜΝΑ'ΟΜΑΙ, *non recor-* h *dor.* סָלַח, *condono.* Jer. XXXIII. 8. οὐ μὴ μνησθήσομαι ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Ita bene ex aliis SS. locis, ubi hæc formula occurrit, transtulerunt.

ΜΝΕΙ'Α, *memoria, recordatio.* זֵכֶר. Psalm. CX. 4. Ies. XXVI. 8. — זְכֹר infin. Deut. VII. 18. Jerem. XXXI. 20. Thren. III. 20. — *מַשְׂטֵמָה, *odium.* Hos. IX. 7. ubi tamen pro μνία, quod habet cod. Alex., reponendum est μανία ex i Vatic. et vers. Arab.

ΜΝΕΙ'Α ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *recordatio fit.* נִזְכַּר Niph. Ies. XXIII. 16. Ezech. XXI. 32. XXV. 10.

ΜΝΕΙ'Α 'ΕΣΤΙ', *recordatio est.* נִזְכַּר Niph. Zach. XIII. 2.

ΜΝΕΙ'ΑΝ ΠΟΙΕ'Ω, *recordationem facio, recordor.* זָכַר, *recordor.* Job. XIV. 13. — Vide alibi Ὀδύνη.

ΜΝΗ῀ΜΑ, *monumentum, sepulcrum.* קֶבֶר, *sepulcrum.* Exod. XIV. 11. Num. XI. 34. 35. XIX. 16. et alibi. — קְבוּרָה, *sepultura.* Ezech.

a XXXII. 23. 25. Lexic. Cyrilli MS. Brem. μνήματα, οἱ τάφοι.

ΜΝΗΜΕΙ͂ΟΝ, idem. עָפָר, *pulvis.* Aqu. Symm. Theod. Ies. XXVI. 19. — קֶבֶר. Genes. XXIII. 6. 9. XLIX. 30. L. 5. et alibi. — קְבוּרָה. Gen. XXXV. 20. Sap. X. 7.

ΜΝΗ΄ΜΗ, *memoria, recordatio,* etiam *id, quo memoria alicujus conservatur.* זֵכֶר ; זֶכֶר. Psalm. XXIX. b 4. Prov. X. 8. Cohel. IX. 5. Aqu. Psalm. VI. 6. Symm. Ies. XXVI. 14. ubi זֵכֶר sunt *posteri,* adeoque μνήμη est i. q. μνημόσυνον apud Aqu. et Theod. adeoque *id, quo memoria alicujus conservatur,* notat. — זִכָּרוֹן. Cohel. I. 11. — זִכְרוֹן. Cohel. I. 11. et II. 16. — מַזְכִּיר part. Hiph. a זָכַר, *commemoro.* Symm. 2 Sam. VIII. 16. ubi ἐπὶ τῆς μνήμης positum c est pro ὁ ἐπὶ τῆς μνήμης ὤν, ac μνήμη est i. q. ὑπόμνημα, qua voce h. l. LXX usi sunt. Vulg. *a commentariis,* h. e. *commentariorum publicorum scriptor,* qui alias ὑπομνηματογράφος dicitur, quod vide infra. — עֶבְרָה, *excandescentia.* Symmach. Amos I. 11. ubi tamen pro μνήμην L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. 3. legit μῆνιν, cujus sententiam quoque d suam fecit Semlerus: qua tamen conjectura non opus est. Nam μνήμη h. l. est *memoria injuriæ illatæ, ira memor.* Vide quoque supra s. v. μηνιάω. Sap. VIII. 14. XI. 13. μνημῶν τῶν παρελθουσῶν, ubi μνῆμαι esse videntur *mala, quæ antea perpessi fuerant,* per metonymiam: nisi cum Iansenio legere malis: μνήμων τῶν παρελθόντων. 2 Macc. II. 26.

e ΑΙ΄ΡΩ ΤΗ΄Ν ΜΝΗ΄ΜΗΝ, *tollo memoriam.* תְּמוּמִים plur. ex תָּמִים, *integri.* Proverb. I. 12. ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ τῆς γῆς, quæ explicatio Jaegero ad h. l. exinde fluxisse videtur, quod et תְּמוּמִים (ut ex recentioribus Schultensius) intellegerent *totos,* ut prorsus ac plane sublati sint, et quod mortui sepultique paulatim abeant in oblivionem.

ΜΝΗΜΟΝΕΥ΄Ω, *memini, recordor.* f זָכַר. Exod. XIII. 3. 1 Par. XVI. 12. 15. Psalm. LXII. 7. et alibi. — זֵכֶר, *recordatio.* Psalm. VI. 5. Legerunt זָכְרְךָ cum Vulg. et Arabe. Tob. IV. 5. τοῦ Θεοῦ μνημόνευε, *rationem habe* Dei, h. e. *recte vive;* sequitur enim καὶ μὴ θελήσῃς ἁμαρτάνειν. Ib. v. 19. μνημόνευε τῶν ἐντολῶν, *diligenter observa* præcepta. 1 Macc. XII. 11. μνημονεύειν ἀδελφῶν, *curare* g fratres. 2 Macc. IX. 21. ἂν ἐμνημόνευον. Legendum ἀνεμνημόνευον.

ΜΝΗΜΟ΄ΣΥΝΟΝ, *memoriale, monumentum.* אַזְכָּרָה. Lev. II. 2. 9. 16. V. 12. VI. 15. et alibi. — דִּכְרָנַיָּא Chald. plur. *memorabilia.* Esdr. IV. 15. — זֵכֶר ; זֶכֶר. Exod. III. 15. XVII. 14. Deut. XXXII. 26. et alibi. Adde Aqu. Psalm. XXIX. 5. Aqu. Theod. Ies. XXVI. 14. Οἱ λοιποὶ Job. XIII. 12. Vulg. h *memoria,* ubi *memoria* est i. q. *monumentum.* — זִכָּרוֹן. Exod. XII. 14. XIII. 9. XVII. 14. et alibi sæpius. — *זִכְרוֹן. Lev. XXIII. 24. Esth. VI. 1. Ies. LVII. 8. — מַזְכִּיר part. Hiph. Ies. LXVI. 3. ubi μνημόσυνον τῆς θυσίας est, quod Hebr. אַזְכָּרָה dicitur, et *suffitum ex thure vel adipe* significat. Vide ad h. l. Cappelli Nott. Critt. p. 518. — נִזְכָּר part. i Niph. Esth. IX. 26. — סֵפֶר, *liber.* Esth. II. 22. ubi μνημόσυνον significat *annales, in quibus res memorabiles consignantur,* ut adeo non opus sit cum Trommio statuere, eos זֵכֶר legisse. Conf. Addit. Esther. XII. 5. — עָתִיק, *durabile.* Ies. XXIII. 18. ubi sensum expresserunt. Sirac. XXIV. 22. τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ μέλι γλυκύ, h. e. *præcepta mea* (Sy-

a rus: *doctrina mea.* Hoc quoque voluit Vulg. qui habet *spiritus.*) summam voluptatem afferunt. Cf. Spicileg. I. p. 81. Interdum μνημόσυνον notat *sacrificium Deo oblatum,* quasi ad memoriam sui commendandam, aut gratam beneficiorum Dei recolendam memoriam. Sic legitur Sirac. XXXII. 7. (ubi est i. q. θυσία in priore membro.)
b XXXVIII. 11. et XLV. 21. Vide Spicil. II. p. 128. Baruch. IV. 4. μνημόσυνον sunt *pauci, per quos memoria nominis Israëlitici conservatur,* coll. Ies. I. 9.

ΜΝΗΣΙΚΑΚΕ'Ω, *memor sum malorum vel injuriæ, infestus sum.* אָשַׁם, *reus sum.* Ezech. XXV. 12. Num אָשַׁם et שָׁמַם h. l. invicem permutarunt?— גָּמַל, *rependo.* Joël.
c III. 4. ubi μνησικακεῖν notat *injuriis sponte lacessere.* — חָשַׁב, *cogito.* Zach. VII. 10.— עָשָׂה בְּעֶבְרָה, *facio in ira.* Prov. XXI. 24. — שָׂטַם, *odi.* Gen. L. 15. Confer Ælian. V. H. XII. 49.

ΜΝΗΣΙ'ΚΑΚΟΣ, *memor malorum et illatæ injuriæ.* נְתִיבָה, *semita.* Prov. XII. 29. Jaegero legisse videntur מְרִיבָה: certe רִיב per φιλ-
d εχθρεῖν transtulerunt cap. I. 30. Buxtorfius autem in Anticr. p. 718. statuit, Græcos pariter ac Chaldæum de suo supplevisse μνησικάκων, quia דֶּרֶךְ et נְתִיבָה, quæ sunt synonyma, hic conjunguntur.

*ΜΝΗ'ΣΚΟΜΑΙ, i. q. μιμνήσκομαι, *recordor, memini.* 1 Macc. VI. 12. μνήσκομαι sec. cod. Alex. ubi alii libri μιμνήσκομαι habent. Vide
e Schneideri Lex. Gr. s. v. μνήσκω, quæ quoque reperitur in Etymol. Gudiano 221. 32.

ΜΝΗΣΤΕΥ'Ω, *despondeo, desponso,* ΜΝΗΣΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *desponsor.* אֵרַשׂ Pih. Deut. XX. 7. ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα, qui *desponsavit* sibi uxorem. Vide et Hos. II. 19. 20. et confer 1 Maccab. III. 56. Deuter. XXII. 23. παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρί, virgo *desponsata* viro. Vide et
f v. 25. 27. 28. et conf. Matth. I. 18 et Luc. I. 27. ac ad h. l. Wolfium p. 559.

ΜΟΓΙΛΑ'ΛΟΣ, *difficulter loquens, mutus.* אִלֵּם, *mutus.* Ies. XXXV. 6. τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, diserta erit lingua mutorum. Aqu. Symm. Theod. Exod. IV. 11. Vide et Quint. Edit. Ps. LV. 1. Aqu. Ies. LVI. 10. secundum Procopium p.
g 641. unde Hexapla locupletanda sunt.

*ΜΟ'ΓΙΣ, *vix, ægre,* i. q. μόλις. 3 Macc. VII. 6. Thom. Mag. μόλις ἀντὶ τοῦ βραδέως. Μόγις δὲ ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας. Vid. D' Orville ad Chariton. Aphrod. Lib. III. c. 9.

ΜΟΙΧΑΛΙ'Σ, *adultera.* נֹאֶפֶת part. Kal fœm. Ezech. XVI. 37. XXIII.
h 45. — מְנָאֵף part. Pih. masc. *adulter.* Mal. III. 5. — מְנָאֶפֶת part. Pih. fœm. Prov. XXX. 20. Hos. III. 1.

ΜΟΙΧΑ'ΟΜΑΙ, *adulteror.* נָאַף, idem. Jerem. III. 8. V. 7.

ΜΟΙΧΕΙ'Α, *adulterium.* נְאֹף infin. Hos. IV. 2. — נִאֻפִים plur. Jer. XIII. 27. — נַאֲפוּפִים plur. *adulteria.* Ezech. XXIII. 43.
i

ΜΟΙΧΕΥ'Ω, i. q. μοιχάομαι, *adulteror.* נָאַף. Exod. XX. 13. Levit. XX. 10. et alibi. — נִאֻפִים plur. *adulteria.* Ezech. XXIII. 43. Adde Sirac. XXIII. 30.

ΜΟΙΧΟ'Σ, *adulter.* נֹאֵף part. Kal. Job. XXIV. 15. Prov. VI. 32. — מְנָאֵף part. Pih. Ps. XLIX. 19. Ies. LVII. 3. Sir. XXV. 4. ubi pro μοιχὸν fortasse legendum μωρὸν, *fatuum,* ut legit Vulg. et Syrus.

ΜΟ'ΛΙΒΔΟΣ, (alias μόλιβος, uti passim in alia lectione exstat.) *plumbum.* עֹפֶרֶת, idem. Exod. XV.

a 10. Num. XXXI. 22. Job. XIX. 24. et alibi.

ΜΟ'ΛΙΣ, *vix*, *ægre*, i. q. *μόγις*. *בָּאָרֶץ, *in terra*. Prov. XI. 31. Legisse videntur Jaegero בְּאֹמֶץ, *per vim*. Sirac. XXI. 22. *μόλις ἡσυχῇ μειδιάσῃ*, raro et modice ridet, ac non tam ridet, quam subridet. Ibid. XXVI. 24. ac Sap. IX. 16.

b ΜΟΛΟ'ΧΗ, *malva*, alias *μαλάχη*, a *μαλάσσειν*, *emollire*, *quod ventrem emolliat*. כֹּל, *omnis*. Al. Job. XXIV. 24. LXX (teste Olympiodoro in Catena PP.) *χλόη* habent, ubi in textu Hebr. legitur כַּכֹּל, *sicut omnes*, sc. hujus generis homines, quod non recte capientes laudati interpretes pro arbitrio rem interitui facile obnoxiam posuerunt, ut sæpe c factum est. Nam eos aliter (v. c. יְבוּל s. בול) legisse, adeoque speciem pro genere posuisse, mihi non est verosimile, nec, quantum equidem scio, linguæ orientales huic translationi favent.

ΜΟΛΟ'Χ, *Moloch*, *idolum*. מֹלֶךְ: pr. *regnans*. Aqu. Symm. Theod. Lev. XVIII. 21. XX. 2. 3. 5. Suidas: Μολὼχ, εἴδωλον τῶν Μωαβιτῶν.

d *ΜΟ'ΛΥΒΔΟΣ, *plumbum*. Sirac. XXII. 14. ubi in aliis codd. *μόλυβος*, in aliis *μόλιβδος*, in aliis *μόλιβος* legitur. Eadem lectionis diversitas est quoque cap. XLVII. 21. Exod. XV. 10. Job. XIX. 25. Jerem. VI. 29. et alibi. Nulla autem harum variarum lectionum tanquam falsa repudiari potest, quia ita diverse a Græcis scribi solet. Suidas: *μόλυβ-e δος· εἰς ἐλασμοὺς μολύβδων γράφοντες.* Sirac. XXII. 14. in fine pro ἀλλ' ἢ *μωρὸς* ed. Compl. habet: ἀλλ' ἢ *μόλυβδος*. Videtur utraque lectio conjungenda hoc modo: ἀλλ' ἢ μόλυβδος μωρὸς, h. e. *immo gravior*, *onerosior et molestior adhuc plumbo est stultus*.

ΜΟ'ΛΥΝΣΙΣ, *pollutio*, *inquinatio*. תּוֹעֵבָה, *abominatio*. Jer. XLIV. 4. τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης. f

ΜΟΛΥ'ΝΩ, *polluo*, *inquino*, *inficio*, *tingo*, etiam *immundum ac impurum aliquid declaro*. בֹּסֵס Pih. a בּוּס, *conculco*. Jerem. XII. 10. Sensum secuti sunt.—גָּאַל : הִגְאִיל : נִגְאַל, Kal, Hiph. et Niph. *polluo*. Ies. LIX. 3. LXIII. 3. Al. Thren. IV. 14. Aqu. Job. III. 5. *μολύναι αὐτὴν*, ubi *μολύνειν obscurare*, *tenebricosum reddere* notat. Sermo enim ibi est de g nocte, et Vulgatus, Aquilam sine dubio secutus, habet: *obscurent eum*. Ita vero nox pollnitur, h. e. *tetrica et terribilis redditur*. Symm. Theod. Ies. LXIII. 3. Aqu. Symm. Malach. I. 7.—חָנֵף, *profanus sum*. Jer. XXIII. 11.—טָבַל, *tingo*. Gen. XXXVII. 30. ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι, tingebant tunicam sanguine. Sic *μιαίνειν*, quod pariter alias *polluere* significat, Homero est *tingere*. h De vulnerato enim Menelao memorat Il. Δ'. v. 141., quod ex ejus vulnere similem in modum sanguis profluxerit, ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ Μῃονὶς ἠὲ Κάειρα, perinde ac si ebur purpura tinxerit mulier Mæonia vel Caria. Scholiastes et Eustathius ibi *μιήνῃ* exponunt *χρίσῃ*, *βάψῃ*. Unde et apud Hesychium procul dubio *μιήνῃ* redditur *βάψῃ*. Huc etiam respiciens i Plutarchus Lib. VIII. Conviv. Quæst. 5. τὸ βάψαι κέκληκεν μιῆναι ὁ ποιητής. Confer Küsteri not. ad Aristoph. Plut. v. 530. et Jac. Hasæum in Bibl. Brem. Cl. III. p. 261. seq. Hinc lucem fœneratur locus Apoc. III. 4. ubi *ἱμάτια μεμολυσμένα* (h. e. vestes tinctæ colore purpureo, qui Sardibus, quo scripta est hæc epistola, parabatur) opponuntur τοῖς λευκοῖς. Adde Porphyr. Lib. IV. de Abstin. Animal. §. 20. Sic et *σπιλοῦσθαι*, quod proprie *contaminari* significat, denotat aliquando *tingi*, et *σπίλωμα tincturam*. Vide infra *σπιλόω*, et *σπίλωμα*.—*טָמֵא, *ver-*

a bum. Symmach. 2 Reg. XXIII. 10. ubi μολύνειν notat *aliquid immundum atque impurum declarare, adeoque ejus usum interdicere.* — טִנֵּף Pih. Cant. V. 4. πῶς μολυνῶ αὐτούς; num eos iterum inquinabo? — יָלַךְ, *eo, vado.* Ezech. VII. 17. XXI. 7. Libere verterunt. — פִּגּוּל, *abominatio.* Ies. LXV. 4. — קָדַשׁ, *sanctifico.* Inc. Lev. VI. 18. μολυνθήσεται. De h. l. ita b Scharfenbergius: Doctores quidam veteris ecclesiæ cum in h. l. hærerent, atque vidissent, non ita multo post v. 27. (Hebr. 20.) dici, eum, qui aspersus fuerit sanguine victimæ, se lavare debere, putarunt *sanctificari* significare *pollui.* Hinc, collato loco Haggæi, quem Origenes laudat cap. II. 12. 13. 14., ἁγιασθήσεται interpretati sunt μολυνθήσεται. c Est igitur hoc glossema, quo quidem scriptores ecclesiastici (hi enim sunt τινὲς) rem ipsam illustrare conati sunt. — שָׁגַל, *violo, stupro,* pro quo Masorethæ honestatis causa legunt שָׁכַב. Zach. XIV. 2. 3 Esdr. IX. 83. Hebr. נִדָּה, *elongatio,* aut potius *fœditas, impuritas.* Esdr. IX. 11. Tob. III. 14. οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου, non *inquinavi* nomen meum, d nempe *peccato.* Sir. XXI. 30. μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων, contaminat animam suam, h. e. *se ipse dedecorat* susurro. Hesych. μολύνει, μιαίνει, ἀναφύρει, πίμπλησι.

ΜΟΛΥΣΜΟ'Σ, *pollutio, inquinamentum,* i. q. μόλυνσις. חֲנֻפָּה, *hypocrisis, profanatio.* Jer. XXIII. 15. ubi μολυσμὸς metaphorice *inquinationem per peccata* notat. 3 Esdr. IX. e 83. Hebr. נִדָּה, *elongatio,* aut potius *fœditas, impuritas.* Esdr. IX. 11. 2 Macc. V. 27. Hesych. μολυσμὸς, ἀκαθαρσία, μίασμα, ἁμαρτία δυσέκπλυτος. Sic et Gloss. in Proph. μολυσμὸς, ἁμαρτία δυσέκπλυτος.

ΜΟΝΑ'ΖΩ, *solitarius sum, solus dego, solus pasco.* בָּדַד, idem. Ps. CI. 8. ὡς στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος. Aqu. Hos. VIII. 9. ὄναγρος μονάζων ἑαυτῷ, onager, qui degit et pascit f solus. Theodot. ibi μονάζων καθ' ἑαυτόν. Versio Quinta ib. autem habet: ὄναγρος μονάζων καθ' ἑαυτὸν διαιτώμενος, ubi judice Fischero Clavi p. 66. μονάζων induci et deleri debet. Mihi autem potius διαιτώμενος glossa esse videtur ad μονάζων pertinens, cujus auctor ostendere volebat, μονάζειν h. l., quia sequitur καθ' ἑαυτὸν, simpliciter esse διαιτᾶσθαι. g

*ΜΟΝΑΡΧΙ'Α, *monarchia, unus dominatus s. imperium.* Esth. III. 13. sec. Vet. Arund. τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην μοναρχίαν. Suidas: μοναρχία, μονοκρατία, adducto loco Polybii Lib. XI. cap. 11.

*ΜΟ'ΝΑΡΧΟΣ, *monarcha, qui solus imperat.* 3 Macc. II. 2. μόναρχε παντοκράτορ. Vox hæc apud Polybium h sæpius occurrit. Cf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.

ΜΟΝΑΧΟ'Σ, *solitarius.* יָחִיד, *unigenitus.* Aqu. Psalm. XXI. 21. XXIV. 17. XXXIV. 20. Symm. Psalm. LXVII. 7. μοναχοῖς. — לְבַדּוֹ. Symm. sec. cod. Mosqu. Genes. II. 18.

ΜΟΝΑΧΟ'Ω, *solitarium facio.* יִחֵד Pih. *unio.* Aqu. Ps. LXXXV. i 11. μονάχωσον. Si vere est Aquilæ hæc versio, suspicor, eum potius scripsisse ἕνωσον, ut habet Symmachus, adeoque nomina interpretum h. l., ut alibi sæpius, permutata esse.

ΜΟΝΗ', *mansio, habitatio.* 1 Macc. VII. 38. μὴ δῷς αὐτοῖς μονὴν, nec concede ipsis *vitam longiorem.* Vide supra s. v. μένω. Posset quoque ibi k de *sede fixa* explicari, coll. Joh. XIV. 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. μονὴ, καταμονὴ, παραμονή.

ΜΟ'ΝΙΜΟΣ, *permanens, stabilis.* וְיֵשׁ תִּקְוָה, *et est spes,* Jerem. XXXI. 17. juxta cod. Vat. μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις, firmum liberis tuis.

Hesych. μόνιμον, στάσιμον, βέβαιον. Ita Bielius. Sed ex collatione horum verborum cum textu Hebr. apparere puto, verba hæc potius pertinere ad וְשָׁבוּ בָנִים, ut nempe loco שָׁבוּ legerint שֶׁבֶת, *sedem fixam.*

ὌΡΟΣ ΜΌΝΙΜΟΝ, *mons stabilis.* הוֹרַי, *genitor.* Gen. XLIX. 26. ἐπ' εὐλογίαις ὀρέων μονίμων. Secundum Trommium ac Bielium legerunt hic הָרֵי, ab הַר, *mons.* Quod quanquam ex parte verum est, tamen simul observare neglexerunt, illud μονίμων sequenti עַד respondere, ut jam monuit Doederleinius Bibl. Theol. P. II. pag. 343. Hesych. μονίμων, βεβαίων, αἰωνίων, ἐπιμόνων, στασίμων.

ΜΩΝΙΟ'Σ vel ΜΌΝΙΟΣ, *solitarius*, speciatim *porcus solitarius.* Hinc phrasis μονιὸς ἄγριος, *solitarius ferus* seu *fera, quæ singularis et sola vagatur.* זִיז שָׂדַי, *fera agri.* Psalm. LXXIX. 14. *porcus solitarius ferus.* Vulg. *ferus singularis*, unde factum Gallicum *sanglier.* Ælian. de Anim. Lib. VII. c. 47. καλοῦνται δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιοί τινες. Hesych. Μονιὸς, ὗς ἄγριος, ὁ μὴ τοῖς ἄλλοις συναγελαζόμενος, ἢ ὁ περὶ τράχηλον ὁρμός. Ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ Ὠσηὲ τοῦ προφήτου ὄνον λέγει σημαίνειν. Τινὲς δὲ μέγα θηρίον κατὰ ἀπόνοιαν καταμόνας νεμόμενον. Lex. Cyrilli MS. Brem. μονιὸς, σῦς ἄγριος, ἢ ὄναγρος. Suidas ex Theodoreto ad Psalm. l. c. μονιὸς ἄγριος, ὗς μεμονωμένος, ἢ ὁ μονόλυκος. Küsterus ad h. l. citat Ez. Spanhemium in Callimachum pag. 184. Lycophroni v. 74. est πόρκος μονήρης. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. cap. 16. p. 870. et cap. 29. p. 978. ac Fullerum Miscell. Sacr. L. VI. c. 6.

ΜΟΝΟΓΕΝΗ'Σ, *unigenitus, unicus.* יָחִיד, idem. Psalm. XXI. 1. τὴν μονογενῆ μου, unicam meam. Suidas ad h. l. μονογενῆ, τὴν μονότητα. Vide et Psalm. XXXIV. 20. et confer Sap. VII. 22. ubi πνεῦμα dicitur μονογενές. Psalm. XXIV. 17. Aqu. Gen. XXII. 2. Psalm. LXVII. 7. Prov. IV. 3. Sap. VII. 22. πνεῦμα μονογενὲς, spiritus *simplex*: nam opponitur ei πολυμερὲς, *quod partes habet* vel *in partes dividi potest.* Vide ad h. l. Intt. et Eichhornii Introd. in Libr. Apocryph. V. T. p. 101.

ΜΟΝΟ'ΖΩΝΟΣ, *unicam zonam habens, solum cingulum gestans, leviter armatus, accinctus, expeditus, bellicosus*, item *latro, prædator*, vel, ut Hieronymus interpretatur, *latrunculus.* גְּדוּד, *turma.* 2 Sam. XXII. 30. ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, tecum curram *expeditus.* 2 Reg. V. 2. ἐκ Συρίας ἐξῆλθον μονόζωνοι, e Syria egressi erant *prædatores.* Vide et 2 Reg. VI. 23. XIII. 20. XXIV. 2. 2 Reg. XIII. 21. ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, sc. λόχον, ecce videbant turmam *prædatoriam.* Gloss. MS. in Lib. 4 Reg. Μονόζωνον, λόχον, εἴτουν ἐνεδρεύοντα, ἢ λῃστήν. In Cod. Fabric. legitur: λόγον μονόζωνον, ἐνεδρεύοντα, λῃστήν. Sed et hic rescribendum videtur: Μονόζωνον, λόχον ἐνεδρεύοντα, λῃστήν. 1 Par. VII. 4. μονόζωνοι δυνάμει παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, *expediti* in exercitu ad prœlium ineundum. Job. XXIX. 25. κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις, habitabam tanquam rex inter *bellicosos.* Theod. Job. XIX. 12. μονόζωνοι. Olympiodorus ad h. l. μονόζωνοι δέ εἰσιν οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὴ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες, ἢ οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λῃσταί. Cum Olympiodoro, et forte ex illo, eadem habet Suidas, apud quem μονόζωνοι etiam exponuntur ἔφοδοι βάρβαροι ἢ ἀπελάται μάχιμοι. Isidorus: οἱ μονόζωνοι στρατιωτικὰ τάγματα μηνύουσιν ἢ βαρβαρικὰ στίφη, ἢ λῃστρικὰ συγκροτήματα. Hesych. Μονόζωνοι, οἱ τῶν πολεμίων κατάσκοποι, ἢ μάχιμοι, οὓς ἡμεῖς μονομάχους. Lex. Cyrilli MS. Brem. μονόζωνος, μάχιμος, ἢ καὶ κατάσκοπος. Lex. Cyrilli MS. Bar. μονόζωνοι, μάχιμοι, ἢ εὐσταλεῖς καὶ κοῦφοι στρατιῶται,

καὶ μὴ κατάφρακτοι. Adde Aquilæ 1 Sam. XXX. 8. ubi vid. Montfauconius. Idem 2 Sam. III. 22. — יָחִיד, unicus. Ed. Quinta Psalm. LXVII. 7. μονοζώνους. Ita nempe perperam edi jussit Montfauconius. Sed jam Semlerus bene conjecit, sine ν inserto legendum esse μονοζώους, quod sensus imperat.

ΜΟΝΌΖΩΟΣ, solitarie vivens. יָחִיד, unicus. Ed. Quint. Psalm. LXVII. 7. Vide sub μονόζωνος.

ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΣ, diarius, qui est unius diei. Sap. V. 15.

ΜΟΝΟΚΕΡΩΣ, monoceros, unicornis. Uti μώνυχος non animal, quod unam tantum, sed quod indivisam ungulam habet, significat, ita μονόκερως principio a nonnullis gazellæ inditum est, quod, cum in simili genere cornua cervis ramosa, capreis bifida, platyceroti latiora et in palmas efficta sint, huic soli natura ea simplicia et indivisa tribuisset. רְאֵם et contr. רֵים et רֵם. Numer. XXIII. 22. Deuter. XXXIII. 17. Job. XXXIX. 9. Ps. XXVIII. 6. Posteriori loco ita: καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων, et dilectus tanquam filius unicornium. Codicem quendam ibi pro μονοκερώτων habuisse μονοκέρωτος, colligit Bielius ex Cyrilli Lex. MS. Brem. ubi inde procul dubio ita: Υἱὸς μονοκέρωτος, ὁ Χριστὸς, ὡς υἱὸς τῆς μονοειδοῦς ἀληθείας. Suidas ex Theodoreto: μονόκερως, ζῶον, ὃ παρὰ τῆς φύσεως ἓν κέρας ἔλαβεν κ. τ. λ. — רָם, excelsus. Psalm. LXXVII. 69. 75. ubi loco רָמִים, loca excelsa, legerunt רְאֵמִים pro רָמִים. Lex. Cyrilli MS. Brem. μονόκερως, εἶδος θηρίου. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 26.

ΜΟΝΟΜΑΧΕΩ, singulare certamen ineo, in duello pugno. נִלְחַם יַחַד Niph. pugno simul. 1 Sam. XVII. 10. μονομαχήσωμεν ἀμφότεροι. Legitur præterea 1 Sam. XVII. 8. ubi in Hex. Montfauc. ita legitur: וְיֵרֵד אֵלָי Σ. εἰς τὸ μονομαχῆσαι, sed male. Edendum potius erat vel Σ. . . . εἰς τὸ μονομαχῆσαι, vel: Σ. καταβήτω πρὸς ἐμὲ εἰς τὸ μονομαχῆσαι, ut adeo verba ε. τ. μ. sint merum additamentum sensus causa, cui nihil in textu Hebr. respondet. Fortasse tamen hæc verba alieno loco hic posita sunt, ac pertinent ad לְהִלָּחֵם v. 9. Conf. Ælian. V. H. X. 22.

*ΜΟΝΟΜΑΧΟΣ, singulari certamine pugnans, gladiator. יְחִידָה, unica. Aqu. sec. cod. Vatic. 754. ab Adlero collatum Psalm. XXI. 21. ubi in Hexaplis Montfauconii rectius legitur μοναχήν. Sic quoque legitur ibid. Ps. XXXIV. 17.

*ΜΟΝΟΝ. רַק, tantum. Symm. Ies. XXVIII. 19. μόνον σεισμός. K.

ΜΟΝΟΟΜΑΙ, solus relinquor, sum solitarius, it. unior, unus fio. גַּלְמוּד, solitarius. Hebr. sec. Schol. ed. Rom. et Hexapla Job. III. 7. ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη μεμονωμένη, nox illa sit solitaria, h. e. destituta conventu hominum, sive lætantium, sive convivantium, ut bene exponunt Intt. Conf. 1 Tim. V. 5. ubi vidua dicitur μεμονωμένη, h. e. filiis et nepotibus destituta. Hesych. μεμονωμένος, ἐγκαταλελειμμένος. — יָחַד, adunor. Aqu. Genes. XLIX. 6. μὴ μονωθήτω, ne uniatur, vel una fiat. Confer quoque 2 Macc. X. 6. sec. ed. Compl.

ΜΟΝΟΡΧΙΣ, unum testiculum habens. מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, attritus teste. Lev. XXI. 20. ubi nonnulli codd. Holm. vitiose μονόρχης et μονόρχιος.

ΜΟΝΟΣ, solus. *אַךְ, profecto, verumtamen, duntaxat. Symm. sec. Ed. Prim. Theod. et LXX Jerem. XXXII. 30. Sine dubio primitus scriptum fuit μόνον. Conf. Opusc. Crit. p. 378. seq. — בְּגַפּוֹ, in corpore suo. Exod. XXI. 3. 4. Bene

a quoad sensum. Nam formula Hebr. *cœlibem* h. l. notat. — בָּדָד. Deut. XXXII. 12. Jerem. XLIX. 30. Thren. I. 2. πῶς ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυσμένη; quomodo sedet *sola* civitas plena populo? i. e. quomodo Jerusalem, frequens illa civitas, solitudo facta est? Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. c. 2. p. 308. — לְבָדָד. Num. XXIII. 9. —
b לְבַד. Gen. II. 18. XXI. 28. 29. — *לְבַדָּם, *seorsum.* 2 Sam. X. 8. — יָחִיד, *unicus.* Symm. Ps. XXIV. 13. Vide et LXX Gen. XI. 3. 17. et Deut. VI. 13. ubi pro voce μόνος nihil legitur in textu Hebr. — Vide alibi εἷς. Hist. Sus. v. 15. μόνων. Lege μόνον aut μόνως. 1 Macc. VII. 38. μόνην, videlicet ἐν τῷ βίῳ, ne sit, ut diutius maneat in hac vita. Op-
c ponitur ἐξαγωγὴ, *excessus e vita.*

ΚΑΤΑ' ΜΟ'ΝΑΣ. Vide in Καταμόνας.

ΜΗ' ΜΟ'ΝΟΣ, *num solus.* הֲרַק אַךְ, *an tantummodo.* Num. XII. 2.

ΜΟΝΟ'ΤΗΣ, *unitas.* יָחִיד, *unicus.* Symm. Psalm. XXI. 21. XXXIV. 20.

ΜΟΝΟ'ΤΡΟΠΟΣ, *unius modi, simplex, solitarius,* quasi μόνος τραφεὶς,
d *solus enutritus et educatus, qui socium generis sui non habuit, sed solus de stirpe reliquus fuit, solitarius, cœlebs, orbus.* יָחִיד, *unicus.* Psalm. LXVII. 7. ὁ Θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, Deus habitare facit solitarios in domo. Suidas, et, ut videtur, ex h. l. μονοτρόπους interpretatur τοὺς ἕνα σκοπὸν ἔχοντας, καὶ τοὺς ἀρετῆς μόνης ἐπιμελουμένους, καὶ μὴ νῦν
e μὲν ταῦτα, νῦν δὲ ἐκεῖνα προαιρουμένους. Sed rectius illos Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 45. p. 491. de *illis* accipit, *qui liberis carent,* et Plutarchum ac Basilium μονότροπον de *solitario* sæpe usurpare observat. Sic et in Lex. Cyrilli MS. Brem. μονότροπος exponitur μονάζων. Alias vero et apud Suidam μονότροπος redditur μόνος τραφεὶς, ἄγαμος (sic enim bene, notante Küstero, Rigaltius ad Phædrum legit pro ἀγαθὸς), ἀγύναιος. Vide Joseph. B. J. II. 21. 1. Plutarchum in Pelopida c. 3. p. 332. ed. Reisk. μονότροπον βίον.

*ΜΟΝΟΦΑΓΙ'Α, tribuitur ei, *qui tenui victu ob paupertatem utitur.* 4 Macc. I. 27. ubi τῇ παντοφαγίᾳ opponitur. Lat. reddidit: *solitaria ingluvies.*

*ΜΟΝΟΦΑ'ΓΟΣ, *solus et sine conviva cibum capiens,* aut *tenui victu ob paupertatem utens.* In priore notione legitur 4 Macc. II. 7. ubi est: *qui solus heluari solet.*

*ΜΟΝΟ'ΧΕΙΡ, *unam habens manum, unimanus.* מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, *attritus teste.* Levit. XXI. 20. sec. cod. 84. Holm. Vitiose pro μόνορχις.

ΜΟΝΩ'ΤΑΤΟΣ, superlat. *plane*
f *solus, unicus.* לְבַד, *solus.* 2 Sam. XIII. 32. ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν, quod vel Amnon *solus plane* mortuus est. 1 Reg. VIII. 39. σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων, tu *solus plane* nosti cor omnium. Vide et 1 Reg. XVIII. 22. XXII. 31. 2 Reg. X. 25. et confer 1 Macc. X. 70. Esth. III. 13. ac Ies. LXIII. 3. ubi vide Var. Lec-
g tionis ac Hexapla. Voce etiam utitur Aristoph. Plut. v. 182. et Equit. v. 351. Hesych. μονώτατος, μόνος ὢν, ὑπάρχων. Confer Fesselii Advers. Sacr. Lib. IV. cap. 2. p. 306. — Vide alibi σύ.

ΜΟ'ΡΙΟΝ, *particula, pars, portiuncula.* מַעֲדַנּוֹת plur. *deliciæ.* Aqu. et Symmach. Job. XXXVIII. 31. μόρια. Sine dubio usi sunt hac
h voce, quia præcesserat vox קָשַׁר, *conjungere, colligare,* atque sermo est de Pleiadibus, q. d. *cumulo stellarum.* Partes Pleiadis sunt *singulæ stellæ, e quibus Pleiades compositæ sunt.* Nec commode dici poterat: *ligare delicias Pleiadis.* Ergo

liberius verterunt. Hanc ob causam nec Aquilam hac voce usum esse existimo, sed tantum scripsisse ἡ συνάψεις, quibus verbis deinde e Symmacho male addita sunt verba μόρια πλειάδος. Hesych. μόριον, μέρος. Idem: μορίων, μερισμῶν.

ΜΟ'ΡΟΝ, *morum, fructus arboris, quæ dicitur μορέα, morus,* et alias συκάμινος appellatur Dioscorid. Lib. I. cap. 181. 1 Macc. VI. 34. Scribitur etiam μῶρον.

ΜΟ'ΡΟΣ, *mors.* 2 Macc. IX. 28. XIII. 7. Lex. Cyrilli MS. Brem. μόρον, θάνατον, τέλος. Suidas: μόρος, ὀδύνη, πόνος, θάνατος. Hesych. μόρος, φόνος, θάνατος, φθόρος, πόνος, νόσος, μοῖρα τοῦ βίου.

ΜΟΡΦΗ', *forma, species, figura, imago, similitudo, favor.* זִיו Chald. *splendor.* Dan. IV. 33. V. 6. τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη, tunc regis *forma* mutabatur. Vide et ibid. 9. 10. VII. 28. — *צְלֵם Chald. Dan. III. 19. sec. cod. Chis. — תַּבְנִית, *structura.* Ies. XLIV. 13. ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρὸς, fecit illud ad formam vel *similitudinem* viri. — תְּמוּנָה, *similitudo.* Dan. IV. 12. sec. cod. Oxon. μορφὴν, quod in cod. X. Holm. Symmacho tribuitur. Job. IV. 16. οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου, non erat *figura* vel *imago* ante oculos meos, h. e. non clare ac distincte cognovi vultum ejus ac faciem. Inc. Dan. IV. 12. Sap. XVIII. 1. ὡς φωνὴν μὲν ἀκούοντες, μορφὴν δὲ οὐχ ὁρῶντες, tanquam vocem quidem audientes, *figuram* autem non videntes. Tob. I. 13. ubi διδόναι χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιόν τινος est facere, ut aliquis placeat alicui, aut ejus favorem consequatur. In Edit. Hebr. Fagii ac Münsteri חסד Græco μορφὴ respondet. (Μορφὴ pro *pulcritudine.* Confer Jacobs. in Anthol. T. VI. p. 365.) Hesych. μορφὴ, ἰδέα, εἶδος. Confer Suiceri Thes. T. II. p. 376.

ΜΟΡΦΟ'Ω, *formo.* תָּאַר, *delineo.* Aquila et LXX Ies. XLIV. 13. — שָׁנָה, *muto.* Symmachus Psalm. XXXIII. 1. ὅτι μεμόρφωκε τὸν τρόπον, cum *immutasset formam* moris sui.

ΜΟ'ΡΦΩΜΑ, *forma, imago.* אֱלֹהִים, *dii.* Aqu. Gen. XXXI. 30. Sed sine dubio μορφώματα ibi irrepsit e v. 19. (ubi τῷ תְּרָפִים respondet), quia non verosimile est, Aquilam tam longe discessisse a significatione vulgari verbi אֱלֹהִים, ut illud interpretaretur μορφώματα. — תְּרָפִים plur. Aquila Genes. XXXI. 19. Judith. XVII. 5. 1 Sam. XIX. 14. Add. Aquila Hos. III. 4. Hesychius: μόρφωμα, μορφή. Plato Gorg. I. 485. E. Æschyl. Agam. 882. Eumen. 415.

ΜΟΣΘΑ'Θ, corrupte ex Hebr. מַשְׁחִית partic. a שָׁחַת. 2 Reg. XXIII. 13. pro quo al. μασχίθ. In Gloss. autem in Lib. 4 Reg. pro τοῦ μοσθὰθ majori adhuc corruptione legitur τοῦ νοσοσὰτ, vel juxta Cod. Barocc. τοῦ σωσὰτ, et exponitur τοῦ διαφθείροντος.

ΜΟΣΦΕΘΑΓ'Μ. Ipsa vox Hebr. מִשְׁפְּתַיִם, *ordines duo.* Theod. Jud. V. 16.

ΜΟΣΧΑ'ΡΙΟΝ, *parvus vel tenellus vitulus.* בָּקָר, *bos.* 2 Sam. XVII. 29. — בֶּן בָּקָר, *filius bovis.* Gen. XVIII. 7. 8. — עֵגֶל. Lev. IX. 2. Ies. XI. 6. Inc. 1 Sam. XXVIII. 24. — פַּר, *juvencus.* Exod. XXIV. 5. XXIX. 2. 3. 36.

*ΜΟΣΧΑ'ΡΙΟΝ ΠΡΩΤΟ'ΤΟΚΟΝ, *vitulus primogenitus.* *בִּכְרָה, *dromedaria velox.* Hebr. Int. sec. Theodoretum Jerem. II. 23. De h. l. ita judico. Loco בִּכְרָה, *dromas,* legit בְּכוֹרָה, *primogenitura,* aut simile quid: קַלָּה autem acce-

a pit de *omni animali veloci*, ad quod genus etiam vituli pertinent.

ΜΌΣΧΕΥΜΑ, *surculus, propago.* Non autem *quilibet surculi μοσχεύματα* dicuntur, sed *qui ex arbore dempti seruntur* s. *plantantur, ut in fruticem arboremve excrescant*, a *μοσχεύω*, quod est *surculis ex arbore demptis sero, plantaria* s. *viviradices instituo.* Μόσχος enim est *pampinus*, b *viviradix*. Sap. IV. 3. ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος. Vulg. *spuria vitulamina non dabunt radices altas.* Ad quem locum respiciens Augustinus de Doctrin. Christ. Lib. II. cap. 12., " Quoniam *μόσχος, inquit,* Græce *vitulus* dicitur, *μοσχεύματα* quidam non intellexerunt esse *plantationes*, sed *vitulamina* interpretati sunt. Qui error c tam multos codd. præoccupavit, ut vix inveniatur aliter scriptum, et tamen sententia manifestissima est, quia clarescit consequentibus verbis. Namque *adulterinæ plantationes non dabunt radices altas* convenientius dicitur, quam *vitulamina*, quæ velut pedibus per terram gradiuntur, et non hærent radicibus. Hanc translationem etiam cætera d contexta custodiunt." Vox occurrit etiam apud Philonem de Agricult. pag. 128. et de Plantat. p. 148. Suidas: μοσχεύματα, ἁπαλὰ φυτὰ δένδρων ἢ λαχάνων. Hesychius: μοσχεύματα, τὰ νεόφυτα. Idem: μόσχοι, οἱ νέοι βλαστοί. Idem: μόσχοισι, τοῖς νεοφύτοις βλαστήμασιν, ἁπαλοῖς κλαδίσκοις. Conf. Theophrast. de Caus. Plant. Lib. III. cap. 17.

e ΜΌΣΧΟΣ, *vitulus, taurus, bos adultus* (Conf. Lydii Synt. de Re Militari pag. 67. seq.), it. *agnus.* בָּקָר, *bos.* Genes. XII. 16. XX. 14. XXI. 27. et alibi sæpius. — בֶּן בָּקָר, *filius bovis.* Levit. I. 5. — כַּר, *agnus.* Ezech. XXXIX. 18. κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, arietes et *agnos* et hircos. Sic et alias Græci *agnum* μοσχίον appellant. Pollux Lib. VII. segm. 184. ubi de ovium ætatibus: τὸν μὲν ἀπὸ γονῆς εἴποις ἂν μοσχίον. Confer Bochartum Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 28. pag. 276. — *מַלְמַד, *stimulus.* Inc. Jud. III. 31. μόσχων. Hic omissum esse videtur substantivum κέντρον aut simile quid — עֵגֶל masc. Ex. XXXII. 4. Deut. IX. 16. 21. et alibi sæpius. Psalm. CVI. 19. ubi μόσχος est *bos*, ut Apoc. IV. 7. Firmat Lactantius f Lib. IV. cap. 10. *aureum caput bovis.* Accedit Herodotus, qui celebratissimum illum Ægyptiorum bovem (Apin) μόσχον nominat. — עֶגְלָה fœm. *vitula.* Hos. X. 5. — *עָגֹל, *rotundus.* 1 Reg. X. 19. Legerunt cum Inc. לְעֶגְלַת, ac recte. — פַּר, *juvencus.* Exod. XXIX. 10. Levit. IV. 3. Judith. VI. 25. λάβε τὸν μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ, accipe h *taurum* alterum septennem. Ib. v. 26. et alibi sæpius. — שׁוֹר, *bos.* Exod. XXI. 33. XXII. 1. Deut. XIV. 4. Jos. VI. 21. et alibi sæpius. — תּוֹר, idem, Chald. Esdr. VI. 17. VII. 16. Hesychius: μόσχος, νέος λύγος (ita scribendum loco λυγὸς), κλάδος, πτόρθος, καὶ ὁ ἁπαλὸς βοῦς· λύγα (lege λύγοι) δὲ εἰσὶ τὰ i ἱμαντώδη φυτά.

ΜΌΣΧΟΣ ἘΚΛΕΚΤΌΣ, *vitulus electus.* אַבִּיר, *robustus.* Jerem. XLVI. 15. ubi ἐκλεκτὸς est merum glossema. Vide ad h. l. Opuscula Critica p. 332. seq.

ΜΌΣΧΟΣ ΝΈΟΣ, *vitulus novus.* שׁוֹר פַּר, *bos juvencus.* Ps. LXVIII. 36.

ΜΌΣΧΟΣ ΣΙΤΕΥΤΌΣ, *vitulus saginatus.* עֵגֶל מַרְבֵּק, *vitulus sagi*- k *narii.* Jerem. XLVI. 21. ὥσπερ μόσχοι σιτευτοὶ, τρεφόμενοι εἰς σφαγήν: ubi illud τρεφόμενοι εἰς σφαγὴν est alius interpretatio vocum præcedentium. — פַּר שֵׁנִי, *juvencus secundus.* Jud. VI. 28. An forte legerunt שָׁמֵן?

a — שׁוֹר פַּר, *juvencus bos.* Jud. VI. 25. Conf. Luc. XV. 23.

*ΜΟΣΧΟ´ΤΑΥΡΟΣ. Vocabulum fictum, ut videtur. פַּר בֶּן בָּקָר, *juvencus filius tauri.* Inc. Levit. IV. 3. sec. Coisl. et Lips. K. Scribendum *μόσχον ἐκ ταύρων*, aut *τῶν ταύρων.*

ΜΟ´ΤΩΣΙΣ, *linteolum, quod vulneribus inseritur, linamentum vulnerarium, turunda,* a *μότος*, aut potius b *linamentorum usus*, per linamenta curatio. חֹפֶשׁ Pyh. *ligor.* Aquila Ies. I. 6. *μότωσιν*: ubi vid. Montfauconius. Linteola ejusmodi alias *μότα* dicuntur. Hesychius: *μότα, τὰ πληροῦντα τὴν κοίλην τῶν τραυμάτων ῥάκη.* Hieronymus ad Ezech. XXX. 21.: *Proprie autem μότα vocantur, quæ inseruntur vulneribus, ut putridas carnes comedant, et extrac hant purulentas.*

ΜΟΤΟ´Ω, *linamentum vulneri indo, indito penicillo vulnerario sano.* חָבַשׁ, *obligo.* *Οἱ πάντες* Hos. VI. 1. *πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς*, percutiet et *per linteola sanabit* nos. Aquila Job. V. 18. *μοτώσει.* Hesychius: *μοττώσῃ* (lege cum Sopingio *μοτώσει*,) *ἰάσεται δι' ὀθονίων.* Ita etiam Lexic. Cyrilli MS. Brem. et Suidas, nisi d quod apud hunc pariter vitiose legatur *μοτώσειν.* Pariter mendose Gloss. in Proph. *μοτῶσαι, ἰάσεται ὀθονίων*, et Lex. Cyrilli MS. Brem. *μωτώσει* (pro *μοτώσει*), *ἰάσεται.* Symmach. Ezech. XXX. 21. *οὐκ ἐμοτώθη.* Confer Suiceri Thes. T. II. p. 378.

ΜΟΥΣΙΚΗ´, sc. *τέχνη* vel *ἐπιστήμη*, *musica,* sc. *ars seu scientia.* Sirac. XXII. 6. *μουσικὴ ἐν πένθει.* Lugentes e sc. non delectantur musica.

ΜΟΥΣΙΚΟ´Σ, *musicus, musicæ artis peritus.* Item *τὰ μουσικὰ*, *quæ ad musicam pertinent, q. d. musicalia.* זְמָרָא Chald. Dan. III. 5. 7. 10. 15. *παντὸς γένους μουσικῶν*, sc. *ὀργάνων*, omnis generis musicorum instrumentorum. — שִׁירִים plur. ex שִׁיר, *cantica.* Genes. XXXI. 27. *μετὰ μουσικῶν τυμπάνων*, cum musicis f tympanis. Vide et Ez. XXVI. 13. 3 Esdr. IV. 63. *μετὰ μουσικῶν* (sc. *ὀργάνων*) *καὶ χαρᾶς*, cum musicis instrumentis et gaudio. Vide et 3 Esdr. V. 81. Sirac. XL. 22. 1 Macc. IX. 39. 41. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. *μουσικὰ, τερπνὰ τὰ δι' αὐλῶν καὶ κινύρας* (Hesych. *κινύρας*), *καὶ τὰ ὅμοια.*

ΜΟΧΘΕ´Ω, *cum difficultate laboro,* g *affligor, in ærumnis ago, vitam ærumnosam duco,* it. *laborem facio, fatigo.* הֶלְאָה Hiph. a לָאָה, *fatigo.* Aqu. Ies. VII. 13. *ὅτι μοχθεῖτε* (Al. *μοχθοῦτε*) *καί γε τὸν θεόν μου*; quod etiam *laborem facitis* h. e. *molesti estis* Deo meo? Symmachus Job. IV. 2. ubi *μοχθεῖν* est *moleste ferre.* Vulg. *forsitan moleste accipies.* Aqu. Psalm. LXVII. 10. *μεμοχθηκυῖαν.* h Idem Jerem. XII. 5. — יָגַע. Ies. LXII. 8. — עָמַל. Cohel. I. 3. II. 19. *ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ᾧ ἐμόχθησα*, ubi Vulg. per *desudare*, quemadmodum ib. v. 11. per *frustra desudare*, transtulit. — עָמֵל verbale, *laborans.* Cohel. II. 18. III. 9. IV. 8. — תְּלָאָה, *labor.* Thren. III. 5. Legerunt יִלְאָה, aut אֶלְאָה sec. ed. Compl. quæ habet *ἐμόχθησα.* Symm. i Job. IV. 2. Hesych. *μοχθεῖ, κακοπαθεῖ.*

ΜΟΧΘΗΡΟ´ΟΜΑΙ, *molestus sum, ærumnosus fui.* נִמְרָץ Niph. *vehemens* seu *acer sum.* Aquila Job. VI. 25. *τί ἐμοχθηρώθησαν λόγοι εὐθεῖς*; Drusius in Fragm. p. 78. vertit: *quam improbi fuerunt* (potius: *quam molesti sunt, offendunt ac bilem movent.* Vid. Hex.) sermones recti. k

ΜΟΧΘΗΡΟ´Σ, *laboriosus, ærumnosus, malus, improbus, molestias afferens, calamitosus, miser.* Sirac. XXVI. 6. *ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρὰ*, super mortem omnia *molesta.* Sirac. XXVII. 15. *μοχθηρὰ ἀκοή*,

a pit de *omni animali veloci*, ad quod genus etiam vituli pertinent.

ΜΟ'ΣΧΕΥΜΑ, *surculus*, *propago*. Non autem *quilibet surculi* μοσχεύματα dicuntur, sed *qui ex arbore dempti seruntur* s. *plantantur, ut in fruticem arboremve excrescant*, a μοσχεύω, quod est *surculis ex arbore demptis sero, plantaria* s. *viviradices instituo*. Μόσχος enim est *pampinus*, b *viviradix*. Sap. IV. 3. ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος. Vulg. *spuria vitulamina non dabunt radices altas*. Ad quem locum respiciens Augustinus de Doctrin. Christ. Lib. II. cap. 12., "Quoniam μόσχος, *inquit*, Græce *vitulus* dicitur, μοσχεύματα quidam non intellexerunt esse *plantationes*, sed *vitulamina* interpretati sunt. Qui error c tam multos codd. præoccupavit, ut vix inveniatur aliter scriptum, et tamen sententia manifestissima est, quia clarescit consequentibus verbis. Namque *adulterinæ plantationes non dabunt radices altas* convenientius dicitur, quam *vitulamina*, quæ velut pedibus per terram gradiuntur, et non hærent radicibus. Hanc translationem etiam cætera d contexta custodiunt." Vox occurrit etiam apud Philonem de Agricult. pag. 128. et de Plantat. p. 148. Suidas: μοσχεύματα, ἀπαλὰ φυτὰ δένδρων ἢ λαχάνων. Hesychius: μοσχεύματα, τὰ νεόφυτα. Idem: μόσχοι, οἱ νέοι βλαστοί. Idem: μόσχοισι, τοῖς νεοφύτοις βλαστήμασιν, ἀπαλοῖς κλαδίσκοις. Conf. Theophrast. de Caus. Plant. Lib. III. cap. 17.

e ΜΟ'ΣΧΟΣ, *vitulus, taurus, bos adultus* (Conf. Lydii Synt. de Re Militari pag. 67. seq.), it. *agnus*. בָּקָר, *bos*. Genes. XII. 16. XX. 14. XXI. 27. et alibi sæpius. — בֶּן בָּקָר, *filius bovis*. Levit. I. 5. — כַּר, *agnus*. Ezech. XXXIX. 18. κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, arietes et agnos et hircos. Sic et alias Græci *agnum* μοσχίον appellant. Pollux Lib. VII. segm. 184. ubi de ovium ætatibus: τὸν μὲν ἀπὸ γονῆς εἴκοις ἂν μοσχίον. Confer Bochartum Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 28. pag. 276. — *מַלְמַד, *stimulus*. Inc. Jud. III. 31. μόσχων. Hic omissum esse videtur substantivum κέντρον aut simile quid — עֵגֶל masc. Ex. XXXII. 4. Deut. IX. 16. 21. et alibi sæpius. Psalm. CVI. 19. ubi μόσχος est *bos*, ut Apoc. IV. 7. Firmat Lactantius f Lib. IV. cap. 10. *aureum caput bovis*. Accedit Herodotus, qui celebratissimum illum Ægyptiorum bovem (Apin) μόσχον nominat. — עֶגְלָה fœm. *vitula*. Hos. X. 5. — *עָגֹל, g *rotundus*. 1 Reg. X. 19. Legerunt cum Inc. לְעֶגְלַת, ac recte. — פַּר, *juvencus*. Exod. XXIX. 10. Levit. IV. 3. Judith. VI. 25. λάβε τὸν μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ, accipe h *taurum* alterum septennem. Ib. v. 26. et alibi sæpius. — שׁוֹר, *bos*. Exod. XXI. 33. XXII. 1. Deut. XIV. 4. Jos. VI. 21. et alibi sæpius. — תּוֹר, idem, Chald. Esdr. VI. 17. VII. 16. Hesychius: μόσχος, νέος λύγος (ita scribendum loco λυγὸς), κλάδος, πτόρθος, καὶ ὁ ἀπαλὸς βοῦς· λύγα (lege λύγοι) δὲ εἰσὶ τὰ i ἱμαντώδη φυτά.

ΜΟ'ΣΧΟΣ 'ΕΚΛΕΚΤΟ'Σ, *vitulus electus*. אַבִּיר, *robustus*. Jerem. XLVI. 15. ubi ἐκλεκτὸς est merum glossema. Vide ad h. l. Opuscula Critica p. 332. seq.

ΜΟ'ΣΧΟΣ ΝΕ'ΟΣ, *vitulus novus*. שׁוֹר פַּר, *bos juvencus*. Ps. LXVIII. 36.

ΜΟ'ΣΧΟΣ ΣΙΤΕΥΤΟ'Σ, *vitulus saginatus*. עֶגֶל מַרְבֵּק, *vitulus sagi*k*narii*. Jerem. XLVI. 21. ὥσπερ μόσχοι σιτευτοί, τρεφόμενοι εἰς σφαγήν: ubi illud τρεφόμενοι εἰς σφαγὴν est alius interpretatio vocum præcedentium. — פַּר שֵׁנִי, *juvencus secundus*. Jud. VI. 28. An forte legerunt שָׁמֵן?

a — פַּר שׁוֹר, *juvencus bos.* Jud. VI. 25. Conf. Luc. XV. 23.

*ΜΟΣΧΟ'ΤΑΥΡΟΣ. Vocabulum fictum, ut videtur. פַּר בֶּן בָּקָר *juvencus filius tauri.* Inc. Levit. IV. 3. sec. Coisl. et Lips. K. Scribendum μόσχον ἐκ ταύρων, aut τῶν ταύρων.

ΜΟ'ΤΩΣΙΣ, *linteolum, quod vulneribus inseritur, linamentum vulnerarium, turunda,* a μότος, aut potius *linamentorum usus,* per lina- b menta curatio. חָפַשׁ Pyh. *ligor.* Aquila Ies. I. 6. μότωσιν: ubi vid. Montfauconius. Linteola ejusmodi alias μότα dicuntur. Hesychius: μότα, τὰ πληροῦντα τὴν κοίλην τῶν τραυμάτων ῥάκη. Hieronymus ad Ezech. XXX. 21.: *Proprie autem μότα vocantur, quæ inseruntur vulneribus, ut putridas carnes comedant, et extra- c hant purulentas.*

ΜΟΤΟ'Ω, *linamentum vulneri indo, indito penicillo vulnerario sano.* חָבַשׁ, *obligo.* Οἱ πάντες Hos. VI. 1. πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς, percutiet et *per linteola sanabit* nos. Aquila Job. V. 18. μοτώσει. Hesychius: μοττώσῃ (lege cum Sopingio μοτώσει,) ἰάσεται δι' ὀθονίων. Ita etiam Lexic. Cyrilli MS. Brem. et Suidas, nisi d quod apud hunc pariter vitiose legatur μοτώσιν. Pariter mendose Gloss. in Proph. μοτῶσαι, ἰάσεται ὀθονίων, et Lex. Cyrilli MS. Brem. μοττώσει (pro μοτώσει), ἰάσεται. Symmach. Ezech. XXX. 21. οὐκ ἐμοτώθη. Confer Suiceri Thes. T. II. p. 378.

ΜΟΥΣΙΚΗ', sc. τέχνη vel ἐπιστήμη, *musica,* sc. *ars seu scientia.* Sirac. XXII. 6. μουσικὴ ἐν πένθει. Lugentes e sc. non delectantur musica.

ΜΟΥΣΙΚΟ'Σ, *musicus, musicæ artis peritus.* Item τὰ μουσικά, *quæ ad musicam pertinent, q. d. musicalia.* זְמָרָא Chald. Dan. III. 5. 7. 10. 15. παντὸς γένους μουσικῶν, sc. ὀργάνων, omnis generis musicorum instrumentorum. — שִׁירִים plur. ex שִׁיר, *cantica.* Genes. XXXI. 27. μετὰ μουσικῶν τυμπάνων, cum musicis f tympanis. Vide et Ez. XXVI. 13. 3 Esdr. IV. 63. μετὰ μουσικῶν (sc. ὀργάνων) καὶ χαρᾶς, cum musicis instrumentis et gaudio. Vide et 3 Esdr. V. 81. Sirac. XL. 22. 1 Macc. IX. 39. 41. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. μουσικά, τερπνὰ τὰ δι' αὐλῶν καὶ κινύρας (Hesych. κινύρας), καὶ τὰ ὅμοια.

ΜΟΧΘΕ'Ω, *cum difficultate laboro,* g *affligor, in ærumnis ago, vitam ærumnosam duco,* it. *laborem facio, fatigo.* הַלְאָה Hiph. a לָאָה, *fatigo.* Aqu. Ies. VII. 13. ὅτι μοχθεῖτε (Al. μοχθοῦτε) καί γε τὸν θεόν μου; quod etiam *laborem facitis* h. e. *molesti estis* Deo meo? Symmachus Job. IV. 2. ubi μοχθεῖν est *moleste ferre.* Vulg. *forsitan moleste accipies.* Aqu. Psalm. LXVII. 10. μεμοχθηκυῖαν. h Idem Jerem. XII. 5. — יָגַע. Ies. LXII. 8. — עָמַל. Cohel. I. 3. II. 19. ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ᾧ ἐμόχθησα, ubi Vulg. per *desudare,* quemadmodum ib. v. 11. per *frustra desudare,* transtulit. — עָמֵל verbale, *laborans.* Cohel. II. 18. III. 9. IV. 8. — תְּלָאָה, *labor.* Thren. III. 5. Legerunt יִלְאָה, aut אֶלְאָה sec. ed. Compl. quæ habet ἐμόχθησα. Symm. i Job. IV. 2. Hesych. μοχθεῖ, κακοπαθεῖ.

ΜΟΧΘΗΡΟ'ΟΜΑΙ, *molestus sum, ærumnosus fui.* נִמְרָץ Niph. *vehemens* seu *acer sum.* Aquila Job. VI. 25. τί ἐμοχθηρώθησαν λόγοι εὐθεῖς; Drusius in Fragm. p. 78. vertit: *quam improbi fuerunt* (potius: *quam molesti sunt, offendunt ac bilem movent.* Vid. Hex.) sermones recti. k

ΜΟΧΘΗΡΟ'Σ, *laboriosus, ærumnosus, malus, improbus, molestias afferens, calamitosus, miser.* Sirac. XXVI. 6. ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρά, super mortem omnia *molesta.* Sirac. XXVII. 15. μοχθηρὰ ἀκοή,

a auditus *molestus*. Interdum *μοχθηρὸς*, sicut *πονηρὸς*, substantivis additum notat *magnum*, *summum*, et locum superlativi tenet, v. c. Sirac. V. 17. *αἰσχύνη μοχθηρὰ*, *summa ignominia*. Hesych. *μοχθηρὸς*, *ἐπίπονος*, *πονηρός*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μοχθηρὰ, καὶ τὰ ἐπίπονα, καὶ τὰ πονηρὰ, καὶ τὰ φαῦλα*.

b ΜΟ'ΧΘΟΣ, *labor*, et quidem *ærumnosus*. (Vide Pindar. Isthm. Od. VIII. v. 22.), it. *ærumna*, *molestia*. אָוֶן, *iniquitas*. Num. XXIII. 21. *οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακὼβ*, non erit *malum* inter Jacobitas. — חָמָס, *violentia*. Jerem. LI. 35. — יְגִיעַ. Ies. LV. 2. Jerem. III. 24. — כַּעַס, *indignatio*. Al. Cohel. II. 23. *μόχθου*. — עָמָל. Deut. XXVI. 7. c Cohel. I. 3. II. 10. et alibi sæpius. —*עִצָּבוֹן, *labor*. Theod. sec. cod. Mosqu. Genes. III. 17. — פְּעֻלָּה, *opus*. Ies. LXI. 8. ubi *μόχθος labore partum*, *mercedem laboris* notat. — פֶּרֶךְ, *asperitas*. Levit. XXV. 43. 46. 53. Ezech. XXXIV. 4. — תַּאֲלָה, *execratio*, *maledictio*. Thren. III. 64. Secundum Cappellum in Nott. Critt. ad h. l. p. 541. legerunt d תְּלָאֲתָךְ, quia לָאָה est *laborare*, *defatigari*. Sed Buxtorfius in Anticrit. p. 764. statuit, non aliter eos legisse, potius accepisse cum Chaldæo, ac si תַּאֲלָתְךָ idem esset, quod תְּלָאֲתָךְ, per metathesin literarum. Vulg. *laborem tuum*. — תְּלָאָה, *defatigatio*, *molestia*. Exod. XVIII. 8. Num. XX. 14. Neh. IX. 32. Præterea legitur in Roman. e Edit. Ezech. XXIII. 29. *πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους*, ubi illud *καὶ τοὺς μόχθους* aliunde advectum, et uti spurium in ed. Complut. quoque omissum est. Utrasque voces, *πόνον* et *μόχθον*, conjunxit Philo de Vita Mos. Lib. I. p. 500. C. quemadmodum *μοχθεῖν* et *πόνους ἔχειν* conjunxit Eurip. Electr. v. 65. Sap. X. 10. XVII. 17. *τῶν κατ᾽ ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων*, operarius laborum f in deserto. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μόχθων*, *καμάτων*. Hesych. *μόχθος*, *πόνος*, *κακοπάθεια*.

ΜΟΧΘΕ'Ω, i. q. *μοχθέω*, *laboro*. לָאָה, *deficio viribus*, *defatigor*. Aquila. Ies. VII. 13. *μοχθοῦν ἄνδρας* sec. Eusebium in Demonstr. Evang. L. VI. p. 195. ubi et in sequentibus *μοχθοῦντι* loco *μοχθεῖτε* legendum erit. g

*ΜΟΧΛΕΥ'Ω, *vecte obfirmo* vel *claudo*, i. q. *μοχλοὺς ἐπιβάλλω* apud Aristoph. in Thesmoph. v. 422. בְּרִיחַ, *repagulum*. Inc. Int. (fortasse Symmachus) Prov. XVIII. 19. *μεμοχλευμένον βασίλειον*, pro quo apud Chrysostomum de Sacerd. §. 48., ut Bengelius annotavit, vitiose scribitur *μεμοχλευμένη βασιλεία*. Hesych. *μοχλεύει*, *κινεῖ*. Quidni *κλείει*? h

ΜΟΧΛΟ'Σ, *vectis*, *repagulum*, *instrumentum*, *quo portæ intus firmabantur*. בַּד. Exod. XXXVII. 32. XXXVIII. 5. — בְּרִיחַ. 2 Par. VIII. 5. *τείχη, πύλαι καὶ μοχλοί*, muri, portæ et *repagula*. Vide et Jerem. XLIX. 30. LI. 30. Ezech. XXXVIII. 11. Jud. XVI. 3. *μοχλὸς* est *vectis transversus*, *qui postibus immissus*, *ne valvæ introrsum* i *aperiantur*, *impedit*. Adde Aqu. Ies. XXVII. 1. Hesych. *μοχλοί*, *κλεῖθρα*. — כַּשִּׁיל, *bipennis*. Symm. Psalm. LXXIII. 6. Non aliter legit, sed nomina instrumentorum pro lubitu permutavit. — צִינֹק, *vinculum*. Symm. Jerem. XXIX. 21. *μοχλὸν*, ubi *μοχλὸς carcerem* designare videtur, *cujus porta vecte firmata*. Eandem notionem voci Hebr. quoque tribuit Michaëlis in Supplem. p. 2112. Doederleinius in Notis ad Grotium confert Arab. זנק, *constringere*. Jerem. XLIX. 31. *μοχλοὶ*

est glossema s. interpretatio vocis antecedentis βάλανοι.

*ΜΥΑΛΟ'Ω. טָפַשׁ, *impinguo.* Symm. Psalm. CXVIII. 70. ἐμυαλώθη, *medullatum est,* velut adeps, cor eorum: ubi sine dubio legendum est ἐμυελώθη, et μυελοῦσθαι est i. q. λιπαίνεσθαι, *impinguari, incrassari.* Vide quoque infra s. μυελόω.

ΜΥΓΑΛΗ' (ita enim scribendum est, ut legitur apud Aristot. Hist. An. VIII. c. 24. et alios, non autem, ut vulgo, μυγάλη.), *mus araneus.* Vocatur et μυγαλίη a Nicandro in Theriacis. Quod genus animantis sit, scire se negat Eugubinus. Meminit ejus Plutarchus in Sympos. L. IV. c. 5. Rationem nominis assignant aliqui, quod ἐκ μυὸς καὶ γαλῆς, *ex mure et mustela,* γίνεται, quod absurdissimum judicat Bochartus Hieroz. P. I. Lib. IV. c. 1. p. 1064., cum et mustela sit mure multo major, et illi tam infensa quam felis. Melius ergo Ætium scribere asserit: *Mus araneus colore quidem mustelæ similis est, magnitudine autem muri, unde et mygales obtinuit nomen.* Addit tamen, quod mus araneus muris habeat speciem potius, quam magnitudinem, cum mure omnino minor sit. Latini *murem araneum* vocant, ob venenum, credo, præsens, quod morsu infigat. Conf. Plin. H. N. VIII. c. 58. Cæterum alii *ericium* vertunt, alii *sanguisugam,* alii *viverram,* quæ mustela sylvestris est. — אֲנָקָה, *attelabus.* Levit. XI. 30.

ΜΥΕΛΟ'Σ, *medulla,* etiam *intima pars.* חֵלֶב, *adeps.* Gen. XLV. 18. ubi μυελὸς τῆς γῆς notat *optimos proventus terræ.* — מֹחַ, *medulla.* Job. XXI. 24. Hesych. μυελὸς, τροφὴ, ἔδεσμα, τὸ ἐντὸς τῶν ὀστῶν.

ΜΥΕΛΟ'Ω, *medulla impleo.* Hinc partic. pass. μεμυελωμένος, *medulla plenus, pinguis, medullosus.* מֵחִים plur. *pinguia.* Ps. LXV. 14. ὁλοκαυτώματα μεμυελωμένα, holocausta *medulla plena.* Theodoretus et Suidas legunt μεμυαλωμένα. Verba Suidæ, a Küstero ex Theodoreto emendata, de hac voce ita sese habent: Μεμυαλωμένα κέκληκε τὰ εὐτραφῆ καὶ πίονα. οὕτω γὰρ καὶ ὁ νόμος προσφέρειν ἐκέλευσεν ἄμωμά τε καὶ ἄρτια. ἐπαρᾶται δὲ καὶ ὁ προφήτης Μαλαχίας τοῖς τοιαῦτα μὴ ἔχουσιν, ἀνάπηρα δὲ προσφέρουσιν. Apud Hesychium legitur μεμυλωμένα, sine explicatione, pro quo Sopingius legendum censet μεμυελωμένα. At, si ex literarum serie judicandum, reponendum potius μεμυαλωμένα, ut scribitur etiam apud Hesychium in v. λώων. Rectius tamen legitur μεμυελωμένα.

ΜΥΕ'Ω, *doceo sacra, initio mysteriis.* נִצְמַד Niph. a צָמַד, *copulo me.* Aqu. Num. XXV. 5. μυηθέντας. Ita Symmachus sec. cod. Paul. Lips. 3 Macc. II. 10. μεμυημένοι κατὰ τὰς τελετὰς, sacris *initiati.* Vide Munthii Obs. e Diodor. Sic. ad Philipp. IV. 12.

ΜΥΖΕ'Ω, *sugo.* יָנַק, idem. Aqu. Symm. Job. XX. 16. μυζήσεται. Reliqui μυζήσει. Suidas: μυζεῖ καὶ μύζει, θηλάζει, λείχει.

ΜΥΖΗ'ΤΗΣ, *genus insecti, sic dicti, quod fruges corrodat et sugat,* a μυζέω, aut a μύζω, *sonum emitto, strideo,* ut sit *grylli* nomen a *stridore* inditum. Vid. Michaëlis Suppl. p. 865. חָסִיל, *species locustæ.* Symm. Psalm. LXXVII. 46. Vide supra s. ἐρυσίβη.

ΜΥΘΟΛΟ'ΓΟΣ, *fabularum narrator, fabulator.* Baruch. III. 14. Bretschneidero h. l. sic dicti videntur *philosophi gentilium,* Baduello autem *fabularum interpretes.*

ΜΥ͂ΘΟΣ, *fabula, sermo.* Sir. XX. 19. μῦθος ἄκαιρος, *sermo* intempestivus. Sic et μῦθος est i. q. ἀπόφθεγμα in Theognidis dicto: μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

ΜΥΙ'Α, *musca,* a μύζω, *murmuro.* זְבוּב, idem. 2 Reg. I. 2. 3. 6. 16.

Cohel. X. 1. Ies. VII. 18. In locis 2 Reg. laudatis in LXX ac in utraque Symmachi versione loco *μυῖαν* reponere mallem *μυιῶν*. Βεελζεβοὺβ enim est *dominus muscarum*, non autem ipsa musca ita dici potest. Vide Lex. N. T. s. h. v. (Sed salva est lectio. Nam Josephus quoque A. J. IX. 2. 1. et Gregorius Nazianzenus Orat. Steliteut. II. Accasonitarum deum Μῦαν appellant.) Sap. XVI. 9.

ΜΥΚΑ'ΟΜΑΙ, *mugio*. נָעָה. Symm. Job. VI. 5. *μυκήσεται*, *mugiet*, ubi Montf. male edi jussit: *μηκήσεται*. Inc. 1 Sam. VI. 12. *μυκώμενοι*, *mugientes*.

ΜΥΚΤΗ'Ρ, *meatus odorandi*, *nares*, *nasus*. אַף, idem. Numer. XI. 20. 2 Reg. XIX. 28. Job. XL. 21. et alibi. Adde Aqu. Symm. Theod. Gen. II. 7. ubi *μυκτῆρες*, *nares*, coll. Symm. Ezech. VIII. 17. et Aqu. Symm. Thren. IV. 20. — נְחִירַיִם dual. *nares*. Job. XLI. 12.

ΜΥΚΤΗΡΙ'ΖΩ, *nares attraho*, *naso adunco suspendo*, *subsanno*, *derideo*. אַף, *nasus*. Ezech. VIII. 17. — בּוּז, verbum, *contemno*. Prov. XI. 12. — בּוּז, nomen, *contemtus*. Prov. XII. 8. *νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται*, tardus vero ad ratiocinationem *subsannatur*. — בָּזָה, *contemno*. Prov. XV. 21. XXIII. 9. — הִלְעִיב Hiph. a לָעַב, *subsanno*, *irrideo*. Arab. كعب, *ludificatus est*. 2 Par. XXXVI. 16. — הָתֵל Pih. 1 Reg. XVIII. 27. — לָעַג. Job. XXII. 19. Jerem. XX. 7. — נָאַץ, *sperno*. Prov. I. 30. XV. 5. — נָגַע, *tango*, *lædo*. Symm. Ps. LXXII. 14. *μυκτηριζόμενος*. Sensum expressit: *derisus*, *ob mala sc. ac infortunia mea*: nam נָגוּעַ, *flagellatus*, habet h. l. hanc notionem metaphoricam. — נָלוֹז, *perversus*. Theod. Prov. II. 15. Legit fortasse נָלִיץ. — *שָׁלַח אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל אַף, *applico ramum ad nares*. Ezech. VIII. 17. *ὡς μυκτηρίζοντες*, ubi libere verterunt, non autem זְמוֹרָה ad זָמַר retulerunt, ut statuit Michaëlis Supplem. p. 631. Hesych. *μυκτηρίζει*, *χλευάζει*, *καταγελᾷ*, *ἀπὸ τοῦ μύζειν τοῖς μυκτῆρσι*. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΜΥΚΤΗΡΙΣΜΟ'Σ, *subsannatio*, *irrisio*. Theodorus Antioch. *πνεῦμα διὰ ῥινῶν ἀφιέμενον εἰς ἐξουδένωσιν τοῦ μεγάλα φρυαττομένου*. בּוּזָה, *contemtus*. Neh. IV. 4. — *בָּזָה, *præda*. Neh. IV. 4. Hic legerunt בּוּזָה. — לַעַג. Job. XXXIV. 7. Ez. XXIII. 32. — מָעוֹג, *placenta*. Ps. XXXIV. 19. Legerunt לָעוֹג. Vid. Starck. Carmina Davidis p. 273.

ΜΥ'ΛΑΙ, plur. *dentes molares*. מַלְתָּעוֹת plur. Ps. LVII. 6. *τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν*, dentes molares leonum confregit. Suidas: *μύλας λεόντων*, *ὀδόντας λεόντων*. — מְתַלְּעוֹת plur. per metathesin literarum ex priori. Job. XXIX. 17. Prov. XXX. 14. Joël. I. 6. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μύλας*, *τοὺς ἔσω ὀδόντας*. Suidas: *μύλαι*, *οἱ ἔνδον ὀδόντες*, *οἷς λεπτύνειν εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τὴν τροφήν*.

ΜΥ'ΛΗ, *mola*, *qualis asinaria seu trusatilis*, *frumentaria oleariave*. מַכְתֵּשׁ, *mortarium*. Symm. Jud. XV. 19. Vulg. *dentem molarem*.

ΜΥ'ΛΟΣ, *mola*, *molendinum*, it. synecdochice tam *meta* sive *inferior molæ lapis*, quam *catillus* sive *superior molæ lapis*, it. *μύλοι* in plur. *dentes molares*. טֹחֲנוֹת, *molitrices*, figurate *dentes molares*. Symm. Cohel. XII. 3. *μύλοι*, *dentes molares*. — רֵחַיִם, dualis, propter duas molæ partes, superiorem, *catillum*, et inferiorem, *metam* dictam. Ex. XI. 5. *ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης*

a τῆς παρὰ τὸν μύλον, usque ad primogenitum ancillæ *molam* agentis. Ies. XLVII. 2. λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον, sume *molam*, mole farinam. Conf. Goetzium de Pistrin. Vett. p. 193. Al. Num. XI. 8. μύλῳ. Al. Jerem. XXV. 10. φωνὴν μύλου. Deut. XXIV. 6. οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, non accipies in pignus *neque inferiorem neque superiorem molæ lapidem*.
b Sic et μύλη, quæ alias Græcis *molam* denotat, etiam *inferiorem molæ lapidem* significat. Hesychius de hac voce: οὕτω λέγεται καὶ ὁ κάτω τῆς μύλης λίθος, ὁ δὲ ἄνω ὄνος. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Bar. μύλη, τὸ κάτω τοῦ μύλου, τὸ δὲ ἄνω ὄνος λέγεται. Eadem fere habet Suidas. — רֶכֶב, *catillus*. LXX et οἱ λοιποὶ Jud. IX. 53. 2 Sam. XI. 21. κλάσμα μύλου, frag-
c mentum catilli. Vide ἐπιμύλιον.

ΜΥ'ΛΩΝ, *moletrina, pistrinum*. פְּקֻדָּה, *præfectura*. Jerem. LII. 9. ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος, misit illum in domum pistrini. Vox Hebr. de *carceribus perpetuis* explicatur ab optimis Intt. Vide Goetzium de Pistrinis Vett. p. 45. et Lex. N. T. s. h. v. [Vox Græca occurrit quoque Jer. XXIX. 7. in vers. Theod.
d καὶ δοῦναι αὐτὸν εἰς οἶκον τοῦ μυλῶνος, quæ ex LII. 9. petita videntur. K.]

ΜΥΞΩΤΗ'Ρ, i. q. μυκτὴρ, *nares, per quas mucus* (μύξα) *effluit* (Vide Suidam T. II. p. 587. Pollucem II. 79.), it. *tubus, fistula*. צַנְתְּרוֹת plur. *tubi, fistulæ*. Zach. IV. 12. ubi μυξωτῆρες sunt *epistomia*, seu *infundibula instar nasi adunca, per quæ oleum defluebat in concham*.
e Confer Michaëlis Suppl. p. 2116. Aliis sunt *emunctoria*, h. e. *instrumenta comprimentia oleas et oleum exprimentia*.

ΜΥΡΕΨΗΤΗ'ΡΙΟΝ, *vas unguentarium*. מֶרְקָחָה, *olla pigmenti, vas unguentarium*. Aqu. Job. XLI. 22.

ΜΥΡΕΨΙΚΟ'Σ, *ad unguentarios pertinens, unguentarius, unguento conditus*. מֶרְקָחִים plur. *pigmenta, conditurœ*. Cant. V. 14. — מִרְקַחַת, *unguentum*. Exod. XXX. 25. μύρον *f* μυρεψικὸν, unguentum unguentarium. — רֹקֵחַ, *unguentarius*. Exod. XXX. 35. ubi pro μυρεψικοῦ alii μυρεψοῦ. — רֶקַח, *unguentum*. Exod. XXX. 35. θυμίαμα μυρεψικόν. — רֶקַח, *conditura*. Cant. VIII. 2. ποτιῶσε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ: potabo te vino *unguento condito*. Græcis vinum illud alias μυρίνης οἶνος dicebatur, de quo Pollux Lib. VI. c. 2. segm. 17. ἦν δέ τις καὶ μυῤῥίνης οἶνος, *g* μύρῳ κεκραμένος, οἱ δὲ τὸν γλυκὺν οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι. Et Hesychius: Μυῤῥίνην, ἔνιοι μὲν οἶνον μυῤῥίνης καλοῦσιν, οἱ δὲ πότον ἐσκευασμένον, οἱ δὲ πόσιν φασὶν, ᾗ ἐπεχεῖτο μύρον. De eodem vino Ælianus V. H. Lib. XII. c. 3. τί δὲ, οὐκ ἐκεῖνα τοῖς Ἕλλησι τρυφῆς ἀπόδειξις; μύρῳ γὰρ οἶνον μιγνύντες οὕτως ἔπινον καὶ ὑπερηγάζοντο τὴν τοιαύτην κρᾶσιν καὶ ἐκαλεῖτο ὁ οἶνος μυῤῥινίτης. (Hadr. Junius, Schefferus et Perizonius legendum *h* censent μυῤῥίνης.) μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φιλιππίδης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητής. Confer. h. l. Perizonium.

ΜΥΡΕ'ΨΙΟΝ, *pigmentum, unguentum*. רִקֻּחָה. Symm. Ies. LVII. 9. μυρέψια.

ΜΥΡΕΨΟ'Σ, *unguenti coctor* vel *confector, unguentarius*. מִרְקַחַת, *unguentum*. 2 Par. XVI. 15. — רֹכֵל, *aromatarius*. Cant. III. 6. — רֹקֵחַ. Exod. XXX. 25. XXXVII. 33. *i* 1 Par. IX. 30. — *רִקֻּחָה, *unguentum*. Theod. Ies. LVII. 9. — רַקָּחָה fœm. *unguentaria*. 1 Sam. VIII. 13. Sirac. XXXVIII. 8. XLIX. 1. Hes. μυρεψὸς, ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων.

ΜΥΡΙΑ'Σ, *myrias, numerus decem millium*. רִבּוֹא et רִבּוֹ. Esdr. II. 64. 69. Nehem. VII. 66. — רְבָבָה. Gen. XXIV. 60. Levit. XXVI. 8. Num. X. 36. et alibi sæpius. Judith. XVI. 3. μυριάσι. Vulg.

a *in multitudine:* ubi aut sensum expressit, aut facta est permutatio vocum רוֹב et רִבּוֹ.

'ΕΞΗ'ΚΟΝΤΑ ΜΥΡΙΑ'ΔΕΣ, *sexaginta myriades.* שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף *sexcenta millia.* Exod. XXXVIII. 26.

ΜΥ'ΡΙΑΙ ΜΥΡΙΑ'ΔΕΣ, *decies mille myriades.* רִבּוֹ רִבְבָן Chald. Dan. VII. 10.

b ΜΥ'ΡΙΟΙ, ΑΙ, Α, *decem millia, decies mille.* עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים. Esth. III. 9. — רִבּוֹ. 1 Par. XXIX. 7. — רְבָבָה. Jud. XX. 10.

ΜΥ'ΡΙΟΙ ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΟΙ, *decem millia et quinque millia.* חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף, *septuaginta et quinque millia.* Esth. IX. 16.

ΜΥ'ΡΙΑ ΤΕΤΡΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΑ, *decem millia et quatuor millia.* אַרְבָּעָה c עָשָׂר אֶלֶף, *quatuordecim mille.* Job. XLII. 12.

ΜΥΡΙΟΠΛΑ'ΣΙΟΣ, *decem millibus multiplex.* רִבּוֹתַיִם, dual. *duæ myriades.* Ps. LXVII. 18.

ΜΥΡΙΟΠΛΑΣΙ'ΩΣ, *decem millibus multipliciter,* seu: *multis vel infinitis modis.* Sir. XXIII. 26. Clemens Alex. Pæd. p. 229. 28.

ΜΥΡΙΟ'ΤΗΣ, *decem millium mul-* d *titudo,* vel *magnus, infinitus numerus.* Sap. XII. 22. ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς, inimicos nostros *multipliciter* flagellas. Sic *μυρία* apud Homerum sunt *multa.* Il. Α', 2. ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε, ubi Schol. μύρια ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ πολλά. Unde et Hesychius: μύρια, πολλά. Sic et in Lex. Cyrilli MS. Brem. μυριότιμον exponitur πολύτιμον. Cæterum vide e de voce μυριότης notata a Lobeckio ad Phrynichi Eclogas p. 662.

*ΜΥΡΙ'ΝΙΝΟΣ, i. q. μυρσίνινος, *myrteus.* מֹר, *myrrha.* Esth. II. 12. sec. cod. Alex.

ΜΥΡΙΣΜΟ'Σ, *inunctio, unguentum.* Judith. XVI. 6. ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν μυρισμῷ.

ΜΥΡΜΗΚΙΑ'Ω, *myrmeciis* seu *verrucis laboro.* יַבֶּלֶת, *verruca.* Lev. XXII. 22. μυρμηκιῶντα. Flamin. Nobilius reddidit *formiculosa:* melius reddidisset ex Plinio *formicantia.* f Est autem μυρμηκιᾷν et μυρμηκίζειν apud Ætium medicum et alios *verrucis infestari,* quæ et ipsæ μυρμήκια vel μυρμηκίαι appellantur, unde *verrucarum infestatio* vel *formicatio* (Plin. H. N. XXVIII. 7. et XXX. 8.) μυρμηκίασις dicitur, quæ voces omnes a μύρμηξ, *formica,* nomen acceperunt, quod secundum Ætium ita quis verrucis illis afficiatur, ac si formicas repentes sentiret, vel po- g tius juxta Paulum Æginetam, quod similem sensum generet morsibus formicarum. Hesych. μυρμηκιῶν, ὁ ἥλους ἔχων ἐν ταῖς πτέρναις. ἄλλα δέ ἐστι τὰ ἐξανθήματα καὶ τὰ οἰδήματα τὰ περὶ τὸ σῶμα γινόμενα. Conf. Bonfrer. in Lev. l. c. p. 688. ac Foesii Œcon. Hippocr. p. 420.

ΜΥΡΜΗΚΟΛΕ'ΩΝ, *leo formicarius,* aut: *formica leo,* (Conf. Poupart. Mem. de l'Acad. Roy. 1704. h p. 235.) etiam *species leonis.* Vide Agatharchidem c. 34. לַיִשׁ, *leo vetus.* Job. IV. 11. Vulg. *tigris.* Conf. Drusium ad h. l. Bochartum Hieroz. P. II. p. 813. et Tychsenium ad Physiologum Syrum. p. 77. seq.

ΜΥ'ΡΜΗΞ, *formica.* נְמָלָה, idem. Prov. VI. 6. XXX. 25.

ΜΥ'ΡΝΙΝΟΣ, a μύῤῥα vel σμύρνα, *myrrhinus.* מֹר, *myrrha.* Esth. II. 12. μυρνίνῳ (juxta Rom. edit. σμυρνίνῳ) i ἐλαίῳ.

ΜΥΡΟΒΡΕΧΗ'Σ, *unguento delibutus.* 3 Macc. IV. 6.

ΜΥ'ΡΟΝ et ΜΥ͂ΡΟΝ, *unguentum.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* Cant. II. 5. ubi tamen pro μύροις legendum videtur nonnullis ἀμύραις. Sic certe Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 4.: " Omnes, quos vidi, codices

5

a MSS. pariter ac editi mendose prorsus habent ἐν μύροις. Origenis vero exemplaria ἐν ἀμύραις, sed neque sic recte. Quippe ἐν ἀμόραις legendum esse Hebræa vox אֲשִׁישׁ me edocuit, quam uti 2 Reg. VI. 19. verterunt λάγανον, ita in loco parallelo 1 Par. XVI. 3. ἀμορίτην reddiderunt οἱ ό (juxta exemplaria Ald. Rom. et Alex.), ita dictum ab ἀμόρα, quam b Athenæus Deipn. Lib. XIV. c. 14. p. 646. e Phileta docet esse μελίτωμα πεπεμμένον, et Hesychius in Lex. ἀμόρα, σεμίδαλις ἑφθὴ σὺν μέλιτι. Aptissime igitur hic dicitur: στηρίσατέ με ἐν ἀμόραις, siquidem ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει. Ps. CIII. 15." Fortasse tamen respexerunt *œnanthinum*, de quo agit Dioscor. I. c. 57. Certe Symmachus habet c ἄνθει. — בֶּשֶׂם, *aroma odoratum*. Cant. IV. 14. — לוֹט, *stacte*. Ies. XXV. 7. — מְרֻקָּח part. Pyh. *unguentatus*. 2 Paral. XVI. 15. — מִרְקַחַת. 1 Par. IX. 30. — *פַּנַּג. Ez. XXVII. 17. Vulg. *balsamum*. Vid. Simonis Lex. Hebr. p. 1297. — רֹקַח. Exod. XXX. 25. — שֶׁמֶן. *oleum, pinguedo*. Prov. XXVII. 9. Cant. I. 2. Aqu. Cohel. X. 1. Quod modo differat μύρον ab ἐλαίῳ, docuit Eschenbach. de Unct. Gentil. p. 344. seq. — שֶׁמֶן טוֹב, *oleum bonum*. Ps. CXXXII. 2.

'ΟΣΜΗ' ΜΥ'ΡΟΥ, *odor unguenti*. קוֹל רֵחַיִם, *vox molarum*. Jerem. XXV. 10. Hic vulgo statuunt eos, omissa voce קוֹל, loco רֵחַיִם legisse רֵיחַ, ab Arab. روح, *odoratus est*. Aliis contra videtur olim scriptum e fuisse φωνὴν μύλου, quod deformatum postmodum et mutatum fuerit in ὀσμὴν μύρου. Lectio φωνὴν μύλου reperitur in Cod. Syr. Hexapl. et apud Theod. T. II. Opp. ed. Hal. p. 523. Conf. ad h. l. Grabii Diss. de Vit. LXX Intt. p. 47.

ΜΥΡΣΙΝΕΩ'Ν, *myrtetum, locus myrtis consitus*. הֲדַס, *myrtus*. Aqu. Symm. Zach. I. 8. ubi loco μυρσινῶνας e cod. Barber. reponendum est f μυρσινώνων. Cæterum vide ad h. l. Drusium.

ΜΥΡΣΙ'ΝΗ, *myrtus*. הֲדַס, idem. Neh. VIII. 17. Ies. XLI. 19. LV. 13. Vide Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 17.

*ΜΥΡΣΙΝΩ'Ν, *myrtetum*, *אַיָּלוֹן, *Ajalon*, nomen proprium. Jud. I. 35. ἐν τῷ μυρσινῶνι. Legerunt, aliis punctis subjectis, אֵילוֹן, quæ vox g varias arborum species comprehendit. Vide ad h. l. Bonfrerium. — חֶרֶס, *Cheres*, nomen propr. loci. Inc. et LXX sec. cod. Alex. Jud. I. 35. cujus auctor loco חֶרֶס legit הֲדַס.

ΜΥ~Σ, *mus*. עַכְבָּר. Lev. XI. 29. 1 Sam. VI. 4. et alibi. Præterea legitur 1 Sam. V. 6. ubi verba καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῶν ἀνεφύησαν μύες h una cum reliquis inde a καὶ ἐγένετο pro glossemate habentur, orto illo ex Cap. VI. 5.

ΜΥΣΑ'ΖΩ, *scelus ago*. בּוֹא בְדָמִים, *venio ad sanguinem*. Aqu. 1 Sam. XXV. 26. μυσάζειν sec. cod. Reg. ac Theodoretum. Sed vox hæc mihi potius ab alio interprete profecta esse videtur. דָּמִים autem ut *scelera quævis atrocia* notat, ita specia- i tim pro αἷμα ἀθῷον ponitur.

ΜΥΣΑΡΟ'Σ, *impurus, abominandus, detestandus*. *פֶּגֶר, *cadaver*. Inc. Lev. XXVI. 30. ubi pro μυσαρῶν, quod habet Cod. Coisl. et Lips. Paul., reponendum est μυσαρῶν. Sed quanquam hæc versio a textu Hebr. minime aliena dici potest, tamen Scharfenbergius ad h. l. μυσαρῶν ad seq. גִּלּוּלִים, q. d. *stercorea* (h. e. *res fœdæ, quas aversantur homines, utpote impuras*, speciatim *simulacra Deastrorum*), referre ma-

a luit. — חָבֶל, *confusio, turpitudo, flagitium*. Levit. XVIII. 23.

ΜΥΣΑ'ΡΧΗΣ, *abominandus præfectus*, vel *princeps sceleris*. 2 Macc. V. 24. Vide ad h. l. Grotium, qui putat, eum fuisse antea *præfectum Mysiæ*. Sed tunc *μυσιάρχην* potius scribendum fuisset, ut *κυπριάρχης* ib. XII. 12.

ΜΥ῀ΣΟΣ, *detestandum facinus*, b *scelus*. זִמָּה. Aqu. Lev. XVIII. 17. 2 Macc. VI. 19. Hesych. *μῦσος, μίασμα, βδελυγμὸς, ἀποστροφή*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μῦσος, βδέλυγμα, μίσους ἄξιος*.

ΜΥΣΟ'Ω, *polluo*. בוֹא בְדָמִים, *venio ad sanguinem*. Reliqui 1 Sam. XXV. 33. ubi vid. Schol. ed. Rom. ac Montf. Vide quoque supra *μυσάζω*.

c *ΜΥΣΤΑΘΕΙ'Α. Vocabulum hoc, in cujus explicatione Intt. dissentiunt, ac est haud dubie corruptum, (Hesych. *μυστάδης, εἶδός τι καὶ φατριὰ μάντεων*: ubi vide Intt.) legitur Sap. XII. 6. sec. cod. Vat. Vulg. Syr. et Arabs vel legerunt *μυστήριά σου*, vel verbum *μυσταθεία* sic sunt interpretati. Grotius pro *ἐκ μέσου μυσταθείας σου* legere maluit *ἐκ μυσοῦ μυστὰς θιασμοῦ*, d *ex scelerato afflatu mystas*. Baduellus *ἐκ μύσου, μύστας τε θιασμοῦ, epulum sanguinis abominandi et sacerdotes divini furoris*. Cod. Alex. *αἵματος ἐκ μέσου μύστας θιάσου*. Complut. *μύστας θυσίας σου*.

ΜΥ'ΣΤΑΞ, *labrum superius, et in eo nati pili, barba*. שָׂפָם. 2 Sam. XIX. 24. Hesych. *μύσταξ, αἱ ἐπὶ τὰ ἄνω χείλη τρίχες*.

e ΜΥΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *mysterium, res arcana*. רָזָא : רָז Chald. Dan. II. 18. 19. 27. 29. IV. 6. — רָזִי, *macies*. Aqu. Theod. et LXX Ies. XXIV. 17. ex notione Chaldaica hujus vocis. — סוֹד, *arcanum consilium*. Al. Prov. XX. 22. Symm. Prov. I. 13. Theod. et Ed. Quint. Ps. XXIV. 15. Job. XV. 8. Sap. XIV. 15. *παρέδωκε τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς*. Vulgatus: et constituit inter f servos suos *sacra* et *sacrificia*: ubi Grotius: *μυστήρια in quibusdam vocibus arcanis et symbolis consistebant, τελεταὶ in victimis*. Ibid. v. 23. *τὰ κρύφια μυστήρια* occurrunt, ubi Vulgatus *obscura sacrificia* habet. 2 Macc. XIII. 21.

ΜΥ'ΣΤΗΣ, *sacris initiatus, qui ad sacrorum arcana admittitur, mysteri- g orum conscius*. Sap. XII. 6. Hesych. *μύσται, μυστήρια εἰδότες*. Idem: *μύστης, τελούμενος, σιωπηλὸς, τὰ μυστήρια μαθὼν, μεμυημένος*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μύστης, ὁ τῶν μυστηρίων εἰσηγητής*. Glossæ MSS. ad Sap. l. l. *μύστας, μετέχοντας μυστηρίων, ἤτοι εἰδότας μυστήρια*.

ΜΥΣΤΙΚΟ'Σ, *arcanus*. פֶּלֶא, *mirabilis*. Symm. Ies. III. 3. Ita Bie- h lius, sed perperam. Nam verba *ὁμιλίᾳ μυστικῇ* in Symmachi reliquiis respondent ibi potius Hebr. לָחַשׁ, *incantatio, mussitatio*. Vulg. *eloquii mystici*.

*ΜΥΣΤΙΚΩ῀Σ, *clam, clanculum*. 3 Macc. III. 7. *μυστικῶς τινὰς ἐπισπώμενοι, clam* quosdam accersentes.

ΜΥ'ΣΤΙΣ, *sacris initiata*, et active *mysteria docens*. Sap. VIII. 4. ubi i *mystis* est *sacerdotissa, interpres et doctrix arcanorum Dei*. Vide ad h. l. Baduellum. Hesych. *μυστίς* (lege *μύστις*), *μεμυημένη*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μύστις, ἡ τῶν μυστηρίων κοινωνός*.

*ΜΥΧΘΕ'Ω, i. q. *μυχθίζω, naso suspendo adunco, derideo*. לָעַג. Aqu. Ps. II. 4. *μυχθήσει*, al. *μυχθίσει, αὐτούς*.

ΜΥΧΘΙ'ΖΩ, *naso suspenso derideo*, k *subsanno*. לָעַג, idem. Aqu. Psalm. II. 4. Hesychius: *μυχθίζουσι, μυκτηρίζουσι, χλευάζουσι*. Suidas: *μυχθίζεις, χλευάζεις, μυκτηρίζεις*. Adde Eustath. in Il. Δ'. p. 334. 45. et Odyss. Ω'. pag. 841. 3.

ΜΥΧΘΙΣΜΟ'Σ, *derisio, subsannatio*. לַעַג, idem. Aqu. Ps. CXXII. 4. Hos. VII. 16. *οὗτος ὁ μυχθισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ*, propterea *ludibrio*

a erunt Ægyptiis, h. e. repudiabunt eos Ægyptii, neque iis opem ferent. Adde Hippocr. Coac. Prænot. pag. 203. A. Eurip. Rhes. v. 789.

ΜΥΧΟ'Σ, *penetrale, intimus recessus, intima pars domus.* Sap. XVII. 4. 14. Hesychius: μυχοί, αἱ καταδύσεις, οἱ ἐνδότατοι καὶ ἀπόκρυφοι τόποι, λιμένες, κοιλότητες, ἔσχατα, καὶ τὰ ποιήματα ἢ τὰ ἐσώτερα μέρη. Lex. b Cyrilli MS. Brem. μυχὸς, ὁ ἐνδότερος τόπος. Gloss. in Octat. μυχῷ, ἐνδοτέρῳ οἴκῳ. Confer Spanhem. ad Julian. pag. 68. et Eschenbachii Not. ad Orphei Argon. 271. Apud poëtas vox passim de *antris* occurrit. Vide Spanhem. ad Callimach. pag. 430.

ΜΥ'Ω, *claudo, occludo, obturo.* הָשַׁע Hiph. a שׁוּעַ, *oblino.* Symm. Ies. VI. 10. ἔμυσεν. Hesych. μύω, c καμμύω.

*ΜΩΔΙΑ'Ω, *obstupesco.* קָהָה, *obtusus s. hebetatus sum vel fio.* Inc. Ezech. XVIII. 2. ἐμωδίασαν, sec. MS. Ies. Sed apud Athanasium et alios frequenter legitur etiam ὡμωδίασαν, et quidem melius, judice Montfauconio ad h. l.

ΜΩΗ'Δ. Ipsa vox Hebr. מוֹעֵד, *tempus.* Al. Jerem. XLVI. 17.

d ΜΩΚΑ'Ω, *irrideo, deludo.* תַּעְתֻּעִים plur. *seductiones.* Jerem. LI. 18. ἔργα μεμωκημένα, opera *risu digna.* Sir. XXXIV. 20. προσφορὰ μεμωκημένη, oblatio *risu digna*, h. e. quæ Deo non placet, quam Deus abominatur. Vide seq. Vulg. *maculata.* Legit μεμωμημένη. Lex. Cyrilli MS. Brem. μωκᾶν, καταγελᾶν. Conf. Bergleri Not. ad Alciphr. Ep. e p. 136.

*ΜΩ'ΚΗΜΑ, *irrisio, delusio.* Sir. XXXI. 18. sec. cod. Vat., ubi μωκήματα sunt *sacrificia, quæ, quia ex injuste partis opibus offeruntur, sunt risu digna,* h. e. *Deo displicent.* Vide sub μωκάω. Compl. habet δωρήματα, quod est merum interpretamentum. Alex. μωμήματα.

ΜΩΚΙ'ΟΝ, *sarabarum, vestis genus, chlamys, pallium.* סַרְבָּלִין, *chlamydes, pallia.* Al. Dan. III. 21. ubi Drusius legendum conjicit βράκια. Scholion apud Flam. Nobil. τοὺς σαράβαρα εἰρήκασι τὰ μὲν παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενα μώκια.

ΜΩ͂ΚΟΣ, *irrisor, subsannator,* et ex adjuncto *adulator.* Sir. XXXIII. 6. ὡς φίλος μῶκος. Sopingius ad Hesychium s. v. μῶκος conjicit legendum ὡς φιλόμωκος. Hesych. μῶ- g κος, μωρὸς, χλευαστὴς, σκώπτης. Glossar. Philoxeni: Μῶκος, *sanna, subsannator.*

ΜΩΛΩΠΕ'Ω, *vibicem verberando efficio.* פָּצַע, *vulnero, lædo.* Aqu. Cant. V. 8. ἐμωλώπησαν.

ΜΩ'ΛΩΨ, *vibex.* חַבּוּרָה, idem. Ies. LIII. 5. — חַבּוּרָה, idem. Gen. IV. 22. Exod. XXI. 25. Ps. XXXVII. 5. Symm. et LXX Ies. h I. 6. Aqu. Theod. Prov. XX. 29. — מוּם, *vitium, macula.* Inc. Prov. IX. 7. ubi Montfauconius per *stimulos* reddidit. Possunt autem vibices מוּם dici, quia corpus maculant. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 898. Judith. IX. 13. Sir. XXIII. 9. Gloss. in Octat. μώλωψ, ὁ ἐκ πληγεὶς (lege ἐκ πληγῆς) αἱματώδης τόπος. Hesych. μώλωψ, ὁ ἐκ τῆς πληγῆς i αἱματώδης τόπος, ἔναιμον ἄλγος, θλασθέντος τοῦ σώματος ἐκ τῆς ἀντιτυπίας τοῦ πλήξαντος. Idem post v. Μοιύων Μώλωψ, τραῦμα, καὶ ὁ ἐκ πληγῆς αἱματώδης τόπος, ἢ καὶ τὰ ἐξερχόμενα τῶν πληγῶν ὕδατα. Lex. Cyrilli MS. Brem. μώλωψ, τραῦμα συγκλωσθὲν, κυρίως δὲ ἡ ἐκ βοείων λώρων γινομένη πληγή. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΜΩΜΑ'ΟΜΑΙ, *vitupero, reprehendo.* מוּם, *vitium.* Prov. IX. 7. μω- k μήσεται ἑαυτὸν, *reprehendet* se ipsum. Hesych. μωμήσεται, ψέξει, μέμψεται. Vide et Sap. X. 14. τοὺς μωμησαμένους αὐτὸν, qui eum *accusarant et criminati erant.* Bene Vulg. *maculaverunt.*

ΜΩ'ΜΗΜΑ, *vituperium.* Sirac. XXXIV. 20. Legitur et Sirac.

XXXI. 18. sec. Alex. ubi, si lectio sana est, *μώμημα* notabit *sacrificium vituperio dignum*, s. *Deo displicens.* Sed sine dubio ibi *μώμημα* ex *μώκημα* ortum traxit, quod vide supra.

ΜΩΜΗΤΟ'Σ, *vituperio dignus.* מוּם, *vitium.* Deut. XXXII. 5. ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητὰ, peccarunt, qui non amplius liberi ipsius, *reprehensione digni.* Gloss. MS. in Deut. XXXII. 5. *μωμητὰ, ψεκτὰ, μεμπτά.* Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. *μωμητὰ, ψεκτὰ, κατεγνωσμένα.*

ΜΩ͂ΜΟΣ, *vitium, labes, macula.* מוּם, *vitium.* Levit. XXI. 16. 17. 21. Num. XIX. 2. Deut. XV. 21. et alibi sæpius. Sir. XI. 34. *μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι*, ne tibi *notam* inurat perpetuam: ubi *μῶμος* notat *infamiam, quæ inducit hominum irrisionem et subsannationem:* unde Vulg. h. l. per *subsannationem* reddidit. Alii vertere malunt: *damnum irreparabile.* Sir. XVIII. 15. *μῶμον, reprehensionem* aut *exprobrationem.* Vulgatus: *querelam.* Nexus est facilis: nam cum queror, vitupero. Sir. XX. 24. *μῶμος πονηρὸς*, sc. *ἐστὶ, macula* pessima, s. malo *crimini* est. Lex. Cyrilli MS. Brem. *μῶμος, μέμψις, σπῖλος.* Hesych. *μῶμος, ψόγος.*

ΜΩΡΑΙ'ΝΩ, *stultum reddo, stulte ago.* נִבְעַר Niph. *obbrutesco.* Ies. XIX. 11. Jerem. X. 13. LI. 17.— סִכֵּל : נִסְכַּל, Pih. et Niph. 2 Sam. XXIV. 10. Ies. XLIV. 25.—שֶׂכְוִי, *contemplatio, mens.* Symmach. Job. XXXVIII. 36. *μεμωραμένῳ.* De hac versione mihi ita videtur: שֶׂכְוִי, quod a nonnullis Intt. h. l. redditur per *intellectum* (quasi speculationem et perspectionem animi), h. l. notat *omnem rem aspectabilem*, et h. l. *meteoron, phænomenon cœleste.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1635. Unde luculenter apparet, Symm. vel sensum exprimere voluisse (corpora enim ac phænomena cœlestia mente et intellectu carent et tamen Deus ipsis intellegentiam dedisse videtur), vel loco לַשֶּׂכְוִי legisse לֹא שֶׂכֶו pro אֲשֶׁר לֹא שֶׂכֶו. Vulgatus, Talmudicos secutus, transtulit *gallo.*

*ΜΩΡΕΥ'Ω, i. q. *μωραίνω.* סִכֵּל : נִסְכַּל, Pih. et Niph. Ies. XLIV. 25. sec. cod. Alex. *μωρεύων.*

ΜΩΡΙ'Α, *stultitia.* תְּפִלָּה, *preces.* Symm. Job. XXIV. 13. Legerunt תִּפְלָה, *insulsitas, insulsum, ineptum.* Sed hæc versio est quoque inepta. Vide et Sirac. XX. 31. XLI. 18.

ΜΩΡΟ'Σ, *stultus.* אֱוִיל, idem. Ies. XIX. 11. — הֵשַׁם Hiph. a שָׁמֵם, *desolo*, item: *stupefacio.* Job. XVI. 7. — כְּסִיל. Psalm. XCIII. 8. — נָבָל. Deut. XXXII. 6. Ies. XXXII. 5. 6. — נְבָלָה, *stultitia.* Ies. XXXII. 6. — סָכָל. Jerem. V. 21. Sirac. VIII. 22. XVI. 24. ubi *μωρὰ* positum est pro *μωρῶς.*

N

*Ναβαῦ. Ipsa vox Hebraica נְבוֹ, Ies. XV. 2. quam *ἐγκαθισμὸν*, scil. *τῆς προφητείας*, interpretantur. Est quoque Ναβὰν in Ald. ed. Num. XXXII. 42. Hesych. *ναβὰν, ἐγκαθισμὸς*, ubi vide Intt.

ΝΑΒΙ'Ν, *cubicula, thalami.* תָּאוֹת plur. fœm. Ezech. XL. 13. κατὰ πρόσωπον τῶν ναβὶν, *ante thalamos.* De hac voce Joh. Fried. Breithaupt in Epistola ad Keslerum ita: Ego in eam devenio sententiam, ut existimem, hac voce respici ad Hebr. נוים seu נוין (prout Rabbini ן pro ם in plurali frequenter usurpare solent), significans *habitacula, mansiones,* a singulari נוה, *habitaculum, mansio.* Numerus pluralis genere masculino reperitur Jerem. XLIX. 20. ubi exemplaria quædam habent: נווהם. Targum quoque Jonathanis ibid. numero plurali transtulit מדורידהון, h. e. *habitacula eorum.* Ecquis enim doctus primo quasi intuitu non videt, dictionem illam ναβὶν non esse Græcam? Videtur itaque, quod LXX Hebr. vocem תָּאִים, cujus significatio obscurior est, per aliam vocem Hebr., quæ planiorem et magis perspicuam habet significationem, exprimere voluerint. Sicut enim vox תָּא Latine exponitur *cubiculum, mansiuncula, domuncula* (vide Munster. et Vatabl. ad Ezech. XL. 7.), ita eandem significationem habet נוה, h. e. *habitaculum, mansio, conclave,* etc. LXX vertunt κατάλυμα, κατάλυσις, ἀνάπαυσις. Vide Append. Crit. Sacr. ed. Leigh. pag. 149. Dicere etiam quis posset, addit Bielius, quod Ezech. l. c. in codice quodam Hebr. pro תָּאוֹת scriptum fuerit תָּאִים, ut v. 7., et sicuti תָּא l. c. redditur θαῦ, ita et תָּאִים LXX primo expresserint per θαυἰμ, atque inde postea ναβὶν corrupte enatum sit. Similiter ex Ναυὰθ 1 Sam. XIX. 23. in quodam codice corrupte enatum est Ναβὰθ, et apud Hesychium Ναβάν.

ΝΑ'ΒΛΗ seu, ΝΑ'ΒΛΑ, *nablium.* Erat *instrumentum musicum Phœnicium, lyræ vel citharæ simile.* נֶבֶל, idem. 1 Sam. X. 5. 1 Reg. X. 12. 1 Par. XV. 16. XVI. 5. Inc. Ps. CL. 3. Aqu. Symm. Ps. LXXX. 3. Inc. Ies. V. 12. Aqu. Amos V. 23. Vide et 1 Macc. XIII. 51. Legitur item ναῦλα, sed, ut putat Montf., mendo librariorum. Hes. νάβλα, εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ, ἢ ψαλτήριον, ἢ κιθάρα. Josephus A. J. VII. 10. ἡ δὲ νάβλα δώδεκα φθόγγους ἔχουσα τοῖς δακτύλοις κρούεται. Conf. Bocharti Chan. Lib. II. cap. 7. et Suiceri Thes. T. II. p. 1570.

ΝΑΓΕ'Β. Ipsa vox Hebr. נֶגֶב, *meridies.* Jer. XXXII. 44. XXXIII. 13.

ΝΑΖΑΡΑΙ͂ΟΣ, *Nazaræus, separatus.* נָזִיר, idem. Al. Thren. IV. 7. ναζαραῖοι. Ναζαραίους etiam codices quidam habent 1 Macc. III. 50. ubi vid. Drusius, qui probat lectionem Ναζιραίους.

ΝΑ'ΖΕΡ. Ipsa vox Hebr. נֵזֶר, *separatio.* Theod. Lev. XXI. 12.

ΝΑΖΗΡΑΙ͂ΟΣ, (Scribendum sine dubio Ναζιραῖος. Confer Etymol. Gudianum 402. 42.) *Nazaræus, separatus.* נָזִיר, idem. Jud. XIII. 5. 7. XVI. 18. Thren. IV. 4. Suidas: Ναζηραῖος, ὁ θεῷ κεχαρισμένος καὶ ἀφιερωμένος.

ΝΑΖΙ'Ρ, idem. נָזִיר. Al. Jud. XIII. 5.

ΝΑΖΙΡΑΙ͂ΟΣ, idem. נָזִיר. Al. Jud. XVI. 18. Thren. IV. 7. Vide et 1 Macc. III. 50. Inc. Lev. XXV. 5. (ubi ναζιραία, sc. γῆ, est *terra separata,* seu *requieta.*) 11. ναζιραία. Hesych. Ναζίριος (lege Ναζιραῖος), ὁ θεῷ κεχαρισμένος καὶ ἀφιερωμένος, βαπτιστής, ἱερεύς: ubi vide Intt. Etymol. MS. Ναζιραῖος, ὁ καθαρὸς καὶ ἅγιος. Idem: Ναζιραῖος, ἡγιασμένος, καθαρὸς, μόναχος (MS. μόσχος), ἄθυξ (vox procul dubio corrupta), ἅγιος, ἐξ οὗ καὶ ναζιραῖον σχῆμα τὸ ἀγγελικόν. Lex. Origen. p. 227. Ναζειραῖος (lege Ναζιραῖος), ἅγιος, ἢ καθαρώτατος, ἢ ἐκ κοιλίας μητρὸς ἀφωρισμένος θεῷ. Sic

enim bene legendum censet pro Θεοῦ Alberti Not. in Gloss. Gr. N. T. p. 18. Lex. Cyrilli MS. Ναζιραῖος, μόναχος, ἡγιασμένος, ἀφωρισμένος τῷ Θεῷ. Lex. Cyrilli Brem. Ναζιραῖος, ὁ Θεῷ ἀφωρισμένος. Confer Schol. ad Thren. IV. 7. et Drusium ad Amos II. 11.

ΝΑΙ' ΔΗ', *næ profecto.* וְאֵפוֹ. Job. XIX. 4. — Vide alibi s. ἰδού.

ΝΑΙΟ'Ν, pro ναὶ ὄν, *næ sic est.* אֲבָל, *immo.* Gen. XLII. 24.

ΝΑΙ'Ω, *habito, incolo.* Vide infra s. ὑψηλός.

ΝΑ˜ΜΑ, *latex, fluentum, scaturigo, omne id, quod alicunde fluit,* a νάω, *fluo.* עָסִיס, *succus.* Cant. VIII. 2. ἀπὸ νάματος τῶν ῥοῶν μου, a fluentis malogranatorum meorum. Hesych. νάματα, ὕδατα, χεύματα, ῥεῦμα, πηγή.

ΝΑ'ΝΟΣ, *nanus, homuncio.* תְּבַלֻּל, *suffusio, albugo.* Incert. Lev. XXI. 20. Montfauconius ad h. l. suspicatur, Inc. aliam Hebr. vocem respicere, cum convenire non posse cum hac videatur. Recte: nam referenda est hæc vox ad antecedens דַּק, *minutus,* a דָּקַק. Etymol. Gudian. 394. 44. τὸν μικρὸν δὲ ἄνθρωπον εἰώθασι νάνον καλεῖν. Adde eundem 402. 37.

ΝΑΟ'Σ, *templum, palatium.* אוּלָם, *porticus.* 2 Par. XV. 8. XXIX. 7. 17. — אַרְמוֹן, *palatium.* Al. Jer. XXX. 15.—דְּבִיר, *adytum.* Psalm. XXVII. 2. بنى in Conj. II. *architectatus fuit, disposuit ædes.*—*בַּיִת, *domus.* 2 Reg. X. 25. sec. Compl. Sæpe בַּיִת nominibus *Deorum* additum *templum* notat. — הֵיכָל. 1 Sam. I. 9. III. 3. 2 Sam. XXII. 7. et alibi. — הֵיכְלָא Chald. Esdr. IV. 14. VI. 5. Dan. IV. 26. ubi Hieronymus recte de *palatio* interpretatus est. Hinc emendandus est locus Dan. IV. 1. ubi pro αἰῶνι ἐν τῷ λαῷ μου, quod habet Cod. Alex. et Chis., cum Theodoreto et Chrysostomo reponendum ἐν τῷ ναῷ μου, *in palatio meo.* — מָעוֹן, *habitaculum.* 1 Sam. II. 34. ubi tamen pro κραταίωμα ναῶν, vel, ut Theodor. legit, τὸ κραταίωμα ὤν, Drusius in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 233. scribendum suspicatur τοῦ κραταιοῦ μαὼν, Grabius autem rectius, ni fallor, reponit κραταίωμα μαών. — עָם, *populus.* 2 Par. XXIV. 23. Hab. III. 15. ubi tamen pro ναῷ et ναὸν alii libri rectius habent λαῷ et λαόν. 3 Macc. I. 10. ubi ναὸς est *pars interior templi Judaici,* quæ *sanctum sanctorum* dicitur, ut ex omni orationis serie apparet. Syrus h. l. bene transtulit: ܠܓܘ ܡܢ ܗܝܟܠܐ, *in intimas templi partes.* Sic ναὸς quoque de *sancto* dicitur Luc. I. 9. coll. Exod. XXX. 7. Confer Lexic. N. T. s. h. v. 3 Esdr. II. 12. Chald. אֻשַּׁיָּא, *fundamentum.* Esdr. IV. 12. Sap. III. 14. ναὸς κυρίου tropice dicitur *sedes beatorum in altera vita,* coll. Apoc. III. 12. Hesych. ναός, οἶκος, ἔνθα Θεὸς προσκυνεῖται.

ΝΑ'ΠΗ, *locus montosus, clivosus, et in quo valles sunt,* item *saltus, locus arboribus consitus.* גִּבְעָה, *collis.* Ies. XL. 12. τίς ἔστησε τὰ ὄρη σταθμῷ, καὶ τὰς νάπας ζυγῷ; quis libravit montes trutina, et clivos statera? Adde Inc. Hab. III. 6. et Symm. Cant. IV. 6. — גִּבְעָה nom. propr. *Gibhah.* Symm. 2 Sam. II. 24. — גַּיְא, *vallis.* Num. XXI. 20. Deut. III. 29. — גַּיְא et גַּי, idem. Jos. XVIII. 16. Ezech. VI. 3. XXXVI. 6. — נַחַל, *fluvius,* etiam *locus depressus, per quem aquæ fluunt, vallis.* Num. XXIV. 6. νάπαι σκιάζουσαι, *saltus* obumbrantes. Confer Spanhemii Observat. in Callimach. pag. 104. Phavorinus, forte ex Etymol. M.: νάπαι, δρυμοί, φάραγγες, κοιλάδες. — שְׁפִי, *clivus.* Jerem. XIV. 6.

a ὄναγροι ἵστησαν ἐπὶ νάπαις, onagri stant ad colles. Lexic. Cyrilli MS. Brem. νάπαις, βουνοὺς, καὶ τὰ ὑποβαστάγματα, ἤτοι πλάγια τῶν ὀρῶν. Idem: νάπας, συμφύτους τόπους ὑδατώδεις, κοίλους τόπους, ὕλας. Hesych. νάπαι, οἱ φαραγγώδεις τόποι, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι τῶν πετρῶν κοῖλοι, ἢ ὀρεινοὶ τόποι καὶ ἀναπεπταμένοι. Idem: νάπη, ὕλη ἢ κοίλη, καὶ ὀρεινὸς τόπος. Rursus idem: νάπη, ὑλώδης b σύμφυτος τόπος καὶ κοῖλος, καὶ ὑδατώδης καὶ ὀρεινὸς τόπος. Photius: νάπη, ὀρεινὸς ὑλώδης τόπος.

ΝΑ'ΡΔΟΣ, *nardus, nardinum*. נֵרְדְּ, idem. Cant. I. 11. IV. 13. 14. Conf. de illo Spanhemii Observ. in Callim. p. 70. Hilleri Hierophyt. P. II. c. 15. p. 64. seq. et Ol. Celsii Hierobotan. P. II. c. 1.

ΝΑΡΚΑ'Ω, *torpeo, torpedine afficior, obtorpesco, exsolvor, luxor*. c אֵתָן (pro אֵיתָן), *fortis*. Theod. et LXX Job. XXXIII. 19. πλῆθος ὀστῶν αὐτοῦ ἐνάρκησε. Montfauconius transtulit: *multitudo ossium ejus emarcuit*. Vulgatus vero huic voci notionem hiphilicam tribuisse videtur, reddens: *et omnia ossa ejus marcescere facit*. Hic enim effectus est *perpetui doloris*, quo castigatur homo sud per lecto, de quo h. l. sermo est. Bauerus in Schol. ad h. l. confert Arab. אתן, *brevi et contracto gressu, tardus fuit*. Confer quoque ad h. l. Reiskii notas. — יָקַע, *luxor*. Genes. XXXII. 25. — נָשֶׁה, *luxatus*. Gen. XXXII. 32. Adde Dan. XI. 6. sec. cod. Chis. ὁ βραχίων αὐτοῦ ναρκήσει. Hesychius: ναρκώσης, ἐκλύτου, ἐκλυομένου.

e ΝΑΣΗ'Β, vel juxta alios νασίφ, vel νασίφ. Hebr. נְצִיב, *præfectus annonæ regiæ*. 1 Reg. IV. 19.

ΝΑΥ'ΛΑ et ΝΑΥ'ΛΗ, alias, nescio an rectius, νάβλα, *nablium* נֵבֶל, idem. 2 Sam. VI. 5. Al. 1 Sam. X. 5. 1 Reg. X. 12. 1 Paral. XV. 16. 20. 28. Inc. Ps. CL. 3. Vide Intt. ad Hesychium s. v. νάβλα.

ΝΑΥ͂ΛΟΝ, *naulum, merces, quæ pro vectura nautica solvitur*. שָׂכָר, f *merces*. Jon. I. 3. Gloss. MS. in Proph. ναῦλον, μίσθωμα ξύλου πλοίου. Alias Græcis in genere masculino dicitur ὁ ναῦλος. Vide Schol. Aristoph. ad Ran. v. 272. et Suidam v. ναῦλος.

*ΝΑΥ͂ΛΟΝ vel ΝΑΥ͂ΛΟΣ, *nablium*, i. q. νάβλη, et ναύλη. Legitur pro נֵבֶל 1 Paral. XVI. 5. sec. ed. Complut. ἐν ναύλοις, et apud Aquig lam Ps. CL. 3.

ΝΑΥ͂Σ, *navis*, item *anus, podex*. אֳנִי. 1 Reg. IX. 26. X. 11. 22. — אֳנִיָּה. 2 Par. IX. 21. Job. IX. 26. Prov. XXXI. 14. — עֳפָלִים plur. *tumores ani seu marisci hæmorrhoidales*. 1 Sam. V. 6. ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς ναῦς, effervescere fecit illis in *posterioribus*, ubi Al. τὰς ἕδρας habet. Glossæ in Lib. 1 Regum a h Fabricio editæ: καὶ ἐξέτασεν αὐτοὺς (ita in codice quodam 1 Reg. l. c. vel, quod rectius sese habet, ἐξήτασεν αὐτοὺς scriptum fuisse, verisimile.) εἰς τὰς ναῦς, εἰς τὰς ἕδρας. Similiter in Glossis in Lib. 1 Regum Lexic. Cyrilli MS. Barocc. additis: καὶ ἐξέτασεν αὐτοὺς εἰς τὰς ναῦς, τουτέστιν εἰς ἕδραν.

ΝΑΥΤΙΚΟ'Σ, *navalis, nauticus, nauta*. אֳנִיָּה, *navis*. 1 Reg. IX. 27. i — מַלָּחִים plur. *marini*. Jon. I. 5.

ΝΑ'ΦΘΗ, *naphtha, bitumen, olei Medici species*, Chald. נפט et נפטא, a נָטַף, *stillare*. Dicitur etiam νάφθα. Dan. III. 46. sec. cod. Chis. Cant. Tr. Puer. v. 17. καίοντες νάφθαν καὶ πίσσην, ubi νάφθα *sulphur* notat. Lex. Cyrilli MS. Brem. νάφθα, τὸ θεῖον, ἢ πίσσα ὑδατώδης, ἢ τὸν πύρινα (lege πυρῆνα) τῆς ἐλαίας. Conf. Suidam in v. Ἀδιαβήνη, et quem in notis ad illum Küsterus laudat, Henr.

Valesium ad Marcellin. Lib. XXIII. p. 369. seq. Brissonium de Regno Pers. Lib. III. §. 349. p. 778. seq. nec non Hadr. Relandum Diss. Misc. P. II. pag. 203. Dioscor. I. 102. Plin. II. 105. Add. Intt. ad Hesych. s. v. νάφθα, ubi θεάφιον, θεῖον exponitur.

ΝΑ'ΧΑΛ. Ipsa vox Hebr. נַחַל, *torrens*. Al. Jer. XXXI. 40.

*ΝΕΑ'ΖΩ, *juvenesco, adolesco*. 4 Macc. V. 31. Etymol. M. Gudianum 402. 52. νεάζω, τὸ ἀκμάζω. Adde Etymól. M. p. 529. 36.

ΝΕΑΝΙ'ΑΣ, *adolescens, juvenis*. בָּחוּר, idem. Ruth. III. 10. 2 Sam. VI. 1. X. 9. et alibi. — יֶלֶד, *filius, puer, adolescens*. Dan. I. 10. sec. cod. Chis. Symm. Ies. IX. 6. — נַעַר. Prov. VII. 7. Zach. II. 4. — עֶלֶם, *adolescens*. Al. 1 Sam. XVII. 56. XX. 21. 2 Macc. XII. 27. νεανίαι, ut alias νανίσκοι, *milites* denotat.

*ΝΕΑΝΙΚΟ'Σ, *juvenilis*. 3 Macc. IV. 8. νεανικὴ ἡλικία, *juvenilis ætas, flos juventutis*. Apud Leonem νεανικὸς est *fortis, strenuus, acer*. Vid. Hase ad Leonis Diaconi Historiam pag. 240. Adde Etymol. Gud. 403. 17.

*ΝΕΑΝΙΚΟ'ΤΗΣ, *juventus*. עַל־מוּת nomen propr. *Halmuth*, aut *super mortem*. Ed. Sexta Ps. IX. 1. Auctor hujus versionis legit conjunctim, et deduxit ab עַלְמָה, *puella*. Fortasse tamen reponendum est ibi νανισκότης, aut νεανότης.

ΝΕΑΝΙΟ'ΤΗΣ, *juventus*. *יַלְדוּת, *nativitas*. Sext. Psalm. CIX. 3. — *נְעוּרִים, *juventutes*. Symm. Theod. sec. Catenam PP. GG. T. III. pag. 578. Ps. CXXVI. 4. — עַל־מוּת. Aqu. et Ed. Vta Ps. IX. 1. et Ps. XLV. 1. Legerunt עֲלָמוֹת, quod putarunt, ut עֲלָמִים (vulgo scribitur עֲלוּמִים), significare *adolescentiam*, aut etiam deduxerunt ab עַלְמָה, *puella*. Vide sub νεανιότης.

ΝΕΑ'ΝΙΣ, *puella, virgo*. *אִם־יֵרָאֶה *si conspicietur*. Jud. V. 8. sec. cod. Basil. et Reg. σκέπη νεανίδων, Lege: σκέπην ἐὰν ἴδω. Ita Theodoretus. — בְּתוּלָה, *virgo*. 1 Reg. I. 2. — יוֹלַדְתָּהּ partic. cum affixo, *generans eam*. Dan. XI. 6. Hic legerunt יַלְדָּה — נַעֲרָה. Deut. XXII. 19. 20. Jud. XIX. 4. et alibi. — עַלְמָה, Exod. II. 8. Psalm. LXVII. 27. ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστριῶν, in medio puellarum tympanistriarum. Lexic. Cyrilli MS. Brem. νεανίδες τυμπανίστριαι, χόραι ὑποψάλλουσαι. Aquila Symm. Theod. Ies. VII. 14. Symm. Prov XXX. 19. Zonaras Lexic. 1390. Νεᾶνις, ἡ παρθένος. καὶ τὸ τῆς νεανιότητος ὄνομα. ἐπὶ τῆς παρθενίας εἴωθεν ἡ γραφὴ τιθέναι.

ΝΕΑΝΙ'ΣΚΟΣ, *juvenis, miles*. אֲנָשִׁים plur. *homines*. Jos. II. 1. 23. VI. 22. אִישׁ, ut Græcum ἀνὴρ, interdum de *forti* et *strenuo*, respectu nempe etymologiæ habito, dicitur, adeoque etiam *militem* notat. — בָּחוּר. Deut. XXXII. 25. Jud. XIV. 10. 2 Paral. XI. 1. et alibi sæpius. — יֶלֶד. Gen. IV. 22. Esdr. X. 1. Cohel. IV. 15. — נַעַר. Gen. XIV. 24. XIX. 4. XXV. 27. Ies. XIII. 18. τοξεύματα νεανίσκων συντρίψονται, arcus juvenum, h. e. *militum*, confringentur. Ita alias tam apud Græcos, quam apud Latinos, milites νεανίσκοι et *juvenes* dicuntur. Vide Wolfium ad Marc. XIV. 51. p. 528. Cæterum pro νεανίσκων fortasse legendum νεανίσκους. — *עִוְרִים, *cæci*. Incert. sec. Theodoretum et Cod. Norimb. Thren. IV. 14. οἱ νεανίσκοι αὐτῆς. Legit נְעוּרִים — עֶלֶם. 1 Sam. XVII. 56. Judith. IX. 9. νεανίσκοις, *militibus*.

ΝΕΑΡΑ', *novæ fruges*. אָבִיב, *spi-*

a *catum, spicas habens,* speciatim: *spica matura prima* ac *spina* simpliciter. Incert. Exod. XIII. 4.

ΝΕ'ΒΕΛ. Est ipsa vox Hebr. נֶבֶל, *uter, lagena,* Græcis literis expressa, cui quoque respondet 1 Sam. I. 24. 2 Sam. XVI. 1. Aqu. Jer. XIII. 12. Hieronymus: *Verbum Ebraicum* Nebel. *Aquilæ prima editio* laguncularm, *secunda ipsum* Ne-b bel, *Symmachus* craterem, LXX utrem, *Theodotio* vas *interpretati sunt.* — לֶתֶךְ, *semicorus.* Hos. III. 2. ubi tamen Drusius Miscell. Cent. I. cap. 91. νέβελ οἴνου pro glossemate habet, quod irrepserit in locum λεθὲκ κριθῶν. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Zonaras Lexic. 1392. νέβελ, κεράμιον. Suidas: νέβελ, ὄνομα κύριον, καὶ εἶδος μέτρου Ἑβραϊκοῦ.

c ΝΕΒΡΟ'Σ, *hinnulus, pullus cervi.* גְּדִי, *hædus.* Symm. 1 Sam. X. 3. νεβροί. — יְעֵלִים, *rupicapræ.* Theod. Job. XXXIX. 1. νεβρῶν, ubi vid. Montfauc. — עֹפֶר, *hinnulus cervæ aut capreæ.* Cant. II. 9. 17. IV. 5. Hesych. νεβροί, ἐλάφων γεννήματα.

ΝΕΔΔΑ'. Ipsa vox Hebr. נִדָּה, *separatio.* Incert. Levit. XX. 21.

ΝΕΕ'ΛΑΣΣΑ. Est ipsissima vox d Hebr. נֶעֱלָסָה, part. Niph. fœm. ab עָלַס, *exultabunda.* Job. XXXIX. 13. ubi vide Schol. ed. Rom. Vide quoque Drusium et Codurcum ad Job. l. l. ac ad eundem Ludov. Cappelli Comment. et Nott. Critt. Secundum Olymp. et Schol. est *volucris pennas habens varias et pulcras, atque adeo magis pavone.*

ΝΕΕΣΒΕΙΕΜΩΗ'Δ. Vide in Ἐσe βεί.

ΝΕΕΣΣΑΡΑ'Ν, vel, ut Al., νεσσαρὰν, vel νεσσάρ. Ipsa vox Hebr. נֶעְצָר, *ægrotantem* significans. 1 Sam. XXI. 7. ubi συνεχόμενος νεεσσαράν. Sicut autem συνεχόμενος Hebr. נֶעְצָר interpretatur, ita probabile, quod vox prior posterioris sit glossema, et ex margine ab imperito librario in textum recepta. In Gloss. MSS. in Lib. 3 Reg. συνεχόμενος νεσαδοῦ f (corrupte pro νεσσάρ, pro quo in cod. Fabric. pariter vitiose scribitur νεσδαι) exponitur συνεχόμενος πυρετῷ. Vide ad h. l. Flamin. Nobil.

ΝΕΖΕ'Ρ. Ipsa vox Hebr. נֵזֶר, juxta al. 2 Sam. XI. 12. pro quo in Francof. male legitur τὸ ἐζέρ. In Gloss. in Libr. 4 Reg. pariter mendose ἰεζερ scribitur, redditur autem ἅγιον. Eusebius Dem. Ev. g Lib. VII. pag. 217. τὸ ναζὶρ juxta LXX esse ἅγιον scribit.

ΝΕΚΡΙΜΑΙ͂ΟΝ, scil. σῶμα, *morticinum, cadaver.* נְבֵלָה, idem. Aqu. Deut. XIV. 8. νεκριμαίων, sc. σωμάτων. Conf. v. θνησιμαῖος.

ΝΕΙ͂ΚΟΣ, *contentio, rixa, jurgium.* דּוּשׁ, *trituro.* Hos. X. 11, νεῖκος, ubi Arabs legit νῖκος, *victoriam.* Legerunt לָדוּן, nam דוּן est *contendere, litigare.* Secundum h Buxtorfium autem in Anticrit. p. 648. דּוּשׁ, *triturare, calcare, conculcare,* metaphorice acceperunt, et vim illius metaphoræ vel per νεῖκος vel per νῖκος exprimere voluerunt. — *יֹדֵעַ. Sophon. III. 5. ubi pro εἰς νεῖκος Cappellus legere mavult ἐγνωκὼς, ut verba καὶ οὐκ ἐγνωκὼς ἀδικίαν sint glossema ex alia interpretatione verborum וְלֹא יוֹדֵעַ עַוָּל. — מָדוֹן. Prov. XXII. 10. XXIX. i 22. — מְדָנִים plur. Prov. X. 13. — נֶצַח, *æternitas.* Jerem. III. 5. — עַד, *æternitas.* Al. Amos I. 11. εἰς νεῖκος. Sed in his locis, ubi pro vocibus occurrit, quæ *æternitatem* significant, rectius legitur νῖκος. Hesychius: νεῖκος, διαφορά, μάχη, φιλονεικία. Confer Is. Vossium de LXX Intt. pag. 83.

ΝΕΚΡΟ'Σ, *mortuus, cadaver,* it. *mortalis.* אַדִּיר, *validus.* Ez. XXXII. 18. Sed sine dubio vox νεκρὰς ibi

a in mendo cubat, ejusque loco στιβάς, aut, quod magis adhuc placet, παρὰς legendum erit. Si lectio sana est, νεκρὰς vertendum erit *semimortuas*. — הָרוּג part. Pah. *occisus*. Ezech. XXXVII. 9. — חָלָל, *confossus*. 1 Sam. XXXI. 8. Ez. IX. 7. XI. 6. — מֵת. Gen. XXIII. 3. 4. Num. XIX. 16. et alibi sæpius. — *מְתִים, *homines*. Theod.
b Ies. XXVI. 14. νεκροί. Deduxit a מוּת, *mori*, æque ac Aquila, qui τεθνεῶτες habet. Fortasse tamen νεκροὶ h. l. reddi potest *mortales*. Adde Symm. Ps. XVI. 15. ubi per νεκροὺς sunt tales mortui intellegendi, quales in barbara philosophia olim dicti, et de quibus ita Clemens Alex. Strom. IV. p. 574. διὸ καὶ ἐν τῇ βαρβάρῳ φιλοσοφίᾳ νεκροὺς καλοῦσι
c τοὺς ἐκπεσόντας τῶν δογμάτων, καὶ καθυποτάξαντας τὸν νοῦν τοῖς πάθεσι τοῖς ψυχικοῖς. Conf. Wolfium ad Matth. VIII. 22. p. 160. et ad Eph. II. 1. p. 39. — נְבֵלָה, *cadaver*. Deuter. XXVIII. 26. ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν (εἰς) κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, cadavera vestra erunt in cibum volucrium cœli. Vide et Jer. VII. 31. IX. 21. XIX. 7. Ita
d Dionys. Halic. Lib. III. pag. 158. οὔτε εἰς τὴν οἰκίαν εἴασεν εἰσενεχθῆναι τὸν νεκρὸν τῆς θυγατρός. Vide Lex. N. T. s. h. v. et Perizon. ac Gronov. ad Æliani V. H. IV. c. 8. — נֵצֶר, *surculus*. Ies. XIV. 19. Legerunt פֶּגֶר, aut cum Symmacho, qui ἔκτρωμα posuit, נֵפֶל. Fortasse tamen legendum est ἔρνος, quod sæpius apud Homerum reperitur. Hesych.
e ἔρνος, κλάδος, στέλεχος, δένδρον εὐθαλὲς, βλάστημα, φυτόν. — פֶּגֶר. 2 Paral. XX. 25. Ies. XXXIV. 3. Jerem. XXXIII. 5. Sap. XIII. 10. 18. idola dicuntur νεκρὰ, h. e. ἄψυχα, quæ sentiendi et agendi facultatem nec habent, nec unquam habuerunt, coll. ibid. v. 17. XV. 17. XXXIV. 25. βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ, sc. ἁψάμενος. Conf. Marc. VII. 4. et Theophr. Char. c. 16. περιρράνά-
f μενος ἀπὸ ἱερῶν, *lotus, posteaquam e templo venerat*.

ΝΕΚΡΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *mortuus fio, necor*. צָחַח, *aruit, exaruit*. Ies. V. 13. Verba Hebr. reddenda sunt: *siti peribunt*.

ΝΕΚΥΟ'ΜΑΝΤΙΣ, *mortuos consulens, interrogans*. Gloss. in Octat. νεκυμάντεις (lege: νεκυομάντεις), οἱ τοὺς νεκροὺς ἐπαίροντες. Lege: ἐπερωτῶντες.
g Locum, ubi hæc vox occurrit apud LXX, frustra se quæsivisse fatetur Bielius. In Lex. Cyrilli MS. Brem. νεκρόμαντις (MS. νεκρομάντης) exponitur ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. Vox νεκρόμαντις reperitur quoque apud Lycophr. Alex. v. 682.

ΝΕ'ΜΩ, *pasco*, it. *distribuo, do*. *אֲכַל, *edo*. Symm. Cant. V. 1. ἐνεμήθην. — חָלַק, *divido, partior*. Symm. Job. XXXIX. 17. οὐκ ἔνει-
h μεν αὐτῇ σύνεσιν, non *distribuit*, non *dedit* illi intellegentiam. — *חֲלָק Chald. *pars, portio*. Dan. IV. 12. sec. cod. Chis. non male quoad sensum. — יָדַע, *cognosco*. Ez. XIX. 7. ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ. Legerunt יָרַע pro יִרְעֶה, a רָעָה, quod *pascere* significat. — עָמַד, *sto*. Genes. XLI. 3. Libere verterunt. — רָבַץ, *cubo*. Soph. II. 14. ubi non יִרְעוּ
i legerunt, ut Cappello visum fuit, sed alia imagine usi sunt, sensu tamen non mutato. — רָעָה, *pasco*. Gen. XXXVI. 24. XLI. 18. Jerem. L. 19. Aqu. Ps. XXXVI. 3. Adde Inc. Cant. II. 16. Hesych. ἔνειμεν, ἔδωκεν. Idem: νέμει, μερίζει, βόσκει, διαιρεῖ, ἀναγινώσκει, χειρονομεῖ, νομίζει, ἔχειν διαδίδωσι. Sap. XIX. 9. ubi pro ἐνεμήθησαν legere mallem ἐχρεμέτισαν, *hinnierunt*, h. e. *admodum gavisi sunt*.

*ΝΕΟΓΝΟ'Σ, *recens natus*. 3 Macc. V. 34. νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι

a βρέφη. Hesych. νεόγιλον, νεογνὸν, νέον. Suidas: νεογνὸν, νεωστὶ γεννηθέντα. Zonaras Lex. col. 1389. νεογνὸς, ὁ νεωστὶ γεγεννημένος, ἢ νεόγονός τις ὤν. Adde Etymol. M. Gudianum p. 406. 4.

ΝΕΟΚΤΙΣΤΟΣ, *recens creatus, ædificatus et conditus*. Sap. XI. 19. ubi Deus Ægyptiis immisisse dicitur νεοκτίστους θῆρας ἀγνώστους, bestias *novi generis* ignotas. Vulg. recte: b *novi generis feras*. Joseph. A. J. II. c. 14. p. 109. ed. Haverc. θηρίων — ὧν εἰς ὄψιν οὐδεὶς ἀπηντήκει πρότερον. Lucian. T. III. p. 120. ed. Reitz. οἶκος νεόκτιστος. Hesych. νεόκτιστον, νεοκαθίδρυτον, ἢ νεωστὶ κατεσκευασμένον. Sap. l. l. nonnulli νεοκτίστου legunt, ut νεοκτίστου θυμοῦ sit *novi generis s. recens creato furore*, ut nempe Deus bestiis jam creatis novam indiderit c sævitiam.

ΝΕΟΜΗΝΙΑ, et contr. νουμηνία, *novilunium, primus novi mensis dies*, qui etiam ἱερομηνία dicitur. Confer Hesychium s. h. v. ibique Intt. חֹדֶשׁ, *mensis*. Num. XXIX. 6. 1 Sam. XX. 5. 17. 2 Reg. IV. 23. et alibi. Aquil. Jerem. II. 24. — אֶחָד לַחֹדֶשׁ, *primus* (sc. *dies*) *mensis*. Ex. XL. 2. 15. — רֹאשׁ חֹדֶשׁ d *caput mensis*. Numer. X. 10. et XXVIII. 11. — *חֶרֶשׂ, *testa*. Ex. XXIII. 34. ubi νουμηνία apud LXX sine dubio ad hanc vocem referendum est, pro qua חֹדֶשׁ legerunt. Nam quod Trommius in Concord. hunc locum posuit sub שַׁד, *mamma*, admodum ineptum est. Gloss. MS. in Proph. et Hesych. νουμηνία, ἡ πρώτη τῆς σελήνης ἡμέρα.

e ΝΕΟΣ, *juvenis, puer*, it. *novus*. *אָבִיב, *fruges novæ, spica recens*, Arabibus *mensis grandescentis segetis*. Exod. XIII. 4. τῶν νέων, sc. καρπῶν, *novarum frugum*, aut γεννημάτων ex Cant. VI. 10. Bochartus Hieroz. P. I. 2. 50. subaudiri mavult χίδρων. Levit. I. 7. — בִּכּוּרִים plur. *primitiæ*. Num. XXVIII. 26. τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, sc. καρπῶν, die novarum frugum. Confer Sir. XXIV. 26. et L. 8. — חָדָשׁ. Levit. XXIII. 17. f XXVI. 10. Cant. VII. 13. — נַעַר. Gen. XXXVII. 1. Exod. XXXIII. 11. Deut. XXVIII. 50. Prov. I. 4. παιδὶ δὲ νέῳ. Alterutrum est glossa alius interpretis. Ies. LXV. 20. ἔσται γὰρ ὁ νέος ἑκατὸν ἐτῶν, erit enim juvenis centum annorum, h. e. qui ætatem centum vel multorum annorum assecutus est, tam vegetus adhuc erit ac juvenis. Symmach. Theodot. Job. XXIX. 8. — קָלוּי g part. Pah. *torrefactus*. Jos. V. 11. ἐφάγοσαν ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα, sc. χίδρα, comedebant ex frumento terræ panes azymos et spicas recentes. — *רֹאשׁ, *caput, initium*. Theod. Ezech. XL. 1. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, ἐν νέῳ ἔτει, *in novo anno*. Vulg. *in exordio anni*. Sir. XXIV. 26. ἐν ἡμέραις νέων, h. e. dum *novæ fruges* adolescunt. — Vide alibi μόσχος, οἶνος, πῶλος, et χίδρα. h

ΝΕΩΤΕΡΟΣ, compar. *junior*. *אִישׁ. Theodot. Quint. et Sexta Edit. Ps. I. 1. Conf. supra s. v. νεανίσκος. — יֶלֶד, *puer*. 2 Par. X. 14. — נַעַר. Jud. VIII. 20. ἐφοβήθη, ὅτι νεώτερος ἦν, timebat, quoniam *juvenis* erat. Ps. XXXVI. 26. νεώτερος ἐγενόμην, *juvenis* fui. Ps. CXLVIII. 12. πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων, senes cum *juvenibus*. Sic etiam Attici i νεώτερον non solum *juniorem*, sed etiam *juvenem* appellabant. Hes. νεώτερον οὐ μόνον συγκριτικῶς, ἀλλὰ καὶ νέον Ἀττικοί. Sic et κουρότεροι poëtis sunt *juvenes*. Apollon. Argon. Lib. II. v. 261. αἶψα δὲ κουρότεροι πεπονήατο δαῖτα γέροντι. ubi Schol. κουρότεροι τὸ συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπολελυμένου κεῖται τοῦ κοῦροι. Καὶ ἡμεῖς πολλάκις λέγομεν νεώτεροι εἰσὶν ἀντὶ τοῦ νέοι. καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ δεξιτερὴν ἕλε χεῖρα, ἀντὶ τοῦ δεξιάν. Hesych. κουρότεροι, κούροις, νέοις. — צָעִיר, *parvus*. Gen. XIX.

31. Job. XXXII. 6. Theod. Zach. XIII. 7. et Job. XXX. 1. — קָטֹן, *parvus*. Gen. IX. 24. XXVII. 15. 42. XXIX. 16. at alibi. — *קָטֹן, idem. Gen. XLIII. 29. Jud. I. 13. III. 9.

ΝΕΩ'ΤΑΤΟΣ, superl. *valde juvenis*. צָעַד, *gradior*. Gen. XLIX. 22. Hic legerunt procul dubio צָעִיר, si nempe lectio sana est. Sed verba υἱός μου νεώτατος sunt ibi sine dubio glossema et interpretamentum verborum præcedentium μου ζηλωτὸς, quia juniores liberi parentibus sunt carissimi. Nec habet illud additamentum Vulgatus interpres.

ΝΕΟΣΣΟ'Σ, *pullus avium*, it. *nidus*. Alias passim contracte νοσσός. אֲרֻבָּה, *specus*, *fenestræ columbarum*. Ies. LX. 8. Deduxerunt fortasse a רָבָה, *augeri*, aut loco σὺν νεοσσοῖς reponendum erit ἐν νοσσιαῖς. — אֶפְרֹחִים plur. Deut. XXII. 6. Job. XXXIX. 30. — בֵּן, *filius*. Lev. V. 7. XII. 6. 8. XIV. 22. et alibi. Theod. LXX Job. V. 7. — גוֹזָל, *pullus*. Deut. XXXII. 11. — Inde Gloss. MS. in Cant. Script. νεοσσοῖς, τέκνοις. — *יֶלֶד, *natus*. Job. XXXVIII. 41. — קֵן, *nidus*. Ies. XVI. 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. νεοσσοί, πῶλοι.

ΝΕΟ'ΤΗΣ, *juventus*, *infantia*. בְּחֻרוֹת plur. Cohel. XI. 9. XII. 1. — גִּיל, *exultatio*. Ps. XLII. 4. νεότητα. Insolens sane interpretatio, quam Syrus tamen et Hieronymus servant. Respexisse videntur ad غيل, quæ vox apud Arabes de *juventute* in usu est. — הֶבֶל, *vanitas*. Cohel. IX. 9. ubi tamen pro νεότητος legere mallem ματαιότητος. — חֹרֶף, *hyems*. Symmach. Job. XXIX. 4. Vulg. *in diebus juventutis meæ*. Sc. vox Hebr. dicitur quoque ex Arabismo de *felicitate*, et Schultensius de *ætate virili suis fructibus fœta et exuberante* interpretatus est. Etiam inter antiquiores interpretes fuerunt haud pauci, qui illam de *adolescentia* explicarent. — יַלְדוּת. Cohel. XI. 9. 10. — נֹעַר. Job. XXXVI. 14. (ubi νεότης est i. q. νηπιότης, *puerilis stultitia*.) Psalm. LXXXVII. 16. — נְעוּרִים plur. masc. Gen. VIII. 21. Lev. XXII. 13. Job. XXXI. 18. ἐκ νεότητός μου, *ab infantia mea*. Conf. Keuchenium in Matth. XIX. 20. p. 81. Thren. III. 27. ubi tamen pro ἐν νεότητι Ald. rectius habet ἐκ νεότητος, consentiente Eusebio Præp. Evang. XII. 29. — נְעוּרוֹת plur. fœm. Jer. XXXII. 30. — עֲלוּמִים plur. *occulta*. Job. XX. 11. ὀστᾶ αὐτῶν ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ. Sc. עֲלוּמִים teste Simonis Lex. Hebr. p. 1206. utramque notionem habet, et *adolescentiæ* et *occultorum*. Jure tamen quæritur, quem sensum h. l. habeant verba: *ossa ejus repleta sunt juventute ejus*. Num *præditus est adhuc omnibus viribus corporis, quas juvenis habuit?* Sed hunc sensum series orationis h. l. minime admittit. Potius νεότης h. l. malo sensu sumitur, notatque *pravitatem juvenilem*, *vitia*, *quibus aliquis juvenis aut adolescens deditus fuit*. Sic etiam vett. Intt. haud pauci עֲלוּמִים de *peccatis adolescentiæ* interpretati sunt. Vulgat. *ossa ejus implebuntur vitiis adolescentiæ*. Conf. Lex. N. T. s. v. νεωτερικός. Præterea legitur quoque apud Aquil. et Theod. Job. XXXIII. 25. — עַלְמָה, *virgo*. Prov. XXX. 19. ὁδὸς ἀνδρὸς ἐν νεότητι, ubi νεότης *puellas* notat. Vulgatus male: *in adolescentia*. Confer ad h. l. Keuchenium l. c. et infra Sap. IV. 16. Suspicatur Franciscus Lucas in Notis, LXX hic primitus vertisse ἐν νεάνιδι, h. e. *in juvencula*, quod postea cor-

a ruptum sit ἐν νεότητι. — צְעִירָה, *minorennitas.* Genes. XLIII. 33. Sap. IV. 16. νεότης τελεσθεῖσα ταχέως, *juvenis præmatura morte abreptus,* ubi abstractum ponitur pro concreto. Hesych. νεότης, ἡ τῶν νέων ἡλικία. Zonaras Lex. 1391. νεότης, ἀκμὴ σώματος, ἢ ἄστατος πρακτέων γνώμη, ἢ πρόφασις ἀκολασίας τοῖς ἀκρατεστέροις.

b ἘΚ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΜΟΥ, *ab infantia mea.* מֵעוֹדִי, *ex quo adhuc sum,* h. e. *a pueritia mea.* Genes. XLVIII. 15.

ΝΕΟΤΤΟΤΡΟΦΙΑ, *nutritio pullorum.* בָּנִים plur. *liberi.* Inc. Job. XXXIX. 16. Νεοσσοτροφία legitur apud Marc. Anton. Lib. IX. pag. 269. 4.

ΝΕΟΦΥΤΟΝ, *novella planta, novella* c *plantatio.* נֶטַע, *plantatio,* h. l. *fundus.* Ies. V. 7. νεόφυτον ἠγαπημένον. — נֶטַע, *plantatio,* h. l. *arbor plantata.* Job. XIV. 9. ὥσπερ νεόφυτον. Vulg. *quasi cum primum plantatum est.* — נְטָעִים plur. *plantæ.* Ps. CXLIII. 13. — שְׁתִילִים plur. Ps. CXXVII. 4. ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, ut olivarum plantæ. Suidas: νεόφυτον, τὸ νεωστὶ φυτευθέν.

d ΝΕΟΩ, *novo, innovo, renovo,* item *novello, agrum de novo proscindo.* הֵנִיר Hiph. a נִיר, idem. Jer. IV. 4. νεώσατε ἑαυτοῖς νεώματα, arate vobismet ipsis novalia. Hesych. νεώσατε, ἀροτριώσατε. Lege ἀροτριώσατε vel ἀροτριάσατε ex Suida et Lex. Cyrilli MS. Brem.

ΝΕΣΣΑ. Ipsa vox Hebr. נֹצָה, *plumam* significans, it. *struthiocame-* e *lum,* q. d. *pennatum.* Job. XXXIX. 13. ubi cod. Alex. νέσσα habet. In Lex. Cyrilli Brem. νέσσα exponitur ἱέραξ, procul dubio ex Aquila, cui vox Hebræa ἱέραξ redditur. Aliis pro *struthione* accipitur. Sed male. Vide Bocharti Hieroz. P. II. Lib. II. cap. 16. pag. 247. ac R. Salom. Jarchi ad Jobi l. l.

ΝΕΥΜΑ, *nutus.* מְשַׂקֵּר part. Pih. *nictans.* Ies. III. 15. ἐν νεύμασιν ὀφθαλμῶν, *fallaci oculorum nutu.* f Vide et 2 Macc. VIII. 18. ὅλον κόσμον ἐν ἑνὶ νεύματι καταβαλεῖν.

ΝΕΥΡΑ, *nervus, peculiariter ille, quo arcus intenditur, chorda, funis.* יֶתֶר, *funis.* Jud. XVI. 9. Aqu. Symm. Ps. X. 2. Al. Jud. XVI. 7. 8. νευραῖς et νευράς. Vide et 2 Macc. VII. 1. ubi *flagellum ex funibus contortis et nodosis connexum* notat. g Vulg. *taureis.* Vide ad h. l. Syrum et conf. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. V. c. 14. p. 658.

ΝΕΥΡΙΑ, idem. יֶתֶר, idem. Jud. XVI. 7. 8.

ΝΕΥΡΟΚΟΠΕΩ, *nervos incido, enervo.* הָלַם, *obtundo.* Incert. et LXX Jud. V. 22. τότε ἐνευροκοπήθησαν πτέρναι ἵππων. Doederleinius (Repert. Eichhorn. T. I. p. 228.), h Symmacho nescio quo jure hæc verba tribuens, ἐνευροκοπήθησαν in ἐσφυροκοπήθησαν commutandum esse censet, coll. Prov. XIX. 29. in quo etiam secum consentientem habet Scharfenbergium. — עִקֵּר Pih. *eradico,* pr. *nervos aufero* s. *succido, enervo.* Gen. XLIX. 6. ubi notandum, morem tauros corripiendi crura ipsis frangendo alicubi adhuc retineri. Jos. XI. 6. 9. Adde i Symm. 2 Sam. VIII. 4. ubi LXX habent παρέλυσε. Vulg. *subnervavit.* — עָרַף, *abscindo, amputo.* Deut. XXI. 4. 6. Adde Strabon. XVI. p. 1117. A.

ΝΕΥΡΟΝ, *nervus.* גִּיד, *nervus.* Gen. XXXII. 32. Job. X. 11. XL. 12. et alibi. — עֹרְקִים plur. *arteriæ.* Job. XXX. 17. Conf. Schultensii Opera Minora p. 68. seq.

ΝΕΥΩ, *innuo, annuo,* et ex adjuncto: *probo, delector.* פָּנָה, *re-*

a spicio. Aqu. Deut. I. 40. νύσατε. Idem Psalm. XLV. 6. τοῦ νύσαι πρωΐαν, cum tempus ad diluculum vergit. Aqu. Symm. Mal. II. 13. νῦσαι πρὸς τὸ δῶρον, *annuere* sacrificiis, h. e. *probare* sacrificia, *delectari* sacrificiis. Aqu. 1 Sam. XIII. 18. Hesych. νεῦσαι, ἐπινεῦσαι. — Vide supra s. v. Δίκαιος.

ΝΕΦΕ'ΛΗ, *nubes*. אֵד (pro אֵיד) b *vapor*. Job. XXXVI. 27. — מָעוֹן, *habitatio*. Zach. II. 13. ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐξεγείρεται. Sermo ibi est de Deo, qui sæpius in S. S. nubibus insidere et vehi, ac ex nubibus prodire dicitur. — נָשִׂיא, *vapor*. Ps. CXXXIV. 7. Jer. X. 12. LI. 16. — עָב. Jud. V. 4. 2 Sam. XXII. 12. 1 Reg. XVIII. 44. 45. et alibi sæpius. — עֲבֹות sing. *con-* c *tortum*. Ezech. XXXI. 3. 10. 14. Scil. עָב *omne quod densum est* notat, adeoque non solum de *arboribus et frondibus*, sed etiam de *nubibus* usurpatur, in qua posteriori notione (Job. XXII. 14. Psalm. LXXVII. 18. obvia) LXX h. l. seriei orationis admodum convenienter acceperunt. — עָנָן. Genes. IX. 13. 14. 16. Exod. XIII. 21. d Lev. XVI. 2. et alibi. — *שׁוֹאָה, *tempestas*. Ezech. XXXVIII. 9. ubi νεφέλη est *nubes tempestatem adducens* s. *tempestate adducta*. — שַׁחַק, *nubes superior*. Ps. XXXV. 5. LVI. 13. LXVII. 37. et alibi sæpius. Legitur præterea Ezech. I. 20. οὗ ἂν ᾖ νεφέλη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα. Judice Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 544. ἡ νεφέλη est glossema e infultum ab aliquo correctore, qui putavit, πνεῦμα hic significare *ventum*, et quidem ex nube prodeuntem. Lex. Cyrilli MS. Brem. νεφέλη, ἀορασία.

ΝΕ'ΦΟΣ, *nubes, nebula*. גֶּשֶׁם, *pluvia*. Prov. XXV. 24. νέφη, *nubes imbriferæ*. — נָשִׂיא, *vapor*. Prov. XXV. 14. — סְעָרָה, *tempestas*. Job. XXXVIII. 1. XL. 1. — עָב, *nubes*. Job. XX. 6. XXX. 15. Ps. CIII. f 4. — עָנָן. Job. VII. 9. XXVI. 8. 9. ubi Vulgatus: *nebula*. — שַׁחַק. Job. XXXV. 5. Prov. III. 20. VIII. 28. Legitur præterea Job. XXXVII. 22. νέφη χρυσαυγοῦντα, *nubes coloris aurei*, ubi nihil est in textu Hebr. Vide ad h. l. Schultensium. Hesych. νέφος, σκότος, ἀχλὺς, ἄθροισμα, πλῆθος, ἀὴρ πεπυκνωμένος.

ΝΕΦΡΟΙ', *renes*. כְּלָיוֹת plur. Ex. g XXIX. 13. 22. Levit. III. 4. et alibi. Theod. Job. XIX. 26. Psalm. VII. 10. Sap. I. 6. Deus dicitur νεφρῶν μάρτυς, h. e. *animi cogitationum et moliminum* testis. Conf. Ps. VII. 10. Jerem. XX. 12. Suidas ex Theodoreto ad Ps. VII. 9. νεφροί, οἱ λογισμοί, ἐπειδὴ τὰς ὑπογαστρίους ὀρέξεις οἱ νεφροὶ διεγείρουσιν, καὶ ἐντεῦθεν κινοῦνται τῆς ἐπιθυμίας οἱ λογισμοί. h

ΝΕΦΩ'ΔΗΣ, *nebulosus*. נִשְׁפֶּה, *præruptus*, etiam *altus, eminens*, a rad. שָׁפָה, Arab. شغب, *eminere*. Inc. Ies. XIII. 2. νεφώδης. Bene: nam montes alti sunt nubibus ac nebulis tecti. Vulg. *super montem caliginosum*, h. e. *nebulosum*.

ΝΕ'ΦΩΣΙΣ, *obnubilatio*, etiam *nubes*. חֹשֶׁךְ, *tenebræ*. Aqu. Job. III. 5. Sed ex mea sententia νέφωσις i apud Aquilam potius ad seq. עֲנָנָה, *nubes*, referendum est. Certe νέφωσις pro *nubibus* usurpavit Philo de Opificio Mundi p. 26. Confer Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 176. Cæterum destituitur hoc vocabulo Thesaurus Stephani.

ΝΕΧΩΘΑ'. Ipsa vox Hebr. נְכֹתֹה. 2 Reg. XX. 13. ubi Arabs, Syrus et alii illam de *aromatibus* exponunt. Sic etiam Gloss. in Lib. 4 Reg. τοῦ νεχωθὰ, τῶν ἀρωμάτων. In Cod. MS. Barocc. corrupte τῶν ἐχόμεθα, τῶν

ἀρμάτων. Sic etiam Lex. Cyrilli MS. Brem. πηχωθὰ, τῶν ἀρμάτων. Vide et Ies. XXXI. 2.

ΝΕ'ΩΜΑ, *novale, ager de novo proscissus, novatus*, seu *renovatus*. נִיר, idem. Jerem. IV. 4.

*ΝΕΩ'Ν. מָעוֹן, *habitaculum*. LXX sec. ed. Compl. 1 Sam. II. 32. Ortum est ex Μαὼν, ac proprie scribi debuisset Νεών.

ΝΕΩ'Σ, Attice pro ναὸς, *templum*. 2 Macc. VI. 2. IX. 16. X. 3. 5. XIII. 23. Lex. Cyrilli MS. Brem. νεὼς, ναὸς, Ἀττικῶς.

ΝΕΩΣΤΙ', *nuper, paulo ante*. Judith. IV. 3. Hesych. νεωστὶ, ἀρτίως, προσφάτως, πρὸ μικροῦ.

*ΝΕΩΤΕΡΙ'ΖΩ, *res novas molior*, et ex adjuncto *turbas do, turbo*. 4 Macc. III. 21. πρὸς τὴν κοινὴν νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν, communem concordiam *turbare ac labefactare studentes*. Zonaras Lex. col. 1395. νεωτερίζει, καινὰ πράττει, ἀνταίρει. Idem fere habet quoque Photius in Lex.

*ΝΕΩΤΕΡΙΚΟ'Σ, *juvenilis*. 3 Macc. IV. 8. νεωτερικὴ ῥᾳθυμία, juvenilis lusus. Polyb. X. 24. 7. νεωτερικοὶ ζῆλοι, juvenilia studia. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Photius Lex. νεωτερικὸν, νεανικόν. λέγουσι δὲ τὸν ἀνδρικόν.

ΝΗ', adverbium asseverandi vel jurandi, *per*. בִּי, *per me*. Inc. 1 Sam. I. 26.— חַי, solemnis jurandi formula. Symm. 2 Sam. XV. 21. Suidas: νὴ τὴν ἱερὰν κεφαλήν. τὸ νὴ καταμοτικὸν ἐστιν ἐπίῤῥημα, τουτέστι, μεθ' ὅρκου βεβαιωτικόν ὥσπερ τὸ μὰ ἀπομοτικὸν, μεθ' ὅρκου ἀρνητικόν. Conf. quoque infra s. v. ὑγίεια.

ΝΗ'ΘΩ, (alias νέω) *neo, filum e colo duco, glomero, cumulo*. טָוָה, idem. Exod. XXXV. 24.

ΝΕΝΗΣΜΕ'ΝΟΣ, part. præt. pass. *netus*. מַטְוֶה, idem. Exod. XXXV. 24. — מָשְׁזָר, *conduplicatum*. Exod. XXVI. 31. XXVII. 16. ubi Incert. κνισμένης pro νενησμένης habet. XXXVI. 38. — שָׁנִי, *dibaphum*. Theod. et LXX Ex. XXVIII. 6. XXXVIII. 18. 23.

ΝΗΚΤΟ'Σ, *natans, natilis, in aquis vivens*. Sap. XIX. 18. τὰ νηκτὰ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς, aquatica transierunt in terram. Hesych. νηκτὰ, τὰ ἐν ὕδασι διαιτώμενα, τὰ ἔνυδρα, παρὰ τὸ νήχεσθαι, ὅ ἐστι κολυμβᾷν, πλέειν. Suidas: νηκτὰ, ἔνυδρα, κολυμβητά.

ΝΗ'ΜΑ, *filum*. חוּט, idem. Symm. Gen. XIV. 23. νήματος. Inc. Cant. IV. 3. ὡς νῆμα κόκκινον, quæ Symmachi esse videntur Kreyssigio.

ΝΗΠΙΟΚΤΟ'ΝΟΣ, *infantes trucidans*. Sap. XI. 8. νηπιοκτόνου διατάγματος, *edicti de trucidandis infantibus*.

ΝΗ'ΠΙΟΣ et νήπιον, *infans*, it. *simplex, fatuus*. חָלָל, *confossus*. Job. XXIV. 12. Sine dubio legerunt עֹלָל vel עוֹלָל. — טַף, *parvulus*. Jer. XLIII. 6. Ezech. IX. 6. Aqu. Ex. X. 10. — יוֹנֵק part. *sugens*. Ies. XI. 8. — נַעַר, *puer*. Prov. XXIII. 13. Hos. XI. 2. — נֹעַר, *pueritia*. Job. XXXIII. 25. Concretum posuerunt pro abstracto. — *עָלַי pro עַל, *super*. Job. XXXI. 10. Hic legerunt עוֹלָל. — עֹלָל, *puerulus*. Psalm. CXXXVI. 12. Jerem. VI. 11. IX. 20. et alibi. — *עוֹלָל, idem. 1 Sam. XV. 3. 2 Reg. VIII. 12. Job. III. 16. ἢ ὥσπερ νήπιοι, οἳ οὐκ εἶδον φῶς, ubi νήπιος est i. q. ἔκτρωμα ibid. et ἔμβρυον apud Theodot. ac *abortivum* s. *embryonem* notat. Vulg. *qui concepti non viderunt lucem*. — *פִּתְאֹם, *subito*. Psalm. LXIII. 8. Legerunt פְּתָאִים, *stultorum, simplicium, parvulorum*, cum Vulg. et Arab. — פֹּתֶה part. præs. a פָּתָה, *improvidus, simplex*. Symm. Job. V. 2. ubi νήπιος est *is, qui infantis ad instar inclinat cor suum ad ea, quæ videt, adeoque rebus externis facile allicitur*

a ac *decipitur*. LXX habent: πεπλανημένος. — פְּתִי, *simplex, imperitus*. Ps. XVIII. 8. CXIV. 6. CXVIII. 129. Symm. Prov. I. 4. Hesych. νήπιον, νεογνὸν, νεώτερον, μικρὸν, ἀνόητον, ἄφρονα, ἢ ἀφρονέστερον. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΝΗΠΙΟΤΗΣ, *infantia*. נְעוּרִים plur. *pueritia*. Ezech. XVI. 22. 42. 59. Hos. II. 15. — פְּתִי, *simplicitas*. b Aqu. Prov. I. 22.

ΝΗΣΟΣ, *insula*. אִי, idem. Gen. X. 5. Psalm. LXXI. 10. XCVI. 1. et alibi sæpius. — אֵימִים plur. *idola*. Jerem. L. 38. Forte legerunt אִיִּים. Conf. ib. v. 39. — *אוּרִים, *valles*, it. *lumina*. Ies. XXIV. 15. sec. cod. a Lowtho laudatum ἐν ταῖς νήσοις. Legerunt בָּאִיִּים. — *אֶרֶץ הָעוּץ. Theod. Jerem. XXV. 20. c secundum Hieronymum ita scribentem: *Sciendum est, hunc versiculum in LXX non haberi, Theodotionemque pro Us interpretatum esse insulam.* Hoc quomodo acciderit, ut νῆσον pro עוּץ posuerit, difficile est intellectu. Num fortasse librararius pro Αὔσου scripsit νήσου? aut ortum est ex γῆς Οὐζ seu Οὐς, quod facile in νήσου mutari potuit? aut d pertinet ad v. 22. ubi Scholiastes in Catena Norimb. habet: τὸ πέραν τῆς θαλάσσης οἱ λοιποὶ τὴν νῆσον ἑρμήνευσαν? — עַם, *populus*. Ies. XLIX. 22. *Insulæ* ex stilo SS. pro *gentibus* ponuntur, *quæ in mari Mediterraneo omnes insulas tenebant*, coll. Ies. XLI. 1. 5. XLII. 4. — צִירִים plur. *idola*. Ies. XLV. 16. ubi sine dubio אִיִּים legerunt. Vide supra s. v. e אֵימִים. Sir. XLIII. 28. XLVII. 17. ubi Syrus, qui ܐܠܦܐ, *naves*, habet, non legit νησοί, sed sensum expressit.

ΝΗΣΤΕΙΑ, *jejunium*. אָוֶן, *iniquitas*. Ies. I. 14. νηστείαν καὶ ἀργίαν. Non satis respondet νηστεία voci Hebraicæ, nisi in notione *luctus* ac *doloris* (ut sit i. q. אוֹן) accipiatur, quem significabant Judæi jejunio. Suspicor igitur, h. l. transpositio- f nem vocum locum habere, ac reponendum esse ἀργίαν καὶ νηστείαν, ut ἀργία referatur ad אָוֶן (quod, ut Arab. اون, *quietem et tranquillitatem* notat), νηστεία autem ad עֲצָרָה, *abstinentia*, Lowthus, cui assentitur Koppius, LXX צוֹם legisse opinatur. — צוֹם, *jejunium*. 1 Reg. XXI. 2. 2 Par. XX. 3. Esdr. VIII. 21. et alibi sæpius. 3 Esdr. VIII. 73. g ἐκαθήμην περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας. καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νηστείας. In textu Hebr. Esdr. IX. 5. legitur תַּעֲנִית, *afflictio*, ubi non assentior Bretschneidero, qui νηστείαν de *animi ægritudine* interpretatus est, *ob quam susceperit jejunium*. Potius περίλυπος de *jejunante* explicandum est, et תַּעֲנִית de *jejunio* ex usu loquendi exponi debet. Vide s. v. νη- h στεύω.

ΝΗΣΤΕΥΩ, *jejuno*. *עָנָה, *humilio, deprimo*. Inc. sec. cod. Coislin. Levit. XXIII. 27. νηστεύσατε: ubi non assentior Scharfenbergio, qui νηστεύσατε pertinere putat ad explicationes Patrum, quibus illustrare voluerint verba LXX: ταπεινώσατε τὰς ψυχάς. Ib. v. 29. sec. cod. X. Holm. et Lips. — צָבָא, *turmatim* i *concurro*, etiam *sacris rebus operam do, divino cultui me mancipo*. Exod. XXXVIII. 8. τῶν νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν. Sec. Buxtorfium non legerunt צֹמוֹת אֲשֶׁר צָמוּ quæ fuit Cappelli sententia. Chaldæus hic et 1 Sam. II. 22. reddit: *mulieres, quæ veniebant ad adorandum*, existimans, צָבָא hic esse *turmatim instar exercitus convenire cultus divini causa*. Eadem quoque est ratio versionis LXX Intt., nisi quod pro *oratione jejunium* substituerunt, al-

teram cultus speciem, coll. Luc. II. 37. Secundum Augustinum Steuchum νηστεύειν h. l. *vigilare* notat, non *jejunare*, ut et Schindlerus accepit. — צוֹם. Jud. XX. 26. 1 Sam. VII. 6. XXXI. 13. et alibi sæpius.

ΝΗΣΤΕΥ'Ω ΝΗΣΤΕΙ'ΑΝ, *jejuno jejunium.* צוּם צוֹם. 2 Sam. XII. 16. Zach. VII. 5. — קָרָא צוֹם, *proclamo jejunium.* 1 Reg. XXI. 9.

*ΝΗ'ΣΤΗΣ, *jejunus.* טְוָת Chald. idem. Dan. VI. 18. sec. cod. Chis. ηὐλίσθη νῆστις. Theodot. ἄδειπνος. Segaarius legere mavult νῆστις. (Conf. Herodiani Fragm. περὶ Ἡμαρτ. Λέξεων p. 304. ed. Hermann. K.) Adde Etymol. M. Gudianum 408. 40. et 409. 11.

*ΝΗΣΤΟ'Σ, *netus.* Exod. XXXI. 4. τὸ κόκκινον τὸ νηστὸν sec. cod. Basil. quæ verba non exstant in Hebræo, et e sententia Montfauconii haud dubie obelo notata fuerunt in Hexaplis.

ΝΗΥ~Σ, Ionice pro ναῦς, *navis.* אֳנִי, idem. 1 Reg. IX. 27. — אֳנִיָּה. 1 Reg. XXII. 49. Prov. XXX. 19.

ΝΗ'ΧΟΜΑΙ ΛΟ'ΓΟΙΣ, *nato sermonibus.* נִלְבַב Niph. *cordatus sum.* Job. XI. 12. νήχεται λόγοις. Fortasse scribendum est νήφεται λόγοις, quod certe facilius cum Hebr. יִלָּבֵב conciliari potest, ac confirmari videtur auctoritate Schol., qui per θρασύνεται interpretatus est. Nisi quis malit statuere, νήχεσθαι λόγοις metaphorice h. l. notare *effutire, superbe loqui.* Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. νήχεται, κολυμβᾷ. Ita etiam Hesychius, nisi quod vitiose pro νήχεται habeat νίχεται.

ΝΙΚΑ'Ω, *vinco, supero, superior, dignior altero sum vel habeor.* זָכָה, *purus sum.* Psalm. L. 5. καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαι, et vincas, dum judicaris. Ita quoque Symm. ac Theod. Inc. habet νικήσεις, ubi vel legendum νικήσεις vel νικήσῃς. Sic Græcis et Latinis non infrequens est νικᾷν et *vincere* eum dicere, *qui superior est in judicio.* Vide Elsnerum ad Rom. III. 4. p. 19. Causam vero, cur LXX Hebr. זָכָה, quod significat *purum nitidumve esse* vel *fieri*, per νικᾷν exposuerunt, hanc esse arbitratur Fullerus Miscell. Sacr. Lib. I. c. 7. p. 58., quod apud Syros verbi זְכָה nota et usitata sit illa significatio. Et videtur illi hæc Syriaca ex illa Hebræa profluxisse per metonymiam effecti et synecdochen speciei, cum is, qui in foro causam dicens purus sit a crimine aut culpa, causam obtinere soleat, ac proinde adversarium vincere. — חָמַד, *desidero.* Prov. VI. 25. ubi tamen non tam νικᾷν, quam formula νικήσῃ ἐπιθυμία Hebr. תַּחְמֹד respondet. — מְנַצֵּחַ part. Pih. *victor,* it. *præcentor.* Hab. III. 18. τοῦ νικῆσαί με ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ, ut vincat me cantu suo. 3 Esdr. III. 12. ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια, super omnia autem vincit veritas. Sap. IV. 3. mulier casta τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἀγῶνα νικήσασα, quæ e certamine de puro ac candido præmio *superior discessit.* 2 Macc. III. 5. νικῆσαι, *prævalere.*

ΝΙ'ΚΗ, *victoria.* דֶּבֶר, *pestis.* Al. Hos. XIII. 15. ἡ νίκη: ubi fortasse δίκη legendum erit. — נֵצַח, *æternitas*, etiam *veritas.* 1 Par. XXIX. 11. Vide et 1 Macc. III. 19. 2 Macc. X. 28.

ΝΙ'ΚΗΜΑ, idem. 3 Esdr. III. 9. αὐτῷ δοθήσεται τὸ νίκημα, sec. Alex. et Ald. ubi Vat. τὸ νῖκος habet.

ΝΙΚΟΠΟΙΕ'Ω, *victoriam facio, vinco.* נַצֵּחַ Pih. *vinco, supero.* Esdr. III. 8.

ΝΙΚΟΠΟΙΟ'Σ, *victoriam faciens, victor,* etiam (posito nomine generis pro nomine formæ) *magister, præfectus,* qui a Græcis διδάσκαλος vocatur, de quo vid. Cuperus Obss.

a I. 1. מְנַצֵּחַ, *præfectus musicus* s. *choragus*. Aqu. Ps. IV. 1. τῷ νικοποιῷ ἐν ψαλμοῖς, magistro organorum ἐγχόρδων, seu ei, qui præit iis, qui canunt organis ἐγχόρδοις. Causa autem, cur ita Græce verterit Aquila h. l. et in aliis titulis Psalmorum, hæc esse videtur. Sc. נָצַח, ut Arab. فصح, notat quoque *vincere in foro*, et in Piel *facere, ut aliquis vincat* b aut *accurate aliquid et ordine faciat*. Vide Fischeri Clav. p. 68.

ΝΙ῀ΚΟΣ, i. q. νίκη, *victoria*, it. *finis, æternitas*. דּוּשׁ, *trituro*. Hos. X. 11. ubi tamen alii et quidem rectius, judice Bielio, νεῖκος habent. — יָדַע, *cognosco*. Soph. III. 5. juxta cod. Alex. πρωὶ πρωὶ δώσει τὸ κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς, καὶ οὐκ εἰς νῖκος (sic enim scribendum pro νεῖκος ex Rom. c edit.) ἀδικίαν ἐν διαφθορᾷ (sic enim ἐν διαφθορᾷ a commate 6., quod inde in cod. Alex. incipit, huc retrahendum). Hic legisse videntur לָעַד. Conf. notata in v. νεῖκος. — לַמְנַצֵּחַ part. Pih. *præfecto, victori*. Theod. Psalm. IV. 1. εἰς τὸ νῖκος. Legerunt לָנֶצַח. — מֵצַח, *frons*. Ezech. III. 8. 9. Forte legerunt נֵצַח seu נִצְחָה, a נָצַח, *vincere*, aut potius d deduxerunt tantum a נָצַח, legentes מַצַּח ad formam מַתָּן, et similium. — נֵצַח, *æternitas*, it. *robur*. 2 Sam. II. 26. μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; num *in perpetuum* devorabit gladius? Vide et Job. XXXVI. 7. Thren. V. 20. Amos I. 11. Al. Ps. XII. 1. εἰς νῖκος, ubi LXX εἰς τέλος, *in finem*. Οἱ λοιποὶ Ies. LXIII. 6. — עוֹד לָנֶצַח, *adhuc in æternum*. Aqu. e Ps. XLVIII. 8. εἰς νῖκος. LXX ibi pariter εἰς τέλος. Cf. Heinsii Exerc. SS. I. 8. p. 44. et Drusium ad Job. XXXVI. 7.

*ΝΙΠΤΗ῀ΡΕΣ ΤΩ῀Ν ΠΟΔΩ῀Ν, *vasa abluendis pedibus*. סִירוֹת, *lebetes*. Syrus Jer. LII. 18.

ΝΙ῎ΠΤΩ, *lavo*. הִמְטִיר Hiph. *depluo*. Job. XX. 23. νίψαι ἐπ᾽ αὐτὸν ὀδύνας: ubi νίπτειν non tam *lavare*, quam, ut βαπτίζειν, *aquam et quidem* f *largiter affundere* s. *infundere*, et ex adjuncto s. metaphorice: *largiter dare et tribuere*, et quidem in malam partem notat. — רָחַץ, *lavo*. Gen. XLIII. 31. νιψάμενος πρόσωπον, *lavans* sibi vultum. Exod. XXX. 20. νίψονται τὰς χεῖρας καὶ πόδας ὕδατι, lavabunt sibi manus et pedes aqua. Conf. Matth. XV. 2. Joh. XIII. 10. Ps. LXXII. 13. ἐνιψάμην g ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, lavi cum innocentibus manus meas. Confer notata ad h. l. e Suida s. v. ἀθῷος, et Wolfium ad Matth. XXVII. 24. p. 398. seq. — שָׁטַף, *immergo*. Lev. XV. 11. 12.

ΝΙ῀ΤΡΟΝ, *nitrum, succus concretus sali finitimus*. Formata est hæc vox ab Hebr. נֶתֶר aut a Chald. נתרא, quod idem significat. נֶתֶר, idem. Jerem. II. 22. ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν h νίτρῳ, si abluas te nitro. Conf. ad h. l. Sanctium. Symm. Prov. XXV. 20. ὥσπερ ὄξος ἐπὶ νίτρῳ, sicut acetum cum nitro, sc. eo magis perfricat. Inde nitrum cum aceto infusum ad sordes expurgandas utile habebant. Dioscorides Lib. V. c. 131. de nitro; καθαίρει δὲ καὶ ῥύπον σὺν ὄξει ἐγχεόμενον.

ΝΙΦΕΤΟ῍Σ, *nix, defluxus nivis, imber nivalis confertim descendens*. i חָזִיז, *fulgetrum*. Al. Zach. X. 1. νιφετούς. — רְבִיבִים plur. *imbres*. Deut. XXXII. 2. Theod. Mich. V. 7. Vide et Cant. Tr. Puer. v. 37. Hesych. νιφετὸς, ἡ τῆς χιόνος καταφορὰ, χιὼν λεπτὴ, χιονισμός. Idem addit locum, in quo νιφετὸς legitur, qui, observante Gronovio, desumtus est ex Hom. Il. Κ΄. v. 6.

ΝΟΕΡΟ῍Σ, *intellegens, rationis capax*. Sap. VII. 22. et 23. πνεῦμα νοε-

a ρὸν, spiritus intellegens. Lex. Cyrilli MS. Brem. νοερὸν, πνευματικὸν, ἄϋλον. Hesych. νοερὸν, πνευματικόν. νοερὸν μέν ἐστι τὸ νοοῦν (ita bene Gronovius pro νοῦν), νοητὸν δὲ τὸ νοούμενον. τροφὴ (lege διαφέρει) δὲ τρόπον τινὰ τοῦ νοοῦντος τὸ νοούμενον. οὕτω μὲν οὖν κυρίως. λέγονται δὲ καὶ ἐναλλὰξ (lege ἐναλλὰξ) καταχρηστικῶς.

ΝΟΕ'Ω, *intellego, cogito, considero.* b הִתְבּוֹנֵן: הֵבִין, Hiph. et Hithp. a בִּין. 2 Sam. XII. 19. Prov. I. 6. XXIII. 1. νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενά σοι, diligenter *considera*, quæ apponuntur tibi. Hesych. νόει, συλλογίζου, σκόπει. Vide et Jerem. II. 10. et confer 2 Tim. II. 7. ac Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 412. — הִשְׂכִּיל Hiph. Prov. I. 3. XVI. 23. Ies. XLIV. 18. — *כָּשַׁל, *impingo.* c Jer. XX. 11. νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο: ubi pro יִכָּשְׁלוּ, *impegerunt*, legerunt וְשָׂכַל per literarum metathesin. — מִלֵּל Pih. *obloquor*. Job. XXXIII. 3. σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει, ubi pro νοήσει fortasse reponendum erit λαλήσει. — עָשָׂה, *facio.* Ies. XXXII. 6. Audaci profecto conjectura et sine ulla auctoritate Codd. MSS. Grabius νοήσει h. l. mutavit in d ποιήσει. Ut enim sæpius, ita h. l. quoque ab Hebraica veritate recesserunt LXX, quia putarunt, vocem νοήσει ad præcedentia verba ἡ καρδία αὐτοῦ ματαία melius quadrare, quam ποιήσει. — שׂוּם, *pono.* Ies. XLVII. 7. *Ponere in corde* est ex usu loquendi Hebr. νοεῖν. Idem valet de sequente שׁוּת. — שׁוּת, *pono.* 1 Sam. IV. 21. ubi etiam formula שׁוּת לֵב e occurrit. — תּוּר, *exploro.* Aqu. Symm. Cohel. II. 3. — Præterea legitur apud Theodot. Jerem. X. 8. ubi νοηθήσονται, cui nihil respondet in textu Hebr., ad duo verba proxime antecedentia, quæ interciderunt, referendum est hoc sensu: desipientes et stulti *reputabuntur*. Sap. XIII. 4. νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν, *discant* a rebus creatis s. concludant, quanto potentior esse debeat illa- f rum creator. Sir. XXXIV. 15. νόει τὰ τοῦ πλησίου ἐκ σεαυτοῦ, *conjice* alterius vota ex tuis. Sir. XIV. 22. ubi est i. q. ἐννοέω, *cogito de aliqua re.* Lex. Cyrilli MS. Brem. νοῆσαι, ἐνθυμηθῆναι. Idem: νοήσας, ἰδών. Hesych. νοήσει, ἐνθυμεῖται.

ΝΟ'ΗΜΑ, *intellegentia, cogitatio.* Baruch. II. 6. 3 Macc. V. 30. ubi νόημα *consilia prava, machinationes* g notat, ut legitur 2 Cor. II. 11. X. 5.

ΝΟΗ'ΜΩΝ, *intellegens.* מֵבִין part. Hiph. Proverb. XXVIII. 11. — מַשְׂכִּיל part. Hiph. Prov. X. 6. 20. XIV. 37. XVII. 2. Dan. XII. 10. — נָבוֹן particip. Niph. Prov. I. 5. — שַׁכּוּל, *orbatus.* Prov. XVII. 12. Legerunt vocibus transpositis בְּאִישׁ שֵׂכֶל, ἀνδρὶ νοήμονι. Sir. XIX. h 25. XXI. 8.

ΝΟΗΤΩ'Σ, *intellegenter.* בִּין infin. Hiph. a בִּין, *intellegendo.* Prov. XXIII. 1.

ΝΟΘΕΥ'Ω, *nothum reddo, adultero.* Sap. XIV. 24. νοθεύων, *adulterium committendo* contristat.

ΝΟ'ΘΟΣ, *nothus, adulterinus.* Sap. IV. 3.

*ΝΟ'ΘΩΣ, *spurie, non vere ac sin-* i *cere, falso.* 3 Macc. III. 17. verbis quidem summam de mea præsentia simulabant lætitiam, τῷ δὲ πράγματι νόθως, sed non sincerum fuisse gaudium re ipsa et factis demonstrabant. Hesych. νόθως, ψευδῶς. Huic opponitur ἀνόθως, h. e. genuine, γνησίως, interprete Hesychio.

ΝΟΜΑ'Σ, *pascuus, pascualis, in pascuis degens cum reliquo armento.* אֲבוּס part. Pah. *saginatus.* 1 Reg. IV. 23. — מַרְבֵּק, *saginarium.* 1 Sam. XXVIII. 24. Vulg. *vitulus pascualis.* — נָהָר, *fluentum.* Job.

XX. 17. μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων. Videtur נַחַל, *vallis*, legisse. Vide infra s. v. νομή. — צֹאן, *grex, oves*. Job. XXX. 1. — רֹעֶה partic. *pascens*. 1 Paral. XXVII. 29. — רְעִי, *pascuum*. 1 Reg. IV. 23. βόες νομάδες, boves *libere per deserta pascentes*. Hesych. νομάδες, βοσκόμεναι ἀγέλαι. Legitur præterea Job. I. 3. ubi νομάδες est glossema superfluum, vel ideo additum, quia asinæ illæ gregatim pascebant libere per campos, nullis stabulis inclusæ. Apud Dioscoridem quoque βοῦς νομὰς dicitur bos cum reliquo armento in pascuis degens. 2 Macc. XII. 11. νομάδες dicuntur populi in Arabia, qui Latinis *Nomades* audiunt.

NOMEΥ'Σ *pastor*. מַרְעֶה, *pascuum*. 1 Par. IV. 41. Hic legisse videntur מַרְעֶה part. Hiph. aut, quod præferendum censeo, loco νομεὺς reponendum νομαὶ, ut libri nonnulli h. l. habent. — רֹעֶה partic. *pascens*. Aqu. Amos I. 2. νομεὺς προβάτων. Idem Mich. V. 5. Lex. Cyrilli MS. Brem. νομεὺς, ποιμήν.

NOME'Ω, *consequor, accipio, quasi in distributione*. Sir. XXIX. 4. πολλοὶ ὡς εὕρεμα ἐνόμησαν δάνος, multi, tanquam invenirent aliquid, *acceperunt* lucrum. Ita in Lex. Pasoris. Sed pro ἐνόμησαν Sir. l. c. legendum videtur ἐνόμισαν, ut procul dubio etiam legit Vulgatus, qui verba illa ita reddit: *multi quasi inventionem æstimaverunt fœnus*. — Vide quoque supra s. v. κλῆρος.

NOMH', *pascuum*. *חֶבֶל, *portus*. Soph. II. 6. Significat vox Hebr. quoque *tractum terræ*, cujus divisio per funes fiebat. — מִרְבָץ : מַרְבֵץ, *cubile*. Ezech. XXV. 5. Soph. III. 1. — מִרְעֶה. Genes. XLVII. 4. 1 Paral. IV. 39. 40. Job. XXXIX. 8. et alibi aliquoties. Symm. Hos. XIII. 6. — מַרְעִית. Ps. LXXIII. 1. LXXVIII. 14. Ies. XLIX. 9. — נָוֶה in singulari (Symm. 2 Sam. VII. 8.), in plur. נְאוֹת, *pascua*. Prov. XXIV. 15. Jerem. XXIII. 3. 10. L. 7. et alibi. Inc. Psalm. LXIV. 13. Symm. Joël. II. 22. — נַחַל, *torrens*. Job. XX. 17. μηδὲ νομὰς (ubi Symmachus ῥεῖθρα habet) μέλιτος καὶ βουτύρου. Forte legerunt נִהֵל, a נָהַל *aquatum duxit gregem, pavit*. Sed נַחַל quoque *vallem* cum torrente notat, ubi sunt pascua. — רְעוּת. Aqu. Theod. Cohel. I. 4. VI. 9. Legitur præterea in reliquiis Symmachi Psalm. XCIX. 3. ubi עַמּוֹ reddidit λαὸς νομῆς αὐτοῦ. Videtur Symmachus illud νομῆς de suo addidisse, ut membra æqualia redderet. Fortasse autem e sequentibus huc irrepsit, ut adeo pertineat ad מַרְעִיתוֹ, quod apud Symmachum per χειρὸς redditum legitur. Ex mea sententia ordo verborum est h. l. perturbatus, ac ita restituendus: ὑμεῖς δὲ λαὸς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα νομῆς αὐτοῦ. Λαὸς χειρὸς est *populus, quem manu sua leniter ac benigne duxit*. Sirac. XIII. 21. ubi νομὴ est *pabulum, præda*. Hesychio teste est i. q. τροφή. V. s. v. κυνήγιον. Adde Dan. IV. 29. sec. cod. Chis. ἀπὸ τῆς χλόης τῆς γῆς ἔσται ἡ νομή σου, ubi nihil in textu Chald. legitur. 2 Macc. V. 14. ἐν χειρῶν νομαῖς. Arias Montanus vertit *in manuum captivitate*. Verbum vel participium dissimulatur. Est autem sermo de mancipatione, qua in servitutem reducti captæ urbis incolæ. Quod Græcis est ἐν χερσὶ νέμειν, id Latini dicunt *mancupio dare*, vel *mancupio datum possidere*. Ita de h. l. in Lex. Pasoris. Hesych. νομὴ, τροφὴ, βοσκὴ, ποίη (lege ποίμνη), μερὶς ὕδατος. Idem: νομαὶ, βοσκήματα, βοσκαί.

NOMI'ZΩ, *existimo, puto*. דִּמָּה Pih. *cogito, imaginor*. Symm. Ps.

XLIX. 21. — דִּמְיוֹן, *similitudo.* Symm. Psalm. XVI. 13. ἰνόμισας. — *הָיָה seq. לְ. Job. XIII. 5. וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה, *et esset vobis ad sapientiam.* Symmach. καὶ νομισθήσεσθε φρόνιμοι. Vulg. *ut putaremini esse sapientes.* Νομίζεσθαι etiam quandoque pro εἶναι ponitur, v. c. apud Eurip. Androm. v. 13. Vide et Sap. XIII. 2. 2 Macc. XIV. 4. προσάγων αὐτῷ στέφανον χρυσοῦν καὶ φοίνικα, πρὸς δὲ τούτοις τῶν νομιζομένων θαλλῶν τοῦ ἱεροῦ, sc. τινάς, afferens illi coronam auream et palmam, et præterea *solemnes* quosdam ramos templi. Eodem sensu verbum νομίζεσθαι alias etiam usurpatur, v. c. apud Thucyd. VI. 69. σφάγια τὰ νομιζόμενα. Vide Salmasium de Usuris p. 438. Confer et Wolfium ad Act. XVI. 13. p. 1237.

ΝΟ'ΜΙΜΟΣ, *lege institutus, legitimus, legalis.* 2 Macc. IV. 11. τὰς νομίμους μὲν καταλύων πολιτείας. 4 Macc. V. 36. νόμιμος βίος, vita *legi Mosaicæ conveniens.*

ΝΟ'ΜΙΜΟΝ, *jus, lex, lege institutum.* דָּת Chald. *lex.* Dan. VI. 5. — חֹק. Exod. XXIX. 28. XXX. 21. Lev. VI. 18. et alibi. Theod. Lev. XXIII. 41. — חֻקָּה. Exod. XII. 24. 25. XXVII. 21. et alibi. — תּוֹרָה, *lex.* Gen. XXVI. 5. Prov. III. 1. 3 Maccab. I. 4. τὰ νόμιμα, *lex et religio Mosaica.* 1 Macc. I. 16. gymnasium Hierosolymis exstruxerunt κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν, gentilium *more.* Significat hic νόμιμον *ritum, morem,* quia hi sæpius eadem, qua leges, sunt vi, et interdum in leges abeunt. Dio Cass. XL. p. 253. ed. Reim. τὰ περὶ τὰς ταφὰς νόμιμα. Polyb. IV. c. 64. 4. τὰ κοινὰ τῶν ἀνθρώπων ἔθη καὶ νόμιμα. Vide quoque infra s. νόμος. Cæterum confer de voce ipsa Ælian. V. H. XII. 4. XIII. 8. XIV. 34.

*ΝΟΜΙ'ΜΩΣ, *convenienter legi,* speciatim *Mosaicæ.* 4 Maccab. VI. 18.

ΝΟ'ΜΙΣΜΑ, *numisma,* item *lege sancitum, statutum, edictum.* גֵּרָה, *gerah, rumen,* it. *obolus.* Symmach. Num. III. 47. — דַּרְכְּמוֹן, *drachma.* Neh. VII. 71. — דָּת, *lex.* Esdr. VIII. 35. ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως διοικηταῖς, dabant *edictum* regis procuratoribus. 1 Maccab. XV. 6. Sirac. XIX. 24. sec. ed. Compl. παραβαίνοντος νόμισμα ὑψίστου, ubi reliqui libri νόμον habent.

ΝΟΜΙΣΤΕ'ΟΝ, *existimandum,* a νομίζω. Ep. Jerem. v. 35. 38. 53.

ΝΟΜΟΔΟ'ΤΗΣ, *legislator.* מוֹרָא, *terribilis.* Symm. Ps. LXXV. 13. Permutasse vocem Hebr. videtur Symmachus cum מוֹרֶה, *doctor.*

ΝΟΜΟΘΕΣΙ'Α, *legislatio, lex.* 2 Macc. VI. 23. τὰς ἁγίας καὶ θεοκτίστους νομοθεσίας.

ΝΟΜΟΘΕ'ΣΜΩΣ, *legaliter, legitime.* תּוֹרָה, *lex.* Al. Prov. XXXI. 26. νομοθέσμως, q. d. κατὰ θεσμὸν τοῦ νόμου.

ΝΟΜΟΘΕΤΕ'Ω, *legem fero,* it. *doceo.* הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo, instituo.* Exod. XXIV. 12. τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψα, νομοθετῆσαι αὐτοῖς, præcepta, quæ scripsi, ut *doceas* illos s. *inculces* illis. Vide et Deut. XVII. 10. Psalm. XXIV. 9. νομοθετήσει ἁμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ, *docebit* peccantes in via. Vide et Ps. XXVI. 17. Psalm. CXVIII. 33. νομοθέτησόν με, κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου, *doce* me, Domine, viam statutorum tuorum. — מוֹרֶה, *pluvia tempestiva.* Psalm. LXXXIII. 7. Sc. vox Hebr. non solum *pluviam primam* seu *autumnalem,* sed etiam *doctorem* notat, ut sit part. Hiph. a יָרָה, *doceo.* 2 Macc. III. 15. Hesych. νομοθετεῖ, νομοτεύει. Suidas: νομοθετῶ. δοτικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

ΝΟΜΟΘΕ'ΤΗΣ, *legislator.* מוֹרֶה

a (ה pro א), *metus*. Psalm. IX. 21. LXX νομοθέτην, Vulg. *legislatorem*: h. e. institue eos, ut sciant, quod homines sint. Legerunt מוֹרֶה a יָרָה. Arabs legisse videtur νόμου θέτησιν. Vide quoque infra s. v. νόμος.

*ΝΟΜΟΦΑΓΙ'Α. 4 Macc. I. 27. Sed est hoc vocabulum nihili, ac sine dubio reponendum μονοφαγία.

b ΝΟ'ΜΟΣ, *lex*, *mandatum*, *præceptum*, it. *canticum*, *regio*, *præfectura* (Conf. Sturz. de Dial. Maced. p. 92.), *tractus*, *provincia*. דָּבָר, *verbum*. Psalm. CXVIII. 57. et 104. — דָּת. Esth. I. 8. 13. III. 8. Dan. VII. 25. — חֹק. Jos. XXIV. 25. — Jerem. XXXI. 38. — חֻקָּה. Exod. XII. 43. XIII. 10. Levit. XIX. 19. et alibi. — *יָרֵא, *reverenter colo*, c *timeo*. Symm. et LXX editt. nonnullæ Psalm. CXXX. 4. ἕνεκα τοῦ νόμου σου, pro Hebr. לְמַעַן תִּוָּרֵא, *ut reverenter colaris*. Legerunt nempe תּוֹרָא, et acceperunt pro תּוֹרָה. Conf. Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 528. ac ad h. l. Montfauconium. — מוּסָר, *castigatio*. Prov. I. 8. νόμους. Alii παιδείαν. Sed νόμους, quippe elegantior, est vera lecd tio. — מוֹרָה (ה pro א), *metus*. Symm. Psalm. IX. 21. quasi legisset תּוֹרָה. Fortasse quoque scribendum est νομοθέτην, ut habent LXX, qui מוֹרֶה legerunt. — מַמְלָכָה, *regnum*. Ies. XIX. 2. πόλις ἐπὶ πόλιν, καὶ νόμος ἐπὶ νόμον, civitas adversus civitatem, et *regio* adversus *regionem*. Vide tamen notata in fine hujus articuli ac Epiphanii Hæres. 24. Basilidian. e §. 1. — מִצְוָה, *præceptum*. Prov. VI. 20. — מִשְׁפָּט, *judicium*. Jer. XLIX. 11. οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ubi νόμος notat *id, quod secundum strictum jus fieri debet*. — נוֹרָא Niph. a יָרֵא, *metuor*. Symm. Psalm. CXXIX. 4. Transtulerunt, f quasi esset a יָרָה. Vide supra s. νομοθέτης. — עַם, *populus*. Psalm. LVIII. 11. μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ νόμου σου. Ita quoque Arabs Psalter. Rom. et Vetus, Hilarius ac Augustinus habent. Sed vera et antiquissima scriptura fuit τοῦ λαοῦ μου. Vulgat. *populi mei*. Confer Starck. Carmina Davidis Vol. I. p. 189. et Mittenzwey Diss. Antiblanchinia- g nam p. 22. Verba τοῦ νόμου σου post ὁ λαός σου apud Symmachum sensus causa addita sunt, nec illis aliquid respondet in textu Hebraico. — *עֵת, *tempus*. Ies. XXXIII. 6. ἐν νόμῳ. Legerunt עֵדָה vel עֵדוּת. — פֶּה, *os*. Prov. XXIV. 7. Judice Doederleinio in Bibl. Theol. T. II. p. 342. ἐκ νόμου emendandum h. l. est in ἐκ στόματος κυρίου, ubi non co- h gitasse videtur, eos sensum potius h. l. ac quidem non male expressisse, et פֶּה haud raro notare per metonymiam *id, quod ore profertur*, adeoque etiam *legem*, *mandatum*. — פִּתְגָם, *decretum*. Esth. I. 20. — *רָשָׁע, *impius*. Aqu. Theod. Prov. XIX. 28. ubi tamen pro νόμων legendum ἀνόμων. Vide ad h. l. Montfauconium. — שִׁירָה, *canti*- i *cum*. Deuter. XXXII. 46. ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, loquebatur omnia verba hujus cantici. Photius: Νόμος ὁ κιθαρῳδικὸς, τρόπος τῆς μελῳδίας ἁρμονίαν ἔχων ταύτην καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. Confer etiam Suidam ac Phavorinum s. h. v. Sic etiam Schol. Aristoph. in Equit. v. 9. testatur, quod hymni in Deos νόμοι dicti sint. Νόμοι δὲ καλοῦνται, k inquit, οἱ εἰς θεοὺς ὕμνοι. Etiam ex Aristotele discimus, quod cantilenæ olim νόμοι dictæ sint. Nam Problem. XIX. 28. quærit: διὰ τί νόμοι καλοῦνται (sc. ὕμνοι), οὓς ᾄδουσιν, et respondet: ἢ ὅτι, πρὶν ἐπίστασθαι γράμ-

a μαντα, ἤδη τοὺς νόμους, ὅπως μὴ ἐπιλάθωνται, ὥσπερ ἐν Ἀγαθύρσοις ἔτι εἰώθασι. Καὶ τῶν ὑστέρων οὖν ᾠδῶν τὰς πρώτας τὰ αὐτὰ ἐκάλεσαν, ὅπερ τὰς πρώτας. Vide Spanhem. ad Callimach. p. 510. et Ilgenium ad Σκόλια p. XL. Unde luculenter apparet, errasse Tychsenium, qui LXX הַתּוֹרָה legisse statuit. — שֵׁם, *nomen*. Jer. XXIII. 27. Plerique fere, quos consului, b critici recentiores in opinione versantur, pro νόμου h. l. reponendum esse ὀνόματος, coll. Psalm. CXXIX. 4. et Ies. XLII. 5. Sed mihi ideo secus videtur, quia *nomen Dei* commode h. l. de *legibus divinis* explicari potest atque adeo debet. — *תּוֹדָה, *gratiarum actio*. Amos IV. 5. ubi indubie legerunt תּוֹרָה. — תּוֹרָה. Exod. XII. 49. Ps. XVIII. c 8. Ies. II. 3. Hagg. II. 12. νόμον, *de lege* seu *quæstionem legis*. Mal. II. 6. et alibi sæpissime. Sap. VI. 4. νόμον. Vulg. bene: *legem justitiæ*. Sirac. XXXV. 24. νόμος, *dictamen conscientiæ*. Sirac. XXX. 17. νόμῳ ὑψίστου, qui lenitatem in corripiendo proximo præcipit. 1 Macc. X. 30. ἀπὸ τῶν τριῶν νόμων τῶν προστιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ Γαλιλαίας, d a tribus *præfecturis*, quæ additæ sunt illi (sc. Judææ) ex Samaria et Galilæa. Vide et v. 38. Syrus ibi per *portionem*, *vectigal* interpretatus est, quam notionem quoque habere potest a νέμεσθαι, *dividere*, *partiri*. 1 Macc. XI. 34. 57. et conf. Joseph. Antiqu. Lib. XIII. c. 4. p. 644. et Lib. XIII. c. 5. pag. 646. Hesych. νόμος, θεσμὸς, συνήθεια, νομὴ, τόπος καὶ e λόγος. Suidas: νόμος καὶ χώρα, διὰ τὸ ἕκαστον ἔθνος ἰδίοις νόμοις χρῆσθαι. Cæterum cum νόμος *regionem* vel *præfecturam* significat, in editionibus, quæ Romanam sequuntur, locis e Libb. Maccab. citatis (quibus adde 3 Macc. IV. 3.) rectius scribitur cum accentu in ultima. Nam νομὸς *pascuum*, *pabulum*, et in universum *sedem*, *mansionem*, et speciatim *regionem*, *præfecturam*, *pro-* f *vinciam*, præsertim in Ægypto, notat. Et sic etiam apud alios auctores Græcos occurrit. Diod. Sic. Lib. I. p. 66. Τῆς Αἰγύπτου δὲ πάσης εἰς πλείω μέρη διῃρημένης (ὧν ἕκαστον κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ὀνομάζεται νομὸς), ἐφ' ἑκάστῳ τέτακται νομάρχης. Vide et Herodoti et Strabonis loca observata Raphelio Annott. Herodot. in SS. pag. 46. ubi etiam Ies. g XIX. 2. νομὸς ἐπὶ νομὸν pro νόμος ἐπὶ νόμον scribendum judicat. Confer et Marshami Can. Chron. pag. 539. Tittmannum ad Zonaræ Lex. 1404. ac H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. Vol. II. pag. 244. seq. 3 Macc. VII. 5. νόμου Σκυθῶν ἀγριωτέρα ὠμότης, crudelitas sævior Scytharum *moribus*. 3 Esdr. IX. 39. ubi νόμος *volumen*, *librum legis* notat, h Hebr. סֵפֶר תּוֹרָה. Nehem. VIII. 1. 3 Esdr. VIII. 21. ubi est *mandatum*, *lex*. Chald. טְעֵם Esdr. VII, 23.

*ΝΟΜΟΦΥ'ΛΑΞ, *custos legis*. 4 Macc. XV. 32. Vide Photii Lex. col. 221. sub νομοφύλακες.

ΝΟΣΕΡΟ'Σ, *morbosus*, *morbidus*, *non sanus*. Vide supra s. v. θάνατος. i

ΝΟΣΕ'Ω, *morbo laboro*, *ægroto*. חָלָה, idem. Symm. Gen. XLVIII. 1. et 1 Sam. XXX. 13. Sap. XVII. 8. ψυχὴ νοσοῦσα, animus *timore plenus*, et paulo post ἐνόσουν, *terrore percellebantur*. Apud Græcos quoque νόσος de *vitiis animi* dicitur. Vide Victor. V. L. I. 14. et Triller. Obss. Crit. p. 377. Grammaticus Sangerm. MS. (apud Valckenar. ad k Eurip. Fragm. pag. 180.) νόσον ἔχειν ἀντὶ τοῦ φαῦλον ἦθος ἔχειν. Conf. quoque Lexicon N. T. s. h. v.

ΝΟ'ΣΟΣ, *morbus*, *ægritudo*. דֶּרֶךְ, *via*. Job. XXIV. 23. N. L.—חוֹלָה. Symmach. Cohel. V. 12. — חֳלִי. Deut. XXVIII. 59. 2 Paral. XXI. 19. Symmach. Ies. I. 5. — מַדְוֶה,

languor. Deut. VII. 15. — מַחֲלָה. Exod. XV. 26. 2 Par. XXI. 15. — תַּחֲלוּאִים plur. Deuter. XXIX. 22. Ps. CII. 3. Adde Dan. XIII. 57. sec. cod. Chis.

ΝΟΣΣΕΥ'Ω, *nidifico*, it. *struo*. קִנֵּן Pih. Ies. XXXIV. 15. Jer. XLVIII. 28. περιστεραὶ νοσσεύουσαι, columbæ *nidificantes*. Hesychius: νοσσεύουσαι, γεννῶσαι. Vide et Ezech. XXXI. 6. et Dan. IV. 9. sec. cod. Chis.—*קָנָה, *possideo*. Prov. VIII. 22. ubi Epiphanius Hæres. 69. habet ἐνόσσευσε, *velut pullum exclusit me*. Legit aliis punctis subjectis קִנְּנִי, *nidificavit me*, vel *in nido ut pullum exclusit me*, h. e. *genuit et generavit me*. Sirac. I. 16. θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσε, fundamentum æternum *quasi nidum* quendam *sibi paravit et construxit*, h. e. sedem et domum æternam sibi elegit. Vide ad h. l. Baduellum.

ΝΟΣΣΙΑ', *nidus*, *mansiuncula*. חֹר, *caverna*. Nahum. II. 12. — *קַיִן nom. propr. *Cain*. Num. XXIV. 22. Legerunt קֵן. — קֵן. Gen. VI. 14. ubi Schol. τὰς εἰς νοσσοτροφίαν ἐπιτηδείως ἐχούσας καταλύσεις. Num. XXIV. 21. Deut. XXII. 6. et alibi sæpius. Adde Symmachum. Job. XXXIX. 28. Aqu. Ies. XV. 2. — *קְנוֹת et קָנֹה infin. a קָנָה, *acquirere*. Prov. XVI. 17. νοσσιαὶ σοφίας, νοσσιαὶ αἰσθήσεως. Duxerunt a nomine קֵן, *nidus*. Vide ad h. l. Jaegerum. Sir. XXXVI. 26. *sedes fixa*, *perpetua*.

ΝΟΣΣΙ'ΟΝ, *pullus*. אֶפְרֹחִים plur. Psalm. LXXXIII. 3. Conf. Matth. XXIV. 37. et ad h. l. Alberti pag. 138.

ΝΟΣΣΟΠΟΙΕ'Ω, *nidum facio*, *nidifico*. עֹנֶג, *voluptas*. Ies. XIII. 22. νοσσοποιήσουσιν, non male quoad sensum, nam עֹנֶג h. l. de *habitatione* s. *mansione eaque amœna* explicandum est. Eodem modo et νοσσοποιέομαι usurpatur 4 Macc. XIV. 16.

ΝΟΣΣΟ'Σ, contr. ex νοσσός, *pullus*. *אֲרֻבּוֹת, *columbaria*. Ies. LX. 8. σὺν νοσσοῖς. Admodum inepte pro אֶל אֲרֻבֹּתֵיהֶם, *ad columbaria sua*, legerunt אֶל אֶפְרֹחֵיהֶם. — בֵּן, *filius*. Al. Levit. XII. 8. XIV. 22. XV. 14. Confer Sturz. de Dial. Maced. p. 185.

ΝΟΣΦΙ'ΖΟΜΑΙ, *suffuror*, *in usus meos aufero*, *ad me averto*. Jos. VII. 1. ἐνοσφίσαντο (sc. τι) ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, *averterunt* aliquid *ad se* de anathemate. Latinus vertit: *usurpaverunt* de *anathemate*. In textu Hebr. pro hoc verbo κατὰ τὸ ῥητὸν nihil legitur. Repetierunt ex antecedentibus יִקַּח. Similiter Act. V. 2. ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, ex illo pretio aliquid *ad se avertit*. Confer Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. IV. 32. χρυσώματα τινὰ τῶν τοῦ ἱεροῦ νοσφισάμενος ἐχαρίσατο τῷ Ἀνδρονίκῳ, aurea vasa quædam templi *suffuratus* donabat Andronico. Hesych. νοσφίζεται, ἰδιοποιεῖ, κλέπτει, ἀποστερεῖ, ἀφαιρεῖ, χωρίζει. Lex. Cyrilli MS. Brem. νοσφίζεται, ἀφαιρεῖται, ἀποκρύπτει, ἀποκλέπτει. Gloss. Gr. Lat. νοσφίζομαι, *peculor*, *usurpo*. Confer Alberti Not. in Gloss. Græc. in N. T. pag. 65.

ΝΟ'ΤΙΟΝ, *auster*, *Africus*. תֵּימָן, *auster*, *plaga australis*. Theod. Hab. III. 3.

*ΝΟ'ΤΙΟΣ, *humidus*, *uvidus*, *australis*. Ed. Quinta Ps. LXXIV. 8. ubi verba ἀνατολῶν ἔρημα, ὄρη δὲ νότια καὶ βόρεια τμήματα, nihil aliud continent, quam merum scholion commentatoris, quod ad explicationem verborum ἐρήμων ὀρέων in Hexapla irrepsit. Vide ad h. l. Montfauc. Zonaras Lex. col. 1405. νοτίου, θαλασσίου. νοτίου ξηρός. λέγει δὲ τὸ χῆτος. Eadem leguntur apud Phavorinum. Apud Etymol. M. 607. 55. occurrit νότιος ἱδρώς.

a ΝΟ'ΤΟΣ, *auster, meridies*, it. *oriens*, etiam *omnis ventus calidior*. Solebant nempe veteres duos ventos distinguere, frigidiorem, quem Aquiloni tribuerunt, et calidiorem, quem Austro, ut satis probatur ex Aristotelis Polit. IV. 3. ἐπὶ τῶν πνευμάτων λέγεται τὰ μὲν βόῤῥεια, τὰ δὲ νότια, τὰ δ' ἄλλα τούτων παρεκβάσεις. דָּרוֹם, *meridies*. Job. XXXVII. b 17. Cohel. I. 5. XI. 3. et alibi sæpius. — כָּתֵף, *latus*. Jos. XV. 8. 10. — נֶגֶב. Exod. XXVII. 9. XL. 22. Num. XIII. 30. et alibi. — צָפוֹן, *aquilo*. Exod. XXVI. 20. — קָדִים, *oriens*. Exod. X. 13. XIV. 21. Job. XXXVIII. 24. Conf. Keuchenium ad Luc. XII. 55. p. 139. — קֶדֶם, idem. Num. XXXIV. 15. — תֵּימָן. Exod. XXVI. 35. Num. II. 10. X. c 6. et alibi. Hab. III. 3. ἀπὸ νότου. Gregorius Magnus Lib. XXXIII. Morall. c. 1. *a Libano*. Recte suspicatur Ribera in Comment. ad h. l. in aliquibus codd. scriptum fuisse ἀπὸ λιβονότου, *a libonoto*, qui ventus est inter Libem et Notum. Hinc ab exscriptoribus, quid esset *Libonotus* s. *Libanotus*, ignorantibus scriptum est *a Libano*.

d ΝΟΤΟ'ΝΔΕ, *ad austrum*. הַנֶּגְבָּה, Aqu. Gen. XII. 9. ubi Symm. εἰς νότον, ac Codex Mosq. vitiose habet: νότον δέ. Aqu. 1 Sam. XX. 41.

ΝΟΥΘΕΣΙ'Α, *admonitio*. Judith. VIII. 23. Sap. XVI. 6. Gloss. Brem. νουθεσία, ἡ τὸν νοῦν διαιτῶσα.

ΝΟΥΘΕΤΕ'Ω, *admoneo, commonefacio*. בִּינָה, *intellegentia*. Job. XXXIV. 16. — הִתְבּוֹנֵן Hithp. a e בִּין, *intellego*. Job. XXXVIII. 18. — יִסֵּר Pih. *erudio*. Job. IV. 3. — כִּהָה Pih. *rugas contraho*. 1 Sam. III. 13. οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς, non severe et graviter eos admonuit. Bene quoad sensum. Vulg. *non corripuerit eos*. Vide et Sap. XI. 11. XII. 2. 26. μὴ νουθετηθέντες, non *correcti, emendati*.

ΝΟΥΘΕ'ΤΗΜΑ, i. q. νουθεσία, *admonitio*. מוּסָר, *castigatio*. Job. V. 17. Lex. Cyrilli MS. Brem. νουθέτημα, συμβουλία. f

ΝΟΥΘΕ'ΤΗΣΙΣ, idem. Prov. II. 2. ubi in textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Vide ad h. l. Jaegerum. Judith. VIII. 27. εἰς νουθέτησιν μαστιγοῖ κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ: ubi νουθέτησις est *emendatio, quæ admonitione vel castigatione efficitur*. Ald. et Compl. habent ibi νουθεσίαν. Νουθέτησις Attice magis, quam νουθεσία, judice quidem Thom. Mag. p. g 630. Conf. Pierson. ad Mœr. Attic. p. 270.

ΝΟΥΜΗΝΙ'Α. Vide supra νεομηνία.

ΝΟΥ͂Σ, *mens, animus, spiritus*. אֹזֶן, *auris*, etiam metaph. *facultas intellegendi*. Job. XXXIII. 16. Ita cod. Alex. et alii libri veteres, teste Chrysostomo. Sed cod. Vat. οὖς habet, quod etiam præfert Patricius Junius. — לֵב, *cor*, it. *animus*. Ex. VII. 23. Job. VII. 17. — לֵבָב, h idem. Jos. XIV. 7. Ies. X. 7. — רוּחַ, *spiritus*. Ies. XL. 13. τίς ἔγνω νοῦν κυρίου; quis novit *mentem* Domini? Conf. 1 Cor. II. 16. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; quis *decreta et consilia* Dei novit? Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sap. IX. 15. Judith. VIII. 14. ubi est *absconditum mentis consilium*, i. q. βάθος καρδίας. Ἐγείρειν τὸν νοῦν 3 Esdr. II. 9. est. i. q. v. 8. ἐγείρειν τὸ πνεῦμα, h. e. *promptum et* i *alacrem reddere*.

*ΝΥΓΜΟ'Σ, *compunctio*. פּוּקָה, *vacillatio*, metonymice *id, quo quis ad vacillandum compellitur, offendiculum*. Al. 1 Sam. XXV. 31.

ΝΥΚΤΕΡΕΥ'Ω, *pernocto*. הִתְלוֹנֵן Hithp. a לִין, *continuo et indesinenter commoror*. Symm. Ps. XC. 1.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ'Σ, *nocturnus*. לֵיל: לַיְלָה, *nox*. Job. IV. 13. XX. 8. Ps. XC. 5. Prov. VII. 9. Aqu. Symm. Cant. V. 3.

ΝΥΚΤΕΡΙ'Σ, *vespertilio*. עֲטַלֵּף, idem. Lev. XI. 19. Deut. XIV. 18. Ies. II. 20. Hesych. *νυκτερίς, πετεινὸν νυκτερινόν*.

ΝΥΚΤΙΚΟ'ΡΑΞ, *nycticorax, corvus nocturnus*. כּוֹס, *bubo*. Lev. XI. 17. Psalm. CI. 7. — קֹרֵא, *perdix*. 1 Sam. XXVI. 20. Judice Bocharto Hieroz. P. II. p. 636. ed. Rosenm. legerunt קדא, Daleth pro Resch. — שָׁלָךְ, *mergus*. Deut. XIV. 16. Suidas: *νυκτικόραξ, εἶδος ὀρνέου ἐρημικοῦ, ὃ τὰς οἰκουμένας φεῦγον τῶν οἰκιῶν, ταῖς ἐρήμοις καὶ καταλελυμέναις προστρέχει. τὰ γὰρ οἰκόπεδα ἐρείπια φασίν. οὕτω καὶ τὸ στρουθίον, δειλὸν ὄρνεον ὄν, ὑπὸ ἀγωνίας ἐλαύνει τὸν ὕπνον*. Confer quoque Theodoret. ad Ps. CI. 7. ac Munckerum ad Antonin. Liber. Metam. c. 15.

ΝΥΚΤΟΠΟ'ΤΙΟΝ, *poculum nocturnum*. צַפַּחַת, *scyphus*. Symm. 1. Sam. XXVI. 11.

ΝΥ'ΚΤΩΡ, *noctu, de nocte*. Sirac. XXXVIII. 30. 2 Macc. XII. 6. XIII. 15. 3 Macc. I. 3. Lex. Cyrilli MS. Brem. *νύκτωρ, νυκτός*. Ita etiam apud Hesychium, nisi quod vitiose apud illum legatur *νύκτορ*. Apud Suidam exponitur: *διὰ τῆς νυκτός*. Videatur Boissonade ad Marini vitam Procli p. 68. seq.

ΝΥΜΦΑΓΩΓΟ'Σ, *sponsæ dux, qui sponsam e paternis ædibus deducit ac sponso adducit, pronubus*. מֵרֵעַ, *amicus*. Gen. XXVI. 26. Jud. XIV. 20. ubi Vat. pro *νυμφαγωγῷ* habet *ἑνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ*. Hesych. *νυμφαγωγός, ὁ μετερχόμενος ἑτέρῳ νύμφην, καὶ ἄγων ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οἰκίας, ᾧ πρότερον γεγαμηκότι οὐκ ἔξεστι μετελθεῖν. διὸ στέλλουσι τῶν φίλων τινάς. διαφέρει γὰρ ὁ νυμφαγωγὸς τοῦ παρόχου. καλεῖται γὰρ πάροχος τῶν φίλων τις ὁ ἐπὶ τῷ ὀχήματι ἅμα τῇ νύμφῃ καὶ τῷ νυμφίῳ ὀχούμενος, οἷον παράνυμφος*. Pollux Onom. Lib. III. c. 3. segm. 41. *ὁ δὲ ἄγων τὴν νύμφην ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οἰκίας νυμφαγωγὸς, ὁπότε μὴ ὁ νυμφίος μετήει*. Conf. Bonfrerium ad Jud. l. c. et Lampium in Psalm. XLV. p. 522. et in Joh. III. 29. p. 672.

ΝΥ'ΜΦΕΥΣΙΣ, *desponsatio, elocatio*. חֲתֻנָּה, idem. Cant. III. 11.

ΝΥΜΦΕΥΤΗ'Σ, ad literam *pronubus*, sed Aquila intellexit *socerum*. Ex. III. 1. XVIII. 1. 5. ubi Hebr. חֹתֵן respondet.

ΝΥ'ΜΦΕΥ'Ω, *gener efficior*. הִתְחַתֵּן Hithp. *affinitatem ineo*. Aqu. 1 Sam. XVIII. 22.

ΝΥ'ΜΦΗ, *sponsa*, it. *filii sponsa, nurus, socrus*. בְּתוּלָה, *virgo*. Joël. I. 8. — חֹתֶנֶת, *socrus*. Aqu. Deut. XXVII. 23. — כַּלָּה. Gen. XI. 31. *τὴν Σάῤῥαν, τὴν νύμφην αὐτοῦ*, Saram, *nurum* suam. Vide et Genes. XXXVIII. 24. (ad quem locum vid. Bonfrerius p. 290.) Levit. XVIII. 15. Mich. VII. 6. Tob. XII. 12. et conf. Matth. X. 35. Luc. XII. 53. Sap. VIII. 2. 1 Macc. IX. 37.

ΝΥΜΦΙ'ΟΣ, *sponsus, it. gener*. חָתָן, idem. Jud. XIX. 5. Nehem. XIII. 28. ubi al. *γαμβρὸν*, et *γαμβρὸς*, pro *νυμφίον* et *νυμφίου*. Adde Var. Lect. Jud. XV. 6.

ΝΥΜΦΩ'Ν, *thalamus, cubiculum nuptiale*. חֶדֶר, *cubile*. Joël. II. 16. Tob. VI. 13. 17.

ΝΥ͂Ν, *nunc, jam, hoc tempore*. איפוא: אֵפוֹא. Jud. IX. 38. Ies. XIX. 12. XXII. 1. — *בְּנוֹא, *diripio*. Ies. XVIII. 2. 7. ubi בָּזְאוּ acceperunt, quasi idem esset, quod בַּזּוֹ, *in hoc tempore*. — הַפַּעַם, *hac vice*. Gen. II. 23. Exod. IX. 28. — *עוֹד, *adhuc*. Hos. XII. 1. Legerunt עַתָּה. — עֵת, *tempus*. 2 Sam. V. 26. Ezech. XVI. 56. XXVII.

a 34. Hos. XIII. 13. In omnibus his locis legisse nonnullis videntur עַתְּ. — עַתָּה. Genes. III. 22. et alibi sæpius. Pro νῦν apud LXX sec. ed. Compl. 1 Sam. VIII. 5. reponendum est ἦν. Hesych. νῦν, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ δὴ παραπληρωματικοῦ, καὶ ἐπίῤῥημα χρόνου ἐνεστῶτος. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἀρτίως.

ἈΠΟ᾽ ΤΟΥ͂ ΝΥ͂Ν, *a nunc*, h. e. b *ab hoc tempore*. הַפַּעַם, *hac vice*. Gen. XLVI. 31. — מֵעַתָּה. Ies. IX. 7. Dan. X. 17. Mich. IV. 7. Sir. XI 23—25. notat *nunc*, *hoc tempore* simpliciter, ita ut vis præpositionis ἀπὸ evanescat.

ΝΥ͂Ν ἜΤΙ, *adhuc nunc*, *nunc adhuc*. הַפַּעַם, *hac vice*. Gen. XXIX. 34.

ἜΤΙ ΝΥ͂Ν, idem. אַךְ הַפַּעַם, c *tantum hac vice*. Exod. X. 17.

ἝΩΣ ΤΟΥ͂ ΝΥ͂Ν, *usque nunc*. עֶדְנָה, *voluptas*. Gen. XVIII. 12. ubi legerunt עֲדֶנָה, pro עַד הֵנָּה, *hucusque*, hoc sensu: cum nondum hucusque pepererim, an jam incipiam parere? Fortasse etiam hanc vocem compositam esse putarunt ex עַד et נָה legentes עַד־נָה. — עַד עַתָּה. Gen. XXXII. 4. XLVI. 35. Deut. d XII. 9. Ez. IV. 14. — עַד־הַיָּמִים הָהֵם, *usque ad hosce dies*. 1 Reg. III. 2.

ἝΩΣ ΝΥ͂Ν, idem. מֵעַתָּה, *a nunc*. Al. Jer. III. 4.

*ΚΑΙ᾽ ΝΥ͂Ν, *et nunc*. אַף כִּי, *etiam quia*. 2 Sam. IV. 11.

*ΤΟ᾽ ΝΥ͂Ν, *hucusque*. הַפַּעַם, *hac vice*. Exod. IX. 27. ubi Schol. ἐν καιρῷ ἕως τοῦ νῦν.

e ὩΣΕΙ᾽ ΝΥ͂Ν, *sicut nunc*. כַּיּוֹם הַזֶּה, *sicut hoc die*. Deut. XXIX. 28.

*ΟΥ͂Ν ΝΥ͂Ν. אֵפוֹא, *nunc*. Symm. 2 Reg. X. 10. — Vide alibi ὁ νῦν καιρός.

ΝΥΝΙ᾽, idem quod νῦν, *nunc*. עַתָּה. Gen. XXXII. 10. Exod. XXXII. 33. Num. XI. 6. et alibi. — *פַּעַם, *hac vice*. Inc. 2 Sam. XVII. 7.

ΝΥ͂Ξ, *nox*. יוֹם, *dies*. Jud. XVI. f 17. ὅλην τὴν νύκτα. Verba hæc Aquilæ quoque tribuuntur in Cod. Basil. et Alex., quod ut credam, ideo a me impetrare non possum, quia, ut mihi certe videtur, continent meram ingeniosam opinionem interpretis, qui bene memor eorum, quæ in antecedentibus leguntur, et ratione habita artium, quibus meretrices uti solent, tempus noctur- g num loco diei posuit. Job. III. 4. Hic quoque non aliter legerunt, sed auctor hujus versionis vel scripsit ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη, vel errorem commisit facile condonandum, et quia in proxime antecedentibus noctis mentio facta erat, nec satis accurate inspexit textum Hebr., νὺξ posuit pro ἡμέρα. Præterea satis constat, Homerum *dierum* loco h sæpe *noctes* numerare, לֵיל et לַיְלָה quandoque *tempus* in universum notare, v. c. Jon. IV. 10. et Hos. IV. 5., ac eundem loquendi usum etiam in l. Arab. obtinere, ut docuit Koehler in Obss. Philol. in Loca Selecta Codicis Sacri p. 15. — לֵיל: לַיְלָה. 1 Sam. XXX. 12. οὐ πεπώκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, non bibit aquam tres dies et tres noctes, i h. e. tria νυχθήμερα, s. *in diem tertium*. Quod enim verba ita intellegi debeant, patet ex v. 13., ubi causam homo Ægyptius exponens, cur dicto temporis spatio nihil comederit aut biberit, ita: ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος. Confer Matth. XII. 40. Esth. IV. 16. μὴ φάγητε μηδὲ πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν, ne comedatis atque bibatis ad tres dies, noctem et diem. Hic

non νυχθημέρου partes, dies nempe et noctes sigillatim accipi posse, sed dies omnino civiles conjunctim, ostendit collatio Cap. V. 1. ubi regina, quæ ipsa jejunium, aliis imperatum, non minore, quam cæteri, religione observaverat (quod ex Cap. IV. 16. liquet), ornasse se ac ad regem introivisse dicitur ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, die tertio. Vide Wandalinum Diatrib. ad W. Langium c. 4. p. 289. ed. Græv. in Synt. Diss. Rarior. Prov. XXXI. 15. ἐκ νυκτῶν, *nocte*. Jud. XI. 3. τὴν νύκτα pro κατὰ τὴν νύκτα, coll. Hom. Il. Κ΄, v. 497. — לֵילְיָא Chald. Dan. II. 19. V. 32. VII. 2. — *מִבְּלִי לוֹ, *propter non ei*, h. e. *non existente in eo*. Job. XVIII. 15. ἐν νυκτὶ αὐτοῦ. Legerunt בְּלֵילוֹ. — נֶשֶׁף, *crepusculum*. Job. III. 9. — *שָׁעָה et in statu emphat. שַׁעְתָּא Chald. *hora*. Dan. V. 5. sec. cod. Chis. ἐν αὐτῇ τῇ νυκτί. Sensum expresserunt, nam noctis tempore hoc, quod narratur, factum erat.

ΝΥ΄ΣΣΩ, *pungo*. Sirac. XXII. 22. νύσσων ὀφθαλμὸν, *pungere oculum*. Ibid. νύσσων καρδίαν, *pungere mentem minando, laudando, terrendo, interrogando*, etc. 3 Maccab. V. 14. ubi est *vellere excitandi aliquem causa*: ἔνυξε τὸν βασιλέα, somno scilicet sopitum. Conf. Act. XII. 7. ubi idem dicitur πατάσσειν τὴν πλευράν. Hesych. νύσσει, παίζει, ῥήσσει.

ΝΥ΄ΣΤΑΓΜΑ, *dormitatio, dormiturientium nictatio, et magna dormiendi cupiditas, in qua stantes etiam connivent et dormitant*. תְּנוּמָה, idem. Job. XXXIII. 15.

ΝΥΣΤΑΓΜΟ΄Σ, idem. *נְאֻם, *dicit*. Jerem. XXIII. 31. pro וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם, *et dixere* (*dicunt*) *dicit*, καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν αὐτῶν. Derivarunt non a נָאַם, *dicere*, sed a נוּם, quod νυστάζειν notat. Fortasse tamen sensum expresserunt, ita ut νυσταγμὸς h. l. notet *oracula falsa*, quæ v. 32. diserte vocantur חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר, *somnia falsitatis* s. *mendacii*, et νυστάζειν sit *proferre somnia*. — תְּנוּמָה, *dormitatio*. Ps. CXXXI. 4. εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν, si dabo somnum oculis meis, et palpebris meis dormitationem. Eodem modo ὕπνος πολὺς et νυσταγμὸς conjunguntur Dan. IV. 32. sec. cod. Chis. ubi nihil ei respondet in textu Hebr. Adde Aqu. Symm. Theod. Psalm. CXXXI. 4. Symm. Theod. Prov. VI. 4. Vide et Sir. XXXI. 2. Hesych. νυσταγμὸς, ὕπνος.

ΝΥΣΤΑ΄ΖΩ, *dormito*. דָּלַף, *stillo*. Ps. CXVIII. 28. ἐνύσταξεν ἡ ψυχή μου ἀπὸ ἀκηδίας (Vulg. *dormitavit*): ubi tamen pro ἐνύσταξεν alii rectius, judice Bielio, ἔσταξεν habent. Alii legere malunt ἐστέναξεν. Vide infra s. στάζω. Confer quoque Starck. Carmina Davidis Vol. I. p. 185. — *נְאֻם, *dico*. Jerem. XXXIII. 31. Vide supra s. v. νυσταγμός.—נוּם. Ps. CXX. 3. 4. Ies. V. 27. Nahum. III. 18. — נִרְדַּם Niph. *somno obruor*. Psalm. LXXV. 6. — שֵׁנָה, *somnus*. Prov. XXIV. 33. — תְּנוּמָה, *dormitatio*. Prov. VI. 10. Inc. Prov. XXIV. 33. ubi aut duæ coaluerunt versiones, aut alterutra referenda est ad præcedens שֵׁנוֹת. Præterea legitur 2 Sam. IV. 6. καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου — ἐνύσταξε καὶ ἐκάθευδε, ubi nihil quidem legitur in textu Hebraico, a Josepho tamen (A. J. VII. 2. 1.) diserte exprimitur. Sir. XXII. 8. νυστάζοντι, *somnolento*.

ΝΩΘΡΟΚΑ΄ΡΔΙΟΣ, *tardus corde, qui ignavo et segni est corde, tardus ad ratiocinationem*. נַעֲוֵה לֵב part. Niph. *perversus corde*. Prov. XII. 8. νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται, *tardus vero ad ratiocinationem* illuditur. Plutarch. de Solert. Animal. p. 963. de tali homine: εἰ νωθρότερον φρονεῖ καὶ κάκιον

διανοεῖται. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. νωθροκάρδιος, βραδὺς κατὰ λογισμόν. Zonaras Lex. 1410. νωθροκάρδιος, ὁ κατὰ λογισμὸν βαρὺς καὶ ῥάθυμος.

ΝΩΘΡΟ'Σ, *tardus, segnis, ignavus, infirmus, imbecillis.* חֲשֻׁכִּים plur. *obscuri, ignobiles.* Prov. XXII. 29. Vulg. *ignobiles.* Reddiderunt per νωθροὺς propter oppositionem, aut legerunt per Sin חֲשֻׂכִּים. Sir. IV. 34. νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις, *segnis* et remissus in operibus. Sir. XI. 13. ἔστι νωθρὸς προσδεόμενος ἀντιλήψεως, est *imbecillis,* qui auxilio indiget. Vulg. *marcidus.* Hesych. νωθρὸν, βραδὺ, νωχελὲς, ἀσθενές. Lex. Cyrilli MS. Brem. νωθρὸν, ἀσθενῆ, βραδὺν, δυσκίνητον. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΝΩΘΡΟ'ΤΗΣ, *tarditas, segnities, imbecillitas.* 3 Macc. IV. 5. τὴν ἐκ τοῦ γήρως νωθρότητα ποδῶν, ob *tarditatem* s. *imbecillitatem* pedum, quæ ex ætate erat. Hippocr. Prædict. p. 70. B. Diod. Sic. Bibl. p. 94. 10. ἀφροσύνῃ καὶ νωθρότητι ψυχῆς. Suidas: νωθρότης, ἡ βραδύτης.

ΝΩΚΗ'Δ. Ipsa vox Hebr. נֹקֵד, *pecuarius.* 2 Reg. III. 4. juxta ed. Rom. Gloss. in Lib. 4 Reg. Fabric. edit. Μωαβινωκὴμ (repone Μωὰβ ἦν νωκὴδ), ἦν τρέφων βοσκήματα. In Cod. MS. Barocc. pariter corrupte: Μωαβινωκὴθ, ἦν τρ. β.

ΝΩΤΟΚΟΠΕ'Ω, *dorsum* seu *tergum ferio, decervico, cervicem amputo.* עָרַף, *cervicem frango.* Theod. Exod. XIII. 13. νωτοκοπήσεις.

ΝΩ͂ΤΟΣ et ΝΩ͂ΤΟΝ, *dorsum, tergum.* Apud LXX late patet hæc vox, et non modo *illam corporis partem, qua onera sustinentur, dorsum* proprie sic dictum, sed *tergum totum* notat, *in quo et ipsi lumbi continentur.* גַּב. 1 Reg. VII. 32. Job. XV. 26. Ps. CXXVIII. 3. — גֵּו. Ies. L. 6. Symmach. Ies. LI. 23. Theod. Prov. X. 14.—כָּתֵף : כָּתֵף. Exod. XXXVIII. 14. 15. Num. XXXIV. 11. Jos. XVIII. 12. — מַפְרֶקֶת, *cervix.* 1 Sam. IV. 19. — מָתְנַיִם, *lumbi* (etiam *dorsum,* ut 1 Reg. XX. 31. nam dorsi late sumti pars est lumbus). Ps. LXV. 10. et LXVIII. 18. Aqu. Theod. Prov. XXXI. 17. Aqu. Theodoret. Prov. XXX. 31. ἀλεκτρυὼν νώτῳ, gallus dorso. Conf. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. V. c. 11. p. 650. — עֹרֶף, *cervix.* Gen. XLIX. 8. Jer. II. 27. XVIII. 17. et alibi.—שָׁאוֹן, *strepitus.* Ies. XVII. 12. Sed ibi νῶτος est lectio aperte vitiosa. Scribendum est ἦχος, ut exhibet ed. Complut. — שְׁכֶם, *humerus.* Gen. IX. 23. Ps. XX. 13. LXXX. 6. Judith. I. 9. ἐπὶ νῶτα τάνεως καὶ μέμφεως, in oppida Tanis et Memphis, ubi νῶτα (si nempe sana est hæc lectio, quam ed. Complut. exhibet: nam in reliquis libris legitur: ἐπάνω τάνεως κ. μ.) pleonastice ponitur, quemadmodum et apud Græcos scriptores exteros τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης haud raro *mare ipsum* notat.

*ΚΑΤΑ' ΝΩ'ΤΟΥ. אַחֲרֵי, *post.* Ed. Quinta Hos. V. 8. κατὰ νώτου σου, pro אַחֲרֶיךָ. Vulg. *post tergum tuum.* Sed auctor hujus versionis νώτου de suo adjecisse videtur.

ΝΩΤΟΦΟ'ΡΟΣ, *dorso vel humeris portans.* סַבָּל, *bajulus.* 2 Par. II. 2. 11. XXXIV. 13. Lexic. Cyrilli MS. Brem. νωτοφόρος, ὁ τῷ νώτῳ τὰ ἄχθη, τουτέστιν τὰ βάρη, φέρων.

ΝΩΧΕΛΕΥ'ΟΜΑΙ, *piger, tardus, et segnis sum in opere.* הִתְרַפָּה Hithp. *remisse me gero.* Aqu. Prov. XVIII. 9. et XXIV. 10. νωχελευόμενος. — עָפַל Pyh. *effero me.* Aqu. Hab. II. 4. ubi pro νωχελευομένου rescribendum puto νωχελευόμενος. Legit עָפֵל, ut Vulg. *qui incredulus est.* Hesych. νωχελὴς, ὁμαλὸς, βραδὺς, ἄχρηστος.

Ξ

a ΞΑΝΘΙ'ΖΩ, *flavum reddo*, etiam *flavesco*, it. *fulvum* seu *rutilum* vel etiam *rufum reddo*. צָהֹב, *fulvus*. Levit. XIII. 32. 36. ubi ξανθίζουσα est i. q. ξανθή. — שָׁחֹר, *niger*. Lev. XIII. 31. ubi non aliter legerunt, sed putarunt, ita ob v. 30. et 32. h. l. vertendum esse. Ideo tamen non mutanda erit lectio impressa cod. Hebr.: nam sec. Camusum

b سحر dicitur *albedo, quæ nigredinem superscandit* seu, etiam *paulatim vincit*.

ΞΑΝΘΙΚΟ'Σ, *nomen mensis apud Macedonas, qui Aprili respondet*. Esther. I. 1. sec. Vet. Arund. μηνὸς Ἀδαρνισὰν, ὅς ἐστι Δύστρος, ξανθικός. 2 Maccab. XI. 30. 33. 38. Joseph. A. J. Lib. I. p. 13. 9. f. et de Bell. Jud. Lib. VII. p. 432. §. 1. ult.

c Suidas: ξανθικὸς, ὄνομα μηνὸς παρὰ Μακεδόσιν, ὁ Ἀπρίλλιος. Confer Sturz. de Dial. Maced. p. 32. ubi monet, rectius ξανδικὸς scribi.

ΞΑΝΘΟ'Σ, *flavus, rufus*, vel *ex flavedine ruber, rutilus*. צָהֹב, *fulvus*. Al. Lev. XIII. 36. — שְׂרֻקִּים plur. *nigri*. Aqu. Zach. I. 8. ξανθοὶ, quam vocem Montf. referre mavult ad proxime antecedens אֲדֻמִּים, quod Vulg. vertit *rufi*. LXX πυρ-

d ῥοί. Sed potest eodem jure etiam ad sequens לְבָנִים, *albi*, referri.

ΞΕΙ῀ΝΟΣ, *hospes, peregrinus*. נָכְרִי, idem. Aqu. Deut. XIV. 21.

*ΞΕΝΗΤΙ'Α. Sap. XVIII. 3. secundum cod. Alex. ubi reliqui libri ξενιτείας habent.

ΞΕΝΙ'ΖΩ, *hospitio excipio*, it. *peregrinus, novus, inusitatus sum*. Sir. XXIX. 28. ξενιεῖς, *hospitio excipies*. 2 Macc. IX. 6. ξενιζούσαις συμφοραῖς, *novis* vel *inusitatis cruciatibus*. Sic

e Act. XVII. 20. ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν, *nova* enim quædam infers auribus nostris. Hesych. ξενίζουσα, ἀλλόφυλος, ἀήθης, καινή. Idem: ξενίζουσαν, παρὰν. Sic et ξένος aliquando *novum* significat. Vide infra in h. v. et vide Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 440.

f ΞΕ'ΝΙΟΝ, *xenium*, proprie *munus, quod hospiti datur*, deinde *quodcunque munus*. מִגְדָּנוֹת plur. *res pretiosæ*. Esdr. I. 6. — מִנְחָה. Hos. X. 6. ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ, afferebant *munera* regi. 2 Sam. VIII. 2. 6. Sir. XX. 29. 1 Macc. X. 36. (Syrus ibi ܡܘܗܒܬܐ. Bene: nam ξένιον ibi est *merces militum, stipendium, quod militibus constituitur*, i. q. alibi μισθοφορὰ s. ὀψώνια,

g coll. III. 28.) Ib. XI. 24. Hesych. ξενία, ὑποδοχὴ, φιλοτιμία, φιλία, δῶρα, κατάλυμα, ἢ καταγώγιον. Hic vox δῶρα non vocem ξενία, sed ξένια manifeste interpretatur, et ex margine, ni fallor, ab indocto librario inserta est, in quo cum v. ξενία primo posita fuisse videtur: adeoque ita apud Hesychium legendum: ξενία, ὑποδοχὴ, φιλοτιμία, φιλία, κατάλυμα, ἢ καταγώγιον. Ξένια, δῶρα.

h ΞΕ'ΝΙΟΣ, *hospitalis, ad hospites* seu *peregrinos pertinens*. 2 Macc. VI. 2. Διὸς ξενίου, *Jovis hospitalis*. Vide de illo Dilherrum Disp. Acad. p. 173. seq. Michaëlis in Supplem. p. 1857. conjicit legendum ξένου. Sed vide ipsum.

ΞΕΝΙΣΜΟ'Σ, *hospitalitas*. אֲרֻחָה, *viaticum*. Prov. XV. 18.

ΞΕΝΙΤΕΙ'Α, *peregrinatio, absentia a patria*. Sap. XVIII. 3.

ΞΕΝΟΛΟΓΕ'Ω, *peregrinos aut ex-*

ternos milites colligo, vel cogo, conscribo exercitum mercenarium, etiam in universum *copias colligo*, aut *colligo*. 1 Macc. XV. 4. ἐξενολόγησα τὸ πλῆθος τῶν δυνάμεων. Vulgatus: *electam feci multitudinem exercitus*. Syrus: ܟܢܫܬ, *collegi*. 1 Macc. XI. 38. dimisit copias πλὴν τῶν ξένων δυνάμεων, ὧν ἐξενολόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων τῶν ἐθνῶν. Sic quoque apud Lucian. T. II. pag. 741. ed. Reitz. Hesych. ξενολόγος, ξένους στρατιώτας συλλέγων.

ΞΕ'ΝΟΣ, *peregrinus, hospes, novus*. אֹרֵחַ, *viator*. 2 Sam. XII. 4. — גֵּר. Job. XXXI. 32. — הֵלֶךְ, *viator*. Symmach. 2 Sam. XII. 4. ξένος, *peregrinus quidam viator*. — זָר, *alienus*. Symm. Ps. LXXX. 10. — מָגוֹר, nomen proprium, quod pr. *formidinem* notat. Vulg. *pavor*. Aquil. sec. edit. secundam Jerem. XX. 3. Vulgat. ubi cum Theodot. et LXX, qui μέτοικος habent, deduxit a גּוּר, quod inter alia quoque *peregrinari* notat. — *מֹרָט, *expilata*. Ies. XVIII. 2. ubi pro ξένον forte legendum est ξεστὸν, vel ξυρὸν pro ξυρόμενον, quæ est propria vocis מֹרָט significatio. — נָכְרִי, *alienus*. Ruth. II. 10. 2 Sam. XV. 19. Ps. LXVIII. 11. et alibi. Theodot. Prov. XXIII. 27. Aquil. Theodot. Job. XIX. 15. — נָכְרִיָּה. Aquil. Exod. II. 22. Symm. Prov. II. 16. ξένη. Symm. Theod. Prov. VI. 24. ἀπὸ λειογλώσσου ξένης, a peregrina lævem linguam habente, h. e. meretrice. Sic Terentius Andr. III. 1. 11. *Adeon'es demens ex peregrina*. Nam olim meretrices fere peregrinæ erant. Vide Drusium in Fragm. Vet. Int. Græc. p. 1107. — קְרוּא part. Pah. *vocatus*. 1 Sam. IX. 13. οἱ ξένοι, *invitati ad cœnam hospites*. Sap. XIX. 5. ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὕρωσι θάνατον, illi autem *novam*, h. e. *inusitatam* et *inauditam*, inveniant mortem. Vide et Sap. XVI. 2. 3. 16. ac confer ξενίζω, et Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. IX. 28. ἐπὶ ξένης, sc. γῆς, in terra *peregrina*.

ΞΕΝΟΤΡΟΦΕ'Ω, *peregrinos* vel *externos milites alo*, etiam *externos milites conduco*. 2 Macc. X. 14.

ΞΕ'ΣΤΗΣ, *sextarius*, quem LXX κοτύλην vocant. לֹג, *nomen mensuræ liquidorum*. Inc. sec. Coisl. Levit. XIV. 10.

ΞΕΣΤΟ'Σ, *rasus, dolatus, scalptus*, vel etiam *lævis, radendo, scalpendo, dolando expolitus*. גָּזִית, *cæsura*. Al. 1 Par. XXII. 2. Amos V. 11. ξεστούς. Gloss. MS. in Prophet. Ξεστοὺς, ἐνταῦθα γλυπτοὺς θεούς. In iisdem sequitur: ξεστοὺς, γλυπτοὺς λίθους. Vide et 1 Macc. XIII. 27. Hesych. ξεστὴν, ἐξεσμένην. (Hom. Od. Η', v. 174.) παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν. — Λέγει δὲ καὶ συνθέτως εὐξέστησιν, ἐλάτησιν. Lege: εὐξέστῃσιν, ἐλάτῃσιν. Idem: ξεστὸν, γλυπτὸν, λεῖον ποιητόν. Sic enim sine distinctione legendum pro λεῖον, ποιητόν. Idem post v. ξενίζουσα· Ξεστὸς, ὡμαλισμένος, ἐξεσμένος.

ΞΗΡΑΙ'ΝΩ, *arefacio*, et Ξηραίνομαι, *arefio, exaresco, evanesco*. בָּאַשׁ, *putresco*. Ies. L. 2. ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες, ubi forte legerunt יָבֵשׁ. — *הֵבִישׁ Hiphil a בּוֹשׁ, *pudefacio*. Joël. I. 11. ἐξηράνθησαν. Deduxerunt a יָבֵשׁ. Confer ad h. l. Pocockium in Comment. p. 47. seq. — *הִשְׁמִיד Hiph. a שָׁמַד, *perire facio, perdo*. Amos II. 9. ἐξήρανα. Ita et Itala atque Arabs. Sed vel est mendum antiquum pro ἐξῆρα, quod habent exemplar Complut. et Plantin. coll. v. 8., vel legerunt אַצְמִיק. — *אֶתְעֲקַר. Chald. Ithpeh. ab עֲקַר, *eradicor, avellor*. Dan. VII. 8. sec. cod. Chis. τρία τῶν κεράτων τῶν πρώτων ἐξηράνθησαν δι' αὐτοῦ, ubi Scharfenbergius conjicit legendum ἐξήρθησαν, *sublata sunt*, contra

a quem tamen non male disputavit Segaarius in Anim. ad h. l. p. 32. — חָרַב, *exsiccor*. Ps. CV. 10. Ies. XIX. 6. — חָתַת וָבוֹשׁ, *frangor et erubesco*. Ies. XXXVII. 27. Forte legerunt יָבֵשׁ. — יָבֵשׁ : יָבֵשׁ : הוֹבִישׁ, Kal, Pihel, Hiphil. Job. XII. 16. ξηρανεῖ τὴν γῆν, *exsiccabit* terram. Psalm. XXI. 16. ἐξηράνθη ὡς ὄστρακον ἡ ἰσχύς μου, *exsiccatum* b est, tanquam testa, robur meum. Psalm. CI. 12. ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθην, tanquam gramen *exarui*. Ps. CI. 5. ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, exaruit cor meum. Prov. XVII. 23. ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται ὀστᾶ, hominis autem tristis exarescunt ossa. Thren. IV. 8. ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστία αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὥσπερ ξύλον, consolidata est pellis illorum c super ossa illorum, exaruerunt, facti sunt tanquam lignum. Confer Marc. IX. 18. — נָסַע, *proficiscor*. Zach. X. 2. ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα, evanuerunt ut oves. Sed omnino legendum ἐξήρθησαν, *ablati sunt*, ut legitur in ed. Compl. *translati sunt sicut oves*, h. e. quam facile grex ovium ab uno pascuo in aliud traducitur et transfertur, tam facile d illi a patria sua in Babylonem propter ipsorum peccata translati sunt. נָסַע notat *auferri, loco suo moveri*. Vide supra s. הִשְׁמִיד et אֶתְעַקַּר. — נָשַׁת, *deficio*. Ies. XLI. 17. ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη. Bene quoad sensum. — נִתַּן Niph. *reddor, ponor*. Ies. LI. 12. οἱ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθησαν. Bene quoad sensum. — שָׁאַף, *haurio*. Ies. XLII. e 14. ubi loco ξηρανῶ legendum ξηρανθῶ. Bene autem ξηραίνεσθαι mulieri parturienti tribui potest, quemadmodum etiam שָׁאַף h. l. notat: *anhelantem spiritum trahere*.—שָׁעַה, *diripio*. Hos. XIII. 15. Præterea quoque legitur Job. IV. 21. ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐξηράνθησαν, ubi in textu Hebr. legitur הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם, *nonne profecta s. translata est dignitas eorum in eis*, ac f liberius vertentes usi sunt imagine desumta sine dubio ex Ies. XL. 24. ἐπνευσεν ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἐξηράνθησαν. Fuerunt tamen, qui statuerent, eos legisse וְחָרַם, quia חָרָה et חָרַר *ardere, æstuare* et *siccari* notat.

ΞΗΡΑΣΙ'Α, *ariditas, siccitas, vel ipsa siccandi et arefaciendi actio*. חֹרֶב, *siccitas*. Jud. VI. 37. — יָבֵשׁ, *siccus*. Nahum. I. 10. — g יָבוֹשׁ infin. *siccando*. Ezech. XVII. 10. — יַבָּשָׁה. Nehem. IX. 11. — כָּלְאוּ שָׁמַיִם, *clauserunt se cœli*, ne sc. pluviam aut rorem demitterent, unde siccitas oritur. Οἱ λοιποὶ sec. cod. Barber. Hagg. I. 10. Sed fortasse ξηρασία etiam ad חֹרֶב ver. 11. referendum est.

ΞΗΡΟ'Σ, *aridus, siccus*. חָצִיר, *fœnum*. Ies. XXXVII. 27. — יָבֵשׁ. h Ies. LVI. 3. Ezech. XVII. 24. XXXVII. 2. 4. — צָמֵק part. *flaccescens*. Hos. IX. 17. Sap. XIX. 7. Sir. VI. 4.

ΞΗΡΑ', *arida*, simpliciter sæpe subintellecto γῆ, *terra*, dicitur. חָרָבָה. Gen. VII. 22. Ex. XIV. 21. Jos. III. 17. et alibi. — יַבָּשָׁה et יַבֶּשֶׁת. Gen. I. 9. 10. Jon. I. 9. ἐποίησε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν, i fecit mare et *terram*. Vide et Ps. LXV. 5. XCIV. 5. — יַבֶּשְׁתָּא Chald. Dan. II. 10. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΞΗΡΟ'Ν, *aridum*, simpliciter subintellecto πέδον, *solum* vel *terra* dicitur. יַבָּשָׁה et יַבֶּשֶׁת. Exod. IV. 9. ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν, effundes in *solum*, vel in *terram*. Sic Aristoteles de Mirab. p. 878. de piscibus quibusdam in India: ἐν τῷ ξηρῷ

πλανᾶσθαι, καὶ πάλιν ἀναστρέχει εἰς ποταμόν. Quod hic ξηρὸν vocat Aristoteles, γῆν dicit Theophrastus apud Athenæum Lib. VIII. c. 2. ubi de iisdem piscibus sermo est. Exod. XIV. 16. 22. κατὰ τὸ ξηρὸν, in *solo*. Additur πέδον in illo versu apud Athenæum Lib. III. c. 23. χυτραὶ δ' ἐμοῦ χαρῖδες ἐν ξηρῷ πέδῳ. Confer Hor. Vitringæ Anim. ad Vorstium p. 213.

ΞΗΡΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *aridus fio.* יָבֵשׁ, *aresco.* Jos. IX. 5. Ezech. XXXVII. 11. — Vide quoque supra s. v. ἀγρωστίς.

*ΞΗΡΟ'ΤΗΣ, *ariditas, siccitas.* Hinc ξηρότης καύσωνος, proprie *siccitas æstus*, notat *loca a sole exusta* apud Symmachum Ps. LXVII. 7. ubi Hebr. צְחִיחָה, h. e. *loca arida et siticulosa*, respondet.

*ΞΙΦΗΦΟ'ΡΟΣ, *gladium gestans, ense armatus, ensifer.* 4 Macc. XVI. 20. Suidas: ξιφηφορία, τὸ φέρειν τὰ ξίφη. καὶ ξιφηφόρος. Zonaras Lex. col. 1417. ξιφήρης καὶ ξιφηφόρος, ὁ κατέχων ξίφος. Photius Lex. col. 226. ξιφήρης, ξίφος ἔχων. — ξιφηφόρος, ξιφήρης. Etym. M. 140. 24.

ΞΙ'ΦΟΣ, *gladius.* חֶרֶב, *gladius.* Jos. X. 28. XI. 11. 12. 14. Ezech. XVI. 39. — *חָרְבָּה, *vastitas.* Job. III. 14. Legerunt חֲרָבוֹת, a חֶרֶב, *gladius.* Conf. ibid. XXXIX. 23. et cum textu Hebr. vers. Alex.

ΞΥΛΑ'ΡΙΟΝ, *lignum parvum.* עֵץ, *lignum.* 1 Reg. XVII. 12.

ΞΥ'ΛΙΝΟΣ, *ligneus.* אָעָא : אָע Chald. Esdr. VI. 4. Dan. V. 4. 25. — עֵץ, *lignum.* Lev. XI. 32. XV. 12. Num. XXXI. 20. — מֵעֵץ, *ex ligno.* Symm. Hab. II. 11. — Sir. XXII. 19. ἱμάντωσις ξυλίνη. Syrus: *sicut vestis e lino s. lana.* Ξύλινος enim et *ligneum* significat, et *lineum* vel *laneum*, puta *gossypinum.* Ξύλον enim est *gossypium* sive *bombax* aut *bombasum.* 1 Macc. X. 30. τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, h. e. *fructuum arborum.* Hesych. ξύλινον καρπὸν, τῶν δένδρων. 1 Macc. XIV. 8. τὰ ξύλινα, *arbores.* — Vide quoque infra s. v. χειροποίητος.

ΞΥΛΟΚΟ'ΠΟΣ, *lignorum cæsor, lignator.* חֹטֵב עֵץ, *cædens lignum.* Deut. XXIX. 11. Jos. IX. 23. 27. — חֹטֵב עֵצִים, *cædens ligna.* Al. Jos. IX. 21. ξυλοκόποι.

ΞΥ'ΛΟΝ, *lignum, arbor,* it. *cippus, nervus,* s. *lignum in carcere, quo captivorum pedes constringebantur.* אָע Chald. Esdr. V. 8. — אֶרֶז, *cedrus.* 1 Reg. V. 6. — אֶרֶץ, *terra.* 2 Par. VII. 13. Sermo ibi est de locustis terram, spec. arbores vastantibus. — *בַּעַל, *dominus, maritus.* Prov. XII. 4. Verba ἐν ξύλῳ Montfauconius male retulit ad בַּעְלָהּ, *mariti sui*, cum potius pertineant ad בְּעַצְמֹתָיו, *in ossibus ejus*, ubi mihi non legisse videntur בְּעֵצִים, sed vocem Hebr. deduxerunt ab עָצוּם, *validus, firmus*, ut per ξύλον intellexerint *murum ligneum munitionis causa exstructum*, unde Schol. ed. Rom. habet: ἐν ὀχυρώματι. — בְּרוֹשׁ, *abies, cupressus.* Ies. XIV. 8. — גַּן, *hortus.* Jer. XXXI. 12. Posuerunt partem pro toto, aut speciem pro genere. — זָנָב, *cauda.* Ies. VII. 4. ubi *cauda extremum titionum* notat. — סַד, *cippus.* Job. XXXIII. 11. Ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ μου τὸν πόδα. Latinus vertit: *posuit in nervo pedes meos.* Syris ܣܕܐ est *nervus*, ut pro ξύλον ponitur Act. XVI. 24. Sic et Athenienses lignum in carcere, quo captivorum pedes constringebantur, ξύλον vocabant. Vide Grotium et Elsnerum ad Act. XVI. 24. Idem *lignum* antea ποδοκάκη dicebatur. Lysias Orat. IX. pag. 128. ἡ ποδοκάκη αὐτή ἐστιν, ὃ Θεόμνησ-

τι, ὃ νῦν καλεῖ ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. Conf. et vocem ποδοκάκη infra. Dicitur Græcis V. T. Intt. etiam καταῤῥάκτη, κώλυμα, ξυλοπέδη, στρεβλωτήριον. Vide has voces alibi s. l. Plauto (Pœn. III. 6. 28.) *lignea custodia* vocatur. — *עֲלַץ, *exulto.* 1 Paral. XVI. 32. ξύλον ἀγροῦ sec. Vat. quasi in textu legissent עֵץ. Videtur tamen ξύλον e sequenti commate huc irrepsisse, ubi τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ commemorantur. Magis ad textum Hebr. habet ed. Compl. ἀγαλλιάσθω ὁ ἀγρός. — עֵץ, *lignum, arbor,* etiam *crux, patibulum,* ut Esth. V. 14. Gen. I. 29. πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν, omnes *arbores* frugiferæ. Genes. II. 9. ξύλον τῆς ζωῆς, *arborem* vitæ. Cohel. II. 5. ἐφύτευσα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ, plantavi in illis (hortis) *arbores* omnis generis fructiferas. Sic apud Græcos scriptores ξύλον sæpius pro *arbore* sumitur. Vide Lex. N. T. s. h. v. Eodem sensu *lignum* usurpatur Horatio Lib. II. Od. 13. v. 11. *agro qui statuit meo te triste lignum, te caducum in domini caput immerentis.* 2 Sam. XXIII. 7. ubi pro ξύλον repone ξύλων, ut habet ed. Complut. ac series orationis postulat. Jer. XI. 19. ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, ubi ξύλον est *lignum toxicum.* Chald. bene habet סַמָּא דְמוֹתָא, *aroma mortiferum, venenum.* Arab. عطا et عطى inter alia notat *nocuit,* maxime *veneno.* — עֵצָה. fœmin. Jer. VI. 6. — עֶצֶם, *os* Prov. XII. 4. Vide supra s. v. בַּעַל. — צֶלַע, *trabs.* 1 Reg. VI. 15. — *צַעֲצֻעִים, *pueri.* 2 Par. III. 10. ἐκ ξύλου. Vulg. *opere statuario.* Ita verterunt e conjectura, et, transposito literarum ordine, ad עֵץ referentes, ut עֲצָעֲצִים vel potius מֵעֵצִים. legendum censerent. Mercerus ad Pagnini Lex. h. v. conjectat, eos שְׁמֻרִים legisse, vel intellexisse. — רֹתֶם, *juniperus.* Job. XXX. 5. ῥίζαι ξύλων, radicem arborum. Perperam hic *radices gossypii* intellegit Is. Vossius de LXX Intt. p. 63. De *trunco* seu potius *idolo ex trunco* s. *ligno cæso* legitur Sap. XIV. 1. De *navigio* usurpatum reperitur Sap. XIV. 7. coll. v. 5. quo sensu etiam de *arca Noæ* dicitur Sap. X. 4. De *Deo ligneo* s. *tutelari numine in navibus posito,* quod παράσημον dicitur, legitur Sap. XIV. 1. coll. Jon. I. 5.

*ΞΥ'ΛΟΝ ἌΓΡΙΟΝ. רֹתֶם, *juniperus.* Symm. Job. XXX. 4. Versio hæc ex ignorantia mihi orta esse videtur. Quia nempe veram significationem vocis רֹתֶם (de qua est etiam inter recentiores interpretes magnus dissensus) ignorabat Symmachus, genus posuit *arbores agrestes,* aut *arbusta agrestia.*

*ΞΥ'ΛΟΝ ἌΚΑΡΠΟΝ. עַרְעָר, *juniperus.* Symmachus Jer. XVII. 6. Respexit etymologiam: nam radici עָרַר notionem *sterilitatis* tribuunt, sicut עוּר et עָרָה notat *nudus fuit.*

*ΞΥ'ΛΟΝ ΕἹΡΚΤΗ͂Σ, *lignum carceris.* סַד, *cippus, pedica, nervus.* Symm. Job. XIII. 27. Potest quidem *pedica, nervus* commode ξύλον εἱρκτῆς dici, et hac ratione certe nihil haberet hæc versio, quod emendatione egere videretur. Nihilo minus tamen, quia Symmachum linguam Græcam bene callentem nullo modo latere potuit, *instrumentum detentionis,* quod Hebraice סַד, ac Græce ποδοκάκη dicitur, etiam simpliciter ξύλον vocari (vide supra s. ξύλον), ac, si lectio impressa retineretur, vox antecedens וְתָשֵׂם a Symmacho omissa esset, pro εἱρκτῆς reponere mallem εἷρξεις, ab εἴργω, *coërceo: sub lingo*

a seu compede coërcebis pedem meum. שׂוּם enim in hac orationis serie est i. q. כָּלָא.

ΞΥ´ΛΑ ΚΕΙ´ΜΕΝΑ, *ligna jacentia.* מְדוּרָה, *pyra, rogus.* Ies. XXX. 33.

'ΑΠΟ' ΤΟΥ˜ ΞΥ´ΛΟΥ, *a ligno,* h. e. *a cruce.* Ps. XLV. 10. Justin. M. Dial. c. Tryph. Jud. p. 298. affirmat, in Græca versione sui b temporis fuisse hæc verba addita post ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, sed postea ab Hebræis abrasa esse et sublata. Antiquitus in quibusdam Græcis libris lecta esse hæc verba, inde perspicitur, quod non solum in antiqua Itala et apud Augustinum in Enarrat. h. Ps. p. 714. idem additamentum locum habet, sed et Tertullianus confirmat Adv. Marc. Lib. III. c. 19. Hos quoque secutus c est Genebrardus, qui statuit, hæc verba addita esse a LXX prophetice, et Agellius, qui putat, pro אַף, *etiam,* quod hodie in Hebræo est, olim in aliquibus Hebr. libris fuisse עֵץ. Sed equidem nullus dubito, quin verba hæc, quæ in nullo codice Græco et Latino reperiuntur, adulterina sint, et Christiana devotione addita. Conf. Sam. Petiti Var. Lect. Lib. IV. c. 9. — Vide quoque supra ἀκάνθινος et d ἄσηπτος.

ΞΥΛΟΠΕ´ΔΗ, *lignum in carcere, quo captivorum pedes constringebantur.* סַד, *cippus.* Aqu. Job. XIII. 27.

ΞΥΛΟΦΟΡΙ´Α, *lignorum portatio vel deportatio.* עֵץ, *lignum.* Nehem. X. 34. Ita Bielius ac Trommius. Sed ibi ξυλοφορία potius respondet Hebr. קֻרְבַּן הָעֵצִים, *oblatio lignorum.*

e ΞΥΛΟΦΟ´ΡΟΣ, *lignum portans, lignifer, calo.* עֵץ, *lignum.* Nehem. XIII. 30. Ita Bielius. Sed hic quoque mihi τῶν ξυλοφόρων potius ad לְקֻרְבַּן הָעֵצִים, *oblationi lignorum,* referendum esse videtur, ita tamen, ut loco δένδρον in antecedentibus ἔργον reponatur. — חֹטֵב עֵץ, *cædens* f *lignum.* Jos. IX. 21. 27. Lectio ξυλοφόρος, quam solus cod. Oxon. habet, mihi suspecta est. Fortasse legendum ξυλοκόπος, ut reliqui libri exhibent, aut ξυλοτόμος. Sequens ὑδροφόροι fortasse huic errori ansam dedit. Statui tamen quoque potest, duas actiones, quæ se invicem fere excipiunt, h. l. conjunctas esse. Idem valet de versione Inc. qui Deut. XXIX. 11. חֹטֵב עֵצִים per ξυλοφόρος expressit. g

ΞΥΛΟ´Ω, *ligno tego, contigno.* חָפָה, *tego, obtego.* 2 Par. III. 5. τὸν οἶκον ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, domum texit vel contignavit lignis aut tabulis cedrinis. — סָפַן, *contabulo, tego, obtego.* Jerem. XXII. 14. — עֵץ, *lignum.* Ezech. XLI. 16. Ita Bielius Trommium secutus. Sed ibi quoque pro ἐξυλωμένα in textu Hebr. legitur שְׂחִיף עֵץ, *opertum ligno.*

ΞΥΝΩΡΙ´Σ, Attice pro συνωρίς, *bi-* h *gæ, par equorum aut mulorum currum trahentium,* a συνείρω, *connecto.* צֶמֶד פָּרָשִׁים, *par equitum.* Ies. XXI. 9. Suidas: ξυνωρίς· τὸ μὴ πλῆρες ἅρμα, ἀλλ' ἐκ δύο ἵππων συνεστὸς, ὃ νῦν δίφρον καλοῦσι. Hesych. ξυνωρὶς, συζυγία. ἢ ἅρμα ἐκ δύο ἵππων συνεζευγμένον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ξυνωρὶς, ἅρμα ἐκ δύο ἵππων συνεζευγμένον. Philoxenus: *Biga,* ξυνωρίς. Cf. Spanhem. in Callimach. p. 534. et Schefferum de Re Vehicul. Lib. I. c. 2. p. 11. seq. et Lib. II. c. 11. p. 144. i

ΞΥΡΑ´Ω et ξυρέω, *rado, tondeo.* גִּלַּח Pih. idem. Gen. XLI. 14. ἐξύρησαν αὐτὸν, *tondebant* illum. Vide et Jud. XVI. 20. Ies. VII. 20. Lev. XIV. 8. ξυρήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα, *radet* omnes pilos suos. Lev. XIV. 9. πᾶσαν τὴν τρίχα (pro κατὰ

a π. τ. τρ.) αὐτοῦ ξυρηθήσεται, omnibus pilis suis *radetur*. Num. VI. 9. et 19. Ezech. XLIV. 20. et conf. Act. XXI. 24. Jud. XVI. 22. ἐὰν ξυρήσωμαι, sc. κατὰ τὴν κεφαλήν, si *radar* capite meo. — גָּרַע, *succida*. Jer. XLVIII. 37. — קָרַח, *glabro me*. Lev. XXI. 5. Jer. XLVIII. 37. Adde Inc. Ez. XXVII. 31. Adde Ep. Jer. v. 28.

b **ΞΥ'ΡΗΣΙΣ**, *rasura, tonsura*. קָרְחָה, *calvitium*. Ies. XXII. 12. Inc. et LXX sec. libros quosdam Mich. I. 16.

ΞΥΡΟ'Ν et **ΞΥΡΟ'Σ**, *novacula, culter tonsorius*. מוֹרָה idem. Jud. XIII. 5. sec. Hex. Jud. XVI. 18. — תַּעַר. Num. VI. 5. Psalm. LI. 2. Jerem. XXXVI. 23. et alibi. Adjective ξυρὸς est *acutus, ad radendum et scalpendum aptus*. c

***ΞΥΣΤΗ'Σ**, i. q. ξυστήρ, *rasor, sculptor*. חֹצֵב, *cæsor*. 2 Reg. XII. 12. sec. ed. Compl.

ΞΥΣΤΟ'Σ, *rasus, rasilis, politus, tersus*. גָּזִית, *cæsura*. 1 Par. XXII. 2. Amos V. 11. In utroque loco libri nonnulli pro ξυστοὺς habent ξεστούς. 3 Esdr. VI. 9. ubi respondet Chald. גְּלָל, *politura*. Esdr. V. 8. ut etiam 3 Esdr. VI. 25. coll. Esdr. VI. 4. Sir. XXII. 18. e

ΞΥΣΤΡΩΤΟ'Σ, *complanatus*. פְּקָעִים, *colocynthides*. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 18. ξυστρωτά, *complanata, rasa*. Num a בָּקַע derivarunt? quod olim *complanandi* notionem habuisse ex בִּקְעָה, *vallis*, apparere puto? Nam ξύστρον idem cum λίστρον, *plana ferrea*, unde ξυστρόω s. λιστρόω, *pavio, complano, rado*, et ἀποξυστρόω, *hebeto aciem auferendo, ne radere possit*. Vide Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 261. f

g **ΞΥ'Ω**, *rado, scalpo*, sive: *radendo aut scalpendo polio*. Vide supra s. v. ἰχώρ.

O

Ὁ, *οἱ, articulus præpositivus* in singulari et plurali. Cum nominativis vocativi partem agit. Nehem. I. 5. Psalm. XLIV. 8. 9. Confer Apoc. XV. 3. 2 Reg. XX. 18. ὁ εἶπε κύριος, ubi ὁ vitiosum et sine d dubio ex σοὶ ortum esse videtur. Certe ita legit Arabs. — Pro בֵּן *filius*, legitur Joël. I. 1. ubi tamen pro τὸν scribendum videtur υἱόν. Psalm. XXXIV. 8. pro ὃ μὴ οἶδεν in fragmentis Symmachi reponendum erit sine dubio ἣν μὴ ο., ut illud ἣν ad παγίδα in antecedentibus referatur. Certe ita legitur in Catena PP. GG. T. I. p. 625. — *זֶה. Ps. LXVII. 9. ubi tamen pro τοῦ σινᾶ legere mallem τοῦτο σινὰ, *iste Sinai*. Istam enim lectionem habet cod. Vat. ac testatur Scholiastes, alios libros habuisse τοῦτο. Sed ὁ quoque haud raro pro οὗτος ponitur. Thren. I. 12. οἱ πρὸς ὑμᾶς. Legendum οὐ πρὸς ὑμᾶς, nam respondet ibi Hebr. לוּא, pro quo לֹא legerunt. Legi h quoque potest ὦ π. ὑ., *hei vos omnes*, ut sit vox dolentis. Joël. II. 5. ubi οἱ ante ἱππεῖς mendose ponitur pro ὡς, ut coll. Vatic. habet et Arabs. Hos. IV. 15. ὁ λαὸς ο συνιών. Lectionem hanc, modo non ὁ, sed ὁ scribatur, contra alios, qui vel legunt ὁ μὴ συνιῶν, vel οὐ συνιῶν, vel οὐ μὴ συνιῶν, defendit Mich. Rossal in

Epist. Critica ad Petr. de Toullieu adjecta Dissertationi ad locum insignem Valerii Maximi p. 12. seq. 'Ο enim sæpius pro diphthongo *οὐ* positum est, ut observant Montfauc. Palæogr. p. 131. et Heumannus in Explicatione N. T. T. VIII. p. 243. qui hac de causa conjecturam Scaligeri, qui Phil. II. 30. pro *παραβουλευσάμενος* auctoritate codicis Bibl. Puteanæ legendum existimat *παραβολευσάμενος*, inverso, ut aiunt, rejicit pollice. Confer eundem ibid T. XI. p. 775. seq. ad 2 Cor. III. 17. Richard. Chandler. in Inscriptt. Antiquis in Asia Minore et Græcia, præsertim Athenis Collectis (Oxon. 1774.) inscriptionem commemorat post tempora Euclidis factam, e qua evincit, quod Athenienses tunc nondum diphthongum *ου* receperint, sed ejus loco semper *ο* scripserint. Dubio itaque caret, in cod. Romano apud Hoseam l. l. literis majoribus, et sine omni prorsus accentu vel spiritu, ut Grammatici vocant, scriptum esse *ὁ λαὸς ο συνιών.* Idem valet quoque de loco Hos. XIII. 13. ubi adeo non opus est, ut pro *ὁ φρόνιμος* cum Montfauconio legatur *οὐ φρόνιμος*. His quoque fortasse addendus erit locus Ies. IX. 3. ubi pro *ὃ κατήγαγες* I. D. Michaëlis Bibl. Or. T. XIV. p. 133. legere mavult *οὐ κ.* 1 Macc. VII. 19. male nunc legitur *οἱ 'Ασιδαῖοι* pro *οἵτινες 'Ασιδαῖοι*, etc. Interdum ponitur pro pronomine personali, v. c. Sap. V. 4. ubi *οἱ ἄφρονες* vertendum est *nos stulti*, ut omnis loci nexus clarissime docet. Vulg. *nos insensati*. *Τὰ μὲν, τὰ δὲ, nunc, nunc*, sive: *hic, illic*. Sap. XVII. 15.

'ΟΒΕΛΙ'ΣΚΟΣ, *veru, veruculum, cuspis*. Ita etiam a figura vocatur *lapis quadratus ingens, pyramide tamen minor*, etiam *obeliscus* vulgo dictus, et quidem ideo, quod in acumen desinat. חדודים plur. *acumina*. Job. XLI. 22. Inc. Jerem. LII. 19. Adde 4 Macc. XI. 19.

'ΟΒΟΛΟ'Σ, *obolus, nummus minutus, sexta pars drachmæ.* אֲגוֹרָה, *nummulus, obolus*. 1 Sam. II. 38.— גֵּרָה. *obolus*. Exod. XXX. 13. Num. III. 47. Ezech. XLV. 12. Hesych. *ὀβολὸς, νουμία καὶ τόκοι, καὶ εἴδη νομισμάτων, καὶ ἐν ἄστει δικαστικοὶ μισθοί.*

'ΟΓΔΟΗ'ΚΟΝΤΑ, *octoginta*. שְׁמֹנִים plur. Genes. V. 25. Exod. VII. 7. Num. II. 9. et alibi sæpius.

'ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑΕ'Ξ, *octaginta sex*. שְׁמֹנִים וְשֵׁשׁ. Gen. XVI. 16.

***'ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑΟΚΤΩ'**, *octoginta octo*. Tob. XIV. 2. sec. cod. Alex.

'ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑΠΕ'ΝΤΕ, *octoginta quinque*. שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה. 2 Reg. XIX. 35. Ies. XXXVII. 36.

***'ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑΤΡΕΙ͂Σ**, *octaginta tres*. שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים. Exod. VII. 7.

'ΟΓΔΟΗΚΟΣΤΟ'Σ, *octogesimus*. אַרְבַּע מֵאוֹת, *quadringenti*. Al. 1 Reg. VI. 1. *ὀγδοηκοστῷ*. Adde 2 Macc. I. 10.

'́ΟΓΔΟΟΣ, *octavus* שְׁמֹנָה : שְׁמֹנֶה. Gen. XXI. 4. 1 Par. XXIX. 17. et alibi. — שְׁמִינִי. Exod. XXII. 30. Lev. IX. 1. et alibi. — שְׁמִינִית, *instrumentum musicum octachordum, cithara octo nervis intenta*. Aqu. et LXX Ps. VI. 1. *ὑπὲρ τῆς ὀγδόης*, sc. *χορδῆς, ad octachordum*. Ps. IX. 1. Suidas: *ὀγδόη· ἡ μέλλουσα κατάστασις.* Sumta sunt hæc ex Theodoreto ad Ps. VI. 1. Vid. Fischeri Clavis p. 68. Adde 1 Par. XV. 21. sec. Compl.

'ΟΔΕΥ'Ω, *in via ambulo, iter facio*. דֶּרֶךְ, *via*. Symm. Job. XXIX. 25. ubi pro Hebr. *eligere viam* legitur *προαιρεῖσθαι ὁδεύειν*. Vulg. *si voluissem ire ad eos*. — הָלַךְ. Symm. Ps. LXXXV. 11. Inc. sec. cod. Norimb. Jerem. IX. 13. Tob. VI. 5. *ὥδευον ἀμφότεροι*, iter faciebant ambo. — יָלַךְ, *eo*. 1 Reg. VI. 12. *ἐὰν ὁδεύῃς τοῖς προστάγμασί μου*, si ex legibus meis

a *vixeris.* Hesych. ὁδεύει, περιπατεῖ, διέρχεται.

'ΟΔΗΓΕ'Ω, *sum viæ dux, duco, præeo.* *הָדָר, *decus.* Ps. LXXXIX. 18. ὁδήγησον, ubi pro הֲדָרְךָ legerunt הַדְרֵךְ, quod *dirigere per viam* notat. — הִדְרִיךְ Hiph. *calcare facio.* Psalm. XXIV. 5. ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ δίδαξόν με, h. e. *fac atque instrue* me, ut secundum b præcepta tua, quæ verissima sunt, *vivam.* Conf. Joh. XVI. 13. Psalm. CVI. 7. CXVIII. 35. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Jos. XXIV. 3. Ps. CV. 10. — הָלַךְ, *eo.* 2 Sam. VII. 23. 1 Paral. XVII. 21. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Num. XXIV. 8. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo.* Ps. XLIV. 6. LXXXV. 10. Aqu. Prov. IV. 11. — הֵנִיחַ c Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio.* Ies. LXIII. 14. ὡδήγησεν αὐτούς. Ita vel ob seriem orationis, vel vocum נוּחַ et נָחָה permutatione facta, transtulerunt. — חָנָה, *castrametor.* Deut. I. 33. Hic fortasse legerunt נָחָה. — נָהַג, *duco.* Ps. LXXIX. 1. Cohel. II. 3. — הִנְחָה: נָחָה, Kal et Hiph. Exod. XIII. 17. XV. 13. Nehem. IX. 12. Symm. Ps. LXXVII. 58. d — *נִחַם, *consolor.* Symm. Job. XXIX. 25. ubi יְנַחֵם, *consolatur,* derivavit non a נָחַם, sed a נָחָה *ducere, abducere.* — *בְּתָוֶךְ, *in medio.* Jud. XV. 5. Trommio hic legisse videntur הֵבִיא. Præterea legitur Jud. XV. 4. ubi verba καὶ ὡδήγησε in ed. Ald. ex καὶ ἔδησε orta esse videtur. Vide s. δέω.

'ΟΔΗΓΟ'Σ, *viæ dux.* הִתְיַחֵשׂ Hithp. *genus recenseo,* item *generis recensio.* Esdr. VIII. 1. Subjecerunt h. l. voci Hebraicæ notionem f linguis orientalibus quidem ignotam, sed seriei orationis admodum convenientem. Sap. VII. 16. Deus dicitur τῆς σοφίας ὁδηγός, h. e. *doctor sapientiæ,* s. *qui sapientiam largitur.* Vulg. *dux.*

'ΟΔΙ'ΤΗΣ, *viator.* אֹרֵחַ, idem. Syrus Jerem. XIV. 8. Suidas: ὁδίτης, ὁδοιπόρος.

'ΟΔΟΙΠΟΡΕΙ'Α, *profectio, iter.* g Sap. XIX. 5.

'ΟΔΟΙΠΟΡΙ'Α, idem. הֲלִיכוֹת, *itinera,* h. l. *peregrinantes.* Inc. Job. VI. 19. ὁδοιπορίαι. Sap. XIII. 19. XVIII. 3. 1 Maccab. VI. 41. ubi *incessum* notat, ac de *militibus* usurpatur, ut apud Xenophon. Cyrop. I. 2. 10. γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις. Confer Joh. IV. 6. et ad h. l. Wolfium p. 825. h

'ΟΔΟΙΠΟ'ΡΟΣ, *viator.* אֹרֵחַ, idem. Jud. XIX. 17. — אֹרְחָה, *comitatus.* Gen. XXXVII. 24. — *הֵלֶךְ, *viator.* Theodot. 2 Sam. XII. 4. — מְהַלֵּךְ part. Pih. *ambulans.* Prov. VI. 11. Sir. XXVI. 13. XLII. 5. Hesych. ὁδοιπόρος, ὁδίτης.

'ΟΔΟΠΟΙΕ'Ω, *viam seu iter facio, paro* ac *complano.* סָלַל, *aggero.* Job. XXX. 12. Psalm. LXVII. 4. ubi i Aqu. ἀποσκολοπίζειν, Symmachus autem καταστρωννύειν habet. — *עָבַר, *transeo.* Theod. Ies. LXII. 10. ὁδοποιήσατε. Non male. Nam *transire per portas* h. l. notat *non sedere otiose intra portas, sed per eas patentes exire, et manum admovere operi reparandarum viarum publicarum,* ut Dathius ad h. l. recte observavit. Conf. etiam sequentia. — פִּלֵּס Pih. k *libro.* Psalm. LXXVII. 55. ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ. Suidas ad h. l. ὡδοποίησεν, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐκώλυσε τῇ φιλανθρωπίᾳ τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ἔδωκε χώραν τῇ δικαίᾳ παιδείᾳ. Habere פִּלֵּס notionem *complanandi,* si de via ad-

a hibetur, satis notum est. Adde Aqu. Prov. IV. 26. — פָּנָה Pih. *paro*. Ps. LXXIX. 10. Vox Hebr. notat *eliminare, e conspectu removere omnia, quæ molesta sunt, ac inprimis iter impedire possunt*. — פַּנּוּ דֶּרֶךְ, *paro viam*. Ies. LXII. 10.

'ΟΔΟ'Σ, *via, limen, aditus, consuetudo, vivendi ratio, vita, actio, opus, doctrina, præceptum*, item *spatium*, b *vices*. *אַחֲרַי, *post*. Prov. XXVIII. 23. ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδούς. Legerunt אֹרַח אָדָם, vel etiam אָדָם אָרְחוֹ, *reprehendens aliquem vitæ parum honestæ nomine*. — *אַחֲרִית, *postremum*. Jer. XII. 4. οὐκ ὄψεται ὁ Θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν, ubi pro אַחֲרִיתֵנוּ, *finem nostrum*, legerunt אָרְחֹתֵנוּ per metathesin literarum, non minus commode.— אַט, *lentitudo*. Gen. c XXXIII. 14. ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ, ubi in Hebr. legitur: *ego me ducam pedetentim*, h. e. *ego lente sequar*, sensu eodem: nam qui lente iter facit, ἐνισχύει ἑαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. — אֹרַח. Job. XXXIII. 11. ἐφύλαξε δέ μου πάσας τὰς ὁδοὺς, custodit omnes meos *exitus*. Psalm. XXIV. 4. τὰς ὁδούς σου, κύριε, γνώρισόν μοι, vias tuas, h. e. *veritates* vel *doctrinas* tuas, d mihi notas fac. Vide et v. 10. Ps. CXVIII. 15. Ies. II. 3. Psalm. CXVIII. 9. ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; quomodo diriget juvenis viam suam vel *actiones suas*? Ps. CXVIII. 101. ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, ab omni mala via cohibeo pedes meos, h. e. ab omni mala *vivendi ratione* me cohibeo. Ps. CXVIII. 103. ἐμίσησα e πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας, odi omnem falsam *doctrinam*, coll. v. 127. Sic et alias Græcis ὁδὸς pro *doctrina* usurpatur. Vide Lexic. N. T. s. h. v. Prov. I. 19. αὗται αἱ ὁδοί εἰσι πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, hi *mores* sunt omnium, qui inique agunt. Prov. II. 13. οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδοὺς εὐθείας, relinquentes veram *doctrinam*. Conf. 2 Petr. II. 15. Prov. VIII. 20. ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ, h. e. *recte* f *et juste ago*. Prov. X. 18. ὁδοὺς ζωῆς, vias ad vitam, h. e. *rationem perveniendi* ad vitam s. felicitatem. Vide et Prov. V. 6. XV. 25. Prov. XII. 29. ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης, in *doctrinis* veris. Conf. Matth. XXI. 32. Prov. XVII. 24. ὁδοὺς δικαιοσύνης, justam *judicandi* ac *sentiendi rationem*. Al. Prov. II. 20. ὁδοὺς δικαιοσύνης, *recte agendi rationem*. Ies. XXVI. 7. — g אֹרְחָה, *comitatus*. Ies. XXI. 13. — אֶרֶץ, *terra*. 1 Reg. XVIII. 6. Symm. 2 Sam. XXIV. 6. ubi vid. Montf. — *אָשׁוּר, *gressus*. Theod. Job. XXIII. 11. Vulgatus bene: *vestigia ejus secutus est pes meus*, aut: vestigiis ejus pes meus insistit. — אֲשֶׁר, *qui*. Ies. LV. 11. Hic legerunt אָשׁוּר vel אַשּׁוּר, *gressus*. — בּוֹא infin. *venire*. 1 Reg. VIII. h 66. Huc etiam referendus Aqu. Genes. XXXV. 16. cui Eusebius Onom. s. v. χαβραθὰ καθ' ὁδὸν tribuit, quæ verba ad לָבוֹא pertinere mihi videntur. — בִּקְעָה, *vallis*. Ies. XL. 4. ubi tamen non tam vox ὁδὸς, quam potius tota formula ὁδοὶ λεῖαι Hebr. בִּקְעָה respondet. — *בְּרָה, *tractus*. Aqu. Genes. XXXV. 16. כִּבְרַת־הָאָרֶץ, *quasi tractus terræ*, h. e. *milliari fere germanico*, καθ' i ὁδὸν τῆς γῆς. — גָּדֵר, *sepes*. Hos. II. 6. Libere verterunt. — דָּרַךְ, *calco*. Job. XXIV. 11. Hic legerunt דֶּרֶךְ. — דֶּרֶךְ, *via*. Gen. III. 24. τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, viam ad arborem vitæ. Gen. VI. 12. κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, corrupit omnis caro viam suam, h. e. fidem, omnesque actiones et mores, ut bene interpretatus est Flacius in Clavi voce *Via*. Genes. XXIV. 48. ἐν ὁδῷ ἀληθείας, in via recta. Jos. II. 7.

a ὁδὸς ἡ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, via, quæ ducit ad Jordanem. Josephus: ὁδοὶ αἱ ἐπὶ τὸν ποταμὸν φέρουσαι. Jos. XXIII. 14. ἀποτρέχω τὴν ὁδὸν, decurro viam, h. e. morior. Eodem sensu 1 Reg. II. 2. πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς, h. e. ex vita decedo. 1 Reg. XV. 26. ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, h. e. vivebat juxta mores patris sui. Vide et 1 Reg. XVI. b 2. 19. 26. Job. XXIII. 10. τὴν ὁδόν μου, meam vivendi rationem. Vide et Job. XXXI. 4. Job. XXIII. 11. ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, præceptis ejus obedio. Vide et Psalm. XVII. 24. 2 Sam. XXII. 22. Job. XXIV. 13. ὁδὸν δικαιοσύνης, justam agendi rationem. Ps. I. 1. ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, non sequitur pravam impiorum agendi rationem. Psalm. C. 8. c πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, inculpate vivens. Psalm. CXVIII. 1. ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, integri vitæ scelerisque puri. Hesych. ἐν ὁδῷ, ἐν ἔργοις, ἐν πίστει, ἐν βίῳ. Confer Job. XXXIV. 21. XXXVI. 23. ubi דֶּרֶךְ redditur per ἔργον. Psalm. CXVIII. 29. ὁδὸν ἀδικίας, doctrinam falsam, cui v. 30. opponitur ὁδὸς ἀληθείας, doctrina vera. Confer 2 Petr. II. 2. Psalm. d CXXXVIII. 3. prævidisti πάσας τὰς ὁδούς μου, omnes actiones meas. Vide et Psalm. CXVIII. 167. Prov. V. 21. et confer 2 Paral. XIII. 22. XXVII. 6. et XXVIII. 26. ubi דֶּרֶךְ exponitur per πρᾶξις. Proverb. IV. 11. ὁδοὺς σοφίας, doctrinas ad sapientiam ducentes, aut: certissimam ac brevissimam ad sapientiam perveniendi rationem. Prov. IV. 14. e ὁδοὺς παρανόμων, mores et vivendi rationem peccatorum. Vide et Prov. VI. 6. Prov. VII. 29. ὁδοὶ ᾅδου, viæ ad infernum. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIV. 12. ὁδὸν vel ὁδοὺς ᾅδου. Prov. VIII. 22. Dominus possedit me ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, initio operum suorum. Al. Job. XL. 14. hoc est initium ὁδῶν κυρίου, operum Domini. Prov. X. 10. ὁ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, vitam perversam agens, qui Prov. XIV. 4. dicitur σκολιάζων ταῖς f ὁδοῖς αὐτῶν. Prov. XV. 31. ὁδοὶ ἀνδρῶν δικαίων, vivendi ratio justorum. Vide et Ies. LV. 7. et confer Lex. N. T. s. h. v. Prov. XXI. 16. ὁδὸς δικαιοσύνης, doctrina vera. Ies. LIX. 8. ὁδὸν εἰρήνης, viam ad pacem s. felicitatem. Conf. Luc. I. 79. et Rom. III. 17. Hesych. ὁδὸν εἰρήνης, τὴν κατὰ θεὸν πολιτείαν. Jerem. II. 18. τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου, via in Ægyptum. Ibid. g τῇ ὁδῷ τῶν Ἀσσυρίων, via ad Assyrios. Hos. XIV. 10. vera et justa sunt αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου, verba et præcepta Domini. Vide et Ezech. XXXIII. 17. 20. Ies. XLV. 13. et confer Act. XIII. 10. Aqu. Symm. Prov. IX. 6. ἐν ὁδῷ. LXX ibi ἐν γνώσει. His adde Job. XII. 24. ubi pro לֹא דָרֶךְ LXX habent ἐν ὁδῷ, ᾗ οὐκ ᾔδεισαν, in via, quam non noverunt, h h. e. invia. Symmach. ἀνοδία. Prov. XXVIII. 10. ubi ἐν ὁδῷ κακῇ vel vertendum est malis artibus, vel ἐν positum est pro εἰς. Prov. XXX. 19. ubi vox ὁδοὶ sensu venereo accipienda est. Confer Burmann. ad Petronii Satyr. p. 546. seq. Theodot. Psalm. V. 9. ubi pro ὁδόν μου reponendum est ὁδόν σου. Confer Starck. Carmina Davidis Vol. I. p. i 186. Psalm. CXXXVII. 6. ubi Chrysostomus τὰς ὁδοὺς eleganter per κατορθώματα explicat, Apollinarius autem pro ὁδοῖς habet ᾠδαῖς, in carminibus, convenienter seriei orationis, qui error in multa Græca exemplaria manavit. — הָלִיךְ, ambulatio. Job. XXIX. 6. — חוּץ, foras, it. platea. 2 Sam. XXII. 43. Prov. XXII. 13. Ies. V. 25. et alibi sæpius. — *חָצֵר, atrium. Ez. k IX. 7. τὰς ὁδοὺς sec. Vatic. Legerunt חוצות seu חָצוֹת. Sed Hebræus Int. sec. L. Bosium habet ibi αὐλάς. —*חֹק, statutum. Inc. 1 Reg. II. 3.— *יָד, manus. Thren. I. 14. ubi Cappello in Notis Critt. p. 540. בְּדַוָי a דָוָה, dolere, ægrum esse, legisse vi-

a dentur, sed Scharfenbergius probabilius conjicit, eos legisse נָתַן עֲנִי בְּיָדִי. — יוֹם, *dies*. Job. XXIX. 4. ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῖς, cum invalescerem, aut gravescens essem viis, h. e. cum juvenili robore valerem. Videntur libere vertisse: nam *onerare vias* de iis dicitur, *qui sæpius in via seu proficiscentes reperiuntur*, quod in ætatem juvenilem et viri-
b lem cadit. Psalm. XXXVI. 19. γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων, novit Dominus vias, h. e. *vitam, vivendi rationem* improborum. In utroque loco יוֹם de *vita humana* accepisse videntur. Huc etiam referre mallem locum Prov. XXII. 19. ubi ὁδὸν apud Inc. ac LXX et ὁδοὺς apud alium incertum interpretem ad הַיּוֹם, *hodie* (pro quo cum
c Aquila et Theodot. חַיִּים legerint) pertinere arbitror, ut ὁδὸς sit h. l. *via ad felicitatem ducens*, ut חַיִּים in SS. sæpius adhibetur. Aliter statuit Jaegerus ad h. l., qui nec הַיּוֹם in LXX Intt. nec ὁδὸν seu vel αὐτοῦ in Hebraicis deprehendit. — כֶּסֶל, *spes*. Prov. III. 26. Videntur legisse מְסִלָּה, i. q. דֶּרֶךְ. Cap. XVI. 17. Aut potius libere transtulerunt,
d existimantes scil. cum Vulgato Int. כֶּסֶל h. l. de *iliis* aut *lateribus* explicandum esse. — כֶּרֶם, *vinea*. Amos V. 17. Sensum expresserunt, quasi sit h. l. de viis publicis in genere sermo. — *לְבוֹא, *introitus*. 2 Reg. XIV. 25. ubi ὁδὸς cum εἴσοδος permutatur in codd. — מָבוֹא, *aditus*. Ezech. XLVI. 20. — מוֹרָד, *descensus*. Jerem. XLVIII. 5. —
e מְסִלָּה, *terra aggesta*. Jud. XX. 31. 32. Ies. VII. 3. LIX. 7. — מַסְלוּל, idem. Ies. XXXV. 8. — מַעְגָּל, *orbita*. Ies. XXVI. 7. LIX. 8. Symm. Prov. II. 18. — *מֹעֵצָה, *consilium*. Mich. VI. 16. sec. ed. Ald. ubi non aliter legerunt, nam ὁδοὶ sunt interdum i. q. βουλαί, quod reliqui libri h. l. habent. — מִצְוָה, *præceptum*. Psalm. CXVIII. 150. πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἀλήθεια, omnes viæ tuæ, h. e. f
omnia *præcepta* tua veritas. — מָקוֹם, *locus*. 1 Sam. XXVI. 13. πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀνὰ μέσον αὐτῶν, magnum *spatium* inter illos. Sic et nos in lingua vernacula *viam* de *spatio* usurpare solemus. — *סוּר, *Sur*, nomen proprium portæ. 2 Reg. XI. 6. τῶν ὁδῶν. סוּר Hebræis non est *via*, sed Arabibus. Unde quod Talmudicis est הלכה, *constitutio, via*, Gall. *un* g
passage, id Arabibus per totum Coranum dicitur سورة. — *עֵדָה, *cœtus, congregatio*. Inc. Psalm. I. 5. ubi etiam ὁδὸς metaphorice de *consiliis* explicandum erit. Certe LXX h. l. pro ἐν ὁδῷ habent ἐν βουλῇ. — סַף, *limen*. Jerem. XXXV. 4. Ita quoque Inc. Fortasse loco ὁδὸν legendum est οὐδὸν, ut jam conjecit Montfauconius. Sed recepta lectio h
quoque habet, quo se defendere possit ac tueri. — עֵרֶךְ, *æstimatio*. Job. XXVIII. 13. ubi nonnullis videntur legisse אֹרְחָה, aut potius, quod magis probabile est, דַּרְכָּהּ. Fortasse tamen ex ingenio, uti sæpe, h. l. aliquid posuerunt, quod contextui convenire putarent. — פֶּה, *os*. Proverb. VI. 13. ubi LXX pro עִקְּשׁוּת פֶּה, *perversitate oris*, i
habent: ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς, quæ Jaegero ad h. l. vel depromta esse e simili Cap. XVI. 29. pictura, vel ostendere videntur fastidium interpretis Hebraicæ formæ duritiem non concoquentis. Adde Prov. VIII. 13. ubi libere verterunt. Verba enim loquendi haud raro ad omnem

a agendi rationem transferuntur. — פֹּעַל, *opus*. Prov. XX. 14. εὐθεῖαι ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. Theodotion ibi habet: ἡ ἐργασία αὐτοῦ. Adde Symm. Job. XXXIV. 11. In utroque loco ὁδὸς est *agendi ratio*, ut sæpius legitur in N. T. — *פַּעַם, *vice*. Aquila Josua VI. 3. ubi ὁδὸς est i. q. περίοδος, *circuitus*, qua voce Symmachus h. l. usus est. Cæterum videtur b פעם olim *viæ, quæ pedibus calcatur*, notionem habuisse, uti vel e sequentibus apparet. — פְּעָמִים plur. *duabus vicibus*. Job. XXXIII. 29. ὁδοὺς τρεῖς pro καθ' ὁδοὺς τρεῖς, *vices tres*, aut, ut Vulgatus transtulit: *tribus vicibus*. Ita quoque Theodot. Cum Syro et Arabe in forma plurali פְּעָמִים protulerunt. Secundum textum Hebr. est *bis terve*.—*קָצָה, c *decurto, abbrevio*. Prov. XXVI. 6. ἐκ τῶν ὁδῶν, ubi pro מְקַצֶּה, *decurtans*, legerunt מִקְצֵה· — רֶגֶל, *pes*. Job. XXVIII. 4. Prov. XXVI. 6. ubi tamen alii pro ὁδῶν cum Procopio legunt ποδῶν. — רֹדֵף part. *prosequens*. Prov. XXI. 21. Legisse videntur דֶּרֶךְ· — רְחוֹב, *platea*. Ies. LIX. 15. — שֵׁם, *nomen*. Mich. IV. 5. Ὁδὸς h. l. de *cultu religioso* seu d de *religione* accipiendum videtur, et tunc bene convenit seriei orationis pariter, ac textui Hebr., ubi *nomen Dei*, h. e. *Deus* legitur. — שֵׁן, *dens*. 1 Sam. XIV. 4. 5. Proverb. XXV. 19. In omnibus his locis pro ὁδὸς reponendum est ὀδοὺς, ut et libri nonnulli ibi exhibent. — *שָׁנָה, *annus*. Inc. Job. XXXVI. 26. Videtur ὁδῶν loco ἐτῶν posuisse, quia e in antecedentibus (v. c. v. 23. seq.) viarum divinarum mentio facta erat. Convenit quoque hæc interpretatio sequentibus. Certe ita rem expedire malo, quam statuere, apud Inc. loco ὁδῶν reponendum esse ἐτῶν. Adde Prov. IV. 10. שְׁנוֹת, ὁδοί, sensu non magis differente, quam si pro vitæ annis Latine dixeris *curricula* vel *spatia*. Vide supra s. v. יוֹם. Legitur præterea Prov. f II. 22. ὁδοὶ ἀσεβῶν (In textu Hebr. tantum legitur רְשָׁעִים·), ubi, judice Jaegero, ὁδοὶ vel e Psalm. I. extr. vel scribendi vitio ortum ex οἱ δὲ, deinde male scripta male corrigentium errore ἀσεβῶν pro ἀσεβεῖς invectum. Sirac. V. 8. ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν, *degenerarunt a parentibus suis*. Vide et v. 18. Sir. XIV. 23. τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. Lege αὐτῆς, g ut ad σοφίαν referatur, *instituta, præcepta, consilia, et dictamina sapientiæ*. Sirac. XXI. 19. ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον, æque onerosa et molesta est, ac in *longo itinere* sarcina. Sirac. XXVII. 29. ubi διδόναι ὁδὸν ἁμαρτίας est *causam* peccandi præbere, i. q. ἐξαμαρτάνειν, *ad peccandum irritare*, in antecedentibus. Sic et apud Arabes *via* de *occasione* dicitur, v. c. Cor. h Sur. IV. 13. Keuchenius ad Act. XIX. 9. p. 198. ὁδὸν Sirac. l. l. de *religione* interpretatur. Conf. Steph. le Moyne Obss. ad Var. Sacr. pag. 922. — Vide quoque alibi διαστρέφω, ἴχνος et τραχύς.

ΟΔΟΥ'Σ, *dens, vomer*. *יָשֵׁן, *dormiens*. Symm. et LXX Cant. VII. 9. Legerunt וְשִׁנַּיִם cum Syro. — *פֶּה, *os*. Symm. Psalm. LXXVII. 30. ἐν τοῖς ὀδοῦσιν, *inter dentes*. Libere i vertit. — קִלְּשׁוֹן, *furca*. 1 Sam. XIII. 21. εἰς τὸν ὀδόντα. Est glossema ex alio interprete. Ὀδοὺς esse h. l. videtur *furca tridens*. Schol. ταῖς τριοχιλίσι. Gloss MS. in Lib. 1 Reg. εἰς τὸν ὀδόντα, εἰς τὴν ὕνιν (MS. ὕνην) τοῦ ἀρότρου. Symm. sec. Theodoret. h. l. per ὕνιν interpretatus est. In Glossis Fabricianis in Lib. 3 Reg. εἰς τὸν ὀδόντα exponitur εἰς τὸ ἄροτρον, εἰς τὴν ὥλακα. — שֵׁן, *dens*. Genes. XLIX. 12. Exod. XXI. 24. Psalm.

XXXIV. 19. Vide quoque supra s. v. ὁδός. — Vide supra s. ἐλεφάντινος.

'ΟΔΥΝΑ'Ω, *dolore afficio*, et in pass. 'Οδυνάομαι, *dolore afficior, doleo.* אוֹן, *robur*. Ies. XL. 29. Deduxerunt ab אָנַן vel אָנָה, *dolere*. — *אֲנִיָּה, *luctus*. Symm. Ies. XXIX. 2. ὀδυνωμένη. — בֶּן גֹּרֶן, *filius areæ*, i. e. *triturandus in area*. Ies. XXI. 10. οἱ ὀδυνώμενοι. *Trituratio* sæpe de judiciis divinis, uti h. l., usurpatur, v. c. Joël. III. 14. Mich. IV. 12. — דָּוָה fœm. ex דָּוֶה, *languida*. Thren. I. 14. Ex Syr. ܕܘܐ, *anxit, afflixit*. — הֵחִיל Hiph. a חוּל, *doloribus gravissimis afficior*. Zach. IX. 5. — הָמֵר infin. Hiph. a מָרַר, *amare flere*. Zach. XII. 10. — מַכְאוֹב סָבַל, *dolorem porto*. Ies. LIII. 4. — מָנוֹן, *filius*. Proverb. XXIX. 21. Derivarunt haud dubie ab אָנַן, quod extat Thren. III. 39. et Num. XI. 1. Jaegero videntur respexisse אוֹן, aut vidisse בִּיגוֹן. — נֶעֱצַב Niph. ab עָצַב, *doleo*. Symmach. 1 Sam. XX. 34. — מְצֵרָה part. fœm. Hiph. a צוּר, *angustata*. Aqu. Theod. Jer. XLVIII. 41. et XLIX. 21. ὀδυνώσης. Vulgat. *parturientis*. Simonis in Lex. Hebr. p. 1356. recte monuit, partic. מְצֵרָה in utroque loco significare *parturientem, dolores partus sentientem*, et hanc significationem accepisse a צִיר, Ies. XXI. 3. *dolor parturientis*. Sap. XIV. 24. Sirac. XLIII. 17. φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠδύνησε γῆν, tonitru Dei concutit terram: ubi ὀδυνᾷν (ad imitationem Hebr. חוּל. Vide Zach. IX. 5.) est *tremere facere, quassare, concutere*.

'ΟΔΥ'ΝΗ, *dolor, labor, molestia, cruciatus*. אוֹן, *molestia, dolor*. Gen. XXXV. 18. Deut. XXVI. 14. Job. XX. 10. —* אָוֶן, *iniquitas*. Symm. Job. V. 6. Legit אוֹן, quod ab אָנַן vel אָנָה, *doluit*, deduxit. Vulgat. *dolor*. Idem valet de auctoribus ed. Quint. et Sext. Ps. XCIII. 23. — — *אוֹנִים, *vires*. Ies. XL. 29. Acceperunt pro אוֹנְנִים, a rad אָנַן, *lugere, dolere*. — בַּלָּהָה, *conturbatio*. Job. XVIII. 11. XXVII. 20. XXX. 15. — גַּלְמוּד, *solitarius*. Job. III. 7. ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη ὀδύνη, pro quo in cod. Alex. ὀδυνηρὰ legitur, quæ posterior lectio mihi merum glossema esse videtur. Respexerunt fortasse notionem *duritiei* voci Hebr. in reliquis linguis orientalibus subjectam, aut ita sensus causa ac ratione habita verborum sequentium verterunt. Quicquid sit, hoc tamen certum manet, ὀδύνην h. l. notare *id, quod dolorem affert*, aut *dolore afficit*. דְּוַי, *languor*. Psalm. XL. 3. — הַוָּה, *ærumna*. Job. VI. 2. Theod. Lev. XII. 2. Adde Symm. Prov. XIX. 13. ubi Vulg. *dolor* habet. — הֵחִיל Hiph. a חוּל, *facio parturire*, etiam *doloribus afficio*. Ies. XXIII. 5. — הָמֵר infin. Hiph. a מָרַר, *amare flere*. Zach. XII. 10. — הִתְחוֹלֵל Hithp. a חוּל, *doloribus me conficio*. Aqu. Job. XV. 20. ἐν ὀδύνῃ. — חֵבֶל, *dolor gravissimus*. Jer. XXII. 23. XLIX. 24. — יָגוֹן, *mœror*. Genes. XLIV. 31. Aqu. Theod. et LXX Ps. XII. 2. XXX. 12. et alibi sæpius. Arab. وَجَعَ, *doluit, correptus dolore fuit*, et وَجَعٌ, *dolor, morbus*. — *יָד, *manus*. Thren. I. 14. ὀδύνας, ubi pro בְּיָדִי, *in manus* legerunt בְּדְוַי, nam דָּוָה est *dolere, ægrum esse*. — *יָכֹל,

a possum. Hab. I. 13. לֹא תוּכָל, non poteris. LXX sec. cod. Vatic. ὀδύνης. Mendum manifestum, quod Bahrdtio inde ortum videbatur, quod quis ad πόνους in margine posuerit ὀδύνας; nam πόνοι sunt etiam dolores, ut h. l. Arabs quoque accepit. Sed mihi potius hæc vox ex εὐ δυνήσῃ aut οὐ δύνῃ orta esse videtur, quod respondet Hebr. לֹא תוּכָל — לְחוּם, b cibus. Job. XX. 23. ὀδύνας. Non male: nam לְחוּם h. l. metaphorice de malis, in quæ incidit impius, accipiendum esse, vel series orationis docet. — לַעֲנָה, absinthium. Jer. XXIII. 15. Absinthium in literis sacris est symbolum dolorum et gravissimarum Dei pœnarum, quæ sunt absinthio amariores. — מַדְוֶה, languor. Deut. XXVIII. 60. c — מְדֻכָּא part. Pyh. attritus. Ies. XIX. 10. — מָוֶת, mors. Inc. Prov. V. 5. μετ' ὀδύνης. Sed videntur mihi hæc verba merum interpretamentum esse verborum LXX Intt. μετὰ θανάτου (legerunt בְּמָוֶת): nam cum morte in tartarum detrudi est cum summo dolore in tartarum detrudi. — מָזוֹר, ulcus. Hos. V. 13. — מַחַץ, fractura. Ies. XXX. 26. d — מַכְאוֹב, dolor corporis et animi. Exod. III. 8. — מַכְאִיב part. Hiph. a כָּאַב, dolore afficiens. Ezech. XXVIII. 24. Legerunt מַכְאוֹב. — מֶמֶר, amaritudo. Prov. XVII. 26. — *מַעֲצֵבָה, dolor. Symm. Ies. L. 11. — מַר, amarus, it. amaritudo. Ies. XXXVIII. 15. Amos VIII. 10. Job. III. 20. ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχῆς, quæ verba cur Kreyssigius in Obss. e Critt. in Græcos Jobi Intt. p. 10. in τοῖς ἐν ὀδύναις ψυχῆς mutare voluerit, nulla idonea causa nec in textu Hebr. nec in loco Proverb. XXXI. 6. ab ipso adducto mihi quidem apparet. — *מָרוֹת nomen propr. Maroth. Mich. I. 12. ὀδύνας, quasi esset vox appellativa, non vero nomen proprium. — *מְרִי, rebellio. 1 Sam. XV. 23. Hic non legerunt מַר, ut Trommius conjecit, sed sicut omnia vocabula a מָרַר f deducta, ita etiam מְרִי notionem doloris ac molestiæ involvit, quæ etiam ab h. l., ubi est magnus Interpretum dissensus, non aliena est. — מְרִירוּת, amaritudo. Ezech. XXI. 6. — נֶגַע, plaga. Prov. VI. 33. — נְדֻדִים plur. motiones, evagationes. Job. VII. 4. Sermo ibi est de vagis et inquietis motibus, quales sunt eorum, qui dolores gravissimos sentiunt. — *נִדָּה, fœditas, impuritas, g metonym. res impura et fœda. Inc. Lev. XII. 5. ubi ὀδύνη morbum, nempe lochia alba. s. rubra notat, de quibus h. l. sermo est. — *נָתַן, do. Thren. I. 14. נְתָנַנִי, dedit me, ἔδωκε ὀδύνας. Legerunt aut audiverunt נָתַן עֳנִי — סוּפָה, turbo. Job. XXXVII. 9. ubi tamen pro ὀδύναι interpretes haud dubie scripsisse δῖναι, h. e. vortices, turbines, existimat L. Bos. Proleg. in LXX Intt. h cap. 3. Grabius quoque αἱ δῖναι excudi fecit pro ὀδύναι. Vide supra s. δίνη. Quanquam autem hæc conjectura se facilitate suà commendat, tamen negari nequit, סוּפָה quandoque etiam metaphorice graves et vehementes Dei pœnas significare, ut Job. XXI. 28. XXVII. 20. adeoque per ὀδύναι verti potuisse. Sed nexus cum cæteris h. l. talem translationem non desiderat. — עָמָל, i molestia. Job. IV. 8. VII. 3. XV. 35 in quo posteriori loco ὀδύναι non significat dolores, quos aliquis ipse sentit, sed quibus quis alios afficit. — עֳנִי, afflictio. Job. XXX. 16. —

a עֶצֶב, *molestia*. Psalm. CXXVI. 3. οἱ ἐσθίοντες ἄρτον ὀδύνης: ubi ἄρτος ὀδύνης est *panis, qui editur a male affecto*, h. e. *cum dolore et anxiis curis*. — *עֶצֶב, idem. Ies. XIV. 3. — פַּלָּצוּת, *tremor*. Job. XXI. 6. — רוּחַ, *ventus*. Job. XXX. 22. ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις. Plerique interpretes hunc locum de calamitate Jobi explicant, qua tanquam vento ablatus esset, ut b adeo LXX h. l. non male sensum expresserint. — שׁוֹאָה, *vastatio*. Job. XXX. 14. — שַׂרְעַף, *cogitatio*. Ps. XCIII. 19. Vox Hebr. non simpliciter *cogitationem* notat, sed *cogitationem sollicitam*, quæ bene ὀδύνη ἐν τῇ καρδίᾳ dici potest. — תּוּגָה, *contristatio sui ipsius, mæror, quo quis se ipsum excruciat*. Prov. XVII. 22. Præterea legitur Prov. XIX. c 13. ubi verba καὶ ὀδύνη τῇ τεκούσῃ αὐτοῦ (lege αὐτὸν), quæ cod. Alex. exhibet, et quibus nihil respondet in textu Hebr., desumta sunt e cap. XVII. 25. Hesych. ὀδύνη, λύπη, πόνος, ταπείνωσις παρὰ ἀλλοτρίων, ἢ ἀλγηδών. De *doloribus, quos sentiunt amantes*, legitur hæc vox Dan. XIII. 14. sec. cod. Chis. s. Hist. Sus. v. 10.

d ΟΙ' 'ΕΝ 'ΟΔΥ'ΝΑΙΣ, sc. ὄντες, *qui in doloribus versantur*. מָרִים, *amari*. Job. III. 20. — מָרֵי נֶפֶשׁ, *amari anima*. Prov. XXXI. 6. *Amaritiem* metaphorice pro *tristitia* et *calamitatibus* poni, docuit Glassius Philol. S. p. 1172.

'ΕΝ 'ΟΔΥ'ΝΗ ΜΝΕΙ'ΑΝ ΠΟΙΟΥ'ΜΑΙ, *in dolore mentionem facio*. רָגַז, *contremisco*. Ies. XXXII. 10.

e ΠΛΗΓΗ' 'ΟΔΥ'ΝΗΣ, *plaga doloris*. עֶמְדָּה, *consistentia, statio*. Mich. I. 11. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 80. pro עֶמְדָּתוֹ legisse videntur נֶגַע מָרוֹת. Ego vero statuere mallem, eos legisse מַכָּתוֹ, consentiente Syro, vel *stationem* de *vulnere stante* vel *parturitione* intellexisse, coll. Hos. XIII. 13. Vide quoque ad h. l. Drusium.

'ΟΔΥΝΗΡΟ'Σ, *dolorem afferens*, f *molestus, acerbus*. *גַּלְמוּד, *solitarius*. Job. III. 7. sec. cod. Alex. Vide supra s. v. ὀδύνη. — דָּוֶה, *languidus*. Thren. V. 17. ὀδύνη ὀδυνηρά. Alterutrum est superfluum ac merum glossema. LXX scripserant ὀδύνη, aliquis explicationis gratia in margine addidit ὀδυνηρὰ, hinc migravit in textum. Adde Inc. Lev. XV. 33. — נַחְלָה part. Niph. fœm. g *ægra*. Jer. XIV. 17. — נִמְרֶצֶת part. Niph. fœm. *acris*. 1 Reg. II. 8. κατάραν ὀδυνηράν. Vulg. *maledictionem pessimam*. Hesych. ὀδυνηρὸν, λυπηρὸν, ἐπίπονον.

'ΟΔΥΡΜΟ'Σ, *lamentatio, fletus, ploratus*. תַּמְרוּרִים, plur. *amaritudines*. Jer. XXXI. 15. καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ, h. e. *luctus et fletus acerbissimi*. — שְׁאָגָה, *rugitus*. Symm. h Psalm. XXI. 1. τῶν ὀδυρμῶν. Vide et 2 Macc. XI. 6. Hesychius: ὀδυρμὸς, κλαυθμός.

'ΟΔΥ'ΡΟΜΑΙ, *lamentor, ploro, deploro*. *דָּוָה fœm. ex דָּוֶה, *languida*. Thren. I. 13. sec. Alex. Ita quoque Arabs. — הִתְנוֹדֵד Hithp. a נוּד, *condoleo mihi*. Jer. XXXI. 18. — שְׁאָגָה, *rugitus*. Symm. Ps. XXXI. 3. ἀπὸ τοῦ ὀδύρεσθαι. Lex. Cyrilli i MS. Brem. ὀδυρόμενοι, κλαίοντες.

ὌΖΟΣ, *nodus arboris et virgulti indeque ramus enascens*. Sap. XIII. 13. ξύλον σκολιὸν καὶ ὄζοις συμπεφυκὸς, lignum curvum et *nodosum*. Vulg. *vorticibus* (s. *verticibus*) *plenum*. Hesych. ὄζος, κλάδος, (ita quoque Suidas), καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ στελέχους σχιζόμενος ἀκρέμων. Thomas Magister:

a ὄζος, καὶ ὁ κλάδος, καὶ ἡ τούτου ἀρχὴ, ὅθεν φύεται.

*"ΟΖΩ, *oleo, odorem spiro, fœteo.* בָּאַשׁ, *fœteo.* Exod. VIII. 14. sec. cod. Vat. καὶ ὤζεσεν ἡ γῆ, ubi reliqui libri habent ἐπώζεσεν. Etymol. M. Gudianum 420. 5. ὄζω, καὶ περισπώμενον ὀζῶ, ὀζέσω, ὤζεσα κ. τ. λ.

"ΟΘΕΝ, *unde.* מֵאַיִן. Ps. CXX. 1. Inc. Ps. XLIV. 9. Cæterum huic

b particulæ apud LXX ante διηθεῖται et ante χωνευθῇ apud τοὺς λοιποὺς Job. XXVIII. 1. obviæ nihil respondet in textu Hebræo, sed est sensus causa et quidem recte addita, ut e voce מוֹצָא in priore membro luculenter apparet. Interdum ὅθεν est *quare, quapropter, ideo,* v. c. Sap. XII. 23. Judith. VIII. 20. XI. 16. Ep. Jer. v. 64.

c *"ΟΘΕΝ ΔΗ', *undecunque, ex quacunque re.* Sap. XV. 12.

'ΟΘΟ'ΝΙΟΝ, *linteamen, lineum vestimentum, lintcolum.* סָדִין, *sindon.* Al. Jud. XIV. 12. 13. τριάκοντα ὀθόνια, *triginta vestimenta linea.* — פִּשְׁתָּה, *linum,* etiam: *vestimentum lineum.* Hos. II. 9. τὰ ἱμάτιά μου καὶ τὰ ὀθόνιά μου, vestimenta mea lanea et linea mea. Vide et v. 5.

d Lex. Cyrilli MS. ὀθόνια, ὑφάσματα λεπτότατα. Hesych. ὀθόνια, λινᾶ ἱμάτια. Idem: 'Οθόνη, σινδών. Confer Salmasii not. in Tertullian. de Pall. p. 411. ubi observat, Lucianum ὀθόνιον vocare, quam σινδόνα Diogenes Laërtius nuncupet, eandemque Ausonio (152. 2. ed. Paris.) *linteam sindonem* dici. Sic et ὀθόνια appellantur Joh. XIX. 40. quæ alii Evangelistæ σινδόνα nominant. Conf. ad

e h. l. Wolfium p. 987. seq. Vide quoque Sturz. de Dial. Maced. p. 107. ac Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 90.

*ΟΙ", 'ΟΙ", *væ.* Particula exclamandi Græcis literis exprimens Hebr. הָיוּ, *fuerunt,* (pro quo הוֹי legit) cui respondet apud Aquilam Sophon. III. 18. ubi LXX οὐαὶ habent. Sic quoque Thren. I. 12. pro

f οἱ πρὸς ὑμᾶς scribendum esse ὢ πρὸς ὑμᾶς recte plures observarunt. Cf. Etymol. M. Gudian. 421. 17.

*ΟΙ'ΔΕ, seu, ut fortasse rectius legitur, οἰδὲδ, respondet Hebr. הֵידָד *celeusma.* Jer. XXV. 30. E Jer. XLVIII. 33. reponere fortasse quis mallet αἰδὲδ. Nobilius male reddit *illi autem:* potius *et sicut vindemiantes respondebunt* οἶδε, aut αἰδὲδ,

g quod est, teste Hieronymo, *celeusma vindemiantium Moabitarum, et clamantium invicem* οἶδε, οἶδε.

ΟΙ'ΑΚΙ'ΖΩ, proprie *guberno navem,* nam οἴαξ est *gubernaculum,* deinde simpliciter *guberno, agito.* רֹחַב, *longitudo.* Job. XXXVII. 10. οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ, ὡς ἐὰν βούληται, agitat autem vel dirigit aquam, quomodocunque voluerit. Sensum se-

h cuti sunt. Glossæ MSS. ad h. l. οἰακίζει, διασχίζει, χωρίζει. Sirac. XVIII. 2. sec. Complut. οἰακίζων κόσμον, *gubernans* vel *condens, ædificans disponit.* Alii codd. legunt οἰκίζων, *qui condit mundum.* Vid. Drusius et Flam. Nobilius ad h. l. Hesych. οἰακίζει, ἐλαύνει, διοικεῖ, κυβερνᾷ.

ΟΙ'Α'ΚΩΣΙΣ, *gubernatio.* תַּחְבּוּלוֹת

i plur. *consilia prudentia.* Aqu. Job. XXXVII. 12. Vox Hebraica quoque a re nautica desumta est.

*ΟΙ'ΑΞ, pr. *clavus, quo regitur gubernaculum,* deinde *gubernaculum ipsum.* 4 Macc. VII. 3. τοὺς τῆς εὐσεβείας οἴακας. Zonaras Lexic. col. 1429. οἴακες, τὰ ἐν χερσὶ τῶν ἰθυντήρων ἠρτημένα ξυλάρια τοῖς πηδαλίοις, δι' ὧν περιάγεται τὰ πηδάλια, παρὰ τὸ οἴω, τὸ

k κομίζω. Etymol. 616. 12.

ΟΙ'ΚΕΙ"ΟΣ, *domesticus,* item: *propinquus, cognatus.* *אַלּוּף, *amicus,* ab أَلِفَ, *copulare, conjungere.* Psalm. LV. 14. — בַּיִת, *domus, familia.* Ies. III. 5. — דּוֹד, *patruus.*

1 Sam. X. 14. 15. 16. XIV. 51. Aquila ubique habet πατράδελφος, *patruelis*. — שְׁאָר, *reliquiæ*. Levit. XVIII. 6. οἰκεῖα σαρκὸς, ubi τὰ οἰκεῖα (ut in N. T. τὰ ἴδια) positum est pro οἱ οἰκεῖοι, et *cognatos* ac *omnes ad familiam alicujus pertinentes* significat. In textu Hebr. legitur שְׁאֵר בְּשָׂר, *pars carnis*, h. e. *cognatus quoad carnem:* nam Arabes ثأر de *cognatione* frequentant. Levit. XVIII. 12. 13. XXI. 2. XXV. 49. Num. XXVII. 11. — שַׁאֲרָה, *propinquitas, cognatio*. Levit. XVIII. 17. — תַּנּוּר, *furnus*. Ies. XXXI. 9. οἰκείους ἐν Ἱερουσαλήμ. Sine dubio existimarunt, formulam *ignem suum focumque habere alicubi* h. l. notare *habitare alicubi cum familia sua*, quod h. l. etiam locum habere potest, quanquam sunt, qui aliter interpretentur. Prol. Sirac. sec. ed. Complut. ὁ οἰκεῖος υἱὸς significat *filium genuinum*, h. e. *ex uxore natum*, τὸν ἴδιον, quo adjectivo a Phavorino explicatur. Fortasse huc etiam pertinet locus Ies. LVIII. 6. de quo infra exponetur. Idem adjectivum notat etiam *omne, quod ad aliquid pertinet*, s. *arctissime cum altero est conjunctum*. 2 Macc. XV. 12. καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμελετηκότα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς οἰκεῖα, qui a puero omnia virtutis *officia* præstiterat, seu: *convenienter* virtuti egerat. Cf. Ciceron. ad Attic. I. 10. Acad. II. 12. Hinc ex opposito ἀνοίκειος *alienus* seu *non conveniens* dicitur. Confer Steph. Thes. L. Gr. T. II. p. 1232. Hesych. οἰκεῖοι, οἱ συγγενεῖς, οἱ κατ' ἐπιγαμίαν ἀλλήλοις προσήκοντες, ἢ ἴδιοι, καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν (lege οἰκίαν) πάντες. Lex. Cyrilli MS. Brem. οἰκεῖος, ὁ συγγενής.

ΟΙ'ΚΕΙ͂ΟΣ ΤΟΥ͂ ΣΠΕ'ΡΜΑΤΟΣ, *propinquus seminis, qui sanguine vel genere aliquem contingit, genere cognatus*. בָּשָׂר, *caro*. Ies. LVIII. 7. apud Inc. ac LXX ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει, *genere tibi cognatos* non despicies. Sic Apostolus Gal. VI. 10. τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως *fide* seu *religione conjunctos et quasi cognatos* vocat.

ΟΙ'ΚΕΙΟ'ΤΗΣ, *propinquitas, cognatio*. שְׁאֵר, *cognatus*. Vide supra s. v. οἰκεῖος. Lev. XX. 19.

*ΟΙ'ΚΕΙΟ'Ω, *familiarem reddo, concilio, accommodo*. 4 Macc. V. 26. τὰ οἰκειωθησόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς, animis nostris *convenientissima*. Opponitur ibi ἐναντιοῦσθαι.

ΟΙ'ΚΕ'ΤΗΣ, *domesticus, ad familiam pertinens*, it. *famulus, servus*. עֶבֶד, *servus*. Gen. IX. 25. παῖς οἰκέτης, ubi duæ versiones coaluerunt. Genes. XXVII. 37. Exod. V. 15. Prov. XXII. 7. et alibi sæpius. — *צֹרֵר part. *hostis*. Ps. LXXIII. 24. τῶν οἰκετῶν σου. Sic legitur in Ald. Compl. ac in Psalt. Æthiop. Reliqui libri habent ἰκετῶν. Sed lectio οἰκετῶν mihi vera esse videtur, cujus auctor in mente habuit notionem *colligandi, arcte constringendi*, quam habet Arab. صَرَّ. Sirac. VI. 12. οἰκέται sunt *conjux* et *liberi*. Herodot. VIII. 41. Xenoph. Cyrop. IV. 2. 5. Hesych. οἰκέτης, δοῦλος, ὑπουργός.

ΟΙ'ΚΕΤΙ'Α, *famulitium, familia*. עֲבֻדָּה, idem. Symm. Job. I. 3.

*ΟΙ'ΚΕΤΙΚΟ'Σ, *servilis, famularis*. 3 Macc. II. 28. εἰς οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, ad *servilem* conditionem redigi. In hac enim notione διάθεσις infra cap. III. 26. occurrit. Joseph. A. J. VIII. 6. 3. τὰς οἰκετικὰς χρείας ἐκτελεῖν, servilibus operibus fungi. Diod. Sic. Vol. II. 142. et VII. 115. ed. Bip. Nullam aliam auctoritatem, quam Gazæ, protulit Stephanus.

ΟΙ'ΚΕ'ΤΙΣ, *famula, serva*. אָמָה, idem. Exod. XXI. 7. Aqu. ib. v. 8. — שִׁפְחָה, *ancilla*. Lev. XIX. 20.

a Prov. XXX. 23. Gloss. Brem. οἰκέτιν, θεράπαιναν, δούλην.. Conf. Ælian. V. H. II. 38.

ΟἸΚΕ'Ω, *habito, commoror.* אֲנָשִׁים plur. *homines.* Gen. XXIV. 13. τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν. Sic Hebraismum recte transtulerunt. — *בְּ. Inc. Job. XXII. 12. οἰκῶν, quam vocem æque ac ναίων apud LXX Montf. perperam ad גֹּבַהּ, *sublimitas*, retulit, cum b tamen dubio careat, eos ante גֹּבַהּ aut legisse, aut sensus causa addidisse בְּ. *Deus, qui est in sublimitate cœli, est, qui habitat in cœlo,* ex usu loquendi Hebræorum. — *בְּעוּלָה, *maritata.* Ies. LXII. 4. οἰκουμένη, *habitata.* Bene. Sermo enim ibi est de terra, quæ hoc sensu h. l. *maritata* dicitur, ut jam viderunt antiquiores interpretes. — *גֹּבַהּ, *sublic mitas.* Vide supra s. בְּ. — גּוּר, *peregrinor.* Jer. XLIII. 2. — דָּאֲרִין Chald. part. plur. a דּוּר, Dan. VI. 25. — דּוּר. Ps. LXXXIII. 11. — יָשַׁב, *sedeo.* Gen. IV. 15. 19. XVI. 3. XIX. 30. XXVII. 44. οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινὰς, *commorare* apud eum dies aliquot. Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 7. p. 48. Jud. XI. 26. et alibi sæpius. De d *habitatione quieta ac secura* legitur 2 Reg. IV. 13. — יְתַב Chald. Esdr. IV. 17. — נוֹשֶׁבֶת part. fœm. Niph. a יָשַׁב. Exod. XVI. 35. ἕως ἦλθον εἰς γῆν οἰκουμένην, usque dum venirent in terram *habitabilem.* — נִצָּה part. Niph. *vastus.* Ies. XXXVII. 26. Loco נִצִּים legisse videntur נִצָּבִים. — נָתַן, *do.* Nehem. XIII. 4. οἰκῶν. Sc. putarunt, נָתוּן, *datus,* h. e. *præe positus,* in hac orationis serie, ita h. l. explicandum esse, ut sit i. q. נִצָּב aut יֹשֵׁב. — עֲפָרוֹת, *pulveres.* Prov. VIII. 26. ἄκρα (sc. μέρη) οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανὸν, extremas partes habitabiles terræ sub cœlum. Grabius Proleg. in LXX T. IV. c. 4. §. 8. pro οἰκούμενα legendum conjicit κεχωσμένα. Sed paulo audacius ex sententia Bielii, et præter necesf sitatem. Nam ut alias LXX sensum magis quam verba solent exprimere, ita ibi quoque facere potuerunt. — *שָׁדַד, *vasto.* Hos. X. 14. sec. cod. Alex. οἰκήσεται. Sed dubio caret, ibi e reliquis libris reponendum esse οἰχήσεται. Arabs: *destruentur.* — *שׁוּב, *revertor.* 2 Par. XXXIV. 9. Ies. XXI. 12. Utrobique videntur יָשַׁב legisse. — שִׁיבָה, *sessio.* 2 Sam. XIX. 32. — שָׁכַן g Proverb. X. 31. Ies. XXXIII. 16. XXXIV. 11. — שָׁכֵן, verbale. Prov. XXVII. 10.

ΔΙ'ΔΩΜΙ ΟἸΚΕΙ͂Ν, *do habitare,* h. e. *habitare facio.* הוֹשִׁיב Hiph. a יָשַׁב, *sedere* s. *habitare facio.* Symm. Psalm. LXVII. 7. δίδωσι οἰκεῖν. — Vide alibi ἡσυχάζω.

ΟἸΚΟΥΜΕ'ΝΗ, sc. γῆ, *terra habitabilis, orbis terrarum.* אֶרֶץ, *terra.* h Psalm. LXXI. 8. Ies. X. 23. XIII. 5. 9. et alibi. — חֶלֶד, *ævum, mundus.* Psalm. XLVIII. 1. — מַכְתֵּשׁ, *mortarium,* h. l. nomen proprium *Machtesa.* Soph. I. 12. ubi quid sibi voluerint, non apparet. — תֵּבֵל, *orbis.* 2 Sam. XXII. 16. Job. XVIII. 19. Psalm. IX. 8. et alibi sæpius. Confer, quæ ex Josepho i notat Ottius Spicileg. ex eod. ad N. T. pag. 120. seq. Quod vero in οἰκουμένη subintellegendum sit γῆ, ostendi in Lex. N. T. s. h. v.

ΟἸ'ΚΗΜΑ, *habitaculum.* מוֹשָׁב. Inc. Exod. XII. 20. Vide et Sap. XIII. 15.

ΟἸ'ΚΗΜΑ ΠΟΡΝΙΚΟ'Ν, *habitaculum meretricium, lupanar,* seu: *domus meretricia,* ut legitur apud Terent. Eun. II. 3. 30. *גַּב, *fornix.*

Ezech. XVI. 23. Atticis etiam *lupanar* simpliciter dicebatur οἴκημα. Hesych. οἴκημα, τὸ δεσμωτήριον. Ἀττικοὶ δὲ τὸ πορνεῖον. ubi vide Intt. Ita occurrit apud Æschinem, teste Harpocratione in v. οἴκημα, Athenæum Lib. XIII. c. 3. p. 568. Ælianum V. H. VI. 1. et alios. Vide Alberti ad Act. XII. 7. p. 245. et Gronovium ad Ælian. l. c.

ΟἼΚΗΣΙΣ, *habitatio, domus*. *אַרְמְנוֹת, *ædes*. Theod. Amos II. 5. οἰκήσεις, h. e. *ædificia splendida*: unde apparet, Amos I. 12., ubi Theodotioni pro eadem voce Hebr. a Drusio et Montfauconio *habitatores* tribuitur, legendum esse *habitationes*. — בִּירָה, *palatium*. Al. 1 Par. XXIX. 1. οἴκησις. — בִּירָנִיּוֹת plur. *palatia*. 2 Paral. XVII. 12. XXVII. 4. — בַּיִת, *domus*. Symm. Job. XXXVIII. 20. — זְבֻל. Symm. Ps. XLVIII. 15. — נָוֶה. Symm. 1 Sam. XIX. 22.

ΟἸΚΗΤΗΡΙΟΝ, *domicilium*. *מוֹשָׁב. LXX sec. cod. Oxon. Ex. XII. 20. ubi reliqui libri habent κατοικητήριον. — מָעוֹן. Jer. XXV. 30. Vide et 2 Macc. XI. 2.

ΟἸΚΗΤΟΣ, *habitabilis*. מוֹשָׁב, *habitatio*. Levit. XXV. 29. οἰκίαν οἰκητήν. Vide et 2 Macc. IX. 17.

ΟἸΚΗΤΩΡ, *habitator, incola, colonus*. אֹהֶל, *tentorium*. 1 Par. IV. 41. Scil. אֹהֶל h. l. per metonymiam continentis pro re contenta *habitantes in tentoriis* notat. Confer Sap. XII. 3. et Ælian. V. H. IX. 16.

ΟἸΚΙΑ, *domus, familia*. אֹהֶל, *tentorium*. Gen. XXV. 27. — בֶּטֶן, *venter*. Job. XX. 15. ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἐξελκύσαι αὐτὸν ἄγγελος sec. cod. Vat. Plerisque Interpretibus audacia et temeritate librarii οἰκίας h. l. scriptum esse videtur pro κοιλίας, quam conjecturam a Cappello in Crit. S. p. 751. prolatam confirmat quoque cod. Alex. et Vulg. auctoritas. Sed tantum abest, ut lectionem οἰκίας pro mero interpretamento scioli librarii habeam, qui opes male partas in ventre non bene latere posse arbitrabatur, ut potius statuam, LXX etiam h. l. pro more sensum expressisse, ac lectionem κοιλίας meram emendationem ad textum Hebr. esse. — *בֵּין, *inter*. Prov. XIV. 9. ubi aperte legerunt בֵּית. — בַּיִת et constr. בֵּית. Gen. L. 8. πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ, omnis *familia* paterna ejus. Vide et 1 Par. XII. 28. Jerem. XXXVIII. 17. Ita et Phil. IV. 22. οἱ ἐκ Καίσαρος οἰκίας, qui de domo s. *familia* Cæsaris sunt. Et Philo in Flacc. pag. 666. de Agrippa: Εἰ δὲ μὴ βασιλεύς, ἀλλά τις τῶν ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας, οὐκ ὤφειλε προνομίαν τινὰ καὶ τιμὴν ἔχειν. Sic et Latinis *domus* pro *familia* passim usurpatur. Vid. e. c. Sueton. Aug. c. 25. et alibi sæpius. Exod. I. 21. ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας: ubi Schol. ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν γένος ἐπλήθυνεν, ηὔξησεν ὁ Θεὸς αὐταῖς τὸ γένος: e quo luculenter apparet in textu LXX Int. legendum ἐποίησεν (ita Compl.) αὐταῖς οἰκίας, sc. ὁ Θεός. — חָצֵר, *atrium*. Jer. XXXVII. 20. — טַף, *parvulus*. Gen. L. 21. ubi observandum est טַף non semper de *parvulis*, sed quoque de *familia* in universum dici. Arab. طوف, *in gyrum moveri*, unde طايفة, *populus, turba, familia*. Vide quoque s. λαός, ὄχλος, et συγγένεια. — *מְשׁוּבָה, *aversio*. Hos. XIV. 5. οἰκίας αὐτῶν, ubi pro מְשׁוּבָתָם legerunt מוֹשְׁבֹתָם. — עֲרָבוֹת plur. ex עֲרָבָה, *solitudines*. Jerem. V. 6.

a ἕως τῶν οἰκιῶν. Secundum Cappellum legerunt עַד־בַּיִת duabus vocibus, aut potius עַד בָּתֵּי, Iod e sequenti voce huc tracto. Sed lupi vespertini, h. e. qui noctu prædatum exeunt, dici quoque possunt ἕως τῶν οἰκιῶν. Sirac. XXVIII. 15. XXIX. 27. 30. 31. ἐπιτίμησις οἰκίας, dum sc. hospes ab hero domus, apud quem hospitatur, audit dura. 2 b Macc. XIII. 15. *turris excelsa elephanti superposita.*

*ΤΑ' 'ΕΝΤΟ'Σ ΤΩ~Ν ΟΙ'ΚΙΩ~Ν. מִשְׁכְּנוֹת, *tabernacula.* Inc. Psalm. XLVIII. 12. per metonymiam. — Vide quoque infra οἰκογενής.

ΟΙ'ΚΙ'ΖΩ, *ædifico, habitare facio.* יָשַׁב, *sedeo, habito.* Job. XXII. 8. ᾤκισας πτωχοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ubi τῷ יָשַׁב recte notionem hiphilicam tric buerunt. Sirac. X. 3. πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν, prudentia principum *flos et salus reipublicæ promovetur.* Opponitur οἰκίζειν h. l. τῷ ἀπολλύειν, ideoque per *frequentari* cum Vers. Tigurina, aut *habitari* cum Syro οἰκίζεσθαι h. l. vertere nollem. Eodem modo συνοικίζεσθαι usurpatur Sir. XVI. 5. et formula *ædificare rempublicam* intellegenda d est apud Cicer. Famil. IX. 2. Conf. etiam Consess. Harir. VI. 242. ubi de homine liberali: *dignitas tua* يبني. Quemadmodum οἰκίζειν inter alia notat *administrare rem familiarem et domesticam,* ita in universum notat *gubernare,* v. c. Sir. XVIII. 2. ubi de Deo dicitur: οἰκίζων τὸν κόσμον τῇ σπιθαμῇ χειρὸς αὐτοῦ, h. e. omnem mundum pro summa e sua potentia *gubernans,* unde additur: καὶ πάντα ὑπακούει τῷ θελήματι αὐτοῦ. Nisi fortasse loco οἰκίζει ibi reponendum est οἰακίζει, quod vide supra.

ΟΙ'ΚΙ'ΣΚΟΣ, *domuncula.* בַּיִת, *domus.* Ies. XLIV. 13. Alciphr. I. 25. Harpocration: οἰκίσκῳ, ἀντὶ τοῦ μικρῷ τινὶ οἴκῳ. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Conf. Reisk. indicem Græc. Demosth. s. h. v.

f ΟΙ'ΚΟΓΕΝΗ'Σ, *dominatus, verna, servus vernaculus.* Plato Menon. p. 82. בַּיִת. Gen. XV. 2. — בֶּן בַּיִת, *filius domus.* Gen. XV. 3. Cohel. II. 7. — יְלִיד בַּיִת, *natus domus.* Gen. XIV. 14. XVII. 23. 27. Levit. XXII. 11. 3 Esdr. III. 1. ubi *cognatum, propinquum* seu *domesticum* notat. Hesych. οἰκογενής, δοῦλος, ἢ συγγενής.

g ΟΙ'ΚΟΓΕΝΗ'Σ ΤΗ~Σ ΟΙ'ΚΙ'ΑΣ, *vernaculus domus.* יְלִיד בַּיִת, *natus domus.* Gen. XVII. 12.

ΟΙ'ΚΟΔΟΜΕ'Ω, *ædifico.* *בֵּן, *filius.* Ies. XLIX. 17. Legerunt בֹּנַיִךְ Benoni Kal a בָּנָה. Ita quoque Vulg.— בָּנָה, *ædifico.* Gen. II. 22. IV. 16. VIII. 20. et alibi sæpissime. Ps. XXVII. 7. pro οἰκοδομήσεις in tertia persona οἰκοδομήσει reponendum est, h ut legitur in versione Arabica. Ps. XCV. inscr. ᾠκοδόμηται, *ædificatum est.* Sed vera lectio ibi est ac vetus scriptura ᾠκοδομεῖτο, *ædificabatur,* ut habet cod. Alex. Aqu. Gen. XVI. 2. de Sara, quæ Abrahamum maritum jusserat inire Hagarem ancillam hisce verbis: εἴπως οἰκοδομηθήσομαι, *si forte per eam possim liberos consequi,* ubi οἰκοδομεῖσθαι est i. q. τεκνοῦσθαι et τεκνοποιεῖσθαι, ad imitationem Hebraici הִבָּנוֹת. Adde 4 Macc. XVIII. 7.— חָזַק, *fortifico.* i Inc. 2 Par. XXXII. 5. ubi οἰκοδομεῖν est i. q. κατισχύειν apud LXX, h. e. *fortificare.*—*יָרַשׁ et יָרֵשׁ, *possideo.* Inc. Jud. I. 19. ᾠκοδόμησε. Nec aliter legit, nec aliam voci Hebr. notionem subjecit, sed est Lat. *colere,* ac vernaculum sich anbauen, *to cultivate,* quod facere solent, qui regiones montanas adeoque incultas occuparunt. Nam opponuntur ibi *habitatores vallis.* — יָשַׁב, *habito.*

a Hagg. I. 4. Inc. Jerem. L. 39. In utroque loco sensum secuti sunt, nisi quis voci οἰκοδομεῖν notionem *inhabitandi* tribuere malit. — כּוּן, *apto.* Ies. LIV. 14. — *כָּלָא, *impleo.* Symmach. Job. III. 15. sec. Hexapla. Sed vox οἰκοδομησάντων ibi inepto loco posita est, ac pertinet ad בֹּנִים v. 14. — עָשָׂה, *facio,* etiam *ædifico.* 2 Sam. VII. 11.
b 2 Par. XXXII. 28. Nehem. IV. 6. — *קוּם. Jos. VI. 26. ubi οἰκοδομεῖν est i. q. ἀνοικοδομεῖν, et cum ἀνίστημι in codd. permutatur. — 3 Esdr. II. 18. οἰκοδομοῦσι τάς τε ἀγορὰς αὐτῆς, ubi post οἰκοδομοῦσι (quod cum antecedentibus jungendum) ponendum est comma, i. q. e collatione textus Hebr. Esdr. IV. 12. apparet. Judith. XVI. 17. ᾠκοδό-
c μησε, scil. τὸ πνεῦμα, h. e. voluntas tua *produxit* seu *creavit.* Confer *parallelismum sententiarum.* Vulg. habet: *creata sunt.* Ita quoque Syrus. Legisse videntur ᾠκοδομήθησαν, quod melius respondet præcedenti ἐγενήθησαν. 1 Macc. I. 35. ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν τείχει μεγάλῳ, ubi οἰκοδομεῖν est *fortificare, munire,* coll. ibid. cap. IV. 60. ubi legi-
d tur: οἰκοδομεῖν τὸ ὄρος Σιὼν, ac Sturzii Lexico Xenophonteo s. h. v. Sirac. XLIX. 8. οἰκοδομεῖν et καταφυτεύειν opponuntur τῷ κακοῦν et ἀπολλύειν.

ΟἸΚΟΔΟΜΕ´Ω ΠΟ´ΛΙΝ, *ædifico urbem.* אֲמֵלָלִים עֹשִׂים, *languidi facientes.* Nehem. IV. 2. Ita Bielius ac Trommius. Sed uterque erravit. Nam οἰκοδομεῖν πόλιν ibi tantum Hebraico עָשָׂה respondet, et
e אֲמֵלָלִים expressum est per οὗτοι, quod vide infra.

ΟἸΚΟΔΟΜΗ`, *ædificium, structura.* בִּירָה, *palatium.* 1 Paral. XXIX. 1. — *בָּנוֹת, *filiæ.* Ezech. XVI. 61. לְבָנוֹת, *in filias,* εἰς οἰκοδομήν. Legerunt לִבְנוֹת a בָּנָה, *ædificare.* — בְּנוֹת infin. Ezech. XVII. 17. — מִבְנֶה. Ezech. XL. 2. — בִּנְיָן, *ædificium.* Aqu. Symm. Ezech. XL. 5. τῆς οἰκοδομῆς. 3 Esdr.
f V. 63. Hebr. בַּיִת. Esdr. III. 12. — Vide alibi s. καθυστερέω.

ΟἸΚΟΔΟ´ΜΗΜΑ, *domicilium, domus, habitaculum.* Οἰκοδόμημα ἱλαστήριον. כַּפְתּוֹר, *sphærula.* Symmach. Amos IX. 1. ubi eum כַּפֹּרֶת legisse nihil est certius. LXX ibi simpliciter ἱλαστήριον habent.

ΟἸΚΟΔΟ´ΜΟΣ, *ædificator, ædium exstructor.* בֹּנֶה partic. 2 Reg.
g XII. 11. XXII. 6. 2 Par. XXXIV. 11. Nehem. IV. 18. — גֹּדֵר part. *sepiens.* Ies. LVIII. 12. οἰκοδόμος φραγμῶν. — חָרָשׁ, *faber.* 1 Par. XIV. 1. ubi post οἰκοδόμους in edit. Rom. excidit vox τοίχων, e textu Hebraico et reliquis libris Græcis supplenda. Ibid. XXII. 15. — פִּשְׁתָּה, *linum.* Ezech. XL. 3. σπαρτίον οἰκοδόμων. Libere verterunt.
h Sermo enim ibi est de *funiculo lineo, quo ædificantes ad mensurandum uti solent.* — *שָׂרֵי מְלֶאכֶת, *principes operis.* 1 Par. XXIX. 6. οἱ οἰκοδόμοι sec. cod. Vat. Sed sine dubio ibi reponendum est οἱ οἰκονόμοι, quod reliqui libri exhibent. — Ita aliquando statuebam, sumens nempe, duas hic coaluisse versiones. Sed nunc mutata sententia loco καὶ οἱ οἰκοδόμοι legere mallem:
i καὶ τῶν οἰκοδόμων, ut hæc verba vel merum additamentum, vel explicationem aut alius interpretis versionem ad antecedens τῶν ἔργων pertinentem contineant.

ΟἸΚΟ´ΝΔΕ, *intus.* בַּיְתָה, *inferius.* Aqu. Ex. XXVIII. 26. Aqu. Psalm. LXVII. 7. ubi in Hexaplis quidem ei tribuitur ἐν οἴκῳ, sed veram lectionem οἴκονδε servavit nobis Eusebius.

ΟἸΚΟΝΟΜΕ´Ω, *domum procuro,*

a dispenso, dispono. כִּלְכֵּל Pih. a כּוּל, moderor. Ps. CXI. 5. οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει, sapienter dicet, et tanquam ad mensuram, verba sua in judicio. Hieron. *dispensabit.* 2 Macc. III. 14. ubi ἐπίσκεψιν οἰκονομεῖν est *inspectionem facere.* 3 Macc. III. 2. τούτων δὲ οἰκονομουμένων, his ita actis, seu: dum hæc ita fiebant. Conf. Spicil. II. p. 132.

b ΟἸΚΟΝΟΜΙ'Α, *dispensatio, gubernatio, munus.* מֶמְשָׁלָה, *dominatio.* Ies. XXII. 21. — מַצָּב, *statio.* Ies. XXII. 19. ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου, καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου, dejicieris de *munere* tuo, et de statione tua. Confer Coloss. I. 25. Hesych. οἰκονομία, βράβευσις, διοίκησις.

ΟἸΚΟΝΟ'ΜΟΣ, *procurator domus,* c *dispensator.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים plural. *satrapæ.* Esdr. VIII. 9. — עַל־בַּיִת, *super domum.* 1 Reg. IV. 6. ubi *præfectum palatio* notat. Idem valet de XVI. 9. Adde Esth. I. 8. — שַׂר הַמְּלָאכָה, *princeps operis.* Inc. 1 Par. XXIX. 6. Vide supra s. v. οἰκοδόμος. Hesych. οἰκονόμος, ὁ τὸν οἶκον νεμόμενος, φύλαξ. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 463.

d ΟἸΚΟ'ΠΕΔΟΝ, *area domus, locus circa domum, solum, super quod domus diruta stetit, locus vel area domus ædificandæ,* ex οἶκος et πέδον, *solum.* חֳרָבָה, *vastitas.* Ps. CI. 7. Vulg. *in domicilio.* Ps. CVIII. 9. Vulg. *de habitationibus suis.* Ad utrumque locum observandum videtur, *œcopeda* non tam *habitationes* esse, quam *spatio dirutorum et col-* e *lapsorum ædificiorum,* quæ alii intt. dixerunt ἐρείπια. Adde Sir. XLIX. 15. ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν, ubi vacuæ erant areæ, ædes fecit, scilicet Nehemias. Ibi quoque Schol. ἐρείπια habet et Grotius *sola ædium, rudera* interpretatur.

ΟἾΚΟΣ, *domus, tentorium, conclave, templum, familia.* אֹהֶל, *tentorium.* Gen. IX. 21. XXIV. 67. Num. IX. 15. et alibi aliquoties. — f *אֲהָלִים plur. *santali, aloë.* Prov. VII. 17. τὸν οἶκόν μου. Legerunt vel אָהֳלִי, *tabernaculum meum,* vel in plurali אֹהָלִים, *tabernacula.* — — אַרְמוֹן, *palatium.* Ies. XXXII. 14. — *אַתָּה, *tu.* 2 Sam. XIX. 33. sec. Alex. τὸν οἶκόν σου, *te cum omni familia tua.* — *בּוֹא, *venio.* 2 Reg. XII. 9. Legerunt בַּיִת. — בִּירָה, *regia.* 1 Par. XXIX. 19. — g בַּיִת et constr. בֵּית. Gen. VII. 1. εἴσελθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν, ingredere tu, et omnis *familia* tua in arcam. Vide et 2 Sam. III. 1. 6. 8. 9. et conf. Luc. I. 27. ac Lex. N. T. s. h. v. 2 Reg. XX. 1. ἔντειλαι τῷ οἴκῳ σου, pro περὶ τοῦ οἴκου σου, ut legitur in edit. Compl. Jer. V. 11. post οἶκος Ἰούδα debet poni κῶλον, seu punctum distinctio- h nis. Aqu. Ps. LXVII. 7. ἐν οἴκῳ, pro Hebr. בַּיְתָה. — *בָּמָה, *excelsum.* 2 Reg. XXIII. 8. 13. In utroque loco vox Hebræa pariter ac Græca *sacellum* notat. His addunt nonnulli locum Mich. I. 5. ubi statuunt LXX legisse בַּיִת: sed illud οἴκου insertum est a LXX ad vocem Ἰούδα, et voci בָּמוֹת ibi respondet ἁμαρτία, h. e. *causa idolo-* i *latriæ.* — בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* 1 Paral. II. 10. Jerem. XVI. 14. Ezech. II. 3. et alibi. Adde Inc. 2 Sam. IX. 10. ubi Montf. male transtulit: *in domum,* potius: *familiæ.* — *בַּת, *filia.* Lev. X. 14. Jerem. LI. 33. Ezech. XXVII. 6. In omnibus his locis pro בַּת legerunt בַּיִת. — *גְּבָרִים, *viri.* Jos. VII. 17. sec. Ald. et al. κατ' οἴκους, *secundum singulas familias,* לַגְּבָרִים. Recte quoad sensum. Ex senten-

a tia Fischeri legerunt cum Syro et Vulgato לְבָתִּים, quæ lectio ipsi quoque confirmari videtur iis, quæ v. 14. leguntur. — גִּנַּת בִּיתָן, *hortus palatii.* Esth. I. 5. ubi גִּנַּת prorsus omisisse videntur.— הֵיכָל, *palatium, templum.* 1 Reg. XX. 1. 2 Reg. XX. 18. 2 Par. XXIX. 16. Esdr. III. 6. 10. et alibi. — הֵיכְלָא Chald. Esdr. V. 14. 15. Dan. V. b 5. VI. 18. — הַר, *mons.* Mich. IV. 2. Intelligitur h. l. mons, in quo templum exstructum erat. — זְבוּל, *habitaculum.* Ies. LXIII. 15. — חוֹמָה, *murus.* Ies. XXV. 12. ubi aut οἶκοι de *munitionibus* explicandum, aut loco τοῦ οἴκου legendum erit τείχου. — יָד, *manus.* 2 Sam. III. 8. Ex Arabismo, ubi nempe يدي *locum, spatium protensum* c notat. — יַיִן*, *vinum.* 1 Paral. XXVII. 27. ubi perperam οἴκου pro οἴνου positum est. — לִשְׁכָּה, *cubiculum, conclave.* Jerem. XXXV. 4. ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων, juxta *conclave* principum. Vide et Jer. XXXVI. 10. 12. 20. 21. et confer Ludov. de Dieu ad Act. I. 13. Sic et Josepho de B. J. VI. 6. *conclavia* circa templum structa vocantur d οἶκοι. Eodem sensu vox legitur apud Homer. Odyss. Α', 358. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε. Quo respiciens Hesychius οἶκον interpretatur μέρος τι τῆς οἰκίας. — מָגוֹר, *habitatio.* Job. XVIII. 20. — מָעוֹן, *habitaculum.* Deut. XXVI. 15. — מֵעַתָּה, *a nunc.* Jer. III. 4. Forte legerunt בִּמְעוֹנָה seu כְּבֵיתְךָ, sed absurde, aut scripserunt ὡς e οἰκεῖον, plane aliud vocabulum דּוֹד legentes. Vide ad h. l. Spohnium. — מָקוֹם, *locus.* 2 Sam. XIX. 39. 2 Par. VII. 12. — מִשְׁכָּן, *habitaculum.* Job. XVIII. 22. — נָוֶה in plur. נְאוֹת, idem. Ps. LXXIII. 21. — סִפֻּן*, *contignatio, trabes.* Οἱ Γ 1 Reg. VI. 15. ἕως τοῦ οἴκου: ubi ante τοῦ οἴκου videtur aliquid excidisse, fortasse τῶν δοκῶν. Quod autem סִפֻּן per δοκὸν transtulerint, f liberius vertere solitis condonandum erit. Præcesserat præterea הַבָּיִת. Ergo totum pro parte posuerunt. — עֶבֶד, *servus.* Jerem. XXII. 2. Mera conjectura ducti ita transtulerunt vocabulum Hebr., quod de *ministris regiis* explicandum est. — עִיר, *urbs.* 1 Reg. XX. 30. Ita transtulerunt ob sequentia. Præterea עִיר quandoque de g *ædificiis singulis,* v. c. de templo, adhibetur. Vide infra s. οἶκοι τῆς ἄκρας. — פֶּתַח, *janua.* Prov. XVII. 20. Bene quoad sensum. — קֹדֶשׁ, *sanctuarium.* 2 Par. XXXV. 5. — רְחוֹב שַׁעַר, *platea portæ.* Nehem. VIII. 18. — שְׁאֵר*, *caro.* Symm. Prov. XI. 17. ubi οἶκοι sunt i. q. οἰκεῖοι, *consanguinei,* qui apud Hebræos caro illius dicuntur, cui sunt h sanguine conjuncti. Vulg. etiam *propinquos* habet. Fortasse autem verba Symm. ταράσσει δὲ οἴκους ἑαυτοῦ pertinent ad עֹכֵר בֵּיתוֹ v. 29. — שֵׁבֶט, *sceptrum, tribus.* 1 Sam. II. 30. Ita Bielius cum Trommio. Sed verba τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου apud LXX pertinent ad אֹתוֹ, pro quo אוֹתְךָ legerunt. — בֵּית שְׂדֵרוֹת, *domus ordinum.* 2 Par. i XXIII. 14. ἐκτὸς τοῦ οἴκου. — שָׁכַן infin. *habitare.* Job. XXX. 6. — שַׁעַר, *porta.* Ies. XXIV. 12. Adde Prov. XXVII. 15. ubi οἶκος (cui nihil respondet in textu Hebr.) est i. q. δῶμα, *tectum planum domus.* 2 Macc. II. 5. οἶκον ἀντρώδη. Vulg. *locum speluncæ,* coll. v. 7. ubi τόπος

a dispenso, dispono. כַּלְכֵּל Pih. a כּוּל, moderor. Ps. CXI. 5. οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει, sapienter dicet, et tanquam ad mensuram, verba sua in judicio. Hieron. *dispensabit.* 2 Macc. III. 14. ubi ἐπίσκεψιν οἰκονομεῖν est *inspectionem facere.* 3 Macc. III. 2. τούτων δὲ οἰκονομουμένων, his ita actis, seu: dum hæc ita fiebant. Conf. Spicil. II. p. 132.

b ΟἸΚΟΝΟΜΊΑ, *dispensatio, gubernatio, munus.* מֶמְשָׁלָה, *dominatio.* Ies. XXII. 21. — מַצָּב, *statio.* Ies. XXII. 19. ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου, καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου, dejicieris de *munere* tuo, et de statione tua. Confer Coloss. I. 25. Hesych. οἰκονομία, βράβευσις, διοίκησις.

ΟἸΚΟΝΌΜΟΣ, *procurator domus,* c *dispensator.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים plural. *satrapæ.* Esdr. VIII. 9. — עַל־בַּיִת, *super domum.* 1 Reg. IV. 6. ubi *præfectum palatio* notat. Idem valet de XVI. 9. Adde Esth. I. 8. — שַׂר הַמְּלָאכָה, *princeps operis.* Inc. 1 Par. XXIX. 6. Vide supra s. v. οἰκοδόμος. Hesych. οἰκονόμος, ὁ τὸν οἶκον νεμόμενος, φύλαξ. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 463.

d ΟἸΚΌΠΕΔΟΝ, *area domus, locus circa domum, solum, super quod domus diruta stetit, locus vel area domus ædificandæ,* ex οἶκος et πέδον, *solum.* חָרְבָה, *vastitas.* Ps. CI. 7. Vulg. *in domicilio.* Ps. CVIII. 9. Vulg. *de habitationibus suis.* Ad utrumque locum observandum videtur, *œcopeda* non tam *habitationes* esse, quam *spatio dirutorum et col-* e *lapsorum ædificiorum,* quæ alii intt. dixerunt ἐρείπια. Adde Sir. XLIX. 15. ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν, ubi vacuæ erant areæ, ædes fecit, scilicet Nehemias. Ibi quoque Schol. ἐρείπια habet et Grotius *sola ædium, rudera* interpretatur.

ΟἾΚΟΣ, *domus, tentorium, conclave, templum, familia.* אֹהֶל, *tentorium.* Gen. IX. 21. XXIV. 67. Num. IX. 15. et alibi aliquoties. — f *אֲהָלִים plur. *santali, aloë.* Prov. VII. 17. τὸν οἶκόν μου. Legerunt vel אָהֳלִי, *tabernaculum meum,* vel in plurali אֹהָלִים, *tabernacula.* — — אַרְמוֹן, *palatium.* Ies. XXXII. 14. — *אִתָּה, *tu.* 2 Sam. XIX. 33. sec. Alex. τὸν οἶκόν σου, *te cum omni familia tua.* — *בּוֹא, *venio.* 2 Reg. XII. 9. Legerunt בַּיִת. — בִּירָה, *regia.* 1 Par. XXIX. 19. — g בַּיִת et constr. בֵּית. Gen. VII. 1. εἴσελθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν, ingredere tu, et omnis *familia* tua in arcam. Vide et 2 Sam. III. 1. 6. 8. 9. et conf. Luc. I. 27. ac Lex. N. T. s. h. v. 2 Reg. XX. 1. ἔντειλαι τῷ οἴκῳ σου, pro περὶ τοῦ οἴκου σου, ut legitur in edit. Compl. Jer. V. 11. post οἶκος Ἰούδα debet poni κῶλον, seu punctum distinctio- h nis. Aqu. Ps. LXVII. 7. ἐν οἴκῳ, pro Hebr. בַּיְתָה. — *בָּמָה, *excelsum.* 2 Reg. XXIII. 8. 13. In utroque loco vox Hebræa pariter ac Græca *sacellum* notat. His addunt nonnulli locum Mich. I. 5. ubi statuunt LXX legisse בַּיִת: sed illud οἴκου insertum est a LXX ad vocem Ἰούδα, et voci בָּמוֹת ibi respondet ἁμαρτία, h. e. *causa idolo-* i *latriæ.* — בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* 1 Paral. II. 10. Jerem. XVI. 14. Ezech. II. 3. et alibi. Adde Inc. 2 Sam. IX. 10. ubi Montf. male transtulit: *in domum,* potius: *familiæ.* — *בַּת, *filia.* Lev. X. 14. Jerem. LI. 33. Ezech. XXVII. 6. In omnibus his locis pro בַּת legerunt בַּיִת. — *גְּבָרִים, *viri.* Jos. VII. 17. sec. Ald. et al. κατ' οἴκους, *secundum singulas familias,* לַגְּבָרִים. Recte quoad sensum. Ex senten-

tia Fischeri legerunt cum Syro et Vulgato לְבָתִּים, quæ lectio ipsi quoque confirmari videtur iis, quæ v. 14. leguntur. — גִּנַּת בִּיתָן, *hortus palatii.* Esth. I. 5. ubi גנת prorsus omisisse videntur. — הֵיכָל, *palatium, templum.* 1 Reg. XX. 1. 2 Reg. XX. 18. 2 Par. XXIX. 16. Esdr. III. 6. 10. et alibi. — הֵיכְלָא Chald. Esdr. V. 14. 15. Dan. V. 5. VI. 18. — הַר, *mons.* Mich. IV. 2. Intelligitur h. l. mons, in quo templum exstructum erat. — זְבוּל, *habitaculum.* Ies. LXIII. 15. — חוֹמָה, *murus.* Ies. XXV. 12. ubi aut οἴκων de *munitionibus* explicandum, aut loco τοῦ οἴκου legendum erit τοίχου. — יָד, *manus.* 2 Sam. III. 8. Ex Arabismo, ubi nempe يدي *locum, spatium protensum* notat. — *יַיִן, *vinum.* 1 Paral. XXVII. 27. ubi perperam οἴκου pro οἴνου positum est. — לִשְׁכָּה, *cubiculum, conclave.* Jerem. XXXV. 4. ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων, juxta *conclave* principum. Vide et Jer. XXXVI. 10. 12. 20. 21. et confer Ludov. de Dieu ad Act. I. 13. Sic et Josepho de B. J. VI. 6. *conclavia* circa templum structa vocantur οἶκοι. Eodem sensu vox legitur apud Homer. Odyss. Α', 358. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε. Quo respiciens Hesychius οἶκον interpretatur μέρος τι τῆς οἰκίας. — מָגוּר, *habitatio.* Job. XVIII. 20. — מָעוֹן, *habitaculum.* Deut. XXVI. 15. — מֵעַתָּה, *a nunc.* Jer. III. 4. Forte legerunt כִּמְעוֹנָה seu כְּבֵיתְךָ, sed absurde, aut scripserunt ὡς οἰκεῖον, plane aliud vocabulum דוֹר legentes. Vide ad h. l. Spohnium. — מָקוֹם, *locus.* 2 Sam. XIX. 39. 2 Par. VII. 12. — מִשְׁכָּן, *habitaculum.* Job. XVIII. 22. — נָוֶה in plur. נְאוֹת, idem. Ps. LXXIII. 21. — *סִפֻּן, *contignatio, trabes.* Οἶ Γ 1 Reg. VI. 15. ἕως τοῦ οἴκου: ubi ante τοῦ οἴκου videtur aliquid excidisse, fortasse τῶν δοκῶν. Quod autem ספן per δοκὸν transtulerint, liberius vertere solitis condonandum erit. Præcesserat præterea הַבָּיִת. Ergo totum pro parte posuerunt. — עֶבֶד, *servus.* Jerem. XXII. 2. Mera conjectura ducti ita transtulerunt vocabulum Hebr., quod de *ministris regiis* explicandum est. — עִיר, *urbs.* 1 Reg. XX. 30. Ita transtulerunt ob sequentia. Præterea עִיר quandoque de *ædificiis singulis,* v. c. de templo, adhibetur. Vide infra s. οἶκοι τῆς ἄκρας. — פֶּתַח, *janua.* Prov. XVII. 20. Bene quoad sensum. — קֹדֶשׁ, *sanctuarium.* 2 Par. XXXV. 5. — רְחוֹב שַׁעַר, *platea portæ.* Nehem. VIII. 18. — *שְׁאֵר, *caro.* Symm. Prov. XI. 17. ubi οἶκοι sunt i. q. οἰκεῖοι, *consanguinei,* qui apud Hebræos caro illius dicuntur, cui sunt sanguine conjuncti. Vulg. etiam *propinquos* habet. Fortasse autem verba Symm. παρέωσι δὲ οἴκους ἑαυτοῦ pertinent ad עֹכֵר בֵּיתוֹ v. 29. — שֵׁבֶט, *sceptrum, tribus.* 1 Sam. II. 30. Ita Bielius cum Trommio. Sed verba τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου apud LXX pertinent ad אֹתוֹ, pro quo אוֹתְךָ legerunt. — בֵּית שְׂדֵרוֹת, *domus ordinum.* 2 Par. XXIII. 14. ἐκτὸς τοῦ οἴκου. — שָׁכַן infin. *habitare.* Job. XXX. 6. — שַׁעַר, *porta.* Ies. XXIV. 12. Adde Prov. XXVII. 15. ubi οἶκος (cui nihil respondet in textu Hebr.) est i. q. δῶμα, *tectum planum domus.* 2 Macc. II. 5. οἶκον ἀντρώδη. Vulg. *locum speluncæ,* coll. v. 7. ubi τόπος

simpliciter vocatur. Sir. III. 10. ubi στηρίζειν οἴκους τινὸς notat *perennem felicitatem alicui concedere, augere alicujus fortunam.* Conf. Ex. I. 21. et 2 Sam. VII. 12. ac Haririi Consess. VI. 242. 1 Macc. II. 19. οἶκος βασιλείας βασιλέως, *omne quod imperio regis subjectum est.*

*ΟἸΚΟΙ ΤΗ͂Σ ἌΚΡΑΣ, *domus arcis.* עִיר, *urbs.* Ies. XXII. 9. Sermo ibi est de civitate Davidis. Etiam Inc. Int. ubi οἶκον posuit pro עִיר. Vide supra s. οἶκος.

ΟἸΚΟΣ ἼΔΙΟΣ, *domus propria.* מְתִים plur. *homines.* Job. XXIV. 12. Legerunt וּמִבָּתִים.

ΟἸΚΟΣ ΤΟΥ͂ ΠΡΟΕΣΤΗΚΌΤΟΣ, *domus præfecti.* שָׁמַיִם dual. *cœlum.* Prov. XXIII. 5. εἰς οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ, *in domum ejus, qui divitiarum omnium et auctor et dispensator est:* mira τοῦ שָׁמַיִם paraphrasi. Vide ad h. l. Jaegerum.

ΕἸΣ ΤΟῪΣ ΟἼΚΟΥΣ ὙΜΩ͂Ν, *in domibus vestris.* תַּחְתָּיו. Exod. XVI. 29. — Vide alibi ἀλλότριος, ἀλσώδης, et ἐπιθυμητός.

ΟἸΚΤΕΊΡΗΜΑ, *misericordia, commiseratio.* חֶסֶד, *benignitas.* Jerem. XXXI. 3.

ΟἸΚΤΕΊΡΩ, *miseror, commiseror.* יָדַע, *cognosco.* Prov. XII. 10. οἰκτείρει. Ex significatione *amandi*, quam habet haud raro vox Hebr., et sensu admodum commodo. — חָנַן. Psalm. IV. 2. XXXVI. 22. LVIII. 6. et alibi. Symm. Ps. L. 3. — רִחַם Pih. Exod. XXXIII. 19. Ps. CI. 14. CII. 13. et alibi. — שׁוֹבֵב Pih. a שׁוּב, *redire facio.* Ps. LIX. 1. Scilicet Deus dicitur ad homines redire, quando iram ponit, eorumque iterum miseretur. — רַחֲמָתַיִם, *duæ amasiæ s. puellæ*, dual. a רַחַם. Al. Jud. V. 30. Præterea legitur Prov. XIII. 11. ubi verba οἰκτείρει καὶ κιχρᾷ ab h. l. prorsus aliena pertinent ad sententiam post v. 9. insertam, ut recte monuit ad h. l. Jaegerus. Sirac. XXXVI. 12. οἴκτειρον sec. Compl. ubi in cod. Vatic. οἰκτείρησον legitur.

ΟἸΚΤΕΊΡΩ ἈΦΕΙΔΩ͂Σ, *miseror largiter s. assidue.* לֹא חָשַׂךְ, *non subtraho.* Prov. XXI. 26.

ΟἸΚΤΙΡΜΟ͂Σ, i. q. οἰκτείρημα, *misericordia, commiseratio.* *חֵן, *gratia.* Symm. ac Hebræus Int. Jer. XXXI. 2. — חֶסֶד. Quint. Edit. Hos. VI. 4. — מִחַן Chald. infin. Kal a חֲנַן, *gratiam præstando.* Dan. IV. 24. — רַחַם. 2 Paral. XXX. 9. ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς, misericordiam consequentur. Neh. I. 11. IX. 19. et alibi sæpius. — תַּחֲנוּנִים plur. *preces.* Dan. IX. 18. Zach. XII. 10.

ΟἸΚΤΊΡΜΩΝ, *misericors.* חֹנֵן part. *gratiam faciens.* Ps. CVIII. 11. — חַנּוּן, *gratiosus.* Ps. CXLIV. 8. — רַחוּם. Exod. XXXIV. 6. Deut. IV. 31. 2 Paral. XXX. 9. — רַחֲמָנִיּוֹת plur. fœm. Thren. IV. 10. — רַחֲמָתַיִם, *duæ amasiæ s. puellæ.* Al. Jud. V. 30. οἰκτίρμων. Nisi fortasse ibi οἰκτιρμῶν legendum est. Sed nec hoc h. l. aptum est. Sirac. II. 12. οἰκτίρμων. Vulg. *pius*, sensu Latino.

ΟἼΚΤΙΣΤΟΣ, *miserrimus.* 2 Macc. IX. 8. 3 Macc. IV. 4. sec. cod. Alex. ubi tamen loco οἴκτιστος necessario legendum est οἰκητός. Lex. Cyrilli MS. Brem. οἴκτιστος, ἐλεεινός.

ΟἾΚΤΟΣ, *misericordia, commiseratio, lamentum, ejulatio.* נְהִי, *lamentum.* Jer. IX. 19. Al. Jer. IX. 18. Additam. Esth. XIII. 4. ἀπολέσθαι ὁλοῤῥίζους ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς. Vulgatus: *nullusque eorum misereatur.* In notione *lamenti* et *ejulationis* legitur 3 Macc. I. 5. μετὰ οἴκτου καὶ δακρύων. Hesych. οἶκτος, θρῆνος, ἔλεος, φιλανθρωπία, συμπάθεια.

*ΟΙ'ΚΤΡΟΣ, i. q. οἶκτος. 4 Macc. XV. 18. εἰς σὲ οἰκτροὶ βλέπων, te *miserabili vultu intuens*. Sed Ald. ibi habet οἶκτον.

ΟΙ'ΚΤΡΟ'Σ, *miserabilis, misericordia dignus*. בְּהִי, *lamentum*. Jer. IX. 18. — תַּמְרוּרִים plur. *amaritudines*. Jer. VI. 26. Vide et Sap. XVIII. 10. Hesych. οἰκτρὰ, ἐλεεινὰ, ἐλάχιστα. Idem: οἰκτρὸς, ἐλεεινὸς, ἐλάχιστος, ἐλέου ἄξιος, δειλὸς, βραδύς.

*ΟΙ'ΚΤΡΟ'ΤΑΤΟΣ, *maxime miserabilis, tristissimus*. 3 Macc. V. 24. οἰκτροτάτη θεωρία, *tristissimum* spectaculum.

ΟΙ'ΜΟΙ, adverbium dolentis, ex οἴ, *hei*, et μοι, *mihi, hei mihi, væ mihi*. אֲהָהּ, *ah, aha*. Inc. et LXX Jud. VI. 22. XI. 35. Ezech. IX. 8. — אוֹי, *væ*, Jerem. IV. 31. XV. 10. — אוֹיָה. (Est אוֹי cum ה paragogico.) Psalm. CXIX. 5. — אַלְלַי לִי, *væ mihi*. Job. X. 15. Mich. VII. 1. Præterea legitur Mich. VII. 1. in fine, ubi verba οἴμοι ψυχὴ continent glossema ex alia translatione, respondens verbis אִוְּתָה נַפְשִׁי, *desideravit anima mea*, cujus auctor pro אִוְּתָה legit אוֹיָה, quod idem est cum אוֹי, *hei*. Hesychius: οἴμοι, ἐπίφθεγμα θρήνου.

ΟΙ'ΜΟΙ ΟΙ'ΜΟΙ, *væ mihi, hei mihi*. אֲהָהּ, *ah, aha*. Ezech. XI. 13. — אוֹי נָא, *væ quæso*. Jerem. XLV. 3. — *כְּמוֹנִי, *sicut ego*. Thren. I. 21. οἴμοι οἴμοι sec. ed. Aldin. et οἴμμοι οἴμμοι sec. cod. Alex. Utraque lectio orta esse videtur ex falsa scriptione τοῦ ὅμοιοι ἐμοί, quæ ex antiqua scriptura facile permutari cum iis potuerunt, quæ nunc in codd. leguntur.

ΟΙ'ΜΟΣ, *via, semita*. Vide infra in v. ὄιμος.

ΟΙ'ΜΩΓΗ', *ejulatus, planctus, lamentum*. אֲנָקָה, *suspiratus mixti ejulatu, fletus cum singultu*. (Cic. pro Planc. 31.) Aqu. Symm. Ps. XI. 5. Malach. II. 13. — נְאָקָה. Aqu. Symm. Inc. Ex. II. 24. — שַׁוְעָה. Symm. Ps. CI. 1. Vide et 3 Macc. VI. 17. Hesych. οἰμωγαὶ, θρῆνοι, ὀδυρμοὶ, στεναγμοί.

ΟΙ'ΜΩ'ΖΩ, *ejulo, lamentor*. מְשַׁוֵּעַ, *clamans*. Symm. Psalm. LXXI. 12. οἰμώζοντα. Bene. Phavorinus, οἰμώζω καὶ οἰμώττω, θρηνῶ.

ΟΙ'ΜΩ'ΣΣΩ, idem. אֲנָקָה, *clamor*. Symmach. Mal. II. 13. οἰμώσσοντες. 4 Macc. XII. 15.

ΟΙ'ΝΑ'ΝΘΗ, *flos vitis, flos labruscæ seu vitis sylvestris, uva germinans*, proprie *fructus rudimentum, cum adhuc floret*. Dioscor. L. V. c. 5. Vid. Bodæus ad Theophr. Hist. Plant. V. cap. ult. p. 544. et Salmasius de Homon. Hyl. Iatr. pag. 30. סְמָדַר, *uva prima*. Symm. Cant. II. 13. 15. Hesych. οἰνάνθη, ἡ ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου. Schol. Aristoph. in Ran. v. 1355. ἡ πρώτη δὲ ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου οἰνάνθη λέγεται. Idem in Aves v. 493. οἰνάνθη ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς σταφυλῆς. Cf. Spanhemii Notas ad Aristoph. Ran. l. c. Lexic. Vet. οἰνάνθη, τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου. Aliter Plinius Lib. XII. cap. ult. *Eodem* œnanthe *pertinet. Est autem vitis labruscæ uva*. Præterea quoque legitur Cant. II. 5. apud Aquilam pro אֲשִׁישָׁה, vulgo *lagena*, οἰνανθῶν, ubi al. οἰνανθίνων, cum quo quodammodo convenit Symmachus, qui ἐν ἄνθει habet, ad quem locum conf. Origenis Oper. T. III. ed. Paris. p. 75. not. a.

*ΟΙ'ΝΑ'ΝΘΙΝΟΣ, *ex œnanthe factus*. אֲשִׁישׁוֹת. Aqu. Cant. II. 5. Vide s. v. οἰνάνθη.

ΟΙ'ΝΙ'Α, *mustum*. תִּירוֹשׁ, idem. Aqu. Zach. IX. 17. Hieron. *Pro vino, quod Hebr. dicitur* Thiros. *Aquila* οἰνίαν *interpretatus est, quod et ipsum ad ubertatem vindemiæ referri potest*.

*ΟΙ'ΝΟΔΟ'ΧΟΣ, i. q. οἰνοδόχος, *vinum capiens*. Tob. I. 22. sec. cod. Alex. ubi autem in reliquis libris rectius legitur οἰνοχόος. Etymol. M.

a c. 247. 26. οἰνοδόχα δέρματα. Οἰνοδόχος legitur apud Pindar. Ithm. VI. 57. οἰνοδόκον φιάλαν.

ΟΙ'ΝΟ'ΟΜΑΙ, *vino obruor, inebrior*. סֹבְאִים plur. *ebriosi*. Incert. Ezech. XXIII. 42. Confer Ælianum V. H. Lib. X. cap. 18.

ΟΙ'ΝΟΠΟΤΕ'Ω, *vinum pota*. שְׁתֵה יַיִן, idem. Prov. XXXI. 4.

ΟΙ'ΝΟΠΟ'ΤΗΣ, *vini potor, libax*. b סֹבְאֵי יַיִן, idem. Prov. XXIII. 20. Aristoph. Vesp. v. 82. Πίνειν sæpe de *vino indulgentibus* dicitur, v. c. Aristoph. Vesp. v. 1245. κακὸν τὸ πίνειν, pessima res est vino *indulgere*.

ΟΙ'ΝΟΣ, *vinum*. חֶמֶר, *merum*. Deut. XXXII. 14. — חֲמַר : חַמְרָא Chald. Esdr. VI. 9. VII. 21. Dan. V. 1. 2. 4. 25. — יַיִן. Genes. IX. c 21. XIV. 18. XIX. 32. et alibi sæpius. — מַיִם dual. *aqua*. 1 Sam. XXV. 11. Sine dubio legerunt יַיִן, quam lectionem receptæ præferendam esse series orationis luculenter docet. — יֶקֶב, *torcular*. Deut. XV. 14. sec. Vat. ἀπὸ τοῦ οἴνου σου. Veram hanc lectionem esse, nec mutandum in ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου, clare docent verba antecedentia ἀπὸ d τοῦ σίτου σου. Cæterum eos vocem Hebr. per metonymiam interpretatos esse, vix est, quod moneam. — סֹבֶא, nomen poëticum *vini*. Ies. I. 22. ubi duæ versiones coaluerunt. Vide quoque Symmachum. — שֵׁכָר, *potus inebrians*. Ps. LXVIII. 15. Prov. XXXI. 4. — *שְׁמָרִים, *fæces*. Ies. XXV. 6. Scilicet vox Hebr. e h. l. notat *ipsum vinum a fæcibus perpurgatum et percolatum*, adeoque *purissimum, optimum*. Aquil. habet διυλισμένον. — שְׂעֹרָה, in plur. שְׂעֹרִים, *hordeum*. Hos. III. 2. νέβελ οἴνου. Ita quoque Theodotion, Symmach. autem ἀσκοῦ οἴνου habet. Forte putarunt, שְׂעֹרִים, mendose repetitum legendumque esse יַיִן. Ita certe de h. l. judicat Montfauconius. Sed mihi שֵׁכָר legisse videntur. — f תִּירוֹשׁ, *mustum*. Gen. XXVII. 28. 37. Num. XVIII. 12. Deut. VII. 13. et alibi sæpius. — *תָּמִיד, *jugiter*. Abd. v. 16. ubi haud dubie affinitate literarum decepti legerunt חֶמֶר, sensu non incommodo. Nisi malis, οἶνον librariorum incuria ortum esse ex ἀεί. Sed sua se vetustate tuetur lectio οἶνον, expressa etiam ab Arabe, nec non, teste de g Rossio, a Syro Hexaplari inedito. Lilienthalio in Comm. Crit. de duobus Codd. Hebr. p. 130. LXX prorsus hanc vocem neglexisse videntur. Præterea legitur Exod. XXXII. 18. φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἤκουσα, ubi in textu Hebr. tantum legitur קוֹל עַנּוֹת. Vox οἴνου secundum Marshamum in Canon. Chron. p. 209. male huc irrepsit, quia secundum Deuter. XXIX. 6. h quadraginta annis in deserto vinum et siceram non biberint. Alii, inter quos præ cæteris nominandus est Torellius, οἴνου in αἴνου mutare malunt. Vide quoque Schotani Diatrib. de Auctoritate LXX Intt. p. 45. et L. Bos Proleg. ad LXX Intt. c. 3. Equidem cum Is. Vossio lectionem οἴνου tueri mallem. Certe e v. 6. apparet, eos vino vere inebriatos fuisse, ut adeo verosimile i sit, eos vel in suis codd. post עַנּוֹת vocem יַיִן additam legisse, vel supplendam existimasse. Ipsæ quoque oppositionis leges hanc vocem postulare videntur. Vulgatus: *sed vocem cantantium ego audio*. 3 Esdr. III. 23. ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἐγερθῶσιν, cum *crapulam edormierint*. — Vide alibi μεθύσκομαι et σπαταλάω.

ΟΙ'ΝΟΣ ΝΕ'ΟΣ, *vinum novum, mustum*. עָסִיס, idem. Ies. XLIX.

26. — יַיִן, vinum. Symmach. Job. XXXII. 19. Conf. Matth. IX. 17.

ΟΙ'ΝΟΦΛΥΓΕ'Ω, vino ferveo, inebrior, vino me ingurgito. סָבָא, idem. Deuter. XXI. 20. Vulgat. conviviis vacat. Theod. et LXX Ies. LVI. 12. Est ab οἰνόφλυξ, quod apud Hesychium exponitur μέθυσος, ὁ κατασπίθυμος οἴνου, et Etymologo ὁ εἰς τὸν οἶνον ὁρμῶν. Andronicus Rhodius Lib. Περὶ Παθῶν p. 6. οἰνοφλυγία ἐστὶν ἐπιθυμία οἴνου ἄπληστος. Confer Wolfium ad 1 Petr. IV. 3. p. 152. et Ælian. V. H. III. 14.

ΟΙ'ΝΟΧΟΕ'Ω, vinum fundo. Unde οἰνοχοῶν, pincerna. מַשְׁקֶה, idem. Genes. XL. 13. Præterea legitur Dan. V. 2. sec. cod. Chis. οἰνοχοῆσαι ἐν αὐτοῖς (sc. σκεύεσι) τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ.

ΟΙ'ΝΟΧΟ'Η, pocillatrix, pincerna fœmina. שִׁדָּה, symphonia. Cohel. II. 8. Chald. et Syr. שְׁדָא, fudit, effudit. Idem fere notat Arab. شدو. Alias quoque vox Græca urceum, cyathum, poculum, trullam notat. Vide Ælian. V. H. XIII. 40. ac infra s. v. οἰνοχόος.

ΟΙ'ΝΟΧΟ'ΟΣ, qui vinum infundit, pocillator, pincerna mas. מַשְׁקֶה, idem. 1 Reg. X. 5. 2 Par. IX. 4. Nehem. I. 11. — שַׂר מַשְׁקִים, princeps pincernarum. Genes. XL. 20. — שִׁדָּה, symphonia. Cohel. II. 8. Derivarunt a Syr. שְׁדָא, quod fundere notat. Hieron. scyphos et urceolos. Vide supra s. v. οἰνοχόη. Vide quoque Tob. I. 22. et notata ad h. l. supra s. v. οἰνοδόχος. Hesych. οἰνοχόος, ἐπιχέρνης, ὁ τὸν οἶνον ἐκχέων.

ΟΙ'ΝΩ'Ν, cella vinaria. בֵּית הַיַּיִן, domus vini. Symm. Cant. II. 4. Hanc lectionem secutus est Vulg., qui habet in domum vineæ. Usus etiam voce est Xenophon. Vide Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. Pollux Lib. II. c. 2. segm. 15. τὰς δὲ ἀποθήκας τοῦ οἴνου Ξενοφῶν μὲν οἰνῶνας εἴρηκεν, Εὔπολις δὲ πιθῶνας. Hesych. οἰνῶνες, αἱ ἀποθῆκαι, sc. τοῦ οἴνου. Apud Phavorinum, qui eadem repetit, male legitur οἰνῶναι.

ΟΙ'ΟΜΑΙ, puto, existimo. וְהִנֵּה, et ecce. Genes. XXXVII. 7. ᾤμην ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα, putabam, vos colligare manipulos. Gloss. in Octat. et Hesych. ᾤμην, ἐνόμιζον. Vide quoque 1 Maccab. V. 61. 2 Maccab. V, 21. VII. 24. — Vide alibi δίκαιος.

ΟΙ῀ΟΣ, qualis. Sir. XLIX. 16.

*ΟΙ'ΣΤΡΗΛΑΣΙ'Α, stimuli œstri, quibus aliquis agitatur, furor. 4 Macc. II. 4. τῆς ἡδυπαθείας οἰστρηλασίαν.

*ΟΙ῀ΣΤΡΟΣ, œstrus, furor, insania, cupiditas vehemens. 4 Maccab. II. 3. τὸν τῶν παθῶν οἶστρον. Ib. III. 17. τῶν οἴστρων. Zonaras Lex. col. 1431. οἶστρος, ἐρεθισμὸς, πύρωσις, ἢ ζωΰφιόν τι τοὺς βόας ἐρεθίζον ἐν τῷ καύσωνι. οἶστρος καὶ ἡ μανία. Conf. Suidam.

ΟΙ'ΦΕΙ'. Ipsa vox Hebr. אֵיפָה, epha, mensura aridorum. Ruth. II. 17. ubi alii οἰφι.

ΟΙ'ΦΙ', idem. אֵיפָה. Num. XXVIII. 5. Jud. VI. 19. 1 Sam. I. 24. Inc. Levit. XIX. 36. — מֵאָה, centum. 2 Sam. XVI. 1. Forte legerunt סְאָה. Aut num centenis uvis epha definiebatur? — סְאָה, satum. 1 Sam. XXV. 18. Apud hodiernos Coptitas inter nomina mensurarum retinetur vocabulum οἰφί. Scribitur etiam οἶφι. Hieronymus Comment. in Ezech. XLV. Epha, quæ in Græco sermone corrupte dicitur ὕφι (lege οἶφι), ad mensuram pertinet variarum frugum. Idem in Comm. in Zachar. Cap. V. Mensura, quæ apud Hebræos dicitur איפה, crebroque a LXX in οἶφι vertitur. Conf. H. Hodium de Text. Bibl. Origin. p. 113. Unde Hesychius: Οἶφει, (Phavor. οἶφειν.

a Hodius l. c. οἰφί, malim οἶφι.) μέτρον τι τετραχοίνικον Αἰγύπτιον. Vide Sturzium de Dial. Maced. pag. 92. ac Intt. ad Hesychium Tom. II. col. 735.

ΟΙ'ΦΙ, idem. אֵיפָה. Al. Ezech. XLV. 10. — סְאָה, *satum*. Al. 1 Sam. XXV. 18.

ΟΙ'ΧΟΜΑΙ, *abeo, discedo, decedo, aufugio*, item *vastor, deleor*. בּוֹא,
b *venio*. 2 Paral. VIII. 18. — הוּשַׁד Hoph. a שָׁדַד, *vastor*. Hos. X. 15. πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχήσεται, omnes munitiones tuæ delebuntur. Gloss. MS. in Proph. οἰχήσεται, ἀπολεῖται, ἀφανισθήσεται. Vide quoque Intt. ad Hesychium s. v. οἰχήσονται. — הָלַךְ, *eo*. Gen. XXXI. 19. Λάβαν δὲ ᾤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ, Laban autem *abibat*, ut tonderet
c oves suas. Vide et 2 Paral. VIII. 17. Jer. XLVIII. 11. Job. XIV. 20. ᾤχετο, *discessit*. — חָלַשׁ, *debilitor*. Job. XIV. 10. ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ᾤχετο, homo autem moriens decessit seu *abreptus est*. Arab. خلس, *rapuit, abripuit*. Frequens est hoc verbum et apud exteros Græcos scriptores de *mortuis*. Lucianus de Luctu: τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι καὶ
d τέθνηκας. Plato in Phædone circa finem (cap. 66.) de Socrate moriente: ἐπειδὰν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ (scil. frigus cicutæ), τότε οἰχήσεται. Alciphron Lib. I. Ep. 38. p. 172. οἴχεται Βακχὶς ἡ καλὴ, Εὐθύκλεις φίλτατε, οἴχεται. Plenius Apollonius Tyanensis Epist. 13. init. Στράτων μὲν ἐξ ἀνθρώπων οἴχεται. Vide Bergleri Nott. ad Alciphr. Epist.
e l. c. — יָלַךְ, *eo*. Genes. XII. 4. XXV. 34. Job. XIX. 10. ᾠχόμην, ibam. Hesych. ᾠχόμην, ἐπορευόμην. — סָרַח, *redundo*. Jerem. XLIX. 6. ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν, ᾤχετο σοφία αὐτῶν, periit consilium ex prudentibus, *abiit* sapientia illorum.

Vox Hebr. h. l. recte per *sublatum esse* redditur. — עָבַר, *transeo*. 2 Paral. XXI. 9. — רָדַף et עָבַר junctim, *persequor, transeo*. Job.
f XXX. 15. ᾤχετό μου ἡ ἐλπὶς ὥσπερ πνεῦμα, *aufugit* spes mea tanquam ventus. Hesychius: ᾤχετο, ἔφυγεν, ἀπέδρα, ἀπώλετο, ἢ ἐπορεύθη. Lex. Cyrilli MS. Brem. ᾤχετο, ἀπῄει, ἀπήρχετο.

ΟΙ'ΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *augurium accipio, bonis avibus animadverto, auguror, divino*, it. *experior*. נָחַשׁ Pih. *augurium capio ex serpentibus*. Nam veteres quoque ex serpentibus au-
g guria captabant. Confer Terentii Phorm. IV. 4. 26. Gen. XXX. 27. οἰωνισάμην ἄν, *auguratus* utique *sum*. Hesych. οἰωνισάμην, παρῃτησάμην, ἢ ἐμαντευσάμην. Apud Phavorinum et in Lex. Cyrilli MS. Barocc. vitiose legitur παραιτησάμην, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. corrupte inde enatum ob similem pronuntiationem τοῦ αι et ε παρετησάμην. In Lex.
h Cyrilli MS. Barocc. præterea οἰωνισάμην exponitur προεμαντευσάμην. Gen. XLIV. 5. οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ, divinatione *divinat* in illo. Schol. ibi interpretatur: πειρασμῷ πειράζει. Vide et v. 15. Deuter. XVIII. 10. κληδονιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, signa adspiciens et augurium capiens. Gloss. in Octat. οἰωνιζόμενος, ὁ διὰ τῶν ὀρνέων μαντευόμενος. Vide et Levit. XIX. 26. 2 Reg. XXI. 6.
i 2 Par. XXX. 6. Conf. Spencerum de Legibus Hebr. Ritual. Lib. II. c. 16. p. 385.

ΟΙ'Ω'ΝΙΣΜΑ, *auspicium, augurium, omen, hariolatio*. אֱלִיל, *res nihili*. Jerem. XIV. 14. Nempe *futilia* sunt auguria, unde quoque idola אֱלִילִים dicuntur. Ita lingua Samaritana אלל, quoque *explorare* notat. Adde Sir. XXXIV. 5. — *נַחַשׁ, *augurium*. Num. XXIII. 23. sec. cod. Oxon. — עוֹנְנִים plur. *præstigiatores*. Jerem. XXVII. 7.

— קֶסֶם, *divinatio.* 1 Sam. XV. 23.

ΟΙΩΝΙΣΜΟ'Σ, idem. נַחַשׁ, *augurium.* Num. XXIII. 23. — נַחֵשׁ infinit. Pih. Gen. XLIV. 5. 15. Schol. ibi οἰωνισμῷ interpretatur πειρασμῷ. Sir. XXXIV. 5. μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἐστι, vaticinia et auguria et insomnia vana sunt.

ΟΙΩΝΟ'ΒΡΩΤΟΣ, *ab avibus devoratus, quem aves depastæ sunt.* 3 Maccab. VI. 34. εἰς ὄλεθρον καὶ οἰωνοβρώτους αὐτοὺς (Ἰουδαίους) ἔσεσθαι τιθέμενοι, ad interitum et avibus devorandos illos (Judæos) damnatos existimantes. Deest hic locus in Trommii Concord. Gr. Vide quoque 2 Macc. IX. 15. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. οἰωνοβρώτους, ὑπὸ ὀρνέων βρωθέντας. Adde Zonaræ Lex. 1432.

ΟΙΩΝΟ'Σ, *avis, volucris, serpens,* item *augurium, auspicium, omen.* נַחַשׁ *augurium.* Num. XXIV. 1. οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, non amplius, sicuti antea fecerat, abiit *ad auguria captanda.* Bielius male transtulit: *non ibat in occursum serpentibus.* Hesych. οἰωνοί, σαρκοφάγα ὄρνεα, καὶ πάντα, γῦπες, κόρακες. εἴρονται δὲ οἰωνοί, δι' ὧν οἰόμεθα τὰ μέλη, (legendum videtur τὰ μέλλοντα) ὅθεν καὶ οἰωνοπόλοι, οἱ μάντεις, ἢ ὄφεις. Idem: οἰωνὸς, ὄφις. ἐπικῶς γὰρ λέγεται εἰς τὰς μαντείας τοὺς ὄφεις ἔχειν, οὓς καὶ οἰωνοὺς ἔλεγον. Eustath. ad Il. Ω', p. 1484. οἰωνὸν δὲ καὶ νῦν λέγει, οὐχ ἁπλῶς πτηνὸν, ἀλλὰ σύμβολον μέλλοντός τινος ἀγγελτικόν. Lex. Cyrilli MS. Brem. οἰωνοί, πετεινὰ ἢ ὄρνεις τινὲς, δι' ὧν μαντεύονται. Lex. Cyrilli MS. Barocc. Οἰωνοί, δι' ὧν ἐμαντεύοντο. Quod per serpentes seu dracones antiquissimis temporibus auguria ceperint, ostendunt Heinsius Aristarch. Sacr. p. 18. Bochartus Hieroz. P. I. Lib. I. c. 3. p. 21. Ez. Spanhemius de Usu et Præstant. Numismat. Diss. III. p. 175. et Obss. in Callimach. p. 394. Phil. Olearius Diss. de ὀφιολατρείᾳ p. 23. aliique, quos laudat Zornius Opusc. Sacr. T. II. p. 285. — רֶשֶׁף. Symm. Ps. LXXVII. 53. οἰωνοῖς. Scil. vox Hebr. notat etiam *alites, aves,* ut multis docuit J. D. Michaëlis Supplem. p. 2268. seq.

ΟΙΩΝΟΣΚΟ'ΠΟΣ, *augur, auspex.* חֹבֵר שָׁמַיִם partic. *contemplator, observator cœli.* Symm. Theod. Ies. XLVII. 13. Lex. Cyrilli MS. Brem. οἰωνοσκόπος, ὀρνεοσκόπος, ὀρνιθόμαντις. Adde Eustath. in Il. Α', p. 36.

'ΟΚΛΑ'ΖΩ, *in genua procumbo, ingeniculo me.* בָּרַךְ, *genua flecto.* Psalm. XCIV. 6. Vide notata supra in κλαίω. — הָמָה, *strepo.* Aquila Jerem. IV. 19. ὀκλάσει. — כָּרַע. 1 Reg. VIII. 55. ὠκλακὼς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, *procumbens* in genua sua. Conf. et quæ ad 1 Sam. IV. 20. animadversa sunt in κλαίω, ac Simonis Lex. Hebr. s. v. כָּרַע. Symm. Jud. XI. 35. Psalm. XVI. 13. et XXI. 30. Al. 1 Reg. XIX. 18. γόνατα, ἃ οὐκ ὤκλασαν γόνυ τῷ Βαάλ, genua, quæ, aut potius *homines* (nam *genua,* ut *pedes,* pro *hominibus ipsis* h. l. ponuntur), qui non flexerunt genua Baal. Hesych. ὤκλαζεν, συνέκαμπτε τὰ γόνατα. Idem: ὤκλασαν, τὰ αὐτὰ, τὰ γόνατα ἔκαμψαν. — קָדַד, *verticem inclino.* Symm. 1 Sam. XXIV. 8. Hesych. ὀκλάζειν, λαγγάζειν, εἰς γόνυ κάμπτειν, διστάσαι.

'ΟΚΝΕ'Ω, *pigror, cunctor, gravor, dubito, differo, neglego, timeo, ægre et gravatim facio,* unde ὄκνος est *cunctatio, ignavia, segnities, tarditas, dubitatio, timor.* נִמְנַע Niph. *prohibeor.* Num. XXII. 16. ἀξιῶ σε, μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός με, rogo te, ne *cuncteris* venire ad me. — נֶעֱצַל Niph. Jud. XVIII. 9. μὴ ὀκνήσατε τοῦ πορευθῆναι, ne *cunctemini* ire.

a Vide et Tob. XII. 5. 14. Sir. VII. 37. et conf. Act. IX. 38. et ad h. l. Lud. de Dieu. Judith. XII. 12. ubi ὀκνεῖν est *metuere, anxium hærere*, quoniam sæpe metu vel pudore perculsi cunctamur: μὴ ὀκνησάτω. Vulg. *non vereatur*. Timæus: ὀκνεῖ, εὐλαβῶς ἔχει.

'ΟΚΝΗΡΙ'Α, *pigritia*. עַצְלָה, id. Cohel. X. 18. Symmach. Theodot. b Prov. XIX. 15. Al. Prov. XXXI. 27.

'ΟΚΝΗΡΟ'Σ, *piger*. עָצֵל, idem. Prov. VI. 6. 9. XX. 4. XXI. 25. et alibi. Aqu. Symm. Theod. Prov. XV. 19. — עַצְלוּת, *pigritia*. Prov. XXXI. 27. σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγε: ubi ὀκνηρὰ singulari modo positum pro ὀκνηρῶς, aut μετ' ὀκνηρίας. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὀκνηρὸς, ἀργός. c Vide et Sir. XXII. 1. 2. XXXVII. 14.

'ΟΚΤΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΟΙ, *octo millia, octies mille*. שְׁמֹנַת אֲלָפִים. Num. II. 24. III. 28. 1 Par. XXIX. 7.

'ΟΚΤΑΚΟ'ΣΙΟΙ, *octingenti*. מָאתַיִם dual. *ducenti*. 1 Par. XII. 32. 2 Par. XVII. 15. XXVIII. 8. — שְׁמֹנֶה מֵאוֹת. Gen. V. 17. 19. 2 Sam. XXIII. 8. et alibi.

d 'ΟΚΤΑ'ΠΗΧΥΣ, *octo cubitorum*. שְׁמֹנֶה אַמּוֹת. 1 Reg. VII. 10. Strabo III. p. 259. A. Athen. V. p. 196. F.

'ΟΚΤΩ', *octo*. שְׁמֹנֶה. Gen. XIV. 14.

'ΟΚΤΩΚΑΙ'ΔΕΚΑ, *octodecim*. שְׁמֹנֶה, *octo*. 1 Par. XXIV. 4. 2 Par. XXXVI. 9. — שְׁמֹנֶה עָשָׂר: שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה. Jud. X. 8. XX. 25. e 44. et alibi.

'ΟΚΤΩΚΑΙΔΕ'ΚΑΤΟΣ, *decimus octavus*. שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה. 2 Reg. III. 1. Adde Judith. II. 1. ubi pro ὀκτωκαιδεκάτῳ, quod Vat. habet, in Ald. et Compl. legitur ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ.

"ΟΛΒΟΣ, *opes, divitiæ*. Sirac. XXX. 14. ὄλβος ἀμέτρητος, *opes immensæ*. Hesychius: ὄλβος, πλοῦτος, χρῆμα, τιμή.

'ΟΛΕΘΡΕΙ'Α, *pernicies, exitium*. כְּרֵתִים, *Cretenses*. Theod. Soph. II. 5. ὀλεθρείας. Habuit pro nomine appellativo a כָּרַת, *exscindo, caput amputo*, quemadmodum Hieronymus Ezech. XXV. 16. reddit *Corethim*, i. e. *interfectores*. Montf. edi jussit ὀλεθρίας, quod vide infra.

'ΟΛΕ'ΘΡΕΥΣΙΣ. Vide infra s. v. ὀλόθρευσις.

*'ΟΛΕΘΡΕΥ'Ω, *perdo, everto, exitium adfero*, ab ὄλεθρος, i. q. ὀλοθρεύω. כְּרֵתִים, *Cretenses*. Symm. Soph. II. 5. ἔθνος ὀλεθρευόμενον. Vide supra s. v. ὀλεθρεία. Adde Exod. XII. 23. Breit.

*'ΟΛΕΘΡΙ'Α, *pernicies, exitium*. כְּרֵתִים, *Cretenses*. Theod. Soph. II. 5. Conf. s. v. ὀλεθρεία. Sap. XVIII. 15. γῆ ὀλεθρίας, *terra perniciei devota*. 3 Macc. IV. 2. τὴν κεκριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλεθρίαν, decretum ipsis *exitium*. 'Ολεθριώδης habet Passow p. 126.

'ΟΛΕ'ΘΡΙΟΣ, *perniciosus, exitialis*. חֵרֶם, *anathema*. 1 Reg. XX. 42. — כְּרֵתִים, *Cretenses*. Aqu. et Edit. Quinta Soph. II. 5. ἔθνος ὀλέθριον. Conf. supra s. ὀλεθρεία. Vide et Sap. XVIII. 15.

"ΟΛΕΘΡΟΣ, *pernicies, exitium, mors*. *אֵיד, *exitium*. Abd. v. 13. — הַכְחִיד infin. Hiph. *exscindere*. 1 Reg. XIII. 34. — מַדְמֵן, nomen urbis Moabitarum. Al. Jerem. XLVIII. 2. ὄλεθρος. Fortasse deduxit a דָּמַם, *excidit, succidit*, aut a דֹּמֶן, *fimus, stercus*, quod etiam haud raro *exitii* ac *interitus* symbolum est. — מְשַׁמָּה, *desolatio*. Ez. VI. 14. — פַּחַד, *pavor*. Prov. I. 26. Sæpe פַּחַד, ut huic similia vocabula, *objectum timoris ac metus* sig-

a nificat. — קִמּוֹשׁ, *urtica*, ac omnino *quævis herba inutilis*, metaphorice *homo nauci*. Hos. IX. 7. — שָׁאוֹן, *strepitus*. Jerem. XXV. 31. LI. 50. Respexerunt notionem *vastandi*, quam interdum habet radix שָׁאָה. — שֹׁד, *vastatio*. Prov. XXI. 7. Jerem. XLVIII. 8. — שֹׁדֵד part. *vastator*. Jerem. XLVIII. 8. 32. — שְׁמָמָה, *desolatio*. Ezech. XIV. b 16. Sap. I. 14. φάρμακον ὀλέθρου, medicamentum contra *mortem*. Vide etiam v. 13. et cap. XVIII. 13. ubi etiam *interitum vitæ* seu *mortem* notat.

*'ΟΛΕΘΡΟΦΟ'ΡΟΣ, *exitium* s. *perniciem afferens*. 4 Macc. VIII. 18. ὀλεθροφόρον ἀλαζονείαν.

'ΟΛΕ'ΚΩ, *perdo*, item, *obsidione cingo, coarcto*. Inprimis hac voce c usi sunt poëtæ pro ὄλλυμι. הֵצִיק Hiph. a צוּק, *arcto*. Job. XXXII. 18. ὀλέκει γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρὸς, coarctat me spiritus ventris, aut pectoris spiritus me urget, qua formula indicatur *summa cupiditas, qua quis rapitur ad sermones, quando non potest reprimere verba sua*. Nos dicere solemus: es drückt mir das Herz ab, es bringt mich noch d um, ich möchte ersticken, *it breaks my heart, it kills me, I am almost stifled*. Symmachus voce συγκαίειν h. l. sensu eodem usus est. Suidas: ὀλέκει, φονεύει, φθείρει. — חִבֵּל Pih. *penitus perdo* seu, *corrumpo*. Job. XVII. 1. ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος. Hesych. ὀλέκειν (sic enim bene Palmerius pro ὀλύκειν), ἀπολλύειν, πολιορκεῖν, φονεύειν. Idem: ὀλέκοντο, ἀπώλοντο, e ἐπολιορκοῦντο, ἐφονεύοντο, ἐξωλεθρεύοντο.

'ΟΛΗΛΥΧΝΙ'Α, *totum candelabrum*. מְנוֹרָה כֻלָּהּ, *candelabrum totum illud*. Zach. IV. 2. Sic legitur in edit. Basil. ac Kircherus quoque conjunctim legit, ac si una vox esset, cum tamen separatim legendum sit ὅλη λυχνία, sicut et alii codices habent, ac in editione Francofurtensi expressum est.

*'ΟΛΙΓΙ'ΣΤΟΣ, superlat. ab ὀλίγος, f *minimus*. Ἐν ὀλιγίστῳ legitur apud Symm. Psalm. LXXX. 15. pro כִּמְעַט. Præterea legitur ὀλίγιστοι pro מְתֵי, *viri pauci*, apud LXX Ies. XLI. 14.

'ΟΛΙΓΟ'ΒΙΟΣ, *exiguo tempore vivens, parum durabilis*. קְצַר יָמִים, *curtus dierum*. Job. XIV. 1.

'ΟΛΙΓΟΠΟΙΕ'Ω, *ad paucitatem redigo, paucos facio, imminuo*. Sir. g XLVIII. 2. τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς.

'ΟΛΙ'ΓΟΣ, *exiguus, paucus*. אֶחָד, *unus*. Gen. XXIX. 20. ὡς ἡμέραι ὀλίγαι. Bene quoad sensum. — אֵין כֹּחַ, *non robur*, h. e. *invalidus*. 2 Paral. XIV. 11. ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις. — הִמְעִיט Hiph. *minuo*. Num. XI. 32. ὁ τὸ ὀλίγον, sc. συλλέγων. — מִזְעָר, *pauxillum*. Ies. XXIV. h 6. — מְעַט. Lev. XXV. 52. Dan. XI. 23. ἐν ὀλίγῳ ἔθνει, *exigua* gente. Zach. I. 15. ὠργίσθην ὀλίγα, irascebar *paululum*. Cohel. V. 1. et alibi sæpius. — מִצְעָר, *perexiguum*. 2 Par. XXIV. 24. Job. VIII. 7. — מְתִים plur. *homines*. Deut. IV. 27. Psalm. XVI. 15. ubi ὀλίγοι dicuntur homines, quod nempe paucis diebus vivant, et pæne etiam, dum vi- i vunt, mortui sunt, ὀλιγόβιοι, paucivivi. Cæterum loco ἀπ' ὀλίγων ex Theodoreto et Suida ἀπολλύων reponendum censet Küsterus ad Suidam s. v. ἀπολλύων. Vide notas L. Bos. ad h. l. Videtur tamen Theodoretus potius ἀπολύων legisse: addit enim interpretationis causa: παραπέμπων εἰς θάνατον. Henslerus Anim. in Psalm. conjicit legendum ἀπὸ λαῶν, unde facile et ἀπ' ὀλίγων, et ἀπολλύων oriri potuerit. Jerem. XLIV. 28. ὀλίγοι ἀριθμῷ. — *מְתֵי מִסְפָּר. Gen. XXXIV. 30. ὀλίγοι.

a Non legerunt מְעָטֵי, ut nonnullis visum est. Nam מַת, *Müth*, apud Æthiopes *virum, hominem* notat. Hinc Hebræis sunt מְתֵי מִסְפָּר *homines numeri, qui facile numerari possunt*, ὀλίγοι. Adde Psalm. CV. 12. Sap. VII. 9. ψάμμος ὀλίγη, arena *vilis*. Videtur enim ὀλίγος h. l. notare *id, quod nullius pretii nec æstumandum est*. Sirac. VI. 18. ὀλίγον de b *tempore* accipiendum est, quoniam ταχὺ subsequitur. Sic מְעַט sumi potest Zach. I. 15. Sir. XVIII. 9. ὀλίγη ἔτη sec. cod. Vat. Præfero lectionem χίλια ἔτη, quam exhibet ed. Complut. ob seriem orationis. Sir. XX. 12. ὀλίγου, *modico et exiguo pretio, et justo minore.*

'ΟΛΙ'ΓΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *paucus fio.* צָעַר, Job. XIV. 21.

c 'ΟΛΙ'ΓΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *paucus sum.* מְעַט. Ies. XXI. 16.

'ΟΛΙ'ΓΟΥΣ ΠΟΙΕ'Ω, *paucos facio, ad paucitatem redigo.* הִמְעִיט Hiph. Symm. Ps. CVI. 38. ὀλίγας ἐποίησε. — קָצַר Pih. *curto.* Symm. Ps. CI. 24.

*'ΕΝ 'ΟΛΙ'ΓΩ, *in parvo*, h. e. *per breve tempus.* Inc. Job. XV. 20. pro מִסְפַּר שָׁנִים, *numerus dierum.*

d 'ΕΠ' 'ΟΛΙ'ΓΟΝ, sc. χρόνον, *ad breve tempus.* מִקָּרוֹב, *ex propinquo.* Aqu. Symm. Theod. Job. XX. 5. Scilicet *de propinquo* dicunt Orientales de *re admodum brevi.* Sic Deut. XXXII. 17. *Dii ex propinquo* sunt *Dii, quibus non ita pridem adhæserant.* Arab. قريب sæpe *breve* notare docuit Schultensius in Opp. Min. p. 39. Sap. XVI. 3. ἐπ' e ὀλίγον, *paululum, aliquamdiu.*

*ΜΕΤ' 'ΟΛΙ'ΓΟΝ, *paulo post, brevi.* Sap. XV. 8.

*ΠΡΟ' 'ΟΛΙ'ΓΟΥ, *paulo ante.* Sap. XIV. 20.

*ΠΡΟ'Σ 'ΟΛΙ'ΓΟΝ, *ad tempus, aliquamdiu.* Ed. Quinta Hos. VII. 4. ubi nihil habet in textu Hebr. cui respondeat, nisi auctor hujus versionis pro מֵעִיר legerit מְעַט, aut מְעַט עִיר, quod præfero. Sap. f XVI. 6.

*'ΟΤΙ 'ΟΛΙ'ΓΟΝ. כִּמְעַט. Inc. 2 Sam. XIX. 36. ὅτι ὀλίγον. Legit כִּי מְעַט, aut pronuntiatione dictantis fortasse deceptus fuit. LXX ὡς βραχύ.

'ΟΛΙΓΟΣΤΟ'Σ, *perpaucus, paucissimus, minimus:* אֶפֶס, *nullus.* 2 Reg. XIV. 26. — מְעַט. Deut. VII. 7. Adde Dan. XI. 23. sec. cod. g Chis. — כִּמְעַט. Psalm. CIV. 12. — מְעַט מִזְעָר, *parvum paucum*, h. e. *valde exiguum.* Ies. XVI. 14. — מְתִים plur. *homines.* Gen. XXXIV. 29. 1 Par. XVI. 19. Ies. XLI. 14. Tychsenius Tentam. p. 84. putat, LXX מְעַטֵי legisse. Vide supra s. ὀλίγος. — צָעִיר, *parvus.* Mich. V. 2. ὀλιγοστὸς εἶ. Ita plerique codd. Sed cod. Barber. habet μὴ ὀλιγοστὸς, h ut etiam est apud Tertullianum et Cyprianum, quam lectionem etiam secutus est Matthæus II. 6. ubi οὐδαμῶς ἐλαχίστη legitur. Facit huc, quod Storr. in Obss. ad Syntax. Hebr. p. 52. observavit, vocem צָעִיר oppositas *magni* et *parvi* significationes habere, dum sive per ع, sive per غ scribi possit. Sic زعر *paucus*, et زغر *multus.* — i קָטֹן, idem. Ies. LX. 22. Amos VII. 2. Abd. 2. Adde Sirac. XLVIII. 17. 1 Maccab. III. 16. ubi ὀλιγοστὸς notat: *paucis comitatus* seu: *cum paucis.* Ib. v. 17.

'ΟΛΙΓΟΣΤΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *perpaucus sum.* מְעַט, *parvus sum vel evado vel numero, vel quantitate, vel pretio.* Ex. XII. 4.

'ΟΛΙΓΟΣΤΟΥ'Σ ΠΟΙΕ'Ω, *perpau-*

a *cos facio.* הַמְעִיט Hiph. *minuo, diminuo.* Levit. XXVI. 22. Jer. X. 23. Ezech. XXIX. 15.

'ΟΛΙΓΟ'ΤΗΣ, *paucitas.* קָצַר Pih. *curto.* Ps. CI. 24. Pronuntiarunt קֹצֶר, *abbreviatio.*

'ΟΛΙΓΟΧΡΟ'ΝΙΟΣ, *exigui temporis, momentaneus.* Sap. IX. 5. Vide Phrynichum in Anecdot. Gr. Bekkeri Vol. I. p. 8. et Sturz. in Lex. *b* Xenoph. s. h. v.

'ΟΛΙΓΟΨΥΧΕ'Ω, *pusillo animo sum, animo deficio, trepidus sum,* i. q. λειποψυχέω. הִתְעַטֵּף Hithp. *obruor.* Ps. LXXVI. 3. — הִתְעַלֵּף Hithp. *animo deficio, animi deliquium patior.* Jon. IV. 9. ὠλιγοψύχει, καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. — עָיֵף, *lassus.* Jud. VIII. 4. ubi ὀλιγοψυχοῦντες est alius interpretis. *c* Nam LXX transtulerunt per πεινῶντες. — קָצַר נֶפֶשׁ, *angustatur animus.* Num. XXI. 4. Jud. X. 16. XVI. 17. ubi ὀλιγοψυχεῖν notat *despondere animum, ad desperationem fere adduci.* Adde Symm. Theod. Zach. XI. 8. — רִיק יָגַע, *inaniter fatigor.* Hab. II. 13. Judith. VII. 17. VIII. 9. Sirac. IV. 9. μὴ ὀλιγοψυχήσεις ἐν τῷ κρίνειν σε. Vulg. *non* *d* *acide feras,* h. e. *tædiose, indigne,* seu non *sit* tibi *tædiosum,* ei auxilium præstare. Vide Spicil. II. p. 133. Hesych. ὀλιγοψύχησα, μικροψύχησα.

'ΟΛΙΓΟΨΥΧΙ'Α, *pusillanimitas.* רוּחַ סֹעָה, *ventus profectionis,* h. e. *rapidissimus.* Psalm. LIV. 8. ἀπὸ ὀλιγοψυχίας, ubi nonnulli existimarunt LXX aliam lectionem secutos *e* esse, et fortasse מֵרוּחַ קֹצֶר legisse; alii vero statuunt, pro ὀλιγοψυχίας esse λαίλαπος legendum, quæ fuit Koehleri conjectura. Mihi autem respexisse videntur Arab. شعى, quod *mæstum, sollicitum esse* notat. Vulg. *pusillanimitas.* Michaëlis in Supplem. p. 1649. confert Arab. نشغ, *vocem in pectore reciprocavit, ut fere in deliquium animi incideret, angens mortique propinquus evasit.* *f* — קֹצֶר רוּחַ, *angustia spiritus.* Ex. VI. 9. ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας: ubi Schol. ἀπὸ κολοβότητος πνεύματος. Cicero *animi angustiam* appellat, observante Drusio in Fragm. Vett. Intt. Gr. p. 134. Adde Hippocr. de Morb. Mul. p. 594. 6. ubi sensu proprio legitur.

'ΟΛΙΓΟ'ΨΥΧΟΣ, *pusillanimis, homo pusillo animo.* דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ, *g* *contritus et humilis spiritu.* Ies. LVII. 15. — נְכֵאָה, fœm. *attrita.* Prov. XVIII. 14. — נִמְהָר part. Niph. *præceps.* Ies. XXXV. 4. οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ. — עֲצוּב רוּחַ, *dolens spiritu.* Ies. LIV. 6. — קְצַר רוּחַ, *angustus spiritu.* Prov. XIV. 31. ubi alii μικρόψυχος. Vide et Judith. VII. 17. VIII. 9. et Sirac. IV. 9. et ad h. l. Grotium. Confer et *h* 1 Thess. V. 14.

'ΟΛΙΓΟ'Ω, *ad pauca redigo, imminuo.* אֻמְלַל Pyh. *languesco.* Joël. I. 10. 12. Nahum. I. 4. — מָעַט: הַמְעִיט: מְעַט, Kal, Pih. et Hiph. 2 Reg. IV. 3. Nehem. IX. 32. Cohel. XII. 3. Aqu. Psalm. CVI. 38. Symm. ib. v. 39. — פָּסַס, *deficio.* Ps. XI. 1. Arab. نفص, *separare, sejungere.* Chald. פספס, *in frustula* *i* *disrumpere.* — צָעַר, *gradior.* Hab. III. 11. Legerunt per Resch תִּצְעַר, a צָעַר, *exiguus fuit.* — קָצַר, *decurtor.* Prov. X. 28. Al. Jud. X. 16. ὀλιγώθη ἡ ψυχὴ, *deficiebat* anima.

'ΟΛΙΓΩΡΕ'Ω, *parum curo, negligo, parvi pendo.* מָאַס, *sperno.* Prov. III. 11. μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, ne *negligas* disciplinam domini.

Eadem inde affert Apostolus Hebr. XII. 5. Unde in Gloss. in Ep. ad Hebr. μὴ ὀλιγώρει, μὴ ἀμέλει. Conf. Ælian. V. H. II. 27. Hesych. ὀλιγωρεῖ, ῥᾳθυμεῖ, ἀμελεῖ. Idem: πολυωρεῖ, πολλὴν φροντίδα ποιεῖται. ἐναντίον δέ ἐστιν τὸ ὀλιγωρεῖν, ὀλίγον φροντίζειν, διὸ καὶ τὸν ὀλίγωρον ἀμελῆ λέγουσιν. Suidas in ὀλιγωρήσητε· ὀλιγωρεῖν γὰρ λέγεται τὸ ὀλίγην ὥραν ἔχειν, ἤτοι φροντίδα. Conf. Harpocrationem, et Alberti Not. ad Gloss. Græc. in N. T. p. 183.

*ὈΛΙ´ΓΩΣ, *parum*. מְעַט, idem. Aqu. Ies. X. 7. ἔθνη οὐκ ὀλίγως, *gentes non parum*.

ὈΛΙΣΘΕ´Ω et ὈΛΙΣΘΑΙ´ΝΩ, *labor, prolabor, cado*. שָׁחַח, *incurvo me*. Prov. XIV. 19. ὀλισθήσουσι, *accident ad pedes*, sc. *honoris habendi captandæque benevolentiæ gratia*. Sir. III. 23. ubi ὀλισθαίνειν sensu Hiphilico notat *ruere facere, corrumpere, perdere*. Ibid. XIV. 1. μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι, beatus vir, qui lingua seu sermonibus non *peccat*. Zonaras Lex. 1886. Ὤλισθεν καὶ ὠλίσθησεν, ἀντὶ τοῦ ἔπεσεν. Sir. XXI. 8. οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθαίνειν αὐτὸν, eum *facile in errorem labi* meminit.

ὈΛΙ´ΣΘΗΜΑ, *lapsus, casus, error*. בֹּץ, *cœnum*. Inc. et LXX Jer. XXXVIII. 22. καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήμασι πόδα σου, divertere facient in *lapsibus* pedem tuum, ubi ὀλισθήματα sunt *loca lubrica, ubi facilis est lapsus*. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὀλισθήμασι, πλάναις, παραβάσεσι. — דְּחִי, *impulsio, scil. ad lapsum*, it. *ruina*. Psalm. LV. 13. CXIV. 8. — חֲלַקָּה, *blandities*. Dan. XI. 32. ἐπάξουσι ἐν ὀλισθήμασι, ubi ὀλισθήματα sunt *blanditiæ, aut omnia, quibus alios ad apostasiam incitare conabantur*. Vide seq. — חֲלַקְלַקּוֹת, plur. *lubricitates, blanditiæ*. Ps. XXXIV. 7. Dan. XI. 21. et 34. προστεθήσονται ἐπ' αὐτοὺς πολλοὶ ἐν ὀλισθήμασι, multi illis adjungentur *erroribus*. Hesych. ὀλισθήμασι, πλάναις, παραπτώμασι. — מַדְחֶה, *expulsio*, aut potius *impulsio*, sc. ad lapsum: it. *ruina*. Symm. Prov. XXVI. 28. Vide et Sir. XX. 18. Plato Tim. III. 43. C.

ὈΛΙΣΘΗΡΟ´Σ, *labilis, lapsui obnoxius, lubricus*. הֶחֱלִיק Hiph. *blandior*. Symm. Prov. II. 16. ἧς οἱ λόγοι ὀλισθηροί. Theod. Prov. VII. 5. Hesych. ὀλισθηρὸν, πτωτικόν.

Ὄλισθος, *lapsus, casus, ruina*, etiam *locus lubricus, ubi lapsus est facilis*. חֲלַקָּה, *locus lubricus*. Symm. Psalm. LXXII. 18. Hesych. ὄλισθος, πτῶσις.

ὉΛΚΗ´, *tractio, inclinatio, pondus inclinatum*. מִשְׁקָל, idem. Gen. XXIV. 22. Numer. VII. 13. Jos. VII. 21. sec. Oxon. et Compl. Sir. VIII. 2. noli litigare cum ditiore te, μήποτε ἀντιστήσῃ τὴν ὁλκήν σου, ne tibi prævaleat in judicio, aut: ne te vincat in judicio; ut similitudo desumta sit a bilance, in qua altera pars sua gravitate trahit leviorem. Alii per ὁλκήν intellegunt *ipsam litem, quæ quasi pondus gravet et opprimat*. Ita Vulg. *ne forte contra te constituat litem*. 1 Esdr. VIII. 65. 1 Macc. XIV. 24. Hesych. ὁλκή, δύναμις, ῥοπή, ἰσχὺς, βάρος, ῥυτὴρ, ἢ ῥυτίσταθμος.

ὉΛΚΙΟΝ, *magnus crater, pelvis, labrum amplum, secundum similitudinem magni crateris formatum*. Judith. XV. 13. Alias scribitur etiam ὁλκίον. Hesych. ὅλκιον, μέγας κρατὴρ, λουτήρ. Conf. Casaubonum in Athenæum p. 343.

Ὄλλυμι vel ὈΛΛΥ´Ω, Ὄλλυμαι, *perdo, perniciem affero, occido, pereo*. אָבַד : אִבֵּד, Kal et Pih. Job. IV. 11. Prov. I. 32. X. 29. XI. 7. — בִּעֵת Pih. *perturbo*. Job. XVIII. 11. — הִרְגִּיעַ Hiph. *quiescere facio*, at in Kal notat *disrumpo*. Jerem. XXXI. 2. μὴ ὀλέσητε. Secundum Schultensium Orig. Hebr. p. 141.

5

seq. legerunt וְלֹא הָרַע — *חָבַשׁ, *obligo*. Job. XXXIV. 17. ὀλλύντα, cujus versionis nullam aliam rationem reddere valeo, quam quod חָבַשׁ etiam notionem *coërcendi* ac *reprimendi* habet. — חָמָס, *violentia*. Prov. XIII. 2. ὀλοῦνται. Legerunt fortasse הָמַס vel חָמֵס, a מָסַס, *colliquescere*, *liquefieri*. — כָּרַת, *excindo*. Prov. II. 22. — מִבְטַח בֹּגֵד, *fiducia perfidi*. Prov. XXV. 19. Ita Bielius ex Trommio. Sed mihi, diligentiore collatione utriusque textus instituta, videntur LXX illud מִבְטַח in versione sua prorsus omisisse, et ὀλεῖται potius pertinere ad præcedens מוּעֶדֶת, quod vulgo *luxatus* recte vertitur, sed h. l. a LXX deductum est ab עָדָה, quod in l. Syr. in conjug. Aphel *removere*, *tollere* notat. — עָכַר, *perturbo*. Prov. XI. 17. ubi vel sensum expresserunt (nam *perturbatio*, quæ commemoratur, est h. l. de *infelicitate* explicanda), vel legerunt עָקַר, quod est *radicitus evellere*, *exstirpare*. Huc referendus quoque est locus Prov. XV. 5. coll. v. 6. Vide quoque supra s. v. ἀπόλλυμι. — רָצָה Pih. *gratificor*. Job. XX. 10. τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ὀλέσαισαν ἥττονες. Derivarunt sine dubio a רָצַץ, *confringere*, *contundere*, *vexare*, (coll. v. 19. et Hos. V. 11.) hoc sensu: *liberi ejus proculcarunt miseros:* contradicente tamen parallelismo sententiarum. Fortasse tamen apud LXX legendum erit: οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὀλέσαισαν ἥττονας, aut, quod mihi adhuc præferendum videtur, θλάσαιεν (unde vitiosum θλάσιαν in cod. Alex. ortum est), nam et alibi LXX רָצַץ per θλάω reddiderunt. — שָׁדַד, *vasto*. Jer. XLVIII. 1. 15. 18. 20. XLIX. 3. 9. — שָׂרִיד, *superstes*. Jer. XXXI. 2. μετὰ ὀλωλότων, cum iis, qui perierunt. Cogitant hic plerique Critici de varia lectione. Alii nempe putant, eos שְׂרִידֵי legisse, alii vero, ut Trommius, שָׂרַד. Sed omnis apparens differentia facile tolli potest, modo μετὰ ὀλωλότων vertatur: *cum iis, qui in fugam versi huc et illuc errant ac discursitant;* quam significationem quoque ἀπόλλυμι habet. Confer Lex. N. T. s. h. v. Arab. شرد, *fugit a gladio*, et شارد, *fugiens*, *fugax*. Hesych. ὀλλύει, ἀπολλύει, φονεύει.

῞ΟΛΜΟΣ et ὈΛΜΟ͂Σ, *cavitas*, *mortarium*. מַכְתֵּשׁ, *mortarium, in quo contunditur*. Οἱ λοιποὶ Jud. XV. 19. ἤνοιξεν ὁ Θεὸς τὸν ὅλμον τῆς σιαγόνος, aperiebat Deus cavitatem maxillæ. Gloss. in Octateuch. Τὸν ὅλμον τῆς σιαγόνος, τὸ κοῖλον τῆς σιαγόνος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁλμὸς, εἶδος ἰγδύου, τὸ κοῖλον τῆς σιαγόνος. Aqu. Soph. I. 2. ὅλμον. Aqu. Theod. Prov. XXVII. 22. Hesych. ὅλμος, περιφερὴς λίθος βάρβαρος (Palmer. legit βαρύς. Bielius mavult καὶ βαρύς.), ἐν ᾧ τὰς βοτάνας τρίβουσι. Confer Spanhemii Obss. in Callimach. p. 389.

'ΟΛΟ'ΘΡΕΥΣΙΣ, *perditio*, *pernicies*. הוֹרִשׁ infin. Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expellendo*. Jos. XVII. 13. sec. Ald. ubi ὀλοθρεύσεις s. ὀλέθρευσις, ut in Alex. legitur, per *exterminationem* reddendum est. Rectius tamen in Compl. ἐξολοθρεῦσαι legi videtur.

'ΟΛΟΘΡΕΥ'Ω, *perdo*, *perniciem affero*. הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello*. Jos. III. 10. — הִכְרִית Hiph. Num. IV. 18. Jud. VI. 25. sec. cod. Vatic. Adde Aquilam Ies. IX. 14. — הִשְׁחִית Hiph. Exod. XII. 23. Jerem. II. 30. XXII. 7. — הִשְׁמִיד Hiph. Hagg. II. 23. —

a כְּרֵתִים, *Cretenses.* Symm. Soph. II. 5. ὀλοθρευόμενον. Vide supra s. ὀλεθρία. עָכַר, *perturbo.* Jos. VII. 25. — שָׁדַד, *vasto.* Jerem. IV. 30. XXV. 36. Sap. XVIII. 25. Adde Philon. Lib. II. de Legg. Alleg. T. I. Opp. p. 73. 2. Schol. Eurip. Hippol. v. 535. Suidas: ὀλέσκει, ὀλοθρεύει. Etymol. M. pag. 622. 37. ὀλλύειν, ὅ ἐστι ὀλοθρεύειν.

b 'ΟΛΟΚΑΡΠΟ'Ω, *in holocaustum offero,* s. *totum offero* seu *adoleo.* Sir. XLV. 17. θυσίαι αὐτοῦ ὁλοκαρπωθήσονται, victimæ ejus *totæ offerentur,* seu *adolebuntur.* Hesych. ὁλοκαρπούμενον, ὅλον προσφερόμενον.

'ΟΛΟΚΑ'ΡΠΩΜΑ, *integra* seu *perfecta oblatio sacrificii, holocaustum.* Dicitur ὁλοκάρπωμα ut ὁλοκαύτωμα. Secundum Baduellum ad c Sap. l. l. utrumque quidem notat *perfectum sacrificii oblationem,* sed hoc, *cum fruges offerebantur,* illud vero, *cum pecudes vel bestiæ,* quæ igne plane consumebantur. Sed contrarium e locis allatis apparet. Certe Levit. XVI. 24. ὁλοκαρπώματα et ὁλοκαυτώματα in codd. permutantur. Vide quoque sub ὁλοκάρπωσις. אִשֶּׁה, *igne consumendum sacrifi-* d *cium.* Inc. Exod. XXX. 20.—עֹלָה. Lev. I. 14. XVI. 24. Vide et Sap. III. 6.

'ΟΛΟΚΑ'ΡΠΩΣΙΣ, idem. עֹלָה. Gen. XXII. 2. 3. Lev. IV. 7. IX. 3. et alibi. Gen. VIII. 20. permutatur in codd. cum ὁλοκαύτωσις.

'ΟΛΟ'ΚΑΥΤΟΣ, i. q. ὁλόκαυστος, *totus combustus.* כָּלִיל, *totum, integrum.* Lev. VI. 23.

e 'ΟΛΟΚΑΥ'ΤΩΜΑ, *holocaustum, victima tota comburenda,* quum in aliis sacrificiis exta tantum aræ imposita flammis adolerentur.—אִשֶּׁה, *igne consumendum sacrificium.* Ex. XXX. 20. Levit. IV. 35. V. 12. et alibi.—זֶבַח, *sacrificium.* Ex. X. 25. Ezech. XLIV. 11. Suidas: ὁλοκαύτωμα, ἡ θυσία. Gloss. in Octat. ὁλοκαυτώματα, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου καύμενα. — כָּלִיל, *totum, integrum.* Ps. f L. 20. — עֹלָה. Exod. XVIII. 12. XX. 24. XXIV. 5. et alibi sæpius. — עֹלָה אִשֶּׁה, junctim. Numer XXIX. 36. — עֹלָה, *gradus.* Ezech. XL. 41. Legerunt, ut omni dubio caret, עֹלָה. — עֲלִיָּה, *ascensus.* 2 Par. IX. 4. ubi עֹלָה acceperunt de eo, quod in altari, ad quod per gradus ascendebatur, offertur. Hesych. ὁλοκαύτωμα, ὅλον πυρὶ καθαγιαζόμενον, g ὁλόκληρον.

'ΟΛΟΚΑΥ'ΤΩΣΙΣ, idem. עֹלָה. Exod. XXIX. 25. Levit. IV. 34. VI. 9. et alibi sæpius. — עֲלָוָן Chald. plur. ex עֹלָה. Esdr. VI. 9.

'ΟΛΟΚΛΗΡΙ'Α, *integritas sortis, integritas valetudinis, sanitas.* מְתוֹם *integritas, perfectio.* Ies. I. 6. ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὁλοκληρία, a pedibus usque ad caput h non est in illo sanitas. Confer Act. III. 16. ubi Latinus ὁλοκληρίαν *integram sanitatem* interpretatur. Sic apud Ciceronem Lib. V. de Fin. c. 40. *integritas corporis* pro *valetudine* dicitur. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Apud Hesychium ὁλοκληρία exponitur ἕνωσις. Gloss. Labb. ὁλοκληρία, *intergratio.* Lege: *integratio.*

'ΟΛΟ'ΚΛΗΡΟΣ, *cui totum illud* i *inest, quod sorte illi obtigit, omnibus partibus suis constans, integer, perfectus, sanus.* בָּהֶם, *in ipsis,* sc. *sunt* s. *continentur.* Symm. Psalm. LXXXIX. 10. ὁλόκληροι. Hieronymus ad Cyprianum scribens, *Pro eo,* inquit, *quod nos posuimus* in ipsis, *et in Ebræo habetur* בהם, Symmachus *significantius transtulit* ὁλόκληροι, *quod magis ad sensum quam ad verbum transferre possumus,* universi. Vide Drusium in Fragm. Vet. Int. Græc. p. 961. —

a *גּוֹרָל, *sors.* 1 Par. XXIV. 7. sec. cod. Alex. ubi necessario legendum est ὁ κλῆρος, ut reliqui libri habent. Ibid. XXV. 9. — נִצָּב part. Niph. a יָצַב, *consistens.* Zach. XI. 16. τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσεται, καὶ τὸ ὁλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ, confractum non sanet, et *sanum* non sustentet. Hesych. ὁλόκληρον, σῶον. Apud Pollucem Lib. I. segm. 29. ὁλόκληρος b conjungitur cum voce ὑγιὴς, et de sacrificiis usurpari dicitur, utpote quibus sua constare debebat integritas. Quemadmodum etiam de illis apud Philonem, Plutarchum aliosque passim reperitur. — שָׁלֵם. Deut. XXVII. 6. Jos. VIII. 31. ἐκ λίθων ὁλοκλήρων, ex lapidibus *integris.* Confer 1 Maccab. IV. 47. Adde 1 Reg. VI. 7. sec. ed. Complut. — c תָּמִים. Lev. XXIII. 15. ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις, septem integras septimanas numerabis. Ez. XV. 5. ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὁλοκλήρου, cum illud (lignum) adhuc esset integrum. Sic Alciphron Lib. III. Ep. 22. p. 324. ἐπεὶ ἐπολέμουν, τὰς σταφυλὰς, καὶ οὐ μόνον τὰς ῥάγας ἔκοπτον, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ὁλοκλήρους ἀπέτεμνον τῶν οἰνάρων τοὺς βότρυς. Conf. Lexic. N. d T. s. h. v. Præterea legitur apud Symmachum sec. Catenam PP. GG. T. II. p. 127. Psalm. LVII. 10. ὡς ὁλόξηρον ὁλόκληρον, ubi in textu Hebr. tantum חָרוֹן legitur, ac ὁλόκληρος vel est interpretatio ad proxime antecedens vocabulum חַי pertinens, vel varia lectio, quæ ex ignorantia significationis vocis ὁλόξηρον ortum suum traxit. Sap. XV. 3. e ὁλόκληρος δικαιοσύνη. Latinus vertit: *consummata justitia est.*

*ΟΛΟ'ΛΥΓΜΑ, *ejulatus,* i. q. ὀλολυγμός. יְלָלָה, idem. Ies. XV. 8. sec. ed. Ald. Legitur præterea apud Orpheum Hymn. in Rheam v. 5. et Eurip. Heracl. v. 782.

᾽ΟΛΟΛΥΓΜΟ'Σ, *ejulatio, ululatus.* יְלָלָה, idem. Ies. XV. 8. Soph. I. 11. — יְלֵל, *ululatus.* Aqu. Deut. XXX. 10. Hesych. ὀλολυγμὸς, θρῆνος, κλαυθμός. Lexic. Cyrilli MS. f Brem. ὀλολυγμὸς, θρῆνος μετὰ κραυγῆς. Conf. Casaubon. in Theophr. Char. c. 21. p. 395.

᾽ΟΛΟΛΥ'ΖΩ, *ejulo, ululo.* *הָאֱלִיל, *vanitatis.* Ies. X. 10. ὀλολύξατε. Legerunt הֵילִילוּ vel הָאֱלִיל, quod acceperunt pro הֵילִיל. — הֵילִיל Hiph. a יָלַל. Ies. XIII. 6. XIV. 31. XV. 2. et alibi sæpius. Adde g Amos VIII. 3. ubi ὀλολύζειν (quod de *quovis sono injucundo* adhibetur) Vulgatus ob sequens τὰ φατνώματα per *stridere* interpretatus est. — מְשָׂרֶכֶת part. Pih. fœm. *plicans,* q. d. *corrigians.* Jer. II. 23. Num legerunt מְשָׂדֶדֶת a שָׂדַד, vel potius שָׂדָה, Arab. شدى, *altiore et canora voce cecinit,* unde שְׂדָה, *cantus?* Secundum Cappellum in h Nott. Critt. ad h. l. p. 520. מְשָׂרֶכֶת acceperunt, ac si esset a שָׂרַק, vel quasi idem significaret, quod שָׁרַק, *sibilare.* Spohnio ὀλολύζειν habere videtur significatum alibi præter Hos. VII. 14. vix obvium, *obscœnos sermones jactitare.* — צְוָחָה, *vociferatio.* Ies. XXIV. 11. Gloss. Brem. ὀλολύζειν, θρηνεῖν. Conf. Lexic. N. T. s. h. v. i

᾽ΟΛΟ'ΞΗΡΟΣ, *penitus siccus.* חָרוֹן. Symm. Ps. LVII. 10.

᾽ΟΛΟΠΟ'ΡΦΥΡΟΣ, *totus purpureus, totus ex purpura.* אַרְגָּמָן. *purpura.* Num. IV. 13. — תְּכֵלֶת, *hyacinthus.* Num. IV. 7.

*ΟΛΟΡΙΖΕΙ', *radice, radicitus.* Esther. III. 13. sec. edit. Origen.

*ΟΛΟΡΙΖΙ', idem. Esth. III. 13. sec. cod. Vat.

᾽ΟΛΟ'ΡΙΖΟΣ, *radicitus, cum tota*

a radice. Job. IV. 7. ὁλόῤῥιζοι ἀπώλοντο, *radicitus* perierunt. Vide et Prov. XV. 5. In Hebr. textu utrobique nihil est pro hac voce. In posteriore tamen loco mihi ὀλόῤῥιζοι Hebr. בִּתְבוּאַת, *in proventu*, respondere videtur, ut sit quasi *una cum subolescente propagine*. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁλόῤῥιζοι (MS. habet ὁλοριζεί), σὺν ὅλῃ τῇ ῥίζῃ, ἢ τῷ γένει.

b *ΟΛΟΡΡΙΖΟΣ, *radicitus, cum tota radice*. Additam. Esth. XIII. 4. ἀπολέσθαι ὁλοῤῥίζους, *plane, prorsus perire*.

*ΟΛΟΡΡΙΖΩΣ, idem. Esther. III. 13. sec. ed. Compl.

ΟΛΟΣ, *totus*. אָרַח, *iter facio*. Job. XXXIV. 8. ubi tamen pro ὅλος legendum videtur ὁδός. — כֹּל, *omnis*. Genes. XXV. 25. Exod. X.
c 13. Deut. VI. 5. et alibi sæpius. Inc. Cohel. XII. 13. Ὅλος sæpe pro πᾶς ponitur. Confer Schrader. ad Musæum p. 336. et Jacobs. in Anthol. Gr. Tom. XI. pag. 244. — כֻּלּוֹ, *omnis ille*. Prov. XXIV. 31. — כָּלִיל, *perfectus*. Exod. XXVIII. 27. XXXIX. 21. Num. IV. 6. — תָּמִים, *perfectus, integer*. Levit. XXV. 30. ἐνιαυτὸς ὅλος.

d ΟΛΟΣΦΥΡΑΤΟΣ vel ΟΛΟΣΦΥΡΗΤΟΣ, *totus malleo ductus* sive *fabricatus, solidus*. Sir. L. 10. σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρατον. Occurrit quoque hæc vox apud Hesychium s. v. ναστός. Idem: ὁλόσφυροι, ὁλοσφύρατοι, ubi vid. Intt.

*ΟΛΟΣΧΕΡΗΣ, proprie notat *quod integrum est, et omnes suas partes habet*, i. q. ὁλοτελής, deinde
e vero omnino *perfectum, summum*, et aliis adjectivis additum superlativi locum tenet. 3 Macc. V. 31. ὁλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν, *maxime* firmam fidem. Hesych. ὁλοσχερής, ὅλου, διαμπάξ, τέλειος, ὁλόκληρος, δυσχερής, ἐξ ὁλοκλήρου. Apud Polybium ὁλοσχερὴς κίνδυνος, *summum periculum*. Vide Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. Cæterum amant Græci adjectiva ex ὅλος composita, v. c. ὁλο-
f μερής, *qui integra membra habet*, apud Diodor. Sic. p. 212. et apud eundem p. 215. ὁλοσίδηρος, *qui totus ex ferro est*.

ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ, *penitus, prorsus, plane, consummate, perfecte*. בְּפֶרֶץ, *in fractura*. Ezech. XXII. 30. ubi libere verterunt. Vide et 3 Esdr. VI. 28. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ὁλοσχερῶς, τελείως, ἐξ ὁλοκλήρου. Sui-
g das: ὁλοσχερῶς, ὁλοτελῶς.

ΟΛΟΤΕΛΩΣ, *penitus*. כָּלִיל, *totus*. Aqu. Deut. XIII. 16.

*ΟΛΟΦΥΡΟΜΑΙ, *lamentor, ejulo, fleo, lugeo*. 3 Macc. IV. 2. ὀλοφυρόμενοι τὴν ἀπροσδόκητον ἐξαίφνης ἐπικριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλεθρίαν, lugebant de improvisa sibi decreta pernicie. 4 Maccab. XVI. 5. Homer. Iliad. XVI. 17. Hesych. ὀλοφύρεται, ὀδύρε-
h ται, κλαίει, θρηνεῖ, κοπτεῖ. Idem tradit Suidas.

ΟΛΥΜΠΙΟΣ, *Olympius, Olympum incolens, cœlestis*, ab Ὄλυμπος, mons altissimus Thessaliæ vel Macedoniæ, quo, quia vertex ejus cœlum attingere videbatur, passim ipsum cœlum denotatur. Conf. Aristotelem de Mundo cap. 6. 2 Macc. VI. 2. Διὸς Ὀλυμπίου, *Jovis Olympii*.
i Vide de illo Dilherrum Disp. Academ. pag. 171. Hesych. Ὀλύμπιος, οὐράνιος.

ΟΛΥΝΘΟΣ, *grossus, ficus immatura*. פַּגִּים plur. Cant. II. 13. — בִּכּוּרִים plur. *primitiæ*. Al. Nah. III. 12. Hesych. ὄλυνθος, τὸ μὴ πεπεμμένον σῦκον.

ΟΛΥΡΑ, *olyra* (species seminis
k mediæ inter frumentum et hordeum naturæ), *arinca, spelta, far*. כֻּסֶּמֶת, *zea, spelta*. Exod. IX. 32. ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὄλυρα οὐκ ἐπλήγη, triticum autem et olyra non percutiebatur. Vide et Ezech. IV. 9. ubi conferendus Montfauc. Scribitur alias ὄλυρα. Variæ autem de illa, quid sit, sunt sententiæ. Hieronymus ad Ezech. l. c. *Quam nos viciam in-*

terpretati sumus, LXX Theodotioque posuerunt ὄλυραν, quam alii avenam, alii secalem putant. Hesych. ὄλυρα, εἶδος σπέρματος, ἢ βρῶμά τι, — μεταξὺ σίτου καὶ κριθῆς, οἱ δὲ αὐτὴν τὴν κριθήν. Ἄλλοι καρπόν τινα σιτικόν, ζειάν, τινὲς ζέαν. Gloss. in Octateuch. ὀλύραι, οἱ τῶν ζεῶν κόκκοι. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ὄλυρα, ζειά. Conf. quæ notata sunt supra in v. Ζέα. Etymologicum MS. ὀλύρα, ἡ κριθὴ, καὶ ὀλυρίτης ἄρτος, ὁ τῶν κριθῶν. Idem: ὀλύρα, εἶδος κριθώδους καρποῦ, ζειά· ἡ γὰρ κριθὴ ἑξάστιχος, ὁ σῖτος τετράστιχος, ἡ δὲ ὀλύρα δίστιχος καὶ ὄψιμος. Dioscorides Lib. II. c. 13. τὴν ὀλύραν esse scribit ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους τῆς ζειᾶς, ἀτροφωτέραν δὲ κατὰ πολὺ ἐκείνης. Plinius H. N. XVIII. 10. " Ex arinca dulcissimus panis, ipsa spissior quam far, et major spica, eadem et ponderosior. Raro modius grani non XVI libras implet. Exteritur in Græcia difficulter, ob id jumentis dari ab Homero dicta. Hæc enim est, quam olyram vocat. Eadem in Ægypto facilis fertilisque," Confer eundem Lib. XVIII. c. 7. et XXII. 25. Inter has autem sententias præferenda videtur posterior, qua vox de zea, spelta, arinca exponitur. Conf. Ol. Celsii Hierobot. T. II. pag. 99. seq. ac Intt. Hesychii s. h. v.

ὈΛΥΡΙ'ΤΗΣ, panis ex olyra factus, subcineritius, siligineus. עֻגָה, panis coctus, placenta. 1 Reg. XIX. 6. ἐγκρυφίας ὀλυρίτης. Admodum errat Bochartus (Hieroz. P. I. p. 337.), qui ὀλυρίτης ad רְצָפִים referens pro ὀλυρίτης ideo κολλυρίτης legendum censet, quia ὀλύρα Hebræis non sit רְצָפָה, sed כֻּסֶּמֶת; nam ὀλυρίτης est h. l. necessario ad עֻגָה, ac ἐγκρυφίας ad רִצְפָה referendum, ut facta sit h. l. verborum transpositio, ut alias sæpe. Cæterum τὸν ἐξ ὀλυρῶν, scil. ἄρτον, memorat etiam Athenæus Deipnos. Lib. III. c. 74. Vide et quæ modo ante notata sunt ex Plinio in Ὄλυρα.

ὉΜΑΛΗ'Σ, planus, æqualis. עֲרָבָה, campestris locus. Aqu. 1 Sam XXIII. 24. ἐν ταῖς ὁμαλέσι, sc. χώραις, in locis planis.

*ὉΜΑΛΗ', planities, ita ut omissa sit vox χώρα. עֲרָבָה, locus campestris. Aqu. Ies. XXV. 1. ubi Symmachus πεδινὴ habet.

ὉΜΑΛΙ'ΖΩ, adæquo, planum reddo, complano, lævigo. דַהֲרוֹת plur. plausus. Jud. V. 22. ὁμαλιεῖ sec. Ald. Ita Bielius ex Trommio. Sed ὁμαλιεῖ ibi potius ad הָלְמוּ, contusi sunt, referendum videtur. — יִשֵּׁר Pih. Ies. XLV. 2. Adde Symm. Psalm. V. 9. — שִׁוָּה Pih. Ies. XXVIII. 25. — יְשַׂדֵּד, vasto. Symm. Job. XXXIX. 10. ὁμαλίσει, Sirac. XXI. 11. ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὡμαλισμένη ἐκ λίθων, via peccatorum est lapidibus planis strata, h. e. initio videtur concinna, pulcra, amœna et jucunda.

ὉΜΑΛΙΣΜΟ'Σ, complanatio. Mich. VII. 12. εἰς ὁμαλισμὸν sec. cod. Vat. Hieronymus legit συγκλεισμὸν. Reddit enim: in conclusionem. Est glossema ex alia translatione, ubi interpres loco מִנִּי מָצוֹר, ab ipsa munitione, legit מְנִי אֲשׁוּר, portio gressus. Cum enim urbes sunt complanatæ, liberum est super earum ruinas gradiri. Adde Baruch. V. 6. et Aristoph. Ran. 490. Schol. Plut. 414. Schol. ubi vid. Küsterus pag. 8.

ὉΜΑΛΟ'Σ, planus, lævis, æqualis, æquabilis. מִישׁוֹר. Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. III. 10. τοῦ ὁμαλοῦ τῆς ἰσότητος, ubi duæ versiones coaluerunt. Symm. Psalm. XXV. 12. Aqu. Psalm. CXLII. 10. et Ezech. XLVII. 8. — עֲרָבָה, locus campestris. Aqu. et Symm. Deut. I. 1. ἐν τῇ ὁμαλῇ, sc. χώρᾳ, in planitie. In Cod. Paul. Lips. legitur ἐνομαλεῖ pro ἐν ὁμαλεῖ, seu ἐν ὁμαλῇ.

a radice. Job. IV. 7. ὁλόῤῥιζοι ἀπώλοντο, *radicitus* perierunt. Vide et Prov. XV. 5. In Hebr. textu utrobique nihil est pro hac voce. In posteriore tamen loco mihi ὁλόῤῥιζοι Hebr. בִּתְבוּאַת, *in proventu*, respondere videtur, ut sit quasi *una cum subolescente propagine*. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁλόῤῥιζοι (MS. habet ὁλοριζεί), σὺν ὅλῃ τῇ ῥίζῃ, ἢ τῷ γένει.

b *ΟΛΟ'ῬΡΙΖΟΣ, *radicitus, cum tota radice*. Additam. Esth. XIII. 4. ἀπολέσθαι ὁλοῤῥίζους, *plane, prorsus perire*.

*ΟΛΟῬ'ῬΙ'ΖΩΣ, idem. Esther. III. 13. sec. ed. Compl.

*ΟΛΟΣ, *totus*. אָרַח, *iter facio*. Job. XXXIV. 8. ubi tamen pro ὅλος legendum videtur ὁδός. — כֹּל, *omnis*. Genes. XXV. 25. Exod. X.

c 13. Deut. VI. 5. et alibi sæpius. Inc. Cohel. XII. 13. Ὅλος sæpe pro πᾶς ponitur. Confer Schrader. ad Musæum p. 336. et Jacobs. in Anthol. Gr. Tom. XI. pag. 244. — כֻּלּוֹ, *omnis ille*. Prov. XXIV. 31. — כָּלִיל, *perfectus*. Exod. XXVIII. 27. XXXIX. 21. Num. IV. 6. — תָּמִים, *perfectus, integer*. Levit. XXV. 30. ἐνιαυτὸς ὅλος.

d 'ΟΛΟΣΦΥ'ΡΑΤΟΣ vel 'ΟΛΟΣΦΥ'ΡΗΤΟΣ, *totus malleo ductus* sive *fabricatus, solidus*. Sir. L. 10. σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρατον. Occurrit quoque hæc vox apud Hesychium s. v. ναστός. Idem: ὁλόσφυροι, ὁλοσφύρατοι, ubi vid. Intt.

*ΟΛΟΣΧΕΡΗ'Σ, proprie notat *quod integrum est, et omnes suas partes habet*, i. q. ὁλοτελής, deinde

e vero omnino *perfectum, summum*, et aliis adjectivis additum superlativi locum tenet. 3 Macc. V. 31. ὁλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν, *maxime* firmam fidem. Hesych. ὁλοσχερής, ἀθόλου, διαμπάξ, τέλειος, ὁλόκληρος, δυσχερής, ἐξ ὁλοκλήρου. Apud Polybium ὁλοσχερὴς κίνδυνος, *summum periculum*. Vide Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. Cæterum amant Græci adjectiva ex ὅλος composita, v. c. ὁλομερής, *qui integra membra habet*,

f apud Diodor. Sic. p. 212. et apud eundem p. 215. ὁλοσίδηρος, *qui totus ex ferro est*.

'ΟΛΟΣΧΕΡΩ'Σ, *penitus, prorsus, plane, consummate, perfecte*. בְּפֶרֶץ, *in fractura*. Ezech. XXII. 30. ubi libere verterunt. Vide et 3 Esdr. VI. 28. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ὁλοσχερῶς, τελείως, ἐξ ὁλοκλήρου. Sui-

g das: ὁλοσχερῶς, ὁλοτελῶς.

'ΟΛΟΤΕΛΩ'Σ, *penitus*. כָּלִיל, *totus*. Aqu. Deut. XIII. 16.

*ΟΛΟΦΥ'ΡΟΜΑΙ, *lamentor, ejulo, fleo, lugeo*. 3 Macc. IV. 2. ὁλοφυρόμενοι τὴν ἀπροσδόκητον ἐξαίφνης ἐπικριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλεθρίαν, lugebant de improvisa sibi decreta pernicie. 4 Maccab. XVI. 5. Homer. Iliad.

h XVI. 17. Hesych. ὁλοφύρεται, ὀδύρεται, κλαίει, θρηνεῖ, κοπτεῖ. Idem tradit Suidas.

'ΟΛΥ'ΜΠΙΟΣ, *Olympius, Olympum incolens, cœlestis*, ab Ὄλυμπος, mons altissimus Thessaliæ vel Macedoniæ, quo, quia vertex ejus cœlum attingere videbatur, passim ipsum cœlum denotatur. Conf. Aristotelem de Mundo cap. 6. 2 Macc.

i VI. 2. Διὸς Ὀλυμπίου, *Jovis Olympii*. Vide de illo Dilherrum Disp. Academ. pag. 171. Hesych. Ὀλύμπιος, οὐράνιος.

'ΟΛΥΝΘΟΣ, *grossus, ficus immatura*. פַּגִּים plur. Cant. II. 13. — בִּכּוּרִים plur. *primitiæ*. Al. Nah. III. 12. Hesych. ὄλυνθος, τὸ μὴ πεπειρασμένον σῦκον.

'ΟΛΥ'ΡΑ, *olyra* (species seminis

k mediæ inter frumentum et hordeum naturæ), *arinca, spelta, far*. כֻּסֶּמֶת, *zea, spelta*. Exod. IX. 32. ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη, triticum autem et olyra non percutiebatur. Vide et Ezech. IV. 9. ubi conferendus Montfauc. Scribitur alias ὄλυρα. Variæ autem de illa, quid sit, sunt sententiæ. Hieronymus ad Ezech. l. c. *Quam nos viciam in-*

a terpretati sumus, LXX Theodotioque posuerunt ὄλυραν, quam alii avenam, alii secalem putant. Hesych. ὄλυρα, εἶδος σπέρματος, ἢ βρῶμά τι, — μεταξὺ σίτου καὶ κριθῆς, οἱ δὲ αὐτὴν τὴν κριθήν. Ἄλλοι καρπόν τινα σιτικὸν, ζειὰς, τινὲς ζέαν. Gloss. in Octateuch. ὀλύραι, οἱ τῶν ζεῶν κόκκοι. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ὄλυρα, ζειά. Conf. quæ notata sunt supra in v. Ζέα. Etymologicum b MS. ὄλυρα, ἡ κριθὴ, καὶ ὀλυρίτης ἄρτος, ὁ τῶν κριθῶν. Idem: ὀλύρα, εἶδος κριθώδους καρποῦ, ζειά· ἡ γὰρ κριθὴ ἑξάστιχος, ὁ σῖτος τετράστιχος, ἡ δὲ ὀλύρα δίστιχος καὶ ἄψιμος. Dioscorides Lib. II. c. 13. τὴν ὀλύραν esse scribit ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους τῆς ζειᾶς, ἀτροφωτέραν δὲ κατὰ πολὺ ἐκείνης. Plinius H. N. XVIII. 10. " Ex arinca dulcissimus panis, ipsa spissior quam far, et c major spica, eadem et ponderosior, Raro modius grani non XVI libras implet. Exteritur in Græcia difficulter, ob id jumentis dari ab Homero dicta. Hæc enim est, quam olyram vocat. Eadem in Ægypto facilis fertilisque," Confer eundem Lib. XVIII. c. 7. et XXII. 25. Inter has autem sententias præferenda videtur posterior, qua vox de d zea, spelta, arinca exponitur. Conf. Ol. Celsii Hierobot. T. II. pag. 99. seq. ac Intt. Hesychii s. h. v.

'ΟΛΥΡΙ'ΤΗΣ, panis ex olyra factus, subcineritius, siligineus. עֻגָה, panis coctus, placenta. 1 Reg. XIX. 6. ἐγκρυφίας ὀλυρίτης. Admodum errat Bochartus (Hieroz. P. I. p. 337.), qui ὀλυρίτης ad רְצָפִים referens pro ὀλυρίτης ideo κολλυρίτης legendum e censet, quia ὀλύρα Hebræis non sit כֻּסֶּמֶת, sed רִצְפָּה; nam ὀλυρίτης est h. l. necessario ad עֻגָה, ac ἐγκρυφίας ad רִצְפָּה referendum, ut facta sit h. l. verborum transpositio, ut alias sæpe. Cæterum τὸν ἐξ ὀλυρῶν, scil. ἄρτον, memorat etiam Athenæus Deipnos. Lib. III. c. 74. Vide et quæ modo ante notata sunt ex Plinio in Ὄλυρα.

'ΟΜΑΛΗ'Σ, planus, æqualis. עֲרָבָה, f campestris locus. Aqu. 1 Sam XXIII. 24. ἐν ταῖς ὁμαλέσι, sc. χώραις, in locis planis.

*'ΟΜΑΛΗ', planities, ita ut omissa sit vox χώρα. עֲרָבָה, locus campestris. Aqu. Ies. XXV. 1. ubi Symmachus πεδινὴ habet.

'ΟΜΑΛΙ'ΖΩ, adæquo, planum reddo, complano, lævigo. דַּהֲרוֹת plur. plausus. Jud. V. 22. ὁμαλιεῖ sec. g Ald. Ita Bielius ex Trommio. Sed ὁμαλιεῖ ibi potius ad הָלְמוּ, contusi sunt, referendum videtur. — יִשַּׁר Pih. Ies. XLV. 2. Adde Symm. Psalm. V. 9. — שִׁוָּה Pih. Ies. XXVIII. 25. — שָׁדַד, vasto. Symm. Job. XXXIX. 10. ὁμαλίσει, Sirac. XXI. 11. ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὡμαλισμένη ἐκ λίθων, via peccatorum est lapidibus planis strata, h. e. initio vide- h tur concinna, pulcra, amœna et jucunda.

'ΟΜΑΛΙΣΜΟ'Σ, complanatio. Mich. VII. 12. εἰς ὁμαλισμὸν sec. cod. Vat. Hieronymus legit συγκλεισμὸν, Reddit enim: in conclusionem. Est glossema ex alia translatione, ubi interpres loco מִנִּי מָצוֹר, ab ipsa munitione, legit מִנִּי אָשׁוּר, portio gressus. Cum enim urbes sunt complanatæ, liberum est super earum ruinas gradiri. Adde Baruch. V. 6. et i Aristoph. Ran. 490. Schol. Plut. 414. Schol. ubi vid. Küsterus pag. 8.

'ΟΜΑΛΟ'Σ, planus, lævis, æqualis, æquabilis. מִישׁוֹר. Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. III. 10. τοῦ ὁμαλοῦ τῆς ἰσότητος, ubi duæ versiones coaluerunt. Symm. Psalm. XXV. 13. Aqu. Psalm. CXLII. 10. et Ezech. XLVII. 8. — עֲרָבָה, locus campestris. Aqu. et Symm. Deut. I. 1. ἐν τῇ ὁμαλῇ, sc. χώρᾳ, in planitie. In Cod. Paul. Lips. legitur ἐνωμαλεῖ pro ἐν ὁμαλεῖ, seu ἐν ὁμαλῇ.

a Vide ad h. l. Scharfenbergium. Aqu. Deut. XXXIV. 1. *ἀπὸ ὁμαλῶν, a planitie, ὅ ἐστιν ἀπὸ τῆς πεδιάδος*, interprete Procopio Cat. Nic. p. 1671. qui hic verba Symm. sua fecit, ut recte observavit Scharfenbergius. Aqu. Num. XXII. 1. Amos VI. 14. et Job. XXXIX. 6. Hesych. ὁμαλὸν, λεῖον, ἴσον, ἰσόπεδον, εὐχερές.

'ΟΜΒΡΕ'Ω, *pluo.* הִבִּיעַ Hiph. a b נָבַע, *scaturire facio, eructo.* Aqu. Ps. LXXVII. 2. ὀμβρήσω.

"ΟΜΒΡΗΜΑ, *imber, pluvia.* נֹזְלִים plur. *fluenta.* Ps. LXXVII. 49.

"ΟΜΒΡΟΣ, idem. גֶּשֶׁם, *pluvia.* Aqu. Prov. XXV. 24. ὄμβροι. Aqu. Symm. Theod. Zach. IV. 16. Aqu. Gen. VII. 12. sec. cod. Mosqu. Aqu. Ps. LXVII. 10. sec. Suidam in v. ἑκούσιος. — מָטָר, idem. Symm. c Job. XXXVII. 6. — שָׂעִיר, *hirsutus.* Deut. XXXII. 2. ubi שְׂעִירִים sunt *imbres,* ab Arab. ثغر, *effluxit, emanavit, pluit,* mutato שׂ in ת, ut alibi. Vide et Sap. XVI. 16. Sirac. XLIX. 10. Hesych. ὄμβρος, χοιρίδιον ἢ ὑετός.

"ΟΜΗΡΟΝ, *obses, pignus, quod est loco obsidis.* צִיר, *legatus.* Theod. et LXX Ies. XVIII. 1. Aqu. Symm. d Proverb. XIII. 17. Ies. LVII. 9. 1 Macc. I. 11. ὃς ἦν ὅμηρα ἐν τῇ 'Ρώμῃ, qui fuerat Romæ *obses:* ubi vel positum est pro εἰς ὅμηρα, *inter obsides,* vel scribendum est ὅμηρος, ut legebat in uno codice Drusius. 1 Macc. IX. 53. ἔλαβε τοὺς υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὅμηρα, pro εἰς ὅμηρα, accepit filios principum regionis *obsides.* Vide et 1 Macc. e XIII. 16. et conf. 1 Macc. XI. 62. ubi εἰς additur. Schol. ad Thucyd. I. p. 55. B. ed. Wechel. ὅμηρον, ἐνέχυρον τὸ ὑπὲρ εἰρήνης παρεχόμενον, παρὰ τοῦ ὁμοῦ εἴρειν. Schol. Aristoph. in Acharn. v. 326. ὅμηρα ἐκάλουν τὰ ἐπὶ συνθήκαις διδόμενα ἐνέχυρα. Hesych. ὅμηρα, τὰ ἐπὶ τῇ συμβιβάσει διδόμενα ἐνέχυρα.

'ΟΜΙΛΕ'Ω, *conversor, colloquor, consuetudinem habeo, stupri consuetudinem habeo cum muliere, concumbo.* f *דַּבֵּר Chald. Dan. I. 19. sec. cod. Chis. — הִתְהַלֵּךְ Hithp. *continenter ambulo.* Prov. XXIII. 30. ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις; ad quem locum videndus Jaegerus. Mihi ὁμιλεῖν in hoc et aliis locis notare videtur *assiduum esse in aliqua re, assidue tractare,* ut legitur Sirac. XI. 19. στῆθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, ubi ὁμιλεῖν est i. q. in sequentibus g παλαιοῦσθαι, *consenescere in officio.* Confer supra s. v. διαθήκη. — יָלַךְ, *eo, ambulo.* Prov. XV. 13. μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει, cum sapientibus autem non conversabitur. — רָוָה Pih. *irrigo.* Prov. V. 19. ἔλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὁμιλείτω σοι, cerva amoris et hinnulus tibi gratissimus *consuetudinem tecum habeat:* ubi Interpres sensum meh taphoricum vocis רָוָה non male expressit. Conf. etiam Judith. XII. 11. Susann. v. 53. Sic de *amoris commercio* vel *concubitu* hoc verbo passim etiam usus est Ælianus. Vide Indicem ejus, et confer, quæ ex Luciano affert Fesselius Advers. Sacr. Lib. II. c. 20. p. 153. "Ομιλος quoque pro *consuetudine venerea* occurrit apud Philostratum Heroic. i c. 19. p. 726. ubi vid. Olearius. Conf. et v. ὁμιλία. — *שִׂיחַ, *meditatio.* Symm. 1 Reg. XVIII. 27. Job. XI. 8. — שִׂיחָה, idem. Symm. Job. XV. 4. ὁμιλήσας. Vide et Aqu. Jud. XV. 10. Ps. LXVIII. 13. Symm. Job. XII. 8. Hesych. ὁμιλεῖ, συναναστρέφεται, μάχεται. Idem: ὁμιλεῖν, ἐπακολουθῆσαι, ἀναστρέφεσθαι, λαλεῖν. τίθεται δὲ καὶ ἀντὶ φιλίας καὶ διαλέξεως. Idem: ὁμιλέομεν, διαλεγόμεθα. Idem: ὅμιλος, ἄθροισμα, ὄχλος, θόρυβος, δῆμος, πλῆθος, μάχη, σύνοδος· ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ εἰλεῖσθαι κατ' αὐτὸν ὄχλον. Sir. XI. 19. ὁμιλεῖν,

a *versari*. Joseph. A. J. XIX. 3. p. 938. ed. Hav. ὁμιλεῖν κινδύνοις.

ὉΜΙΛΕ'Ω ἈΝΘΡΩ'ΠΟΙΣ, *conversor cum hominibus*. הִתְאַדֵּם, *rubesco*. Prov. XXIII. 30. ὁμιλεῖτε ἀνθρώποις δικαίοις, conversamini cum hominibus justis. Hic significationem deduxerunt ex voce אָדָם, *homo*. Ita Bielius. Sed ex collatione utriusque textus apparet, verbis b Græcis adductis nihil respondere in textu Hebraico, sed esse aliunde annexa. — Vide alibi πανούργως.

ὉΜΙΛΙ'Α, *conversatio, colloquium, sermo, congressus, concubitus*. לַחַשׁ, *mussitatio*. Symm. Ies. III. 3. ὁμιλία μυστική. — לֶקַח, *doctrina*. Prov. VII. 21. ἀπεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ, seduxit autem illum multo sermone. Scil. vox לֶקַח h. l. c *artes* notat, *quibus quis capitur* (ex notione *capiendi*, quam radix לקח habet), inter quas est ὁμιλία. — סוֹד, *arcanum*, it. *consilium*. Symm. Job. XV. 8. Psalm. XXIV. 15. Ezech. XIII. 9. Jerem. XXIII. 18. In priore loco ὁμιλία *colloquium familiare de rebus secretis* notat.—עוֹנָה, *debitum conjugale*, ab Arab. عان, *marito juncta est*, aut potius d غني, *uxorem duxit, cohabitavit*. Eodem sensu ענה quoque apud Syros usurpatur. Exod. XXI. 10. τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει, *concubitu* illam non privabit. Eodem sensu vocem usurpavit Ælianus plus vice simplici, et Antonin. Lib. Fab. 6. p. 44. Mœris Atticista: ὁμιλίαν, οὐ τὴν διάλεξιν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν συνουσίαν πρὸς γυναῖκας, Ἀττικῶς. λαλιὰν e Ἑλληνικῶς. Conf. Alberti ad 1 Cor. XV. 33. p. 357. et v. ὁμιλέω supra. — *עוֹת seu עֵתֶת, *tempestive loquor*. Symm. Ies. L. 4. ubi ὁμιλία sensu bono *alloquium* seu *colloquium tempestivum* notat. — שִׂיחַ, *meditatio*. Aqu. Amos IV. 13. — שִׂיחַ, idem. Aqu. 1 Reg. XVIII. 27. Ps. LIV. 3. Ps. CIII. 35. ὁμιλία, ubi LXX διαλογὴ habent, vox autem Hebr. de *carmine in laudem Dei* seu *hymno* explicanda est. Adde Aqui- f lam Amos IV. 13. Scilicet שׂוּחַ etiam *loqui, eloqui* notat. Sap. VIII. 18. ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις, in certamine *colloquii* ejus prudentia.

ὉΜΙΛΟΣ, *cœtus, conventus*, לַהֲקַת, idem. 1 Reg. XIX. 20. — עֵדָה, idem. Symm. Psalm. I. 5. Suidas: ὅμιλος, ἄθροισμα, ὄχλος, πλῆθος. Idem verba Homeri subjungit, quibus vox eo sensu legitur. g

ὉΜΙ'ΧΛΗ, *nebula*. כְּפֹר, *pruina*. Ps. CXLVII. 5.—עֵיפָה, *obscuritas*. Amos IV. 13. — *עָנָן. Aqu. Deut. IV. 11. Ita legitur quidem in Hexaplis. Sed pertinet potius ad עֲרָפֶל, et tribuendum Symmacho.—עֲרָפֶל, *caligo*. Job. XXXVIII. 9. Joël. II. 2. Soph. I. 16. Vide et Sap. II. 4. Sirac. XXIV. 3. (ὡς ὁμίχλη, *sicut nebula*. Intellegit tenebras primi- h genias, quæ secundum Gen. I. 2. erant super faciem abyssi: in qua comparatione per se non satis apta tantum *universalitatis* notio spectanda est. Nisi ὁμίχλην de *ære circumjecto* explicare malis.) XLIII. 27. Hesych. Ὁμίχλη ἢ ὁμίχλα, ἀὴρ παχὺς, σκοτεινὸς, ἀχλὺς, ὑδατώδης σκοτία. Suidas: ὁμίχλη, ἀορασία ἢ παχὺς ἀήρ. Idem: ὁμίχλη, ὁ τεθολωμένος ἀὴρ, i καὶ μὴ διαυγὴς, μηδὲ λαμπρός. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ὁμίχλη, ὁ παχὺς καὶ ὑγρότατος ἀήρ.

ὉΜΙΧΛΟ'Ω, *obnubilo, nebula tego, obscuro*. רָעַף, *stillo*. Inc. Ps. LXIV. 13. ὁμιχλωθήσονται. Secundum Heracleotam in Comment. ad h. l. T. II. Catenæ PP. GG. p. 264. Incertus hic interpres est Symmachus, cui in Hexaplis γνοφωθήσεται tribuitur,

quod secundum eundem est Aquilæ. Cæterum uterque legit עַרְפּוֹ, nam עֲרָפֶל sunt *tenebræ*.

ὌΜΜΑ, *oculus, aspectus*. עַיִן, *oculus*. Prov. VI. 4. VII. 3. X. 27. et alibi sæpius. Adde Sap. XV. 15.

ὈΜΝΥΩ vel ὌΜΝΥΜΙ, *juro*. נִשְׁבַּע Niph. Ps. LXII. 10. ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ, jurans per illum. Vide et Jerem. V. 7. et conf. Matth. V. 34. Apoc. X. 6. Similiter Plato Lib. XI. de Legg. p. 966. θεοὺς παρακαλῶν ἐπόμνυσιν ἐν τοῖς τῶν ἀγορανόμων νόμοισι, deos invocans per leges res venales curantium jurat. Ps. CI. 9. κατ' ἐμοῦ ὤμνυον, per me jurabant. Vide et Ies. XLV. 23. Amos IV. 2. VIII. 14. Sic Demosthenes contra Conon. p. 732. sub fin. ἀξιοπιστότερος τοῦ κατὰ τῶν παίδων ὀμνύοντος καὶ διὰ τοῦ πυρός. Et de Falsa Legat. p. 289. κατὰ τῶν παίδων ὤμνυε. Ies. XIX. 18. ὀμνύοντες (ἐπὶ) τῷ ὀνόματι κυρίου Σαβαώθ. Vide et Ies. XLVIII. 1. Jerem. XII. 16. Zach. V. 4. et confer Deut. VI. 13. X. 20. ubi ἐπὶ additur et ὀμῇ est i. q. ὀμνύσεις. Num. XIV. 16. ὤμοσεν. Theodor. ἐπηγγείλατο. Hos. IV. 16. μὴ ὀμνύετε ζῶντα κύριον, ne jurate per viventem Dominum. Conf. Jac. V. 12. Sic passim etiam apud profanos scriptores construitur cum casu quarto. Vide Vorstii Philolog. Sacr. c. 36. — *נִשְׁבַּר, *frangor*. Ezech. VI. 9. Interpres videtur נִשְׁבַּעְתִּי pro נִשְׁבַּרְתִּי male audivisse. — *נָתַן, *do*. Inc. Gen. XXXV. 12. Scilicet נָתַן h. l. notat *promittere aliquid et quidem jurejurando interposito*. Cf. Lex. N. T. s. v. δίδωμι. — Verba καὶ ὀμοῦμαι Deut. XXXII. 40. continent glossam e margine in textum translatam ad verba αἴρω τὴν χεῖρά μου. Sap. XIV. 31. οἱ ὀμνυόμενοι sunt *ii, per quos aliquis jurat, numina jurata*, aut etiam vocis mediæ tanquam activum verti potest *jurantes*.

*ὉΜΟΓΝΩΜΩΝ, *qui ejusdem est sententiæ, unanimis, concors, amicus*. עֵצָה, *consilium, decretum*. Symm. Ps. CXVIII. 24. ἄνδρες ὁμογνώμονές μοι, h. e. *mihi carissimi*, seu, ut Hieronymus vertit: *viri amicissimi mihi*. In hoc sensu occurrit quoque apud Xenoph. de Republ. Laced. VIII. 1. Suidas: ὁμογνώμονος, ὁμοφώνου.

ὉΜΟΕΘΝΗΣ, *ejusdem gentis seu nationis, gentilis, popularis*. 2 Macc. IV. 2. V. 6. Herodot. I. p. 88. 27. Adjectivum ὁμόεθνος legitur apud Josephum c. Apion. p. 455. 12. f.

*ὉΜΟΖΗΛΙΑ, *par studium*. 4 Macc. XIII. 24.

ὉΜΟΘΥΜΑΔΟΝ, *unanimiter, una, simul, conjunctim*. כְּאֶחָד, *sicut unus*. Esdr. III. 9. — *כְּאִישׁ אֶחָד. Inc. 1 Sam. XI. 7. — יַחַד, *una, simul*. Job. XVI. 10. ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμὲ, conjunctim autem decurrebant ad me. Vide et Job. XVII. 16. XXI. 26. XXIV. 4. et conf. Act. XIX. 29. — יַחְדָּו, idem. Exod. XIX. 8. Job. II. 11. XLVI. 21. et alibi sæpius. — מִשְׁטָר, *gubernatio*. Job. XXXVIII. 33. ubi ὁμοθυμαδὸν notare videtur *secundum ordinem naturæ*. — עֲדֵי constr. ex עַד, *usque ad*. Num. XXIV. 24. 3 Esdr. V. 47. Hebr. כְּאִישׁ אֶחָד, Esdr. III. 1. Hesych. ὁμοθυμαδὸν, ὁμοῦ, ὁμοψύχως. Lex. Vet. ὁμοθυμαδὸν, *universi, una, pariter, gregatim, simul*.

ὉΜΟΙΟΠΑΘΗΣ, *similibus affectionibus obnoxius, similiter affectus, similes proprietates habens*. Sap. VII. 3. ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, in terram *similibus affectionibus obnoxiam* decidi. Vulgatus reddit: *similiter factam*. 4 Macc. XII. 14.

ὍΜΟΙΟΣ, *similis*. *אֶחָד, *unus*.

a Symm. Cohel. III. 19. — *בְּבֶטֶן, *in utero.* Job. XXXI. 15. Symm. ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ. Ita legitur in Hexaplis. Sed non recte, si quid video. Pertinent potius hæc verba ad בְּרֶחֶם אֶחָד, *in uno utero*, quæ bene Symmachus ita transtulit. Non enim Deus omnes in uno formavit utero, sed (ac hoc voluit Jobus dicere) omnes pariter in utero b matris formavit, nos omnes communi ortu gaudemus. Verba ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ Olympiodorus quoque retulit ad verba ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ, non vero ad ἐν γαστρί. Fortasse autem hæc versio Symmachi tantum ad אֶחָד pertinet, quod h. l. est *pariter*. Semlero ad ὡς pertinere videtur. — דָּמָה, *similis sum.* Ezech. XXXI. 8. — דָּמָה : דָּמְיָה, c part. Kal Chald. masc. et fœm. Dan. III. 26. VII. 5. — דְּמוּת, *similitudo.* Ies. XIII. 4. — *דָּמִי, *silentium.* Ies. LXII. 7. οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος. In mente habuerunt notionem *assimilandi*, quam habet דָּמָה cum derivatis. — *כְּדָבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה, *sicut verbum magnum istud.* Οἱ λοιποὶ sec. cod. 108. Holm. Deut. IV. 32. ὅμοιον αὐτῷ. Sed, ut d equidem puto, verba hæc sunt potius referenda ad כָּמֹהוּ in fine commatis. — *כַּמַּיִם, *sicut aquæ.* Prov. XXVII. 19. οὐχ ὅμοια. Jaegerus existimat, interpreti obversatum esse כְּמִין. Mihi autem legisse videntur כְּמוֹ, ad quod autem ὥσπερ pertinet, ita ut οὐχ ὅμοια sensus explendi causa de suo addiderint. — *כֵּן, *ita.* Inc. Psalm. CXLVII. 20. e ὅμοια. — כְּמוֹ, *sicut.* Theod. Jud. VIII. 18. — כְּנֶגֶד, *velut e regione.* Gen. II. 20. — מִין, *species.* Levit. XI. 14. 15. καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, לְמִינוֹ. Sensum expresserunt. Deut. XIV. 13. Sir. VII. 13. μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει, neque, quod simile est, amico factites: ubi non opus est, ut cum Grotio ἄμητον, cum Lindio ἀνόμοιον, aut cum aliis ὁμοίΐον, *utrique parti perniciosum* (Il. N', 358.) loco ὅμοιον f legatur. Hesych. ὅμοιος, ἐν ταὐτῷ συνεστώς. Sap. XVI. 1. δι' ὁμοίων, per animalia his, quæ coluerunt, similia.

ἌΛΛΟΣ ὍΜΟΙΟΣ, *alius similis.* שַׂגִּיא, *amplus.* Job. XXXVII. 23. Vox Hebr. h. l. commode redditur per *æque magnus* seu *excellens.*

ὍΜΟΙΟΣ ὍΜΟΙΟΣ, *similis similis.* אֶחָד, *unus.* Jud. VIII. 18. g

ὍΜΟΙΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *similis fio.* דּוּם, *sileo.* Ies. XXIII. 2. Permutarunt fortasse דום cum דָּמָה. — הָיָה כְּ, *sum sicut.* Ez. XXXI. 8. — שָׁוָה, *æqualis sum.* Proverb. XXVI. 4.

ὍΜΟΙΟΣ ΕἸΜΊ, *similis sum.* הִדַּמָּה : דָּמָה, Kal et Hithp. Cant. II. 9. Ies. XIV. 14. — נָתַן דָּמִי, *do silentium.* Ies. LXII. 6. — מָשַׁל, h *comparo.* Job. XLI. 25.

ʽΟΜΟΙΌΤΗΣ, *similitudo.* מִין, *species.* Genes. I. 11. 12. Adde Sap. XIV. 19. ubi *imaginem, effigiem* notat.

ʽΟΜΟΙΌΤΡΟΠΟΣ, *similis moribus.* כְּעֶרְכִּי, *juxta æstimationem meam.* Symm. Ps. LIV. 14. ὁμοιότροπος. Ita certe Montfauconius edi jussit. Sed sec. Eusebium i Comment. in Psalm. p. 229. Symmachus scripserat ὁμότροπος. Adde Sir. XXVI. 18. sec. ed. Compl.

ʽΟΜΟΙΌΨΗΦΟΣ, *cujus simile suffragium est.* 2 Macc. XIV. 20. ὁμοιοψήφου συγγνώμης sec. Alex. Confunditur ibi cum ὁμόψηφος.

ʽΟΜΟΙΌΩ, *assimilo, conformo, comparo, æquiparo*; et ὁμοιόομαι, *similis sum, consentio.* דָּמָה in Kal, Niph. et Pih. Ps. XLVIII. 12. 21.

a Cant. I. 8. II. 17. et alibi aliquoties. Symm. Ps. CXXX. 2. — דָּמִי, *silentium*. Psalm. LXXXII. 1. In mente habuerunt דָּמָה, *assimilavit*. — יֵאוֹת, *consentio*. Gen. XXXIV. 15. ἐν τούτῳ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, in hoc *consentiemus* vobis. Vide et v. 22. ac 23. Eadem vox Hebr. 2 Reg. XII. 9. per συμφωνεῖν redditur. — *מוּל, *circumcido*. Genes. b XXXIV. 15. sed MS. Sarr. ὁμοιωθῆναι. Lectio aperte vitiosa, quæ ex verbis antecedentibus ἵνα γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς orta esse videtur. Reponendum est περιτμηθῆναι. — נִמְשַׁל Niph. *similis fio*. Ps. XXVII. 1. CXLII. 8. — עָרַךְ, *æstimo*, quod etiam in V. T., ut in lingua Arab., *comparandi* notionem habet. Ps. XXXIX. 7. Ies. XL. 18. — c שָׁוָה, *æqualis sum*. Al. Ies. XL. 25. Vide et Sap. VII. 10. XIII. 14. Sirac. XIII. 1. ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. Vulgat. *induet superbiam*. Syrus: *induit mores ejus*. Sir. XXVII. 25. καὶ οὐχ ὡμοίωσα αὐτῷ, sed nihil æque ac talem odio habeo. Ibid. XXXVI. 11. ubi tamen pro πρωτογόνῳ ὡμοίωσας, ut legitur in Cod. Vatic., cum ed. Complut. legere d mallem πρωτόγονον ὠνόμασας. Conf. Lex. N. T. s. v. ἐνδύειν. 1 Macc. III. 4.

ʽΟΜΟΙ'ΩΜΑ, *similitudo, imago*. דְּמוּת, idem. 2 Reg. XVI. 10. 2 Paral. IV. 3. Ies. XL. 18. — צֶלֶם, *imago*. 1 Sam. VI. 5. 11. — רַתּוּקוֹת plur. *catenæ*. Ies. XL. 19. ὁμοίωμα. N. L. — תַּבְנִית. Deut. IV. 16. 17. 18. Jos. XXII. 28. — e תּוֹר, *ordo*. Cant. I. 10. ὁμοιώματα. Sine dubio acceperunt illud תּוֹרֵי, quasi esset a תֹּאַר, quod *figuram* notat. Confer quoque Bocharti Hieroz. T. II. p. 600. ed. Rosenmüll. qui eos צוּרֵי, *imagines*, legisse putat. Ruperti in Symb. ad h. l. rationem hujus versionis e l. Arab. arcessendam suspicatur, تلا in Conj. IV. est *iteravit*, et تورية, ὁμοιόπτωσις, *vocum similiter desinen- f tium consonantia*. — תְּמוּנָה. Exod. XX. 4. Deut. IV. 12. (ubi *faciem* notat, et cum μορφή in codd. permutatur.) V. 8. Vide et Sirac. XXXIV. 3. XXXVIII. 35. 1 Macc. III. 49. Gloss. in Octat. ὁμοίωμα, μορφή. Etymologicum ineditum: εἴδωλον καὶ ὁμοίωμα διαφέρει. τὸ μὲν εἴδωλον οὐδεμίαν ὑπόστασιν ἔχει, τὸ δὲ ὁμοίωμά τινων ἐστιν ἴνδαλμα καὶ g ἀπείκασμα. ἐπειδὴ Ἕλληνες ἀναπλάττουσι τὰς οὐχ ὑφεστώσας μορφάς, σφίγγας, τρίτωνας, κενταύρους, εἴδωλα λέγουσι τὰ τῶν οὐχ ὑφεστώτων μιμήματα, ὁμοιώματα δὲ τὰ τῶν ὑφεστώτων εἰκάσματα, οἷον ἡλίου, σελήνης, ἄστρων, ἀνθρώπων, θηρίων, ἑρπετῶν.

ʽΟΜΟΙ'ΩΣ, *similiter*. לְגֵו, *pro tergo*. Prov. XIX. 29. Sed ibi pro ὁμοίως sine dubio legendum est h ὤμοις, et quidem auctoritate Clementis Alex. Lib. II. Pæd. c. 11. Vide ad h. l. Montfauc. ac Jaegerum. — כְּדֵי, *secundum sufficientiam*, i. e. *quantum satis est*. Esth. I. 18. — *כְּמוֹ, *sicut*. Aqu. Hos. VIII. 12. — *יַחַד, *simul*. Symm. Ps. CXL. 10. ubi fortasse legendum est ὁμοῦ. — *עִם, *cum*. Symm. Job. IX. 26. Vulg. *quasi naves*. — i תֹּכֶן אֶחָד, *mensura unius*. Ezech. XLV. 11. Adde Tob. XII. 2.

ʽΟΜΟΙ'ΩΣΙΣ, i. q. ὁμοίωμα, *similitudo, imago*. דְּמוּת. Genes. I. 26. Psalm. LVII. 4. Ezech. I. 10. — תַּבְנִית. Theodot. et LXX Ezech. VIII. 10. — *תַּבְנִית, *summa*. Ez. XXVIII. 12. Legerunt תַּבְנִית. — *תִּימֲרוֹת, *columnæ*. Aquil. Cant. III. 6. Legit תְּמוּנָה, aut תְּמֻנוֹת.

a ΌΜΟΛΟΓΕ'Ω, *confiteor, spondeo, voveo, juro, celebro, laude prosequor.* הוֹדָה Hiphil a יָדָה, Job. XL. 9. Aqu. Ps. XLI. 6. ubi ὁμολογεῖσθαι est. i. q. ἐξομολογεῖσθαι. — *יָעַד, *condico.* Aquil. Symm. Jos. XI. 5. ὡμολόγησαν, h. e. *pacti sunt*, quam explicationem quoque h. l. admittit Hebr. יִעָדוּ, quod reddi potest: *pactis s. sponsionibus mutuum inter* b *se obstricti sunt.* — נָדַר, *voveo.* Jer. XLIV. 26. ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας, ἃς ὡμολογήκαμεν, persolvemus *vota*, quæ vovimus. Sic et alias verbum Græcis *spondere, promittere* significat. Ita Dionys. Halic. Lib. III. p. 181. τοὺς ἐνόχους αὐταῖς ἐπὶ δίκην παρέξειν ὁμολογοῦντων, cum sontes se dedituros ad supplicium promitterent. Et Lib. III. p. 189. Τυῤῥηνοὶ c δὲ συμμαχίαν ἀποστελεῖν ὡμολόγησαν. Vide et Salmasium de Mod. Usur. p. 707. seq. — נִשְׁבַּע Niph. *juro.* Jerem. XLIV. 26. ὡμολόγησα τῷ ὀνόματί μου τῷ μεγάλῳ, *juravi* per nomen meum magnum. Al. Ies. XLV. 23. ὁμολογήσεται πᾶσα γλῶσσα Θεῷ, *jurabit* omnis lingua Deo. Sir. IV. 29. μὴ αἰσχυνθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, ne pudeat te *confiteri* d peccata tua. Similiter Matth. X. 23. ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ, qui *confitebitur* me. Vide ad h. l. Wolfium p. 187.

ΌΜΟΛΟΓΙ'Α, *confessio, votum, laus, gloria.* נְדָבָה, *oblatio voluntaria.* Deut. XII. 6. 17. Ez. XLVI. 13. Amos IV. 5. — נֶדֶר, *votum.* Levit. XXII. 18. προσενέγκῃ δῶρα κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, offerat e dona juxta omne *votum* eorum. Jer. XLIV. 25. ποιοῦσαι ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν, ἃς ὡμολογήκαμεν, omnino persolvemus *vota* nostra, quæ vovimus. 3 Esdr. IX. 8. δότε ὁμολογίαν καὶ δόξαν τῷ κυρίῳ. Verba hæc a nonnullis redduntur: *laudate* et celebrate Dominum: collato Hebr. XIII. 1. ubi ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας esse videtur i. q. ἀρχιερεὺς τῆς δόξης, *sacerdos, quem colimus.* Mihi au- f tem hæc verba explicanda esse videntur de confessione ingenua ac veritati conveniente, qua reverentia erga Deum declaratur, coll. Jos. VII. 9.

*ΌΜΟ'ΛΟΓΟΣ, *consentiens, ejusdem sententiæ.* Dan. XIII. 60. sec. cod. Chis. ὁμολόγους αὐτοὺς κατέστησεν ἀμφοτέρους ψευδομάρτυρας, effecerat, ut ipsi confiterentur, se falsum g testimonium dixisse. Vide quoque sub ὁμολόγως.

ΌΜΟΛΟΓΟΥΜΕ'ΝΩΣ, *communi omnium confessione, consensu omnium.* נְדָבָה, *voluntarie, sponte.* Al. Hos. XIV. 5. Adde 4 Macc. VI. 31. Confer de hac voce Lex. N. T.

ΌΜΟΛΟ'ΓΩΣ, *unanimi consensu.* נְדָבָה, *voluntarie, sponte.* Hos. XIV. 5. ὁμολόγως, h. e. ita, ut is, qui ama- h tur, et cæteri omnes intellegant et videant, eum amari, h. e. unice. Hieronymus legit ὁμολογουμένως. Vide ad h. l. Drusium. Hesych. ὁμολόγως, συμφώνως. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. pag. 479. In Codice quodam Hos. l. c. lectum fuisse videtur, et quidem rectius, judice Bielio, pro ὁμολόγως, ὁμόλογος. Inde enim Gloss. MS. in Proph. i ὁμόλογος, σύμφωνος. Et Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁμολόγως, συμφώνως, καὶ ὁμόλογος.

ΌΜΟΜΗ'ΤΡΙΟΣ, *ex eadem matre natus, uterinus frater et uterina soror.* אֵם, *mater.* Inc. et LXX Ps. XXXIV. 17. πενθῶν ὁμομήτριον. Sensu eodem. Fortasse autem legerunt בֶּן אֵם decepti antecedente voce כְּאָבֵל — בֶּן אֵם, *filius ma-* k *tris.* Gen. XLIII. 29.

ΌΜΟΝΟΕ'Ω, *concordo, consentio.* הֵהִין Hiph. ab הוּן, *paratus sum.* Deut. I. 41. ὁμονοήσαντες, consentientes. — זָנָה, *scortor.* Levit. XX. 5. Legitur præterea Dan. II. 43. sec. cod. Chis. οὐκ ἔσονται δὲ ὁμονοοῦντες, οὔτε

συνιοῦντες ἀλλήλοις, ubi Chald. legitur וְלָא־לֶהֱוֺן דָּבְקִין דְּנָה עִם־דְּנָה *et non ad existendum adhærentes hunc cum illo.*

'ΟΜΟ'ΝΟΙΑ, *concordia, consensus.* לֵב, *cor.* Psalm. LXXXII. 5. — רֶגֶשׁ, *coitio, adunatio populi cum strepitu,* hinc *societas.* Psalm. LIV. 15. ἐν ὁμονοίᾳ, Hebr. בְּרָגֶשׁ, quod vulgo vertunt *in strepitu* seu, *cum turba,* sed potius est *unanimi consilio et voluntate,* i. q. יַחְדָּו, aut *fœdere* juncti. Confer Ps. LXIV. 3. ubi cum סוֹד permutatur. Vulg. *cum consensu.* Symm. συνδιαιτώμενοι. Vide et Sap. X. 5. Sirac. XXV. 2. 4 Maccab. III. 20. XIII. 22. De notione *fœderis* voci ὁμόνοια subjecta vide Obss. Miscell. Amstel. Vol. III. pag. 386.

'ΟΜΟΠΑΤΡΙ'Α, *ab eodem patre genita, germana.* מוֹלֶדֶת אָב, *nata patris.* Levit. XVIII. 11. ὁμοπατρία ἀδελφή, soror *germana.*

'ΟΜΟΡΕ'Ω, *confinis sum, vicinus seu propinquus sum.* גָּבַל, *termino.* Symm. Zach. IX. 2. ὁμορούσῃ. — *מִגְרָשׁ, *suburbium.* Num. XXXV. 5. τὰ ὁμοροῦντα sec. codd. Holm. coll. v. 7. — קָרוֹב, *propinquus.* 1 Paral. XII. 40. — שָׁכֵן, *habitator.* Jerem. L. 40. Ezech. XVI. 25. Hesych. ὁμοροῦσα, γειτνιῶσα, πλησιάζουσα.

'ΟΜΟΡΟΣ, *confinis, finitimus.* גְּבוּל. Incert. Ezech. XXVII. 4. — עַל יַד, *ad manum.* 2 Paral. XXI. 16. — מִגְרָשׁ, *suburbium.* Num. XXXV. 5. τὰ ὅμορα τῶν πόλεων, scil. χωρία, confinia urbium. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὅμορος, πλησιόχωρος, γειτνιῶν.

*'ΟΜΟ'ΣΠΟΝΔΟΣ, *fœderatus, fœdere junctus,* et ex adjuncto *amicus, benevolus.* 3 Maccab. III. 7. ubi μὴ ὁμοσπόνδους εἶναι in sequentibus explicatur per δυσμενῆ καὶ ἐναντιουμένους εἶναι. Hesych. ὁμόσπονδος, φίλος. Suidas: ὁμόσπονδον, φίλον. Etymol. M. Gudian. 429. 39. ὁμοσπόνδους, φίλους.

*'ΟΜΟ'ΤΡΟΠΟΣ, *similis studii, animi et voluntatis.* כְּעֶרְכִּי, *juxta æstimationem meam.* Aquila Symm. Psalm. LIV. 14. Vide supra s. v. ὁμοιότροπος. Legitur præterea hæc vox apud Platon. Phædon. I. 83. D. et Herodot. II. pag. 108. 16. Vid. quoque Fischerum ad Theophr. Char. XXVI. 4.

'ΟΜΟΥ˜, *simul.* כְּאֶחָד, *sicut unus.* Esdr. II. 64. — יַחַד. Job. XXXIV. 29. Aquil. 1 Sam. XVII. 10. Symm. Ps. XXXII. 15. Job. III. 18. XXIV. 4.

'ΟΜΟ'ΦΥΛΟΣ, proprie *ejusdem tribus, contribulis,* deinde simpliciter *popularis, qui est ejusdem nationis.* 2 Macc. IV. 10. 3 Macc. III. 21. ubi Syrus vertit: *filii populi eorum.* Sic legitur quoque apud Josephum A. J. XIX. 7. pag. 948. ed. Haverc. Sic et ἀλλόφυλοι sunt *exteri.* Apud Polybium IX. 37. 7. XV. 20. 3. *pisces, qui ejusdem sunt generis,* ὁμόφυλοι dicuntur, ut apud Xenoph. Cyrop. I. 6. 19. *aves.* Subst. ὁμοφυλία legitur apud Strabonem I. pag. 70. B.

'ΟΜΟ'ΨΗΦΟΣ, *ejusdem suffragii, concors.* 2 Maccab. XIV. 20. Adde Herodot. VII. 427. Confer Lobeckii Obss. ad Phrynichum pag. 2.

*'ΟΜΟ'ΨΥΧΟΣ, *qui ejusdem est animi, concors, unanimis.* 4 Maccab. XIV. 20.

'ΟΜΟ'Ω, i. q. ὀμνύω, *juro.* נִשְׁבַּע Niph. Gen. XXI. 24. ἐγὼ ὀμοῦμαι, ego juro. Deut. XXXII. 40. ὀμοῦμαι (κατὰ) τὴν δεξιάν μου, juro per dexteram meam. In textu Hebr. nihil pro his verbis legitur, et videntur esse glossema illorum, quæ antecedunt. In Gloss. MSS. in Cant. Script. ex h. l. ὀμοῦμαι exponitur ὀμνύω. Ita et apud Hesychium, nisi quod pro ὀμοῦμαι male

a apud illum, cum spiritu aspero scribatur ὁμοῦμαι. In Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁμοῦμαι redditur ὀμόσω, *jurabo*. Ies. XLV. 23. ὀμεῖται πᾶσα γλῶσσα τὸν Θεὸν, jurabit omnis lingua per Deum. Vide et Ies. LXV. 16. Jerem. XXII. 5. κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, per me ipsum juravi. Eadem phrasis occurrit apud Alciphronem Lib. III. Ep. 3. p. 280. — *נִשְׁבַּר b Niph. *frangor*. Ezech. VI. 9. Legerunt hic נִשְׁבַּע. — תָּפַשׂ, *prehendo*. Prov. XXX. 10. ὀμόσω τὸ ὄνομά τοῦ Θεοῦ, *perjurium committam*. Ita quoque explicanda sunt verba Hebraica.

'ΟΜΦΑΚΙ'ΖΩ, *uvas acerbas vel immaturas produco*, ac ὄμφαξ. Ies. XVIII. 5. ubi nihil est in textu Hebraico. Eustath. Erot. 181. (212.) c 182. (214.).

'ΟΜΦΑΛΟ'Σ, *umbilicus*, metaphorice: *id, quod in aliqua re medium est*. טַבּוּר, *quilibet locus eminentior, collis, mons*, vulgo ex Talmudistarum usu *umbilicus*, i. e. *meditullium terræ*. Jud. IX. 37. Ez. XXXVIII. 12. In utroque loco legitur ὁ ὀμφαλὸς τῆς γῆς, *umbilicus terræ*, h. e. *medium terræ*. Sic Delphos Græci d τῆς γῆς ὀμφαλὸν, umbilicum telluris, nuncuparunt, quod in medio terræ illos sitos crediderunt. Hesych. ὀμφαλὸς, ζυγοῦ τὸ μέσον, καὶ Δελφοὶ, ἐπειδὴ μεσαίτατοι. Conf. Bonfrerium ad Jud. l. c. p. 317. et Relandum Palæst. Lib. I. c. 10. pag. 52. seq. — שֹׁרֶר, *umbilicus*. Cant. VII. 2. Ezech. XVI. 4. Suidas ad h. l. ὀμφαλὸς· οὗν τις ῥίζα τοῦ βρέφους ἐστὶ, e δι' ἐκείνου γὰρ αὐξάνεται καὶ τρέφεται. — שְׁרִירִים plur. Job. XL. 11.

"ΟΜΦΑΞ, *uva immatura vel acerba*, it. *quivis fructus immaturus*. בֹּסֶר, *omphax, labrusca*. Ies. XVIII. 5. ὄμφαξ ἐξανθήσῃ ἄνθος, flos in omphacem evadet. Jer. XXXI. 29. 30. Ezech. XVIII. 2. — חֹמֶץ, *acetum*. Proverb. X. 27. Legerunt fortasse חוֹמֶץ, *uva parva et acida*, sec. *Baal Aruch*. Sed secundum f Hesychium ὄμφακες sunt πάντα τὰ ἀνώριμα καὶ ὀξέα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὄμφαξ, ὁ μήπω πεπανθὴς (lege πεπανθεὶς) βότρυς. Suidas: ὄμφαξ, σταφυλὴ ἄωρος, οὖσα, καὶ οὐ πέπειρος.

"ΟΜΦΑΞ ΠΡΟ' "ΩΡΑΣ, *uva immatura ante tempus*. גֶּפֶן בֹּסֶר, *vitis uvæ immaturæ*. Job. XV. 33.

'ΟΜΩ'ΝΥΜΟΣ, *ejusdem nominis*. Prolog. Sirac. ἔκγονος δὲ Ἰησοῦ ὁμωνύ- g μου αὐτῷ.

"ΟΜΩΣ, *tamen*. 3 Maccab. II. 28. XV. 5. Hesych. ὅμως, πλήν.

*ΑΛΛ' "ΟΜΩΣ. אַף כִּי, *etiam quia*. Incert. 1 Sam. XXI. 5.

"ΟΝΑΓΡΟΣ, *onager, asinus silvestris*. עֲרָדַיָּא Chald. plur. ex עָרוֹד, *onagri*. Dan. V. 23. — פֶּרֶא, Psalm. CIII. 12. Jerem. XIV. 6. Symm. Job. VI. 5. Aqu. Theod. et Ed. Quint. Hos. VIII. 9. h

'ΟΝΕΙΔΙ'ΖΩ, *exprobro, probro afficio, probrose objicio*, it. *simpliciter objicio*, it. *deprimo, in deteriorem conditionem dejicio*. גִּדֵּף Pih. Ies. XXXVII. 6. — הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח, *arguo*. Ies. XXXVII. 4. — הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo*. Ies. XXVII. 8. — הִשְׁמִיעַ Hiph. *audire facio*. Ies. XLIII. 12. ὠνείδισα. Itala: *exprobravi*. Semlerus (quem secutus quoque est Doederleinius) i non male conjicit, legendum esse ἐνώτισα, ut habet versio Arabica. Vulgatus: *auditum feci*. — חָפֵר: הֶחְפִּיר, Kal et Hiph. Ps. XXXIV. 8. Ies. LIV. 4. Jerem. XV. 9. — חָרַף: חֵרֵף, Kal et Pih. Jud. V. 18. λαὸς ὀνειδίσας ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, populus *objiciens* vel *exponens* animam suam morti. Ita vertit Bielius. Potest quoque verti: depressit ad mortem usque animam

suam, h. e. non renuit mortis periculo se objicere pro populi sui salute. Vulg. *obtulerunt animas suas morti.* Jud. VIII. 15. 1 Sam. XVII. 10. 25. et alibi sæpius. Symm. Ps. XLIII. 18. Aqu. Symmach. Prov. XIV. 31. Aqu. Symmach. Theod. Prov. XVII. 5. — *חֹרֶף, *hyems.* Prov. XX. 4. ὀνειδιζόμενος. Hic pro מֵחֹרֶף legerunt מְחָרֵף, aut potius מְחֹרָף, part. a חָרַף. — *סַאסְּאָה, *satum, mensura.* Ies. XXVII. 8. ὀνειδίζων. Nisi hæc vox referenda est ad תְּרִיבֶנָּה, *judicabis eam,* sensum expresserunt. Nam בְּסַאסְּאָה est h. l. *moderate, modice,* quam notionem quoque adjunctam habent verba μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων. — *שַׁאֲנַנִּים, *pacati,* sec. alios: *abundantes.* Aqu. Psalm. CXXII. 4. ὀνειδίζοντες, quæ versio, si vel non Aquilæ tribuenda est, tamen non incommoda dici potest. Habet enim vox Hebr. notionem *fastus* et *insolentiæ,* interdum adeo *ferocientem clamorem* notat (Vide Michaëlis Suppl. p. 2273.), quæ notio a verbo ὀνειδίζω minime est aliena. Clerico Aquila legisse videtur שׁוֹנְנִים, *acuentes,* scil. *linguam.* In notione *exprobrandi* legitur Sap. II. 12. Sir. VIII. 6. μὴ ὀνείδιζε, noli despicere et exprobrare ei peccata præterita. Vulgat. *ne despicias, neque improperes ei.* Sirac. XVIII. 18. ὀνειδιεῖ, illi *exprobrat,* mendicitatem, inertiam, importunitatem. (Zonaras Lex. 1454. ὀνειδιῶ. 'Αττικὸς μέλλων. Ps. LXXIII. 11. Confer Suidam.) Sir. XX. 14. πολλὰ ὀνειδίσει, *exprobabit* tibi multa beneficia, tibi non merenti vel ingrato collata. Sirac. XXII. 25. ὀνειδίζειν, *probrum objicere, conviciari.*

'ΟΝΕΙ'ΔΙΣΜΑ, *opprobrium, probrum.* דִּבָּה, *fama mala.* Ezech. XXXVI. 3. Herodot. II. p. 139. 16.

'ΟΝΕΙΔΙΣΜΟ'Σ, idem. גִּדּוּפִים plur. Ies. XLIII. 28. — *חָרְבָּה, *desolatio.* Jerem. XXV. 9. εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον. Forte legerunt חֶרְפָּה. Idem valet de loco Dan. IX. 2. sec. cod. Chis. ὀνειδισμοῦ, Theod. ἐρημώσεως. Non tamen admodum repugnarem, si quis eos in utroque loco libere transtulisse statuere mallet. — חָרוֹן, *æstus iræ.* Jer. XII. 13. Hic quoque vel legerunt חֹרֶף, seu חֶרְפַּת, vel, quod mihi adhuc probabilius est, effectum pro causa posuerunt. — חֶרְפָּה. Jos. V. 9. ὀνειδισμὸς Αἰγύπτου, h. e. *convicium, quo Ægyptii alias nationes proscindebant.* 1 Sam. XVII. 26. XXV. 39. et alibi sæpius. — כְּלִמָּה, *ignominia.* Ez. XXXIV. 29. XXXVI. 6. Sirac. XXII. 24. ubi ὀνειδισμὸς vel est *probrum deliberatum jactum in bonum nomen,* vel *improberium,* h. e. *beneficii collati exprobratio.*

"ΟΝΕΙΔΟΣ, idem. דִּבָּה, *fama mala, calumnia.* Samaritan. Numer. XIII. 32. — חֵמָה, *æstus iræ.* Ies. LIX. 18. Vide supra s. ὀνειδισμὸς ad חָרוֹן. — חָמָס, *violentia.* Job. XIX. 7. Prov. III. 31. κακῶν ἀνδρῶν ὀνείδη, malorum virorum *opprobria.* Hes. ὀνείδη, ὕβρεις, χλευάσματα, κατηγορίαι, αἰσχύναι. Adde Prov. XXVI. 6. — *חֶסֶד. Levit. XX. 17. Symm. Prov. XIV. 34. Scil. חֶסֶד habet quoque notionem *probri.* Syr. ܚܤܕ, *contumelia affecit,* unde ܚܤܕܐ, *probrum.* — חֶרְפָּה. Gen. XXX. 23. XXXIV. 14. 1 Sam. XI. 2. et alibi sæpius. — כְּלִמָּה, *ignominia.* Prov. XVIII. 13. Ies. XXX. 3. Mich. II. 6. לַעַג, *subsannatio.* Psalm. CXXII. 5. — מַתָּן, *donum.* Prov. XIX. 6.

a Legerunt sine dubio מָדוֹן, diviso ח in literas duas, quod in eum sensum nonnulli Psalm. LXXX. 7. ex sequenti לָעַג explicant, ut recte observavit ad h. l. Jaegerus. Sap. XV. 5. εἰς ὄνειδος ἔρχεται. Sirac. III. 10. ὄνειδος, *causa ignominiæ*, coll. 1 Macc. IV. 58. Baruch. VI. 71. ὄνειδος, *dedecus*. Simili ratione nos quoque de re, quæ deformitate sua b aliquid dedecorat, voce schänden, *to disgrace*, uti solemus.

ΕΙ'Σ "ΟΝΕΙΔΟΣ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *in probrum trado.* חֵרֵף Pih. Psalm. LVI. 4.

"ΟΝΕΙΡΟΣ, *somnium.* חֲלוֹם, idem. Symm. Cohel. V. 2. 7. Vide et Sap. XVIII. 17. 19. 2 Maccab. XV. 11. 4. Macc. VI. 5.

"ΟΝΗΜΑΙ, *utilitatem, percipio.* c Sir. XXX. 2. ὀνήσεται ἐπ' αὐτῷ, *utilitatem (laudem et voluptatem)* ab illo *percipiet*. Lutherus: er wird sich sein freuen, *he will rejoice in it.* Tob. III. 8. de muliere matrimonium initura: septem habuisti sponsos s. maritos, καὶ ἑνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνάσθης, sec. cod. Alex., neque ullius eorum *amore fruita es*. Ita quoque Syrus et Itala, ubi ὄνημαι, ut d Lat. *frui*, de *concubitu* explicandum est. (Confer quoque Valckenær ad Theocrit. Adoniaz. p. 362.) Sed reliqui libri habent ibi ob euphemismum ὠνομάσθης. Cæterum conf. Lex. N. T. s. h. v.

"ΟΝΗΣΙΣ, *fructus, utilitas.* בֶּצַע, *lucrum*. Al. Mich. IV. 13. ἀναθήσεις τῷ κυρίῳ τὴν ὄνησιν αὐτῶν, consecrabis Domino *fructum* illorum. Sic enim e in codice vel interprete quodam lectum esse colligit Bielius e Gloss. MSS. in Proph. Min., quæ inde ὄνησιν exponere videntur ὠφέλειαν, *utilitatem*. LXX ibi juxta vulgares codd. habent τὸ πλῆθος. Al. τὴν ὠφέλειαν. In Lex. Cyrilli MS. Brem. ὄνησις exponitur ἀπόλαυσις, ὠφέλεια. Ad matrem filia illa apud poëtam Philemonem: Γένοιτό σοι τέκνων ὄνησις, ὥσπερ καὶ δίκαιον, gaudio et emolu- f mento tibi sint liberi, ut etiam æquum est.

'ΟΝΟΚΕ'ΝΤΑΥΡΟΣ, *onocentaurus*, animal ferum atque agreste, quasi ex asino tauroque compositum. Apud Ælianum de Anim. XVII. 9. ὀνοκένταυρα vocatur אַבְנֵי בֹהוּ, *lapides inanitatis*. Ies. XXXIV. 11. Aut sensum expresserunt, aut loco אַבְנֵי legerunt בְּנֵי, *filios*, h. e. *in-* g *colas*. — אִיִּים pluralis ex אִי, *aves insulanæ, striges*. Ies. XIII. 22. XXXIV. 14. — לִילִית, *strix*. Ies. XXXIV. 14. Hesych. ὀνοκένταυροι, παρὰ Ἀκύλᾳ τριχίωνες (lege τριχιῶντες ex Basilio ad Ies. XIII. 21.), δαιμόνων τι γένος, κάθυλον καὶ σκοτεινὸν τῇ ἐπιφανείᾳ, ὅπερ σείην (lege σείειν ex Eusebio ad Ies. l. c.) ὠνόμασαν οἱ τὴν Ἑβραϊκὴν φωνὴν μεταθέντες λοιποί. Cf. h notata ex Suida infra in v. Σειρήν. Bochartus Hieroz. P. II. Lib. VI. c. 10. p. 840.: "Certum est, onocentauros in versionibus Græca et Vulgata pro animali non usurpari, sed pro dæmonum spectris et larvis. Ies. XIII. et XXXIV. Recte igitur Theodoretus: καλεῖ ὀνοκενταύρους, ὡς οἱ παλαιοὶ μὲν ἐμπούσας, οἱ δὲ νῦν ὀνοσκελίδας προσαγορεύουσι. Bis occurrunt i pro אִיִּים, semel pro לִילִית, nocturno illo dæmone, de quo jam actum. Ideo persuasum veteribus, onocentauros esse dæmonis genus κάθυλον καὶ σκοτεινόν. Vide Hesych. et Phavorinum. Interim nullus capio, quorsum אבני בהו mira et inaudita metamorphosi LXX in onocentauros mutaverint Ies. XXXIV. 11. Fallor an א omisso legerunt k בני בהו, filios inanitatis seu eremi, quo nomine onocentauros et spectra quævis, in desertis locis apparentia, nominari putaverint? Est et id valde novum, quod per onocentauros Cyrillus in Esaiam intelligit τοὺς ἀγρίους τῶν ὄνων sive *onagros*. Et

Gregorius in Jobum VII. 12. lubricos et elatos."

"ONOMA, *nomen, nominis celebritas, fama.* גּוֹרָל, *sors.* Numer. XXXIII. 54. ubi loco τὸ ὄνομα videtur τὰ ὅρια legendum esse, ut jam recte judicavit Doederleinius Bibl. Theol. T. I. p. 344. — דָּבָר, *verbum.* 2 Paral. I. 9. ubi tamen alii pro ὄνομα rectius ῥῆμα. — דָּם, *sanguis.* Psalm. CXXI. 14. ubi vel legerunt שְׁמָם, vel scribendum αἷμα, quod postea librarii errore vel scioli alicujus temeritate mutatum fuit in ὄνομα. Certe reliqui Intt. omnes consentiunt cum Hebr. Conf. ad h. l. Koehlerum in Eichhornii Repert. Bibl. et Orient. Literat. T. XIII. p. 153. seq. — זֵכֶר, *memoria.* Deut. XXV. 19. ὄνομα est h. l. i. q. *memoria.* — חֶסֶד, *gratia.* Ps. XLIII. 26. ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Ita sine dubio ex aliis Psalmorum locis transtulerunt, ubi hæc verba eodem sensu leguntur, v. c. Ps. XXII. 3. XXIV. 12. etc. Vide quoque infra s. v. ὀνομάζω. — מִסְפָּר, *numerus.* 1 Par. XII. 23. ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, hic est *numerus* principum exercitus. Sic Apoc. III. 4. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, habes exiguum *numerum* Sardibus, qui non fœdavit vestimenta sua. Et Apoc. XI. 13. ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, et occisus est in terræ motu *numerus* hominum septem millia. Sic et Act. I. 15. ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσι, erat autem multitudo numeri centum circiter viginti una, sc. congregata. Alii aliter hactenus ibi ὀνόματα acceperunt. Vide Wolfium ac Lexic. N. T. s. h. v. — מִשְׁמֶרֶת, *observatio.* Num. IV. 28. ἐξ ὀνομάτων. Legerunt מִשְׁמוֹת. — נוֹרָא Niph. a יָרֵא, *metuor.* Psalm. CXXIX. 4. ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου. Male. Legendum est ἕνεκα τοῦ νόμου σου, ut quoque edidit Grabius. Nam in Hebr. est לְמַעַן תִּוָּרֵא. Ipsi autem legerunt תּוֹרָא, acceperuntque pro תּוֹרָה. — נֶכֶד, *nepos.* Gen. XXI. 23. Forte legerunt זֵכֶר, nisi quis statuere malit, ὄνομα notare h. l. *id, quo nomen ac memoria alicujus conservatur,* v. c. *posteri.* — *פֶּה, *os.* Psalm. LXII. 5. τὸ ὄνομά σου. Scribendum τὸ στόμα μου, ut legitur in Ald. et Complut. Vulg. Hieron. et nonnullis codd. Græcis, v. c. XL. XLI. Conf. Starck. Carmina Davidis Vol. I. p. 144. — שְׁאָר, *residuum.* Soph. I. 4. τὰ ὀνόματα τῆς Βαάλ, omnem Baalis seu sacrificulorum *memoriam.* Bene quoad sensum. — שָׂם præt. Kal ex שׂוּם, *pono.* Psalm. XL. 5. Loco שָׂם legerunt שֵׁם. — שֵׁם, *nomen.* Gen. XI. 4. ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα, faciamus nobis *celebritatem nominis.* 1 Par. XI. 24. τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς, huic *nomen celebre* inter tres fortes. Vide et 2 Sam. VIII. 13. Eodem sensu vox legitur apud Herodotum, Lib. II. Vide Schwartzii Diss. de Stilo LXX Intt. apud Olearium de Stilo N. T. p. 316. Gen. XLI. 41. ἐκάλεσε δὲ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου Μανασσῆ, vocavit autem Joseph nomen primogeniti, h. e. primogenitum, Manasse. Sic et alibi passim. Conf. Vorstii Philol. Sacr. c. 13. p. 350. et Georgii Vindic. ab Ebraism. Lib. III. c. 3. §. 10. 1 Reg. V. 3. οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου, ædificare templum Deo. Conf. 1 Reg. VIII. 16. 2 Par. XIV. 11. ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν, in nomine tuo, h. e. *tua potestate freti,* venimus. 2 Paral. XXVI. 8. ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, *fama* ejus usque in Ægyptum emanaverat. Conf. notata

a infra post vocem שְׁמַע. Dan. IX. 6. τῶν προφητῶν, οἳ ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματί σου, prophetarum, qui locuti sunt in nomine tuo, h. e. *jussu et auctoritate tua*. Vide et Exod. V. 23. Deut. XVIII. 23. et conf. Esth. VIII. 9. ubi בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ LXX reddunt: τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, *mandante rege* vel *mandato regis*. Adde Ruth. IV. 11. ἔσται ὄνομα, erit b vel esto *nomen* tuum, sc. *inclytum*. Job. XXX. 8. ubi ante ὄνομα supplendum est ὤν. Amos II. 7. ubi Arabs loco ὄνομα legit νόμον, aut sensum expressit. Psalm. CXLVI. 4. πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. Suidas ad h. l. ὀνόματα, γνώσεις. (Voluit Suidas ὀνόματα καλεῖν τινι esse i. q. γνῶσιν ἔχειν τινός.) Δαβὶδ· ὁ ἀριθμῶν — ὀνόματα καλῶν. τουτέστι διαφορὰς, καὶ c τὴν τούτων θέσιν τε καὶ διάταξιν, καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν. οὐ γὰρ ὀνόμασι κεχρημένος ὁ Θεὸς τοὺς ἀστέρας καλεῖ, ἄνθρωποι δὲ ταῦτα ἔθεσαν. — שׁוּם : שְׁם Chald. Esdr. V. 1. προεφήτευσεν ἐν ὀνόματι Θεοῦ Ἰσραὴλ, prophetabat in nomine Dei Israël. Ib. 4. 10. 12. Dan. II. 20. 26. IV. 5. 16. — *שֶׁמֶן, *oleum*. Prov. XXVII. 16. ubi legerunt וְשִׁמוֹ vel יֵשֵׁם. — d שֵׁמַע vel שֶׁמַע, *auditio, rumor, fama*. 1 Reg. X. 1. ἤκουσε τὸ ὄνομα Σολομῶντος, audiebat *famam* Salomonis. Vide et Gen. XXIX. 13. Num. XIV. 15. Deut. II. 25. et conf. Sirac. XLVII. 17. ac Olearium de Stilo N. T. p. 816. seq. — שֵׁמַע, idem. Jos. VI. 28. IX. 9. — תּוֹרָה, *lex, doctrina*. Ies. XLII. 4.

In N. T. quoque ὄνομα notionem e *doctrinae* et *religionis* habet. Conf. Lexic. N. T. s. h. v. n. 8. Sirac. VI. 23. σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστι, sapientia est secundum nomen ejus, quasi ζοφία, h. e. obscura et arcana: sequitur enim καὶ οὐ πολλοῖς ἐστι φανερά (Conf. Pinedam. ad Job. XXVIII. 18. ζόφος est caligo).

חָכְמָה, quod Emmanuel Sa derivat a חָמַס, *abscondere*, Deut. XXXII. 34., aut a כְּמַן, quod Chald. Syr. et f Arab. notat *occultavit*. Conf. Cornel. a Lapide in Comment. ad h. l. p. 172. Sirac. XV. 6. ὄνομα αἰώνιον, *famam et celebritatem* aeternam. Sirac. LI. 4. κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέους καὶ ὀνόματός σου, vel, ut alii rectius, ἐλέους τοῦ ὀνόματός σου, secundum multitudinem misericordiae nominis tui, h. e. misericordiae tuae. Nam Hebraei dicunt: שמו הוא והוא g שמו, *nomen suum est ipse, et ipse est nomen suum*. Vide Drusium ad Sirac. l. c. 1 Maccab. III. 41. ubi Syrus: ܫܡܥܗܘܢ. Eodem modo ib. VIII. 1. *famam* notat. Sapient. VIII. 12. πάντες ἐν ἑνὶ ὀνόματι θανάτου νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους, h. e. uno eodemque *genere* mortis (quasi scriptum esset ἐν θανάτῳ, ᾧ ἓν ὄνομα) absumptos innumerabiles mortuos h habebant. Nisi dicere velis, ὄνομα h. l. ad imitationem Hebr. שֵׁם plane abundare. Confer Glassii Philol. S. p. 111. ed. Dathii. Sap. XIX. 18. ὄνομα Bretschneidero esse videtur *modulatio, Tonweise, Gesangweise, tune, melody, nomen pro sono definito, melodia*, ut קוֹל et מִלָּה leguntur Ps. XIX. 4. 5. Verba, quae ibi leguntur, haec sunt: ὥσπερ i ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ῥυθμοῦ τὸ ὄνομα διαλλάσσουσι πάντοτε μένοντα ἤχῳ, ut in polychordo soni concentus varii moderantur (sic enim vertendum est h. l. διαλλάσσουσι) modum s. modulationem, ita tamen, ut unum eundemque semper efficiant numerum.

ἘΞ ὈΝΟ'ΜΑΤΟΣ, *nominatim*. 3 Macc. IV. 14. Apud Polybium V. k 35. 2. XI. 15. 1. legitur ἐπ' ὀνόματος.

῎ΟΝΟΜΑ ΚΥΡΙ'ΟΥ, *nomen Domini*. יְהוָה. Deut. XVII. 12. Ies. XIX. 18. — Vide alibi ἅγιος, ἁγιάζω, et ῥύπος.

ὈΝΟΜΑ'ΖΩ, *nomino, invoco, re*.

cordor, et ὀνομάζομαι, *memoror, audior, celebror*. הִזְכִּיר ; זָכַר, Kal et Hiph. *recordor*. Jos. XXIII. 7. τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, nomina Deorum illorum non *invocabuntur* inter vos. Ies. XXVI. 13. ὄνομά σου ὀνομάζομεν, nomen tuum *colimus* vel *invocamus*. Conf. Psalm. XIX. 18. ubi Hebr. הִזְכִּיר redditur per ἐπικαλεῖσθαι, et 2 Tim. II. 19. ac Wolfium ad h. l. p. 520. Jer. III. 16. οὐκ ὀνομασθήσεται, non *mentio* ejus *fiet*. Vide et Jos. XXIII. 7. Ies. XIX. 17. Jer. XXXIII. 36. — נָקַב, *expresse nomino*, it. *maledico, execror*. Lev. XXIV. 16. 1 Par. XII. 31. Ies. LXII. 2. — קָרָא, *voco*. Genes. XXVI. 18. Jer. XXV. 29. Conf. ad posteriorem locum notata in v. καλέω. Adde Symm. Ps. XLVIII. 12. — שֵׁמַע, *auditio*. Esth. IX. 5. προσέπιπτε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, accidebat enim, ut mandatum regis *audiretur* in universo regno. Ita 1 Cor. V. 1. ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, *auditur* inter vos scortatio, et talis, quæ neque inter gentes *auditur*. Conf. et Rom. XV. 20. Tob. III. 8. καὶ ἑνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης, sc. γυνή, a nullo *cognomen accepisti*, h. e. nullius uxor fuisti per concubitum. Ita legitur in ed. Rom. Ald. et Compl. Sed reliqui libri habent ὠνάθης, vel ὠνάσθης. Vide supra s. v. ὀνίναμαι. Sirac. XXIII. 9. ὀνομάζων, sc. τὸ ἅγιον, quod supplendum est e v. 9. qui temere Deum et sanctos vel res sanctas nominat, *nomen Dei assidue in ore habet*, i. q. in seq. πολύορκος, quo significatu, judice Drusio ad h. l., haud facile uspiam invenias. 1 Macc. III. 9. ὠνομάσθη ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, *nominis ejus fama* usque ad finem terræ *emanaverat*. 1 Macc. XIV. 10. ἕως ὅτου ὠνομάσθη τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἕως ἄκρου τῆς γῆς, usque dum nomen gloriæ ipsius *celebraretur* usque ad finem terræ. Baruch. IV. 30. παρακαλέσει σε ὁ ὀνομάσας σε, eriget te solatio Deus, *qui vos populum sibi elegit*, s. *cujus populus estis*. Sic קָרָא et καλεῖν et ὀνομάζειν redditur Ies. XLIII. 1. Zach. XIII. 9.

'ΟΝΟΜΑΣΙ´Α, *nominatio, nomen, appellatio*. שֵׁם, *nomen*. Symm. Psalm. XLVIII. 12. LXVII. 5. Vide et Sirac. XXIII. 8. ac Schæferum ad Dionys. Halic. de Compositione Verborum p. 28.

*'ΟΝΟΜΑΣΤΙ´, *nominatim, nomine suo*. שְׁמוֹת, *nomina*. Inc. Psalm. CXLVI. 4. Theophr. Char. XI. 2. Adde Esth. II. 14. Alex. Zonaras Lex. col. 1455. ὀνομαστί, ἐξ ὀνόματος.

'ΟΝΟΜΑΣΤΟ`Σ, *nominatus* vel *nominabilis, clarus, celebris, insignis*, q. d. *præclari nominis*. צְבִי, *gloria*. Aqu. Theod. Jerem. III. 19. ὀνομαστή. — קְרוּאֵ part. Pah. *vocatus, celebris*. Ez. XXIII. 23. — רֹאֶה part. *videns*. Jerem. LII. 22. Hic non tam spectanda est vox רֹאֶה, quam formula *videre faciem regis*, usitata illa de *amicis* ac *ministris regis*, qui recte ὀνομαστοὶ dici poterant. — שֵׁם, *nomen*. Gen. VI. 4. οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί, viri *celebres*. Vide et Num. XVI. 3. 1 Paral. V. 24. XII. 30. Adde 2 Sam. XXIII. 18. ubi Inc. et LXX sec. ed. Complut. pro וְלוֹ שֵׁם, *et huic nomen erat*, habent: καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστός. Hesych. ὀνομαστοί, ἔνδοξοι, περιβόητοι. — שֵׁם גָּדוֹל, *nomen magnum*. 2 Sam. VII. 9. — *שָׁם, *ibi*. Ezech. XXXIX. 11. Legerunt שֵׁם. — תְּהִלָּה, *laus*. Deut. XXVI. 19. ὅς ἐποίησέ σε ὀνομαστόν, qui fecit te *laude celebratum*. Sic Isocrates Laud. Helen. p. 818. ἐπαφρόδιτος καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστὴ ποίησις, gratissima et omnium laude celebrata poësis.

a Vide Elsnerum ad 1 Cor. V. 1. p. 90.

'ΟΝΟΜΑΤΟΓΡΑΦΙ'Α, *nominum scriptio* seu *inscriptio*, *nomenclatura*, *nomen scripto expressum*, etiam *descriptio per nomina*. 3 Esdr. VI. 12. ubi respondet verbis Chald. שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא, *nomina virorum*, Esdr. V. 4. 3 Esdr. VIII. 51. πάντων ἐσημάνθη ἡ ὀνοματογραφία sunt b versio verborum Hebr. כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת, *omnes hi nominati sunt per nomina*. Esdr. VIII. 20. Vulgatus: *omnia nomina significata sunt in scripturis*.

'ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, *asinus*, *asina*. אָתוֹן, idem. Gen. XXXII. 15. XLIX. 11. Num. XXII. 21. et alibi. — חֲמוֹר, idem. Gen. XII. 16. XXII. 3. 5. XXIV. 35. et alibi passim. Al. 1 c Sam. XVI. 20. 2 Sam. XVI. 20. — *כָּתֵף, *humerus*. Ies. XXX. 6. sec. Hexapla Montf. ἐπὶ ὄνων. Curterius ὤνων, vox vitiata ex ὤμων, ut Theodotio habet. Doederleinius in notis ad vers. Latin. h. l. contra monuit, ἐπὶ ὄνων et genuinum esse, et pertinere ad עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים, quam periphrasin brevitati studentes non transtulerunt. — עַיִר, *pullus*, *asel-* d *lus*. Job. XI. 12. Ies. XXX. 6. — פֶּרֶא, *onager*. Job. XXIV. 5. Vide et Sirac. XXXIII. 29.

*'ΟΝΟΙ ΘΗ'ΛΕΙΑΙ. אֲתֹנוֹת, *asinæ*. Jud. V. 10.

*'ΟΝΟΣ 'ΑΓΡΙΟΣ, *asinus agrestis*, *onager*. עֲרוֹעֵר, *arbor nuda*. Jerem. XLVIII. 6. ὥσπερ ὄνος ἄγριος. Legerunt כַּעֲרוֹר: nam עָרוֹר est *onager*. Confer Bocharti Hieroz. P. II. pag. e 220. — פֶּרֶא, *onager*. Job. VI. 5. XXXIX. 5. Ies. XXXII. 14.

*'ΟΝΤΩΣ, *vere*, *revera*. אֲבָל, *vere*. Inc. 2 Sam. XIV. 5. Symm. Gen. XLII. 21. μάλα ἢ ὄντως: ubi duæ versiones unius ejusdemque vocis coaluerunt. — אָכֵן. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XXVIII. 16. — אָמְנָם, *vere*. Num. XXII. 37. Conf. Marc. XI. 32. Luc. XXIV. 34. et Eckhardi Observatt. ex Aristoph. Pluto f in N. T. p. 53.

*'ΟΝΥΞ, *unguis*, *ungula*, it. *gemma*, it. *aroma*. טְפַר Chald. idem. Dan. IV. 30. VII. 19. — נוֹצָה, *penna*, *pluma*. Ezech. XVII. 3. 7. ubi mera conjectura ducti transtulerunt. — *פַּרְסָה, *ungula*. Deuter. XIV. 8. — צִפֹּרֶן, *stilus*, *scalprum*. Jerem. XVII. 1. Vox Hebr. pr. *unguem* notat, quam notionem quo- g que agnoscit lingua Arabica ظفر; metaphorice *stilum acutum instar unguis*. — שֹׁהַם, *sardonyx*. Theod. et LXX Job. XLVIII. 16. Symm. Gen. II. 12. Aqu. Symm. Theod. Ex. XXV. 7. XXVIII. 9. "Ονυξ est h. l. gemma humani unguis colore et candore, ut et ipsum nomen indicat. Vide Isidorum Lib. XVI. Origg. c. 8. Præter eum est *onyx* h conchylii ac piscis genus, quo nomine etiam ejusdem piscis *concha* dicitur, quæ a Dioscoride Lib. II. c. 8. *unguis odoratus*, ab aliis *aromaticus* dicitur, a Plinio (H. N. XXXII. 10.) *ostracium* vocatur. Reperitur hic pisciculus in Indiæ paludibus, teste Dioscoride, in quibus *nardi spica crescit*, qua fit, ut testa nardum redoleat. — שְׁחֵלֶת, i *aromatis species*. Exod. XXX. 34. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1621. et supra ad שֹׁהַם notata. Confer etiam Sirac. XXIV. 18. et Bocharti Hieroz. P. II. Lib. V. c. 20. — שֶׁסַע, *fissura*. Lev. XI. 7.

'ΟΝΥΧΙ'ΖΩ, *ungulam divido*. שָׁסַע, *diffindo*. Lev. XI. 3. 7. 26. Deut. XIV. 6. 7.

'ΟΝΥΧΙ'ΖΟΜΑΙ, *ungues mihi præcido*. 2 Sam. XIX. 24. οὐκ ἐθεράπευσε

τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ὠνυχίσατο, neque pedes suos laverat, neque *ungues* sibi *præciderat*. In Hebr. textu nihil pro hoc verbo legitur.

'ΟΝΥ'ΧΙΟΝ, *unguiculus*: sumitur etiam pro *lapide onychite*, gemmæ specie, sic dicta, quod candore unguem humanum referat. בָּרֶקֶת, *smaragdus*. Ezech. XXVIII. 13. — יָשְׁפֵה, *jaspis*. Exod. XXVIII. 20. Al. Exod. XXXIX. 11.

'ΟΝΥΧΙΣΤΗ'Ρ, *ungulæ fissura* aut ipsa *ungula*. *פַּרְסָה, *ungula*. Deut. XIV. 8. — שֶׁסַע. Lev. XI. 3. 26. Deut. XIV. 6. 7.

'ΟΞΕ'ΩΣ, *celeriter*, vel *ociter*, *valde*, *vehementer*. חוּשׁ præt. Kal ex חוּשׁ, *festinavit*. Ies. VIII. 3. ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον, celeriter spolia, velociter diripe. — מְהֵר, *festinus*. Ies. VIII. 1. — קַל, *levis*, *leviter*. Joël. III. 4. ubi, ut hoc obiter moneam, ὀξέως vitiose est conjectum cum ἐπ' ἐμοὶ in plerisque editionibus. Arabs et Vatic. sequentibus annectunt. Vide et Sap. III. 18. XVI. 11. Hesych. ὀξέως, ταχέως, ταχυδρόμως. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὀξέως, ταχέως, σφοδρῶς.

'ΟΞΟΣ, *acetum*. חֹמֶץ, idem. Num. VI. 3. Ruth. II. 14. Ps. LXVIII. 26. Prov. XXV. 20.

'ΟΞΥΓΡΑ'ΦΟΣ, *celeriter scribens*. מָהִיר, *festinus*, *promtus*. Ps. XLIV. 2. Conf. Schæferi Indic. Græcit. ad Gregorium de Dialectis s. v. γράφειν.

'ΟΞΥ'ΘΥΜΟΣ, *celer* aut *præceps ad iram*, *iracundus*. נִרְגָּן, *susurro*. Prov. XXVI. 20. Hic pro lubitu aliud genus hominum lites excitantium posuerunt. — קְצַר אַפַּיִם, *brevis naribus* s. *præceps irarum*. Prov. XIV. 17.

'ΟΞΥΝΤΗ'Ρ, *in acutum desinens instrumentum*, *scalprum*. חֲרוּדִים plur. *acumina*. Aqu. Job. XLI. 22. ὀξυντῆρες, h. e. *ferramenta in acutum desinentia*.

'ΟΞΥ'ΝΩ, *acuo*, *acutum reddo*. הֶחֱרִיד Hiph. *perterrefacio*. Zach. I. 21. τοῦ ὀξῦναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν. Ubi non legerunt חָרַד, sed sensum expresserunt, connectentes nempe לְהַחֲרִיד cum seq. לְיַדּוֹת, ac ὀξῦναι, quod etiam alias *instigare* notat, est h. l. *efficere*, *ut aliquis celeriter aliquid faciat aut veniat*, quæ ipsa notio conjuncta est cum significatione *festinandi*, quam habet vox חָרַד. — הִתְאַחֵד Hithp. *aduno me*. Ezech. XXI. 16. ὀξύνου. Secundum Cappellum in Notis Critt. ad. h. l. p. 551. acceperunt, quasi esset a חָדַד, *acuere*, quasi הִתְחַדִּי, abjecto Aleph, sensu commodo, si Aleph sic secure neglegatur. Sed et hic mihi videntur de sensu magis quam de verbis sollicitì fuisse. 'Οξύνεσθαι nempe h. l. notat *strenue agere*, et conjungendum est cum antecedente διαπορεύεσθαι, quod sensus caussa addiderunt. Sermo præterea ibi est de *gladio terso ac polito*. — חָדַד, *acuo*. Prov. XXVII. 17. Ezech. XXI. 9. 10. — לָטַשׁ. Symm. Job. XVI. 9. ubi formula ὀξύνειν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τινὰ, *acuere oculos contra aliquem*, vel notat: *intentis oculis aliquem aspicere*, vel, ut Vulgatus transtulit: *terribilibus oculis aliquem intueri*.

'ΟΞΥ'ΠΤΕΡΟΣ, *accipiter*. רָאָה vel דָּאָה. Inc. Deut. XIV. 13. Vide Bochartum Hieroz. P. II. Lib. VI. c. 3.

'ΟΞΥ'Σ, *acutus*, *acerbus*, it. *velox*, *promtus*, *sapiens*. חַדָּה fœmin. Ps. LVI. 6. Ies. XLIX. 2. — *חֶרְפָּה, *opprobrium*. Al. Job. XVI. 10. ὀξεῖ, pro quo in Francof. ed. legitur ὄξει. Conf. Drusium ad h. l. — חָרַשׁ,

testa. Job. XLI. 22. ὀβελίσκοι ὀξεῖς. Videntur mihi legisse חֲרוּץ. Potest quoque Arab. حَرَشَ *scabere*, in subsidium vocari. — מָהִיר, *festinus, promtus*. Prov. XXII. 29. ὀξὺν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, *promtum* aut *sapientem* in operibus suis. — קַל, *levis*. Amos II. 15. ὁ ὀξὺς τοῖς ποσὶν, *levis, velox pedibus*. Conf. Rom. III. 15. Ad quem locum respiciens Augustinus Doctr. Christ. Lib. II. c. 12. ita: " Ex ambiguo linguæ præcedentis plerumque interpres fallitur, cui non bene nota est sententia, et eam significationem transfert, quæ a sensu scriptoris penitus aliena est. Sicut quidam codices habent: *acuti pedes eorum ad effundendum sanguinem*, ὀξὺς enim apud Græcos et *acutum* et *velocem* notat. Ille ergo vidit sententiam, qui transtulit: *veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem*." Ita et apud Diodor. Sic. p. 20. ἡ καταφορὰ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐστὶν ὀξεῖα καὶ βίαιος, ὥστε δοκεῖν μηδὲν βέλους διαφέρειν. Sic et ὀξύχειρ, *qui celeres manus habet*, dicitur Luciano Dialog. Apoll. et Vulcan. T. I. p. 193.—שֶׁטֶף, *inundatio*. Prov. XXVII. 4. ὀξεῖα ὀργὴ, *acerba ira*. Vocem Hebr. metaphorice h. l. acceperunt. — שָׁנוּן part. Pah. *dentatus*. Ies. V. 28. Sap. VIII. 12. ὀξὺς εὑρεθήσομαι ἐν κρίσει, acutus, h. e. *sagax* et *ingeniosus*, q. d. *acumine mentis præditus*, reperiar in judicio. Sap. VII. 22. ubi σοφία dicitur πνεῦμα ὀξύ. Demosth. 32. 22. γνῶναι πάντων ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ ῥηθέντα. Lucian. de Saltat. T. II. p. 308. ed. Reitz. ὀξὺς ἐπινοῆσαι. Hesych. ὀξὺς, ταχὺς, δριμὺς, φρόνιμος.

*ΟΞΥΣΘΕΝΗΣ. Job. XXXIX. 23. sec. cod. Alex. ὀξυσθενὴς μάχαιρα, ubi fortasse legendum est ὀξυτενὴς, *in acutum tendens, acuminatus*, ac respondet Hebr. לַהַב חֲנִית, *lamina* s. *ferrum lanceæ*.

ΟΞΥΤΕΡΟΣ, compar. *acutior*, it. *velocior*. חַדַּד, *acutus sum*. Hab. I. 8. ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας, *acutiores* (sc. *visu*) lupis Arabiæ. Ar. حَدَّ notat *visum intendit, visu acuto est*. Vulg. *velociores*.

ΟΞΥΤΗΣ, *acumen, acrimonia*, it. *velocitas*. נַחֲרָה, *rhonchus*. Jerem. VIII. 16. ἐκ Δὰν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ, e Dan audiemus vocem *acuminis*, h. e. *acutissimam*, equorum ejus: ubi sec. Bochartum Hieroz. T. I. p. 72. legerunt Daleth pro Resch נַחֲדַת. Mihi autem paulo liberius transtulisse videntur, rhonchus enim h. l. equis tribuitur ob velocitatem, qua ad prœlium currunt.

ΟΠΑΔΟΣ, *comes, assecla, sectator, imitator*, ab ὀπάζω, *insequor*, unde proprie eum notat, *qui vestigia alterius sectatur*. Prolog. Sir. ὀπαδὸς Σολομῶντος, *imitator Salomonis*, aut *æmulus*, ut a Cicerone vocatur.

*ΟΠΕΡ. Job. VI. 17. מִמְּקוֹמָם, *de loco suo*. Job. VI. 17. ὅπερ ἦν, h. e. *in quocunque statu* s. *dignitate fuerint*. מָקוֹם notat quandoque *statum, conditionem, dignitatem*. Confer etiam formulam εἶναί τι in Lex. N. T. sub τίς. Job. VII. 10. pro ὅπερ lege οὗπερ.

ΟΠΗ, *foramen*. אֲרֻבָּה, *fenestra*. Cohel. XII. 3. — חֲגָוִים plur. *fissuræ*. Abd. v. 3. — חֹר. Cant. V. 5. Ezech. VIII. 7. Zach. XIV. 12. Al. et LXX sec. Ed. Complut. 2 Reg. XII. 9. — מַקֶּבֶת, *perforatio, excavatio*. Theod. Ies. XI. 1. — נְקָרָה, *foramen*. Ex. XXXIII. 22. — סָעִיף, *scopulus*. Al. Jud. XV. 11. in quo tamen loco סְעִיף *fissuram in monte* adeoque *speluncam* notat: coll. v. 8. et Ies. II. 21.

ΟΠΗΝΙΚΑ, *quando, quandoquidem*. Judith. XI. 12. 4 Macc. II.

21. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁπηνίκα, ἡνίκα, ὅτε, ὁπόταν.

'ΟΠΗ'ΤΙΟΝ, *subula, qua aliquid perforatur.* מַרְצֵעַ, *subula, framea.* Ex. XXI. 6. Deut. XV. 17. Apud Pollucem Lib. VII. c. 21. ὀπήτια et ὀπητίδια.

''ΟΠΙΣΘΕ, θεν, *post, retro, a tergo.* אַחַר. Ies. LIX. 13. — אָחוֹר. 2 Sam. X. 9. 2 Par. XIII. 14. Jer. VII. 23. — אַחֲרֵי. Gen. XVIII. 10. Jos. VI. 13. Ruth. I. 16. et alibi sæpius. — אֲחֹרַנִּית. Al. 1 Sam. IV. 19. — *מֵאַחֲרֵי, *a tergo.* Ex. XIV. 19. — *בַּעֲקֵבֵי, *in vestigia,* seu: *post vestigia.* Inc. Cant. I. 8.

*ΑΠΟ' ''ΟΠΙΣΘΕ'Ν ΜΟΥ. מֵאַחֲרַי 1 Sam. XV. 11. Aqu. 2 Sam. VII. 8. — מֵאַחַר, *de post.* Aquila Ps. LXXVII. 71.

*ΕΚ ΤΟΥ' ''ΟΠΙΣΘΕΝ. מֵאָחוֹר. 2 Sam. X. 8. Inc. simpliciter ὄπισθεν.

'ΟΠΙ'ΣΘΙΟΣ, *posterior, posticus, aversus.* אָחוֹר. Genes. XLIX. 17. sec. Ald. et Complut. Reliqui libri habent τὰ ὀπίσω. 1 Reg. VII. 24. πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον, omnia posteriora (boum) versus templum. Hesych. ὀπίσθια, ἄλλα τὰ τῶν ζώων οὐραῖα. — יַרְכָה, *latus.* Ex. XXVI. 23. 27. XXXVI. 24. 29. — שׁוּל, *fimbria.* Jer. XIII. 22.

'ΟΠΙΣΘΙ'ΩΣ, *a tergo, retrorsum, pone.* אֲחֹרַנִּית, *retrorsum.* 1 Sam. IV. 19.

'ΟΠΙΣΘΟ'ΤΟΝΟΣ, proprie *in aversum tendens vel tentus,* deinde *morbus, quo cervix ad scapulas contrahitur et reflectitur, ita ut non ultra erigi possit,* s. *affectio, qua cervix ita diriguit, ut flecti non possit,* vel *tensio musculorum cervicis versus posteriora,* qua qui laborat, ὀπισθοτονώδης dicitur Hippocrati Prædict. p. 74. cui opponitur ἐμπροσθότονος. קֶטֶב, *exitium.* Deut. XXXII. 24. ubi Latinus interpres reddidit *extensio dorsi.* Conf. Michaëlis Supplem. p. 2181. Gloss. MS. in Cant. Script. ὀπισθότονος, εἶδος νόσου ἀθεράπευτον. Hesych. ὀπισθότονος, ἐναντίον κύρτωμα. Plinius Lib. XXVIII. c. 12. *dolorem inflexibilem opisthotonum vocant.* Conf. Heinsii Exerc. Sacr. p. 184. Bonfrerium ad Deut. l. c. p. 1044. et Blancardum in Lexico Medico.

*ΟΠΙΣΘΟΦΑΝΗ'Σ, *retrorsum attendens,* s. *mentem adhibens.* אֲחֹרַנִּית *retrorsum.* Gen. IX. 23. ὀπισθοφανὲς pro ὀπισθοφανῶς sec. cod. Alex. et Cotton. Hesych. ὀπισθοφανής, εἰς τοὐπίσω προσέχων. Eadem quoque habet Lexic. Cyrilli MS.

'ΟΠΙΣΘΟΦΑΝΩ'Σ, *retrorsum.* אֲחֹרַנִּית, idem. LXX sec. Vatic. Ald. et Compl. Gen. IX. 23.

'ΟΠΙ'ΣΩ, *post, retro.* אַחַר. Num. XXV. 8. Jud. III. 22. 1 Sam. XI. 7. et alibi. — *אַחֵר, *alius.* Prov. XXV. 9. ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω. Legerunt אָחוֹר seu potius אַחַר. Idem valet quoque de loco Psalm. XVI. 4. ubi Symmachus vertens εἰς τὰ ὀπίσω pro vulgato אַחֵר legit cum Chaldæo אַחַר, quæ lectio magis quam vulgata placet. — אָחוֹר. Exod. XXXIII. 23. τότε ὄψει τὰ ὀπίσω μου. Patres Græci legisse videntur τὰ ὀπίσθιά μου, ut monuit Suicerus Thes. Eccles. in v. Hesych. ὀπίσθια, τὰ παρελθόντα. 2 Sam. I. 22. Psalm. IX. 3. et alibi sæpius. — אַחֲרֵי. Gen. XIX. 6. ὀπίσω αὐτοῦ, *post illum.* Gen. XIX. 17. μὴ βλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω ὄντα, ne respicias ad ea, quæ retro sunt, vel ne retrospicias. Vide et v. 26. Jud. XX. 40. 1 Sam. XXIV. 9. et conf. Luc. IX. 62. Jerem. II. 23. ὀπίσω τῆς Βάαλ οὐκ ἐπορεύθην, Baalem non *cultu divino prosequutus sum.* Vide et Jerem. VII. 5. 8. Hos. II. 5. 13.— אַחֲרֵי גֵו, *post tergum.* 1 Reg. XIV. 9. —

a *אַחֲרֵי גר״, idem. Ies. XXXVIII. 17. — אַחֲרוֹן, *posterior.* Genes. XXXIII. 2. — אֲחֹרַנִּית, *retrorsum.* 1 Reg. XVIII. 37. 2 Reg. XX. 10. 11. — בָּתַר Chald. Dan. II. 39. — יַרְכָּה, *latus.* Exod. XXVI. 22. XXXVI. 23. — *מֵאַחֲרֵי, *a tergo.* Exod. XIV. 19. — סוֹף, *extremitas.* Joël. II. 20. — לִפְנֵי, *coram facie.* 1 Reg. XII. 30. — שׁוּל, *fimbria.* b Jerem. XIII. 26. Nahum. III. 5. In utroque loco τὰ ὀπίσω notat partem vestis posteriorem, qua rejecta in caput atque inde in faciem, reteguntur posteriora, et apparet nuditas. Hesych. ὀπίσω, πάλιν, ὕστερον, μετὰ ταῦτα καὶ τὸ μέλλειν.

ʼΟΠΛΗʹ, *ungula, unguis quadrupedum.* פַּרְסָה, idem. Exod. X. 26. Lev. XI. 3. Deut. XIV. 6. et alibi. c Adde Ies. V. 28. sec. editionem τῶν ὀʹ Hexaplarem. — פֶּרֶשׁ, *dens.* Symm. Theod. Ies. XXVIII. 28. Legerunt פַּרְסִין, a פַּרְסָה, *ungula.*

ʼΟΠΛΑ'Σ ʼΕΚΦΕ'ΡΩ, *ungulas profero.* הִפְרִים Hiph. idem. Psalm. LXVIII. 36.

*ʼΟΠΛΙΣΤΗ'Σ, *armator.* חָלוּץ particip. Pah. *expeditus, accinctus.* Num. XXXII. 21. sec. Alex. Sed d reponendum fortasse ὁπλίτης.

ʼΟΠΛΙ'ΤΗΣ, *armatus, armis instructus.* חָלוּץ part. Pah. *expeditus.* Num. XXXII. 21. Sunt autem ὁπλῖται h. l. *milites, qui nihil præter arma gestant, et quorum humeri non premuntur gravi sarcinarum onere,* qui alias εὔζωνοι, etiam ἀνοπλισμένοι dicuntur. Conf. Ælian. V. H. X. 22. et XII. 61. — *חֲמֻשִׁים, *quine tati.* Symm. sec. cod. X. Holm. et Diodor. in Cat. Nic. ad Ex. XIII. 18.

ʼΟΠΛΟΔΟΤΕ'Ω, *arma do, armis instruo.* 1 Macc. XIV. 32.

ʼΟΠΛΟΘΗ'ΚΗ, *armamentarium, locus, ubi arma reponuntur.* מָגֵן, *clypeus.* 2 Par. XXXII. 27. N. L. Sine dubio textus Græcus h. l. est corruptus, et loco ὁπλοθήκας reponendum est ὅπλων. Vox legitur etiam f apud Ælianum V. H. Lib. VI. c. 12.

ʼΟΠΛΟΛΟΓΕ'Ω, *arma lego* vel *colligo.* 2 Maccab. VIII. 27. 31.

ʼΟΠΛΟΜΑ'ΧΟΣ, *armis pugnans, bellator, armatus,* seu *qui armis militaribus et scuto depugnat.* כְּלֵי זַעַם, *vasa* s. *instrumenta iræ divinæ.* Ies. XIII. 5. Sensum expresserunt: nam exercitus Medorum ac Persarum h. g l. intellegitur.

ʼΟΠΛΟΝ, et plur. ʼΟΠΛΑ, *arma,* et speciatim *scutum, clypeus.* אֹרֵב part. *insidiator.* Jerem. LI. 12. Videntur mihi h. l. חֶרֶב legisse, aut ὅπλα eo sensu accepisse, quo legitur apud Eurip. Suppl. v. 701. ut significet *graviter armatos milites.* Vide quoque infra s. קָהָל. — בַּל, *non.* Prov. XIV. 7. ὅπλα αἰσθήσεως. h Sine dubio legerunt כְּלֵי, abscisso י ex seq. יָדַעַת. Semlerus legere mavult οὐβὰλ, ut sit ipsum Hebraicum וּבַל. Sed prius mihi probabilius esse videtur. — חֲנִית, *hasta.* Ps. XLV. 9. Theod. Ed. Quinta et Sexta ac LXX Psalm. LVI. 6. Nahum. III. 3. Hab. III. 10. ubi loco ὅπλων σου reponendum est ὅπλα σου, aut fortasse unitatis numero i ὅπλον σου, *telum tuum.* — *חֶרֶב, *gladius.* Inc. Int. Ezech. XXVI. 9. ὅπλα. Aqu. Theod. Job. XXXIX. 22. — כְּלִי, *vas, instrumentum,* etiam *arma.* Jerem. XXI. 4. Ez. XXXII. 26. Symm. 1 Sam. XVII. 54. — מִגְדָּנוֹת plur. *res pretiosæ.* 2 Par. XXI. 2. Quanquam non improbabile est eos legisse מְגִנּוֹת, eliso ד, tamen statuere mallem, eos ὅπλα h. l. latiore sensu accepisse, quo *vasa* et *instrumenta omnis generis*

a notat: de qua notione vide Lex. N. T. s. h. v. — מָגֵן, *clypeus.* 2 Sam. XXII. 36. sec. ed. Compl. 1 Reg. X. 17. Psalm. XXXIV. 2. Jerem. XLVI. 3. Conf. Sap. VIII. 21. ubi Vulgatus τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὅπλον interpretatur *servitutis suæ scutum.* Vide et Drusium. Animadv. Lib. I. c. 51. ubi *scuta* Latinis etiam *arma* denotare observat. — *מִגֵּן

b Pih. *dedo, trado.* Aqu. Hos. XI. 8. ὅπλῳ κυκλώσω σε, *clypeo cingam te:* ubi cum LXX putavit derivandum esse a גָּנַן aut a מָגֵן. Rectius Symmachus reddidit: ἐκδώσω σε. — מְסִלָּה, *via trita.* Joël. II. 8. Num fortasse ibi loco ὅπλοις reponendum est ὁδοῖς? ut ὅπλοις debeatur sciolo cuidam, qui, ob sequens ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτοῦ, maluerit ὅπλοις ponere.

c Aliis magis arridet opinio, LXX legisse h. l. משלחו vel מִשְׁלַכְתּוֹ, mischlacatho, *in sua armatura.* — נֶשֶׁק. 2 Reg. X. 2. Ezech. XXXIX. 9. 10. Adde Aqu. Theod. Job. XXXIX. 21. ubi pro ὅπλου legendum videtur ὅπλων. — סִרְיוֹן, *lorica.* Jerem. LI. 3. — פַּרְסָה, *ungula.* Jerem. XLVII. 3. ubi tamen pro ὅπλων legendum erit ὁπλῶν, 'ab ὁπλή,

d quod vide supra. Conf. Opusc. Crit. p. 384. — צִנָּה, *clypeus.* Ps. V. 15. κύριε, ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσάς με, Domine, tanquam clypeo beneplaciti cinxisti nos: ubi Vulg. *scutum* posuit. Psalm. XC. 5. ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ, tanquam clypeo rotundo proteget te veritas ejus. In his locis alluditur ad formam rotundam clypeorum, qui

e olim sedentibus sub illis tutamen præstabant. Conf. Ὅπλῳ κυκλόω, et quæ notata sunt in voce ὑπερασπίζω. Cur autem in Lex. Cyrilli MS. Brem. ὅπλον εὐδοκίας exponatur σταυρός, alii dispiciant. (Continet hæc glossa interpretationem interpretis Christiani, piam magis quam veram.) — *צֵן, in plur. fœm. צִנּוֹת, *spina, spinæ, hami.* Symm. et LXX Amos IV. 2. Deduxerunt cum

f Aquila, qui θυρεὸς habet, a צִנָּה, quod *omne* notat, *quod corpus protegit,* nominatim *clypeum et hastam.* — קָהָל, *cœtus.* Ezech. XXIII. 47. ubi tamen pro ὅπλων alii rectius ὄχλων habent. Vide tamen supra s. *אֹרֶב. — שֶׁלַח, *missile.* 2 Paral. XXIII. 10. Nehem. IV. 23. — שְׁלָטִים plur. *scuta.* Inc. 2 Sam. VIII. 7. Ita quoque legitur apud

g Inc. Int. ubi duæ versiones coaluerunt, nam reperitur ibi quoque vox δόρατα: quæ est mera emendatio ad textum Hebr. — *שַׁפְרִיר, *tentorium.* Jerem. XLIII. 10. καὶ ἀρεῖ τὰ ὅπλα ἐπ' αὐτούς. Bene quoad sensum: nam, ut jam Dathius ad h. l. observavit, vox Hebr. de *tentorio castrensi* explicanda est hoc sensu: *castra sua in eis figet.* Adde Sap.

h XVIII. 21. 1 Macc. IX. 39. ubi ὅπλα *apparatum* notat. Hesych. ὅπλον, ἔνδυμα πολεμικόν. Glossæ: ὅπλον, *telum, scutum.*

ὍΠΛΩι ΚΥΚΛΟ'Ω, *scuto circumdo, clypeo rotundo protego.* מָגֵן Pih. *dedo, trado.* Aqu. Hos. XI. 9. ὅπλῳ κυκλώσω σε. Forte legit vocem ea ratione punctatam, qua *clypeum* notat. — Vide alibi κεδοπλίζομαι.

i ὉΠΛΟΠΟΙΕ'Ω, *arma facio, armo.* Sap. V. 18. ὁπλοποιήσει. Vulg. *armabit.*

ὉΠΛΟΦΟ'ΡΟΣ, *armiger, arma gestans.* 2 Par. XIV. 8. ubi pro hac voce nihil in textu Hebr. legitur. נֹשֵׂא כֵּלִים Symm. 1 Sam. XVI. 21. et XXXI. 4.

*ὉΠΟΙ'ΟΣ, *qualis.* ὉΠΟΙ'ΟΝ. מָה. Inc. Jud. IX. 2.

*ὉΠΟ'ΤΕ, *quando, cum.* מֵאָז, *ex tunc.* Ies. XVI. 14. Adde Tob. VII. 11. ὁπότε ἐάν, *quando, ubi.*

ὍΠΟΥ, *ubi.* *אֵיפֹה, quod est

a nomen mensuræ, modius. Mich. VI. 10. Legerunt אֵיפָה, ubi. — בְּ præfixum, in. Prov. XXVI. 20. — ו. Symm. Job. XXVI. 14.—מָקוֹם, locus. Job. VI. 17. Inc. ibid. eodem modo habet ὅπου ἦν, pro מִמְּקוֹמוֹ, de loco suo. 3 Esdr. VI. 24. respondet Chald. אֲתַר דִּי, locus quo. Esdr. VI. 3.

*ΌΠΟΥΔΗ'ΠΟΤΕ, ubicunque. b Symm. 1 Sam. XXIII. 13. ubi in textu Hebr. respondet verbis בַּאֲשֶׁר יִתְהַלָּכוּ, in quo ambulaverunt.

ΌΠΤΑ'ΖΟΜΑΙ, videor, appareo. נִרְאָה Niph. Num. XIV. 14. ὀπτάζῃ, ubi tamen duo codd. Holmes. et Euseb. ὀπτάνῃ habent.

ΌΠΤΑ'ΝΙΟΝ, culina, etiam cremia et sarmenta ad assandum igni c injecta apud Joseph. c. Apion. I. 26. fere extr. Confer Hemsterhus. ad Thom. Mag. p. 592. תַּנּוּר, furnus. Quint. Edit. Hos. VII. 4. Ita etiam vox occurrit apud Aristophanem in Equit. v. 1030. et in Pac. v. 891. Conf. et Phrynichum v. μαγειρεῖον p. 120. Alias vero scribitur ὀπτανεῖον. Hesych. ὀπτανεῖον, μαγειρεῖον. Vide et Pollucem Lib. I. c. 8. segm. d 80. et Lib. VI. cap. 1 segm. 13.

ΌΠΤΑ'ΝΟΜΑΙ, videor, appareo. נִרְאָה Niph. Num. XIV. 14. sec. cod. Oxon. (Euseb. Demonstr. Evang. V. 18. p. 244. d.) 1 Reg. VIII. 8. Vide et Tob. XII. 19. ac confer Act. I. 3. Hesych. ὀπτανόμενος, ὁρώμενος, ἐμφανιζόμενος. Similiter Gloss. in Act. Apost. ὀπτανόμενος, ὁρώμενος, φαινόμενος.

e ΌΠΤΑΣΙ'Α, visio, apparitio, ostentatio. מַרְאָה mascul. Dan. IX. 23. X. 1. 16. — מַרְאָה fœm. Dan. X. 7. 8.—*מֹרִיָּה, Moriah, nomen proprium. Symm. Gen. XXII. 2. Ex רָאָה hanc vocem derivatam putavit, mutato א in י. — נִרְאָה Niph. Mal. III. 2. Esth. XIV. 16. ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου, in diebus ostentationis meæ, quibus scil. in publicum prodeo, regio habitu ornata. Sirac. XLIII. 2. 18. f

ΌΠΤΑ'Ω, asso, coquo, torreo. בָּשַׁל, coquo. 2 Paral. XXXV. 13. Adde Deut. XVI. 7. ubi LXX habent καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις, quod est oppositum in apposito. Inepti scribæ duas versiones in unam compegerunt. Vide Bocharti Hieroz. P. I. p. 683. ed. Rosenm. — צָלָה. 1 Sam. II. 17. Aqu. Symm. Theod. LXX Ies. XLIV. 19. — שָׂרַף, comburo. Gen. XI. 3. Vide et Tob. VI. 4. g

ΌΠΤΗ'ΣΑΣ ΌΠΤΑ'Ω, assans asso, h. e. diligenter asso. צָלָה, asso. XLIV. 16.

"ΟΠΤΟΜΑΙ, video, et videor, appareo. אֶרְאֶלָּם, virorum fortium complexus et copia. Symm. Theod. Ies. XXXIII. 7. ὀφθήσομαι αὐτοῖς. Habuerunt Mem pro affixo, et ipsam vocem deduxerunt a רָאָה. Ita certe judicat Hieronymus scribens: Verbum Arellam, pro quo h Aquila (ὁρασθήσομαι) Symm. et Theodot. interpretati sunt apparebo eis, extremam syllabam dividentes et legentes Arelahem, Hebræi significare angelos arbitrantur. — בּוֹא, venio. 1 Reg. III. 16. τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῷ βασιλεῖ, postea duæ mulieres meretrices venerunt ad regem, seu apparuerunt coram rege. Ita etiam nostrates voce erscheinen, to appear, utuntur, in- i primis ubi sermo est de iis, qui se coram potentioribus sistunt. — גָּלָה, revelo. Ies. XL. 5. ὀφθήσεται ἡ δόξα κυρίου.—*דָּאָה, volo. Jerem. XLIX. 22. καὶ ὄψεται. Permutarunt דָּאָה, volare, cum רָאָה, videre, legentes יִרְאֶה. — הִבִּיט Hiph. a נָבַט

a Symm. 1 Sam. II. 32. ὄψει, *videbis*. — הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, *evigilo*. Ps. XVI. 17. ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου. Sensum expresserunt. — הָרָה, *concipio*. Ies. XXXIII. 11. νῦν ὄψεσθε. Videntur legisse תִּרְאוּ — חָזָה, *video*. Exod. XXIV. 12. Ps. XVI. 17. Cant. VI. 12. VII. 1. et alibi. — *יָרֵא, *timeo*. Cohel. XII. 5. Legerunt יִרְאוּ, a רָאָה, *videre*. — *b* *מָצָא, *invenio*. Inc. Exod. XII. 19. οὐκ ὀφθήσεται. Quanquam hæc versio cum textu Hebr. facile conciliari potest, tamen videtur esse glossa desumta ex cap. XIII. 7. ubi hæc lex repetita est, et verba Hebr. לֹא יֵרָאֶה a LXX expressa sunt per οὐκ ὀφθήσεται. — פָּנָה, *aspicio*. Job. V. 1. — רָאָה. Exod. III. 2. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυ- *c* ρὸς, *apparuit* autem illi angelus Domini in flamma ignis. Conf. Luc. I. 11. Ex. III. 16. κύριος, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὦπταί μοι, Dominus Deus patrum nostrorum *apparuit* mihi. Gloss. in Octat. et Hesych. ὦπται, ἐθεάθη. 2 Reg. XIV. 8. ὀφθῶμεν προσώποις, *videamur nos faciebus*, h. e. *coram dimicemus, alter contra alterum*. Vide et v. 11. 2 Reg. XXII. *d* 20. οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς, non videantur oculis tuis omnia mala, aut: nihil videbis de omni hac calamitate. Vide et 2 Par. XXXIV. 28. Psalm. LXXXVIII. 47. οὐκ ὄψεται θάνατον, non videbit mortem, h. e. non *sentiet* mortem, non morietur. Sic ἰδεῖν θάνατον Luc. II. 26. et Hebr. XI. 5. et θεωρεῖν θάνατον Joh. VIII. 51. *e* usurpatur. Conf. Wolfium ad Luc. l. c. p. 588. Ps. XXXIV. 17. πόσα ὄψῃ; quanta videbis? h. e. jam satis multa horum hominum scelera vidisti. — *רָעָה, *pascor, pastum ago*. Mich. V. 3. καὶ ὄψεται καὶ ποιμανεῖ. Facile quidem ante וְרָעָה excidere potuit וְרָאָה (quod etiam pro וְרָעָה 5 codd. Kennicott. habent), sed et رعى *consideravit* significat, ut igitur duplicis interpretationis, apud LXX sæpius ob- *f* viæ, suspicio subnascatur. — צָפַר, *contemplor*. Job. XVII. 15. XXXIV. 29. — שָׁכַן, *habito*. Exod. XXV. 8. Deut. XXXIII. 16. Apparitionibus enim Deum præsentiam suam in aliquo loco declarare Judæi existimabant. Legitur præterea Dan. IV. 29. sec. cod. Chis. ubi nihil respondet in textu: et Prov. XX. 20. ubi בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ, *in nigrore tenebrositatis*, transtulerunt αἱ κόραι τῶν *g* ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὄψονται σκότος, quasi legissent בְּאִישׁוֹנוֹ, *in ejus oculis erunt tenebræ*. Formula loquendi ὄψονται σκότος, ingesto ὄψονται, pro magis illo vulgari *erunt*, simillima est (ut recte monuit ad h. l. Jaegerus) tragicorum βλέπων, δεδορκὼς σκότος, de qua Valckenar. ad Eurip. Phœn. p. 136., nisi quod proprie illis significat *oculis captum*, h. l. *felicitatis luce orbatum*. 1 Macc. VI. *h* 43. ὤφθη, sc. αὐτῷ, *visum est ei*, h. e. *putavit*, ut Syrus transtulit ܐܬܚܙܝ. Josephus νομίζων habet A. J. XII. 9. 5. et ὑπολαβὼν Bell. Jud. Lib. I. c. 1. §. 5. Sirac. XIII. 10. ὄψεταί σε, *te viso*.

ʼΟΠΤΟʹΣ, *assus, tostus*. צְלִי, *assatura*. Aqu. Symm. Theod. LXX Exod. XII. 8. Ies. XLIV. 16. Hes. ὀπτὸς, φαινόμενος, ἢ ἑψημένος πυρί.

ʼΟΠΦΕΙʹΡ, alias ʼΟφίρ. Ipsa vox *i* Hebr. אוֹפִיר, *Ophir*. Al. Ies. XIII. 12. Scribitur quoque ὠφείρ, σωφὶρ et σουφὶρ, de qua varietate lectionis videndus I. H. Pareau in Comment. de Immortalitatis ac Vitæ Futuræ Notitiis in Jobo p. 309. seq.

ʼΟΠΩʹΡΑ, *autumnus*, it. *fructus autumnales*. אֵב, *fructus recens*.

a Symm. Cant. VI. 10. ὀπώρας. — פְּרִי מֶגֶד, *fructus præstantissimus*. Symm. Deut. XXXIII. 15. Aqu. Symm. Cant. IV. 13. 16. — קַיִץ, *æstas*, quod etiam de *fructibus* adhibetur, a rad. קָצָה, *abscindere*. Jer. XL. 10. 12. XLVIII. 32. Ed. Quint. Psalm. XXXI. 4. Symm. Amos VIII. 1. κάλαθος ὀπώρας. Vulgatus, *uncinus pomorum*. — שָׁחִיס, *sponte* b *nascens*. Symm. Ies. XXXVII. 30. ὀπώρας. Confer Apoc. XVIII. 4. ubi ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας Vitringæ bene est *fructus desiderabilis*. Conf. et Longi et Plutarchi loca observata Elsnero ad Apoc. l. c. p. 463. Hes. ὀπώρα, τὸ θέρος, καὶ τὸ μετόπωρον, κυρίως δὲ ἡ σταφυλὴ, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων.

ὈΠΩΡΙΣΜΟ'Σ, *fructus autumnalis*. c תִּירוֹשׁ, *mustum*. Aqu. Deut. VII. 13. Ita Bielius. Ὀπώρα κατ' ἐξοχὴν vocatur *uva*, unde ὀπωρίζειν est aut *uvas colligere*, aut *exprimere succum ex uvis*, et ὀπωρισμὸς aut *vindemia* est, ut reddit Vulg. Deut. l. l., aut *expressio succi ex uvis*, deinde *ipse succus recens expressus*, h. l. *vinum*. LXX τὸν οἶνον habent.

ὈΠΩΡΟΦΥΛΑ'ΚΙΟΝ, *tuguriolum* d *s. humilis ac rusticana casa, in qua custodiuntur poma et fructus*, vel *pomorum custodes excubias agunt*. מְלוּנָה, *tuguriolum*. Ies. I. 8. XXIV. 20. — עִי, *acervus, cumulus*. Psalm. LXXVIII. 2. ubi ὀπωροφυλάκιον fortasse dicitur *ipsa maceria, quæ hortis circumdari ad eorum custodiam solet*. Jerem. XXVI. 18. Mich. I. 6. III. 12. In omnibus his locis videntur respexisse Arab. غَطَّى, e *protexit*, unde derivatum غَايَايَةٌ notat *rem omnem, quæ superne aliquem obumbrat*. Arabs vertit عَرِيشَة, quæ vox *umbraculum* solis *ex ligno, herbis* significat. Glossa MS. in Proph. Ὀπωροφυλάκιον (MS. ὀπωροφυλάκιν), σκηνὴ, ἔνθα φύλασσον (legendum videtur ἐφύλασσον) τὰς ὀπώρας. Hesych. ὀπωροφυλάκιον, ἡ σκηνὴ, ἡ καλύβη τοῦ φυλάσσοντος τὰς ὀπώρας. Lex. Cyrilli MS. Brem. f ὀπωροφυλάκιον, λιθολόγιος τόπος, ἐφ' ᾧ τὴν σκηνὴν ἔχει ὁ φυλάσσων ὀπώραν παντοίαν. Juxta Hieronymum in Ep. ad Sun. et Fret. ὀπωροφυλάκιον est *specula, quam custodes satorum et pomorum habere consueverunt*.

*ὍΠΩΣ, *ut, ita ut inde, quomodo*. *אֵפוֹ, *vere*. Hos. IV. 4. — *אוּלַי, *forsitan*. Inc. 2 Sam. XVI. 12. LXX εἴπως, unde apparet, εἴπως g interdum *rem certam* significare. Vide Lex. N. T. s. h. v. Jon. I. 6. — *וּבַל, *et non*. Hos. VII. 2. — לְמַעַן. Ps. L. 5. ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, ita ut inde justus agnoscaris in verbis tuis. Suidas in v. ὅπως hæc verba adducens addit: οὐκ ἔστιν αἰτίας δηλωτικὸν, ἀλλ' ἐκβάσεως. Vide et Hos. VIII. 4. Amos II. 7. et conf. Matth. XIII. 35. ac Suiceri Thes. T. II. p. 497. Adde h Theodot. sec. cod. Chis. Dan. III. 96. ὅπως — εἰς ἀπώλειαν ἔσονται. Ita quoque præstantissimi quique scriptores ὅπως indicativi modi tempora addunt, v. c. Soph. Electr. v. 1140. ὅπως θανὼν ἔκεισο. Confer Abresch. in Obss. Miscell. Nov. Vol. I. T. III. pag. 13 — 15. Abd. v. 9. — Pro *quomodo* ὅπως legitur 2 Macc. VII. 22. Sap. XVI. 28. 3 Esdr. V. i 31. ubi Chald. דִּי respondet, coll. Esdr. VI. 11.

*ὍΠΩΣ ἌΝ. אוּלָם, *vere*. Inc. Job. XI. 5.

ὍΡΑΜΑ, *visio, apparitio*. חֹזֶה part. Ies. XXX. 10. — חֲזוֹן: חֶזְוָא Chald. Dan. II. 19. IV. 10. VII. 2. — חָזוֹן. Dan. VIII. 2. — חִזָּיוֹן Job. VII. 14. Symm. Job. IV. 13. XXXIII. 15. In posteriore loco

a pro ὁράματί μου, inserta σ litera, ὁραματισμοῦ legendum esse, nemo est, quin primo statim obtutu intellegat. Aquilæ autem hanc versionem esse ex Jobi IV. 13. colligi potest. Cf. Opuscula Critica p. 162. — חָזוּת. Ies. XXI. 2. — מַחֲזֶה. Gen. XV. 1. — *חֶלְמָא Chald. *somnium*. Dan. II. 36. sec. cod. Chis. Non male quoad sensum. — מוֹרָא, *metus*. b Deuter. IV. 34. XXVI. 8. Jerem. XXXII. 21. In omnibus his locis מַרְאֶה legisse videntur. — מַרְאֶה masc. Genes. XLVI. 2. Ex. III. 3. Cohel. VI. 9. — מַרְאָה fœm. Num. XII. 6. — מַשָּׂא, *onus, oraculum*. Ies. XXI. 11. XXII. 1. XXIII. 1. Aqu. Mal. I. 1. ubi in editis exemplaribus falso legi ὅραμα pro ἆρμα, *onus*, recte monet Montfauconius, c respectu nempe habito rationis, qua in translatione sua usus est Aquila. Ὅραμα sine dubio est alius interpretis. Legitur præterea apud Symmachum Exod. XXIV. 10. qui ὁράματι de suo addidit, ut suam de omni hac apparitione sententiam exponeret. Sirac. XLIII. 1. ἐν ὁράματι δόξης, *adspectu* magnifica. Hesych. ὅραμα, θέαμα, ὀπτασία, ὅρασις, d εἶδος, φαντασία, θέα. Phavorinus: ὁράματα εἰσὶ προφητῶν, ὅσα ἐγρηγορότες βλέπουσιν οἱ προφῆται, εἴτε ἐν νυκτὶ, εἴτε ἐν ἡμέρᾳ. ἐνύπνια δὲ, ὅσα καθεύδοντες φαντάζονται.

ʽΟΡΑΜΑΤΙ'ΖΟΜΑΙ, *video, intueor*. חָזָה. Aquil. Ps. X. 4. LVII. 19. Inc. Cant. VI. 11. Aqu. Cant. VII. 1. et Ies. XXXIII. 20.

ʽΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟ'Σ, *visio*. חִזּוֹן, e idem. Aqu. Job. IV. 13. Hab. II. 2. Prov. XXIX. 18. Vide quoque supra s. v. ὅραμα.

ʽΟΡΑΜΑΤΙΣΤΗ'Σ, *visionarius*. הֹזֶה *stertens*, aut potius *delirans*. Symm. Ies. LVI. 10. ὁραματισταί. Vide supra s. v. ἐνυπνιάζομαι.

ʽΟΡΑΣΙΣ, *visio*, speciatim *visio ecstatica, somnium divinum*, ut ὄψις apud Herodot. Lib. I. ed. Steph. pag. 50. 96. דֵּרָאוֹן, *fastidium*. Ies. f LXVI. 24. Cum plerisque veterum ad rad. רָאָה retulerunt. Habet autem ὅρασις h. l. adjunctam notionem *fastidii*. — *הִנֵּה, *ecce*. Symm. Gen. XIX. 21. ὁρῶσι ἐδυσωπήθην τὸ πρόσωπόν σου. Scharfenbergius ad h. l. probat conjecturam Drusii satis ingeniosam ὅρα σοι, quæ tamen ob sequentia τὸ πρόσωπόν σου vix locum habere potest. Quod g ipse bene sentiens, deinde addit, se deleto σου cum Vallarsio ad Hieronymum Quæst. ad h. l. pag. 334. e vetusto quodam codice MS. legere malle: ὅρα ἤτι (sive εὕτε) ἐδυσωπήθην, *vide, quemadmodum reveritus sim*. Sed longe facilius erit reponere ὁρᾷς, εἰ ἤ. ut lectio vitiosa e continua scribendi ratione orta sit. — *זִיו Chald. *splendor*. Dan. V. 6. sec. cod. Chis. ἡ ὅρασις αὐτοῦ h ἠλλοιώθη. Recte ita verterunt: nam Chald. זִיו in hac orationis serie *vultum, habitum corporis externum* notat. — חָזָה, *video*. Zach. X. 2. ὁράσεις ψευδεῖς, ubi חָזוּ acceperunt pro חָזוּת, vel pro Chald. חֵזוּ, quod *visionem* notat.—חֵזוּ: חֶזְוָא Chald. Dan. II. 28. IV. 2. 6. 7. VII. 1. 15. 20. — חָזוֹן. 1 Sam. III. 1. 2 Par. XVII. 15. Psalm. LXXXVIII. 19. et alibi sæpius. — חִזָּיוֹן. 2 Sam. i VII. 17. Joël. II. 28. Zach. XIII. 4. — חָזוּת sing. fœm. 2 Par. IX. 29. — חֲזוֹת infin. Ezech. XXI. 29. — מָדַד, *metior*. Ezech. XLIII. 10. Sed mallem ibi τὴν ὅρασιν ad תָּכְנִית, *exemplar*, referre, ac transpositionem verborum statuere. — מַחֲזֶה. Num. XXIV. 4. 16. Ezech. XIII. 7. — מַמְרֵא *Mamre*, nomen proprium loci. Incertus (fortasse

Aquila) Gen. XIII. 18. ἀπὸ ὁράσεως, quem Montfauconius expressisse putat מ præpositionem, et מרא ex רָאָה, *vidit*. Sed Scharfenbergius ad h. l. putat, ducta hæc esse e scholiis marginalibus Origenis. In Catena Niceph. p. 194. Μαμβρῆ ἑρμηνεύεται ἀπὸ ὁράσεως. Conf. Scholion Origenis ad cap. XXV. 9. Cat. Nic. p. 308. Idem valet de versione Theodot. Jud. XIII. 6. — מִצְפָּה, *specula*. Gen. XXXIV. 48. — מַרְאֶה masc. Levit. XIII. 12. Jud. XIII. 6. Cohel. XI. 9. et alibi. Adde Symm. Ies. XI. 3. — מַרְאָה fœm. 1 Sam. III. 15. Ezech. I. 1. VIII. 3. XL. 2. — מַשָּׂא, *onus, oraculum*. Ies. XIII. 1. XIX. 1. XXX. 5. In omnibus his locis ὅρασις est *visio prophetica*. — *סכּוּת, *Sichuth*, nomen propr. Theodot. Amos V. 26. Derivavit ex sententia Cappelli in Crit. S. pag. 514. a סְבִי vel סְבָא, quod Syr. et Chald. notat *videre, intueri*. Sed vox ὅρασις, quæ Theodotioni h. l. tribuitur in Hexaplis, est mera versio Montf. ex Hieronymo, qui tradit, Theodotionem *Succoth* transtulisse *visionem*. Semlero igitur Hieronymus falso legisse videtur, nempe σκέψιν pro σκήνην. — עַיִן, *oculus*, it. *color*. Hebræus Int. et LXX Ezech. I. 5. Symm. ib. v. 16. LXX Ezech. I. 22. 27. — פִּתְרוֹן, *interpretatio*. Genes. XL. 5. Sine dubio vocem Hebr. in notione *oraculi* acceperunt. — *רָאָה, *video*. Symmach. Ies. XXVIII. 7. ubi רֹאֶה, *videns*, positum est pro מַרְאֶה, *visio*, concreto posito pro abstracto. Symm. Cohel. XII. 3. הָרֹאוֹת, αἱ ὁράσεις. Fortasse Symmachus ibi scripserat αἱ ἐρῶσαι. — רְאִי : רֳאִי. 1 Sam. XVI. 12. Job. XXXVII. 18. ὡς ὅρασις. Ita quoque Aquila. In posteriori loco ὅρασις *speculum* notat, quam notionem quoque habet רְאִי. — רֵוָא Chald. Dan. II. 31. III. 26. — רָאוֹת plur. *visiones*. Al. 2 Paral. XXVI. 5. — תּוֹר, *ordo, ratio*. 1 Par. XVII. 17. In mente habuerunt notionem *explorandi perlustrando*, quam habet verbum תּוּר. Sap. XV. 15. οὔτε ὀμμάτων χρῆσις εἰς ὅρασιν, oculorum usus ad videndum. De *forma externa*, *quæ oculis conspicitur*, usurpatum reperitur apud Sir. XI. 2. μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ, ubi ὅρασις opponitur κάλλει, adeoque *deformitatem* seu *formam despicabilem* notat, ut Syrus quoque interpretatus est. Sir. XIX. 25. est *vultus, qui in oculos incurrit*. 1 Maccab. XIII. 27. τὸν τάφον τῇ ὁράσει, h. e. sepulcrum ea fecit altitudine, ut a fronte et tergo ab omnibus conspici possit. Potuisset quoque scribere ὁρατὸν, quod vide infra. Tob. XII. 19. ὅρασιν, *visionem*, h. e. angelum forma et figura hominis: coll. v. 22.

ὉΡΑΤῊΣ ΕἸΜΊ, *spectator sum*. שׁוּר, *contemplor*. Job. XXXV. 13.

ὉΡΑΤΙΚῸΣ, *videndi facultate præditus, perspicax*. חָזָה, *video*. Prov. XXII. 29. ὁρατικὸν ἄνδρα, *virum perspicacem*. Scil. pro חָזִית, *vidisti*, legerunt אִישׁ חֲזוּת, h. e. *virum insigni perspicientia ac providentia præditum*. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. ὁρατικὸν, γνωστικὸν, ad quem locum Heinsius: Non dubito, quin LXX scripserint δραστικὸν ἄνδρα, quod evincit τὸ מָהִיר in textu, quo τὸ δραστικὸν καὶ ὀξὺ manifeste denotatur. Sed ad מָהִיר pertinet ὀξὺν in seq.

ὉΡΑΤῸΣ, *conspicuus, spectatus, visibilis, spectabilis*. מִדָּה, *mensura*. 1 Paral. XI. 23. ἄνδρα ὁρατὸν, virum *spectabilem*. Non legerunt מַרְאָה. Sed אִישׁ מִדָּה est *vir eximiæ statu-*

ræ, et ὁρατὸς est h. l. *proceritate staturæ suæ maxime spectabilis.* — מַרְאֶה, *aspectus.* 2 Sam. XXIII. 21. ubi etiam ὁρατὸς est *maxime spectabilis*, nempe sua omnem modum excedente magnitudine. Lutherus: greulich, *terrible.* — רָאָה, *video.* Job. XXXIV. 26. ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, visibiles autem coram illo. Job. XXXVII. 21. πᾶσι δὲ οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, omnibus autem lux non visibilis. Hesych. ὁρατὸν, αἰσθητὸν, θεωρητικὸν, καὶ θεωρητόν.

'ΟΡΑ'Ω, *video.* אַךְ, *veruntamen, tantummodo.* Ex. XXXI. 12. ὁρᾶτε. Non male quoad sensum. Nam אַךְ est h. l. particula excitandi, *agite.* — *אֶרְאֶלָּם, *virorum fortium complexus s. copia,* aut secundum alios: *duces, proceres eorum.* Aqu. Ies. XXXIII. 7. ὁραθήσομαι αὐτοῖς, *videbor ipsis.* Nempe, ut Hieronymus ad h. l. bene monuit (vide supra s. ὄπτομαι), extremam syllabam dividens legit אֵרָא לָהֶם — הֵן, *ecce.* Symm. Job. IV. 18. — *הֵמָּה, *illa.* Prov. VI. 7. ὁρῶ. Vide supra s. v. βρόμος. — חֹזֶה. 2 Par. IX. 29. ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος, in visionibus Joëlis videntis, h. e. in prophetiis Joëlis *prophetæ.* Vide et 2 Reg. XVII. 13. 1 Paral. XXI. 9. 2 Par. XXIX. 25. et conf. quæ ex Theodoreto notata sunt in v. γνώστης, ac s. v. βλέπω. — חֲזָה Chald. Dan. III. 26. — חֵלֶם, *somnio.* Gen. XLI. 15. Sc. ὁρᾷν quandoque de *visionibus nocturnis* seu *insomniis* adhibetur. — *יָדַע, *scio. novi.* Deut. VII. 15. ἃς ἑώρακας, morbos, quos vidisti: ubi non legerunt אֲשֶׁר רָאִיתָ, ut Scharfenbergio videbatur, sed libere verterunt. — *יְהוָֹה, *Jehova.* Prov. XXX. 9. מִי יְהוָֹה, τίς με ὁρᾷ; ut Sir. XXIII. 18. Legerunt מִי יֶחֱזֶה. Vide ad h. l. Jaegerum. — *מַרְאֶה, *aspectu.* Job. XL. 28. οὐχ ἑώρακας αὐτόν; *nonne vidisti eum?* Libere verterunt, nam in textu Hebr. legitur אֶל־מַרְאָיו, *ad aspectus ejus.* — עַיִן, *oculus.* Job. X. 4. Num. XXIV. 3. ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν: ubi fortasse pro עַיִן legerunt participium עֹיֵן, *videns,* ut conjecit Scharfenbergius. Sed hac conjectura ne quidem opus est, nam *cui aperti sunt oculi,* et *vates verax* s. *fide dignus* sunt formulæ idem valentes. Loco ὁρῶν. Cod. 71. Holmes. habet λαλῶν. — רָאָה. Ex. IV. 21. ὅρα πάντα τὰ τέρατα, ἃ ἔδωκα ἐν ταῖς χερσί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ, h. e. *cura,* ut prodigia ista omnia, quorum patrandorum tibi mandatum et potestatem dedi, coram Pharaone edas. Exod. XXV. 40. ὅρα, ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει, *operam da,* ut omnia fiant juxta typum ostensum tibi in monte. Conf. Tob. XII. 2. juxta edit. Complut. 2 Paral. XXIX. 8. ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, quemadmodum vos videtis oculis vestris. Similiter profani loquuntur. Vid. Wolf. ad 1 Joh. I. 2. p. 248. Exod. XX. 18. ἑώρα τὴν φωνήν, videbat, h. e. *percipiebat, sentiebat.* Vide v. 22. et Grotium ad v. 18. ac quæ ex Gen. XLII. 1. notata sunt in v. εἴδω. Adde 1 Sam. XVI. 1. ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλέα, nam ex ejus filiis mihi regem *elegi:* ubi ὁρᾷν, ut nostrum ersehen, *to look out,* est *eligere.* Job. VIII. 19. οὐχ ἑώρακας τοιαῦτα. Vitiose pro ἑώρακα. — *רֶגַע, *momentum.* Exod. XXXIII. 5. ubi רֶגַע אֶחָד redditur ὁρᾶτε μὴ, ac sine dubio legendum est ὥρᾳ τῇ μιᾷ, ut jam Torellius conjecit et ante eum Fullerus Lib. I. Miscell. c. 1. Sed Schindlerus putat, LXX legisse רֶגַע אַחַר. Vide quoque notas L. Bos. ad h. l. — רְאוּת, *aspectus.*

a Cohel. V. 10. — *יְצִיב Chald. *postulo.* Dan. II. 27. sec. cod. Chis. τὸ μυστήριον, ὃ ἑώρακεν ὁ βασιλεύς, ubi quilibet videt LXX libere vertisse. Præterea legitur Prov. XXVI. 19. ubi verba ὅταν δὲ ὁραθῶσι (quæ Hebraice non habent, quod iis respondeat) ad sensus integritatem commode sunt adjecta. Vulg. *cum fuerit comprehensus.* L. Bos. in Anim. b Crit. legere tamen mavult φωραθῶσι. Job. XLI. 1. οὐχ ἑώρακας αὐτόν. Sc. ut interrogationem versiculum accepisse videntur, ac si sensus esset: *num expectatio de eo fefellit?* quod paulo liberius, sed recte se exprimere putaverunt per illud, *nonne vidisti eum?* In libris Apocryphis non solum de visu, sed de *quavis alia perceptione per sensus* c dicitur, unde notat: *sentire, experiri, perferre.* Tob. IV. 4. πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπί σοι ἐν τῇ κοιλίᾳ (sc. ἡ μήτηρ σου). Vulgat. *passa sit:* coll. Joh. III. 1. Adde Sirac. XVI. 6. XXXIII. 11. XLII. 21. Tob. XII. 1. ὅρα, τέκνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ, *cura, quære* vel *exhibe* illi mercedem.

"ΟΡΑ ΣΟΙ, *ecce tibi.* הִנֵּה. Symm. Gen. XIX. 21. Hieronymus ad h. d l. *Ecce suscepi faciem tuam, i. e. acquiesco precibus tuis. Quod Symmachus secundum sensum interpretans ait: ὁράσει ἐδυσωπήθην τὸ πρόσωπόν σου.* Drusius in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 28. pro ὁράσει legendum suspicatur ὁρᾷ σοι. Sed Bielius mavult ὅρα σοι. Vide supra s. v. ὁράω.

*ΟΥ'Χ 'ΟΡᾼ͂, *non videt.* אַיִן, *nullus.* Genes. XXXVII. 29. ubi alii e habent οὐχ εὗρε, sensu eodem.

'ΟΡΓΑΝΙΚΟ'Σ, *instrumentalis.* 2 Macc. XII. 15. μηχανῶν ὀργανικῶν, h. e. *machinarum bellicarum, quibus urbes solent oppugnari et expugnari.* Vide Baduellum et Grotium ad h. l.

"ΟΡΓΑΝΟΝ, *organum, instrumentum,* et in specie *musicum instrumentum,* et specialius *cithara,* item *machina bellica, ipsum opus, quod* f *efficitur.* *אֵזוֹב, *hyssopus.* Inc. Lev. XIV. 4. Ita Montf. Sed pertinet ad כְּלִי v. 5. — כְּלִי. 1 Par. XV. 16. XVI. 5. 42. XXIII. 5. et alibi sæpius. — *כֹּל, *omnis.* 2 Sam. VI. 5. Legerunt בִּכְלִי. — כִּנּוֹר, *cithara.* Psalm. CXXXVI. 2. — נֵבֶל, *uter, lagena,* deinde *instrumentum musicum, tibia utricularis* seu *nablium.* Amos V. 23. VI. 5. Adde Symm. g Job. XXXVIII. 37. ὄργανα οὐρανοῦ, pro *utribus cœli,* h. e. *nubibus cœli prægnantibus.* Vulg. *concentum cœli.* — עֻגָב, *instrumentum musicum,* sed *cujus formæ* ignoratur. Psalm. CL. 4. αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ, laudate illum chordis et cithara. Al. κιθάρᾳ. Sic et ὄργανον pro *citharâ* occurrit apud Ælian. V. H. III. 32. Adde Aquil. Job. XXI. 12. h 2 Macc. XII. 27. ὀργάνων καὶ βελῶν πολλαὶ παραθέσεις, *machinarum bellicarum* et telorum magnus apparatus. 2 Macc. XIII. 5. ὄργανον περιφερές, *rota s. machina, quæ circumfertur.* Sermo ibi est de genere crudelissimi supplicii apud Persas inprimis recepti, quod teste historia a populis orientalibus ad Græcos tandem pervenit. Adde 4 Macc. i IX. 20. Conf. Ant. Gallonii Lib. de Martyrum Cruciatibus p. 58. seq. — Vide quoque s. v. ἀχμάζω.

'ΟΡΓΗ', *ira, excandescentia.* אַף, *nasus, ira.* Gen. XXVII. 44. Deut. IX. 19. XIII. 17. et alibi sæpius. Adde Dan. XI. 21. sec. cod. Chis. Deut. XI. 17. ubi ὀργῇ in cod. Vat. mihi verbum, non substantivum, esse videtur ab ὀργάω. Reliqui k certe libri habent ὀργισθῇ. Deuter. XXXIII. 10. ubi auctor versionis אַף, quod h. l. *nares* notat, male de *ira* accepit. Sermo enim ibi est de sacrificiis, quorum odorem Deus naribus percipere credebatur. 2 Sam. XXIV. 1. ubi loco ὀργήν reponen-

a dum esse videtur ὀργῇ. Hos. XIV. 5. ubi pro ἀπέστρεψε τὴν ὀργήν μου ἀπ' αὐτοῦ legendum ex Ald. et Barberin. ἀπέστρεψεν ἡ ὀργή μου. Vulgat. *aversus est furor meus.* — זַעַם, *indignatio.* Ps. XXXVII. 3. LXVIII. 29. LXXVII. 54. et alibi sæpius. — *זַעַף, idem. 2 Par. XXVIII. 9. Mich. VII. 9. — חֲמָא Chald. *æstus iræ.* Dan. III. 13. — *חֶמְאָה, *bu-*

b *tyrum.* Psalm. LIV. 23. Legerunt מֵחֵמַת a חֵמָה — חֵמָה, *ira.* Deut. IX. 19. XXIX. 23. 28. Ps. VI. 1. et alibi sæpius. — חֳרִי, idem. 1 Sam. XX. 33. Ies. VII. 4. ὅταν γὰρ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ γένηται, ubi vide Cappelli Nott. Crit. p. 497. Thren. II. 3. — חָרוֹן, idem. Exod. XV. 7. XXXII. 11. Numer. XXV. 4. et alibi. — חֲרוֹן אַף, *ira nasi,* h. e. *vehemens.*

c 2 Paral. XXVIII. 13. Soph. II. 2. — *כֹּחַ, *fortitudo.* Dan. VIII. 6. sec. cod. Chis. ἐν θυμῷ ὀργῆς. — כַּעַס: כַּעַשׂ (שׂ pro ס), *indignatio.* Deut. XXXII. 19. 27. Job. V. 2. VI. 2. In posteriore loco Symmachus quoque ὀργὴν posuit, quæ vox duplici h. l. sensu accipi potest, ut vel notet *calamitates, mala, infortunia,* quatenus pro signis iræ divinæ habebantur

d (Suadet hoc textus Hebr. ubi כַּעַשׂ cum הַוָּה, *infortunium,* in sequentibus permutatur), vel significet *peccata, quibus ira Dei provocatur.* Sic Vulgatus: *utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui.* Ps. LXXXIV. 5. et alibi. — *מַגֵּפָה, *plaga.* Numer. XXV. 8. sec. cod. Oxon. ubi ὀργὴ in notione *pœnæ* accipiendum est. Confer Locellam ad

e Xenophont. Ephes. pag. 255. — מְזִמָּה, *cogitatio,* h. l. in malam partem, de *decreto perdendi.* Jerem. LI. 11. — מַשָּׂא, *onus.* Num. XI. 11. Locum quidem habere potest lectio ὀργὴν, ut sensum suo modo expresserint, non tamen repugnarem, si quis ὁρμὴν (*impetum,* h. e. *querelas, expostulationes.* Similiter ratione quoque in Orat. Manass. init. loco ὀργὴ τῆς ἀπειλῆς reponere vellem

f ὁρμὴ τῆς ἀπειλῆς, inprimis quia præcedit ἀνυπόστατος. Non tamen repugnarem, si quis hæc verba per Hendiadyn exponere vellet, ut sint *pœnæ comminationibus propositæ*) e cod. Vatic. reponere mallet, coll. v. 17. Vide quoque ad h. l. Scharfenbergium. — נְאָצָה, *irritatio contumeliosa.* Ies. XXXVII. 3. — *נֶפֶשׁ, *anima.* Job. VI. 7. sec. cod. Vat. Reliqui libri ψυχὴν ha-

g bent. De notione *iræ,* quæ quandoque est subjecta voci נֶפֶשׁ, vid. Simonis Lex. p. 1042. Interdum quoque ὀργή, præcipue apud Tragicos, v. c. Æschyl. Prometh. Vinct. v. 379., *animum* notat. — סוּפָה, *turbo.* Ps. LXXXII. 14. ubi vocem Hebr. metaphorice acceperunt. — סַעַר, *procella.* Jer. XXX. 19. Scil. *procella* metaphorice haud

h raro notat *iram Dei acriter, tanquam vehementissimus ventus, irruentem.* — סְעָרָה, idem. Jer. XXIII. 19. — *עָבַר, *transeo.* Symmach. Prov. XXVI. 10. עֹבְרִים, *transgressoribus,* ὀργαί. Legit עֶבְרוֹתָם cum Theodotione, qui χόλοι habet. — עֶבְרָה, *excandescentia.* Job. XXI. 30. Ps. LXXXIV. 3. Ies. X. 6. et

i alibi. — עָוֹן, *iniquitas.* Ies. XXVI. 21. Scilicet vox Hebr. quandoque *pœnam peccatorum* notat. — *פֶּה, *os.* Aquila, Symmachus. 2 Sam. XIII. 32. sec. cod. Regium cui loco. Montfauconius hæcce adscripsit: Vix tamen crediderim, hanc versionem, quæ paraphrasin sapit, esse Aquilæ, interpretis literæ servientis, quæ sunt ab ejus doctrina et sagacitate prorsus aliena. Ex mea sententia loco פִּי legerunt פְּנֵי, quod de *ira* sæpius adhibetur.

a Etiam in ed. Compl. legitur ἐν ὀργῇ, quod olim pro mero glossemate habui, quoniam verba Hebr. de *decreto se ulciscendi* necessario explicanda sunt, quod si sumeretur, ne quidem opus esset ad varietatem lectionis confugere. — *קָצִין, *gubernator*. Dan. XI. 18. sec. cod. Chis. ὀργὴν ὀνειδισμοῦ. Num fortasse legerunt קֶצֶף, *ira, indignatio?* — b קָצַף, *effervesco*. Num. XVI. 22. Jos. XXII. 18. — קֶצֶף, *fervor*. Num. XVI. 46. Jos. IX. 20. XXII. 20. et alibi sæpius. — קְצַף Chald. infin. vel nomen. Dan. II. 12. — רֹגֶז, *commotio*. Job. III. 26. XIV. 1. πλήρης ὀργῆς, h. e. repletus *multis miseriis*. Vide infra s. v. רֶגַע. XXXIX. 24. (ubi pro ὀργὴ alii melius in dandi casu habent ὀργῇ). c Hab. III. 1. — רֶגַע, *momentum*. Ps. XXIX. 5. 'Οργὴ h. l. non *iram* notat, sed *malum, quod alicui ab irato inflictum est, ærumnam, calamitatem*. Verba Græca enim sunt: ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, et ὀργῇ opponitur ζωή. Cæterum non legerunt רֹגֶז, ut plerique critici statuerunt. Sed רֶגַע juxta quosdam est etiam *moveri, commoveri*. d Job. VII. 5. et XXVI. 12. Ies. LI. 15. Jer. XXXI. 31. Hinc quidni רֶגַע potuerint sumere pro *commotione animi, ira?* — רָגַע, *quietus*. Ps. XXXIV. 20. ἐπ' ὀργὴν (seu, ut in aliis libris legitur, ὀργῇ, ubi γῆς excidit) δόλους διελογίζοντο. Hic quoque ex sententia multorum legerunt רֹגֶז. Nonnulli autem mendum inesse putant, et pro ἐπ' ὀργὴν e legendum censent ἐπ' ὀρυγῇ γῆς, *in fovea terræ*. Alii putarunt, ὀργὴν significare *foveam* aut *latibulum*, s. χηραμὸν, *locum abditum et latebras*, sed contra usum loquendi. Agellius in Commentar. ad h. l. per *iracundiam terræ* intellegit *iracundiam, quam illi ipsi terræ*, h. e. *hominibus terram incolentibus, inferunt*, ut ὀργὴ sit *miseria*. — רוּחַ, f *spiritus*, item *ira*. Prov. XVI. 32. Ies. LIX. 19. — *שֶׁטֶף, *inundatio*. Dan. IX. 26. sec. cod. Chis. μετ' ὀργῆς. Sirac. VII. 18. μνήσθητι, ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ, cogita, certissime tibi imminere *pœnam*. Adde Sir. I. 27. V. 7. coll. vers. Lutheri Rom. XIII. 4. 5. Schol. in Psalmos apud Matthæi in Lect. Mosquens. Vol. II. p. 47. ὀργὴν φησὶ τὴν τιμωρίαν καὶ κόλασιν. Sir. IV. 5. Post ὀφθαλμοῦ g in quodam codice, quem laudat Corn. a Lapide in Comment. ad h. l. legitur χάριν ὀργῆς, quod per seriem orationis nihil aliud significare potest, quam *ne eum exasperes*, aut *ad iram et furorem provoces*, μὴ παροργίσῃς αὐτὸν, coll. v. 2. nam de *ira divitis*, aut *ira Dei* explicari commode nequit. Sir. X. 18. ὀργὴ θυμοῦ ob parallelismum sententiarum h esse videtur *animus inflatus*. Certe Syrus habet: *elatio cordis*. Plane enim non apparet, cur hic iræ mentio fieret. Sir. XXVI. 9. ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος, magna *crux* seu *magnum malum* est mulier ebriosa. Hesychius, ὀργὴ, τρόπος, μανία, θυμός.

'ΟΡΓΗ' ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *ira fit*. חָרָה אַף, *exardeo ira*. 2 Paral. XXV. 15.

'ΟΡΓΗ'Ν 'ΕΠΑ'ΓΩ, *iram induco*. i זָעַם, *indignor*. Ps. VII. 12.

*ΟΡΓΗ' ΜΕΓΑ'ΛΗ, *ira magna*. קֶצֶף, *iracundia*. Zach. I. 1. ὀργὴν μεγάλην, h. e. *vehementer*. Pleonasmus emphaticus.

*ΟΡΓΗ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *iram provoco*. הֵשִׂים אַף, *pono iram*. Symm. Job. XXXVI. 13. ubi pro Sin legit Schin, יָשִׁימוּ a נָשַׁם, *sufflare*. Vulg. *provocant iram*. Sic quoque legendum est in textu Hebr. ob

a seriem orationis. — Vide quoque alibi θυμός.

'ΟΡΓΙΑ'Ω (potius ὀργιάζω, ab ὄργια), *sacra celebro, orgia perago vel celebro.* שְׁאָגָה, *rugitus.* Ies. V. 29. ὀργιῶσιν ὡς λέοντες. Sed cum orgia nihil ad leonem, et LXX alias Hebr. שְׁאָגָה per ὠρύεσθαι interpretentur, placet conjectura Bocharti (Hieroz. P. I. Lib. II. cap. b 2. p. 730.), qua pro ὀργιῶσιν legendum censet ὠρύουσιν.

'ΟΡΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *irascor.* אָנַף, *irascor.* 1 Reg. XI. 9. Psalm. II. 12. LIX. 1. et alibi. — אַף, *ira.* Deut. XI. 17. — *דּוּשׁ, *trituro.* Ies. XXVIII. 28. ubi pro יְדוּשֶׁנּוּ אָדוֹשׁ, *triturando triturabit illum,* LXX habent: ἐγὼ εἰμὶ ὑμῖν ὀργισθήσομαι, ubi vel illud εἰμὶ superflue positum c (Vide supra s. εἰμὶ) ac ejiciendum est, vel loco ὀργισθήσομαι reponendum erit ὀργισθείς. Caeterum sensum expresserunt: nam *trituratio* est symbolum *poenarum divinarum.* — הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo.* Ps. CI. 9. In textu Hebr. *litigare* ac *servare iram* sunt synonyma. — זָנָה, *scortor.* Jud. XIX. 2. ὠργίσθη αὐτῷ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ. Num forte d tasse loco תִּזְנֶה legerunt תִּבְזֶה, aut, quod magis placet, זָנָה permutarunt cum זָנַח? Vulg. *reliquit eum,* sc. irata. — זַעַף, *indignatio.* 2 Par. XVI. 10. ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, pro בְּזַעַף, *in indignatione.* — *זָעַף, *indignor.* Symm. Prov. XIX. 3. Vulg. *fervet.* — חֵמָה בָּעֲרָה, *aestus irae exardescit.* Esth. I. 12. — חָרָה, *exardeo.* Genes. XXXI. 36. e Exod. XXII. 24. XXXII. 18. et alibi. Adde Symmach. et Theod. Job. XLII. 7. e quo loco apparet, ὀργίζεσθαι et θυμοῦσθαι cum vocabulis *irae* et *indignationis,* v. c. θυμὸς et ὀργὴ, conjuncta per *excandescere* aut *effervescere* vertenda esse. — חָרָה אַף. Exod. XXXII. 21. Job XXXII. 2. 3. — כָּעַס, *indignor.* Nehem. IV. 1. Psalm. CXI. 19. — עָשַׁן, *fumo.* Psalm. LXXIII. 1. f LXXIX. 5. Vocem Hebr. quandoque de *ira excandescente* dici, notum est. — קָצַף, *effervesco.* Gen. XL. 2. XLI. 10. Num. XXXI. 14. et alibi. — קֶצֶף, *fervor irae.* 2 Par. XXIX. 8. — רָגַז, *contremisco.* Gen. XLV. 24. Exod. XV. 14. ὠργίσθησαν sec. Vat. Oxon. Compl. et Ald. Sed vera lectio est ἐφοβήθησαν, quam solus cod. Alex. tuetur, nisi quis g statuere malit, ὀργίζεσθαι h. l. esse *metu percelli, perterreri,* quemadmodum in universum de *quavis vehementiore animi commotione ac perturbatione* adhibetur. 2 Reg. XIX. 17. Symm. Ps. IV. 5.

ΟΥ'Κ 'ΟΡΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *non irascor.* נִחַם Niph. *consolationem admitto.* Ies. LVII. 6.

'ΟΡΓΙ'ΛΟΣ, *iracundus.* חֵמָה h *aestus irae.* Prov. XXII. 24. XXIX. 22. — חָרָה, *exardeo.* Aqu. Genes. IV. 6. ὀργίλον τῷ Καίν, *iratus est Cain.* Suspicarer, Aquilam vel scripsisse ὀργίλος (sc. ἐγένετο), vel, si sana est lectio, legisse חֳרִי aut חָרוֹן, nisi obstaret locus Genes. XVIII. 30. Adde Symm. Theod. 1 Sam. XV. 11. et Symm. 2 Sam. VI. 8. — כַּעַס, *indignatio.* Prov. i XXI. 19. Conf. Wolfium ad Tit. I. 7. p. 552. Legitur praeterea Psalm. XVII. 49. ubi post ἐχθρῶν μου LXX, consentiente Vulgato, ὀργίλων de suo addiderunt.

*'ΟΡΓΙ'ΛΩΣ, adverb. *iracunde.* 4 Macc. VIII. 8. ἐὰν ὀργίλως με διάθησθε, *quod si bilem mihi moveritis.*

'ΟΡΕ'ΓΩ, *extendo, porrigo.* דָּרַךְ. Symm. Job. VIII. 20. ὀρέξει. *Apprehendere alicujus manum ac por-*

a *rigere alicui manum* sensu parum differunt.

ʼΟΡΕΙΝΟ'Σ, *montanus*, ab ὄρος, *mons*. Passim legitur ἡ ὀρεινή, scilicet, χώρα vel γῆ, *montana regio*. הַר, *mons, regio montana*. Genes. XIV. 10. εἰς τὴν ὀρεινὴν ἔφυγον, in terram montanam fugiebant. Vide et Jos. II. 16. XIII. 6. XVI. 1. et confer Deut. XI. 11. Jos. X. 40. *b* XI. 16. ubi γῆ additur. Confer et Wolfium ad Luc. I. 39. p. 564. — נֶגֶב, *meridies, australis plaga*. Zach. VII. 7. Vox Hebr. proprie notat *terram siccam, aridam et desertam*, quales montes erant in Judæa, ut observat L. de Dieu ad h. l. Sic מִדְבָּר desertum a montibus dictum est, et LXX Ies. XXI. 1. per ἔρημον Hebr. נֶגֶב recte verte- *c* runt.

ʼΌΡΕΞΙΣ, *appetitus, cupiditas*. Sirac. XVIII. 30. ὀρέξεις et ἐπιθυμίαι sensu malo de *pravis cupiditatibus* adhibentur. Sirac. XXIII. 5. ὀρέξις κοιλίας, *gula, gulositas*. Alii interpretantur de *libidine*, seu *rei venereæ cupidine*, quia συνουσιασμῷ, quod *coitum* notat, jungitur. Sap. XIV. 2. XVI. 2. εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως, in *d* concupiscentiam appetitus, h. e. avidæ ipsius appetentiæ. Ib. v. 3. τὴν ἀναγκαίαν ὄρεξιν, *necessarium s. naturalem appetitum*. Hesych. ὄρεξις, ἐπιθυμία. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v.

ʼΌΡΘΙΟΣ, *rectus, erectus*. *זָקֵן, *senex*. 1 Sam. XXVIII. 14. ἄνδρα ὄρθιον. Legerunt זָקַף, a rad. זָקַף, *erexit*. In ed. Complut. legitur qui- *e* dem γέροντα, sed hæc lectio est aut alius interpretis, aut mera emendatio ad textum Hebr., quales multas habet hæc editio. — יָשָׁר. Ezech. I. 7. — מְפַתֵּחַ part. Pih. *solvens*. Al. 1 Reg. XX. 11. (al. XXI. 11.), ubi ὄρθιος τῷ κυρτῷ opponitur, ac dictionem proverbialem cum alia simili permutarunt. Nam in textu Hebr. legitur: *ne glorietur accinctus æque ac discinctus*. — סְבָךְ, *per-* *f* *plexum*. Inc. Gen. XXII. 13. Schol. Illud σαβὲκ *quidam reddiderunt* ἄφεσιν, dimissionem, liberationem, *quidam vero* ὄρθιος erectus, *ut idem valeat, ac diceretur* hircus erectus, *qui in virgultum inscenderat*. Vide Drusium in Fragm. Vett. Intt. Græc. pag. 104. — *צֶלֶם, *imago*. Symm. Gen. I. 27. ὄρθιον ὁ θεὸς ἐποίησεν αὐτόν. Sed verba hæc videntur *g* lacunæ supplendæ causa a librario locum Cohel. VII. 30. respiciente addita esse.

ʼΟΡΘΟ'Σ, *rectus*, sensu tam physico, quam morali. זַךְ, *purus*. Prov. XXI. 8. ἁγνὰ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. — יָשָׁר. Prov. VIII. 9. XI. 6. XII. 6. 16. et alibi aliquoties. — יֹשֶׁר, *rectitudo*. Prov. IV. 11. — כֵּנִים, *recti*, plur. Aqu. Gen. XLII. 11. — מֵישָׁרִים plur. *rectitudo*. *h* Prov. VIII. 6. XXIII. 16.— מְפַתֵּחַ part. Pih. *solvens*. 1 Reg. XX. (al. XXI.) 11. Vide supra s. v. ὄρθιος. — נָבוֹן part. Niph. a בּוּן, *intelligens*. Prov. XV. 15. Statui quidem posset, LXX miscuisse cum נָכוֹן, sed magis vero accedit, eos liberiori interpretandi genere usos esse. Certe eandem vocem ib. XIV. 33. per ἀγαθῇ transtulerunt. — נֹכַח, *coram*. Proverb. IV. 25. — רוֹמָה, *i* *elatio*. Mich. II. 3. Præterea legitur Jud. XV. 5. ubi LXX ὀρθῶν post σταχύων de suo, et quidem sensus causa, addiderunt. Ep. Jerem. 24. 3 Esdr. IX. 46. Sirac. XXIV. 34.

*ΚΑΤ' ʼΟΡΘΟ'Ν. שַׁחַר, *aurora*. Psalm. CXXXVIII. 9. Sed κατ' ὀρθὸν ibi mutandum est in κατ' ὄρθρον, sec. Vulg. *diluculo*, ut quoque legit Cosmas Indicopl. in Topographia

a Christ. Lib. II. p. 157. ubi verbis ἐν τῇ ἀνατολῇ explicatur. Nonnulli statuunt, LXX scripsisse ἄρκτον, h. e. *septentrionem*.

*ΟΡΘΑ' ΚΡΙ'ΝΕΙΝ ΟΥ' ΔΥ'ΝΑΜΑΙ. שָׁנָה דִין, *muto judicium*. Prov. XXXI. 5. Sensu eodem.

'ΟΡΘΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *rectum facio, rectifico*. פִּלֵּס Pih. *appendo, libro*. Prov. IV. 26.

b 'ΟΡΘΟΤΟΜΕ'Ω, *recte seco*, it. *rectifico*. יִשֵּׁר Pih. Prov. III. 6. ἵνα ὀρθοτομῇ τὰς ὁδούς σου, ut recte seces vias tuas, h. e. *ut rectas vias eas*, seu: *recte omnia facias*. Prov. XI. 5. δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοτομεῖ ὁδοὺς, justitia inculpati recte secat vias, h. e. *rectis viis procedit*, s. *recte omnia facit*. Jaegerus formulam hanc in utroque loco explicat: *vias æquare*, c *iter expeditum præstare et inoffensum*. Glossæ: ὀρθοτομῶ, *rectifacio, recte tracto*. Quod ibi est ὀρθοτομεῖν ὁδοὺς, alias est apud LXX ἐμβιβάζειν τροχιαῖς ὀρθαῖς, et ὀρθὰς τροχιὰς ποιεῖν τοῖς ποσὶν, καὶ τὰς ὁδοὺς κατευθύνειν. Vid. Prov. IV. 11. 26. Et Græci alias *recta incedere* τέμνειν ὁδὸν aut κέλευθον εὐθεῖαν dicunt. Vide Budæum. Latini *viam secare*. Virg. Lib. VI. Æn. v. 899. d ubi Servius: *Secare est recta via ire, et ad lineam viam ducere*. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

'ΟΡΘΟΤΡΙΧΕ'Ω, *pilos erectos habeo, horripilo*. סָמַר, *horreo, horripilo*. Symm. Psalm. CXVIII. 119. ὀρθοτριχεῖ. Confer Drusium ad h. l. — שְׂעִירִים, *pilosi, hirsuti*. Theod. Ies. XIII. 21. XXXIV. 14. ὀρθοτριχῶν, *horripilus*.

e 'ΟΡΘΟ'Ω, *erigo, rectum facio, dirigo*. זְקַף part. Peh. Chald. *erectus*. Esdr. VI. 11. — כּוּן, *dirigo*. Al. Jer. XXX. 17. ὀρθωθήσεται. — נִצַּב Niphal a יָצַב, *consisto*. Genes. XXXVII. 6. — עָמַד, *sto*. Esther. VII. 9. Vide et Ep. Jerem. 24. 3 Esdr. I. 21. Sir. XXVII. 14. ubi pro ὀρθώσει Cod. Alex. ἀνορθώσει habet. Ὀρθώσει τρίχας, *horripilationem capiti statuet*. Gloss. *horripilatur*, f ὀρθοτριχεῖ, h. e. *pilos erectos habet*.

*'ΟΡΘΡΕΥ'Ω, i. q. ὀρθρίζω, *mane surgo*, deinde *matutinus aliquid ago, mane proficiscor*. Tob. IX. 6. ὤρθρευσαν (cod. Alex. ὤρθρισαν) κοινῶς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον, *mane profecti* ambo venerunt ad nuptias. Mœris Att. ὀρθρεύει, ἀττικῶς· ὀρθρίζει, Ἑλληνικῶς. Phrynich. p. 120. ed. Pauw. οἱ ἀρχαῖοι ὄρθρον καὶ ὀρθρεύεσθαι, τὸ πρὸς ἀρ- g χομένης ἡμέρας, ἐν ᾧ ἔτι λύχνῳ δύναταί τις χρῆσθαι. Vide Lucian. Somn. T. II. pag. 703. ed. Reitz. et Fischeri Proluss. de Vitiis Lex. N. T. pag. 692.

'ΟΡΘΡΙ'ΖΩ, *matutino, mane surgo, diluculo venio, summo mane accedo, mature venio, diligenter ago, studiose quæro*. הִשְׁכִּים Hiph. Gen. XIX. 2. 27. XX. 8. Cant. VII. 12. Jer. XI. 7. ὀρθρίζων συνεμαρτυράμην, *cum* h *studio, diligenter contestatus sum*. Jer. XXV. 3. ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων, locutus ad vos sum *diligenter*. Olympiodorus ad h. l. apud Ghisler. in Catena pag. 595. τὸ ὀρθρίζων ἀντὶ τοῦ μετὰ σπουδῆς. — *שָׁבָה, *captivum duco*. LXX sec. Hex. s. Theodot. Jerem. XLI. 10. ὤρθρισεν, ubi pro וַיִּשְׁבֵּם, *et captivos duxit eos*, ut in nostris codd. Hebr. expressum habemus, legit וַיַּשְׁכֵּם. — שָׁחַר, *mane quæro*. Job. VII. 20. i VIII. 5. σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον, tu autem diluculo, h. e. *mature, veni* ad Dominum. Fortasse ὀρθρίζειν h. l. est i. q. ὄρθριον ᾄδειν. Vide Boysenium ad h. l. Vide et Psalm. LXII. 1. LXXVII. 38. Ies. XXVI. 9. Hos. VI. 1. et Dan. VI. 19. sec. cod. Chis. Aqu. Job. XXIV. 5. Inc. Prov. XIII. 24. ubi ὀρθρίζειν τινὶ est *mane adhibere alicui*, et speciatim: *a prima infantia* s. *a pueris adhibere alicui disciplinam*. Drac. v. 20. ὤρθρισεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρωΐ, *mane* rex

surgebat. Vide et 1 Macc. IV. 52. VI. 33. XI. 67. Sap. VI. 14. ὀρθρίζειν ἐπὶ σοφίαν, studiose quærere sapientiam, coll. Sir. IV. 13. Confer quoque supra s. v. ὀρθρεύω.

'ΟΡΘΡΙΝΟ'Σ, *matutinus*. *בַּבֹּקֶר, *in matutino*, h. e. *quam primum*. Symm. Psalm. LXXXIX. 14. qui hanc vocem cum seq. חַסְדֶּךָ conjunxit. — מַשְׁכִּים part. Hiph. quod h. l. est *quod mane fit vel est*. Hos. VI. 4. XIII. 3. — *שַׁחַר. Aqu. Psalm. XXI. 1. ὀρθρινή. Vide et Sap. XI. 23. Confer Sturz. de Dial. Maced. p. 186.

"ΟΡΘΡΙΟΣ, idem. שַׁעַר, *porta*. Job. XXIX. 7. Legerunt sine dubio שַׁחַר. "Ορθριος pro ὀρθρίως occurrit etiam in libris Apocryphis, v. c. 3 Macc. V. 10. ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν, et v. 23. ἄρτι δὲ ἀλεκτρυὼν ἐκεκράγη ὄρθριος.

'ΟΡΘΡΙΣΜΟ'Σ, *matutina investigatio s. sectatio*. שָׁחַר, *mane quæro*. Aqu. Prov. XI. 27. Loco שֹׁחֵר legit שַׁחַר.

"ΟΡΘΡΟΣ, *mane, diluculum*. אַשְׁמוּרָה, *vigilia*. Psalm. LXII. 7. CXVIII. 147. — בֹּקֶר. Exod. XIX. 16. Jud. XVI. 1. Esth. V. 14. Prov. VII. 8. Al. Ps. CXLII. 9. ἐξ ὄρθρου, ταυτέστι ταχέως, interprete Chrysostomo. — הַשְׁכִּים Hiph. Jerem. VII. 24. XXV. 4. XXVI. 5. et alibi sæpius. — שַׁחַר, *aurora*. Genes. XIX. 15. XXXII. 26. Jos. VI. 15. Ps. CXXXVIII. 8. ubi pro κατ' ὄρθρον alii legunt κατ' ὀρθόν. Ita quoque Apollinaris, qui habet ὀρθρίους πτέρυγας, *recte volantes alas*, sed male, ut opinor. 3 Esdr. IX. 41. ubi Hebr. אוֹר respondet, coll. Neh. VIII. 3. adeoque *auroram, primam diei lucem* notat. Sirac. XXIV. 32. παιδείαν ὡς ὄρθρον φωτιῶ. Phrynichus p. 120. ed. Pauw. ὃ τινῶν οἱ πολλοὶ ἁμαρτάνοντες λέγουσιν ὄρθρον, τοῦθ' οἱ ἀρχαῖοι ἕω λέγουσιν.

"ΟΡΘΡΟΣ 'ΕΣΤΙ', *diluculum est*. הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, *evigilo*. Prov. XXIII. 35.

*"ΟΡΘΡΟΥ, scil. ὥρᾳ, *mane*. Dan. XIII. 13. sec. cod. Chis.

'ΟΡΘΩ͂Σ, *recte*. הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *bene facio*. Genes. IV. 7. οὐκ, ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; nonne, si bene offeras, nec bene dividas, peccasti? Vide supra s. v. διαιρέω. Deut. V. 28. 1 Sam. XVI. 17. (ubi ὀρθῶς est Lat. *bene*, künstlich, *skilfully*, i. q. v. 18. ἐπιστάμενος s. εἰδὼς ψάλλειν.) et alibi. — טוֹב, *bonus*. Gen. XL. 16. Ex. XVIII. 17. — בְּיֹשֶׁר, *in rectitudine*. Prov. XIV. 2. — כֵּן. Num. XXVII. 7. — נָכוֹן part. Niph. a כּוּן, *rectum*. Symmach. Job. XLII. 7. — *נְכֹחוֹת, *recta, vera*. Symm. Ies. XXX. 10. 4 Macc. I. 1. *serio*. — Vide supra ἀναστρέφομαι.

'ΟΡΙ'ΖΩ, *termino, terminum do, separo, determino, definio, decerno*, et ὁρίζομαι med. *obligo me*. אָסַר, *ligo*. Num. XXX. 3. ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὀμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, quicunque votum fecerit Domino, vel juraverit juramentum, vel *obligaverit* se obligatione de anima sua. Vide et v. 4. 5. 6. 7. — גְּבוּל, *terminus*. Num. XXXIV. 6. Jos. XIII. 27. XV. 11. XVIII. 19. In omnibus his locis non opus est ut statuamus, LXX גָּבַל legisse. — גָּזַר, *decerno*. Theod. Job. XXII. 28. ὁριεῖς, *decernes*. Sc. *secare dictum* positum est pro *statuere, decernere aliquid*. Hinc גְּזֵרַת, *decretum*, Dan. IV. 14. 21. — הִפְרִיד Hiph. *separo*. Prov. XVIII. 18. ubi ὁρίζειν *dijudicare* (ita Vulg.), *litem dirimere ac componere* notat.

— *חָלָק, *lævis.* Aqu. sec. Eusebium Onom. s. v. ἀλαή. Jos. XI. 17. ὁρίζον τὸ ὄρος, ex notione *dividendi,* quam radix חָלַק habet. — כָּלָה Pih. *decerno.* Prov. XVI. 30. ὁρίζει πάντα τὰ κακὰ, *decernit* omnia mala. — נָקַב, *expresse nomino.* Symmach. Genes. XIII. 28. ὅρισον, *defini.* — *רְשַׁם Chald. *designo.* Dan. VI. 12. sec. cod. Chis. οὐχ ὁρισμὸν ὥρίσω. Theod. οὐχ ὁρισμὸν ἔταξας. — שָׁחָה, *inclino me.* Symmach. Prov. II. 18. ὥρισε. Arbitror scribendum esse ὤρυξε, ab ὀρύσσω. שַׁחַת est *fovea* a שָׁחָה, vel שׁוּחַ. Hesych. ὁρίζει, ἵστησιν, ὅρον δίδωσι, κρίνει, θεματίζει, διαιρεῖ, ἀφορίζει. Idem: ὥρισαν (sic enim scribendum pro ὥρισεν), ἔκρινε.

'ΟΡΙΝΟ'Σ (i. q. ὀρεινὸς, ab ὄρος, *mons*), *montanus.* הֲרָרִי, *mons meus,* vel: *montanus.* Jerem. XVII. 3. — הַר, *mons.* Al. Num. XIII. 30. Jos. II. 22. X. 6.

'ΟΡΙΟΘΕΤΕ'Ω, *terminum pono.* גָּבַל, idem. Aqu. Deut. XIX. 14. ὁριοθέτησαν, et Zach. IX. 2. ὁριοθετήσεται, *terminabitur, terminus ponetur.*

'ΟΡΙΟΝ, *terminus, finis.* אֶרֶץ כָּבוּל, *terra Cabul,* i. e. *displicens, infrugifera.* 1 Reg. IX. 13. Legerunt גְּבוּל. — *בּוֹ, *in eo.* Deut. II. 30. διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. Sic παραφραστικῶς quidam in Cod. Basil. tacito nomine. — *בְּנוֹת, *filiæ.* Jud. XI. 26. τὰ ὅρια, *fines,* h. e. *loca adjacentia et circumjacentia.* Si enim urbi *filiæ* tribuuntur, ut h. l., *pagi ac villæ, et omnino loca circumjacentia* intellegi debent. Vulg. *in viculis ejus.* Permutatur ibi in codd. cum v. περίοικα. — גְּבֻל, *termino.* Zach. IX. 2. Hic legerunt גְּבוּל.—גְּבוּל Gen. X. 19. XXIII. 17. XLVII. 21. et alibi sæpius. — גְּבוּלָה. Deut. XXXII. 8. Jos. XVIII. 20. 49. Job. XXIV. 2. et alibi. — גּוֹרָל, *sors.* Jos. XV. 1. XVI. 1. XXI. 20. Sc. in omnibus hisce locis גּוֹרָל notat *loca sorte assignata, adeoque certis finibus ac terminis circumscripta.* Scharfenbergio ad Jos. XXI. 20. גְּבוּלָם legisse videntur. גְּלִילָה, in plurali, *tractus, limites, in circuitum* scilicet *circumscripti.* Jos. XIII. 2. Symm. Jos. XXII. 10. Vide Masii Comment. p. 316. — *גָּלִיל, nomen proprium. Aqu. Theod. Ies. IX. 1. Pro nomine appellativo acceperunt. — הַר, *mons.* Malach. I. 3. τὰ ὅρια αὐτοῦ. Ita quoque Arabs. Reponendum esse videtur τὰ ὄρια, aut τὰ ὀρεινὰ αὐτοῦ, *montana ejus,* quanquam, ut Bahrdtius ad h. l. observavit, ὅρια sec. Glossar. Vett. etiam de *montibus* accipi potest. Præterea montes esse solent multarum provinciarum termini ac limites, ac tota *Seir* regio montoso fuit, montibusque a Judæa discreta. Confer Fischeri Proluss. de Verss. GG. p. 184. — חֹק, *decretum,* etiam *statutum, demensum.* Job. XXXVIII. 10. — יָד, *manus.* 1 Par. VII. 29. יָד interdum notat *quod alicui ad manus seu a latere est.* — *עִיר, *urbs.* 2 Reg. XVII. 6. sec. Compl. ἐν ὁρίοις. — פֵּאָה, *angulus.* Ezech. XLVII. 18. — *פָּנִים, *facies.* Inc. Ies. XXIV. 1. Conf. Simonis Lexic. Hebr. p. 1299. — קְצָוִים plur. *fines.* Ies. XXVI. 15. — רָחוֹק, *longinquus.* Ies. LVII. 9. ubi nempe pro עַד מֵרָחוֹק, *usque ad longinquum,* posuerunt ὑπὲρ τὰ ὅριά σου. — שָׂדֶה, *ager.* Jud. XX. 6. — שִׁיחוֹר, *Nilus fluvius Ægypti.* 1 Par. XIII. 5. Non male quoad sensum. — שֵׁם, *nomen.* Ezech. XLVIII. 1. ubi tamen pro

a τὰ ὅρια reponere mallem τὰ ὀνόματα, ut alii libri habent. — *תָּבוֹר, *Tabor*, nomen proprium. Symm. Hos. V. 1. Legit ex nonnullorum sententia טַבּוּר, *tuber, locus editus, collis cum nemore.* Sed mons Thabor terminus erat inter duas tribus. Vide Relandi Palæst. p. 331. Judith. I. 12. ἐκδικεῖν πάντα τὰ ὅρια, ubi ὅριον, ut γῆ, pro *incolis* ejus ponitur. b 1 Sam. XIII. 18. excidit vox ὁρίου in versione Aquilæ ante τοῦ ἐκκύπτοντος.

'ΟΡΙΣΜΟ'Σ, *determinatio, obligatio, edictum, decretum.* אִסָּר, *obligatio.* Num. XXX. 3. 4. 8. 9. 11. 12. Vide in ὁρίζω, et conf. 2 Macc. XII. 25. — אֱסָר, idem. Num. XXX. 5. 6. 8. 15. — אֱסָר ו אֱסָרָא Chald. *interdictum, edictum.* Dan. VI. 7. c 12. 15. — *דָּבָר, *res, negotium.* Exod. VIII. 12. περὶ τοῦ ὁρισμοῦ (עַל דְּבַר) τῶν βατράχων, pro finitione ranarum. Vulg. *pro sponsione ranarum.* 'Ορισμὸς est h. l. quoad sensum *imminutio*, aut i. q. ἐξορισμός, *exterminatio*, ut adeo sensum expresserint. — מִבְטָא שְׂפָתַיִם, *pronuntiatum labiorum.* Num. XXX. 9. — *כְּתָבָא Chald. *scriptura.* Dan. d VI. 10. ubi pro τὸν ὁρισμὸν Theodot. τὸ δόγμα habet. — *סֵפֶר, *liber.* Symm. Ps. XXXIX. 8. ubi ὁρισμὸς est *prædestinatio, voluntas, decretum.* Sic fere Josephus ὅρισμα A. J. XVIII. 4. 6. Agellius in Comment. ad h. l. suspicatur, Symmachum scripsisse ἀριθμοῦ, *in volumine numeri.* Esther. XIV. 9. ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός σου, se abolituros *determinationem* vel *decretum* oris tui. e

'ΟΡΚΙ'ΖΩ, *adjuro, juramento obstringo.* הוֹאִיל לָשֶׁבֶת *acquiesco habitare.* Symm. Exod. II. 21. ὥρκισε, *adjuravit.* Neglexit discrimen verborum אָלָה, *juravit*, et יָאַל, *voluit.* — הִשְׁבִּיעַ Hiph. Gen. XXIV. 37. L. 5. Exod. III. 19. et alibi sæpius. 1 Reg. II. 43. ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου, adjuravi te per Dominum. Vide et 2 Par. XXXVI. 13. f Nehem. XIII. 25. ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ, adjuravi illos per Deum. — צִוָּה Pih. *præcipio.* Gen. L. 16. 3 Esdr. I. 48. ὁρκισθεὶς τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. Simili modo cum dativo construitur Dan. VI. 13. sec. Chis.

'ΟΡΚΙΣΜΟ'Σ, *juramentum.* אָלָה, *execratio.* Gen. XXI. 32. et 33. XXIV. 41. Lev. V. 1. Vide quoque Sirac. XXXVI. 7. 1 Macc. VI. g 62.

'ΟΡΚΟΣ, idem. אָלָה, *execratio.* Prov. XXIX. 24. Jer. XXIII. 10. — דִּבְרֵים אָלוֹת, *verba execrationum.* Symm. Hos. X. 1. — הַשְׁבֵּעַ infin. Hiph. *adjurando.* Exod. XIII. 19. — נֶדֶר, *votum.* Lev. XXII. 21. — שְׁבוּעָה, *juramentum.* Genes. XXIV. 8. XXVI. 3. Exod. XXII. 11. et alibi sæpius. Οἱ λοιποὶ Ies. LXV. 15. De *fœdere* ac *promissione*, h *quæ facta est jurejurando interposito*, legitur Sap. XVIII. 6. et 22. ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας, dum *promissiones* divinas majoribus factas recitaret. Confer Matth. XIV. 9.

*'ΟΡΚΟ'Ω, *adjuro.* הִשְׁבִּיעַ, *jurare facio.* 2 Reg. XI. 4. sec. Vat. ubi cum ὁρκίζω permutatur in codd.

'ΟΡΚΩΜΟΣΙ'Α, *jusjurandum.* אָלָה i *exsecratio.* Ezech. XVII. 18. 19. 3 Esdr. VIII. 95. Hebr. בְּרִית, coll. Esdr. X. 2. *promissio jurejurando firmanda.* Vide de hac voce Wolfium ad Hebr. VII. 20. p. 681. ac Lex. N. T. s. h. v.

'ΟΡΜΑ'Ω, *impetum facio, irruo, festino.* בּוֹא, *venio.* Hab. I. 8. ὁρμήσουσι μακρόθεν. Non possum assen-

— *חָלָק, *lævis.* Aqu. sec. Eusebium Onom. s. v. ἀλαή. Jos. XI. 17. ὁρίζον τὸ ὄρος, ex notione *dividendi,* quam radix חָלַק habet. — כָּלָה Pih. *decerno.* Prov. XVI. 30. ὁρίζει πάντα τὰ κακὰ, *decernit* omnia mala. — נָקַב, *expresse nomino.* Symmach. Genes. XIII. 28. ὅρισον, *defini.* — *רְשַׁם Chald. *designo.* Dan. VI. 12. sec. cod. Chis. οὐχ ὁρισμὸν ὥρισας. Theod. οὐχ ὁρισμὸν ἔταξας. — שָׁחָה, *inclino me.* Symmach. Prov. II. 18. ὅρισι. Arbitror scribendum esse ὤρυξε, ab ὀρύσσω. שַׁחַת est *fovea* a שָׁחָה, vel שׁוּחַ. Hesych. ὁρίζει, ἵστησιν, ὅρον δίδωσι, κρίνει, θεματίζει, διαιρεῖ, ἀφορίζει. Idem: ὤρισεν (sic enim scribendum pro ὥρισεν), ἔκρινεν.

'ΟΡΙΝΟ'Σ (i. q. ὀρεινὸς, ab ὄρος, *mons*), *montanus.* הֲרָרִי, *mons meus,* vel: *montanus.* Jerem. XVII. 3. — הַר, *mons.* Al. Num. XIII. 30. Jos. II. 22. X. 6.

'ΟΡΙΟΘΕΤΕ'Ω, *terminum pono.* גָּבַל, idem. Aqu. Deut. XIX. 14. ὁριοθέτησαν, et Zach. IX. 2. ὁριοθετήσεται, *terminabitur, terminus ponetur.*

"ΟΡΙΟΝ, *terminus, finis.* אֶרֶץ כָּבוּל, *terra Cabul,* i. e. *displicens, infrugifera.* 1 Reg. IX. 13. Legerunt גְּבוּל. — *בוֹ, *in eo.* Deut. II. 30. διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. Sic παραφραστικῶς quidam in Cod. Basil. tacito nomine. — *בָּנוֹת, *filiæ.* Jud. XI. 26. τὰ ὅρια, *fines,* h. e. *loca adjacentia et circumjacentia.* Si enim urbi *filiæ* tribuuntur, ut h. l., *pagi ac villæ, et omnino loca circumjacentia* intellegi debent. Vulg. *in viculis ejus.* Permutatur ibi in codd. cum v. πρίοικα. — גָּבַל, *termino.* Zach. IX. 2. Hic legerunt גְּבוּל.— גְּבוּל. Gen. X. 19. XXIII. 17. XLVII. 21. et alibi sæpius. — גְּבוּלָה. Deut. XXXII. 8. Jos. XVIII. 20. 49. Job. XXIV. 2. et alibi. — גּוֹרָל, *sors.* Jos. XV. 1. XVI. 1. XXI. 20. Sc. in omnibus hisce locis גּוֹרָל notat *loca sorte assignata, adeoque certis finibus ac terminis circumscripta.* Scharfenbergio ad Jos. XXI. 20. גְּבוּלָם legisse videntur. גְּלִילָה, in plurali, *tractus, limites, in circuitum* scilicet *circumscripti.* Jos. XIII. 2. Symm. Jos. XXII. 10. Vide Masii Comment. p. 316. — *גָּלִיל, nomen proprium. Aqu. Theod. Ies. IX. 1. Pro nomine appellativo acceperunt.— הַר, *mons.* Malach. I. 3. τὰ ὅρια αὐτοῦ. Ita quoque Arabs. Reponendum esse videtur τὰ ὄρεια, aut τὰ ὀρεινὰ αὐτοῦ, *montana ejus,* quanquam, ut Bahrdtius ad h. l. observavit, ὅρια sec. Glossar. Vett. etiam de *montibus* accipi potest. Præterea montes esse solent multarum provinciarum termini ac limites, ac tota *Seir* regio montoso fuit, montibusque a Judæa discreta. Confer Fischeri Proluss. de Vers. GG. p. 184. — חֹק, *decretum,* etiam *statutum, demensum.* Job. XXXVIII. 10. — יָד, *manus.* 1 Par. VII. 29. יָד interdum notat *quod alicui ad manus seu a latere est.* — *עִיר, *urbs.* 2 Reg. XVII. 6. sec. Compl. ἐν ὁρίοις. — פֵּאָה, *angulus.* Ezech. XLVII. 18. — *פָּנִים, *facies.* Inc. Ies. XXIV. 1. Conf. Simonis Lexic. Hebr. p. 1299. — קְצָוִים plur. *fines.* Ies. XXVI. 15. — רָחוֹק, *longinquus.* Ies. LVII. 9. ubi nempe pro עַד מֵרָחוֹק, *usque ad longinquum,* posuerunt ὑπὲρ τὰ ὁριά σου. — שָׂדֶה, *ager.* Jud. XX. 6. — שִׁיחוֹר, *Nilus fluvius Ægypti.* 1 Par. XIII. 5. Non male quoad sensum. — שֵׁם, *nomen.* Ezech. XLVIII. 1. ubi tamen pro

a τὰ ὅρια reponere mallem τὰ ὀνόματα, ut alii libri habent. — *תָּבוֹר, *Tabor*, nomen proprium. Symm. Hos. V. 1. Legit ex nonnullorum sententia טַבּוּר, *tuber, locus editus, collis cum nemore.* Sed mons Thabor terminus erat inter duas tribus. Vide Relandi Palæst. p. 331. Judith. I. 12. ἐνδικεῖν πάντα τὰ ὅρια, ubi ὅριον, ut γῆ, pro *incolis* ejus ponitur.
b 1 Sam. XIII. 18. excidit vox ὁρίου in versione Aquilæ ante τοῦ ἐκκύπτοντος.

'ΟΡΙΣΜΟ'Σ, *determinatio, obligatio, edictum, decretum.* אִסָּר, *obligatio.* Num. XXX. 3. 4. 8. 9. 11. 12. Vide in ὁρίζω, et conf. 2 Macc. XII. 25. — אֱסָר, idem. Num. XXX. 5. 6. 8. 15. — אֱסָר ׃ אֱסָרָא Chald. *interdictum, edictum,* Dan. VI. 7.
c 12. 15. — *דָּבָר, *res, negotium.* Exod. VIII. 12. περὶ τοῦ ὁρισμοῦ (עַל דְּבַר) τῶν βατράχων, pro finitione ranarum. Vulg. *pro sponsione ranarum.* 'Ορισμὸς est h. l. quoad sensum *imminutio,* aut i. q. ἐξορισμὸς, *exterminatio,* ut adeo sensum expresserint. — מִבְטָא שְׂפָתַיִם, *pronuntiatum labiorum.* Num. XXX. 9. — *כְּתָבָא Chald. *scriptura.* Dan.
d VI. 10. ubi pro τὸν ὁρισμὸν Theodot. τὸ δόγμα habet. — *סֵפֶר, *liber.* Symm. Ps. XXXIX. 8. ubi ὁρισμὸς est *prædestinatio, voluntas, decretum.* Sic fere Josephus ὅρισμα A. J. XVIII. 4. 6. Agellius in Comment. ad h. l. suspicatur, Symmachum scripsisse ἀριθμοῦ, *in volumine numeri.* Esther. XIV. 9. ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός σου, se abolituros *deter-*
e *minationem* vel *decretum* oris tui.

'ΟΡΚΙ'ΖΩ, *adjuro, juramento obstringo.* הוֹאִיל לָשֶׁבֶת, *acquiesco habitare.* Symm. Exod. II. 21. ὥρκισε, *adjuravit.* Neglexit discrimen verborum אָלָה, *juravit,* et יָאַל volnit. — הִשְׁבִּיעַ Hiph. Gen. XXIV. 37. L. 5. Exod. III. 19. et alibi sæpius. 1 Reg. II. 43. ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου, adjuravi te per Dominum. Vide et 2 Par. XXXVI. 13.
f Nehem. XIII. 25. ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ, adjuravi illos per Deum. — צִוָּה Pih. *præcipio.* Gen. L. 16. 3 Esdr. I. 48. ὁρκισθεὶς τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. Simili modo cum dativo construitur Dan. VI. 13. sec. Chis.

'ΟΡΚΙΣΜΟ'Σ, *juramentum.* אָלָה, *execratio.* Gen. XXI. 32. et 33. XXIV. 41. Lev. V. 1. Vide quoque Sirac. XXXVI. 7. 1 Macc. VI.
g 62.

'ΟΡΚΟΣ, idem. אָלָה, *execratio.* Prov. XXIX. 24. Jer. XXIII. 10. — דִּבְרֵים אָלוֹת, *verba execrationum.* Symm. Hos. X. 1. — הַשְׁבַּע infin. Hiph. *adjurando.* Exod. XIII. 19. — נֶדֶר, *votum.* Lev. XXII. 21. — שְׁבוּעָה, *juramentum.* Genes. XXIV. 8. XXVI. 3. Exod. XXII. 11. et alibi sæpius. Οἱ λοιποὶ Ies. LXV. 15. De *fœdere* ac *promissione,*
h *quæ facta est jurejurando interposito,* legitur Sap. XVIII. 6. et 22. ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας, dum *promissiones* divinas majoribus factas recitaret. Confer Matth. XIV. 9.

*'ΟΡΚΟ'Ω, *adjuro.* הִשְׁבִּיעַ, *jurare facio.* 2 Reg. XI. 4. sec. Vat. ubi cum ὁρκίζω permutatur in codd.

'ΟΡΚΩΜΟΣΙ'Α, *jusjurandum.* אָלָה
i *exsecratio.* Ezech. XVII. 18. 19. 3 Esdr. VIII. 95. Hebr. בְּרִית, coll. Esdr. X. 2. *promissio jurejurando firmanda.* Vide de hac voce Wolfium ad Hebr. VII. 20. p. 681. ac Lex. N. T. s. h. v.

'ΟΡΜΑ'Ω, *impetum facio, irruo, festino.* בּוֹא, *venio.* Hab. I. 8. ὁρμήσουσι μακρόθεν. Non possum assen-

a tiri Bahrdtio, qui LXX דָּאָה a דָּאַן legisse putat, cum satis notum sit, etiam בּוֹא notionem *irruendi* haud raro habere. — דָּאָה, *volito*. Jerem. XLVIII. 40. — הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino*. Jud. XX. 37. — הֵעִיט Hiph. a עִוּט, *involo, irruo, cum impetu feror*. 1 Sam. XV. 19. — כּוּן, *dirigo*. Jerem. XXX. 17. ubi tamen pro ὁρμαθήσεται alii rec-
b tius habere videntur ὀρθωθήσεται. — *נָסַע, *proficiscor, loco me moveo*, Hiph. *moveo, transfero*. Inc. Psalm. LXXVII. 26. — עָשָׂה, *facio*. Inc. 1 Sam. XIV. 32. ὥρμησεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκῦλα. Sed admodum dubium est, an voce ὁρμᾷν ignotus ille interpres h. l. lectionem textualem וַיַּעַשׂ, aut cum reliquis interpretibus lectionem marginalem וַיַּעַט (ab עָטָה,
c *cum impetu ferri, invehi, involare*) exprimere voluerit. Nam, ut Schultensius ad Prov. XXXI. 13. docuit, עָשָׂה proprie est *incumbere*, et in Arab. lingua *irruere*. Boysenius quoque in Symbolis Vol. II. p. 370. observavit, עָשׂוֹת significare *se convertere aliquo*. Potest quoque יַעַשׂ efferri יָעֻשׂ, a rad. עוּשׁ, quod *convenire* et *turmatim coire* significat.
d — פָּנָה, *diverto*. Num. XVI. 42. — פָּשַׁט, *grassor*. Nahum. III. 16. — צָלַח, *prospero, maneo*. Symmach. 1 Sam. XVI. 13. ὥρμησεν, ubi est i. q. ἐπέπεσεν, h. e. *largiter contigit*. Conf. Lex. N. T. s. ἐπιπίπτω. — *שָׁאַג, *rugio*. Ies. V. 29. sec. Alex. et Compl. Leones rugientes impetum facere solent. Vide tamen supra s. v. ὀργιάω. — שׁוּב, *revertor*.
e Jos. IV. 18. Sermo ibi est de aquis. — שׂוּם פָּנִים, *pono faciem*. Gen. XXXI. 21. ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαάδ, festinabat in montem Galaad. *Ponere faciem ad aliquem locum notat proficisci aut prosequi iter versus aliquem locum*. — שְׁאָגָה, *rugitus*. Al. Ies. V. 29. sec. Alex. et Compl. — שָׁטַף. Syrus Jer. VIII. 6. ὁρμῶν. שָׁטַף in l. Chald. *festino, curro cum impetu*. Arab. سطف,
f *abiit*. 2 Macc. IX. 2. X. 16.

'ΟΡΜΗ', *impetus*. *זַעַם, *indignatio, ira*. Symm. Ies. XIII. 5. Fortasse autem loco ὁρμῆς reponendum est ὀργῆς. Vulg. *furoris*. — חֵמָה, *æstus*. Ezech. III. 14. Dan. VIII. 6. ubi Chrysostomus convenienter textui Hebr. ὀργῇ habet. Confunduntur sæpe hæc duo. Vide Nott. ad Chrysost. T. VI. p. 242. et He-
g ringa Obss. Critt. p. 45. — מַשָּׂא, *onus*. Num. XI. 17. sec. cod. Paul. Lips. ubi ὁρμὴ ei tribuitur, quem multi adeunt, i. q. vernac. Anlauf, *concourse*, ut adeo non male sensum expresserint. Ibid. v. 17. — פֶּלֶג, *rivus*. Prov. XXI. 1. ὥσπερ ὁρμὴ ὕδατος. — רֶשֶׁף, *scintilla*. Symm. Cant. VIII. 6. ὁρμαί. Sc. רֶשֶׁק notat
h in universum *cum impetu ferri*, ut ex derivatis luculenter apparet. — — שׁוֹאָה, *vastatio*. Prov. III. 25. — שַׁעֲטָה, *strepitus*. Jer. XLVII. 3. — תְּשׁוּקָה, *appetitus*. Symm. Gen. III. 16. Theod. Gen. IV. 7. ubi ὁρμὴ de *appetitu venereo* explicandum est.

'ΟΡΜΗΜΑ, idem. דָּאָה, *volito*. Deut. XXVIII. 49. — עֶבְרָה, *excandescentia*. Symm. et LXX Hos.
i V. 10. ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὅρμημά μου: ubi alii habent ὀργήν. Sed non opus est correctione. Nam in aqua, quæ effunditur, impetur esse solet satis vehemens, ut in flumine per rupes se in valles dejiciente. Accedit quod Amos I. 11. et Hab. III. 7. pro עֶבְרָה eadem

quoque voce usi fuerint LXX Intt. — פֶּלֶג, *rivus*. Psalm. XLV. 4. — בְּרָע, *in malo*. Exod. XXXII. 21. Deduxisse videntur a רְעָה, quod in l. Chald. *velle, cupere, appetere* notat, quam notionem quoque Arab. راع habet. Cæterum ὅρμημα h. l. malo sensu sumitur de *impetu ad male agendum* s. *furore peccandi*.— רַהַב, *robur*. Aqu. Ies. XXX. 7. et Ps. LXXXVI. 4.

ὉΡΜΙ´ΣΚΟΣ, *monile, torques*. חֲלָאִים plur. ex חֲלִי, *monilia*. Cant. VII. 1. — חֲרוּזִים plur. *torques*. Cant. I. 9. τράχηλός σου ὡς ὁρμίσκοι, collum tuum tanquam torques. — מַשְׂכִּיּוֹת, *vasa plexa* seu, *calathi*. Prov. XXV. 11. ὁρμίσκος σαρδίου. Loco מַשְׂכִּיּוֹת LXX legisse מַשְׂכִּית dubio caret. Confer Faberum ad Harmari Obss. in Orientem P. I. p. 375. Jaegerus ad h. l. ita: „ Non reperi interpretem, qui cum Alex. explicaret de monili, ὁρμίσκῳ. Neque etiam usus loquendi Græcorum, quod sciam, μῆλον ad designandum ornamenti quoddam in monili genus ita transtulit, quemadmodum Latinorum e. g. baccas concharum dixit margaritas, unde *monile baccatum* est apud Virgil. Æn. I. 655. Ea me res induxit, ut pro ὁρμίσκῳ editum ab interprete conjicerem φορμίσκῳ, h. e. καλαθίσκῳ apud Timæum et Suidam. Accedit hoc ad sententiam eorum, qui vocabulum Hebr. de patera vel theca, opere reticulato intellegunt. φορμίσκος σαρδίου est i. q. σκεῦος κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ." Sirac. L. 9. — נְטִיפוֹת plur. *myrothecidia*. Jud. VIII. 26. — עֲנָק, *torques*. Symm. Cant. IV. 9. — פָּתִיל, *filum*. Gen. XXXVIII. 18. τὸν δακτύλιόν σου καὶ τὸν ὁρμίσκον, annulum tuum et monile. Ad quem locum Schol. Ἄλλως (forte Ἄλλος scribendum) φησὶν τὸν ὁρμίσκον ὡράριον. ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος, κοσμήματι τῷ περὶ τὴν δέῤῥιν, ἔθει Χαλδαϊκῷ κοσμουμένῳ τῷ Ἰούδᾳ, χρυσῷ γὰρ οὗτοι καὶ χεῖρας καὶ δέῤῥιν καταλαμπρύνουσι, καὶ αὐτὴν τὴν τρίχα στεφανοῦσιν ἔσθ' ὅτε. Flaminium Nobilium, qui hic δέῤῥιν (quod per simplex ρ potius scribendum) pro *pelle* vel *vestimento e pilis confecto* accipit, suo quodam merito notat L. Bos Præf. in LXX. Suidas: ὁρμίσκοι καὶ ὅρμοι. περιτραχήλιος κόσμος. ἐνώτια, χαλαστήρια. Hesychius: ὁρμίσκοι, περιτραχήλιοι κόσμοι γυναικεῖοι, ἢ μανιάκης, ἢ περιδέραια, ἢ κλοιοί, ἢ δακτύλιοι.

ὍΡΜΟΣ, idem, it. *murus, portus*. חוֹמָה, *murus*. Ez. XXVII. 11. ἐπὶ τῶν ὅρμων σου, in *muris* tuis. — חוֹף, *portus*. Gen. XLIX. 13. παρ' ὅρμον πλοίων, *ad portum navium*. 4 Macc. XIII. 6. Suidas: ὅρμον, λιμένα.

ὌΡΝΕΟΝ, *avis, volucris*. עוֹף. Gen. VI. 20. IX. 2. 10. XL. 19. — עַיִט. Gen. XV. 11. Ez. XXXIX. 4. — צְלָצַל, *umbra*. Theodot. Ies. XVIII. 1. ὄρνεα. Ita Bielius. Sed unde hæc hausta sint ignoro. In Hexaplis certe nihil legitur. — צִפּוֹר. Gen. XV. 10. Deut. IV. 17. XIV. 11. et alibi sæpius. — קָאַת, *pelecanus*. Ies. XXXIV. 11. ὄρνεα, quod a κόρκες, pro κόρακες, per compendium scribendi ductum videtur. — רֶשֶׁף, *anthrax, scintilla*. Deut. XXXII. 24. Vide supra s. v. ὁρμή. — תַּנִּין, *draco*. Ies. XXXV. 7. Baruch. III. 17. οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες. Verba hæc speciatim aut de *venatione ardearum* (quæ quoque est principalis otii oblectamentum) aut de usu accipitrum in arte aucupatoria (Vide Aristotelem Hist. Anim. T. III. p. 165. ed. Schneider. et Ælian. Hist. Anim. II. 42.) explicanda mihi esse videntur. In proxime antecedentibus de venatu ferarum sermo est.

Grotius de *aucupiis* in universum cogitavit.

ὈΡΝΊΘΙΟΝ, *avicula.* Kircherus vertit *passer.* צִפּוֹר. Lev. XIV. 4. 5. et alibi. — שִׁפְרָה, *Schiphra,* nomen proprium. Inc. Exod. I. 15. et II. 21. Legit forte צ pro שׁ. Cæterum interpretatio hæc vocis Hebr. non est Symmachi, ut conjecit Montfauconius, sed Philonis Jud. Libr. Quis Rerum Div. Hæres p. 498. ed. Francof. Vide ad h. l. Scharfenbergium.

ὈΡΝΙΘΟΣΚΟΠΈΩ, *auspicor, ex inspectis avibus auguror.* עוֹנֵן Pih. *præstigior.* Lev. XIX. 26. *οὐκ οἰωνιεῖσθε, οὐδ' ὀρνιθοσκοπήσεσθε,* non augurabimini, neque auspicabimini, seu, juxta alias versiones antiquas, neque ominemini: more nempe augurandi apud vicinas gentes recepto, Arabes, Madianitas, Syros aliosque. Quibus annumerandi etiam Chaldæi, de quibus vide, quæ ex Cyrillo Glaphyr. affert Spanhemius Obss. in Callimach. p. 630. Cæterum non improbabilis est conjectura, LXX loco תְעוֹנֵנוּ legisse תִתְעַפְּפוּ idque ab עוֹף, *avis,* derivasse. Vocem enim עוֹנֵן LXX semper per *κληδονίζομαι, ominor,* expresserunt.

ὌΡΝΙΣ, *avis.* עַיִט, *avis rapax, in prædam involans.* Reliqui Ies. XLVI. 11.

ὌΡΝΙΘΕΣ ἘΚΛΕΚΤΑΊ, *aves selectæ* s. *electæ.* בַּרְבֻּרִים plur. *selectissima.* 1 Reg. IV. 23. Male Kircherus in Conc. statuit, vocem יַחְמוּר h. l. *ὄρνιθα* verti. Nam יַחְמוּר ibi prorsus negligitur.

ὈΡΌΔΑΜΝΟΣ, *ramusculus, surculus.* צֶלֶל, *umbra.* Job. XL. 17. sec. Ald. et Compl. Alii libri habent *ῥαδάμνοις.* Suidas: *ὀρόδαμνος, ἡ παραφυάς.* Hesych. *ὀρόδαμνοι, κλῶνες, κλάδοι, βλαστήματα, ὄρπηκες.*

ὉΡΟΘΕΤΈΩ, *terminos pono.* הִגְבִּיל, idem. Inc. Exod. XIX. 12. *ὁροθετήσεις.* LXX *ἀφοριεῖς.*

ὍΡΟΣ, *terminus, decretum, tempus præfinitum.* גְּבוּל, *terminus.* Al. 1 Sam. X. 1. *τῷ ὅρῳ.* — זְמָן, *tempus condictum.* Nehem. II. 6. *ἔδωκα αὐτῷ ὅρον,* dedi illi *tempus præfinitum.* — חֹק, *statutum.* Symm. 1 Sam. XXX. 25. Job. XXVI. 10. et XIV. 5. Deut. XXXIII. 13. — מוֹעֵד, *tempus condictum.* Exod. IX. 5. *ἔδωκεν ὁ Θεὸς ὅρον,* dedit Deus *tempus præfinitum.* Quod hic *διδόναι ὅρον,* id alias *ὁρίζειν τινὶ ἡμέραν* dicitur. Vide L. Bos. Prolegg. in LXX Intt. Hesych. ὅρος (in Schrevel. ed. male legitur ὄρος), *νόμος, θεσμὸς, ἢ στήλη ἡ καταπεπηγυῖα ἐπὶ χωρίῳ ἢ οἰκίᾳ.* Conf. Suiceri Thes. T. II. pag. 814.

ὌΡΟΣ, *mons, regio montana.* אֶרֶץ, *terra.* 2 Par. XXX. 10. *ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ,* in *regione montana* tribus Ephraim. — גְּבוּל, *terminus.* Jud. II. 9. *ἐν ὄρει,* sec. Alex. et Ald. ubi tamen reliqui libri *ἐν ὁρίῳ* habent, quod mihi mera emendatio ad textum Hebr. esse videtur. 1 Sam. X. 2. ubi pro *ἐν τῷ ὄρει* alii *ἐν τῷ ὁρίῳ,* alii *ἐν τοῖς ὁρίοις* habent, ut etiam haud pauci critici reponere maluerunt. Ps. LXXVII. 59. *εἰς ὄρος.* Vulg. *in montem.* Hic quoque vocem Hebr. גְּבוּל *εἰς ὅρος* requirere haud pauci existimant. Grabius in *ὅριον, terminum,* transformavit. Sed vel ignorarunt vel non viderunt viri docti, in omnibus his locis (etiam Ezech. XI. 10. 11.) LXX vocem גְּבוּל significatione Arabica accepisse. Nam جبل *montem* notat. — גַּיְא, *vallis.* Ies. XXVIII. 1. 4. Sc. ubi montes sunt, ibi quoque reperiuntur valles, adeoque et h. l. *ὄρος regionem montanam* notat. Secundum Tychsenium Tentam. p. 96. lege-

runt עַי, quod *acervum, tumulum* notat. — גִּבְעָה, *collis*. Ies. XXXI. 4. Ezech. XXXIV. 26. — דָּם, *sanguis*. Levit. XIX. 26. ubi pro הַדָּם legerunt הָרִים. Conf. Deut. XII. 11. — הֲדַס, *myrtus*. Zach. I. 8. 10. 11. ubi pro הַהֲדַסִּים, *myrteta*, ut Vulgatus reddidit, legerunt הָרִים, aut הֲרָרִים, quod propius ad textum Hebraicum accedit. — הֲדוּרִים plur. *tortuosa*. Ies. XLV. 2. ubi plerique existimant eos הֲרָרִים legisse. Sed mihi secus videtur. Nam ut h. l. versionem Græcam cum textu Hebr. conciliemus, non opus erit cum Schultensio ad ling. Arab. confugere, ubi هدر est *tumuit*, et اهدر *tumidus*, unde הֲדוּרִים ei sunt *loca tumida*, sed ὄρη h. l. sensu metaphorico accipiendum est de *excelsis atque gloriosis*, quod cum voce הָדַר, *ornavit*, *honore honoravit*, bene convenit. — הָדָר, *decus*. Mich. II. 9. ἐγγίσατε ὄρεσι αἰωνίοις. Hic sine dubio legerunt לְהַרְרֵי עוֹלָם. Conf. quoque Symm. Psalm. CX. 3. Aqu. et Ed. Quint. Ps. XXIX. 8. quos sequitur Hieronymus. — *הוֹר, *Hor*, nomen montis. Num. XXXIV. 8. Indubie hic legerunt הָר. — הַר : הַר, *mons*. Gen. VII. 19. 20. VIII. 4. 5. et alibi sæpissime. Ps. LXXIV. 7. ad quem locum Suidas: ὄρη ἔρημα, τὰ ἀοίκητα, τουτέστι βόρεια καὶ νότια τμήματα. ταῦτα γὰρ, τὰ μὲν διὰ ψυχρότητα, τὰ δὲ διὰ θερμότητα ἀοίκητα μεμένηκε παντελῶς. Idem ad Ps. XCVIII. 9. ὄρος, παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ ὄρος ἅγιον, πάλαι μὲν τὸ Σιὼν κ. τ. λ. Job. XL. 15. ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον. Legerunt כִּי יָבוֹא לְהַר־רוּם. Cant. II. 8. Legerunt עַל הָרֵי בֵיתֵל. — *הָרִים infin. Hiph. a רוּם, *exaltare*. Psalm. LXXIV. 6. Legerunt הָרִים plur. ex הַר. Simili modo Dan. VIII. 11. pro הֻרַם legerunt הָרִים. — הָרָר — הָרִים. Gen. XIV. 6. Num. XXIII. 7. Deut. VIII. 9. et alibi aliquoties. — *הָרָה, *concipio*. Gen. XLIX. 26. הוֹרַי, *genitores mei*, ὀρέων μου. Legerunt הָרֵי vel הַרְרֵי, *montes*, cum qua vocem sequentem עַד construxerunt. Lectio haud dubie genuina, partim ob parallelismum sententiarum, partim ob locum parallelum Deut. XXXIII. 14. הַרְרֵי קֶדֶם. — טוּר : טוּרָא Chald. Dan. II. 35. 45. — *מִדְבָּר, *desertum*. Inc. Deut. II. 8. — מְסִלָּה, *via trita*. Num. XX. 19. N. L. — מָרוֹם, *altum*. Jer. XXXI. 12. — *נָאוֹת, *pascua*. Ps. LXIV. 13. τὰ ὄρη, ubi aut libere verterunt (montes enim in Palæstina pascuis abundabant), aut alia SS. loca, ubi hæc ipsa sententia legitur, pro more suo respexerunt. — *נַחַל, *torrens*. Inc. Deut. III. 8. sec. cod. Basil. ἀπὸ τοῦ ὄρους. Sed quia neque נַחַל notat *montem*, neque Arnon fuit mons, sed fluvius, recte conjecit ad h. l. Scharfenbergius, deleto ἀπὸ, quod adhæsit e versione Alex., τοῦ ὄρους ad verba sequentia עַד הַר חֶרְמוֹן pertinere. — עִיר, *urbs*. 1 Reg. XVI. 24. 2 Reg. XVII. 6. XVIII. 11. — עָם, *populus*. Ies. LXIII. 18. Conf. Glassii Philol. S. p. 1088. — צוּר, *rupes*. Numer. XXIII. 9. Job. XVIII. 4. XXIX. 6. — קֶבֶר, *sepulcrum*. Ies. XIV. 19. N. L. — רֹעֶה part. *pastor*. Ies. XXXI. 4. ubi mihi non videntur הָרִים legisse, sed רֹעִים explicasse de *pascuis*. Conf. Simonis Lex. Hebr. p

a 1538. seq. ac Lex. N. T. s. v. ὄρος. — שָׂדֶה, *ager*. Abd. v. 19. Theod. 2 Sam. I. 21. ubi duæ versiones coaluerunt. — שְׁפִי, *clivus*. Ies. XLI. 18. — *תְּרוּמָה, *elevatio*. Theodot. 2 Sam. I. 21. ὄρη θανάτου, ubi Montf. existimat Theodotionem vocem תְּרוּמוֹת legisse in duas separatam sic: הָרֵי מָוֶת. Sed ego arbitror, ὄρη h. l. respondere b Hebr. שָׂדֶה, ac pro תְּרוּמָה legisse תְּמוּתָה. Cæterum verba hæc ὄρη τοῦ θανάτου non sunt Theodotionis, sed assumentum ex alio interprete. — Præterea legitur apud Aquilam Amos IV. 3. ubi tamen ὄρος ex alio interprete irrepsisse videtur. 1 Macc. IV. 46. ἐν τῷ ὄρει τοῦ οἴκου. Syrus transtulit: *ad latus circuitus templi*. Num legit ὅρῳ, c vel ὁρίῳ, *in finibus templi?* Sic quoque idem Syrus 1 Macc. X. 70. pro ἐν τοῖς ὄρεσι legisse videtur ἐν τοῖς ὁρίοις.

*ὌΡΟΣ ΤῸ ἍΓΙΟΝ, *mons sacer*. מִקְדָּשׁ Chald. *sanctuarium*. Dan. IX. 17. sec. cod. Chis.

*ὌΡΟΣ ΣΙΏΝ, *mons Sion*. צִיּוֹן nomen propr. Ies. IX. 11. ἐπὶ ὄρος Σιών. Legerunt הַר צִיּוֹן. — Vide d quoque alibi αὐχμώδης, κατάβασις, et μόνιμος.

ὌΡΟΦΟΣ, *tectum, camera*. Sap. XVII. 2. Vox Græca notat proprie *arundinis parvæ genus, legendis domibus adhibitum antiquis*.

ὈΡΟΦΌΩ, *tego, concamero*. סָפַן, idem. Aqu. 1 Reg. VI. 9. ὠρόφωσεν. Vulg. *texit*. Vide ad h. l. Montf. — סָפוּן part. Pah. *tectus*. Aqu. Agg. e I. 4. ὠροφωμένοις.

*ὈΡΟΦΟΙΤΆΩ, *in montibus vagor, dego*. 4 Maccab. XIV. 15. ubi tamen rectius per *nidulari* vertitur. Vide Hesychium. Photius Lex. c. 255. ὀροφοιτῶντα, εἰς ὄρη περιερχόμενα.

ὈΡΌΦΩΜΑ, i. q. ὄροφος. בַּתֶּךְ, *latus*. Ezech. XLI. 26. — קִיר, *paries*. 2 Par. III. 7. Athen. V. p. 205. D.

ὈΡΤΥΓΟΜΉΤΡΑ, *coturnicum f matrix, aliis coturnicibus major et nigrior, quæ agmen coturnicum præit ac ducit*, aut *rex* vel *mater coturnicum*, ut Itali et Galli eam vocant. (Vide Plin. X. 23. Aristot. Hist. Anim. VIII. 12.) Est *coturnix quædam maxima*, quam autem LXX sumserunt pro *quavis coturnice*. שְׂלָו. Exod. XVI. 13. Num. XI. 31. 32. Psalm. CIV. 39. Vide quoque Sap. XVI. 2. XIX. 12. g Hesych. ὀρτυγομήτρα, ὄρτυξ ὑπερμεγέθης ubi vide Intt. Aristoph. Av. v. 871. Athen. IX. p. 392. F. Confer Bocharti Hieroz. P. II. Lib. I. c. 14. p. 93. et Rosenmülleri Scholia ad Exod. l. l.

ὌΡΥΓΜΑ, *fovea*. שׁוּחָה, idem. Symm. Prov. XXIII. 27.

ὌΡΥΖΑ, *oryza*. גַּד, *coriandrum*. Samaritan. Exod. XVI. 31.

*ὈΡΥΚΤΌΣ, *fossus, qui fodi vel h effodi potest, fossilis*. לַחְפֹּר פֵּרוֹת, aut, ut aliis placuit, contracte: לַחְפַּרְפֵּרוֹת. Aqu. Ies. II. 20. ὀρυκτά, ut quidem habent antiquissimi codd. Hieronymi ad h. l. Si lectio sana est, ὀρυκτὰ, *fossilia*, sine dubio erunt *metalla, e quibus idola conficiebantur*. Sed suspicio exoritur, eum scripsisse ὀρυκταῖς a singulari ὀρυκτής, *fossor*. Hesychius, ὀρυκτήν, σκάπτην. Ad vocem ὀρυκταῖς accedunt codd., qui habent ὄρυγας, vel ὀρυκτὰς, vel ὀρικτάς. Confer Clerici Comment. ad h. l. Cæterum verbum חָפַר est *fodere*. Zimmermannus conjecit legendum ὀρυκτὰς, h e *foveas*.

ὌΡΥΞ, *fossor, instrumentum fossorium acutum, quo terra eruitur et lapides fodiuntur*, it. *oryx, animal in caprearum* (Plin. H. N. VIII. 53.) *aut cervorum genere, quod cornu habet instar subulæ*, aut *animal, quod*

a instar τοῦ ὄρυγος s. *fossorum terram excavare potest, talpa. Vatablus et Forsterus bovem sylvestrem, Tigurina urum* reddiderunt, *qui etiam est e boum maxime ferorum genere. Bisulcum* et *unicornem* eum faciunt Aristol. Hist. An. II. 1. et Plin. H. N. XI. 46. — חֲפַרְפֵּרוֹת plur. *talpæ*. Aqu. Ies. II. 20. ὄρυξι. Sed vide supra s. v. ὀρυκτὸς, ac Martia- b nay ad Hieron. T. III. f. 29. — תְּאוֹ, *bubalus*. Deut. XIV. 5. Sopingius ad Hesychium s. v. ὄρυγξ per ὄρυξ *piscem* h. l. intellegit. Athenæus Lib. VIII. c. 1. 2. ὀρυκτοὺς ἰχθύας memorat. — תְּוֹא. Aquil. Ies. LI. 11. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 26. pag. 946. seq. et c. 28. p. 973.

'ΟΡΥ'ΣΣΩ, *fodio*. חָפַר, idem. c Gen. XXI. 30. XXVI. 15. Exod. VII. 24. et alibi. — חָצַב, *exscindo*. Ies. V. 2. Jerem. II. 13. — חָתַר, *fodio, perfodio*. Ezech. VIII. 8. — כָּאֲרִי, *sicut leo*. Psalm. XXI. 18. ubi legisse videntur כָּארוּ, vel potius, omissa litera א, כָּרוּ. Conf. Michaëlis Bibl. Orient. P. XI. pag. 209. et supra s. v. αἰσχύνω. — כָּרָה, *fodio, effodio*. Gen. XXVI. 25. L. d 5. 2 Par. XVI. 14. et alibi aliquoties. Ed. Quinta Psalm. CXVIII. 85. — נָקַר, idem. Ies. LI. 1. Vide quoque LXX sec. Hexapla Jud. XVI. 21. — פִּתַּח Pih. *exsculpo*. Zach. III. 9. — *קוּר, *fodio, exscindo*. Symm. Ies. XXXVII. 25. — *רַב, *multus*. Inc. Prov. XXIX. 22. et cod. Alex. ὀρύσσει pro ἐγείρει. Jaegerus ad h. l. conjicit, legendum e esse ταράσσει (ut ταραχὴ μάχης cap. XXVI. 21.), vel κορύσσει, quomodo κορύσσειν πόλεμον dixit Homer. Il. Β', 274. etc. Hujus genuinum glossema foret ἐγείρει. Confer Grævii Lectt. Hesiod. ad Scutum Herc. 198. Tob. VIII. 9. Sir. XXVII. 27. XLVIII. 20.

'ΟΡΦΑΝΙ'Α, *orbitas*. שְׁכוֹל, idem. Ies. XLVII. 8.

'ΟΡΦΑΝΟ'Σ, *orbus parentibus, pu-* f *pillus*. *גֵּר, *peregrinus*. Theod. et LXX sec. Hex. Psalm. XCIII. 6. Sed perturbatus est ibi verborum ordo, et reponendum: χήραν καὶ προσήλυτον ἀπέκτειναν καὶ ὀρφανὸν ἐφόνευσαν, ut adeo ὀρφανὸς ad יָתוֹם referendum sit. — דַּל, *tenuis*. Psalm. LXXXI. 3. Sic Bielius Trommium secutus. Sed male, nam et h. l. apud LXX permutatio verborum g locum habet, et legendum πτωχὸν καὶ ὀρφανὸν, ut quoque habet Theodotio. — *חֹם, *calor*. Job. XXIV. 19. Nempe legerant יָתוֹם. — יָתוֹם. Exod. XXII. 22. 24. Deut. X. 18. et alibi sæpius. Sirac. IV. 10. μήτηρ ὀρφανῶν, mater pupillorum, h. e. *vidua*. Ita Syrus et Arabs: unde apparet, ὀρφανὸν, speciatim et κατ' ἐξοχὴν *eum* dici, *qui patre orbatus est*. Vulgat. habet *pupillis*. h Hesych. ὀρφανὸς, ὁ γονέων ἐστερημένος καὶ τέκνων.

'ΟΡΧΕ'ΟΜΑΙ, *salto*. כִּרְכֵּר Pih. *salto*. Aquil. 2 Sam. XVI. 13. ὀρχούμενος, *saltans*. — פִּזֵּז Pih. *tripudio omnibus viribus*. 2 Sam. VI. 16. Vulgat. *subsilientem*. — רֵק, *vanus*. 2 Sam. VI. 20. ubi ὀρχούμενος habet hanc rariorem notionem, quam Vulgatus voce *scurra* exprimere voluit, unde non opus erit cum non- i nullis statuere, LXX loco הָרֵיקִים legisse הרקדים. — רָקַד, *salto*. 1 Par. XV. 29. Cohel. III. 4. Ies. XIII. 21. Verbum deducitur ab ὄρχοις, *vinearum ordinibus*, in quibus antiquissimis temporibus vindemiantes choreas ducebant. Phavorinus in ὀρχηθμοῖς· Τὴν τάξιν τῆς φυτείας ὄρχους εἰώθασι λέγειν οἱ ποιηταί. καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐντεῦθεν, ὅτι κατὰ τὴν τῶν

a βοτρύων συγκομιδὴν ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ἐπειδὰν ἔτυχον τρυγῶντες, ἀπήρχοντο διῳ χορεύοντες, καθάπερ κωμῳδοί, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὀρχῶ, ὀρχήσω, ὀρχήσασθαι. Confer notata in v. χορεύω.

ʼΟΡΧΕΙ͂ΣΘΑΙ ΠΟΙΕ΄Ω, saltare facio. הִרְקִיד Hiph. saltare facio. Symm. Ps. XXVIII. 6. Hesych. ὀρχεῖται, διασείεται, ubi vide Intt.

῞ΟΣ, ῞Η, ῞Ο, articulus postpositi-
b vus, qui, quæ, quod. אֲשֶׁר. Deut. XII. 29. τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ πορεύῃ ἐκεῖ, gentes, ad quas tu ibis. Vide et Deuter. XXVIII. 37. et Jos. XXIV. 17. Sic apud Apostolum in relativo diversitas generis est ab antecedente. Gal. IV. 19. τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω. Plura ejusmodi exempla dabit Glassius Philol. S. Lib. III. tr. II. c. 16. p. 726. Conf.
c et, quæ ex Herodoto notat Raphelius ad Matth. XXVIII. 19. p. 186. Exod. XXI. 8. ἣ αὐτῷ καθωμολογήσατο. Forte legendum ἣν κ. τ. ἑ., quam adnominavit sibi. Apud Theodotionem autem ibid. pro ἣν dicendum potius fuisset ὅς. — אִישׁ אֲשֶׁר, vir, qui. Exod. XXX. 33. 38. Lev. XX. 11. et alibi. — גֶּבֶר, vir. Prov. XXIX. 5. — כִּי, quod, quoniam.
d Gen. XXVII. 20. ὃ δὲ εἶπεν, ὃ παρέδωκε κύριος ὁ Θεός σου ἐναντίον μου, ille autem dixit, quoniam obvenire mihi fecit Dominus Deus tuus. — שֶׁ pro אֲשֶׁר. Ps. CXXVIII. 5. His locis a Bielio ac Trommio jam notatis liceat nonnulla alia addere, prouti se mihi in Collectaneis meis offerunt. *לוּא, haud. Thren. I. 12. οἱ πρὸς ὑμᾶς. Sed loco οἱ legendum
e est sine dubio ὦ, quod sæpe in Græcis poëtis occurrit, ut sit vox dolentis: heu vos omnes. Sixt. Amama in Antibarb. Bibl. Lib. IV. p. 748. οὐ reponere mavult. Cappello vero in Nott. Critt. ad h. l. εἰ, si, utinam, præplacet, ut in textu Hebr. non לוֹא lectum fuerit, sed לוּא, hoc sensu: utinam vos omnes attenderetis huic tam miserabili spectaculo. — *כַּאֲשֶׁר, quemadmodum. Aquil. Cohel. X. 5. ὡς ᾧ. LXX ἐν
f οἷς. Legerunt בַּאֲשֶׁר. — *לְ. Job. XXVIII. 25. ἃ ἐποίησεν. Lege: ὡς ἐποίησεν. Hieronym. qui fecit. Eodem modo quoque apud LXX Joel. II. 26. ἃ ante ἐποίησε mutandum est in ὅς, ut Arabs quoque legit. — *אוֹן. Hos. X. 5. ἃς, ubi conferendus Montfauconius. Videtur scribendum ὤν, ut sit ipsa vox Hebraica. —*מִשְׁפָּט, judicium. Inc. Ies. X. 2. τὰ τῶν, quæ sunt alicujus, aut: quæ
g pertinent ad aliquem, ubi τὰ τῶν sensu judiciali accipiendum esse videtur, ita ut διαρπάζειν æque ac ἁρπάζειν sit vim facere. Potest tamen post τὰ τῶν etiam suppleri χρήματα. Confer ad h. l. Montfauconium. — ךְ. Aqu. 1 Sam. X. 24. ubi pro τὸ λέγειν legendum est τῷ λέγειν. Theod. ὅτι ἐλέχθη. — תָו, Tau. Ezech. IX. 4. Loco τὸ ante σημεῖον ibi legendum ταῦ ex sententia
h Huetii Dem. Evang. p. 910. Idem quoque valet de v. 6. Confer tamen H. Benzelii Syntagma Diss. p. 116. Mich. VII. 1. ἃ ante ἐπεπόθησεν sec. ed. Ald. πλεονάζει, et videtur cùm e repetitione præcedentis alpha vocis πρωτόγονα, tum ex prava lectione πέπονθεν pro ἐπεπόθησεν (Hieron. quæ passa est), quæ requirit ante se articulum ἃ, ortum esse. Sirac. IV. 11. ἣ ante μήτηρ mutandum est in ἤ.
i Vulg. magis quam mater. Judith. VIII. 12. καὶ νῦν, τίνες ἐστὲ ὑμεῖς, οἳ ἐπειράσατε τὸν Θεόν; jam vero, vos quinam estis, qui (h. e. ut vos) Deum tentetis? Baruch. III. 23. οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. Lege: τὴν ἀπὸ τῆς γῆς. Vulg. quæ de terra est.

῞Ο, ΤΙ ʼΕΑ΄Ν ῏Η, quid sit. מָה, quid? 1 Sam. XIX. 3. ὄψομαι, ὅ τι ἐὰν ᾖ, videbo, quid sit.

*῟Η, ʼΗΜΕ΄ΡΑ, quotiescunque. 3 Esdr. I. 51. coll. 2 Chron. XXXVI. 16.

a 'ΑΦ' ΟΥ̃ sc. χρόνου, *a quo tempore.* מִימֵי, *a diebus.* Hos. X. 9. — מִנִּי, *a.* Job. XX. 4.

*"ΕΩΣ ΟΥ̃ (sc. χρόνου), *donec.* 3 Esdr. I. 52. Hebr. עַד, coll. 2 Chron. XXXVI. 16.

*"ΟΠΕΡ, *quod.* Sap. XIX. 18. — Vide alibi ἔλαττον, μέλλει, τρόπος, et οὗ.

'ΟΣΙΟΣ, *sanctus, purus, bonus, be-* b *nignus.* זַךְ, *purus.* Prov. XX. 14. — חֶסֶד, *benignitas.* Ies. LV. 3. τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστὰ, *promissa* Davidi data firma. Conf. Wolfium ad Act. XIII. 34. p. 1197. ac Lex. N. T. s. h. v. — חָסִיד, *benignus,* it. *sanctus, pius.* Deut. XXXIII. 8. 2 Sam. XXII. 26. Psalm. IV. 4. XI. 1. et alibi. — טְהוֹר, *purus.* Prov. XXII. 11. ἀγαπᾷ κύριος ὁσίας καρδίας, amat Do- c minus corda *pura.* Inc. Ps. XVIII. 10. — יָשָׁר, *rectus.* Deut. XXXII. 4. — שָׁלוֹם, *pax.* Deut. XXIX. 19. ὅσιά μοι γένοιτο, *fas mihi sit.* Conf. Suidam v. ὁσιότης. — תָּם, *integer.* Prov. XXIX. 10. — תֹּם, *integritas.* Prov. X. 30. — תָּמִים, *integer.* Prov. II. 21. Amos V. 10. Præterea legitur apud LXX Prov. XXI. 15. ubi ex sententia Jaegeri d prodiit e revocato, quod oportuit, neque tamen ab עָשׂוֹת distrahendo, מִשְׁפָּט. Sap. X. 17. Israëlitæ appellantur ὅσιοι, h. e. ἅγιοι, *Deo dicati,* coll. XVIII. 1. 5. 9. Τὰ ὅσια, *sancta, quæ fas sunt, ac virtuti et legibus divinis conveniunt.* Sap. VI. 10. οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια ὁσιωθήσονται, qui sancte colunt, *quæ ad Deum ejusque cultum pertinent,* ut sancti e tractabuntur. Vulgatus convenienter seriei orationis τὰ ὅσια per *justa* transtulit. Polyb. XXIII. 10. 8. τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δίκαια, καὶ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσια. De discrimine inter ὅσιον, δίκαιον et ἱερὸν vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. pag. 267. Hesych. ὅσιος, καθαρὸς, δίκαιος, εὐσεβὴς, εἰρηνικὸς, ἁγνός.

'ΟΣΙΟΣ ΕἸΜΙ', *sanctus sum.* הִתְחַסֵּד Hithp. *bonum vel sanctum me præsto.* Psalm. XVII. 28. f

'ΟΣΙΟ'ΤΗΣ, *sanctitas.* יֹשֶׁר, *rectitudo.* Deut. IX. 5. — *מוֹת constr. ex מָוֶת, *mors.* Prov. XIV. 34. τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι. Jaegerus arbitratur, eos loco בְּמוֹתוֹ, *in morte sua,* legisse בְּתֻמּוֹ. Sed mihi LXX ita reddidisse videntur, non ob lectionis varietatem, sed ex interpretationis conjectura. Cornelio a Lapide ad h. l. LXX voci ὁσιότης novum significatum tribuisse videntur, ut significet g i. q. ὁσία, i. e. *mortuorum exequiæ, funerum justa parentalia, animarum expiatio.* — תֹּם, *integritas.* 1 Reg. IX. 4. — תָּמִים, *integer.* Jud. IX. 16. sec. cod. Oxon. Al. 1 Sam. XIV. 41. ὁσιότητα. Sap. IX. 3. ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, in sanctitate et justitia. Confer. Luc. I. 75. Sap. XIV. 30. ubi tamen series orationis postulat, ut loco ὁσιότητος reponatur ἰσότητος. h

'ΟΣΙΟ'Ω, *sanctifico, sanctum reddo.* הִתְחַסֵּד Hithp. 2 Sam. XXII. 26. Omnes Intt. Ps. XVII. 28. ὁσιωθήσῃ. Sap. VI. 10. ὁσιωθήσονται, *sancti* seu *justi declarabuntur,* et ex adjuncto: *Deo probabuntur,* præmia accipient. Vulgatus: *justificabuntur.*

'ΟΣΙ'ΩΣ, *sancte, rite, decenter.* Sap. VI. 10. Vulg. *juste.* Sirac. III. 22. *cum debita reverentia.* Vulg. *semper.* Hesych. ὁσίως, πρεπόντως, δικαίως. Conf. Perizon. ad Ælian. V. H. Lib. II. c. 31. p. 153. i

'ΟΣΙ'ΩΣ ΠΡΑ'ΣΣΩ, *sancte ago, pie ago.* הִתְחַסֵּד Hithp. idem. Symm. Ps. XVII. 28. πρὸς ὅσιον ὁσίως πράξεις, erga pium pie te geres, h. e. erga pios *soles declarare pietatem atque amorem.* LXX uno verbo reddunt ὁσιωθήσῃ.

ὈΣΜΗ', *odor, odor gravis, fœtor.* בְּאֹשׁ, *fœtor.* Ies. XXXIV. 3. *ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὀσμὴ,* ascendet *fœtor* illorum. Symm. *ἡ δυσωδία.* — *קוֹל, *vox.* Jerem. XXV. 10. Sed videtur ibi scriptum fuisse *φωνὴν μύλου,* quod deformatum postmodum et mutatum fuit in *ὀσμὴν μύρου.* — רֵיחַ. Genes. XXVII. 27. Exod. V. 21. Levit. XXVI. 31. et alibi sæpius. Levit. II. 9. pro *ὀσμὴ* apud LXX reponendum est *ὀσμὴν* e cod. Oxon. et edit. Complut. Pendet enim ab *ἐπιθήσει,* vel *ἐπιθύσει.* In *fœtoris* notione legitur 2 Macc. IX. 10. *διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς ἀφόρητον βάρος,* et ibid. v. 12. *καὶ μήτε τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ δυνάμενος ἀνέχεσθαι.* Sic quoque legitur Job. VI. 7. ubi verba *ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος* (quibus nihil respondet in textu Hebr.) Bochartus Hieroz. T. I. p. 744. recte glossema judicat, quo quis *βρόμον* explicaverit. Cæterum *odor leonis* apud Syros (Conf. Assemanni Bibl. Orient. T. I. p. 190.) pro *lepra* ponitur, a fœtido leonum odore, simillimo ei, quem lepra correpti emittere solent. 2 Macc. IX. 9. Judith. XVI. 16. *μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὀσμὴν εὐωδίας,* non multum valet sacrificium ad *benevolentiam Dei sibi acquirendam.* Confer Phil. IV. 16.

ὈΣΜΗ' ἩΔΕΙ͂Α, *odor suavis.* בֹּשֶׂם, *aroma odoratum.* Ies. III. 23.—Vide alibi *εὐωδία,* et *μύρον.*

ὍΣΟΣ, *quantus, quicunque.* אֲשֶׁר. Num. XIX. 5. *πᾶν σκεῦος, ὅσα οὐχὶ δεσμῷ καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστι,* omnia vasa, *quæcunque* vinculo in se colligata non sunt, impura sunt. Nota hic enallagen numeri, et vide similia exempla apud Glassium Philol. S. Lib. III. tr. II. can. 17. Al. 2 Reg. XVII. 8. *οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐποίησαν,* quæcunque reges Israëlis fecerant. Adde LXX sec. Hex. 1 Reg. XIV. 19. *ὅσα,* ubi Vulgatus bene transtulit per *quomodo.* Exod. XXXV. 21. ubi cum *ὅς* permutatur in codd. 2 Reg. XVII. 8. ubi loco *ὅσοι* reponendum est *ὅσα,* ut habet ed. Complut. Eadem vox ibid. v. 9. expungenda est. — אֵת אֲשֶׁר, *quomodo.* 2 Reg. XX. 3. *μνήσθητι δὴ, ὅσα* (pro *καθ' ὅσα*) *ἐπεριπάτησα,* recordare quæso, *quomodo* ambulaverim. — דַּי, *sufficiens.* Deut. XV. 8. — *כְּ. Aqu. Symm. 1. Sam. XX. 3. *ὅσα.* Videtur legendum *ὡσεὶ,* aut, quod propius ad lectionem impressam accedit, *ὡς ἂν.* — כֹּל, *omnis.* Esth. IX. 29. ubi post כֹּל omissum est אֲשֶׁר. Sic et alibi passim occurrit. — מְלֹא, *plenitudo.* 1 Reg. XVII. 12. Bene quoad sensum. — *עֵת, *tempus.* Cohel. VIII. 9. Legerunt אֵת. 1 Macc. XIII. 38. *ὅσα* pro *καθ' ὅσα.* 3 Esdr. VI. 32. *ὅσοι ἐὰν, quicunque demum,* Chald. כָּל אֱנָשׁ דִּי, Esdr. VI. 11. 3 Esdr. VIII. 18. coll. Esdr. VII. 20.

*ὍΣΟΝ. *אַךְ, *tantum.* Genes. XXVII. 30. *ὅσον ἐξῆλθεν,* ubi alii codd. dant *ὡς ἂν ἐξῆλθεν,* quod fortasse rectius est. Vide tamen Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 661. — קַט, *pauxillum.* Inc. Ezech. XVI. 4. *κατὰ μικρὸν ὅσον.* Vide supra s. *μικρόν.*

*ἘΦ' ὍΣΟΝ. עַד, *usque ad.* Symm. Job. XXXII. 11. — כְּמוֹ. Symm. Psalm. LX. 7. — עִם, *cum.* Symm. Ps. LXXI. 5. Bene quoad sensum.

*ὍΣΟΝ ὍΣΟΝ. רֶגַע, *momentum.* Ies. XXVI. 20. *μικρὸν ὅσον ὅσον.* Conf. Hebr. X. 37. et Aristoph. Vesp. v. 213. ubi Schol. *τὸ ἐλάχιστον.* Hesych. *ὅσον ὅσον, ὀλίγον ὀλίγον.*

ὌΣΠΡΙΟΝ, *legumen.* זֵרְעֹנִים plur. *semina, legumina.* Inc. Dan. I. 16. — *זֵרֹעִים, idem. Dan. I. 12. sec. cod. Chis.

'ΟΣΠΡΙΩ'ΔΗΣ, *leguminosus, legumini similis.* בַּרְמֶל, *spica virens.* Aqu. Lev. II. 14. λάχανα ὀσπριώδη: ubi, ut mihi quidem videtur, duæ versiones coaluerunt.

'ΟΣΤΕΊΝΟΣ, *osseus, ex osse factus.* עָצוּם, *validus, robustus.* Aqu. Gen. XVIII. 18. ἔθνος ὀστέϊνον, gens ossea, h. e. *valida, potens.* Vide Drusium in Fragm. Vet. Intt. Græc. p. 27. Aqu. Ps. XXXIV. 21. ὀστεΐνῳ.

'ΟΣΤΕ'ΟΝ, contr. 'ΟΣΤΟΥ͂Ν, *os, ossis.* גֶּרֶם, idem. Prov. XVII. 22. XXV. 15. Dan. VI. 24. — עֶצֶם, idem. Genes. II. 23. XXIX. 14. L. 25. et alibi sæpissime. Job. XIX. 20. τὰ δὲ ὀστᾶ μου ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται, *ossa mea in dentibus hærent:* quæ verba Montfauconius male retulit ad verba: — עַצְמִי בְעוֹרִי, cum potius pertineant ad sequentia וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי, *et evasi in pelle dentium meorum,* h. e. derelicta est tantum pellis circa dentes meos. Suspicor, in LXX reponendum esse τὸ δὲ δέρμα μου (vel τὰ δὲ χείλη μου) ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται, h. e. pellis mea dentibus tantum sustinetur, s. derelicta est tantum pellis circa dentes meos; i. q. nos dicimus: ich kann kaum meine Zähne bedecken, *I can scarcely cover my teeth.* Vulgatus: *derelicta sunt tantummodo labia* (sc. pellis sine carne) *circa dentes meos.* — עצם Pih. *ossa contero.* Jer. L. 17. Legerunt עִצְּמוֹ.

*'ΟΣΤΕ'ΩΣΙΣ, quasi *ossuositas, firmitas ossium, robur.* Hoc substantivum, quod et Stephani Thesaurus ignorat, Aquilæ reddendum videtur Ies. XLI. 21. pro Hebr. עֲצֻמוֹת. Quanquam enim ibi ex Theodoreto, Procopio et MSS. Aquilæ tribuuntur verba ἐγγίσατε τὰς στερεώσεις ὑμῶν, tamen in Procopii Textu Gr. p. 462. ed. Curterii loco τὰς στερεώσεις (quod in margine tantum notavit) reperitur τὰς ὀστεώσεις, quæ mihi ideo videtur vera Aquilæ lectio esse, quia solet partim illud עֶצֶם, et vocabula inde derivata, vertere vocabulis ὀστέον, et inde derivatis, partim, ubi in Græca lingua non haberet vocabula, quæ apte responderent primis et propriis verborum Hebraicorum notionibus, a nominibus Græcis nova deducere verba ad similitudinem Hebraicorum, salva tamen analogia. Conf. Fischeri Clav. Verss. GG. pag. 39. Jam huic inusitato primum ab Aquila effícto vocabulo, ὀστέωσις, substitutum est a librariis usitatius et magis receptum στερέωσις.

*'ΟΣΤΙΣ, *quicunque.* Sap. XIX. 15. et 2 Macc. XIV. 3. καθ' ὅντινα οὖν τρόπον, *ulla demum ratione.*

'ΟΣΤΟ'ΙΝΟΣ, *osseus, fortis.* עָצוּם, *validus.* Aqu. Exod. I. 9. Deuter. VII. 1. ubi pro ὀστοϊνά σου legendum ὀστοϊνα ὑπέρ σε, vel certe delendum illud σου, quod irrepsit, ni fallor, e versione LXX Intt. Inc. Deut. IX. 1. In mente habuerunt vocem עֶצֶם, quæ proprie *ossa* notat.

'ΟΣΤΡΑ'ΚΙΝΟΣ, *testaceus.* חֲסַף: חַסְפָּא Chald. *lutum, argilla.* Dan. II. 33. 34. 41. 42. — חֶרֶשׂ, *testa.* Levit. VI. 28. XI. 33. XIV. 5. et alibi sæpius. — *חֶרֶשׂ, nomen proprium, *Chares.* Symm. Ies. XVI. 11. Aqu. Symm. Jer. XLVIII. 31. In utroque loco habuerunt pro nomine appellativo חֶרֶשׂ. — יוֹצֵר, *figulus.* Ies. XXX. 14. Jerem. XIX. 11.

"ΟΣΤΡΑΚΟΝ, *testa,* cùm quæ ex figulina terra conficitur, tum ea, quam pisces et ova habent. חֲסַף: חַסְפָּא Chald. *lutum, argilla.* Dan. II. 35. 41. 43. 46. — חֶרֶשׂ. Job. II. 8. Ps. XXI. 16. Inc. et LXX sec. Compl. Ezech. XXIII. 34. ubi

[a] Vulgat. bene transtulit *fragmentum*. Vox Hebr. h. l. commode de *fœcibus* accipi potest, quia de calice sermo est. Aquila Job. XLI. 22. Sirac. XXII. 7. ὄστρακον συγκολλῶν, qui testam confractam conglutinare conatur, h. e. inutiliter et frustra laborat, agit rem difficilem vel impossibilem.

* ΟΣΤΡΑΚΩΔΗΣ, *testaceus*. חֶרֶס, [b] nomen proprium. Jud. I. 35. ἐν τῷ ὄρει τῷ ὀστρακώδει, quæ cod. Coisl. τοῖς Γ tribuit. Permutarunt ס et שׂ.

'ΟΣΤΩΔΗΣ, *osseus*. גֶּרֶם, *os*, *ossis*. Aqu. Genes. XLIX. 14. et 2 Reg. IX. 13.

'ΟΣΦΡΑΙΝΟΜΑΙ, *odoror, olfacio*. בָּעַר, *ardeo*. Jud. XV. 14. ἡνίκα ἂν ὀσφρανθῇ πυρὸς, *cum odorem ignis acceperit*, [c] ubi ὀσφραίνεσθαι πυρὸς est *leviter aduri*, *flamma tantum tangi*. Sic et nos dicere solemus: das Feuer riechen, *to smell the fire*. Si sana sunt hæc, verba quæ in cod. Alex. Oxon. Compl. et Ald. leguntur, atque Montfauconius e cod. Basil. Theodotioni tribuit, legerunt בַּהֲרִיחָם אֵשׁ. Sed, ut recte observavit ad h. l. Scharfenbergius, in[d]terpolati sunt libri isti e Cap. XVI. 9. — הֵרִיחַ Hiph. a רִיחַ, *odoror, olfacio*. Gen. VIII. 21. ὠσφράνθη κύριος ὀσμὴν εὐωδίας, odoratus est Dominus odorem bene fragrantem: ubi Schol. ὄσφρησιν καλεῖ τὴν τὸ εὐσεβὲς ἀποδεξαμένην κρίσιν. Ibid. XXVII. 27. Exod. XXX. 38. et alibi sæpius. Tob. VI. 17. VIII. 2. Sir. XXX. 18. Hesych. ὠσφράνθη, συνῆκεν.

[e] *'ΟΣΦΡΑΝΣΙΣ, *odor*. רֵיחַ, idem. Hos. XIV. 7. Ita legit h. l. Cyrillus, teste L. Bos. in notis ad h. l.

'ΟΣΦΡΑΣΙ'Α, *odor*. רֵיחַ, idem. Hos. XIV. 7.

'ΟΣΦΥ'Σ, *lumbus*. אַלְיָה, *cauda*. Lev. III. 9. VI. 33. VIII. 24. IX. 19. Vide Scharfenbergium ad Lev. VII. 3. — חָלוּץ part. Pah. *expeditus*. Ies. XV. 4. Hic legerunt חֲלָצַיִם· — חֲלָצַיִם, *dualis*. Genes. [f] XXXV. 11. ἐκ τῆς ὀσφύος σου, e lumbo tuo, h. e. e *semine* tuo. Vide et 2 Par. VI. 9. et confer Hebr. VII. 5. Hesych. et Gloss. in Ep. ad Hebr. ἐκ τῆς ὀσφύος, ἐκ τοῦ σπέρματος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκ τῆς ὀσφύος, ἐκ τοῦ σπέρματος, ἐκ τῶν ψυῶν, ἐκ τῶν μυελῶν. Vide Alberti not. ad Gloss. Græc. N. T. pag. 175. — חַרְצִין Chald. plur. *lumbi*. Dan. V. 6. [g] — יָרֵךְ, *femur*. Hebr. Int. Genes. XXIV. 2. — כְּסָלִים plur. *ilia*. Incert. Levit. III. 10. ὀσφύων. — *מְתִים, *mortui*. Ezech. XXIV. 17. Legerunt מָתְנַיִם, et per ὀσφὺν intellegendi sunt *liberi*, *qui e lumbis prodierunt*. Nam aliter verba ὀσφύος πένθος ἔσῃ explicari nequeunt. — מָתְנַיִם dual. Gen. XXXVII. 33. Exod. XII. 11. XXVIII. 38. et alibi sæpius. — שַׁעַר, *porta*. Ruth. [h] IV. 10. ἐκ τῆς ὀσφύος τοῦ τόπου αὐτοῦ, h. e. inter eos, qui in hac urbe nati sunt. Mira loquendi ratio, quæ tamen quodammodo hac ratione excusari potest, quod *porta* h. l. per metonymiam subjecti de *urbis incolis*, *qui per portas ingrediuntur et egrediuntur*, explicanda est. Conf. Ruth. III. 11. et Ies. XIV. 31. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὀσφὺς, τὸ πλησίον τῶν γλουτῶν, ῥάχις, ψύα. He[i]sych. ὀσφὺς, ὁ παρὰ πλευρὰν διάκενος τόπος.

'ΟΤΑΝ, *cum, quando*. כִּי. Jerem. XXIX. 10. et juxta Cod. Alex. Jud. XIII. 17. — *כֵּן. Psalm. CXXVI. 4. Sic intellexerunt, ac si esset כַּיּוֹם, ut transtulit etiam ipse Chaldæus interpres. — מִדֵּי, *ex quo*. Ies. XXVIII. 19. — מִן, *ex*. Jerem. XXXIV. 14.

'ΟΤΕ, idem. אִם. Inc. Jud. VI.

2. — בְּיוֹם, *in die*. Jos. XIV. 11. — כִּי. Jud. XIII. 17. ὅτε (sic enim pro ὅτι bene legendum censet L. Bos. Proleg. in LXX Intt.) ἔλθοι τὸ ῥῆμά σου, *quando* venerit verbum tuum. Sic etiam idem vir doctus pro ὅτι Ies. LX. 5. ὅτε scribendum præcipit. Conf. eundem ad 1 Cor. III. 13. p. 125. ubi observat, quod Deut. IV. 10. pro ὅτι Cod. Alex. habeat ὅτε, et Deut. XXVIII. 62. et 2 Reg. XVII. 7. ubi alii ὅτι, Alex. et Complut. pariter ὅτε legunt. Alia similia loca ex Theophrasto et Luciano attulit Alberti ad 1 Cor. l. c. pag. 340. — מִדֵּי, *a tempore*. 1 Reg. XIV. 29.

ὍΤΙ, *quod, quia, nam, quapropter, ideo, certe, utique, profecto, sed, quamvis, quare, cur.* אַךְ, *profecto*. Gen. XLIV. 28. εἴπατε, ὅτι θηριόβρωτος ἐγένετο, dixistis, *certe* a feris devoratus est. — אָכֵן, idem. Genes. XXVIII. 16. καὶ εἶπεν, ὅτι ἐστὶ κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, et dicebat, *certe* Dominus est in hoc loco. — אַל־אוֹדֹת, *propter*. 2 Sam. XIII. 16. — אִם, *si*. Ies. IV. 4. LIII. 10. ubi plerique statuunt errore hic ὅτι pro ὅτε vel ὅταν legi. Sed eodem sensu particulam ὅτι accipit Beza Luc. XVI. 8. et sic quoque apud profanos scriptores occurrit. Cf. Lex. N. T. s. h. v. — אֶפֶס כִּי, *tantum quia*. Deut. XV. 4. — *הֲגַם. Symm. 1 Sam. XIX. 24. — ו præfixum. Job. XXIII. 3. — *כְּ. LXX sec. Hex. Jud. XXI. 22. ubi iterum nonnulli ὅτε legere malunt. — כִּי. Ruth. I. 12. ὅτι εἶπα, ubi legendum ὅτι εἰ εἶπα, *quia etsi dicerem*. Facile contingere potuit, ut illud εἰ cum sequentis dictionis priori syllaba earundem literarum coiret. 1 Reg. VIII. 37. ubi ὅτι est *quando*, i. q. ἐὰν, s. ὅταν, et cum ὅτε in codd. permutatur. Psalm. LVIII. 8. ὅτι τίς ἤκουσε; *nam* quis audivit? Ies. XLIX. 18. ζῶ ἐγὼ, ὅτι πάντας αὐτοὺς ὡς κόσμον ἐνδύσῃ, vivo ego, inquit Dominus, omnes illos tanquam ornatum indues. Hic ὅτι non minus ac Hebr. כִּי *redundat*, ut 1 Reg. I. 13. ubi nihil pro ὅτι in textu Hebr. legitur. Sic quoque passim apud profanos παρέλκει. Confer L. Bos. ad Marc. XV. 7. pag. 23. Psalm. XXXVI. 20. ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, *sed* peccatores peribunt. Vide et Jud. I. 19. Ies. II. 6. et Wolf. ad Marc. IX. 10. pag. 484. Jud. XV. 3. ἠθῴωμαι, καὶ τὸ ἅπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν πονηρίαν, innocens sum, et hoc tempore ab alienigenis, *quapropter* eos male tractabo. 1 Sam. II. 25. ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτοὺς, *ideo* volebat Deus perdere illos. Psalm. CXV. 1. ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται κύριος τῆς φωνῆς μου, dilexi, *ideo* exaudiet Deus vocem orationis meæ. Conf. Luc. VII. 47. et ad h. l. Wolfium pag. 638. 1 Sam. XIV. 39. ὅτι ζῇ κύριος ὁ σώσας τὸν Ἰσραὴλ, *certe* vivit Dominus, qui servat Israëlem. Exod. XIII. 17. οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιεὶμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν, non duxit illos Deus via terræ Philistæorum, *quanquam* propinqua esset. Conf. Luc. XXIII. 40. et Glassii Philolog. Sacr. Lib. III. tr. VII. can. 13. pag. 1112. seq. Job. V. 21. ubi tamen pro ὅτι reponendum ὅτε. — לָמָּה, *quare*. 2 Sam. VII. 7. ὅτι οὐκ οἰκοδομήσατέ μοι οἶκον κέδρινον; *quare* mihi non ædificastis domum cedrinam? Confer Marc. IX. 11. 20. et 1 Par. XVII. 6. — *מָה. Jerem. II. 36. Legendum τί. Vulg. *quam*. Ezech. XXXIX. 13. Legendum ὅ, τι. — *עַד. 1 Sam. II. 5. Reponendum est ὅτε, *quando* sterilis peperit septem. — עַל דְּבַר, *propter rem*. Deuter. XXII. 24. — עֵקֶב. Num. XIV. 24. — *שֶׁ pro אֲשֶׁר.

a tionis, fuisse videtur. — Vide alibi ἀλήθεια, μνάομαι, προσδέχομαι, et σώζομαι.

*ΟΥ̓ ΜἨΝ, *non tamen, profecto non*. לֹא, *non*. Job. XXVII. 6. ubi tamen rectius fortasse legitur οὐ μή. Vide infra s. v. πρόϊεμαι.

ΟΥ̓ ΜἨΝ ΔἘ, ἈΛΛᾺ, *verumtamen*. אָבִי, *pater mi*. Job. XXXIV. 36. Legerunt hic אַךְ, aut e con- b jectura Michaëlis אָכֵן, *sane, certe*. — אוּלָם. Job. II. 5. V. 8. XIII. 8. — וְאוּלָם. Job. XVII. 10. — כַּמָּה, *quam, quomodo*. Job. XXI. 17. Vide et Job. XXVII. 7. ubi nihil pro his vocibus in textu Hebr. legitur.

ΟΥ̓, pro ἐφ' οὗ τόπου, *ubi*. אָנָה, *quo*. Ez. XXI. 16. — אֲשֶׁר מָקוֹם, *loco quo*. Esth. IV. 3. Vide et infra c τόπος οὗ ἵστημι, et L. Bos Ellips. p. 201. Sir. XXIII. 21.

ΟΥ̓ ἊΝ, *ubicunque*. מָקוֹם אֲשֶׁר, *loco quo*. Esth. VIII. 17.

ΟΥ̓ ἘΆΝ, *ubicunque*. בַּאֲשֶׁר. Jud. XVII. 9. οὗ ἐὰν εὕρω, ubicunque invenero. Al. ἐν ᾧ ἐὰν εὕρω τόπῳ.

ΟΥ̓ pro περὶ οὗ, *de quo*. אֲשֶׁר. 2 Par. XXXIII. 7. ἐν οἴκῳ Θεοῦ, οὗ d εἶπε Θεὸς πρὸς Δαυὶδ, in domo Dei, *de qua* locutus est Deus ad Davidem.

ΟΥ̓ΑΊ, *væ, heu*. אוֹי, idem. Num. XXI. 29. Jerem. X. 18. Hos. VII. 13. et alibi sæpius. — אִי, *non*, item *væ*. Cohel. IV. 10. X. 16. — *אֵיכָם, *ubi*. Nah. III. 17. ubi pro οὐαὶ αὐτοῖς vel οὗ αὗται reponendum, vel statuendum est, eos אֵיָם in suo li- e bro habuisse: nam אוֹי est οὐαί. — *הוֹ pro הוֹי. Amos V. 16. — *הֹוָה, *ærumna*. Ezech. VII. 26. Forte legerunt הוֹי. — הוֹי, *væ*. 1 Reg. XIII. 30. Ies. I. 4. 24. V. 8. et alibi sæpius. — הִי, *væ*. Ezech. II. 10. — *הָיוּ, *fuerunt*. Soph. III. 18. Legerunt הוֹי. — *הֲלֹא, *nonne*. Job. XXXI. 2. Legendum οὐχί, ut jam recte conjecit Montfauconius. Vulg. *numquid non?* — Vide quoque alibi f καλέομαι.

ΟΥ̓ΔΑΜΙΝΌΣ, *qui pro nihilo habetur, qui nullius est pretii*. אֲמֵלָלִים plur. *languidi*. Al. Nehem. IV. 2. οὐδαμινοί. Substantivum οὐδαμινότης reperitur apud Phavorinum s. v. ἐναρίθμιος.

ΟΥ̓ΔΑΜΟΥ͂, *nequaquam*, it. *nusquam*. אַיִן, *non*. Job. XIX. 7. — אֵינֶנּוּ, *non hoc*. Prov. XXIII. 5. — g אָנֶה וָאָנָה, *huc et illuc*. 1 Reg. I. 37.

*ΟΥ̓ΔΑΜΩ͂Σ, i. q. οὐδαμοῦ, *nequaquam*. Legitur 3 Macc. I. 11. 12. II. 24. III. 6. Hesych. οὐδαμῶς, οὐδέποτε ἢ παντελῶς.

ΟΥ̓ΔΈ, *neque*. אַיִן, *non*. Ies. XL. 28. XLV. 9. — אַף אַיִן, *etiam non*. Psalm. CXXXIV. 17. Ies. XLI. 26. — וְאַיִן, *et non*. Exod. XXXII. 17. h Jos. VI. 1. Job. XVIII. 20. et alibi sæpius. — וְלֹא, idem. Lev. XXVI. 44. Num. XX. 17. Jos. I. 5. et sic alibi sæpissime. Ps. CXXI. 4. οὐδὲ νυστάξει, *nedum* vel *quanto minus* dormiet. — *לוּא, *utinam*. Symm. Ies. LXIII. 19. (LXIV. I.) Legit לוּא, vel potius literis transpositis וְלֹא.

*ΟΥ̓ΔῈ ΜἨΝ. וְלֹא, *et non*. Job. i XXVIII. 13. οὐδὲ μήν. Sed rectius in cod. Alex. Ald. et Compl. legitur οὐδὲ μή. Hieron. *nec invenietur*. — Vide alibi ἄλλως, et εἷς.

ΟΥ̓ΔΕἸΣ, ΟΥ̓ΔΕΜἸΑ, ΟΥ̓ΔΈΝ, *nullus, a, um, nemo, nihil*. אֶחָד, *unus*, ubi adverbium negandi præcedit, vel sequitur. Exod. VIII. 31. IX. 6. 7. et alibi. — *אַחֲרֹן

a לָא Chald. *alius non.* Dan. II. 11. sec. cod. Chis. — אַיִן. Cohel. III. 19. — אֵין quasi constr. Num. XX. 19. Jos. VI. 1. Job. II. 13. et alibi. — אֵין כֹּל, *non omne.* Num. XI. 6. אִישׁ, *vir,* ubi adverbium negandi præcedit vel sequitur. Gen. XLV. 1. Exod. II. 12. X. 23. et alibi. — אִישׁ אֵין, *vir non.* Gen. XIX. 31.— אִישׁ לֹא, vel לֹא אִישׁ, idem. Gen. b XXIII. 6. Jos. XXIII. 9. Esth. IX. 2. — בְּלִימָה, *nihilum.* Job. XXVI. 7. — דָּבָר, *verbum,* ubi adverbium negandi præcedit vel sequitur. Deut. XXII. 26. Jos. XI. 15. Esth. VI. 3. Ies. XXXIX. 6. Symm. 1 Sam. XX. 22. ubi Vulg. bene transtulit: *nihil mali,* quam notionem דָּבָר h. l. habet, ut significet *insidias, dolum.* Vide Lexic. c N. T. s. v. οὐδείς, et μηδείς. — לֹא דָבָר, *non verbum.* Esth. II. 15. — מְאוּמָה, *quicquam,* cum prævio adverbio negandi. 1 Sam. XII. 4. — מְאוּמָה אֵין, *nihil quicquam.* Jud. XIV. 6. — *מַה, *quis?* Symmach. Cohel. VII. 25. οὐδείς. Bene. Nam interrogatio haud raro negat apud Hebræos. — מְזִמָּה, *cogitatio.* Job. XLII. 2. ubi sine dubio legerunt d מְאוּמָה. Sir. XXVII. 22. ubi pro οὐδεὶς reponendum εἰδὼς, hoc sensu: *qui noverit eum, missum faciet.*

ΕἸΣ ΟΥ̓ΔΕ'Ν, *in nihilum.* אַגְמֵי מַיִם, *stagna aquarum.* Ies. XIV. 23. Bene quoad sensum. — הֶבֶל, *vanitas.* Ies. XLIX. 4. — *הִשְׁבִּית Hiph. a שָׁבַת, *cessare facio.* Theodot. et Ed. Quint. Ps. CXVIII. 19. adeo illos contrivisti et dispersisti, e ut ad nihilum redigerentur. Non opus ibi est cum nonnullis statuere, eos חֲצַבְתָּ legisse. Fortasse tamen εἰς οὐδὲν ibidem referendum est ad סִיגִים, *scoriæ,* ut לְסִיגִים legerint. Tunc sensum non male expresserunt, nam *scoriæ* sunt *res nihili.* — לְאַיִן. Al. Ies. XL. 23. — לֹא עַל *non excelsus.* Hos. VII. 15. ἀπεστράφησαν εἰς οὐδὲν, conversi sunt in nihi- f lum. Videntur cum Syro legisse עַל־לֹא, vocibus transpositis, atque tunc per οὐδὲν fortasse *idola* intellegenda sunt, sensu minime incommodo. Fortasse etiam legerunt לֹא לְכֹל, ut Jerem. XIII. 7. 10. aut, quod nunc mihi placet, putarunt עַל esse a יָעַל, quo etiam Jarchii interpretatio spectat. — מֵאֶפֶס וָתֹהוּ, *præ nihilo et inane.* g Ies. XL. 17.

'ΕΠ' ΟΥ̓ΔΕ'Ν, idem. עַל תֹּהוּ, *super inane.* Job. XXVI. 7.

ΠΑΡ' ΟΥ̓ΔΕ'Ν, *præter nihil.* כְּאַיִן, *sicut nihil.* Symmach. Psalm. LXXII. 2.

'ΩΣ ΟΥ̓ΔΕ'Ν, *sicut nihil.* כְּאַיִן, *sicut nihil.* Ies. XL. 17. — לְאַיִן, *in nihilum.* Ies. XL. 23. — כְּתֹהוּ, *sicut inane.* Ies. XL. 23. h

ΟΥ̓ΔΕ'ΠΟΤΕ, *nunquam.* מִיָּמָיו, *a diebus suis.* 1 Reg. I. 6.

ΟΥ̓ΔΟ'Σ, *limen.* *מִפְתָּן, idem. Inc. et LXX Ezech. XLVII. 1. — תָּא, *thalamus.* Symm. Ezech. XL. 6. et 7. Ita Bielius. Sed utrobique in Hexaplis bene respondet Hebr. סַף, *limen.* Gloss. MS. Brem. τὸν οὐδὸν, τὸν βαθμόν. Hesych. οὐδὸς, βαθμὸς, βατὴρ ὁ πρὸ τῆς θύρας. Βαθμὸς i καὶ ὁδός. Suidas: Οὐδὸς, φλιὰ, βατὴρ, τὸ κάτω τῆς θύρας, ἢ ἔδαφος, ἢ βαθμός.

ΟΥ̓ΘΕΙ'Σ, ΟΥ̓ΘΕ'Ν, *nullus, nihil.* לֹא אֶחָד, *non unus.* Ps. CXXXVIII. 15.—אַיִן, *non.* Ies. XLI. 28. LIX. 4. LXIII. 5. — אִישׁ, *vir,* cum adverbio negandi. Gen. XLI. 44. Ex.

a XXXIV. 24. Deut. VII. 24. — אֵין אִישׁ : אִישׁ אֵין. Gen. XXXIX. 11. 1 Sam. XXI. 1.—*בֹּהוּ, *vacuitas, inanitas.* Aqu. Symm. Theod. Jerem. IV. 23. — דָּבָר, *verbum,* cum adverbio negandi. Exod. V. 11. Ies. XXXIX. 2. Jer. XXXII. 17. — זָר, *extraneus.* 1 Reg. III. 18. οὐκ ἔστιν οὐδεὶς μεθ' ἡμῶν, nec alius quisquam præter nos. — לֹא

b מְאוּמָה, *non quicquam.* 1 Sam. XXIX. 3. — תֹּהוּ, *inane.* 1 Sam. XII. 21. de diis gentium: οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθὲν εἰσι, non eripient, quia *nihil* sunt. Conf. 1 Cor. VIII. 4. et ad h. l. Heinsii Exerc. Sacr. VII. 5. p. 363. — תֹהוּ וָבֹהוּ, *inane et vacuum.* Jerem. IV. 23. et Theodot. secundum quædam exemplaria Gen. I. 2.

ΟΥ'ΘΕ'Ν ΕΙ'ΜΙ', *nihil sum.* קָלַל,

c *vilesco.* Job. XXXIX. 34.

ΕΙ'Σ ΟΥ'ΘΕ'Ν, *in nihilum.* לַכֹּל, *ad omne,* cum prævio adverbio negandi. Jerem. XIII. 7. 10.

ΕΙ'Σ ΟΥ'ΘΕ'Ν ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *in nihilum redigor.* הָיָה מִקֹּל, *factum est ex levitate.* Jer. III. 9. Legerunt מִקַּל, *leve quid,* vel *nihilum.*

*ΟΥ'Κ 'ΑΝ, Hebr. הֲלֹא, *nonne.* Abd. v. 5. ubi bis ita legitur.

d *ΟΥ'ΚΕ'ΤΙ. לֹא. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. IV. 12. Adde Amos IX. 15. Soph. III. 15.

*ΟΥ'Κ 'ΕΓΩ', *non ego.* בִּלְעָדַי, *præter me.* Symm. et Syrus Genes. XLI. 16.

ΟΥ'Κ 'ΙΔΟΥ', *nonne ecce.* הֲלֹא, *nonne.* Inc. Jud. IX. 38.

*ΟΥ'ΛΑΜΑΙ'Σ. Ipsa vox Hebr. אוּלָם לַיִשׁ, *quidem Lais.* Jud.

e XVIII. 29. errore librariorum pro οὐλαμλαΐς.

*ΟΥ'ΛΑΜΛΟΥ'Ζ. Ipsa vox Hebr. אוּלָם לוּז, *utique Luz.* Genes. XXVIII. 19.

ΟΥ'ΛΗ', *vulnus ad sanitatem perductum,* seu: *nota vulneris sanati, cicatrix,* ab οὔλω, *valeo,* quod ab οὖλος, *integer.* צָרֶבֶת, *adustio.* Levit. XIII. 23. — שְׂאֵת, *tumor.* Levit. f XIII. 9. οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, ulcus album in cute. Vide et v. 19. 28. Hesych. οὐλή λευκή, θρὶξ λευκή. Lex. Cyrilli MS. Brem. οὐλὴ τὴν τρίχα σημαίνει. (Apud Ælian. V. H. XII. 1. Lucian. in Amor. T. I. p. 892. de *capillis crispis* et *contortis* adhibetur.) Rursus Hesychius: Οὐλή, ἐπιπόλαιον ἕλκος ὡς ὑγείαν ἧκον, ἢ χλαίνισμα λάχη, (Sal- g masius scribendum censet ἢ χλαῖνα μαλακή, quod probo) ἢ σῆψις ἱστίου.

ΟΥ'ΛΟ'ΚΟΜΟΣ, *comis, foliis crispus.* עָבֹת, *complicatus.* Incertus Levit. XXIII. 40. οὐλόκομον, sc. κλάδον, ramum foliis crispum. Vulg. *et ramos ligni densarum frondium.* Reperitur hæc vox quoque apud Pollucem Onom. II. 23. Vide quo- h que supra s. v. οὐλή.

ΟΥ'ΛΟΣ, *manipulus.* עֹמֶר, idem. Aqu. Deut. XXIV. 19. Hesych. οὖλοι, οὖλα, δράγματα.

ΟΥ'Ν, *igitur.* אֵפוֹ, *nunc.* Job. XVII. 15. XIX. 6. — עַתָּה, idem. Exod. III. 18. X. 17. Οὖν in versione Symmachi post ὀργὴ Psalm. LXXVII. 30. quanquam Hierony- i mus expressit, tamen, ne series orationis turbetur, in τοῦ mutandum censeo. Sap. XVIII. 1. pro οὖν ante κἀκεῖνοι ex Alex. Compl. et Vulg. reponendum est οὐ.

ΟΥ'ΠΩ, *nondum.* אַחֲרֵי בְלֹתִי, *post veterascere me.* Gen. XVIII. 12. Legerunt בִּלְתִּי, *non.* — טֶרֶם, *antequam.* Symm. 1 Sam. III. 7.

*ΑΡΑ ΟΥ'ΠΩ. הֲטֶרֶם, *num ante.* Aqu. Exod. X. 7.

ΟΥ'ΡΑ', *cauda.* זָנָב, idem. Deut. XXVIII. 13. 44. Job. XL. 12. Ies. IX. 14. 15. XIX. 15. Præterea hanc vocem de suo addiderunt LXX sententiæ exornandæ causa. Job. XL. 26. ubi pro עוֹרוֹ, *pellem ejus,* habent βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ, *pellem unam caudæ ejus.* Fortasse tamen librarius oscitans ex σκιάζουσαν μίαν finxit οὐρᾶς. Vide infra s. v. σκιάζω.

ΟΥ'ΡΑΓΕ'Ω, *extremum agmen* (q. d. *caudam*) *duco, posterior sum, postremus sum vel venio.* אָסַף Pih. *colligo.* Jos. VI. 9. Vox Hebr. h. l. *agmen claudere* notat. Vide et Sir. XXXII. 12. Suidas: οὐραγεῖ, τὸ τέλος ἄγει τοῦ στρατοῦ. Hesych. οὐραγεῖν (lege: οὐραγεῖ), ὑστερίζει. Lex. Cyrilli MS. Brem. οὐραγεῖ, ὑστερίζει, δαπανᾷ.

ΟΥ'ΡΑΓΙ'Α, *extremum agmen.* Καταλαμβάνω τὴν οὐραγίαν, *prehendo extremum agmen.* זִנֵּב Pih. *caudam abscindo.* Jos. X. 19.

ΚΟ'ΠΤΩ ΤΗ'Ν ΟΥ'ΡΑΓΙ'ΑΝ, *cædo* seu *carpo extremum agmen.* זִנֵּב Pih. *decaudico,* metaphorice: *extremum exercitus cædo.* Deuteron. XXV. 18. ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν, τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, percussit extremum agmen tuum, defatigatos a tergo tibi relictos. Hesych. οὐραγίαν, τὴν ὄπισθεν ἀκολουθοῦσαν στρατιάν.

ΟΥ'ΡΑ'ΝΙΟΣ, *cœlestis.* 3 Esdr. VI. 15. 2 Macc. VII. 34. IX. 10.

*ΟΥ'ΡΑΝΟ'ΘΕΝ, *cœlitus.* 4 Macc. IV. 10.

ΟΥ'ΡΑΝΟ'Σ, *cœlum,* item, *Deus.* אֵל, *Deus.* Ies. XIV. 13. — אֶרֶץ, *terra.* Ies. V. 30. Ita Bielius. Sed verba εἰς τὸν οὐρανὸν æque ac sequentia ἄνω καὶ κάτω, quæ habent Ald. et Compl., plane non leguntur in textu Hebr. ac inserta sine dubio sunt ex aliis locis, v. c. Jerem. IV. 23. — הַר, *mons.* Ps. XLIX. 12. τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, volucres cœli. Posuerunt hic formulam loquendi sæpius obviam pro minus nota. Idem valet de loco Ies. XVIII. 6. Conf. etiam Vorstii Phil. S. P. II. c. 21. p. 13. Præterea הַר de *quovis excelso* adhibetur, speciatim de *cœlo.* Vide Glassii Philolog. Sacr. p. 1088. ed. Dathii. — מָרוֹם, *excelsum.* Ies. XXIV. 18. — מָרוֹם, בַּשָּׁמַיִם, *excelsum in cœlo.* Ies. XXIV. 21. — *נִבְלֵי שָׁמַיִם, *defluxus cœlorum* aut *utres cœli.* Job. XXXVIII. 37. οὐρανὸν, h. e. *cœlum aërium, nubes.* — *עִמּוֹ, *cum eo.* Aqu. Job. XXXVII. 18. τὸν οὐρανόν. Legit fortasse עָנָן, *nubes,* quæ sæpius pro *cœlo* ponuntur, aut עָב. Fortasse tamen reponendum est in Aquilæ versione: μετ' αὐτοῦ ἐστερέωσας εἰς τὸν οὐρανὸν, cum ipso formasti cœlum, ut οὐρανὸν ad vocem שְׁחָקִים referendum sit, et verba εἰς τὰς τροπὰς sint alius interpretis, vel potius merum additamentum a librario in margine notatum. — *רָקִיעַ, *expansum.* Dan. XII. 3. sec. cod. Chis. et Theodot. στερέωμα. — שַׁחַק, *nubes superior.* Psalm. LXXXVIII. 36. — שָׁמַיִם, *dualis.* 1 Reg. VIII. 27. εἰ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, si cœlum et cœlum cœli non sufficient tibi. Οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ est cœlum altissimum, quod quasi omnes reliquos cœlos complectitur. Eadem formula occurrit quoque Nehem. IX. 6. Sirac. XVI. 18. et 3 Macc. II. 15. Ps. LXXXVIII. 29. θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ, ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus tanquam dies cœli, h. e. quam diu cœlum durabit, in perpetuum. Conf. Sir. XLV. 19. Ps. XCVI. 6. ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, annunciant cœli

justitiam ejus. Ps. CVI. 26. ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, ascendunt ad cœlum. Vide et Ps. CVII. 4. 5. CXII. 4. Psalm. CXLVIII. 4. αἰνεῖτε αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, laudate illum cœli cœlorum. Job. II. 12. εἰς τὸν οὐρανὸν, הַשָּׁמַיְמָה, in cœlum. Apud Aqu. ac Theod. Hab. III. 2. pro οὐρανοὺς fortasse legendum est οὐρανὸς, ut habet Incertus Interpres. — שְׁמַיָּא Chald. Esdr. V. 11. Dan. II. 28. IV. 8. et alibi sæpius. 1 Macc. III. 18. ἐναντίον τοῦ οὐρανοῦ, coram cœlo, h. e. coram *Deo*. Vide et v. 60. 1 Macc. IV. 10. Conf. Vorstium de Hebr. N. T. p. 73. ed. Fischeri, et quos citat Wolfius ad Luc. XV. 18. ac Lex. N. T. s. h. v.

Ἡ ὙΠ' ΟΥ'ΡΑΝΟ'Ν, Ἡ ὙΠΟ' ΤΟ`Ν ΟΥ'ΡΑΝΟ'Ν, sc. οὖσα γῆ, *quæ sub cœlo terra est*. אֶרֶץ. Job. II. 2. XXXIV. 13. XLII. 14. — חוּצוֹת plur. ex חוּץ, *plateæ*. Job. V. 10. — תֵּבֵל, *orbis habitabilis*. Job. XXXIV. 13. — תְּהוֹם, *abyssus*. Prov. VIII. 28. — תַּחַת שָׁמַיִם, *sub cœlo*. Deut. XXV. 19. XXIX. 20. Job. XLI. 3.

Ἡ ὙΠΟ` ΤΩ͂Ν ΟΥ'ΡΑΝΩ͂Ν, sc. *οὖσα γῆ, terra, quæ sub cœlis est*. תַּחַת שָׁמַיִם, *sub cœlis*. Ex. XVII. 14.

*ΤΑ` ὙΠ' ΟΥ'ΡΑΝΟ'Ν, *quæ sub cœlis sunt*. אֶרֶץ, *terra*. Job. XXXVIII. 33. — פְּנֵי הַחוּצוֹת, *facies extimarum*. Job. V. 10. Vulg. *universa*. — Vide alibi κῆτος.

ΟΥ'ΡΕ'Ω, *urinam reddo, mingo*. הִשְׁתִּין Hiph. idem. 1 Sam. XXV. 22. 34. 1 Reg. XIV. 10. 2 Reg. IX. 8. — *שָׁרַק, *sibilo*. Aqu. Symmach. Theod. et LXX sec. Curterium Ies. V. 26. οὐρήσει. Sed recte damnat hanc lectionem Montfauconius, restituens συρίσει. In Schol. Cod. Paris. in Apollonii Rhod. Argon. v. 1614. seq. occurrit οὐρῶ, quod per φυλάττειν explicatur.

ΟΥ'ΡΙΟΣ, *ventosus*, ab οὖρος, *ventus*. Hesych. οὖρος, ἄνεμος. Ies. LIX. 5. συντρίψας οὔριον, scil. ὠὸν, conterens ventosum ovum aut *irritum*, alias οὔρινον ὠὸν dictum. In Hebr. textu nihil pro hac voce legitur.

ΟΥ'ΡΟΝ, *urina*. שִׁינַיִם plur. idem. 2 Reg. XVIII. 27. Ies. XXXVI. 12. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXXVI. 12.

ΟΥ'Σ, *auris*. אֹזֶן, idem. Gen. L. 4. λαλήσατε εἰς τὰ ὦτα Φαραὼ, loquimini in aurem Pharaonis, h. e. cum Pharaone. Vide et Deut. XXXI. 28. 30. 1 Sam. VIII. 21. ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὦτα κυρίου, loquebatur illos (sermones) *coram* Domino. Vide et Jer. XXVI. 15. et alibi sæpius. — אָזַן Pih. *auribus percipio*. Cohel. XII. 9. Legerunt ibi אֹזֶן. — *צַמָּה, *coma*. Symm. Ies. XLVII. 2. καλύψας τὰ ὦτα. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. conjicit legendum τὰ νῶτα, aut simile quid. Doederleinius in notis ad vers. Lat. h. l. arbitratur, τὰ ὦτα esse corrupta ex τὴν ὦαν. Nam ὦα vel ὤα vel ὄα *oram* vel *fimbriam vestis* notat, quo sensu ὤα χιτῶνος Eustathius ex Homeri Odyssea affert. Sed mihi recepta lectio cum textu Hebr. facile conciliari posse videtur. Qui enim obtegit capillos, etiam aures obtegat necesse est. Sirac. III. 29. οὖς ἀκροατοῦ, *homo audiendi discendique cupidus*, coll. Prov. XXV. 12. Sirac. XVII. 6. τὰ ὦτα notat *auditum* seu *facultatem audiendi*, quemadmodum ὀφθαλμοὶ *facultatem videndi* significat. Baruch. I. 2. ἐν ὠσὶν, *audiente*.

ΕἸ'Σ ΤΑ` Ω͂ΤΑ, *in aures*. נֶגֶד *coram*. Jos. VIII. 35. ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης τῆς ἐκκλησίας, quod non legit Josua *coram* omni multitudine.

ΟΥ'ΣΙ'Α, *essentia, substantia*, it.

bona, facultates. סְגֻלָּה, peculium. Aqu. Cohel. II. 8. Tob. XIV. 13. ἐκληρονόμησε τὴν οὐσίαν αὐτῶν, haeres factus est omnium bonorum ejus. Conf. Luc. XV. 12. 13. Hesych. οὐσία — — πλοῦτος, ὕπαρξις, εἶδος ὑφεστὸς, βίος, κτῆσις. Suidas: οὐσία. τῆς οὐσίας τὴν κλῆσιν καὶ τὴν προσηγορίαν οὐδόλως ἐμφερομένην εὑρίσκομεν ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ. ἡ δὲ τῶν πολλῶν συνήθεια κέχρηται τῷ προσρήματι ἐπὶ τῶν σημαινομένων κτήσεων, ὧν τις κέκτηται, οἷον κτημάτων, βοσκημάτων, καὶ λοιπῶν ἄλλων. ταῦτα γὰρ οὐσίαν καλοῦσι τοῦ κεκτημένου. καθ' ἣν ἔννοιαν καὶ τὸν ταῦτα κεκτημένον πλούσιον καλοῦμεν, ἀντὶ τοῦ πολυούσιον. καὶ περιούσιον λαὸν τὸν ἔγκτητον. καὶ Ἰσραὴλ περιουσιασμὸν ἑαυτῷ (Ps. CXXXIV. 4.), ἀντὶ τοῦ κτῆμα, καὶ εἰς κτῆσιν. Apud profanos scriptores οὐσία pro bonis et peculio passim occurrit. Vide Aelianum V. H. X. c. 17. Confer quoque Alberti ad Luc. l. l. p. 51. seq.

*ΟΥ᾽ΤΕ. Ies. I. 6. ubi pro οὔτε τραῦμα οὔτε μώλωψ legendum est ἤτε τραῦμα ἤτε μώλωψ, ac in textu Hebr. nihil ei respondet. Confer Cappelli Nott. Critt. p. 492.

ΟΥ῝ΤΟΣ, ΑΥ῝ΤΗ, ΤΟΥ῝ΤΟ, hic, haec, hoc. *אוֹתָהּ, eam. Num. XXVI. 59. τούτους. Non legerunt אוֹתָם, ut Cappellus voluit, sed אוֹתָהּ pro plurali acceperunt per enallagen numeri, ut et alibi. Vide Buxtorfii Anticrit. p. 124. — *אָז, tunc. Genes. II. 26. Legerunt זֶה. — אֶחָד, unus. 1 Reg. III. 25. 2 Par. XXXII. 12. — *אָכֵן. Ies. LIII. 4. οὗτος. Sed videtur omnino mendum esse ex librarii lapsu pro ὄντως (quod habet h. l. Symmachus), ita ut ex ὄντως factum sit primo οὕτως facili lapsu, deinde vero alio proclivi lapsu scriptum sit οὗτος, quod mendum (si mendum est) perantiquum est, siquidem Hieronymus ipse olim legit οὗτος, et reddidit iste. Scribi etiam posset ὄντως αὐτὸς. — *אָלָה, exsecratio. Jer. XXIII. 9. τούτων. Legerunt אֵלֶּה, sensu non minus commodo. Idem valet quoque de loco Ezech. XVI. 59. — אֵלֶּה, isti. 2 Sam. XXIV. 17. οὗτοι τὰ πρόβατα, hi, qui oves h. e. innocentes sunt. In Codice quodam hic pro οὗτοι lectum fuisse αὐτοί, apparet ex Suida in h. v.: sed male. Et apud ipsum Suidam alias v. Δαβὶδ pro αὐτοὶ legitur οὗτοι. — *אֱלוֹהַּ. Job. XIX. 23. ταῦτα. Legerunt אֵלֶּה. — *אֲמֵלָלִים, languidi. Nehem. IV. 2. οὗτοι, ubi οὗτοι in contemtum adhibetur. Confer Lex. N. T. s. h. v. n. 9. Confer quoque supra s. οἰκοδομέω πόλιν. — אֵפוֹא, nunc. Hos. XIII. 10. ubi οὗτος quoque contemtim accipiendum est. — גֵּה pro זֶה. Ezech. XLVII. 14. Ita et Chaldaeus. — הִיא. Lev. XXV. 34. οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἐστιν, agri urbibus eorum adscripti non vendentur, quia hi possessio eorum aeterna sunt. Exod. VIII. 19. δάκτυλος θεοῦ ἐστι τοῦτο, hoc est digitus Dei. — *הֵנָּה, ecce. Mal. I. 13. ταῦτα. Legerunt הֵנָּה cum Syro. Idem valet de loco Hab. II. 11. — זֶה: זֹאת. Gen. XXVIII. 17. ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἔστι τοῦτο, ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ, quam reverendus est hic locus, non est hic aliud, nisi domus Dei. Ies. XXVII. 9. τοῦτό ἐστι ἡ εὐλογία αὐτοῦ, hic est fructus ejus. Vide et Gen. XL. 12. Cohel. XII. 13. Jos. VII. 10. ἱνατί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου; quare ita cecidisti in faciem tuam? Vide et 2 Sam. XII. 23. 2 Reg. XXIII. 22. οὐκ ἐγένετο τὸ πάσχα τοῦτο, non ita celebratum fuerat pascha. Symmach. Theod. Job. XIX. 3. τοῦτο δέκατον, jam decies. Aqu. Theod. Job. I. 16. ubi οὗτος, praecedente οὗτος, est alter: cumque adhuc ille lo-

a queretur, venit *alter*. Sic Vulgatus. LXX ἕτερος. — עֶצֶם הַזֶּה, *ipsemet*. Ezech. XXIV. 2. — *זַן, *species, alimentum*. Psalm. CXLIII. 13. ἐκ τούτου εἰς τοῦτο. Videntur bis זֶה legisse. — *חַיָּה, *vita*. Gen. XVIII. 10. Videntur legisse הַזֶּה. — *חוּצָה, *foris*. Ies. XXXIII. 7. οὗτοι. Legerunt הִנֵּה vel הַזֶּה. — *לֹא, *non*. Zach. XIV. 17. ubi pro וְלֹא legerunt וְאֵלֶּה. — *לוּ, *utinam*. Gen. XVII. 18. οὗτος. Forte legerunt הוּא, quae voces facile invicem permutari potuerunt. Nam לוּ interdum etiam scribitur לוּא. — *נָא, *quæso*. Mich. III. 1. ταῦτα. Legerunt זֹאת, uti liquet ex Hieronymi versione, licet hodierni quidam codd. Græci illud non agnoscant. Job. XLII. 17. οὗτος ἑρμηνεύεται. Legendum οὕτως hoc sensu: hæc, quæ sequuntur, ex Syriaco librario Græce reddita sunt. Vide Michaëlis Spicil. Geogr. Hebr. Exteræ P. II. p. 131. Præterea legitur quoque Ies. XXXIII. 21. ubi verba: οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν ὁδὸν respondent Hebr. בַּל־תֵּלֵךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט, *non ibit per eum navis remigii:* ubi pro ταύτην legendum est ναῦς τριήρης. Scilicet ex ναῦς propter affinitatem literarum librarius, quod ductum non assequeretur earundem, fecit ταυ, cumque τριήρης haud recte legisset, condidit την syllabam, quam priori jungens, ex duabus vocibus unicam fecit ταύτην. Sir. XIII. 27. πτωχὸς ἐλάλησεν, καὶ εἶπαν, τίς οὗτος; pauper loquitur, et dicunt, quis *hic?* Ita *contemtim* de Jesu Luc. VII. 49. τίς ἐστιν οὗτος; quis est *hic?* q. d. nonne homo obscurus, vilis, pauper et miser. Vide Henckii Diss. de Usu Script. Apocryph. in N. T. p. 16. Sirac. XIII. 2. αὕτη — αὕτη, *hæc* — *illa*. Sir. XXXIV. 3. τοῦτο κατὰ τούτου, h. e. *repræsentatio quædam, imago*, q. d. hoc huic apparet simile. 3 Esdr. II. 19. 23. Chald. דְּךְ, coll. Esdr. IV. 12. 15.

ἈΠΟ' ΤΟΥ'ΤΟΥ, sc. χρόνου, *ab hoc*, sc. *tempore*. מִנִּי עַד, *a sæculo*. Job. XX. 4. Symm. ἀπ' αἰῶνος. Alii ἀπὸ τοῦ ἔτι.

*ΔΙΑ' ΤΟΥ'ΤΟ. אָכֵן, *vere*. MS. Ies. Jer. VIII. 8. — גַּם כִּי, *etiam quia*. Hos. VIII. 10.

*ἘΚ ΤΟΥ'ΤΟΥ. מִזֶּה. 1 Sam. XIV. 4.

*ἘΚ ΤΟΥ'ΤΩΝ. מִקְצָתָם, *extremitas eorum*. Dan. I. 5. sec. cod. Chis. ἐκ τούτων, *hoc exacto*.

ἘΚ ΤΟΥ'ΤΟΥ ΕἸ'Σ ΤΟΥ'ΤΟ, *ex hoc ad* s. *in hoc*, h. e. *unum post alterum*. מִזַּן אֶל זַן, *de specie in speciem*, h. e. *varii generis*. Psalm. CXLIII. 15. Legerunt ex nonnullorum sententia מִזּוֹ אֶל זוֹ. Buxtorfius autem in Anticritica mavult, eos juxta sensum reddidisse, æque ac Vulgatus, qui habet *ex hoc in illud*. Sc. זַן est ex usu l. Chald. *species*, et ab Hebræis per מִין explicatur. Jam *de specie in speciem* est *ex hoc genere annonæ in aliud*, h. e. *omne genus annonæ*.

ἘΝ ΤΟΥ'ΤΟΙΣ, *in his*. בְּכַף, *in manu*. Ex. XXI. 24. — *בְּגוֹ נִדְנֶה, *in medio vaginæ*. Dan. VII. 15. Legit בְּגִין דְּנָה, ut Cappellus monuit in Crit. S. p. 347.

ἘΠΙ' ΤΟΥ'ΤΟΙΣ, idem, it. *propterea, propter hoc*. עַל אֱלוֹהַּ, *apud Deum*. Job. XXXVII. 22. Hic legerunt עַל אֵלֶּה, *super his*. — עַל זֹאת, *propter hoc*. 2 Par. XXIX. 9. 2 Par. XXIX. 10. ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστὶν ἐπὶ καρδίας, propter ea igitur in animo est. Hic pro ἐπὶ τούτοις in textu Hebr. κατὰ τὸ ῥητὸν nihil legitur.

*ἘΠΙ' ΤΟΥ'Τῼ. עַל כֵּן, *idcirco*.

Aqu. et Theod. Job. XXIII. 15. Inc. Ps. XLIV. 3.

ΚΑΤΑ' ΤΑΥ'ΤΑ, *secundum hæc.* כָּהֵנָּה, *sicut illa.* Aqu. et LXX 2 Sam. XII. 8. κατὰ ταῦτα, quæ sunt sicut illa, nempe: beneficia hactenus in te a me collata, quorum recensum in antecedentibus dederat. Theodot. ib. habet καθὼς ταῦτα. — כַּדָּבָר הַזֶּה, *secundum hoc verbum.* Nehem. VI. 4.

ΜΕΤΑ' ΤΑΥ'ΤΑ, *post hæc.* אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *post hæc verba.* 1 Reg. XVII. 17. Esth. III. 1. — *יַחַד, *pariter, simul.* Job. X. 8.

*ΟΥ'Κ 'ΕΝ ΤΟΥ'ΤΟΙΣ, *non in illis.* לַבָּלָה, *inveteratæ.* Ez. XXIII. 43. Cogitarunt לא באלה, et Chaldaicam pronuntiationem τοῦ לא, quæ *La* est.

ΠΡΟ'Σ ΤΑΥ'ΤΑ, *ad hæc.* לְפִיהֶן, *secundum os earum.* Lev. XXV. 51.

*ΠΡΟ'Σ ΤΟΥ'ΤΟΙΣ. אָפוּנָה, *timebo.* Symm. Psalm. LXXXVII. 16. Sed suspicor, hic quædam deesse in versione Symmachi. — Vide quoque alibi s. διὰ, ἕως, μέχρι, et τρίτον.

ΟΥ"ΤΩ, ΟΥ"ΤΩΣ, *sic.* אַךְ, *tantum.* Symm. 1 Sam. XXV. 21. — *זֶה. Thren. III. 37. τίς οὕτως εἶπε; ubi fortasse οὗτος legendum est. Idem valet de loco Ies. LXIII. 1. ubi pro οὕτως ὡραῖος reponendum est οὗτος ὡραῖος. — כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *secundum verba ista s. res illas.* Gen. XXXIX. 19. — כֵּן, *sic.* Numer. XXXVI. 5. 2 Sam. XVIII. 14. Jer. VIII. 6. et alibi aliquoties. 1 Reg. I. 36. ubi post γένοιτο est comma ponendum, ita ut οὕτως cum verbo πίστωσαι conjungatur. — לָכֵן, *ideo.* Ies. XVI. 7. Symm. Theod. LXX Gen. IV. 15. Legerunt לא כֵן — *מוֹאת. 2 Reg. V. 4. οὕτως καὶ οὕτως, *hæcce:* quemadmodum et nos in narrationibus so und so, *so and so,* uti solemus. — *מִזּאת, *præ hoc.* 2 Sam. VI. 22. Præterea legitur Job. XXVII. 2. ζῇ ὁ Θεὸς, ὅς οὕτως με κέκρικε: ubi in textu Hebr. legitur חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי. Vulg. *qui abstulit judicium meum.* Clericus in Comment. ad h. l. conjicit, reponendum esse οὕτω με κέκρικε. Sed non opus est hac conjectura, modo οὕτω h. l. vertatur *tam male* s. *inique.* Formula Hebr. quoad sensum reddenda est: *qui causam meam seposuit adeoque neglexit.* Unde simul apparet, errare Trommium, qui monuit, nihil pro οὕτω h. l. reperiri in textu Hebr. Legitur quoque Prov. XXVIII. 4. ubi Jaegerus οὕτως insertum existimat a librario, qui ab ὥσπερ αὐτὸς ordiri comparationem, in commate 4. autem apodosin contineri inepte sibi persuaderet. Sir. XX. 18. οὕτως, *ea ratione,* sc. vitio linguæ.

ΕΙ' ΟΥ"ΤΩ, ΕΙ' ΟΥ"ΤΩΣ, *si sic, num sic? itane?* אָכֵן, *profecto.* Ex. II. 14. εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα; *itane* res manifesta facta est? 1 Sam. XV. 32. εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος; *itane* acerba mors est?

ΟΥ'ΧΙ', *non, nonne, neutiquam, absit.* אַיִן. Num. XIX. 15. ubi οὐχὶ e cod. Alex. mutandum erit in οὐκ ἔχει. Certe אין sæpius sic verti solet. Jerem. XXXVII. 13. — בְּלִי. Psalm. XVIII. 3. — חָלִילָה, *absit.* Genes. XVIII. 25. ubi tamen pro οὐχὶ σὺ scribendum videtur οὐχ' ἴσον, *non est justum,* aut potius οὐχ' ὅσιον, *nefandum est.* Confer Luc. XIII. 3. — לֹא. Num. XXIV. 16. Οὐχὶ pro *non* legitur quoque 3 Esdr. I. 27. — הֲלֹא. 2 Paral. XX. 6. Hab. II. 6. — *לוֹ. 2 Sam. II. 16. Legerunt לֹא, ac bene, nam sequitur כִּי. Hagg. II. 3. οὐχὶ inserendum est ante καθὼς apud LXX: οὐχὶ καθὼς οὐχ' ὑπάρχοντα. Οὐχὶ facile ob se-

a quens οὐχ' excidere potuit. Vulgatus: *numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris?* Hesychius: οὐχί, οὐδαμῶς, οὐ δῆτα.

ΜΗ' ΟΥ'ΧΙ', *nonne.* הֲלֹא. Jud. VI. 13. — Vide alibi ἔνδοξος.

ὈΦΕΙ'ΛΗΜΑ, *debitum.* מַשָּׁאת *mutuum.* Deut. XXIV. 10. 1 Macc. XV. 8. πᾶν ὀφείλημα βασιλικὸν — ἀφιέσθω σοι, omne debitum regium *b* — sit tibi remissum. Conf. Matth. VI. 12. et ad h. l. L. Bos. p. 8.

ὈΦΕΙ'ΛΗΜΑ' 'ΕΣΤΙ, *debitum est.* הִשָּׁה Hiph. a נָשָׁה, *mutuo.* Deut. XXIV. 10.

ὈΦΕΙ'ΛΩ, *debeo,* et ὈΦΕΙ'ΛΟΜΑΙ, *reus sum.* הֵלִיץ Hiph a לִיץ, *derideo.* Prov. XIV. 9. ὀφειλήσουσι καθαρισμόν. Reddiderunt, ut Jaegerus ad h. l. monuit, forma loquendi *c* forensi, quomodo ὄφλειν δίκην dicitur. Vide Ruhnkenium ad Timæum p. 146. Vide supra s. καθαρισμός. — חוֹב, *debitor.* Ezech. XVIII. 7. — הִשָּׁה : נָשָׁה, Kal et Hiph. Deut. XV. 2. Ies. XXIV. 2. Tob. VI. 12. ἢ ὀφειλήσει τὸν θάνατον, vel *reus erit mortis.* Sap. XII. 15. τὸν μὴ ὀφείλοντα κολασθῆναι, qui non debet puniri, qui pœnam non mere- *d* tur. Sap. XII. 20. ὀφειλομένους θανάτῳ, *reos mortis, morti addictos,* ob suas scelerum culpas et delicta.

"ΟΦΕΛΟΝ, *utinam.* אַחֲלַי et אַחֲלֵי, *vota,* valetudinis vel alius optabilis rei. 2 Reg. V. 3. Psalm. CXVIII. 5. — לוּ. Aqu. Deuter. XXXII. 28. Job. XVI. 14. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὄφελον, εἴθε. Vide Pierson. ad Mœrid. p. 286. et Fis- *e* cher. ad Weller. Spec. III. P. I. p. 148.

ΕΙ' ΓΑ'Ρ "ΟΦΕΛΟΝ, idem. מִי יִתֵּן *quis dabit?* Job. XIV. 13. Vide et Job. XXX. 24. ubi aliter in textu Hebraico.

"ΟΦΕΛΟΣ, *utilitas.* הוֹעִיל Hiph. a יָעַל, *prodest.* Job. XV. 3. ἐν λόγοις, οἷς οὐδὲν ὄφελος, verbis, quibus nulla utilitas. Conf. 1 Cor. XV. 32. Hesych. ὄφελος, αὔξησις, ὄνησις, ἐπι- *f* κέρδημα, κέρδος.

ὈΦΘΑΛΜΟ'Σ, *oculus.* מָעוֹן *habitaculum.* 1 Sam. II. 31. ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ. Non legerunt hic עַיִן, sed vocem Hebr. derivarunt haud dubie a verbo עין s. עון, quod est *observare aliquem, torvis oculis intueri,* coll. 1 Sam. XVIII. 9. Aliter statuendum est de loco Soph. III. 7. ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτοῖς, ubi pro מְעוֹנָהּ sine dubio legerunt מֵעֵינֶיהָ — מַנְגִּינָה, *modulatio.* Thren. III. 62. ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. Legerunt fortasse ἐγὼ ὁ ψαλμὸς αὐτῶν. — מַרְאֶה, *aspectus.* 1 Sam. XVII. 42. — עַיִן. Genes. III. 5. 6. 7. XIII. 10. 14. et alibi sæpissime. Symm. Job. XVI. 10. Vide supra s. v. ὀξύνω. — פָּנִים plur. *facies.* Esdr. VII. 27. Jerem. XXXVIII. 26. — Errore quoque quodam typographico sine dubio vox ὁ ὀφθαλμὸς excidit apud τοὺς λοιποὺς Job. XXVIII. 10. ante aut post αὐτούς, nam in versione Latina ὁ ὀφθαλμὸς expressum est. Tob. III. 13. δεδωκα εἴς τινα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ πρόσωπον, in aliquem dirigere oculos suos et faciem suam convertere, h. e. ab aliquo unice liberationem ac salutem suam sperare. Sirac. X. 20. ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ: ubi ex antecedentibus supplendum est ἔντιμοι εἰσί, *in honore sunt præcipuo.* Sirac. XVII. 6. ὀφθαλμοί, *visus,* s. *facultas videndi.* Sirac. XVII. 8. ὀφθαλμὸς ἐπὶ τὰς καρδίας non notat, ut nonnulli voluerunt, *facultatem super se reflectendi* (nam tunc scribere debuisset αὐτῶν), sed *illuminationem* et *directionem cordis.* Nam oculus Dei omnia illuminat, clara et perspicua reddit. Postulant hanc interpretationem sequentia. Bretschneiderus

. l. accepit de *facultate intellegendi* *intellectu*, hoc sensu: indidit Deus hominibus intellectum suo similem, coll. XXXIX. 24. Sirac. XXXII. 8. ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν κύριον, *læta mente* offer Deo sacrificia, coll. v. 10. et 9. ubi legitur ἐν εὐφροσύνῃ, coll. Matth. XX. 15. ac Sirac. LI. 35. Sirac. XIV. 10. ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτῳ, homo avaritia plenus invidet aliis panem, coll. Matth. XX. 15. Sir. V. 1. μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδεοῦς, ne suspensum teneas *spem* seu *desiderium*, quod oculis intentis cernitur. Nam, ut recte ad h. l. observavit Bretschneiderus, ὀφθαλμὸς sæpe ad animi motus transfertur, qui per oculorum rationem sese produnt.) pauperis, nempe donum exspectantis. Vide quoque Tob. III. 2. Sirac. XIV. 9. πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλαται μερίδι, avari *cupiditas* non impletur parte. Sic Hebr. עַיִן Cohel. IV. 8. coll. Psalm. CXLV. 15. Sirac. XX. 14. quæ stultus largitur, non prosunt, οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἑνὸς πολλοί, nam pro uno beneficio plura a te, ut accipiat, cupiet. Sequuntur enim ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει. Sirac. XXIII. 4. μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῷς μοι. Vide supra s. μετεωρισμός. Judith. VII. 27. ὀψόμεθα ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, *ipsi videamus*, coll. II. 11. et Sirac. XVI. 6. Sirac. XXVII. 23. ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, *te præsente*, coll. XI. 21. ubi v. 26. commutatur cum ἔναντι. Judith. III. 4. ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ut *tibi* placet, coll. Sap. IX. 9. Sap. III. 2. ubi ἐν ὀφθαλμοῖς notat *judicante, secundum judicium, ut putat aliquis*, v. c. Sap. III. 2. ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, ut stulti *arbitrantur*, illi mortui esse videntur. Vers. 4. idem est ἐν ὄψει, coll. Sirac. VIII. 16. Fragm. Esth. IV. θάνατος αὐτοῖς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, mors ipsis certa instaret s. impenderet. — Vide alibi σκῶλον.

ʼΟΦΘΑΛΜΟΦΑΝΩ͂Σ, *oculis evidenter, manifeste, perspicue, more eorum, quæ oculis cernuntur*, ab ὀφθαλμοφανής, *qui oculis cernitur*. גָלוּי לְכָל עַמִּים, *revelatum omnibus populis*. Esth. VIII. 13. — עַיִן בְּעַיִן, *oculo ad oculum*, h. e. *ipsis suis oculis*. Symm. Ies. LII. 8.

ʼΟΦΙΟ΄ΔΗΚΤΟΣ, *a serpentibus morsus*. Sirac. XII. 17. Suidas: ὀφιόδηκτος, ὁ ὑπὸ ὄφεως δηχθείς.

ʼΟΦΙΟΜΑ΄ΧΗΣ vel ʼΟΦΙΟΜΑ΄ΧΟΣ, *serpentum oppugnator, qui cum anguibus dimicat*, it. *locustæ species, ita dicta, quod serpentes oppugnet*. De locustis serpentibus infestis loquitur Plinius H. N. XI. 29. Aristoteles Hist. Anim. IX. 6. quod de gravioribus locustis intellegunt haud dubie, quas subinde in spectabilem magnitudinem excrescere testis est Plinius l. l. et in India etiam ternûm pedum longitudinis reperiri asserit. חַרְגֹּל, *cantharus, locustæ species*. Lev. XI. 22. Suidas: ὀφιομάχης, εἶδος ἀκρίδος, μὴ ἔχον πτερά. Hesych. ὀφιομάχος, ἰχνεύμων, καὶ ἀκρίδων γένος μὴ ἔχον πτερά. Conf. Bonfrerium in Lev. l. c. p. 624. et Bochartum Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 2. p. 449.

ʼΟΦΙΡ, *Ophir*. Ipsa vox Hebr. אוֹפִיר, nomen regionis auriferæ. 1 Reg. XXII. 49. Confer Oldermanni Diss. de אוֹפִיר et תַּרְשִׁישׁ. Helmst. 1714. 4.

ʼΟΦΙΣ, *serpens*. אֶפְעֶה, *vipera*. Job. XX. 16. — נָחָשׁ. Genes. III. 1. Num. XXI. 6. Psalm. LVII. 4. et alibi sæpius. Symmachus Job. XXVI. 13. Aqu. Ies. XXVII. 1. — שָׂרָף, *præster*. Num. XXI. 8. Ies. XIV. 29. Sap. XVI. 5. Sirac. XXI. 2.

ʼΟΦΙΣ ΔΑ΄ΚΝΩΝ, *serpens mordens*. נָחָשׁ שָׂרָף, *serpens prester*. Deut. VIII. 15.

a 'ΟΦΛΕ'Ω, *debeo.* נָשָׁה, *mutuum do.* Syrus Int. Jer. XV. 10. ὤφλησα. Suidas: ὀφλῆσαι, χρεωστῆσαι.

"ΟΦΛΗΜΑ, *debitum*, etiam i. q. ὄφλησις, *debiti exactio.* תֹּךְ, *fraus, damnum.* Aqu. Ps. LIV. 12. LXX ibi per τόκος, *usura*, reddiderunt.

"ΟΦΛΗΣΙΣ, *debiti exactio.* Baruch. III. 5. εἰς ὄφλησιν, *in debiti exactionem.* Hesych. ὄφλησιν, χρεώστησιν.

b 'ΟΦΡΥΟ'Ω, ΟΜΑΙ, *superciliosus sum, emineo, altus sum.* גַּבְנֻנִּים plur. *valde gibbosi, eminentes.* Aqu. (a גַּבִּינָה, *supercilio*, etymon adsciscens, ac cum altitudine superbiam conjungens.) Psalm. LXVII. 16. ὄρη ὠφρυωμένα, montes elati, seu: *clivosi, multos tumulos habentes*, coll. Wetstenio ad Luc. IV. 29. Hesych. ὠφρυωμένος, ἐπηρμένος.

c 'ΟΦΡΥ'Σ, *supercilium.* גַּב עַיִן, *gibbus oculi.* Levit. XIV. 9.

'ΟΧΕΙ'Α, *coitus*, ab ὀχεύω, *admissarium admitto*, de sexu fœmineo, *coëo* de mare. Sirac. XXXIII. 6. ἵππος εἰς ὀχείαν, *equus admissarius* s. *emissarius.* Hesych. ὀχεία, ἡ μῖξις καὶ ἡ συνουσία.

*'ΟΧΕΙ~ΟΝ, *plaustrum, currus, vehiculum.* Restituenda est hæc vox

d codici Alex. Sir. XXXVI. 6. ubi nunc ὀχεῖον legitur, reliqui autem libri ὀχείαν habent.

'ΟΧΕΤΟ'Σ, *canalis, aquæ ductus, rivus.* אֲפִיקִים plural. *torrentes.* Symm. Psalm. CXXV. 4. ὀχετοί. — נַחַל, *fluvius, rivus.* Symm. Job. XXII. 24. — פֶּלֶג, *rivus.* Symm. Psalm. LXIV. 10. Hesychius: ὀχετὸς, σολὴν (lege σωλὴν e Lex. Cy-

e rilli MS. Brem. et Phavorino), ἀγωγὸς, ῥύαξ, ὕδωρ, ὑδραγωγεῖον, ἤγουν αὖλαξ, ἀλλ' ἀεὶ ῥέων.

"ΟΧΗΣΙΣ, *vectura, currus.* רֶכֶב, idem. Symm. Psalm. LXVII. 18. Hesych. ὄχησις, ἱππασία, φόρησις.

"ΟΧΘΗ, *ripa, litus.* אָחוּ, *carectum.* Genes. XLI. 2. sec. ed. Ald. ἐν τῇ ὄχθῃ. Schol. ἐν τῷ ἕλει. Ib. v. 18. Videtur nonnullis aliquis ὄχθη effinxisse ex ἄχει, quia, quid sit illud, non intellexit. Habet tamen hanc vocem Philo Jud. in Vita Josephi. Hesych. ὄχθη, χεῖλος ποταμοῦ: ubi carectum crescere solet.

'ΟΧΛΑΓΩΓΕ'Ω, *turbam duco, plebem concito et sollicito, tumultuor*, i. q. δημαγωγέω, ab ὀχλαγωγὸς, *qui popularem turbam concitat vel congregat.* נָטַף, *stillo.* Amos VII. 16. Scilicet, ut Simonis Lex. Hebr. p. 1013. docuit, נָטַף, *vaticinari* quoque notat. Est ergo ὀχλαγωγεῖν h. l. *vaticiniis iisque falsis ad seditionem commovere populum*, aut *turbas excitare.* Alii putant, eos legisse תַּקְצִיף, *concitabis ad iram.* Hesych. ὀχλαγωγῆσαι, θορυβῆσαι, ἢ συναγαγεῖν ὄχλον, ἢ ταράξαι.

'ΟΧΛΑ'ΖΩ, *tumultuor.* הָמָה, idem. Aqu. Ps. LVIII. 7. 15. ὀχλασάτωσαν, *tumultuentur*: et Ps. LXXXII. 3. ὤχλασαν: et Prov. VII. 11. ὀχλάζουσα. Adde Aqu. Jerem. IV. 19. Vide in σχολάζω.

'ΟΧΛΕ'Ω, *turbo, vexo, afflicto*, it. *tumultuor.* חֵמָה, *venenum.* Incert. Hab. II. 15. ὀχλουμένην, *turbatam*: ubi per He legit loco Chet. Tob. VI. 7. ἐάν τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρὸν, ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικὸς, καὶ οὐ μὴ ἔτι ὀχληθῇ, si quem *vexet* dæmonium, vel spiritus malus, hæc debet aliquis fumare coram viro vel muliere, et non amplius *vexetur.* Glossæ Philoxeni: *vexare*, ὀχλεῖν, σκύλλειν, χειμάζειν. Confer Luc. VI. 18. et Act. V. 16. ac Alberti ad Luc. l. c. p. 192. et Salmasium de Mod. Usur. p. 787. 2 Macc. XI. 31. οὐδεὶς αὐτῶν κατ' οὐδένα τρόπον ὀχληθήσεται, nemo illorum vel ullo modo *afflictabitur.* 3 Macc. V. 41. ὧν χάριν ἡ πόλις ὀχλεῖ. Hesych. ὀχλεῖ, στένει, λυπεῖ, κωλύει μετὰ ὄχλου.

'ΟΧΛΗΡΙ'Α, *turbulentia, molestia.*

סִכְלוּת, *stultitia*. Al. Cohel. VII. 26. ὀχληρίαν, *turbam*.

"ΟΧΛΟΣ, *turba, multitudo, ira*. הָמוֹן, idem. 1 Reg. XX. 13. 2 Par. XX. 16. Dan. X. 6. et alibi aliquoties. — *הָמוֹן, *Hamon*, nomen proprium. Inc. Cant. VIII. 10. Appellative accepit cum reliquis Intt. — חַיִל, *exercitus*. Ies. XLIII. 17. Dan. III. 4. XI. 10. 11. et 43. sec. cod. Chis. — *חֵמָה, *ira*. Aqu. Psalm. VI. 2. καὶ μὴ ἐν ὄχλῳ σου παιδεύσῃς με, neque me *iratus* punias. Ita transtulit hæc verba Fischerus Clav. p. 69. ubi tamen addit: Si lectio sana est, neque pro ὄχλῳ reponendum χόλῳ, videndum erit, annon legerit Aquila בַּהֲמָתְךָ, ab הָמָה, quod verbum alibi reddit per ὀχλάζειν, nomenque הָמוֹן per ὄχλος. Semlero in Ep. Crit. ad Griesbachium legendum videbatur ὄχθῳ, quod certe magis probabile est, quam conjectura Starckii in Carm. David. p. 187., cui legendum potius videbatur ἐν ὀχθήσει σου. — טַף, *puerulus*. 2 Sam. XV. 22. טַף non semper de *parvulis*, sed quoque de *familia* in universum dicitur. Arab. طوف, *in gyrum moveri*, unde طايفة, *turba, familia*. Vide quoque supra s. v. οἶκος. Inc. Gen. XLVII. 12. τοῦ ὄχλου. Falso hanc versionem Aquilæ tribuit Montfauconius. Vindicanda est potius Symmacho, qui ita transtulit Exod. X. 10. XII. 37. ubi טַף sunt *omnes, qui præter milites castra sequuntur*. — *מִצְעָד, *gressus*. Dan. XI. 43. sec. cod. Chis. ἔσονται ἐν τῷ ὄχλῳ αὐτοῦ, erunt in turba eum sequente. Sensum secuti sunt. Nam *in gressibus alicujus esse* notat ex Hebraismo *sequi aliquem*. — סֹלְלָה, *agger*. Jerem. XXXII. 24. ὄχλος. Ita explicandum esse censuerunt Hebr. סֹלְלוֹת de *turba* s. *agmine militum* ob sequens בָּאוּ, quod h. l. per *admovebuntur* vertendum erat. — עָם, *populus*. Numer. XX. 20. Jerem. XLVIII. 42. — *עִם, *cum*. Dan. XI. 8. sec. cod. Chis. Legerunt עָם. — קָהָל, *cœtus*. Jerem. XXXI. 8. Ezech. XVI. 39. XVII. 17. et alibi. — רַבִּים plur. *multi*. Esdr. III. 12. — שִׁפְעָה, *agmen*. 2 Reg. IX. 17.

"ΟΧΛΟΣ ΛΟΙΠΟ'Σ, *turba reliqua*. מְאַסֵּף part. Pih. *colligens, extrema acies*. Jos. VI. 13.

'ΟΧΥΡΟ'Σ, *munitus, firmus*. לָבוֹא תָמִיד, *ad veniendum jugiter*. Ps. LXX. 3. Libere ac seriei orationis convenienter transtulerunt. — בָּצוּר, *munitus*. Numer. XIII. 29. Deuter. III. 5. XXVIII. 52. et alibi. — מִבְצָר, *munitio*. Num. XXXII. 36. Jos. X. 20. 2 Reg. III. 19. et alibi. Adde Dan. XI. 15. sec. cod. Chis. Aqu. Jerem. VI. 27. ὀχυρός. Deest quidem hæc versio h. l. in Hexaplis Montfauc., reperitur tamen in ed. Rom. — מִסְכְּנוֹת plur. *promptuaria*. Ex. I. 11. Arab. مسكن, *firmus, stabilis fuit*. Et si vel quis מִסְכְּנוֹת per *thesauros* hic vertere mallet, urbes sic dictæ essent, non quod revera thesauri ibi essent reconditi, sed quod ita validæ ac munitæ essent, ac si thesauri ibi reconderentur. 1 Reg. IX. 19. 2 Par. VIII. 4. 6. — מְצוּדָה, *munitio*. Aqu. Symm. 1 Sam. XXIII. 19. ἐν τοῖς ὀχυροῖς. Theodot. ib. v. 14. ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῖς ὀχυροῖς, ubi σπηλαίοις de suo addidit. Vulgatus ha-

a bat: *in locis firmissimis.* — מִבְצָר, *munitio.* 2 Par. VIII. 5. Mich. VII. 12. — מְצוּדָה, idem. 2 Paral. XI. 21. XII. 4. — מִשְׂגָּב, *locus editus.* Ies. XXXIII. 16. — נִשְׂגָּב part. Niph. Ies. XXVI. 5. XXX. 13. — עֹז, *robur.* Proverb. X. 16. XVIII. 11. 19. in quo posteriore loco duæ versiones coaluerunt. Adde Symm. Psalm. LX. 4. ac confer Opuscula b Critica p. 216. — תֵּל, *agger, tumulus*, item, ut Arab. تل, *collis, mons.* Theod. Jos. XI. 13. ὀχυράς.

'ΟΧΥΡΟ'Ω, *munio.* בִּצֵּר Pih. idem. Jerem. LI. 48. — חִזֵּק, Pih. *roboro.* 2 Paral. XI. 10. — סָגַר, *claudo.* Jos. VI. 1. Ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, Jericho conclusa et munita. Hesych. ὠχυρωμένη, ἠσφαλισμένη. — שִׂגֵּב Pih. *in edito col*c *loco*, metaphorice: *in tuto pono.* Symm. Psalm. CVI. 41. ὀχυρώσει, et muniet pauperem, scil. contra inopiam, ubi nostro **gegen etwas sichern**, *to secure from something*, respondet. 1 Maccab. I. 65. multi Israëlitæ ὠχυρώθησαν ἐν ἑαυτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινὰ, *firmati sunt in consilio* aversandi cibos impuros. Permutatur ibi cum κραταιοῦσθαι.

d 'ΟΧΥ'ΡΩΜΑ, *locus munitus, excelsus, firmus, securus, in quo tutus aliquis manere et servari potest, arx, turris, munitio, castellum, munimentum*, it. *carcer, fovea.* אוֹצָר, *thesaurus.* Jer. XLVIII. 7. ἐν ὀχυρώματί σου, quæ verba non pertinent, ut vult Michaëlis, ad בְּמַעֲשַׂיִךְ, quod plane omiserunt LXX Intt., sed sequens בְּאוֹצְרוֹתַיִךְ, pro quo e בְּצוּרוֹתַיִךְ legisse videntur. — בּוֹר, *fovea.* Gen. XLI. 14. ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος, eduxerunt illum de *fovea.* — בַּיִת, *domus.* Gen. XL. 14. Vox Hebraica h. l. *carcerem* notat. — בֵּית סֹהַר, *domus turris.* Genes. XXXIX. 20. ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, conjecit eum in *carcerem.* — בַּצֵּר infin. Pih. *munire.* Ies. XXII. 10. — *בָּצְרָה, *Bozrah*, nomen propr. Jer. XLIX. 22. Le-f gerunt בִּצָּרָה. — בִּצָּרוֹן, *munitio.* Zach. IX. 12. καθήσεσθε ἐν ὀχυρώματι δέσμιοι, sedebitis in *carcere* vincti. — הֵיכָל, *palatium.* Prov. XXX. 28. — חָנָה, *castrametor.* Inc. Ies. XXIX. 1. — מִבְצָר. Jos. XIX. 29. ἕως πόλεως ὀχυρώματος Τυρίων, usque ad urbem munitionis, h. e. munitam, Tyriorum. 2 Reg. VIII. 12. Thren. II. 2. καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ g τὰ ὀχυρώματα, destruxit in ira sua *arces.* Dan. XI. 39. sec. cod. Chis. — מַסְגֵּר, *claustrum.* Ies. XXIV. 22. κατακλείσουσιν εἰς ὀχύρωμα, *carceri* includent. — מָעוֹז. Prov. X. 30. Ies. XXIII. 14. — מַעֲשֶׂה וְאוֹצָר, *opus et thesaurus.* Jer. XLVIII. 7. — מָצוֹד, *arx.* Prov. XII. 12. ubi nonnullis legisse videntur מָצוּר, *locus munitus.* Vulg. *munimentum.* h — מְצֻדָה. Inc. et LXX Jud. VI. 2. Jer. XLVIII. 41. Aqu. Symmach. 2 Sam. V. 7. 9. Vulgat. *arcem.* — מָצוֹד, *rete.* Job. XIX. 6. Hic fortasse legerunt מָצוּר vel מָצוֹר. — מְצוּדָה, *rete.* 2 Sam. XXII. 2. Legerunt cum Resch מְצוּרָה. Idem valet de Aquila Psalm. LXV. 11. 1 Sam. XXII. 4. et XXIII. 14. Symm. ib. XXIV. 23. Aqu. Job. i XXXIX. 28. et Psalm. LXX. 3. — מָצוֹר. Zach. IX. 3. — *מִצְעָדִים, plur. *gressus.* Theod. Dan. XI. 43. qui fortasse legit מְצוּדִים. — מִשְׂגָּב. Symm. et Ed. Quint. Ps. XLVII. 4. LXX sec. cod. Norimb. Jer. XLVIII. 1. — מָתֶן, de. Prov.

XII. 13. ἐν ὀχυρώμασι, sc. ἔσονται, h. e. *immotæ erunt.* Ita putavit hæc verba vertenda esse, quippe non intellegens, post יִתֵּן h. l. supplendum esse פְּרִי, ac ingenio suo tantum indulgens. Zieglerus quoque יִתֵּן ab אֵתָן seu וָתַן, Arabice وتن, *firmus, perennis fuit,* derivandum putavit. — עֹז, *robur.* Prov. XXI. 22. καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα, ἐφ' ᾧ ἐπεποίθεισαν, destruxit arcem, in qua confisi sunt. Conf. 1 Macc. VI. 65. VIII. 10. 2 Cor. X. 4. et ad h. l. L. Bos. p. 163. — *עַצְמוֹת, *ossa.* Schol. ed. Rom. Prov. XII. 4. ξύλον ἐν ὀχυρώματι (h. e. *murum ligneum munitionis causa exstructum,*) quæ verba in Hexaplis Incerto Int. tribuuntur, ac inepto loco posita reperiuntur. Vocem Hebr. deduxit ab עָצוּם, *validus, firmus.* — *צוּר, *rupes, petra.* Theod. Job. XXVIII. 10. — צְרִיחַ, *turris elata.* Jud. IX. 46. 49. Hesych. ὀχύρωμα, τεῖχος ἀσφαλὲς, ὀχυρὸν, κάστρον, φραύριον (lege φρούριον), ἡ ἀληθῶς. Suidas: ὀχύρωμα, ἡ κλεισούρα παρὰ 'Ρωμαίοις.

'ΟΧΥΡΩΜΑ'ΤΙΟΝ, *munitio parva, munimentum parvum.* 1 Macc. XVI. 15.

'ΟΧΥ'ΡΩΣΙΣ, *munitio.* 1 Maccab. X. 11. Joseph. B. Jud. VII. pag. 416. B.

'ΟΨΕ', *sero, vesperi.* בִּכְרָה, *dromas, dromedaria.* Jer. II. 23. Vocem Hebr. acceperunt ea significatione, qua apud Arabes usurpatur, nam Arab. بكرة significat πρωΐ, *mane* (a بكر *festinavit, præcessit, nocturno tempore iter fecit.*), quod Hebr. בֹּקֶר dicitur. Ita judicat Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 420. Confer et Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 3. p. 84. — בְּנֶשֶׁף, *in crepusculo.* Ies. V. 11. — בֵּין עַרְבַּיִם, *inter duas vesperas.* Ex. XXX. 8. — עֵת עֶרֶב, *tempus vespertinum.* Gen. XXIV. 11.

'ΟΨΙ'Α, sc. δείλη vel ὥρα, *tempus vespertinum.* Judith. XIII. 1. Conf. L. Bos Ellips. Græc. p. 45.

'ΟΨΙ'ΖΩ, *vesperi venio, sero* vel *sub vesperam aliquid facio.* הֶעֱרִיב Hiph. *vesperasco.* 1 Sam. XVII. 16. Vide et Sirac. XXXVI. 27. καταλύοντι, οὗ ἐὰν ὀψίσῃ, hospitanti, ubicunque vesperi venerit.

"ΟΨΙΜΟΣ, *serotinus.* אֲפִילוֹת plur. *obscura.* Exod. IX. 33. τὰ ὄψιμα. Recte. Nam vox Hebr. notat h. l. *semina, quæ adhuc abdita in terra latent, adeoque serotina.* Confer ad h. l. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. III. c. 11. — *לֶקֶשׁ, *herba serotina, fœnum cortum s. serotinum.* Aqu. Amos VII. 1. — מַלְקוֹשׁ, *pluvia serotina,* Joël. II. 23. Zach. X. 1. Gloss. MS. in Proph. ὄψιμον, ὑστερινόν. — עֲטֻפִים part. Pah. plur. *serotinæ pecudes.* Aqu. Genes. XXX. 42. ὄψιμα. — לָעֶרֶב, *ad vesperam, in vespera s. vespere.* Symm. Cohel. XI. 6. ὄψιμον. Hesych. ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὀψὲ γεννώμενον, ἢ ὀψὲ ἀρξάμενον, καὶ ὀψὲ τελεσθησόμενον. Idem: ὄψιμον, χρόνιον, ὕστερον.

"ΟΨΙΣ, *adspectus, species, color, facies, frons, oculus.* זִיו Chald. *splendor.* Dan. II. 31. — מֵצַח, *frons.* Jerem. III. 3. ὄψις πόρνης, *frons meretricis.* Conf. Joh. XI. 44. et ad h. l. Keuchenium ac Wolfium p. 921. — מַרְאֶה. Genes. XXIV. 16. XXVI. 7. XLI. 2. sec. Oxon. κάλλει τῇ ὄψει, ubi Schol. στερέμνιοι κρέασι, καὶ παχεῖαι σαρξί. Lev. XIII. 3. 4. 1 Sam. XVI. 7. et alibi. — עַיִן, *oculus,* it. *superficies,* it. *color.* Exod. X. 5. καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, operiet *superficiem terræ.* Vide et Num. XXII. 5. 11. Lev. XIII. 55.

εἰ δὲ οὐ μὴ μεταβάλῃ ἡ ἀφὴ τὴν ὄψιν αὐτῆς, si vero superficies lepræ non mutaverit *colorem* suum. Confer Drusium Miscell. Cent. II. c. 17. Vide et Ezech. X. 9. — פְּאָה, *angulus*. Symm. et LXX Lev. XIX. 27. XXI. 5. — צֶלֶם Chald. *imago*. Dan. III. 19. — שְׂאֵת, *tumor*. Lev. XIII. 43. — תֹּאַר, *plaga*. 1 Reg. I. 6. ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυῤῥίζουσα, *color* plagæ albus vel rubescens. — Præterea legitur Exod. XXXIV. 29. ac verba: ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου respondent Hebr. עוֹר פָּנָיו: ubi LXX aut ὄψις pro more de suo addiderunt, aut scripserunt τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ut ἡ ὄψις αὐτοῦ sit versio alius interpretis e margine huc illata. Tob. XIV. 1. ὅτε ἀπώλεσε τὰς ὄψεις, cum amitteret *oculos*. Sap. XIV. 17. ἐν ὄψει, *coram*. Sic quoque ibid. VIII. 11. Sap. III. 4. ἐν ὄψει, *judicio*, i. q. ἐν ὀφθαλμοῖς. Sap. VII. 9. ἐν ὄψει, *respectu*, s. *si comparatur*, coll. v. 8. ubi ponitur ἐν συγκρίσει. Vulgatus optime: *in comparatione ejus*. Hes. ὄψεις, ὄνειροι, ὀφθαλμοί, ὁράσεις.

"ΟΨΟΝ, *obsonium*, *edulium*, it. *piscis*. דָּג, *piscis*. Num. XI. 22. ἢ πᾶν ὄψον τῆς θαλάσσης συναχθήσεται; vel num omnes *pisces* maris congregabuntur? Sic Hippocrati et Polybio piscis passim vocatur ὄψον θαλάττιον. Et cum Thucydides Lib. I. c. 138. Magnesiam Themistocli panem, Lampsacum vinum, Μυοῦντα δὲ ὄψα, *Myuntem vero obsonium*, suppeditasse scribit, obsonii nomine Diodorus Lib. XI. cap. 57. *piscem* intellegit. Myuntem enim ait illi cessisse εἰς ὄψον, ἔχουσαν θάλατταν εὔιχθυν, in obsonium, quia mare piscosum habet. Et Alciphroni Ep. I. ὀψῶναι dicuntur, *qui pisces vendunt*. Confer Pollucem Lib. VII. c. 7. ubi ἰχθύδιον et ὄψον conjungit. Sic Terentius in Andria Act. II. Sc. II. v. 23. *paululum obsonii* et *pisciculos minutos* pro eodem sumit. Et diminutivum ὀψάριον apud Suidam exponitur τὸ ἰχθύδιον. Piscis autem, observante Myrtilo, Plutarcho, Eustathio, ex omnibus obsoniis solum ὄψον nominatus est διὰ τὴν ἐξαίρετον ἐδωδὴν, *quod inter edulia principatum quendam teneat*. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. I. c. 6. p. 41. et alios, quos citat Wolfius ad Joh. VI. 9. p. 856. Tob. VII. 9. παρέθηκαν ὄψα πολλὰ, paraverunt *cibaria* multa.

'ΟΨΟΠΟΙΗΜΑ, *obsonium*, *cibarium*. Judith. XII. 1.

'ΟΨΩΝΙΟΝ, *obsonium*, *stipendium*. 1 Macc. III. 28. ἔδωκεν ὀψώνια ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ, dedit *stipendia* exercitibus suis. Vide et 3 Esdr. IV. 56. 1 Macc. XIV. 32. Polyb. I. 67. 1. ac conf. auctores citatos Wolfio ad Luc. III. 14. p. 601. et ad Rom. VI. 23. p. 115. nec non Lexicon N. T. s. h. v.

Π

ΠΑΓΕΤΟ'Σ, *glacies*, *gelu*, *frigus*, a πάγος, *glacies*. קֶרַח, idem. Gen. XXXI. 40. et Jerem. XXXVI. 30. τῷ παγετῷ τῆς νυκτὸς, *frigore* noctis. — קִפָּאוֹן, *concretio*, *coagulatio*. Al. Zach. XIV. 6. παγέτος. Baruch. II. 19. Sir. III. 15. ὡς εὐδία ἐπὶ παγετῷ. Est inversa oratio, pro: ὡς παγετὸς ἐπ' εὐδίας, ut per serenitatem glacies, scil. dissolvitur. Vulg. *et sicut in sereno glacies*. Hesych. παγετός, κρύσταλλος, ψῦχος. Idem et Lex. Cyrilli MS. Brem. παγετῷ, ψύχει, κρυμῷ.

ΠΑΓΙΔΕΥ΄Ω, *illaqueo.* הִתְנַקֵּשׁ Hithp. *in tendiculam me pono.* 1 Sam. XXVIII. 9. ἱνατί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν σου θανατῶσαι: quare tu *illaqueas* animam meam ad mortem? h. e. cur me vitæ periculo tam certo exponis? Vulg. *insidiaris.* — יוּקָשִׁים plur. *irretiti.* Cohel. IX. 12. ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι, ὡς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου, sicut aves, quæ capiuntur laqueo, illaqueantur filii hominis: ubi sermo est vel de *necessitate fatali moriendi,* vel de *adversa fortuna, qua homines irretiuntur quasi.* — נוֹקַשׁ Niph. Symm. Prov. VI. 2. ἐπαγιδεύθης, et Ies. VIII. 15. παγιδευθήσονται. — תוֹקְעִים plur. *complodentes, stipulantes.* Symm. Prov. XI. 15. παγιδευθῆναι, quæ vox h. l. metaphorice accipienda erit de *obligatione, inprimis quæ exoritur fidejubendo pro aliis.* Vide supra s. v. ἐμπαγή.

ΠΑΓΙ'Σ, *laqueus, rete.* *בִּקֵּשׁ, *quæro.* Prov. XXI. 6. παγίδας, ubi pro מְבַקְשֵׁי, *quærentes,* legerunt בְּמֹקְשֵׁי. — הָפֵחַ infin. Hiph. a פּוּחַ, *illaqueando.* Ies. XLII. 22. — חָח, *hamus, uncus.* Ezech. XXIX. 4. ubi tamen Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 555. loco חַחִים inepte legisse videntur פַּחִים. — יָקוּשׁ, *auceps,* h. l. *laqueus.* Jerem. V. 26. — יַד יָקוּשׁ, *manus aucupis.* Prov. VI. 5. non male quoad sensum. — יַשְׁחִית, 3 pers. fut. Hiph. *perdet.* Prov. XI. 9. Ex Jaegeri sententia viderunt שְׁחִית aut שַׁחַת, *fovea,* ut genus insidiarum alterum pro altero conjuncto positum sit. — *כֹּחַ, *vis.* Theod. Jerem. XLVIII. 44. Num. פַּח, *laqueus, rete,* in suo codice habuit, aut potius de sensu magis, quam de verbo sollicitus fuit? Vulgatus quoque habet: *de laqueo fugiens.* — כְּלוּב, *cavea, in qua aves custodiuntur.* Jerem. V. 27. ubi tamen τῷ כְּלוּב παγὶς ἐφεσταμένη (num *rete, quod subito attrahitur?*) potius respondet. Arab. كلب, *contexere, consuere.* — מוֹקֵשׁ. Psalm. XVII. 6. LXIII. 5. Prov. XII. 14. et alibi. — מְצוּדָה, *sagena.* Ps. LXV. 10. — נוֹקַשׁ Niph. a יָקַשׁ. Prov. VI. 2. — פַּח. Jos. XXIII. 13. ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλον, erunt vobis in laqueum et offendiculum; ubi *laqueus* metaphorice pro *damno et exitio,* ejusque causa et occasione ponitur. Vide quoque Ps. LXVIII. 27. et conf. 1 Macc. V. 4. Confer Fullerum Miscell. Sacr. Lib. II. c. 10. p. 231. ubi vocem פַּח LXX παγίδα reddere docet, ut hoc ab illo oriundum intellegamus. — רֶשֶׁת, *rete.* Job. XVIII. 8. Psalm. IX. 16. 33. XXIV. 16. et alibi. — שׁוֹאָה, *vastitas.* Ps. XXXIV. 9. Videntur ita transtulisse non tam ob parallelismum sententiarum, quam quod voci Hebr. vere hanc notionem tribuerint. Syr. ܦܚܐ, *funiculus.* Cf. quoque Ies. V. 18. In libris apocryphis V. T. παγὶς partim *is* dicitur, *qui alteri insidiatur,* aut *alterum perdere studet,* v. c. 1 Macc. I. 38. (Sic meretriculas παγίδας τοῦ βίου appellat Amphis apud Athen. Lib. XIII. p. 567. F. Adde Eustath. de Amor. Ism. IX. p. 400.), partim *is, qui alteri occasionem peccandi suppeditat,* v. c. 1 Macc. V. 4. εἰς παγίδα καὶ εἰς σκάνδαλον.

ΠΑΓΚΡΑΤΗ'Σ, *omnipotens,* ex πᾶν, *omne,* et κρατέω, *impero.* 2 Macc. III. 22. ἐπεκαλοῦντο τὸν παγκρατῆ κύριον. Aristoph. Thesm. 375. et 324. Schol. πανδύναμις. Soph. Aj. 687. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 541.

a *ΠΑΓΚΤΗΣΙ'Α, *possessio amplissima s. omnimoda.* צְמִתֻת, *excisio.* Aquil. Levit. XXV. 23. sec. cod. 180. Holmes. Non male. Sermo enim ibi est de terra Judæis non in perpetuum vendenda, et vox Hebr. h. l. *silentium* notat, ac *vendi ad silentium* est *vendi ita, ut præcisa sit omnis spes redemtionis,* in quo est παγκτησία.

b ΠΑ'ΓΟΣ, *omnis concreta massa,* ab ἐπάγην verbi πήγνυμι, *compingo, glacies, gelu, pruina,* i. q. παγετός. כְּפֹר, *pruina.* Exod. XVI. 14. ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς, tanquam pruina in terra. Schol. ibi πάχνη. — קִפָּאוֹן, *concretio, coagulatio.* Symmach. et LXX Zach. XIV. 6. — *קָרָה, *frigus.* Nah. III. 17. Aquil. Theodot. Job. XXXVIII. 29. — קֶרַח, *gelu,* c *frigus, glacies.* Job. XXXVII. 10. Cant. Tr. Puer. 40. Phavorinus: πάγος, ὕδωρ τὸ πεπηγμένον ἀπὸ ψύχους. Apud Hesychium πάγος inter alia exponitur ψῦχος.

*ΠΑΘΕΙΝΟ'Σ, *tristis, lugens.* אָבֵל, *lugens.* LXX sec. Hex. Job. XXIX. 25. ὃν τρόπον παθεινοὺς παρακαλῶν: ubi in cod. Alex. συμπαθεῖς legitur.

*ΠΑΘΗΝΟ'Σ, *tristis, lugens.* Sic d legitur in apographo Grabiano Ies. LVII. 18. pro אָבֵל, *mærens, lugens,* ubi παθηνοῖς (fortasse pro παθητοῖς) est in MS. Reg. in Fol.

*ΠΑΘΟΚΡΑ'ΤΕΙΑ, *imperium in passiones.* 4 Macc. XIII. 5. ubi in aliis libris legitur παθοκρατορία. Ib. XIII. 5.

*ΠΑΘΟΚΡΑΤΟΡΙ'Α, i. q. παθοκράτεια, quod vide.

e *ΠΑΘΟΚΡΑΤΕ'ΟΜΑΙ, *imperium habeo in perturbationes animi.* 4 Macc. VII. 20.

*ΠΑ'ΘΟΣ, *affectus, passio.* Symm. Job. XVI. 3. Vide infra s. ὑπόκειμαι. — שָׁר, *cantans.* Prov. XXV. 23. Legerunt שֹׁד, *vastatio,* σύντριμμα, *morbus.*

*ΠΑ'ΘΟΣ "ΕΧΩ, *morbo laboro.* הָבָה, *perculior.* Aqu. s. Inc., sine dubio Josephus (A. J. VI. 1. 1.), f 1 Sam. V. 12. Si vere hæc verba Aquilæ tribuenda sunt, lectionis diversitas e duplici versione Aquilæ orta videtur.

ΠΑΙΑ'Ν, *Pæan, quilibet hymnus in Deum* vel *præclarum virum, speciatim in laudem Apollinis et Dianæ.* 2 Maccab. XV. 25. μετὰ σαλπίγγων καὶ παιάνων προσῆγον, cum tubis et pæanibus admovebant. Similiter g de Lusitanis Diodorus Siculus Lib. IV. p. 311. παιᾶνας ᾄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιπεταγμένοις, pæanas canunt, cum aggrediuntur hostes. Cf. quoque quæ de Persis pariter ante pugnam pæanem canentibus e Xenophonte refert Brissonius de Regn. Pers. Lib. III. pag. 763. Hesych. παιᾶνας, κώμους, εὐφημίας, ᾠδὰς, ὕμνους εἰς Θεόν. Suidas: παιᾶνας, κώμους, h εὐφημίας. Παιᾶνες δύο ἦσαν, ἐνυάλιος, ὅτι ἦρχεν, ὃς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐγένετο, καὶ ἕτερος, ὅτι ἐνίκων. Δύο παιᾶνας ᾖδον οἱ παλαιοὶ, πρὸ μὲν τοῦ πολέμου, τῷ Ἄρει, μετὰ δὲ τὸν πόλεμον, τῷ Ἀπόλλωνι. Sunt hæc, observante Küstero, descripta ex Scholiasta Thucydidis Lib. IV. c. 43., qui etiam de pæane ἐνυαλίῳ conferri jubet Spanhemium ad Orat. I. Juliani p. i 233.

ΠΑΙΓΝΙ'Α, *illusio, lusus, ludibrium,* it. *actus, quo aliquis fidibus canit.* תִּפְלֶצֶת, *horror.* Jer. XLIX. 15. ἡ παιγνία σου ἐνεχείρισέ σοι, ubi παιγνία de montibus Edomiticis adhibetur, qui, quia erant aspectu admodum terribiles, hostes ad illos penetrare non valentes quasi illudere videbantur. — שָׂחַק, *ludo.* Al. k Jud. XVI. 27. θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψών, spectantes, quomodo *fidibus caneret* Sampson. Ita hæc verba transtulit Bielius. Equidem reddere mallem: *cum illusionibus,* h. e. *ita ut simul illuderent.* Nam Alex. Ald. et Compl. habent ἐμπαιζόμενοι, ac cod. Oxon. ἐμπαίζοντες. Confer quoque v. 25. Xenophon

a apud Suidam in v. παιγνία· σὺν πολλῷ γέλωτι καὶ παιγνίᾳ.

ΠΑΙΓΝΙΟΝ, *ludicrum, lusus, ludibrium.* מִשְׂחָק. Hab. I. 10. — פֶּרֶךְ, *asperitas.* Al. Ez. XXXIV. 4. παιγνίῳ: ubi speciem crudelitatis ponere tantum voluit. Vide et Sap. XII. 26. (παιγνίοις ἐπιτιμήσεως, h. e. pœnis a Deo εἰς ἐμπαιγμὸν immissis, coll. v. 25.) XV. 12.

b ΠΑΙΔΑΡΙΟΝ, *puerulus, juvenis, servus.* יֶלֶד, *natus.* Gen. XXXIII. 14. XXXVII. 29. Ruth. IV. 16. et alibi aliquoties. — *כְּלֵי הַנְּעָרִים, *vasa puerorum.* LXX sec. cod. Coislin. 1 Sam. XXI. 5. Sc. כְּלִי in V. T. haud raro otiosum est. — מְבַשֵּׂר part. Pih. *nuncius.* 1 Sam. IV. 18. *Miles* erat, qui nuntii loco ad Eli missus erat. Num fortasse c *militis* notionem voci παιδάριον subjecerunt. Vide infra ad παῖς seu, חַיִל et מַלְאָךְ, etiam עַם. — נְעוּרִים plur. *puerilia.* Jer. XLVIII. 11. — נַעַר. Gen. XXII. 5. 12. XLIII. 8. Jud. VII. 10. et alibi sæpius. — אִישׁ נַעַר, *vir juvenis.* 1 Sam. XXX. 17. — עֶבֶד, *servus.* 1 Sam. XXI. 7. ubi alii pro παιδαρίων habent δούλων. Confer Ælianum Lib. II. d cap. 2. Præterea legitur 1 Sam. I. 14. τὸ παιδάριον Ἠλεὶ, ubi in textu Hebraico non exstat de hoc ejus servo quicquam. Addiderunt hoc LXX, si quid video, ex proprio cerebro, ne convicii illius pontificem Eli reum facerent. Legitur autem hoc additamentum quoque apud Chrysostomum Hom. XV. in Act. Apost. et apud Philonem in e libro Περὶ Μέθης.

ΠΑΙΔΕΙΑ, *disciplina, institutio, castigatio, doctrina.* *בִּינָה, *intellegentia, prudentia.* Dan. I. 20. sec. cod. Chis. — בַּר Chald. *filius.* Ps. II. 12. δράξασθε παιδείας, ubi tamen pro παιδείας legendum esse παιδὸς aut παιδίου suspicatur Hottingerus Thes. Philol. p. 371. et Schotanus Diatr. de Authoritate LXX Intt. p. 35., quod postea mutatum sit in παιδείας ab iis, qui non videbant, f quis esset illius formulæ δράξασθε παιδίου. Δράξασθαι παιδίου autem idem est revera, quod *osculari filium,* nam ad osculandum vulgo manibus prehendimus eum, quem volumus osculari. Buxtorfius in Anticrit. p. 673. arbitratur, LXX voluisse hic, quæ sua sententia in textu erant allegorica et impropria, resolvere et proprie exponere. Scil. בַּר sumserunt significatione *fru-* g *menti,* et per *frumentum* intellexerunt *legem* s. *doctrinam legis,* quæ est antiqua expositio, quam Chaldæus quoque secutus est. Confer quoque Sanhedr. Fol. XCII. 1. ac Ps. II. 10. Vulgatus: *apprehendite disciplinam,* et simili quoque modo Arabs interpretatus est. — טַעַם, *gustus,* it. *consilium.* Ps. CXVIII. 66. παιδείαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με, doctrinam et scientiam doce me. — h יָסַד, *fundo.* Hab. I. 12. τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. Pro יְסַדְתּוֹ per Daleth legerunt fortasse יִסֹּרֶת, *castigatio* (verbum obsoletum), aut יְסַרְתּוֹ per Resch, quod *castigare* notat (hoc sensu: ut redarguam Chaldæos præter modum, jus et fas Judæos castigantes), aut etiam יִסּוּרוֹ, *disciplinam ejus.* — לֵב, *cor.* Aqu. (?) Proverb. VI. 32. στερεῖται i παιδείας, destituitur disciplina. — לִמּוּד, *eruditus.* Ies. L. 4. 5. — מוּסָר. Deut. XI. 2. Proverb. I. 2. γνῶναι σοφίαν καὶ παιδείαν, ad cognoscendum sapientiam et doctrinam. Vide quoque Prov. XVI. 4. ac cf. Sir. I. 24. Prov. III. 11. μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, ne parvi facite castigationem Domini. Vide et Prov. XV. 5. et conf. 2 Macc. VI. 12. Prov. IV. 1. ἀκούσατε, παῖδες, παιδείαν πατρὸς, audite, liberi, *insti-*

a *tutionem* patris. Jerem. II. 30. παιδείαν οὐκ ἐδέξασθε, *disciplinam* non recepistis. Vide et Jer. VII. 27. XVII. 23. XXXV. 13. Prov. XV. 11. παιδεία notat *emendationem* seu, *correctionem per flagra ac virgas, quæ fit in concione.* — מוֹסֵר, *vinculum.* Aquil. Job. XXXII. 16. Legit מוּסָר. Παιδεία autem h. l. *serias admonitiones* notat. — *מִשְׂרָה, b *principatus.* Symm. Ies. IX. 5. καὶ ἔσται ἡ παιδεία αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, ubi Cappellus in Crit. S. pag. 829. putat eum legisse מְסָרָה, a rad. יָסַר. Theodot. et Inc. ib. v. 6. τῷ πληθύνοντι παιδείαν, ubi secundum eundem legerunt מְסָרָה pro מוּסָר. Sed præter ea, quæ jam Scharfenbergius ad l. l. contra hanc conjecturam protulit, notandum est, voci c παιδεία potius h. l. notionem *imperii* ac *principatus* subjiciendam esse, in qua significatione παιδία reperitur apud Platon. Alcib. pag. 47. Sic quoque παιδευτής apud Theod. Ps. LXVIII. 29. ad *principes,* et apud Symmachum Deut. XVII. 18. ad *judices* et *magistratus* transfertur. — *מָשָׁל, *proverbium, gnoma.* Prov. XXV. 1. Si lectio sana est, παιd δεῖαι h. l. significabit *sententias ad instituendos et corrigendos alios aptas.* Sed videndum est, annon potius legi debeat παροιμίαι, quod exhibent cod. Alex. et ed. Compl. — סוֹד, *arcanum,* it. *consilium.* Ezech. XIII. 9. Amos III. 7. Videntur plerisque legisse יְסוֹר aut יִסּוּר, *castigatio,* a יָסַר, *castigare,* παιδεύειν. — עֲנָוָה, *mansuetudo.* Psalm. XVII. e 39. Ita quoque Theodotion. Judice Cappello in Crit. S. pag. 809. legerunt עֲנוֹתְךָ (vel potius עֲנוֹתְךָ) ab עָנָה, *affligi* (quia correctio est afflictionis species quædam), quæ conjectura etiam confirmatur loco parallelo 2 Sam. XXII. 36. Sed mihi παιδεία h. l. potius *obedientiam erga Deum* significare videtur, ut sit i. q. ὑπακοὴ in loco parallelo, ut verba ἡ παιδεία σου vertenda sint: *quod* f *me tuis dictis obsequentem præbui.* Conf. 2 Par. X. 7. ubi παῖδες *obsequiosos, morigeros* notat. — שֵׁבֶט, *virga.* Job. XXXVII. 13. Instrumentum correctionis ponitur h. l. pro *correctione ipsa,* ut שֵׁבֶט usurpatum legitur ibid. XXI. 9. — שֹׁחַד, *munus.* Prov. XVII. 8. Suspecta est h. l. vox παιδεία, omissa illa quoque ab interprete Arabe. Jaegerus ad h. l.: Non propius nomen memini, unde παιδεία duci g potuerit, quam הַשְׂכֵּל cap. XVI. 22. ut interpretis in libro fuerit alliteratio ad יַשְׂכִּיל. Sed quis omnium illarum discrepantiarum, maxime in Proverbiorum libris, rationes reddat? — תּוֹכַחַת. Prov. X. 18. ubi loco παιδεία reponendum est παιδείᾳ, ut recte jam observavit Jaegerus ad h. l. Confer quoque Semleri Ep. Crit. p. 24. Præterea h legitur Ies. L. 5. et Job. XXXIX. 35. ubi nihil ei respondet in textu Hebr. Sirac. IV. 19. *castigatio.* Vulg. *tribulatio.* Sirac. IX. 1. μηδὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηρὰν, ne eam malam in te *artem* doceas, h. e. ne eam doceas simili modo esse zelotypam, aut ne ad improbas artes adhibendas permoveatur. Syrus: *doctrinam* nequam. Sap. I. 5. i πνεῦμα παιδείας, *spiritus saluberrima homines cognitione imbuens,* aut: *pios illos reddens.* Sap. II. 12. ubi pro παιδείας, *disciplinæ,* uti quidem et V. Int. legit, ac omnes editt. perperam habent, legendum est παιδίας, *juventutis,* e cod. Alex. Sirac. XXXIV. 27. Si aliorum es conviva, παῦσαι πρῶτος (scil. *edere*) χάριν παιδείας, *ob decorum* seu *honestatem, quam docet disciplina.* Sic et ibid. v. 19. πεπαιδευμένος est *homo urbanis moribus conspicuus.* Hes.

a παιδεία, ἀγωγὴ ὠφέλιμος, διδαχή. Id. παιδεία, πεῖρα, νουθεσία.

ΠΑΙΔΕΥΤΗ'Σ, *institutor*, *informator*, *doctor*, *castigator*. מוּסָר, *institutio*. Hos. V. 2. — רֹדֵם partic. cum affixo, *dominans eis*. Theod. Ps. LXVII. 29. ubi παιδευτὴς *regem* notat. Vide ad h. l. Hexapla, ac supra s. v. παιδεία. Non opus itaque est cum nonnullis statuere, b eos מוֹרֶה legisse. Vide quoque infra s. v. παιδεύω. — שֹׁטֵר, *magistratus*, *judex*. Symm. Deut. XVI. 18. 1 Paral. XXVI. 29. Sirac. XXXVII. 22. πολλῶν παιδευτὴς, multorum *doctor*. Confer Rom. II. 20.

ΠΑΙΔΕΥ'Ω, *erudio*, *doceo*, *instituo*, *castigo*, *rego*. אָסַר, *ligo*. Ps. CIV. 21. Hos. X. 10. In utroque c loco videntur plerisque אָסַר permutasse cum יָסַר. Sed אָסַר in priore loco metaphorice notat *coërcere*, *imperio continere*, quam notionem quoque habet vox παιδεύειν. In posteriore vero אָסַר, *castigationis* notionem habet, ut adeo non opus esse videatur varietatem lectionis hic effingere. — *בּוֹא, Hiph. הֵבִיא. Psalm. LXXXIX. 12. τοὺς d πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ: ubi in textu Hebr. legitur: נָבִיא לְבַב חָכְמָה, *adducemus cor in sapientiam*. Videntur quidem nonnullis נְבוֹנֵי legisse, sed potius sensum expresserunt. Nam *venire ad sapientiam* et *erudiri in sapientia* idem est. Cæterum pro πεπαιδευμένους male ibi est in quibusdam libris Græcis πεπαιδημένους. Alex. Ald. πεπεδημένους, e de quo vide Hieron. in Ep. 139. et Augustinum in h. l. — בּוֹנֵן Pih. a בּוּן, *intellegere facio*. Deut. XXXII. 10. — הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח, *arguo*. Proverb. III. 12. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo*. Prov. V. 13. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. 2 Sam. XXII. 48. παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου. Non improbabile quidem est, eos הוֹרָה legisse, quæ fuit plerorumque Intt. f sententia, mallem tamen dicere, παιδεύειν h. l. esse *regere* aut potius *imperio subjicere*, ut sit i. q. ὑποτάσσειν, quod legitur in loco parallelo Psalm. XVII. 47. הוֹרִיד h. l. metaphorice notat *submittere*, *subjicere*. Vide infra s. v. ταπεινόω. — הָלַם, *contundo*. Psalm. CXL. 6. — הָלַם h. l. metaphorice *reprehendere*, *corripere* notat. — *חָשַׁב, g *cogito*. Hos. VII. 15. ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί. Sed verba hæc fortassis pertinent ad יָסּוּר בִּי, ut legerint יִוָּסְרוּ בִי. — יָסַר. Levit. XXVI. 18. 23. 28. Deut. IV. 36. VIII. 5. et alibi sæpius. — *לָקַח. Esth. II. 7. ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. Scil. לֶקַח interdum *doctrinam*, *institutionem* notat. Videtur autem παιδεύειν h. l. notionem *educandi* h habere. — מוּסָר, *institutio*. Prov. XIII. 25. XXIII. 13. — *סוּר, *secedo*. Hos. VII. 14. Legerunt יִסְּרוּ a יָסַר. — עוּף, *volo*. Psalm. LXXXIX. 12. παιδευθησόμεθα. Recepta hæc lectio mihi admodum suspecta est. Si ad vocem Hebr. exquiramus, dicendum fuerat πεπαυθησόμεθα aut πεπαυνόμεθα, ut impressa lectio orta sit e compendio i scribendi. Sic etiam jam legendum judicavit Semlerus. Promiscuus etiam est literarum αι et ε in antiquissimis codd. usus. Confer Jacobsii Additam. Animadv. in Athenæi Deipnos. pag. 301. seq. — עָמַס, *abscondo*. Ezech. XXVIII. 3. Hic legerunt עָמַם. — עָמַס, *onus impono*. 2 Paral. X. 11. ubi παιδεύειν est omnino *durius tractare*.

— רָדָה, *dominor*. Symm. Psalm. CIX. 3. Incert. Levit. XXV. 41. Ed. Quint. Psalm. LXVII. 28. sec. Eusebium, qui in Comment. ad h. l. p. 358. habet: ἡ δὲ ε' ἔκδοσις παιδεύοντα ἢ διδάσκοντα. Vide supra s. v. διδάσκω. Sirac. X. 1. κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ, ubi παιδεύσει habet hanc notionem adjunctam: *servabit debitum justitiæ ordinem*, coll. v. 3. Sirac. VI. 34. παιδευθῇ et πανοῦργος ἴσῃ idem significant. Sic fortasse Sirac. IX. 1. παιδεία est i. q. πανουργία s. πανούργευμα. Sir. XXXIV. 9. πεπαιδευμένος, *bene moratus, sobrius et temperans*.

ΚΡΑΤΑΙΩ͂Σ ΠΑΙΔΕΎΟΜΑΙ, *fortiter erudior*. סָתַר, *abscondo me*. Prov. XXII. 3. ubi pro וְנִסְתָּר forte legerunt וְנִוְסַר.

ΠΑΙΔΙ͂Α, *pueritia*. רֶחֶם, *uterus*. Al. Ies. XLVI. 3. ἐκ παιδίας. Vide quoque s. v. παιδεία.

ΠΑΙΔΙ͂ΟΝ, i. q. παιδάριον, *puellus, puer, infans*. *אִישׁ. Aqu. sec. cod. Mosqu. (Vide Eichhornii Repertor. Bibl. Literat. T. IV. p. 262.) Gen. IV. 23. Sed arbitror, potius referendum esse ad vocem sequentem יֶלֶד. — בְּכוֹר, *primogenitus*. Deut. XXV. 6. — בֵּן, *filius*. Gen. XXI. 7. XXV. 22. Exod. IV. 20. et alibi. — *בָּקַע, *scindo*. Ies. XXXIV. 15. τὰ παιδία αὐτῆς. Scribendum πεδία, ut Arabs transtulit. Loco בִקְעָה, *scindet ova*, legerunt בִּקְעָה, *planities*. — דָּגַר, *colligo*. Ies. XXXIV. 15. Ita Bielius Trommium secutus, modo quod uterque vitiose habet נָדַר. Sed interpres Græcus nimis ibi a verbis Hebr. aberravit, ut, quorsum referenda sint verba τὰ παιδία αὐτῆς, nemo facile dixerit. — *וָלָד pro יֶלֶד. 2 Sam. VI. 23. — טַף, *parvulus*. Gen. XLV. 19. Num. XIV. 3. 31. Deut. I. 39. et alibi passim. — יֶלֶד, *natus*. Genes. XXI. 8. XXX. 26. XXXIII. 1. et alibi sæpius. — יִלּוֹד part. Pah. 1 Reg. III. 26. 27. — יָנַק, *sugo*. Ies. LXVI. 12. — יוֹנֵק part. *sugens*, item, *tenera planta*. Ies. LIII. 2. — נַעַר, *puer*. Gen. XXI. 12. 17. XLIV. 22. et alibi. — יֶלֶד et נַעַר junctim. Ex. II. 6. — *כְּלֵי נַעַר, *vasa puerorum*. 1 Sam. XXI. 5. sec. cod. Coisl. Scil. כְּלֵי haud raro abundat. — נַעֲרָה, *puella*. Job. XL. 24. — עוּל, *infantulus*. Ies. XLIX. 15. — רֶחֶם, *uterus*. Ies. XLVI. 3. ἐκ παιδίου, h. e. *inde a puerili ætate*. Sic ἀπὸ et ἐκ παιδὸς, ἀπὸ et ἐκ παίδων apud Xenophontem. Vide Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. Non opus itaque est, ut παιδίας hic reponatur, quod quidem in Compl. legitur, sed est alius interpretis. — שָׂדֶה, *ager*. Num. XIX. 16. sec. Alex. Oxon. et Ald. Sed dubio caret, antiquitus scriptum fuisse πεδίου loco παιδίου, ut cod. Vat. exhibet. Eadem lectionis varietas quoque locum habet Jud. IX. 42. Vide quoque supra s. v. בָּקַע. — שַׁעֲשַׁע Pih. a שָׁעָה, *oblecto me*. Ies. XI. 8. ubi tamen loco παιδίον sine dubio παίζων aut παίζει legendum erit. 2 Macc. VIII. 28. τὰ παιδία, docente Grotio, idem valet, quod Gen. XIV. 24. נְעָרִים, ubi in Græco οἱ παῖδες. Conf. v. παιδίσκος.

ΠΑΙΔΙΟ΄ΤΗΣ, *pueritia*. יַלְדוּת, *nativitas*. Aqu. Ps. CIX. 3.

ΠΑΙΔΙ΄ΣΚΗ, *puella, ancilla*. אָמָה, *ancilla*. Al. 2 Sam. XIV. 15. Gen. XX. 17. XXI. 10. 12. 13. et alibi. — בַּת, *filia*. Symm. Gen. XXXIV. 19. — יַלְדָּה, *nata*. Gen. XXXIV.

a 4. λάβε μοι τὴν παιδίσκην ταύτην εἰς γυναῖκα, sume mihi *puellam* hanc in uxorem. Confer v. 3. ubi נַעַר vocatur. Confer Ælian. V. H. XII. c. 58. — *נַעַר, *puella*. Symmach. Gen. XXXIV. 12. — נַעֲרָה, idem. Ruth. IV. 12. Amos II. 7. — שִׁפְחָה, *ancilla*. Genes. XII. 16. καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι, et servi et *ancillæ*. Vide et Gen. XVI. 1. XX. 14. et b alibi sæpius. Sap. IX. 5. populus Jsraëliticus dicitur παιδίσκη Θεοῦ, h. e. *populus Deo inprimis carus, Deo ejusque cultui devotus, ejusque auxilio gavisus*. Vide Παῖς. Phrynichus p. 102. παιδίσκη· τοῦτο ἐπὶ τῆς θεραπαίνης οἱ νῦν τιθέασιν, οἱ δὲ ἀρχαῖοι ἐπὶ τῆς νεάνιδος, οἷς ἀκολουθητέον. Dissentit Mœris: παιδίσκην, καὶ τὴν ἐλευθέραν καὶ τὴν δούλην, Ἀττικῶς. τὴν δούc λην μόνην, Ἑλληνικῶς. Idem Thom. Magister. Quos sequi mavult Alberti ad Act. XII. 13. p. 248. observans, Lysiam Orat. I. pro cæde Eratosth. pag. 7. παιδίσκην vocare, quam antea pag. 9. θεράπαιναν dixerit. Confer et Wolfium ad Marc. XIV. 66. p. 530.

ΠΑΙΔΟΓΟ'ΝΟΝ ὌΡΓΑΝΟΝ, *membrum genitale*. יָרֵךְ, *femur*, ac metod nymice et synecdochice *partes genitales*. Syrus et Hebr. Int. Gen. XXIV. 2. Schol. Lycophr. Cassandr. v. 212.

ΠΑΙΔΟΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *pueros* seu *liberos mihi gigno, fœtifico*. 2 Macc. XIV. 25. παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ παιδοποιήσασθαι, hortabatur illum, ut uxorem duceret et *liberos sibi generaret*. Active verbum adhibuit e Ælianus V. H. XII. 44. ὡς καὶ γεγαμηκέναι ἐκεῖ καὶ παιδοποιῆσαι, ut ibi etiam matrimonia contraxerint et liberos genuerint.

*ΠΑΙΔΟΠΟΙΙ'Α, *liberorum procreatio*. 4 Macc. XVII. 6. Etymol. M. Gudian. c. 410. 28.

ΠΑΙ'ΖΩ, *ludo, jocor, illudo, fidibus vel aliis instrumentis musicis canо, choreas duco, salto*, quasi contr. ex παιδίζω. מְחוֹלָה, *chorus*. Inc. 1 f Sam. XVIII. 6. παίζουσα. — עָכַס Pih. *impeditus incedo*. Ies. III. 15. τοῖς ποσὶν ἅμα παίζουσαι. Bene quoad sensum: nam עָכַס est h. l. *pedibus ad mensuram ordinatis gradiri*. Vulg. *composito gradu incedebant*. Arab. عكس, *inflexit*, et عكّس, *in gyrum se convertit*. — צָחַק Pih. *irrideo, illudo*. Gen. XXI. 9. ἰδοῦσα δὲ Σάῤῥα τὸν υἱὸν Ἄγαρ — παίζοντα μετὰ Ἰσαάκ, videns autem Sara filium g Agar — ludentem cum Isaaco: ubi παίζειν est i. q. διώκειν, coll. Gal. IV. 29. Gen. XXVI. 8. εἶδε τὸν Ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας, videbat Isaacum ludentem cum Rebecca: ubi παίζειν est *paulo liberius jocari*, unde Schol. ed. Rom. ἀσχημόνως εἴρηται. Exod. XXXII. 6. ἀνέστησαν παίζειν, surgebant ad *saltandum*. Eodem sensu profani passim ver- h bum usurpant. Vide Wolfium ad 1 Cor. X. 7. p. 452. et Lex. N. T. s. h. v. Jud. XVI. 26. ἔπαιζον αὐτῷ, eum *illudunt*. — *שׂוּחַ, *commentor*. Hebr. Gen. XXIV. 63. sec. Cat. Niceph. p. 304. παῖξαι. Legit שָׂחַק. — שִׂחֵק Pih. Jud. XVI. 26. παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. Bielius transtulit: *instrumento musico canat* coram nobis. Sed mihi παίζειν, quod h. l. cum ἐμ- i παίζειν in codd. permutatur, præter *ludendi* etiam *illudendi, irridendi* et *insultandi* notionem h. l. habere videtur ac vertendum esse: *ut ludibrium nobis exhibeat;* unde in cod. Vatic. additur: καὶ ἐῤῥάπισαν αὐτὸν, quibus verbis nihil in textu Hebr. respondet. Potest tamen quoque reddi: *saltet coram nobis*, ut Hesiod. Scut. v. 276. ubi vid. Grævius. Schol. Homer. ad Odyss. Θ', 251. παίσατε, Ἀττικῶς, χορεύσατε. 1 Sam. XVIII. 7. ἐξῆρχον αἱ παίζουσαι, præcinebant *mulieres musico instrumento modulantes*. 2 Sam. VI.

5. καὶ Δαβὶδ καὶ πάντες υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον Κυρίου ἐν ὀργάνοις, et David et omnes filii Israël *canentes* coram Domino instrumentis musicis. 1 Par. XV. 29. εἶδε τὸν βασιλέα Δαβὶδ ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, videbat regem David saltantem et *fidibus canentem*. Vide et Jer. XXX. 16. XXXI. 4. et conf. 3 Esdr. V. 3. Prov. XXVI. 19. παίζων ἔπραξα, *ludens* vel *jocans* feci. Jerem. XV. 17. ἐν συνεδρίῳ παιζόντων, in congregatione *insultantium* s. *illudentium*. Adde Aqu. Symm. Theod. Prov. VIII. 30. ubi in notione *lætandi* aut *delectandi* accipiendum esse videtur. Certe LXX h. l. habent εὐφραινόμην. Sirac. XLVII. 3. ἐν λέουσιν ἔπαιξεν, ὡς ἐν ἐρίφοις, cum leonibus *ludebat*, tanquam cum hœdis.

ΠΑΙ῀Σ, *puer, puella, filius, servus*. *אָב, *pater*. Inc. 2 Paral. II. 13. ubi arbitror τὸν παῖδα h. l. non solum ab interprete ob seriem orationis, quanquam non suo loco, insertum, sed etiam quædam omissa esse, omninoque notam hanc hexaplarem ita refingendam esse. Ο. χειρὰμ τοῦ πατρός μου. Ἄλλος· τὸν παῖδα χειρὰμ τοῦ πατρός μου. Sic quoque optimi etiam antiquiores interpretes ante לְחוּרָם suppleri volunt verba: *qui fuit ipsius*. — אִישׁ, *vir*. Genes. XXXIX. 14. — אֲנָשִׁים plur. *homines*. 2 Sam. XV. 22. — *אֹפֶה, *pistor*. Aqu. sec. cod. 127. Holm. Gen. XL. 5. ubi verba ὁ παῖς σου sunt sine dubio corrupta. Quid si καὶ ὁ πέσσων legatur? Vide Hexapla. 1 Sam. VIII. 13. — *בֶּטֶן, *uterus*. Symm. Job. XIX. 27. υἱοὺς παίδων μου. Per se spectatum posset quidem παῖς respondere voci בֶּטֶן, quatenus per metonymiam *uterus* positus esset pro *iis, qui ex utero prodierunt*. Sed partim nullo exemplo probari potest, vocem Hebr. metonymice ita usurpari, partim h. l. ideo hæc metonymia non locum habere potest, quia præcessit υἱούς. Videtur igitur loco παίδων reponendum esse παιδισκῶν, *filios ancillarum mearum*, quæ permutatio e compendio scribendi facile oriri potuit; aut, quod eodem redit, statuendum esset, παίδων h. l. in genere fœminino accipiendum esse. Certe LXX habent h. l. παλλακίδων μου, *pellicum mearum*. — בֵּן, *filius*. Prov. IV. 1. ἀκούσατε, παῖδες, παιδείαν πατρὸς, audite, *liberi*, institutionem patris. Ibid. XX. 7. — זֵכֶר, *memoria*. Inc. Job. XVIII. 17. Scil. filiis memoria patris conservatur. Sic Græcis alias παῖς *filius* est. Vide Wolfium ad Act. III. 13. p. 1053. et Eckhardi Annotatt. Phil. ex Homero ad N. T. p. 126. — חַיִל, *exercitus*. Jerem. LII. 6. ubi παῖδες *milites* significare videtur. — יֶלֶד, *natus*. 2 Reg. II. 24. Cohel. IV. 13. — מַלְאָךְ, *nuncius*. 1 Sam. XXV. 42. Sc. παῖς in universum *omnis* dicitur, *cujus opera reges ac principes utuntur in negotiis vel publicis vel privatis*. Vide supra ad παιδάριον s. v. מְבַשֵּׂר. — נְעוּרִים plur. *pueritia*. Gen. XLVI. 35. ἐκ παιδὸς, *a pueritia* s. *inde a pueris*. Conf. Sturz. Lex. Xenoph. s. h. v. — נַעַר masc. Gen. XVIII. 7. XXII. 3. 5. 19. et alibi. — נַעֲרָה fœm. *puella*. Gen. XXXIV. 12. δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα, date mihi hanc *puellam* in uxorem. Vide et Deut. XXII. 15. 23. 25. Sic etiam Ælianus V. H. VI. 4. ἡ παῖς ἐρήμη πατρὸς, *puella* orba parente. Vide et Lib. XII. c. 38. et Lib. XIII. c. 1. Παῖς quoque *filiam* notat, v. c. Homer. Il. Α΄, 20. ubi Schol. τὴν θυγατέρα μου. — *עָבַד, *servio*. Jer. XL. 9. ubi legerunt עֶבֶד. — עֶבֶד, *servus*. Gen. IX. 25. παῖς οἰκέτης. Ibid. XXIV. 2. εἶπεν Ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ, dicebat Abrahamus *servo* suo seniori. De

a servo alias vox sæpissime apud LXX legitur, ut et apud profanos utriusque linguæ scriptores. Vide Wolfium ad Matth. XII. 18. p. 212. et ad Luc. VII. 7. p. 632. Unde Pollux Onom. Lib. III. c. 8. segm. 78. καλοῦνται παῖδες οἱ δοῦλοι, κἂν ὦσι πρεσβύτεροι. Et Mœris: παῖδα, τὸν δοῦλον, κἂν ᾖ γέρων, Ἀττικῶς. 2 Par. X. 7. παῖδες, *obedientes, obsequiosi.* b Job. IV. 18. εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει: ubi Boysenius in Diluci- datt. Critt. ad h. l. putat, omissa præpositione κατὰ, legendum esse εἰς παῖδας αὐτοῦ οὐ πιστεύει. — *עֲבַד Chald. Dan. II. 4. 7. III. 29. — עִיר, *urbs.* 1 Par. XX. 3. abi pro τοῖς παισὶν sine dubio reponendum est ταῖς πόλεσιν. — עָם, *populus.* 2 Sam. XV. 17. ubi οἱ παῖδες sunt c *milites.* Præterea legitur Genes. XVIII. 18. ubi pro παιδὸς nihil in textu Hebr. reperitur. Legendum autem ibi est φίλου, ut legitur in Philone Jud. p. 401. ed. Mangeyi et in Commentario explicatur. Prov. XIX. 28. ubi παῖδα de suo addiderunt LXX Intt. Sap. II. 13. gens Judæa dicitur παῖς κυρίου, coll. 3 Esdr. VI. 13. Sap. XIX. 6., h. e. *cultui veri Dei adscripta, et Deo ad-* d *modum cara.* Sap. XVIII. 9. Israëlitæ appellantur παῖδες ἀγαθῶν, filii, quibus destinata sunt bona paterna a Deo. Baruch. III. 36. ubi παῖς θεοῦ dicitur *a Deo amatus,* coll. II. 20. 28. et 3 Esdr. VIII. 82. (1 Macc. III. 41. εἰς παῖδας. Ernestius in margine ed. Bos. adscripsit: Leg. πέδας e Joseph. XII. 7. 3.) 2 Macc. VII. 34. παῖδες οὐ- e ράνιοι dicuntur Judæi legi Mosaicæ firmiter adhærentes: ubi Vatic. δούλους habet. Judith. VII. 12. παῖδες, *milites.* Vide supra s. v. חַיִל. 1 Macc. I. 6. παῖδες sunt *amici, ministri regis,* coll. v. 8. et Esth. II. 9. ubi עֶבֶד per φίλους reddiderunt. Hesych. παῖς, πᾶς ὁ φύσει υἱὸς ὤν τινος, καὶ ὁ τῇ ἡλικίᾳ νέος, καὶ ἀντὶ παρθένου. νύσσεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ δούλου. ἄρτι ἀκμάζων. Distinguendum et legen- f dum videtur: δούλου, ἄρτι ἀκμάζοντος.

*ΠΑΙ͂Σ ΝΕ΄ΟΣ. נַעַר, *puer.* Prov. I. 4. ubi νέος videtur nomen esse substantivum ex alia versione inculcatum.

ΠΑΙ΄Ω, *percutio, verbero.* בָּלַע, *deglutio, absorbeo.* Job. X. 8. με ἔπαισας. Libere verterunt, verbo παίειν tribuentes notionem *malis afficiendi.* Significat autem παίειν quoque ἐσθίειν g secundum Hesychium, Suidam et Photium. — דָּכָא Pih. *contero.* Job. IV. 19. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Exod. XII. 13. ὅταν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, quando percutio in terra Ægypto, h. e. quando *cladem perniciosam infligo* Ægyptiis. Lex. Cyrilli MS. Brem. ὅταν παίω, ὅταν τύπτω, ὅταν παιδεύω. Inde supplendus Hesychius in Ὅταν παιδεύω ἢ h τύπτω, et legendum: Ὅταν παίω, ὅταν παιδεύω, ἢ τύπτω. Jos. XX. 19. παίοντι ψυχὴν, *occidenti* hominem. Gloss. in Octat. παίοντι, τύπτοντι, κρούοντι. 1 Sam. XIII. 4. πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασὶβ τὸν ἀλλόφυλον, *cæsa esse* a Saulo Philistæorum præsidia. 2 Sam. XIV. 6. ἔπαισεν ὁ εἷς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, *percutiebat* unus fratrem suum. Vide et Jud. XIV. 19. 2 Sam. VI. 7. 1 Reg. XVI. 16. i Phavorinus: ἔπαισεν, ἔτυψεν, ἐπάταξεν, ἔπληξεν. Jerem. XIV. 19. ἱνατί ἔπαισάς με; quare nos *verberasti?* Hesych. ἔπαισας, ἔτυψας, ἐπάταξας, ἔπληξας, ἔδηρας (lege ἔδειρας). — טָרַף, *dilacero.* Inc. et LXX Hos. VI. 1. αὐτὸς πέπαικε, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, ille percussit, et sanabit nos. Hesych. πέπαιξεν (lege πέπαικεν), ἐπάταξεν. — מָחַץ, *percutio, percutiendo* k *frango.* Job. V. 18. Symm. Num. XXIV. 17. παίσει. — נָגַף, *cædo, ferio, percutio.* 1 Sam. XXVI. 10. in notione *necandi.* — רָדָה, *dominor.* Ies. XIV. 6. ubi vox Hebr. notat *tyrannidem exercere.*

a ΠΑΛΑ'ΘΗ, *massa ficuum et pinguium caricarum, quas in morem laterum figurantes calcant atque compingunt,* (Martial. XIII. 28.) item *spica recens.* דְּבֵלָה, *palatha, massa ficuum aridarum compressa.* 1 Sam. XXV. 18. XXX. 12. 2 Reg. XX. 7. 1 Par. XII. 40. — כַּרְמֶל, *spica virens,* etiam *grana contusa.* Confer Michaëlis Supplem. pag. 1354. seq. b 2 Reg. IV. 42. ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας, panes hordeaceos et *massas ficuum.* Aliter Gloss. in Lib. 4 Reg. Παλάθας, χίδρα. — צִמּוּק, *ligatura uvæ passæ.* Inc. et LXX sec. ed. Compl. 2 Sam. XVI. 1. ubi cod. Vat. φοίνικες habet. — קַיִץ, *æstivi fructus.* Inc. 2 Sam. XVI. 2. αἱ παλάθαι εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις, *massæ ficuum* in escam pueris. Vide et c Judith. X. 5. Hesych. παλλάθη (lege παλάθη), ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. Idem: παλάθαι, σύκων μάζαι. — רִפוֹת plural. *contusa grana.* Theod. et LXX sec. ed. Complut. 2 Sam. XVII. 19. παλάθας. Sic enim legendum loco πλάθας. Gloss. in Lib. 2 Reg. Ἀραφὼθ, παλάθας. Cæterum conf. Intt. ad Alciphr. III. 20.

d *ΠΑ'ΛΑΘΟΣ, *pila* vel *massa,* i. q. παλάθη. Sir. XXIV. 15. sec. Compl. ὡς πάλαθος. Sed videndum, annon ibi legendum sit ἀσπάλαθος, ut per diastolen duarum vocum legunt per systolen unica voce Romana et cætera Græca.

ΠΑ'ΛΑΙ, *olim, ab antiquo.* לְמֵרָחוֹק *e longinquo.* Ies. XXXVII. 26. — לְפָנִים. Inc. 1 Sam. IX. 9. τὸ πάλαι. e Præterea legitur Ies. XXVIII. 29. ubi πάλαι post ἐξῆλθεν de suo addidit Symmachus. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πάλαι, ποτὲ, ἀρχῆθεν.

ΠΑΛΑΙΟ'Σ, *antiquus, vetus, senex, decrepitus.* אֵיתָן, *perennitas,* etiam *perenni vigore præditus.* Symmach. Mich. VI. 2. — אֲשִׁישָׁה, *lagena.* Aquil. Hos. III. 1. παλαιά. Aqu. Theod. Job. XV. 10. In utroque loco pro אֲשִׁישֵׁי legerunt יְשִׁישֵׁי, nam יָשִׁישׁ *decrepitum* notat, coll. Job. XII. 12. Fortasse tamen putavit, אֲשִׁישֵׁי dictum esse pro יְשִׁישֵׁי, ut Ies. XVI. 7. Aqu. τοῖς πολυχρονίοις. — בָּלֶה. Jos. IX. 4. 5. — בְּלוֹיֵם plur. *veteramenta.* Jerem. XXXVIII. 11. — *טֶפַח, *palmus.* Psalm. XXXVIII. 6. παλαιάς. Sed sine dubio reponendum est ibi παλαιστὰς, ut habent alii libri, ac legitur in Catena Corderii p. 721. Cf. ad h. l. Montf. ac Notas L. Bosii. Semlerus conjicit παλαμαίας. Vulg. *mensuraliter.* Hieronymus: *breves.* Alcæus apud Athen. Lib. X. c. 8. δάκτυλος ἁμέρα. — יָשִׁישׁ, *decrepitus.* Job. XV. 10. καί γε πρεσβύτης, καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, et senex et ætate jam gravis inter vos. Aqu. Job. XII. 12. Sic de persona etiam legitur apud Platonem Conviv. p. 319. καὶ οὐκ ἄν τις εἴποι οὔτε νέος, οὔτε παλαιὸς, ὡς αἰσχρόν. Vide Schwartzii Comm. Crit. L. Gr. N. T. p. 1023. — יָשָׁן. Levit. XXV. 22. XXVI. 10. Cant. VII. 13. — עָתִיק, *durabilis.* 1 Par. IV. 2. Dan. VII. 9. 13. 22. Symm. Theod. Prov. VIII. 18. ubi παλαιὸν *durabile, diu superstes* notat, coll. Job. XXI. 7. — *שֵׁן, *Sen,* nomen proprium loci. 1 Sam. VII. 12. ubi loco הַשֵּׁן sine dubio legerunt יָשָׁן, aut הַיָּשָׁן. Sap. XII. 3. 2 Macc. VI. 21. Hesych. παλαιὸν, ἀρχαῖον, σαθρόν.

ΠΑΛΑΙΑ' ΠΑΛΑΙΩ'Ν, *vetera veterum.* יָשָׁן, *vetus.* Levit. XXV. 22. — נוֹשָׁן part. Niph. *veteratus.* Lev. XXVI. 10.

ΠΑΛΑΙΟ'Ω, *antiquo, vetustate consumo, veterem reddo,* et ΠΑΛΑΙΟ'ΟΜΑΙ, *veterasco, consenesco.* בְּלָא Chald. *detero.* Al. Dan. VII. 25.

a τοὺς ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, sanctos altissimi faciet veterascere. Gloss. MS. in Dan. καὶ ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, τουτέστι ταπεινώσεως. Legendum videtur ταπεινώσει, humiliabit, quemadmodum et al. pro παλαιώσει Dan. l. c. habent. Præferenda tamen videtur lectio πλανήσει, quam Arabs expressit, quæ vel conjecturæ loco XI. 32. ortæ, vel lectioni b יַשְׂגֶּה aut יַטְעֶה ortum suum debet. — בָּלָה : בָּלָה, Kal et Pihel. Deut. XXIX. 5. οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, vestimenta vestra *vetustate non consumta sunt.* Vide et Jos. IX. 13. Nehem. IX. 21. Job. XIII. 28. Ies. LXV. 22. ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν, opera laborum ipsorum *veterabunt.* Thren. III. 4. ἐπαλαίωσε σάρκα μου, *veterem reddidit* c *carnem meam.* Inc. Deut. XXIX. 5. ἐπαλαιώθη. Vide et Symm. Job. XIII. 28. Aqu. Theod. Job. XIV. 12. — בָּלֶה, *vetus.* Jos. IX. 5. — כָּלָא Pih. *claudo.* Al. Dan. IX. 24. τοῦ παλαιωθῆναι. Legit לְבַלֵּה. — כָּלָה, *deficio.* Symm. Gen. XVIII. 12. παλαιοῦμαι, *consenesco.* Symm. Job. XXXVI. 11. Legit בָּלָה, ut etiam est in pluribus codd. ac edi- d tionibus. — *לֶהָבָה, *flamma.* Dan. XI. 33. παλαιωθήσονται ἐν αὐτῇ, sec. Chis. Ex una voce Hebr. וּבְלֶהָבָה duas effecit interpres וּבָלָה בָהּ. — נָבֵל, *cado.* Psalm. XVII. 49. υἱοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν, filii peregrini consenuerunt. Legerunt יִבְלוּ a rad. בָּלָה, *veterascere,* aut potius ex sententia Buxtorfii in Anticrit. pag. 676. tribuerunt τῷ נָבֵל notionem e τοῦ בָּלָה, coll. Exod. XVIII. 18. Idem valet quoque de loco Ezech. XLVII. 13. Phavorinus ac Zonaras Lex. 821. ἐπαλαιώθησαν, ἐγήρασαν. — נוֹשָׁן Niph. a יָשַׁן, vulgo: *inveteratus.* Levit. XIII. 10. Aqu. Symm. Theod. sec. 130. Holm. Deut. IV. 25. — עָתַק : הֶעְתִּיק, Kal et Hiph. *consenesco, inveterascere jubeo.* Job. IX. 5. ὁ παλαιῶν ὄρη, qui *ad vetustatem adducit* montes. Vide et Job. f XIV. 18. XXI. 7. πεπαλαίωνται. Ps. VI. 7. ἐπαλαιώθην. Unius literæ demtione scribe ἐπαλαιώθη, ut ad oculum referatur. — *עַתִּיק, *vetus.* Symm. Ies. XXIII. 18. παλαιῶσαι, *diu conservare.* Inc. Dan. VII. 9. Legit מַעְתִּיק. Præterea legitur Dan. XI. 33. sec. cod. Chis. ubi verbis καὶ παλαιωθήσονται ἐν αὐτῇ nihil respondet in textu Hebr. Susan. g 52. πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, *inveterate* diebus malis. Sirac. XI. 19. ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι, in officio tuo *consenescas.*

ΠΑΛΑΙΣΤΗ' et ΠΑΛΑΙΣΤΗ'Σ, *palmus, mensura quatuor digitorum.* טֶפַח 1 Reg. VII. 26. 2 Par. IV. 5. Ps. XXXVIII. 7. ἰδοὺ παλαιστὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, ecce palmos posuisti dies meos. Inter mensuras h in SS. minima est palmus. Ergo *exiguæ mensuræ,* aut: *certo termino conclusæ, quem egredi fas non est.* Vulg. *mensurabiles.* Dicitur παλαιστὴ ἡμέρα, *palmus dies,* ut apud Athenæum Lib. X. c. 8. vetus quidam poëta Alcæus dicit δάκτυλος ἀμέρα, *digitus* dies. *Utimur apposite,* inquit Drusius Adag. Cl. II. Lib. III. num. 183. *cum indicamus vitæ spatium perpusillum.* — טֹפַח. Exod. XXV. 25. στεφάνην παλαιστοῦ, h. e. i παλαιστιαῖον, quod notat *quidquid magnitudine est palmari s. quatuor digitorum.* Exod. XXXVII. 12. Ez. XL. 5. 45. XLIII. 13. ad quem locum videndus est Montfauconius. Hesych. παλαιστὴ, παλάμη, τὸ τεττάρων δακτύλων μέτρον, καὶ ἡ σπιθαμή. Confer Drusium in Fragm. Vett. Intt. Græc. p. 670. et Perizonium ad Ælian. V. H. XIII. 3.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΑΙ'ΟΣ, *qui est magnitudine palmari s. quatuor digitorum.*

^a נְמַר אָרְכָּה, *cubitus longitudo ejus.* Aqu. Symm. Jud. III. 16.

ΠΑΛΑΙ'ΣΤΡΑ, *palæstra, locus ubi decertatur, lucta.* 2 Macc. IV. 14. Hesych. παλαίστρα, ἀγωνία. Suidas: παλαίστρα, τὸ γυμνάσιον.

ΠΑΛΑΙ'ΣΤΩΜΑ, *palmus.* טְפָחוֹת plur. Aqu. 1 Reg. VII. 9. παλαιστωμάτων, palmorum, vel palmarium.

ΠΑΛΑΙ'Ω, *luctor, certo, conflictor.* ^b נֶאֱבַק Niph. Genes. XXXII. 24. ἐπάλαιεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ, luctabatur vir cum illo. — גּוּחַ, *prodeo, erumpo.* Aqu. Job. XXXVIII. 8. ἐν τῷ παλαίειν, cum luctaretur, h. e. omni vi contenderet emergere. Sermo ibi est de mari, ac imago desumta ab embryonibus, qui partui vicini ipsi omni vi annituntur ex utero emergere. Vide Simonis Lex. ^c Hebr. s. h. v. — הֵגִיחַ Hiph. a גּוּחַ. Al. Jud. XX. 33.

ΠΑΛΑΙ'ΩΜΑ, *antiquitas, vetustas.* שַׁחַק, *cœlum.* Job. XXXVI. 28. XXXVII. 18. 21. ubi plerique statuunt eos, sed admodum inepte, עַתִּקִים legisse. Mihi autem videntur respexisse notionem *attenuandi* ac *comminuendi,* quam vox שְׁחַק in l. Chald. Syr. Samar. et Arab. habet: ^d nam vetustate res atteruntur et consumuntur.

ΠΑΛΑΙ'ΩΣΙΣ, idem. בְּלִיַּעַל, *Belial, nequam.* Nahum. I. 15. εἰς παλαίωσιν. Legerunt, aut positum existimarunt pro עַל בְּלִי. עַל acceperunt pro אֶל: בְּלִי autem derivarunt a rad. בָּלָה, quæ παλαιοῦσθαι significat. — בְּלֹתִי. Symm. Psalm. XCII. 11. Vox Hebraica derivan-^e da est a בָּלַל, *miscere, confundere,* etiam *perfundere,* hoc sensu: *inungis me oleo recenti.* Sed Symmachus æque ac LXX, qui h. l. γῆρας habent, derivavit a בָּלָה, *veterascere,* ut sit infin. Pih. Cæterum apud Symmachus olim fuisse existimo παλαιότης. — *בְּלִי. Symmachus vel potius Aquila Ps. LXXI. 7. Vide supra s. v. οὐ notata. — עָתִיק. Theod. Ies. XXIII. 18.

ΠΑΛΑ'ΜΗ, *palma manus.* כַּפַּיִם *dual.* Symm. Job. XI. 13. τὰς παλάμας. Ib. XXXVI. 32. παλάμας. Lege ἐν παλάμαις. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐν παλάμαις, ἐν ταῖς χερσίν.

ΠΑΛΑ'ΤΙΟΝ, vox Latina, *palatium.* הֵיכַל, *palatium.* Symm. Dan. IV. 1. παλατίῳ.

ΠΑ'ΛΙΝ, *iterum, rursus.* יָסַף *addo.* Gen. VIII. 10. Symm. Jon. II. 5. — *יָשַׁב, *sedeo.* Jerem. XXXVI. 15. Judice Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 531. pro שֵׁב legerunt שׁוּב, et acceperunt significatione Chaldæorum, quibus תוּב est *rursus.* Sic infra v. 28. — שׁוּב, *revertor.* Gen. XXVI. 18. XXX. 31. Num. XXXV. 32. et alibi.

ΠΑ'ΛΙΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *rursus fio,* vel *nascor.* חֲלִיפָה בָּא, *mutatio venit.* Job. XIV. 14. ὑπομενῶ, ἕως πάλιν γένωμαι, tolerabo, donec rursus fiam vel nascar, h. e. donec *in novum et meliorem statum veniam,* aut secundum alios: *ex mortuis resurgam.* Sic apud Hesychium παλιγγενεσία exponitur τὸ ἐκ δευτέρου ἀναγεννηθῆναι, ἢ ἀνακαινισθῆναι. Sic etiam Lex. Cyrilli MS. Brem., nisi quod pro ἀναγεννηθῆναι rectius habeat γεννηθῆναι. Et eadem vox de mortuorum resurrectione, qua illi renascuntur quasi, reperitur Matth. XIX. 28. Conf. ad h. l. Wolfium p. 288. Huc facit etiam locus Philonis de Legat. ad Caium p. 729. ubi Agrippa in Ep. ad Caium: τὸν ἐπικρεμάμενον ἀεὶ τοῦ θανάτου φόβον ἀπώσω, καὶ τεθνεῶτα τῷ δέει ζωπυρήσας, καθάπερ ἐκ παλιγγενεσίας ἀνήγειρας. Adde, quæ ex Luciano notat Schwartzius Comment. Crit. Gr. L. N. F. p. 1023. Sic et genethliaci quidam, qui idem cor-

a pus et eandem animam, quæ conjuncta fuerint aliquando in homine, annis numero quadringentis quadraginta rursus in conjunctionem redire olim putarunt, παλιγγενεσίαν illud dixerunt. Vide Augustinum de Civit. Dei L. XXII. c. 28. — Vide alibi ἀπέρχομαι, ἀποκαθίστημι, βαδίζω, πορεύομαι, προσέρχομαι, et στρέφω.

b ΠΑΛΛΑΚΗ', *puella, juvencula,* item *pellex, concubina.* בִּילֶגֶשׁ׃ פִּלֶגֶשׁ, idem. Genes. XXV. 6. XXXVI. 12. Jud. VIII. 31. et alibi sæpius. — שֵׁגָל, *conjux regia.* Neh. II. 6. Symm. Psalm. XLIV. 10. — נָשִׁים plur. *uxores.* Inc. Genes. XXXVII. 2. Ex sententia Scharfenbergii ad h. l. temere quis conjecerit, Inc. Int. pro נְשֵׁי legisse

c פִּלַגְשֵׁי, *pellicum.* Sed τῶν παλλακῶν est glossema ductum e libris doctorum veteris Ecclesiæ Christianæ, qui Balam et Selpham non legitimas uxores, sed concubinas appellant, ut ex locis ibi adductis luculenter apparet.

ΠΑΛΛΑΚΙ'Σ, idem. בֶּטֶן, *venter.* Job. XIX. 17. υἱοὺς παλλακίδων μου, liberos pellicum mearum. Ita ver-

d terunt LXX, quia secundum cap. I. 18. 19. liberi Jobi funesta morte perierant, ut adeo liberi, quos h. l. commemorat, de liberis pellicum explicari debeant. Illis autem temporibus patrem familias servabus suis pro pellicibus aut concubinis uti potuisse, constat ex historia Abrahami et Jacobi. Vide supra s. v. παῖς. — פִּילֶגֶשׁ, *pellex, concu-*

e *bina.* Genes. XXII. 24. Confer quæ ex Athenæo notat Drusius ad Esth. II. 14.

ΠΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *palpito, contremisco,* a πάλλω, *vibro, quatio, concutio.* מְעִיל, *pallium.* Esdr. IX. 3. 5. ἐπαλλόμην, *insilii.* Conjecturam Trommii et Bielii, ex qua עָלָה legerunt, mihi non satisfacere ingenue fateor. Mallem utrobique reponere ἐπενδύτην. Hesych. πάλλεται, πηδᾷ, σείεται,

f κραδαίνεται, κινεῖται, σφύζει. Inde παλμὸς, *tremor.* Hesych. παλμὸς, τρόμος.

ΠΑΜΒΑΣΙΛΕΥ'Σ, *omnium* s. *summus rex, absolutus dominator.* Sir. L. 18. ὑψίστῳ παμβασιλεῖ: ubi de Deo dicitur. Substantivum παμβασιλεία reperitur apud Aristophan. Nub. 356. et 1149.

ΠΑΜΒΟ'ΤΑΝΟΝ, *quælibet* vel *omnis herba.* ΠΑΜΒΟ'ΤΑΝΟΣ, *totus*

g *herbaceus.* עֵשֶׂב, *herba.* Job. V. 25. filii tui erunt ὥσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. Reddiderunt hanc vocem Hesychio loco πάμπανος Interpretes, ut Ceres παμβόταινος dicatur, quatenus est *omnium herbarum productrix.*

ΠΑΜΜΕΓΕ'ΘΗΣ, *omnino magnus, maximus.* אַבִּיר, *fortis.* Symm. Ps.

h LXVII. 33. παμμεγεθῶν.

ΠΑΜΜΕΛΗ'Σ, *varie modulatus, canorus, concinnus, suavis.* 3 Macc. VII. 16. ἐν αἴνοις καὶ παμμελέσιν ὕμνοις, laudibus et suavibus hymnis. Hesych. παμμελέσιν, ἐμμελέσι, γλυκεροῖς.

*ΠΑΜΜΙΑΡΩ'ΤΑΤΟΣ, *omnium scelestissimus.* 4 Macc. X. 17.

ΠΑΜΜΙΓΗ'Σ, *promiscuus, ex omni genere mixtus.* 2 Macc. III. 21.

i XII. 13. παμμιγέσιν ἔθνεσιν. Æschyl. Pers. 269. ubi Schol. διαφόρων ἐθνῶν.

ΠΑ'ΜΜΙΚΤΟΣ, *omni ex genere mixtus, omnis generis.* עָרֹב, *mixtura insectorum.* Aquil. Ps. CIV. 31. Respexit etymologiam vocis ab עָרַב, *miscuit.* Æschyl. Pers. v. 52. Schol. et v. 905.

ΠΑΜΜΥΙ'Α, *omni modo musca.* עָרֹב, *mixtura insectorum.* Aqu. Ex. VIII. 17. (21.) Psalm. LXXVII. 45. Ita transtulit ex origine τοῦ עָרַב, *miscuit.* Descriptionem hujus animalis dat Josephus A. J. II. 14.

a Cæterum Scharfenbergius ad Ex. VIII. 21. observavit, pro παμμυΐαν in utroque loco scribendum esse πάμμικτον, ut edidit Martianæus ad Hieronym. T. II. Opp. p. 663. Vide quoque supra s. v. κοινομυΐα.

ΠΑΜΠΛΗΘΗ'Σ, *permultus, quam plurimus.* עָצַם, *fortifico, roboro,* etiam *numerosum reddo.* Symm. Ps. XXXIV. 18. et CXXXVIII. 16. b παμπληθεῖς. Suidas: παμπληθεῖς, πάνυ πολλάς.

*ΠΑΜΠΟΙ'ΚΙΛΟΣ, *varius.* 4 Macc. XV. 11. παμποίκιλοι βάσανοι, *varia tormenta.* Adde Etymol. M. 113. 24. et Etymol. M. Gud. 60. 45. et 435. 7.

*ΠΑ'ΜΠΟΛΥΣ, *plurimus, permultus.* לְמַכְבִּיר, *ad copiam.* Symm. Job. XXXVI. 31. παμπόλλην. Vulg. c *multis mortalibus.* — *רַב, *multus.* Symm. Ps. XXXIX. 6. Suidas: παμπόλλη, ἡ πολλὴ καὶ ποικίλη.

*ΠΑΜΠΟ'ΝΗΡΟΣ, *valde improbus, pessimus.* 2 Macc. XIV. 27. ταῖς τοῦ παμπονήρου ἐρεθισθεὶς διαβολαῖς. Vulgatus: *pessimi hujus criminationibus irritatus.* Schol. ad Aristoph. Ran. v. 106. ὁ παμπόνηρος, ὁ εἰς πάντα πονηρευόμενος. Πᾶν in comd positione haud raro est i. q. πολὺ, ut παμποίκιλος est πολύτροπος, teste Phavorino. In Stephani Thesauro ἀμαρτύρως affertur hoc adjectivum, quod tamen legitur apud Alciphr. I. 30. III. 10. Aristoph. Acharn. 854. et Polluc. Lex. III. 58.

ΠΑΜΦΥΛΓ'Α, *omne genus populorum.* גּוֹיִם, *gentes.* Symm. Gen. XIV. 1. παμφυλίας, *omnipopulanæ,* e ut transtulit Grotius. Alias est nomen proprium regionis Asiæ Minoris.

ΠΑ'ΜΦΥΛΟΣ, *ex omni gentium genere mixtus,* q. d. *ex omni tritu.* 2 Macc. VIII. 9. ὑποτάξας παμφύλων ἔθνη οὐκ ἐλάττους. Adde Aristoph. Av. 1063. Joseph. de Macc. §. 4. p. 502. 28.

*ΠΑΝΑ'ΓΙΟΣ, *sanctissimus.* 4 Maccab. VII. 4. de Eleasaro.

*ΠΑΝΑ'ΡΕΤΟΣ, *omni virtutum genere ornatissimus,* item *summam præceptionum utilium de omni virtute comprehendens.* Prol. Sir. ed. Camerarii, ubi ex sententia Camerarii post πανάρετος supplendum est βίβλος, h. e. *liber universæ virtutis doctrinam complectens.* Ita præter Siracidæ librum etiam a toto antiquorum choro Sapientiæ Salomonis g liber teste Eusebio H. E. IV. 25. appellabatur.

*ΠΑΝΓΕ'ΩΡΓΟΣ, *communis omnium agricola.* 4 Macc. I. 29. ὁ πανγέωργος λογισμός.

*ΠΑ'ΝΔΕΙΝΟΣ, *gravissimus.* 4 Macc. III. 15. πάνδεινον κίνδυνον. Ib. IV. 7. *indignum* facinus. Ib. v. 15. *insolens,* ubi cum δεινὸς permutatur h in codd.

ΠΑΝΔΗΜΕΙ', *cum omni totius populi frequentia, publice, vulgo, passim.* כָּלִיל, *prorsus.* Deut. XIII. 16. ἐμπρήσεις πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ, incendes omnia spolia ejus *publice.* Sic Ælianus V. H. Lib. IV. c. 5. Ἀθηναῖοι δὲ πανδημεὶ τοῖς Ἡρακλέους ἀπογόνοις ἀπέτισαν χάριτας, Athenienses publice gratias posteris i Herculis persolverunt. Idem Hist. Anim. XVII. 27. πανδημεί τε καὶ παγγενεῖ. Hesych. πανδημεὶ, σὺν παντὶ τῷ δήμῳ. Lex. Cyrilli MS. Brem. πανδημεὶ, σὺν ὅλῳ τῷ δήμῳ.

ΠΑ'ΝΔΗΜΟΣ, *ad universum populum pertinens, publicus, communis, universus.* מִשְׁפָּחָה, *familia.* Symm. 1 Sam. XX. 29. θυσία πάνδημος, victima *totius populi.* 2 Macc. III. 18. πάνδημον ἱκετείαν. Hesychius: πανδήk μου, δημοσίας, κοινῆς.

*ΠΑΝΕΘΝΙ' (proprie πανεθνί), *cum universo populo, universus populus.* Formatum est, ut πανοικεὶ et similia, de quibus vid. Fischerus Proluss. de Vitiis Lex. N. T. p. 590. seq. Sap. XIX. 18. δι' οὗ (sc. πεδίου) πανεθνὶ διῆλθον, qua via plana *universus* transiit *populus.* Strabo

a Geogr. Lib. V. p. 326. A. ἀπώλοντο πανδημεί.

ΠΑΝΕΠΙ'ΣΚΟΠΟΣ, *omnia intuens, omnium rerum inspector, omniscius*, vel *omnia prospiciens*. Sap. VII. 23. ubi de Deo usurpatur, et cod. Alex. habet παντεπίσκοπον. Legitur quoque apud Clement. Alex. Strom. p. 837. 9.

ΠΑΝΕΠΟ'ΠΤΗΣ, *omnia inspiciens, omnia oculis suis lustrans*. b 2 Macc. IX. 5. sec. Cod. Vat. ubi Alex. παντεπόπτης habet. Conf. Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ΠΑΝΗΓΥΡΕ'Ω, *festum s. panegyrin celebro, exulto*. הֵגִיל Hiph. a גִּיל. Ies. LXVI. 10. πανηγυρήσατε ἐν αὐτῇ. Sed Editoribus Londinensibus Thesauri Gr. L. H. Stephani T. I. f. 486. vera ibi lectio videtur c πανηγυρίσατε, ut edidit L. Bos.

ΠΑΝΗΓΥΡΙ'ΖΩ, idem. חָגַג, Symmach. Psalm. XLI. 5. πανηγυρίζων, et Levit. XXIII. 41. πανηγυρίσετε. Vide quoque s. v. πανηγυρέω.

ΠΑΝΗ'ΓΥΡΙΣ, *festivus ac solemnis populi conventus, publica celebritas*. חַג, *festum*. Symm. Lev. XIII. 41. — *חָגַג, *festum celebro*. Symmach. 1 Sam. XXX. 16. ὡς ἐν πανηγύρει, d sc. ὄντες: quæ verba Vulgatus ita transtulit: *quasi festum celebrantes diem*. — מוֹעֵד, *conventus*. Ezech. XLVI. 12. Hos. II. 11. IX. 5. — עֲצָרָה, *dies feriatus*. Amos V. 21. Loca profanorum, ubi vox occurrit, vide apud Wolfium ad Hebr. XII. 22. ac in Lex. N. T. s. h. v.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟ'Σ, *festi panegyrici celebratio, panegyrica pompa* e vel *ostentatio*, item *mercatus publicus, nundinæ*. Sap. XV. 12. ἐλογίσαντο τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῆ, opinati sunt, vitam esse *mercatum publicum* quæstuosum. Lex. Cyrilli MS. Brem. πανήγυρισμὸν interpretatur θέατρον, πανήγυριν. Sic quoque πανήγυρις pro *nundinis* sumitur. Vide Gaulmin. ad Eustathium H. et H. Amor. p. 37.

ΠΑ'ΝΘΗΡ, *panthera*, nomen ani- f malis. שַׁחַל, *leo ferox*, aut secundum alios *leo niger*. Vide Bochartum Hieroz. P. I. Lib. III. c. 1. p. 717. Hos. V. 14. XIII. 7. ubi Arabs *leonem* posuit, شبل. Confer notata infra in πάρδαλις.

*ΠΑΝΟ'ΔΥΡΤΟΣ, *valde lamentabilis, flebilis, lugubris*, i. q. πανδάκρυτος. 3 Macc. IV. 2. πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοή, valde lugubris cum la- g crymis conjunctus clamor. In cod. Alex. perperam ibi legitur πανόδυρκτος. Ib. VI. 32. καταλήξαντες δὲ θρήνου πανόδυρτον μέλος, finito flebili lamentationis cantico.

ΠΑΝΟΙΚΙ', *cum tota domo s. familia*. בַּיִת, *domus*. Al. Exod. I. 1. Vide quoque 3 Macc. III. 27. ubi in cod. Alex. πανοικίᾳ legitur. Repudiat quidem hanc vocem Thomas h Mag. pag. 676. ed. Bernard., dum scribit: πανοικὶ οὐδεὶς τῶν δοκίμων, πανοικεσίᾳ δὲ καὶ πανοικησίᾳ, sed reperitur tamen apud Diod. Sic. et Josephum in locis a Wittero ad h. l. adductis, quibus addo Æschin. Socr. Dial. III. c. 1. πανοικὶ ἐξαιρεῖν, cum omni familia delere ac interficere. Vide quoque Wesselingium ad Diod. Sic. XIV. 115. Lexic. Cy- i rilli MS. Brem. πανοικὶ, σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ.

ΠΑΝΟΙΚΙ'Α, *tota familia, universa domus*. בַּיִת, *domus*. Al. Genes. L. 22. ubi alii libri παροικίᾳ habent. — טַף, *puerulus*. Theodot. Jud. XVIII. 21. Additam. Esth. XVI. 12. σὺν τῇ πανοικίᾳ. Vulg. *omnis cognatio ejus*.

ΠΑΝΟΠΛΙ'Α, i. q. ὅλη ἡ ἁρματω- k σία, *omnis generis arma militaria* (seu, uti Ambrosius ad Ephes. VI. 11. exprimit, *universitas armorum*), *universa armatura, gravis armatura*, et ex adjuncto: *potentia, vis bellica*.

a אַרְבֶּה, *locusta*. Job. XXXIX. 20. Bielius putat, LXX hic legisse vocem ea ratione punctatam, qua *cataractam* notat, nempe אֲרֻבָּה. Sed Grevio (in libro inscripto: Ultima Capita Libri Jobi ad Gr. Vers. Recens. Notisque Illustr. Part. I. Daventr. 1788. 4. p. 12.) verba: περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν, glossema esse videntur ad versum praecedentem, quod locum veræ interpretationis occupaverit. Convenit cum eo Kreyssigius, qui in Obss. Phil. Critt. in Job. XXXIX. 9—25. p. 14. seq. in his verbis alius interpretis Græci versionem, pertinentem illam ad verba v. 19. הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה, latere suspicatus est. — חֲלִיצָה, *exuviæ*. 2 Sam. II. 21. Vide et Jud. XIV. 3. — *צִנָּה, *clypeus, lancea, hasta*. Aqu. Ps. XCI. 4. — שְׁלָטִים plur. *scuta*. Symm. 2 Reg. XI. 10. Aqu. 2 Sam. VIII. 7. Psalm. XC. 5. In omnibus his locis שֶׁלֶט, *scutum*, per metonymiam speciei pro genere de *omnis generis armis* interpretati sunt. Conf. supra s. ὅπλον. Vulgat. quoque 2 Reg. l. l. *arma* habet. Scharfenbergius in Prolus. de Josephi et Vers. Alex. Consensu p. 21. existimat, πανοπλίας apud Aquilam 2 Sam. VIII. 7. esse desumtum e Josepho A. J. VII. 5. 3. Sap. V. 18. Sirac. XLVI. 9. ἵνα γνῶσιν ἔθνη τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ, nempe Dei. Vulgatus: *ut cognoscant gentes potentiam ejus*. 2 Macc. III. 25. X. 30. Conf. Raphelii Annotatt. ex Polybio ad Ephes. VI. 11. p. 548. L. Bos. ad Eph. VI. 13. p. 192. et Ottii Spicileg. ex Josepho ad N. T. p. 409.

ΠΑΝΟΥΡΓΕΥΜΑ, *callide factum aut excogitatum, calliditas, dolus*. Sir. I. 6. ubi sapientiæ πανουργεύματα, et quidem bono sensu, tribuuntur, h. e. *prudentia et abscondita consilia*. Ibid. XLII. 24. Sic quoque עָרְמָה Prov. I. 4. et cap. VIII. 5. 12. bono sensu dicitur, ut sit i. q. חָכְמָה, et Sirac. VI. 34. πανοῦργος et σοφὸς commutantur. Legitur præterea apud Schol. Aristoph. Equit. 414. et Suidam s. v. ὑπέρχεται.

ΠΑΝΟΥΡΓΕΥΩ, *callide ago*. עָרַם idem. 1 Sam. XXIII. 22. Vide quoque Phavorinum s. v. Αἰγυπτιάζει.

ΠΑΝΟΥΡΓΗΜΑ, i. q. πανούργευμα, it. *prudens consilium*. Judith. XI. 8. (πανουργήματα τῆς ψυχῆς, *callida consilia prudentiæque plena*.) et Sirac. I. 6. sec. cod. Alex. ex emendatione certa L. Bosii. Sir. XLII. 18. πανουργήμασιν et πανουργεύμασι confunduntur.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ, *calliditas, astutia, versutia*, it. *prudentia*. *עַד־מָה, *donec, quousque*. Num. XXIV. 22. νοσσιὰ πανουργίας, *nidus, in quo astute latitet*. Legerunt contracte עָרְמָה. Non male. — עָרְמָה. Jos. IX. 4. Prov. I. 4. ἵνα δῷ ἀκάκοις πανουργίαν, ut det simplicibus *prudentiam*. Ib. VIII. 5. Symmach. Prov. VIII. 12. In priore loco vox hæc malo sensu adhibetur de hominibus ad malitiam et fraudem acutis (ut apud Philonem Quod Det. Insid. Pot. p. 159. ubi ei φρόνησις opponitur), in reliquis vero in laudem confertur, et adhibetur de eorum virtute, qui dextre ac sollerter in rebus gerendis versari norunt. Sirac. XIX. 21. πανουργία ἀκριβής. Vulgat. *solertia certa*, quia certis mediis, quæ dilegenter exquisivit, subnixa est. Ibid. XXI. 13. XXXIV. 10.

ΠΑΝΟΥΡΓΟΣ, proprie et generatim *is, qui in omnibus rebus est versatus*, deinde autem sensu malo *callidus et versutus, astutus*, ac sensu bono *prudens, sapiens*, quemadmodum et Latini *versutos et callidos* appellant, *quorum mens celeriter versetur, et usu concalluerit*. Cicero de Nat. Deor. III. 10. חָכָם, *sapiens*.

Prov. XIII. 1. — מֵבִין יוֹדֵעַ, *intelligens sciens.* Prov. XXVIII. 2. — עֲרוּם. Job. V. 12. βουλὰς πανούργων, consilia *callidorum.* Sic Æliano V. H. I. 5. ἀλώπηξ πανοῦργος. Prov. XIII. 17. πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως, omnis *prudens* agit cum consilio. Prov. XIV. 8. σοφία πανούργων, sapientia *prudentum.* Vide et v. 15. ac 18. Prov. XXII. 3. et conf. Prov. XII. 24. ubi Alii pro συνετὸς habent πανοῦργος. Adde Theod. Job. XV. 5. ubi pro πανοῦργοι legere mallem πανούργων. Aqu. Genes. III. 1. καὶ ἡ ὄφις ἦν πανοῦργος ἀπὸ παντὸς ζώου τῆς χώρας, erat autem inter feras bestias omnes una quædam serpens præ cæteris *insidiosa.* Constructione πανοῦργος cum ἀπὸ pro πανουργότερος, ut apud Symmachum legitur, Hebraismi servandi et exprimendi causa usus est. — *עֹשֶׁר, *opulentia.* Proverb. XIV. 24. Loco עָשְׁרָם, *opulentia eorum,* legisse quidem videri possent עֲרוּם, deficiente שׁ, si modo appareret, quo modo πανοῦργος dici possit στέφανος σοφῶν. Assentior igitur Grabio, qui ejus loco πλοῦτος αὐτῶν ex Ald. et Compl. Aqu. ac Theod. substituit. Sirac. XXI. 13. ubi Vulg. *sapiens.* Sirac. XXII. 30. ubi σφραγὶς πανοῦργος est sigillum *firmum, artificiose factum* et *caute impositum,* ut nempe totum os claudat. Vulg. *signaculum certum.* Sirac. VI. 34. πανοῦργος et σοφὸς commutantur. Sir. XXI. 20. πανοῦργος Bretschneidero is dici videtur, *qui urbanitate ac moribus longa peritia perpolitis est conspicuus,* ut sit i. q. πολύπειρος v. 22. Mœris Att. κομψεία, Ἀττικῶς· πανουργία, Ἑλληνικῶς. Phavorinus: πανοῦργος κυρίως ὁ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβάλλων, καὶ ὁ δραστήριος, καὶ ἐνεργὴς, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ὁ ἐπὶ κακοῖς νοήμασιν εὐεπίβολον ἔχων γνώμην, ὡς καὶ πανοῦργος, ὁ πάντα ἐργαζόμενος καὶ ὁ μηχανικός. Eadem fere habet Thomas Magister. Hesychius: πανοῦργος, πάντα μανθάνων, δόλιος, πάντα ἐν πονηρίᾳ ἐργαζόμενος. Suidas: πανοῦργος, ὁ πάντα ἐν πονηρίᾳ ἐργαζόμενος. λέγεται δὲ καὶ ὁ πάνυ φρόνιμος, καὶ ὁ πάντα ἐπιστάμενος.

ΠΑΝΟΥΡΓΟΤΕΡΟΣ, comparat., *prudentior, callidior, astutior.* הֶעֱרִים Hiph. *callide, prudenter ago.* Prov. XV. 5. ὁ δὲ φυλάσσων τὰς ἐντολὰς, πανουργότερος, qui autem custodit præcepta, *prudentior.* — עָרוּם, sequenti voce cum præfixo מ. Symm. Gen. III. 1.

ΠΑΝΟΥΡΓΟΤΕΡΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *prudentior fio.* חָכַם, *sapiens sum.* Prov. XXI. 11. Symm. σοφισθήσεται.

ΠΑΝΟΥΡΓΟΤΕΡΟΣ ΕΙΜΙ, *prudentior* seu *sapientior sum.* הֶעֱרִים Hiph. Prov. XIX. 25. ἄφρων πανουργότερος ἔσται, stultus *prudentior* reddetur.

ΠΑΝΟΥΡΓΩΣ ΟΜΙΛΕΩ, *astute conversor.* הֶעֱרִים סוֹד, *callide ineo secretum.* Symm. Ps. LXXXII. 4.

ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ, *plenilunaris, toto ore terris imminens,* ut Senecæ verbis utar, i. q. πληρόσεληνος. כֶּסֶא, *plenilunium,* ita dictum, quod tum tota luna tegatur luce. Aquil. Prov. VII. 20. εἰς ἡμέραν πανσελήνου, in diem *plenilunii.* Lex. Cyrilli MS. Brem. πανσελήνου, πέντε καὶ δεκαταίας. Phavorinus: πανσελήνου, πεντεκαιδεκατίας (lege e Lex. cit. πέντε καὶ δεκαταίας) πεπληρωμένης σελήνης. Adde Aristoph. Equit. 317. Athen. IX. p. 407. A. ubi vid. Casaub.

*ΠΑΝΣΟΦΟΣ, *omnifaria sapientia et scientia præditus, sapientissimus.* 4 Maccab. I. 12. τῷ πανσόφῳ θεῷ. Ib. II. 19. Jacobus patriarcha ita dicitur ob summam ejus prudentiam. Ib. XIII. 18. πρόνοια πάνσοφος. Etymol. M. Gudian. 285. 35.

ΠΑΝΣΠΕΡΜΙΑ, *omne seu omnis generis semen,* seu *fruges* (Alciphr. III. 14.). דָּגָן, *frumentum.* Symm. Psalm. LXIV. 10. πανσπερμίαν. Adjectivum πανσπερμηδὸς reperitur apud Athenæum IX. p. 372. F. Photius

Lex. *παγκαρπία* (lege *πανκαρπία*), *πανσπερμία*.

*ΠΑΝΤΑ'ΠΑΣΙ vel ΠΑΝΤΑ'ΠΑΣΙΝ, Adv. *omnino, prorsus, plane.* Sirac. XXXVII. 28. *παντάπασιν* sec. ed. Aldin. Sed legendum ibi est divisim *πάντα πᾶσι*. Idem valet de loco XL. 14.

ΠΑΝΤΑΧΗ~, *ubique.* בַּחוּצוֹת, *in plateis.* Ies. XXIV. 11. — *כֹּל. Inc. 1 Reg. II. 3. Unde apparet, post כֹּל in textu Hebraico omissum esse מָקוֹם. Vide quoque Sap. II. 9. 2 Macc. VIII. 7.

*ΠΑΝΤΑΧΟ'ΘΕΝ, *undique, ex omnibus partibus.* 4 Macc. XIII. 1. *omnino.* Ib. XV. 32.

ΠΑΝΤΕΛΩ~Σ, *omnino, prorsus.* רַק. Inc. Jud. III. 2. Vide quoque 2 Macc. III. 12. 31. VII. 40. XI. 1. XIV. 46.

*ΠΑΝΤΕΠΙ'ΣΚΟΠΟΣ, *omnia inspiciens et lustrans.* Sap. VII. 23. sec. cod. Alex. ubi in reliquis libris legitur *πανεπίσκοπος*.

*ΠΑΝΤΕΠΟ'ΠΤΗΣ, *omnia videns.* 2 Maccab. IX. 5. sec. Alex.

*ΠΑΝΤΕΥΧΙ'Α, *armatura tota, arma.* 4 Macc. III. 12. ubi alii libri *πανοπλίας* habent. Zonaras Lex. col. 1507. *παντευχία, ἡ πανοπλία.* Idem quoque tradit Photius, Hesychius et Suidas.

ΠΑ'ΝΤΗ, *penitus, prorsus,* item, *ubique, undique, quoquoversum.* Sirac. L. 24. *θεῷ, τῷ μεγαλοποιοῦντι πάντη.* Hesych. *πάντη, πάντως, πανταχοῦ, πάντοθεν.*

ΠΑΝΤΟΔΑΠΙ'Α, *omnimoda abundantia.* Respondet hæc vox in versione Aquilæ Ies. LXVI. 11. non Hebr. כָּבוֹד, *gloria,* ut Bielius festinanter scripsit, sed זִיז, *splendor.* Æque ac Symmachus et Theodotion, qui *πλῆθος* posuerunt, legit זִיז a זוּז, Arab. زوى, *collegit, congessit,* unde מְזָוִים, *promtuaria, penuaria.* Vulg. *omnimoda gloria:* quibus verbis Aquilæ interpretatio exprimi videtur.

ΠΑΝΤΟΔΑΠΟ'Σ, *varii generis, omnimodus,* s. *omnigenus, quasi qui est ex omni solo ac regione,* ex *παντὸς* et *δάπεδον, pavimentum, solum.* זִיז, *splendor.* Aquil. Psalm. XLIX. 11. LXXIX. 14. *παντοδαπά.* Vide supra s. v. *παντοδαπία.* — Vide alibi *δένδρον*.

ΠΑΝΤΟΔΥ'ΝΑΜΟΣ, *omnipotens.* Sap. VII. 23. XI. 18. XVIII. 15. et 2 Macc. XI. 13. sec. Compl.

ΠΑ'ΝΤΟΘΕΝ, *undique, ab omni parte.* כַּלְכֵּל infin. Pih. a כּוּל, *sustentare.* Jerem. XX. 9. ubi fortasse legerunt כָּלִיל. Vide et Sirac. LI. 10. Susann. 21. et confer Luc. XIX. 43.

ΠΑΝΤΟΙ~ΟΣ, *omnigenus, varius, omnimodus.* *כֹּל. Symm. 2 Sam. VI. 5. — *נְבִזְבָּה, *erogatio.* Dan. II. 6. sec. cod. Chis. *λήψεσθε δόματα παντοῖα.* Eleganter. — תְּכֵלֶת, *hyacinthus.* Theod. Ezech. XXIII. 6. ubi tamen post *παντοίας* omissum est *ἐσθῆτος*, aut *κατασκευῆς*. Vide supra s. v. *κατασκευή*. Vide et 2 Macc. V. 3. *παντοίους θωρακισμούς*.

*ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΙ'Α, *omnipotentia, summa majestas.* Sirac. XIX. 18. (21. sec. Compl.) cum omni vera sapientia legum divinarum observatio, *καὶ γνῶσις τῆς παντοκρατορίας αὐτοῦ*, et majestatis divinæ cognitio conjuncta esse solet. Est vox hæc eodem modo formata, quo *αὐτοκρατορία*. Adjectivum *παντοκρατορικὸς* legitur apud Clementem Alex. Strom. p. 564. 17.

ΠΑΝΤΟΚΡΑ'ΤΩΡ, *omnipotens.* צְבָאוֹת plur. ex צָבָא, *exercitus.* 2 Sam. V. 10. VII. 8. 26. et alibi sæpius. — שַׁדַּי, *fortissimus, validissimus.* Job. V. 17. VIII. 5. Hesych. *παντοκράτωρ, ὁ θεός, πάντων κρατῶν.* Quomodo alii hanc vocem exposuerint, vide apud Steph. le Moyne in

a Obss. ad Varia Sacra pag. 124. et Suicerum Thes. T. II. p. 562.

*ΠΑ'ΝΤΟΤΕ, *semper*. Sap. XIX. 8.

ΠΑΝΤΟΤΡΟ'ΦΟΣ, *omnium nutritor et altor*. Sap. XVI. 25. τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεᾷ, omnia nutrienti tuo dono. Vide Hesychium s. v. παμβῶτις.

*ΠΑΝΤΟΦΑΓΙ'Α, *voracitas*. 4 Macc. b I. 27. Similis vox est πολυφαγία in Etymol. M. 206. 24.

ΠΑ'ΝΤΩΣ, *omnino*. *כִּי. Symmachus 2 Sam. XIV. 13. πάντως γὰρ θανάτῳ θανατούμεθα, omnino enim nobis omnibus moriendum est. Vide quoque Tob. XIV. 11. et 2 Maccab. III. 13.

ΠΑ'ΝΥ, *admodum, valde*. 2 Macc. IX. 6. XII. 43. et alibi aliquoties.

c *ΠΑΝΥΠΕ'ΡΤΑΤΟΣ, *supremus, eminentissimus*, et ex adjuncto: *maxime celebris, gloriosus, præstantissimus*. 3 Macc. I. 17. εἰς τὸ πανυπέρτατον ἱερὸν ἠθροίζοντο, ad eminentissimum, h. e. maxime gloriosum ac splendidissimum templum congregati sunt. Syrus ܗܝܟܠܐ ܡܫܒܚܐ, templum gloriosum, splendidum. Hesychius et ex eo Phavorinus: d πανυπερτάτη, πασῶν ὑπερκειμένη τῶν παρακειμένων νήσων, ad quem locum Alberti monet, alludi ab Hesychio ad Homer. Odyss. I. 25. Confer quoque Ez. Spanhemium ad Callimach. Hymn. in Jov. v. 91.

ΠΑ'ΠΠΟΣ, *avus*. Prolog. Sir. Conf. Æliani V. H. Lib. XII. c. 43. p. 739.

ΠΑΠΥΡΕΩ'Ν, Ω'ΝΟΣ, *papyreon*, e *locus in amne papyris consitus*. סוּף, *alga*. Aqu. Exod. II. 3. 5.

ΠΑΠΥ'ΡΙΝΟΣ, *papyrinus, ex papyro factus*. גֹּמֶא, *juncus*. Symm. Ies. XVIII. 2. Plutarch. de Isid. et Osir. c. 18. τοὺς ἐν παπυρίνοις σκάφεσι πλέοντας.

ΠΑ'ΠΥΡΟΣ, vox Ægyptiaca, *papyrum* vel *papyrus, frutex in palustribus Ægypti nascens*. *בִּצָּה, *cænum*. Job. XL. 16. sec. Ald. Ob- f servetur hic duplex interpretatio vocis בִּצָּה. — גֹּמֶא, *juncus*. Aqu. Symm. et LXX Exod. II. 3. ubi tamen in versione Symmachi loco παπύρου scribendum est πάπυρινον, coll. Ies. XVIII. 2. Job. VIII. 11. Plinius H. N. Lib. XIII. cap. 11. " Papyrum nascitur in palustribus Ægypti aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatæ stagnant, duo cu- g bita non excedente altitudine gurgitum, brachiali radicis obliquæ crassitudine, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem fastigiatum, thyrsi modo cacumen includens. Semine nullo, aut usu ejus alio quam floris ad Deos coronandos. Radicibus incolæ pro ligno utuntur, nec ignis tantum gratia, sed ad alia h quoque utensilia vasorum. Ex ipso quoque papyro navigia texunt, et e libro vela, tegetesque, nec non et vestem, etiam stragulam et funes. Mandunt quoque crudum decoctumque, succum tantum devorantes." Confer Theophr. Hist. Plant. Lib. IV. c. 9. Humphr. Hodium de Text. Bibl. Original. p. 117. I. G. Ungerum pec. Diss. de Papyro Fru- i tice ad Ies. XIX. 7. Lips. 1731. Jablonski T. I. Opusc. p. 197. seq. ac Nicol. Schowii Præfat. ad Chartam Papyraceam p. 4 — 22.

*ΠΑΠΥΡΩ'Ν, i. q. παπυρεών, quod vide supra. סוּף. Aquil. sec. cod. Mosqu. Exod. II. 3. παπυρῶνι.

ΠΑΡΑ', cum genitivo, *a, ab, apud, præter*, cum dativo, *apud, supra*, et cum accusativo, *ad, apud*, k *juxta, secundum, præ, propter*. אַחַר, *post*. Exod. XI. 5. — אֵצֶל, *juxta*. Gen. XXXIX. 15. Levit. I. 16. X. 12. et alibi sæpius. — מֵאֵצֶל, *ex apud*. 1 Sam. XVII. 30. — בַּעַל, *dominus*. Cohel. XII. 11. Legerunt בַּעֲלֵי, et acceperunt pro præposi-

a tione עַל. Adde Symm. Proverb. I. 19. בְּעָלָיו, patronorum illius, παρ' αὐτῶν. Legit מְעָלָיו, aut בְּעָלָיו. — עַל דָּבָר, propter verbum. Deuter. XXIII. 4. — מִדֵּי, præ sufficientia. Exod. XXXVI. 4. — בְּיַד, in manu. Genes. XXXVIII. 20. XLIV. 16. Num. XXXI. 49. — לְיַד, ad manum. Proverb. VIII. 3. — מִיַּד, e manu. Genes. XXI. 30. XXXIII. b 19. Ies. XXXVII. 14. — עַל יַד, ad manum. Exod. II. 5. Num. XIII. 30. Nehem. III. 8. — עַל יְדֵי, ad manus. Jud. XI. 26. — ל præfixum. Psalm. LXXXVIII. 27. ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς, excelsum supra reges terræ. — מ præfixum. Deut. VII. 8. παρὰ τὸ ἀγαπᾷν κύριον ὑμᾶς, eo quod amaret vos Dominus. Psalm. VIII. 6. παρ' ἀγγέλους, an- c gelis. Psalm. XXX. 14. παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου, apud omnes inimicos meos. Prov. XII. 2. παρὰ κυρίου e conjectura Grabii loco παρὰ κυρίῳ, quam satis confutavit e locis N. T. Jaegerus ad h. l. — *מֵאֵת. Inc. et LXX 2 Sam. XV. 3. παρὰ τοῦ βασιλέως, pro ὁ ὢν παρὰ τοῦ βασιλέως, qui stat a partibus regis. Vulg. constitutus a rege. Jos. XI. 20. sec. Oxon. d — מִן, a, ex. Jer. XXXIII. 10. 12. παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον καὶ κτῆνη, propterea quod non sit homo et pecus. Aqu. 2 Sam. XXIII. 18. ubi præ seu magis quam notat. — נֶגֶד, coram. Prov. XV. 12. — בְּעֵבֶר, in latere. Jos. VII. 7. XXII. 7. — *מֵעֵבֶר, de latere. Num. XXII. 1. — בְּעֵינֵי, in oculis. Exod. XXXIII. 16. εὕρηκα χάριν παρά σοι, inveni gra- e tiam apud te. Vide et Num. XI. 15. et conf. Luc. I. 30. — עַל. Exod. XXXV. 21. παρὰ τῶν γυναικῶν, præter mulieres. — *עִם, cum. Psalm. LXXII. 25. παρά σου. Legendum παρά σοι, apud te, h. e. cum te habeam. — לְפִי, ad os. Psalm. CXL. 9. — מֵאֵת פְּנֵי, a facie. Genes. XLIII. 34. — לִפְנֵי, ad faciem. Ex. XL. 6. Lev. III. 8. et alibi. — מִלִּפְנֵי, a facie. Exod. XXXVI. 2. f Levit. IX. 24. X. 2. — בְּקָצֵה, in fine. Exod. XIII. 20. — עַל־שְׂפַת, ad littus. 1 Reg. IV. 29. coll. Marc. I. 16. Additam. ad Dan. III. 32. πονηρότατος παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν, pro ἐν πάσῃ τῇ γῇ, et v. 37. ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, pro ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Sirac. XV. 5. præ, plusquam. Sirac. V. 6. ἔλεος καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ, est misericors, ac severe punit, coll. g I. 1. 3 Esdr. I. 14. ubi in textu Hebr. 2 Chron. XXXV. 15. est חוֹזֶה, quod LXX προφήτης transtulerunt. 3 Esdr. II. 28. παρὰ ταῦτα, præterea. Sap. XV. 3. παρὰ πάντας οἶδεν, omnium optime cognovit. 1 Macc. IX. 49. παρὰ Βακχίδου, de parte Bacchidis.

Ὁ ΠΑΡ' ΑΥΤΗ͂Σ, sc. ὤν, qui est apud illam, familiaris ipsius. h בְּעָלָיו, dominus suus. Cohel. VIII. 8. καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς, non servat improbitas suos: ubi ὁ παρὰ τινὸς studiosum, deditum notat. Vulg. impium.

Ὁ ΠΑΡΑ' ΤΙΝΟ'Σ, sc. ὤν, qui apud aliquem est, suus, propinquus, amicus, familiaris, minister alicujus. 3 Esdr. I. 14. ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως, qui apud regem, h. e. intimus fa- i miliaris regis. 1 Macc. II. 15. οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως, regii ministri. Conf. Elsnerum ad Luc. VIII. 49. p. 218. 1 Macc. XIII. 52. ᾤκει ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ, habitabat ibi ipse cum suis. Vide et 1 Maccab. IX. 44. 58. XI. 73. XV. 15. XVI. 16. Conf. Marc. III. 21. ubi Theophylactus: οἱ παρ' αὐτοῦ, τουτέστιν οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ. Conf. et Wolfium ad Marc. l. l. p. 444. Hist. Susann. v. 35. ἔκλαιεν δὲ

a οἱ παρ' αὐτῆς, flebant autem *propinqui ejus*. Conf. v. 30. — Vide alibi αὐτὸς, βραχὺς, ἐμαυτῷ, μικρὸς, ὀλίγον, πᾶς, σεαυτοῦ.

ΠΑΡΑΒΑΙ'ΝΩ, *transgredior, recedo, declino, aberro, prævaricor, violo*. *וְעַל דִּבְרַת, *et super verbum*. Symm. Cohel. VIII. 2. καὶ παραβῆναι: ubi vel sensum expressit, vel legit וְעָבוֹר. — הֵפִיר et הֵפֵר Hiph. b a פָּרַר, *frango*. Ez. XVI. 58. XVII. 15. XLIV. 7. — מַעַל, *prævaricatio*. Lev. XXVI. 40. Adde Aqu. Theod. Prov. XVI. 10. — מָרָה, *rebello*. Num. XXVII. 14. Deut. I. 43. — סוּר, *recedo*. Exod. XXXII. 8. παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, *declinarunt* cito a via, quam præcepisti illis. Vide et Deut. IX. 12. 16. Deut. XVII. 20. ἵνα μὴ πα-c ραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν, ne *recedat* a præceptis. Vide et Deut. XXVIII. 14. 1 Sam. XII. 21. μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηδὲν ὄντων, non *declinetis* post illa, quæ nihil sunt, h. e. non sectemini idola. — סִיג, *scoria*. Ps. CXVIII. 118. παραβαίνοντας, ubi pro סִיגִים, *scoriæ*, legerunt סוּגִים aut נְסוֹגִים, a סוּג, *retrocedere, avertere*. Est autem h. l. παραβαίνειν d *errare, rectum iter amittere, declinare a recta via*. — עָבַר, *transgredior*. Num. XIV. 41. ἱνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; quare vos *transgredimini* verbum Domini? Conf. Matth. XV. 3. Jos. VII. 11. παρέβη τὴν διαθήκην μου, *violavit* fœdus meum. Vide et Jos. XXIII. 16. Hos. VI. 7. VIII. 1. Sic Ælian. V. H. X. 2. παραβῆναι τὰς συνθήκας. e Ies. XXIV. 5. τὸν νόμον παρέβησαν, leges *transgressi* sunt. Ita Lysias Orat. I. pro Cæde Eratosthenis p. 13. τὸν νόμον παραβαίνειν dixit, et Cicero ad Attic. Lib. V. Ep. 21. *Julia lege transita*. Vide et Sir. XIX. 20. 1 Macc. VII. 2. — פָּשַׁע, *prævaricor*. Ies. LXVI. 24. τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί, cadavera hominum, qui *prævaricati sunt* in me. —*שָׂטָה, *declino*. Num. f V. 12. 19. 20. 29. — שֶׁקֶר, *mentior*. Symm. Psalm. LXXXVIII. 33. οὐ παραβήσομαι. Aqu. Psalm. XLIII. 18. Huc enim referenda est versio Aquilæ in Hexaplis Montf. ad v. 21. sed inepto loco posita. Vide quoque Opuscula Critica p. 197. Sirac. XXIII. 23. ἄνθρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ, homo, qui transgreditur a toro suo, sc. in alie- g num, h. e. qui *adulterium committit*. Hinc lucem fœneratur locus Sir. XLII. 15. μετὰ ἀνδρὸς οὖσα μήποτε παραβῇ, viro juncta ne transgrediatur, h. e. ne *transgrediendo in alienum torum adulterium committat*. Vide Henckii Diss. de Usu Scriptt. Apocryph. V. V. in N. T. p. 12. 1 Macc. VII. 18. παρέβησαν γὰρ τὴν στάσιν καὶ τὸν ὅρκον, *violarunt* enim sta- h tutum et jusjurandum. Sic Aristænetus Lib. II. Ep. 9. τὸν ὅρκον παρέβης, jusjurandum *violasti*. Vide et Ælian. V. H. XIV. 2. Alberti ad Matth. XV. 3. p. 104. et Elsnerum ad Matth. l. l. p. 72. 3 Esdr. I. 15. *recedo*, Hebr. סוּר מֵעַל, 2 Paral. XXXV. 15. 3 Esdr. VIII. 79. *derelinquo, sperno, negligo*, Hebr. עָזַב Esdr. IX. 10. 3 Esdr. VIII. 24. i Chald. לָא עָבַד, *non facere*, Esdr. VII. 26. 3 Esdr. VI. 32. Chald. הַשְׁנָא, *mutare*, Esdr. VI. 11. — Vide quoque supra s. v. ἀκών.

ΠΑΡΑΒΑ'ΛΛΩ, *adjicio, adverto, objicio, projicio, periculo objicio*, it. *quiesco*. בָּלַל, *misceo*. Inc. Jud. XIX. 21. παρέβαλλε τοῖς ὑποζυγίοις, *objecit* s. *præbuit* pabulum jumentis. Vulg. k *præbuit*. Actionem consequentem ac connexam pro antecedente posuit. — הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Prov. II. 2. παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς σύνεσιν, *advertes* animum tuum ad intellegentiam. Usi sunt alia formula in SS. obvia, *addere cor ad ali-*

a *quid* pro *attendere*, a qua altera, *inclinare cor*, minime differt. Auctor autem alterius versionis, παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ υἱῷ σου, legisse videtur חָטָה לְבָנְךָ, ut הָ referatur ad חָכְמָה. Phavor. παραβαλεῖς, παραθήσεις, πλησιάσεις. Idem tradit Zonaras Lex. 1519. Prov. IV. 20. V. 1. 13. XXII. 17. ubi παραβάλλειν τὸ οὖς, aurem *præbere* atten-
b tam et benignam, etiam a formula alias recepta, *inclinare aurem*, minime differt. In notione *admovendi* παραβάλλειν legitur quoque apud Platon. Phæd. §. 51. — הֵלִין. Hiph. a לִין, *pernocto*. Jos. IV. 3. οὗ ἐὰν παραβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα, ubi *quieveritis* nocte. Hesych. παραβαλοῦ, ἀνάπαυσαι· ἀπὸ δὲ τῶν νεῶν ἡ μεταφορά. — *חָנָה, *castrametor*. 1 Par. XI.
c 15. ubi tamen loco παραβιβλήκει in Cod. Cant. reponendum παρεμβεβλήκει. — *נָחַם. Job. XXI. 24. sec. Compl. παραβαλεῖτε, ubi tamen legendum est παρακαλεῖτε. — *נָפַל. Jud. VII. 12. Sed pro παραβεβλήκεισαν, quod in cod. Basil. Theodotioni tribuitur, rescribendum est ex Compl. Ald. cod. Alex. et Oxon. παρεμβεβλήκεισαν, *castra posuerant*.
d Conf. Drusium ad Joël. II. 8. ac supra ad חָנָה notata. — *נִמְשַׁל Niph. a מָשַׁל, *assimilor*. Aqu. Ps. CXLII. 7. ubi παραβάλλεσθαι notat *comparari*, *similem esse*. — שָׁלַל, *in spolium relinquo*, *spolio*. Ruth. II. 16. παραβαλόντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, *projicientes projicite* illi e manipulis, sc. spicas. 2 Macc. XIV. 38. καὶ σῶμα καὶ ψυ-
e χὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ παραβεβλημένος, qui et corpus et animam pro Judaismo *exposuerat*, nempe *summis periculis*, coll. 4 Macc. VI. 14. Suidas: παραβαλλόμενος, ἀντὶ τοῦ ἀδεῶς ἐπερχόμενος. Idem verba Polybii Lib. IV. c. 57. addit, ubi verbum eo sensu occurrit. Rursus Suidas: παραβάλλεσθαι, πρὸς κίνδυνον ῥίπτειν ἑαυτόν. Hesychius: παραβαλλόμενος, ἐπικινδυνεύων, ὅ ἐστι παράβολος μαχόμενος.
f Confer Budæi Comment. Gr. Linguæ p. 625. Hinc παράβολος, *audax*, *temerarius periclitator*. Sic enim per hanc vocem v. ῥιψοκίνδυνος interpretatur Hesychius: Ῥιψοκίνδυνος, παράβολος, τολμηρὸς, ἐπικίνδυνος. Et παραβολὴ est *periculum præsentissimum*. Rursus Hesychius: ἐκ παραβολῆς, ἐκ παρακινδυνεύματος. Sic et παράβολα sunt *maxime periculosa*. Vide
g Plinium Lib. IX. Ep. 26.

ΠΑΡΑ´ΒΑΠΤΑ, *picta*. סְרוּחֵי טְבוּלִים, *tiaræ tinctæ*. Ez. XXIII. 15. juxta ed. Rom. ubi tamen alii rectius τιάραι βαπταί. Vide Notas L. Bosii ac Semleri Epist. Crit. ad h. l. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 553. παράβαπτα videtur significare *pannum colore plane saturum atque exuberanter infectum*, ut pan-
h nus purpura vel murice satur. Sic bene responderet vocibus Hebr. סְרוּחֵי טְבוּלִים, quæ reddi possunt: *exuberantissime tincta*. Nam טָבַל *tingere*, *intingere* significat, et סָרַח est *redundare*, *luxuriari*, ac de *veste* dicitur, *quæ nimia est*, *exceditque justam magnitudinem*.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΛΕΥ´Ω, *abutor regno*, s. *rege abutor*. 3 Macc. VI. 24. Ita
i Bielius. Sed παραβασιλεύειν mihi ibi *impie contra regem agere*, *lædere majestatem*, ein Staats — und Majestäts — Verbrechen begehen, *to be guilty of treason — and lese-majesty*, notare videtur: nam illud παραβασιλεύοντι in sequentibus explicatur ita: ἐμὲ αὐτὸν ὑπερχείροντες τῆς ἀρχῆς ἤδη καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν, μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα τῇ βασιλείᾳ.

ΠΑΡΑ´ΒΑΣΙΣ, *transgressio*. סֵטִים plur. (ס pro שׂ), *declinationes*, *peccata*. Ps. C. 4. ποιοῦντας παραβάσεις. — בַּעֲבוּר, *propter*. Theod. Genes. III. 17. In mente habuit notionem

a *transgrediendi*, quam habet עָבַר.— עֲלוּמִים plur. *adolescentia*. Symm. Job. XX. 11. Sic et alii interpretes vocem Hebr. de *provitate juvenili* aut *vitiis adolescentiæ*, ut Vulgatus transtulit, interpretati sunt. Vide Lex. N. T. s. v. νωτερικός. Sap. XIV. 31. τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν. 2 Macc. XV. 10. τὴν τῶν ὅρκων παράβασιν.

b ΠΑΡΑΒΑ'ΤΗΣ, *transgressor, violator legis, impius*. פָּרִיץ, *effractor*, ac metaphorice *is, qui recusat teneri legibus divinis, easque violat ac perfringit*. Symm. Psalm. XVI. 5. ἐγὼ ἐφυλαξάμην ὁδοὺς παραβάτου, fugio scelera et peccata: nam ὁδοὶ παραβάτου sunt *facta et instituta impiorum hominum*, h. e. *scelera*. Idem Ezech. XVIII. 10. — רָשָׁע, *improbus*. Ps. CXXXVIII. 19.

ΠΑΡΑΒΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *vim facio, cogo, precibus urgeo et expugno, vi persuasionum adigo, vi perrumpo*, it. *summa vi contendo*. הֵזִיד Hiph. a זוּד, *superbe ago*. Deut. I. 43. παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, *vi perrumpentes* ascendebatis in montem. Bene quoad sensum: nam vox Hebr. h. l. *insolenter, proterve agere* notat.— חָתַר, *fodio*, it. *remigo*. Jon. I. 13. παρεβιάζοντο τοῦ ἐπιστρέψαι, *summa vi contendebant*, nempe remigando redire. Eodem sensu ἐκβιάζεσθαι legitur, quod vide supra. — *עָצַר, *retineo*. Jud. XIII. 15. sec. cod. Oxon. παραβιασώμεθα δή σε, ubi Alex. Ald. et Compl. βιασώμεθα habent, et in cod. Vat. legitur κατάσχωμεν. — פָּצַר, *insto, urgeo*. Gen. XIX. 9. 2 Reg. II. 17. V. 16. ubi, ut vernaculum einen nöthigen, *to press, urge*, de *intensis precibus* dicitur.— פָּרַץ, idem. 1 Sam. XXVIII. 23. παρεβιάζοντο αὐτὸν, *cogebant* illum, *multis sc. precibus et persuasionibus*. Conf. Act. XVI. 15. et ad h. l. Elsnerum p. 435. Eodem sensu simplex verbum βιάζεσθαι usurpatur, et καταβιάζεσθαι. Vide supra.

ΠΑΡΑΒΙΑ'ΟΜΑΙ, idem. מְסָרֵף f partic. Pih. *ustor*, nempe *funerum* (ס pro שׂ). Amos VI. 10. παραβιῶνται. Arabs: *conabuntur*. Cappello in Crit. S. p. 536. legisse videntur וַיִּקְרְפוּ, aliis פָּצְרוּ aut פָּרְצוּ. Nonnulli autem præferunt lectionem cod. Alex. παραβιωταὶ, *convictores*, i. q. συμβιωταί. Vide infra sub v. παραβιωτής.

ΠΑΡΑΒΙΒΑ'ΖΩ, *aufero, removeo*. g הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*. 2 Sam. XII. 13. παρεβίβασε τὸ ἁμάρτημά μου, h. e. *remisit* mihi peccatum meum. Inc. ibi habet ἀφεῖλε. Vulg. *transtulit*: melius *abstulit*. 2 Sam. XXIV. 10. παραβίβασον τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου. Aqu. Symm. Theod. Levit. XVIII. 21. Inc. Lev. XXV. 9. παραβιβάσεις.

*ΠΑΡΑΒΙΩΤΗ'Σ seu ΠΑΡΑΒΙΩ'- h ΤΗΣ. מְסָרֵף part. Pih. *ustor*, nempe *funerum* (ס pro שׂ). Amos VI. 10. sec. cod. Alex. καὶ οἱ παραβιωταί. Anonymo in Repertorio Eichhorniano T. VI. p. 250. παραβιῶται e lectione παραβιῶνται ortum esse videtur, quia putaverint scilicet, מְסָרֵף *avunculum patris, agnatum* significare, ac voci παραβιώτης, similem significationem subjici posse crediderint, ut sit i. q. συμβιώτης, i *convictor, compotor, parasitus*. Aliis παραβιωτὴς est h. l. *superstes*, der überlebende, *the survivor*. Mihi παραβιωτὴς h. l. *violenter urgentem* s. *cogentem* significare videtur, a παραβιάομαι. Sed ipse mihi in hac re non satisfacio.

ΠΑΡΑΒΛΕ'ΠΩ, *aspicio, intueor*, item: *neglegenter aspicio, despicio*. שָׁזַף, *aspicio, conspicio*. Job. XX. 9. XXVIII. 7. Cant. I. 5. ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος, ubi Ernesti in Noviss. Bibl. Theol. P. III. p. 489.

conjicit legendum esse παρέβλαψεν seu παρέφλεξεν. Sed παραβλέπειν aeque ac παραναβλέπειν (quod vide infra) explicandum h. l. est de *radiis solis decolorantibus et adurentibus*. Vulg. *decoloravit me*. Sir. XXXVIII. 9. ἐν ἀῤῥωστήματί σου μὴ παράβλεπε, in tua infirmitate non *despicias*, sc. *te ipsum*, ut de restitutione sanitatis desperes, aut ne praetereas Deum.

ΠΑΡΑΒΟΛΗ', *parabola, comparatio, similitudo, fabula, apophthegma, proverbium, sententia moralis, scite dictum*. הֹלֵלָה, *insania*. Cohel. I. 17. παραβολάς. Sed ex Hieronymi Comment. ad h. l. legendum erit περιφορὰς aut παραφορὰς, quod Montfauc. in Hexaplis Theodotioni tribuit. — מְשׁוֹל infin. a מָשַׁל. Ezech. XIX. 14. — מֹשֵׁל part. *dominator*. 2 Sam. XXIII. 3. Legerunt מָשָׁל. Idem valet de Symmacho Jerem. LI. 46. ubi aut duae versiones coaluerunt, aut παραβολὴ ἐπὶ παραβολὴν est e secunda versione Symmachi. — מָשָׁל. Num. XXIII. 7. 18. Deut. XXVIII. 37. 1 Sam. XXIV. 14. 1 Reg. IV. 32. Suidas: παραβολὴ, διήγημα· (Psalm. LXXVII. 2.) ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἀντὶ τοῦ, ἐν διηγήσει ἀρχαίων λόγων. καὶ ἡ ὁμοίωσις, καὶ τὸ λάλημα, καὶ ὑπόδειγμα· (Psalm. XLIII. 16.) ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. Idem: εἰς παραβολὴν, εἰς γέλωτα, εἰς διήγημα. Conf. quae ex profanis notat Bochartus Diss. Epist. p. 1179. repetita Oleario Addend. ad Not. in Philostrat. p. 953. — מְשֹׁל מָשָׁל. Ezech. XVIII. 2. Praeterea legitur in Cod. Chis. Dan. XII. 8. ubi nihil in textu respondet. Sap. V. 3. εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ, ubi παραβολὴ est *proverbium sarcasticum*, de qua notione vid. Suiceri Thes. Eccl. T. II. c. 569. Eadem formula occurrit quoque in libro Tobiae cap. III. 4. ubi Vulg. *fabulam* habet. Sir. III. 31. παραβολὴ est *sapientia sublimior et magis recondita*. Sirac. XIII. 25. παραβολαὶ, *sententiae absconditae*, aut omnino *ea quae sunt recondita*. Sir. XX. 20. παραβολὴ, *gnome*, seu *sententia gravis, acuta et sapiens*. Sir. XXXIX. 3. ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν, in aenigmatibus parabolarum. Vide et Sirac. XLVII. 16. Ibid. XLIII. 18. παραβολῶν ed. Ald. in παρεμβολῶν mutandum est. Hesych. παραβολὴ, πραγμάτων ὁμοίωσις. Schol. Homeri Il. Β', v. 144. παραβολὴ, ὁμοιωματικὴ πράγματος τοῖς ὑποκειμένοις παράθεσις πρὸς δήλωσιν ἐναργεστέραν. Lex. Cyrilli MS. Brem. παραβολή ἐστι, ὅταν ἀνόμοιον ἀνομοίῳ ἀπεικάσω, οἷον λέοντι ἄνθρωπον ἢ φυτῷ. Suidas: παραβολὴ, λόγος αἰνιγματώδης καὶ κεκρυμμένος, πρὸς ὠφέλειαν φέρων. Confer Glassii Philol. S. pag. 1305. et Vorstii Philol. Sacr. P. I. c. 4.

*ΕΙΠΩ ΠΑΡΑΒΟΛΗ'Ν, *dico proverbium*. מָשָׁל. Ezech. XII. 23. — מְשֹׁל מָשָׁל. Ezech. XXIV. 3.

*ΕΙΠΩ 'ΕΝ ΠΑΡΑΒΟΛΗ͂, *dico in proverbio*. מֹשֵׁל מָשָׁל. Ez. XVI. 43.

*ΕΙΠΩ ΠΑΡΑΒΟΛΗ'Ν, *dico proverbium*. 2 Sam. XXIII. 3. ubi post Ἰσραὴλ punctum ponendum est, ut vere legitur in Cod. Coisl. I. Vide Repert. Or. Lit. P. II. p. 238.

ΛΕΓΟΜΕ'ΝΗ ΠΑΡΑΒΟΛΗ', *dicta parabola*. מֹשֵׁל מָשָׁל. Ez. XVIII. 3. — מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים. Ez. XX. 49.

ΠΑΡΑΓΓΕ'ΛΛΩ, *mando, praecipio, voco, convoco, annuntio, denuntio*. אָמַר, *dico*. Jos. VI. 7. Adde Dan. III. 4. sec. cod. Chis. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*. Esdr. I. 1. παρήγγειλε φωνὴν, mandabat vocem, h. e. jubebat voce praeconum publice promulgari. Confer 2 Par. XXXVI. 22. — הִצְעִיק Hiph. *convoco*. 1 Sam. X. 17. παρήγγειλε Σαμουὴλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς Κύριον, *convocabat* Samuel omnem populum ad Dominum: ubi alii libri συνήγαγε habet. Sc. παραγγέλλειν est h. l. elliptice positum, et notat: *jubere, ut ad certum locum conveniant*, h. e.

convocare. — זָעַק, clamo. Jud. IV. 10. — שָׁמַע : הִשְׁמִיעַ Pih. et Hiph. audire facio. 1 Sam. XV. 4. XXIII. 8. 1 Reg. XV. 22. et alibi. — Vide alibi s. κηρύσσω.

ΠΑΡΑ'ΓΓΕΛΜΑ, denunciatio, mandatum, præceptum, interdictum, adhortatio et consilium. מִשְׁמַעַת, auscultatio. 1 Sam. XXII. 14. Vulg. ad imperium tuum.

b ΠΑΡΑΓΙ'ΝΟΜΑΙ, advenio. אָמַר, dico. Al. sec. ed. Compl. 2 Sam. XIV. 4. παρεγένετο. Tribuit hic voci אָמַר notionem seriei orationis admodum convenientem, immo necessariam. In reliquis libris legitur ἦλθεν, et εἰσῆλθεν.—בּוֹא, venio. Gen. XIV. 13. XXVI. 32. XXXV. 9. et alibi sæpius. — הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, pertingo. Esth. VI. 14. — *הֶעֱבִיר. c Symm. Jerem. XLVI. 17. καιρὸς παρεγένετο, tempus pertransiit.—יָלַךְ, eo. Jos. IX. 12. 1 Reg. XX. 27. — נָגַשׁ, appropinquo. 1 Reg. XVIII. 36. — נוֹעַד Niph. a יָעַד, convenio. Job. II. 11. — צִוָּה Pih. præcipio. Gen. L. 15. Sc. צִוָּה est h. l. præcipere nuntio misso, s. mandare alicui, ut aliquem adeat, eique aliquid dicat. שׁוּב, revertor. Num. XIV. 36. Jos. XVIII. 8. 3 Esdr. VI. 8. respondet Chald. אֲזַל, abiit. Esdr. V. 8. 3 Esdr. VI. 19. Chald. אֲתָא, venit. Esdr. V. 16.

ΠΑΡΑΓΙΝΩ'ΣΚΩ, prælego. 2 Macc. VIII. 23. παραγνῶναι τὴν ἱερὰν βίβλον. Ita Bielius. Sed παραγινώσκειν notat præter jus et æquum statuere, perperam judicare, et, ut recte monuit Bretschneiderus, quia non intelligitur, unde huic verbo illa significatio, sunt potius illa expungenda e Thesauro. Nam pro παραγνοὺς cod. Alex. et ed. Compl. recte legunt παραναγνοὺς, quod etiam Vulgatus et Syrus expresserunt. Sic etiam cod. Alex. 3 Macc. I. 12. παραγινώσκω, ubi alii rectius παραναγινώσκω. Orta est hæc varietas lectionis e compendio scribendi. Cæterum παραναγνοὺς l. l. est ita accipiendum, ut Hiphil Hebræorum, quasi faciens legere. Vulg. jussit legere. f

ΠΑΡΑΓΡΑΦΙ'Σ, stylus, runcina (qua voce Iesaiæ l. l. Vulgata quoque utitur), qua pictores aliquid delineant, amussis. שֶׂרֶד, filum messorium, amussis. Aqu. Ies. XLIV. 13. Admodum enim erravit Bielius, qui hanc vocem ad מַקְצוּעָה transtulit.

*ΠΑΡΑΓΡΑ'ΦΩ, tollo, abrogo. Hoc verbo Dan. VI. 8. usus est Inc. Int. ὅπως ἂν μὴ παραγραφῇ κατέναντι τούτου, pro Chald. דִּי לָא g הֶעְדָּא, ut non transgrediatur. Montfauconius male transtulit: ut non violetur e conspectu ejus. Potius: ne abrogetur, tollatur, rescindatur, sc. lex. Nam ultima verba κατέναντι τούτου, male huc relata, ad דְּנָה כָּל־קֳבֵל ver. 9. pertinere, docuit Scharfenbergius in Anim. in Dan. ad h. l. Hesych. παραγράφεται, ἐκβάλλεται. h

ΠΑΡΑ'ΓΩ, traduco, transveho, transire facio, abduco, et, subintellecto ἑαυτὸν, transeo. הִטָּה Hiph. a נָטָה, inclino, declino. Symm. 2 Sam. III. 27. παρήγαγεν, seorsim abduxit. — הֵסִיר Hiph. a סוּר. Symm. 2 Sam. VI. 10. παραγαγεῖν, abducere s. divertere ad se. — עָבַר : הֶעֱבִיר, Kal et Hiph. 1 Sam. XVI. 9. παρήγαγεν, transire fecit. 2 Sam. XV. 18. πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον, omnes servi ejus ad manus ejus i transibant. Psalm. CXXVIII. 8. οἱ παράγοντες, prætereuntes. Psalm. CXLIII. 5. ἡμέραι αὐτοῦ ὡσεὶ σκιὰ παράγουσι, dies ejus tanquam umbra prætereunt. Confer 1 Cor. VII. 31. Cohel. XI. 10. πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου, transire fac vel depelle

a malum a carne tua, vel corpore tuo. Adde Aqu. Jerem. XLVI. 17. ubi de *tempore* adhibetur. — עָרַב, *misceo*. Esdr. IX. 2. παρήχθη ἐν λαοῖς, ubi non עָבַר legerunt, sed sensum expresserunt. 3 Esdr. V. 78. εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Λιβάνου ξύλα, ut *transveherent* ligna ex Libano, ubi in textu Hebr. Esdr. III. 7. est הָבִיא.

b *ΠΑΡΑΓΩΓΗ', *productio, adductio*. Addit. Esth. III. 13. sec. Vet. Arundel. ἐναντίᾳ παραγωγῇ, ubi παραγωγή esse videtur i. q. simplex ἀγωγή, *vitæ ratio*. Adde Herodot. I. p. 59. 2. et 351. 14.

ΠΑΡΑΓΩΝΙ'ΣΚΟΣ, *angulus*, vel *norma, regula*. מְקֻצְעָה, *angulus*. Ies. XLIV. 13. ἐν παραγωνίσκοις, vel, ut alii legunt, περιγωνίοις, aut περιγω-
c νίσκοις. Vide ad h. l. Cappelli Notas Critt. p. 515.

ΠΑΡΑ'ΔΕΙΓΜΑ, *exemplar, exemplum*. דֹּמֶן, *stercus*. Jerem. VIII. 2. IX. 21. XVI. 3. Non possum a me impetrare, ut credam, LXX in omnibus his locis loco לְדֹמֶן in codd. suis invenisse לְדָמוּת, ut conjecit Cappellus in Notis Critt. ad h. l. p. 523. cum constet, sæpe eos ingeniis
d suis indulgentes liberius vertisse. Παράδειγμα, *ut exemplum*, haud raro de iis adhibetur, qui publicæ ignominiæ exponuntur, et puniendo infamantur, ut exemplum aliis fiant. Confer Lexic. N. T. s. παραδειγματίζω. — רְאִי, *speculum*. Nahum. III. 6. θήσομαί σε εἰς παράδειγμα, ponam te in exemplum. Intelligitur exemplum *pœnitionis*, de quo
e ita A. Gellius N. A. L. VI. c. 14. " Tertia ratio vindicandi est, quæ παράδειγμα a Græcis dicitur, quum pœnitio propter exemplum necessaria est, ut cæteri similibus a peccatis, quæ prohiberi publicitus interest, metu cognitæ pœnæ terreantur. Idcirco veteres quoque nostri *exempla* pro maximis gravissimisque pœnis dicebant." Non male itaque LXX hac voce usi sunt pro רְאִי, sive hanc vocem in notione
f *speculi* acceperint, sive notionem *spectaculi* ei subjecerint. — תַּבְנִית. Exod. XXV. 9. 1 Par. XXVIII. 11. 12. 18. 19. Præterea legitur apud LXX 1 Reg. IX. 8. sec. ed. Compl. ubi verba ἔσται εἰς παράδειγμα vel de suo addiderunt, vel continent versionem alius interpretis ad vocem עֶלְיוֹן pertinentem; nam quæ alta sunt, facile ab aliis con-
g spici possunt. Sirac. XIX. 3. ut statuatur in *exemplum* insigne cæterorum. 3 Macc. II. 5. *exemplum punitionis*. Confer Demosthenem. p. 373. 20. ed. Reisk. Polyb. IV. 23. 8. IX. 28. 3. Hesych. παράδειγμα, ὑπόδειγμα, ἢ παρασκευασθὲν τι ἔλαττον εἰς μείζονα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙ'ΖΩ, *exemplum facio, in exemplum punio, palam*
h *traduco, ignominiæ expono*. הוֹקִיעַ Hiph. a יָקַע, *suspendo*. Num. XXV. 4. παραδειγμάτισον αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, *publicæ ignominiæ* illos *expone* Domino. Confer Hebr. VI. 6. — *אִתְעֲבֵד הַדָּמִין Chald. *dilanior, in frusta dissecor*. Dan. II. 5. sec. cod. Chis. ubi verbum generis pro specie posuerunt, coll. III. 29. (96.). Theodot. utroque loco æque vage transtulit: εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε. —
i חָמַס, *vim facio*. Jer. XIII. 22. παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου, *ut publicæ ignominiæ exponantur*, h. e. *retegantur calcanei tui*. Vocem Hebr. interpretes h. l. de retectione vestium et nudatione obscœnorum recte explicarunt. Potuerunt itaque h. l. iterum vocabulum generis pro specie ignominiæ publicæ. — רָאָה, *video*. Ezech. XXVIII. 17. ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι, coram regibus dedi te ignominiæ exponendum. Vide Lex. N. T. s. h.

a v. Esther. XIV. 11. τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' ἡμᾶς παραδειγμάτισον, *ede exemplum in eum*, qui auctor est horum omnium.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΣΜΟ'Σ, *traductio, qua quis exemplo aliis statuitur.* Al. Sir. XIX. 3. ξηρανθήσεται ἐν παραδειγματισμῷ μείζονι, tabescet in *exemplum* majus, vel ut majori sit exemplo. Vide et Al. Sir. XXIII.
b 1. et 3 Macc. IV. 11.

ΠΑΡΑΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *demonstro, ostendo, indico.* הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *notifico.* Ezech. XXII. 2. παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἁμαρτίας, *demonstra* ei tot sua scelera. — *הִפְלִיא, *mirabile facio.* Secundum Eusebium Ps. XXX. 27. apud Symmachum pro παραδοξάσας (quod Montfauc. e 4 MSS. Theodoreto et Drusio edi
c jussit) legitur ὁ παραδείξας, quam lectionem Eusebii a librariis vitiatam, et meram explicationem vocis παραδοξάσας esse statuit Montfauconius. Sed mihi secus, ac potius contrarium statuendum esse videtur. Lectio παραδοξάσας est emendatio ad textum Hebr. et cum הִפְלִיא sit h. l. *miraculoso modo alicui aliquid exhibere ac præstare*, bene
d usus esse videtur Symmachus voce παραδείκνυμι. Habet enim παρὰ in compositis haud raro notionem *insoliti ac inexspectati.*—הֶרְאָה Hiph. *videre facio.* Exod. XXVII. 8. Legitur præterea Dan. XIV. 7. et 8. sec. cod. Chis.

ΠΑΡΑ'ΔΕΙΣΟΣ, *paradisus, hortus et locus irriguus vel aquis abundans.* גַּן, *hortus.* Gen. II. 10. ποταμὸς δὲ
e ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ ποτίζειν τὸν παράδεισον, fluvius autem egreditur ex Eden ad irrigandum *paradisum*. Gen. XIII. 10. aspiciebat omnem circumjacentem Jordanis regionem, quod tota esset irrigata, antequam Deus Sodomam et Gomorrham everteret, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ Θεοῦ, tanquam paradisus Dei. Numer. XXIV. 6. tentoria Israëlis dicuntur fuisse ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶν. — גַּנָּה, idem. Ies. I. 30. ὡς παράδεισος
f ὕδωρ μὴ ἔχων, tanquam paradisus aquam non habens. — פַּרְדֵּס, *paradisus.* Nehem. II. 8. Cohel. II. 5. Hebr. et LXX Cant. IV. 13. Sirac. XXIV. 31. ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον εἰς παράδεισον, tanquam canalis in paradisum egrediebar. Susan. v. 4. ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ παραδείσῳ, volebat lavare se in paradiso. Patet ex his locis, quod παράδεισος *hortum præcipue irriguum* denotet. Unde etiam
g Hesychio παράδεισος exponitur τόπος ἔνυδρος, ἢ εὔυδρος, ἐν ᾧ περίπατοι. Conf. Apoc. II. 7. coll. XXII. 2. ac quæ de Paradiso in Media ad Bagistanum montem instituto, et magnum fontem habente, qui totum plantarium irrigaverit, memorat Diodorus Siculus Lib. II. p. 100. Eoque sensu procul dubio vocem accepit Theophrastus Lib. V. c. 9. Cum
h enim ibi narrasset, quod in Syria cedri cum longitudine tum crassitudine præstantissimæ nascantur, addit: τοῖς δὲ παραδείσοις ἔτι καὶ μείζω καὶ καλλίω. Nam quod hic per παραδείσους *loca* præcipue *irrigua* intellexerit, ex eo manifestum, quod alias etiam in sacris æque ac profanis monumentis inveniamus, cedros in locis irriguis in ampliorem, quam alibi, amplitudinem adolescere. Inde enim Bileamus tentoria
i Israëlis cum *cedris juxta aquas* comparat. Vide et Ezech. XXXI. 3. seq. et Ovid. Amor. Lib. I. Eleg. XIV. v. 11. et 12. ac Bielii Diss. de Lignis ex Libano ad Templum Ædificandum petitis p. 52. seq. De origine vocis παράδεισος vide præter Relandum Diss. Miscell. P. II. p. 210. Lexic. N. T. s. h. v.

ΠΑΡΑΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *accipio, recipio, suscipio.* נָשָׂא, *fero.* Exod. XXIII. 1. οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν, non *suscipies* rumorem vanum, h. e. non *fidem habebis* rumori vano. Sic 1 Tim.

V. 19. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, contra presbyterum accusationem non suscipe, h. e. accusationi ne *fidem habeas*. Sic etiam Philostratus de Vit. Apoll. Tyan. Lib. VIII. c. 26. οὐ θαυμάζω, ἔφη, τῶν μήπω προσδεχομένων τὸν λόγον. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — רָצָה, *bene volo*. Prov. III. 12. μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν, ὃν παραδέχεται, castigat autem unumquemque filium, quem *amat*.

*ΠΑΡΑΔΗΛΟ'Ω, *præ me fero, significo, declaro*. הֶרְאָה Hiph. *videre facio*. Exod. XXVII. 8. sec. cod. 106. Holm. παραδηλωθέν. Præterea legitur hæc vox apud Dion. Cass. p. 285. 61. Reim.

ΠΑΡΑΔΙ'ΔΩΜΙ, *trado, dedo*. *הָיָה אֱמוּנַת, *erit veritas*. Ies. XXXIII. 6. παραδοθήσονται. Versio hæc fortasse lucem fœneratur e l. Arab. in qua أمن in Conjug. X. notat *fidei se commisit facta deditione*. — אִנָּה Pih. *obvenire facio*. Exod. XXI. 13. ubi sensum expresserunt. — בּוֹא, *venio*. Prov. XI. 8. ἀντ' αὐτοῦ παραδίδοται ὁ ἀσεβὴς, in ejus locum *succedet* impius. — הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *diffluere facio*. Psalm. LXII. 9. παραδοθήσονται. Secundum Houbigantium legerunt cum Syro יִגָּרוּ, *miscebuntur*, vel *tradentur*, a גָּרָה. Sed potius deduxerunt a נָגַר, quod *trahere* notat. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*, h. e. *vinco, ad pernicionem deleo*. Num. XXXII. 4. παραδέδωκεν, h. e. *subjecit*. — הִלְשִׁין Hiph. *lingua offendo, calumnior*. Prov. XXX. 11. μὴ παραδῷς εἰς χεῖρας, ne committe, ut per obtrectationes aut delationes servum peccantem subjicias flagello et verberibus domini, vel: noli prodere servum fugitivum et reducere in domini potestatem, uti, monente Geiero, Judæorum magistri hanc sententiam explicarunt. — הַמְצִיא Hiph. *invenire facio*. Zach. XI. 6. — הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *colloco*. Ps. CXVIII. 120. μὴ παραδῷς με τοῖς ἀδικοῦσί με, ne tradas me illis, qui me injuria afficiunt. Confer Sirac. XXIII. 5. — הִסְגִּיר Hiph. *concludo*. Deut. XXIII. 15. οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, non trades servum domino suo. Job. XVI. 11. παρέδωκε γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκων, tradidit enim me Dominus in manus injustorum, h. e. permisit, ut in potestatem injustorum venirem. Sic Rom. I. 28. παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, tradidit illos Deus in mentem perversam, h. e. permisit, ut magis magisque procederent in insulsis suis ratiociniis, quibus se dederant. Vide ad h. l. Wolfium pag. 32. Sic et Chrysostomus et alii Patres τὸ παρέδωκε Rom. I. 24. per εἴασε, *permisit*, interpretati sunt. Et apud Suidam παρέδωκεν exponitur συνεχώρησεν, procul dubio ex Theodoreto ad Rom. l. c. ubi ita: τὸ παρέδωκεν ἀντὶ τοῦ συνεχώρησε τέθεικε. Psalm. LXXVII. 53. παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη αὐτοῦ, tradidit grandini jumenta illorum. — הֶעֱרָה Hiph. *effundo*. Ies. LIII. 12. παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, tradita in mortem est anima ejus. Confer Glassii Philol. Sacr. p. 1084. seq. — הִקְרָה Hiph. *obvenire facio*. Gen. XXVII. 20. ὃ παρέδωκεν κύριος ὁ Θεός σου ἐναντίον μου, quod *obvenire* mihi *fecit* Dominus Deus tuus. — הִשְׁלִים Hiph. *perficio*. Ies. XXXVIII. 13. ubi post παρεδόθην supplendum est θανάτῳ seu εἰς θάνατον. — חָלַק, *divido*, et ex adjuncto *distribuo*. Ies. XXXIII. 23. — אֶל יַד, *in manum*. Esth. II. 3. — יְהַב Chald. *do*. Dan. III. 29. — יָרַד, *descendo*. Deut. XX. 20. ἕως ἂν παραδοθῇ. Scil. Bielius cum Trommio רִדְתָּה deduxit a יָרַד, quæ

a vox tamen potius derivanda h. l. est a רָדָה, *dominari*, quod h. l. *expugnando capere* notat. — .כָּלָא, *claudo*. Ps. LXXXVII. 9. παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην, ita miseriæ traditus, et quasi miseriarum vinculis conclusus sum, ut exitus non pateat. — לוּט, *operio*. Ies. XXV. 7. παράδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσι. N. L. Cappellus in Nott. Critt. p. 511. b παράδος ad פְּנֵי retulit, pro quo legerint פְּנֵה, et in sequentibus: הַלֵּךְ הַלֵּךְ כָּל עַל הָעַמִּים — מוּגג Pih. a מוּג, *liquefacio*. Ies. LXIV. 7. ubi loco תְּמוּגֵנוּ Dathio, Michaëli et Lowthio legisse videntur cum Chaldæo et Syro תְּמַגְּנֵנוּ, *tradidisti nos peccatis nostris*. Mihi autem παραδιδόναι h. l. eodem sensu accipiendum esse videtur, ut supra c Psalm. LXXXVII. 9. Vide sub כָּלָא. Sequitur enim διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, non ταῖς ἁμαρτίαις ἡ., ut adeo sic bene expresserint notionem metaphoricam vocis מוּגג. — מִגֵּן Pih. Gen. XIV. 20. — מָכַר, *vendo*. Nehem. V. 8. ubi pro παραδοθήσονται alii habent παραθήσονται. — מָנָה, *numero, certo numero do vel trado*. Ies. LXV. 11. παραδώσω ὑμᾶς εἰς d μάχαιραν. — נֵזֶר, *corona*. Proverb. XXVII. 24. Secundum Bielium ac Trommium legerunt נָזַר. Sed ne tunc quidem apparet, quomodo vox Græca cum Hebr. conciliari possit. Recte itaque monuit Jaegerus ad h. l., נֵזֶר a Græcis h. l. exprimi per ἰσχὺς in commatis prioris societatem adscitum, παραδίδωσι autem additum esse h. l. ab intere prete absolvendæ sententiæ causa loco ἐστί. Conf. cap. I. 14. Dicitur autem παραδίδωσι passive, *traditur, transit imperium ad liberos et posteros*, ex usu loquendi scriptorum Græcorum et Latinorum. Confer Vigerum de Idiotism. L. Gr. c. 5. sect. I. et Corte ad Sallust. Jugurth. Excurs. VI. nec non L. Bos. Exercitatt. ad Marc. IV. 9. — נָתַן, *do*. Jud. II. 14. παρέδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ f προνομευόντων, *tradidit* illos in manum diripientium. Vide et Jud. III. 10. IV. 7. 14. VI. 1. et confer 1 Maccab. V. 51. 1 Sam. XI. 12. παράδοτε τοὺς ἄνδρας καὶ θανατώσομεν αὐτούς, trade viros, ut occidamus illos. 2 Par. XXXII. 11. τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ λιμόν, ut tradat vos morti et fami. Sic et apud profanos passim cum præpog sitione εἰς construitur. Vide Lex. N. T. s. h. v. Ps. CXVII. 18. τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέ με, morti me non tradidit. Esth. II. 13. καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ παραδώσειν αὐτὴν συνεισέρχεσθαι. Lege: καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ, παραδώσει αὐτῇ συνεισέρχεσθαι ἀ., hoc sensu: quodcunque petierit, tradatur illi, ut cum ea veniat ad domum regiam. Dan. XI. 11. sec. Chis. ubi loco h παραδοθήσει reponendum est παραδοθήσεται. — סִכֵּר Pih. *concludo*. Ies. XIX. 4. — *עָרַף, *decervico, decollo*. Samar. Exod. XIII. 13. παραδώσεις, trades, scil. morti. — פָּגַע: הִפְגִּיעַ, Kal et Hiph. *incurro, incurrere facio*. Ies. XLVII. 3. οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις, ubi in textu Hebr. legitur לֹא אֶפְגַּע, *non occurram*, h. e. nemini obvium et conspiciendum me præbebo. Unde i luculenter apparet, vel post παραδῶ supplendum esse ἐμαυτόν, vel loco μὴ scribendum esse με. Ies. LIII. 6. κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, *Deus ab eo exegit pœnam peccatorum nostrorum*, coll. v. 12. ubi legitur διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν παρεδόθη, scil. εἰς θάνατον. Vide quoque Rom. IV. 25. — קַדְמָה, *antiquitas*. Ies. XXIII. 7. Libere verterunt. — רִמָּה Pih. *decipio*, h. l. *decipio aliquem ita, ut aliis tradam*. 1 Par. XII. 17. τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχ-

a θροῖς μου, ad tradendum me inimicis meis. — *שָׁדַד, *vasto.* Ies. XXXIII. 1. παραδοθήσονται pro תּוּשַּׁד, *devastaberis.* Sensum expresserunt. — שׁוּה Pih. *pono.* Ies. XXXVIII. 13. תָּנָה, *mercede conduco.* Hos. VIII. 10. παραδοθήσονται. Pro יִתְּנוּ, *dona miserunt,* a תָּנָה, derivantes a נָתַן legerant יִתְּנוּ. — תָּקַע, *figo,* item, *plaudo.* Prov. VI. 1. παραδώσεις σὴν b χεῖρα ἐχθρῷ. 3 Esdr. II. 12. Hebr. מִסְפָּר, *numero,* coll. Esdr. I. 8. 3 Esdr. II. 11. pro עַל יַד circumscribendo ponitur, coll. Esdr. I. 8. 3 Esdr. VIII. 56. coll. Esdr. VIII. 26. 3 Esdr. VIII. 61. coll. Esdr. VIII. 33. 3 Esdr. IX. 39. צִוָּה, coll. Nehem. VIII. 1. 3 Esdr. VI. 17. Chald. יְהַב, *do, trado,* coll. Esdr. V. 14.

c ΟΥ̓ ΠΑΡΑΔΙ´ΔΩΜΙ, scil. ἐμαυτὸν, *non trado me.* הִשְׁלִים Hiph. *pacem facio.* Jos. XI. 19. οὐκ ἦν πόλις, ἥτις οὐ παρέδωκε (sc. ἑαυτὴν) τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, non erat urbs, quæ *se non tradebat* filiis Israël. Confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 58.

ΠΑΡΑΔΙ´ΔΩΜΙ ΤΟ`Ν ΚΑΡΠΟ`Ν, *fructum trado,* i. e. *fructum fero, offero.* פָּרַח, *floreo.* Incert. Hab. d III. 16. ὅτι ἡ συκῆ οὐ μὴ παραδῷ τὸν καρπὸν, quoniam ficus neutiquam offeret fructum. LXX οὐ καρποφορήσει. Alias fructus ipse παραδιδόναι, sc. ἑαυτὸν, dicitur, v. c. Marc. IV. 29. ad quem locum videndus Wolfius p. 452.

ΠΑΡΑΔΟΞΑ´ΖΩ, *mirabilem efficio,* etiam *dehonesto.* הִפְלִיא Hiph. *mirificum reddo.* Deut. XXVIII. e 59. παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου, dominus miras plagas vobis infliget, h. e. *novas et extraordinarias.* Conf. Sir. X. 14. Symm. sec. cod. Barber. Ies. XXVIII. 29. — הִפְלָה Hiph. *separo.* Exod. VIII. 22. παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν. Ibid. IX. 4. XI. 7. Adde Symm. Ps. XVI. 7. et XXX. 22. In omnibus his locis non legerunt הִפְלִיא, ut plerique Intt. voluerunt, sed deserentes propriam *separandi* ac *distinguendi* notionem, quam habet הִפְלָה, secuti sunt notionem adjunctam, *eximium, singularem fecit,* a plerisque locis supra laudatis admodum alienam. Sirac. X. 13. παρεδόξασε κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, h. e. *multis et inusitatis* calamitatibus *affecit.* Vulgatus pro ἐπαγωγὰς legisse videtur συναγωγάς. Vertit g enim *conventus malorum.* Quæ lectio si locum habet, παραδοξάζειν erit *dehonestare,* quod etiam voluit Vulgatus suo *exhonorare,* coll. v. 18. 2 Macc. III. 30. laudabant Dominum, τὸν παραδοξάζοντα τὸν ἑαυτοῦ τόπον, qui mirabilem reddebat locum suum *ac præter omnem spem,* h. e. *miraculoso modo, defendebat* templum suum.

h ΠΑΡΑΔΟΞΑΣΜΟ`Σ. Vox, ni fallor, ficta ex παρὰ δόξαν, quasi dicas *admirabilitas, res mirabilis, stupenda, insolita.* פֶּלֶא, *admirabilis.* Symm. Ies. IX. 6. Præterea legitur quoque apud Symm. Psalm. XLV. 4. pro Hebr. גַּאֲוָה, *sublimitas, potentia,* ubi tamen Montf. pro παραδοξασμῷ, quod legitur in Eusebio et duobus MSS., mavult reponere ἐνδοξασμῷ, quod vide supra. i

ΠΑΡΑ´ΔΟΞΟΣ, *inexspectatus, inopinatus, mirabilis.* נִפְלָא particip. Niph. Aquila Psalm. CXVII. 24. παράδοξον. Symm. Ps. CXXXVIII. 19. παράδοξα τὰ ἔργα σου, mirabilia opera tua. Conf. Sir. XLIII. 30. et Luc. V. 26. Sic etiam Ælianus V. H. IX. 21. συνήδοντο ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ παραδόξῳ. Judith. XIII. 14. παράδοξον ἦν αὐτοῖς, *inopinatum* erat illis. 2 Macc. IX. 24. ἐάν τι παράδοξον ἀποβαίνῃ, si quid *præter opinionem* acciderit. Sap. V. 2. XIX. 5.

Suidas: παράδοξον, θαυμαστὸν, ἀπροσδόκητον.

*ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΑΤΟΣ, *præter omnium opinionem mirabilis.* Sap. XVI. 17. Dio Cass. p. 1109. 32. Reim. παραδοξότατα ἐσώθη.

ΠΑΡΑΔΟΞΩΣ, *præter opinionem, inopinato.* בִּגְבוּרוֹת, *in fortitudinibus.* Symm. Ps. XIX. 7. ubi vid. Montf. Adde 4 Macc. IV. 14.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ, *traditio.* הִנָּתֵן infin. Niph. a נָתַן, *dando, tradendo.* Jerem. XXXII. 4. Vide et Jerem. XXXIV. 2. ubi nihil legitur in textu Hebr. De *traditione in carcerem* legitur Esdr. VII. 26. ubi Chald. אֱסוּרִין, *vincula,* respondet, quod alter interpres 3 Esdr. VIII. 24. per ἀπαγωγὴ expressit.

ΠΑΡΑΔΡΟΜΗ, *transcursus, cursus, quo alicui a latere currimus, concursatio.* רְהָטִים plur. *ambulacra.* Cant. VII. 5. βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς, ubi παραδρομαὶ esse videntur *ambulacra,* quæ Galli vocant *galleries, quibus ab una parte domus ad aliam superne discurritur.* Vulg. habet *canalibus,* a רָהַט, *currere.* 2 Macc. III. 28. μετὰ πολλῆς παραδρομῆς, cum multo cursorum comitatu. Latinus vertit: *cum multis cursoribus.*

ΠΑΡΑΖΕΥΓΝΥΜΙ, *adjungo.* Judith. X. 18. καὶ παρέζευξαν αὐτῇ, h. e. *comites dederunt* ei. Alii male reddiderunt: *currum junxerunt* ei.

ΠΑΡΑΖΗΛΟΩ, *ad zelum, ad æmulationem, ad iram, ad invidiam provoco, irrito.* הִתְחָרָה Hithp. *accendo me,* sc. *ira, exardesco.* Ps. XXXVI. 1. μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, ne irriteris illis, qui maligne agunt. Ita Bielius. Sed παραζηλοῦν h. l. est *contendere velle, et non verbis, sed rebus certare cum aliquo,* hoc sensu: *ne certes, ut illos æques.* Suidas ex Theodoreto ad h. l. παραζήλου, παρερέθιζου, παροξύνου εἰς μίμησιν τῶν κακίᾳ (Sic enim Küsterus apud Suidam ex Theodoreto pro τῶν μὴ κακίᾳ reponit) συζώντων. Idem Suidas alio loco μὴ παραζήλου interpretatur μὴ ὁμοιωθῇς. Ita etiam Lex. Cyrilli MS. Brem. Similiter apud Hesychium exponitur μὴ ὁμοιωθῇς. Conf. Wolfium ad 1 Cor. X. 22. p. 462. seq. Ps. XXXVI. 7. 8. — עָשָׂה, *facio.* 1 Reg. XIV. 22. ubi loco παρεζήλωσαν, quod habet ed. Ald., sine dubio ἐποίησαν reponendum erit, ut in reliquis libris legitur. Lectio παρεζήλωσαν haud dubie ex antecedentibus huc irrepsit. — הִקְנִיא קִנֵּא, Pih. et Hiph. Deut. XXXII. 21. παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, *ad zelum* me *provocarunt* illo, qui non est Deus, exacerbarunt me idolis suis. Lex. Cyrilli MS. Brem. παραζηλοῦν, τὸ ἐρεθίζειν, καὶ παραθήγειν (καὶ κινεῖν addit Zonaras Lex. 1517.) εἰς ζηλοτυπίαν, ὁποῖον τὸ, αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ, τουτέστιν, ἐκίνησαν ἐν ἐμοὶ ζῆλον, καὶ οἷον εἰς ὀργήν με ἠρέθισαν εἰδωλολατροῦντες. Idem tradit Zonaras Lex. l. l. qui quoque videndus est s. v. ζηλοῦν c. 958. Vide et 1 Reg. XIV. 22. Ps. LXXVII. 64. et conf. 1 Cor. l. c. Sir. XXX. 3. διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ, παραζηλώσει τὸν ἐχθρὸν, qui docet s. bene educat filium suum, *ad invidiam* vel *indignationem concitabit inimicum.*

ΠΑΡΑΖΗΛΩΣΙΣ, *æmulatio, zelus.* Hinc ἐκτύπωμα παραζηλώσεως, *simulacrum zeli.* סֶמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה, *imago zeli zelare facientis,* h. e. *simulacrum, quod zelum Dei provocabat.* Symm. Ezech. VIII. 3.

*ΠΑΡΑΖΗΤΕΩ, *quæro, indago.* פָּקַד, *visito.* Inc. Lev. XXVII. 33. sec. Coisl. et Lips. K.

ΠΑΡΑΖΩΝΗ, *cingulum, zona.* חֲגֹרָה. 2 Sam. XVIII. 11. — חֲדָשָׁה, *novus.* Theodot. 2 Sam. XXI. 16. παραζώνην. Jam cum ad vocem חֲדָשָׁה, consentientibus om-

nibus Intt., subintellegendum sit חָרֶב, (Vulg. *ense novo*), omnino alienam esse h. l. versionem Theodotionis a textu Hebr. sponte apparet. Mallem itaque divisim legere παρὰ ζώνην, ut vel Theodotion hæc verba de suo addiderit, fortasse ex aliis locis, vel pertineant ad proxime antecedens חֲגוֹר. Vide quoque Phavor. s. v. μάχαιρα.

ΠΑΡΑΘΑΛΑ'ΣΣΙΟΣ, *ad mare situs, maritimus.* יָם, *mare.* Ezech. XXV. 9. Vide ad h. l. Cappelli Nott. Critt. p. 553. — *חוֹף יָם, *portus navis.* Ezech. XXV. 16. τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραθαλασσίαν, sc. γῆν, incolentes terram maritimam. Jer. XLVII. 7. ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ad *oram maritimam.* — *שְׂפַת יָם, *littus maris.* 2 Par. VIII. 17. Vide et 1 Macc. VII. 11. XI. 8. 2 Macc. VIII. 11.

*ΠΑΡΑΘΑΡΣΥ'ΝΩ, *fiduciam addo, confirmo.* 4 Macc. XIII. 8. παρεθάρσυνον ἀλλήλους, se invicem *confirmabant.*

ΠΑΡΑ'ΘΕΜΑ, *additamentum.* מִכְבָּר, *cribrum.* Al. Ex. XXXVIII. 5. sec. cod. Vat. ubi tamen cod. Alex. et Ald. περίθεμα habent. Vox Hebr. notat *opus æneum instar cribri formatum.*

ΠΑΡΑΘΕΡΜΑΙ'ΝΩ, *calefacio, inflammo.* יָחַם, idem. Deut. XIX. 6. Legitur præterea apud Hesychium s. v. παραθαλπομένας, Eustathium ad Od. Α', pag. 31. 22. et Athen. V. p. 185. C.

ΠΑΡΑ'ΘΕΣΙΣ, *appositio, id ipsum, quod apponitur, apparatus, ferculum, repositio, qua aliquid in penu reponitur.* אָבוּס part. Pah. *saginatus.* Prov. XV. 18. παράθεσις μόσχων, ferculum ex vitulis. Unde venerit ibi παράθεσις, se non prorsus scire fatetur Jaegerus. Sed mihi aut de suo addidisse videntur, aut pertinet ad אֵבוּס, cujus radix mihi olim notionem *apponendi* habuisse videtur. Cæterum παράθεσιν *ferculum* notare apparet ex Athenæo Lib. X. ubi Polybius: καὶ τοὺς διακόνους δὲ τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτοῖς εἰσῆγεν. — אוֹצָר *thesaurus.* 2 Par. XI. 10. παραθέσεις βρωμάτων, *apparatus* ciborum. Conf. 1 Macc. IX. 52. 2 Macc. XII. 14. — *בַּר, *frumentum.* Amos VIII. 6. sec. ed. Compl. ubi alii libri habent πράσεως. — כֵּרָה, *convivium.* 2 Reg. VI. 23. Vulg. *ciborum præparatio.* — מַאֲכָל, *cibus.* Prov. VI. 8. πολλὴν δὲ ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται τὴν παράθεσιν, et magnum sibi in messe *nutrimentorum apparatum* parat. — *מִמְכָּר, *venditio.* Levit. XXV. 50. sec. cod. Oxon. ubi loco παραθέσεως fortasse rectius legetur παραδόσεως, quia venditio conjuncta est cum traditione. Alii libri habent πράσεως. Vide supra s. v. בַּר. 2 Macc. XII. 27. βελῶν πολλαὶ παραθέσεις ὑπῆρχον, telorum magnus apparatus erat.

ΠΑΡΑΘΗ'ΚΗ, *depositum.* פִּקָּדוֹן, *res magna cura commissa et deposita.* Lev. VI. 2. 4. Aqu. Gen. XLI. 36. Vide et 2 Macc. III. 15. et confer ad h. l. Perizonii Notas ad Ælian. V. H. XIII. 2. Voce etiam usus est Herodotus et alii. Vide Wolfium ad 1 Tim. II. 12. p. 504. et Lex. N. T. s. h. v. nec non notata infra s. v. παρακαταθήκη.

ΠΑΡΑΘΛΙ'ΒΩ, *collido.* לָחַץ, *premo.* 2 Reg. VI. 32. Vide quoque Sext. Empir. Pyrrh. Hyp. p. 14. 11.

ΠΑΡΑΙ'ΝΕΣΙΣ, *admonitio, adhortatio, consolatio.* פִּקּוּדִים *præcepta.* Symm. Psalm. CXVIII. 100. παραινέσεις. Confer quoque ib. v. 56. ubi omissum est Symmachi nomen. Sap. VIII. 10. παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης, *consolatio* curarum et mœroris.

ΠΑΡΑΙΝΕ'Ω, *admoneo, hortor.* 2 Macc. VII. 25. 26.

ΠΑΡΑΙΡΕ'Ω et ΠΑΡΑΙΡΕ'ΟΜΑΙ, *aufero, adimo.* אָצַל, *sepono.* Num. XI. 25. παρείλετο (subintellegendum τι) ἀπὸ τοῦ πνεύματος, *auferebat* aliquid de spiritu. — *הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* Symm. Ps. LXXX. 7. — הִשָּׁה Hiph. a נָשָׁה *oblivisci facio.* Symm. Job. XXXIX. 17. παρεῖλεν, *abstulit.*

ΠΑΡΑΙΤΕ'ΟΜΑΙ, *expeto, precor, deprecor, recuso, devito.* הֵפֵר Hiph. a פּוּר, *irritum facio.* Theod. Job. XV. 4. παρῃτήσω, *recusasti.* — הִתְחַנֵּן Hithp. *deprecor.* Esth. IV. 7. παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα, ut deprecaretur regem. — נִשְׁאַל Niph. *expeto.* 1 Sam. XX. 6. παραιτούμενος παρῃτήσατο ἀπ' ἐμοῦ, *expetens expetiit,* h. e. *multis precibus a me efflagitavit.*—נִשְׁאֹל נִשְׁאַל, *expetendo expeto.* 1 Sam. XX. 27. Suidas: παραιτεῖσθαι, παρακαλεῖν, συγγνώμην αἰτεῖν. Idem ex Xenophonte loca subjungit, quibus verbum eo sensu legitur. Rursus Suidas: παρῃτεῖτο, παρεκάλει, ἐλιτάρει. 'Ο δὲ ἐλθὼν, παρῃτεῖτο τὸν Πέρσην, τυγχάνων δὲ οὐδενὸς, ὧν ἐδεῖτο, αὐτὸς ἔλυσεν. Confer quæ Raphelius notat ex Herodoto ad Act. XXV. 11. p. 392. 2 Macc. II. 32. τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι, elaboratam pertractationem *devitare.*

ΠΑΡΑΙ'ΤΙΟΣ, *qui in causa ex parte est,* item simpliciter *auctor, causa.* 2 Macc. XI. 19. πειράσομαι παραίτιος ὑμῖν ἀγαθῶν, tentabo causa bonorum esse.

ΠΑΡΑΚΑΘΕΥ'ΔΩ, *prope dormio, excubo.* Judith. X. 22. οἱ παρακαθεύδοντες 'Ολοφέρνῃ. Confer Ælian. V. H. I. 13.

ΠΑΡΑΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *assideo.* יָשַׁב, *sedeo.* Esther. I. 14. οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ.

ΠΑΡΑΚΑΘΙ'ΖΩ, idem. יָשַׁב. Job. II. 13. ubi יָשַׁב cum אֶת construitur.

*ΠΑΡΑΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *juxta colloco, appono, paratum habeo.* Legitur 2 Macc. XII. 3. in cod. Alex. ubi alii habent παρίστημι.

ΠΑΡΑΚΑΛΕ'Ω, *advoco, voco, acclamo, admoneo, hortor, excito, adhortor, rogo, precor, invoco, consolor, solatio erigo, roboro,* et Παρακαλέομαι, *consolationem admitto, luctum depono, oblector,* item: *pœnitet me, misereor.* אָמֵץ Pih. *fortifico.* Deut. III. 28. κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτὸν, confirma illum, et *solatio erige* illum. Ies. XXXV. 3. γόνατα παραλελυμένα παρακαλέσατε, genua labantia *roborate.* Conf. quæ in h. v. post Hebr. חָזַק allata sunt ex Job. IV. 3. — הִנְחָה Hiph. *deduco.* 1 Sam. XXII. 4. παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, *rogabat* regem. Conf. 1 Macc. IX. 35. Ies. LVII. 18. παρεκάλεσα αὐτὸν, *consolabar* illum. In utroque loco pro נָחָה sine dubio legerunt נָחַם. — *הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito.* Ies. XIII. 2. παρακαλεῖτε τῇ χειρί. Sensum expresserunt. Verba enim Hebr. sonant: *agitatione manus signum date,* et idem vult παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ apud LXX, modo non vertatur cum Montfauconio *adhortamini manu,* sed *advocate,* seu *convocate manu.* — הֵסִית Hiph. a סוּת, *incito.* Deut. XIII. 6. ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου, si autem *exhortetur* te frater tuus. Confer 1 Macc. XII. 50. 2 Macc. IV. 34. IX. 26. Suidas: παρακαλεῖν, τὸ καλεῖν ἢ τὸ προτρέπεσθαι. — הֶעֱטָה Hiph. *obvelo.* Ezech. XXIV. 17. οὐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, neutiquam consolationem admittas a labiis illorum. Vide et v. 22. Videntur accepisse תַעֲטֶה, quasi esset a יָעַט, quod Chaldæis significat *consulere, consilium dare.* Sic Cappellus in Nott.

a Critt. ad h. l. p. 553. — הֵעִין Hiph. ab עָוַן, *congrego me.* Ies. X. 31. Παρακαλεῖν notat h. l. *convocare fugitivos.* — הִשְׁבִּית Hiph. *quiescere facio.* Ies. XXI. 2. παρακαλέσω ἐμαυτὸν, h. e. *quæram mihi solatium.* Ita putarunt vocem Hebr. explicandam esse. — חִזֵּק Pih. *confirmo.* Job. IV. 3. χεῖρας ἀσθενεῖς παρεκάλεσας, manus infirmas *roborasti.* — חָלַם, *somnio,* b item, *integer et sanus sum,* Hiph. הֶחֱלִים, *reviviscere facio, sano.* Ps. CXXV. 1. ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι, facti sumus quasi *revocati a morte,* aut *ex morbo recreati.* (Schindlerus in Lex. putat, LXX legisse חמלים.) Sic חָלַם Ies. XXXVIII. 16. (ad quem locum videndus Scheidius pag. 138.), ubi Hieronymus: *vivificabis me.* Potest c quoque verti: *corroborati et ad bene sperandum animati;* nam παρακαλεῖν notat etiam *hortari bono animo esse ac bene sperare,* et *solari* ex origine est *solum* s. *integrum facere,* et hinc *in spem bonam erigere.* Vide ad h. l. Rosenmülleri Scholia. Idem valet de loco Ies. XXXVIII. 16. παρακληθεὶς ἔζησα, ubi nonnulli suspicantur eos legisse הַנְחִים. Hesych. d παρακεκλημένοι, παραμυθηθέντες, παρακληθέντες. Zonaras Lex. 1518. παρακεκλημένοι ἀντὶ τοῦ παρακληθέντες. — חָמַם, *incalesco.* Ies. LVII. 5. οἱ παρακαλοῦντες ἐπὶ τὰ εἴδωλα, *invocantes* idola. Non legerunt נֶחָמִים a נָחַם, ut nonnullorum sententia fuit, sed sensum expresserunt. Nam *incalescere in idola* est *colere ac studiose sectari idola.* — מְבַשֵּׂר נָתַן, e *nuntium lætum do.* Ies. XLI. 27. Ἱερουσαλὴμ παρακαλέσω εἰς ὁδὸν, Hierosolymitanos *vocabo* in viam. Ita Bielius. Equidem mallem ita: Hierosolymitanos *consolabor* in via (Alex. ἐν ὁδῷ), sc. læto nuntio misso. — נָהַג, *duco.* Ies. XLIX. 10. Libere verterunt. Imago enim desumta est a pecoribus, quæ ad aquas ducuntur. — נִהֵל Pih. *leniter duco.* Exod. XV. 13. παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου, *advocasti* robore tuo ad diversorium sanctum tuum. Aliter Gloss. MS. in Cant. Script. παρεκάλεσας, παρεμυθήσω. Ita Bielius. Sed παρακαλεῖν h. l. est Latinum *evocare,* h. e. pedetentim videlicet et molliter evocando ducere, ut pastores greges sensim voce ducunt. Symm. habet ἐβάστασας. Non opus itaque est statuere, f LXX נִחַמְתָּ legisse. Ies. XL. 11. et LI. 18. ubi נִהֵל metaphorice dicitur de *consolatore, qui lugentem ducit et manu apprehendit.* Vide infra s. παρηγορέω. —* נָהַם, *rugio.* Ez. XXIV. 23. Legerunt וְנִחַמְתֶּם. — נוּד, *condoleo.* Job. II. 11. XLII. 11. In priore loco, ubi legitur: τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτὸν, sine dubio verba sunt transposita, g ita ut ἐπισκέπτομαι Hebr. נוּד, et παρακαλεῖν Hebr. נָחַם respondeat, uti e versione Vulgata apparet, quæ habet: *ut pariter venientes visitarent eum et consolarentur.* — נָחַם Niph. et Pih. itemque in Pyh. et Hithp. Gen. XXIV. 67. παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάῤῥας τῆς μητρὸς, *luctum deponebat* Isaac de Sara, matre sua. Gen. XXXVIII. 12. παρακληθεὶς Ἰούδας, *luctum deponens* Judas. Jud. XXI. 6. παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ περὶ Βενιαμὶν, *luctum deponebant* filii Israël de Benjamin. Vide et v. 15. 2 Sam. XIII. 39. Gen. XXXVII. 34. οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, nolebat *consolationem admittere.* Vide et Psalm. LXXVI. 3. Jerem. XXXI. 15. et conf. Matth. II. 18. Deut. XXXII. 36. ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται, *miserebitur* servorum suorum. Vide et Psalm. LXXXIX. 15. CXXXIV. 14. et confer 2 Maccab. VII. 6. Jud. II. 18. παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμάτος αὐτοῦ, *misertus*

est Dominus suspirii eorum. 2 Sam. XXIV. 16. παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ, *pœnitebat* Deum mali. 2 Sam. XXIV. 16. sec. cod. Vat. ubi fortasse vera lectio est μετεμελήθη, quam ed. Complut. exhibet. Vide notas L. Bos. Jon. III. 9. sec. ed. Compl. Psalm. XC. 13. παρακλήθητι, *exorabilem te præsta*, aut, ut Vulgatus expressit, *deprecabilis esto*, h. e. ex ira et indignatione ad benignitatem redi. Psalm. CXXXIV. 14. παρακληθήσεται, *deprecabitur*, passive, er wird sich erbitten lassen, *he will yield to entreaty*. Hieron. *exorabilis erit*. Al. 1 Sam. XV. 11. παρακέκλημαι, ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα, *pœnituit me*, quod Saulem in regem constituerim. Aqu. Job. XLII. 6. παρεκλήθην, *pœnituit me*. Eodem sensu Symmachus verbo utitur Amos VII. 3. et 6. Aqu. Job. XLII. 6. παρεκλήθην ἐπὶ χοῒ καὶ σποδῷ, quæ verba Bielius male transtulit: *solatium accepi* in pulvere et cinere; potius: in pulvere et cinere *pœnitentiam ago*, ut Vulgatus transtulit. — נֶחָמָה, *consolatio*. Ps. CXVIII. 50. — הֵנִיף׃ נִפֵּף, Pih. et Hiph. a נוּף, *agito*. Ies. X. 32. παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σιών. Vide supra s. v. הֵנִיף. Ies. XIII. 2. παρακαλεῖτε τῇ χειρί. Symm. κινήσατε. — עָמַד, *sto*, item, *preces fundo*. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1208. Esther. VII. 7. ὁ δὲ Ἀμὰν παρεκάλει καὶ ἠτεῖτο τὴν βασίλισσαν, Aman autem orabat et deprecabatur reginam. — קָרָא, *voco, clamo*. Prov. VIII. 4. ὑμᾶς, ὦ ἄνθρωποι, παρακαλῶ, vobis, O homines, *acclamo*. Ies. XL. 2. παρακαλέσατε αὐτήν, *acclamate* illi. — רִחֵם Pih. *misereor*. Ies. XLIX. 13. — שִׁעֲשַׁע Pih. a שָׁעַע, *oblecto*. Ies. LXVI. 12. ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται, in genibus *oblectabuntur*. Sic Luc. XVI. 25. de Lazaro, cum esset in sinu Abrahæ: νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι, nunc autem hic oblectatur, tu vero cruciaris. Præterea legitur 2 Sam. XIV. 1. ubi παρεκλήθη, quod in ed. Complut. legitur, huc irrepsit e cap. XIII. v. 39. Sirac. XVII. 24. ubi Vulgat. παρακαλεῖν per *confirmare* transtulit. 1 Macc. IX. 35. παρακαλεῖν in notione *rogandi, precandi* legitur. Addit. Esther. XV. 14. παρακαλεῖν per *succurrere, opem ferre* vertere mallem.

ΟΥ̓ ΠΑΡΑΚΑΛΕ'Ω, *non consolor*. נָהַם, *gemo*. Ezech. XXIV. 23. ubi ante παρακαλέσαντες inserenda erit particula negationis omissa in omnibus codd., etiam in Cod. Syr. Hex. Conf. supra s. v. παρακαλέω.

ΠΑΡΑΚΑ'ΛΥΜΜΑ, *quod obtenditur alicui rei ad eam tegendam, tegumentum, aulæum, velamen*. מָסָךְ, *operimentum*. Inc. Ex. XXVI. 36. Sap. XVII. 3. ἀφεγγεῖ λήθης παρακαλύμματι, obscuro oblivionis *velamine*.

ΠΑΡΑΚΑΛΥ'ΠΤΩ, *obtego, occulto*. הֶעְלִים Hiph. idem. Ezech. XXII. 26. — *לָאַט, *involvo*. 2 Sam. XIX. 4. sec. ed. Compl. — פָּחַד, *paveo*. Ies. XLIV. 8. μὴ παρακαλύπτεσθε, ne occultate vos. Semlerus correxit παρεκπλήττεσθε. Sed παρακαλύπτεσθαι h. l. notat *præ magno pudore aut timore se abscondere et occultare*. Qui enim timent, aut pudore suffunduntur, se abscondere solent.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗ'ΚΗ, i. q. παραθήκη, *depositum*. מְלָאכָה, *opus*. Ex. XXII. 8. τῆς παρακαταθήκης. Sic recte a LXX translatum esse apparet ex omni orationis serie. Tob. X. 11. παρατίθημί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, committo tibi filiam meam, ut *depositum*. Wassius ad Thucyd. Lib. II. cap. 72. contra MSS. reponere vult ἐν παραθήκῃ. Sed hac medicina mihi hic locus non indigere videtur, significatione

a enim hæc duo vocabula prorsus non differre multis exemplis docui in Lexic. N. T. Tom. II. p. 406. et 410. Pro *deposito* vox alias sæpius occurrit. Sic Philo Byblius apud Eusebium Præp. Evang. Lib. I. p. 25. 26. σύντροφοι δὲ τοῖς ἐκείνων (Ἑλλήνων) πλάσμασιν αἱ ἀκοαὶ ἡμῶν γενόμεναι, καὶ προληφθεῖσαι πολλοῖς αἰῶσιν, ὡς παρακαταθήκην φυλάσσουσιν, ἣν προσ-
b εδέξαντο μυθοποιΐαν. Vide et Philonem Alex. in Flacc. p. 676. et Lib. Quis Rer. Div. Hæres pag. 336. et aliorum loca observata auctoribus citatis a Wolfio ad 1 Tim. VI. 20. p. 496. et ad 2 Tim. I. 12. p. 504. Cæterum Mœris vocem παρακαταθήκη Atticam esse dicit, παραθήκη vero Hellenicam. Confer Thom. Magist. qui hanc apud Herodotum,
c illam apud Thucydidem occurrere observat.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΤΙ'ΘΗΜΙ, *depono, committo fidei alicujus, commendo.* הִפְקִיד Hiph. *præficio.* Jer. XL. 7. παρεκατέθετο αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, *fidei* ejus *commiserat* viros et uxores. Vide et Jerem. XLI. 10. et confer 2 Macc. IX. 25. Ita et Diodorus Sic. Lib. V. p. 326. Ῥέας αὐτοῖς πα-
d ρακαταθεμένης τὸ βρέφος, cum Rhea infantem *fidei* illorum *commisisset.* Confer et Ælian. V. H. III. 26. 2 Macc. III. 15. τοῖς παρακαταθεμένοις σῶα διαφυλάξαι, ut illis, qui *deposuerant,* salva hæc custodiret.

ΠΑΡΑ'ΚΕΙΜΑΙ, pass. *apponor,* inprimis de cibis, et med. *adjaceo, vicinus sum.* אָצַל, *Azal,* nom. proprium. Symm. Zach. XIV. 5. παρα-
e κείμενος, *adjacens.* Legit אֵצֶל. Sir. XXX. 17. θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ, fercula ciborum *apposita* in sepulcro. Vide et Sir. XXXI. 18. ac Alciphr. I. Ep. 22. 2 Macc. IV. 41. ἐκ τῆς παρακειμένης σποδοῦ, ex cinere *adjacente.* Vide quoque 2 Macc. XII. 16. 2 Macc. IX. 25. κατανοῶν τοὺς παρακειμένους δυνάστας, respiciens *vicinos* principes.

Judith. III. 2. ubi παρακεῖσθαι ex f sententia Bretschneideri notat: *prosternere se, tradere se,* h. e. *præsto esse ad omne obsequium,* et cum formula δοῦλον τινὸς εἶναι permutatur.

ΠΑΡΑΚΛΕΙ'Ω, *includo carceri, in vincula conjicio.* 2 Macc. IV. 34. Ita Bielius. Sed παρακλείειν ibi adjunctam habet notionem *interficiendi,* unde Vulgatus verba ὃν καὶ παραχρῆμα παρέκλεισεν transtulit: *statim* g *eum peremit.* Ita quoque Syrus. Præterea v. 35. narratur, Judæos et multos alios indignatos esse ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ.

ΠΑΡΑ'ΚΛΗΣΙΣ, *adhortatio, cohortatio,* it. *preces.* מְנַחֵם part. Pih. *consolator.* Nah. III. 7. — נִחַם Pih. *consolor.* Jer. XVI. 6. — נֹחַם. Hos. XIII. 14. — נֶחָמָה. Aquila, Theod. Job. VI. 10. — נִחֻמִים h plur. Ies. LVII. 18. — שֶׁבֶת infin. a יָשַׁב, *sedeo.* Ies. XXX. 7. ὅτι ματαία ἡ παράκλησις ὑμῶν ἔσται. Ita quoque Syrus. Clarum est, eos legisse הַמַּשְׁבִּת, *quiescere faciens, stabiliens.* Michaëlis in Bibl. Or. T. XIV. App. pag. 99. confert Arab. ثبت, *stabilis fuit,* Conj. II. *stabilivit.* — תַּחֲנוּנִים plur. *deprecationes.* Jer. XXXI. 9. — תַּנְחוּמִים plur. masc. Psalm. XCIII. 19. Ies. LXVI. 11. Jerem. XVI. 6. — תַּנְחוּמוֹת plur. fœm. Job. XXI. 2. 1 Macc. X. 24. γράψω αὐτοῖς λόγους παρακλήσεως, quæ verba Bielius transtulit: scribam illis et ego *verba exhortationis.* Sed παράκλησις ibi potius *rogationem, preces* significare videtur, ut λόγοι παρακλήσεως sint k *literæ petitoriæ.* 2 Macc. VII. 24. διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν, *verbis hortabatur.* Suidas ex Harpocratione: Παράκλησις, ἀντὶ τοῦ προτροπή. Ἰσοκράτης· Διόπερ ἡμεῖς οὐ παράκλησιν εὑρόντες, ἀλλὰ παραίνεσιν γρά-

a φαντις. Eodem sensu et Patres quidam vocem acceperunt Rom. XI. 8. Vide Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 581. Quod vero ad alteram *precum* notionem attinet huic voci supra vindicatam, Thomas Mag. Παρακαλῶ, τὸ προτρέπω ὡς ἐπὶ πολὺ, ἅπαξ δὲ καὶ τὸ δέομαι, ubi Drakenb. citat Demosthen. de Corona pag. 473. Suidas: παρακαλεῖν τὸ καλεῖν, b ἢ τὸ προτρέπεσθαι· ἄκυρον γὰρ τὸ δέεσθαι.

ΜΑΤΑΙ'Α ΠΑΡΑ'ΚΛΗΣΙΣ, *vana consolatio.* תּוּשִׁיָּה, *essentia.* Ies. XXVIII. 29. Videntur legisse תְּשַׁוֶּה, *in nihilum redigis*, formatum a שָׁוְא, *vanitas, nihilum*, coll. rad. שָׁאָה, *vastari, in nihilum redigi.* Conf. Job. XXX. 22.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟ'Σ, *consolatorius.* c נִחֻמִים plur. *consolationes.* Zach. I. 13. Plato de Rep. II. p. 253. D.

ΠΑΡΑ'ΚΛΗΤΟΣ, *consolator.* מְנַחֵם part. Pih. idem. Aqu. Theod. Job. XVI. 2. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΠΑΡΑΚΛΗ'ΤΩΡ, idem. מְנַחֵם part. Pih. idem. Job. XVI. 2. παρακλήτορες κακῶν: ubi παρακλήτορες κακοὶ reponendum esse nullus equidem dubito. Inde fortasse apud d Hesychium παρακλήτορες sunt παραμυθηταὶ, *consolatores.* Vide quoque Suidam s. v. παραιτητὴς, et Soph. Œdip. Tyr. v. 189. Schol.

ΠΑΡΑΚΛΥ'ΖΩ, *inundo.* שָׁטַף, idem. Inc. Ps. CXXIII. 4. παρέκλυσεν, *inundavit.* Hesych. παρέκλυσε (sic enim legendum puto pro παρέκλησε), παρῆλθεν. Schol. Lycophr. Alex. v. 1290.

e ΠΑΡΑΚΜΑ'ΖΩ, *florem ætatis supergredior, consenesco.* Sir. XLII. 13. μήποτε παρακμάσῃ, ne forte *exolescat.* Παρακμάζειν dicitur hic filia, quæ ὑπέρακμος Paulo 1 Cor. VII. 36. et *exoleta virgo* Plauto. Vide Grotium ad Sirac. l. c.

ΠΑΡΑ'ΚΟΙΤΟΣ, sensu proprio et generali *juxta cubans, accubans, excubans.* Diod. Sic. pag. 214. 31. Παράκοιτος, ἡ, sc. γυνὴ, *concubina.* f לְחֵנָה, Chald. *concubina.* Dan. V. 2. 3. 25.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕ'Ω, *sequor, intersum, consequor, obsequor.* בּוֹא seq. אַחֲרֵי, *venio post, sequor.* Aqu. Cohel. II. 12. τί δὲ ὁ ἄνθρωπος, ἵνα παρακολουθήσῃ βουλῇ; quid vero est homo, ut *intersit* consilio? Eodem sensu Josephus Lib. I. c. Apion. δέον ἐκεῖνο γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις g παράδοσιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχνούμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας ἀκριβῶς, ἢ παρηκολουθηκότα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τῶν εἰδότων πυνθανόμενον, *hoc sciendum est, debere eum, qui aliis verorum factorum narrationem pollicetur, ipsum prius illorum esse scientissimum, vel quod rebus ipsis interfuerit, vel quod eas ex iis cognoverit, qui ipsi viderunt.* Sic etiam Demosthe- h nes, Polybius et Lucianus verbum usurparunt. Vide Raphelii Annotatt. ex Polybio ad Luc. I. 3. p. 164. seq. 2 Maccab. VIII. 11. οὐ προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος μέλλουσαν παρακολουθήσειν ἐπ' αὐτῷ δίκην, non expectans vindictam, quæ eum ab omnipotente *esset consecutura.* 2 Macc. IX. 27. παρακολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει, *obsequentem* i meæ voluntati. Conf. 1 Tim. II. 6. et 2 Tim. III. 10.

ΠΑΡΑΚΟΜΙ'ΖΩ, *apporto, affero, porto, exporto.* 2 Macc. IV. 19. 20. 23. IX. 8. In activo quoque dici de *cadaveribus funere efferendis* docet locus 2 Macc. IX. 10. Ἀντίοχον παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς ἀφόρητον βάρος.

ΠΑΡΑΚΟΜΙ'ΖΟΜΑΙ, med. *funere efferendum curo.* 2 Macc. IX. 29. k παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος, cadaver autem *funere efferendum curavit* Philippus.

ΠΑΡΑΚΟΥ'Ω, *obaudio, oscitanter audio, audire seu obedire detrecto.* הַחֲרֵשׁ הֶחֱרִישׁ, *silendo sileo.* Esth. IV. 13. Symm. Psalm. XXXVIII. 17. μὴ παρακούσῃς, ne *inauditum*

a præteream. Hieron. ne obsurdescas. Al. Esther. VII. 4. παρήκουσας. — עָבַר, transgredior. Esth. III. 3. — אֵין עָשָׂה, non facio. Esth. III. 8. τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσιν, legibus regis obedire detrectant. Sic Matth. XVIII. 17. ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, si autem obedire illis detrectet. — לֹא שָׁמַע, non audio. Ies. LXV. 1. ἐκάλεσα ὑμᾶς, καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, b ἐλάλησα, καὶ παρηκούσατε, vocavi vos, et non obedivistis, locutus sum, et audire detrectastis.

ΠΑΡΑΚΡΟΥ´ΟΜΑΙ, deprecor, a me submoveo, item fraudulenter decipio, fallo, illudo. הֵתֵל Pih. illudo. Gen. XXXI. 7. ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, pater autem vester illusit mihi. Hesych. παρεκρούσατο, ἐχλεύασεν. Suidas: παρεκρούσατο, ἐπλάc νησε. Idem et Harpocratione: παρακρούεται ἀντὶ τοῦ ἐξαπατᾷ, μετῆκται δὲ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ τοὺς ἱστάντας τι ἢ μετροῦντας κρούειν τὰ μέτρα καὶ διασείειν ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν.

ΠΑΡΑΚΥ´ΠΤΩ, prospicio, respicio. הִשְׁגִּיחַ Hiph. idem. Cant. II. 9. παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων, prospiciens per fenestras. Est autem παρακύπτειν h. l. e fenestra strictim ad-d spicere, ut loquitur Cic. Lib. I. de Orat. c. 35. Vide Schol. ad Aristoph. Equit. v. 981. — הִשְׁקִיף : נִשְׁקַף, Hiph. et Niph. Gen. XXVI. 8. 1 Reg. VI. 4. sec. cod. Vat. 1 Par. XV. 29. Conf. Sirac. XIV. 24. Prov. VII. 6. ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα, per fenestram ex domo sua in plateas prospiciens. Sirac. e XXI. 25. ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει εἰς οἰκίαν, stultus per ostium respicit in domum, h. e. rustice et curiose prospicit in domum. Confer Luc. XXIV. 12. et Joh. XX. 5. 11. Plura vero de hoc verbo vide apud Stephanum le Moyne Obss. ad Var. Sacr. p. 344. seq. et in Lex. N. T. s. h. v.

ΠΑΡΑΚΥΡΟ´Ω, irritum facio, abrogo, aboleo. הֵפֵר Hiph. a פּוּר, idem. Symm. Job. XL. 3. παρακυρώσῃς. Sed ibi loco παρακυρώσῃς quod Drusii auctoritate edi jussit Montfauconius, legendum esse παρακυρώσεις, quod sequitur ποιήσῃς jubere videtur.

ΠΑΡΑ´ΚΥΨΙΣ, fenestella. נְקָפִים plur. fenestellæ. Symm. 1 Reg. VII. 4. παρακύψεις.

*ΠΑΡΑΛΑΛΕ´Ω, nugor, obloquor. f גִּדֵּף Pih. blasphemo. Psalm. XLIII. 16. sec. cod. Vat. παραλαλοῦντος, ubi Codex Alex. καταλαλοῦντος habet. Præterea apud Dion. Cass. Hist. Xiphil. pag. 789. C. Vide quoque Hesychium, qui habet: παραλαλεῖ, φλυαρεῖ, μὴ γινώσκων, ἃ λαλεῖ, et adde Etymol. M. 651. 31.

ΠΑΡΑΛΑΜΒΑ´ΝΩ, accipio, hæreditate accipio, assumo, duco, amplector. חָבַק, amplector. Cant. VIII. 3. ἡ δεξιὰ αὐτοῦ παραλήψεταί με, dextera ejus amplectetur me; ubi alii περιλήψεται habent. — יָרַשׁ, hæres sum vel fio. Jer. XLIX. 1. παραληψόμενος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς; διὰ τί παρέλαβε Μελχὸλ τὴν Γαλαάδ; vel qui accipiat hæreditatem non est eis? quare hæreditate accepit Melchol Galaad? Vide et v. 2. — לָקַח Gen. XIX. 15. sec. Compl. ubi reliqui libri λάβε habent. Numer. XXII. 41. παραλαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαὰλ, assumens Balac Bileam, adducebat illum in excelsum Baal. Vide et 1 Sam. XVII. 31. 57. Sic Lucianus in Scytha T. I. Opp. p. 594. σύ με παραλαβὼν ξενάγησον καὶ δεῖξον τὰ κάλλιστα Ἀθήνησι, tu me assumens tanquam peregrinum ducito, et quæcunque sunt Athenis pulcherrima monstrato mihi. Conf. et Matth. IV. 8. et ad h. l. Elsnerum p. 17. Num. XXIII. 20. εὐλογεῖν παρείλημμαι, ad benedicendum adductus sum. Num. XXIII. 27.

a παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, *ducam* te in locum alium. Vide et v. 20. 28. Sic etiam Lucianus Tox. p. 72. παραλαμβάνειν εἰς οἰκίαν, *ducere* domum; et in Sympos. p. 860. παραλαμβάνειν ἐπὶ θυσίαν, *ducere* ad convivium. Et alii eodem modo locuti sunt. Vide Elsnerum l. c. — נָהַג, *duco.* 2 Par. XXV. 11. Cant. VIII. b 2. Thren. III. 2.—קַבֵּל Chald. Pah. Dan. V. 33. παρέλαβε τὴν βασιλείαν, *accepit* regnum. Vide et Dan. VII. 18. ac Dan. IV. 28. sec. cod. Chis. Drac. v. 1. et 2 Macc. IV. 7. ac quæ ex aliis Græciæ scriptoribus observant auctores laudati Wolfio ad Hebr. XII. 28. p. 795. 1 Macc. VI. 56. παραλαβεῖν μετὰ τῶν πραγc μάτων, *suscipere* regni negotia. De *anima ad Deum redeunte* dicitur Sap. XVI. 14. qui alium interfecit, οὐκ ἀναλύει (conf. Sap. II. 1.) ψυχὴν παραληφθεῖσαν, animam *ad Deum jam receptam* revocare non potest. — Vide quoque alibi s. v. κτῆσις.

ΠΑΡΑΛΕΙ'ΠΩ, *relinquo, prætermitto, omitto.* Hinc τὰ παραλειπόμενα, scil. βιβλία, (Hebr. דִּבְרֵי d הַיָּמִים, *verba dierum*) sunt libri, qui alio nomine dicuntur Chronicorum, sic dicti, quod nonnulla in Pentateucho, libris Josuæ, Judicum, Samuelis et Regum aut remissa resarciunt, aut scripta plenius breviter repetunt et velut in tabula repræsentant. סְפִיחִים plur. *sponte nascentia.* Symm. Job. XIV. 19. τὰ παραλελειμμένα, quæ relicta e sunt, *residua,* reliquiæ. 3 Esdr. VIII. 8. εἰς τὸ μηδὲν παραλειπεῖν τῶν ἐκ τοῦ νόμου κυρίου, ita ut nihil eorum *negligeretur,* quæ præscripta sunt in legibus divinis. 3 Maccab. I. 19. mulieres τὴν ἁρμόζουσαν αἰδῶ παραλείπουσαι, convenientem pudicitiam *negligentes* s. *mittentes,* coll. Sirac. XXIX. 14. ἀπολωλεκὼς αἰσχύνην. Syrus simpliciter vertit: *sine pudore.*

*ΠΑΡΑΛΙ'Α, ἡ, (supple χώρα s. f γῆ, quod additur Judith. V. 25.) *regio maritima.* Judith. I. 7. πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας, et ib. II. 16. ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν. 1 Maccab. XI. 8. τῶν πόλεων τῆς παραλίας. Adde Polyb. II. 5.

ΠΑΡΑ'ΛΙΟΣ, *maritimus.* חוֹל, *arena.* Deut. XXXIII. 19. παράλιον κατοικούντων. Sc. חוֹל speciatim de *arena* g *maris* usurpatur. — חוֹף, *portus.* Jos. IX. 1. — יָם, *mare.* Jos. XI. 2. 3. Job. VI. 3. Symm. Soph. II. 6. — דֶּרֶךְ יָם, *via maris.* Ies. IX. 1. — חוֹף יָם, *portus maris.* Genes. XLIX. 13. Ζαβουλὼν παράλιος. Inc. Int. ibi habet: παράλιος θαλασσῶν. Forte scribendum est παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν: aut coaluerunt duorum interpretum versiones, quorum al- h ter scripsit παράλιος, alter παραθαλάσσιος. Vide quoque Deut. I. 7.— *נָפוֹת, *tractus.* Jos. XI. 2. Symm. sec. Eusebium in Onomast. ἐν τῇ παραλίᾳ Δώρᾳ, ubi tamen verba ἐν τῇ παραλίᾳ non tam τῷ בְּנָפוֹת, quam בְּנָפוֹת מִיָּם, *in tractibus a mari,* respondet. Vide quoque Jos. XVII. 11. et conf. Bonfrerii Notas ad Eusebii Onom. Locorum p. 119. ed. i Amst. 1711. ac Michaëlis Supplem. p. 1619. Hesych. παραλία καὶ πάραλος, καὶ παράλιος, παραθαλάσσιος.

ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ', *commutatio, immutatio, alteratio, mentis immutatio, amentia.* שִׁגָּעוֹן, *amentia, temeritas.* Theod. et LXX 2 Reg. IX. 20. Vide infra s. v. παραπληξία. — שְׂעִפִּים (שׂ pro ס), plur. *cogitationes.* Aqu. Job. IV. 13. ubi παραλ- k λαγὴ est i. q. ἔκστασις. Symmachus usus est voce ἔκπληξις. Arabicum شغف *furere* notat. Hesych. παραλλαγῆς, ἐναλλαγῆς, ἀλλοιώσεως.

ΠΑΡΑ'ΛΛΑΞΙΣ, idem. הוּסַר

a Hoph. a סוּר, amoveor. Dan. XII. 11. Plato Polit. II. 269. E. III. 22. D.

ΠΑΡΑΛΛΑ'ΤΤΩ, commuto, immuto, it. transeo, declino, recedo. הַשְׁנָא Chald. Aph. a שְׁנָא. Dan. VI. 15. δόγμα οὐ δεῖ παραλλάξαι, edictum non decet immutare. — מַחֲלָפִים plural. cultri mactatorii. Esdr. I. 9. παρηλλαγμένα. Vox He-b braica h. l. vasa libatoria minora notat ita dicta a permutatione (חָלַף, mutare), quia ex majoribus in minora infunduntur. Num fortasse in mente habuerunt חֲלִיפוֹת שְׂמָלוֹת? Gen. XLV. 21. — עָבַר, transeo, Prov. IV. 15. ἔκκλινον ἀπ' αὐτῶν, καὶ παράλλαξον, declina ab iis, et præteri. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. παράλλαξον, πάρελθε. Hesych. c παραλλάξαι (Bielio pariter legendum videtur παράλλαξον), διάβηθι, πάρελθε. — עָדַר Pih. deesse sino. 1 Reg. IV. 27. Vide et 2 Maccab. III. 16.

ΠΑΡΑΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, argumentando fallo, arte et verbis fallo, eludo, deludo, decipio. דָּמָה Pih. cogito. 2 Sam. XXI. 5. ubi sine dubio per Resch legerunt רָמָה. — הֵתֵל Pih. d illudo. Exod. VIII. 29. sec. Oxon. ubi alii ἐξαπατῆσαι habent. Sed lectio παραλογίσαι est sine dubio alius interpretis, ut vel ex Hexaplis colligi potest. Al. Jud. XVI. 10. 16. παρελογίσω. Aqu. Symm. Ex. VIII. 29. παραλογίσασθαι. Aqu. Genes. XXXI. 7. παρελογίσατο. Symm. Job. XVII. 2.—חָלַף, muto. Gen. XXXI. 41. παρελογίσω τὸν μισθόν μου, merce-e dem meam fraudulenter mutasti. Vide ad h. l. Montf. — רָמָה Pih. Jos. IX. 22. διὰ τί παρελογίσασθέ με; quare me decepistis? Hesych. παραλογίσασθε, ἠπατήσατε, ἐψεύσασθε, ἐχλευάσατε. Vide et 1 Sam. XIX. 17. XXVIII. 12. 2 Sam. XIX. 26. Thren. I. 20. et conf. Esth. XVI. 6. ac Elsnerum ad Col. II. 4. p. 261. et quæ inde recenset Wolfius ad eundem locum p. 304. — שָׁקַר, f mentior. Symm. Psalm. XLIII. 18. οὐδὲ παρελογισάμεθα τὴν συνθήκην σου, neque perfidi fuimus in fœdere servando. Drusius vertit: neque falsa argumentatione usi corrupimus fœdus tuum. Dan. XIV. 6. sec. cod. Chis. ubi est i. q. πλανᾷν, coll. Hist. Bel. v. 7. — Vide quoque alibi s. v. ἐξολοθρεύω.

ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟ'Σ, falsa ratioci-g natio, captio, quæ fit fallacibus rationibus, sermo dolosus. *שְׁלִי, quies. 2 Sam. III. 27. sec. Compl. ἐν παραλογισμῷ, ubi alii libri ἐνεδρεύων habent. Recte ita interpretati sunt, nam שְׁלִי h. l. deceptionem, fraudem notat. Esth. XVI. 6. 2 Macc. I. 13. ubi, ut ex sequentibus patet, non sermonem dolosum, sed fraudem, dolum notat. Vulgatus ibi vertit h consilium et fortasse legit συλλογισμῶν. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. παραλογισμὸς, ἀπάτη λογισμοῦ. Apud Hesychium exponitur ἀπάτη, λογισμὸς, sed legendum pariter videtur ἀπάτη λογισμοῦ.

*ΠΑΡΑ'ΛΥΣΙΣ, resolutio, laxatio, remissio, nervorum resolutio, debilitas. אוֹ נָשִׁישׁ, aut gaudebimus. Ex. XXI. 15. ἐνέμη εἰς παράλυσιν. Legerunt אֶל נָסִים seu אֶל נָשִׁישׁ, quod ver-i bum, sive per שׁ sive per ס scribatur, in lingua Arabica notat debilitari, infirmari. Adde Schol. Aristoph. Ran. v. 1065.

ΠΑΡΑΛΥ'Ω, dissolvo, enervo, ejicio, removeo, destruo, scindo. כִּי אָזְלַת יָד, quod abiit manus. Deut. XXXII. 36. εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους, vidit enim illos enervatos. Formulam Hebr. de viribus exhaustis explicandam esse, nemo facile inficias ibit. — הָדַף, depello. Jer. XLVI. 15. κύριος παρέλυσεν αὐτὸν, do-

minus *ejecit* illum. Hesych. παρέλυσε, καθεῖλεν, ἐξέβαλεν. Similiter apud Thucydidem. Suidas: παρέλυσαν, ἀπήλλαξαν, μετέστησαν. Θουκυδίδης· Τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς.—*הָלַךְ, *eo*. Hebr. Int. Ez. VII. 17. παραλυθήσονται, *dissolventur*, ubi sermo est de genibus. Vide infra s. כָּשַׁל. — הִלֵּל Pih. *profano*. Ies. XXIII. 9. *Profanare superbiam* est ibi: *removere id, de quo superbia elati gaudebant*. — חָתַת, *frangor*. Jer. L. 36. παραλυθήσονται, h. e. *animum despondebunt*. Hanc enim significationem habet vox Hebr. ad animum translata. Dubium tamen est, an παραλυθήσονται ibi ad חַתּוּ, aut potius ad antecedens נֹאָלוּ, *insanient*, referendum sit. — כָּשַׁל, *impingo*. Ies. XXXV. 3. γόνατα παραλελυμένα παρακαλέσατε, genua soluta s. *debilitata* erigite. Conf. Sirac. XXV. 26. et Hebr. XII. 12. ac quæ ad h. l. ex Arriano notat Raphelius p. 685. Aristophanes ὑπολύεσθαι eodem modo usurpat. Sic enim Lysistr. 216. ὑπολύεταί μου τὰ γόνατα, ὦ Λυσιστράτη, solvuntur genua mea, O Lysistrata. Sic et verbum simplex λύεσθαι de *genibus* dicitur Homero Odyss. Ε', v. 297. καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. — לָאָה, *fatigor*. Gen. XIX. 11. παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν, *fatigati* sunt quærentes ostium. — נִבְהַל Niph. *perturbor*. Ezech. VII. 27. Sermo ibi est de *manibus*. De solutione ossium vox Hebr. legitur Psalm. VI. 5. eandemque notionem habet Arabica بهل. — נָתַן, *do*. Jerem. L. 15. παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, solutæ seu *infirmæ* sunt manus ejus. Libere verterunt. Nam *dare manus suas* h. l. notat *deditionem facere*. Hesych. παρελύθησαν, ἠθέτησαν. — עִקֵּר Pih. *enervo*. 2 Sam. VIII. 4. παρέλυσε Δαβὶδ πάντα τὰ ἅρματα, *destruxit* David omnes currus. Adde 1 Par. XVIII. 4. — פָּרַם, *scindo*. Lev. XIII. 45. ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα, vestimenta ejus sunt *scissa*. Incert. Lev. XXI. 10. — פָּתַח, *aperio*. Ez. XXV. 9. — רָפָה, *deficio*. Jerem. VI. 24. παρελύθησαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, *solutæ* s. *infirmæ sunt* manus vestræ. Vide et Jerem. L. 43. Ez. XXI. 7. Judith. XVI. 5. ἐν κάλλει προσώπου αὐτοῦ παρέλυσεν αὐτὸν, pulchritudine vultus sui illum *destruxit*, i. e. *evertit*, aut potius *perdidit*, coll. Horat. I. Od. 8. v. 4. Sap. XVII. 15. τῆς ψυχῆς παρελύοντο προδοσίᾳ, animæ traditione, h. e. cum de vita sua desperarent, *enervabantur*. 1 Macc. IX. 55. ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ παρελύθη, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἔτι λαλῆσαι λόγον. Vulg. *occlusum est os ejus et dissolutus est paralysi, nec ultra potuit loqui verbum*. Conf. Lexic. N. T. s. h. v. — Vide quoque alibi ἐκλύω.

ΠΑΡΑΜΕ'ΝΩ, *permaneo, remaneo*. הוֹתַר Hoph. a יָתַר. Syrus Int. Genes. XLIX. 3. μὴ παραμείνῃς, ne *remaneas*: ubi Regii duo ex Diodoro addunt: ἀντὶ τοῦ μὴ ζήσῃς. — יָשַׁב, *sedeo*. Genes. XLIV. 33. Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. IX. 9. — עָמַד, *sto*. Prov. XII. 7. Vide et Judith. XII. 7. Sir. I. 18. VI. 9.

ΠΑΡΑΜΥΘΕ'ΟΜΑΙ, *consolor*. *דִּבֵּר עַל לֵב, *loquor ad cor*, h. e. *consolor*, i. q. נִחֵם. Symmachus. Ies. XL. 2. (Vid. Schol. ad Theocrit. Idyll. XIII. 54. K.) — נָחַם. Al. Cohel. IV. 1. παραμυθούμενος. Symm. Job. II. 11. παραμυθήσασθαι, et 2 Sam. X. 2. παραμυθούμενος. Præterea Lev. X. 3. in margine cod. Coisl. legi-

a tur παρεμυθήθη, quae vox Scharfenbergio glossa esse videtur spectans LXX Intt., qui habent κατενύχθη, *compunctus est,* h. e. *pœnituit* eum. Confer Ignotum Int. in Cat. Nicephori pag. 1009. Vide et 2 Macc. XV. 9.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ'Α, *consolatio.* *נָחַם. Symm. Ps. LXX. 21. ubi Hebr. וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי, *et circuibis,* s. *con-* b *versus consolaberis me,* una enunciatione vertit: περικυκλώσεις με παραμυθίᾳ. — *רְוָיָה, *ubertas.* Inc. Ps. LXV. 12. εἰς παραμυθίαν, ubi רְוָיָה, *ubertas,* et רְוָחָה, *relaxatio,* permutasse videtur. Vide supra s. v. ἀνάπαυσις et ἀναψυχή. Adde Sap. XIX. 12. εἰς παραμυθίαν, in *consolationem* seu *levamen.* Hesych. παραμυθίαν, παράκλησιν. Conf. Ælian. V. c H. XII. 1.

ΠΑΡΑΜΥ'ΘΙΟΝ, *consolatio, solatium.* Sap. III. 18. οὐχ ἕξουσιν ἐλπίδα, οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον, non habebunt spem, neque in die judicii *solatium.* Addit. Esth. VIII. 15. Philipp. II. 1. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΑΡΑΝΑΒΛΕ'ΠΩ, *una aspicio,* s. *oculos attollo.* שָׁזַף, *radio.* Inc. d Cant. I. 6. ubi παραναβλέπειν est i. q. παραβλέπειν apud LXX, et usurpatur de radiis solis decolorantibus et adurentibus.

ΠΑΡΑΝΑΓΙΝΩ'ΣΚΩ, *prælego.* 3 Macc. I. 12. τοῦ τε νόμου παραναγνωσθέντος, et cum lex *prælecta esset.* 2 Maccab. VIII. 23. παραναγνοὺς, h. e. *faciens legere* s. *jubens legere.* Ita Alex. et Compl.

e ΠΑΡΑΝΑΚΛΙ'ΝΩ, *acclino, inclino, reclinare facio ad aliquid.* Sir. XLVII. 20. παρανέκλινας τὰς λαγόνας σου γυναιξὶ, *acclinasti* ilia tua mulieribus.

*ΠΑΡΑΝΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ. חָנָה, *castrametor.* Gen. XXXIII. 18. sec. ed. Rom. et Paris. παρενέλαβε. Sed, ut jam suspicatus est Patric. Junius, errore typographi sic legitur pro παρενέβαλε, ut alii libri habent.

ΠΑΡΑΝΑΛΙ'ΣΚΩ, *consumo.* אָבַד, *pereo.* Num. XVII. 12. παρανηλώμεθα, *consumti sumus.*

ΠΑΡΑΝΟΜΕ'Ω, *transgredior legem, pecco, impie ago.* הֵלִיץ Hiphil a לִיץ, *illudo.* Psalm. CXVIII. 51. Sine dubio legerunt הֵלִיץ· — הָלַל, *insanio.* Psalm. LXXIV. 4. Bene ita transtulerunt ex usu loquendi SS. — מַצּוּת, *jurgium.* Ies. XLI. 12. sec. ed. Ald. οἱ παρανομήσουσιν εἰς σὲ, qui *peccabunt* in te. *Cum Deo contendere* improprie notat *in Deum peccare.* Ælianus V. H. XIV. 29. παρανομεῖν εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ θεοῦ. — נַעֲלָם Niph. *latito.* Ps. XXV. 4. μετὰ παρανομούντων. Bene, sive absconditos explices de iis, qui in occulto peccata committere non dubitant, sive נַעֲלָמִים e lingua Arab. illustres, ubi علم notat *signare, notis publicis afficere,* ut sint *infames, nota ignominiæ inusti.* Confer Schultens. de Defect. L. Hebr. §. 167. — עָוַל Pih. Psalm. LXX. 5.

ΠΑΡΑΝΟΜΙ'Α, *transgressio legis, impietas.* *חָמָס רָע, *rapina malus.* Symm. Psalm. CXXXIX. 12. παρανομίαι. Sed suspicor, apud Symmachum post ἄνδρα omissum esse aliquid, quod ad חָמָס pertineat, v. c. ἄδικον, ut παρανομίαι tantum ad רָע referendum sit. — מְזִמָּה, *scelerata cogitatio.* Psalm. XXXVI. 7. — *מָשָׁל, *proverbium.* Prov. XXVI. 7. ubi in ed. Rom. male legitur παρανομίαν, et, ut alii libri habent, legendum est παροιμίαν, quanquam etiam ex altera lectione sententia non omnino incommoda elici potest. Vide quoque ad h. l. Jaegerum. — עַוְלָה. Aqu. Job. VI. 29. Aquil. Symm. Job. XI. 14. — עָוֹן.

Prov. V. 22. — עָצֵל, *piger*. Prov. X. 27. οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτῇ: ubi παρανομία intellegendum videtur Jaegero de perfidia ejus, qui rem mandatam negligentius gerit, receptumque officii onus per levitatem et socordiam abjicit. Sed mihi h. l. abstractum pro concreto positum esse videtur, ut παρανομία sit i. q. παράνομος, h. e. *qui mandata accepta* (quæ commode νόμος dici poterant) *non curat iisque contrarie agit*. — רָשָׁע. Symm. Job. XXXV. 8. Vide quoque 2 Maccab. III. 4. περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν παρανομίας. Vulgat. *iniquum aliquid in civitate moliri*. 4 Macc. IV. 19. *aberratio a lege Mosaica*.

ΠΑΡΑ'ΝΟΜΟΣ, *transgressor legis, impius*. אֱוִיל, *stultus*. Proverb. XIV. 9. Impietas in SS. recte dicitur stultitia. — אָוֶן, *iniquitas*. Prov. XVII. 4. ubi concretum pro abstracto in textu Hebr. positum est. — אִישׁ אָוֶן, *vir iniquitatis*. Prov. VI. 13. — בֹּגֵד part. *perfide agens*. Prov. II. 22. XI. 6. XIII. 2. et alibi. Prov. XXII. 12. φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος, ubi e conjectura Jaegeri pro παράνομος est παρανόμου legendum. — בְּלִיַּעַל, *Belial, nequam*. Deuter. XIII. 13. Jud. XIX. 22. 2 Sam. XVI. 7. et alibi sæpius. Adde Symm. Psalm. XL. 9. — הֹלֵל part. *insaniens*. Psalm. V. 5. — זֵד, *superbus*. Ps. CXVIII. 85. Vox Hebr. notat quoque *peccatorem proæreticum*. — זָדוֹן, *superbia*, item *peccatum proæreticum*. Prov. XXI. 24. Concretum posuerunt pro abstracto. — זָר, *extraneus*. Prov. XXII. 14. Vox Hebr. usurpatur quoque de homine profano et impio, ut adeo non opus sit statuere, eos זֵד legisse. — *חָכָם, *sapiens*. Prov. XI. 30. ἀφαιροῦνται ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων. Jaegerus, qui omnino huc conferendus est, eos e cap. X. 6. חָמָס legisse conjicit, quod parvis est a חָכָם linearum intervallis. Fortasse ante חָכָם legit aut supplendum judicavit לֹא, i. q. etiam in aliis locis factum est. — חָמָס, *violentia*. Prov. IV. 17. οἴνῳ δὲ παρανόμῳ, vino *male parto*. Aqu. et Symm. οἶνον ἀδικιῶν. Ibid. XVI. 29. — חָנֵף, *profanus*. Job. XVII. 8. δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπαναστάίη. Hinc emendanda sunt Tetrapla, in quibus nunc legitur: δικαίῳ παράνομος ἐπανέστη, ubi sine dubio legendum est δίκαιος παρανόμῳ ἐπανέστη, quod textus Hebr. postulat. Job. XX. 5. — כְּסִיל, *stultus*. Prov. XXVI. 3. ubi pro παρανόμῳ Grabius genitivum παρανόμων juxta Hebræum posuit. Sed lectio παρανόμῳ satis bene cum consuetudine LXX Intt. convenire videtur, utpote qui etiam in præcedenti voce Hebr. veritatem neglexerunt. Theodotion quoque singularem habet: σώματι ἀνοήτου. — לֵץ, *derisor*. Quint. et Sext. Edit. Ps. I. 1. et Symm. Cohel. VIII. 14. — מֵבִישׁ part. Hiph. a בּוֹשׁ, *pudefaciens*. Proverb. X. 6. Sensum expresserunt stilo Salomoneo convenienter. — מוּעֶדֶת part. fœm. Pyh. a מָעַד, *luxata, vacillans*. Prov. XXV. 19. τοῦς παρανόμου. Ita Bielius Trommium secutus. Sed, ut monuit ad h. l. Jaegerus, verba מוּעֶדֶת מִבְטָח aut neglecta sunt ab interprete, aut ab ejus libro abfuerunt, ut adeo παρανόμου h. l. sequenti בּוֹגֵד respondeat. Fortasse tamen loco παρανόμου reponendum erit παράνομος, quemadmodum in antecedentibus κακὸς pro κακοῦ ponitur. *Pes luxatus* autem eodem jure παράνομος dici potest, ut in antecedentibus *dens confractus* κακὸς ab eodem dictus est, aut *ocu-*

a los morbosus σωηρὸς dici solet. — מְזִמָּה, scelerata cogitatio. Prov. XII. 2. — *מֵחִים, medullati, pingues. Symm. Ies. V. 17. ubi aut derivavit a rad. מָחָא, percutere, et ex adjuncto iniquum esse, aut, quod magis placet, sensum expressit. Nam pingues in SS. haud raro dicuntur, qui præ nimia opulentia insolentes sunt, et alios injuria afficiunt. — נָלוֹן part. Niph. a לוּן, perversus. Proph. III. 32.—נִפְרַע Niph. nudus fio. Prov. XXIX. 18. οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ. Fortasse scripserunt: οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς, ἔθνος παράνομον, sc. ἐστὶ, vel παρανομεῖ, coll. XI. 14. et XIV. 4. Præterea autem haud dubie פָּרַע et פָּרַץ invicem h. l. permutarunt. — סֵעֲפִים plur. cogitationes. Psalm. CXVIII. 112. παρανόμους. Ex usu Arab. شغف sunt סֵעֲפִים insani, mente turbati. Vide ad h. l. Rosenmüllerum. — עָוֶל, iniquus. Job. XXVII. 7. — פֹּשֵׁעַ part. prævaricator. Ps. XXXVI. 40. — פֶּשַׁע, prævaricatio. Psalm. XXXV. 1. Non legerunt פֹּשֵׁעַ, ut multis placuit, sed abstractum in textu Hebr. positum est pro concreto. Idem valet quoque de altero loco Prov. XIX. 11. — רַע, malus. Prov. IV. 14.— רָשָׁע, improbus. Prov. XXIX. 12. — תְּרוּמָה, oblatio. Prov. XXIX. 4. Vir oblationum est is, qui donis aut exactionibus delectatur, qui nomine communi παράνομος dici potest. Fortasse tamen interpres nomen Hebr. inflexit ad רמה fallendi notionem, ut ad h. l. monuit Jaegerus. Sap. III. 16. 1 Maccab. I. 12. υἱοὶ παράνομοι, i. q. v. 36. ἄνδρες παράνομοι. Vide ad h. l. notas Michaëlis.

ΠΑΡΑΝΟ'ΜΩΣ, præter, seu contra legem, impie. בְּזִמָּה, in scelere, h. e. scelerate. Proverb. XXI. 27. Vulg. ex scelere.

ΠΑΡΑΞΙΦΙ'Σ, gladiolus, pugio, sica. *לַהַב, lamina gladii polita, ferrum flammans. Jud. III. 22. sec. cod. Oxon. κατὰ τὴν παραξιφίδα. — צִנּוֹר, canalis. 2 Sam. V. 8. ἁπτέσθω ἐν παραξιφίδι. Ita transtulerunt ex prima acuti et acuminis significatione, quam habet vox Hebr. in ll. Orientalibus. ܙܢܘܪܐ est acutum quid, conf. vers. Syr. Job. XXIII. 13. et Ies. XIX. 8. Sic et Arab. صنارة ponitur. Num fortasse צִנָּה legerunt, quod per μάχαιρα et ῥομφαία quandoque reddi solet? Sed Syrus et Arabs quoque h. l. per clypeum reddiderunt, quæ notio, uti jam monitum est, e lingua Arab. defendi potest. — פֶּתַח, apertura, janua. Quinta Ed. Mich. V. 6. ἐν παραξιφίσιν. Drusius in Fragm. Vet. Int. Græc. pag. 746. emendat παραξιφίσι. Cæterum auctor hujus versionis, quæ parallelismo sententiarum confirmatur, in mente habuit substantivum פְּתִיחָה, quod strictionem gladii seu, strictum gladium notat. Hesych. παραξιφὶς, μάχαιρα. Adde Strabon. III. p. 231. B. ed. Casaub.

ΠΑΡΑ'ΠΑΝ, omnino, in universum. Ezech. XX. 15. ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν, extuli manum meam super illos in universum in deserto. In textu Hebr. κατὰ τὸ ῥητὸν nihil pro hac voce legitur. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. τὸ παράπαν, παντελῶς. Rursus Hesychius: παράπαν, παντελῶς, καθόλου. Vide et Suidam in h. v. et in τὸ παράπαν, ac Scholiast. Aristoph. in Plut. v. 351.

ΠΑΡΑΠΑΥ'Ω, acquiesco. נִחָם. Al. Jerem. XXXI. 15. παραπαῦσαι. (In quonam libro παραπαῦσαι pro

παύσασθαι legatur, nescio. Vid. L. Bos. ad h. l. et Tromm. II. p. 197. Num in ed. Francof. hæc lectio exstat? K.)

*ΠΑΡΑΠΕΙΘΕ'Ω, *non obedio, non credo, persuaderi mihi non sino.* סוֹרֵר partic. *contumax, rebellis*. Inc. Int. sec. Catenam PP. GG. T. II. p. 358. Ps. LXVII. 19. καὶ παραπειθοῦντας. Per se non male. Sed quia in textu Hebr. legitur וְאַף סוֹרְרִים, puto rescribendum esse καίπερ ἀπειθοῦντας. Certe Aquila habet καίπερ ἀπειθεῖς.

*ΠΑΡΑΠΕ'ΜΠΩ, proprie *missum facio, prætermitto, transmitto*, deinde omnino: *neglego, non curo, contemno, sperno*. 3 Macc. I. 26. θρασυνθεὶς δὲ καὶ πάντα παραπέμψας, omnia illorum monita stultus ille *neglegebat*, et *respuebat*. In ed. Ald. περιπέμψας legitur sensu eodem. Esth. III. 13. τὰ δὲ τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηνεκῶς διατάγματα, semper *spernunt* regum edicta. Hes. παραπέμποντες, ἀπωθούμενοι. Phavorinus: παραπέμπειν καὶ τὸ ἀποπέμπειν, καὶ ἀπωθεῖσθαι, αἰτιατικῇ. Eodem sensu *dimittere* usurpatur apud Jul. Cæs. B. C. I. 28.

ΠΑΡΑΠΕ'ΤΑΣΜΑ, *tegumentum quod prætenditur, velum, aulæum.* פָּרֹכֶת, idem. Aqu. Exod. XXXVI. 35. — מָסָךְ, idem. Symm. Num. IV. 26.

ΠΑΡΑΠΕ'ΤΑΣΜΑ ΠΟΙΕ'Ω, *velum facio.* הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Amos II. 8. παραπετάσματα ἐποίουν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, vela faciebant prope altare. Acceperunt h. l. vocem Hebr. in notione transitiva, cum potius intransitive accipiendum sit pro *se extendere*. Gloss. MS. in Proph. παραπετάσματα, παραπλώματα. Hesychius: παραπετάσματα, παρακαλύμματα. Suidas: παραπέτασμα, παρακάλυμμα, παράπλωμα, τὸ λεγόμενον βῆλον. Etymolog. M. παραπέτασμα, τὸ προκάλυμμα, κυρίως τῶν πορνῶν, ὃ προβάλλονται διὰ τὸ μὴ ὁρᾶσθαι τοὺς εἰσιόντας. Conf. Suiceri Thes. T. II. p. 588. et Spanhemium ad Aristoph. Ran. v. 969.

*ΠΑΡΑΠΗΔΑ'Ω, *saltu prætereo, transilio.* In notione *prosiliendi* legitur 4 Macc. XI. 1. nisi permutationem vocum παραπηδᾷν ac προπηδᾷν statuere malimus.

ΠΑΡΑΠΙΚΡΑΙ'ΝΩ, *exacerbo, irrito, rebello, refractarius sum.* *אָמַר, *dico*. Ed. Quinta Psalm. CXXXIX. 20. ubi יֹמְרוּךָ, *dicent te*, auctor hujus versionis deduxit a מָרָה, legens: יַמְרוּךָ — הִכְעִים Hiph. Jer. XXXII. 30. XLIV. 3. 8. — כְּמָרִים plur. *sacrificuli atrati*. Hos. X. 5. καθὼς παρεπίκραναν. Legisse videntur כְּמָרוּ, *sicut exacerbarunt*, aut וּכְמָרְרוּ אוֹתוֹ, aut certe וּכְמוֹרְרוּ. — מָרַד, *rebello*. Ezech. II. 3. — מָרָה : הִמְרָה, Kal et Hiph. Deut. XXXI. 27. παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν, *rebellastis* adversus dominum. 1 Reg. XIII. 21. παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου, *inobediens* fuisti dicto Domini. Vide et v. 26. Psalm. CIV. 27. CVI. 11. Thren. I. 19. et confer Fulleri Miscell. Sacra Lib. III. c. 10. Ps. V. 12. παρεπίκρανάν σε, κύριε, *exacerbarunt* te, Domine: ubi perperam nonnulli statuunt eos מָרוּ non derivasse a מָרָה, sed a מָרַר, vel מוּר. Vide et Psalm. LXXVII. 20. CV. 32. Ezech. XX. 13. Hesychius: παραπικραίνων, παροργίζων. Ps. LXXVII. 10. γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα, generatio prava et *rebellis*. Psalm. CV. 8. παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, *rebellarunt* ascendentes in rubro mari. Vide et Thren. I. 21. et confer Hebr. III. 26. Aqu. Jerem. L. 21. — מְרִי, *rebellio*. Ez. II. 5. 6. 7. 8. οἶκος παραπικραίνων, domus *refractaria*. Inc. Ezech. XII. 2. — *מָרוֹת, *Maroth*, nomen propr. et secundum etymologiam *amaritu-*

a *dines*, ut Vulgatus transtulit. Symm. Mich. I. 12. — *מָרַר, *amarifico*. Inc. Exod. I. 14. — סוֹרֵר part. *refractarius*. Ps. LXV. 6. παραπικραίνοντες, *refractarii*. Vide et Psalm. LXVII. 7. Errant, qui eos in utroque loco cum Syro מוֹרְרִים legisse statuunt. — עָבַר, *transeo*. Al. Ies. XXIV. 5. παραπικραίνων. Ita Bielius, sed vel non vel perperam inspecto b opere Hexaplari, ubi legitur παρέβησαν. — רָגַן, *murmuro*. Theod. Deut. I. 27. παραπικράνατε τὸ στόμα κυρίου. Protulit quidem Montfauconius hæc Theodotionis verba ad תֵּרָגְנוּ e Cod. MS. Basileensi, sed hic inepto loco posita sunt. Pertinent enim potius ad תַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה, quæ in commate proxime antecedente leguntur. 3 Esdr. VI. 15. ubi in tex- c tu Chald. Esdr. V. 15. est רְגַן.

ΠΑΡΑΠΙΚΡΑΣΜΟ'Σ, *exacerbatio, irritatio*. מְרִיבָה, *contentio, rebellio*. Psalm. XCIV. 9. Confer Hebr. III. 8. 15. Suidas: παραπικρασμὸς, ἡ ἐν ἐρήμῳ πολλάκις γενομένη ἀντιλογία τῶν Ἰσραηλιτῶν. — מַר, *amaritudo*. Symm. Job. VII. 11. — מְרִי. Aqu. et LXX sec. ed. Compl. 1 Sam. XV. 23. Theod. Prov. XVII. 11. — d תַּמְרוּרִים plur. *amaritudines*. Al. Hos. XII. 14. παραπικρασμοῖς.

ΠΑΡΑΠΙ'ΠΤΩ, *decido, labor, delinquo, deficio, aberro*. אָשַׁם, *reus sum*. Ezech. XXII. 4. ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν, ᾧ ἐξέχεας, παρέπτωκας, in sanguine eorum, quem effudisti, *deliquisti*. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. Esth. VI. 10. μὴ παραπεσάτω σου λόγος, ὃν ἐλάλησας, ne quidquam e *omittas* eorum omnium, quæ dixisti. Latinus vertit: *cave, ne quicquam de his, quæ locutus es, prætermittas*. — מָעַל, *prævaricor*. Ez. XIV. 13. ἐὰν ἁμάρτῃ μοι, τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, si peccaverit in me, ut prævaricatione *deficiat*. Vide et Ezech. XV. 8. XVIII. 24. XX. 27. et confer Hebr. VI. 6. et Grotium ad h. l. — סָפָה, *consumo*. Symm. 1 Sam. XXVII. 1. παραπεσοῦμαι ποτέ. Vulg. *incidam aliquando*. Uterque libere f transtulit. Sap. VI. 9. ἵνα μάθητε σοφίαν, καὶ μὴ παραπέσητε, ut discatis sapientiam, et non *aberretis*. Sap. XII. 2. τοὺς παραπίπτοντας κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις, eos, *qui aberrant*, paululum corripis. 2 Macc. X. 4. pro παραπεσεῖν, quod habet cod. Alex., rectius legitur περιπεσεῖν.

ΠΑΡΑΠΛΑΓΙΑ'ΖΩ, *in obliquum flecto, circumeo*. עָטַר, *circumcingo*. Al. et LXX sec. Compl. 1 Sam. g XXIII. 26. παραπλαγίασαι. Hesych. παραπλαγιάσας, πλαγιασάμενος.

ΠΑΡΑΠΛΗΚΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *mente percellor, insanio*. הִשְׁתַּגֵּעַ Hithp. a שָׁגַע. Aqu. 1 Sam. XXI. 14. παραπληκτευόμενος, *mente perculsus, insaniens*, et ib. v. 15. παραπληκτεύεσθαι, *insanire*.

ΠΑΡΑ'ΠΛΗΚΤΟΣ, *mente perculsus, vesanus, stupidus, amens*. מְשֻׁגָּע part. Pyh. Deut. XXVIII. 34. ἔσῃ παρά- h πληκτος διὰ τὰ ὁράματα, *mente motus* eris propter ista spectacula. Gloss. in Octat. παράπληκτος, ἐξεστηκώς. Dicitur alias παραπλὴξ. Hesychius: παραπλὴξ, παράφρων, τὰς φρένας βεβλαμμένος, μανιώδης, παρακόπτων, παραφρονῶν. Vide et Suidam, qui metaphoram in hac voce desumtam esse docet ἀπὸ τῶν χρουμάτων διαπιπτόντων τοῦ ἐναρμονίου. Adde Hippocrat. de Aëre p. 287. 40. Soph. Ajac. i 229. Schol. μανικῷ. Athen. X. p. 429. C.

ΠΑΡΑΠΛΗΞΙ'Α, *insania, amentia, dementia, stupiditas, vesania*. שִׁגָּעוֹן, *amentia*. Deut. XXVIII. 28. Aqu. 2 Reg. IX. 20. ἐν παραπληξίᾳ, præceps tanquam insanus. Hesychius et Suidas: παραπληξία, μανία.

*ΠΑΡΑΠΛΗΣΙΏΣ, *similiter, eodem prope modo.* Inc. Hos. VIII. 6. παρακλησίως τῷ τῆς ἀράχνης ἱστῷ, ubi παρακλησίως de suo addidit. Vide ad h. l. Semleri Ep. Crit. p. 45. ac Lexic. N. T. s. h. v.

ΠΑΡΑ'ΠΛΟΥΣ, *navigatio oram legens.* 3 Macc. IV. 11. Vide Grotium ad h. l., qui et apud Thucydidem hanc vocem extare docet, v. c. I. 44. et II. 33. De voce παραπλέω, *oram lego*, vide Lex. N. T. s. h. v.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ', *deductio, comitatus, pompa, apparatus.* 1 Macc. IX. 37. μετὰ παραπομπῆς μεγάλης, cum magno *comitatu.*

ΠΑΡΑΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *ad latus incedo, deambulo, prætereo, transeo.* בוא, *venio.* Prov. II. 19. — הָלַךְ, *ambulo.* Exod. II. 5. παρεπορεύοντο πρὸς τὸν ποταμὸν, *ambulabant* ad fluvium. Deuteron. II. 14. παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνῆ, *profecti sumus* a Kades Barnea. — הָלַךְ הָלוֹךְ, *ambulando ambulo.* Jos. VI. 13. — עָבַר. Gen. XXXVII. 27. Ex. XXX. 13. 14. et alibi sæpius. — עָמַד, *consisto.* Jos. VIII. 33. ubi παραπορεύεσθαι *ad latus incedere* notat, uti quoque vox Hebr. per *esse* exponi debet.

ΠΑΡΑ'ΠΤΩΜΑ, *lapsus, delictum.* חֲבוּלָה Chald. *maleficium.* Dan. VI. 22. — מַבָּט, *exspectatio.* Zach. IX. 5. ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς, ubi judice Cappello in Nott. Critt. ad h. l. et in Crit. S. p. 755. est mendum, vel error et lapsus, vel audacia ac temeraria correctio pro παροπτώματι, quod est pro παροράματι, *confusa est de halluci natione sua*, ut legerint מִמֶּבָּטָהּ, ubi הִבִּיט, quod potius est ἀτενίζειν et ἐπιβλέπειν, acceperunt pro παρορᾷν. Si vero lectio recepta παραπτώματι admittatur, legerunt מחטא pro מַחֲטָאָה. Sed Scharfenbergius in notis ad h. l. mavult statuere, LXX sensum secutos esse: *pudebit eam erroris*, h. e. *expectationis deceptæ, aut spei frustratæ.* — מַעַל, *prævaricatio.* Ezech. XIV. 13. XV. 8. XVIII. 24. — עָוֶל, *iniquitas.* Ez. III. 20. XVIII. 26. — פֶּשׂ, *abundantia.* Symmach. et LXX Job. XXXV. 15. Suspicari aliquis posset, eos פֶּשַׁע, *prævaricatio*, legisse. Sed non opus est, modo פֶּשׂ de *multitudine peccatorum* explicetur. Michaëlis in Supplem. p. 2048. confert Arab. فش, quod *debilitatem mentis* et *stultitiam* notat. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* Job. XXXVI. 9. Ezech. XIV. 11. Adde Symm. Prov. X. 19. — שְׁאָגָה, *rugitus.* Ps. XXI. 1. Legerunt שְׁגִיאָתִי, *erroris mei*, a rad. שָׁגָה, *erravit* (ut Morinus judicat Exc. 3. de Lingua Primæva cap. 8. p. 389.), coll. Ps. XIX. 13., aut שגגתי, *erroris mei*, a שָׁגַג, *erravit.* Sed perperam. — שְׁגִיאוֹת plur. *errores.* Ps. XVIII. 13. — שְׁחִיתָה Chald. *corruptela.* Dan. VI. 4. — שָׁלְוָה Chald. *tranquillitas.* Dan. IV. 24. Videntur legisse לְשָׁלוּתָךְ vel in plural. לְשַׁלְוָתָךְ. Sap. III. 13. κοίτην ἐν παραπτώματι, *concubitum illicitum.* Ibid. X. 2.

ΠΑΡΑ'ΠΤΩΣΙΣ, *casus, lapsus.* שַׁלְוָה, *tranquillitas.* Jer. XXII. 21. ubi vocem Hebr. accepisse videntur in notione Syriaca, nam Syris שְׁלָהִי est *defatigari.* Defatigationem autem sequitur haud raro lapsus.

ΠΑΡΑῬῬΕ'Ω, *præterfluo.* יָבָל, *fluvius.* Al. Ies. XLIV. 4. ὡς ἰτέα ἐπὶ παραῤῥέον ὕδωρ, tanquam salix ad *præterfluentem* aquam. Cod. Mar. habet πᾶν ῥέον.

ΠΑΡΑΡ'ῬΙΠΤΕ'Ω et ΠΑΡΑΡ'-ῬΙ'ΠΤΩ, *abjicio, projicio.* הִסְתּוֹפֵף Hithp. *in limine sto.* Ps. LXXXIII. 11. sec. cod. Alex. ἐξελεξάμην παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ. Videtur παραῤῥιπτεῖσθαι h. l. in notione *rejiciendi* accipiendum esse, ut de βεβήλῳ, *profano, non initiato,* h. l. cogitaverint, *qui quasi limine,* τῷ βηλῷ, *et ostio templi a sacris et mysteriis arcetur et arcendus est.* Non tamen repugnarem, si quis per *admitti* interpretari malit. Vide s. סָפַח. — סָפַח, *coopto.* 1 Sam. II. 38. παράῤῥιψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου, *admitte* me ad munus aliquod sacerdotale. Vulgat. *dimitte me.* 2 Macc. I. 16. κεφαλὰς ἀφελόντες τοῖς ἔξω παραῤῥίψαι.

ΠΑΡΑΡ'ῬΥΕ'Ω, *præterfluo, diffluo, elabor.* לוּז, *recedo.* הֵלִיז Hiph. *recedere facio.* Symm. Prov. IV. 21. μὴ παραῤῥυησάτωσαν ἐξ ὀφθαλμῶν σου, ne diffluant sive recedant ab oculis tuis.

ΠΑΡΑΡ'ῬΥ'ΟΜΑΙ, *præterfluere sino.* לוּז, *recedo.* Prov. III. 21. υἱὲ, μὴ παραῤῥυῇς, τήρησον δὲ ἐμὴν βουλὴν, fili, ne *sinas præterfluere* (scil. τὴν ἐμὴν βουλὴν), sed serva potius meum consilium. Ad hunc locum Bielius in Thesauro suo hæcce notavit: Proprie locus ille, quem præterfluit amnis, dicitur παραῤῥυεῖσθαι. Metaphorice autem in genere dicitur res, quæ prætermittitur, et ex incuria omittitur. Lucianus Dissert. cum Hesiod. p. 489. εἴ τι ἐν τῷ τῆς ποιήσεως δρόμῳ παραῤῥυὲν λάθῃ, *si quid in poëseos cursu per imprudentiam omissum fuerit.* In specie παραῤῥυεῖσθαι dicuntur auditores, vel discipuli, quos dicta ac dogmata doctorum aquæ fluvii ad instar præterlabuntur, quorum aures ea præterfluunt; sive qui ex securitate et incuria monita præterfluere sinunt. Quinctilianus Institutt. Oratt. Lib. II. c. 5. *Sic auditoribus securitas aberit, nec, quæ dicentur, præterfluent aures.* Et Lib. XI. c. 2. *omnis disciplina memoria constat, frustraque docemur, si, quidquid audimus, præterfluat.* Et in fragmento Catonis de Re Militari: *Eorum ego orationes sino præterfluere.* Ergo παραῤῥυεῖσθαι apud LXX l. c. idem est, quod ἀμελεῖν et παρακούειν, oppositum τῷ προσέχειν, quemadmodum apud Cebetem in Tabula: ὑμεῖς οὖν προσέχετε, καὶ μὴ παρακούετε. Vide L. Bos. Exerc. ad Hebr. II. 1. p. 237. seq. et Elsnerum ad eundem locum p. 337. Aliter autem Glossographi vocem παραῤῥυῇς interpretantur. Hesych. μὴ παραρυῇς (scribe παραῤῥυῇς), μὴ ἐκπέσῃς, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ὑδάτων. Lex. Cyrilli MS. Brem. μὴ παραῤῥυῇς, μὴ ἐκπέσῃς, ἢ παράσυρῇς. Rursus Hesych. παραρυῇς (scr. παραῤῥυῇς), μετεωρισθῇς, παραπέσῃς. Sic etiam Lex. Cyrilli MS. Brem., ubi præterea exponitur rursus παρασυρῇς. Similiter παραῤῥυῶμεν ex Hebr. II. 1. apud Suidam παραπέσωμεν, et Hesychium ἐξολισθῶμεν, et in Gloss. MSS. in Ep. ad Hebr. ἐξολισθήσωμεν (in cod., quo usus est Alberti, vitiose legitur ἐξωλισθήσωμεν. Vide Glossarium ipsius Græc. in N. T. p. 169.) ἢ ἐκπέσωμεν explicatur. Metaphora autem juxta has explicationes in verbo illo desumta est a rebus fluidis, in vase ita commotis, ut effluant et pereant. Sed cum illæ interpretationes magis verbo activo παραῤῥύειν, quam passivo παραῤῥυεῖσθαι conveniant, sententiam L. Bos. præfero: "Ego vero arbitror, partim legendum esse μὴ παραῤῥυῇ (uti jam legitur apud Cappellum in Critica S. p. 629. ed. rec., sive ita e conjectura, sive vere in libro aliquo impresso legerit), partim autem post hoc vocabulum omissum esse ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου, quam lectionem partim natura rei, partim textu Hebr. commendatam confirmat versio Arabica, ubi hæc leguntur: *ne cadant hæcce e conspectu oculorum tuorum.*" Cæterum Cappellus l. l. statuit, LXX h. l.

legisse אַל יִזְלוּ a rad. נָזַל, quæ *fluere* notat. Scharfenbergius ibidem, quid LXX legerint, se ignorare fatetur.

ΠΑΡΑ'ΡΤΗΜΑ, *quod e cingulo suspensum gestatur, quidquid ab alio dependet et annexum est ut appendix.* אֹהֶל, *tentorium.* Al. Exod. XXXV. 10. παραρτήματα, ubi alii libri παραῤῥύματα habent. Equidem utramque vocem ad sequens מִכְסֵהוּ referre mallem.

ΠΑΡΑ'ΡΥΜΑ, *tegumentum, pellis.* אֹהֶל, *tentorium.* Exod. XXXV. 10. sec. cod. Vat. τὴν σκηνὴν καὶ τὰ παραῤῥύματα, tabernaculum et tegumenta. Vide supra s. v. παράρτημα. Hesych. παραῤῥύματα, δέῤῥεις. Suidas et Lexic. Cyrilli MS. παραῤῥύματα, δέῤῥεις, σκεπάσματα.

*ΠΑΡΑ'ΣΗΜΟΣ, proprie dicitur de nummis, et significat *perperam signatum*, quod deinde de omni *spurio* ac *falso* dicitur. Demosth. p. 766. 6. edit. Reisk. παράσημον νόμισμα. Hesych. παράσημον, ἀδόκιμον, κίβδηλον, ἀπὸ τούτου καὶ τῶν νομισμάτων τὰ κίβδηλα παράσημα λέγεται. Inde *quemvis ignobilem, malum, improbum* notat, v. c. apud Demosthen. 307. 26. παράσημος ῥήτωρ. Deinde vero etiam significare *insignem, nobilem, clarum*, testantur Stephanus in Thes. et Grotius ad 3 Macc. II. 29. Vide quoque Herodian. V. 8. Denique τὸ παράσημον denotat *signum, insigne, imaginem, qua aliqua res insignitur.* Vide Act. XXVIII. 11. et ibi Intt. Legitur vero 3 Macc. II. 29. rex jussit, ut illi, qui adscripti essent Gentilibus, Judæi igne adeo signarentur παρασήμῳ Διονύσου κισσοφύλλῳ, insigni Liberi, hederæ folio. Vide Bretschneideri Spicil. s. h. v.

ΠΑΡΑΣΙΩΠΑ'Ω, *conticesco, reticeo, silentio prætereo,* item, *desino, omitto.* דָּמַם, *sileo.* Symm. Psalm. XXIX. 13. παρασιωπήσῃ. — הִרְשִׁיעַ Hiph. *condemno.* Prov. XII. 2. ἀνὴρ παράνομος παρασιωπηθήσεται, vir improbus *silentio prætereietur.* Ita Bielius transtulit. Rectius vertitur: *obmutescet.* Scil. improbitatis convictus in consessu senatorum aut in judicio obmutescet, turpi silentio illo confessus doli culpæque conscientiam. Ita Jaegerus. Tunc non opus erit statuere, eos יַחֲרִישׁ aut simile verbum legisse. — חָרַשׁ: הֶחֱרִישׁ, Kal et Hiph. Gen. XXIV. 21. Num. XXX. 15. ad quem locum Hesych. παρασιωπῶν, μακροθυμῶν. 1 Sam. VII. 8. μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν, τοῦ μὴ βοᾷν, ne *conticescas* vel *desinas clamare* pro nobis. 1 Sam. XXIII. 9. ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ αὐτοῦ κακίαν, quod non *omitteret* Saul de ipso malum, vel: quod non *desisteret* a malo contra ipsum. Ps. XXVII. 1. μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ, ne *sileas* a me, h. e. velut aversus a me. Ps. CVIII. 1. τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς, laudem meam non *silentio prætereas.* Hos. X. 11. παρασιωπήσομαι Ἰούδαν, *silentio prætereram* Judam. Perperam. Nam חָרַשׁ ibi potius *arandi* significationem habet, ut Arab. حرث non autem *silendi* secundum Arab. خرس. Idem valet de loco Amos VI. 12. Adde Aqu. Jud. XVI. 2. et Aqu. Symm. Theod. Habac. I. 13.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ'ΖΩ, *præparo, paro.* גָּרָה Pih. *concito, incito.* Prov. XV. 19. παρασκευάζει μάχας. — הֵבַר Hiph. a בָּרַר, *purifico.* Jerem. LI. 11. παρασκευάζετε τὰ τοξεύματα. Bene quoad sensum: nam *polire sagittas* est *præparare eas ad jaculandum.* — הֶחֱלִיק Hiph. *blandior.* Prov. XXIX. 5. ὃς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου, qui præparat se ad vultum amici sui. Elegans descriptio *adulatoris,* qui se totum ad aliorum vultum et vota com-

a ponit. Non possum igitur assentiri Jaegero, qui legere mavult: ὃς ἀρεσκεύεται, *qui assentatur omnia amico.* Cæterum de ἀρεσκεύομαι vid. Zeune ad Xenoph. Œconom. V. 19. — הָלַל, *insanio.* Jerem. XLVI. 9. παρασκευάσατε τὰ ἅρματα. Acceperunt in notione *splendere faciendi,* quam vox Hebr. quoque habet, quanquam h. l. per *ruere* rectius b explicatur. I. D. Michaëli התכוננו legisse videntur. — הֵסֵךְ רַגְלָיִם, *tego pedes,* h. e. *alvum exonero.* 1 Sam. XXIV. 4. εἰσῆλθε παρασκευάσασθαι, introibat, ut *præpararet se.* Variæ sunt de h. l. virorum doctorum conjecturæ. Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 56. p. 677. ex Polluce scribendum censet ἀποσκευάσασθαι, *ut evacuaret se,* vel *alvum* c *exoneraret,* quod *corpus reficere* dixit Sulpicius Severus Lib. I. Histor. Sacr. Sic etiam jam ante illum Henr. Stephanus in Thesauro. L. Gr. et Leisnerus ad Herodian. IV. 13. 9. ubi videndus Irmischius T. II. p. 1013. Cum iisdem sentit Colomesius in Obss. Sacr. p. 640. Pollux Onom. V. s. 14. ἀποσκευάσασθαι, χέσαι et ἀποπατῆσαι, quod et d *ventrem deponere,* et τὸ ἀποσκευαζόμενον apud eundem ibid. τοῦ ἀνθρώπου κόπρος, σκῶρ explicatur, sicut et Herodiano l. l. ἀποσκευάσασθαι τὰ ἐνοχλοῦντα simili significatu venit. Similiter Casaubonus Comment. in Lib. XIV. Strabonis p. 194. b. pro παρασκευῶν legendum putat ἀποσκευῶν, et per ἀποσκευὰς intellegit κοπρῶνας, *loca, in quibus alvus exone-* e *ratur.* A quo non dissentit Jungermannus Not. ad Pollucem L. V. c. 14. segm. 91., ubi ἀποσκευὴ inter loca refertur, in quibus alvus exoneratur. — Apud Theodoretum Quæst. 56. in 1 Reg. legitur ἀνασκευάσασθαι, i. e. *ad deponendum* onus, sc. ventris. Theodot. Hasæus autem in Bibl. Brem. Class. IV. p. 770. 1 Reg. l. c. pro παρασκευάσασθαι, unica litera mutata, υ nempe in π, legendum conjicit: παρασκεπάσασθαι vel παρασκ- f πάζεσθαι, *ad tegendum,* sc. *pedes,* quæ lectio ad textum Hebr. proxime accederet. Sed quanquam hæc omnia sunt admodum probabilia, tamen, an quidquam hic sit corrigendum, adhuc dubito. Quem enim habere sensum potest τὸ ἀποσκευάσασθαι, illum non magnopere refugit τὸ παρασκευάσασθαι. Præpositiones enim ejusmodi verbis præfixæ apud g Græcos sæpissime permutantur. (Vide infra s. v. παρασκευή.) Actio autem illa, quam indigitamus hoc vocabulo, commode significari potuit, cum σκεῦος sæpissime pro *illis vasis* sumatur, *in quæ sordes humanæ egeruntur;* quod vel ex Rom. IX. 21. et 2 Tim. II. 21. colligas. Immo σκεῦος aliquando ponitur pro *re sordida instar stercoris in finetum* h *abjicienda.* Vide Raphelii Annotatt. in N. T. ex Polybio p. 327. Præterea non tam insolens illius vocis usus est, ut vulgo putatur. Strabo Lib. XIV. p. 646. enim vocem παρασκευῶν vel pro σκυβάλοις, vel pro *loco, in quo illa ejiciuntur,* usurpavit. Scio quidem, Casaubonum illam ibi voluisse eliminare, et in illius locum substituere ἀποσκευῶν, i sed num hujus correctionis, nullius codicis auctoritate suffultæ, ei fuerint sufficientes causæ, dispiciant alii. Adde Gatakeri Adversar. Miscell. Lib. II. cap. 3. p. 249. — הִתְחָרָה Hithp. *contendo.* Jer. XII. 5. ubi παρασκευάζεσθαι notat *se præparare* s. *accingere ad equitandum* seu *ad pugnam,* et ex adjuncto *pugnare, dimicare.* Vulg. *quomodo con-* k *tendere poteris.* Syrus: πῶς ἀντιστῆναι ἵπποις δυνήσῃ. Alii sensum h. l. ita constituunt: Si in pedestri itinere tam pronus ad lapsum es, quomodo equis vehi poteris? — נָכוֹן Niph. Symm. Psalm. XXXVII. 18. παρεσκεύασμαι, *præparatus sum.* — יָרַךְ, *ordino.* Jerem. L. 42. παρεσκευασμένοι, ὥσπερ πῦρ, εἰς πόλεμον, *parati,* tanquam ignis, ad prœlium.

Conf. 1 Cor. XIV. 8. — עָתַד Pih. *paro.* Prov. XXIV. 27. — עָתִיד, *paratus.* Aqu. Job. III. 8. παρεσκευασμένοι. — פִּלֵּס Pih. *libro.* Ies. XXVI. 7. — קִדֵּשׁ Pih. *sanctifico.* Jer. VI. 4. παρεσκευάσθε. — *שׁוּת, *pono,* it. *efficio.* Editio Quinta Hos. VI. 11. 2 Macc. II. 28. τῷ παρασκευάζοντι συμπόσιον, *paranti* convivium. Vide et 2 Macc. VI. 21. et conf. Elsnerum ad Act. X. 10. p. 408. 1 Macc. III. 29. ἧς παρεσκεύασεν, quam eo *effecit.* Plutarch. de Discrim. Amici et Adulat. c. 46. γέροντες παρασκευάζοντες ἐν τοῖς νέοις αἰσχύνην. Dan. XIV. 7. sec. cod. Chis. Hesychius: παρασκευάζεται, εὐτρεπίζεται, ἑτοιμάζεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ', *præparatio, apparatus.* עֲבֹדָה, *opus.* Exod. XXXV. 23. sec. cod. Vat. XXXIX. 43. Judith. II. 8. *omnem apparatum bellicum, munitionem* s. *omnia* notat, *quæ militibus in castris necessaria sunt.* Conf. de hac notione Stephani Thesaurum L. Gr. T. III. pag. 846. Eodem modo ἀποσκευή occurrit 1 Macc. V. 13. IX. 39. Adde 2 Macc. XV. 21. Lex Cyrilli MS. Brem. παρασκευή, εὐτρεπισμός.

ΠΑΡΑΣΤΑ'Σ, *porticus, vestibulum, ostii latus, anta.* *אַיִל, *superliminare, crassior et prominentior januæ pars, postibus incumbens.* Cocceio: *projectura parietis in imo prominentis.* Symmach. Ezech. XL. 14. — מִסְדְּרוֹנָה, *vestibulum.* Aquil. Jud. III. 23. — תָּא, *thalamus, excubitorium.* Symm. Ezech. XL. 11. 13. 17. Dicitur alias προστάς. Vide infra in h. v.

ΠΑΡΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *assistentia, ministerium, servitium.* מַעֲמָד, *locus, in quo statur vel consistitur,* vulgo *statio.* Al. 1 Reg. X. 5. παράστασιν. — צָבָא, *militia.* Symm. Num. VIII. 24. — In notione *apparatus* legitur 1 Macc. XV. 32. et vidit gloriam Simonis καὶ κυλικεῖον μετὰ χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων, καὶ παράστασιν ἱκανήν. Vulg. *et apparatum multum.* Omnino autem παράστασις de iis dici videtur, *quæ ob summum, quem præ se ferunt, splendorem et augustam magnificentiam oculis aliorum exponi solent,* a παρίστημι, *in medium produco, repræsento.* Confer Stephani Thes. L. Gr. T. I. pag. 1780.

*ΠΑΡΑΣΤΗ'ΚΩ, *adsto, præsum.* עָמַד. Num. VII. 2. sec. cod. Alex. παραστήκοντες, i. q. παρεστηκότες, *præfecti.*

ΠΑΡΑΣΥΜΒΑ'ΛΛΩ, *assimilo, comparo.* נִמְשַׁל Niph. *similis sum.* Ps. XLVIII. 12. 21. παρεσυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς, *comparatus est* jumentis ratione carentibus, et similis factus est illis. Hesych. παρεσυνεβλήθη, ὡμοιώθη. Zonaras Lex. 1518. παρασυνεβλήθην, ὡμοιώθην.

ΠΑΡΑΣΦΑΛΙ'ΖΟΜΑΙ, *confirmo, munio.* הֶחֱזִיק Hiph. Nehem. III. 8. παρ' αὐτὸν παρησφαλίσατο.

ΠΑΡΑΤΑ'ΝΥΣΜΑ, *tentorium.* מָסָךְ, *operimentum.* Aqu. Symm. Exod. XXVII. 16. Aqu. Symm. Num. IV. 26. — פָּרֹכֶת. Inc. Ex. XXXVI. 35.

ΠΑΡΑΤΑΝΥΣΜΟ'Σ, *tentorium.* מָסָךְ, *operimentum.* Aqu. Ex. XXVI. 36. ubi in cod. 108. Holm. Aqu. et Symm. tribuitur πτάνυσμα pro παρατάνυσμα, ut recte observavit Holmesius. Incertus (sine dubio Aquila) Num. IV. 5.

ΠΑΡΑ'ΤΑΞΙΣ, *acies instructa, castrametatio, bellum.* אֲגַפִּים plural. *agmina.* Ezech. XVII. 21. — חַיִל. Nehem. XI. 14. — מָגֵן, *clypeus.* Ies. XXII. 6. Sc. per metonymiam *clypeum* acceperunt pro *iis, qui clypeos gestant.* — מַגֵּפָה, *plaga.* Ezech. XXIV. 16. ἐν παρατάξει. Sine dubio legerunt בְּאֲגַפָּה, coll. XVII. 21. — מַחֲנֶה 1 Sam. XVII. 4. Inc.

a Psalm. XXVI. 3. στρατόπεδον, παράταξις, ubi pro παράταξις fortasse reponendum est παρατάξῃ, ut ad תַּחֲנֶה in antecedentibus referatur. — מִלְחָמָה, *bellum*. Jud. XVIII. 11. σκεύη παρατάξεως, ubi alii πολέμου habent. Sed ingenue fateor, lectionem παρατάξεως, quam habet cod. Vat., mihi h. l. suspectam esse, et e sequentibus irrepsisse b videri. Jud. XX. 14. εἰς παράταξιν. Alii τοῦ πολεμῆσαι. 2 Par. XX. 16. Ies. XXXVI. 5. — *מִלְמַעְלָה, *desuper*. Jud. VIII. 13. τῆς παρατάξεως sec. cod. Vat., ubi alii ἀναβάσεως habent. Scil. עָלָה non solum *ascendere*, sed etiam *expeditionem facere* notat. Cæterum h. l. duæ coaluerunt versiones. — מַעֲרָכָה, *dispositio*. Jud. VI. 26. 1 Sam. c IV. 2. 12. 17. et alibi sæpius. Adde Aqu. 1 Sam. XXIII. 3. —*מַעֲרוֹת plur. fœm. *graminetа*. 1 Sam. XVII. 23. Legerunt recte secundum lectionem marginalem s. Keri מִמַּעַרְכוֹת. — נִלְחַם Niph. *pugno*. Zach. XIV. 3. — צָבָא, *militia*. Num. XXXI. 5. 14. 27. 1 Par. V. 18. et alibi. —*קֵץ, *finis*. Tetrapla Job. XVI. 3. ubi παράταξις d male a Montfauconio *acies* redditur. Παράταξις h. l. significare videtur *id, quod est constitutum et definitum*, adeoque etiam, *quod certos fines ac limites habet*, ut adeo bene respondeat Hebr. קֵץ. In cod. Colb. legitur πάταξις e compendio scribendi pro παράταξις, ut mihi quidem videtur. Aliter visum fuit Semlero in Ep. Crit. ad h. l. p. 56., cui illud e πα in πάταξις est ultima syllaba signi aut nominis τέτραπλα, ac nihil aliud dici, quam exstare in 70, in Tetraplis τάξις, sed cæteros ibi legere πέρας.—קְרָב, *prœlium*. Ps. CXLIII. 1. Judith. I. 6. 3 Esdr. I. 30. מֶרְכָּבָה, *currus*, coll. 2 Par. XXXV. 24. Legit haud dubie Græcus interpres מַעֲרָכָה. 1 Macc. III. 26. ubi pro παρατάξεων Syrus haud male legit πράξεων. 3 Esdr. II. 30. ὄχλος παρατάξεως notat *copias pedestres*, nam opponitur ἵππῳ seu *equitatui*. Suidas: παράταξις, πόλεμος ἐμπειράστικος. Hesych. παράταξις, πόλεμος, φάλαγξ. Idem: Ἐπὶ παρατάξεως, ἐν πολέμῳ.

ΠΑΡΑΤΑ'ΣΣΩ vel Α'ΤΤΩ, *paro, præparo, instruo*, et παρατάσσομαι med. *paro me, aciem instruo, pugno, dimico, milito*. אָסַר, *ligo*. 2 Paral. g XIII. 3. παρετάξατο Ἀβιὰ τὸν πόλεμον (pro εἰς τὸν πόλεμον, nam εἰς alias additur, ut paulo post videbimus), Abia parabat se ad bellum. *Ligare bellum* est h. l. *prœlium incipere, aciem instruere*, coll. 1 Reg. XX. 14. — גּוּר, *peregrinor*. Psalm. CXXXIX. 2. παρετάσσοντο (εἰς) πολέμους, parabant se ad bella. Legisse videntur nonnullis יְגוֹדְדוּ, *excitabant*, pro יָגוּרוּ. Sec. Knappium legerunt יְעוֹרְרוּ ab עוּר, quod non solum intransitive *se excitare*, sed etiam transitive *excitare, commovere*, v. c. Job. XLI. 2., notat. Sed mallem equidem גּוּר h. l. in notione *colligendi, congregandi* accipere, quam haud raro habet, aut cum Clerico statuere, גּוּר esse i. q. גָּרָה, *concitavit*. — זָמַם, *cogito*. Zach. I. 6. καθὼς παρατέτακται κύριος τοῦ i ποιῆσαι ἡμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν, sicut *paratus fuit* (potius *decrevit*) dominus omnipotens, ut faceret nobis secundum facta nostra. — זָעַם, *indignor*. Mal. I. 4. λαὸς, ἐφ' ὃν παρατέτακται κύριος ἕως αἰῶνος, populus, contra quem *confligere paratus* vel *instructus est* Deus in æternum. Hesychius: παρατέτακται, ἡτοίμασται. Metaphora desumta ab illis, qui ad bellum vel prœlium parati et instructi sunt. Pro παρατέτακται Lud. Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p.

184. legendum putabat παρατετάχαται. Sed vana est hæc conjectura. Nam παρατετάχθαι ἐπί τινα eleganter dicuntur *milites, qui stant in acie parati pugnare in hostem.* Confer Fischeri Proluss. Quinque (Lips. 1779. 8. editas) p. 41. Arabs et Syrus h. l. textum Hebr. secuti esse videntur. — מִשְׁלַחַת, *dimissio.* Symmach. Cohel. VIII. 8. οὐδὲ ἔστι παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, neque est *aciem instruere* ad bellum. Videtur מִשְׁלַחַת accepisse in notione *missionis,* quam habet Ps. LXXVIII. 49., hoc sensu: nemo potest aciem instruere contra mortem. Conjicere tamen fortasse aliquis possit, legendum esse ἀποτάξασθαι aut συντάξασθαι, quod interdum *valedicere* notat. Vide D'Orville ad Chariton. T. II. p. 151. — נָגַשׁ, *appropinquo.* 1 Par. XIX. 14. παρετάξατο. Bene quoad sensum. — נִלְחַם Niph. *pugno.* Exod. XVII. 9. ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλὴκ, exiens *aciem instruere* adversus Amalecitas. Num. XXI. 23. ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ, exibat, ut *aciem instrueret* vel *pugnaret* adversus Israëlitas. Vide et Jos. XXIV. 8. 9. Jud. V. 20. ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ex cœlo *pugnabant* stellæ. Hesych. παρετάξαντο, ἐπολέμησαν. Jud. VIII. 1. παρατάξασθαι ἐν Μαδιὰμ, ad *pugnandum* adversus Midian. Vide et Nehem. IV. 8. Zach. XIV. 3. 14. Nehem. IV. 14. παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, *pugnate* pro fratribus vestris. — עָרַךְ, *ordino.* 1 Par. XII. 38. ἄνδρες πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παράταξιν, viri bellicosi *instruentes aciem.* — עֲרַךְ, idem. Gen. XIV. 8. παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον, *parabant se* adversus illos ad prœlium. Vide et 1 Sam. IV. 2. XVII. 2. 8. Joël. II. 5. 2 Sam. X. 9. παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας Συρίας, *instruebant aciem* adversus Syriam. Vide et v. 10. et 17. Jerem. VI. 23. ἐφ' ἵπποις καὶ ἅρμασι παρατάξεται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον πρός σε, equis et curribus *instruet se* tanquam ignis ad prœlium adversus te. Jer. L. 14. παρατάξασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ πάντες τείνοντες τόξον, *parate vos* adversus Babylonem in circuitu omnes, qui tenditis arcum. Aqu. Prov. IX. 2. παρέταξεν τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν, ubi παρατάσσειν aut *apponere,* aut *parare,* h. e. *instruere cibis,* significat, ac Symmachus voce προστίθημι usus est. — צָבָא, verbum, *milito.* Num. XXXI. 7. παρετάξαντο ἐπὶ Μαδιὰμ, *pugnabant* adversus Midian. — צָבָא, nomen, *militia.* Num. I. 45. XXVI. 2. 1 Par. VII. 4. μονάζοντες δυνάμει παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, expediti in exercitu ad *prœlium ineundum.* — קִדֵּשׁ Pih. *sanctifico,* it. *sacris ritibus apparo et præparo,* etiam *præparo* simpliciter. Jer. VI. 4. παρατάξασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, *parate vos* adversus illam ad bellum. Ita legitur in ed. Aldina. Sed LXX ibi scripsisse videntur παρασκευάσασθε, et παρατάξασθε Symmacho tribuendum est. — קְרָאָה, *occursus,* sensu militari. Num. XXI. 23. — שׁוּב, *revertor.* Zach. VIII. 15. οὕτως παρατέταγμαι, *sic decrevi.* Videntur חָשַׁב legisse. 2 Maccab. I. 11. πρὸς βασιλέα παρατασσόμενοι, adversus regem *militantes.* Ib. v. 12. et XII. 34. Lex. Cyrilli MS. Brem. παρατάσσεται, πάσῃ δυνάμει πολεμεῖ. Hesych. παρατάσσεται, ἐν πολέμῳ ἀθλίσταται. Phavorinus: παρατάσσεται, πολεμεῖ, ὁπλίζεται.

ΠΑΡΑΤΕΙ΄ΝΩ, *protendo, prætendo, extendo, dilato.* בִּתְרוֹן, nomen proprium, sec. etymologiam *resecta regio.* 2 Sam. II. 29. διέβαινον τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, sc. χώραν, et transibant Jordanem, et ibant per totam regionem *prætentam,* h. e. *prope adjacentem,* aut *planitiem.* Thucyd. Lib. IV. p. 256. ἡ γὰρ νῆσος ἡ Σφακτηρία καλουμένη, τόν τε λιμένα παρατείνουσα

a καὶ ἐγγὺς ἐπικειμένη, ἰσχυρὸν ποιεῖ καὶ τοὺς ἔσπλους στενοὺς, insula enim *Sphacteria* dicta, et portui (Pyli) prætenta et prope adjacens, munitum illum reddit, et introitum navium angustum. — הֶאֱרִיךְ Hiph. ab אָרַךְ, *prolongo, extendo.* Symm. Psalm. CXXVIII. 3. παρέτεινον, *extenderunt.* — יַרְכָה, *latus.* Genes. XLIX. 13. παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος, *pro-* b *tendet se* usque ad Sidonem. — מָשַׁךְ, *traho.* Psalm. XXXV. 11. παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσί σε, *protende* (h. e. *continua* s. *perge,* quam notionem h. l. et מָשַׁךְ habet.) misericordiam tuam illis, qui cognoscunt te. Lex. Cyrilli MS. Brem. παράτεινον, πλάτυνον. Zonaras Lex. 1520. παράτεινον, ἐξάπλωσον, πλάτυνον. — *מֶשֶׁךְ, *Mesec,* nomen propr. Ez. c XXVII. 13. παρατείνοντα, *adjacentia,* a מָשַׁךְ, *trahere,* quasi dicat, *qui cum illis trahuntur,* h. e. *consociantur.* — נִשְׁקַף Niph. *specto,* etiam *protendor, exporrigor.* Num. XXIII. 28. παρατεῖνον εἰς τὸν ἔρημον, *protendens se* usque ad desertum.

*ΠΑΡΑΤΕΥΧΩ, *fabricor, struo, paro.* Παρατεύχομαι, *apparor.* יְהוּא, *erit.* Symm. Cohel. XI. 3. ἐκεῖ παρα- d τεύξονται, ibi parabantur. Bene quoad sensum. Arab. هيا, media Ie, *paratus fuit.*

ΠΑΡΑΤΗΡΕΩ, *observo* (Theophr. Char. VII. 2.), et speciatim *malo animo observo, clam et ex insidiis observo.* הַרְגֵּשׁ Chald. Aph. *convenio.* Dan. VI. 11. Incertus ibid. v. 15. — זָמַם, *cogito.* Ps. XXXVI. 12. παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δί- c καιον, *insidiose observabit* peccator justum. Confer Luc. XIV. 1. — שָׁמַר, *custodio.* Psalm. CXXIX. 3. Symm. 1 Sam. I. 12. — שִׁמֻּרִים plur. *observationes, custodiæ.* Symm. Exod. XII. 41. παρατετηρημένη. Susann. v. 12. παρετήρησαν φιλοτίμως καθ' ἡμέραν ὁρᾶν, *observabant* studiose, sc. occasionem, ut cotidie viderent illam. Vide et v. 15. 16. Glossæ: παρατηρῶ, *observo, præstolo, præstolor.* Confer Raphelii Annotatt. ex Polyb. ad Marc. III. 2. pag. 119. et Elsnerum ad Luc. XX. 20. p. 270.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ, *observatio.* שִׁמֻּרִים plur. *observationes, custodiæ.* Aqu. Exod. XII. 41. παρατηρήσεων. Lex. Cyrilli MS. Brem. παρατήρησις, παραφυλακή. Confer de hac voce Elsnerum ad Luc. XVII. 20. et Hombergium fil. Parerg. Sacr. Vindic. p. 50. seq.

ΠΑΡΑΤΙΘΗΜΙ, *appono, pono, propono, depono, committo, concredo, commendo.* הִצִּיג Hiph. a יָצַג, *colloco.* Gen. XXX. 39. — כָּרָה, *apparo.* 2 Reg. VI. 23. — נָתַן, *do.* 2 Par. XVI. 10. παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, *conjecit* illum in carcerem. — לִפְנֵי, *ad faciem, coram.* Prov. XXIII. 1. νόει τὰ παρατιθέμενά σοι, considera, quæ *apponuntur* tibi, h. e. *cibos tibi appositos.* Confer Luc. X. 8. Verba Hebr. אֵת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ plerique de *ipso principe* exponunt, hoc sensu: *quocum verseris.* — פָּקַד: הִפְקִיד. Lev. VI. 4. τὴν παραθήκην, ἥτις παρετέθη αὐτῷ, depositum, quod ipsi *concreditum est.* 2 Reg. V. 24. παρέθετο ἐν οἴκῳ, *deponebat* in domo. Psalm. XXX. 6. εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου, in manus tuas *commendabo* spiritum meum. Conf. 1 Petr. IV. 19. — שׂוּם: הֵשִׂים, Kal et Hiph. Exod. XIX. 7. παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, *proponebat* illis omnia verba illa. Vide et Exod. XXI. 1. et confer Matth. XIII. 24. Deuter. IV. 44. ὁ νόμος, ὃν παρέθετο Μωϋσῆς, lex, quam Moses *proponebat.* 2 Sam. XII. 20. παρέθηκαν αὐτῷ ἄρτον, *apponebant* illi

panem. Vide et 2 Reg. VI. 22. ac Apollod. Lib. I. cap. 9. §. 21. (οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῷ τράπεζαν ἰδισμάτων) ac Drakenborch. ad Livium Lib. XL. cap. 59. §. 8. Tob. IV. 1. τοῦ ἀργυρίου, οὗ παρέθετο Γαβαήλῳ, argenti, quod Gabaëlo *commiserat*, seu: quod *fidei* Gabaëli *concrediderat*. Vide et v. 28. 1 Maccab. IX. 35. et confer Luc. XII. 48. 2 Tim. II. 12.

ΠΑΡΑΤΡΕ'ΠΩ, *everto, subverto*. הֵסִיר Hiph. a סוּר, *removeo*. Symmachus Job. XII. 24. παρατρέπων. Cum vox hæc nec Hebraicæ respondeat, nec de corde h. l. commode dici possit, scribendum existimo περιτρέπων, coll. v. 20. Vulg. *qui commutat*. Idem valet de loco Job. XXXIV. 5. ubi Symmacho παρέτρεψεν tribuitur. — נָטָה. Symm. Job. XXIV. 4. παρέτρεψαν. Id. Ps. CXL. 7.

ΠΑΡΑΤΡΕ'ΧΩ, *a latere curro, curro juxta currum, quo vehitur ille, quem honoris causa prosequimur, accurro, procurro, prætercurro*. רוּץ, *curro*. 1 Sam. XXII. 17. τοῖς παρατρέχουσι, h. e. *stipatoribus, satellitibus*. 2 Sam. XV. 1. sec. Vat. ubi est i. q. simplex τρέχειν, quia ἔμπροσθεν sequitur. Symm. et LXX 1 Reg. XIV. 28. 2 Reg. X. 27. — רָצִים, *cursores*. Al. 2 Reg. XI. 20. παρατρέχοντας. Sap. V. 9. ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα, tanquam nuncius *prætercurrens*. Hesych. παρατρέχει, παρέρχεται.

*ΠΑΡΑΤΥΓΧΑ'ΝΩ, *intervenio, intersum*. יְהוּא, *fractio*. Symm. Cohel. XI. 3. ἐκεῖ παρατεύξονται. Habuit pro futuro vocis הָוָה, *ruere, cadere*, scripto sec. orthographiam Syr. et Arab. Cf. Kreyssigii Obss. ad Intt. GG. Job. XXXIX. 30.

ΠΑΡΑΥΤΙ'ΚΑ, *confestim, statim*. עַל עֵקֶב, *pro mercede*. Ps. LXIX. 4. Vide et Tob. IV. 18. ac infra s. v. παραχρῆμα.

ΠΑΡΑΦΕ'ΡΩ, *transfero, prætervehο*, it. *transire facio*. Et med. παραφέρομαι, *insanum me gero*. הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*. Esdr. X. 7. παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδᾳ, *transire faciebant* vocem in Juda, h. e. *publice per præconem proclamabant* in Juda. Symm. 2 Reg. XXVIII. 10. παραφέρειν διὰ πυρὸς, *transire facere* per ignem. LXX διάγειν. Vulg. *consecrare per ignem*. Syrus Int. Jer. XLVI. 14. — הִתְהֹלֵל Hithp. *insano impetu feror*. 1 Sam. XXI. 13. παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, *insanum se gerebat* in manibus ejus. Hesych. παρεφέρετο, ἐδαιμονίζετο. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Suidas: παράφορος, ὁ παρ' ἑαυτὸν καὶ ὑπὸ δαίμονος παραφερόμενος. Idem fragmentum Æliani addit, ubi vox eo sensu occurrit. Vide v. παράφορος paulo post. Præterea legitur Jud. VI. 5. ubi παρέφερον, *transtulerunt* vel *circumtulerunt*, videtur esse versio vocis יַעֲלוּ, quæ primum margini adscripta perperam huc in textum translata fuit. Ex sententia Scharfenbergii ante יָבֹאוּ adhuc legerunt וַיָּבִיאוּ.

ΠΑΡΑΦΟΡΑ', *translatio*, it. *error mentis, furor, insania*. הוֹלֵלוֹת, *insania*. Theod. Cohel. I. 17. παραφοράς, ubi vid. Montf. qui laudat Drusium monentem, alibi περιφορὰς legi, quæ vocabula significatione inter se conveniunt. Vide Opuscula Critica pag. 319. Adde Al. Cohel. II. 12. ubi in ed. Rom. παραφορὰν legitur, sed in cod. Alex. Ald. et Compl. περιφορὰν, ubi Schol. παραφορὰν habet.—מְהוֹלָל part. Pyh. *insanus*. Al. Cohel. II. 2. Gloss. Brem. παραφορά, μανία. Conf. quoque Drusium Ep. 32. ac Olympiodori Comment. in Eccles. ubi postquam exposuisset vulgatam scripturam, *vel mutata litera ε in α*, inquit, *non περιφορὰν legemus, sed παραφορὰν, h. e. insanam ecstasin, mentisque excessum*.

a ΠΑΡΑ'ΦΟΡΟΣ, *vecors, insanus.* יוֹבֵל, *Jobel.* Aqu. Lev. XXV. 10. παραφόρων sec. cod. Coislin. pro quo Montfauconus legendum censet παράφορον. Sed e Cod. Lips. Paul. emendanda est hæc vitiosa lectio in παραφέρων, qua voce usus est Aquila, quia יוֹבֵל, si formam spectes, est participium verbi יָבַל, quod in Hiph. notat *procedere fecit.* — b מְשֻׁגָּע part. Pyh. *vesanus.* Symm. Deut. XXVIII. 34. Conf. Ælian. V. H. III. 42. Hesychius: παράφορος, παραφερόμενος, παράμωρος, ἐξεστηκώς. Adde Eurip. Hecub. v. 1050. Plato de Leg. II. 775. D. Conf. quoque v. παραφέρω.

ΠΑΡΑΦΡΟΝΕ'Ω, *amens sum, decipio, furore agitor.* סָרַר, *refractarius sum.* Zach. VII. 11. ἔδωκαν νῶ- c τον παραφρονοῦντα, h. e. *contemnentem,* et ex adjuncto *respuentem, detrectantem.* Vide quoque παραφρόνησις.

ΠΑΡΑΦΡΟ'ΝΗΣΙΣ, idem quod παραφρονία, *amentia, insania.* שִׁגָּעוֹן, idem. Zach. XII. 4. ἐν παραφρονήσει. Est a παραφρονέω, cujus explicationem adscribam ex Schol. Aristoph. in Plut. p. 1. Ibi enim ad vocem παραφρονοῦντος ita: ἤγουν μαινομένου, d οὐκ εἰδότος, τί δεῖ ποιεῖν, ἤτοι ἀνοηταίνοντος καὶ μωροῦ, παρὰ τὸ εἰκὸς φρονοῦντος· ἡ γὰρ παρὰ ἐνταῦθα τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ. Küsterum, qui in hoc Scholiastæ loco duplex statuit vitium, bene refellit L. Bos. Anim. ad Scriptt. GG. p. 1. Adde Schol. Soph. Œd. Tyr. v. 118.

ΠΑΡΑ'ΦΡΩΝ, *amens, delirans.* מִשְׁתַּגֵּעַ part. Hithp. *furens.* Symm. e 1 Sam. XXI. 14. Sap. V. 20. ubi tamen non *amentem,* sed *improbum, scelestum* notat. Opponuntur enim ibi v. 15. δικαίοις, atque dicuntur v. 13. ἀρετῆς σημεῖον οὐδὲν ἔχεσθαι δεῖξαι. Hebræos *stultitiam* et *impietatem* promiscue dicere, notissimum est. Hesych. παράφρων, ἀνόητος.

ΠΑΡΑΦΥΑ'Σ, *quod arbori adnascitur, propago, surculus adventitius, stolones.* יוֹנֶקֶת, *ramus tener.* Psalm. LXXIX. 12. Theod. et LXX Ez. XVII. 22. Theod. Job. VIII. 16. — סְעַפּוֹת plur. *ramusculi.* Ezech. XXXI. 6. 8. — עָנָף, *ramus.* Ezech. XXXI. 3. — פֹּארָה, idem. Theod. et LXX Ezech. XXXI. 5. — צֵל, *umbra.* Symm. Job. XL. 17. ταῖς παραφυάσιν, quæ sc. umbram faciunt. LXX ibi habent σὺν ῥαδάμνοις. 4 Macc. 1. 28.

f ΠΑΡΑΦΥΛΑ'ΣΣΩ, *custodio, observo.* שָׁמַר, idem. Symm. Jon. II. 8. παραφυλάσσοντες.

ΠΑΡΑΧΡΗ͂ΜΑ, *subito, statim, repente.* נִבְעָה part. Niph. *tumens.* Ies. XXX. 13. Sed sine dubio נִבְעָה ibi prorsus omiserunt LXX Intt. ac ejus loco e sequentibus פִּתְאֹם, aut לְפֶתַע inseruerunt. — עַל־עֵקֶב, *pro mercede.* Ps. XXXIX. g 21. Videtur עַל־עֵקֶב olim habuisse hanc significationem: nam et Ps. LXIX. 4. eandem formulam per παραυτίκα reddiderunt. Respondet tunc Latino *e vestigio.* Conf. Michaëlis Supplem. p. 1953. — עַתָּה, *nunc, modo.* Symm. Ps. XVI. 11. — פִּתְאֹם. Num. VI. 9. XII. 4. Ies. XXIX. 5. — פִּתְאֹם לְפֶתַע *subito ad momentum.* Ies. XXX. 13. — תַּחְתָּיו, *pro se, loco suo.* Aqu. 2 Sam. III. 12. Cur Aquila (cui tamen tribuere mallem versionem ἀνθ' ἑαυτοῦ, quæ sub Symmachi nomine fertur.), Theodotion ac LXX תַּחְתָּיו per παραχρῆμα transtulerint, non satis liquet. Nisi obstaret locus Psalm. LXV. 17., ubi תַּחַת a Symmacho pariter per παραχρῆμα redditur, conjicerem, παραχρῆμα h. l. referendum esse ad vocem הִנֵּה in sequentibus, quod infra v. 22. Symmachus per εὐθὺς, Vulgatus autem per *statim* transtulerunt. Conf. Nol-

a dii Concord. p. 939. Legitur præterea Job. XXXIX. 30., ubi LXX παραχρῆμα ante εὑρίσκονται de suo addiderunt. Hesychius: παραχρῆμα, παραυτίκα, ἀθρόως, εὐθέως.

ΠΑΡΑΧΩΡΕ'Ω, adduco, cedo, concedo. 2 Macc. II. 29. τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, historiographo concedentes. Ib. VIII. 11. παραχωρήσειν, traditurum.

b *ΠΑΡΔΑ'ΛΕΙΟΣ sive ΠΑΡΔΑ'ΛΕΟΣ, pantherinus. 2 Macc. IX. 28. οἱ παρδάλειοι θῆρες. Conf. Etymol. M. 652. 35. et Etymol. Gudianum 452. 43. seq.

ΠΑ'ΡΔΑΛΙΣ, pardus, panthera. זְאֵב, lupus. Aqu. Hab. I. 8. — נָמֵר, pardus. Cant. IV. 8. Ies. XI. 6. Jer. V. 6. et alibi. — נְמַר, Chald. Dan. VII. 6. Sunt qui παρδάλεις et c πάνθηρας diversa esse animalium genera acriter contendunt, sed Bochartus utrumque nomen idem genus denotare affirmat. Vide de illis Rendtorfii Nott. in Anatol. Fragment. apud Fabricium in Bibl. Gr. Lib. IV. c. 29. p. 311.

ΠΑΡΕΔΡΕΥ'Ω, assideo, versor circa aliquem locum, assiduus sum in aliqua re. Prov. I. 21. Verba ἐπὶ δὲ d πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, quæ ibi leguntur, e cap. VIII. 3. traducta sunt, ubi loco ἐπὶ legitur παρὰ, et nihil est in textu Hebraico. Arabs male transtulit insidiatur, quasi in codice suo legisset ἐνεδρεύει.

ΠΑ'ΡΕΔΡΟΣ, assessor. Sap. VI. 14. πάρεδρον εὑρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ, portæ suæ assidentem (sapientiam) inveniet. Sap. IX. 4. δός μοι τὴν τῶν e σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν, da mihi sapientiam thronis tuis assidentem. Hesych. πάρεδρον, παρακαθήμενον, παραμένον (lege παραμένοντα e Lex. Cyrilli MS. Brem.), σύνθρονος. Lege: σύνθρονον. Adde Herodot. V. p. 292. 15. Pindar. Olymp. β', 137. Schol.

ΠΑΡΕΙΑ', maxilla, gena. רַקָּה, tempus, pars capitis. Symm. Cant. IV. 3. αἱ παρειαί σου. Vulg. genæ tuæ, sc. temporibus suppositæ.

ΠΑΡΕΙ'ΔΩ, visu prætereo, despicio, contemno, negligo. *הֵסִיר, aufero, sepono. Symm. Job. XXVII. 2. παρεῖδε τὸ κρίμα, neglexit jus. Bene quoad sensum. — הִרְפָּה Hiph. a f רָפָה, dimitto, sino. Ps. CXXXVII. 9. τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδῃς, opera manuum tuarum ne negligas. — מַעַל, prævaricatio. Num. V. 12. ubi παρ. peccare ac speciatim adulterio commisso notat. Conf. infra g s. παριδὼν παρεῖδον. Sir. VII. 11. ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παρίδῃς, eleemosynam facere non negligas. Sirac. XXVIII. 7. πάριδε ἄγνοιαν, non respice, h. e. remitte peccatum, quod contra te per ignorantiam admisit proximus. Vide et Al. Sirac. XXX. 11. Eodem sensu alias ὑπερείδειν occurrit, cum quo etiam permutatur h in codd., v. c. Num. V. 12. Vide hoc verbum suo loco, et conf. Act. XVII. 30. Suidas: παριδόντες, καταμελήσαντες.

ΠΑΡΙΔΩ'Ν ΠΑΡΕΙ'ΔΩ, despiciendo despicio, i. e. plane contemno, plane negligo. מָעַל מַעַל, prævaricor prævaricatione. Lev. VI. 2. καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου.

ΠΑΡΕΙ'ΜΑΙ. ΠΑΡΕΙΜΕ'ΝΟΣ. Vide Παρίημι. i

ΠΑ'ΡΕΙΜΙ, adsum, prope sum, venio. אָת. Aqu. Ps. XI. 5. πάρεστιν ἡμῖν. In textu Hebr. legitur אִתָּנוּ. — אָתָה, venio. Prov. I. 27. Παρεῖναι etiam motum ad locum significare ostendit Valcken. ad Herodot. Lib. I. p. 10. — *בָּהּ, in ea. Job. II. 2. πάρειμι. Legerunt forte בָּא. — בּוֹא, venio. 2 Sam. V. 23. in notione occurrendi, ubi cod. Alex. k habet περιπέσεῖν. Adde 1 Par. XIV. 14. Thren. IV. 18. πάρεστι τὸ πέρας ὑμῶν, prope est finis vester. Vide et Joël. II. 1. Hesych. πάρεστιν, ἐστὶν ἐγγύς. Zach. XIV. 5. et alibi sæpius. — בָּשַׁל, maturesco. Joël. III.

a 13. ὅτι πάρεστι ὁ τρυγητὸς, *adest* messis. — דֶּרֶךְ, *via*. Symm. Cohel. XI. 5. μὴ οἶδας, πότερον πάρεστι ὁ ἄνεμος, nescis, unde *adveniat* ventus. Conf. Joh. III. 18. — הִנֵּנוּ, *ecce nos*. Symm. 1 Sam. XXII. 12. et Job. XXXVIII. 35. πάρεσμεν. — חוּשׁ, *festino*. Deut. XXXII. 35. πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν. — *עָלַי, *super*. Symm. Job. VI. 5. παρούσης χλόης. Bene b quoad sensum. In textu Hebr. legitur עֲלֵי דֶשֶׁא. Vulg. *cum habuerit gramen*. — *עִמָּד, *cum*. Job. XXIX. 20. עִמָּדִי, *mecum*. Symm. παροῦσά μοι, hoc sensu: gloria mea renovatione (h. e. semper renovata) præsens mihi erit. Vulg. *gloria mea semper innovabitur*. — *קֶרֶב, *medium*. Vide s. רֹגֶז. — *רֹגֶז, *ira*. Hab. III. 2. ἐν τῷ παρεῖναι χρόνον ἀναc δειχθήσῃ. Verba hæc, quæ apud Inc. Int. et LXX h. l. leguntur, non pertinent ad בְּרֹגֶז וגו, ut Montfauconius existimasse videtur, sed ad antecedentia בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ, *in medio annorum vivifica illud*, ut adeo duæ versiones coaluerint. Cæterum hi interpretes pro בְּקֶרֶב cum Aquila, qui habet ἐν τῷ ἐγγίζειν, legisse videntur בִּקְרֹב. — d *שָׁם הוּא, *ibi ipse*. Symm. Job. XXXIX. 30. πάρεισιν. — שָׂמֵחַ, *lætor*. Jud. XIX. 4. παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, *lætus veniebat* in occursum ejus. Conf. Suid. in voce πάρα, *Alberti* ad Matth. XXVI. 50. p. 157. et Raphelii Annotatt. ex Herodoto ad Col. I. 6. p. 553. et ex Polybio p. 569. seq. — שָׁתַל, *planto*. Hos. IX. 15. εἰς θήραν πάρεστι τὰ τέκνα αὐτῶν. e Lectio aperte falsa, et ex compendio scribendi orta. Reponendum est παρέστησαν, ut שָׁתוּ legerint. Sap. XIII. 1. οἷς παρῆν Θεοῦ ἀγνωσία, quibus *adest* Dei ignorantia, h. e. qui Deum non cognoscunt, coll. XI. 22. Sap. XI. 12. ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες, absentes vero et præsentes. Vide et Sap. XIV. 17. 3 Esdr. VI. 18. Chald. אֲתָה Esdr. V. 3. Sap. IX. 9. σοφία dicitur παροῦσα, *adjutrix* f Dei fuisse, cum crearet mundum. Eadem enim dicitur cap. VII. 22. πάντων τεχνῖτις, et cap. VIII. 5. μύστις τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστήμης, καὶ αἱρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ. Demosth. p. 911. 6. ed. Reisk. Sap. XIX. 13. παρόντες, *advenæ*, *peregrini*. Mallem tamen legere παριόντας. 4 Macc. VI. 27. παρόν μοι, *penes me*, h. e. *in potestate mea erat*.

*ΟΥ' ΠΑ'ΡΕΣΤΙ, *non adest*. אַיִן g *nihil*. Symm. Cohel. V. 3.

ΠΑΡΕΙ'ΣΑΚΤΟΣ, *alienus*, *peregrinus*, *adscititius*, *irreptitius*. Prol. Sir. πρόλογος παρείσακτος ἀδήλου, præfatio *irreptitia* ignoti. Conf. Gal. II. 4. ubi Beza τοὺς παρεισάκτους bene interpretatur *irreptitios*. Suidas et Hesychius: παρείσακτον, ἀλλότριον.

ΠΑΡΕΙΣΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *juxta* vel *clam ingredior*, etiam *ingredior* simpliciter. 2 Macc. VIII. 1. παρεισπορευόμενοι λεληθότως εἰς τὰς κώμας, intrantes latenter in castella.

ΠΑΡΕ'ΚΑΣΤΑ, *ubique*, etiam *semper*. 2 Macc. X. 13. προδότης παρέκαστα ἀκούων, proditor *ubique* audiens. Vide et v. 14. 3 Macc. III. 23. παρέκαστα ὑφορώμενοι, *semper* suspicantes. Suidas: παρέκαστα, ἑκάστοτε.

ΠΑΡΕΚΛΕΙ'ΠΩ, *deficio*. Judith XI. 13. ἐπεὶ παρέξελιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα αὐτῶν, quoniam defecerunt eis cibaria sua.

*ΠΑΡΕ'ΚΛΥΣΙΣ, *dissolutio*. מִסְפָּר *numerus*. LXX sec. Hexapla Job. XXV. 3. Vocem παρέκλυσις esse merum typothetæ errorem, ac legendum παρέλκυσις, apparet e vers. Lat. Montf. *nemo enim putet, esse moram piratis*. Sed quomodo utraque vox cum textu Hebr. conciliari possit, equidem non video.

ΠΑΡΕΚΤΕΙ'ΝΩ, *extendo*, *produco*, *ad comparationem alicujus extendo et*

produco. יָגַע, *fatigor, laboro.* Prov. XXIII. 4. μὴ παρεκτείνου πλουσίῳ, noli *adspirare ad magnitudinem* divitis, h. e. *imitari* potentes. In textu Hebr. legitur: noli laborare, ut diteris. — נַחַל, *torrens.* Ezech. XLVII. 20. παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην. Legerunt fortasse cum He נָהַל, *ducere.* Adde Soph. Œd. Tyr. 523. Schol. Strab. XIII. p. 935. C.

ΠΑΡΕΚΤΟ'Σ, *præter, extra.* זוּלָתִי, *præter.* Aqu. Deut. I. 36. — *מִלְּבַד, *præter.* Inc. Lev. XXIII. 38. sec. Coisl. et Lips. Pamphilus in Geopon. XIII. 15. 7.

ΠΑΡΕΛΑΥ'ΝΩ, *prætereo.* נָטָה, *inclino.* Symm. 2 Sam. II. 19. παρήλασε, *præterivit.* Ita Bielius. Sed παρελαύνειν est h. l. *declinare a via,* i. q. ἐκκλίνειν apud LXX. Hesych. παρήλασα, παρεφθεγξάμην (Guietus legit παρεφθασάμην), παρέβην.

ΠΑΡΕΛΕ'ΓΧΩ, *redarguo.* 2 Macc. IV. 33.

ΠΑΡΕ'ΛΚΥΣΙΣ, *protractio, prorogatio, dilatio, tarditas, mora.* מִסְפָּר, *numerus.* Job. XXV. 3. ὅτι ἐστὶ παρέλκυσις πειραταῖς, quod sit dilatio vel mora prædonibus. N. L. Vide supra s. v. παρέκλυσις. Hesychius: παρέλκυσις, βράδος, βραδύτης. Suidas: παρέλκυσις, ὑπέρθεσις.

ΠΑΡΕΛΚΥ'Ω, *protraho, differo, remoror.* *מֶשֶׁךְ, *Mesech,* nomen proprium. Symmachus Psalm. CXIX. 5. ὅτι παροικῶν παρείλκυσα. Legit מָשַׁכְתִּי, aut מֶשֶׁךְ pro nomine appellativo habuit, a מָשַׁךְ, *traho, protraho.* Sirac. IV. 1. μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐνδεεῖς, noli *protrahere* spem pauperum auxilium tuum implorantium, ut debeant diu in te respicere, seu: ne diu eum suspensum et dubium de tua donatione teneas: ubi παρελκύειν, ut Lat. *trahere* (Seneca de Benef. II. 5.), de eo dicitur, *qui alicujus spem ducit et suspensam tenet.* Vulgatus habet: *oculos tuos ne transvertas a paupere,* quasi legisset παρεκκλίνῃς. Sir. IV. 3. μὴ παρελκύσῃς δόσιν προσδεομένου, ubi Vulgatus habet: *non exasperes,* quasi legisset μὴ παροργίσῃς. Ibid. XXIX. 6. 11.

ΠΑΡΕΜΒΑ'ΛΛΩ, *latenter interjicio, clam immisceo, milites certo ordine loco, tentoria colloco ordinibus distincta, castrametor, castris cingo, circumdo.* Παρεμβάλλομαι, *interloquor, interpello.* בָּלַל, *pabulum misceo.* Jud. XIX. 21. παρενέβαλε τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ, pabulum *miscebat* s. *præbebat* jumentis ejus. — הֵתִיר Hiph. a תּוּר, *explorari curo.* Jud. I. 23. Vox Hebr. h. l. per *obsidere* vertenda est. — חָנָה, *castrametor.* Gen. XXXIII. 18. Exod. XIV. 9. XV. 17. et alibi sæpissime. Psalm. XXXIII. 7. παρεμβαλεῖ. Vulg. male transtulit: *immittet,* inconsulto textu Hebraico, ex quo tollenda erat ambiguitas verbi Græci, quod significat *immittere* et *castrametari.* — יָשַׁב, *sedeo.* Al. Jud. IX. 50. Ita Bielius. Sed l. l. τῷ חָנָה potius respondet. — מַחֲנֶה, *castra.* Deut. XXIII. 9. — נָסַע, *proficiscor.* Num. IX. 18. — נָפַל, *cado,* it. *irruo.* Jud. VII. 12. — *עָבַר. Inc. Jud. VI. 33. παρενέβαλον. Sed male Montf. in Hexaplis hanc vocem retulit ad וַיַּעַבְרוּ. Potius loco et sensu respondet verbo sequenti וַיַּחֲנוּ, *et castra posuerunt.* — עָטַר, *corono, circumcingo.* 1 Sam. XXIII. 26. οἱ παρενέβαλον ἐπὶ Δαβὶδ, h. e. non castris circumdederunt, sed in modum coronæ cingebant Davidem, ut Vulgatus transtulit. Suidas: παρεμβαλόντων, κυκλωσάντων. — שׁוּב, *revertor.* Num. XXXIII. 7. ubi שׁוּב cum חָנָה permutatur. — תַּחֲנוֹת

a iis, qui inspiratos agunt. 2 Macc. XV. 19. οὐ πάρεργος ἀγωνία, non exigua sollicitudo: nam πάρεργος est accessorius, præter intentionem accedens.

ΠΑΡΕΡΕΘΙ'ΖΟΜΑΙ, *irritor, lacessor.* הִתְחָרָה Hithp. *accendo me, exardesco.* Theod. Ps. XXXVI. 1. — *קִנֵּא, *æmulor.* Symm. Proverb. XXIV. 18.

b ΠΑΡΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *prætereo, transeo, transgredior, violo.* בּוֹא, *venio.* 2 Paral. XXV. 7. ubi in codd. cum πορεύεσθαι permutatur. De exercitu παρέρχεσθαι adhibetur a Xenoph. Hell. IV. 5. 3. — *דִּבֵּר, *loquor.* Theodot. 2 Sam. XIV. 13. Non legit עָבַר, ut fortasse aliquis conjicere posset: sed παρέρχεσθαι est h. l. *prodire, exire ex ore.* Formulæ

c autem *prodiit ex ore alicujus verbum,* et *locutus est aliquis verbum,* sunt prorsus synonymæ. — הֵמִישׁ Hiph. a מוּשׁ, *recedo.* Job. XXIII. 12. — *הִתְהַלֵּךְ. Symm. Psalm. LVII. 8. ὡς ὕδωρ παρερχόμενον ἑαυτῷ, sicut aqua *decurrens* s. *defluens.* Eodem sensu διαπορεύεσθαι de aquis apud LXX ibid. adhibetur. — חָדַל, *desisto.* Jer. XLI. 8. — חוּשׁ, *festino.*

d Incert. Num. XXXII. 17. — חָלַף, *prætereo.* Job. IX. 11. Psalm. LXXXIX. 6. ὡσεὶ χλοὴ παρέλθοι, tanquam herba virens *exarescat.* Confer Jac. I. 10. — יָלַךְ, *eo.* Job. XVI. 8. — יָצָא, *exeo.* Jos. XVIII. 17. — כָּלָה, *consumor.* Gen. XLI. 53. Jer. VIII. 20. — נֶעְלַם Niph. *abscondor.* 2 Par. IX. 2. οὐ παρῆλθε λόγος ἀπὸ Σολομῶντος, non præteribat

e aliquid Salomonem, h. e. non quidquam eum *latuit.* — סָבַב, *circumeo.* Jos. XVI. 6. ubi loco παρελεύσεται legere mallem περιελεύσεται, ut alii libri habent. — סוּר, *discedo,* h. l. *accedo.* Exod. III. 3. παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα, *proprius accedens* videbo visionem. 2 Paral. VIII. 15. οὐ παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως, non *transgressi sunt* mandata regis. Cf. Luc. XV. 29. — עָב, *densa nubes.*

f 2 Sam. XXIII. 4. τὸ πρωῒ οὐ παρῆλθεν ἐκ τοῦ φέγγους. Monuit quidem jam Bielius, et ante eum Trommius, LXX h. l. legisse עָבַר, sed sensum totius formulæ intactum reliquit. Post οὐ παρῆλθεν commode suppleri potest τὴν γῆν, *non præterire solet hanc terram nostram,* h. e. *quovis mane exoritur, ac radiis suis collustrat orbem terrarum.* In textu

g Hebr. legitur: *non densitates a splendore,* h. e. *absque nubibus propter splendorem,* seu: *a radiis ejus discussis.* Fortasse παρέρχεσθαι est h. l. *evanescere, cessare* (Conf. Lex. N. T. s. h. v. n. 6.), in qua notione facile de *obscuratione solis* explicari posset. Quocunque modo explicatur, semper ἐκ φέγγους notabit *propter splendorem.* Vulgatus Int. habet:

h *absque nubibus rutilat,* ubi vel libere sensum expressit, vel legit ἐκφέγγει. — עָבַר. Exod. XXXIII. 19. ubi pro παρελεύσομαι fortasse legendum προελεύσομαι. Sed παρέρχεσθαι etiam *prodire* notat. Conf. Sturzii Lexic. Xenoph. s. h. v. Job. VI. 15. ὥσπερ κῦμα παρῆλθόν με, tanquam fluctus *præterierunt* me. Vide et Job. XI. 17. Job. XVII. 11. αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον

i ἐν βρόμῳ, dies mei *tranierunt* in cursu, h. e. *celeriter.* Ps. CXLVIII. 6. πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται, præceptum posuit, et non *transgredietur,* aut leges eis dedit, quas non *violant.* Hesych. οὐ παρελεύσεται, οὐ παρέλθῃ, οὐ παραλείψει. Jer. XXXIV. 18. τοὺς παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου, illos, qui *violarunt* fœdus meum. Alias παραβαίνειν eodem sensu usur-

k patur. Vide supra in παραβαίνω. Inc. 2 Sam. XVIII. 23. ubi παρέρχεσθαί τινα est i. q. ὑπερβαλεῖν (qua voce LXX h. l. usi sunt), et notat: *cursu aliquem superare, prævenire.* Aqu. Prov. XIX. 11. ubi παρέρχε-

a ὅτι est *negligere, non curare*, et ex adjuncto *non punire ac ulcisci*. Aqu. Ps. LXXXIII. 7. — עָדָה Hebr. *transeo, procedo*. Job. XXVIII. 8. — עֲדָה et עֲדָא Chald. Dan. IV. 28. ἡ βασιλεία σου παρῆλθεν ἀπὸ σου, regnum tuum transiit vel *recessit* a te. Dan. VI. 12. τὸ δόγμα Μήδων καὶ Περσῶν οὐ παρελεύσεται, scil. τὶς, edictum Medorum et Persarum nemo b *transgrediatur*. Hesych. παρελεύσεται, παραδράμῃ, παρέλθῃ. Dan. VII. 14. ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται, potentia æterna, quæ non *transilit*. — עָלָה, *ascendo*. Numer. XX. 19. παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. — *עָמַד, *sto*. Dan. XII. 1. sec. cod. Chis. κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην παρελεύσεται. Sine dubio permutarunt עָבַר et עָמַד. Magna enim antiquitus fuit c literarum ב et מ similitudo. Conf. Bahrdtii Obss. Critt. circa lectionem Codd. MSS. Hebr. Lips. 1770. — עָרַב, *spondeo*. Prov. XXVII. 13. ubi literis transpositis legerunt עָבַר. — פָּסַח. Exod. XII. 23. Notiones *transeundi* et *parcendi* in hac orationis serie minime sunt diversæ. — שָׁמַר, *conservo*. Job. XIV. 16. οὐ μὴν παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν, non d *latuit* te aliquid peccatorum meorum. Præterea legitur Dan. XI. 26. sec. cod. Chis. ubi nihil ei in textu Hebr. respondet. Addit. Esth. X. 5. οὐ παρῆλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος, nihil eorum *fuit irritum*. Judith. XI. 10. διὸ μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ, propterea noli *spernere* ejus consilium. Sirac. XLII. 20. ubi παρῆλθεν est i. q. ἐκρύβη in sequentie bus.

ΟΥ̓ ΠΑΡΕ΄ΡΧΟΜΑΙ, *non prætereo*. חָדַל מֵעֲזוֹב, *desisto a deserendo*, h. e. *auxilium præsto*. Exod. XXIII. 5.

ΠΑΡΕ΄ΧΩ, *exhibeo, præbeo, suppedito, facesso*. הֶעֱמִיד Hiph. *stabilio*. Psalm. XXIX. 8. παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν, *suppeditasti* pulchritudini meæ virtutem. — הִשְׂכִּיל Hiph. *intellego*. Al. Job. XXXIV. 27. παρέξει. Ita Bielius. Sed omnia hæc f tollenda, eorumque loco sunt substituenda, quæ supra s. ἡσυχία e. v. 29. ejusdem capitis prolata reperiuntur. — נָתַן, *do*. Symm. Job. XXXIV. 31. παρέξει. Idem Psalm. XVII. 48. et Cohel. VII. 22. — עָשָׂה, *facio*. Symm. Job. X. 12. παρέσχες μοι, *præbuisti mihi*. Vulg. *tribuisti mihi*. Construitur ibi עָשָׂה cum עִמַּד. Sirac. XXIX. 4. παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς, *faces-* g *serunt* negotium illis, qui sublevarunt eos. Confer Luc. XI. 7. et supra ἀγῶνα παρέχω. Sic etiam Aristoph. Pluto v. 20. ἀλλά σοι παρέξω πράγματα, sed tibi *facessam* negotium. Conf. et Alciphronem Lib. I. Ep. 30. p. 124. et quæ ad eundem ex Herodoto et Arriano notat Berglerus, ac Lex. N. T. s. h. v. Sap. XVII. 13. αἰτία παρέχουσα τὴν βάσανον. Polyb. I. 20. 10. πολλὴν αὐτοῖς h παρεῖχε τοῦτο τὸ μέρος δυσχερίαν.—Vide alibi s. ἡσυχία.

ΠΑΡΗΓΟΡΕ΄Ω, *hortor, adhortor*, it. *consolor, mitigo, lenio*. נִהֵל Pih. *duco*. Symm. Ies. LI. 18. pro מְנַהֵל, *ductor*, παρηγορῶν. Non arbitror, eum מְנַחֵם legisse, sed נִהֵל hoc sensu accepit et intellexit. Nam *ducere* hic metaphorice adhibetur de *consolatore, qui lugentem ducit et manu apprehendit*, unde etiam LXX per i παρακαλῶν transtulerunt. Conf. Ies. XL. 11. Exod. XV. 13. Chaldæus h. l. דִּמְנַחֵם. Adde Symm. Psalm. LXVIII. 21. — נָחַם. Symm. Cohel. IV. 1. Ies. XL. 1. Idem Job. XVI. 2. et VII. 13. Inc. Genes. XXIV. 67. παρηγορήθη, *consolationem accepit*.

*ΠΑΡΗΓΟΡΙ΄Α, *cohortatio*. 4 Macc. V. 12. VI. 1.

ΠΑΡΘΕΝΕΙ͂Α, *virginitas*, q. d. *virginalia*. בְּתוּלִים plur. *virginitates*, s. *virginitas*. Jud. XI. 37. 38. Inc. Ezech. XXIII. 3. παρθενείων.

ΤΑ` ΠΑΡΘΕ'ΝΙΑ, idem. בְּתוּלִים, idem. Deut. XXII. 15. 17. ubi παρθένια *signa virginitatis* notat. Al. Jud. XI. 37. 38.

ΠΑΡΘΕΝΙ'Α, ἡ, idem. בְּתוּלִים plur. *virginitas*. Deut. XX. 14. 17. 20. Ibid. XXII. 17. sec. Aldin., ubi παρθενία *virginitatis signum* notat. Adde Jud. XI. 37. 38. — נְעוּרִים plur. Ierem. III. 4. Sir. XV. 2. γυνὴ παρθενίας, h. e. interprete Bielio: *uxor, quam quis virginem duxit*. Drusius ad h. l. conjicit, quod hanc κουρίδιον γυναῖκα vocet Herodotus. Conf. quæ mox occurrunt in voce παρθενικός. Mihi vero γυνὴ παρθενίας est *uxor, quam quis juvenem duxit*, qualem Hebræi אֵשֶׁת נְעוּרִים appellant, v. c. Prov. V. 18. ut παρθενία non tam *virginitatem*, quam *juventutem*, *florem ætatis* in universum ex adjuncto significet, nulla sexus ratione habita. Sic quoque Syrus interpretatus est, qui habet ܠܛܠܝܘܬܐ ab ܛܠܐ, *adolescere, juvenem fieri*. Confer Vriemoet ad Dicta Class. V. T. P. II. p. 84. Sic apud Josephum A. J. I. 1. 2. παρθένος γῆ est *terræ facies, qualis prima a creatione erat*. 1 Cor. VII. 25. παρθένοι sunt *juvenes utriusque sexus, sed matrimonii expertes*, coll. 27. 28. et Apoc. XIV. 4. Sic etiam Latinis *virgo* dicitur, *quidquid recens est*, ut *virgines uvæ, carnes virgines*. Horat. Od. III. 17. 36. ubi Hypermnestra post concubitum cum sponso *virgo* dicitur. Servius ad Virgil. Ecl. VI. 47. *virgo a viridiore ætate dicitur, nam jam mater fuerat*. Sirac. XLII. 14. ubi ἐν παρθενίᾳ est i. q. v. 9. ἐν νεότητι αὐτῆς.

ΠΑΡΘΕΝΙΚΟ`Σ, *virgineus*. בְּתוּלָה, *virgo*. Esth. II. 3. κοράσια παρθενικὰ, *puellas virgines*. — נְעוּרִים plur. *virginitas*. Joël. I. 8. θρήνησον πρός με ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικὸν, lamentare ad me magis, quam sponsa, circumcincta sacco propter virum vel sponsum suum virgineum, h. e. *cui ut virgo s. juvenis desponsata est*. Similiter Chelonis apud Plutarch. Agid. et Cleom. p. 802. τὸν παρθενικὸν ἄνδρα vocat *virum, cui ut virgo nupsit*. Homerus Il. E', v. 414. vocat κουρίδιον πόσιν. Bene enim ibi Scholiastes illum interpretatur τὸν ἐκ παρθενίας ἄνδρα γεγαμηκότα αὐτήν. Eodem sensu vox et alibi occurrit. Suidas: κουρίδιον, ὁ τὸν ἐκ παρθενίας μεμνηστευμένον. Ἀνεμιμνήσκετο, ὡς τὸν κουρίδιον αὐτῆς ἄνδρα ἀνέλοι. Σὺν τῷ κουριδίῳ γαμέτῃ εἰς Ἔφεσον ἦλθε. Vide et Hesychium in κουρίδιον, et cf. Munkerum ad Antoninum Lib. c. 11. p. 97. In Inscriptionibus frequenter occurrit *maritus virgineus*, et *conjux virginea*, ut ex Reinesio p. 722. et Marmoribus Felsineis p. 463. observat Elsnerus ad Apoc. XIV. 4. p. 457. Alias viros matrimonii et mulierum expertes παρθένους vocabant Græci. Vide Elsnerum l. c.

ΠΑΡΘΕ'ΝΟΣ, *virgo*. בְּתוּלָה, idem. Ex. XXII. 16. 17. Levit. XXI. 3. 14. et alibi sæpius. — בְּתוּלִים plur. *virginitas*. Lev. XXI. 13. — נַעֲרָה, *puella*. Genes. XXIV. 14. 16. 55. XXXIV. 3. 1 Reg. I. 2. — עַלְמָה. Genes. XXIV. 43. Ies. VII. 14. Sir. IX. 5. XXX. 19. 2 Macc. III. 19. αἱ κατάκλειστοι τῶν παρθένων, i. q. 3 Macc. I. 18. αἱ κατάκλειστοι παρθένοι. Sic apud Diod. Sic. XII. 42. πολλὴν τῆς χώρας pro *magna terræ parte*, ubi vid. Wesselingius p. 506.

ΠΑΡΙ'ΗΜΙ, *prætermitto, permitto, concedo, remitto*, item: *transeo*, et ΠΑΡΙ'ΕΜΑΙ, *remissus fio, elanguesco*. אֹרַח, *iter*. Prov. XV. 11. ἐπὶ τῶν παριόντων, *a transeuntibus*. Ita Bielius Trommium secutus, nec inspecto textu Hebraico, e quo luculenter apparet, ἀπὸ τῶν παριόντων ex-

primere Hebr. לְעֹזֵב אֹרַח, *relinquenti semitam,* ubi fortasse legerunt לְעֹבֵר, nisi reponere malis παριέντων, *qui deflectunt a recta via,* quod tentavit Jaegerus ad h. l. — הֶחֱרִישׁ Hiph. *sileo.* Esth. VII. 4. παρῆκας. Res ostendit, si hoc verbum retinendum est, legendum esse παρῆκα, idque valde aptum esse, si modo vertatur: *omitterem, dissimularem.* Sed æque commoda est ibi lectio παρήκουσας, quam alii libri habent. — הִתְהֹלֵל Hithp. *insanio.* Aquila 1 Sam. XXI. 13. παρίετο sec. cod. Reg. Procopius παρείετο. Montf. transtulit: *præteribat.* Versionem hanc Aquilæ expressisse videtur Vulgatus, qui habet: *collabebatur* (sc. præ languore, quem efficere videbatur simulatus ejus furor) *inter manus eorum et impingebat.* Cæterum post παρίετο exciderunt verba: ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. — חָדַל, *deficio, desisto.* Exod. XIV. 12. πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις, *sine* nos Ægyptiis servire. Gloss. in Octat. πάρες, ἄφες. Suidas: πάρες, ὑποχώρησον. 1 Sam. II. 5. παρῆκαν γῆν, h. e. *dereliquerunt* terram. Gloss. in Cant. Script. παρῆκαν, παρῆλθον ἀπολαβόντες. — נִבְהַל Niph. *perturbor.* 2 Sam. IV. 1. πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρείθησαν, omnes viri Israël *elanguescebant,* h. e. *perterriti sunt.* — נִלְאָה Niph. *fatigor.* Jer. XX. 9. παρεῖμαι πάντοθεν, *exclusus sum* undique. Hesych. παρεῖμαι, παραλέλυμαι, ἐκλέλυμαι. Sirmondus apud Theodoretum ad h. l. legebat πυροῦμαι. — עָבַר. Prov. IX. 15. — פָּרַשׂ, *expando.* Jerem. IV. 31. παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς, remittet manus suas. In hac orationis serie elegantius dictum est *manus remittere* (quod magis convenit *exanimatis ab interfectoribus,* qui hic loquentes introducuntur) quam *expandere.* — רָפָה, *deficio.* Soph. III. 17. θάρσει, Σιὼν, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου, confide, Sion, ne *remissæ fiant* manus tuæ. Aqu. Symm. 2 Sam. IV. 1. παρείθησαν, ubi LXX ἐξελύθησαν habent. Hesych. παρείσθωσαν, παραλυέσθωσαν. Aqu. Deut. XXXI. 6. παρήσει, *prætermittet.* Sirac. XXIII. 2. καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἁμαρτήματα αὐτοῦ, et non *remittat* peccata ejus. Confer Lexic. N. T. s. πάρεσις. Hesychius: παρίημι, ἐῶ, καταλιμπάνω, συγχωρῶ, ἀφίημι.

ΠΑΡΕΙΜΕ'ΝΟΣ, part. præt. pass. *remissus, neglectus, contemtus,* it. *macilentus.* *אָזַל יָד, *abiit manus,* h. e. *vires exhaustæ sunt.* Deuter. XXXII. 36. sec. Oxon. παρειμένους. — עָזוּב part. Pah. *derelictus.* Deut. XXXII. 36. εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους, vidit enim illos exolutos et deficientes in captivitate et *neglectos.* Gloss. Brem. παρειμένους, παραλελυμένους. Ita et Gloss. MS. in Cant. SS. — רָזָה fœm. *macilenta.* Num. XIII. 21. τίς ἡ γῆ; ἢ πίων ἢ παρειμένη; qualis terra? an pinguis, an *macilenta,* h. e. *sterilis?* — שָׁפָל, *demissus, humilis.* Mal. II. 9. παρειμένους sec. cod. Barberin. et ed. Compl., quod Fischero in Proluss. Quinque p. 37. a doctrina Symm. profectum videtur. Sunt autem παρειμένοι ibi *neglecti, contemti, nihili æstimati:* unde reliqui libri ἀπεῤῥιμμένους habent. Sirac. II. 13. ubi χεῖρες παρειμέναι conjunguntur cum καρδίαις δειλαῖς, et dicuntur *homines, qui non spem suam in Deo ponunt, nec ad eum preces faciunt.* Ib. v. 14. καρδία παρειμένη iis tribuitur, qui ob adversa diu durantia perdunt animi constantiam, ac desperant meticulosi: ubi vid. Syrus et Arabs. Sirac. IV. 32. νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις, tardus et *remissus* in operibus aut negotiis demandatis. Sir. XXV. 26. χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα, manus *remissæ* et genua soluta. Confer Hebr. XII. 12. Hes. παρειμένος, παραλελυμένος, ἐκλελυμένος,

a παράλυτος, παρειμαμένος, τετελευτηκὼς, ἢ καταπεφρονημένος.

ΠΑ'ΡΙΝΟΣ, *parinus*, *marmoreus*, *e Paro insula*, *marmore divite*, *una Cycladum in Ægæo mari.* שַׁשׁ contr. ex שַׁיִשׁ, *marmor*. Esth. I. 6. Aqu. Theod. Cant. V. 15. Vide Bochartum Hieroz. P. II. p. 714.

ΛΙ'ΘΟΣ ΠΑ'ΡΙΝΟΣ, vel ΠΑ'ΡΙΟΣ, *lapis parinus*, vel *parius*, h. e. *marb mor* (ut Vulgatus 1 Par. XXIX. 2. transtulit) *parium*, quod fuit *candidum.* שַׁשׁ a שׁוּשׁ, quod in l. Arab. notat *candidum esse*. Cf. Boisium Tom. III. p. 510. Esth. I. 7. Al. 1 Par. XXIX. 2. Confer Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 86. Dicitur alias veteribus λίθος λυχνὺς, *lapis lychnites*, h. e. *lucernarius*, quoniam ad lucernas in cuniculis c cæderetur. Vide quæ ex Athenæo et Plinio affert Bochartus Chan. Lib. I. c. 14. p. 447. ubi etiam ex Stephano observat, quod Pari mons, e quo marmor sit erutum, *Marpessa* dictus sit. Conf. et Hesychium v. λυχναῖος. Apud eundem Grammaticum λύχαος, vel, ut viri eruditissimi reponendum censent, λύγδος vel λύγδινος λίθος exponitur λίθος d εἰς τὰ ζώδια (h. e. *lapis ad sculpturam animalium minutorum adhibitus*), ἢ Πάριος. Marmor autem, quo Paros celebris fuit, candidum fuisse, notat Thomas de Pinedo ad Stephanum Byzant. v. Πάρος, et ex eodem marmore anteriora templi Delphici ædificata esse, auctor est Herodotus Lib. V. c. 62.

ΠΑΡΙ'ΣΤΗΜΙ, *adsto*, *accedo*, *mie nistro*, *præsto sum*, *servio*, *præsum*, it. *statuo*, *sisto*, *ostendo*, *appendo*, *constituo*, *concito.* אָבִיב, *culmus*. Ex. IX. 32. ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, hordeum enim *stans*, scil. in *culmo* s. *calamis nitebatur.* Potest quoque reddi: *germinans.* — *בּוֹא. 2 Reg. VIII. 1. sec. Compl. παρέστη. Lege παρέσται a παρεῖναι. — הִפְגִּיעַ Hiph. *intervenio.* Jer. XV. 11. εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν, nisi f *præsto* tibi *fuissem* in tempore malorum illorum. Conf. Rom. XVI. 2. 2 Tim. IV. 17. — הִצִּיג Hiph. a יָצַג, *sisto*, *colloco*. Gen. XLVII. 2. παρέστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραὼ, *stitit* eos coram Pharaone. Confer Act. XXIII. 33. — הַרְגִּשׁ Chald. Aphel, *tumultuose concurro.* Dan. VI. 6. παρέστησαν τῷ βασιλεῖ, *accedebant* ad regem. Hesychius: παρέg στησεν, παρεγένετο. — הִתְהַלֵּךְ בְּרַגְלֵי, *ambulo ad pedes alicujus.* 1 Sam. XXV. 27. τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ μου, servis, qui *adstant*, h. e. qui *serviunt* domino meo, aut potius: *qui sequuntur* dominum meum. — *לָקַח. Jud. XIV. 11. sec. Oxon. ubi *sistere* notat. — *מַשְׂאֵת, *ferculum*, *donum*. Incert. 2 Sam. XI. 8. verba Hebræa וַתֵּצֵא h אַחֲרָיו מַשְׂאַת הַמֶּלֶךְ, *secutumque est eum ferculum* s. *donum regis*, ita transtulit: ὀπίσω αὐτῶν τῶν παρεστηκότων τῷ βασιλεῖ, h. e. post eos, qui adstabant regi: quæ versio, si recte se haberet, hunc sensum efficeret: egressum nempe esse Uriam e palatio regio, ita ut præcesserint ministri regii, quos secutus fuerit Urias. Admodum inepte. Nam i quorsum opus fuisset hæcce commemorari, quæ ad ipsam historiam minime pertinent. Nec fert hanc interpretationem textus Hebr., secundum quem ex hac explicatione contrarium diceretur, nempe ministros regios Uriam subsecutos esse. Ex mea sententia loco αὐτῶν reponendum est αὐτοῦ, ut ad Uriam referatur. Ante τῶν παρεστηκότων τῷ k βασιλεῖ supplendum videtur, aut potius vere excidit εἷς vel τὶς, *unus ministrorum regiorum*, hoc sensu: Uriam discedentem statim subsecutus est unus ministrorum regiorum, qui nempe observaret eum, videretque, an mandata regis exsequeretur. Confirmatur hæc inter-

a pretatio commate 10., ubi diserte narratur, indicatum esse Davidi, Uriam non descendisse in domum suam. Admodum autem probabile est, Inc. Int. loco מַשְׂאַת legisse מְשָׁרֵת, cui vox παρεστηκὼς haud raro respondet. — נִצַּב : הִתְיַצֵּב, Niph. et Hithp. a יָצַב. 1 Sam. XII. 7. sec. Sar. 1 Sam. XXII. 6. πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ, b omnis servi ejus adstabant illi. Vide et v. 7. Prov. XXII. 29. Zach. VI. 5. Job. I. 6. ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἔναντι (al. ἐνώπιον) τοῦ κυρίου, veniebant angeli Dei, ut starent coram Domino, h. e. ut *ministrarent* Domino. Vide et Job. II. 1. et conf. loca, quæ postea notata sunt ex 1 Sam. XVI. 21. 22. 1 Reg. X. 8. XII. 6. et Luc. I. 19. c et ad eundem Wolfium p. 557. nec non Perizonium ad Ælian. V. H. II. 44. Ps. LXXVII. 16. παρέστησεν ὕδατα ὡσεὶ ἀσκὸν, *statuit* aquas tanquam utrem. Adde Inc. 2 Sam. XVIII. 30. Symm. Theod. Psalm. XLIV. 10. — עָמַד : הֶעֱמִיד, Kal et Hiph. Lev. XVI. 7. παραστήσει αὐτοὺς ἐναντίον κυρίου πρὸς τὴν θύραν, *sistet* illos coram Domino ante os- d tium. Num. VII. 2. οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς, h. e. *præerant* lustrationi. Deut. I. 38. Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, Josua filius Nave *adstans tibi*, h. e. *minister* tuus. Vide et Jud. III. 19. 1 Reg. I. 2. Deut. X. 8. παρεστάναι ἔναντι κυρίου λειτουργεῖν, ut *starent* coram Domino ad ministerium. Vide et Deut. XVII. 12. XVIII. 5. 1 Sam. e XVI. 21. παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ, *stabat* coram illo, *ministrabat* illi. Vide et v. 22. 1 Reg. X. 8. XII. 6. 32. παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, *constituebat* in Bæthel sacerdotes excelsorum. 1 Reg. XVII. 1. ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, Deus Israël, coram quo *sto*, h. e. cui *servio*. Vide et 1 Reg. XVIII. 15. 2 Reg. V. 16.

2 Reg. V. 25. παρειστήκει πρὸς τὸν f κύριον αὐτοῦ, *sistebat se* domino suo. 2 Reg. VIII. 10. παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, *accedebat* illum. Adde Symm. Job. XXIX. 8. — עָרַךְ, *ordino*. Ps. V. 4. τὸ πρωῒ παραστήσομαί σοι, mane *accedam* te. Legerunt אֶעָרֵךְ in fut. Niph. Ps. XLIX. 22. παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἁμαρτίας σου, *ostendam* coram facie tua, vel ob oculos tuos *ponam* pec- g cata tua. Hesych. παριστῶ, ἀποδείκνυμι. Confer quæ ex profanis observant auctores laudati Wolfio ad Act. XXIV. 13. p. 1344. Quibus add. Alberti in Museo Brem. Vol. I. p. 117. — צָבָא, *milito*. 1 Sam. II. 24. μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν παρεστηκυιῶν παρὰ τὰς θύρας, cum mulieribus, quæ *adstabant* ad ostia, h. e. *ministrabant* ante ostia: ubi vid. h Hexapla. Symm. Num. VIII. 24. — קוּם Chald. *surgo*. Dan. VII. 10. παρειστήκεισαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, *stabant* coram illo, sc. *ad serviendum*. — קוּם* Hebr. *surgo*. Symmach. 1 Sam. XX. 25. ubi קוּם, ut e serie orationis apparet, notat *adstare*, unde de ministris regis haud raro dicitur. — שָׁאַג, *rugio*. Ies. V. 29. παρέστηκαν ὡς σκύμνοι λέοντες. i Liberius transtulerunt. Nonnullis legisse videntur יִשָּׂא vel יָצַב. — שָׁקַל, *libro*. 2 Sam. XVIII. 12. ἐὰν σὺ παριστᾷς ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, si *appendis* in manus meas mille siclos argenti. Confer supra s. v. ἵστημι. — שֵׁרֵת Pih. *ministro*. Genes. XL. 4. παρέστησεν αὐτοὺς αὐτῷ: ubi tamen alii rectius: παρέστη αὐτοῖς, *præsto illis erat, mi-* k *nistrabat illis*. Exod. XXIV. 13. Ἰησοῦς παρεστηκὼς αὐτῷ, Josua *adstabat* illi, h. e. ἦν λειτουργὸς αὐτοῦ, ut Aquila et Symmachus interpretantur, *minister ejus*. Vide et Num. XI. 28. Deuteron. XXI. 5. 2 Sam. XIII. 17. et conf. Pfochenium de

a Stilo N. T. §. 57. ubi Lucianum παρεστάναι τῷ Διῒ eodem sensu dixisse observat. Adde auctores citatos Wolfio ad Matth. XXVI. 53. p. 384. et ad Luc. XIX. 24. p. 738. ac quæ supra allata sunt in v. ἵστημι et παράστασις. — *שָׁתַל, *planto.* Hos. IX. 13. παρέστησαν, ubi loco שְׁתוּלָה legerunt sine dubio שָׁתוּ לָהּ, a שָׁתַת, i. q. שׁוּת. Legitur

b præterea Num. XXIII. 3. et Inc. Int. Ps. CXX. 5. ubi verba παραστήσεταί σοι de suo addidit, iisque nihil respondet in textu Hebraico. Sir. XXIII. 30. ἐξ ἀλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν, ex alio vero liberos *sistit*, scil. marito suo, aut potius: ex alio viro posteritatem sibi *comparat* s. *acquirit:* coll. v. 32. ubi legitur παρεστῶσα κληρονομίαν ἐξ ἄλ-

c λου. Syrus ܡܩܝܡܢܐ, *excitans, suscitans.* 1 Macc. VI. 34. τοῦ παραστῆσαι αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ut *concitarent* illos (elephantos) ad prœlium. Sic Græci, notante Drusio ad h. l., dicunt παραστῆσαι πρὸς τὰ Ἀφροδίσια, et Demosthenes (pag. 1435. 13. Reisk.) παραστῆσαι τὴν ὀργὴν, iram *excitare* aut *commovere.* 2 Maccab. VIII. 21. εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας,

d confidentes illos *reddens*, s. animum illis addens. 2 Macc. XII. 3. εἰς τὰ παρασταθέντα ὑπ' αὐτῶν σκάφη, in scaphas, quæ *adductæ* ab ipsis *erant.* Phavorinus: παριστάνετε, ποιεῖτε, ἀποδεικνύετε, παρασκευάζετε.

ΠΑΡΟΔΕΥ'Ω, *transeo, prætereo, prætergredior.* עָבַר, idem. Ezech. XXXVI. 34. Sap. I. 8. II. 7. V. 15. ubi *prætergredi* notat. Sap. X.

e 8. σοφίαν παροδεύσαντες, sapientiam *spernentes*, quibus ibidem opponuntur v. 9. οἱ σοφίαν θεραπεύσαντες. Joseph. de B. J. V. 10. p. 351. ed. Haverc. Adde Lucian. de Mort. Philos. p. 26. 8. 345. 8.

ΠΑΡΟΔΙ'ΤΗΣ, *viator.* הֵלֶךְ, idem. Aqu. 2 Sam. XII. 4. Adde Hippocr. Epist. p. 1280. 16.

ΠΑ'ΡΟΔΟΣ, *transitus, via, aditus,* it. *transiens, viator.* דֶּרֶךְ, *via.* Gen.

f XXXVIII. 14. ἥ ἐστιν ἐν παρόδῳ Θαμνὰ, quæ est in *via* ad Thamna. — הֵלֶךְ, *viator.* 2 Sam. XII. 4. ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, veniebat *viator* viro diviti. Alii libri ibi habent ὁδοιπόρος. — עֶבֶד, *servus.* 2 Reg. XXV. 44. Hic legerunt עָבַר. — עֹבֵר partic. Ezech. XVI. 15. ἐπὶ πάντα πάροδον, super omnem *viatorem.* Vide et v. 24. Trommius

g conjicit, eos utrobique עָבַר legisse. Sap. II. 5. σκιᾶς γὰρ πάροδος καιρὸς ἡμῶν, umbræ enim *transitus* tempus nostrum. Sap. XVII. 9. κνωδάλων παρόδοις, bestiarum *transitu.* Hesych. παρόδους, διαβάσεις. Confer Suiceri Thes. T. II. p. 597.

ΠΑΡΟΙΚΕΣΙ'Α, *peregrinatio, incolatus.* אֶרֶץ מְגוּרִים, *terra pere-*

h *grinationum.* Ezech. XX. 38.

ΠΑΡΟΙΚΕ'Ω, *accolo, habito tanquam peregrinus, commoror, peregrinor, advena, peregrinus sum.* גּוּר, idem. Gen. XII. 10. XIX. 9. Exod. VI. 4. 2 Par. XV. 9. et alibi sæpius. Aqu. et LXX 2 Reg. VIII. 1. ubi legitur: παροίκει, οὗ ἐὰν παροικήσῃς, παροικήσεις vertendum erit: *commodum locum invenias, ubi sedes com-*

i *moda figi possit.* Postulat hanc interpretationem series orationis, ex qua גּוּר reddendum est: *peregrinari posse;* et præterea eam commendat Symmachi versio, qui habet: οὗ ἂν εὕρῃς παροικεῖν, quem secutus quoque est Vulgatus: *et peregrinare, ubicunque repereris,* sc. *commodum peregrinationis locum.* Ps. V. 5. οὐδὲ παροικήσει πονηρευόμενος sec.

k Vat., ubi post παροικήσει excidit vocula σοι, quæ facile post σει excidere potuit, et quam postulant verba Hebr. לֹא יְגֻרְךָ. Eandem lectionem tuetur etiam Eusebius in Comment. ad h. l. Vulg. *neque habitabit juxta te malignus.* Psalm. LV. 6. παροικήσουσι

notare videtur *convenire, adventare ad negotium aliquod perficiendum.* Nam pro verbis: παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσι Hieronymus habet: *congregabuntur abscondite.* Symmachus autem: συνήγοντο λάθρα. Conf. quoque vers. Arab. et Hebr. XI. 9. Symm. Psalm. LX. 4. secundum Heracleotam in Commentario T. II. Catenæ PP. GG. p. 197. Symm. Psalm. CXX. 5. ubi legit גַּר. Inc. Jos. VII. 7. — יָשַׁב. Gen. XXIV. 37. Numer. XX. 15. Adde Inc. Gen. XIII. 18. — מָגוֹר, *commoratio.* Genes. XVII. 8. XXXVI. 44. Exod. VI. 4. — *מָגוֹר, *formido.* Psalm. XXX. 16. παροικούντων κυκλόθεν. Legerunt מְגוּר, coll. Psalm. XXXIII. 5. Idem valet quoque de loco Ezech. XXI. 14. — שָׁכֵן, *habito.* Psalm. XCIII. 17. CXIX. 5. — *שַׁעַר, *porta.* Deut. V. 14. ὁ παροικῶν ἐν σοί. Ita LXX Hebr. אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ, *qui in portis tuis,* recte quoad sensum transtulerunt. Nam *porta* per synecdochen haud raro pro *tota urbe* ponitur. Conf. Glassii Philol. S. p. 1275. — תּוֹשָׁב, *incola.* 1 Paral. XXIX. 15. Sirac. XXIX. 27. XLI. 23. Confer de hoc verbo auctores laudatos Wolfio ad Luc. XXIV. 18. p. 772.

ΠΑΡΟΙ'ΚΗΣΙΣ, *incolatus, commoratio,* i. q. παροικεσία. מָגוֹר. Gen. XXVIII. 4. XXXVI. 7. — מוֹשָׁב. Inc. et LXX Exod. XII. 40. ubi alii libri habent κατοίκησις, quemadmodum et ibid. κατοικεῖν et παροικεῖν in codd. permutantur. Sirac. XXI. 30. ἐν παροικήσει, *ubicunque commorabitur,* aut: *ab iis, inter quos commorabitur;* μισηθήσεται, odio habebitur.

ΠΑΡΟΙΚΙ'Α, *commoratio, peregrinatio,* it. *familia.* בַּיִת, *domus, familia.* Gen. L. 8. πᾶσα ἡ παροικία Ἰωσήφ, omnis familia Josephi, quæ commode παροικία dici poterat, quia peregre vivebat in terra Ægypti. Vide et v. 22. ubi alii libri πανοικία habent. Exod. I. 1. παροικίᾳ sec. ed. Ald. ubi fortasse πανοικίᾳ scribendum erit. Certe alii libri habent ibi πανοικί, quemadmodum et in codd. Mœridis quibusdam pro πανοικί scriptum exstat, ut in cod. Lugd. secundo Thomæ Magistri παροικίᾳ. Conf. Sirac. XLI. 8. ubi τέκνα συναναστρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν sunt liberi, qui conversantur cum *familiis* impiorum. — גָּדַד, *turmatim concurro,* etiam *exscindo.* Hab. III. 15. ἀναπαύσομαι τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου. Bielius conjicit, eos legisse מְגוּרַי per Resch a גּוּר, *peregrinari,* loco יְגוּדֶנּוּ per Daleth; mallem tamen παροικίαν in notione *conventus* accipere. Confer supra s. v. παροικέω. Rectius itaque Trommius statuere videtur, eos legisse גְּדוּד, *turma.* — גּוֹלָה, *captivitas.* Esdr. VIII. 34. οἱ υἱοὶ τῆς παροικίας, filii *peregrinationis,* vel: qui peregrini fuerant. Conf. Prol. Sirac. in fin. Sirac. XLIV. 7. Sap. IX. 10. et Act. XIII. 17. — גּוּר, *commoror.* Ps. CXIX. 5. οἴμοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, heu mihi, quod mihi *peregre habitandum est.* Legerunt fortasse גֵּרוּתִי aut גֵּרוּתִי. — טַף, *parvulus.* Jud. XVIII. 21. sec. Ald. et Compl. ubi παροικία *familiæ* notionem habet, unde in cod. Oxon. πανοικίαν legitur pro παροικίαν. — מָגוֹר. Psalm. LIV. 17. πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν, malitia in *domiciliis* illorum. Psalm. CXVIII. 54. ἐν τόπῳ παροικίας μου, in loco *commorationis* meæ. Confer Sir. XVI. 9. Thren. II. 22. ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν. Videtur legendum ὡς εἰς ἡμέραν, vel ὡς ἡμέρᾳ, et παροικίαι hic videtur significare *inquilinos, incolas terræ Israëlis.*

a Cæterum מְגוּרַי ibi significat *terrores meos*, h. e. *mala, calamitates*. Sic quoque παροικία pro מְגוֹרָה in notione *timoris* legitur apud LXX Psalm. XXXIII. 4. ubi tamen pro παροικιῶν μου legere mallem περιστάσεών μου. Certe Vulgatus habet *in tribulationibus meis*. Ita quoque Arabs. Cod. Alex. θλίψεων. Ed. Ald. et Complut. θλίψεως. Potest b tamen quoque lectio cod. Vat. ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐῤῥύσατό με quodammodo quoad sensum defendi, si nempe ita constituatur: cum metu Sauli nunquam fixas sedes haberem, adeo, ut terras exteras et hostiles adire compellerer; aut παροικίαι vertantur per *hostes glomeratos, qui illum undique cingebant*, ut etiam sumi potest Thren. c II. 22. Vide infra s. v. περίστασις. — מַגִּיד part. Hiph. a נָגַד, *indicans*. Zach. IX. 12. Trommius conjicit, eos legisse גְּדוּד, *turma*. Quidni מָגוּר? — מְגוֹרָה, *formido*, it. *objectum timoris*. Al. Ps. XXXIII. 4. Vide supra s. v. מָגוּר. — מְשׁוּבָה, *reversio*. Hos. XI. 8. Forte hic legerunt מוֹשָׁב. Sap. XIX. 10. Sir. XVI. 9. οὐκ ἐφείσατο d περὶ τῆς παροικίας Λώτ, ubi παροικία non notat *locum peregrinationis*, nempe Sodomam et Pentapolim, in qua peregrinatus est Lotus, sed, quia sequitur: οὓς ἐβδελύξατο, *incolas regionis illius, inter quos peregrinus commoratus est Lot*. Ita quoque Syrus. Sirac. XLI. 8. XLIV. 7.

ΠΑΡΟΙΚΙ'ΖΩ, *habitationis causa* e *de loco migro, habitationem muto, demigro*. Sirac. XXXVIII. 42. Ita Bielius, Trommium secutus. Sed perperam: nam ibi omnes libri habent παροικήσουσιν, h. e. *habitabunt, commorabuntur*. Cæterum παροικίζω reperitur quoque apud Herodot. IV. p. 279. 15.

ΠΑ'ΡΟΙΚΟΣ, *advena, accola*. גּוֹי, *gens*. Soph. II. 5. πάροικοι Κρητῶν. Legerunt גָּרֵי. — גּוּר, *accolo, peregrinor*. Al. 1 Sam. XVI. 19. παροίκους. — גֹּלָה partic. fœm. *captivata*. Ies. XLIX. 21. Ita quoque Theod. ubi גּוֹלָה significat *eam, quæ demigrare coacta est*. — גָּר partic. a גּוּר. Psalm. CIV. 12. — גֵּר. Gen. XV. 13. XXIII. 4. Exod. II. 22. et alibi sæpius. — *גֵּרְשֹׁם, *Ghersom*, nomen proprium. Inc. Exod. II. 22. — *הַגְרָאִים, *Haggareim* s. *Hagareni*, nomen proprium. 1 Par. V. g 10. Legerunt כָּל בֵּית*—הַגָּרִים, *omnis domus*. LXX sec. cod. Alex. 2 Sam. XIX. 28. Sed ibi pro πάροικος legendum est πᾶς οἶκος, ut reliqui libri habent. — שָׁכֵן, *habitator*. Jer. XLIX. 17. — תּוֹשָׁב, *advena, peregrinus*. Exod. XII. 45. Levit. XXII. 10. XXV. 6. et 23. προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστὲ ἐναντίον μου, *ad*- h *venæ et peregrini estis coram me*. Confer Ephes. II. 19. et ad h. l. Wolfium p. 59. Baruch. IV. 6. 10. 17. Sirac. XXIX. 29. 30. Hesych. πάροικοι, ξένοι, παρεπίδημοι.

ΠΑΡΟΙΜΙ'Α, *proverbium, adagium, parabola*. מָשָׁל, idem. Prov. I. 1. παροιμίαι Σολομῶντος, *sententiæ* Salomonis, (s. ἀποφθέγματα) ad morum disciplinam maxime pertinentes. Vide et Proverb. XXV. 1. et i XXVI. 7. Symm. 1 Sam. XXIV. 14. et conf. Sirac. VI. 37. XLVII. 18. Sir. XXXIX. 3. ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει, occulta *parabolarum* exquiret. Gloss. in Proverb. παροιμίαι, παραινέσεις, ἢ παραμυθίαι, παρηγορίαι, νουθεσίαι ὠφέλιμοι τῷ βίῳ, ἦθος ἔχουσαι καὶ (adde παθῶν ex Hesychio, ubi eodem fere modo vox exponitur) ἐπανόρθωσιν. Vide Biblioth. Coislin. pag. 503. Suidas: παροιμία· τί ἐστι παροιμία; λόγος ὠφέλιμος, καταχρηστικῶς δὲ πᾶν παροδικὸν διήγημα. οἶμος γὰρ

a ἡ ὁδός. ἡ παροιμία ἐστὶ λόγος ἀπόκρυφος δι' ἑτέρου προδήλου σημαινόμενος. Plura de hac voce vide apud Suicerum Thes. Eccles. T. II. pag. 600. et auctores citatos Wolfio ad Joh. X. 6. p. 907.

*ΠΑΡΟΙΜΙΑ'ΖΩ, *proverbia recito.* 4 Macc. XVIII. 16. Παροιμιάζομαι, *proverbialiter loquor.*

ΠΑΡΟΙΜΙΑΣΤΗ'Σ, *proverbiorum* b *artifex.* קֹהֶלֶת, *concionator.* Symmach. Cohel. XII. 10. Vide s. v. παροιμιάζω.

ΠΑΡΟΙΝΕ'Ω, *per vinolentiam pecco, debacchor, injuria afficio, insolenter ago, insolenter tracto.* מַצּוּת, *jurgium.* Al. Ies. XLI. 12. καὶ οὐ μὴ εὕρῃς τοὺς ἀνθρώπους, οἳ παροινήσουσιν εἴς σε, et neutiquam invenies homines, qui *insolenter* te *tractent.* Sic Herodotus Lib. c III. pag. 119. Καμβύσης ὁ Κύρου παρῴνησεν εἰς τοὺς Αἰγυπτίων θεούς. Unde Suidas: παρῴνησεν, ἀτάκτως ἐξύβρισε. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 601.

ΠΑΡΟΙΣΤΡΑ'Ω vel ΠΑΡΟΙΣΤΡΕ'Ω, *œstro immisso concito,* item neutraliter: *tanquam œstro agitatus insanio, furo, exstimulor.* סָרַב, *refractarius sum.* Ezech. II. 6. παροιστρήσουσι, *tanquam œstro agitati insanient.* d Hesych. παροιστρήσουσι, μαίνονται. — סָרַר, *refractarius sum.* Hos. IV. 17. ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν Ἰσραὴλ, tanquam vacca, œstro percita, insanivit Israël. Suidas: παροιστρῶσα, ἐξεστηκυῖα, ἐρεθίζουσα. Inde in Gloss. MS. in Proph. pro παροιστρῶσαι, ἐξεστηκυῖαι, rescribendum est: παροιστρῶσα, ἐξεστηκυῖα, et apud He- e sychium pro παροιστρῶσαι, ἐρεθίζουσαι, ἐξεστηκυῖαι, reponendum: παροιστρῶσα, ἐρεθίζουσα, ἐξεστηκυῖα, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. pro παροιστρῶσαι, ἐξεστηκυῖα θυμῷ: παροιστρῶσα κτλ. Nam in his omnibus ad citatum Hoseæ locum procul dubio respicitur. Est autem verbum ab οἶστρος, de quo ita Hesychius: οἶστρος, εἶδος στηνοῦ, ὑφ' οὗ κεντριζόμεναι αἱ βόες σκιρτῶσιν, ὃ μύωψ καλεῖται. Zonaras Lex. f 1518. παροιστρῶσα, οἴστρῳ μαινομένη. Idem: παροιστρήσαντες, ἁμαρτήσαντες. Cf. Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 14. — שַׁכּוּל, *filiis s. catulis orbatus.* Inc. 2 Sam. XVII. 8. παροιστρῶσα. Ursa raptis catulis furiosa est, et in saltu sævit. LXX usi sunt voce ἀτεκνοῦσθαι. Vulgatus utrumque conjunxit vertens: *veluti si ursa* g *raptis catulis in saltu sæviat.*

ΠΑΡΟΞΥ'ΝΩ, *exacerbo, irrito, commoveo, perturbo, acuo:* et παροξύνομαι, *commoveor, irascor, ira accendor,* item *æmulor.* אָנַף, *irascor.* Esdr. IX. 14. μὴ παροξυνθῇς ἐν ἡμῖν, ne *irascaris* nobis. — גִּדֵּף Pih. *probro afficio.* Num. XV. 28. Ies. XXXVII. 23. — גֵּרָה Pih. *misceo.* Symm. Prov. XXVIII. 25. παροξύνει. h *Miscere lites* est *excitare lites.* — הוֹגִיעַ Hiph. a יָגַע, *fatigo,* et h. l. *molestus sum, ad iram provoco.* Mal. II. 17. — הִכְעִיס Hiph. *ad iram provoco.* Deut. IX. 18. Ps. CV. 29. Ies. LXV. 3. — הִקְנִיא Hiph. *zelare facio.* Deut. XXXII. 16. — הִתְוָה Hiph. *circumscribo,* h. l. *irrito.* Vulg. *exacerbarunt.* Psalm. i LXXVII. 46. — *הִתְגָּרָה, *litem misceo.* Inc. sec. cod. 130. Holm. Deut. II. 5. μὴ παροξύνητε. — הִתְעַבֵּר. Hithp. *excandesco.* Prov. XX. 2. Vulg. *qui provocat iram.* — *הִתְמַרְמַר Hithp. *exacerbo me.* Dan. XI. 11. sec. cod. Chis. — חָדַד, *exacuor.* Prov. XXVII. 17. παροξύνει πρόσωπον ἑταίρου. Accepisse videntur חָדַד in notione *poliendi* hoc sensu: *nitescere facit faciem amici,* h. e. sua con- k suetudine amicum exhilarat. — חָרָה *ira accendor.* Hos. VIII. 5. Zach. X. 3. — חֵרֵף Pih. *probro afficio.* Prov. XIV. 33. XVII. 5. In utro-

que loco non aliter legerunt, sed ita, et quidem non male quoad sensum, libere verterunt. — מָרָה, *rebello*. Num. XX. 24. — נָאַץ : נִאֵץ, Kal et Pih. *sperno*. Num. XIV. 11. 25. Deut. XXXII. 19. ubi tamen παρωξύνθη est glossema ex alia interpretatione. 2 Sam. XII. 14. ubi παροξύνειν non tam *ad iram provocare*, quam in universum *provocare*, *irritare* notat, quemadmodum נִאֵץ h. l. notat *incitare ad blaspheme et contumeliose loquendum*, nempe de vera religione. Unde Symmachus h. l. non male formula βλασφημεῖν ποιεῖν usus est. Add. οἱ Γ Ies. LX. 14. Symm. Theod. Prov. I. 30. Symm. Psalm. X. 3. — *נָצָה, *avolo*, *celeriter abeo*. Incertus sec. Theodoretum et Cod. Norimb. Thren. IV. 15. pro נָצוּ habent παρώξυναν, legentes nempe נִאֲצוּ. — עָצַב, *dolore afficio*. Ies. LXIII. 10. — קָצַף : הִקְצִיף, Kal et Hiph. *effervesco*, *fervere facio*. Deut. I. 34. IX. 7. Ies. XLVII. 6. — רָגַז : הִרְגִּיז, Kal et Hiph. *commoveo*, *commoveor*. Ies. V. 25. παρωξύνθη τὰ ὄρη, *commovebantur* montes. Ies. XIV. 16. ὁ παροξύνων τὴν γῆν, *commovens* terram. Jer. L. 34. παροξυνεῖ τοῖς κατοικοῦσι Βαβυλῶνα, *perturbabit* incolas Babylonis. — רָהַב, *corroboro*. Prov. VI. 3. *Corroborare* in hac orationis serie *instare*, *urgere* notat, h. e. *ad solutionem incitare*. — שָׁנַן, *acuo*. Deut. XXXII. 41. παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιραν, *acuam*, tanquam fulgur, gladium. — תִּחֲרָה Pih. *misceo*. Jer. XXII. 15. παρωξύνθης ἐν Ἀχὰζ, τῷ πατρί σου, *æmulatus es* Achaz, patrem tuum. Conf. Ghislerii Catenam in h. l. ubi Incertus παρωξύνθης interpretatur παραζηλοῖς, *æmularis*, et Olympiodorus ἐζήλωσας, *æmulatus es*. Cæterum legerunt מִתְחָרֶה, a תָּחָרָה, *æmulari*, *zelo moveri*, *contendere*.

ΠΑΡΟΞΥΣΜΟ'Σ, *exacerbatio*. קֶצֶף *fervor iræ*. Deut. XXIX. 28. Jer. XXXII. 37. Conf. Act. XV. 39. — תַּמּוּז, nomen proprium idoli. Incert. Ezech. VIII. 14.

ΠΑΡΟ'ΠΤΟΜΑΙ, *conniveo*, *dissimulo*. הִתְבּוֹנֵן Hithp. a בִּין, *animadverto*. Job. XI. 11. ἰδὼν δὲ ἄτοπα, οὐ παρόψεται, videns autem indecentia, non dissimulabit. Contrariam proposuerunt sententiam. Nam in textu Hebr. legitur: *Videt scelera, quanquam ad ea attendere non videtur*. Fortasse loco οὐ legendum est καὶ aut εἰ καί.

ΠΑΡΟ'ΡΑΣΙΣ, *aspectus obliquus et negligens*, *contemtus*, *neglectus*, *despicientia*. עָלוּם, *occultus*. Aqu. Psalm. LXXXIX. 8. (עֲלֻמֵנוּ, *absconditum nostrum*, h. e. *peccata*, *quæ nos latent*, *sive per incuriam commissa*, *sive quia oblivio ea delevit e memoria*) παρόρασις, h. e. *lapsus*. Versehen. 2 Macc. V. 17. διὸ γέγονε περὶ τὸν τόπον παρόρασις, quamobrem fuit circa locum *despectio*, s. *locus despectus factus est*. Adde Eustath. in Il. Α', p. 6. 38. Lucian. Judic. Vocal. p. 28. B.

ΠΑΡΟΡΑ'Ω, *transversum intueor*, *perperam video*, *videre negligo*, *videre me dissimulo*, *conniveo*, it. *contemno*, *prætermitto*, *negligo*. נֶעֱלַם Niph. *abscondor*. 1 Reg. X. 3. οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως, nihil a rege *prætermittebatur*. Suidas: παρεωραμένος, ὁ καταφρονηθείς. Symm. et LXX Cohel. XII. 14. ἐν παντὶ (sc. ἔργῳ) παρεωραμένῳ, in omni opere, quod *neglectum* vel *dissimulatum* est. Nahum. III. 11. ἔσῃ παρεωραμένη, eris *contemta*. Gloss. Brem. παρεωραμένη, καταφρονηθεῖσα. Idem tradit Zonaras Lex. 1518. Sic Ælianus V. H. II. 21. οἰόμενος τὸν ἐραστὴν ὑπὸ τῶν παιδικῶν παρορᾶσθαι,

arbitratus, amatorem ab amasiis *contemni.* — עָוֹן, *iniquitas.* Al. Job. XI. 6. παρεωραμένα, a te *neglecta.* Sap. XI. 24. παρορᾷς ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν, *dissimulas* te *videre* peccata hominum in pœnitentiam, h. e. ut bene exponitur in Lexico Pasoris, *non punis* (*illico*) *peccata, ut des locum pœnitentiæ.*

ἸΔΩ'Ν ΠΑΡΟΡΑ'Ω, *videns conniveo.* הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם, *sileo a sæculo.* Ies. LVII. 11. καὶ ἐγώ σε ἰδὼν παρορῶ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης. Legerunt מַחֲזֶה וּמַעְלִם aut in Hiph. וּמַעְלִים, ab עָלַם, *abscondo faciem, averto faciem.* In l. Samar. עָלַם *connivere* notat. Et hæc est vera lectio, quam ex parte etiam expressit Vulgatus, qui habet: *Ego tacens, et quasi non videns.*

ΠΑΡΟΡΓΙ'ΖΩ, *ad iram provoco, irrito, perturbo, dolore afficio.* גִּדֵּף Pih. *probro afficio.* Ez. XX. 27. — הִכְעִים Hiph. *ad indignationem provoco.* Deut. IV. 25. XXXI. 29. Ezech. XXXII. 9. παροργιῶ καρδίαν λαῶν πολλῶν, *perturbabo,* h. e. gravi dolore afficiam, cor multorum populorum. — הֶעֱצִיב Hiph. *dolore afficio.* Ps. LXXVII. 45. — הִקְצִיף Hiph. *fervere facio.* Psalm. CV. 32. Zach. VIII. 14. — הִרְגִּיז Hiph. Esdr. V. 12. Job. XII. 6. Adde Theodot. 1 Sam. XXVIII. 15. ubi *perturbare, inquietare* notat. LXX Intt. habent παρενώχλησάς με. Vulg. *inquietasti me.*—*הִתְרוֹמֵם Hithp. *extollo me,* a רוּם. Dan. XI. 36. sec. cod. Chis. καὶ παροργισθήσεται. Videtur interpres in voce Hebr. spectasse vehementiorem animi commotionem, qua rex transversus agebatur, atque hac ratione de *ira* cogitasse. Vide ad h. l. Notas Segaarii p. 78. seq.— מָרַת רוּחַ, *amaritudo spiritus.* Hebr. Int. Gen. XXVI. 35. παροργίζουσαι. — נִאֵץ Pih. Ps. IX. 36. Ies. I. 4. Adde Theodot. et LXX sec. ed. Rom. 2 Sam. XII. 13. ubi non tam *ad iram provocare,* quam in universum *provocare, irritare* notat, quemadmodum et נִאֵץ ibi significat *incitare ad blaspheme et contumeliose loquendum de vera religione,* unde a Symmacho per βλασφημεῖν ποιεῖν expressum est. — נִחַם Pih. *consolor.* Ez. XVI. 53. Fortasse בְּנַחֲמֵךְ deduxerunt a חָמַם, quod interdum *ira calefieri* s. *accendi* notat, v. c. Deut. XIX. 6. — קִנֵּא Pih. *ad zelum moveo.* Ps. CV. 17. — קָצַר, *decurtor.* Mich. II. 7. οἶκος Ἰακὼβ παρώργισε τὸ πνεῦμα κυρίου. Ita transtulerunt convenienter quidem usui loquendi (nam קָצַר cum nomine נֶפֶשׁ aut רוּחַ interdum *indignationem* notat. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 1447.), sed admodum aliene ab hoc loco. — תַּמְרוּרִים plur. *amaritudines.* Hos. XII. 14. Legerunt הֶמְרָה. Sirac. IV. 2. μὴ παροργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ, ne *dolore afficias,* aut *contristes* aliquem in angustiis versantem: et ib. v. 3. καρδίαν παρωργισμένην μὴ προσταράξῃς, animum *perturbatum,* h. e. *dolore affectum,* non amplius perturbes.

ΠΑΡΟ'ΡΓΙΣΜΑ, *provocatio ad iram, irritatio,* vel *ira, in quam quis concitatus est.* כַּעַס. 1 Reg. XXI. 22. περὶ τῶν παροργισμάτων, ὧν παρώργισας, *propter peccata, quibus iram meam provocarunt, et ad quæ tu illos incitasti.* Legitur præterea 1 Reg. XVI. 33. ubi nihil quidem in textu Hebr. legitur, sed παροργίσματα *peccata* notat et *flagitia, quibus ira Dei provocatur.*

ΠΑΡΟΡΓΙΣΜΟ'Σ, idem. כַּעַס, in-

dignatio. 1 Sam. I. 6. 1 Reg. XV. 30. ubi *peccata* notat, *quibus ira Dei provocatur*, coll. 2 Reg. XXIII. 26. Adde Aqu. Symmach. Psalm. XXX. 10. — נְאָצָה et נֶאָצָה. 2 Reg. XIX. 3. Nehem. IX. 18. — קֶצֶף, *fervor iræ*. Al. Jerem. XXI. 5. παροργισμοῦ. Symm. Psalm. X. 14. ubi *mærorem, animi ægritudinem* notat.

ΠΑΡΟΡΙ'ΖΩ, *fines transfero, transmoveo.* Vide Παροςμίζω.

ΠΑΡΟΡΜΑ'Ω, *incito, excito, concito, impello.* רָהַב, *corroboro.* Aqu. Theod. Prov. VI. 3. παρόρμησον, h. e. *urge, insiste*, quam notionem ibidem quoque vox Hebr. habet. Cf. Ies. III. 1. 2 Maccab. XV. 17. ἐπ' ἀρετὴν παρορμῆσαι, ad virtutem *incitare.* Hesych. παρορμᾷ, προτρέπεται, διεγείρει, παροξύνει.

ΠΑΡΟΡΜΙ'ΖΩ. הִסִּיג Hiphil a נָסַג, *amoveo.* Symm. Hos. V. 10. ὡς παρορμίζοντες, pro quo tamen L. Bos. Proleg. in LXX Intt. bene legendum censet: ὡς παροςίζοντες, sicut *fines transmoventes*, seu *limites transilientes, terminos egredientes* (unde πάρόριος, *elimes*, Gloss. Vett.), h. e. metaphorice: *violantes et transilientes leges et instituta a Deo præscripta.*

ΠΑΡΟΥΣΙ'Α, *præsentia, adventus.* 2 Maccab. VIII. 13. τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου, *adventum* exercitus. 2 Maccab. XV. 21. Conf. 1 Thess. III. 13. Eodem sensu apud profanos auctores occurrit. Suidas de hac voce: καὶ ἐπὶ τοῦ παρεῖναι δὲ τάσσεται, ὡς καὶ ἐν τοῖς Νίπτροις Σοφοκλέους. Τὴν παρουσίαν τῶν ἐγγὺς ὄντων. Θουκυδίδης ἐν τῷ πρώτῳ. Βυζάντιον γὰρ ἑλεῖν τῇ προτέρᾳ ἀπουσίᾳ. Τούτῳ γὰρ τὸ ἐναντίον σημαίνει ἡ ἀπουσία.

ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'Α, *libertas quidvis dicendi, confidentia, fiducia*, etiam *audacia.* Sap. V. 1. στήσεται ἐν παῤῥησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος, stabit in magna *confidentia* justus. Conf. Eph. III. 12. Phil. I. 20. Lex. vet. παῤῥησία, *licentia, fiducia, confidentia.* Hesychius et Suidas: παῤῥησία, ἐξουσία, ἄδεια. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. pag. 616. et Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'Α, *palam, libere, fiducialiter.* נֶגֶד אֱלֹהִים, *coram Deo.* Inc. Psalm. CXXXVII. 1. παῤῥησίᾳ θεὸ ᾄσω σε: ubi simul notandum, illud θεὸ sine dubio ex alia versione huc irrepsisse.

ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'ΑΝ 'ΑΓΩ, *libertate dicendi utor, libere loquor.* Eandem notionem habet Hebr. נָתַן קוֹל *vocem edo*, cui apud LXX respondet Prov. I. 20.

ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'ΑΝ "ΕΧΩ, *libertatem dicendi habeo, libere ac intrepide loquor.* הִתְעַנֵּג Hithpahel *oblecto me.* Job. XXVII. 10. μὴ ἔχει τινὰ παῤῥησίαν ἔναντι αὐτοῦ; num *libere loquetur* coram illo? Conf. notata infra ex Job. XXII. 26. s. v. παῤῥησιάζομαι.

ΟΥ'Κ "ΕΧΩ ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'ΑΝ, *non habeo dicendi libertatem, non dico confidentia, non sine formidine vel non intrepide loquor.* הֶחְפִּיר Hiph. *pudefacio*, h. l. *turpem et putidum me præbeo.* Prov. XIII. 5. ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται, καὶ οὐχ ἕξει παῤῥησίαν, impius autem confunditur, et non habebit facultatem libere vel intrepide loquendi, quia nempe in mendacio deprehensus (de quo h. l. sermo est) fidem, etiamsi vera dixerit, sese inventurum desperat. Confer Phil. I. 20.

ΜΕΤΑ` ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙ'ΑΣ, *cum fiducia, confidenter, audacter.* קוֹמְמִיּוּת *erectio.* Levit. XXVI. 13. ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας, duxi vos cum fiducia, h. e. ita, ut erecto et fidenti animo essetis. Bene quoad sensum. In textu Hebr. legitur: Fractis vectibus jugi vestri effeci, ut erecti incedere possetis; ubi *erectio* opponitur *servituti.* 1 Macc. IV. 18. λήψεσθε τὰ σκῦλα μετὰ παῤῥησίας, capietis spolia *fidenti animo*, h. e. *nemine vos impediente.* Confer Hebr.

IV. 16. Vulg. habet *securi*, aut *secure*. — Vide alibi s. v. ἐλέγχω.

*ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙΑ'ΖΩ ΤΙΝΙ', *fiducialiter ago cum aliquo*. נֶגֶד אֱלֹהִים *coram Deo*, seu: *in conspectu angelorum* seu, *sacerdotum*. Inc. Psalm. CXXXVII. 1. παῤῥησιάσω σοι, fiducialiter tecum agam, ubi tamen fortasse legendum erit: ἐν παῤῥησίᾳ ᾄσω σοι. Conf. Hexapla.

ΠΑΡ'Ρ'ΗΣΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *libere loquor, confidenter, intrepide dico aut facio*. הֵפִיחַ Hiphil a פּוּחַ, *efflo*. Psalm. XI. 6. παῤῥησιάσομαι ἐν αὐτῷ, *confidenter agam* in illo. Vulg. *fiducialiter agam in eo:* coll. Prov. XII. 17. VI. 19. Starcke in Carm. Dav. Vol. I. p. 183. conjicit, eos legisse .אוֹפִיעַ לוֹ. Arab. فاه, *verba fecit, allocutus est*. Zonaras Lex. 1523. παῤῥησιάσομαι, ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν λάβω. Est autem παῤῥησιάζεσθαι ἐν τινὶ h. l. *libere defendere, aperte tueri ac patrocinari*. Imago desumta est a judicibus, aut advocatis accusatum defendentibus, aut pro illo sententiam dicentibus. Lex. Vetus: παῤῥησιάζομαι, *fiducialiter ago*. — הוֹפִיעַ Hiph. a יָפַע, *splendeo*. Ps. XCIII. 1. θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαῤῥησιάσατο Deus ultionum *libere egit*. Ita transtulit Bielius. Sed παῤῥησιάζεσθαι ibi non *libere agere* notat, sed *palam apparere*, quemadmodum et הוֹפִיעַ h. l. notat *venire ad judicium*, adjuncta notione *splendoris et magnificentiæ*. Confer Ps. L. 2. ubi LXX habent: ἐμφανῶς ἥξει. — הִתְעַנֵּג Hithp. *oblecto me*. Job. XXII. 26. εἶτα παῤῥησιασθήσῃ ἐναντίον κυρίου, deinceps *libere* vel *confidenter loqueris coram Domino*, aut: *cum summa libertate ac confidentia petere poteris a Deo*. Confer 1 Joh. III. 21. V. 14. — *שַׁלֶּטֶת fœm. *imperiosa, dominatrix, domina*. Theod. Ezech. XVI. 30. πόρνη παῤῥησιαζομένη, meretrix non *imperiosa*, sed *quæ confidenter agit, impudens*, ex Arab. سلاطة. Vulg. *procax*. Præterea reperitur Prov. XX. 9. ubi παῤῥησιασθήσεται, f. cui nihil respondet in textu Hebr., de suo addiderunt, ut membra parallela redderent. Sirac. VI. 12. ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παῤῥησιάσεται, in servos tuos *libere aget*.

ΠΑΡΩΘΕ'ΟΜΑΙ, *dimoveo, expello, ejicio, abrogo, rejicio, depello*. 2 Macc. IV. 11. τὰ κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ — παρώσατο, quæ Judæis humaniter a regibus statuta erant — *dimovebat* vel *abrogabat*. Hesych. παρώσατο, ὤσατο καὶ ὤθησεν. Idem: παρωσάμενος, ἀποθήσας (scribe ἀπωθήσας e Lex. Cyrilli MS. Brem.), ἀποβαλών.

*ΠΑΡΩΡΑΓ'ΣΜΟ'Σ. Vide παρωρισμός.

ΠΑΡΩΡΙΣΜΟ'Σ, *intempestivitas*. תִּירוֹשׁ, *mustum*. Aqu. Ies. XXIV. 7. quia sc. vindemia male cesserat. In margine Procopii legitur παρωραϊσμός. Hesych. πάρωρον, παρὰ καιρόν.

ΠΑ˜Σ, ΠΑ˜ΣΑ, ΠΑ˜Ν, *omnis, omne, totus, nullus*. אַךְ, *tantummodo*. Prov. XI. 23. ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθή. Πᾶσα i. e. δι όλου, σφόδρα, coll. v. 25. Adde Levit. XXVII. 26. καὶ πᾶν, ubi pro πᾶν Aquil. Symm. Theod. melius habent πλὴν, quod fortasse reponendum est, nisi πᾶν dicas, ut et alibi, explicandi causa esse insertum, et καὶ referri ad אַךְ. — *אַנְשֵׁי בַיִת, *viri domus*, h. e. *domestici*. Mich. VII. 6. ubi tamen pro ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς legendum suspicor ἐχθροὶ ἀνδρὸς ἄνδρες. Sed Arabs quoque receptam lectionem tuetur. — *בָּזָא, *subjicio mihi, inundo*. Ies. XVIII. 2. ubi pro πάντες nonnullis videtur scribendum ἐπάτησαν vel κατεπάτησαν. Sed πάντες ibi e sequenti commate irrepsit, ut בָּזְאוּ prorsus omiserint. — בַּיִת, *domus, familia*. Esth. VIII. 3. ἐπὶ

a πάντων τῶν τοῦ Ἀμάν. — *גּוֹרָל, sors. Proverb. XVI. 33. πάντα, ubi Int. גּוֹרָל non de *tessera sortis* intellexit, sed de *toto illo*, e. g. *hæreditatis* aut *prædæ*, quod per partes sortiendo distribuendum esset. Vide ad h. l. Jaegerum. — *דָּשֵׁן, *impinguo*. Prov. XI. 25. ubi pro תְּדֻשָּׁן, *impinguabitur*, LXX habent πᾶσα ἁπλῆ. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. b ex πᾶσα refingendum παιδεῦσα ad reliquorum παιδευθήσεται, voce ἁπλῆ autem editionem antiquam designari existimat. Jaegero vero πᾶσα pro διόλου, σφόδρα, coll. v. 23., ab interprete additum videtur. — *זֹאת. Jud. VIII. 8. sec. cod. Bas. κατὰ πάντα. Repone κατὰ ταῦτα, ut in Compl. Ald. et Oxon. legitur. — כִּימָה, *pleiades*. Amos V. 8. πάντα, c Num legerunt כָּל־מָה aut כָּלָה? Ita quoque Vetus Itala. Sed alibi recte transferunt πλειάδας, ut h. l. quoque Theodotion habet, unde Semlero πλειάδα h. l. ob compendium in πάντα inepte conversum fuisse videtur. — כֹּל, *omnis*. 2 Par. XXXI. 5. ἐπιδέκατα πάντα, *decimas omnis generis*. Cohel. II. 5. ξύλον πᾶν καρποῦ, *omnis generis* arbores d frugiferas. Exod. XXXV. 31. sec. ed. Compl. ubi πάντα ponitur pro κατὰ πάντα, *in omni rerum genere*. Reliqui libri habent πάντων. 2 Sam. XIII. 37. ubi πᾶς positum est pro πολὺς, coll. v. 39. — *כִּלָּה, *perfecit*. Prov. XVI. 30. πάντα. Videntur כֹּל legisse. Sed quia, ut ad vocem ὁρίζω jam observatum est, כִּלָּה per ὁρίζει a LXX expressum est, statu- e ere mallem, eos πάντα h. l. de suo addidisse, ut vel e versione Incerti Int. apparet. — כָּלוֹן, *omnis ille*, i. e. *universum*, *turmatim*. Symmach. Prov. XXX. 27. — כָּלִיל, *totum*. 1 Sam. VII. 9. Ies. II. 18. — כְּלָיוֹת plur. *renes*. Job. XIX. 27. Videntur mihi legisse כָּלָיְלָה, aut כְּלִילַת. Trommio autem et Bielio כֹּל. — כִּלָּם, *consumsit eos*. Thren. II. 22. Hic legerunt vocem ea f ratione punctatam, qua significat *omnes eos*, nempe כֻּלָּם. — *כַּלְנֵה, nomen proprium, *Chalane*, ut Vulgatus transtulit. Amos VI. 2. πάντες. Sec. Cappellum Crit. S. T. III. p. 191. legerunt כֻּלָּנָה pro כָּל־הֵנָּה, aut, ut Scharfenbergius mavult, כֻּלְּכֶם. — *לֵךְ, *vade*. Prov. XIV. 7. πάντα. Num כֹּל legerunt? — *מְנַצְּחִים, *sollicitatores*. 2 Paral. XXXIV. 13. ἐπὶ πάντων sec. cod. g Vatic. ubi vel legendum erit ἐπιστατῶν, quod reliqui libri habent, vel ante ἐπὶ supplendum erit τῶν sensu eodem, ut sit versio alius interpretis. — *מִלְּתָא Chaldaica, *sermo*. Daniel. II. 17. sec. cod. Chis. πάντα. Bene quoad sensum. — מַפָּל, *deciduum, quisquiliæ*. Inc. et LXX Amos VIII. 6. ἀπὸ πάσης πράσεως ἐμπορευσώμεθα. Hic legerunt, ut plerique statuunt, מִכֹּל, *ex omni*. h Mihi vero sensum expressisse videntur. — נֶפֶשׁ, *anima*. Prov. XIII. 4. Sc. נֶפֶשׁ notat quoque *id quod halitum habet, hominem, personam quamvis*. — עֵדָה, *congregatio*. Num. XXXI. 12. — עָם, *populus*. Jud. XX. 22. πᾶς sec. ed. Ald. Sensum expresserunt, nec opus est, ut λαὸς reponatur, aut cum Tychsenio statuatur, eos כֹּל legisse. — *קוּם, *sto*. Job. XXIX. 18. Librariorum i culpa lectionem πάντες pro στάντες, ut Grabii dilegentia nunc legimus, ortam esse, facile concedendum est, quanquam hanc emendationem haud omnino necessariam putem. — רֹב, *multitudo*. Jer. XXX. 12. — *שְׁתֵּי, *duo*. 2 Sam. XXI. 5. sec. Hex. pro ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς habent: ἐν πάσαις

a αὐλαῖς. Non aliter legerunt, sed quia putarunt, duo atria aris omnibus corporibus cœlestibus exstruendis non suffecisse, *omnia* substituerunt. — תֹהוּ, *inane.* Ies. XXIV. 10. ἠρημώθη πᾶσα πόλις. Hic quoque πᾶσα pro διόλου, σφόδρα positum esse videtur, et tunc omnia bene conveniunt. — תַּחַת, *sub, subtus.* Gen. XLIX. 25. πάντα. Ita verte-b runt, quia antecedens רֹבֶץ per ἔχειν transtulerant. — תָּמִיד, *jugiter.* Prov. XXVIII. 14. Sir. XVII. 31. (28.) οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, *non est hominum omnimoda perfectio,* debiles sunt atque infirmi. Sap. VII. 9. πᾶς, *quicunque.* Sir. I. 1. πᾶσα σοφία παρὰ κυρίου, *summa* in Deo est sapientia. Sic etiam apud Latinos *omnis* pro *mag-c nus, summus, perfectus* ponitur. Ep. Jerem. v. 25. simulacra auro obducta ἠγορασμένα ἐκ πάσης τιμῆς, *quovis* i. e. *summo* pretio emta. Syrus: *magno pretio.* Polyb. I. 39. 3. εἰς πᾶσαν ἦλθον ἀπορίαν. Idem. III. 77. 4. ἐν τῇ πάσῃ φιλανθρωπίᾳ. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sir. XLII. 12. παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ, *nullo, ne uno quidem excepto,* coll. v. 20. 1 Macc. V. 24. d μὴ ἀφῆτε παντὶ ἀνθρώπῳ παρεμβαλεῖν, ne *ulli quicunque sit,* tentorium figere permittatis.

*ΤΟ` ΠΑ῀Ν, ut apud profanos, ita quoque in libris apocryphis V. T. est interdum i. q. τὸ ὅλον, *universum, rerum universitas.* Sir. XLII. 17. Fragm. Esth. IV. ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστι. Hesych. τὸ πᾶν, τὸ ὅλον. Conf. Fischeri Proluss. de e Vitiis Lex. N. T. p. 164. Sirac. XLIII. 27. συντέλεια λόγων τὸ πᾶν ἐστιν αὐτὸς, h. e. ut recte interpretatus est Bretschneiderus: semper ad illum dictum recurrendum esset, ipsum esse omnium rerum summum et præstantissimum.

ἍΜΑ ΠΑ´ΝΤΕΣ, *simul omnes.* פֶּה אֶחָד, *uno ore.* Jos. IX. 2.

ΠΑ´ΝΤΑ ΤΑ` ΑΥ῎ΤΟΥ῀, *omnia ipsius.* מִקְנֵה קִנְיָנוֹ, *pecus possessionis f ejus.* Gen. XXXI. 18.

*ΚΑΤΑ` ΠΑ´ΝΤΑ. בְּזֹאת. Inc. Jud. VIII. 8.

ΠΑΡΑ` ΠΑ´ΝΤΑΣ, *præ omnibus.* בְּשֵׁם, *in nomine.* Exod. XXXIII. 12. 17. οἶδά σε παρὰ πάντας, novi te *præ omnibus:* ubi etiam optimi Intt. בְּשֵׁם *præ aliis* transtulerunt. Conf. Luc. XIII. 2. Rom. I. 25. Hesych. παρὰ πάντας, ὑπὲρ πάντας. g

ὉΟ ΤΑ` ΠΑ´ΝΤΑ ΠΟΙΗ´ΣΑΣ, *qui omnia fecit.* שַׁדַּי, *omnipotens.* Job. VIII. 3.

*ΔΙΑ` ΠΑΝΤΟ´Σ. יִשְׂמָח, *exhilarabit.* Prov. XIII. 9. Ita transtulerunt ob sequens σβέννυται, neglecto tropo. Quia tamen ita sententia abrupta est, post διὰ παντὸς aliquid excidisse credit Jaegerus, v. c. χαρτόν. Psalm. XVIII. 14. post ἐνώπιον αὐτοῦ LXX addiderunt διὰ παντός. h Cappellus in Critica S. p. 269. putat, eos סֶלָה legisse. Koehlerus autem loco διὰ παντὸς reponere mavult διάψαλμα. — *שָׁמִיר, *adamas.* Ezech. III. 9. Legerunt תָּמִיד. Vide supra s. διαπαντός. — Vide quoque alibi Ζωὴ et Ἡμέρα.

ΠΑ´ΣΣΑΛΟΣ, Attice ΠΑ´ΤΤΑΛΟΣ, *clavus ligneus, paxillus.* *יָד, *manus.* Deut. XXIII. 13. Confer Golium p. 2755. — יָתֵד, *paxillus.* Exod. i XXVII. 19. XXXV. 17. XXXVIII. 20. et alibi. — מָחֲצָה, *transfixit.* Symm. Jud. V. 26. Legit fortasse מַחֲצֵה. — עַמּוּד, *columna.* Exod. XXXIX. 35. Sirac. XIV. 25. πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς, tabernaculum sibi figet juxta eam, ut prope eam commoretur, et assidue versetur. Ibid. XXVI. 14. et XXVII. 2.

ΠΑ´ΣΣΩ, *spargo.* זָרַק, idem. Ex. IX. 8. πασάτω Μωϋσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν. *spargat* Moses in cœlum. Hesych.

a πασσάτω (lege πασάτω e Lex. Cyrilli MS. Brem.), ἐπάσσω. Ibid. v. 10. — פִּזֵּר Pih. *spargo*. Ps. CXLVII. 5. Vide et Sir. XLIII. 21. 3 Maccab. I. 18. καὶ σποδῷ καὶ χόνι τὰς κόμας πασάμεναι, et cinerem et pulverem in comas suas *spargentes*.

ΠΑΣΤΟ'Σ, *thalamus*. חֻפָּה, *thalamus nuptialis*, vel *umbraculum*, *quo sponsus et sponsa teguntur*. Psalm. b XVIII. 5. Joël. II. 16. Vide et 1 Macc. I. 28. (καθημένη ἐν παστῷ, *sponsa vel nova nupta*.) et 3 Macc. IV. 6. Pollux Lib. III. c. 3. segm. 37. τὸ δὲ παρὰ τῇ εὐνῇ παραπέτασμα παστός. Hesychius derivat a πάσσειν, *variare*. Cum enim ex poëta ἐνέπασσε in v. πάσσε exponit ἐνεποίκιλλε, addit: Ἔνθεν καὶ παστὸς τὸ γαμικὸν ποίκιλμα. Vid. idem in ἐνέπασc σεν. Dicitur alias παστάς. Suidas: παστὰς, ὁ παστὸς, νυμφών.

ΠΑΣΤΟΦΟ'ΡΙΟΝ vel ΠΑΣΤΟΦΟΡΕΙ'ΟΝ, *pastophorium*, *locus*, *ubi thalamus stat*, it. *cubiculum*, *cella*, *gazophylacium*. Ex sententia Sturzii de Dial. Maced. pag. 110. παστοφόριον est *conclave* s. *cellula prope templum exstructa*, *in qua degerent vel habitarent unus pluresve pastod phori*, h. e. *genus sacerdotum*, de quo vid. idem ib. p. 107. Heinsio παστοφόρια sunt conclavia, in quibus thesauri, vasa ac supellex cætera asservabantur, tum sacerdotes ac Levitæ commorabantur. לִשְׁכָּה, *cella*, *cubiculum*. 1 Paral. IX. 26. 33. (ubi etiam οἱ ἄλλοι ita interpretati sunt.) XXIII. 28. XXVIII. 12. Jerem. XXXV. 4. Ezech. XL. 18. e Olympiodorus παστοφόριον Jer. l. c. interpretatur γαζοφυλάκιον, et Schol. παστοφόρια Ezech. l. c. γαζοφυλάκια. Sic et Gloss. MS. in Lib. 1 Paralip. παστοφόριον (MS. vitiose παστοφορεῖν), γαζοφυλάκιον. Vide Ghisler. Caten. in Jerem. p. 750. Al. Esdr. VIII. 28. — סֹכֵן, *præfectus aulæ s. thesauris*. Ies. XXII. 15. Legerunt סָכָן, *habitaculum*, coll. Arab. سكن ... — שַׁלֶּכֶת, nomen portæ Hierosolymitanæ. 1 Paral. XXVI. 16. Vide et 3 Esdr. VIII. 61. IX. 1. 1 Macc. IV. 38. ubi Syrus reddit *ornatus*, et v. 57. *instrumenta ornatus*. Secundum Baduellum παστοφόρια erant *tabernacula*, *in quibus habitabat præpositus templi*. Apud Hesychium παστοφόριον exponitur τὸ τὸν παστὸν φέρον, ἢ οἴκησις, ἢ συναγωγὴ, ἢ ναὸς εὐανθής. Lex. Cyg rilli MS. Brem. παστοφόριον, ταμιεῖον, ἔνθα ὁ νυμφών. Adde Joseph. A. J. XI. p. 562. B. J. IV. p. 307. 4. ubi vide notas. Suidas: παστοφορεῖν, τὸ φέρειν τὸν παστόν.

ΠΑΣΤΟ'Ω, *thalamum pono*. חָפַף, *operio*. Aqu. Deut. XXXIII. 12. παστώσει.

ΠΑ'ΣΧΑ, *pascha*. פֶּסַח, *transitus*, *festivitas paschalis*, *agnus paschalis*. Exod. XII. 21. θύσατε τὸ πάσχα, h mactate *agnum paschalem*. Vide et Deut. XVI. 2. 5. 6. et conf. Luc. XXII. 7. 1 Cor. V. 7. Exod. XII. 48. ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, celebret *pascha* Domino. Vide et Num. IX. 2. 4. 6. et confer Hebr. XI. 28. 2 Reg. XXIII. 22. οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο, non celebratum fuerat *pascha* tale. Vide et v. 23. et conf. Matth. XXVI. 2. ac quæ notavi supra in v. γίνομαι. Plura de hac voce vide apud auctores citatos i Wolfio ad Matth. XXVI. 2. p. 365.

ΠΑ'ΣΧΩ, *patior*. חָמַל, *clementia utor*. Ezech. XVI. 5. τοῦ παθεῖν τι ἐπί σοι: ubi loco παθεῖν reponere mallem ποιῆν, ut ποιεῖν τι ἐπί τινι sit *aliquid beneficii tribuere alicui*. — נֶחֱלָה Niph. *ægritudine afficior*. Amos VI. 6. — רָאָה, *video*, it. *experior*. Esth. IX. 26. Vide et Sap. XII. 27. ubi post πάσχοντες supplendum erit κακά. XVIII. 19. XIX. 13. Sir. XXXVIII. 16. 2 Maccab. VII. 32.

ΠΑΤΑ'ΣΣΩ, *percutio*, *occido*. אָנַף,

a irascor. 2 Par. VI. 36. πατάξας αὐτούς. *Effectum iræ* pro *indignatione ipsa* posuerunt. — *דָּקַק, *contero.* Mich. IV. 13. sec. ed. Compl. πατάξεις, quæ est sine dubio versio alius interpretis. — *דְּקַק Chald. idem. Dan. II. 45. sec. cod. Chis. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Gen. VIII. 21. XIV. 15. XIX. 11.
b et alibi sæpius. 2 Par. XXVIII. 17. ἐπάταξαν ἐν Ἰούδᾳ, percusserunt Judam. Conf. et quæ notavi in v. ἀποκτείνω. Psalm. III. 7. ἐπάταξας. Zonaras Lex. 822. ἐπάταξας ἀντὶ τοῦ πατάξεις, scilicet ex Hebraica consuetudine. Ies. XLIX. 10. πατάξει αὐτοὺς ὁ καύσων, *feriet* illos æstus. Vide et Jon. IV. 8. 9. Theod. et LXX Mich. V. 1. Symm. sec. cod.
c Mosqu. Gen. IV. 15. ubi in notione *interficiendi* reperitur. — הֵמִית Hiph. a מוּת, *occido.* 2 Paral. XXXIII. 24. Jer. XLI. 4. Conf. Wolfium ad Act. VII, 24. — הֵצִיר וְלֹא חִזֵּק, *ango et non corroboro.* 2 Par. XXVIII. 20. ubi ἐπάταξεν est i. q. ἔθλιψεν, *vexavit,* ut legitur in cod. Vat. — *חָבַט, *excutio,* et *decutio baculo.* Aqu. Symm. Theod.
d sec. Procopium p. 346. Ies. XXVII. 12. (Conf. Opuscula Critica p. 344.) πατάξει, ubi nunc in Hexaplis legitur ῥαβδιεῖ. — חָלַף, *exscindo.* Jud. V. 26. — *חָבַשׁ, *sterno.* 2 Sam. XVII. 23. sec. Ald. ἐπάταξε τὸν ὄνον αὐτοῦ. Lectio hæc, si sana est, nec fortasse orta ex ἐπίσαξε, quod reliqui libri habent, nihil aliud quam *festinationem discessus* indicare pot-
e est, et tunc auctor hujus versionis pro חָבַשׁ fortasse legit חָבַט. — *כּוֹנֵן Pih. a כּוּן, *paro me.* Symm. Psalm. LVIII. 5. πατάξωσι: ubi pro יִכּוֹנְנוּ, *et parabunt se,* legit וַיַּכּוּנִי a rad. נָכָה, *percutio.* — מְחָא Chald. Dan. II. 34. 35. — מָחַץ. Deuter. XXXIII. 11. sec. Compl. ubi alii habent κάταξον. Jud. V. 26. Deut. XXXII. 39. πατάξω. Unde Gloss.
f MS. in Cant. Script. πατάξω, πλήξω (MS. vitiose χατάξω, πλήσσω), κρούσω. — מַכָּה, *plaga.* Ies. XXVII. 7. — *מְלָא Chald. *impleo.* Dan. II. 35. sec. Complut. ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν. Non possum assentiri Segaario, qui in notis ad h. l. p. 13. statuit, quia præcesserat πατάξας, scribentis calamo effluxisse ἐπάταξε pro ἐπλήρωσε, quod habet Theodotion, et sine dubio hic esse restituendum.
g Potius formula *implere universam terram,* quæ in textu Chald. legitur, h. l. notat *imperium s. tyrannidem exercere in universam terram,* quam notionem LXX, sensum tantum secuti, suo πατάσσειν exprimere voluerunt. Conf. v. 45. — נָגַף, *percutio.* Exod. XII. 23. XXI. 22. XXXII. 34. et alibi. — נִלְחַם Niph. *pug-*
h *no.* Num. XXII. 11. — שׂוּם, *pono.* Ezech. XI. 7. ubi שׂוּם, quoad sensum, *interficere* notat. Quod vero attinet ad alterum locum 1 Sam. XV. 2., πατάσσειν in reliquiis Theodotionis respondet formulæ Hebr. שׂוּם בַּדֶּרֶךְ, seq. לְ, quæ convenit cum vernacula: einem etwas in den Weg legen, *to throw something in a person's way,* h. e. *adoriri aliquem, hostiliter tractare.* Restat locus Jud. XVIII. 21. sec.
i Ald. ubi tamen pro ἐπάταξαν fortasse legendum est ἔταξαν, ut habet cod. Oxon., aut ἐπέταξαν. — *שָׁתַר, *findo.* 1 Sam. V. 9. ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν. Legerunt וַיִּשָּׁתֵר, ita ut ad Deum referatur. Alii contra statuunt, esse hæc verba inepto loco posita, et pertinere potius ad וַיַּךְ אוֹתָם וגו׳ v. 6. Vide Schultensium Opp. Min. pag. 167. 1 Macc. I. 1. πατάσσειν *interficere* notat. Conf. ibi vers. Syr. 1 Macc. XIII. 44. πατάσσειν per ܣܚܦ,

a *diruere*, transtulit Syrus. Ego vero reddere mallem per *expugnare*, coll. 1 Macc. I. 22. ubi πατάξαι Αἴγυπτον notat *expugnatam Ægyptum sibi subjicere.*

ΠΑΤΕ'Ω, *calco, conculco.* בּוֹס, verbale, *calcans.* Zach. X. 5. — דּוּשׁ, *trituro.* Ies. XXV. 10. — דָּרַךְ, *calco.* Deut. XI. 24. Jud. IX. 27. Nehem. XIII. 15. et alibi. — *b* דָּרַךְ דֹּרֵךְ, *calcat calcator.* Ies. XVI. 10. — הָלַךְ, *eo, ambulo.* Ies. XLII. 5. — יָרַד, *descendo.* Joël. III. 13. — רָמַס. Ies. I. 12. XXVI. 6. — שָׁאַף, *anhelo.* Amos II. 7. τῶν πατούντων ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς. Ita cod. Barber. Reg. et Laud. sed secundum cod. Vatic. et Alex. τὰ πατοῦντα. Vera lectio esse videtur τὸν πατοῦντα, ut legitur in vers. Arabica, *c* et fortasse quoque in Syriaca. Cæterum habuerunt א in voce שָׁאַף pro matre lectionis, ut sit i. q. שׁוּף. Eadem permutatio ab iis quoque facta est ibid. VIII. 4. ubi per ἐκτρίβειν reddiderunt. — שָׁלַח רֶגֶל, *mitto pedem.* Ies. XXXII. 20.

ΠΑΤΗ͂ΣΑΙ ΠΟΙΕ'Ω, *calcare facio.* הִדְרִיךְ Hiph. idem. Ies. XLII. 16.

d ΠΑ'ΤΗΜΑ, *conculcatio*, etiam *quod calcatur* vel *calcatum est*, q. d. *calcamentum* et *conculcamentum.* Metaphorice de *homine, qui proteritur et opprimitur.* דֹּרֵךְ partic. *calcans.* Al. Ies. LXIII. 2. ὡς ἀπὸ πατήματος ληνοῦ. Non male. — מִרְמָס, *locus, qui pedibus conculcatur.* Ezech. XXXIV. 19. πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν, oves meæ, *quæ* *e* a pedibus vestris *conculcantur.* — שְׁדֵפָה, *adustio, uredo.* 2 Reg. XIX. 26. N. L.

*ΠΑΤΗΤΗ'Σ, *calcator, calcans.* Vox hæc, quæ in Bielio Thesauro desideratur, ex mea sententia reddenda est LXX Intt. Ies. LXIII. 2. pro Hebr. דֹּרֵךְ, *calcans*, ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ, sicut ei, qui torcular calcavit: ubi πατητοῦ non a πατητὸς, sed a πατητὴς mihi quidem derivandum videtur. Alias post ληνοῦ supplenda esset vox ἐλθόντος, seu ἐλθόντων.

ΠΑΤΗΤΟ'Σ, *calcatus.* דֹּרֵךְ part. *calcans.* Ies. LXIII. 2. Vide supra s. πατητής.

ΠΑΤΗ'Ρ, *pater*, item *auctor, doctor.* אָב in plur. אָבוֹת, *patres*, it. *majores.* Gen. IV. 19. οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς, hic erat pater h. *f* e. *auctor* eorum, qui in tentoriis habitabant. Jos. XVII. 1. πατρὶ Γαλαὰδ, patri h. e. *principi* Galaad. Vide et 1 Par. II. 21. 23. Jud. VI. 11. et Fesselii Adversaria Sacra Lib. IV. c. 6. pag. 367. seq. 2 Reg. II. 12. ἐβόα, πάτερ, clamabat, pater, h. e. *doctor.* Vide et 2 Reg. VI. 21. XIII. 14. et conf. Fesselii Advers. Sacra Lib. IV. c. 6. p. 365. Psalm. *g* XXXVIII. 17. πάντες οἱ πατέρες μου, omnes *majores* mei. Hesychius: πατέρες, πλούσιοι, ἢ πρόγονοι. Eodem sensu vox aliquoties in N. T. et apud Euripidem Orest. v. 512. legitur. Vide Lexic. N. T. s. h. v. Sic et τοκῆες, qui alias Græcis sunt πατέρες, γονεῖς, exponente Hesychio, Homero etiam sunt *majores* Odyss. Η', v. 54. ad quem locum Eustathius: Ὅμηρος τὸ τῶν αὐτῶν τοκήων ἀντὶ τῶν προγόνων τίθεικεν. — אֵם, *ma-* *i* *ter.* Genes. XXVII. 29. ubi loco πατρὸς ex aliis libris reponendum videtur μητρός. — *כְּאֵב, *dolor.* Ies. XVII. 11. Legerunt כְּאָב. — עֶבֶד, *servus.* 1 Reg. XI. 13. Rationem ibi habuerunt eorum, quæ ibid. v. 12. leguntur. — *עַם, *populus.* Genes. XXV. 8. προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας sec. cod. Cotton. et Oxon. Ita sine dubio transtulerunt ex aliis scripturæ sacræ locis, ubi hæc formula occurrit. Schol. ibid. πρὸς τοὺς

τεράτας. Vide infra s. v. περάτης. — רִאשׁוֹן, *prior*. Deut. XIX. 14. οἱ πατέρες σου, *majores tui*. Bene quoad sensum. — רוּחַ, *spiritus*. Num. XVI. 22. Θεὲ τῶν πατέρων. Ita transtulerunt ex aliis SS. locis, v. c. Gen. XLVI. 3. Holmesio ad h. l. librarii πνατων et πρων confudisse videntur, ut revera factum est 2 Macc. III. 24. Confer quoque varietatem lectionis Hebr. XII. 9. 1 Macc. II. 54. φινεὲς ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ ζηλῶσαι ζῆλον, ubi πατὴρ is dicitur, *cujus exemplum sequimur*.

ΤΑ' ΤΟΥ͂ ΠΑΤΡΟ'Σ, sc. χρήματα, *opes, facultates, quæ sunt patris, facultates paternæ*. אֲשֶׁר לְאָב, *quæ patris, sc. sunt*. Gen. XXXI. 1. — בֵּית אָב, *domus patris*. Gen. XL. 51. Sic Ælianus V. H. Lib. XIII. c. 11. dixit τὰ πατρῷα, sc. χρήματα, *patrimonium*. V. L. Bos. Ellips. Gr. pag. 229. — Vide alibi s. v. ἀδελφός.

ΠΑΤΡΑ'ΔΕΛΦΟΣ, *patruus, patris frater*. *אֲחוֹחִי, *Achochita*, nomen proprium, quod sec. etymologiam notat *patrui sui*. 1 Paral. XI. 11. sec. ed. Compl. τοῦ πατραδέλφου αὐτοῦ: quæ tamen verba mihi potius ad antecedens דּוֹדוֹ referenda esse videntur. — דּוֹד, *patruus*. 1 Sam. X. 15. sec. Compl. Aqu. et LXX 1 Par. XXVII. 32. Aqu. Cant. I. 13. — דּוֹדוֹ, *Dodo*, nomen proprium viri. Jud. X. 1. 2 Reg. XXIII. 9. 24. Hesych. πατράδελφος, θεῖος πρὸς πατρός. Pindar. Isthm. Η', 142.

ΠΑ'ΤΡΑΡΧΑ ΕΙ'ΔΩΛΑ, *idola præcipua*. מֶלֶךְ וֶאֱלֹהַ, *rex et Deus*. Symm. Ies. VIII. 21. Doederleinius in notis ad vers. Lat. Ies. pag. 39. hæcce notavit: Theodoretus scribit: οἱ Γ (Α. Σ. et Θ.) ἡρμήνευσαν καὶ ἐν θεοῖς αὐτοῦ, alia autem exempla habere πάταχρα, quod vocabulum Syræ originis est, ܦܬܟܪܐ, 1 Cor. V. 10. 11. in vers. Syr. vocem εἴδωλον exprimens, et ipso hoc loco in versione Chald. reperitur פְּתַכְרֵיה. Hanc igitur laudat Theodoretus. Num fortasse Symmachus scripsit πάτραρχον s. πατράρχους, καὶ εἴδωλα?

ΠΑ'ΤΡΑΡΧΟΣ, *patriæ princeps vel dux, Deus*. אֱלֹהַּ. Al. Ies. XXXVII. 38. ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν τῷ οἴκῳ Νασαρὰχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, cum adoraret ille in templo Nasarach *deum* suum. Gloss. MS. in Ies. vitiose: τὸν πατριάρχην αὐτὸν, τὸν θεὸν αὐτόν. Rectius Lexic. Cyrilli MS. Brem. τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, τὸν θεὸν αὐτοῦ. Gloss. MS. in Lib. 3 Reg. τὸν πάτραρχον (in cod. Fabric. vitiose legitur: τὸν βάτραχον) αὐτῶν φησὶν Ἡσαΐας, τουτέστιν τὸν θεὸν αὐτῶν. Hæc verba procul dubio primum scripta fuerunt in margine ad verba 4 Reg. XIX. 37. ἐν οἴκῳ Νεσαρὰχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, atque adeo perperam glossis in Lib. 3 Reg. inserta sunt. Certe apud LXX Lib. cit. nullus locus occurrit, ad quem respicere possint. Cæterum tam in Cod. Fabric. quam Barocc. post θεὸν αὐτῶν male additur ἐλάμ. Ab hac enim voce nova glossa incipit, eamque verba sequentia προπύλην, προδρομὴν, vel, ut in cod. Fabric. legitur, προπυλὴν, προδώμην interpretantur.

ΠΑΤΡΙΑ', *tribus, genus, familia*. אָב, *pater*. Exod. XII. 3. Num. I. 2. 16. et alibi sæpius. — אָבוֹת plur. *patres, majores*. Incert. Num. XXXIV. 24. Symm. Deut. XVIII. 8. πατριαί. Conf. Luc. II. 4. et quæ ex Herodoto ad h. l. notat Raphelius p. 221. — בֵּית אָב, *domus patris*. Exod. VI. 25. Num. I. 18. — *מִשְׁמַעַת, *auscultatio*. 1 Paral. XI. 25. κατέστησεν αὐτὸν Δαβὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. Legerunt vel עַל־מִשְׁפַּחְתּוֹ (conf. Exod. VI. 15. 1 Sam. IX. 21.), vel scripserunt ἐπὶ τὰ ὠτάρια αὐτοῦ. Certe Hieronymus, aut quisquis est Latinus interpres,

ita legisse videtur. Vertit enim: *ad auriculam suam.* — מִשְׁפָּחָה. Exod. VI. 15. Deut. XXIX. 18. Levit. XXV. 10. ubi cod. Vat. aliique libri pro πατρίδα habent πατριάν. 1 Paral. V. 7. cod. Alex. τῇ πατριᾷ, sed cod. Vatic. et Aldinus liber legunt τῇ πατρίδι. Vide infra s. πατρίς. — *מַשְׁקֶה, *irriguum pascuum.* Ezech. XLV. 15. ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ. Sine dubio πατριῶν pro ποτηρίων irrepsit, et sciolus infersit πασῶν. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. πατριαί, χῶραι, φυλαί, τοπαρχίαι.

ΠΑΤΡΙΑ΄ΡΧΗΣ, *familiæ princeps, familiæ caput.* רֹאשׁ אָבוֹת, *caput patrum.* 1 Par. IX. 9. XXIV. 31. 2 Par. XXVI. 12. In duobus ultimis locis alii libri habent ἄρχοντες τῶν πατριῶν.—שַׂר, *princeps.* 1 Paral. XXVII. 22. — שַׂר מֵאוֹת, *centurio.* 2 Par. XXIII. 20.

ΠΑΤΡΙΚΟ΄Σ, *paternus.* אָב, *pater.* Gen. L. 8. Levit. XXII. 13. Jos. VI. 25. et alibi. — אָבוֹת plur. *patres.* Inc. Numer. II. 34. et XXXVI. 7. — אֵם, *mater.* Ruth. I. 8. Vide et Sir. XLII. 14. ἐν τοῖς πατρικοῖς, sc. οἰκήμασι, in ædibus paternis. Sic Luc. II. 49. ἐν τοῖς τοῦ πατρός, observante Grotio ad Sir. l. c. Conf. et L. Bos. Ellips. Gr. p. 139. et auctores citatos Wolfio ad Luc. l. c. p. 595. Adde Ottii Spicil. ex Josepho ad N. T. p. 125.

ΠΑ΄ΤΡΙΟΣ, *patrius, a patre vel patribus traditus.* *אֱלֹהָ. LXX Ies. VIII. 21. καὶ τὰ πάτρια sec. cod. Vat. ubi τὰ πάτρια aut sunt *sacra, ritus sacri, quibus numen colitur,* aut, quod magis placet, post τὰ πάτρια supplendum est εἴδωλα. Vide supra s. v. πάτραρχα, et ad h. l. Montfauc. 2 Macc. VII. 2. 24. 3 Maccab. VI. 32. Prol. Sir. 4 Maccab. V. 33. VI. 24. ubi vid. Combefisius.

ΠΑΤΡΙ΄Σ, sc. γῆ, *patria,* it. *familia.* מוֹלֶדֶת, *cognatio.* Esth. II. 10. VIII. 6. Jer. XXII. 10. Ezech. XXIII. 15. Postremo loco γῆς πατρίδος legitur, unde patet, quod γῆ in πατρίς subintellegendum sit. Sic et Homero admodum familiare est, ut dicat πατρίδος αἴης et πατρίδα γαῖαν. Unde Lex. Cyrilli MS. Brem. πατρίδα γαῖαν, πατρῴαν γῆν, πατρῷον ἔδαφος. Et Hesychius: πατρίδος αἴης, πατρῴας γῆς. Confer Schoettgenii Nott. ad L. Bos. Ellips. Græc. p. 37. — אֶרֶץ מוֹלֶדֶת, *terra cognationis* seu *nativitatis.* Jer. XLVI. 16. — מִשְׁפָּחָה. Levit. XXV. 10. 1 Paral. V. 7. Vide supra s. πατριά, ac Fischerum de Vitiis Lex. N. T. p. 595.

ΠΑΤΡῼ΄ΟΣ, *paternus, patrius.* אָב, *pater.* Prov. XXVII. 10. — עֶלְיוֹן, *supremus.* Jer. XX. 2. ubi tamen loco πατρῴου vel ὑπερῴου vel ἀνωτέρου legendum est, ut alii libri habent. Vide et 2 Maccab. IV. 15. V. 10. VI. 1. XII. 39. ac conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΠΑΥ΄ΛΑ, *cessatio, quies, requies, remissio.* 2 Maccab. IV. 6. καὶ τὸν Σίμωνα παῦλαν οὐ ληψόμενον τῆς ἀνοίας, nec Simonem a stultitia cessaturum esse. Lex. Cyrilli MS. Brem. παῦλα, ἀνάπαυσιν, ἔνδεσιν. Hesych. παῦλα, ἄνεσις, ἀνάπαυσις.

ΠΑΥ΄ΣΙΣ, idem. מַדְמֵן, *Madmen,* nomen urbis Moabitarum. Jerem. XLVIII. 2. παῦσιν παύσεται. Fortasse putarunt, esse nomen ex rad. דָּמַם vel דָּמָה.

ΠΑΥ΄Ω, ΠΑΥ΄ΟΜΑΙ, *quiescere, cessare facio, compesco, cohibeo, sedo,* it. *quiesco, cubo, cesso, tranquillus sum, solatium admitto, desisto, recedo, desino.* *אֻכָל, *Uchal,* nomen propr. Prov. XXX. 1. καὶ παύομαι. Legerunt judice Jaegero וָאֵכֶל. — אָסַף, *collectio.* Ies. XXXII. 10. πέπαυται ὁ σπόρος, *cessavit semen.* Sine dubio cum Symmacho (qui per ἐκλιπὼν

transtulit) habuerunt pro verbo eique tribuerunt notionem *auferendi* ac *absumendi*, quam habet אָסַף. Conf. quoque rad. סוּף. — דּוּם. Symm. Jos. X. 12. παῦσον, et Job. XXX. 27. ἐπαύσαντο. — דָּכָא Pih. *contero*. Jer. XLIV. 10. οὐκ ἐπαύσαντο. Non aliter legerunt, sed sensum liberius expresserunt. Post οὐκ ἐπαύσαντο enim e præcedente commate supplenda sunt verba: ποιεῖν κακὰ, quod bene convenit verbis Hebr. *non contriti sunt*, sc. *peccatorum sensu*, h. e. pœnitentiam non egerunt. — הֻדַּם, contracte ex הִתְדַּמֵּם, a דָּמַם, *exscindor*. Jer. XLVIII. 2. παῦσιν παύσεται. Vide supra s. παῦσις. — *הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ. Symm. Cohel. X. 4. Ibidem pro eadem voce etiam Aquila habet παύσεις, ubi tamen incertum manet, utrum hæc vox a παύω, an a παῦσις deducenda sit. Quod si statuitur, παύσεις esse futurum verbi παύω, vel παύσει reponendum erit, uti in seq. μεγάλας, vel loco יַנִּיחַ in suo cod. invenit תָּנִיחַ. Ex posteriori sententia antecedens ἴαμα quoque in ἰάματι mutandum esset. Quod si autem a παῦσις derivare aliquis mallet, παῦσις loco παύσεις reponere non dubitarem. — *הִנָּחֵם infin. Niph. a נָחַם, *pœnitere, consolari*. Jerem. XXXI. 15. Deduxerunt a נוּחַ, non a נָחַם. — הִרְפָּה Hiph. *desisto*. Psalm. XXXVI. 8. παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς, *cessare* ab ira. — חָדַל, idem. Exod. IX. 29. παυσάσθω τοῦ γενέσθαι φωνὰς θεοῦ, *cessent* fieri voces Dei, s. *desinant* tonitrua Dei. Ies. I. 16. παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, *desistite* a sceleribus vestris. Confer 1 Petr. IV. 1. ubi πέπαυται ἁμαρτίας elliptice dicitur pro πέπαυται ἀπὸ ἁμαρτίας, *destitit* a peccato. Ies. II. 22. παύσασθε ὑμεῖς ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου κ. τ. λ., *desinite* in homine inflato spem vestram ponere. Adde Inc. Jerem. XL. 4. παῦσαι, *remane*: ubi Theod. sec. cod. Norimb. ἀπόμεινον habet. Theod. Proverb. XXIII. 4. ἀπὸ τῆς συνέσεώς σου παῦσαι, pro sapientia tua, vel: si sapis, *fuge* istam vanitatem, nempe adspirandi ad magnitudinem divitis. Aqu. Symmach. sec. cod. Mosqu. Genes. XLI. 47. ἐπαύσαντο. Aqu. 1 Sam. XXIII. 13. Aquila, Symm. Job. III. 17. — חָנַן, *gratiam facio*. Ies. XXVI. 10. πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβὴς, *sedatus* enim *est* impius. Hesych. πέπαυται, πεπράϋνται. Ita Bielius. Sed mihi LXX יֻחַן non derivasse videntur a חָנַן, *gratiam consequi*, quod etiam ab hoc loco alienum esset, sed a חָנָה, quod notat *incurvari, humiliari*, et omnino adhibetur de *re, quæ ad finem properat*, v. c. Jud. XIX. 9. ubi חֲנוֹת הַיּוֹם est: *quando dies vesperascit, et ad finem inclinat*, quod etiam seriei orationis h. l. convenientius est. Michaëlis Supplem. pag. 740. confert Arabicum حين, *exitium*, احان, *perdidit*. — חָשַׁב, *excogito*. Job. VI. 26. οὐδὲ ὁ ἔλεγχος ὑμῶν τὰ ῥήματά μου παύσει, neque redargutio vestra verba mea *cessare faciet*. Fortasse legerunt יַשְׁבִּית, *cessare faciet*. — יָשַׁב, *sedeo*. Ies. LVIII. 12. τὰς τρίβους σου ἀνὰ μέσον παύσεις, semitas tuas, quæ in medio sunt, *cessare facies*. Ita Bielius. Sed παύσεις ibi non voci לָשָׁבֶת, *ad habitandum*, respondere videtur, sed potius præcedenti מְשׁוֹבֵב, *reverti faciens*, et pro παύσεις fortasse legendum est ποιήσεις, aut simile quid. — כָּלָה: כִּלָּה, Kal et Pih. *absolvo, absolvor*. Gen. XVIII. 33. ὡς ἐπαύσατο λαλῶν, cum *desiisset* loqui. Vide et Num. XVI. 31. Deut. XX. 9. Jer. XLIII.

1. et conf. Luc. V. 4. Gen. XXIV. 22. ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, *cum desinerent* cameli bibere. Vide et Genes. XXVII. 30. Jos. VIII. 24. et conf. Alberti ad Act. V. 42. p. 242. ac Wolfium ad eundem locum pag. 1084. Numer. XVII. 10. παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, *cesset* murmuratio vestra contra me. — מוּשׁ, *recedo.* Jerem. XXXI. 36. ἐὰν παύσωνται οἱ νόμοι οὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, si *recedent* hæ leges e facie mea, h. e. *a me mutabuntur.* — נָגַע, *tango.* Job. VI. 7. οὐ δύναται γάρ μου παύσασθαι ἡ ψυχὴ, non enim potest *quiescere* vel *tranquilla esse* anima mea. Si lectio sana est, legisse videntur לָנוּם, aut potius לְרַגּוֹעַ. Sed pro παύσασθαι ibi legere mallem ψαύσασθαι. — נָדַם Niph. a דָּמַם, *exscindor.* Jerem. XXV. 37. — נוֹאַשׁ Niph. a יָאַשׁ, *despero.* Ies. LVII. 10. — נוּחַ. Reliqui 1 Sam. XXV. 9. ἐπαύσαντο. Vulgat. *siluerunt.* — נִחַם Niph. *consolor me.* Ies. I. 24. οὐ παύσεταί γέ (al. rectius γάρ) μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, non enim *quiescet* animus meus in adversariis, h. e. pergam pœnas infligere adversariis meis. Adde Jerem. XXVI. 3. 13. 19. ἐπαύσατο κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐλάλησεν, *cessavit* (s. *abstinuit*) Deus a malis, quæ locutus erat. Al. Jerem. XXXI. 25. Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελε παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, Rahel plorans nolebat *solatium admittere* de filiis suis. Ita Bielius transtulit. Sed hæc translatio tunc demum locum habere poterit, si post παύσασθαι suppleatur κλαίειν, aut simile verbum. — נָצַר, *custodio.* Psalm. XXXIII. 13. παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ, *cohibe* linguam tuam a malo. — עָצַר, *cohibeo.* 1 Par. XXI. 22. οὐ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ, non *cessabit* plaga a populo. — עָרַב, *obtenebror.* Ies. XXIV. 11. πέπαυται πᾶσα εὐφροσύνη. Ita quoque Syrus. Vulgat. *deserta est* omnis lætitia. Non legerunt עָבְרָה. Sed עָרַב in l. Samar. est *expellere,* in l. Arab. *abire,* et in l. Syr. *occidere.* — רַב, *multum.* Ex. IX. 29. Ita Bielius ac Trommius, sed perperam: nam παύσασθαι ibi Hebr. חָדַל respondet. — רָבַץ, *cubo.* Ies. XIII. 21. παύσονται ἐκεῖ θηρία, *cubabunt* ibi feræ. Vide et Genes. XLIX. 14. — שָׁבַת : הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. Exod. XXXI. 16. Prov. XVIII. 18. Ies. XXIV. 8. Aquila, Symm. et Quinta Ed. Psalm. VIII. 3. τοῦ παῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητὴν, ut *compescas* inimicum et ultorem. — שׁוּב, *revertor.* Exod. XXXII. 11. παῦσαι τῆς ὀργῆς (pro ἀπὸ τῆς ὀργῆς. Vide supra Psalm. XXXVI. 8.) τοῦ θυμοῦ σου, *cessa* ab ira excandescentiæ tuæ. Vide et Jos. VII. 26. et Job. XIV. 11. — תָּמַם, *absolvor.* 2 Sam. XV. 24. ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν, usque dum *desineret* omnis populus transire. Job. XXXI. 40. ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν, *desinebat* Jobus loqui. Sirac. XVIII. 6. ὅταν παύσηται, *cum post longum laborem quiescendum sibi putaverit.* Sirac XXXI. 19.

ΟΥ' ΠΑΥ'ΟΜΑΙ, *non cesso.* הֵשִׂים קִנְצֵי לְמִלִּין, *pono fines sermonibus.* Job. XVIII. 2. μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; scil. λαλεῖν.

ΠΑ'ΧΝΗ, *pruina, ros glaciatus.* אוֹר, *lux.* Job. XXXVIII. 24. πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη. Sine dubio pro אוֹר legit כְּפוֹר, quod *pruinam* notat, coll. v. 29. — חֲנָמַל, *grando major.* Psalm. LXXVII. 52. — כְּפֹר. Job. XXXVIII. 29. — קִיטוֹר, *fumus, fumarium.* Psalm. CXVIII. 83. ὅτι ἐγενήθην ὡς ἀσκὸς ἐν πάχνῃ. Videtur legendum esse πάχνη, aut LXX legerunt קֶרַח a בָּקוֹר, quod

in omnibus Orientis linguis de *frigore* dicitur. Sap. V. 14. ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτὴ, sicut pruina tenuis a turbine agitata. Offendit insolentia hujus imaginis Kreyssigium, qui Symbol. P. VI. p. 14., præeunte Syro, pro πάχνη reponere mavult ἄχνη, *gluma*. Vide quoque Bretschneideri Spicil. s. h. v. p. 205. Kleukerus πάχνην de *spuma maris* interpretatur. Equidem existimem, πάχνην, quod de *aquæ concretione per gelu* in universum dicitur, h. l. de *nive* explicandum esse. Confirmat hanc interpretationem meam Hesychius, qui habet: πάχνη, ἡ ψυχρότης, ἀπὸ τοῦ πήσσειν, ἢ παχεῖα δρόσος, ἢ τὸ πηγνύμενον ὕδωρ ἀπὸ ψύχους. Suidas: πάχνη ἐπειδὰν ἐκ γῆς ἢ ἐκ θαλάττης ὑφ' ἡλίου ὑγρασία ἀνεχθεῖσα μὴ κατεργασθῇ, καταψυχθῇ δὲ, πάχνη καλεῖται. Hæc desumta esse ex Diogene Laërtio in Zen. Citt. Segm. 53. observat Küsterus Nott. ad Suidam. Pruina quoque pro *nive* adhibetur, v. c. apud Virgil. Georg. II. 275. et III. 368. ubi vid. Servius.

ΠΑ'ΧΟΣ, *crassities, crassitudo, densitas*, it. *pinguedo*. מַעֲבֶה, *densitas*. 1 Reg. VII. 46. ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς. — עָב ab עָבָה, *trabs densa*. 1 Reg. VII. 6. Ezech. XLI. 26. sec. schol. ed. Rom. τὰ πάχη, *densæ seu crassæ trabes*. — *עָב, *nubes*, ab עוּב. Aqu. Ies. XIX. 1. — עֳבִי. 1 Reg. VII. 25. 2 Par. IV. 5. Jer. LII. 18. — *עֳבִי, *densitas*. 2 Par. IV. 17. ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς. Vulg. bene: *in terra argillosa*. Job. XV. 26. — עֶצֶם, *os, ossis*. Num. XXIV. 8. Videtur πάχη h. l. *ossa crassa* significare, quia sequitur ἐκμυελιεῖ. — פֹּלֵחַ part. *dissecans*. Ps. CXL. 8. ὡσεὶ πάχος γῆς. Videntur legisse פֶּלַח, *segmentum*, aut פֶּלֶךְ. Πάχος γῆς autem h. l. est non *crassitudo terræ*, sed *gleba crassa terræ*, aut *terra densa et constricta*. Theodoritus ad h. l. τὸ συνεχὲς τῆς γῆς, ὃ τῷ ἀρότρῳ τεμνόμενον εἰς βώλους διαιρεῖται. Confer 1 Reg. VII. 46. Adde 2 Macc. IV. 41.

ΠΑΧΥ'ΝΩ, *pinguefacio*, item: *incrasso*, et παχύνομαι, *stupidus fio, splendidus fio*. דָּשֵׁן, verbum. Ies. XXXIV. 6. — הִסְתַּבֵּל Hithp. a סָבַל, *onustum me reddo*, nimirum *pinguedine*. Cohel. XII. 5. — הִשְׁמִין Hiph. Ies. VI. 10. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, *stupidus factus est* intellectus populi hujus. Legerunt הָשְׁמַן in Hophal. Profanis ejusmodi homines vocantur παχύνοοι, et παχεῖς τὴν διάνοιαν. Vide Elsnerum et Alberti ad Matth. XIII. 16. p. 67. et 96. — *חַשְׁרָה, *colligatio*. 2 Sam. XXII. 12. ἐπάχυνεν, *condensavit*. Habuerunt pro verbo. Arab. حشر notat *crassescere*, et *coagulari*. Sermo autem ibi est de *nubibus densis et atris*. — עָבָה. Deut. XXXII. 15. ἐπαχύνθη, *pinguis factus est*, h. e. *in summa omnium rerum abundantia*. — *עָשָׂה, *facio*. Symm. Job. XV. 27. ἐπάχυνε. Ita reddidit, quia πιμελὴν sequitur. Versio tamen hæc nimis Hebraismum sapit, quam ut Symmacho tribuo possit. Vide tamen infra s. v. πιμελή. — שָׁמֵן עָשַׁת, *pinguis et nitidus sum*. Jerem. V. 28. ἐπαχύνθησαν, *locupletes facti sunt*. Sic παχεῖς Græcis alias dicuntur *divites, opulenti*. Aristoph. Vesp. v. 287. καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει. Scholiastes ad v. 285. Παχὺς δὲ πλούσιος. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου λεπτοὺς τοὺς πένητας φησίν. Eodem sensu Comicus vocem παχὺς usurpat in Vesp. v. 1136. et in Pac. v. 638. παχεῖς et πλουσίους conjungit. Suidas: παχεῖς. οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς πλουσίους καλοῦσι συνήθως. Conf. Pollucem Lib. III. Segm. 109. et Lib. VI. Segm. 197. et quæ ex Hero-

deto notat Raphelius ad Ps. XXII. 30. p. 34.

ΠΑΧΥ'Σ, *crassus*, it. *pinguis*. בָּרִיא, *saginatus*. Ezech. XXXIV. 3. Aqu. Gen. XLI. 2. παχεῖαι σαρξὶν, quæ verba in cod. Mosqu. Symmacho tribuuntur. — מְסֻבָּל part. Pyh. *onustus*, nempe *pinguedine*. Psalm. CXLIII. 16. Confer supra παχύνω sub הִסְתַּבֵּל — שֶׁמֶן, *pinguedo*. Ies. XXVIII. 1. τοῦ ὄρους τοῦ παχέος. *Mons crassus* commode *mons pinguis* dici potest. Eadem vox, si de *unguentis* adhibetur, eorum *præstantiam* in universum indicare videtur. Hanc in rem locus est Judith. X. 3. ἐχρίσατο μύρῳ παχεῖ, et inunxit se unguento *præstantissimo, maxime odorato*. Vulgatus: *myro optimo*. Syrus: *unguento electo*. Eodem modo Plinius H. N. XIII. 1. *unguentorum hoc crassissimum est*, h. e. *maxime fragrans, odoratum*. 2 Macc. I. 20. ὕδωρ παχὺ, *aqua turbida*. Ita Syrus.

ΠΑΧΥ'Σ ΠΗΛΟ'Σ, *densum lutum*. עַבְטִיט, idem. Al. Hab. II. 6.

ΠΑΧΥ'ΤΕΡΟΣ, comparat. *crassior, pinguior*. עָבָה, *crassus sum*. Syrus, Symm. et LXX 1 Reg. XII. 10. 2 Par. X. 10. In utroque loco cum מ, nota comparativi, construitur.

*ΠΑΧΩ'Ν, nomen *mensis Ægyptiaci, qui nostro Aprili respondet*. 3 Macc. VI. 38. ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ παχὼν, ubi Syrus per ܒܝܪܚܐ, *mensis*, simpliciter transtulit, sine dubio, quia verum ejus nomen in lingua Syriaca ignoravit. Stephanus in Additam. ad Thes. L. Gr. fol. 1617. ita scribit: "Παχὼν, Ægyptiaci mensis nomen, respondentis Maio Romanorum, ut annotatum est in Lexico meo vet. In Epigrammate vero pro Julio ponitur nonus numero, incipiendo a Septembri: estque ibi in eum hic versus: Λήϊα δ' αὐανθέντα παχὼν δρεπάνοισι φυλάσσει." Adde Joh. Alb. Fabricii Menologium (Hamb. 1713.) p. 22. 24. 26.

ΠΕΔΑ'Ω vel ΠΕΔΕ'Ω, *vincio, ligo, compedibus* seu *pedicis constringo*. אָסִיר, *vinctus*. Psalm. LXVII. 7. LXVIII. 38. LXXVIII. 11. et alibi. — אָסַר. Job. XXXVI. 8. Psalm. CXLV. 6. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא. Psalm. LXXXIX. 14. ubi tamen alii pro πεπεδημένους habent πεπαιδευμένους, quod glossema sapit. Lectionem receptam confirmat locus Sirac. VI. 25. Confer infra s. v. πέδη ac πεδητής. — כְּפַת : כְּפִית Chald. Peh. et Pah. *vincio, ligo*. Dan. III. 20. 24. 25. Metaphorice adhibetur in Orat. Menass. ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν, qui *certis cancellis et finibus contines* mare: ubi cum κλείειν et σφραγίζεσθαι permutatur.

ΠΕ'ΔΗ, *compes, pedica, pedum vinculum*. זִקִּים plur. *catenæ*. Psalm. CXLIX. 8. — כֶּבֶל, *compes, qua pes vincitur*. Psalm. CIV. 18. — *מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Inc. 2 Sam. XXII. 6. πέδαι θανάτου, *vincula mortis*. — מוֹסְרִים, *vincula*. Aqu. Theod. Ies. XXVIII. 22. πέδαι. — נְחֻשְׁתַּיִם dual. ex נְחֹשֶׁת, *æreæ compedes*. 2 Sam. III. 34. 2 Reg. XXIV. 27. Jerem. XXXIX. 7. et alibi. Sirac. VI. 26. εἰσένεγκαι τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς, scil. σοφίας, ubi leges et præcepta religionis et sapientiæ eleganter comparantur cum compedibus et vinculis, quatenus habent vim obstringendi, ac sensus est: omnem vitam tuam dirige ad sapientiæ præcepta: et ib. v. 30. ἔσονταί σοι αἱ πέδαι αὐτῆς εἰς σκέπην ἰσχύος, h. e. *observatio præceptorum ejus* tibi summam præstabit tutelam. Vide supra ad κλοιὸς dicta. Suidas: πέδαι, δεσμὰ, παρὰ τὸ ποὺς καὶ τὸ δέω, τὸ δεσμεύω, ἢ παρὰ τὸ πιέζειν τοὺς πόδας. Glossæ: *Compedes*, πέδαι. Conf. Salmasium de Modo Usurarum p. 812.

a ΠΕ'ΔΑΙ ΧΑΛΚΑΙ", *compedes æneæ.* נְחֻשְׁתַּיִם dual. idem. Jud. XVI. 22. 2 Par. XXXVI. 6.

ΠΕΔΗ'ΤΗΣ, *compedibus adstrictus, vinctus.* נְעוּרִים plur. *pueritia.* Inc. Ps. CXXVI. 5. υἱοὶ τῶν πεδητῶν. Videtur auctor hujus versionis legisse נְצִירִים aut הַנְּצִירִים, a נָצַר, *servare, custodire.* Sed quia tunç sensus exoritur admodum incom- b modus, legere mallem παιδευτῶν aut πεπαιδευμένων (Vide supra ad πεδάω sub Psalm. LXXXIX. 14.), ut eundem sensum exprimere voluerit, quem auctor Ed. Sextæ, qui habet: ἀκόνιος νοῦ. Vide supra s. ἀκονίς. Montfauconius hæc verba ne quidem Latine vertere ausus est. Fortasse etiam πεδητῶν deducendum est a πεδητής, h. e. *qui* c *compedibus adstringit,* et metaphorice: *qui alios præcepta et leges religionis et sapientiæ docet.* Vide supra s. v. πέδη et πεδάω. Sap. XVII. 2. δέσμιοι σκότους καὶ μακρᾶς πεδῆται νυκτὸς, tenebris vincti, et longæ noctis *compedibus constricti.* Suidas: πεδῆται, συμπεδημένοι, συνδεδεμένοι, καὶ πεδήτης, ὁ δεσμευθείς.

ΠΕΔΙΑ'Σ, ἀδος, *locus planus* seu d *campestris, planities.* עֲרָבָה. Symm. Num. XXII. 1. XXVI. 3. 32. 38. 2 Sam. XV. 28. Amos VI. 14. Herodot. II. p. 127. 15. Restituenda etiam est hæc vox Heraclito de Allegor. Homer. in edit. Gal. Opusc. Myth. p. 462., ubi editum πηγάς.

ΠΕΔΙΝΟ'Σ et ΠΕΔΕΙΝΟ'Σ, *campestris.* בִּקְעָה, *vallis.* Deut. XI. 11. — מִישׁוֹר, *planities.* Deut. IV. 43. e 2 Par. XXVI. 10. Jerem. XXI. 13. — נִשְׁפֶּה part. Niph. *excelsus,* a rad. שָׁפָה, Arab. شفى, *eminere.* Ies. XIII. 2. Legisse videntur נִשְׁפַּח a שָׁפַח, *dilatavit, extendit,* aut potius respexerunt ad Syr. ܫܦܐ, *æquare et complanare.* Vide Bootii Anim. Sacr. Lib. I. p. 61. — *עֲמָקִים, *valles.* LXX sec. Hex. s. potius Inc. Int. Jer. XLIX. 4. ubi duæ versiones coaluerunt. — עֲרָבָה. f Symm. Ies. XXXV. 1. πεδινή, sc. χώρα, *regio campestris,* ubi alii πεδιάς. Symm. Deut. III. 17. Jos. XI. 2. 1 Sam. XXIII. 24. — שְׁפֵלָה, *planities.* Jos. IX. 1. X. 40. Jud. I. 9. et alibi sæpius. Aqu. Abd. 19. — *שִׁפְלָה, *depressio.* Aquila et LXX Ies. XXXII. 19. — *תַּחְתִּית, *pars inferior.* Inc. Jud. I. 15. ubi vid. Scharfenbergius. Vide quoque g 1 Macc. III. 40. ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ.

ΠΕΔΙ'ΟΝ, *campus, planities.* *אַיָּלוֹת plur. fœm. *cervæ.* Symm. Psalm. XXVIII. 9. πεδία. Videtur mihi hæc versio Symmachi non suo loco hic posita esse, ac potius pertinere ad v. 8. ubi in textu Hebr. legitur: קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר. Certe et alibi quoque πεδίον Hebr. מִדְבָּר respondet. Vide tamen se- h quentem articulum. — *אַיָּל, *cervus.* Ed. Sexta Ps. XLI. 2. πεδίον. Auctor hujus versionis legisse videtur vocem Hebraicam ea ratione punctatam (nempe אֵיל), qua *campum* significat, aut aliam imaginem substituisse. Vulg. sicut *areola* propagata. Vide supra s. αὐλών. — אֵלוֹן. Aqu. Jud. IX. 6. — אָפִיק, *alveus.* Ez. XXXI. 12. XXXV. 8. אָפִיק i in notione *vallis* legitur quoque Ezech. VI. 3. et XXXI. 12. — *אַרְבַּע, *Arba,* nomen proprium. Gen. XXXV. 27. εἰς πόλιν τοῦ πεδίου. Forte legerunt עֲרָבָה, vel עֲרָפָה, quod *locum campestrem, planitiem* notat. — בִּקְעָה, *vallis, planities.* Gen. XI. 2. εὗρον πεδίον ἐν γῇ Σεναὰρ, invenerunt *planitiem* in terra Sennaar. Ita Herodotus Lib. I. cap.

178. init. Βαβυλὼν κέεται ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, Babylon sita est in *planitie* ingenti. Vide Raphelii Annotatt. Herodot. in SS. p. 3. Deut. VIII. 7. Jos. XI. 8. et alibi sæpius. Adde Dan. III. 1. sec. cod. Chis. Aqu. Symmach. Theodot. Ies. XL. 4. — *יְהוָה. Psalm. CIII. 16. τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. Vulg. *ligna campi*. Fortasse legendum est τοῦ κυρίου, ut omnes reliqui interpretes Græci habent. Aqu. et Theodot. utramque lectionem conjungunt τοῦ πεδίου, κυρίου. Sed quis non videt, πεδίου esse corruptam lectionem LXX Intt.? Conf. Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 837. seq. Non tamen repugnarem, si quis mallet, πεδίου esse h. l. a LXX interpretationis causa additum. Nam *arbores Jovæ* sunt h. l. *arbores sylvestres, quæ sponte nascuntur,* et opponuntur *arboribus ab hominibus plantatis*. — *מִבְקָעָה part. fœm. Pyh. *disrupta*. Ezech. XXVI. 10. ἐκ πεδίου. Hic sine dubio legerunt מִבְקְעָה. Nam בִּקְעָה est πεδίον, *campus planus, vallis*. — מִדְבָּר, *desertum*. Joël. II. 3. III. 19. — מִישׁוֹר, *planities*. Jos. XX. 8. — מַעְגָּל, *orbita*. Ps. LXIV. 12. τὰ πεδία σου. Ita quoque Vulgat. et Arabs. Libere transtulerunt. Syrus legisse videtur τὰ βοΐδιά σου, *vituli tui*. Habet enim [illegible]. Lectio minime contemnenda, cum עֵגֶל apud Hebræos *vitulum* notet. — נָוֶה, in plur. נְאוֹת, *pascuum*. Joël. II. 22. — עֵמֶק, *vallis*. Gen. XIV. 17. Jerem. XLIX. 4. Adde Job. XXXIX. 10. ubi pro ἐν πεδίῳ Ald. et Compl. ἐν ποδὶ habent, quod est merum glossema. Vulg. *terram ungula fodit*. Scilicet πεδίον notat quoque *partem superiorem pedis, cui subjacent digiti,* quæ nunc *metatarsus* dicitur. Pollux Onom. II. 197. — *קְרָאָה, *occursus*. Job. XXXIX. 21. ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον. Nisi statuere velis, πεδίον h. l. esse *campum* sensu Latino, h. e. *locum pugnæ*, recipienda fortasse erit lectio εἰς πόλεμον, quam Augustinus ob oculos habuisse videtur, cum transtulit *in prælium*. — רֶשֶׁף, *pruna ignita*. Hab. III. 4. εἰς πεδία. Videntur legisse שְׁפִי aut שְׁפָיִם, nam שְׁפִי est ex usu l. Syr. et Arab. *planities*. Conf. Michaëlis Supplem. p. 2343. Arabs legit καὶ παιδεία s. παιδία ἐξελεύσεται κ. τ. α., et disciplina prodibit in vestigiis ejus. Æque vitiose etiam secundum Theodoritum legitur in aliquibus libris εἰς παιδείαν, ut quoque ed. Venet. et Argent. habent. Fuerunt etiam, qui conjicerent, LXX πετεινὰ scripsisse. Wahlius in Comment. ad h. l. conjicit adeo εἰσπέτεινα s. ἐκπέτεινα, volucres. — שָׂדֶה, *ager*. Gen. IV. 8. XXIV. 65. XXIX. 2. et alibi sæpius. Adde Inc. 2 Sam. X. 8. — שְׁדֵמָה, *arvum*. Ies. XVI. 8. Hab. III. 16. — שְׁפֵלָה, *planities*. Deut. I. 7. Jos. XI. 2. XII. 8. — שָׁרוֹן, *Saron*, nomen regionis campestris. Cant. II. 1. ἄνθος τοῦ πεδίου. Videntur nonnullis legisse הַשָּׂדֶה pro הַשָּׁרוֹן. Sed שָׁרוֹן notat omnino *regionem campestrem producendis floribus et pascendis gregibus aptam*, unde etiam Symm. Ies. XXXV. 2. per πεδίον interpretatus est, per metonymiam speciei pro genere. Sic *Carmel* significat et montem sic dictum, et *quamvis regionem frugiferam*. Chaldæis מֵישְׁרָא notat *planitiem, campum*. Conf. quoque Masium ad Jos. XIX. 6. Sirac. XXIV. 16. 1 Macc. IV. 6. 2 Maccab. XIV. 33. ubi pro ἰσόπεδον mendose legitur εἰς πεδίον, coll. IX. 14. Suidas: πεδίον, ἡ γῆ.

*ΠΕΖΗ͂, *pedestri, terrestri itinere, pedibus*. בְּרֶגֶל, *in pede*. 2 Sam. XV. 17. πεζῇ sec. cod. Vat. ubi reliqui libri πεζοὶ habent. Etymol. M. 604. 47. πεζῇ πορεύομαι. Confer Herodot.

a VII. c. 40. ac Lex. N. T. s. h. v. Vide quoque sub πεζός.

ΠΕΖΙΚΟ'Σ, *pedestris*. 1 Maccab. XV. 38. XVI. 5.

*ΠΕΖΟΜΑΧΙ'Α, *pugna pedestris* seu *terrestris*. 4 Maccab. XVII. 24. Polyb. V. 69. 7. ubi opponitur ναυμαχίᾳ.

ΠΕΖΟ'Σ, *pedes, peditis, qui pedibus iter facit*, adjective: *pedestris*.
b בְּרֶגֶל, *in pede*. Jud. V. 15. 2 Sam. XV. 17. sec. cod. Alex. Compl. et Ald. πεζοί, ubi in cod. Vat. legitur πεζῇ. Ib. v. 18. πεζοὶ sec. Complut. Ald. Vulg. *pedites*, ubi cod. Vat. habet τοῖς ποσὶν αὐτῶν, quæ videntur esse verba Aquilæ, ita ut pro αὐτῶν reponendum αὐτοῦ censeam. Ib. v. 16. πεζοὶ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ sec. Compl. ubi duplex est interpretatio, et ver-
c ba τοῖς ποσὶν αὐτοῦ Aquilæ vindicanda sunt. Eadem permutatio πεζῇ et πεζοὶ locum quoque habet apud Xenoph. Anab. VII. 1. 1. Adde Herodot. V. 98. VI. 16. — רַגְלִי. Exod. XII. 37. Num. XI. 21. Οἱ λοιποὶ 1 Sam. XV. 4. Syrus Int. Jer. XII. 5. Baruch. V. 6. Judith. VII. 2. ubi Vulgatus pro πεζοὶ in suo codice invenisse videtur αἰχμάλωτοι.
d Equidem legere mallem ψιλοί. Sir. XVI. 11. 1 Macc. XI. 4. Eustathius ad Il. Δ', p. 471. Rom. πεζὸς ποσὶν ἁπλῶς βαίνων, h. e. ὁ διὰ τῶν ἰδίων ποδῶν τὴν ὁδὸν ποιούμενος. Vide Phavorin. s. πεζὸς, et Etymol. M. s. πέδη. Adde Pindar. Pyth. X. 46. et Æschyl. Perss. v. 721.

ΠΕΙΘΑΡΧΕ'Ω, *obedio, pareo*, proprie, *principi vel magistratui pareo*.
e *שָׁמַע, *audio, obedio*. Alex. Dan. VII. 27. sec. cod. Chis. et Justinum Martyr. πειθαρχήσουσιν αὐτῷ. 3 Esdr. VIII. 96. ὅσοι πειθαρχοῦσι τῷ νόμῳ κυρίου, quotquot *obediunt* legi domini: ubi in textu Hebr. X. 3. legitur הַחֲרֵדִים, *contrementium*, vel *paventium*, h. e. *summa diligentia versantium*. Sirac. XXXIII. 33. κἂν μὴ πειθαρχῇ, etsi non *pareat*. Substantivum πειθάρχησις legitur
f apud Zonaram Lex. 910. εὐνομία, νόμου πειθάρχησις.

ΠΕΙ'ΘΩ, *persuadeo, placidum, tranquillum reddo*, et πείθομαι, *confido, credo, fidem habeo, persuadeor, convincor, fiduciam habeo, securus sum, morem gero, obedio, pareo*. *אָבָה, *volo*. Symm. Psalm. LXXX. 12. Ἰσραὴλ οὐκ ἐπείσθη μοι, Israël non *obtemperavit* mihi. Bene quoad sen-
g sum. In textu Hebr. legitur: *me non vult*, h. e. *negligit me, nec mihi obtemperat*. —*בָּטָה, *effutio*. Theod. Prov. XII. 18. Non legit בֹּטֵחַ, ut nonnulli opinati sunt, sed בָּטָא per Aleph in fine est *pronuntiare, effutire*. Quia ergo hic irregulariter scribitur בּוֹטֶה per He, idcirco Theodotion sumsit per commutationem literarum gutturalium ה et
h ח pro בּוֹטֵחַ. — בָּטַח. Jud. XVIII. 10. ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, venietis ad populum *securum*. Vide et v. 27. 2 Reg. XVIII. 20. τίς ἡ πεποίθησις αὕτη, ἣν πεποίθησας; quænam hæc fiducia, qua *confidis*? seu: cui *confidis*? Hesychius: πέποιθας, θαῤῥεῖς. 2 Reg. XVIII. 21. πέποιθας σεαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον, *confisus es* virgæ. Job.
i VI. 20. οἱ ἐπὶ πόλεσι καὶ χρήμασι πεποιθότες, urbibus et opibus *confisi*. Job. XL. 18. πέποιθεν, ὅτι προσκρούσῃ ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, *persuasum sibi habet*, quod Jordanes se allidat ori suo. Psalm. CXXIV. 1. οἱ πεποιθότες ἐπὶ κύριον, *confisi* Domino. Vide et Prov. XXVIII. 25. Prov. XIV. 16. ἑαυτῷ πεποιθὼς, sibi ipse *confisus*. — בֶּטַח, *fiducia*. 1 Sam.
k XII. 11. κατῳκεῖτε πεποιθότες, habitastis *securi*. Vide et Deut. XXXIII. 28. Prov. X. 10. Inc. Prov. I. 33. יִשְׁכָּן בֶּטַח ἀναπαύσεται ἐν εἰρήνῃ πεποιθώς. Duplex versio hic locum habet. Posterior est fortasse Theodotionis, coll. Jud. XVIII. 10. —

a לָבֶטַח, *cum fiducia*. Deut. XXXIII. 12. Levit. XXV. 18. 19. et alibi. — בִּטְחָה, *fiducia*. Ies. XXX. 15. — בַּטֻּחוֹת plur. *securitates*. Job. XII. 6. μηδεὶς πεποιθέτω, πονηρὸς ὤν, nemo *securus sit*, qui malus est. — *גָּרַס, *frango*. Theod. Quinta et Sexta Editio Psalm. CXVIII. 20. ἐπεποίθησεν, *fiduciam habuit*. Sed quia in textu Hebr. legitur *fracta est*, b sc. *anima desiderio*, dubio caret, reponendum esse ἐπεπόθησεν, ut h. l. apud LXX et Aquilam legitur. — הֶאֱמִין Hiph. *credo*. Prov. XXVI. 25. μὴ πεισθῇς αὐτῷ, ne *credas* illi. Conf. Act. V. 36. 37. Sic et Maximus Tyrius Diss. XXIV. p. 256. καὶ Ὁμήρῳ πείθομαι, καὶ πιστεύω Πλάτωνι. — הֵנִיחַ Hiph. *quiescere facio*, a נוּחַ. Ies. XXX. 32. — *הֵסִית c Hiph. a סוּת, *seduco, instigo*. 1 Sam. XXVI. 19. sec. Compl. ἔπεισε, ubi sensu malo adhibetur, ac cum ἐπισείειν permutatur. — הִתְרְחֵץ Chald. Ithpeh. *me committo et permitto*, ac ex adjuncto; *confido*. Dan. III. 29. — חָסָה, *confido, confugio in tutelam*. Jud. IX. 15. πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου, *confidite* protectione mea. 2 Sam. XXII. 31. Psalm. II. 13. et d alibi. — חָסוּת, *refugium*. Ies. XXX. 3. — יֵאוֹת, *consentio*. Symm. Gen. XXXIV. 22. πεισθήσονται, *morem gerent*. — מִבְטָח, *fiducia*. Job. XXXI. 24. Jerem. XLVIII. 13. Prov. XXI. 22. — מִהֵר Pih. *festino*. 1 Reg. XX. 33. Sed pro ἐπείσαντο reponendum ibi est ἐσπεύσαντο. Alii libri habent ἐσπείσαντο. — מַחְסֶה *fiducia*. Ies. XXVIII. 17. οἱ πεποι-e θότες μάτην ψεύδει, frustra *confisi* mendacio. Confer Ep. ad Philem. v. 21. — נִשְׁעַן Niph. *nitor*. 2 Par. XIV. 11. XVI. 7. 8. Ies. XXXI. 1. — עֲלִיצוּת, *hilaritas, gaudium*. Incert. Hab. III. 14. πεποιθότας. A nonnullis haec vox refertur ad יִסְעֲרוּ, *turbinabunt*, ut legerit יִבְטְחוּ, à rad. בָּטַח, *speravit, confisus est*. — *עָמַד, *sto*. Dan. XI. 17. καὶ οὐ πείσεται sec. cod. Chis. Sed sine f dubio reponendum est οὐ στήσεται. — *צְחִיחָה, *siccum*. Theod. Psalm. LXVII. 7. πεποιθότας. Sc. putavit, *in sicco habitare* esse h. l. metaphorice *secure vivere*, cum e contrario *siccitas* h. l. sit symbolum *miseriae* et *inopiae*. Certe eos aliam lectionem secutos esse statuere nollem. — קִבֵּל, Pih. *accipio, recipio*. Esth. IV. 4. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ille autem g *non persuaderi se sinebat*. — קִוָּה Pih. *exspecto*. Ies. XXXIII. 2. — שָׁמַע, *audio, obedio*. Inc. Gen. III. 27. ἐπείσθησαν, *obediebant*. Sic Aelianus V. H. III. 26. ὡς οὐκ ἐπείθετο, cum non *obediret*. Vide et Lib. IX. c. 23. ac Lex. N. T. s. h. v. — שִׁסַּע Pih. *discindo*. 1 Sam. XXIV. 8. ἔπεισεν Δαβὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, *placidos* s. *tranquillos* redde- h bat David viros suos verbis, seu: verbis persuasoriis eos *a proposito abstrahebat*. Sunt, qui putent, eos legisse יְשַׁמַּע, ut Targum. Sed recte observat Joh. Buxtorfius in Vindic. Verit. Hebr. P. II. c. 10. שִׁסַּע significare etiam *discerpere*, et tralatitio sensu sumi posse, ut sumsit Vulgatus, qui habet: *et fregit viros verbis*. Confer quoque i Matth. XXVIII. 14. 1 Joh. III. 19. Judith. XII. 10. πεῖσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν, abiens quaeso *persuade* mulieri Hebraeae. Vide et 2 Macc. VII. 26. Sap. III. 9. οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, qui *confidunt* in eo. Sap. XIII. 7. πείθονται τῇ ὄψει, *persuadentur* vel *convincuntur* aspectu. 2 Macc. IX. 27. πέπεισμαι, *confido*. Conf. Rom. VIII. 38. Hesych. πέπεισμαι, ἤλπικα, θαῤῥῶ. 2 Macc. IV. 45. Menelaus multa promisit Ptolemaeo πρὸς τὸ πεῖσαι τὸν

a βασιλέα, ut placatum redderet regem iratum, coll. Act. XII. 20. 2 Macc. X. 20. πεπείσθησαν ἀργυρίῳ, pecunia sunt corrupti, coll. Matth. XXVIII. 14. Josephus A. J. XIV. 11. pag. 717. Havercr. πείσας ἀργυρίῳ τὸν οἰνοχόον. Sir. IV. 15. κατασκηνώσει πεποιθὼς, habitabit placide, h. e. perenni felicitate fruetur.

ΠΕΠΟΙΘΩ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, confi-b dens fio, confido, securus sum. נִשְׁעַן Niph. nitor. Ies. XXX. 12.

ΠΕΠΟΙΘΩ'Σ ΕΙ'ΜΙ', confisus sum, confido. בָּטַח, idem. Job. XI. 18. Prov. III. 5. Ies. XII. 2. — בָּטַח בִּטָּחוֹן, confido fiducia. Ies. XXXVI. 5. — בֶּטַח, fiducia. Ies. XXXII. 17. — הָיָה בֶּטַח, sum securus. Jud. VIII. 11. ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα, milites in castris c erant securi. — הִתְעַנֵּג Hithp. oblecto me. Ies. LVIII. 14. — חָסָה. 2 Sam. XXII. 3. — מַבָּט, exspectatio. Ies. XX. 5. 6. — מַעֲרִיץ, terror. Ies. VIII. 13. κἂν ἐπ' αὐτῷ πεποιθὼς ἦν. Speciem reverentiæ erga Deum pro reverentia in universum posuerunt. — נִשְׁעַן Niph. nitor, metaph. confido, spero. Ies. X. 20. Symmach. Prov. III. 5. ubi sensu d malo adhibetur. — שָׁעָה, respicio. Ies. XVII. 7. 8. XXXI. 1. Scil. qui in aliquem respicit et inclinat, eo ostendit, se in eum confidere. Adde Ies. XXXII. 3. — שָׁקַט, quiesco. Jer. XLVIII. 11. — תָּלָה, suspendo. Ies. XXII. 24. 2 Macc. XV. 7.

*ΟΥ' ΠΕΙ'ΘΟΜΑΙ, nolo. מֵאֵן. renuo. Symm. Ps. LXXVI. 3.

e ΠΕΠΟΙΘΕ'ΝΑΙ ΠΟΙΕ'Ω, confidere facio. הִבְטִיחַ Hiph. Jerem. XXVIII. 15. XXIX. 26. — הֵסִית Hiph. a סוּת, incito. 2 Par. XXII. 15.

ΠΕΙΝΑ'Ω, esurio, famelicus sum. דָּאַב, mœstus sum. Jer. XXXI. 12. 25. In posteriore loco videntur legisse יָעֲבָה, quemadmodum in priore רָעֵב loco דָּאַב. Fortasse tamen דָּאַב de fame delassante in- f tellexerunt. Vide Michaëlis Suppl. p. 383. — יָעֵף, fessus sum. Ies. XL. 28. 30. 31. Ita reddiderunt inepte, quasi יָעֵף in omnibus his locis sit præ fame deficere. — יָעֵף, verbale, fessus. Ies. XLI. 29. — יָרַד, descendo. Prov. XVIII. 8. ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πεινάσουσι. Sed sunt hæc verba ab h. l. prorsus aliena, ac pertinent ad cap. XIX. g 15. — נָהַם, rugio, speciatim de leone præ fame rugiente. Proverb. XXVIII. 15. λέων πεινῶν. — עָיֵף, fessus. Deut. XXV. 18. Jud. VIII. 5. Ies. V. 27. XXVIII. 12. In omnibus his locis עָיֵף acceperunt de languente s. viribus deficiente præ fame. Vide supra s. יָעֵף. — רָדַף, persequor. Jud. VIII. 4. ὀλιγοψυχοῦντες καὶ πεινῶντες. Ita Alex. Oxon. h Ald. Compl. Sed veram lectionem habet cod. Vat. πεινῶντες καὶ διώκοντες, ut πεινῶντες ad עֲיֵפִים referatur. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Secundum Tychsenium loco רדפים legerunt רעבים. — רָעֵב, verbum. Genes. XLI. 56. Psalm. XXXIII. 10. XLIX. 13. et alibi sæpius. — רָעֵב, verbale, esuriens. 1 Sam. II. 5. 2 Sam. XVII. 29. Job. XXII. i 7. et alibi. Sir. XVI. 27. οὔτε ἐπείνασαν, non præ fame deficiunt, aut: ea impediuntur in labore suo et executione jussus divini. Sermo ibi est de corporibus cœlestibus, quæ veteres Platonici putarunt esse animata.

ΠΕΙ'ΡΑ, tentatio, experimentum, periculum, experientia. מַסָּה, no-

a men loci in deserto, sic vocati ob tentationem Israëlitarum. Deuter. XXXIII. 8. Sap. XVIII. 20. ἥψατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου, tetigit vero etiam justos *periculum* mortis, aut, ut rectius Suicerus s. h. v. transtulit: *justi quoque mortem experti sunt*. Sap. XVIII. 25. ἦν γὰρ μόνη ἡ πεῖρα τῆς ὀργῆς ἱκανὴ, erat enim solum *experimentum* iræ sufficiens.
b 2 Macc. VIII. 9. ἐν ταῖς πολεμικαῖς χρείαις πεῖραν ἔχοντα, in bellicis rebus *experientiam* habentem. Suidas: πεῖρα, ἀπόπειρα, δοκιμή.

ΠΕΙ͂ΡΑΝ ΛΑΜΒΑ΄ΝΩ, *experimentum capio, tento, periculum facio.* נָסָה Niph. *tento.* Deut. XXVIII. 56. ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ ποῦς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, cujus pes *periculum* non *fecit* ingrediendi in terram.
c Confer Hebr. XI. 29. et ad h. l. Raphelium pag. 679. seq. Suiceri Thes. T. II. p. 656. ac Lexicon N. T. s. h. v.

ΠΕΙΡΑ΄ΖΩ, *tento, exploro, periculum facio, experior*, et Πειράζομαι, *experientiam, usum habeo.* *בָּחַן, idem. Aqu. Mal. III. 10. πειράσατε. Vulg. *probate.* — הִתְמַכֵּר Hithp. *vendo me.* 1 Reg. XXI. 20. ubi ta-
d men alii rectius πέπρασαι pro πεπείρασαι habent, quemadmodum 2 Reg. XVII. 17. pro ἐπειράθησαν reponendum est ex aliis libris ἐπράθησαν. — חָנֵף, *hypocrita.* Ps. XXXIV. 19. ἐπείρασάν με. Legisse videtur בְּחָנוּנִי loco בְּחַנְפֵי. Vid. Starcke Carm. David. Vol. I. pag. 273. — *יָדַע, *cognosco*, it. *usu experior.* Symm. Cohel. VIII. 5. — נִחֵשׁ Pih. *augu-*
e *ror.* Samar. et Inc. Genes. XLIV. 15. vel potius 5. πειρασμῷ πειράζει ἐν αὐτῷ, *solet augurari ex hoc poculo.* Vide ad h. l. Scharfenbergium. — נִסָּה Pih. Genes. XXII. 1. Exod. XV. 25. XVI. 4. et alibi sæpius. 1 Sam. XVII. 39. οὐ μὴ δύναμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πεπείραμαι, non possum incedere in his, *quia usum non habeo* (sic Vulgatus recte expressit), h. e. quia non *assuetus f sum.* Dan. I. 12. πείρασον δὴ παῖδάς σου ἡμέρας δέκα, *periculum* quæso *fac* cum servis tuis dies decem: ubi alii δοκίμασον habent. Vide et v. 14. Adde Symm. Cohel. VII. 24. ubi πειράζεσθαι τινὸς est *periculum alicujus rei facere.* LXX ibi habent: πάντα ταῦτα ἐπείρασα. — צָרַף, *exploro.* Ps. XVI. 4. ἐπείρασάς με, *explorasti* me, ubi tamen alii libri g fortasse rectius ἐπύρωσας habent. Præterea legitur Dan. XII. 9. sec. cod. Chis. ubi nihil in textu Hebr. respondet. Sap. II. 17. Sir. XIII. 15. XXXVII. 30. Sap. XII. 26. ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειράσουσιν, justum Dei judicium *experientur*, aut potius: *experti sunt*, ut Vulgatus reddit. Sap. II. 25. πειράζουσι δὲ αὐτὸν (sc. διάβολον) οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄν- h τες. Bene Vulgatus: *imitantur* autem illum, qui sunt ex parte illius.

ΠΕΙΡΑ΄ΟΜΑΙ, Ω͂ΜΑΙ, *tento, nitor, annitor, conor, studeo, contendo, operam do, volo.* הִתְלַהְלֵהַּ Hithp. a לָהָה, *insanio.* Prov. XXVI. 18. ὥσπερ πειρώμενοι προβάλλουσι λόγους, tanquam *tentantes* (potius: *tentati*, sc. *a dæmone* seu *spiritu malo*, de i quo πειράζειν in N. T. sæpius adhibetur.) emittunt sermones. Ita LXX sec. Ald. et Symmachus. 1 Macc. XII. 10. ἐπειράθημεν ἀποστεῖλαι, sc. πρέσβεις, *voluimus* mittere legatos. 2 Macc. X. 12. ἐπειρᾶτο τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν, *conabatur* s. *quærebat* pacifice agere cum illis. Confer Act. IX. 26. et Ælian. V. H. III. 35. et Lib. IX. k c. 11. 2 Macc. XI. 19. πειράσομαι παραίτιος ὑμῖν ἀγαθῶν γενέσθαι, bonorum vobis auctor esse *studebo.* Lex. Cyrilli MS. Brem. πειράσομαι, σπουδάσω. Sic Act. XXVI. 21. ἐπειρῶντο (με) διαχειρίσασθαι. Unde apud Hesychium ἐπειρῶντο exponitur ἐσ-

πολύδαζον, ἐβούλοντο. Conf. et 2 Macc. II. 24.

ΠΕΙΡΑΣΜΟ'Σ, *tentatio, exploratio,* i. q. πεῖρα. מַסָּה, idem. Ex. XVII. 7. Deut. IV. 34. VI. 16. et alibi. — נַחַשׁ, *augurium.* Samarit. et Inc. Gen. XLIV. 15. Sed, ut recte observavit ad h. l. Scharfenbergius, pertinent hæc verba ad v. 5. — עִנְיָן, *occupatio,* et quidem *molesta.* Cohel. V. 2. Sed e comparatione c. I. 13. apparere videtur, loco πειρασμοῦ reponendum esse περισπασμοῦ, ut jam conjecit Semlerus. Confer quoque ibid. II. 26. et IV. 8. Vetus Itala: *sollicitudo.* Vide et Sirac. XXVII. 5. 7.

ΠΕΙΡΑΤΕΥ'Ω, *piraticam exerceo, naves in mari capio, piratam ago, prædor, depopulor.* גָּדַד, *depopulor.* Genes. XLIX. 19. πειρατεύσει αὐτὸν, *depopulabitur* illum. Strabo Geogr. XIV. p. 980. A.

ΠΕΙΡΑΤΗ'ΡΙΟΝ, sc. πλῆθος vel σύστημα, *prædonum agmen, latronum turma.* גְּדוּד, *turma.* Genes. XLIX. 19. Ambrosius c. 8. perperam vertit *tentationem,* quæ πειρητήριον dicitur. Πειρατήριον est potius *globus piratarum,* σύστημα λῃστῶν, ut Hippolytus in Catena Patrum ad h. l. exposuit. Sic legitur apud Auctorem Testamenti Isaschar §. 5. in fine. Job. XIX. 12. ubi pro τὰ πειρατήρια Theodot. μονόζωνοι, Symm. λόχοι habet. Psalm. XVII. 32. ἀπὸ πειρατηρίου, ubi per *prædones, latrones* hostes Davidis intellegendi sunt. Præterea reperitur pro eadem voce Hebr. in plurali apud duos Inc. Intt. 2 Reg. V. 2. post μονόζωνοι, et est additamentum ex versione alius interpretis. Vulgatus habet *latrunculi.* — גָּד. Symm. Gen. XXX. 1. de *turma* s. *agmine filiorum.* — צָבָא, *militia.* Job. VII. 1. ubi Vulgatus, qui h. l. aperte secutus est LXX Intt., per *militiam* transtulit. Comparatur autem h. l. vita humana cum militia, quia est *statio* s. *conditio admodum molesta,* coll. Num. IV. 3. V. quoque s. v. στρατεία et A. Dounæi Prælect. ad Lysiam p. 53. Adde Job. X. 17. ubi *agmen malorum* notare videtur. Vide s. v. πειρατής. Schol. ad 1 Sam. XXX. 15. πειρατήριον interpretatur τὸ λῃστρικὸν σύστημα. Apud Hesychium πειρατήριον exponitur τόπος λῃστῶν. Cappello Gen. XLIX. 19. vertitur *tentatio,* quem propterea notat L. Bos. Prolegg. in LXX Intt. Vide quoque Fischeri Clavem Verss. GG. p. 71. seq.

ΠΕΙΡΑΤΗ'Σ, *pirata, prædo, maritimus latro.* גְּדוּד, *turma.* Job. XXV. 3. Hos. VI. 9. ubi Targ. אנש למשרין, *vir exercituum.* Vid. Valckenar. ad Ammon. p. 194.

ΠΕΚΟΥ'ΛΙΟΝ, *peculium.* Vox Latina jam usu apud Græcos recepta tempore Symmachi, qui hac voce in numero plurali usus est Cohel. II. 8. pro Hebr. סְגֻלָּה. Lex. vet. *Peculium,* κτῆσις τοῦ ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐξουσίᾳ ὄντος, τοῦτ' ἔστιν υἱοῦ ἢ δούλου. In Glossario Βασιλικῶν a Labbeo edito explicatur verbis: ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον.

ΠΕ'ΛΑΓΟΣ, *pelagus, mare profundum.* 2 Maccab. V. 21. 4 Maccab. VII. 1. τὸ τῶν παθῶν πέλαγος. Hes. πέλαγος, μέγεθος, πλῆθος, βυθὸς, πλάτος θαλάσσης. Plura de hac voce vide apud Suicerum Thes. T. II. p. 661. Alberti ad Matth. XVIII. 6. p. 114. seq. et in Museo Brem. Vol. I. P. I. p. 106.

ΠΕΛΑΡΓΟ'Σ, *ciconia,* ex πέλαν, i. e. μέλαν, et ἀργὸν, i. e. λευκὸν, quoniam ciconia nigras et albas pennas habet. Vide Bocharti Hieroz. P. II. p. 319. חֲסִידָה, idem. Al. Job. XXXIX. 13.

ΠΕ'ΛΑΣ, *prope.* Hinc ὁ πέλας, sc. ὢν, *qui prope est, propinquus,* it.

a alius. זָר, alienus, extraneus. Prov. XXVII. 2. ἐγκωμιαζέτω σε ὁ πέλας, καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, laudet te alius, et non proprium tuum os. Sic Thucydides Lib. I. νομίζειν τὰς διανοίας τῶν πέλας παραπλησίους εἶναι, putare, sententias aliorum similes esse nostris. Et Polybius Lib. IX. ἡ τῶν πέλας ἀπειρία, aliorum imperitia. Confer Vorstium Philol. S. P. I. c. 3. p. 63.

b ΠΕΛΕΚΑ'Ν, pelicanus, secundum Aristotelem nomen avis, quæ Plinio dicitur platea, German. Löffelgans, the pelican, Aristophani est picus Martius, cui id nomen a πελεκάω, h. e. seco, dolo. חֲסִידָה, ciconia. Deut. XIV. 18. — קָאָת et קָאַת. Levit. XI. 18. Psalm. CI. 7. Gloss. in Octat. πελεκάνος (Legendum fortasse ex Deut. XIV. 18. vel Levit. c XI. 18. πελεκᾶνα), ὄρνεον δενδροκόλαπτον. Hesych. πέλεκαν, ὄρνεον τὸ κολάπτον καὶ τρυποῦν τὰ δένδρα. Attice dicitur πελεκᾶς, πελεκάντος. Vide Suidam in Πελεκάντι, cui est εἶδος ὀρνέου τρυπῶν τὰ δένδρα, ἀφ' οὗ καὶ δενδροκολάπτης dicitur. Plura autem de hac ave dabunt Bochartus Hieroz. P. II. Lib. II. c. 24. p. 292. et Allatius not. ad Eustathii Hexæm. p. d 113. seq. Adde Martinii Lex. Philol. s. h. v. et Vossii Etymol.

ΠΕΛΕΚΑ͂ΝΟΙ, pelecani. קִפֹּד, ericius. Aqu. Soph. II. 14.

ΠΕΛΕΚΗΤΟ'Σ, edolatus, complanatus. גָּזִית, cæsus. 1 Reg. V. 17. Al. 1 Reg. VI. 35. VII. 11. Reperitur quoque pro אַלְמֻגִּים in vers. Alex. Hex. 1 Reg. XI. 11. πελεκητά, pro quo in cod. Coislin. 2. legie tur ἀπελέκητα. Boysenius confert Arab. جلم, secuit, percussit.

ΠΕΛΕΚΙ'ΖΩ, securi dolo, cædo. פָּסַל, sculpo. 1 Reg. V. 18. Alias Græcis πελεκίζειν notat securi ferire, vel occidere, et πελεκεῖν securi dolare vel cædere. Suidas: πελεκῶ, πελεκήσω ξύλα, πελεκίζω δὲ τὸ μετὰ τῆς κεφαλῆς κόπτω.

ΠΕ'ΛΕΚΥΣ, securis, bipennis. גַּרְזֶן, securis. 1 Reg. VI. 7. Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XIX. 5. — כְּלִי, instrumentum. Jer. XXII. 7. — כַּשִּׁיל, securis. Ps. LXXIII. 7. Jerem. XXIII. 29. sec. Alex. et Compl. Ep. Jer. v. 12.

*ΠΕΛΕ'Ω. רָקַע, expando. Symm. sec. unum cod. Reg. e Chrysostomo πελήσαντι. Sed est scriptura hæc sine dubio vitiosa, ac reponendum πιλήσαντι.

ΠΕΛΙΔΝΟ'Σ, nigrorem plumbeum habens, sanguine suffusus, lividus, nigricans. חַכְלִילוּת, rubedo. Prov. XXIII. 29. τίνος πελιδνοὶ οἱ ὀφθαλμοί; cujus oculi sunt lividi? aut cum Satyrico (Juvenal. Satyr. XVI. 11.): cui erit nigra in facie tumidis livoribus offa? Suidas: πελιδνόν, μέλαν. λέγεται δὲ καὶ πελιτνὸν (sic enim scribendum pro πελιδνόν, ut ex Photio et Eustathio ad Il. Γ', p. 735. ostendit Alberti Miscell. Crit. in Suidam p. 284.) παρὰ Θουκυδίδῃ. Rursus Suidas: πελιδνόν, τὸ μεταξὺ ὠχρότητος καὶ μελανίας, οἱονεὶ μολιβδόχροον. παρὰ Θουκυδίδῃ. Desumta hæc esse ex Scholiasta Thucydidis ad Lib. II. c. 49. observat Küsterus. Apud Hes. πελιδνὸς inter alia exponitur ὕφαιμος (sic enim procul dubio legendum pro ὕφαιμον), subtus sanguinem habens, quæ explicatio bene convenit Prov. l. c.

ΠΕΛΙΟ'ΟΜΑΙ, lividus reddor, livore sugillor, nigresco. נִכְמַר Niph. denigror. Thren. V. 10. τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη, cutis nostra, ut furnus, nigrescit. Est a πελιός, niger, fuscus, lividus. Nobilius putavit, ἐπελιώθη esse i. q. ἐπηλιώθη vel ἐφηλιώθη, quasi dicas ad solem denigrata. Suidas: πελιοί, μέλανες, ὠχροί.

ΠΕ'ΛΜΑ, planta pedis. Esth. III. 13. πέλματα τῶν ποδῶν, plantas pe-

a *dum.* Hesych. πίλμα, τὸ κάτω τοῦ ποδός.

ΠΕΛΤΑΣΤΗ'Σ, *qui peltam ad pugnam gestat, peltatus,* seu *cetratus, scutatus,* a πελτάζω, *peltasticæ scientiæ operam do.* נֹשֵׂא מָגֵן, *ferens scutum.* 2 Par. XIV. 8. ἐν γῇ Βενιαμὶν πελτασταὶ καὶ τοξόται, in terra Benjamin *scutati* et sagittarii. — נֹשֵׁק, מָגֵן, *armatus scuto.* 2 Par. XVII.
b 17. μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταί, cum illo sagittarii et *scutati.* Suidas: πελτασταί, τοξόται, ἢ οἱ τὰ ξυστὰ κατέχοντες. Sic enim Küsterus e Photii Lexico bene legendum censet pro πελτασταί, τοξόται. τοξόται οἱ τοὺς ξυστοὺς κατέχοντες. Non immerito autem hæc interpretatio vocis πελτασταὶ dubia et suspecta videtur Küstero. Nam quod
c πελτασταὶ et τοξόται diversi sint, e locis modo ante adductis facile patet.

ΠΕ'ΛΤΗ, *pelta, scutum brevius, lorum non habens, quo sagittarii et levioris armaturæ milites uti solebant.* מָגֵן, *scutum.* Ezech. XXVII. 10. XXXVIII. 5. XXXIX. 9. Suidas: πέλται, λόγχαι. καὶ ἀσπίδια τετράγωνα. Hesych. πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα,
d ἢ ὅπλου σκέπασμα, ἀκόντιον. Confer Brissonium de Regno Persarum Lib. III. §. 14. seq.

ΠΕ'ΛΥΞ, *securis, bipennis,* pro πέλεκυς. גַּרְזֶן, idem. Aqu. Deuter. XIX. 5. XX. 19.—כְּלִי מַפָּץ, *instrumentum dissipationis.* Ezech. IX. 2. — פַּטִּישׁ, *malleus.* Jerem. XXIII. 29.

ΠΕ'ΜΜΑ, *coctum, quidquid coquitur:* specialiter sic dicitur *genus*
e *quoddam placentæ.* אֵיפָה, *Epha.* Ezech. XLVI. 6. 8. 12. Derivarunt hanc vocem ab אָפָה, *coquo.* — אֲשִׁישָׁה. Hos. III. 1. φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδος, amant placentas cum uva passa aut *uvis passis subactas,* non *coctiones cum vinaciis,* ut vertit Hieron. qui tamen in ipso Commentario rectius ita scripsit: „ Pro pemmatibus, quæ LXX transtulerunt, et comeduntur f cum uvis passis sive vinaciis, placentas Latine possumus dicere vel crustulas, quæ idolis offeruntur, et Græce appellantur πόπανα." Gloss. MSS. in Proph. et Gloss. Brem. πέμματα, πλακούντια. Suidas: πέμματα, πλακούντια. Ἀῤῥιανός· Οἱ δὲ ξένια ἔφερον, θύννους ἐν κριβάνοις ὠπτημένους, καὶ πέμματα ὀλίγα, καὶ βαλάνους φοινίκων. Locum Arriani in libro de g Rebus Indic. p. 562. occurrere annotat Küsterus. Hesychius: πέμμα, εἶδος πλακοῦντος, καὶ πᾶν πεπτόμενον. Apud eundem πέμματα exponuntur ποικίλα ἐδέσματα. Hucusque Bielius. Sed ingenue fateor, mihi verba πέμματα μετὰ σταφίδος (vel, ut Cod. Alex. et alii legunt, σταφίδων) suspecta esse. Fortasse scripserunt: φιλοῦσι στέμματα μετὰ σταφίδων, *amant* h *coronas cum uvis passis,* h. e. *maturioribus, a sole jam arefactis, ne succum dimitterent, id quod gestantibus coronam molestum fuisset.* Alibi etiam στέμματα et πέμματα a librariis esse commutata, testatur Jungermannus in Jul. Pollucis Onomast. Lib. I. cap. 1. sect. 28.

ΠΕΜΠΤΑΖΟΝΤΕΣ dicti sunt in ordinato exercitu *quintati, in quinque distributi.* חֲמֻשִׁים, quod Kim- i chi interpretatur: *accincti quintam costam militariter.* Nam nomen חֹמֶשׁ pro *quinta costa* est. 2 Sam. II. 23. Theodot. Exod. XIII. 18. πεμπταίζοντες, *quintani existentes:* ubi conf. Hexapla. LXX πέμπτη δὲ γενεᾷ. Fullerus in Miscell. Sacris Lib. V. c. 2. judicat, reponendum esse πεμπτάζοντες, *per quinos numerantes se,* quod magis respondere putat voci Hebraicæ. Sed tunc πεμπταζόμενοι potius quam πεμπτάζοντες dicendum fuisset.

ΠΕ'ΜΠΤΟΣ, *quintus.* חָמֵשׁ et

a חֲמִשָּׁה. Jos. XIV. 10. 2 Reg. VIII. 16. Nehem. VI. 15. et alibi passim. — חֲמִישִׁי. Gen. I. 23. XXX. 17. Levit. XIX. 25. et alibi. — שִׁשִּׁי, *sextus*. Ezech. VIII. 1.

ΤΟ' ΠΕ'ΜΠΤΟΝ, *quinto, quinta vice*. פַּעַם חֲמִישִׁית, *quinta vice*. Nehem. VI. 5.

ΠΕ'ΜΠΤΗ ΓΕΝΕΑ', *quinta generatio*. חֲמִשִׁים plur. *quini*. Ex. *b* XIII. 18.

*ΠΕ'ΜΠΤΟΝ ΜΕ'ΡΟΣ, *quinta pars*. חֲמִישִׁית. Genes. XLVII. 24.

ΠΕ'ΜΠΩ, *mitto*. *אָפָה, *coquo*. Gen. XIX. 3. ἀζύμους ἔπεμψεν αὐτοῖς. Ita Trommius. Sed omnes libri editi et hucusque collati codd. rectius habent ἔπεψεν. — כָּתַב, *scribo*. Esth. VIII. 5. πεμφθήτω, sc. γράμματα, mittantur literæ. Conf. v. 10. *c* — שָׁלַח. Genes. XXVII. 42. πέμψασα (sc. τινὰ) ἐκάλεσεν Ἰακὼβ, mittens aliquem vocabat Jacobum. — שְׁלַח Chald. Esdr. IV. 14. ἐπέμψαμεν (sc. ἄγγελον) καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, *misimus nuntium*, et notum fecimus regi. Confer quæ notavi supra seu, ἀποστέλλω. Esdr. V. 17. περὶ τούτου πεμψάτω (sc. γράμματα) πρὸς ἡμᾶς, de hoc mittat literas ad *d* nos. — Deus dicitur interdum *mittere aliquid*, si *evenire* illud jubet in rerum serie, certo quodam consilio. Sap. XII. 25. τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἔπεμψας. Sic ἀποστέλλειν Ps. CX. 8. et ἐξαποστέλλειν Psalm. LXII. 2. 2 Macc. XI. 32. πέπομφα. Zonaras Lex. 1540. πέπομφα, ἔπεμψα.

ΠΕ'ΝΗΣ, *pauper*, proprie *qui labore victum quærit*, et ita differt a *e* πτωχὸς, quo *mendicus* significatur. Eusebius in Comment. ad Psalm. XXXIV. 10. πτωχὸν dici ait τῷ ἀποπεπτωκέναι οὗ ἔσχεν πλούτου, καὶ πένητα τῷ μετὰ πόνου περιποιεῖν τὰ πρὸς τὸ διαζῆν. אֶבְיוֹן, *egenus*. Exod. XXIII. 6. Ps. XI. 5. XXXIV. 12. et alibi sæpius. — דַּךְ, *attritus*. Psalm. IX. 9. — דַּל, *tenuis*. Exod. XXIII. 3. Levit. XIV. 21. 1 Sam. II. 8. et alibi. Theod. Ies. XXVI. 6. Vulg. *f* *egenorum*. — דַּלָּה, *tenuitas*, i. e. *valde tenuis, tenuissimus*. Inc. et LXX Jerem. XL. 7. LII. 15. 16. Concretum posuerunt pro abstracto. — חֵלְכָאִים plur. qu. חֵל כָּאִים, *turba attritorum*. Psalm. IX. 33. — חֵלְכָה, *afflictus*. Psalm. IX. 31. (X. 8.) Confer Schultensii Opera Minora p. 182. seq. — מִסְכֵּן, *indigus*. Cohel. IV. 13. IX. 15. 16. — עָנָו, *mansuetus*. Ps. IX. 41. XXI. *g* 28. Non legerunt עֲנִיִּים, sed sensum secuti sunt, nam mansueti et humiles pro pauperibus se gerunt. Confer Zach. IX. 9. — עָנִי, *afflictus*. Deuter. XV. 11. XXIV. 14. et alibi. Adde Aquilam Psalm. XVII. 28. — עָנְיָן Chald. plural. Dan. IV. 24. — *רֹאשׁ, *caput*. Theodot. Psalm. CXXXVIII. 17. Legit רִשׁ. — רֵעַ, *proximus*. Prov. *h* XIV. 21. ὁ ἀτιμάζων πένητα, ubi tamen non לָרָשׁ legerunt, quæ fuit Cappelli opinio, nimis enim magna est inter לָרָשׁ et לְרֵעֵהוּ differentia, sed sensum expresserunt, *qui contemnit proximum suum, quia* sc. *pauper est:* ut etiam Aben Jechiia bene explicavit. Confer Buxtorfii Anticrit. p. 604. et Jaegerum ad h. l. — רָשׁ, *pauper*. 2 Sam. XII. 1. 3. *i* 4. Ps. LXXXI. 3. et alibi. Præterea legitur Psalm. XL. 2. Prov. XXIII. 4. ubi nihil est in textu Hebr. Adde Psalm. XI. 4. ubi verba εἰς τὸν πένητα e sua penu admensi sunt, quia sensus ipsis videbatur esse mancus et imperfectus. Sap. II. 10. ubi Bretschneidero πένης esse videtur *inferior ordine et loco*.

ΠΕ'ΝΗΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *pauper fio*.

נוֹרָשׁ Niph. a יָרַשׁ. Proverb. XXX. 10.

ΠΕΝΘΕΡΑ', *socrus*. חָמוֹת sing. Ruth. I. 14. II. 11. Mich. VII. 6. — חֹתֶנֶת. Deut. XXVII. 23.

ΠΕΝΘΕΡΟ'Σ, *socer*. חָם. Genes. XXXVIII. 13. 25. 1 Sam. IV. 20. 22. — חֹתֵן. Exod. III. 1. IV. 18. Jud. I. 16.

ΠΕΝΘΕ'Ω, *lugeo*. אָבַל: הֶאֱבִיל: הִתְאַבֵּל, Kal, Hiphil et Hithp. Genes. XXXVII. 33. ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ, *lugebat* filium suum. 1 Sam. XV. 35. ἐπένθει Σαμουὴλ ἐπὶ Σαοὺλ, lugebat Samuel Saulum. Vide et 2 Sam. XIII. 37. XIV. 2. ubi πενθεῖν non *lugere, sed præ se ferre luctum* aut *simulare se lugentem* notat. 2 Sam. XIX. 1. et confer 1 Cor. XII. 21. Esdr. X. 6. ἐπένθει ἐπὶ τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας, lugebat propter prævaricationem exulum. Conf. Apoc. XVIII. 11. Ies. XXXIII. 9. ἐπένθησεν ἡ γῆ, luget terra. Vide et Jerem. IV. 28. XII. 4. XXIII. 10. Hos. IV. 3. Verbo *lugendi* hic *desolatio et sterilitas* effertur. Ut enim *terra læta esse* et *ridere* dicitur, *cum fructibus abundat et fæcunda est*, sic ejus *sterilitas* et *vastatio* figurate *luctus* vocatur, tum ratione externæ apparentiæ, quia velut tristari videtur, tum ratione effecti, quoniam terra sterilis et desolata ansam lugendi hominibus præbet. Vide Fesselii Adversaria Sacra Lib. III. cap. 4. p. 244. — אָבַל נָבַל, *lugeo, flaccesco*. Ies. XXIV. 4. — אָבֵל, verbale, *lugens*. Genes. XXXVII. 34. Psalm. XXXIV. 17. Thren. I. 5. — אֵבֶל, *luctus*. Ies. LXI. 3. — *אֵלֶּה, *istæ*. Jer. XXXI. 21. πενθοῦσα. Non habuerunt pro pronomine, sed deduxerunt ab אָלַל, vel יָלַל, aut potius legerunt אָלְּה, quod in l. Chald. notat πενθεῖν, *lugere*. — אֻמְלַל Pyh. Ies. XVI. 8. XXXIII. 9. Adde ibid. XXIV. 7. — בָּכָה, *fleo*. Gen. XXIII. 2. L. 3. — הוּלַל. Pyhal ab הָלַל, *laudor*. Ps. LXXVII. 69. οὐκ ἐπενθήθησαν. Vulg. *non sunt lamentatæ*, quod h. l. passivam significationem habet. Hieron. *nemo luxit*. Ferri quidem potest hæc versio, nam qui deflent mortuum, ejus laudes prædicare solent. Fortasse tamen ἐπενθήθησαν est mendum, cujus causam dedisse videtur minus attentis versus seq. οὐ κλαυθήσονται, et scribendum est ἐπῃνέθησαν, ut habet Symm. ac Theod., *non laudatæ sunt*, sc. *elogiis, carminibus nuptialibus*, h. e. *innuptæ manserunt, prærmatura morte* sc. *abreptæ*. Convenit vox הָלַל, quæ proprie de *talibus elogiis nuptialibus* adhibetur, unde apud Chaldæos הלולה *nuptiæ*, et *domus nuptialis* בת הלולה dicitur. Alii contra statuunt, LXX aliter legisse, nempe vel חוּלְלוּ, *doluerunt*, Pual ex חוּל, *dolere*, vel הֵילִלוּ, *ejularunt*, Hiphil a rad. יָלַל. — הֵילִיל Hiph. a יָלַל, *ejulo*. Mich. I. 8. — נוּד, *condoleo*. Jerem. XVI. 4. 3 Esdr. VIII. 72. ubi in textu Chald. Esdr. IX. 4. est הַגּוֹלָה, *migratio*, i. e. gens Judæa captiva in exilio: ubi fortasse legit הַגּוֹלְה, *lugens*, coll. Hos. X. 5. ubi גּוּל hoc sensu legitur. Esdram Græcum quoque secutus est Josephus A. J. XI. 5. p. 562. ed. Haverc.

ΠΕΝΘΙΚΟ'Σ, *lugubris*. אֵבֶל, *luctus*. 2 Sam. XIV. 2. ἱμάτια πενθικὰ, vestimenta lugubria. Sic Ælianus V. H. XII. 1. στολὴν πενθικήν. — הִי, *heu, væ*. Symm. Ezech. II. 10. μέλος πενθικόν.

ΠΕ'ΝΘΟΣ, *luctus*. אֵבֶל, idem. Gen. L. 10. ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ, fecit *luctum* patri suo. Jerem.

a VI. 26. πένθος ἀγαπητοῦ ποίησαι σεαυτῇ κοπετὸν οἰκτρὸν, luctum dilecti fac tibi planctu miserabili. Conf. Sir. XXXVIII. 18. et quæ ex Herodoto notat Raphelius ad Act. VIII. 2. p. 341. — אָוֶן, *planctus*. Hos. IX. 4. — *אָכַל, *edo*. Cohel. V. 16. Legerunt וָאֵבֶל. — בָּכוּת. Genes. XXXVIII. 8. — בְּכִי, *fletus*. Deut. XXXIV. 8. — בְּכִית, idem. Gen. b L. 4. — בַּלָּהָה, *terror*. Ies. XVII. 14. — יָגוֹן, *mœror*. Esth. IX. 22. — תּוּגָה, idem. Proverb. XIV. 13. 1 Maccab. I. 42. τὸ ὕψος αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος. Syrus transferens ܠܡܘܟܟܐ, *in humilitatem*, non aliter legit, sed sensum expressit. Scil. apud Hebræos lugentes humi sedere solebant. Præterea πένθος h. l. opponitur τῷ ὕψει. Addit. Esther. c XIV. 2. sec. Vet. Arund. ἐνδύσατο πένθος, h. e. ἱμάτια πένθους (ut in altera versione legitur), *luctui apta indumenta*, ut Vulg. transtulit.

ΠΕ'ΝΘΟΣ ἌΩΡΟΝ, *luctus intempestivus*. חָמָס, *violentia, vis*. Prov. X. 7. Acceperunt חָמָס, quia opponitur τῷ בְּרָכָה, de *iniquitatis pœna*, quare et v. 11. per ἀπώλειαν reddiderunt et per πένθος expresserunt, ut στόματι concineret. d Cæterum πένθος ἄωρον est *calamitas, quæ hominem improbum præter opinionem opprimit.* Vide supra in ἄωρος.

ΣΚΕ'ΠΗ ΠΕ'ΝΘΟΥΣ, *tegmen luctus*. פְּלִילָה, *judicium*. Ies. XVI. 3. ubi σκέπη notionem *tutelæ* habet, et *tegmen luctus* notat *id, quod homines hilares reddere ac omnem lugendi materiam adimere valet.* e Sed admodum incertum est, ad quænam verba Hebræa σκέπη πένθους h. l. referenda sint, nam cum פְּלִילָה conciliari nullo modo possunt.

ΠΕΝΙ'Α, *paupertas*. עֳנִי, *afflictio*. Job. XXXVI. 8. — רֵאשׁ (pro רִישׁ), *pauper*. Prov. X. 4. — רֵישׁ, it. רִישׁ et רֵאשׁ. Prov. VI. 11. X. 16. XXVIII. 19. Hesych. πενία, ἐνδεία, ἀπορία. Conf. Suidæ locum adductum infra in v. πτωχεία.

ΠΕΝΙΧΡΟ'Σ, *pauperculus*. דַּל, *tenuis*. Prov. XXIX. 7. — עָנִי, *afflictus*. Exod. XXII. 25. Conf. Luc. XXI. 2.

ΠΕ'ΝΟΜΑΙ, *pauper sum*. דַּל, *tenuis*. Exod. XXX. 15. Levit. XIV. 21. ἐὰν πένηται, pro quo in Oxon. et Ald. legitur πένης ᾖ. — *יָרַשׁ. Inc. et LXX Prov. XXX. 9. πενηθείς. Vulg. *aut egestate compulsus*. — מוּךְ. Lev. XXV. 25. 35. — עָנִי, *afflictus*. Deut. XXIV. 12.

ΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΚΟ'Σ, *quinquennalis*. 2 Macc. IV. 18. ἀγομένου δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος, cum autem celebraretur quinquennale certamen. Quinquennale dicitur, quod quinto quoque anno celebraretur. Sic ludi quinquennales Romæ, de quibus Florus Lib. II. c. 7. Vide Lex. Pasoris. Adde Schol. Pind. Olymp. Od. X. 69. Joseph. A. J. XV. p. 766. §. 1. 6.

ΠΕΝΤΑΕΤΗ'Σ, *quinquennis*. בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים, *filius quinque annorum*. Lev. XXVII. 5. 6.

ΠΕΝΤΑ'ΚΙΣ, *quinquies*. חָמֵשׁ, subintellecto פְּעָמִים, *quinque, sc. vicibus*. 2 Reg. XIII. 19.

ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΟΙ, *quinque millia*. חֲמִשָּׁה וָאֶלֶף. 1 Reg. IV. 32. — חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים. Num. XXXI. 32. 1 Par. XXIX. 7. Esdr. I. 11. — חֲמִשִּׁים אֶלֶף, *quinquaginta mille*. 1 Par. V. 21. Hic legerunt חֲמִשָּׁה. — Vide alibi μύριοι.

ΠΕΝΤΑΚΟ'ΣΙΟΙ, *quingenti*. חֲמֵשׁ מֵאוֹת. Gen. V. 30. 33. XI. 11.

a Exod. XXX. 23. 24. et alibi sæpius.

ΠΕΝΤΑ'ΠΗΧΥΣ, *quinque cubitorum.* חָמֵשׁ בָּאַמָּה. 1 Paral. XI. 23. Herodot. IX. p. 540. 28. Athen. V. 202. C.

ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΙ'ΩΣ, *quintupliciter, quintuplo plus,* a πενταπλάσιος, *quintuplo major.* חָמֵשׁ יָדוֹת, *quinque manus.* Gen. XLIII. 34.

b ΠΕΝΤΑΠΛΟΥ͂Σ, *quintuplex.* חֲמִישִׁית, *quinta pars.* 1 Reg. VI. 30.

ΠΕΝΤΑ'ΠΟΛΙΣ, *Pentapolis, quinque urbes.* Sap. X. 6.

ΠΕ'ΝΤΕ, *quinque.* אַרְבַּע, *quatuor.* 1 Reg. VII. 26. — חָמֵשׁ : חֲמִשָּׁה. Gen. V. 6. 11. Exod. XXII. 10. — עֶשֶׂר, *decem.* 2 Par. IV. 7.

ΠΕΝΤΕΚΑΙ'ΔΕΚΑ, *quindecim.* *c* חֲמִשָּׁה עָשָׂר et חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה. Gen. V. 10. Exod. XXVII. 14. Hos. III. 2.

ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕ'ΚΑΤΟΣ, *decimus quintus.* חֲמִשָּׁה עָשָׂר ; חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה. Exod. XVI. 1. 1 Paral. XXIV. 14.

ΠΕΝΤΗ'ΚΟΝΤΑ, *quinquaginta.* חֲמִשִּׁים. Gen. VI. 15. VII. 24. VIII. 3. — *חֲמִשִּׁים plur. *quini,* *d* Jud. VII. 11. Legerunt חֲמִשִּׁים. — *עֶשְׂרֵה, *decem.* 2 Sam. XVIII. 11. sec. Ald. et Cat. Nic. πέντηκοντα σίκλους. Verba hæc ducta sunt e Josepho A. J. VII. 2. 10. — שְׁלֹשִׁים plur. *triginta.* 1 Reg. VII. 6.— שְׁמֹנִים plur. *octoginta.* 2 Reg. VI. 25.

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗ'Σ vel ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕ'ΤΗΣ, *quinquaginta annos natus* vel *habens.* *e* חֲמִשִּׁים שָׁנָה. Num. IV. 24. VIII. 25.

*ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΠΕ'ΝΤΕ, *quinquaginta quinque.* Tob. I. 21. sec. Alex.

ΠΕΝΤΗΚΟ'ΝΤΑΡΧΟΣ, *dux quinquaginta militum.* שַׂר חֲמִשִּׁים. Ex. XVIII. 21. 25. Deut. I. 15. et sæpe alibi.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟ'Σ, *quinquagesimus.* חֲמִשִּׁים. Levit. XXV. 10. *f* 11.

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ', sc. ἡμέρα, *Pentecoste, quinquagesimus,* sc. *dies,* seu: *festum illud anniversarium Judæorum, inde dictum, quod quinquagesimo die post Paschatos diem secundum celebrabatur.* Tob. II. 1. ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ, in Pentecoste festo. 2 Macc. XII. 32. μετὰ τὴν λεγομένην (sc. ἑορτὴν) πεντηκοστὴν, post festum, *g* quod Pentecoste dicebatur. Confer Act. II. 1. ac Lexicon N. T. s. h. v.

ΠΕ'ΠΕΙΡΟΣ, *maturus,* q. d. *excoctus.* הִבְשִׁיל Hiph. *maturo.* Gen. XL. 10. πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς, *maturi* racemi uvæ. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πέπειροι, ἑψημένοι (MS. vitiose ἡψημένοι), ὥριμοι. Suidas: πέπειρον, ἀκμαῖον. εἴρηται δὲ ἐπὶ ὀπώρας *h* ὡρίμου.

*ΠΕΠΙΣΤΕΥΜΕ'ΝΩΣ. Vide seq. πεπιστωμένως.

ΠΕΠΙΣΤΩΜΕ'ΝΩΣ, *fideliter.* אָמֵן, Aqu. Num. V. 22. Deut. XXVII. 15. Psalm. XL. 14. Ies. XXV. 1. LXV. 16. Præterea legitur apud Aquilam Psalm. LXXI. 19. πεπιστωμένως, πεπιστωμένως, uti edidit Montfauconus. Sed in Catena PP. GG. T. II. p. 466. legitur πεπιστευμένως, πεπιστευμένως, de qua lectionis *i* diversitate vide Fulleri Miscell. SS. Lib. I. c. 2. Eadem lectionis diversitas reperitur quoque ibid. Psalm. LXXXVIII. 53. coll. Catena PP. GG. T. II. p. 864.

ΠΕΠΟΙ'ΘΗΣΙΣ, *fiducia, confidentia.* בֶּטַח. Inc. sine dubio Aquila, Gen. XXXIV. 25. Aqu. Psalm. IV. 9. LXXVII. 53. Aqu. Theod. Hos. II. 18. — בִּטָּחוֹן. 2 Reg. XVIII. 20.— מִבְטָח, *fiducia.* Al. Job. VIII. 14. — מַחֲסֶה, *refugium.* Symm. Ps.

a LXX. 7. Confer 2 Cor. VIII. 22. et Lex. N. T. s. h. v.

ΠΕΠΟΙΘΟ'ΤΩΣ, *fiducialiter, confidenter*. בֶּטַח, *fiducia*. Al. Ies. XXXII. 17. Inc. Genes. XXXIV. 25. Aqu. Deut. XII. 11. — לָבֶטַח, *in fiducia*. Jer. XXXII. 37. Zach. XIV. 11.

ΠΕ'ΠΤΩ, *coquo*. אָפָה, idem. Gen. XIX. 3. ubi multi codd. loco ἔπεψεν habent ἔπεμψεν. Scil., ut recte b monuit Holmesius, interpositum est μ ante ψ ex Alexandrinismo, ex solenni scil. usu codd. Alexandrinorum. Exod. XII. 39. Lev. VI. 17. Ezech. XLVI. 21. — מַאֲפֶה, *coctum*. Lev. II. 4. θυσίαν πεπεμμένην ἐν κλιβάνῳ, sacrificium coctum in clibano. Ubi tamen, ut hoc obiter moneam, θυσίαν non cum πεπεμμένην c construendum, sed aut legendum πεπεμμένον, aut ad πεπεμμένην supplendum est μάζαν. Gloss. in Octat. πεπεμμένον, ζυμωθῆσαν. Lege: πεπεμμένην, ζυμωθεῖσαν. Hesych. πεπεμμένην, ζυμωθεῖσαν, ἐν κλιβάνῳ ἄρτον γενόμενον. Sic enim bene Salmasius pro γενομένην. — נַעֲשָׂה, *factus*. Niph. ab עָשָׂה. Inc. Levit. VII. 9. πεφθήσεται.

d ΠΕ'ΠΩΝ, ονος, proprie *excoctus a sole, maturus*, metaph. *mollis, mitis*, it. *suavissimus*, speciatim: *pepo, cucumer*. אֲבַטִּחִים plur. Num. XI. 4. τοὺς πέπονας, sc. σικύους. Scil., ut recte monuit ad h. l. Rosenmüllerus, πέπων denotat *mollis, mitis*, hinc σίκυοι πέπονες apud Aristot. Problem. 32. et Athenæum Lib. II. cap. 68. et 78. dicitur *cucumerum genus il-* e *lud, quod mollius est et dulcius*. Deinde, omisso σίκυος, absolute dicitur πέπων. Plinius H. N. XIX. 5. scribit, cucumeres, cum magnitudine excessere, *pepones* vocari. Sub uno cucumerum genere veterum quidam comprehendunt *pepones* et *melopepones*, quos hodie contracta voce dici *melones*, antiquissimos autem Græcos σικύους σπερματίας vocasse, probat Salmasius Synon. Hyl. Iatr. f p. 37. Vide etiam Hilleri Hierophyt. P. II. c. 13. §. 2. p. 59. et Ol. Celsii Hierobotan. T. I. p. 365. seq.

*ΠΕ'ΡΑΘΕΝ, *ex ulteriori parte*. מֵעֵבֶר, *trans*. Symm. Ies. XVIII. 1. ubi, teste Montfauconio, unus codex πέραν legit. Adde quoque Symm. Soph. III. 10.

ΠΕΡΑΙ'ΝΩ, *finio, termino, ad fi-* g *nem perduco, perficio*. הוֹעִיל Hiph. a יָעַל, *prosum*. 1 Sam. XII. 21. ἃ οὐ περανοῦσιν οὐδέν, quæ nihil plane *perficient*. Hesych. οὐ περανοῦσιν, οὐ τελειοῦσιν. — נָוָה, *inhabito*. Hab. II. 5. ἀνὴρ ἀλαζὼν οὐδὲν μὴ περανεῖ, vir arrogans nihil plane *ad finem perducet*. Gloss. MSS. in Proph. περανεῖ, τελειώσει. Nonnullis Intt. hæc versio prodere videtur lectionem h Syri יִרְוֶה, a רָוָה, quod est *satiare*, ut sc. ipsi passive acceperint cum Symmacho pro *satiari*, h. e. *prospero et felici successu gaudere*. Qua tamen conjectura mihi non opus esse videtur, modo verba Hebr. vertantur: *in illo statu suo non permanebit*. Michaëlis in Supplem. p. 1612. confert Arabicum نوى, *intendit*, in Conj. II. *perfecit et exsequutus fuit rem suam*. — פָּסַס, *de-* i *ficio*. Aqu. Psalm. XI. 2. ὅτι ἐπεράνθησαν οἱ πιστοὶ ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων, *nam nemo superest, qui sanctitati studeat*. Περαίνεσθαι h. l. notat *consumi, esse desinere*, et Hebr. פָּסַס proprie notat *dissecari in particulas* (unde פִּסָּה *particulam* significat), deinde *minui, comminui, consumi*, unde אֶפֶס quod Aquila vertit per πέρας. פַּסְפֵּס Chaldæis est *comminuere, discerpere*. Cæterum etiam Raschius ad h. l. monuit, פסו positum esse pro אפסו. Ita quoque Syrus. Hesych. περαίνω,

ἐπὶ πέρας ἄγει, πληροῖ, ἀνύει. Idem: περαίνειν, ἐξανύειν, ἀποπληροῦν.

ΠΕΡΑΙ'ΤΗΣ, *transitor, qui transit.* עִבְרִי, idem. Aqu. Genes. XIV. 13. ubi tamen leges linguæ Hebr. postulant, ut περάτῃ reponatur. Vide Aristoph. Av. v. 823. Schol. Casaub. in Athen. p. 421. 23. et Joseph. de B. J. II. p. 203. 8. et 220. 10.

ΠΕ'ΡΑΝ, *ultra, trans,* it. *cis, prope.* *לְעֶבְרוֹ, *ad latus suum.* Oi λοιποὶ Ies. XLVII. 15. εἰς τὸ πέραν ἑαυτοῦ, *ad id, quod ultra se ipsum est,* h. e. *in terras remotissimas.* — מַעֲבָר, *transitus.* 1 Sam. XIII. 23. — עָבַר, *transeo.* Jud. XI. 29. 1 Sam. XXX. 10. Jerem. XLI. 11. ᾤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμὼν, abibat, ut transiret filios Ammon. — עֲבַר Chald. ex Hebr. עֵבֶר. Esdr. IV. 10. — עֵבֶר, *transitus,* it. *trans.* Numer. XXI. 13. παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν, pro εἰς τὸ χωρίον πέραν Ἀρνῶν ὄν, castra metabantur *cis* Arnon. Num. XXXII. 19. οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (pro τὶ ἀπὸ τοῦ χωρίου πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὄντος) καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (pro ἐν τῷ χωρίῳ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὄντι) ἐν ἀνατολαῖς, non occupabimus cum illis regionem, quæ *trans* Jordanem et ultra, quia jam habemus sortem nostram *cis* Jordanem in orientali plaga. Ies. IX. 1. πέραν τοῦ Ἰορδάνου, *prope* vel *ad* Jordanem. Confer Matth. IV. 15. et ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 77. Eodem sensu voce usus est Pausanias. Sic enim Lib. II. p. 62. πέραν δὲ τοῦ Νεμαίου Διὸς τύχης ἐστὶν ἐκ παλαιοτάτου ναὸς, *prope* Nemei Jovis templum est perantiquum fortunæ fanum. Et p. 64. καὶ οὐ πόῤῥω τοῦ ἱεροῦ τάφος Πελασγοῦ, πέραν δὲ τοῦ τάφου χαλκεῖον ἐστι οὐ μέγα. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v. — עֲבָרִים plur. ex עֵבֶר. Numer. XXI. 11. XXVII. 12. Jerem. XXII. 20. ubi τὸ מֵעֲבָרִים, *e transitibus,* transtulerunt εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης. Legerunt nempe divisim מֵעֵבֶר יָם. Adde Symm. 1 Sam. XIII. 3. οἱ ἐν τῷ πέραν. Idem ibid. v. 7. οἱ ἐκ τοῦ πέραν. Aquil. sec. cod. X. Holm. Deuter. XXXII. 49. τῶν πέραν. — עַרְבוֹת plur. ex עֲרָבָה, *campestria.* Jerem. LII. 6. ἐν τῷ πέραν. Legerunt sine dubio literis transpositis עֲבָרוֹת. Idem valet de loco Jer. XXXIX. 5. ubi tamen secundum Theodoretum et cod. Syr. Hexapl. ipsam vocem Hebr. retinuisse, et ἀραβὼθ scripsisse videntur.

ΠΕ'ΡΑΣ, *finis, terminus.* אֶפֶס, *finis, extremitas,* item *defectus.* Ps. II. 8. XXI. 29. LXXI. 8. ἀπὸ ποταμῶν ἕως περάτων τῆς γῆς, a fluviis usque ad *fines* orbis habitabilis, h. e. usque ad fines terræ remotissimos. Aqu. 1 Sam. VII. 1. Idem Ies. V. 8. ἕως πέρατος τόπου, usque ad *defectum* loci, h. e. ita, ut nullus locus amplius supersit. Habet hic πέρας hanc notionem rariorem, ut significet *defectum.* Symm. ἕως τοῦ μὴ εἶναι τόπον. Theod. ἕως τοῦ μὴ ὑπάρχειν τόπον.—חֵקֶר, *pervestigatio.* Psalm. CXLIV. 3. μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας. Sensu eodem. — מֶחְקָרִים plur. idem, a חָקַר, *remota* aut *abstrusa scrutatus* aut *perscrutatus est.* Psalm. XCIV. 4. τὰ πέρατα τῆς γῆς. Bene: nam *abscondita* seu *penetralia terræ* ponuntur h. l. pro *universa terra, qua patet.* — סוֹף : סוֹפָא Chald. Dan. IV. 8. 19. VII. 28. — עֵבֶר, *latus.* Soph. III. 11.—עֶבְרָה, *excandescentia.* Ps. VII. 6. ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν σου. Videntur confudisse עֲבָרוֹת et עֲבָרִים, *latera, termini, fines, partes extremæ,* aut πέρατα sunt h. l. *vada, transitus,* ἀπὸ τοῦ περᾷν, quod est *transire,*

a LXX. 7. Confer 2 Cor. VIII. 22. et Lex. N. T. s. h. v.

ΠΕΠΟΙΘΟ'ΤΩΣ, *fiducialiter, confidenter.* בֶּטַח, *fiducia.* Al. Ies. XXXII. 17. Inc. Genes. XXXIV. 25. Aqu. Deut. XII. 11. — לָבֶטַח, *in fiducia.* Jer. XXXII. 37. Zach. XIV. 11.

ΠΕ'ΠΤΩ, *coquo.* אָפָה, idem. Gen. XIX. 3. ubi multi codd. loco ἔπεψεν habent ἔπεμψεν. Scil., ut recte b monuit Holmesius, interpositum est μ ante ψ ex Alexandrinismo, ex solenni scil. usu codd. Alexandrinorum. Exod. XII. 39. Lev. VI. 17. Ezech. XLVI. 21. — מַאֲפֶה, *coctum.* Lev. II. 4. θυσίαν πεπεμμένην ἐν κλιβάνῳ, sacrificium coctum in clibano. Ubi tamen, ut hoc obiter moneam, θυσίαν non cum πεπεμμένην c construendum, sed aut legendum πεπεμμένον, aut ad πεπεμμένην supplendum est μάζαν. Gloss. in Octat. πεπεμμένον, ζυμωθῆσαν. Lege: πεπεμμένην, ζυμωθεῖσαν. Hesych. πεπεμμένην, ζυμωθεῖσαν, ἐν κλιβάνῳ ἄρτον γενόμενον. Sic enim bene Salmasius pro γενομένην. — נַעֲשָׂה, *factus.* Niph. ab עָשָׂה. Inc. Levit. VII. 9. πεφθήσεται.

d ΠΕ'ΠΩΝ, ονος, proprie *excoctus a sole, maturus,* metaph. *mollis, mitis,* it. *suavissimus,* speciatim: *pepo, cucumer.* אֲבַטִּחִים plur. Num. XI. 4. τοὺς πέπονας, sc. σικύους. Scil., ut recte monuit ad h. l. Rosenmüllerus, πέπων denotat *mollis, mitis,* hinc σίκυοι πέπονες apud Aristot. Problem. 32. et Athenæum Lib. II. cap. 68. et 78. dicitur *cucumerum genus il-* e *lud, quod mollius est et dulcius.* Deinde, omisso σίκυος, absolute dicitur πέπων. Plinius H. N. XIX. 5. scribit, cucumeres, cum magnitudine excessere, *pepones* vocari. Sub uno cucumerum genere veterum quidam comprehendunt *pepones* et *melopepones,* quos hodie contracta voce dici *melones,* antiquissimos autem Græcos σικύους σπερματίας vocasse, probat Salmasius Synon. Hyl. Iatr. f p. 37. Vide etiam Hilleri Hierophyt. P. II. c. 13. §. 2. p. 59. et Ol. Celsii Hierobotan. T. I. p. 365. seq.

*ΠΕ'ΡΑΘΕΝ, *ex ulteriori parte.* מֵעֵבֶר, *trans.* Symm. Ies. XVIII. 1. ubi, teste Montfauconio, unus codex πέραν legit. Adde quoque Symm. Soph. III. 10.

ΠΕΡΑΙ'ΝΩ, *finio, termino, ad finem perduco, perficio.* הוֹעִיל Hiph. g a יָעַל, *prosum.* 1 Sam. XII. 21. ἃ οὐ περανοῦσιν οὐδὲν, quæ nihil plane *perficient.* Hesych. οὐ περανοῦσι, οὐ τελειοῦσιν. — נָוָה, *inhabito.* Hab. II. 5. ἀνὴρ ἀλαζὼν οὐδὲν μὴ περάνῃ, vir arrogans nihil plane *ad finem perducet.* Gloss. MSS. in Proph. περάνῃ, τελειώσῃ. Nonnullis Intt. hæc versio prodere videtur lectionem h Syri יִרְוֶה, a רָוָה, quod est *satiare,* ut sc. ipsi passive acceperint cum Symmacho pro *satiari,* h. e. *prospero et felici successu gaudere.* Qua tamen conjectura mihi non opus esse videtur, modo verba Hebr. vertantur: *in illo statu suo non permanebit.* Michaëlis in Supplem. p. 1612. confert Arabicum نوي, *intendit,* in Conj. II. *perfecit* et *exsequutus fuit rem suam.* — פָּסַס, *de-* i *ficio.* Aqu. Psalm. XI. 2. ὅτι ἐπεράνθησαν οἱ πιστοὶ ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων, *nam nemo superest, qui sanctitati studeat.* Περαίνεσθαι h. l. notat *consumi, esse desinere,* et Hebr. פָּסַס proprie notat *dissecari in particulas* (unde פִּסָּה *particulam* significat), deinde *minui, comminui, consumi,* unde אֶפֶס quod Aquila vertit per πέρας. פַּסְפֵּס Chaldæis est *comminuere, discerpere.* Cæterum etiam Raschius ad h. l. monuit, פסו positum esse pro אפסו. Ita quoque Syrus. Hesych. περαίνω,

ἐπὶ πέρας ἄγει, πληροῖ, ἀνύει. Idem: περαίνειν, ἐξανύειν, ἀποπληροῦν.

ΠΕΡΑΙ'ΤΗΣ, *transitor, qui transit.* עִבְרִי, idem. Aqu. Genes. XIV. 13. ubi tamen leges linguæ Hebr. postulant, ut περάτῃ reponatur. Vide Aristoph. Av. v. 823. Schol. Casaub. in Athen. p. 421. 23. et Joseph. de B. J. II. p. 203. 8. et 220. 10.

ΠΕ'ΡΑΝ, *ultra, trans,* it. *cis, prope.* *לְעֶבְרוֹ, *ad latus suum.* Οἱ λοιποὶ Ies. XLVII. 15. εἰς τὸ πέραν ἑαυτοῦ, *ad id, quod ultra se ipsum est,* h. e. *in terras remotissimas.* — מַעֲבָר, *transitus.* 1 Sam. XIII. 23. — עָבַר, *transeo.* Jud. XI. 29. 1 Sam. XXX. 10. Jerem. XLI. 11. ᾤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμὼν, abibat, ut transiret filios Ammon. — עֲבַר Chald. ex Hebr. עֵבֶר. Esdr. IV. 10. — עֵבֶר, *transitus,* it. *trans.* Numer. XXI. 13. παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν, pro εἰς τὸ χωρίον πέραν Ἀρνῶν ὄν, castra metabantur *cis* Arnon. Num. XXXII. 19. οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (pro τὶ ἀπὸ τοῦ χωρίου πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὄντος) καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (pro ἐν τῷ χωρίῳ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὄντι) ἐν ἀνατολαῖς, non occupabimus cum illis regionem, quæ *trans* Jordanem et ultra, quia jam habemus sortem nostram *cis* Jordanem in orientali plaga. Ies. IX. 1. πέραν τοῦ Ἰορδάνου, *prope* vel *ad* Jordanem. Confer Matth. IV. 15. et ad h. l. auctores citatos Wolfio p. 77. Eodem sensu voce usus est Pausanias. Sic enim Lib. II. p. 62. πέραν δὲ τοῦ Νεμείου Διὸς τύχης ἐστὶν ἐκ παλαιοτάτου ναὸς, *prope* Nemei Jovis templum est perantiquum fortunæ fanum. Et p. 64. καὶ οὐ πόῤῥω τοῦ ἱεροῦ τάφος Πελασγοῦ, πέραν δὲ τοῦ τάφου χαλκεῖον ἐστι οὐ μέγα. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v. — עֲבָרִים plur. ex עֵבֶר. Numer. XXI. 11. XXVII. 12. Jerem. XXII. 20. ubi τὸ מֵעֲבָרִים, *e transitibus,* transtulerunt εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης. Legerunt nempe divisim מֵעֵבֶר יָם. Adde Symm. 1 Sam. XIII. 3. οἱ ἐν τῷ πέραν. Idem ibid. v. 7. οἱ ἐκ τοῦ πέραν. Aquil. sec. cod. X. Holm. Deuter. XXXII. 49. τῶν πέραν. — עֲרָבוֹת plur. ex עֲרָבָה, *campestria.* Jerem. LII. 6. ἐν τῷ πέραν. Legerunt sine dubio literis transpositis עֲבָרוֹת. Idem valet de loco Jer. XXXIX. 5. ubi tamen secundum Theodoretum et cod. Syr. Hexapl. ipsam vocem Hebr. retinuisse, et ἀραβὼθ scripsisse videntur.

ΠΕ'ΡΑΣ, *finis, terminus.* אֶפֶס, *finis, extremitas,* item *defectus.* Ps. II. 8. XXI. 29. LXXI. 8. ἀπὸ ποταμῶν ἕως περάτων τῆς γῆς, a fluviis usque ad *fines* orbis habitabilis, h. e. usque ad fines terræ remotissimos. Aqu. 1 Sam. VII. 1. Idem Ies. V. 8. ἕως πέρατος τόπου, usque ad *defectum* loci, h. e. ita, ut nullus locus amplius supersit. Habet hic πέρας hanc notionem rariorem, ut significet *defectum.* Symm. ἕως τοῦ μὴ εἶναι τόπον. Theod. ἕως τοῦ μὴ ὑπάρχειν τόπον.—חֵקֶר, *pervestigatio.* Psalm. CXLIV. 3. μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας. Sensu eodem. — מֶחְקְרִים plur. idem, a חָקַר, *remota* aut *abstrusa scrutatus* aut *perscrutatus est.* Psalm. XCIV. 4. τὰ πέρατα τῆς γῆς. Bene: nam *abscondita* seu *penetralia terræ* ponuntur h. l. pro *universa terra, qua patet.* — סוֹף : סוֹפָא Chald. Dan. IV. 8. 19. VII. 28. — עֵבֶר, *latus.* Soph. III. 11.—עֶבְרָה, *excandescentia.* Ps. VII. 6. ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν σου. Videntur confudisse עֲבָרוֹת et עֲבָרִים, *latera, termini, fines, partes extremæ,* aut πέρατα sunt h. l. *vada, transitus,* ἀπὸ τοῦ περᾶν, quod est *transire,*

a *transvadare*. — *עֲבָרִים. Aquila Deut. XXXII. 49. τὸ πέραν. — עֵת, *tempus*. Ezech. XXX. 3. πέρας ἐθνῶν ἔσται: ubi πέρας est *terminus fatalis, tempus, quo gentiles punientur*. — צְפִירָה, *corona*, it. *fatum, malum extremum*. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1387. Al. Ez. VII. 7. τὸ πέρας. — קֵץ, *finis*. Psalm. XXXVIII. 5. CXVIII. 96. Jer. LI. 13. Symm. b Gen. VI. 13. Theod. Job. XXVIII. 3. in quo posteriore loco πέρας, si revera Theodotionis est, nec alius cujusdam interpretis, fortasse huc non pertinet, sed ad תַּכְלִית in secundo membro, ubi id hoc ipso vocabulo a Theodotione expressum est. — קָצֶה, *finis*. Psalm. XVIII. 4. εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, ad *fines* orbis habitati, h. e. ad terras c longe remotas. Vide et Ps. XLV. 8. ac conf. Rom. X. 18. Eadem locutione Græci profani usi sunt. Vide Lex. N. T. s. h. v. — *קָצָה (hic ה est paragogicum). Nah. II. 9. III. 3. 9. — קְצָוִים plur. masc. Ps. XLVII. 9. LXIV. 6. — קְצוֹת plur. fœm. Psalm. LXIV. 8. — רֶגַע, *momentum*. Jer. XVIII. 7. 9. ubi πέρας recte per *interitum* verti potest. — d *שְׁנוֹת מִסְפָּר, *anni a Deo numerati*, aut pro מִסְפַּר שְׁנוֹת, *numerus annorum vitæ a Deo constitutus*, h. e. *finis vitæ*. Inc. Job. XVI. 22. ubi πέρας est *finis vitæ, mors*. Confer *parallelismum sententiarum* et Job. XV. 20. — תַּכְלִית, *consummatio*. Job. XXVIII. 3. Addit. Esther. XIII. 3. ἀγεσθαι ἐπὶ πέρας, *perfici*. Sap. XVIII. 21. πέρας ἐπέθηκε τῇ e συμφορᾷ, *terminos* scripsit calamitati, h. e. cohibuit eam. Polyb. XXV. 6. 3. πέρας ἐπιθεῖναι πολέμῳ. Sap. XIV. 27. ubi *eventum* notat. Sap. XIX. 4. ubi πέρας est *mors, interitus*. Sermo enim ibi est de interitu Ægyptiorum in mari rubro. Hesych. πέρας, τὸ τέλος, καὶ ἡ λύσις (Forte δύσις legendum. Vide Hesychium in ἐν πέρασι.), καὶ τὸ τῆς γῆς πέρας. Idem: πέρατα, τὰ τέλη.

ΠΕΡΑΣΜΟ'Σ, idem. קֵץ, idem. Cohel. IV. 8. 16. XII. 12.

ΠΕΡΑ'ΤΗΣ, *transitor, qui transit*. עִבְרִי, *Hebræus*. Gen. XIV. 13. (ad quem locum conferendus est Flaminius Nob.) τίς ἀπήγγειλε Ἀβραὰμ τῷ περάτῃ; quis annunciavit Abramo *transitori*? Gloss. in Octat. περάτης, πέραν τοῦ ποταμοῦ ἥκοντι. — עָם, *populus*. Inc. Gen. XXV. 8. πρὸς τοὺς περάτας. Versio hæc Aquilæ tribuitur a Montfauconio, qui eum עִבְרִין legisse existimat. Sed loco περάτας est sine dubio per metathesin literarum πατέρας legendum, ut multis docuit Scharfenbergius ad h. l., qui omnino huc conferendus est.

ΠΕΡΑ'Ω, *transeo, trajicio, transmitto*. עָשָׂה, *facio*. Jerem. XII. 5. περάσεις. Non male hic sensum expressit. Vide ad h. l. Intt. Sap. XIX. 5. παράδοξον ὁδοιπορίαν περάσῃ. Vulg. *mirabiliter transiret*. Vatablus et alii legunt πειράσῃ, *tentaret*.

ΠΕ'ΡΔΙΞ, *perdix, nomen avis*. קֹרֵא, nomen avis a clamando, vulgo *perdix* vel *coturnix*, ut Arab. قرا. Jer. XVII. 11. Vide et Sirac. XI. 31. πέρδιξ θηρευτής, *perdix cicur, qui feros perdices suis artibus in caveam aut laqueos allicit*, uti quoque apud Aristotelem occurrit, v. c. Histor. Anim. IX. 9. 4. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. p. 89.

ΠΕ'ΡΘΩ, *perdo, vasto, diruo*. Sap. XVIII. 21. ubi tamen alii pro πέρας rectius σπεύσας.

ΠΕΡΙ', *de, ex, a* vel *abs, circa, propter, pro*. עַל־אוֹדֹת, proprie *in causa*. Genes. XXI. 11. 25. XXVI. 32. Jos. XIV. 6. — אַחֲרָיו, *post*.

Gen. XXIV. 67. περὶ Σάῤῥας. Bene quoad sensum. — *אַיִל, *aries*, it. *superliminare*. Inc. Ezech. XL. 9. τὸ περὶ αὐτὸ, quod in circuitu portæ est. Adde Symm. Ezech. XLI. 3. — אֵצֶל, *juxta*. Prov. VII. 12. — ב præfixum. 1 Sam. XIX. 3. λαλήσω περί σου πρὸς τὸν πατέρα μου, loquar de te ad patrem meum. Prov. VII. 13. περὶ ψυχῆς τρέχει, pro anima currit. Photius Lex. col. 440. τρέχειν τὸν περὶ ψυχῆς, οἷον δρόμον. Conf. Herodot. IX. 37. Formula *pro salute currere* usus est Ammian. Marcell. XXIV. 4. — *בַּדּוֹ, quod alii *vestes ejus*, alii *membra ejus* vertunt. Job. XLI. 3. Symmach. περὶ αὐτοῦ. Vulg. *ei*. LXX δι' αὐτόν. Hi omnes deduxisse mihi videntur a בַד, quod vide apud Simonis Lex. Hebr. p. 387. — בְּעַד. Psalm. LXXI. 15. προσεύξονται περὶ αὐτοῦ, orabunt *pro* illo. Vide et Ies. VIII. 19. Jerem. VII. 16. Aqu. Symmach. Psalm. CXXXVIII. 11. Aqu. 2 Reg. I. 2. ubi *per* notat. Vulg. *per* cancellos. Symm. et LXX διά. — עַל־דְּבַר *propter verbum*. Gen. XII. 17. περὶ Σάῤῥας, *propter* Saram. Vide et Ex. VIII. 12. Jerem. VII. 21. —*יָחַל, *spero, exspecto*. Aqu. Mich. V. 7. Orta sine dubio est lectio περὶ e compendio scribendi, ac reponendum περιμένει, qua voce alibi pro hac Hebr. uti solet. — *יוֹתֵר, *abundanter*. Theod. Ies. LVI. 12. περί σε. Lege περισσὴ, ut jam Montfauconius conjecit. — ל præfix. 1 Reg. XX. 7. περὶ τῶν γυναικῶν μου, *propter* uxores meas. Conf. Luc. XIX. 37. Joh. X. 33. — לְנֹכַח, *coram*. Gen. XXV. 21. ἐδεῖτο δὲ Ἰσαὰκ κυρίου περὶ Ῥεβέκκας, rogabat autem Isaacus dominum *pro* Rebecca. Confer Sirac. XVI. 9. Joh. XVII. 9. Act. VIII. 15. 2 Thess. I. 11. —*לִפְנוֹת, *respiciendo*. Symm. Psalm. XLV. 6. Sensum expressit. Sc. פָּנָה, si de die sermo est, *illucescere* notat. Ergo לִפְנוֹת בֹּקֶר est *priusquam primum mane oritur*, h. e. *statim*, quod Symmachus per περὶ τὸν ὄρθρον (h. e. *sub diluculum, in ipso ortu matutino*) expressit. — מ præfix. 2 Sam. XXIV. 24. περί σου, *abs* te. — עַל. Genes. XX. 3. περὶ τῆς γυναικὸς, *propter* mulierem. Jerem. XV. 4. περὶ πάντων, ὧν ἐποίησεν, *propter* omnia, quæ fecit. Vide et v. 15. Genes. XLI. 15. περί σου, *de* te. Nehem. IV. 14. παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν, pugnate *pro* fratribus. Esth. IV. 8. ἀξιῶσαι αὐτὴν περὶ τοῦ λαοῦ, ut supplicaret illa *pro* populo. Vide et Esth. VII. 9. et conf. Keuchenium in Joh. V. 46. et Lex. N. T. s. h. v. Adde Aqu. Theod. Job. XXXIV. 6.—עַל־שְׂפַת, *ad ripam*. Exod. II. 3. περὶ τὸν ποταμὸν, circa, vel *ad* fluvium, ubi libri nonnulli παρὰ habent. — סָבִיב. Οἱ λοιποὶ Job. XLI. 6. Sirac. XIX. 17. (30.) gressus hominis ἀναγγελεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ, arguunt, *quomodo sit animatus*, seu: sunt speculum mentis. 2 Maccab. IX. 1. περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. Sic quoque 2 Macc. V. 1.

ΟἹ ΠΕΡΙ ΤΙΝΑ, scil. ὄντες, vel στρατεύσαντες, *qui cum aliquo sunt vel militant, quidam, et comites alicujus*. אֲגַפִּים plur. *agmina*. Ezech. XXXVIII. 6. Γομὲρ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, Gomer, et omnes, qui *cum illo sunt*, vel *militant*, s. *custodia regia*. Vide et v. 9. et cap. XXXIX. 4. ac confer v. 22. ubi אֲגַפִּים τοὺς μετ' αὐτοῦ interpretantur. Similiter Arriano οἱ ξὺν αὐτῷ dicuntur pro οἱ ξὺν αὐτῷ στρατεύσαντες. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 183. Hymn. Tr. Puer. v. 19. ὁ δὲ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὸν κάμινον, angelus autem Domini una descendebat *cum Asaria et comitibus ejus* in caminum. Ita οἱ περὶ τὸν Παῦλον, *Paulus et comites*

a ejus. Act. XIII. 13. XVI. 8. Conf. et quæ ex Polybio annotat Raphelius p. 341.

ΤΑ' ΠΕΡΙ' ΤΑ'Σ "ΟΝΟΥΣ, scil. πράγματα, *negotia circa asinas.* הָאֲתֹנוֹת, *asinæ.* 1 Sam. IX. 5. μὴ ἀνῇς τὰ περὶ τὰς ὄνους sec. libros nonnullos, ubi Ald. et Complut. omisso τὰ habent: περὶ τὰς ὄνους, et in cod. Vat. simpliciter τὰς ὄνους le-b gitur.

*ΠΕΡΙΑΓΚΩΝΙ'ΖΩ, *brachia et manus religo,* seu *post tergum,* s. *alio modo.* 4 Macc. VI. 3. Vide ad h. l. Combefisium. Substantivum περιαγκώνισμα sine omni interpretatione in Lexicis Suidæ ac Photii occurrit.

ΠΕΡΙΑ'ΓΩ, *circumduco.* הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Amos II. c 10. — הֵסֵב Hiph. a סָבַב. Ezech. XLVII. 2. Adde Symm. 2 Sam. XIV. 20. ὑπὲρ τοῦ περιαγαγεῖν. Vulg. *ut verterem.* Codex unus a Montfauconio laudatus habet παραγαγεῖν. Symm. Cohel. II. 20. περιάγομαι, *circumverto me.* — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Ezech. XLVI. 22. 2 Sam. XII. 31. sec. Compl. Aqu. et Symm. Gen. VIII. 1. — שׁוֹבֵב d Pih. a שׁוּב, *redire facio.* Symm. Psalm. LIX. 1. περιήγαγες. Vide et 2 Macc. IV. 38. VI. 10.

ΠΕΡΙΑΙΡΕ'Ω, *aufero, tollo, attollo, detraho, removeo, irritum reddo, præcido.* אָצַל, *separo.* Aqu. Num. XI. 25. περιεῖλεν, *abstulit.* — גָּלַל, *volvo.* Ps. CXVIII. 22. περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος, *aufer* a me opprobrium. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* 1 e Par. XXI. 8. περίελε δὴ κακίαν παιδός σου, *aufer* quæso peccatum servi tui. Al. 2 Sam. XXIV. 10. περίελε δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, *aufer* quæso peccatum servi tui, h. e. *ignosce* peccato servi tui. Hesych. περίελε (Sic enim procul dubio e locis adductis scribendum pro περίελαι.), κόψον, ἔπαρον, ἀφελοῦ. — הֵפֵר Hiph. a פּוּר, *frango.* Num. XXX. 13. ἐὰν δὲ περιαιρῶν περιέλῃ αὐτὰ, si f autem *irrita reddat* illa. Vide et v. 14. 16. — הִתְנַצֵּל : הִצִּיל Hiph. et Hithp. *eripio.* Exod. XXXIII. 6. Psalm. CXVIII. 43. — הֵרִים Hiph. a רוּם, *elevo.* Levit. IV. 8. 20. — *הִשָּׁהּ, *oblivisci fecit eum,* a נָשָׁה, pro נָשָׁא. Τὸ א excidit, et est ה affixum. Symmach. Job. XXXIX. 17. περιεῖλεν. Bene quoad sensum. Vulg. *privavit.* — הֵשִׁיךְ g Hiph. *sedo.* Num. XVII. 5. — הִתְעַטֵּף Hithp. *obruor.* Symm. Ps. CXLII. 4. περιείλετο ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου, *volvebatur* in me anima mea. Ita Bielius. Sed in Hexaplis legitur περιειλεῖτο a περιειλέω. Potest tamen et altera lectio locum habere, modo vertatur: spiritus fere mihi *deficit.* — חָלַק, *partior.* Inc. Jos. XXII. 8. περιείλαντο. Quæ lectio, h si sana habetur, vertenda est: *detraxerunt spolia hostibus, ut deinceps inter se dividerent.* Sed mallem cum Scharfenbergio ad h. l. legere διείλαντο, *diviserunt prædam.* Nam interpretem quendam in exemplo suo Hebraico scriptum invenisse לָקְחוּ ipsi non est verisimile. — מָנַע, *cohibeo.* Symmachus, Job. XXXVIII. 15. περιαιρεθήσεται, *auferetur.* — הֵסִיר : סוּר, Kal et i Hiph., *recedo, recedere facio.* Gen. XXXVIII. 14. περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως, *exuens* vestimenta viduitatis. Vide et ver. 19. Deut. XXI. 13. et confer 2 Macc. IV. 38. Gen. XLI. 42. περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον, *detrahens* Pharao annulum. Vide et Esth. III. 10. et confer Ælianum V. H. Lib. I. c. 21. ubi eadem phrasis legitur. Lex. Cyrilli MS. Brem. περιελόμενος, περιπάρας, ἀφελόμενος. Exod. VIII. 8. περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, αυ-

ferat ranas a me. Exod. XXXIV. 34. περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα, *removebat* velamen. Huc respicit Apostolus 2 Cor. III. 16. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα, quando autem se converterit ad Dominum, sc. cor illorum, removetur velamen. Jos. XXIV. 14. περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, *removete* Deos alienos. Vide et 1 Sam. VII. 3. 1 Sam. XVII. 39. περιείλετο αὐτά. Ita Compl. et Inc. Vulg. *deposuit ea*. 2 Par. XXXII. 12. περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, *removebat* seu *destruxit* altaria ejus. Vide et 2 Paral. XXXIII. 15. XXXIV. 33. Prov. IV. 24. περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, *præcide* os tuum perversum. Vide modo ante notata ex Hesychio. Soph. III. 12. περιελῶ ἀπό σου τὰ φαυλίσματα, *removebo* a te irrisiones. Soph. III. 16. περιεῖλε κύριος τὰ ἀδικήματά σου, *abstulit* Dominus iniquitates tuas. Zach. X. 11. σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρεθήσεται, sceptrum Ægypti *auferetur*. Inc. 1 Sam. XVII. 39. περιείλατο. Aqu. Symmach. Theod. Ies. XXVII. 9. Symm. Amos VI. 7. Adde Prov. XXVII. 22. περιέλῃς, ubi pro תָּסוּר non legerunt תָּסִיר, sed τῷ סוּר notionem Hiphilicam tribuerunt, quemadmodum ibid. XXVI. 27. שׁוּב per κυλίειν reddiderunt. — פָּרַק, *rumpo*. Exod. XXXII. 2. περιέλεσθε τὰ ἐνώτια, *detrahite* vobis inaures. Ibid. ver. 3. 23. Judith. X. 3. περιείλατο, *exuit*. 2 Macc. IV. 38. Suidas: περιαιρεῖν, ἀφαιρεῖσθαι, ὑποκόπτειν, καθυφεῖσθαι.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΑ'ΝΩ (Bielius perperam edi jussit περιαμαρτέω), *expio*. חָטָא Pih. Aqu. Symm. Theod. Lev. VIII. 15. et IX. 15. περιημάρτησεν. Sed recte monuit Scharfenbergius, pro περιημάρτησεν utrobique legendum esse περιημάρτισεν, *expiavit*, coll. XIV. 49. Nam *expiare* est περιαμαρτίζειν, non περιαμαρτάνειν.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΙ'ΖΩ, *expio*. חָטָא Pih. Reliqui Exod. XXIX. 36. περιαμαρτιεῖς, et Lev. XIV. 49. περιαμαρτίσαι. Vide quoque s. περιαμαρτάνω.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΙΣΜΟ'Σ, *expiatio*. לְחַטָּאת, *pro peccato*. Symmach. Zach. XIII. 1.

*ΠΕΡΙΑΝΤΛΕ'Ω, *circumfundo, obundo, undique ingero, obruo*. 4 Macc. XV. 32. ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ, perturbationum diluvio *undique jactata*.

*ΠΕΡΙΑ'ΠΤΩ, *concilio, comparo, impono, attribuo*. 3 Macc. III. 7. καὶ οὐ τυχόντι περιῆψαν ψόγῳ (Ita omnes fere libri hucusque collati. Sed Codex Alex. habet περιήψαντο φόβῳ.), et non mediocrem *excitarunt* seu *conciliarunt* sibi vituperationem. Alibi accusativum sibi jungere solet, ut περιάπτειν αἰσχύνην apud Platonem, et apud Homerum μῶμον ἀνάψαι, sed habet etiam dativum sibi junctum, v. c. apud Josephum A. J. Lib. XII. c. 5. §. 5. ταῖς ὁμοίαις αἰτίαις περιάπτουσιν, simili nos *damnant* crimine. Suidas: περιάπτω, δοτικῇ.

ΠΕΡΙΑ'ΡΓΥΡΟΣ, *argento obductus*. Ep. Jerem. 6. 34. τὰ περίχρυσα καὶ τὰ περιάργυρα. Athen. XII. pag. 538. D.

ΠΕΡΙΑΡΓΥΡΟ'Ω, *argento circumobduco*. חָפָה בַּכֶּסֶף, *tego argento*. Ps. LXVII. 14. — מְחֻשָּׁק כֶּסֶף, *cinctus argento*. Exod. XXXVIII. 17. — צִפּוּי כֶּסֶף, *obductio argenti*. Ies. XXX. 22.

ΠΕΡΙΑΡΓΥΡΟ'Ω 'ΑΡΓΥΡΙ'Ω, id. צִפּוּי כֶּסֶף, *obductio argenti*. Exod. XXXVIII. 17. 19.

*ΠΕΡΙΑΣΤΡΑ'ΠΤΩ, *circumfulgeo, splendore circumdo*. 4 Macc. IV. 10. περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις, armis *undique fulgurantes*. Suidas: περιαστράπτω, αἰτιατικῇ.

ΠΕΡΙΒΑ'ΛΛΩ, *circumjicio, circumdo, cingo, tego, induo, amicio,*

a ejus. Act. XIII. 13. XVI. 8. Conf. et quæ ex Polybio annotat Raphelius p. 341.

ΤΑ' ΠΕΡΙ' ΤΑ'Σ 'ΟΝΟΥΣ, scil. πράγματα, *negotia circa asinas.* הָאֲתֹנוֹת, *asinæ.* 1 Sam. IX. 5. μὴ ἀνῇς τὰ περὶ τὰς ὄνους sec. libros nonnullos, ubi Ald. et Complut. omisso τὰ habent: περὶ τὰς ὄνους, et in cod. Vat. simpliciter τὰς ὄνους legitur.

b *ΠΕΡΙΑΓΚΩΝΙ'ΖΩ, *brachia et manus religo,* seu *post tergum,* s. *alio modo.* 4 Macc. VI. 3. Vide ad h. l. Combefisium. Substantivum περιαγκώνισμα sine omni interpretatione in Lexicis Suidæ ac Photii occurrit.

ΠΕΡΙΑ'ΓΩ, *circumduco.* הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Amos II. c 10. — הֵסֵב Hiph. a סָבַב. Ezech. XLVII. 2. Adde Symm. 2 Sam. XIV. 20. ὑπὲρ τοῦ περιαγαγεῖν. Vulg. *ut verterem.* Codex unus a Montfauconio laudatus habet παραγαγεῖν. Symm. Cohel. II. 20. περιάγομαι, *circumverto me.* — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Ezech. XLVI. 22. 2 Sam. XII. 31. sec. Compl. Aqu. et Symm. Gen. VIII. 1. — שׁוֹבֵב d Pih. a שׁוּב, *redire facio.* Symm. Psalm. LIX. 1. περιήγαγες. Vide et 2 Macc. IV. 38. VI. 10.

ΠΕΡΙΑΙΡΕ'Ω, *aufero, tollo, attollo, detraho, removeo, irritum reddo, præcido.* אָצַל, *separo.* Aqu. Num. XI. 25. περιεῖλεν, *abstulit.* — גָּלַל, *volvo.* Ps. CXVIII. 22. περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος, *aufer* a me opprobrium. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* 1 e Par. XXI. 8. περίελε δὴ κακίαν παιδός σου, *aufer* quæso peccatum servi tui. Al. 2 Sam. XXIV. 10. περίελε δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, *aufer* quæso peccatum servi tui, h. e. *ignosce* peccato servi tui. Hesych. περίελε (Sic enim procul dubio e locis adductis scribendum pro περίελαι.), κόψον, ἆπαρον, ἀφελοῦ. — הֵפֵר Hiph. a פּוּר, *frango.* Num. XXX. 13. ἐὰν δὲ περιαιρῶν περιέλῃ αὐτὰ, si f autem *irrita reddat* illa. Vide et v. 14. 16. — הִצִּיל : הִתְנַצֵּל Hiph. et Hithp. *eripio.* Exod. XXXIII. 6. Psalm. CXVIII. 43. — הֵרִים Hiph. a רוּם, *elevo.* Levit. IV. 8. 20. — *הִשָּׁהּ, *oblivisci fecit eum,* a נָשָׁה, pro נָשָׂא. Τὸ א excidit, et est ה affixum. Symmach. Job. XXXIX. 17. περιεῖλεν. Bene quoad sensum. Vulg. *privavit.* — הֹשִׁיב g Hiph. *sedo.* Num. XVII. 5. — הִתְעַטֵּף Hithp. *obruor.* Symm. Ps. CXLII. 4. περιείλετο ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου, *volvebatur* in me anima mea. Ita Bielius. Sed in Hexaplis legitur περιειλεῖτο a περιειλέω. Potest tamen et altera lectio locum habere, modo vertatur: spiritus fere mihi *deficit.* — חָלַק, *partior.* Inc. Jos. XXII. 8. περιείλαντο. Quæ lectio, h si sana habetur, vertenda est: *detraxerunt spolia hostibus, ut deinceps inter se dividerent.* Sed mallem cum Scharfenbergio ad h. l. legere διείλαντο, *diviserunt prædam.* Nam interpretem quendam in exemplo suo Hebraico scriptum invenisse לָקְחוּ ipsi non est verisimile. — מָנַע, *cohibeo.* Symmachus, Job. XXXVIII. 15. περιαιρεθήσεται, *auferetur.* — הֵסִיר : סוּר, Kal et i Hiph., *recedo, recedere facio.* Gen. XXXVIII. 14. περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως, *exuens* vestimenta viduitatis. Vide et ver. 19. Deut. XXI. 13. et confer 2 Macc. IV. 38. Gen. XLI. 42. περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον, *detrahens* Pharao annulum. Vide et Esth. III. 10. et confer Ælianum V. H. Lib. I. c. 21. ubi eadem phrasis legitur. Lex. Cyrilli MS. Brem. περιελόμενος, περιεπάρας, ἀφελόμενος. Exod. VIII. 8. περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ-

ferat ranas a me. Exod. XXXIV. 34. περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα, *removebat* velamen. Huc respicit Apostolus 2 Cor. III. 16. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα, quando autem se converterit ad Dominum, sc. cor illorum, removetur velamen. Jos. XXIV. 14. περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, *removete* Deos alienos. Vide et 1 Sam. VII. 3. 1 Sam. XVII. 39. περιείλετο αὐτά. Ita Compl. et Inc. Vulg. *deposuit ea*. 2 Par. XXXII. 12. περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, *removebat* seu *destruxit* altaria ejus. Vide et 2 Paral. XXXIII. 15. XXXIV. 33. Prov. IV. 24. περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, *præcide* os tuum perversum. Vide modo ante notata ex Hesychio. Soph. III. 12. περιελῶ ἀπό σου τὰ φαυλίσματα, *removebo* a te irrisiones. Soph. III. 16. περιεῖλε κύριος τὰ ἀδικήματά σου, *abstulit* Dominus iniquitates tuas. Zach. X. 11. σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρεθήσεται, sceptrum Ægypti *auferetur*. Inc. 1 Sam. XVII. 39. περιείλατο. Aqu. Symmach. Theod. Ies. XXVII. 9. Symm. Amos VI. 7. Adde Prov. XXVII. 22. περιέλῃς, ubi pro תָסוּר non legerunt תָסִיר, sed τῷ סוּר notionem Hiphilicam tribuerunt, quemadmodum ibid. XXVI. 27. שׁוּב per κυλίειν reddiderunt. — פָּרַק, *rumpo*. Exod. XXXII. 2. περιέλεσθε τὰ ἐνώτια, *detrahite* vobis inaures. Ibid. ver. 3. 23. Judith. X. 3. περιείλατο, *exuit*. 2 Macc. IV. 38. Suidas: περιαιρεῖν, ἀφαιρεῖσθαι, ὑποκόπτειν, καθυφεῖσθαι.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΑ'ΝΩ (Bielius perperam edi jussit περιαμαρτέω), *expio*. חִטֵּא Pih. Aqu. Symm. Theod. Lev. VIII. 15. et IX. 15. περιημάρτησεν. Sed recte monuit Scharfenbergius, pro περιημάρτησεν utrobique legendum esse περιημάρτισεν, *expiavit*, coll. XIV. 49. Nam *expiare* est περιαμαρτίζειν, non περιαμαρτάνειν.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΙ'ΖΩ, *expio*. חִטֵּא Pih. Reliqui Exod. XXIX. 36. περιαμαρτιεῖς, et Lev. XIV. 49. περιαμαρτίσαι. Vide quoque s. περιαμαρτάνω.

ΠΕΡΙΑΜΑΡΤΙΣΜΟ'Σ, *expiatio*. לְחַטָּאת, *pro peccato*. Symmach. Zach. XIII. 1.

*ΠΕΡΙΑΝΤΛΕ'Ω, *circumfundo, obundo, undique ingero, obruo*. 4 Macc. XV. 32. ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ, perturbationum diluvio *undique jactata*.

*ΠΕΡΙΑ'ΠΤΩ, *concilio, comparo, impono, attribuo*. 3 Macc. III. 7. καὶ οὐ τυχόντι περιῆψαν ψόγῳ (Ita omnes fere libri hucusque collati. Sed Codex Alex. habet περιήψαντο φόβῳ.), et non mediocrem *excitarunt* seu *conciliarunt* sibi vituperationem. Alibi accusativum sibi jungere solet, ut περιάπτειν αἰσχύνην apud Platonem, et apud Homerum μῶμον ἀνάψαι, sed habet etiam dativum sibi junctum, v. c. apud Josephum A. J. Lib. XII. c. 5. §. 5. ταῖς ὁμοίαις αἰτίαις περιάπτουσιν, simili nos *damnant* crimine. Suidas: περιάπτω, δοτικῇ.

ΠΕΡΙΑ'ΡΓΥΡΟΣ, *argento obductus*. Ep. Jerem. 6. 34. τὰ περίχρυσα καὶ τὰ περιάργυρα. Athen. XII. pag. 538. D.

ΠΕΡΙΑΡΓΥΡΟ'Ω, *argento circumobduco*. חָפָה בְכֶסֶף, *tego argento*. Ps. LXVII. 14. — מְחֻשָּׁף כֶּסֶף, *cinctus argento*. Exod. XXXVIII. 17. — צִפּוּי כֶּסֶף, *obductio argenti*. Ies. XXX. 22.

ΠΕΡΙΑΡΓΥΡΟ'Ω 'ΑΡΓΥΡΙ'Ω, id. צִפּוּי כֶּסֶף, *obductio argenti*. Exod. XXXVIII. 17. 19.

*ΠΕΡΙΑΣΤΡΑ'ΠΤΩ, *circumfulgeo, splendore circumdo*. 4 Macc. IV. 10. περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις, armis *undique fulgurantes*. Suidas: περιαστράπτω, αἰτιατικῇ.

ΠΕΡΙΒΑ'ΛΛΩ, *circumjicio, circumdo, cingo, tego, induo, amicio,*

a *expando.* חָבַק, *amplector.* Job. XXIV. 8. Thren. IV. 5. Sed in utroque loco pro περιεβάλλοντο fortasse scribendum est περιελάβοντο. Similis permutatio utriusque vocis reperitur Psalm. XLVII. 12. ubi περιλάβετε legitur. Ita et Eusebius. Sed verior lectio est cod. Vat. περιβάλλετε. Ita et Chrysostomus. Al. Cohel. IV. 5. περιέβαλε. — כָּסָה in *b* Kal, Pih. Pyh. et Hithp. Genes. XXIV. 65. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον, περιεβάλετο, illa autem accipiens peplum, *tegebat* se. Vide et Genes. XXXVIII. 14. Deut. XXII. 12. τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἂν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς, vestimentorum tuorum, quibus *indutus* fueris. 1 Reg. I. 1. περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίοις, *induebant* illum vestimentis. 1 Reg. XI. 29. *c* περιβεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, *indutus* veste nova. 1 Par. XXI. 16. περιβεβλημένοι σάκκους, *induti* ciliciis. Vide et Ies. XXXVII. 2. Jon. III. 6. 8. et confer Apoc. XI. 3. Ies. LIX. 6. οὐδὲ μὴ περιβάλωνται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν, neque *inducere* s. *amicire* se poterunt laboribus suis. Ez. XVI. 18. περιέβαλες αὐτὰ, *induisti* illa. Ezech. XVIII. 7. γυμνὸν περι- *d* βαλεῖ ἱματίῳ, nudum *induet* veste. — לְבוּשׁ, *vestimentum.* Ps. XLIV. 15. ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, texturis aureis, catenæ instar factis, *induta.* Confer Ps. XLIV. 11. et Apoc. III. 5. Al. Jud. IV. 18. 19. περιέβαλεν. — לָבַשׁ : הִלְבִּישׁ Kal et Hiph. *vestio.* Gen. XXVIII. 20. 1 Sam. XXVIII. 8. 2 Par. XXVIII. 15. Jerem. IV. 30. — עָטָה, *obvelo.* *e* Lev. XIII. 45. περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, sc. ἱμάτιον, circa os suum *tegat se vestimento.* Ps. LXX. 14. CVIII. 18. 28. Cant. I. 6. ubi περιβαλλομένη esse videtur *despecta, contemta,* ut Arabs reddidit. q. d. *quæ ultro citroque jactatur.* — עָטַף, *tego.* Job. XXIII. 9. περιβαλεῖ δεξιά. Ita quoque Theodotion. Ps. LXXII. 6. περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν ἑαυτῶν. In textu Hebr. legitur עָטַף שִׁית, *involvere ornatu,* hoc sensu: *impietate se ornant quasi.* — פָּרַשׂ, *expando.* Ruth. III. 9. περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, *expande* alam tuam, h. e. pallium tuum, super ancillam tuam. Ad hanc phrasin illustrandam facit, quod Græci etiam cubitum euntes vestes pro stragulis adhibuerint, et scriptoribus illorum sub pallio, læna vel chlamyde alicujus dormivisse dicantur illi, qui una cum illo dormiverint. Phil. Ep. XLIV. ἦν σπουδῆς ὁ Σωκράτης, ἀλλ' ὑπέτρεχεν αὐτοῦ τὸ περίβλημα πλούσιος Ἀλκιβιάδης. Sic de Helena cum Menelao cubitum eunte Theocritus in Epithal. v. 10. Ζανός τοι θυγάτηρ ὑπὸ τὰν μίαν ᾤχετο χλαῖναν. Sic in Trachiniis Sophoclis Dejanira de se et Iola cum Hercule dormituris: καὶ νῦν δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ χλαίνης ὑπαγκάλισμα. Et Meneclides de Bacchide apud Alciphron. Lib. I. Ep. 38. p. 176. ὑπὸ ταὐτῷ ἠγάπα χειμωμένη χλανίσκιον. Conf. ad h. l. notas Bergleri. Prov. XXIX. 5. δίκτυον περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν, rete *expandit* super propriis pedes. Ezech. XXXII. 3. περιβαλῶ ἐπί σε τὰ δίκτυά μου, *expandam* super te retia mea. — שָׁכַב, *cubo.* 1 Reg. XXI. 27. περιεβάλετο σάκκον. Male ita transtulerunt. — שָׁפַךְ, *effundo.* Ezech. IV. 2. περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, *circumjicies* illi vallum, h. e. *circumvallabis illam.* Conf. Luc. XIX. 43. — הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם, *pono.* 1 Reg. XXI. 27. περιεβάλετο. Præterea legitur Psalm. XLIV. 11. ubi τῷ περιβεβλημένῃ nihil respondet in textu Hebr. ac sine dubio translatum est e v. 14. Reperitur quoque hæc vox apud Clem. Alex. p. 202. — Vide alibi s. v. τεῖχος.

ΠΕΡΙΒΙΟ'Ω, *incolumis vivo, supervivo, superstes sum,* it. *vivifico, in vita conservo.* חָיָה Pih. Exod.

a XXII. 18. φαρμακοὺς οὐ περιβιώσετε, veneficos non *in vita conservabitis*. 3 Macc. V. 18. εἰάθησαν περιβεβιωκότες, *sinantur vivere*, vel *in vita conserventur*.

ΠΕΡΙ'ΒΛΕΠΤΑ, *spectabilia, monilia, torques*. מַשְׂכִּית, *effigies*. Aqu. Theod. Prov. XXV. 11. περιβλέπτοις. — פְּנִינִים. Aqu. Job. XXVIII. 18. Derivavit a פָּנָה, *spectare*. Confer b Simonis Lexic. Hebr. p. 1302. seq. Symm. Thren. IV. 7. sec. Scholion Origenis. Sed est sine dubio Aquilæ interpretatio, quod etiam suspicatus est Bootius Anim. Sacr. p. 140. seq. — תּוֹרִים, *ordines, torques*. Symm. Cant. I. 10. περίβλεπτα. Bochartus Hieroz. P. II. Lib. I. c. 9. p. 57. legendum censet περίπλεκτα. Equidem mallem hanc versionem c Aquilæ vindicare, ut hanc vocem acceperit, quasi esset a רָאָה.

*ΠΕΡΙ'ΒΛΕΠΤΟΣ, *qui circumspicitur, spectabilis, illustris, celebris, qui est admirationi*. Hinc:

ΠΕΡΙ'ΒΛΕΠΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *spectabilis, clarus, celebris fio*. נוֹדָע Niph. a יָדַע, *notus sum*. Prov. XXXI. 23. περίβλεπτος γάρ γίνεται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, *celebris* enim *fit* maritus ejus. d Hesych. περίβλεπτος, ἔξοχος, περιβόητος. Suidas: περίβλεπτος, ἔξοχος, μέγιστος. Confer Perizon. ad Ælian. V. H. II. c. 12.

ΠΕΡΙΒΛΕ'ΠΩ, et ΠΕΡΙΒΛΕ'ΠΟΜΑΙ, *circumspicio, intueor, adspicio*. עָשָׂה, *facio*. 1 Reg. XX. 40. ὡς περιεβλέπετο ὁ δοῦλός σου ὧδε καὶ ὧδε, cum servus tuus huc et illuc *dispiceret*, aut *se verteret*, ut Vulgat. transtulit. e Videntur mihi sensum expressisse, ut adeo non opus sit statuere, eos שָׁעָה legisse cum Syro et Chaldæo, quæ fuit Trommii, Dathii et Bielii conjectura. Fischerus in Proluss. de Verss. GG. p. 159. autem non male observavit, ex h. l. probari posse, עָשׂוֹת olim significasse *se convertere aliquo*, provocans simul ad 1 Sam. XIV. 32. ubi pro וַיַּעַשׂ Chald. habet וְאִתְפְּנִי. Symm. ἐτράπη. Vulgat. *versus est*. Confer quoque f Boysenii Symbolas Vol. II. p. 370. ac locum Sirac. IX. 7. infra laudatum. — פָּנָה, *respicio*. Exod. II. 12. Jos. VIII. 20. — שׁוּר, *contemplor*. Aqu. Theod. LXX Job. VII. 8. Vulg. *non aspiciet*. Sirac. IX. 7. μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ, h. e. ne *discursita* per plateas urbis, et in locis ejus desertis ne *oberra*: ubi περιβλέπειν mihi notare videtur *dis-* g *cursitare, huc et illuc vagari*. Sermo enim ibi est de prostibulis, quorum consuetudo vitanda, et περιβλέπειν diserte h. l. cum πλανᾶσθαι permutatur. Satis autem constat, verba *videndi* et *aspiciendi* etiam ita usurpari in linguis orientalibus, ut *ire* et *iter facere in aliquem locum* significent, ut multis docui in Spicilegio II. p. 143. seq. Cæterum lucem hic locus fœnerat loco 1 Reg. XX. 40. h de quo supra expositum est.

ΠΕΡΙ'ΒΛΗΜΑ, *indumentum*. בֶּגֶד, *vestis*. Num. XXXI. 20. Voce hac etiam de *indumento* utitur Ælianus V. H. XII. c. 1. p. 713. et Athenæus XII. p. 525. E.

ΠΕΡΙΒΟ'ΗΤΟΣ, *celebris, celeberrimus, decantatus*. Alciphr. II. 4. p. 326. 2 Macc. II. 23. τὸ περιβόητον ἱερόν. Conf. Hesych. s. v. περιφάτως.

ΠΕΡΙΒΟ'ΛΑΙΟΝ, *indumentum, ves-* i *timentum, amictus, tegmen*. בֶּגֶד, *vestis*. Jud. VIII. 26. — חֹשֶׁן, *pectorale*. Incert. Exod. XXVIII. 4. — כָּסָה Pih. *tego*. Ps. CIII. 7. ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, abyssus, tanquam vestis, amictus ejus. Suidas: περιβόλαιον, περιβολή, ἔνδυμα. Ἄβυσσον δὲ καλεῖ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν ἡ θεία γραφή. Ἐπεὶ οὖν ἡ γῆ πανταχόθεν ὕδασι

a περιέχεται μεγάλως, καὶ μικροῖς πλάγιον, εἰκότως περιβόλαιον αὐτῆς εἴρηκεν ὁ Δαβίδ. Hæc sumta esse ex Theodoreto ad Ps. l. c. annotat Küsterus. — כְּסוּת, *tegmen*. Exod. XXII. 27. Deut. XXII. 12. Job. XXVI. 6. — לְבוּשׁ, *vestis*. Psalm. CI. 28. — מְכַסֶּה, *tegmen*. Ezech. XXVII. 7. — מַלְבּוּשׁ. Ezech. XVI. 13. — מְעִיל. Symm. 1 Sam. XV. 27. —
b *שְׂמִיכָה *tegumentum crassum, stragula villosa, quæ e pellibus fere facta erat*. Jud. IV. 18. Vide supra s. v. ἐπιβόλαιον. — שִׂמְלָה. Symm. Ies. IX. 5. — תַּלְבֹּשֶׁת. Ies. LIX. 17.

* ΟΥ'Κ "ΕΣΤΙ ΠΕΡΙΒΟ'ΛΑΙΟΝ, עָרוֹם, *nudus*. Theod. Job. XXVI. 5.

ΠΕΡΙΒΟΛΗ', idem. *לְבוּשׁ. Alex. Dan. VII. 9. — סוּת per aphæresin
c pro כְּסוּת, *tegmen*. Gen. XLIX. 11. Vide Michaëlis Supplem. p. 1733. Sirac. XI. 4. ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχήσῃ, in *amictu* vestium non gloriaberis. Potest tamen ibi περιβολὴ etiam de *copia* explicari, ut legitur apud Xenoph. Ephes. Lib. II. c. 13. περιβολὴ χρημάτων οὐκ ὀλίγη. Vide Budæi Comment. L. Gr. p. 648. Vide et Sirac. L. 13. 2 Macc. III. 26.
d Ita περιβολὴ etiam Hermippo apud Athenæum Lib. I. p. 21. usurpatur, observante Spanhemio ad Julianum p. 149.

ΠΕΡΙ'ΒΟΛΟΣ, *ambitus, mœnia*. בִּקְעָה, *vallis*. Deut. III. 1. Ita Bielius. Fortasse loco Deut. scripserat Dan. — גְּבוּל, *terminus*. Ies. LIV. 12. — *דּוּרָא Chald. *Dura*, nomen proprium regionis in provincia Ba-
e bylonica. Dan. III. 1. sec. cod. Chis. ἐν πεδίῳ τοῦ περιβόλου. Scil. habuerunt pro nomine appellativo. Nam in l. Arab. دار notat *in orbem ivit*, et subst. دور *orbis, gyrus*, et, uti bene monuerunt auctores notarum ad Danielem ed. Rom., دوران *Dauran*, in l. Persica notat id, quod Græcis περίβολος dicitur. — חוֹמָה, *murus*. Symm. et LXX Ez. XL. 5. XLII. 20. Hes. περίβολοι, τείχη
f πόλεων ἢ περίδρομοι. — חֵילָה, *antemurale*. Symm. Ps. XLVII. 14. CXXI. 7. — שְׂדֵרוֹת plur. *ordines* et quidem h. l. *eorum, qui armati templum cingebant*. Aqu. (?) Theod. 2 Reg. XI. 8. Vulg. *septum templi*. Jos. A. J. IX. 7. 2. appellat τὸ ἱερὸν ὠπλισμένον. Theod. ibid. v. 15. Sirac. L. 2. ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ, munimen excelsum *ambitus* templi.
g 2 Macc. I. 15. εἰς τὸν περίβολον τοῦ τεμένους, in *ambitum* aut *porticum* delubri. Vide et 1 Macc. XIV. 48. et 2 Macc. VI. 4. Pollux Lib. I. c. 1. segm. 9. οἱ δὲ ἀνειμένοι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ τεμένη καὶ ἕρκη, καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κύκλος περίβολος. Περίβολοι interprete Grotio ad 2 Macc. VI. 4. sunt *porticus templi*.

ΠΕΡΙΒΩ'ΜΙΟΝ, *septum altaris*, aut
h *quidquid circa altare ponitur aut est*, a περιβώμιος, *qui circa aram est*. אֲשֵׁרָה, *lucus*. Aqu. 2 Reg. XVII. 16. Male Montfauconius in Hexaplis περιβώμιον ad אֲשֵׁרָה tanquam interpretationem Aquilæ retulit. Nam partim verba καὶ ἐποίησαν ἄλσος περιβώμιον non sunt Aquilæ, sed sine dubio Symmachi, ut in sequentibus docebitur, partim περιβώμιον est h. l. merum additamentum, quo osten-
i deretur, non de quovis *luco*, sed de *luco sacro* h. l. sermonem esse. Fortasse quoque legendum est περὶ βωμοῦ, aut περὶ βωμῶν. Theod. Symm. 2 Reg. XXIII. 4. τὸ περιβώμιον. Ib. v. 7. Symm. 2 Reg. XXI. 7. ἐν τῷ τὸ περιβώμιον. Mancam et mutilam esse hanc versionem, vel ex verbis ἐν τῷ τὸ apparet. Lacunam supplet nota Hexaplaris ad XVII. 16. e qua versio Symmachi ita restituen-

a da erit: ἐν τῷ ἄλσει τῷ περιβωμίῳ. Apud LXX ibidem post τοῦ ἄλσους exciderunt verba: ὃ ἐποίησεν, ut e versione Vulgata apparet, quæ habet: *posuit quoque idolum luci, quem fecerat, in templo.* — פֶּסֶל, *sculptile.* 2 Par. XXXIV. 3. ubi tamen pro περιβωμίων alii βωμῶν habent. Cæterum per περιβώμια seu περιβωμίους intellegenda puto *idola* seu *simulacra idolorum aris imposita.* Nam b פֶּסֶל *idolum sculptum* significat.

ΠΕΡΙΓΙ´ΝΟΜΑΙ, *advenio, adsum, supersum, supero, vinco.* *הָיָה, *existo.* Symm. Cohel. II. 22. ὅ τι γὰρ περιγίγνεται; quid ei *reliquum* est? aut: quid *commodi exinde capit?* Vulgatus: *quid ei proderit?* — יָכֹל seq. לְ, *prævaleo alicui,* v. c. *lucta aut bello.* Symm. 1 Sam. XVII. 9. c ἐὰν περιγένηταί μοι, si *vicerit* me. In textu Hebr. legitur: *si poterit mecum pugnare.* Sic Ælianus V. H. Lib. I. c. 3. περιγίνονται τῆς ῥώμης τῶν ὕδρων οἱ βάτραχοι τῇ σοφίᾳ, ranæ prudentia superant hydrorum robur. — *יִסּוֹר, *eruditio.* Symmach. Job. XL. 2. (XXXIX. 32.) Legit fortasse יוּכַל. Houbigantio ad h. l. Symmachus περιγενήσεται, *superior* d *erit,* habere videtur ex scriptura יָשׁוּר, *vincet,* quæ ipsi legitima esse videtur. Præterea legitur 1 Paral. XXVIII. 19. κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν, ubi in textu Hebr. nihil pro hoc verbo legitur. 2 Macc. VIII. 25. τῶν περιγεγονότων. Sed legendum ibi est παραγεγονότων, *venientium.*

ΠΕΡΙ´ΓΛΥΦΟΣ, *circumsculptus.* e פְּטוּרִים plural. *apertiones.* Aquil. Theod. 1 Reg. VI. 18. περίγλυφα. N. L.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ´, *circumscriptio, descriptio per circinum,* etiam *paupertas, res arcta domi.* חוּג, *circulus, orbis circinando descriptus.* Symm. Job. XLII. 14. Sirac. XXII. 28. οὐ καταφρονητέον γὰρ ἀεὶ τὸ περιγραφῆς, οὐδὲ θαυμαστὸς πλούσιος νοῦν οὐκ ἔχων: ubi περιγραφή, ut vel ex opposito f apparet, est i. q. πτωχεία v. 27. *res angusta domi, res circumscripta et arcta.*

ΠΕΡΙΓΡΑ´ΦΩ, *circumscribo, circino describo.* חוּג. Symm. Job. XXVI. 10. περιέγραψεν, *circumscripsit.*

*ΠΕΡΙΓΥ´ΡΙΣΜΑ. פֵּאָה, *angulus.* Levit. XIX. 27. sec. cod. 106. ubi παρηγύρισμα quidem suprascripsit g recens manus, sed, ut recte monuit Holmesius, legendum περιγύρισμα. Esse autem videtur ejusdem originis, ac περιγυρίδας et περιγυρίδα in Lexicis Hesychii, Cyrilli MSS. et Photii, i. e., iis explicantibus, περιφερείας et περιφέρειαν. Et in Glossario Ducangii, quanquam non reponatur ipsum περιγύρισμα, habetur tamen γυρίζειν, κυκλοῦν, *circumire,* ver- h bum cognatum. Scil. in rotundum ejusmodi tonsura fieri solebat, et in ista notione ponitur hic περικύκλωσις ab Aquila, et περιζυρήσετε a Symmacho.

ΠΕΡΙΓΩ´ΝΙΟΝ et περιγωνίσκος, *norma, regula.* מְקֻצְעָה, *angulus.* Aqu. Ies. XLIV. 13. Fortasse scribendum est παραγωνίοις, aut παραγωνίσκοις. Vox Hebr. notat *normam,* i et ideo sic dicta videtur ob angulum rectum, quo constat, qui est reliquorum angulorum omnium tum acutorum tum obtusorum norma et mensura. Ideo quoque in plurali numero h. l. ponitur, quod norma constat duobus lateribus, quibus includatur angulus rectus.

ΠΕΡΙΔΕΙΠΝΕ´Ω, *epulum funebre celebro.* הִבְרָה Hiph. *comedere fa-* k *cio.* 2 Sam. III. 35. ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς τοῦ περιδειπνῆσαι τὸν Δαβὶδ ἄρτοις, veniebat populus omnis, ut cum Davide *epulum funebre celebraret.* Ita Bielius. Sed quia *convivia lugubria s. parentalia* institui solebant

a non ab ipsis lugentibus, sed ab amicis lugentes consolaturis (Conf. Jerem. XVI. 7.), rectius sine dubio h. l. legeretur περιδειπνίσαι, cibare, cœnam parare, cibos afferre, ut exstat h. l. in Cod. Alex. atque ipse textus Hebr. h. l. postulat. Sed haud raro verba in ίω desinentia hiphilice explicanda sunt.

*ΠΕΡΙΔΕΙΠΝΙ'ΖΩ. Vide supra b s. v. περιδειπνέω.

ΠΕΡΊΔΕΙΠΝΟΝ, epulum funebre, cœna parentalis. Ep. Jerem. v. 29. ἐν περιδείπνῳ νεκροῦ, in epulo mortui. Sic et Suidas memorat περίδειπνον τῶν νεκρῶν. Photius Lex. c. 305. περίδειπνον, ἡ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσιν ἑστίασις γινομένη. Hieronymus in Jerem. c. 16. 7.: Moris autem est lugentibus ferre cibos et præparare convivia, quæ c Græci περίδειπνα vocant, et a nostris vulgo appellantur parentalia, eo quod parentibus justa celebrentur. Conf. Nicolai de Luctu Græc. c. 20. p. 282. L. Bos Anim. ad Script. Græc. p. 25. Dougtæi Anal. Sacr. V. T. p. 270. et Fesselii Advers. Sacr. T. I. p. 66.

ΠΕΡΙΔΕ'ΞΙΟΝ, dextrale, armilla. עָגִיל, inauris. Num. XXXI. 50. d Sed videtur ibi ordo verborum inversus, ac περιδέξια ad כּוּמָז referendum esse. Vide et Exod. XXXV. 21. et Ies. III. 19. ubi pro voce περιδέξια nihil est in textu Hebraico.

*ΠΕΡΙΔΕ'ΡΡΑΙΟΝ, seu rectius περιδέραιον, amictus pelliceus. מֶשִׁי Inc. Ezech. XVI. 10. περιδέῤῥαιον (si quidem hoc vocabulum suo loco legitur. K.). Vid. Simonis Lex. Hebr. e s. h. v. Photius Lex. περιδέῤῥαια, περιτραχήλια κόσμια. Zonaras Lex. col. 1536. περιδέραια, τὰ περιτραχήλια, δέρη γὰρ ὁ τράχηλος.

ΠΕΡΙΔΕ'Ω, circumligo. אָסַר ligo. Job. XII. 18. περιέδησε ζώνῃ ὀσφύας αὐτῶν, circumligavit zona lumbos eorum.

ΠΕΡΙΔΙΠΛΟ'Ω, circumduplico, involvo, h. e. obtego, convaso. Judith. X. 5. περιδίπλωσεν πάντα τὰ ἀγγεῖα f ἑαυτῆς, convasabat seu colligebat omnia vasa sua.

*ΠΕΡΙΔΡΑ'ΣΣΟΜΑΙ, prehendo, apprehendo, circumplector. הִתְחַזֵּק, roboro. Job. VIII. 15. περιδραξαμένου sec. ed. Compl. ubi alii libri ἐπιλαβομένου habent. Περιδραξαμένου desumtum est ex alio interprete. Photius Lex. περιδράττεσθαι, περιέχεσθαι.

ΠΕΡΙΔΡΟΜΗ', circuitus, ambitus, g item circumcursatio negotiandi caussa, negotiatio. עֲזָרָה, atrium. Symmach. Ezech. XLIII. 15. περιδρομή. — *רְכֻלָּה, negotiatio, mercatura. Inc. Ezech. XXVIII. 15. רָכַל enim proprie est i. q. περιτρέχειν.

*ΠΕΡΙΔΥ'Ω, Attice exuo, detractis vestimentis spolio. 4 Macc. VI. 2. Photius Lex. περιδύεται, περιδύεται, εἰσδύεται s. sec. alios codd. ὑποδύεται. h Rectius ἀποδύεται. Certe Hesychius habet: περίδυσε, ἀπέδυσε, et: περιδύσε, ἄμφω. Adde Homer. Iliad. Λ', 100.

ΠΕΡΙΕΙΛΕ'Ω, circumvolvo, involvo. *הִתְעַמֵּף Hithp. obruor. Symmach. Ps. CXLII. 4. περιειλεῖτο. — שׂוּם, pono. Aqu. Symm. et Inc. Job. XXXVIII. 9. περιείλησα. Sed ibi non tam Hebraico שׂוּם, quam formulæ Hebraicæ שׂוּם לְבוּשׁ, po- i nere vestimentum, respondet. Adde Lucian. Alex. p. 480. D. Judith. X. 2. convolvit, ut rem seponendam.

ΠΕΡΙΕΙ'ΛΗΜΑ, involucrum. גְּלוֹם, pallium. Symm. Ezech. XXXVII. 24. περιειλήμασι. Vide quoque Pollucem Onom. VII. 91. et Schol. Aristoph. ad Nub. v. 10.

ΠΕΡΊΕΙΜΙ, supersum, superstes sum. רָאָה, video. Job. XXXI. 21. k ὅτι μοι πολλὴ βοήθεια περίεστιν, quod multum mihi superest auxilium. — שָׂרִיד, superstes. Job. XXVII. 15. οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ, superstites autem ejus. Conf. 2 Macc. VII. 24. XIV. 10. et Ælianum V. H. IV. 27. et X. 15. Suidas et Lex. Cyrilli MS.

Brem. περιεσόμεθα, περιγενησόμεθα. Idem Suidas: περίειμι, ζῶ, ἔτι σώζομαι. Et rursus: περιεῖναι, ἐν βίῳ διάγειν, ζῆν.

*ΠΕΡΙ'ΕΙΜΙ, q. d. εἶμι περὶ, *eo, circumeo, obambulo.* Sap. VIII. 18. περιήειν ζητῶν, ὅπως λάβω αὐτὴν, h. e. studiose quærebam, quomodo nanciscerer illam. Lucian. Conviv. T. III. p. 427. ed. Reitz. περιιὼν ἐν κύκλῳ.

*ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟ'Σ, *comprehendens, complectens.* 4 Macc. I. 20. φύσεις παθῶν περιεκτικαὶ, perturbationes *latissime patentes.* Photius Lex. περιεκτικὸν, περιέχον. Zonaras Lex. col. 1536. περιεκτικὸν, τὸ καθόλου. ἢ τὸ ἐν ἑαυτῷ τὰ μερικὰ συνάγον καὶ ἀναπληροῦν. Vide quoque Hesychium s. h. v.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ'ΖΟΜΑΙ, *in rebus supervacuis operosus vel curiosus sum, curiose ago, curiose inquiro.* בִּקֵּשׁ *quæro, percontor.* Symm. Cohel. VII. 30. περιειργάσαντο πολυπραγμοσύνην, curiose sectati sunt polypragmosynen, h. e. *solliciti et curiosi nimium fuerunt de multis negotiis.* Ita Drusius in Fragm. Vet. Intt. GG. p. 1071. — דָּרַשׁ, idem. Symmach. 2 Sam. XI. 3. περιειργάσατο, *curiose ac studiose requisivit.* Bene usus est hac voce h. l. Symmachus. Pravo enim consilio suscepta erat a Davide hæc requisitio. Sir. III. 22. ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου, in iis, quæ supervacua sunt in rebus tuis, ne *esto curiosus.* Plato in Apol. cap. 3. de Socrate: περιεργάζεται ζητῶν τά τε ὑπὸ γῆν καὶ τὰ ἐπουράνια. Eodem sensu verbum occurrit in fragmento apud Suidam: ὁ δὲ περιεργασάμενος τοὺς οἴκους (cum curiose investigasset ædes), ἐν οἷς συντρέχοντες ἐκκλησιάζουσι, τούτους συνέσχηκε. Vide Suidam in περιεργάσασθαι, quam vocem male interpretatur περιγενήσεσθαι. Confer et Ramiresium de Prado Pentecont. c. 36. p. 216. et Suicerum Thes. T. II. p. 670.

ΠΕΡΙΕ'ΡΓΕΙΑ, vel potius περιεργία, *curiositas, curiosa contemplatio.* Sirac. XLI. 28. ἀπὸ περιεργίας παιδίσκης αὐτοῦ, a *curiosa contemplatione* ancillæ ejus. Bielius assentitur Grotio, qui legendum censet περιεργίας. Ita alias vox scribi solet. Achilles Tat. Lib. I. p. 23. ὀφθαλμοὶ καὶ ὦτα πολλῆς γεμιζόμενα περιεργίας, oculi et aures multa curiositate impletæ. Lucian. Dial. Apoll. et Vulc. T. I. Opp. p. 199. ὑπὸ περιεργίας ἄχρι τοῦ ᾅδου κατίοι, præ *curiositate* ad inferos usque descenderet. Vide et Ælian. V. H. XII. 1. p. 710. ed. Gronov. ac Eustath. in Od. Α', p. 32. 22.

ΠΕΡΙΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *circumeo, pervagor,* it. *callide circumvenio.* *אָבִיב, *Abib,* nomen propr. Ezech. III. 15. περιῆλθον. Legerunt fortasse סָבִיב aut אָסוֹב. — *אֲשֶׁר לוֹ נֹשֶׁא, *cui ei* (erat) *creditor.* 1 Sam. XXII. 2. Aqu. καὶ πᾶς περιερχόμενος. Quia sequitur πᾶς ἐπαιτῶν, verba hæc ita verti posse atque adeo debere mihi olim videbantur: *omnis circuiens mendicandi causa.* Sed locum accuratius consideranti mihi nunc hæc explicatio minus probabilis videtur. Sumi potest et quilibet facile hoc mihi concedet, Aquilæ nomen falso huic versioni præfixum esse. Duas porro hic coaluisse versiones, etiam nemo facile inficias ibit. Auctor versionis περιερχόμενος legit נָשָׂא cum שׂ, quod æque ac περιέρχεσθαι in conjug. Hiph. *decipere, circumvenire* notat. Verba πᾶς ἐπαιτῶν aut sunt mera interpretatio verborum antecedentium male intellectorum, aut eorum auctor in mente habuit formulam נָשָׂא קוֹל, quæ de *iis* adhibetur, *qui aliorum auxilium implorant.* — הִקִּיף Hiph. a נָקַף, *circumprehendo, in orbem redeo, circumeo.* Al. Ps. XLVII. 11. — *יָרַד, *descendo.* Symm. sec. marg. cod. 85. Holm. Jud. XI. 37.

a — סָבַב. Jos. VI. 15. περιῆλθοσαν τὴν πόλιν, *circumibant* urbem. Vide et Jos. XV. 10. XVIII. 14. 2 Sam. XIV. 20. ἕνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου, ut *circumveniret* facies vel forma hujus sermonis. Similiter verbum Græcis alias usurpatur. Suidas: περιέρχομαι, ἐνεδρεύω, ἐξαπατῶ, σοφίζομαι, ὑπέρχομαι. Ἀριστοφάνης· Σκέψασθέ δέ μ', εἰ σοφῶς b αὐτοὺς περιέρχομαι, τοὺς οἰομένους φρονεῖν καί μ' ἐξαπατύλλειν. Verba hæc, observante Küstero, leguntur in Equitibus, p. 353. — עָבַר, *transeo.* Jos. VI. 7. — עָטַף, *obruor.* Aqu. Symm. Theod. Ies. LVII. 16. περιελεύσεται. Hieronymus interpretatur: *cuncta circumdat.* Ex Doederleinii (in notis ad Vers. Lat. p. 235.) sententia περιελεύσεται in περιειλήσεται c mutandum est ex Job. XXXVIII. 9. et Psalm. CXLII. 4. — שׁוּט, *discurro.* Job. I. 7. περιελθὼν τὴν γῆν, *pervagatus* terram. Al. 2 Sam. XXIV. 8. περιῆλθον.

ΠΕΡΙΕ'ΧΩ, *circumdo, complector, obsideo, cingo, oblego, contineo.* אָזַר, *cingo.* Job. XXX. 18. — אָפַף, *comprehendo, circumdo.* 2 Sam. XXII. 5. Ps. XVII. 5. CXIV. 3. d —*בְּהַל Chald. *perturbo.* Dan. VII. 28. sec. Chis. σφόδρα ἐκστάσει περιειχόμην. — הֶאֱרִיךְ Hiphil, *prolongo.* 2 Par. V. 8. — הֵקִיף Hiph. a נָקַף. 2 Par. IV. 3. Ps. XVI. 11. XXI. 17. — כִּתֵּר Pih. *cingo.* Ps. XXI. 12. — מָגוֹר, *formido.* Jer. XLVI. 5. περιεχόμενοι κυκλόθεν. Suspicor, post περιεχόμενοι aliquid omissum esse, v. c. φόβῳ aut simile quid. Fortasse e tamen מָגוֹר de objecto *formidinis,* nempe *hostibus undique cingentibus* explicarunt. — נָצַר, *custodio.* Ps. XXXI. 9. ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με. Legerunt יְצָרֵנִי a radice צוּר, *premere, arctare,* ita ut subaudiendum sit אֲשֶׁר, vel pro צַר legerunt צָרָה. — נָצוּר part. Niph. a צוּר, *obsessus.* Ez. VI. 12. ὁ περιεχόμενος, *obsessus.* Ita quoque Theodotion. — צִפָּה Pih. *oblego.* 1 Reg. VI. 15. 20. 21. ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, totam domum *obduxit* auro. Vide et v. 15. 29. 34. — שָׁאַט, *sperno.* Ezech. XVI. 56. Libere verterunt. 3 Esdr. VIII. 8. πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν, magnam *adhibuit* curam. Vulg. *in his enim Esdras magnam disciplinam obtinebat.* Conf. Esdr. VII. 10. Fortasse tamen ibi legendum est παρεῖχεν. 2 Macc. XI. e 16. ἐπιστολαὶ περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον, *epistolæ, quarum hoc erat argumentum.* Confer Act. XXIII. 25. 2 Macc. XI. 22. ἡ δὲ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως, epistola autem regis *hujus erat argumenti.*

*ΠΕΡΙΖΗΛΟ'Ω, *admodum æmulor, invideo.* Esth. III. 7. sec. Vet. Arund. περιζηλώσας καὶ κινηθεὶς ἐν παντὶ θυμῷ. (Vereor tamen, ne pro f περιζηλώσας scribendum sit παραζηλώσας. K.)

ΠΕΡΙ'ΖΩΜΑ, *omne, quo circumcingimus aliquid, cingulum, cinctura, indumentum, amiculum.* אֵזוֹר, *cingulum.* Jerem. XIII. 1. (Aqu. Symm. Theod.) 2. 11. Symm. Ies. XI. 5. — חֲגוֹר, idem. Prov. XXXI. 24. — חֲגוֹרָה. Gen. III. 7. — מִטְפַּחַת, *peplum.* Ruth. III. 15. φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου, affer *amiculum,* quod super te. Hesych. περίζωμα, περιβόλαιον.

ΠΕΡΙΖΩ'ΝΝΥΩ et ΠΕΡΙΖΩ'ΝΝΥΜΙ, *circumcingo, cingo, accingo.* אָזַר, idem. 1 Sam. II. 4. οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν, infirmi *accincti sunt* robore. 2 Reg. I. 8. ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος, *circumcinctus* zona pellicea. Ps. XVII. 35. ὁ περιζωννύων με δύναμιν, qui me robore *circumcinxit.* Vide et v. 43. et Ps. XXIX. 14. et conf. Sir. XLV. 9.

— אָסַר, *ligo*. Symm. Job. XII. 18. περιζωννύων. — הוֹדָה Hiph. a יָדָה, *confiteor, glorifico*. Symm. Psalm. LXXV. 11. περιζωσθέν. Ita Bielius, sed male inspecto opere hexaplari, in quo περιζωσθὲν potius Hebr. חָגַר respondet. — חָגַר, *accingo*. Exod. XII. 11. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, *lumbi vestri accincti*. LXX sec. Hex. Jud. XVIII. 11. Inc. Ps. XLIV. 4. Vide et Dan. X. 5. et conf. Luc. XII. 35. Ez. XLIV. 18. οὐ περιζώσονται βίᾳ, non *accingentur* violentia. — כִּרְבֵּל Pih. *amicio*. 1 Paral. XV. 27. περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ, *cinctus* stola byssina. — מַחֲגֹרֶת, *cinctura*. Ies. III. 23. 1 Macc. III. 58. περιζώσασθε, *accingite vos*.

ΠΕΡΙΗΛΥΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *circumeo, discurro*. הִתְשׁוֹטֵט Hithp. a שׁוּט, *cursito*. Al. Jerem. XLIX. 3. περιηλυτεύεσθε.

ΠΕΡΙ'ΘΕΜΑ, *quod circumponitur tectorium, torques*. לִוְיָה, *plexus, corolla*, q. d. *sertum plexile* secundum Schultensium. Inc. Prov. I. 9. — צִפּוּי, *obtectio*. Num. XVI. 38. 40. — עֲנָק, *torques*. Al. Jud. VIII. 26. περιθεμάτων, et Prov. I. 9. περίθεμα.

*ΠΕΡΙ'ΘΕΣΙΣ, *circumpositio, circumdatio*, etiam i. q. παράθεσις, quod inter alia *repositionem, depositionem* notat, cum quo ipso vocabulo permutatur in libris vett. 1 Macc. VI. 53. κατέφαγον τὸ ὑπόλειμμα τῆς περιθέσεως sec. ed. Compl. In reliquis libris legitur παραθέσεως. Notat autem ὑπόλειμμα τῆς περιθέσεως *residua frumentorum in horreis repositorum*, quod fieri solebat apud Judæos anno sexto ante annum septimum sabbaticum. Vulgatus: *consumserunt reliquias eorum, quæ reposita fecerant*: ubi quamnam lectionem expresserit, non satis constat. Idem valet de Syro.

ΠΕΡΙΙ'ΣΤΗΜΙ, *circumsto*. נִצָּב Niph. a יָצַב. 2 Sam. XIII. 31. — סָבַב. Al. Jos. VI. 3. περίστησον. Adde 1 Sam. IV. 16. ubi nihil pro hac voce legitur in textu Hebr. 2 Macc. XIV. 9. τοῦ περιϊσταμένου γένους ἡμῶν προνοήθητι, curam habe gentis nostræ *undiquaque afflictæ*. Syrus: *mæstæ et afflictæ*. Sc. περιΐστημι notat etiam *obsidione cingere*, et deinde ex effectu *vexare, malis afficere*. Ep. Jer. v. 37. idola ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν: ubi περιΐστημι est i. q. ἀποκαθίστημι, *restituo in pristinum statum*. Vulg. *restituent*. Syrus: *non possunt ei reddere visum*. Cod. Alex. habet ita: παραστήσωσιν, quod Bretschneidero videtur esse interpretamentum. Dionys. Hal. VII. 49. p. 1421. ed. Reisk. εἰς δημοκρατίαν περιστῆναι τὰ πράγματα, *convertere* imperii formam in popularem dominatum.

ΠΕΡΙΚΑΘΑΙ'ΡΩ, *circumquaque purgo, perpurgo, lustro*. הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*. Deut. XVIII. 10. ὁ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ, *lustrans* filium suum. Sermo ibi est de lustratione et immolatione liberorum, qui in idoli Moloch honorem comburebantur, in qua formula *transire facere per ignem* uti solebant. Gloss. in Octat. περικαθαίρων, ἀναλύων τὴν γοητείαν. Suidas et Hesychius: περικαθαίρων, ἀναλύων τὸν πεφαρμακευμένον, ἢ τὸν γεγοητευμένον. — מוּל, *circumcido*. Jos. V. 4. Sc. circumcisio pro *purgamento* ac specie lustrationis a Judæis habebatur. Vide s. περικαθαρίζω. 4 Macc. I. 29.

ΠΕΡΙΚΑΘΑΡΙ'ΖΩ, *circumquaque purgo, perpurgo, lustro*. כִּפֵּר Pih. *expio*. Ies. VI. 7. τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ, peccata tua *expiabit*. Legerunt תְּכַפֵּר pro תְּכֻפָּר. — מוּל, *circumcido*. Deut. XXX. 6. Vide s. v. περικαθαίρω. — עָרֵל, idem. Levit. XIX. 23. ubi περικαθαριεῖτε, ut Hebr. עָרֵל, notat in universum *auferre*,

a amputare, removere. Sermo enim ibi est de arboribus, non vero de hominibus. Vide Lexicon N. T. s. v. καθαίρω.

ΠΕΡΙΚΑ'ΘΑΡΜΑ, *purgamentum.* כֹּפֶר, *expiatio,* aut *id quod expiandi vim habet.* Prov. XXI. 18. περικάθαρμα δικαίου ἄνομος, *purgamentum* justi iniquus, seu : pro redemtione pii datur impius. Plura de hac voce b vide apud auctores citatos Wolfio ad 1 Cor. IV. 13. p. 358. ac Lex. N. T. s. h. v.

ΠΕΡΙΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *sedeo circum, circumsideo, obsideo.* צוּר. Deuter. XX. 19. ἐὰν δὲ μὴ περικαθήσῃ περὶ πόλιν, si autem non *obsideat* urbem. 2 Reg. VI. 25. περιεκάθηντο ἐπ' αὐτὴν, *obsidebant* illam. Vide et 1 Reg. XV. 27. et adde Jud. IX. 31. — c *שָׁמַר, *observo,* etiam *obsideo,* quia obsessio alicujus loci cum ejus observatione conjuncta est. 1 Sam. XI. 16. sec. Compl. 1 Maccab. XI. 21. περικάθηται τὴν ἄκραν, *obsidet* arcem. 1 Maccab. V. 3. ὅτι περιεκάθηντο τὸν Ἰσραήλ : ubi Syrus transtulit : *quod habitabant cum Israëlitis.*

ΠΕΡΙΚΑΘΙ'ΖΩ, idem. חָנָה, *castrametor.* Jos. X. 5. 31. 34. 37. d ubi cod. Oxon. περιετάξαντο habet. Jud. IX. 50. — נִלְחַם Niph. *pugno.* Jos. X. 36. 38. — צוּר. Deut. XX. 12. 2 Sam. XI. 1. Inc. 2 Sam. XX. 15. — קָשַׁר, *conspiro.* 1 Reg. XV. 27. Vide et 1 Maccab. VI. 19. 20. ubi cum ἐπὶ construitur, XI. 61.

*ΠΕΡΙΚΑΙ'Ω, *amburo, deuro, peruro.* 4 Macc. XVI. 3. ὡς ἡ τῆς φιλοτεκνίας περιέκαιεν ἐκείνην φύσις. Lat. e Int. *ut naturæ vis, qua maternum illud pectus ergà liberos propendebat.* Vide Callim. Hymn. in Delum v. 201.

ΠΕΡΙΚΑΛΥ'ΠΤΩ, *circumtego.* *הִתְחַפֵּשׂ Hithp. a חָפַשׂ, *muto me, dissimulo me.* 1 Sam. XXVIII. 8. περιεκαλύψατο sec. cod. Alex. h. e. *mutavit vestem* : ubi cod. Vat. habet: συνεκαλύψατο. — כִּסָּה Pihel *tego.* 1 Reg. VII. 41. — סָבַב. Incert. Num. XXXII. 38. περικεκαλυμμένας, *circumtectas.* Lectionem hanc, quam etiam Grabius repudiavit, vitiosam esse, statuit Scharfenbergius, ortam, ut videtur, e vera περικεκυκλωμένας. — סָכַךְ, idem. 1 Reg. VIII. 7. — שִׁבֵּץ Pihel *tessellatum opus facio.* Exod. XXVIII. 20.

ΠΕΡΙΚΑΜΠΗ'Σ, *circumflexus, de-* g *flexus.* עֲקֻבָּה fœm. ex עָקוֹב, q. d. *calcaneata,* deinde *fraudulenta, fallax, lubrica.* Aqu. Hos. VI. 8. ubi περικαμπὴς nonnullis est Lat. *circumveniens, insidians.* Sed, si lectio sana, vertere mallem *circumdata cruore.* Videndum, annon legerit עֲקֻלָּה. Cæterum vocabulum hoc non habent Lexica.

ΠΕΡΙ'ΚΑΡΠΙΑ, *tortæ.* כִּכָּרוֹת, h *placentæ, tractæ panis.* Aqu. 1 Sam. X. 3. περίκαρπα. Sed ingenue fateor, mihi hanc lectionem admodum suspectam esse, cui tamen medelam afferre nequeo.

ΠΕΡΙΚΑΤΑ'ΛΗΠΤΟΣ, *undique comprehensus* aut *circumseptus.* 2 Macc. XIV. 41.

*ΠΕΡΙ'ΚΕΙΜΑΙ, *circumjaceo, circumponor, indutus, septus, amictus sum.* De *ornatu* legitur apud Symmach. Ies. LXI. 10. pro Hebr. עָדָה, *orno.* Reperitur quoque pro i קָצַץ, *amputo,* apud Inc. Jer. XXV. 23. ubi Montf. περικείμενοι reddidit per *circumpositum.* Sed lectio est sine dubio vitiosa, et scribendum περικεκαρμένοι.

ΠΕΡΙΚΕΙ'ΡΩ, *circumtondeo.* קָצַץ, *amputo, trunco.* Jer. IX. 25. XXV. 23.

ΠΕΡΙΚΕΝΤΕ'Ω, *circumpungo, circumstimulo, configo.* רָדַף, *persequor.* Inc. Prov. XIX. 8. περικεντεῖ. Non

male quoad sensum. Nam *persequi verbis* et *pungere* s. *perfodere verbis* sensu minime differunt. LXX ibi ἐρεθίζειν posuerunt.

ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙ'Α, *galea.* כֹּבַע, idem. Ies. LIX. 17. περιέθετο περικεφαλαίαν σωτηρίου, circumposuit galeam salutis, h. e. galeam, quæ vel salutem efficit, vel galeatum tutum et immunem præstat ab ictibus, qui in caput diriguntur, passim lethalibus. Conf. Eph. VI. 17. et Vitringam ad Ies. l. c. pag. 793. Vox etiam occurrit Jerem. XLVI. 4. Ez. XXVII. 10. XXXVIII. 5. — קוֹבַע. 1 Sam. XVII. 38. Inc. Ez. XXIII. 24. XXXVIII. 5. Lexic. Cyrilli MS. Brem. περικεφαλαία, κάσις, κράνος.

ΠΕΡΙΚΛΑ'Ω, *circumcirca frango, circumfringo, decerpo.* קָטַף, *decerpo.* Job. XXX. 4. sec. Compl. περικλῶντες ἅλιμα, *decerpentes* halima. Aqu. Job. VIII. 12. περικλασθήσεται. Vulg. *carpatur manu.* Potius: *succidetur, demetetur.* LXX θερισθῇ. Sap. IV. 5. περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι, *decerpentur* (aut potius: *circumquaque diffringentur*) rami inconsummati. Sic Ælianus V. H. IX. 18. τίλλουσιν αὐτὰς καὶ περικλῶσι, vellicant illas (quercus) et *decerpunt.* 4 Macc. VII. 5. περιέκλασαν τοὺς κλύδωνας. Eodem modo nos die Wellen brechen, *to break the waves,* dicere solemus. In notione *confringendi* legitur 4 Macc. X. 6.

ΠΕΡΙΚΛΥ'ΖΩ, *circumcirca lavo, abluo.* Tob. VI. 2. κατέβη περικλύσασθαι, descendit, ut *ablueretur.* Legitur etiam Judith. X. 3. ubi lectionem Ald. περιελούσατο secutus est Bielius.

ΠΕΡΙΚΛΩ'ΘΩ, *circumtorqueo.* מִשְׁבְּצוֹת, *ocellaturæ.* Inc. Exod. XXVIII. 11. περικεκλωσμένους, circumtortos. Sed plane non video, quomodo *lapides, gemmæ* circumtorqueri possint, nec respondet Græca hæc vox Hebraicæ. Quid si legatur περικεκυκλωμένους? ut ab alio incerto interprete recte expressum est.

ΠΕΡΙΚΝΗΜΙ'Σ, *tegumentum tibias ambiens, ocrea, tibialia.* פַּטְּשִׁין Chald. plural. *femoralia.* Dan. III. 21. καὶ περικνημῖσι καὶ τιάραις, et *ocreis* et tiaris. Sic enim inverso ordine post Drusium legendum censet Bielius pro καὶ τιάραις καὶ περικνημῖσι. Sed potest eodem jure ex recepto ordine ad vocem Chald. כַּרְבְּלָה referri, quod *tibiale* notat, vel *calceamentum fibulis vel vinculis arcte adstrictum.* Conf. et Bynæum de Calc. Hebr. Lib. II. c. 10. §. 5. Hesych. περικνημίς, σκεπαστήριον τῆς κνήμης.

ΠΕΡΙΚΟΜΠΕ'Ω, *circumquaque jacto,* item *circumstrepo, circumsono.* Sap. XVII. 4. ἦχοι δὲ ταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν.

ΠΕΡΙΚΟ'ΠΤΩ, *circumcido, circumquaque reseco.* גֵּרַע Pih. *abscindo.* Aqu. Ps. LXXIV. 10. et Zach. XI. 10.

ΠΕΡΙΚΟΣΜΕ'Ω, *circumcirca orno, circum orno.* חָטַב, *incido, excido.* Ps. CXLIII. 14. θυγατέρες περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ναοῦ, filiæ *exornatæ* ad similitudinem templi. Chald. חַטֵּב notat *figuris exornavit.* Eandem significationem quoque habet Arab. خطب. Cæterum h. l. in versione LXX Intt. duæ versiones coaluerunt.

*ΠΕΡΙΚΡΑΤΕ'Ω, *obtineo, dominor, impero.* 4 Macc. I. 9. ubi est i. q. ἐπικρατέω v. 3. et κρατέω v. 6. Vide s. v. περικρατής.

*ΠΕΡΙΚΡΑΤΗ'Σ, *compos.* Susann. v. 39. sec. cod. Alex. Alii libri habent ἐγκρατής. Vox περικρατεῖν legitur apud Josephum A. J. Lib. XI. p. 551.

ΠΕΡΙΚΥΚΛΟ'Ω, *circumcingo.* הִקִּיף Hiph. a נָקַף. 2 Reg. VI. 14. Aqu. Levit. XIX. 27. περικυκλώσεις. —

חָנָה סָבִיב, *castrametor circa*. Job. XIX. 12. Vulg. *obsederunt in gyro*. — סָבַב. Gen. XIX. 4. Ex. XXXIX. 11. Num. XXXII. 38. ubi vid. Scharf. 2 Par. XIII. 13. sec. Compl. Symm. Ps. XVII. 11. Idem Gen. XXXVII. 7. sec. cod. Mosqu. — סָעַד, *fulcio*. Prov. XX. 28. περικυκλώσουσιν, cingent thronum ejus, nempe ut eum fulciant. — קָטַף, *decerpo*. Job. XXX. 4. ubi tamen pro περικυκλοῦντες Vossius de LXX Intt. p. 63. et Bochartus in Hieroz. P. I. Lib. III. c. 16. p. 876. bene legunt ex aliis libris, v. c. Complut., περικλῶντες. Nam eos legisse הקיפים pro הקטפים minus est verosimile. — רִפֵּד Pih. *substerno*. Symm. Cant. II. 5. περικυκλώσατε. Non male quoad sensum. — *שׁוֹבֵב Pihel *redire facio*. Ed. Quinta Ps. LIX. 3. ubi pro περιεκύκλωσαν ἡμᾶς scribendum videtur περιεκύκλωσας ἡμᾶς, ut ad Deum referatur, hoc sensu: *iterum nos cinxisti tutela ac benevolentia tua. Deus* enim in SS. dicitur *ad homines redire, quando iram ponit, eorumque iterum miseretur*.

ΠΕΡΙΚΥ'ΚΛΩι, *circum, in circuitu, circumcirca*. סָבִיב sing. Exod. XXVIII. 30. — סְבִיבִים plural. masc. Psalm. LXXXVIII. 8. — סְבִיבוֹת plur. fœm. Deut. VI. 14. Jos. XIX. 8. Jud. II. 12. et alibi. Dan. IX. 16. sec. cod. Chis. Theod. Ezech. XXXII. 23. — מִסָּבִיב, *a circum*. Ezech. XXXVI. 3. 4. 7. XXXVII. 21. — מֵסַב, *circuitus*. 2 Reg. XXIII. 5. — מִקְרָא, *convocatio*. Ies. IV. 5. πάντα τὰ περικύκλῳ αὐτῆς. Cappello in Notis Critt. ad h. l. pag. 495. videntur legisse מִגְרָשֶׁיהָ. Nam מִגְרָשִׁים sunt *suburbia, quæ sunt circa urbem*, s. *suburbana prædia in circuitu ejus*. 3 Esdr. I. 53. Hebr. בְּ, *ad, juxta, prope*, coll. 2 Par. XXXVI. 17.

*ΠΕΡΙΚΥΛΙ'Ω, *circumvolvo, circumvoluto*. רִפֵּד Pihel *substerno*. Symm. Cant. II. 5. περικυλίσατέ με, ut pro περικυκλώσατε unus Regius ex Origene habet, quæ lectio judice Montfauconio (qui vertit: *circumsternite me*) melius quadrat ad Hebraicum.

*ΠΕΡΙΛΑΚΙ'ΖΩ, *undique decerpo*. 4 Macc. X. 8. Desideratur hæc vox in Lexicis. Suidas: περιλακιζομένη, ἀντὶ τοῦ διασχιζομένη, καὶ διακοπτομένη.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *circumprehendo, complector, circumdo, cingo, amplector, amplexor*. הִקִּיף Hiph. a יָקַף. Psalm. XLVII. 11. περιλάβετε αὐτήν. Ita et Eusebius. Sed nonnullis legendum videtur περιβάλλετε. Vide ad h. l. Agellium. — חָבַק, *implico, complector*. Genes. XXIX. 13. XXXIII. 4. Cohel. IV. 5. Cant. II. 6. Adde Aqu. Prov. VI. 10. ubi vox Græca notat *complicare, conserere*. — לָפַת, *flecto, circumflecto*. Jud. XVI. 30. ubi vox Hebr. *amplecti* notat. — עָבַר, *transeo*. Ies. XXXI. 9. Libere transtulerunt, sensu parum mutato. Sirac. XXX. 19. ubi legitur ὥσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στενάζει, περιλαμβάνειν notat *amplecti* sensu venereo. Syrus h. l. usus est voce ܥܟܒ, quæ notat *dormire, rem habere, concumbere cum muliere*. Ita quoque Arabs.

ΠΕΡΙΛΕΙ'ΠΟΜΑΙ, *reliquus sum*, a περιλείπω, *reliquum facio, relinquo*. מֵיתָרִים, *nervi*. Symm. Ps. XX. 13. περιλειπόμενοι: ubi vel legit מוֹתָרִים, vel derivavit ab הוֹתַר, *reliquum esse*. Idem valet de LXX Intt., qui h. l. voce περίλοιπος usi sunt. — נִשְׁאַר Niph. Aqu. Levit. XXVI. 39. περιλειπόμενοι. Symmach. περιλειφθέντες. Vide quoque 2 Macc. I. 31. VIII. 14.

ΠΕΡΙ'ΛΗΜΜΑ, *amplexus.* חָבֹק infin. *amplecti,* qui sæpe nominasit. Cohel. III. 5. ubi Schol. περιλήψεως habet.

*ΠΕΡΙΛΗΠΤΕΥ'ΟΜΑΙ. Περιληπτεύεσθε ex alio Interprete sine dubio addit Cod. Norimb. Jer. XLIX. 3. (ubi τῷ חֲגֹר, *accingere se,* respondere videtur) ante καὶ κόπτεσθε, pro quo κόψεσθε legendum est.

*ΠΕΡΙ'ΛΗΨΙΣ, *comprehensio, complexus,* etiam *amplexus.* חָבֹק infin. *amplecti.* Coh. III. 5. sec. cod. Vat. Vide supra s. v. περίλημμα. Zonaras Lex. c. 1533. περίληψις, ἡ περισσοτέρα κτῆσις, ἐκ τοῦ λήβω, τὸ λαμβάνω.

ΠΕΡΙ'ΛΟΙΠΟΣ, *reliquus.* מֵיתָרִים plur. *funiculi.* Ps. XX. 13. Vide supra s. v. περιλείπομαι.

ΠΕΡΙΛΟΥ'Ω, *circumcirca lavo,* seu *abluo, diligenter lavo.* Judith. X. 3.

ΠΕΡΙ'ΛΥΠΟΣ, *undiquaque tristis, valde tristis.* קְצַף שַׂגִּיא Chald. *iratus est multum.* Dan. II. 12. sec. cod. Chis. ubi περίλυπος *valde iratum* notat, quemadmodum λυπεῖσθαι in eadem notione Hebr. קָצַף, *ira effervescere,* respondet, 1 Sam. XXIX. 4. et λυπηρόν ἐστι Hebr. חָרָה, Gen. XXXIV. 7. Adde 3 Esdr. VIII. 73. σύννους καὶ περίλυπος, Hebraice מְשׁוֹמֵם, Esdr. IX. 4.

ΠΕΡΙ'ΛΥΠΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *magno dolore afficior,* etiam *admodum irascor.* חָרָה לְךָ, *exarsit ira in te.* Gen. IV. 6. ἱνατί περίλυπος ἐγένου; quid *irasceris?*

ΠΕΡΙ'ΛΥΠΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *undiquaque seu valde tristis sum.* הִשְׁתּוֹחֵחַ Hithp. a שָׁחַח, *incurvo me.* Psalm. XLI. 6. 15. et XLII. 5. ἱνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου; cur adeo tristis es anima mea? Confer Matth. XXVI. 38. et ad h. l. Elsnerum p. 120. et Lex. N. T. s. h. v.

ΠΕΡΙΛΥ'Ω, *solvo, dissolvo.* הִתְנַעֵר Hithp. *excutio me.* Aqu. Ies. LII. 2. περίλυσαι: ubi *excutere* notat, ut transtulit Vulgatus. LXX ἐκτινάσσειν habent. Postulat hoc quoque series orationis. Vide supra s. ἀπολύω et διαλύω. — *שָׁתַר, *scindo, dissolvo.* Aqu. 1 Sam. V. 9. περιελύθησαν: ubi περιλύεσθαι est *computrescere,* ut Vulgatus mihi recte expressisse videtur. Scharfenbergius ibi conjicit legendum παρελύθησαν, quod de *membris debilitatis* frequenter usurpatur. Paulo post v. 12. περιλύεσθαι eodem sensu Symmacho tribuitur, ubi in textu Hebr. legitur הֻכּוּ, *percussi sunt.* Videntur tamen mihi h. l. Aquilæ et Symmachi nomina permutata esse, ita ut versio, quæ Aquilæ tribuitur, Symmacho reddatur, et vice versa, ut partim e v. 9. luculenter apparet, partim ex ipsa indole versionis Aquilæ affictæ. Vide ad h. l. Montfauconium.

ΠΕΡΙΜΕ'ΝΩ, *exspecto.* יָחַל Pih. Idem. Aqu. 1 Sam. XIII. 8. Idem Ps. LXVIII. 4. περιέμεινεν, *exspectavit.* Adde Aqu. Ps. CXVIII. 49. secundum Heracleotam in Catena PP. GG. T. III. pag. 416. — קָוָה Pih. Genes. XLIX. 18. Vide et Sap. VIII. 13. ac conf. Act. I. 4.

ΠΕΡΙ'ΜΕΤΡΟΝ, *ambiens locum aliquem, circumferentia, ambitus.* אַרְגֹּב, *Argob,* nomen propr. regionis. Symm. Deuter. III. 4. secundum Eusebium Onomast. v. ἀργόβ et ἐργάβ. Tychsenius suspicatur, eum legisse ἀρεχόβ, הרחוב. Sed sine dubio erravit Eusebius, et περίμετρον, quod proprie *ambitum* (vide Herodot. II. 15. 149. I. 185.), h. l. autem *regionem* notat, pertinet ad antecedens חֶבֶל, *funis,* it. *regio demensa,* coll. Soph. II. 5. ubi apud Symmachum περίμετρον παράλιον est *regio maritima.* Præterea legitur quoque in margine cod. 130. Holm. Deuter. III. 14. ubi quoque Symmacho vindicandum erit, ut jam

a notavit Holmesius. — חָבַל. Symm. Soph. II. 5. Vide supra s. אָרַג. — חוּט, *funiculus*. 1 Reg. VII. 15. Hesych. περίμετρον, ὑπέρμετρον, μέγα τοῖς δὲ εὔκυκλον. ubi vide Intt. — *מִדָּה, *mensura, dimensio*. Symm. Psalm. CXXXII. 2. τῶν περιμέτρων αὐτοῦ, dimensionum ejus. Sed τὰ περίμετρα sunt h. l. *indumenta, vestimenta, quæ se extendunt circa corpus*. *b* Certe reliqui Intt. ibi voce ἔνδυμα usi sunt. Vide quoque Sirac. L. 3. de quo loco confer Doederlein. Bibl. Theol. IV. p. 35. ac infra s. v. τρίμετρος.

ΠΕΡΙΝΟΕ΄Ω, *diligenter in animo verso vel considero, mente complector et concipio, excogito, exquisitius excogito*. שֵׂכֶל, *intellectus*. Aquila, Symm. Theodot. Prov. III. 4. περι-*c* νόησαι, *dilegenter cogita, stude, operam da*. Legerunt שַׂכֵּל cum LXX, qui h. l. voce προνοοῦ usi sunt. Hesych. περινοεῖ, περισσῶς νοεῖ. Adde Aristoph. Ran. v. 989.

ΠΕΡΙ΄ΝΟΙΑ, *cogitatio*. מַעֲלָלִי, *studia, facta*. Symm. Ps. LXXVI. 12. Sermo ibi est de operibus divinis. Drusius habet προνοίας.

*ΠΕΡΙΞΕ΄Ω, *circumcirca rado et* *d* *polio*, i. q. περιξύω, cum qua voce permutatur in codd. Sap. XIII. 11. ubi ed. Compl. περιέξεσεν, reliqui libri περιέξυσεν habent.

ΠΕΡΙΞΥΡΑ΄Ω, *circumrado*. הִקִּיף Hiph. a נָקַף, *circumcido*. Aqu. Lev. XIX. 27. περιξυρήσετε κύκλῳ. Adde Herodot. III. p. 162. 16.

ΠΕΡΙΞΥ΄Ω, *circumcirca rado et polio*. Sap. XIII. 1. Vide supra *e* s. v. περιξέω.

ΠΕΡΙΟΔΕΥ΄Ω, *circumeo, in orbem obeo*. הִתְהַלֵּךְ Hithp. *ambulo*. Zach. I. 10. 11. VI. 7. — סָבַב. Aqu. Cohel. VII. 26. Symm. Cant. III. 3. περιοδεύοντες. — שׁוּט, *discurro*. 2 Sam. XXIV. 8.

ΠΕΡΙ΄ΟΔΟΣ, *circuitus*. פַּעַם *vice*. Jos. VI. 16. Symm. Jos. VI. 3.

ΠΕΡΙΟΙΚΟΔΟΜΕ΄Ω, *circumcirca ædifico, in orbem struo, ædificiis circumvallo s. circumcludo*. בָּנָה, *ædifico*. Jerem. LII. 2. Adde 2 Reg. XXV. 1. sec. ed. Compl. — גָּדַר *sepio*. Job. XIX. 8. κύκλῳ περιῳκοδόμημαι, *circumseptus sum*. In textu Hebr. legitur *semitam meam sepsit* seu *circumsepsit*, sensu eodem. — חָסַם, *obturo*. Ezech. XXXIX. 11. περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον, os seu nares sibi *obturabunt*. — שָׁפַךְ, *effundo*. Ezech. XXVI. 8. ubi περιοικοδομήσει est glossema ex alia interpretatione. Est autem interpretamentum illius, quod sequitur: καὶ ποιήσει ἐπί σε φάραγγα.

ΠΕΡΙ΄ΟΙΚΟΣ, *accola, qui circumhabitat*. שָׁכֵן, verbale, *habitans*. Deut. I. 7. Conf. Luc. I. 58.

*ΤΑ` ΠΕΡΙ΄ΟΙΚΑ, *adjacentia*, speciatim *loca suburbana*, seu *vici circumjacentes*. בָּנוֹת, *filiæ*. Jud. XI. 26. τοῖς περιοίκοις αὐτῆς sec. cod. Oxon. Scil. בָּנוֹת interdum notat *regionem circumjacentem*, aut potius *pagos ac villas*, quæ sunt quasi majorum urbium et metropolium filiæ.

'Η ΠΕΡΙ΄ΟΙΚΟΣ, supple χώρα, *circumjacens regio*. כִּכָּר, *planities*. Gen. XIX. 25. 29. sec. cod. Alex. et Justin. Martyr. Dial. c. Tryph. Jud. p. 152. et 154. — סָבִיב, *circum*. Jerem. XLIX. 5.

ΤΟ` ΠΕΡΙ΄ΟΙΚΟΝ, sc. πέδον, *circumjacens solum*. כִּכָּר, *planities*. 1 Reg. VII. 46. Adde Jud. I. 27. sec. Vat. et Hex.

ΠΕΡΙΟΝΥΧΙ΄ΖΩ, *circumcido ungues*. עָשָׂה צִפָּרְנַיִם, *facio ungues*. Deut. XXI. 12. Ita quoque Vulgatus et Syrus formulam Hebr. de *resecandis unguibus* intellexerunt, quæ tamen, quia de signis luctus sermo est, de unguibus nutriendis

a potius cum Onkeloso et Arabe explicanda est. Confer Gatakeri Advers. Miscell. Lib. II. cap. 14. pag. 345.

ΠΕΡΙΟΡΑ'Ω, *circumspicio.* מָגוֹר, *formido.* Aqu. Jer. XX. 3. περιορῶντα. Ita transtulit Bielius Latinam vocem *circumspicientem*, quam Hieronymus Aquilæ secundum primam editionem tribuit. Si recte se ha- b bet hæc ejus conjectura nec fortasse περιαλῶντα scribendum est, περιορᾷν notabit *oberrare, huc et illuc vagari*, ut מָגוֹר in notione *peregrinationis* acceperit, quod ideo non improbabile est, quia idem Hieronymus Aquilæ secundum editionem secundam tribuit *peregrinum*, ac LXX et Theodotion μέτοικον posuerunt.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ'Σ, *definitio* s. *cir-* c *cumscriptio, quæ fit limitibus, limites agrorum.* גְּבוּלָה, *terminus.* Ezech. XLIII. 13.

ΠΕΡΙΟΥΣΙ'Α, *copia, divitiæ, opes, facultates.* יֶתֶר, *reliquum, abundantia.* Aqu. Psalm. XVI. 14. ἀφήσουσιν αὐτὰ περιουσίαν τοῖς βρέφεσιν αὐτῶν. Fischerus in Clav. Vers. GG. pag. 73. conjicit, legendum esse ἀφήσουσιν τὴν περιουσίαν αὐτῶν τοῖς βρ. αὐτῶν, d quia αὐτὰ non habet, quo sustineatur, hoc sensu: *et relinquunt opes suas liberis* s. *nepotibus suis.* Provocat simul ad Zosimum II. 14. ubi *homines inprimis divites et opulenti* dicuntur περιουσίας εὖ ἔχοντες. — *רְכוּשׁ, *acquisitum, facultates acquisitæ.* Aquil. Gen. XIV. 21. sec. cod. Mosqu. Confer Repertorium Bibl. et Orient. Literat. T. IV. p. e 267. Ælian. V. H. IV. 9.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *acquiro.* רָכַשׁ idem. Incertus (qui videtur Aquila esse) Gen. XXXI. 18. περιουσιάσατο. Conf. Eustath. ad Il. Α', p. 25. 20.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣΜΟ'Σ, *peculium, peculiaris possessio, facultates.* סְגֻלָּה, *peculium.* Ps. CXXXIV. 4. Cohel. II. 8. In priori loco περιουσιασμὸς est *res aliqua excellens et inter cætera, quæ possidentur, eximia*; ἐξαίρε- f τον, ἐκλεκτόν, ut reliqui Intt. habent. Suidas: περιουσιασμὸς, πλῆθος, ὕπαρξις φυσική. (Psalm. CXXXIV. 4.) Καὶ Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ, ἀντὶ τοῦ, εἰς κτῆμα, καὶ εἰς κτῆσιν. οὐσίαν γὰρ τὴν ὕπαρξιν. Zonaras Lex. 1529. περιουσιασμὸς, περιουσία, πλοῦτος. Conf. et, quæ notata sunt supra ex Suida in v. οὐσία, et adde Eustathium ad Il. Α', p. 74. 46.

ΠΕΡΙΟΥ'ΣΙΟΣ, *acquisitus, pecu-* g *liaris.* סְגֻלָּה, *peculium.* Exod. XIX. 5. Deut. VII. 6. XIV. 2. XXVI. 18. λαὸν περιούσιον, populum *peculiarem.* Adde Aqu. Mal. III. 17. Gloss. in Octat. περιούσιοι, ἐξαίρετοι. Hesych. περιούσιον, πολύ; περισσὸν, περιποιητόν. Suidas: περιούσιος λαὸς, ὁ ἔγκτητος. Vide et notata ex Suida supra ad v. οὐσία, et Wolfium ad Tit. II. 14. p. 665.

ΠΕΡΙΟΧΗ', *munitio, propugnacu-* h *lum, arx, obsidio, afflictio, angustia.* מִבְצָר. Psalm. CVII. 11. εἰς πόλιν περιοχῆς, in urbem munitionis, h. e. munitam. Symmach. περιπεφραγμένην. Adde 2 Reg. XIX. 24. — מְצָד. 1 Par. XI. 7. ἐκάθιτο Δαβὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, habitabat David in *arce.* — מְצָדָה, *arx.* Symm. Ies. XXXIII. 16.— מְצוּדָה a מְצָד. 1 Sam. XXII. 4. 2 Sam. V. 9. 1 Par. XI. 5. — *מְצוּדָה, *rete*, a צוּד, *venor.* Ezech. i XII. 13. XVII. 20. Ed. Quinta Psalm. LXV. 11. — מָצוֹר. Psalm. XXX. 28. ἐν πόλει περιοχῆς, in urbe *munita.* Hesych. περιοχῆς, τετειχισμένης. Vide et Psalm. LIX. 10. Jerem. XIX. 9. τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ, carnes proximi sui edent in *angustia.* Ezech. IV. 2. δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, ordinabis adversus illam *obsidionem.* Vide et Zach. XII. 2. Nahum. III. 14. Adde Inc. Mich. VII. 12. — נְצָרָה imper. a נָצַר,

a *custodi.* Psalm. CXL. 3. Θοῦ, κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου, καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου, pone, Domine, custodiam ori meo, et ostium *munitum* circa labia mea. Lapsi sunt in eruenda origine vocis נְצֻרָה, *custodia,* quam non a נָצַר, *custodire,* sed a צוּר vel צָרַר, *cingere, circumdare,* deduxerunt. Nam eos מָצוֹר legisse, improbabile videtur.

b — צִיר, *legatus.* Abd. v. 1. περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἀπέστειλε. Vulgo statuunt, LXX מָצוֹר aut potius צוֹר legisse. Ita L. Bosius in Prolegg. p. 4. Vide quoque Intt. Hesychii s. περιοχὴ et περιοχῆς. Sed hæc significatio h. l. quadrare non potest, nam qui posset *munitio* mitti inter gentes? Recte itaque judicat Cappellus in Notis Critt. ad h. l. p. 66., c περιοχὴν h. l. notare *id quod in mandatis datum est legato,* quemadmodum περιοχὴ Act. VIII. 32. significat *summam alicujus scripti.* Non male itaque Bielius verba Græca transtulit: *legatos ad gentes emisit.* Gloss. MS. in Proph. περιοχὴν, ἀγγέλους. In vers. Syr. Hex. περιοχὴ *angustia* redditur, quasi צִיר sit singularis nominis צִירִים, *tormina.* d Theod. Ies. XIII. 8. περιοχαί, ubi est in textu Hebr. צִירִים, *legati.* Derivavit a צוּר, *contorquere,* quod deinde ad dolores summos ac gravissimos, quales sunt parturientium, transfertur. Vulgatus: *torsiones et dolores.* Hesych. περιοχὴ, περιπέτεια, καὶ ὑπόθεσις, καὶ φυλακὴ, καὶ ἡ περὶ πάντων (legendum videtur πόλεων) πολιορκία. Suidas: περιοχὴ, περιπέe τεια καὶ ὑπόθεσις, θλίψις, συνοχή. καὶ ὁ Δαβίδ· ἐν πόλει περιοχῆς, τουτέστι περιβόλῳ. Küstero Suidas hic in mente habuisse videtur locum 2 Sam. XXIII. 14. Δαβὶδ ἦν τότε ἐν τῇ περιοχῇ. Bielius autem existimat, eum manifeste respexisse ad verba Psalm. XXX. 28. supra adducta, unde etiam post Δαβίδ interpunctionem ponendam esse arbitratur. Sic et Phavorinus distinctionem f post nomen illud posuit.

*ΠΕΡΙΠΑΘΩ͂Σ, *cum magna animi commotione.* 4 Macc. VIII. 1. *magno iræ jactatus æstu.* Photius Lex. περιπαθῶς, συμπαθῶς, λυπηρῶς. Vide quoque Hesychium.

ΠΕΡΙΠΑΤΕ'Ω, *ambulo, deambulo, obambulo, abeo, proficiscor, vivo, me gero.* דָּרַךְ, *calco.* Job. IX. 8. περιπατῶν, ὡς ἐπὶ ἐδάφους, ἐπὶ θαλάσσης, g *ambulans,* tanquam in pavimento, in mari. Confer Matth. XIV. 25. — הָלַךְ : הִלֵּךְ : הִתְהַלֵּךְ Kal, Pih. et Hithp. Genes. III. 8. ἤκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, audiebam vocem Domini Dei *obambulantis* in paradiso. Jud. XXI. 24. περιεπάτησαν ἐκεῖθεν, *proficiscebantur* inde. 2 Reg. XX. 3. μνήσθητί μου δὴ, ὅσα περιεπάτησα ἐνώh πιόν σου, recordare quæso, quomodo *ambulaverim* vel *vixerim* seu *me gesserim* coram te. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Job. XX. 25. Prov. VIII. 20. Cohel. XI. 9. — *הֲלַךְ : אֲהַלֵּךְ Chald. Pah. et Aph. Dan. III. 26. IV. 26. — יָלַךְ, *eo.* 1 Sam. XVII. 39. Sirac. X. 27. (30.) περιπατῶν, *otiose obambulans,* (Sic *ire* apud Horat. Serm. I. 9. 1.) ut suum i splendorem et fastum ostentet. Bretschneidero περιπατεῖν h. l. videtur esse *mendicare.*

ΠΕΡΙΠΑ'ΤΗΜΑ, *circumambulatio.* הָלַךְ, *ambulo.* Symm. Psalm. LXXII. 9. καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν περιπατήματα ἐν τῇ γῇ. Videtur legisse תַּהֲלוּכָה aut מַהֲלָךְ, si nempe impressa lectio sana est, quæ tamen mihi ideo suspecta est, quia prorsus k aliena est ab ingenio Symmachi. Hieronymus Symmachum secutus habet: *et lingua eorum ambulavit in terra,* ut adeo legisse videatur περιεπάτησεν. Alioquin reponendum es-

2

set: καὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν περιπατήματα ἐν τῇ γῇ.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ, *ambulatio, deambulatio, locus, in quo deambulamus, ambulacrum.* דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XLII. 11. 12. — מַהֲלָךְ. Ezech. XLII. 4. οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι, *ambulacra superiora.* — *מֵישָׁרִים, *via recta et plana.* Prov. XXIII. 32. ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις. Vide ad h. l. Jaegerum. — שֵׂיבָה, *canities.* Job. XLI. 24. Num fortasse legerunt שְׁבִיל, *semita, via?* Sed nunc mallem statuere, eos legisse שִׁיבָה a שׁוּב, *redire, converti.* 2 Macc. II. 30. pro περίπατον, quod habent Alex. et Compl., περὶ πάντων legendum videtur.

*ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΥΣΚΙΟΣ, *ambulacrum umbrosum,* seu *umbrosa deambulatio.* מְצִלּוֹת, *tintinnabula.* Symmachus Zach. XIV. 20. Deduxit a צָלַל, ut a voce צֵל, *umbra, obumbratio.*

ΠΕΡΙΠΕΔΙΝΟΣ, *circumcirca campestris, campis circumdatus.* שִׂדִּים, *Siddim,* nomen propr. vallis. Vocabulum, ut videtur, ab Aquila effictum, ideoque Lexicis fere ignotum. Aqu. Gen. XIV. 3. τῶν περιπεδίνων, sc. χωρίων. Vallarsio ad Hieronymum ad h. l. p. 327. suspecta est hæc lectio, unde reponendum censet τῶν πρινιδίων vel τῶν πρίνων, *ilicum,* quibus arboribus fere consita sint nemora. Sed recte monuit Scharfenbergius ad h. l., nec שִׂדִּים significare *ilices,* nec ab Aquila ita unquam explicari. Potius Aquila vocem Hebr. cum Chaldæo ortam putavit a שָׂדֶה, *ager, campus.* Cæterum Drusius τῶν περιπεδίνων transtulit: *eorum, qui loca campestria* s. *campos et planitiem incolunt.* Vide quoque ad h. l. Montfauconium.

*ΠΕΡΙΠΕΜΠΩ, *mitto circum, dimitto.* 3 Macc. I. 26. ubi loco παραπέμψας, quod reliqui libri habent, editio Aldina περιπέμψας exhibet.

ΠΕΡΙΠΗΓΝΥΜΙ, *circum concresco.* חָתַם, *claudo, occludo, obstruo.* Symm. Lev. XV. 3. περιπήγνυται. Orph. de Lapid. Corall. v. 57. p. 226.

ΠΕΡΙΠΗΛΟΩ, *circumlinio, obduco.* צָפָה Pih. *obtego.* Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 20. περιεπήλωσεν, *obduxit.* Sed in cod. Alex. LXX Intt. legitur περιέπλησεν. Utramque tamen vocem ignorant Lexica.

ΠΕΡΙΠΙΠΤΩ, *incido, cado, offendo.* *בּוֹא. 2 Sam. V. 23. ubi notionem *occurrendi* habet. — נָפַל, *cado.* Jos. VII. 10. ἱνατί τοῦτο σὺ πεπτωκας ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου; quare tu ita *cecidisti* in faciem tuam?. Proverb. XI. 5. ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικίᾳ, impietas autem *incidit* in injustitiam. Verba hæc, nil monito lectore, Grabius mutavit in ἀσεβείᾳ — ἀδικία: ubi, observante Jaegero, ἀσεβείᾳ περιπίπτει est *ad impietatem offendit, ut ex offensione cadat.* — נִקְרָה Niph. *evenio.* Ruth. II. 5. περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοόζ, forte *incidebat* in partem agri Boas. 2 Sam. I. 6. περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει, forte *incidebam* in montem. 2 Macc. IX. 21. περιπεσὼν ἀσθενίᾳ, *incidens* in morbum. Sic Ælianus V. H. II. 36. περιπεσὼν νόσῳ. 2 Macc. X. 4. περιπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς, *incidere* in tanta mala. Vide et 2 Macc. VI. 13. IV. 7. et conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΠΕΡΙΠΛΕΚΩ et ΠΕΡΙΠΛΕΚΟΜΑΙ, *circumplico, implico, involvo, converto, circumvolvo, circumplector, complector.* הִצְמִיד Hiph. *copulo.* Psalm. XLIX. 20. ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητας, lingua tua *involvit* fraudes. Περιπλέκειν δολιότητας est h. l. Latinum *dolos nectere.* Arab. ضمد notat *ligare.* Vide et

a 2 Sam. XX. 8. — חָבַק, *implico, complector*. Symm. Cant. II. 6. περιπλακέσθω, et Cohel. IV. 5. περιπλέκεται. — חָזַק, *invaleo*. 2 Sam. XVIII. 9. περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυΐ, *implicatum est* caput ejus quercui. חזק inter alia notat *ligavit, constrinxit fortius*. — כָּפַן, *applico*. Ez. XVII. 7. ἡ ἄμπελος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτὸν, vitis hæc conversa b ad illum. Videntur כָּפַן accepisse ea significatione, qua pollet apud Arabas, quibus significat *involvere pannis*. Michaëlis Suppl. p. 1331. conjicit, hanc versionem pertinere ad lectionem variam כנפה, quam nonnulli codd. Kennicott. et de Rossii habent. Arab. كنف est *circumdare*. — נִפְתָּל part. Niph. *distortum*. Aqu. Theod. Prov. VIII. 8. c περιπεπλεγμένον, *circumplicatum*. — סָבָא, *ingurgito me*. Nahum. I. 10. ὡς σμίλαξ περιπλεκομένη, *smilax circumvoluta*. Videntur סָבָא permutasse cum סָבַב. Vide infra s. v. σμίλαξ. — עִוֵּד Pih. *spolio*. Psalm. CXVIII. 61. σχοινία ἁμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι, funes peccatorum *circumplexi sunt* mihi, aut *circumdant me*. Bene quoad sensum. Æthiop. d עוד in Conjug. I. *circuivit*. 3 Macc. V. 49. κατεφίλουν ἀλλήλους περιπλεκόμενοι, mutuis *amplexibus* se osculati sunt. 3 Macc. II. 22. δικαίᾳ περιπεπλεγμένος κρίσει, justa *circumventus* pœna. Vide ibid. IV. 8. Adde 4 Macc. I. 29. ubi per *ablaqueare* redditur.

ΠΕΡΙΠΟΙΕ'Ω et ΠΕΡΙΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *comparo, acquiro, assero, con-* e *servo, in vita servo, libero*. הוֹתִיר Hiph. a יָתַר, *reliquum facio*. Ps. LXXVIII. 12. περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων, *in vita serva* filios occisorum: ubi περιποίησαι est περίσωσον, ut Græcus quidam exponit coll. Gen. XII. 12. Exod. I. 16. συ-ζωογονεῖσθαι τῷ ἀποκτείνειν opponitur. — הֶחֱיָה : חִיָּה : חָיָה, Kal, Pih. et Hiph. *vivifico, in vita conservo*. Gen. XII. 12. Exod. I. 16. (coll. v. 22. ubi ζωογονεῖτε legitur.) XXII. 18. ubi pro περιποιήσετε, quod exhibet Cod. Vat., reliqui libri περιβιώσετε habent. 1 Par. XI. 8. περιεποίησε τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως, *in vita servabat* reliquam partem civitatis. (Vulgatus: *Joab autem reliqua urbis extruxit*. Utrumque significare potest formula Hebr. *vivificare urbem*.) Eodem sensu verbum usurpatur Herodoto. Vide Raphelii Annotatt. ex eodem ad Act. XX. 28. p. 383. et Hebr. X. 39. p. 680. Ez. XIII. 18. ψυχὰς περιεποιοῦντο, animas *in vita servabant*. Vide et Genes. XII. 12. Num. XXII. 33. Jos. VI. 17. 1 Reg. XVIII. 5. — *חִטֵּא Pih. *expio, purgo*. Levit. IX. 15. ubi pro ἐκαθάρισεν Cod. Oxon. habet περιεποίησε, ac περιποιεῖν est *tractare*, vernaculum bearbeiten, behandeln, *to treat of, to discuss*. — חָמַל, *parco*. 1 Sam. XV. 9. 15. Inc. 2 Sam. XXI. 7. — חָשַׂךְ, *exhibeo*. 1 Sam. XXV. 39. τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, quæ verba non vertenda sunt cum Bielio: *servum suum liberavit e manu malorum*, sed: *servum suum prohibuit, ne male faceret*, ut postulat textus Hebr. et series orationis. — יָצַר, *formo*. Ies. XLIII. 21. λαόν μου, ὃν περιεποιησάμην, populum meum, quem mihi *acquisivi*. Conf. Act. XX. 28. — יָתַר, עָשָׂה, *residuum facio*. Jer. XLVIII. 36. — לָבַשׁ, *vestio*. Job. XXVII. 17. ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται, hæc omnia justi *asserent*, h. e. *sua facient* s. *induent*, quia ibi sermo est de vestibus. — עָשָׂה, *facio*. Prov. VI. 32. ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ περιποιεῖται, h. e. *se ipsum perdit*.

Inc. Ezech. XXVIII. 4. עָשָׂה interdum quoque *acquirere, comparare* notare, satis notum est. — פָּסַח, *transeo.* Ies. XXXI. 5. περιποιήσεται, *vivos servabit.* Sc. vox Hebr. notat quoque metaphorice *liberare, eripere, salvum conservare.* Confer Simonis Lex. Hebr. p. 1304. Codex Pachomianus tamen ibi habet περιβήσεται, *transgredietur.* — קָרָא, *voco.* Prov. VII. 4. τὴν δὲ φρόνησιν γνώριμον περιποίησαι σεαυτῷ, cognatam *fac* prudentiam: ubi mihi sensum expressisse, non autem קָנָה pro קָרָא legisse videntur. — רָכַשׁ, *acquiro, comparo.* Gen. XXXVI. 6. ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ Χαναὰν, quæcunque *acquisiverat* sibi in terra Chanaan. 2 Macc. III. 35. τῷ τὸ ζῆν περιποιήσαντι, illi, qui vitam *conservaverat,* seu *concesserat.* Hesychius: περιποιῆται, προξενεῖ, ζωοποιεῖ. Adde 1 Maccab. VI. 44. et 2 Maccab. XV. 21.

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ, *acquisitio, conservatio, possessio.* מִחְיָה, *vitalitas.* 2 Par. XIV. 13. et cadebant Æthiopes, ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ita ut non esset in illis, *conservatio,* h. e. ut nemo inter illos servaretur, vel in vita maneret. Similia exempla metonymiæ actionis pro objecto ejus habet Glassius Philol. S. Lib. V. Tr. I. c. 4. p. 1496. Περιποίησις autem pro *conservatione* pariter Hebr. X. 39. usurpatur. — סְגֻלָּה, *peculium.* Mal. III. 17. ἔσονταί μοι εἰς περιποίησιν, erunt mihi in *possessionem.* Ita quoque Reliqui. Conf. 1 Petr. II. 9. 1 Thess. V. 9. Suidas: περιποίησιν, κτῆσιν. Præterea legitur Hagg. II. 10. ubi nihil ei respondet in textu Hebr. et εἰρήνη εἰς περιποίησιν ψυχῆς esse videtur otium animi *proprium.*

*ΠΕΡΙΠΟΙΚΙΛΛΩ, *circumvariego.* Legitur hæc vox, cui nihil respondet in textu Hebraico, Ps. XLIV. 10. secundum Eusebium H. E. V. 1. p. 130. C. Vide infra s. v. ποικίλλω.

ΠΕΡΙΠΟΛΙΑ, *suburbana, suburbium, pagi,* a περιπόλιος, *urbem circumjacens, circa urbem situs.* מִגְרָשׁ, *suburbium.* 1 Paral. VI. 56. 57. 58. Vide et 1 Macc. XI. 4. 61.

ΠΕΡΙΠΟΡΕΥΟΜΑΙ, *circumeo, circumambulo.* עָבַר, *transeo.* Inc. Jos. XV. 3. περιπορεύεται.

ΠΕΡΙΠΟΡΦΥΡΟΝ, sc. ἔνδυμα, *vestis in circuitu purpurea, clavata,* seu *clavis purpureis ornata, ex purpureis fimbriis facta* vel *prætexta.* מַחֲלָצוֹת plur. *mutatoriæ vestes.* Ies. III. 20. Adde Esther. IX. 15. sec. Vet. Arund.

*ΠΕΡΙΠΤΑΜΑΙ, *undique volito.* 4 Macc. XIV. 17. περιπτάμενα. Addenda est hæc vox Lexicis.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ, proprie *alæ* aut *pinnæ,* secundum nonnullos etiam *scintillæ, stricturæ.* רֶשֶׁף. Cant. VIII. 6. περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρὸς, *scintillæ* ejus *scintillæ* igneæ. Suidas et Hesychius: περίπτερα, οἱ ἀποσπινθηρισμοί. Ita reddiderunt, quia Quinta editio σπινθῆρας habet. Alioqui non occurrit exemplum hujus significationis. Forsan LXX intellexerunt *sagittas pennatas.*

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΣ, *circum alatus, pinnatus, circumquaque habens prominentias.* חֹרֶף, *hyems.* Amos III. 15. συντρίψω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον, confringam domum *circumquaque prominentias* seu *pinnas* habentem, seu potius *undique tectam,* ubi hyeme agebant Orientales et præsertim reges. Vide Jerem. XXXVI. (Vat. XLIII.) 22. P. Zornius in Mus. Brem. Vol. II. P. 3. N. 2. p. 401. explicat de domibus, quæ per fistulas tubis simillimas refrigerium æstatis tempore accipiunt, salubri temperamento huc illuc digestum. Gloss. MS. in Proph. περίπτερον (MS. vitiose πέρπτερον), ἑκατέρωσε ἐξέχοντα. σημαίνει δὲ καὶ ταχύ. Suidas: περίπτε-

a ρου, πανταχόθεν ἐξέχον. Hesych. περίπτερον, ὑψηλὸν, πανταχόθεν ἐξέχον, ἢ στέγην ἔχουσαν ἐξοχήν. Hieronymus ad Amos l. c.: *Pro domo hyemali* τὸν οἶκον τὸν περίπτερον *LXX transtulerunt, quod nos interpretati sumus pinnatam, eo quod ostiola habeat per fenestras, et quasi pinnas, ad magnitudinem frigoris depellendam.*

ΠΕΡΙΠΤΩΜΑ, *quod accidit, casus* b *fortuitus, calamitas.* מִקְרֶה, *eventus, casus.* Ruth. II. 3. — נִקְרָא infin. Niph. (א pro ה), *incidendo.* 2 Sam. I. 6. Conf. περιπίπτω.

ΠΕΡΙΡ'Ρ'ΑΙ'ΝΩ, *circumaspergo, aspergo.* הִזָּה Hiph. a נָזָה, *spargo.* Lev. XIV. 7. 51. Numer. VIII. 8. XIX. 18. et alibi. Hesych. περιῤῥαίνεσθαι, περιαντίζεσθαι (Salmasius et Junius corrigunt περιῤῥαντίζεσθαι, malim c περιῤῥαντίζεσθαι ex Phavorino), ῥαντίζεσθαι.

ΠΕΡΙΡ'Ρ'ΑΝΤΙ'ΖΩ, idem. זָרַק, *spargo.* Num. XIX. 13. 20. — הִזָּה Hiph. a נָזָה, *spargo.* Inc. Numer. XIX. 18. 19. — חִטֵּא Pih. *expio.* Ez. XLIII. 20. Al. 2 Par. XXIX. 24. περιεῤῥάντισαν.

ΠΕΡΙΡ'Ρ'ΑΝΤΙΣΜΟ'Σ, *aspersio.* נִדָּה, *aspersio.* Symm. Zach. XIII. d 1.

*ΠΕΡΙΡ'Ρ'Ε'Ω, *undique fluo, circumfluo.* 4 Macc. IX. 20. Etymol. Gudianum 145. 6. τὸ δὲ περιῤῥεῖν πανταχόθεν καὶ κύκλῳ περιῤῥεῖν.

ΠΕΡΙΡ'Ρ'Η'ΓΝΥΜΙ, *circumfringo, disrumpo.* 2 Maccab. IV. 38. τοὺς χιτῶνας περιῤῥήξας, tunicas *disrumpens.* Sic Act. XVI. 22. περιῤῥήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, *disrumpentes* vestimenta eorum. Sic passim etiam e apud profanos. Vide loca Plutarchi et Athenæi observata Berglero Not. ad Alciphr. Ep. p. 130. seq. Esth. IV. 1. LXX διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ubi Josephus περιῤῥηξάμενος τὴν ἐσθῆτα.

ΠΕΡΙΣΙΑΛΟ'Ω, *circumcirca variego.* מִשְׁבְּצָה, *ocellatio.* Exod. XXXIX. 5. περισεσιαλωμένους χρυσίῳ λίθους, lapides auro inclusos. MS. Oxon. περιβεβλημένους habet.

ΠΕΡΙΣΚΕΛΗ'Σ, *crura ambiens* seu *circumdans.* Hinc:

ΠΕΡΙΣΚΕΛΕ'Σ, sc. ἔνδυμα, *vestis crura ambiens, tibialia, feminalia,* s. *femoralia.* מִכְנָסַיִם dual. Exod. XXVIII. 38. XXXIX. 28. Levit. VI. 10. XVI. 4. Hesych. περισκελές, σκληρὸν δυσχερές, ἢ μέχρι τῶν ποδῶν. Gloss. in Octat. περισχέλη (scrib. περισκελῆ), φημινάλια. Lex. Cyrilli MS. Brem. περισκελῆ, φημινάλια. (MS. φημινάλια.) ποδῶν ἐνδύματα. Suidas: περισκελῆ, βραχία, φημινάλια. De periscelidum usu apud vett. vide Schrœderum de Vestitu Mulierum Hebr. p. 14. seq. Adde Sir. XLV. 9. ubi Baduello legendum videtur περισκελίδα, non περισκελῆ.

ΠΕΡΙΣΚΕ'ΛΙΟΝ, idem. מִכְנָסַיִם dual. Al. Levit. XVI. 4. Hesych. περισκέλια, βρακχία, φημινάλια.

*ΠΕΡΙΣΚΕΠΑ'ΖΩ, *protego, defendo.* 1 Reg. VI. 19. sec. Complut. κέδρῳ περιεσκέπασε τὸν οἶκον ἔσωθεν, ubi nihil pro eo in textu Hebr. legitur, ac. περισκεπάζειν *obtegere* notat. Suidas: περιΐστασο, ἀντιλάβου, περισκέπασον. Vide quoque Phavorinum.

*ΠΕΡΙΣΚΕ'ΠΩ, *probe tego.* Jon. IV. 7. sec. Compl. περισκέπει αὐτὸν ἀπὸ κ. τ. λ. ubi alii libri σκιάζειν habent, et nihil pro hac voce legitur in textu Hebraico.

ΠΕΡΙΣΚΟΠΕ'Ω, *circumspicio, speculor.* צָפָה. Inc. Psalm. XXXVI. 34. περισκοπεῖ. Sumitur h. l. malo sensu pro *insidiose aliquem observare, insidias struere,* cum proprie notet *speculatorem agere.* Adde Aristoph. Eccles. v. 485. Plato Theætet. I. 155. E.

*ΠΕΡΙΣΚΥΘΙ'ΖΩ, *Scythico more crines cum cute a capite reseco.* 2 Macc. VII. 4. sec. cod. Vat. Suidas: περισκυθίσαντες, σπαράξαντες: ubi forte legendum χαράξαντες, judice Toupio

ad h. l. Adde Phalar. Ep. 147. p. 140. 9. ubi vid. Lennep. p. 73. seq. et Salmas. ad Solin. p. 581. D. nec non Jacobsii Anim. in Anthol. Gr. Tom. VI. p. 21.

ΠΕΡΙΣΚΥΤΙ'ΖΩ, i. q. περισκυθίζω, *cutem circum detraho, excorio.* 2 Macc. VII. 4. Suidas: περισκυτίζοντος, ἐκδερματίζοντος. Si vera scriptura, derivanda est vox a σκύτος, *corium, pellis.* Cæterum confer Barkeri Annotatt. in Etymol. M. Vol. II. p. 1082. ed. rec. ac Tittmannum ad Zonaræ Lex. 1541.

ΠΕΡΙΣΠΑΣΜΟ'Σ, *distractio, occupatio, conversio agminis.* עִנְיָן, *afflictio magna.* Cohel. I. 13. Sic quoque ibi Aqu. Theod. ad quem locum Hieronymus: *Verbum* Anian *Aquila, LXX, Theod.* περισπασμὸν *similiter transtulerunt, quod in distentionem Latinus interpres expressit, eo quod in varias sollicitudines mens hominis distenta lanietur.* Cohel. II. 23. 26. VIII. 16. ubi Vulgatus *dissensionem.* Melius alii codices habent *distensionem.* — יִתְרוֹן, *emolumentum, præstantia.* Symm. Cohel. V. 15. Ita Bielius. Sed unde hæc hauserit ignoro. In Hexaplis enim περισσὸν legitur. Frequenter etiam hac voce pro *occupatione* utitur Polybius. Vide Raphelii Annot. ex eodem ad Luc. X. 40. pag. 206. 2 Macc. X. 36. ἐν τῷ περισπασμῷ, in *distractione agminis,* s. *divisione unius cohortis in plures.* Conf. Æliani Tact. c. 25. et Grotium ad 2 Macc. l. c. Cæterum huc pertinet etiam locus Cohel. V. 2. ubi pro πειρασμοῦ reponendum est περισπασμοῦ.

ΠΕΡΙΣΠΑ'Ω, *distraho, occupo, in diversum traho,* etiam *abstraho.* עָנָה : הֶעֱנָה, Kal et Hiph. Cohel. I. 13. περισπασμὸν πονηρὸν, τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ, malas sollicitudines, quibus distraherentur. Vocem περισπᾷν hoc sensu sæpius usurpavit M. Antoninus, ut ad Lib. VII. §. 20. docuit Gataker. Cohel. III. 10. V. 19. — שָׁמַט, *deturbo.* 2 Sam. VI. 6. — שִׁסַּע Pih. Symm. 1 Sam. XXIV. 8. περιέσπασεν, *distraxit.* Mallem *abstraxit,* sc. *a proposito.* Sir. XLI. 4. περισπωμένῳ περὶ πάντων, de omnibus *nimia sollicitudine distracto.* Confer Wolfium ad Luc. X. 40. p. 654.

ΠΕΡΙΣΠΟ'ΡΙΑ, scil. ΔΩ'ΜΑΤΑ, *suburbia,* q. d. *domus ante portas hinc inde dispersæ, prædia suburbana.* בָּנוֹת, *filiæ.* Inc. et LXX sec. Alex. Oxon. Ald. Jud. I. 27. Vide supra s. περίοικος. — מִגְרָשׁ, *suburbium.* Jos. XXI. 2. (ubi Inc. προάστια habet) 3. XI. 34. 1 Paral. VI. 56. sec. Vat. Aqu. Jos. XXI. 15. sec. marg. cod. 108. Holmes. Vide s. v. περιπόλια.

ΠΕΡΙΣΠΟΥΔΑ'ΖΩ, *perquam studiose ago.* רָצַד Pih. *dejicio,* it. *exsilio.* Symm. Ps. LXVII. 16. περισπουδάζετε. Scil. Arab. رصد dicitur de *oculis aliquem insidiose observantibus,* unde רָצַד est *invidere, oculis obliquis intueri.* Ergo περισπουδάζειν de *contentione ex invidia orta* explicandum h. l. erit. Aqu. et Theod. habent ἐρίζειν. Nonnullis Interpretibus περισπουδάζειν h. l. est *magno studio expetere.*

ΠΕΡΙ'ΣΣΕΙΑ, *abundantia, emolumentum, excellentia, præstantia.* יוֹתֵר. Cohel. VI. 8. τίς περίσσεια τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα; quamnam habet sapiens præ stulto *prærogativam?* — יִתְרוֹן. Cohel. I. 3. τίς περίσσεια τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ; quamnam homo *utilitatem* consequitur omni labore suo? Cohel. III. 9. τίς περίσσεια τοῦ ποιοῦντος, ἐν οἷς μοχθεῖ; quamnam igitur *utilitatem* habet is, qui laborat ex illo labore suo? Cohel. V. 8. περίσσεια γῆς ἐπὶ παντί ἐστι βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου, magna est terræ *felicitas,* cujus rex agriculturæ favet. Coh. VII. 12. ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληροδοσίας

a καὶ περίσσεια τοῖς θεωροῦσι τὸν ἥλιον, bona sapientia cum hæreditate et *emolumento* illis, qui aspiciunt solem. Cohel. X. 8. οὐκ ἔστι περίσσεια τῷ ἐπᾴδοντι, nihil *emolumenti* habet incantans. Cohel. VII. 13. περίσσεια γνώσεως, *præstantissima* scientia. Cohel. X. 10. περίσσεια τοῦ ἀνδρὸς σοφίας, sapientia *multum prodest ad recte agendum*. Alii libri habent περίσσεια b τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφίας, quorum verborum est hic sensus: *quærere et ambire superflua non est hominis sapientis*. — מוֹתָר. Prov. XXI. 5. εἰς περίσσειαν, in *abundantiam*.

ΠΕΡΙΣΣΕΥ'Ω, *abundo, excello, præsto*, it. *supersum*. הוֹתִר Hiph. a יָתַר. Aqu. Gen. XLIX. 3. μὴ περισσεύσῃς, ne *crescas*, ne *excellas*. Verbo etiam utitur Aquila Deut. c XXX. 9. et Prov. XII. 26. In posteriori loco, ubi legitur: περισσεύων τὸν πλησίον αὐτοῦ δίκαιος, notandum est, ante τὸν πλησίον αὐτοῦ omissum esse παρὰ, quod respondeat τῷ מִ, neglecto in versione Aquilæ, aut, si lectio sana est, nec מ ante רֵעֵהוּ in codice suo invenerit, voci περισσεύειν notionem Hiphilicam tribuendam esse. Voluit hoc sine d dubio Vulgatus, qui habet: *qui negligit damnum propter amicum, justus*. — מוֹתָר, *præstantia*. Cohel. III. 19. τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτῆνος; quid *præstat* homo bestiæ? — מַרְבִּית, *multitudo*. 1 Sam. II. 35. περισσεύων οἴκου σου, qui *superest* in domo tua. — נוֹתַר Niph. a יָתַר. 1 Sam. II. 38. Al. 2 Sam. II. 38. ὁ περισσεύων ἐν τῷ οἴκῳ σου, qui e *superest* in domo tua. Tob. IV. 22. πᾶν ὃ ἐὰν περισσεύσῃ σοι, omne, quod tibi *superfuerit*. Conf. Matth. XIV. 20. Sir. XI. 13. πτωχείᾳ περισσεύει, *magna inopia laborat*. Sir. XIX. 20. περισσεύων ἐν φρονήσει, *abundans prudentia*. Sir. XXXIII. 34. μὴ περισσεύσῃς ἐν πάσῃ σαρκὶ, ne nimis *severe te geras* erga mancipium tuum, ubi περισσεύειν respondet nostro: *sinem zu viel thun*, *to treat harshly*. Grotius conjicit, legendum esse περπερεύσῃς, *perperam agas*. 1 Macc. III. 30. ἐπερίσσευσεν ὑπὲρ τοὺς βασιλεῖς τοὺς πρώτους, *antecellat* regibus prioribus.

ΠΕΡΙΣΣΕΥ'Ω ἈΓΑΘΟΙ͂Σ, *abundo bonis*. שַׁאֲנַן Pih. a שָׁאַן, *tranquillæ ago*. Theod. Jer. XXX. 10. περισσεύσει πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, *abundabit* omnibus bonis.

ΠΕΡΙΣΣΟ'Σ, *reliquus, residuus, excellens, præstans, abundans*. יוֹתֵר. Cohel. II. 15. ἱνατί ἐσοφισάμην ἐγὼ τὸ περισσόν; quare sapui *magis quam alii*? Scilicet περισσὸν jungendum h. l. est cum ἐσοφισάμην, non vero cum ἐλάλησα. Vide et Cohel. VII. 17. XII. 9. Symm. Cohel. V. 15. VII. 8. περισσόν. Cohel. VII. 1. τί περισσὸν τῷ ἀνθρώπῳ; quid *prodest* homini? Cohel. XII. 12. περισσὸν ἐξ αὐτῶν, quod *reliquum* est. — יֶתֶר. Exod. X. 5. 1 Reg. XIV. 19. 2 Reg. XXIV. 31. Ezech. XLVIII. 23. Aqu. Genes. XLIX. 3. περισσὸς ἄρσει καὶ περισσὸς κράτει, *præstans* dignitate, et *præstans* robore. Sic περιττοὶ ἐν παιδείᾳ apud Zosimum Lib. IV. pag. 746. sunt *præstantes in literis*. Vide quoque Jacobsium in Anthol. Gr. T. XI. p. 235. — יַתִּירָא : יַתִּירָה. Chald. Dan. V. 13. πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ, spiritus *excellens* in illo. Vide et Dan. VI. 3. Dan. VI. 15. σοφία περισσή, sapientia *excellens*. Confer Raphelii Annotatt. ex Herodoto ad Matth. V. 47. p. 143. — יֹתֶרֶת, *fibra*. Inc. Lev. IX. 10. Vulgat. *reticulum*. et ibid. v. 19. In omnibus his locis notionem, quam vulgo יֶתֶר habet, secuti sunt. — מוֹתָר. Prov. XIV. 25. ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστι περισσόν. In textu Hebr. legitur: *in strenuo labore est lucrum*. — מֵיתָרִים plur. *funes*. Num. IV. 28. — נוֹתַר Niph. a יָתַר. *Jud.* XXI. 16. sec. cod. Vat. 1 Sam.

XXX. 9. Ezech. XLVIII. 15. 18. Sir. III. 22. τοῖς περισσοῖς τῶν λόγων μὴ περιεργάζου, noli curiosius indagare *res, quæ ad te non pertinent.* In aliis libris legitur: ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου, quod vertunt: *in tanta officiorum tuorum abundantia.* 1 Macc. IX. 22. περισσὰ, *cætera.*

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΣ, comparat. *excellentior, major, amplior.* יַתִּירָה. Dan. IV. 33. μεγαλωσύνη περισσοτέρα, magnificentia *excellentior.*

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΣ ΕΙΜΙ, *excellentior sum.* הוֹתַר Hoph. a יָתַר. Gen. XLIX. 3. οὐκ ἔσῃ περισσότερος, non eris *excellentior.*

ΠΕΡΙΣΣΩΣ, *abundanter, excellenter.* יֶתֶר. Ies. LVI. 12. Dan. VIII. 9. — עַל יֶתֶר. Ps. XXX. 31. ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν. Vulg. *nam retribuit abundanter facientibus superbiam.* Legisse videtur ἀνταποδίδωσι περισσῶς τοῖς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν, quod rectius videtur. — יַתִּירָה : יַתִּירָא Chald. Dan. VII. 7. 19. Præterea legitur Coh. VII. 17. ubi tam Symmachus quam LXX illud περισσῶς post ἀδημονήσῃ de suo addiderunt. Adde 2 Macc. VIII. 27.

ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΣ, *circumstantia, afflictio, calamitas, necessitas,* it. *atrium.* אֵילִים plur. ex אַיִל, *limina.* Symm. Ezech. XL. 16. περιστάσεις, *limina.* Ita Bielius. Sed loco περιστάσεις ibi fortasse legendum est παραστάσεις, coll. v. 14. Vide ad h. l. Montfauconium, qui in Lex. Gr. s. h. v. intellegit *ea, quæ circa atrium stabant.* — הָקִים Hiph. a קוּם, *constituo.* Ezech. XXVI. 8. ποιήσει ἐπὶ σὲ χάρακα, καὶ περίστασιν ὅπλων, faciet adversus te vallum, et *circumstantiam* armorum, h. e. armis circumdabit te. Ita Bielius, non recte tamen instituta collatione utriusque textus. Certe non vidit, duas hic coaluisse versiones et περίστασιν ὅπλων æque ac χάρακα pertinere ad סֹלְלָה, *agger.* — מְגוּרָה, *formido,* etiam *objectum formidinis.* Symm. Psalm. XXXIII. 4. περιστάσεων. LXX ibi habent θλίψεων. Possent tamen per περιστάσεις h. l. etiam intellegi *obsidiones,* h. e. hostes me undique cingentes. — *סוּפָה, *turbo.* Aqu. Symm. Theod. Job. XXVII. 20. ubi pro Hebr. *nocte furatus est eum turbo,* s. *nocturna eum abripiet tempestas,* habent: νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκφύγοι, nocte in *adverso casu* non effugiat. Jam quia his verbis sensus non male expressus est, Aquilæ certe nomen huic notæ hexaplari male præfixum videtur, cui potius sunt tribuenda verba, quæ nunc in LXX feruntur. 2 Macc. IV. 16. χαλεπὴ περίστασις, *gravis necessitas* vel *afflictio.* Hesych. περίστασις, θλίψις, ἀνάγκη, μέριμνα. Sopingius ad h. l. annotat locum Polybii Lib. IV. ἀλλ' ἐν περιστάσει χρῆσθαι ταῖς ἐπιβολαῖς. Philosophos Stoicos vocem περίστασις ἀντὶ τοῦ συμφορὰ pro *calamitate* adhibuisse, docet Phrynichus p. 164. Conf. et Suicerum Thes. T. II. p. 682. Gatakerum ad Antoninum. IX. 13. p. 271. ac Jacobsium in Anthol. Gr. T. IX. p. 9.

ΠΕΡΙΣΤΕΛΛΩ, *operio, contego, obvolvo, ad sepulturam compono.* אָסַף, *colligo.* Ies. LVIII. 8. ἡ δόξα τοῦ θεοῦ περιστελεῖ σε, gloria Dei *operit* te. — נֶחְפָּז Niph. a חָפַז Symm. 1 Sam. XXIII. 26. περιστελλόμενος, *contractus.* Potius ibi est i. q. κρυπτόμενος. Conf. reliquos Intt. — קִבֵּץ *colligo.* Ezech. XXIX. 5. οὐ μὴ περισταλῇς, neutiquam *collegeris.* Tob. XII. 14. ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς τὸν νεκρὸν, ut abiens *ad sepulturam componeres* mortuum. Vide et Sirac. XXXVIII. 17. Eodem sensu verbum apud Græcos alias haud raro usurpatur. Homerus Od. Ω', 292. οὐδέ ἑ μήτηρ κλαῦσε περιστείλασα. Euripides Iphigen. Taur. v. 627. φεῦ, πῶς ἄν μ' ἀδελφῆς χεὶρ περιστείλειεν ἄν.

a Herodot. Lib. II. c. 90. τούτους πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ταριχεύσαντας αὐτὸν καὶ περιστείλαντας ὡς κάλλιστα, θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. Conf. quoque quæ ex Alciphrone observat Schoettgenius in Hist. Crit. Reip. Lit. T. XIII. p. 131. Gloss. *pollingo*, περιστέλλω νεκρόν. Hesych. περισταλείς, κοσμηθείς, ἤτοι ταφείς. Idem: περίστειλον, συγκάλυψον, συνάγαγε. Rursus idem:
b Περιστέλλει, καλύπτει, συστέλλει, κοσμεῖ, σκέπει, φυλάττει, περιβάλλει. Suidas: Περιστεῖλαι, περικαλύψαι. Ὁ δὲ τὸ σῶμα τούτου περιστείλας πέπλοις σηρικοῖς, καὶ τεχνησάμενος σῆμα, ἐν αὐτῷ κατέθετο. Eodem sensu συστέλλειν usurpat Lucas Act. V. 6. Confer ad h. l. Grotium, et Wolfium p. 1074.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ', *columba*. גוֹזָל, *pullus avium*. Aqu. et LXX Gen. XV.
c 9. Sed Theodot. habet νεοσσὸς περιστερῶν. — יוֹנָה, nomen. Cant. II. 14. περιστερά μου, *columba mea*. Vide et Cant. V. 3. VI. 8. et conf. ad h. l. Jac. Hasæi Animadvers. in Bibl. Brem. Class. I. p. 304. seq. ubi inter alia p. 308. ex Artemidori Oneirocrit. c. 20. observat, περιστερὰς vocari *castas mulieres, quas amamus*. — בֶּן יוֹנָה, *filius columbæ*. Al. Lev.
d I. 15. ubi tamen pro περιστερῶν ex ed. Ald. legendum videtur περιστεριδίων. — לְכִי לָךְ, *abi tibi*. Cant. II. 10. περιστερά μου. Videntur legisse יוֹנָתִי. — Vide alibi Κόπρος περιστερῶν.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ'ΔΙΟΝ, *pullus columbinus*. בֶּן יוֹנָה, *filius columbæ*. Lev. I. 15. sec. Ald. et Incertum Interpretem, ubi tamen reliqui libri περιστερῶν habent. Vide ad h. l. Montf.
e in Add.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΕΙΔΗ'Σ, *columbæ speciem referens*, aut: *qui columbino genere est*. Vide περιστηρειδής.

ΠΕΡΙΣΤΕΦΑΝΟ'Ω, *circumcingo, coronam facio*. עָטַר, *corono*. Reliqui 1 Sam. XXIII. 26. περιστεφανοῦντες. Vulgatus bene: *in modum coronæ cingebant*, s. *cinctum eum tenebant*.

ΠΕΡΙΣΤΗ'ΘΙΟΝ, *pectorale indumentum*, q. d. *circumpectus*. Sic vocatur *eximium illud ornamentum pectoris summi pontificis, dictum* Hebr. חֹשֶׁן. Exod. XXVIII. 4. Hesych. περιστήθιον, ἱερατικὸν ἔνδυμα. Gloss. in Octat. περιστήθιον, ἔνδυμα τοῦ ἱερέως ἐπὶ τοῦ στήθους.

ΠΕΡΙΣΤΟΙΧΙ'ΖΟΜΑΙ, *circumcingo, comprehendo, indagine cingo*, metaphorice, *punio*. קָבַץ, *congrego*, etiam *coarcto*. Ed. Quint. Hos. VIII. 10. ἀλλὰ καὶ ὅταν μισθώσηται ἔθνη, εὐθέως περιστοιχειοῦμαι αὐτούς, sed etiamsi amicitiam barbarorum muneribus sibi comparaverint, tamen mox *puniam* eos, nempe Israëlitas. Pro περιστοιχειοῦμαι, quod Montf. h. l. edi jussit, reponi debet περιστοιχιοῦμαι, ut et legitur in ed. Rom. Phavorinus: περιστοιχίσαντες, περικυκλώσαντες, περιστάντες, περιλαβόντες. Cf. Harpocrationem et Suidam in περιστοιχίζεται.

ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ', *amictus, ornatus* i Exod. XXXIII. 6. περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν καὶ τὴν περιστολήν, deponebant filii Israël ornatum suum et *amictum*. In textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Sirac. XLV. 7. περιστολῇ sec. Alex., seu περιστολὴν sec. Compl., ubi Vat. στολὴν habet. Hesych. περιστολή, περιβολή, ἔνδυμα. Suidas: περιστολή, περιβολή, ἐπαγωγή.

ΠΕΡΙΣΤΟ'ΜΙΟΝ, *orificium, orarium, capitium, ora vestimenti, apertura vestimenti, in quam collum inseritur*, alias Græce βρογχωτής. פֶּה *os*. Exod. XXVIII. 28. XXXIX. 22. Job. XXX. 18. ubi Vulg. *capitium* habet. — פִּי רֹאשׁ, *os capitis*. Exod. XXVIII. 28. — פִּימָה, *plicatura*. Job. XV. 27. ubi quidam a plurali פִּים, *ora*, deducunt. Vulg. *arvina*. Conf. Outhovium in Bibl. Brem. Class. I. p. 72. seq. Exech.

XXXIX. 11. περιστόμιον φάραγγος, *aperturam vallis*. In textu Hebr. hic nihil pro hac voce legitur. Lex. Vet. περιστόμιον, *rictus*.

ΠΕΡΙΣΤΡΕ'ΦΩ, *circumverto, in orbem verto, converto, circumago*. סָבַב, *circumeo*. Gen. XXXVII. 6. Num. XXXVI. 9. — שׁוֹבֵב Pih. a שׁוּב, *converti facio*. Theod. Ezech. XXXVIII. 4. περιστρέψω, h. e. *circumagam*, ut Vulgatus bene transtulit. Conf. Homer. Il. Υ, 131.

ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ', *conversio*. Sir. L. 5. Ita Bielius. Sed in illo loco, ubi legitur ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, substantivum περιστροφὴ *confluxum* potius et *turbam populi* notat, ut sensus sit: valde magnificus eras in media turba circum te circumfusa. Vulgatus: *adeptus est gloriam in conversatione gentis*.

ΠΕΡΙΣΤΡΩ'ΜΑΤΑ, *peristromata, aulæa, tapetes*, quibus triclinia, nec non lecti torique circumquaque sterni solent, a περιστρωννύω, *circumquaque sterno*, q. d. *circumstrata*. מַרְבַדִּים plur. Aqu. Theod. Prov. VII. 16. περιστρώμασι, et Proverb. XXXI. 22. περιστρώμασι. Drusius in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 1110: Περιστρώματα *tapetia et aulæa, quibus triclinia vel lecti circumquaque sterni solent. Utuntur hac voce Latini auctores, ut Plautus et alii. Cicero* (II. 67. c. 27.): *Conchyliatis Cn. Pompeii peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres*. Conf. Pollucem Lib. X. c. 8. segm. 42.

ΠΕΡΙΣΤΡΩ'ΝΝΥΜΙ, *circumsterno*. רָבַד, idem. Aqu. Theod. Proverb. VII. 16. περιέστρωσα.

ΠΕΡΙ'ΣΤΥΛΟΝ, sc. οἴκημα vel χωρίον, *locus columnis cinctus, porticus, peristylium*. אַתִּיק. Ez. XLII. 4. Ed. Compl. ibi habet: αἱ περίστυλοι. — רִצְפָה, *pavimentum*. Ezech. XL. 18. 19. — תִּיכוֹן, *medianum*. Ezech. XLII. 4. Vide et 2 Macc. IV. 46. et 3 Macc. V. 24. Priori loco περίστυλον *pars erat regiæ domus, in qua rex frigus captabat*. Posteriori autem περίστυλον Bocharto Hier. P. I. Lib. II. c. 26. p. 264. non videtur esse pars domus, sed Alexandriæ *portio* s. *platea a columnis, quibus ambiebatur, sic appellata*.

*ΠΕΡΙ'ΣΤΥΛΟΣ, *circumcirca columnatus, columnis cinctus*. Vide s. v. περίστυλον.

ΠΕΡΙΣΥ'ΡΩ, *circumcirca detraho*. הַחְשֹׂף, *denudo*. Gen. XXX. 38. Vide et 2 Macc. VII. 7. 4 Macc. X. 7.

ΠΕΡΙΣΦΙ'ΓΓΩ, *constringo*. צִיר, *arcte constringo, arcto*. Symm. Cant. VIII. 8. περισφίγξωμεν, *constringamus*. Hippocr. de Oss. Nat. p. 278. 8.

ΠΕΡΙΣΦΡΑΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *circumobsignor*. זַרְזִיר, *succinctus, substrictus*. Symm. Prov. XXX. 31. περισφραγισμένος τὴν ὀσφύν. *Vir doctus* (sc. Montfauconius ad h. l.), sunt verba Stephani le Moyne in Obss. ad Var. Sacr. p. 308. " ingeniose suspicatur, esse corrigendam istam vocem, et legendum περιπεφραγμένος, vel περισφιγμένος τὴν ὀσφύν. Quasi de equo cataphracto et lumbis cincto, stricto et fibulato verba ibi fierent. Sed etiam, si de equo et equo bonæ notæ mentionem faciat Agur, non est sollicitanda vox περισφραγισμένος: id est sigillatus, notatus, figura quadam designatus, ut indolis melioris, alacrioris et generosioris. Nam solebant equos figuris quibusdam notare, et quasi sigillare. Quod observatum Scaligero:" cujus verba etiam doctiss. le Moyne l. c. addit.

ΠΕΡΙΣΧΙ'ΖΩ, *circumscindo, lacero, divido*. קָרַע, *lacero*. Ies. XXXVI. 22. περισχισμένοι τοὺς χιτῶνας, laceratas tunicas habentes. Verbum occurrit etiam Ezech. XLVIII. 1. ubi aliter LXX legisse videntur, ac hodie legitur. Adde Lucian. Dial. Meretr. p. 975. D.

ΠΕΡΙΣΩ'ΖΩ, *servo, salvum facio*

a הֶחְיָה, *vivifico.* Symm. Psalm. XL. 2. περισώσει. Idem 2 Sam. VIII. 2. et Psalm. CXXXVII. 7. — נִמְלַט Niph. *evado.* 1 Sam. XXX. 17. ubi cum simplici σώζω in codd. permutatur. Aqu. Prov. XI. 21. περισωθήσεται. Aqu. Symm. Prov. XIX. 5. — *עָלָה, *ascendo.* Inc. Jud. I. 22. περισωθήσεται. Vox hæc, ut judicavit Semlerus, et post illum Schar-b fenbergius, componenda est cum וַיָּתִירוּ v. 23., ita ut pro ea reponatur περικάθισαν, *obsidione cinxerunt,* sive responderit notionem primam verbi תּוּר, *circumire,* sive forte legerit וַיָּצִירוּ sive וַיַּצְּנוּ. Mihi vero videtur vocem Hebr. deduxisse a יָתַר, coll. Psalm. LXVIII. 12. ubi הוֹתִיר per περιποιῆσαι redditur. Kreyssigius legendum conjicit περιc σκόπησαν. Vide quoque 2 Macc. III. 38. sec. Compl. et Strabon. Geogr. X. p. 695. A.

ΠΕΡΙΤΕΙΧΙ´ΖΩ, *circumvallo, muro cingo et circumdo.* הִקִּיף Hiph. a יָקַף. Symm. Ps. XLVII. 13. περιτειχίσατε. — מִבְצָר, *munitio.* Hos. X. 15. — *סָבַב שֵׁם, *verso nomine.* Num. XXXII. 38. περιτετειχισμένας sec. cod. Basil., quod tamen, ut ju-d bent Cod. Coisl. et Lips. Paul., Symmacho vindicandum est. Vide ad h. l. Scharfenbergium, qui recte monuit, notionem verbi סָבַב latere in præpositione περί, et loco שֵׁם legisse שׁוּר. 1 Macc. XIII. 33. περιτείχισε, *circumsepsit præsidiis munimentisque firmissimis.*

ΠΕΡΙΤΕΙ´ΧΙΣΜΑ, *circumvallatio, propugnaculum.* חֵל contr. ex חֵיל. e Al. 2 Sam. XX. 15. περιτειχίσματι.

ΠΕΡΙ´ΤΕΙΧΟΣ, *circummurale, propugnaculum.* דָּיֵק. 2 Reg. XXLV. 21. Vulgat. *munitiones.* Al. Jerem. LII. 2. — חֵל contr. pro חֵיל. Ies. XXVI. 1. — חָרוּץ, *fossa.* Dan. IX. 25.

ΠΕΡΙΤΕ´ΜΝΩ, *circumcido.* הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* Jerem. IV. 4. περιτέμνεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν: ubi περιτέμνειν est i. q. ἀφαιρεῖσθαι apud Symmachum. Alii libri habent περιέλεσθε. Vide ad h. l. Spohnium. — הִתְגּוֹדֵד Hithp. a גָּדַד. Aqu. Deut. XIV. 1. περιτμηθῆτε. — הַכְּרִית : כָּרַת Kal et Hiph. Exod. IV. 25. Ezech. XVI. 4. — מוּל. Genes. XVII. 10. 11. Exod. XII. 44. Lev. XII. 3. et alibi sæpius. Hebr. et Syr. Int. Genes. XVII. 14.

f ΠΕΡΙΤΙ´ΘΗΜΙ, *circumpono, impono, induo, orno, imputo, vindico.* הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *hæreditare facio.* Job. XIII. 26. περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας, *imputasti* autem mihi peccata juventutis. — הִלְבִּישׁ Hiph. *vestio.* Gen. XXVII. 16. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Num. XXVII. 7. 8. περιθήσετε τὴν κλῆρον αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, *vindicabitis* hæreditatem ejus filiæ ipsius. — הִרְעִישׁ Hiphil, *commoveo.* Job. XXXIX. 20. περιέθηκας αὐτῷ πανοπλίαν, *induisti* autem illi gravem armaturam. Sed verba hæc continent glossema ad verba ultima versus præcedentis תִּלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה, quod locum veræ interpretationis occupavit. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Ex. XXXIV. 35. — הִשְׁקִיעַ Hiph. *demergo.* Job. XL. 20. Acceperunt vocem Hebr. in notione *ligandi* ex notione radicis Arab. سقع. — חָבַשׁ, *alligo.* Ex. XXIX. 9. Levit. VIII. 13. — חָגַר, *accingo.* Al. Psalm. XLIV. 4. περίθου. — כִּהֵן Pih. *sacerdotem ago.* Ies. LXI. 10. ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι

φύτρον, ut sponsæ imposuit mihi mitram: ubi π. notat *ornatus causa imponere ac circumdare*. Sic et Hebr. vox h. l. notat *sacerdotem agere ornatu*. — כָּלִיל, *perfectus*. Ezech. XXVII. 3. περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου. Videntur legisse כִּלַּלְתִּי per literarum metathesin. Confer versum sequentem. — כָּלַל, *perficio*. Ezech. XXVII. 4. περιέθηκά σοι κάλλος. — כָּסָה, *tego*. Al. Jon. III. 8. περιέθεντο. — נָשָׂא et עָנַד, *fero, alligo*, junctim. Job. XXXI. 36. ἐπ' ὤμους ἂν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνωσκον, humeris *imponens* coronam legebam. Eodem sensu apud Aristoph. Ecclesiaz. v. 131. verbum legitur. Quorsum respiciens Suidas: περίθου, ὅπερ ἡμῖν σύνηθες ἐπίθου λέγειν. Ἀριστοφάνης: περίθου νῦν τόνδε πρότερον, πρὶν λέγειν. ἤγουν στέφανον. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς λέγουσι στεφανοῦσθαι πρῶτον. Confer et quæ ex Polybio ad Marc. XV. 17. notat Raphelius p. 153. — נָתַן, *do*. Gen. XLI. 42. Esth. I. 20. καὶ οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, et sic omnes mulieres *honorem deferent* maritis suis. Conf. τιμὴν περιτίθημι. Thucyd. VI. c. 89. δύναμιν et ἀτιμίαν περιθεῖναι. Ib. IV. 87. Job. XXXIX. 19. Ezech. XVI. 11. — עָדָה, *orno*. Hos. II. 13. — עֹשֶׁר, *divitiæ*. Esth. V. 11. περιτιθέναι δόξαν, *gloria ornare*. Forsan hic legerunt עֲשָׂה. — עָטָה, *circumvolvo*. Levit. XVI. 4. — קָשַׁר, *alligo*. Ies. XLIX. 18. περιθήσεις αὐτοὺς, ὡς κόσμον νύμφη, *indues* illos, tanquam ornatum sponsa. — רָקַע, *expando*. Num. XVI. 40. — שׂוּם: הֵשִׂים, Kal et Hiph. *pono*. Gen. XXIV. 47. Ruth. III. 3. Jerem. XIII. 1. Symm. Job. XXIV. 15. Idem Cant. VIII. 6. — שׂוּם סָבִיב, *pono circum*. Exod. XL. 8. — Vide alibi θάρσος, τιμὴ, et φραγμός.

ΠΕΡΙΤΟΜΗ', *circumcisio*. הִמּוֹל infin. Niph. a מוּל, *circumcidendo*. Genes. XVII. 12. — הֲמוּלָה, *strepitus*. Jerem. XI. 16. Hic legerunt מוּלָה cum ה præfixo. — מוּלֹת. Exod. IV. 26.

ΠΕΡΙΤΡΑΧΗ'ΛΙΑ, *ornamenta collum cingentia, torques*. חֲלִיָה, *ornatus, monile*. Symm. Hos. II. 13. — עָנָק, *torques, collare*. Aquila Prov. I. 9. — פָּתִיל, *filum contortum*. Symm. Genes. XXXVIII. 25. sec. cod. Coislin. Hæc si vere est Symmachi, ex altera ejus versione ducta sit necesse est: nam v. 18. per στρεπτὸν ἐγχειρίδιον eandem vocem expressit. Scharfenbergius ad h. l. suspicatur, esse περιτραχήλιον glossema spectans versionem LXX Intt. ὁρμίσκος, quo illum ducunt glossæ Suidæ: ὁρμίσκος, περιτραχήλιος κόσμος, et Hesychii: ὁρμίσκοι, περιτραχήλιοι κόσμοι γυναικεῖοι.

ΠΕΡΙΤΡΕ'ΠΩ, *circumverto, circumago, subverto*, et περιτρέπομαι, *titubo*. הֵסִיר Hiph. a סוּר, *averto*. Symm. Job. XII. 20. περιτρέπων. Ib. XXXIV. 5. — הִתְגָּעֵשׁ Hithp. *commoveor*. Symm. Psalm. XVII. 18. περιετράπησαν. — הִתְפַּלֵּץ Hithp. *tremo*. Reliqui Job. IX. 6. περιτραπήσονται. — מוֹט, *moveor*. Symmach. Psalm. IX. 23. περιτραπήσονται, et Ps. CIII. 6. περιτράπησαν. Adde Symm. Psalm. XLV. 7. LXXXI. 5. et CXX. 3. — מָעַד, *vacillo*. Symm. Ps. XXV. 1. περιτραπήσομαι, *titubabo*. Lex. Vet. περιτρέπομαι, *titubo*. — *נָטָה, Hiph. הִטָּה, *inclino, declino*, active, et neutraliter *everto*. Symm. Job. XXIV. 4. περιέτρεψαν γὰρ πενήτων ὁδὸν, *subvertunt* enim pauperum viam, ut quoque Vulgatus transtulit. Versio hæc æque ambigua est ac textus Hebraicus. Quod enim ad hunc attinet (ubi legitur: *divertere facient egentes de*

a *via*), alii sensum verborum ita constituunt: impediunt inopes in negotiis, in quo est summa injuria. Aliis vero sisti videntur pauperes tanquam debitores, qui urgentur aut vexantur a creditoribus potentioribus, ut res suas non possint curare, sed sese abscondere cogantur. Alii aliter. Similiter verba Symmachi non uno modo accepe-b runt interpretes. Quid si ὁδὸς esset h. l. *causa justa*, s. *via ad judicem*, hoc sensu: *impediunt pauperes, quominus jus suum consequi ac in foro vincere possint*, s. *efficiunt, ut causa sua cadant*. Conf. Lex. N. T. s. v. ὁδός. LXX habent: ἐξ ὁδοῦ δικαίας. Potest quoque verti: *lubricam fecerunt pauperum viam*, quod ad pericula et infelicitatem in universum c transferri posset. Sap. V. 24. περιτρέψει θρόνους δικαστῶν, *subvertit* thronos judicum.

ΠΕΡΙΤΡΕ'ΧΩ, *circumcurro, discurro*. שׁוֹטֵט Pih. a שׁוּט. Jer. V. 1. Amos VIII. 12. περιδραμοῦνται.

*ΠΕΡΙΦΑΝΗ'Σ, *illustris, nobilis, insignis*. 4 Macc. VII. 25. περιφανὴς ὁ τύραννος, ubi sensu malo adhibetur.

d *ΠΕΡΙΦΑΝΩ'Σ. Adverb. *aperte*. 4 Maccab. VII. 25. ἐνικήθη περιφανῶς, *plane* victus est. Quæ lectio mihi præferenda videtur.

*ΠΕΡΙΦΑΝΤΙ'ΖΩ. כִּפֵּר, *expio*. Inc. Ezech. XLIII. 20. περιφαντιεῖς. Sed est lectio aperte vitiosa, ac reponendum περιῤῥαντιεῖς, pro quo in cod. Alex. περιραντιεῖς, et in Ald. περιῤῥανεῖς legitur.

e ΠΕΡΙΦΕ'ΡΕΙΑ, *circumlatio, circumferentia, rotunditas, rotunda forma*, it. *hallucinatio, error*. הוֹלֵלָה, *insania*. Cohel. IX. 3. περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν, *error* in corde eorum: ubi περιφέρεια est pro παραφορά. Aqu. πλάνη. — הוֹלֵלוֹת, idem. Cohel. X. 13. Gloss. MS. in Eccles. περιφέρεια (MS. vitiose περιφέρια), πλάνη. Hesych. περιφέρεια, διαστροφή, κύκλος.

ΠΕΡΙΦΕΡΗ'Σ, *rotundus, versatilis*. f גֻּלָּה, *lecythus*. Symm. Cohel. XII. 6. περιφερές. Copiose de h. v. disputavit Desvœux in Comment. ad h. l. qui *trochleam* intellegit. 2 Maccab. XIII. 5. ὄργανον περιφερές, instrumentum *rotundum*. Hesych. περιφερές, στρογγύλον.

ΠΕΡΙΦΕ'ΡΩ, *circumfero, circumago, conturbo*, et περιφέρομαι, *circumagor, erro*. בּוֹא, *venio*. Proverb. X. g 25. ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβὴς περιφέρεται, ad interitum impius *circumagitur*. Cf. Elsnerum ad Ephes. V. 14. p. 214. et Wolfium ad eundem l. pag. 99. Hesych. περιφέρεται, πλανᾶται. — הוֹלֵל Pih. ab הָלַל, *insanum reddo*. Cohel. VII. 8. ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφὸν, calumnia circumagit vel conturbat sapientem: ubi loco περιφέρει nonnulli judicarunt reponendum h esse παραφέρει, quia παραφορὰ est *insania, quæ hominem transferi* seu, *movet de bona mente*. De qua conjectura quid statuendum sit, vide infra s. v. περιφορά. 2 Maccab. VII. 27. τήν ἐν γαστρὶ περιενέγκασάν σε, quæ in utero te *circumtuli*.

*ΠΕΡΙΦΛΕΓΗ'Σ, *ardens*. 3 Macc. III. 29. Breit.

*ΠΕΡΙΦΛΕΥΣΜΟ'Σ, *adustio, ar-* i *dor*, a περιφλεύω, *aduro*, quod apud Herodot. V. p. 313. 6. f. occurrit חַרְחֻר, *febris ardens* vel *acuta*. Aqu. Deuter. XXVIII. 22. περιφλευσμῷ, i. q. περιφλογισμῷ, quo Symmachus et Theodotion h. l. usi sunt.

ΠΕΡΙΦΛΟΓΙΣΜΟ'Σ, *circumadustio, adustio, ardor*. חַרְחֻר, *febris ardens vel acuta*. Symm. Theodot. Deut. XXVIII. 22. k

ΠΕΡΙΦΟΡΑ', *circumlatio, circumactio*, metaphorice: *hallucinatio, error*. הוֹלֵלָה. Cohel. II. 12. τοῦ ἰδεῖν σοφίαν καὶ περιφορὰν, *ut viderem sapientiam et errorem*. Schol. ibi παραφορὰν, quæ est lectio cod. Vat. Vide et Cohel. VII. 26. ac confer Drusium Ep. 32. — *הוֹלֵלוֹת plur.

tem. *insaniæ.* Cohel. I. 17. ubi LXX, h. e. Theodotion, teste Hieronymo in Comment. ad h. l., non παραβολὰς scripserunt, sed περιφορὰς, vel παραφοράς. Conf. Opusc. Crit. p. 319. — מְהוֹלָל part. Pyh. *insanus.* Cohel. II. 2. Gloss. MS. in Eccles. περιφορὰν, φοράν. Hesych. περιφορᾶς, περισπασμοῦ, πλάνης.

*ΠΕΡΙΦΟ'ΡΕΙΑ, *circumlatio, circumactio, circumvectio,* i. q. περιφορά. סֹחֵרָה, *aspis,* s. *clypeus rotundior, totum corpus ambiens.* Aqu. Psalm. XCI. 4. Sc. radix סָחַר in origine habet notionem *circumdandi* et *ambiendi.* (Vide tamen, an scribendum sit περιφέρεια, i. q. κύκλος, teste Hesychio. סָחַר enim proprie i. q. סָבַב. Et Aquilam hoc spectasse nullus dubito. K.)

ΠΕΡΙ'ΦΡΑΓΜΑ, *circumseptio, circumvallatio,* item: *septum, quo aliquid circumdatur.* חָנָה, *castrametor.* Theodot. Ies. XXIX. 1. — קִיר, *paries.* Symmach. Ez. XLVI. 23. — מָצוֹר, *munitio.* Inc. Mich. VII. 12. — סֻכָּה, *latibulum.* Inc. Ps. IX. 9. ubi περιφράγματα notat *loca occulta, quæ ramis arborum ac frutetis contexta sunt, speluncas, e quibus leo insidiatur.*

ΠΕΡΙΦΡΑ'ΚΤΙΣΜΑ, idem. גֹּדֵר part. *sepiens.* Aqu. Ies. LVIII. 12. περιφράκτισμα χολῆς, quod Hieronymus secundum sensum interpretans reddit: *qui se opponit Dei iracundiæ sævienti.* Vid. Drusius ad h. l. Legit גָּדֵר. Vide s. περίφραξις.

*ΠΕΡΙ'ΦΡΑΚΤΟΣ, *circumseptus, circummunitus.* מִבְצָר *munitio.* Symmachus Jerem. VI. 27. περίφρακτον sec. ed. Rom.

*ΠΕΡΙ'ΦΡΑΞΙΣ, i. q. περίφραγμα, *septum, quo quid circumdatur, sepes, murus, vallum,* etc. גֹּדֵר part. *sepiens.* Aqu. Ies. LVIII. 12. e conjectura Bahrdtii.

ΠΕΡΙΦΡΑ'ΤΤΩ, *circumsepio, circumvallo, custodio.* גָּדַר, idem. Symmachus Ezech. XIII. 14. περιεφράξατε. Hesych. περιέφραξαν, ἐσκέπασαν, ἐφύλαξαν. — מִבְצָר, *munitio.* Symm. Ps. CVII. 11. πόλιν περιπεφραγμένην, urbem *munitam.* — מָצוֹר, *munitio.* Symm. Ps. XXX. 22. LIX. 10. — נָצַר, *custodio.* Symm. Ps. LX. 8. Ps. LXIII. 2. περιφράξεις. Idem Ps. XXXIX. 12. περιφρασσέτω με, *circummuniat me,* tanquam custodis latera mea tegentis munere fungens, ac quo quodammodo satellitio stipans. — סוֹד, *arcanum, consilium.* Symmachus Job. XXIX. 4. Legit בְּסוֹךְ, *cum tegeret* Deus s. *obtegeret* tentorium meum, coll. I. 2. Sic quoque Syrus. Confer supra s. ἐπισκοπή. — *צוּר, *rupes.* Symm. Ps. XCI. 16. ὁ περιφράσσων με. Vide supra ad Ps. XXXIX. 12. — שָׂכַךְ, *obtego.* Job. I. 10. περιέφραξας τὰ ἔσω αὐτοῦ καὶ τὰ ἔξω, *circumvallasti* interiora ejus et exteriora. Sirac. XXVIII. 27. περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάνθαις, *circumsepi* possessionem tuam spinis. Hippocr. de Aëre, Locis, etc. p. 290. 3.

ΠΕΡΙΦΡΟΝΕ'Ω, *circumquaque mentem verto, perpendo, scrutor, investigo.* Sap. I. 1. περιφρονήσατε τοῦ Κυρίου ἐν ἀγαθότητι, καὶ ἐν ἁπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτὸν, *investigate* Dominum in bonitate, et in simplicitate cordis *quærite* illum. Alias apud Aristophanem etiam περιφρονεῖν *investigare* significat, ubi tamen cum casu quarto construitur. Suidas: περιφρονεῖν, ὑπερφρονεῖν. Ἀριστοφάνης δέ· Περιφρόνει τὰ πράγματα, ἀντὶ τοῦ ἐρεύνα, ἀναζήτει. In notione *contemnendi* legitur 4 Macc. VI. 8.

ΠΕΡΙΦΡΥ'ΣΣΩ, *circumtorreo.* שָׁזַף, *adspicio.* Theodot. Cant. I. 5. περιέφρυξεν. Sermo ibi est de radiis solis decolorantibus et adurentibus.

*ΠΕΡΙ'ΦΡΩΝ, *valde prudens et*

a *sapiens* (nam περὶ auget notionem. Homer. Iliad. Ε', 412.), it. *contemtor*. 4 Macc. VIII. 27. περίφρονες τῶν παθῶν, dolores *parvi pendebant*. Photius Lex. περίφρων, περισσόφρων. Hesych. περίφρων, σωφρονέστατος, ἢ περισσῶς φρονῶν, συνετώτατος. Suidas: περιφρονῶ, ὑπερφρονῶ.

ΠΕΡΙΦΥΌΜΑΙ, *circumnascor, adnascor, adhæreo*. נֶעֱלָסָה part. *b* Niph. fœm. ab עָלַס, *exultabunda*. Symm. Job. XXXIX. 13. περιφύεται. Cappello in Crit. S. p. 822. legisse videtur נֶעֱלָה, omisso Samech, ut alæ aut plumæ in avibus dicantur *ascendere*, cum φύονται, h. e. *nascuntur*. Dubitat tamen de hac conjectura Scharfenbergius, qui περιφύεται explicat *complectitur*. Aquila συναναπλέκει. Sed totus locus mihi *c* adhuc magna obscuritate laborare videtur.

*ΠΕΡΙΦΥΤΕΥ'Ω, *obsero, consero, circa planto*. 4 Macc. II. 21. περιεφύτευσε, *inseruit*. Sed mallem ibi περιεφύτευσε cum λόγῳ construere.

*ΠΕΡΙΧΑΛΑ'Ω, *dissolvo, relaxo*. 4 Macc. VII. 13. περικεχαλασμένων τῶν σαρκῶν, *victa carne*.

ΠΕΡΙΧΑΛΚΟ'Ω, *ære obduco*. צִפָּה *d* Pihel, *obtego*. Exod. XXVII. 6. XXXVIII. 6. Utrobique autem in textu Hebr. sequitur נְחֹשֶׁת, *æs*.

ΠΕΡΙΧΑΡΑΚΟ'Ω, *circumvallo, aggere et vallo cingo*. חָנָה, *castrametor*. Jer. LII. 1. — סַלְסֵל, *extollo*. Prov. IV. 8. περιχαράκωσον αὐτήν. Admodum alienam esse hanc versionem ab h. l., judicat Jaegerus ad h. l., cum nec de obsessione et *e* oppugnatione, nec de munitione ac defensione sermo esse possit. Mavult itaque reddere: *sapientiam tanquam aggerem tibi circumfunde*, ut σεαυτῷ post αὐτὴν omissum sit, h. e. sit tibi sapientia munimentum certissimum. Proprie scribere debuissent περιχαράκωσαί σοι.

ΠΕΡΙΧΑΡΑ'ΣΣΩ, *circumscribo*. הִתְחַקֶּה Hithp. *imprimor*. Hebr. Int. Job. XIII. 27. περιχαράσσεις, *circumscribis*, h. e. *diligenter consideras ac observas*: quæ interpretatio bene convenit Hebr. חָקַר, in. *vestigare, perscrutari, explorare*. Veteres interpretes Hebr. vertunt: *imprimetur*, sc. *compes*. Quæ versio si admittatur, Hebræus interpres fortasse scripsit περιχαράσσει, *circumscribit*, sc. pedes meos, quod bene convenit *compedibus*. Sed receptam lectionem tuetur Vulgatus, qui Symmachi verba sic expressit: *et vestigia pedum meorum considerasti*. Adde Schol. Aristoph. Thesm. v. 788.

ΠΕΡΙΧΑΡΗ'Σ, proprie: *circumquaque lætus*, h. e. *supra modum lætus, nimio gaudio elatus*, a περιχαίρω, *supra modum lætor*. שָׂמֵחַ אֱלֵי גִיל *lætus ad exultationem usque*. Job. III. 22. Adde 3 Macc. V. 44. Cf. loca ex Isocrate, Aristotele, Plutarcho allata C. H. Langio Obs. SS. p. 256. Hesych. περιχαρής, χαιρόμενος.

ΠΕΡΙΧΑΡΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *summopere lætor*. נָטַף, *stillo, destillo*. Job. XXIX. 22. περιχαρεῖς ἐγίνοντο, ὁπότε ἂν αὐτοῖς ἐλάλουν. Ita nempe putarunt quoad sensum explicandum esse, quæ in Hebr. de *stillante* aut de *fluente oratione* dicta sunt.

ΠΕΡΙΧΕ'Ω, *circumfundo*. זָרַק, *spargo*. 1 Paral. XXIX. 22.

ΠΕΡΙ'ΧΡΥΣΟΣ, *deauratus, inauratus, auro obductus*. *זָהָב, *aurum*. Esth. I. 6. sec. Vet. Arund. Adde Ep. Jerem. v. 6. et 84. Athen. XII. 538. D.

ΠΕΡΙΧΡΥΣΟ'Ω, *deauro, auro obduco et quasi circumvestio*. אֲפֻדַּת זָהָב, *amictus auri*. Ies. XXX. 22. — צִפָּה זָהָב Pih. *obtego auro*. 1 Reg. X. 18. — רָקַע, *expando*. Ies. XL. 19. In textu Hebr. legitur

רַקֵּעַ בַּזָּהָב, *expando in auro*. Herodot. IV. p. 242. 21.

ΠΕΡΙΧΥ´Ω, *circumfundo, offundo*. אָפַף, *circumdo*. Jon. II. 6. περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου. — יָצוּק, *fusum*. Symm. Job. XLI. 15. περικεχυμένοι. Judith. XIII. 3. ἦν γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος, erat enim illi circumfusum vinum, h. e. vino plane obrutus erat. 2 Macc. III. 17. περιεκέχυτο γὰρ περὶ τὸν ἄνδρα δέος, circumfusa enim erat circa virum formido. Ib. v. 27. πολλῷ σκότει περιχυθέντα, multa caligine circumfusum. Confer Homer. Iliad. Ε΄. v. 776. περὶ δ' ἠέρ' ἔχευεν.

*ΠΕΡΙΧΩΡΙ´ΟΝ. שַׁבְּלוּל, *limax, cochlea*. Symm. sec. Eusebium Ps. LVIII. 9. ὡς περιχωρίον διαλυθέν. Drusius legit ὡσπερεὶ χορίον. Vide infra s. v. χορίον. Sed *secundinæ mulieris parturientis* commode quoque περιχόριον vel περιχορίον, etiam περίχωρον dici possunt.

ΠΕΡΙ´ΧΩΡΟΣ, *circumjacens*, et ἡ περίχωρος, sc. γῆ vel χώρα, et τὸ περίχωρον, sc. χωρίον, *circumjacens regio*. חֶבֶל, *funiculus*. Deut. III. 4. 13. 14. — כִּכָּר, *planities*. Genes. XIX. 25. (ubi περίχωρον in περίοικον mutandum est auctoritate Justini M. Dial. c. Tryph. Jud. p. 152. et 154., ut quoque legitur in Ald. et Alex. Significatione quidem hæ voces non differunt, negari tamen nequit, περίοικον rarius hoc sensu occurrere.) 28. τῆς γῆς τῆς περιχώρου, regionis circumjacentis. 2 Par. IV. 17. Neh. XII. 28. — כִּכַּר בִּקְעָה, *planities convallis*. Deut. XXXIV. 3. — מִגְרָשׁ, *suburbium*. 1 Par. V. 16. — מִסְכְּנוֹת עָרִים, *promptuaria urbium*. 2 Par. XVI. 4. — *מַקְנֶה, *zelare faciens*. Inc. Ezech. VIII. 3. περιχόρου. Num legendum περιχώρου? aut, quod mallem, περιχόλου? — פֶּלֶךְ, *tractus*. Neh. III. 9. 12. 14. — שְׁאָר מְדִינוֹת, *residuum provinciarum*, h. e. *reliquæ provinciæ*. Esth. IX. 12.

ΠΕΡΙ´ΨΗΜΑ, *sordes, ramentum, retrimentum, scobs*, it. *lustramentum, piacularis victima*. עָצָב, *simulacrum*. Symm. Jer. XXII. 28. μὴ περίψημα φαῦλον καὶ ἀπόβλητον ὁ ἄνθρωπος; nonne retrimentum vile et rejectamentum homo ille? Ita interpretatus est ex Arabismo, nam *quisquiliæ* Arabibus خضاب dicuntur. Tob. V. 24. ἀργύριον περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο, argentum fiat quasi *piaculum* filii nostri, h. e. *pro vita et salute filii nostri rejectum et neglectum sit*. Paulo aliter Steph. le Moyne Obss. ad Varia Sacra p. 582. Phavorinus: περίψημα, τὸ ἀπόψηστόμενον σκύβαλον, ὡς περιττόν. Mich. Apostolius Cent. XVI. 3. λέγεται καὶ περίψημα τὸ καταπάτημα πάντων ὑπὸ τὰ ἴχνη, ἢ ἔμπαιγμα. Lex. Cyrilli MS. Brem. περίψημα (MS. male περίψειμα), κατάμαγμα, ἀντίψυχον, ὑπὸ τὰ ἴχνη πάντων. Hesych. περίψημα, περικατάμαγμα, ἀντίλυτρα, ἀντίψυχα (leg. e Lex. Cyrilli MS. ἀντίλυτρον, ἀντίψυχον), ἢ ὑπὸ τὰ ἴχνη πάντων. Gloss. in N. T. ab Albertio editum: περίψημα ὑπὸ τὰ ἴχνη πατούμενον. Etymologicum ineditum: Περίψημα, καταπάτημα, ὑπὸ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν. Suidas: περίψημα, κάταγμα (lege κατάμαγμα), ἢ ὑπὸ τὰ ἴχνη· ἀπολύτρωσις. οὕτως ἐπέλεγον τῷ κατ' ἐνιαυτὸν συνέχοντι τῶν κακῶν· περίψημα ἡμῶν γένου, ἤτοι σωτηρία, καὶ ἀπολύτρωσις. καὶ οὕτως ἐνέβαλλον τῇ θαλάσσῃ, ὡσανεὶ τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν ἀποτιννύντες. Vox derivatur a verbo περιψάω, quod notat *circumquaque abstergo, defrico*, vel *detergo*, atque adeo primo significat *id quod derasione vel detersione detrahitur* s. *deducitur*, vel *sordes et purgamenta, defricando, deradendo vel detergendo detracta*. Unde in Gloss. etiam exponitur *scobs*. Metaphorice autem sumitur pro *re* vel *homine vili et abjecto*, qui ab om-

a nibus spernitur, et quia homines abjecti, qui ab omnibus pro nihilo habebantur, aliorum loco mactabantur, ad mala ab aliis quasi περιψᾶν, *abstergenda et avertenda*, hinc tales homines, qui piaculi loco erant, περιψήματα etiam sunt dicti. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΕΡΙΨΗ'ΧΩ, proprie *strigili utor*, et maxime de equis adhibetur, sed b deinde ex adjuncto, teste Camerario, ad *increpationes* et *castigationes hominum* transfertur, uti in l. vernacula *strigilis* vocabulo ad *vehementiores increpationes* indicandas uti solemus. Sirac. XXX. 7. περιψήχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ, qui *durius* interdum *tractat* filium, obligabit vulnera ejus, h. e. *medelam ei afferet*, seu: *sanabit eum*. c Ita ed. Compl. habet, ac ob seriem orationis necessario legendum est, non autem cum cod. Vat., Syro et Arabe περιψύχων, nec cum Ed. Ald. et Vulg. divisim περὶ ψυχῶν.

*ΠΕΡΙ'ΨΥΧΟΣ. יְחִיד. Jud. XI. 34. sec. cod. Oxon. Hesychius: περιψύκτης (sive potius, ut legendum censeo, περίψυχος), περιπόθητος, ἐκ ψυχῆς ὅλης ἀγαπώμενος. Inc. ibi pro d יְחִידָה habet ποθητή. (Περίψυχος vocabulum nihili. Nam apud Eratosth. 2. in Brunckii Anal. I. pag. 477. pro περίψυχος scribendum περίψυχρος. Illud typographi neglegentiæ tribuendum videtur. Quamobrem Jud. l. l. περίψυκτος legerim ex Hesychii glossa eodem modo emendanda. K.)

ΠΕΡΙΨΥ'ΧΩ, *amore complector*, e *valde amo*. Sir. XXX. 7. περιψύχων υἱὸν, *qui amore complectitur filium*, aut *refocillans, refrigerans filium suum*. Sic enim legitur in Cod. Vat. et Alex., sed ex meo sensu vitiose: nam lectionem περιψήχων postulat omnis orationis series. Sermo enim est in omni priori capitis parte de *dura et severa educatione liberis adhibenda*. Cæterum voce περιψύχω utitur etiam Alciphron L. I. Ep. 39. p. 186. ubi Megara ad f Bacchidem: Σὺ δὲ ἡμῖν μόνη τὸν Ἄδωνιν περιέψυχες: tu vero nobis sola Adonin *amore complexa es*. Ibid. in fin. τὸν Ἄδωνιν, ὃν νῦν περιψύχεις, Adonin, quem nunc *amore complecteris*. Inde ortum fortasse duxit περιψύκτης, qui juxta Hesychium est περιπόθητος, ἐκ ψυχῆς ὅλης ἀγαπώμενος. Confer Bergleri Not. ad Alciphr. Lib. III. Ep. 59. T. II. p. 181. g

ΠΕΡΚΑ'ΖΩ, *nigresco, nigris distingui maculis incipio, maturesco*, et speciatim adhibetur de uvis, quando colorem mutant et maturescere incipiunt. דֹּרֵךְ part. *calcans*. Amos IX. 13. περκάσει σταφυλὴ, maturescet uva. Legerunt דָּרַךְ, *processit*, quod commode ad *maturitatem* transferri potest. Certe Arabicum درك inter alia notat: *ad maturitatem per-* h *venit fructus*. — בָּחַל, *fastidio, nauseo*. Aquila Zach. XI. 8. ἐπέρκασεν, *maturuit*. Ex significatione radicis Chald. s. Talmud. בחל, *maturescere cœpit*, unde בחל, *res quævis nondum plane matura*, unde quoque Symmachus h. l. ἀκμάζειν posuit. Vide et Sir. LI. 20. Hes. περκάζει, μελαίζει, ποικίλλει, ἢ πεπαίνεται. Zonaras Lex. 1543. περκάζει, ἀκμάζει, ubi vid. i Tittmannus.

ΠΕΡΚΝΟ'Σ, *niger, nigris distinctus maculis, varius*. טָלוּא, *versicolor, maculosus*. Genes. XXX. 32. Breit. Sed vide s. v. πέρκος. Photius: περκνὸς, μέλας. Adde Etymol. Gudianum 462. 52.

ΠΕ'ΡΚΟΣ, *nigris maculis variegatus*. טָלוּא, *versicolor, maculosus*. Inc. Genes. XXX. 32. Sed potest k quoque hæc vox ad sequens חוּם referri. Vide ad h. l. Montfauconium.

ΠΕΡΟ'ΝΗ, *fibula, paxillus* s. *clavus ligneus*, a πείρω, *transadigo*, quia per foramen transadigitur. מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Symm. Job. XL. 20. —

קַרְסִים, *uncini.* Symmach. Exod. XXXV. 11. Suidas: περόνη, πόρπη.

*ΠΕ'ΡΣΗΣ, *Persa.* מָדַי, *Medus.* Jerem. XXV. 25. Nempe Persæ et Medi sunt vicini.

ΠΕ'ΣΣΩ, *pinso, coquo panes,* idem quod πέπτω, unde etiam deducitur. אָפָה, idem. Aqu. Gen. XL. 1. ὁ πέσσων, *magister cocorum,* qui v. 2. dicitur שַׂר הָאוֹפִים. Cocos autem et pistores quondam eosdem homines fuisse, Festi auctoritate constat. Versio Quinta Hos. VII. 4. Aqu. Hos. VII. 6. (ubi Waltonus vitiose πισῶν excudi jussit). Adde LXX Ex. XVI. 23. 1 Sam. VIII. 13. Jer. XXXVII. 20. Gloss. in Octat. πέσσει, πέττει, ἀρτοποιεῖ ὀπτᾷ. Distingue et scribe ita: ἀρτοποιεῖ, ὀπτᾷ.

*ΕΝ ΣΠΟΔΙΑ͂ ΠΕΣΣΟ'ΜΕΝΟΣ ἌΡΤΟΣ, *panis subcinericius.* עֻגָה, *placenta cocta, panis subcinericius.* Ed. Quinta Hos. VII. 8.

ΠΕΤΑ'ΖΩ, ΠΕΤΑ'Ω et ΠΕΤΑ'ΝΝΥΜΙ, *expando, extendo.* פָּרַח *effloreo.* Aqu. Exod. IX. 9. πεταζόμεναι, ubi vulgo vertitur *volaticæ,* quasi esset πετόμεναι: sed melius *expansæ.* — *רָפַף, *palpito, motito alas.* Job. XXVI. 11. ἐπετάσθησαν, *expansæ sunt.* Sermo ibi est de montibus, qui ex poëtica loquendi ratione *columnæ cœli* (Nah. I. 5.) dicuntur. Jam quando hi concutiuntur, aut, uti Vulgatus expressit, *contremiscunt,* nempe commotione terræ, tunc disrumpuntur, et magni in illis hiatus efficiuntur, ut satis notum est, quod bene a LXX exprimi poterat ἐπετάσθησαν. Edit. Ald. habet διεπετάσθησαν. — פָּרַשׂ, *expando.* Theod. Job. XI. 13. ἐπέτασας. Fortasse scripsit ἐξεπέτασας.

ΠΕ'ΤΑΛΟΝ, *folium,* proprie *quod est in amplitudinem expansum* (Hom. Iliad. Β', 312.), item *lamina folii specie* vel *tenuis instar folii, bractea.* נֵזֶר, *corona.* Exod. XXIX. 6. — פַּח. Exod. XXXIX. 3. ubi *laquei auri* sunt *bracteæ aureæ.* — צִיץ, *bractea, lamina splendens.* Exod. XXVIII. 32. XXXIX. 30. Levit. VIII. 9. πέταλον χρυσοῦν, laminam auream. Sic et per πέταλον χρυσοῦν, quod ex Dianæ corona ceciderat juxta Ælianum V. H. Lib. V. c. 16., Perizonius intelligit *folium aureum,* s. *laminam folii specie.* Confer et Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. cap. 22. §. 661., ubi inter alia Plinium Lib. XXI. c. 2. tradere observat, coronas datas fuisse *e lamina ærea tenui inaurata, aut inargentata,* et ex ejusdem Lib. XXI. cap. 3. hæc verba adducit: *Crassus dives primus argento auroque folia imitatus, ludis suis coronas dedit.* 1 Reg. VI. 18. 28. 34. διαπεπετασμένα πέταλα, *expansa* folia. — Præterea legitur 1 Reg. VI. 31. ubi tamen judice Montfauconio in Lex. Gr. s. h. v. dubium, an vox פְּטוּר exprimatur.

ΠΕ'ΤΑΜΑΙ, ΠΕΤΑ'ΟΜΑΙ, *volo, volito.* דָּאָה, *perniciter volo.* Psalm. XVII. 12. — עוּף: עוֹפֵף, Kal et Pih. Inc. et LXX Job. V. 7. Psalm. XVII. 12. LIV. 6. Ies. XI. 14. πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων, volabunt in navibus alienigenarum. Sic poëtæ naves *volare* dicunt, et vela *alas* vocant. Vide Bibl. Brem. Class. VI. p. 305. seq. Apud Homerum Il. Ν', 29. hæc vox de equis Neptuni adhibetur, qui rapido cursu vehebantur. Adde Aqu. Symm. Theod. Ies. VI. 6. Symm. Ps. LIV. 7. ubi pro πετασθῆναι καὶ ἑδρασθῆναι ex Eusebii Comm. ad h. l. p. 240. reponendum est: καὶ πετασθήσομαι, ἢ καὶ ἑδρασθήσομαι. — עוּף et נָדַד, junctim, *volo, vagor.* Prov. XXVI. 2.

ΠΕ'ΤΑΣΟΣ, *petasus, galerus* (*sic dictus, quod latos haberet margines*),

a pileus latus. 2 Macc. IV. 12. τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων ὑποτάσσων ὑπὸ πέτασον ἦγεν, præstantissimos epheborum subjiciens sub petaso instituebat, seu: *ad certamina gymnica vocavit* (Latini locutione non prorsus dissimili dicunt *servos ad pileum vocare* pro *excitare ad ea agenda, quæ liberi homines agere solent*, sive *ad libertatem vocare*.), h. e. more b Græcorum petasum gestantes illorum moribus ac disciplina imbuit. Cf. ad h. l. peculiarem Epistolam Casauboni. a Wolfio in Casaub. editam p. 185. seq. et Dillherrum Dispp. Acad. p. 182. Baduello ad Macc. l. l. πέτασος est *genus ludi* aut *certaminis ludicri*, Kesslero autem *pars palæstræ, in qua ephebi exercebantur*. Nic. Ignarra Comment. de Palæstra Neac politana (Neap. 1770. 4.) pag. 122. πέτασον accipit pro *ædificio ad petasi formam testudinato*, creditque, vocem a Vulgato interprete, cum *fornicem* vertere debuisset, *lupanar* versam esse contumeliæ causa. Vide s. v. ὑποτάσσω. Hesych. πέτασος, τὸ τῶν ἐφήβων φόρημα. Sic enim bene viri docti pro φρόνημα legunt. Eustathius ad Odyss. Γ, p. 359. Ἀπὸ d τοῦ πετάζω, πετάσω, καὶ φόρημά τι πέτασος, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, παιδία χιτῶνας ἔχοντα ἡνιοχικοὺς καὶ πετάσους.

ΠΕ'ΤΑΥΡΟΝ, secundum Phavorinum est *pertica, lignum* aut *asser, super quo gallinæ dormiunt* (οἷον πέτευρον, παρὰ τὸ εὕδειν ἐν αὐτῷ τὰ πετεινά). Secundum eundem etiam παγὶς et βάθος, *laqueus, profunditas*. עָמֹק, *profundum*. Prov. IX. 18. ἐπὶ e πέταυρον ᾅδου, ad *profunditatem* inferni. Lex. Cyrilli MS. Brem. πέταυρον, παγὶς, βάθος. Sic etiam apud Suidam, sine dubio ex h. l., ubi Aqu. Symm. Theod. βάθος habent. Confer quoque Tittmannum ad Zonaræ Lex. 1537. Cæterum recte observat Jaegerus ad h. l., LXX in עמק cogitasse *foveam*, σιρὸν, ὄρυγμα, ex eo genere, quod rustici ac venatores in terram depressum levi materia terraque, ut solum mentiretur, f insternebant, dolum meditantes feris, quæ si fraudem non sensissent, delatæ in locum constratum, fracta materia imbecilli, in profundum delapsæ caderent. Conf. Longi Past. I. 5. et Drakenborch. ad Sil. Ital. VI. 329. De ea crate fragili et fallaci non alienum foret intellegere πέταυρον, sive πέδευρον, quo et fraudis genus designetur ad capturam ido- g neum, et τῶν λεπτὸν, atque a πέδαίρω pro μεταίρειν etiam ἐν μετεώρῳ κείμενον, *pensile*, quod subtus caveam habeat. Suidas: πέταυρον, παγὶς, βάθος, καὶ οἷον πέτευδον, παρὰ τὸ εὕδειν ἐν αὐτῷ τὰ πετεινά.

ΠΕΤΕΙΝΟ'Σ, *volatilis*. Τὸ πετεινὸν, *avis, volucris*. כָּנָף, *ala*. Ezech. XXXIX. 4. παντὶ πετεινῷ, sc. ὀρνέῳ, *omni volucri*. Conf. v. 17. ubi ὀρνέῳ h additur. — עוֹף. Gen. I. 20. 30. II. 19. et alibi sæpius. — עַיִט, *avis vorax*. Job. XXVIII. 7. Ies. XVIII. 6. XLVI. 11. — צִפּוֹר. Ps. VIII. 8. CXLVIII. 10. Ezech. XVII. 23. — רֶשֶׁף, *pruna*. Symm. Job. V. 7. πετεινῶν. Confirmatur hac versione opinio Michaëlis, qui in Supplem. p. 2268. per רֶשֶׁף intellegit *avem rapacem*, indeque metaphorice *sagit-* i *tam alatam*, a rad. Arab. رسف in Conj. VIII. *in altum elatus est*. Alex. Inc. Hab. III. 5. τὰ μέγιστα τῶν πετεινῶν. — מִן־הַשָּׂדֶה*, *ex agro*. Inc. Levit. XXV. 12. Montfauconius nescit, quid viderit vel legerit hic interpres: Scharfenbergius vero ad h. l. statuit, legendum esse πεδινῶν pro πετεινῶν.

ΠΕΤΗΝΟ'Ν pro πετεινὸν, *volatile*. k Sic tres interpretes constanter in toto cap. I. Geneseos Hebr. עוֹף transtulerunt, docente Montfauconio Lex. in Hexapla Origenis.

ΠΕ'ΤΟΜΑΙ, *volo, volito*. בַּמָּרוֹם *in altitudine*. Symm. Job. XXXIX. 18. πετομένη. Ita Bielius. Sed πε-

τομένη ibi aut Hebr. תַּמְרִיא (quod n l. Arab. notat *strinxit, sese ad sursum incitavit*), aut formulæ בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא, *in altum elevaverit sese*, respondet. Est autem h. l. πέτομαι non tam *volare*, quam *in altum elevare se*, aut *in altum erigere alas*, ut Vulgatus expressit. Nam *struthio* non volare potest, sed currens alis suis volatum avium imitatur. — בַּשָּׁמַיִם, *in cœlo*. Prov. XXX. 19. πετομένου. Bene quoad sensum. — *חֵמָה, *venenum*. Hab. II. 15. Inc. πετομένην, ubi mihi ita libere vertisse videtur, quia in antecedentibus voce ἄελλα usus erat. Fortasse autem legit. He loco Cheth, ut vocem deduxerit ab הָמָה aut הָמַם. Aliter autem de h. l. judicat Bahrdtius in App. Crit. ad h. l. qui statuit, incertum illum Int. מַכְפֶּת חֵמָה, *subversionem turbidam*, ἀέλλην interpretatum esse, proque וְאַף (cui πετομένη respondeat) legisse דָּאָה, *volantem*.—טוּשׁ, *volo*. Job. IX. 26. — עוּף : עוֹפֵף : הוּעַף, Kal, Pih. et Hophal. Genes. I. 20. Psalm. XC. 6. Jos. XXX. 6. et alibi. Præterea legitur apud Inc. Int. et LXX Prov. XXX. 19. ubi πετομένου sensus causa addiderunt. Conf. Grævii Not. ad Lucian. Solœc. p. 752.

ΠΕ'ΤΡΑ, *petra, rupes*. בֶּצֶר, *aurum lectissimum*. Symm. et LXX Job. XXII. 24. ἐν πέτρᾳ. Legerunt בְּצוּר seu בְּצֶר. Vulg. *dabit pro terra silicem*. Sc. بصر sunt *lapides candicantes*. — *חָצָץ, *lapillus*. Syrus Thren. III. 16. — כֵּפִים plur. ex Chald. כֵּיפָא. Jerem. IV. 29. — מָצוֹר, *munitio*. Hab. II. 1. — סֶלַע. Num. XX. 8. 10. 11. XXIV. 21. Deut. XXXII. 13. et alibi sæpius. Adde Aqu. Ezech. XXIV. 7. ubi pro λείαν πέτρας sine dubio reponendum est λείαν πέτραν, ut jam Montf. conjecit. — עֵבֶר, *transitus*. Jerem. XLVIII. 28. ὥσπερ περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέτραις. *Latera cavernæ* bene hic πέτραι dici poterant. — עֳפָאִים plur. *rami*. Psalm. CIII. 13. Tychsenio legisse videntur כֵּיפָאִים (aut secundum Dathium in Notis ad Psalter. Syr. p. 232. כֵּפִים) et ע cum כ permutatum esse. Sed quia in præcedentibus et subsequentibus de montibus sermo est, ac revocantes in memoriam סְעִפֵי הַסְּלָעִים, *ramos petrarum* (Jud. XV. 8. 12. Ies. XXII. 21. et LVII. 5.) hic quoque de petris sermonem esse putarunt, et ita transtulerunt. — עָפָר, *pulvis*. Job. XIV. 8. Ingenio suo h. l. indulserunt, aut locum XXX. 6. in mente habuerunt. — עָפָר וְכֵפִים, *pulvis et petræ*. Job. XXX. 6. — צוּר. Exod. XVII. 6. XXXIII. 21. 22. Deut. VIII. 15. et alibi. — צַר, i. q. צוּר. Ies. V. 28. — *צֹר, idem. Ezech. III. 9. Aqu. Exod. IV. 25. Præterea legitur hæc vox apud Symmachum Amos VI. 12. πέτρα διὰ βοῶν, ubi ei nihil in textu Hebr. respondere videtur. Sed sunt inepto loco posita, ac πέτρα pertinet ad antecedens בַּסֶּלַע. Vetus Itala: *in petris equi*.

ΠΕ'ΤΡΑ 'ΑΚΡΟ'ΤΟΜΟΣ, *lapis acutissimus*. צוּר, *rupes*. Al. Jos. V. 2. ποίησόν σοι μαχαίρας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, fac tibi cultros ex lapide acutissimo. Sed verba ἐκ π. ἀ. sunt h. l. aliena; nam a Theodotione ἀκροτόμου, ab Aquila vero ἐκ πέτρας venit. Conf. v. ἀκρότομος, λαξευτήριον, σμυρίτης, et ψῆφος.

*ΠΕΤΡΙ'Α. Vox hæc desideratur in Thes. Bieliano, quæ tamen legitur apud Inc. Int. Ez. XXIV.

7. pro Hebr. סֶלַע, *petra*. Sed suspicor, Interpretem pro πετρίαν potius scripsisse λεωπετρίαν, ut ad צְחִיחַ סֶלַע pertineat, quod LXX quoque ita transtulerunt.

ΠΕ'ΤΡΙΝΟΣ, *lapideus*. צֹר, *rupes*. Jos. V. 2. μαχαίρας πετρίνας, ubi verba ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, quæ in Cod. Vat. post verba μ. π. leguntur, aliunde eo venisse, fortassis ex Aquilæ versione alterum, alterum ex Theodotione, videntur. Legitur præterea apud Symm. Ex. IV. 25. ubi vox πέτρινον post ψῆφος mihi paululum suspecta est. Potest tamen ψῆφος πέτρινος verti: *lapis admodum acutus ac durus*, qualis est lapis petrarum s. ἀκρότομος, ut Theodot. expressit.

ΠΕΤΡΟΒΟ'ΛΟΣ, *qui lapides ejaculatur*, vel: *qui lapidibus impetit*, it. *funda, et prægrandis*. אַבְנֵי קֶלַע, *lapides fundæ*. Job. XLI. 20. ἡγηται πετροβόλον χόρτον, habet *fundam* pro gramine. Lex. Cyrilli MS. Brem. πετροβόλον, σφενδόνην.— אֶלְגָּבִישׁ, *grando immanis*. Ezech. XIII. 11. 13. λίθους πετροβόλους, lapides *prægrandes*.— מַעֲנָה, *jugerum*. 1 Sam. XIV. 14. ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις, jaculis et *fundis*. Sap. V. 22. ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι, ab ira *lapides jaculante* plenæ projicientur grandines.

ΠΕ'ΤΡΟΣ, *lapis et quidem majoris alicujus molis* (a πέτω, *vergo*, quia vergit pondere suo versus terram), *saxum*. אֶבֶן, idem. Al. Job. XLI. 20. πέτρους σφενδόνης, *lapides* fundæ. — צֹר. Exod. IV. 25. sec. Basil. Ed. Rom. πέτραν habet. Ps. LXXVII. 15. Conf. 2 Macc. I. 16. IV. 41. et Eurip. Medeam. v. 28. Hesychius: πέτρον, λίθον.

ΠΕΥ'ΚΗ, *pinus, abies*. בְּרוֹשׁ, *cupressus*. 1 Reg. V. 10. — לִבְנֶה, *populus alba*. Symm. Theod. Hos. IV. 13. ubi tamen pro πεύκην et πεύκης reponendum esse arbitror λεύκην et λεύκης, ut apud LXX ac Theodotionem legitur. — תִּדְהָר, *tæda*. Ies. LX. 13.

ΠΕΥ'ΚΙΝΟΣ, *pineus*. אַלְגּוּמִּים plur. *ligna pinea* s. *thyina*, *cedri species*. 2 Par. II. 8. IX. 10. 11. — בְּרוֹשׁ, *cupressus*. 1 Reg. V. 8. VI. 15. 33. IX. 11. — שֶׁמֶן, *oleum*. 1 Reg. VI. 31. ξύλων πευκίνων. In textu Hebr. commemorantur *ligna oleosa*, quæ tamen alii de *pinu*, alii de *cupresso*, alii de *citro* explicant. Conf. Ol. Celsii Hierobotan. P. I. p. 309.

*ΠΕΦΡΑ'ΚΤΙΣΜΑ. גֹּדֵר, *sepiens*. Aqu. Ies. LVIII. 12. Hieronymus: "*Goder Pheres*, quod Aquila interpretatus est πεφράκτισμα χολῆς, quod nos possumus juxta sensum dicere: *qui se opponit Dei iracundiæ sævienti*." Montfauc. ad h. l.: "Versio Aquilæ omnino corrupta est in editis. Illud autem πεφράκτισμα χολῆς ab Erasmo excogitatum in alias exinde Hieronymi editiones manavit. Codex vetustissimus habet ΠΕΦΡΑΡΙΗΣ, quam vocem ne conjectura quidem restituere audemus, usque adeo vitiata est." Suspicor, Aquilam scripsisse πεφράσσων διακοπήν. Conf. P. Wesselingii Probab. c. 25. p. 218. Vide quoque s. v. περιφράκτισμα.

ΠΕ'ΨΙΣ, *coctio*, אֹפֶה, *coquus, pistor*. Hos. VII. 4. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Gloss. MS. in Proph. πέψιν, ἀρτοποιίαν. Schol. Iliad. Α'. v. 81. et Eustath. in Iliad. Α'. p. 29. 30.

ΠΗΓΗ', *fons, scaturigo, et qualiscunque humoris eruptio*. Vide Grotium ad Marc. IV. 29. אֵד (pro אֵיד), *vapor*. Gen. II. 6. Michaëlis in Suppl. ad Lex. Hebr. Ps. IV. p. 1657. suspicatur, transtulisse illos notionem Arab. ولو, quod *fluvium* significat, in Hebr. יאד ob soni

similitudinem. — אָפִיק, *alveus.* Ps. XVII. 17. XLI. 1. Adde Inc. 2 Sam. XXII. 6. —*יֵמִים, *muli.* Syrus Gen. XXXVI. 24. Legerunt יָמִים. Etiam reliqui vocem Hebr. expresserunt *ἰαμείμ.* — *יָם, *mare.* Symm. Job. XXXVIII. 16. *ἕως συνοχῆς πηγῆς*, ubi vel *πηγῆς* in *θαλάσσης* mutandum est, vel *πηγῆς* e versione Alex. in Symmachi translationem scholii loco transiit, quia *συνοχὴ* h. l. *fontem* significare videtur. Vide s. *συνοχή.* — מַבּוּעַ, *scaturigo.* Cohel. XII. 6. Ies. XXXV. 7. XLIX. 10.—מוֹצָא מַיִם, *egressus aquarum.* Ies. LVIII. 11. — מְעוֹן, *Meon,* nomen propr. loci. Ez. XXV. 9. Legerunt מַעַל מַעְיָן. — מַעְיָן. Genes. VII. 11. VIII. 2. Levit. XI. 36. et alibi. — מָקוֹר, *scaturigo.* Levit. XX. 18. Psalm. XXXV. 10. Jer. IX. 1. Postremo loco ita: *τίς δώσει τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων;* utinam quis daret oculis meis fontem lacrymarum, h. e. *multas* lacrymas. Ita Sophocles Electr. v. 888. *πηγὰς γάλακτος* dixit *πολὺ γάλα, lac copiosum,* ut interpretatur Scholiastes, qui etiam addit: *ὡς τὸ δακρύων πηγὰς ἀντὶ τοῦ, πολλὰ δάκρυα.* — *נִבְכֵי part. plur. Niph. a בָּכָה, *fletus.* Al. Job. XXXVIII. 16. *πηγὴν θαλάσσης.* Vox נִבְכֵי non est ibi per *fletus* reddenda, sed per *perplexitates, implicationes,* a בּוּךְ s. אֶבֶן, ut נִבְכֵי יָם sit *fons* s. *scaturigo maris,* quia et scaturigo arcta esse solet, aut, quod mallem, confugiendum erit ad Arabismum, in quo נבך *rumpere, findere* notat. Confer Schultensii Opera Min. p. 50. seq. Vulgatus transtulit: *profunda maris,* ubi mihi loco *πηγὴν* legisse videtur *τὴν γῆν,* ut Alex. Ald. et Compl. habent. Nam *terra maris* notat *profunda maris.* Alii statuunt, LXX legisse נִבְעֵי, nam נָבַע est *scaturire.* — עַיִן, *oculus,* it. *fons.* Gen. XIV. 7. XVI. 7. Deut. XXXIII. 28. sec. Compl. Adde Aqu. Symm. et Syr. 1 Reg. I. 9. Baruch. III. 12. ubi lex divina *ἡ πηγὴ τῆς σοφίας* dicitur, *fons veræ sapientiæ.* Vide alibi *ἄβυσσος* et *φρέαρ.*

ΠΗ͂ΓΜΑ, *compactum, coagmentatum.* נֵד, *acervus.* Jos. III. 16. Adde 4 Maccab. IX. 21. *τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα,* carnium *compages.*

ΠΗΓΝΥ͂Ω et ΠΗ͂ΓΝΥΜΙ, *figo, infigo, compingo, concrescere facio, congelo, coagulo, formo, denso, solidum reddo, induro, extendo, suspendo.* אִתְמְחָא Chald. Ithpeh. ab Hebr. מָחָה, *aboleor.* Esdr. VI. 11. *παγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, suspendetur* in illo. Bene quoad sensum.—הִשְׁכִּין Hiph. *habitare facio.* Jos. XVIII. 1. *ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνήν.* הִשְׁכִּין h. l. est *sedem fixam assignare.*—הִתְלַכֵּד Hithp. *concresco.* Al. Job. XXXVIII. 30. *πήγνυται.* Ita quoque Hebræus et Inc. Int. Vulgat. *constringitur.*

Arab. لكك proprie significat *visco* vel *glutine cepit,* et in Conjug. Vta *conjunctis partibus fuit,* quod bene convenit Gr. *πηγνύειν, condensare, constringere.* — חוֹלַלְ Pyh. a חוּל, *formatus sum.* Job. XV. 7. *ἢ πρὸ κτηνῶν ἐπάγης;* vel num ante bestias *formatus es?* — טָבַע, *demergor, defigor.* Job. XXXVIII. 6. *ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι;* super quo circuli ejus *solidati sunt?* — יָצוּק, *firmum.* Job. XLI. 16. *ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν, ὡς λίθος,* cor ejus *induratum est,* tanquam lapis. — נָטָה : הִטָּה, Kal et Hiph. *extendo.* Gen. XXVI. 25. *ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, fixit* ibi tentorium suum. Vide et Gen. XXXV. 21. Ex. XXXIII. 7. 1 Par.

a XVI. 1. et conf. Hebr. VIII. 2. 2 Sam. XXI. 10. sec. Vat. Ies. XLII. 5. ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ πήξας αὐτὸν, faciens cœlum, et *extendens* illum. Apud Hesychium πήξας exponitur στήσας, βαλὼν, κατασκευάσας. Ies. LIV. 2. τὰς δέῤῥεις τῶν αὐλαίων σου πῆξον, pelles aulæorum tuorum *extende*. Al. 2 Sam. XXI. 10. καὶ ἔπηξεν (σάκκον) αὐτῇ πρὸς b πέτραν, et *stitit* sibi (saccum) ad petram. Hesych. ἔπηξεν, ἔστησεν. — נָטַע, *planto*. Num. XXIV. 6. Dan. XI. 45. Theod. Cohel. XII. 11. ἧλοι πεπήγοτες, clavi *infixi*. Vulg. *defixi*. — נִצַּב Niph. a יָצַב, *sto*. Ex. XV. 8. ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, *solidatæ sunt* aquæ tanquam murus.—עָשָׂה, *facio*. Al. 1 Par. XV. 1. ἔπηξεν. — צָפַד, *adhæreo*. Thren. IV. 8. ἐπάγη c δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν, *consolidata est* pellis eorum super ossa illorum. Vox Hebr. in l. Arab. notat *constringere:* nempe quæ adhærent, videntur quasi constricta. — קָפָא : הִקְפִּיא, Kal et Hiph. *concresco, coagulo*. Exod. XV. 8. ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, *concreti* sunt fluctus in medio maris. Confer Job. VI. 16. Sirac. XLIII. d 24. Hesych. ἐπάγη, ἐστερεώθη, ἐπήχθη, ἐνεφυτεύθη, συνεπλάσθη, ἐγένετο, ὅθεν καὶ αἱματοπηγὸς λέγεται. Aqu. et LXX Job. X. 10. ἔπηξας δέ με ἴσα τυρῷ, *coagulasti* me, tanquam caseum. Confer Sap. VII. 2. — תָּקַע. Jud. IV. 21. ἔπηξε sec. Vatic. 2 Sam. XVIII. 14. ἐπήξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλὼμ, *infixit* illa in cor Absalomi. Al. 1 Sam. X. 10. τὴν κεφαλὴν e αὐτοῦ ἔπηξαν, caput ejus *suspenderunt*. De congelatione fructus in utero matris dicitur (ut Lat. *coagulum* apud Gellium N. A. III. 16.) Sap. VII. 2. παγεὶς ἐκ σπέρματος ἀνδρός. Sir. XXXVIII. 28. πήξει, *durabunt*. Sed est hæc falsa lectio. Scribendum est τήξει, *liquefaciet*.

*ΠΗΔΑΛΙΟΥΧΕ'Ω, *gubernaculum teneo, ad clavum navis sedeo, guberno*. 4 Macc. VII. 1. πηδαλιουχῶν τὴν τῆς εὐσεβείας ναῦν. Zonaras Lex. col. 1547. πηδαλιουχῶν, κυβερνῶν. Vide quoque Hesychium, ibique Intt.

ΠΗΔΑ'Ω, *salio, salto*. דָּלַג, idem. Cant. II. 8. — נָתַר, *salio, subsilio*. Levit. XI. 21.

ΠΗ'ΛΙΝΟΣ, *luteus, cœnosus, ex luto factus*. חֹמֶר, *lutum*. Symm. et LXX Job. IV. 19. XIII. 12. — חֲסַף Chald. *testa*. Dan. II. 43. sec. f cod. Chis. — *טִינָא, *lutum*. Alex. Dan. II. 41.

ΠΗ'ΛΙΟΝ, vel potius πῖλος, *pileus*. מִצְנֶפֶת, *tiara, fascia*. Samaritan. Exod. XXVIII. 4. ubi vid. Montfauc. Item πῆλια idem Samaritan. Levit. VIII. 8. 9. (ubi vid. Scharfenbergius.) Ex. XXVIII. 39. Πήλιον ibi dici pro πίλιον, et in Origenis Philosophumenis hanc vocem h legi, docet Montf. Lex. ad Hexapla Origen.

ΠΗΛΟ'Σ, *lutum, cœnum*. דֹּמֶנָה, *fimus, sterquilinium*. Symm. Ies. XXV. 10. — חֹמֶר. Genes. XI. 3. ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλὸς, bitumen erat illis lutum, h. e. pro luto vel cæmento. Job. X. 9. Ies. XXIX. 16. Job. XXXVIII. 14. λαβὼν γῆν πηλόν. Duplex hic interpretatio vocis חֹמֶר coaluit, unde postea pro i γῆν πηλὸν in aliis exemplaribus extitit γῆς πηλόν. — טִיט. 2 Sam. XXII. 43. Psalm. XVII. 46. Aqu. Symm. Theod. Ies. LVII. 20. — עָפָר, *pulvis*. Job. IV. 19. — תָּפֵל *cæmentum inconditum*. Hebr. Ezech. XIII. 10. πηλῷ ἄνευ ἀχύρων. — Vide alibi βάραθρον.

*ΠΗΛΟΥΡΓΟ'Σ, *qui e luto vasa fictilia conficit, figulus, qui in πηλῷ operatur*. Formatum est ut χρυσουργὸς et alia. Sap. XV. 7. ubi explicatur ita: ὁ ἐκ τοῦ πηλοῦ ἀναπλάσσων. Lucian. Prometh. T. I. p. 26. ed.

eitz. οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς χυτρέας καὶ κεπωποιοὺς καὶ πάντας, ὅσοι πηλουργοὶ, Προμηθέας ἀπεκάλουν.

ΠΗ͂ΞΙΣ, *coagmentatio, congelatio, fixio, impactio.* Sirac. XLI. 24. πῆξις ἀγκῶνος, *fixio cubiti.* Grotius vertit *decubitum.*

ΠΗ'ΡΑ, *pera, saccus.* כְּלִי, *vas.* Symm. 1 Sam. XVII. 40. — צִקְלוֹן, *culma.* 2 Reg. IV. 42. Judith. X. 5. XIII. 11. 17. In omnibus his locis πήρα non est *pera* seu *saccus* simpliciter, sed *in quo commeatus et alia necessaria recondi solent, et quarem inprimis iter facientes gestare solebant,* et hoc respectu differt a βαλάντιον, quod *crumenam* notat, *cui immittitur pecunia.*

ΠΗΡΟ'Ω, Ω͂, *cæco, excæco.* כָּהָה, *caligo.* Al. Job. XVII. 7. πεπήρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου, *cæcati* enim *sunt* ab ira oculi mei. Josephus Lib. VI. de B. J. c. 16. Lex. Vet. πηρῶ, *cæco,* πηρὸς, *cæcus, orbus.* Vide Drusium ad Job. l. c.

ΠΗ'ΡΩΣΙΣ, *excæcatio.* עִוָּרוֹן, *cæcitas.* Inc. Deut. XXVIII. 28. Suidas: πήρωσις, τύφλωσις.

*ΠΗΧΙ'ΖΩ, *cubito dimetior.* אַמָּה. Symm. Ezech. XLIII. 13. πήχισμα πεπηχισμένον, cubitalis dimensio cubito dimensa. Ignorant hanc vocem Lexica Græca. Formatum tamen inde est substantivum πήχισμα.

ΠΗ'ΧΙΣΜΑ, *mensura cubitalis, cubitalis dimensio.* אַמָּה, *cubitus,* et mensura, ut Lat. *cubitus* et *ulna.* Symm. Ezech. XLIII. 15.

*ΠΗ͂ΧΜΑ (forte scribendum πήχισμα), *cubitalis dimensio* aut *mensura.* אַמָּה, *cubitus,* et mensura, ut Lat. *cubitus* et *ulna.* Aqu. Ezech. XLIII. 15.

ΠΗ͂ΧΥΣ, *cubitus.* אַמָּה. Genes. VI. 15. 16. VII. 20. Exod. XXV. 10. et alibi sæpius. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 17. בְּאַמָּה, *in cubito,* πηχῶν, ubi vid. Montfauc. Aquila 2 Sam. VIII. 1. sec. cod. Coislin. τὸν χαλινὸν τοῦ πήχεως. De variis h. l. explicationibus vide Glassii Philologiam Sacr. p. 781. seq. — אַמִּין Chald. plur. Esdr. VI. 3. Dan. III. 1. — גְּבוּל, *terminus.* Ezech. XL. 13. N. L. — יָד, *manus.* Proverb. XXXI. 19. Variationis causa hic πήχεις pro χεῖρας posuerunt. — קָנֶה, *calamus.* Ezech. XLII. 17. 18. Sermo hic est de *calamo mensorio.* Judith. I. 4. πηχῶν. Vulg. *portas,* ubi πύργων cum πηχῶν permutasse videtur.

ΠΙΑ'ΖΩ, (forma proprie *Dorica* et *Ionica,* recepta quoque in usum communem, pro πιέζω. Utraque forma reperitur in editt. Herodoti, illa Lib. IV. c. 11. hæc Lib. IX. c. 59. 60. Adde Eustath. ad Od. H', pag. 276.) *capio, prehendo.* אָחַז, idem. Cant. II. 15. πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας, *capite* nobis vulpes. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Inc. Gen. XIX. 10. ἐπίασαν, *comprehenderunt.* Fortasse ibi legendum est ἔσπασαν vel ἐσπάσαντο. — צוּד, *venor.* Al. Job. X. 16. πιάσεις. Confer Apoc. XIX. 20. Sirac. XXIII. 28. πιασθήσεται. Conf. Joh. VIII. 20.

ΠΙΑΙ'ΝΩ, *pinguefacio, pinguem et obesum reddo.* דָּשֵׁן, Kal, Pih. et Pyh. Ps. XIX. 3. τὸ ὁλοκαύτωμά σου πιανάτω, holocaustum tuum *pinguefaciat:* ubi Schol. σπασάτω, φαιδρυνάτω, *adipe abundet, nitidum reddat.* At apud Suidam πιανάτω exponitur πίονα ποιήσει (e versione Symmachi, ut opinor), et apud Hesychium λιπανάτω. Prov. XVI. 2. φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὀστᾶ, fama autem bona *impinguat* ossa. Hesychius: πιαίνει (Sic enim scribendum e Lex. Cyrilli MS. Brem. et Phavorino pro πιίνει), σιτεύει, λιπαίνει. Aqu. Deut. XXI. 20. πιανθήσονται. Aqu. Symm. Theod. Prov. XI. 25. πιανθήσεται.

— הֶחֱלִיץ Hiph. *expeditum reddo.* Ies. LVIII. 11. ὀστᾶ σου πιανθήσονται. Bene quoad sensum. — רָעַף, *stillo.* Ps. LXIV. 13. Vox Hebraica de ubertate et abundantia omnis generis dicitur. — שָׁתַל, *planto.* Ezech. XVII. 8. 10. Videntur שְׁתוּלָה divisisse in duo, quasi שֹׁתוּ לָהּ, *potans sibi,* a שָׁתָה, *bibere.* Planta enim cum bibit terræ humorem, pinguescit inde. Ita Cappellus in Notis Critt. ad h. l. p. 549. Πιαίνω quoque refertur ad arbores, quæ, ut Scapula monuit, δένδρα πίονα dicuntur. Vide quoque s. εὐθηνέω. Sir. XXVI. 15. τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ (scil. ἀνδρὸς) πιανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς, scil. γυναικός: ubi πιαίνειν est i. q. τέρπειν in antecedente membro, adeoque *oblectare* notat. Confer Jacobs in Anthol. Gr. Tom. XI. p. 55. Conf. supra Prov. XVI. 2. Πιαίνειν pro *implere, replere* legitur apud Æschyl. Agamemn. v. 286. et metaphorice pro *fovere* apud Plutarchum de Discrim. Amici et Adul. c. 29.

ΠΙΕ'ΖΩ, *premo.* דָּרַךְ, *calco.* Mich. VI. 15. σὺ πιέσεις ἐλαίαν. Calcando premuntur uvæ.

ΠΙ'ΘΗΚΟΣ, *simia.* קוֹף. 1 Reg. X. 23. 2 Par. IX. 21.

ΠΙ'ΘΟΣ, *dolium.* שׁוּחָה, *fovea.* Prov. XXIII. 27. πίθος τετρημένος. Proverbium Græcum (de quo Erasmus Adag. I. 10. 33. bene egit), quo h. l. libere vertentes usi sunt sensu fere eodem. In utraque imagine latet notio *animi insatiabilis.*

ΠΙΚΡΑΙ'ΝΩ, *exacerbo, irrito, acerbo dolore afficio.* הִכְעִים Hiph. Jer. XXXII. 32. — הֵמַר Hiph. a מָרַר. Ruth. I. 20. ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ, *exacerbatus est* adversus me. Job. XXVII. 2. ὁ πικράνας μου τὴν ψυχὴν, qui *acerbo dolore affecit* animam meam. — *מֶמֶר, *mœror,* vel potius *res, ob quam quis mœret.* Aqu. Prov. XVII. 25. πικραίνων, *dolore afficiens.* Habuit pro participio Hiphil. — *מָרַר. Inc. Exod. I. 10. παρεπίκραναν. — מַר, *amaritudo.* Ruth. I. 13. ἐπικράνθη μοι σφόδρα ὑπὲρ ὑμᾶς, *acerbissimo dolore angor* propter vos. Thren. I. 5. αὕτη πικραινομένη ἐν ἑαυτῇ, ipsa *acerbo dolore cruciata.* Schol. Theocriti Idyll. V. 120. πικραίνεται, λυπεῖται, πικρίαν ἔχει καρδίας. — קָצַף, *efferuesco.* Exod. XVI. 20. ἐπικράνθη Μωϋσῆς ἐπ' αὐτοὺς, *exacerbatus* est Moses in illos. Vide et Jerem. XXXVII. 14. et conf. 3 Esdr. IV. 31. — רָגַז, *contremisco.* Ies. XIV. 9. Jer. XXXIII. 9. Scilicet רָגַז etiam de *commotione animi ad iram* adhibetur. Vide Simonis Lexic. Hebr. p. 1489. Sir. XXXVIII. 18. πίκρανον κλαυθμὸν, *acerbe luge.* 1 Macc. III. 7. ἐπίκρανε βασιλεῖς πολλοὺς, *acerbo dolore* affecit seu offendit ac læsit reges multos. Opponitur ibi εὐφραίνειν.

ΠΙΚΡΑΣΜΟ'Σ, *exacerbatio, amaritudo.* כִּמְרִירִים plur. *nigredines* (a כָּמַר, at alii legunt מְרִירִים cum ב præfixo, aut כ similitudinis). Aquila et LXX Job. III. 5. ὡς πικρασμοί. In Hexaplis a Montfauconio editis partim in textu partim in nota subjecta legitur quidem πικραμμοί, sed vitiose pro πικρασμοί. — *כַּעַס, *indignatio.* Symm. Ps. VI. 8. ubi vel *indignationem,* vel *ægritudinem animi ac dolorem* notat. — *מֶמֶר, *mœror,* vel potius *res, ob quam quis mœret.* Symm. Prov. XVII. 25. Vulgatus: *dolor.* LXX ὀδύνη. — מַסָּה, nomen propr. Ps. XCIV. 8. sec. cod. Vat. Sed loco πικρασμοῦ legendum ibi sine dubio est πειρασμοῦ. — מַר. Ezech. XXVII. 31. — רֹאשׁ. Symm. Ps. CXXXIX. 10. Respexit notionem *veneni,* quam vox Hebr. quandoque habet.

ΠΙΚΡΙ'Α, *amaritudo, amarulen-*

tia, acerbitas animi, dolor acerbus. זַעַם, *indignatio.* Jer. XV. 17. — זָר, *alienus.* Ies. XXVIII. 21. Libere transtulerunt. — לַעֲנָה, *absinthium.* Deut. XXIX. 18. Thren. III. 19. Amos VI. 12. Symmach. Jer. XXIII. 15. — מַמְאִיר part. Hiph. *dolorificus.* Ezech. XXVIII. 24. Explicant ex מָרַר vel legunt מַמְרִיר. — מַמְרֹרִים plur. Job. IX. 18. — *מַר. Job. VII. 11. X. 1. XXI. 25. ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, ille autem moritur præ *acerbo animi dolore.* Conf. Sir. VII. 12. XXXI. 34. — מָרָא, nomen proprium. Incert. Ruth. I. 20. — מִרְמָה, *dolus.* Ps. IX. 29. Legerunt מָרוֹת, extrito מ, a rad. מָרָה vel מָרַר. Conf. Rom. III. 14. et ad h. l. Raphelii Annotatt. Polyb. p. 425. — מְרֹרִים plur. masc. Inc. ac LXX Thren. III. 15. — מְרֹרוֹת plur. fœm. Deut. XXXII. 32. — סוּרִים plur. *degeneres.* Jer. II. 21. Sermo ibi est de vinea. Nonnullis legisse videntur מְרִי. — עֲבֹדָה, *opus.* Al. Ies. XXVIII. 21. Ita Bielius. Sed πικρίας ibi pertinet ad זָר et עֲבֹדָה per ἔργον exprimitur. — עָמֵל, *ærumnosus.* Job. III. 20. — שַׁאֲנָן, *tumultuatio.* Ies. XXXVII. 29. Libere verterunt, ac πικρία explicandum est de *acerbitate, qua alios tractamus*, quemadmodum vox Hebr. *fastum cum insolentia conjunctum* denotat. Sir. IV. 6. πικρία ψυχῆς, *indignatio duritia concitata.* Sir. XXI. 13. πικρία, *rebellio.* Aliis h. l. est *malitia, peccatum,* sed præferenda est lectio παιδεία, quam Compl. habet.

ΠΙΚΡΙ'Σ, *herba ab amaritudine dicta,* quam Latini *intybum (intubum) sylvestre* (Plin. H. N. XIX. 8. Lat. Int. Aristot. Hist. Anim. IX. 6. Dioscorid. Lib. II. c. 125.), aut *cichoreum agreste* vocant, et σέρεως species Theophr. Lib. VII. Hist. Plant. cap. 11. Dioscor. II. 121. מְרֹרִים plur. *amaritudines.* Exod. XII. 8. ἐπὶ πικρίδων ἔδονται, cum intybis sylvestribus edent. Vulgat. *lactucas agrestes.* Vide et Num. IX. 11. Dioscorides Lib. II. c. 160. Σέρις διοσή· ὧν ἡ μὲν ἀγρία πικρίς, ἡ καὶ κιχώριον καλουμένη. Suidas: Σέρρεις (leg. Σέρεις), εἶδος λαχάνων, τὰ παρ' ἡμῖν σείρικα λεγόμενα. αἱ πικρίδες παρ' ἄλλοις, ἢ μᾶλλον τἀληθέστερον εἰπεῖν, μαχηδονήσια. Vide Bonfrerium ad Exod. l. c. p. 402. seq. et Hillerum Hierophyt. P. II. c. 12. p. 56.

ΠΙΚΡΟ'Σ, *amarus, amarulentus, acerbus, molestus.* מְרִי, *ex quo.* Jer. XX. 8. πικρῷ λόγῳ γελάσομαι. Legerunt כִּי מַר דְּבָרִי אֶשְׂחָק. — מָרָה: מַר. Gen. XXVII. 34. ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα, exclamabat voce magna et valde *lugubri.* Vide et Soph. I. 16. Ez. XXVII. 30. 31. 1 Sam. XV. 32. εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος; num ita amara est mors? Conf. Sir. XLI. 1. Psalm. LXIII. 3. πρᾶγμα πικρὸν, rem amaram. Sermo ibi esse videtur de telis et sagittis dolores atrociores, immo et mortem tristem adferentibus. Homerus Il. Δ', 118. πικρὸν ὀϊστὸν dixit. Jer. II. 19. πικρόν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμὲ, amarum tibi, quod tu me dereliqueris, h. e. *puniet* te tua improbitas. Jer. IV. 18. αὕτη ἡ κακία σου, ὅτι πικρά, hæc malitia tua, quia amara. Al. Jud. XVIII. 25. ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, viri amarulento (h. e. *infesto.* Confer. Jacobs in Anthol. Gr. Tom. VIII. p. 345. et IX. p. 34.) animo. Sic Theocritus Idyll. Α', 17. de Pane: — — ἔντι γε πικρὸς, καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται. Confer et κατάπικρος. — מָרָה. 2 Reg. XIV. 26. — *עַז, *fortis.* Jud. XIV. 14. sec. cod. Oxon. Sc. πικρὸς quando-

a que metaphorice notat *omnem, qui alicui ulla aliqua ratione molestus est et aliis nocet*, in qua significatione auctor hujus versionis voce πικρὸς ideo usus est, quia opponitur τῷ γλυκύ. — רֹאשׁ, *fel*. Jer. XXIII. 15. Sir. XXX. 16. κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν, ubi ζωὴν πικρὰν *vitam* vocat, *quæ curæ et sollicitudinis plena est*. Syrus: *vita mala s. in-*
b *felix*. Sic et apud Arabas *amarum* de *re adversa* dicitur, v. c. in Historia Timuri T. I. p. 62. ed. Mangeri, et ib. c. 61. ubi diabolus pater *amaritatis* h. e. *infelicitatis* auctor dicitur. Elmacin. Hist. Saracen. p. 205. Eodem modo et Græci et Latini scriptores dicere solent. Vide Horat. I. Od. XVI. 26. Ovid. Trist. V. 415. Æschyl. Prometh. Vinct.
c v. 943. Homer. Iliad. V. 99. ac Glassii Philol. Sacr. p. 1172. ed. Dathii. 4 Macc. VI. 8. πικρὸς est *crudelis*.

ΠΙΚΡΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *amarus fio*. נָמַר Niph. a מָרַר. Ies. XXIV. 9.

ΠΙΚΡΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *amarior*. מַר, *amarus*. Prov. V. 4. ubi post מָרָה sequitur כ similitudinis. Coh. VII. 27. 4 Macc. VI. 16. πικρότερον,
d *acerbius*.

ΠΙΚΡΩ͂Σ, *amare*, etiam *acriter, omnibus viribus* (Menand. Fragm. p. 4. v. 9. συνέπραττον ἀλλήλοις πικρῶς, se invicem *acriter* adjuvarent). מַר. Ies. XXXIII. 7. πικρῶς κλαίοντες, *amare flentes*. — מָרַר Pih. *amarum reddo*. Ies. XXII. 4. πικρῶς κλαύσομαι, *amare flebo*. Confer Luc. XXII. 62. Similiter Aristænetus
e Lib. I. Ep. 22. δεδακρυμένη πικρῶς. Et Homerus Odyss. Δ', v. 153. — πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε, amaras a palpebris lacrymas stillabat. Vid. Alberti ad Luc. l. c. p. 160. — מְרָתַיִם, *Merathaim*, nomen regionis in Assyria. Jer. L. 21. ἐπὶ τῆς γῆς πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ' αὐτόν. Hic forte legerunt מְרִירוּת, aut potius deduxerunt a מָרַר, *amarus fuit*. Præterea legitur Dan. II. 15. sec. cod. Chis. pro Chald. מְהַחְצְפָה *festinans*, seu *festinat*, περὶ τίνος ὑγματίζεται πικρῶς παρὰ τοῦ βασιλέως. Theodot. ἡ γνώμη ἡ ἀναιδής. Utrumque vocabulum ἀναιδὲς et πικρὸν notat h. l. *durum* et *crudele*, et bene respondet Chald. חֲצַף, quod inter alia etiam notat *crudelem esse et inhumanum*. 2 Macc. VII. 39. πικρῶς φέρων ἐπὶ τῷ μυκτηρισμῷ, *indigne ferens* illusionem. 4 Macc. VI. 1. *crudelissime*.

ΠΙΛΕ'Ω, *denso, cogo, constipo, coarcto more τῶν πιλοποιῶν, comprimo, constringo*. רָקַע, *tundo, calco*: etiam *tundendo et calcando constipo, adeoque firmo*. Al. Psalm. CXXXV. 6. πιλήσαντι τὴν γῆν, terram *comprimenti*, seu *fundanti*: ubi quidam codices habent στερεώσαντι. Conf. Fulleri Miscell. SS. Lib. I. c. 6. p. 53. seq. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πιλῆσαι, σφίγξαι, πιλῶσαι. Suidas: πιληθέντα, συχνωθέντα. Vide quoque Etymol. M. s. πεπιλημένος.

ΠΙ'ΛΟΣ, *pileus, indumentum e lana et villis compactum*. מִצְנֶפֶת, *cidaris, mitra*. Incert. Exod. XXVIII. 39. Suidas: πῖλος· κόσμος περικεφάλαιος, ὃν οἱ μὲν κυρβασίαν, οἱ δὲ τιάραν, ἄλλοι δὲ κίδαριν καλοῦσιν. Confer Feithii Antiqu. Homer. Lib. III. cap. 7. §. 1.

ΠΙΜΕΛΕ'ΟΜΑΙ, *pinguesco*. הִבְרִיא Hiph. *sagino*. Incertus (sine dubio Aquila) 1 Sam. II. 31. πιμελοῦσθαι. Conf. Aqu. Jud. III. 17.

ΠΙΜΕΛΗ', *pinguedo*. פִּימָה, *pinguedo, obesitas*. Symm. Job. XV. 27. πιμελήν. LXX περιστόμιον. Olympiodorus ad h. l. ὁ Ἑβρ. — ἀντὶ δὲ τοῦ περιστόμιον, πιμελὴν καὶ δίπλοΐδα: ubi quilibet videt coaluisse hic duas versiones. Admodum autem probabile est πιμελὴν esse Symmachi versionem et Hebræum Int. tantum διπλοΐδα scripsisse. Certe in proxi-

ne sequenti nota hexaplari πιμελὴ diserte Symmacho tribuitur. Hesychius: πιμελή, στέαρ, πιότης, λίπος. Suidas: πιμελή, πάχος, λιπαρότης. Πιμελὴ τῶν ἱερείων occurrit apud Josephum A. J. VIII. 9. p. 446.

ΠΙΜΕΛΗ'Σ, *pinguis, obesus.* בָּרִיא idem. Aquila Jud. III. 17. — עֲבֹות sing. *contortus funis.* Aquila Psalm. CXVII. 27. πιμελέσι. N. L. Hesychius: πιμελής, εὐτραφής, λιπαρός.

ΠΙ'ΜΠΛΗΜΙ, *impleo, repleo.* מָלֵא verbum. Prov. III. 10. — שָׂבָע, *satio.* Prov. XVIII. 20. Vide et Sirac. XXIV. 26.

ΠΙΝΑΚΙ'ΔΙΟΝ, *tabella.* קֶסֶת, *omnis supellex scribæ,* ex usu l. Arab. Symm. Ezech. IX. 2. Vid. Casaub. ad Athen. pag. 875. Conf. Luc. I. 63. et Lexic. N. T. s. h. v.

ΠΙ'ΝΙΝΟΣ vel ΠΙ'ΝΝΙΝΟΣ ΛΙ'ΘΟΣ, *pininus* vel *pinninus lapis, margarita,* a πίνα vel πίννα, *conchæ margaritiferæ genus,* q. d. *conchæ istius colorem aut formam referens.* Conf. Bocharti Hieroz. P. II. Lib. V. cap. 6. pag. 681. et cap. VIII. p. 71. ubi vid. Rosenmüllerus. Occurrit Esth. I. 7. καὶ πινίνου καὶ παρίνου λίθου, ubi tamen incertum est, utrum ad שֵׁשׁ contracte ex שַׁיִשׁ, *marmor,* an vero ad דַּר, *parius,* referendum sit. Vide ad h. l. Opuscula Critica p. 149. Fortasse quoque πινίνου est ipsum Hebr. nomen בַּהַט profectum eo aliunde. Gloss. Cyrilli habet: πίνινον, *marinum.* Conf. quoque Scheuchzeri Jobi-Physicam Sacram p. 210., qui quoque monuit, πίνα convenire cum voce פְּנִין.

ΠΙ'ΝΩ, *bibo.* הִשְׁקָה Hiph. *bibendum do.* 2 Paral. XXVIII. 15. Ita Bielius et Trommius. Sed ibi non πίνειν, sed διδόναι πιεῖν voci Hebraicæ respondet. — חוּשׁ, *festino.* Cohel. II. 25. τίς πίεται; Vulgat. *deliciis affluet.* Scilicet חוּשׁ notat quoque *sensibus frui,* ut in vett. Commentariis explicatur, quod h. l. quoque postulat אָכַל in membro parallelo, et admittit usus l. Chald. Nonnullis placuit, יָחוּשׁ mutandum esse in יִשְׁתֶּה. Alii contulerunt Ar. خاس, quod *commiscere* notat, et est proprium de vino. Cæterum cum versione LXX Intt. conveniunt quoque Syrus et Arabs. — לֶחֶם, *panis.* Gen. XXXI. 54. καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. Ita transtulerunt fortasse ex aliis SS. locis, ubi hæc formula occurrit, aut לֶחֶם in notione generaliore acceperunt, e qua de *nutrimentis omnis generis* dicitur, quemadmodum אָכַל in universum *frui* notat. — *מְמֻחָיִם, *medullati.* Ies. XXV. 6. πίονται εὐφροσύνην: ubi Cappello in Notis Critt. ad h. l. p. 511. loco מְמֻחָיִם legisse videntur מְמַצִּים a מָצָה, *sugere, exsugere,* quæ significatio proxime accedit ad *bibendi* notionem, coll. Psalm. LXXV. 9. Ies. LI. 17. ubi cum שָׁתָה jungitur, tanquam ejus synonymum. — *מְזֻקָּקִים, *colati, purgati.* Ies. XXV. 6. πίονται οἶνον. Vox Hebr. etiam alibi a LXX redditur per χέειν et ἐπιχέειν, *fundere, infundere.* Funditur autem s. infunditur vinum poculo, ut inde bibatur. — מִשְׁתֶּה, *potio, convivium.* Ies. V. 12. Videntur legisse יִשְׁתּוּ. Huc etiam a Trommio atque Bielio refertur locus Ies. XXV. 6. ubi legitur πίονται εὐφροσύνην, πίονται οἶνον, quæ verba tamen, ut supra jam observatum est, cum sequentibus componere studuit Cappellus l. l., statuens, post ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο excidisse verba: πότον εὐφροσύνης, πότον οἴνου. Adde Dan. I. 5. sec. cod. Chis. — נָשַׁת, *deficio.* Ies. XIX. 5. πίονται. Deduxerunt a שָׁתָה cum Aquila, qui voce ἀναπίνω h. l. usus est. —

a *עָשָׂה, *facio*. Ies. VII. 22. ubi tamen pro πιεῖν γάλα Cappellus legere mavult ποιεῖν γάλα, ut in Alex. et Complut. legitur. Facilis quidem est ex isto transitus in illud, fieri tamen potuit, ut interpres sensum formulæ Hebr. non intellegens pro lubitu πιεῖν posuerit, aut vere שְׁתוֹת pro עֲשׂוֹת legerit. — רָעֵב, *famelicus*. Ies. XXIX. 8. Libere verte-
b runt. — שָׁתָה. Gen. IX. 21. ἔπιον ἐκ τοῦ οἴνου, bibebat ex vino. Deut. XI. 11. γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινὴ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ, terra et montana et campestris, ex pluvia cœli bibat (h. e. *imbibat*. Vide Jacobs in Anthol. Gr. T. VI. p. 83.) aquam. Similiter Herodotus Lib. III. cap. 117. ἐπεὰν δὲ διάκορος ἡ γῆ σφέων γίνηται πίνουσα τὸ ὕδωρ, cum ter-
c ra illorum satiata esset bibendo aquam. Et Anacreon Od. XIX. v. 1. ἡ γῆ μέλαινα πίνει. Et ut πίνειν dicitur γῆ, sic etiam διψᾷν, *sitire*. Philostratus Vit. Apoll. Lib. III. c. 5. ὁπότε ἡ γῆ διψῴη, cum terra sitiret. Vide L. Bos. Anim. ad Scriptt. Græc. pag. 79. et conf. Raphelii Annotatt. ex Herodoto ad Hebr. VI. 7. p. 609. 1 Sam. I. 15. οἶνον καὶ
d μέθυσμα οὐ πέπωκα, vinum et potum inebriantem non bibi. Hesych. πέπωκα, ἔπιον. Job. XV. 16. πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῷ, qui bibit peccata tanquam potum, h. e. *qui totus vitiosus est*. Confer notata infra s. ποιέω post Hebr. שָׁתָה. — *שְׁתָה Chald. Dan. V. 2. 3. 4. 25. Præterea legitur apud LXX Ies. XXIII. 8. ubi verba καὶ πιεῖν post φαγεῖν de suo addide-
e runt, ac Ies. IX. 1. τοῦτο πρῶτον πίε. Quod ad hunc locum attinet, jam observatum est a Grotio et Cappello in Notis Critt. in V. T. p. 499., πίε non esse interpretis, sed librariorum, etsi antiquissimum (idem enim legitur in versione Itala et Arab.) vitium, natumque ex vitiosa enuntiatione dictantis, aut scriptione vocis ποίει, quæ sequitur. Idem judicavit Koppe in Interpretatione Critica h. l. (Goett. 1779. 4.) p. 9. qui et pro τοῦτο πρῶτον conjecit legendum esse τούτου πρῶτου. Sirac. XXIV. 21. οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσι. Sermo ibi est de sapientia, ejusque præceptis imbibendis. Confer Joh. VI. 33 — 35. 40. seq. et Vorstium de Hebr. N. T. pag. 695. — Vide supra s. γλυκερός.

ΠΙ'ΝΩΣΙΣ, *pinnæ vellus*. חֲלִי, *or-*
g *namentum*, *ornatus* (vide Bocharti Hieroz. P. II. Lib. V. cap. 8. pag. 717. seq.). Incert. Prov. XXV. 12. πίνωσις χρυσοῦ, h. e. interprete Bielio *aureum pinnæ vellus*, seu potius *ornamentum elegans ex auro*, proprie *nitor aureus*. Εὐπινὴς est *venustus*. Vid. Ernesti Clav. Cicer. s. h. v. et πιναροὶ λίθοι *lapides cæsi et politi*. Semlerus substituit πίνος χρυσοῦ.
h Drusius fatetur, se non intelligere, quid sit πίνωσις. Bocharto in Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 45. pag. 489. videtur interpres ille pro חֲלִי legisse חלך, verbum sono vicinum כלך, atque adeo pro eodem sumsisse. Confer eundem p. 488. ubi de marino illo vellere, h. e. lana molli pinnis annexa, agit. Eidem P. II. Lib. V. cap. 8. pag. 718. πί-
i νωσις, ut πινικὸν, videtur a pinna vel pina factum.

*ΠΙ'ΟΝ, *pingue*, neutrum a πίων. בָּשָׁן, nomen propr. *Basan*. Psalm. LXVII. 15. ὄρος πῖον, h. e. λιπαρὸν ἢ πλούσιον, ut habet margo libri Vaticani. Conf. Eichhornii Repertorium Bibl. et Orient. Literat. Tom. XIV. p. 194.

ΠΙΟ'ΤΗΣ, *pinguedo*. דֶּשֶׁן, quod
k et *pinguedinem* et *cinerem* notat. Jud. IX. 9. 1 Reg. XIII. 3. (coll. Joseph. A. J. VIII. 8. 5. qui πιμελὴν habet.) 5. Job. XXXVI. 16. et alibi. — חָלָב, *lac*. Ezech. XXV. 4. — *טוּב. Psalm. CIII. 28. sec. cod. Alex. — יִצְהָר, *oleum*. Zach. IV. 14. — מִשְׁמָן. Gen. XXVII. 28. —

a שְׁמָנִים, *pinguedines*. Symm. Ies. XXVIII. 1. πιοτήτων. — שִׁקּוּי, *potio, irrigatio*. Symmach. Proverb. III. 8. ubi πιότης *pinguem ossium medullam* notare videtur, ut adeo Montfauconii conjectura ποτὸν legentis non opus sit. Drusio jam in mentem venit illud πιότης in ποτῆς (*potio, potus*) mutare, fortasse quia Aquila ποτισμὸς reddidit. Sed tab men ipse addit: *Cave mutes*. Trendelenburgius in Notis ad Chrestomathiam Hexaplarem p. 310. hæcce scribit: Quemadmodum apud Arabes ריר *tenuis medulla corrupta* et *nigra* dicitur, ita שק, quod cum ריי convenit, de *crassiori* et *succosa medulla* dicitur.

*ΠΙ'ΠΙ. יְהוָה. 1 Sam. XVIII. 12. sec. Hex. et cod. Coislin. sec. c ὅτι ἦν πίπι μετ' αὐτοῦ, ad quem locum Montf.: Hic, ut infra non semel, illud ΠΙΠΙ notatur ad יהוה, non quoad sonum, sed quoad formam literarum. (Scil. יהוה in Græcis quibusdam bibliis olim legebatur scriptum charactere Samaritano ejusmodi, qui ad effigiem Græcæ Literæ Π proxime accedit, quod non intellegentes, duo Π Π ibi cold locari, putabant et πιπι legebant: quos ridet Hieron. Prol. Galeat.) De ΠΙΠΙ e superstitione Judæorum ridicula vide Hieronymum Ep. 136. ad Marcell. T. II. Opp. p. 704. ed. Benedict. et Schindleri Lex. Pentaglotton. v. יְהוָה.

ΠΙΠΡΑ'ΣΚΩ, *vendo*. מָכַר. Gen. XXXI. 15. πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, *dolose nobiscum egit, defraudavit* nos. Hae bet מָכַר hanc significationem in l. Arabica. Deut. XXI. 14. πράσει οὐ πραθήσεται (ἀντὶ) ἀργυρίου, venditione non vendetur pro argento. Conf. Exod. XXII. 3. ubi ἀντὶ additur, et L. Bos. Ellips. Gr. p. 295. 1 Reg. XXI. 25. ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, qui venditus est (seu *se vendidit ipsum*, coll. v. 21. ubi πέπρασαι est *vendidit se*.) ad malum faciendum coram Domino, h. f e. *ad quævis scelera patranda pronus erat*. Confer 1 Macc. I. 17. et Fesselii Advers. Sacr. Lib. III. c. 1. p. 188. Ies. L. 1. ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, propter peccata vestra venditi estis. — נִכַּר Pih. *alieno, trado*. 1 Sam. XXIII. 7. πέπρακεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου. Vulg. *tradidit eum*. Recte: nam qui vendit aliquid, alteri tradit. — צָרַף, g *exploro*. Ies. XLVIII. 10. Hic pro lubitu voci Hebr. notionem tribuerunt, quam non habet, quia in seq. de argento sermo est, nec videntes, ב ante כֶסֶף comparative h. l. accipiendum esse. — הִשְׁבִּיר, *annonam vendo*. Aqu. Theod. Prov. XI. 26. πιπράσκοντες. — הִתְמַכֵּר Hithp. *vendo me*. Al. 1 Reg. XXI. 20. μάτην πέπρασαι, h. e. juxta Lex. Cyrilli h MS. Brem. μάτην ἐξέδωκας σαυτὸν, frustra *vendidisti temet ipsum*. Al. 2 Reg. XVII. 17. ἐπράθησαν. 1 Macc. I. 17. ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρόν. Syrus ad sensum: *et delectati sunt*, coll. 1 Reg. XXI. 25. (Ernesti in marg. ed. Bos. adscripsit: ἐπειράσθησαν ? K.) Baruch. IV. 4. ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν, traditi estis in potestatem gentium. In sequentibus exi plicatur per παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις.

ΠΙ'ΠΤΩ, *cado, labor, decido, incido, occidor, morior, intereo, pereo*. אָנַק, *exclamo*. Jerem. LI. 47. πεσοῦνται τραυματίαι. Sc. oculis ejus fortasse obversabantur, quæ v. 4. et 44. ejusdem cap. leguntur. — *בּוֹשׁ, *pudore afficior, erubesco*. Ies. XXIV. 23. ubi non aliter legerunt, sed ita k verterunt, quia in sequentibus solis loco murum posuerant. — בָּרַךְ: *genua flecto*. 2 Par. VI. 13. ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. Sc. בָּרַךְ, quia sequitur עַל בִּרְכָּיו, commode per πίπτει exprimi poterat. — גָּוַע, ex-

a *spiro*. Job. XIV. 10. ubi πίπτειν *mori* notat. Verba sunt: πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκ ἔτι ἔστι, moriens autem homo non amplius est. — *דָּמַם, *conticesco*. Jerem. XLIX. 26. πεσοῦνται, forte lecto יִרְמוּ, aut potius sensu tantum expressio. — יָרַד, *descendo*. Exod. IX. 10. πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα. Ita quoque secundum Theodoretum et cod. Norimb. b LXX Thren. I. 9. πέπτωκε. — כִּידוֹר, *acies militum*. Job. XV. 24. ubi tamen πίπτων de suo addidisse videntur. Schultensius in Opp. Min. p. 30. πίπτων retulit ad עָתִיד, *paratus*, pro quo legerint עָתִיר, ex Arab. عثر, *cæspitare, labi*. — כָּרַע, *incurvo me*. 2 Par. VII. 3. Ies. XLVI. 1. LV. 11. — כָּשַׁל, *impingo*. Ies. XXVIII. 13. LIX. 10. Jer. VIII. c 12. — מוֹט, *dimoveor*. Ps. CXXXIX. 11. Prov. XXV. 27. — מֻכִּים part. plur. Hoph. a נָכָה, *cæsi*. Jerem. XVIII. 21. — מָעַךְ, *comprimo*. Ez. XXIII. 3. — מַפָּלָה : מַפֵּלָה, *casus, ruina*. Prov. XXIX. 16. Ies. XXIII. 13. XXV. 2. — נָבֵל, *decido*. Ies. XXXIV. 4. πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα, omnia astra decident, ut folia. Confer Matth. XXIV. 29. d Apoc. VI. 13. et Wolfium ad Matth. l. c. p. 350. Non autem sermo ibi est de lapsu proprie sic dicto, quemadmodum alias veteribus ἀστέρες, *stellæ*, h. e. ignes in aëre emicantes sive scintillæ vel exhalationes aut fulgores ignei, *cœlo labi* ac *ruere* dicuntur (vide Spanhemium ad Callimachum p. 354.), sed de splendoris defectu, quo stellæ quasi cœlo e decidisse videbuntur. Conf. Lexic. N. T. s. h. v. n. 7. Adde Job. XIV. 18. ubi LXX, Theod. Syr. et Arabs nonnullis legisse videntur יִפּוֹל. — נָגַף, *cædo*. Levit. XXVI. 17. Jud. XX. 32. sec. cod. Vat. Al. 1 Sam. VII. 10. ἔπεσαν, et 2 Sam. X. 15. ἔπεσον. — נִדְמַם Niph. a דָּמַם, *exscindor*. Jerem. XLIX. 25. — נָפַל, Genes. XVII. 3. 17. XLIV. 14. 1 Sam. XIV. 46. εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ θρὶξ, si cadet a capite ejus capillus. Vide quoque 2 Sam. XIV. 11. 1 Reg. I. 52. et conf. Act. XXVII. 34. 1 Sam. XXIX. 3. ubi πίπτειν πρός τινα est *confugere ad aliquem*. Symm. προσέφυγε. 2 Sam. III. 38. ὅτι ὁ ἡγούμενος πέπτωκε μέγας, quod princeps magnus ceciderit, h. e. *mortuus sit*. 1 Reg. XX. 25. κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν ἀπό σου, juxta g exercitum, quem *perdidisti*. 2 Reg. X. 10. οὐ πεσεῖται (scil. τί) ἀπὸ τοῦ ῥήματος κυρίου, non cadet aliquid a verbo Domini, h. e. nihil eorum, quæ Deus minatus est, *irritum erit*. Vide quæ notavi in v. διαπίπτω. Prov. XI. 28. οὗτος πεσεῖται, hic *interibit*. Prov. XXIV. 16. ἑπτάκις γὰρ πεσεῖται ὁ δίκαιος, septies enim cadet justus, h. e. *incidet in mala*. Ez. VI. 11. h ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ πεσοῦνται, et gladio et fame et peste cadent, h. e. *morientur*. Ez. XXX. 4. πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἰγύπτῳ, vulnerati *morientur* in Ægypto. Sic et Græcis alias hanc notionem verbi πίπτειν esse tritissimam viri docti ostenderunt. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Amos III. 5. εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ γῆς ἄνευ ἰξευτοῦ; num *cadet* (scil. i *in laqueum*, avis in terra sine aucupe? nisi ei tendicula posita sit? Theod. Dan. VIII. 10. ubi pro תַּפֵּל, *dejiciet, deturbabit*, legit תִּפֹּל. — נָפַל נָפַל duplicatum. Ies. XXI. 9. — *נְפַל Chald. Dan. II. 46. III. 5. 6. 7. et alibi. — *נֵפֶל, *abortus*. Psalm. LVII. 8. Legerunt נָפַל. — נִפְלַל Niph. ex פָּלַל Pih. *judico*. Ez. XXVIII. 23. πεσοῦνται. Ita quoque Vulgatus. Sc. non a radice פָּלַל explicarunt, sed a נָפַל, aut נִפְלַל pro

נָפַל ceperunt, quod quoque in nonnullis codd. legitur. — נָצַר, *custodio*. Ies. XXVII. 3. Cur LXX ita reddiderint, quis dicat? — נָקַף. Pih. *excindo*. Ies. X. 34. πεσοῦνται οἱ ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ, cadent, h. e. *interficientur*, excelsi gladio. — נִרְדַּם Niph. *sopore obruor*. Dan. VIII. 18. — נִשְׁחַת Niph. *perdor*. Jerem. XVIII. 4. — עָבַר, *transeo*. Job. XXXIII. 18. Libere verterunt. — עַיִן, *oculus*. Job. XXIV. 23. πεσεῖται νόσῳ, morbo peribit. N. L. — *עָתִיד, *paratus*. Job. XV. 24. Vide supra s. v. כִּידוֹר. — פֶּגֶר, *cadaver*. Amos VIII. 3. πολὺς ὁ πεπτωκὼς ἐν παντὶ τόπῳ. Non putem, eos legisse הַנֹּפֵל, quod nonnullis placuit: nam ὁ πεπτωκὼς *cadaver* dicitur. Arab. فحر notat *fluxit, declinavit*. — פֶּרֶץ, *ruptura*. Amos IX. 11. τὰ πεπτωκότα, *collapsa, diruta*. — *פָּרִיץ, *dissipatus*. Dan. XI. 14. sec. cod. Chis. ubi pro פָּרִיצֵי legit פְּרוּצֵי, *rupta, diruta*. — צָלַח, *prosperor*. 1 Sam. XVIII. 10. ἔπεσε πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ. Sec. Gjeuharium et Camusum اصلخ, in Conj. IX. *cubuit*, est vocabulum sollenne *de correptione spiritus divini*, coll. Jud. XIV. 6. 1 Sam. X. 6. H. l. vero de spiritu malo dicitur. — קָדַד, *incurvo me*. 2 Par. XXIX. 30. — רָבַץ, *cubo*. Ex. XXIII. 5. — *שָׁכַב *accumbo*. Symm. Psalm. XL. 9. Sc. שָׁכַב in hac orationis serie respondet Latino *succumbere*, nempe *malis* et *infortunio*, quam notionem h. l. quoque habet vox πίπτειν. — שָׁפֵל, *humilior*. Ies. II. 17. — תָּוָה Pih. *signo*. 1 Sam. XXI. 13. ἔπιπτεν, ubi ἔπιπτεν fortasse est alius interpretis, et scribendum est ἔνυπτεν (pro ἐτυμπάνιζεν), quæ voces interdum permutatæ reperiuntur, v. c. Prov. XXVI. 22. ubi pro τύπτουσιν legendum est πίπτουσιν. Vide quoque infra s. τυμπανίζω. — תָּמַם, *consumor*. Deut. II. 16. — תָּפֵל, *cæmentum inconditum*. Ezech. XIII. 10. 14. 15. XXII. 28. Legerunt נָפַל a תָּפֵל. Cæterum in LXX pro εἰ πεσεῖται lego ἢ πεσεῖται, vel potius καὶ πεσεῖται, aut simpliciter πεσεῖται. Sir. I. 36. μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς, noli exaltare te ipsum, ne *humilieris*, seu *in ignominiam incidas*, unde statim explicationis causa additur: καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτιμίαν. Etiam apud Latinos *cadere* de *rebus* dicitur, *quæ in deterius mutantur*. Sirac. XIII. 2. πίπτειν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος, spe *excidere*, quod Polyb. I. 87. 1. dixit πίπτειν ταῖς ἐλπίσι. 1 Macc. IV. 45. ἔπεσεν αὐτοῖς βουλὴ ἀγαθὴ, καθελεῖν αὐτὸ, *incidit* illis consilium bonum, ut destruerent illud. Ita πίπτειν pro ἐμπίπτειν, quod occurrere apud Ælianum V. H. III. 32. ad eundem Lib. I. c. 3. p. 6. notat Gronovius.

ΠΕΣΕΙ͂Ν ΠΟΙΕ΄Ω, *cadere facio*. לִנְפֹּל, *ad cadendum*. Jer. LI. 49. πεσεῖν ἐποίησε τραυματίας. — Vide alibi s. ῥομφαία.

ΠΙ΄ΣΣΑ et ΠΙ΄ΤΤΑ, *pix*. זֶפֶת, idem. Exod. II. 3. Ies. XXXIV. 9. Vide et Cant. Tr. Puer. v. 17. Sirac. XIII. 1.

ΠΙΣΤΕΥ΄Ω, *credo, fidem habeo*. *אֱמוּנוֹת, *veritates*. Aqu. Proverb. XXVIII. 20. אִישׁ אֱמוּנוֹת, ἀνὴρ πιστειῶν, h. e. *fidelis, verax, fide dignus*. Vulg. *vir fidelis*. Symm. ἀληθής. LXX ἀξιόπιστος. Fortasse tamen Aquila scripserat πίστεως aut πίστεων, ut Hebraismum eo fidelius exprimeret. — הֶאֱמִין Hiph. Gen. XV. 6. ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, *credidit* Abraham Deo. Genes. XLII.

a 20. πιστωθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν, *fides constabit* verbis vestris, *invenientur vera*. Confer 2 Thess. I. 10. et ad h. l. Elsnerum p. 281. 1 Sam. XXVII. 12. ἐπιστεύθη Δαβὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα, *fides habebatur* Davidi apud Achis valde, aut Achisus *credebat* Davidi. Job. IV. 18. ubi πιστεύειν κατά τινος est *fiduciam suam in aliquo ponere, fidem habere*. b Eodem quoque modo explicanda est formula οὐ πιστεύειν κατά τινος. Job. XV. 15. pro לֹא הֶאֱמִין, seq. בְּ. Job. XXXIX. 24. οὐ μὴν πιστεύσῃ, ἕως ἂν σημαίνῃ σάλπιγξ, non *fidem habebit*, sc. aliis excitandi signis, nisi audito sono s. clangore tubæ, h. e. ita assuetus est sono tubæ, ut aliis sonis ac signis plane non *attendat*. Aliter hæc verba explicari ne-c queunt. Vulgat. *nec reputat tubæ sonare clangorem*. — נֶאֱמַן Niph. 1 Sam. III. 21. ἐπιστεύθη Σαμουὴλ, *fides habebatur* Samueli. Cf. 1 Tim. III. 16. Sic Æschines contra Ctesiphontem pag. 294. ἀνὴρ ἐν Θήβαις πιστευθεὶς, ὡς οὐδεὶς ἕτερος, vir, cui *fides* Thebis *habebatur* maxima. Cf. et Raphelii Annotatt. ex Polybio ad 1 Tim. l. c. pag. 604. Psalm. d LXXVII. 26. ὅτι οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ, quod non credebant Deo. Jerem. XII. 6. μὴ πιστεύσῃς ἐν αὐτοῖς, non credas illis, non *fidem habeas* illis. Conf. Marc. I. 15. Eph. I. 13. Adde Theod. Ies. VII. 9. οὐδ᾽ οὐ μὴ πιστευθῆτε, nequaquam *credetur* vobis. — הֵימִן Chald. Aph. ab אָמַן. Dan. VI. 23. — *שָׁמַע, *audio*. Jer. XXV. 8. Dan. XIII. 53. sec. Chis. e πιστευθεὶς, *tibi demandatum est munus et officium*. Sap. XII. 2. πιστεύσωσιν ἐπί σε, credant in te. Sap. XIV. 5. ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχὰς, exiguo valde ligno *credunt* vel *committunt* homines animas. 2 Macc. III. 22. τὰ πεπιστευμένα τοῖς πεπιστευκόσι σῶα διαφυλάσσειν, *concredita* illis, qui *crediderant*, seu *deposuerant*, coll. v. 10., salva custodire. 4 Macc. IV. 7. οἱ τὰς παρακαταθήκας πιστεύσαντες τῷ ἱερῷ θησαυρῷ, deposita *credentes* sacro thesauro. Eodem sensu verbum usurparunt Josephus Ant. Lib. I. c. 16. et Lib. IV. c. ult. ac Herodianus I. 3. 9. Vide L. Bos. Obs. Miscell. pag. 54. et Wolfium ad 2 Tim. I. 12. p. 405. Sirac. II. 6. ubi πιστεύειν τῷ Θεῷ notat *vere Deum colere, sancte vivere*. ac in sequenti membro per εὔθυνον τὰς ὁδοὺς explicatur. Sir. II. 6. 8. 10. πιστεύειν τινὶ est *fiduciam in aliquem collocare*, s. *optima quævis ab aliquo sperare*, coll. v. 13. et 14. 4 Macc. V. 25. *certissime persuasum habere*.

ΠΙΣΤΙΣ, *fides, fidelitas, veritas certitudo*, it. *fœdus firmum*. אָמֵן Deut. XXXII. 20. Symm. Psalm. XI. 2. ἐξέλιπον αἱ πίστεις ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀνθρώπων, *fides* rara est in his terris. Aquila Ies. XXVI. 2. — אֱמוּנָה, *fides*. 1 Par. IX. 23. 26. 31. 2 Par. XXXI. 12. 15. 18. Jerem. V. 13. et alibi sæpius. Adde Aqu. Psalm. CXVIII. 75. ubi πίστει adverbialiter sumtum *vere* notat. LXX habent ἀληθείᾳ. Symm. Prov. XVII. 12. ubi πίστις est i. q. πιστὸν, *verum et fide dignum*. Aqu. Exod. XVII. 12. αἱ χεῖρες αὐτοῦ πίστις, h. e. *erectæ fideliter stabant, nec demittebantur*. LXX habent ἐστηριγμέναι. *Firmitatis* quoque notionem vocem πίστις habere, negari nequit. אָמֵן. Symm. Ies. XXV. 1. πίστει. — אֲמָנָה, *firmitas*. Nehem. IX. 38. ἐν πᾶσι τούτοις διατιθέμεθα πίστιν, super his omnibus paciscimur *fœdus firmum*. Ita et Arab. أمانة. Vide quoque Neh. XI. 23. — *אֲמָנָה, *Amana*, nomen proprium. Cant. IV. 8. Legerunt אֱמוּנָה secundum Cappellum. Sed אֲמָנָה etiam appellative reperitur. — אֱמֶת, *veritas*. 2 Reg. XII. 15. XXII. 7. Prov. III. 3. — לְעֵנוֹת.

ad respondendum. Prov. XV. 30. μελετήσει πίστιν. Ita e conjectura mihi transtulisse videntur. Alii vero statuunt, eos legisse לְאֱמֻנוֹת aut לֶאֱמֶת. Vide et Proverb. XV. 29. 30. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur. Sirac. XV. 15. πίστιν ποιῆσαι εὐδοκίας, ubi ποιῆσαι positum mihi esse videtur pro ποιήσεις, aut supplendum est εἰς τὸ (ut fideliter facias, quæ Deus vult aut postulat), aut pendet a συντηρήσεις. Sirac. XL. 12. ubi πίστις *integritas, quando aliquis donis se corrumpi non patitur.* Sir. XLIX. 12. ἐν πίστει ἐλπίδος, in *certitudine* spei. Sirac. I. 33. *integritas vitæ, studium religionis,* coll. XV. 15. 1 Macc. X. 37. munerum τῶν οὐσῶν εἰς πίστιν, *quæ fidem postulant,* aut *fideliter et integre obeunda sunt.* Hesych. πίστις, ἀπόδειξις. Aristoteles Rhetor. Lib. I. c. 1. p. 290. Ἡ δὲ πίστις ἀπόδειξίς τις. Τότε γὰρ πιστεύομεν μάλιστα, ὅταν ἀποδεδεῖχθαι ὑπολάβωμεν.

ΠΙ'ΣΤΙΝ ἜΧΩ, *fidem habeo vel præsto.* נֶאֱמַן Niph. *fidus sum.* Jer. XV. 18.

*ΠΙΣΤΟΠΟΙΕ'Ω, *fidem facio,* i. q. πιστοποιέομαι. 4 Macc. VII. 9. ἐπιστοποίησας.

*ΠΙΣΤΟΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ. 4 Maccab. XVIII. 17. ubi *confirmationem afferre, fidem facere* notat.

ΠΙΣΤΟ'Σ, *fidelis, fidus, verus, fide dignus, certus, indubitatus, firmus, stabilis, diuturnus,* it. *pius.* אֵמוּן. 2 Sam. XX. 18. Proverb. XIV. 5. XX. 6. Aqu. Ps. XI. 2. — אֱמוּנָה, *fides.* Deuter. XXXII. 4. — אֱמֶת, idem. Prov. XIV. 27. — יֶתֶר, *excellentia.* Prov. XVII. 7. χείλη πιστά. Grabius Prolegg. T. IV. c. IV. §. 3. πιστὰ in περισσὰ mutavit, mera conjectura ductus, quia LXX יֶתֶר etiam alibi per περισσὰ transtulerunt. Sed sine dubio scripserant LXX χείλη πιστὰ, *verba veracia, fide digna.* Certe Syrus, qui h. l. LXX secutus videtur, habet ܢܨܝܚܐ. Cæterum *oratio fide digna* etiam *excellens* dici potest. — מְהֵימַן Chald. part. aph. ex אָמַן. Dan. II. 45. VI. 4. — נְאֻם, nomen participiale, *dictum.* 2 Sam. XXIII. 1. πιστός. Videntur נֶאֱמַן legisse seu vocem nostram ab hac radice derivare voluisse. — נֶאֱמַן part. Niph. Deut. XXVIII. 59. νόσους πονηρὰς καὶ πιστὰς, morbos malignos et *stabiles* s. *diuturnos.* Gloss. in Octateuch. πιστὰς (Sic enim e Deuter. l. c. legendum pro πλείστας, quod Fabricius vitiose ediderat.) νόσους, ἐπιμόνους. 1 Sam. II. 37. ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστὸν, excitabo mihi ipse sacerdotem *fidelem* (Confer Hebr. III. 3. 10.), et paulo post οἰκοδομήσω ἐμαυτῷ οἶκον πιστὸν, ædificabo mihi ipsi domum *firmam* vel *stabilem.* Vide et 1 Sam. XXV. 28. 1 Reg. XI. 38. Ies. XXII. 23. 25. Psalm. XVIII. 8. ἡ μαρτυρία κυρίου πιστή, testimonium Domini est *certum.* Confer 1 Tim. IV. 9. Ps. LXXXVIII. 36. μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστὸς, testis in cœlo *fide dignus.* Jerem. XLII. 5. εἰς μάρτυρα δίκαιον καὶ πιστὸν, in testem verum et fide dignum. Sic Ælianus V. H. III. 18. sub fin. καὶ ταῦτα, εἴ τῳ πιστὸς ὁ Χῖος λέγων, πεπιστεύσθω. Ps. LXXXVIII. 28. ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ, fœdus meum *firmum* ipsi. Ies. XXII. 23. 25. ἐν τόπῳ πιστῷ, in loco *firmo.* Ies. XXXIII. 16. τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστὸν, aqua ejus *certa,* h. e. aqua ei *semper scaturiet.* Ies. LV. 3. διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια (pro κατὰ τὰ ὅσια) Δαβὶδ τὰ πιστὰ, pangam vobiscum fœdus æternum juxta beneficentias Davidis, s. promissiones Davidi datas certas ac firmas. Hesych. πιστὰ, βέβαια. Sic Homero Il. Β', 124. ὅρκια πιστά. Hos. V. 9. ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστὰ, tribubus Israël ostendi

a *vera*, h. e. *certissimum eventum habebunt*, quæ ego tribubus Israël denuntio. — צַדִּיק, *justus*. Job. XVII. 9. σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν, teneat autem *pius* viam suam. Suidas: πιστὸς, ὁ εὐσεβής. Adde Hebr. III. 5. Sir. XXXIII. 3. ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς, lex ipsi *vera*. 1 Maccab. XIV. 41. ἕως τοῦ ἀναστῆναι προφήτην πιστὸν, usque dum surgat propheta *verus*, h.
b e. fidem faciens suis prædictionibus et miraculis, ut recte monuit Grotius. Lex. Cyrilli MS. Brem. πιστὸς, ἀληθής. Confer Wolfium ad 1 Tim. I. 15. p. 419. Sir. I. 14. ubi πιστὸς est *pius*, *bona indole præditus*: μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη σοφία, coll. Sap. I. 3. III. 9. VIII. 19. 20. 2 Macc. I. 2.

ΜΗΔΕ'Ν ΠΙΣΤΟ'Ν, *nihil fidum*,
c *nihil verum*. תַּהְפֻּכוֹת plur. *perversitates*. Prov. II. 12. — Vide alibi s. v. μισθός.

ΠΙΣΤΟ'Ω, *fidem facio*, *confirmo*, *stabilio*. אָמַר, *dico*. 1 Reg. I. 36. πιστώσαι κύριος ὁ Θεὸς τὸ ῥῆμα. Permutasse videntur אָמַר cum אָמֵן. — הֶעֱמִיד Hiph. 1 Par. XVII. 14. πιστώσω αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ μου, *stabiliam* illum in domo mea. — הֵקִים Hiph.
d a קוּם *stare facio*. 2 Sam. VII. 25. — נֶאֱמַן Niph. 2 Sam. VII. 16. πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ, *stabilietur* vel *stabilis erit* domus ejus. 1 Reg. VIII. 26. πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμα σου Δαβὶδ τῷ πατρί μου, *confirmetur* quæso verbum Davidi patri meo. Vide et 2 Paral. VI. 17. Ps. CXII. 7. et conf. 2 Tim. III. 14. 1 Par. XVII. 24. πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνο-
e μά σου, *stabile sit* et magnificetur nomen tuum, h. e. fides tua *semper* celebretur. Vide et 2 Paral. I. 9. Ps. LXXVII. 11. οὐκ ἐπιστώθη μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, non *fidelis permansit* cum Deo spiritus ejus, vel non *fideliter adhæsit* Deo spiritus ejus. Confer Sir. XXVII. 17. XXIX. 3. Ps. LXXVII. 41. οὐδὲ ἐπιστώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, neque *fideliter perstiterunt* in fœdere ejus. f 2 Maccab. VII. 24. δι' ὅρκων ἐπίστου, per juramenta *confirmavit*. Vide et 2 Macc. XII. 25.

*ΠΙΣΤΩ͂Σ, *fideliter*. Gl. Vet. *fidenter*. Esth. II. 7. sec. Vet. Arund. καὶ ἦν ἐκτρέφων πιστῶς τὴν Ἐσθήρ.

ΠΙ'ΣΤΩΣΙΣ, *fides data*, *confirmatio* et *probatio*, *qua rei fides fit*. תְּשׂוּמֶת יָד, *positio manus*. Inc. Lev. VI. 2. ἐν πιστώσει χειρὸς, *confirmatione manu* g *facta*. Πίστωσις χειρὸς proprie, *quando manu data rei alicui fidem facimus*. Sic πίστωσις λόγων, *quando verbis idem fit*. Plato Leg. II. 943. C. μαρτύρων πιστώσεις λόγων. Conf. Drusium in Fragment. Vet. Intt. Græc. p. 174.

ΠΙ'ΤΥΡΟΝ, *palea*, *furfur*, et *farinæ purgamentum*. Ep. Jerem. v. 37. θυμιῶσαι τὰ πίτυρα: quod ex mea h sententia non fuit aliquod lustrationis genus, sed potius incantamentum amatorium apud Assyrios usitatum ad animos in amorem pelliciendos. Vide Lomeier. de Lustratt. Vett. Gentil. p. 303. Liceat hic adscribere verba Seldeni de Diis Syris Synt. II. c. 7. p. 312.: Quid sit τὰ πίτυρα θυμιῶσαι, fateor me hactenus non satis cepisse, nisi i sint heic πίτυρα vel οὐλόχυτα seu *molæ salsæ* aut *libamina*, θυλήματα dicta. Frequentes in sacris molæ illæ. Et Simætha venefica apud Theocritum (Idyll. β. v. 33.) θύειν τὰ πίτυρα Hecatæ, ad amorem conciliandum, jubet: quod idem ipsum vocat, imitatus eum, Virgilius Eclog. VIII. 82. *spargere molas*. Πίτυρα autem sunt *furfures*. Verum k hic videntur accipienda sive pro θυλήμασι priscorum, h. e. libaminibus melle seu vino et farina confectis, seu pro salsis molis. Lucem huc ferre potest Jeremias VII. 18. *An tu non vides, quid ipsi faciunt in civitatibus Jehuda et in plateis Jerusalem? Filii colligunt ligna, et patres accendunt ignem, mulieres vero*

a *subactæ farinæ massam apponunt, ut faciant placentas reginæ cælorum.* Placentæ sunt a propheta כונים *Cavanim* dictæ, quas effigiem reginæ cœlorum retulisse scribit Salomon Jarchi. Certe mirum est, nisi ex πιτύροις et melle forsan hujusmodi liba facta voluerit is, quicunque auctor sit Epistolæ, quam laudavimus. Et enim Venus Baby-b lonia *Regina* etiam indigitabatur *cœlorum.* Vide Harpocrationem in ἀπομάττων. Olympiodorus vero ad locum illum de πιτύροις annotat: Ἀφροδίτῃ τυχὸν ἤ τινι προαγωγῷ. Ἴσως δὲ καὶ εἰς καθαρμὸν τοῦτο ἐποίουν αἱ δυστυχεῖς. Confer et Outhovium in Bibl. Brem. Cl. I. p. 217. et auctores laudatos Spencero de Legibus Hebr. Ritual. Lib. II. c. 36. c sect. I. p. 565. Vulg. *succendentes ossa olivarum.* Respexit ad πιτυρίδας, quæ sunt *olivæ viles.* Sed vide ad h. l. Grotium.

ΠΙ'ΤΥΣ, *pinus.* אֹרֶן *ornus.* Ies. XLIV. 14. — בְּרוֹשׁ, *abies.* Ezech. XXXI. 8. Zach. XI. 2. ad quem locum Suidas: ὀλολυζέτω πίτυς, ὅτι πέπτωκε κέδρος, τουτέστι, τῶν ἰσχυρῶν πιπτόντων τὰ ἀσθενέστερα παιδευέσθωσαν d καὶ σωφρονιζέσθωσαν. Symmach. Ies. XIV. 8. Suidas: πίτυς, εἶδος δένδρου κωνοφόρου, ἡ παρ' ἡμῖν στροβήλα (fortasse στρόβιλος legendum). Ξενοφῶν χωρίον πίτυσι διαλειπούσαις μεγάλαις. Vide quoque Theophrast. Histor. Plant. Lib. III. c. 10.

ΠΙ'ΩΝ, *pinguis, obesus, opulentus, copiosus, magnus.* אָבִיב, *arista virens.* Theod. Lev. II. 14. πίονα ἄλ-e φιτα, *pinguis farina.* Num *crassior farina?* — בָּשָׁן, *Basan,* nomen proprium regionis. Ps. LXVII. 15. 16. ταῦροι πίονες, ubi non דָשֵׁן legerunt, quæ fuit Trommii conjectura: sed Basanitis regio trans Jordanem perhibetur pascuis lætis abundasse. Pecus autem, quod pascuis lætis utatur, fere opimum esse, quis ignorat? — דָשֵׁן. Ps. XXI. 32. οἱ πίονες τῆς γῆς, *opulenti* terræ. f Sic παχεῖς, qui alias sunt *pingues,* etiam *opulenti* dicuntur. Vide in v. παχύνω. Ps. XCI. 14. ἐν γήρει πίονι, h. e. juxta Suidam, ἐν πλήθει ἐτῶν, *in multitudine annorum, in annosa senectute.* In Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐν γήρει πίονι exponitur ἐν γήρᾳ λιπαρῷ, *in senectute pingui.* Unde corrigendus Hesychius, apud quem pro ἐν γήρᾳ λιπαρῷ male legitur γῆ- g ρας λιπαρόν. Aquila quoque ibi habet ἐν πολιᾷ πίονι: quem tamen suspicor scripsisse ἐν πολιᾷ, πίονες (in textu enim Hebr. legitur דְּשֵׁנִים, pro quo eum דָשֵׁן legisse mihi non est verosimile.), quemadmodum etiam apud LXX scribendum esset ἐν γήρει, πίονες. Confirmant hanc conjecturam Symmachus ac Theodotion. — כַּרְמֶל, *Carmel,* nomen h proprium. Theod. Lev. II. 14. πίονα ἄλφιτον. Sc. Carmel mons agris, vineis, oleis abundans, per metaphoram de regione quavis bona et frugifera accipitur. Conf. Glassii Philol. Sacr. p. 1090. — מִשְׁמָן, *locus pinguis.* Theod. et Quinta Editio Ps. LXXVII. 35. — נָעַם, *amænus sum.* Gen. XLIX. 15. — *עוֹד, *adhuc.* Genes. XLVI. 29. ἔκλαυσε i κλαυθμῷ πίονι sec. cod. Vat. L. Bos e reliquis libris legere mavult πλείονι, quæ fuit jam Montfauconii conjectura, ac provocat ad Psalm. LXXVII. 35. ubi ex ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν simili mutatione factum est ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. Sed habet quoque πίων notionem *copiæ* ac *multitudinis,* ut supra ad דָשֵׁן jam observatum est. — k רַעֲנָן, *viridis.* Ps. XCI. 10. ἐν ἐλαίῳ πίονι. — שָׁמֵן. Genes. XLIX. 20. Numer. XIII. 21. Nehem. IX. 25. Theod. Ies. XXVIII. 1. — שֶׁמֶן, *pinguedo, oleum.* Mich. VI. 7. χι-

a μάῤῥων πιόνων, torrentum olei. Sc. πίων h. l. oleum mihi notare videtur, quia nihil oleo pinguius est. Præterea legitur 1 Reg. XVIII. 25. Certe πίων extitisse olim in nonnullis exemplaribus LXX Intt. luculenter apparet e nota, quam ad lectiones Aquilæ ac Symmachi attulit Cod. Coislin. 2. πίονα παρ' οὐδενὶ κεῖται ἐν τῷ 'Εξαπλῷ, ubi bene monuit b Montfauconius hac nota indicari, in quibusdam exemplaribus LXX Intt. haberi πίονα. Fuit autem illud πίονα vel positum post ἵνα (et nihil aliud est, quam additamentum ex voce בָּחַר ortum. Ad sacrificia enim eligebantur animalia præ cæteris pinguia.) vel loco ἵνα, cum אֶחָד interdum notet, quod est in suo genere præstantissimum. He-c sychius: πίονα, πλούσια, λιπαρά. Id. πίονος, λιπαροῦ, ἀγρίου, εὐτραφοῦς, πλουσίου, μεγάλου. Suidas: πίονα, εὐδαίμονα, λιπαρὰν καὶ εὔτραφῆ.

*ΠΙ'ΩΝ ΓΗ͂, pinguis s. fertilis terra. Symm. sec. Cat. MS. Jobi in Bibl. D. Marci n. 21. Job. VIII. 17. ἐπὶ πίονι γῇ φύεται. Libere, non vero conjectura ductus, ut videri posset, ita transtulit. Respondet d autem verbis Hebr. עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו, juxta fontem radices ejus. Adde Homer. Il. Ε', 710. Γ', 573.

*ΠΙ'ΟΝΑ ΠΟΙΕ'Ω, pinguefacio. דִּשֵּׁן, idem. Symmach. Ps. XIX. 4. Sed verior est ibi lectio πλείονα ποιήσαι. Vide infra s. v. πλείων.

ΤΟ'ΠΟΣ ΠΙ'ΩΝ, locus pinguis. כַּר, pascuum. Ies. XXX. 23. — בֶּן שֶׁמֶן, filius olei. Ies. V. 1. ἐν τό-e πῳ πίονι. Legerunt בְּבֶן שֶׁמֶן. Filius olei autem h. l. est pinguissima terra, summa fertilitate gaudens.

*ΠΛΑ'ΓΕΙΟΣ, i. q. πλάγιος, obliquus, transversus. קֶלַע, funda. Aqu. 1 Sam. XXV. 29. ἐν ταρσῷ πλαγείῳ, in fiscella obliqua. Ad hanc enim vocem referendum mihi esse videtur πλαγείῳ, non vero cum Montfauconio in Hexaplis ad צְרוֹר. Cæterum confer Simonis Lex. pag. f 1432. et infra s. ταρσός.

ΠΛΑΓΙΑ'ΖΩ, obliquo, diverto, in transversum deflecto, seduco. הִטָּה Hiph. a נָטָה. Ies. XXIX. 21. ἐπλαγίασαν ἐπ' ἀδίκοις (sc. ἔργοις) δίκαιον, in transversum deflectunt injustis operibus justum. — תָּפַשׂ prehendo. Ezech. XIV. 5. ὅπως ἂν πλαγιάσωσι τὸν οἶκον 'Ισραὴλ, ut seducant domum Israël. Sic quoque Lat. g capere, cui תָּפַשׂ h. l. respondet, haud raro usurpatur. Hesychius: πλαγιάσαι, παραλογίσασθαι, πλανῆσαι.

ΠΛΑ'ΓΙΑ, sc. μέρη, partes transversæ, latera. יָרֵךְ, constr. יֶרֶךְ, Lev. I. 11. Num. III. 29. 35. — עֻמָּת, juxta. 2 Sam. XVI. 13. — צַד. Gen. VI. 16. Exod. XXV. 32. XXVI. 13. XXXVII. 19. — תָּוֶךְ. constr. תּוֹךְ, medium. 2 Sam. III. h 27.

ΠΛΑ'ΓΙΟΝ, sc. μέρος, pars transversa, latus. צַד. Symm. et LXX sec. ed. Compl. 1 Sam. VI. 8. ἀπὸ πλαγίου αὐτοῦ. Vide quoque ibi Inc. Int. qui habet ἐκ πλαγίων μέρους αὐτῆς, ubi duæ versiones coaluerunt. 2 Sam. II. 16. ubi cum πλευρὰ permutatur in codd. Aqu. Symmach. Ps. XC. 7. ἐκ τοῦ πλαγίου. i

ΠΛΑ'ΓΙΟΣ, obliquus, transversus. קְרִי, occursus. Lev. XXVI. 21. 23. 24. θυμῷ πλαγίῳ. Vulg. in furore contrario. Ib. v. 27. 28. 40. 41. Susann. 18. 25. διὰ τῆς πλαγίας θύρας, per obliquam portam. Vide s. πλαγίως.

*ΠΛΑΓΙ'ΩΣ, oblique. קְרִי, occursus: בְּקֶרִי, cum occursu, h. e. contra, in adversum. Lev. XXVI. 24. sec. MS. Sar. Schol. ἐναντιώσει. Ibid. v. 41. sec. cod. Oxon.

ΠΛΑΔΑΡΟ'ΟΜΑΙ, præ nimia humiditate flaccesco, imbecillis fio, lax-

a or, a πλάδος, humor superfluis. נָבַק Niph. a בָּקַק, exhaurior. Aqu. Ies. XIX. 3. πλαδαρωθήσεται. Hesych. πλαδαρὸν, νοτερὸν, ὕπομβρον, χαῦνον, ἀσθενὲς, ὑγρόν.

ΠΛΑ'ΘΑΙ, statuæ, ut aliqui reddunt, vel potius massæ ficuum. Sine dubio facta est hæc vox ex παλάθαι, eliso α. Ex varia interpretatione 2 Sam. XVII. 19. Vide b supra sub παλάθη, et ἀραφώθ, et Flamin. Nobil. ad h. l.

*ΠΛΑΚΩ'ΔΗΣ, latus in modum tabulæ. לוּחִית, Luchid, nomen propr. LXX sec. cod. Norimb. Jer. XLVIII. 5. διὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς πλακώδους. Legerunt לוּחוֹת, a לוּחַ, πλὰξ, tabula.

ΠΛΑΝΑ'Ω, errare facio, seduco, fallo, deludo. בְּלָא, Chald. Pah. de-c tero. Dan. VII. 25. τοὺς ἁγίους ὑψίστου πλανήσει. Protulit hanc lectionem ex nonnullis libris Drusius, in quibus cum hoc scholio in margine legitur: τουτέστι σκυλμῶν αὐτοῖς ποιήσει. Semlero πλανήσει ortum esse videtur ex παλαιώσει. Mihi vero lectio recepta non sollicitanda esse videtur, modo vertatur: afflictionibus seducere conabitur; nam vox Chald. de d afflictionibus explicanda est. — דָּמָה, assimilor. Ies. XLVI. 5. N. L. — הִטְעָה Hiph. Ezech. XIII. 10. — הָלַל Pih. Aqu. Cohel. VII. 8. πλανήσει. Sed an hæc versio Aquilæ tribuenda sit, valde dubito. — *הָלַם, quasso, obtundo. Symm. Ies. XXVIII. 1. Sensum expressit. Nam obtusi vino ibi sunt hebetati et enervati vino, qui Petronio dicuntur e percussi tempora Baccho. — הִשָּׁלָה Hiph. fallo. 2 Reg. IV. 28. οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ, non deludes me. — הִשְׁתָּעָה Hithp. a שָׁעָה, obstupesco. Ies. XLI. 10. μὴ πλανῶ. Πλανᾶσθαι hic consternari notat, aut metu perculsum huc et illuc vagari. Vide infra s. v. רָדָה. — *הִתְעַוֵּת Hithp. ab עָוַת, incurvo me. Aqu. Cohel. XII. 3. Num fortasse derivavit a תָּעָה, errare? — הֵתֵל: הוּתַל, Pih. f et Pyh. deludo. Jud. XVI. 10. 16. ἐπλάνησάς με, delusisti me. Utrobique alii habent παραλογίσω. Ies. XLIV. 20. — חִזָּיוֹן, visio. Ies. XXII. 5. Libere verterunt. — כָּשַׁל, impingo. Jerem. XXXI. 9. Libere verterunt. — מוֹרֶה part. Hiph. a יָרָה, doctor. Ies. XXX. 20. οἱ πλανῶντές σε: ubi מוֹרֶה de falsis doctoribus et prophetis non male in- g terpretati sunt. — מָעַל, prævaricor. Proverb. XVI. 11. — *מְשֻׁלָּח, dimissus. Prov. XXIX. 15. πλανώμενος, per consequens loco antecedentis. Sed Jaegero judice vultu et specie propinquius est τῷ מְשֻׁלָּח. Confer Buxtorf. Lex. Chald. col. 2404. — נָבוֹךְ Niph. a בּוּךְ, perplexus sum. Exod. XIV. 3. Vox Hebr. h. l. de iis adhibetur, qui a h via aberrarunt. — נָדַח, impello: item de ovibus, bobus, erro. Deut. XXII. 1. τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενον ἐν τῇ ὁδῷ, ovis ejus errans in via. Vide et Ies. XIII. 14. Ez. XXXIV. 4. 16. — *נוֹשָׁע, servatus, liberatus est. Ies. LXIV. 5. ἐπλανήθημεν. Legerunt נפשע. — נֶסֶךְ, fusile. Ies. XLI. 29. οἱ πλανῶντες ὑμᾶς. Ita in vulgatis editt. et cod. Alex. Sed i Origeniana in MS. Rupefulcandino et tribus aliis, quæ recenset Grabius in Diss. de Vitiis LXX Intt. §. 4., habent οἱ πλάσσοντες, cujus lectionis mentionem quoque facit Morinus. Nec dubium, quin hæc lectio sit genuina, etsi altera vitium sit antiquissimum. Conf. Vitringæ Comment. ad h. l. P. II. pag. 486. Fortasse tamen legerunt נסתיהם

a a נָסַת, *seduxit*.—סוּר, *recedo*. Deut. XI. 28. πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, aberretis a via.—סָרָה, *apostasia*. Deut. XIII. 5. πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου. — עָשָׂה, *facio*. Ezech. XLIV. 13. ubi πλανᾶσθαι *scelera committere* notat, quam significationem quoque ibi habet עָשָׂה. Secundum Tychsenium legerunt פשׂוּף. — פָּזַר, *dispergo*. Jer. L. 17. πρόβατον πλανώμενον. — b פַּחַז, *festinatio*, etiam *rapidus*. Syrus Gen. XLIX. 4. ἐπλανήθης. Imaginem desumserunt a *fluvio, qui alveo non continetur*. — פָּנָה, *diverto*. Ies. LIII. 6. Non male quoad sensum.—פָּשַׁע, *prævaricor*. Ies. XLVI. 8. — פֶּשַׁע, *prævaricatio*. Ezech. XXXIII. 12.—פָּתָה : פִּתָּה, Pih. et Pyh. *pellicio*. Prov. I. 10. Ezech. XIV. 9. Hos. II. 14. ubi Theodoc retus πλανῶ αὐτὴν interpretatur ἀλᾶσθαι αὐτὴν καὶ πλανᾶσθαι κατασκευάζω. — פְּתָה, *simplex, fatuus*. Job. V. 2. πεπλανημένον, h. e. *qui facile decipitur et allicitur a rebus externis*.—רָהָה, *timeo, expavesco*. Theod. et LXX Ies. XLIV. 8. ubi πλανᾶσθαι notat *præ metu huc et illuc discursitare*. Vox Hebr. ex Arabismo proprie notat *vacillavit incessu*. — שְׁבָב, d *fragmentum*. Hos. VIII. 6. διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου Σαμαρεία : ubi πλανᾷν non est *decipere, seducere*, ut male transtulit Montfauconius, sed *errare, instabilem esse*, ut adeo non male respondeat Hebr. שְׁבָבִים, quo, teste Hieronymo, proprie notantur *aranearum fila per aërem volantia*. Confer quoque Ies. XLVII. 10. et Jerem. L. 6. ubi שָׁבַב de e *errore* et *instabilitate* dicitur. Vide supra s. ἀκαταστατέω. Confer quoque Schultensii Opusc. Min. p. 329. et Buxtorfii Anticriticam p. 699.— שָׁגָה : הִשְׁגָּה, Kal et Hiph. Deut. XXVII. 18. Job. VI. 24. XIX. 4. Theod. et Ed. Quint. Ps. CXVIII. 118. — שָׂגָא : הִשְׂגִּיא, Pih. et Hiph. a שָׂגָא, *crescere facio*. Job. XII. 23. Ies. XVII. 11. Utrobique legerunt per Schin, deducentes a שָׁגָה, *errare*. — שׁוּעַ, *vociferatio*. Ies. XXII. 5. Forte legerunt שָׁגָה. —שֻׁלַּח Pyh. *dimittor*. Prov. XXIX. 15. Vide supra s. מְשֻׁלָּח—תָּעָה : הִתְעָה, Kal et Hiph. Genes. XXI. 14. XXXVII. 14. 2 Reg. XXI. 9. Ies. XVI. 8. ubi תָּעוּ pro תָּעוּ legerunt. Præterea legitur apud Inc. Prov. XIX. 23. ubi πλανώμενος nihil habet in textu Hebr. quod ei respondeat. Tob. X. 7. notat *vanis verbis lactare aliquem, ludificare*. Sirac. IX. 9. ἐπλανήθησαν, *seducti et decepti sunt*. Vulg. *perierunt*, quod est h. l. i. q. *erraverunt*. Clemens Alex. p. 257. habet ἀπεπλανήθησαν. Sirac. XV. 12. ne dicas, ὅτι αὐτός με ἐπλάνησε, Deus me *ad peccatum et vitiositatem seduxit*. Vulgatus: *me implanavit*, h. e. induxit in errorem, impulit. Nonnulli libri, v. c. ed. Compl., habent ἔπλασεν: quæ lectio si sana est, ante ἔπλασεν supplendum erit οὕτως, h. e. ita me finxit et formavit, ut a vitiositate abstinere nequeam. Sir. XXXIV. 10. ἀνὴρ πεπλανημένος ἔγνω πολλά, multarum rerum peritia gaudet, *qui multa itinera fecit*. Vide supra s. ἀποπλάνησις, et Intt. ad Thomam Mag. p. 717. ed. Bernard.

ΠΛΑ'ΝΗ, *error, fraus*. הוֹלֵלָה, *insania*. Aqu. Cohel. I. 17. IX. 3. — הֱוֹת infin. ab הָיָה, *esse*. Ez. XXXIV. 12. ἐν ἡμέρᾳ πλάνης. Sic sola ed. Ald., ubi πλάνης non tam voci הֱוֹת, quam universæ formulæ sequenti respondere videtur. — *מַהֲתַלּוֹת, *ludificationes, illusiones*. Symm. Ies. XXX. 10. πλάνας. — מוֹטָה, *jugum*. Aqu. Ies. LVIII. 6.

a et 9. Sc. per מוּטָּה h. l. *impietatem* intellexisse videtur, quia cum רֶשַׁע, *impietas*, permutatur. Simul autem rationem habuit radicis נָטָה, quæ de *declinatione* tam physica quam morali dicitur. — מִרְמָה, *fraus*. Prov. XIV. 8. — סִכְלוּת, *stultitia*. Aqu. Symm. Cohel. II. 12. πλάνην.—*עָצָב, *dolor*. Ed. Sexta Ps. CXXVI. 2. ubi πλάνη, *error*, est b *idolorum cultus*, ut adeo עֲצָבִים, quod h. l. *dolores* notat, ex alio usu loquendi SS. de *idolis* explicaverint. —*פַּחֲזוּת, *levitas*. Jer. XXIII. 32. sec. ed. Compl. ταῖς πλάναις, quæ lectio mihi vera esse videtur, ac præferenda vulgatæ πλάνοις.—פֶּשַׁע, *prævaricatio*. Ezech. XXXIII. 10. — שְׁרִירוּת, *malitia*, *pravitas*. Jer. XXIII. 17. Vide et Sap. I. 12. c XII. 24. Suidas: πλάνη, ἡ τοῦ σκοποῦ ἀπότευξις. Hesychius: πλάνη, ἀπάτη.

ΠΛΑ'ΝΗΣΙΣ, *error*, *erratio*, *aberratio*. הוֹלֵלָה, *insania*. Aqu. Cohel. II. 12. — *מְהוֹלָל, *insane*. Aqu. Cohel. II. 2. ubi πλάνησις, si vere tribuendum est Aquilæ, ex mea sententia transitive explicandum est de *eo*, *qui alios in errorem seducit*, d *aut a recto tramite aberrare facit*. Vide infra s. מַתְעֶה — מְבוּכָה, *perplexitas*. Ies. XXII. 5.—מַתְעֶה, part. Hiph. *errare faciens*, *seducens*. Ies. XXX. 28. — נָפָה, *agitatio*. Ies. XXX. 28. — עִוְעִים plur. *perversitates*. Ies. XIX. 14. Arab. غوب, *errare*, *seduci*.— צַח שְׁפָיִם, *serenus clivorum*. Jerem. IV. 11. ad quem locum Cappellus in Nott. e Critt. p. 520. (cui equidem lubenter accedo): Non video, unde habeant illud πλανήσεως, non enim habetur in Hebraico, neque שְׁפָיִם quidquam tale significat, nisi forte legerint שְׂפָתַיִם, *labia*, ut ventus nitidus labiorum sint sermones elegantes, et verba blanda, quibus aliquis inducitur in errorem ac facile decipitur. — תּוֹעָה. Nehem. IV. 8. Ies. XXXII. 6. — תְּעוֹת infin. *er*- f *rando*. Ez. XLVIII. 11.—תּוֹעֵבָה, *abominatio*. Ez. XLIV. 13. ubi non legerunt תּוֹעָה, sed recte sensum expresserunt, nam תּוֹעֵבָה h. l. *scelera* notat, quæ sæpius in SS. *errores* dicuntur.

'ETE'PA ΠΛΑ'ΝΗΣΙΣ, *alter seu diversus error*. חֲלָקוֹת et מַהֲתַלּוֹת, *blanditiæ et ludificationes*. Ies. XXX. 10. Sermo ibi est de vaticiniis gra- g tis, quantumvis falsis, quæ, quatenus opponuntur vaticiniis ingratis, sed veris, recte ἑτέρα πλάνησις dici possunt.

*ΠΛΑΝΗΤΕΥ'Ω. Hoc vocabulum apud Suidam et Hesych. legi monuit Schneiderus. Occurrit quoque Lev. XVI. 21. in margine cod. Coisl. et Lips. sed dubito, an suo loco legatur K. Quidni? Potest ibi h respondere Hebr. שָׁלַח, *mitto*, *dimitto*, ac πλανητεύειν tunc significaret *errare facere*, sc. per desertum.

ΠΛΑΝΗ'ΤΗΣ, *erraticus*, *vagabundus*, *vagus*, *erro*, *qui huc illuc vagatur*. נֹדֵד part. *vagans*. Hos. IX. 20. ἔσονται πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, erunt *vagi* in gentibus. Suidas: πλανήτης, ξένος. καὶ πλανῆται, οἱ τῇδε κἀκεῖσε περινοστοῦντες. Apud Hesy- i chium πλανῆται inter alia exponuntur μετανάσται, *profugi*.

ΠΛΑΝΗ'ΤΙΣ, *erratica*, *vagabunda*. Job. II. 9. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur.

ΠΛΑ'ΝΟΣ, *erro*, it. *error*. מְשׁוּגָה, *error*. Job. XIX. 4. in notione *erroris*.—פַּחֲזוּת, *levitas*. Jer. XXIII. 32. ubi tamen loco πλάνοις ex ed. Compl. πλάναις legendum videtur.

a Hesych. πλάνος, πλανήτης, ἀπατεών, ubi vid. Intt.

ΠΛΑ'Ξ, *tabula*. לוּחַ, idem. Exod. XXXI. 17. XXXII. 14. πλάκες λίθιναι, tabulæ lapideæ. Prov. III. 3. γράψον αὐτὰς ἐπὶ πλακὸς καρδίας, scribe illas in tabula cordis tui. Vide et Prov. VII. 3. et ad h. l. Drusii Miscell. Cent. I. c. 106. et Jerem. XVII. 1. Sic δέλτους φρενῶν b et φρενὸς dixerunt profani. Vide supra in v. γράφω. — *עֵץ, *lignum*. Inc. Gen. VI. 14. ubi πλάκες *tabulas ligneas* significat.

ΠΛΑ'ΣΜΑ, *figmentum, vas a figulo formatum*, item *formatio, creatio*, et *creatura*. דֶּרֶךְ, *via*. Job. XL. 14. ἀρχὴ πλάσματος κυρίου. Bene quoad sensum. Nam *viæ Dei* sunt h. l. *opera Dei, creaturæ*, quam notionem c h. l. quoque habet πλάσμα. Cæterum loco πλάσματος fortasse legendum πλασμάτων. — יָצַר. Ps. CII. 13. Hab. II. 18. Adde Aqu. Ies. XXVI. 2. et Hebræum Int. Genes. VIII. 21. — מַעֲשֶׂה, *opus*. Ies. XXIX. 16. μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι; num dicit *vas fictile* figulo? Sic Aristophanes Avib. p. 673. homines d vocat πλάσματα πηλοῦ, vasa luto formata. Conf. L. Bos. Exerc. ad Rom. IX. 20. pag. 112. Reperitur præterea apud LXX Ies. XLV. 9. ubi πλάσμα de suo addiderunt e serie orationis. Judith. VIII. 25. τὸ πλάσμα τῆς καρδίας, *figmentum cordis*. Hesych. πλάσμα, σχηματισμὸς, ψεῦσμα, ἢ κτίσμα.

ΠΛΑ'ΣΣΩ, *formo, fingo*. בָּרָא, *effingo, mentior*. 1 Reg. XII. 33. — e חוֹלֵל Pih. a חוּל, *gigno*. Psalm. LXXXIX. 2. — *חוֹתָם, *sigillum*. Job. XXXVIII. 14. ἔπλασας. Legerunt חָתַם. — יָצַר. Genes. II. 7. Exod. XXXII. 4. Psalm. XXXII. 15. et alibi sæpius. Adde Aquilam Ies. XLIV. 12. ἔπλασεν. — כּוֹנֵן Pih. a כּוּן, *apto*. Deut. XXXII. 6. Psalm. CXVIII. 73. — *מָעוֹג, *subsannatio*. Symm. Psalm. XXXIV. f 16. πεπλασμένως. Deduxit sine dubio ab עוּג, quod in l. Arab. *torquere, distorquere* notat. Qui fingit aliquid, is torquet verba. Sic et nos gedrehete Reden, *wrested expressions*. Cæterum in Symmacho fortasse scribendum est: ἐν ὑποκρίσει ῥημάτων s. φθιγμάτων πεπλασμένων. Certe Hieronymus habet: *in simulatione verborum fictorum*. Aliter g Michaëlis in Supplem. pag. 1846. scribens: Plane conjecturale est. Cum videret, עֻגָה *speciem panis* esse, conjecit, verbum significare πλάττειν, *quod panis formatur*. — *מַעֲשֶׂה, *opus*. Inc. Ies. XLI. 29. οἱ πλάσσοντες ὑμᾶς: ubi pro מַעֲשֵׂיהֶם legit cum LXX עֹשֵׂיכֶם. — נָצַר, *custodio*. Proverb. XXIV. 12. Ies. XLIX. 8. Utrobique legerunt יָצַר. h — עָצַב pih. *dolore afficio*, item: *formo, fingo*, quasi *premendo* et *compingendo*. Job. X. 8. — עָשָׂה, *facio*. Job. X. 9. μνήσθητι δὴ, ὅτι πηλόν με ἔπλασας, recordare quæso, quod ut lutum me *formaveris*. Vide et Ies. XXIX. 16. et confer L. Bos. Exercit. ad Rom. IX. 20. ubi observat, πλάσσειν proprie dici de *figulo*. — צוּר, verbum, *obsideo*. Psalm. i CXXXVIII. 4. Non arbitror, LXX legisse יָצַר, nam צוּר quoque interdum *formare* notat. Vide ad h. l. Rosenmüllerum et adde 2 Sam. XXII. 47. sec. ed. Compl. Idem valet de — צוּר, nomen, *rupes*. Hab. I. 12. ἔπλασέ με, ubi haud pauci existimant eos accepisse pro וִיצַרְתַּנִי, a יָצַר, *formare*, id quod etiam non repugnat. — שָׂבַע, *satior*. Ies. LIII. k 11. πλάσαι τῇ συνέσει, *formare* intellegentia. Sed Grabius Diss. de Vitiis LXX Intt. pag. 39. nullus dubitat, πλῆσαι hic legendum esse, cum

LXX Intt. שָׂבַע alias sæpius πλήθω et ἐμπλήθω verterint. Vigilius Tapsensis: *videbit lucem et saturabitur sapientia.* Vide quoque Cappelli Notas Critt. p. 60. Sap. XV. 7. 9. ubi de *figulo* dicitur, coll. 11. 12. 16. De *creatione* adhibetur 2 Macc. VII. 23. ὁ πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν.

ΠΛΑ'ΣΤΗΣ, *fictor, figulus, formator, creator.* רוֹצֵר. Aqu. Theod. Ies. LXIV. 8. Aqu. Zach. XI. 13. — צוּר, *rupes.* Al. 2 Sam. XXIII. 3. Vide supra s. πλάσσω.

ΠΛΑ'ΣΤΙΓΞ, *lanx e jugo s. librili suspensa, cui pondus imponitur, statera.* Sap. XI. 23. ὡς ῥοπὴ ἐκ πλαστίγγων ὅλος ὁ κόσμος, tanquam momentum e stateris totus mundus. Vide et 2 Maccab. IX. 8. Hesych. πλάστιγξ, μάστιξ, ἢ τοῦ ζυγοῦ τὸ ἀντίῤῥοπον, καὶ τὸ νῦν λεγόμενον λίτρα.

ΠΛΑ'ΤΑΝΟΣ, *platanus, arbor,* a πλάτος vel πλατὺς, *a late diffusis ramis et foliis sic dicta, quibus umbram præbet gratissimam, adeo ut gentes vectigal pro umbra pendant.* Vide Plin. XII. c. 3. אֵלָה, *quercus.* Symmach. Hos. IV. 13. πλάτανος ἐπισκιάζουσα, *platanus obumbrans.*—עַרְמוֹן. Gen. XXX. 37. ubi quoque Chald. Syr. et Arabs vocem Hebr. de *platano* acceperunt. Vide ad h. l. Rosenmüllerum. Confer quoque Sir. XXIV. 16. Cæterum videtur mihi πλάτανος a LXX sensu latissimo adhibitum esse pro *omnibus arboribus alioqui infrugiferis, ac solius umbræ beneficio commendandis.*

ΠΛΑΤΕΙ'Α, sc. ὁδὸς, *via lata, platea.* אֶשְׁנָב, *fenestra.* Prov. VII. 6. ἀπὸ γὰρ θυρίδος — εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα: ubi vel אֶשְׁנָב *de quovis loco ab omnibus lateribus aërem excipiente* explicarunt, aut, quod mihi magis placet, omissis verbis בְּעַד אֶשְׁנַבִּי, quæ vel non intellegebant, vel lingua vernacula exprimere non valebant, εἰς τὰς πλατείας, sententiæ magis exornandæ causa, addiderunt verbo נִשְׁקָפְתִּי. — חוּץ, in plur. חוּצוֹת, *foras.* Ps. XVII. 46. Ies. XV. 3. Ezech. VII. 19. — מִצְפָּה, *Mizpa,* nomen urbis. Symm. Hos. V. 1. Legisse hic videtur vocem ea ratione punctatam, qua *speculam* significat. Ita Bielius. Sed mihi potius Symmach. cum Arabe מִצְפָּה de ipso *tractu* intellexisse videtur, *in quem speculatores prospiciunt.* Certe Arabs reddidit كسلك, *tractus.* — קֶרֶת, *civitas.* Proverb. IX. 14. — רְחֹב. Genes. XIX. 2. Jud. XIX. 15. 17. 20. et alibi sæpius. Sir. XXIII. 28. ἐν πλατείαις πόλεως, *in foro,* h. e. *palam, publice.* Opponitur peccatis in secreto et tenebris commissis.

ΠΛΑ'ΤΟΣ, *latitudo.* *אֲדָמָה, *terra.* Dan. XII. 2. sec. cod. Chis. ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς. Sensum expresserunt. — כַּף, *curvatura.* Genes. XXXII. 25. 32. — *לוּחַ, *tabula.* Inc. Prov. III. 3. ἐπὶ πλάτος. Ita quoque legitur in Cod. Alex. Olim statuebam, lectionem πλάτος vitiosam esse, et in πλακὸς emendandam, quam tamen conjecturam, quanquam per se facilem, nunc repudio. Nam *latitudo cordis* et *tabula cordis* parum differunt, nec video, quidni πλάτος in tali orationis serie per *latam tabulam* verti possit. Accedit, quod Hieronymus in Habac. v. 11. hunc locum ita laudet: *describe eam super latitudinem cordis.* — *מְלֹא־רֹחַב, *plenitudo latitudinis.* Aqu. Symm. Theod. et LXX Ies. VIII. 8. — מֶרְחָב. Hab. I. 6. — פְּרָזוֹת, *villæ.* Theodotio Zachar. II. 4. εἰς πλάτος. Non male quoad sensum. — פְּתָא, Chald. Esdr. VI. 3. — רַהַב, *supertia,* item *Ægyptus.* Ies. LI. 9. Theodotio Ies. XXX. 7. Utrobique legerunt רֹחַב.

a — רָחָב, *latus.* Nehem. III. 8. XII. 37. — רֹחַב, *latitudo.* Gen. VI. 15. XIII. 17. Exod. XXV. 10. et alibi sæpius. Adde Aqu. Symm. Ezech. XL. 5. — רְחוֹב, *platea.* Nehem. VIII. 3. Præterea legitur Proverb. XXII. 20. ubi verbis πλάτος τῆς καρδίας nihil respondet in textu Hebr. Desumta autem sunt hæc verba e cap. VII. 3. Confer Jaegerum ad *b* h. l. Adde 2 Maccab. IX. 8. XII. 16.

ΠΛΑΤΥ'ΝΩ, *dilato, augeo.* כָּשָׂה, *obducor,* sc. *adipe.* Deuter. XXXII. 15. ubi ἐπλατύνθη ab Arabe recte vertitur: *obesus factus est.* — *מֻרְבֶּכֶת, *fricta.* Symm. Lev. VI. 21. πεπλατυμένην, ubi videndus est Montfauconius. — פֶּרֶה (ה pro א), *onager.* Jerem. II. 24. Hic legerunt *c* פָּרָה, *fœtifico.* Cappello in Notis Critt. ad h. l. p. 520. legisse videntur פְּתָה, quod Chaldaice est πλατύνειν. — פָּרַץ, *erumpo.* Genes. XXVIII. 14. — פָּשָׂה. Al. Levit. XIII. 7. — הִפְתָּה : פִּתָּה : פָּתָה, Kal, Pih. et Hiph. *pellicio,* item *dilato,* ex usu l. Syriacæ et Chald. unde subst. פְּתָי est *latitudo,* Dan. III. 1. Genes. IX. 27. πλατύναι ὁ *d* Θεὸς τῷ Ἰάφεθ, *dilatet* Deus Japheto, sc. posteritatem aut τὴν κατοίκησιν, ubi Rosenmüllerus confert Arab. فتا, *liberalem, munificum esse.* Deut. XI. 16. πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, cave tibi, ne *dilatetur* cor tuum: ubi pro πλατυνθῇ alii libri habent πλανηθῇ. Πλατύνεσθαι ἡ καρδία autem dicitur, *quando facile aliquid obliviscitur.* Confer Deuter. *e* VI. 12. sec. cod. Alex. et ed. Ald. ubi nihil ei in textu Hebr. respondet, nisi ad vocem שָׁכַח referre velis. Prov. XX. 22. XXIV. 28. μηδὲ πλατύνου σοῖς χείλεσι, neque *decipias* s. *lactes* sermonibus tuis. Adde Symm. Job. XXXI. 27. εἰ ἐπλατύνθη. (Sic enim necessario scribendum est loco impressi ἐπλαθύνθη, quæ lectio vitiosa, quam etiam retinuit pro more suo Bahrdtius, erroribus typothetarum annumeranda est.) Montfauconius ibi conjicit legendum esse ἐπλανήθη. Ingeniosa quidem conjectura, quæ versione Alexandrina confirmari videtur (ubi legitur ἠπατήθη), sed nullo modo necessaria. Vulg. habet *lætatum est,* (si nempe lectio sana est, nec facta est e barbaro *latatum* pro *dilatatum.* Nisi quis malit *lactatum* legi, quod non male responderet Græcæ voci ἠπατήθη.) qua versione, quæ aperte e Symmacho desumta est, rationem habuit formulæ Hebr. *dilatatur cor,* s. *dilatatio cordis,* quæ eundem sensum habet. Conf. Glass. Philol. S. pag. 1199. פָּתָה autem *dilatationis* significationem habere, jam supra est a me observatum. — הִרְחִיב : רָחַב, Kal et Hiph. Ps. IV. 1. εἰσήκουσάς μοι ἐν θλίψει, ἐπλάτυνάς με, audivisti me in afflictione, dilatasti me, h. e. non: *exhilarasti me,* ut Bielius interpretatus est, sed: *liberasti ex angustiis.* Conf. Glassii Philol. S. p. 958. et 1199. Psalm. XXXIV. 24. ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, dilatarunt contra me os suum, quo metonymice significatur *petulans insultatio* et ἐπιχαιρεκακία, coll. Ies. LVII. 4. Psalm. CXVIII. 32. ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου, quando dilatasti h. e. *exhilarasti* cor meum. Conf. Elsnerum ad 2 Cor. VI. 13. p. 149. et Vitringam ad Ies. LX. 5. p. 806. et v. πλατυσμός. Ies. V. 13. ἐπλάτυνεν ὁ ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, dilatavit infernus animam suam, h. e. *insatiabili cupiditate ardet.* Confer Hab. II. 5. et v. πλατύψυχος. Al. Psalm. XXIV. 18. — רָחָב, *latus.* Jer. LI. 58. — *שָׁכַח, *obliviscor.* Inc. Deut. VI. 12. μὴ πλατυνθῇ (ubi Montfauc. iterum vitiose πλαθυνθῇ

a edi jussit) ἡ καρδία σου, καὶ ἐπλάθη, ad quem locum Scharfenbergius: Est hæc lectio Cod. Alex. interpolati e loco simili cap. XI. 16. Conf. supra s. פָּתָה. —*שָׂרַךְ, *implico, intrico.* Jerem. II. 23. τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν. Eam significationem verbo tribuerunt, quæ superest in شرك et مشركة via regia, am-*pla, aperta.* 1 Macc. III. 13. ἐπλά-

b τυνε (*amplificavit*) δόξαν τῷ λαῷ αὐτοῦ, magnam et multam gloriam conciliavit populo suo. Vide Syrum.

ΠΛΑΤΥ'Σ, *latus, amplus.* הִרְחִיב, Hiph. *dilato.* Symm. Ps. XXIV. 18. πλατῦναι. — רָחָב, *latus.* Neh. IV. 19. IX. 35. Psalm. CXVIII. 96. — רְחַב יָדַיִם, *latus manibus.* Genes. XXXIV. 21. 1 Par. IV. 40. Neh.

c VII. 4. — רְחַב נֶפֶשׁ, *tumens anima.* Aqu. Prov. XXVIII. 25. πλατὺς ψυχῇ. — Vide supra s. v. εὐρύχωρος.

ΠΛΑΤΥΣΜΟ'Σ, *latitudo, dilatatio, locus latus,* et metaphorice, si de corde adhibetur, *lætitia, gaudium.* מֶרְחָב, idem. 2 Sam. XXII. 20. ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμὸν, eduxit me in latitudinem, h. e. *in locum am-*

d *plum et spatiosum,* coll. Ps. XVII. 22. Ps. CXVII. 5. ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμὸν, exaudivit me et eduxit in *locum late patentem,* h. e. liberavit. — רְחָבָה. Psalm. CXVIII. 45. ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, ambulabam in *lætitia.* Conf. πλατύνω. Sir. XLVII. 13. κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ, diversatus est in *latitudine* seu *dilatatione,* h. e. *late regnavit.*

e ΠΛΑΤΥ'ΨΥΧΟΣ, *latus anima s. desiderio,* h. e. *valde inhians, insatiabilis.* רְחַב נֶפֶשׁ, *tumens anima,* h. e. *insatiabilis,* secundum alios Intt. *tumidus, superbus.* Symmach. Prov. XXVIII. 25. LXX ibi habent ἄπληστος. Conf. πλατύνω.

ΠΛΕ'ΓΜΑ, *quod nexum s. contextum est, corona plectibilis.* צְפִירָה, *cidaris.* Aqu. Theod. Ies. XXVIII. 5. Confer Paschalium de Coron.

f Lib. I. cap. 13. p. 37.

ΠΛΕΙΑ'Σ, *Pleias, sidus seu astrum inter os Tauri ad caudam arietis a pluribus stellis, vulgo septem, sic dictum,* aut *primum navigationis tempus ostendens* (a πλέω *navigo*). Latine Vergiliæ dicitur. כִּימָה. Aqu. Symm. Job. XXXVIII. 31. πλειάδος. Symm. Theod. Amos V. 8. — עָשׁ. Job. IX. 9. Sed vide-

g tur ibi ordo nominum perturbatus, ut adeo πλειάδα quoque ad כִּימָה referendum sit. Hesychius in v. Ὠρίων sub fine Lexici: Ἐνοῦνται δὲ καὶ ἐν τῇ Πλειάδι ἑπτὰ ἀστέρες συνεχεῖς καὶ καταπεπυκνωμένοι πρὸς ἀλλήλους, οὐχὶ δὲ ἕξ, ὅπερ τινὲς (v. c. Suidas: Πλειὰς, τὸ ἑξάστερον) οἴονται. κεῖνται δὲ ἐν τριγωνοειδεῖ σχήματι. Adde Homer.

h Il. Σ, 486. et vide Vossium Illustr. ad Virgil. Georg. I. 137.

ΠΛΕΙ'ΩΝ, *amplior, copiosior,* πλεῖον, *plus, præstantius,* compar. a πολύς. בֶּצַע, *lucrum.* Malach. III. 14. τί πλεῖον; ubi alii πλέον habent. — *הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *adduco.* Ies. XVI. 3. πλείονα βουλεύου, h. e. *diu* consulta, quid sis facturus. In textu Hebr. legitur: הָבִיאִי עֵצָה, *affer consilium.* — הַרְבֵּה, *multum.* Jon. IV. 12. — מִשְׁמָן, *pinguedo.*

i Ps. LXXVII. 35. ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτοῦ: ubi ex nonnullorum sententia legerunt a מָנָה, *numeravit.* Sed rectius vidit Hieronymus Epist. ad Sun. et Fretel. p. 650. T. II. Opp. ed. Martian. LXX, Theod. et Quinta ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν. Quod quidam non intellegentes pro πίοσιν putaverunt scriptum πλείοσιν. Sic nunc in ed. Ald. et Complut. legitur. Ies. XVII. 4. ubi tamen pro πλείονα alii rectius πίονα habent. Vide quoque infra s. v. שָׁכַן. —

a עוֹד, *adhuc*. Gen. XLVI. 30. ἔκλαυσε κλαυθμῷ πλείων, flevit acriter s. vehementer. In Ed. Rom. perperam legitur πίων. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — רַב, in plur. רַבִּים, *multus*. Exod. XXIII. 2. Lev. XV. 24. XXV. 51. Deut. XX. 1. et alibi sæpius. — רֹב. *multitudo*. Lev. XXV. 16. — רֹהַב, *robur*. Psalm. LXXXIX. 11. τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος b καὶ πόνος, *præstantius* eorum labor et molestia: ubi Grotio legisse videntur וְרֻבָּם. Vide quoque ad h. l. Rosenmüllerum. Conf. Matth. VI. 25. XII. 41. — שָׁמֵן, *pinguis*. 1 Par. IV. 40. εὗρον νομὰς πλείονας, invenerunt pascua ampliora. Sed legendum videtur πίονας, *pinguia*. — תְּשׁוּרָה, *donum*. 1 Sam. IX. 7. πλεῖον, h. e. quoad sensum: *aliud præ-* c *ter panem donum*. Loco תְּשׁוּרָה, *munusculum*, videntur legisse תְּשָׁאֵרָה a rad. שָׁאַר, *reliquum esse*. Ep. Jer. v. 13. abstergunt a simulacris pulverem, ὅς ἐστι πλείων ἐπ' αὐτοῖς, ubi πλείων pro positivo, *permultus, copiosus*, positum est. Conf. Luc. XI. 53. et Krebsii Obss. Flavian. p. 401. seq.

ΠΛΕΙ'ΩΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *amplior* d *fio*. רָבָה, *multiplicor*. Exod. I. 12.

ΠΛΕΙ'ΩΝ ΕΙ'ΜΙ', *plus sum, amplior, præstantior sum*. עָצַם, *multus sum*. Symm. Ps. XXXIX. 8. πλείω ἐστί. — רָבַב, *multiplicor*. Ies. XXII. 9. — רָדָה, *dominor*. Ezech. XXIX. 15. τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσι, ut non amplius *sint præstantiores* in gentibus. Confer Matth. XII. 42. Perperam Cap- e pello in Nott. Critt. ad h. l. p. 555. legisse videntur רְבוֹת pro רְדוֹת. Potius sensum expresserunt.

'ΕΠΙ' ΠΛΕΙ̃ΟΝ, vel una voce ἐπιπλεῖον, *amplius, admodum*. הַרְבֵּה Hiph. *multiplico*. Ps. L. 3. — חָרַב *desolor, vastor*. Jer. II. 12. Hic legerunt הָרְבֵּה pro חָרְבוּ. — יָתֵר fœm. ex רַב. Ps. LXI. 2. — יֶתֶר forma constr. Ps. CXXII. 5. Vide et 3 Esdr. X. 11. Sap. VIII. 13. f 'Επιπλείους legitur apud Thucyd. VII. 12. et superlativus ἐπιπλεῖστος apud Theophan. Chronogr. p. 291. D.

ΠΛΕΙ'ΟΝΑ ΠΟΙΕ'Ω, *plura facio*. *דִּשֵּׁן, *pinguefacio*. Symm. Ps. XX. 3. πλείονά ποιήσει: magis ad sensum. Cæterum lectio hæc Symmacho potius convenit, quam altera πίονα apud Montf. in Hex. Inter duas g enim lectiones, quarum una sensum eleganter exprimit, altera ad verbum facta est, illa recte Symmacho tribuitur. — נוֹסָף עוֹד Niph. a יָסַף, *additur adhuc*. Prov. XI. 24. — Vide supra ἀκούω.

ΠΛΕΙΣΤΑ'ΚΙΣ et ΠΛΕΙΣΤΑ'ΚΙ, *pluries, sæpius, multoties*. *כְּזֹאת, *sicut hoc*. Jud. XV. 7. sec. codd. nonnullos Holm. Non male quoad h sensum. — שֶׁבַע. 'Άλλος Psalm. CXVIII. 164. Ita Montfauconius. Sed Theodoretus, e quo sua hausit, habet: τινὲς δὲ ἑπτάκις πλειστάκις ἐξ μήνυσαν: ubi τινὲς non sunt auctores versionum Græcarum V. T., sed interpretes Psalmorum, quibus Theodoretus in conscribendo suo Commentario usus est. — פְּעָמִים רַבּוֹת, *vices multæ*. Al. Cohel. VII. 23. i Lex. Cyrilli MS. Brem. πλειστάκις, τὸ πολλαχῶς.

ΠΛΕΙ̃ΣΤΟΣ, superlat. a πολύς, *plurimus*. הַרְבֵּה Hiph. *multiplico*. Ies. IX. 3. Legerunt תַּרְבִּית, quod acceperunt pro הַרְבֵּה, *multum*. — מַרְבִּית, *multitudo*. 1 Par. XII. 29. 2 Par. XXX. 18. — רֹב, idem. Ies. VII. 22. — רַבַּת fœm. ex רַב. 2 Par. XXX. 17. 3 Macc. VII. 21. πλείστην ἢ ἔμπροσθεν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἔξον-

σίαν ἰσχηκότες, plus potestate quam antea in hostes valentes.

ΠΛΕΚΤΟ'Ν, *plexum*. קְלָעִים, *tapetes ocellati*. Inc. Exod. XXVII. 12.

ΠΛΕ'ΚΩ, *plico, necto, contexo*. עֲבֹת, *contortum*. Exod. XXVIII. 14. — צְפִירָה, *cidaris*. Ies. XXVIII. 5. πλακεὶς, sc. στέφανος, *corona plexa*. Conf. Paschalium de Coronis Lib. I. c. 13. p. 37.

ΠΛΕ'ΟΝ, i. q. πλεῖον, *plus*. בֶּצַע, *lucrum*. Al. Mal. III. 14. — *הַרְבֵּה, *multum*. Symm. Cohel. VII. 17. — יִתְרוֹן, *abundantia*. Aqu. Symm. Cohel. I. 3.

ΠΛΕΟΝΑ'ΖΩ, *abundo, augeor, plus habeo*, it. *abundare facio, abundanter emitto*. הֶאֱרִיךְ, *prolongo*. Num. IX. 22. ἡμέρας πλεοναζούσης, h. e. *integri*. — *בַּיִת, *domus*. Prov. XV. 5. ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ. Videntur legisse בְּרְבוֹת, coll. cap. XXIX. 2. 6. Bielio videntur hæc verba primo in margine explicationis causa apposita illis, quæ v. 6. sequuntur: οἴκοις δικαίων ἰσχὺς πολλή. — יָסַף, *addo*. Al. 1 Reg. XVI. 32. ἐπλεόνασεν. — מַרְבָּה, *amplum*. Ez. XXIII. 32. — סֶרַח, *redundantia*. Exod. XXVI. 12. — עָדַף, *redundo, superfluus sum*. Exod. XVI. 18. 23. Num. III. 46. 48. — רַב, *multus*. 2 Paral. XXIV. 11. — רָבָה: הִרְבָּה, Kal et Hiph. Num. XXVI. 54. 2 Sam. XVIII. 8. 1 Par. V. 23. et alibi sæpius. — שָׁלַח, *mitto*. Ps. XLIX. 20. τὸ στόμα σου ἐπλεόνασε κακίαν, os tuum *abundanter emisit* malitiam. 3 Esdr. VIII. 77. ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, peccata nostra *multiplicata sunt* super capita nostra. Sir. XX. 7. πλεονάζειν λόγῳ, *multis verbis uti, procacem esse ad loquendum*. 1 Macc. IV. 35. πλεονάζειν τὴν στρατιὰν, exercitum *supplere*: quod Polybius Lib. IV. c. 70. s. 2. dixit θεραπεύειν τὴν δύναμιν. 1 Macc. X. 41. καὶ τὸ πλεονάζον. Syrus, subintellecto μοι, transtulit: *et quidquid mihi debetur*. 2 Macc. II. 33. εὔηθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς ἱστορίας πλεονάζειν, stultum est in epitomes præfatione *nimis prolixum esse, et multas digressiones facere*: ubi τῷ ἐπιτεμεῖν opponitur.

ΠΛΕΟΝΑ'ΚΙΣ, *pluries, sæpius*. רַבַּת, sing. fœm. Ps. CXXVIII. 1. — רַבּוֹת plural. fœm. Ies. XLII. 20. — פְּעָמִים רַבּוֹת, *multis vicibus*. Psalm. CV. 40. Adde Sirac. XXXIV. 12.

ΠΡΟ'Σ ΠΛΕΟΝΑ'ΚΙΣ ΚΑΙΡΟΥ͂, *sæpenumero*. גַּם פְּעָמִים רַבּוֹת, *etiam vicibus multis*. Aqu. Cohel. VII. 23. ubi vid. Montfauconius.

ΠΛΕΟ'ΝΑΣΜΑ, *redundantia, abundantia, copia*. מַלְקוֹחַ יֶתֶר, *captura residua*. Num. XXXI. 32. ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς, erat copia residua ex prædatione.

ΠΛΕΟΝΑΣΜΟ'Σ, *abundantia, redundantia*, it. *usura frugum, fœnus*. מַרְבִּית, *multiplicatio*, item *fœnus*. Lev. XXV. 37. ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου, ad *usuram* non dabis illi cibos tuos, s. fruges. — תַּרְבִּית, *fœnus*. Lev. XXV. 36. sec. cod. Oxon. ubi reliqui πλῆθος habent. Incert. in Hex. et LXX Prov. XXVIII. 8. ὁ πληθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασμῶν, augens divitias suas cum usura pecuniæ et frugum. Ezech. XVIII. 17. τόκον καὶ πλεονασμὸν οὐκ ἔλαβε, *usuram* pecuniæ et *frugum* non accepit. Vide et Ezech. VIII. 8. 13. XXII. 12. Lex. Cyrilli MS. Brem. πλεονασμὸν, αὔξησιν. Hesychius: πλεονασμὸς, ἐπίδοσις. Balsamo ad Gregorii Nysseni Epistolam Canonicam: Πλεονασμὸς μὲν οὖν ἐστιν, ὡς ὅταν τις δῷ τινι σῖτον ἢ οἶνον, ἢ ἔλαιον, ἢ ἄλλο τι, ἐπὶ τὸ λαβεῖν ὁμογενὲς πλέον τοῦ

δεδόντες. Subjicit paulo post: ὁ δὲ τόκος λέγεται ἐπὶ νομισμάτων. Conf. Salmasium de Modo Usur. p. 320. ubi verosimile esse putat, quod, ubicunque in S. S. duæ hæ voces, τόκος et πλεονασμὸς, simul positæ reperiantur, altera *pecuniæ usura*, altera *frugum* significetur. Vide et Ez. Spanhemii Not. ad Aristoph. Nub. v. 1291.

ΠΛΕΟΝΑΣΤΟ'Σ, *abundans, multus.* Hinc:

ΠΛΕΟΝΑΣΤΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *abundans facio, augeo.* הִרְבָּה Hiph. idem. Deut. XXX. 5. πλεοναστόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου, *augebit te super patres tuos*, h. e. *feliciorem et potentiorem te reddet.*

ΠΛΕΟΝΕΚΤΕ'Ω, *plus habere cupio, plus justo acquiro, quæstui deditus sum.* בָּצַע, idem. Ezech. XXII. 27. ὅπως πλεονεξίᾳ πλεονεκτῶσι, ut avaritia *lucrentur.* Hab. II. 9. ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν (pro κατὰ πλεονεξίαν) κακὴν οἴκῳ αὐτοῦ, qui avaritia mala *plus justo acquirit* familiæ suæ. Οἱ λοιποὶ Job. XXVII. 8. Vulgat. *si avare rapiat.* Aqu. Symm. Theod. Prov. I. 19. Symm. Prov. XV. 30. — *בְּצַעֲנַנִּים, *in Sahananim.* Jud. IV. 11. πλεονεκτούντων. Legerunt ex nonnullorum sententia בְּצָעִים a בָּצַע. Sed בצע Syriace *fraudare* notat.

ΠΛΕΟΝΕ'ΚΤΗΜΑ, *lucrum, quæstus.* בֶּצַע, idem. Ies. LVI. 11. Aqu. Gen. XXXVII. 25.

ΠΛΕΟΝΕ'ΚΤΗΣ, *plus habere avidus, avarus, lucri studiosus.* בֹּצֵעַ, idem. Aqu. Symm. Psalm. IX. 24 Sirac. XIV. 9.

ΠΛΕΟΝΕΞΙ'Α, *avaritia, plus habendi cupiditas,* it. *quæstus.* Adhibetur quoque de *omnibus sceleribus et impie factis, quæ ex avaritia et lucrandi cupiditate oriri solent.* בֶּצַע, idem. Jud. V. 19. πλεονεξίαν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον, *quæstum* argenti non accipiebant. Psalm. CXVIII. 36. εἰς πλεονεξίαν, ad *avaritiam.* Ita Bielius. Sed mallem h. l. πλεονεξίαν de idolis aut *idolorum cultu* explicare, coll. Ez. XXXIII. 31. ubi LXX בֶּצַע per μιάσματα interpretantur. Sc. בֶּצַע, *avaritia*, est inversis literis עָצָב, *idolum.* Anastasius: πλεονεξίαν δὲ πολλάκις καλεῖ τὴν εἰδωλολατρείαν, provocans ad locum Pauli Ephes. V. 5. πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης. Vide et Jerem. XXII. 17. Aquil. Symm. Theodot. 1 Sam. VIII. 3. Al. Ex. XVIII. 21. — בֶּצַע כֶּסֶף. Inc. Exod. V. 18. — חָמָס, *violentia, injuria.* Symm. Hab. I. 9. 17. II. 17. Hesych. πλεονεξία, τὸ πλέον τοῦ δέοντος ἐκ τινὸς λαμβάνειν. Suidas: πλεονεξία, ἡ ὑπὲρ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ πλείονος βλάβη. Idem hanc vocem apud Oratores ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ δίκαιον ἀξιούντων πλέον ἔχειν, καὶ τὸ πλεονεκτεῖν dici docet.

ΠΛΕΥΡΑ', *latus, ubi sunt costæ,* et in plurali *costæ ipsæ,* it. *lumbus.* Non solum autem *latus corporis* notat, sed etiam, ut Lat. *latus*, metaphorice de aliis rebus, v. c. ædificiis, montibus, fluviis, adhibetur. אָפִיק, *fortis.* Job. XL. 13. Sc. in lumbis robur est. — חֲלָצַיִם, *lumbi.* 1 Reg. VIII. 19. ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν σου, filius tuus, qui egressus fuerit e *lumbis* tuis. Sic Sir. XXX. 11. θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, contunde *lumbos* ejus, et ibid. XLII. 7. οἰκέτῃ πονηρῷ πλευρὰν αἱμάξαι, servo maligno *lumbum* cruentare. — יָצִיעַ, *stratum.* 1 Reg. VI. 6. ἡ πλευρὰ ἡ ὑποκάτω. — עֶצֶם, *os, ossis.* Job. XL. 13. — פְּעָמוֹת plur. Symm. Exod. XXV. 12. — צַד. Numer. XXXIII. 55. 2 Sam. II. 16. XIII. 34. Inc. Jos. XXIII. 13. — צֵלָע : צֶלַע. Gen. II. 21. 22. 2 Sam. XVI. 13. ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους, ubi Inc. κλίτος habet. Vulgat. *ex latere.*

a ΠΛΕΥΡΟ'Ν, idem. יַרְכָה. Psalm. XLVII. 2. τὰ πλευρὰ τοῦ Βοῤῥᾶ. — עִלְעִין Chald. plur. costæ. Dan. VII. 5. — צַד. Exod. XXX. 4. XXXVII. 31. — *צִיר, dolor, tormen. Dan. X. 16. sec. cod. Chis. ubi tamen vox Hebr. ligaturas ossium (conf. 1 Sam. IV. 19.) notat, nisi statuere malimus, eos צְדִים, latera, aut צְדוֹ legisse. — צֶלַע. Exod. XXVII. 7. b XXXVIII. 6. Ezech. XLI. 6. 26. τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου, ubi Schol. τὰ πάχη.

ΠΛΕ'Ω, navigo. בוֹא, venio. Jon. I. 3. τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν, ut navigaret cum illis. Conf. Act. XXVII. 24. — מְלֹא, plenitudo. Ies. XLII. 10. πλέοντες αὐτὴν, navigantes illud, sc. mare. Sic bene h. l. interpretati sunt formulam Hebr. plenitudo c maris ob seriem orationis. Cæterum ita πλέειν cum accusativo construitur. Sir. XLIII. 29. 1 Macc. XIII. 29. et Act. XXVII. 2.

ΠΛΗΓΗ', plaga, ictus, damnum, strages. דֶּבֶר, pestis. Symm. Hos. XIII. 14. Theodot. Amos IV. 10. — הֶחֱלִי pro הֶחֱלָה Hiph. a חָלָה, morbo afficio. Ies. LIII. 10. ubi sine dubio חֳלִי legerunt. — הַכּוֹת d infin. ex הִכָּה Hiph. Deut. XXV. 2. — זֹאת, hoc. Job. XLII. 15. μετὰ τὴν πληγήν. Bene quoad sensum. — כְּאֵב, dolor. Job. II. 13. — מַגֵּפָה. Num. XIV. 37. XXV. 8. 9. 17. et alibi sæpius. Adde Symm. Exod. IX. 14. — מְחוּמָה. Inc. 1 Sam. V. 9. — *מַטֶּה, virga. Ies. X. 24. Homer. Iliad. O', 17. σὲ πληγῇσιν ἱμάσω. Sic Jupiter ad e Junonem. — *מַכְאוֹב, dolor. Ies. LIII. 3. — *מַכָּה. Levit. XXVI. 21. Num. XI. 33. Deut. XXV. 3. et alibi sæpius. Adde Symmach. Ies. I. 6. — מֻכֶּה part. Hoph. ex הִכָּה Hiph. percussus. Ies. LIII. 4. εἶναι ἐν πληγῇ, ubi tamen non legerunt מַכָּה. — מָקוֹר, fons. Lev. XII. 7. ubi tamen alii pro πληγῆς habent πηγῆς. Non inepte quidem statui posset, πληγῆς esse h. l. e voce f πηγῆς ortum (Confer var. lect. Jud. XV. 19.), nisi contrarium suaderet locus Marc. V. 28. 29. ubi ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος, s. fluxus sanguinis, quo mulier illa a Christo sanata laborabat, μάστιξ vocatur. Potest itaque et h. l. voci πληγὴ morbi notio subjici. — מֻרְדָּף part. Hoph. persecutione agitatus. Ies. XIV. 6. πληγῇ θυμοῦ. — נֶגַע. Exod. XI. 1. 2 Par. g VI. 28. — נְגֹף infin. Ies. XIX. 22. — נֶגֶף, nomen. Exod. XII. 13. Numer. VIII. 19. Jos. XXII. 17. — *נִקָּיוֹן, munditiea. Aqu. Amos IV. 16. πληγὴν sec. cod. Barb. Videtur merum glossema esse, aut e v. 10. huc transiisse. — רֶגַע, momentum. Ex. XXXIII. 5. ubi sine dubio נֶגַע legerunt. — שֵׁבֶט, virga. Prov. XXII. 8. XXIX. 15. Ies. h XXX. 31. Sap. V. 12. πληγῇ ταρσῶν, alarum ictu. Sirac. XXVII. 26. πληγὴ δολία, malum, quod alteri dolose machinaris. 1 Macc. V. 3. ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην: ubi πληγὴ stragem notat, quam exercitus patitur. Vide ibid. VII. 22. VIII. 4. De quovis damno, summa miseria et statu tristissimo legitur hæc vox 1 Macc. XIII. 32. coll. v. 34. Ibid. i III. 29. Philo de Vita Mosis pag. 624. τοσαύταις μὲν δὴ πληγαῖς καὶ τιμωρίαις Αἴγυπτος ἐνουθετεῖτο. Vide etiam Krebsii Obss. Flav. p. 313. seq. et Loesneri Obss. e Philone p. 508.

ἌΞΙΟΣ ΠΛΗΓΩ͂Ν, dignus plagis. בֶּן הַכּוֹת, filius percutiendi, h. e. qui meretur, ut percutiatur. Deuter. XXV. 2.

ΠΛΗ˜ΘΟΣ, *multitudo.* בֶּצַע, *lucrum.* Mich. IV. 13. ἀναθήσεις τῷ κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν. Sc. בֶּצַע notat h. l. *lucrum turpe*, unde πλῆθος h. l. significabit *divitias, opes, et quidem male partas.* — גֹּבַה, *elatio.* Psalm. IX. 25. (X. 4.) ubi pro גֹּבַה nonnullis legisse videntur כְּרֹב, vel כְּרֹבָה, aut כְּרֻבָּה. Vide Schultensii Opera Minora p. 181. Sed potuerunt quoque ita sensum exprimere, ut πλῆθος h. l. *magnitudinis* aut *vehementiæ* notionem habeat. Idem valet de Inc. Int. qui secundum Catenam PP. GG. in Psalmos p. 185. h. l. habet: κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ μετεωρισμοῦ αὐτοῦ. — *דָּבַר, *loquor.* Zach. IX. 10. Legerunt רַבָּה, aut רֹב. — *דָּם, *sanguis.* Ezech. XXXII. 6. ἀπὸ τοῦ πλήθους σου, ubi pro מִדָּמְךָ videntur legisse מֵרֻבְּךָ. — הָמוֹן. Gen. XVII. 4. Jud. IV. 7. 2 Sam. XVIII. 29. et alibi sæpius. Symm. Theodot. Ies. XXXI. 4. — *הָמוֹן, *Hamon*, nomen proprium. Aquil. Cant. VIII. 11. ἐν ἔχοντι πλῆθος, ubi verba בְּבַעַל הָמוֹן, *in Baal Hamon*, appellative accepit. — *המון Chald. pron. plur. *ipsi.* Dan. II. 35. Hic המון legerunt. — *הָמַן, *divagor.* Symm. Ezech. V. 7. τὸ πλῆθος ὑμῶν. Versio hæc, ut reliquorum Intt. GG. hujus loci versiones, omni fere sensu caret. זִיז, *splendor.* Symm. ac Theod. Ies. LXVI. 11. Legisse videntur זִיו a זָוָה, Arab. زوي, *collegit, congessit.* Vide Simonis Lex. Hebr. s. h. v. et sub מָזוֹן. — יָד *manus.* Ezech. XXVIII. 9. Arab. يد de *manipulo* et *agmine* dicitur. Confer Proverb. XXVI. 6. — כָּבֵד, *gravis.* Exod. VIII. 24. — כֹּבֶד, *gravitas.* Ies. XXI. 15. Utraque vox quandoque de *multitudine* adhibetur. — *כַּבִּיר, *magnus* et *multus.* Aquil. 1 Sam. XIX. 16. τὸ πᾶν πλῆθος, *magna copia.* Ita Theodoretus. In margine Cod. Coislin. hæc verba tanquam scholion adferuntur, qui adjicit θ χωβίρ. — *מִבַּעַד, *intra.* Ed. Quinta Cant. IV. 1. ἀπὸ πλήθους. Legit fortasse מִבְּעִי a בָּעָה, quod notat *intumescere, ebullire fecit*, adeoque ad *abundantiam et copiam* in universum transfertur, unde בְּעִי est *acervus, tumulus.* — מָלֵא, *plenus sum.* 2 Sam. XXIII. 7. ubi pro πλῆθος alii πλήρης habent. Videntur legisse מְלֹא. — מְלֹא, *plenitudo*, item: *multitudo.* Gen. XLVIII. 19. εἰς πλῆθος ἐθνῶν, multitudo gentium. Rom. XI. 25. dicitur πλήρωμα τῶν ἐθνῶν. Confer Luc. XIV. 23. — מִסְפָּר, *numerus.* Psalm. CXLVI. 4. ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρων. — מַצָּב, *statio.* Inc. 1 Sam. XIV. 11. Quemadmodum מַצָּב h. l. *castra* notat, et idem est ac מַחֲנֶה, ita πλῆθος h. l. *exercitum* seu, *multitudinem militum* significat. — מַרְבִּית. 2 Paral. IX. 11. — סָמַר, *horreo.* Jerem. LI. 27. ὡς ἀκρίδων πλῆθος. Ita quoad sensum non male transtulerunt. Verba enim Hebraica vertenda sunt: *sicut locustæ multitudine sua terrorem injicientes.* Cappello in Notis Criticis ad hunc locum LXX vel illud סָמַר non intellexisse, vel מִסְפָּר legisse videntur. — עַם, *populus.* 2 Paral. XII. 3. Hesych. πλῆθος, ἀθροισμός, ὄχλος. — עָצַם, *potens* et *numerosus sum.* Ies. XXXI. 1. — פָּנִים plural. *facies.* Genes. XXXVI. 7. Ies. XXI. 15. Libere verterunt. — *צָבָא, *exercitus.* Dan. X. 1. sec. cod. Chis. — קָהָל, *cœtus.*

Exod. XII. 6. 2 Paral. XXXI. 18. — רַב in plur. רַבִּים, *multus*. Num. XXXII. 1. κτήνη πλῆθος (pro κατὰ πλῆθος) ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, jumenta multitudine s. multa erant filiis Ruben. Vide et Ezech. XLVII. 11. Ies. LI. 10. Aqu. Ps. LXXXVIII. 8. ubi alterum πλῆθος eliminandum est. — רִיב, *lis*. Exod. XXIII. 2. Legerunt רֹב. Sic quoque Symmachus Prov. XXV. 7. pro לָרִב legit לָרֹב, vertens εἰς πλῆθος. — רֹב. Gen. XVI. 10. XXVII. 28. Exod. XV. 7. et alibi sæpius. — רֹב הוֹן, *multitudo opum*. Ezech. XXVII. 33. — הִרְבָּה : רָבָה : רָבָה, Kal, Pih. et Hiph. *multiplico*. Exod. XXXVI. 4. Psalm. XLIII. 14. Videntur Lud. de Dieu pro רִבִּית legisse רִבִּית, quod apud Syros Rabb. et Chald. *usuram, fœnus* notat, quasi *multitudo* aut *multiplicatio sortis*. Cohel. V. 10. Jerem. XLVI. 16. Adde Theod. Ies. IX. 3. ubi pro הִרְבִּיתָ, *multiplicasti*, legit מַרְבִּית, vel תַּרְבִּית 2 Sam. XIV. 11. secundum *Chetibh*. Symm. Hos. VIII. 12. — רִגְשָׁה, *tumultuatio*. Psalm. LXIII. 2. Vox Hebr. h. l., ut רֶגֶשׁ, notat *turbam cum strepitu concurrentem*. — רֶכֶב, *currus*. Nahum. II. 13. ubi post πλῆθος aut excidit vox ἁρμάτων, aut per metathesin literarum legerunt רִבְבָה seu רְבָבָה. — שִׁפְעָה, *affluentia*. Ez. XXVI. 10. Aqu. Theod. Job. XXII. 11. — תַּרְבִּית, *fœnus*. Levit. XXV. 36. οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλήθει, non accipies ab illo usuram pecuniæ neque *usuram frugum*. Hic ἐπὶ πλήθει λαμβάνειν idem est, quod Ezech. XVIII. 17. πλεονασμὸν λαμβάνειν: unde Lev. l. l. Cod. Oxon. et Theodoretus οὐδὲ πλεονασμὸν habent. Cf. Πλεονασμός. 3 Esdr. IX. 2. πλῆθος, *gens, natio*, Hebr. גּוֹלָה, *exilium*, i. e. *exules*. Esdr. X. 6. Tob. IV. 9. πλῆθος, *opes, divitiæ*. 1 Macc. XI. 16. τῷ πλήθει τῶν Ἰουδαίων, *universo populo* Judaico, i. q. δήμῳ, coll. v. 34. Sir. VI. 34. ἐν πλήθει πρεσβυτέρων, in *conventu* seniorum. Vide ibid. VII. 14. 16. Hesych. πλῆθος, ἀθροισμός. Sirac. VII. 8. πλῆθος πόλεως, *plebs*, s. *inferior pars populi*, i. q. ὄχλος. 3 Esdr. VIII. 22. ἐκ πλήθους, *copiose, largiter*.

ΜΕΓΑ ΠΛΗΘΟΣ, *magna multitudo*. רַב, *multus*. Exod. I. 9.

ΠΟΛΥ ΠΛΗΘΟΣ, ΠΛΗΘΟΣ ΠΟΛΥ, *multa* h. e. *ingens multitudo*. כַּבִּיר, *validus*. Ies. XXVIII. 2. ὕδατος πολὺ πλῆθος. — עָצוּם. Num. XXXII. 1. — עָצוּם וָרָב, *validus et multus*. Deut. XXVI. 5. — רַב, *multus*. Psalm. XXX. 24. Ezech. XLVII. 11. — רֹב, *multitudo*. Gen. XLVIII. 16. 2 Paral. XI. 21. — Vide alibi ἦχος, θυμὸς, et πολυοχλία.

ΠΛΗΘΥΝΩ, *multiplico*. גָּאָה, *attollo me*. Aqu. Symm. Job. VIII. 11. πληθυνθήσεται. — דָּגָה, *instar piscium multiplico*. Gen. XLVIII. 16. — הֶאֱרִיךְ Hiphil *prolongo*. 1 Reg. III. 14. πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου. — הוֹתִיר Hiph. a יָתַר, *abundare facio*. Deut. XXVIII. 11. πληθυνεῖ σε εἰς ἀγαθά. — הִרְחִיב Hiph. *dilato*. Theod. et LXX Ps. XXIV. 18. αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν, ubi alii libri (et Itala: *dilatatæ sunt*) habent ἐπλατύνθησαν, uti quoque reescripsit Grabius, in marginem ejecta lectione vulgata, quam expresserunt Vulg. Arabs et Æth. Cappello in Crit. S. p. 595. legisse videntur הִרְהִיבוּ. Sed recte monuit Scharfenbergius ad l. l., intt. non primam notionem verbi Hebr., sed sensum expressisse. הִרְחִיב enim, quod proprie notat *dilatar*;

a *seu dilatare se*, significat quoque *crescere, magnum fieri*. — *הִתְכַּבֵּד Hithp. *me aggravo*. Nah. III. 15. πληθύνθητι. Non opus est, ut ibi reponatur βαρύνθητι aut βαρυνθήσῃ, quod alii libri habent. Vox enim Hebr. *multitudinis* pariter ac *gravitatis* notionem habet. Præterea Hieronymus habet *multiplicare, ut bruchus*. — *חוֹלֵל Pih. Symm. Ps. *b* XXVIII. 9. πληθύνοντος τὰ πεδία, multiplicantis campos, nempe feris. Sensum expressit. Potest tamen hæc versio Symmachi quoque ad הֵחִיל initio commatis 8. referri. Nec repugnarem, si quis verba Symmachi ita quoad sensum reddere mallet: *abunde germinare facientis campos*. Post tonitru namque pluviæ existunt, et ex pluviis *c* campi germinant. Ex Doederleinii sententia verba hæc Symmachi, iniquo loco posita, pertinent ad יֶחֱשֹׂף יְעָרוֹת, *nudat sylvas*, nempe exundatione, quæ omnia rapit. Syrus: *eradicat sylvas*. — טָפַל, *concinno*. Psalm. CXVIII. 69. ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία ὑπερηφάνων. Fortasse ἐπλατύνθη legendum hoc sensu: impudenter ac procaciter plenoque ore *d* in me perfidiæ verba locuti sunt. — יָקָר, *pretiosus*. Psalm. XXXV. 7. ὡς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου. Scil. יָקָר notat in universum *præponderans fuit*. Ergo sensum expresserunt. In Hexaplis Montf. male editum est ἔπλυνας. — מָלֵא, *impleo*. Exod. I. 7. ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτοὺς, multiplicabat terra illos. — נוּב, *abunde profero*. Edit. Quinta et LXX Ps. *e* XCI. 14. — נִחַת Pih. *descendere facio*. Psalm. LXIV. 11. πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. Vox Hebr. h. l. *fœcundare* quoad sensum notat. — עָטַף, *operio*. Ps. LXIV. 14. οἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον. In textu Hebr. legitur: *frumentum valles replet*, sensu eodem. — עָצַם, *multus sum, multiplicor*. Ps. XXXIX. 8. 17. Jerem. XV. 8. XXX. 12. 13. — פָּרַץ, *erumpo*. 1 Paral. IV. 38. Ps. CV. 29. — רַב, in fœm. רַבָּה, *multus*. Gen. VI. 5. XVIII. 20. Ps. LXIV. 9. et alibi. Ezech. XXVII. 15. ubi pro רַבִּים videntur legisse מַרְבִּים in Benoni Hiphil. — רָבַב 1 Sam. XIV. 19. ὁ ἦχος ἐπλήθυνε, sc. ἑαυτὸν, sonus *multiplicabat se*, sive: *crescebat*. Vide et Ps. CXLIII. 16. et Jerem. XLVI. 23. Aqu. Psalm. XVII. 36. — רְבָבָה, *myrias*. Ezech. XVI. 7. Hic legerunt רָבַב — הִרְבָּה׃ רָבָה׃ רְבָה, Kal, Pih. et Hiph. Gen. I. 22. 28. αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, crescite et multiplicamini. Vide et Gen. VIII. 17. IX. 1. 7. et conf. Act. VII. 17. Exod. I. 20. ἐπλήθυνεν (sc. ἑαυτὸν) ὁ λαὸς, multiplicabat se vel crescebat populus. Conf. Act. VI. 1. 1 Sam. I. 12. ἐν ἐπλήθυνε προσευχομένη, cum multas preces faceret. Confer Ies. I. 15. 1 Sam. VII. 2. ἐπλήθυναν (sc. ἑαυτὰς) αἱ ἡμέραι, *multiplicabant se* dies, vel dies *prolongabantur*. 2 Sam. XXII. 36. ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με, obedientia tua *crescere* me *fecit*. 2 Par. XXXIII. 6. ἐπλήθυνε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν, multiplicabat facere malum, seu juxta Vulg. *multa mala operatus est*. Esdr. IX. 6. αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλὴν ἡμῶν, peccata nostra *creverunt* super caput nostrum, seu: *nos fere opprimunt*. Confer Matth. XXIV. 12. Symmach. Job XXXIX. 4. πληθύνειν, *crescere* (et nutrientes se herbis agrestibus crescunt), aut post πληθύνειν omissum est ἑαυτούς. Sic quoque apud Theodotionem ibid. πληθυνθήσονται explicandum est. Aqu. Hos. VIII. 12. πληθυνομένους. — שְׂגָא Chald. Esdr. IV. 22. Dan. III. 32. et VI. 25. εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη, pax vobis crescat, multiplicetur. Ita 1 Petr

I. 2. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. Symm. Job. VIII. 11. πληθυνθήσεται. — *שָׂגָה, *magnus sum* vel *factus sum, cresco.* Psalm. XCII. 13. ubi tamen pro πληθυνθήσεται legere mallem πλατυνθήσεται, *amplus evadet.* — שָׁרַץ, *abunde progigno.* Exod. I. 7. Sap. X. 10. ἐπλήθυνε τοὺς μόχθους αὐτοῦ, ubi πληθύνειν est i. q. εὐπορίζειν in priore membro, et notat *felicem successum largiri.* Multiplici mercede et fructu compensavit labores illius. — Vide quoque alibi λόγος et πολυπληθύνω.

ΠΛΗΘΥ'Σ, i. q. πλῆθος, *multitudo.* קָהָל, *congregatio.* Symm. Psalm. XXXIX. 14. ἐν πληθύϊ. Hesych. πληθὺς, ὄχλος, δῆμος. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πληθὺς, πλῆθος.

*ΠΛΗΘΥ'Ω, i. q. πληθύνω. 2 Macc. III. 19. sec. cod. Vat. κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπλήθυον. Vulg. *per plateas confluebant.* Cod. Alex. habet ἐπλήθυνον. Cf. Indicem Sylburgii ad Etymol. M. s. h. v. ac Indicem Etymol. Gudiani.

ΠΛΗ'ΘΩ, *impleo, repleo, satio.* הֵטִיל Hiph. a טוּל, *projicio.* Ez. XXXII. 4. πεδία πλησθήσεταί σου. Consequens pro antecedente posuerunt. — מָלֵא : מָלָא, Kal et Pih. Gen. VI. 11. ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας, *implebatur* terra injustitia. Vide et Jerem. LI. 5. XXI. 19. ἔπλησε τὸν ἀσκὸν ὕδατος, implebat utrem aqua. Jerem. LI. 34. ἔπλησε τὴν κοιλίαν αὐτῆς ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου, implebat ventrem suum deliciis meis. Ex hoc loco, ut et Sirac. XXXVI. 13. apparet, quod, cum alias πλήθω cum genitivo occurrat, præpositio ἀπὸ subintellegenda sit. — הִתְמְלִי Chald. Ithp. a מְלָא. Dan. III. 19. — *מַעֲלֶה, *ascensus.* Jer. XLVIII. 5. ἐπλήσθη. Legerunt מְלֵאָה. — עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. XXVIII. 18. οὐκ ἔπλησας ὀργὴν αὐτοῦ: ubi fortasse conjicere aliquis posset, pro ἔπλησας, quod habet ed. Ald. et Compl., reponendum esse ἐποίησας. Sed et ἔπλησας commodum sensum habet, dummodo reddatur *perfecte satisfecisti.* — רָעַף, *stillo.* Ps. LXIV. 12. — שָׂבַע : הִשְׂבִּיעַ, Kal et Hiph. *satio, or.* Exod. XVI. 12. Job. XXXI. 31. Psalm. LXIV. 5. et alibi. — שֶׁבֶר, *fractura.* Prov. XV. 4. πλησθήσεται πνεύματος. Legerunt שֹׂבַע. Vide tamen infra s. v. συντηρέω ad קָלַף a me monita. — *שָׁדַד. Jer. XLIX. 28. ubi tamen vox πλήσατε, quanquam eam omnes codd. et Versio Syriaca Hexaplaris tuentur, aperte est vitiosa. Reponendum est πλήξατε, ut habet ed. Compl. et scribendum esse jam Nobilius conjecit. Theodoretus ad h. l. videtur in suo codice invenisse πορθήσατε vel ἐκπορθήσατε. Sirac. II. 20. οἱ ἀγαπῶντες τὸν θεὸν πλησθήσονται τοῦ νόμου, h. e. *observabunt* legem, coll. v. 19. ubi legitur συντηρήσουσι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. Syrus: *addiscunt legem.* Sir. XXII. 17. πληθύνουσιν ἁμαρτίας, peccata peccatis accumulant. Vulg. *abundant in peccatis.*

ΠΛΗΙ'Α'Σ, idem quod πλειάς, *Pleias,* de quo vide supra in πλειάς. כִּימָה. Job. XXXVIII. 31. δεσμὸν πληϊάδος, vinculum Pleiadis. Theod. Amos V. 8. πληϊάδας. Hesych. πληϊάδες, πλειάδες. Ἔστι δὲ ἑπτὰ ἄστρα, πλησίον τοῦ ταύρου, ὀνομασθέντα ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης.

ΠΛΗ'ΚΤΗΣ, *percussor, pugnax, bellicosus.* נְכִים, *percussi.* Symm. Psalm. XXXIV. 18. πλῆκται. Legit מַכִּים. Suidas: πλῆκται, πολεμικοί. Hesych. πλήκτης, μάχιμος, ὑβριστής. Conf. 1 Tim. III. 5. et Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΛΗΜΜΑ'ΤΗΝ. אַךְ לַשֶּׁקֶר, *certe in vanum.* Aqu. sec. Cod. Coislin. 2. 1 Sam. XXV. 21. In Hexaplis tantum πλὴν reperitur sub nomine Aquilæ. Scribendum est divisim

πλὴν μάτην, et est alius interpretis, ut e proxime sequente nota Hexaplari luculenter apparet.

ΠΛΗΜΜΕ'ΛΕΙΑ, *delictum*. Secundum Augustinum dicitur *id quod est præter curam*, quasi πλὴν μέλειαν, adeoque *delictum, quod præter curam seu ex neglegentia, vel etiam ignorantia* (culpabili) *commissum est*. Sed Bonfrerio ad Pentat. p. 592. deducitur a πλὴν et μέλος, quasi dicas *præter modum et concentum*, ita ut, *quicquid inconcinnum, inconditum, indecorum admittitur*, significet. Notat quoque πλημμέλεια *id quod supra rem fraudatam pro mulcta redditur*, ac in universum *sacrificium pro peccato*. אָשָׁם. Levit. V. 15. 16. 18. εἰς πλημμέλειαν: ubi Schol. ed. Rom. εἰς λύτρωσιν. Recte: nam πλημμέλεια est h. l. *sacrificium pro peccato*. Cf. ib. VI. 6. et alibi sæpius. Adde Inc. 1 Sam. VI. 3. ubi post τῆς πλημμελείας omissa esse videtur vox δῶρον s. δῶρα, id quod partim ex verbo ἀπόδοτε, a quo hic genitivus regitur, partim ex iis apparet, quæ supra sunt ad v. βάσανος observata. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIV. 9. — אָשֵׁם, verbale, *reus*. Symm. et LXX 2 Sam. XIV. 13. Esdr. X. 19. — אָשֹׁם infin. *delinquendo*. Levit. V. 19. — אַשְׁמָה. Levit. XXII. 16. 2 Par. XXXIII. 23. Esdr. IX. 6. — חַטָּאָה, *peccatum*. Num. XVIII. 9. 2 Reg. XII. 16. — מַעַל, *prævaricatio*. Jos. VII. 1. XXII. 16. 20. 31. — רֶשַׁע, *improbitas*. 1 Sam. XXIV. 14. Sirac. XVIII. 27. *negligentia, incuria*. Vulg. *inertia*. Sir. VII. 33. περὶ πλημμελείας est dictum pro θυσία περὶ πλημμελείας, *sacrificium expiatorium*.

ΠΛΗΜΜΕΛΕ'Ω, *delinquo, pecco, transgredior*, etiam *pœnas do*. אָשַׁם. Levit. IV. 13. V. 19. Num. V. 6. Psalm. XXXIII. 21. οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν, qui pium oderunt, *pœnas dabunt*. Alii statuunt, πλημμελεῖν esse h. l. i. q. πάλιν μέλειν, *rursus ac denuo cogitare et curare*, h. e. *pœnitere*, hoc sensu: conscientiæ sceleratæ stimulis ac doloribus torquebuntur, quasi furiis et intemperiis agitati. Confer infra Sirac. XIX. 4. Psalm. XXXIII. 22. οὐ μὴ πλημμελήσουσι πάντες οἱ ἐλπίζοντες: ubi decepti sunt ambiguitate vocis אָשַׁם, quæ *devastare* ac *delinquere* notat. — אָשָׁם, nomen, *delictum*. Num. V. 7. ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτὸ (al. rectius αὐτῷ), reddet illi, in quem *peccavit*. Lev. V. 6. 16. XIV. 21. — אָשֵׁם, *reus*. Lev. IV. 22. 27. V. 3. 17. — אַשְׁמָה, *delictum*. Levit. VI. 5. 6. — *חָטָא, *peccare*. Hos. VIII. 11. sec. Complut. — מָלֵא, *repleo*. Jerem. XVI. 17. Sed ibi pro ἐπλημμέλησαν sec. cod. Vat. in aliis libris rectius legitur ἐπλήσθη. Reponi quoque potest ἐπλημμύρησαν, aut similis vox. — מָעַל, *prævaricor*. Jos. VII. 1. XXII. 16. 20. 31. — מַעַל, *prævaricatio*. Jos. XXII. 20. — שָׁגַג, *erro*, item *pecco*. Psalm. CXVIII. 67. — שָׁגָה, idem. Al. Ies. XXVIII. 7. πεπλημμελημένοι. Sirac. IX. 17. μὴ πλημμελήσῃς, *ne quid vel leve committas, ob quod condemnari possis*. Sirac. X. 7. ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα. Incommode: nam quomodo dici potest per utrumque, injuriam sc. et superbiam, multa injusta ab impiis committi. Rectius legitur πλημμέλεια ἀδικίας, vel potius ἀδικία, magnum delictum est injustitia. Vulg. *ultro citroque exundant*. Nam πλημμελεῖν, ut πλημμυρεῖν, usurpatur de fluvio ultro citroque exundante. Vide H. Stephanum s. v. πλήν. Sir. XIX. 4. πλημμελήσει, *pœnitebit*. Vulg. *insuper habebitur*, h. e. *supra numerum*, quasi, qui frustra sit in orbe. Alii, ut Palacius, legere malunt: πλημμυρήσει, *inundabit*, h. e. erit in

a modum undæ et fluctuantis aquæ, quam scil. levis aura movet. Alii vertunt: *incurius, deses, iners erit et habebitur.* Sirac. XXIII. 11. ἐὰν πλημμελήσῃ, *si juramentum non impleverit.* Vulg. *si frustraverit*, h. e. *si frustra jurarit*, ita ut, quod juravit, non præstiterit re ipsa. Lex. Cyrilli MS. Brem. πλημμελεῖν, ἁμαρτάνειν. Suidas: πλημμελεῖν, τὸ ἀτακτεῖν, καὶ ὑβρίζειν, καὶ ῥᾳθυμεῖν. Καὶ b πλημμελὲς τὸ ἐκμελὲς καὶ ῥᾴθυμον, καὶ ἀπαίδευτον. Apud Hesychium πλημμελὴς exponitur: ἐκμελής, οὐ συνῳδὰ λέγει ἁμαρτάνων. Lege et distingue: λέγων, ἁμαρτάνων.

ΠΛΗΜΜΕ'ΛΗΜΑ, i. q. πλημμέλεια, *delictum.* אָשָׁם. Num. V. 8. Aqu. Symm. Genes. XXVI. 10. — עָוֶל, *iniquitas.* Jerem. II. 5.

c ΠΛΗΜΜΕ'ΛΗΣΙΣ, idem. אָשָׁם. Levit. V. 19. — אַשְׁמָה. Esdr. X. 19. Aqu. Lev. IV. 3.

ΠΛΗΜΜΥ'ΡΑ, *maris æstuantis accessus, inundatio.* Πλημμύρα γίνεται, *inundatio fit.* עָשַׁק נָהָר, *opprimo fluvium.* Job. XL. 18. ἐὰν γένηται πλημμύρα, si fiat inundatio. Conf. Luc. VI. 48. et quæ ad h. l. ex Philone et Arriano notat Alberti d in Museo Brem. p. 109. — שֶׁפַע, *affluentia, abundantia, fluctus maris.* Aqu. Deut. XXXIII. 19. Hesych. πλημμύρα, ῥεῦσις ὕδατος, πλῆθος. Lex. Cyrilli MS. Brem. πλημμύρα (MS. vitiose πλημμοῖρα), πλῆθος ὑδάτων. Dicitur alias πλήμμη et πλημμυρίς. Suidas: πλήμμη ἢ πλημμύρα τῆς θαλάσσης. Küsterus reponendum suspicatur πλήσμη. Sed cum Diodorus e Lib. III. p. 174. πλήμμην *maris æstum* dicat, hac conjectura non opus erit. Hesych. πλημμυρίς, τὸ ὅρμημα τῆς θαλάσσης, ἡ ἐπίῤῥυσις, οἱ δὲ πλήμμη (πλήμμη legendum videtur), πλημμυρὶς ἐκ πόντου.

ΠΛΗΜΜΥΡΕ'Ω, *æstuo, redundo.* בְּגָאוֹן, *in superbia.* Syrus Jerem. XII. 5. πλημμυροῦντα. Bene quoad sensum. Nam hoc sensu fluvio superbia tribuitur, quando aquis f tumet et exundat. Syrus habet: ܡܬܓܐܐ ab ܓܐܐ, *prævaluit, roboratus est.* Hebr. גָּאָה in l. Chald. *altus fuit, intumuit.* — מָלֵא, *plenus sum.* Symm. Cohel. I. 7. πλημμυρεῖ, ubi LXX habent: ἔστιν ἐμπιπλαμένη. Hesych. πλημμυρεῖ, πέπληθεν. Vide quoque Fœsii Œcon. Hippocr. s. v. πλημμυρίς.

ΠΛΗ'Ν, *præter, præterquam, veruntamen, tantum, modo.* אֲבָל, *verum.* 2 Par. XXXIII. 17. πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, *veruntamen* adhuc populus in excelsis sacrificabat. Conf. Matth. XVIII. 7. Luc. XXII. 22. — אוּלָם, *profecto, certe.* Job. XIV. 18. καὶ πλὴν ὄρος πίπτον διαπεσεῖται, et *certe* mons cadens decidet. — אַךְ, *tantum.* Num. XXXI. 22. πλὴν τοῦ χρυσίου h καὶ τοῦ ἀργυρίου, *præter* aurum et argentum. 1 Sam. XXI. 4. εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάριά ἐστι πλὴν ἀπὸ γυναικὸς, si modo pueri a muliere abstinuissent. 2 Reg. XVIII. 20. πλὴν λόγοι χειλέων, *tantum* verba labiorum. Thren. III. 3. πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ, *tantum* adversus me convertit manum suam. Hos. XII. 8. πλὴν πεπλούτηκα, *veruntamen* dives factus sum. Aquil. i 1 Sam. XXV. 21. et Jer. XXXII. 30. — אֶפֶס, idem. Jud. IV. 9. πλὴν γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν, *veruntamen* scito, quod non futura sit honoris prærogativa tua. Ita Luc. X. 11. πλὴν τοῦτο γινώσκετε, *veruntamen* hoc scitote. Vide et 2 Sam. XII. 14. Jes. XLV. 14. οὐκ ἔστι θεὸς πλήν σου, non est k Deus *præter* te. Vide et Ies. XLVI. 9. Amos IX. 8. πλὴν ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, *tantum* quod non penitus perdam domum Jacobi. — *בִּלְעָדַי, *penes me.* Genes. XIV.

a 24. Legerunt בִּלְעָדַי, *præter.* — זוּלַת : זוּלַת. 2 Reg. XXIV. 14. οὐκ ὑπελείφθη (sc. τίς) πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς, non relictus erat aliquis præter pauperes terræ. Ies. XLV. 21. ὁ Θεὸς οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ, Deus non est alius præter me. Conf. Marc. XII. 32. — זוּלָתִי cum י paragog. Deut. I. 36. Jos. XI. 13. Ps. XVII. 34. — כִּי אִם. Inc. Num. XIV. 30.

b — *לְבַד. Deut. XVIII. 8. 2 Paral. IX. 14. Cohel. VII. 30. — לְבַד מִן. Exod. XII. 37. Esth. IV. 10. — מִבַּלְעֲדֵי. Al. Psalm. XVII. 34. — מִלְּבַד. Levit. XXIII. 38. Num. V. 8. Deut. IV. 35. — עַל פְּנֵי, *coram facie.* Exod. XX. 3. — רַק. 2 Reg. XII. 3. πλὴν τῶν ὑψηλῶν, (ἃ) οὐ μετεστάθησαν, *præter* excelsa, quæ non remota sunt. Inc. Deut. XVII. 16.

c Theod. Ies. XXVIII. 19. Hesych. πλὴν, ἐκτὸς, ὅμως.

ΠΛΗ'Ν ἼΔΕ, *veruntamen ecce.* לְבַד. Cohel. VII. 30. πλὴν ἴδε, τοῦτο εὗρον, *veruntamen ecce, hoc inveni.* Ita Luc. XXII. 21. πλὴν ἰδού.

*ΠΛΗ'Ν ὌΝΤΩΣ. אַךְ, *attamen, profecto.* Symmachus Ps. LXXII. 11. ubi duæ versiones coaluisse mihi videntur.

d ΠΛΗ'Ν ὍΤΙ, *præterea, imo etiam.* *אוּלָם, *et quidem.* 1 Sam. XXV. 34. — אַף. Job. VI. 27. πλὴν ὅτι ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε, *immo etiam* in orphanum irruitis. — *עֵקֶב, *pro eo quod.* Amos IV. 12.

ΠΛΗ͂ΞΙΣ, *percussio.* תֵּחַת, *descendet*, a נָחַת. Aqu. Prov. XVII. 10. πλῆξις ἐπιτιμήσεως ἐπὶ συνιόντι, percussio increpationis ab intellegente.

e Deduxit a verbo חָתַת æque ac LXX, qui habent συντρίβει. Fortasse tamen legendum est πτῆξις, coll. XVIII. 7.

ΠΛΗ'ΡΗΣ, *plenus, integer.* בְּלוֹ Chald. *tributum vetus.* Esdr. IV. 20. ubi fortasse legerunt מָלֵא. — *בָּרִיא, *pinguis.* Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XLI. 5. Bene: nam sermo ibi est de *spicis.* — כֶּבֶד constr. ex כָּבֵד, *gravis.* Esdr. I. 4. λαὸς πλήρης ἁμαρτιῶν, gens plena peccatis. — מָלֵא adject. Nehem. IX. 25. οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, domus plenas omnibus bonis. Psalm. LXXIII. 10. πλήρεις. Lege πλήρεις, sc. ποτηρίου. Vulgat. *aquæ pleni*, sc. *calicis.* Ezech. XXVIII. 12. πλήρης σοφίας, plenus sapientia. Neh. III. 1. πόλις ἀδικίας πλήρης, urbs plena injustitia. — מָלֵא, verbum. Job. XXXII. 18. Hab. III. 2. Ezech. XXVI. 2. ubi legerunt מְלֵאָה. 2 Sam. XXIII. 7. ubi vera lectio esse videtur ἔσται πλήρης, ut ex parte legitur in cod. Alex. — מְלֹא, *plenitudo.* Exod. IX. 8. Levit. II. 2. V. 12. — עֹבֵר part. *transiens.* Cant. V. 6. 14. σμύρναν πλήρη: ubi πλήρης notionem *perfectionis* h. e. *præstantiæ* habere videtur. Vide supra s. ἐκλεκτος, ac infra s. πρωτῆς. — פּוּרָה, *torcular.* Ies. LXIII. 3. πλήρους καταπεπατημένης. Deduxerunt sine dubio a פָּרָה, quod de *arboribus multos fructus ferentibus* adhibetur. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1316. — שָׂבֵעַ, *satur.* Gen. XXV. 8. πλήρης ἡμερῶν, *plenus* s. *satur dierum, grandævus.* Vide et Genes. XXXV. 29. 1 Sam. II. 5. Job. X. 15. — שָׁלֵם, *integer.* 2 Reg. XX. 3. ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, in veritate et corde *integro*: ubi πλήρης est i. q. τέλειος, *integer, perfectus.* Vide et 1 Paral. XXIX. 9. 2 Paral. XV. 17. XIX. 9. Symm. Prov. XI. 1. στάθμιον πλῆρες, pondus *plenum.* Vulg. *pondus æquum.* Aquila ibi τέλειον habet. Præterea legitur Gen.

XXVII. 27. ubi nihil legitur in textu Hebr. Diodorus: *τὸ δὲ πλήρους, πεπληρωμένου βλασφημάτων ἐνωδιστάτων.* Dan. IV. 25. sec. cod. Chis. *πλήρης ὁ χρόνος σου.* Dan. V. 31. *πλήρης τῶν ἡμερῶν.* 1 Maccab. VIII. 25. *καρδίᾳ πλήρει, summa cum fide, omnibus viribus.* Unde apparet, *πλήρης* quandoque notare *id, quod tale est, quale esse debet, perfectum, et cui ad justum numerum nihil deest.* Sap. V. 22. *πλήρεις χάλαζαι, graves grandines.*

ΠΛΗ'ΡΗΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *plenus fio.* שָׂבַע, *satior.* Job. VII. 4.

ΠΛΗ'ΡΗΣ ΕΙ'ΜΙ', *plenus sum.* מָלֵא, verbum. Jud. XVI. 28. — שָׂבַע, *satior.* 2 Par. XXIV. 15. Ies. I. 11.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΕ'ΟΜΑΙ, *plene persuasus sum, plenam fiduciam habeo,* it. *plenus sum.* מָלֵא. Cohel. VIII. 11. *ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν ἀνθρώπου ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν,* plenum est cor filiorum hominis in illis ad faciendum malum. Drusius ad h. l.: Quid autem hoc sit, explicat Symmachus per hæc verba: *ἀφόβῳ καρδίᾳ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων κακουργοῦσιν,* et eum secutus noster: *absque timore ullo filii hominum perpetrant mala.* Aquila vero reddit: *ἐτόλμησαν.* Quo respexit forte Tremellius vertens: *idcirco provehit animus hominis eo audaciæ illos.* Nam מָלֵא active sumitur in hac phrasi Esth. VII. 5. אֲשֶׁר מָלֵא לִבּוֹ, *qui replevit cor suum,* h. e. *qui eo audaciæ processit.*

ΠΛΗΡΟ'Ω, *impleo, repleo, compleo.* דָּרַךְ, *calco.* Symmach. Psalm. LXIII. 3. *ἐπλήρωσαν.* Usus est hac voce ideo, quia in sequentibus חִצָּם, *sagittam eorum,* per *τὸ τόξον αὐτῶν* interpretari voluit. — הַשְׁלֵם Chald. Aphel. *perficio.* Dan. V. 28. — כָּלָה : כִּלָּה, Kal et Pih. idem. 2 Par. XXIV. 10. XXXVI. 22. — מָלֵא : מִלֵּא, Kal et Pih. Genes. XXIX. 21. *πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι,* completi enim sunt dies, h. e. numerus dierum completus est, vel: *dies præterierunt.* Vide et Genes. XXV. 24. Lev. XII. 4. XXV. 30. Num. VI. 5. et conf. Vorstii Philol. Sacr. P. I. c. 6. p. 176. seq. Exod. XXXII. 29. *ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν.* Sed suspicor, corruptam esse lectionem pro *πληρώσατε, implete.* 1 Reg. I. 14. *πληρώσω τοὺς λόγους σου,* complebo sermones tuos, h. e. *colophonem et pondus addam* sermonibus tuis. 1 Reg. VII. 14. *πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ συνέσεως,* plenus arte et prudentia. 2 Par. XXXVI. 21. *τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου,* ut *impleretur* s. *eventu comprobaretur* verbum Domini. Vide et 1 Reg. II. 27. Sic et profanis, quum res prædicta eveniebat, dicebatur *πληροῦσθαι.* Vide, quæ ex Polyæno et Aristide observat Elsnerus ad Marc. XIV. 49. p. 164. ac Lexicon N. T. s. h. v. Psalm. XIX. 6. *πληρώσαι κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου, impleat* Deus omnia petita tua, h. e. quicquid petiisti, *faciat.* Cohel. I. 8. *οὐ πληρωθήσεται οὖς ἀπὸ ἀκροάσεως,* non *implebitur* auris auditu. Ex hoc loco patet, quod, cum alias genitivus huic verbo addatur, præpositio *ἀπὸ* intellegenda sit. Jerem. XXV. 12. *ἐν τῷ πληρωθῆναι ἑβδομήκοντα ἔτη,* cum impleti fuerint septuaginta anni, h. e. cum impletus fuerit numerus septuaginta annorum, s. cum *advenerit* annus septuagesimus. Sic Luc. II. 21. *ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν,* h. e. cum octavus dies *advenisset,* ut circumcideretur. Vide Fesselii Advers. SS. Lib. III. c. 1. p. 192. seq. Adde Aqu. 1 Reg. VIII. 24. ubi loco *πληρώσας* legendum est *ἐπλήρωσας,* ut postulat textus Hebraicus. Symmach. Job. XXXIX. 2. *ἠρίθμησας δὲ σελήνας τοῦ πληρῶσαι αὐτὰς,* numerasti menses, quos implebunt aut implere debent, usque ad partum scilicet. Sed potest *πληρῶσαι αὐτὰς* etiam notare *ad maturitatem perducere* fœtus s. em-

a bryones, hoc sensu: usque dum fœtus plenæ maturitatis producant. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 914. In universum mallem תְּמַלְאָנָה tanquam substantivum explicare, ac apud Symmachum reponere πληρώσεως αὐτῶν. — מָלֵא, adject. *plenus.* 2 Reg. IV. 4. Cohel. IX. 3.—מְלֹא, *plenitudo.* Lev. XVI. 13. — *מְלָא Chald. Kal. Dan. II. 35. — מְמַלֵּא, b *repletus.* 1 Paral. XII. 15. —נָשָׂא, *attollo.* Ies. XL. 4. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται. — קֵץ, *finis.* Jerem. XXXIV. 14. —שֹׂבַע, *satietas.* Ps. XV. 11. πληρώσεις με εὐφροσύνης, implebis me lætitia. Cf. ad h. l. Drusium Anim. L. II. c. 61. ubi expuncto με legendum censet: πληρώσεις εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, ac si diceret: *Apud te lætitia est ad satietatem usque.* c Sed vide Act. II. 28. ubi vulgaris lectio pariter occurrit. Confer Opusc. Crit. p. 176. — שָׁרַץ, *abunde progigno.* Gen. IX. 7.—תָּמַם: הֵתֵם, Kal et Hiph. *absolvo, absolvor.* Lev. XXV. 29. ἕως πληρωθῇ, usque dum impleatur, h. e. *finiatur, absolvatur* annus. Dan. VIII. 23. πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, completis peccatis illorum, h. e. *quando mensura* d *peccatorum illorum erit completa.* Sir. XXVI. 2. τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ, annos ejus complebit in pace, h. e. efficiet, ut ad plenam longamque ætatem cum quiete et lætitia perveniat. Conf. 1 Macc. III. 50. Sirac. XLV. 18. ἐπλήρωσε Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, implebat Moses manus ejus, h. e. *ministerio illum consecravit.* Conf. Ex. XXVIII. 41. XXIX. e 9. Num. III. 23. et Glassii Philol. S. Lib. V. Tract. I. c. 4. p. 1500. 2 Maccab. VII. 21. γενναίῳ πεπληρωμένη φρονήματι, virili impleta animo. 2 Macc. X. 30. ταραχῆς πεπληρωμένοι, admodum perturbati. 1 Macc. IV. 19. ἔτι πληροῦντος αὐτὰ, hæc adhuc *dicente* aut *prædicante.* Conf. Rom. XV. 19. Col. I. 25. Heinsii Exerc. Sacr. VI. 8. p. 346. et Wolfium ad Rom. I. 5. p. 284. Ita Bielius. Est autem πληροῦντος lectio cod. Alex. Cæteri legunt λαλοῦντος, ut etiam Syrus et Vulg. quod glossema esse videtur difficilioris πληροῦντος. Eichhornio Introd. in Libros Apocryph. V. T. pag. 220. interpres Græcus מלא et מלל invicem permutasse videtur. 1 Macc. II. 55. ἐν τῷ πληρῶσαι λόγον, quia *perfecit* mandatum Dei. Sap. IV. 12. τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς, pius mortuus, *emensus est* brevi multos annos.

ΠΛΗ'ΡΩΜΑ, *plenitudo, explementum, quicquid implet vel continetur in aliquo, pugillus.* אָפִיק, *alveus, fluentum.* Cant. V. 13. ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων, ad plenitudines aquarum, h. e. ad plenissima fluenta. — מְלֹא. 1 Par. XVI. 32. ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι αὐτοῦ, mare cum illo, quod *continetur in illo.* Vide et Ps. XCV. 11. XCVII. 8. Psalm. XXIII. 1. ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, terra, et *quicquid continetur in illa.* Vide et Jerem. VIII. 16. XLVII. 2. Ita Philoni Lib. II. de Vit. Mos. pag. 451. animalia, quæ in arca continebantur, dicuntur πλήρωμα. Et Philostrato Heroic. p. 717. viri armati, qui in equo Trojano continebantur, eodem vocabulo exprimuntur. Conf. et Suicer. Thes. T. II. pag. 754. Cohel. IV. 6. ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως ὑπὲρ πληρώματα δύο δρακῶν μόχθου, melior est pugillus requiei, quam plena utraque vola *laboris.* Aqu. 2 Sam. V. 9.—*מִלּוֹא, *Millo,* nomen propr. Aqu. Symm. 1 Reg. IX. 15. — מְלֵאת, *impletio.* Cant. V. 13. columbæ καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα, sc. ὑδάτων (quod diserte additur in vers. Arab.), sedentes ad plenitudines aquarum, h. e. *ad plenissima fluenta,* ut Vulgatus bene transtulit. Aqu. Symm. Theod. Ex. XXVIII. 17. Hesych. πλήρωμα, πλῆθος, ἀναπλήρωμα.

ΠΛΗ'ΡΩΣΙΣ, *impletio, repletio, completio, plenitudo.* מְלֹא. Deuter. XXXIII. 16. — מָלֵא, adject. Aqu. Symm. Theod. LXX Jer. IV. 12. πνεῦμα πληρώσεως ἥξει, spiritus repletionis vel plenitudinis, h. e. ventus æstuosus, veniet mihi. Al. Ez. XXXII. 15. πληρώσει. — מָלֵא, verbum. Ezech. V. 2. κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ, juxta completionem dierum obsidionis, h. e. durante obsidione. Vide et Dan. X. 3. — מִלֻּאִים plur. Exod. XXXV. 25. τοὺς λίθους τοὺς τῆς πληρώσεως, *lapides impletionis*, h. e. *gemmas insitivas.* In Cod. Lips. Paul. hæc verba quoque τοῖς λοιποῖς tribuuntur. 1 Par. XXIX. 2. — שְׁבוּעָה, *septimana.* Jer. V. 24. κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ, juxta tempus impletionis præcepti messis, h. e. quo præceptum messis impleri debet, seu usque ad tempus statutum plenæ messis. Hic legerunt שָׂבְעָה, *satietas.* Vide ad h. l. Montfauconium. 3 Esdr. I. 58. πλήρωσιν sec. Ald. ubi reliqui libri συμπλήρωσιν habent.

ΠΛΗΣΙΑ'ΖΩ, *appropinquo, familiariter ad aliquem accedo, conversor,* item: *rem habeo, concumbo.* De ultimo hoc significatu vide Gataker. Diss. de N. T. Stylo c. XI. p. 78. 2 Macc. VI. 4. ἐν τοῖς ἱεροῖς περιβόλοις γυναιξὶ πλησιαζόντων, illis, qui in sacris templi septis cum mulieribus *rem habebant.* Sic Ælianus V. H. X. 18. μηδεμίᾳ ἄλλῃ πλησιάσαι αὐτὸν, et ibid. ἐπλησίασε τῇ κόρῃ. Ita quoque legitur apud Isocratem.

*ΠΛΗΣΙΑ'ΚΙΣ. כָּזֹאת, *sicut hoc.* Jud. XV. 7. sec. Oxon. Reponendum est sine dubio πλειστάκις, ut nonnulli codd. Holm. habent. Scripserat fortasse aliquis πληστάκις, unde πλησιάκις ortum est.

*ΠΛΗΣΙΕ'ΣΤΕΡΟΝ, *propius.* 4 Maccab. XII. 3. Zonaras Lex. col. 1556. πλησιέστερον, ἐγγύτερον. Adde Etymol. M. 309. 8.

ΠΛΗΣΙ'ΟΝ, adverb. *prope.* אֵצֶל. *f* Deut. XI. 30.—*מֵאֵצֶל. Inc. 1 Sam. XX. 41. — עַל יַד, *ad manum.* Jos. XV. 46. — מוּל, *e regione.* Deut. I. 1. — מוּל, idem. Jos. XIX. 45. — אֶל מוּל. Jos. VIII. 33. — מִמּוּל. 2 Sam. V. 23. sec. ed. Rom. 1 Paral. XIV. 14. — מִצַּד, *e latere.* Jos. XII. 11. — בִּקְצֵה constr. *in fine.* Num. XXXIII. 37. — *רֵעַ, *socius.* Psalm. XXXIV. 14. ὡς πλησίον pro *g* ὡς τῷ πλησίον, s. ὡς πλησίῳ.

Ὁ ΠΛΗΣΙ'ΟΝ, sc. ὢν, *proximus, alter.* אָב, *pater.* Mal. IV. 6. Quia in antecedentibus libertate in vertendo usi בָּנִים per ἄνθρωπον reddiderant, etiam אֲבוֹתָם in πλησίον αὐτοῦ mutandum censuerunt. — אָח, *frater.* Gen. XXVI. 31. Levit. XXV. 14. Joël. II. 8. Aqu. Job. XLI. 8. — *הָרֵעַ, *affligere se.* Ps. *h* XIV. 4. Legerunt לְהָרֵעַ cum Symm. qui formula ἑταῖρον εἶναι usus est. — חָבֵר, *socius.* Inc. Jud. IV. 11. — עָמִית, idem. Levit. VI. 2. XVIII. 20. XIX. 11. et alibi. Adde Theod. Zach. XIII. 7. — עָר, *hostis* seu, ut ab aliis vertitur, *æmulus.* 1 Sam. XXVIII. 16. ubi ex Trommii ac Bielii sententia רֵעַ legerunt, quæ conjectura v. 17. quodammodo *i* confirmatur. Sed mihi sensum expressisse videntur. Nam adversarius ille seu æmulus, de quo h. l. sermo est, erat Davides, qui secundus a rege et Saulo in regno successor constitutus erat, adeoque recte ὁ πλησίον ejus dici poterat. — רֵעַ, *socius, amicus.* Genes. XI. 3. 7. Exod. II. 13. et alibi passim. Jer. XXII. 13. παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶται δωρεάν. Sed legi debet παρ' αὐτῷ ὁ πλησίον ἐργᾶται δωρεὰν, ut habet ed. Complu-

a tennis. — רְעוּת, *socia*. Zach. XI. 9. Conf. Drusium Observat. Lib. VII. c. 12. Sir. V. 12. τῷ πλησίον, *proxime te consulenti et interroganti*. Sirac. XXXIV. 15. τὰ τοῦ πλησίον, *sensa animi et vota proximi*.—Vide alibi s. ἀφαιρέω.

'Η ΠΛΗΣΙ'ΟΝ, sc. οὖσα. רֵעָה, *socia*. Ps. XLIV. 16.—רְעוּת, idem. Exod. XI. 2. Jer. IX. 19. — רַעְיָה, *b* idem. Cant. I. 8. 14. II. 2.

ΤΑ' ΠΛΗΣΙ'ΟΝ, sc. "ΟΝΤΑ, *quæ prope sunt*. נֶגֶד, *coram*. Ez. XLI. 16.

ΠΛΗΣΙΟ'ΧΩΡΟΣ, *finitimus*. Hinc plur. fœm. πλησιόχωραι, *finitimæ regiones*. מִשְׁמַנֵּי מְדִינָה, *pinguedines provinciæ*. Dan. XI. 24. ἐν πλησιοχώραις, ubi tamen alii rectius ἐν πίοσι χώραις habent. Herodot. III. p. 198. 9. f.

c ΠΛΗΣΜΟΝΗ', *satietas, saturitas, abundantia*. דָּשֵׁן, *pinguis*. Ies. XXX. 23. — טֹרַח, *fatigatio*. Ies. I. 14. ubi nonnullis סֶרַח legisse, mihi autem de sensu tantum sollicite fuisse videntur. — רְבִיבִים plur. *guttæ imbris*. Jerem. XIV. 22. εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν αὐτοῦ, si cœlum dabit *abundantiam* suam. — רָזוֹן, *macies*. Psalm. CV. 16. Videntur nonnullis *d* legisse מָזוֹן, quod *cibum* et *escam* notat, sed hac conjectura non opus est. Πλησμονὴ potius est *satietas* s. *saturitas emacians* s. *tabefaciens*. — שָׂבַע, verbum, *satior*. Exod. XVI. 8. Deut. XXXIII. 23. Thren. V. 6. Hab. II. 16. πλησμονὴν ἀτιμίας, ubi legerunt שִׂבְעַת· — שָׂבָע. Gen. XLI. 30. Prov. III. 10. ἵνα πιμπλῶνται τὰ ταμιεῖά σου πλησμονῆς σίτου, ut *e* impleantur horrea tua abundantia frumenti. Hesych. πλησμοναῖς, ὑπερβολαῖς. Aqu. Symm. Psalm. XV. 11. — *שֹׂבַע. Exod. XVI. 3. ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονὴν, comedimus panes ad *satietatem*. Levit. XXV. 19. XXVI. 5. — שָׂבְעָה. Ies. LV. 2. LVI. 11. Ezech. XXXIX. 19. — *שָׂבְעָה. Ez. XVI. 48. — *שִׁבְעָה, *septem*. Aqu. Symm. Gen. XXVI. 33. Legerunt שָׂבְעָה. Contra Psalm. XVI. 11. Symmachus שֹׂבַע *septem* transferens legit שֶׁבַע. Idem valet de loco Prov. XXVI. 16. ubi LXX legerunt מִשְּׂבְעָה. Non tamen repugnarem, si quis in utroque loco *numerum septenarium* pro eo, quod *est copiosum*, positum existimare mallet. — שְׁבוּעָה, *juramentum*. Ies. LXV. 15. Legerunt שִׁבְעָה, aut שָׂבְעָה. Vide ad h. l. Montfau- *f* conium. Præterea legitur in Ed. Quinta Hos. VII. 14. ubi nihil ei respondet in textu Hebraico. Sirac. I. 20. πλησμονὴ σοφίας, *summa sapientia*.

'ΕΝ ΠΛΗΣΜΟΝΗ͂, ΕΙ'ΜΙ', *in satietate sum*, h. e. *satur sum*. שָׂבֵעַ, *satur*. Prov. XXVII. 7.

ΠΛΗ'ΣΣΩ, s. πλήττω, *percutio, cædo*. הִכָּה Hiph. a נָכָה Exod. *g* IX. 32. 33. Jos. VII. 5. sec. Compl. Ies. I. 5. et alibi. Aqu. 2 Sam. I. 1. πλήσσων, *postquam percusserat*. Idem Mich. V. 1. Gen. IV. 15. et XIV. 17. ubi notat *interficere*. Vide supra s. v. πατάσσω. Ps. CI. 5. ubi legendum est ἐπλήγη in tertia persona, quomodo et Augustinus legit, et aliqui codd. Lat. *percussum est, ut fœnum*. — הִכְרִית Hiph. *exscindo*. 1 Reg. XIV. 14. — *חִכָּה, *exspecto*. Symm. Job. XXXII. 4. Legit הִכָּה. — חָתַם, *obsigno*. Aqu. Job. XXXIII. 16. Scilicet pro יַחְתֹּם legit יְחִתֵּם, a חָתַת, *consternare aliquem*, quam lectionem quoque secuti sunt LXX, Syrus et Lutherus. — *יָרָה, *projicio, jaculor*. 2 Sam. XI. 20. 22. πληγήσεσθε

sec. Compl. Permutatur ibi in codd. cum τοξεύειν. — נָגַף, *plaga afficio.* Al. Jud. XX. 36. ἐπλήγησαν. — נָכֶה, *percussus.* 2 Sam. IV. 4. et IX. 3. πεπληγὼς τοὺς πόδας, *percussus pedibus,* h. e. *claudus.* — נְכֵאָה fœm. *attrita.* Aqu. Proverb. XVII. 22. πνεῦμα πεπληγμένον, *animus tristis.* Theod. Prov. XVIII. 14. πνεῦμα πεπληγμένον, *animum desperantem de se et auxilio.* Vulgatus male: *spiritum ad irascendum facilem.* Opponitur enim τῷ רוּחַ, h. e. *animo bono et forti,* ac LXX habent ὀλιγόψυχος. — נָפַל, *cado.* 2 Sam. I. 12. 2 Par. XXIX. 9. Utrobique πλήσσειν *interficere* notat. — עוּת Pih. *perverto.* Al. sec. Schol. Job. XIX. 6. ἐπληξέν με. Hoc ex Origine desumtum, qui ita scribit: ὁ Ἑβραῖος ἐπληξεν ἔχει. Arab. عاث est πλήσσειν, *percutere, ictus infligere.* Conf. Schultensii Opera Minora p. 43. — פִּלַּח Pih. *disseco.* Prov. VII. 23. τοξεύματι πεπληγώς. — שָׁדַד, *vasto.* Jerem. XLIX. 27. — שׁוֹבֵב Pih. a שׁוּב, *restituo,* it. *perverto.* Al. Ies. LVIII. 12. Vide et Sap. XIX. 16.

ΠΕΠΛΗΓΩ'Σ ἘΚΤΕΙ'ΝΟΜΑΙ, *percussus s. ictus extendor.* יַשֵּׁךְ: *mordeo.* Prov. XXIII. 32. ὑπὸ ὄφεως πεπληγὼς ἐκτείνεται, *ictus a serpente extenditur.*

ΠΛΙΝΘΕΙ'Α, *laterum coctio, laterum formatio, lateritium opus.* לְבֵנָה, *later.* Exod. I. 14. V. 18. 19. Suidas: πλινθεία, ἐκ τοῦ πλινθεύω, πλίνθευσις.

ΠΛΙΝΘΕΙ̃ΟΝ, *laterculus,* it. *figlina laterum, locus, ubi formantur lateres.* לְבֵנָה. Symm. Ezech. IV. 1. Hieronymus: *Pro latere, qui Græce dicitur fœm. gen.* ἡ πλίνθος, *Symmachus manifestius interpretatus est* πλινθεῖον, *quem nos laterculum et abacum appellare possumus. In cujus pulvere Geometræ* γραμμὰς, i. e. *lineas radiosque describere solent.* — מַלְבֵּן, *fornax lateraria.* Symmach. Nah. III. 14. Suidas ex Harpocratione: πλινθεῖον, ὁ τόπος, ἐν ᾧ οἱ πλίνθοι πλάττονται. οὕτω Λυσίας.

ΠΛΙΝΘΕΥ'Ω, *lateres formo seu fingo,* q. d. *laterifico.* לָבַן, idem. Gen. XI, 3.

ΠΛΙΝΘΙ'Α, i. q. πλινθεία, *laterum formatio.* לְבֵנָה. Al. Exod. V. 16. — מַלְבֵּן. Reliqui Jer. XLIII. 9. — כָּרִי, nomen propr. Inc. 2 Sam. XX. 24. N. L.

ΠΛΙ'ΝΘΙΟΝ, vel ΠΛΙΝΘΙ'ΟΝ, i. q. ΠΛΙΝΘΕΙ̃ΟΝ, *locus, ubi formantur lateres, figlina laterum,* item: *laterculus.* *לְבֵנָה. Symmach. Ezech. IV. 1. *laterculum.* Vulgat. *laterem.* LXX πλίνθος. Est ergo i. q. πλίνθος. Vide ad h. l. Montf. — מַלְבֵּן, *fornax lateraria.* 2 Sam. XII. 31. Masorethæ nempe loco textualis מַלְכֵּן h. l. legendum præcipiunt מַלְבֵּן, quam lectionem LXX plerisque secuti esse videntur. Menochii de h. l. conjecturam, parum tamen probabilem, vide apud Lydium de Re Milit. pag. 197. Οἱ λοιποὶ Jerem. XLIII. 9. Vulg. *quæ est sub muro latericio.* — *כָּרִי, nomen propr. Inc. 2 Sam. XX. 23. N. L.

ΠΛΙ'ΝΘΟΣ, *later.* *לְבָנָה, *luna.* Ies. XXIV. 23. Legerunt לְבֵנָה, quod hanc significationem habet. — לְבֵנָה. Genes. XI. 3. Exod. V. 16. Ies. IX. 10. et alibi. — מַלְבֵּן, *fornax lateraria.* Nahum. III. 14. ὑπὲρ πλίνθον. Legerunt fortasse מַלְבֵּן.

ἈΛΟΙΦΗ` ΠΛΙ'ΝΘΟΥ, *deletio lateris.* לְבֵנוֹת, *ad ædificandum.* Mich. V. 11. Legerunt לְבֵנוֹת.

ΠΛΙΝΘΟΥΡΓΙ'Α, *laterum confec-*

tio seu coctio, q. d. laterificium, a πλινθουργὸς, qui lateres conficit vel construit. לָבַן, lateres formo. Exod. V. 14. — לְבֵנָה, later. Exod. V. 8. ubi vide var. lect. — לָבַן לְבֵנָה, Exod. V. 7.

ΠΛΟΙ͂ΟΝ, navigium, navis. אֳנִי. Ies. XXXIII. 21. — אֳנִיָּה. Genes. XLIX. 13. Deuter. XXVIII. 68. Jud. V. 17. et alibi sæpius. — כָּתֵף, humerus, it. littus. Ies. XI. 14. ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων. Ita ex ingenio interpretati sunt. Michaëlis Suppl. p. 1384. suspicatur, LXX humeros pro alis accepisse, alas autem de velis navigiisque. — *מֵזַח, cingulum. Ies. XXIII. 10. πλοῖα οὐκέτι ἔρχονται. Aut sensum expresserunt (nam naves copiosæ in portu cingulum dici possunt) aut extulerunt מֵזַח, a זָחַח, زح, impulit, navis, quod remis impellitur. — סְפִינָה, navis. Jon. I. 5. — צִלְצַל, umbrosa densa, it. fuscina, navigium parvulum, phaselus. Job. XL. 26. ἐν πλοίοις ἁλιέων, in navibus piscatorum. Ies. XVIII. 1. οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες (Ed. Compl. rectius πτερύγων), væ terræ navium alarum. Conf. Jac. Hasæi Diss. in Bibl. Brem. Class. V. p. 572.

ΠΛΟ'ΚΑΜΟΝ, crinis contortus arte et plexus, plexura, cincinnus. עֲנָק, torques. Aqu. Cant. IV. 9.

*ΠΛΟ'ΚΑΜΟΙ, sec. Gloss. Vett. crines, cæsaries, crinis plexi et intorti. 3 Maccab. I. 5. τοὺς πλοκάμους λελυμένη, crinibus solutis. Hesych. πλόκαμοι, κόνδυλοι τριχῶν πεπλεγμένοι. Phavor. πλόκαμοι, αἱ μακραὶ τρίχες αἱ ἐπιτήδειοι οὖσαι εἰς τὸ πλέκεσθαι, παρὰ τὸ πλέκω. Homer. Il. Ξ, 176.

ΠΛΟΚΗ', implicatio, plicatura, nexus, contextus. עֲבֹת sing. contortum. Exod. XXVIII. 14. ἔργον πλοκῆς, opus plexile. Ita redditur Braunio de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 7. §. 461. p. 486. — צְפִירָה, matutinum tempus, cidaris. Theod. et LXX Ezech. VII. 7. 10. Conf. quæ ex Hieronymo affert Drusius in Fragm. Vet. Intt. Græc. p. 577. Voce etiam utitur Symmachus 1 Reg. VI. 18. sed asserente Montfaucono vix intellegitur, quam ibi vocem Hebr. exprimere voluerit.

ΠΛΟ'ΚΙΟΝ, capillus plexus, cincinnus, cirrus. דַּלָּה, vitta, it. cincinni. Cant. VII. 5. ubi Schol. ἡ διακόσμησις. Suidas: Πλόκιον Γοργόνος interpretatur πλόκαμον τῆς Γοργόνος. Apud Hesychium πλόκιον exponitur εἶδος περιδεραίου, ac apud Photium ἁλυσίου χρυσίου πλοκή.

ΠΛΟ'ΟΣ, contr. πλοῦς, navigatio. Sap. XIV. 1.

ΠΛΟΥ'ΣΙΟΣ, dives, opulentus. אִישׁ, vir. Prov. XIX. 22. πλούσιος, quippe e regione πτωχοῦ. — גָּדוֹל, magnus. Esth. I. 20. גָּדוֹל quandoque est magnus opibus et divitiis, v. c. 1 Sam. XXV. 2. et Job. I. 3. — הֶעֱשִׁיר Hiph. ditesco. Prov. XXIII. 4. πλουσίῳ. Bene quoad sensum. — חָצֵר, atrium. Psalm. IX. 30. μετὰ πλουσίων. Pro חֲצֵרִים nonnullis ibi legisse videntur עֲשִׁירִים, affinem quodam modo vocem, saltem quoad pronuntiationem: aliis vero עָרִיצִים, aut פָּרִיצִים, latrones ac prædones, divites ex alienis bonis. Sunt etiam, qui statuunt, eos חֲצֵרִים accepisse non in significatione villarum, sed atriorum, quæ plerumque adhærebant divitum domibus et magnatum palatiis, ac sensum expressisse. Ita et Chald. et Symmachus. Conf. de Muis ad h. l. Mihi vero significatio πλουσίων petita videtur ab Arab. خضر, floruit. — *חָרוּץ, solers,

sedulus, expeditus. Symmach. Prov. XII. 24. Videtur legisse עָרִיץ, aut respexisse notionem *auri*, quam habet substantivum חָרוּץ. — כָּבֵד, *gravis*, it. *dives*. Gen. XIII. 2. — כְּפִיר, *leo juvenis*. Psalm. XXXIII. 10. ubi vel legerunt כְּבֵדִים, vel, quod magis placet, cum Vulg. et Syro כְּפִירִים improprie de *hominibus divitibus s. potentibus, suis viribus ut leones fidentibus* acceperunt. — *מַסְגֵּר, *inclusor*, a rad. סָגַר, Arab. سكر, *claudere*. Jer. XXIV. 1. τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς πλουσίους. Duæ h. l. versiones coaluerunt. Posterioris auctor an mera conjectura usus fuerit, aut de thesauris inclusis cogitaverit, aut denique in mente habuerit notionem *auri*, quam habet סָגוּר, equidem divinare non valeo. Vide Boysenii Nott. Critt. ad Textum Hebr. P. X. p. 574. — עָלֵז, *exultabundus*. Ies. XXXII. 13. — עָשִׁיר, *dives*. Ruth. III. 10. 2 Sam. XII. 1. 2. Job. XXVII. 19. et alibi. — שָׁאוֹן, *strepitus*. Ies. V. 14. Forte hic legerunt שַׁאֲנָן. — שַׁאֲנָן, *tranquillus*. Ies. XXXII. 9. XXXIII. 20. Videtur vox Hebraica *divitiarum* aut *abundantiæ* notionem olim habuisse. Confer Jerem. XXX. 10. et Ies. XXXII. 18. ac ibi versiones Græcas. 3 Esdr. III. 31. πλούσιος dicitur, qui sibi dives videtur, adeoque partim sua sorte contentus, partim arrogans est. Hesychius: πλούσιος, χρημάτων καὶ περιουσίας κύριος. Vide supra s. v. οὐσία, et Suiceri Thes. T. II. p. 759.

ΠΛΟΥΤΕ'Ω, *dives sum, ditesco*. אִשֵּׁר Pih. *felicem prædico*. Prov. XXXI. 28. ἐπλούτησαν. Sine dubio legerunt יְעַשְּׁרוּהָ. Forte etiam scribendum est ἐπλούτισαν αὐτήν. — הוֹן, *opes*. Prov. XXVIII. 22. — עָשִׁיר, *dives*. Exod. XXX. 15. Cohel. V. 11. — עָשַׁר: הֶעֱשִׁיר, Kal et Hiph. Psalm. XLVIII. 17. Jerem. V. 27. Dan. XI. 2. πλουτήσει πλοῦτον (pro κατὰ πλοῦτον) μέγαν, *abundabit divitiis magnis*. Hos. XII. 8. πεπλούτηκα, dives factus sum. Vide et Zach. XI. 5. et conf. Apoc. III. 17. Aqu. Prov. XXIII. 4. τοῦ πλουτῆσαι, ut ditescas. Aqu. Symmach. Theod. Prov. XXI. 17. οὐ πλουτήσει, non ditescet. Al. Prov. XXVIII. 20. σπεύδων τοῦ πλουτεῖν, festinans ad ditescendum. — פָּרַץ, *erumpo*. Gen. XXX. 44. ἐπλούτησεν. Bene. Nam etiam vox Hebr. h. l. de opibus mirum in modum auctis explicanda est.

ΠΛΟΥΤΙ'ΖΩ, *divitem facio, dito*. *דֻּשַּׁן, *impinguor*. Prov. XIII. 4. sec. cod. Biörnstahl. πλουτίζουσιν, ubi libri impressi habent ἐν ἐπιμελείᾳ. — הֶעֱשִׁיר, Hiph. Genes. XIV. 23. 1 Sam. II. 7. Job. XV. 29. et alibi sæpius. Sir. XIX. 1. οὐ πλουτισθήσεται, *non locupletabitur*, h. e. per miosin, *depauperabitur*.

ΠΛΟΥΤΙ'ΖΟΝΤΕΣ 'ΕΑΥΤΟΥ'Σ, *ditantes se ipsos*. מִתְעַשֵּׁר, part. Hithp. Prov. XIII. 7. ubi sermo est de externa ostentatione vel simulatione opulentiæ.

ΠΛΟΥ'ΤΟΣ, *divitiæ*, it. *multitudo*. אֱמוּנָה, *fides*. Psalm. XXXVI. 3. Diversæ sunt virorum doctorum de h. l. sententiæ. Plerique statuunt, eos legisse הֲמוֹנָהּ, quia הָמוֹן, *divitias* aliquando notat. Lud. de Dieu ad h. l.: Legisse videntur אֱמוּנָהּ cum affixo fœm. referendo ad אֶרֶץ, אָמוֹן autem accepisse pro *fidissimo, firmissimo* ac *tutissimo terræ bono*, per quod *divitias* intellexerint. Idem fere statuit Buxtorfius in Anticrit. pag. 632., nempe eos אֱמוּנָה et

a אמון hoc sensu potius accepisse, ut sit i. q. מָמוֹן, quod haud pauci ab אָמַן dici putant, quod homines plerumque in iis confidant. Vide quoque Schultensii Opera Minora p. 185. — אֲנִיָּה, *mæstitia.* Ies. XXIX. 2. Videtur ad navim onustam mercibus et opibus respexisse interpres male oculatus. — אוֹצָר, *thesaurus.* Ies. XXX. 6. — הוֹן. Ps. *b* CXVIII. 14. Prov. XIII. 7. XIX. 4. et alibi. Adde Symm. Prov. I. 13. — הָמוֹן, *multitudo.* Ps. XXXVI. 17. ubi *divitias* notat. Ies. XVI. 14. ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωὰβ παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, evilescet gloria Moab cum omni *multitudine* magna. Ies. XXIX. 5. ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, *multitudo* impiorum. Sequitur enim τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε. *c* Ies. XXIX. 7. ὁ πλοῦτος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν, *multitudo* omnium gentium. Vide et v. 8. Ies. XXXII. 14. LX. 14. et conf. L. Bos. Proleg. ad LXX Intt. c. 3. ubi observat, familiare videri LXX Intt. Iēsaiæ, ut πλοῦτος usurpent pro πλῆθος, hocque imitatum esse Apostolum Rom. XI. 12. — הֶעֱשִׁיר, Hiph. Proverb. XXI. 17. εἰς πλοῦτον. Excidit hic *d* ante εἰς particula οὐκ, nam in textu Hebr. legitur לֹא יַעֲשִׁיר, ut adeo Grabius recte edidisse videatur οὐ πλουτήσει, ut Symmach. ac Theod. habent. — *חֹסֶן, *divitiæ, opes.* Symmach. Ies. XXXIII. 6. — חַיִל, *copiæ.* Job. XXI. 7. XXXI. 25. Ies. XXX. 6. — כָּבוֹד, *gloria.* Ies. LXI. 6. ubi nonnullis loco Daleth legisse videntur Resch. כָּבַר est *multus fuit,* *e* *magnus fuit numero et multitudine.* Sed eandem quoque notionem habet Hebr. כָּבֵד. Conf. Gen. XXXI. 1. et Cicer. Catilin. II. 8. — לֶחֶם, *panis, cibus,* et *omne, quod est ad vitam sustentandam necessarium.* Al. Prov. XXI. 14. — עָשִׁיר, *dives.* Mich. VI. 12. — עֹשֶׁר. Genes. XXXI. 16. 1 Sam. XVII. 25. 1 Reg. III. 11. et alibi sæpius. — פָּרָשָׁה, *explicatio.* Esth. X. 2. πλοῦτον. Ita ex ingenio h. l. interpretati sunt. — שַׁאֲנָן, *tranquillus.* Ies. XXXII. 18. Vide supra s. v. πλούσιος. — *שֹׁד, *mamma.* Ies. LX. 16. πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι. Non male quoad sensum. — שֶׁפַע, *abundantia.* Deut. XXXIII. 19. Sap. XXIV. 17. πλούτου, ubi de vitibus sermo est, ac πλοῦτος *omnem copiam ac abundantiam* notat Vulg. *honestatis,* h. e. *divitiarum,* ubi vulgo *honestos* vocamus *divites* et *opulentos.* Sic quoque ib. XXXIV. 1.

ΠΛΟΥ͂ΤΟΣ ἌΔΙΚΟΣ, *divitiæ injustæ* s. *male partæ.* חַיִל, *copia.* Job. XX. 15. Sed ibi ἄδικος (malim equidem legere ἀδίκως) potius cum συναγόμενος conjungendum est, ut utraque vox ad בָּלַע, *deglutivit,* referenda sit. — Vide quoque alibi αὐθάδεια.

ΠΛΥ΄ΝΩ, *lavo,* et ad *vestes* proprie pertinet: de *corpore* enim νίπτειν et λούειν adhibetur. הֵדִיחַ, Hiph. a דּוּחַ, *lavo, abluo.* Theod. et LXX Ezech. XL. 39. — *יָקָר, *pretiosus.* Ps. XXXV. 8. ὡς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου. Ita legitur vitiose in Hexaplis Montfauconii. Sed legendum potius est ἐπλήθυνας, ut habent omnes codd. ac editt. vers. Alex. Bahrdtius conjicit, λ positum esse pro τ et verbum πτύω respici, quo exprimunt alias τὸ רָק, *spuit.* Inepte. Vide supra s. v. πληθύνω. — כִּבֵּס, Pih. Gen. XLIX. 11. Exod. XIX. 10. 14. Lev. VI. 27. πλυθήσεται sec. Vat. Legendum πλυθήσεται. Conf. ib. XIII. 55. et 58. — רָחַץ. Exod. XXIX. 17. Levit. I. 9. 13. — שָׁטַף, *immergendo abluo.* Ezech.

XVI. 9. ἔπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπό σου, *ablui* te sanguine. Al. Lev. XV. 12.

ΠΛΥ'ΣΙΣ, *lotio*. רַחַץ, idem. Syrus Ps. LIX. 8. Strabo X. p. 685. A. Eustath. in Il. Χ', p. 1362. 47.

ΠΛΩΤΟ'Σ, *qui navigio vehitur*, it. *navigabilis*, seu *navibus pervius*, etiam *natabilis*, a πλώω, *navigo*. Job. XL. 26. πᾶν δὲ πλωτὸν, sc. ἔθνος, omnis autem gens, *quæ navigio vehitur*. In Hebr. textu nihil pro hac voce legitur. Ita Bielius. Mihi autem libere vertisse videntur, ut verbis πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὸν expresserint Hebr. בְשֻׂכּוֹת, et per τὸ πλωτὸν intellexerint *navigium piscatorium*. Vide infra s. σκηνή. 2 Macc. V. 21. τὴν γῆν πλωτὴν θέσθαι, terram *navigabilem* reddere. Suidas et Hesych. πλωτὸν, πλεόμενον. In Lex. Cyrilli MS. Brem. exponitur νηχόμενον. Glossæ MSS. in Jobum: πλωτὸν, τὸ πλέον, τὸ νηχόμενον. Adde Strabon. VI. p. 405. A. Hippocrat. de Flat. p. 296. 43. πλωτὰ ζῶα.

ΠΝΕΥ͂ΜΑ, *ventus, spiritus, anima, animus, animi præsentia*, it. *ira*. *הוֹד, *vis*. Dan. X. 8. sec. cod. Chis. Michaëlis ad h. l. p. 21. censet, interpretem per הוֹד intellexisse *animam*; ad quam tamen significandam Hebræi non voce הוֹד, sed כָּבוֹד uti solent. Probabilior est conjectura Segaarii ad h. l., πνεῦμα ad ultimam vocem כֹּחַ pertinere, pro qua רוּחַ legerint. — הֵרִיחַ, Hiph. a רִיחַ, *olfacio*. Ies. XI. 3. Hic legerunt רוּחַ. — חַיִּים, plural. *vita*. Ies. XXXVIII. 12. — מַחֲנָק, *strangulatio*. Job. VII. 15. ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου. *separabis a spiritu meo animam meam*: ubi Doederleinius conjecit legendum ἀποπνευματισμοῦ, *suffocationis, spiritus interclusionis*. Sed longe facilior est conjectura Bahrdtii, qui in Spec. II. Provident. in Job. p. 5. πνίγματος legere mavult. — נְשָׁמָה, *anima*. 1 Reg. XVII. 17. οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ πνεῦμα, non relinquebatur in illo anima. Dan. X. 17. sec. cod. Chis. Suidas: πνεῦμα, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Sic passim etiam apud profanos. Vide Vorstii Philol. Sacr. P. II. c. 22. — רוּחַ. Gen. VI. 17. πνεῦμα ζωῆς, spiritus vitæ. Vide et Gen. VII. 15. Gen. VIII. 1. ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, adducebat Deus *ventum* super terram. Vide et Cohel. XI. 5. Ies. VII. 2. XI. 15. Symm. Gen. III. 8. et ad h. l. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. III. c. 5. p. 305. Profani etiam πνεῦμα de *vento* adhibent. Vide auctores, quos citat Wolfius ad Joh. III. 8. p. 814. Num. XXVII. 16. ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων, Deus *spirituum*. Jud. III. 10. πνεῦμα κυρίου, spiritus Domini. Jud. VIII. 3. ἀνῆκε τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, remisit *ira* illorum ab eo. Aqu. Theod. Prov. XVIII. 14. πνεῦμα ἀνδρὸς, *iram* hominis. Sic et πνέειν notat aliquando *irasci*. Hesych. πνεύσας, ὀργισθεὶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀνέμων. Suidas: πνεύσας, σφοδρῶς ὀργισθείς. Et verba Homeri Il. Γ', v. 8. μένεα πνείοντες, parva scholia exponunt: μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ ὀργῆς. Conf. Elsnerum ad Act. IX. 1. p. 399. Jos. II. 11. οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἡμῶν, non erat amplius *animus* in aliquo nostrum, h. e. summo timore eramus perterriti, et fere exanimati. Jud. IX. 23. πνεῦμα πονηρὸν, spiritus malus. Vide et 1 Sam. XVI. 14. Ps. X. 7. πνεῦμα καταιγίδος, *ventus procellosus, turbo*. Vide et Psalm. CXLVIII. 8. et confer Sir. XLIII. 20. Ezech. XI. 19. πνεῦμα καινὸν δώσω αὐτοῖς, spiritum novum dabo vobis. Suidas: πνεῦμα δώσω αὐτοῖς, πνεῦμα καινόν. οὐ τὸ πανάγιον λέγει, ἀλλὰ τοῦ λογικοῦ τὴν ὁρμήν. Aqu. Theod. Prov. XVIII. 14. ubi πνεῦμα est *animus bonus* et *fortis* vi oppositionis. Sirac. IX. 11. πνεύματι, ubi

Vulgatus *sanguine* vertit, non quod αἵματι legerit, sed quod sensum expresserit. Habet tamen αἵματι quoque Clemens Alex. II. Pæd. cap. 7. p. 257. Sap. IX. 17. πνεῦμα ἅγιον, *sapientia insignis*, coll. Ies. XI. 2. Deus dicitur ἐγείρειν τὸ πνεῦμα τινὸς, *quando aliquem promtum et alacrem ad aliquod negotium suscipiendum reddit*, aut *quando consilium et voluntatem alicujus rei efficiendæ suppeditat*. 3 Esdr. II. 2. ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου, h. e. *animo Cyri indidit consilium* reædificandi templi Israëlitis, coll. ib. v. 8. 9. et VIII. 25. Additam. ad Dan. XIII. 44. Sap. V. 23. *ventus, turbo*, i. q. λαίλαψ in altero membro, coll. Sirac. XXXIX. 28. — Sap. V. 11. *aër*, i. q. ἀὴρ in antecedentibus, coll. XVII. 18. Sap. XI. 20. ἑνὶ πνεύματι, *uno halitu s. jussu divino*. Judith. XIV. 6. ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, h. e. *animi deliquium passus est;* nam erectus iterum statim se refecisse dicitur. Judith. XVI. 17. ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου est i. q. in antecedentibus εἶπας. Utrumque de *efficaci Dei voluntate* explicandum est. 3 Macc. VI. 24. *vita*, coll. 2 Macc. VII. 22. 23. Susann. v. 44. *vis et virtus animi*. Sap. I. 17. πνεῦμα θεοῦ, *Deus*. Sap. V. 3. διὰ στενοχωρίαν πνεύματος στενάζοντες, acerrimo dolore correpti. Lex. Cyrilli MS. Brem. πνεῦμα, ἄγγελος, ψυχὴ, ἄνεμος, δαίμων.

ὙΠΟ' ΠΝΕΥ'ΜΑΤΟΣ ΦΕΡΟ'ΜΕΝΟΣ, *a vento agitatus*. יָבֵשׁ, *siccus, aridus*. Job. XIII. 25. χόρτος ὑπὸ πνεύματος φερόμενος haud differt a *stipula arida*. — Vide alibi θυμὸς et ὑψηλός.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΦΟΡΕ'ΟΜΑΙ, *vento agitor*. שָׁאַף רוּחַ, *haurio ventum*. Jer. II. 24. ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, in concupiscentiis animæ suæ quasi vento ferebatur. Libere transtulerunt. Nam *haurire ventum*, quod in textu legitur, est *anxie spiritum ducere*. Vide s. v. πνευματοφόρος.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΦΟ'ΡΟΣ, *qui spiritu fertur* vel *vento agitatur*. פֹּחֲזִים, plur. *instabiles, leves*. Sophon. III. 5. Montfauconius Hieronymum secutus explicat: *portantes spiritum*, h. e. *spiritu malo correpti*, unde Aquilæ ἐνθουσιαζόμενοι dicuntur. Potest etiam verti *insani, qui libidine vehementissima et stolidissima reguntur*, unde πνευματοφορεῖν est *insanire*. Mihi vero videntur esse *a vento portati et abrepti*, h. e. *ita leves, ut nullo negotio a levissima aura huc et illuc rapiantur, desultorii, leves*. Cf. Matth. XI. 7. et Pearsoni Præfat. in LXX Intt.

ἌΝΘΡΩΠΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΟΦΟ'ΡΟΣ, *homo spiritu ductus*, seu: *qui afflatu numinis instinctus et agitatus fertur*. אִישׁ רוּחַ, *vir spiritus*. Hos. IX. 8. ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος, ὥσπερ ὁ προφήτης, homo spiritu ductus tanquam propheta. Confer 2 Petr. I. 21. et Suiceri Thes. Tom. II. p. 786.

ΠΝΕΥ'ΜΩΝ, *pulmo, quo respiramus*. דְּבָקִים, plural. *commissuræ*. 1 Reg. XXII. 34. 2 Par. XVIII. 33. Per commissuras loricæ sine dubio aditus patebat ad pulmones.

ΠΝΕ'Ω, *flo, spiro*. נָפַח, idem. Symm. Theod. Gen. II. 7. ἔπνευσε, *inspirabat*. — נָשַׁב : הֵשִׁיב, Kal et Hiph. Psalm. CXLVII. 7. Symm. Theod. et LXX Ies. XL. 8. — נָשַׁף. Ies. XI. 24. 2 Macc. IX. 7. πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, ignem *spirans* animo in Judæos. Sic a Xenophonte animosi et feroces hostes πῦρ πνέοντες Hist. Gr. Lib. VII. c. 5. §. 12. dicuntur, observante Raphelio Annotatt. ex eodem ad Act. IX. 1. pag. 154. Eurip. Phœn. v. 883. ἐκ δ' ἔπνευσ' αἰνὰς ἀράς. Apud eundem θυμοῦ πνοαὶ v. 457. Vide quoque supra s. v. πνεῦμα.

ΠΝΙΓΜΟ'Σ, *suffocatio, strangulatio*. Sir. LI. 6. Hipp. de Humor. p. 49. 46. Athen. p. 227. C.

ΠΝΙ'ΓΩ, *suffoco, præfoco, ango.* בִּעֵת, Pih. *perterreo.* 1 Sam: XVI. 14. ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν, *angebat* illum spiritus malus. Vide et v. 15. Ita Bielius. Sed in utroque loco per *exagitare* aut *vexare* reddendum est.

ΠΝΟΗ', *flatus, halitus, respiratio, ventus, spiritus,* item *ruptura, rima, quod ventus per illam spirare possit.* נֶפֶשׁ, *anima.* Prov. XXIV. 12. — נְשָׁמָה. Gen. II. 7. ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, inflabat in faciem ejus *halitum* vitæ. Ies. XLII. 5. διδοὺς πνοὴν τῷ λαῷ, dans *halitum* populo. Confer Act. XVII. 25. Job. XXXVII. 10. ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάγος, per halitum Dei, h. e. *ventum frigidum,* existit glacies. Confer Act. II. 2. et ad h. l. Wolfium pag. 1020. — פֶּרֶץ, *ruptura.* Nehem. VI. 1. οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοὴ, non relinquebatur in illis *ruptura* vel *rima.* — רוּחַ, *spiritus.* Genes. VII. 22. Prov. I. 23. XI. 13. ubi animum hominis notat et Aquila ac Symm. πνεῦμα habent. Ies. XXXVIII. 16. — נִשְׁמַת רוּחַ, *halitus spiritus.* Genes. VII. 22. Hesych. πνοὴ, ἀνάψυξις.

*ΠΝΟΗ῀Σ 'ΡΗ῀ΣΙΣ. רוּחַ. Prov. I. 23. Scil. רוּחַ notat h. l. *sermonem, qui halitu oris profertur.*

ΠΟ'Α, *herba,* et quidem secundum Hesychium βοτάνη ἑκάστη, ab inusitato πάω, *pasco.* *בֹּרִית, *smegma.* Jer. II. 22. Mal. III. 2. ubi πόα sumendum est sensu antonomastico pro *herba notissima,* sc. πόα πλυνόντων, *herba lanaria,* quæ Græcis στρουθίον dicta, v. c. Dioscoridi Lib. II. de Medica Materia c. 52. Conf. Langii Diss. de Herba Berita p. 8. — דֶּשֶׁא, *herba tenera.* Proverb. XXVII. 25. Aqu. Symm. Psalm. XXII. 1. — עֵשֶׂב. Aqu. Mich. V. 7. Conf. v. πόα infra.

*ΠΟΔΑ'ΓΡΑ, *pedica, tendicula.* 4 Macc. XI. 10. ποδάγραις σιδηραῖς, ferreis *compedibus.* Hesych. ποδάγρα, τὸ τῶν ποδῶν πάθος, καὶ πέδη: ubi vide Intt. Confer quoque Suidam.

ΠΟΔΗ'ΡΗΣ, *talaris, ad pedes usque dependens.* אֵפוֹד, *ephod, amiculum humerale.* Exod. XXVIII. 31. ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη, facies tunicam talarem. — בַּדִּים, plur. *linea.* Ezech. IX. 2. ἐνδεδυκὼς ποδήρη, sc. ὑποδύτην, indutus talari tunica. Ib. v. 3. Sine dubio subintellexerunt בֶּגֶד, aut aliquid synonymum. — חֹשֶׁן, *pectorale.* Exod. XXV. 7. (In Edit. Rom. legitur: καὶ τὸν ποδήρη, mendose procul dubio pro ποδήρην, quanquam et id hic mendosum esse videtur. Nam certe ista interpretatio voci חֹשֶׁן haudquaquam convenit.) Ibid. XXXV. 8. — מַחֲלָצוֹת, plural. *mutatoriæ vestes.* Zach. III. 4. — מְעִיל, *pallium.* Ex. XXVIII. 4. Sap. XVIII. 24. Sirac. XXVII. 8. XLV. 11. Gloss. in Octat. ποδήρη, τὸ μέχρι ποδῶν ἐρχόμενον. Suidas: ποδήρης, ἕως τῶν ποδῶν χιτών. Lex. Cyrilli MS. Brem. ποδήρης, ἔνιοι λέγουσι τὸ μέχρι τῶν σφυρῶν δῆκον ἱμάτιον· οἱ δὲ τὸ ῥαπτόμενον (Suidas συῤῥαπτόμενον) εἰς τὸ κατώτερον τῆς στολῆς ἐκ πορφύρας καὶ βύσσου ῥάκκιον. 'Ράκιον rectius Suidas in MS. Paris. Vide et quæ e Lexico Cyrilli MS. notata sunt supra in ἐφοὺδ βὰρ, et confer Elsnerum ad Apoc. I. 13. p. 436.

ΠΟΔΙΣΤΗ῀ΡΕΣ, *cacabi abluendis pedibus.* סִרוֹת, *lebetes.* Aqu. Theod. Jer. LII. 18. Conf. Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 563.

*ΠΟΔΙ'ΤΗΣ, *pedes, peditis.* Vide infra s. πεζίτης.

a ΠΟΔΟΚΑ'ΚΗ, *cippus, nervus, lignum, quo pedes captivorum constringuntur.* סַד, *cippus.* Al. Job. XIII. 27. In Lexic. Montfauconi ad Hexapla Orig. male scribitur ποδακάκη. Gloss. Cyrilli ineditum: τὸ ξύλον ἐν εἱρκτῇ, ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες συνέχουσιν, ὃ παρὰ 'Ρωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Scholiastes Aristophanis ad Equit. v. 366. εἶδος δεσ-b μωτηρίου, τὸ ξύλον, ἣν ποδοκάκην λέγουσι καὶ ποδοστράβην. Quo in loco Valesius ad Maussaci notas in Harpocrationem p. 321. pro δεσμωτηρίου legit δεσμοῦ, probante hanc emendationem ad Aristophanis l. c. Küstero. Sed Elsnerus Obss. ad Act. XVI. 24. pag. 439. bene judicat, quod rectius retineatur, tum quod revera hoc δεσμωτηρίῳ arctius custo-c direntur malefici, tum quod ita etiam vocetur ab Hesychio in σφαλὸς, et a Biseto ad Lysistr. v. 681. ut a Plauto Pœnul. Act. V. Sc. 6. v. 28. *lignea custodia.* Cæterum ποδοκάκη scribitur etiam ποδοκάκκη cum duplici κ. Harpocration: Ποδοκάκκη. Δημοσθένης κατὰ Τιμοκράτους. τὸ ξύλον τὸ ἐν δεσμωτηρίῳ οὕτως ἐκαλεῖτο, ἤτοι παρεμβεβλημένου τοῦ ἱεd ροῦ κάππα, ποδῶν τις κάκωσις οὖσα, ἢ κατὰ συγκοπὴν, ὡς φησὶν Δίδυμος, οἷον ποδοκατοχή. Λυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Θεομνήστου, εἰ γνήσιος, ἐξηγεῖται τοὔνομα· φησὶ γὰρ, ἡ ποδοκάκκη αὐτό ἐστιν, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. Suidas: ποδοκάκκη, ξύλον, εἰς ὃ ἐν εἱρκτῇ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες συνέχουσι, ὃ παρὰ 'Ρωμαίοις κῦπτος (lege κοῦσπος e loco Lex. Cyrilli antea adducti, et Lex. e Cyrilli MS. Brem.) καλεῖται. Küsterus ad h. l. κῦπτος retinendum censet, sed cum Glossaria citata κοῦσπος habeant, Bielius mavult assentiri Salmasio, qui de Modo Usur. pag. 814. κοῦσπος scribendum arbitratur, et p. 815. observat, quod Glossæ Nomicæ *cuspos* interpretentur ξυλοπόδας, et Philoxenus ξύλινα σανδάλια. Interim Glossæ Vett. quoque habent: *Cippus,* ποδοκάκη. Et Phavorinus etiam docet, quod ποδοκάκη Romanis dicatur κῆπτος, h. e. *cip-* f *pus.* Hinc forte aliqui apud Suidam pro κῦπτος reponere malint κῆπτος, h. e. *cippus.* Cæterum idem lignum Græcis dicebatur etiam ξύφων. Vide Salmasium l. c. et de aliis ejus nominibus supra in ξύλον, et Steph. le Moyne ad Var. Sacr. p. 501. seq.

*ΠΟΘΕΙΝΟ'ΤΕΡΟΣ, *magis desiderabilis et exoptatus.* 4 Macc. XIII. g 25. XV. 1.

ΠΟ'ΘΕΝ, *unde.* אֵי זֶה. Job. XXXVIII. 24. — אֵי מִזֶּה. Genes. XVI. 8. Jud. XIII. 6. 1 Sam. XXV. 11. — מֵאַיִן : מֵאַיִן, *prae nihilo.* Genes. XXIX. 4. XLII. 7. Num. XI. 13. Jerem. XLVIII. 9. ubi pro מֵאַיִן, *ita ut nullus sit,* legerunt מֵאַיִן, *unde.* Adde Symm. Jerem. X. 6. 7. — מֵאֲנָה, h *renuit.* Jerem. XV. 8. ἡ πληγή μου στερεὰ, πόθεν ἰαθήσομαι; plaga mea firma est, unde sanabor? h. e. *nequaquam* sanabor. Suidas: Πόθε, ἀρνητικὸν, ἴσον τῷ οὐδαμῶς. Confer Perizon. ad Ælian. XIII. 2. Non opus hic mihi videtur cum Trommio statuere, eos מֵאֲנָה legisse. — *מִי, *quis.* Jos. IX. 8. Sir. XXXVII. 3.

ΠΟΘΕ'Ω, *desidero, quæro, diligo, amo.* אִוָּה. Pih. Symm. Prov. XXI. 10. — חָמַד. Symm. Ps. LXVII. 17. ἐπόθησεν, *desideravit.* — שִׁחֵר, Pih. *mane* seu *diligenter quæro.* Prov. VII. 15. ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον εὕρηκά σε, *quærens* faciem tuam inveni te. Hesych. ποθεῖ, ζητεῖ, ἐπιποθεῖ. Sap. IV. 2. ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν, *desiderant* recedentem. Ita k Aristoph. Plut. p. 107. ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα, καὶ μάτην καλεῖς. Sap. VI. 11. ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου, ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε. Hieronymus vertit: *concupiscite igitur sermones meos, et diligite illos, et habebitis disciplinam.* Sap. XV. 5. ὧν

2

a ὄψις ἄφρεσιν εἰς ὄρεξιν ἔρχεται, ποθεῖ τε πικρᾶς εἰκόνος εἶδος ἄπινον. Vide et v. 6. Sic Ælianus V. H. III. 42. ἐπόθουν τοὺς γαμετὰς, *amabant* maritos. Conf. ad h. l. Perizon. Sic et πόθημα apud Hesychium exponitur ἀγάπη, et πόθος, ἔρως.

ΠΟΘΗΤΟ'Σ, *desideratus.* חֲפָצֶיךָ *desideria tua.* Prov. III. 15. Vide in v. πονηρός. — יְחִידָה, *unica.* Inc. b Jud. XI. 34. ποθητή. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Alciphron. p. 90. init.

ΠΟ'ΘΟΣ, *desiderium.* תַּאֲוָה, idem. Aqu. Psalm. IX. 24. seu X. 3.

ΠΟΙ'Α et ΠΟΙΑ`, *herba quælibet,* i. q. πόα, quod vide supra, (Confer quoque Lex. N. T. s. v. ποία) speciatim: *herba purgandi vim habens.* c בֹּרִית, *sabina, herba, Græcis* βράθυ *dicta* (de qua vide Plinium Lib. XXIV. 11. et quæ notata sunt supra in Βράθυ). Jerem. II. 22. juxta ed. Rom. ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ, καὶ πληθύνῃς σεαυτῇ ποίαν, si laveris te nitro, et multiplicaveris tibi *herbam purgandi vim habentem.* Mal. III. 2. juxta eandem et cod. Alex. ὡς ποία πλυνόντων, ut *herba purgans* s. *smeg-* d *ma* lavantium. Ed. Francof. male ibi habet πόαν et πόα. Πόα etiam Alex. Jerem. l. c. Lex. Cyrilli MS. Brem. Πόα ἑκάστη βοτάνη λέγεται. ἡ δὲ σμήχουσα ποία κέκληται παρὰ Δημοσθένῃ καὶ Λυσίᾳ. Ita etiam Schol. Aristoph. ad Equit. v. 603. et Suidas, nisi quod pro ποία male habeat πόα, ac apud Suidam præterea hæc subjungantur: ὡς ἐν πόᾳ πλυνάντων e οὕτω Μαλαχίαν (lege et distingue ita: ὡς vel ὡσεὶ ποιὰ πλυνόντων, οὕτω Μαλαχίας) ἐδέξατο. Quod autem ποία et ποιὰ utroque modo dicatur, patet ex Etymologico M. in Πόα, Τροία et Ῥοία. Cæterum Chrysostomus Jerem. l. c. pariter πόαν legit, et de illa ita: Πόαν δὲ λέγει, ὃ κατὰ τὴν Σύρων φωνὴν Ἀλάαν καλοῦσι. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων φωνὴν δορύκνιον ὀνομάζουσι. Vide Ghislerii Comment. in f Jerem. p. 204. Syra sive Chaldaica vox, quam indigitat Chrysostomus, est אהלא, quod vertunt *saponem,* semel *herbam saponariam.* Vide Buxtorfium col. 38. Δορύκνιον vero herba est venenata, de qua Plinius H. N. Lib. XXI. c. 31. et Humelbergius ad Apuleium de Herbis c. 22.

ΠΟΙΕ'Ω, *facio, operor, perficio,* g *ago, creo, gigno, constituo, impendo, paro, apparo, comparo, acquiro, condo, ædifico, fero, profero, offero, sacrifico, celebro.* אָכַל, *edo.* Exod. XII. 16. πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, præter illa, *quæ parabuntur in cibum* omni animæ, s. præter ea, *quæ ad vitam sustentandam sunt necessaria:* nam ψυχὴ est h. l. *vita.* — אֱנוֹשׁ, *homo.* Job. XIII. 9. N. L. h Trommio ac Bielio hic legisse videntur עָשָׂה. — אָפָה, *coquo.* Lev. VI. 39. πᾶσα θυσία, ἥτις ποιηθήσεται ἐν κλιβάνῳ, omne sacrificium, quod *coquitur* in clibano. Lectio hæc vitiosa visa est Grabio, qui voci ποιηθήσεται substituit πεφθήσεται, *coqui solet.* Sed ποιεῖν, quod omnino *parare, apparare* notat, pro rei diversitate etiam per *coquere* verti pot- i est. Manet itaque ποιηθήσεται lectio difficilior et elegantior, adeoque præferenda alteri. Levit. XXIV. 5. ποιήσετε αὐτὴν (εἰς) δώδεκα ἄρτους, *coquetis* ea (simila) duodecim panes. —*בָּחַר, *eligo.* Inc. Ies. I. 29. — אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם, quos elegistis, ἐφ' οἷς αὐτοὶ ἐποίησαν, ubi ita vertisse censendus est, quia in antecedenti- k bus גַּנּוֹת, *hortos,* per τὰ γλυπτὰ interpretatus fuerat. Mihi tamen adhuc incertum manet, an ποιεῖν h. l. per *fabricare,* aut per *sacrificare* reddendum sit. Si in priore notione accipitur, ἐφ' οἷς positum est pro ἅ. Ita Montfauconius: *quæ*

a ipsi fecerunt. Quidquid statuatur, tamen hoc certum manet, eum sensum non male expressisse. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. pro ἐποίησαν legere mavult ἐπεθύμησαν. — בָּנָה, ædifico. Genes. XXXIII. 17. ἐποίησεν ἐκεῖ ἑαυτῷ οἰκίας, ædificabat sibi domos ibi. Vide et 1 Reg. VI. 16. XXII. 39. — בָּרָא, creo. Gen. I. 1. Ies. XLII. 5. XLIII. 1. et b conf. Matth. XIX. 4. — *גָּמַל, retribuo. Inc. Psalm. CXXXVI. 8. Habet interdum גָּמַל hanc lationem notionem. — גְּמוּל, retributio. Symm. Psalm. XXVII. 4. πρὸς ἃ ἐποίησαν. Non male quoad sensum.— *דָּבַר, loquor. Inc. sec. Cod. Basil. Num. XXII. 35. ποιήσεις. Mallem legere λαλήσεις. — דָּבָר, verbum. 2 Sam. VII. 21. — הוֹעִיל, Hiph. a c יָעַל, prosum. Job. XXXV. 3. τί ποιήσω ἁμαρτών; quid faciam, cum peccavero? Ita Bielius. Sed ποιεῖν ibi utilitatem capere notat. Confer Lex. N. T. s. h. v. n. 17. — הוֹפִיעַ, Hiph. a יָפַע, splendere facio. Job. XXXVII. 15. φῶς ποιήσας ἐκ τοῦ σκότους. — *הִמְטִיר, pluere facio. LXX sec. Cod. Oxon. Exod. IX. 18. ubi non est vitiose positum pro ὕω, sed d sine dubio est alius interpretis, qui libere vertit: nam ποιεῖν χάλαζαν et ὕειν χάλαζαν sensu parum differunt. — הֶעֱלָה, Hiph. offero, ab עָלָה. Job. XLII. 8. ποιήσει κάρπωμα ὑπὲρ ὑμῶν, offeret victimam pro vobis. — הָפַךְ, muto. Amos V. 7. ὁ ποιῶν εἰς ὕψος κρίμα: ubi nonnulli statuunt eos הִגְבִּיהַּ legisse. — הִצִּיב, Hiph. a יָצַב, statuo. Ps. LXXIII. 18. — e הִשְׁלִים, Hiph. perficio. Ies. XLIV. 28. πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει, omnem voluntatem meam perficiet. — הִשְׁתַּחֲוָה Hiph. a שָׁחָה, incurvo me. 1 Reg. XI. 33. ἐποίησε (sc. θυσίαν) τῇ Ἀστάρτῃ, fecit sacrificium seu sacrificavit Astartæ. Addit θυσίας Ælianus V. H. Lib. IX. c. 15. ποιοῦντος δὲ θυσίαν. Conf. et quæ in h. v. post עָבַר notata sunt ex Ies. XIX. 21. Sic et Græci alias pro θύειν non f tantum ἔρδειν καὶ ῥέζειν, quod Plutarchus observavit Sympos. VIII. 8., sed et δρᾷν dicebant, ut Athenæus Lib. XIV. c. 23. notat. Ita Pindarus Od. X. Pyth. Θεῷ ῥέζοντας. Eodem sensu facere apud Latinos occurrit. Cicero Orat. pro Muræn. cap. 41. Cui (Junoni) omnes consules facere (i. e. sacrificare) necesse est. Varro Lib. V. de Lingua Lat. g Agna Jovi facit. Idem: ut ibi prope faciunt diis manibus. Confer Feselium Advers. Sacr. Lib. IV. c. 4. p. 303. Saubertum de Sacrif. c. I. p. 11. seq. Schultzium Flor. Spars. ad Loca Quædam in Re Literaria Controversa p. 112. ac Lexicon N. T. s. h. v. n. 6. — חָטָא, pecco. 1 Reg. XVI. 19. Conf. Lexicon N. T. s. h. v. n. 28. — חוֹלֵל, Pih. a h חוּל, genitus sum. Prov. VIII. 24. ποιῆσαι: ubi pro חוֹלָלְתִּי legerunt חֻלָּלְתְּ. Adde Inc. Deut. XXXII. 18. ubi tamen Scharfenbergius opinatur ποιήσαντα esse glossema, ductum e v. 15. עָשָׂהוּ. — חָצַב, excindo. Ies. XXII. 16. ἐποίησας μνημεῖον. — חָשַׁב, cogito. Esth. VIII. 3. ubi ποιεῖν de conatu explicandum est. — חָתַת, frangor. Jerem. XLVI. 5. i ubi tamen pro ποιοῦνται alii rectius πτοοῦνται habent. — יָלַד, gigno. Inc. Deut. XXXII. 18. ποιήσαντα, gignentem. Vide supra s. v. חוֹלֵל. Sic facere pro gignere apud Varron. de R. R. III. 22. plerumque pullos similes sui faciunt. — יָצָא, exeo. 2 Reg. XVIII. 7. Exire ex usu loquendi Hebr. interdum per synecdochen pro quibusvis vitæ humanæ actis ponitur. — יָצַק, fundo. Exod. XXXVIII.

5. ubi genus pro specie posuerunt. — יָצַר, *formo*. Ies. XXIX. 16. XLV. 11. — *יָקַף, *circumdo*, et h. l. *in circuitu attondeo*. Lev. XIX. 27. ubi ποιεῖν *radendi, tondendi* notionem habere videtur. Vide ibi notas L. Bosii. — כָּרַת, *cædo*. Ies. XXVIII. 15. ἐποιησάμην διαθήκην μετὰ τοῦ ᾅδου, fœdus *pepigi* cum inferno. Jerem. XXXIV. 18. ubi sec. MS. Ies. legitur ποιεῖν εἰς δύο, *concidere in duas partes*, quod respondet vernaculo entzwey machen, *to break in two*. — *מַאֲפֶה, *coctio*. Levit. II. 4. sec. cod. Oxon. πεποιημένην: ubi alii fortasse rectius πεπεμμένην habent. Vide tamen supra s. אָפָה. — מַעֲשֶׂה, *opus*. Ies. V. 19. X. 12. XLI. 29. Vide supra s. πλάσσω. — הִטָּה: נָטָה, Kal et Hiph. *extendo*. 1 Par. XV. 1. Ies. LI. 13. Amos II. 8. — נִלְחַם, Niph. *pugno*. 2 Reg. XIII. 12. ubi ποιεῖν *gerere* seu *suscipere in bello* notat, ut apud Xenoph. Cyrop. III. 3. 8. — הִסִּיךְ: נָסַךְ, Kal et Niph. *fundo*. Ies. XL. 18. Ezech. XX. 28. ἐποίησαν ἐκεῖ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, fecerunt ibi libamina sua. — נָצַר, *servo*. Exod. XXXIV. 7. ὁ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, *exercens* misericordiam in chiliades. — *נָקַב, *incido, perfodio, effodio*. 2 Reg. XII. 9. sec. ed. Complut. — נָשָׂא (א pro ה), *exigo*. Nehem. V. 7. Fortasse sono decepti נָשָׂא permutarunt cum עָשָׂה. — נִסְתַּר, Niph. a סָתַר (שׂ pro ס), *abscondor*. 1 Sam. V. 9. — נָתַן, *do*. Exod. XVIII. 25. ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους, *constituebat* eos duces super illos. Confer et quæ in h. v. post עָשָׂה notata sunt ex 1 Sam. XII. 6. Sic passim etiam Græci profani verbum usurpant. Vide Lex. N. T. s. h. v. Ies. XLIII. 3. ἐποίησα (εἰς) ἄλλαγμά σου Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, *dedi* in pretium redemtionis tuæ Ægyptum et Æthiopiam. Inc. Levit. XXIV. 20. ubi נָתַן est *pœna afficere*. — סְגֻלָּה, *peculium*. 1 Par. XXIX. 3. ἔστι μοι, ὃ πεποίημαι, χρυσίον, est mihi aurum a me *acquisitum*. Cf. quæ in h. v. allata sunt post עָשָׂה ex Jer. XVII. 11. et post רָכַשׁ ex Gen. XXXI. 18. — סוּר, *recedo*. Job. XXII. 17. κύριος τί ποιήσῃ ἡμῖν; Ita Bielius Trommium secutus. Sed auctor hujus versionis verba סוּר מִמֶּנּוּ prorsus omisit et verba Græca adducta pertinent ad מַה יִּפְעַל וגו׳, quorum duplex versio hic coaluit. — *סָלַל, *sterno*. LXX sec. Hex. Job. XIX. 12. ubi *sibi per* seu *super aliquem viam sternere* seu *facere* est *hostiliter aliquem tractare*. — עָבַד, *servio, colo*. Deut. XII. 30. πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν; quomodo faciunt hæ gentes diis suis? h. e. qua ratione idola sua *colunt*? Ies. XIX. 21. ποιήσουσι θυσίας καὶ δῶρον, *offerent* victimas et munus. Confer quæ in h. v. post עָשָׂה allata sunt ex Exod. XXIX. 39. — עֲבַד Chald. Esdr. VI. 8. μήποτέ τι (sc. κακὸν) ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, ne *faciatis aliquid mali* senioribus. Conf. quæ in h. v. notata sunt post עָשָׂה ex Gen. XXVI. 29. Esdr. VI. 11. ἐποίησαν ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, *celebrabant* encænia domus Dei. Sic ποιεῖν Ὀλύμπια dixit Xenoph. Hist. Gr. Lib. VII. 4. 28. Vide Lex. N. T. s. h. v. Dan. III. 33. τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα, ἃ ἐποίησε, signa et prodigia, quæ *edidit* s. *patravit*. Dan. V. 1. ἐποίησε δεῖπνον μέγα, *paravit* cœnam magnam. Confer Marc. VI. 21. Luc. XIV. 16. Dan. VI. 22. παράπτωμα οὐκ ἐποίησα, peccatum non *commisi*. — עֶבְרָה, *excandescentia*. Jer. VII. 28. τὴν ποιοῦσαν ταῦτα. Le-

gerunt עֲבַדְתּוּן, a rad. עֲבַד, *facere, operari*, Chaldaice.—עַוֵּת, Pih. *perverta*. Amos VIII. 5. ποιῆσαι. Ita recte h. l. transtulerunt, quia ζυγὸν ἄδικον sequitur. — עָשָׂה. Genes. I. 11. 12. ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, arborem fructiferam *ferentem* fructum. Vide et Ies. V. 4. et conf. Matth. III. 10. Apoc. XXI. 2. ac Lex. N. T. s. h. v. Genes. XIV. 2. ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βάλλα, bellum *gerebant* cum Balla. Alias ποιεῖν πόλεμον πρός τινα eodem sensu usurpatur. Vide Jos. XI. 18. 1 Par. V. 10. Genes. XVIII. 25. οὐ ποιήσεις κρίσιν; non *exercebis* judicium? Conf. Joh. V. 27. Genes. XX. 13. ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ, hanc misericordiam facies in me. Gen. XXI. 8. ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην, *apparabat* convivium magnum. Vide et Gen. XXVI. 30. Esth. I. 3. et conf. Luc. V. 29. Gen. XXIV. 14. ἐποίησας ἔλεος μετὰ Ἀβραὰμ, quod feceris misericordiam Abrahamo. Vide et 2 Sam. IX. 1. 3. 7. X. 2. et conf. Luc. I. 72. ac Vorstii Philol. Sacr. P. II. c. 36. Gen. XXVI. 29. μὴ ποιήσειν μεθ' ἡμῶν κακὸν, ut non facias nobis malum. Genes. XXVII. 4. ποίησόν μοι ἐδέσματα, *para* mihi edulia. Vide et v. 9. 14. 17. 31. Gen. XXIX. 22. ἐποίησε γάμον, *parabat* nuptias. Conf. Matth. XXII. 2. Sic apud Athenæum Lib. I. pag. 9. τοὺς τῶν παίδων γάμους ποιῶν. Confer Elsnerum ad Matth. l. l. pag. 99. Exod. IV. 30. ἐποίησε τὰ σημεῖα ἔναντι τοῦ λαοῦ, *edebat* signa coram populo. Vide et Gen. XI. 10. et conf. Joh. II. 23. Exod. XII. 39. ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς, commeatum *paraverant* sibi. Exod. XII. 48. ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, *celebret* pascha Domino. Vide et Num. IX. 2. 4. 6. 10. Neh. XII. 27. et confer quæ in h. v. post שָׁמַר adducta sunt ex Exod. XII. 17. et Matth. XXVI. 18. Exod. XIV. 11. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἡμᾶς; quare hoc fecisti nobis, ut educeres nos? Vide et v. 5. et conf. Marc. XI. 5. et Act. XXI. 13. ubi τὸ ποιεῖν cum participio pariter construitur. Conf. et Elsnerum ad Marc. II. 23. p. 136. Exod. XXII. 30. οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου, pro εἰς τὸν μόσχον σου, ita facies bovi tuo. Vide et Ex. XXIII. 11. Lev. IV. 20. XVI. 15. Deut. XI. 4. et conf. Matth. V. 44. ac ad h. l. Vorstium Philol. S. P. II. c. 36. ubi observat, quod verba Matth. l. c. καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς Luc. VI. 27. ita proferantur: καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. Conf. et L. Bos. Ellips. Gr. p. 308. seq. Potest etiam subintellegi ἐπί, quod additur Deut. XV. 17. Conf. Drusii Miscell. S. II. 71. Exod. XXIX. 39. ὅσα ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, quæ *offeres* in altari. Vide et v. 39. 41. Lev. IX. 7. ποίησον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, sc. θῦμα, *offer* sacrificium pro peccato tuo. Al. Lev. XVI. 9. ποιήσει (sc. θυσίαν vel θῦμα) περὶ ἁμαρτίας, *offeret* sacrificium pro peccato. LXX ibi προσοίσει περὶ ἁμαρτίας. Vide quoque Al. Ps. LXV. 15. Exod. XXXV. 30. ποιεῖν τὸ χρυσίον, *operari* in auro. Exod. XXXV. 31. ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας, *laborare* in omni opere sapientiæ. Levit. IV. 13. ἐὰν ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἥτις οὐ ποιηθήσεται, si *violaverint* unum præceptorum Domini, quo aliquid *prohibetur*. Vide et v. 22. Potest quoque verti: quod non committendum aut faciendum erat, ut ποιεῖν h. l. sit *debere aliquid facere*. Ed. Compl. bene habet ὧν οὐ π. Levit. VII. 9. ubi pro ποιηθήσεται LXX forte scripserunt πεφθήσεται. Certe Vulgatus habet: *coquitur*. Admodum autem facilis fuit permutatio utriusque vocis. Confer tamen supra ad אָפָה a me notata. Deuter. X. 18. ὁ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ, in judicio de proselyti et orphani causa cognoscens. Conf. s. κρίσις. Deut. XXII. 26. *pœna afficere* notat. Ruth. II. 19. τοῦ ἐποίησας,

a sc. ἔργον; ubi fecisti opus? Vide et 2 Reg. XII. 11. coll. 14. et 2 Par. II. 7. XXIV. 12. 13. ac confer Matth. XX. 12. et ad h. l. Wolfium p. 291. Ruth. IV. 11. ἐποίησαν, ubi vel legerunt עָשׂוּ pro עֲשֵׂה, vel scribendum καὶ ποίησον, et fac. 1 Sam. XII. 6. κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωϋσῆν, Dominus, qui *constituit* Mosen. Cf. Hebr. III. 3. et Marc. IV. 14. et b ad h. l. Elsnerum p. 138. 1 Sam. XX. 31. τί (sc. κακὸν) πεποίηκεν; quid *mali fecit?* Confer Matth. XXVII. 23. et Pricæum ad h. l. 2 Sam. XIX. 24. οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ, neque barbam suam *purgaverat* s. *curaverat*. Confer Elsnerum ad Luc. XI. 40. p. 227. Ποιεῖν igitur est h. l. *radere*, i. q. κείρειν apud Symmach. Sic apud Latinos *facere* c *barbam* est *radere* barbam. Confer Gatakeri Cinn. Lib. II. cap. 13. 1 Reg. V. 16. ubi apud LXX pro οἱ ποιοῦντες reponendum est τῶν ποιούντων, ut habet Inc. Interpres. In versione Inc. Int. ante τῶν ποιούντων inserendum est καί, si nempe fides habenda est Vulgato, qui habet: *præcipientium populo, et his, qui faciebant opus*. Sed recepta quoque d lectio locum habere potest, si ὁ λαὸς τῶν ποιούντων vertatur: *multitudo omnis eorum, qui opus faciebant*. Cæterum ποιεῖν h. l. de *iis* adhibetur, *qui operam suam navant ædificio exstruendo*. Sermo ibi est de exstructione templi Salomonei. Ex recepta lectione οἱ ποιοῦντες sunt ii, *qui opus faciendum curant*, ut jam monuit L. Bos. Job. XL. 14. πεποιημέ- e νον: ubi pro הָעָשׂוּ legerunt הֶעָשׂוּי. 1 Paral. V. 19. ἐποίουν πόλεμον μετὰ, pugnam *committebant* cum. Confer Apoc. XIX. 19. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Polybio p. 718. 2 Par. XI. 1. νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, juvenum bellum facientium, vel *castra sequentium*. Vide et 2 Par. XXVI. 11. 2 Paral. XXIV. 24. μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρίματα, in Joas *exercuit* judicia. 2 Par. XXV. 9. τί ποιήσω (εἰς) τὰ ἑκατὸν τάλαντα; quid faciam cum f centum talentis? Vide et Jos. VII. 9. et conf. Matth. XXVII. 22. Esth. I. 5. ἐποίησε πότον, fecit convivium. Vide et Esth. II. 18. Job. I. 4. Ps. XXXVI. 1. τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, qui *operam dant* vitiositati. Vide et v. 7. ac conf. notata in h. v. post פָּעַל ex Job. XXXI. 3. et Matth. VII. 23. 1 Joh. III. 4. Ps. XXXVI. 5. ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιήσει, g spera in illum, et ipse faciet, sc. quod petiisti. Vide et Psalm. LI. 9. et notata in h. v. post שָׁמַע ex 1 Reg. VIII. 30. et conf. 1 Thess. V. 24. Psalm. CX. 4. μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, *fecit exstare* monumenta factorum mirabilium. Ps. CXXV. 4. ἐμεγάλυνε κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, magna sunt, quæ Deus nobis fecit. Prov. XII. 23. ὁ ποιῶν h πίστιν, *qui fideliter agit*, seu: *fideliter præstat, quod loquitur*. Proverb. XXII. 2. ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησε, ambos autem Dominus fecit. Apud Phavorinum ex h. l. ἐποίησεν ἀντὶ τοῦ ἔπλασεν adhibitum dicitur. Proverb. XXXI. 29. πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν, h. e. ut ibidem ex Scholio quodam vel alia versione legitur, ἐκτήσαντο πλοῦτον. Confer paulo post i notata ex Jer. XVII. 11. et Drusii Miscell. Cent. I. c. 24. Ies. V. 10. δέκα ζεύγη βοῶν ποιήσει κεράμιον ἕν, καὶ ὁ σπείρων ἀρτάβας ἓξ ποιήσει μέτρα τρία, decem jugera vineæ facient s. *dabunt* bathum unum, et semen Chomeri *dabit* Epham, aut: qui seminat sex artabas, *colliget* aut *lucrabitur* tres mensuras. Sic Demosthenes adv. Phænipp. p. 656. πλουτεῖς εἰκότως, ἐπειδὰν ποιῇς σίτου μὲν μεδίμνους k πλεῖον ἢ χιλίους. et p. 657. πολὺν καὶ σῖτον καὶ οἶνον ποιοῦντες. Jerem. XVII. 11. ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, non juste divitias suas *acquirens*. Confer Gen. XXXI. 1. Ita Aristoteles Œcon. II. pag. 601. T. II. ἐποίησε χρήματα ὧδε. Et apud Xen. Mem. Lib. I. p. 562. πράττειν ἀργύριον, et apud Herodot. Lib. II. cap.

126. πρήσσεσθαι ἀργύριον. Conf. Grævii Lectt. Hesiod. pag. 68. Latini quoque *pecuniam facere* dixerunt. Cicero Verr. II. 6. III. 90. Ezech. V. 10. ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, *exercebo* in te judicia. Vide et v. 15. Hos. II. 8. αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησε τῇ Βάαλ, hæc vero aurea et argentea dona *impendit* Baal. Vide et 2 Par. XXIV. 7. et Keuchenium in Marc. XIV. 8. p. 107. Mich. V. 15. ποιήσω ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν, in ira et excandescentia vindictam exercebo. Confer ἐκδίκησιν ποιέομαι. Mich. VII. 9. ποιήσει τὸ κρίμα μου, causam meam *cognoscet*. Nahum. I. 8. 9. συντέλειαν ποιήσεται, finem faciet. Zach. VII. 9. οἰκτιρμὸν ποιεῖτε, misericordiam *exercete*. Theod. Job. XXIII. 9. ubi ποιεῖν ad imitationem Hebr. עָשָׂה *tegere* notare videtur. Jerem. XI. 15. ubi non legerunt עָשְׂתָה pro עֲשׂוֹתָה, nam infinitivus sæpe ponitur pro præterito. Jos. V. 4. ποιῆσαι pro לַעֲשׂוֹת est *faciundum mihi erat*. Certe Cod. Biörnstahl. habet: ἔδει ποιῆσαι. — *עֵשָׂו, nomen propr. *Esavus*. Jerem. XLIX. 8. ἐποίησεν. Legerunt עָשׂוּ. — *עֲתֶרֶת, *affluentia, abundantia*. Jer. XXXIII. 6. ποιήσω. Videntur legisse עָשָׂה. — פָּעַל, *operor*. Job. XXXI. 3. τοῖς ποιοῦσιν ἀνομίαν. Ib. XXXIV. 8. 22. — פֹּעַל, *opus*. Job. XXXIV. 11. — פָּקַד, *visito*. Job. XXXIV. 12. — *קָשַׁר, *conjuro*. 2 Reg. XII. 20. sec. Compl. ἐποίησαν σύνδεσμον. — פָּשַׁע, *prævaricor*. Ezech. XVIII. 31. τὰς ἀσεβείας, ἃς ἐποιήσατε. — קֶדֶם, *antiquitas*. Prov. VIII. 23. πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι. Hic iterum Bielius Trommium secutus a vero aberravit. Verba enim hæc respondent Hebr.: מִקַּדְמֵי־אָרֶץ, *ab initiis terræ*.—*קָרַב. Inc. Num. XXVIII. 27. Legitur ibi Hiphil, *ascendere facere, offerre*, atque sermo est de *sacrificiis*. — רָכַשׁ, *acquiro*. Gen. XXXI. 18. πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν ἐποίησεν, omnes facultates, quas *acquisivit*. — רָקַח, *condio*. Exod. XXX. 33. — שׂוּם : הֵשִׂים. Kal et Hiph. *pono, constituo*. Gen. XXI. 13. εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτὸν, faciam eum gentis magnæ auctorem. Vide et v. 18. Gen. XXVII. 37. κύριον (pro εἰς κύριον) αὐτὸν πεποίηκά σου, illum in dominum tuum *constitui*. Gen. XXXIII. 2. ubi ποιεῖν est *sistere, constituere, certum locum assignare*. Gen. XLV. 9. ἐποίησέ με ὁ Θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου, *constituit* me Deus dominum totius Ægypti. Conf. Act. II. 36. et ad h. l. Keuchenium p. 172. Symm. Deut. VII. 15. οὐ ποιήσεις ἐν σοι. Lege οὐκ ἐποίσει σοι, non *inferet* tibi, s. potius non *infliget* tibi, sc. morbos. Ita bene conjecit Scharfenbergius — *שֶׁוַע, *clamor*. Job. XXX. 24. Legisse videntur עָשָׂה. — *שָׁלַל. Aqu. Theod. Ies. X. 6. Sed illud ποιῆσαι non puto esse Aquilæ. — שָׁמַע, *audio, exaudio*. 1 Reg. VIII. 30. καὶ ποιήσεις, et facias, sc. quod petimus. — שָׁמַר, *custodio*. Exod. XII. 17. ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην, *celebrabitis* hunc diem. 1 Par. XXIX. 19. τοῦ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, ut faciam præcepta tua. — *שְׁנַיִם, *duo*. Prov. XX. 11. καὶ ὁ ποιῶν αὐτά. In textu Hebr. legitur גַּם שְׁנֵיהֶם, etiam *ambo ipsa*. Legerunt גַּם עֹשֵׂיהֶם. — שָׂרַף, *uro*. 2 Par. XVI. 15. ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην. Libere verterunt. — שָׁתָה, *bibo*. Proverb. XXVI. 6. ἐκ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ ὄνειδος ποιεῖται: ubi tamen Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 3. pro ποιεῖται legendum conjicit πίνεται. Sic, eodem observante, me-

a dium πίνεσθαι in significatione activa quoque occurrit Ecclesiast. II. 24. et III. 13. πίνειν ὄνειδος æque recte dicitur ac πίνειν ἀδικίαν Job. XV. 16. Mihi videtur interpres h. l. tropum reliquisse. — תִּכֵּן Pih. *appendo.* Job. XXVIII. 26. ὕδατος μέτρα ὅτε ἐποίησε. — *תָּפַר, *consuo.* Hebr. Ezech. XIII. 18. — תֹּקֶף, *robur.* Esth. IX. 29. ὅσα ἐποίησε τότε. N. b L. Præterea legitur Prov. XIII. 24. δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλὰ, justi in divitiis multos annos *exigent.* Hic aliter verba se habent in textu Hebr. Verbum ποιῶ autem ita etiam usurpatur Jac. IV. 13. Confer et Tob. X. 7. et Vorstii Philol. Sacr. c. 5. p. 157. seq. nec non Sturz. de Dial. Maced. p. 190. Deut. XVI. 8. πλὴν c ὅσα· ποιηθήσεται τῇ ψυχῇ. Verba hæc, quibus nihil respondet in textu Hebraico, desumta sunt ex Exod. XII. 16. Vide supra s. v. אָכַל. Tob. XII. 9. ποιῶ ἐλεημοσύνας, eleemosynas *erogare,* coll. Sir. VII. 11. XXXV. 2. et conf. Matth. VI. 2. Act. X. 2. Diogenes Laërtius Lib. VIII. segm. 17. ἐλεημοσύνην διδόναι dixit, observante Elsnero d ad Matth. l. c. p. 33. Sap. I. 13. οὐ ποιῶ, *nolle, non delectari,* i. q. οὐ τέρπεσθαι in sequentibus. 1 Maccab. I. 15. ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας, ubi ποιῶ a Syro non male per *attrahere, protrahere* redditur. Prol. Sir. ποιῶ ἀνάγνωσιν, *prælegere.* Sir. XV. 11. οὐ ποιήσεις. Lege ποιήσεις, omisso οὐ: facis, quæ Deus odit ac punit. Ergo non est auctor peccati. e Syrus legit ποιήσει, hoc sensu: non auctor est Deus eorum, quæ odit. Sirac. XXXIII. 29. μὴ ποιῶ μηδὲν, *non castigare, punire.* Sirac. II. 14. τί ποιήσετε; *qualis erit tunc vestra conditio?* Judith. XI. 2. αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα, sua culpa et contumacia *mala sibi hæc accersiverunt.* 3 Esdr. IV. 39. ποιῶ, seq. ἀπὸ, *separare* seu *removere* mihi

notare videtur. 1 Macc. X. 23. τί f τοῦτο ἐποιήσαμεν; cur hoc *permisimus?* coll. Xenoph. Cyrop. VII. 2. 5. coll. 4.

*ΠΟΙΕ'Ω ΑΙ'ΔΗ'. הֵידָד. Jerem. XLVIII. 33. ubi ποιῶ est *canere.* — Vide alibi ἄδικος, ἀθετέω, ἀθῷος, ἀκουστὸς, ἄκυρος, ἀλγέω, ἀνάπαυσις, ἄνομος, ἀπόκρισις, ἀσθενὴς, ἄτοπος, ἀφανὴς, ἄφεσις, βαθὺς, βέλτιον, βλαστέω, δουλεύω, εἰσέρχομαι, ἔγκοπος, ἐκβολὴ, g ἔνεδρον, ἐνὸς, ἐντομὶς, ἐξίσταμαι, ἐπιγαμία, ἐπισκοπὴ, ἐπιφυλλὶς, ἔτασις, εὖ, εὐεκτέω, εὐθὺς, εὐφραίνομαι, ζάω, ἰσχυρὸς, καθαρισμὸς, κάλλιον, καλὸν, καλῶς, κατάκοπος, κενὸς, κοῦφος, κρίσις, λεπτὸς, λήθη, λόγος, μακρὰν, μικρὸς, μισητὸς, μνεία, ὀλίγος, ὀλιγοστὸς, ὀρθὸς, ὀρχέομαι, πᾶς, παραπέτασμα, πατέω, πείθω, πίπτω, πλείων, πλεοναστὸς, πολὺς, πόῤῥω, προνομὴ, πρωτεύω, σάββατον, σισόη, σκῦλον, στεῖρος, συμβαίνω, συνετῶς, συστροφὴ, h ταλαίπωρος, ταχὺς, τόπος, τρέμω, ὑψηλὸς, φαῦλος, φόνος, χαρμονή.

ΠΟΙ'Η, *herba,* i. q. ποία et πόα, quæ vide supra. דֶּשֶׁא, *herba tenera.* Prov. XXVII. 25. in MS. Alex. ποίην: ut manu sua notavit Ed. Bernardus ad Hesychium in v. ποίην, quam Grammaticus ille πόαν, βοτάνην interpretatur. Ita etiam i Suidas. Wolfius, qui in Anecdotis Græcis T. IV. Bernardi notas evulgavit, notam illam ad v. ποίην omisit. In edit. Grabii pro ποίην Proverb. l. c. legitur ποιάν. Cæterum Phavorinus de voce ποίη ita: Ποίη κατὰ τὸ ἔαρ δρεπόμενος ἢ κειρόμενος χόρτος δοκεῖ.

ΠΟΙ'ΗΜΑ, *opus, factura, creatura, poëma.* יֵצֶר, *figmentum.* Ies. k XXIX. 16. — מַעֲשֶׂה. 1 Sam. VIII. 8. XIX. 4. Cohel. II. 4. ubi non legerunt מַעֲשַׂי, ut Cappellus voluit. Nam מַעֲשֶׂה est nomen collectivum, quod etiam in singulari numero multitudinis notionem habet. Adde Aqu. Symmach. Psalm. XLIV. 2. ubi ποίημα est *carmen,*

a parma, quam notionem etiam vox Hebr. habet. Aqu. sec. cod. Vat. ab Adlero collatum Ps. XVIII. 2. — פָּעַל: Ps. XCI. 4.

ΠΟΙ'ΗΣΙΣ, *opus, actio, operatio, factio.* חֵשֶׁב, *cingula.* Levit. VIII. 8. κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος. Vox Hebraica quoque *artificium, artificiose excogitatum et elaboratum* notat. — מַעֲשֶׂה. Exod. XXVIII. 8.

b 2 Reg. XVI. 10. Psalm. XVIII. 1. — עָשָׂה, *facio.* Exod. XXXII. 34. Ezech. XLIII. 18. Sirac. XVI. 27. ποίησις, *creatio.* Sirac. XIX. 17. ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου, omnis sapientia consistit in *executione* eorum, quæ lex jubet et sancit. Conf. Jac. I. 25. Sirac. LI. 25.

ΠΟΙΗΤΗ'Σ, *factor, observator.* 1 Maccab. II. 67. τοὺς ποιητὰς τοῦ c νόμου, *observatores* legis. Conf. Jac. IV. 11. ac Lexicon N. T. s. h. v.

ΠΟΙΚΙΛΙ'Α, *variegatio, varietas.* מַחֲשָׁבָה, *excogitatio.* Ex. XXXV. 33. — רִקְמָה. Jud. V. 30. Ezech. XXVII. 7. Aquil. Ezech. XXVII. 24. Vide et Sir. XXXVIII. 31. XLIII. 30.

ΠΟΙΚΙΛΙ'Α ΤΟΥ͂ 'ΡΑΦΙΔΕΥΤΟΥ͂, *variegatio acupictoris.* מַעֲשֵׂה d רֹקֵם, *opus acupictoris.* Ex. XXVII. 16. ubi exponitur *opus plumarium.* Vide Flamin. Nobil. ad h. l.

ΠΟΙΚΙ'ΛΛΩ, *variego, varie distinguo.* רְקָמוֹת fœm. plur. *acu pictæ.* Al. Psalm. XLIV. 15. ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένοις, fimbriatis aureis (vestimentis) induta variegatis. Sic enim pro πεποικιλμένη ex Eusebio H. E. pag. e 160. ed. Valesii legendum censet Colomesius in Obss. SS. pag. 588. ed. Fabric. Lampius Comm. in Ps. l. c. legit πεποικιλμένη. Sed Colomesii emendationem, quam et Latinus firmat, probat Bielius. Equidem legere mallem πεποικιλμένη, ita ut subaudiatur ἐσθῆτι. — רָקַם Pyh. *acu pingor.* Symm. Ps. CXXXVIII. 14. ἐποικίλθην, *variegatus sum, tanquam polymito et plumario opere elaboratus.* Præterea legitur Psalm. XXIV. 9. ubi voci πεποικιλμένη nihil f respondet in textu Hebr., ut jam observatum est in Hexaplis. Translata est huc e v. 14. Apud Eusebium H. E. V. 1. p. 130. C. legitur περιπεποικιλμένη.

ΠΟΙ'ΚΙΛΜΑ, *ornatus varius seu variegatus, ornatus versicolor, variegatio.* אֵזוֹר, *cingulum.* Ex. XXIII. 15. — חֲבַרְבֻּרוֹת plur. *lineentes* g *maculæ.* Jerem. XIII. 23. Æthiop. חָבַר notat *variegavit.* — נְקֻדָּה, *punctum.* Symm. Cant. I. 11. ποικιλμάτων. — רִקְמָה. *acu pictum.* Ex. XXVII. 16. ubi ποικίλματα sunt *vestes versicolores* (Homer. Il. Z, 294.). A Montfauconio in Hex. ποικίλματα perperam ad בּוּץ, *byssus,* refertur. Verba ἐκ Θαρσεῖς sine dubio ex aliis locis ibi addita sunt.

ΠΟΙΚΙ'ΛΟΣ, *varius, variegatus.* h בְּרֻדִּים plur. *grandine guttati.* Zach. VI. 3. 6. ποικίλοι, exiguis candidis maculis, quasi totidem guttis seu, grandineis granis conspersi. Vide infra in v. ψαρός. — חוּם, *fuscum.* Gen. XXX. 41. — נָקֹד, *punctatus.* Gen. XXX. 32. 40. XXXI. 8. 10. 12. — פַּסִּים plur. *frusta.* Genes. XXXVII. 2. ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον, faciebat autem illi tunicam *variegatam.* Ib. v. 22. 30. — רִקְמָה, i *acu pictum.* 1 Paral. XXIX. 2. Ps. XLIV. 15. Ezech. XVI. 10. ἐνέδυσά σε ποικίλα, sc. περιβόλαια (confer v. 13.), indui te vestimentis *variegatis.* Hesych. ποικίλα, πεποικιλμένα, κεκαλλωπισμένα. Aristophanes in Pluto v. 530. vestimenta ejuscemodi ποικιλόμορφα appellat. Ex quo Comici loco cum pateat, quod talia vestimenta in pompa nuptiali locum maxime habuerint, inde, ut et aliis veterum locis, illustrat Ezechielem

l. c. Spanhemius Nott. ad Aristoph. l. l. Ezech. XXVI. 16. τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται, vestitum suum *variegatum* exuent. Hesych. ποικίλον ἱμάτιον, ζωγραφητόν. — שִׁנְעָר, *Babylonia*. Jos. VII. 21. ψιλὴν ποικίλην, aut, ut alii, στολὴν ποικίλην, aut, ut Bochartus utrumque Græcos scripsisse censet, στολὴν ψιλὴν ποικίλην. Causa autem, cur LXX nomen, quod *Babyloniam* denotat, ποικίλην reddiderint, hæc est, quod texturæ variegatæ et diversis picturæ coloribus intextæ et interstinctæ inventio Babyloniis debeatur. Plinius H. N. Lib. VIII. cap. 48. *Colores diversos picturæ intexere Babylon maxime celebravit, et nomen imposuit.* Tertullianus de Hab. Fœm. cap. 1. *Age nunc, si ab initio rerum et Milesii oves tonderent, et Seres arbores nerent, et Tyrii tingerent, et Phryges insuerent, et Babylonii intexerent.* Plura eam in rem loca vide apud Bochartum Phal. Lib. I. cap. 6. p. 33. seq. ubi et speciatim observat, quod eandem texturam et picturam Babylonii adhibuerint in vestium usum, et inter alia ex Plutarchi vita Catonis (II. 553. 10. Reisk.) refert, hunc Catonem ἐπίβλημα τῶν ποικίλων Βαβυλώνιον ἐκ κληρονομίας κτησάμενον εὐθὺς ἀποδόσθαι, idque ipsum videtur illi esse idem, quod Hebræis שִׁנְעָר, et Græcis στολὴ ποικίλη dicitur. Cf. et Dempsterum ad Rosini Antiqu. Rom. Lib. V. c. 10. p. 766. et Braunium de Vest. Sacerd. Hebr. Lib. I. cap. 17. §. 267. seq. — שְׂרֻקִּים plur. *versicolores*. Zach. I. 8. ἵπποι πυῤῥοὶ καὶ ποικίλοι, equi rufi et versicolores. Bochartus in Hieroz. Tom. I. pag. 47. ed. rec. putat, LXX legisse רְקֻשִׁים quia رقش est *varius color*. 2 Maccab. XV. 21. τῶν ὅπλων τὴν ποικίλην παρασκευήν, armorum varium apparatum.

ΠΟΙΚΙΛΤΗ'Σ, *variegator, qui versicolore ornatu vestes elaborat*. חֹשֵׁב, *artifex*. Ex. XXVIII. 15. — רֹקֵם part. *acupictor*. Exod. XXVI. 36. XXVIII. 35. et alibi. — רִקְמָה, *acupictum*. Jud. V. 30. Vide et Sir. XLV. 12.

ΠΟΙΚΙΛΤΙΚΟ'Σ, *variatus, varie pictus, versicolor, polymitarius*. שֶׂכְוִי, *mens*. Job. XXXVIII. 36. τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν, ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστήμην; quis vero dedit mulieribus texturæ sapientiam, vel *polymitariam* scientiam? In mente habuerunt שְׂכִיּוֹת, *spectabiles figuræ*. Ies. II. 16. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. ποικιλτικήν, πολυμιταρικήν. Hesych. ποικιλτικήν, πολυμιταρικήν (Sic enim bene Salmasius ad Vopisc. p. 512. legendum censet pro πολυμηταρικήν) τέχνην, polymitariam artem, s. artem variis liciis vel variis coloribus texendi. Est enim a voce πολύμιτον, quæ, si etymologiam spectemus, nihil aliud significat, quam id, quod multa fila tramæ habet. Nam μίτος est *trama, licium, filum*. Hoc sensu sumitur apud Plinium Lib. VIII. cap. 48. Sed usus voluit, ut non tantum significaret *quod ex pluribus liciis constat*, sed et *id, quod plurimis coloribus et grata aliqua varietate colorum atque figurarum distinctum et ornatum est*. Isidorus Orig. Lib. XIX. c. 22. *Polymita multi coloris. Polymitus enim textus multorum colorum est.* Sic Vett. Gloss. *Babylonicum* ψιλὴν πολύμιτον reddunt. Vide Braunium de Vestitu Sac. Hebr. Lib. I. c. 17. §. 267. p. 299. Sic et, teste Dempstero ad Rosin. Antiqu. Rom. Lib. V. c. 10. pag. 766., in Gloss. Vet. πολύμιτος exponitur *vestis filis versicoloribus contexta*. — רָקַם, *acu pingo* vel *vario*. Al. Exod. XXXVIII. 23. ποικιλτικά.

ΠΟΙΚΙΛΤΟ'Σ, *variegatus, varie pictus, versicolor*. *חֹשֵׁב part. *cogi-*

tans, excogitans, artifex, speciatim polymitarius. Ex. XXXVIII. 15. — מִכְלוֹל, *perfectio.* Al. Ex. XXIII. 12. ποικιλτά.

ΠΟΙΚΙΛΤΑ' 'ΥΦΑΙ'ΝΩ, *variegata texo.* רָקַם, *acu pingo.* Ex. XXXV. 35. XXXVIII. 23.

*ΠΟΙΚΙ'ΛΩΣ, *varie, multis modis.* Legitur Esth. I. 6. Vide διανθίζω. K.

ΠΟΙΜΑΙ'ΝΩ, *pasco, alo,* it. *rego.* דֵּעָה, *scientia.* Jer. III. 15. ποιμαίνοντες. Legerunt רֹעֶה. — יָדַע, *scio.* Jerem. VI. 18. Hos. XIII. 5. ἐποίμαινόν σε. Legerunt רְעִיתִיךָ cum Syro et Chald. Lectio præferenda textuali ob v. 6. Fortasse tamen certe in posteriore loco liberius verterunt. Nam יָדַע est *amare* ac *amoris documenta dare.* — נָהַג, *duco.* Psalm. XLVII. 13. — רָעָה. 2 Sam. V. 2. σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, tu pasces h. e. *reges* populum meum Israël. Sequitur enim καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραήλ. Ex Bielii sententia hæc verba in mente habuit Matthæus cap. II. 6. Mich. VII. 14. ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, *rege* populum tuum virga tua. Adde Psalm. LXXVII. 77. Psalm. XXII. 1. κύριος ποιμαίνει με, h. e. *defendit me* contra omnes hostes meos. Psalm. XXVII. 12. ποίμανον, *benignum te præbe.* Psalm. XXXVI. 3. ποιμανθήσῃ, *frueris.* Ps. XLVIII. 14. θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς: ubi ποιμαίνειν *depasci,* h. e. *vorare, absumere, consumere, conficere* notat. Prov. XXVIII. 7. ποιμαίνειν ἀσωτίαν, *amare* voluptates, aut voluptarios. Prov. XXIX. 3. ὃς δὲ ποιμαίνει πόρνας, qui autem meretrices *alit,* h. e. non leno, qui alienæ libidini meretrices subjicit mercede, sed scortator, qui amore insanit, et meretricibus alendis rem familiarem exhaurit. Adde Symm. Cant. III. 6. ubi ποιμαίνειν τὰ ἄνθη non est *pascere flores,* sed *pasci inter flores,* pro ἐν τοῖς ἄνθεσι. Sic νέμεσθαι ἄνθη apud Symm. Cant. IV. 5. — *רֵעַ, *amicus, socius.* Theodot. et LXX Prov. XXII. 11. Legerunt רֹעֶה. — רָעַע, *frango.* Psalm. II. 9. ubi pro תְּרֹעֵם haud dubie legerunt תִּרְעֵם, unde apparet, inanem esse Trilleri (in Emendatt. Hesych. Spec. Nov. pag. 33.) conjecturam, qui ποιμανεῖ mutari jubet in σημανεῖ. Hesych. σημαίνει, βλάπτει, κακώσει. Vide quoque Valckenar. ad Eurip. Hippolyt. 151. Glossæ Philoxeni: Ποιμαίνω, ἐπὶ ἀνθρώπων, *rego.* Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 44. pag. 441. et ad Matth. II. 6. Wolfium p. 35. et Elsnerum p. 7. ac quæ notata sunt infra post ποιμήν.

ΠΟΙΜΕΝΙΚΟ'Σ, *pastoralis.* רֹעֶה, *pastor.* 1 Sam. XVII. 40. Vide et Zach. XI. 15. ubi nihil pro hac voce in textu Hebr. legitur.

ΠΟΙΜΗ'Ν, *pastor,* it. *rex.* נַעַר, *puer,* h. l. *pastor.* Job. I. 16. — *נֹקֵד, *pecuarius.* Symmach. et Ed. Quinta Amos I. 1. — עֵדֶר, *grex.* Gen. XXIX. 8. Ies. XXXII. 14. In priore loco per עֵדֶר non solum *greges,* sed etiam *pastores* intellegendos esse putarunt. In posteriori loco autem pro ποιμένων forte reponendum est ποιμνίων. — צְעִרִים plur. *parvuli.* Zach. XIII. 7. sec. Compl. Ald. et cod. Alex. ποιμένας. Legerunt ablato Tsade cum metathesi reliquarum literarum הָרֹעִים. Buxtorfius in Anticrit. statuit, eos ita vertendam putasse vocem rariorem, ut ad pastores referretur, quia illorum in antecedentibus facta est mentio. Chald. Paraphr. עַל תִּנְיָנַיָּא, *super secundos* vel *secundanos,* h. e. *minores principes, secundos quasi a rege,* quem intellexit per

rincipem. Hic explicanda est formula μικροὺς ποιμένας, quæ legitur in od. Barber. — רֵעַ, amicus, socius. Gen. XXXVIII. 12. 20. Jer. III. .. et alibi. In omnibus his locis legerunt רֹעֶה. — רֵעֶה, verbum; pasco. Job. XXIV. 2. — רֹעֶה part. Gen. IV. 2. XIII. 7. 8. XXVI. 20. Ezech. XXXVII. 24. ὁ δοῦλός μου Δαβὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων, servus meus David princeps in medio illorum, et pastor, h. e. rex, unus erit omnium. Vide et Ezech. XXXIV. 23. Ita et apud Homerum sæpe reges et imperatores ποιμένες appellantur. Il. Α', 263. ποιμένα λαῶν, ubi Schol. βασιλέα ὄχλων. Vide et Il. Β', v. 245. Unde et apud Hesychium: ποιμένα λαῶν, βασιλέα τῶν ὄχλων. Conf. Platon. Polit. p. 540. et Philon. de Agricult. p. 416. et de Vit. Mos. p. 612. ac quæ modo ante notata sunt ad v. ποιμαίνω.

ΠΟΙ'ΜΝΗ, grex. עֵדֶר, idem. Genes. XXXII. 16. — מַרְעִית, greges pecudum in pascuo. Inc. Jer. XXIII. 1. Conf. Joh. X. 16.

*ΠΟΙΜΝΙΚΟ'Σ, pastoralis, pastoritius, i. q. ποιμενικός. רֹעֶה, pastor. 1 Sam. XVII. 40. sec. libros nonnullos, teste L. Bosio.

ΠΟΙ'ΜΝΙΟΝ, grex. אֻרוֹת plur. sec. Bochartum loculi singulis equis destinati, ex quibus pabulum carpunt, sive stationes jumentorum in stabulo. 2 Par. XXXII. 28. Ita Bielius. Sed in verbis μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια transpositio verborum Hebr. locum habuit et ποιμνία pertinet ad עֲדָרִים, greges. — גָּדֵר, septum, murus, caula. Ezech. XIII. 5. Forte legerunt עֵדֶר. — *חָצִיר, atrium, it. gramen. Ies. XXXV. 7. sec. Ald. Male Bielius Trommium secutus retulit ad vocem תַּנִּים. Mihi illud ποιμνίων ad ἐπαύλεις videtur a glossatore additum esse, nec male. Sensus enim verborum Hebr. est hic: gramina et herbæ, pecorum pascua erunt, ubi ante junci palustres et arundines ferarum cubilia erant. — חֲשִׂפִים plur. greges nudati, sc. lana. 1 Reg. XX. 27. — *יָם, mare. Sophon. II. 6. Ita Bielius, qui iterum non accurate inspexit textum Hebr., e quo apparet, ποιμνίων respondere h. l. verbis כְּרֹת רֹעִים, caulæ pastorum, quæ ob sequens צֹאן ita vertenda esse existimarunt. Confer infra sub מִכְלָאוֹת. — מִכְלָאוֹת plur. caulæ. Psalm. XLIX. 10. LXXVII. 76. — מַעֲשֶׂה, opus. 1 Sam. XXV. 2. τὰ ποίμνια αὐτοῦ. Non male quoad sensum. Sc. מַעֲשֶׂה quoque omne notat, quod est labore partum et acquisitum, et jam antiquiores Intt. h. l. de pecudibus intellexerunt, quæ explicatio addita voce בַּכַּרְמֶל confirmatur. Vulgatus possessio. — מִקְנֶה, possessio, it. pecus. Al. Gen. XXIX. 7. — מַרְעִית, pascuum, item metonymice greges pecudum in pascuo. Ezech. XXXIV. 31. Num ποίμνιον hic pro pascuo fortasse ponitur? Certe Compl. habet νομῆς. — עֵגֶל, vitulus. Ies. XXVII. 10. — עֵדָה, cœtus, it. testimonium. Jer. VI. 18. ubi vocem Hebr. in notione gregis acceperunt, quia in antecedentibus loco יָדַע legerunt רָעָה. — עֵדֶר : עֵדֶר. Gen. XXIX. 2. 3. XXX. 41. XXXII. 16. 19. et alibi. — עַשְׁתְּרָה, grex ovium. Deuter. VII. 13. et XXVIII. 4. 18. 51. — צֹאן, oves, pecudes minores. Genes. XXXI. 4. 1 Sam. VIII. 17. XIV. 32. et alibi. 1 Sam. XXV. 2. ποίμνια cum πρόβατα in codd. permutatur. Ergo ποίμνια sunt oves, aut greges ovium, nam opponuntur αἶγες. —

a *רֹעֶה, *pastor*. Inc. Cant. I. 8. τῶν ποιμνίων σου. Si recte se habet nota hæc hexaplaris, loco ποιμνίων reponendum erit ποιμένων. Sed forsitan referenda est ad vocem הַצֹּאן in antecedentibus. — שֶׂה, *agnus*, *pecus*. Inc. et LXX Jud. VI. 4. Add. Symmachus, Theod. Ies. LXVI. 3. — תַּנִּים plur. ex תַּנִּין, *dracones*. Ies. XXXV. 7. Sed vide supra s. b חָצִיר.

ΠΟΙΜΝΟΤΡΟ'ΦΟΣ, *pastor*, *pecuarius*. נֹקֵד, idem. Aqu. 2 Reg. III. 4.

ΠΟΙΜΝΙΟΤΡΟ'ΦΟΣ, idem. נֹקֵד, idem. Aqu. Amos I. 1.

ΠΟΙ˜ΟΣ, *qualis*, *quis*, *quisnam*. אֵי, *ubi*. Jerem. V. 7. — אֵי זֶה, *ubi iste*. 1 Sam. IX. 18. ἀπάγγειλον δή μοι, ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος, indica c quæso mihi, quænam sit domus prophetæ. 2 Sam. XV. 2. ἐκ ποίας πόλεως εἶ σύ; ex quanam tu es civitate? Vide et Jon. I. 8. et conf. Act. XXIII. 34. — מָה, *quid*. Jon. I. 8. Vide quoque Dan. III. 15. sec. cod. Chis. Sir. XXXIII. 37. et 1 Macc. II. 10. Hesych. ποίου, τινός. Lege τίνος.

ΠΟ'ΚΟΣ, *vellus*, *lana vellendo ab* d *ove demta*, *et in floccum conglobata*, a πέκω, *vello*, *pecto*. Homer. Il. M', 451. גֵּז, *vellus*, h. l. *terra demessa*. Psalm. LXXI. 6. ἐπὶ πόκον, *in lanam*, aut, ut etiam sec. etymologiam verti potest, *post pectinandi actum* s. *in tonsuram*. Descendit enim a πέκω s. πείκω, *pecto*, *tondeo*. — גִּזָּה. Jud. VI. 37. 38. 39. 40. — צֶמֶר, *lana*. 2 Reg. III. 4. Hesych. e πόκος, τὸ ἔριον προβάτου.

ΠΟΛΕΜΕ'Ω, *debello*, *bello peto*, *belligero*, *pugno*, *prælior*. *גָּדַע, *excindo*. Inc. Hab. III. 16. Sensum expressit. — הֶחֱרִיד Hiph. *terrefacio*. Job. XI. 19. — הִכָּה Hiph.

a נָכָה, *percutio*. Jos. IX. 18. οὐκ ἐπολέμησαν αὐτοῖς, non pugnabant adversus illos. — הַשְׁחִית Hiph. *perdo*. Ies. XXXVI. 10. — הִתְנוֹדֵד Hithp. a נוּד, *commoveo me*. Jerem. XLVIII. 27. — חֹנָה *castrametor*. Ies. XXIX. 1. — כָּתַת, *contundo*. 2 Par. XV. 6. πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος, pugnabit gens adversus gentem. — לָחַם, Kal. Ps. XXXIV. 1. LV. 1. 2. — לָחֵם, *bellator*, it. *bellum*. Jud. V. 8. — מִלְחָמָה, *bellum*. Exod. XVII. 16. 1 Par. VII. 11. — אִישׁ מִלְחָמוֹת, *vir bellorum*. Aqu. Symm. 2 Sam. VIII. 10. πολεμῶν. — נִלְחַם Niph. Exod. XIV. 14. κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, dominus pugnabit pro vobis. Exod. XVII. 8. ἐπολέμει (sc. πρὸς) τὸν Ἰσραὴλ, pugnabat adversus Israël. Vide et Num. XXI. 26. Jos. XI. 5. XIX. 46. 1 Sam. XIV. 48. et conf. Numer. XXI. 1. Jos. XXIV. 11. Jud. XII. 1. ubi πρὸς additur. Conf. quoque Valckenar. Anim. ad Ammon. p. 72. seq. Jud. I. 1. τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτοῖς, ad pugnandum in illos. Vide et v. 3. 5. 8. Jud. IX. 45. X. 18. et conf. Drusii Miscell. Cent. II. c. 100. Jud. XI. 11. ἐπολέμησαν μετὰ Ἰσραὴλ, pugnabant cum Israël. Vide et v. 5. et 20. 1 Sam. VIII. 20. πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν, *geret bellum* nostrum. Vide et 2 Paral. XXXII. 8. et confer 2 Maccab. II. 66. III. 2. Jerem. XXXII. 29. πολεμοῦντες ἐπὶ τὴν πόλιν, pugnantes adversus civitatem. Vide et Jerem. XXXIV. 1. 7. 22. XXXVII. 7. — נָקַם, *ulciscor*. Esth. VIII. 13. — עַל, *contra*. 2 Par. XX. 23. ἐπὶ τὸ ἐξολοθρεῦσαι τοῦ πολεμεῖν τοὺς υἱούς. — *עָם, *populus*. Inc. Jud. XII. 2. ἐπολέμουν. Referenda est sine dubio hæc versio ad וְעַמִּי, ut legerit וַעֲנוּנִי, aut וְעָנוּ לִי. Nam

a *afflictio* erat in eo, quod bellum intulerant. Vide infra s. v. ταπεινόω. — צָרַר, *angustia afficio.* Ps. CXXVIII. 1. 2. Judith. VI. 2. μὴ πολεμῆσαι, *non posse debellari* aut *expugnari.* 1 Macc. IV. 18. ubi est i. q. ἐκπολεμεῖν, *conficere, bello superare.* 1 Macc. XIII. 9. πολέμησον τὸν πόλεμον ἡμῶν, *tu sis imperator omnium bellorum nostrorum.* 4 Macc.
b IV. 21. Ἀντίοχον ἐπολέμησεν, Antiochum *offensum* illis *ac hostem reddidit.*

*ΠΟΛΕΜΙ'ΖΩ, *bellum gero, pugno, decerto.* נִלְחַם, Niph. Jud. IX. 38. sec. cod. Oxon. πολέμισον πρὸς αὐτόν.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ'Σ, *bellicus, bellicosus, hostilis, infestus.* מִלְחָמָה, *bellum.* Symm. Job. XXXIX. 25. ubi τὸ
c πολεμικὸν *bellum* notat. Deut. I. 41. Jud. XVIII. 16. 17. 1 Sam. VIII. 12. — צָבָא, *militia.* 1 Paral. XII. 37. 2 Par. XXVI. 13. — קְרָב, *appropinquatio hostilis, aggressio, prœlium, conflictus.* Aqu. Cohel. IX. 17. πολεμικά.

ΠΟΛΕΜΙΚΩ'Σ, *bellice, bellico more, hostiliter.* לְמִלְחָמָה, *ad bellum.* Symm. Psalm. CXIX. 6.

d ΠΟΛΕ'ΜΙΟΣ, *hostilis, infensus, inimicus, hostis.* אוֹיֵב, *hostis.* Al. Esth. IX. 16. πολεμίων. — אֹרֵב part. *insidiator.* Esdr. VIII. 30. — מִלְחָמָה, *bellum.* 1 Paral. XVIII. 10. ἀνὴρ πολέμιος, vir hostilis, h. e. *hostis.* — עִיר, in plur. עָרִים, *urbs.* Ies. XIV. 21. Non legerunt צָרִים aut ab עָר, *hostis,* derivarunt, sed in mente habuerunt notionem,
e quam habet radix עוּר Dan. XI. 2. Ies. XLI. 2. ubi, ut Latinum *effervescere in aliquem,* notat *fervido impetu in hostem grassari,* nisi fortasse loco πολεμίων reponendum est πόλεων, h. e. *urbibus munitis,* quod librarius non recte intellegens pro lubitu πολεμίων posuit. — צָרִים plur. ex צַר. Al. Ezech. XXX. 16. πολέμιοι. Tob. XII. 10. πολέμιοι εἰσὶ τῆς ἑαυτῶν ζωῆς, *hostes sunt propriæ*
f *vitæ,* s. *sibi ipsi ac felicitati suæ adversantur.* 2 Macc. XV. 40. καθάπερ γὰρ οἶνον καταμόνας πίνειν, ὡσαύτως καὶ τὸ ὕδωρ πάλιν πολέμιον: ubi πολέμιον, quod Vulgatus per *contrarium* transtulit, opponitur τῷ ἡδεῖ καὶ ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελοῦντι, adeoque notat *omne, quod nec utile, nec jucundum et suave dici potest.* Syrus; *non delectat animum.* Hesychius:
g πολεμίων, πολεμικῶν. Idem: πολέμιος, ἐχθρός.

'Η ΠΟΛΕΜΙ'Α, sc. ΧΩ'ΡΑ, *hostilis regio.* מִלְחָמָה, *bellum.* Ies. XXVII. 4. N. L.

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ'Σ, *bellator, pugnator, miles, habilis et aptus ad bellum.* אִישׁ מִלְחָמָה, *vir belli.* 1 Sam. XVI. 18. Symm. Ies. XLII. 13. Vulgat. *prœliator.* — גִּבּוֹר, *fortis.*
h 2 Par. XIII. 3. XIV. 8. — חַיִל, *robur.* 2 Par. XXXII. 21. — חָלוּץ part. Pah. *expeditus.* 2 Paral. XXVIII. 14. Sir. XXVI. 28. ἀνὴρ πολεμιστής, qui fortiter pugnavit pro patria, ideoque dignus est, qui sumtu publico alatur.

'ΑΝΗ'Ρ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ'Σ, *vir bellator.* אִישׁ בָּחוּר, *vir electus,* sc. *ad militiam,* 2 Paral. XIII. 3. —
i אִישׁ מִלְחָמָה, *vir belli.* Jos. XVII. 1. Jud. XX. 17. 2 Sam. XVII. 8. *artis bellandi peritus, bellicosus.* — אֲנָשִׁים plur. *homines,* it. *viri fortes,* ab אִישׁ, *robur.* 1 Sam. XXX. 22. — אַנְשֵׁי מִלְחָמָה, *homines belli.* Num. XXXI. 42. 49. Deut. II. 14. 16. et alibi sæpius. — עַם מִלְחָמָה, *populus belli.* Jos. VIII. 1. — תֹּפֵשׂ מִלְחָמָה, *prehendens bellum.* Num.

XXXI. 27. — אַנְשֵׁי צְבָאִים, *homines militares*. Num. XXXI. 42. — אַנְשֵׁי צָבָא, *homines militiæ*. Num. XXXI. 53. — *עַם צָבָא, *populus militiæ*. Num. XXXI. 32.

*ἌΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ'Σ, *homo bellator*. אִישׁ מִלְחָמָה. 1 Par. XXVIII. 3. Ies. III. 2. — אַנְשֵׁי מִלְחָמָה. Num. XXXI. 28.

ΛΑΟ'Σ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ'Σ, *populus bellicosus*. עַם מִלְחָמָה. Jos. VIII. 3. 10. X. 7.

ΠΟ'ΛΕΜΟΣ, *bellum, pugna, prælium*. אוֹיֵב, *hostis*. Esth. IX. 16. πολέμων. Ita sec. Ald. et Compl. In Vat. legitur πολεμίων. Nulla hic est differentia, sive *quietem ab hostibus* s. *quietem a bellis* dixeris. — גְּדוּד, *turma*. 2 Paral. XXVI. 11. — חַיִל, *robur, virtus bellica*. 2 Par. XXVI. 12. — חֶרֶב, *gladius*. Levit. XXVI. 6. 36. Num. XIV. 3. — מַחֲנֶה, *castra*. 1 Sam. XXVIII. 1. 2 Sam. V. 24. Incert. Deut. XXIII. 9. — מִלְחָמָה. Gen. XIV. 2. 8. Exod. XV. 3. συντρίβων πολέμους. Mihi suspecta est ista lectio, et legendum potius videtur πολεμίους, *hostes*. Vide v. 7. Similiter Sir. XLVI. 3. πολέμους et πολεμίους in codd. permutantur. Exod. XXXII. 16. φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ, *vox prælii in castris*. Vide et Gen. XIV. 8. Num. XXXII. 6. 20. 27. 29. et confer 1 Cor. XIV. 8. et ad h. l. Raphelii Annotatt. Polyb. p. 475. seq. Adde Symm. Cohel. IX. 11. τὸ κρατῆσαι πολέμου, *superare bello*. Bene quoad sensum. Psalm. XXVI. 6. ubi pro πόλεμος LXX μάχη scripsisse ex sequenti ἐν ταύτῃ apparere arbitror. — מַשָּׂא, *onus*. Ies. XLVI. 2. Scil. existimarunt, per *onus* h. l. *bellum* intellegendum esse. — נִלְחַם Niph. 1 Sam. XIII. 5. XXVIII. 1. 7 — נֶשֶׁק, *armatura*. Ps. CXXXIX. 8. — *עִיר, *urbs*, it. *bellum*. Ies. XIV. 21. sec. cod. Vat. πολέμων: ubi vel legendum est πόλεων, ut habent reliqui Intt. Græci, et Montfauconius judicavit, vel, quod præfero, עִיר acceperunt in notione *belli* (ab עָרַר, *effervescere*, quod etiam apud Latinos de *bello* usurpatur), in qua præter h. l. legitur Jer. XV. 8. ubi עִיר וּבֶהָלוֹת sunt *bella formidolosa et gravia*. Vide quoque supra s. πολέμιος. Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 503. legere mavult πόλεων. — פַּחַד, *metus*, etiam *objectum metus*. Job. XXII. 10. — צָבָא, *militia*. Num. XXXI. 36. Deut. XXIV. 5. Jos. XXII. 33. — קְרָב, *conflictus*. Job. XXXVIII. 23. Psalm. LXVII. 34. Dan. VII. 21. — שֶׁלַח, *missile, ensis*. Job. XXXIII. 18. Judith. II. 8. πολέμου πλῆθος, *acies militum* copiosa. Ibid. IX. 6. συντρίβων πολέμους. Lege πολεμίους. 1 Macc. II. 66. πόλεμος λαῶν, bellum *contra* gentes. Fortasse ibi λαοῦ legendum erit, ut populus Israëliticus intellegendus sit. Confer ibi vers. Syriac. Sirac. XLVI. 8. κατέῤῥαξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον. Lege πολέμιον ex Vulgato, qui *gentem hostilem* interpretatur. *Dejecit in gentem hostilem*, sc. λίθους χαλάζης. — Vide quoque alibi συνάπτω et συντρίβω.

ΠΟΛΕΜΟΤΡΟΦΕ'Ω, *bellum nutrio* seu *foveo, duco, traho*. 2 Macc. X. 14. (ubi ob παρέκαστα reddendum est *lacessebat*.) 15. XIV. 6.

ΠΟΛΙΑ', *canities, senectus cana*. שֵׂיבָה, idem. Jud. VIII. 32. ἐν πολιᾷ ἀγαθῇ, *in canitie bona*, h. e. *grandævus*. Vide et Ruth. IV. 15. 1 Reg. II. 6. 9. κατάγειν τὴν πολιὰν εἰς ᾅδου, *hominem canum* (coll. Sap. II. 6.) cogere mori. Hos. VII. 9. πολιαί, pili cani. Sap. IV. 9. 2 Macc. VI. 23. XV. 12.

ΠΟΛΙΟ'ΟΜΑΙ, *canus fio*. זָקֵן, se-

nesco. Inc. et LXX sec. Complut. 1 Sam. XII. 2. πεπολίωμαι, *canus factus sum.*

ΠΟΛΙΟΡΚΕ'Ω, *urbem obsideo, vallo cingo.* הֵצִיק Hiph. a צוּק, *ango.* Jerem. XIX. 9. — יְצֻרִים plural. *membra.* Job. XVII. 7. Hic legerunt צוּר. — לָחַץ, *premo.* Jud. II. 18. — נִלְחַם Niph. *pugno.* Jos. X. 29. 31. Ies. VII. 1. XXXVII. 8. 9. — נָצַר, *custodio.* Ies. XXVII. 3. πόλις ὀχυρὰ, πόλις πολιορκουμένη, urbs munita, urbs *vallo circumdata.* Ita verterunt, quasi a צוּר, non a נָצַר descenderet. Cæterum confer Sirac. L. 4. ubi al. καὶ ἐνισχύσας πόλιν καὶ πολιορκήσας, et firmans vel *fortificans* urbem *valloque cingens.* Vide Grotium ad h. l. — עָצַר, *claudo.* 2 Reg. XVII. 4. — צוּר. Jud. IX. 31. πολιορκοῦσι τὴν πόλιν ἐπί σε, *obsident* urbem adversus te. 2 Sam. XX. 15. ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτὸν ἐν 'Αβὶλ, *obsidebant* illum in Abel. Vide et 2 Reg. XVI. 5. XXIV. 11. Dan. I. 1. sec. cod. Chis. Οἱ λοιποὶ 1 Sam. XXIII. 8. 3 Esdr. V. 90. ubi est *premere, angere* simpliciter, et Hebr. בָּלַה, *terreo,* Esdr. IV. 4. respondet. Conf. Jud. II. 18. ubi idem est quod ἐκθλίβειν. Xenoph. Mem. II. 1. 13. πάντα τρόπον πολιορκοῦντας τοὺς ἥττονας.

ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗ'Σ, *obsidens urbes.* צַר. Theod. Ies. LIX. 19. Confer Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. pag. 484.

ΠΟΛΙΟΡΚΙ'Α, *obsessio urbis.* בְּצוּרָה*. Ezech. XXI. 20. sec. Complut. — מְבוּכָה*, *perplexitas, perturbatio.* Incert. Mich. VII. 4. Num legit fortasse מְצוּקָה. Vide infra s. φρούρησις. — מְצוּדָה*, *rete.* Symm. Psalm. LXV. 11. Legit fortasse מָצוֹר, *obsidio,* a צוּר, Ez. IV. 8., aut libere transtulit. Conf. supra s. περιοχή. — מָצוֹק, *angustia.* Jerem. XIX. 9. — צוּקָה, idem. Prov. I. 27. — מְצָרוֹת plur. fœm. *munitiones.* Ies. XXIX. 3. — מָצוֹר. Incert. Mich. VII. 12. — צֹר nom. propr. *Tyrus.* Symm. Amos III. 11. Legit צוּר. Vide ad h. l. Montf. et supra s. v. ἰσχύς. 3 Esdr. II. 23. 'Ιουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι: ubi in textu Chald. Esdr. IV. 15. est אֶשְׁתַּדּוּר, *conspiratio, rebellio.* Quid si legatur πολυορκίας? h. e. *consuetudinis se conjurandi.* Hesych. πολιορκία, φυλακὴ, περικαθημένων συγκλεισμὸς, πόρθησις πόλεως. Sic et apud Suidam πολιορκία redditur φυλακὴ πόλεως, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. πόλεως πόρθησις ἢ χαράκωσις.

*ΠΟΛΙΟΡΚΙ'ΖΩ, *obsidione cingo, obsideo, oppugno.* צוּר. Symm. 2 Reg. XVIII. 9. πολιορκίσας. Legendùm sine dubio πολιορκήσας.

ΠΟΛΙΟ'Σ, *canus propter senectam.* שֵׂיבָה, *canities.* Lev. XIX. 32. ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, coram cano capite consurges. Hos. VII. 9. πολιαὶ (scil. τρίχες) ἐξήνθησαν αὐτῷ, cani effloruerunt illi. Vide et Prov. XX. 29. et confer Sap. II. 10. Sir. VI. 19. et L. Bos Ellips. Gr. pag. 206. — שֹׁבֶל, *semita.* Hic legerunt שֵׂיבָה. Ies. XLVII. 2. Ita Bielius. Sed שֹׁבֶל, ut Arabicum سبولة, est *coma, cæsaries,* quam notionem h. l. respexerunt LXX.

*ΠΟΛΙΟ'Σ ΤΥΓΧΑ'ΝΩ, *canus fio.* שֵׂיבָה זָרְקָה. Ed. Quinta Hos. VII. 9. καὶ ταῦτα πολιὸς ἤδη τυγχάνων: ubi in textu Hebr. legitur: *quanquam canities sparsit se in eo:* ut adeo sensum bene expresserit.

ΠΟ'ΛΙΣ, *urbs, civitas.* אַרְמוֹן, *palatium.* Ies. XXXIV. 13. Libere transtulerunt. — אֶרֶץ, *terra.* Num. XXI. 31. Jos. II. 14. 18. 2 Paral.

XVII. 2. Coh. X. 16. In omnibus his locis partim *αἱ πόλεις* commemorantur, partim voci *πόλις* notio *terræ s. regionis* tribuenda est, de qua vide infra post מְדִינָה. — *בֵּין, *inter*. Jerem. XLVIII. 45. Legerunt fortasse בַּיִת. Vide tamen ad h. l. J. D. Michaëlis Obss. Philol. p. 349. — בִּירָה, *palatium*. Esth. I. 2. 5. II. 3. 5. 8. IX. 6. 12. — בַּיִת, *domus*. Jos. XV. 10. *πόλιν ἡλίου*. Non male ita interpretati sunt h. l. nomen proprium. 2 Par. VIII. 11. *ἐν πόλει Δαβίδ*. Ita transtulerunt, quia, quod h. l. dicitur *domus Davidis*, initio commatis dictum erat עִיר דָּוִיד. — גּוֹי, *gens*. 2 Sam. VIII. 12. — הָעִיר Hiph. ab עוּר, *evigilo*. Psalm. LXXII. 20. Hic legerunt עִיר cum He emphatico. — הַר, *mons*. Jos. XV. 10. ubi pro הַר legerunt עִיר. 2 Reg. XXIII. 16. 2 Par. XXI. 11. Ies. LXVI. 20. — *חַוֹּת, *Chavoth*, nomen proprium. Theod. et LXX Jud. X. 4. Habuerunt sine dubio pro nomine appellativo חַוּוֹת, plur. *villæ*. — חַוּוֹת, plural. *villæ*. 1 Reg. IV. 13. — *חֲלַקְלַקּוֹת, *blanditiæ*. Dan. XI. 34. sec. Chis. Segaar. conjicit *ἐπὶ δόλῳ* loco *ἐπὶ πόλεως*. — *חֹמֹתַיִם, *duo muri*. Symm. Ies. XXII. 11. *εἰς τὴν πόλιν*. Legit חֹמָתַיִם. *Intra muros est in urbe*. — כְּאַבִּיר, *sicut validus*. Ies. X. 13. Forte legerunt בִּירָה aut potius כְּפָר, quod *pagum, urbem* denotat. — *מִבְצָר, *munitio*. Dan. XI. 39. sec. Chis. *πόλεων*. Vide Michaëlis Bibl. Or. T. IV. pag. 14. — *מְדִינָה, *regio, provincia*. Symm. 1 Reg. XX. 14. ubi loco *τῆς πόλεως* forte quis scribendum conjiciat *τῶν πόλεων*, sed contrarium docet partim v. 15., partim versio Symm. Dan. VIII. 2. ac versio LXX Int. Dan. XI. 24. sec. cod. Chis. Præterea *πόλις* haud raro notat *regionem*, v. c. apud Strabon. Lib. VIII. pag. 456. A. Ed. Almeloven. ubi vid. Casaub. Luc. VIII. 39. coll. Marc. V. 20. Vide quoque Marklandum ad Lysiæ Orat. VI. p. 106. Sic et *civitas*. Vide Cortium ad Sallust. Bell. Cat. cap. 40. p. 246. et J. Davisium ad Jul. Cæs. de Bell. Gall. VII. 4. 4. Hesych. *πόλιν, τὴν χώραν*, ubi vid. Alberti. — מָכוֹן, *sedes*. Ies. XVIII. 4. — מִלְחָמָה, *bellum*. 1 Paral. XXVI. 27. ubi plerique Intt. loco *πόλεων* legere malunt *πολέμων*, ut habent reliqui Intt. ac Vulg., quæ tamen conjectura facile supersedere possumus. Πόλεις enim de *urbibus bello captis* h. l. intellegendum esse series orationis docet. — *מִסְכְּנוֹת, *cellaria*. 2 Paral. XXXII. 28. sec. Vatic. Notat ibi *ædificia magna et ampla*. — נָהָר, *fluvius*. Nahum. II. 6. *πύλαι τῶν πόλεων διηνοίχθησαν*. Ex librarii errore, qui scribendi compendium sinistre interpretatus est, *ποταμῶν* in *πόλεων* h. l. mutatum esse nonnullis videtur. Reperitur tamen lectio *πόλεων* apud Hieronymum, et expressa est in vers. Arabica. Fortasse igitur *πόλεων* ab ipso interprete venit, qui non capiebat, quid esset illud *portæ fluminum* (sunt autem munitiones, quæ erant ad flumen, quod in ipsam Niniven influebat), magisque quadrare existimavit *πύλαι πόλεως*, quandoquidem hic agitur de obsidione urbis Ninives. Chald. Int. de *pontibus* interpretatus est. — נָוֶה, *habitaculum*. Ies. XXXII. 18. XXXIII. 20. — *נַחֲלָה, *hæreditas*. Inc. Jos. XXIV. 28. — *סֻכּוֹת, *Succoth*, nomen proprium. Jud. VIII. 16. Habuerunt pro nomine appellativo. — *עֲדִי, *ornamentum*. Ez. XVI. 7. Legerunt cum Resch עָרִי, *urbes*. — *יַד־יְהוָה,

2.

ad Jahas. Jerem. XLVIII. 34. Legerunt עֲרִיהֶם· — *עַד־יָם, *usque ad mare.* Jerem. XLVIII. 32. Legerunt עָרִים unica voce, et mutato Daleth in Resch. — עוֹד, *adhuc.* Job. VI. 10. Hic legerunt עִיר ob literarum affinitatem. Eadem vocum permutatio locum quoque habet Mich. VI. 9. — עַי, *Ai,* nomen oppidi. Jos. VII. 3. ubi itidem עִיר legerunt. — *עָר, *Ar.* Aqu. Symm. Ies. XV. 1. Sc. commoti verbis paulo post sequentibus מוֹאָב, nomen proprium, mutarunt in appellativum. Nam עָר significat *urbem,* metropolis autem illa Moabitarum κατ' ἐξοχὴν appellata est עָר, ut Roma *urbs,* et Athenæ ἄστυ. Vide Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 811. — עִיר, *urbs.* Gen. IV. 16. X. 12. XI. 4. et alibi sæpissime. Ies. XVII. 1. ἀπὸ πόλεων, *e numero urbium,* s. *ne sit urbs.* Recte Hieron. *desinet esse civitas.* — עָם, *populus.* Jerem. XXXVII. 4. — עָר, *adversarius.* Psalm. CXXXVIII. 19. Hic legerunt עִיר· — עֲרָבָה, *campestris locus.* Jos. IV. 13. ubi vid. Scharfenbergius. — עֲרִיָּה, *rejectio.* Mich. I. 11. Hic quoque עִיר legerunt. — *עֶשְׂרִים, *viginti.* Ezech. XLV. 5. Legerunt עָרִים· — קָצֶה, *finis.* Jos. XV. 21. N. L. — קִרְיָה· Gen. XXIII. 2. Num. XXI. 28. XXII. 39. et alibi sæpius. — קִרְיָה et קִרְיָא : קִרְיְתָא· Chald. Esdr. IV. 10. 12. 13. etc. — קְרִיּוֹת· plur. *Kerioth,* nomen proprium urbis. Amos II. 2. Legerunt cum Chald. קִרְיוֹת· a קִרְיָה· — קֶרֶת· Job. XXIX. 7. Prov. XI. 11. *רַב· *multus.* Dan. XI. 13. sec. Chis. πόλεως. Fortasse legendum πολλούς. — *שֵׂיבָה, *canities.* Jud. VIII. 32. ἐν πόλει αὐτοῦ sec ed. Rom. et Caten. Nicephori. Sed scribendum est ibi ἐν πολιᾷ αὐτοῦ s. ἀγαθῇ. Semlero reponendum videtur ἐν πολιᾷ ὑγιεῖ. — שֵׁבֶט, *tribus.* Deut. XII. 5. et 14. sec. Vat. ubi tamen loco πόλεων reponendum φυλῶν, quod reliqui libri habent. — שַׁעַר, *porta.* Gen. XIX. 1. πόλιν sec. Ald. sed reliqui libri rectius ibi habent πύλην. Sic quoque Ies. XLV. 1. Eusebius et libri nonnulli rectius habent πύλαι. Deut. XII. 12. ubi vid. Scharfenbergius, nec non ad Deut. XXIII. 17. Ezech. XXVI. 10. Vulg. *in urbem.* Sc. portæ urbis haud raro pro urbe ipsa ponuntur, per synecdochen partis pro toto. Idem valet de loco Jud. V. 8. (ubi pro πόλεις legendum πύλαις) 11. 1 Sam. XXI. 13. πόλεως est glossema ex inepta alicujus correctoris emendatione, qui cum non satis caperet, quid esset illud ἔπιπτεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πύλης, putavit legendum esse πόλεως. — שַׁעַר עִיר· Gen. XXIII. 10. 18. Præterea legitur Jud. I. 20. ubi πόλεις sine dubio sciolo librario debetur, quem offendit illud ἐκληρονόμησε, quod in vulgari notione *hæreditandi* accepit. Jam cum putaret, non commode dici posse ἐκληρονόμησε τοὺς τρεῖς υἱοὺς κ. τ. λ., addendum esse πόλεις existimavit, quod deinde una cum reliquis LXX Intt. verbis ita in ordinem redegit, ut nunc in libris editis male leguntur. יָרַשׁ h. l. est *ejicere, expellere.* Job. II. 8. ubi verba ἔξω τῆς πόλεως de suo addiderunt. Eckermannus refert ad בְּתוֹךְ, ut legerint בְּתֹהוּ. Arab. تيه, *desertum.* Job. VI. 26. ἐπὶ πόλεσιν κ. τ. λ. Videntur diversa vocabulorum distinctione legisse כי בטחו במבא עריכם· Fortassis et scripserint ἐπὶ πορεύσει vel ἐπὶ πόροις καὶ χρήμασιν. 1 Macc. XIV. 36.

a πόλις Δαυίδ, *arx Sionitica.* 3 Macc. IV. 11. 12. V. 24. πόλις est *Alexandria.* Vide Eustath. ad Odyss. Α', p. 1383. 5. et Κ', p. 1650. 42.

* ΠΟ'ΛΙΣ ΠΑΡΑΘΑΛΑ'ΣΣΙΟΣ, *urbs maritima.* קִרְיָתָֽיְמָה, *Chiriathaimah,* nomen proprium. Ezech. XXV. 9. Legerunt קִרְיַת יָמָּה. — Vide quoque alibi Ἥρως et Οἰκοδομέω.

b ΠΟΛΙΤΕΙ'Α, *respublica, reipublicæ status, vivendi ratio.* 2 Macc. IV. 11. τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν, legitimam *reipublicæ formam* abrogans, noves mores illegitimos introduxit. 2 Macc. VIII. 17. τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν, avitæ *reipublicæ formæ* abrogationem. 2 Macc. XIII. 14. περὶ πολιτείας, pro c *reipublicæ forma.* Ita et apud Polybium p. 215. ἀποδοὺς τὴν πάτριον πολιτείαν. Idem eodem significatu usurpat πολίτευμα p. 185. πάτριον πολίτευμα καταλύσαντος. Conf. Raphelii Annott. ex Polybio ad Phil. III. 20. p. 560. Notat quoque *jus civitatis.* 3 Macc. III. 21. πολιτείας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων καταξιῶσαι. Idem jus v. 23. appellantur ἡ ἀτίμητος d πολιτεία. Adde 4 Macc. III. 20. Polyb. VI. 2. 12. τυχὼν τῆς πολιτείας. Dio Cass. p. 71. ed. Reim. Act. XXII. 28.

ΠΟΛΙ'ΤΕΥΜΑ, *civitas.* 2 Macc. XII. 7. τὸ σύμπαν τῶν Ἰοππιτῶν ἐκριζῶσαι πολίτευμα, omnem Joppitarum eradicare *civitatem.* Ita Philo de Mund. Opific. p. 33. τῷ μεγίστῳ καὶ τελειοτάτῳ πολιτεύματι ἐγγραφέντες. e Ita etiam vox usurpatur Polybio. Vide Raphelii Annotatt. ex eodem ad Phil. III. 20. p. 559. Hesych: πολιτεύμασι, ταῖς πολιτείαις, ἢ ταῖς ἄλλαις αἱρέσεσι.

ΠΟΛΙΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *in republica versor, civem me gero,* it. *ago, vivo.* 2 Macc. VI. 1. τοῖς τοῦ θεοῦ νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι, non *viverent* convenienter legibus divinis. Vide et 3 Macc. III. 3. 2 Macc. XI. 25. πολιτεύεσθαι κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν προγόνων f αὐτῶν ἔθη, *vivere* juxta majorum suorum mores. Ita Joseph. A. J. III. 5. 8. τὸνδε τρόπον, καθ' ὃν εὐδαιμονήσουσι, πολιτευόμενοι. Cf. Phil. I. 27. et Wolfium ad Act. XIII. 1. p. 1331.

ΠΟΛΙ'ΤΗΣ, *civis,* etiam *concivis,* i. q. συμπολίτης. בֶּן עַם, *filius populi.* Gen. XXIII. 11. — עָמִית, *socius.* Zach. XIII. 7. ubi est i. q. συμπολίτης. Vide Hexapla. — רֵעַ, idem. g Prov. XI. 9. πολίταις, *concivibus.* Prov. XXIV: 28. Jerem. XXIX. 18. Hesychius: πολίτης, ὁ συμπολιτευόμενος τινὶ καὶ συνών.

ΠΟΛΙ'ΧΝΗ, *civitatula,* vel *viculus,* vel *oppidulum,* secundum Hieronymum ad Ies. XXVI. 5. קִרְיָה. Aqu. Ies. XXVI. 5. XXIX. 1. ubi vid. Montfaucon. Strabo V. p. 349. A.

ΠΟΛΛΑ'ΚΙΣ, *multoties, sæpe.* h נָסָה, *attollo.* Job. IV. 2. μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ. Ita, ut recte observavit Schultensius, transtulerunt ex Arabismo. Scilicet نشأ notat *iterare, repetitis vicibus aliquid facere.* Præterea legitur apud Inc. et LXX Job. XXXI. 31. ubi nihil respondet in textu Hebr.

*ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙ'ΩΣ, *multipliciter.* כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה, *sicut illa* (h. e. *quæ* i *sunt sicut illa,* nempe *beneficia hactenus in me collata*) *et sicut illa* Symm. 2 Sam. XII. 8. Vulgatus: *adjiciam tibi multo majora,* sc. beneficia. Confer Thieme de Puritate Symm. p. 27.

*ΠΟΛΛΑΧΟ'ΘΕΝ, *multis e locis, partibus, rebus.* 4 Macc. I. 7.

ΠΟΛΛΑΧΩ͂Σ, *multipliciter, variis modis.* Vide supra s. v. ἐπιτηδεύω. k Adde 3 Macc. I. 25. πολλαχῶς ἐπειρῶντο, *quovis modo* tentarunt.

ΠΟΛΛΟΣΤΟ'Σ, *plurimus, magnus, multesimus, unus e multis, multiplex.* רַב, *multus, magnus.* 2 Sam. XXIII. 20. πολλοστὸς (בְּרַבִּים) ἔργοις, *multus*

operibus. Symm. Psalm. LIV. 20. πολλοστοὶ ἦσαν σὺν ἐμοὶ, *plurimi*, h. e. *ut plurimum* vel *sæpissime*, erant mecum. — תָּמִיד, *jugiter*. Prov. V. 20. πολλοστὸς ἔσῃ (h. e. vel *diu vives*, vel *numerosam sobolem habebis*). Ita Bielius, cui quoque assentitur Jaegerus, et quidem recte. Divinare enim non possum, qua ratione inductus, aut quo oculorum vitio laborans Cappellus in Crit. S. Lib. IV. c. 2. p. 945. verba πολλοστὸς ἔσῃ ad præcedens תִּשְׁגֶּה retulerit, et LXX per Sin תִּשְׂגֶּה legisse contendere potuerit. Vide Scharfenbergium ad l. l. p. 525.

ΠΟΛΥΑ'ΝΔΡΙΟΝ, *sepulcrum, quod multos capere potest*, seu sec. Hieronymum *sepulcrum multitudinis*, aut *locus sepulturæ destinatus, quo multorum virorum corpora mortua feruntur, cæmeterium*. גַּי, *vallis*. Ezech. XXXIX. 11. τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων. Ita transtulerunt, quia in antecedentibus מְקוֹם קֶבֶר, *locus sepulcri*, legitur. — גַּיְא. Jer. XIX. 2. 6. ubi vide Scholion. — *גַּיְא. Jerem. II. 23. Nempe forte in valle illa prope Hierosolymam fuit cœmeterium. — הָמוֹן, *multitudo*. Ezech. XXXIX. 15. — גֵּיא הֲמוֹן. Ez. XXXIX. 11. — הֲמוֹנָה, *Hamona*, nomen urbis. Ez. XXXIX. 16. Vide et 2 Macc. IX. 4. 14. Hesych. πολυάνδριον, τάφος πολυχώρητος, μνῆμα. Suidas: πολυάνδριον, μνῆμα, τάφος, τὸ θρυλλούμενον παρὰ πολλοῖς ξενοτάφιον: ubi Küsterus pro ξενοτάφιον legendum suspicatur κοινοτάφιον, h. e. *commune sepulcrum*. Quæ conjectura est probabilis. Nam πολυάνδριον fuit omnino *sepulcrum commune*. Inde etiam in loco Æliani ab ipso Suida addito vocatur κοινὸν πολυάνδριον. Et Ælianus V. H. XII. 21. τὰς πατρῴους ταφὰς distinguit a πολυανδρίῳ. Conf. ad h. l. notas Perizonii. Adde Strabon. IX. p. 650. C. et 656. C. Pausan. Corinth. p. 162. 6. F.

*ΠΟΛΥΑ'ΝΔΡΙΟΣ, adj. *viris frequens*. 4 Macc. XV. 20. Vide infra s. v. χορεῖον. Hinc πολυανδρία, quod habet Synesius Epist. 138. p. 275. C.

ΠΟΛΥ'ΑΝΔΡΟΣ, *multorum virorum cœtus*, proprie *viris frequens*. הָמוֹן, *multitudo*. Incert. Ezech. XXXIX. 11. Sed legendum sine dubio ibi est πολυάνδριον. Adde Æschyl. Pers. v. 73. et Schol. Lycophr. Alex. v. 851.

ΠΟΛΥ'ΒΟΥΛΟΣ, *multi consilii, valde prudens*. רַב יוֹעֵץ, *magnus consiliarius*. Symm. Theod. Prov. XI. 14. et XXIV. 6. Hesychius: πολύβωλος, συνετή. Homer. Il. Ε', 260.

ΠΟΛΥ'ΓΟΝΟΣ, *multum gignens, fœcundus, ferax*. Sap. IV. 3. πολύγονον ἀσεβῶν πλῆθος. Vulg. *multigena*. Alii *multiplex, multa*, quia sequitur πλῆθος.

*ΠΟΛΥΓΟΝΩ'ΤΕΡΟΣ, *fœcundior*. 4 Macc. XV. 5.

*ΠΟΛΥΔΑ'ΚΡΥΟΣ, *multum lacrymans, cum multis lacrymis mixtus et conjunctus*. 3 Macc. V. 25. πολυδάκρυος (aut potius πολύδακρυς. Conf. Etymol. M. 246. 6.) ἱκετεία, *preces cum multo fletu et ejulatu conjunctæ*. Hesych. πολύδακρυ, πολύθρηνον. Adv. πολυδακρύτως legitur apud Phavor. s. v. ἀστακτί, et in Schol. Soph. Œd. Col. v. 1717. Opponitur πολύγελως apud Plutarch. Mor. Tom. III. p. 227.

*ΠΟΛΥ'ΔΑΚΡΥΣ, *lacrimosus*, i. q. πολυδάκρυος. 3 Macc. V. 25. sec. cod. Alex. πολύδακρυν ἱκετείαν. Vide s. v. πολυδάκρυος. Homer. Il. Γ, v. 132. et Θ', v. 216.

ΠΟΛΥΕ'ΛΕΟΣ, *valde* aut *multum misericors*. גְּדָל חֶסֶד, *magnus misericordia*. Psalm. CXLIV. 8. — רַב חֶסֶד, *multus misericordia*. Exod.

a XXXIV. 6. Num. XIV. 18. Neh. IX. 17. et alibi sæpius. Adde Sir. II. 11. sec. Compl.

ΠΟΛΥΕΤΗ'Σ, *multos annos habens, annosus.* Sap. IV. 16. πολυετὲς γῆρας. Eurip. Orest. v. 472. et Æschyl. Agam. v. 1142.

*ΠΟΛΥΗΜΕΡΕΥ'Ω, *multorum dierum sum,* aut *multos dies transigo.* Legitur Deuter. XI. 21. sec. b cod. Alex. ἵνα πολυημερεύσητε: ubi in textu Hebr. legitur לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם, *ut multiplicentur dies vestri.* Codex Oxon. ibi habet divisim πολὺ ἡμερεύσητε, et Vat. μακροημερεύσητε. Eadem vox reddenda quoque esse videtur cod. Alex. Deut. VI. 24. ubi pro טוֹב לָנוּ legitur πολυημερεύωμεν.

ΠΟΛΥΗ'ΜΕΡΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *lon-c gævus fio.* הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Deut. XXV. 15. XXX. 18. — *הֲוָה אַרְכָה Chald. *sum prolongatio.* Dan. IV. 24. sec. cod. Chis. πολυήμερος γένῃ.

ΠΟΛΥΗ'ΜΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *longævus sum.* הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Deut. XXII. 7. Adjectivum πολυήμερος occurrit quoque apud Eustath. Od. K', p. 384. 38. πολυη-d μέρους νύκτας, et Hippocr. de Humor. p. 51. 18. πολυήμεροι πνέουσι.

*ΠΟΛΥ'ΘΡΗΝΟΣ, *luctuosus, lacrimosus, multum luctum adferens.* 4 Macc. XVI. 10. ubi tamen legere mallem πολυθρήνητος, *deflenda.*

ΠΟΛΥΚΑΡΠΙ'Α, *abundantia fructuum.* רַבַּת, *multum.* Symm. Ps. LXIV. 10.

*ΠΟΛΥΚΕ'ΦΑΛΟΣ, *multa habens e capita.* 4 Macc. VII. 14. πολυκέφαλον στρέβλαιν. Intellexit sine dubio scuticæ genus multa lora habentis.

ΠΟΛΥΛΑ'ΛΟΣ, *multiloquus, loquax, garrulus.* רַב דְּבָרִים, *multus verbis.* Symm. Job. XII. 2. Adde Sir. XXI. 25. sec. Compl. et Soph. Antig. v. 330.

ΠΟΛΥΛΟΓΙ'Α, *multiloquium, loquacitas.* רֹב דְּבָרִים, *multitudo verborum.* Prov. X. 20.

ΠΟΛΥΜΑΘΗ'Σ, *qui multum didicit, multiscius, eruditus.* Prol. Sir. πολυμαθὴς ἀληθῶς καὶ ὢν καὶ καλούμενος. Aristoph. Vesp. v. 1170.

ΠΟΛΥΜΕΡΗ'Σ, *multis partibus constans,* vel *in multas partes divisus, multa membra habens, multiplex.* Sap. VII. 22. πνεῦμα πολυμερές. Hes. πολυμερές, εἰς πολλὰ μεριζόμενον.

ΠΟΛΥ'ΜΙΤΟΣ, *polymitus, varie intertextus.* מֶשִׁי, *sericum.* Symm. Ezech. XVI. 13. — רִקְמָה. Idem. Ezech. XXVII. 16. πολύμιτα. In Lex. Montf. ad Hexapla Orig. ed. Tromm. vitiose scribitur πολύμιτα. et male respondere dicitur נֹפֶךְ. Confer Drusii Miscell. Cent. I. c. 79. et quæ notata sunt supra in v. ποικιλτικός. Adde Æschyl. Suppl. v. 439.

ΠΟΛΥΟΔΙ'Α, *multum itineris, magnum iter.* רֹב דֶּרֶךְ, *multum viæ.* Ies. LVII. 10.

ΠΟΛΥ'ΟΡΚΟΣ, *multum jurans.* Sir. XXIII. 10. XXVII. 14.

ΠΟΛΥΟΧΛΙ'Α, *multa* seu *frequens turba, turbæ multitudo.* הָמוֹן, *multitudo.* Job. XXXIX. 7. Vide et Baruch. IV. 24. ubi τὸ ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας est *voluptas, quam ex summa sua frequentia capit.*

ΠΟΛΥΟΧΛΙ'Α ΠΛΗ'ΘΟΥΣ, *frequens turba multitudinis,* h. e. *ingens multitudo.* הָמוֹן רַבָּה, *magna multitudo.* Job. XXXI. 34.

*ΠΟΛΥ'ΠΑΙΣ, *cui multi sunt liberi.* 4 Macc. XVI. 10.

ΠΟΛΥΠΕΙΡΙ'Α, *multa experientia, multa scientia, eruditio, prudentia collecta ex multa experientia.* Sir. XXV. 8. στέφανος γερόντων πολυπειρία, corona senum *multa peritia.* Sap. VIII. 9. εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις, si vero etiam aliquis *eruditionem* desiderat. Sic Ælianus V. H. IX. 19. αἴτιος γέγονε πολλῆς καὶ ἄλλης πο-

λυπηρῶς, ἀτὰρ οὖν καὶ τῆς γνώσεως τῆς κατὰ τὰ ζῶα. Plato Legg. VII. p. 811. A. πολυπειρίας καὶ πολυμαθίας. Vide quoque Phavorin. s. ἀλύσσοντες.

ΠΟΛΥ'ΠΕΙΡΟΣ, *multa expertus, indeque prudens.* Sirac. XXI. 24. XXXIV. 9. In priore tamen loco πολύπειρος esse videtur *homo politus, præditus morum elegantia, quæ comparatur longa experientia et consuetudine cum aliis.* Adde Aristoph. Lysistr. v. 1110. et Sir. XXXVI. 20.

ΠΟΛΥΠΛΑΣΙΑ'ΖΩ, *multiplico.* חָזַק, *corroboror.* Deut. XI. 18. — רָבָה. Deut. VIII. 1.

ΠΟΛΥΠΛΑ'ΣΙΟΣ, *multiplex.* 2 Macc. IX. 16. τὰ ἱερὰ σκεύη πολυπλάσια.

ΠΟΛΥΠΛΗΘΕ'Ω, *multus numero sum, augeor, cresco numero.* הִרְבָּה Hiph. Lev. XI. 42. — רַב, *multus.* Ex. V. 5. — רֹב, *multitudo.* Deut. VII. 7.

ΠΟΛΥΠΛΗΘΙ'Α, *magna multitudo, frequentia, copia.* 2 Macc. VIII. 16. Strabo XVI. p. 1098. 8. Pollux IV. 163.

ΠΟΛΥΠΛΗΘΥ'ΝΩ, *summopere multiplico.* הִרְבָּה Hiph. idem. Ex. XXXII. 12. ubi tamen fortasse disjunctim scribendum erit πολὺ πληθυνῶ, ut πολὺ ἐλυπήθη Dan. VI. 14. πολὺ ἠγαθύνθη v. 23. pro πάνυ. Adde Dan. III. 36. sec. cod. Chis. πολυπληθῦναι τὸ σπέρμα.

ΠΟΛΥ'ΠΛΟΚΟΣ, *multis nexibus implicitus, varius, multiplex, dolosus, vafer, versutus.* נִפְתָּל part. Niph. *obtortus,* etiam *dolosus.* (Cf. Golium p. 1755.) Certe Arab. انتغال, *Intefalon, strophas dolosque nexos* denotat. Job. V. 13. ubi Olympiodorus: πολυπλόκους καλεῖ τοὺς ἄγαν συνετοὺς, οὓς ἀγκυλογνώμονας διὰ τὸ σκολιὸν τῆς γνώμης εἰώθασι προσαγορεύειν οἱ τὰς κυρίας τῶν λέξεων ἐκλέγοντες. Esth. XVI. 13. πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς, *variis* et fallacibus rationibus et artibus. Ita Baduellus. 4 Macc. XIV. 13. Vide infra s. v. πολύτεχνος. Hesychius: πολύπλοκος, πολύτροπος. Adde Eurip. Med. v. 480. et Hippocr. de Ossium Nat. p. 278. 36.

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΝΕ'Ω, *multis negotiis iisque nihil ad me pertinentibus me immisceo, nimis curiose inquiro, ardelio sum.* 2 Macc. II. 31. πολυπραγμονεῖν ἐν τοῖς κατὰ μέρος, *nimis curiosum esse* in rebus particularibus s. res particulares et minima quæque *curiose scrutari et inquirere.*

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥ'ΝΗ, *curiositas, nimis curiosa inquisitio.* חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים, *cogitationes multæ.* Symm. Cohel. VII. 30. περιειργάσαντο πολυπραγμοσύνῃ, *curiositati* vel *supervacuæ operositati* (confer Quinctil. Orat. Instit. VIII. c. 3.) *incumbebant.* Hesych. πολυπράγμων, περίεργος.

ΠΟΛΥΡ'Ρ'Η'ΜΩΝ, *multiloquus.* כַּבִּיר אֲמָרִים, *validus verborum.* Job. VIII. 2. Marc. Anton. III. p. 73. ult.

ΠΟΛΥ'Σ, ΠΟΛΛΗ', ΠΟΛΥ', *multus, multa, multum,* it. *magnus, vehemens, longus.* אֶפֶס, *nihil, non.* Prov. XXVI. 20. ἐν πολλοῖς ξύλοις: ubi, ut verbis Jaegeri utar, ex mutandi libidine, sed non mutato sensu, placuit interpreti contrarium ejus, quod Salomo dixit. — אַרְבֶּה, *locusta.* Symmach. vel juxta cod. Coislin. Aqu. et Theod. Levit. XI. 22. πολὺς, ubi Montfauconio magis ad vocem Hebraicam quam ad sensum respexisse videntur. — גָּדוֹל, *magnus.* Gen. XXIX. 7. ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλὴ, adhuc est dies *longa.* Gen. XLI. 29. εὐθηνία πολλὴ, *magna* ubertas. Ezech. XXXVII. 10. συναγωγὴ πολλὴ σφόδρα, congregatio *magna* valde. Sic Ælian. V. H. XIII. 16. ἔχει περίβολον οὐ πολὺν, neque *magnum* habet ambitum.

a Dan. XI. 44. ἥξει ἐν θυμῷ πολλῷ, veniet cum ira *vehementi.* Adde Symmach. 1 Sam. XXX. 16. τοῖς πολλοῖς: ubi LXX τοῖς μεγάλοις. — בְּדֵי, *in, pro,* ex בְּ et syllabica adjectione דֵי. (At hic legerunt דֵי, constructum ex דַי, *sufficientia.*) Hab. II. 13. — הֲמִיָּה, *strepitus.* Ies. XIV. 11. — הָמוֹן *multitudo.* Gen. XVII. 5. — הִרְבָּה Hiph.
b *multum facio.* Exod. XVI. 17. 2 Reg. X. 18. Ies. XXIII. 16. — הַרְבֵּה per verbale, *multum.* Genes. XV. 1. Jerem. XL. 12. et alibi sæpius. — *הַרְבָּה per ָ, idem. Jerem. XLII. 2. — כָּבֵד, *gravis.* Exod. IX. 19. 25. X. 14. XII. 38. — כַּבִּיר, *validus.* Ies. XVII. 12. — כֹּל, *omnis.* Gen. XXXIII. 11. sec. MS. Oxon. — כֶּסֶא, *tempus*
c *statum.* Prov. VII. 20. δι' ἡμερῶν πολλῶν, quæ versio non vocem Hebr. repræsentat, sensum tamen exhaurit. Num retulerunt ad כָּסַס, *numerare?* — *מָעוֹן, *fortitudo, munimentum.* Dan. XI. 11. sec. Chis. ἐπὶ πολὺ, ubi Segaarius conjicit legendum πόλιν, ut עַל מָעוֹן legerit. מָעוֹן non semel in hoc capite legitur pro *urbe munita.* — מַרְבֶּה,
d *multitudo.* Ies. XXXIII. 23. Adde Aqu. Ies. IX. 7. — מֵרַע, *maleficus.* Jer. XXIII. 14. Inanis est conjectura Cappelli in Nott. Critt. p. 528., LXX loco מֵרֵעִים, amicos, legisse רַבִּים. Lectio πολλῶν est merum sphalma librariorum. Vera lectio est πονηρῶν, quam exhibet cod. Alex. vers. Arab. et cod. Syr. Hexaplaris. — מְתִים plur. *homines.*
e Deut. XXXIII. 6. ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ, h. e. *numerum faciat.* Sic LXX h. l. cum Syro acceperunt verba Hebraica, quæ etiam hanc explicationem admittunt. Vide Dathium ad h. l. Arab. صقب notat *extendit,* et מְתֹם est *sodalitas, sodalium* s. *hominum multitudo.* Fortasse tamen ante πολὺς excidit ἐν, quod ob antecedens ἔστω facile omitti potuit — עָנִי, *afflictus.* Soph. III. 13. ubi tamen pro πολὺν legere mallem πρᾶον vel πραΰν. — עָצוּם, *validus, numerosus.* Gen. XVIII. 18. Deut. VII. 1. Joël. II. 5. Zach. VIII. 22. — עָתֵק, *durabilis.* Prov. VIII. 18. κτῆσις πολλῶν, ubi tamen pro πολλῶν Grabius Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 3. legere mavult παλαιῶν. Sed lectio impressa fuit jam ante Origenem, ut adeo mihi liberius transtulisse videantur. *Quæ multa sunt, ea quoque diu durare solent.* — *רִבֹּאוֹת, *decem millia.* Dan. XI. 12. sec. cod. Chis. — רַב: רַבָּה. 2 Sam. XXIV. 14. πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου, satis nunc, remitte manum tuam: ubi πολὺ νῦν respondet Latino: *ohe jam satis est, nimis est.* Ed. Compl. habet ἱκανὸν, Lectio vitiosa πολὺ, quam cod. Alex. exhibet, orta est e compendio scribendi πολὺ νῦν. Psalm. LIV. 20. ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοὶ, quia in multis, h. e. *in magna multitudine,* erant mecum. Ps. XXIV. 12. ἱλάσθητι τῇ ἁμαρτίᾳ μου, πολλὴ γάρ ἐστι, propitius sis peccatis meis, *quanquam multa sunt.* Ps. CXIX. 5. πολλὰ (sc. ἔτη) παρῴκησεν ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην, *multos annos* habitavit anima mea cum illis, qui oderunt pacem. Vide et Cohel. X. 3. Prov. XXVIII. 20. ἀνὴρ ἀξιόπιστος πολλὰ (pro κατὰ πολλὰ ῥήματα) εὐλογηθήσεται, vir fide dignus multis verbis (s. *multum*) benedicetur. Similiter Græci alias πολλὰ λοιδορεῖσθαι, ἐπισκώπτειν, καταρᾶσθαι dicunt pro κατὰ πολλὰ ῥήματα λοιδορεῖσθαι, multis verbis conviciari, multis conviciis proscindere, multis verbis execrari. Ex-

empla dedit L. Bos in Ellips. Gr. pag. 175. seq. Aqu. Theod. Num. XVI. 7. πολὺ ὑμῖν. Aquila Psalm. LXII. 4. πολλὴν, *multum.* — רַב, *multitudo.* Jos. IX. 13. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πολλῆς σφόδρα, propter viam valde *longam.* Vide et 1 Reg. XIX. 7. 2 Par. XVII. 5. et XVIII. 1. δόξα πολλὴ, gloria *magna.* Conf. Luc. XXI. 27. Sic Ælianus V. H. II. 13. πολὺ γὰρ ἦν τὸ τοῦ Σωκράτους ὄνομα, *magnum* enim erat Socratis nomen. Vide et Sophocl. Œd. Colon. v. 296. — רָבַב, *multus sum.* Job. XXXV. 6. πολλὰ ἠνόμησας, *multum* peccasti. Ies. LIX. 12. Jerem. XIV. 7. — רָבָה Kal, idem. 1 Par. V. 9. — רְבִיבִים plur. *guttæ imbris.* Jerem. III. 3. Legerunt רַבִּים ex רַב, aut fortasse sensum expresserunt. — רָחָב, *latus.* Exod. III. 8. *Terra lateris* est h. l. *terra late patens,* h. e. *magna.* — *רַע, *malum.* Symmach. Psalm. LXXII. 8. Legit רַב — *שִׁבְעָה, *septem.* Symm. Jerem. XV. 9. πολλούς. Ex usu loquendi Hebræorum, quibus *numerus septenarius* pro *quavis multitudine* ponitur. — שַׂגִּיא Chald. *amplus, multus.* Esdr. V. 11. ἔτη (pro κατ' ἔτη) πολλὰ, per multos annos. Dan. IV. 7. ὕψος αὐτοῦ πολὺ, altitudo ejus *magna.* Sic in Anthol. Lib. III. p. 368. πολλὴ ναῦς, *magna* navis. Hesych. πολὺ ἀντὶ τοῦ μέγα. Dan. VI. 14. πολὺ (pro κατὰ πολὺ μέτρον) ἐλυπήθη, *magna mensura* sive *vehementer* dolebat. Sic et v. 24. πολὺ ἠγαθύνθη, *multum* vel *valde* lætabatur. Adde Dan. II. 32. sec. cod. Chis. — שַׂגִּיא Hebr. *magnus.* Theod. Job. XXXVI. 20. Πολὺς haud raro est i. q. μέγας. Sic in Anthol. Lib. III. p. 368. πολλὴ ναῦς, *magna navis.* Hesych. πολὺ ἀντὶ τοῦ μέγα: ubi vid. Alberti. Conf. quoque Mer. Casaubon. ad Diogen. Laërt. VII. 21. — בְּשַׁעַר, *in porta* (quia ibi multa vis). Job. XXXI. 21. Sirac. XI. 10. μὴ περὶ πολλὰ ἔστω, multis negotiis et curis ne te distrahi patiaris, s. ne sis πολυπράγμων. Sir. XVIII. 8. ubi πολλὰ respondet vernaculo **wenn es viel ist**, *if it is much,* h. e. si viribus valemus (coll. Psalm. XC. 10.), nec est cum ἔτη construendum. Syrus: *cum multum vixerit.* Vulg. *ut multum.* Sirac. XX. 14. οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἑνὸς πολλοί, h. e. pro uno dato s. beneficio respiciunt et reposcunt septem vel dona vel obsequia. Vulg. *septumplices sunt.* Sir. XV. 18. πολλὴ σοφία τοῦ θεοῦ, *summa* est Dei sapientia. Sir. XLII. 11. ἐν πλήθει πολλῶν, publice, i. q. v. 30. ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, ubi πολλοὶ est i. q. λαὸς s. ἄνθρωποι. Lucian. Nigrin. T. I. p. 44. ed. Reitz. et Harmon. T. I. p. 858. εἰς τοὺς πολλοὺς παρελθεῖν, in *publicum* prodire. Polybio I. 11. 1. πολλοὶ sunt *populus,* ubi distinguuntur a *senatu.* 3 Esdr. IV. 14. πολλοί, *præstantes, præcellentes,* coll. v. 2. ubi ὑπερισχύοντες dicuntur. 1 Macc. VIII. 19. ἡ ὁδὸς πολλὴ σφόδρα, via admodum longa. — Vide alibi βιός, βιόω, γενεαί, ζάω, κάθοδος, κλύδων, πλῆθος et χρόνος.

ΠΟΛΥ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *multus fio.* הִסְפִּיק, Hiph. a סָפַק, *sufficiens sum.* Ies. II. 6. — כָּבֵד, *gravis sum.* Job. XIV. 21. — רָבַב. Gen. VI. 1. — רָבָה. Prov. XXIX. 16.

*ΠΟΛΥ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *multus sum.* רָבַב. Ies. LXVI. 16. — רָבָה. Deut. XXX. 16. Prov. XXIX. 16. Zach. X. 8. — שָׁגָה, *erro.* Prov. V. 20. μὴ πολὺς ἴσθι πρὸς ἀλλοτρίαν. Legerunt תִּשְׁגֶּה aut תִּשְׂגֶּא, *multus sis.*

'ΕΠΙ' ΠΟΛΥ' et una voce ἐπιπολὺ, *ut plurimum, frequenter.* אֲרֻכָּה, *diuturnum, longum.* 2 Sam. III. 1. — הִרְבָּה, Hiph. Ies. LV. 7. Symm.

a Psalm. LXXVII. 38. — הַרְבֵּה, verbale. Nehem. IV. 1. Cohel. VII. 17. et 18. — רַבַּת, fœm. constr. ex רַב. Psalm. CXXII. 4. Sap. XVIII. 20. *diu*. Sirac. XLIX. 15.

*ΠΟΛΛΑ', adverbialiter, *multum*. רַבַּת fœm. constr. ex רַב. Aqu. Ps. CXXII. 4.

ΠΟΛΛΑ' ΛΑΛΕ'Ω 'ΡΗ'ΜΑΤΑ, et elliptice πολλὰ λαλέω, *multa loquor*. b הַרְבָּה אֲמָרִים, *multiplico verba*. Job. XXXIV. 37. πολλὰ λαλούντων ῥήματα, multa loquentium verba. — הִרְבָּה דְבָרִים, *multiplico verba*. Symm. Cohel. X. 14. λαλήσει πολλά, multa loquetur. — רֹב דְּבָרִים, *multitudo verborum*. Job. XI. 2. ὁ τὰ πολλὰ λαλῶν, qui multa loquitur. In Hex. legitur λέγων.

ΠΟΛΥ' ΜΑ'ΛΛΟΝ, *multo magis*. c עֲצוּם, *validus, multus*. Num. XIV. 12. — רַב, *multum*. Deut. IX. 14. Ies. LIV. 1.

ΠΟΛΥ' ΠΟΙΕ'Ω, *multum facio*. אָגַר, *colligo*. Prov. VI. 8. — הִרְבָּה, Hiph. Job. IX. 17. Prov. XXII. 16. Ies. LVII. 9. — פָּרַץ, *erumpo*. Job. I. 10.

*ΠΟΛΥΡ'Ρ'Η'ΜΩΝ et ΠΟΛΥΡΗ'ΜΩΝ, *disertus, verbosus*. כַּבִּיר d אִמְרֵי, *validus verbis*. Job. VIII. 2. πνεῦμα πολυῤῥῆμον τοῦ στόματός σου sec. Vat. In cod. Alex. legitur πολυρῆμον. Non opus est, ut h. l. cum nonnullis legatur πολὺ ῥήματα.

ΠΟΛΥ'ΣΤΡΕΒΛΟΣ, *perquam versutus, valde perversus*. רַב מַעֲשַׁקּוֹת, *multus oppressionibus*. Inc. Prov. XXVIII. 16. Legit sine dubio רַב e בַּעֲקָשׁוֹת. Bielius tamen מַעֲשַׁקּוֹת interpretatus est *per fraudes* s. *malas artes, quibus aliquid eripitur alicui*.

*ΠΟΛΥ'ΤΕΚΝΟΣ, *habens multos liberos, numerosam sobolem*. 4 Macc. XIV. 13. πῶς πολύτεκνος ἐστὶν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργή. Bene Lat. Int.: Quantus sit et quam late pateat naturalis erga prolem amor. Alii libri ibi habent πολύπλοκος. Sed πολύτεκνος est h. l. *multos liberos complectens*.

ΠΟΛΥΤΕΛΗ'Σ, *multi pretii, pretiosus*. יָקָר. Prov. I. 13. — כֶּתֶם, *aurum insigne*. Proverb. XXV. 12. σάρδιον πολυτελὲς, sardium pretiosum. Sap. II. 7. οἴνου πολυτελοῦς, vini pretiosi. Hesych. πολυτελῆ, πολυδάπανα, ἢ τὰ πολλοῦ ἄξια, ἤγουν τίμια.

ΛΙ'ΘΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗ'Σ, *lapis pre-* f *tiosus*. אֶבֶן אֶבֶן, *lapis lapis*. Ies. XXVIII. 16. — אַבְנֵי פוּךְ, *lapis stibii*. 1 Par. XXIX. 2. Scil. non sermo est h. l. de lapidibus, unde stibium fiat, sed de illis, qui sunt idonei, ut in stibio h. e. gypso Syriaco (quale procul dubio Judæi, Syrorum proximi vicini, ut et Arabes, pro rudere seu lithocolla usurpabant) sternantur capianturque, et sic opus tessellatum quasi acu pictum efficiant, quale musivum (mosaique) hodie appellant. — כֶּתֶם, *aurum insigne*. Job. XXXI. 24. — פְּנִינִים, plur. *margaritæ*. Proverb. III. 15. VIII. 11. XX. 18.

ΠΟΛΥΤΟ'ΚΟΣ, *multa pariens, fæcundus*. מְאַלִּיפָה part. fœm. Hiph. *millena pariens*. Psalm. CXLIII. 16. Adde Hippocrat. de Nat. Puer. i p. 247. ult. Aristotel. Hist. Anim. I. 858. E.

*ΠΟΛΥ'ΤΡΟΠΟΣ, *multiplex, varius, versutus, versipellis*. Esther. VIII. 13. sec. Vet. Arund. πολυτρόποις μεθοδείαις. In Cod. Vat. legitur πολυπλόκοις. 4 Macc. III. 20. Hesych. πολύτροπος, ὁ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενος, ἢ τρέπων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὑφ' ἕνα καιρόν. Adde Philonem Lib. I. de Vit. Mos. p. 620.

*ΠΟΛΥΤΡΟΠΩ'ΤΑΤΟΣ, *admodum*

a *multiplex* s. *varius*. 4 Macc. I. 25. πολυτροπωτάτη πάντων τῶν παθῶν, omnium perturbationum diffunditur longe latissime.

*ΠΟΛΥΤΡΟ'ΠΩΣ, *multis modis, multifariam*. 4 Macc. III. 21. Hesych. διαφόρως, ποικίλως.

*ΠΟΛΥΤΡΟΠΩ'ΤΕΡΟΣ. 4 Macc. XIV. 12. πολυτροπωτέρων ἀλγηδόνων, *longe plura dolorum genera*.

b ΠΟΛΥΦΟ'ΡΟΣ, *ferax*. פֹּרִיָּה, idem. Symmach. Ies. XXXII. 12. Adde Strab. III. 210. B. Platon. Leg. II. 705. B.

ΠΟΛΥΦΡΟΝΤΙ'Σ, *multis curis plena*. Sap. IX. 15. Anacr. Od. XXXIX. v. 6.

*ΠΟΛΥΧΕΙΡΙ'Α, pr. *multitudo manuum*, deinde *operarum multitudo* (v. c. apud Xenoph. Cyrop. Lib. *c* III. c. 3. §. 26. Hesych. πολυχειρία, πλῆθος ἐργαζομένων καὶ ἀνυόντων), denique *hominum multitudo* in univ. quemadmodum apud Thucyd. III. 96. πολλὴ χεὶρ est *magnus exercitus*. Legitur in Vers. Quinta Hos. VI. 9. ubi verba: אִישׁ גְּדוּדִים per πολυχειρίας λῃστρικῆς, h. e. *magnæ catervæ latronum* (i. q. πλήθους λῃστρικοῦ apud Heliodor. Æthiop. I. 3. p. *d* 24. ed. Schmid.) translatum reperitur. Reperitur vox quoque apud Suidam s. ἡμιολίοις ac Thucyd. II. c. 77.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙ'ΖΩ, *moror*. הֶאֱרִיךְ, Hiph. *prolongo*. Deut. IV. 26.

ΠΟΛΥΧΡΟ'ΝΙΟΣ, *longævus*. אָשִׁישׁ *fundamentum*. Aqu. Ies. XVI. 7. πολυχρονίοις. Sine dubio respexit non tam notionem *fundamenti*, quam *e* habet אָשִׁישׁ ab אָשַׁשׁ, *firmus fuit*, quam potius derivavit a radice inusitata שִׁישׁ, quam notionem *albedinis* et *canitiei* habuisse e derivatis יָשֵׁשׁ et יָשִׁישׁ, *senex*, apparet, aut vere legit לִישִׁישֵׁי. Vide supra s. v. παλαιός. — כַּבִּיר יָמִים, *validus diebus*, seu *provectior ætate*, seq. מִן. Symmach. Job. XV. 10. πολυχρονώτερος. Adde Sapient. II. 10. et IV. 8. *f*

ΠΟΛΥΧΡΟ'ΝΙΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *longævus fio*, it. *diu alicubi commoror*. אָרְכוּ יָמִים, *prolongantur dies*. Gen. XXVI. 8. Vide et Ep. Jer. v. 40.

ΠΟΛΥΧΡΟ'ΝΙΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *longævus sum*. רַב, *magnus*. Job. XXXII. 9. Habere h. l. רַבִּים hanc significationem, ex זְקֵנִים in altero membro luculenter apparet. *g*

ΠΟΛΥΩΡΕ'Ω, *multam curam gero, dilegenter curo, custodio*. it. *multiplico, augeo*. הוֹתִיר, Hiph. a יָתַר, *abundare facio*. Inc. et LXX Deut. XXX. 9. πολυωρήσει σε κύριος, *custodiet* te Dominus: ubi alii codd. habent: εὐλογήσει σε.—הִרְהִיב, Hiph. *corroboro*. Ps. CXXXVII. 4. πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου, *multam curam* mei *ages* in anima mea. Hesych. πολυωρήσεις, φυλάξεις, φροντίδα πολλὴν *h* ποιήσεις. Ita etiam Lex. Cyrilli MS. Brem. nisi quod pro φροντίδα πολλὴν habeat φροντίδας πολλάς. Ita Bielius. Chrysostomus ἐπαρεῖς με, ὑψώσεις με. Sed proprie apud LXX notat *multiplicare, augere*, hoc sensu: augebis me, et animæ meæ robur ac fortitudinem adjicies.—זֻלֵּה vel זֻלּוּת, *res vilis*. Psalm. XI. 9. κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Hoc certum est, eos זלות legisse, sed cur ita transtulerint, ad- *i* modum dissentiunt interpretes. Houbigantius existimat, eos לוית, *adhæsisti*, legisse, Kœhlero autem videntur legisse כְּרִמְךָ דְלִיתָ בְּנֵי וגו׳: nam πολυωρεῖν etiam significare potest πολὺ μετέωρον ποιεῖν, *valde sublimem efficere*. Alii statuunt, ante ἐπολυώρησας, h. e. *multam curam impendis*, apud LXX excidisse negationem, in qua opinione Semlerus

fuit. Nonnulli conjiciunt, ἐπολυώρησας ortum esse ex ἐξολιγώρησας. Vide Ernesti Bibl. Nov. Theol. T. I. p. 202. Cappello in Crit. S. p. 520. πολυωρεῖν est *laute aliquem excipere*, quæ notio ei h. l. ideo magis quadrare videtur, quia זָלַל significat *potu et cibo sese ingurgitare*. Sic etiam Montfauconio in Lex. Hebr. s. h. v. LXX videntur pro prima persona perfecti habuisse, et ex duplicanti זָלַל ita vertisse. His denique addendus est Fischerus in Clavi Verss. GG. p. 56. qui πολυωρεῖν h. l. idem opinatus est valere, quod εὐωρεῖν, h. e. *non curare, nullam rationem habere*, etsi non ignorabat, apud Hesychium reperiri ἐπολυώρησας, πολὺ ἐφύλαξας, cujus glossæ auctor haud dubie huc respexit. Ita quoque Lex. Cyrilli MS. Brem. Hesych. πολυωρεῖ, πολλὴν φροντίδα ποιεῖται. ἐναντίον δέ ἐστιν τὸ ὀλιγωρεῖν, ὀλίγον φροντίζειν. διὸ καὶ τὸν ὀλίγωρον ἀμελῆ λέγουσιν. His omnibus liceat mihi et meam addere sententiam. Acceperunt fortasse pro סַלּוֹתָ, aliis punctis, commutato præterea ז pro ס.

ΠΟ'ΜΑ, *potus*. מִשְׁתֶּה, *compotatio*. Dan. I. 16. Esdr. III. 7. Posteriori loco in Francof. edit. male legitur πώματα pro πόματα. Al. habent ποτά. — שִׁקּוּי, *potus*. Psalm. CI. 10.

ΠΟΜΠΕΥ'Ω, *pompam ago, triumpho*. Sap. IV. 2. στεφανηφοροῦσα πομπεύει, coronam gestans *triumphat*. Suidas: πομπεύει, ὡς νενικηκὼς μεγαληγορεῖ. 2 Maccab. VI. 7. πομπεύειν τῷ Διονύσῳ, *pompam agere* Libero, aut *Baccho*. Vide ad h. l. Baduellum.

ΠΟΜΠΗ', *missio, pompa*, i. e. *solemnis apparatus et spectaculum solemne, in modum triumphi*. קֶלֶס, *ludificatio*. Al. Ps. XLIII. 14. πομπήν, h. e. *triumphum*, ut et Lat. *pompa* usurpatur. Phavorinus: πομπή, ἡ συνάθροισις τοῦ λαοῦ ἐπί τινι.

ΠΟΝΕ'Ω, *laboro*, it. *vulneratus sum, vehementer quassatus sum, dolore afficior, doleo*, it. *emulgeo*, it. *facio, tolero, patior*. אֲגַם, *stagnum*. Ies. XIX. 10. λυπηθήσονται, καὶ τὰς ψυχὰς (pro κατὰ τὰς ψυχὰς) πονέσουσι, dolebunt et animis *affligentur*. Legerunt אֹגְמֵי, *fastidientes, nauseantes*, ab Arab. اجم, *tristari*. Vide Golii Lex. Arab. p. 32. Sic quoque recte hanc vocem Kimchius reddidit ex usu vocis Chaldaicæ. Vox Arabica quoque *fatiscere* notat. — אִישׁ חַיִל, *vir roboris*. 1 Par. XXVI. 8. πονοῦντες. Sunt autem *viri roboris* h. l. viri valde laborantes in hoc opere perficiendo. In libris nonnullis h. l. legitur πονοῦντες.— *הֻכָּה, Hoph. a נָכָה, *percutior*. Hos. IX. 19. ubi illud ἐπόνεσεν jungendum est, præeunte Arabe, cum τὰς ῥίζας, ita ut post αὐτοῦ comma ponendum sit. Vox Hebr. dicitur de stirpibus, quæ solis ardore aut vermis morsu ita *læduntur*, ut exarescant. — חוּל, *parturio*. 1 Par. X. 3. ἐπόνεσεν ἀπὸ τῶν τόξων, *vulneratus* est a jaculis. Jerem. V. 3. ἐμαστίγωσας αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν, flagellasti illos, et non *doluerunt*. Jer. LI. 29. ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ ἐπόνεσε, mota est terra, et *vehementer quassata*. Sic Polybio Lib. III. p. 281. τῶν ὅπλων τὰ παλαιὰ καὶ τὰ πεπονηκότα sunt arma vetusta et *quassata*. Vide L. Bos. ad Hebr. XII. 27. p. 260. Et Arriano de Exped. Alex. VI. 15. πλοῖα πεπονηκότα dicuntur *naves quassatæ*. Idem utitur hac voce de navibus Exped. Alex. VII. 7. p. 281. et Indic. c. 33. p. 349. c. 38. p. 354. et de mœnibus quassatis Lib. I. 27. Exped. Alex. pag. 55. Vide Alberti Peric. Crit. p. 55. Thren. IV. 6. οὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας (pro κατὰ τὰς χεῖρας), in illa

sc. iniquitate) manibus non laborarunt, vel *molestiam senserunt* manibus, h. e. ut sensum bene exprimit Olympiodorus apud Ghislerium Caten. p. 186. οὐκ ἀπίκαμον κακοποιοῦντες. Ita Bielius. Equidem pro χεῖρας legere mallem χεῖρες, hoc sensu: non *defatigatæ sunt* in ea, scil. destruenda ac evertenda, manus hominum. — חָלָה, *ægroto*, etiam *vulnero*. 1 Sam. XXII. 8. οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν, non est *dolens* de me ex vobis. 1 Reg. XV. 23. ἐπόνεσε τοὺς πόδας (pro κατὰ τοὺς πόδας) αὐτοῦ, *laborabat* pedibus suis. 2 Par. XVIII. 33. ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα, educ me a prœlio, quia *vulneratus sum*. Vide quoque 2 Par. XXXV. 23. Prov. XXIII. 35. ἔτυπτόν με, καὶ οὐκ ἐπόνεσα, verberarunt me, et non *dolui*. Πόνος et πονεῖν etiam *doloris sensum* indicant, ut præter Stephanum in Thes. Perizonius docuit ad Æliani V. H. V. 6. 6. Confer Cic. Quæst. Tusc. II. 57. — חָמַל, *parco*, it. *condoleo*. 1 Sam. XXIII. 21. ἐπονέσατε περὶ ἐμοῦ, *doluistis* de me. Nonnulli, ut Cappellus, statuunt, eos h. l. legisse עֲמַלְתֶּם, contra quem tamen Buxtorfius monuit, eos non aliter legisse, sed propter literarum affinitatem accepisse pro עֲמַלְתֶּם. Sic videntur etiam accepisse Ezech. XVI. 5. ubi per πάθεῖν reddunt. — כָּאַב, *dolore afficior*. Symm. Prov. XIV. 13. πονέσει. — סָבַל, *bajulo, tolero*. Gen. XLIX. 15. — עָמַל. Prov. XVI. 26. Symm. Cohel. II. 11. — עָמֵל, *laboriosus*. Aqu. Prov. XVI. 26. πονοῦντος. — עָשָׂה, *facio*. Ies. VII. 22. πονεῖ γάλα, ubi Doederleinius conjicit legendum esse ποιεῖ. Sir. XIII. 6. ἀποκενώσει σε καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει, privabit te bonis tuis, nec ipse hoc fecisse *dolebit*. Vulgatus vertit: *et evacuabit te, nec ipse dolebit super te*. Hesych. πονεῖ, ποιεῖ, ἀσκεῖ, κακοποιεῖ, ἐνεργεῖ.

ΠΟΝΗΡΕΥ΄ΟΜΑΙ, *male facio, maligne ago*, it. *invideo, invidus sum*. הֵרַע, Hiph. a רוּעַ. Jud. XIX. 23. 1 Reg. XVI. 25. 1 Par. XVI. 22. Psalm. CIV. 15. — הִתְנַכֵּל, Hithp. *machinor*. Gen. XXXVII. 17. ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτὸν, *mala consilia inierunt* occidendi eum. Schol. ἐδολιεύσαντο. — הִתְעָה, Hiph. *errare facio, seduco*. Jer. XLII. 20. Fortasse LXX legerunt הֲרֵעוֹתֶם, probante Struensee. — זָמַם, *scelerate cogito*. Deut. XIX. 19. — יָדַע, *scio*. Aqu. et LXX Cohel. VII. 23. ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεταί σε, sæpius *male* tibi *faciet*. Legerunt יָרַע per Resch loco Daleth. — מָאַס, *reprobo*. Ps. XIV. 5. πονηρευόμενος, *qui a Deo improbatur, ac propter suam culpam abjicitur tanquam improbus*. — מֵרַע. *maleficus*. Ps. XXI. 17. XXV. 5. XXXVI. 1. 9. — רוּעַ, *malus sum*. Deut. XV. 9. πονηρεύσεται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, *invideat* oculus tuus fratri tuo indigenti. Conf. notata in βασκαίνω, πονηρός, πονηρόφθαλμος et φθονέω, nec non Matth. XX. 15. et ad h. l. Wolfium p. 291. Ps. V. 5. Jerem. II. 33. ubi Arabs loco ἐπονηρεύσω legisse videtur ἐπόρνευσας. — שָׁלַח יָד, *mitto manum*. Exod. XXII. 8. 11. *Mittere manum in aliquid* est *aliquid furto auferre*. Sirac. XIX. 22. πονηρευόμενος, *nequitia præditus*. Hist. Susann. v. 43. ἐπονηρεύσαντο κατ' ἐμοῦ, *mala consilia* adversus me *inierunt*, aut potius: *calumniati sunt* me.

ΠΟΝΗΡΙ΄Α, *malitia, malignitas*, it. *tristitia, ægritudo, qua quis male se habet, malum, miseria, ærumna, molestia, calamitas*. אָוֶן. Ies. X. 1. — הָרַע, Hiph. a רוּעַ. Ies. I. 16. — יֵצֶר, *figmentum*, h. l. *sensus pravi*,

perversitas animi. Deut. XXXI. 21. — מֵרַע, verbale. Dan. XI. 27. — עָמָל, *molestia.* Ies. X. 1. Postulat hanc interpretationem, series orationis. Hesych. πονηρία, ἀπονοία. — רַע masc. Ps. VII. 10. ubi πονηρία apud Aqu. et LXX *calamitatem, miseriam* notat. Vulgatus male *nequitia.* Melius Hieron. *malum hoc.* Ps. LXXII. 8. CXL. 4. — רֹעַ. Ps. XXVII. 5. Nehem. II. 2. πονηρία καρδίας, animi *ægritudo.* Jer. XXIV. 8. τὰ σῦκα τὰ πονηρὰ, ἃ οὐ βρωθήσονται ἀπὸ πονηρίας αὐτοῦ, ficus *malæ,* quæ non comeduntur ob acerbitatem. Cf. Schwartzii Diss. de Stilo LXX Intt. apud Olearium de Stilo N. T. p. 323. Eodem sensu de fructibus arborum, qui comedi non possunt, legitur apud Theodot. Jer. XXIX. 17. ubi Vulgatus habet: *eo quod pessimæ sint.* — רָעָה fœm. Jud. XI. 27. σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν. Vulg. *contra me male agis.* Jud. XV. 3. ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν πονηρίαν, ego *male, acerbe* illos *tractabo.* Nehem. I. 3. ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ὀνειδισμῷ, in *miseria* magna et opprobrio. Cohel. VI. 1. ἔστι πονηρία, est *malum.* Vide et Cohel. XI. 10. — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Prov. XXVI. 25. Præterea legitur Hagg. II. 15. ubi πονηριῶν (cui nihil in textu Hebr. respondet), quod Ald. et Compl. exhibent, est glossema voci πόνων appositum.

ΠΟΝΗΡΟ'Σ, *malus, malignus, invidus,* it. *male se habens, tristis, ærumnosus, calamitosus, molestus.* *אֱלֹהִים. 1 Sam. XVI. 23. πνεῦμα πονηρόν. Recte quoad sensum. Nam רוּחַ אֱלֹהִים, *spiritus a Deo immissus,* est h. l. spiritus malus, quod ideo explicationis aut melioris intellegentiæ causa a LXX additur. Vulgat. *spiritus Domini malus.* — בְּאוּשְׁתָּא Chald. fœm. *pessima.* Esdr. IV. 12. — דִּבָּה רָעָה, *fama mala.* Num. XIV. 37. πονηρὰ, sc. ῥήματα. Codex unus Holmes. ibi φοβερὰ e glossemate habet. Vide in κατίσχω. — דַּל, *tenuis.* Genes. XLI. 19. βόες πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἴδει σφόδρα, vaccæ malæ (h. e. *macilentæ*) et turpes valde aspectu. — *חֵפֶץ, *desiderium.* Prov. III. 15. οὐκ ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρὸν, ubi πονηρὸν mihi significare videtur: *multo labore partum et elaboratum,* adeoque τίμιον. Grabius Prolegg. c. IV. §. 8. pro πονηρὸν restituebat ποθητὸν, quod et Jaegero in mentem venit, qui omnino huc conferendus est. Aliam conjecturam protulit Verschuir, qui in Sylloge Dissert. Phil. Schultens. et Schrœderi p. 867. πανῆρες legere mavult, quod vocabulum rarius, non satis intellegens, literarumque similitudine deceptus, festinans librarius in πονηρὸν mutaverit. — *מַעַל. Mich. II. 9. διὰ τὰ πονηρά. Videntur legisse מְעוֹל. — מֵרַע, *maleficus.* Ies. I. 4. IX. 17. XIV. 20. — נָכְרִיָּה fœm. ex נָכְרִי, *alienigena.* Prov. VII. 5. — עָמָל, *molestia.* Hab. I. 13. ubi tamen pro πονηροὺς legere mallem πόνους, quod alii habent. — עֶצֶב, *dolor.* Prov. XV. 1. sec. Compl. ubi πονηρὸς est i. q. λυπηρός. — פָּרִיץ, *violentus.* Ies. XXXV. 9. πονηρὰ θηρία, *sævæ* bestiæ. — *קָשֶׁה, *dura.* Jud. II. 19. sec. Oxon. *Via dura* aut *aspersa* est ex stilo SS. *perversitas, impietas.* — רַב, *magnus.* 2 Par. XXI. 15. ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, in morbo *maligno.* Ubi non רַע legerunt, quæ fuit Trommii ac Bielii conjectura, sed sensum expresserunt. Cæterum, uti h. l. πονηρός ita quoque κακὸς adhibetur, v. c. Apoc. XVI. 2. ubi ἕλκος κακὸν est i. q. ἕλκος κακόηθες, ut veteres medici vocant, *ulcus malignum, serpens,*

sordidum et indomabile. Eustath. ad Homer. Il. Β', 723. fol. 249. ἕλκος κακὸν explicat per ἀνίατον τραῦμα et νόσον δυσάβορον. — רַע : רָעָה. Genes. XXVIII. 8. ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναὰν ἐναντίον Ἰσαὰκ, h. e. quod *displicerent* filiæ Chanaan Isaaco. Gen. XXXVII. 19. 32. θηρίον πονηρὸν, bestia *mala* aut *sæva.* Genes. XLVII. 9. μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι, pauci et *ærumnosi* fuerunt dies. Exod. XXXIII. 4. ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, audiens populus verbum hocce malum, h. e. *ingratum et terribile.* Vide et Jos. XXIII. 15. Num. XI. 1. γογγύζων πονηρά. Vulgo vertunt: *impie murmurans.* Sed potest quoque verti: *de itineris labore querentes.* Deut. IV. 25. ποιήσετε τὸ πονηρὸν, sc. πρᾶγμα, facietis malum. Conf. Job. I. 1. 8. ubi additur πρᾶγμα. Deut. XXII. 14. et 19. ὄνομα πονηρὸν, *nomen malum,* h. e. *malus rumor.* Vide et Nehem. VI. 13. Nehem. II. 2. διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου τὸ πονηρόν; quare vultus tuus *male se habet?* h. e. cur vultu es adeo *tristi?* Job. II. 7. ἕλκει πονηρῷ. Vulg. *ulcere pessimo.* Polychronius in Catena PP. p. 77. ed. Junii πονήρῳ hic legendum monet. Psalm. XXXVI. 20. ἐν καιρῷ πονηρῷ, in tempore *calamitoso,* vel: quo quis *mala patitur.* Vide et Cohel. IX. 12. Amos V. 13. Mich. II. 3. et conf. Sirac. LI. 16. Psalm. XL. 1. ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ, in die *calamitoso.* Vide et Ps. XLVIII. 5. XCIII. 13. Jerem. XVII. 17. Chrysostomus in Ps. XLIX. πονηρὰν ἡμέραν ἡ γραφὴ καλεῖ τὴν τῶν συμφορῶν, τὴν τῶν κολάσεων, τὴν τῶν περιστάσεων. Vide quoque Suidam in ἡμέρα πονηρά. Psalm. LXXVII. 54. δι' ἀγγέλων πονηρῶν, h. e. κακούντων, ut Symmachus recte transtulit. Theodoritus quoque eos ita dictos putat, quasi τοὺς πόνους καὶ ὀδύνας ἐνεργοῦντας. Cohel. I. 13. περισπασμὸν πονηρὸν, distractionem *molestam.* Vide et Cohel. IV. 8. V. 13. Hesych. πονηρὸν, ἐπίπονον, κακοπαθῆ. Confer Aristoph. Plut. v. 352. ubi πονηρὸν τὸ φορτίον est *onus grave et molestum.* — רַע infin. per crasin ex רֹעַ, a רָעַע, Chald. *frangendo.* Prov. XI. 15. Hic legerunt רַע, *malus.* — רֹעַ, *malitia.* Deut. XXVIII. 20. Jerem. XXIII. 2. — רֵעַ, *socius, amasius.* Hos. III. 1. Hic legerunt רַע. — רָעָה, *pasco.* Hos. XII. 1. πονηρὸν πνεῦμα, ubi admodum incommode legerunt רָעָה fœmin. a רַע. — *רֹעֶה, *pastor.* Ies. LVI. 11. πονηροί. Legerunt רָעִים, ut jam observavit ad h. l. Hieronymus, cujus verba laudavit Montfauconius. — *רַק, *tantum.* Ies. XXVIII. 19. Vide supra s. v. ἐλπίς — רָשָׁע, *improbus.* 2 Sam. IV. 11. Ies. LIII. 9. — שֹׁעַר, *horridus.* Jerem. XXIX. 17. Legitur præterea Job. XXXIV. 6. ubi τοὺς πονηροὺς nihil habet in textu Hebr. quod ei respondeat. Ies. XXX. 4. πονηροὶ post ἄγγελοι e serie orationis de suo addiderunt. Vide v. 1. et 2. Fortasse tamen continet hæc vox versionem alius interpretis ad חִנָּם, pro quo חָנֵף legerit. Certe hoc apparere puto e versione Syriaca, in qua pro ܡܠܐܟܐ fortasse reponendum erit ܡܡܟܟܐ e conjectura Michaëlis. Sirac. XIV. 5. ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ τίνι ἀγαθὸς ἔσται; *qui nec sese lautius excipit, sed sordide avarus durius tractat corpus suum, erga quem liberalis erit?* aut: quem molliter tractabit? nam ne quidem suis bonis fruitur. Est ergo πονηρὸς h. l. *sordide avarus.* Confer Spicil. II. p. 150. Sirac. XIV. 9. et 10. ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐν ἄρτῳ. Sirac. XXXI. 14. μνήσθητι, ὅτι κακὸν ὀφθαλμὸς πονηρὸς, memento, quod res mala sit oculus *invidus.* Vide supra s. v. πονηρεύομαι. Judith. VIII. 7.

a οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν ἐπ' αὐτὴν ῥῆμα πονηρὸν, tanta ejus erat pietas, ut nemo eam *calumniari* valeret: coll. v. 8. et Matth. V. 11. ubi etiam ῥῆμα πονηρὸν *calumniationem*, *malum rumorem* notat. Sirac. V. 17. κατάγνωσις πονηρὰ, *valde gravis* pœna. Sirac. XVIII. 12. πονηρὰ, *valde misera*, *dolorosa et lugubris*. Vulg. *nequam* ex usu loquendi Romanorum. Confer b quoque Bretschneideri Spicil. p. 47. s. v. ἄγρος. — Vide alibi ἐλπίς et ῥῆμα.

ΠΟΝΗΡΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *malus fio*. יֵרַע רָעָה. Nehem. II. 10.

ΠΟΝΗΡΟ'Σ ΕἸΜΙ', *malus sum*. הִבְאִישׁ Hiph. *fœtere facio*. Genes. XXXIV. 29. ὥστε πονηρόν με εἶναι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν, ubi πονηρὸν εἶναι est *malum et improbum videri et haberi*, vel *invisum esse*. V. anteced. — c חָרָה, *exardeo ira*. Nehem. IV. 1. πονηρὸν ἦν αὐτῷ, admodum ipsis *displicuit*. Sequitur enim καὶ ὠργίσθη ἐπιπολύ. — יֵרַע. 1 Sam. VIII. 6. 2 Sam. XI. 27. — רָעָה, *pasco*. Ies. LVI. 11. ubi pro רֹעִים legerunt רָעִים.

ΠΟΝΗΡΟ'Ν ΣΥΝΤΕΛΕ'Ω, *malum perficio*. הֵרַע Hiph. a רוּעַ. Genes. XLIV. 5.

d ΠΟΝΗΡΟ'Ν ΦΑΙ'ΝΕΤΑΙ, *malum videtur*. חָרָה, *exardeo ira*. Nehem. IV. 7. Vide s. πονηρὸς εἰμί. — יֵרַע. Gen. XXXVIII. 10. 1 Sam. XVIII. 8. ubi ἄλλος habet ὠργίσθη. 1 Par. XXI. 7.

* ΠΟΝΗΡΟ'Σ ΤΙΜΩΡΟΥ'ΜΕΝΟΣ ΚΡΑΤΑΙΩ͂Σ. רָעָה, *malum*. Prov. XXII. 3. Sc. רָעָה de malo pœnarum opprimentium improbos intel-e lexerunt (coll. XXI. 12.), ac deinde post רָעָה adhuc addidisse videntur רַע.

*ΠΟΝΗΡΟ'ΤΑΤΟΣ, *pessimus*. Dan. III. 32. sec. cod. Chis. ubi nihil in textu Hebr. respondet.

ΠΟΝΗΡΟ'ΦΘΑΛΜΟΣ, *malo oculo præditus*, h. e. *invidus*. רַע עַיִן, *malus oculo*. Al. Prov. XXIII. 6. πονηροφθάλμῳ. LXX ibi: ἀνδρὶ βασκάνῳ. Confer notata in v. πονηρεύομαι.

ΠΟΝΙΚΟ'Σ, *laboriosus*, *molestus*, *dolorosus*. עֶצֶב, *dolor*. Theod. Prov. f XV. 1. ubi, quia sermo est de sermone, πονικὸς est i. q. λυπηρὸς apud LXX.

ΠΟ'ΝΟΣ, *labor*, it. *molestia*, *contentio*, *dolor*, *morbus*, it. *opes*, *quas labore sibi aliquis acquisivit*, *fructus laboris*. אָוֶן et constr. אוֹן, *vanitas*. 1 Sam. XV. 23. Ps. IX. 29. Jerem. IV. 14. 15. — אוֹן, *robur*. Psalm. LXXVII. 56. CIV. 35. In utroque loco πόνοι notat *liberos cum conten-g tione procreatos*. — *אֵיד, *exitium*. Abd. v. 13. — הוֹן, *substantia*, *opes*. Prov. III. 9. τίμα τὸν Κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων, honora Dominum de iis, *quæ a te acquisita sunt labore justo*. Πόνοι enim h. l. sunt: *opes labore partæ* (nisi pro πόνων scribere quis malit τόκων, *fructuum*, *redituum*). Ita Sirac. XIV. 15. οὐχὶ ἑτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου; nonne alteri relinques *opes* tuas? Et Sir. XXVIII. 16. ἐστέρησεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν, privat illas *opibus* suis. — חֳלִי, *morbus*. Ies. I. 5. Jerem. VI. 7. — יָגוֹן, *molestia*. Jerem. XX. 18. — יְגִיעַ. Deut. XXVIII. 33. τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, omnes proventus terræ tuæ, et omnes *fructus laborum* tuorum consumet populus. Vide et Psalm. LXXVII. 51. Ps. CVIII. 10. διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι τοὺς πόνους αὐτοῦ, diripiant peregrini opes ipsius. Vide et Jerem. XX. 5. Ez. XXIII. 29. — יָד, *manus*, et *manu factum* s. *acquisitum*. Ies. LXV. 22. — כְּאֵב, *dolor*. Ies. LXV. 14. κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν.

a clamabitis propter *dolorem* cordis vestri. Symm. Job. XVI. 6. οὐκ ἐνδώσει ὁ πόνος μου, non minuetur labor meus: ubi πόνος est *dolor e vulnere*. — כֹּאֵב part. *dolens*. Gen. XXXIV. 25. ὅτι ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, cum essent in *dolore*. — כִּי, *quia, nam*. Huic enim particulæ respondet sine dubio πόνος loco adducto. כִּי enim in l. Arab. *timorem, terrorem,* ac *objectum timo-* b *ris et terroris* notat, ut Boysenius in Dilucidatt. Critt. ad h. l. observavit. — לָאָה, *moleste fero*. Job. IV. 5. νῦν δὲ ἥκει ἐπί σε πόνος καὶ ἥψατό σου, nunc autem venit ad te *dolor*, et tangit te. Confer Apoc. XVI. 10. 11. XXI. 4. Hesych. πόνος, ἄλγος, ἐνέργημα ὀδύνης. Cicero Tuscul. Lib. II. cap. 15. "interest aliquid inter *laborem* et *dolorem*: c sunt finitima omnino, sed tamen differunt aliquid. *Labor* est functio quædam vel animi vel corporis gravioris operis vel muneris. *Dolor* autem motus asper in corpore, a sensibus alienus. Hæc duo Græci illi, quorum copiosior est lingua, quam nostra, uno nomine appellant." Confer Perizonii notas ad Ælian. V. H. V. 6. — מַחֲלָה, *morbus*. 2 d Par. VI. 28. κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα πόνον, in omni plaga et omni *morbo*. Vide et 1 Reg. VIII. 37. — מַכְאוֹב. Jerem. XXX. 13. XLV. 3. Adde Symm. Job. XXX. 19. ubi *dolorem e morbis* notat. LXX habent μαλακίαν. Vulg. *dolorem*. — מִשְׁמָר, *custodia* s. *carcer*, ut Vulg. vertit. Hebræus Int. Job. VII. 12. πόνοι. Ita transtulit ex usu loquendi e Hebræorum, e quo *carcer* ac *captivitas* in universum *statum miserum ac infelicem, mala, miseriam* notat, quæ notio etiam h. l. voci πόνος subjicienda est. — סְבָלָה, *onus*. Exod. II. 11. — עָמָל. Num. XXIII. 21. οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακὼβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραὴλ, non erit defatigatio in Jacob, neque apparebit *molestia* in Israël. Vide et Job. III. 10. Psalm. VII. 15. 17. IX. 37. Eadem vox pro Hebr. עָמָל redf denda quoque est Aquilæ Job. XV. 35. ubi πόνος non tam *dolores* notat, *quos aliquis ipse sentit, sed quibus alios afficit.* Aqu. Job. XVI. 2. παρακλητοὶ πόνων, consolatores *molesti* s., uti Vulgatus transtulit, *onerosi*. Huc quoque pertinet locus Habac. I. 13. ubi lectio πόνους, quam Vat. exhibet, ac pro qua in Compl. πόνον legitur, præferenda est lectioni ed. Ald.: ἐπὶ πονηρούς, quæ Bahrdg tio videbatur e Syro (qui habet *impios*) orta, et forsan margini olim adscripta. Sunt autem πόνοι h. l. *mala et injuriæ Iraëlitis illatæ*. — עָמֵל, *laboriosus*. Proverb. XVI. 26. ἀνὴρ ἐν πόνοις, *homo laboriosus*. — עֶצֶב. Prov. V. 10. οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς οἴκους ἀλλοτρίους εἰσέλθωσι, *opes* autem tuæ in domus peregrinas veniant. — פְּעֻלָּה, *merces operis*. Ies. XLIX. 4. — רִיב, *contentio*. Psalm. LV. 10. juxta ed. Rom. ἀνομία καὶ πόνος ἐν h μέσῳ αὐτῆς, iniquitas et *contentio* in medio ejus. Similiter de *pugna* vocem usurpat Herodotus Lib. VII. p. 509. et Lib. VIII. p. 559. Vide Raphelii Annotatt. ex eodem ad S. S. p. 668. — תַּחֲלוּאִים plur. *morbi*. Jerem. XIV. 18. Judith. V. 11. ἐν πόνῳ. Vulgatus: *in luto*. Legit πηλῷ, quod et mihi ob sequens καὶ πλίνθῳ præferendum videtur. Sirac. XI. 21. πόνῳ, *labore tibi a Deo con-* i *stituto*. Vulg. *in loco tuo*, ubi non legit τόπῳ, sed bene sensum expressit. Sap. X. 10. *divitiæ*. Sirac. XXXVIII. 7. *morbus*. Sap. III. 15. ubi πόνος de *opere venereo* s. *concubitu* dicitur. Vide supra s. v. אוֹן. Sir. XIV. 15. πόνοι, *quæ opera et labore comparata sunt, opes, possessiones*. Sirac. XXVIII. 16. πόνοι, *præmia laborum*. 4 Macc. I. 4. ubi πόνος, si lectio sana est, *nimium do-*

loris ac ærumnarum sensum notabit. Ib. v. 9. πόνοι, *tormenta, cruciatus.* Sirac. XXXVII. 33. πόνος cum νόσος confunditur in codd. MSS. Confer quoque XXXVIII. 7.

ἘΝ ΠΌΝΩι ΕἸΜΊ, *in labore s. dolore sum.* נָגוּעַ part. Pah. *plaga affectus.* Ies. LIII. 4.

*ΠΌΝΟΣ ΤΩ͂Ν Ὠ΄ΔΙ΄ΝΩΝ, חֵבֶל, *dolor parturientium.* Ies. LXVI. 7. Sic et nos in lingua vernacula voce Arbeit *labour,* uti solemus, v. c. in formula recepta: in der Arbeit sein, *to be in labour.*

ΠΟΝΤΌΒΡΟΧΟΣ, *mari submersus.* 3 Macc. VI. 4. ποντοβρόχους ἀπώλεσας, *mari submersos* perdidisti. Hesych. ποντοβρόχους, ὑπὸ θαλάσσης βρεχομένους. Ita et Suidas.

ΠΌΝΤΟΣ, *pontus, mare.* אֶלָּסָר, nomen regionis. Symmach. Genes. XIV. 1. — תְּהוֹם, *abyssus.* Exod. XV. 5. πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτοὺς, *mari texit illos.* Suidas: πόντος, κυρίως μὲν ὁ ἔνδον τῆς Χεῤῥονήσου καὶ τοῦ Εὐξείνου (leg. e Gloss. Brem. Χεῤῥονήσου, ὁ καὶ Εὔξεινος) καλούμενος, καταχρηστικῶς δὲ πᾶσα ἡ θάλασσα. Hesych. πόντος, θάλασσα, πέλαγος.

ΠΟΝΤΟΠΟΡΕ΄Ω, *per pontum gradior, mare pervado* seu *pererro, mare transeo.* בְּלֵב יָם, *in corde maris.* Prov. XXX. 19. τρίβους νηὸς ποντοπορούσης, semitas navis *mare percurrentis.* Legitur præterea apud Homer. Il. Η΄, 72. et Eurip. Hecub. 113. 445. Hesych. ποντοπόρος, πέλαγος διαπορευομένη, πελαγοδρόμος.

ΠΟΡΕΙ΄Α, *profectio, incessus, iter, via.* אֹרַח, *via.* Symm. Ps. XXIV. 4. — *גְּבוּל, *terminus.* Num. XXI. 23. sec. ed. Ald. ubi tamen lectio πορειῶν sine dubio orta est ex ὁρίων, quod reliqui libri habent. — הֲלִיכָה, *incessus, via.* Ps. LXVII. 26. ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαί σου, ὁ θεὸς, αἱ πορεῖαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ, videbantur viæ tuæ, O Deus, viæ Dei mei regis, qui in sanctuario: ubi nonnullis πορεῖαι sunt *expeditiones bellicæ,* quo sensu occurrit apud Herodian. III. 6. et Xenoph. Agesil. I. 16. Confer Sir. I. 5. Hab. III. 5. πορείας. Gloss. MS. in Cantica Script. ad h. l. respicientes per πορίαν et ἐμπορίαν, *mercaturam,* interpretantur. Hesych. αἱ πορεῖαι, αἱ ὁδοί. Nah. II. 5. ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν, infirmi erunt in *itinere* suo. Symm. Prov. XXXI. 27. πορείας. — הֹלֵךְ תֹּם part. *ambulans integre.* Prov. II. 7. τὴν πορείαν αὐτῶν, ubi pro לְהֹלְכֵי תֹם legerunt לַהֲלִיכָתָם. — הָלוֹךְ infin. *ambulando.* Ies. III. 15. — לֶכֶת infin. a יָלַךְ. Ies. VIII. 11. Aquil. Theod. Prov. XXX. 29. — מַהֲלָךְ. Neh. II. 6. Jon. III. 3. 4. ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ τριῶν ἡμερῶν, itinere circiter trium dierum. — מוֹצָא, *exitus.* Num. XXXIII. 2. — סְלוּלָה part. Pah. fœm. *aggesta.* Jerem. XVIII. 15. τρίβους οὐκ ἔχοντας ὁδὸν εἰς πορείαν, semitas non habentes viam ad iter. — עָבַר, *transeo.* Nah. I. 8. Hab. III. 9. Utrobique videntur legisse עֲבֹר. Καταχλυσμὸς πορείας Nahum. I. 8. est *diluvium transiens.* — פִּסֵּחַ *claudus.* Prov. XXVI. 7. Hic legerunt פֶּסַח, *transitus.* — צַעַד, *gressus.* Jerem. X. 22. οὐδὲ ἀνὴρ πορεύσεται, καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ, neque vir ibit, et diriget viam suam, h. e. non pendet ab hominis voluntate, quales successus habituri sint ejus conatus. — *שׁוֹק, *crus.* Prov. XXVI. 7. ubi πορεία est *facultas eundi et gradiendi.* Præterea legitur apud Symmachum Ps. XLI. 2. ubi tamen verba τῆς πρός τὸν θεὸν πορείας, quæ ad אֵלֶיךָ אֱלֹהִים retulit Montfauconius, non sunt Symmachi, sed ipsius Eusebii versionis Alex. πρός σε ὁ θεὸς explicandæ gratia addita. 2 Macc. III. 8. ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, *iter* faciebat. Vide et

2 Macc. XII. 10. Sirac. I. 5. ubi de Deo dicitur: *αἱ πορεῖαι αὐτοῦ ἐντολαὶ αἰώνιοι, præcepta* ejus sunt mandata æterna, quæ sc. ab æterno hominibus destinavit sapientia Dei. Significat h. l. *πορεία* ad imitationem Hebr. דֶּרֶךְ *leges, præcepta,* quæ etiam Arab. *viæ* dicuntur. Confer Sur. IV. 83. XII. 108. XLVII. 32. Sap. III. 3. *exitus e vita, mors.* Tob. X. 1. *αἱ ἡμέραι τῆς πορείας,* tempus, quo iter ab ipso absolvendum erat, aut absolvi poterat.

ΠΟΡΕΙ῀ΟΝ, *vehiculum, subsidium itineris.* בְּעִיר, *jumentum.* Genes. XLV. 17. *γεμίσατε τὰ πορεῖα* (sec. Ald. Alii libri *φορεῖα* et *φορτία.*) *ὑμῶν,* implete *vehicula* vestra. Suidas: *πορεῖα, τὰ εἰς πορείαν χρήσιμα.*

ΠΟΡΕΥ´ΟΜΑΙ, *proficiscor, iter facio, eo, abeo, vado.* אֲהָלֵךְ Chald. Aph. Dan. IV. 34. — אֵזַל Chald. Esdr. IV. 23. V. 8. 15. — אָסַף, *congrego.* Cohel. II. 26. Ita Bielius. Sed ibi *προσθεῖναι* potius legitur. — בּוֹא, *venio.* Gen. XXXVII. 29. Num. XXXII. 6. Deut. XII. 29. — בָּחַל, *fastidio.* Zach. XI. 8. *αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐπ' ἐμέ.* Lectio aperte vitiosa. Reponendum est *ἐπωρύοντο,* quod alii habent. — *דָּבַר, *loquor.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXI. 28. Acceperunt דָּבַר in notione *ducendi,* et legerunt in conjugatione Pual. — הוּךְ Chald. Esdr. VII. 12. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ. Ezech. XXXII. 14. — הֶחֱלִיף Hiph. *muto, innovo.* Theod. LXX Job. XXIX. 20. ubi *πορεύεσθαι* notat *progressus facere, proficere.* Vulg. *instaurabitur.* הִתְהַלֵּךְ ; הָלַךְ, Kal et Hithp. Genes. VIII. 3. *ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ, πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς,* remittebat aqua, *abiens* de terra. Vide et v. 5. Genes. XXIV. 42. *τὴν ὁδόν μου, ἣν νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐπ' αὐτήν,* viam meam, qua nunc ego ibo. Genes. XXV. 32. *ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾷν,* ecce ego vado ad moriendum, h. e. *mox moriturus sum.* 1 Sam. XIV. 19. *ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος,* sonus in castris alienigenarum *crescendo crescebat.* 2 Sam. III. 1. *ὁ οἶκος Δαβὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαοὺλ ἐπορεύετο καὶ ἠσθένει,* domus Davidis *magis magisque* invalescebat, et domus Saul *magis magisque* debilitabatur. Conf. Act. IX. 31. et Lexic. N. T. s. h. v. 1 Sam. XVII. 14. *ἐπορεύθησαν ὀπίσω Σαοὺλ,* ibant post Saulum, sequebantur Saulum. Vide et Jerem. II. 8. 23. VII. 8. VIII. 2. et confer Luc. XXI. 8. 1 Reg. II. 2. *πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς, abeo via omnis terræ,* seu: *discedo, quo solent mortales omnes,* h. e. *mox moriendum mihi erit.* Conf. Job. XVI. 22. Sic et profanos scriptores Græcos et Latinos per euphemismum de *morte* loqui ostendunt auctores laudati Wolfio ad Luc. XXII. 22. p. 755. Confer et Elsnerum ad Luc. XIII. 33. p. 241. Ps. CIV. 40. *ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοὶ, fluebant* in locis aridis flumina. Ita apud Herodotum Lib. I. c. 75. *ποταμοὶ πορεύονται,* fluvii *fluunt.* Nehem. VI. 17. *ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τοβίαν,* epistolæ *mittebantur* ad Tobiam. Sic *πορεῦσαι* est *πέμψαι* Hesychio. Confer quæ ex Sophoclis Electra v. 802. notat Alberti in Obss. Philol. in N. T. p. 204. Ezech. V. 6. *ἐν τοῖς νόμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς,* in legibus meis non ambularunt. Adde 1 Sam. XIV. 26. ubi *πορεύεσθαι* de *melle* usurpatum notat *decurrere, defluere.* Symm. Gen. XV. 2. ubi notat *mori, fatis concedere,* coll. Luc. XXII. 22. — הָלֹךְ הָלַךְ, *eo eo.* Cant. II. 11. — הָלֹךְ הָלַךְ, *eo eundo.* Genes. XXXI. 30. 1 Sam. VI. 12. — הֵלֶךְ, *itio,* it. *fluxus.* 1 Sam. XIV. 26. Hic legerunt הָלַךְ. — הֵרַע Hiph. a רָעַע, *malefacio.* Gen. XIX. 7. *μὴ*

a πορεύεσθε. Legendum potius πορεύεσθε, omissa negationis particula. — *הִתְנַכֵּל Hithp. machinor. Gen. XXXVII. 13. sec. cod. Alex. ἐπορεύοντο. Sine dubio scribendum ἐπονηρεύοντο, ut cod. Vat. habet. In cod. Oxon. legitur ἐπονηρεύσαντο, quod in Scholio explicatur per ἐδολιεύσαντο. — זוּב, fluo. Thren. IV. 9. ubi nonnulli, v. c. Cappellus, statuunt, eos b pro יָזוּבוּ, diffluxerunt, legisse יֵלְכוּ ab אָזַל, abire, sed eos ita ex Arabismo transtulisse docuit Schultensius in Opp. Min. p. 495. Cæterum ἐπορεύθησαν h. l. est perierunt, consumti sunt. — זָנָה, scortor. Al. Jud. XIX. 2. ἐπορεύθη, pro quo tamen Outhovius in Bibl. Brem. Cl. III. p. 447. haud præter rationem legendum conjicit ἐπορνεύθη. Vulgac tus tamen habet reliquit eam, unde fortasse aliquis conjiciat, eos pro זָנָה legisse זָנַח. — חִבֵּר Pih. consocio. 2 Paral. XX. 36. Sed locus hic sine dubio in mendo cubat. — יָלַךְ, eo, ambulo. Jud. II. 12. ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, ambularunt post Deos alienos, h. e. coluerunt illos. Vide et v. 19. 1 Reg. XI. 10. Jerem. II. 5. 1 Reg. VIII. 62. ὁσίως d πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, sancte vivere juxta præcepta ejus. Vide et Ezech. XI. 20. XX. 19. XXXVI. 27. Dan. IX. 10. et conf. Luc. I. 6. et Lex. N. T. s. h. v. Jon. I. 11. 13. ubi de mari fluctuante dicitur, coll. Sap. XVII. 18. Al. 1 Par. XVII. 11. τοῦ πορευθῆναι μετὰ τῶν πατέρων, ut abeas cum patribus, h. e. moriaris. — יָלַךְ et בּוֹא e junctim. 2 Reg. X. 12. Jer. XLI. 17. — יָצָא, exeo. Exod. XIV. 8. Jud. II. 14. ubi πορεύεσθαι expeditionem facere notat. 1 Sam. XX. 11. Adde Jud. XI. 34. ubi πορεύεσθαι est i. q. ἐκπορεύεσθαι, cum quo in codd. permutatur. — יָרַד, descendo. Gen. XLIII. 5. — כִּלָּה Pih. absolvo. Jos. XIX. 51. Legerunt וַיֵּלְכוּ. — *לְכָה et לָךְ, tibi. Proverb. XII. 18. XXIV. 27. Symm. Cant. I. 8. f In omnibus his locis deduxerunt ab הָלַךְ, ut sit imperativus in Kal. — *לָמַד, disco. Jerem. X. 2. sec. cod. Alex. ubi πορεύεσθε vel est mera emendatio librarii vel alius interpretis sensum exprimentis. Nam eum תלכו legisse non est verosimile. — מִלֵּא Pih. compleo. 1 Reg. XI. 6. Scil. post מִלֵּא, quod h. l. adverbialiter positum perfecte notat, omissum est הָלַךְ, quod, neglecta g altera voce, expresserunt. — מָשַׁךְ, protraho, item secundum quosdam progredior, eo. Jud. XX. 37. — נָגַשׁ, appropinquo. Jos. VIII. 11. — נוֹזְלִים plur. fluenta. Ies. XLIV. 3. — עָבַר, transeo. Jos. III. 4. Ies. XXXIII. 21. — עָבַר עָבַר. Ies. LXII. 10. — *עָיֵף, deficio, viribus exhaustus sum. 2 Sam. XXI. 15. ἐπορεύθη, discessit e prœlio, seu: subduxit se in locum secretum quiesh cendi causa, quia viribus exhaustus erat. Fortasse quoque legendum ἐκοπώθη aut ἠπορεῖτο. — עָלָה, ascendo. Jos. XIX. 46. 1 Sam. VI. 9. 1 Reg. XI. 15. — *עָלַף, animi deliquium patior. Arab. علف, ebrius sum. Symm. Ies. LI. 20. ubi suspicor pro ἐπορεύθησαν reponendum esse ἠπορήθησαν, quod bene respondet voci Hebraicæ, et apud LXX ibidem legitur. — צָעָה, peragro. Ies. i LXIII. 1. — שׁוּב, revertor. 1 Sam. I. 19. Syrus. Jer. VIII. 6. Adde Jos. XXII. 9. ubi tamen ἐπορεύθησαν, quod Montfauc. ad יָשְׁבוּ retulit, Scharfenbergio ad sequens וַיֵּלְכוּ pertinere videtur. — שָׁלַח, mitto. 2 Reg. I. 6. Præterea legitur apud Inc. Int. 2 Sam. XV. 12. ubi sermo

est de *conspiratione* et *conjuratione*, ac leguntur verba hæc: διαβούλιον πορευόμενον καὶ στρεφούμενον. In textu Hebr. extat קֶשֶׁר אָמֵץ. Nisi πορευόμενον ex ingenio suo addidit Int., duæ hic coaluerunt versiones. Est autem διαβούλιον πορευόμενον *conspiratio multorum, conjuratio, quæ cotidie latius serpit.* Fortasse autem πορευόμενον sequenti voci ἐπορεύετο ortum suum debet. Baruch. III. 33. πορεύεται de sole, *prodit, procedit*. Sirac. VIII. 15. πορεύεσθαι ἐν ὁδῷ μετά τινος, *familiaritatem contrahere cum aliquo s. communem causam facere*. Sirac. V. 2. τοῦ πορεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου, h. e. ut *vivas* juxta concupiscentias cordis tui. Conf. 1 Petr. IV. 3. et Vorstii Philol. S. P. I. c. 6. 1 Macc. VI. 59. τοῦ πορεύεσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν pro ἐν τ. ν. α., ut *ambulent* aut *vivant* juxta leges suas. Vide et 1 Macc. VI. 23. Ita Plato Lib. IV. de Leg. p. 828. πορεύεσθαι δὲ τὸν νομοθέτην δεῖ πρῶτον ταύτῃ, ὅπηπερ ἂν θελήσῃ. 1 Macc. XIII. 31. δόλῳ ἐπορεύετο μετὰ Ἀντιόχου, dolose *agebat* cum Antiocho. Sir. XXXI. 8. ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη, *qui post aurum non ambulat*, h. e. Grotio interprete, *qui se servum non facit pecuniæ*.

*ΑΜΑ ΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *simul proficiscor*. הָגֹה הָגָה, *gemendo gemo*. Ies. LIX. 11. ἅμα πορεύσονται. Verba hæc admodum suspecta fuerunt Doederleinio, qui in notis ad versionem Lat. h. proph. p. 241. πωρέσονται restituendum ingeniose conjecit. Nam πωρέω est i. q. πένθω, teste Hesychio, cui apprime respondet Hebr. הָגָה.

ΠΑ'ΛΙΝ ΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *iterum proficiscor*. שׁוּב, *revertor*. Genes. XLIII. 2.

*ΠΟΡΕΥ'ΟΥ ΚΑΤΟ'ΠΙΣΘΕ'Ν ΜΟΥ, *incede post me*, h. e. sequere me לֵךְ אַחַר, *tibi postea* seu *post*. Proverb. XXIV. 27. Verba Hebraica probe distinguenda conflarunt in unam enuntiationem לֵךְ אַחֲרֵי. — Vide alibi αἰχμαλωσία, ἐπερωτάω, εὐόδως, et σκολιός.

ΠΟ'ΡΕΥΣΙΣ, *ambulatio, gressus, profectio, itio*. מְלָאכָה, *opus*. Gen. XXXIII. 14. Forte hic legerunt מַהֲלָךְ, aut, ut Bielio visum est, הֲלִיכָה.

ΠΟΡΕΥΤΟ'Σ, *meabilis, permeabilis, pervius, per quem ambulare quis potest*. 2 Macc. V. 21. τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι. Formula proverbialis de iis, qui se ordinem naturæ inversuros existimant. Addit. Esth. XIII. 2. βασιλεία πορευτὸς, regnum pervium, per quod quis tuto iter facere potest.

*ΠΟΡΘΕ'Ω, *diruo, everto, vasto, oppugno*. לָכַד, *capio*. Symm. Deut. II. 35. ἐπορθήσαμεν sec. cod. 108. Holm. 4 Macc. IV. 23. ἐπόρθησεν, *debellavit*. Suidas: πορθήσειας, ἕλοις, λάβοις. Hesych. πορθεῖν, προνομεύειν, ὀλλύειν.

ΠΟΡΙ'ΖΩ, *quæstum facio, lucror, acquiro*. Symm. Cohel. IX. 11. πορίσαι, ubi nihil respondet in textu Hebr. Montfauconius perperam transtulit *præbere panem*. Sap. XV. 12. ἐκ κακοῦ πορίζειν, ex malo *lucrari*. Hesych. πορίζει, κερδαίνει.

ΠΟΡΙΣΜΟ'Σ, *quæstus*. Sap. XIII. 19. XIV. 2. Confer 1 Tim. VI. 5. 6.

ΠΟΡΝΕΙ'Α, *fornicatio, scortatio*. *דַּעַת, *scientia*. Ies. XLVII. 10. sec. Alex. Fallor, an πρόνοια legendum sit? — זוֹנָה part. fœm. *scortans*. Jer. II. 20. — זוֹנָה, *scortum*. Mich. I. 7. — זְנוּנִים plur. Genes. XXXVIII. 24. 2 Reg. IX. 22. Ez. XXIII. 12. 29. Nahum. III. 4. ubi πορνεία *philtra* notare videtur. — זְנוּת. Num. XIV. 33. Jerem. III. 2. 9. XIII. 27. — תַּזְנוּת. Ezech. XVI. 15. 22. 24. 29. sec. Complut.

a ubi Theodoretus τὰ πορνεῖα habet. Ibid. XXIII. 7. De *legali expletione libidinis* legitur Tob. VIII. 7. ubi alii de *impudica libidine* cogitant. De *idololatria*, ut sæpe in V. T., v. c. Hos. II. 3—5. V. 3., sic etiam Sap. XIV. 12. De *impudicitia cordis* mulieris fornicariæ Sir. XXVI. 10. Suidas: πορνεία, ἡ εἰδωλολατρεία. (Hinc quoque apud Tob. IV. 13. b de conjugio cum muliere aliena, h. e. gentili, dicitur.) — πορνεία καὶ ἡ ἀκολασία παρὰ τὸ πεπωρωμένον ἔχειν τὸν νοῦν. Conf. πορνεύω.

ΠΟΡΝΕΙ͂ΟΝ, *locus, in quo scorta se prostituunt, lupanar, domus meretricia.* גַּב, *fornix.* Symm. Theod. Ezech. XVI. 30. 38. — זוֹנָה, *meretrix.* Al. Joël. III. 3. — קוּבָּה, *lupanar.* Symmach. Num. XXV. 8. c Nobilius ibi legit πυρήνιον, et aliquot codd. habent πυρεῖον. Sed receptæ lectioni favet Procopius pag. 423. Symmachus vero *prostibulum* exposuit. — רָמָה, *excelsum.* Ezech. XVI. 24. ubi τὰ πορνεῖα *templa idolis in excelsis exstructa* notat. — תַּזְנוּת, *scortatio.* Al. Ezech. XVI. 28. τὰ πορνεῖα. Suidas: πορνεῖα, τόπος, ἔνθα αἱ πόρναι διάγουσιν, quæ sunt desumta d e Schol. Biseti ad Aristoph. Ran. v. 113.

ΠΟΡΝΕΥ͂Ω, *fornicor, scortor, ad idola deficio.* זָנָה, idem. Ps. LXXII. 26. Ad hunc locum respiciens Suidas: πορνεία, ἡ εἰδωλολατρεία, καὶ πόρνος, ὁ εἰδωλολάτρης, παρὰ τὸ πόῤῥω νεύειν. Ἐξωλόθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ, ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι. Idem Sui- e das in v. ἐξωλόθρευσας. Psalm. l. c. pro πορνεύοντα scribendum censet πορεύοντα. Sed cum alias etiam LXX Intt. Hebr. זָנָה per πορνεύειν interpretari soleant, conjectura ejus locum non invenit. Ita Bielius. 1 Par. V. 25. Jer. III. 6. 8. Symm. Amos VII. 17. ubi vid. Montfauc. Confer etiam quæ notavi ex Jud. XIX. 2. in πορεύομαι. — *יָצָא. Inc. Jud. II. 15. ubi tamen ἐπόρνευον mihi videtur inepto loco positum esse, referendum nempe ad זָנָה v. 17. nisi quis statuere malit, auctorem hujus versionis, ratione habita v. 12. et 13., יָצָא de *actionibus illicitis*, adeoque de idolorum cultu explicandum esse putasse, ut יָצָא sit i. q. סוּר מִדֶּרֶךְ v. 17. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — עָשָׂה, *facio.* Jerem. III. 7. Spohnius ibi f pro πορνεῦσαι ex conjectura scribit ποιῆσαι. Mihi sensum expressisse videntur. עָשָׂה *scelus flagitiumque committere* quandoque speciatim notat, ac v. 6. ei *scortatio*, h. e. *idolorum cultus*, tribuitur. — קָדֵשׁ, *cinædus.* Deut. XXIII. 17.

ΠΌΡΝΗ, *meretrix, scortum.* זָנָה verbum. Ies. LVII. 3. — זֹנָה part. masc. Hos. IV. 15. — זוֹנָה. Gen. g XXXIV. 30. XXXVIII. 15. et alibi. — אִשָּׁה זוֹנָה, *mulier scortum.* Jerem. III. 3. — זָרָה fœm. ex זָר, *aliena.* Prov. V. 3. Forsitan legerunt זוֹנָה—קְדֵשָׁה. Gen. XXXVIII. 21. 22. — רַע, *malus.* Theod. Prov. VI. 24. πόρνης. Hic nonnullis legisse videtur רֵעַ, *sociam.* Sed sensum secuti sunt. Vide de hac voce Outhovium in Bibl. Brem. Cl. III. i p. 448. seq.

ἘΚ ΠΌΡΝΗΣ, *ex scorto, sc. natus, spurius.* מַמְזֵר, *spurius.* Deut. XXIII. 2. ἐκ πόρνης. Arab. مذر, *corruptus fuit*, et in Conjug. IV. *corrupit.* Alii statuunt, eos legisse מַמְזֵר, a זוּר, *alienum esse.* Confer ad h. l. Spencerum de Legibus Hebr. Ritual. Lib. I. c. 6. sect. 3. p. 105. Clemens Alex. p. 15. ὁ ἐκ πόρνης, ὃς πολλοὺς ψευδωνύμως θεοὺς ἐπιγράφεται, ἀντὶ τοῦ μόνου Θεοῦ ὄντος.

a ΠΟΡΝΙΚΟ'Σ, *meretricius.* Hinc phrasis εἶδος πορνικὸν, *species meretricia.* שִׁית זוֹנָה, *ornatus meretricis.* Prov. VII. 10. — Vide alibi οἴκημα.

ΠΟΡΝΟΚΟ'ΠΟΣ, *meretrices alens, leno.* זוֹלֵל, *comessator.* Prov. XXIII. 21. ubi tamen hac voce non *leno* designatur, sed *scortator,* qui meretricibus alendis rem familiarem exhaurit. Clemens Alex. Pæd. II. 2. b p. 155. A. Hesych. πορνοκόπος (ita enim legendum loco πορνιοκόπος), ἑταιροτρόφος, πόρνος: ubi vide Intt. Phavorinus: πορνοκόπος. οὕτω Μένανδρος. οἱ δὲ ἀρχαῖοι πορνότριψ λέγουσιν. Substant. πορνοκοπία legitur apud Schol. Arist. Av. v. 286.

ΠΟ'ΡΝΟΣ, *scortator.* Sir. XXIII. 21. 22.

*ΠΟ'ΡΟΣ, *via, ratio excogitata* c *aliquid efficiendi,* item, *opportunitas, occasio.* 1 Macc. XII. 40. ἐζήτει πόρον τοῦ συλλαβεῖν, quærebat *occasionem* eum comprehendi. Syrus recte usus est voce ܥܶܠܬܳܐ, *occasio.* Vulgat. omisit: *quærebat comprehendere eum.* Sic apud Arabes *viam quærere contra aliquem* est: *causam et rationem quærere aliquem male tractandi.* Vide Coran. Sur. IV. 33. Hesych. d πόρος, ἀφορμή. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 810.

ΠΟ'ΡΠΗ, *fibula,* sive *orbiculus teres, quo vestimenta connectebantur.* 1 Macc. X. 89. ἀπέστειλεν αὐτῷ πόρπην χρυσῆν, mittebat illi fibulam auream, sicuti consuetudo erat dari cognatis regum, observante Grotio, qui omnino huc conferendus est. Vide et 1 Macc. XI. 58. XIV. 44. e Lex. Cyrilli MS. Brem. πόρπην, φίβλαν, περώνην (scribe περόνην) τὴν περὶ τοῦ στήθους. Hesych. πόρπη, ὁ ἀνοχεὺς τῆς ἀσπίδος, εἰς ὃν ὁ πῆχυς ἀνίεται, ἢ φίβλα, καὶ τῆς χλανίδος ἡ περόνη. Suidas: πόρπη, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις φίβλα. Trebellius Pollio in Claudio narrat, Valerianum principem Zosimo Syriæ procuratori præcepisse, ut Claudio extra dona daret *fibulas argenteas inauratas duas* et *fibulam auream.* Et Plinius Lib. XXXIII. f cap. 3.: "Sed in militia quoque in tantum adolevit hæc luxuria, ut M. Bruti in Philippicis epistolæ reperiantur frementes, fibulas tribunitias ex auro geri." Confer Demsterum ad Rosini Antiqu. Rom. Lib. V. cap. 31. pag. 884. seq. et Donatum Elucid. Liv. Lib. XXXIX. p. 79. seq. T. I. Opp. Critt. Gruteri, et Spanhem. Obss. in Callim. p. 65. g

ΠΟ'ΡΡΩ, *procul.* מֶרְחָק, id. Ies. XVII. 13. — קָרַב, *appropinquo.* Ies. LXV. 5. πόῤῥω ἀπ' ἐμοῦ: ubi Trommio legisse videntur רָחַק. Sed erravit. Nam קְרַב אֵלֶיךָ, *accede ad te,* contrarium obtinet sensum, et idem est ac *retrocede a me, procul a commercio meo.* — רָחַק. Job. XXII. 18. — רָחוֹק. Ies. LXVI. 19. Jer. XII. 2. — מֵרָחוֹק. h Ies. XXII. 3. — לְמֵרָחוֹק. 2 Par. XXVI. 15. Hesych. πόῤῥω, πόῤῥωθεν, μακρόθεν.

ΠΟ'ΡΡΩ 'ΑΠΕ'ΧΩ, *procul absum.* רִחַק Pih. *procul amoveo.* Ies. XXIX. 13.

ΠΟ'ΡΡΩ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *procul fio.* רָחַק. Job. V. 4.

ΠΟ'ΡΡΩ ΠΟΙΕ'Ω, *procul facio.* הִרְחִיק Hiph. *procul amoveo.* Job. i XI. 14. XXII. 23.

ΠΟ'ΡΡΩΘΕΝ, *eminus, e longinquo.* מֶרְחָק, *longinquitas.* Ies. XIII. 5. XXXIII. 17. XLVI. 11. — *מֶרְחַקֵּי, *longinqui.* Οἱ Γ Ies. VIII. 9. τὰ πόῤῥωθεν pro οἱ πόῤῥωθεν. — מִמֶּרְחָק. Ies. X. 3. Jer. V. 15. — רָחוֹק. 2 Reg. XX. 14. Ies. XXXIII. 13. XLIII. 6. ἀπὸ τῆς πόῤῥωθεν, sc. γῆς, e terra longinqua. — מֵרָחוֹק. k Job. II. 12. XXXIX. 25. — לְמֵרָחוֹק. Job. XXXIX. 29.

ΠΟΡΦΥ'ΡΑ, *purpura.* Est *ex ostreorum genere, e qua pretiosus ille*

a *liquor, vena industrie pertusa, colligebatur, qui et purpura dictus est.* Quomodo differat a *cocco*, vide supra s. κόκκος. אַרְגְּוָן. 2 Par. II. 7. — אַרְגְּוָנָא Chald. Dan. V. 7. 18. 31. — אַרְגָּמָן. Exod. XXV. 4. XXVI. 1. Prov. XXXI. 22. Vide et 1 Maccab. IV. 23. X. 62. 64. XIV. 43. et conf. Pollucem Lib. I. c. 4. segm. 45. seq. 1 Macc. X. 20. b πορφύραν, *purpuream vestem*, στολὴν πορφυρᾶν, ut Josephus habet, ubi, ut obiter moneam, in proxime antecedentibus loco καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ reponendum arbitror καὶ ἀπεστείλαμέν σοι.

*ΠΟΡΦΥ'Ρᾼ 'ΕΝΔΥ'ΟΜΑΙ, *purpura induor.* הִתְיַמֵּר Hithp. *effero s. prædico me.* Aqu. Ies. LXI. 6. Non putem, auctorem hujus versionis, quæ Aquilæ nullo modo c tribui potest, aliter legisse, sed sensum expressisse. Nam *se efferre* et *purpura indutum esse* parum differunt. Vide Lex. N. T. s. h. v. Vulg. *superbietis.*

ΠΟΡΦΥ'ΡΕΟΣ, et contr. ΠΟΡΦΥΡΟΥ͂Σ, *purpureus.* אַרְגָּמָן. Jud. VIII. 26. Esther. I. 6. VIII. 15. Cant. III. 10. — *תְּכֵלֶת, *hyacin-d thus.* Num. IV. 7. sec. Compl. πορφυροῦν. Est alius Interpretis.

ΠΟΡΦΥΡΙ`Σ, sc. ἐσθής, *vestis purpurea.* אַרְגָּמָן, *purpura.* Al. Jud. VIII. 26. πορφυρίδων. Vox occurrit et apud Ælianum V. H. IX. 11. Lucianum Navig. T. II. Opp. pag. 889. et alios. Quod autem ἐσθὴς subintellegendum sit, discimus ex eodem Luciano lib. cit. p. 872. e ubi ἐσθὴς ἁλουργὶς dicitur.

ΠΟΡΦΥΡΙ'ΩΝ, *porphyrio, nomen avis aquaticæ rostrum purpureum et pedes purpureos habentis, unde nomen nacta est.* רָחָמָה, *merops.* Deut. XIV. 17. — תִּנְשֶׁמֶת, *monedula.* Lev. XI. 18. Confer de illo Aristoph. Av. v. 458. Ælian. Hist. Anim. Lib. III. c. 42. et Lib. V. c. 28. ac Athenæum Lib. IX. p. 388. et quæ inde emendat Bentleius Fragm. f Callim. p. 349.

ΠΟΣΑ'ΚΙΣ, *quoties.* כַּמָּה פְּעָמִים. — עַד, *usque quot vices.* 2 Paral. XVIII. 15. — כַּמָּה פְּעָמִים, *quot vicibus.* Symmach. et LXX 1 Reg. XXII. 16. Vide et Sir. XX. 17. et confer Matth. XXIII. 37. Luc. XIII. 34.

ΠΟΣΑΠΛΩ͂Σ, *quotiescunque, sæpius, multis modis.* כָּמַהּ, *desiderio* g *teneor.* Ps. LXII. 2. ποσαπλῶς (alii πῶς ἁπλῶς, *quam simpliciter*, quomodo legit et reddit Hilarius.) σοι ἡ σάρξ μου, sc. ἐδίψησε, sæpius te caro mea desideravit. Legerunt כַּמָּה, h. e. *quot*, sine Mappik in He. Hesych. et Lexic. Cyrilli MS. Brem. ποσαπλῶς, πολλαχῶς, ἀναριθμήτως. Suidas: ποσαπλῶς, ποσαχῶς, ἀναριθμήτως. Hæc sumta esse ex Theo- h doreto ad Psalm. l. c. observat Küsterus.

ΠΟΣΑΧΩ͂Σ, *quotnam modis, quanto magis.* כָּמַהּ, *desiderio teneor.* Theod. Ps. LXII. 2. Legit כַּמָּה s. כַּמֶּה. Vide et Sir. X. 34. ubi *quanto magis* notat. Sic Syrus. Hesych. ποσαχῶς, κατὰ πόσους τρόπους, πολλαχῶς. Idem post v. πῶς: ποσαχῶς, ποσαπλῶς. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ποσαχῶς, πλειστάκις. i

ΠΟ'ΣΙΣ, *potio, potus.* מִשְׁתֶּה. Dan. I. 10. Hesych. πόσις, πόμα.

ΠΟ'ΣΟΣ, *quantus.* Πόσῳ μᾶλλον, *quanto magis.* אַף כִּי. Symmach. 2 Sam. IV. 11. et Job. XV. 16. — אַף. Symmach. Job. IV. 19. et 2 Sam. XVI. 11. ubi Vulg. *quanto magis.* — כַּמָּה, *tot, quot.* Oi λοιποὶ Psalm. XXXIV. 17. πόσα, *quando aut quam diu.* Aqu. 1 Reg. XXII. 16.

*ΚΑΤΑ` ΠΟ'ΣΟΝ. 3 Esdr. VIII. 78. κατὰ πόσον τί ἐγενήθη ἡμῖν ἔλεος;

tanta benignitate affecit nos Deus? Hebr. כִּמְעַט רֶגַע הָיְתָה. Esdr. IX.

*ΠΟ'ΣΩι ΜΑ˜ΛΛΟΝ, *quanto magis.* אַף כִּי. Symm. Job. XV. 6.

*ΠΟΤΑΜΟ'ΟΜΑΙ, *instar fluminis concurro, confluo.* נָהַר, *confluo.* Jer. LI. 44. ποταμωθήσονται sec. cod. Syr. Hex. Mediol. Tribuenda est hæc versio sine dubio Aquilæ, qui hac ficta voce Græca usus est, ut etymologiam Hebraicæ exprimeret.

ΠΟΤΑΜΟ'Σ, *fluvius,* et κατ' ἐξοχὴν Nilus et Euphrates. אֹר, *lumen.* Amos VIII. 8. Ex sententia Cappelli in Critica S. p. 650. legerunt כַּיְאֹר, *sicut fluvius,* cum Chald. Paraphr. sed secundum Buxtorfium in Anticrit. p. 585. ideo sic transtulerunt, quia judicarunt, vocem כָּאֹר idem h. l. esse quod כַּיְאֹר (vocali brevi in longam mutata, et Jod extrito, euphoniæ causa forte), cum ex circumstantiis textus, tum e collatione cap. IX. 5. — יְאֹר. Exod. II. 3. περὶ τὸν ποταμὸν, circa fluvium, h. e. Nilum. Sic et Exod. IV. 9. VII. 15. Ies. VII. 18. et alibi ποταμὸς pro *Nilo* legitur. Sic etiam Ælianus Lib. I. cap. 4. ubi de canibus Ægyptiis: οὐδὲ ἀθρόως, οὐδὲ ἀνέδην, οὐδὲ ἐλευθέρως ἐκ τοῦ ποταμοῦ πίνουσιν: ubi vide Intt. — מַיִם dual. *aqua.* Jos. IV. 7. — נָהָר, *fluvius.* Jos. XXIV. 2. πέραν τοῦ ποταμοῦ, ultra fluvium, h. e. *Euphratem.* Vide et v. 3. 14. 15. Nehem. II. 7. 9. III. 7. Jon. II. 4. ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με, flumina, h. e. *aquæ maris,* me circumdederunt. Sic Hesiodus Theog. v. 242. Derin appellat filiam ὠκεανοῖο, τελήεντος ποταμοῖο, *oceani, rotundi fluvii.* Et Homerus Oceanum ποταμὸν appellat. Vide Liveleium ad Jon. l. c. Unde Hesychius: ποταμὸς, ὁ ὠκεανός. Conf. Drusium Obss. Lib. IX. cap. 20. Hab. III. 8. videtur ποταμοῖς vera lectio esse, quam habent Caten. Gr. Tertull. August. In altera lectione ποταμῶν videtur deesse διὰ, quod addit Hesychius. — נְהַר Chald. Dan. VII. 10. — נַהֲרָה Chald. cum ה emphat. Esdr. IV. 10. 11. 16. V. 3. VI. 6. — נַחַל, *torrens.* 1 Reg. VIII. 66. 2 Par. XX. 17. — פֶּלֶג, *rivus.* Ps. LXIV. 10.

ΠΟΤΑΜΟ'Σ ΦΕΡΟ'ΜΕΝΟΣ, *fluvius agitatus.* צֵל סֶלַע, *umbra petræ.* Ies. XXXII. 2. Hic pro more suo alia imagine ac comparatione usi sunt, sensu tamen non mutato. Houbigantio ad h. l. נחל legisse videntur.

*ΠΟΤΑΠΟ'Σ, *qualis.* Dan. XIII. 54. sec. cod. Chis. i. q. ποῖος, coll. v. 58.

ΠΟ'ΤΕ, *quando, aliquando.* אֵיפֹה, *ubi.* Job. IV. 7. — מִדַּד Pih. *metior.* Job. VII. 4. πότε ἑσπέρα; *quando* vespera? Legerunt מָתַי. — מָתַי. Job. VII. 4. πότε ἡμέρα, ὡς δ' ἂν, *quando* dies, ut. Aqu. Theod. πότε. Confer Matth. XXV. 39. — *עַד מָתַי. Incert. Prov. VI. 9. ubi πότε est *quamdiu, usque quo.* — פַּעַם, *vice.* Ies. XLI. 7. 2 Macc. XIII. 10. εἴ ποτε, *si quando.*

*ΠΟΤΕ'ΡΟΝ, *utrum.* מָה, *quid.* Symm. Cohel. XI. 5. ubi Montfauconius recte conjicit πόθεν esse legendum.

ΠΟ'ΤΕΡΟΝ ΟΥ'ΧΙ', *annon, nonne.* ה præfixum. Job. XXI. 22. πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; *nonne* dominus est, qui docet prudentiam et scientiam? Ita etiam Job. XXII. 2. — *הֲלֹא. Job. VII. 1.

ΠΟ'ΤΗΜΑ, *potus, potio.* מִשְׁתֶּה. Jer. LI. 39. Hesych. πότημα, ποτήριον, ἢ ὁ πότος (Stephanus bene le-

gendum censet πότος) αὐτός. Hippocr. de Affect. p. 520. 40.

ΠΟΤΗ'ΡΙΟΝ, *poculum.* הַשְׁקוֹת infin. Hiph. *potandum dare.* Esth. I. 8. Forte legerunt שִׁקּוּת.— כּוֹס, *poculum.* Genes. XL. 13. 21. 2 Sam. XII. 3. et alibi sæpius.— *כַּיָּם, *sicut mare.* Thren. II. 13. Legerunt כּוֹס ex similitudine literarum.— מַשְׁקֶה, *irriguum pascuum.* Ezech. XLV. 15. Legendum ibi est ποτιστήριον.

ΠΟΤΙ'ΖΩ, *poto, potum do.* הַגְמִיא Hiph. *sorbendum do.* Genes. XXIV. 17. πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, *bibendum* mihi *præbe* parum aquæ ex hydria tua.— הִשְׁקָה Hiph. Gen. XIX. 32. ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, *bibendum præbeamus* patri nostro vinum. Vide et Genes. XXXIV. 43. Numer. V. 24. 27. Jud. IV. 19. Hab. II. 15.— מֶשֶׁק, *gubernator, moderator.* Aqu. Gen. XV. 2. ὁ υἱὸς τοῦ ποτίζοντος οἰκίαν μου, filius ejus, qui potum dat domui meæ. Aquila hic nonnullis accepisse videtur מֶשֶׁק pro מַשְׁקֶה per *apocopen.* Vide Kuhnium Quæst. Philol. Pentad. I. Quæst. 1. p. 1. Equidem mallem ποτίζοντα h. l. *dispensatorem* reddere, parte posita pro toto.— נָסַךְ, *effundo.* Ies. XXIX. 10. πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως, *bibendum* vobis *præbuit,* seu *largiter* vobis *dedit* spiritum soporis.— שָׁאַב, *haurio aquam,* scil. jumenta potandi causa. Gen. XXIV. 19. ubi ποτιῶ est alius interpretis.— *שׁוּק, *appeto.* Symm. Psalm. LXIV. 10. ποτίσεις αὐτήν. Hieronymus: *irrigas eam:* ubi aut תְּשֹׁקְקֶהָ derivavit a שָׁקָה, legens תַּשְׁקֶהָ, aut שׁוּק permutat h. l. suam significationem cum שָׁקָה, cujus permutationis in aliis quoque dantur exempla, v. c. כּוּר et כָּרָה, *fodere,* בּוּז et בָּזָה, *spernere,* ut jam Dathius ad h. l. recte observavit.

ΠΟΤΙΣΜΟ'Σ, *potus, potio.* שִׁקּוּי, *irrigatio.* Aqu. Prov. III. 8. Vide quoque Schol. Apollon. Rhod. IV. 1247. Phavorin. s. v. ἀρδηθμός, et Hesych. s. ἀρδεία.

ΠΟΤΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *aquarium, aqualiculus, canalis.* מַשְׁקֶה, *irriguum.* Theod. Ezech. XLV. 15. ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων, ubi vid. Montf.— *רְהָטִים, *canales.* Exod. II. 16. τὰ ποτιστήρια sec. cod. Oxon. quod mihi merum glossema vocis τὰς δεξαμενὰς esse videtur.— שֹׁקֶת, *canalis.* Gen. XXIV. 20. XXX. 39. Græci ποτιστήριον alias ποτίστραι vocant. Vide Spanhemii Obss. in Callimach. p. 165.

ΠΟΤΙΣΤΗ'Σ, *pocillator, pincerna.* מַשְׁקֶה, idem. Aqu. Gen. XL. 1.

ΠΟΤΙ'ΣΤΡΑΙ, *alvei,* aut *canales ad pecorum potum adornati,* a ποτίζω, *poto.* רְהָטִים, *canales.* Incert. Ex. II. 16. Strabo VIII. p. 545. C. Voce ποτίστρα in eodem sensu utuntur Græci hodierni.

ΠΟΤΟ'Σ, *potabilis,* et neutrum ponitur pro substantivo, τὸ ποτόν, *potio, potus, id quod bibitur.* מַיִם dual. *aqua.* Job. XV. 16.— מַשְׁקֶה, *irriguum.* Lev. XI. 34. πᾶν ποτόν, *omnis potus.* Hom. Il. Γ, 175.

ΠΟ'ΤΟΣ, *potatio, convivium.* הַשְׁקוֹת infin. Hiph. *bibendum dare.* Esth. I. 8. Forte legerunt שִׁקּוּת.— מִמְסָךְ, *mixtura* aut *potus mixtus,* scil. aromatibus. Proverb. XXIII. 30. 1 Sam. XXV. 36.— מִשְׁתֶּה, *convivium.* Aqu. Symmach. Genes. XXIX. 2. et Ies. XXV. 6. Symm. Prov. XV. 16. Inc. Ies. V. 2. Confer quoque 1 Petr. IV. 3.— מִשְׁתְּיָא Chald. Dan. V. 10.— שְׁתִיָּה. Esth. I. 8. 3 Esdr. V. 54.

Hebr. מִשְׁתֶּה Esdr. III. 7. Hesych. πότος, εὐωχία, ἄριστον, δεῖπνον, ἢ αὐτὸ τὸ πιεῖν. Suidas: ποτὸς, τὸ πινόμενον. Πότος δὲ, τὸ συμπόσιον.

ΠΟΥ˜, *ubi, quo, quorsum.* אֱהִי. Hos. XIII. 10. 14. Ex sententia Cappelli in Crit. S. p. 630. utrobique legerunt אַיֵּה, contradicente tamen Scharfenbergio, qui v. 10. ideo ποῦ recte transtulisse statuit, quia sequitur אֵפוֹא, et series orationis docet, esse h. l. interrogationem, sed v. 14. LXX, deceptos ambiguitate vocabuli אֱהִי, significationem ejus ab h. l. alienam expressisse. — אַי. Gen. IV. 9. Deut. XXXII. 37. 1 Sam. XXVI. 16. — אַיֵּה. Gen. XVIII. 9. XIX. 5. Ex. II. 20. et alibi sæpius. — אַיּוֹ, *ubi ille.* Mich. VII. 10. — *אֵיךְ, *quomodo.* Jerem. XXXVI. 18. ubi pro ποῦ Cappello legendum videtur πῶς. Alii libri habent πόθεν. Abd. v. 5. Legerunt אַיֵּה aut potius אַיִן, seu אַיִן, quod aliquando significat *ubi* estque adverbium loci. — אֵיכֹה. 2 Reg. VI. 13. — אַיָּם, *ubi illi.* Ies. XIX. 12. — אַיִן, *non.* Jerem. VI. 14. ποῦ ἐστιν εἰρήνη, *ubi est pax?* h. e. neutiquam est pax. Unde forte apud Hesychium: ποῦ ἐν ἴσῳ τῷ οὐδαμῶς. Præterea אַיִן est interdum i. q. אַיֵּה, *ubi.* Certe Arab. أين est *ubi, ubinam.* Conf. Job. X. 7. — אֵיפֹה. Gen. XXXVII. 15. Judic. VIII. 18. Ruth. II. 19. et alibi. — אָן. 1 Sam. X. 14. — אָנָה. Gen. XVI. 8. πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; unde venis et *quorsum* vadis? Vide et Gen. XXXII. 17. XXXVII. 29. et alibi. — יָדַיִם dual. *manus.* Jos. VIII. 20. יָדַיִם h. l. *loca* significat aut *latera.* Tob. II. 14. ποῦ εἰσίν; *quamnam præstant utilitatem?* Baruch. III. 4. ποῦ; *ubi quærendum est?*

ΠΟΥ˜Σ, *pes, fulcrum, gressus.* *אַבִּיר, *fortis.* Jer. XLVII. 3. τῶν ποδῶν. Fortasse scribendum est ἵππων, quam notionem אַבִּיר haud raro habet. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 20. Theod. habet δυνατῶν. — *אַחֲרֶיךָ, *post te.* Job. XXXIX. 10. Ἐν ποδὶ, quod h. l. nonnulli codd. habent, vel mendum est pro ἐν πεδίῳ, vel ex alia interpretatione, quasi dicat: *pedetentim vestigia tua legens.* — אֹרַח, *semita.* Ies. III. 11. τὴν τρίβον τῶν ποδῶν ἡμῶν. Bene quoad sensum. — אַשּׁוּר, *incessus.* Job. XXXI. 7. — *הִדְרִיךְ Hiph. a דָּרַךְ, *calcare facio.* Jud. XX. 43. κατὰ πόδα αὐτοῦ sec. cod. Vat. Est fortasse alius interpretis. Ed. Compl. habet κατεπάτησαν, e quo lectionem κατὰ πόδα ortam esse facile aliquis conjiceret. — *הָמוֹן, *strepitus.* 1 Reg. XVIII. 41. ἡ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ὑετοῦ sec. cod. Vatic. Ed. Compl. habet τοῦ ἤχους. Si lectio sana est, οἱ πόδες τοῦ ὑετοῦ notat ὑετὸν σπεύδοντα. Possunt autem pluviæ, inprimis si e nubibus tonitralibus delabitur, non incommode pedes tribui. — *יָד, *manus.* Dan. X. 10. sec. cod. Chis. ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν μου. Sic etiam Chrysostomus. יָד, *manus,* etiam de *animalium pedibus anterioribus* dicitur, ut docuit Bochartus Hier. P. I. Lib. IV. c. 7. col. 1088. — כְּרָעַיִם dual. *crura.* Ex. XII. 9. XXIX. 17. Lev. I. 9. et alibi. Adde Inc. Levit. IV. 11. — מַרְגְּלוֹת plur. *stragulæ pedales.* Ruth. III. 4. 7. 8. 14. — *עָמְדִי, *stare meum.* Theod. Dan. VIII. 18. Sine dubio derivavit ab עֶמֶד, *pes.* — עֵמֶק, *vallis.* Job. XXXIX. 21. ἐν ποδὶ sec. Ald. et Compl. Ita quo-

a que Ambrosius de Interpellat. Jobi Opp. T. I. p. 639. Videtur illud ἐν ποδὶ vel e Chrysostomi interpretatione hujus loci, vel potius ex vitioso πιδὶ pro πεδίῳ (quod habet ed. Lond.) ortum esse. Vide tamen supra s. אַחֲרֶיךָ. — עָקֵב, *calcaneus*. Gen. XLIX. 19. — פְּעָמִים plur. *incessus*. Jud. V. 28. sec. Vatic. 2 Reg. XIX. 24. Prov. XXIX. 5. b Symm. et οἱ λοιποὶ Ps. LVII. 11. — פַּרְסָה, *ungula*. Ies. V. 28. — רֶגֶל, passim in duali רַגְלַיִם. Gen. VIII. 9. XVIII. 4. XXXIII. 14. κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, juxta *gressum* puellorum, h. e. *lente*. Exod. III. 5. et alibi sæpissime. — כַּף רַגְלַיִם, *planta pedum*. Ezech. I. 7. — רַגְלִי, *pedes, peditis*. Jerem. XII. 5. σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι. Habuerunt c pro plurali vocis רֶגֶל, *pes*. — שׁוּל, *fimbria*. Al. Thren. I. 10. πρὸ ποδῶν αὐτῆς. Videntur *fimbrias* pro omni extremitate accepisse, quo sensu et apud Latinos occurrit, et hanc ob causam per *pedes* liberius transtulisse. שׁוּל apud Chaldæos in universum de *imo rei* usurpatur, et de *pudendis* adeo adhibetur. Symm. Ex. XXVIII. 33. πρὸς ποδῶν. Symm. d Theod. Ies. VI. 1. τὰ πρὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Vulgat. *et ea, quæ sub ipso erant*, h. e. *fimbriæ latæ vestimenti ejus regii*. Sirac. XXVI. 20. πόδες ὡραῖοι, pedes pulcri, *fulcra* pulchra. Sir. XXXVIII. 39. πρὸ ποδῶν. Forte ibi προποδῶν legendum, quod ab Hesychio per ἔμπροσθεν explicatur. —Vide alibi κλῶνες.

ΠΡΑ͂ΓΜΑ, *negotium, actio, opus*, e *res, factum, munus*, etiam *lis, causa, controversia, contentio*, unde *pragmatici* in *judiciis* dicebantur, *qui in foro dicturis oratoribus de legibus ac jure argumenta subministrabant*. דָּבָר. Gen. XIX. 22. Exod. I. 18. ubi πρᾶγμα est *factum, res, quæ fit et agitur*. Deut. XXIV. 5. ubi πρᾶγμα est *munus aliquod et officium*, adjuncta notione *laboris* et *molestiæ*. Prov. XXV. 2. ubi an πράγματα aut προστάγματα legendum sit, dijudicare non valeo. Symm. Gen. XX. 10. — דָּבָר et דָּת junctim, *verbum, lex*. Esth. III. 15. — דֶּבֶר, *pestis*. Psalm. XC. 6. Hic legerunt דָּבָר cum Symmacho et Aquila. — חֵפֶץ, *propositum*. Cohel. III. 1. 17. V. 7. VIII. 6. Vox Hebr. apud Salomonem in genere pro *negotio* s. *re* sumitur, sicut Syr. צְבוּתָא, f *voluntas*, passim pro *re* usurpatur. — *מְדִינָה Chald. *provincia*. Dan. II. 48. 49. sec. cod. Chis. ubi liberius transtulerunt. — *מִלְּתָא Chald. *verbum*. Dan. II. 8. sec. cod. Chis. Ib. v. 48. 49. — מַעֲלָלִים plur. Jerem. XLIV. 22. — מַעֲשֶׂה. Gen. XLIV. 15. — *נֶטַע, *plantatio*. Hebr. Job. XIV. 9. ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει καρπὸν, fructus *actionum* h suarum reportabit ac percipiet. Sensum expressit. In textu Hebr. legitur: *et faciet messem, sicut fuit plantatio*. — צְבוּ Chald. per apocopen pro צְבוּת, *voluntas*. Dan. VI. 17. Vide supra s. חֵפֶץ. 1 Macc. VI. 56. πράγματα, *res* seu *negotia regni*, i. q. v. 57. τὰ τῆς βασιλείας. Conf. Symm. 3 Esdr. IX. 13. in notione *facinoris* legitur, quod erat i in consuetudine cum mulieribus alienigenis. 2 Macc. III. 8. τῷ πράγματι, *re vera*, uti a Vulgato vertitur, et opponitur τῇ ἐμφάσει. Ib. v. 7. ὁ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, qui erat quæstor: nam πράγματα significat *pecunias*, coll. v. 38. Conf. quoque Obss. Miscell. Vol. VII. p. 410. 3 Esdr. IV. 18. πρᾶγμα est *supellex* seu *res*, coll. v. 19.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙ'Α, *operatio, negotiatio, exactio, opus, negotium*, it. *opus historicum, historica tractatio*. דָּבָר,

verbum. 1 Reg. IX. 15. ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, *exactio tributi.* Confer πράκτωρ.—חֵשֶׁק, *desiderium.* 1 Reg. IX. 1. 19. — חִשֻּׁקִים plur. *canthi.* 1 Reg. VII. 32. αἱ πραγματεῖαι αὐτῶν, *artificia eorum* vel *totum opus.* Michaëlis Suppl. p. 981. recte monuit, versionem hanc non solum ad חִשֻּׁקִים, sed etiam ad חִשֻּׁרִים pertinere, ac conferendum Arabicum حشى, *eleganter formavit.* — מְלָאכָה, *opus.* 1 Paral. XXVIII. 21. ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, in omni *negotio.* — סְפֹרוֹת plur. *numeri.* Ps. LXX. 17. ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματείας, quia non novi *historicas tractationes.* Ita Polybius non longe ab initio operis sui: αὐτὸ γὰρ τὸ παράδοξον τῶν πράξεων, ὑπὲρ ὧν προῃρήμεθα γράφειν, ἱκανόν ἐστι προκαλέσασθαι καὶ παρορμῆσαι πάντα καὶ νέον καὶ πρεσβύτερον πρὸς τὴν ἔντευξιν τῆς πραγματείας. Et Diodor. Sic. Lib. I. non longe ab initio: διὰ τῆς πραγματείας ταύτης. Et paulo post: οἵ τε τὰς κοινὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις, καθάπερ μιᾶς πόλεως, ἀναγράψαντες ἕνα λόγον καὶ κοινὸν χρηματιστήριον τῶν συντετελεσμένων ἀπέδειξαν τὰς ἑαυτῶν πραγματείας. Vide et Diod. Sic. Lib. I. p. 4. Sic Bielius. Sed lectio πραγματείας sine dubio ibi est vitiosa, et reponendum γραμματείας, quod vide supra: ut 3 Esdr. VIII. 24. pro πραγματικοῖς in aliis codd. legitur γραμματικοῖς, et in Epistolis Libanii a Wolfio editis p. 224. pro γραμμάτων alius codex habet πραγμάτων. Hesychius tamen habet: πραγματεία, σύγγραμμα βίβλου ἢ λόγος. Sed vide Gutherium de Off. Dom. Aug. I. 32. Legitur præterea Dan. VI. 4. sec. cod. Chis. ubi nihil ei respondet in textu Hebr. 2 Macc. II. 32. τὸ ἐργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι, elaboratam *pertractationem* devitare.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΥ´ΟΜΑΙ, *negotior, molior.* חָשַׁק, *desidero.* 1 Reg. IX. 19. Adde Dan. VIII. 17. sec. cod. Chis. ubi Chald. עֲשָׂה respondet.

*ΠΡΑΓΜΑΤΙ´Α, i. q. πραγματεία. דָּבָר. 1 Reg. IX. 15. sec. ed. Compl.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ´Σ, *solers in negotiis agendis et rebus tractandis, ad res gestas vel ad rerum civilium administrationem pertinens, realis.* Πραγματικοὶ dicuntur *homines forensis professionis, qui libellos concipiebant et testationes consignabant, administri, scribæ.* 3 Esdr. VIII. 24. πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ, *administris* vel *scribis templi.* Vide supra in γραμματικός. Ita Bielius, qui hanc explicationem suam sine dubio e versione Syriaca et Vulgato hausit. Πραγματικὸς in universum is dicitur, *qui alicui rei tractandæ operam suam navat, qui negotiis occupatus est,* ut adeo in l. l. πραγματικοὶ τοῦ ἱεροῦ sint, qui in antecedentibus ἱερόδουλοι dicti erant, *quorum opera circa sacra versatur.* In textu Chald. Esdr. VII. 24. est פָּלְחֵי בֵּית, *colentes,* h. e. *ministeria facientes in templo.* Josephus autem eadem verba recitans A. J. XI. c. 5. p. 560. utitur verbis γραμματεῦσι τοῦ ἱεροῦ, ubi ei sine dubio ob oculos versata est lectio γραμματικοῖς, quam libri quidam l. l. habent. Sic et Polybio VII. 12. 2. III. 5. 7. πραγματικὸς is dicitur, *qui in rebus gerendis versatur.*

ΠΡΑ´ΚΤΩΡ, *exactor.* נֹגֵשׂ part. idem. Ies. III. 11. οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, *exactores* vestri omnibus bonis vos exuunt. — נוֹשֶׁה, *fænerator.* Symm. Psalm. CVIII. 11. Hesych. πράκτορες, ἀπαιτηταί. Suidas: πράκτωρ, ὁ τὸν ἐπικείμενον εἰσπραττόμενος φόρον. Conf. Suiceri Thes. T. II. p. 819.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ, *actio, operatio, exactio, tributum.* בְּלוֹ Chald. *tributum vetus.* Esdr. IV. 13. 20. VII. 23. — דֶּרֶךְ,

a *via*. 2 Par. XIII. 22. *αἱ πράξεις αὐτοῦ*, res gestæ ejus. Vide et 2 Par. XXVII. 7. XXVIII. 26. et confer 1 Macc. XVI. 23. Ita et *πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων* sunt *res gestæ sanctorum Apostolorum*. Eadem notione vox occurrit apud Polybium. Vide Raphelii Annotatt. ex eodem ad N. T. p. 291. — הִתְיַחֵשׂ Hithp. *genealogiam recenseo*. 2 Par. XII. 15. b *αἱ πράξεις αὐτοῦ*, res gestæ ejus. — *מַכָּר, *notus* a נָכַר. 2 Reg. XII. 6. sec. Alex. ubi tamen loco *πράξεως* sine dubio legendum est *πράσεως*, quod reliqui habent, voce nempe inepte deducta a מָכַר, *vendidit*. — פֹּעַל, *opus*. Job. XXIV. 5.— מַעֲשֶׂה. *opus*. Aqu. Cohel. XI. 5. 2 Macc. IV. 28. *ἡ τῶν διαφόρων πρᾶξις*, *exactio vectigalium*. Judith. VIII. 33. *πρᾶξις* c est *propositum*, i. q. *ἐπιτήδευμα* cap. X. 8. et XIII. 7. Hesych. *πρᾶξις, ἀπαίτησις, ἄνυσις, ἢ ἔργου ποίησις, ἢ βίος*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *πρᾶξιν, ἀπαίτησιν, ἢ ἄνυσιν*.

ΠΡΑ͂ΟΣ et *πρᾷος*, *mansuetus, lenis*. עָנִי, *afflictus*. Al. Soph. III. 13. *πρᾶον*. Symm. Ps. XVII. 20.

ΠΡΑΟ'ΤΗΣ, *mansuetudo, lenitas*. חִישׁ, *cito*. Psalm. LXXXIX. 12. d Ad quem locum respiciens Suidas: *πραότης ἐπὶ Θεοῦ, ἡ μικρὰ τιμωρία. Δαβίδ· ὅτι ἐπῆλθε πραότης ἐφ' ἡμᾶς καὶ παιδευθησόμεθα*. Hæc sumta esse ex Theodoreto ad Psalm. l. c. annotat Küsterus. Cæterum vide infra ad *πραΰτης*. — עֲנָוָה. Psalm. XLIV. 6. Symm. Theod. Prov. XVIII. 12. ubi *πραότης* aut est *modestia*, aut *patientia in perferendis malis*. Aqu. e Psalm. XVII. 36. — *עֲנוּת, *afflictio*. Psalm. CXXXII. 1. Legerunt עֲנְוָתוֹ. Sirac. III. 19. *τὰ ἔργα σου ἐν πραότητι διεξάγαγε*, h. e. *modeste* te in omnibus rebus tuis gere, coll. v. 20. ubi legitur: *ταπείνου σεαυτόν*.

ΠΡΑΣΙΑ', *areola in horto*. עֲרוּגָה, idem. Aquil. Cant. V. 14. Aquil. Symm. Cant. VI. 1. Suidas: *πρασιαί, αἱ τοῦ κήπου λαχανίαι, καὶ πρασίαι, λάχανον*. Hesych. *πρασιαί, αἱ ἐν τοῖς κήποις τετράγωνοι λαχανίαι, οἷον περασιαί, διὰ τὸ ἐπὶ πέρασι τῶν κήπων*. Phavorinus: *πρασιαί, τετράγωνά τινα σχήματα ἐν τῇ γῇ*. Conf. Vorstii Philol. S. P. I. c. 12. p. 304. ac Lexicon N. T. s. h. v.

ΠΡΑΣΙΑ'ΟΜΑΙ, *areolæ ad instar imbrem sitio*. עָרַג. Aqu. et Ed. VIta Psalm. XLI. 2. *πεπρασίασται*, ut vallis areolis distincta est ad rivos g aquarum. Hieron. *præparata*. In mente habuerunt עֲרוּגָה, *areola*, aut Arab. عرج, quod de *camelorum adaquatione* usurpatur, unde *sitis* significatio commode derivatur. Adde Aqu. Joël. I. 20. *ἐπρασιώθη*. Conf. Drusii Observ. Lib. XIV. c. 24. et 25.

ΠΡΑ'ΣΙΝΟΣ, *porraceus, porro similis ratione viridis coloris*. שֹׁהַם, h *sardonyx*. Gen. II. 12. Arab. سهم est *palluit*. Epiphanius de Gemmis cap. 3. *Λίθος σμάραγδος, οὗτος καλεῖται καὶ πράσινος*.

ΠΡΑ͂ΣΙΣ, *venditio, omne quod venditur*, speciatim *frumentum*. בַּר. Inc. et LXX Amos VIII. 6. — *מַכָּר, *notus*. 2 Reg. XII. 5. 7. Legerunt מֶכֶר, a מָכַר, *vendo*. — מְכֹר infin. *vendendo*. Deut. XXI. 14. — מֶכֶר. Nehem. XIII. 16. — מִמְכָּר, i Lev. XXV. 14. 25. 27. Aqu. Deut. XVIII. 8. Nehem. XIII. 15. — מִמְכֶּרֶת. Lev. XXV. 42. — מִקְנָה, *emptio*. Levit. XXV. 51. — שֶׁבֶר, *annona*. Gen. XLII. 1. sec. Oxon. et Ald. In ed. Compl. legitur *πρᾶσις σίτου*. Neh. X. 31. Amos VIII. 6. sec. B. Ald. et Cyrillum.

ΠΡΑ'ΣΟΝ, *porrum*. חָצִיר. Num. XI. 5. Aqu. Ies. XL. 7. Confer Fulleri Miscell. SS. Lib. IV. c. 18.

p. 535. Hesych. πράσα, τὰ βρῶα καὶ τὰ φυκία.

ΠΡΑ'ΣΣΩ, *ago, facio, operor, exigo, exquiro.* אָכַל, *edo.* Prov. XXX. 20. πράξῃ. Wesselingius Obss. pag. 151. ad verbum Hebr. emendavit τρώξῃ, ingenue simul fassus, vulgatam lectionem accommodate ad loci sensum explicari posse, verbi *facere* usu Plautino adhibito: quem si quis cognoscere cupiat, adire poterit Burmannum ad Petronium cap. 9. Vide ad h. l. Jaegerum. — יָלַךְ, *eo.* Jos. I. 7. ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσσῃς. Bene ex usu loquendi Hebr. — מָצָא, *invenio.* Ies. LVII. 10. N. L. — נָגַשׂ, *exigo.* Dan. XI. 20. πράσσων δόξαν βασιλέως, *exigens* gloriam regis. Solet alias hoc verbum de *pecuniarum et vectigalium exactionibus* sæpius usurpari. Vide auctores citatos Wolfio ad Luc. III. 13. pag. 600. — נֹשֵׂא, *exactor.* Theod. Ies. L. 1. τῶν πρασσόντων με, *exigentium a me.* — נָתַן, *do.* Proverb. XIII. 10. πράσσει. Aliam sine dubio versionem dedissent, nisi מַצָּה per κακὰ transferre voluissent. — עָשָׂה. Genes. XXXI. 28. Prov. XIII. 17. XIV. 17. — פָּנָה, *respicio.* Job. XXXVI. 21. *Respicere ad peccatum* est *peccatum committere,* aut *ejus reum fieri,* πράσσειν τὰ ἄτοπα, uti h. l. LXX transtulerunt. — פָּעַל. Job. VII. 19. τί δυνήσομαί σοι πρᾶξαι; quid potero tibi *nocere?* h. e. *nullum ex peccatis meis detrimentum capis.* Hebræus Int. τί ἔβλαψά σε; Conf. Lex. N. T. s. ποιέω. Job. XXXV. 5. εἰ ἥμαρτες, τί πράξῃ; ubi quoque πράσσειν seq. dativo notat *nocere alicui, detrimentum afferre.* Vulgatus: *quid ei nocebis?* Job. XXXVI. 23. Prov. XXX. 20. Præterea legitur Job. XXXIV. 21. λέληθε δὲ αὐτὸν οὐδὲν (sc. αὐτῶν) ὧν πράσσουσι, latet vero illum nihil *illorum, quæ agunt.* In Hebr. κατὰ τὸ ῥητὸν aliter. 1 Macc. X. 35. ubi in universum significat *violenter et duriter aliquem tractare, vim inferre,* a notione *exigendi, postulandi ab aliquo vel mulctam vel pecuniam,* de qua vid. Wesselingius ad Diodor. Sic. I. 18. Sic quoque עָשָׂה sumitur Cohel. IV. 1. Hist. Sus. 22. et 23. πράσσειν ter est *flagitium,* speciatim *adulterium committere.* — Vide quoque alibi ὁσίως.

ΠΡΑΤΟ'Σ, *venalis.* 2 Macc. XI. 3. juxta al. πρατὴν δὲ τὴν ἀρχιερωσύνην κατ᾽ ἔτος ποιήσειν, summum autem sacerdotium *venale* quotannis redditurum.

ΠΡΑΫ'ΘΥΜΟΣ, *lenis animo, mansuetus, milis.* חַיֵּי בְשָׂרִים, *vita carnis.* Prov. XIV. 30. ubi Jaegero judice librarius, aberrante oculo in v. 29. delatus, interpreti denuo objecerat אֶרֶךְ אַפַּיִם, unde πραΰθυμος ἀνήρ. — שְׁפַל רוּחַ, *humilis spiritu.* Prov. XVI. 20.

ΠΡΑΫ'ΝΩ, *mansuete facio, lenio, mitigo.* הִשְׁקִיט Hiph. *quiescere facio.* Psalm. XCIII. 13. τοῦ πραΰναι αὐτὸν ἀφ᾽ ἡμερῶν πονηρῶν, ut *quiescere faciat* illum a diebus malis. Hesych. πραΰνει, καταστγαίνει, κατακοιμίζει. — כִּלְכֵּל Pih. a כּוּל, *sustento.* Proverb. XVIII. 14. θυμὸν ἀνδρὸς πραΰνει θεράπων φρόνιμος, iram *domini mitigat* servus prudens. Sic Ælianus V. H. XII. c. 54. ὀργιζόμενον πραΰναι.

ΠΡΑΫ'Σ, *mansuetus, lenis, mitis,* it. *afflictus, pauper, humilis, tenuis.* הַנְחִית Hiph. *descendere facio.* Joël. III. 11. ἐκεῖ ὁ πραῢς ἔστω μαχητής, ubi nonnullis legisse videntur: הַנֵּחַ יִהְיֶה seu הַנָּחָה, Trommio נְחוּת part. Pah., Cappello in Crit. S. p. 535. הַנַּחַת, a נוּחַ, *quietus, tranquillus, mansuetus,* ad quem locum Scharfenbergius eos sensum utcunque reddidisse arbitratur — עָנָו,

a *afflictus, humilis.* Numer. XII. 3. Μωϋσῆς πραῢς σφόδρα, Moses *afflictus* valde. Vide et Psalm. XXIV. 10. XXXIII. 2. XXXVI. 11. LXXV. 9. CXLIX. 4. Aqu. Ies. XI. 4. τοῖς πραέσι τῆς γῆς, *humilibus* terræ. — עָנִי, *afflictus, pauper.* Symm. et LXX Job. XXIV. 4. ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς, absconditi sunt *inopes* terræ. Ies. XXVI. 6. πατήσουσιν αὐ- b τοὺς πόδες πραέων, conculcabunt illos pedes *tenuium.* Zach. IX. 9. πραῢς, *tenuis* vel *pauper*, coll. Matth. XXI. 5. Alii Zach. l. c. pro πραῢς habent πτωχὸς, quemadmodum vice versa pro πτωχὸν 2 Sam. XXII. 28. alii habent πραΰν. Sirac. X. 15. ἐκάθισεν πραεῖς ἀντ' αὐτῶν, sc. ἀρχόντων, sedere fecit (sc. in throno) *pauperes* vel *humiles* loco illorum. Confer Luc. c I. 52. ubi, qui hic πραεῖς, Evangelista vocat ταπεινούς. Vide et Sirac. III. 19. ubi juxta Al. πραέσιν opponuntur ὑψηλοὶ καὶ ἐπίδοξοι. Confer tamen monita contra hanc sententiam a Bretschneidero Spicil. p. 221.

ΠΡΑΥ'ΤΗΣ, *mansuetudo, lenitas, humilitas.* חִישׁ, *cito.* Theod. Psalm. LXXXIX. 12. Videtur derivasse a d חָשָׁה, *silere, quiescere.* — עֲנָוָה, *humilitas.* Theod. Proverb. XVI. 4. Symm. Proverb. XXII. 4. Sirac. IV. 8. ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραΰτητι, ubi πραΰτης est *comitas, modestia, lenitas*, ut quoque Syrus interpretatus est.

ΠΡΕ'ΜΝΟΝ, *truncus, stirps,* vel *stipes arboris.* *מַטָּעָה, *plantatio, plantarium.* Inc. Ezech. XVII. 7. πρέμνου, vel πρέμνῳ. Vulg. *de areolis* e *germinis sui.* Inde enim procul dubio Gloss. MS. in Ezech. πρέμνῳ, βόλῳ. Aliter de hac voce Hesychius: πρέμνον, στέλεχος, βλαστὸς, πᾶν ῥίζωμα δένδρου τὸ γηράσκον, ἢ τὸ τῆς ἀμπέλου πρὸς τῇ γῇ πρέμνον.

ΠΡΕ'ΠΕΙ, *decet.* דֻּמִיָּה, *silentium.* Psalm. LXIV. 1. σοὶ πρέπει, *tibi debetur.* Fortasse דֻּמִיָּה prorsus omiserunt, et suppleverunt hic aliquid, quod vere certe mente addendum est. — יָאָה, *pulcher, decorus sum.* f Jerem. X. 7. — נָאָה, *pulcher sum, deceo, convenio.* Psalm. XXXII. 1. XCII. 7. Symm. Theod. Proverb. XXVI. 1. ἔπρεψε. — *נָאוָה. Symm. Prov. XVII. 7. οὐ πρέπει, h. e. secundum seriem orationis οὐχ ἁρμόσει, ut LXX reddiderunt, ubi itaque πρέπειν est *convenire*, i. q. ἁρμόζειν.

ΤΟ' ΠΡΕ'ΠΟΝ, *decens, decorum.* 1 Macc. XII. 11.

ΠΡΕΠΟ'ΝΤΩΣ, *decenter, decore,* g *ut decet, convenienter.* 2 Macc. XV. 12. Adde Pindar. Olymp. Γ', 16. Æschyl. Agam. 697.

ΠΡΕΣΒΕΙ'Α, *legatio.* מֵלִיץ, *interpres voluntatis alicujus,* h. l. *legatus.* Al. 2 Par. XXXII. 31. Vide et 2 Macc. IV. 11.

ΠΡΕΣΒΕΙ'ΟΝ, *senium, senectus,* it. *prærogativa ætatis, jus, quo quis gaudet ut natu maximus:* unde apud Homerum Il. Θ', 289. πρεσβεῖον est h *præmium honorarium, quod meretur major natu* vel *senex venerandus.* שֵׂיבָה, *canities.* Psalm. LXX. 19. ἕως γήρους καὶ πρεσβείου, usque ad senectam et senium.

ΤΑ' ΠΡΕΣΒΕΙ'Α, *gradus ætatis,* q. d. *senilia.* בְּכֹרָה, *primogenitura.* Gen. XLIII. 33. ἐκάθισαν — ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ, sedebant — primogenitus juxta *prærogativas ætatis suæ*, et junior juxta i juventutem suam. Sic et apud Suidam in v. πρεσβεῖον in fragmento Inc. Auctoris: ὁ δὲ Πείσανδρος — τὴν βασιλείαν κατὰ πρεσβεῖον λαμβάνει. 3 Macc. VI. 1. *senectus.* Hist. Sus. v. 50. ὅτι σοι ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβεῖον. Vulg. *honorem senectutis*, h. e. munus judicis, ad quod olim πρεσβύτεροι eligebantur. Unde in Alex. Ald. et Compl. h. l. πρεσβυτέριον legitur, quam lectionem quoque Syrus expressit. Joseph. de B. Jud.

I. 23. p. 113. ed. Haverc. ubi Herodes tres filios suos reges designans adhortatur populum, ut quemque eorum colant *κατὰ πρεσβεῖον, pro nascendi ordine.*

ΠΡΕΣΒΕΥ'Σ, *senex.* זָקֵן. Al. 1 Sam. VIII. 4. πρεσβεῖς. Adde Aristoph. Acharn. 93. Schol.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΗ'Σ, *legatus.* צִירִים plur. *legati.* Aqu. Ies. XVIII. 2. πρεσβευτάς. 1 Macc. XIII. 21. XIV. 21. 22.

ΠΡΕ'ΣΒΥΣ, *senex, grandis natu,* et quia ad legationes publicas obeundas plerumque eligebantur viri ætate, dignitate et prudentia, quæ maxime, in senioribus viget, conspicui, etiam *legatus,* it. *princeps.* חַשְׁמַן, *magnas.* Psalm. LXVII. 34. ἥξουσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου; venient *principes* ex Ægypto. Arab. حشم, *multi famulitii fuit.* Vide Starckii Carm. David. p. 161. Apud Homerum. Il. Γ, 571. et Ο', 204. πρέσβεις sunt *sacerdotes summi sacrorumque antistites.* — מַלְאָךְ. Num. XXI. 21. XXII. 5. Deut. II. 26. — נַעַר, *puer.* Ies. XXXVII. 6. ubi vox Hebr. de *ministris regis Assyriæ* intellegenda est, qui legatorum munere fungebantur, coll. XXXVI. 12. — צוּר, *obsideo.* Ies. XXI. 2. Hic legerunt צִיר. — צִיר. Ies. LVII. 9. — *צִירִים plur. *tormina.* Ies. XIII. 8. οἱ πρέσβεις, quasi esset plur. ex צִיר. — *צָר, *angustus.* Ies. LXIII. 9. Hic quoque legerunt צִיר. Hesych. πρέσβεις, γέροντες, βασιλεῖς, ἄρχοντες, προτιμώμενοι καὶ οἱ πρεσβευταί, μεσῖται, ἀπόστολοι, ἢ ἕνεκα εἰρήνης πεμπόμενοι. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. II. p. 475.

*ΑΠΟΣΤΕ'ΛΛΩ ΠΡΕ'ΣΒΕΙΣ, *mitto legatos.* שָׁלַח, *mitto.* Hos. V. 13. ubi πρέσβεις de suo addiderunt. Bahrdtio in Appar. Crit. ad h. l. p. 36. πρέσβεις pertinere videtur ad יָרֵב, pro quo legerint יָרִים, vel adeo יוֹרִים, quod vocabulum, etsi in codice sacro non obvium sit, tamen in usu fuisse, atque de *doctoribus, interpretibus, legatis,* aliisque ejus generis personis usurpatum esse possit. Jam suspicatur, olim sic scriptum fuisse: ἀπέστειλε πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ, deinde in margine aliquem posuisse πρέσβεις, ut explicaret τὸ Ἰαρείμ, postea vero utramque lectionem in textum irrepsisse.

ΠΡΕΣΒΥΤΕ'ΡΙΟΝ, *munus seniorum,* h. e. *provincia judicis.* Susann. v. 50. ὅτι σοι δέδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβυτέριον, quoniam dedit tibi Deus *munus seniorum,* h. e. *provinciam judicis.*

ΠΡΕΣΒΥΤΕ'ΡΑ, *natu major fœmina.* בְּכִירָה, *primogenita.* Genes. XIX. 31. XXIX. 26. — גְּדוֹלָה, *magna.* Ezech. XVI. 45. 60. XXIII. 4. — זְקֵנָה, *anus.* Zach. VIII. 4.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ, *senior,* nomen ætatis et dignitatis. בְּכוֹר, *primogenitus.* Job. I. 13. 18. — *בֵּן, *filius.* Jos. VII. 23. Exod. XXXIV. 30. sec. cod. Vat. ubi πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ est alius interpretis, qui formulam בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ita explicandam esse putavit ob v. 31. ubi οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς vocantur. Confer quoque varietatem lectionis ib. v. 32. — גָּדוֹל, *magnus,* it. *major natu.* Gen. XXVII. 1. 15. 42. XLIV. 12. 2 Par. XV. 13. — זָקֵן, *senex.* Gen. XVIII. 11. 12. XIX. 4. XXIV. 1. et alibi sæpius. — יָשִׁישׁ, *decrepitus.* Job. XXXII. 6. — רִאשׁוֹן, *prior.* 2 Par. XXII. 1. — שָׂב Chald. *canus.* Esdr. V. 9. — שַׂר, *princeps.* 2 Par. XXXII. 3. ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ, deliberabat cum senioribus suis, vel illis, qui

ipsi a consiliis erant. Confer πρεσβύτης. Hesych. πρεσβύτερος, μείζων, φρονιμώτερος.

ΚΑΘΕΣΤΗΚῺΣ ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ, ac secundum alios libros πρεσβύτης, *constitutus senior*, h. e. *qui jam in ea ætate vel dignitate constitutus est.* אִישׁ שֵׂיבָה, *vir canitiei.* Deuter. XXXII. 25.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΗΣ, *senex*, it. *consiliarius, legatus.* גָּדוֹל, *magnus.* Symm. sec. cod. Coisl. et LXX Gen. X. 21. πρεσβύτου, *senioris, majoris.* — זָקֵן. Gen. XLIII. 27. Exod. X. 9. Jud. XIX. 16. et alibi sæpius. Aqu. Exod. III. 16. — יָשִׁישׁ, *decrepitus.* Job. XXIX. 8. — מֵלִיץ, *interpres, legatus.* 2 Paral. XXXII. 31. — לְעֵינַיִם, *pro oculis*, h. e. *vice oculorum, per quem quasi videmus.* (Conf. Brissonium de Regno Pers. Lib. I. §. 190. p. 264. ubi docet, Persarum reges ministros quosdam habuisse, qui *regum oculi* dicti sint, quod per illos quasi viderint.) Num. X. 31. ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης, eris nobis senex, h. e. *a consiliis.* Confer πρεσβύτερος et Keuchenium in Joh. VIII. 9. p. 160. — צִיר, *legatus.* Symm. Ies. XVIII. 1. πρεσβύτας. Confer 2 Macc. XI. 34. — שָׂב *canus.* Job. XV. 10.

Præterea legitur apud Symmachum 2 Sam. XXI. 15. πρεσβύτης γὰρ ἦν. Cave ne credas, hæc verba versionem vocis Hebr. continere. Potius sunt merum scholion ad וַיָּעַף. Erat viribus exhaustus, sc. quia tunc jam ætate provectior erat. Susann. v. 19. πρεσβύται sec. Vat. ubi reliqui libri πρεσβύτεροι habent, coll. v. 8. et 24.

*ΠΡΕΣΒΥ͂ΤΙΣ, *vetula, anus.* 4 Macc. XVI. 14. πρεσβῦτι, *veterana.*

ΠΡΗ'ΘΩ, *uro, incendo*, it. *inflo.* צָב, *inflatus, tumidus.* Num. V. 21. τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην, ventrem tuum *inflatum*. Hesych. πεπρημένος (lege πεπρησμένος), πεφυσημένος. Conf. idem in πρῆσαι, ubi pariter pro πεπρησμένους male legitur πεπρημένους. — צָבָה : הִצְבָּה, Kal et Hiph. *intumesco, tumidum facio.* Num. V. 23. πρῆσαι γαστέρα, *inflare* ventrem. Num. V. 27. πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, pro κατὰ τὴν κοιλίαν, ventre *intumescet.* In omnibus hisce locis πρήθω cum πρίθω in coll. permutatum reperitur. Conf. Ed. Bernardum ad Joseph. A. J. III. 11. 6.

ΠΡΗΝΗ'Σ, *pronus, præceps, in faciem lapsus.* Sap. IV. 19. ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς, disrumpet illos sine voce *in faciem lapsos.* Vulg. *inflatos.* Videtur legisse πρησθεὶς a πρήθω. Conf. 3 Macc. VI. 23. Act. I. 18. Hesych. πρηνής, ἐπὶ πρόσωπον πεπτωκὼς, ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὴν νηδὺν πεπτωκέναι, νέον δὲ ἤδη. Eustathius ad Homerum Il. Z', v. 42. p. 476. Ὅτι ἑρμηνεύων ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, τίς ἐστιν ὁ πρηνὴς, λέγει — ἐκ δίφρου (potius δίφροιο) παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα — παραδηλῶν, ὡς ὁ ἐπὶ στόμα κείμενος πρηνὴς κεῖσθαι λέγεται, ὁ δὲ ἀνάπαλιν ὕπτιος. Δοκεῖ δὲ ὁ πρηνὴς, ὃ καὶ πρανὴς διὰ τοῦ ἄλφα λέγεται, ἀπὸ τοῦ παρανέειν γίνεσθαι, ὅ ἐστι παρανήχεσθαι. παρανέοντι γὰρ ἔοικεν ὁ πρηνής. Eodem sensu composita ἐπιπρηνὴς et καταπρηνὴς usurpantur. Hesych. ἐπιπρηνὴς, ἐπὶ στόμα, λεξὶς, ἐπικλινὴς ἐπ' ὄψιν. Idem : καταπρηνὲς, κατὰ πρόσωπον, ἐπὶ στόμα, κατωφερές. Plura de voce πρηνὴς vide apud Suicerum Thes. T. II. p. 406. et alios, quos laudat Wolfius ad Act. I. 18. p. 1011. 3 Macc. V. 43. πρηνὴς de *templo destructo ac diruto* dicitur.

ΠΡΙ'ΑΜΑΙ, *emo, redimo.* לָקַח, *accipio.* Prov. XXXI. 16. θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, videns agrum *emebat.* Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐπρίατο, ἠγόραζεν. Apud Hesychium vulgo male legitur ἔπρατο. — שָׁבַר. Gen. XLII. 2. 3.

ΠΡΙ'ΖΩ. Vide paulo post πρίω.

ΠΡΙ`Ν, *antequam, priusquam.*

*אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם, *heri et nudius tertius* (formula, quæ de *quovis proxime præterito tempore* usurpatur). Symm. 2 Sam. V. 1. *ἀλλὰ καὶ πρὶν*, ubi tamen *πρὶν* fortasse ב præfixo in sequenti בִּהְיוֹת respondet.—*הֲטֶרֶם *num ante*. Samarit. Exod. X. 7. ac si legisset בְּטֶרֶם.—לִפְנֵי. Ezech. XXXIII. 22. Joël. II. 31. Malach. IV. 5.—מִקֶּדֶם, *ab antiquo*. Ies. XLVI. 10.—עַד אֲשֶׁר לֹא, *donec non*. Symm. Cohel. XII. 2.—*קֶדֶם. Inc. Ps. XLIII. 2. *ταῖς πρίν*. LXX *ἀρχαίαις*.

ΤΟ' ΠΡΙ'Ν, *olim*. 3 Macc. VI. 4.

ΠΡΙΝΗ' contr. ex *πρὶν ἤ*, *antequam, priusquam*. לִפְנֵי. Gen. XXIX. 26. Vide et Tob. XIV. 32. et Sir. LI. 18. Lex. Vet. *πρινή*, *πρὶν ἄν*, *antequam, priusquam, ante*. Confer Drusium ad Tob. l. c.

*ΠΡΙ'Ν "Η, idem. עַד אֲשֶׁר לֹא, *donec non*. Symm. Cohel. XI. 6.

ΠΡΙ'ΝΟΣ, *ilex, arbor glandifera*, de qua Theophrastus Histor. Plantar. Lib. III. c. 16. Susann. v. 58.

ΠΡΙΣΤΗ'Ρ, *serra*. מְגֵרָה, idem. Aqu. 1 Reg. VII. 9.

ΠΡΙΣΤΗΡΟΕΙΔΗ'Σ, *serræ speciem referens, serratus*. בַּעַל פִּיפִיּוֹת *dominus acierum*, i. e. *rostra acuta habens*. Ies. XLI. 15. *ἐποίησά σε ὡς τροχοὺς ἁμάξης ἀλοῶντας καινοὺς πριστηροειδεῖς*, feci te, ut rotas currus triturantes novas, *serræ figûram habentes*. Ed. Rom. male ibi habet *περιστηροειδεῖς*, quod in Lond. et Cantabr. mutatur in *περιστεροειδεῖς*, *columbæ speciem referentes*. In Cod. Alex. autem legitur *πριστοειδεῖς*, quod præferendum censet Vitringa Comm. in Ies. l. c. p. 406. qui etiam ibi e Thevenotio verba Prophetæ præclare illustrat. Confer eundem ad Ies. XXVIII. 27. p. 129. seq. Cæterum apud Suidam memoratur *πριστηροειδὴς αἰχμή*.

ΠΡΙΣΤΟΕΙΔΗ'Σ, *serræ figuram referens*. Vide in præcedente voce.

ΠΡΙ'Ω et ΠΡΙ'ΖΩ, *serra seco, disseco*, it. *frendeo*. דּוּשׁ, *trituro*. Num. V. 21. sec. Compl. ib. v. 22. Amos I. 3. *ἔπριζον πρίοσι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρί*, dissecarunt serris ferreis infantes in utero, aut potius *gravidas*, quia sequitur *ἐχούσας*. Susann. v. 60. *τὴν ῥομφαίαν ἔχων, πρίσαι σε μέσον*, gladium habens, ut medium te *dissecet*. Cf. *διαπρίω* supra.—חָרַק, *frendeo*. Symm. Psalm. XXXIV. 16. *ἔπριον*. Drusius suspicatur, legendum esse *ἐπηγρίουν*, *exasperarunt*, ut legitur in Catena PP. GG. Tom. I. p. 629. Sed ed. Rom. Agellius et Colbertinus unus *ἔπριον* habent. Recte itaque non videt Montfauconius (in Lex. Hebr. s. h. v.), cur lectio tot asserta testimoniis mutanda sit.

ΠΡΙ'ΩΝ, *serra*, item *locus, ubi juga sunt vertebrosa, serræ speciem referentia*. חֲרִצוֹת plur. fœm. *tribulæ*. Amos I. 3.—מְגֵרָה. 2 Sam. XII. 31. *ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι*, *subjecit serræ s. serravit*, ut Vulgatus transtulit. 1 Par. XX. 3. Symm. 1 Reg. VII. 9.—מַשּׂוֹר. Ies. X. 15. Judith. III. 11. *ἀπέναντι τοῦ πρίονος μεγάλου τῆς Ἰουδαίας*, ante serram magnam Judææ. Locus hic suspectus est. Num loco *πρίονος* legendum est *πρεόνος* aut *πρηόνος*, a *πρηὼν* s. *πρεὼν*, contr. *πρὼν*, *jugum, collis eminens* (Vide Salmasii Exerc. Plin. p. 568.), *vertex montis*, *ὄρους ἐξοχή*, teste Suida ad vocem *πρῶνες*, coll. Oppian. Cyneget. III. 315.? Sed hoc non verosimile est. Quis enim ille Judææ, longe hic sitæ, mons esset ita dictus? Num forte legendum est *πεδίου μεγάλου τῆς Ἰουδαίας*? ut intellegatur campus ille prægrandis, quem Jordanes medium secat. At hoc quoque non placet, quia id *μέγα πεδίον*, quod Jordanes secat, videtur *αὐλὼν* ab eo vocari cap. IV. 5. Et librarii non solent nomina

a προλεῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας, *proferens* caput ex sacculo.

ΠΡΟΑΙΡΕ'ΟΜΑΙ, *præopto, eligo, propositum mihi est, constituo.* בָּחַר, *eligo.* Deut. X. 15. τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλετο κύριος, patres vestros *elegit* Dominus. Vide et Deut. VII. 6. ubi legitur σὲ προείλετο κύριος εἶναι αὐτῷ λαὸν, *voluit*, ut tu esses populus suus. Hesych. προείλατο, ἐπελέξατο, ἠθέλησεν. Προείλετο, οὐ προείλατο.
b Posteriora verba procul dubio a manu correctoris profecta sunt, qui ea in margine apposuit ad indicandum, quod pro προείλατο in prioribus legendum sit προείλετο. Adeoque, deletis illis, apud Hesychium ita legendum: προείλετο, ἐπελέξατο, ἠθέλησεν. Prov. I. 29. τὸν δὲ φόβον κυρίου οὐ προείλοντο, timorem autem Domini non *præoptarunt.* Lex. Cyrill. MS. Brem. οὐ προείλοντο,
c οὐκ ἠθέλησαν. Suidas: προείλοντο, ἠθέλησαν, προέκριναν. Adde Inc. Deut. XIV. 2. Symm. Job. XXIX. 25. Vulgatus bene: *si voluissem ire adeo.* — חָשַׁק, *amore propendeo.* Gen. XXXIV. 8. προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν, *elegit* anima filiam vestram. — מָאַס, *reprobo.* Ies. VII. 15. ἢ προελέσθαι πονηρά. Duplici mendo mihi hæc versio laborare videtur. Nempe transponendum est disjunctivum ἢ, et legendum
d προελέσθαι πονηρὰ ἢ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. Pro προελέσθαι fortasse legendum est προέσθαι (Προΐεμαι est *missum facio, abjicio.*), nisi fortasse legerint מאוּת, *præconcupiscere*, ut monuit Altingius. Gloss. προΐημι, *omitto, prætereo, prætermitto.* Sap. VII. 11. προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, elegi illam pro luce habere. Lex. Cyrill. MS. Brem. προειλόμην, προσέκρινα (lege ex Hesychio προέ-
e κρινα), ἐπελεξάμην. Sap. IX. 7. σύ με προείλω βασιλέα λαοῦ σου, tu me *elegisti* in regem populi tui.

ΟΥ' ΠΡΟΑΙΡΕ'ΟΜΑΙ, *non eligo, nolo.* מָאֵן Pih. *renuo.* Prov. XXI. 25. οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι, *nolunt* enim manus ejus aliquid facere. Conf. 2 Maccab. VI. 9.

ΠΡΟΑΛΗ'Σ (aut, ut apud Cle- f mentem Alexandr. fortasse rectius scribitur, προαλλής, a προάλλομαι.), propr. *declivis*, metaph. *præceps, audax, protervus, petulans, improbus.* Sir. XXX. 8. ubi vid. Drusius. Hesych. προαλής, προπετής, πρόχειρος.

ΠΡΟΑΝΑΒΑΙ'ΝΩ, *ante* vel *prius ascendo.* *עָלְתָה. Incertus Jos. XV. 3. Videtur legendum προσαναβαίνει. Judith. IV. 5.

ΠΡΟΑΝΑΜΕ'ΛΠΩ, *præcino, præ- g canto, ante decanto.* Sap. XVIII. 9.

ΠΡΟΑΝΑΤΑ'ΤΤΩ, *præordino, præfero: προανατάττομαι, propono.* הֶעֱלָה Hiph. *elevo.* Ps. CXXXVI. 8. προανατάξωμαι. Vulg. *præposuero*, h. e. *quibuscunque cantibus prævertero.* Chrysost. προαναχρούσωμαι.

ΠΡΟΑΝΑΤΕ'ΛΛΩ, *ante orior.* טַרְפֵּי צֶמַח, *folia germinis.* Ezech. h XVII. 9. τὰ προανατέλλοντα. Gloss. MS. in Ezech. τὰ προανατέλλοντα, τὰ προβλαστήσαντα. Tim. Locr. de Anima Mundi apud Platon. III. 96. E.

ΠΡΟΑΠΑΓΓΕ'ΛΛΩ, *prænuntio, prius annuntio.* הִזְהִיר Hiph. *præmoneo.* Ezech. XXXIII. 9. Dio Cass. Hist. p. 160. 21. Reim.

*ΠΡΟΑΠΟΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *antea* i *indico* s. *mentionem facio.* Vox hæc omissa in Bielii æque ac Stephani Thesauro legitur 3 Macc. II. 25. διὰ δὲ τῶν προαποδεδειγμένων συμποτῶν καὶ ἑταίρων, per compotores et sodales, *quorum in antecedentibus mentionem fecimus.* Legitur quoque apud Dion. Cass. p. 480. 35. Reim. et Eurip. Hippolyt. v. 5. Schol.

*ΠΡΟΑΠΟΘΝΗ'ΣΚΩ, *præmorior, ante morior.* 4 Macc. XIII. 17. Suidas: προαποθνήσκω, γενικῇ.

ΠΡΟΑΠΟΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *prius accipio.* הִבְרִיא Hiph. *sagino.* Inc.

a 1 Sam. II. 29. προσαναλαβεῖν. Sed quilibet videt, hanc vocem cum voce Hebraica nullo modo conciliari posse, quæ potius inserta est ab interprete, ut eo facilius nexus vocis הַבְרִיא cum verbis sequentibus מֵרֵאשִׁית וגו intellegeretur.

*ΠΡΟΑΣΠΙ'ΖΩ, *clypeo obtecto protego, propugno*. 4 Macc. VI. 21. IX. 15. XIV. 15. ubi de volucribus b usurpatur.

ΠΡΟΑ'ΣΤΕΙΟΝ (scribitur quoque προάστιον, Soph. Electr. v. 1556.) *suburbium, suburbanum*. מִגְרָשׁ, idem. Num. XXXV. 2. 7. Symm. et LXX sec. Compl. Jos. XIV. 4. Adde Inc. Ezech. XLVIII. 15. ubi vid. Montf. ac Symm. Jos. XXI. 15. sec. marg. cod. 108. Holmes. — שְׁדֵמוֹת plur. *arva*. Aqu. Jerem. c XXXI. 40. προάστεια. Conf. notata supra in Ἀσαρημώθ, ac Bonfrerium ad Eusebii Onom. s. v. Ἀσαδημώθ. Hesych. Προαστίων (lege Προάστιον) καὶ προάστειον, πρὸ τῆς πόλεως.

ΠΡΟΒΑΙ'ΝΩ, *progredior, procedo, provehor, proficio, cresco*. בּוֹא, *venio*. Gen. XVIII. 11. προβεβηκότες ἡμερῶν, pro ἐφ' ἡμερῶν, *provecti ætate*. Vide et Gen. XXIV. 1. d Jos. XIII. 1. Jos. XXIII. 1. προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις (pro ἐν ταῖς ἡ. coll. Luc. I. 7. 18. II. 36. ubi ἐν additur, et Vorstii Philol. s. cap. 3.), *provectus* ætate. Vide et v. 2. et 1 Reg. I. 1. Suidas: προβεβηκόσι, παλαιοτέροις. — הָלַךְ, *eo*. Exod. XIX. 19. ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι, erant autem crescentes, h. e. *crescebant* voces tubæ s. sonus e tubæ *continuo et vehementer audiebatur*. — הָלֹךְ הָלוֹךְ, *eo eundo*. Gen. XXVI. 13. προβαίνων μείζων ἐγίνετο, *crescens major fiebat*, h. e. *magis magisque crescebat*. — יָרַד, *descendo*. Al. Jud. XIX. 11. ἡ ἡμέρα προβεβήκει σφόδρα, dies *processerat* valde, vel valde *inclinaverat*. Ita Polybius p. 312. ἤδη τῆς ἡμέρας προβαινούσης, die jam *inclinante*. Confer Raphelii Annotatt. Polyb. ad Rom. XIII. f 12. p. 444. Sic de stellis ad occasum vergentibus legitur προβαίνειν apud Homer. Il. Κ', 252. — Job. II. 9. χρόνου πολλοῦ προβεβηκότος, multo tempore *exacto*, ubi nihil respondet in textu Hebr. Apud Inc. Hab. III. 8. ὁ προέβης e margine venit, ubi cum signo annuli ad ἀνέβης tanquam varia lectio notatum fuit. Judith. XVI. 21. προ- g βαίνουσα ἦν (sc. ἐν ταῖς ἡμέραις s. ἐν χρόνῳ) μεγάλη σφόδρα, admodum ætate provecta erat. Sic προβεβηκὼς apud Lucian. Nigr. T. I. p. 64. ed. Reitz. est *senex*. 3 Esdr. II. 29. προβαίνειν ἐπὶ πλεῖον, *ulterius progredi*, Chald. שְׂגָא, *augeor*. Conf. Joseph. A. J. XI. 3. p. 550. Haverc., qui ita expressit: μὴ ἐπὶ πλέον αὐξηθῇ τὸ τῆς κακίας αὐτῶν. 2 Macc. h IV. 3. τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης, cum autem inimicitia in tantum *procederet*. 2 Macc. VI. 18. προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, pro κατὰ τ. ἡ., provectus ætate. Vide et 2 Macc. IV. 40. 2 Macc. VIII. 8. πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, crebrius autem illum in rebus prosperis procedentem; vel, ut Latinis vertit: *frequentius res ei cadere* i *prospere*.

ΠΡΟΒΑ'ΛΛΩ, *projicio, emitto*, et med. προβάλλομαι, *profero, propono*. הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *jaculor*, item *emitto*. Prov. XXVI. 18. οἱ πειρώμενοι προβάλλουσι λόγους εἰς ἀνθρώπους, tentantes emittunt sermones in homines. — חוּד, *ænigma profero*. Jud. XIV. 12. προβάλω δὲ ὑμῖν τὸ πρόβλημά μου, vel, ut alii rectius: k πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, quæstionem solvendam vobis *propono*. Vide et v. 13. et Jud. XIV. 16. — *חָנַט, *condio*. Aqu. Cant. II. 13. προέβαλεν, *protulit, produxit*. Nam προβάλλειν dicitur quandoque de arboribus et aliis fruticibus fructus proferentibus et producentibus. Non autem

legit נָטָה a הִטָּה, *extendere*, ut aliquando opinatus sum, sed Arab. حنط notat *maturescere*, unde חִטָּה est *frumentum*, quatenus ad maturitatem pervenit. LXX h. l. habent ἐξήνεγκε. — מָרַק, *expolio*. Jerem. XLVI. 4. προβάλλετε τὰ δόρατα, *emittite* lanceas. — שָׁלַח, *mitto*. Prov. XXII. 21. τοῦ ἀποκρίνεσθαί σε λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι (tunc subintellegendum est πρόβλημα. Sed cod. Alex. habet σε, et tunc προβάλλεσθαι *emittere* notat.), ut respondere possis verba veritatis illis, *qui quæstiones, ingenium tuum periclitaturi, tibi solvendas proponunt*, aut: *causas arduas et dubias judicio dirimendas ad te afferunt*. Hesych. προβαλλομένοις, ἐρωτῶσιν. Sed, ut recte monuit Jaegerus ad h. l., προβαλλομένοις cum casu quarto σε, qui est in cod. Alex., verbum שָׁלַח simpliciter refert, si sumere licet, προβάλλ. idem esse quod ἐκβάλλειν Matth. IX. 38. — 2 Maccab. VII. 10. τὴν γλῶσσαν αἰτηθεὶς ταχέως προέβαλε, linguam postulatus statim *emittebat*. 2 Macc. XIV. 46. προβαλὼν τὰ ἔντερα, *emittens* intestina.

*ΠΡΟΒΑΣΑΝΙ΄ΖΩ, *ante torqueo, vexo, crucio*. 4 Macc. VIII. 4. τῷ προβασανισθέντι, *modo cruciato*. Ibid. X. 16.

ΠΡΟ΄ΒΑΣΙΣ, *progressus*. 2 Macc. IV. 13. πρόβασις ἀλλοφυλισμοῦ. Ita Bielius. Sed in omnibus codd. et libris editis legitur ibi πρόσβασις, h. e. *Hellenismi studium*. Reperitur vero substantivum πρόβασις apud Eustathium Il. Λ', pag. 828. 6. et Strabonem VII. p. 449. A. (Debetur vox πρόβασις meræ conjecturæ Bielii, cujus socium habuit Ernestium, qui ed. Bos. adscripsit: an πρόβασις? Atque huic conjecturæ præter orationis nexum favere videtur Vulg. *profectum gentilis et alienigenæ conversationis*. K.)

ΠΡΟΒΑΣΚΑ΄ΝΙΟΝ, proprie *quod est pro fascino*, seu *quod avertendo fascino inservit*, it. *terriculamentum in hortis ad abigendas volucres erectum*. Ep. Jerem. v. 59. ὥσπερ ἐν σικυηλάτῳ προβασκάνιον. Conf. προβασκάνιον infra. Ubi Scholion: προβασκάνια καὶ κεράμβηλα Ἕλληνες οἱ λέγουσι καλοῦσιν, ἅτινα ἱστῶσιν οἱ ἀγροφύλακες πρὸς φόβον ὀρνέων, ἢ καὶ ἀνθρώπων, ταῦτα δὲ καὶ μορμολύκεια καλοῦνται. Vide Celeb. Lobeckium ad Phrynichi Eclogas p. 86.

ΠΡΟΒΑΤΙΚΟ΄Σ, *ovilis*. צֹאן, *ovis*. Nehem. III. 1. ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν, ædificabant portam *ovilem*. Vide et Nehem. III. 32. XII. 38. et conf. Joh. V. 2. ubi ἐπὶ τῇ προβατικῇ, sc. πύλῃ, ad portam ovilem. Cod. Coislin. CXCV. XX. προβατικὴ ἐκαλεῖτο, ὅτι ἐκεῖ συνήγετο τὰ πρόβατα τὰ μέλλοντα σφάζεσθαι εἰς τὴν ἑορτήν, καὶ τὰ ἔγκατα αὐτῶν ἐπλύνετο. Vide Alberti Append. Gloss. Gr. in N. T. p. 209.

ΠΡΟ΄ΒΑΤΟΝ, *ovis, pecus*. *יָצָא, *exeo*. Jerem. X. 19. Hic legerunt וְצֹאנִי. — כֶּבֶשׂ, *agnus*. Levit. IV. 32. XXIII. 12. Num. XV. 11. — כַּבְשָׂה, *agna*. Levit. XIV. 10. — כֶּשֶׂב, idem cum כֶּבֶשׂ, *agnus*. Lev. IV. 35. VII. 13. XVII. 3. et alibi. — *מְרִיא, *saginatus*. Symm. 2 Sam. VI. 13. Ita interpretatus est, ut certam saginati pecoris speciem indicaret. — צֹאן, *pecus*. Gen. IV. 2. 4. XII. 16. et alibi sæpius. — צֹנֶה per metathesin ex צֹאן. Ps. VIII. 7. — רָחֵל, *ovis*. Gen. XXXI. 38. XXXII. 14. — שֶׂה, *pecus*. Genes. XXII. 7. 8. Deut. XVII. 1. et alibi. — Vide alibi ἀρνίον.

ΠΡΟΒΙΒΑ΄ΖΩ, proprie *facio prodire, produco, profero*, it. *doceo, instruo, inculco*. *דָּדָה in l. Chald. et Rabb. *lente incedo, manu duco aliquem, dux sum*. Aqu. Ps. XLI. 5. προβιβάζων αὐτούς, *præcedens eos*:

ubi προβιβάζειν est *lenta ac festiva processione ducere in templum*, sc. vota nuncupandi causa. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo*. Al. Ex. XXV. 31. προβιβάσαι. — שָׁנַן Pih. *exacuo*. Deuter. VI. 7. προβιβάσεις αὐτὰ τοῖς υἱοῖς σου, *inculcabis* illa filiis tuis. Suidas: προβιβάζεις, παραινεῖς, πείθεις. Hesych. προβιβάσεις, πράξεις. Legendum videtur προάξεις. Sic apud eundem Grammaticum προβιβάσαντα exponitur προάξαντα. et προβιβασθεὶς, προαχθεὶς, ac apud Suidam προβιβάσαντες, προάξαντες.

ΠΡΟΒΛΕ'ΠΩ, *prævideo*. מַרְאֶה mascul. Symm. Cohel. VI. 9. προβλέπειν. — רָאָה, *video*. Psalm. XXXVI. 13.

ΠΡΟ'ΒΛΗΜΑ, *quod explicandum proponitur, problema, obscurior quæstio, quæ ad solvendum proponitur, ænigma*. חִידָה, *ænigma*. Jud. XIV. 13. προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου, propone *quæstionem* tuam. Vide et v. 14. 15. 16. 18. Πρόβλημα hic idem est, quod Græcis alias γρῖφος. Athenæus Lib. X. p. 221. γρίφος, πρόβλημά ἐστι παιστικὸν, προστακτικὸν τοῦ διὰ ζητήσεως εὑρεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ προβληθὲν, τιμῆς ἢ ἐπιζημίου χάριν εἰρημένον. Schol. Aristoph. in Vesp. v. 20. γρῖφοι δὲ λέγονται τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις προβαλλόμενα αἰνιγματώδη ζητήματα πρὸς λύσιν. Confer quæ ex Eustathio, Hesychio, Phavorino, Polluce de illis affert Bonfrerius in Jud. l. c. pag. 385. Vide et Bochartum Hieroz. P. II. L. IV. c. 12. p. 522. seq. aliosque laudatos Zornio de Antiquo Ænigmatum Usu in Cœnis Nupt. pag. 14. seq. Psalm. LXXVII. 2. Ad quem locum respiciens Suidas: Πρόβλημα, θεώρημα συντεῖνον πρὸς θεωρίαν καὶ γνῶσιν, φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς. Vide et Ps. XLVIII. 4. Dan. VIII. 23. — מְלִיצָה, *interpretatio*. Hab. II. 6. ubi tamen rectius fortasse statuitur esse transpositionem factam, ita ut πρόβλημα ad חִידוֹת, διήγησις autem ad מְלִיצָה pertineat. Idem fortasse valet de Symmacho Prov. I. 6.

*ΠΡΟΒΛΗ'Σ, *projectus, prominens*. Epitheton promontorii, saxi objecti fluctibus. 4 Macc. XIII. 6. προβλῆτες λιμένων πύργοι, prominentes portuum turres. Suidas: Προβλῆτας, ἔξω προβεβλημένας ὑπὲρ ἀσφαλείας κ. τ. λ. Idem tradit quoque Photius in Lexico suo. Adde Homerum Il. Β', 396. et Π', 407.

ΠΡΟΒΛΗΤΟ'Σ, *projectus*. מְרֻקָּע part. Pyh. *extensus, diductus*. Jer. X. 9. ubi tamen alii pro προβλητὸν rectius habere videntur προσβλητόν. Vide infra in προσβλητός. Προβλητὸς reperitur quoque apud Sophocl. Ajac. v. 845.

*ΠΡΟ'ΒΟΛΟΣ, *scopulus eminens, qui æstum maris frangit* (Photius Lex. πρόβολοι, αἱ εἰς θάλασσαν προκείμεναι πέτραι κ. τ. λ. Ex Harpocratione.), item *protector, defensor*. מֻרְאָה, *ingluvies*. Levit. I. 16. sec. ed. Ald. (Photius: πρόβολος, τὸ τῶν σιτίων δοχεῖον. Ita quoque Hesychius.) Reliqui libri habent πρόλοβος, quod vide infra. Confer quoque Suidam s. v. πρόβολον, ac Intt. Hesychii s. v. πρόβολος.

ΠΡΟΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *ante sum, præcedo*. *גּוּר, *peregrinor*. Levit. XX. 2. τῶν προγεγενημένων προσηλύτων sec. Alex. Ald. Compl. Sed cod. Vat. γεγενημένων habet. 2 Macc. XIV. 3. προγενόμενος ἀρχιερεὺς, *qui fuit prius* sacerdos summus.

ΠΡΟΓΙΝΩ'ΣΚΩ, *prænosco, præscio*. Sap. VI. 13. προγνωσθῆναι. Vulg. *ut illis se prior ostendat*, h. e. in illis sui desiderium excitet. Ibid. VIII. 9. XVIII. 6.

ΠΡΟ'ΓΝΥ, *adgeniculatio*. אַבְרֵךְ. Aqu. Genes. XLI. 43. Sed vox suspecta est Montfauconio. Vox Hebr. notat *contra inclinate*, aut *in genua procumbite*. Fortasse itaque legendum est πρὸς γόνυ, sc. πίπτε seu πίπτετε.

a *afflictus, humilis.* Numer. XII. 3. Μωϋσῆς πραῢς σφόδρα, Moses *afflictus* valde. Vide et Psalm. XXIV. 10. XXXIII. 2. XXXVI. 11. LXXV. 9. CXLIX. 4. Aqu. Ies. XI. 4. τοῖς πραέσι τῆς γῆς, *humilibus* terræ. — עָנִי, *afflictus, pauper.* Symm. et LXX Job. XXIV. 4. ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς, absconditi sunt *inopes* terræ. Ies. XXVI. 6. πατήσουσιν αὐ-b τοὺς πόδες πραέων, conculcabunt illos pedes *tenuium.* Zach. IX. 9. πραῢς, *tenuis* vel *pauper*, coll. Matth. XXI. 5. Alii Zach. l. c. pro πραῢς habent πτωχὸς, quemadmodum vice versa pro πτωχὸν 2 Sam. XXII. 28. alii habent πραΰν. Sirac. X. 15. ἐκάθισεν πραεῖς ἀντ' αὐτῶν, sc. ἀρχόντων, sedere fecit (sc. in throno) *pauperes* vel *humiles* loco illorum. Confer Luc. c I. 52. ubi, qui hic πραεῖς, Evangelista vocat ταπεινούς. Vide et Sirac. III. 19. ubi juxta Al. πραέσιν opponuntur ὑψηλοὶ καὶ ἐπίδοξοι. Confer tamen monita contra hanc sententiam a Bretschneidero Spicil. p. 221.

ΠΡΑΥ´ΤΗΣ, *mansuetudo, lenitas, humilitas.* חִישׁ, *cito.* Theod. Psalm. LXXXIX. 12. Videtur derivasse a d חָשָׁה, *silere, quiescere.* — עֲנָוָה, *humilitas.* Theod. Proverb. XVI. 4. Symm. Proverb. XXII. 4. Sirac. IV. 8. ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραΰτητι, ubi πραΰτης est *comitas, modestia, lenitas,* ut quoque Syrus interpretatus est.

ΠΡΕ´ΜΝΟΝ, *truncus, stirps,* vel *stipes arboris.* *מַטָּעָה, *plantatio, plantarium.* Inc. Ezech. XVII. 7. πρέμνου, vel πρέμνῳ. Vulg. *de areolis* e *germinis sui.* Inde enim procul dubio Gloss. MS. in Ezech. πρέμνῳ, βόλῳ. Aliter de hac voce Hesychius: πρέμνον, στέλεχος, βλαστὸς, πᾶν ῥίζωμα δένδρου τὸ γηράσκον, ἢ τὸ τῆς ἀμπέλου πρὸς τῇ γῇ πρέμνον.

ΠΡΕ´ΠΕΙ, *decet.* דֻּמִיָּה, *silentium.* Psalm. LXIV. 1. σοὶ πρέπει, *tibi debetur.* Fortasse דֻּמִיָּה prorsus omiserunt, et suppleverunt hic aliquid, quod vere certe mente addendum est. — נָאָה, *pulcher, decorus sum.* f Jerem. X. 7. — נָאָה, *pulcher sum, deceo, convenio.* Psalm. XXXII. 1. XCII. 7. Symm. Theod. Proverb. XXVI. 1. ἔπρεψε. — *נָאוָה Symm. Prov. XVII. 7. οὐ πρέπει, h. e. secundum seriem orationis οὐχ ἁρμόσει, ut LXX reddiderunt, ubi itaque πρέπειν est *convenire,* i. q. ἁρμόζειν.

ΤΟ` ΠΡΕ´ΠΟΝ, *decens, decorum.* 1 Macc. XII. 11.

ΠΡΕΠΟ´ΝΤΩΣ, *decenter, decore,* g *ut decet, convenienter.* 2 Macc. XV. 12. Adde Pindar. Olymp. Γ´, 16. Æschyl. Agam. 697.

ΠΡΕΣΒΕΙ´Α, *legatio.* מֵלִיץ, *interpres voluntatis alicujus,* h. l. *legatus.* Al. 2 Par. XXXII. 31. Vide et 2 Macc. IV. 11.

ΠΡΕΣΒΕΙ˜ΟΝ, *senium, senectus,* it. *prærogativa ætatis, jus,* quo quis *gaudet ut natu maximus:* unde apud Homerum Il. Θ´, 289. πρεσβεῖον est h *præmium honorarium, quod meretur major natu* vel *senex venerandus.* שֵׂיבָה, *canities.* Psalm. LXX. 19. ἕως γήρως καὶ πρεσβείου, usque ad senectam et senium.

ΤΑ` ΠΡΕΣΒΕΙ˜Α, *gradus ætatis,* q. d. *senilia.* בְּכֹרָה, *primogenitura.* Gen. XLIII. 33. ἐκάθισαν — ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ, sedebant — primogenitus juxta *prærogativas ætatis suæ,* et junior juxta i juventutem suam. Sic et apud Suidam in v. πρεσβεῖον in fragmento Inc. Auctoris: ὁ δὲ Περίανδρος — τὴν βασιλείαν κατὰ πρεσβεῖον λαμβάνει. 3 Macc. VI. 1. *senectus.* Hist. Sus. v. 50. ὅτι σοι ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβεῖον. Vulg. *honorem senectutis,* h. e. munus judicis, ad quod olim πρεσβύτεροι eligebantur. Unde in Alex. Ald. et Compl. h. l. πρεσβυτέριον legitur, quam lectionem quoque Syrus expressit. Joseph. de B. Jud.

23. p. 113. ed. Haverc. ubi He- [ro]des tres filios suos reges designans [ad]hortatur populum, ut quemque [eo]rum colant κατὰ πρεσβεῖον, *pro nas[ce]ndi ordine.*

ΠΡΕΣΒΕΥ'Σ, *senex.* זָקֵן. Al. 1 Sam. III. 4. πρεσβεῖς. Adde Aristoph. [A]charn. 93. Schol.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΗ'Σ, *legatus.* צִירִים [p]lur. *legati.* Aqu. Ies. XVIII. 2. [π]ρεσβευτάς. 1 Macc. XIII. 21. XIV. [2]1. 22.

ΠΡΕ'ΣΒΥΣ, *senex, grandis natu,* [e]t quia ad legationes publicas ob[e]undas plerumque eligebantur viri [ae]tate, dignitate et prudentia, quæ [m]axime, in senioribus viget, con[s]picui, etiam *legatus,* it. *princeps.* חַשְׁמַנִּים, *magnas.* Psalm. LXVII. 34. [ἥ]ξουσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου, venient *[p]rincipes* ex Ægypto. Arab. حشمة, *[m]ulti famulitii fuit.* Vide Starckii [C]arm. David. p. 161. Apud Home[r]um. Il. Γ, 571. et Ο', 204. πρέσβεις [s]unt *sacerdotes summi sacrorumque [a]ntistites.* — מַלְאָךְ. Num. XXI. [2]1. XXII. 5. Deut. II. 26. — נַעַר, *[p]uer.* Ies. XXXVII. 6. ubi vox [H]ebr. de *ministris regis Assyriæ* [i]ntellegenda est, qui legatorum [m]unere fungebantur, coll. XXXVI. 2. — צוּר, *obsideo.* Ies. XXI. 2. [H]ic legerunt צִיר. — צִיר. Ies. [L]VII. 9. — *צִירִים plur. *tormina.* [I]es. XIII. 8. οἱ πρέσβεις, quasi esset [p]lur. ex צִיר. — *צַר, *angustus.* Ies. [L]XIII. 9. Hic quoque legerunt צִיר. Hesych. πρέσβεις, γέροντες, βασι[λεῖ]ς, ἄρχοντες, προτιμώμενοι καὶ οἱ πρεσ[β]ευταί, μεσῖται, ἀπόστολοι, ἢ ἕνεκα εἰρή[ν]ης πεμπόμενοι. Conf. Suiceri Thes. [E]ccles. T. II. p. 475.

*ἈΠΟΣΤΕ'ΛΛΩ ΠΡΕ'ΣΒΕΙΣ, *mitt[o] legatos.* שָׁלַח, *mitto.* Hos. V. 13. [u]bi πρέσβεις de suo addiderunt. Bahrdtio in Appar. Crit. ad h. l. p. 36. πρέσβεις pertinere videtur ad יָרֵב, pro quo legerint יָרִים, vel adeo יוֹרִים, quod vocabulum, etsi in codice sacro non obvium sit, tamen in usu fuisse, atque de *doctoribus, interpretibus, legatis,* aliisque ejus generis personis usurpatum esse possit. Jam suspicatur, olim sic scriptum fuisse: ἀπέστειλε πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ, deinde in margine aliquem posuisse πρέσβεις, ut explicaret τὸ Ἰαρείμ, postea vero utramque lectionem in textum irrepsisse.

ΠΡΕΣΒΥΤΕ'ΡΙΟΝ, *munus seniorum,* h. e. *provincia judicis.* Susann. v. 50. ὅτι σοὶ δέδωκεν ὁ Θεὸς τὸ πρεσβυτέριον, quoniam dedit tibi Deus *munus seniorum,* h. e. *provinciam judicis.*

ΠΡΕΣΒΥΤΕ'ΡΑ, *natu major fœmina.* בְּכִירָה, *primogenita.* Genes. XIX. 31. XXIX. 26. — גְּדוֹלָה, *magna.* Ezech. XVI. 45. 60. XXIII. 4. — זְקֵנָה, *anus.* Zach. VIII. 4.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ, *senior,* nomen ætatis et dignitatis. בְּכוֹר, *primogenitus.* Job. I. 13. 18. — *בֵּן, *filius.* Jos. VII. 23. Exod. XXXIV. 30. sec. cod. Vat. ubi πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ est alius interpretis, qui formulam בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ita explicandam esse putavit ob v. 31. ubi οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς vocantur. Confer quoque varietatem lectionis ib. v. 32. — גָּדוֹל, *magnus,* it. *major natu.* Gen. XXVII. 1. 15. 42. XLIV. 12. 2 Par. XV. 13. — זָקֵן, *senex.* Gen. XVIII. 11. 12. XIX. 4. XXIV. 1. et alibi sæpius. — יָשִׁישׁ, *decrepitus.* Job. XXXII. 6. — רִאשׁוֹן, *prior.* 2 Par. XXII. 1. — שָׂב Chald. *canus.* Esdr. V. 9. — שַׂר, *princeps.* 2 Par. XXXII. 3. ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ, deliberabat cum senioribus suis, vel illis, qui

a ipsi a consiliis erant. Confer πρεσβύτης. Hesych. πρεσβύτερος, μείζων, φρονιμώτερος.

ΚΑΘΕΣΤΗΚΩ'Σ ΠΡΕΣΒΥ'ΤΕΡΟΣ, ac secundum alios libros πρεσβύτης, *constitutus senior*, h. e. *qui jam in ea ætate vel dignitate constitutus est*. אִישׁ שֵׂיבָה, *vir canitiei*. Deuter. XXXII. 25.

ΠΡΕΣΒΥ'ΤΗΣ, *senex*, it. *consiliarius, legatus*. גָּדוֹל, *magnus*. Symm. sec. cod. Coisl. et LXX Gen. X. 21. πρεσβύτου, *senioris, majoris*. — זָקֵן. Gen. XLIII. 27. Exod. X. 9. Jud. XIX. 16. et alibi sæpius. Aqu. Exod. III. 16. — יָשִׁישׁ, *decrepitus*. Job. XXIX. 8. — מֵלִיץ, *interpres, legatus*. 2 Paral. XXXII. 31. — לְעֵינַיִם, *pro oculis*, h. e. *vice oculorum, per quem quasi videmus*. (Conf. Brissonium de Regno Pers. Lib. I. §. 190. p. 264. ubi docet, Persarum reges ministros quosdam habuisse, qui *regum oculi* dicti sint, quod per illos quasi viderint.) Num. X. 31. ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης, eris nobis senex, h. e. *a consiliis*. Confer πρεσβύτερος et Keuchenium in Joh. VIII. 9. p. 160. — צִיר, *legatus*. Symm. Ies. XVIII. 1. πρεσβύτας. Confer 2 Macc. XI. 34. — שָׂב *canus*. Job. XV. 10. Præterea legitur apud Symmachum 2 Sam. XXI. 15. πρεσβύτης γὰρ ἦν. Cave ne credas, hæc verba versionem vocis Hebr. continere. Potius sunt merum scholion ad וַיָּעַף. Erat viribus exhaustus, sc. quia tunc jam ætate provectior erat. Susann. v. 19. πρεσβῦται sec. Vat. ubi reliqui libri πρεσβύτεροι habent, coll. v. 8. et 24.

*ΠΡΕΣΒΥ͂ΤΙΣ, *vetula, anus*. 4 Macc. XVI. 14. πρεσβῦτι, *veterana*.

ΠΡΗ'ΘΩ, *uro, incendo*, it. *inflo*. צָב, *inflatus, tumidus*. Num. V. 21. τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην, ventrem tuum *inflatum*. Hesych. πεπρημένος (lege πεπρησμένος), πεφυσημένος. Conf. idem in πρῆσαι, ubi pariter pro πεπρησμένους male legitur πεπρηγμένους. — צָבָה : הִצְבָה, Kal et Hiph. *intumesco, tumidum facio*. Num. V. 23. πρῆσαι γαστέρα, *inflare* ventrem. Num. V. 27. πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, pro κατὰ τὴν κοιλίαν, ventre *intumescet*. In omnibus hisce locis πρήθω cum πρίθω in coll. permutatum reperitur. Conf. Ed. Bernardum ad Joseph. A. J. III. 11. 6.

ΠΡΗΝΗ'Σ, *pronus, præceps, in faciem lapsus*. Sap. IV. 19. ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς, disrumpet illos sine voce *in faciem lapsos*. Vulg. *inflatos*. Videtur legisse πρησθεὶς a πρήθω. Conf. 3 Macc. VI. 23. Act. I. 18. Hesych. πρηνής, ἐπὶ πρόσωπον πεπτωκώς, ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὴν γῆν νεύειν πεπτωκέναι, νέον δὲ ἤδη. Eustathius ad Homerum Il. Ζ', v. 42. p. 476. Ὅτι ἑρμηνεύων ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, τίς ἐστιν ὁ πρηνής, λέγει· — ἐκ δίφρου (potius δίφροιο) παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα — παραδηλῶν, ὡς ὁ ἐπὶ στόμα κείμενος πρηνὴς κεῖσθαι λέγεται, ὁ δὲ ἀνάπαλιν ὕπτιος. Δοκεῖ δὲ ὁ πρηνὴς, ὃ καὶ πρανὴς διὰ τοῦ ἄλφα λέγεται, ἀπὸ τοῦ παραφαίνειν γίνεσθαι, ὅ ἐστι παραφήχεσθαι. παραφαίνεσι γὰρ ἔοικεν ὁ πρηνής. Eodem sensu composita ἐπιπρηνὴς et καταπρηνὴς usurpantur. Hesych. ἐπιπρηνὴς, ἐπὶ στόμα, λεξις, ἐπικλινὴς ἐπ' ὄψιν. Idem : καταπρηνὲς, κατὰ πρόσωπον, ἐπὶ στόμα, κατωφερές. Plura de voce πρηνὴς vide apud Suicerum Thes. T. II. p. 406. et alios, quos laudat Wolfius ad Act. I. 18. p. 1011. 3 Macc. V. 43. πρηνὴς de *templo destructo ac diruto* dicitur.

ΠΡΙ'ΑΜΑΙ, *emo, redimo*. לָקַח, *accipio*. Prov. XXXI. 16. θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, videns agrum *emebat*. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐπρίατο, ἠγόραζεν. Apud Hesychium vulgo male legitur ἐπρατο. — שָׁבַר. Gen. XLII. 2. 3.

ΠΡΙ'ΖΩ. Vide paulo post πρίω.

ΠΡΙ'Ν, *antequam, priusquam*.

אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם, *heri et nudius ter-*
ius (formula, quæ de *quovis proxi-*
ie præterito tempore usurpatur).
ymm. 2 Sam. V. 1. ἀλλὰ καὶ πρὶν,
bi tamen πρὶν fortasse ב præfixo in
equenti בִּהְיוֹת respondet.—*הַטֶּרֶם
um ante. Samarit. Exod. X. 7. ac
i legisset בְּטֶרֶם.—לִפְנֵי. Ezech.
XXIII. 22. Joël. II. 31. Malach.
V. 5.—כְּקֶדֶם, *ab antiquo*. Ies.
LVI. 10.—עַד אֲשֶׁר לֹא, *donec*
on. Symm. Cohel. XII. 2.—*קֶדֶם.
nc. Ps. XLIII. 2. ταῖς πρὶν. LXX
χαίαις.

ΤΟ᾽ ΠΡΙ'Ν, *olim*. 3 Macc. VI. 4.

ΠΡΙΝΗ᾽ contr. ex πρὶν ἢ, *ante-*
uam, priusquam. לִפְנֵי. Gen. XXIX.
6. Vide et Tob. XIV. 32. et Sir.
I. 18. Lex. Vet. πρινὴ, πρὶν ἂν,
ntequam, priusquam, ante. Confer
Drusium ad Tob. l. c.

*ΠΡΙ'Ν "Η, idem. עַד אֲשֶׁר לֹא,
onec non. Symm. Cohel. XI. 6.

ΠΡΙ'ΝΟΣ, *ilex, arbor glandifera*,
e qua Theophrastus Histor. Plan-
ar. Lib. III. c. 16. Susann. v. 58.

ΠΡΙΣΤΗ'Ρ, *serra*. מְגֵרָה, idem.
Aqu. 1 Reg. VII. 9.

ΠΡΙΣΤΗΡΟΕΙΔΗ'Σ, *serræ spe-*
iem referens, serratus. בַּעַל פִּיפִיּוֹת
ominus acierum, i. e. *rostra acuta*
abens. Ies. XLI. 15. ἐποίησά σε ὡς
τροχοὺς ἁμάξης ἀλοῶντας καινοὺς πρισ-
τηροειδεῖς, feci te, ut rotas currus tri-
urantes novas, *serræ figûram ha-*
entes. Ed. Rom. male ibi habet
πριστηροειδεῖς, quod in Lond. et Can-
abr. mutatur in περιστεροειδεῖς, *colum-*
æ speciem referentes. In Cod. Alex.
utem legitur πριστοειδεῖς, quod præ-
erendum censet Vitringa Comm.
n Ies. l. c. p. 406. qui etiam ibi e
Thevenotio verba Prophetæ præ-
lare illustrat. Confer eundem ad
es. XXVIII. 27. p. 129. seq. Cæ-
erum apud Suidam memoratur
πριστηροειδὴς αἰχμή.

ΠΡΙΣΤΟΕΙΔΗ'Σ, *serræ figuram*
referens. Vide in præcedente voce.

ΠΡΙ'Ω et ΠΡΙ'ΖΩ, *serra seco, dis-*
seco, it. *frendeo*. דּוּשׁ, *trituro*. Num.
V. 21. sec. Compl. ib. v. 22. Amos
I. 3. ἔπριζον πρίοσι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ,
dissecarunt serris ferreis infantes in
utero, aut potius *gravidas*, quia se-
quitur ἐχούσας. Susann. v. 60. τὴν
ῥομφαίαν ἔχων, πρίσαι σε μέσον, gladium
habens, ut medium te *dissecet*. Cf.
διαπρίω supra. — חָרַק, *frendeo*.
Symm. Psalm. XXXIV. 16. ἔπρισν.
Drusius suspicatur, legendum esse
ἐπηγρίουν, *exasperarunt*, ut legitur in
Catena PP. GG. Tom. I. p. 629.
Sed ed. Rom. Agellius et Colberti-
nus unus ἔπριον habent. Recte ita-
que non videt Montfauconius (in
Lex. Hebr. s. h. v.), cur lectio tot
asserta testimoniis mutanda sit.

ΠΡΙ'ΩΝ, *serra*, item *locus, ubi*
juga sunt vertebrosa, serræ speciem
referentia. חֲרִצוֹת plur. fœm. *tri-*
bulæ. Amos I. 3. — מְגֵרָה. 2 Sam.
XII. 31. ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι, *subjecit*
serræ s. *serravit*, ut Vulgatus trans-
tulit. 1 Par. XX. 3. Symm. 1 Reg.
VII. 9. — מַשּׂוֹר. Ies. X. 15. Ju-
dith. III. 11. ἀπέναντι τοῦ πρίονος με-
γάλου τῆς Ἰουδαίας, ante serram mag-
nam Judææ. Locus hic suspectus
est. Num loco πρίονος legendum est
πρεόνος aut πρηόνος, a πρηὼν s. πρεὼν,
contr. πρὼν, *jugum, collis eminens*
(Vide Salmasii Exerc. Plin. p. 568.),
vertex montis, ὄρους ἐξοχὴ, teste Sui-
da ad vocem πρῶνες, coll. Oppian.
Cyneget. III. 315.? Sed hoc non
verosimile est. Quis enim ille Ju-
dææ, longe hic sitæ, mons esset ita
dictus? Num forte legendum est
πεδίου μεγάλου τῆς Ἰουδαίας? ut in-
tellegatur campus ille prægrandis,
quem Jordanes medium secat. At
hoc quoque non placet, quia id
μέγα πεδίον, quod Jordanes secat,
videtur αὐλὼν ab eo vocari cap. IV.
5. Et librarii non solent nomina

notiora in ignotiora mutare, uti πεδίου in πρίονος. Num forsitan locus ita dictus est, quod juxta se positis montibus dentes serræ repræsentaret, et per eum aditus pateret in Judæam? Huc facit, quod cap. IV. 5. legitur, obstat tamen, quod minus apte dicatur τῆς Ἰουδαίας πρίων. In Judæa enim non erat, nec Judææ serra dici potest, quod per eam aditus fit. Sed in mentem venit, quod fortasse magis placebit. Liber hic Judithæ aut codicis Hebræi versio est, aut certe ex scriptis Hebraicis concinnatus. Id et stilus et alia suadent. Scriptum itaque fuerit in Hebræo codice לפני המישור הגדול et vel exciderit Jod, vel lectum non sit a scriptore Græco, sic ut remanserit הַמַּשׂוֹר, quod *serram* notat. Vide Ies. X. 13. ubi id per πρίων Græci reddiderunt. Conf. Relandi Palæstinam p. 742. seq. Secundum Baduellum πρίων h. l. ponitur pro *faucibus angustiisque loci, qui instar dentium serræ strictus est.*

ΠΡΟ', *ante, antequam.* ב præfixum. Ez. XXXVIII. 17. πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, diebus præcedentibus. — בְּאֵין, *cum non.* Prov. VIII. 24. — בְּטֶרֶם, *priusquam.* Prov. VIII. 25. — לְנֶגֶד, *coram.* Job. IV. 16. Psalm. C. 4.—*מִ. Exod. XXXIV. 24. Prov. VIII. 23. — נֹכַח. Jer. XVII. 16. Ezech. XIV. 3. 4. 7.— לִפְנֵי, *in facie.* Genes. XIII. 10. XXVII. 7. Amos I. 1. πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ, *duos annos ante terræ motum.* Ita Joh. XII. 1. πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα, *sex dies ante Pascha.* Inversus ordo Græcis non insolitus. Schol. Thucyd. II. 34. qui πρότριτα ita explicat: πρὸ τρίτης ἡμέρας τῆς ἐκκομιδῆς. Simile est Romanorum: *ante diem quintum Kalendas Julias.* Psalm. LXXI. 5. ubi πρὸ τῆς σελήνης reddendum *cum luna*, ut Ovidius loquitur Amorr. I. 15. 5. h. e. dum fuerit luna. Vide supra s. ἔμπροσθεν. — *פֶּן, *ne forte.* Genes. XII. 4. ubi tamen Philoponus pag. 337. e. πρὶν habet. — מִקַּדְמֵי plur. constr. ex קֶדֶם, *a primordiis.* Prov. VIII. 23. — קַדְמַת plur. ex קַדְמָה, *antequam.* Ps. CXXVIII. 5. In notione *præ, super*, de *dignitate*, et *honore* legitur 3 Maccab. II. 21. Deus est πρὸ πάντων ἅγιος ἐν ἁγίοις. 1 Macc. VI. 36. πρὸ καιροῦ, *ante tempus.* Sed legendum sine dubio πρὸς καιρὸν, *ad tempus* sive *opportune.* Vide alibi αἰὼν, ἡμέρα, et ὥρα.

ΠΡΟΑΓΟΡΑ'Ω, *pro aliquo loquor, causam dico.* 2 Maccab. IV. 48. οἱ ὑπὲρ πόλεως καὶ δήμων καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν προαγορήσαντες. Latinus vertit: *qui pro civitate et populo et sacris vasis causam prosequuti sunt.* Alii ibi habent προαγορεύσαντες.

*ΠΡΟΑΓΟΡΕ'Ω, idem. Vide s. προαγοράω, ac Sturzii Lexicon Xenophonteum s. h. v.

*ΠΡΟΑΓΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *ante alium certo aut pugno.* 4 Macc. XVII. 13. *primus pugil* Eleasarus.

*ΠΡΟΑΓΩΝΙΣΤΗ'Σ, *propugnator, defensor.* 1 Macc. IX. 11. sec. ed. Compl. Vide infra s. πρωταγωνιστής. Προαγωνιστεῖον legitur apud Platon. de Legg. II, 796. D.

ΠΡΟΑ'ΓΩ, *produco, proveho, induco, incito*, it. *præfero, majoris æstimo*, it. *præcedo.* *הָלַךְ, *eo.* Theodot. Job. XXXIV. 23. τοῦ προαχθῆναι, pro לַהֲלֹךְ, *ad eundum.*—*הִקְרִיב Hiph. a קָרַב, *appropinquare facio.* Exod. XIV. 10. προῆγε sec. Oxon. et Compl. Sine dubio autem ibi legendum est προσῆγε, ut habet cod. Vat. — לְפָנֶיךָ, *coram te.* Exod. XXIII. 20. προάγοντά σε. Vulg. *qui præcedat te.* Conf. Matth. II. 9. — *סוּר, *recedo.* Ex. III. 4. sec. Compl. Reliqui libri habent προσάγει. Cæterum προάγειν ibi *procedere, progredi* notat. Proverb. VI. 8. τὴν σοφίαν τιμήσασα

προήχθη, sapientiam colens *pluris estimata est*, aut: ob sapientiæ cultum *magni æstimari solet*. In textu Hebr. nihil pro his legitur. Hesych. προήχθη, προετιμήθη, προετράπη. Judith. X. 19. λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτῷ, lampades argenteæ *præferebantur* ei. Sap. XIX. 12. ἐπιθυμίᾳ προαχθέντες, concupiscentia *incitati*. Prol. Sir. προήχθη, *aggressus est*. Vulg. *voluit*. Sir. XX. 27. ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτὸν, sapiens verbis *provehet se ipsum*, nempe *ad majores honores et dignitates*. Confer seq. Vulgat. *producet*. Sic Plutarcho etiam in Numa προάγειν esse *ad honores provehere* observat Grotius ad h. l. 1 Macc. X. 77. προάγειν de exercitu est *progredi, procedere*. Eodem modo apud Polybium II. 65. 1. III. 17. 1. 2 Macc. V. 18. οὗτος προαχθεὶς παραχρῆμα μαστιγωθεὶς ἀνετράπη τοῦ θράσους, hic *productus* et statim flagellatus ab audacia repulsus est. Conf. quæ ex Polybio et Arriano notat Raphelius ad Act. XII. 6. p. 332. 2 Macc. X. 1. τοῦ κυρίου προάγοντος αὐτοὺς, domino *ducente* vel *impellente* illos. Hesych. προάγομεν, προφέρομεν, προτρέπομεν.

ΠΡΟΑΔΙΚΕ'Ω, *ante lædo, injuria afficio, lacesso*. Sap. XVIII. 2.

ΠΡΟΑΙ'ΡΕΣΙΣ, *electio, propositum, institutum, studium, voluntas, consilium*. הִתְנַדֵּב infin. Hithp. *sponte se offerendo*. Theod. et LXX Jud. V. 2. ἐν προαιρέσει λαοῦ, *electione* populi. — רְעוּת, *afflictio*. Inc. et LXX Cohel. I. 14. πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος, omnia vanitas et *electio* spiritus. Ubi Hieronymus: *LXX autem non Ebræum sermonem expresserunt, sed Syrum, dicentes προαίρεσιν*. Quo nihil verius esse putat Drusius in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 1053. cum רְעָא, *voluit*, Syrum sit, non Ebræum. רְעָה in lingua Chald. notat *acquiescere in aliqua re, delectari*, ut Hebr. רָצָה. Lex. Cyrilli MS. Brem. καὶ προαίρεσις πνεύματος, ὁρμή τις ἀλόγιστος. Adde Cohel. II. 11. 17. 26. IV. 4. 6. VI. 9. — רַעְיוֹן idem. Inc. et LXX Cohel. I. 17. II. 22. IV. 16. — תַּרְמִית, *dolus*. Jerem. VIII. 5. κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν, confirmati sunt in *proposito* suo. Jerem. XIV. 14. προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν προφητεύουσιν, *consilia proposita* cordis sui prophetant. In utroque loco libere vertisse mihi videntur. Cappellus vero statuit, eos legisse תַּדְמִית per Daleth, a דָּמָה, *imaginari, cogitare*. Michaëlis ad h. l. putat, LXX retulisse ad Syr. ܬܰܫܬܺܝܬܳܐ, *fundamentum*, ab ܫܰܬܶܐܣ, *fundamenta* jecit. 2 Macc. IX. 27. παρακολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει, obsequentem meæ *voluntati*. Vide et 2 Macc. XI. 26. Hesych. προαίρεσις, ἐπιλογὴ καλοῦ ἢ ἀγαθοῦ. Suidas: Προαίρεσις ἐστὶν ὄρεξις βουλευτικὴ τῶν ἐφ' ἡμῖν, ἢ βούλευσις ὀρεκτικὴ τῶν ἐφ' ἡμῖν. Τοῦ γὰρ προκριθέντος ἐκ τῆς βουλεύσεως ἐφιέμενος προαιρεῖται. Βουλὴ δὲ ἐστιν ὄρεξις ζητητικὴ περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν πρακτῶν γινομένη. Βουλεύεται γάρ τις, εἰ ὤφειλε μετελθεῖν τὸ πρᾶγμα, ἢ οὔ· εἶτα κρίνει τὸ κρεῖττον καὶ γίνεται κρίσις· εἶτα διατίθεται καὶ ἀγαπᾷ τὸ ἐκ τῆς βουλῆς κριθὲν, καὶ γίνεται γνώμη. Ἐὰν δὲ κρίνῃ καὶ μὴ διατεθῇ πρὸς τὸ κριθὲν, ἢ ἀγαπήσῃ αὐτὸ, οὐ λέγεται γνώμη. Εἶτα μετὰ τὴν διάθεσιν γίνεται προαίρεσις, ἤγουν ἐπιλογή. Προαίρεσις γάρ ἐστι, δύο προκειμένων, τὸ ἐκλέγεσθαι καὶ αἱρεῖσθαι τοῦτο πρὸ τοῦ ἑτέρου. Καὶ τοῦτο φανερὸν, ὅτι βουλή ἐστι μετ' ἐπικρίσεως ἡ προαίρεσις, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐτυμολογίας. Προαιρετὸν γάρ ἐστι τὸ ἕτερον πρὸ τοῦ ἑτέρου αἱρετόν. Οὐδεὶς δὲ προκρίνει τι, μὴ βουλευσάμενος, οὐδὲ προαιρεῖται, μὴ προκρίνας.

ΠΡΟΑΙΡΕ'Ω, *præopto, eligo*, it. *profero*. בָּחַר, idem. Symm. 1 Sam. XX. 30. προαιρεῖ. Judith. XIII. 17.

a προελοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας, *proferens* caput ex sacculo.

ΠΡΟΑΙΡΕ'ΟΜΑΙ, *præopto, eligo, propositum mihi est, constituo.* בָּחַר, *eligo.* Deut. X. 15. τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλετο κύριος, patres vestros *elegit* Dominus. Vide et Deut. VII. 6. ubi legitur σὲ προείλετο κύριος εἶναι αὐτῷ λαὸν, *voluit,* ut tu esses populus suus. Hesych. προείλατο, ἐπιλέξατο, ἠθέλησεν. Προείλετο, οὐ προείλατο.
b Posteriora verba procul dubio a manu correctoris profecta sunt, qui ea in margine apposuit ad indicandum, quod pro προείλατο in prioribus legendum sit προείλετο. Adeoque, deletis illis, apud Hesychium ita legendum: προείλετο, ἐπιλέξατο, ἠθέλησεν. Prov. I. 29. τὸν δὲ φόβον κυρίου οὐ προείλοντο, timorem autem Domini non *præoptarunt.* Lex. Cyrill. MS. Brem. οὐ προείλοντο,
c οὐκ ἠθέλησαν. Suidas: προείλοντο, ἠθέλησαν, προέκριναν. Adde Inc. Deut. XIV. 2. Symm. Job. XXIX. 25. Vulgatus bene: *si voluissem ire adeo.* — חָשַׁק, *amore propendeo.* Gen. XXXIV. 8. προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν, *elegit* anima filiam vestram. — מָאַס, *reprobo.* Ies. VII. 15. ἢ προελέσθαι πονηρά. Duplici mendo mihi hæc versio laborare videtur. Nempe transponendum est disjunctivum ἢ, et legendum
d προελέσθαι πονηρὰ ἢ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. Pro προελέσθαι fortasse legendum est προέσθαι (Προΐεμαι est *missum facio, abjicio.*), nisi fortasse legerint מאות, *præconcupiscere,* ut monuit Altingius. Gloss. προΐημι, *omitto, prætereo, prætermitto.* Sap. VII. 11. προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, elegi illam pro luce habere. Lex. Cyrill. MS. Brem. προειλόμην, προσέκρινα (lege ex Hesychio προέ-
e κρινα), ἐπελεξάμην. Sap. IX. 7. σύ με προείλω βασιλέα λαοῦ σου, tu me *elegisti* in regem populi tui.

ΟΥ' ΠΡΟΑΙΡΕ'ΟΜΑΙ, *non eligo, nolo.* מֵאֵן Pih. *renuo.* Prov. XXI. 25. οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι, *nolunt* enim manus ejus aliquid facere. Conf. 2 Maccab. VI. 9.

ΠΡΟΑΛΗ'Σ (aut, ut apud Cle-
f mentem Alexandr. fortasse rectius scribitur, προαλλής, a προάλλομαι.), propr. *declivis,* metaph. *præceps, audax, protervus, petulans, improbus.* Sir. XXX. 8. ubi vid. Drusius. Hesych. προαλής, προπετής, πρόχειρος.

ΠΡΟΑΝΑΒΑΙ'ΝΩ, *ante* vel *prius ascendo.* *עָלָה. Incertus Jos. XV. 3. Videtur legendum προσαναβαίνω. Judith. IV. 5.

ΠΡΟΑΝΑΜΕ'ΛΠΩ, *præcino, præ-*
g *canto, ante decanto.* Sap. XVIII. 9.

ΠΡΟΑΝΑΤΑ'ΤΤΩ, *præordino, præfero;* προανατάττομαι, *propono.* הֶעֱלָה Hiph. *elevo.* Ps. CXXXVI. 8. προανατάξωμαι. Vulg. *præposuero,* h. e. *quibuscunque cantibus prævertero.* Chrysost. προανακηρύσσομαι.

ΠΡΟΑΝΑΤΕ'ΛΛΩ, *ante orior.* טַרְפֵּי צֶמַח, *folia germinis.* Ezech.
h XVII. 9. τὰ προανατέλλοντα. Gloss. MS. in Ezech. τὰ προανατέλλοντα, τὰ προβλαστήσαντα. Tim. Locr. de Anima Mundi apud Platon. III. 96. E.

ΠΡΟΑΠΑΓΓΕ'ΛΛΩ, *prænuntio, prius annuntio.* הִזְהִיר Hiph. *præmoneo.* Ezech. XXXIII. 9. Dio Cass. Hist. p. 160. 21. Reim.

*ΠΡΟΑΠΟΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *antea*
i *indico* s. *mentionem facio.* Vox hæc omissa in Bielii æque ac Stephani Thesauro legitur 3 Macc. II. 25. διὰ δὲ τῶν προαποδεδειγμένων συμποτῶν καὶ ἑταίρων, per compotores et sodales, *quorum in antecedentibus mentionem fecimus.* Legitur quoque apud Dion. Cass. p. 480. 35. Reim. et Eurip. Hippolyt. v. 5. Schol.

*ΠΡΟΑΠΟΘΝΗ'ΣΚΩ, *præmorior, ante morior.* 4 Macc. XIII. 17. Suidas: προαποθνήσκω, γενικῇ.

ΠΡΟΑΠΟΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *prius accipio.* הִבְרִיא Hiph. *sagino.* Inc.

1 Sam. II. 29. προαπολαβεῖν. Sed quilibet videt, hanc vocem cum voce Hebraica nullo modo conciliari posse, quæ potius inserta est ab interprete, ut eo facilius nexus vocis הַבְרִיא cum verbis sequentibus מֵרֵאשִׁית וגו intellegeretur.

*ΠΡΟΑΣΠΙ´ΖΩ, *clypeo obtecto protego, propugno.* 4 Macc. VI. 21. IX. 15. XIV. 15. ubi de volucribus usurpatur.

ΠΡΟΑ´ΣΤΕΙΟΝ (scribitur quoque προάστιον, Soph. Electr. v. 1556.) *suburbium, suburbanum.* מִגְרָשׁ, idem. Num. XXXV. 2. 7. Symm. et LXX sec. Compl. Jos. XIV. 4. Adde Inc. Ezech. XLVIII. 15. ubi vid. Montf. ac Symm. Jos. XXI. 15. sec. marg. cod. 108. Holmes. — שְׁדֵמוֹת plur. *arva.* Aqu. Jerem. XXXI. 40. προάστεια. Conf. notata supra in Ἀσαρημώθ, ac Bonfrerium ad Eusebii Onom. s. v. Ἀσαδημώθ. Hesych. Προαστίων (lege Προάστιον) καὶ προάστειον, πρὸ τῆς πόλεως.

ΠΡΟΒΑΙ´ΝΩ, *progredior, procedo, provehor, proficio, cresco.* בּוֹא, *venio.* Gen. XVIII. 11. προβεβηκότες ἡμερῶν, pro ἐφ' ἡμερῶν, *provecti ætate.* Vide et Gen. XXIV. 1. Jos. XIII. 1. Jos. XXIII. 1. προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις (pro ἐν ταῖς ἡ. coll. Luc. I. 7. 18. II. 36. ubi ἐν additur, et Vorstii Philol. s. cap. 3.), *provectus* ætate. Vide et v. 2. et 1 Reg. I. 1. Suidas: προβεβηκόσι, παλαιοτέροις. — הָלַךְ, *eo.* Exod. XIX. 19. ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι, erant autem crescentes, h. e. *crescebant* voces tubæ s. sonus tubæ *continuo et vehementer audiebatur.* — יֵלֵךְ הָלוֹךְ, *eo eundo.* Gen. XXVI. 13. προβαίνων μείζων ἐγίνετο, *crescens major fiebat,* h. e. *magis magisque crescebat.* — יָרַד, *descendo.* Al. Jud. XIX. 11. ἡ ἡμέρα προβεβήκει σφόδρα, dies *processerat* valde, vel valde *inclinaverat.* Ita Polybius p. 312. ἤδη τῆς ἡμέρας προβαινούσης, die jam *inclinante.* Confer Raphelii Annotatt. Polyb. ad Rom. XIII. 12. p. 444. Sic de stellis ad occasum vergentibus legitur προβαίνειν apud Homer. Il. Κ', 252. — Job. II. 9. χρόνου πολλοῦ προβεβηκότος, multo tempore *exacto,* ubi nihil respondet in textu Hebr. Apud Inc. Hab. III. 8. ὃ προέβης e margine venit, ubi cum signo annuli ad ἀνέβης tanquam varia lectio notatum fuit. Judith. XVI. 21. προβαίνουσα ἦν (sc. ἐν ταῖς ἡμέραις s. ἐν χρόνῳ) μεγάλη σφόδρα, admodum ætate provecta erat. Sic προβεβηκὼς apud Lucian. Nigr. T. I. p. 64. ed. Reitz. est *senex.* 3 Esdr. II. 29. προβαίνειν ἐπὶ πλεῖον, *ulterius progredi,* Chald. שְׂגָא, *augeor.* Conf. Joseph. A. J. XI. 3. p. 550. Haverc., qui ita expressit: μὴ ἐπὶ πλέον αὐξηθῇ τὸ τῆς κακίας αὐτῶν. 2 Macc. IV. 3. τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης, cum autem inimicitia in tantum *procederet.* 2 Macc. VI. 18. προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, pro κατὰ τ. ἡ., provectus ætate. Vide et 2 Macc. IV. 40. 2 Macc. VIII. 8. πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, crebrius autem illum in rebus prosperis procedentem; vel, ut Latinis vertit: *frequentius res ei cedere prospere.*

ΠΡΟΒΑ´ΛΛΩ, *projicio, emitto,* et med. προβάλλομαι, *profero, propono.* הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *jaculor,* item *emitto.* Prov. XXVI. 18. οἱ πειρώμενοι προβάλλουσι λόγους εἰς ἀνθρώπους, tentantes emittunt sermones in homines. — חוּד, *ænigma profero.* Jud. XIV. 12. προβάλω δὲ ὑμῖν τὸ πρόβλημά μου, vel, ut alii rectius: πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, quæstionem solvendam vobis *propono.* Vide et v. 13. et Jud. XIV. 16. — *חָנַט, *condio.* Aqu. Cant. II. 13. προέβαλεν, *protulit, produxit.* Nam προβάλλειν dicitur quandoque de arboribus et aliis fruticibus fructus proferentibus et producentibus. Non autem

a legit נָטָה הִטָּה a נָטָה, *extendere*, ut aliquando opinatus sum, sed Arab. حنط notat *maturescere*, unde חִטָּה est *frumentum*, quatenus ad maturitatem pervenit. LXX h. l. habent ἐξήνεγκε. — מָרַק, *expolio*. Jerem. XLVI. 4. προβάλλετε τὰ δόρατα, *emittite* lanceas. — שָׁלַח, *mitto*. Prov. XXII. 21. τοῦ ἀποκρίνεσθαί σε λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι (tunc b subintellegendum est πρόβλημα. Sed cod. Alex. habet σε, et tunc προβάλλεσθαι *emittere* notat.), ut respondere possis verba veritatis illis, *qui quæstiones, ingenium tuum periclitaturi, tibi solvendas proponunt*, aut: *causas arduas et dubias judicio dirimendas ad te afferunt*. Hesych. προβαλλομένοις, ἐρωτῶσιν. Sed, ut recte monuit Jaegerus ad h. l., προβαλλο- c μένοις cum casu quarto σε, qui est in cod. Alex., verbum שָׁלַח simpliciter refert, si sumere licet, προβάλλ. idem esse quod ἐκβάλλειν Matth. IX. 38. — 2 Maccab. VII. 10. τὴν γλῶσσαν αἰτηθεὶς ταχέως προέβαλε, linguam postulatus statim *emittebat*. 2 Macc. XIV. 46. προβαλὼν τὰ ἔντερα, *emittens* intestina.

*ΠΡΟΒΑΣΑΝΙ΄ΖΩ, *ante torqueo*, d *vexo, crucio*. 4 Macc. VIII. 4. τῷ προβασανισθέντι, *modo cruciato*. Ibid. X. 16.

ΠΡΟ΄ΒΑΣΙΣ, *progressus*. 2 Macc. IV. 13. πρόβασις ἀλλοφυλισμοῦ. Ita Bielius. Sed in omnibus codd. et libris editis legitur ibi πρόσβασις, h. e. *Hellenismi studium*. Reperitur vero substantivum πρόβασις apud Eustathium Il. Α΄, pag. 828. 6. et e Strabonem VII. p. 449. A. (Debetur vox πρόβασις meræ conjecturæ Bielii, cujus socium habuit Ernestium, qui ed. Bos. adscripsit: an πρόβασις? Atque huic conjecturæ præter orationis nexum favere videtur Vulg. *profectum gentilis et alienigenæ conversationis*. K.)

ΠΡΟΒΑΣΚΑ΄ΝΙΟΝ, proprie *quod est pro fascino, seu quod avertendo fascino inservit*, it. *terriculamentum* f *in hortis ad abigendas volucres erectum*. Ep. Jerem. v. 59. ὥσπερ ἐν σικυηλάτῳ προβασκάνιον. Conf. προβασκάνιον infra. Ubi Scholion: προβασκάνια καὶ κεράμβηλα Ἑλλήνων οἱ λόγιοι καλοῦσιν, ἅτινα ἱστῶσιν οἱ ἀγροφύλακες πρὸς φόβον ὀρνέων, ἢ καὶ ἀνθρώπων, ταῦτα δὲ καὶ μορμολύκεια καλοῦνται. Vide Celeb. Lobeckium ad Phrynichi Eclogas p. 86.

ΠΡΟΒΑΤΙΚΟ΄Σ, *ovilis*. צֹאן, *ovis*. g Nehem. III. 1. ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν, ædificabant portam *ovilem*. Vide et Nehem. III. 32. XII. 38. et conf. Joh. V. 2. ubi ἐπὶ τῇ προβατικῇ, sc. πύλῃ, ad portam ovilem. Cod. Coislin. CXCV. XX. προβατικὴ ἐκαλεῖτο, ὅτι ἐκεῖ συνήγετο τὰ πρόβατα τὰ μέλλοντα σφάζεσθαι εἰς τὴν ἑορτήν, καὶ τὰ ἔγκατα αὐτῶν ἐπλύνετο. Vide Alberti Append. Gloss. Gr. in N. T. p. 209. h

ΠΡΟ΄ΒΑΤΟΝ, *ovis, pecus*. *יָצָא, *exeo*. Jerem. X. 19. Hic legerunt וְצֹאנִי. — כֶּבֶשׂ, *agnus*. Levit. IV. 32. XXIII. 12. Num. XV. 11. — כַּבְשָׂה, *agna*. Levit. XIV. 10. — כֶּשֶׂב, idem cum כֶּבֶשׂ, *agnus*. Lev. IV. 35. VII. 13. XVII. 3. et alibi. — *מְרִיא, *saginatus*. Symm. 2 Sam. VI. 13. Ita interpretatus est, ut certam saginati pecoris speciem indicaret. — צֹאן, *pecus*. Gen. IV. 2. 4. i XII. 16. et alibi sæpius. — צֹנֶה per metathesin ex צֹאן. Ps. VIII. 7. — רָחֵל, *ovis*. Gen. XXXI. 38. XXXII. 14. — שֶׂה, *pecus*. Genes. XXII. 7. 8. Deut. XVII. 1. et alibi. — Vide alibi ἀρνίον.

ΠΡΟΒΙΒΑ΄ΖΩ, proprie *facio prodire, produco, profero*, it. *doceo, instruo, inculco*. *דָּדָה in l. Chald. et Rabb. *lente incedo, manu duco aliquem, dux sum*. Aqu. Ps. XLI. 5. προβιβάζων αὐτούς, *præcedens* eos:

οι προβιβάζειν est *lenta ac festiva* *processione ducere in templum*, sc. vota nuncupandi causa. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo*. Al. Ex. XXV. 1. προβιβάσαι. — שָׁנַן Pih. *exacuo*. Deuter. VI. 7. προβιβάσεις αὐτὰ τοῖς υἱοῖς σου, *inculcabis* illa filiis tuis. Suidas: προβιβάζεις, παραινεῖς, πείθεις. Hesych. προβιβάσεις, πράξεις. Legendum videtur προάξεις. Sic apud eundem Grammaticum προβιβάσαντα exponitur προάξαντα. et προβιβασθεὶς, προαχθεὶς, ac apud Suidam προβιβάσαντες, προάξαντες.

ΠΡΟΒΛΕΈΠΩ, *prævideo*. מַרְאֶה masc. Symm. Cohel. VI. 9. προβλέπειν. — רָאָה, *video*. Psalm. XXXVI. 13.

ΠΡΌΒΛΗΜΑ, *quod explicandum proponitur, problema, obscurior quæstio, quæ ad solvendum proponitur, ænigma*. חִידָה, *ænigma*. Jud. XIV. 13. προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου, propone *quæstionem* tuam. Vide et v. 14. 15. 16. 18. Πρόβλημα hic idem est, quod Græcis alias γρῖφος. Athenæus Lib. X. p. 221. γρίφος, πρόβλημά ἐστι παιστικὸν, προστακτικὸν τοῦ διὰ ζητήσεως εὑρεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ προβληθὲν, τιμῆς ἢ ἐπιζημίου χάριν εἰρημένον. Schol. Aristoph. in Vesp. v. 20. γρῖφοι δὲ λέγονται τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις προβαλλόμενα αἰνιγματώδη ζητήματα πρὸς λύσιν. Confer quæ ex Eustathio, Hesychio, Phavorino, Polluce de illis affert Bonfrerius in Jud. l. c. pag. 385. Vide et Bochartum Hieroz. P. II. L. IV. c. 12. p. 522. seq. aliosque laudatos Zornio de Antiquo Ænigmatum Usu in Cœnis Nupt. pag. 14. seq. Psalm. LXXVII. 2. Ad quem locum respiciens Suidas: Πρόβλημα, θεώρημα συντεῖνον πρὸς θεωρίαν καὶ γνῶσιν, φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς. Vide et Ps. XLVIII. 4. Dan. VIII. 23. — מְלִיצָה, *interpretatio*. Hab. II. 6. ubi tamen rectius fortasse statuitur esse transpositionem factam, ita ut πρόβλημα ad חִידוֹת, διήγησις autem ad מְלִיצָה pertineat. Idem fortasse valet de Symmacho Prov. I. 6.

*ΠΡΟΒΛΗ'Σ, *projectus, prominens*. Epitheton promontorii, saxi objecti fluctibus. 4 Macc. XIII. 6. προβλῆτες λιμένων πύργοι, prominentes portuum turres. Suidas: Προβλῆτας, ἔξω προβεβλημένας ὑπὲρ ἀσφαλείας κ. τ. λ. Idem tradit quoque Photius in Lexico suo. Adde Homerum Il. Β', 396. et Π', 407.

ΠΡΟΒΛΗΤΟ'Σ, *projectus*. מְרֻקָּע part. Pyh. *extensus, diductus*. Jer. X. 9. ubi tamen alii pro προβλητὸν rectius habere videntur προσβλητόν. Vide infra in προσβλητός. Προβλητὸς reperitur quoque apud Sophocl. Ajac. v. 845.

*ΠΡΟ'ΒΟΛΟΣ, *scopulus eminens, qui æstum maris frangit* (Photius Lex. πρόβολοι, αἱ εἰς θάλασσαν προκείμεναι πέτραι κ. τ. λ. Ex Harpocratione.), item *protector, defensor*. מֻרְאָה, *ingluvies*. Levit. I. 16. sec. ed. Ald. (Photius: πρόβολος, τὸ τῶν σιτίων δοχεῖον. Ita quoque Hesychius.) Reliqui libri habent πρόλοβος, quod vide infra. Confer quoque Suidam s. v. πρόβολον, ac Intt. Hesychii s. v. πρόβολος.

ΠΡΟΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *ante sum, præcedo*. *גּוּר, *peregrinor*. Levit. XX. 2. τῶν προγεγενημένων προσηλύτων sec. Alex. Ald. Compl. Sed cod. Vat. γεγενημένων habet. 2 Macc. XIV. 3. προγενόμενος ἀρχιερεὺς, *qui fuit prius* sacerdos summus.

ΠΡΟΓΙΝΩ'ΣΚΩ, *prænosco, præscio*. Sap. VI. 13. προγνωσθῆναι. Vulg. *ut illis se prior ostendat*, h. e. in illis sui desiderium excitet. Ibid. VIII. 9. XVIII. 6.

ΠΡΟ'ΓΝΥ, *adgeniculatio*. אַבְרֵךְ· Aqu. Genes. XLI. 43. Sed vox suspecta est Montfauconio. Vox Hebr. notat *contra inclinate*, aut *in genua procumbite*. Fortasse itaque legendum est πρὸς γόνυ, sc. πίπτε seu πίπτετε.

ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ, *præscientia*. Judith. IX. 8. XI. 20.

ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΣ, *ad majores pertinens, avitus, a primogenitoribus vel majoribus acceptus*. 2 Macc. VIII. 17. τῆς προγονικῆς πολιτείας. Ib. XIV. 7. τὴν προγονικὴν δόξαν.

ΠΡΟΓΟΝΟΙ, *majores*. Sir. VIII. 5. 2 Maccab. VIII. 19. XII. 25. 4 Macc. III. 8. ὁ τῶν προγόνων στρατὸς, ubi Combefisius: *quasi primæ nobilitatis viri, maximeque conspicui invicta fortitudine*. Hesych. πρόγονος, πρόπαππος, προπάτωρ, συγγενὴς, ἢ πρεσβύτατος ἀνήρ. Idem: προγόνων, πατέρων.

ΠΡΟΓΡΑΦΩ, *ante scribo, conscribo*. 3 Esdr. VI. 32. τί τῶν προειρημένων καὶ τῶν προγεγραμμένων, aliquid illorum, quæ ante dicta et scripta sunt. Confer Rom. XV. 4. 1 Macc. X. 36. προγραφήτωσαν εἰς τὰς δυνάμεις, *conscribantur* in exercitus, militiæ *adscribantur*. Respicitur hac phrasi ad antiquissimum morem in commentarios publicos, quos *album* vocant, referendi militum nomina. Unde etiam Timon apud Lucianum in Timone p. 153. διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα οὐδὲ προσγράφην ἐν τῷ καταλόγῳ. Vide Œderum de Programm. Græc. p. 38. et conf. Schol. Aristoph. in Av. v. 450.

*ΠΡΟΔΕΙΓΚΝΥΜΙ s. ΠΡΟΔΕΙΚΝΥΩ, *præmonstro, ante significo, denuntio*. הָרְאֻיוֹת, *spectatæ*. Esth. II. 9. sec. Orig. τὰ προδεδειγμένα, ubi alii libri ἀποδεδειγμένα et ὑποδεδειγμένα habent. Adde Herodot. Lib. I. p. 84. 2. f.

ΠΡΟΔΗΛΟΣ, *manifestus*. Judith. VIII. 25. ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστι, sapientia tua manifesta est. Vide et 2 Maccab. III. 17. XIV. 39. et confer 1 Tim. V. 24. et ad h. l. Raphelii Annotatt. Herodoteas p. 482. ubi Herodotum, Dionysium Halicarnasseum et Zosimum eadem notione vocem usurpare ostendit. Sic et apud Hesychium πρόδηλος exponitur προφανὴς, προδιαλαβών.

*ΠΡΟΔΗΛΟΩ, *ante declaro, præsignifico*, deinde simpliciter *manifesto, edicto publice declaro*. 3 Macc. IV. 14. ἔμπροσθεν βραχὺ προδεδηλωμένη τῶν ἔργων κατάπονος λατρεία, illa paulo ante publice *de mandata* munerum molestorum servitus. Vide Polyb. X. 46. 10.

ΠΡΟΔΙΔΩΜΙ, *trado*. *פָּרַע, *nudo*. Symmach. Exod. XXXII. 25. Sensum expressit nec opus est statuere, eum παρέδωκε scripsisse. Præterea legitur Ies. XL. 13. in fine, ubi verbis ἢ τις προέδωκεν αὐτῷ κ. τ. λ., quæ etiam laudantur a Paulo Rom. XI. 35., nihil in textu Hebr. respondet. Conf. quoque Job. XLI. 2. juxta Lat. *translationem*. Hesych. προέδωκεν, προεχώρησεν. 2 Macc. VII. 37. σῶμα καὶ ψυχὴν προδίδωμι περὶ τῶν πατρίων νόμων, corpus et animam *trado* pro patriis legibus.

*ΠΡΟΔΙΤΗΣ. הֵלֶךְ, *viator*. Aqu. 2 Sam. XII. 4. προδίτης, ubi tamen legendum est ὁδίτης.

ΠΡΟΔΟΜΟΣ, *porticus, porticus ante domum, ex qua itur in arcam aulæ*, item: *atrium, vestibulum*. אוּלָם, idem. Aqu. Joël. II. 17. et 1 Reg. VII. 6. Hesych. πρόδομος, προστὰς, πρόθυρον. Homer. Il. Γ, 469. et Ω΄, 673.

ΠΡΟΔΟΣΙΑ, *proditio, traditio, desperatio*. Sap. XVII. 12. προδοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ βοηθημάτων, timor est *proditio* auxiliorum e cogitatione vel ratione proficiscentium, h. e. *prodit* et perdit sua auxilia et remedia, quia adimit homini cogitationem et rationem. Metaphora desumta est a militibus timidis, qui ex timore arcem hosti obsidenti produnt et dedunt. Ibid. v. 15. τῆς ψυχῆς προδοσία dicitur.

ΠΡΟΔΟΤΗΣ, *proditor, traditor*. 2 Macc. V. 15. X. 13. et 22.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ, *prodromus, præcursor*, item *præcox*. בִּכּוּרָה, *primus fructus*. Ies. XXVIII. 4. πρόδρομος σύκου, *præcox* ficus. Plinius H. N.

Lib. XVI. c. 26. *ficus et præcoces habet, quas Athenis prodromos vocant.* Conf. Theophrastum de Caus. Plant. Lib. V. c. 1. Vocuntur et πρόδρομα. Hesych. πρόδρομα, τὰ ἀκμάζοντα σῦκα. Legendum videtur ex Phavorino τὰ προακμάζοντα σῦκα. Apud Phavorinum vero vicissim pro πρόδροσμα ex Hesychio reponendum πρόδρομα. — בִּכּוּרִים plural. *primitiæ.* Num. XIII. 21. πρόδρομοι σταφυλῆς. Lat. *præcoquæ uvæ.* Sap. XII. 8. ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατοπέδου, misisti *præcursores* exercitus.

ΠΡΟΕΙ'ΔΩ, *prævideo,* etiam i. q. simplex εἴδω. הִסְכִּין Hiph. *assuefio, per longam consuetudinem notum habeo et exploratum,* coll. Num. XXII. 30. Psalm. CXXXVIII. 3. — יָדַע. Symm. Psalm. XXXVI. 18. προεῖδε. — רָאָה, *video.* Gen. XXXVII. 17. Symm. Psalm. CXXXVIII. 16. Symm. Psalm. LXV. 18. ubi προϊδεῖν, *videre,* est *animadvertere, deprehendere.* Aqu. ἰδών. LXX θεώρουν. Conf. Homer. Iliad. Σ', 527. οἱ μὲν τὰ (scil. πρόβατα) προϊδόντες, ἐπέδραμον, hi cum *viderent* has oves, incurrebant. Vide et Sap. XIX. 2.

ΠΡΟΕΚΠΕ'ΜΠΩ, *prius emitto, emitto, deduco.* שָׁלַח, *mitto.* 2 Sam. XIX. 31. Alii ibi pro προεκπέμψαι habent προπέμψαι et ἐκπέμψαι.

ΠΡΟΕΚΦΕ'ΡΩ, *profero, emitto.* נָתַן, *do.* Gen. XXXVIII. 28.

ΠΡΟΕ'ΛΕΥΣΙΣ, *progressio, exitus.* מוֹצָא, idem. Symm. Ps. LXIV. 9. Jud. V. 2. — צֵאת. Symm. Exod. XXI. 8. Inc. Ps. CXX. 8.

ΠΡΟΕΝΕ'ΧΟΜΑΙ, *jam ante implicor, detineor, constringor, irretitus teneor.* 2 Macc. V. 18. προενέχεσθαι πολλοῖς ἁμαρτήμασι, *jam ante implicatum teneri* multis peccatis.

*ΠΡΟΕΞΑΠΟΣΤΕ'ΛΛΩ, *antea dimitto, antemitto.* 2 Macc. XII. 21. ὁ Τιμόθεος προεξαπέστειλε τὰς γυναῖκας. Vide Polyb. III. 86. 2. XVIII. 2. 5.

ΠΡΟΕΡΕ'Ω, *prædico, antea vel supra dico s. laudo.* 3 Esdr. VI. 32. 2 Macc. II. 33. III. 7. 28. τὸ προειρημένον γαζοφυλάκιον. Ibid. IV. 1. προειρημένος Σίμων, i. q. cap. IV. 23. προσημαινόμενος Σίμων. 3 Macc. VI. 35. καθὼς προειρήκαμεν, ut *supra diximus.*

ΠΡΟΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *prævenio, præcedo, prodeo, progredior.* *אָפִיק, *torrens, alveus.* Symm. Job. XLI. 6. Non deduxit ab אָפַק, sed a נָפַק, ܢܦܩ, *egressus est, exiit.* — *הָלַךְ, *eo.* Inc. Hab. III. 5. — *הָלַךְ לְפָנַי. Symm. Ps. LXXXIV. 14. — עָבַר, *transeo.* Gen. XXXIII. 3. προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν, *præcedebat* coram illis. Vide et v. 14. et conf. Sirac. XXXII. 11. — קֶדֶם, *ante.* Symm. Job. XXIII. 8. Ita Bielius. Sed προέρχεσθαι ibi potius respondet formulæ הָלַךְ קֶדֶם. 2 Macc. IV. 34. ἔπεισεν ἐκ τοῦ ἀσύλου προελθεῖν, persuadebat, ut ex asylo *prodiret.* Ita Ælianus V. H. IX. 21. ἐπεὶ προῆλθεν αὐτῆς, pro ἐξ αὐτῆς, quum *prodiisset* ex illa, scil. domo. 2 Macc. X. 27. προῆλθον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ πλεῖον, *progressi sunt* ab urbe ulterius. Sic Ælianus V. H. III. 18. προελθεῖν περαιτέρω, progredi ulterius.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑ'ΖΩ, *præparo.* פִּתַּח Pih. *aperio.* Ies. XXVIII. 24. ἢ σπόρον προετοιμάσαι, πρὶν ἐργάσασθαι. Libere verterunt de sensu magis quam de verbis solliciti. Vide et Sap. IX. 8. ubi *decernere* notat.

ΠΡΟΕ'ΧΩ, *antecello, emineo, præsto,* proprie: *ante me habeo.* יִתְרוֹן, *excellentia.* Symm. Cohel. X. 10. προέχει. — סְרָנִים plur. *tabulæ,* a סֶרֶן. Al. 1 Reg. VII. 29. προέχοντα. Videtur olim vox Hebr. hanc significationem habuisse. Certe סֶרֶן

a *principem, dominum* notat. Præterea legitur Psalm. XXI. 2. ubi verba πρόσχες μοι secundum Eusebium non leguntur in textu Hebr. Sed vere pertinent ad אֵלִי אֵלִי, ut duæ earundem dictionum versiones in unum conjectæ sint, ac legerint אֵלִי.

ΠΡΟΗΓΕ'ΟΜΑΙ, *antecedo, præcedo, duco, dux sum.* לִפְנֵי, *in facie,* b *coram.* Prov. XVII. 14. προηγεῖται δὲ τῆς ἐνδείας στάσις καὶ μάχη, *præcedit* autem egestatem seditio et pugna. Hesych. προηγεῖται, προοδηγεῖ, προτίμαται. Male in Hexaplis Montf. προηγεῖται ad פֹּטֵר refertur. Respondet potius τῷ לִפְנֵי, quod etiam cap. XVI. 18. per ἡγεῖσθαι reddiderunt. — רֹאשׁ, *caput.* Deut. XX. 9. προηγουμένους τοῦ λαοῦ, *duces* populi. c 3 Esdr. VIII. 28. προηγούμενοι αὐτῶν, *duces illorum:* ubi in Hebr. Esdr. II. 2. legitur יִשְׂרָאֵל. 2 Maccab. VIII. 22. 23. XI. 8.

ΠΡΟΗ'ΓΟΡΟΣ, *qui præ aliis dicit s. concionatur,* item: *qui prius causam dicit,* deinde etiam simpliciter: *primus.* 2 Macc. VII. 2. εἷς δὲ αὐτῶν γενόμενος προήγορος. Vulgatus: *unus autem ex illis, qui erat primus.* coll. d v. 7. ubi ὁ πρῶτος dicitur. Syrus: ܩܕܡܝܐ. Ibid. v. 4. Alii utrobique vertunt: *primus concionator.* Ita quoque Bielius, qui addit: Sic et verbum προαγορεύειν (potius προαγορεῖν) Xenophon Lib. V. de Expedit. Cyri p. 355. (cap. 5. §. 6.) ita usurpat, ut significet *præ aliis dicere, verba facere.* Vide Suidam in προηγόρει.

*ΠΡΟΗ'ΚΩ, *procedo, progredior.* e 4 Macc. V. 4. τὴν ἡλικίαν προήκων, ætate *provectus.*

ΠΡΟΘΕΡΙ'ΖΩ, *antea demeto.* Al. Jud. XV. 5. τὰ προτεθερισμένα, *antea demessa.* In textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Sunt autem ibi προτεθερισμένα *segetes in manipulos collectæ.* Vide ad h. l. Holmesium. (Num παρατεθερισμένα legendum? K.)

ΠΡΟ'ΘΕΣΙΣ, *propositio, propositum.* *הָכִין Hiph. a כּוּן, *prœpara* Aqu. sec. cod. Colbert. Ps. X. 17. τὴν πρόθεσιν τῆς καρδίας. Sed versio hæc non Aquilæ tribuenda, potius Symmacho vindicanda est sec. Theodoretum T. I. p. 670. et Catenam Corderii T. I. p. 179. — מַעֲרֶכֶת, *ordinatio, dispositio.* 2 Par. II. 4. — עֵרֶךְ, idem. Ex. XL. 4. — עֶשְׁתֹּנוֹת, *cogitationes.* Inc. Psalm. CXLV. 4. f πρόθεσις. 2 Macc. III. 8. τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν, *propositum* regis. — Vide alibi ἄρτος.

ΠΡΟΘΕΣΜΙ'Α, scil. ὥρα, *tempus præfinitum, terminus constitutus.* קֵץ, *finis, terminus.* Symm. Job. XXVIII. 3. προθεσμίαν, *terminum constitutum.* Hesych. προθεσμία, καιρὸς, ὅρισις, (Palmerius ad Chron. Marm. Arundel. p. 701. legendum conjicit καιροῦ ὅρισις, quæ conjectura assensum meretur.) διορία, ὅρισμα. Confer Lex. N. T. s. h. v. Suidas a προθεῖναι vocem derivat, quoties *tempus* denotat *ab hominibus constitutum:* sin autem a *Deo definitum* sit, a προθεσπίζειν, *prædicere,* quod Dei proprie sit, arcessit. Sed merito ab illo dissentit Elsnerus ad Gal. IV. 2. pag. 189. existimans, veram et solam originem vocabuli esse a προθεῖναι et πρόθεσις. (Idem nomen Dan. IX. 26. in Symmachi fragmento, quod Whitius in Epist. de Nova Vers. Alex. editione Oxon. 1779. p. 6. ex cod. Chis. protulit, bis occurrit. K.)

ΠΡΟ'ΘΥΜΑ, *patera, vas excipiendo sanguini victimæ.* Sic *patera* sæpius apud Ciceronem. אַגָּן. Aqu. Exod. XXIV. 6.

ΠΡΟΘΥΜΕ'ΟΜΑΙ, *promto et alacri sum animo, sum promtus, paratus,* it. *sponte offero.* הִתְנַדֵּב Hithp. *sponte offero.* 1 Par. XXIX. 6. προεθυμήθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, *sponte obtulerunt* principes familia-

um. Vide et v. 9. Hesych. προεθυμήθησαν, μετὰ προαιρέσεως προσήνεγκαν. Lex. Cyrilli MS. Brem. προεθυμήθησαν, μετὰ προαιρέσεως, ἑκουσίως, upple ex Hesychio προσήνεγκαν. 1 'ar. XXIX. 17. ἐν ἁπλότητι καρδίας ου προεθυμήθην ταῦτα, in simplicitate ordis mei *sponte* hæc *obtuli*. — שָׁאַף, *haurio*, etiam *inhio*, *cupio*. ymm. Job. XXXVI. 20. προθυμηθῇς, *studeas*, *cogites*, *satagas*. 1 Macc. I. 15. προεθυμήθησάν τινες ἀπὸ οῦ λαοῦ, *parati fuerunt* quidam de opulo. Ita Bielius. Sed προθυμεῖσθαι ibi est i. q. ἐνθυμεῖσθαι, *in nimum inducere*. Confer Syrum. Macc. III. 17. προθυμηθέντων ἡμῶν ἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, cum *vellem* temlum intrare.

ΠΡΟΘΥΜΙ'Α, *promtitudo animi*, *lacritas*. Sirac. XLV. 32.

ΠΡΟ'ΘΥΜΟΣ, *promtus animo*, *alaris*. חָשׁ part. ex חוּשׁ, *festinans*. Iab. I. 8. — נָדִיב, *spontaneus*. 1 'ar. XXVIII. 21. 2 Par. XXIX. 1. Vide et 2 Macc. IV. 14.

ΠΡΟΘΥΜΟ'ΤΕΡΟΣ, *promtior anio*. 2 Macc. XV. 9.

*ΠΡΟΘΥΜΟ'Ω, i. q. προθυμέω. הִתְנַדֵּב, *sponte offero*. 1 Par. XXIX. . sec. Alex. προεθυμώθησαν.

ΠΡΟΘΥ'ΜΩΣ, *promto animo*, *alariter*. יְשַׁר לֵבָב, *rectus corde*. 2 'ar. XXIX. 34. Adde Tob. VII. 9. Macc. VI. 28. XI. 8.

ΠΡΟ'ΘΥΡΟΝ, *quod est ante janum*, *limen*, *vestibulum*. — *אוּלָם, lem. Inc. Ez. VIII. 16. — *אַחַר, nus. Ies. LXVI. 17. ἐν τοῖς προθύροις, pro אַחַר אֶחָד, *post unam*. Si redas Millio in Diss. Sel. p. 272., culum intenderunt in Deam Heaten (hanc enim per אחד intelleit), cujus simulacrum ante fores, προθύροις, poni solebat. Doedereinio excidisse videntur hic quæam verbula, cum versio Arabica abeat: *et ante januas et in sepibus*. 'ulg. *post januam intrinsecus*: ubi אַחַד *januam* vertit, sine dubio ex usu l. Chald. et Syr. Chald. אֲחַד est *claudere*, et Syr. ܐܚܕܐ, *janua*, *ostium*, *fores*, *repagulum*. — מְזוּזָה, *postis*. Ezech. XLVI. 2. — מֶלֶט et מַלְבֵּן junctim, *argilla*, *fornax lateraria*. Jerem. XLIII. 9. Ita Bielius Trommii auctoritatem secutus. Boysenio in Notis Critt. ad h. l. p. 585. LXX respexisse videntur Arab. بلط, *stravit lapidibus solum*, unde بلاط, λιθόστρωτον, *pavimentum*, *solum stratum et complanatum*, teste Golio Lex. Arab. p. 318. Mihi vero de h. l. ita videtur. Voci בַמֶּלֶט respondent verba ἐν κρυφαίῳ. מַלְבֵּן autem intellexerunt de *pavimentatione lateritia* s. *pavimento ante januas*, quod Exod. XXIV. 10. לִבְנַה dicitur. Vide Opuscula Critica p. 381. — מִסְדְּרוֹנָה, *vestibulum*. Symmach. Jud. III. 23. πρόθυρα. — מִפְתָּן, *limen*. Ezech. XLVI. 3. — סַף, idem. Jud. XIX. 27. 1 Reg. VII. 50. Ezech. XLIII. 8. Aqu. Theod. Ezech. XLVI. 6. 7. — פֶּתַח, *janua*. Gen. XIX. 6. Jerem. I. 15. et alibi sæpius. — תָּא, *thalamus*, it. *excubitorium*. Aqu. Theod. Ez. XL. 7. — תָּוֶךְ, *medium*. Ies. LXVI. 17. Sed vide supra ad אחד.

ΠΡΟΙ'ΕΜΑΙ, *projicio*, *abjicio*, *negligo*, *remitto*, *immitto*, *dimitto*, *prodo*, *emitto*, *profero*, *eloquor*, *jacto*. הִבִּיעַ Hiph. a נָבַע, *eructo*. Prov. I. 23. ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν, ecce *prodam* s. *eloquar* vobis spiritus mei dictionem. Hesych. προήσομαι, προδώσω. Suidas: προήσομαι, προπέμψω, προδώσω. — הִרְפָּה Hiph. *remitto*, *dimitto*. Job. VII. 18. ἕως τίνος οὐκ ἐᾷς με, οὐδὲ προΐῃ με; quousque non sinis me, neque *dimittis* me? (Hinc corrigendus Hesychius, apud

quem nunc vitiose legitur: Πρoη (scribe πρόῃ) με, προδώσεις με.) Ita apud Suidam: προεῖται. λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας προεῖται αὐτὸν, τουτέστιν ἀφήσει, καταλείψει. Incertus et LXX Job. XXVII. 6. δικαιοσύνῃ δὲ προέχων, οὐ μὴν προῶμαι, justitiæ autem operam dans non *remittam*, h. e. *juste agere non desinam*. Hesych. οὐ μὴ πρόωμαι (Ita in codice quodam l. c. procul dubio scriptum fuit, et inde in alio, quo Montanus usus est, corrupte enatum videtur οὐ μὴ πρίωμαι.), οὐ παραχωρήσω. Ita etiam legitur in Gloss. Bremensi; exponitur autem: οὐ μὴ παραχωρήσω, οὐ μὴ ἐάσω, οὐ μὴ προδώσω. In eodem ita: πρόωμαι, ἐάσω, ἐνδώσω. Inde et apud Hesychium pro πρόσομαι, ἐάσω, προχωρήσω, reponendum: πρόωμαι, ἐάσω, παραχωρήσω. Sic idem statim subjungit: προώμεθα, ἐάσωμεν, παραχωρήσωμεν. Scrib. ἐάσομεν, παραχωρήσομεν. Lex. Cyrilli MS. Brem. προώμεθα, προδώσομεν, et Suidas habet: πρόωμαι, παραχωρήσω. Zonaras Lex. 1486. Οὐ μὴ πρόωμαι, οὐ παραχωρήσω, οὐ προδώσω. — נָבַל, *stulte ago*. Prov. XXX. 32. ἐὰν πρόῃ σεαυτὸν εἰς εὐφροσύνην, si immiseris te in lætitiam. Jaegero ad h. l. πρόῃ σεαυτὸν depromtum videtur a בְהִתְנַשֵּׂא, quod cum Græco habet notionem *sese per insolentiam efferendi ac projiciendi ad libidinem aliquam*. Idem quoque conjecit εἰς ἀφροσύνην pro εἰς εὐφροσύνην. — נָתַן, *do*. Prov. V. 9. ἵνα μὴ πρόῃ ἄλλοις ζωήν σου, ne aliis *prodat* vitam tuam. Inde apud Hesychium redditur προβάλῃ, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. προδῷ. Al. Ex. III. 19. οἶδα, ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ, novi, quod non *dimissurus* vos *sit* Pharao. Symm. Job. II. 4. προήσεται, *projiciet, profundet*. 2 Macc. X. 34. λόγους ἀθεμίτους προΐεντο, sermones nefandos *jactabant*. 2 Macc. XV. 12. λαλιὰν προϊέμενον πρεπόντως, sermonem *emittentem* decenter, h. e. decoro utentem orationis genere, et politum in oratione ac sermone. 4 Macc. XVIII. 3. προϊέμενοι, *objicientes*. Conf. φείδομαι.

ΠΡΟΐΣΤΗΜΙ, *ante statuo, præficio*. Med. προΐσταμαι, *ante sto, præsum, defendo, protego, tueor*. הֶעֱבִיר et הוֹגִיעַ junctim, *servire facio, mærore afficio*, seu *delasso*. Ies. XLIII. 24. (sec. Vatic. In cod. Alex. legitur προέστην σου, h. e. Hieronymo interprete: *defendi te*.) ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου προέστης μου, in peccatis tuis *ante me stetisti*, h. e. *manifestus mihi fuisti* peccans legesque meas violans. Ita cod. Vatic. Legerunt הֶעֱמַדְתָּ vel הֶעֱמַדְתַּנִי. Vide ad h. l. notas L. Bosii. — בִּירְכָתֵי dual. constr. *ad latera*. Amos VI. 10. ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας, dicit illis, qui *præfuerunt* domui. Conf. 1 Tim. III. 4. — עָבַר, *transeo*. Proverb. XXVI. 17. ὁ προεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως, alienam causam *defendens*. Ita Demosthenes Orat. contra Timocr. initio: καὶ τοσούτῳ ῥᾷόν ἐστιν ἰδίᾳ τινὰς θεραπεύειν, ἢ τῶν ὑμετέρων δικαίων προΐστασθαι. Conf. Ellisium in Fortuitis Sacris p. 231. et quæ inde recenset Wolfius ad Tit. III. 8. p. 571. Cæterum Prov. l. c. LXX legerunt *literis transpositis* עֹרֵב מִתְעָרֵב. Vulgatus: *qui miscetur rixæ alienæ*. — *שָׂגַב Pih. proprie *exalto, elevo aliquem, colloco aliquem in loco edito, ad quem non tam facile aditus patet*, metaphorice *tueor, tutum præsto aliquem*. Inc. Ps. XIX. 2. προσταθείη σοι, patrocinetur tibi, tueatur te. Quia hoc verbum a Græcis proprie et eleganter de *patronis*, προστάταις, dicitur, propterea credit Fischerus in Clavi p. 74. Symmachum esse illum interpretem, cujus nomen nobis codex Coislinianus invidit. 1 Maccab. V. 19. πρόστητε τοῦ λαοῦ τούτου, *præsto este* populo huic, seu *prospicite, curam gerite*. Sic Syrus. Philostratus in Vit. Sophist. Lib. II. c. 2. p. 566. de Theodoto: οὗτος προὔστη μὲν τοῦ

Ἀθηναίων δήμου, hic Atheniensium populo *præfuit*. 2 Macc. XIV. 9. — Vide alibi οἶκος.

ΠΡΟΚΑΘΗΓΕ'ΟΜΑΙ, *ducem me præbeo, præeo, præeum*. 3 Esdr. VI. 12. προκαθηγούμενοι, *duces*. 3 Esdr. VI. 12. Chald. גֻּבְרַיָּא דִי בְּרָאשֵׁהֹם, *virorum, qui in capitibus eorum*, coll. Esdr. V. 10. Alii libri ibi habent προκαθήμενοι.

*ΠΡΟΚΑΘΗ'ΚΩ. 1 Macc. X. 39. sec. cod. Alex. εἰς τὴν προκαθήκουσαν δαπάνην. Si lectio sana est, nec forte legendum προσκαθήκουσαν, ut in Compl. legitur, προκαθήκειν erit h. l. i. q. simplex καθήκειν.

ΠΡΟΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *ante sedeo, ante situs sum, præsideo, præses sum*. 3 Esdr. VI. 11. sec. cod. Alexandr. τῶν προκαθημένων, Chald. גֻּבְרַיָּא דִי בְּרָאשֵׁהֹם, *virorum, qui in capitibus eorum*, coll. Esdr. V. 10. ubi alii libri προκαθηγουμένων habent. 3 Esdr. I. 30. οἱ προκαθήμενοι, *proceres, duces*, i. q. οἱ ἄρχοντες, ubi in textu Hebr. 2 Par. XXXV. 25. שָׂרִים. 3 Esdr. V. 63. Hebr. רָאשִׁים, coll. Esdr. III. 12. 3 Esdr. VIII. 28. coll. Esdr. VIII. 1. 3 Esdr. IX. 45. Hebr. הָיָה מֵעַל, coll. Neh. VIII. 5. Suidas: προκαθήμενον, ἐξάρχοντα.

*ΠΡΟΚΑΘΙ'ΖΩ, *ante consideo*, (Homer. Il. Β', 463.) *præsideo, præses sum*. 4 Macc. V. 1.

ΠΡΟΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *præconstituo, constituo*. לָקַח, *accipio*. Inc. et LXX Jud. XIV. 11. προκατέστησαν αὐτῷ ἑταίρους τριάκοντα.

*ΠΡΟΚΑΚΟ'Ω, *ante affligo, ante male tracto*. 4 Macc. XVII. 22.

*ΠΡΟΚΑΛΕ'ΟΜΑΙ, *provoco, evoco*. Vox hæc in Bielii Thesauro omissa reperitur apud Inc. Psalm. XXXIX. 2. ubi וַיֵּט אֵלַי, *et declinavit se ad me*, vertitur καὶ προκληθεὶς, *et advocatus*. Sine dubio autem ibi legendum est προκλιθεὶς, vel προσκλιθεὶς, a προσκλίνω. Hieronymus: *et inclinatus est ad me*. Hesych. προκαλεῖται, καλεῖ, προτρέπει. Vide quoque Suidam s. v. προκαλεῖσθαι.

ΠΡΟΚΑΤΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *præoccupo, occupo, anticipo, anteverto*. — אָחַז, *capio*. Psalm. LXXVI. 4. προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοί μου, h. e. somnus ab oculis meis *prohibetur*. — בָּקַע, *abscindo*. 2 Paral. XXXII. 1. Vox Hebr. h. l. *vi capere* notat.—יָלַךְ, *eo*. 1 Reg. XI. 24. Forte legerunt לָכַד. Unde Bielius hæcce desumserit, ignoro.—לָכַד, *capio*. Jud. I. 12. 13. III. 28. 2 Par. XIII. 19. 2 Sam. XII. 26. et V. 7. ubi cum καταλαμβάνειν in codd. permutatur. Inc. Jud. IX. 50. ubi προκαταλαμβάνειν cum simplici καταλαμβάνειν in codd. permutatur, unde luculenter apparet, præpositionem πρὸ in compositis haud raro redundare. — קָדַם Pih. *anticipo*. Symm. et LXX Ps. LXXVIII. 8. Judith. II. 8. 1 Maccab. V. 8. 2 Maccab. X. 37.

*ΠΡΟΚΑΤΑ'ΡΧΟΜΑΙ, *incipio*. עָנָה, *cano*, et quidem *certatim* ac *per responsoria*. Inc. Ps. CXLVI. 7. ubi notionem *præcinendi* habet. LXX ibi habent: ἐξάρξατε, quod vide supra.

*ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΙΡ'Ρ'Ο'Ω, i. q. προκατασκιῤῥόω, quod vide suo loco.

ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑ'ΖΟΜΑΙ, *ante molior, præparo*. Prol. Sir. προκατασκευαζομένους τὰ ἤθη ἐν νόμῳ βιωτεύειν, qui *volunt* mores ad legem Mosaicam componere.

ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΙΡ'Ρ'Ο'ΟΜΑΙ, *antea occalleo, inveteror, obduresco, veterasco*. 3 Macc. IV. 1. προκατεσκιῤῥωμένης, *inveterati odii*. In cod. Alex. legitur προκατεσκειρωμένης, ubi scribendum videtur προκατεσκιῤῥωμένης. Al. legisse videtur κατεσκηρωμένης. Inde enim fortasse apud Hesychium: κατεσκηρωμένης, πεπαλαιωμένης.

*ΠΡΟΚΑΤΑΧΩΡΙ'ΖΩ, i. q. simplex καταχωρίζω, *semoveo, separo.* 3 Macc. II. 29. sec. cod. Alex. προκαταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν, *segregare* in præcontractam libertatem, ubi Vat. καταχωρίσαι habet.

ΠΡΟ'ΚΕΙΜΑΙ, *præjaceo, proponor.* אָנַס, *cogo.* Esth. I. 8. οὐ κατὰ τὸν προκείμενον νόμον, non juxta *propositam* vel *præscriptam* legem. Interpretati sunt, quasi in textu legeretur אִשֶּׁה — אֵין כַּדָּת אֹנֵס, *ignitum sacrificium.* Lev. XXIV. 7. Videntur ibi אִשֶּׁה prorsus omisisse et προκείμενα de suo addidisse. — נֶגֶד פָּנִים, *coram faciebus.* Exod. X. 10. — פָּנִים plur. *facies.* Num. IV. 7. Al. Exod. XXXIX. 36. τοὺς προκειμένους.

*ΟΥ' ΠΡΟ'ΚΕΙΤΑΙ. אֵין, sc. הָיָה. Symm. Psalm. XXXV. 2.

†ΠΡΟ'ΚΛΗΣΙΣ, *provocatio.* 2 Macc. IV. 14. ubi τοῦ δίσκου πρόκλησις est *provocatio* ad ludos in disco descriptos et præmia ibidem oblata. In Cod. Alex. legitur πρόσκλησις. Philox. προσκλήσει, *accitu.*

*ΠΡΟΚΑΙ'ΝΗ, *cubile.* עֶרֶשׂ, id. Cant. I. 16. προκλίνη ἡμῶν σύσκιος. Ita Philo in Comm. ad h. l. p. 48. Secuti sunt hanc lectionem Origenes, S. Ambrosius, ut ad h. l. notat Flamin. Nobil.

*ΠΡΟΚΑΙ'ΝΩ vel ΠΡΟΣΚΑΙ'ΝΩ. Vide supra in προκαλέομαι.

ΠΡΟΚΟΠΗ', *profectus, incrementum.* Sir. LI. 23. προκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ, *incrementum mihi erat in illa,* h. e. *multum profeci in illa.* 2 Macc. VIII. 8. εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον τὸν ἄνδρα, ad *incrementum* venientem vel *progressus* facientem virum. Hesych. προκοπῆς, αὐξήσεως. Vocem hanc ἀδόκιμον tradunt Phrynichus, Thomas Magister et Suidas, sed Plutarchum, Diogenem Laërtium, Polybium illa de *profectu* usos esse viri eruditissimi docuerunt. Vide Wolfium ad Phil. I. 12. p. 180. Elsnerum ad 1 Tim. IV. 15. p. 301. et Grævium ad Luciani Solœcistam p. 746.

ΠΡΟΚΟ'ΠΤΩ, *proficio, progressus facio.* כָּשַׁל, *impingo.* Symm. Psalm. IX. 4. προκοψάντων. Sed ibi sine dubio reponendum est προσκοψάντων, nam προσκόπτειν, non autem προκόπτειν, respondet Hebr. הִכְשִׁיל. De hac commutatione præpositionum πρὸ et πρὸς in verbis maxime compositis caussaque ejus vide Fischerum in Animadverss. ad Welleri Grammat. p. 359. et in Clavi Verss. GG. p. 76. Eodem modo Jud. XX. 32. pro προκόπτουσι, quod in Cod. Alex. pro Hebr. נִגָּפִים, *cæsi,* legitur, ed. Ald. et Compl. rectius προσκόπτονται habent. Vide quoque supra s. v. πρόκληψις. — צָלַח. Al. Ps. XLIV. 5. πρόκοπτε, *procede, progressus fac.* Conf. Grævii Notas ad Luciani Solœc. p. 745. Vox προκόπτω reddenda quoque videtur Codici Alex. 3 Macc. V. 18. ubi nunc vitiose προσκοπτούσης legitur.

*ΠΡΟ'ΚΡΗΜΝΟΣ, *prominens longe in mare,* epitheton saxi, promontorii. 4 Maccab. VII. 5. πρόκρημνον ἄκραν.

ΠΡΟΚΡΙ'ΝΩ, *præfero, antepono.* Sap. VII. 8. προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων, anteposui illam sceptris et thronis. Sic Diodorus Sic. Lib. I. p. 2. τοὺς πρεσβυτάτους ταῖς ἡλικίαις ἅπαντες τῶν νεωτέρων προκρίνουσιν ἐν ταῖς συμβουλίαις, ætate provectos junioribus omnes anteponunt in consiliis. Inde πρόκριμα, quod apud Suidam exponitur ἡ προτίμησις. (Symmachi fragmentum, quod Middeldorpf in Curis Hexapl. in Jobum p. 93. ad Job. XXXVI. 21. protulit, coll. Cat. Nicet. p. 522., ita vertendum puto: ὅτι τοῦτο προέκρινας τῆς πτωχείας. K.)

ΠΡΟΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *præoccupo.* Sap. XVII. 17.

ΠΡΟΛΕΓΩ, *prædico*. הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *nuncio*. Ies. XLI. 26.

ΠΡΟΛΗΝΙΟΝ, *torcular*. יֶקֶב, id. Ies. V. 2.

ΠΡΟΛΟΒΟΣ, *ingluvies, sinus ille in avium gutture, primum immissorum ciborum receptaculum*, ex πρὸ et λοβὸς, quod secundum Hesychium *omne extremum* sive *omnis extrema pars*. מֻרְאָה, idem. Levit. I. 16. Suidas: πρόλοβος, ἐπὶ τῶν πτηνικῶν ὀρνέων λέγεται πρόλοβος ὁ μετὰ τὸν στόμαχον κόλπος νευρώδης, ὅμοιος σκύτει, εἰς ὃν ἡ τροφὴ ἀκατέργαστος μένει. ὃ καὶ τοῖς ἀλεκτρυόσι πᾶσιν ἔνεστιν. ὃ καὶ ὑπ' ἐνίων καλεῖται φύσσα, h. e. *follis*. Cf. et Suidam in v. πρόβολος, et προηγορεῶνας. Procopius ad Levit. l. l. in Caten. Theodoc. pag. 963. etymon vocis hoc statuit: τὸ προλαμβάνον τὴν τροφήν.

ΠΡΟΜΑΧΕΩ, *propugno*. הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo, contendo*. Symmach. Ps. LXXIII. 22. Vide et Sap. XVIII. 21. προεμάχησε. Vulg. *deprecari*, h. e. *deprecando propugnare*.

ΠΡΟΜΑΧΩΝ, *propugnaculum*. דָּיֵק, *turris lignea, munitio*. Ezech. IV. 2. — חֶרֶב, *gladius*. Jerem. XXXIII. 5. ubi vid. Cod. Syr. Hex. Mediolanensis. — שׁוּר, *murus*. Jerem. V. 10. Æthiop. סוּר, *tueri*. Vide et Tob. XIII. 16. Hes. πρόμαχοι, βασιλεῖς καὶ τὰ τείχη. Προμαχῶνες (sic enim legendum pro προμαχόνες. Vide Suiceri Thesaur. Eccles. T. II. p. 843.) δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν τειχῶν πρόβολοι. Idem: προμαχεών, πύργος. Suidas: προμαχῶνος καὶ προμαχεῶνος, τοῦ τείχους, τῆς ἐπάλξεως.

ΠΡΟΜΕΤΡΟΣ, *procerus*. אִישׁ מָדוֹן, *vir mensuræ*, (a מָדַד, *extendit*) h. e. *vir excelsus*, ut Vulgatus transtulit. Symm. 2 Sam. XXI. 20.

ΠΡΟΜΗΝΥΩ, *ante indico, prænuntio, præsignifico*. Sap. XVIII. 19. ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμήνυσαν.

ΠΡΟΝΟΕΩ, *prænosco, provideo, curo, curam gero, studeo, considero*. *הֵבִין Hiph. *intellego*. Dan. XI. 37. sec. cod. Chis. ἐπὶ τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ μὴ προνοηθῇ, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικὸς οὐ μὴ προνοηθῇ; ubi προνοεῖσθαι est i. q. διανοεῖσθαι. Vide ad h. l. Segaarium. — שׁוּר, *contemplor*. Job. XXIV. 15. οὐ προνοήσει με ὀφθαλμὸς, non *considerabit* me oculus. Theod. Job. XVII. 15. — שֵׂכֶל, *intellectus*. Prov. III. 4. προνοοῦ καλὰ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀνθρώπων, *cura*, quæ bona sunt coram Deo et hominibus. Confer Rom. XII. 17. et 2 Cor. VIII. 21. Προνοεῖσθαι est *diligenter cogitare, studere, operam dare*. Aqu. Symm. et Theod. habent περινόησαι. Cæterum hi omnes pronuntiarunt וְשִׂכֵּל. Hesychius: προνοοῦ, ἐνθυμοῦ, ἐπιμελοῦ. Sic πρόνοια apud eundem exponitur ἐπιμέλεια, φροντίς. 3 Esdr. II. 28. προνοηθῆναι, ὅπως μηδὲν παρὰ ταῦτα γένηται, *prospicere*, ut nihil præter hæc fiat. Sap. VI. 7. προνοεῖ περὶ πάντων, omnium *curam gerit*. Sic Ælianus V. H. II. 21. λέγουσι δὲ τῶν βαρβάρων οἱ προειρημένοι, καὶ εἶναι θεοὺς καὶ προνοεῖν ἡμῶν. 2 Macc. XIV. 9. τοῦ περιϊσταμένου (pro περὶ τοῦ περιϊσταμένου) γένους ἡμῶν προνοήθητι, circumstantis gentis nostræ *curam gere*. Confer Ælianum V. H. XIV. 11. Hesych. προνοεῖ, ἐπιμελεῖται.

ΠΡΟΝΟΙΑ, *providentia, prudentia, studium, industria, consideratio ante facta*. דַּעַת, *scientia*. Jos. XX. 3. sec. Complut. πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως ἄνευ προνοίας, percutienti animam involuntarie, absque *consilio*. Sic Ælianus V. H. V. 15. οἱ ἐκ προνοίας ἀποκτείναντες sunt qui *consulto* aliquem occiderunt. Confer et quæ ad h. l. ex Aristotelis Polit. IV. 16. notat Gronovius. Hesych.

a πρόνοια, προθύμησις, ἐπιμέλεια, φροντίς. — *מַעֲלָלֵי, *studia*, *facta*. Symm. Psalm. LXXVI. 12. sec. Drusium. Apud Eusebium et in duobus Regiis legitur προνοίας. *Decreta Dei in favorem* sunt i. q. facta Dei in salutem Davidis. Sap. XIV. 3. ἡ δὲ σὴ, πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια, tua autem, pater, *providentia* gubernat. Vide et Sap. XVII. 2. 2 Maccab. *b* IV. 6. ἄνευ βασιλικῆς προνοίας, sine regia *cura*.

ΠΡΟΝΟΜΕΥΩ, proprie *pabulatum egredior*, item *pecora armentaque abigo ac diripio*, deinde simpliciter *prædor, diripio, captivum duco*. *אוֹיֵב, *inimicus*. Jud. II. 14. προνομευόντων sec. cod. Alex. — בַּז, *præda*. Ies. VIII. 3. — בָּזַז. Numer. XXXI. 9. 32. 53. (ubi Schol. ἀντὶ *c* τοῦ ἐκτήσατο, οὐκ ἐκοινοποίησε.) Deut. II. 35. III. 7. et alibi. — *לָקַח: Gen. XIV. 11. sec. Ald. — נָאַק, *gemo*. Ezech. XXX. 24. N. L. — קַרְקַר Pih. *destruo*. Num. XXIV. 17. Τὸ קרקר legerunt, quasi scriptum fuisset כרכר. כר notat *pascuum*, כרים sunt *greges in pascuis palantes*, et hinc כרכר est *pabulari*. — שָׁבָה, *captivo*. Num. XXXI. 9. *d* Deut. XXI. 10. Conf. Sir. XLVIII. 16. 1 Maccab. VIII. 10. — שָׁדַד, *vasto*. Prov. XI. 3. Adde Aqu. Ps. CXXXVI. 8. הַשְּׁדוּדָה, ἡ προνενομευμένη. — שָׁלַל. Jerem. L. 10. Ezech. XXVI. 12. XXXIX. 10. — שָׁסָה: שָׁשָׂה (ש pro ס). Ies. X. 13. XVII. 14. — שָׁסַס. Jud. II. 14. 16. Ies. XIII. 16. Inc. 1 Sam. XVII. 53. Aquila 1 Sam. XXIII. 1. Sirac. *e* XLVIII. 16. ubi vid. Grotius, qui monuit, προνομεύειν Hellenistis esse *captivum facere*. 1 Macc. I. 64. προνομεύειν per *fisco addicere* reddere mallem. Hesych. προνομεύει, θεσπίζει, ἁρπάζει, κατασύρει, αἰχμαλωτίζει. Suidas: προνομεύω, τὸ λῄζω, καὶ αἰχμαλωτίζω.

ΠΡΟΝΟΜΗ', *egressio pabuli causa, pabulatio, frumentatio, direptio, quæ fit in pabulatio*, item *prædatio, direptio*, it. *præda, captivitas, captivi*, it. *tributum*. בַּז, *præda*. Num. *f* XXXI. 32. Ies. XLII. 22. Jerem. II. 14. et alibi. — בִּזָּה, idem. Esr. XXIX. 19. Dan. XI. 24. — בָּזַז. verbum, *prædor*. Ies. X. 2. — בָּעֵר, infin. Pih. *depascere*. Ies. VI. 13. — הִבּוֹז infin. Niph. ex בָּזַז, *prædando*. Ies. XXIV. 3. — *חֶרֶב, *gladius*. Ies. XIII. 22. sec. Oxon. ἐν τῇ προνομῇ. — *לְשַׁד, *humor*, *succus*. *g* Aqu. Psalm. XXXI. 4. εἰς προνομήν μου. ל pro præpositione habuit, non pro litera radicali, et legit לְשֹׁדִי aut לְשָׁדִי, a שָׁדַד, *destruere*, cum LXX, Theod. et Ed. Quinta, ubi legitur εἰς ταλαιπωρίαν. — מַס, *tributum*. 1 Reg. IX. 15. ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, *exactio tributi*. Vide et Prov. XII. 25. In utroque loco non legerunt לְבַז, ut nonnullis placuit, *h* sed προνομὴ est *tributum*. Sic apud Hesychium πρόνομα sunt τὰ ὀφειλόμενα τῷ ἀξιώματι, *quæ debentur magistratui*. — מְשִׁסָּה. 2 Reg. XXI. 14. Ies. XLII. 22. — נְאָקָה, *gemitus*. Ezech. XXX. 24. N. L. — שְׁבִי, *captivitas*. Deuteron. XXI. 10. προνομεύσῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν, in servitutem ducas captivitatem illorum, h. e. captivos illorum. *i* Gloss. in Octat. προνομήν, αἰχμαλωσίαν. — שִׁבְיָה, idem. Deut. XXI. 11. ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν, videas inter *captivos* mulierem pulcram. — שֹׁד, *rapina*. Aqu. Prov. XXI. 7. Psalm. XI. 5. et Hab. II. 17. Aqu. Hos. VII. 13. — שׁוֹד, *vastatio*. Aqu. Job. V. 21. προνομῆς. — שָׁלָל. Numer. XXXI. 11. 12.

a Deut. XX. 14. et alibi sæpius. Vide Intt. ad Hesych. s. προνομία.

ΠΡΟΝΟΜΗ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *prædam facio.* בָּזַז בַּז, *prædor prædam.* Ies. XXXIII. 23. — Vide alibi σκῦλον.

ΠΡΕΝΟΥΜΗΝΙ'Α, *antenovilunium, dies, qui præcedit primam lunam.* Judith. VIII. 6.

ΠΡΟΟΔΕΥ'Ω, *antecedo, prætereo, prætergredior.* עָבַר. Symmach. b Psalm. LXXXIII. 7. προοδεύων, i. q. simplex ὁδεύων. Kreyssigio legendum videtur παροδεύων. Verbo προοδεύειν præter Leonem Diaconum uti auctores bene multos, exemplis idoneis docuit Hase ad Leonis Diaconi Historiam p. 199.

ΠΡΟΟΔΗΓΟ'Σ, *dux viæ, antecessor.* 2 Macc. XII. 36.

ΠΡΟΟΙ'ΜΙΟΝ, *proœmium, præ-* c *fatio, exordium,* it. *parabola.* הַמְשֵׁל infin. Hiph. tanquam nomen, *dominatus.* Job. XXV. 2. Hic legerunt מָשָׁל — שְׂאֵת מָשָׁל, infin. a נָשָׂא, *attollere parabolam.* Job. XXVII. 1. XXIX. 1. εἶπε τῷ προοιμίῳ, dixit parabola. Sed in omnibus his locis mihi mendum subesse, adeoque legendum videtur παροιμίαν, d i. q. παροιμίας, aut παρόμοιον. Nam מָשָׁל et παρόμοιόν τι, *assimilatum aliquid.*

ΠΡΟΟΡΑ'Ω, *provideo, ante video, prospicio.* שִׁוָּה Pih. *præparo.* Ps. XV. 8. προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντὸς, prospiciebam Dominum ante me semper, h. e. semper fiducia mea in Deo posita est. Præterea legitur 3 Esdr. V. 63. sec. cod. Alex. προεωρακότες, ubi reliqui libri e ἑωρακότες habent.

ΠΡΟΠΑ'ΤΩΡ, *avus, progenitor, atavus.* הָרָר, *mons.* Symm. Psalm. XXIX. 8. προπάτορί μου. Legisse videtur לְהוֹרַי, *progenitori,* ab הָרָה, *concipere, gignere,* ut jam Montfauconus conjecit, et notatum est a Cappello Crit. S. p. 344. Nihilominus tamen constat, montes aliquando majores ac parentes dici. Hes. προπάτωρ, πατρὸς πατήρ. Lex. Cyrilli f MS. Brem. προπάτωρ, πρόγονος, πρόπαππος.

ΠΡΟΠΕ'ΜΠΩ, *mitto, deduco.* *שָׁלַח, *mitto.* 2 Sam. XIX. 31. sec. Compl. Judith. X. 16. ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσίν σε, a nobis *deducent* te. Vide et 1 Macc. XII. 4. Sap. XIX. 2. μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτοὺς, celeriter *mittentes* illos. 2 Macc. VI. 23. ταχέως λέγων προπέμπειν αὐτοὺς εἰς g τὸν ᾅδην, dicens, ut celeriter *mitterent* in sepulchrum. Speciatim προπέμπειν notat *instruere viatico et omnibus, quæ sunt ad iter faciendum necessaria,* quod Latini uno verbo *deducere* dicunt, quo ipso usus est Vulgatus Int. 3 Esdr. IV. 47. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

ΠΡΟΠΕ'ΤΕΙΑ, *petulantia, temeritas, præcipitantia.* שַׁל, *error.* 2 Sam. h VI. 7. Vulg. *super temeritate.*

ΠΡΟΠΕΤΗ'Σ, *petulans, præceps, temerarius, procax.* אֱוִיל, *stultus.* Proverb. X. 15. στόμα προπετοῦς, os *præcipitis.* — פֹּשֵׂק part. *divaricans.* Prov. XIII. 3. προπετὴς χείλεσιν, *procax labiis, impudenter loquax.* Eandem notionem habet quoque vox Hebr. ex Arabismo. فسق notat *erupit.* Vide et Sir. IX. 23. Sic Al- i ciphron Lib. III. Ep. 57. τὴν προπετῆ γλῶσσαν διαμασσῶμαι. Hesych. προπετής, προπίπτων πρὸ τοῦ λογισμοῦ. Suidas: προπετής, ὁ πρόγλωσσος. Apud eundem προπέτεια exponitur: ἡ ἀχάλινωτος γλῶσσα.

ΠΡΟΠΕΤΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *præceps sum.* בָּהַל, *propero, festino.* Symm. Cohel. V. 1. μὴ προπετὴς γίνου, *ne præceps sis.*

ΠΡΟΠΗΛΑΚΙ'ΖΩ, *probro, injuria afficio.* חָרַף. idem. Symm. Psalm.

a LIV. 13. — נָאַץ, *sperno*. Symm. Psalm. LXXIII. 10. προπηλακίζων. Conf. Philonem in Flaccum p. 670. Suidas: Προπηλακίζων, ἀδικῶν, ὑβρίζων, διασύρων, ἐξουθενῶν. καὶ προπηλακισμὸς, ὕβρις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πηλὸν ἐπιχρίεσθαι τὰ πρόσωπα τῶν ἀτιμίαν καὶ ὕβριν καταψηφιζομένων, οὓς ἀργίως ἀσβόλῳ χρίουσι.

ΠΡΟΠΗΛΑΚΙΣΜΟ'Σ, *opprobrium*, b *ignominiosa vexatio*. חֶרְפָּה, idem. Symm. Psalm. XLIII. 14. Alciphr. III. 5.

ΠΡΟΠΙ'ΠΤΩ, *procido, cado, occumbo*. יָצָא, *egredior*. Symm. Ps. LXXII. 17. ubi προπίπτειν est *prodire, procedere*. Vide et Judith. XIII. 3. 2 Macc. XII. 39. 42. 45. XV. 28.

*ΠΡΟΠΟΙΕ'Ω, *ante* vel *prius facio*. c גָּמַל, *rependo, remuneror*. Inc. Psalm. CXXXVI. 8. ἃ προεποίησας ἡμῖν, *sicut prius de nobis merita es*. Ita Drusius ex ed. Romana. Bene quoad sensum. Alius interpres inc. ibi ἐποίησας habet. Vide supra s. v. ποιέω. Conf. Schol. ad Thucyd. Lib. III. p. 175. 47. Herodot. I. p. 16. 11. (Sed Montf. ex cod. Reg. rectius ὅπερ ἐποίησας ἡμῖν edidisse vided tur. Confer supra s. v. παραπηδάω. K.)

ΠΡΟΠΟΜΠΗ', *præmissio, deductio et comitatus, quo prævia turba in pompis solemnibus anteit ferculis pomparum, comitatus*. 3 Esdr. VIII. 53.

ΠΡΟΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *præcedo, præeo*, etiam simpliciter *eo, incedo*. אוּץ, *festino*. Jos. X. 13. — הָלַךְ, *eo*. e Gen. XXXII. 19. Exod. XIV. 19. XXXIII. 1. ubi est i. q. simplex πορεύομαι, cum quo h. l. in codd. permutatur. — יָלַךְ, idem. Exod. XXXII. 1. 33. Deuter. XI. 7. ubi voce προπορεύομαι usus est, quia ibi sermo est de patre filios suos ducente, et inter eundem cum ipsis confabulante. — נִבְדַּל Niph. *separo me*. Nehem. X. 28. — נָסַע, *proficiscor*. Num. X. 33. — עָבַר, *trans-* f *eo*. Genes. XXXII. 16. 21. Exod. XVII. 5. et alibi. — לִפְנֵי, *coram facie*. Genes. XXXII. 17. Proverb. XVI. 4. Inc. Proverb. XV. 33. — קָרַב, *appropinquo*. Exod. XL. 29. Jos. X. 24. 1 Macc. IX. 11.

*ΠΡΟ'ΠΟΣΙΣ, *potio omnium prima et ante cibum hausta*, item *propinatio*. Esth. VII. 1. sec. Vet. Alt. ὡς δὲ προῆγεν ἡ πρόποσις.

ΠΡΟΠΡΑ'ΤΤΩ, *antefacio, prius* g *ago*. 3 Esdr. I. 33. τὰ προπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, *prius ab eo gesta*: Hebr. דִּבְרֵי הָרִאשֹׁנִים, 2 Par. XXXV. 26. 3 Macc. VI. 27. τὰ προπεπραγμένα παραιτησάμενοι, excusantes ea, *quæ hactenus facta erant*. Adde Æschyl. Choëph. v. 834. Lucian. Judic. Vocal. p. 28. A. Dion. Cass. p. 444. 22. Reim.

ΠΡΟΠΤΥ'Ω, *ante me spuo*, vel *antrorsum me inflecto instar spuentis*. 2 Macc. VI. 20. προπτύσας. Vulg. *intuens autem*. Ex sententia Grotii legit προπτεύσας. Sed hanc vocem ignorant Lexica Græca.

ΠΡΟ'ΠΤΩΣΙΣ, *procidentia, prostratio*. 2 Maccab. III. 21. παμμιγῆ πρόπτωσιν, prostrationem (sc. in genua. Alii: *concursum*.) hominum i omnis sexus, ætatis et conditionis. Ib. XIII. 12.

ΠΡΟΠΥ'ΛΑΙΟΝ, *vestibulum*. אוּלָם *vestibulum*. Symm. Ezech. VIII. 16. Joël. II. 17. — אֵלָם, *vestibulum*. Al. Ezech. XL. 15. — שַׁעַר, *porta*. Al. Ezech. XL. 12. προπυλαίου. Hesych. προπύλαιοι, πρόθυρα.

ΠΡΟ'ΠΥΛΟΝ, idem. אוּלָם, idem. Symm. Ezech. VIII. 16. et XL. 7. k 1 Sam. VI. 3. et 1 Reg. VII. 6. — *אוּלָם, *robur eorum*. Symm. Ps. LXXII. 4. τὰ πρόπυλα αὐτῶν. Legit אוּלָמָם, ab אוּלָם, *vestibulum, por-*

ticus. — מִפְתָּן, *limen*. Soph. I. 10. — סַף, idem. Amos IX. 1. — פֶּתַח, *janua*. Jerem. XIX. 2.

ΠΡΟ'Σ, *ad, apud, supra, adversus, contra, sub.* אֶל. Ies. XXXIII. 6. λαλεῖν πρὸς κύριον πλάνησιν, loqui *adversus* Dominum errorem. — בְּאָזְנֵי, *in auribus*. Ies. XXXVII. 29. — *אַף, *etiam*. Cant. I. 16. sec. Compl. πρὸς κλίνην. Legendum arbitror, ὡς κλίνη ἡμῶν σύσκιος, ut fortasse אַךְ legerint. Vide infra s. v. ὡς. — אֵצֶל, *apud*. 2 Par. XXVIII. 15. Ies. XIX. 19. Jerem. XLI. 17. — אֵת. Jerem. XXXVIII. 5. — ב præfixum. Num. XXI. 5. πρὸς τὸν Θεὸν, *adversus* Deum. — דֶּרֶךְ, *via*. Ezech. XL. 21. 25. XLII. 1. 11. 12. 15. — בְּיַד, *in manu*. 1 Reg. XVI. 12. Ies. XX. 2. — עַל יְדֵי, *ad manus*. 2 Paral. XXIX. 27. — ל præfix. Jer. XXIII. 28. τί τὸ ἄχυρον πρὸς τὸν σῖτον; *quid palea ad triticum?* seu: *cum tritico commune habet?* — מ præfix. Gen. XXVIII. 11. ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων (sc. τινὰ) καὶ ἔθηκεν πρὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, sumebat e lapidibus loci aliquem, et ponebat *ad* caput suum. Similiter Aristophanes in Pluto v. 543. ἀντὶ προσκεφαλαίου λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ. — *מוּל, *e regione*. Exod. XVIII. 19. — אֶל מוּל, *e regione*. Jos. IX. 1. πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, *ad* Antilibanum. — נֶגֶב, *auster*. Ex. XXXVI. 20. — נֶגְבָּה, *versus austrum*. Ex. XXVI. 18. — לְנֶגֶד, *ex adverso*. Prov. XXI. 30. οὐκ ἔστι βουλὴ πρὸς τὸν ἀσεβῆ, non est consilium *adversus* impium. Vide ad h. l. Jaegerum. — *עִם, *cum*. Hos. IV. 1. עם h. l. est *contra*, nam de lite sermo est. — לְעֻמַּת, *e regione*. Neh. XII. 24. — לְעֵת, *in tempore*. Gen. VIII. 11. τὸ πρὸς ἑσπέραν, *ad* vesperam. Gen. XXIV. 11. τὸ πρὸς ὀψὲ, *ad* vesperam, sero. Vide et 2 Sam. XI. 2. — עַל. Gen. XXXI. 50. πρὸς ταῖς θυγατράσι, super filias. Exod. I. 15. καὶ ὦσι πρὸς τῷ τίκτειν, et *prope* partum erunt. Similiter Vulg. *et partus tempus advenerit*. Confer 2 Macc. XII. 20. — פְּאַת constr. *angulus*. Ex. XXVII. 13. XXXVI. 22. Ezech. XLV. 7. et alibi. — לִפְנֵי, *coram facie*. Levit. XVIII. 23. γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράποον, mulier non stabit *adversus* omne animal quadrupes. 2 Par. XX. 12. τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο, ut resistamus magnæ huic multitudini. Neh. VI. 19. et alibi. — לִפְנוֹת, *in aspiciendo*. Deuter. XXIII. 11. Jud. XIX. 26. — קִדְמַת constr. *versus orientem*. Ezech. XXXIX. 11. πρὸς τῇ θαλάσσῃ, ad mare. Sic Luc. XIX. 37. πρὸς τῇ καταβάσει, ad descensum. — בְּתוֹךְ, *in medio*. Num. XV. 24. Tob. II. 19. πρὸς αὐτὴν, *propter* illam. Baruch. II. 5. πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν, non obediendo. Sapient. XVI. 28. πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχάνειν σε, *ante* ortum solis te precibus adire oportet. Paulo ante dixerat: δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν σου, oportet prævenire solem gratiarum actione. 3 Macc. V. 1. ὁ πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελείᾳ, qui curam habet elephantum, ἐλεφαντάρχης. Ibid. v. 14. ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσι τεταγμένος. Sic Polyb. XV. 27. 16. πρὸς τοῖς γράμμασιν τεταγμένος, qui est ab epistolis. 1 Macc. VII. 6. accusarunt πρὸς τὸν βασιλέα, *apud* regem: coll. 2 Macc. X. 13. Sirac. XXIV. 19. *relate ad, comparate*, μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός. 3 Esdr. IX. 95. πρὸς σὲ τὸ πρᾶγμα, *tua est hæc res, res posita est in te*, Hebr. עַל Esdr. X. 4. 2 Macc. IV. 28. πρὸς τοῦτόν ἐστι,

a *huic competit, hujus est negotium,* coll. Polyb. VI. 13. 7. 3 Esdr. VIII. 85. τὰ πρὸς αὐτοὺς, *ea quæ possident, bona illorum,* Hebr. טוּב Esdr. IX. 12. Sir. XXIX. 25. πρὸς ἐπὶ τούτοις, *insuper* præterea.

ΕἸΜΊ ΠΡΌΣ ΤΙΝΌΣ, *propensus sum alicui, amo aliquem, faveo alicui.* אַתָּה לוֹ, *tu ei.* Gen. XXIII. 13. ἐπειδὰν πρὸς ἐμοῦ εἶ, *si mihi pro*b *pensus es:* ubi pro לוֹ legisse videntur לִי. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. πρὸς ἐμοῦ εἶ, οἰκεῖός μου (apud Suidam legitur μοι), ἐγγύς μου, φίλος μου, παρ' ἐμοί. — נִלְוָה אֶל Niph. *adjungo me alicui.* Gen. XXIX. 33. ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου, jam nunc *propensus erit* mihi maritus meus. Vulg. *copulabitur.* Conf. L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c cap. 1. qui etiam huc refert Genes. XXXI. 8. ubi tamen Bielius existimat pro πρὸς ἐμοῦ Francof. editionem rectius habere πρὸς ἐμέ.

ὩΣ ΠΡΌΣ, *tanquam ad.* פְּאַת דֶּרֶךְ, *angulus viæ.* Ezech. XLI. 12. — Vide alibi ἄλληλοι, αὐτὸς, ζωὴ, πρωΐ, θεὸς, et χάρις.

ΠΡΟΣΑ΄ΒΒΑΤΟΝ, *dies, qui sabbatum antegreditur.* *שַׁבָּת, *sabbatum.* Ps. XCII. in tit. sec. Vat. et d Alex. τοῦ προσαββάτου. Fortasse τοῦ πρώτου σαββάτου. Vide ad h. l. Intt. Adde Judith. VIII. 6.

ΠΡΟΣΑΓΓΕ΄ΛΛΩ, *annuncio, nuncio, defero, indico.* 2 Macc. III. 6. προσήγγειλε περὶ τῶν χρημάτων, *nuntiavit* de pecuniis. 2 Macc. X. 21. προσαγγελθέντος δὲ τῷ Μακκαβαίῳ, cum vero *nuntiatum esset* Maccabæo.

ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΎΩ, *compello, allo*e *quor, dico, nomino, cognomino.* דָּרַשׁ, *quæro.* Deut. XXIII. 6. οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς, non *dices* illis pacifica, h. e. non salutabis illos. Conf. Luc. X. 5. Sap. XIV. 22. τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσαγορεύουσι, tanta mala pacem *appellant.* Vide et 2 Macc. I. 36. Hesych. προσαγορεύουσι, καλοῦσι. 1 Macc. XIV. 40. προσαγορεύονται οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ Ῥωμαίων φίλοι, *vocantur* Judæi a Romanis f amici. 2 Macc. IV. 7. et X. 9. Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς, Antiochi *cognominati* Epiphanis. Vide et 2 Macc. XIV. 37. et conf. Hebr. V. 10.

ΠΡΟΣΑ΄ΓΩ, *adduco, offero,* item, subintellecto ἐμαυτὸν, *accedo.* אָסַף, *congrego.* Al. Jud. III. 13. προσήγαγε. — אָרַב, *insidior.* Proverb. XXIV. 15. μὴ προσαγάγῃς. Legerunt vel תַּעֲבֵר vel תִּקְרַב, quod g propius ad impressam lectionem accedit. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Exod. XIX. 4. Levit. IV. 4. 14. Num. VI. 12. προσάξει ἀμνὸν, *offeret* agnum. — *הַגִּיעַ Chald. *pertingo, appropinquo.* Dan. VIII. 7. sec. cod. Chis. προσάγοντα, *impetum facientem.* Hesych. προσάγει, προσέρχεται. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *re*h *verti facio.* Proverb. XIX. 24. Ita quoque Inc. Int. Libere verterunt. Vulgat. *applicat.* — לָקַח, *accipio.* Gen. XLVIII. 9. προσάγαγέ μοι αὐτούς. Scil. לָקַח seq. אֶל notat *propius ad aliquem adducere.* — *נְגַע, *tango.* Dan. X. 10. sec. Chis. χεῖρα προσήγαγέ μοι, manu me *tetigit.* Libere verterunt. — הִגִּישׁ : נָגַשׁ. Kal et Hiph. *appropinquo, appropin*i *quare facio.* Gen. XXVII. 25. προσάγαγέ μοι, *affer mihi.* Jos. III. 9. προσαγάγετε (sc. ἑαυτοὺς) ὧδε, *accedite* huc. Vide et 1 Sam. IX. 18. XXX. 21. 1 Reg. XVIII. 21. (προσήγαγεν, ubi Compl. προσῆλθεν) 30. Jerem. XLVI. 3. προσαγάγετε (sc. ἑαυτοὺς) εἰς πόλεμον, *accedite* ad prælium. Mal. I. 11. ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται, in omni loco suffitus *offertur.* Mal. II. 12. ἐκ προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ. Legerunt מַגִּישׁ. Adde Symmach. Job. XL. 14. ubi προσάγεσθαι τῇ μαχαίρᾳ notat *accingi*

a gladio. — *נָגַשׂ, exigo: נָגַשׂ, cogo. 1 Sam. XIII. 6. Legerunt cum Schin נָגַשׁ, accessit. Verba sunt: ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτῷ, e quibus partim apparet, προσάγειν h. l. esse *adoriri hostem, impetum hostilem facere,* partim bene LXX ante נָגַשׁ inseruisse particulam negandi לֹא. Inc. pro μὴ προσάγειν habet ἀναχωρεῖν. Vulgatus transtu-b lit: *afflictus enim erat populus.* Adde 1 Sam. XXX. 21. — סָבַב, *circumeo.* 1 Sam. XXII. 17. — סָגַר, *claudo.* Al. Gen. XIX. 6. προσάξειν. Cf. vocem προσάγω. — עָבַר, *transeo.* Jos. IV. 5. Ezech. XXXVII. 2. — סוּר, *recedo.* Exod. III. 4. סוּר non solum h. l. sed etiam v. 3. *accedere, appropinquare* notat, h. e. προσάγειν h. l. est i. q. προσέρχεσθαι. Hes. c προσάγει, προσέρχεται. — הִקְרִיב : קָרַב, Kal et Hiph. *appropinquo, appropinquare facio.* Lev. VI. 38. ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώπου, sacerdos *offerens* holocaustum hominis. Levit. X. 19. προσαγηόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, *obtulerunt* sacrificia pro peccatis. Hesych. προσαγηόχασι, προσήγαγον. Ita etiam in Glossis in Octat. et in Lex. Cyrilli MS. Brem., d nisi quod vitiose in illis scribatur προσαγιόχασι, et in hoc προσαγειόχασιν, et in hoc præterea addatur προσήνεγκαν. 1 Reg. XX. 29. προσήγαγεν ὁ πόλεμος, *accedebat prœlium,* aut: *prœlium est commissum.* Προσάγειν dativo personæ junctum interdum in sensu venereo adhibetur, ut notet *rem habere, matrimonium inire.* Tob. IV. 16. ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν e καὶ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. In vers. Hebr. ed. P. Fagii vertitur: *nisi ei viro, cui nuptum datur.* Hesychius: προσαγόμενον, ἀγαπήσαντα. Conf. Coran Sur. IV. 19. et sub v. εἰσέρχομαι, εἰσπορεύομαι ac προσπορεύομαι.

ΠΡΟΣΑΙΤΕ´Ω, *mendico, stipem peto.* לֹא שָׂבַע לָחֶם, *non satior cibo.* Job. XXVII. 14. προσαιτήσουσιν, *mendicabunt.* Effectum pro causa f posuerunt.

ΠΡΟΣΑΝΑΒΑΙ´ΝΩ, *ascendo.* עָלָה. Exod. XIX. 23. Jos. XI. 17. et alibi sæpius. Dio Cass. p. 214. 58. Reim.

ΠΡΟΣΑΝΑ´ΒΑΣΙΣ, *ascensus, ascensio.* מַעֲלֶה, idem. Jos. XV. 3. Eustath. Od. Γ, p. 365. 45.

ΠΡΟΣΑΝΑΛΕ´ΓΟΜΑΙ, *insuper recito, narro, commemoro.* 2 Macc. g VIII. 19.

ΠΡΟΣΑΝΑΠΑΥ´ΟΜΑΙ, *requiesco, acquiesco.* Sap. VIII. 16. Activum προσαναπαύω, quod notat *requiescere facere, requiem dare, reficere,* legitur apud Polyb. IV. 73. 3.

ΠΡΟΣΑΝΑΠΛΗΡΟ´Ω, *suppleo.* Sap. XIX. 4. ἵνα τὴν λείπουσαν προσαναπληρώσωσι κόλασιν, ut reliquam *suppleant* pœnam. Verbo utitur e- h tiam Apostolus 2 Cor. IX. 12. XI. 9. Diod. Sic. V. 71.

ΠΡΟΣΑΝΑΤΡΕ´ΠΩ, *insuper everto,* vel simpliciter *everto, subverto.* Sir. XIII. 27.

ΠΡΟΣΑΝΑΦΕ´ΡΩ, *offero, refero.* Tob. XII. 16. οἱ προσαναφέρουσι (sc. τῷ Θεῷ) τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων. Judith. XI. 17.

ΠΡΟΣΑΝΟΙΚΟΔΟΜΕ´Ω, *reædifi-* i *cando adstruo, restaurando ædificatis addo.* Sir. III. 13. ἀντὶ ἁμαρτιῶν προσανοικοδομηθήσεταί σοι, loco peccatorum *insuper adstruetur* tibi. Conf. Drusium ad h. l. Ita Bielius ad h. l. Sed προσανοικοδομεῖσθαι h. l. eleganter dicitur, *quod alicui imputatur,* et quidem speciatim *ad remissionem peccatorum,* coll. v. 17. et Mal. III. 15. Ita explicarunt Sy- k rus et Arabs. Nonnulli emphasin quærunt, ut præpositio ἀνὰ notet *analogiam justitiæ et mercedis,* hoc sensu: ex justa quadam retributione et compensatione fiet tibi reædificatio et restauratio jacturæ per peccatum factæ.

*ΠΡΟΣΑΞΙΟ´Ω, *insuper rogo,*

a assidue rogo. 3 Macc. VII. 10. τὸν βασιλέα προσηξίωσαν. K.

*ΠΡΟΣΑΠΕΙΛΕ'Ω, insuper minitor, minas addo. Sirac. XIII. 3. προσαπειληθήσεται sec. ed. Compl.

ΠΡΟΣΑΠΟΘΝΗ'ΣΚΩ, insuper vel etiam morior. מוּת גַם. Exod. XXI. 29.

ΠΡΟΣΑΠΟ'ΛΛΥΜΙ, præterea vel simul perdo. 2 Macc. XIII. 4. Sed b ibi est i. q. simplex ἀπόλλυμι, nam Menelaus solus ibi dicitur interfectus.

ΠΡΟΣΑΠΟΣΤΕ'ΛΛΩ, ablego, emitto. 2 Macc. XI. 14. Vide Thom. Mag. in v. ἐφιέμενος.

ΠΡΟΣΑΠΩΘΕ'Ω, depello, repello, proprie insuper s. amplius expello. Sirac. XIII. 23. προσαπωθεῖται ὑπὸ φίλων, abjicitur aut negligitur a c pristinis simulatis amicis suis.

*ΠΡΟΣΑΡΤΙ'ΩΣ, integre, cohærenter. Ita vulgo vertitur. Sed 3 Macc. I. 16. ubi legitur αἱ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμέναι, videtur nuper, admodum notare, ut sit i. q. simplex ἀρτίως, ac sensus sit: virgines modo vestem nuptialem indutæ.

*ΠΡΟΣΒΑΙ'ΝΩ, i. q. ἀναβαίνω, adscendo, proficiscor, et inprimis d de itineribus ad loca altiora dicitur. Legitur 3 Esdr. VIII. 1. προσέβη Ἔσδρας. Josephus in eadem re enarranda utitur verbo ἀναβῆναι, A. J. Lib. XI. c. 5. p. 560. ed. Hav. De montibus dicitur Judith. IV. 7. et cap. VII. 10. προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων. Hesychius: προσβαίνει, ἐγγίζει.

ΠΡΟΣΒΑ'ΛΛΩ, sc. ἐμαυτὸν, impe- e tum facio, irruo, aggredior, congredior, confligo, oppugno. אַגִּיחַ Chald. Aph. a גּוּחַ, erumpo. Dan. VII. 2. ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλον εἰς τὴν θάλασσαν, venti cœli impetum faciebant in mare. — פָּרַק, expolio. Al. Jerem. XLVI. 4. προσβάλετε τὰ δόρατα, applicate lanceas. 2 Macc. X. 28. προσέβαλον ἑκάτεροι, manus conserere cœperunt utrique. 2 Macc. X. 35. προσβαλόντες τῷ τείχει, impe- f tum facientes in murum. Vide et 2 Macc. XII. 10. et conf. Ælian. V. H. Lib. III. c. 14. 2 Macc. XIII. 22. προσέβαλε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, congrediebatur cum Juda. Hesychius: προσβάλλοντε, πρὸς τὰ ἄλλων (Sopingius bene legit ἀλλήλων) ἔβαλον τῆς ἀθλήσεως. Confer προσβολή. 4 Macc. III. 7. ubi cum πολεμεῖν in codd. permutatur. g

ΠΡΟ'ΣΒΑΣΙΣ, ascensio, impetus, etiam accessus, a προσβαίνω, quod non tam ascendere, quam accedere notat, ut in illo Xenophontis loco (Apol. Socr. 23.) χωρίον, ἔνθα οὐ πρόσβατον θανάτῳ, regio, ad quam mors pervenire non potest. Hesych. προσβαίνει, ἐγγίζει. מַעֲלֶה, ascensio. Jos. XV. 7. 2 Macc. IV. 13. πρόσβασις Ἑλληνισμοῦ, accessio seu accom- h modatio Judæorum ad ritus Græcorum, seu Hellenismi studium. Vide supra s. πρόβασις. Legitur etiam Judith. IV. 7. 3 Maccab. I. 26. πρόσβασιν ἐποιεῖτο, irruendi (nempe in templum Hierosolymitanum) periculum fecit. Præterea legitur quoque apud Æschyl. Eumen. 117. et Schol. Herodot. III. p. 203. 7.

ΠΡΟΣΒΑΣΚΑ'ΝΙΟΝ, terricula- i mentum. Cant. Tr. Puer. v. 99. ad quem locum Grotius de hac voce ita: Dici solere προσβασκάνιον, non προβασκάνιον, docet nos Phrynichus: qui tamen eam ipsam vocem ut minus puram rejicit, vultque dici βασκάνιον. Vocabantur autem sic formæ quædam ridiculæ valere creditæ ad avertendum fascinum, ἐπὶ φθόνου ἀνατροπῇ, ut Pollux loquitur, produ- k cens Aristophanis ea de re locum. Rectius scribi προβασκάνιον, docet Pauw. Not. ad Phrynichum p. 31. Conf. προβασκάνιον supra.

ΠΡΟΣΒΙΒΑ'ΖΩ, admoveo, impello, incito, adduco, verbis videlicet, instruo. הוֹרָה Hiph. a יָרָה, doceo. Exod. XXXV. 31. ubi tamen alii pro προσβιβάσαι habent προβιβάσαι, fortasse rectius. — *שָׁנַן Pih. ex-

acuo. Deut. VI. 7. προσβιβάσεις sec. cod. 44. Holm. ubi reliqui libri προβιβάσεις habent.

*ΠΡΟΣΒΛΕ´ΠΩ, *contueor, intueor, aspicio,* i. q. ἐπιβλέπω. הִבִּיט Hiph. a נָבַט, idem. Symmachus Psalm. LXXXIII. 10. Idem Jon. II. 5. Suidas: προσβλέπω, δοτικῇ. Οὐδὲ προσβλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῇ.

ΠΡΟ´ΣΒΛΗΤΟΣ, *glutinatus, productus.* מְרֻקָּע part. Pyh. *ductum, extensum.* Jer. X. 9. ἀργύριον προσβλητὸν, *argentum ductum.* Hesych. προσβλητὸν, κολλητόν.

ΠΡΟΣΒΟΛΗ´, *admotio, impetus, prœlium, congressio militaris, pugna.* 2 Macc. V. 3. προσβολὰς γινομένας, vel *prœlia facta, pugnæ commissæ,* vel *coitiones factæ,* et *congressiones militares.* Lex. Cyrilli MS. Brem. προσβολὰς, ὁρμὰς, παρατάξεις. Vide et 2 Macc. XV. 19.

ΠΡΟΣΒΟ´ΛΩΣΙΣ, *exacutio, lima,* quod per eam sit προσβολὴ *ad res limandas.* Is actus προσβολοῦν dicitur. Kirchero interprete, *vis, impetus.* פְּצִירָה. Inc. (sine dubio Aquila) 1 Sam. XIII. 21. ἐγένετο ἡ προσβόλωσις στομάτων (sic enim legendum videtur pro στόματα. Certe intellegatur στόματα ἔχουσα, h. e. *habens ora* seu *acies.*) τοῖς ἀρότροις, fiebat exacutio acierum aratris. Προσβολὴ alias apud Dionem Cassium, ut in Lexicis observatur, pro *cuspide* et *gladii mucrone* usurpatur.

ΠΡΟΣΓΕΛΑ´Ω, *arrideo.* שָׂחַק, *rideo, arrideo.* Symm. Job. XXIX. 24. προσγέλων, ubi προσγελᾷν notat *benigno ac sereno vultu aliquem aspicere.* Confer ibi parallelismum sententiarum. Vide et 3 Esdr. IV. 31. Sirac. XIII. 8. 15.

ΠΡΟΣΓΙ´ΝΟΜΑΙ, *adsum, adjungo me, associo me alicui.* גּוּר, *peregrinor.* Lev. XVIII. 26. XX. 2. Num. XV. 12. — *חָבַר, *associo, conjungo me.* Symm. Job. XVI. 4. Vide et 1 Macc. III. 42. ubi pro προσγενήθησαν, quod habent Alex. Ald. et Compl., solus Vat. codex habet προσετέθησαν.

*ΠΡΟΣΓΡΑ´ΦΩ, *insuper scribo, scriptis addo,* etiam *adscribo,* h. e. *attribuo.* Dan. III. 3. οἱ προσγεγραμμένοι sec. cod. Chis. h. e. *literis arcessiti* s. *acciti,* si nempe lectio sana est. Sed Scharfenbergius ac Michaëlis ibi legere malunt προγεγραμμένοι, (*antea commemorati, quorum antea mentio facta est*) quibus etiam accessit Segaarius, qui notat, idem vitium in cod. Alex. Lib. III. Esdr. c. VI. 31. reperiri. Photius Lex. προσγράφει, προσκρίνει. Idem legitur quoque apud Hesychium ac Suidam.

ΠΡΟΣΔΕΙ´ΚΝΥΜΙ, *insuper ostendo et monstro, commonstro.* Cant. Tr. Puer. 12. πνεύματι ταπεινώσεως προσδειχθείημεν. Ita Bielius. Sed in omnibus codd. ac libris editis legitur ibi προσδεχθείημεν.

ΠΡΟ´ΣΔΕΚΤΟΣ, *acceptus, gratus.* רָצוֹן, *beneplacitum.* Prov. XI. 20. XVI. 16. Utrobique pro abstracto posuerunt concretum. Vide et Sap. IX. 12.

ΠΡΟΣΔΕ´ΟΜΑΙ, *indigeo.* חָסֵר verbal. *indigus, egenus.* Prov. XII. 9. Inc. 1 Sam. XXI. 15. Vide et Sir. IV. 3. XI. 13. XIII. 5. sec. ed. Complut. et quæ ad Act. XVII. 25. ex Philone et aliis notat Alberti in Museo Brem. Vol. I. p. 115. Suidas: προσδεῖσθαι καὶ ἐνδεῖσθαι διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ δηλοῖ ὀλίγων τινῶν χρῆσιν, τὸ δὲ παντελῆ ἀπορίαν τοῦ ὅλου δηλοῖ.

ΠΡΟΣΔΕ´ΧΟΜΑΙ, *accipio, accepto, recipio, tolero, fero,* it. *exspecto.* הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino.* Ps. LIV. 8. προσεδεχόμην τὸν σώζοντά με, *exspectabam* illum, qui liberaret me. Legerunt אוֹחִילָה, nam יָחַל in Hiph. est *exspectare.* Non enim placet conjectura eorum, qui statuunt, προσεδεχόμην factum h. l. esse ex προσέσχον. — *הִתְמַהְמַהּ, *cuncta-*

tus sum, Hithp. a מָהָה. 2 Sam. XV. 28. sec. Compl. ac Theodoretum. Liberius verterunt. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio,* h. e. *parco.* Symm. Amos I. 3. προσδέξομαι. — חָפֵץ, *delector.* Symm. Ps. L. 21. προσδέξῃ. — חָרַד, *tremo.* Ex. XXXII. 10. προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν, *exspectantes* interitum illorum. Cappello in Notis Critt. ad h. l. legisse videntur חִלְּלוּ, nam חָלַל in Hiph. significat *exspectare.* Sed non opus est hac conjectura, quia חָרַד h. l. *metuere, sollicitum esse* notat, quam notionem etiam vox προσδέχεσθαι admittit. Suidas: προσδεχόμενοι, προσδοκῶντες. Idem in v. προσδοκία quædam habet, unde lucem versio τῶν ό Ezech. l. c. accipit. En illa: καὶ ὁ φοβούμενος προσδοκᾷ, ἀλλ' οὐ προσδοκᾷ ἀγαθὰ, κακῶν γὰρ προσδοκία ἐστὶν ὁ φόβος. Confer Luc. XXI. 26. et ad h. l. Elsnerum p. 275. et Wolfium p. 749. — כִּנָּה Pih. *cognomino.* Ies. XLV. 4. προσδέξομαί σε, *recipiam* te. Verba Hebr. Dathius bene transtulit: *tibi providebo.* — לָקַח. Exod. XXII. 11. οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, ita *accipiet* Dominus illum. Ps. VI. 9. κύριος τὴν προσευχήν μου προσεδέξατο, Dominus preces meas *acceptavit.* — נָשָׂא, *fero.* Genes. XXXII. 20. ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου, fortasse enim *feret vultum meum:* ubi Schol. ἐάν πως ἐντραπῇ; *an personæ meæ reverentia ducatur?* Ex. X. 17. προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι νῦν, *tolerate* igitur peccatum meum adhuc nunc. — *סְבַר Chald. *cogito, existimo.* Inc. Dan. VII. 25. Tribuit huic voci notionem *exspectandi,* quam שָׂבַר habet. Vide quoque infra s. v. προσδοκάω. — עֲתָרִים plur. *supplices.* Soph. III. 11. Cappello in Nott. Critt. p. 124. et in Critica S. Lib. IV. c. 18. §. 6. pag. 751. et 758. pro προσδέξομαι legendum videtur προσεύξομαι, quia עָתַר significat *precari.* Sed post vocem προσδέξομαι, quam LXX h. l. sensus causa de suo addiderunt, exciderunt verba: τοὺς ἱκετεύοντάς με, quæ in Cod. B. et apud Eusebium Lib. II. Demonstr. Evang. p. 51. recte addita leguntur. Fortasse quoque legerunt עתד cum ד Daleth, *promtus, paratus fuit, adfuit, præsto fuit.* — לִפְנֵי, *coram facie.* Ies. LV. 12. προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, *recipientes* vos in gaudio. — קִבֵּל Pih. 1 Par. XII. 18. προσεδέξατο αὐτοὺς Δαβὶδ, *recipiebat* illos David. Esth. IX. 27. προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς, *recipiebant* in se Judæi. Ibid. v. 23. — קִוָּה Pih. Symmach. Job. XXX. 26. προσεδεχόμην. — רָצָה, *beneplacitum habeo.* Lev. XXVI. 43. προσδέξονται τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας, *acceptabunt* peccata sua, h. e. pœnas peccatorum suorum *patienter ferent.* Ezech. XX. 41. ἐν ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, in odore bonæ fragrantiæ *acceptabo* vos. Vide et Ez. XX. 40. XLIII. 27. et confer Luc. XV. 2. Amos V. 22. θυσίας ὑμῶν οὐ προσδέξομαι, sacrificia vestra non acceptabo, vel: non *accepta* mihi *erunt* sacrificia vestra. Mal. I. 10. θυσίαν ὑμῶν οὐ προσδέξομαι, sacrificium non acceptabo, vel: non *acceptum mihi erit* e manibus vestris. Confer Sap. III. 6. 2 Maccab. I. 26. — שָׁבַר, *frango.* Ps. CIII. 12. προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν. Vulg. *exspectabunt onagri in siti sua.* Psalterium Vetus et Augustinus ad h. l. reddunt: *Suscipient onagri in sitim suam.* Eamque versionem præfert Colomesius in Opusc. Sacr. p. 643., alteram vero Bielius. Cappello in Critica S. p. 546. pro προσδέξονται legendum videtur προσδοκήσονται, uti quoque judicavit Dathius in notis ad Psalterium Syriacum p. 232. Sed προσδέχεσθαι haud raro

a est i. q. προσδοκᾷν. Conf. Lex. N. T. s. h. v. n. 4. Equidem statuo, eos legisse יְשַׂבֵּרךְ, nempe Sin loco Schin. שִׁבֵּר in Pih. exspectare notat. — *שִׂבֵּר Pih. Ruth. I. 12. Job. II. 9. προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου, expectans spem salutis meæ. In textu Hebr. nihil pro his legitur. Ies. XXVIII. v. 10. θλῖψιν ἐπὶ θλίψει προσδέχου (aliter in b textu Hebr.), ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι, afflictionem super afflictionem exspecta, spem in spe. Eadem phrasi utitur Eurip. Alcest. v. 129. νῦν δὲ τίνα βίου ἐλπίδα προσδέχομαι; et Apostolus Act. XXIV. 15. et Tit. II. 13. Et ἐλπίδα προσμινέτω, spem exspectet, dixit Theognis v. 1146. Confer et quæ ex 2 Maccab. VII. 14. notata sunt in προσδοκάω, ac Wolfium ad c Tit. l. c. pag. 564. Sap. XIV. 29. ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται, h. e. lædendos se non timent. Sic quoque sperare apud Virgilium, v. c. Æn. IV. 419. ubi dolorem sperare occurrit.

ΟΥ' ΜΗ' ΔΥ'ΝΑΜΑΙ ΠΡΟΣΔΕ'ΞΑΣΘΑΙ, non possum acceptare. זִהֵם Pih. fastidio. Job. XXXIII. 20.

d *ΠΡΟΣΔΕ'Ω, alligo, adstringo. Sir. XVIII. 32. μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, μήδὲ προσδεθῇς συμβολῇ αὐτῆς, ne de multis gaudeas deliciis, neque alligeris eorum consortio. Vide Polyb. X. 34. 8. Lucian. Asin. T. II. pag. 606. ed. Reitz. et Stephanus in Thesauro, ubi laudat formulam προσδεδεμένοι τρυφῇ, deliciis adstricti, h. e. iis prorsus dediti. e Compl. habet h. l. προσδεηθῇς συμβολῆς, quam lectionem quoque secuti sunt Syrus et Arabs.

ΠΡΟΣΔΙ'ΔΩΜΙ, insuper do, addo, participo, impertior. נָתַן, do. Gen. XXIX. 32. Adde Inc. et LXX Ez. XVI. 33.

ΠΡΟΣΔΟΚΑ'Ω, exspecto. יִחֵל Pih. Al. Psalm. CXXIX. 5. — *סְבַר Chald. cogito, existimo. Inc. Dan. VII. 25. qui non tribuit huic voci f notionem exspectandi, quam habet שִׂבֵּר in Piel, sed προσδοκᾷν est h. l. potius opinari, putare, existimare. Confer Abreschium ad Xenoph. Ephes. Lib. V. cap. 2. Semlero hæc versio orta esse videtur ex ὑπονοήσει, quod Theodotion habet, quod alii confuderint cum ὑπομένει, atque inde προσδοκήσει et προσδέξεται alii fecerint. — עָרַף, stillo. Deut. XXXII. 2. Sc. pluvia, quæ admo- g dum rara est in Oriente, cupide exspectari solet. Ex Rosenmülleri sententia LXX προσδοκάσθω transtulerunt, quasi esset verbale ab עֹרֶף, cervix, avide, pr. protensa cervice exspectet. — קִוָּה Pih. Thren. II. 16. Symm. Job. III. 9. προσδοκηθείη φῶς, καὶ μὴ εἴη. Vide Kreyssigii Obss. Critt. in Græcos Jobi Intt. p. 9. Aqu. Symm. Theod. Psalm. CXVIII. 95. ubi sensu malo usur- h patur, ut sit observare, insidiari. Symm. Ies. LIX. 9. ubi pro προσδοκήσωμεν scribendum προσειδοκήσαμεν. Vide ad h. l. Montfauconium. — שָׁבַר, frango. Psalm. LXVIII. 24. Legerunt שִׂבְּרָה per Sin, ut jam observavit Cappellus. Verba Græca sunt ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχή μου. Vulg. improperium exspectavit cor meum, h. e. exspecto non liberationem, sed nova subinde probra et miserias metuo. In notione metuendi i προσδοκᾷν legitur quoque apud Menandrum Fragm. p. 2. v. 5. αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ, nam simul metuit, a se quippiam postulatum iri. Vide quoque s. προσδέχομαι. — שִׂבֵּר Pih. Ps. CIII. 28. CXVIII. 165. 2 Maccab. VII. 14. τὰς ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσδοκᾷν ἐλπίδας, a Deo exspectare spem. Vide quæ modo ante notata sunt in προσδέχομαι.

ΠΡΟΣΔΟΚΙ'Α, exspectatio in utramque partem, adeoque non solum spes, sed etiam metus. *נִגְוֹרָה, for-

a *titudo*. Symm. Ps. LXXXIX. 10. παρὰ προσδοκίαν, præter *exspectationem*. Sensum expressit. Nam in textu Hebr. legitur: si aliquis prospera valetudine utitur, si vires corporis maxime præstant. — יְקָהָה, *aggregatio*, item *obedientia*. Genes. XLIX. 10. προσδοκία ἐθνῶν. Videntur legisse תִּקְוָה, et illud accepisse pro תִּקְוָה. — שֶׂבֶר. Ps. CXVIII. 115.
b — *תוֹחֶלֶת. Symm. Job. XIV. 19. Ps. LXX. 5. Theod. Prov. X. 28. 2 Macc. III. 21. τὴν τοῦ μεγάλως ἀγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδοκίαν, *anxietatem* pontificis summo metu repleti. Suidas: διαφέρει προσδοκία ἐλπίδος, ἐλπὶς μὲν γάρ ἐστι προσδοκία ἀγαθῶν· καὶ ὁ φοβούμενος προσδοκᾷ, ἀλλ' οὐ προσδοκᾷ ἀγαθά. κακῶν γὰρ προσδοκία ἐστὶν ὁ φόβος, ἀγαθῶν δὲ ἡ ἐλπίς.
c Adde Thom. Mag. pag. 747. ed. Bernard. Adde Sir. XL. 3. ubi ἐπίνοια προσδοκίας est *imaginatio rerum exspectandarum*. Joseph. A. J. XVI. 8. p. 809. ed. Haverc. Polyb. I. 31. 3.

ΠΡΟΣΔΟΚΙ'ΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *exspectationem do*. הִשְׁבִּיר Hiph. *effringo matricem*. Ies. LXVI. 9. Legerunt cum Sin.

d ΠΡΟΣΕΓΓΙ'ΖΩ, *appropinquo*. *נָגַע, *tango, attingo*. Dan. IX. 21. sec. cod. Chis. — נָגַשׁ. Gen. XXXIII. 6. 7. Levit. II. 9. XXI. 21. — *הִגִּישׁ Hiph. *accedere facio*. Aqu. 1 Sam. XXX. 7. ubi duplex versio ei tribuitur. — *פָּנָה, *respicio*. Theod. Mal. II. 13. Scil. פָּנָה, ut omnia verba *videndi*, ad *iter* quandoque transfertur et *viam*. Confer
e Simonis Lex. Hebr. pag. 1298. — קָרַב. Jos. III. 4. 2 Sam. XX. 17. Ezech. XVIII. 6. — *רָקַק, *spuo*. Levit. XV. 8. sec. cod. Alex. προσεγγίσῃ, ubi mihi liberius vertisse videtur auctor hujus versionis. Alii vero malunt, προσεγγίσῃ ortum suum debere τῷ προσσιαλίσῃ vel προσσιαλίσῃ, quod in reliquis libris legitur.

ΠΡΟΣΕΔΡΕΥ'Ω, *assideo, insisto, insto, cum studio quodam instigo*. 1 Maccab. XI. 40. προσήδρευσεν αὐτῷ, *f* *diligenter cum illo agebat, cum studio quodam instigabat*. Hesych. προσεδρεύει, σχολάζει.

*ΠΡΟΣΕΔΡΙ'Α et, ut quoque scribitur: προσεδρεία, *assiduitas, perseverantia in aliquo labore*. 3 Macc. IV. 15. μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρίας. Sic πρόσεδρος propr. eum notat, *qui assidet alicui rei*, v. c. *opificio, literis*, deinde, ut Lat. *assiduus*, *qui semper et indefessa* *g* *opera in aliqua re laborat*. Hesych. προσεδρεύειν, σχολάζειν. Joseph. c. Apion. I. 7. Zonaras Lex. col. 1578. προσεδρεία, ἡ ἐπίμονος καὶ διηνεκὴς ἀσχολία. δίφθογγον.

ΠΡΟΣΕΙ'ΔΩ, *aspicio*. Sap. XVII. 9.

ΟΥ' ΠΡΟΣΕΙ'ΔΩ, *non aspicio*. בָּגַד, *perfide ago*. Job. VI. 15.

ΠΡΟ'ΣΕΙΜΙ, *accedo*. נָגַשׁ, *appropinquo*. 1 Sam. XVII. 16. προσῄει ὁ *h* ἀλλόφυλος, *accesserat* alienigena. Cum dativo notat *adhæreo, adsum, conjunctus sum*. Sir. XIII. 30. sec. Compl. ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος, ᾧ μὴ πρόσεστιν ἁμαρτία, bonæ sunt et honestæ divitiæ, non injusto modo partæ, quibus quasi nihil injustitiæ *admixtum est*. In reliquis ll. simplex ἐστὶν reperitur.

ΠΡΟΣΕΚΚΑΙ'Ω, *accendo*. נֹפַח *Nophah*, nomen urbis. Num. XXI. *i* 30. Hic legerunt נָפַח, *flo*. Præterea legitur apud Dion. Cass. pag. 1015. 57. Reim.

ΠΡΟΣΕΚΧΕ'Ω, *effundo*. זָרַק, *spargo*. Exod. XXIX. 16.

ΠΡΟΣΕ'ΛΕΥΣΙΣ, *accessus*. *בּוֹא. Inc. Ps. CXX. 8. *intrare tuum*. — תוֹצָאוֹת plur. *exitus*. Symm. Prov. IV. 23. ubi Kreyssigius legendum censet προέλευσις, quod vide supra.

*ΠΡΟΣΕΜΒΡΙΜΑ΄ΟΜΑΙ, *amplius fremo, interminor*. Sirac. XIII. 4.

ΠΡΟΣΕΜΠΡΗ΄ΘΩ, *aduro, accendo*. נֶאֱכַל Niph. *edor, consumor*. Ex. XXII. 6. Hesych. προσεμπρῆσαι, καῦσαι.

*ΠΡΟΣΕΜΠΥΡΙ΄ΖΩ, *aduro, accendo*. נֶאֱכַל Niph. *edor, consumor*. Exod. XXII. 6. προσεμπυρίσῃ sec. cod. 136. Holm.

ΠΡΟΣΕΞΑΠΟΣΤΕ΄ΛΛΩ, *simul emitto, amando*. 2 Macc. XII. 21. ubi legendum videtur προεξαποστέλλω. Vid. Baduellus.

ΠΡΟΣΕΞΗΓΕ΄ΟΜΑΙ, *simul enarro, præterea narrando adjicio*. 2 Macc. XV. 11. προσεξηγησάμενος ὄνειρον, cum insuper exposuisset somnium.

*ΠΡΟΣΕΠΑΠΑΤΑ΄Ω, *insuper decipio*, item *clam subduco* s. *removeo, eripio*. Vox hæc, quæ desideratur in Thesauro Bieliano, legitur Job. XXXVI. 16. ubi LXX sec. ed. Rom. Hebr. וְאַף הֲסִיתְךָ, *et etiamsi decepit* seu *removit te*, transtulerunt: καὶ προσεπηπάτησέ σε. Sed sine dubio legendum est: καὶ προσέτι ἠπάτησέ σε, ut Hebræus sec. Schol. habet, aut πρὸς ἐπὶ ἠπάτησεν sec. Ald. et Compl., ut lectio vulgata orta sit ex continua scribendi ratione. Similis vox tamen esset προσεπαπειλέω, προσεπεισφέρω.

*ΠΡΟΣΕΠΙΚΑΤΑΤΕΙ΄ΝΩ, *intendo, augeo*. 4 Macc. IX. 19. τὸν τροχὸν προσεπικατατείνοντες, *rota impensius acta*.

ΠΡΟΣΕΠΙΤΙΜΑ΄Ω, *amplius increpo*, vel simpliciter *increpo*. Sirac. XIII. 25.

ΠΡΟΣΕ΄ΠΩ, *alloquor*. אָמַר, *dico*. Jud. XVII. 2. sec. Vat. Prov. VII. 13. — *וְאַף, *et etiamsi*. Theod. Job. XXXVI. 16. καὶ προσέπει. Lectio hæc, quæ etiam ibidem apud Inc. Int. reperitur, est aperte falsa. Scribendum est καὶ προσέτι, vel πρὸς ἐπί. — שָׁאַל, *interrogo*. Inc. 1 Sam. XXV. 5. προσείπατε, h. e. *salutate*. Confer reliquos Interpretes.

ΠΡΟΣΕΡΙ΄ΖΩ, *provoco ad iram, irrito, exaspero*. מָרָה. Aqu. Exod. XXIII. 21. μὴ προσερίσῃς, ne *ad iram provoces*. Idem Ps. V. 11. Symm. Ps. LXXVII. 8. Aqu. ibid. v. 17. Ps. CIV. 28. sec. cod. Alex. Aqu. Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. IX. 7. προσερίζοντες. Ita enim legendum loco vitiosi προσερίζοντες. — מְרִי, *rebellio*. Symm. 1 Sam. XV. 23. τὸ προσερίζειν. — נִרְגַּן Niph. *obmurmuro*. Aqu. Deut. I. 27. προσηρίσατε. Ita Montf. e cod. MS. Basil. Sed pertinet hæc vox ad תַּמְרוּ in commate antecedente. Confer Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 31. seq.

ΠΡΟΣΕΡΙΣΤΗ΄Σ, *contentiosus, litigiosus*. מְרִי, *rebellio*. Symm. Ez. XII. 3. Confer quoque Montf. ad Ezech. XLIV. 6.

ΠΡΟΣΕ΄ΡΧΟΜΑΙ, *advenio, accedo, venio ad*. אֻנָּה Pyh. *occasio datur*. Psalm. XC. 10. — בּוֹא, *venio*. Lev. XXI. 23. Num. XXXII. 2. 1 Sam. VII. 13. ubi *irruere, impetum facere* notat, i. q. ἐπέρχεσθαι, cum quo permutatur in codd. h. l. — גּוּר, *peregrinor*. Exod. XII. 48. 49. Levit. XIX. 33. Aqu. et LXX Num. IX. 14. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. Al. 1 Sam. I. 25. — *הֵבִין, *intellegere facio*. Dan. IX. 22. sec. Chis. Sine dubio legerunt וַיָּבֹא, quæ lectio et vera esse videtur. — הִבִּיט Hiph. a נָבַט, *intueor*. Psalm. XXXIII. 5. — יָלַךְ, *eo*. Jos. V. 13. — *יָסַף, *addo*. Exod. X. 28. sec. Oxon. προσελθεῖν. Est alius interpretis, qui ita sensus causa vertendum esse arbitrabatur ob præcedens ἔτι, cui vox προσθήσομαι in reliquis ll. incommode additur. — נָגַשׁ, *appropinquo*. Exod. XIX. 15. τρεῖς ἡμέρας

μὴ προσέλθητε τῇ γυναικί, tres dies ne *accedatis* ad uxorem, vel *ne rem habeatis* cum uxore. Eadem phrasi Herodianus Lib. III. usus est. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. cap. 16. p. 120. 1 Reg. XX. 13. προσῆλθε τῷ Ἀχαάβ, accedebat ad Achabum. Ib. v. 22. προσῆλθε προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα, accedebat propheta ad regem. — נוֹעַד Niph. a יָעַד, *convenio*. Num. X. 4. — פָּגַע, *occurro*, et seq. אֶל *accedo*. Jerem. VII. 15. μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ne accedas ad me pro his, h. e. *noli orare* pro istis hominibus. — קוּם, *insurgo*. Inc. 2 Sam. XII. 17. προσῆλθον. — קָרַב, *appropinquo*. Exod. XII. 48. XVI. 9. Lev. IX. 5. et alibi sæpius. — *קְרֵב Chald. Dan. III. 8. 27. VI. 12. VII. 16. — *קֶרֶב, *intestinum*, *medium*. Ps. LXIII. 7. Legerunt קָרֵב·—*קָרוֹב, *proximus*. Esth. I. 14. Legerunt הַקְרֵב seu הִקְרִיב·— *רְגַשׁ Chald. *tumultuarie convenio*. Alex. Dan. VI. 7. 11. ubi vid. Scharfenbergius. Sirac. IV. 16. ubi προσέρχεσθαί τινι notat *adhærere, constanter aliquem sequi, familiariter aliquo uti*, coll. I. 30. et Gen. V. 22. Philo de Migr. Abr. p. 401. προσελθόντες ἀρετῇ. Adde 1 Macc. II. 16. προσῆλθον. Vulg. *consentientes accesserunt*. Ibid. VIII. 1. προσέρχεσθαί τινι, *amicitiam alicujus appetere*. Sir. II. 1. notat *aggredi velle* seu *in animo habere*.

ΠΑ'ΛΙΝ ΠΡΟΣΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *iterum accedo*. שׁוּב, *revertor*. Gen. LXII. 24.

ΠΡΟΣΕ'ΤΙ, *adhuc, præterea, insuper*. אַף. Hebr. Int. Job. XXXVI. 16. Adde 2 Sam. XVI. 11. — גַּם. Symm. Ps. XLVIII. 8. καὶ προσέτι καί. 2 Macc. X. 3. XII. 14.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ', *oratio, precatio*. מִכְתָּב, *scriptura*. Ies. XXXVIII. 9. Vox Hebr. h. l. *carmen* notat *continens illud gratiarum actionem pro beneficio, quod acceperat*. Vide ad h. l. Hieronymum. — נֶדֶר, *votum*. Num. VI. 5. Ps. LXI. 6. Utrobique προσευχὴ notat *preces, quibus vota annexa fuerant*. — נֶפֶשׁ. Psalm. LXXXVII. 15. τὴν προσευχήν μου. Semlerus non ferendam esse judicat hanc lectionem, cum scribendum fuerit ψυχήν, ut est in Itala et Mediolanensi Psalterio. Ferri tamen et excusari potest hæc versio. נֶפֶשׁ h. l. est *desiderium animi, et quidem verbis* (*oratione et precibus*) *expressum*. Conf. v. 14. Augustinus etiam et Vulgatus habent *orationem*. — צָלַל, *tinnio, strepitum edo*. Hab. III. 15. Hic non legerunt מְלִלָּה, ut Bahrdtius eos in suis codd. habuisse putabat, sed צִלְלוֹן a צָלַל, et significatione acceperunt, quæ Syris, Chald. et Arab. frequens est, quibus צְלָא et צְלִי est *orare, precari*. Arabibus quoque صلا ult. و in Conj. II. est *precari*, unde صلاة, *precatio*, et *locus precationis*. — *שִׁיר, *canticum*. Psalm. XLII. 9. Confer Starcke Carmina Davidis p. 184. — תְּחִנָּה, *supplicatio*. 1 Reg. VIII. 45. — תְּפִלָּה. 2 Sam. VII. 27. 1 Reg. VIII. 28. 2 Reg. XIX. 4. Ps. LXIV. 2. ubi tamen Starckio in Carm. David. p. 154. προσευχῆς merum scholion esse videtur pro φωνῆς. Tob. XIII. 1. προσευχὴ εἰς ἀγαλλίασιν *carmen laudatorium, hymnum* notat, coll. Ies. XXXVIII. 9. Sir. III. 5. ἡμέρα προσευχῆς, tempus *calamitatis*, ideoque precum ad Deum ad avertenda mala. 3 Macc. VII. 20. κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς καθιδρύσαντες, in illo, ubi convivium erat, loco *proseucham* erigentes, ubi loco προσευχῆς cum Grotio reponendum est προσευχήν, et

a προσευχὴ proseucham, h. e. oratorium, seu locum notat, ubi oratur, seu preces fiunt. Vide h. l. Syrum ac Lex. N. T. s. h. v.

ΠΡΟΣΕΥ'ΧΟΜΑΙ, oro, precor. הֶעְתִּיר Hiph. supplex oro. Exod. X. 17. — הִתְנַפֵּל Hithp. prosterno me. Esdr. X. 1. Sc. Orientales prosternentes se adorare solebant. — הִתְפַּלֵּל Hithp. Genes. XX. 7. 17. b 1 Sam. I. 10. 2 Sam. VII. 27. et alibi sæpius.—פָּדָה, redimo. 1 Sam. XIV. 46. Sc. vindicatio Jonathanis a morte, quæ h. l. militibus tribuitur, effectus deprecationis ipsorum erat. — צְלָא : צַלֵּא Chald. Kal et Pah. Esdr. VI. 10. Dan. VI. 10. — תְּפִלָּה, precatio. Ps. CVIII. 3. (ubi vid. Rosenmüllerus) et CXLI. 1.

ΠΡΟΣΕΧΟ'ΝΤΩΣ, attente. בְּחָכְמָה, c in sapientia, h. e. sapienter. Prov. XXXI. 26. Adde Aristoph. Acharn. v. 954. Schol. et Hippocr. de Dentitione p. 267, 33.

ΠΡΟΣΕ'ΧΩ, adhibeo, adverto, admoveo, adhæreo, deditus sum, attentus sum, auscultо, assentior, fidem habeo, obtempero, respicio, accedo, appropinquo, it. caveo. אָבָה, volo. Prov. I. 25. τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχοις οὐ προσείχετε, meis d autem reprehensionibus non attendebatis. Ita quoque Inc. Libere verterunt: quasi in textu legeretur noluistis audire. Vide et Ps. LXXX. 9. — *אֵל, Deus. Psalm. XXII. 1. πρόσχες μοι, quasi esset אֵלַי, ad me. Aperte hic duæ coaluerunt versiones. — בּוֹא אֶל, venio ad. Ies. I. 23. κρίσιν (pro εἰς κρίσιν) χηρῶν οὐ προσέχοντες, ad causam viduarum e non advertentes, sc. τὸν νοῦν, h. e. non causam agunt viduarum. — דָּבַק, conglutinor. Gen. XXXIV. 3. προσέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας, adhærebat animæ Dinæ, h. e. impense amabat Dinam, vel plane deditus erat Dinæ. Confer Raphelii Annotatt. Polyb. ad Act. VIII. 10. p. 325. — הֶאֱזִין, aures præbeo. Deut. I. 45. οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν, neque attendit vobis. Vide et Deut. XXXII. 1. Ps. LXXVII. 1. CXL. 1. Ies. I. 10. προσέχετε (sic) f νόμον Θεοῦ, attendite legi Dei. — הֵבִין Hiph. a בִּין, intellego. Ies. XXXII. 4. προσέξει τῷ ἀκούειν, attendet ad audiendum. Symmachus ibidem προσέξει τοῦ ἀκούειν. Sed male utraque versio in Hexaplis refertur ad יָבִין לָדַעַת, quæ potius pertinet ad תַּקְשַׁבְנָה v. 3. — הוֹפִיעַ Hiph. a יָפַע, splendeo. Job. X. 3. βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες, consilio autem impiorum obtemperas, aut g potius faves, nempe illud adjuvando. Eundem sensum habent quoque h. l. verba Hebr. Nam lux et nitor vultus favorem significat. Confer Ps. L. 2. LXXX. 2. Boysenius ad h. l. confert Arab. وفع animum advertit, attendit, consideravit, et provocat ad Psalm. LXXX. 2. — הֶחֱזִיק Hiph. firmiter teneo. Job. XXVII. 6. προσέχων δικαιοσύνῃ, adhærens justitiæ, vel operam dans h justitiæ. Ita Herodotus Lib. IX. προσεῖχε τοῖς γυμνασίοις, gymnasiis operam dabat. Et προσέχειν πολέμῳ, πράξει, ἔργοις frequentia alias apud Græcos, docente Grotio ad Hebr. VII. 13. Conf. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Herodoto p. 623. et ad 1 Tim. IX. 13. p. 575. — הִטָּה Hiph. a נָטָה, inclino. Ies. LV. 3. προσέχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν, attendite auribus vestris. Vide et Jer. XXV. i 4. Jer. VII. 24. οὐδὲ προσέσχον τὸ οὖς αὐτῶν, neque admoverunt aurem suam. Vide et v. 25. — הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, evigilo. Psalm. XXXIV. 26. πρόσχες τῇ κρίσει μου, adverte ad causam meam: ubi nonnulli, nulla necessitate cogente, statuunt, eos

a pro הַקְּצִיָּה legisse הַקְשֵׁיבָה. — הִקְשִׁיב Hiph. *ausculto.* Cant. VIII. 13. προσέχοντος τῆς φωνῆς σου, *attendentis* voci tuæ. Neh. IX. 34. Job. XIII. 6. Incert. 1 Sam. XV. 22. Symm. Ps. X. 17. ἑτοιμάσεις καρδίας αὐτῶν προσέχειν οὖς σου. Legendum est προσέχει, ita ut ante ἑτοιμάσεις supplendum sit εἰς, hoc sensu: *ad præparationem cordis eorum attendit* b *auris tua.* Vide Opuscula Critica p. 175. Aqu. Ps. XVI. 1. πρόσχες. Aqu. Symm. Theodot. Prov. II. 2. τοῦ προσέχειν τῇ σοφίᾳ, ut *auscultes* sapientiæ. — הֵשִׁית Hiph. a שׁוּת, *pono.* Job. VII. 17. προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτὸν, *advertis* mentem ad illum. Nota, quod hic addant τὸν νοῦν, quod alias, cum idem verbum eadem notione usurpant, omittunt. c Sic etiam profani. Aristoph. Equit. v. 1011. ἄκουε δὴ νῦν, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί. Lucianus Dial. Jov. et Jun. ab init. ἧλαττόν μοι προσέχεις τὸν νοῦν. Confer et L. Bos Ellips. Gr. p. 132. Vide quoque quæ in h. v. post Hebr. שׂוּם לֵב, et שׂוּם לְבָב allata sunt. — חָדַל, *desisto.* 2 Par. XXV. 16. πρόσεχε, ἵνα μὴ μαστιγωθῇς, *cave* tibi, ne flagelleris. Conf. Sir. d XIII. 11. 2 Par. XXXV. 21. πρόσεχε σὺ ἀπὸ Θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, *cave tibi* a Deo, qui mecum est. In utroque loco bene sensum expresserunt. — חוּשׁ, *festino.* Ps. XXI. 20. εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες, *accede* seu *accurre* ad auxilium meum. Vide et Psalm. XXXVII. 23. XXXIX. 18. et LXX. 13. — יִחֵל. Pih. *exspecto.* Job. XXIX. 21. ἐμοῦ e ἀκούσαντες προσέσχον, me audientes *attenti erant.* — יָסַף, *addo.* Soph. III. 12. ubi pro προσχῇς in aliis libris fortasse rectius legitur προσθῇς. — *כָּסָה, *obtego.* Οἱ λοιποὶ Job. XVI. 18. προσέχῃ, ubi in textu Hebr. legitur: *terra ne operias sanguinem meum.* Versio admodum incommoda. Suspicor, legendum esse προσδέξῃ, *terra ne recipias,* seu: *ne bibas sanguinem meum.* — נִזְהַר. Niph. *admoneo.* Cohel. IV. 13. ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι, qui non novit *mentem* amplius *adhibere.* Ita Bielius. Sed Vulgatus vertit *prævidere,* Montf. *providere.* — נָזַר, *separo.* Lev. XXII. 2. προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων, *caveant* sibi a sanctis. Confer Sir. VI. 14. XI. 34. XVII. 11. et Matth. VII. 15. — נִשְׁמַר. Niph. *caveo mihi,* et semel in Kal. g Gen. XXIV. 6. πρόσεχε σεαυτῷ, *cave* tibi. Vide et Exod. X. 28. Deut. IV. 9. Deut. IV. 23. προσέχετε ὑμεῖς, μήποτε ἐπιλάθησθε, *cavete* vobis, ne obliviscamini. — *נָתַן, *do.* Symm. Cohel. VII. 3. προσέξει τῇ διανοίᾳ, mente *attendet.* Hieron. *respiciat ad mentem.* — *סָכַת in Hiph. *ausculto.* Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deuteron. XXVII. 9. πρόσχες. — h סְרָנִים plur. *tabulæ.* 1 Reg. VII. 29. ubi tamen alii pro προσέχοντα rectius πρόχοντα habent. — פָּנָה, *respicio.* Num. XVI. 15. μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν, ne *respicias* ad victimam illorum. Hesych. πρόσχες, ἐπίβλεψον. — קָרַב, *appropinquo.* Ps. LXVIII. 22. πρόσχες τῇ ψυχῇ μου, *appropinqua* animæ meæ. Suidas: προσέσχε, κατῆρεν, ἐπλησίασεν. Hesych. προσέσχε, προσῆλθε. — קַשֻּׁבֶת fœm. i *attenta.* Nehem. I. 6. 11. ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν, *sit* auris tua *attenta* ad preces. — קַשֻּׁבוֹת plur. *attentæ.* Ps. CXXIX. 2. γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν, *sint* aures tuæ *attentæ* ad vocem. — שׂוּם לֵב, *pono cor.* Exod. IX. 22. ὃς δὲ προσέσχε τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα, qui autem mente *attendunt* verbo. Job. I. 8. προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ θεράποντός μου; num animo *attendisti* ad servum meum? Job. II. 3. — שׂוּם לְבָב, idem.

Deut. XXXII. 48. προσέχετε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, *attendite* corde ad omnia hæc verba. — שָׁמַע, *audio*. Symmach. Exod. VII. 22. προσέσχεν. — שָׁעָה, *respicio*. Gen. IV. 5. ἐπὶ δὲ Καὶν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν, ad Cainum autem et sacrificia ejus non *respexit*. Præterea legitur apud Samarit. Exod. XXV. 5. ubi verba κατὰ τὸ προσέχειν ἀλλήλαις nihil habent in textu Hebr., cui respondeant, et sunt orationis amplificandæ causa addita. Sap. VIII. 13. φθεγγομένῳ προσέξουσι, loquenti *auscultabunt*. Conf. Ælianum V. H. VIII. 16. et XIV. 33. Sir. IV. 16. προσέχων, qui *attendit* vel *intendit*. Vulg. *qui intuetur illam*, quasi legerit προσορῶν. Sir. XXIII. 34. οὐδὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς κυρίου, nihil dulcius, quam *obtemperare* præceptis Domini. Ib. XXXII. 24. προσέχει ἐντολαῖς, *obtemperat* præceptis, coll. XXXV. 1. Sic Ælianus V. H. XII. 1. τῷ προστάγματι οὐδὲ προσεῖχεν. 1 Macc. VII. 11. οὐ προσέσχον τοῖς λόγοις αὐτῶν, non *fidem habebant* verbis illorum. Cf. Sir. XXVIII. 17. Act. XVI. 14. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Polybio p. 352. seq.

ΠΡΟΣΕ´ΧΩ ʼΙΣΧΥΡΩ͂Σ, *vehementer caveo*. רַק חֲזַק, *tantummodo obfirmor*. Deut. XII. 23. πρόσεχε ἰσχυρῶς, τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, *cave* tibi *vehementer*, ne sanguinem comedas. Bene quoad sensum. Gloss. in Octat. πρόσεχε, ἀσφαλίζου.

ΠΡΟΣΗ˜ΚΟΝ, *conveniens, decens*. *חָלַק, *partior, impertior*. Symm. Deut. XXIX. 26. οὐδὲ προσῆκεν αὐτοῖς. Vox Hebr. h. l. *assignare* notat. 3 Esdr. V. 75. ὡς προσῆκον ἦν, sicut *decebat*, seu *consentaneum* erat, nempe propter præcepta: Hebr. בְּמִשְׁפָּט, *in judicio*, Esdr. III. 14. Lexic. Cyrilli MS. Brem. προσῆκον, δέον, πρέπον, ἁρμόζον.

*ΠΡΟΣΗΚΟ´ΝΤΩΣ, *convenienter, congruenter*. 4 Maccab. VI. 33. Hesych. προσηκόντως, ὀφειλόντως, πρεπόντως, ὀφειλομένως, δεόντως.

ΠΡΟΣΗ´ΚΩ, *advenio, accedo, conduco, pertineo*. חָלַק, *impertior*. Symm. Deut. XXIX. 26. οὐδὲ προσῆκον αὐτοῖς, neque *conducebant* illis. Sed vide supra s. προσῆκον. — קָרַב, *appropinquo*. Al. Ezech. XLIV. 15. προσήξουσι. Præterea legitur apud Symmachum Ps. XL. 2. ubi verba ἃ προσῆκε post ἐννοῶν, quibus nihil respondet in textu Hebr., ideo addita videntur, quia ἐννοεῖν malo quoque sensu quandoque adhibetur. 2 Macc. III. 6. οὐ προσήκειν αὐτὰ πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον, non *pertinere* illa ad sacrificiorum rationem. 4 Macc. IV. 3. Hesych. προσήκει, πρέπει, διαφέρει, χρὴ, ἁρμόττει, συμφέρει.

*ΠΡΟΣΗΛΟ´Ω, *clavis affigo*, it. *affigo, alligo* simpliciter. 3 Macc. IV. 9. τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων προσηλωμένοι (κατὰ) τοὺς τραχήλους. Hesych. προσήλωσαν, προσέπηξαν, ἔπρωσαν. Suidas: προσηλῶ, αἰτιατικῇ. Conf. Luciani Prometh. Tom. II. p. 186. et 205. ed. Reitz. et Lex. N. T. s. h. v.

ΠΡΟΣΗΛΥ´ΤΕΥΣΙΣ, *habitatio in loco aliquo instar peregrini, advenæ commoratio*. מָגוּר, *commoratio*. Aqu. Genes. XLVII. 9. ubi *vitam* notat, coll. v. 8. quemadmodum παροικία 1 Petr. I. 17.

ΠΡΟΣΗΛΥΤΕΥ´Ω, *tanquam advena commoror, advena sum, versor, sum*. גּוּר, idem. Aqu. Ps. V. 5. οὐ προσηλυτεύσει σοι πονηρὸς, non *erit* seu *versabitur* tecum impius, h. e. tu non potes nec soles ferre impios. Conf. Fischeri Clav. p. 75. Alii dicunt, esse i. q. *aliquem patronum habere ac sui defensorem*: nam qui tanquam advena apud hospitem divertebat, in ejus fide ac clientela erat. Arab. جار in Conjug. IV.

a est facere, ut aliquis nobis clientis loco sit, in fidem ac clientelam aliquem recipere. Aqu. Ps. CXX. 5. Al. Ezech. XIV. 7.

ΠΡΟΣΗΛΥΤΟΣ, proselytus, advena, peregrinus. גּוּר infin. ex גָּר. Ies. LIV. 15. προσήλυτοι προσελεύσονταί σοι, peregrini accedent ad te. — גֵּר. Exod. XII. 19. sec. cod. Oxon. ubi Theodoret. γειώρας τὸν προσήλυτον b προσαγορεύουσι. Exod. XII. 48. ἐὰν δὲ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος, si vero accedat ad vos aliquis peregrinus. Vide et Exod. XX. 10. XXII. 21. XXIII. 9. Ps. XCIII. 6. Ad postremum locum respiciens Suidas ex Theodoreto ita: Προσήλυτοι, οἱ ἐξ ἐθνῶν προσεληλυθότες, καὶ κατὰ τοὺς θείους πολιτευόμενοι νόμους. Δαβὶδ· καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν. Cæterum in c Hexaplis l. l. προσήλυτος apud LXX ac Theod. Hebr. יָתוֹם respondet, sed perturbatus est in utroque interprete verborum ordo. Scribendum χήραν καὶ προσήλυτον ἀπέκτειναν, καὶ ὀρφανὸν ἐφόνευσαν. Vide supra s. ὀρφανός. — * גֵּרְשֹׁם, Gersom, nomen propr. Aqu. Exod. II. 22. Lex. Cyrilli MS. Brem. προσήλυτος, ἔποικος, πάροικος, ξένος. Hesych. προσd ήλυτος, πάροικος, ἀλλοεθνής.

ΠΡΟΣΗΜΑΙΝΩ, ante significo, ante memoro. 2 Macc. IV. 23. τοῦ προσημαινομένου Σίμωνος, Simonis ante memorati. Adde Etymol. M. 468. 14.

*ΠΡΟΣΗΜΕΙΟΩ, præsignifico, in med. prænoto. 4 Macc. XV. 19. τοὺς μυκτῆρας προσημειουμένους τὸν θάνατον, nares mortis indices. Conf. Friedee mannum ad Strabon. T. VII. p. 203.

ΠΡΟΣΗΝΗΣ, jucundus, suavis. מַרְפֵּא, sanatio. Aqu. Prov. XV. 4. ubi nonnullis legisse videtur מַרְפֶּה a רָפָה, remittere, quia προσηνὴς h. l. sit lenis. Montfauconus transtulit: benigna. Vulg. lingua placabilis. Præterea legitur Prov. XXV. 26. ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ προσηνὲς, aqua frigida animæ sitienti jucunda, ubi προσηνὲς de suo addiderunt ad perficiendam sententiæ integritatem. Hesych. προσηνὲς, καλὸν, ἡδὺ, ἐπιεικὲς, ἀγαθὸν, πρᾶον, χρηστόν. Idem: προσηνὴς, προσφιλής. Vide Foesii Œcon. Hipp. s. h. v.

ΠΡΟΣΗΝΙΑ, lenitas. נַחַת, quies. Al. Cohel. IX. 17. Sermo ibi est de consiliis placide prolatis.

ΠΡΟΣΘΕΜΑ, id ipsum, quod apf ponitur, seu admovetur, aut adhibetur, item additamentum. הוֹסִיף Hiph. a יָסַף, addo. Lev. XIX. 25.— מִלּוֹא, arx. Symmach. 2 Sam. V. 9. πρόσθεμα. Non male. Nam vallum terra et lapidibus oppletum et aggestum additur vel adjicitur urbi vel castello, adeoque recte πρόσθεμα dici potest. In universum verbo מָלֵא additionis s. insertionis notio h inest, v. c. Ex. XXVIII. 17. Cant. V. 14. Suidas: πρόσθεμα, ἡ προσθήκη. Hesychius: προσθέματα, τὰ συγκαῖ, ubi vid. Sopingius.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ, idem. לִוְיָה, sertum plexile. Aqu. Prov. I. 9. Respexit originem vocis a לָוָה, adhæreo, adjunctus, annexus sum. — נוֹסָפוֹת part. plur. fœm. Niph. a יָסַף, addita, additamenta. Al. Ies. i XV. 9. προσθήκην.

ΠΡΟΣΘΛΙΒΩ, insuper premo, affligo, apprimo. לָחַץ, premo. Num. XXII. 25. Plutarch. de Placit. Philos. I. 4.

*ΠΡΟΣΘΛΙΨΙΣ, oppressio. לַחַץ, idem. Aqu. sec. cod. Vat. ab Adlero collatum Ps. XLII. 2. ἐν προσθλίψει ἐχθροῦ.

ΠΡΟΣΙΕΜΑΙ, mitto ad, excipio, k recipio. נָתַן, do. Exod. III. 19. ubi tamen alii pro προσήσεται rectius προήσεται, h. e. dimittet, habent.

ΠΡΟΣΙΕΜΑΙ, admitto. נָשָׂא, accipio. Symm. Job. XLII. 9. προσή-

a λεῖν ὁ Θεὸς τὸ πρόσωπον Ἰὼβ, admittebat Deus faciem Jobi, h. e. intercessionis ejus rationem habuit. Phavorinus: προσήκατο, προσελάβετο, προσεδέξατο. Sic Ælianus V. H. IX. 3. τοὺς δεομένους προσίετο.

ΠΡΟΣΚΑΘΗΚΩ, convenio. 1 Macc. X. 39. sec. Compl. εἰς τὴν προσκαθήκουσαν δαπάνην τοῖς ἁγίοις, in convenientem seu necessarium sumb tum sacris, quem alibi ἐπιβάλλουσαν appellat. Vide ad h. l. Baduellum et Drusium.

*ΠΡΟΣΚΑΘΙΣΤΗΜΙ, insuper constituo, ordino, it. in potestatem redigo. לָקַח, sumo, h. l. invito. Jud. XIV. 11. προσκατέστησαν αὐτοῦ ἑταίρους sec. Alex. Ald. et Compl. Diodor. Sic. Bibl. p. 374. 9. et Dio Cass. Hist. p. 445. A. Suidas: προσκαθίστη, ἀντὶ τοῦ ἐπολυπλασίαζε.

c *ΠΡΟΣΚΑΙΡΟΣ, temporarius, ad tempus durans. 4 Maccab. XV. 2. Conf. Lexicon N. T. s. h. v.

ΠΡΟΣΚΑΙΩ, aduro, accendo. הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחָה, prosterno me. 2 Par. XXIX. 28. ubi tamen alii pro προσέκαιον rectius προσέκυνει habent.

ΠΡΟΣΚΑΙΟΜΑΙ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΙd ΝΟΜΑΙ, accendor et calefio. חָמַם, caleo. Ezech. XXIV. 11.

ΠΡΟΣΚΑΛΕΟΜΑΙ, pass. et med., advocor, accersor, voco, advoco ad me. בּוֹא, venio. Esth. VIII. 1. Μαρδοχαῖος προσεκλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως, Mardochæus accersitus erat ad regem. Conf. 2 Macc. IV. 28. XIV. 5. — *חָנַן. Symm. ac LXX Job. XIX. 17. προσεκαλούμην δὲ κολακεύων.

e Vulg. orabam. (Cod. Reg. habet προσεποιούμην, quod verum putat Thieme p. 7. Illud ex vers. Alex. petitum. K.) Legerunt חֲנוֹתִי, a חָנָה, preces; nam חָנַן nunquam significat in Kal orare vel supplicare, sed misereri. — קָרָא, voco. Gen. XXVIII. 1. προσκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, vocans autem ad f se Isaacus Jacobum. Vide et Esth. IV. 5. Proverb. IX. 15. 1 Sam. XXVI. 14. respondet Hebr. קָרָא seq. אֶל, et, ut Lat. advocare, notat clamare ad aliquem, ubi οἱ λοιποὶ habent βοᾶν πρός τινα. Job. XVII. 14. θάνατον προσεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι, mortem advocabam, ut pater meus esset. Joël. II. 32. εὐαγγελιζόμενος vel, ut alii, εὐαγγελιζόμενοι, g οὓς ὁ Κύριος προσκέκληται, evangelium annunciantes, quos Dominus vocavit. Ad hunc locum alludi videtur Act. XVI. 10. ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτοὺς, quia vocavit nos Deus, ut evangelium illis prædicaremus. Amos V. 8. et IX. 6. προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, advocans aquam maris. — קָרָה, obviam eo. Exod. III. 18. et h V. 3. ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς, Deus Hebræorum vocavit nos. In utroque loco non videntur קָרָה et קָרָא invicem permutasse, sed קָרָה explicasse de apparitione divina, qua mandatum datum erat. Sap. I. 16. ἀσεβεῖς ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς λόγοις προσεκαλέσαντο αὐτὸν, sc. θάνατον, h. e. tropo remoto, impii suis impie factis et dictis interitum sibi i parant. — Vide alibi κολακεύω.

ΠΡΟΣΚΑΡΤΕΡΕΩ, conforto, it. fortiter persevero, perduro, constanter adsum, permaneo. הִתְחַזֵּק Hithp. conforto, confirmo me. Num. XIII. 21. προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς, fortiter perseverantes accipietis de fructibus terræ. Susann. v. 7. οὗτοι προσεκαρτέρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωακεὶμ, hi constanter aderant k in domo Joakim, seu: frequentabant domum. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΡΟΣΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΩ, insuper occupo. Dio Cass. p. 382. 87. Reim. Judith. II. 10. sec. cod. Alex. Sed rectius legitur in Vat. προκαταλήψῃ.

ΠΡΟΣΚΑΤΑΛΕΙΠΩ, *insuper relinquo.* הוֹתִיר, idem, Hiph. à יָתַר. Exod. XXXVI. 6.

ΠΡΟ'ΣΚΑΥΜΑ, *adustio.* קִבֵּץ Pih. *contraho.* Joël. II. 6. Nahum. II. 10. ὡς πρόσκαυμα χύτρας. Ita Bielius. Sed in utroque loco non singula verba secundum ordinem spectanda sunt, sed tota formula קִבְּצוּ פָארוּר, *contraxerunt fuliginem,* seu *pallorem,* cujus sensum similitudine ab olla adusta desumta expresserunt LXX Intt. Alii eos legisse putant כְּבַעַר, *ut uredo ollæ,* i. e. *olla adusta.*

ΠΡΟ'ΣΚΕΙΜΑΙ, *adsitus sum, adjaceo, adjunxi me,* it. *deditus sum, associatus sum, addictus sum, adhæreo, accolo, faveo.* גּוּר, *peregrinor.* Exod. XII. 49. sec. cod. Alex. ubi reliqui pro τῷ προσκειμένῳ habent προσελθόντι. Lev. XVI. 29. ὁ προσήλυτος, ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν, proselytus, qui *adjunxit se* vobis. Vide et Lev. XVII. 8. Jos. XX. 9. Ezech. XIV. 7. — דָּבַק, *adhæreo.* Jos. XXII. 5. προσκεῖσθαι αὐτῷ, *adhærere* illi. — דָּבֵק, verbale, *adhærens.* Deut. IV. 4. ὑμεῖς δὲ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν, vos autem *adhærentes* Domino Deo vestro, h. e. constanter pii in Deum. Suidas: προσκείμενοι, οἷον κολλώμενοι, προσεγγίζοντες. — חָבֵר, *socius.* Ezech. XXXVII. 16. τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προσκειμένους πρὸς αὐτὸν, filios Israël, qui *adjunxerunt* se illi. Vide et v. 19. — לֹיוֹת plur. *adjectiones, copulationes,* a לָוָה. 1 Reg. VII. 29. — מִלֵּא Pih. *impleo.* Deut. I. 36. διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον, quod *studiosus est* eorum, quæ ad Deum pertinent, h. e. quod *assiduus* vel *totus* est in studio pietatis adversus Deum. Nam τὰ πρὸς τὸν κύριον h. l. *pietatem in Deum* notat, ut apud Isocratem ad Demonic. p. 6. Wolf. τὰ πρὸς τοὺς θεούς. Eandem notionem habet quoque formula Hebr. מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה. Confer Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 126. — נֶגֶד פָּנִים, *coram faciebus.* Al. Exod. X. 10. πονηρία πρόσκειται ὑμῖν, malitia *adhæret* vobis: ubi alii libri πρόκειται habent. — נִלְוָה Niph. *adjungo me.* Ies. LVI. 3. et 6. — נִשְׁעַן Niph. *nitor.* Num. XXI. 15. πρόσκειται τοῖς ὁρίοις Μωάβ, *adjacet finibus Moab.* 2 Macc. XIV. 24. ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσέκειτο, ex animo viro *deditus erat.* Ita et Thucydides verbum usurpavit. Suidas: προσέκειτο ἀντὶ τοῦ προσεῖχε. Θουκυδίδης Α΄ (cap. 93.). Conf. notata e Gen. XXXIV. 3. in προσέχω.

ΠΡΟΣΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *cervical, pulvinar, quod capiti supponitur.* כְּסָתוֹת plur. *pulvilli.* Ezech. XIII. 18. 20. Vide et 3 Esdr. III. 8. et confer Marc. IV. 38.

ΠΡΟΣΚΕΦΑΛΗ', idem. מְרַאֲשׁוֹת plur. *loca et partes, ubi caput est.* 1 Sam. XXVI. 11. — רַאֲשׁוֹת plur. *quæ sunt ad caput.* 1 Sam. XXVI. 12.

ΠΡΟΣΚΗ'ΝΙΟΝ, *vestibulum tentorii.* Judith. X. 24.

*ΠΡΟΣΚΙΝΕ'Ω, *admoveo.* נָשַׁק *osculor.* Symm. sec. cod. Colbert. Job. XXXI. 27. προσεκίνησεν ἡ χείρ μου περὶ τὸ στόμα μου, admovit se manus mea ori meo, h. e. *osculatus sum manum meam,* quod erat signum homagii apud veteres ac adorationis. Confer infra s. v. προσκυνέω. Lectio minime inepta. Montf. edi jussit προσεκύνησεν. Aristoph. Lysistr. v. 227. Schol. et Eccles. v. 256.

*ΠΡΟΣΚΛΕΙ'Ω, *claudo, occludo.* סָגַר, idem. Genes. XIX. 10. ubi hæc vox loco ἀποκλείω reddenda esse videtur LXX Intt. e Justini M. Dial. c. Tryph. Jud. p. 153. ed. Paris.

*ΠΡΟ'ΣΚΛΗΣΙΣ. Vide s. v. πρό-

a κλῆσις. Suidas: πρόσκλησις, πρὸς ἃς καλεῖ τις εἰς δικαστήριον ἢ βουλὴν, κλητῆρας ἔχων. πρόκλησις δὲ χωρὶς τοῦ σ, καὶ προκαλεῖσθαι ἐπὶ διαιτητὴν, καὶ οἷον ἐπὶ βάσανόν τινος ἀνδραπόδου, ἢ μαρτυρίας τοῦδε τινὸς βαλέσθαι. Hesych. πρόσκλησις, προτροπὴ, ἢ πρόσρηψις ἐπὶ δίκης.

ΠΡΟΣΚΟΛΛΑ'Ω, *agglutino*, item *adhærere facio*, et προσκολλάομαι, *ag-* b *glutinor, firmiter adhæreo.* בִּקֵּשׁ Pih. *quæro*. Lev. XIX. 31. — דָּבַק: הִדְבִּיק, Kal et Hiph. Gen. II. 24. προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, *adhærebit* uxori suæ. Vide et Deut. XI. 22. Jos. XXIII. 8. Ruth. II. 23. Aqu. et LXX Job. XLI. 8. et conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. cap. 25. pag. 167. Num. XXXVI. 7. ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πα- c τριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται, h. e. quisque in possessione tribus paternæ *maneat*. Vide et v. 9. Deut. XIII. 17. Deut. XXVIII. 21. προσκολλήσαι κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, *adhærere* tibi *faciat* Deus mortem, h. e. peste te *afficiat*. Jud. XX. 45. προσεκολλήθησαν ὀπίσω αὐτῶν, *adhærebant* illis. Ruth. II. 21. μετὰ τῶν κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι, *mane* apud puel- d las meas. 2 Sam. XXIII. 10. προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν, *adhæreret manus ejus gladio*, h. e. *manus ejus delassata ad gladium diriguisset*. Ezech. XXIX. 4. προσκολλήσω τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, *adhærere faciam* pisces fluminis tui squamis tuis. — דָּבֵק, verbale, *adhærens*. Prov. XVIII. 25. ἐστὶ φίλος προσκολ- e ληθεὶς ὑπὲρ ἀδελφὸν, amicus magis *deditus* quam frater. — חָשַׁק, *amore propensus sum*. Aqu. Deut. VII. 7. — קִרְבָה, *appropinquatio*. Psalm. LXXII. 27.

ΠΡΟΣΚΟΛΛΩ'ΜΕΝΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *agglutinatus sum, adhæreo.* הֲוָה דָבֵק Chald. idem. Dan. II. 43. οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὗτοι μετὰ τούτου, non ita *adhærebunt* illi.

ΠΡΟ'ΣΚΟΜΜΑ, *offendiculum.* f מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Exod. XXIII. 33. XXXIV. 12. — מִכְשׁוֹל, *offendiculum*. Theodot. Ezech. XIV. 3. — נֶגֶף, *plaga*. Symm. Theod. LXX Ies. VIII. 14. — שִׁקּוּץ, *detestatio, abominatio*. Al. Ezech. XXXVII. 23. Judith. VIII. 19. Sirac. XVII. 19. σμίκρυνον πρόσκομμα, minue *peccata* et *offensas*, etiam: *occasiones peccandi*. Sirac. XXXI. 7. Suidas: g πρόσκομμα, ζημία, βλάβη, σκάνδαλον.

ΠΡΟ'ΣΚΟΜΜΑ ΤΙ'ΘΗΜΙ, *offendiculum pono.* קוֹשׁ, *laqueum tendo.* Ies. XXIX. 21. ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν, in portis *offendiculum ponent*. Michaëlis in Bibl. Or. T. XIV. pag. 91. effert יְקֹשׁוּן Hiph. a יָקֹשׁ, *laqueum ponere*.

ΠΡΟΣΚΟΠΕΥ'Ω, *prospicio, provideo.* צָפָה, *speculor*. Symm. Job. h XV. 22. προσκοπεύεται. Vulg. bene: *circumspectans undique gladium*. Vide Lobeck. ad Phrynichum p. 592.

ΠΡΟΣΚΟΠΕ'Ω, *video, speculor, aspicio.* שׁוּר, *intueor, contemplor*. Aqu. Num. XXIV. 17. Theophr. Char. XXV. 3. Hesych. et ex eo Phavor. προσκόπτειν, ἁμαρτάνειν, προσκοπεῖν, προβλέπειν. Ita enim legendum est.

ΠΡΟΣΚΟ'ΠΗΣΙΣ, *prospectio, pro-* i *visio, contemplatio.* צְפִירָה, *cidaris matutina*, sec. alios *matutinum tempus*. Aqu. Ezech. VII. 7. 10. Ita interpretatus est, quasi esset a צָפָה. Etiam Symmachus secundum Hieronymum vertit *inspectio*. Vide ad h. l. Montf. et Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 577.

ΠΡΟΣΚΟ'ΠΤΩ, *offendo, impingo.* *הִכְשִׁיל, idem. Symm. Ps. IX. 4. ubi pro προκοψάντων reponendum est προσκοψάντων. Vide supra s. v.

a προσκόπτω. — כָּשַׁל, *impingo, offendo.* Prov. IV. 19. οὐκ οἴδασι, πῶς προσκόπτουσι, nesciunt, quomodo *impingant.* Sic etiam sine casu nominis usurpatur Sirac. XIII. 27. XXXI. 19. Joh. XI. 9. et M. Antonino VI. 20. Vide Wolfium ad Rom. XIV. 21. p. 278. — נָגַף, *dolo pedem, impingo.* Jud. XX. 32. προσκόπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν, *impingunt* coram nobis. Ps. *b* XC. 12. μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου, ne quando *offendas* ad lapidem pedem tuum. Suidas: προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου, ἀντὶ τοῦ προσπταίσῃς. τὸ σημαινόμενον δὲ διὰ τοῦ προσκόψαι τῷ λίθῳ δεδήλωκε. Prov. III. 23. ὁ δὲ πούς σου μὴ προσκόψῃ, pes autem tuus non *impingat.* Jer. XIII. 16. πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὄρη. Οἱ λοιποὶ sec. Procop. in Cat. *c* Nic. Deut. XXVIII. 25. — רָהַב, *effero me.* Ies. III. 4. προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην, h. e. puer contra senem *insolenter se geret.* Videntur nonnullis legisse וְיִגֹּף, *et feriet,* quod tamen mihi non opus esse videtur: nam προσκόπτειν, ut Lat. *offendere,* eandem notionem metaphoricam habet. Conf. Schweighaeuseri Lexic. Polyb. s. h. v. Sirac. *d* XXX. 12. ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ αὐτοῦ προσκόψῃ, ne turpitudine aut flagitiis ejus *malum patiaris* et *miser fias,* seu: ne ignominia ejus tibi *sit offensioni.* Vide et Sir. XXXII. 21. et confer Rom. XIV. 21. et Vorstii Philol. Sacr. P. II. c. 36. Tob. XI. 10. προσέκοπτε, fere in eo erat, ut prolaberetur. Confer v. 11.

ΠΡΟΣΚΡΟΥΣΙΣ, *allisio, impactio.* *e* מוֹקֵשׁ, *laqueus.* Aqu. Prov. XXIX. 6. Sed Aquilae versio h. l. potius Symmacho vindicanda, et Symmachi πρόσκομμα Aquilae reddendum videtur.

ΠΡΟΣΚΡΟΥΩ, *allido, impingo, pulso, contra pulso.* הֵגִיחַ Hiph. a גּוּחַ, *prodire facio,* it. *erumpo.* Job. XL. 18. — תָּוָה Pih. *signo, designo,* v. c. *characteribus.* Aqu. 1 Sam. *f* XXI. 13. προσέκρουεν, *pulsabat.* Legerunt יוחף. Vide et Sirac. XIII. 3. 2 Macc. XIII. 19.

ΠΡΟΣΚΥΝΕΩ, *osculor, adoro, colo, submisse veneror.* הִגִּישׁ Hiph. a נָגַשׁ, *appropinquare facio.* Inc. et LXX Jud. VI. 19. προσεκύνησε. Scil. vox Hebr. etiam *offerre* notat adeoque de *cultu religioso* dicitur, ad quem pertinet vox προσκυνεῖν. Semlero in App. ad Liberal. V. T. In- *g* terpretat. p. 298. suspecta est haec lectio, quae autem Scharfenbergio non tam negligentia librariorum male describentium verbum προσήγγισεν, quam temeritate correctorum in cod. Alex. Oxon. Ald. Complut. inducta esse videtur. Ex mea sententia προσεκύνησε reddendum est: *obtulit cum veneratione,* et ideo usi sunt hac voce, quia de sacrifi- *h* cio sermonem esse putarent. — הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחָה. Genes. XVIII. 2. προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, *adorabat in terram se inclinans.* Sc. post ἐπὶ τὴν γῆν h. l. pariter ac Gen. XIX. 1. XXIV. 52. XXXIII. 3. et alibi supplendum est κύψας, quod additur Exod. IV. 31. XII. 27. et XXXIV. 8. — Gen. XXIII. 7. Ἀβραὰμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, Ab- *i* raham *submisse salutavit* populum terrae, coll. v. 12. ubi legitur προσεκύνησεν ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. Vide et Gen. XXVII. 29. Deut. XXVI. 10. et conf. 2 Par. XX. 19. et Luc. IV. 7. Gen. XXIV. 26. ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησε τῷ κυρίῳ, tum homo deum *supplex veneratur.* Gen. XXXVII. 8. ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με, undecim stellae me *venerabantur.* Vide *k* et Gen. XLIX. 8. Gen. XLVII. 31. προσεκύνησεν Ἰσραὴλ (scil. κύψας) ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ, *adorabat* Israël in apicem sceptri sui se inclinans. — כָּרַע et הִשְׁתַּחֲוָה junctim, *incurvo me et adoro.* Esth. III. 2. 5. — *זֹבֵחַ part. *sacrificans.* Symm. Hos. XIII. 2. προσκυνήσατε

a sec. cod. Barber. Haud dubie rescribendum est προσκυνήσατε, ut וזבחו immolate, cum LXX Intt. legerit. — *חפר, fodio, effodio. Ies. II. 20. προσκυνεῖν τοῖς ματαίοις. Qui terram fodit, hoc fere inclinato corpore facere solet. Hinc notio inclinandi se et adorandi, quam huic voci h. l. subjecerunt. Vide supra s. v. τὰ μάταια. Caeterum post προσκυνεῖν h. b l. comma ponendum erit, et tunc sententia recte se habebit. — *זוע, tremo. Dan. VI. 27. sec. cod. Chis. Verba timendi apud Judaeos ad cultum transferuntur, uti notum est. Sic Deus ipse פחד interdum dicitur in V. T. — נשק, osculor. 1 Reg. XIX. 18. πᾶν στόμα, ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ, omne os, quod non est osculatum illum. Symm. Job. XXXI. c 27. προσεκύνησεν ἡ χείρ μου περὶ τὸ στόμα μου, adoravit manus mea circa os meum, h. e. manus mea ori meo admota adoravit vel coluit. Ad haec verba intellegenda observandum, quod gentiles manum ori admoventes et osculantes Deos suos coluerint. Plinius Lib. XXVIII. c. 2. in adorando dextram ad osculum referimus. Lucianus in Demosthenis En- d comio T. I. p. 104. τὴν χεῖρα τῷ στόματι προσαγαγόντος οὐδὲν ἀλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. Inde etiam sententia Hieronymi Apol. Adv. Ruffin. Lib. I. Hebraei juxta linguae suae proprietatem deosculationem pro veneratione ponunt. Confer s. v. καταφιλέω, Kempium de Oscul. Diss. VII. §. 6. pag. 240. seq. Seldenum de Diis Syris Proleg. cap. 3. p. 26. e Fesselii Advers. Sacr. Lib. III. c. 7. §. 3. p. 870. seq. et alios citatos Gerh. Herm. Menckio Diss. de Osculo Manus Ori Dato ad Job. l. c. p. 3. Immo inde etiam adorare, quod pr. est manum ad os admovere, et nomen ab eo, non ab orare, h. e. precari, sortitum est apud Latinos, et προσκυνεῖν, quod a κυνεῖν, osculari, Eustathio ad Od. Δ', v. 522. et ad Odyss. P', 35. Phavorino et aliis f derivatur (conf. J. Henr. Schultzii Obss. Philol. de verbo προσκυνεῖν §. 6.) apud Graecos de cultu et veneratione usurpari coepit. Conf. Grotium ad Exod. XX. 5. Symm. Ps. II. 12. προσκυνήσατε καθαρῶς, adorate pure. Idem Hos. XIII. 2. μόσχους προσκυνήσατε. — סגד Hebr. Ies. XLIV. 19. — סגד Chald. Dan. II. 46. III. 5. πίπτοντες (scil. ἐπὶ τὴν γῆν, g vel: ἐπὶ τὸ πρόσωπον) προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι, cadentes (in terram vel faciem) adorate imaginem. Vide et v. 6. 11. 15. — עבד, servio. Psalm. XCVI. 7. Sicuti autem hoc verbum apud LXX frequentissime cum casu tertio, rarius cum casu quarto constructum reperitur, ita apud profanos et quidem Ἀττικωτέρους scriptores frequentius cum casu h quarto, sed et haud raro cum casu tertio junctum occurrit. Vide L. Bos ad Matth. II. 11. p. 1. 2. 4 Macc. V. 12. προσκυνεῖν τὴν φιλανθρωπίαν, submisse venerari et amplecti benignam adhortationem.

ΠΡΟΣΚΥ'ΝΗΣΙΣ, adoratio. Sir. L. 23. 3 Macc. II. 7.

ΠΡΟΣΚΥ'ΠΤΩ, inclino me admovendo alii, q. d. inclino me juxta ali- i quem. 2 Macc. VII. 27. προσκύψασα αὐτῷ, inclinans se ad eum. Conf. Aelianum V. H. XII. c. 8.

ΠΡΟΣΚΥΡΕ'Ω, appropinquo, propinquus, vicinus sum. 1 Macc. X. 39. τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ, sc. χώραν, regionem illi vicinam. Hesychius Lex. Cyrilli MS. Brem. et Photius: προσκυρεῖ, προσεγγίζει. Inde et apud Suidam pro προσκυνεῖ quod eodem k modo ibi exponitur, bene legendum censet Küsterus προσκυρεῖ. Sic Biel lius. Sed Trommius προσκυροῦσαν h. c. deduxit a προσκυρόω, addico, adjudico, ut ἡ προσκυρωθεῖσα, sc. χώρα, sit addicta alicui regio. Drusius mavult προσκυρουμένην αὐτῇ, i. e. auctoritate publica adjudicatum ei. Nam, pergit, προσκυρόω, adjudico, activum est.

ΠΡΟΣΛΑΛΕ'Ω, *alloquor.* אָמַר. Symm. Psalm. XXVI. 8. προσλαλεῖ. — דִּבֵּר Pih. *loquor.* Exod. IV. 16. ubi pro προσλαλήσει alii ob sequentia πρὸς λαὸν rectius habent λαλήσει. — *שׂוּחַ, *loquor.* Symm. Gen. XXIV. 63. sec. Cat. Nic. p. 304. προσλαλῆσαι. Sed ob לָשׂוּחַ, quod ibi legitur in textu Hebraico, reponere mallem πρὸς λαλῆσαι, ita ut particulam לְ per πρὸς expresserit. — *שׂוּחַ Hiph. per aphæresin præformantis ה. Symm. Psalm. LIV. 5. προσλαλεῖ ἑαυτῷ, se *ipsum alloqui,* notat *meditari.* Vox Hebr. h. l. de *precibus* explicanda est. — *שִׂיחַ, *sermo.* Symm. Ps. LXIII. 2. προσλαλοῦντός μου, cum *preces facerem.* — שׁוּחַ, *incurvor.* Symm. Thren. III. 20. Pro Schin legit Sin. Sapient. XIII. 18. quodsi v. c. de felici connubio aut de prole preces sunt faciendæ, οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀψύχῳ προσλαλῶν, non pudet eum idola vita carentia *precibus adire:* ubi partim cum προσεύχεσθαι, partim cum ἐπικαλεῖσθαι permutatur. Simili modo et vernaculum einen anreden, ansprechen, *to accost, to address a person,* usurpatur.

ΠΡΟΣΛΑΜΒΑ'ΝΩ, et in medio προσλαμβάνομαι, *assumo, præsumo, recipio.* אָסַף, *congrego.* Ps. XXVI. 16. ὁ δὲ Κύριος προσελάβετό με, Dominus autem *recepit* me. Cf. Rom. XIV. 3. — הִמְשָׁה Hiph. *extraho.* Ps. XVII. 19. προσελάβετό με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, me *prehensum traxit* ex aquis multis. — הִקְרִיב Hiph. *appropinquare facio.* Ps. LXIV. 4. μακάριος, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου, beatus, quem elegisti seu dignum judicas, qui in atriis tuis commoretur. — הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג. Aqu. Job. XXIV. 2. προσλαμβάνουσιν, h. e. *ad se rapiunt.* In textu Hebr. legitur: *attigerunt terminos,* scil. *alienos.* Vulg. *transtulerunt.* — לָקַח. Ps. LXXII. 23. μετὰ δόξης προσελάβου με, cum gloria *recepisti me.* Al. Exod. XII. 4. προσλήψεται, *socium sibi adjunget, secum sumet.* Lectionem hanc tuetur quoque auctoritas Philonis p. 507. D. Vide συλλαμβάνω. — עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. XII. 22. ὅτι ἐπιεικῶς Κύριος προσελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν, quia Dominus clementer vos sibi *assumsit* in populum. Sap. XVII. 11. ἀεὶ δὲ προσείληφε τὰ χαλεπὰ συνεχομένη τῇ συνειδήσει, semper enim *præsumit,* h. e. *metuit,* molesta perturbata conscientia. Ita Josephus de B. J. Lib. III. c. 43. προσειλήφεσαν γὰρ ἐκ τοῦ σχήματος, μηδὲν αὐτὸν ἀρνήσεσθαι τῶν ὑπονοηθέντων. Quorsum, ut Küsterus observat, respiciens Suidas: προσειλήφεισαν, ὑπέλαβον, ἐνόησαν. Sirac. XXIII. 27. προσληφθῆναί σε ὑπ' αὐτοῦ (sec. Compl.), *amari* a Deo ob recte facta, seu est effectus favoris Dei ob recte facta. 2 Macc. VIII. 1. τοὺς μεμενηκότας ἐν Ἰουδαϊσμῷ προσλαβόμενοι, illos, qui permanserunt in Judaismo, *assumentes.* 2 Macc. X. 15. τοὺς φυγαδευθέντας ἀπὸ Ἱεροσολύμων προσλαβόμενοι, Hierosolymis expulsos *recipientes.*

*ΠΡΟ'ΣΛΗΨΙΣ, *assumtio, receptio.* Sirac. XIX. 20. sec. Compl. φόβος κυρίου ἀρχὴ προσλήψεως, principium *sapientiæ* est timor Domini: ubi πρόσληψις, ut λῆμμα, מַשָּׂא, et Lat. *assumtio,* est *doctrina, sapientia.* Hesych. πρόσληψις, γνῶσις, coll. Rom. XI. 15. ubi vid. Gloss.

ΠΡΟΣΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *imputo, supputo, acceptum fero, refero, adscribo, annumero.* חָשַׁב, *æstimo.* Levit. XXVII. 18. προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον, *imputabit* illi sacerdos argentum. Jos. XIII. 3. προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις, *annumeratur* quinque satrapiis. Psalm. LXXXVII. 4. προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, *annumerabar* illis, qui descendunt in foveam. Conf. Baruch. III. 7. Sirac.

a VII. 17. μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν, ne annumerari aut computari permittas te ipsum multitudini peccatorum, h. e. ne associes te et adjungas. Herodot. Lib. II. p. 94. 27.

*ΠΡΟΣΜΑΡΤΥΡΕ'Ω, attestor, testimonium do, assevero aliquid, meo testimonio affirmo. 3 Macc. V. 19. τῶν φίλων αὐτῷ προσμαρτυρησάντων, b amicis veritatem dictorum affirmantibus. Polyb. III. 90. Suidas: προσμαρτυρῶ, δοτικῇ, καὶ αἰτιατικῇ δέ. κ. τ. λ.

*ΠΡΟΣΜΕΙΔΙΑ'Ω, arrideo. 4 Macc. VIII. 3. Suidas: προσμειδιῶ. δοτικῇ.

ΠΡΟΣΜΕ'ΝΩ, permaneo, exspecto. הוֹחִיל Hiph. a יָחַל. Jud. III. 25. προσέμειναν αἰσχυνόμενοι, exspectabant c erubescentes, s. ad pudorem usque. Symm. Exod. XXIV. 14. Sap. III. 9. πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, fideles in dilectione permanent apud illum. Sic Marc. VIII. 2. ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, dies tres permanent apud me.

*ΠΡΟΣΜΗΝΥ'Ω, indico significo. Sap. XVIII. 19. sec. cod. Alex. προσεμήνυσαν. Reliqui libri habent προεμήνυσαν.

d ΠΡΟΣΜΙ'ΓΝΥΜΙ, admisceo. Vide supra in λύπη. Adde 2 Macc. XV. 20. sec. Alex. προσμιξάντων. Ita enim legendum est loco προσμειξάντων.

*ΠΡΟΣΝΕ'ΜΩ, attribuo, adscribo. 4 Macc. VI. 33.

ΠΡΟΣΝΟΕ'Ω, insuper mente agito et considero, item: adverto mentem, considero, contemplor. הִשְׁתּוֹמֵם Hithp. a שָׁמֵם obstupesco. Ies. LXIII. 5. προσενόησα, stupens circumspiciebam. — הֲוֵה מִשְׂתַּכַּל Chald. sum animadvertens. Dan. VII. 8. — שׁוּר, contemplor. Num. XXIII. 9. Job. XX. 9. Vide et Tob. XI. 4. ubi eminus conspicere notat. Vulg. vidit a longe. Fortasse tamen ibi legendum est προσενόησεν. Eædem voces permutatæ quoque reperiuntur apud Xenoph. Cyrop. VI. 3. 4.

f ΠΡΟ'ΣΟΔΟΣ, proventus, reditus. *יְבוּלָה, productio. Incertus Levit. XXVI. 20. — *תְּבוּאָה, proventus. Inc. Lev. XIX. 25. et XXV. 3. sec. Coisl. et Lips. — תְּבוּנָה, intellegentia. Prov. XXVIII. 16. προσόδων. Legerunt תְּבוּאוֹת vel תְּנוּבוֹת. Vide et 2 Macc. III. 3. (δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου — καὶ προσόδου. Hesych. πρόσοδος, ἔντευξις, ἢ κέρδους g προσθήκη.) IV. 8. IX. 16. et XIV. 3.

ΠΡΟΣΟΔΥ'ΡΟΜΑΙ, adgemo, lamentor, ploro. Sap. XIX. 3. προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν.

ΠΡΟΣΟ'ΖΩ, male oleo. הִבְאִישׁ Hiph. fœteo, putresco. Ps. XXXVII. 5.

ΠΡΟΣΟΙ'ΓΩ, adaperio. סָגַר, claudo. Gen. XIX. 6. τὴν δὲ θύραν προσέῳξεν ὀπίσω αὐτοῦ. Fullerus Misc. Sacr. L. III. c. 9. p. 328. pro προσέῳξεν hic h legendum censet προσέωσεν, a προσωθεῖν, quod notat ostium claudere, et quidem trudendo et obnixe a se dimovendo. Sunt autem ξ et σ literæ simillimi soni, quæ sæpius permutantur in codd. Al. ibi habet προσέαξεν, quod est aor. 1. Attic. a προσάγω, quod apud LXX aliquando respondet Hebr. הֵשִׁיב, reverti facio. Vide Prov. XIX. 25. i Juxta illam itaque lectionem verba reddi possunt: ostium reverti faciebat post se. Et certe ex eadem lectione in aliis Codd. προσέῳξεν corrupte enatum esse opinatur Bielius, præsertim cum in MStis litera α ita sæpius scripta sit, ut similitudinem quandam habeat cum litera ω.

ΠΡΟΣΟΝΟΜΑ'ΖΩ, insuper nomino, cognomino, vel simpliciter nomino, appello. 2 Macc. VI. 2. Plut. k Vit. Alex. M. c. 54. et de Plac. Philos. I. 17.

ΠΡΟΣΟΧΗ', attentio, it. attentio ad rem, tenacitas, nam attentus ad rem parce vivit. Sap. VI. 19. προσοχὴ νόμων, attentio ad leges, observatio

a *legum*. Sap. XII. 20. ὀφειλομένους θανάτῳ μετὰ τοσαύτης ἐτιμωρήσω προσοχῆς, morte dignos tanta tractasti cum *lenitate*, q. d. cum tanta *attentione, ne modum excederes in puniendo*. Conf. Prol. Sir. μετ' εὐνοίας καὶ προσοχῆς. ubi προσοχή est i. q. ἀνοχή, ἐπιείκεια, *lenitas, indulgentia*. Sir. XI. 17. ἐστὶ πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, est qui ditescit per b *tenacitatem* et parsimoniam suam. Hesych. προσοχή, κατανόησις, νῆψις.

ΠΡΟΣΟΧΘΕΩ, *offendor, infensus sum, indignor, aversor, abominor*. שָׁקַץ Pih. Al. Ps. XXI. 25. προσώχθησε. Hesych. οὐ προσώχθησαν, οὐκ ἀπεστράφησαν. Gloss. Brem. Οὐ προσώχθησεν, οὐκ ἐμίσησεν.

ΠΡΟΣΟΧΘΙΖΩ, idem, item *abjicio*. גָּעַל, *fastidio*. Lev. XXVI. 43: c τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν, præcepta mea *aversantur*: Vide et v. 15. et 44. Confer Sirac. VI. 27. 2 Sam. I. 21. ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν, ibi *cum contemtu abjectus* est clypeus potentium. — מָאַס, *sperno*. Psalm. XXXV. 4. κακίᾳ δὲ οὐ προσώχθισε, malitiam autem non *aversatur*. — נִתְעַב Niph. *abominor*. 1 Par. XXI. 6. προσώχθισεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωὰβ, *abo-* d *minationi erat* verbum regis Joabo. — קוֹא, *evomo*. *Evomere* autem est signum fastidii et aversionis. Levit. XVIII. 25. προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις, terra *aversatur* incolas, ubi non assentior Scharfenbergio, qui eos קוּץ legisse putat: potius causam pro effectu posuerunt: Vide et v. 28. et Lev. XX. 22. — קוּט e *fastidio*. Ps. XCIV. 11. προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, *aversatus sum* hanc generationem. Psalter. Rom. *proximus fui*. Sc. vox Græca est ambigua, et notat *offensus fui*, et *proximus fui*. — קוּץ, *tædet*. Gen. XXVII. 46. προσώχθικα τῇ ζωῇ μου, *odi vitam meam*, h. e. *diutius vivere non opto*. Num. XXI. 5. ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ, animam autem nostram *tædium tenet* panis. Confer Sirac. L. 27. Num. XXII. 3. προσ- f ώχθισε Μωὰβ ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, *abominabatur* Moab faciem filiorum Israël. — שָׁקַץ Pih. Deut. VII. 26. Ps. XXI. 25. Sir. XXV. 3. προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν, valde *abominatus sum* vitam illorum. Hesych. προσώχθισα, ἐμίσησα, προσέκοψα. Suidas: προσώχθισα, ἐβδελυξάμην, δυσηρεστήθην. Lexic. Cyrilli MS. Brem. προσώχθισα, ἐβδελυξάμην, ἐμισάχθην. Rursus Suidas: προσώχθικε, g προσκέκρουκε, προσκέκοφεν, ἀπὸ τοῦ τὰ ἐπιπηχόμενα ταῖς ὄχθαις προσκρούεσθαι.

ΠΡΟΣΟΧΘΙΣΜΑ, *offensio, offendiculum, res abominanda, idolum, quo Deus offenditur, quod Deo abominationi est*, it. *quod tædio est*. אֱלֹהִים, *Deus*, item: *idolum*. 1 Reg. XI. 33. Sermo ibi est de Astarte, idolo Philistæorum et Sidoniorum. — בַּעַל, *Baal, idolum*. 1 Reg. XVI. 32. ἐν οἴκῳ τῶν προσοχθισμάτων, h in templo *idolorum*. — שַׁקֵּץ inf. Pih. *detestando*. Deut. VII. 26. — שִׁקּוּץ, *detestatio, abominatio*. 2 Reg. XXIII. 13. τῇ Ἀσὰλ τῷ προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Γαμὼς προσοχθίσματι Μωὰβ, Asal *idolo* Sidoniorum, et Gamos *idolo* Moabitarum. 2 Reg. XXIII. 24. πάντα τὰ προσοχθίσματα, omnia *idola*. Vide et Ezech. V. 11. VII. 20. 3 Macc. II. 18. — תוֹעֵבוֹת plur. Theod. Ezech. V. 11. προσοχ- i θίσματα. Confer Orat. Manass. v. 10. Suidas: προσοχθίσματα, ἡ γραφὴ καλεῖ τὰ εἴδωλα. Sirac. XXVII. 13. διήγησις μωρῶν προσόχθισμα, narratio stultorum *tædio* seu *odiosa est*. Mallem: *aliis offendit et ad peccandum seducit*. Tigurina: *offensionem habet*: Potest etiam reddi: *narrant sua malefacta et delicta*.

ΠΡΟΣΟΧΥΡΟΩ, *insuper* vel *amplius munio*. 1 Macc. XIII. 48. et 53.

ΠΡΟΣΟΨΙΣ, *aspectus, facies, prospectus*. מְרָאָה, *oppositio*, sec. alios

a haustus. Symm. Hab. I. 9. πρόσοψις τοῦ προσώπου, pars illa vultus, qua videtur, h. e. vultus ipse, seu: facies ipsa, quæ videtur. Hieron. facies eorum. Sic quoque Chaldæus. Nonnullis videntur מְגַמַּת accepisse, quasi idem esset cum לְעֻמַּת, quod ex adverso Hebræis significat. Bahrdtius in App. Crit. ad h. l. πρόσοψιν per intentionem transtulit, ut legerit: b מְזִמַּת, intentio ipsorum pestilentissima est. Equidem verba Symmachi reddenda arbitror antica facierum, ut respexerit Arab. جلا, apparentia, res exstans, conspicua. — פֵּאַת, angulus. Al. Levit. XIX. 27. πρόσοψιν τῆς κεφαλῆς. — צְפִירָה, cidaris matutina, sec. alios matutinum tempus. Symm. Ezech. VII. 7. 10. Vide supra s. v. προσκόπησις. — רֵוה c Chald. forma. Dan. II. 31. sec. cod. Chis. Theodot. ibi ὅρασις habet. Vide et 2 Macc. VI. 18.

ΠΡΟΣΠΑΙ'ΖΩ, ludo, illudo, ludificor, etiam conversor, familiaris sum. רָקַד, salto. Job. XXI. 11. τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζουσιν, infantes autem illorum inter se ludunt. Sir. VIII. 5. μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ. Bied lius perperam transtulit: ne ludificeris indoctum. (Confer Ælian. V. H. IX. 28.) Potius: ne familiariter vivas, aut communionem habeas cum indisciplinato. Vulgatus: non communices homini indocto, ut metaphora desumta sit a pueris, qui cum familiaribus suis ludunt et jocantur.

*ΠΡΟΣΠΑΙ'Ω, impingo, offendo. נָגַף, impingo. Symm. (sec. Euse- e bium in Comment. p. 597.) Ps. XC. 12. ἵνα μὴ προσπαίσῃ ἐν λίθῳ ποδί σου.

ΠΡΟΣΠΑΡΑΚΑΛΕ'Ω, insuper vel præterea adhortor. 2 Macc. XII. 31. Polyb. III. 64. 11.

ΠΡΟΣΠΑ'ΣΣΩ, adspergo, inspergo. Tob. XI. 7. προσέπασσε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

ΠΡΟΣΠΕ'ΜΠΩ, insuper mitto, admitto, deduco. 3 Esdr. IV. 47.

ΠΡΟΣΠΙ'ΠΤΩ, procido, irruo, ruo, accido, evenio, nuntior, pervenio. f הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, appropinquare facio. Exod. IV. 25. προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, procidebat ad pedes ejus. Confer Marc. VII. 25. — יָצָא, exeo, h. l. cito procedo, ut et vernaculum herausgehen, to go out, usurpatur. Proverb. XXV. 8. μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, ne irruas in contentionem celeriter. Jaegerus conjicit πρόπιπτε, ne præceps ruas. (Προπίπτειν εἰς μάχην, ut g εἰς φιλοπονίαν προαχθέντας, εἰς ἡδονὰς ἐκκυλισθέντας apud Xenoph. Mem. I. 2. 22. ubi vid. Ernesti et Ruhnkenius.) Sed προσπίπτειν eundem sensum fundit. — כָּרַע, incurvo me. Ps. LXXI. 9. ἐνώπιον αὐτοῦ προσπεσοῦνται Αἰθίοπες, coram illo procident Æthiopes. Ps. XCIV. 6. προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, adoremus et procidamus coram illo. Ita Luc. VIII. 47. προσπεσοῦσα αὐτῷ. Ita etiam h Polybius et Plutarchus locuti sunt. Vide Raphelii Annotatt. Polybian. ad Marc. III. 11. et Elsnerum ad eundem locum p. 137. — נָפַל, cado. Gen. XXXIII. 4. προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, eum amplexus est. Esth. VIII. 3. προσέπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, procidebat ad pedes ejus. — הִתְנַפֵּל Hithp. prosterno me. Al. Esdr. X. 1. προσπίπτων. Præterea legitur Prov. XXV. 20. ubi verbis i προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι nihil in textu respondet, et omnino videndus est Jaegerus. 3 Esdr. II. 17. ὁ τὰ προσπίπτοντα, sc. γράφων, qui scribit illa, quæ accidunt. Confer v. 25. et Joseph. A. J. XI. 2. p. 549. Haverc. ubi idem Rathymus dicitur ὁ πάντα τὰ πραττόμενα γράφων. Suidas: προσπέσῃ, συμβῇ. Lexic. Cyrilli MS. Brem. τὰ προσπίπτοντα, τὰ ἀπαντῶντα, τὰ συμβαίνοντα. 3 Esdr. VIII. 9. προσπεσόντος δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς

"Εσδραν, cum autem mandatum scriptum ab Artaxerxe rege *perveniret* ad Esdram. 3 Macc. IV. 1. πάντῃ δὲ, ὅπου προσέπιπτε τοῦτο τὸ πρόσταγμα: ubi etiam προσπίπτειν est *pervenire, annuntiare*. Polyb. V. 101. 3. ἡ φήμη προσπίπτει αὐτοῖς. Sic διαπίπτειν quoque usurpatur a Josepho de B. J. II. 16. p. 186. ἐμοὶ διαπίπτει ὁ λόγος. Sirac. XXV. 23. μὴ προσπέσῃς ἐπὶ κάλλος γυναικὸς, ne *capiaris* pulchritudine mulieris. Vulg. *ne respicias*. Legit προσίδῃς. 2 Macc. V. 10. προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων, cum autem *nuntiarentur* seu *innotuissent* regi, quæ facta essent. Vide et 2 Macc. VIII. 12. IX. 3. XIII. 1. 3 Macc. I. 16. loco προπεσόντων codex Alex. habet προσπεσόντων. Suidas: προσπεσόντων, ἀγγελθέντων, Πολύβιος· προσπεσόντων δὲ τούτων εἰς Τάραντα, καὶ τοὺς Τυρίους, ἠγανάκτει τὰ πλήθη. Idem Suidas: προσπιπτούσης, ἀντὶ τοῦ ἀγγελλομένης.

ΠΡΟΣΠΛΟΚΗ', *complexus*. פִּי תַחְרָא, *os loricæ*. Aqu. sec. cod. Basil. Exod. XXVIII. 32. Mihi hæc nota hexaplaris admodum suspecta est.

ΠΡΟΣΠΟΙΕ'Ω, proprie *facio, ut meum sit, acquiro*. Sir. XXXI. 35. προσποιῶν τραύματα, *acquirens* vulnera.

*ΠΡΟΣΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *vindico mihi, acquiro, in potestatem redigo*, it. *simulo*. הֵשִׁית Hiph. a שִׁית, *pono*. Inc. 2 Sam. XIII. 20. μὴ προσποιοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦ λαλῆσαι, h. e. interprete Montfauconio: *ne simules in corde tuo, ut loquaris*. Versio hæc nullum plane sensum fundit, et a textu Hebr. est admodum aliena. Quid si legatur προσπονοῦ? Favet huic conjecturæ Vulgatus Int. (qui habet: *neque affligas cor tuum pro hac re*), et ipsa formula Hebr. הֵשִׁית אֶת לֵב, seq. לְ, quæ h. l. notat *in animum revocare* s. *angi*, cui tamen obstare videtur τοῦ λαλῆσαι. Sed illud τοῦ λαλῆσαι sine dubio huc e versione LXX Intt. irrepsit, atque ejus loco substituendum erit τῷ ῥήματι τούτῳ ex Vulgato Int. hoc sensu: *ne affligaris aut mærore te confici patiaris per hoc inhoneste factum*. — *הִתְהֹלֵל, *fingo me furere*. 1 Sam. XXI. 13. προσεποιήσατο sec. cod. Vat. ubi supplendum est μαίνεσθαι, aut μανίαν. E quo tamen loco luculenter apparet, προσποιέομαι etiam notare *fingo me aliquid esse aut facere, affecto, simulo*. Præterea legitur Dan. XIII. 10. sec. cod. Chis. ἕτερος τῷ ἑτέρῳ οὐ προσεποιεῖτο τὸ κακὸν, pro quo in Cod. Vat. legitur οὐκ ἀνήγγειλαν ἀλλήλοις κ. τ. λ. ubi, si lectio sana est, προσποιεῖσθαι erit *communicare cum altero, notum facere*, aut, deleto οὐ, per *celare, occultare*, reddendum erit. Confer Theod. v. 10. et 11. Hesych. προσποιεῖται, σχηματίζεται. Photius Lex. προσποιεῖται, οἰκειοποιεῖται, ἢ πλάττεται καὶ ὑποκρίνεται.

*ΠΡΟΣΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ ΚΟΛΑΚΕΥ'ΩΝ, *simulo adulans*, seu *in speciem adulor*. חָנָה. Symmach. (sec. cod. Reg.) Job. XIX. 17. προσεποιούμην κολακεύων, quæ vera lectio mihi videtur. Προσεκαλούμην, quod habet Cod. Colbert., e versione Alex. mihi irrepsisse videtur.

ΠΡΟΣΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ 'ΕΝΟΧΛΕΙ'ΣΘΑΙ, *simulo, me morbo vexari*. הִתְחוֹלֵל Hithp. idem. 2 Sam. XIII. 5. προσποιοῦ ἐνοχλεῖσθαι, *morbum simula*. Conf. Luc. XXIV. 28. et Ælian. V. H. VIII. 5.

ΟΥ' ΠΡΟΣΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *non vindico mihi, non pro meo agnosco, negligo*. חָדַל, *desisto*. Job. XIX. 14. οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, non *vindicarunt me sibi, non pro suo me vindicarunt*, vel: *neglexerunt me proximi mei*. Ita apud Suidam v. προσποιεῖται in fragmento Incerti: οἱ δὲ οὐ προσποιοῦνται κακουμένους Ῥωμαίους, καίπερ αὐτῶν φίλοι ἐκ παλαιοῦ ἐς τὰ μάλιστα ὄντες. Apud Hesych. οὐ προσεποιήσατο redditur: οὐκ ἠγάπησαν.

ΠΡΟΣΠΟΡΕΥΌΜΑΙ, *accedo*, it. *adhæreo, partes sequor, familiaritatem contraho.* בּוֹא, *venio.* 2 Par. XIII. 9. — גּוּר, *peregrinor.* Lev. XIX. 34. Num. XV. 24. — הָלַךְ, *eo.* Gen. II. 14. Jos. VIII. 35. τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραὴλ, proselytis, qui *adhærent* Israëli, vel qui *partes sequuntur* Israëlis, aut *familiaritatem contraxerunt* cum Israëlitis. Sic Sirac. XII. 18. τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ. — נִבְדַּל Niph. a בָּדַל, *separo me.* Nehem. X. 28. πᾶς ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ Θεοῦ, omnis, qui a gentibus terræ (separans sc. se ab idololatria) ad legem Dei accedebat, h. e. omnis proselytus. — נָגַשׁ, *appropinquo.* Exod. XXIV. 14. ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς, si alicui accidat lis, *accedat* ad illos. Suidas: προσπορευομένων, προσερχομένων μεθ' ἱκετηρίας. Προσπορευομένων δ' αὐτῷ τῶν ἠδικημένων, τοὺς μὲν διέσυρε χλευάζων, τῶν δὲ κατανίστατο, τοὺς δὲ ἐξέπληττε λοιδορῶν. Sunt verba Polybii Lib. IV. c. 3. annotante Küstero. Conf. Marc. X. 35. Ex. XXX. 20. ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον, si *accedant* ad altare. — קָרַב, idem. Ex. XXXVI. 2. προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, *accedere* ad opera. — קְרֵב, verbale. Numer. I. 51. III. 38. XVIII. 7. Προσπορεύεσθαί τινι notat *rem habere, matrimonium inire.* Tob. VI. 21.

*ΠΡΟΣΠΡΟΑΓΩ. 3 Esdr. I. 33. sec. cod. Alex. τὰ δὲ προσπροαχθέντα. Legendum προπραχθέντα, aut potius προσπροπραχθέντα.

*ΠΡΟΣΠΡΟΠΡΑΣΣΩ, *præterea prior s. prius ago.* Vide s. v. προσπροάγω.

ΠΡΟΣΠΤΑΙΣΜΑ, *offendiculum.* מוֹקֵשׁ, *laqueus.* Aquila Exod. X. 7. Hesychius: πρόσπταισμα, πρόσκομμα. Idem: προσπταίοντες, προσκρούοντες, προσκόπτοντες.

ΠΡΟΣΠΥΡΟΩ, *amplius accendo,* item simpliciter *incendo.* 2 Macc. XIV. 11. ubi tamen sensu metaphorico adhibetur, ut sit *magis ad iram impellere et incitare.* Verba sunt: προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον. Syrus: *incendebant iram Demetrii.*

ΠΡΟΣΡΑΙΝΩ, *aspergo, spargendo adjicio.* הִזָּה Hiph. a נָזָה, idem. Lev. IV. 6. VIII. 29. s. 30.

ΠΡΟΣΡΗΞΙΣ, *impetus.* זֶרֶם, *inundatio.* Aqu. Symm. Hab. III. 9. πρόσρηξις τῶν ὑδάτων, impetus aquarum. Schol. Hom. Il. Α', 34. Sic et verbum προσρήγνυμι significat *irruo, impetum facio,* et de *fluvio vehementi* usurpatur. Luc. VI. 48. προσέῤῥηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ. Suidas: προσρῆξαν, προσαράξαν.

ΠΡΟΣΡΗΣΣΩ vel ΠΡΟΣΡΗΓΝΥΜΙ, *illido, allido, affligo terræ, disrumpo, confringo.* נִפֵּץ Pih. *disrumpo.* Aqu. Ps. II. 9. προσρήξεις αὐτοὺς, *allides eos.* Sic ῥήσσειν Marc. IX. 18. Idem Ies. XXVII. 9. προσεῤῥαγμένους. Vide Eustathium in Ib. Α', p. 98. 48.

ΠΡΟΣΣΙΑΛΙΖΩ, *spuo in aliquem, salivam emitto contra aliquem, adspuo, despuo.* רָקַק. Lev. XV. 8. προσσιαλίσῃ secundum libros nonnullos. In cod. Vat. legitur: προσσιελίσῃ, quod idem notat.

*ΠΡΟΣΣΙΕΛΙΖΩ, idem: nam σίελος pariter ac σίαλος scribitur. Vide s. v. προσσιαλίζω.

ΠΡΟΣΣΥΜΠΛΕΚΟΜΑΙ, *simul adhæreo.* הִתְגָּרָה Hithp. *misceo me.* Al. Dan. XI. 10. προσσυμπλακήσεται.

*ΠΡΟΣΤΑΓΗ, *edictum.* מִלָּה Chald. *verbum.* Dan. III. 28. Lycophr. Alex. v. 138. Schol. Thucyd. IV. p. 305. 92. Schol.

ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ, *præceptum, mandatum, edictum, jussus.* בְּכוֹרָה, *primogenitura.* Deut. XII. 6. sec. Ald. Scilicet lege Mosaica præscriptum

a erat, ut primogenita Deo consecrarentur. Ergo libere verterunt, nec de varia lectione cogitandum erit. — דָּבָר, *verbum*, it. *præceptum*. Gen. XXIV. 50. ubi alii libri πρᾶγμα habent. Videtur esse alius interpretis. Deuter. XV. 1. XIX. 4. Jos. VIII. 27. Οἱ ἄλλοι Prov. XXV. 2. ubi vide supra s. πρᾶγμα. Adde Dan. IX. 2. sec. Chis. coll. v. 12.
b — דָּת, *lex*. Esth. VIII. 14. — דָּבָר וְדָת, *verbum et lex*. Esth. II. 8. — חֹק, *statutum*. Genes. XLVII. 26. Exod. XVIII. 16. 20. Job. XXVI. 10. ubi πρόσταγμα *terminum, finem non transgrediendum* notat, æque ac Ps. CXLVIII. 6. Adde Symmach. Prov. XXXI. 15. ubi *præscriptam portionem alimentorum* notat, i. q. σιτομέτριον in N. T. Symm. Psalm.
c XCIII. 20. Theod. Mich. VII. 5. — חֻקָּה, idem. Lev. XVIII. 4. 5. XIX. 37. XX. 8. et alibi sæpius. — יָד, *manus*. Job. XXVI. 13. יָד h. l. *potentiam divinam* notat, quæ etiam innuitur in SS., si Deo *loquela* tribuitur. — *יִרְאַת, *timor*. Proverb. XIV. 27. Legerunt תּוֹרַת, ut cap. XIII. 14. sensu non incommodo. — *מִלְּתָא Chald. *verbum*. Dan.
d II. 15. sec. cod. Chis. — מִצְוָה. Ex. XX. 6. Lev. IV. 2. XXVI. 14. et alibi. — מִשְׁמֶרֶת, *observatio*, etiam *quod est observandum*. Gen. XXVI. 5. Levit. XVIII. 30. Zach. III. 7. — מִשְׁפָּט, *jus*. Levit. XVIII. 26. XIX. 37. Psalm. VII. 7. — נְשָׁמָה, *halitus*. Job. IV. 9. Non legerunt מִצְוֹת, ut nonnullis placuit, sed rem expresserunt, non vocis pro-
e prietatem. Nam flatus iste Dei est ejus *imperium*. — פֶּה, *os*, et metonymice *ore prolatum*. Lev. XXIV. 12. Num. IX. 18, 20, 23. et alibi sæpius. — *פִּקּוּד, *mandatum*. Inc. Ps. XVIII. 9. Aqu. et Sd. Quinta Psalm. CXVIII. 56. — תּוֹרָה, *lex*. 2 Paral. XIX. 10. Jerem. XXXII. 23. De *lege Mosaica* adhibetur Job. I. 6. coll. Baruch. IV. 1. Sir. I. 5.
f 3 Esdr. VII. 4. *sententia, mandatum*, Chald. טְעֵם Esdr. VI. 14. 3 Esdr. VIII. 8. *scriptum, epistola, qua aliquid mandatur*, Chald. נִשְׁתְּוָן Esdr. VII. 11.

ΠΡΟ´ΣΤΑΞΙΣ, *ordinatio*, it. *sumtus ordinatus, constitutus*. 2 Macc. IX. 16. sec. Alex. et Compl. In reliquis libris legitur σύνταξις.

ΠΡΟΣΤΑΡΑ´ΣΣΩ, *amplius* vel
g *præterea turbo*. Sir. IV. 3. καρδίαν παρωργισμένην μὴ προσταράξῃς.

ΠΡΟΣΤΑ`Σ, *porticus, vestibulum, spatium vacuum inter porticus, ante januas conclavium porrectas in ædificiis Græcis*, ut testatur Vitruvius Lib. VI. c. 10. אוּלָם, *vestibulum*. Aqu. sec. primam edit. Ex. VIII. 16. προστάδα, ubi vid. Montfauconius. — מִסְדְּרוֹנָה, *excubitorium*. Jud. III. 23. Hesychius: προστάς, ἡ
h προστῷον.

ΠΡΟΣΤΑΤΕ´Ω, *præfectus sum, præsum*. Esth. II. 9. sec. Vet. Alt. 1 Maccab. XIV. 47. Vide et Sirac. XLV. 33. ubi pro προστάτην Grotius bene legendum censet προστατεῖν ἁγίων καὶ λαοῦ αὐτοῦ, ut præesset sanctis et populo ipsius.

ΠΡΟΣΤΑ´ΤΗΣ, *præfectus, antis-*
i *tes, qui rei alicui præest, eamque administrat*. נִצָּב part. Niph. a נָצַב, *constitutus*. 2 Paral. VIII. 10. — פְּקֻדָּה, *præfectura*. 2 Par. XXIV. 11. — פָּקִיד, *præfectus, præses*. 2 Par. XXIV. 11. — שַׂר, *princeps*. 1 Par. XXVII. 31. XXIX. 6. Vide et 3 Esdr. II. 12. Hebr. נְשִׂיא, Esdr. I. 9.

ΠΡΟΣΤΑ´ΤΤΩ, *præcipio, mando*. אָמַר, *dico*. Jon. II. 11. — גָּלָה, *re-*

a velo. Esth. III. 14. — דָּבָר יָצָא, verbum exit. Esth. I. 19. — דִּבֶּר Pih. loquor. Jos. V. 14. — מַאֲמָר, edictum. Esth. I. 15. — מִנָּה Pih. paro. Jon. II. 1. IV. 7. ubi libere transtulerunt. — מִפְקָד, mandatum. 2 Par. XXXI. 13. — מִצְוָה, idem. Ies. XXXVI. 21. — פָּרַץ, erumpo. 2 Par. XXXI. 5. Arab. فرض, præcipere, constituere. — צִוָּה Pih. *b* Gen. XLVII. 11. L. 2. Symm. Ps. LXVII. 29. πρόσταξον, ubi pro צִוָּה in præterito legerunt aliis punctis צַוֵּה in imperativo. Hieronymus autem legisse videtur προστάσσω. Vertit enim præcipit. 3 Esdr. VIII. 11. ubi est per mandatum alicui concedere aliquid, i. q. nos einem etwas bewilligen, to grant a person something. 3 Esdr. VI. 23. Chald. שׂוּם *c* טְעֵם, mitto sententiam, h. e. mando. Esdr. VI. 1. Vide s. συντάσσω.

*ΠΡΟ΄ΣΤΕ ΔΕ`, ad hæc vero. גַּם, etiam. Symm. Cohel. IX. 1. LXX habent: καίγε.

ΠΡΟΣΤΙ΄ΘΗΜΙ, appono, addo, adjicio, augeo, colligo, et προστίθεμαι, adjungo me partibus alicujus, transeo in partes, associo me, adhæreo. אָסַף, congrego. Gen. XXV. 8. προσ*d*ετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, adjungebatur populo suo, h. e. moriebatur. Vide et Gen. XLIX. 29. 32. Num. XX. 24. XXVII. 13. XXXI. 2. Gen. XXV. 17. προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ, adjungebatur familiæ suæ. Vide et v. 29. Num. XX. 26. Ἀαρὼν προστεθεὶς (sc. πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ), ἀποθανέτω ἐκεῖ, Aaron adjungatur populo suo, et moriatur ibi. Confer *e* Num. XXVII. 13. Jud. II. 10. προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν, adjuncti sunt patribus suis. Confer Act. XIII. 26. et Fesselii Adversaria Sacr. Lib. IV. c. 6. pag. 362. 2 Reg. XXII. 20. προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, adjungo te patribus tuis. Vide et 2 Paral. XXXIV. 28. Jud. XVIII. 25. προσθήσεις τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου, scil. πρὸς τοὺς πατέρας *f* σου, adjunges animam tuam et animam familiæ tuæ patribus tuis, h. e. morti trades, vel: auctor eris mortis tuæ et familiæ tuæ. Confer quæ in h. v. post Hebr. יָסַף allata sunt ex Proverb. XIX. 19. 1 Sam. XV. 6. μὴ προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ, sc. πρὸς τοὺς πατέρας σου, ne adjungam te patribus tuis cum illo, h. e. ne te morti tradam, vel: occidam cum illo. Ita quoque ibi Inc. Int. In *g* omnibus hisce locis LXX יָסַף nonnullis legisse videntur. Job. XXVII. 19. pro προσθήσει legendum est προσθήσεται. Nam in textu Hebr. legitur יֵאָסֵף. — *גֶּשֶׁם, imber. Zach. XIV. 17. Legerunt vel הַגִּשֵּׁשׁ, palpatio, vel הַגִּשָׁם, accedere eos, inf. Hiph. a נָגַשׁ, accedo. — *דּוֹבֵב, leniter incedens et quasi irrepens. Symm. Cant. VII. 9. προστιθέμενος. *h* Sensum expressit. Ita leniter incedens per labia ac dentes, ut quasi conjunctum cum iis videatur vinum. E Grotii sententia דּוֹבֵק legisse videtur. — דָּבַק, adhæreo. Deuter. XIII. 4. πρὸς αὐτὸν προστεθήσεσθε, ejus partes sequemini. Jos. XXII. 5. sec. Compl. Ib. XXIII. 12. ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε, καὶ προσθῆσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις, si enim deficiatis, *i* et in partes transeatis, vel: partes sequamini harum gentium. Ita Plutarchus in Arato p. 1038. Μεγαρεῖς τε γὰρ ἀποστάντες Ἀντιγόνου, τῷ Ἀράτῳ προσέθεντο, Megarenses, cum ab Antigono defecissent, Arati partes secuti sunt. Ita et alii profani. Vide auctores Wolfio ad Act. II. 41. p. 1044. citatos. — דִּבֵּר, loquor. Symm. Cant. VII. 10. προστιθέμενος. Legit

a דִּבֵּק. — הֵעִיר Hiph. ab עוּר, *excito.* Ies. L. 4. προσέθηκέ μοι ὠτίον τοῦ ἀκούειν, *apposuit* mihi aurem ad audiendum. Libere verterunt. — הִרְבָּה Hiph. *multiplico.* Exod. XXX. 15. ὁ πλουτῶν οὐ προσθήσει, sc. τί, dives non plus *conferet.* — הֵשִׁית Hiph. a שׁוּת, *pono.* Ps. LXI. 10. μὴ προστίθεσθε καρδίαν, h. e. ne *nimis ametis,* aut *studeatis.* Conf. infra s. v. τάσσω. — b הֵתֵל Pih. *illudo.* Job. XIII. 9. εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε αὐτῷ, si enim omnia facientes *adhæreatis* illi. N. L. — חָבֵר, *socius.* Ez. XXXVII. 16. τοὺς προστεθέντας αὐτῷ, qui *partes* ejus *sequuntur.* — טָפַל, *assuo.* Symm. Job. XIII. 4. ubi προστίθεσθαι ψεύσματι, *adjungi mendacio,* est *fabricari,* seu: *concinnare mendacia.*—נוֹסַף : יָסַף : c הוּסַף : הוֹסִיף, Kal, Niph. Hiph. et Hoph. Gen. IV. 2. προσέθετο τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, *iterum* peperit fratrem ejus. Genes. VIII. 12. οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι, non *iterum* revertebatur ad illum. Vide et Levit. XXVI. 18. Numer. XXII. 15. Deut. XXV. 3. et conf. Luc. XX. 11. Act. XII. 3. Genes. XXV. 1. προσθέμενος Ἀβραὰμ ἔλαβε d γυναῖκα, *iterum* Abraam sumebat uxorem. Exod. I. 10. προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, *transibunt* et hi *in partes* adversariorum. Lev. XXVII. 13. προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, *addet* quintam partem pretio ejus. Vide et Num. V. 7. Deut. XIX. 9. προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις, *addes* tibi adhuc tres urbes. 1 Reg. XII. 11. et 14. προσθήσω (sc. τί) ἐπὶ τὸν κλοιὸν e ὑμῶν, *addam* aliquid jugo vestro. 2 Par. IX. 6. προσέθηκας (sc. τί) ἐπὶ τὴν ἀκοήν, *addidisti* aliquid famæ. Vide et 2 Par. X. 11. 14. Esdr. X. 10. Job. XXIX. 1. ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπε, tunc *pergebat* Jobus in carmine suo. Vide et Job. XXXVI. 1. et confer Luc. XIX. 11. ac quæ ex Aristotelis Rhet. III. c. 5. extr. notat Schwartzius ad Olearium de Stilo N. T. pag. 125. Prov. X. 28. f φόβος κυρίου προστίθησι ἡμέρας, timor domini *auget* dies. Vide et Cohel. I. 18. Proverb. XIX. 19. τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει, sc. πρὸς τοὺς πατέρας, h. e. *auctor* erit *mortis suæ.* Cohel. I. 16. προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσι, h. e. omnes sapientia *superavi.* Vide et Coh. II. 9. — נָדַף, *impello.* Theod. et LXX Job. XXXII. 13. κυρίῳ προσθέμενοι, Domino *adhærentes.* N. L. — נִלְוָה, *adjungo me,* Niph. Num. XVIII. 2. προστεθήτωσάν σοι, g *adjungant* se tibi, pro quo v. 4. legitur προστεθήσονται πρός σε. Vide et Ies. XIV. 1. Esth. IX. 27. ἐπὶ δὲ προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, super illos, qui *adjungerent* se ipsis. Dan. XI. 34. προστεθήσονται ἐπ' αὐτοὺς πολλοί, multi sese illis *adjungent.* Adde Inc. Zach. II. 11. — נָפַל, *cado.* 2 Par. XV. 9. προσετίθεντο πρὸς αὐτὸν τοῦ Ἰσραὴλ πολλοί, *transibant in partes* ejus multi Israëlitæ. Sic in l. vernacula: *einem zufallen, to side* h *with a person, to take his part.* — נִצַּל Niph. *evado.* Deut. XXIII. 15. ὃς προστέθειταί σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, qui *in partes* tuas *transiit* a domino suo. — נָתַן, *do.* Levit. XIX. 14. ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον, coram cœco non *appones* aut *pones* offendiculum. Adde Genes. XXIX. 33. sec. MS. Oxon. ubi cum προσδίδωμι permutatur in codicibus. — סוּף, *dissipo.* Amos III. i 15. Legerunt וְיֹסְפוּ a יָסַף, *addidit.* — נִסְפָּה : סָפָה, Kal et Niph. *perdo, consumor.* Num. XXXII. 14. προσθεῖναι (sc. τί) ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου, ut *adderetis* adhuc aliquid ad excandescentiam iræ Domini, vel: ut *augeretis* excandescentiam iræ Domini. 1 Sam. XII. 25. ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε, sc. πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, vos

et rex vester *adjungemini* patribus vestris, h. e. *moriemini*. Alii ibi habent ἀπολεῖσθε. Non permutarunt invicem סָפַף et סָפָה, sed vox סָפָה praeter *perdendi* etiam *addendi* notionem habet, ut apparet e reliquis locis hic adductis. Vide et 1 Sam. XXVI. 10. 1 Sam. XXVII. 1. προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας Σαοὺλ, *incidam* in die quodam in manus Sauli. Ies. XXX. 1. προσθεῖναι ἁμαρτίας ἐφ᾽ ἁμαρτίας, peccata peccatis *cumulare*. Confer Sir. III. 26. — סָפַח, *associo*. Ies. XIV. 1. προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ἰακὼβ, *associabit se* domui Jacob. — סִפֵּר Pih. *narro*. Ps. LXVIII. 31. ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν, sc. τὶ, dolori vulnerum meorum *addiderunt* aliquid. Legerunt יָסְפוּ aut יוֹסִיפוּ, a יָסַף, Hiph., *addere*. — עָנָה, *respondeo*. Exod. XXIII. 2. οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους, non *adjungas* te multitudini. — עָרַךְ, *ordino*. Exod. XL. 21. προσέθηκεν ἐπ᾽ αὐτῆς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, *certo ordine apposuit* in illa panes propositionis. Vide et Levit. XXIV. 8. Symmach. Job. XXIII. 3. ubi προστιθέναι ἔμπροσθεν τινὸς metaphorice sumtum notat *proponere alicui aliquid ad examinandum et dijudicandum*. Symm. Prov. IX. 2. προσέθηκεν, *apposuit* aut *cibis instruxit*. Vide supra s. παρατάσσω. — *צָבָה, *intumesco*. Num. V. 27. ubi loco προσθήσεται, quod habet ed. Ald., legendum πρησθήσεται aut πρισθήσεται. — *רָקַע, *expando*. Num. XVI. 39. ubi pro προσέθηκαν alii habent περιέθηκαν, quod textui Hebr. magis convenit. — שׁוּב, *revertor*. 2 Reg. I. 11. — שָׁנָה, *itero*. Job. XXIX. 22. ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, sc. τὶ, verbo meo non *addebant* aliquid. Praeterea legitur Dan. VI. 28. sec. Chis. ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ, rex Darius *mortuus* est, ubi nihil legitur in textu. Sic etiam vox πρόσθεσις. 1 Paral. XXII. 15. apud LXX pariter ac alios Intt. ex fine antecedentis commatis, ubi תוֹסִיף legitur, additum est. Vulgatus: *habes quoque plurimos artifices*, ubi fortasse legendum *habe*, sc. *tibi*, h. e. *assume*. Sirac. V. 5. προσθεῖναι ἁμαρτίαν ἐφ᾽ ἁμαρτίαις, peccata peccatis *accumulare*. Sir. XVIII. 5. τίς προσθήσει, quis *adjiciet* seu, *apponet animum*, h. e. *conetur, suscipiat*. Ib. v. 6. οὐκ ἔστιν ἐλαττῶσαι οὐδὲ προσθεῖναι, *nihil est, quod demas aut addas*, h. e. *perfectae sunt, et omnibus numeris absolutae*. Sir. XIX. 12. προστιθέναι, *repetere, iterare*, i. q. δευτεροῦν v. 14. Sir. XXI. 16. ἐπ᾽ αὐτὸν προσθήσει, *auctius illud reddet*. Vulgat. *ad se adjiciet*, h. e. sibi applicabit, ut illud in actus moresque conferat. Legit αὐτὸν sensu non malo. 1 Macc. VIII. 1. ubi, ut Lat. *proponere, postulare* notat. Sic Vulgatus: *quae postulantur*, qui tamen Grotio legisse videtur προτιθεμένοις, quam lectionem quoque Houbigantius probavit.

ΠΡΟ'ΣΤΙΜΟΝ, *mulcta, poena*. 2 Macc. VII. 36. Θεοῦ κρίσει δίκαια τὰ πρόστιμα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ, Dei judicio justas *poenas* superbiae feres. Suidas: πρόστιμα, ἐπίχειρα. Τοιάδε μὲν τοῖς κακοῖς βουλευομένοις δίδωσι τὰ πρόστιμα ἡ δίκη. Καὶ πρόστιμον, ζημία, ἐπιτίμιον, παραγραφή. Πολύβιος· Παρὰ Ῥωμαίοις θάνατος ἦν πρόστιμον τῆς ἐφεδρείας λιπόντι τὴν τάξιν. Confer Polyb. Lib. I. c. 17. ubi aliter, observante Küstero, legitur. Vide quoque ad h. l. Ernesti ad Suidae et Phavorini Glossas Sacras pag. 174.

ΠΡΟΣΤΡΕ'ΧΩ, *accurro*. רוּץ, *curro*. Gen. XVIII. 2. et XXXIII. 4. Eandem vocem quoque de suo addidit Symmachus Thren. V. 6.

ΠΡΟΣΤΡΙ'ΒΩ, *attero, affrico*. מָלַל, *loquor*. Symm. Prov. VI. 13. προσ-

a τρίβων. Ita enim h. l. explicandam esse putavit formulam Hebr. *pedibus loqui.* — *שׁוּף, quod in l. Arab. سوف *conterere*, notat, et a Kimchio per מַכָּה וּכְתִיתָה, *concussionem et percussionem*, explicatur. Aqu. sec. cod. Mosqu. (Vide Eichhornii Repertorium Bibl. et Orient. Literat. T. IV. p. 260.) Genes. III. 15. προστρίψει.

b *ΠΡΟΣΥΜΠΛΕ'ΚΟΜΑΙ, הִתְגָּרָה Hithp. *misceo me.* Dan. XI. 10. sec. cod. Alex. Sed rectius ibi in Compl. legitur προσσυμπλακήσεται, quod vide supra.

*ΠΡΟΣΥΝΑΠΟΘΝΗ'ΣΚΩ. מוּת, *morior.* Exod. XXI. 29. sec. Compl. προσυναποθανεῖται. Legendum προσσυναποθανεῖται.

ΠΡΟΣΥΠΟΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ, *amplius* c *in memoriam revoco.* 2 Macc. XV. 9.

ΠΡΟΣΥΣΤΕ'ΛΛΟΜΑΙ, *contrahor.* 3 Macc. II. 29. προσυνεσταλμένη αὐθεντία. Grotius interpretatur *jus concisum*, h. e. libertas par Ægyptiorum conditioni, quæ minor quam Macedonum, quibus olim æquati fuerant Judæi.

ΠΡΟΣΥΨΟ'Ω, *extollo.* 1 Maccab. d XII. 36. Adde Joseph. B. J. III. p. 241. §. 30. 3.

*ΠΡΟΣΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *appareo.* 4 Macc. IV. 10. προσεφάνησαν, *apparebant.*

ΠΡΟ'ΣΦΑΤΟΣ, proprie *recens* s. *nuper interfectus et mactatus*, (Hom. Il. Ω', 757.) deinde in genere: *recens, novus.* זָר, *alienus.* Ps. LXXX. 7. Θεὸς πρόσφατος, Deus recens, qui e a piis majoribus non cultus fuit, adeoque Deus alienus. — חָדָשׁ, *novus.* Coh. I. 10. — לַח, *virens.* Num. VI. 3. σταφυλὴν πρόσφατον, uvam *recentem.* — מִקָּרוֹב, *e propinquo.* Deut. XXXII. 17. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκουσιν, novi et recentes veniunt. Sirac. IX. 14. de amico, ubi opponitur τῷ ἀρχαίῳ. Hesych. πρόσφατον, τὸ ἀρτίως γινόμενον, νέον, ναρόν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πρόσφατον, ἀρτίως, f πρὸ μικροῦ, νεωστὶ γενόμενον. Conf. Alberti Obss. ad Act. XVIII. 2. pag. 256. et Not. ad Gloss. Gr. N. T. p. 176. De etymologia hujus vocis ita Suidas: πρόσφατος, κυρίως ἐπὶ τοῦ νεωστὶ πεφονευμένου, ἐκ τοῦ φῶ, τὸ φονεύω. ἐξ οὗ τό· Πέφαται δ' ἄριστος Ἀχαιῶν. καὶ ἀρηΐφατος. Vide et Ammonium v. ναρόν.

ΠΡΟΣΦΑ'ΤΩΣ, *recenter.* חֲדָשָׁה g fœm. *nova*, scil. γυνή, *fœmina, uxor.* Deut. XXIV. 5. — בְּקָרוֹב, *in propinquo.* Ez. XI. 3. Vide et Judith. IV. 3. 4.

ΠΡΟΣΦΕ'ΡΩ, *affero, offero, adhibeo.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Genes. XXVII. 31. XLIII. 26. Exod. XXXVI. 6. et alibi sæpius. — הִגִּישׁ Hiph. a נָגַשׁ, *accedere facio.* Gen. XXVII. 25. Ex. XXXII. h 6. 1 Sam. XXVIII. 24. et alibi sæpius. — *הוֹצִיא, *educo.* Genes. XXIV. 53. sec. Compl. Bene quoad sensum. — הִמְצִיא Hiph. a מָצָא, *invenire facio, trado.* Levit. IX. 12. 13. 18. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito*, etiam *offero.* Num. VI. 20. — הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio, offero*, speciatim sacrificium. 1 Reg. XVIII. 36. Job. I. 5. Jer. XIV. 12. — הִקְטִיר Hiph. *adoleo.* Levit. II. 12. 2 Reg. i XVI. 15. — הִקְרִיב Hiph. *appropinquare facio.* Exod. XXIX. 3. Lev. I. 3. II. 1. Num. XXXI. 50. προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ, obtulimus donum domino. Confer Hebr. XI. 17. Hesych. προσενηνόχασι, προσαγηόχασι. — הַקְרֵב Chald. Aph. Esdr. VI. 17. Dan. VII. 13. — הֲוָה מְהַקְרֵב Chald. Esdr. VI. 10. — הֵרִים Hiph. a רוּם. Inc. Lev. XXII. 15. הֵרִים, *elevare*, de sacrificiis adhibitum *offerre* notat. —

a הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Ps. LXXI. 10. Al. Prov. XIX. 24. προσενέγκῃ. — זָבַח, *macto.* Deuter. XVII. 1. — *נִגַּשׂ, *oppressus sum.* Symmach. Ies. LIII. 7. προσηνέχθη. Vulgat. *oblatus est.* Uterque legit cum Schin נִגַּשׁ. — עָשָׂה, *facio,* etiam *sacrifico.* Levit. XVI. 9. — *קָרַב, *appropinquo.* Levit. XVI. 1. sec. Ald. et Complut. — שְׂאֵת, *ex-*b *cellentia.* Genes. IV. 7. שְׂאֵת pro infinitivo et de oblatione sacrificiorum acceperunt. Prol. Sir. προσφέρεσθαι σπουδὴν, *adhibere* dilegentiam. Ibid. προσφέρεσθαι ἀγρυπνίαν. Polyb. I. 8. 11. πᾶσαν σπουδὴν καὶ μηχανὴν προσφερόμενος. Προσφέρεσθαι etiam notat *ferri ad aliquid studio vel desiderio,* et de cibis *capere.* Sap. XVI. 21. Joseph. de B. J. V. c. 10. pag. c 352. προσφέρεσθαι τροφῆς. Xenoph. Mem. III. c. 11. 13.

ΤΑ' ΠΡΟΣΦΕΡΟ'ΜΕΝΑ, *quæ afferuntur.* תְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ, *oblatio, quam offerunt.* Exod. XXXVI. 3.

ΠΡΟΣΦΕΥ'ΓΩ, *confugio.* נָפַל, *cado.* Symm. 1 Sam. XXIX. 3. προσέφυγε. Vulg. *ex die, qua transfugit ad me.* Sic h. l. נָפַל quoad sensum d transferri potest, nam proprie est h. l. Lat. *incidere in aliquem.*

ΠΡΟΣΦΙΛΗ'Σ, *amabilis, gratus, jucundus.* Sirac. IV. 7. *affabilis,* ut recte transtulit Vulgat. Int. Ibid. XX. 12. Addit. Esth. XV. 5. ὡς προσφιλὴς, quasi ad amorem excitandum compositum. Confer quæ ex Josepho annotat Ottius Spicil. ex eodem ad N. T. p. 414.

e ΠΡΟΣΦΙΛΙ'Α, *amicitia.* יָדִיד *dilectus.* Aqu. Ps. XLIV. 1. Æschyl. Sept. c. Theb. 521. ubi vid. Schol.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ', *oblatio.* מִנְחָה, idem. Psalm. XXXIX. 9. — קָרְבָּן, idem. Aqu. Symm. Levit. I. 2. Vide et Cant. Tr. Puer. v. 11. 3 Esdr. V. 75. Sir. XIV. 11.

ΠΡΟΣΦΥ'ΓΙΟΝ, *refugium.* נַשְּׂאֵת, *oblatio, donum.* Incert. 2 Sam. XIX. 42. Conjicere facile aliquis posset, f corruptam esse h. l. hanc vocem, ejusque loco legendum προσφορὰν, nisi facilius esset statuere, eum etymologiam respexisse a נָשָׂא, *extulit, elevavit in altum, sustulit.* Nam loca alta sunt loca refugii.

*ΠΡΟΣΦΥ'Ω, *agnasci facio,* et προσφύομαι, *agnascor, adcresco.* סְלַק et סָלִק Chald. *ascendo.* Dan. VII. 20. sec. cod. Chis. τοῦ προσφυέντος, g scil. κέρατος. Aristoph. Nub. v. 371. Hoc composito augmentum accedere poterit H. Stephani Thesauro. Substant. πρόσφυμα reperitur apud Demetr. Phaler. de Elocutione §. 55. p. 41. Hesych. προσφυεὶς, προσπλακείς. Idem: προσφυὴς, προσοικειωμένον.

ΠΡΟΣΦΩΝΕ'Ω, *acclamo, alloquor, compello, colloquor.* הִשְׁתַּחֲוָה Hith- h paël a שָׁחָה, *prosterno me.* 2 Paral. XXIX. 28. sec. Ald. προσεφώνει. Statui quidem potest, προσεφώνει h. l. ortum esse ex προσεκύνει, sed fortasse est alius interpretis, qui sensum suo modo exprimere voluit, ut προσφωνεῖν h. l. vel sit Lat. *accinere,* vel explicandum sit de festivis acclamationibus, quæ erant pars cultus externi. Interdum προσφωνεῖν simpliciter notat *dicere* s. *referre ad aliquem,* et in pass. *certiorem fieri de* i *aliqua re, v. c. per literas.* 3 Esdr. VI. 6. προσφωνηθῆναι. Vulgat. *et responsum acciperetur.* Syrus : ܠܐܦܢܝ ܦܬܓܡܐ. Ibid. v. 22. προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. Chald. שְׁלַח Esdr. V. 11. Vulgatus: *scribat de his nobis.* 3 Esdr. II. 21. ubi προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ii dicuntur, qui ad regem de rebus Judæorum scripserant, quo in loco Vulg. *notum facere* habet, et paulo post ipse auctor

libri v. 24. ὑποδεικνύειν ponit. Interdum de *inscriptione* et *dedicatione libri* adhiberi, ex Plutarcho docuit Steph. in Thes. Gr. L. s. h. v. Cf. etiam Cic. ad Attic. VI. 11. XV. 13. 3 Esdr. IV. 14. Chald. הוֹדַע Esdr. IV. 14. Sic etiam ἀντιφωνῶ, quod vide supra. Est quoque προσφωνῶ simpliciter *proloqui*, *dicere*, 2 Macc. XV. 15. ubi autem non sine emphasi dicitur, coll. Act. XXI. 40. Hesych. προσφωνῶ, προσαγορεύει. Phavor. προσφώνησις, κήρυξις.

ΠΡΟΣΧΑΙ'ΡΩ, *gaudeo, lætor in aliquo*, q. d. *adgaudeo*. שַׁעֲשׁוּעִים plur. *deliciæ*. Prov. VIII. 30. Voce προσχαίρειν, quam nusquam se reperisse dicit Steph. in Thes., usus est quoque Chrysost. T. IV. pag. 73. D.

ΠΡΟΣΧΕ'Ω, *affundo, infundo*. זָרַק, *spargo*. Exod. XXIV. 6. ubi Cod. Oxon. ἐπέχεεν habet. Levit. I. 5. Ezech. XLIII. 18. et alibi sæpius. — *לָקַח. Incert. Exod. XXIX. 21. sec. Montf. Sed referendum potius est ad זָרַק in fine v. 20. — שָׁפַךְ. Deut. XII. 27. 2 Reg. XIX. 32.

*ΠΡΟΣΧΡΑ'ΟΜΑΙ, *insuper utor, utor*. Addit. Esther. XVI. 17. μὴ προσχρησάμενοι τοῖς — γράμμασι. Forsitan προσχωρησάμενοι legendum. In Usserii ed. vet. alt. μὴ προσέχοντες exstat. Præstat vulgatum. K.

ΠΡΟΣΧΥ'Ω, *affundo*. זָרַק, *spargo*. Inc. Ex. XXIV. 6. προσέχυσε. Aretæus p. 53. 36.

ΠΡΟ'ΣΧΩΜΑ, *agger, terra aggesta*, a προσχωννύω, *terram accumulo*. סֹלְלָה, idem. 2 Sam. XX. 15. sec. Vatic. 2 Reg. XIX. 32. Dan. XI. 15.

ΠΡΟΣΧΩΡΕ'Ω, *accedo, confero me ad aliquem*. דָּבַק, *adhæreo*. Incert. 2 Sam. XX. 2. προσεχώρησαν. — נָפַל, *cado*. 1 Par. XII. 19. 20. ubi sermo est de iis, *qui ad aliquem deficiunt*. Jerem. XXI. 9. Vide et 1 Macc. X. 26. οὐ προσεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, non iniistis societatem cum hostibus nostris.

ΠΡΟΣΩΘΕ'Ω, *impello, propello*. 2 Macc. XIII. 6. Vide notata supra in προσάγω.

*ΠΡΟΣΩΠΕΙ̃ΟΝ, *larva, persona, vultus fictus*. 4 Macc. XV. 15. Photius Lex. προσωπεῖον, πρόσχημα.

ΠΡΟ'ΣΩΠΟΝ, *facies, vultus, superficies*, item *persona*. אַף, dual. אַפַּיִם. Gen. II. 7. III. 19. XIX. 1. et alibi. — *בַּיִת, *domus*. Incert. 2 Sam. XI. 8. Liberius quidem vertit, sed exacte ad historiam. Nam *Urias* non de domo regis discesserat, sed tantum de facie ejus. Confer v. 9. — טַעַם, *sapor*, item *facies*. 1 Sam. XXI. 13. Ps. XXXIII. 1. ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, *gestum* suum mutavit. — כָּנָף, *ala*. Ezech. I. 9. coll. v. 8. — *לֵב. Dan. X. 12. sec. cod. Chis. — לְחִי, *gena*. Ies. XXX. 28. Deuteron. XXXIV. 7. sec. cod. Oxon. — *מְרוֹרָה, *fel, venenum*. Aqu. Theodoret. Job. XX. 25. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Legerunt sine dubio מַשָּׂאָה — מִמַּרְאָתוֹ, *onus*, it. *debitum*. Prov. XXII. 26. αἰσχυνόμενος πρόσωπον, *magna alicujus auctoritate commotus*. Manasse videtur a שְׂאֵת, *eminentia*, et מִ, *propter*. — נֶגֶד, *coram*. Jos. VI. 5. Ps. IX. 27. et XXX. 29. — *נְתִיבָה, *semita*. Job. XIX. 8. ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο. Libere verterunt, sed sensu non mutato. Semlerus tamen legere mavult ἀτραπόν. — עַיִן, *oculus*. Gen. XX. 16. 1 Sam. XVI. 7. 1 Paral. XXVIII. 8. κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου, *coram* toto cœtu Domini. Conf. 2 Cor. VIII. 24. Ita et Polybius κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, *coram* illis. Vide Raphelii Annotatt. ex eodem ad Gal. II. 11. p. 513.

a — פָּאָה, *angulus*. Jerem. IX. 25. XLIX. 31. Ezech. XLVII. 19. κατὰ πρόσωπον ἀνατολῶν, *versus* orientem. Ita Ctesias in Excerpt. p. 646. ἀνέμου κατὰ πρόσωπον Βακτρίων πνεύσαντος, quoniam ventus *versus* Bactrios spirabat. Cæterum Cappello videntur in omnibus hisce locis legisse פֶּה, et illud accepisse pro *tota facie*, quomodo Latini *os* b pro *vultu* ponere solent. — פֶּה, *os*. Ps. XVII. 10. LIV. 23. Prov. II. 6. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ubi legisse videntur כְּפָנָיו. Sed Clemens Alex. p. 282. habet ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ στόματος. — *פָּנָה, *verto faciem, converto, obverto*, sequente בֹּקֶר, *mane*. Psalm. XLV. 5. τῷ προσώπῳ. Versio hæc respondens verbis לִפְנוֹת בֹּקֶר, h. e. *mane*, omni sensu caret. Repo- c nendum sine dubio τῷ πρὸς πρωὶ vel τὸ πρὸς πρωὶ πρωί, ut legitur in cod. Alex. Ald. et Compl. et expressit Vulgatus: *mane diluculo*. Neque temere me sic conjicere docet locus Gen. XXIV. 63. ubi לִפְנוֹת עֶרֶב LXX transtulerunt τὰ πρὸς δείλης. Grabius edidit: τῷ προσώπῳ πρωί. — *פָּנָה, *e conspectu removeo*, et, si de via sermo est, *complano*. Ies. d LVII. 14. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Legerunt מִפָּנָיו. — פָּנִים plur. Gen. II. 6. πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, omnem *superficiem* terræ. Sic Aristotelem de Insecabil. Lin. p. 1176. πρόσωπον pro *superficie* posuisse docet Schwartzius Spicil. Observ. ad Olearium de Stilo N. T. pag. 469. Confer etiam Lex. N. T. s. h. v. Gen. III. 8. ἐκρύβησαν ἀπὸ προσώπου e κυρίου, abscondebant se a facie Domini. Vide et Gen. IV. 13. 2 Reg. III. 24. 2 Paral. X. 2. Jon. I. 3. Ps. CXXXVIII. 6. ἀπὸ προσώπου σου ποῦ φύγω; a facie tua quorsum fugiam? Vide et Jon. I. 3. Ita Ctesias in Excerpt. p. 637. φυγὼν ἀπὸ προσώπου κόρου. Deut. XXXI. 21. ἡ ᾠδὴ αὕτη, κατὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα, canticum hoc, quod contra illos testatur. Mal. I. 8. λήψεται f πρόσωπόν σου, respiciet *personam* tuam. Vide et v. 9. et Mal. II. 9. His locis a Bielio laudatis addam alia nonnulla. Incert. ac LXX 2 Sam. XIV. 20. πρόσωπον τοῦ ῥήματος s. τοῦ λόγου est *id, quod oratio, ut primum se oratori aut lectori offert*, et κατὰ τὸ ῥητὸν *sumta, præ se fert, aut declarare videtur*. LXX sec. Hex. 1 Reg. XIV. 9. εἰς πρόσωπόν σου, *ante te*, h. e. *qui ante te reg-* g *narunt*, aut: *quorum successor fuisti in regno*. Hos. XI. 3. Legerunt divisim מִפְּנֵי הֵם. Job. XXXIII. 26. Vide supra s. ἱλαρὸς et καθαρός. — קֳבֵל, Chald. *coram*. Dan. II. 31. — קֳדָם, Chald. idem. Dan. II. 15. VI. 26. — שָׂפָה, *labium*. Jos. XIII. 16. κατὰ πρόσωπον φάραγγος. Bene quoad sensum. Præterea le- h gitur 1 Sam. I. 14. ubi nihil in textu Hebr. respondet, et in codd. cum τόπος permutatur. Templum recte dici poterat πρόσωπον κυρίου, quia Deus ibi maxime præsens esse putabatur. Sirac. XIV. 8. πρόσωπον ἀποστρέφων, sc. ab inope et indigo, sc. ne videat alienam miseriam, cui cogatur succurrere. Sir. XVI. 30. de *superficie* terræ. 1 Macc. I. 23. i πρόσωπον τοῦ ναοῦ, *parietes* templi. Ita Syrus. Sir. XXVI. 5. ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐφοβήθην, ubi *rem* notat, et plane superfluum est, ut quoque a Syro omissum est. Vide quoque Sir. XIX. 11. Judith. II, 5. 2 Macc. XIV. 24. εἶχε τὸν Ἰούδαν διαπαντὸς ἐν προσώπῳ, semper Judam *amore et honore adficiebat*. Vulg. *habebat Judam semper charum ex* k *animo*. Syrus: *amplexus est magno amore*. Orat. Manass. τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεως, ubi ἀπὸ προσώπου *propter* notat ad imitationem Hebr. מִלִּפְנֵי. 2 Paralip. XXXII. 7. et

a 1 Sam. VIII. 18. Tob. III. 14. διδόναι εἴς τινα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ πρόσωπον, ad aliquem dirigere oculos suos et faciem convertere, h. e. ab aliquo unice liberationem ac salutem sperare.

*ΠΡΟ'ΣΩΠΟΝ 'ΙΣΧΥΡΟΥ. פְּנִיאֵל Peniel, nomen proprium. Aquila Gen. XXXII. 30. Legit divisim פְּנֵי אֵל.

b ΠΡΟ'ΣΩΠΟΝ ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, personam respicio. נָשָׂא פָּנִים suscipio faciem. Theod. Job. XIII. 8. πρόσωπον λαμβάνετε, personarum respectum habetis. Confer θαυμάζω πρόσωπον supra. — Vide alibi ἄρτοι.

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΙ'Α, prosopopœia. פָּנִים plur. facies. Symm. 2 Sam. XIV. 20. προσωποποιΐαν τοῦ ῥήματος. Vulg. figuram sermonis hujus.

c ΠΡΟΤΑ'ΣΣΩ, præordino, antea constituo. מְחֹקֵק, legislator. Symm. Ps. LIX. 8. προτάσσων, ubi alii βασιλεύς. Esth. I. 14. sec. vet. Arund. ἵνα μηθένα προτάξω τῇ δόξῃ σου, ne quenquam præferrem gloriæ tuæ. Alii libri habent ἵνα μὴ ἰδῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης θεοῦ μου. 2 Macc. VIII. 36. ἀκολουθεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις νόμοις, obsequi d legibus ab ipso antea constitutis.

ΠΡΟΤΕΙ'ΝΩ, protendo. 2 Macc. II. 30. προτείνουσαι τὰς χεῖρας, protendentes manus. Vide et 2 Macc. VII. 10. XIV. 32. 34.

ΠΡΟΤΕΙ'ΧΙΣΜΑ, antemurale seu murus, quo quis præmunitur, propugnaculum. רֹחַב בִּנְיָן, latitudo ædificii. Ezech. XL. 5. — חוֹמָה, murus. 2 Paral. XXXII. 5. — חֵל e contr. ex חַיִל. 2 Sam. XX. 15. 1 Reg. XXI. 23. Thren. II. 8. Inc. Ps. CXXI. 7. — *חֹל, profanus. Ezech. XLII. 20. et XLVIII. 15. Legerunt חֵל pro חֹל a rad. חול. Vide ad h. l. Montf. — מַדְרֵגָה, præcipitium, et omnis locus editus, ad quem per gradus ascenditur. Cant. II. 14. — Vide alibi τεῖχος.

ΠΡΟΤΕ'ΡΗΜΑ, priores partes, privilegium, prærogativa. תִּפְאֶרֶת, f gloria. Jud. IV. 9. οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου, tua non erit honoris prærogativa. Sermo ibi est de gloria expeditionis bellicæ, aut victoria. Hesych. προτέρημα, πρόκριμα, προτίμησις.

ΠΡΟ'ΤΕΡΟΣ, adject. prior. לִפְנֵי. Exod. XXIII. 28. ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου, mittam vespas ante te. Jos. I. 14. πρότεροι τῶν ἀδελφῶν g ὑμῶν, ante fratres vestros. Vide et Jos. III. 14. Ies. LII. 12. et conf. Sir. I. 4. et Drusium ad h. l. — עַל פְּנֵי. Exod. XXXIII. 19. — לְפָנִים. Al. Deuteron. II. 10. — רִאשׁוֹן. Gen. XXXVIII. 28. XL. 13. Sir. XII. 7. πρότερόν σου, te prævenisse.

ΠΡΟ'ΤΕΡΟΝ, ΤΟ' ΠΡΟ'ΤΕΡΟΝ, et ΤΟΠΡΟ'ΤΕΡΟΝ, adverbium, prius, ante. *אוּלָם, utique. Aquila h Gen. XXVIII. 19. Hinc aliquid stabilitatis accipit sententia Hieronymi Quæst. ad h. l., אולם, nihil aliud signare, nisi ante aut prius. Vide Rhenferdii Opera Philologica, p. 798. Sed Scharfenbergius ad h. l. statuit, vel Aquilam h. l. scripsisse πρόθυρον, vel πρότερον huc migrasse e LXX Intt., in quorum versione illud respondet Hebr. לְרִאשֹׁנָה, antea, olim. — לְפָנִים. i Deut. II. 10. 12. Jos. XI. 10. et alibi. — לִפְנֵי. Exod. III. 2. ubi πρότερον cum πρὸ προσώπου in codd. permutatur. Lev. XVIII. 27. Jos. X. 14. — קֶדֶם, antiquum. Jerem. XXX. 17. — רִאשׁוֹן. Gen. XXVI. 1. Num. VI. 12. αἱ ἡμέραι αἱ πρότερον, dies priores. Sic Æliano V. H. III. c. 18. αἱ πρότερον ἐπιθυμίαι sunt pristinæ voluptates. Inc. 2 Sam. XIX. 43. — רֵאשִׁית, initium. Ies. XLVI. 10. — תְּחִלָּה, idem. Gen.

XIII. 3. — *תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם, *heri nudius tertius*. Symm. Exod. V. 7. Vulgatus: *sicut prius*. 1 Macc. XI. 27. τοπρότερον, *prius*.

ΠΡΟΤΙ'ΘΗΜΙ, *propono*. *נָתַן אֶת לֵב, *do cor*. Symm. Cohel. I. 13. Vulg. e Symmacho: *proposui in corde meo;* unde apparet, eum in Symmacho plenius legisse προεθέμην ἐν τῇ καρδίᾳ μου. — עָרַךְ, *dispono*. Exod. XL. 4. Al. Lev. XXIV. 8. προθήσετε. — שׂוּם, *pono*. Psalm. LIII. 3. LXXXV. 13. — שִׁית, idem. Ps. C. 4. Vide et 3 Esdr. II. 7. 1 Macc. X. 38.

ΠΡΟΤΙΜΑ'Ω, *præhonoro, præfero, pluris facio*. כִּבֵּד Pih. Symm. 1 Sam. II. 29. προετίμησας, *prætulisti, pluris fecisti*. Sic apud Joseph. A. J. IV. 6. p. 220. ἡδονὴν προτιμήσαντες τοῦ θεοῦ. 2 Macc. XV. 2. τῇ προτετιμημένῃ ἡμέρᾳ, *præ cæteris honoratæ* diei. 4 Macc. I. 15.

ΠΡΟΤΟΜΗ', *effigies*, s. *imago hominis umbilico tenus ducta*. Προτομαὶ dicuntur *facies animantium ratione carentium*, ut πρόσωπα hominum propria sunt. רֹאשׁ, *caput*. 1 Reg. X. 19. προτομαὶ μόσχων, facies vitulorum, aut: *summæ vitulorum partes*. תְּרָפִים. Aqu. 1 Sam. XIX. 16. προτομαί. Hesych. προτομὴ, εἰκὼν βασιλικὴ, ἕως τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ σώματος εἶδος, ubi vide Intt. Suidas: προτομαὶ βασιλικαί, εἰκόνες βασιλικαί. καὶ προτομαὶ λεόντων καὶ ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων ἡ προτομὴ λέγεται. Τοῖς δὲ τῶν πλοίων ἄκροις τετραπόδων προτομὰς ἀποτυπώσας χαλκῷ περιέβαλε, διὰ τὸ τῶν ἐμβόλων χρειῶδες. Idem: προτομὴ, ἐπὶ ζώων ἀλόγων οὕτω λέγεται, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων πρόσωπον. Est a προτέμνω, *proscindo, præscindo*.

ΠΡΟΤΡΕ'ΠΟΜΑΙ, *propello, incito, adhortor*. Sap. XIV. 18. εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας ἡ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία, ad intensionem autem cultus, vel: ut cultus illis eo major redderetur, ignorantes artificis *incitavit* ambitio. 2 Macc. XI. 7. προετρέψατο τοὺς ἄλλους, *adhortabatur* alios. Confer Act. XVIII. 27. Hesych. προτρέπου, παρακάλει.

ΠΡΟΤΡΕ'ΧΩ, *præcurro*. רוּץ לִפְנֵי, *curro ante*. 1 Sam. VIII. 11. 2 Sam. XV. 1. Compl. ubi προτρέχειν simpliciter *currere* notat, quia sequitur πρὸ προσώπου. Al. 1 Reg. I. 5. Vide et Tob. XI. 2. et conf. Joh. XX. 4.

*ΠΡΟΫΠΑ'ΡΧΩ, *ante sum*. Job. XLII. 17. προϋπῆρχε δὲ αὐτῷ ὄνομα.

*ΠΡΟΫΠΟΤΑ'ΣΣΟΜΑΙ, i. q. simplex ὑποτάσσομαι, *curæ meæ et custodiæ aliquid demandatum habeo*. 3 Macc. I. 2. παραλαβὼν τῶν προϋποτεταγμένων αὐτῷ ὅπλων κράτιστα, sumens ex *commissis suæ custodiæ* armis optima.

ΠΡΟΫΦΙ'ΣΤΗΜΙ, *prius in naturam rerum produco*. Passivum: προϋφίσταμαι, *prius in naturam rerum producor, prius subsistentiam habeo, præexisto*. Sap. XIX. 7. ἐκ προϋφεστῶτος ὕδατος, ex *præexistente* aqua.

ΠΡΟΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *ante appareo, in lucem prodeo*. 2 Macc. III. 26. Ita Bielius. Sed ibi est *apparere* simpliciter, quare etiam Vulgatus bene: *apparuerunt*. Adde Homer. Il. Ω', 332.

ΠΡΟΦΑΝΩ'Σ, *conspicue, aperte*, item: *promte, alacri animo*. Sir. LI. 18. ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου, quæsivi sapientiam *alacri animo* in precibus meis. Hesych. προφανῶς, προθύμως. 4 Macc. VII. 25. ubi *aperte, conspicue* notat.

ΠΡΟΦΑΣΙ'ΖΟΜΑΙ, *prætextum* vel *occasionem quæro, fingo causas, prætexo, prætendo*. הִתְאַנָּה Hithp. *occasionem quæro*. 2 Reg. V. 7. προφασίζεται οὗτός με, *occasionem* hic in me *quærit*, nempe *bello invadendi me*. — הִתְעוֹלֵל Hithp. *factito* vel *occupatum me gero*. Psalm. CXL. 4.

a τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, ut occasiones quæram ad peccata.

ΠΡΟ'ΦΑΣΙΣ, *causa, prætextus, occasio.* אָלֹה, *exsecratio.* Hos. X. 4. προφάσεις ψευδεῖς, falsos *prætextus.* Eodem sensu vox passim legitur apud Polybium. Vide Raphelii Annotatt. Polyb. ad Phil. I. 18. p. 552. Cæterum Hos. l. l. LXX b aliis אָלוֹת, aliis vero עֲלוֹת legisse videntur. Vulg. *verba visionis inutilis.* Suspicatur Bahrdtius, vocem *visionis* ortam esse ex varia lectione, nempe ὁράσεις pro προφάσεις, nisi omnino pro *visionis* rescribendum sit *rationis.* — עִלָּה Chald. Dan. VI. 5. οὐχ εὑρήσομεν κατὰ Δανιὴλ πρόφασιν, non inveniemus *causam* adversus Danielem. Vide et Dan. VI. 4. — c עֲלִילָה. Psalm. CXL. 4. Symm. 1 Sam. II. 3. — *תֹּאֲנָה, *occasio semet offerens.* Aqu. Jud. XIV. 5. *prætextus* s. *occasio se ulciscendi.* — תַּאֲוָה, *desiderium.* Prov. XVIII. 1. προφάσεις ζητεῖ, *occasiones quærit.* Errantes in literis נ et ו, quæ sunt affines (ut censuit Drusius Ep. 84.), legerunt תֹּאֲנָה cum Vulg. et Arabe sec. Cappellum Crit. S. p. 604. Hed sych. πρόφασις, αἰτία, ἀφορμή.

ΠΡΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟ'Σ, *qui speciem vel prætextum habet.* עֲלִילָה, *occasio, prætextus.* Deut. XXII. 14. ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, imponat illi res, quæ prætextum vel speciem habent. Sermo ibi est de iis, qui criminationibus speciosis famam puellæ lædunt. Vulg. *occasiones.*

ΠΡΟΦΕ'ΡΩ, *profero.* *הוֹצִיא e Hiph. a יָצָא, *educo.* Symm. Psalm. CXXXIV. 7. — מָצָא, *invenio.* Prov. X. 14. Libere verterunt. Προφέρεσθαι ἑαυτὸν, *progredi, ulterius procedere.* 3 Macc. I. 12. οὐδαμῶς ἀπέλιπε προφερόμενος ἑαυτὸν, non destitit *progredi.* Tob. IX. 6. *in medium proferre, apportare.* Interdum, ut Latinum *proferre,* de sermone usurpatur, et est *dicere.* 3 Maccab. VII. 11. et V. 39. Sed judice Bretschf neidero in utroque loco verti quoque potest *exprobrare, objicere,* de qua notione vide Reiskii Ind. Demosthen. Hesych. πρόφερε, ὀνείδιζε.

ΠΡΟΦΗΤΕΙ'Α, *prophetia, vaticinium, prædictio.* חָזוֹן, *visio.* 2 Par. XXXII. 32. Dan. XI. 14. sec. Chis. — נְבוּאָה. 2 Par. XV. 8. Esdr. VI. 14. — נְבִיאַיָּא Chald. plur. *prophetæ.* Esdr. V. 1. Adde Prolog. Sir. g ubi αἱ προφητεῖαι sunt *libri a prophetis scripti.* Sir. XXIV. 33. ὡς προφητείαν, tanquam *oraculum divinum.*

ΠΡΟΦΗΤΕΥ'Ω, *propheto, vaticinor, prophetam* s. *divinum legatum me gero,* et ex adjuncto, *miracula patro.* הָלַךְ, *eo, ambulo.* Ez. XIII. 3. τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, qui suas opiniones vaticinantur, s. proferunt. Bene quoad sensum. h Lectio πορευομένοις, quam alii libri habent, est mera emendatio ad textum Hebr. — נָבָא : הִתְנַבֵּא Niph. et Hithp. Num. XI. 25. 27. 1 Sam. X. 5. et alibi sæpius. — נָבִיא *propheta.* Jerem. XXIII. 26. Symm. 1 Par. XXV. 3. Sir. XLVIII. 14. ubi de Elia, qui in sepulcro jam jacens hominem mortuum in vitam revocaverat, dicitur : ἐν κοιμήσει προεφήτευσε τὸ σῶμα αὐτοῦ, coll. v. 15. ἐν i τῇ τελευτῇ αὐτοῦ θαυμάσια ἔργα ἐποίησε. Syrus : *in morte sua mortuum vivificavit.*

ΠΡΟΦΗ'ΤΗΣ, *propheta, vates.* זָקֵן, *senex.* Thren. IV. 16. ubi tamen pro προφήτας sec. ed. Rom. legendum esse πρεσβύτας e Cod. Alex. et Compl. censuerunt Cappellus in Crit. S. p. 679. et Scharfenbergius. Mihi vero προφήτας vera lectio esse videtur ob antecedens ἱερέων, et πρεσβύτας emendationi ad textum Hebr. ortum suum debere. — חוֹזֶה part.

idens. 2 Par. XIX. 2. XXIX. 30. XXXV. 15. — *חָסִיד. Ed. Sexta Psalm. LXXXVIII. 20. Prophetæ etiam in aliis SS. locis *sancti Dei* dicuntur. — מַלְאָךְ, *nuncius.* 2 Par. XXXVI. 15. — נִבָּא part. Niph. *prophetans.* 1 Par. XXV. 2. Jerem. XXVI. 18. — נָבִיא. Exod. VII. 1. Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσται προφήτης σου, Aaron frater tuus erit *interpres* tuus. Hic Aaron dicitur propheta Mosis, quod Moses, tanquam Deus per prophetas, ita per illum et os ejus ad populum loqueretur. Inde verba adducta Kimchius bene explicat ex Exod. IV. 16. *Aaron tibi erit vice oris.* Conf. Jer. XV. 19. Sic poëtæ gentilium, qui τὰ πάντα ἐκ Μουσῶν, ut loquitur Eustathius ad Il. Α', p. . ed. Bas. cognoscere, et per quos Musæ loqui credebantur, quique propterea στόματα Μουσῶν (confer notata in v. στόμα) dici solebant, *prophetæ Musarum* inde etiam nuncupati sunt. Himerius Orat. de Imper. Adventu in Urb. c. 6. ἐκεῖνοις δ' ἀντὶ μὲν Βάκχων τὰ καὶ Σατύρων τοὺς Μουσῶν τε καὶ Ἑρμοῦ προφήτας. Unde lucem accipit illud Pindari: Μάντευε Μοῦσα, προφητεύσω δ' ἐγώ. Conf. et auctores citatos Wolfio ad Tit. I. 12. p. 554. Sic et Cadmus apud Euripidem Bacch. v. 794. cum verba Tiresiæ se elocuturum esse promittit, hoc ita exprimit: Ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾷς, Ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι. Jerem. XXIII. 9. ubi ἐν τοῖς προφήταις conjungendum est cum sequentibus: *cor meum contritum est, ob prophetas falsos scilicet.* — נְבִיאָה Chald. Esdr. V. 1. 2. — נְבִיאָה Hebr. fœm. *prophetissa.* Nehem. VI. 14. Apud GG. scriptores quoque προφήτης de *fœmina* adhibetur, ut exemplis docuit Lobeck. ad Sophocl. Ajac. p. 275. et 443. — רֹאֶה part. *videns.* 1 Paral. XXVI. 28. 2 Paral. XVI. 7. 10. Tob. IV. 12. προφήτης dicitur, *quicunque cum Deo arctius est conjunctus,* aut cui *Deus favet, amicus Dei,* unde ibi *Patriarchæ* Abraham, etc. προφῆται appellantur. Conf. Act. III. 25.

ΠΡΟΦΗ῀ΤΙΣ, *prophetissa.* נְבִיאָה, idem. Exod. XV. 20. Jud. IV. 4. 2 Reg. XXII. 14. et alibi.

ΠΡΟΦΘΑ'ΝΩ, *prævenio, præverto, anteverto, anticipo.* קָדַם Pih. 2 Sam. XXII. 6. 19. 2 Reg. XIX. 32. Jon. IV. 3. Aqu. Symm. Theod. Psalm. XVI. 14. — קוּם, *surgo.* 1 Sam. XX. 24. Bielio ac Trommio legisse videntur קָדַם. Mihi autem potius προφθάνειν significare videtur *prævenire surgendo, prius surgere,* quam notionem ab h. l. non alienam esse series orationis docet. — רוּץ, *curro.* Psalm. LXVII. 34. Αἰθιοπία προφθάσει (scil. τοῦ δοῦναι) χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ, Æthiopia *præveniet,* ut manum suam det Deo. Symmachus habet προφθάσει διδοῦσα χεῖρα κ. τ. λ. Vide et 1 Macc. X. 4. 23.

ΠΡΟΦΥΛΑΚΗ', *observatio, custodia, vigiliæ, excubiæ.* מִשְׁמָר. Neh. IV. 22. 23. — שִׁמֻּרִים plur. Exod. XII. 41. νυκτὸς προφυλακὴ ἐστὶ τῷ Κυρίῳ, noctis *custodia* est Domino. Ib. v. 42. ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη προφυλακὴ Κυρίῳ, illa nox ipsa custodia Domino. Suidas: προφυλακὴ τῷ κυρίῳ. εἰς τέσσαρας φυλακὰς διαιρεῖται ἡ νύξ. ἑκάστη δὲ ἔχει ὥρας τρεῖς. In Lex. Cyrilli MS. Brem. vitiose legitur προφυλακτή, ac iisdem fere verbis, quibus apud Suidam exponitur. Judith. VII. 12. εἰς προφυλακήν, ad custodiam. Judith. X. 12. προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων, *excubiæ* Assyriorum, a. *qui extra castra excubant, ut, si quid periculi intellegant, id nuncient,* Lat. *procubitores, excubitores,* coll. ib. XIV. 3.

ΠΡΟΦΥ'ΛΑΞ, *excubitor, qui excubias agit.* מִשְׁמָר, *custodia.* Neh. IV. 9. VII. 3. — סֹכֵךְ part. *prote-*

gens. Nahum. II. 5. Num legerunt סֹכִים a Chald. סְכָא, *speculatus est?* Sed προφύλαξ est etiam *præsidiarius*, quemadmodum προφυλακὴ *propugnaculum*. Vide et 1 Maccab. XII. 27.

ΠΡΟΦΥΛΑ'ΣΣΩ, *ante excubo, pro statione excubias ago, præservo, custodio, cautum reddo*. הִשְׁתַּמֵּר Hithp. 2 Sam. XXII. 24. — הִזְהִיר Hiph. *præmoneo*. Symm. Ezech. III. 17. προφυλάξῃς αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ, et *cautos eos reddideris* a me. Idem ib. v. 20.

*ΠΡΟΧΑΛΑ'ΟΜΑΙ, *laxo, demitto*. 4 Maccab. X. 19. προκεχάλασται ἡ γλῶσσα, *prominet* lingua, ubi alii κεχάλασται. Adde Aretæum p. 124. 36. προχαλάσαντα.

ΠΡΟΧΕΙΡΙ'ΖΩ et med. ΠΡΟΧΕΙΡΙ'ΖΟΜΑΙ, *deligo, designo*. לָקַח, *accipio*. Jos. III. 12. προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας, *deligite* vobis undecim viros. — נָסַךְ, *inungo*. Theodot. Prov. VIII. 23. πρὸ αἰῶνος προκεχείρισμαι, ante sæcula *ordinata* vel *parata sum*. Non ignoro quidem, nonnullos ingeniose conjecisse, eliso ει, reponendum esse e Ps. II. 6. προκέχρισμαι, *uncta sum*, ut cum lectione Hebræa concilietur. Sed mihi hac conjectura non opus esse videtur, quia *unctio* olim erat symbolum *inaugurationis*. Hesych. προκεχειρισμένον, προβεβλημένον, ἡτοιμασμένον. Sic enim legendum videtur pro ἡτιμασμένον. — שָׁלַח, *mitto*. Exod. IV. 13. προχείρισαι ἄλλον, *designa* alium. Lex. Cyrilli MS. Brem. προχείρισαι, προβαλοῦ (Eadem quoque habet Zonaras Lex. 1587.), ἐπίλεξαι. Legitur præterea Dan. III. 22. οἱ ἄνδρες οἱ προχειρισθέντες, quibus verbis nihil respondet in textu Hebr. 2 Maccab. III. 7. ὁ δὲ προχειρισάμενος Ἡλιόδωρον τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπέστειλεν, *deligens* autem Heliodorum, qui erat super negotia ipsius, mittebat illum. Vide et 2 Macc. VIII. 9. Ita Dionys. Hal. Antiqu. Rom. Lib. VI. p. 377. καὶ μετὰ ταῦτα προχειρισαμένη τοὺς ἐπιτηδειοτάτους διεπέμψατο πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ χάρακος. Idem Lib. IV. p. 259. ὁ δὲ Ταρκύνιος τῶν ἀστῶν ἄνδρας ἐπιφανεῖς δύο προχειρισάμενος — ἐκείνοις παρέδωκε τὴν τῶν βιβλίων φυλακήν. Conf. Act. XXII. 14. et ad h. l. Raphelii Annotatt. ex Polybio p. 387.

ΠΡΟ'ΧΕΙΡΟΣ, *paratus, facilis*. Prov. XI. 3. πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια, *facilis* autem fit et jucunda impiorum pernicies. Verba hæc Jaegero videntur manifeste exhibere extremum v. 10. בַּאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה, *in pereundo impios ovatio*. Hesych. πρόχειρος, ἕτοιμος, εὐχερής.

ΠΡΟΧΡΑ'ΟΜΑΙ, *utor*. Esth. XVI. 17. μὴ προχρησάμενοι τοῖς γράμμασι, *si non usi fueritis literis*, h. e. *si earum auctoritatem non secuti fueritis*.

ΠΡΟ'ΧΩΜΑ, *agger, terra aggesta*. סֹלְלָה, idem. 2 Sam. XX. 15.

*ΠΡΟΧΩΡΕ'Ω, *procedo, progredior*. נָפַל, *cado*. 2 Reg. XXV. 11. sec. Compl. τοὺς προκεχωρηκότας τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, qui transfugerunt ad regem Babyloniæ. Fortasse ibi legendum est προσκεχωρηκότας. Cæterum נָפַל partim simpliciter positum, partim cum עַל constructum *transfugere* notare ex hoc loco luculenter apparet.

ΠΡΟΧΩ'ΡΗΜΑ, *id quod succedit s. successit*, item: *excrementum, stercus*. צָפָה part. fœm. a צוּף, *fluens*. Ezech. XXXII. 6.

ΠΡΥ'ΤΑΝΙΣ, *præfectus, rector, administrator, dispensator, custos, tutor*. Sap. XIII. 2. πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν, *rectores* mundi Deos putaverunt. Suidas: πρύτανις, διοικητής, προστάτης, φύλαξ, βασιλεύς, ἄρχων, ταμίας, ἔξαρχος. Hesych. πρύτανις, βασιλεύς, ἄρχων, χορηγός, τίμιος, διοικητής. Forte hic pro τίμιος legendum ex Suida ταμίας. In Lex. Cy-

li MS. Brem. inter alia exponitur μιίας, pro quo pariter reponenm ταμίας.

ΠΡΩ'ΗΝ, *paulo ante, nuper, non pridem.* בָּרִאשׁוֹנָה, *in principio.* s. VIII. 5. Xenoph. Cyrop. II. 1. Æschin. Socr. III. 12. Lex. yrilli MS. Brem. πρώην, τὸ ἀπὸ τρί- ς ἡμέρας καὶ ἐπάνω.

ΠΡΩΙ', ΤΟ' ΠΡΩΙ', et ΤΟΠΡΩΙ', ane. *בָּקָר, *bos.* 1 Sam. XI. 5. egerunt הַבֹּקֶר, *mane,* admodum commode. Idem valet de loco Paral. XXXV. 12. — *בִּקֵּר Pih. quiro. 2 Reg. XVI. 15. Hic quoue legerunt בֹּקֶר. — בֹּקֶר. Gen. I. . XIX. 27. XX. 8. et alibi sæpius. — נֶשֶׁף, *crepusculum.* Job. VII. 4. — עֲלוֹת שַׁחַר, *ascendere auroram.* Gen. XXXII. 24. — *שָׁבַת. Jer. XLVIII. 33. ubi pro הִשְׁבַּתִּי, *cessare faciam,* πρωῒ posuerunt, legentes iempe הַשְׁכֵּם. — תָּמִיד, *jugiter.* Lev. XXIV. 4. — Vide alibi ἀνατέλλω.

*ΕΩΣ ΤΟ' ΠΡΩΙ'. בַּהּ שַׁעֲתָא Chald. *in ea hora.* Dan. IV. 30. sec. cod. Chis. — לַבְּקָרִים, *in matutinis.* Job. VII. 18.

ΠΡΩΙ' ΠΡΩΙ', ΤΟ' ΠΡΩΙ' ΠΡΩΙ', et ΤΟΠΡΩΙ' ΠΡΩΙ', *mane mane,* h. e. *summo s. primo mane.* בֹּקֶר בֹּקֶר. Exod. XVI. 21. XXX. 7. Lev. VI. 12. — עַד הַבֹּקֶר. Inc. Jud. XIX. 25. τὸ πρωῒ πρωῒ. Sed hæc judice Scharfenbergio referenda sunt ad verba v. 26. לִפְנוֹת הַבֹּקֶר, verum ita, ut ex ed. Ald. rescribatur τὸ πρὸς πρωῒ. Vide eundem ad Cappelli Crit. Sacr. p. 889.

ΤΟ' ΠΡΟ'Σ ΠΡΩΙ', *ad mane,* h. e. *appetente mane.* לִפְנוֹת בֹּקֶר, *in aspiciendo mane.* Jud. XIX. 26. פָּנָה, si de die sermo est, *illucescere* notat.

ΤΟ' ΠΡΟ'Σ ΠΡΩΙ' ΠΡΩΙ', *ad mane mane.* לִפְנוֹת בֹּקֶר, *in aspiciendo mane.* Psalm. XLV. 5. Ad quem locum respiciens Suidas: πρωῒ, πρωῒ. οὕτω Δαβὶδ τὸ ταχὺ καὶ ὀξὺ πρωῒ προσηγόρευσε. Βοήθησον αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρωῒ πρωῒ. Sic et apud Hesychium πρώϊον inter alia exponitur ταχύ. Idem: πρώϊα, ταχέα. Pariter ὄρθρινον, quod proprie *matutinum* significat, aliquando *celere* denotat. Rursus Hesychius: λημάτων ὀρθρινῶν, θελημάτων ταχινῶν.

ΠΡΩΙ'Α, *matutinum tempus.* בֹּקֶר. 2 Sam. XXIII. 4. Psalm. LXIV. 8. Aqu. Ps. XLV. 6. ubi pro τῷ νεῦσαι πρωΐαν sine dubio reponendum est τὸ νεῦσαι πρὸς πρωΐαν.

*ΠΡΩΙ'ΑΣ, *mane, diluculo.* לַבְּקָרִים *in matutinis.* Inc. Job. VII. 18. Vulgat. *diluculo.*

ΠΡΩΙ'ΘΕΝ, *a mane, a tempore matutino.* בֹּקֶר. Exod. XVIII. 13. 14. Ruth. II. 7. ubi vel legendum est πρωΐθεν sine ἀπὸ, vel ἀπὸ πρωῒ, ut Compl. habet.

ΠΡΩ'Ι'ΜΟΣ, *matutinus, præcox.* *בַּבֹּקֶר, *in mane.* Symmach. Cohel. XI. 6. — *בְּכוֹר, *primogenitus.* Symmach. Theod. Job. XVIII. 13. *matura mors.* — בִּכּוּרָה, *præcox.* Jer. XXIV. 2. τὰ σῦκα τὰ πρώϊμα, *ficus præcoces.* Theod. Ies. XXVIII. 4. — יוֹרֶה, *pluvia tempestiva.* Deut. XI. 14. Jerem. V. 24. Hos. VI. 3. — מוֹרֶה, idem. Joël. II. 23. Aqu. Psalm. LXXXIII. 8. — רֵאשִׁית *initium.* Hos. IX. 12. ὡς σῦκον ἐν συκῇ πρώϊμον, ut ficum in ficu præcocem. — שַׁחַר, *aurora.* Ies. LVIII. 8.

ΠΡΩ'Ι'ΝΟΣ, *matutinus.* בֹּקֶר. Gen. XLIX. 27. Exod. XXIX. 41. Lev. IX. 17. et alibi. — יוֹרֵא. Symm. Prov. XI. 25. πρώϊνος. Bielio legisse videtur יוֹרֶה. Semlerus ac Ernesti conjiciunt, reponendum esse πάρει-

a ως, ut bis מִזְרָח legerit. Idem enim sæpe repetitur, ut cap. XIV. 24. אִוֶּלֶת. Sed utraque conjectura facile supersedere possumus.

ΠΡΩΙΘΟΘΕΝ, *mane*, i. q. πρωΐθεν. בֹּקֶר. 2 Sam. II. 27. sec. cod. Vat. In Compl. legitur πρωΐθεν.

ΠΡΩΡΕΥ'Σ, *gubernator proræ, qui in prora navem gubernat.* חֹבֵל, *nauclerus.* Ezech. XXVII. 29. — *b* רַב הַחֹבֵל, *magister naucleri.* Jon. I. 6.

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗ'Σ, *princeps s. primus certator s. bellator, qui primus est in certamine, qui agmen ducit, in prima acie collocatur*, a πρωταγωνιστῶ, quod teste Suida est πρῶτον ἀγωνίζεσθαι. 1 Macc. IX. 11. οἱ πρωταγωνισταὶ πάντες οἱ δυνατοί. Vulgatus: *primi certaminis omnes po- *c* tentes.* In Compl. legitur προαγωνισταί, quod eodem redit. 2 Maccab. XV. 30.

ΠΡΩ'ΤΑΡΧΟΣ, *princeps militiæ, dux primarius*, ex πρῶτος et ἀρχός, *princeps.* 2 Macc. X. 11. Substantivum πρωτάρχης legitur apud Manethon. IV. 399.

ΠΡΩΤΕΙ'ΟΣ, *primus*, h. e. *præstantissimus.* אוֹפִיר, *Ophir, Iberia.* *d* Symmach. Psalm. XLIV. 11. χρυσῷ πρωτείῳ. Aurum enim Ophiricum pro præstantissimo habebatur. Adde Symmach. Job. XXII. 24. et XXVIII. 16. et infra s. v. χρυσίον. — עֹבֵר part. *transiens.* Symmach. Cant. V. 13. πρωτεῖα. Sc. עָבַר in l. Arab. notat *diligenter examinare aliquid, cujus qualitatis sit.* Est itaque עֹבֵר *examinatus*, et ex adjuncto *e* *probatus*, unde etiam Aquila per ἐκλεκτὸν transtulit, quod vide supra. Vide quoque Simonis Lex. Hebr. s. h. v. n. 3. — רֵאשִׁית. Symm. Ps. LXXVII. 51. πρωτεῖον.

ΠΡΩΤΕΥ'Ω, *primas teneo.* רֹאשָׁה, *caput, capitalis.* Aqu. Zach. IV. 7. πρωτεῖον, *primas habens.* Conf. Col. I. 18. 2 Maccab. VI. 18. Ἐλεάζαρός τις τῶν πρωτευόντων γραμματέων, Eleazarus aliquis scribarum, *qui primas* *f* *tenebant*, vel, ut Latinus vertit, *unus de primoribus scribarum.* 2 Maccab. XIII. 15. πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων, elephas, qui ætatis aut molis aut virium ratione cæteris præire solet.

ΠΡΩΤΕΥ'ΕΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *primas tenere facio.* גִּדֵּל et נִשֵּׂא Pih. *magnifico, elevo.* Esth. V. 11.

*ΠΡΩ'ΤΙΣΤΟΣ, *primus.* שׁוֹפֵט, *judex.* Deut. XXI. 2. πρώτιστοί σου *g* sec. libros nonnullos, teste L. Bos. Adde Etymol. M. 693. 19.

ΠΡΩΤΟΒΑΘΡΕ'Ω, *in primis subselliis* aut *in subselliis primo loco colloco.* הָשִׂים כִּסֵּא מֵעַל, *pono solium supra.* Esther. III. 1. ὕψωσεν αὐτὸν καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων. Hes. πρωτοβάθρει, τὴν προεδρίας ἀξιωθέντα.

ΠΡΩΤΟΒΟΛΕ'Ω, *primus emitto s. jaculor*, metaph. *primus protrudo* *h* vel *emitto*, v. c. de arboribus et vitibus, a πρωτοβόλος, qui primus jaculatur. Apud Eustathium πρωτοβόλος ἵππος, *qui primos emittit dentes.* בִּכֵּר Pih. *primogenitum profero.* Ex. XLVII. 13.

*ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ'Σ, *primogenitus.* Prov. XXXI. 2. πρωτογενές σοι λέγω υἱέ, te alloquor, fili primogenite; quibus verbis nihil respondere vide- *i* tur in textu Hebr., nisi quis referre malit ad בַּר נְדָרָי, *fili, quem a Deo votis omnibus efflagitavi*, quod de filio primo aptius intelligitur, quam de secundo vel tertio. Etymol. M. 437. 32.

*ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΑ'Ω, *primum produco.* בִּכֵּר, *maturo.* Inc. Ezech. XLVII. 12. πρωτογεννήσει, i. q. πρωτοβολήσει, quod in vers. Alexandr. legitur. K.

ΠΡΩΤΟΓΕ'ΝΝΗΜΑ, *quod primum enatum et productum est, primi proventus, primitiæ.* *בִּכּוּרָה, *præcox.*

Aqu. Ies. XXVIII. 4. — בִּכּוּרִים plur. Exod. III. 16. 19. XXIII. 26. Lev. II. 6. et alibi. Al. Nehem. XIII. 30. — *קָצִיר, *messis.* Exod. XXXIV. 22. sec. libros nonnullos, teste L. Bosio, ubi alii libri habent θερισμοῦ. Videtur mihi hæc vox esse alius interpretis, et ad formulam בִּכּוּרֵי קָצִיר, *primitiæ messis,* pertinere, coll. v. 26. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — רֵאשִׁית, *initium.* Ez. XLVIII. 14. — רֵאשִׁית עֲרִיסוֹת, *initium massarum farinæ.* Ezech. XLIV. 30. Vide et Sirac. XLV. 28. et 1 Macc. III. 50.

ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΣ, *qui primus nascitur, primogenitus, primigenius, primitivus* et ex adjuncto: *præcipue carus, valde dilectus.* בִּכּוּרָה, *primus fructus.* Mich. VII. 1. τὰ πρωτόγονα, sc. ἀκρόδρυα, vel γεννήματα, *primos fructus.* Sirac. XVIII. 14. ὃν πρωτόγονον ὄντα τιθηνεῖ παιδείᾳ, homines, quos *præ cæteris amat,* doctrina imbuit, salutari sapientia. Ita ed. Compl. Sirac. XXXVI. 11. Ἰσραὴλ, ὃν πρωτογόνῳ ὡμοίωσας, Israël, quem primogenito assimilasti. Hesychius: πρωτογόνων, πρώτων φανέντων. Idem: πρωτόγονος, νέος.

ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙΑ, ΤΑ, *convocatio* vel *conventus principum.* 2 Macc. IV. 21. nisi fortasse ibi legendum est τὴν πρωτοκλησιν. Alii ibi legunt τὰ πρωτοκλίσια, *consessum procerum s. primatum regni, comitia.* Grotius emendat πρωτοκούρια, *primam comam deponebat.*

ΠΡΩΤΟΚΟΥΡΙΑ, *prima tonsura.* Tob. I. 6. ubi sec. Grotium πρωτοκούρια sunt *partes de lana, ubi primum tondentur pecudes.* In Cod. Alex. perperam πρωτοκουρία legitur.

ΠΡΩΤΟΛΟΓΙΑ, *primæ partes dicendi, sermonis principium.* Vide supra s. κατήγορος.

ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΣ, *qui primus fictus et formatus est, primus, primus parens.* Sapient. VII. 1. X. 1. Clemens Alex. Strom. p. 559. 5. Vide quoque Suiceri Thes. Eccles. s. h. v. T. II. c. 876.

ΠΡΩΤΟΣ, *primus,* it. *antiquus,* it. *præcipuus, præstantissimus.* אֶחָד : אַחַת, *unus, a.* Gen. VIII. 5. Esdr. VII. 8. Dan. IX. 1. — אַחֵר, *alius.* 2 Sam. XIII. 16. Non legerunt אֶחָד, sed sensum secuti sunt. — אַרְכִּי, *Archita,* nomen proprium. 1 Par. XXVII. 33. πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως, *præcipuus* amicus regis. Eodem sensu profani πρῶτος, et Lat. *primus* usurpant. Vide Grotium et Lampium ad Joh. I. 15. Cæterum אַרְכִּי habuerunt pro nomine appellativo, quod *longum* seu *longo usu probatum* significat. Vide supra in v. ἀρχιεταῖρος. — *בֹּקֶר, *mane.* Inc. Lev. IX. 17. sacrificium matutinum erat primum ordine. — הֵהֶם pron. plur. *illi.* 2 Sam. XVI. 23. πρώταις. Legendum ταύταις. Vulgatus quoque habet: *in diebus illis.* — *חַד : חֲדָה Chald. *unus, a.* Dan. VII. 1. — לְפָנִים plur. *ad faciem, ante.* Job. XLII. 11. ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου, sc. χρόνου, quotquot noverant illum *inde a primo tempore.* — קֶדֶם, *antrorsum.* Job. XXIII. 8. εἰς γὰρ πρῶτα (sc. μέρη) πορεύσομαι, ad primas enim partes ibo. Ita Bielius. Mallem h. l. vertere *antrorsum,* quemadmodum in sequentibus ἐπ' ἐσχάτοις *retrorsum* notat. Aqu. Symm. Job. XXIX. 2. κατὰ τοὺς μῆνας τοὺς πρώτους. Vulg. *juxta menses pristinos.* Symmach. Psalm. LXVII. 34. et LXXVI. 6. Symm. Gen. II. 8. ἐκ πρώτης. Drusius subintellegendum putat ἀρχῆς, aut tale quid. Vide in Fragm. Intt. GG. p. 6. Theodor. Gen. l. c. ἐν πρώτοις, sc. χρόνοις, *primis temporibus,* ut pariter exponit Drusius l. c., sive *initio.* — קֵדְמָה cum ה locali, *versus orientem.* Num.

II. 3. — קַדְמוֹנִי, *antiquus.* Job. XVIII. 21. Joël. II. 20. Zach. XIV. 8. — קַדְמָיְתָא Chald. fœm. *prior.* Dan. VII. 4. — רֹאשׁ, *caput, princeps.* 1 Sam. IX. 22. ἔδωκεν αὐτοῖς τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων, dedit illis locum inter *præcipuos,* qui vocati erant. 1 Par. XI. 11. πρῶτος τῶν τριάκοντα, *præcipuus* inter triginta. Nehem. XII. 45. πρῶτος τῶν ᾀδόντων, *præcipuus* canentium. Cf. Act. XXVIII. 17. et 1 Tim. I. 15. 2 Par. XXVI. 20. ἱερεὺς ὁ πρῶτος, sacerdos *præcipuus.* Vide et Esdr. VII. 4. Jerem. LII. 21. Ez. XXVII. 22. μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων, cum aromatibus *præstantissimis.* Adde Incertum Ezech. X. 11. — רִאשׁוֹן : רִאשׁוֹנָה, masc. fœm. Gen. XXXIII. 2 ἐποίησε ἐν πρώτοις, sc. μέρεσι, collocavit *in primis partibus* s. *primo loco.* Deut. XIII. 9. ἐν πρώτοις, sc. χρόνοις, *primis temporibus* vel *initio.* Vide et Deut. XVII. 7. 1 Reg. XVII. 13. Neh. VII. 5. 1 Cor. XV. 3. 1 Par. XI. 6. ἐν πρώτοις, *primus.* Job. XV. 7. μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγεννήθης; num primus hominum natus es? Potest etiam hic positivus πρῶτος accipi pro comparativo πρότερος, et subaudiri præpositio πρὸ, hoc sensu: num prius quam homines, vel ante homines natus es? Conf. 2 Sam. XIX. 20. ubi pro verbis πρότερος παντὸς οἴκου Ἰωσὴφ alii habet πρῶτος π. ο. Ἰ. Sic adverbium πρῶτον pro πρότερον usurpat Aristoph. in Av. v. 489. Confer Lex. N. T. s. h. v. Adde Theodot. Zach. IV. 7. — *בָּעֵת הָרִאשׁוֹן, *secundum tempus primum.* Symm. et οἱ λοιποὶ Ies. IX. 1. πρῶτος pro πρῶτον. — רִאשֹׁנִית fœm. Jerem. XXV. 1. — רֵאשִׁית, *initium.* Amos VI. 6. τὰ πρῶτα μύρα, *præstantissima unguenta.* — *רָשׁוּם, *scriptum, exaratum.* Dan. X. 21. sec. cod. Chis. τὰ πρῶτα. Legisse videntur רִאשׁוֹן — שְׁלִישִׁי, *tertius.* Esth. VIII. 9. ubi loco πρώτῳ reponendum est τρίτῳ. — *שַׁבָּת, *cessatio.* Lev. XXIII. 11. τῆς πρώτης sec. cod. Vatic. Sed scripserunt sine dubio τῆς πρώτης τῶν σαββάτων, ut in Ald. legitur. — *שָׁלוֹשׁ, *tertius.* Dan. X. 1. sec. cod. Chis. Vide ad h. l. edit. Rom. — Prol. Sir. ubi πρῶτος a *nepote* distinguitur, et *avum* significat.

ΠΡΩΤΟΣΤΑ΄ΤΗΣ, *qui primo loco stat, antesignanus.* עָתִיד, *paratus.* Job. XV. 24. στρατηγὸς πρωτοστάτης, dux *antesignanus.* Illustranda est hæc versio e lingua Arabica, in qua عتد *excellere, præcipuum esse, primas tenere* notat. Lex. Vat. πρωτοστάτης, *princeps.* Hesych. πρωτοστάτης, ὁ πρῶτος παρὰ τὸ κέρας τῆς παρατάξεως τεταγμένος. Conf. Suiceri Thes. T. II. p. 707.

ΠΡΩΤΟΤΟ΄ΚΕΙΑ, ΤΑ΄, *primogenitura, privilegia* seu *jus primogenitorum.* בְּכוֹרָה, idem. Genes. XXV. 32. 33. 34. XXVII. 36.

ΠΡΩΤΟΤΟΚΕΥ΄Ω, *primogenitum facio, ut primogenitum offero.* בָּכַר Pih. Deut. XXI. 16. ubi *primogenituræ privilegia tribuere* notat. Aqu. Lev. XXVII. 26. πρωτοτοκευθήσεται, *ut primogenitum offeretur.*

ΠΡΩΤΟΤΟΚΕ΄Ω, *primum pario, primum enitor,* a πρωτοτόκος, *quæ primum peperit.* הִבְכִּיר Hiph. Jer. IV. 31. — עָלוֹת plur. fœm. *lactantes.* 1 Sam. VI. 7. 10. δύο βόας πρωτοτοκούσας. Ideo sic transtulerunt, quia tales vaccæ ad res sacras faciendas maxime adhiberi solebant. V. sequentia.

ΠΡΩΤΟΤΟ΄ΚΙΑ, ΤΑ΄, i. q. πρωτοτόκεια, *jus primogenitorum.* בְּכוֹרָה. Deut. XXI. 17. 1 Par. V. 1. Conf. Hebr. XII. 16.

ΠΡΩΤΟΤΟΚΙ΄Α, *primogenitura.* בְּכוֹרָה. Aqu. Gen. XXV. 34.

ΠΡΩΤΟ'ΤΟΚΟΣ, *primogenitus.* בְּכוֹר, idem. Gen. IV. 4. X. 15. XXII. 11. et alibi sæpius. — בְּכוֹרָה, *primogenitura.* Gen. XXV. 31. ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτότοκά σου, scil. γεννήματα, vende mihi hodie jus tuum *primogenituræ.* Deut. XII. 17. τὰ πρωτότοκα (scil. γεννήματα) τῶν βοῶν, *primogenitos fœtus* boum. Vide et Deut. XIV. 23. et conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 35. — בְּכִירָה fœm. *primogenita.* 1 Sam. XIV. 50. — בְּכְרוּ, *Bochru,* nomen urbis. 1 Paral. VIII. 38. Legerunt בְּכוֹר. — בְּכוּרִים plur. *primitiæ.* Ezech. XLIV. 30. — מִמְשָׁל, *dominatio.* 1 Par. XXVI. 6. Ita transtulerunt, quia apud Hebræos primogeniti principatum obtinebant in familia. — פֶּטֶר, *apertio,* scil. *vulvæ,* quæ formula de *primogenitura* sæpius in V. T. adhibetur. Exod. XXXIV. 19. 20. — רֹאשׁ, *caput.* 1 Par. V. 12. — רִאשׁוֹן, *primus.* Gen. XXV. 25.

ΠΤΑΓ'ΣΜΑ, *offensio, lapsus, prolapsio, casus, calamitas,* proprie: *cum pedes lapidi* aut *alii offendiculo impinguntur.* מַגֵּפָה, *plaga.* 1 Sam. VI. 4.

ΠΤΑΙ'Ω, *offendo, impingo, pecco, cado, intercido, irritus sum* vel *fio, evanesco.* הִכְשִׁיל Hiph. *impingere facio.* Symm. Psalm. LXIII. 9. — נִגַּף. 1 Sam. IV. 2. ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, *cæduntur* Israëlitæ a Philistæis. Vide et 1 Sam. VII. 10. 2 Sam. II. 17. X. 15. — נוֹקֵשׁ Niph. a יָקַשׁ, *illaqueor.* Deut. VII. 25. μή ποτε πταίσῃς διὰ τοῦτο, ne *impingas* vel *pecces* propter hoc. Confer Sir. XXXVII. 16. et Jac. II. 10. III. 2. Hesych. πταίει, πίπτει, ἁμαρτάνει. Sir. II. 8. οὐ μὴ πταίσῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν, nequaquam *interciderit* merces vestra. 2 Macc. XIV. 17. διὰ τὴν αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν (lege ἄφιξιν. Vide s. ἀφασία.) ἐπταικῶς, propter repentinum adversariorum adventum *cadens.* Hesych. ἐπταικῶς (Sic enim legendum ex Suida et Lex. Cyrilli MS. Brem. pro ἐπτωκώς), σφαλείς, ἢ πεπτωκώς. Idem: ἐπταικότα, πεσόντα.

ΠΤΑΡΜΟ'Σ, *sternulatio, sternutamentum.* עֲטִישָׁה, idem. Aqu. et LXX Job. XLI. 10. Aquila in singulari constructo accepit, ut Vulgatus.

ΠΤΕΛΕ'Α, *ulmus.* תִּדְהָר, *teda, pinus.* Aquil. Symm. Ies. XLI. 19. In MS. March. male πτελαία scribitur.

ΠΤΕ'ΡΝΑ, *calx, calcaneus.* עָקֵב. Gen. III. 15. XXV. 26. XLIX. 17. et alibi. Ps. XLVIII. 5. ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου, iniquitas *vitæ* meæ. Nam עקב quandoque usurpatur de *ratione vitæ.* Hesych. πτέρνης, τῆς πορείας, τοῦ βίου. Vide quoque Theodoretum ad Ps. l. l. Cant. I. 7. ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων, sequere *vestigia* gregis. — עָקֹב infin. *supplantando.* Jerem. IX. 4. — צַד, *latus.* Jos. XXIII. 13. Sensum orationis potius quam significationem propriam verbi Hebr. expresserunt. Masius vero Comment. p. 330. suspicatur, πλευραῖς pro πτέρναις olim scriptum fuisse.

ΠΤΕΡΝΙ'ΖΩ, *calce peto et ferio, supplanto,* it. *decipio, dolose circumvenio, injuriam facio.* עָקַב. Genes. XXVII. 36. ἐπτέρνικε γάρ με ἤδη δεύτερον τοῦτο, jam secunda vice *dolose* me *circumvenit.* Suidas ex Theodoreto ad Psalm. XL. p. 556. πτέρνα ὁ δόλος καὶ ἡ ἐπιβουλή. καὶ πτερνίζω, τὸ καταβάλλω. ἐκ μεταφορᾶς τῶν περὶ τάχους ἀγωνιζομένων, καὶ πτέρνῃ τοὺς συνθέοντας προσπταίειν ὁμοῦ καὶ πίπτειν μηχανωμένους. Lege μηχανωμένων. ex Theodoreto. Idem probationis loco verba e Genes. l. c. adducta statim

subjungit. Jerem. IX. 4. πᾶς ἀδελφὸς πτέρνῃ πτερνιεῖ, καὶ πᾶς φίλος δολίως πορεύσεται, omnis frater calcaneo supplantabit, et omnis amicus dolose ambulabit. Hesych. πτερνιεῖ, παγιδεύσει. Recte ita Suicerus Thes. T. II. p. 884. pro παγιδεύει, hancque emendationem firmat Lex. Cyrilli MS. Brem. ubi pariter παγιδεύσει legitur. Hos. XII. 3. ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, in utero *supplantavit* fratrem suum. Hesych. ἐπτέρνισεν, ἐσκέλισεν. — קָבַע, *rapio, spolio.* Mal. III. 8. εἰ πτερνιεῖ ἄνθρωπος Θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με; num audeat homo Deum *defraudare*? vos vero hoc facere audetis. Pro קָבַע legerunt עָקַב, aut putarunt, קָבַע idem significare quod עָקַב, ut כֶּשֶׂב et כֶּבֶשׂ, שַׂלְמָה et שִׂמְלָה. Gloss. MS. in Proph. πτερνίζετε, καταπατεῖτε, ἀτιμάζετε, ὑβρίζετε. Hesychius: πτερνίζει, ἀπατᾷ, συναρπάζει, ἀτιμάζει, ὑβρίζει. Suidas: πτερνίζει, ἀπατᾷ, ἢ λακτίζει.

ΠΤΕΡΝΙΣΜΟ'Σ, *supplantatio, deceptio, dolus, fraus.* עָקֵב, *calx.* Ps. XL. 10. ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν, magnas adversus me fecit *insidias*, vel admodum mihi insidiatus est. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Phavor. πτερνισμόν, ἐπιβουλήν, δόλον, κατασκευήν. Unde corrigendus Hesychius v. πτερνισμόν, et pro ἐπίβουλον, reponendum ἐπιβουλήν, quemadmodum et ex conjectura ita legendum censet Suicerus Thes. T. II. p. 887. — עָקְבָה, *fraus.* 2 Reg. X. 19. Ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ, Jehu *dolo* fecit.

ΠΤΕΡΟ'Ν, *ala, penna, pluma.* Dicitur quasi πετερὸν, a πέτομαι, *volo.* גַּף in plur. גַּפִּין Chald. Dan. VII. 4. 6. — כָּנָף. Symm. Job. XXXIX. 13. — נוֹצָה, *pluma.* Lev. I. 16. Conf. notata in v. πτίλον. — עוּף, *volatus.* Aqu. Symmach. Job. V. 7. Formulæ *extollere alas* et *elevare volatum* parum differunt.

ΠΤΕΡΟΦΥΕ'Ω, *alas seu pennas produco, pennæ mihi nascuntur, plumesco.* עָלָה אֵבֶר, *ascendo alis.* Ies. XL. 31. Hinc πτεροφυής apud Platon. Polit. II. 266. E. et πτερόφυτος Schol. Aristoph. Equit. v. 1341.

ΠΤΕΡΥ'ΓΙΟΝ, *ala, pinnæ piscium, ora et extremitas pallii.* כָּנָף. Num. XV. 36. κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν, fimbrias ad *oras* vestimentorum suorum. Vide et Ruth. III. 9. 1 Sam. XV. 27. XXIV. 5. (ubi Josephus A. J. VI. 13. 4. τὴν πτέρυγα habet). Gloss. in Octat. πτερύγια, φάρση τῶν ἱματίων. Conf. Agg. II. 13. ubi כָּנָף redditur τὸ ἄκρον. Sic et apud Hesych. πτερύγια inter alia sunt τὰ ἄκρα τῶν ἱματίων. Apud eundem πτέρυγες etiam exponuntur μέρος χιτῶνος, τὰ περὶ τὰ κράσπεδα. Dicebantur etiam πτερά. Idem Hesychius: Θετταλικὰ πτερά. τοῦτο εἴρηται διὰ τὸ πτέρυγας ἔχειν τὰς Θετταλικὰς χλαμύδας. πτέρυγες δὲ καλοῦνται αἱ ἑκατέρωθεν γωνίαι διὰ τὸ ἐοικέναι πτέρυξι. Conf. Bonfrerium in Num. XV. 36. Salmasium ad Tertullianum de Pallio p. 111. seq. et Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 5. §. 410. Dan. IX. 26. ἀπὸ πτερυγίου, ab ala sive *agmine militari.* Confer Fesselii Adv. Sacr. Lib. VII. c. 2. p. 127. Adde Aqu. Job. XXXIX. 13. Hebr. Ezech. XVI. 8. — סְנַפִּיר, *pinnæ piscium.* Lev. XI. 9. 10. Deut. XIV. 9. 10. Pinnæ piscium sunt i. q. alæ avium. Sec. Simonis סְנַפִּיר ortum est ex Chald. סְנַף, et אֶפֶר, *ala.* — קָצָה, *extremitas.* Al. Exod. XXVIII. 26.

ΠΤΕ'ΡΥΞ, idem, et metaphorice *velum.* אֵבֶר. Ps. LIV. 6. — כָּנָף. 2 Sam. XXII. 11. ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων, in *alis ventorum.* Vide et Ps. XVII. 12. CIII. 4. Job. XXXVII. 3. ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς, in *extremitatibus* s. *finibus* terræ. Vide et Job. XXXVIII. 13. Ies. XI. 12. Ezech.

VII. 2. Psalm. CXXXVIII. 8. ἐὰν ἀναλάβοιμι τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὄρθρον, si levarem alas meas versus orientem. Ies. XVIII. 1. οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες, vel juxta Compl. πτερύγων, væ terræ *navium alatarum*. Conf. ad h. l. Jac. Hasæum in Bibl. Brem. Cl. V. p. 566. et Cl. VI. p. 305. Sunt autem *naves alatæ, naves instructæ velis* (aut *remis*. Vide Canter. ad Lycophr. v. 25.), quæ alias etiam *alarum* (Vide Propert. Lib. IV. El. 6. v. 47.) nomine veniunt. Eustathius ad Il. Α', v. 480. ἀρχὴ δὲ γέγονε τοῦ πτερὰ νηὸς καὶ τὰ ἱστία λέγεσθαι. διαπετάννυνται γὰρ καὶ ὠκύτητός εἰσιν αἴτια, ὥσπερ πτερὰ τοῖς πτηνοῖς, οὕτω καὶ αὐτὰ ταῖς ναυσί. Vide Hasæum l. c. pag. 305. seq. et Schlaegeri Comm. de Numo Hadriani Plumbeo p. 114. Mal. IV. 2. ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ, sol justitiæ et sanatio in *alis* sive *radiis* ejus. Conf. ad h. l. Deylingii Obss. Sacr. Part. I. p. 173. seq. — *כָּנָף, *planta*. Ezech. I. 7. ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν. Pro כַּף legerunt כָּנָף, aut potius loco πτέρυγες reponendum est πτέρναι pro πόδες. — *נִצֵּץ, *scintilla*. Ezech. I. 7. Retulerunt ad נָצָה, *volavit*.—רֹאשׁ, *caput*. Ez. I. 22. — קַשְׂקֶשֶׂת, *squama*. Ezech. XXIX. 4. Præterea legitur Ez. I. 7. ubi videtur respondere Hebr. עֵגֶל. Arab. عجل notat *festinare, celerem esse,* quia figura circularis seu rotunda est ad motum aptissima, celerrimeque movetur.

ἜΧΩΝ ΤΑ'Σ ΠΤΕ'ΡΥΓΑΣ, *habens alas, alatus*. בַּעַל כְּנָפַיִם, *dominus alarum*. Cohel. X. 20.

ΠΤΕΡΥ'ΣΣΟΜΑΙ, *alas moveo, alis strepo*. הִשִּׁיק Hiph. a נָשַׁק, *osculor*, it. *contingo*. Ezech. III. 13. πτερύγων τῶν ζώων πτερυσσομένων, alæ animalium *sese mutuo contingentes*: ubi πτερύσσεσθαι aperte notat *alis ferire*. Præterea legitur in eodem significatu Ezech. I. 23. sec. cod. Vat. ubi nihil pro ea voce in textu Hebr. legitur. Ibid. v. 24. πτερύσσεσθαι sec. ed. Ald. *alis* tribuitur, ubi reliqui libri πορεύεσθαι habent. Lex. Cyrilli MS. Brem. πτερύσσεται, ταῖς πτέρυξι τὸν ἀέρα πλήττει, ἢ τὰς πτέρυγας κινεῖ.

ΠΤΕΡΩΤΟ'Σ, *alatus, pennatus*. כָּנָף, *ala*. Gen. I. 21. πετεινὸν πτερωτὸν, volucre *alatum*. Vide et Psalm. LXXVII. 31. CXLVIII. 10. Deut. IV. 17. παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ, cujusvis avis alatæ. Adde Symm. Ies. XVIII. 1. ubi vide Montfauc. et supra s. v. πτέρυξ. — בַּעַל כָּנָף, *dominus alæ*. Prov. I. 17. ἐκτείνονται δίκτυα πτερωτοῖς, sc. ὀρνέοις, expanduntur retia *volucribus*. Aquila Cohel. X. 20. Hesych. πτερωτοῖς, πετεινοῖς. Idem: πτερωτὸς, ἀναπτερωθείς. — *כָּנָף, *planta*. Ezech. I. 7. πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν. Legerunt וְכָנָף רַגְלֵיהֶם. — עוֹף, *volatile*. Inc. Gen. VII. 14. πτερωτὸν, quæ vox tamen Sharfenbergio potius pertinere videtur ad ultimum hujus versiculi verbum כָּנָף. Conf. Cat. Nicephori ad h. l.

ΠΤΗ͂ΝΟΣ, ΤΟ' (veluti τὸ κτῆνος. Al. τὸ πτηνὸν ex ἵπταμαι.), *volucre, volatile*. רֶשֶׁף, *pruna*. Aqu. Job. V. 7. πτήνους genit. Symmachus ib. πετεινὸν, quod favet sententiæ eorum, qui רֶשֶׁף de *avi*, specialiter *rapaci* intellegunt. Conf. Michaëlis Supplem. Lex. Hebr. p. 2268.

ΠΤΗ͂ΞΙΣ, *consternatio, pavor*. מְחִתָּה, idem. Aqu. Symm. Theod. Prov. XVIII. 7. Aristotel. de Mirabilibus c. 157. ἀφωνίαν ἐργάζεται καὶ πτῆξιν. Desideratur hæc vox in Lexicis.

ΠΤΗ'ΣΣΩ, *timeo, metu trepido, metu occulto me*. הִתְלַכֵּד Hithp. *concresco*. Al. Job. XXXVIII. 30. ἔπτηξεν, ubi fortasse legendum est

a ἔπτηξε, qua voce reliqui Intt. usi sunt, ac bene convenit voci Hebraicæ. Vide supra s. πήγνυμι. Kircherus videtur legisse ἔπαξε, quod etiam in Concordantias retulit. Middeldorpfius contra in Curis Hexapl. in Jobum p. 100. e cod. Syr. Mediol. legendum suspicatur ἐξέπτηξε, a verbo ἐκπτήσσω. — חָרַד, tremo. Symm. Job. XXXVII. 1.
b πτήσσει ἡ καρδία μου, metu trepidat cor meum. Suidas: πτήσσει, πτοεῖται. — חָתַת, frangor. 2 Reg. XIX. 26. ἔπτηξαν καὶ κατῃσχύνθησαν, timuerunt et pudefacti sunt. Confer Job. XXXVIII. 17. ubi ἔπτηξαν eodem sensu legimus, in textu autem Hebr. nihil pro hoc verbo reperitur. Hesych. ἔπτηξαν, ἐκρύβησαν, ἔπεσαν, ἐφοβήθησαν. Vulgo hic ab ἔπεσαν
c nova glossa incipit. Sed vocem illam una cum sequenti adhuc τὸ ἔπτηξαν exponere, non solum ordo Alphabeti suadet, sed etiam Suidas, apud quem ἔπτηξεν exponitur ἐφοβήθη, συνεστάλη, ἐταπεινώθη. Idem in v. πτήσσει ita: κυρίως δὲ πτήσσειν ἐστὶ τὸ φεύγειν καὶ φοβεῖσθαι. — עָרַץ, expavesco. Deuter. I. 29. μὴ πτήξητε, μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν, ne expaves-
d catis, neque timeatis illos. De voce πτήσσειν copiose disputavit Berglerus ad Aristoph. Vesp. 1481. (adde Sophocl. Ajac. 167. seq.) et docuit, pr. dici de avibus metu se contrahentibus, alasque demittentibus, transferri autem ad homines, qui in certamine aliquo superati victoribus trepidi sese submittunt, et qui metuunt in universum, fugiuntque
e aliquem. Conf. Suidam v. πτήσσει. Adde 4 Macc. XVI. 20.

ΠΤΙ'ΛΛΟΣ, vel πτίλος, calvus in superciliis. תְּבַלֻּל, suffusio. Levit. XXI. 19. πτίλλος τοὺς ὀφθαλμοὺς, depalpebratus oculos, ut Latinus interpretatur: ubi in Ald. vitiose πτύλος legitur. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. πτίλλος, ὁ μαδαρὸς τοῖς βλεφάροις. Scribitur alias πτίλος et πτιλός. Etymol. M. πτίλος, ὁ ἐκπεπτω-
f κὼς τῶν ἴλλων, τουτέστι τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπὶ τῶν ἀποπεπιλμένων τὰ βλέφαρα. Hesych. πτιλὸς, ὁ μαδαρὸς, καὶ λελεπισμένος τοὺς ὀφθαλμούς.

ΠΤΙ'ΛΟΣ, penna mollis, pluma. נוֹצָה. Theod. Levit. I. 16. σὺν τοῖς πτίλοις, cum plumis. Gloss. in Octat. πτίλοις, πτεροῖς. Symmach. Job. XXXIX. 13. πτίλους. Dicitur alias in genere neutro πτίλον. Hesych.
g πτίλα, πτερὰ ἁπαλά. Suidas: πτίλον, πτερὸν ἁπαλώτερον, καὶ ἄπτιλα, τὰ ἀπτέρωτα. Idem paulo post ex Scholiast. Aristoph. ad Aves subjungit sequentia: Τῶν πτερῶν τὰ μὲν καλεῖται πτίλα, τὰ δὲ πτερὰ, τὰ δὲ ὠκύπτερα. Photius, πτίλον, πτερὸν ἁπαλώτερον.

*ΠΤΙ'ΛΟΣ, cui e ciliis pili perierunt, lippus. תְּבַלֻּל, continuus oculi fluxus, lippitudo. Levit. XXI. 20.
h sec. Alex. Photius Lex. πτίλλος, ὁ μαδαρὸς τοῖς βλεφάροις. Zonaras Lex. c. 1590. ὁ ἐκπεπτωκὼς τῶν ἴλλων κ. τ. λ. ubi vid. Tittmannus.

ΠΤΙΣΑ'ΝΗ, ptisana, hordeum, s. triticum tusum et decorticatum. הָרִיפוֹת, grana contusa. Aquil. Symmach. 2 Sam. XVII. 19. πτισάνας. Scribitur alias πτισσάνη. Suidas: πτισσάνη, ἡ κεκομμένη κριθή. Idem habet Pho-
i tius, qui tantum καθαρὰ addit. Vide et Pollucem Lib. VII. c. V. segm. 24. Est a πτίσσειν, decorticare.

ΠΤΟΕ'Ω, terreo, terrefacio, timeo, frango, et πτοέομαι, terreor, paveo, expavesco, frangor. *בָּעַת, ebullire facio. Symm. Ies. LXIV. 2. Legit בָּעַת. — בְּעַת Pih. Symm. Job. XIII. 11. — חָדַל, desisto. Ezech. II. 5. 7. חָדַל h. l. notat præ timore
k exhaustum esse viribus, adeoque cedere alicui. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 513. Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 544. legisse videntur יֶחֶרְדוּ, nam חָרַד est expavescere. — חָרַד, tremo. Exod. XIX. 16. Amos III. 6. — חָתַת, frangor,

metaph. *consternor, terreor.* 1 Par. XXII. 13. μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς, ne timeas, neque *paveas.* Vide et 1 Par. XXVIII. 20. Jerem. I. 17. μηδὲ πτοηθῇς ἐναντίον αὐτῶν. Continent hæc verba glossema ex alia interpretatione, ut Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. pag. 520. judicavit. Veram lectionem exhibet ed. Complut. μηδὲ (seu μήποτε) πτοηθῆναί σε ποιήσω, quam etiam tuetur Hieronymus et Codex. Syr. Hexapl. Jer. XLVI. 20. et confer Luc. XXI. 9. Jerem. LI. 51. ἐπτόηται τὸ τόξον αὐτῶν, *fractus* est arcus illorum. Hab. II. 17. ταλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε, miseria ferarum *terrefaciet* te. — מְחִתָּה, *terror.* Proverb. XIII. 3. πτοήσει ἑαυτὸν, terrefaciet semet ipsum. — מָסַס, *liquefio,* metaph. *terrore* seu *metu corripior.* Jos. VII. 5. — נָדַד, *avolo.* Jerem. IV. 25. πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτόηντο (al. rectius ἐπτοοῦντο), omnia volucria cœli *metu perculsa avolabant.* — נָחַת, *descendo.* Jerem. XXI. 13. Hic legerunt חָתַת. — לֹא עָנָה, *non humilior.* Ies. XXXI. 4. Admodum libere transtulerunt. — עָרַץ. Deut. XXXI. 6. — פָּחַד, *paveo.* Job. XXIII. 15. Aqu. Psalm. LII. 6. et LXXVII. 53. Aquil. Theod. et Inc. Job. XXIII. 15. Οἱ λοιποὶ Prov. III. 25. ubi πτοεῖσθαι notat *occasionem timendi habere ac accipere.* — קוּם, *consisto.* Job. XLI. 18. οὐ μὴν πτοήσουσιν δόρυ ἐπηρμένον, neutiquam timebunt hastam sublatam. Scil. קוּם quandoque etiam notat *attonitum stare* et *hærere,* v. c. Job. XXIX. 8. quam notionem h. l. fortasse respexerunt LXX Intt. — רָגַז, *commoveor.* Hab. III. 6. Judith. XVI. 9. 1 Maccab. VII. 30. ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ, *metu perculsus removit se ab eo.* Ita quoque Syrus interpretatus est.

ΟΥ' ΠΤΟΕ'ΟΜΑΙ, *non terreor.* זָכַר, *recordor.* Job. XI. 16. ὥσπερ κῦμα παρελθὸν, καὶ οὐ πτοηθήσῃ. Scilicet cessante recordatione miseriæ cessat etiam metus ejus.

*ΠΤΟ'Η (pro quo et πτόα, etiam πτοία, v. c. apud Polybium IV. 58. dicitur), *pavor, metus, consternatio.* 1 Maccab. III. 25. sec. Alex. et Compl. 3 Maccab. III. 5. ἤρξατο ἡ πτόη ἐπιπίπτειν ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν, metu perculsæ sunt omnes finitimæ nationes. Sic legitur in Cod. Alex. et Compl. In cod. Vatic. est usitatius πτόησις.

ΠΤΟ'ΗΣΙΣ, *terror, consternatio.* פַּחַד, *pavor.* Prov. III. 25. οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν, non est, quod repentinum *terrorem,* h. e. *malum* imminens, formides: nam πτόησις h. l. metonymice est *objectum timoris.* Conf. 1 Petr. III. 3. et ad h. l. Wolfium p. 128. Symm. Thren. III. 46. ubi vid. Montf. Vide et 1 Macc. III. 25. et 3 Macc. III. 5. Hesych. πτόησις, δειλία.

ΠΤΥ'ΑΛΟΝ et ΠΤΥ'ΕΛΟΝ, *saliva, sputum.* רֹק, idem. Job. XVII. 18. et XXX. 10.

*ΠΤΥ'ΑΛΟΣ. תְּבַלֻּל, *suffusio.* Lev. XXI. 19. sec. ed. Ald. ubi reliqui libri rectius habent πτίλλος vel πτίλος, quod vide supra.

ΠΤΥ'Ξ, ΠΤΥΧΟ'Σ, *plica, plicatura.* לוּחַ, *tabula, quæ complicatur.* Symm. Ies. XXX. 8. πτυχί.

ΠΤΥ'ΞΙΣ, *plicatio, plicatura, duplicatio.* כֶּפֶל, *duplum.* Job. XLI. 5. εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; in *duplicationem* autem thoracis ejus quis ingrediatur? Ibi Symmachus ὑποδίπλωσιν vertit. Hesych. πτύξις, δίπλωσις, κάμψις.

ΠΤΥΧΑΙ', *valvæ, januæ.* צְלָעִים, *latera, tabulæ.* 1 Reg. VI. 33. Hesych. πτυχαί, στοαί, περιβολαί. — קְלָעִים, *sculpturæ.* Ibid. δύο πτυχαὶ, *duæ valvæ.* Legerunt צְלָעִים, *tabulæ.* Πτυχὴ proprie *plicam, pli-*

a caturam notat. Suidas: πτυχαὶ, στιαὶ, περιβολαί. Vide Ernesti notas ad Suidæ ac Phavorini Gloss. SS. p. 122.

ΠΤΥ'Ω, spuo, exspuo. יָרַק, idem. Numer. XII. 14. Vide et Sirac. XXVIII. 13.

ΠΤΩ'ΜΑ, casus, ruina, exitium, cadaver. אֵיד, exitium. Job. XVIII. 12. — גֶּבֶר, vir. Job. XXXIII. 17. b ubi fortasse legerunt שֶׁבֶר. Vide ad h. l. Dathium. — גְּוִיָּה, corpus. Ps. CIX. 7. πληρώσει πτώματα, implebit cadavera. Vulgatus: implebit ruinas: ex ambiguitate cod. Gr., nam πτῶμα et ruinam et cadaver notat. — יַד, manus. Job. XV. 23. ubi pro יַד fortasse legerunt אֵיד aut פִּיד, nisi de manu aucupis cogitarunt. — כִּשָּׁלוֹן, offendiculum. c Prov. XVI. 19. — מִכְשׁוֹל, idem. Symm. Theodot. LXX Ies. VIII. 14. — מַפֶּלֶת. Jud. XIV. 8. τὸ πτῶμα λέοντος, cadaver leonis. — פֶּגֶר, cadaver. Ezech. VI. 5. Al. Ezech. XLIII. 9. Conf. Matth. XXIV. 28. Apoc. XI. 8. Suidas: πτῶμα, σῶμα ἄνευ τῆς κεφαλῆς. Lex. Vet. πτῶμα ἐπὶ νεκροῦ. Sic passim etiam apud profanos. Vide Eurip. Orest. v. d 1196. et Lex. N. T. s. h. v. — פִּיד, infortunium. Job. XXXI. 29. — פֶּרֶץ, ruptura. Job. XVI. 14. κατέβαλόν με πτῶμα ἐπὶ πτῶμα, dejecerunt me ruina super ruinam. — שֶׁבֶר, frango. Ies. XXX. 14. Legerunt שֶׁבֶר. — שֶׁבֶר, fractura. Ies. XXX. 13. — שֹׁד, vastitas. Ies. LI. 19. Præterea legitur Job. XX. 5. ubi nihil est in textu Hebr. Vide supra s. v. ἐξαίσιος. Sap. IV. 18.

e ΠΤΩΜΑΤΙ'ΖΩ, cadere facio. הִפִּיל Hiph. a נָפַל, idem. Aqu. Psalm. CXXXIX. 11. πτωματίσῃς. Idem Deuter. XXV. 2. — *עָמַד, sto. Symm. 1 Sam. XXX. 10. ἐπτωματίσθησαν, ubi πτωματίζεσθαι notat lassum subsistere, præ torpore non posse continuare iter, adeoque bene respondet h. l. Hebr. עָמַד, quod h. l. subsistere notat. Sc. qui sunt f lassi ac defatigati, in terram se prosternere solent. Fortasse vero ἐπτωματίσθησαν h. l. Aquilæ tribuendum, et ad sequens פִּגְּרוּ referendum est. — פִּגֵּר Pih. defectus sum viribus. Aqu. 1 Sam. XXX. 21.

ΠΤΩ'ΣΙΣ, casus, ruina, cædes. דֶּבֶר, pestilentia. Inc. Hab. III. 4. ubi πτῶσις mortem violentam, pestem notat. — כִּיד, exitium. Symmach. g Job. XXI. 20. — מַגֵּפָה, plaga. Ps. CV. 29. Zach. XIV. 12. 15. Adde Inc. et LXX sec. Complut. 2 Sam. XVII. 9. et XXIV. 21. — *מְעִי מַפָּלָה, acervus ruinæ. Ies. XVII. 1. ubi videndus Koppius. — מַפֶּלֶת. Ezech. XXVI. 15. 18. ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς σου, a die ruinæ tuæ. Ib. XXVII. 27. — נֶגֶף. Ex. XXX. 12. — נֹפֵל, נְפֹל, part. et infin. ca- h dens, cadendo. Jer. VI. 15. XLIX. 20. — פֶּגֶר, cadaver. Nahum. III. 3. — קֻבַּעַת, fæces. Ies. LI. 17. Πτῶσις h. l. metaph. summam miseriam, maximas calamitates notat, cujus symbolum quoque sunt fæces vini. Ps. LXXV. 9. Ies. LI. 17. — רֶגַע, momentum. Ezech. XXXII. 10. Sc. רָגַע frangere notat, quod non longe abscedit a πτώσει. — i תַּרְעֵלָה, horror. Ies. LI. 22. ποτήριον τῆς πτώσεως, pro quo Cappello in Crit. S. p. 757. legendum videbatur ποτήριον τῆς πτοήσεως, quia תַּרְעֵל propius accedat ad significationem πτοήσεως, quam ad πτώσεως. Sed lectio recepta quoque excusari potest, si nempe statuitur, eos libere

2

vertisse, hoc sensu: *calix vini quod nutare facit, et ad lapsum sollicitat.* Sir. XIII. 16. περιπατεῖν μετὰ τῆς πτώσεως vel est *in præsentissimo vitæ periculo versari*, vel *commercium habere cum eo, qui causa erit et auctor infortunii*, coll. Luc. II. 34. Judith. X. 1. ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως. Vulgatus bene: *surrexit de loco, in quo jacuerat prostrata ad Dominum.* Eodem modo Syrus vertit, coll. IX. 1. Sir. IV. 22. πτώσεως αὐτοῦ. Vulg. *inimici sui.* Syrus et Arabs: per *raptores.* Sir. XI. 31. πτῶσιν. Vulg. bene addit: *proximi sui.* Sir. I. 21. *causa exitii.*

*ΠΤΩ͂ΣΙΣ ΔΙΣΣΗ΄. פְּלִשְׁתִּים, *Philistæi.* Incert. Exod. XIII. 17. πτώσεως δισσῆς. Legit divisim פַּל שְׁתַּיִם, ita ut פַּל a נָפַל derivaverit, quasi sit i. q. מַפָּל vel מַפָּלָה.

ΠΤΩΧΕΙ΄Α, *egestas, paupertas, inopia.* מִסְכֵּנוּת, *penuria.* Deuter. VIII. 9. — עָוֹן, *iniquitas.* Psalm. XXX. 13. Secundum Bielium ac Trommium legerunt בְּעָנִי vel בְּעוֹנִי. Sed πτωχεία est h. l. *miser status* in universum, *afflictio*, κάκωσις, ut Symmachus transtulit, quæ quia erat pœna peccati, Hebraice recte עָוֹן dici poterat. — עֳנִי, *afflictio.* 1 Par. XXII. 14. Job. XXX. 27. XXXVI. 21. Psalm. CVI. 10. 41. Suidas: πτωχεία πενίας διενήνοχεν. ἡ μὲν γὰρ πενία μεμετρημένη ἐστὶν ἔνδεια, πόνῳ τὰ χρειώδη θηρῶσα, ἡ δὲ πτωχεία παντελὴς τῆς κτήσεως ἐκπτωσις. Desumta esse hæc ex Scholiasta Aristophanis ad Plutum pag. 58. annotat Küsterus.

ΠΤΩΧΕΥ΄Ω, *pauper sum, inops sum, egestate laboro, mendico, mendicando vivo.* דָּלַל, *attenuor.* Jud. VI. 6. ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρας, Israëlitæ per Midianitas valde *viribus attriti erant*, aut: mendicitatem redacti erant. Psalm. LXXVIII. 8. ἐπτωχεύσαμεν σφόδρα, valde sumus *attenuati.* — *הִתְרַשֵּׁשׁ Hithp. *me depaupero* aut *pauperem me fingo.* Symm. Prov. XIII. 7. πτωχευόμενοι, *se pauperes reddentes*, nempe *eleemosynis largiter erogatis*, aut *qui pauperes videntur*, aut *se pauperes ferunt*, seu *paupertatem ementiuntur*, i. q. πτωχοφανής, quod vide infra. Posteriorem explicationem præfero, quia τῷ מִתְרוֹשֵׁשׁ opponitur מִתְעַשֵּׁר, h. e. *is qui se divitem vendit et jactat.* — יָרַשׁ: נוֹרַשׁ. Jud. XIV. 15. ἢ πτωχεῦσαι ἐκαλέσατε ἡμᾶς; num ideo nos invitastis, ut nos *pauperes reddatis?* ubi πτωχεύειν est i. q. πτωχίζειν. Alii ibi habent ἐκβιάσαι. Vulg. *ut spoliaretis.* Cæterum petita h. l. est significatio verbi hebr. a רוּשׁ. Adde Prov. XXIII. 21. — רוּשׁ. Psalm. XXXIII. 10. πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, divites *egestate laborarunt* et esuriverunt. Conf. 2 Cor. VIII. 9. Tob. IV. 29. Homer. Od. Ο΄, v. 308. πτωχεύσων. Schol. τὰ πτωχοῖς ἁρμόδια αἰτήσων.

ΠΤΩΧΙ΄ΖΩ, *pauperem seu mendicum facio, ad mendicitatem redigo.* הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *depaupero.* 1 Sam. II. 7.

ΠΤΩΧΟ΄Σ, *mendicus, pauper.* Vide supra s. v. πένης. אֶבְיוֹן, *egenus.* Exod. XXIII. 11. 1 Sam. II. 8. Esth. IX. 22. et alibi. — דַּל, *tenuis.* Levit. XIX. 15. Ruth. III. 10. 2 Reg. XXIV. 14. et alibi. Symm. Job. V. 16. Aqu. Symm. Theod. Ps. XL. 2. — דַּלָּה, *tenuitas.* 2 Reg. XXIV. 32. — חֵלְכָה. Ps. IX. 38. — יָתוֹם, *pupillus.* Ps. LXXXI. 3. Sic Bielius: sed male. Nam in LXX h. l. confusio vocum locum habet, et reponendum πτωχὸν καὶ ὀρφανὸν, ut quoque habet Theodotion. Pertinet itaque πτωχὸς h. l. ad דַּל. — עַז, *fortis.* Ies. XXV. 3. Forte legerunt עָנִי. — עָנָו, *mansuetus*, etiam *afflictus.* Psalm. LXVIII. 37.

a Prov. XIV. 21. Ies. XXIX. 19. et alibi. In l. c. Prov. est vox עֲנָוִים diversæ lectionis et scriptionis. In textu scribitur עֲנִיִּים, in margine עֲנָוִים, ut adeo LXX expressisse videantur vocem in textu scriptam, non vero in margine lectam. — עָנִי, *afflictus*. Levit. XIX. 10. 2 Sam. XXII. 28. Job. XXIX. 12. et alibi sæpius. Hab. III. 13. pro πτωχὸς b reponendum est πτωχοὺς aut πτωχόν. Vulg. *qui devorat pauperem*. — קָטֹן, *parvus*. Esth. I. 20. ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. — רָשׁ, *pauper*. Prov. XIII. 8. XIV. 20. XVII. 5. et alibi. — רָשָׁע, *improbus*. Prov. XXVIII. 15. Fortasse legerunt רָשׁ, coll. v. 3. Suidas: πτωχὸς, ὁ ἐκπεπτωκὼς τοῦ ἔχειν, ἐπαίτης, παρὰ τὸ πτώσσειν πάντας, ὅ ἐστιν ταπεινοῦσθαι.

c ΠΤΩΧΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *pauper fio*. חָרַר, *comburor*. Ies. XXIV. 6. Illustranda est hæc versio e l. Arab., in qua جرى notat *deficere, imminui*. Nonnullis חרבו legisse videntur.

ΠΤΩΧΟ'Σ ΚΑΙ' ΠΕ'ΝΗΣ, *pauper et egenus*. דַּל. Psalm. XL. 1.

ΠΤΩΧΟΦΑΝΗ'Σ, *pauper apparens, paupertatem præ se ferens, ementitus paupertatem*. הִתְרֹשֵׁשׁ d Hithp. a רוּשׁ, *pauperem me fingo*. Theod. Prov. XIII. 17. Vulg. *quasi pauper*.

ΠΥ'ΓΑΡΓΟΣ, *pygargus, damæ genus aut capræ, ab albis natibus dictæ*. Confer Plin. Lib. VIII. c. 53. Aristoteli Lib. VI. de Hist. Anim. 6. 3. est *aquilæ species*, quæ a cauda candicante nomen accepit. דִּישֹׁן. Deut. XIV. 5. In Cod. Alex. vitiose e legitur πύλαργος. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. cap. 20. p. 902. ac Donatum ad Scheuchzeri Phys. Sacr. T. III. p. 396.

ΠΥΓΜΑΙ'ΟΙ, *Pygmæi*, ita dicti ex nonnullorum sententia, *quod quasi palmares et cubitales sint*, a πυγμὴ quemadmodum גַּמָּדִים, cui hæc vox in versione Aquilæ sec. ed. primam Ezech. XXVII. 11. respondet, a גֹּמֶד, *pugnus*, originem suam deducere creditur. Alii contra, v. f c. Hieronymus, per πυγμαίους *manu promptos, robustos, bellatores et ad bella promptissimos*, a πυγμὴ, *certamen*, intellegunt, ut legitur hæc vox apud Herodot. III. 37. Confer Th. Gutberlethi Diss. Philol. de Mysteriis Deorum Cabirorum p. 44. et Faberum in Archæol. Vet. Hebr. p. 200. qui omnino hic conferendus est. Vide quoque, quos laudat Simonis Lex. Hebr. p. 338., g Fullerum Miscell. SS. Lib. VI. c. 3. p. 695. et Steph. le Moyne ad Var. Sacr. Lib. VI. c. 3. p. 752. Hesych. πυγμαῖοι, ἔθνος πόῤῥω τῆς Αἰγύπτου τῷ μεγέθει πάνυ μικρὸν, οἷον πηχυαῖον.

ΠΥΓΜΗ', *pugnus*. אֶגְרֹף, *pugnus, manus in pugnum contracta et firmiter convoluta*. Exod. XXI. 18. πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, percutiant proximum lapide, vel *facto* h *pugno*. Vide quoque Ies. LVIII. 4. et confer Lex. N. T. s. h. v. Gloss. in Octat. πυγμὴ, γρόνθος, Hesych. πυγμὴ, γρόνθος, πυγτή. (Forte πύκτη legendum: nam πύκτας alibi Hesychius interpretatur γρόνθους.) ἤγουν τὸ συγκεκλεῖσθαι τοὺς δακτύλους. Phavorinus: πυγμὴ, ἐπὶ τῆς χειρὸς, ὅταν ἔχῃ τις συνεσταλμένους τοὺς δακτύλους. Pollux II. 4. segm. 147. Ἂν δὲ συγκλείσῃς τὴν χεῖρα, τὸ μὲν ἔξωθεν καλεῖ- i ται πυγμὴ, ὅθεν καὶ ὁ πύκτης, καὶ τὸ πυκτεύειν. Suidas: πυγμὴ, πάλη, σύγκλεισις δακτύλων, γρόνθος. Lex. Cyrilli MS. Brem. πυγμὴ, ἡ σύγκλεισις τῶν δακτύλων, γρόνθος.

ΠΥΘΜΗ'Ν, *propago, palmes*, it. *ima pars, fundus*. דֶּרֶךְ, *via*. Prov. XIV. 12. εἰς πυθμένα ᾅδου, in *imam partem* inferni. Ita Bielius atque Jaegerus, qui LXX h. l. pariter ac ib. XVI. 25. חַדְרֵי, *penetralia*, coll.

'II. 27. legisse conjicit. Mihi vero identur utrobique πυθμένα de suo ddidisse, ut πυθμὴν ᾠδοῦ Hebr. מָוֶת espondeat. — קָנֶה, *culmus*. Genes. XLI. 6. et 22. ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἐνί, septem aristæ ascendebant in *culmo* uno. — שָׂרִיגִים plur. *palmites*. Gen. XL. 10. ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, in vite autem illa tres *propagines* seu: *involuti et perplexi in parte infima rami*. Suidas: πυθμήν, τὸ ἔσχατον μέρος καὶ τελευταῖον παντὸς οὑτινοσοῦν σκεύους κατὰ βάθος. Hesych. πυθμήν, τὸ ὑποκάτω τῆς λεκάνης, καὶ παντὸς σκεύους, γένεσις, ἀρχή, ῥίζα, καὶ τῆς μητρὸς τὸ ἄνω μέρος. Idem: πυθμένα ἐλαίας, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ῥίζαν. Et: πυθμένες, βάσεις αἱ κατὰ τῶν δένδρων.

ΠΥΚΑ'ΖΩ, *condenso, tego, obumbro, orno, frondosus sum et virens*. עֲבֹת sing. *contortus funis*, item: *ramus densus, umbrosus*. Psalm. CXVII. 26. συστήσατε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν (sc. κλάδοις) ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, sistite vel figite festum *obumbrantibus ramis* usque ad cornua altaris, h. e. si verba per hypallagen quandam accipiamus: figite in festo obumbrantes ramos usque ad cornua altaris. Conf. Lev. XXIII. 40. ubi, qui hic sunt πυκάζοντες, LXX vocant κλάδους ξύλου δασεῖς. Schol. ad h. l. πυκάζουσιν, σκιάζουσιν, καλύπτουσιν, κοσμοῦσιν. Lex. Cyrilli MS. Brem. πυκάζουσιν, σκιάζουσι, στεφανοῦσιν. Ita et Suidas. Idem Suidas: πυκάζουσι, τουτέστι πεπυκνωμένοις, στενοχωρουμένοις, ubi verba Psalmi adducta statim subjungit. Hes. πυκάζουσι, καλύπτουσι, στεφανοῦσι, πυκνοῦσι, κρύπτουσι, θυλάσσουσι, σκέπουσι, περιβάλλουσι, στεγάζουσι, σκιάζουσι. Adde Homer. Il. Ξ', 289. et Ψ', 503. — רַעֲנַן Pih. *viresco*. Job. XV. 32. ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ, ramus ejus neutiquam *obumbret*, h. e. *nulla folia habebit*, seu *exarescet*. Vulg. *arescent*. Confer Hexapla. — רַעֲנָן, *viridis*. Hos. XIV. 9. ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα, sicut juniperus *frondosa et virens*. Gloss. MS. in Proph. πυκάζουσα, σκεπάζουσα. Confer Hesychium in πυκάζουσαι. 3 Macc. IV. 5. γεραιῶν πλῆθος πολιᾷ πεπυκασμένων, senum multitudo canitie *ornatorum*. Sic Theocritus Idyll. Κ', v. 22. ὡς κισσὸς ποτὶ πρέμνον, ἐμὰν δ' ἐπύκαζεν ὑπήναν: ubi Schol. ἐπύκαζεν, ἐκόσμει. Suidas: πυκάζεται, σκεπάζεται, κοσμεῖται.

ΠΥ'ΚΑΣΜΑ, *densum quid, ramus densus*. עֲבֹת, idem. Symm. Psalm. CXVII. 26. συνδήσατε ἐν πανηγύρει πυκάσματα, colligate in festivo populi conventu *ramos densos*, aut: *serta densa*.

ΠΥΚΝΟ'Σ, *densus*, item *creber, frequens*. חֹרֶשׁ, *sylva*. Inc. et LXX Ezech. XXXI. 3. 3 Macc. I. 28. πυκνοτάτη κραυγή, *densissima* vociferatio, h. e. *vehementissima vociferatio hominum multorum constipatorum et conglobatorum*. Ibid. IV. 11. ἐκπορεύεσθαι πυκνότερον, *frequentius* exire. Adde 2 Macc. VIII. 8.

*ΠΥΚΝΟ'ΤΑΤΟΣ. Vide s. v. πυκνός.

ΠΥΚΝΟ'ΤΕΡΟΝ, adverb. compar. *frequentius*. Vide s. v. πυκνός.

*ΠΥΚΝΟ'ΤΕΡΟΣ, *frequentior*. 4 Macc. XII. 12. πυκνοτέρῳ πυρί, *vehementiore* igne.

*ΠΥΚΝΟ'ΤΗΣ, *densitas, spissitudo*. 3 Macc. I. 28. πυκνότητος sec. ed. Ald. ubi tamen reliqui libri rectius πυκνοτάτης habent.

ΠΥ'ΛΗ, *porta*. *אוּבַל, *rivus*. Dan. VIII. 2. et 3. sec. cod. Chis. Syris et Chaldæis ܐܒܘܠ et אבולא *porta* dicebatur. Vide ad h. l. Editorem Romanum et Segaarium. — דֶּלֶת, *janua*. Deut. III. 5. Jos. VI. 26. Job. XLI. 6. et alibi. — *דֶּרֶךְ, *via*. 1 Sam. IV. 13. ubi portam pro via posuerunt, quia per portam exitur in viam. —

a *חוֹמָה, *murus*. Nehem. XII. 31. sec. Compl. — חָצֵר, *atrium*. Ezech. XL. 49. Num ibi loco πύλην fortasse legendum est αὐλήν? coll. v. 34. ut alii libri habent. — מָסָךְ, *tegumentum*. Ies. XXII. 8. Vox Hebr. h. l. *urbes munitas* notat. — סַף, *limen*. Al. 1 Par. IX. 19. τὰς πύλας. 2 Par. XXXIV. 9. πύλην. — עִיר, *urbs*. Jerem. XLIV. 6. ubi vel statuendum est per synecdochen partis rei
b pro re integra *portas urbis* h. l. pro *urbibus* poni (Confer Lex. N. T. T. II. p. 721.), vel loco πύλαις reponendum est πόλεσι (coll. v. 21. Literæ υ et ο in codd. GG. haud raro permutantur. Vide Wyttenb. ad Plutarch. de Sera Num. Vindicta p. 35.), vel denique LXX inserto Schin בְּעָרֵי loco בְּעָרֵי legisse. —
c פֶּתַח, *janua*. Gen. XXXVIII. 14. Psalm. XXIII. 7. 9. Jerem. XLIII. 9. — *פִּתּוּחַ, *sculptura, cælatura*. Symm. Psalm. LXXIV. 6. Legit פֶּתַח cum LXX, qui h. l. θύραν habent. — *פְּתִחָה, *gladius*. Symmach. Theod. Mich. V. 5. Scil. vox Hebr. *quamvis aperturam*, etiam *portam*, *januam* notat, unde ad *gladios evaginatos* transfertur. — שׁוּל, *fimbria*.
d Thren. I. 10. ubi tamen pro πρὸς πυλῶν αὐτῆς, vel, ut Al., πρὸς ποδῶν αὐτῆς, Drusius suspicatur interpretes scripsisse πρὸς τὸ λῶμα αὐτῆς vel λῶμ' αὐτῆς, ultima per apostrophen rejecta. Vide Quæst. Hebr. Libr. III. Qu. 52. Mihi lectio ποδῶν præferenda videtur, quam habet cod. Alex. et præter Arabem confirmat Vulgatus, qui vertit *in pedibus ejus*.
e Videntur nempe *fimbrias* pro *omni extremitate* accepisse. — שַׁעַר, *porta*. Genes. XXVIII. 17. ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ, *porta* cœli. Homerus alias nubes vocat πύλας οὐρανοῦ. Suidas: πύλας οὐρανοῦ Ὅμηρος τὰ νέφη λέγει. Vide Il. Ε', v. 749. Unde et Hesychius: πύλαι οὐρανοῦ, τὰ νέφη. Vulgo hæc male distinguuntur ita: πύλαι, οὐρανοῦ τὰ νέφη. Conf. 3 Macc. VI. 18. Job. XXXVIII. 17. ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, aperiuntur autem tibi timore *portæ*
f *mortis*. Psalm. IX. 14. ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου, exaltans me ex *portis mortis*. Vide et Ps. CVI. 18. Ies. XXXVIII. 10. πορεύσομαι ἐν πύλαις ᾅδου, proficiscar ad portas inferni s. mortis. Conf. Sap. XVI. 13. et 3 Macc. V. 51. Sic passim τῶν πυλῶν ᾅδου et θανάτου mentio fit
g apud exteros. Vide præter auctores Wolfio ad Matth. XVI. 18. laudatos Alberti ad eundem locum p. 111. seq. ac Lexicon N. T. s. h. v. Ps. CXVII. 19. Ad quem locum respiciens Suidas: πύλαι δικαιοσύνης, αἱ διάφοροι τῆς ἀρετῆς ἰδέαι. δι' ἑκάστου γὰρ δυνατὸν ἀξίως ὑμνῆσαι τὸν τῶν ὅλων θεόν. Δαβίδ· ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης. Hæc sumta esse ex Theodoreto ad Ps. cit. p. 875. annotat
h Küsterus. Rectius autem alii aliter *portas justitiæ* interpretantur. Vide Intt. Adde Inc. Deut. XII. 12. ubi vide Scharfenbergium, qui etiam conferendus est ad Deut. XXIII. 17. Prov. XII. 13. ὁ συναντῶν ἐν πύλαις. Schol. ὁ περίεργος καὶ πολυπράγμων. — שֹׁעֵר, *janitor*. 2 Sam. XVIII. 26. 2 Reg. VII. 10. 1 Par. IX. 18.
i sec. Vat. et Alex. 1 Par. XXVI. 1. Præterea legitur Ps. LXXII. 28. ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών, id quod in Hebr. non reperitur, sed mutuo sumtum videtur ex Psalm. IX. 15.

*ΤΗ͂Σ ΠΥ΄ΛΗΣ ΣΤΗ΄ΡΙΓΜΑ, *portæ sustentaculum*. אֵילָו, *postes ejus*. Inc. Ezech. XL. 9. ubi vid. Montfauconius. Equidem referre mal-
k lem ad אֻלָם הַשַּׁעַר, *vestibulum portæ*, in sequentibus.

ΠΥΛΩ΄Ν, *vestibulum*, item *porta*. סַף, *limen*. 2 Par. III. 7. Soph. II. 14. — פֶּתַח, *janua*. Genes. XLIII. 19. 1 Reg. VI. 8. 32. XIV. 28. et alibi. — שַׁעַר. Jud. XVIII. 16. 17.

Par. XXVI. 13. Confer Apoc. XI. 21.

*ΠΥΛΩΡΕΏ, *custodiæ portæ præ-sum.* לְשַׁעַר, *ad portam.* 1 Par. XVI. 2. τὸ πυλωρεῖν sec. Compl. Bene quoad sensum. Photius Lex. πυ-λωρεῖ, φυλάσσει. Idem Suidas quo-que tradit.

ΠΥΛΩΡΟ'Σ, *janitor, custos januæ portæ.* שֹׁעֵר, idem. 1 Par. IX. 17. 8. 2 Par. VIII. 14. Esdr. II. 42. – שַׁעַר, *porta.* Nehem. XII. 25. 0. Job. XXXVIII. 17. πυλωροὶ δου, janitores orci. Similiter pro-ani inferno janitorem tribuerunt. Vide Homerum Il. Θ', v. 367. Vir-il. Æn. VI. 400. et conf. Hesy-hium in voce Πυλάρταο, ac Elsne-um ad Matth. XVI. 18. p. 78. Cæterum in omnibus his locis lau-atis LXX שֹׁעֵר legerunt.—תָרְעַיָּא Chald. plur. Esdr. VII. 23. Lex. Cyrilli MS. Brem. πυλωρὸς, ὁ τῶν πυλῶν φύλαξ.

ΠΥΝΘΑ'ΝΟΜΑΙ, *sciscitor, per-contor, interrogo.* דָּרַשׁ, *quæro.* Gen. XXV. 22. ἐπορεύθη πυθέσθαι παρὰ κυ-ρίου, ibat, ut *percontaretur* a Domi-no. Conf. Matth. II. 4. Joh. IV. 52. Adde Symm. 2 Reg. I. 2. — עֲנָה Chald. *respondeo.* Inc. Dan. II. 15. πυθάνετο αὐτοῦ, *interrogabat* illum. Ita quoque transtulit Vulgatus. Scil. עֲנָה in universum *loqui* notat, ideoque sensu, uti h. l., ita postu-lante, de *interrogationibus* quoque accipi potest. 2 Maccab. III. 9. 3 Esdr. VI. 11. (ubi v. 12. est ἐπηρω-τῶν) respondet Chald. שְׁאַל Esdr. V. 9. Suidas: πυνθάνομαι, γενικῇ, ἐρωτῶ.

ΠΥ'ΞΙΝΟΣ, *buxinus.* גֹּפֶר, *cupres-sus.* Incert. Gen. VI. 14.

ΠΥΞΙ'ΟΝ, *tabella scriptoria sic dicta, quod olim ex buxo fieri solebat, etiam quævis alia tabula,* ut sit i. q. πλάξ. לוּחַ, *tabula,* it. *parva pyxis.* Exod. XXIV. 12. δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, dabo tibi *tabulas* lapideas: ubi Aqu. Symmach. ac Theod. τὰς πλάκας habent. Hesychius: πυξίδα *f* (Bernardus bene legit πυξία ex Ex. l. c.), δίπτυχα. Ies. XXX. 8. γράψον ἐπὶ πυξίου ταῦτα, scribe hæc in *ta-bula.* Symm. πτυχί. Hab. II. 2. ubi Montf. pro πυξίον conjicit legendum πυκτίον, *librum,* qua tamen conjec-tura facile supersedere possumus. Symmachus: ἐπὶ σελίδων. — עֶשֶׁת, *nitor.* Cant. V. 15. κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον, venter ejus *pyxidicula* e eburnea. עָשַׁת notat *fabricavit.* — צַלַּחַת, *paropsis, catillus.* Incert. et LXX sec. Compl. 2 Reg. XXI. 13. πυξίον.

ΠΥ'ΞΟΣ, *buxus.* Theophrast. His-tor. Plant. Lib. V. c. 4. et Lib. III. c. 15. Faciunt a πυκάζω, quia den-sum ejus lignum. שִׁטָּה, *cedri spe-cies.* Ies. XLI. 19. — תְּאַשּׁוּר, *ce-drus.* Aqu. Symm. Ies. XLI. 19.

*ΠΥΡΑΙΟ'Ω, *rubeo, rutilo,* i. q. πυράζω, πυῤῥάζω, et πυῤῥίζω. הֶאְדִּים Hiph. ab אָדַם, idem. Ies. I. 18. sec. MS. March. ἐὰν πυραιῶσιν.

ΠΥ̃Ρ, *ignis, holocaustum.* Plur. τὰ πυρὰ, *ignes, holocausta.* אוּר, idem. Ezech. V. 2. — אָכְלָה, *cibus.* Al. Ezech. XXIII. 37. διὰ πυρός. Recte; nam sermo ibi est de *consum-tione per ignem,* ac sacrificiis Mo-locho offerri solitis. — *אִישׁ, *vir.* Jerem. L. 42. ubi pro כְּאִישׁ lege-runt כְּאֵשׁ. Idem valet de loco Jerem. VI. 23. — אֵשׁ. Genes. XV. 17. Exod. III. 2. et alibi sæpius.— *אֵשׁ, pro אִישׁ. Mich. VI. 10. Legerunt אֵשׁ.—אֶשָּׁא Chald. Dan. VII. 11. — אִשֶּׁה, *sacrificium igni-tum.* 1 Sam. II. 30. Inc. Levit. VI. 17. et VII. 35. Theod. Lev. XXIV. 2. Aqu. Lev. II. 3. sec. cod. Paul. Lips. ἀπὸ πυρῶν κυρίου: ubi tamen sine dubio πυρὸς legendum, uti ha-

a bet Theodot. ἀπὸ τῶν τοῦ πυρὸς κυρίου. Aqu. Lev. X. 12. sec. Hesych. ἀπὸ τῶν πυρῶν. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — אֲשֶׁר, *qui*. Num. XXI. 30. Hic perperam legerunt אֵשׁ. — אֵשֶׁת, *mulier*. Psalm. LVII. 8. Ex nonnullorum sententia legerunt אֶשָּׁה (coll. Jerem. VI. 29.) (ac πῦρ in notione *febris inflammatoriæ* adhibuerunt): secundum Cappellum b vero (in Crit. S. p. 219.), Bielium ac Trommium legerunt אֵשׁ. Sed neutra conjectura opus est. Nam, ut bene monuit Genebrardus, אֵשֶׁת idem est quod אֵשׁ poëtice et Syriace. Chaldæis dicitur אֶשָּׁתָא. — *אֹת. Hos. VII. 7. Legerunt אֵשׁ, aut potius ת ut s aut th blæsum extulerunt. Conf. Cappelli Crit. S. p. 579. et ad h. l. Scharfenbergium. c —*בְּאֹשׁ, *fœtor*. Amos IV. 10. Legerunt בָּאֵשׁ, ἐν πυρί. — בְּעֵרָה, *incendium*. Exod. XXII. 6. — חֹשֶׁךְ, *tenebræ*. Deut. V. 23. Per *tenebras* h. l. intellegendæ sunt *nubes fulmina jaculantes*. — לֶהָבָה, *flamma*. Ies. X. 17. — *נֶגֶב, *meridies*. Huic enim voci sine dubio πῦρ respondet apud Hebr. Int. Ezech. XX. 47. Syr. ܢܓܒ, *exsiccavit*. Eandem d significationem habet quoque hæc vox in l. Chald. et Samaritana. — נוּרָא : נוּר Chald. Dan. III. 6. 11. VII. 9. 10. et alibi. — צָרֶבֶת, *adurens*. Theod. Prov. XVI. 27. — רֶשֶׁף, *pruna ignita*. Ps. LXXVII. 53. Conf. Apoc. VIII. 5. — שְׂרֵפָה, *ustio*. Genes. XI. 3. Amos IV. 11. Sap. XVI. 6. πῦρ, *fulgura ignita grandini mixta* (coll. Exod. IX. 24. e Psalm. CIV. 32.) et ib. v. 22. Sir. VII. 19. πῦρ καὶ σκώληξ, *afflictiones s. pœnæ gravissimæ*, collato Judith. XVI. 17. Ies. LXVI. 24. et Marc. IX. 44. 48. Sirac. XXIII. 23. ubi de *libidine venerea*, ut πυροῦσθαι 1 Cor. VII. 9., adhibetur. Conf. Lex. N. T. s. v. πυροῦσθαι. Sirac. VIII. 3. μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα, h. e. *ardorem loquendi ac se vindicandi* accendes magis, perinde facis, f ac si ligna igni suggeras, flamma magis exardescet. Sirac. VIII. 10. πῦρ φλογὸς, *ira, excandescentia, affectus animi vehementiores*. *Ignis* quoque passim pro *ira* ponitur. Vid. Barth. ad Claud. Lib. I. in Ruf. v. 182. Sir. XV. 16. ubi πῦρ καὶ ὕδωρ notat *quælibet contraria*, v. c. mala et bona, noxia et salutaria, nam ignis nocet, aqua est salu- g taris. Sir. XVI. 6. πῦρ, *pœnæ divinæ*, i. q. ὀργὴ in seq.: nam ultio Dei instar ignis est. 2 Macc. I. 18. πῦρ, *ignis sacer*, coll. v. 19. ubi πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου dicitur. Adde II. 1.

ἌΓΩ ΔΙᾺ ΠΥΡῸΣ, *duco per ignem*. הַבְעִיר בָּאֵשׁ, *comburo in igne*. 2 Par. XXVIII. 3.

ΠΥΡΆ, *pyra, strues lignorum igne accensa*, etiam *ignis, flamma*, et h quidem *ingens acervus ignium collucentium*. Judith. VII. 5. Sap. XVII. 6. *conglobata fulmina*. 2 Macc. I. 22. πυρὰ μεγάλη. Vulgatus: *ignis magnus*, i. q. φλὸξ v. 32. Vide quoque Symm. Sirac. LI. 4. πυρὰ et πῦρ in codd. confunduntur. Hesych. et Etym. M. πυραὶ, πυρκαϊαὶ, ἀπὸ τοῦ φύρω. Phavorinus: πυρὰ θηλυκῶς, τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ νεκρῷ ἁπτόμενον, καὶ ὁ τόπος, ἐφ' ὃν τὸ πῦρ ἅπτεται. i

ΠΥΡΑΜΊΣ, *pyramis, moles maxima geometrica ratione constructa, ex lapidibus quadratis a lato in acutum tendens*, ita dicta ab ignis similitudine, qui surgens latior in acutum desinit. Tales septem exstructæ fuisse dicuntur 1 Macc. XIII. 28. scil. more Ægyptiorum. 1 Maccab. XIII. 28. Hesych. πυραμίδες, οἰκοδομήματα γεωμετρικὰ ἐπὶ τὰ κάτω κατακεχυμένα. De etymo v. Jablonski T. I. Opp. p. 219.

ΠΥΡΓΟΒΆΡΕΙΣ, *munitiones tur-*

itæ, propugnacula, turrita palatia. אַרְמוֹן, *palatium.* Ps. CXXI. 7. εὐηνία ἐν τοῖς πυργοβάρεσί σου, felicitas in *propugnaculis* tuis. Hesych. πυργοβάρεις, οἱ προμαχῶνες. Suidas: πυργοβάρεις, προμαχεῶνες, οἱ ὀχυρώτατοι τῶν πύργων, τείχη ὀχυρά. Lex. Cyrilli MS. Brem. πυργοβάρεις, οἱ προμαχίονες (scr. προμαχεῶνες vel προμαχῶνες) τῶν πύργων ἢ ὀχυρώτεροι. Bochartus Hier. P. II. Lib. VI. c. 16. p. 888. hanc vocem inter semi-Ægyptias numerat.

ΠΥ'ΡΓΟΣ, *turris, propugnaculum, murus,* metaph. *præsidium.* *הֵיכַל, *palatium.* Dan. IV. 26. sec. Cod. Chis. Vid. Lexicon N. T. s. h. v. — חוּג, *circulus.* Symmach. Prov. VIII. 27. πύργον. — מִגְדָּל, *turris, palatium.* Psalm. LX. 3. ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, factus es fiducia mea, *turris roboris,* h. e. *turris munita,* a facie inimici. Sic Aqu. Theod. Proverb. XVIII. 10. πύργος κράτους. Eadem metaphora usi sunt profani quoque. Homerus, ubi de Ajace Telamonis filio canit, Odyss. Λ', v. 555. τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο. Eurip. Med. v. 390. ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ, ubi πύργος ἀσφαλὴς juxta Schol. dicitur ἀντὶ τοῦ ὀχύρωμα σωτηρίας. Addit Schol. καταχρηστικῶς δὲ τὴν σωτηρίαν πύργον ὠνόμασεν, παρὰ τὸ τοὺς ὑποδεδραμηκότας ὑπὸ πύργῳ ἐν τῷ πολέμῳ σώζεσθαι. Vide et Schol. Soph. Œdip. Tyr. v. 1209. Claudian. in Rufin. I. v. 264. de Stilicone: *hic cunctis optata quies, hic sola pericli Turris erat, clypeusque trucem porrectus in hostem.* Confer Alberti Peric. Crit. p. 7. et notata infra in v. τεῖχος. — מְצוּרָה, *munitio.* Ies. XXIX. 3. θήσω περί σε πύργους, ponam circum te *propugnacula.* Hesych. πύργος, προμαχεὼν, τεῖχος. Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη. — מִנֶּגֶד, *e regione.* Neh. III. 19. Sed ibi vox מִנֶּגֶד a LXX prorsus omissa esse, ac πύργου ad עֲלֹת referendum videtur. Præterea legitur Ies. X. 9. ubi verbis οὗ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη nihil respondet in textu Hebraico. Confer de h. l. Bocharti Geogr. Sacr. Lib. I. c. 9. p. m. 40. seq. Sir. XXVI. 27. πύργος θανάτου, *turris mortis,* h. e. *mortifera.* Confer Drusium Proverb. Class. I. Lib. IV. n. 48. Ita vulgo. Mihi autem πύργος h. l. *januam, portam* significare videtur. Conf. Hom. Il. Γ', 153.

ΠΥΡΕΙ'Α, *locus, ubi accenditur ignis, focus, caminus.* אֵשׁ, *ignis.* Ies. LIV. 16. ubi in ed. Ald. legitur πυρίᾳ. Utraque lectio a lectione πυρὶ, quæ in aliis libris reperitur, quoad sensum minime differt. Continet autem lectio πυρὶ emendationem ad textum Hebraicum.

ΠΥΡΕΙ'ΟΝ, *igniarium, foculus, cui ignis imponitur, ignis receptaculum, thuribulum, acerra.* יָעִים plur. *palæ.* 2 Paral. IV. 11. — מַחְתָּה, *instrumentum, quo prunæ ab igne capiuntur,* secundum alios *thuribulum.* Exod. XXVII. 3. XXXVIII. 3. Num. XVI. 37. — *קֻבָּה, *lupanar.* Symm. Num. XXV. 8. πυρεῖον sec. codd. nonnullos, ubi Basil. et al. habent πορνεῖον. Nobilius legit πυρίνιον, cui ideo assentior, quia πῦρ interdum de *libidine venerea* dicitur, ut supra docui, ac LXX h. l. κάμινον habent, pro quo Procopius p. 423. καμινεῖον legit. Lectio πορνεῖον merum glossema continet. Hesych. πυρεῖον, ἀγγεῖον, κεράμιον εἰς πυρὸς ἔνθεσιν. Suidas: πυρεῖον, θυμιατήριον.

ΠΥΡΕΤΟ'Σ, *febris.* אֵשׁ לֹא־נֻפָּח, *ignis non sufflatus.* Inc. Job. XX. 26. Videtur merum glossema esse. De *æstu* πυρετὸς usurpatum legitur apud Homerum Iliad. Χ', 31. — קַדַּחַת. Deut. XXVIII. 22.

*ΠΥΡΙΑΤΟ'Σ, *pyriatus, fomentatus, calefactus, igni coctus.* מַחְתָּה, *receptaculum.* Οἱ λοιποὶ sec. cod. X. Holm. Exod. XXV. 38. πυριατὰ, καλούμενα τρυβλία. Posteriora pro exe-

geticis et Reliquis haud tribuendis habet Holmesius. Cæterum pro πυριατὰ conjicio legendum πυρεῖα s. πύρδαλα. Photius Lex. Πυριάτη θηλυκῶς τὸ πυρίεφθον, οὐχὶ πυρίατος οὐδὲ πυριατὴ ὀξυτόνως, οὐδὲ πυρηφθές. Hes. πυριατὸν, τὸ ἑφθὸν πυρὶ, ὃ γίνεται ἐκ τοῦ πρώτου γάλακτος.

*ΠΥΡΙ'ΖΩ, *inflammo.* שָׁעָה, *respicio.* Theodot. sec. cod. Coislin. Gen. IV. 4. ἐπύρισεν, *inflammavit,* ubi Montfauconius tamen mavult ἐνεπύρισεν. Vide supra s. v. ἐμπυρίζω, ac Etymol. M. 336. 53.

*ΠΥΡΙ'ΖΩΝ, ΠΥΡΙ'ΖΟΥΣΑ, *rufa, rubescens,* i. q. πυῤῥίζων. אֲדַמְדָּם, *subrubidus, multum rufus.* Levit. XIII. 49. πυρίζουσα sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent πυῤῥίζουσα.

ΠΥΡΙ'ΚΑΥΣΤΟΣ, *igne combustus* vel *adustus.* שְׂרוּף אֵשׁ part. Pah. *succensus igne.* Ies. I. 7. — שְׂרֵפַת אֵשׁ, *ustio ignis.* Ies. LXIV. 11. — שְׂרֵפָה מַאֲכֹלֶת אֵשׁ, *ustio cibus ignis.* Ies. IX. 5. Præterea legitur Ies. I. 22. sec. Alex. ubi nihil in textu Hebr. reperitur. Hesych. πυρίκαυστος, πεπυρωμένος. Schol. Hom. Il. Ν', 564. πυρίκαυστος, πυρικεκαυμένος, ἡμίφλεκτος. Aristot. Probl. Lib. II. §. 55.

ΠΥΡΙ'ΝΙΟΝ, *lupanar,* qu. d. *igniarium,* ubi igne libidinis æstuant homines. קֻבָּה, *lupanar.* Symmach. Numer. XXV. 8. Nonnullis Symmachus videtur intellegere *conclave, ubi focus alebatur:* itaque forte pro πυρίνιον legendum πυρίον, ut sit *focus.* Kreyssigius contra conjicit scribendum πορνεῖον, quod præter alios confirmant codd. Coisl. et Lips. Vide supra s. πυρεῖον.

ΠΥ'ΡΙΝΟΣ, *igneus.* אֵשׁ, *ignis.* Ezech. XXVIII. 14. 16. Symmach. Psalm. CIII. 4. πυρίνη φλὸξ, ignea flamma. Symmach. sec. cod. 108. Holm. Deut. XXXIII. 2. ubi vid. Holmesius. Adde Sirac. XLVIII. 9. ἵππων πυρίνων.

ΠΥΡΙ'ΟΝ, i. q. πυρεῖον, *thuribulum.* Sirac. L. 9. ubi tamen Grotius rectius ἐπὶ πυρίου legi existimat. Lex. Cyrilli MS. Brem. πυρίον, θυμιατήριον. Ita et Hesychius interpretatur.

*ΠΥΡΙ'ΠΝΟΟΣ, contr. πυρίπνους, i. q. πυρίπνευστος, *ignem spirans, vim igneam habens.* 3 Macc. VI. 34. τὴν πυρίπνουν (in cod. Alex. legitur πυρόπνουν, vocabulum nuspiam obvium) τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι, *ignivoma* (h. e. *perniciem et interitum minante*) audacia inglorie extincta. Πυρίπνευ legitur apud Eurip. Ion. v. 203. et πυρίπνευστος apud Musæum de Her. v. 88.

*ΠΥΡΙΣΜΟ'Σ, *incendium.* אֵשׁ, *ignis.* Jos. VI. 24. ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ sec. Vat. ubi alii ἐμπυρισμῷ habent.

ΠΥΡΙΦΛΕΓΗ'Σ, *igneus, igne flagrans, ignitus.* Sap. XVIII. 3. στῦλον πυριφλεγῆ, columnam *igniflammeam,* h. e. *fulgurantem instar ignis.* Adde 3 Macc. III. 29. ubi est *igne incensus, combustus,* h. e. *desertus:* πᾶς δὲ τόπος ἄβατος καὶ πυριφλεγὴς γινέσθω. Quidni πυριφλεγής?

ΠΥΡΟ'ΒΟΛΟΣ, *ignes jaculans,* vel: *aptus ad jaculandos ignes.* Hinc

ΠΥΡΟ'ΒΟΛΟΝ, sc. βέλος, *telum incendiarium, sagittæ, quæ ab obsessis mittebantur in opera et milites obsidentium.* 1 Macc. VI. 51. πυρόβολα. Latinus interpretatur: *ignis jacula.* Græcis alias dicebantur διάπυρα βέλη, πυρφόρα βέλη, πυρφόρα τοξεύματα, πυρφόροι ὀϊστοί, βέλη πεπυρωμένα, et Latinis *malleoli, falaricæ,* et *fervefacta jacula.* Conf. præter Lipsium Poliorcet. Lib. V. Dial. II. p. 102. et Stewechium ad Vegetium Lib. IV. cap. 18. pag. 257. auctores citatos Wolfio ad Ephes. VI. 16. pag. 158. Confer et v. πυρφόρος ac καίω.

ΠΥΡΟ'Σ, in genere: *far, fruges, frumentum,* speciatim: *delicatius frumentum, triticum,* metonymice et quoque in singulari: *id quod ex tritico conficitur,* τὸ σῖτος, in

utro: *panis triticeus*, ὁ ἄρτος πυρι-
... דָּגָן, *frumentum*. Nehem. XIII.
2. δεκάτην τοῦ πυροῦ, decimas *fru-
tum quarumcunque*. Symm. Psalm.
XXVII. 24. Sirac. XXXIX. 32.
υρὸς, μέλι, γάλα, h. e. *omnis generis
mmoda, summa rerum ad vitam
ecessariarum*. — חִטָּה, *triticum*.
ob. XXXI. 40. ἀντὶ πυροῦ ἐξέλθοι
μοι κνίδη, pro *frumento* proveniat
mihi urtica, s. infelix lolium. Sym-
nach. ἀντὶ σίτου. Est formula pro-
verbialis. Confer Jerem. XII. 13.
Joël. I. 11. οἱ χόρτοι πυροῦ, cori *tritici*.
Psalm. CXLVII. 14. ἐκ στέατος πυροῦ,
adipe s. flore, polline *tritici*, coll.
Deut. XXXII. 14. Exod. XXXIV.
22. ἀρχὴν (pro ἐν ἀρχῇ vel ἀπαρχῇ)
θερισμοῦ πυρῶν, si primitias affers in
messe tritici. Conf. Philon. Jud. de
Fest. pag. 1192. — חִנְטִין Chald.
plur. Esdr. VI. 9. VII. 21. Gloss.
MS. in Cant. Script. πυροῦ, σίτου,
quæ glossa pertinere videtur ad
Deut. XXXII. 14. Hinc πυρηφόρος,
tritici ferax, *frugifer*, i. q. σιτοφόρος
apud Homer. Od. Γ, 495. et Hymn.
in Apoll. v. 228. pro quo et cum
Omicron legitur πυροφόρος apud He-
sychium: πυροφόροιο, σιτοφόρου. quæ
vox exstat in epitaphio Æschyli
apud Plutarch. Lib. de Exil. pag.
604.

ΠΥΡΟΦΟ'ΡΟΣ (Legendum πυρφό-
ρος aut πυριφόρος: nam πυροφόρος est
frumentarius, ut monuit Hierony-
mus, aut potius omnino *is, qui
brachiis vel tergo frumentum gerit*,
unde quoque de *terra tritici ferace*
dicitur. Vide supra s. v. πυρὸς, ac
Homerum Iliad. Ξ, 123. et Φ,
602.), *ignifer*, *flammifer*, *facifer*,
antesignanus. שָׂרִיד, *superstes in
bello*. Abd. v. 18. sec. cod. Vat. Cod.
Alex. habet πυρφόρος. Theod. κατά-
λοιπος. Aqu. ὑπολειφθείς. Symmach.
ἐκφυγών. Bene. Mens enim Abdiæ
est: *nemo erit residuus e bello de
genere Esavi, aufugiet nemo gladium*.
LXX respexerunt ad parœmiam
Græcorum, si de cruenta clade et
internecione dixere: οὐδὲ πυρφόρος, *f*
sc. ἀπελείφθη seu ἐσώθη. Diogenian.
Adag. Cent. VII. 15. intellexit de
vate, ramum lauri et coronas ges-
tante: hunc unum violare nefas
erat. Mich. Apostol. Prov. Cent.
XIV. 98. sumsit de sacerdote, al-
taris ignem incendente, sacrosancto
etiam hoc. Hesych. πυρφόρος, ὁ πῦρ
φέρων, καὶ ὁ μόνος διασωθεὶς ἐν πολέμῳ.
Suidas: πυρφόρος, πῦρ φέρων. Πυρφό- *g*
ρους δὲ ἔλεγον τοὺς ἱερέας, τοὺς ἐπιβώμιον
πῦρ ἀνάπτοντας. ἐν τοῖς οὖν πολέμοις
εἰώθασι τῶν ἱερέων οἱ νενικηκότες φείδεσ-
θαι. Ἐπειδὴ τῶν παντελῶς ἡττηθέντων
καὶ συμπατηθέντων ἐν τῷ πολέμῳ εἰώ-
θασιν ὑπερβολῇ χρώμενοι οὕτω λέγειν,
ὅτι οὕτως ἀπώλοντο, ὥστε οὐδὲ πυρφόρος
(ταυτὸν δὲ εἰπεῖν, οὐδὲ ἱερεὺς) ὑπελείφθη
τῷ στρατῷ. Adde Alex. ab Alex.
Dies Genial. V. 3. pag. 35. et vide *h*
Salmasium in Not. ad Æl. Spartian.
p. 108. Notas ad Hesych. et Jul.
Polluc. Lib. I. cap. 35. ed. Hem-
sterhus. ac Kalinskii Diss. de Sa-
cerdote Hebr. Vett. Bellico Lips.
1715. 4.

ΠΥΡΟ'Ω, *incendo, cremo*, it. *igne
probo, exploro*. אָדַם, *rubeo*. Al.
Thren. IV. 7. de Nasiræis: ἐπυρώ-
θησαν, macilenti alias, nunc nitidi *i*
instar flammæ ignis rubuerunt, ubi
nonnulli cum Nobilio legere malunt
ἐπυῤῥώθησαν, *rutilabant*. Vide quoque
infra s. πυρόω. Aqu. Symm. Theod.
Exod. XXV. 5. ubi quoque pro
πεπυρωμένα Scharfenbergius legere
mavult πεπυῤῥωμένα, *rufas* s. *colore
rubro tinctas*. Equidem nihil mu-
tandum censeo, nam etiam πεπυρω-
μένα *rutili accensique coloris* verti *k*
potest. — בָּחַר, *eligo*. Prov. X. 21.
ἄργυρος πεπυρωμένος, argentum *igne
probatum et examinatum*, adeoque
lectissimum, eximii pretii, opti-
mum. Non legerunt נִבְחָן, sed li-
bere verterunt, sensu tamen non
mutato. — נָטַע, *planto*, h. l. *alte
infigo*. Cohel. XII. 11. ὡς ἧλοι πυρω-

μένοι aut potius *πεπυρωμένοι*, clavi *urentes*, sc. *animos*, ut metaphorice h. l. expresserunt. Fortasse tamen legendum est *πεπαρμένοι*, *infixi*, a *πείρω*. — צָרַף, *conflo, purgo, quasi aurum et argentum igne tentatum*. Psalm. XI. 7. ἀργύριον πεπυρωμένον, argentum *igne purgatum*. Ps. LXV. 9. ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, *explorasti* nos, quomodo argentum igne *exploratur*. Zach. XIII. 9. coll. Apoc. III. 18. Jer. IX. 7. ubi est i. q. δοκιμάζειν, coll. Ps. XXV. 2. 2 Sam. XXII. 31. τὸ ῥῆμα κυρίου πεπυρωμένον, h. e. δόκιμον, verissimum, certissimum, coll. Ps. XVI. 31. ubi Symm. δόκιμον. Theodoretus ad h. l.: πεπυρωμένα τὰ δόκιμα λέγει καὶ ψεύδους ἀπηλλαγμένα. Idem ad Ps. CXVIII. 139. ad verba πεπυρωμένον τὸ λόγιόν σου ait: δόκιμος ἐστὶ καὶ ἀκίβδηλος ὁ σὸς λόγος, καὶ μώμου παντὸς ἐλεύθερος. Psalm. XXV. 2. πύρωσον τοὺς νεφρούς μου, quod juxta Suidam ἀντὶ τοῦ φλέξον ἢ καῦσον. Adde Aqu. Symmach. Theodot. Ies. I. 25. — תּוֹעָפוֹת plur. *vires*. Job. XXII. 25. ubi כֶּסֶף תּוֹעָפוֹת est argentum *fulgens et candidum*, a יָפַע, *splendeo*. LXX pro Hebr. *Deus tibi argentum erit splendidum* scripserunt: *Deus te purum faciet, ut argentum candens*, h. e. *sordibus abstersis scelus omne piabit*. — תַּחַשׁ, *taxus*. Al. Exod. XXV. 5. πεπυρωμένα. Ita Bielius. Sed pertinet ad אָדַם, quod vide supra: quanquam non ignoro, intt. nonnullos תַּחַשׁ sumsisse de *colore rubicundo*. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. 30. et Bynæum de Calc. Hebr. II. 3. 8. Judith. VIII. 17. ubi pro ἐπύρωσεν cum Syro legere mallem ἐπείρασεν. Esth. XV. 10. ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πεπυρωμένον δόξῃ, elata, quæ majestate *ardebat*, facie. 2 Macc. IV. 38. πυρωθεὶς τοῖς θυμοῖς, *accensus* animis. Ibid. X. 35. XIV. 45. πυρωθέντες, πεπυρωμένοι τοῖς θυμοῖς, *inflammati*, *ardentes animo, animositate, ira*. Vide Gataker. Adversar. cap. 44. 2 Maccab. X. 3. πυρώσαντες τοὺς λίθους, *ignem excusserunt ex lapidibus*. 3 Macc. IV. 2. στεναγμοῖς πεπυρωμένης τῆς αὐτῶν πάντοθεν καρδίας, suspiriis cordis eorum undique *acerbissime afflicti*, coll. 1 Cor. VII. 9.

ΠΥ´ΡΠΝΟΟΣ, pro πυρίπνοος, i. q. πυρίπνευστος, *ignivomus, ignem efflans ac spirans*. Sap. IX. 19. θῆρες πύρπνοον φυσῶντες, bestiæ *ignivomum* spirantes flatum. Vox extat in Anthol. Gr. Lib. II. Ep. 14. 3. χίμαιρα καὶ ἀγέλη ταύρων πυρίπνους.

*ΠΥΡΠΟΛΕ´Ω, *igne et incendiis vasto*. 4 Maccab. VII. 4. Photius Lexic. πυρπολεῖται, καίεται, ἐμπυρίζεται. Eadem verba habet quoque Zonaras Lexic. col. 1599. Etymol. Gudianum 488. 36. πυρπολουμένη, ἐμπυριζομένη, πυρπολῶ γὰρ τὸ καίω.

ΠΥῬῬΑ´ΚΗΣ, *flavus, rubicundus, rutilus*. אַדְמוֹנִי, cum terminatione quasi patronymica, ab inusitato אַדְמוֹן, *rubens, sanguineus*. Genes. XXV. 25. Esavus utero egressus ἦν πυῤῥάκης, erat *rufus*, forsitan crinibus: ubi Compl. habet πυῤῥάκιος. 1 Sam. XVI. 12. XVII. 42. Suidas et Hesych. πυῤῥάκης, ξανθός. Ita et Lexic. Cyrilli MS. Brem. in quo præterea πυῤῥὸς *rufus* exponitur.

ΠΥῬῬΙΑ´Ω, *rubesco, rufus sum*. אָדַם in Hiph. Al. Ies. I. 8. πυῤῥιάσωσιν ὡς κόκκινον, *rubra* sive *rufa fuerint*, ut coccinum. Sic enim pro πυραίωσιν legendum censet Drusius in Fragm. Vet. Int. Græc. p. 379. Curterius autem malebat πυραίωσιν. Fortasse vera lectio est πυῤῥαιῶσιν, sc. ἁμαρτίαι.

ΠΥῬῬΙ´ΖΩΝ, *rubescens, rufus, fulvus*, a πυῤῥίζω, *rufum reddo*, vel *rufum colorem imitor*. אֲדַמְדָּם, *subrubidus, rubescens*. Levit. XIII. 19. 24. XIV. 37.

ΠΥῬῬΟ´ΟΜΑΙ, *rufus* s. *rubicun-*

lus sum, rubesco. אָדֹם, idem. Al. Thren. IV. 7. ἐπυῤῥώθησαν.

ΠΥΡ'Ρ'Ο'Σ, *rufus, ruber.* אָדֹם, fœm. אֲדֻמָּה. Gen. XXV. 30. ἀπὸ τοῦ ἑψήματος τοῦ πυῤῥοῦ τούτου, de pulmento hoc *rutilo.* Num. XIX. 2. δάμαλις πυῤῥὰ, vacca *rufa,* quasi coloris ignei. Rufa animalia etiam extranei Diis offerebant. Sic Plutarchus de Ægyptiis in Isid. et Osir. p. 363. A. τῶν βοῶν τοὺς πυῤῥοὺς καθιερεύουσιν. Theocrit. Idyll. Δ', 20. Zach. VI. 2. ἵπποι πυῤῥοί. Aquila addit: καὶ ξανθοί. 2 Reg. III. 22. τὰ ὕδατα πυῤῥὰ ὡς αἷμα, aqua instar sanguinis *rubens.* Confer infra in v. ψαρός. — אִשֶּׁה, *ignita oblatio.* Aqu. Theod. Exod. XXIX. 18. Levit. II. 9. ubi in Cod. Paul. Lips. πυρὸν legitur. Aqu. Lev. X. 11.

•ΠΥΡ'Ρ'Ο'Σ ΕΙ'ΜΙ', *rufus sum.* הֶאְדִּים Hiph. ab אָדֹם. Symm. Ies. I. 18. ubi vid. Montfauconius.

ΠΥΡ'Ρ'Ο'ΤΕΡΟΣ, comp. *rubicundior.* אָדֹם, *ruber sum.* Symmach. Thren. IV. 7. πυῤῥότεροι.

ΠΥΡΣΕΥ'Ω, *accendo ignem* seu *lucernam, incendo, facem accensam attollo* vel *præfero, præluceo.* הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Job. XX. 10. sec. Vat. αἱ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσαισαν ὀδύνας, manus ejus *incendent* dolores, aut *facem præferent* ad dolores. Suidas: πυρσεύει, πῦρ ἐξάπτει. καὶ πυρσεύω σοι τὴν σωτηρίαν, ἀντὶ τοῦ ἐκφαίνω καὶ ἀνάπτω καὶ ἄνωθεν δεικνύω τὸ κάλλιστον, οἷα τις πυρσὸς καὶ φρυκτωρία ἄνωθεν ἐπιδεικνύουσα τὸ σῶσον τοῖς εἰς λιμένα καὶ ὅρμον ἐπειγομένοις. Idem: πυρσεύσασαν, φλέξασαν. Forte ex Job. l. c. legendum πυρσεύσαισαν, φλέξαισαν. Hesych. πυρσεύει, δᾳδουχεῖ, λάμπει, ἐξάπτει, ἅπτει πῦρ. Lexic. Cyrilli MS. Brem. πυρσεύει, λαμπαδεύει, διὰ πυρὸς σημαίνει. Idem: πυρσεῦσαι, πῦρ ἅψαι, διὰ πυρὸς φωτίσαι. — Vide alibi δόλος.

ΠΥΡΣΟ'Σ, *strues lignorum incensorum, quæ nocte procul lucebat nautis, ligna ardentia, faces ardentes,* item *fax, signum per ignem,* et *incendium.* מַשְׂאֵת, *ascensio,* h. e. *flamma aut fumus, si sursum fertur.* Jud. XX. 31. sec. cod. Oxon. Ibid. v. 38. ἀνενέγκαι πυρσὸν τοῦ καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως, ut ascendere facerent illi *signum fumi* de urbe. Vide et Jud. XX. 40. ὁ πυρσὸς ἤρξατο ἀναβαίνειν, incendium perrexit *accrescere.* Cod. Alex. priori loco πύργον τοῦ καπνοῦ, fumum turris instar evectum, posteriori πύργος legit, intellecto iterum τοῦ καπνοῦ. Aliæ Editt. utrinque legunt σύσσημον, symbolum, h. e. signum ex composito datum, de quo convenerat inter eos. Scil. fumus erat signum, ut Israëlitæ prœlium restaurarent cum Gibeonitis. Veteres autem signa dabant ex composito præcipue πυρσοῖς, *facibus accensis.* Pausan. Corinth. pag. 67. Wechel. Sext. Empir. L. VIII. Adv. Mathem. §. 193. ubi videndus Fabricius Not. pag. 494. Æn. Poliorcet. cap. 10. fin. Homer. Il. Σ', 211. Hesych. πυρσοί, λαμπάδες καιόμεναι, λαμπτῆρες, φρυκτώρια. Idem: πυρσὸς, λαμπὰς, ἢ διὰ πυρὸς σημεῖα. Suidas: πυρσοί, λαμπάδες, πυρκαϊαί, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι.

ΠΥΡΦΟ'ΡΟΣ, *ignem ferens, ignifer,* speciatim *vates* aut *sacerdos, qui olim apud Græcos præcedebat aciem, lauro tempora cinctus, tenensque facem ardentem manu, cujusque vitæ, ut hominis sacrosancti, etiam hostes parcebant.* שָׂרִיד, *superstes.* Al. Abd. v. 18. Vide supra s. v. πυροφόρος, et adde Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 130. seq.

ΠΥΡΦΟ'ΡΟΣ, scil. 'ΟΙ'ΣΤΟ'Σ, *sagitta ignifera.* כִּידוֹן, *lancea* aut *telum, jaculum.* Job. XLI. 21. crocodilus καταγελᾷ σεισμοῦ πυρφόρου, scil. ὀϊστοῦ, deridet strepitum *sagittæ igniferæ.* Legerunt fortasse כִּידוֹר, quod *scintillas ignis* significat; coll. v. 11. Pollux Lib. I. c. 10. segm. 137. εἰσὶ δὲ καὶ πυρφόροι ὀϊστοί, ubi

a vide Intt. De iisdem Philo Lib. III. de Vit. Mosis p. 461. ἤδη γοῦν καὶ στόλους μεγάλους ἐπιβατικοὺς πλήρεις οἰστοὶ πυρφόροι κατέφλεξαν βληθέντες, καὶ ὅλας πόλεις ἐξανάλωσαν, αἳ συμπεχόμεναι μέχρι θεμελίων εἰς τέφραν ἐδαπανήθησαν. Musæo de Her. v. 41. et 88. πυρίπνευστοι et πυριπνέοντες οἰστοὶ audiunt, ubi tamen metaph. de Cupidinis s. amoris vi usurpantur. b Vide supra s. v. πυρόβολος.

ΠΥΡΩ'ΔΗΣ, *ignitus, igneus, ardens ut flamma.* Sir. XLIII. 5. sol ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν, sol vapores *igneos* exhalans. Apud Jul. Polluc. V. 110. regio vocatur πυρώδης, solis fervore arida, torrida. Sir. XIX. 26. sec. Compl.

ΠΥ'ΡΩΣΙΣ, *combustio, incendium, uredo, conflatio.* אָכְלָה, *cibus.* Ez. c XXIII. 37. אָכְלָה h. l. de *consumtione per ignem* accipiendum est: sermo enim est de cultu sacro *Molochi.* — כּוּר, *fornax,* per synecdochen *catinus.* Proverb. XXVII. 21. χρυσίῳ πύρωσις, aurum fornace probatur: ubi Schol. χωνευτήριον. — שִׁדָּפוֹן, *uredo segetum,* seu, *vitium frugum, quod provenit ex æthere ignifero et nimia siccitate.* Amos IV. d 9. ubi πύρωσις est *uredo, adustio intensa.* Hesych. πύρωσις, δοκιμασία.

ΠΥΡΩΤΗ'Σ, *qui igne excoquit et purgat, fusor, aurifex, aurifaber.* צֹרֵף, idem. Nehem. III. 8.

ΠΩ'ΓΩΝ, *barba,* veluti πόα γενίου, *herba fruticans in mento.* זָקָן, idem. Levit. XIX. 27. XXI. 5. ἡ ὄψις τοῦ πώγωνος, h. e. *barba:* ὄψις enim inservit periphrasi ex Hebraismo. e 1 Sam. XXI. 13. et alibi sæpius.

ΠΩΛΕ'Ω, *vendo, emancipo, prostituendi corporis causa trado cauponi aut aliis.* מָכַר. Ezech. VII. 13. ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα, emtor ad venditorem, sc. non redibit, ut alioquin fieri solet anno Jobelæo, privilegio non fruetur legis, quæ extat Lev. XXV. 13. Exod. XXI. 8. ἀλλοτρίῳ οὐ κύριος ἐστὶ πωλεῖν αὐτήν, non f licet filiam per venditionem e patria potestate dimittere. Joël. III. 3. τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ οἴνου, tradiderunt puellas (cauponi) pro vino, quod biberant, h. e. tenui pretio. *Vendere* est quæstui corporis exponere et aliis tradere. Suidas in πωλοῦσι: πωλεῖν γὰρ τὸ παρέχειν τοῖς βουλομένοις· ὅθεν καὶ τὸ πορνεύειν, ὅπερ ἐστὶ περᾷν. — שָׁבַר. Gen. XLI. 57. XLII. 6. — g הִשְׁבִּיר Hiph. Symm. Prov. XI. 26.

ΠΩ'ΛΟΣ, *pullus, asellus, mulus, hinnulus cervæ, dama, rupicapra.* יַעֲלָה, *dama, dorcas, rupicapra.* Prov. V. 19. Vide Opusc. Crit. p. 278. Gataker. de Stilo N. T. c. 16. extr. et D'Arnaud Anim. Crit. p. 107. — עַיִר, *pullus asini, asellus.* Gen. XXXII. 15. XLIX. 11. Jud. h X. 4. XII. 14. Aqu. Symmach. Theod. Ies. XXX. 6. — עֹפֶר, *hinnulus.* Aqu. Cant. II. 9. Suidas: πῶλοι κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν, ἅπερ ἔθος ἔχομεν καταψᾷν καὶ κολακεύειν: ubi vid. Küsterus.

ΠΩ'ΛΟΣ ΝΕ'ΟΣ, *pullus novus.* בֶּן אֲתֹנוֹת, *filius asinarum.* Zach. IX. 9. Scil. non omnes πῶλοι sunt i νέοι, siquidem vel trienes et magis adultiores πῶλοι nominantur. Lex. MS. Colbert. in du Fresne Gloss. Græcit. p. 1278. πῶλος, ἕως τριέτης. Jud. XII. 14. ἐπιβεβηκότες ἐπὶ πώλους.

*ΠΩ'ΜΑ, *potus, potio,* i. q. πόμα. Confer Eurip. Ion. 1199. ubi vid. Barnesius. מִשְׁתֶּה, *potatio,* metonymice *potus, qui bibitur.* Esdr. III. k 7. βρώματα καὶ πώματα sec. ed. Wechel. a. 1597. quam secuti sunt Kircherus et Trommius. Cod. Vat. et Alex. ποτά. Ald. πόματα. Vide Ammon. de Differ. Verb. s. πόμα. Zonaras Lex. col. 1601. πῶμα, τὸ σκέπασμα. Confer Homer. Il. Δ', 116. et Π', 221. Photius: πῶμα,

a τὸ ποτὸν οὕτως λέγουσιν. Adde Etymol. M. Gudianum 475. 14.

ΠΩΜΑ'ΖΩ, *operculo tego, operio, obruo.* כָּסָה, *tego.* Ps. CXXXIX. 10. πωμασάτω αὐτοὺς, *operiat* seu *obruat* illos, ut sit a πῶμα, *operculum.* Potest quoque verti: *potus eorum sit,* quod convenit *veneno,* ut deduxerit a radice deperdita כוס, *potare.*

b ΠΩ'ΠΟΤΕ, *unquam.* מִיָּמִים, *a diebus.* 1 Sam. XXV. 28. ubi de tempore futuro dicitur. De tempore præterito legitur 1 Reg. I. 6. sec. Compl.

ΠΩΡΟ'Ω, *hebeto, occæco, callum obduco, obduro, caligo, deliro instar cæci.* כָּהָה, *caligo, rugas contraho.* Job. XVII. 7. πεπώρωνται γὰρ ἀπ' ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου, *caligant* mihi

c præ indignatione oculi. Suid. πεπώρωται, τετύφλωται. Hesych. πεπωρωμένοι, ἐσκληρωμένοι, τετυφλωμένοι. Id. ἐπωρώθησαν, ἐτυφλώθησαν. Est a πωρὸς, quod *cæcum* denotat. Suidas: πωρὸς, ὁ τυφλὸς, καὶ πώρωσις, ἡ τύφλωσις. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΠΩ'Σ, *quomodo.* *אַךְ. Theod. Jon. II. 5. — אֵיךְ. 1 Par. XIII. 12. Dan. X. 17. — *חַיֶּךָ, *vita tua,*

d s. *per vitam tuam,* aut, ut Vulgatus reddidit, *per salutem tuam.* 2 Sam. XI. 11. πῶς; h. e. *quomodo hoc faciam?* aut: *quo jure hoc a me postulari possit?* Legerunt הֵיךְ, quæ lectio est longe præferenda textuali. — *כִּי. Hebr. Int. Job. XV. 14. — מִי יִתֵּן, *quis dabit,* h. e. *utinam.* Job. XI. 5. Πῶς, æque ac πῶς ἂν, quandoque reddendum esse

e *utinam,* docuit Doct. Schæferus in Meletem. Crit. in Dionys. Art. Rhetor. p. 100. — *צַדִּיק, *justus.* 2 Sam. XXIII. 3. Legendum sine dubio δικαίως.

ΠΩ'Σ 'ΑΝ ΓΕ'ΝΟΙΤΟ, *quomodo fiet vel erit?* מִי יִתֵּן, *quis dabit?* Deut. XXVIII. 67. Vide supra s. πῶς.

ΠΩ'Σ ΟΥ'ΧΙ', *quanto magis.* אַף כִּי. Prov. XV. 11.

ADDENDA.

P. 492. *b.* 10. — *ΝΑΝΑΙ'Α, *Nanæa* seu *Nanna,* deæ nomen apud Persas, quam et Ναναῖον dici observat Bulengerus in Eclogis ad Arnobium et in Polybio Lib. X. (27. 12.) invenit, ubi nunc Αἴνη legitur. Commemoratur 2 Macc. I. 13. ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, in quo Antiochus interfectus est. Ib. v. 15. τῶν ἱερείων τῆς Ναναίας, ubi cod. Alex. τοῦ Ναναίου habet. H. Relandus in Diss. Miscell. T. II. p. 202. putat, Nanæam esse vocem Persicam ننه, *Nane,* quæ *matrem* notat, convenientissimum *deæ* nomen, unde et μήτηρ θεῶν et Δημήτηρ apud Græcos, et *Magna Mater* apud Latinos, et Μήτηρ simpliciter. Nonnullis viris doctis est *Diana,* Beyero in Additam. ad Seldenum de Diis Syris p. 331. *Venus Elymæa.* Vide Kippingii Recens. Antiquit. p. 29. seq. et Philippum a Turre in Monumentis Veteris Antii p. 194.

P. 499. *i.* 11. post seq. — His adde Gen. XLIX. 24. καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν, quibus verbis nihil respondet in textu Hebraico. LXX videntur νεῦρα ex ingenio interpretamenti causa addidisse, aut coaluerunt duæ versiones vocis זְרֹעֵי. Nonnulli βραχιόνων delendum existimarunt.

P. 500. *e.* 5. — *ΝΕ'ΦΘΑΡ et ΝΕΦΘΑ'Ρ. 2 Macc. I. 36. sec. Alex. Ald. et Compl. νέφθαρ, ὃ διερμηνεύεται καθαρισμός. Hadr. Relandus in Diss. Miscell. P. II. p. 112. et 176. ἐφθὰρ legendum judicat, ac Persice scriptum اب طاهر *Ab Tahr,* h. e. *aqua munda.*

P. 501. *b.* 7. — *ΝΕ'ΩΤΑ, præmisso εἰς vel ἐς, εἰς νέωτα, *in annum novum, venturum, sequentem.* כָּעֵת חַיָּה, *secundum tempus vitæ.* Gen. XVIII. 10. κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, εἰς νέωτα. Ita Philo de Abrahamo Vol. V. p. 288. ed. Pfeifer. Verba εἰς νέωτα desunt textui LXX Intt. ac sunt vel Aquilæ vel alius Interpretis. Philonis esse statuit Wesselingius in Epistola ad Venemam pag. 25. Hesych. νέωτα, εἰς τὸ ἐπιὸν ἢ μέλλον ἔτος. Mœris: νέωτα, Ἀττικῶς. τὸ μέλλον ἔτος, Ἑλληνικῶς.

P. 502. *b.* 4. post sæpius. — Jerem. XLVII. (Gr. XXIX.) 4. כַּפְתּוֹר transtulerunt per τῶν νήσων, aut non lecta, aut, quod potius reor, pro spuria habita voce כַּפְתּוֹר, quod absurda prodire videbatur sententia: *insulæ Cappadociæ.* Habet quidem Ed. Complut. τῶν νήσων τῆς Καππαδοκίας, sed editores ejus Græcam versionem ad textum Hebraicum et Latinum correxisse, res est suspicionis plena.

P. 507. *f.* 8. post 6. — ubi tamen, ut hoc obiter moneam, loco impressi κόμμα ἴδιον νόμισμα legendum videtur κόμμα ἰδίου νομίσματος. Certe Vulgatus habet: *percussuram proprii numismatis.* Cæterum vide ad h. l. Deylingii Obss. SS. P. III. p. 222. seq.

P. 511. *g.* 11. post Junius. — His adde Job. XII. 11. ubi videndus L. Bos. Eadem confusio vocum νοῦς et οὖς locum quoque habet Job. XXXIV. 3.

P. 514. *g.* 8. post habent. — Ex Houbigantii sententia scripserunt ἐνέσταξεν, quod propius ad vulgatam lectionem accederet.

P. 521. *c.* 11. post c. 9. — ac Th. Ittigii Opuscula Varia pag. 1. seq.

a P. 522. *d.* 2. post Araba. — *אֲשֶׁר, *qui*. Theodot. Gen. I. 29. τὸν πάντα χόρτον σπερμαίνοντα σπέρμα τοῦ (hic necessario legendum τὸν) ἐπὶ πᾶν πρόσωπον τῆς γῆς.

P. 527. *h.* 3. post tueri. — 'Οδὸς valet i. q. οὐδὸς, *limen.* Sic Eustathius in Homer. Il. A', pag. 118. Vide quoque Sophocl. Œd. Col. p. 321.

b P. 532. *i.* 4. post est. — Cæterum in Aquilæ reliquiis num fortasse legendum est αἰάκισις? Sed amat Aquila verba in σω desinentia.

P. 540. *a.* 8. post *est.* — 1 Macc. II. 19. πάντα τὰ ἐν οἴκῳ, ubi Syrus vel vere legit, vel ita interpretatus est, ac si scriptum esset τὰ ὑπὸ τὰ ὑπήκοα τῇ βασιλείᾳ κ. τ. λ.

P. 548. *h.* 5. post legitur. — c Origenes quoque contra Celsum legit οὐκ ὀλιγοστὸς, quod defendit Olearius de Stilo N. T. p. 48. Fortasse tamen verba ὀλιγοστὸς εἶ κ. τ. λ. interrogative scribenda et accipienda sunt, ut conveniant cum Matth. II. 6.

P. 568. *c.* 10. post *auditur.* — ubi, ut hoc obiter addam, suspicari tamen aliquis posset Paulum scripd sisse νομίζεται. Vulgatus error librariorum, qui sæpius ὀνομάζω pro νομίζω et contra ponunt. Sic apud Philonem Allegor. Tom. I. p. 135. ed. Pfeifer. pro ὠνόμασται melius fortasse legitur νενόμισται.

P. 571. *f.* 4. post נְחִדַת. — (Si aliam lectionem vere secuti sunt, in suis codd. potius repererunt נחצת, coll. 1 Sam. XXI. 8.)

P. 591. *a.* 7. post habet. — Houbigantius ad h. l.: Græci ὁρμήμα non deducunt ex radice ירק, f *malum*, nam *malum* omittunt, sed forsan ex scriptione פרק, quæ eadem est Samaritanorum. Nam ὁρμᾷν Græcis idem fere ac Chaldaicum פרק, *properare,* unde Chaldaice בפריק, *celeriter.*

P. 592. *e.* 5. — post ῥαδάμνος. — Etiam Job. XV. 32. sec. ed. Complut. hoc vocabulum pro vulgari ῥάδαμνος legitur. g

P. 596. *i.* 8. post *est.* — 1 Macc. III. 48. περὶ ὧν ἐξηρεύνων. Loco περὶ ὧν lege περὶ οὗ, aut in antecedentibus τὰ βιβλία loco τὸ βιβλίον. Sed vide de h. l. Seldenum de Diis Syris p. 34. seq.

P. 604. *g.* 7. — *ΟΥΔΑΝΟΣ. Job. XXV. 4. sec. cod. Alex. οὐδανὸς οὐ καθαρός. Legendum οὐρανός. Cæterum nihil his verbis respondet in h textu Hebraico.

P. 608. *b.* 3. post sæpius. — Præterea legitur Ies. V. 30. sec. Compl. Ald. Arab. et Copt. εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, e quibus verbis, quibus nihil respondet in textu Hebr., verba Hebraica corrigere conatur Lowthius. Sed, ut bene monuit Bauerus in Critica Sacra V. T. p. 427., exemplaria Græca ex Ies. i VIII. 21. 22. interpolata esse videntur; phrasis autem *cœlum intueri* aliena est a re, quam vates describere voluit.

P. 624. *i.* 3. post νανίσκος. — Vulgatus: *reliqua ipsi cum suis diviserunt.* Houbigantio ad h. l. παιδία sunt famuli et servi, qui in exercitu erant, et cum heris suis pugnaverant.

FINIS VOLUMINIS SECUNDI.

Excudebant Andreas et Joannes M. Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographi.